Holy Bible

Aionian **Edition**®

Azərbaycan dilində Müqəddəs Kitab

Azerbaijani Bible

Holy Bible Aionian Edition ®

Azərbaycan dilində Müqəddəs Kitab
Azerbaijani Bible

CC Attribution NoDerivatives NonCommercial 4.0, 2018-2024
Source text: eBible.org
Source version: 7/13/2024
Source copyright: CC Attribution NoDerivatives Noncommercial 4.0
Bible Society of Azerbaijan and Institute for Bible Translation, 2008
ISBN: 978-1-67814-162-2

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
https://Nainoia-Inc.signedon.net

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Additional Information:

Non-profit commercial sales granted to Nainoia, Inc on 12/21/2019.

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Ön söz

Azeri at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal… and purple is the color of royalty!

History

Azeri at AionianBible.org/History

04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Mündəricat

ƏHDI-ƏTIQ

Yaradiliş 1
Çixiş 35
Levililər 63
Saylar 84
Qanunun Təkrari 113
Yeşua 138
Hakimlər 156
Rut 174
Birinci Şamuel 177
Ikinci Şamuel 200
Birinci Padşahlar 219
Ikinci Padşahlar 241
Birinci Salnamələr 262
Ikinci Salnamələr 282
Ezra 307
Nehemya 314
Ester 324
Əyyub 330
Zəbur 347
Süleymanin Məsəlləri 390
Vaiz 404
Nəğmələr Nəğməsi 410
Yeşaya 413
Yeremya 447
Mərsiyələr 486
Yezekel 490
Daniel 526
Huşə 537
Yoel 543
Amos 545
Avdiya 549
Yunus 550
Mikeya 552
Nahum 555
Habaqquq 557
Sefanya 559
Haqqay 561
Zəkəriyyə 563
Malaki 569

ƏHDI-CƏDID

Matta 573
Mark 596
Luka 611
Yəhya 636
Həvarilərin Işləri 655
Romalilara 680
1 Korinflilərə 691
2 Korinflilərə 701
Qalatiyalilara 708
Efeslilərə 712
Filipililərə 716
Kolosselilərə 719
1 Saloniklilərə 722
2 Saloniklilərə 724
1 Timoteyə 726
2 Timoteyə 729
Titə 731
Filimona 733
Ibranilərə 734
Yaqub 742
1 Peter 745
2 Peter 748
1 Yəhya 750
2 Yəhya 753
3 Yəhya 754
Yəhuda 755
Vəhy 756

ƏLAVƏ
Oxucular Üçün Göstərişlər
Lüğət
Xəritələr
Taleyi
İllüstrasiyalar, Doré

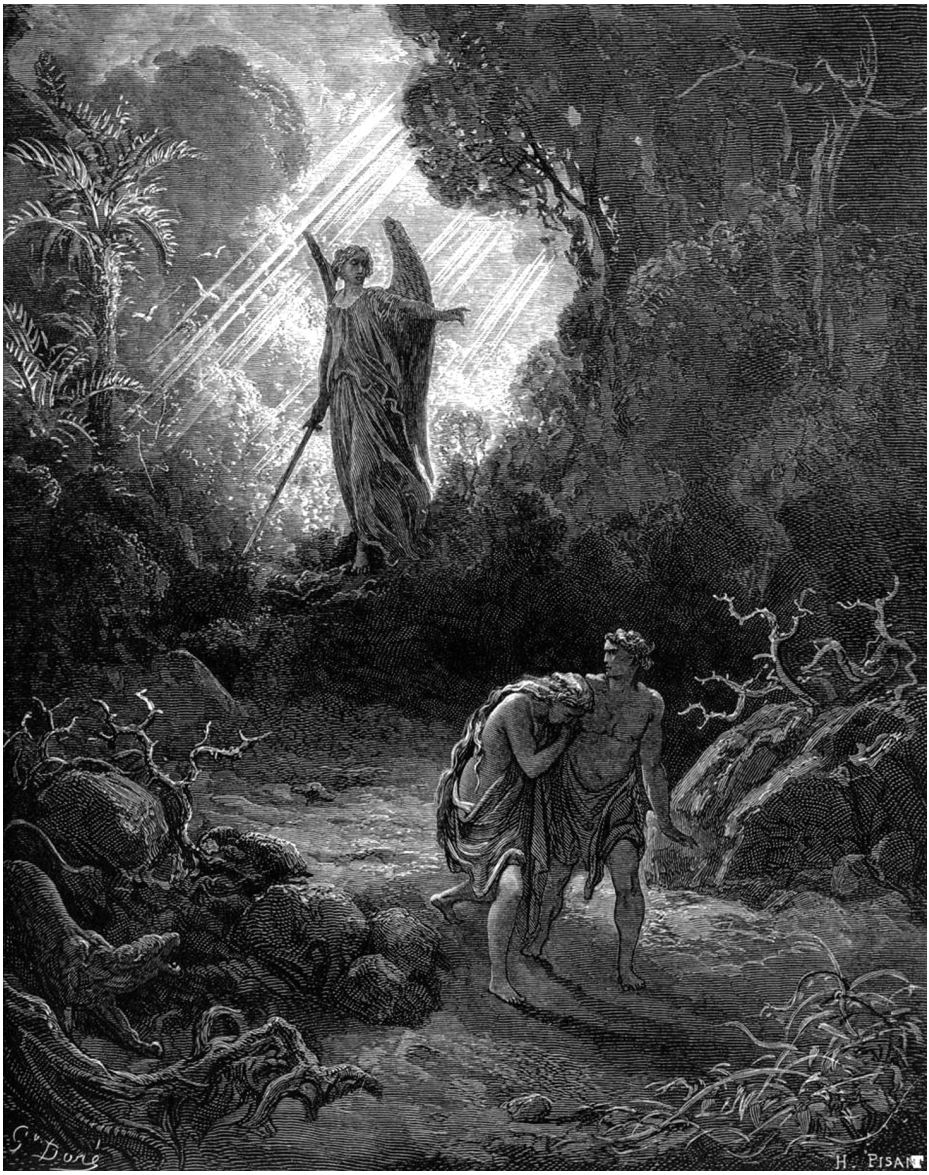

Rəbb Allah insanı qovdu. O, Eden bağının şərqinə keruvlarını və hər tərəfə fırlanan odlu qılıncını qoydu ki, həyat ağacına gedən yolu qorusunlar.
Yaradiliş 3:24

Yaradiliş

1 Başlanğıcda Allah göyləri və yeri yaratdı. **2** Yer quruluşsuz və boş idi. Dərin sular üzərində qaranlıq var idi. Allahın Ruhu suların üzərində dolaşırdı. **3** Allah dedi: «Qoy işıq olsun». İşıq oldu. **4** Allah gördü ki, işıq yaxşıdır. Sonra O, işığı qaranlıqdan ayırdı. **5** Allah işığı «gündüz», qaranlığı isə «gecə» adlandırdı. Axşam oldu, səhər açıldı; bu, birinci gün idi. **6** Sonra Allah dedi: «Qoy suların arasında bir qübbə olsun və suları bir-birindən ayırsın». **7** Allah qübbəni düzəltdi və qübbənin altındakı suları onun üstündəki sulardan ayırdı. Belə də oldu. **8** Allah qübbəni «göy» adlandırdı. Axşam oldu, səhər açıldı; bu, ikinci gün idi. **9** Sonra Allah dedi: «Qoy göyün altındakı sular bir yerə yığılsın ki, quru görünsün». Belə də oldu. **10** Allah qurunu «yer», su yığınlarını isə «dənizlər» adlandırdı. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **11** Sonra Allah dedi: «Qoy yer üzü bitkilər yetirsin: toxumlar bitirən ot-ələf və torpaqda hər növ bəhərli ağaclar yetişsin. Ağaclar meyvə gətirsin və toxumları meyvələrinin içində olsun». Belə də oldu. **12** Yer üzü bitkilər yetirdi: hər növ toxum bitirən ot-ələf və hər növ ağac yetişdi. Ağaclar meyvə gətirirdi və toxumları meyvələrinin içində idi. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **13** Axşam oldu, səhər açıldı; bu, üçüncü gün idi. **14** Sonra Allah dedi: «Qoy göy qübbəsində gecəni gündüzdən ayıran çıraqlar olsun. Onlar işarələri, fəsilləri və günlərlə illəri göstərsin. **15** Qoy onlar göy qübbəsində çıraq olub, yer üzünə işıq saçsın». Belə də oldu. **16** Allah iki böyük çıraq düzəltdi: gündüzü idarə etmək üçün böyük çıraq, gecəni idarə etmək üçün kiçik çıraq. O həmçinin ulduzları düzəltdi. **17** Allah onları göy qübbəsinə qoydu ki, yer üzünə işıq saçsın, **18** gündüzü və gecəni idarə etsin, işığı qaranlıqdan ayırsın. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **19** Axşam oldu, səhər açıldı; bu, dördüncü gün idi. **20** Sonra Allah dedi: «Qoy sular çoxlu canlı məxluqlarla qaynaşsın, yer üstündəki göy qübbəsində quşlar uçsun». **21** Allah nəhəng su əjdahalarını və suda qaynaşan hər növ bütün sürünən canlı məxluqları, həmçinin hər növ bütün qanadlı quşları yaratdı. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **22** Allah onlara bərəkət verərək dedi: «Törəyib çoxalın və dənizlərdəki suları doldurun, quşlar da yer üzündə çoxalsın». **23** Axşam oldu, səhər açıldı; bu, beşinci gün idi. **24** Sonra Allah dedi: «Qoy yer üzü hər növ canlı məxluqlar – hər növ ev heyvanları, sürünən canlılar və çöl heyvanları əmələ gətirsin». Belə də oldu. **25** Allah hər növ çöl heyvanlarını, hər növ ev heyvanlarını və yerdə sürünən bütün canlıları yaratdı. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. **26** Sonra Allah dedi: «Öz surətimizə və bənzərimizə görə insanı yaradaq. Qoy o, dənizdəki heyvanlara, göydəki quşlara, yerdəki heyvanlara, bütün yer üzünə və yerdə sürünən canlıların hamısına hökmranlıq etsin». **27** Allah insanı Öz surətində yaratdı, Allahın surətində yaratdı, onları kişi və qadın olaraq yaratdı. **28** Allah onlara xeyir-dua verərək dedi: «Törəyib çoxalın və yer üzünü bürüyüb ona sahib olun: dənizdəki heyvanlar, göydəki quşlar, yerdə sürünən bütün canlılar üzərində hökmranlıq edin». **29** Allah dedi: «Budur, yer üzündə toxum verən bütün ot-ələfi və meyvələrində toxumu olan bütün ağacların bəhərini sizə verirəm ki, qidalanasınız. **30** Yerdəki heyvanların, göydəki quşların və yerdə sürünən canlıların hamısına – nəfəsi olan bütün canlılara isə yem olmaq üçün bütün yaşıl otları verirəm». Belə də oldu. **31** Allah gördü ki, yaratdığı hər şey çox yaxşıdır. Axşam oldu, səhər açıldı; bu, altıncı gün idi.

2 Göylər və yer, oradakı hər şey beləcə tamamlandı. **2** Allah yeddinci günə qədər gördüyü işləri qurtardı və yeddinci gün gördüyü işlərdən ayrılıb istirahət etdi. **3** Allah yeddinci günə bərəkət verdi və onu təqdis etdi, çünki gördüyü bütün yaratma işini qurtarıb həmin gün istirahət etdi. **4** Rəbb Allahın göyləri və yeri yaratmasının hekayəti belədir: Rəbb Allah göyləri və yeri yaradanda **5** yer üzündə heç bir bitki yox idi, heç bir çöl otu da bitmirdi, çünki Rəbb Allah yer üzünə hələ yağış göndərməmişdi və torpağı becərən insan da yaranmamışdı. **6** Amma yerdən su çıxırdı və bütün torpağı sulayırdı. **7** Rəbb Allah yerin torpağından insanı düzəltdi və onun burnuna həyat nəfəsi üfürdü. Beləcə insan canlı varlıq oldu. **8** Sonra Rəbb Allah şərqdə yerləşən Edendə bir bağ saldı və düzəltdiyi insanı orada yerləşdirdi. **9** Rəbb Allah torpaqda gözəl görünüşlü və yemək üçün şirin meyvəli cürbəcür ağaclar yetirdi. O həmçinin bağın ortasında həyat ağacını və xeyirlə şəri bilmə ağacını bitirdi. **10** Bağı suvarmaq üçün Edendən bir çay çıxırdı, oradan isə dörd qola bölünürdü. **11** Onlardan birinin adı Pişondur. O bütün Xavila ölkəsini dolanaraq axır. Orada qızıl çıxır. **12** Bu ölkənin qızılı yaxşıdır. Burada həm də ətirli qatran və damarlı əqiq var. **13** İkinci çayın adı Gixondur. O, Kuş ölkəsini dolanaraq axır. **14** Üçüncü çayın adı Dəclədir. O, Aşşur ölkəsinin şərqindən axır. Dördüncü çay Fəratdır. **15** Rəbb Allah insanı götürüb Eden bağına qoydu ki, oranı becərsin və saxlasın. **16** Rəbb Allah insana əmr edib dedi:

«Bağdakı bütün ağacların bəhrəsindən istəyəndə yeyə bilərsən. 17 Ancaq xeyirlə şəri bilmə ağacının meyvəsindən yemə, çünki ondan yeyən gün hökmən öləcəksən». 18 Rəbb Allah yenə dedi: «İnsanın tək olması yaxşı deyil, Mən ona münasib olan bir köməkçi yaradacağam». 19 Rəbb Allah bütün çöl heyvanlarını və göydəki bütün quşları torpaqdan düzəltdi. Sonra onları insanın yanına gətirdi ki, onun bunları necə adlandıracağını görsün. İnsan hər heyvana hansı adı qoydusa, o cür də adlandı. 20 İnsan bütün ev heyvanlarına, göydəki quşlara və bütün çöl heyvanlarına ad verdi, amma insana münasib olan bir köməkçi tapılmadı. 21 O zaman Rəbb Allah insana dərin yuxu göndərdi və o yuxuya getdi. Onda Rəbb Allah onun qabırğasının birini götürdü və yerini ətlə örtdü. 22 Rəbb Allah insandan götürdüyü qabırğadan qadını düzəltdi və onu insanın yanına gətirdi. 23 İnsan dedi: «Bax, nəhayət, bunun Sümüyü mənim sümüyümdən, Bədəni mənim bədənimdəndir. Adına "qadın" deyiləcək, Çünki o, kişidən götürülüb». 24 Buna görə də kişi öz ata-anasını tərk edib arvadına qovuşacaq və onlar bir bədən olacaq. 25 Adəm və arvadı – ikisi də çılpaq idi, ancaq bundan utanmırdılar.

3 Rəbb Allahın yaratdığı bütün çöl heyvanlarının ən hiyləgəri ilan idi. İlan qadına dedi: «Doğrudanmı, Allah sizə "bağda olan heç bir ağacın bəhrələrindən yeməyin" deyib?» 2 Qadın ilana dedi: «Bağdakı ağacların bəhrələrindən yeyə bilərik. 3 Amma bağın ortasındakı ağacın meyvələri barədə Allah deyib: "Ondan yeməyin və ona toxunmayın, yoxsa öləcəksiniz!"» 4 İlan qadına dedi: «Yox, əsla ölməzsiniz. 5 Əksinə, Allah bilir ki, o meyvələrdən yediyiniz gün gözləriniz açılacaq və xeyirlə şəri bilərək Allah kimi olacaqsınız». 6 Qadın gördü ki, ağacın meyvəsi yemək üçün yaxşıdır, gözə xoş görünür və bu ağac insana dərrakə verməyi vəd edir. Buna görə də o həmin meyvədən dərib yedi. Sonra yanında olan ərinə də verdi, o da yedi. 7 O vaxt ikisinin də gözləri açıldı və çılpaq olduqlarını bildilər. Buna görə də əncir yarpaqlarını bir-birinə hörüb özlərinə fitə düzəltdilər. 8 Onlar günün sərinliyində bağda gəzişən Rəbb Allahın səsini eşitdilər. Adəm və onun arvadı Rəbb Allahın hüzurundan qaçıb bağdakı ağacların arasında gizləndilər. 9 Rəbb Allah Adəmi səsləyib dedi: «Haradasan?» 10 O cavab verdi: «Bağda səsini eşitdim və çılpaq olduğum üçün qorxdum, ona görə də gizlənmişəm». 11 Rəbb Allah dedi: «Kim sənə bildirdi ki, çılpaqsan? Sənə yeməyi qadağan etdiyim ağacın meyvəsindən yeməmisən ki?» 12 Adəm dedi: «Mənimlə birgə olmaq üçün verdiyin qadın o ağacın meyvəsindən verdi, mən də yedim». 13 Rəbb Allah qadına dedi: «Sən niyə belə etdin?» Qadın dedi: «İlan məni yoldan çıxartdı, mən də yedim». 14 Rəbb Allah ilana dedi: «Sən bunu etdiyin üçün Bütün ev heyvanları və çöl heyvanları arasında Lənət qazanırsan. Qarnın üstündə sürünəcəksən, Bütün ömrün boyu torpaq yeyəcəksən. 15 Mən səninlə qadın arasına, Sənin balanla onun övladı arasına Düşmənçilik salıram. Bu övlad sənin başından vuracaq, Sən də onu dabanından sancacaqsan». 16 Sonra Rəbb Allah qadına dedi: «Hamilə olanda sənə Çox əziyyət verəcəyəm, Uşaqlarını ağrı içində doğacaqsan. Ərinə meylli olacaqsan, O sənə ağalıq edəcək». 17 Sonra Rəbb Allah Adəmə dedi: «Arvadının sözünə qulaq asdığın üçün, Qadağan etdiyim, "meyvəsini yemə" dediyim Ağacdan yediyin üçün Sənə görə torpaq lənətlənir. Ömrün boyu zəhmətlə Torpaqdan yemək əldə edəcəksən. 18 O sənə tikan və qanqal bitirəcək, Sən də çöldəki ot-ələfi yeyəcəksən. 19 Alın tərinlə çörək yeyəcəksən. Axırda torpağa qayıdacaqsan, Çünki oradan götürülmüsən, Ona görə ki yerin torpağısan, Torpağa da qayıdacaqsan». 20 Adəm arvadının adını Həvva qoydu, çünki o, yer üzündə yaşayanların hamısının anası oldu. 21 Onda Rəbb Allah Adəmlə arvadı üçün dəridən paltar düzəltdi və onlara geyindirdi. 22 Sonra Rəbb Allah dedi: «Budur, insan xeyirlə şərin nə olduğunu bilərək bizlərdən biri kimi oldu. Qoy indi əlini uzadaraq həyat ağacının meyvəsindən dərib yeməsin və əbədi yaşamasın!» 23 Rəbb Allah insanı Eden bağından çıxartdı ki, o özünün də bir qismindən götürüldüyü torpağı becərsin. 24 Rəbb Allah insanı qovdu. O, Eden bağının şərqinə keruvlarını və hər tərəfə fırlanan odlu qılıncını qoydu ki, həyat ağacına gedən yolu qorusunlar.

4 Adəm arvadı Həvva ilə yaxınlıq etdi və Həvva hamilə olub Qabili doğdu. Həvva dedi: «Rəbbin köməyi ilə bir insan qazandım». 2 Sonra o, Qabilin qardaşı Habili doğdu. Habil çoban oldu, Qabil isə əkinçi. 3 Bir müddət keçəndən sonra Qabil torpağın bəhrəsindən Rəbb Allaha təqdim gətirdi. 4 Habil də sürüsündə ilk doğulan heyvanlardan bir neçəsini və onların piyini təqdim etdi. Rəbb Habili və onun təqdimini qəbul etdi, 5 ancaq Qabili və onun təqdimini qəbul etmədi. Buna görə də Qabil bərk qəzəblənib qaşqabağını salladı. 6 Rəbb Qabilə dedi: «Niyə qəzəblənmisən? Niyə qaşqabağını sallamısan? 7 Əgər yaxşı iş görürsənsə, Mən qəbul etmərəmmi? Əgər yaxşı iş görmürsənsə, günah qapının ağzında durub. Onun meyli sənədir, ancaq sən ona üstün gəlməlisən».

8 Sonra Qabil qardaşı Habilə bir söz dedi və onlar çölə getdilər. Orada Qabil qardaşı Habilin üstünə hücum çəkib onu öldürdü. **9** Sonra Rəbb Qabildən soruşdu: «Qardaşın Habil haradadır?» O dedi: «Bilmirəm, məgər mən qardaşımın keşikçisiyəm?» **10** Rəbb dedi: «Sən nə etdin? Qardaşının qanının səsi torpaqdan Mənə fəryad edir. **11** İndi sən torpaqdan lənət aldın; o torpaq ki sənin əlinlə tökülən qardaş qanını udmaq üçün ağzını açdı. **12** Torpağı becərdiyin zaman o daha gücünü sənə verməyəcək. Yer üzündə qaçaq və sərgərdan olacaqsan». **13** Qabil Rəbbə dedi: «Cəzam çəkə biləcəyimdən daha artıqdır. **14** Bax bu gün Sən məni torpaqdan qovursan. Mən də Sənin hüzurundan gizlənib yer üzündə qaçaq və sərgərdan olacağam. Ancaq kim mənə rast gəlsə, məni öldürəcək». **15** Rəbb ona dedi: «Xeyr! Kim Qabili öldürsə, ondan yeddi qat intiqam alınacaq». Rəbb Qabilə bir əlamət qoydu ki, ona rast gələn kəs onu öldürməsin. **16** Beləcə Qabil Rəbbin hüzurunu tərk etdi və Eden bağından şərqdə – Nod torpağında yaşamağa başladı. **17** Qabil arvadı ilə yaxınlıq etdi və arvadı hamilə olub Xanoku doğdu. O zaman o, bir şəhər tikdi, şəhərə oğlu Xanokun adını verdi. **18** Xanokdan İrad törədi. İraddan Mehuyael törədi. Mehuyaeldən Metuşael törədi. Metuşaeldən Lemek törədi. **19** Lemek iki arvad aldı: birinin adı Ada, o birinin adı Silla idi. **20** Ada Yavalı doğdu. Yaval çadırda yaşamağın və sürü saxlamağın əsasını qoydu. **21** Onun qardaşının adı Yuval idi. O hər cür lira və tütək çalmağın əsasını qoydu. **22** Silla isə Tuval-Qayini doğdu. Tuval-Qayin tuncdan və dəmirdən hər cür kəsici alətlər düzəldərdi. Onun Naama adlı bacısı var idi. **23** Bir dəfə Lemek arvadlarına dedi: «Ey Ada və Silla, səsimi eşidin, Ey Lemekin arvadları, sözümə qulaq asın: Məni yaraladığı üçün Bir adam öldürdüm, Məni zədələdiyi üçün Bir cavan öldürdüm. **24** Qabil üçün yeddi qat qisas alınacaqsa, Lemek üçün yetmiş yeddi qat alınacaq». **25** Adəm yenə arvadı ilə yaxınlıq etdi və Həvva bir oğlan doğub adını Şet qoyaraq dedi: «Qabilin öldürdüyü Habilin yerinə Allah mənə başqa bir oğul bəxş etdi». **26** Şetin də bir oğlu oldu və adını Enoş qoydu. O zaman insanlar Rəbbin adını çağırmağa başladı.

5 Adəmin nəsil tarixçəsi belədir. Allah insanı yaradanda onu Öz bənzərinə görə yaratdı. **2** Allah onları kişi və qadın olaraq yaratdı, onlara xeyir-dua verdi və yaratdığı gün onları «insan» adlandırdı. **3** Adəmin yüz otuz yaşı olanda özünə bənzər, öz surətində bir oğlu oldu və adını Şet qoydu. **4** Şet doğulandan sonra Adəm səkkiz yüz il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **5** Adəm doqquz yüz otuz il ömür sürüb öldü. **6** Şet yüz beş yaşında olanda oğlu Enoş doğuldu. **7** Enoş doğulandan sonra Şet səkkiz yüz yeddi il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **8** Şet doqquz yüz on iki il ömür sürüb öldü. **9** Enoş doxsan yaşında olanda oğlu Qenan doğuldu. **10** Qenan doğulandan sonra Enoş səkkiz yüz on beş il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **11** Enoş doqquz yüz beş il ömür sürüb öldü. **12** Qenan yetmiş yaşında olanda oğlu Mahalalel doğuldu. **13** Mahalalel doğulandan sonra Qenan səkkiz yüz qırx il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **14** Qenan doqquz yüz on il ömür sürüb öldü. **15** Mahalalel altmış beş yaşında olanda oğlu Yered doğuldu. **16** Yered doğulandan sonra Mahalalel səkkiz yüz otuz il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **17** Mahalalel səkkiz yüz doxsan beş il ömür sürüb öldü. **18** Yered yüz altmış iki yaşında olanda oğlu Xanok doğuldu. **19** Xanok doğulandan sonra Yered səkkiz yüz il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **20** Yered doqquz yüz altmış iki il ömür sürüb öldü. **21** Xanok altmış beş yaşında olanda oğlu Metuşelah doğuldu. **22** Metuşelah doğulandan sonra Xanok üç yüz il Allahla bir yol getdi. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **23** Xanok üç yüz altmış beş il yaşadı. **24** O, Allahla bir yol getdi. Sonra qeyb oldu, çünki Allah onu Öz yanına götürdü. **25** Metuşelah yüz səksən yeddi yaşında olanda oğlu Lemek doğuldu. **26** Lemek doğulandan sonra Metuşelah yeddi yüz səksən iki il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **27** Metuşelah doqquz yüz altmış doqquz il ömür sürüb öldü. **28** Lemek yüz səksən iki yaşında olanda bir oğlu doğuldu. **29** O dedi: «Bu oğul Rəbbin lənətlədiyi torpağı becərəndə çəkdiyimiz əziyyətlərdə, əlimizin zəhmətində bizə təsəlli verəcək». Buna görə də onun adını Nuh qoydu. **30** Nuh doğulandan sonra Lemek beş yüz doxsan beş il yaşadı. Onun başqa oğulları və qızları oldu. **31** Lemek yeddi yüz yetmiş yeddi il ömür sürüb öldü. **32** Nuh beş yüz yaşında olanda Sam, Ham və Yafəs adında oğulları oldu.

6 İnsanlar yer üzündə çoxalmağa başladı və onların qızları doğuldu. **2** O zaman Allah oğulları gördülər ki, insan qızları çox gözəldir və bəyəndikləri hər qızı özlərinə arvad etdilər. **3** Rəbb dedi: «Mənim Ruhum insanda əbədi qalmayacaq, çünki onlar ancaq bədəndir. Onların ömrü yüz iyirmi il olacaq». **4** Həmin dövrdə və Allah oğulları insan qızlarını arvad alıb övladları doğulan dövrdə də yer üzündə böyük adamlar yaşayırdı. Bunlar

qədim dövrün qəhrəman və adlı-sanlı adamları idi. 5 Rəbb gördü ki, yer üzündəki insanların şər əməlləri çoxdur və hər zaman onların ürəyindəki fikirlər və niyyətlər pisliyə doğru yönəlir. 6 O, yer üzündə insanları yaratdığına peşman oldu və ürəyində kədərləndi. 7 Rəbb dedi: «Yaratdığım insanları yer üzündən siləcəyəm, bunu insanlarla birgə heyvanların, sürünənlərin və quşların da başına gətirəcəyəm, çünki onları yaratmağıma peşman olmuşam». 8 Ancaq Nuh Rəbbin gözündə lütf tapdı. 9 Nuhun tarixçəsi belədir: Nuh saleh və öz nəsli arasında qüsursuz bir adam idi. O, Allahla bir yol gedirdi. 10 Nuhun üç oğlu oldu: Sam, Ham və Yafəs. 11 Ancaq Allahın önündə yer üzündəki insanlar pozğunlaşmışdı və dünya zorakılıqla dolmuşdu. 12 Allah yer üzündəki insanların daha da pozğunlaşdığını gördü, çünki dünyadakı bütün bəşər yolunu azmışdı. 13 Allah Nuha dedi: «Önümdə olan bütün bəşərin sonu çatıb, çünki yer üzü onların zorakılığı ilə dolub. Buna görə də Mən onları yer üzü ilə birgə məhv edəcəyəm. 14 Özünə qofer ağacından bir gəmi düzəlt, onun içində otaqlar düzəlt, üstünə içəridən və bayırdan qatran vur. 15 Gəmini belə düzəlt: onun uzunluğu üç yüz qulac, eni əlli qulac, hündürlüyü isə otuz qulac olsun. 16 Gəminin üstündən bir qulac aşağı pəncərə açarsan və qapısını yan tərəfdən qoyarsan. Gəminin üç mərtəbəsi olsun: biri altda, biri ortada, biri də üstdə. 17 Bax Mən yer üzünü suya qərq edəcəyəm ki, göylər altında həyat nəfəsi olan bütün canlılar məhv olsun və yer üzündə olanların hamısı öləcək. 18 Ancaq əhdimi sənlə bağlayıram. Sən oğulların, arvadın və gəlinlərinlə birgə gəmiyə minərsən. 19 Bütün heyvanlardan, canlı məxluqlardan bir cütünü – erkək və dişisini gəmiyə götürərsən ki, sənlə birgə sağ qalsın. 20 Növlərinə görə quşların, heyvanların və yerdə sürünənlərin hər birindən bir cütü sənin yanına gələcək ki, sağ qalsın. 21 Həmçinin özünlə birlikdə hər cür azuqə götürüb yanına yığ ki, sənin və onların yeməyi olsun». 22 Nuh hər şeyi etdi: Allah ona necə əmr etmişdisə, o da hər şeyi eləcə yerinə yetirdi.

7 Rəbb Nuha dedi: «Sən bütün ailənlə birgə gəmiyə gir, çünki bu bəşər nəsli içində yalnız səni önümdə saleh gördüm. 2 Hər pak heyvanın erkək və dişisindən yeddi cüt, hər murdar heyvanın erkək və dişisindən bir cüt götür, 3 həmçinin göydəki hər quşun erkək və dişisindən yeddi cüt götür; qoy bütün yer üzündə onların nəsli kəsilməsin. 4 Çünki yeddi gün sonra yer üzünə qırx gün-qırx gecə yağış yağdıracağam və yaratdığım bütün canlıları yer üzündə məhv edəcəyəm». 5 Rəbb Nuha necə əmr etmişdisə, o da hər şeyi eləcə yerinə yetirdi. 6 Yer üzündə daşqın olanda Nuhun altı yüz yaşı var idi. 7 Nuh, onun arvadı, oğulları və gəlinləri daşqından qurtarmaq üçün birlikdə gəmiyə mindilər. 8 Allahın Nuha əmr etdiyi kimi pak və murdar heyvanların, quşların, bütün yerdə sürünənlərin 9 erkək və dişisi cüt-cüt Nuhun yanına gəlib gəmiyə mindi. 10 Yeddi gün sonra yer üzündə daşqın oldu. 11 Həmin gün – Nuhun ömrünün altı yüzüncü ilində, ikinci ayın on yeddinci günü dərinlikdə olan bütün gur su qaynaqları püskürdü və göylərin pəncərələri açıldı. 12 Yer üzünə qırx gün-qırx gecə yağış yağdı. 13 Elə həmin gün Nuh, onun arvadı, oğulları Sam, Ham, Yafəs və üç gəlini gəmiyə mindilər. 14 Onlarla birgə hər növ çöl heyvanı, hər növ ev heyvanı, hər növ yerdə sürünən, hər növ göydə uçan canlı və hər cür quş gəmiyə girdi: 15 həyat nəfəsi olan bütün canlılardan cüt-cüt Nuhun yanına gəlib gəmiyə mindi. 16 Allahın Nuha əmr etdiyi kimi bütün canlılardan erkək və dişi heyvanlar gəmiyə girdilər. Onların dalınca Rəbb gəminin qapısını örtdü. 17 Yer üzündə qırx gün daşqın oldu və su çoxalıb gəmini yerdən yuxarı qaldırdı. 18 Su çox yuxarı qalxıb yer üzünü aldı və gəmi suyun üzündə üzməyə başladı. 19 Su yer üzünü elə tutdu ki, göylər altında olan bütün uca dağlar suya qərq oldu. 20 Su dağların zirvəsindən on beş qulac qalxdı və onları örtdü. 21 Yer üzündə hərəkət edən canlıların hamısı – quşlar, ev heyvanları, çöl heyvanları, yerdə sürünənlər və bütün insanlar məhv oldu. 22 Quruda yaşayan, burnunda həyat nəfəsi olan canlı varlıqların hamısı öldü. 23 Rəbb yer üzündə olan bütün canlıları məhv etdi: insanlardan tutmuş heyvanlara, sürünənlərə və göydəki quşlara qədər hər şey yer üzündə məhv oldu. Yalnız Nuh və onunla birgə gəmidə olanlar sağ qaldı. 24 Yüz əlli gün ərzində su yer üzündə çoxaldı.

8 Allah Nuhu və onunla birgə gəmidə olan bütün çöl heyvanlarını və ev heyvanlarını yada saldı. Allah yer üzünə külək göndərdi və su azalmağa başladı. 2 Dərinlikdə olan su qaynaqları və göylərin pəncərələri bağlandı, yağış dayandı. 3 Su yer üzündən tədricən çəkildi, yüz əlli gün keçdikdən sonra su azaldı. 4 Yeddinci ayın on yeddinci günü gəmi Ararat dağlarında dayandı. 5 Onuncu aya qədər su yavaş-yavaş çəkildi, onuncu ayın birinci günü dağların zirvələri göründü. 6 Qırx gün sonra Nuh düzəltdiyi gəminin pəncərəsini açıb 7 bir qarğa buraxdı; qarğa uçub getdi və yer üzündə su quruyana qədər hər tərəfi dolaşdı. 8 Nuh bu

dəfə bir göyərçin buraxdı ki, suyun yer üzündən çəkilib-çəkilmədiyini bilsin. **9** Amma göyərçin qonmaq üçün rahat bir yer tapmadığına görə onun yanına – gəmiyə qayıtdı, çünki hələ bütün yer üzündə su var idi. Nuh əlini uzadıb göyərçini tutdu və gəmiyə – öz yanına apardı. **10** O daha yeddi gün gözlədi və göyərçini yenə gəmidən buraxdı. **11** Axşamüstü göyərçin onun yanına qayıtdı. Göyərçinin ağzında təzə zeytun yarpağı var idi. Nuh suyun yer üzündən çəkildiyini bildi. **12** O daha yeddi gün gözlədi və göyərçini yenə buraxdı, artıq göyərçin onun yanına qayıtmadı. **13** Nuhun ömrünün altı yüz birinci ilində, birinci ayın birinci günü yer üzündə su qurudu. Nuh gəminin qapağını qaldırdı və torpağın üzərindəki suyun quruduğunu gördü. **14** İkinci ayın iyirmi yeddinci günü yer üzündəki su tamamilə qurudu. **15** Allah Nuha dedi: **16** «Sən öz arvadın, oğulların və gəlinlərinlə birgə gəmidən çıx. **17** Səninlə birgə olan bütün canlıları – quşları, heyvanları və yerdə sürünənləri bayıra çıxart. Qoy yer üzünə yayılsınlar və yer üzündə törəyib çoxalsınlar». **18** Nuh öz arvadı, oğulları və gəlinləri ilə birgə gəmidən çıxdı. **19** Bütün heyvanlar, sürünənlər, quşlar və yerdə sürünən bütün canlılar dəstə-dəstə gəmini tərk etdilər. **20** Nuh Rəbbə bir qurbangah düzəltdi. O hər cür pak heyvandan və pak quşdan götürüb orada yandırma qurbanı təqdim etdi. **21** Bundan Rəbbə xoş ətir qalxdı və Rəbb ürəyində dedi: «Cavanlığından bəri insan ürəyinin fikirlərinin həmişə pis olmasına baxmayaraq, insanlara görə bir daha yer üzünü lənətləməyəcəyəm. İndi elədiyim kimi bütün canlıları bir daha məhv etməyəcəyəm. **22** Dünya durduqca əkin-biçin, isti-soyuq, Yay-qış və gecə-gündüz Sona yetməyəcək».

9 Allah Nuha və onun oğullarına xeyir-dua verib dedi: «Törəyib çoxalın və yer üzünü bürüyün. **2** Qurudakı bütün heyvanlar, göydəki bütün quşlar, yerdə sürünən bütün canlılar və dənizdə olan bütün balıqlar sizdən qorxub dəhşətə gələcək. Onlar sizin ixtiyarınıza verilib. **3** Bütün canlılar da sizə qida olsun, onların hamısını bütün göy otlar kimi sizə verirəm. **4** Ancaq əti onun canı olan qanla birgə yeməyin. **5** Sizin isə qanınız tökülərsə, əvəzini hökmən alacağam. Hər heyvandan hesabınızı alacağam. Həmçinin insandan – qardaşının canını alan hər kəsdən əvəzini alacağam. **6** Kim insan qanı töksə, Onun da qanı İnsan əli ilə töküləcək. Çünki Allah insanı Öz surətinə görə yaradıb. **7** Siz törəyib çoxalın, Yer üzünə yayılın, Orada çoxalın». **8** Allah Nuha və yanında olan oğullarına dedi: **9** «Mən sizinlə, sizdən sonrakı nəslinizlə Öz əhdimi bağlayıram, **10** gəmidən çıxan yer üzündəki bütün canlı məxluqlarla – quşlar, ev heyvanları və bütün çöl heyvanları ilə əhdimi bağlayıram. **11** Sizinlə Öz əhdimi qoyuram ki, bütün canlılar bir daha daşqınla məhv olmayacaq və heç vaxt yer üzünü viran edən daşqın baş verməyəcək». **12** Allah yenə dedi: «Mənim sizinlə və sizinlə olan bütün canlılarla nəsillər boyu əbədi olaraq bağladığım əhdin əlaməti budur: **13** buludda Öz göy qurşağımı qoyuram ki, Mənimlə yer üzü arasında olan əhdin əlaməti olsun. **14** Mən yer üzünə bulud gətirdiyim zaman buludda göy qurşağı görünəcək. **15** Onda Mən sizinlə və bütün canlı məxluqlarla bağladığım əhdi yada salacağam. Sular bir daha daşqına çevrilib bütün canlıları məhv etməyəcək. **16** Buludda göy qurşağı olacaq. Mən Allah onu görüb yer üzündə yaşayan bütün canlı məxluqlarla bağladığım əbədi əhdi yada salacağam». **17** Allah yenə Nuha dedi: «Mənim yer üzündə yaşayan bütün canlılarla bağladığım əhdin əlaməti budur». **18** Gəmidən çıxan Nuhun oğulları bunlardır: Sam, Ham və Yafəs. Hamdan Kənan törədi. **19** Nuhun üç oğlu bunlardır və yer üzündə yayılan bütün insanlar onlardan törədi. **20** Nuh torpağı becərməyə başladı və bir üzüm bağı saldı. **21** O, şərab içib sərxoş oldu və öz çadırında çılpaq uzandı. **22** Kənanın atası Ham atasının çılpaq olduğunu gördü və bunu bayırda iki qardaşına söylədi. **23** Sam və Yafəs bir paltar götürüb öz çiyinlərinə saldılar və dal-dalı içəri girib, atalarının çılpaq bədənini örtdülər. Onlar üzlərini əks tərəfə çevirmişdilər ki, atalarının çılpaqlığını görməsinlər. **24** Nuh öz sərxoşluğundan ayıldı və kiçik oğlunun əməlini bilib dedi: **25** «Kənana lənət olsun, Öz qardaşlarının qullarına qul olsun». **26** Yenə dedi: «Samın Allahı Rəbbə alqış olsun, Kənan ona qul olsun. **27** Allah Yafəsə genişlik versin, Samın çadırlarında yaşasın. Kənan ona qul olsun». **28** Nuh daşqından sonra üç yüz əlli il yaşadı. **29** O, doqquz yüz əlli il ömür sürüb öldü.

10 Nuhun oğulları Sam, Ham və Yafəsin nəsil tarixçəsi belədir. Daşqından sonra onların oğulları oldu. **2** Yafəsin oğulları: Qomer, Maqoq, Maday, Yavan, Tuval, Meşek və Tiras. **3** Qomerin oğulları: Aşkenaz, Rifat və Toqarma. **4** Yavanın oğulları: Elişa, Tarşiş, Kittim və Dodanim. **5** Onların nəsilləri adalara, öz torpaqlarına yayıldı. Öz millətlərinin arasında dillərə və qəbilələrə ayrıldı. **6** Hamın oğulları: Kuş, Misrayim, Put və Kənan. **7** Kuşun oğulları: Seva, Xavila, Savta, Raama və Savteka. Raamanın oğulları: Səba

və Dedan. 8 Kuşun Nəmrud adlı bir oğlu da
oldu. O, yer üzündə ilk qüdrətli adam oldu.
9 Nəmrud Rəbbin önündə mahir bir ovçu idi,
buna görə də xalqın arasında «Rəbbin önündə
Nəmrud kimi mahir ovçu» sözü deyilir. 10
Əvvəlcə onun padşahlığına Şinar ölkəsində olan
Babil, Erek, Akkad və Kalne daxil idi. 11 O bu
torpaqdan Aşşur torpağına köçüb, Nineванı,
Rexovot-İri, Kelahı, 12 Nineva ilə böyük şəhər olan
Kelahın arasındakı Reseni tikdi. 13 Misrayimin
nəsilləri bunlardır: Ludlular, Anamlılar, Lehavlılar,
Naftuhlular, 14 Patroslular, Filiştlilərin əcdadı olan
Kasluhlular, həmçinin Kaftorlular. 15 Kənanın
nəsilləri bunlardır: ilk oğlu Sidon, Xet, 16 həmçinin
Yevuslular, Emorlular, Qirqaşlılar, 17 Xivlilər,
Arqlılar, Sinlilər, 18 Ervadlılar, Semarlılar və
Xamatlılar. Sonralar Kənan qəbilələri ətraf yerlərə
yayıldı. 19 Kənanlıların ərazisi Sidondan Gerara
tərəf Qəzzəyə qədər, Sodoma, Homorraya, Admaya,
Sevoyimə tərəf Leşaya qədər uzanırdı. 20 Bunlar öz
ölkələrində və millətlərinin arasında qəbilələrinə
və dillərinə görə ayrılan Ham oğulları idi. 21
Everin bütün oğullarının əcdadı və böyük olan
Yafəsin qardaşı Samın da oğulları oldu. 22
Samın oğulları: Elam, Aşşur, Arpakşad, Lud və
Aram. 23 Aramın oğulları: Us, Xul, Geter və
Maş. 24 Arpakşaddan Şelah törədi, Şelahdan
Ever törədi. 25 Everin iki oğlu oldu: birinin
adı Peleq idi, çünki onun dövründə yer üzü
bölündü. Qardaşının adı Yoqtan idi. 26 Yoqtandan
Almodad, Şelef, Xasarmavet, Yerah, 27 Hadoram,
Uzal, Diqla, 28 Oval, Avimael, Səba, 29 Ofir,
Xavila və Yovav törədi; bunların hamısı Yoqtanın
oğulları idi. 30 Onlar şərqdə – Meşadan Sefara
tərəf yerləşən dağlıq bölgədə məskən salmışdı.
31 Bunlar öz ölkələrində və millətləri arasında
qəbilələrinə və dillərinə görə ayrılan Sam oğulları
idi. 32 Öz millətləri arasında nəsillərinə görə Nuh
oğullarının qəbilələri bunlardır. Daşqından sonra
onların nəsillərindən yer üzünə millətlər yayıldı.

11 Bütün dünyada bir dil və bir danışıq var
idi. 2 İnsanlar şərqdən köçüb gəldikləri
zaman Şinar torpağında bir düzənliyə rast gəldilər
və orada məskən saldılar. 3 Sonra bir-birlərinə
dedilər: «Gəlin kərpic düzəldək və onu yaxşı
bişirək». Onlar daş əvəzinə kərpic və palçıq əvəzinə
qatran götürdülər. 4 Yenə dedilər: «Gəlin özümüzə
bir şəhər və başı göylərə çatan bir qüllə tikib ad
çıxaraq, daha bütün yer üzünə yayılmayaq». 5
Rəbb bəşər övladlarının tikdiyi şəhəri və qülləni
görmək üçün aşağı endi. 6 Rəbb dedi: «Budur,
onların hamısı bir xalqdır və bir dilləri var. Buna
görə də bu işi görməyə başlamışlar və indi etmək
istədikləri işə heç kəs mane olmayacaq. 7 Gəlin
aşağı enib orada onların dilini qarışdıraq ki,
bir-birlərinin dilini başa düşməsinlər». 8 Rəbb
onları oradan bütün yer üzünə yaydı. Onlar şəhəri
tikməyi dayandırdı. 9 Buna görə də o yerin adına
Babil dedilər, çünki orada Rəbb bütün dünyadakı
adamların dilini qarışdırdı və onları bütün yer
üzünə yaydı. 10 Samın nəsil tarixçəsi belədir:
daşqından iki il sonra Sam yüz yaşında olanda
oğlu Arpakşad doğuldu. 11 Arpakşad doğulandan
sonra Sam beş yüz il yaşadı. Onun çoxlu oğlu və
qızı oldu. 12 Arpakşad otuz beş yaşında olanda
oğlu Şelah doğuldu. 13 Şelah doğulandan sonra
Arpakşad dörd yüz üç il yaşadı. Onun çoxlu oğlu
və qızı oldu. 14 Şelah otuz yaşında olanda oğlu
Ever doğuldu. 15 Ever doğulandan sonra Şelah
dörd yüz üç il yaşadı. Onun çoxlu oğlu və qızı
oldu. 16 Ever otuz dörd yaşında olanda oğlu Peleq
doğuldu. 17 Peleq doğulandan sonra Ever dörd
yüz otuz il yaşadı. Onun çoxlu oğlu və qızı oldu.
18 Peleq otuz yaşında olanda oğlu Reu doğuldu.
19 Reu doğulandan sonra Peleq iki yüz doqquz
il yaşadı. Onun çoxlu oğlu və qızı oldu. 20 Reu
otuz iki yaşında olanda oğlu Seruq doğuldu. 21
Seruq doğulandan sonra Reu iki yüz yeddi il
yaşadı. Onun çoxlu oğlu və qızı oldu. 22 Seruq
otuz yaşında olanda oğlu Naxor doğuldu. 23
Naxor doğulandan sonra Seruq iki yüz il yaşadı.
Onun çoxlu oğlu və qızı oldu. 24 Naxor iyirmi
doqquz yaşında olanda oğlu Terah doğuldu. 25
Terah doğulandan sonra Naxor yüz on doqquz il
yaşadı. Onun çoxlu oğlu və qızı oldu. 26 Terah
yetmiş yaşında olanda oğulları İbram, Naxor və
Haran doğuldu. 27 Terahın nəsil tarixçəsi belədir:
Terahdan İbram, Naxor və Haran törədi. Harandan
Lut törədi. 28 Haran atası Terahın sağlığında
doğulduğu ölkədə – Xaldeylilərin Ur şəhərində
öldü. 29 İbram və Naxor özlərinə arvad aldılar.
İbramın arvadının adı Saray, Naxorun arvadının
adı isə Milka idi. Milka və İska Haranın qızları idi.
30 Saray sonsuz idi, onun uşağı olmurdu. 31 Terah
oğlu İbramı, Haranın oğlu olan nəvəsi Lutu, oğlu
İbramın arvadı olan gəlini Sarayı özü ilə götürdü
və Kənan torpağına getmək üçün Xaldeylilərin
Ur şəhərindən çıxdı. Onlar Xarana gəlib, orada
məskən saldılar. 32 Terah iki yüz beş il ömür sürüb
Xaranda öldü.

12 Rəbb İbrama dedi: «Öz torpağından,
qohumlarının arasından, ata evindən çıx,
sənə göstərəcəyim torpağa get. 2 Səndən böyük
bir millət törədəcəyəm, sənə xeyir-dua verəcəyəm,
adını ucaldacağam və bərəkət qaynağı olacaqsan.
3 Sənə xeyir-dua verənlərə xeyir-dua verəcəyəm,

sənə lənət edənləri lənətləyəcəyəm. Yer üzünün bütün tayfaları sənin vasitənlə xeyir-dua alacaq».
4 İbram Rəbbin ona söylədiyi kimi oradan çıxdı. Lut da onunla birgə getdi. Xarandan çıxdığı vaxt İbram yetmiş beş yaşında idi. **5** İbram arvadı Sarayı, qardaşı oğlu Lutu, Xaranda əldə etdikləri bütün əmlakı və özünün bütün nökərlərini götürüb Kənan torpağına tərəf yola düşdü. Onlar Kənan torpağına gəldilər. **6** İbram oranı dolaşıb, Şekem deyilən yerdəki More palıdının yanına çatdı. O vaxt bu torpaqda Kənanlılar yaşayırdı. **7** Rəbb İbrama görünüb dedi: «Bu torpağı sənin nəslindən olana verəcəyəm». İbram ona görünən Rəbbə orada bir qurbangah düzəltdi. **8** Buradan Bet-Elin şərqində yerləşən dağlıq yerə tərəf yola düşdü və burada çadır qurdu. Çadırdan qərbdə Bet-El, şərqdə isə Ay şəhəri idi. İbram orada da Rəbbə bir qurbangah qurdu və Rəbbin adını çağırdı. **9** İbram tədricən cənuba doğru hərəkət edirdi. **10** Bu torpaqda aclıq başlandı. İbram müvəqqəti qalmaq üçün Misirə getdi, çünki ölkədə böyük aclıq hökm sürürdü. **11** O, Misirə yaxınlaşanda arvadı Saraya dedi: «Bax mən bilirəm ki, sən gözəl qadınsan. **12** Misirlilər səni görüb deyəcəklər: "Bu onun arvadıdır". Onda məni öldürəcəklər, səni isə sağ buraxacaqlar. **13** Bəlkə sən deyəsən ki, mənim bacımsan, onda sənin xatirinə mənimlə yaxşı rəftar edərlər və mən də sağ qalaram». **14** İbram Misirə gəlib çatanda Misirlilər onun arvadının çox gözəl olduğunu gördülər. **15** Fironun əyanları da qadını gördülər və onu firona tərifləyirdilər. Qadın fironun sarayına aparıldı. **16** Onun xatirinə firon İbramla da yaxşı rəftar etdi: İbram qoyun-keçi, mal-qara, erkək və dişi eşşəklər, qullar, qarabaşlar və dəvələr sahibi oldu. **17** Ancaq Rəbb İbramın arvadı Saraydan ötrü fironun və onun ev adamlarının başına böyük fəlakətlər gətirdi. **18** Firon İbramı çağırıb dedi: «Bu nə işdir, mənim başıma gətirdin? Bu qadının sənin arvadın olduğunu niyə mənə bildirmədin? **19** Nə üçün "bu mənim bacımdır" dedin ki, mən də onu özümə arvad olmaq üçün aldım? İndi isə arvadını da götür get». **20** Firon adamlara onlar barədə əmr verdi və İbramla arvadını sahib olduğu bütün şeylərlə birgə yola saldılar.

13 İbram arvadı və sahib olduğu bütün şeylərlə birgə Misirdən çıxıb Negev torpağına getdi. Lut da onunla idi. **2** İbram çox varlandı: onun çoxlu sürüsü və qızıl-gümüşü oldu. **3** Negevdən çıxıb bir yerdən o biri yerə keçərək Bet-Elə qədər – Bet-Ellə Ay şəhəri arasında əvvəllər çadır qurduğu yerə getdi. **4** İbram ilk vaxt düzəltdiyi qurbangahın yanına çatdı və orada Rəbbin adını çağırdı. **5** İbramla birlikdə olan Lutun da qoyun-keçisi, mal-qarası və çadırları var idi. **6** Birlikdə yaşamaq üçün yer onlara darlıq edirdi, çünki onların malı çox idi və birgə qala bilməzdilər. **7** İbramın sürülərinin çobanları ilə Lutun sürülərinin çobanları arasında mübahisə düşdü. O vaxt bu torpaqda Kənanlılar və Perizlilər yaşayırdı. **8** İbram Luta dedi: «Qoy mənimlə sənin və çobanlarımla çobanların arasında mübahisə olmasın, çünki biz qohumuq. **9** Bütün torpaqlar gözünün önündə deyilmi? Gəl ayrılaq. Əgər sən sola getsən, mən sağa gedəcəyəm, sən sağa getsən, mən sola gedəcəyəm». **10** Lut başını qaldırıb İordan çayının kənarındakı düzənliyi gördü. O vaxt bu yer Misir torpağı kimi bütünlüklə Soara qədər suvarılırdı və Rəbbin bağı kimi idi. Rəbb hələ Sodom və Homorranı məhv etməmişdi. **11** Lut özünə İordan çayının kənarındakı düzənliyi seçdi. O, şərqə tərəf hərəkət etdi. Beləcə onlar bir-birindən ayrıldı. **12** İbram Kənan torpağında qaldı, Lut isə düzənlikdəki şəhərlərdə yaşamağa başladı və Sodoma qədər öz çadırlarını qurdu. **13** Sodomun əhalisi çox pozğun idi və Rəbbə qarşı çoxlu günah edirdi. **14** Lut İbramdan ayrıldıqdan sonra Rəbb İbrama dedi: «Başını qaldırıb dayandığın yerdən şimala, cənuba, şərqə və qərbə tərəf bax. **15** Gördüyün bütün torpaqları əbədi olaraq sənə və nəslinə verəcəyəm. **16** Nəslini yerin tozu qədər çoxaldacağam. Əgər bir nəfər yerin tozunu saya bilərsə, sənin nəslini də saya bilər. **17** Qalx bu torpağı uzununa və eninə dolaş, çünki Mən onu sənə verirəm». **18** İbram çadırını götürdü və gəlib Xevronda olan Mamre palıdının yanında məskən saldı. O burada Rəbbə bir qurbangah düzəltdi.

14 Bu zaman Şinar padşahı Amrafel, Ellasar padşahı Aryok, Elam padşahı Kedorlaomer və Qoyim padşahı Tidal **2** Sodom padşahı Beraya, Homorra padşahı Birşaya, Adma padşahı Şinava, Sevoyim padşahı Şemeverə, Bela, yəni Soar padşahına qarşı müharibəyə başladı. **3** Bu son beş padşah indi Duz dənizi adlanan Siddim vadisində öz qoşunlarını birləşdirdi. **4** Onlar on iki il Kedorlaomerin əsarəti altında qalmış, on üçüncü il isə üsyan etmişdilər. **5** On dördüncü il Kedorlaomer və onunla birgə olan padşahlar gəlib Aşterot-Qarnayimdə Rafalıları, Hamda Zuzluları, Şave-Qiryatayimdə Emliləri, **6** çöl kənarındakı El-Parana qədər uzanan Seir dağlarında Xorluları qırdılar. **7** Sonra geri qayıdıb En-Mişpata, yəni Qadeşə getdilər. Bütün Amaleq torpağının əhalisini və Xaseson-Tamarda yaşayan Emorluları qırdılar. **8** Sodom padşahı, Homorra padşahı, Adma padşahı,

Sevoyim padşahı, Bela, yəni Soar padşahı Siddim
vadisinə gəlib, 9 Elam padşahı Kedorlaomerlə,
Qoyim padşahı Tidalla, Şinar padşahı Amrafellə,
Ellasar padşahı Aryokla döyüşə girdilər: dörd
padşah beş padşaha qarşı idi. 10 Siddim vadisində
qatranla dolu çoxlu çuxur var idi. Sodom və
Homorra padşahları döyüşdən qaçanda oraya
yıxıldılar, sağ qalanlar isə dağlara qaçdılar. 11
Qaliblər Sodom və Homorranın bütün əmlakını və
azuqəsini götürüb getdilər. 12 İbramın qardaşı
oğlu Lutu və onun əmlakını özləri ilə apardılar,
çünki o da Sodomda yaşayırdı. 13 Döyüşdən
sağ qurtaran bir nəfər gəlib İbrani İbrama bunu
xəbər verdi. O, Eşkolun və Anerin qardaşı Emorlu
Mamrenin palıdının yanında yaşayırdı. Onlar
İbramın müttəfiqləri idi. 14 İbram qohumu Lutun
əsir alındığını eşidəndə evində doğulmuş, döyüş
təlimi keçmiş üç yüz on səkkiz nökərini götürüb
düşmənləri Dana qədər təqib etdi. 15 Özü və
nökərləri gecə vaxtı dəstələrə bölünüb, onları
qırdılar və sağ qalanları Dəməşqin şimal tərəfində
olan Xovaya qədər təqib etdilər. 16 İbram qarət
olunmuş bütün əmlakı, qardaşı oğlu Lutu və
onun əmlakını, həmçinin qadınları və xalqı geri
qaytardı. 17 İbram Kedorlaomer və onunla olan
padşahları məğlub edib qayıdanda Sodom padşahı
«Padşah vadisi» adlanan Şave vadisində onun
pişvazına çıxdı. 18 Onda Salem padşahı Melkisedeq
çörək və şərab gətirdi. O, Allah-Taalanın kahini idi.
19 Melkisedeq İbrama xeyir-dua verib dedi: «Göy
və yeri yaradan Allah-Taala İbrama xeyir-dua
versin. 20 Düşmənlərini sənə təslim edən Allah-
Taalaya alqış olsun». İbram bütün qənimətin
onda birini Melkisedeqə verdi. 21 Sodom padşahı
İbrama dedi: «Adamlarımı mənə ver, əmlak isə
sənə qalsın». 22 Ancaq İbram Sodom padşahına
dedi: «Göy və yeri yaradan Allah-Taala Rəbbin
dərgahına and üçün əlimi qaldırıram ki, 23 sənin
nə bir ipini, nə də bir çarıq bağını götürürəm,
ta deməyəsən ki, mən İbramı varlandırdım. 24
Nökərlərin yediklərindən başqa, hər şey sənin
olsun. Üstəlik mənimlə gedən adamlar – Aner,
Eşkol və Mamre öz paylarını götürsün».

15 Bir müddət sonra İbrama görüntüdə Rəbbin
bu sözü nazil oldu: «Ey İbram, qorxma.
Sənin qalxanın Mənəm. Mükafatın çox böyük
olacaq». 2 İbram dedi: «Ey Xudavənd Rəbb, mənə
nə verəcəksən? Mənim övladım yoxdur, evimin
sahibi bu Dəməşqli Eliezer olacaq». 3 İbram
sözünə davam etdi: «Sən mənə övlad vermədiyin
üçün evimin nökəri mənim varisim olacaq». 4
Ona Rəbbin bu sözü nazil oldu: «O sənin varisin
olmayacaq, öz belindən gələn övladın sənin varisin
olacaq». 5 Rəbb onu bayıra çıxarıb dedi: «Göyə
bax, oradakı ulduzları saya bilərsənsə, say». Yenə
dedi: «Nəslin o qədər olacaq». 6 İbram Rəbbə
iman etdi və Rəbb bunu ona salehlik saydı. 7 Rəbb
İbrama dedi: «Bu torpağı sənə irs olaraq vermək
üçün səni Xaldeylilərin Ur şəhərindən çıxaran
Mən Rəbbəm». 8 İbram soruşdu: «Ya Xudavənd
Rəbb, onu irs olaraq alacağımı necə bilim?» 9
Rəbb ona dedi: «Mənim üçün bir üçyaşlı düyə,
bir üçyaşlı keçi, bir üçyaşlı qoç, həmçinin bir
qumru və bir göyərçin balası gətir». 10 İbram
bunların hamısını götürüb kəsdi və iki hissəyə
ayırdı, hər hissəni o birinin qarşısına qoydu,
ancaq quşları iki hissəyə ayırmadı. 11 Yırtıcı
quşlar cəmdəklərin üzərinə uçub gəldilər, ancaq
İbram onları qovdu. 12 Günəş batan vaxt İbrama
dərin yuxu gəldi. Birdən onun üzərinə dəhşət
və qatı qaranlıq çökdü. 13 Rəbb İbrama dedi:
«Yəqin bil ki, nəslin yad ölkədə qərib olacaq,
orada olan millətə köləlik edəcək və onlara dörd
yüz il zülm ediləcək. 14 Ancaq onların köləlik
edəcəkləri xalqı Özüm cəzalandıracağam. Bundan
sonra onlar böyük əmlakla oradan çıxacaqlar.
15 Sən isə atalarının yanına gedəcəksən, uzun
ömür sürəndən sonra sülh içində öləcəksən. 16
Sənin dördüncü nəslin buraya qayıdacaq, çünki
Emorluların günah kasası hələ dolmayıb». 17
Günəş batıb qaranlıq düşəndə tüstü çıxan bir
təndir və alovlanan məşəl görünərək parçalanmış
heyvanların arasından keçdi. 18 O gün Rəbb
İbramla əhd bağlayıb dedi: «Misir çayından
böyük Fərat çayına qədər uzanan bu torpaqları
– 19 Qenlilərin, Qenizlilərin, Qadmonluların, 20
Xetlilərin, Perizlilərin, Rafalıların, 21 Emorluların,
Kənanlıların, Qirqaşlıların və Yevusluların
torpağını Mən sənin nəslinə verirəm».

16 İbramın arvadı Sarayın uşağı olmurdu. Onun
Həcər adında Misirli bir qarabaşı var idi. 2
Saray İbrama dedi: «Bax Rəbb mənim bətnimi
bağladı ki, uşağım olmasın. Qarabaşımla yaxınlıq
et, qoy o mənim üçün uşaq doğsun». İbram Sarayın
sözünə qulaq asdı. 3 İbramın arvadı Saray qarabaşı
Misirli Həcəri götürüb əri İbrama arvad olmaq
üçün verdi; bu əhvalat İbram Kənan torpağında
on il yaşadıqdan sonra baş verdi. 4 İbram Həcərlə
yaxınlıq etdi və Həcər hamilə oldu. Həcər hamilə
olduğunu görəndə xanımına həqarətlə baxmağa
başladı. 5 Saray İbrama dedi: «Mənim təhqir
olunmağıma sən səbəb oldun. Mən qarabaşımı
sənin qoynuna verdim, o da hamilə olduğunu
görəndə mənə həqarətlə baxmağa başladı. Qoy
sənlə mənim aramda Rəbb hökm etsin». 6 İbram

Saraya dedi: «Qarabaşını sənin ixtiyarına verirəm, ona nə istəyirsən, elə». Saray qarabaşı ilə sərt rəftar etməyə başladı və qarabaşı onun yanından qaçdı. **7** Rəbbin mələyi Şur yolundakı çöldə olan bulağın yanında onu tapdı. **8** Mələk ondan soruşdu: «Ey Sarayın qarabaşı Həcər, haradan gəlib, haraya gedirsən?» Həcər dedi: «Mən xanımım Sarayın yanından qaçıram». **9** Rəbbin mələyi ona dedi: «Xanımının yanına qayıt və ona tabe ol». **10** Rəbbin mələyi sözünə davam etdi: «Sənin nəslini lap çoxaldacağam, çoxluğuna görə sayı-hesabı bilinməyəcək». **11** Sonra Rəbbin mələyi ona dedi: «Bax sən hamiləsən, Bir oğul doğacaqsan. Onun adını İsmail qoyarsan, Çünki Rəbb əziyyət içində fəryadını eşitdi. **12** O, insanlar arasında Vəhşi eşşək kimi olacaq: O hamıya, Hamı isə ona qarşı çıxacaq, Bütün qardaşları ilə yola getməyərək yaşayacaq». **13** Həcər onunla danışan Rəbbi «Sən El-Roisən» adlandırdı, çünki o söyləmişdi: «Doğrudan da, burada məni görən Allahı gördüm». **14** Buna görə də həmin bulaq Beer-Laxay-Roi adlanır. O, Qadeşlə Beredin arasında yerləşir. **15** Həcər İbrama bir oğul doğdu və İbram Həcərdən olan oğlunun adını İsmail qoydu. **16** Həcər ona İsmaili doğanda İbramın səksən altı yaşı var idi.

17 İbram doxsan doqquz yaşında olanda Rəbb ona görünərək dedi: «Külli-İxtiyar Allah Mənəm. Mənim yolumla get və kamil ol. **2** Əhdimi Özümlə sənin aranda qoyacağam və nəslini lap çoxaldacağam». **3** İbram üzüstə düşdü. Allah onunla danışıb dedi: **4** «Mən səninlə əhd bağlamışam, sən çoxlu millətin atası olacaqsan. **5** Daha sənə İbram deyilməyəcək, bu gündən adın İbrahim olacaq, çünki səni çoxlu millətin atası etdim. **6** Nəslini lap çoxaldacağam, səndən millətlər törədəcəyəm və nəslindən padşahlar çıxacaq. **7** Özümlə sənin və səndən sonrakı nəslinin arasında əbədi əhd qoyuram ki, Mən sənin və səndən sonrakı nəslinin Allahı olacağam. **8** Sənə və səndən sonrakı nəslinə qərib kimi yaşadığın bu torpağı – bütün Kənan torpağını əbədi mülk olaraq verəcəyəm və onların Allahı olacağam». **9** Sonra Allah İbrahimə dedi: «Sən və səndən sonrakı övladların nəsillər boyu əhdimə əməl edin. **10** Mənim səninlə və səndən sonrakı nəslinlə bağladığım, sizin əməl edəcəyiniz əhdin əlaməti budur: qoy aranızda olan bütün kişilər sünnət olunsun. **11** Sünnət ətinizi kəsin; bu Mənimlə sizin aranızda olan əhdin əlaməti olacaq. **12** Evinizdə doğulmuş yaxud nəslinizdən olmayıb bir yadellidən satın alınmış kişi cinsindən olan hər uşaq səkkizinci gün sünnət olunsun; bu, nəsildən-nəslə davam etsin. **13** Evinizdə doğulmuş yaxud satın alınmış hər uşaq mütləq sünnət olunmalıdır. Beləcə Mənim əhdimin əlaməti əbədi olaraq bədəninizdə olacaq. **14** Sünnət əti kəsilməmiş kişi cinsindən olan hər kəs xalqının arasından qovulacaq, çünki əhdimi pozmuş olacaq». **15** Allah yenə İbrahimə dedi: «Arvadın Saraya isə artıq Saray demə. Bundan sonra onun adı Sara olacaq. **16** Ona xeyir-dua verəcəyəm, ondan sənə bir oğul verəcəyəm. Saraya xeyir-dua verəcəyəm: o, millətlərin anası olacaq və xalqların padşahları ondan doğulacaq». **17** İbrahim üzüstə düşdü və gülüb ürəyində dedi: «Yüz yaşlı adamın oğlu ola bilərmi? Doxsan yaşında olan Sara doğacaqmı?» **18** Sonra İbrahim Allaha dedi: «Kaş ki İsmail Sənin önündə xeyir-dua alaydı!» **19** Allah isə dedi: «Xeyr, arvadın Sara sənə bir oğul doğacaq və adını İshaq qoyacaqsan. Onunla və ondan sonrakı nəsli ilə əhdimi əbədi olaraq davam etdirəcəyəm. **20** İsmail barədə dediyin sözləri də eşitdim. Ona xeyir-dua verəcəyəm, onu bəhərli edəcəyəm, nəslini lap çoxaldacağam. O, on iki başçının atası olacaq. Ondan böyük bir millət törədəcəyəm. **21** Əhdimi isə gələn il bu vaxt Saranın sənə doğacağı İshaqla saxlayacağam». **22** Allah İbrahimlə söhbətini bitirərək ondan ayrılıb yuxarı çəkildi. **23** İbrahim oğlu İsmaili, evində doğulan bütün nökərləri, satın aldığı hər kəsi – öz evində kişi cinsindən olan bütün adamları götürüb həmin gün Allahın ona dediyi kimi sünnət etdi. **24** Sünnət əti kəsilən vaxt İbrahim doxsan doqquz yaşında idi. **25** Oğlu İsmail isə sünnət əti kəsilən vaxt on üç yaşında idi. **26** İbrahim oğlu İsmaillə birgə həmin gün sünnət olundu. **27** Onunla birgə evdəki bütün kişilər – evində doğulan və yadellilərdən satın alınmış hər kəs sünnət olundu.

18 Mamre palıdının yanında Rəbb İbrahimə göründü; bu zaman o, günün istisində çadırın girəcəyində oturmuşdu. **2** O, başını qaldırıb baxanda qarşısında üç adamın dayandığını gördü. Onları görən kimi çadırın girəcəyindən onları qarşılamağa qaçdı və yerə qədər əyilib dedi: **3** «Ey ağam, əgər indi gözündə lütf tapdımsa, qulunun yurdundan yan keçmə. **4** İndi bir az su gətirərlər, ayaqlarınızı yuyub, ağac altında dincələrsiniz. **5** Mən isə bir parça çörək gətirərəm ki, canınıza qüvvət gəlsin. Ondan sonra gedərsiniz, çünki siz qulunuzun yanından keçirdiniz». Onlar dedilər: «Dediyin kimi elə». **6** İbrahim çadıra – Saranın yanına qaçıb dedi: «Tez ol, üç sea narın un götürüb xəmir yoğur və kökə bişir». **7** İbrahim mal-qaraya tərəf qaçdı. Oradan körpə və yaxşı bir buzov götürüb nökərinə verdi. Nökər də onu hazırlamaq üçün tələsdi. **8** İbrahim

kəsmiyi, südü və hazırladığı buzovu götürüb onların qabağına qoydu, özü isə ağacın altında, onların yanında durdu. Onlar da yedilər. **9** Sonra İbrahimə dedilər: «Arvadın Sara haradadır?» O dedi: «Burada çadırdadır». **10** Onlardan biri dedi: «Gələn il bu vaxt yenə də sənin yanına gələcəyəm. Onda arvadın Saranın bir oğlu olacaq». Sara onun arxasında, çadırın girəcəyində durub qulaq asırdı. **11** İbrahim və Sara qocalıb yaşa dolmuşdular. Sara aybaşıdan kəsilmişdi. **12** O, ürəyində gülüb dedi: «Qocaldığım halda mənə belə şadlıq üz verə bilərmi? Ağam da qocadır». **13** Rəbb İbrahimə dedi: «Sara nə üçün "Qocaldıqdan sonra mən uşaq doğa bilərəmmi?" deyib güldü? **14** Rəbb üçün çətin bir şey varmı? Gələn il bu vaxt Mən yenə sənin yanında olacağam və Saranın bir oğlu olacaq». **15** Sara qorxduğu üçün «gülmədim» deyib inkar etdi. Ancaq Rəbb dedi: «Xeyr, güldün». **16** O adamlar qalxıb oradan Sodoma tərəf baxdılar. İbrahim onları yola salmaq üçün onlarla birgə getdi. **17** O vaxt Rəbb dedi: «Mən edəcəyim şeyi İbrahimdən gizlədəcəyəmmi? **18** Həqiqətən, İbrahimdən böyük və güclü bir millət törəyəcək, onun vasitəsilə yer üzünün bütün millətləri xeyir-dua alacaq. **19** Çünki Mən onu seçdim ki, oğullarına və özündən sonrakı nəslinə saleh və ədalətli işlər görmək üçün Rəbbin yolu ilə getməyi tapşırsın. Rəbb də İbrahim barədə dediyi sözü yerinə yetirsin». **20** Rəbb yenə dedi: «Sodom və Homorraya qarşı qalxan fəryad böyük, oranın adamlarının günahı çox ağırdır. **21** Buna görə də aşağı enib baxacağam ki, Mənə çatan fəryadın doğru olub-olmadığını bilim». **22** O adamlar oradan dönüb Sodoma getdilər, ancaq İbrahim hələ də Rəbbin önündə dururdu. **23** İbrahim yaxın gəlib dedi: «Doğrudanmı, Sən salehi də günahkarla birgə məhv edəcəksən? **24** Əgər bu şəhərdə əlli nəfər saleh adam olsa, Sən yenə də oranı məhv edəcəksən? Əlli nəfər saleh adamın xatirinə bu yerə rəhm etməyəcəksən? **25** Axı Sən bunu eləməzsən, saleh adamı günahkarla birgə öldürməzsən. Saleh adamın aqibətini günahkarınkı kimi etməzsən, Sən bunu eləməzsən. Bütün dünyanın Hakimi belə ədalətsizlik etməz». **26** Rəbb dedi: «Əgər Sodom şəhərində əlli nəfər saleh adam tapsam, onların xatirinə bütün bu yerə rəhm edəcəyəm». **27** İbrahim cavab verdi: «Mən önündə toz və kül kimi bir şey olsam da, indi bunu Rəbbə söyləməyə cəsarət edirəm: **28** əlli nəfərdən beş nəfər az saleh adam tapılsa, beş nəfər əskik olduğu üçün bütün şəhəri məhv edərsənmi?» Rəbb dedi: «Əgər orada qırx beş nəfər tapsam, şəhəri dağıtmayacağam». **29** İbrahim yenə Onu dilə tutub dedi: «Əgər orada qırx nəfər tapılsa, necə?» Rəbb dedi: «Qırx nəfərin də xatirinə bunu etmərəm». **30** İbrahim dedi: «Mən çox danışdığım üçün Rəbb qəzəblənməsin: əgər orada otuz nəfər tapılsa, necə?» Rəbb dedi: «Əgər orada otuz nəfər də tapılsa, bunu etmərəm». **31** İbrahim dedi: «Mən yenə də Rəbbə bunu söyləməyi cəsarət edirəm: orada iyirmi nəfər tapılsa, necə?» Rəbb dedi: «İyirmi nəfərin də xatirinə oranı məhv etmərəm». **32** İbrahim dedi: «Qoy Rəbb qəzəblənməsin ki, mən son dəfə danışacağam: orada on nəfər tapılsa, necə?» Rəbb dedi: «On nəfərin də xatirinə oranı məhv etmərəm». **33** Rəbb İbrahimlə söhbətini bitirib getdi. İbrahim də öz yerinə qayıtdı.

19 Axşam iki mələk Sodoma gəldi. Lut şəhərin darvazası yanında oturmuşdu. O, mələkləri gördü, qalxıb onları qarşıladı və yerə qədər əyilib dedi: **2** «Ağalarım, qulunuzun evinə girib gecələyin və ayaqlarınızı yuyun. Səhər qalxıb yolunuza davam edərsiniz». Onlar dedilər: «Yox, biz gecəni şəhər meydanında keçirəcəyik». **3** Lut onları çox dilə tutdu, axırda onlar Lutla birgə onun evinə getdilər. Lut onları qonaq edib mayasız çörəklər bişirdi və onlar yedilər. **4** Ancaq onlar yatmazdan əvvəl cavandan tutmuş qocaya qədər Sodom şəhərinin hər məhəlləsindən olan kişilər evi əhatəyə aldılar. **5** Adamlar Lutu çağırıb ona dedilər: «Bu gecə sənin yanına gələn adamlar haradadır? Onları bizim yanımıza gətir ki, onlarla yaxınlıq edək». **6** Lut bayıra – onların yanına çıxıb arxasınca qapını örtdü. **7** O dedi: «Qardaşlarım, pislik etməyin. **8** Mənim ərə getməmiş iki qızım var. Qızlarımı sizin yanınıza gətirim, onlara nə istəyirsiniz, edin. Ancaq bu adamlara toxunmayın, çünki onlar mənim evimin qonaqlarıdır». **9** Kişilər qışqırıb dedilər: «Geri çəkil! Bu adam burada qəribdir, ancaq ağalıq edir. İndi səninlə onlardan da pis rəftar edəcəyik». Onlar Luta hücum edib qapını qırmaq üçün yaxınlaşdılar. **10** Onda içəridəki mələklər əllərini uzadıb Lutu evin içinə – öz yanlarına saldılar və qapını bağladılar. **11** Evin qapısı arxasında duran adamları kiçikdən tutmuş böyüyə qədər kor etdilər. Bu səbəbdən adamlar qapını tapa bilmədilər. **12** Mələklər Luta dedilər: «Burada daha kimin var? Bu şəhərdə kürəkənlərin, oğulların, qızların – nəslindən olan hər kəs varsa, hamısını bu yerdən çıxart, **13** çünki biz bu yeri məhv edəcəyik. Bu xalqın əleyhinə qalxan fəryad Rəbbə gəlib çatmışdır, buna görə də Rəbb bizi göndərib ki, onu məhv edək». **14** Lut gedib qızlarını almaq istəyən kürəkənlərinə dedi: «Qalxıb bu yerdən çıxın, çünki Rəbb şəhəri məhv edəcək». Ancaq kürəkənləri güman etdilər ki, o zarafat edir. **15** Səhər açılanda mələklər Lutu

tələsdirərək dedilər: «Qalx yanındakı arvadını və iki qızını götür get, yoxsa şəhərdəkilərin günahlarına görə məhv olacaqsan». **16** Lut yavaş tərpəndi. Rəbb ona mərhəmət etdiyinə görə həmin şəxslər onun, arvadının və iki qızının əlindən tutub şəhərdən kənara çıxartdılar. **17** Onları çıxaran zaman mələklərdən biri dedi: «Öz canını qurtar, arxana baxma. Bu düzənliyin heç yerində qalma, dağa qalx, yoxsa həlak olarsan». **18** Lut onlara dedi: «Aman, ağam! **19** İndi bu qulun sənin gözündə lütf tapdı və canımı xilas etməklə mənə göstərdiyin xeyirxahlığını çoxaltdın. Ancaq dağa çata bilmərəm, çünki bəla mənə də yetişə bilər və həlak olaram. **20** Yaxınlıqda qaça biləcəyim kiçik bir şəhər var. Qoy oraya qaçıb canımı qurtarım. Axı o şəhər kiçikdir». **21** Mələklərdən biri Luta dedi: «Sənin xatirinə bunu da edərəm: dediyin şəhəri dağıtmaram. **22** Tez ol, oraya qaç! Sən oraya çatmamış Mən bir şey etməyəcəyəm». Buna görə də o şəhər Soar adlandı. **23** Günəş doğanda Lut Soara gəldi. **24** Rəbb Sodom və Homorranın üzərinə göydən odlu kükürd yağdırdı, **25** bu şəhərləri, bütün düzənliyi, oranın bütün sakinlərini və torpaqda bitən hər şeyi məhv etdi. **26** Ancaq Lutun arvadı dönüb geriyə baxdı və duz sütununa çevrildi. **27** İbrahim səhər erkən qalxıb Rəbbin önündə durduğu yerə getdi. **28** Oradan Sodom və Homorraya, bütün düzənliyə baxdı. O, yerdən kürə tüstüsü kimi bir tüstü qalxdığını gördü. **29** Allah düzənlikdəki şəhərləri məhv etdiyi zaman İbrahimi xatırladı, buna görə də Lutun yaşadığı şəhərləri dağıdarkən onu fəlakət içindən çıxartdı. **30** Lut iki qızı ilə birgə Soardan çıxıb dağda yaşadı, çünki Soarda yaşamaqdan qorxurdu. O, iki qızı ilə bir mağarada qaldı. **31** Onun böyük qızı kiçiyinə dedi: «Atamız qocalıb və bu dünyada insan adətinə görə yanımıza girməyə bir kişi yoxdur. **32** Gəl atamıza şərab içirək və onunla yataq ki, öz atamızdan nəslimiz olsun». **33** Onlar o gecə atalarına şərab içirdilər. Böyük qız içəri girib atası ilə yatdı, atası isə onun nə vaxt yatıb-durduğunu bilmədi. **34** O biri gün böyük qız kiçiyinə dedi: «Mən dünən gecə atamla yatdım. Gəl bu gecə də ona şərab içirək və sən də onunla yat ki, öz atamızdan nəslimiz olsun». **35** O gecə yenə atalarına şərab içirdilər. Kiçik qız qalxıb onunla yatdı, atası isə onun nə vaxt yatıb-durduğunu bilmədi. **36** Lutun iki qızı beləcə atalarından hamilə oldu. **37** Böyük qız bir oğul doğdu və onun adını Moav qoydu. O, indiki Moavlıların əcdadıdır. **38** Kiçik qız da bir oğul doğdu və onun adını Ben-Ammi qoydu. O, indiki Ammonluların əcdadıdır.

20 İbrahim Mamredən Negev torpağına köçdü və Qadeşlə Şur arasında məskən saldı. Sonra bir müddət Gerarda qaldı. **2** İbrahim orada arvadı Sara barəsində «bu mənim bacımdır» söylədi. Gerar padşahı Avimelek adam göndərib Saranı apardı. **3** Ancaq gecə yuxuda Allah Avimelekə görünüb dedi: «Apardığın qadına görə sən öləcəksən, çünki o, bir nəfərin arvadıdır». **4** Avimelek qadına toxunmamışdı. O dedi: «Ya Rəbb, məgər sən günahsız xalqı öldürə bilərsən? **5** O adam mənə "bu mənim bacımdır" demədimi? Qadın özü də "o mənim qardaşımdır" dedi. Mən bunu sadədillik və təmiz niyyətlə etdim». **6** Allah yuxuda dedi: «Mən də bilirəm ki, sən bunu sadədilliklə etdin. Buna görə də səni ona toxunmağa qoymayaraq Mənə qarşı günah etməkdən saxladım. **7** İndi isə qadını ərinə qaytar, çünki o, peyğəmbərdir. Sənin üçün dua edər, salamat qalarsan. Ancaq qadını qaytarmasan, özün və bütün nəslin hökmən öləcək». **8** Avimelek səhər tezdən qalxıb bütün adamlarını çağırdı və bu sözləri onların qarşısında söylədi. Adamlar çox qorxdular. **9** Avimelek İbrahimi çağırıb ona dedi: «Bizə nə etdin? Sənə qarşı nə günah etdim ki, özümün və padşahlığımın üzərinə bu böyük təqsiri gətirdin? Mənə qarşı nalayiq işlər etdin». **10** Avimelek yenə İbrahimə dedi: «Bu işi görəndə nə düşünürdün?» **11** İbrahim dedi: «Düşünürdüm ki, burada Allah qorxusu yoxdur və arvadıma görə məni öldürəcəklər. **12** O, doğrudan da, mənim bacımdır: atamız birdir, ancaq anamız ayrıdır. Mən onu arvad aldım. **13** Allah məni ata evimdən qürbətə apardığı vaxt ona dedim: "Mənə bu cür yaxşılıq elə: gedəcəyimiz hər yerdə mənim barəmdə ‹bu mənim qardaşımdır› söylə"». **14** Avimelek İbrahimə qoyun-keçi, mal-qara, qullar və qarabaşlar verdi. Arvadı Saranı da ona qaytardı. **15** Avimelek dedi: «Mənim ölkəm sənin önündədir: istədiyin yerdə yaşaya bilərsən». **16** Sonra Saraya dedi: «Bax qardaşına min parça gümüş verdim. Qoy bu gümüş sənin yanındakılara günahsızlığını göstərən bir sübut olsun və hər kəs sənin günahsız olduğunu bilsin». **17** İbrahim Allaha dua etdi, Allah da Avimelekə, onun arvadına və cariyələrinə şəfa verdi: onların uşaqları oldu. **18** Çünki Rəbb İbrahimin arvadı Saradan ötrü Avimelekin evində olan bütün qadınların bətnini bağlamışdı.

21 Rəbb dediyi kimi Saraya nəzər saldı və ona söylədiyi sözü yerinə yetirdi: **2** Sara hamilə oldu və İbrahimin qocalıq çağında – Allahın ona söylədiyi vaxt bir oğul doğdu. **3** İbrahim Saradan doğulan oğluna İshaq adını qoydu. **4** Allahın İbrahimə əmr etdiyi kimi o, oğlu İshaqı

doğulandan səkkiz gün sonra sünnət etdi. **5** İshaq doğulanda İbrahimin yüz yaşı var idi. **6** Sara dedi: «Allah mənim üzümü güldürdü. Bunu eşidən hər kəs mənimlə birgə güləcək». **7** O yenə dedi: «Kim İbrahimə deyərdi ki, Sara uşaq əmizdirəcək? Amma qocalıq çağında mən ona bir oğul doğmuşam». **8** Uşaq böyüyüb süddən kəsildi. İshaqın süddən kəsildiyi gün İbrahim böyük bir ziyafət verdi. **9** Sara gördü ki, Misirli Həcərin İbrahimə doğduğu oğlu ona gülür. **10** Sara İbrahimə dedi: «Bu cariyəni və onun oğlunu qov. Bu cariyənin oğlu mənim oğlum İshaqla birgə varis olmayacaq». **11** Bu iş İbrahimi çox narahat etdi, çünki İsmail də onun oğlu idi. **12** Allah İbrahimə dedi: «Uşaqdan və cariyəndən ötrü narahat olma. Saranın sənə söylədiyi bütün sözlərə qulaq as, çünki İshaqdan törəyənlər sənin nəslin adlanacaq. **13** Amma cariyənin oğlundan da bir millət törədəcəyəm, çünki o da sənin nəslindir». **14** İbrahim səhər tezdən qalxdı, çörək və bir tuluq su götürüb çiyninə qoyaraq Həcərə verdi. Uşağı da ona verib onu yola saldı. Həcər gedib Beer-Şeva çölündə dolaşdı. **15** Tuluqda su qurtardı. O, oğlunu bir kolun altına qoydu. **16** Sonra oradan bir ox məsafəsi qədər aralanıb uzaqda oturdu. «Oğlumun ölümünü görməyim» dedi və uşağın qarşısında oturub hönkür-hönkür ağladı. **17** Allah uşağın səsini eşitdi. Allahın mələyi göylərdən Həcəri çağırıb dedi: «Sənə nə olub, Həcər? Qorxma, çünki uşağın oturduğu yerdən Allah onun səsini eşitdi. **18** Qalx uşağı qaldır, onu qucağına götür. Mən ondan böyük bir millət törədəcəyəm». **19** Allah Həcərin gözlərini açdı və o, bir su quyusu gördü. Gedib tuluğu su ilə doldurараq uşağa içirtdi. **20** Allah bu uşaqla idi. O böyüyüb, çöldə yaşamağa başladı və mahir oxatan oldu. **21** O, Paran çölündə məskən saldı. Anası ona Misir torpağından bir arvad aldı. **22** O zaman Avimelek və onun ordu başçısı Pikol İbrahimə dedilər: «Sən nə etsən, Allah səninlədir. **23** İndi burada Allahın haqqına mənə and iç ki, nə mənə, nə oğluma, nə də nəvəmə xəyanət edəcəksən: mən sənə sadiq olduğum kimi sən də mənə və qaldığın torpağın adamlarına sadiq ol». **24** İbrahim «mən and içirəm» dedi. **25** Avimelekin adamlarının qəsb etdiyi su quyusundan ötrü İbrahim Avimeleki məzəmmət etdi. **26** Avimelek dedi: «Bilmirəm, bu işi kim etdi. Sən də mənə bildirmədin, mən ancaq indi eşidirəm». **27** İbrahim qoyun-keçi və mal-qara alıb Avimelekə verdi. Beləcə ikisi bir əhd bağladı. **28** İbrahim sürüsündən yeddi dişi quzunu ayırıb qoydu. **29** Avimelek İbrahimə dedi: «Ayırıb qoyduğun bu yeddi dişi quzu nə üçündür?» **30** O dedi: «Bu yeddi dişi quzunu məndən götür ki, bu quyunu qazdığıma şəhadət olsun». **31** Buna görə də o buranı Beer-Şeva adlandırdı, çünki onların ikisi də orada and içdi. **32** Beləcə Beer-Şevada əhd bağladılar. Sonra Avimelek və onun ordu başçısı Pikol qalxıb Filiştlilərin ölkəsinə qayıtdılar. **33** İbrahim Beer-Şevada bir yulğun ağacı əkdi və orada əbədi Allah olan Rəbbin adını çağırdı. **34** İbrahim Filiştlilərin ölkəsində uzun müddət qaldı.

22 Bir müddət sonra Allah İbrahimi sınağa çəkdi. O «Ey İbrahim!» deyə çağırdı. İbrahim «Buradayam!» dedi. **2** Allah dedi: «Sevdiyin yeganə oğlunu – İshaqı götürüb Moriya torpağına get. Orada sənə göstərəcəyim bir dağda oğlunu yandırma qurbanı olaraq təqdim et». **3** İbrahim səhər tezdən qalxdı və eşşəyini palanladı. Özü ilə iki nökərini və oğlu İshaqı götürdü. O, yandırma qurbanı üçün odun yardı və qalxıb Allahın dediyi yerə yollandı. **4** İbrahim üçüncü gün başını qaldırıb uzaqdan o yeri gördü. **5** O, nökərlərinə dedi: «Siz eşşəklə birlikdə burada qalın, mən uşaqla oraya gedəcəyəm. Səcdə edib, yanınıza qayıdarıq». **6** İbrahim yandırma qurbanı üçün odun götürüb oğlu İshaqın kürəyinə qoydu, odu və bıçağı isə özü götürdü. İkisi birlikdə getdilər. **7** İshaq atası İbrahimi çağırdı: «Ay ata!» O cavab verdi: «Buradayam, oğlum». İshaq dedi: «Od və odun var, bəs yandırma qurbanı olacaq quzu haradadır?» **8** İbrahim dedi: «Oğlum, yandırma qurbanı olacaq quzunu Allah Özü hazırlayacaq». İkisi birlikdə getdilər. **9** Sonra Allahın İbrahimə göstərdiyi yerə gəldilər. İbrahim orada bir qurbangah düzəldib odunları düzdü və oğlu İshaqın əl-qolunu bağlayıb qurbangaha, odunların üstünə qoydu. **10** İbrahim əlini uzadıb oğlunu kəsmək üçün bıçağı götürdü. **11** Rəbbin mələyi göylərdən onu çağırdı: «İbrahim, İbrahim!» O «Mən buradayam!» dedi. **12** Mələk dedi: «Uşağa əl qaldırma və ona bir şey etmə. İndi bildim ki, sən Allahdan qorxursan; öz yeganə oğlunu Məndən əsirgəmədin». **13** İbrahim başını qaldırıb baxdı və arxasında buynuzları kolluğa ilişmiş bir qoç gördü. İbrahim gedib qoçu götürdü və oğlunun əvəzinə yandırma qurbanı olaraq təqdim etdi. **14** İbrahim o yeri Yahve-İre adlandırdı; buna görə də indiyə qədər belə deyilir: «Rəbbin dağında hazırlanacaq». **15** Rəbbin mələyi yenə göylərdən İbrahimi çağırıb dedi: **16** «Rəbb bəyan edir: "Öz varlığıma and içirəm ki, sən bu işi etdiyinə və yeganə oğlunu əsirgəmədiyinə görə **17** Mən sənə böyük xeyir-dua verəcəyəm, nəslini göydəki ulduzlar və dəniz kənarındakı qum qədər artırıb çoxaldacağam. Sənin nəslin öz düşmənlərinin şəhərlərinə sahib olacaq. **18**

Dünyanın bütün millətləri sənin nəslinin vasitəsilə xeyir-dua alacaq, çünki sən Mənim sözümə qulaq asdın”». **19** Sonra İbrahim öz nökərlərinin yanına qayıtdı və onlar qalxıb Beer-Şevaya getdilər. İbrahim Beer-Şevada sakin oldu. **20** Bir müddət sonra İbrahimə xəbər verib söylədilər: «Budur, Milka qardaşın Naxora oğullar doğdu: **21** ilk oğlu Us, onun qardaşı Buz, Aramın atası olan Qemuel, **22** Kesed, Xazo, Pildaş, İdlaf və Betuel». **23** Betueldən Rivqa törədi. Bu səkkiz övladı Milka İbrahimin qardaşı Naxora doğdu. **24** Onun adı Reuma olan cariyəsi də Tebahı, Qahamı, Taxaşı və Maakanı doğdu.

23 Sara yüz iyirmi yeddi il yaşadı; o bu qədər ömür sürdü. **2** Sara Kənan torpağında olan Qiryat-Arbada, yəni Xevronda öldü. İbrahim yas tutub ağlamaqdan ötrü Saranın cəsədinin yanına getdi. **3** İbrahim cəsədin yanından gedib Xetlilərə dedi: **4** «Mən sizin aranızda qərib və qonağam. Yanınızda qəbir düzəltmək üçün mənə torpaq sahəsi satın ki, öz ölümü götürüb orada basdırım». **5** Xetlilər İbrahimə cavab verdilər: **6** «Ey ağamız, bizə qulaq as: sən aramızda Allahın qoyduğu bir başçısan, öz ölünü də qəbirlərimizin ən yaxşısında basdır; ölünü basdırmaq üçün bizdən heç kəs qəbrini səndən əsirgəməz». **7** İbrahim qalxıb o ölkənin xalqı olan Xetlilərə təzim etdi. **8** Sonra onlarla danışıb dedi: «Əgər siz mənim ölümü basdırmağa razısınızsa, mənə qulaq asın: mənim üçün Sohar oğlu Efrondan xahiş edin ki, **9** tarlasının qurtaracağında ona məxsus olan Maxpela mağarasını mənə satsın, yanınızda qəbir düzəltmək üçün onu tam dəyəri ilə mənə versin». **10** Efron Xetlilərin arasında oturmuşdu. Xetli Efron şəhər darvazasının yanına yığılan bütün Xetlilərin önündə İbrahimə belə cavab verdi: **11** «Yox, ağam, mənə qulaq as: mən tarlanı və orada olan mağaranı sənə verirəm, öz xalqımın adamları önündə onu sənə verirəm; get ölünü basdır». **12** İbrahim o ölkənin xalqına təzim etdi. **13** Sonra o ölkənin xalqının yanında Efrona belə dedi: «Xahiş edirəm, mənə qulaq as: tarlanın dəyərini verirəm, onu məndən götür, qoy mən də öz ölümü orada basdırım». **14** Efron İbrahimə cavab verdi: **15** «Ay ağam, mənə qulaq as: torpağın qiyməti dörd yüz şekel gümüşdür; mənimlə sənin aranda bu nədir? Ölünü basdır». **16** İbrahim Efronun sözünü qəbul edib Xetlilərin yanında Efronun dediyi kimi tacirlərin tərəzi daşları ilə dörd yüz şekel gümüş çəkdi. **17** Beləcə Mamre qarşısındakı Maxpelada olan Efronun tarlası, oradakı mağara, tarlada və onun ərazisində olan bütün ağaclar **18** Xetlilərin gözü önündə – şəhər darvazasında yığılanların qarşısında İbrahimin mülkü oldu. **19** Bundan sonra İbrahim arvadı Saranı Kənan torpağında olan Mamre, yəni Xevron qarşısındakı Maxpela tarlasının mağarasında basdırdı. **20** Beləcə Xetlilər tarlanı və orada olan mağaranı qəbir düzəltmək üçün İbrahimə mülk verdilər.

24 İbrahim qocalıb yaşa dolmuşdu. Rəbb hər şeydə ona xeyir-dua vermişdi. **2** Bir gün İbrahim evində bütün işləri idarə edən qulbaşıya dedi: «Əlini budumun altına qoyub **3** göyün və yerin Allahı Rəbbin adına mənə and iç ki, oğluma aralarında yaşadığım Kənanlıların qızlarından arvad almayacaqsan, **4** ancaq mənim ölkəmə, qohumlarımın yanına gedib oğlum İshaq üçün arvad alacaqsan». **5** Nökər ona dedi: «Bəlkə qız mənimlə birgə bu ölkəyə gəlməyə razı olmadı? Onda oğlunu sənin çıxdığın ölkəyə aparımmı?» **6** İbrahim ona dedi: «Bax oğlumu oraya aparma. **7** Məni atamın evindən və doğulduğum torpaqdan çıxaran, mənimlə danışan və and içərək “bu torpağı sənin nəslinə verəcəyəm” deyən göylərin Allahı Rəbb Öz mələyini sənin önündə göndərəcək və sən oradan oğluma arvad alıb gətirəcəksən. **8** Əgər o qadın sənինlə gəlmək istəməsə, sən bu anddan azad olursan. Ancaq mənim oğlumu oraya aparma». **9** Nökər əlini ağası İbrahimin budu altına qoyub bu işə görə ona and içdi. **10** Nökər ağasından on dəvə və ən yaxşı hədiyyələr götürüb getdi və Aram-Naharayimə, Naxor şəhərinə gəldi. **11** Axşam qadınlar su çəkmək üçün çıxdıqları zaman onun dəvələri şəhərin kənarında olan su quyusunun yanında dayandı. **12** Sonra dua etdi: «Ya Rəbb, ağam İbrahimin Allahı, yalvarıram, bu gün işimi avand elə və ağam İbrahimə xeyirxahlıq göstər. **13** Mən bu bulağın yanında dururam; şəhər sakinlərinin qızları su çəkmək üçün buraya gəlirlər. **14** Qoy elə olsun ki, mənim “xahiş edirəm, səhəngini endir, su içim” deyəcəyim və mənə “özün də iç və dəvələrinə də verim” söyləyəcək qız qulun İshaq üçün təyin etdiyin arvad olsun; bundan bilərəm ki, ağama xeyirxahlıq edirsən». **15** O, duasını bitirməmişdi ki, İbrahimin qardaşı Naxorun arvadı Milkadan doğulan oğlu Betuelin qızı Rivqa çiynində səhəng gəldi. **16** Qız görünüşcə çox gözəl idi və hələ bakirə idi. O, bulağa endi və səhəngini doldurub yuxarı qalxdı. **17** Nökər onun qabağına qaçıb dedi: «Xahiş edirəm, səhəngindən mənə bir az su ver, içim». **18** Qız dedi: «Ağam, buyur iç». Qız tez səhəngini əli üstünə endirdi və ona su verdi. **19** Ona su verəndən sonra dedi: «Dəvələrin üçün də su çəkim, içib doysunlar». **20** Qız tez səhəngini təknəyə boşaltdı, su çəkmək üçün cəld quyunun yanına qaçdı və nökərin bütün

dəvələri üçün su çəkdi. **21** O adam sakit duraraq diqqətlə qıza baxırdı ki, Rəbbin onun yoluna xeyir-dua verib-vermədiyini bilsin. **22** Dəvələr su içib qurtaranda o adam çəkisi bir beqa olan qızıl burun sırğası, qızın qolları üçün çəkisi on şekel olan iki bilərzik götürüb dedi: **23** «Mənə de görüm, sən kimin qızısan? Atanın evində bizə gecə qalmaq üçün yer tapılarmı?» **24** Qız ona dedi: «Mən Milkanın Naxora doğduğu Betuelin qızıyam». **25** Yenə dedi: «Bizdə saman da, yem də çoxdur və gecələməyə yer də var». **26** O adam əyilib Rəbbə səcdə etdi. **27** Sonra dedi: «Ağam İbrahimin Allahı Rəbbə alqış olsun ki, xeyirxahlığını və sədaqətini ağamdan əsirgəmədi: Rəbb məni birbaş ağamın qardaşının evinə gətirdi». **28** Qız qaçıb anasının evində bu barədə danışdı. **29** Rivqanın bir qardaşı var idi, adı Lavan idi. Lavan çıxıb o adamın yanına – bulağa qaçdı. **30** O, bacısının burun halqasını və qollarındakı bilərziyi görəndə, bacısı Rivqanın «bu adam mənimlə belə danışdı» sözlərini eşidəndə o adamın yanına gəldi. O, bulaq başında dəvələrin yanında dayanmışdı. **31** Lavan dedi: «Ey Rəbbin xeyir-dua verdiyi adam, içəri gir. Nə üçün bayırda durursan? Mən sənə otaq və dəvələrinə yer hazırlamışam». **32** O adam evə girdi. Lavan dəvələrin yükünü boşaltdı, onlara saman və yem verdi, o adama və onunla birgə olanlara ayaqlarını yumaq üçün su verdi. **33** Onların qabağına yemək gətirildi, ancaq həmin adam dedi: «Məqsədimi söyləməyincə yeməyəcəyəm». Lavan dedi: «Söylə». **34** O dedi: «Mən İbrahimin nökəriyəm. **35** Rəbb ağama çoxlu xeyir-dua verdi: onu varlandırdı, ona qoyun-keçi, mal-qara, qızıl-gümüş, qullar, qarabaşlar, dəvələr və eşşəklər verdi. **36** Ağamın arvadı Sara da qoca ikən ağama bir oğul doğdu. Ağam özünə məxsus olan hər şeyi ona verdi. **37** Sonra da məni and içdirərək dedi: "Ölkələrində yaşadığım Kənanlıların qızlarından oğluma arvad alma, **38** ancaq atamın evinə – qohumlarımın yanına gedib oradan oğluma bir arvad al". **39** Mən ağama dedim: "Bəlkə o qadın mənimlə gəlmədi". **40** O mənə dedi: "Önündə davrandığım Rəbb sənin Öz mələyini göndərəcək, yolun uğurlu olacaq və qohumlarımın arasından – atamın evindən oğluma bir arvad alacaqsan. **41** Qohumlarımın yanına getdiyin zaman içdiyin anddan azad olacaqsan: əgər o qızı sənə verməsələr, içdiyin anddan azad olacaqsan". **42** Mən də bu gün bulağın yanına gəlib dua etdim: "Ey ağam İbrahimin Allahı Rəbb, yalvarıram, getdiyim yolu aç. **43** İndi mən bulağın yanında dururam; su çəkməyə gələn və mənim ona ‹xahiş edirəm, mənə səhəngindən bir az su ver, içim› deyəcəyim, **44** onun da mənə ‹sən də iç, dəvələrinə də gedib su çəkim› söyləyəcək qız ağamın oğlu üçün Rəbbin təyin etdiyi arvad olsun". **45** Mən ürəyimdə dua etməyi qurtarmamışdım ki, Rivqa səhəngi çiynində gəldi və bulağa enib su çəkdi. Ona dedim: "Xahiş edirəm, mənə su ver". **46** O tez səhəngini çiynindən endirib dedi: "Sən iç, gedim dəvələrinə də su verim". Mən içdim, o isə dəvələrə su verdi. **47** Ondan soruşdum: "Sən kimin qızısan?" O dedi: "Milkanın Naxora doğduğu Betuelin qızıyam". Mən də onun burnuna halqa və qollarına bilərziklər taxdım. **48** Sonra əyilib Rəbbə səcdə etdim. Ağamın qardaşı qızını oğluna almaq üçün məni birbaş buraya gətirən ağam İbrahimin Allahı Rəbbə şükür etdim. **49** İndi mənə deyin görüm, siz ağama xeyirxahlıq və sədaqət göstərmək istəyirsiniz ya yox? Bunu mənə bildirin ki, mən də nə edəcəyimi bilim». **50** Lavan və Betuel ona belə cavab verdilər: «Bu iş Rəbdən oldu; sənə nə yaxşı, nə də pis söz deyə bilərik. **51** Bax Rivqa qarşındadır: onu götürüb get və qoy o, Rəbbin söylədiyi kimi ağanın oğluna arvad olsun». **52** İbrahimin nökəri onların sözlərini eşidəndə yerə qapanıb Rəbbə səcdə etdi. **53** Nökər qızıl-gümüş şeylər və paltarlar çıxarıb Rivqaya verdi. Onun qardaşına və anasına da qiymətli şeylər bağışladı. **54** Özü və onunla birgə olan adamlar yeyib-içdilər və orada gecələdilər. Səhər qalxanda nökər dedi: «Məni ağamın yanına göndərin». **55** Qızın qardaşı ilə anası dedilər: «Qoy qız bizimlə heç olmasa on gün qalsın, sonra gedər». **56** Nökər onlara dedi: «İndi ki Rəbb mənə yol açdı, məni gecikdirməyin, buraxın ağamın yanına gedim». **57** Onlar dedilər: «Qoy qızı çağırıb öz dilindən eşidək». **58** Rivqanı çağırıb ona dedilər: «Bu adamla gedirsənmi?» O da «gedirəm» dedi. **59** Onlar bacıları Rivqanı, onun dayəsini, İbrahimin nökərini və onunla olan adamları yola saldılar. **60** Rivqaya xeyir-dua verib dedilər: «Ey bacımız, Minlərlə, on minlərlə övlada ana olasan! Qoy nəslin yağıların yurduna sahib olsun!» **61** Rivqa və qulluqçuları qalxıb dəvələrə mindilər və o adamla birgə getdilər. Beləliklə, nökər Rivqanı götürüb getdi. **62** İshaq Beer-Laxay-Roi yolu ilə gəldi, çünki o, Negev torpağında yaşayırdı. **63** Axşam düşəndə İshaq bir qədər düşünmək üçün çöllüyə getdi. O, başını qaldırıb baxanda gördü ki, dəvələr gəlir. **64** Rivqa da başını qaldırıb İshaqı görəndə dəvədən düşdü. **65** O, nökərdən soruşdu: «Bizi qarşılamaq üçün çöllüyə gələn bu adam kimdir?» Nökər «ağamdır» dedi. Rivqa rübəndini üzünə çəkib örtündü. **66** Nökər baş vermiş bütün işlər barədə İshaqa danışdı. **67** İshaq Rivqanı anası Saranın yaşadığı çadıra apardı

və Rivqa onun arvadı oldu. İshaq onu sevdi və anasının ölümündən sonra onunla təsəlli tapdı.

25 İbrahim başqa bir arvad aldı. Onun adı Qetura idi. **2** Qetura ona bunları doğdu: Zimran, Yoqşan, Medan, Midyan, İşbaq və Şuah. **3** Yoqşandan Səba və Dedan törədi. Dedanın nəsilləri: Aşşurlular, Letuşlular, Leumlular. **4** Midyanın oğulları: Efa, Efer, Xanok, Avida və Eldaa. Bunların hamısı Qeturanın övladlarıdır. **5** İbrahim özünə məxsus olan hər şeyi İshaqa verdi. **6** Cariyələrinin oğullarına isə hədiyyələr verdi. Sağlığında onları oğlu İshaqın yanından şərq torpağına tərəf göndərdi. **7** İbrahim yüz yetmiş beş il ömür sürdü. **8** O, uzun ömür sürdü, qoca vaxtında son nəfəsini verərək ölüb əcdadlarına qoşuldu. **9** Oğulları İshaq və İsmail onu Mamre qarşısında olan Maxpela mağarasında, Xetli Sohar oğlu Efronun tarlasında basdırdılar. **10** O tarlanı İbrahim Xetlilərdən satın almışdı. İbrahim və arvadı Sara orada basdırıldı. **11** Allah İbrahimin ölümündən sonra oğlu İshaqa xeyir-dua verdi. İshaq Beer-Laxay-Roidə yaşayırdı. **12** Saranın qarabaşı Misirli Həcərin İbrahimə doğduğu İsmailin nəsil tarixçəsi belədir. **13** Doğulma sırasına görə İsmailin oğullarının adları belədir: İsmailin ilk oğlu Nevayot, Qedar, Adbeel, Mivsam, **14** Mişma, Duma, Massa, **15** Xadad, Tema, Yetur, Nafiş və Qedma; **16** İsmailin oğulları bunlardır, kəndləri və obaları ilə birgə onların adları belədir. Onlar öz tayfalarının on iki başçısı idi. **17** İsmail yüz otuz yeddi il ömür sürdü. O, ömrünü başa vurdu və ölüb əcdadlarına qoşuldu. **18** İsmailin nəsilləri Xaviladan Şura qədər olan ərazidə məskən saldı. Şur Aşşura gedərkən Misirin qarşısındadır. Onlar qardaşlarının yaşadığı yerin qarşısında yerləşmişdi. **19** İbrahimin oğlu İshaqın tarixçəsi belədir: İbrahimdən İshaq törədi. **20** İshaq Paddan-Aramdan Aramlı Lavanın bacısı, Aramlı Betuelin qızı Rivqanı arvad alanda qırx yaşında idi. **21** İshaq arvadı üçün Rəbbə yalvardı, çünki o, sonsuz idi. Rəbb İshaqın yalvarışını eşitdi, onun arvadı Rivqa hamilə oldu. **22** Rivqanın bətnindəki uşaqlar çarpışmağa başladı. O da «Niyə bu iş başıma gəldi?» deyib bu barədə Rəbdən soruşmağa getdi. **23** Rəbb ona dedi: «Sənin bətnində iki millət var, Sənin qarnından iki xalq çıxacaq. Bir xalq o biri xalqdan güclü olacaq, Böyüyü kiçiyinə qulluq edəcək». **24** Rivqanın doğmaq vaxtı çatanda məlum oldu ki, onun bətnində əkizlər var. **25** İlk doğulan uşağın bütün dərisi qırmızı və tüklü cübbə kimi idi. Onda onun adını Esav qoydular. **26** Ondan sonra qardaşı doğuldu. O, əli ilə Esavın topuğundan tutmuşdu. Onun adını Yaqub qoydular. Onların doğulduğu vaxt İshaq altmış yaşında idi. **27** Uşaqlar böyüdü. Esav mahir ovçu və çöl adamı oldu. Yaqub isə çadırlarda yaşayan mülayim bir adam oldu. **28** İshaq Esavı sevirdi, çünki onun ovladığı heyvanlar İshaqın xoşuna gəlirdi. Rivqa isə Yaqubu sevirdi. **29** Bir gün Yaqub şorba bişirirdi. Esav isə çöldən yorğun gəldi. **30** Esav Yaquba dedi: «Bu qırmızı şorbadan bir az ver, yeyim, çünki acmışam». Buna görə də ona Edom adı verildi. **31** Yaqub dedi: «Əvvəlcə ilk oğulluq haqqını mənə sat». **32** Esav dedi: «Bir halda ki mən acından ölürəm, ilk oğulluq haqqı nəyimə lazımdır?» **33** Yaqub dedi: «Əvvəlcə mənə and iç». Esav ona and içdi və ilk oğulluq haqqını Yaquba satdı. **34** Yaqub Esava çörək və mərci şorbası verdi. Esav yeyib-içdi, sonra qalxıb getdi. Beləcə Esav ilk oğulluq haqqına etinasızlıq etdi.

26 İbrahimin yaşadığı dövrdə olan aclıqdan başqa, ölkədə daha bir aclıq oldu. İshaq Gerara, Filiştlilərin padşahı Avimelekin yanına getdi. **2** Rəbb ona görünüb dedi: «Misirə getmə, sənə söylədiyim ölkədə məskən sal, **3** bu torpaqda qal. Mən sənlə olacağam və sənə xeyir-dua verib bütün bu ölkələri sənə və nəslinə verəcəyəm; atan İbrahimə içdiyim andı yerinə yetirəcəyəm. **4** Nəslini göydəki ulduzlar qədər çoxaldacağam və bütün bu ölkələri nəslinə verəcəyəm. Yer üzünün bütün millətləri sənin nəslinin vasitəsilə xeyir-dua alacaq. **5** Çünki İbrahim sözümə qulaq asıb Mənim buyruğuma, əmrlərimə, qaydalarıma və qanunlarıma əməl etdi». **6** İshaq da Gerarda yaşadı. **7** O ölkənin sakinləri İshaqın arvadı barədə soruşanda «bu mənim bacımdır» dedi, çünki «mənim arvadımdır» deməyə qorxdu. Öz-özünə dedi: «Yoxsa Rivqadan ötrü bu yerin adamları məni öldürərlər». Rivqa görünüşcə çox gözəl idi. **8** İshaq orada uzun müddət qaldı. Bir gün Filiştlilərin padşahı Avimelek pəncərədən baxıb gördü ki, İshaq arvadı Rivqanı əzizləyir. **9** Avimelek İshaqı çağırıb dedi: «O ki sənin arvadındır. Bəs niyə onun barəsində "bu mənim bacımdır" dedin?» İshaq ona dedi: «Çünki istəmədim ki, ondan ötrü ölüm». **10** Avimelek dedi: «Bu nə işdir başımıza gətirdin? Az qalmışdı ki, xalqdan biri sənin arvadınla yatsın. Beləcə bizi günaha batıracaqdın». **11** Sonra Avimelek «bu adama və onun arvadına toxunan mütləq öldürüləcək» deyə bütün xalqa elan etdi. **12** İshaq o torpaqda toxum əkdi və o il yüz qat məhsul aldı. Beləcə Rəbb ona xeyir-dua verdi. **13** Bu şəxs böyük adam oldu. Çox böyük adam olana qədər get-gedə yüksəldi. **14** Onun çoxlu qoyun-keçisi, mal-qarası və xidmətçiləri

olduğuna görə Filiştlilər ona paxıllıq etməyə başladı. **15** Atası İbrahimin dövründə atasının qullarının qazdığı bütün quyuları Filiştlilər qapayıb torpaqla doldurmuşdular. **16** Avimelek İshaqa dedi: «Yanımızdan get, çünki bizdən çox güclü oldun». **17** İshaq oradan getdi, Gerar vadisində məskən saldı və orada qaldı. **18** İshaq atası İbrahimin dövründə qazılmış su quyularını yenə qazdı, çünki Filiştlilər İbrahimin ölümündən sonra onları qapamışdılar. O, atasının qoyduğu adları yenə onlara verdi. **19** İshaqın qulları vadidə torpağı qazdılar və bir içməli su quyusu tapdılar. **20** Gerar çobanları «su bizimdir» deyib İshaqın çobanları ilə mübahisə etdilər. O, quyunun adını Eseq qoydu, çünki onun üstündə mübahisə etmişdilər. **21** Onlar başqa bir quyu qazdılar. Onun üçün də mübahisə etdilər. İshaq bu quyunun adını Sitna qoydu. **22** İshaq oradan köçüb başqa bir quyu qazdı. Ancaq onun üçün mübahisə etmədilər, buna görə də İshaq onun adını Rexovot qoyub dedi: «İndi Rəbb bizə genişlik verdi və biz bu torpaqda çoxalacağıq». **23** İshaq oradan Beer-Şevaya getdi. **24** O gecə Rəbb ona görünüb dedi: «Mən atan İbrahimin Allahıyam. Qorxma, çünki Mən səninləyəm. Qulum İbrahimə görə sənə xeyir-dua verəcəyəm və nəslini çoxaldacağam». **25** İshaq orada bir qurbangah düzəltdi və Rəbbin adını çağırdı. O özünə çadır qurdu. İshaqın qulları orada bir quyu qazdılar. **26** O zaman Avimelek məsləhətçisi Axuzzat, ordu başçısı Pikol ilə birgə Gerardan İshaqın yaşadığı torpağa gəldi. **27** İshaq onlara dedi: «Nə üçün yanıma gəlmisiniz? Sizin ki məndən acığınız gəlirdi və məni yanınızdan qovdunuz». **28** Onlar dedilər: «Biz aydın gördük ki, Rəbb, doğrudan da, səninlədir. İndi istəyirik ki, səninlə bizim aramızda and olsun. Gəl səninlə əhd bağlayaq ki, **29** biz sənə toxunmadığımız və yalnız yaxşılıq edib sağ-salamat yola saldığımız kimi sən də bizə heç bir pislik etməyəcəksən. İndi sən Rəbbin xeyir-dua verdiyi adamsan». **30** İshaq onlara ziyafət verdi və onlar yeyib-içdilər. **31** Səhər tezdən qalxıb bir-birlərinə and içdilər. İshaq onları yola saldı və onlar sağ-salamat onun yanından getdilər. **32** O gün İshaqın qulları gəldilər və qazdıqları quyu barədə ona bildirərək «su tapdıq» dedilər. **33** İshaq bu quyunun adını Şiva qoydu, buna görə də şəhərin adı bu günə qədər Beer-Şevadır. **34** Esav qırx yaşında olanda Xetli Beerinin qızı Yehuditi və Xetli Elonun qızı Basmatı arvad aldı. **35** Onlar İshaqın və Rivqanın ürəklərinə dərd oldu.

27 İshaq qocalıb gözləri görməyəndə böyük oğlu Esavı yanına çağırıb dedi: «Ay oğlum». Esav ona «mən buradayam» dedi. **2** İshaq dedi: «Mən artıq qocalmışam, bu gün-sabah öləcəyəm. **3** İndi silahını, yayını və oxdanını götür, çöllüyə get və mənim üçün heyvan ovla. **4** Sonra da mənə xoşladığım ləzzətli yeməyi hazırla və gətir ki, yeyim. Onda ölməmişdən qabaq mən sənə xeyir-dua verərəm». **5** İshaq oğlu Esavla danışarkən Rivqa eşidirdi. Esav heyvan ovlayıb gətirmək üçün çöllüyə getdi. **6** Rivqa oğlu Yaquba belə dedi: «Bax mən eşitdim ki, atan qardaşın Esava bu sözləri dedi: **7** "Mənim üçün ov əti gətir, mənə ləzzətli yemək hazırla ki, yeyim. Sonra sənə ölümümdən qabaq Rəbbin hüzurunda xeyir-dua verərəm". **8** Oğlum, indi sənə əmr edəcəyim sözlərə qulaq as: **9** bu saat sürüyə gedib oradan mənə iki yaxşı oğlaq gətir. Onlardan atanın xoşladığı kimi ləzzətli yemək hazırlayacağam. **10** Sən də onu yeməsi üçün atana aparacaqsan ki, ölümündən qabaq sənə xeyir-dua versin». **11** Yaqub anası Rivqaya dedi: «Qardaşım Esav tüklü bir adamdır, mən isə tüksüzəm. **12** Birdən atam mənə əlini sürtər və mən onun nəzərində yalançı olaram. Onda üzərimə xeyir-dua yox, lənət gətirərəm». **13** Anası ona dedi: «Sənə olunacaq lənət mənə gəlsin, oğlum. Ancaq sözümə qulaq as: get, dediyim şeyi mənə gətir». **14** Yaqub gedib oğlaqları götürdü və anasına gətirdi, anası da onun atasının xoşladığı kimi ləzzətli yemək hazırladı. **15** Rivqa böyük oğlu Esavın evdə saxladığı ən gözəl paltarını götürüb kiçik oğlu Yaquba geyindirdi. **16** Onun əllərinə və boynunun tüksüz yerinə oğlaq dəriləri bağladı. **17** Sonra hazırladığı ləzzətli yeməyi və çörəyi oğlu Yaqubun əlinə verdi. **18** Yaqub atasının yanına gəlib dedi: «Ay ata». Atası dedi: «Mən buradayam. Sən kimsən, oğlum?» **19** Yaqub atasına dedi: «Sənin ilk oğlun Esavam. Dediyin kimi elədim. Qalx otur və gətirdiyim ov ətindən ye ki, mənə xeyir-dua verəsən». **20** İshaq oğluna dedi: «Necə oldu ki, belə tez ov tapdın, oğlum?» O dedi: «Sənin Allahın Rəbb mənə uğur verdi». **21** İshaq Yaquba dedi: «Yaxın gəl, oğlum, əlimi sənə sürtüb bilim ki, doğrudanmı, oğlum Esavsan ya yox?» **22** Yaqub atası İshaqa yaxınlaşdı. İshaq əlini ona sürtüb dedi: «Səs Yaqubun səsidir, ancaq əllər Esavın əlləridir». **23** İshaq onu tanımadı, çünki onun əlləri qardaşı Esavın əlləri kimi tüklü idi. İshaq Yaquba xeyir-dua verdi. **24** O soruşdu: «Doğrudanmı, sən oğlum Esavsan?» Yaqub dedi: «Bəli». **25** İshaq dedi: «Oğlum, gətirdiyin ov ətini qabağıma qoy, yeyim, sonra da sənə xeyir-dua verərəm». Yaqub yeməyi onun qabağına qoydu və o yedi, Yaqub ona şərab gətirdi və o içdi. **26** Atası İshaq Yaquba dedi: «Oğlum, indi yaxınlaş, atanı

öp». 27 O yaxınlaşıb atasını öpdü. İshaq onun paltarının qoxusunu hiss etdi və ona xeyir-dua verib dedi: «Bax oğlumun qoxusu Rəbbin xeyir-dua verdiyi Çölün qoxusu kimidir. 28 Allah sənə göylərin şehini, Torpağın şirəsini, Bol buğda və çoxlu təzə şərab versin. 29 Xalqlar sənə qulluq etsin, Ümmətlər sənə baş əysin. Öz qardaşlarına ağa ol, Ananın oğulları sənə baş əysin. Sənə lənət edənlərə lənət gəlsin, Sənə xeyir-dua verənlər xeyir-dua alsın». 30 İshaq Yaquba xeyir-dua verib qurtarandan sonra Yaqub atası İshaqın yanından çıxar-çıxmaz qardaşı Esav ovdan qayıtdı. 31 Esav da ləzzətli yemək hazırlayıb atasına gətirdi və ona dedi: «Atam qalxıb oğlunun gətirdiyi ov ətindən yesin və mənə xeyir-dua versin». 32 Atası İshaq ondan soruşdu: «Sən kimsən?» O cavab verdi: «Mən ilk oğlun Esavam». 33 İshaqın canına bərk titrətmə düşdü və o dedi: «Bəs onda heyvan ovlayıb mənə gətirən kim idi? Sən gəlməmişdən qabaq hər şeydən yedim və ona xeyir-dua verdim. Xeyir-dua da onunku oldu». 34 Esav atasının sözlərini eşidəndə ucadan və acı səslə fəryad edib dedi: «Ay ata, mənə də xeyir-dua ver». 35 İshaq dedi: «Qardaşın hiylə ilə gəlib sənin xeyir-duanı aldı». 36 Esav dedi: «Onu nahaq yerə Yaqub çağırmırlar ki? Bununla ikinci dəfədir ki, məni aldadır: əvvəl ilk oğulluq haqqımı, indi də xeyir-duamı aldı». Sonra soruşdu: «Bəs mənə xeyir-dua saxlamamısan?» 37 İshaq Esava cavab verdi: «Onu sənə ağa etdim, bütün qardaşlarını ona qul olaraq verdim, buğda və təzə şərabla onu təmin etdim. Bəs sənə nə edim, oğlum?» 38 Esav atasına dedi: «Səndə yalnız bir xeyir-dua varmı, ata? Mənə də xeyir-dua ver, ata». Esav hönkürüb ağladı. 39 Atası İshaq ona belə cavab verdi: «Yaşadığın yer torpağın şirəsindən, Yuxarıda göylərin şehindən uzaq olacaq. 40 Qılıncınla yaşayıb Qardaşına qulluq edəcəksən. Amma azad olmaq istəyəndə Onun boyunduruğunu Boynundan qırıb atacaqsan». 41 Atası Yaquba xeyir-dua verdiyinə görə Esav qardaşına nifrət etdi. O öz-özünə dedi: «Atamın matəm günləri yaxınlaşır. O zaman qardaşım Yaqubu öldürərəm». 42 Böyük oğlu Esavın dediyi sözlər Rivqanın qulağına çatdı. Buna görə də xəbər göndərib kiçik oğlu Yaqubu çağırdı və ona dedi: «Bax qardaşın Esav səni öldürməklə qisas almaq istəyir. 43 Oğlum, indi sözümə qulaq as: qalxıb Xarana, qardaşım Lavanın yanına qaç. 44 Qardaşının hirsi soyuyana qədər bir müddət Lavanın yanında qal. 45 Sənə qarşı qəzəbi sönəndə, ona elədiyini unudanda xəbər göndərib səni oradan çağıraram. Nə üçün bir gündə ikinizdən də məhrum olum?» 46 Sonra Rivqa İshaqa dedi: «Xetli qızların əlindən həyatımdan bezdim. Əgər Yaqub da beləcə bu ölkənin qızlarından – Xetli qızlardan özünə arvad alsa, daha mən niyə yaşayıram?»

28 İshaq Yaqubu çağırıb ona xeyir-dua verdi və xəbərdarlıq edərək dedi: «Kənan qızlarından arvad alma. 2 Qalxıb Paddan-Arama, ana baban Betuelin evinə get. Oradan dayın Lavanın qızlarından özünə arvad al. 3 Külli-İxtiyar Allah sənə xeyir-dua versin, səni bəhərli edib nəslini çoxaltsın, səndən çoxlu xalq törəsin; 4 İbrahimin xeyir-duasını sənə və səninlə birgə nəslinə versin ki, Allahın İbrahimə verdiyi torpağı – qərib kimi yaşadığın torpağı irs olaraq alasan». 5 İshaq Yaqubu yola saldı. O, Paddan-Arama, Yaqubla Esavın anası Rivqanın qardaşı Aramlı Betuel oğlu Lavanın yanına getdi. 6 Esav gördü ki, İshaq Yaquba xeyir-dua verdi və özünə arvad almaq üçün onu Paddan-Arama göndərdi; həm də ona xeyir-dua verən zaman «Kənan qızlarından arvad alma» deyib xəbərdarlıq etdi. 7 Yaqub da ata-anasına qulaq asıb Paddan-Arama getdi. 8 Esav gördü ki, Kənan qızları atası İshaqın xoşuna gəlmir. 9 Esav İsmailin yanına getdi. O, İbrahim oğlu İsmailin qızı Maxalatı arvadlarının üstünə arvad aldı. Maxalat Nevayotun bacısı idi. 10 Yaqub Beer-Şevadan çıxıb Xarana tərəf getdi. 11 Bir yerə çatıb orada gecələdi, çünki günəş batmışdı. O torpaqdan bir daş götürüb başının altına qoydu və orada yatdı. 12 O, yuxuda gördü ki, yerin üzərində bir nərdivan durmuş və onun başı göylərə çatmışdır. Allahın mələkləri onunla çıxıb-düşürdülər. 13 Rəbb nərdivanın üstündə durub deyirdi: «Mən baban İbrahimin və İshaqın Allahı Rəbbəm. Üstündə yatdığın torpağı sənə və nəslinə verəcəyəm. 14 Sənin nəslin yerin tozu kimi çox olacaq, qərbə, şərqə, şimala və cənuba yayılacaq. Yer üzünün bütün tayfaları sənin və nəslinin vasitəsilə xeyir-dua alacaq. 15 Mən həmişə səninləyəm, gedəcəyin hər yerdə səni qoruyacağam və bu torpağa qaytaracağam. Dediyimi edənə qədər səni tərk etməyəcəyəm». 16 Yaqub yuxusundan oyanıb dedi: «Doğrudan da, Rəbb buradadır. Mən isə bunu bilmirdim». 17 Sonra qorxub dedi: «Bu yer necə də qorxuludur. Bu, Allahın evindən başqa bir şey ola bilməz, bura göylərin qapısıdır». 18 Yaqub səhər tezdən qalxdı. O, başının altına qoyduğu daşı götürüb sütun kimi qoydu və üstünə zeytun yağı tökdü. 19 O yerin adını Bet-El qoydu, ancaq əvvəlcə şəhərin adı Luz idi. 20 Yaqub əhd edib dedi: «Əgər Allah mənimlə olsa, getdiyim bu yolda məni qorusa, mənə yemək üçün çörək və geymək üçün paltar versə, 21 sağ-

salamat atamın evinə dönsəm, o zaman Rəbb mənə Allah olacaq. **22** Sütun kimi qoyduğum bu daş da Allahın evi olacaq. Ay Allah, mənə verəcəyin hər şeyin onda birini Sənə verəcəyəm».

29 Yaqub yoluna davam edərək şərq xalqlarının torpağına getdi. **2** O gördü ki, çöllükdə bir quyu var və onun yanında üç qoyun sürüsü yatıb, çünki quyudan o sürülərə su verirdilər. Quyunun ağzında böyük bir daş var idi. **3** Bütün sürülər oraya yığılırdı. Adamlar daşı quyunun ağzından yuvarlayıb qoyunlara su verir və yenə daşı yerinə – quyunun üstünə qoyurdular. **4** Yaqub onlardan soruşdu: «Ey qardaşlar, haradansınız?» Onlar dedilər: «Biz Xarandanıq». **5** Yaqub onlara dedi: «Naxorun nəvəsi Lavanı tanıyırsınızmı?» Onlar dedilər: «Tanıyırıq». **6** Yaqub onlardan soruşdu: «O, sağ-salamatdırmı?» Onlar dedilər: «Bəli, sağ-salamatdır. Odur, qızı Rəhilə də qoyunlarla gəlir». **7** Yaqub dedi: «Hələ axşama çox vaxt var, sürülərin yığılma vaxtı deyil. Qoyunlara su verin, sonra aparıb otarın». **8** Onlar dedilər: «Bütün sürülər yığılmayınca və daş quyunun ağzından yuvarlanmayınca bunu edə bilmərik, yalnız onda qoyunlara su verə bilərik». **9** Yaqub onlarla danışarkən Rəhilə atasının qoyunları ilə gəldi, çünki o, çoban idi. **10** Yaqub dayısı Lavanın qızı Rəhiləni və dayısı Lavanın qoyunlarını görəndə yaxınlaşıb daşı quyunun ağzından yuvarladı və dayısı Lavanın qoyunlarına su verdi. **11** Yaqub Rəhiləni öpdü və hönkürtü ilə ağladı. **12** Yaqub atasının qohumlarından və Rivqanın oğlu olduğunu Rəhiləyə bildirdi. Rəhilə də qaçıb atasına danışdı. **13** Lavan bacısı oğlu Yaqubun gəldiyini eşidəndə onu qarşılamağa qaçdı. Onu qucaqlayıb öpdü və evinə gətirdi. Yaqub hər şeyi Lavana danışdı. **14** Lavan ona dedi: «Sən, doğrudan da, mənim sümüyümdən, mənim ətimdənsən». Yaqub onun yanında bir ay qaldı. **15** Lavan Yaquba dedi: «Məgər qohum olduğun üçün mənə havayı xidmət edəcəksən? Mənə söylə, haqqın nə olsun?» **16** Lavanın iki qızı var idi: böyüyünün adı Lea, kiçiyininki Rəhilə idi. **17** Leanın gözləri zəif görürdü, Rəhilə isə çox gözəl və qamətli idi. **18** Yaqub Rəhiləyə vuruldu və dedi: «Kiçik qızın Rəhilə üçün sənə yeddi il xidmət edərəm». **19** Lavan dedi: «Onu sənə vermək başqa adama verməkdən daha yaxşıdır. Yanımda qal». **20** Yaqub Rəhiləyə görə yeddi il xidmət etdi. Onu sevdiyi üçün bu müddət gözünə bir neçə gün kimi göründü. **21** Yaqub Lavana dedi: «Vaxtım çatdı; indi arvadımı mənə ver ki, onun yanına girim». **22** Lavan o torpağın bütün adamlarını topladı və bir ziyafət verdi. **23** Gecə qızı Leanı götürüb Yaqubun yanına apardı. Yaqub onun yanına girdi. **24** Lavan öz qarabaşı Zilpanı Leaya qulluqçu olmaq üçün verdi. **25** Səhər məlum oldu ki, bu, Leadır. Yaqub Lavana dedi: «Nə üçün mənimlə belə rəftar etdin? Sənin yanında Rəhilə üçün xidmət etmədimmi? Bəs məni niyə aldatdın?» **26** Lavan dedi: «Bizim yerdə kiçik qızı böyüyündən əvvəl ərə vermək olmaz. **27** Bu həftəni bitir, onu da sənə verərik. Onun üçün də yanımda daha yeddi il xidmət etməlisən». **28** Yaqub belə də etdi: o həftəni bitirdi. Lavan da qızı Rəhiləni ona arvad olmaq üçün verdi. **29** Öz qarabaşı Bilhanı da qızı Rəhiləyə qulluqçu olmaq üçün verdi. **30** Yaqub Rəhilənin də yanına girdi. Rəhiləni Leadan da çox sevdi. O, Lavanın yanında daha yeddi il xidmət etdi. **31** Rəbb Leanın sevilmədiyini görüb onun bətnini açdı. Rəhilə isə sonsuz idi. **32** Lea hamilə olub bir oğul doğdu və onun adını Ruven qoyaraq dedi: «Yəqin Rəbb mənim fağırlığımı gördü. İndi ərim məni sevəcək». **33** O yenə hamilə olub bir oğul doğdu və dedi: «Rəbb sevilmədiyimi eşidib mənə bunu da verdi». Onun da adını Şimeon qoydu. **34** Lea yenə hamilə olub bir oğul doğdu və dedi: «İndi bu dəfə ərim mənə bağlanacaq, çünki ona üç oğul doğdum». Buna görə də adını Levi qoydu. **35** O yenə hamilə olub bir oğul doğdu və dedi: «Bu dəfə Rəbbi mədh edəcəyəm». Buna görə də onun adını Yəhuda qoydu. Sonra o, bir müddət doğmadı.

30 Rəhilə Yaquba uşaq doğmadığını görəndə bacısına həsəd apardı və ərinə dedi: «Mənə uşaq ver, yoxsa ölərəm». **2** Yaqubun Rəhiləyə qəzəbi alovlandı və o dedi: «Məgər mən sənin bətninə bəhər verməyən Allaham?» **3** Rəhilə dedi: «Qarabaşım Bilhanı götür və yanına gir. Qoy o, dizlərimin üstünə bir uşaq doğsun və ondan uşaqlarım olsun». **4** Rəhilə qarabaşı Bilhanı ona arvad olmaq üçün verdi və Yaqub onun yanına girdi. **5** Bilha hamilə olub Yaquba bir oğul doğdu. **6** Rəhilə dedi: «Allah məni haqlı çıxartdı və səsimi eşidib mənə bir oğul verdi». Buna görə də onun adını Dan qoydu. **7** Rəhilənin qarabaşı Bilha yenə hamilə olub Yaquba ikinci oğul doğdu. **8** Rəhilə dedi: «Bacımla güclü mübarizəyə girişib ona üstün gəldim». O, uşağın adını Naftali qoydu. **9** Lea daha doğmadığına görə qarabaşı Zilpanı götürüb Yaquba arvad olmaq üçün verdi. **10** Leanın qarabaşı Zilpa Yaquba bir oğul doğdu. **11** Lea «uğur qazandım» deyib onun adını Qad qoydu. **12** Leanın qarabaşı Zilpa Yaquba ikinci oğul doğdu. **13** Lea dedi: «Xoşbəxtəm, çünki qadınlar məni bəxtiyar sayacaqlar». O, uşağın adını Aşer qoydu. **14** Ruven

buğda biçini vaxtı gedib tarlada məhəbbət otları tapdı və onları anası Leaya gətirdi. Rəhilə Leaya dedi: «Oğlunun məhəbbət otlarından mənə də ver». **15** Lea ona dedi: «Ərimi əlimdən aldığın bəs deyilmi? İndi də oğlumun məhəbbət otlarını almaq istəyirsən?» Rəhilə dedi: «Elə isə qoy ərim oğlunun məhəbbət otlarının əvəzində bu gecə sənինlə yatsın». **16** Yaqub axşam çöldən gələndə Lea onu qarşılamağa çıxıb dedi: «Mənim yanıma gir, çünki səni oğlumun məhəbbət otları ilə satın almışam». Yaqub o gecə onunla yatdı. **17** Allah Leanı eşitdi və o hamilə olub Yaquba beşinci oğlunu doğdu. **18** Lea dedi: «Allah haqqımı verdi, çünki qulluqçumu ərimə verdim». O, uşağın adını İssakar qoydu. **19** Lea yenə hamilə olub Yaquba altıncı oğlunu doğdu. **20** O dedi: «Allah mənə yaxşı bir hədiyyə verdi, bu dəfə ərim mənə hörmət edəcək, çünki ona altı oğul doğdum». O, uşağın adını Zevulun qoydu. **21** Sonra bir qız doğub, adını Dina qoydu. **22** Allah Rəhiləni yada salıb onu da eşitdi və bətnini açdı. **23** O hamilə olub bir oğul doğdu və dedi: «Allah xəcalətimi götürdü». **24** O «Rəbb mənə bir oğul da artırsın» deyib uşağın adını Yusif qoydu. **25** Rəhilə Yusifi doğandan sonra Yaqub Lavana dedi: «Məni göndər, öz torpağıma və ölkəmə gedim. **26** Əvəzində sənə xidmət etdiyim arvadlarımı və uşaqlarımı da ver, gedim, çünki sənə necə xidmət etdiyimi yaxşı bilirsən». **27** Lavan ona dedi: «əgər indi sənin gözündə lütf tapdımsa, yanımda qal, çünki baxıcılıq edib sənə görə Rəbbin mənə xeyir-dua verdiyini gördüm». **28** Sonra dedi: «Haqqını mənə təyin et, verim». **29** Yaqub ona dedi: «Sənə necə xidmət etdiyimi və mənimlə olan sürülərini necə saxladığımı bilirsən. **30** Çünki mən gəlməmişdən əvvəl sənin malın az idi, sonra isə xeyli çoxaldı; Rəbb mənim gəlişimlə sənə xeyir-dua verdi. Bəs mən öz ailəm üçün nə vaxt çalışacağam?» **31** Lavan dedi: «Sənə nə verim?» Yaqub dedi: «Mənə heç nə vermə. əgər bunu etsən, yenə sənin sürünü qoruyub ona baxaram: **32** qoy bu gün sənin bütün sürülərinin içindən keçib qoyunlar arasından hər xallı, zolaqlı qoyunu və qara quzunu, keçilər arasından hər zolaqlı və xallı keçini ayırım; haqqım da bu olsun. **33** Bundan sonra qarşında olan haqqım üçün gəldikdə düzlüyüm mənim barəmdə şahadət edəcək. Qoy keçilərdən xallı və zolaqlı olmayanı, quzulardan da qara olmayanı oğurlanmış sayılsın». **34** Lavan dedi: «Yaxşı, qoy dediyin kimi olsun». **35** Amma o həmin gün alabəzək və xallı təkələri, bütün zolaqlı və xallı keçiləri, ağ keçiləri və bütün qara quzuları ayırıb oğullarının ixtiyarına verdi. **36** Sonra özü Yaqubdan üç günlük yol qədər uzaqlaşdı. Yaqub isə Lavanın qalan sürüsünü otarırdı. **37** Yaqub ağcaqovaq, badam və çinar ağacından düzəldilmiş təzə çubuqlar götürdü və çubuqların qabığını soyub ağ rəngli içi üzə çıxana qədər zolaqlar açdı. **38** Sonra qabığını soyduğu çubuqları sürülərin su içmək üçün gəldikləri təknələrə, heyvanların qabağına qoydu. Onlar gəlib su içəndə döllənirdi. **39** Beləcə heyvanlar çubuqların qabağında döllənirdi və sürülərdə alabəzək, xallı və zolaqlı heyvanlar doğulurdu. **40** Yaqub quzuları ayırırdı və sürünün üzünü Lavanın sürüsündə olan bütün alabəzək və qara heyvanlara tərəf tuturdu. O öz sürüsünü ayrıca qoydu və onları Lavanın sürüsünə qatmadı. **41** Hər dəfə sürünün qüvvətli heyvanları dölləndikləri zaman Yaqub təknələrə, sürünün gözləri önünə çubuqlar qoyurdu ki, çubuqlar arasında döllənsinlər. **42** Ancaq heyvanlar zəif olanda onları qoymazdı. Beləcə zəif heyvanlar Lavanın, qüvvətli heyvanlar isə Yaqubun oldu. **43** Bu adam çox varlandı: onun çoxlu sürüsü, qarabaşı, qulu, dəvəsi və eşşəyi oldu.

31 Yaqub Lavanın oğullarının bu sözləri dediklərini eşitdi: «Yaqub atamıza məxsus olan hər şeyə sahib oldu, bütün bu var-dövləti atamıza məxsus olan əmlakdan əldə etdi». **2** Yaqub Lavanın ona münasibətini gördü, o da Yaqubla əvvəlki kimi rəftar etmirdi. **3** Rəbb Yaquba dedi: «Atalarının ölkəsinə, öz qohumlarının yanına qayıt. Mən sənինlə olacağam». **4** Yaqub xəbər göndərib Rəhiləni və Leanı çöllərə – sürüsünü otardığı yerə çağırdı. **5** Yaqub onlara dedi: «Mən atanızın münasibətini görürəm ki, mənimlə əvvəlki kimi rəftar etmir. Ancaq atamın Allahı mənimlədir. **6** Siz bilirsiniz ki, var gücümlə atanıza xidmət etmişəm. **7** Atanız məni aldatdı və haqqımı on dəfə dəyişdirdi, amma Allah onu mənə pislik etməyə qoymadı. **8** O, "xallı heyvanlar sənin haqqın olacaq" deyəndə bütün sürüdə xallı heyvanlar doğuldu. "Sənin haqqın alabəzək heyvanlar olacaq" deyəndə isə bütün sürüdə alabəzək heyvanlar doğuldu. **9** Beləcə Allah atanızın sürüsünü alıb mənə verdi. **10** Sürünün dölləndiyi vaxt yuxuda başımı qaldırıb gördüm ki, sürüdəki heyvanlarla cütləşən təkələr alabəzək, xallı və ləkəlidir. **11** Yuxuda Allahın mələyi mənə dedi: "Yaqub!" "Mən buradayam!" deyə cavab verdim. **12** O dedi: "İndi başını qaldır, gör ki, sürüdəki heyvanlarla cütləşən bütün təkələr alabəzək, xallı və ləkəlidir, çünki Lavanın sənə etdiyi hər şeyi gördüm. **13** Mən Bet-Eldə sənə görünən Allaham. Orada bir sütun qoyub məsh

etdin və Mənim önümdə əhd etdin. İndi qalxıb bu torpaqdan get və doğulduğun torpağa qayıt”». **14** Rəhilə və Lea ona cavab verdilər: «Məgər atamızın mülkündə bir payımız ya mirasımız var? **15** Məgər o bizi özgə hesab etmir? Axı o bizi satıb bizim üçün ödənmiş pulu da xərclədi. **16** Buna görə də Allahın atamızdan aldığı bütün o var-dövlət bizim və uşaqlarımızındır. İndi sən də Allahın söylədiyi şeylərin hamısına əməl et». **17** Onda Yaqub qalxıb uşaqlarını və arvadlarını dəvələrə mindirdi. **18** Bütün sürüsünü, qazandığı bütün var-dövlətini, Paddan-Aramda əldə etdiyi öz sürüsünü sürdü ki, Kənan torpağına, atası İshaqın yanına getsin. **19** Lavan qoyunlarını qırxmağa gedəndə Rəhilə atasına məxsus olan ev bütlərini oğurladı. **20** Yaqub qaçdığını bildirməməklə Aramlı Lavanı aldatdı. **21** Beləcə özünə məxsus olan hər şeyi götürüb qaçdı. O, Fərat çayını keçib Gilead dağlıq bölgəsinə yönəldi. **22** Yaqubun qaçdığı Lavana üçüncü gün bildirildi. **23** O, qohumlarını özü ilə götürüb yeddi gün onu təqib etdi və Gilead dağlıq bölgəsində Yaquba çatdı. **24** Allah gecə yuxusunda Aramlı Lavana görünüb dedi: «Özünü gözlə, Yaquba nə yaxşı, nə də pis söz de». **25** Lavan Yaquba çatdı. Yaqub dağda çadır qurmuşdu. Lavan qohumları ilə birgə Gilead dağında çadır qurdu. **26** Lavan Yaquba dedi: «Niyə belə etdin? Məndən gizlicə qaçdın və qızlarımı müharibə əsirləri kimi apardın. **27** Nə üçün gizlicə qaçıb məni aldatdın? Mənə bunu bildirmədin ki, səni sevinclə, mahnı oxumaqla, dəf və lira çalmaqla yola salım. **28** Məni nəvələrimlə qızlarımı öpməyə qoymadın; ağılsızcasına rəftar etmisən. **29** Sizə pislik edə bilərdim, ancaq atanızın Allahı dünən gecə mənə belə söylədi: “Özünü gözlə, Yaquba nə yaxşı, nə də pis söz de”. **30** İndi atanın evi üçün bərk darıxdığına görə çıxıb gedirsən. Bəs büt allahlarımı niyə oğurlayıb aparırsan?» **31** Yaqub Lavana cavab verdi: «Qorxub düşündüm ki, qızlarını zorla məndən alarsan. **32** Büt allahlarını isə kimin yanında tapsan, o sağ qalmayacaq. Qohumlarımızın önündə yoxlayıb məndə nəyini tapsan, özünə götür». Ancaq Yaqub Rəhilənin onları oğurladığını bilmirdi. **33** Lavan Yaqubun, Leanın və iki qarabaşın çadırına girdi, ancaq büt allahları tapmadı. O, Leanın çadırından çıxıb Rəhilənin çadırına girdi. **34** Rəhilə ev bütlərini götürərək dəvənin yəhərinə qoyub onların üstündə oturmuşdu. Lavan bütün çadırı yoxladı, ancaq onları tapmadı. **35** Rəhilə atasına dedi: «Hüzurunda qalxa bilmədiyim üçün ağam qəzəblənməsin, çünki qadın adətinə mübtəlayam». Lavan axtardı, ancaq ev bütlərini tapmadı. **36** Yaqub qəzəblənib Lavanla mübahisə etdi. O, Lavana söylədi: «Günahım və təqsirim nədir ki, məni belə təqib edirsən? **37** Bütün şeylərimi yoxladın, bütün ev şeylərindən nə tapdın? Tapdığın şeyi mənim qohumlarımın və öz qohumlarının qabağına qoy ki, ikimizin arasında şahədət olsun. **38** Ötən iyirmi il sənin yanında işlədim, qoyunların və keçilərin balalarını salmadı, sürülərindəki qoçlarını yemədim. **39** Vəhşi heyvanların parçaladığı heyvanı sənin yanına gətirməzdim, zərərini özüm çəkərdim. İstər gündüz, istərsə də gecə oğurlanan hər heyvanı məndən tələb edərdin. **40** Gündüzün istisi, gecənin soyuğu məni əldən salardı, yuxum gözümdən tökülərdi. **41** İyirmi il sənin evində qaldım: iki qızın üçün on dörd il və sürün üçün altı il sənə xidmət etdim. Sən isə on dəfə haqqımı dəyişdirdin. **42** Atamın və İbrahimin Allahı, İshaqın sitayiş etdiyi Allah mənimlə olmasaydı, indi yəqin məni əliboş yola salardın. Allah əzabımı və əlimin zəhmətini gördü, dünən gecə sənə xəbərdarlıq etdi». **43** Lavan Yaquba belə cavab verdi: «Qızlar mənim qızlarım, uşaqlar mənim uşaqlarım, sürülər mənim sürülərim və sənin gördüyün hər şey mənimdir. Bu gün qızlarıma yaxud onların doğduqları uşaqlara nə edə bilərəm? **44** İndi gəl bir-birimizə əhd edək ki, sənin lə mənim aramda şahid olsun». **45** Yaqub bir daş götürüb sütun kimi qoydu. **46** O öz qohumlarına dedi: «Daş yığın». Onlar daşları götürüb bir qalaq düzəltdilər və o qalağın yanında yeyib-içdilər. **47** Lavan onun adını Yeqar-Sahaduta qoydu, Yaqub isə onun adını Qaled qoydu. **48** Lavan dedi: «Bu qalaq bu gün mənimlə sənin aranda şahiddir». Buna görə də onun adı Qaleddir. **49** Ona həm də Mispa deyildi, çünki Lavan demişdi: «Bir-birimizdən ayrılan zaman qoy Rəbb səninlə mənim aramda gözətçi olsun. **50** Söz ver ki, qızlarımı incitməyəcəksən və onların üstünə arvad almayacaqsan. Bil ki, bizim aramızda bir nəfər şahid olmasa da, Allah aramızda şahiddir». **51** Lavan yenə Yaquba dedi: «Bax bu da öz aramızda düzəltdiyim qalaq və sütun! **52** Bu qalaq və sütun şahid olsunlar ki, nə mən sənin tərəfinə – qalağın o tayına gedəcəyəm, nə də sən pislik etmək üçün mənim tərəfimə – qalağın və sütunun bu tayına gələcəksən. **53** Qoy İbrahimin, Naxorun və onların atalarının Allahı aramızda hökm etsin!» Yaqub atası İshaqın sitayiş etdiyi Allaha and içdi. **54** Sonra Yaqub o dağda qurban kəsdi və qohumlarını çörək yeməyə çağırdı. Onlar çörək yedilər və dağda gecələdilər. **55** Lavan səhər tezdən qalxıb nəvələrini və qızlarını öpdü, onlara xeyir-dua verdi. Sonra öz yerinə qayıtdı.

32 Yaqub yoluna davam etdi. Allahın mələkləri ona rast gəldi. **2** Yaqub onları görəndə dedi: «Bu, Allahın ordugahıdır». O yerin adını Maxanayim qoydu. **3** Yaqub özündən qabaq Edom çölünə, Seir torpağına, qardaşı Esavın yanına qasidlər göndərdi. **4** Onlara bu əmri verdi: «Ağam Esava söyləyin ki, qulun Yaqub belə deyir: "Mən Lavanın yanında qalıb indiyə qədər yaşadım". **5** Mal-qaram, eşşəklərim, qoyun-keçim, qullarım və qarabaşlarım oldu. Mən ağama xəbər vermək üçün yanına qasidlər göndərdim ki, sənin gözündə lütf tapım». **6** Qasidlər Yaqubun yanına qayıdıb dedilər: «Qardaşın Esavın yanına getdik. Özü də səni qarşılamaq üçün gəlir və yanında dörd yüz nəfər var». **7** Yaqub çox qorxub həyəcanlandı. Yanında olan adamları, qoyun-keçini, mal-qaranı və dəvələri iki dəstəyə ayırıb dedi: **8** «Əgər Esav bir dəstəyə hücum edib onları qırsa, arxada qalan dəstə qaça bilsin». **9** Sonra Yaqub dedi: «Ey babam İbrahimin Allahı, atam İshaqın Allahı Rəbb, Sən mənə demişdin: "Öz ölkənə və qohumlarının yanına qayıt. Mən sənə yaxşılıq edəcəyəm". **10** Quluna göstərdiyin bütün xeyirxahlığa və sədaqətə layiq deyiləm; bu İordan çayını təkcə dəyənəyimlə keçdim, indi isə iki dəstə köçüm var. **11** Yalvarıram, məni qardaşım Esavın əlindən qurtar. Çünki onun gəlib məni, uşaqlarımla analarını öldürməsindən qorxuram. **12** Sən dedin: "Hökmən sənə yaxşılıq edəcəyəm, nəslini saysız-hesabsız dəniz qumu qədər çoxaldacağam"». **13** Yaqub o gecəni orada keçirtdi. Özündə olan hər şeydən qardaşı Esava hədiyyə olaraq **14** iki yüz keçi, iyirmi təkə, iki yüz qoyun, iyirmi qoç, **15** balaları ilə birgə otuz sağmal dəvə, qırx inək, on buğa, iyirmi dişi və on erkək eşşək götürdü. **16** Sürüləri ayrı-ayrı qullarına tapşırdı və onlara dedi: «Mənim qabağımda gedin və bir sürü ilə o biri sürü arasında məsafə saxlayın». **17** Yaqub birinci qula əmr edib dedi: «Qardaşım Esav sənə rast gəlib "Kimin adamısan, hara gedirsən, qabağındakı bu heyvanlar kimindir?" deyə soruşanda **18** ona söylə: "Bunlar qulun Yaqubundur, bu da ağam Esava göndərilmiş hədiyyələrdir. Özü də bizim dalımızca gəlir"». **19** Sonra o, ikinci, üçüncü quluna və sürülərin dalınca gedən hər kəsə əmr edib dedi: **20** «Esava rast gələndə ona eyni sözləri söyləyin: "Qulun Yaqub da dalımızca gəlir"». Çünki o öz-özünə deyirdi: «Əvvəlcə qabağımda göndərdiyim hədiyyələrlə onu rəhmə gətirərəm, sonra onunla görüşərəm. Bəlkə onda məni qəbul edər». **21** Hədiyyələr Yaqubun qabağında getdi, o isə gecəni düşərgədə yatdı. **22** Yaqub gecə qalxıb iki arvadını, iki cariyəsini və on bir uşağını götürərək Yabboq çayının keçidindən keçdi. **23** Onları götürüb çayı keçirtdi və özünə məxsus şeyləri də keçirtdi. **24** Sonra Yaqub tək qaldı. Dan yeri sökülənə qədər bir Şəxs onunla güləşdi. **25** Yaquba üstün gələ bilmədiyini görüb onun budunun oynağına zərbə vurdu. O Şəxslə güləşərkən Yaqubun budunda oynağı zədələndi. **26** O Şəxs dedi: «Burax, gedim, çünki səhər açılır». Yaqub dedi: «Mənə xeyir-dua verməsən, Səni buraxmaram». **27** O Şəxs soruşdu: «Adın nədir?» O dedi: «Yaqub». **28** O Şəxs dedi: «Artıq sənə Yaqub deyil, İsrail deyiləcək, çünki sən Allahla və insanlarla güləşib üstün gəlmisən». **29** Yaqub soruşdu: «Xahiş edirəm, adını söylə». O dedi: «Adımı niyə soruşursan?» O Şəxs orada Yaquba xeyir-dua verdi. **30** Yaqub o yerin adını Peniel qoydu, çünki demişdi: «Allahı üz-üzə gördüm və salamat qaldım». **31** Yaqub Penieldən keçəndə günəş doğdu. O, bir budundan axsayırdı. **32** Ona görə bu günə qədər də İsraillilər bud oynağının üzərindəki vətərləri yeməzlər. Çünki güləşən Şəxs Yaqubun bud oynağının vətərinə toxunmuşdu.

33 Yaqub başını qaldırıb gördü ki, Esav dörd yüz adamla birlikdə gəlir. O, Leanın, Rəhilənin və iki cariyəsinin uşaqlarını ayırdı: **2** cariyələrlə onların uşaqlarını qabağa, Lea ilə onun uşaqlarını ortaya, Rəhilə ilə Yusifi isə arxaya qoydu. **3** Özü isə onların qabağına keçdi və qardaşına yaxınlaşanda yeddi dəfə yerə əyildi. **4** Esav Yaqubu qarşılamaq üçün qaçıb onu qucaqladı və boynuna sarılıb öpdü. Onlar ağlaşdılar. **5** Esav başını qaldırıb qadınları və uşaqları görəndə dedi: «Bunlar sənin nəyindir?» Yaqub dedi: «Allahın sənin quluna lütf etdiyi uşaqlardır». **6** Əvvəl cariyələrlə uşaqları yaxınlaşıb təzim etdilər, **7** sonra Lea ilə uşaqları yaxınlaşıb təzim etdilər, axırda isə Yusiflə Rəhilə yaxınlaşıb təzim etdilər. **8** Esav soruşdu: «Rast gəldiyim o biri dəstəni nə üçün göndərmişdin?» Yaqub dedi: «Ağamın gözündə lütf tapmaq üçün». **9** Esav dedi: «Mənim sürüm çoxdur, qardaşım, səndə olan sənin olsun». **10** Yaqub dedi: «Yox, xahiş edirəm, indi gözündə lütf tapdımsa, məndən bu hədiyyələri götür. Çünki sənin üzünü görəndə Allahın üzünü görmüş sandım, mənə qarşı çox xeyirxah oldun. **11** Xahiş edirəm, sənə gətirilən hədiyyələri götür. Çünki Allah mənə lütf etdi və indi mənim hər şeyim var». Yaqub təkid etdikdən sonra Esav hədiyyələri götürdü. **12** Esav dedi: «Köç edib gedək. Mən sizin qabağınızda gedəcəyəm». **13** Yaqub ona dedi: «Ağam bilir ki, uşaqlar zəifdir, yanımda olan qoyun-keçi və mal-qara da sağmaldır. Sürüləri bir gün bərk

sürsələr, hamısı tələf olar. 14 Xahiş edirəm, ağam
qulundan qabaqda getsin, mən isə ağamın yanına,
Seirə çatana qədər qabağımda olan sürülərin
və uşaqların yerişinə görə yavaş sürəcəyəm».
15 Esav dedi: «Mənimlə olan adamların bəzisini
sənin lə qalmaq üçün qoyum». Yaqub dedi: «Bu
nəyə lazımdır? Mən ancaq ağamın gözündə lütf
tapmaq istəyirəm». 16 Esav o gün yola düşüb Seirə
qayıtdı. 17 Yaqub Sukkota köçüb özünə ev tikdi və
sürüsünə ağıllar düzəltdi. Ona görə də bu yerin
adını Sukkot qoydular. 18 Yaqub Paddan-Aramdan
qayıtdıqdan sonra sağ-salamat Kənan torpağında
olan Şekem şəhərinə gəldi və şəhərin qarşısında
məskən saldı. 19 O, çadırını qurduğu tarla sahəsini
Şekemin atası Xamorun oğullarından yüz parça
gümüşlə satın aldı. 20 Yaqub orada bir qurbangah
qurub adını El-Elohe-İsrail qoydu.

34 Leanın Yaquba doğduğu qızı Dina o ölkənin
qızlarını görməyə çıxdı. 2 O ölkənin ağası
Xivli Xamorun oğlu Şekem onu gördü. Qızı aparıb
onunla yatdı və onu zorladı. 3 Onun ürəyi Yaqubun
qızı Dinaya bağlandı. Şekem qızı sevdi və onunla
xoş rəftar etdi. 4 Şekem atası Xamora dedi: «Bu qızı
mənə arvad al». 5 Yaqub qızı Dinanın zorlandığını
eşitdi, ancaq oğulları çöldə sürülərinin yanında
olduqları üçün onlar gələnə qədər susdu. 6
Şekemin atası Xamor Yaqubla danışmaq üçün
onun yanına getdi. 7 Yaqubun oğulları bunu
eşidib çöllükdən gəldilər. Onlar məyus oldular
və bərk qəzəbləndilər. Çünki Şekem Yaqubun
qızı ilə yatmaqla İsraili rüsvay etmişdi, belə iş
etmək olmazdı. 8 Xamor onlara belə dedi: «Oğlum
Şekemin ürəyi qızınıza bağlanıb. Xahiş edirəm,
qızı ona arvad olmaq üçün verəsiniz. 9 Bizimlə
qohum olun: öz qızlarınızı bizə arvad verin,
bizim qızlarımızı özünüzə alın. 10 Bizimlə qalın,
ölkə də sizin ixtiyarınızdadır: burada yaşayın,
ticarət edin və mülk sahibi olun». 11 Şekem qızın
atasına və qardaşlarına dedi: «Sizin gözünüzdə
lütf tapmaq üçün məndən nə istəsəniz, verərəm.
12 Məndən çoxlu başlıq və hədiyyələr istəyin,
söylədiyiniz hər şeyi verərəm. Ancaq qızı arvad
olmaq üçün mənə verin». 13 Yaqubun oğulları
Şekemə və onun atası Xamora hiylə ilə cavab
verdilər, çünki Şekem bacıları Dinanı zorlamışdı.
14 Onlara dedilər: «Biz bunu edə bilmərik, bacımızı
sünnətsiz bir adama ərə verə bilmərik. Bu bizim
üçün rüsvayçılıq olar. 15 Ancaq bir şərtlə sizinlə
razı oluruq: bütün kişiləriniz sünnət edilib bizim
kimi olsalar, 16 öz qızlarımızı sizə ərə verərik,
sizin qızlarınızı özümüzə alarıq və sizinlə yaşayıb
bir xalq olarıq. 17 Əgər bizə qulaq asmasanız və
sünnət olunmasanız, qızımızı götürüb gedəcəyik».
18 Onların sözləri Xamorun və oğlu Şekemin
xoşuna gəldi. 19 Cavan oğlan bu işi dərhal etdi,
çünki Yaqubun qızı çox xoşuna gəlmişdi. Şekem
atasının evində ən hörmətli adam idi. 20 Xamor və
oğlu Şekem öz şəhərlərinin darvazasına gəldilər və
şəhərin adamlarına belə dedilər: 21 «Bu adamlar
bizimlə səmimidir. Qoy bu ölkədə yaşasınlar
və ticarət etsinlər. Bu ölkə onlar üçün kifayət
qədər genişdir. Onların qızlarını özümüzə arvad
alarıq, öz qızlarımızı da onlara ərə verərik. 22
Bu adamlar yalnız bir şərtlə bizimlə yaşamağa
və bir xalq olmağa razı olurlar ki, bizim də
bütün kişilərimiz onlar kimi sünnət olunsun. 23
Onların sürüləri, mülkləri və heyvanları bizim
olmayacaqmı? Gəlin onlarla razılaşaq və onlar
bizimlə yaşasın». 24 Şəhərin bütün sakinləri
Xamora və oğlu Şekemə qulaq asdılar: şəhər
əhalisindən olan bütün kişilər sünnət olundu.
25 Üçüncü gün onlar hələ də ağrı çəkən zaman
Dinanın qardaşları – Yaqubun iki oğlu Şimeon və
Levi qılınclarını götürüb maneəsiz şəhərə girdilər
və bütün kişiləri qılıncdan keçirtdilər. 26 Xamoru
və oğlu Şekemi də öldürdülər. Dinanı Şekemin
evindən götürüb getdilər. 27 Yaqubun oğulları
ölənlərin yanına gəldilər və şəhəri qarət etdilər,
çünki bacılarını zorlamışdılar. 28 Onların qoyun-
keçilərini, mal-qaralarını, eşşəklərini, şəhərdə
və çöldə olan hər şeyi götürdülər. 29 Bütün
mallarını, uşaqlarını və qadınlarını əsir apardılar,
onların evlərində olan hər şeyi qarət etdilər. 30
Yaqub Şimeona və Leviyə dedi: «Ölkədə yaşayan
Kənanlılarda və Perizlilərdə mənə qarşı nifrət
oyadıb məni bəlaya saldınız. Biz sayca azıq, əgər
birləşib bizi qırsalar, özüm də ailəmlə birgə həlak
olacağam». 31 Amma onlar dedilər: «Bəs bizim
bacımızla bir fahişə kimi rəftar etmək olarmı?»

35 Allah Yaquba dedi: «Qalxıb Bet-Elə get və
orada qal. Qardaşın Esavın əlindən qaçanda
sənə görünən Allaha orada bir qurbangah düzəlt».
2 Yaqub ailəsinə və onunla olanların hamısına
dedi: «Yanınızda olan özgə büt allahlarını atın və
özünüzü pak edib paltarlarınızı dəyişin. 3 Qalxıb
Bet-Elə gedək. Dərdli günümdə mənə cavab verən
və getdiyim yolda mənimlə olan Allaha orada bir
qurbangah düzəldəcəyəm». 4 Onlar yanlarında
olan bütün özgə büt allahlarını və qulaqlarındakı
sırğaları Yaquba verdilər. Yaqub bunları Şekem
yaxınlığında olan palıdın altında basdırdı. 5 Onlar
yola düşdülər. Allah ətraf şəhərlərin sakinlərini
dəhşətə salmışdı və buna görə də onlar Yaqubun
oğullarını təqib etmədilər. 6 Yaqub yanındakı
bütün adamlarla birgə Kənan torpağında olan

Luza, yəni Bet-Elə gəldi. **7** Burada bir qurbangah düzəldib o yerin adını El-Bet-El qoydu, çünki qardaşının əlindən qaçanda Allah Özünü orada Yaquba zahir etmişdi. **8** Rivqanın dayəsi Devora öldü. Onu Bet-Elin aşağısında olan palıdın altında basdırdılar. Oranın adını Allon-Bakut qoydular. **9** Yaqub Paddan-Aramdan qayıdanda Allah yenə Yaquba göründü və ona xeyir-dua verdi. **10** Allah ona dedi: «Sənin adın Yaqubdur. Artıq adın Yaqub çağırılmayacaq, bundan sonra adın İsrail olacaq». Allah onun adını İsrail qoydu **11** və ona dedi: «Külli-İxtiyar Allah Mənəm. Qoy nəslin artıb çoxalsın. Səndən bir millət və çoxlu millət törəyəcək, sənin nəslindən çoxlu padşahlar çıxacaq. **12** İbrahimə və İshaqa verdiyim torpağı sənə verəcəyəm. Səndən sonra da onu sənin nəslinə verəcəyəm». **13** Allah Yaqubla danışdığı yerdə onun yanından yuxarı çəkildi. **14** Yaqub Allahın onunla danışdığı yerdə bir sütun qoydu, üstünə içmə təqdimi səpdi və sonra üzərinə zeytun yağı tökdü. **15** Yaqub Allahın onunla danışdığı yerin adını Bet-El qoydu. **16** Onlar Bet-Eldən yola düşdülər. Efrata çatana yaxın Rəhilə doğdu. Onun doğuşu ağır oldu. **17** Doğuş zamanı ağrı çəkəndə mamaça ona dedi: «Qorxma, yenə də bir oğlun oldu». **18** O, ölüm ayağında can verərkən oğlunun adını Ben-Oni qoydu, ancaq atası onun adını Binyamin qoydu. **19** Rəhilə öldü və Efrata, yəni Bet-Lexemə gedən yolda basdırıldı. **20** Yaqub onun qəbri üstünə bir daş qoydu. O bu günə qədər Rəhilənin başdaşıdır. **21** İsrail yola düşdü və Eder qülləsinin o biri tərəfində çadır qurdu. **22** İsrail bu ölkədə yaşayanda Ruven gedib atasının cariyəsi Bilha ilə yatdı. İsrail bunu eşitdi. **23** Yaqubun on iki oğlu var idi. Leanın oğulları: Yaqubun ilk oğlu Ruven, Şimeon, Levi, Yəhuda, İssakar və Zevulun. **24** Rəhilənin oğulları: Yusif və Binyamin. **25** Rəhilənin qulluqçusu Bilhanın oğulları: Dan və Naftali. **26** Leanın qulluqçusu Zilpanın oğulları: Qad və Aşer. Yaqubun Paddan-Aramda doğulan oğulları bunlardır. **27** Yaqub Qiryat-Arbada, yəni Xevronda olan Mamreyə, atası İshaqın yanına gəldi. İbrahim və İshaq Mamredə qərib idilər. **28** İshaq yüz səksən il ömür sürdü. **29** O qocalıb yaşa dolaraq canını tapşırdı və ölüb əcdadlarına qoşuldu. Oğulları Esav və Yaqub onu basdırdılar.

36 Esavın, yəni Edomun tarixçəsi belədir. **2** Esav Kənan qızlarından Xetli Elonun qızı Adanı, Xivli Siveonun qızı Ananın qızı Oholivamanı, **3** həmçinin İsmailin qızı, Nevayotun bacısı Basmatı arvad aldı. **4** Ada Esava Elifazı doğdu, Basmat isə Reueli doğdu. **5** Oholivama Yeuşu, Yalamı və Qorahı doğdu; Esavın Kənan torpağında doğulan oğulları bunlardır. **6** Esav arvadlarını, oğullarını, qızlarını, evindəki adamların hamısını, sürülərini, bütün heyvanlarını və Kənan torpağında qazandığı bütün var-dövləti götürüb qardaşı Yaqubun yanından başqa bir torpağa getdi. **7** Çünki əmlakları çox olduğuna görə bir yerdə yaşaya bilmədilər; sürüləri çox olduğu üçün qaldıqları torpağa sığmırdılar. **8** Esav, yəni Edom Seir dağlıq diyarında məskən saldı. **9** Edomluların əcdadı Esavın Seir dağlıq diyarındakı tarixçəsi belədir. **10** Esavın oğullarının adları belədir: Esavın arvadı Adanın oğlu Elifaz, Esavın arvadı Basmatın oğlu Reuel. **11** Elifazın oğulları: Teman, Omar, Sefo, Qatam və Qenaz. **12** Timna Esavın oğlu Elifazın cariyəsi idi. O, Elifaza Amaleqi doğdu. Esavın arvadı Adanın nəvələri bunlardır. **13** Reuelin oğulları bunlardır: Naxat, Zerah, Şamma və Mizza; bunlar Esavın arvadı Basmatın nəvələridir. **14** Esavın arvadı Siveon qızı Ana qızı Oholivamanın oğulları bunlardır: o, Esava Yeuşu, Yalamı və Qorahı doğdu. **15** Esav oğullarının başçıları bunlardır: Esavın ilk oğlu Elifazın oğulları: başçı Teman, başçı Omar, başçı Sefo, başçı Qenaz, **16** başçı Qorah, başçı Qatam, başçı Amaleq. Edom torpağında Elifazdan olan başçılar bunlardır; onlar Adanın nəvələridir. **17** Esavın oğlu Reuelin oğulları bunlardır: başçı Naxat, başçı Zerah, başçı Şamma, başçı Mizza. Edom torpağında Reueldən olan başçılar bunlardır; onlar Esavın arvadı Basmatın nəvələridir. **18** Esavın arvadı Oholivamanın oğulları bunlardır: başçı Yeuş, başçı Yalam, başçı Qorah; onlar Esavın arvadı Ana qızı Oholivamanın nəslindən olan başçılardır. **19** Bunlar Esavın, yəni Edomun oğullarıdır, bunlar da onların başçılarıdır. **20** Ölkədə yaşayan Xorlu Seirin oğulları bunlardır: Lotan, Şoval, Siveon, Ana, **21** Dişon, Eser və Dişan. Edom torpağında başçılıq edən Xorlu Seirin oğulları bunlardır. **22** Lotanın oğulları Xori və Hemam, Lotanın bacısı Timna. **23** Şovalın oğulları bunlardır: Alvan, Manaxat, Eval, Şefo və Onam. **24** Siveonun oğulları bunlardır: Ayya və Ana; atası Siveonun eşşəklərini otararkən çöldə isti bulaqlar tapan Ana budur. **25** Ananın övladları bunlardır: Dişon və Ananın qızı Oholivama. **26** Dişonun oğulları bunlardır: Xemdan, Eşban, İtran və Keran. **27** Eserin oğulları bunlardır: Bilhan, Zaavan və Aqan. **28** Dişanın oğulları bunlardır: Us və Aran. **29** Xorlulardan olan başçılar bunlardır: başçı Lotan, başçı Şoval, başçı Siveon, başçı Ana, **30** başçı Dişon, başçı Eser, başçı Dişan; Seir torpağında qəbilələrinə görə Xorlu başçılar bunlardır. **31** İsraillilərə bir kəs padşahlıq etməzdən əvvəl Edom ölkəsində padşahlıq edən adamlar bunlardır: **32** Edomda Beorun oğlu Bela

padşah oldu. Onun şəhəri Dinhava idi. **33** Bela öldü və onun yerinə Bosradan olan Zerah oğlu Yovav padşah oldu. **34** Yovav öldü və onun yerinə Temanlıların torpağından olan Xuşam padşah oldu. **35** Xuşam öldü və onun yerinə Moav çölündə Midyanlıları qıran Bedad oğlu Hadad padşah oldu. Onun şəhəri Avit idi. **36** Hadad öldü və onun yerinə Masreqadan olan Samla padşah oldu. **37** Samla öldü və onun yerinə Rexovot-Hannahardan olan Şaul padşah oldu. **38** Şaul öldü və onun yerinə Akbor oğlu Baal-Xanan padşah oldu. **39** Akbor oğlu Baal-Xanan öldü və onun yerinə Hadar padşah oldu. Onun şəhəri Pau idi. Onun arvadının adı Me-Zahav qızı Matred qızı Mehetavel idi. **40** Esavın nəslindən olan başçıların qəbilələrinə və yerlərinə görə adları belədir: başçı Timna, başçı Alva, başçı Yetet, **41** başçı Oholivama, başçı Ela, başçı Pinon, **42** başçı Qenaz, başçı Teman, başçı Mivsar, **43** başçı Maqdiel, başçı İram; sahib olduqları ölkədə yaşadıqları yerlərə görə Edom başçıları bunlardır. Esav da Edomluların əcdadıdır.

37 Yaqub atasının qərib olduğu Kənan torpağında yaşadı. **2** Yaqubun tarixçəsi belədir. Yusif on yeddi yaşında bir gənc idi. O öz qardaşları – atasının arvadları Bilhanın və Zilpanın oğulları ilə birlikdə sürü otarırdı. Yusif onların pis işləri barədə xəbərləri atasına çatdırırdı. **3** İsrail Yusifi bütün oğullarından çox sevirdi, çünki Yusif onun qocalıq çağının oğlu idi. O, Yusifə əlvan paltar tikdirdi. **4** Qardaşları gördülər ki, ataları onlardan çox Yusifi sevir. Buna görə də ona nifrət etdilər və onunla yaxşı rəftar etmədilər. **5** Bir dəfə Yusif yuxu gördü və onu qardaşlarına danışdı. Bundan sonra ona daha çox nifrət etməyə başladılar. **6** Yusif onlara dedi: «Gördüyüm bu yuxuya qulaq asın: **7** biz zəminin ortasında dərz bağlayırdıq; mənim dərzim qalxıb dik durdu, sizin dərzləriniz isə mənim dərzimi əhatəyə alıb ona təzim etdilər». **8** Qardaşları ona dedilər: «Doğrudanmı, sən bizə padşah olacaqsan, hökmranlıq edəcəksən?» Onlar yuxularına və sözlərinə görə Yusifə daha çox nifrət etdilər. **9** Yusif başqa bir yuxu gördü və onu qardaşlarına danışıb dedi: «Yenə bir yuxu gördüm; gördüm ki, günəş, ay və on bir ulduz mənə təzim edir». **10** O, yuxusunu atasına və qardaşlarına danışanda atası onu danlayıb dedi: «Bu gördüyün yuxu nə deməkdir? Doğrudanmı, mən, anan və qardaşların yerə əyilib sənə təzim etmək üçün gələcəyik?» **11** Qardaşları ona paxıllıq etdilər, atası isə bu sözü yadda saxladı. **12** Bir gün Yusifin qardaşları atalarının sürüsünü otarmaq üçün Şekemə getdilər. **13** İsrail Yusifə dedi: «Qardaşların Şekemdə sürü otarırlar. Gəl səni də onların yanına göndərim». O, atasına dedi: «Getməyə hazıram». **14** İsrail yenə ona dedi: «Get bax, qardaşların yaxşıdırmı, sürü salamatdırmı? Sonra mənə xəbər gətir». Beləcə onu Xevron vadisindən yola saldı. Yusif gəlib Şekemə çatdı. **15** Çöldə dolaşarkən bir nəfər ona rast gəldi. Bu adam «Nə axtarırsan?» deyə ondan soruşdu. **16** O dedi: «Mən qardaşlarımı axtarıram. Mənə de görüm, onlar sürünü harada otarırlar?» **17** Bu adam dedi: «Buradan getdilər, çünki mən onların "Dotana gedək" sözlərini eşitdim». Yusif qardaşlarının dalınca düşdü və onları Dotanda tapdı. **18** Qardaşları onu uzaqdan gördülər. Yusif onların yanına çatmamış onu öldürmək qərarına gəldilər. **19** Qardaşlar bir-birlərinə dedilər: «Baxın, bu yuxular görən gəlir. **20** İndi gəlin onu öldürüb bir quyuya ataq, sonra da deyək ki, vəhşi heyvan onu parçaladı. Onda görərik, yuxuları necə çin çıxır». **21** Ruven bunu eşidib Yusifi onların əlindən qurtarmaq üçün dedi: «Gəlin ona toxunmayaq». **22** Ruven onlara «qan tökməyin, onu çöldə olan bu quyuya atın, ancaq ona toxunmayın» dedi. Bunu ona görə deyirdi ki, Yusifi qardaşlarının əlindən qurtarıb atasının yanına qaytarsın. **23** Yusif qardaşlarının yanına çatanda onlar Yusifin əyninə geydiyi alabəzək paltarı dartıb çıxartdılar. **24** Özünü də götürüb quyuya atdılar. Quyu boş idi, orada su yox idi. **25** Qardaşlar çörək yemək üçün oturdular. Onlar başlarını qaldıranda gördülər ki, Gileaddan İsmaillilərin bir karvanı gəlir. Onların dəvələri ədviyyat, balzam və ətriyyatla yüklənmişdi və bunları Misirə aparırdılar. **26** Yəhuda qardaşlarına dedi: «Əgər qardaşımızı öldürüb qətli ört-basdır etsək, bunun nə xeyri olar? **27** Gəlin onu İsmaillilərə sataq və ona toxunmayaq, çünki qardaşımızdır, biz eyni qandanıq». Qardaşları onun sözü ilə razılaşdılar. **28** Oradan Midyan tacirləri keçəndə Yusifi quyudan çıxarıb İsmaillilərə iyirmi gümüşə satdılar. Onlar da Yusifi Misirə apardılar. **29** Ruven quyuya tərəf qayıdıb gördü ki, Yusif orada yoxdur. O, paltarını cırdı. **30** Sonra qardaşlarının yanına qayıdıb dedi: «Uşaq yoxdur, bəs mən nə edim?» **31** Onlar Yusifin paltarını götürdülər və bir keçi kəsib paltarı qana batırdılar. **32** Sonra qardaşlar bu əlvan paltarı götürüb atalarına gətirdilər və dedilər: «Biz bunu tapdıq: gör, oğlunun paltarıdır ya yox?» **33** O, paltarı tanıyıb dedi: «Bu, oğlumun paltarıdır; yəqin onu vəhşi bir heyvan yeyib. Həqiqətən, Yusif parçalanıb». **34** Yaqub öz paltarını cırdı və belinə çul bağladı; o uzun müddət oğlu üçün yas tutdu. **35** Bütün oğulları və qızları ona təsəlli vermək üçün yığışdı,

ancaq o təsəlli tapmaq istəməyib dedi: «Kədərlə oğlumun yanına – ölülər diyarına enəcəyəm». Beləcə atası onun üçün ağladı. (Sheol h7585) 36 Midyanlılar isə Yusifi Misirdə fironun bir əyanı olan mühafizəçilər rəisi Potifara satdılar.

38 O zaman Yəhuda qardaşlarından ayrılaraq Xira adlı Adullamlı bir adamın yanına gedib məskən saldı. 2 Yəhuda orada Şua adlı Kənanlı bir adamın qızını gördü. Yəhuda qızı arvad alıb yanına girdi. 3 Qadın hamilə olub bir oğlan doğdu və Yəhuda onun adını Er qoydu. 4 Qadın yenə hamilə olub bir oğlan doğdu və adını Onan qoydu. 5 Sonra yenə də bir oğlan doğub, adını Şela qoydu. Qadın onu doğduğu zaman Yəhuda Kezivdə idi. 6 Yəhuda ilk oğlu Er üçün bir arvad aldı, onun adı Tamar idi. 7 Yəhudanın ilk oğlu Er Rəbbin gözündə pis idi və Rəbb onu öldürdü. 8 Yəhuda Onana dedi: «Qardaşın arvadının yanına gir, öz qayınlıq vəzifəni yerinə yetirib qardaşın üçün nəsil yetişdir». 9 Onan bilirdi ki, bu nəsil ona məxsus olmayacaq. Buna görə də qardaşı arvadının yanına girəndə toxumunu yerə tökərdi ki, qardaşı üçün nəsil yetişdirməsin. 10 Onun etdiyi bu iş Rəbbin gözündə pis oldu və Rəbb onu da öldürdü. 11 Yəhuda gəlini Tamara dedi: «Atanın evinə qayıt, oğlum Şela böyüyənə qədər dul olaraq qal». Yəhuda fikirləşdi ki, Şela da qardaşları kimi ölə bilər. Tamar gedib atasının evində qaldı. 12 Uzun müddətdən sonra Şuanın qızı olan Yəhudanın arvadı öldü. Yəhuda matəm qurtarandan sonra dostu Adullamlı Xira ilə birlikdə Timnata sürüsünü qırxanların yanına getdi. 13 Tamara bildirdilər: «Bax qayınatan sürüsünü qırxmaq üçün Timnata gəlir». 14 Tamar dulluq paltarını əynindən çıxarıb rübənd örtdü və bürünüb Timnata gedən yolda olan Enayim darvazasının yanında oturdu. Çünki o görürdü ki, Şela böyüyüb, o isə hələ də Şelaya ərə verilməyib. 15 Yəhuda onu görəndə elə bildi ki, bir fahişə qadındır, çünki üzünü örtmüşdü. 16 Yəhuda yolunu ona tərəf salıb dedi: «İcazə ver, sənin yanına girim». Ancaq onun öz gəlini olduğunu bilmədi. Qadın dedi: «Yanıma girmək üçün mənə nə verirsən?» 17 Yəhuda dedi: «Sürüdən bir oğlaq göndərərəm». O dedi: «Onu göndərənə qədər mənə girov olaraq bir şey verərsənmi?» 18 Yəhuda soruşdu: «Girov olaraq sənə nə verim?» Qadın dedi: «Öz möhürünü, qaytanını və əlində olan əsanı». Yəhuda bunları qadına verib yanına girdi. Qadın ondan hamilə qaldı. 19 Sonra Tamar qalxıb getdi və rübəndini çıxarıb dulluq paltarını geydi. 20 Yəhuda qadından girovunu almaq üçün Adullamlı dostunun vasitəsilə oğlağı göndərdi. Ancaq o, qadını tapmadı. 21 Qadının olduğu yerin adamlarından soruşdu: «Enayimdə yol kənarında olan fahişə haradadır?» Onlar dedilər: «Burada fahişə yoxdur». 22 O, Yəhudanın yanına qayıdıb dedi: «Onu tapa bilmədim. O yerin adamları da "burada fahişə yoxdur" dedilər». 23 Yəhuda dedi: «Qoy bu şeylər onunku olsun, ancaq biz bu işdən rüsvay olmayaq. Bax mən bu oğlağı ona göndərdim, amma sən onu tapmadın». 24 Bundan təxminən üç ay sonra Yəhudaya bildirdilər: «Gəlinin Tamar zina edib, həm də bu zinadan hamilə qalıb». Yəhuda dedi: «Onu çıxarıb yandırın». 25 O bayıra çıxarıldığı zaman qayınatasına xəbər göndərib dedi: «Mən bu şeylərin sahibi olan adamdan hamilə qaldım». Sonra dedi: «Bax gör, bu möhür, qaytan və əsa kimindir?» 26 Yəhuda bunları tanıyıb dedi: «O məndən haqlıdır, çünki onu oğlum Şelaya vermədim». Yəhuda onunla bir daha yaxınlıq etmədi. 27 Tamar doğanda məlum oldu ki, bətnində əkiz var. 28 Doğuş vaxtı bir uşaq əlini çıxartdı. Mamaça götürüb onun əlinə qırmızı ip bağladı və dedi: «Əvvəlcə bu doğuldu». 29 Ancaq o uşaq əlini geri çəkdi və qardaşı birinci doğuldu. Mamaça dedi: «Özünə necə deşik açdın?» Buna görə də onun adını Peres qoydular. 30 Ondan sonra əlində qırmızı ip olan qardaşı doğuldu. Onun adını Zerah qoydular.

39 Yusif Misirə aparıldı. Fironun bir əyanı – mühafizəçilər rəisi Misirli Potifar onu oraya gətirmiş İsmaillilərdən satın aldı. 2 Rəbb Yusiflə idi və o, işlərində uğur qazanırdı. Yusif Misirli ağasının evində qalırdı. 3 Ağası gördü ki, Rəbb onunladır və etdiyi hər işdə ona uğur verir. 4 Yusif ağasının gözündə lütf tapdı və onun şəxsi xidmətçisi oldu. Ağası Yusifi evinə nəzarətçi təyin etdi və özünə məxsus olan hər şeyi onun ixtiyarına verdi. 5 Evinin və özünə məxsus olan hər şeyin ixtiyarını ona verən vaxtdan bəri Rəbb Yusifə görə Misirlinin evinə bərəkət verdi, evində, tarlasında və özünə məxsus olan hər şeydə Rəbbin bərəkəti göründü. 6 Ağası özünə məxsus olan hər şeyi Yusifin ixtiyarına vermişdi, yediyi yeməkdən başqa, evində olan heç nədən xəbəri yox idi. Yusif gözəl və yaraşıqlı idi. 7 Bir müddət sonra ağasının arvadının Yusifə gözü düşüb dedi: «Gəl mənimlə yat». 8 Ancaq Yusif bundan imtina edib ağasının arvadına dedi: «Mən burada olarkən ağam evində nə olduğunu bilmir və özünə məxsus olan hər şeyi mənim ixtiyarıma verib. 9 Bu evdə isə hətta o məndən böyük deyil və səndən başqa heç bir şeyi məndən əsirgəmədi, çünki sən onun arvadısan. Bəs mən necə bu böyük pisliyi edib Allahın önündə günaha bata bilərəm?» 10 Qadın

hər gün bunu Yusifə deyirdi, Yusif isə onunla yatmağa, hətta birgə olmağa razı olmurdu. **11** Bir gün Yusif öz işini görmək üçün evə girdi. İçəridə ev adamlarından heç kəs yox idi. **12** Qadın «Mənimlə yat!» deyib onun paltarından tutdu. Yusif paltarını onun əlində qoyub qaçdı və bayıra çıxdı. **13** Qadın onun paltarını əlində qoyub qaçdığını görəndə **14** ev adamlarını çağırıb dedi: «Baxın, ağanız bu İbranini bizi təhqir etmək üçün yanımıza gətirib. O mənimlə yatmaq üçün yanıma gəldi, mən isə ucadan qışqırdım. **15** O, səsimi ucaldıb qışqırdığımı görəndə paltarını yanımda qoyub qaçdı və bayıra çıxdı». **16** Yusifin ağası evə gələnə qədər qadın onun paltarını özündə saxladı. **17** Sonra ərinə də bu sözləri söyləyib dedi: «Bizə gətirdiyin bu İbrani qul məni təhqir etmək üçün yanıma gəldi. **18** Səsimi ucaldıb qışqırdığım zaman paltarını yanımda qoyub bayıra qaçdı». **19** Yusifin ağası arvadının «sənin qulun mənimlə belə rəftar etdi» sözlərini eşidəndə bərk qəzəbləndi. **20** Ağası Yusifi götürüb padşahın məhbuslarının saxlanıldığı zindana təhvil verdi. Yusif zindanda qaldı. **21** Ancaq Rəbb Yusiflə idi və ona xeyirxahlıq göstərdi. O, zindanın baş nəzarətçisinin gözündə lütf tapdı. **22** Zindanın baş nəzarətçisi zindanda olan bütün məhbusları Yusifin ixtiyarına verdi. Orada görülən hər işə o başçılıq edirdi. **23** Zindanın baş nəzarətçisi Yusifin ixtiyarında olan heç nəyə nəzarət etmirdi, çünki Rəbb Yusiflə idi və etdiyi hər işdə ona uğur verirdi.

40 Bir müddət sonra Misir padşahının saqisi və çörəkçisi ağaları Misir padşahına qarşı günah etdilər. **2** Firon bu iki əyanına – baş saqiyə və baş çörəkçiyə bərk qəzəbləndi **3** və onları mühafizəçilər rəisinin evində – Yusifin məhbus olduğu zindanda saxladı. **4** Mühafizəçilər rəisi Yusifi onlara xidmətçi təyin etdi və Yusif də onlara xidmət etdi. Onlar bir müddət zindanda qaldılar. **5** Bir gün Misir padşahının zindanda məhbus olan saqisi və çörəkçisi yuxu gördülər. Hər ikisi bir gecədə müxtəlif mənalı yuxular gördü. **6** Səhər Yusif onların yanına gəldi və kədərli olduqlarını gördü. **7** Yusif onunla birgə ağasının evində, zindanda olan firon əyanlarından soruşdu: «Niyə bu gün üzünüz kədərlidir?» **8** Onlar Yusifə dedilər: «Yuxu görmüşük, ancaq onu yozan yoxdur». Yusif onlara dedi: «Yuxu yozmaq Allahın işi deyilmi? Onu mənə danışın». **9** Baş saqi yuxusunu Yusifə danışıb dedi: «Yuxumda gördüm ki, önümdə bir üzüm tənəyi var. **10** Tənəkdə üç budaq var idi. Onlarda tumurcuqlar görünüb çiçək açdı və salxımlar yetişdi. **11** Fironun piyaləsi mənim əlimdə idi. Üzümləri götürüb fironun piyaləsinə sıxdım və piyaləni firona verdim». **12** Yusif ona dedi: «Onun yozması belədir: üç budaq üç gündür. **13** Üç gün ərzində firon səni yüksəldəcək. Səni öz işinə qaytaracaq, sən də onun saqisi olduğun vaxtdakı kimi əvvəlki qaydaya görə fironun piyaləsini əlinə verəcəksən. **14** Ancaq sənin vəziyyətin yaxşılaşanda məni yadına sal və xeyirxahlıq göstər. Haqqımda firona danışıb məni bu yerdən çıxart. **15** Doğrudan da, mən İbranilərin torpağından oğurlanmışam və burada da zindana salınmağa layiq bir iş görməmişəm». **16** Baş çörəkçi Yusifin yuxunu yaxşılığa yozduğunu görüb ona dedi: «Mən isə yuxuda gördüm ki, başımın üstündə üç səbət ağ çörək var. **17** Ən üstdəki səbətdə çörəkçinin firon üçün bişirdiyi hər cür çörək var. Quşlar başımın üstündəki səbətdən onları yeyirdi». **18** Yusif belə cavab verdi: «Onun yozması belədir: üç səbət üç gündür. **19** Üç gün ərzində firon sənin başını bədənindən ayıracaq, özünü də ağacdan asacaq və quşlar sənin ətini didəcək». **20** Üçüncü gün – fironun ad günü o bütün əyanlarına ziyafət verdi. Baş saqini və baş çörəkçini əyanlarının önünə çıxartdı. **21** Baş saqini saqiliyinə qaytardı və o, piyaləni fironun əlinə verdi, **22** baş çörəkçini isə asdırdı; hər şey Yusifin yozduğu kimi oldu. **23** Ancaq baş saqi Yusifi yada salmadı və onu unutdu.

41 İki il keçəndən sonra firon belə bir yuxu gördü: o, Nil çayının sahilində dayanmışdı. **2** Çaydan yeddi bəslənmiş və kök inək çıxdı. Onlar qamışlıq içində otlamağa başladı. **3** Onlardan sonra haldan düşmüş və arıq olan başqa yeddi inək Nil çayından çıxdı. Onlar çayın sahilindəki inəklərin yanında dayandılar. **4** Haldan düşmüş və arıq inəklər bəslənmiş və kök olan yeddi inəyi yedilər. Onda firon yuxudan oyandı. **5** Sonra yatıb ikinci dəfə bu yuxunu gördü: bir saplaqdan yeddi dolu və yaxşı sünbül çıxdı. **6** Onlardan sonra isə cılız və şərq küləyindən yanmış yeddi sünbül bitdi. **7** Cılız sünbüllər yeddi böyük və dolu sünbülü uddular. Onda firon oyandı; bu bir yuxu idi. **8** Səhəri gün onun ürəyi narahat oldu. O xəbər göndərib Misirin bütün sehrbazlarını və müdriklərini çağırdı. Firon onlara öz yuxusunu danışdı, ancaq onların arasında fironun yuxusunu yozan bir adam tapılmadı. **9** Baş saqi firona belə söylədi: «Mən bu gün öz günahımı yadıma saldım: **10** bir dəfə firon qullarına qəzəbləndi və mənimlə baş çörəkçini zindana, mühafizəçilər rəisinin evinə saldı. **11** Biz bir gecə yuxu gördük, hər birimiz müxtəlif mənalı yuxular gördük. **12** Orada bizimlə birgə mühafizəçilər rəisinin qulu olan bir İbrani gənc var idi. Biz ona danışdıq, o

da yuxularımızı yozdu, hər birimizə yuxusunun mənasını izah etdi. **13** O bizə necə yozmuşdusa, elə də oldu: mən öz vəzifəmə qaytarıldım, baş çörəkçi isə asıldı». **14** Firon xəbər göndərib Yusifi çağırdı. Onu tez zindandan çıxartdılar. O, başını qırxıb paltarlarını dəyişdi və fironun hüzuruna gəldi. **15** Firon Yusifə dedi: «Bir yuxu görmüşəm, ancaq onu yozan yoxdur. Mən sənin barəndə eşitmişəm ki, yuxuları eşidib yoza bilirsən». **16** Yusif firona cavab verdi: «Bu məndən deyil, Allah fironun xeyrinə cavab verəcək». **17** Firon Yusifə dedi: «Yuxumda gördüm ki, Nil çayının sahilində durmuşam. **18** Çaydan kök və bəslənmiş yeddi inək çıxdı. Onlar qamışlıq içində otlamağa başladı. **19** Onlardan sonra halsız, çox cılız və arıq olan başqa yeddi inək çıxdı. Bütün Misir ölkəsində bunlar kimi cılız inək görməmişəm. **20** Arıq və cılız inəklər əvvəlki yeddi kök inəyi yedilər. **21** Kök inəklər onların qarınlarına girdiklərinə baxmayaraq, bu bilinmirdi, onlar əvvəlki kimi arıq idi. Onda oyandım. **22** Yenə yuxumda gördüm ki, bir saplaqdan yeddi dolu və böyük sünbül çıxdı. **23** Onlardan sonra solğun, cılız və şərq küləyindən yanmış yeddi sünbül bitdi. **24** Cılız sünbüllər yeddi dolu sünbülü uddular; bunları sehrbazlara danışdım, ancaq izah edən olmadı». **25** Yusif firona dedi: «Fironun yuxularının mənası eynidir. Allah etmək istədiyi işi firona bildirdi. **26** Yeddi bəslənmiş inək yeddi ildir, yeddi dolu sünbül də yeddi ildir; yuxuların mənası eynidir. **27** Onlardan sonra çıxan yeddi arıq, cılız inək və şərq küləyindən yanmış boş yeddi sünbül də yeddi ildir; yeddi il aclıq olacaq. **28** Firona demək istədiyim sözlər bunlardır. Allah etmək istədiyi işi firona göstərdi. **29** Bütün Misir torpağında yeddi il böyük bolluq olacaq. **30** Bundan sonra yeddi il aclıq olacaq. Misir ölkəsində olan bütün bolluq yaddan çıxacaq və aclıq ölkəni əldən salacaq. **31** Ölkədəki bolluq ondan sonra gələn aclıq üzündən görünməyəcək, çünki aclıq çox ağır olacaq. **32** Firon yuxunu iki dəfə görüb, çünki Allah belə qərara gəlmişdir və tezliklə bu işi görəcək. **33** Buna görə də firon ağıllı və müdrik bir adam axtarsın, onu Misir ölkəsinə başçı təyin etsin. **34** Firon ölkədə məmurlar qoymağı əmr etsin və yeddi il bolluq zamanı Misir torpağının məhsullarının beşdə birini yığsın. **35** Qoy onlar uğurlu olan bu illərin bütün məhsullarını toplasınlar. Taxılı isə azuqə olaraq şəhərlərdə fironun nəzarəti altında yığıb saxlasınlar. **36** Bu azuqə Misir torpağına gələn yeddi il aclıq dövrü üçün ehtiyat olacaq, ta ki ölkə əhalisi aclıqdan qırılmasın». **37** Bu sözlər fironun və onun əyanlarının xoşuna gəldi. **38** Firon əyanlarına dedi: «Bu adam kimi Allahın Ruhuna malik olan bir kəs tapa biləcəyikmi?» **39** Sonra firon Yusifə dedi: «İndi ki Allah sənə bütün bu şeyləri bildirdi, deməli, sənin kimi ağıllı və müdrik adam yoxdur. **40** Sən mənim saray adamlarıma başçılıq edəcəksən və bütün xalqım sənin əmrinlə idarə olunacaq. Mən yalnız taxtda səndən böyük olacağam». **41** Firon yenə Yusifə dedi: «Səni bütün Misir ölkəsinə başçı təyin edirəm». **42** Firon öz möhürünü barmağından çıxarıb Yusifin barmağına taxdı, ona incə kətan paltar geyindirdi və boynuna qızıl zəncir asdı. **43** Firon əmr etdi ki, onu özünün ikinci arabasına mindirsinlər və qarşısında «Diz çökün!» deyib bağırsınlar. Beləcə o, Yusifi bütün Misir ölkəsinə başçı qoydu. **44** Firon Yusifə dedi: «Mən fironam. Bütün Misir ölkəsində heç kəs sənsiz əlini yaxud ayağını tərpətməyəcək». **45** Firon Yusifin adını Safnat-Paneah qoydu və On şəhərinin kahini Poti-Feranın qızı Asnatı ona arvad olmaq üçün verdi. Yusif bütün Misir ölkəsini gəzməyə çıxdı. **46** Misir padşahı fironun hüzurunda olarkən Yusif otuz yaşında idi. Yusif fironun hüzurundan çıxıb bütün Misir ölkəsini dolaşdı. **47** Yeddi bolluq ilində torpaq qucaq-qucaq məhsul verdi. **48** Yusif yeddi ildə Misir torpağında yığılmış bütün məhsulu topladı. O, məhsulu şəhərlərə qoydu. Hər şəhərin ətrafında olan tarlada yetişən məhsulu o şəhərdə saxladı. **49** Yusif dəniz qumu qədər çox taxıl yığdı və daha onu hesablamadı, çünki sayı-hesabı yox idi. **50** Aclıq illərindən qabaq Yusifin iki oğlu oldu; onları Yusifə On kahini Poti-Feranın qızı Asnat doğdu. **51** Yusif ilk oğlunun adını Menaşşe qoydu, çünki demişdi: «Allah bütün zəhmətimi və atamın evindəkilərin hamısını mənə unutdurdu». **52** İkinci oğlunun adını Efrayim qoydu, çünki demişdi: «Allah əziyyət çəkdiyim torpaqda məni bəhərli etdi». **53** Misir torpağında yeddi il bolluq qurtardı. **54** Yusifin söylədiyi kimi yeddi il aclıq başladı. Bütün ölkələrdə aclıq oldu, lakin Misir torpağının hər yerində ərzaq var idi. **55** Bütün Misir əhalisi aclıq çəkəndə çörək üçün firona fəryad etdi. Firon bütün Misirlilərə dedi: «Yusifin yanına gedin, onun dediyini edin». **56** Bütün yer üzündə aclıq oldu. Yusif məhsul olan bütün anbarları açıb Misirlilərə taxıl satırdı. Misir torpağında aclıq gücləndi. **57** Bütün ölkələrin adamları taxıl almaq üçün Misirə, Yusifin yanına gəlirdilər, çünki bütün yer üzündə şiddətli aclıq idi.

42 Yaqub öyrəndi ki, Misirdə taxıl var. O öz oğullarına dedi: «Nə üçün bir-birinizə baxırsınız?» **2** Yenə dedi: «Mən eşitdim ki, Misirdə

taxıl var, gedib oradan bizim üçün taxıl alın ki, ölməyib yaşayaq». **3** Yusifin on qardaşı taxıl almaq üçün Misirə getdi. **4** Ancaq Yaqub Yusifin qardaşı Binyamini qardaşları ilə birgə göndərmədi, çünki fikirləşirdi ki, onun başına bir fəlakət gələ bilər. **5** Taxıl almağa gələnlər arasında İsrailin oğulları da var idi, çünki Kənan torpağında da aclıq hökm sürürdü. **6** Yusif ölkənin başçısı idi və ölkənin bütün əhalisinə də taxılı özü satırdı. Yusifin qardaşları gəlib onun önündə üzlərini yerə qoyub səcdə etdilər. **7** Yusif qardaşlarını görüb tanıdı, ancaq onlarla yad adam kimi rəftar edərək sərt danışdı. Yusif onlardan soruşdu: «Haradan gəlirsiniz?» Onlar dedilər: «Ərzaq almaq üçün Kənan torpağından gəlirik». **8** Yusif qardaşlarını tanıdı, amma onlar Yusifi tanımadılar. **9** Yusif qardaşları barədə gördüyü yuxuları xatırlayıb onlara dedi: «Siz casussunuz, ölkənin zəif yerlərini öyrənmək üçün gəlmisiniz». **10** Qardaşları ona dedilər: «Xeyr, ey ağamız, qulların yalnız ərzaq almaq üçün gəliblər. **11** Biz hamımız bir adamın oğullarıyıq. Biz təmiz adamlarıq, qulların casus deyil». **12** Ancaq Yusif onlara dedi: «Xeyr, siz ölkənin zəif yerlərini öyrənmək üçün gəlmisiniz». **13** Onlar dedilər: «Biz qulların on iki qardaşıq və Kənan torpağında bir adamın oğullarıyıq. Kiçik qardaşımız indi atamızın yanındadır, bir qardaşımız isə yoxa çıxıb». **14** Yusif onlara dedi: «Hər şey mən dediyim kimidir: siz casussunuz, **15** ancaq mən sizi belə yoxlayacağam: fironun canına and olsun ki, kiçik qardaşınız buraya gəlməsə, siz buradan gedə bilməyəcəksiniz. **16** Aranızdan bir nəfəri göndərin ki, qardaşınızı gətirsin, siz isə burada saxlanacaqsınız. Onda sizin düz deyib-demədiyiniz bilinəcək. Yoxsa fironun canına and olsun ki, siz casussunuz». **17** Yusif üç gün onları zindanda saxladı. **18** Üçüncü gün Yusif onlara dedi: «Dediyimə əməl edib canınızı qurtarın, çünki mən Allahdan qorxuram. **19** Əgər siz təmiz adamsınızsa, qoy qardaşlarınızdan biri həbs olunduğunuz yerdə qalsın, siz isə gedib ailələrinizi aclıqdan qurtarmaq üçün taxıl aparın. **20** Sonra kiçik qardaşınızı mənim yanıma gətirin. Beləcə düz dediyinizi biləcəyəm və canınızı qurtaracaqsınız». Qardaşlar belə də etdilər. **21** Onlar bir-birlərinə dedilər: «Doğrudan da, biz qardaşımızın qarşısında təqsirkarıq. O bizə yalvardığı vaxt çəkdiyi əziyyəti gördük, ancaq ona qulaq asmadıq. Buna görə də başımıza bu bəla gəldi». **22** Ruven onlara belə cavab verdi: «Mən demədimmi uşağa pislik etməyin, lakin siz mənə qulaq asmadınız. İndi isə onun qanına görə cəza çəkirik». **23** Qardaşları Yusifin onları başa düşdüyünü bilmirdilər, çünki onlar tərcüməçi vasitəsilə danışırdılar. **24** Yusif onların yanından kənara çəkilib ağladı. Sonra qardaşlarının yanına qayıdıb onlarla söhbət etdi. Aralarından Şimeonu götürüb qardaşlarının gözü qabağında onun əl-qolunu bağladı. **25** Yusif əmr etdi ki, onların çuvalları taxılla doldurulsun, hər birinin verdiyi pul da öz çuvalına qoyulsun və onlara yol üçün azuqə verilsin. Belə də edildi. **26** Qardaşlar taxıllarını eşşəklərinin belinə yükləyib oradan getdilər. **27** Onlardan biri gecələdiyi yerdə eşşəyinə yem vermək üçün çuvalını açanda öz pulunu gördü: pul çuvalın ağzında idi. **28** O, qardaşlarına dedi: «Pulum özümə qaytarılıb, budur, o, çuvalımın içindədir». Qardaşların ürəyi həyəcana düşdü və onlar qorxa-qorxa bir-birlərinə dedilər: «Allah bizim başımıza nə iş gətirdi?» **29** Onlar Kənan torpağına, ataları Yaqubun yanına gəldilər və başlarına gələn bütün hadisələri ona danışıb dedilər: **30** «O ölkənin başçısı olan adam bizimlə sərt danışdı, bizi ölkəyə gələn casuslar hesab etdi. **31** Ona dedik: "Biz təmiz adamlarıq, casus deyilik. **32** Biz bir atanın oğulları, on iki qardaşıq. Bir qardaşımız yoxa çıxıb, biri də indi Kənan torpağında atamızın yanındadır". **33** O ölkənin başçısı olan adam bizə dedi: "Sizin təmiz adam olduğunuzu bundan biləcəyəm: qardaşlarınızdan birini yanımda qoyub, ailələrinizi aclıqdan qurtarmaq üçün taxıl götürərək gedin. **34** Sonra kiçik qardaşınızı yanıma gətirin. O zaman sizin casus deyil, təmiz adam olduğunuzu biləcəyəm. Onda qardaşınızı sizə təhvil verəcəyəm və ölkədə alver edə bilərsiniz"». **35** Qardaşlar çuvallarını boşaldarkən gördülər ki, hər kəsin çuvalında pul kisəsi var. Özləri və onların atası pul kisələrini görəndə qorxdular. **36** Ataları Yaqub onlara dedi: «Siz məni övladsız qoydunuz. Yusif yox, Şimeon yox, Binyamini də aparacaqsınız. Bütün bunları mənim başıma gətirmək istəyirsiniz». **37** Ruven atasına belə dedi: «Əgər onu sənin yanına gətirməsəm, iki oğlumu öldürərsən. Onu mənim ixtiyarıma ver, mən də onu qaytarıb yanına gətirəcəyəm». **38** Yaqub dedi: «Oğlum sizinlə getməyəcək, çünki onun qardaşı ölüb və tək qalıb. Əgər getdiyiniz yolda onun başına bir iş gəlsə, mənim ağ saçlı başımı kədər içində ölülər diyarına endirəcəksiniz». **(Sheol h7585)**

43 Kənan torpağında aclıq güclənmişdi. **2** Qardaşların Misirdən gətirdiyi buğda yeyilib tükənəndə ataları onlara dedi: «Yenə gedib bizə bir az ərzaq alın». **3** Yəhuda ona belə söylədi: «O adam bizə ciddi xəbərdarlıq edib dedi ki, əgər qardaşınız sizinlə gəlməsə, gözümə görünməyin. **4** Əgər sən qardaşımızı bizimlə göndərsən, gedib ərzaq alarıq.

5 Ancaq onu göndərməsən, getməyəcəyik, çünki o adam bizə dedi ki, qardaşınız sizinlə gəlməsə, gözümə görünməyin». **6** İsrail dedi: «Niyə o adama daha bir qardaşınız olduğunu bildirib mənə pislik etdiniz?» **7** Onlar dedilər: «O adam özümüz və ailəmiz barədə dəfələrlə bizə belə suallar verdi: "İndi atanız sağdırmı? Başqa qardaşlarınız varmı?" Biz də onun bu suallarına cavab verdik. Ağlımıza gələrdi ki, o bizə "qardaşınızı gətirin" deyəcək?» **8** Sonra Yəhuda atası İsrailə dedi: «Uşağı mənimlə göndər ki, qalxıb gedək. Sən də, biz də, uşaqlarımız da ölməyib sağ qalarıq. **9** Mən ona zamin dururam, onu məndən tələb edərsən. Əgər onu sənin yanına gətirib qarşında dayandırmasam, ömrüm boyu önündə təqsirkar olacağam. **10** Çünki biz gecikməsəydik, indi iki dəfə gedib-qayıdardıq». **11** Ataları İsrail onlara dedi: «Əgər belədirsə, bunu edin: torbalarınızda bu torpağın ən yaxşı məhsullarından o adama hədiyyə olaraq bir qədər balzam, bal, ədviyyat, ətriyyat, püstə və badam götürün. **12** Özünüzlə iki qat artıq pul götürün. Çuvallarınızın içində geri qaytarılmış pulu öz əllərinizlə aparıb verin, bəlkə bir səhv olub. **13** Qardaşlarınızı götürüb gedin və o adamın yanına qayıdın. **14** Külli-İxtiyar Allah o adamda sizə qarşı mərhəmət oyandırsın, o da digər qardaşınızı və Binyamini sizə təhvil versin. Mən uşaqlarımdan məhrum olacağamsa, qoy olum». **15** Qardaşlar özləri ilə hədiyyə və iki qat artıq pul götürdülər. Binyamini də götürüb qalxdılar və Misirə gəlib Yusifin önündə durdular. **16** Yusif Binyamini onlarla bərabər görəndə öz ev nəzarətçisinə dedi: «Bu adamları evə apar və heyvan kəsib hazırla, çünki onlar mənimlə nahar edəcəklər». **17** O adam Yusifin dediyinə əməl etdi: bu adamları Yusifin evinə apardı. **18** Bu adamlar Yusifin evinə aparıldıqları üçün qorxub dedilər: «Keçən dəfə çuvallarımızda geri qaytarılmış pul üstündə bizi aparırlar. O istəyir ki, bizə qarşı bəhanə tapıb üstümüzə düşsün, bizi özünə qul etsin və eşşəklərimizi alsın». **19** Onlar Yusifin ev nəzarətçisinə yaxınlaşdılar və evin astanasında ona belə söylədilər: **20** «Ey ağamız, keçən dəfə biz ərzaq almaq üçün gəlmişdik. **21** Ancaq gecələdiyimiz yerə çatdığımız zaman çuvallarımızı açıb gördük ki, hər birimizin pulu çəkisi əskik olmayaraq çuvalımızın içindədir. İndi onu öz əllərimizlə geri qaytarırıq. **22** Ərzaq almaq üçün özümüzlə başqa pul da gətirmişik. O pulu isə çuvallarımıza kimin qoyduğunu bilmirik». **23** Ev nəzarətçisi dedi: «Narahat olmayın, qorxmayın. Özünüzün və atanızın Allahı sizə çuvallarınızda xəzinə verdi. Pulunuz mənə gəlib çatdı». Sonra Şimeonu onların yanına gətirdi. **24** O adam qardaşları Yusifin evinə gətirdi. Ayaqlarını yumaq üçün onlara su verdi və eşşəklərinə yem verdi. **25** Qardaşlar Yusif nahara gələnə qədər hədiyyəni hazırladılar, çünki orada yemək yeyəcəklərini eşitdilər. **26** Yusif evə gələndə onlar hədiyyəni otağa gətirib təqdim etdilər, onun önündə yerə qədər əyilib səcdə etdilər. **27** Yusif onların kefini soruşub dedi: «O dediyiniz qoca atanız salamatdırmı? Hələ də yaşayırmı?» **28** Onlar dedilər: «Sənin qulun atamız salamatdır, hələ də yaşayır». Onlar Yusifə əyilib təzim etdilər. **29** Yusif başını qaldıranda öz anasının oğlu olan qardaşı Binyamini görüb dedi: «Mənə söylədiyiniz kiçik qardaşınız budurmu?» Sonra Binyaminə dedi: «Ey oğlum, Allah sənə lütf etsin». **30** Yusif tələsik oradan çıxdı, çünki qardaşını görəndə ürəyi sızıldadı, onu ağlamaq tutdu və otağa girib orada ağladı. **31** Sonra üzünü yuyub çıxdı, özünə gəlib dedi: «Yemək gətirin». **32** Yeməyi ona ayrıca, qardaşlarına ayrıca, onunla birgə yeyən Misirlilərə isə ayrıca qoydular, çünki Misirlilər İbranilərlə birgə yemək yeməzdilər; bu, Misirlilər üçün iyrənc bir şey idi. **33** Qardaşlar böyük-kiçikliyinə görə Yusifin hüzurunda oturdular. Onlar bir-birlərinə baxıb çaşdılar. **34** Yusifin önündəki yeməklərdən onlara pay ayrıldı. Ancaq Binyaminin payı onların hər birinin payından beş qat artıq idi. Onlar yeyib-içdilər və onunla bərabər xoş vaxt keçirdilər.

44 Yusif öz ev nəzarətçisinə əmr edib dedi: «Bu adamların çuvallarını gücləri çatana qədər ərzaqla doldur və hər kəsin pulunu öz çuvalının ağzına qoy. **2** Kiçiyinin çuvalının ağzına isə mənim kasamı – gümüş kasanı və taxıl əvəzinə verilən pulu qoy». O, Yusifin dediyi sözə əməl etdi. **3** Səhər açılanda bu adamları eşşəkləri ilə birgə yola saldılar. **4** Onlar hələ şəhərdən uzaqlaşmamışdı ki, Yusif öz ev nəzarətçisinə dedi: «Qalx o adamların dalınca get və onlara çatdığın zaman belə söylə: "Nə üçün yaxşılığa pisliklə cavab verdiniz? **5** Bu kasa ağamın içdiyi və onunla baxıcılıq etdiyi kasa deyilmi? Siz çox pis iş tutdunuz"». **6** Ev nəzarətçisi onlara çatdı və bu sözləri söylədi. **7** Qardaşlar ona dedilər: «Nə üçün ağam belə sözlər söyləyir? Bu iş qullarından uzaq olsun. **8** Biz çuvalımızın içində tapdığımız pulu Kənan torpağından sənə geri qaytardıq. Ağanın evindən necə qızıl yaxud gümüş oğurlaya bilərik? **9** Qoy bu şey qullarından kimdə tapılsa, o adam öldürülsün və biz də ağamıza qul olaq». **10** O dedi: «Yaxşı, qoy siz deyən kimi olsun: bu kimin yanında tapılsa, o mənə qul olsun, qalanlarınız isə təqsirkar

olmayacaqsınız». 11 Onların hər biri tələsik
çuvalını yerə endirdi və çuvalının ağzını açdı. 12 Ev
nəzarətçisi böyükdən başlayıb kiçiyə qədər onları
axtardı və kasa Binyaminin çuvalından tapıldı. 13
Qardaşlar paltarlarını cırdılar və hər biri eşşəyini
yükləyib şəhərə qayıtdı. 14 Yəhuda qardaşları
ilə birgə Yusifin evinə gəldi. O hələ də orada idi.
Onlar Yusifin önündə yerə qapandılar. 15 Yusif
onlara dedi: «Bu nə işdir, görmüsünüz? Güman
etmədiniz ki, mənim kimi bir adam baxıcılıq edə
bilər?» 16 Yəhuda dedi: «Ağama nə deyim, nə
söyləyim? Özümüzü necə təmizə çıxara bilərik?
Allah öz qullarında təqsir gördü. İndi biz də,
yanında kasa tapılan adam da ağamızın quluyuq».
17 O dedi: «Yox, mən belə etməyəcəyəm. Yalnız
yanında kasa tapılan adam mənə qul olacaq, siz
isə sağ-salamat atanızın yanına gedin». 18 Yəhuda
ona yaxınlaşıb dedi: «Ey ağam, xahiş edirəm
ki, qulunun dediyi sözlərə qulaq as və quluna
qarşı qəzəbin alovlanmasın, çünki sən firon kimi
bir adamsan. 19 O zaman ağam qullarından
“Sizin atanız yaxud qardaşınız varmı?” deyə
soruşanda 20 biz ağamıza söyləmişdik: “Bizim
bir qoca atamız və onun da ixtiyar çağında
doğulan bir kiçik uşağı var. Onun bir qardaşı öldü,
anasından doğulan yalnız o qaldı. Atası onu çox
sevir”. 21 Sən qullarına demişdin: “Onu mənim
yanıma gətirin ki, öz gözümlə görüm”. 22 Biz də
ağamıza demişdik: “Uşaq atasından ayrıla bilməz,
çünki atasından ayrılsa, atası ölər”. 23 Amma
sən qullarına demişdin: “Əgər kiçik qardaşınız
sizinlə gəlməsə, bir daha gözümə görünməyin”.
24 Sənin qulun atamın yanına gəldiyimiz zaman
ağamızın sözlərini ona çatdırdıq. 25 Atamız dedi:
“Yenə gedin, bizə bir az ərzaq alıb gətirin”. 26 Biz
dedik: “Gedə bilmərik. Kiçik qardaşımız bizimlə
getsə, gedərik, kiçik qardaşımız bizimlə getməsə,
o adamın gözünə görünə bilmərik”. 27 Sənin
qulun atam bizə dedi: “Bilirsiniz ki, arvadım mənə
iki oğul doğdu. 28 Bir oğlum yanımdan getdi və
dedim ki, onu yəqin vəhşi bir heyvan parçalayıb;
indiyə qədər o oğlumu görməmişəm. 29 Bu oğlumu
da yanımdan aparsanız və onun başına bir iş
gəlsə, ağ saçlı başımı kədər içində ölülər diyarına
endirəcəksiniz”. (Sheol h7585) 30 İndi sənin qulun
atamın yanına qayıtdığım zaman uşaq bizimlə
olmasa və ürəyi bütün sevgisi ilə uşağa bağlanan
atamız 31 onu görməsə, ölər. Onda biz qulların
qulun atamızın ağ saçlı başını kədər içində ölülər
diyarına endirərik. (Sheol h7585) 32 Mən qulun,
atama uşaq üçün zamin durub dedim: “Əgər onu
sənin yanına gətirməsəm, atamın önündə ömrüm
boyu təqsirkar olacağam”. 33 İndi xahiş edirəm,
qoy uşağın əvəzinə mən ağama qul olmaq üçün
qalım, uşaq isə qardaşlarımla birgə getsin. 34
Çünki o mənimlə olmasa, necə atamın yanına
gedə bilərəm? Onda mən atamın başına fəlakət
gəldiyini görərəm».

45 Yusif yanında duranların hamısının önündə
özünü saxlaya bilməyib qışqırdı: «Hamını
yanımdan çıxarın». Yusif özünü qardaşlarına
tanıtdığı zaman yanında heç kəs yox idi. 2 O
hönkürüb ağladı. Misirlilər və fironun saray
adamları eşitdilər. 3 Yusif qardaşlarına dedi: «Mən
Yusifəm. Atam hələ sağdırmı?» Qardaşları ona
cavab vermədilər, çünki çaşıb qalmışdılar. 4 Yusif
qardaşlarına dedi: «Mənə yaxın gəlin». Onlar yaxın
gəldilər. Yusif dedi: «Misirə satdığınız qardaşınız
Yusif mənəm. 5 İndi məni buraya satdığınız üçün
kədərlənməyin və təəssüflənməyin, çünki Allah
həyatınızı qorumaq üçün məni sizdən qabaq
buraya göndərdi. 6 Artıq iki ildir ki, ölkədə aclıqdır,
hələ beş il də əkin-biçin olmayacaq. 7 Allah
məni sizdən qabaq buraya göndərdi ki, sizi yer
üzündə saxlasın və böyük bir qurtuluşla həyatınızı
qorusun. 8 Ona görə də məni buraya göndərən siz
deyilsiniz, Allahdır. O məni firona ata, onun bütün
saray adamlarına ağa, bütün Misir ölkəsinə isə
başçı etdi. 9 Tez atamın yanına gedib ona söyləyin
ki, oğlun Yusif belə deyir: “Allah məni bütün Misir
ölkəsinə ağa etdi. Daha durma, yanıma gəl. 10
Qoşen vilayətində yaşayarsan. Özün, oğulların,
nəvələrin, qoyun-keçin, mal-qaran – sənin hər
şeyin mənə yaxın olar. 11 Orada sənin qayğına
qalaram, çünki daha beş il aclıq olacaq. Yoxsa
özün, ailən və bütün yaxın adamların yoxsulluq
çəkəcək”. 12 İndi sizin və qardaşım Binyaminin
gözləri görür ki, bu sözləri dilimlə sizə deyirəm.
13 Misirdə sahib olduğum böyük izzəti və bütün
gördüklərinizi atama bildirin və tezliklə atamı
buraya gətirin». 14 Yusif qardaşı Binyaminin
boynuna sarılıb ağladı, Binyamin də onun boynuna
sarılıb ağladı. 15 Yusif bütün qardaşlarını öpdü
və onların boynuna sarılıb ağladı. Bundan sonra
qardaşları onunla söhbət etdilər. 16 Yusifin
qardaşlarının gəlməsi barədə fironun sarayına
xəbər çatdı. Bu xəbər fironun və onun əyanlarının
xoşuna gəldi. 17 Firon Yusifə dedi: «Qardaşlarına
söylə ki, belə etsinlər: heyvanlarınızı yükləyin və
yola düşüb Kənan torpağına gedin. 18 Atanızı və
ev adamlarınızı götürüb yanıma gəlin. Sizə Misir
ölkəsində ən yaxşı torpağı verəcəyəm, torpağın
şirəsini yeyəcəksiniz. 19 Sənə isə əmr olunur
ki, onlara söyləyəsən: “Belə edin: arvad-uşağınız
üçün Misir ölkəsində özünüzə arabalar götürün və
atanızı gətirib gəlin”. 20 Orada qalan şeylərinizdə

gözünüz qalmasın, çünki bütün Misir torpağının
ən yaxşı şeyləri sizindir». 21 İsrailin oğulları belə
də etdilər. Yusif fironun əmri ilə onlara arabalar
və yol üçün azuqə verdi. 22 Onların hər birinə
bir dəst paltar verdi, Binyaminə isə üç yüz parça
gümüş və beş dəst paltar verdi. 23 Yusif atası üçün
Misirin ən yaxşı şeyləri ilə yüklənmiş on eşşək, yol
üçün taxıl, çörək və azuqə yüklənmiş on dişi eşşək
göndərdi. 24 O, qardaşlarını yola saldı və onlar
getdilər. Yusif onlara dedi: «Yolda dava etməyin».
25 Onlar Misirdən çıxıb Kənan torpağına, ataları
Yaqubun yanına gəldilər. 26 Ona hər şeyi danışıb
dedilər: «Yusif sağ-salamatdır, özü də bütün Misir
ölkəsinə başçılıq edir». Yaqub heyrətlənib qaldı
və onlara inanmadı. 27 Qardaşlar Yusifin onlara
dediyi bütün sözləri ona söylədilər. Onu aparmaq
üçün Yusifin göndərdiyi arabaları görəndə ataları
Yaqubun ürəyi ruhlandı. 28 İsrail dedi: «İndi
inandım ki, oğlum Yusif sağ-salamatdır. Qoy
ölməmişdən qabaq gedib onu görüm».

46 İsrail özünə məxsus hər şeyi ilə birgə
yola çıxdı. Beer-Şevaya gəlib atası İshaqın
Allahına qurbanlar kəsdi. 2 Gecə görüntülərində
Allah İsraili çağırdı: «Yaqub! Yaqub!» Yaqub cavab
verdi: «Mən buradayam». 3 Allah dedi: «Mən
Allaham, atanın Allahıyam. Misirə getməkdən
qorxma, çünki orada səndən böyük bir millət
törədəcəyəm. 4 Mən də səninlə birgə Misirə
gedəcəyəm. Səni yenə oradan çıxaracağam. Yusif
öz əli ilə sənin gözlərini bağlayacaq». 5 Yaqub
Beer-Şevadan çıxdı. İsrailin oğulları ataları Yaqubu
və arvad-uşaqlarını fironun Yaqubu aparmaq üçün
göndərdiyi arabalara mindirdilər. 6 Yaqub və onun
bütün övladları heyvanlarını və Kənan torpağında
əldə etdikləri hər şeyi götürüb Misirə gəldilər.
7 O özü ilə birgə oğullarını və qızlarını, oğul
nəvələrini və qız nəvələrini – bütün övladlarını
Misirə gətirdi. 8 İsrailin Misirə gələn oğullarının –
Yaqubla oğullarının adları belədir: Yaqubun ilk
oğlu Ruven. 9 Ruvenin oğulları: Xanok, Pallu,
Xesron və Karmi. 10 Şimeonun oğulları: Yemuel,
Yamin, Ohad, Yakin, Sohar və bir Kənanlı qadından
doğulan Şaul. 11 Levinin oğulları: Gerşon, Qohat
və Merari. 12 Yəhudanın oğulları: Er, Onan, Şela,
Peres və Zerah. Ancaq Er və Onan Kənan ölkəsində
öldülər. Peresin oğulları: Xesron və Xamul. 13
İssakarın oğulları: Tola, Puvva, Yov və Şimron.
14 Zevulunun oğulları: Sered, Elon və Yaxleel.
15 Bunlar Yaqubun Leadan doğulan övladlarıdır.
Lea onları və qızı Dinanı Paddan-Aramda doğdu.
Yaqubun oğul və qız övladları cəmi otuz üç
nəfər idi. 16 Qadın oğulları: Sifyon, Haqqi, Şuni,
Esbon, Eri, Arodi və Areli. 17 Aşerin oğulları:
İmna, İşva, İşvi, Beria və onların bacısı Serah.
Berianın oğulları: Xever və Malkiel. 18 Bunlar
Lavanın qızı Leaya verdiyi Zilpadan doğulan Yaqub
övladlarıdır. Onlar on altı nəfər idi. 19 Yaqubun
arvadı Rəhilənin oğulları: Yusif və Binyamin. 20
Yusifin Misirdə On şəhərinin kahini Poti-Feranın
qızı Asnatdan Menaşşe və Efrayim adlı iki oğlu
oldu. 21 Binyaminin oğulları: Bela, Beker, Aşbel,
Gera, Naaman, Exi, Roş, Muppim, Xuppim və Ard.
22 Bunlar Yaqubun Rəhilədən doğulan övladlarıdır.
Onlar on dörd nəfər idi. 23 Danın oğlu Xuşim. 24
Naftalinin oğulları: Yaxseel, Quni, Yeser, Şillem.
25 Bunlar Lavanın qızı Rəhiləyə verdiyi Bilhadan
doğulan Yaqub övladlarıdır. Onlar cəmi yeddi nəfər
idi. 26 Yaqubun oğullarının arvadlarından başqa,
Yaqubun nəslindən olan və onunla Misirə gələn
övladları altmış altı nəfər idi. 27 Yusifin Misirdə
doğulan iki oğlu ilə birlikdə Misirə köçən Yaqubun
ailəsində yetmiş nəfər var idi. 28 Yaqub Qoşen
yoluna bələdçilik etmək üçün özündən əvvəl
Yəhudanı Yusifin yanına göndərdi. Onlar Qoşen
torpağına girəndə 29 Yusif arabasını hazırlayıb
Qoşenə atası İsraili qarşılamağa getdi. Özünü
atasına tanıtdırıb onun boynuna sarıldı və uzun
müddət onu qucaqlayıb ağladı. 30 İsrail Yusifə
dedi: «İndi ölə bilərəm, çünki üzünü gördüm.
Sən sağ-salamatsanmış». 31 Yusif qardaşlarına və
atasının ailəsinə dedi: «Qoy gedim firona xəbər
verim ki, Kənan torpağında yaşayan qardaşlarımla
atamın ailəsi yanıma gəliblər. 32 Onlar sürü
sahibi olan çobanlardır. Ona görə də qoyun-
keçiləri, mal-qaraları və bütün şeyləri ilə birlikdə
gəliblər. 33 Firon sizi çağırıb "Nə işin sahibisiniz?"
deyə soruşsa, 34 deyin: "Atalarımız kimi biz də
uşaqlıqdan bəri heyvandarlıqla məşğuluq". Belə
deyin ki, qoy sizi Qoşen vilayətində yerləşdirsin,
çünki Misirlilər çobanlardan iyrənirlər».

47 Yusif fironun yanına daxil olub dedi: «Kənan
torpağından atam və qardaşlarım qoyun-
keçiləri, mal-qaraları və özlərinə məxsus hər
şeyləri ilə birgə buraya gəliblər və indi Qoşen
vilayətindədirlər». 2 Sonra qardaşları arasından
beşini götürüb fironun hüzuruna gətirdi. 3 Firon
Yusifin qardaşlarına dedi: «Nə işin sahibisiniz?»
Onlar firona dedilər: «Biz qulların, atalarımız
kimi çobanıq. 4 Bu ölkəyə müvəqqəti yaşamaq
üçün gəlmişik, çünki Kənan torpağında dəhşətli
aclıq hökm sürür. Sürülərimiz üçün otlaq yox
idi. İndi xahiş edirik ki, Qoşen vilayətində
yaşamağa izin verəsiniz». 5 Firon Yusifə dedi:
«Atanla qardaşların yanına gəliblər. 6 Misir
torpağı sənin önündədir: atanla qardaşlarını
bu torpağın ən yaxşı yerlərində yerləşdir. Qoy

Qoşen vilayətində yaşasınlar. Aralarında hansı bacarıqlıdırsa, onu mənim sürülərimə çoban qoy». **7** Yusif atası Yaqubu götürüb fironun hüzuruna gətirdi. Yaqub firona xeyir-dua verdi. **8** Firon Yaqubdan soruşdu: «Neçə yaşın var?» **9** Yaqub firona cavab verdi: «Ömrümün yüz otuz ilini qürbətdə keçirdim, amma ömrüm az və ağır oldu, atalarımın qürbətdəki ömrü qədər uzun olmadı». **10** Sonra firona xeyir-dua verib onun hüzurundan çıxdı. **11** Yusif atası ilə qardaşlarını Misirdə yerləşdirdi və fironun əmrinə əsasən onlara ölkənin ən yaxşı yerində – Ramses bölgəsində mülk verdi. **12** Bundan əlavə, Yusif atasına, qardaşlarına və atasının ailəsinə malik olduqları uşaqların sayına görə çörək saxladı. **13** Aclıq getdikcə o qədər gücləndi ki, heç bir ölkədə çörək tapılmadı. Misir və Kənan ölkələrinin əhalisini aclıq taqətdən salmışdı. **14** Yusif satdığı taxılın əvəzində Misir və Kənan ölkələrində yığılan bütün pulları toplayıb fironun sarayına apardı. **15** Misir və Kənan ölkələrində pul qurtaranda bütün Misirlilər Yusifin yanına gəlib dedilər: «Bizə çörək ver. Gərək qarşında ölək? Axı pulumuz qurtarıb». **16** Yusif dedi: «Onda heyvanlarınızı verin. Əgər pulunuz qurtarıbsa, heyvanlarınızı verin, onların əvəzinə sizə çörək verərəm». **17** Onlar heyvanlarını Yusif üçün gətirdilər. Yusif də atların, qoyun-keçi və mal-qara sürülərinin, eşşəklərin əvəzinə onlara çörək verdi. Həmin il onları heyvanları əvəzinə verdiyi çörəklə saxladı. **18** İl başa çatanda ikinci il yenə onun yanına gəlib dedilər: «Ağamızdan gizli deyil ki, pulumuz qurtarıb, heyvan sürülərimiz də ağamızındır. Ağamızın hüzurunda canımız və torpaqlarımızdan başqa bir şeyimiz qalmadı. **19** Nə üçün gözünün önündə torpağımızla bərabər məhv olaq? Bizi və torpaqlarımızı çörək əvəzinə satın al. Qoy firon bizim də, torpaqlarımızın da sahibi olsun. Toxum ver ki, ölməyib yaşaya bilək, həm də torpağımız səhraya çevrilməsin». **20** Beləliklə, Yusif Misirin bütün torpaqlarını firon üçün satın aldı. Bütün Misirlilər öz zəmilərini satdılar, çünki aclıqdan əzab çəkirdilər. Bütün torpaqlar fironun oldu. **21** Yusif Misir ərazisinin bir ucundan o biri ucuna qədər bütün əhalisini şəhərlərə köçürdü. **22** Yalnız kahinlərin torpağını satın almadı, çünki onlar firondan məvacib alır və fironun verdiyi məvaciblə dolanırdılar. Buna görə də torpaqlarını satmadılar. **23** Yusif xalqa dedi: «Sizi də, torpaqlarınızı da firon üçün satın almışam. Alın, bu sizin toxumunuz, torpağı əkin. **24** Məhsul yığılanda onun beşdə birini firona verin. Beşdə dördünü isə toxumluq olaraq istifadə edin. Həm özünüz, həm külfətiniz, həm də övladlarınız yesin». **25** Xalq isə dedi: «Sən bizim canımızı qurtardın. Qoy ağamızın gözündə lütf tapaq, biz fironun kölәsi oluruq». **26** Yusif məhsulun beşdə birinin firona verilməsi barədə Misirdə bir torpaq qanunu qoydu. Bu qanun bu günə qədər qüvvədədir. Yalnız kahinlərin torpaqları firona verilmədi. **27** İsrailin nəsli Misirdəki Qoşen vilayətində yaşayaraq orada mülk sahibi oldu. Onlar artaraq çoxaldılar. **28** Yaqub Misir torpağında on yeddi il yaşadı. O, yüz qırx yeddi il ömür sürdü. **29** İsrailin öləcəyi gün yaxınlaşanda oğlu Yusifi çağırıb dedi: «Əgər gözündə lütf tapmışamsa, əlini budumun altına qoy və and iç ki, xeyirxahlıq və sədaqət göstərib məni Misirdə basdırmayacaqsan, **30** ancaq atalarımla birgə uyumaq üçün öləndə məni Misirdən aparıb onların məqbərəsində basdıracaqsan». Yusif dedi: «Dediyin kimi edərəm». **31** Atası dedi: «Mənə and iç». O da and içdi. İsrail yatağının başına söykənib Allaha səcdə etdi.

48 Bir müddət sonra Yusifə dedilər: «Atan xəstədir». O, iki oğlunu – Menaşşe və Efrayimi özü ilə götürdü. **2** Yaquba xəbər verib dedilər: «Budur, oğlun Yusif yanına gəlir». İsrail gücünü toplayıb yatağı üstündə oturdu. **3** Yaqub Yusifə dedi: «Külli-İxtiyar Allah Kənan torpağında olan Luzda mənə göründü və xeyir-dua verdi. **4** O mənə belə dedi: "Bax Mən səni bəhərli edib nəslini çoxaldacağam, səndən çoxlu xalq törədəcəyəm. Səndən sonra bu torpağı övladlarına əbədi mülk olaraq verəcəyəm". **5** İndi sənin yanına, Misirə gəlməzdən əvvəl Misir torpağında doğulan iki oğlun da mənimdir: Efrayim və Menaşşe Ruvenlə Şimeon kimi mənimki olacaq. **6** Onlardan sonra sənin üçün doğulan uşaqlar isə səninki olacaq, öz miras torpaqlarında qardaşlarının adları ilə qeyd olunacaq. **7** Mən Paddandan gələndə Kənan torpağında Efrata yaxın yerdə Rəhilə yanımdaca öldü. Onu elə orada – Efrat yolunda, yəni Bet-Lexemdə basdırdım». **8** İsrail Yusifin oğullarını görüb dedi: «Bunlar kimdir?» **9** Yusif atasına dedi: «Allahın burada mənə verdiyi oğullarımdır». İsrail dedi: «Onları yanıma gətir, xeyir-dua verim». **10** İsrail artıq qocalmış, gözləri zəifləmişdi və görə bilmirdi. Yusif oğullarını atasının yanına apardı və atası onları öpüb qucaqladı. **11** Sonra İsrail Yusifə dedi: «Düşünmürdüm ki, üzünü bir də görərəm, amma Allah mənə sənin övladlarını da göstərdi». **12** Yusif övladlarını atasının dizləri yanından kənara çəkib onun qarşısında üzünü yerə qoyaraq səcdə etdi. **13** Sonra oğullarını götürüb Efrayimi sağ əli ilə İsrailin sol tərəfinə, Menaşşeni isə sol əli ilə İsrailin sağ tərəfinə

çəkərək ona yaxınlaşdırdı. **14** İsrail əllərini çarpaz uzatdı: sağ əlini kiçik olan Efrayimin, sol əlini isə Menaşşenin başına qoydu. Menaşşe ilk oğul olduğuna baxmayaraq, İsrail əllərini qəsdən dəyişdi. **15** İsrail Yusifə xeyir-dua verərək belə dedi: «Atalarım İbrahimin, İshaqın xidmət etdiyi Allah, Bu günə qədər mənim qayğıma qalan Allah, **16** Məni bütün pisliklərdən xilas edən Mələk Qoy bu uşaqlara da xeyir-dua versin! Onlar mənim adımla, Atalarım İbrahim və İshaqın Adı ilə çağırılsın, Yer üzündə çoxaldıqca çoxalsın!» **17** Yusif atasının sağ əlini Efrayimin başına qoyduğunu gördü və bu onun xoşuna gəlmədi. O, atasının əlini Efrayimin başından götürüb Menaşşenin başına qoymaq istədi. **18** Buna görə də atasına dedi: «Ata, ilk oğul Menaşşedir, sağ əlini onun başına qoy. Belə düz deyil». **19** Lakin atası istəməyib dedi: «Bilirəm, oğlum, bilirəm. Menaşşenin nəslindən də böyük bir xalq olacaq. Amma kiçik qardaşından daha böyük bir xalq törəyəcək, onun nəslindən çoxlu millətlər yaranacaq». **20** O gün İsrail nəvələrinə xeyir-dua verərək dedi: «İsrail nəsli "Qoy Allah səni Efrayim və Menaşşe kimi etsin" Deyərək sizin adınızla Xeyir-dua verəcək». Yaqub beləcə Efrayimi Menaşşedən üstün tutdu. **21** İsrail Yusifə dedi: «Artıq mən ölürəm, amma Allah sizinlə olacaq, sizi atalarınızın torpağına qaytaracaq. **22** Sənə qardaşlarından bir pay da artıq olaraq Şekemi verirəm. Onu mən Emorluların əlindən qılıncım və kamanımla almışam».

49 Yaqub oğullarını çağırıb dedi: «Yanıma toplaşın, gələcəkdə başınıza gələnləri sizə söyləyim: **2** Ey Yaqub oğulları, yığılıb eşidin, Atanız İsrailə qulaq asın: **3** Ey Ruven, ilk oğlum, Sən mənim gücümsən, qüdrətimin başlanğıcısan. Ləyaqətin hamıdan üstündür, Qüvvətin hamıdan çoxdur. **4** Amma sən su kimi oynaqsan, Artıq üstün olmayacaqsan. Çünki atanın yatağına girib Onu murdar etdin – Bax o, döşəyimə çıxdı. **5** Şimeonla Levi qardaşdır, Qəddarlıq qılıncları ilə silahlanıblar. **6** Ey qəlbim, onların məclisinə getmə, Ey şərəfim, onların toplantısında olma. Çünki onlar qəzəblənəndə qətl etdilər, Əylənəndə öküzlərin ayaq vətərini kəsdilər. **7** Lənət olsun vəhşi qəzəblərinə, Lənət olsun qəddar hiddətlərinə. Onları Yaqubda böləcəyəm, İsraildə səpələyəcəyəm. **8** Yəhuda, qardaşların səni mədh edəcək, Düşmənlərin boynu əlində olacaq, Atanın oğulları önündə səcdə edəcək. **9** Yəhuda bir aslan balasıdır, Ey oğlum, sən şikara çıxanda Bir şir kimi yerə əyilirsən, Dişi aslan kimi torpağa yatırsan. Kim səni yerindən qaldıra bilər? **10** Padşahlıq əsası Yəhudanın əlindən getməyəcək, Hökmdarlıq əsası onun nəslindən itməyəcək; O vaxta qədər ki əsanın Sahibi gələcək. Onda xalqlar Ona itaət edəcək. **11** Eşşəyini tənəyə, Ulağını ən seçmə bir tənəyə bağlayacaq. Paltarını şərabda, Köynəyini üzümün qanında yuyacaq. **12** Gözləri şərabdan da parlaq olacaq, Dişləri süddən də ağ olacaq. **13** Zevulun isə dəniz kənarında yaşayacaq, Ora gəmilərin limanı olacaq, Ərazisi Sidonun yanınadək uzanacaq. **14** Qoyun ağılları arasında uzanan İssakar Bir qüvvətli ulağa oxşar. **15** O, yaxşı və rahat olan yer, Bir səfalı ölkə görsə, Çiynini yük daşımaq üçün əyər, Mükəlləfiyyətçi qul olar. **16** Dan İsrail qəbilələrindən biri olub Öz xalqına hökm edəcək. **17** Dan yol üstündə bir ilan, Cığırda bir gürzə olacaq; Elə bir gürzə ki atın topuğundan sancır, Süvarisi arxası üstə yıxılır. **18** Ya Rəbb! Mən Sənin xilasını gözləyirəm. **19** Qad talançı basqınına düçar olacaq, Lakin onları topuğundan vuracaq. **20** Aşerdən zəngin nemətlər gələcək, O, şahanə ləzzətli yeməklər yetirəcək. **21** Naftali azad edilmiş bir maraldır, Ondan gözəl balalar doğulacaq. **22** Yusif barlı bir ağac, Çeşmə kənarında meyvəli bir ağacdır, Budaqları divarın üstündən aşar. **23** Oxçular ona güclü hücum etdilər, Düşmənçilik edib üstünə ox yağdırdılar. **24** Amma Yaqubun qüdrətli Allahı – İsrailin Daşı və Çobanı olan Allahın sayəsində Onun kamanı möhkəm, Qolları qüvvətli oldu. **25** Sənə kömək edən Atanın Allahıdır, Sənə xeyir-dua verən Külli-İxtiyardır. Yuxarıda göylərin bərəkəti ilə, Dərinlikdə olan Su mənbələrinin bərəkəti ilə, Döşlərin və bətnlərin bərəkəti ilə Sənə xeyir-dua verəcək. **26** Atanın xeyir-duası Atalarımın xeyir-duasından daha ucadır; Əbədi qalan təpələrin Zirvəsinə çatar. Qoy xeyir-dualarım Yusifin – qardaşlar arasında Başçı olanın üstündə olsun. **27** Binyamin acgöz bir qurddur, Səhər ovunu yeyər, Axşam qənimət paylar». **28** Bunların hamısı İsrailin on iki qəbiləsidir. Ataları onlara xeyir-dua verərkən bu sözləri söylədi və hər birinə xeyir-dua verdi. **29** Sonra Yaqub oğullarına vəsiyyət edib dedi: «Mən ölüb əcdadlarıma qoşulacağam. Məni atalarımın yanında – Xetli Efronun tarlasında olan mağarada basdırın. **30** O mağara Kənan torpağında olan Mamre qarşısındakı Maxpela tarlasındadır. İbrahim o mağaranı qəbir düzəltmək üçün Xetli Efrondan tarlası ilə birlikdə satın almışdı. **31** İbrahimlə arvadı Sara və İshaqla arvadı Rivqa orada basdırılmışdı. Mən Leanı da orada basdırdım. **32** Həmin tarla ilə oradakı mağara Xetlilərdən satın alınıb». **33** Yaqub oğullarına vəsiyyət edib qurtaranda ayaqlarını yatağına

yığaraq son dəfə nəfəs aldı və ölüb əcdadlarına qoşuldu.

50 Yusif özünü atasının üstünə atdı və ağlayaraq onu öpdü. **2** Sonra həkim xidmətçilərinə atasının meyitini mumiyalamağı əmr etdi. Həkimlər İsraili mumiyaladılar. **3** Bu iş qırx günə görüldü, çünki mumiyalamaq üçün qırx gün lazım idi. Misirlilər yetmiş gün İsrail üçün yas tutdular. **4** Yas günləri qurtarandan sonra Yusif fironun saray adamlarına müraciət edib dedi: «Əgər gözünüzdə lütf tapmışamsa, firona söyləyin ki, **5** atam məni and içdirib demişdi: "Mən can üstəyəm. Kənan torpağında özüm üçün qəbir qazmışam, məni orada basdır". İndi qoy o mənə izin versin ki, gedib atamı basdırım və qayıdım». **6** Firon dedi: «Get, atanın sənə and içdirdiyi kimi onu basdır». **7** Beləliklə, Yusif atasını basdırmağa getdi. Fironun bütün əyanları, sarayın və Misirin bütün ağsaqqalları, **8** Yusifin bütün ev adamları, qardaşları və atasının ev adamları onu müşayiət etdilər. Qoşen vilayətində yalnız uşaqlarını, qoyun-keçilərini və mal-qaralarını qoydular. **9** Onlarla birgə atlılar və arabalar da yola çıxmışdı, ona görə də dəstə çox böyük idi. **10** Onlar İordan çayının yaxınlığındakı Atad xırmanına çatanda böyük ağlaşma ilə matəm qurdular. Yusif atası üçün yeddi gün yas tutdu. **11** O ölkənin əhalisi olan Kənanlılar Atad xırmanındakı yası görəndə dedilər: «Gör Misirlilər necə böyük matəmlə yas tuturlar». Ona görə də İordan çayının yaxınlığındakı bu yerə Avel-Misrayim adı verildi. **12** Yaqubun oğulları atalarının vəsiyyətini əmr etdiyi kimi yerinə yetirdilər. **13** Onu Kənan ölkəsinə gətirib Mamre qarşısındakı Maxpela tarlasında olan mağarada basdırdılar. İbrahim bir vaxt həmin mağaranı qəbir düzəltmək üçün tarla ilə birlikdə Xetli Efrondan satın almışdı. **14** Yusif atasını dəfn etdikdən sonra həm özü, həm qardaşları, həm də onunla birlikdə atasının dəfninə gələnlərin hamısı Misirə qayıtdı. **15** Ataları öləndən sonra Yusifin qardaşları öz aralarında dedilər: «Bəlkə Yusif bizə qarşı kin saxlayır. Əgər ona etdiyimiz pisliyə görə bizdən qisas alarsa, nə edərik?» **16** Buna görə də Yusifə xəbər göndərdilər: «Atan ölümündən qabaq bizə vəsiyyət etdi ki, gedib Yusifə belə deyin: **17** "Bax səndən xahişim budur ki, qardaşlarının günahını və təqsirini bağışlayasan. Axı onlar sənə pislik ediblər". Xahiş edirik, sən atanın Allahının qulları olan biz qardaşlarının günahını bağışla». Bu sözlər Yusifə çatanda o ağladı. **18** Sonra qardaşları özləri Yusifin yanına gedib önündə yerə qapandılar və dedilər: «Biz sənin qullarınıq». **19** Yusif onlara dedi: «Məgər mən Allaham ki, məndən qorxursunuz? **20** Baxın siz mənə qarşı pis fikrə düşdünüz, lakin Allah onu yaxşı işə çevirdi ki, bu gün gördüyünüzü etsin və çoxlu adamın həyatını qorusun. **21** Ona görə də qorxmayın, mən həm sizi, həm də övladlarınızı saxlayacağam». Yusif onlara ürəklərincə olan sözlərlə təsəlli verdi. **22** Yusifin və atasının nəsli Misirdə sakin oldu. Yusif yüz on il ömür sürdü. **23** O, Efrayimin üç nəsil övladlarını gördü. Menaşşenin oğlu Makirin övladları da Yusifin yanında doğuldu. **24** Bir gün Yusif qardaşlarına dedi: «Mən ölürəm, amma Allah mütləq sizə nəzər salacaq. O sizi bu ölkədən İbrahimə, İshaqa və Yaquba and içdiyi torpağa aparacaq». **25** Sonra Yusif İsrailin övladlarını and içdirib dedi: «Allah mütləq sizə nəzər salacaq. Gedən zaman mənim sümüklərimi də buradan çıxarın». **26** Yusif yüz on yaşında öldü. Onu Misirdə mumiyalayıb bir tabuta qoydular.

Çixiş

1 Yaqubla birlikdə ailələri ilə Misirə gələn İsrail
övladlarının adları bunlar idi: **2** Ruven, Şimeon,
Levi, Yəhuda, **3** İssakar, Zevulun, Binyamin, **4** Dan,
Naftali, Qad, Aşer, **5** Yaqubun nəslindən törənən
yetmiş nəfər idi. Yaqubun oğlu Yusif artıq Misirdə
idi. **6** Vaxt yetişdi, Yusif, qardaşları və o nəslin
hamısı öldü. **7** Amma İsrail övladları çoxalıb
böyüdülər, sayları artdı və onlar çox qüvvətləndi;
ölkə onlarla doldu. **8** Misirdə Yusifi tanımayan
yeni bir padşah taxta çıxdı. **9** O, xalqına dedi:
«Baxın İsrail övladları sayca bizdən çox və daha
qüvvətlidir. **10** Gəlin onlarla ağılla rəftar edək,
yoxsa çoxalar və müharibə vaxtı düşmənlərimizlə
birləşib bizə qarşı vuruşar, sonra isə ölkəni
tərk edərlər». **11** Misirlilər İsrail övladlarına
əziyyət vermək üçün onların üzərinə zülmkar iş
nəzarətçiləri qoydular. İsrail övladları firon üçün
Pitom və Ramses adlanan şəhərlər tikdilər. Orada
anbarlar yerləşdirdilər. **12** Ancaq İsrail övladlarına
əziyyət vermələrinə baxmayaraq, onlar çoxalıb
artırdı. Onda Misirlilər İsrail övladlarından
qorxub, **13** onları sıxıntılı əsarətdə saxladılar. **14**
Misirlilər İsrail övladlarını ağır işlərlə – palçıq
tapdalamaqla, kərpic kəsməklə və hər cür tarla
işləri ilə amansızcasına işlədib onların həyatını
acı etdilər. **15** Misir padşahı birinin adı Şifra, o
birinin adı Pua olan İbrani mamaçalarına dedi:
16 «İbrani qadınlarını doğuzduranda baxın: əgər
uşaq oğlan olarsa, onu öldürün, yox, əgər qız
olsa, qoy yaşasın». **17** Ancaq mamaçalar Allahdan
qorxurdular və buna görə Misir padşahının onlara
əmr etdiyi kimi etmədilər və oğlan uşaqlarını
sağ buraxdılar. **18** Misir padşahı mamaçaları
çağırtdırıb onlara dedi: «Niyə belə etdiniz? Niyə
oğlan uşaqlarını sağ buraxdınız?» **19** Mamaçalar
firona dedilər: «Çünki İbrani qadınları Misirli
qadınlar kimi deyil, onlar daha sağlamdırlar
və mamaçalar onların yanına gəlməzdən əvvəl
doğurlar». **20** Buna görə Allahın xalqı çoxalıb
artdı. Allah mamaçalara da xeyirxahlıq göstərdi.
21 Ondan qorxduqlarına görə bu qadınlara da
ailə nəsib etdi. **22** Firon bütün xalqına əmr edib
dedi: «İbranilərdən hər doğulan oğlan uşağını Nil
çayına atın! Hər qız uşağını isə sağ qoyun».

2 O zaman Levi qəbiləsindən bir kişi öz nəslindən
bir arvad aldı. **2** O hamilə olub oğul doğdu və
uşağın gözəl olduğunu görüb üç ay gizlətdi. **3**
Bundan artıq onu gizlədə bilməyərək qamışdan
bir səbət götürüb ona qır və qatran sürtdü,
körpəni səbətin içinə salıb Nil çayının kənarındakı
qamışlığın arasına qoydu. **4** Körpənin bacısı isə
onun başına nə gələcəyini bilmək üçün uzaqda
durub baxırdı. **5** Fironun qızı çimmək üçün
çaya girdi. Onun qarabaşları isə çayın kənarında
gəzişirdilər. Fironun qızı qarğıların arasında səbəti
görüb onu gətirmək üçün kənizini göndərdi. **6**
Sonra səbəti açıb bir oğlan gördü. Körpə ağlayırdı.
Fironun qızı ona rəhmi gəldiyindən dedi: «Bu,
İbrani oğlanlarındandır». **7** Körpənin bacısı
fironun qızına dedi: «Bəlkə gedib sənin üçün
İbrani qadınlarından bir dayə çağırım ki, körpəni
əmizdirsin?» **8** Fironun qızı ona «get» dedi. Qız
gedib körpənin anasını çağırdı. **9** Fironun qızı ona
dedi: «Bu körpəni götürüb mənim üçün əmizdir,
sənə bunun haqqını verərəm». Qadın körpəni
götürüb əmizdirdi. **10** Uşaq böyüdü və qadın
onu firon qızının yanına apardı. Fironun qızı
uşağı oğulluğa götürdü. O, uşağın adını Musa
qoyub dedi: «Oğlanı sudan çıxartdığım üçün
ona bu adı qoydum». **11** Çox illər keçdi, Musa
böyüdü. Bir dəfə o öz xalqının yanına getdi və
onların ağır zəhmətini gördü. Bir Misirlinin onun
xalqından olan İbranini döydüyünü gördü. **12**
Musa ətrafına baxıb heç kəsin olmadığını görəndə
Misirlini öldürüb qumda gizlətdi. **13** Ertəsi gün
o yenə gedəndə gördü ki, iki İbrani bir-biri
ilə dalaşır. Musa haqsız olana dedi: «Yoldaşını
niyə vurursan?» **14** O adam dedi: «Səni bizim
üstümüzə kim başçı və hakim qoyub? Yoxsa
Misirlini öldürdüyün kimi məni də öldürmək
fikrindəsən?» Musa qorxaraq ürəyində dedi:
«Deyəsən, bu iş barədə bilirlər». **15** Firon bu
işdən xəbərdar olanda Musanı öldürtdürmək
istədi. Ancaq Musa fironun əlindən qaçıb Midyan
torpağına çataraq bir quyunun yanında oturdu.
16 Midyan kahininin yeddi qızı var idi. Onlar gəlib
quyudan su çəkərək atalarının qoyun-keçilərinə
su vermək üçün təknələri doldurdular. **17** O
vaxt çobanlar gəlib onları qovdular; onda Musa
qalxıb qızlara kömək etdi və qoyun-keçilərinə su
verdi. **18** Qızlar ataları Reuelin yanına gələndə
o dedi: «Necə oldu ki, bu gün tez gəldiniz?» **19**
Onlar dedilər: «Bir Misirli bizi çobanların əlindən
qurtardı və bizim üçün quyudan su çəkib qoyun-
keçiyə su verdi». **20** O, qızlarına dedi: «O adam
haradadır? Onu niyə buraxdınız? Çağırın, gəlib
çörək yesin». **21** Musa o adamın evində qalmağa
razı oldu. O da qızı Sipporanı Musaya arvad
olaraq verdi. **22** Sippora bir oğlan doğdu. Musa
onun adını Gerşom qoyub dedi: «Mən yad bir
ölkədə qərib oldum». **23** Xeyli vaxt keçəndən
sonra Misir padşahı öldü. İsrail övladları ağır
zəhmət çəkdikləri üçün fəryad edib inlədilər. Ağır

zəhmətlərinə görə etdikləri nalələri Allaha çatdı. **24** Allah onların iniltisini eşitdi; İbrahimlə, İshaqla və Yaqubla olan əhdini xatırladı. **25** Allah İsrail övladlarının qul olduqlarını gördü və onlara nəzər saldı.

3 Musa qayınatası Midyan kahini Yetronun sürüsünü otarırdı. Bir dəfə o, sürünü səhranın o biri tərəfinə aparıb Allahın dağı Xorevə gəldi. **2** Birdən Rəbbin mələyi ona bir kol arasından od-alov içərisində göründü; od içində kolun sönmədən yanmasını görüb **3** Musa öz-özünə dedi: «Gedim, bu qəribə mənzərəyə baxım, görüm nə üçün bu kol yanıb qurtarmır». **4** Rəbb Musanın baxmağa gəldiyini görəndə Allah kolun ortasından onu çağırıb dedi: «Musa, Musa!» O da «mən buradayam» dedi. **5** Allah dedi: «Buraya yaxınlaşma. Ayaqlarından çarıqlarını çıxart, çünki durduğun yer müqəddəs torpaqdır». **6** Sonra dedi: «Mən atanın Allahı, İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahıyam». Musa üzünü örtdü, çünki Allaha baxmağa qorxurdu. **7** Rəbb dedi: «Həqiqətən, Mən Misirdə olan xalqımın əziyyətini gördüm, nəzarətçilərin əlindən etdikləri fəryadlarını eşitdim və dərdlərinə nəzər saldım. **8** Mən ona görə gəldim ki, onları Misirlilərin əlindən qurtarıb bu ölkədən çıxarım və geniş, nemətli bir diyara, süd və bal axan torpağa – Kənanlıların, Xetlilərin, Emorluların, Perizlilərin, Xivlilərin və Yevusluların ölkəsinə aparım. **9** İndi isə İsrail övladlarının fəryadı Mənə çatdı, Misirlilərin onlara etdikləri zülmü görürəm. **10** Buna görə də get. Səni fironun yanına göndərirəm ki, xalqım İsrail övladlarını Misirdən çıxarasan». **11** Musa Allaha dedi: «Axı mən kiməm ki, fironun yanına gedib İsrail övladlarını Misirdən çıxarım?» **12** Allah dedi: «Mən səninləyəm. Mənim səni göndərdiyimə əlamət bu olacaq: sən xalqı Misirdən çıxaranda bu dağda Mənə ibadət edəcəksiniz». **13** Musa Allaha dedi: «İsrail övladlarının yanına gedib "məni sizin yanınıza atalarınızın Allahı göndərib" deyəndə onlar məndən soruşa bilərlər: "Bəs Onun adı nədir?" Onda mən nə deyim?» **14** Allah Musaya dedi: «Var Olan Mənəm». Sonra dedi: «İsrail övladlarına belə söylə: "‹Mənəm› deyən sizin yanınıza məni göndərdi"». **15** O yenə Musaya dedi: «İsrail övladlarına söylə: "Atalarınızın Allahı, İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahı Rəbb məni sizin yanınıza göndərdi". Əbədi olaraq adım budur. Nəsildən-nəslə anılan ismim budur. **16** Get, İsrail ağsaqqallarını topla və onlara belə söylə: "Atalarınızın Allahı, İbrahimin, İshaqın və Yaqubun Allahı Rəbb mənə görünərək bunları dedi: ‹Siz və Misirdə başınıza gətirilənlərin hamısı nəzərimdədir. **17** Söz verdim ki, sizi Misirdəki əziyyətdən qurtarıb Kənanlıların, Xetlilərin, Emorluların, Perizlilərin, Xivlilərin və Yevusluların ölkəsinə – süd və bal axan torpağa aparacağam›". **18** İsrail ağsaqqalları sənin sözünə qulaq asacaqlar. Sən onlarla birgə Misir padşahının yanına gedib de: "İbranilərin Allahı Rəbb bizə göründü. İndi bizə izin ver ki, çöldə birlikdə üç günlük yol gedək və orada Allahımız Rəbbə qurban gətirək". **19** Amma bilirəm ki, Misir padşahı qüdrətli əl vasitəsilə məcbur olmasa, sizin getməyinizə izin verməyəcək. **20** Mən də əlimi uzadıb orada hər cür xariqələrimi göstərərək Misiri vuracağam; bundan sonra Misir padşahı sizi buraxacaq. **21** Bu xalqa qarşı Misirlilərin gözündə lütf qazandıracağam ki, yola düşdüyünüz zaman əliboş getməyəsiniz. **22** Hər qadın öz qonşusundan, yaxınlıqda qalan qadından qızıl-gümüş əşya və paltar istəsin. Bunlarla oğul və qızlarınızı bəzəyəcəksiniz, beləcə Misirliləri soyacaqsınız».

4 Musa belə cavab verdi: «Bəlkə onlar mənə inanmayaraq sözümə qulaq asmayıb "Rəbb sənə görünməyib" deyəcəklər?» **2** Rəbb Musaya dedi: «Sənin əlindəki nədir?» O dedi: «Əsa». **3** Rəbb dedi: «Onu yerə at». Musa onu yerə atdı və əsa ilan oldu. Musa onun qabağından qaçdı. **4** Rəbb Musaya dedi: «əlini uzadıb onun quyruğundan tut». Musa əlini uzadıb tutanda o yenə əlində əsa oldu. **5** Sonra Rəbb dedi: «Bu əlamət ona görədir ki, İsrailliər atalarının Allahı, İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahı Rəbbin sənə göründüyünə inansınlar». **6** Rəbb yenə dedi: «İndi əlini qoynuna qoy». Musa əlini qoynuna qoydu. Onu qoynundan çıxaranda, əli cüzama tutulub qar kimi ağappaq oldu. **7** Sonra Rəbb dedi: «Əlini yenə qoynuna qoy». Musa yenə əlini qoynuna qoydu. Əlini qoynundan götürəndə əli yenə də bədəni kimi oldu. **8** Rəbb davam etdi: «Əgər sənə inanmasalar və əvvəlki əlaməti qəbul etməsələr, sonrakı əlaməti qəbul edəcəklər. **9** Bu iki əlamətə də inanmayıb sözünə qulaq asmasalar, Nil çayının suyundan götürüb quruya tök. Çaydan götürdüyün su quruda qana çevriləcək». **10** Musa Rəbbə dedi: «Ya Xudavənd, mən nə keçmişdə, nə də qulunla danışdığın vaxt natiq olmamışam, çünki dili ağır, səlis danışmayan bir adamam». **11** Rəbb ona dedi: «Ağzı insana kim verib? İnsanı lal, kar, kor yaxud gözlü edən kimdir? Bunu edən Mən Rəbb deyiləmmi? **12** İndi get, Mən ağzınla danışacağam və deyəcəyin sözü sənə öyrədəcəyəm». **13** Musa dedi: «Ya Xudavənd, yalvarıram, başqa adamı göndər». **14** Rəbb Musaya qəzəblənib dedi: «Qardaşın Levili

Harun yoxdurmu? Bilirəm ki, onun yaxşı nitqi var. İndi o səni qarşılamağa gəlir. Səni görəndə ürəkdən sevinəcək. **15** Qardaşınla danış, nə demək lazımdırsa, ona başa sal. Mən isə sənin və onun ağzı ilə danışacağam. Sizə nə etməyi öyrədəcəyəm. **16** Sənin əvəzinə xalqla Harun danışacaq. O sənin üçün ağız kimi, sən isə onun üçün Allah kimi olacaqsan. **17** Bu əsanı əlinə götür; onunla əlamətlər göstərəcəksən». **18** Musa oradan getdi və qayınatası Yetronun yanına qayıdıb dedi: «İzin ver qayıdıb Misirdəki xalqımın yanına gedim, görüm onlar sağ-salamatdırlar ya yox?» Yetro Musaya dedi: «Salamat get». **19** Midyan torpağında Rəbb Musaya dedi: «Misirə qayıt, çünki sənin canını almaq istəyən adamların hamısı ölüb». **20** Musa arvadını və oğullarını götürüb eşşəyə mindirdi və Allahın buyurduğu əsanı əlinə götürüb Misirə yollandı. **21** Rəbb Musaya dedi: «Misirə qayıdanda sənə buyurduğum bütün möcüzələrə fikir ver və fironun hüzurunda onları göstər; ancaq Mən onun ürəyini inadkarlaşdıracağam və o, xalqı buraxmayacaq. **22** Firona söyləyəcəksən: "Rəbb belə deyir: İsrail Mənim oğlum, Mənim ilkimdir. **23** Sənə dedim ki, Mənə ibadət etmək üçün oğlumu burax! Sən isə onu buraxmaqdan boyun qaçırdın. Onda Mən sənin ilk oğlunu öldürəcəyəm"». **24** Yolda gecələyərkən Rəbb Musaya rast gəldi və onu öldürmək istədi. **25** O zaman Sippora çaxmaq daşı götürüb oğlunu sünnət etdi və sünnət ətini Musanın ayaqlarına toxundurub dedi: «Sən mənim qan adaxlımsan». **26** Beləliklə, Rəbb ondan əl çəkdi. Sippora Musaya sünnətə görə «qan adaxlımsan» demişdi. **27** Rəbb Haruna dedi: «Musanı qarşılamaq üçün səhraya get». Harun gedib Allahın dağında qardaşına rast gəldi və onunla öpüşdü. **28** Musa Haruna Rəbb onu necə göndərdiyini bildirdi. Rəbbin bütün sözlərini və ona göstərmək üçün əmr etdiyi bütün əlamətləri barədə Haruna danışdı. **29** Musa və Harun gedib İsrail övladlarının bütün ağsaqqallarını topladılar. **30** Harun Rəbbin Musaya söylədiyi sözlərin hamısını onlara dedi və xalqın qarşısında əlamətlər göstərdi. **31** Xalq bunlara inandı. Onlar Rəbbin İsrail övladlarının əziyyətini görüb nəzər saldığını eşidəndə əyilib Ona səcdə etdilər.

5 Musa və Harun gəlib firona dedilər: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Xalqımı burax ki, səhrada Mənim üçün bayram keçirsinlər!"» **2** Firon dedi: «Rəbb kimdir ki, Onun səsinə qulaq asıb İsrail övladlarını buraxım? Rəbbi tanımıram, İsrail övladlarını da buraxmıram». **3** Onlar dedilər: «İbranilərin Allahı bizə göründü. Qoy səhrada üç gün yol gedək və Allahımız Rəbbə qurban gətirək ki, bizə vəba göndərməsin yaxud da qılıncla məhv etməsin». **4** Misir padşahı onlara dedi: «Ey Musa və Harun, nə üçün xalqı işindən ayırırsınız? Gedin, işinizi görün». **5** Sonra firon dedi: «Artıq ölkədə xalq çoxdur, siz isə onları işindən ayırıb istirahət verirsiniz». **6** Həmin gün firon xalqın nəzarətçilərinə və gözətçilərinə əmr edib dedi: **7** «İndiyə kimi etdiyinizdən fərqli olaraq, bir daha xalqa kərpic düzəltmək üçün saman verməyin. Qoy özləri gedib saman yığsınlar. **8** Ancaq indiyə qədər onların üzərlərinə qoyduğunuz gündəlik kərpic sayını azaltmayın. Çünki onlar tənbəldirlər və buna görə də "gedək Allahımıza qurban gətirək" deyib fəryad edirlər. **9** Bu adamlara daha ağır iş verilsin ki, çox çalışsınlar və yalanlara fikir verməsinlər». **10** Xalqın nəzarətçi və gözətçiləri adamların yanına gəlib onlara dedilər: «Firon belə deyir: "Mən sizə saman verməyəcəyəm. **11** Gedin, özünüz haradan istəyirsiniz, saman götürün, ancaq işiniz azalmayacaq"». **12** Xalq bütün Misir torpağına səpələnib saman əvəzinə küləş yığmağa başladı. **13** Nəzarətçilər onları məcbur edərək deyirdilər: «Sizə saman verilən vaxt gördüyünüz gündəlik işi yerinə yetirin». **14** Firon nəzarətçiləri İsrail övladlarının üzərinə qoyduqları İsrailli gözətçiləri döyüb dedilər: «Niyə dünən və bu gün indiyə qədər olan gündəlik kərpic sayını yerinə yetirməmisiniz?» **15** İsrail övladlarından olan gözətçilər fironun yanına gəlib ona fəryad edərək dedilər: «Qullarınla niyə belə rəftar edirsən? **16** Qullarına saman vermirlər, ancaq bizə "kərpiclər düzəldin" deyirlər. Budur, qulların döyülür. Bu sənin xalqının günahıdır». **17** O isə dedi: «Tənbəlsiniz, tənbəl, buna görə də "gedək, Rəbbə qurban gətirək" deyirsiniz. **18** İndi gedin işləyin. Sizə saman verilməyəcək, ancaq gündəlik kərpic sayını düzəltməlisiniz». **19** İsrailli gözətçilər «sizin üçün müəyyən olunmuş gündəlik kərpic sayı azalmayacaq» sözlərini eşidəndə pis vəziyyətə düşdüklərini anladılar. **20** İsrailli gözətçilər fironun yanından çıxanda yolda durub onları gözləyən Musa və Harunla rastlaşıb **21** dedilər: «Qoy Rəbb sizin nə etdiyinizi görsün və sizi məhkum etsin! Siz bizi fironla əyanlarının gözündə iyrənc etdiniz və bizi öldürmək üçün əllərinə qılınc verdiniz». **22** Musa Rəbbə müraciət edib dedi: «Ey Xudavənd, nə üçün xalqı belə bəlaya saldın? Məni niyə göndərdin? **23** Sənin adınla fironla danışmaq üçün gələndən bəri o bu xalqı bəlaya salır, Sən isə onları heç azad etmirsən».

6 Rəbb Musaya dedi: «İndi Mənim firona nə
edəcəyimi görəcəksən: qüdrətli əllə məcbur
olanda İsrail xalqını buraxacaq, qüdrətli əllə
məcbur olub onları ölkəsindən qovacaq». **2**
Sonra Allah Musaya dedi: «Mən Rəbbəm. **3** Mən
İbrahimə, İshaqa və Yaquba Külli-İxtiyar Allah adı
ilə göründüm, ancaq Rəbb adı ilə Özümü onlara
tanıtdırmadım. **4** Onlarla da Mən əhd bağladım ki,
qərib yaşadıqları ölkəni – Kənan torpağını onlara
verim. **5** İndi də Misirlilərin əsarətdə saxladığı
İsrail övladlarının iniltisini eşidib Öz əhdimi
xatırladım. **6** Buna görə də İsrail övladlarına
söylə: "Mən Rəbbəm. Sizi Misirlilərin zülmündən
qurtaracağam, onların əsarətindən çıxaracağam
və qolumu uzadıb böyük cəzalar bahasına sizi
satın alacağam. **7** Sizi Özümə xalq edəcəyəm və
sizin Allahınız olacağam. Onda biləcəksiniz ki, sizi
Misirlilərin zülmündən qurtaran Allahınız Rəbb
Mənəm. **8** Mən İbrahimə, İshaqa və Yaquba and
içərək verəcəyimi vəd etdiyim torpağa sizi aparıb,
oranı sizə mülk olaraq verəcəyəm. Mən Rəbbəm"».
9 Musa İsrail övladlarına elə söylədi. Ancaq onlar
ruhdan düşdüklərinə və ağır əsarət çəkdiklərinə
görə Musaya qulaq asmadılar. **10** Rəbb Musaya
dedi: **11** «Misir padşahı fironun yanına gedib söylə
ki, İsrail övladlarını ölkəsindən buraxsın!» **12**
Musa Rəbbin önündə dedi: «İsrail övladları mənə
qulaq asmadı, firon mənə necə qulaq asacaq? Mən
yaxşı danışa bilmirəm». **13** Rəbb Musa və Harunla
danışıb onlara İsrail övladları və Misir padşahı
firon üçün əmrlər verdi ki, İsrail övladlarını Misir
torpağından çıxartsınlar. **14** İsrail övladlarının
nəsil başçıları bunlardır: İsrailin ilk oğlu Ruvenin
oğulları: Xanok, Pallu, Xesron və Karmi; Ruvenin
nəsli bunlardan ibarətdir. **15** Şimeonun oğulları:
Yemuel, Yamin, Ohad, Yakin, Sohar və Kənanlı
bir qadının oğlu Şaul; Şimeonun nəsli bunlardan
ibarətdir. **16** Nəsillərinə görə Levinin oğulları
bunlardır: Gerşon, Qohat və Merari. Levi yüz
otuz yeddi il ömür sürdü. **17** Nəsillərinə görə
Gerşonun oğulları: Livni və Şimey. **18** Qohatın
oğulları: Amram, İshar, Xevron və Uzziel; Qohat
yüz otuz üç il ömür sürdü. **19** Merarinin oğulları:
Maxli və Muşi; nəsillərinə görə Levinin ailəsi
bunlardan ibarətdir. **20** Amram bibisi Yokevedi
arvad olaraq aldı; arvadı ona Harunu və Musanı
doğdu. Amram yüz otuz yeddi il ömür sürdü.
21 İsharın oğulları: Qorah, Nefeq və Zikri. **22**
Uzzielin oğulları: Mişael, Elsafan və Sitri. **23** Harun
Naxşonun bacısı Amminadavın qızı Elişevanı
arvad aldı; arvadı ona Nadavı, Avihunu, Eleazarı və
İtamarı doğdu. **24** Qorahın oğulları: Assir, Elqana
və Aviasaf; Qorahın ailəsi bunlardan ibarətdir. **25**
Harunun oğlu Eleazar Putielin qızlarından birini
arvad aldı; arvadı ona Pinxası doğdu. Ailələrinə
görə Levililərin nəsil başçıları bunlardır. **26**
Adları çəkilən Harun və Musa o adamlardır ki,
Rəbb onlara «İsrail övladlarını dəstələrlə Misir
torpağından çıxarın» demişdi. **27** Onlar həmin
Musa və Harun idi ki, İsrail övladlarını Misir
torpağından çıxarmaq üçün Misir padşahı fironla
danışmışdılar. **28** Misir torpağında Rəbbin Musa
ilə danışdığı gün **29** Rəbb Musaya dedi: «Mən
Rəbbəm! Sənə dediyim bütün sözləri Misir padşahı
firona söylə». **30** Musa Rəbbin önündə dedi: «Mən
yaxşı danışa bilmirəm, firon mənə necə qulaq
asacaq?»

7 Rəbb Musaya dedi: «Səni firon üçün Allah kimi
qoydum, qardaşın Harun isə sənin peyğəmbərin
olacaq. **2** Mənim sənə verdiyim əmri qardaşın
Haruna söylə. Qoy o da firona söyləsin ki, İsrail
övladlarını ölkəsindən buraxsın! **3** Lakin Mən
fironun ürəyini inadkar edəcəyəm ki, Misir
torpağında göstərəcəyim çoxlu əlamətlər və
möcüzələrə baxmayaraq, **4** firon sizə qulaq
asmasın. Onda Mən əlimi Misir torpağına uzadıb
böyük cəzalar göndərərək ordularımı – xalqım
İsrail övladlarını onların arasından dəstələrlə
çıxaracağam. **5** Əlimi Misir torpağına uzadaraq
İsrail övladlarını onların arasından çıxardığım
vaxt Misirlilər biləcəklər ki, Rəbb Mənəm!» **6** Rəbb
Musa və Haruna necə əmr etmişdisə, onlar da elə
etdilər. **7** Fironla danışdıqları vaxt Musanın səksən,
Harunun isə səksən üç yaşı var idi. **8** Rəbb Musaya
və Haruna dedi: **9** «Firon sizə "məni inandırmaq
üçün bir möcüzə göstərin" deyəndə Musa Haruna
desin: "Öz əsanı götürüb fironun önündə yerə at ki,
ilana dönsün"». **10** Musa və Harun fironun yanına
gəlib Rəbb necə əmr etmişdisə, elə də etdilər.
Harun öz əsasını fironun və onun əyanlarının
qarşısında yerə atdı və əsa ilana döndü. **11** Firon
isə müdrik adamları və cadugərləri çağırdı. Misir
sehrbazları da öz sehrləri ilə belə etdilər. **12** Hər
biri öz əsasını yerə atıb ilana döndərdi, ancaq
Harunun əsası onların əsalarını uddu. **13** Lakin
Rəbbin söylədiyi kimi fironun ürəyi inadkar oldu
və onlara qulaq asmadı. **14** Rəbb Musaya dedi:
«Fironun inadkar ürəyi var, xalqı buraxmaqdan
boyun qaçırır. **15** Sən sabah səhər firon suya
tərəf gedəndə qarşısına çıx. İlana dönən əsanı
əlinə götürüb, onu Nil çayının sahilində gözlə. **16**
Sonra firona de: "İbranilərin Allahı Rəbb məni
yanına göndərdi ki, sənə deyim: ‹Xalqımı burax
ki, səhrada Mənə ibadət etsin!› Ancaq sən indiyə
qədər qulaq asmadın, **17** buna görə də Rəbb belə
deyir: ‹Bundan biləcəksən ki, Rəbb Mənəm. Bax

mən əlimdəki əsanı Nil çayının suyuna vuracağam, onda su qana dönəcək. **18** Çayda olan balıqlar öləcək və çay iylənəcək, Misirlilər çaydan su içməyə iyrənəcəklər›”». **19** Rəbb Musaya dedi: «Haruna belə söylə: “Əsanı götür və əlini bütün Misir çayları, arxları, gölləri, hovuzları üzərinə uzat”. Onlar qana dönsün, bundan başqa bütün Misir torpağında həm taxta, həm də daş qablarda qan olacaq». **20** Rəbb Musa və Haruna necə əmr etmişdisə, onlar da elə etdilər: fironun və onun əyanlarının qarşısında Harun əsasını qaldırdı və çaydakı suya vurdu. Nil çayındakı bütün su qana döndü; **21** çaydakı balıqlar öldü və çay iylənmişdi. Misirlilər buradan su içə bilmədilər. Misir torpağı qan içində idi. **22** Amma Misir sehrbazları da öz sehrləri ilə belə etdilər. Rəbbin söylədiyi kimi fironun ürəyi inadkar oldu və onlara qulaq asmadı. **23** Firon qayıdıb öz sarayına gəldi; bu işi də ürəyinə salmadı. **24** Bütün Misirlilər Nil çayı sahilində yer qazmağa başladılar ki, içməli su tapsınlar. Çünki çayın suyundan içə bilmirdilər. **25** Rəbb çaya bəla göndərəndən sonra yeddi gün keçdi.

8 Rəbb Musaya dedi: «Fironun yanına gedib ona söylə: “Rəbb belə deyir: xalqımı burax ki, Mənə ibadət etsin! **2** Əgər sən xalqımı buraxmaq istəməsən, mən sənin bütün torpağını qurbağalarla doldurub bəlaya salacağam. **3** Çay qurbağalarla qaynaşacaq və oradan çıxıb sənin sarayında, yataq otağında, yatağının üstündə gəzəcəklər, əyanlarının, xalqının evlərinə, təndirlərinə və xəmir tabaqlarına girəcəklər. **4** Sənin, xalqının və bütün əyanlarının üstünə qurbağalar çıxacaq”». **5** Rəbb Musaya dedi: «Haruna belə söylə: əsanı götür və əlini çayların, arxların və göllərin üzərinə uzat. Qoy Misir torpağı qurbağalarla dolsun». **6** Harun əlini Misir suları üzərinə uzatdı və oradan qurbağalar çıxıb Misir torpağını bürüdü. **7** Sehrbazlar da öz sehrləri ilə belə etdilər və Misir torpağına qurbağalar yetirdilər. **8** Firon Musanı və Harunu çağırıb dedi: «Rəbbə yalvarın ki, məndən və xalqımdan qurbağaları rədd etsin, onda Rəbbə qurban gətirmək üçün xalqı buraxaram». **9** Musa firona dedi: «Söylə, nə vaxt sənin, əyanların və xalqın üçün dua edim ki, qurbağalar səndən və evlərindən yox olsun və yalnız çayda qalsınlar?» **10** Firon dedi: «Sabah». Musa dedi: «Sən dediyin kimi olacaq. Bundan biləcəksən ki, Allahımız Rəbbə bənzəri yoxdur! **11** Qurbağalar səndən, evlərindən, əyanlarından və xalqından rədd olacaq, yalnız çayda qalacaqlar». **12** Musa və Harun fironun yanından çıxdılar. Musa Rəbbin fironun üzərinə göndərdiyi qurbağalara görə Ona yalvardı. **13** Rəbb də Musanın sözünə əməl etdi. Evlərdə, həyətlərdə, tarlalarda olan qurbağalar öldü. **14** Onları qalaq-qalaq yığdılar və torpaq iylənməyə başladı. **15** Ancaq firon vəziyyətin yüngülləşdiyini görəndə Rəbbin söylədiyi kimi ürəyində inad etdi və onlara qulaq asmadı. **16** Rəbb Musaya dedi: «Haruna belə söylə: “Əsanı uzadıb yerin tozuna vur ki, o bütün Misir ölkəsində mığmığalara dönsün”». **17** Onlar belə də etdilər. Harun əlindəki əsanı uzadıb yerin tozuna vurdu və insanların da, heyvanların da üstünə mığmığalar qondu. Bütün Misir torpağında yerin tozu mığmığaya döndü. **18** Sehrbazlar da öz sehrləri ilə mığmığalar gətirmək istədilər, ancaq bunu bacarmadılar. İnsanların da, heyvanların da üstünə mığmığalar qondu. **19** Sehrbazlar firona dedilər: «Bunda Allahın əli var». Ancaq Rəbbin söylədiyi kimi fironun ürəyi inadkar oldu və o qulaq asmadı. **20** Rəbb Musaya dedi: «Səhər tezdən qalx. Firon suya tərəf gedəndə onun qarşısına gedib belə söylə: “Rəbb belə deyir: xalqımı burax ki, Mənə ibadət etsin! **21** Əgər sən onları azad etmək istəməsən, sənin, əyanlarının, xalqının üzərinə və evlərinin içinə mozalan yığınları göndərəcəyəm. Misirlilərin evləri, yaşadıqları torpaq mozalanlarla dolacaq. **22** Ancaq o gün xalqımın yaşadığı Qoşen torpağını ayıracağam ki, orada mozalanlar olmasın. Bundan biləcəksən ki, bu ölkədə Rəbb Mənəm. **23** Sənin xalqınla Öz xalqım arasında fərq qoyacağam. Bu əlamət sabah olacaq”». **24** Rəbb belə də etdi. Fironun sarayını, əyanlarının evlərini, bütün Misir torpağını ağır mozalan yığını basdı. Mozalanların əlindən ölkə viran oldu. **25** Firon Musanı və Harunu çağırıb dedi: «Gedin, bu ölkədə öz Allahınıza qurban gətirin». **26** Ancaq Musa dedi: «Belə etmək olmaz, çünki bizim Allahımız Rəbbə qurban kəsməyimiz Misirlilərdə ikrah hissi oyadacaq. Misirlilərin qabağında ikrah oyadan qurbanlar kəssək, onlar bizi daşqalaq etməzlərmi? **27** Biz istəyirik ki, səhrada üç gün yol gedək və Allahımız Rəbbin bizə əmr etdiyi kimi qurban gətirək». **28** Firon dedi: «Mən sizi buraxıram ki, səhrada Allahınız Rəbbə qurban gətirəsiniz, ancaq çox uzağa getməyin. Mənim üçün də yalvarın». **29** Musa dedi: «Mən sənin yanından gedirəm. Rəbbə dua edəcəyəm ki, sabah fironu, əyanlarını və xalqını mozalanlardan qurtarsın. Ancaq qoy firon xalqı Rəbbə qurban gətirməyə buraxmamaqla yenə də bizi aldatmasın». **30** Musa fironun yanından gedib Rəbbə yalvardı. **31** Rəbb Musanın sözünə əməl etdi. Fironu, əyanlarını və xalqını mozalanlardan qurtardı. Daha mozalan

qalmadı. 32 Ancaq bu dəfə də firon ürəyində inadkarlıq etdi və xalqı buraxmadı.

9 Rəbb Musaya dedi: «Fironun yanına gedib ona söylə: "İbranilərin Allahı Rəbb belə deyir: xalqımı burax ki, Mənə ibadət etsin! 2 Əgər sən onları buraxmaqdan boyun qaçırıb saxlamağı davam etsən, 3 budur, Rəbb tarlanda olan heyvanların – at, eşşək, dəvə, mal-qara və qoyun-keçinin üzərinə əlini qaldıracaq; çox ağır qırğın olacaq. 4 Ancaq Rəbb İsrail övladlarının heyvanları ilə Misirlilərin heyvanları arasında fərq qoyacaq. İsrail övladlarına məxsus olan heyvanlardan heç biri ölməyəcək"». 5 Rəbb vaxt təyin edib dedi: «Rəbb bunu ölkədə sabah edəcək». 6 Məhz bunu da Rəbb səhəri gün etdi. Misirlilərin bütün heyvanları öldü. Ancaq İsrail övladlarının heyvanlarından heç biri ölmədi. 7 Firon vəziyyəti soruşdu və İsrail övladlarının heyvanlarından heç birinin ölmədiyi barədə xəbər aldı. Ancaq fironun ürəyi inadkar oldu və o, xalqı buraxmadı. 8 Rəbb Musaya və Haruna dedi: «Kürədən əlinizə ovuc-ovuc qurum götürün. Qoy Musa onu fironun gözü önündə göyə səpsin. 9 Bütün Misir torpağında toz qalxacaq, insanların və heyvanların bədənində irinli çibanlar əmələ gətirəcək». 10 Onlar kürə qurumunu götürüb fironun hüzurunda dayandılar. Musa onu göyə qədər səpdi, insanların və heyvanların bədəninə irinli çibanlar çıxdı. 11 Sehrbazlar da bu cəzaya görə Musanın qabağında dayana bilmədilər, çünki sehrbazların və bütün Misirlilərin bədənlərinə çibanlar çıxmışdı. 12 Rəbbin Musaya söylədiyi kimi oldu: Rəbb fironun ürəyini inadkar etdi və firon onlara qulaq asmadı. 13 Rəbb Musaya dedi: «Sabah səhər tezdən qalx və fironun qarşısına gedib ona belə söylə: "İbranilərin Allahı Rəbb belə deyir: xalqımı burax ki, Mənə ibadət etsin! 14 Çünki Mən bu dəfə sənin ürəyinə, əyanlarının və xalqının da üzərinə bütün bəlalarımı göndərəcəyəm. Bundan biləcəksən ki, bütün dünyada Mənə bənzər yoxdur. 15 Əgər indi əlimi uzadıb səni və xalqını qırğınla cəzalandırmış olsaydım, yer üzündən silinib atılardın. 16 Amma ona görə səni qoruyub saxladım ki, Öz gücümü sənə göstərim və adım bütün dünyaya elan edilsin. 17 Sən hələ də Mənim xalqıma qarşı durmusan və onu buraxmırsan. 18 Budur, Mən sabah bu vaxt çox güclü bir dolu göndərəcəyəm: elə bir dolu ki Misir qurulandan indiyə qədər orada olmayıb. 19 İndi heyvanlarını və çöldə olan hər şeyini apar, çünki tarlada qalan bütün insanlar və heyvanlar evə gətirilməsə, onların üzərinə dolu yağacaq və öləcəklər"». 20 Fironun əyanlarından bəzisi Rəbbin sözündən qorxub öz qul və heyvanlarını tələsik evlərinə gətirdi. 21 Rəbbin sözünə etinasızlıq edənlər isə öz qul və heyvanlarını tarlada qoydular. 22 Rəbb Musaya dedi: «Əlini göyə uzat. Qoy bütün Misir torpağına və orada olan insanların, heyvanların və bütün tarla bitkilərinin üzərinə dolu yağsın». 23 Musa əsasını göyə qaldırdı. Rəbb ildırımla dolu göndərdi və yerə od düşdü; Rəbb Misir torpağı üzərinə dolu yağdırdı. 24 Beləliklə, çox güclü bir dolu yağdı. Dolu içində od alışırdı; Misir milləti mövcud olduğu vaxtdan bəri burada belə dolu olmamışdı. 25 Dolu bütün Misir torpağında insandan tutmuş heyvana və tarla bitkilərinə qədər hər şeyi məhv etdi. Çöldə bitən bütün otlar və ağaclar tələf oldu. 26 Ancaq İsrail övladlarının yaşadığı Qoşen torpağına dolu yağmadı. 27 Firon Musanı və Harunu çağırtdırıb onlara dedi: «Bu dəfə günah etdim. Rəbb ədalətlidir, mən və xalqım isə haqsızıq. 28 Kifayətdir! Rəbbə yalvarın ki, bu dəhşətli ildırım və dolu dayansın. Sizi azad edərəm, daha burada qalmayın». 29 Musa ona dedi: «Şəhərdən çıxanda əlimi Rəbbə tərəf qaldıracağam, ildırım dayanacaq və daha dolu yağmayacaq. Bundan biləcəksən ki, dünya Rəbbə məxsusdur. 30 Ancaq mən bilirəm ki, sən və əyanların yenə də Rəbb Allahdan qorxmursunuz». 31 Bu vaxt kətan və arpa məhsulu məhv oldu, çünki arpa dən gətirmiş, kətan isə qozalanmışdı. 32 Ancaq buğda və pərinc məhsulu məhv olmadı, çünki onlar gec yetişir. 33 Musa fironun yanından ayrılıb şəhərdən çıxdı və əlini Rəbbə tərəf qaldırdı; ildırım və dolu dayandı və yerə yağış yağmadı. 34 Firon yağışın, dolunun və ildırımın dayandığını görüb yenə də günah etməyə başladı, özü və əyanları ürəklərini inadkar etdilər. 35 Rəbbin Musa vasitəsilə söylədiyi kimi fironun ürəyi inadkarlaşdı və o, İsrail övladlarını buraxmadı.

10 Rəbb Musaya dedi: «Fironun yanına get. Mən fironun və əyanlarının ürəyini ona görə inadkar etmişəm ki, onların arasında Öz əlamətlərimi göstərim. 2 Sən isə Misirdə nə cür işlər etdiyimi və onlara göstərdiyim əlamətləri oğluna və nəvənə nəql edərsən. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm». 3 Musa və Harun yenə fironun yanına gəlib ona söylədilər: «İbranilərin Allahı Rəbb belə deyir: "Nə vaxta qədər qarşımda özünü aşağı tutmaqdan imtina edəcəksən? Xalqımı burax ki, Mənə ibadət etsin! 4 Əgər sən Mənim xalqımı azad etməsən, Mən sabah ölkənə çəyirtkələr göndərəcəyəm. 5 Çəyirtkələr yer üzünü elə örtəcək ki, torpağı görmək olmayacaq. Dolu yağandan sonra sizə qalan şeyləri də onlar yeyəcəklər; tarladakı ağaclarınızın verdiyi zoğları

da yeyəcəklər. 6 Onlar sənin, əyanlarının və bütün Misirlilərin evlərini dolduracaqlar. Belə şeyi nə ataların, nə də babaların bu torpaqda məskən saldıqları gündən indiyə qədər görməmişdilər”». Musa dönüb fironun yanından çıxdı. 7 Fironun əyanları ona dedilər: «Nə vaxta qədər bu adam bizə tələ quracaq? Bu adamları burax, qoy onlar özlərinin Allahı Rəbbə ibadət etsinlər. Məgər sən hələ bilmirsən ki, Misir məhv olur?» 8 Musanı və Harunu yenə fironun yanına çağırdılar. Firon onlara dedi: «Gedin, Allahınız Rəbbə ibadət edin. Ancaq deyin görək kimlər gedəcək?» 9 Musa dedi: «Uşaq, qoca, oğul, qızlarımız, qoyun-keçi və mal-qaramızla birgə gedəcəyik, çünki Rəbbə bayram etməliyik». 10 Firon onlara dedi: «Əgər mən sizi arvad-uşağınızla birgə buraxsam, qoy Rəbb sizə kömək olsun! Yəqin sizin pis niyyətiniz var. 11 Belə olmaz! Siz kişilər gedin və Rəbbə ibadət edin. Məgər bunu istəmirsiniz?» Sonra firon onları öz hüzurundan qovdu. 12 Onda Rəbb Musaya dedi: «Əlini Misir torpağının üzərinə uzat. Qoy Misir torpağına çəyirtkələr hücum etsin və bütün ölkənin bitkilərini, dolu yağandan sonra qalan hər şeyi yesinlər». 13 Musa əsasını Misir torpağının üzərinə uzatdı. Rəbb ölkəyə bütün o günü və gecəni davam edən şərq küləyi göndərdi. Səhər açılanda şərq küləyi özü ilə çəyirtkələr gətirdi. 14 Çəyirtkələr Misir ölkəsinə hücum edərək bütün Misir torpağına yayıldılar. Onlar o qədər çox idi ki, bu qədəri heç vaxt olmayıb və bundan sonra da olmayacaq. 15 Çəyirtkələr bütün yer üzünü elə bürüdü ki, torpaq görünmürdü. Onlar ölkənin bütün bitkilərini və dolu yağandan sonra qalan bütün meyvələrini yedilər; bütün Misir torpağında nə ağaclarda, nə də çöllüklərdə heç bir yaşıllıq qalmadı. 16 Firon tələsik Musanı və Harunu çağırıb onlara dedi: «Allahınız Rəbbə və sizə qarşı günah etdim, 17 xahiş edirəm, təkcə bu dəfə günahımı bağışlayın və Allahınız Rəbbə yalvarın ki, bu ölümcül bəla məni tərk etsin». 18 Musa fironun yanından çıxıb Rəbbə yalvardı. 19 Rəbb küləyi döndərib çox güclü qərb küləyi göndərdi və külək çəyirtkələri aparıb Qırmızı dənizə atdı və bütün Misir ölkəsində bir çəyirtkə belə, qalmadı. 20 Ancaq Rəbb fironun ürəyini inadkarlaşdırdı və o, İsrail övladlarını buraxmadı. 21 Sonra Rəbb Musaya dedi: «əlini göyə tərəf uzat ki, Misir torpağında zülmət, qatı qaranlıq olsun». 22 Musa əlini göyə tərəf uzatdı və Misir torpağında üç gün qatı zülmət oldu. 23 Üç gün heç kəs bir-birini görmədi və heç kəs yerindən tərpənə bilmədi. Bütün İsrail övladlarının yaşadıqları yerlər isə işıqlıq idi. 24 Firon Musanı çağırıb dedi: «Gedin, Rəbbə ibadət edin. Qoy uşaqlarınız da sizinlə getsin, ancaq qoyun-keçiniz və mal-qaranız burada qalsın». 25 Musa isə dedi: «Sən bizə ünsiyyət qurbanları və yandırma qurbanları da verməlisən ki, Allahımız Rəbbə qurban gətirək. 26 Heyvanlarımız da bizimlə getməlidir: bir dırnaqlı da qalmamalıdır, çünki Allahımız Rəbbə qurban gətirmək üçün onları götürməliyik. Ancaq biz oraya gedib çatmamış Rəbbə nəyi qurban gətirəcəyimizi bilmirik». 27 Rəbb fironun ürəyini inadkar etdi və o, İsrail övladlarını buraxmaq istəmədi. 28 Sonra firon Musaya dedi: «Rədd ol, özünü gözlə və bir də mənim gözümə görünmə. Yenə də gözümə görünsən, öləcəksən». 29 Musa dedi: «Düz deyirsən, bir daha gözünə görünmərəm».

11 Sonra Rəbb Musaya dedi: «Fironun və Misirlilərin üzərinə daha bir cəza göndərəcəyəm. Bundan sonra o sizi buradan buraxacaq. Hətta nəinki buraxacaq, buradan tamam qovacaq. 2 Xalqa çatdır ki, hər kişi öz qonşusundan və hər qadın öz rəfiqəsindən qızıl-gümüş əşyalar istəsin». 3 Rəbb Öz xalqına Misirlilərin gözündə lütf qazandırdı. Musa özü də Misir ölkəsində fironun əyanlarının və xalqın gözündə çox böyük adam idi. 4 Musa dedi: «Rəbb belə deyir: “Gecə yarısı Mən Misirin ortasından keçəcəyəm; 5 Misir torpağında taxtda oturan fironun oğlundan tutmuş dəyirman arxasında olan kəniz oğluna qədər hamının ilk oğlu öləcək. Hətta bütün heyvanların da ilk balaları öləcək. 6 Bütün Misir torpağında elə böyük fəryad qopacaq ki, indiyədək belə olmamışdır və bundan sonra da olmayacaq. 7 Lakin bütün İsraillilərin arasında nə insanların, nə də heyvanların üstünə heç it də hürməyəcək. Bundan biləcəksiniz ki, Rəbb İsrail övladları ilə Misirlilər arasında fərq qoymuşdur”. 8 Sonra bütün bu qulların yanıma gələcək və mənə təzim edib deyəcəklər: “Sən və ardınca gələn bütün xalq buradan çıxın!” Bundan sonra mən çıxacağam». Sonra Musa qızğın qəzəblə fironun yanından çıxdı. 9 Rəbb Musaya demişdi: «Misir torpağında möcüzələrim çoxalsın deyə firon sizə qulaq asmayacaq». 10 Musa və Harun bütün bu möcüzələri fironun hüzurunda göstərdilər. Ancaq Rəbb fironun ürəyini inadkarlaşdırdı və o, İsrail övladlarını öz torpağından buraxmırdı.

12 Misir torpağında Rəbb Musaya və Haruna dedi: 2 «Bu ay sizin üçün ilin ilk ayı olacaq. 3 Bütün İsrail icmasına söyləyin: qoy bu ayın onuncu günündə hər kəs öz ailəsi üçün bir quzu, hər ev üçün bir quzu götürsün. 4 Əgər bir

adamın ailəsi bir quzu üçün sayca azdırsa, qoy o adam evinə yaxın qonşusu ilə birgə bir quzu götürüb insanların sayına, hər kəsin yeyəcəyinə görə bölsün. **5** Özünüzə birillik qüsursuz erkək heyvan götürün: ya qoyunlardan bir toğlu yaxud keçilərdən bir çəpiş olsun. **6** Onu ayın on dördüncü gününə qədər saxlayın. Qoy axşamçağı bütün İsrail icmasının camaatı onu kəssin. **7** Qurbanın qanından götürüb onu yeyəcəkləri evin qapısının hər iki yan taxtasına və üst dirəyinə sürtsünlər. **8** Qoy həmin gecə onun ətini yesinlər; əti odda bişirib mayasız çörək və acı göyərti ilə yesinlər. **9** Onu çiy yaxud suda qaynadılmış halda yox, başı, ayaqları və içalatı ilə birgə odda bişirilmiş halda yeyin. **10** Ondan səhərə qədər bir şey saxlamayın və səhər qalanını yandırın. **11** Onu belə yeyin: beliniz qurşanmış, çarıqlarınız ayağınızda və dəyənəyiniz əlinizdə olsun, onu tələsik yeyin. Bu, Rəbbin Pasxasıdır. **12** Mən isə o gecə Misir torpağından keçəcəyəm. Misir torpağında olan həm insanların bütün ilk oğullarını, həm də heyvanların bütün ilk balalarını öldürəcəyəm. Bütün Misir allahlarına da cəza verəcəyəm. Rəbb Mənəm. **13** Sizin olduğunuz evlər üzərindəki qan sizin üçün əlamət olacaq. Qanı görəndə yan keçəcəyəm və Misir ölkəsini cəzalandırdığım zaman sizə məhvedici bəla gəlməyəcək. **14** Bu gün sizin üçün xatirə günü olacaq və onu Rəbb üçün bayram edəcəksiniz. Nəsildən-nəslə əbədi qayda olaraq onu bayram edin. **15** Yeddi gün mayasız çörək yeyin. Hətta birinci gün evlərinizdən mayanı yığışdırın. Çünki birinci gündən yeddinci günə qədər mayalı çörək yeyən hər kəsin ayağı İsrail övladlarının arasından kəsilməlidir. **16** Sizin üçün birinci və yeddinci günlərdə müqəddəs toplantı olsun. Bu günlər hər kəs özünə yemək hazırlamaqdan başqa heç bir iş görməsin. **17** Bu Mayasız Çörək bayramına ona görə riayət edin ki, məhz həmin gün sizi dəstələrlə Misir torpağından çıxartdım. Qoy nəsildən-nəslə bu sizin üçün əbədi qayda olsun və bu günə riayət edin. **18** Birinci ayın on dördüncü gününün axşamından ayın iyirmi birinci gününün axşamına qədər mayasız çörək yeyin. **19** Yeddi gün evinizdə maya olmasın, çünki mayalı bir şey yeyən hər kəs istər ölkədə qərib, istərsə də yerli olsun, ayağı İsrail icmasının arasından kəsilməlidir. **20** Heç bir mayalı şey yeməyin, yaşadığınız hər bir yerdə mayasız çörək yeyin». **21** Musa İsrailin bütün ağsaqqallarını çağırıb dedi: «Ailələrinizə görə özünüz üçün toğlu ya çəpiş seçib götürün və Pasxa qurbanını kəsin. **22** Bir çəngə züfa otu götürüb ləyəndə olan qana batırın və oradakı qandan qapının üst dirəyinə və yan taxtalarına sürtün. Səhərə qədər heç kəs evinin qapısından çıxmasın. **23** Rəbb Misirliləri bəlaya salmaq üçün gələndə qapının üst dirəyinin və hər iki yan taxtasının üzərində qan görüb o qapıdan yan keçəcək. Məhvedicini evinizə girməyə qoymayacaq. **24** Buna özünüz və övladlarınız üçün əbədi qayda kimi həmişə riayət edin. **25** Rəbbin söylədiyi kimi sizə verdiyi torpağa çatanda bu ibadətə riayət edərsiniz. **26** Övladlarınız sizdən "Bu ibadətin mənası sizin üçün nədir?" deyə soruşduqları zaman **27** onlara söyləyin: "Bu, Misirliləri bəlaya saldığı zaman Misirdə İsrail övladlarının evləri yanından keçib xilas edən Rəbb üçün Pasxa qurbanıdır"». Xalq əyilib səcdə etdi. **28** Rəbb Musaya və Haruna necə əmr etmişdisə, İsrail övladları gedib elə də etdilər. **29** Gecəyarısı Rəbb Misir torpağında olan bütün ilk oğulları öldürdü; taxtda oturan fironun ilk oğlundan tutmuş zindanda olan əsirin ilk oğluna qədər hər ilk oğul, heyvanların hər ilk balası da öldü. **30** O gecə firon, onun əyanları və bütün Misirlilər qalxdılar. Misirdən böyük bir fəryad qopdu, çünki elə bir ev yox idi ki, orada ölən olmasın. **31** Firon gecə Musanı və Harunu çağırıb dedi: «Çıxın gedin! Həm özünüz, həm də bütün İsraillilər xalqımın arasından çıxın gedin, istədiyiniz kimi Rəbbə ibadət edin. **32** Necə ki deyirdiniz, qoyun-keçinizi və mal-qaranızı da götürüb gedin, mənə də xeyir-dua verin». **33** Misirlilər xalqı ölkədən tələsik qovdular. Onlar deyirdilər: «Yoxsa hamımız öləcəyik». **34** Xalq maya qata bilmədiyi xəmiri götürdü, paltarlarına bürünmüş xəmir tabaqlarını çiyinlərində apardı. **35** İsrail övladları Musanın sözünə əməl etdilər. Misirlilərdən qızıl-gümüş əşyalar və paltar istədilər. **36** Rəbb xalqa Misirlilərin gözündə lütf qazandırdı və onlara istədiklərini verdilər. Beləcə onlar Misirliləri soydular. **37** İsrail övladları Ramsesdən Sukkota yola düşdülər. Arvad-uşaqdan əlavə, altı yüz minə qədər piyada gedən kişi var idi. **38** Qarışıq bir izdiham, çoxlu qoyun-keçi, mal-qara sürüləri də onlarla birgə yollandı. **39** Misirdən çıxardıqları maya qatılmayan xəmirdən mayasız kökələr bişirdilər. Çünki Misirdən qovulmuşdular və orada qalıb özlərinə yol üçün azuqə hazırlaya bilməmişdilər. **40** İsrail övladlarının Misirdə yaşadığı müddət dörd yüz otuz il olmuşdu. **41** Məhz bu dörd yüz otuz il tamam olan gün Rəbbin bütün dəstələri Misir torpağından çıxdı. **42** Rəbb o gecə onları Misirdən qurtarmaq üçün ayıq saxladı. İsrail xalqı bütün nəsillər boyu o gecə Misirlilərin əlindən qurtarmağın xatirəsi kimi Rəbb üçün ayıq qalmalı idilər. **43** Rəbb Musaya və Haruna

dedi: «Pasxa bayramının qaydaları belədir: heç bir qərib ondan yeməsin; **44** ancaq hər kəsin pulla satın alınmış qulu sünnət olunduqdan sonra onu yeyə bilər. **45** Qonaq və muzdlu işçi ondan yeməməlidir. **46** Qoy bu yemək bir evdə yeyilsin, əti evdən bayıra çıxarılmasın və onun bir sümüyü də qırılmasın. **47** Bütün İsrail icması bu yeməyi yesin. **48** Sənin yanında qonaq olan qərib Rəbbin Pasxa bayramını keçirmək istəsə, ailəsində olan bütün kişilərlə birgə sünnət olunsun. Yalnız bu zaman onu keçirə bilər və o da sizin həmtayfanız kimi sayılar. Sünnət olunmayan heç bir kişi ondan yeməsin. **49** Yerli üçün də, yanınızda yaşayan yadelli üçün də qanun eynidir». **50** İsrail övladları Rəbbin Musaya və Haruna əmr etdiyi kimi də etdilər. **51** Rəbb o gün İsrail övladlarını Misir torpağından dəstələrlə çıxartdı.

13 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladları arasında hər bətndən ilk doğulan bütün oğlanları və bütün heyvanların balalarını Mənim üçün təqdis et; onlar Mənimdir». **3** Musa xalqa dedi: «Misirdən, köləlik diyarından çıxdığınız bu günü xatırlayın. Çünki Rəbb sizi qüdrətli əli ilə oradan çıxartdı və buna görə də mayalı çörək yeməyin. **4** Çıxdığınız bu gün Aviv ayındadır. **5** Rəbb atalarınıza and etmişdi ki, Kənanlıların, Xetlilərin, Emorluların, Xivlilərin, Yevusluların ölkəsini sizə verəcək. Sizi süd və bal axan torpağa gətirəcəyi vaxt bu ibadəti həmin ayda icra edin. **6** Yeddi gün mayasız çörək yeyin, yeddinci gün Rəbbə bayram olsun. **7** O yeddi gün ərzində yalnız mayasız çörək yeyilməlidir. Aranızda bütün ölkədə nə mayalı çörək, nə də maya görünməsin. **8** O günü övladlarınıza bildirib deyin: "Misirdən çıxdığım vaxt Rəbb mənim üçün nələr etdiyinə görə belə edirəm". **9** Qoy bu əlinizdə nişanə və gözlərinizin önündə xatirə olsun ki, Rəbbin qanunu dilinizdən düşməsin. Çünki Rəbb sizi qüdrətli əli ilə Misirdən çıxartdı. **10** İldən-ilə təyin olunan vaxt bu qanuna riayət edin. **11** Rəbb sizə və atalarınıza and içdiyi kimi Kənanlıların ölkəsinə gətirib, oranı sizə verən vaxtdan bəri **12** ana bətnindən hər ilk doğulan oğlanlarınızı Rəbbə təqdim etməlisiniz: ilk doğulan bütün heyvan balaları da Rəbbin olsun. **13** Hər ilk doğulan eşşək balası əvəzinə bir qoyun-keçi balası verin. Əgər əvəzini verməsəniz, boynunu sındırın. Övladlarınızın arasında hər ilk oğulun əvəzini ödəyin. **14** Gələcəkdə övladlarınız sizdən "Bu nədir?" soruşanda deyin: "Rəbb bizi Misirdən, köləlik diyarından qüdrətli əli ilə çıxartdı. **15** Firon bizi buraxmamağa inadkarlıq edəndə Rəbb Misir torpağında olan həm insanların bütün ilk oğlanlarını, həm də heyvanların bütün ilk balalarını öldürdü. Buna görə mən bütün ilk doğulan heyvan balalarını Rəbbə qurban verirəm, bütün ilk oğullarımın isə əvəzini ödəyirəm". **16** Qoy bu əlinizdə nişanə və gözünüz önündə xatirə olsun, çünki Rəbb bizi qüdrətli əli ilə Misirdən çıxartdı». **17** Firon xalqı buraxdığı zaman Allah onları Filiştlilərin ölkəsindən yol qısa olduğuna baxmayaraq, o yolla gətirmədi. Çünki O dedi: «Yoxsa xalq müharibə görəndə bəlkə peşman olub Misirə qayıdar». **18** Allah xalqı Qırmızı dənizə tərəf səhra yolu ilə dolayı apardı. İsrail övladları Misir torpağından silahlanıb çıxdılar. **19** Musa Yusifin sümüklərini özü ilə apardı, çünki Yusif İsrail övladlarına «Allah mütləq sizə nəzər salacaq. Gedən zaman özünüzlə sümüklərimi də buradan çıxarın» deyərək and içdirmişdi. **20** İsrail övladları Sukkotdan yola düşüb səhranın kənarında olan Etamda düşərgə saldılar. **21** Rəbb onların qabağı ilə gündüz onlara yol göstərmək üçün bulud dirəyində, gecə isə onlara işıq vermək üçün od dirəyində gedirdi ki, gündüz də, gecə də gedə bilsinlər. **22** Gündüzlər bulud dirəyi, gecələr isə od dirəyi xalqın önündən ayrılmadı.

14 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına belə söylə: "Dönüb Pi-Haxirot qabağında düşərgə salın. Miqdol ilə dənizin arasında, Baal-Sefon qarşısında dənizin sahilində düşərgəniz olsun". **3** Firon düşünəcək ki, İsrail övladları torpaqda dolaşır, səhra onların yolunu kəsmişdir. **4** Mən isə fironu inadkar edəcəyəm ki, o sizi təqib etsin. Sonra firon və onun ordusunu məğlub edib izzətimi göstərəcəyəm. Bütün Misirlilər biləcəklər ki, Rəbb Mənəm». İsraillilər belə də elədilər. **5** Misir padşahına İsrail xalqının qaçdığını xəbər verəndə firon və məmurlarının fikri dəyişdi. Onlar dedilər: «Biz nə üçün belə etdik? İsrail övladları bizim qullarımız idi. Axı niyə onları buraxdıq?» **6** Firon döyüş arabalarını hazırlayıb adamlarını özü ilə götürdü. **7** O, altı yüz seçmə döyüş arabasını və Misirin bütün arabalarını götürdü. Hər arabanın öz zabiti var idi. **8** Rəbb Misir padşahı fironun ürəyini yenə də inadkar etdi və o, İsrail övladlarını təqib etdi. İsrail övladları isə cürətlə gedirdilər. **9** Misirlilər, fironun bütün araba atları, süvariləri və ordusu onları təqib edib Pi-Haxirot yanında, Baal-Sefon qarşısında dənizin sahilində qurduqları düşərgəyə çatdılar. **10** Firon yaxınlaşanda İsrail övladları baxıb gördülər ki, Misirlilər onlara doğru gəlirlər. Buna görə də İsrail övladları çox qorxdu və Rəbbə fəryad etdilər. **11** Onlar Musaya dedilər: «Məgər Misirdə qəbiristanlıq

yoxdur ki, sən bizi səhrada ölməyə apardın? Bizi Misirdən çıxarıb başımıza nə gətirdin? **12** Misirdə sənə "Bizdən əl çək, Misirlilərə qulluq edək!" demirdikmi? Səhrada ölməkdən Misirlilərə qulluq etmək bizim üçün yaxşıdır». **13** Musa isə xalqa belə dedi: «Qorxmayın! Durun, Rəbbin bu gün sizi necə xilas edəcəyinə baxın. İndi gördüyünüz Misirliləri daha heç vaxt görməyəcəksiniz. **14** Sakit olun, Rəbb sizin üçün döyüşəcək!» **15** Rəbb Musaya dedi: «Nə üçün Mənə fəryad edirsən? İsrail övladlarına de ki, yola düşsünlər. **16** Sən isə əsanı qaldırıb, əlini dənizin üzərinə uzat, sularını yar ki, İsrail övladları dənizin ortasında quru yerdən keçsinlər. **17** Mən Misirlilərin ürəklərini inadkar edəcəyəm ki, sizi təqib etsinlər. Sonra fironu, onun bütün ordusunu, döyüş arabalarını və süvarilərini məğlub edib izzətimi göstərəcəyəm. **18** Fironu, döyüş arabalarını və süvarilərini məğlub edib izzətimi göstərdiyim zaman Misirlilər biləcəklər ki, Rəbb Mənəm». **19** İsrail düşərgəsinin önündə gedən Allahın mələyi onların arxasına keçdi. Bulud dirəyi önlərindən arxalarına keçib, **20** Misir ordusunun və İsrail düşərgəsinin arasında durdu. Bulud bir tərəfə zülmət verdi, o birisinə isə gecə işığı verdi. Bütün gecə bu xalqlar bir-birinə yaxınlaşmadılar. **21** Musa əlini dəniz üzərinə uzatdı. Rəbb bütün gecə əsən qüvvətli şərq küləyi ilə dənizin suyunu qovub yerini quruya çevirdi. Sular yarıldı və **22** İsrail övladları dənizin ortasında quru yerdən keçdilər. Sular onlar üçün sağ və sol tərəfdən divar oldu. **23** Misirlilər onları təqib etdilər; fironun atları, döyüş arabaları və süvariləri İsrail övladlarının ardınca dənizin ortasına girdilər. **24** Dan yeri sökülməkdə Rəbb od və bulud dirəyindən Misir ordusuna baxıb onların arasına qarışıqlıq saldı. **25** O, arabaların çarxlarını elə ləngitdi ki, arabalar güclə hərəkət etdi. Misirlilər dedilər: «Gəlin İsrail övladlarından qaçaq, çünki Rəbb onların tərəfində bizə qarşı döyüşür». **26** Rəbb Musaya belə dedi: «Əlini dənizin üzərinə uzat ki, sular Misirlilərin, döyüş arabalarının və süvarilərin üzərinə qayıtsın». **27** Musa əlini dənizin üzərinə uzatdı. Səhərə yaxın dəniz adi hala qayıtdı. Misirlilər sulardan qaçmaq istəyəndə Rəbb onları itələyib dənizin ortasına atdı. **28** Yerinə qayıdan sular döyüş arabalarını, süvariləri, İsrail övladlarının ardınca dənizə gedən fironun bütün ordusunu örtüb uddu. Onlardan bir nəfər də olsun sağ qalmadı. **29** İsrail övladları isə dənizin ortasında quru yerdən keçib getmişdilər. Sular onlar üçün sağ və sol tərəfdə divar olmuşdu. **30** Məhz o gün Rəbb İsraili Misirlilərin əlindən xilas etdi. İsrail xalqı Misirliləri dənizin sahilində ölü gördü. **31** İsrail xalqı Rəbbin Misirlilərə böyük qüvvətlə nə etdiyini görəndə Rəbdən qorxdu, Ona və qulu Musaya güvəndi.

15 O vaxt Musa ilə İsrail övladları Rəbbə bu ilahini oxudular: «Rəbbə ilahi oxuyacağam, Çox böyük zəfər çaldı. Atı və süvarini dənizə tulladı. **2** Rəbb qüvvətim, məzmurumdur, O məni xilas etdi. Rəbb mənim Allahımdır, Ona həmd edəcəyəm. Atamın Allahıdır, Rəbbi yüksəldəcəyəm. **3** Rəbb döyüşçüdür, Rəbdir Onun adı. **4** Fironun döyüş arabalarını, Ordusunu da dənizə atdı. Döyüş arabalarının başçıları Qırmızı dənizdə boğuldu. **5** Əngin sulara bürünüb Daş tək dərinliklərə Necə də qərq oldular. **6** Ya Rəbb! Sənin sağ əlin qüdrətdən izzətləndi. Ya Rəbb! Sənin sağ əlin düşməni əzəndir. **7** Sənə qarşı çıxanları möhtəşəm əzəmətin yıxar, Sənin göndərdiyin qəzəb onları saman çöpü tək yandırar. **8** Burnunun nəfəsi ilə sular toplanar, Yığılar bir yerə, axınlar dayanar, Dəniz qoynunda coşan sular qatılaşar. **9** Düşmən dedi: "İzləyim, çatıb qənimət paylayım: Bundan canım doyacaq, Qılıncımla onları məhv edəcəyəm". **10** Nəfəsinlə üfürdün, dənizlə onları bürüdün. Qurğuşun tək onlar nəhəng sularda batdılar. **11** Ya Rəbb, allahlar arasında Sənin kimisi varmı? Müqəddəslikdə əzəmətli, zəhmli və alqışlara layiq, Möcüzələr yaradan Sənin kimisi varmı? **12** Sağ əlini uzadanda torpaq onları uddu. **13** Məhəbbətinlə qurtardığın xalqa Sən yol göstərdin. Müqəddəs məskəninə Öz gücünlə apardın. **14** Xalqlar eşidib əsdi, Filişt sakinlərini qorxu kəsdi. **15** Edom başçılarını o an dəhşət bürüdü. Moav igidlərini vahimələrə saldı. Kənan sakinləri isə üzülüb qaldı. **16** Onların üzərini qorxu, vəlvələ aldı. Güclü qoluna görə daş tək lal-kar oldular, O vaxtadək ki xalqın keçəcək, Ya Rəbb, qurtardığın xalq keçəcək! **17** Ya Rəbb, xalqını gətirib salacaqsan mülkün olan dağına, Yaşamaq üçün Özünə yaratdığın yerə, Ey Xudavənd! Əlinlə qurduğun Müqəddəs məkanına. **18** Rəbb əbədi, daima padşahlıq edəcəkdir». **19** Fironun atları, döyüş arabaları və süvariləri ilə birgə dənizə girəndə Rəbb dənizin sularını onların üzərinə geri qaytarmışdı. İsrail övladları isə dənizin ortasında quru yerdən keçmişdilər. **20** Harunun bacısı peyğəmbər Məryəm əlinə dəf aldı; bütün qadınlar əllərinə dəf alıb oynayaraq onun ardınca çıxdılar. **21** Məryəm onların qarşısında bu ilahini oxudu: Rəbbə ilahi oxuyun, Çox böyük zəfər çaldı. Atı və süvariləri dənizə tulladı! **22** Musa İsrail xalqını Qırmızı dənizin sahilindən gedən yola gətirdi. Onlar Şur səhrasına çıxıb orada üç gün yol getdilər, amma su tapmadılar. **23** Maraya

çatdılar, lakin oranın suyunu içə bilmədilər, çünki çox acı idi. Buna görə də o yer Mara adlanır. **24** Xalq «Nə içək?» deyə Musadan giley-güzar etdi. **25** Musa Rəbbə fəryad etdi və Rəbb ona bir ağac göstərdi. Musa onu suya atdı və su şirin oldu. Orada İsrail övladlarını sınağa çəkdiyi yerdə Rəbb onlar üçün qayda-qanun qoyaraq dedi: **26** «Əgər siz Allahınız Rəbbin səsinə qulaq asıb Onun gözündə doğru olsanız, Onun əmrlərini dinləyib bütün qanunlarına riayət etsəniz, Misirlilərə verdiyim xəstəliklərin heç birini sizə verməyəcəyəm. Çünki sizə şəfa verən Rəbb Mənəm». **27** Sonra İsrail övladları Elimə gəldilər. Orada on iki su qaynağı və yetmiş xurma ağacı var idi. İsrail xalqı orada sular ətrafında düşərgə qurdu.

16 Bütün İsrail övladlarının icması Elimdən yola düşdü. Onlar Misir ölkəsindən çıxdıqdan sonra ikinci ayın on beşinci günü Elim və Sina dağı arasındakı Sin səhrasına çatdılar. **2** Səhrada bütün İsrail övladlarının icması Musa ilə Harunun əlindən giley-güzar etdi. **3** İsraillilər onlara dedilər: «Kaş ki Misir ölkəsində ət qazanlarının yanında oturanda doyunca çörək yediyimiz vaxt Rəbbin əlində öləydik! Siz bizi bu səhraya ona görə gətirdiniz ki, bütün bu camaatı aclıqdan öldürəsiniz». **4** Rəbb Musaya dedi: «Budur, Mən sizin üçün göydən çörək yağdıracağam. Qoy xalq hər gün çıxıb lazımi miqdarda o çörəyi yığsın. Mənsə onları sınayacağam ki, qanunuma görə yaşayırlar ya yox. **5** Altıncı gün yığdıqları digər günlər yığdıqlarından ikiqat artıq olsun, o gün də onu hazırlasınlar». **6** Musa və Harun bütün İsrail övladlarına dedilər: «Axşam biləcəksiniz ki, sizi Misir ölkəsindən çıxaran Rəbdir. **7** Səhər isə Rəbbin izzətini görəcəksiniz. Çünki Rəbb Onun əlindən giley-güzarınızı eşitdi. Axı biz kimik ki, siz əlimizdən giley-güzar edirsiniz?» **8** Musa dedi: «Sizə axşam yeməyə ət, səhər isə doyunca çörək verən Rəbdir; çünki sizin Ona qarşı olan deyinməyinizi eşidən Odur. Axı biz kimik ki? Deyinməyiniz bizə qarşı deyil, Rəbbə qarşıdır». **9** Musa Haruna dedi: «Bütün İsrail icmasına belə söylə: "Rəbbin hüzuruna yaxınlaşın, çünki O sizin deyinməyinizi eşitmişdir"». **10** Harun bütün İsrail övladlarının icması ilə danışdığı vaxt onlar səhraya baxıb Rəbbin əzəmətinin buludda göründüyünü gördülər. **11** Rəbb Musaya dedi: **12** «Mən İsrail övladlarının deyinmələrini eşitdim. Onlara de: axşamçağı ət yeyəcək, səhər isə çörəklə doyacaqsınız. Onda biləcəksiniz ki, Allahınız Rəbb Mənəm». **13** Axşam bildirçinlər uçub bütün düşərgəni bürüdülər. Səhər düşərgənin ətrafına şeh düşdü. **14** Şeh buxarlananda səhrada, torpaq üzərində qırova bənzər nazik lopalar göründü. **15** İsraillilər bunu gördükdə bir-birinə «Bu nədir?» dedilər, çünki onun nə olduğunu bilmirdilər. Musa onlara dedi: «Bu Rəbbin sizə yeməyə verdiyi çörəkdir. **16** Rəbbin əmri budur: hər adam yemək üçün özünə lazımi miqdarda ondan yığsın. Öz çadırında olan adamların sayına görə adambaşı bir omer götürsün». **17** İsrail övladları belə də etdilər. Kimi çox, kimi də az yığdı. **18** Onlar omer ilə ölçdükləri zaman çox yığanın artığı, az yığanın əskiyi olmadı. Hər kəs özünə lazımi miqdarda yemək yığdı. **19** Musa İsrail övladlarına dedi: «Qoy səhərə qədər heç kimdə bu yeməkdən qalmasın». **20** Lakin bəziləri Musanın sözünə baxmayıb bundan səhərə qədər saxladılar. Saxladıqları yemək qurdlanıb iyləndi. Musa onlara qəzəbləndi. **21** İsrail övladlarından hər kəs özünə lazımi miqdarda hər səhər ondan yığırdı. Günəş qızanda isə o əriyirdi. **22** İsrail övladları altıncı gün bu yeməkdən ikiqat artıq, adambaşı iki omer yığdılar. İcma başçıları gəlib bunu Musaya bildirdilər. **23** Musa onlara dedi: «Rəbb belə deyir: "Sabah istirahət günü – Rəbb üçün təqdis olunan Şənbə günüdür. Bu gün bişirdiyiniz hər şeyi bişirin, qaynatdığınız hər şeyi qaynadın, artığı da özünüz üçün səhərə qoyub saxlayın"». **24** İsrail övladları Musa onlara əmr etdiyi kimi yeməyi səhərə saxladılar. Onun içində nə qurd oldu, nə də iylandı. **25** Musa dedi: «Bu gün o yeməyi yeyin, çünki Rəbb üçün Şənbə günüdür. Bu gün çöldə yemək tapmayacaqsınız. **26** Siz onu altı gün ərzində yığın; yeddinci gün – Şənbə günü o yemək yox olacaq». **27** Xalqın bəziləri yeddinci gün yemək yığmağa çıxdılar, amma tapmadılar. **28** Rəbb Musaya dedi: «Nə vaxta qədər əmrlərimə və qanunlarıma itaət etməkdən boyun qaçıracaqsınız? **29** Baxın Rəbb sizə Şənbə günü verdi. Buna görə də O sizə hər altıncı gün iki günlük yemək verir. Qoy hər kəs öz evində qalsın və yeddinci gün heç yerə çıxmasın». **30** Beləcə xalq yeddinci gün istirahət etdi. **31** İsrail xalqı bu yeməyin adını «manna» qoydu. O, görünüşcə keşniş toxumu kimi idi, rəngi ağ, dadı isə ballı yuxaya bənzəyirdi. **32** Musa dedi: «Rəbbin əmri budur: "Mannadan bir omer doldurun; Misir ölkəsindən sizi çıxardığım zaman səhrada sizə yedirtdiyim yeməyi görmək üçün qoy bu nəsildən-nəslə qorunsun"». **33** Musa Haruna dedi: «Bir qab götür, ona omer dolu manna qoy. Bu Rəbbin hüzurunda nəsildən-nəslə qorunub saxlanmalıdır». **34** Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi Harun onu şəhadət lövhələrinin önündə qoruyub saxladı. **35** İsrail övladları qırx il ərzində

əhalisi olduqları Kənan ölkəsinin sərhədinə gələnə qədər manna yedilər. 36 Bir omer efanın onda bir hissəsidir.

17 Bütün İsrail övladlarının icması Sin səhrasından yola düşüb Rəbbin buyurduğuna görə dayana-dayana köç edirdilər. Onlar Refidimdə düşərgə saldılar. Orada xalqın içməyə suyu yox idi. 2 Ona görə də xalq Musa ilə münaqişə edib belə dedi: «Bizə içməyə su verin». Musa onlara dedi: «Niyə mənimlə münaqişə edirsiniz? Nə üçün Rəbbi sınayırsınız?» 3 Xalq orada olanda susamışdı. Ona görə də Musanın əlindən deyinib dedi: «Axı niyə bizi Misirdən çıxartdın? Bu bizi, oğullarımızı və heyvanlarımızı susuzluqdan öldürmək üçündürmü?» 4 Musa Rəbbə fəryad edib dedi: «Axı mən bu xalq ilə nə edim? Bir az da keçsə, məni daşqalaq edəcəklər». 5 Rəbb Musaya dedi: «Xalqın qarşısına çıx. Özünlə bərabər bir neçə İsrail ağsaqqalı götür. Nil çayına vurduğun əsanı əlinə alıb irəli get. 6 Orada – Xorevdəki qayanın üstündə Mən sənin önündə dayanacağam. Zərbə ilə qayaya vur və oradan xalq üçün içməli su çıxacaq». Musa da İsrail ağsaqqallarının gözü qarşısında bunu etdi. 7 Musa o yeri Massa və Meriva adlandırdı, çünki orada İsrail övladları münaqişə etmişdilər və «görəsən Rəbb aramızdadır ya yox» deyə Rəbbi sınamışdılar. 8 Bundan sonra Amaleqlilər gəlib Refidimdə İsrail övladları ilə döyüşdülər. 9 Musa Yeşuaya dedi: «Bizim üçün bir neçə adam seç, get Amaleqlilərlə döyüş. Sabah mən əlimdə Allahın əsası ilə təpənin başında dayanacağam». 10 Yeşua da Musa deyən kimi etdi və gedib Amaleqlilərlə döyüşdü. Musa, Harun və Xur isə təpənin başına çıxdılar. 11 Musa əlini qaldıranda İsrail övladları üstün gəlirdi, əlini endirəndə isə Amaleqlilər üstün gəlirdi. 12 Lakin Musanın əlləri yorulurdu. Ona görə də bir daş götürüb onun altına qoydular. Musa daşın üstündə oturdu. Əlinin birindən Harun, o birisindən isə Xur yapışdı. Beləcə Musanın gün batanacan əlləri möhkəm qaldı. 13 Yeşua Amaleq padşahını və xalqını qılıncdan keçirib qırdı. 14 Rəbb Musaya dedi: «Bunu xatirə olaraq kitaba yaz, Yeşuanın qulağına çatdır ki, Mən Amaleqin adını büsbütün yer üzərindən siləcəyəm». 15 Musa bir qurbangah düzəldərək adını Yahve-Nissi qoyub 16 dedi: «Rəbbin taxtına doğru əl uzadılırdı. O, nəsildən-nəslə Amaleqlilərə qarşı döyüşəcək».

18 Midyanlıların kahini olan Musanın qayınatası Yetro Allahın Musa və xalqı İsrail üçün gördüyü bütün işləri, Rəbbin İsraili Misirdən çıxartdığını eşitdi. 2 Musanın qayınatası Yetro Musanın arvadı Sipporanı iki oğlu ilə birgə geri gətirdi. Musa əvvəlcədən arvadını onun yanına göndərmişdi. 3 Musa «mən yad bir ölkədə qərib oldum» deyib oğlanlarının birinin adı Gerşom qoymuşdu. 4 «Atamın Allahı köməyim oldu və məni fironun qılıncından qurtardı» deyib o birisinin adını Eliezer qoymuşdu. 5 Musanın qayınatası Yetro, oğulları və arvadı Musanın düşərgə saldığı Allahın dağı yerləşən səhraya gəlib, 6 bu xəbəri Musaya göndərdi: «Mən – sənin qayınatan Yetro, arvadın və iki oğlunla yanına gəlirəm». 7 Musa qayınatasının qarşısına çıxdı, təzim edib onunla öpüşdü; onlar bir-birlərindən hal-əhval tutub çadıra girdilər. 8 Musa qayınatasına Rəbbin İsrail övladlarının xatirinə firona və Misirlilərə etdiyi bütün şeylər, yolda çəkdikləri bütün əziyyəti və Rəbbin onları necə qurtardığını nəql etdi. 9 Yetro Rəbbin İsrail övladlarına etdiyi bütün yaxşılıqlara və Misirlilərin əlindən onları qurtardığına görə sevindi. 10 Yetro dedi: «Sizi Misirlilərin və fironun əlindən qurtaran Rəbbə alqış olsun! Xalqı Misirlilərin əlinin altından qurtaran Odur. 11 İndi bildim ki, Rəbb bütün allahlardan böyükdür, çünki onların öyündüklərindən də üstün oldu». 12 Sonra Musanın qayınatası Yetro Allaha yandırma və ünsiyyət qurbanları gətirdi. Harun ilə İsrail övladlarının bütün ağsaqqalları Musanın qayınatası ilə Allahın hüzurunda yemək yeməyə gəldilər. 13 Ertəsi gün Musa oturub xalqa hakimlik edirdi. Xalq da səhərdən axşamadək Musanın ətrafında dayanmışdı. 14 Qayınatası Musanın xalq üçün nə etdiyinə baxıb dedi: «Nə üçün bu xalqa belə edirsən? Niyə sən tək otursan və bütün xalq səhərdən axşamadək ətrafında dayanıb gözləyir?» 15 Musa qayınatasına dedi: «Ona görə ki xalq Allahdan soruşmaq üçün mənim yanıma gəlir. 16 Həll olunmalı məsələləri olan adamlar yanıma gələndə aralarında qərar çıxarıram. Allahın qayda-qanunlarını da onlara bildirirəm». 17 Musanın qayınatası ona dedi: «Gördüyün iş yaxşı deyil. 18 Əlbəttə, həm sən, həm də sənin-lə olan xalq üzülərsiniz. Axı bu iş sənin üçün ağırdır, onu təkbaşına edə bilməzsən. 19 İndi sözümə qulaq as, sənə bir məsləhət verim. Qoy Allah sənə yar olsun! Sən bu xalqa görə Allahın hüzurunda dayan və işlərini də Ona çatdır. 20 Onları qayda-qanunlar barəsində xəbərdar et, gedəcəkləri yolu və görəcəkləri işi göstər. 21 Bütün xalq arasından bacarıqlı, Allahdan qorxan, etibarlı, haram qazanca nifrət edən adamları seç. Onları minbaşı, yüzbaşı, əllibaşı, onbaşı təyin et ki, 22 xalqı hər zaman mühakimə etsinlər. Qoy

hər böyük işi sənin yanına gətirsinlər, hər kiçik işə isə özləri hakimlik etsinlər. Beləcə öz yükünü yüngülləşdir. Qoy o adamlar bu yükü sənlə daşısınlar. **23** Əgər belə etsən, Allah da sənə belə əmr etsə, dözə bilərsən. Bütün xalq da razı olub öz yerinə gedər». **24** Musa qayınatası deyən sözlərə qulaq asıb əməl etdi. **25** Bundan sonra Musa İsrail övladları arasından bacarıqlı adamlar seçdi və onlardan xalqa başçı – minbaşılar, yüzbaşılar, əllibaşılar, onbaşılar təyin etdi. **26** Onlar hər vaxt xalqı mühakimə edirdilər. Çətin işləri isə Musanın yanına gətirir, hər kiçik işi isə özləri mühakimə edirdilər. **27** Sonra Musa qayınatasını yola saldı, o da öz ölkəsinə getdi.

19 İsrail övladları Misir torpağından çıxdıqdan sonra üçüncü ayda – yeni ay günü Sina səhrasına gəldilər. **2** Onlar Refidimdən köçüb Sina səhrasına gəldilər. O səhrada İsrail övladları dağın qarşısında düşərgə saldılar. **3** Musa isə dağa – Allahın hüzuruna çıxdı. Rəbb onu dağdan çağırıb dedi: «Yaqub nəslinə, İsrail övladlarına belə söylə: **4** "Misirlilərə nələr etdiyimi, sizi qartal qanadlarında daşıdığım kimi yanıma gətirdiyimi siz özünüz gördünüz. **5** İndi isə əgər sözümə diqqətlə qulaq asıb əhdimə riayət etsəniz, siz bütün xalqlar arasından Mənə məxsus xalq olacaqsınız. Bütün yer üzü Mənimdir; **6** siz isə Mənə xidmət edən kahinlər padşahlığı, müqəddəs millət olacaqsınız". Bu sözləri İsrail övladlarına söylə». **7** Musa gəlib xalqın ağsaqqallarını çağırdı və Rəbbin ona əmr etdiyi hər kəlməni onların qarşısına qoydu. **8** Bütün xalq bir nəfər kimi belə cavab verdi: «Rəbbin bütün söylədiklərinə əməl edəcəyik». Musa xalqın cavabını Rəbbə çatdırdı. **9** Rəbb Musaya dedi: «Budur, Mən sənin yanına qatı buludda gəlirəm, qoy xalq sənin danışdığımı eşidib sənə daim inansın». Musa xalqın sözlərini Rəbbə çatdırdı. **10** Rəbb Musaya dedi: «Xalqın yanına get. Bu gün və sabah onları təqdis et. Qoy paltarlarını da yusunlar. **11** Üçüncü günə hazır olsunlar, çünki üçüncü gün bütün xalqın gözü qarşısında Rəbb Sina dağı üzərinə enəcək. **12** Xalqın ətrafına sərhəd çəkib de: "Özünüzü dağa çıxmaqdan, onun ətəyinə toxunmaqdan gözləyin. Dağa toxunan hər kəs öldürülməlidir. **13** Eləsinə əl vurulmasın, ancaq daşqalaq edilsin ya da oxla vurulsun. İstər heyvan, istərsə də insan, bunların yaşamaq üçün izni yoxdur. Qoç buynuzundan olan şeypur uzun-uzadı çalınanda onlar dağa çıxa bilərlər"». **14** Musa dağdan xalqın yanına endi. O, xalqı təqdis etdi. Onlar paltarlarını yudular. **15** Sonra Musa xalqa dedi: «Üçüncü günə hazır olun, qadınlarla yaxınlıq etməyin». **16** Üçüncü günün səhəri açılanda göy gurultusu, şimşəklər, dağ üzərində qatı bir bulud və çox uca şeypur səsi oldu. Düşərgədə olan bütün xalq titrədi. **17** Allahı qarşılamaq üçün Musa xalqı ordugahdan apardı və onlar dağın ətəyində durdular. **18** Bütün Sina dağı tüstü içində idi, çünki Rəbb onun üzərinə alov içərisində enmişdi. Bütün dağ kürənin verdiyi tüstü kimi tüstülənirdi, bərk titrəyirdi. **19** Şeypur səsi get-gedə ucalırdı. Musa danışırdı və Allah ona səslə cavab verirdi. **20** Rəbb Sina dağı üzərinə, dağın başına endi və Musanı dağın başına çağırdı. Musa oraya qalxdı. **21** Rəbb Musaya dedi: «Düş, xalqa tapşır ki, məbada Rəbbi görmək üçün Onun tərəfində olan sərhədi keçsin, yoxsa çoxları məhv olar. **22** Rəbbə yaxınlaşan kahinlər də özlərini təqdis etsin ki, Rəbb onlara qarşı çıxmasın». **23** Musa Rəbbə dedi: «Xalq Sina dağına çıxmaz, çünki Sən "dağa sərhəd çək və oranı təqdis et" deyə bizə tapşırıq verdin». **24** Rəbb ona dedi: «Düş get. Sən və sənin lə bərabər Harun bura çıxın. Qoy kahinlərlə xalq Rəbbin yanına çıxmaq üçün sərhədi keçməsinlər, yoxsa Rəbb xalqa qarşı çıxar». **25** Musa xalqın yanına enib bunu onlara söylədi.

20 Allah bütün bu sözləri belə söylədi: **2** «Səni Misir torpağından, köləlik diyarından çıxaran Allahın Rəbb Mənəm. **3** Məndən başqa allahların olmasın. **4** Özün üçün heç bir oyma büt, nə yuxarıda – səmada və ya aşağıda – yerdə, nə də yerdən aşağıya yığılan sulardakı şeylərin heç birinin surətini düzəltmə. **5** Belə şeylərə səcdə qılaraq ibadət etmə. Çünki Mən, sənin Allahın Rəbb, qısqanc Allaham. Mənə nifrət edən ataların cəzasını üç-dörd nəslə qədər övladlarına çəkdirərəm. **6** Məni sevib əmrlərimə əməl edənlərin isə minlərlə nəslinə məhəbbət göstərərəm. **7** Allahın Rəbbin adını boş yerə dilinə gətirmə, çünki Rəbb Öz adını boş yerə dilinə gətirəni cəzasız qoymaz. **8** Şənbə gününü yadda saxlayıb təqdis et. **9** Altı gün çalışıb bütün işlərini gör. **10** Lakin yeddinci gün Allahın Rəbbin Şənbə günüdür. Bu gün sən, oğlun, qızın, qulun, qarabaşın, heyvanların, yanında qalan yadelli də heç bir iş görməsin. **11** Çünki altı gün ərzində Rəbb göyləri və yeri, dənizi və kainatdakı hər şeyi yaratdı, yeddinci gün isə istirahət etdi. Bunun üçün Rəbb Şənbə gününə bərəkət verib onu müqəddəs saydı. **12** Ata-anana hörmət et ki, Allahın Rəbbin sənə verdiyi torpaqda ömrün uzun olsun. **13** Qətl etmə. **14** Zina etmə. **15** Oğurluq etmə. **16** Heç kimə qarşı yalandan şahidlik etmə. **17** Heç kimin evinə tamah salma. Heç kimin arvadına, quluna,

qarabaşına, öküzünə, eşşəyinə – heç bir şeyinə tamah salma». **18** Bütün xalq göy gurultusunu, şimşəkləri, şeypur səsini, dağın tüstülənməsini eşidib görəndə qorxub sarsıldı və uzaqda durdu. **19** Musaya dedilər: «Sən bizimlə danış, biz də eşidək. Qoy Allah bizimlə danışmasın, yoxsa ölərik». **20** Musa xalqa dedi: «Qorxmayın, Allah ona görə gəlib ki, sizi sınağa çəksin və siz günah etməmək üçün Onun qorxusu qarşınızda olsun». **21** Xalq uzaqda duranda Musa orada Allahın olduğu qatı qaranlığa yaxınlaşdı. **22** Rəbb Musaya dedi: «İsrail övladlarına belə de: "Siz gördünüz ki, Mən sizinlə göylərdən danışdım. **23** Mənimlə yanaşı olan başqa allahlar düzəltməyin, özünüz üçün qızıldan və gümüşdən allahlar düzəltməyin. **24** Mənim üçün torpaqdan qurbangah düzəldib yandırma və ünsiyyət qurbanları olaraq öz qoyun-keçi və mal-qaranı onun üstündə qurban gətir. Adım çəkilən hər yerdə yanına gəlib sənə bərəkət verəcəyəm. **25** Əgər Mənim üçün daşdan qurbangah düzəltsən, yonma daşdan tikmə, çünki onun üzərində alətlə işləsən, onu murdar edərsən. **26** Ayıbın açılmamaq üçün Mənim qurbangahıma pilləkənlə çıxma".

21 Sən onların qarşısına bu hökmləri qoymalısan: **2** Sizdən biri İbrani qul alarsa, o qul altı il qulluq edib yeddinci il pulu ödəmədən azad olunsun. **3** Əgər qulun tək gəlib, qoy tək də getsin; yox, əgər arvadı vardısa, qoy arvadı ilə getsin. **4** Əgər qul sahibi quluna arvad veribsə və qulun arvadı oğlan yaxud qız doğubsa, arvadla uşaqları ağası üçün qalsın. Qul isə tək getsin. **5** Lakin qul təkidlə: "Ağamı, arvadımla uşaqlarımı sevirəm və azad olmaq istəmirəm" desə, **6** onda qoy qulun ağası onu məbədə – Allahın hüzuruna gətirsin. Qulunu qapıya yaxud qapının yan taxtasına söykəyib qulağını bizlə deşsin. Bu qul ağasına ömürlük qulluq etsin. **7** Bir adam qızını qarabaş olaraq satarsa, qız kişi qullar kimi azad olmasın. **8** Əgər o qız onu özü üçün təyin edən ağasının gözündə pis görünərsə, ağası qızın ödənmə pulunu qəbul edib onu azad etsin; o ağanın qızı yadellilərə satmağa ixtiyarı yoxdur, çünki o qızla xaincəsinə rəftar etdi. **9** Əgər ağa onu oğlu üçün təyin edibsə, onunla adətə görə öz qızı kimi rəftar etməlidir. **10** Əgər o adam ikinci arvad alırsa, birinci arvadını yemək və paltar təminatından və arvadlıq hüququndan məhrum etməsin. **11** Əgər əri bu üç haqqı qadına vermirsə, qoy bu qadın heç nə ödəmədən azad edilsin. **12** Adam vurub öldürən şəxs öldürülməlidir. **13** Lakin o şəxs öldürmək qəsdində olmasa və ölüm Mənim iznimlə olsa, o zaman onun üçün bir yer təyin edərəm ki, oraya pənah gətirsin. **14** Bir adam başqa adamı qəsdən hiylə ilə öldürsə, o adamı hətta Mənim qurbangahımdan götür ki, öldürülsün. **15** Atasını yaxud anasını döyən adam öldürülməlidir. **16** İnsan oğurlayıb satan yaxud saxlayan adam öldürülməlidir. **17** Atasını yaxud anasını söyən adam öldürülməlidir. **18** Adamlar münaqişə edəndə başqa adamın daşla yaxud yumruqla vurduğu bir adam ölməyib yatağa düşərsə və **19** sonra yataqdan qalxıb əl ağacı ilə bayırda gəzərsə, onu vuran adam cəzasız qalsın və yatdığı müddətin əvəzini ödəsin, sağalana qədər ona qayğı göstərsin. **20** Bir adamın dəyənəklə vurduğu qulu yaxud qarabaşı zərbədən ölərsə, o adam cəzalandırılmalıdır. **21** Əgər qul yaxud qarabaş bir-iki gün ərzində ölməsə, ağa cəzalandırılmasın; çünki qul yaxud qarabaş ağanın əmlakıdır. **22** Adamlar dalaşanda bir hamilə qadın ona dəyən zərbədən uşaq salarsa və başqa ziyan ona dəyməsə, o qadının ərinin tələbi ilə təqsirkar adam hakimlərin təyin etdiyi məbləğdə cərimə ödəməlidir. **23** Əgər qadına ziyan dəyibsə, təqsirkar adam can əvəzinə can, **24** göz əvəzinə göz, diş əvəzinə diş, əl əvəzinə əl, ayaq əvəzinə ayaq, **25** yanıq əvəzinə yanıq, yara əvəzinə yara, zədə əvəzinə zədə ödəsin. **26** Ağa qulunun yaxud kənizinin gözünə vurub onu kor edərsə, gözün əvəzinə onu azad etsin. **27** Əgər ağa qulunun yaxud kənizinin dişini sındırsa, dişin əvəzinə qulunu azad etsin. **28** Mal-qaradan olan heyvan kişini yaxud qadını buynuzla vurub öldürərsə, heyvan daşqalaq edilsin; onun əti yeyilməsin, heyvan sahibi isə günahsız sayılsın. **29** Lakin əgər heyvan o vaxta qədər vurağan olub, sahibi isə bundan xəbərdar edilsə də, onun qarşısını almasa və nəticədə heyvan kişini yaxud qadını öldürərsə, heyvan daşqalaq edilsin, sahibi isə öldürülsün. **30** Əgər heyvanın sahibindən ödənmə pulu istənilirsə, o istənilən pulun məbləğini ödəyib canının əvəzini ödəyə bilər. **31** Oğlanı ya qızı buynuzlayan heyvana qarşı eyni hökm işlənsin. **32** Əgər heyvan qulu ya kənizi buynuzu ilə vursa, ağasına otuz şekel gümüş verilsin, heyvan isə daşqalaq olsun. **33** Bir adam quyunu açıb ya da qazdığı quyunun üstünü örtməsə və ora mal-qara yaxud eşşək düşsə, **34** quyunun sahibi zərəri ödəsin; heyvanın dəyərini sahibinə versin, ölən heyvan isə o adama qalsın. **35** Bir adamın mal-qarası başqasının mal-qarasını vurub öldürsə, sahiblər həm sağ qalan heyvanı satıb dəyərini yarı bölməli, həm də ölü heyvanı yarı bölməlidirlər. **36** Amma heyvanın o vaxta qədər vurağan olduğu məlum olanda onun qarşısını

almayan sahibi heyvanın əvəzinə heyvan verib zərəri ödəsin; ölən heyvan isə ona qalmalıdır.

22 Bir adam mal-qara yaxud qoyun-keçidən oğurlayıb kəsər yaxud satarsa, qoy o adam mal-qara əvəzinə beş heyvan, qoyun-keçi əvəzinə dörd heyvan verib zərəri ödəsin. **2** Əgər gecə oğru birinin evinə girərkən yaxalanıb öldürülsə, qoy qanı batsın. **3** Əgər hadisə gün doğandan sonra baş versə, qan tökən müqəssir sayılsın. Oğru zərəri ev yiyəsinə ödəməlidir. Əgər oğrunun zərəri ödəməyə gücü çatmırsa, qoy oğurluğuna görə özü satılsın. **4** Əgər oğurlanan mal-qara, eşşəklər ya qoyun-keçi oğrunun əlində diri tapılsa, qoy oğru zərəri ikiqat ödəsin. **5** Bir adam öz tarlasında yaxud üzüm bağında otardığı heyvanları başqa adamın tarlasına otlamağa buraxarsa, o adam öz tarlasının yaxud üzüm bağının ən yaxşı barından zərəri ödəsin. **6** Alışan od kollara düşüb dərz, əkin yaxud tarlanı məhv edərsə, yanğını yandıran adam zərəri ödəməlidir. **7** Bir adama saxlamağa verilən gümüş yaxud əşya onun evindən oğurlanarsa və oğru tapılarsa, zərəri ikiqat ödəsin. **8** Əgər oğru tapılmasa, evin sahibi Allahın hüzuruna yaxınlaşıb and içsin ki, başqa adamın əmanətinə xəyanət etməyib. **9** Hər hansı itmiş bir əşya – mal-qara, eşşək, qoyun-keçi, paltar barədə "bu mənimdir" deyən iki tərəfin mübahisəli işi Allahın hüzuruna gətirilməlidir; Allahın haqsız çıxardığı adam o birisinə zərəri ikiqat ödəməlidir. **10** Bir adama saxlamağa verilən başqa adamın eşşəyi, mal-qarası, qoyun-keçisi yaxud başqa bir heyvanı heç kəs görmədən ölər, yaralanar yaxud aparılarsa **11** bu adamlar arasında Rəbbin adına içilən and olsun ki, biri o birisinin əmanətinə xəyanət etməyib. Qoy heyvanın sahibi bunu qəbul etsin, ona zərəri ödəməsin. **12** Əgər heyvan həmin adamdan oğurlanıbsa, onu saxlayan adam zərəri sahibinə ödəsin. **13** Əgər heyvanı vəhşi heyvan parçalayıbsa, onu saxlayan adam parçalanan heyvanı sübut kimi sahibinə gətirsin, zərərini isə ödəməsin. **14** Bir adamın borc aldığı heyvan sahibinin yanında olmayanda yaralanar yaxud ölərsə, o adam zərəri ödəməlidir. **15** Əgər heyvanın sahibi yanındadırsa, zərər ödənməməlidir. Əgər heyvan muzdla tutulubsa, zərər muzd haqqına daxil edilir. **16** Bir adam nişanlı olmayan bakirə qızı tovlayıb onunla yaxınlıq edərsə, qıza görə başlıq verib onu özünə arvad etməlidir. **17** Əgər qızın atası onu o adama ərə verməyə qəti razı deyilsə, o adam bakirə qızların başlığına müvafiq məbləğdə pul ödəsin. **18** Cadugər qadın sağ qalmasın. **19** Heyvanlarla cinsi əlaqəyə girən hər kəs öldürülməlidir. **20** Rəbdən başqa digər allahlara qurban gətirən adam tamamilə məhv olunsun. **21** Qərib adama nə haqsızlıq, nə də zülm edin, çünki siz özünüz də Misir ölkəsində qərib idiniz. **22** Heç bir dul qadına və yetimə əziyyət verməyin. **23** Əgər bunlardan birinə əziyyət versəniz və o Mənə fəryad etsə, Mən hökmən fəryadını eşidəcəyəm. **24** Qəzəblənib sizi qılıncdan keçirəcəyəm. Arvadlarınız dul, uşaqlarınız isə yetim qalacaq. **25** Xalqıma, yanında yaşayan kasıba pul borc versəniz, onunla sələmçi kimi rəftar etməyin, üstünə sələm qoymayın. **26** Əgər başqasının paltarını girov alırsınızsa, gün batandan əvvəl ona girovu qaytarın. **27** Çünki bu paltar onun yeganə örtüyü və əyninin geyimidir. Bəs o adam yatanda nə ilə üstünü örtsün? O Mənə fəryad edəndə səsini eşidəcəyəm, çünki Mən lütfkaram. **28** Allaha küfr etmə və xalqın başçısına lənət etmə. **29** Öz məhsulunu və şirə təqdimlərini Mənə gətirməyini gecikdirmə. İlk oğullarını Mənə həsr et. **30** Mal-qaranın və qoyun-keçinin ilk balaları ilə də belə et: yeddi gün onları anaları ilə qoyub, səkkizinci gün Mənə həsr et. **31** Mənim üçün müqəddəs xalq olun. Məhz buna görə də vəhşi heyvanın çöldə parçaladığı heyvanın ətini yeməyin, onu itlərə atın.

23 Boş xəbər gəzdirməyin. Yalançı şahid olmaq üçün haqsız adamla əlbir olmayın. **2** Şər iş görən izdihama qoşulmayın. Məhkəmədə çoxları ilə birləşərək ədaləti təhrif edib yalançı şahid olmayın. **3** Kasıba da məhkəmədə meylini salma. **4** Sən düşməninin azmış buğasına, inəyinə yaxud eşşəyinə rast gəlsən, sahibinə qaytarmalısan. **5** Sənə nifrət edən adamın eşşəyini yükü altında yıxılmış halda görəndə onu tərk etmə; ona kömək et ki, bu yükdən azad olsun. **6** Möhtac olan adamın məhkəmə işində ona qarşı ədaləti təhrif etmə. **7** Yalan işdən uzaq ol. Günahsıza və salehə ölüm hökmü vermə. Çünki Mən haqsıza bəraət qazandırmayacağam. **8** Rüşvət alma, çünki rüşvət gözüaçıqları kor edər, salehlərin sözlərini isə təhrif edər. **9** Qəribə zülm etmə. Siz də qəribliyi hiss etmisiniz, çünki özünüz də Misir ölkəsində qərib idiniz. **10** Altı il torpağınızı əkin və məhsulunu yığın. **11** Yeddinci il ona əl dəyməyin ki, xalqınızdan olan möhtaclar oradan yesin. Onlardan artıq qalanı isə çöl heyvanları yesin. Üzüm və zeytun bağlarınızda da belə hərəkət edin. **12** Altı gün işlərinizi görün, yeddinci gün isə istirahət edin ki, mal-qaranız və eşşəyiniz rahatlansın, evinizdə doğulan qullar və qəriblər də dincəlsin. **13** Mənim sizə söylədiyim hər şeyə riayət edin. Başqa allahların adını çəkməyin, qoy o adlar sizin ağzınızdan heç vaxt çıxmasın. **14**

Mənə ildə üç dəfə bayram edin: **15** Mayasız Çörək bayramını qeyd edin. Mən sizə əmr etdiyim kimi Aviv ayında təyin olunmuş vaxt yeddi gün mayasız çörək yeyin. Çünki Misirdən o ayda çıxdınız. Heç kəs önümə əliboş gəlməsin. **16** Tarladakı əkinin nübarı ilə Biçin bayramını qeyd edin. İlin sonunda işinin bütün məhsulunu tarladan yığıb Yığım bayramını qeyd edin. **17** İldə üç dəfə sizin bütün kişiləriniz Sahibləri Rəbbin hüzuruna gəlsinlər. **18** Mənə gətirilən qurbanın qanını mayalı çörəklə təqdim etməyin. Bayram qurbanımın piyi səhərə qədər qalmasın. **19** Torpağın nübarının ilk hissəsini Allahınız Rəbbin məbədinə gətirin. Oğlağı anasının südündə bişirməyin. **20** Budur, Mən yolda sizi qorumaq və hazırladığım yerə gətirmək üçün qarşınızda bir Mələk göndərirəm. **21** Onun hüzurunda ehtiyatlı olun və səsinə qulaq asın. Ona qarşı üsyan qaldırmayın, O, itaətsizliyinizi bağışlamaz, çünki Mənim adım onun üzərindədir. **22** Əgər Onun səsinə qulaq asıb dediyimə əməl etsəniz, onda Mən sizin düşmənlərinizə düşmən, yağılarınıza isə yağı olacağam. **23** Mələyim qarşınızda gedəcək və sizi Emorluların, Xetlilərin, Perizlilərin, Kənanlıların, Xivlilərin və Yevusluların yanına gətirəcək; Mən onları silib atacağam. **24** Onların allahlarına səcdə etməyin, onlara ibadət etməyin və qaydalarına əməl etməyin. O allahları dağıdıb yox edin, onların daş sütunlarını parça-parça etməlisiniz. **25** Siz isə Allahınız Rəbbə xidmət edin, O da çörəyinizə və suyunuza bərəkət verəcək; sizin daxilinizdən xəstəliyi yox edəcəyəm. **26** Ölkənizdə nə uşaq salan, nə də sonsuz qadın olacaq. Ömrünüzü də uzun edəcəyəm. **27** Öz dəhşətimi qarşınızca göndərirəm. Sizin aralarına getdiyiniz bütün xalqlara qarışıqlıq salacağam və bütün düşmənlərinizin dönüb sizdən qaçmasına bais olacağam. **28** Eşşəkarısını da qarşınızca göndərəcəyəm, o da Xivliləri, Kənanlıları və Xetliləri önünüzdən qovacaq. **29** Lakin bir il ərzində onları önünüzdən qovmayacağam ki, ölkə viranə qalmasın və çöl heyvanları çoxalıb sizin üstünüzə daraşmasın. **30** Yavaş-yavaş onları önünüzdən o vaxtacan qovacağam ki, siz törəyib çoxalaraq ölkənin sahibi olacaqsınız. **31** Qırmızı dənizdən Filiştdənizinə qədər, səhradan Fərat çayına qədər sərhədlərinizi çəkəcəyəm. Ölkənin sakinlərini sizə təslim edəcəyəm, siz isə onları yanınızdan qovarsınız. **32** Nə onlarla, nə də allahları ilə əhd kəsin. **33** Qoymayın ki, onlar ölkənizdə yaşasınlar və sizin Mənə qarşı günah edərək onların allahlarına ibadət etməyinizə bais olsunlar. Bu sizə tələ olacaq».

24 Rəbb Musaya dedi: «Sən, Harun, Nadav, Avihu və İsrail ağsaqqallarından yetmiş nəfər Rəbbin yanına çıxın. Uzaqdan səcdə edin. **2** Sonra yalnız sən, ey Musa, Rəbbin hüzuruna yaxınlaş, o biriləri yaxınlaşmasınlar. Xalq isə sənin lə buraya çıxmasın». **3** Musa gəlib Rəbbin bütün sözlərini və hökmlərini xalqa nəql etdi. Bütün xalq bir səslə cavab verib dedi: «Rəbbin söylədiyi sözlərin hamısına əməl edəcəyik». **4** Musa Rəbbin bütün sözlərini yazdı. O, səhər erkən durub dağın ətəyində qurbangah və İsrailin on iki qəbiləsinə görə on iki sütun qurdu. **5** Sonra Musa İsrailin cavanlarına Rəbbin önündə yandırma qurbanları və ünsiyyət qurbanları olaraq buğalar kəsdirdi. **6** Musa heyvanların qanının yarısını götürüb ləyənlərə tökdü. Qanın o biri yarısını isə qurbangahın üstünə səpdi. **7** O, əhd kitabını əlinə alıb xalqa ucadan oxudu və onlar dedilər: «Rəbbin söylədiyi bütün sözlərə əməl edib qulaq asacağıq!» **8** Sonra Musa qanı götürüb xalqın üstünə səpərək dedi: «Budur bütün bu sözlərə görə Rəbbin sizinlə kəsdiyi əhdin qanı». **9** Bunu edib Musa Harun, Nadav, Avihu və İsrail ağsaqqallarından yetmiş nəfərlə birgə çıxıb, **10** İsrailin Allahını gördülər. Onun ayaqları altında göy yaqutdan döşəməyə bənzər, səmanın özü kimi aydın bir şey var idi. **11** Allah İsrailin başçılarına əl qaldırmadı; onlar Allahı gördülər və yeyib-içdilər. **12** Rəbb Musaya dedi: «Mənim yanıma dağa çıx və orada dur; xalqı öyrətmək üçün qanunu və əmrləri yazdığım daş lövhələri sənə verim». **13** Musa köməkçisi Yeşua ilə Allahın dağına çıxmaq üçün qalxdı. **14** Ağsaqqallara isə dedi: «Biz geri qayıdanadək burada gözləyin. Budur, Harun və Xur yanınızdadır; kimin nə çətin işi varsa, onların yanına gedə bilər». **15** Musa bunu deyəndən sonra dağa çıxdı. Bulud dağı bürüdü. **16** Rəbbin izzəti Sina dağının üstündə məskən saldı. Bulud onu altı gün bürüdü. Yeddinci gün Rəbb Musanı buludun içindən çağırdı. **17** Rəbbin izzəti İsrail övladlarının gözündə dağın başında yandırıb-yaxan alov kimi görünürdü. **18** Musa buludun içinə girib dağa çıxdı və qırx gün-qırx gecə dağda qaldı.

25 Rəbb Musaya dedi: **2** «Mənə ianələr gətirmək barədə İsrail övladlarına belə söylə: könlü istəyən hər bir adamdan ianəni qəbul edin. **3** Onlardan qəbul edəcəyiniz ianələr budur: qızıl, gümüş, tunc, **4** bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplik, incə kətan, keçi yunu, **5** qırmızı boyanmış qoç dəriləri, suiti dəriləri, əbrişim ağacı, **6** çıraq üçün zeytun yağı, məsh yağı və ətirli buxur üçün ətriyyatlar, **7** efodla döşlüyün

üstünə taxılan damarlı əqiq və sağanaq daşları. 8 Mənim üçün Müqəddəs məkan düzəltsinlər ki, aralarında məskunlaşım. 9 Mənim məskənimi və onun bütün avadanlığını göstərdiyim nümunələrə görə düzəldin. 10 Qoy əbrişim ağacından sandıq düzəltsinlər: uzunluğu iki qulac yarım, eni qulac yarım, hündürlüyü qulac yarım olsun. 11 Onu içəridən və bayırdan xalis qızılla ört, ətrafına qızıl zolaq qoy. 12 Sandıq üçün dörd tökmə qızıl halqa düzəlt və onları onun dörd ayağına, iki halqanı bir yanına, iki halqanı isə o biri yanına bərkit. 13 Əbrişim ağacından şüvüllər düzəlt və üzərini qızılla ört. 14 Sandığı daşımaq üçün şüvülləri sandığın yanlarındakı halqalara keçir. 15 Şüvüllər sandığın halqalarında qalıb oradan ayrılmasın. 16 Sənə verəcəyim şəhadət lövhələrini sandığın içinə qoy. 17 Xalis qızıldan kəffarə qapağını düzəlt. Qoy uzunluğu iki qulac yarım, eni isə qulac yarım olsun. 18 Kəffarə qapağının hər iki ucu üçün yastılanmış qızıldan iki keruv düzəlt. 19 Bir keruv qapağın bir ucunda, o birisi isə o biri ucunda olaraq qapağın iki ucunda olan keruvlar düzəlt ki, onunla bir hissədən olsun. 20 Keruvlar yuxarıya açılmış qanadları ilə kəffarə qapağını örtsünlər. Keruvların üzləri bir-birinə qarşı qapağa doğru olsun. 21 Kəffarə qapağını sandığın üstünə qoy; sənə verəcəyim şəhadət lövhələrini isə sandığın içinə qoy. 22 Orada kəffarə qapağının üzərində, Şəhadət sandığının üstündəki iki keruv arasında sənin lə görüşəcəyəm və İsrail övladları üçün sənə əmr edəcəyim hər şeyi söyləyəcəyəm. 23 Əbrişim ağacından bir masa düzəlt: uzunluğu iki qulac, eni bir qulac, hündürlüyü isə qulac yarım olsun. 24 Onu xalis qızılla ört. Ətrafına qızıl zolaq qoy. 25 Ətrafında eni bir ovuc olan yan lövhələri düzəlt. Yan lövhələrin ətrafına da qızıl zolaq qoy. 26 Masa üçün dörd qızıl halqa düzəlt, halqaları onun dörd küncünə, dörd ayağına bərkit. 27 Halqalar yan lövhələrə yaxın olaraq masanı aparan şüvüllərin keçdiyi yerlər olsun. 28 Şüvülləri əbrişim ağacından düzəlt və onları qızılla ört; masa onların vasitəsi ilə aparılsın. 29 Masa üçün xalis qızıldan sinilər və nimçələr, içmə təqdimlərini tökmək üçün dolçalar və piyalələr düzəlt. 30 Daima Mənim hüzurumda masanın üstünə təqdis çörəkləri qoy. 31 Xalis qızıldan bir çıraqdan düzəlt. Bu çıraqdan yastılanmış qızıldan olmalıdır. Altlığı, gövdəsi, kasacıqları, qönçələri və gülləri onunla bir hissədən olsun. 32 Çıraqdanın yanlarından altı budaq – onun bir yanından üç budaq, o biri yanından da üç budaq çıxsın. 33 Hər bir budağında badam çiçəyinə bənzər üç kasacıq, qönçə və gül olsun. 34 Çıraqdanın gövdəsində isə badam çiçəyinə bənzər dörd kasacıq, qönçə və gül olsun. 35 Çıraqdanın gövdəsindən çıxan altı budağın bir cütünün altında bir qönçə, o biri cütünün altında bir qönçə, o birinin də altında bir qönçə olsun. 36 Qönçələr və budaqlar onunla bir hissədən ibarət olsun; hamısı eyni hissədən, yastılanmış xalis qızıldan olsun. 37 Onun üçün yeddi çıraq düzəlt və çıraqları onun üstünə qoy ki, qabaq tərəfinə işıq salsın. 38 Maşaları və xəkəndazları da xalis qızıldan olsun. 39 Çıraqdan və onun bütün avadanlığı bir talant xalis qızıldan düzəldilsin. 40 Dağda sənə göstərilən nümunəyə görə bunların hamısını ehtiyatla düzəlt.

26 Müqəddəs məskəni on pərdədən düzəlt. Pərdələri nəfis toxunmuş incə kətandan, bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən, üstünü isə keruvlar şəklində naxışla düzəlt. 2 Hər pərdənin uzunluğu iyirmi səkkiz qulac, eni isə dörd qulac olsun. Qoy bütün pərdələr bir ölçüdə olsun. 3 Pərdələrdən beşi bir-birinə birləşdirilsin, digər beşi də bir-birinə birləşdirilsin. 4 Bir birləşmənin ucunda olan pərdənin kənarında bənövşəyi ilgəklər düzəlt, o biri birləşmənin ucunda olan pərdənin kənarında da eyni şəkildə ilgəklər düzəlt. 5 Bir pərdəyə əlli ilgək, o biri birləşmədəki pərdənin kənarında onlara uyğun gələn əlli ilgək düzəlt. 6 Qızıldan əlli bənd düzəlt. Bəndlərlə pərdələri bərkit və çadırı birləşdir ki, məskən bütöv olsun. 7 Məskəni örtən çadır üçün keçi yunundan on bir ədəd pərdə düzəlt. 8 Hər pərdənin uzunluğu otuz qulac, eni isə dörd qulac olsun. On bir pərdə bir ölçüdə olsun. 9 Beş pərdəni ayrıca və altı pərdəni ayrıca birləşdir. Altıncı pərdəni isə çadırın qabaq tərəfindən qatla. 10 Bir birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarında əlli ilgək, o biri birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarında da əlli ilgək düzəlt. 11 Tuncdan əlli bənd düzəlt; bəndləri ilgəklərə tax və çadırı birləşdir ki, o bütöv olsun. 12 Çadırın pərdələrindən artıq qalan pərdənin yarısını məskənin arxa tərəfindən salla. 13 Çadırın pərdələrinin uzunluğunun hər iki ucunda artıq qalan bir qulac parça məskəni örtmək üçün onun hər iki tərəfindən sallansın. 14 Çadır üçün qırmızı boyanmış qoç dərilərindən bir pərdə və onun üstündə suiti dərilərindən bir pərdə düzəlt. 15 Müqəddəs məskən üçün əbrişim ağacından dik duran çərçivələr düzəlt. 16 Hər çərçivənin uzunluğu on qulac, eni isə qulac yarım olsun. 17 Hər çərçivənin üstündə iki bir-birinə bağlanan zivana olsun; məskənin bütün çərçivələrini belə düzəlt. 18 Məskənin cənub tərəfi üçün iyirmi çərçivə 19 və onların altına qoyulacaq qırx gümüş altlıq düzəlt; hər çərçivənin altında

iki zivanası üçün iki altlıq olsun. 20 Məskənin şimal tərəfi üçün də iyirmi çərçivə 21 və qırx gümüş altlıq, hər çərçivənin altında iki altlıq olsun. 22 Məskənin qərbə doğru arxası üçün altı çərçivə düzəlt. 23 Məskənin arxa küncləri üçün isə iki çərçivə düzəlt ki, 24 bunlar aşağıda birləşib yuxarıda bir halqaya taxılsın; hər iki künc üçün elə iki çərçivə olsun. 25 Bu səkkiz çərçivə üçün on altı gümüş altlıq, hər çərçivənin altında iki altlıq olsun. 26 Əbrişim ağacından şüvüllər düzəlt: məskənin hər iki tərəfindəki çərçivələri üçün beş şüvül, 27 məskənin qərbə doğru arxa tərəfdəki çərçivələri üçün də beş şüvül olsun. 28 Orta şüvül çərçivələrin ortasından bir ucdan o biri uca qədər uzansın. 29 Çərçivələri qızılla ört; şüvüllərin keçdiyi halqaları qızıldan düzəlt; şüvülləri də qızılla ört. 30 Dağda sənə göstərilən layihəyə görə müqəddəs məskəni qur. 31 Pərdəni bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan, üstünü isə keruvlar şəklində naxışla düzəlt. 32 Onu dörd dirək üstündə as; hər dirək qızılla örtülmüş əbrişim ağacından olsun. Üstündə qızıl qarmaqları olsun və dörd gümüş altlıq üstündə dursun. 33 Pərdəni bəndlərdən as və Şəhadət sandığını oraya, pərdənin arxasına gətir. Bu pərdə Müqəddəs yerlə Ən Müqəddəs yeri ayırsın. 34 Ən Müqəddəs yerdə Şəhadət sandığının üstünə kəffarə qapağını tax. 35 Masanı pərdənin bayır tərəfinə, çıraqdanı masanın qarşısına – məskənin cənub tərəfinə, masanı isə şimal tərəfinə qoy. 36 Hüzur çadırının girişi üçün arakəsməni bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan, naxış tikməsi ilə düzəlt. 37 Bu arakəsmə üçün də əbrişim ağacından beş dirək düzəlt və üstünü qızılla ört; üstündə qızıl qarmaqlar olsun və onlar üçün tuncdan beş altlıq tök.

27 Qurbangahı əbrişim ağacından düzəlt. Qoy dördbucaq şəklində olub uzunluğu beş qulac, eni də beş qulac, hündürlüyü isə üç qulac olsun. 2 Qurbangahın dörd küncündən onunla bir hissədən olan dörd buynuz düzəlt. Qurbangahın üstünü tuncla ört. 3 Oranın kül qablarını, kürəklərini, ləyənlərini, çəngəllərini, xəkəndazlarını – bütün avadanlığını tuncdan düzəlt. 4 Qurbangah üçün tuncdan torlu şəbəkə düzəlt. Torun dörd bucağında tuncdan dörd halqa düzəlt. 5 Onu qurbangahın kənarından aşağıya qoy ki, şəbəkə onun yarısına qədər yetişsin. 6 Qurbangah üçün əbrişim ağacından şüvüllər düzəlt və üstünü tuncla ört. 7 Şüvülləri halqalara tax ki, onlar qurbangahı aparan zaman onun hər iki yanında olsun. 8 Qurbangahın içi boş və taxtadan olsun. Dağda sənə göstərdiyim kimi onu düzəlt. 9 Müqəddəs məskənin həyətini düzəlt. Həyətin cənub tərəfində bir tərəf üçün uzunluğu yüz qulac olan pərdələr nəfis toxunmuş incə kətandan olsun. 10 Onların iyirmi dirəyi və iyirmi altlığı tuncdan, dirəklərin qarmaqları və bəndləri isə gümüşdən olsun. 11 Şimal tərəfi üçün də uzunluğu yüz qulac pərdə olsun; onların iyirmi dirəyi və iyirmi altlığı tuncdan, dirəklərin qarmaqları və bəndləri isə gümüşdən olsun. 12 Qərb tərəfində uzunluğu həyətin eni qədər əlli qulac pərdələr olsun. Onlar üçün on dirək və on altlıq düzəlt. 13 Şərq tərəfində də həyətin eni əlli qulac olsun. 14 Darvazanın bir tərəfi üçün üç dirəyi və üç altlığı olan uzunluğu on beş qulac pərdələr olsun. 15 O biri tərəf üçün də üç dirəyi və üç altlığı olan uzunluğu on beş qulac pərdələr olsun. 16 Həyətin darvazası üçün uzunluğu iyirmi qulac olan bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan naxış tikməli arakəsmə, onun dörd dirəyi və dörd altlığı olsun. 17 Həyətin bütün ətraf dirəkləri gümüşlə bəndlənsin; onların gümüş qarmaqları və tunc altlıqları olsun. 18 Həyətin uzunluğu yüz qulac və eni hər yerdə əlli qulac olsun; nəfis toxunmuş incə kətandan olan pərdənin hündürlüyü isə beş qulac, altlıqları da tuncdan olsun. 19 Müqəddəs məskənin ibadəti üçün işlənən bütün avadanlığı, onun bütün payaları kimi həyətin bütün payaları da tuncdan olsun. 20 Sən İsrail övladlarına əmr et ki, işıq yandırmaq üçün sənə zeytundan çəkilmiş xalis yağ gətirsinlər. Bu yağdan çıraqlar daima 21 Hüzur çadırında, Şəhadət sandığının qarşısındakı pərdənin bayır tərəfində yansın. Harunla oğulları onu hər axşam Rəbbin hüzurunda yandırıb səhərə qədər nəzarət etsinlər. Qoy bu, nəsildən-nəslə İsrail övladları üçün əbədi qayda olsun.

28 Sən isə qardaşın Harunu və onun oğulları Nadavı, Avihunu, Eleazarı və İtamarı İsrail övladlarının arasından yanına gətir ki, onlar Mənə kahinlik etsin. 2 Qardaşın Haruna izzət və gözəllik üçün müqəddəs geyimlər hazırla. 3 Sən də hikmət ruhu ilə doldurduğum bütün məharətli ustalara Harunun təqdis olunması üçün ona geyimlərin hazırlamasını tapşır ki, o Mənə kahinlik etsin. 4 Onların hazırlayacağı geyimlər bunlardır: döşlük, efod, üst cübbə, dama-dama xirqə, çalma və qurşaq. Bu müqəddəs geyimləri qardaşın Haruna və oğullarına hazırlasınlar ki, Mənə kahinlik etsinlər. 5 Qoy geyimləri hazırlayanlar qızıl, bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplik və incə kətan götürsünlər. 6 Efodu qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş

incə kətandan naxışla düzəltsinlər. **7** Hər iki ucunu bir-birinə bağlayan iki çiyinlik olsun ki, o bərkidilsin. **8** Efodun üstündəki kəmər eyni hissədən olsun. O da qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplik və nəfis toxunmuş incə kətandan olsun. **9** İki ədəd damarlı əqiq daşı götür və üstündə İsrailin oğullarının adlarını həkk et. **10** Onların doğulma sırası ilə bir daşın üstündə altı ad, o birisinin üstündə qalan altı adı, **11** həkkakın işi olan möhür oyması kimi iki daş üstündə İsrailin oğullarının adlarını həkk et. Bunları hörmə qızıl sağanaqlara salıb, **12** bu iki daşı efodun çiyinliklərinə tax. Bunlar İsrailin oğullarının xatirə daşlarıdır; Harun onların adlarını Rəbbin önündə iki çiynində xatirə kimi gəzdirəcək. **13** Hörmə qızıldan sağanaqlar düzəlt, **14** xalis qızıldan iki ipə bənzər burma zəncir düzəlt; burma zəncirləri sağanaqlara tax. **15** Hökm döşlüyünü efod kimi naxışlı düzəlt. Onu qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan düzəlt. **16** Döşlük ikiqat, dördbucaq şəklində olub uzunluğu bir qarış, eni də bir qarış olsun. **17** Üstündəki bir çərçivəyə dörd sıra daş tax. Birinci sıra yaqut, topaz, zümrüd **18** ikinci sıra firuzə, göy yaqut və almaz, **19** üçüncü sıra sirkon, əqiq və ametist, **20** dördüncü sıra sarı yaqut, damarlı əqiq və yəşəm daşı olsun. Bu daşlar hörmə qızıl sağanaqlara taxılsın. **21** Daşlar İsrailin oğullarının adlarına görə on iki dənə olsun; hər daş on iki qəbilədən birinin adının oyma möhürü olsun. **22** Döşlük üçün xalis qızıldan ipəbənzər burma zəncirlər qayır. **23** Döşlük üçün iki qızıl halqa düzəlt və onları döşlüyün iki ucuna tax. **24** İki qızıl ipi döşlüyün uclarındakı iki halqaya tax. **25** İplərin o biri uclarını iki hörmə sağanağa taxıb efodun çiyinliklərinin qabaq tərəfinə bağla. **26** Yenə də iki qızıl halqa düzəlt və onları döşlüyün iki ucuna, efodla yanaşı iç qatına tax. **27** Digər iki qızıl halqa düzəlt və onu efodun çiyinliklərinin qabaq tərəfinə, aşağıya, efodun kəməri ilə birləşmə üzərinə bərkit. **28** Döşlük halqaları ilə efodun halqalarına bənövşəyi qaytanla bağlanıb efodun kəmərinin üzərinə bərkidilsin ki, döşlük efoddan sallanmasın. **29** Harun Müqəddəs yerə daxil olduğu zaman Rəbbin önündə daima xatirə olaraq İsrailin oğullarının adlarını hökm döşlüyündə, ürəyinin üstündə daşıyacaq. **30** Urim və Tummimi də hökm döşlüyünə qoy ki, Rəbbin hüzuruna daxil olduğu zaman onlar da ürəyinin üstündə olsun. Beləcə Harun İsrail övladlarının hökmünü Rəbbin hüzurunda daima ürəyinin üstündə daşıyacaq. **31** Efodun cübbəsini büsbütün bənövşəyi iplikdən tik. **32** Ortasında baş keçirmək üçün yer olsun. Onun kənarında cırılmamaq üçün yaxa toxunsun. **33** Cübbənin ətəyinin ətrafına bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən narlar və zınqırovlar düz: **34** cübbənin ətəyi boyunca ətrafında qızıl zınqırov və nar sıra ilə düzülsün. **35** Qoy cübbə Harun xidmət etdiyi zaman əynində olsun. Verdiyi səs də onun Müqəddəs yerə – Rəbbin hüzuruna girib-çıxdığı zaman eşidilsin ki, o ölməsin. **36** Xalis qızıldan bir lövhəcik düzəlt və onun üzərində möhür oyması olaraq "Rəbbə həsr edilmiş" yazısını həkk et. **37** Onu bənövşəyi qaytanla çalmanın üstünə – qabaq tərəfinə tik. **38** Beləcə lövhəcik Harunun alnının üstündə olsun. İsrail övladlarının təqdis etdikləri bütün müqəddəs hədiyyələrin Rəbbin qarşısında məqbul olub-olmamasının məsuliyyətini Harun daşıyacaq. Buna görə də qoy lövhəcik həmişə Harunun alnında olsun. **39** Xirqəni incə kətandan dama-dama hör. Çalmanı da incə kətandan düzəlt. Qurşağın üzərinə naxış tikib düzəlt. **40** Harunun oğullarına izzət və gözəllik üçün xirqələr, qurşaqlar və papaqlar düzəlt. **41** Bunları qardaşın Harunla oğullarına geyindirib onları məsh et, vəzifəyə qoy və Mənə kahinlik etmək üçün təqdis et. **42** Beldən buda qədər lüt bədənlərini örtən kətan alt paltarları tik. **43** Bunları Harunla oğulları Müqəddəs yerdə xidmət etmək üçün Hüzur çadırına daxil olanda yaxud qurbangaha yaxınlaşanda cəza çəkib ölməmək üçün geyəcəklər. Bu, Harunla övladlarına əbədi qayda olsun.

29 Mənə kahinlik etmək üçün onları bu qaydada təqdis et. Qüsursuz bir buğa və iki qoç götür. **2** Mayasız çörəkləri, zeytun yağı ilə yoğrulmuş mayasız kökələri və üstünə zeytun yağı sürtülmüş mayasız qoğalları narın buğda unundan hazırla. **3** Onları bir səbətin içinə qoy, buğa və iki qoçla birgə təqdim et. **4** Sonra Harunla oğullarını Hüzur çadırının girişinə gətir və onları su ilə yuyundur. **5** Geyimlərini götürüb Harunun əyninə xirqəni, efod cübbəsini, efodu və döşlüyü geyindir və efodun kəmərini belinə bağla. **6** Onun başına çalmanı, çalmaya da müqəddəslik tacını qoy. **7** Məsh yağını götürüb Harunun başına tök və onu məsh et. **8** Sonra oğullarını gətir və onlara xirqələr geyindir. **9** Haruna və onun oğullarının belinə qurşaq bağla və başlarına papaq qoy. Əbədi qaydaya görə kahinlik onların olsun. Beləcə Harunla oğullarını vəzifəyə qoy. **10** Sonra Hüzur çadırının önünə buğanı gətir. Qoy Harunla oğulları əllərini buğanın başına qoysunlar. **11** Buğanı Rəbbin önündə, Hüzur çadırının girişində kəs. **12** Buğanın qanından götür və barmağınla qurbangahın buynuzlarına çək. Qanın qalan hissəsini isə qurbangahın altlığına tök.

13 Heyvanın içalatını örtən bütün piyi, qaraciyərin
quyruğa bənzər hissəsini, hər iki böyrəyini və
üstündəki piyi qurbangahda tüstülədib yandır. 14
Buğanın ətini, dərisini və bağırsağını düşərgənin
kənarında yandır. Bu, günah qurbanıdır. 15 Bir
qoç da götür; qoy Harunla oğulları əllərini qoçun
başına qoysunlar. 16 Sonra qoçu kəs, qanını
götür və onu qurbangahın hər tərəfinə səp. 17
Qoçu parça-parça doğra, içalatını və budlarını
yuyub, tikələrinin və başının üstünə qoy. 18
Bütün qoçu qurbangahda tüstülədib yandır. Bu,
Rəbb üçün yandırma qurbanı, Onun xoşuna gələn
ətir – yandırma təqdimidir. 19 Sən o biri qoçu
da götür, Harunla oğulları əllərini onun başına
qoysunlar. 20 Sonra qoçu kəs; qanından bir
az götürüb Harunun sağ qulağının mərcəyinə,
oğullarının sağ qulaq mərcəklərinə, onların sağ
əllərinin və sağ ayaqlarının baş barmaqlarına
çək. Qoçun qanını qurbangahın hər tərəfinə səp.
21 Qurbangahdakı qandan və məsh yağından
götürüb Haruna və onun geyimlərinə, oğullarına
və onların geyimlərinə çilə. Beləcə Harun və
onun geyimləri, oğulları və onların geyimləri
təqdis olunsun. 22 Sonra qoçun piyini, quyruğunu,
içalatını örtən piyi, qaraciyərinin quyruğa bənzər
hissəsini, hər iki böyrəyini, üstündəki piyi və sağ
budunu götür. Çünki bu təqdis qoçudur. 23 Rəbbin
önündə olan mayasız çörəklər səbətindən bir yastı
çörək kökəsi, bir zeytun yağı ilə yoğrulmuş çörək
kökəsi və bir qoğal götür. 24 Bunların hamısını
Rəbbin hüzurunda yellədərək təqdim etmək üçün
Harunun və onun oğullarının əllərinə qoy. 25
Sonra bu şeyləri əllərindən alıb qurbangahda
yandırma qurbanı ilə tüstülədib yandır. Bu, Rəbbin
hüzurunda Onun xoşuna gələn ətir – yandırma
təqdimidir. 26 Harunun təqdis qurbanı olan
qoçdan döş ətini götürüb Rəbbin hüzurunda
yellədərək təqdim et. Bu sənin payındır. 27 Harunla
oğullarının təqdis qurbanı olan qoçdan yellədilən
döş ətini və qaldırılan budu təqdis et. 28 Bu
qaldırılan pay Harunla övladlarının İsraillilərdən
gələn əbədi pay olsun. Bu da İsrail övladlarının
ünsiyyət qurbanlarından Rəbbə qaldırılan pay
olsun. 29 Harunun müqəddəs geyimləri özündən
sonra oğullarına qalsın ki, onları geyərək məsh
olunub vəzifəyə qoyulsunlar. 30 Onun yerinə kahin
olub Müqəddəs yerdə xidmət etmək üçün Hüzur
çadırına daxil olan oğlu yeddi gün o geyimləri
geysin. 31 Təqdis qurbanı olan qoçun ətini götür
və müqəddəs bir yerdə qaynat. 32 Harunla oğulları
o qoçun ətini və səbətdə olan çörəyi Hüzur
çadırının girişində yesinlər. 33 Özlərini vəzifəyə
qoyub təqdis edəndə günahlarının kəffarə olması
üçün istifadə edilən bu şeyləri onlar yesin; amma
yad adamlar bunları yeməsin, çünki bu şeylər
müqəddəsdir. 34 Əgər təqdis qurbanının ətindən və
çörəkdən səhərə qədər qalarsa, qalığını yandır; bu
şeylər yeyilməz, çünki müqəddəsdir. 35 Mən sənə
necə əmr etmişəmsə, o cür də Harunla oğulları
üçün et. Onların vəzifəyə keçmə vaxtını yeddi
gün davam etdir. 36 Hər gün kəffarə üçün günah
qurbanı olaraq bir buğa gətir. Qurbangah üçün
kəffarə edərək onu pak et və təqdis etmək üçün
məsh et. 37 Yeddi gün ərzində qurbangah üçün
kəffarə edərək onu təqdis et. Sonra qurbangah
ən müqəddəs sayılacaq və ona toxunan hər
şey müqəddəs olacaq. 38 Daimi olaraq hər gün
qurbangah üzərində birillik iki toğlu gətir. 39
Toğlunun birini səhər, digərini isə axşamçağı
təqdim et. 40 Birinci toğlu ilə birlikdə dörddə bir
hin zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda bir efa narın un
və içmə təqdimi olaraq dörddə bir hin şərab gətir.
41 Axşamçağı təqdim etdiyin o biri toğlu ilə səhərki
kimi taxıl təqdimi və içmə təqdimi gətir. Bu,
Rəbbin xoşuna gələn ətirli təqdimdir. 42 Bu sizin
üçün nəsildən-nəslə Hüzur çadırının girişində,
Rəbbin önündə daimi yandırma qurbanı olacaq.
Mən orada sizinlə görüşüb, səninlə danışacağam.
43 Orada Mən İsrail övladları ilə görüşəcəyəm;
Hüzur çadırı Mənim izzətimlə təqdis olunacaq.
44 Mən Hüzur çadırını və qurbangahı təqdis
edəcəyəm; Harunla oğullarını da təqdis edəcəyəm
ki, Mənə kahinlik etsinlər. 45 İsrail övladları
arasında məskunlaşacağam və onların Allahı
olacağam. 46 Onlar da biləcəklər ki, aralarında
məskunlaşmaq üçün onları Misir torpağından
çıxaran Allahı Rəbb Mənəm, onların Allahı Rəbb
Mənəm.

30 Əbrişim ağacından buxur yandırmaq üçün
qurbangah düzəlt. 2 Qoy uzunluğu bir
qulac eni də bir qulac, hündürlüyü isə iki qulac
olsun, buynuzları onunla bir hissədən olsun. 3
Onun üzərini, hər yanını və buynuzlarını xalis
qızılla ört və ətrafına qızıl zolaq qoy. 4 Onun
üçün iki qızıl halqa düzəlt; qarşı-qarşıya olan
iki yanda, zolağın altında düzəlt. Bu onu aparan
şüvüllərin keçdiyi yerlər olsun. 5 Şüvülləri əbrişim
ağacından düzəlt və qızılla ört. 6 Bu qurbangahı
Şəhadət sandığının qarşısında olan pərdənin
önünə – Mənim səninlə görüşəcəyim yerə, kəffarə
qapağının önünə qoy. 7 Harun qurbangahda ətirli
buxur yandırsın. Həm səhər çıraqları hazırladığı
zaman, 8 həm də axşamçağı çıraqları yandırdığı
zaman onu yandırsın. Bu sizin üçün nəsildən-
nəslə Rəbbin önündə daimi buxur təqdimidir.
9 Onun üstündə nə yad buxur, nə yandırma

qurbanı, nə də taxıl təqdimi gətirin; içmə təqdimi də tökməyin. **10** İldə bir dəfə Harun günah üçün kəffarə qurbanının qanını qurbangahın buynuzlarına çəkərək qurbangah üçün kəffarə etsin. Nəsildən-nəslə, ildən-ilə bir dəfə belə etsin. Qurbangah Rəbb üçün ən müqəddəsdir». **11** Rəbb Musaya belə dedi: **12** «İsrail övladlarını siyahıya aldığın zaman sayılan hər bir adam öz həyatının əvəzini Rəbbə versin ki, sayıldıqlarına görə aralarında bəla olmasın. **13** Sayılmış adamlara daxil olan hər kəs yarım şekel gümüş versin. Bu, iyirmi geradan ibarət olan Müqəddəs yerdəki şekelə görə sayılsın. Bu yarım şekel Rəbbin payıdır. **14** İyirmi və ondan yuxarı yaşda sayılmış adamlar arasından hər bir kişi bu payı Rəbbə versin. **15** Həyatlarınızı kəffarə etmək üçün Rəbbin payını verəndə varlı yarım şekeldən çox, kasıb yarım şekeldən əskik verməsin. **16** Bu kəffarə pulunu İsrail övladlarından götürüb Hüzur çadırının ibadəti üçün təyin et. Bu, həyatlarınızı kəffarə etmək üçün Rəbbin önündə İsrail övladlarının xatirəsi olacaq». **17** Rəbb Musaya belə dedi: **18** «Yuyunmaq üçün bir tunc ləyən düzəlt. Qoy altlığı da tuncdan olsun. Onu Hüzur çadırı ilə qurbangahın arasına qoy, içini də su ilə doldur ki, **19** Harunla oğulları əl-ayaqlarını o su ilə yusunlar. **20** Onlar Hüzur çadırına daxil olduğu zaman su ilə yuyunsunlar, yoxsa öləcəklər. Xidmət etmək və Rəbb üçün yandırma təqdimi tüstülədib yandırmaq üçün qurbangaha yaxınlaşanda da **21** əl-ayaqlarını yusunlar, yoxsa öləcəklər. Bu, Harunla övladları üçün nəsildən-nəslə əbədi qayda olsun». **22** Rəbb Musaya dedi: **23** «Bu gözəl ətriyyatlardan götür: beş yüz şekel duru mirra, onun yarısı qədər iki yüz əlli şekel ətirli darçın, iki yüz əlli şekel ətirli qamış **24** və beş yüz şekel Çin darçını, hər şey Müqəddəs yerdəki şekelə görə sayılsın; həm də bir hin zeytun yağı. **25** Bunların hamısından müqəddəs məsh yağı hazırla; bu ətriyyatçının tərtib etdiyi ətriyyat, müqəddəs məsh yağı olacaq. **26** Həmin yağla bunları məsh et: Hüzur çadırını, Şəhadət sandığını, **27** masanı və onun bütün ləvazimatını, çıraqdanı və onun əşyalarını, buxur qurbangahını, **28** yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahı və onun bütün avadanlığını, tunc ləyəni və onun altlığını. **29** Beləcə bu şeyləri təqdis et ki, ən müqəddəs olsunlar; onlara toxunan hər şey müqəddəs olacaq. **30** Harunla oğullarını da məsh edərək təqdis et ki, Mənə kahinlik etsinlər. **31** İsrail övladlarına belə de: "Bu sizin üçün nəsildən-nəslə Mənə müqəddəs məsh yağı olacaq. **32** Bu yağ insan bədənlərinə tökülməsin. Tərkibinə görə ona bənzər heç nə hazırlamayın. Bu yağ müqəddəsdir, onu müqəddəs sayın. **33** Ona bənzərini düzəldən yaxud onu kənar şəxsin üzərinə tökən hər kəs xalqı arasından qovulsun"». **34** Sonra Rəbb Musaya dedi: «Bu ətirli maddələrdən götür: balzam, onika, ilan kölgəsi, xalis kündür; hər şey eyni miqdarda olsun. **35** Bunların hamısından buxur hazırla; ətriyyatçının düzəltdiyi bu qatışıq duzlanmış, təmiz və müqəddəs olsun. **36** Ondan bir qədərini narın döy və Mənim səninlə görüşəcəyim yer olan Hüzur çadırında Şəhadət sandığının önünə qoy. Bu sizin üçün ən müqəddəs olsun. **37** Hazırladığın buxurun tərkibinə görə özünüz üçün buxur hazırlamayın; bunu Rəbb üçün müqəddəs sayın. **38** Ona bənzər olan ətir vurmaq üçün hazırlayan hər kəs xalqın arasından qovulsun».

31 Rəbb Musaya dedi: **2** «Bax Yəhuda qəbiləsindən Xur oğlu Uri oğlu Besaleli adı ilə çağırıb, **3** onu Allahın Ruhu ilə hikmət, dərrakə, bilik və hər cür məharətlə doldurmuşam ki, **4** qızıl, gümüş və tuncla işləməyi bacarsın, **5** daş-qaş yonsun, ağac oysun, hər cür məharət göstərə bilsin. **6** Mən də Dan qəbiləsində olan Axisamak oğlu Oholiavı ona köməkçi təyin etmişəm. Hər müdrik adamın ürəyinə hikmət qoymuşam ki, Mən sənə necə əmr etmişəm, belə də etsinlər: **7** Hüzur çadırını, Şəhadət sandığını və üstündəki kəffarə qapağını, çadırın bütün avadanlığını, **8** masanı və onun ləvazimatını, xalis qızıldan çıraqdanı və onun bütün əşyalarını, buxur qurbangahını, **9** yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahı və onun bütün avadanlığını, ləyəni və onun altlığını, **10** toxunmuş geyimləri – kahin Harunun müqəddəs geyimlərini və oğullarının kahinlik etmək üçün geyimlərini, **11** məsh yağını, Müqəddəs yer üçün ətirli buxuru Mən sənə necə əmr etmişəmsə, qoy o cür də düzəltsinlər». **12** Rəbb Musaya dedi: **13** «Sən İsrail övladlarına belə söylə: "Mənim Şənbə günlərimə riayət edin. Çünki bu Mənimlə sizin aranızda nəsildən-nəslə onu bilmək üçün bir əlamətdir ki, sizi təqdis edən Rəbb Mənəm. **14** Beləliklə, Şənbə gününə riayət edin, çünki o sizin üçün müqəddəsdir. Onu ləkələyən öldürülməlidir. O gün iş görən hər kəs xalqı arasından qovulsun. **15** Altı gün iş görülsün, yeddinci gün isə Rəbb üçün təqdis olunan Şənbə istirahət günü olsun. O gün iş görən hər kəs öldürülməlidir. **16** İsrail övladları nəsildən-nəslə əbədi əhd kimi Şənbə gününə riayət və əməl etsinlər. **17** Mənimlə İsrail övladları arasında əbədi bir əlamətdir ki, altı gün ərzində Rəbb göyləri və yeri yaratdı, yeddinci gün isə istirahət etdi və dincəldi"». **18** Sina dağında Allahın Musa ilə söhbəti qurtarandan sonra Allah

Öz barmağı ilə yazılmış iki şəhadət daş lövhəsini Musaya verdi.

32 Xalq Musanın dağdan enmədiyini, gecikdiyini görəndə Harunun ətrafına toplaşıb ona dedi: «Qalx və bizim üçün allahlar düzəlt ki, qabağımızca getsinlər. Çünki bizi Misir torpağından çıxaran adamın – bu Musanın başına nə iş gəldiyini bilmirik!» **2** Harun onlara cavab verdi: «Arvadlarınızın, oğullarınızın, qızlarınızın qulaqlarından qızıl sırğaları çıxarıb mənim yanıma gətirin». **3** Bütün xalq qulaqlarında olan qızıl sırğaları çıxarıb Haruna gətirdi. **4** Harun onlardan qızıl götürdü, oyma aləti ilə surət verib dana şəklində tökmə büt düzəltdi. Xalq «Ey İsrail övladları, budur sizi Misir torpağından çıxaran allahlarınız!» dedi. **5** Harun bunu gördükdə dananın qabağında bir qurbangah düzəltdi və elan etdi: «Sabah Rəbb naminə bayram olacaq». **6** Ertəsi gün xalq səhər tezdən qalxıb yandırma qurbanları ilə ünsiyyət qurbanları kəsdi. Xalq oturub yeyib-içdi, sonra isə qalxıb oynaşdı. **7** Rəbb Musaya dedi: «Tez ol, düş aşağı, çünki Misirdən gətirdiyin xalqın öz əxlaqını pozdu və **8** Mən onlara əmr etdiyim yoldan yaman tez döndü. Özləri üçün tökmə dana düzəldib ona səcdə qıldılar, qurban kəsdilər və dedilər: "Ey İsrail övladları, budur sizi Misir torpağından çıxaran allahlarınız!"» **9** Rəbb Musaya sözünü davam etdi: «Görürəm ki, bu xalq dikbaş xalqdır. **10** Qoy Mən xalqa qarşı qəzəblənib onu yox edim, səndən isə böyük millət əmələ gətirim». **11** Musa Allahı Rəbbə yalvarıb dedi: «Ya Rəbb, nə üçün Öz xalqına qarşı qəzəbin alovlansın? Sən onları Misirdən böyük qüvvətinlə və qüdrətli əlinlə qurtarmadınmı? **12** Axı nə üçün Misirlilər "Onları pis niyyətlə, dağlarda öldürüb yer üzündən yox etmək üçün çıxartdı" desinlər? Yalvarıram, qəzəbini yatır və Öz xalqına bəla gətirmək niyyətindən dön. **13** Qulların İbrahimi, İshaqı, və İsraili xatırla və Özün naminə onlara and edərək "nəslinizi göydəki ulduzlar qədər çoxaldacağam, vəd etdiyim bu ölkənin hamısını nəslinizə verəcəyəm və onlar əbədilik oraya sahib olacaqlar" dedin». **14** Beləliklə, Rəbb Öz xalqına bəla gətirmək niyyətindən döndü. **15** Musa əlində iki şəhadət lövhəsi ilə dönüb dağdan endi. Lövhələrin iki tərəfi – bu üzü də, o üzü də yazılı idi. **16** Onlar Allahın işi idi; üzərindəki oyma yazılar Onun yazısı idi. **17** Yeşua xalqın səs-küyünü eşidərək Musaya dedi: «Düşərgədən müharibə səsi gəlir». **18** Musa cavab verdi: «Bu qələbə çalanların nidası deyil, Məğlubiyyətə uğrayanların da səsi deyil. Mən nəğmə səsi eşidirəm». **19** Musa düşərgəyə yaxınlaşıb dananı və onun ətrafındakı rəqsləri gördü. O qəzəbləndi və lövhələri əlindən atıb dağın ətəyində parça-parça etdi. **20** Xalqın düzəltdiyi dananı götürüb yandırdı, toza dönənə qədər əzdi və suyun üzünə səpələyib İsrail övladlarına içirtdi. **21** Musa Harundan soruşdu: «Bu xalq sənə nə etdi ki, onları belə böyük günaha batırdın?» **22** Harun cavab verdi: «Qoy ağam qəzəblənməsin. Sən bu xalqı tanıyırsan. Onun niyyəti pisdir. **23** Onlar mənə dedilər: "Bizim üçün allahlar düzəlt ki, qabağımızda getsinlər. Çünki bizi Misir torpağından çıxaran adamın – bu Musanın başına nə iş gəldiyini bilmirik!" **24** Mən isə onlara dedim: "Kimdə qızıl varsa, onu çıxarın". Xalq da qızılı mənə verdi. Mən onu oda atdım və bu dana alındı». **25** Musa bildi ki, xalq nəzarətdən çıxıb. Harun nəzarəti o qədər zəiflətmişdi ki, düşmənlər onları lağa qoyurdular. **26** Musa düşərgənin girişində durub çağırdı: «Rəbbin tərəfində olanlar, mənim yanıma gəlin!» Bütün Levi övladları onun yanına toplaşdı. **27** Musa onlara dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Qoy hər biriniz qılıncını belinə qurşasın. Hər kəs düşərgədə qapı-qapı gəzərək öz qardaşını, dostunu və qonşusunu öldürsün"». **28** Levililər də Musa onlara etdiyi əmrə əməl etdilər. O gün üç minə yaxın adam həlak oldu. **29** Musa Levililərə dedi: «Bu gün sizin hər biriniz oğlunun və qardaşının canı bahasına xeyir-dua alıb Rəbb üçün vəzifəyə təyin olundunuz». **30** Ertəsi gün Musa xalqa dedi: «Siz böyük günaha batdınız. İndi isə Mən Rəbbin hüzuruna qalxacağam ki, bəlkə günahınızı kəffarə edə bilim». **31** Musa Rəbbin hüzuruna qayıdıb dedi: «Ah, bu xalq böyük günaha batıb, özünə qızıldan allahlar düzəltdi; **32** İndi yalvarıram, onların günahlarını bağışla. Əgər belə etməsən, adımı yazdığın kitabdan sil». **33** Rəbb Musaya dedi: «Mənə qarşı kim günah işlədibsə, onun adını kitabımdan siləcəyəm. **34** Lakin indi get, xalqı sənə dediyim yerə apar. Budur, Mələyim sənin qarşında gedəcək. Ancaq cəza günü gələndə onlara günahlarına görə cəza verəcəyəm». **35** Rəbb Harunun düzəltdiyi danaya və gördükləri işə görə İsrail xalqını bəlaya saldı.

33 Rəbb Musaya dedi: «Sən və Misir torpağından çıxardığın xalq bu yeri tərk edin; İbrahimə, İshaqa və Yaquba and edərək "Sənin nəslinə onu verəcəyəm" dediyim torpağa, **2** qarşında bir mələk göndərib Kənanlıları, Emorluları, Xetliləri, Perizliləri, Xivliləri və Yevusluları oradan qovacağım **3** süd və bal axan torpağa gedin. Siz dikbaş xalqsınız, buna görə Mən aranızda getməyəcəyəm, yoxsa yolda sizi məhv edərəm». **4**

Xalq bu bəd xəbəri eşidəndə yas tutdu. Heç kəs bəzək taxmadı. **5** Rəbb Musaya demişdi: «İsrail övladlarına belə söylə: "Siz dikbaş xalqsınız, Mən aranızdan bir anlıq getsəydim, sizi məhv edərdim. İndi isə bəzəklərinizi çıxarın, Mən də bilim ki, sizinlə nə edəcəyəm"». **6** Beləcə Xorev dağının ətəyində İsrail övladları bəzəklərini soyundular. **7** Musa çadırı götürüb onu düşərgədən kənarda – uzaqda qurardı. Onu Hüzur çadırı adlandırdı. Rəblə məsləhətləşən hər kəs düşərgədən kənardakı Hüzur çadırına gedərdi. **8** Musa çadıra tərəf çıxdığı vaxt bütün xalq durardı. Hər kəs çadırının girişində gözləyib, Musa çadıra girənə qədər ardınca baxardı. **9** Musa Hüzur çadırına girəndə bulud dirəyi düşüb çadırın girişində durardı; Rəbb Musa ilə danışardı. **10** Bütün xalq Hüzur çadırının girişində duran bulud dirəyini görər, hamı qalxıb öz çadırının girişində səcdə qılardı. **11** Rəbb Musa ilə üz-üzə, dostu ilə söhbət etdiyi kimi danışardı. Sonra Musa düşərgəyə qayıdardı. Lakin onun gənc köməkçisi Nun oğlu Yeşua çadırı tərk etməzdi. **12** Musa Rəbbə dedi: «Bax Sən mənə "bu xalqı çıxart" deyirsən, amma mənimlə birgə kimi göndərəcəyini mənə bildirmirsən. Halbuki Sən dedin: "Səni adınla tanıyıram və gözümdə lütf tapmısan". **13** Əgər mən, doğrudan da, Sənin gözündə lütf tapmışamsa, yalvarıram, Öz yolunu mənə agah elə ki, Səni tanıyım və gözündə lütf tapım. Bax bu camaat Sənin xalqındır». **14** O isə Musaya cavab verdi: «Mənim hüzurum sənинlə gedəcək. Özüm sənə rahatlıq verəcəyəm». **15** Musa Rəbbə cavab verdi: «Əgər Sənin hüzurun bizimlə getməsə, bizi buradan göndərmə. **16** Xalqımın mənimlə birlikdə Sənin gözündə lütf tapması indi nə ilə bilinəcək? Sənin bizimlə getməyindən deyilmi? Biz yer üzündə olan digər xalqlardan nə ilə fərqlənək?» **17** Rəbb Musaya cavab verdi: «Sən Məndən dilədiyin bu şeyi edəcəyəm. Çünki gözümdə lütf tapdın və səni adınla tanıyıram». **18** Musa dedi: «İzzətini mənə göstər». **19** Rəbb dedi: «Mən bütün xeyirxahlığımı Sənin qarşından keçirəcəyəm və Rəbb olan adımı qarşında bəyan edəcəyəm. Kimə istəsəm, lütf göstərərəm, kimə istəsəm, rəhm edərəm». **20** Sonra O davam etdi: «Üzümü isə görə bilməzsən, çünki Məni görən adam sağ qalmaz». **21** Sonra Rəbb dedi: «Budur, Mənim yanımda yer var, elə burada, bu qayanın üstündə dur. **22** İzzətim keçəndə səni qayadakı bir yarığa qoyacağam; Mən keçənə qədər səni əlimlə örtəcəyəm. **23** Sonra əlimi səndən çəkəcəyəm və sən Məni arxadan görəcəksən, üzüm isə görünməyəcək».

34 Rəbb Musaya dedi: «Əvvəlki kimi özün üçün iki daş lövhə yon; qırdığın əvvəlki lövhələrdə yazılan sözləri yeni lövhələrin üstündə yazacağam. **2** Səhərə hazır ol və Sina dağına çıx. Dağın zirvəsi üstündə önümdə dur. **3** Qoy heç kəs sənинlə çıxmasın və dağda heç bir adam görünməsin. Dağın ətəyində nə qoyun-keçi, nə də mal-qara otlasın». **4** Rəbb ona buyurduğu kimi Musa əvvəlkilərə bənzər iki daş lövhə yondu və səhər erkən durub, əlində iki daş lövhə tutaraq Sina dağına çıxdı. **5** Rəbb buludun içindən enib orada Musa ilə durdu və Rəbb olan Öz adını bəyan edib **6** Musanın qarşısından keçərək dedi: «Rəbb Mənəm, rəhmli və lütfkar Rəbb Allaham. Mən hədsiz səbirli, bol məhəbbətli və sədaqətliyəm, **7** minlərlə nəslinə məhəbbətimi göstərərəm, cəzanı, qanunsuzluğu və günahı bağışlayaram; lakin cəzasız qoymaram, ataların cəzasını üçüncü-dördüncü nəslə qədər nəvə-nəticələrinə verərəm». **8** Musa dərhal yerə sərilib Rəbbə səcdə qıldı. **9** Sonra Musa dedi: «Ey Xudavənd, əgər gözündə lütf tapmışamsa, yalvarıram, Sən, ey Xudavənd, aramızda ol. Biz dikbaş bir xalq olsaq da, təqsirimizlə günahımızı bağışla və bizə sahib ol». **10** Rəbb Musaya dedi: «Budur, Mən sənin bütün xalqınla əhd kəsirəm. Hamının qarşısında elə möcüzələr edəcəyəm ki, beləsi dünyada heç yerdə, heç bir millət arasında yaranmamışdı. Sizin ətrafınızdakı bütün xalqlar görəcəklər ki, Rəbbin işi, Mənim sənin üçün etdiyim şeylər qorxuncdur. **11** Mənim sizə bu gün verdiyim əmrə riayət edin. Budur, Mən önünüzdən Emorluları, Kənanlıları, Xetliləri, Perizliləri, Xivliləri və Yevusluları qovuram. **12** Özünüzü girdiyiniz torpağın sakinləri ilə əhd kəsməkdən gözləyin ki, o sizə bir tələ olmasın. **13** Onların qurbangahlarını dağıdın, daş sütunlarını sındırın, ilahə Aşera bütlərini kəsin. **14** Başqa allahlara səcdə etməyin, çünki Rəbbin adı qısqancdır, O, həqiqətən, qısqanc Allahdır. **15** Ona görə də nə o torpağın sakinləri ilə əhd kəsin, nə də öz allahları ilə xəyanət edib, onlara qurban kəsən vaxt sizi də dəvət edəndə qurbanlarından dadın. **16** Onların qızlarını öz oğullarınıza arvad olaraq almayın ki, onlar öz allahları ilə xəyanət edib sizin oğullarınıza da o allahlara xəyanət etdirməsinlər. **17** Özünüz üçün tökmə allahlar düzəltməyin. **18** Mayasız Çörək bayramını qeyd edin. Mən sizə əmr etdiyim kimi Aviv ayında təyin olunan vaxtı yeddi gün mayasız çörək yeyin, çünki Aviv ayında Misirdən çıxdınız. **19** Bütün ilk doğulan oğlanlar və bütün heyvanlarınızın, istər mal-qaranızın, istərsə də qoyun-keçinizin ilk doğulan balaları Mənimdir. **20** İlk doğulan eşşək balası əvəzinə bir qoyun-keçi

balası verin. Əgər əvəzini verməsəniz, boynunu sındırın. Aranızda hər adamın ilk oğlunun əvəzini ödəyin. Heç kəs önümə əliboş gəlməsin. **21** Altı gün işlərinizi görün, yeddinci gün isə istirahət edin. Şum və biçin vaxtı da belə istirahət edin. **22** Buğda biçinin nübarı ilə Həftələr bayramını qeyd edin. İlin sonunda isə Yığım bayramını qeyd edin. **23** İldə üç dəfə sizin bütün kişiləriniz Sahibləri İsrailin Allahı Rəbbin hüzuruna gəlsinlər. **24** Çünki Mən sizin qarşınızdan millətləri qovub sərhədlərinizi elə genişləndirəcəyəm ki, siz ildə üç dəfə öz Allahınız Rəbbin hüzurunda görünmək üçün gələndə heç kəs sizin torpağınıza tamah salmasın. **25** Mənə gətirilən qurbanın qanını mayalı çörəklə təqdim etməyin. Pasxa bayramının qurban əti səhərə qədər qalmasın. **26** Torpağın nübarının ilk hissəsini Allahınız Rəbbin məbədinə gətirin. Oğlağı anasının südündə bişirməyin». **27** Rəbb Musaya dedi: «Bu sözləri yaz, çünki bu sözlərə görə Mən səninlə və bütün İsraillə əhd kəsirəm». **28** Beləliklə, Musa Rəblə qırx gün-qırx gecə qaldı. Bu müddət ərzində Musa heç nə yemədi, heç nə içmədi. O, lövhələrin üstündə əhdin sözlərini, On Əmri yazdı. **29** Musa əlində iki şəhadət lövhəsi tutub Sina dağından enəndə bilmirdi ki, Rəblə danışdığına görə üzü nur saçır. **30** Harun və bütün İsrail övladları Musanın üzünü nur saçan gördülər və ona yaxınlaşmaqdan qorxdular. **31** Musa onları çağıranda Harunla bütün icma başçıları ona yaxınlaşdı və Musa onlarla söhbət etdi. **32** Sonra bütün İsrail övladları ona yaxınlaşdı. Musa Rəbbin Sina dağında ona nəql etdiyi bütün işləri onlara əmr etdi. **33** Musa söhbəti bitirəndə üzünə bir niqab çəkdi. **34** Musa Rəbbin hüzuruna Onunla danışmaq üçün gedəndə niqabı çıxarar və çıxanadək niqabsız olardı. Çıxanda ona nə əmr olunduğunu İsrail övladlarına nəql edirdi. **35** İsrail övladları isə Musanın üzünün nur saçdığını görərdilər. Sonra Musa içəri girib Rəblə danışana qədər yenə də niqabı üzünə çəkərdi.

35 Musa İsrail övladlarının bütün icmasını toplayıb onlara dedi: «Rəbb sizə bu şeylərə əməl etməyi əmr etdi. **2** Altı gün işlərinizi görün, yeddinci gün isə sizin Rəbb üçün müqəddəs Şənbəniz, istirahət gününüzdür. O gün iş görən hər kəs öldürülsün. **3** Şənbə günü yaşadığınız heç bir yerdə od yandırmayın». **4** Musa bütün İsrail övladlarının icmasına dedi: «Rəbbin əmr etdiyi iş budur: **5** öz aranızdan Rəbbə bir ianə toplayın. Qoy könlü istəyən hər kəs Rəbbə belə ianə gətirsin: qızıl, gümüş, tunc, **6** bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplik, incə kətan, keçi yunu, **7** qırmızı boyanmış qoç dəriləri, suiti dəriləri, əbrişim ağacı, **8** çıraq üçün zeytun yağı, məsh yağı və ətirli buxur üçün ətriyyatlar, **9** efodla döşlüyün üstünə taxılan damarlı əqiq və sağanaq daşları. **10** Aranızdakı ürəyi hikmətlə dolu hər adam gəlib Rəbbin əmr etdiyi hər şeyi düzəltsin: **11** müqəddəs məskəni, onun çadırını, örtüyünü, bəndlərini, çərçivələrini, şüvüllərini, direklərini və altlıqlarını; **12** sandığı və onun şüvüllərini; kəffarə qapağını, arakəsmə pərdəsini; **13** masanı, onun şüvüllərini və bütün ləvazimatını; təqdis çörəklərini; **14** işıq verən çıraqdanı, onun ləvazimatını, çıraqlarını və işıq yağını; **15** buxur qurbangahını və şüvüllərini; məsh yağını, ətirli buxuru; məskənin girişi üçün arakəsməni; **16** yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahı, onun üçün tunc şəbəkəni, şüvüllərini və bütün avadanlığını; ləyəni və onun altlığını; **17** həyətin pərdələrini, direklərini və altlıqlarını; həyətin darvazası üçün arakəsməni; **18** məskənin payalarını; həyətin payalarını; onların iplərini; **19** müqəddəs yerdə xidmət üçün toxunmuş geyimləri: kahin Harunun müqəddəs geyimlərini və oğullarının kahinlik etmək üçün geyimlərini». **20** İsrail övladlarının bütün icması Musanın yanından çıxdı. **21** Ürəyinə toxunan və könlü istəyən hər adam gəlib Hüzur çadırı, onun inşası və müqəddəs geyimlər üçün Rəbbə ianə gətirdi. **22** Kişilər və qadınlar – könlü istəyənlərin hamısı bəzəkli sancaqlar, sırğalar, üzüklər, bilərziklər kimi bütün qızıl əşyalarını gətirdilər. Hər kəs qızılı yellətmə təqdimi kimi Rəbbə təqdim etdi. **23** Kimdə bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplik, incə kətan, keçi yunu, qırmızı boyanmış qoç dəriləri və suiti dəriləri var idisə, bunları təqdim etdi. **24** Gümüş və tunc gətirən hər kəs də onu Rəbbə ianə olaraq təqdim etdi. Kimdə əbrişim ağacı var idisə, onu bütün inşa işi üçün təqdim etdi. **25** Ürəyi hikmətlə dolu bütün qadınlar öz əlləri ilə əyirdiyi bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplik və incə kətan ipliyi təqdim etdilər; **26** bu işi ürəkdən görmək istəyən bacarıqlı qadınlar keçi yunu əyirdilər. **27** Xalqın başçıları bunları təqdim etdilər: efodla döşlüyün üstünə taxılan damarlı əqiq və sağanaq daşlarını, **28** çıraq, məsh yağı, ətirli buxur üçün ətriyyatı və zeytun yağını. **29** İsrail övladlarından hər kişi, hər qadın Rəbbin Musa vasitəsilə yerinə yetirmək üçün verdiyi əmrə əsasən Rəbbə könüllü təqdimlər gətirdilər. **30** Musa İsrail övladlarına dedi: «Baxın Rəbb Yəhuda qəbiləsindən Xur oğlu Uri oğlu Besaleli adı ilə çağırıb **31** Allahın Ruhu ilə hikmət, dərrakə, bilik və hər cür məharətlə doldurmuşdur ki, **32** o, qızılla, gümüşlə, tuncla işləməyi bacarsın, **33** daş-qaş yonsun,

ağac oysun, hər cür məharətlə bacarıq göstərə bilsin. **34** Rəbb onun və Dan qəbiləsindən olan Axisamak oğlu Oholiavın ürəklərinə başqalarını öyrətmək bacarığını qoymuş, **35** ürəklərini hikmətlə doldurmuşdur ki, oymaçılıq, naxışçılıq, bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdə və incə kətanda naxış tikməsi, toxuculuq – hər cür sənəti bacara bilsinlər.

36 Besalel, Oholiav və bütün ürəkləri hikmətlə dolu, Rəbbin onlara bu işi bacarmaq üçün hikmət və dərrakə verdiyi adamlar Rəbbin etdiyi hər şeyə görə müqəddəs yerin inşa işini görsünlər». **2** Musa Besaleli, Oholiavı və bütün ürəkləri hikmətlə dolu – Rəbbin onların ürəklərinə hikmət qoyduğu adamları, bu işi ürəkdən görmək istəyənlərin hamısını çağırdı. **3** Onlar müqəddəs yerin inşa işini görmək üçün İsrail övladlarının gətirdiyi bütün ianələri Musanın yanından götürdülər. İsrail övladları hər səhər könüllü təqdimlər gətirməyə davam edirdilər. **4** Onda müqəddəs yerin inşası ilə məşğul olan hikmətli sənətkarlar hər işlərindən ayrılaraq **5** Musanın yanına gəlib dedilər: «Xalq Rəbbin əmr etdiyi inşa işi üçün lazım olandan çox şey gətirir». **6** Musa əmr verdi və düşərgədə elan etdirdi ki, nə kişi, nə də qadın müqəddəs yer üçün daha ianə gətirməsin. Beləcə xalq bir daha ianə gətirmədi. **7** Çünki bütün işi görmək üçün xammal lazımi miqdardan artıq idi. **8** İşi görmək üçün ürəkləri hikmətlə dolu bütün adamlar müqəddəs məskəni on pərdədən düzəltdilər. Pərdələri nəfis toxunmuş incə kətandan bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən, üstünü isə keruvlar şəklində naxışla düzəltdilər. **9** Hər pərdənin uzunluğu iyirmi səkkiz qulac, eni isə dörd qulac idi. Bütün pərdələr eyni ölçüdə idi. **10** Pərdənin beşini də bir-birinə birləşdirdilər. Digər beşini də bir-birinə birləşdirdilər. **11** Bir birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarında bənövşəyi ilgəklər düzəltdilər; o biri birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarında da eyni şəkildə ilgəklər düzəltdilər. **12** Bir pərdəyə əlli ilgək, o biri birləşmədəki pərdənin kənarında da onlara uyğun gələn əlli ilgək düzəltdilər. **13** Qızıldan əlli bənd düzəltdilər. Bəndlərlə pərdələri bərkitdilər və çadırı birləşdirdilər. Beləliklə, müqəddəs məskən bütöv oldu. **14** Məskəni örtən çadır üçün keçi yunundan on bir ədəd pərdə düzəltdilər. **15** Hər pərdənin uzunluğu otuz qulac, eni isə dörd qulac idi. On bir pərdə bir ölçüdə idi. **16** Beş pərdəni ayrıca, altı pərdəni də ayrıca bitişdirdilər. **17** Bir birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarındakı kimi o biri birləşmənin qıraq pərdəsinin kənarında da əlli ilgək düzəltdilər. **18** Çadırı birləşdirib bütöv etmək üçün tuncdan əlli bənd düzəltdilər. **19** Çadır üçün qırmızı boyanmış qoç dərilərindən bir pərdə və onun üstündə suiti dərilərindən bir pərdə düzəltdilər. **20** Müqəddəs məskən üçün əbrişim ağacından dik duran çərçivələr düzəltdilər. **21** Hər çərçivənin uzunluğu on qulac, eni isə qulac yarım idi. **22** Hər çərçivənin üstündə iki bir-birinə bağlanan zivana var idi; məskənin bütün çərçivələrini belə düzəltdilər. **23** Məskənin cənub tərəfi üçün iyirmi çərçivə düzəltdilər. **24** Onların altına qoyulmaq üçün hər çərçivənin altındakı iki zivana üçün iki altlıq düzəltdilər; beləcə qırx gümüş altlıq düzəldildi. **25** Məskənin şimal tərəfi üçün də iyirmi çərçivə düzəltdilər. **26** Hər çərçivənin altında iki altlıq olmaqla qırx gümüş altlıq düzəltdilər. **27** Məskənin qərbə doğru arxası üçün altı çərçivə düzəltdilər. **28** Məskənin arxa küncləri üçün isə iki çərçivə düzəltdilər; **29** bunlar aşağıda birləşib yuxarıda bir halqaya taxıldı; hər iki künc üçün o cür iki çərçivə düzəltdilər. **30** Bu səkkiz çərçivə üçün on altı gümüş altlıq, hər çərçivənin altında iki altlıq düzəldildi. **31** Əbrişim ağacından şüvüllər düzəltdilər: məskənin hər iki tərəfdəki çərçivələri üçün beş şüvül, **32** məskənin qərbə doğru arxa çərçivələri üçün də beş şüvül düzəldildi. **33** Çərçivələrin ortasında bir ucdan o biri uca qədər uzanan orta şüvül düzəltdilər. **34** Çərçivələri qızılla örtdülər; şüvüllərin keçdiyi halqaları qızıldan düzəltdilər; şüvülləri də qızılla örtdülər. **35** Pərdəni bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan, üstünü isə keruvlar şəklində naxışla düzəltdilər. **36** Onun üçün əbrişim ağacından dörd dirək düzəltdilər və onları qızılla örtdülər, üstündə qızıl qarmaqları qoydular; onlar üçün dörd gümüş altlıq tökdülər. **37** Çadırın girişi üçün arakəsməni bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan naxış tikməsi ilə düzəltdilər. **38** Onun beş dirək və qarmaqlarını da düzəltdilər. Yuxarılarını və bəndlərini qızılla örtdülər; beş altlığı isə tuncdan düzəltdilər.

37 Besalel əbrişim ağacından sandıq düzəltdi. Sandığın uzunluğu iki qulac yarım, eni qulac yarım və hündürlüyü qulac yarım idi. **2** Onu içəridən və bayırdan xalis qızılla örtdü, ətrafına isə qızıl zolaq qoydu. **3** Onun dörd ayağı üçün dörd tökmə qızıl halqa, iki halqanı bir yanı, qalan iki halqanı isə o biri yanı üçün düzəltdi. **4** Əbrişim ağacından şüvüllər düzəldib üzərini qızılla örtdü. **5** Sandığı daşımaq üçün şüvülləri sandığın yanlarındakı halqalara keçirtdi. **6** Xalis qızıldan kəffarə qapağını düzəltdi. Uzunluğu iki

qulac yarım, eni isə qulac yarım idi. **7** Kəffarə qapağının hər iki ucu üçün yastılanmış qızıldan iki keruv düzəltdi. **8** Bir keruv qapağın bir ucunda, o birisi isə o biri ucunda olaraq qapağın iki ucunda olan keruvlar onunla bir hissədən idi. **9** Keruvlar yuxarıya açılmış qanadları ilə kəffarə qapağını örtdülər. Keruvların üzləri bir-birinə qarşı qapağa doğru idi. **10** Əbrişim ağacından masa düzəltdi; uzunluğu iki qulac, eni bir qulac, hündürlüyü isə qulac yarım idi. **11** Onu xalis qızılla örtdü. Ətrafına qızıl zolaq qoydu. **12** Ətrafında eni bir ovuc olan yan lövhələr düzəltdi. Yan lövhələrin ətrafına da qızıl zolaq qoydu. **13** Masa üçün dörd qızıl halqa tökdü, halqaları onun dörd küncünə, dörd ayağına bərkitdi. **14** Halqalar yan lövhələrə yaxın olaraq masanı aparan şüvüllərin keçdiyi yerlər idi. **15** Masanı aparmaq üçün şüvülləri əbrişim ağacından düzəltdi və onları qızılla örtdü. **16** Masanın ləvazimatını – xalis qızıldan siniləri və nimçələri, piyalələri və içmə təqdimlərini tökmək üçün dolçaları düzəltdi. **17** Xalis qızıldan bir çıraqdan düzəltdi. Bu çıraqdan yastılanmış qızıldan idi; altlığı, gövdəsi, kasacıqları, qönçələri və gülləri onunla bir hissədən ibarət idi. **18** Çıraqdanın yanlarından altı budaq – bir yanından üç budaq, o biri yanından da üç budaq çıxdı. **19** Hər bir budağında badam çiçəyinə bənzər üç kasacıq, qönçə və gül var idi. **20** Çıraqdanın gövdəsində isə badam çiçəyinə bənzər dörd kasacıq, qönçə və gül var idi. **21** Çıraqdanın gövdəsindən çıxan altı budağın bir cütünün altında bir qönçə, o biri cütünün altında bir qönçə, o birinin də altında bir qönçə var idi. **22** Qönçələr və budaqlar onunla bir hissədən idi; hamısı eyni hissədən, yastılanmış xalis qızıldan idi. **23** Onun üçün yeddi çıraq düzəltdi. Maşaları və xəkəndazları da xalis qızıldan idi. **24** Çıraqdanı və onun bütün avadanlığını bir talant xalis qızıldan düzəltdi. **25** Əbrişim ağacından buxur yandırmaq üçün qurbangah düzəltdi; uzunluğu bir qulac, eni də bir qulac, hündürlüyü isə iki qulac idi. Buynuzları onunla bir hissədən idi. **26** Onun üzərini, hər yanını və buynuzlarını xalis qızılla örtdü, ətrafına qızıl zolaq qoydu. **27** Onun üçün iki qızıl halqa düzəltdi; qarşı-qarşıya olan iki yanda, zolağın altında düzəltdi. Bu onu aparan şüvüllərin keçdiyi yerlər idi. **28** Şüvülləri əbrişim ağacından düzəltdi və onları qızılla örtdü. **29** Ətriyyatçının işi olan Müqəddəs məsh yağını və təmiz ətirli buxuru da hazırladı.

38 Yandırma qurbanı üçün qurulan qurbangahı əbrişim ağacından düzəltdi. Dördbucaq şəklində olub uzunluğu beş qulac, eni də beş qulac, hündürlüyü isə üç qulac idi. **2** Qurbangahın dörd küncündə onunla bir hissədən olan dörd buynuz düzəltdi. Qurbangahın üstünü tuncla örtdü. **3** Qurbangahın bütün avadanlığını – kül qablarını, kürəkləri, ləyənləri, çəngəlləri və xəkəndazları – hər şeyi tuncdan düzəltdi. **4** Qurbangah üçün kənarından aşağıya onun yarısına qədər yetişəcək torlu şəbəkəni tuncdan düzəltdi. **5** Tunc şəbəkənin dörd bucağında şüvüllərin keçdiyi dörd halqanı tökdü. **6** Əbrişim ağacından şüvüllər düzəldib üstünü tuncla örtdü. **7** Qurbangahı aparmaq üçün şüvülləri onun hər iki yanındakı halqalara taxdı. Qurbangahın içi boş və taxtadan idi. **8** Tunc ləyəni və onun tunc altlığını Hüzur çadırının girişində xidmət edən qadınların güzgülərindən düzəltdi. **9** Müqəddəs məskənin həyətini düzəltdi. Həyətin cənub tərəfində uzunluğu yüz qulac olan pərdələr nəfis toxunmuş incə kətandan idi. **10** Onların iyirmi dirəyi və iyirmi altlığı tuncdan, dirəklərin qarmaqları və bəndləri isə gümüşdən idi. **11** Şimal tərəfində də uzunluğu yüz qulac pərdə idi; onların iyirmi dirəyi və iyirmi altlığı tuncdan, dirəklərin qarmaqları və bəndləri isə gümüşdən idi. **12** Qərb tərəfində uzunluğu əlli qulac pərdələr idi. Onların on dirəyi və on altlığı var idi. Dirəklərin qarmaqları və bəndləri isə gümüşdən idi. **13** Şərq tərəfində də həyətin eni əlli qulac idi. **14** Darvazanın bir tərəfində üç dirəyi və üç altlığı olan uzunluğu on beş qulac pərdələr var idi. **15** Həyətin darvazasının o biri tərəfində də üç dirəyi və üç altlığı olan uzunluğu on beş qulac pərdələr var idi. **16** Həyətin bütün ətraf pərdələri nəfis toxunmuş incə kətandan, **17** dirəklərin altlıqları tuncdan, dirəklərin qarmaqları və bəndləri gümüşdən, başlıqların örtüyü də gümüşdən idi; həyətin bütün dirəkləri gümüşlə bəndləndi. **18** Həyətin darvazasının naxış tikməli arakəsməsi bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan idi; uzunluğu iyirmi qulac, hündürlüyü isə həyətin pərdələri kimi beş qulac idi. **19** Onun dörd dirəyi, dörd tunc altlığı, gümüş qarmaqları, başlıqlarının gümüş örtüyü və bəndləri var idi. **20** Məskənin və həyətin bütün ətraf payaları tuncdan idi. **21** Musanın əmri ilə kahin Harunun oğlu İtamarın başçılığı ilə Levililərin xidmət göstərib apardığı məkanın – Şəhadət məskəninin hesabatı budur. **22** Yəhuda qəbiləsindən Xur oğlu Uri oğlu Besalel Rəbbin Musaya əmr etdiyi hər şeyi düzəltdi. **23** Onunla çalışan Dan qəbiləsindən olan Axisamak oğlu Oholiav oymaçılıq, naxışçılıq, bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdə və incə kətanda naxış tikməsi işini bacarırdı. **24** Müqəddəs yerin

bütün inşası üçün işlənən qızılın, ianə verilən qızılın ümumi çəkisi Müqəddəs yerdəki şekelə görə iyirmi doqquz talant yeddi yüz otuz şekel idi. **25** Siyahıya alınan icmanın verdiyi gümüşün çəkisi Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz talant və min yeddi yüz yetmiş beş şekel idi. **26** Bu, sayılmış adamlara daxil olan hər kəs, iyirmi yaşında və ondan yuxarı olan altı yüz üç min beş yüz əlli kişi üçün adambaşı bir beqa, yəni Müqəddəs yerdəki şekelə görə yarım şekel idi. **27** Müqəddəs yerin altlıqlarını və pərdələrin altlıqlarını tökmək işinə yüz talant gümüş yüz altlıq üçün yüz talant, yəni hər altlıq üçün bir talant gümüş işləndi. **28** Min yeddi yüz yetmiş beş şekel gümüş isə direklər üçün qarmaqlar düzəltmək, başlıqlarını örtmək və onları bəndləmək üçün işləndi. **29** İanə verilən tuncun çəkisi yetmiş talant və iki min dörd yüz şekel idi. **30** Ondan Hüzur çadırı girişinin altlıqları, tunc qurbangah, oradakı tunc şəbəkəni, qurbangahın bütün avadanlığı, **31** həyətin ətraf altlıqları, həyətin darvazasının altlıqları, məskənin bütün payaları və həyətin bütün ətraf payaları düzəldildi.

39 Rəbb Musaya əmr etdiyi kimi bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən Müqəddəs yerdə xidmət üçün toxunmuş geyimlərini və Harunun müqəddəs geyimlərini hazırladılar. **2** Efodu qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan hazırladılar. **3** Qızıl lövhələri döyüb onlardan saplar kəsdilər və onlarla bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplik və nəfis toxunmuş kətanın arasına naxışlar tikdilər. **4** Hər iki ucunu bir-birinə bağlayan çiyinlik düzəltdilər ki, o bərkidilsin. **5** Efodun üstündəki kəmər eyni hissədən idi. O da qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplik və nəfis toxunmuş incə kətandan idi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **6** Hörmə qızıl sağanaqlara salınıb üstündə möhür oyması kimi İsrailin oğullarının adları həkk olunmuş damarlı əqiq daşlarını **7** efodun çiyinliklərinə taxdılar. Bunlar İsrailin oğullarının xatirə daşlarıdır. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **8** Döşlüyü də efod kimi naxışlı qızıldan, bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli iplikdən və nəfis toxunmuş incə kətandan düzəltdilər. **9** Döşlük ikiqat, dördbucaq şəklində olub uzunluğu bir qarış, eni də bir qarış düzəldildi. **10** Üstünə dörd sıra daş taxdılar. Birinci sıra yaqut, topaz, zümrüd; **11** ikinci sıra firuzə, göy yaqut və almaz; **12** üçüncü sıra sirkon, əqiq və ametist; **13** dördüncü sıra sarı yaqut, damarlı əqiq və yəşəm daşı idi. Bu daşlar hörmə qızıl sağanaqlara salındı. **14** Daşlar İsrailin oğullarının adlarına görə on iki dənə idi; hər daş on iki qəbilədən birinin adının oyma möhürü idi. **15** Döşlük üçün xalis qızıldan ipəbənzər burma zəncirlər qayırdılar. **16** İki hörmə qızıl sağanaq və iki qızıl halqa düzəltdilər. Halqaları döşlüyün iki ucuna taxdılar. **17** İki qızıl ipi döşlüyün uclarındakı iki halqaya taxdılar. **18** İplərin o biri uclarını iki hörmə sağanağa taxıb efodun çiyinliklərinin qabaq tərəfinə bağladılar. **19** Yenə də iki qızıl halqa düzəldib onları döşlüyün iki ucuna, onun efodla yanaşı iç qatına taxdılar. **20** Digər iki qızıl halqa düzəltdilər və onu efodun çiyinliklərinin qabaq tərəfinə, aşağıya, efodun kəməri ilə birləşmələrin üzərinə bərkitdilər. **21** Döşlüyü halqaları ilə efodun halqalarına bənövşəyi qaytanla bağlayıb efodun kəmərinin üzərinə bərkitdilər ki, döşlük efoddan sallanmasın. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **22** Efodun cübbəsini büsbütün toxunma bənövşəyi iplikdən tikdilər. **23** Onun ortasında baş keçirmək üçün yer tikdilər. Onun kənarında cırılmamaq üçün yaxa toxudular. **24** Cübbənin ətəyinin ətrafına nəfis toxunmuş bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən narlar düzdülər. **25** Xalis qızıl zınqırovlar düzəldib, cübbənin ətəyi boyunca narların arasına tikdilər. **26** Beləcə xidmət cübbəsinin ətəyi boyunca ətrafında zınqırov və nar sıra ilə düzüldü. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **27** Harun və oğulları üçün toxunma incə kətan xirqələri, **28** nəfis toxunmuş incə kətandan çalma, incə kətan papaqları, əyirmə incə kətan alt paltarı, **29** nəfis toxunmuş incə kətan və bənövşəyi, tünd qırmızı və al rəngli iplikdən naxış tikməli qurşağı tikdilər. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **30** Xalis qızıldan müqəddəslik tacı olan lövhəciyi düzəltdilər və onun üzərinə möhür oyması olaraq «Rəbbə həsr edilmiş» yazısını yazdılar. **31** Onu çalmanın üstünə qoymaq üçün bənövşəyi qaytan tikdilər. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **32** Beləliklə, müqəddəs məskən, yəni Hüzur çadırı üçün bütün işlər tamamlandı. Rəbb Musaya necə əmr etmişdisə, İsrail övladları da bu işi eləcə tamamladılar. **33** Müqəddəs məskəni Musanın qarşısına gətirdilər. Çadırını və onun avadanlığını, bəndlərini, çərçivələrini, şüvüllərini, direklərini, altlıqlarını, **34** qırmızı boyanmış qoç dərilərindən örtüyü, suiti dərilərdən düzəldilmiş örtüyü, arakəsmə pərdəsini, **35** Şəhadət sandığını və onun şüvüllərini, kəffarə qapağını, **36** masanı və onun ləvazimatını; təqdis çörəklərini, **37** xalis qızıldan çıraqdanı, onun düzülmüş çıraqlarını və işıq yağını, **38** qızıl qurbangahını, məsh yağını, ətirli buxuru, çadırın giriş arakəsməsini, **39** tunc qurbangahını, onun

üçün tunc şəbəkəni, onun şüvüllərini və bütün avadanlığını, ləyəni və onun altlığını, **40** həyətin pərdələrini, direklərini və altlıqlarını, həyətin darvazası üçün arakəsməni, onun iplərini və payalarını – Hüzur çadırı və məskənin ibadəti üçün bütün əşyaları, **41** müqəddəs yerdə xidmət üçün toxunmuş geyimləri – kahin Harunun müqəddəs geyimlərini və oğullarının kahinlik etmək üçün geyimlərini – hər şeyi ona gətirdilər. **42** Rəbb Musaya necə əmr etmişdisə, İsrail övladları da bu işi eləcə tamamladılar. **43** Musa bütün işləri nəzərdən keçirib gördü ki, onlar bu işə Rəbbin əmr etdiyi kimi əməl ediblər. Musa onlara xeyir-dua verdi.

40 Rəbb Musaya dedi: **2** «Birinci ayın birinci günü müqəddəs məskəni, yəni Hüzur çadırını qur. **3** Şəhadət sandığını oraya qoy və pərdə ilə qabağını kəs. **4** Sonra masanı gətir, üstünə əşyaları düz. Çıraqdanı gətir, çıraqları da quraşdır. **5** Buxur üçün qızıl qurbangahı Şəhadət sandığının qabağına qoy. Məskənin giriş arakəsməsini də qur. **6** Yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahı məskənin – Hüzur çadırının girişinin qarşısında yerləşdir. **7** Ləyəni Hüzur çadırı ilə qurbangahın arasına qoy, içinə su tök. **8** Ətrafında həyət qur və həyətin darvazasının arakəsməsini as. **9** Sonra məsh yağını götürüb məskəni və içindəki hər şeyi məsh et. Beləliklə, onu və bütün avadanlığını təqdis et ki, müqəddəs olsun. **10** Yandırma qurbanlar üçün qurulan qurbangahı, onun avadanlığını məsh edib qurbangahı təqdis et ki, o ən müqəddəs olsun. **11** Ləyənlə altlığını məsh edib təqdis et. **12** Harunla oğullarını Hüzur çadırının girişinə gətirib onları su ilə yuyundur. **13** Haruna müqəddəs geyimlər geyindir. Onu məsh edib təqdis et ki, Mənə kahinlik etsin. **14** Sonra Harunun oğullarını təqdim et və onlara xirqələr geyindir. **15** Atalarını məsh etdiyin kimi onları da məsh et ki, Mənə kahinlik etsinlər. Onlar nəsildən-nəslə əbədi kahinlik üçün məsh olunacaqlar». **16** Rəbb Musaya necə əmr etmişdisə, o da bu cür etdi. **17** İsrail övladlarının Misirdən çıxdığı vaxtın ikinci ilində, birinci ayın birinci günündə məskən quruldu. **18** Musa çadırı qurdu: altlıqlarını qoydu, taxtalarını bərkitdi, şüvüllərini qurdu və direklərini dikəltdi. **19** Məskənin üzərinə çadır saldı, onun üstünə də çadırın örtüyünü qoydu. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **20** Bundan sonra o, şəhadət lövhələrini götürüb sandığın içinə qoydu. Şüvülləri sandığa taxdı, kəffarə qapağını da sandığın üstünə qoydu. **21** Sandığı məskənin içinə gətirdi və arakəsmə pərdəsini qurub Şəhadət sandığının qabağını kəsdi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **22** Masanı Hüzur çadırının içində, şimal tərəfində, pərdənin bayır tərəfindən yerləşdirdi. **23** Onun üstünə Rəbbin hüzurunda çörək düzdü. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **24** Çıraqdanı isə Hüzur çadırının içində, masanın qarşısında, məskənin cənub tərəfində yerləşdirdi. **25** Çıraqlarını da Rəbbin hüzurunda quraşdırdı. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **26** Qızıl qurbangahı da Hüzur çadırının içində, pərdənin önündə yerləşdirdi; **27** onun üstündə ətirli buxur yandırdı. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **28** Məskənin girişində arakəsməni qurdu. **29** Yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahı məskənin, Hüzur çadırının girişində yerləşdirdi; onun üstündə yandırma qurbanını və taxıl təqdimini gətirdi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **30** Ləyəni Hüzur çadırı ilə qurbangah arasında yerləşdirib içinə yuyunmaq üçün su tökdü. **31** Musa, Harun və oğulları orada əl-ayaqlarını yuyardılar. **32** Onlar Hüzur çadırına girdikləri və qurbangaha yaxınlaşdıqları zaman yuyunardılar. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **33** Məskənlə qurbangahın ətrafında həyəti qurdu və həyət darvazasının arakəsməsini asdı. Beləliklə, Musa işləri bitirdi. **34** O vaxt bulud Hüzur çadırını bürüdü və Rəbbin izzəti məskəni doldurdu. **35** Musa Hüzur çadırına girə bilmədi, çünki bulud onun üstündə yerləşmişdi və Rəbbin izzəti məskəni doldurmuşdu. **36** İsrail övladlarının bütün səfəri boyu bulud məskənin üstündən qalxanda yola düşərdilər; **37** bulud qalxmayanda isə, qalxdığı günə qədər yola düşməzdilər. **38** Səfərləri boyu bütün İsrail xalqının gözləri önündə gündüz Rəbbin buludu məskənin üzərində, gecələr isə od buludun içində idi.

Levililər

1 Rəbb Musanı Hüzur çadırından çağırıb belə
dedi: **2** «İsrail övladlarına bəyan et və de:
“Sizdən bir nəfər öz heyvanlarından Rəbbə qurban
gətirəndə qoy qurbanlığı mal-qara yaxud qoyun-
keçi olsun. **3** Əgər qurbanı bir baş mal-qaradan
ibarət yandırma qurbanıdırsa, bu qüsursuz erkək
heyvan olsun. Bu qurbanın Rəbbin hüzurunda
məqbul olması üçün onu gətirən adam onu Hüzur
çadırının girişinə gətirsin. **4** O adam əlini yandırma
qurbanının başına qoysun ki, qurban özü üçün
kəffarə kimi qəbul olunsun. **5** O, buğanı Rəbbin
önündə kəssin. Harun nəslindən olan kahinlər qanı
təqdim edərək Hüzur çadırının girişi yanındakı
qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. **6** Sonra o
adam yandırma qurbanının dərisini soyub qurbanı
parça-parça doğrasın. **7** Kahin Harunun övladları
qurbangahda od qalayıb üstünə odun düzsünlər. **8**
Harun nəslindən olan kahinlər buğanın başını və
piyini parça-parça doğranmış hissələrlə birlikdə
qurbangahın odunları ilə qalanan od üstünə
düzsünlər. **9** Qurbanın içalatı və budlarını isə
o adam su ilə yusun. Kahin bunların hamısını
qurbangahda tüstülədib yandırsın. Bu, yandırma
qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma
təqdimidir. **10** Əgər kiminsə yandırma qurbanı
qoyun-keçidən ibarətdirsə, qoy bu qüsursuz erkək
heyvan olsun. **11** Onu qurbangahın şimal tərəfində,
Rəbbin önündə kəssin; Harun nəslindən olan
kahinlər isə heyvanın qanını qurbangahın hər
tərəfinə səpsinlər. **12** Sonra o adam heyvanı parça-
parça doğrasın, başını və piyini kəssin; xidmət
edən kahin də qurbanı qurbangahın odunları
ilə qalanan od üstünə düzsün. **13** İçalatı və
budları isə o adam su ilə yusun. Kahin bunların
hamısını təqdim edib qurbangahda tüstülədib
yandırsın. Bu, yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna
gələn ətirli təqdimdir. **14** Əgər kiminsə Rəbbə
yandırma qurbanı quşdan ibarətdirsə, qoy
qumru quşlarından yaxud göyərçinlərdən qurban
gətirsin. **15** Kahin onu qurbangaha gətirsin,
boynunu üzüb başını qurbangahda tüstülədib
yandırsın; qanı isə qurbangahın yan tərəfindən
axıdılsın. **16** Kahin quşun çinədanını lələkləri
ilə çıxarıb qurbangahın şərq tərəfinə, küllüyə
atsın. **17** Sonra o, qanadlarını tutaraq quşu yırtsın,
amma iki yerə bölməsin. Bundan sonra kahin
quşu qurbangahda odunla qalanan od üstündə
tüstülədib yandırsın. Bu, yandırma qurbanı,
Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir.

2 Kimsə Rəbbə taxıl təqdimi gətirərsə, təqdimi
narın un olsun, üstünə də zeytun yağı töküb
kündür qoysun. **2** Onu Harun nəslindən olan
kahinlərə gətirsin. Sonra isə kahin bir ovuc unla
yağ və kündürün hamısını götürərək qurbangahda
xatirə təqdimi kimi tüstülədib yandırsın. Bu,
Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir.
3 Taxıl təqdiminin qalan hissəsi isə Harunla
övladlarına məxsus olsun. Bu, Rəbb üçün verilən
yandırma təqdimindən götürüldüyünə görə ən
müqəddəsdir. **4** Təndirdə bişirilmiş taxıl təqdimi
gətirəndə zeytun yağı ilə narın undan yoğrulmuş
mayasız kökələr və üstünə zeytun yağı sürtülmüş
mayasız qoğallar təqdim et. **5** Əgər təqdimin
sacda bişmiş taxıl təqdimidirsə, onu narın undan,
zeytun yağı ilə yoğrulmuş mayasız kökə kimi bişir.
6 Onu ov və üstünə zeytun yağı tök. Bu, taxıl
təqdimidir. **7** Əgər təqdimin tavada bişən taxıl
təqdimidirsə, onu narın undan zeytun yağı ilə
hazırla. **8** Bu üsullarla hazırlanan taxıl təqdimini
Rəbbin yanına gətir və kahinə təqdim et. O
da təqdimini qurbangaha aparsın. **9** Kahin bu
təqdimdən xatirə təqdimi kimi pay götürərək
qurbangahda tüstülədib yandırsın. Bu, Rəbbin
xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir. **10** Taxıl
təqdiminin qalan hissəsi isə Harunla övladlarına
məxsus olsun. Bu, Rəbb üçün verilən yandırma
təqdimindən götürüldüyü üçün ən müqəddəsdir.
11 Rəbbə gətirilən heç bir taxıl təqdimi mayalı
xəmirdən hazırlanmasın. Tərkibində ya maya ya
da bal olan təqdim Rəbb üçün yandırma təqdimi
kimi tüstülədilib yandırılmasın. **12** Bunları ilk
məhsul təqdimləri kimi Rəbbin yanına gətirin.
Amma xoşa gələn ətir kimi qurbangahda təqdim
olunmasın. **13** Taxıl təqdimlərinin hər birini duzla,
onlardan Allahınla əhdinin duzunu əsirgəmə.
Bütün təqdimlərini duzla. **14** Əgər sən Rəbbə
nübarından taxıl təqdimini gətirsən, onda təzə
taxılı odda qovurub yarmasını təqdim et. **15**
Onun üstünə zeytun yağı və kündür qoy. Bu,
taxıl təqdimidir. **16** Kahin bir az yarma və zeytun
yağı götürərək bütün kündürlə xatirə təqdimi
kimi tüstülədib yandırsın. Bu, Rəbb üçün verilən
yandırma təqdimidir.

3 Əgər kimsə ünsiyyət qurbanı gətirsə və
qurbanlıq heyvan mal-qaradandırsa, qoy o,
Rəbbin hüzuruna qüsursuz erkək və ya dişi
heyvan gətirsin. **2** Qoy adam əlini qurbanlığın
başına qoyub Hüzur çadırının girişində kəssin və
Harun nəslindən olan kahinlər qanı qurbangahın
hər tərəfinə səpsinlər. **3** Qoy o adam ünsiyyət
qurbanından bunları Rəbb üçün yandırma təqdimi
kimi gətirsin: içalatı örtən piyi və üstündəki

piyi, 4 belindəki hər iki böyrəyi, üstündəki
piyi və qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini –
bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. 5 Bunları
Harun övladları qurbangahda odunlarla qalanan
od üstündəki yandırma qurbanı ilə tüstülədib
yandırsınlar. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətir –
yandırma təqdimidir. 6 Əgər Rəbbə təqdim olunan
ünsiyyət qurbanı qoyun-keçidəndirsə, qoy o,
qüsursuz erkək və yaxud dişi heyvan gətirsin. 7
Əgər gətirdiyi qurban bir qoyundursa, qoy onu
Rəbbin önündə belə təqdim etsin: 8 əlini qurbanın
başına qoyub onu Hüzur çadırının qabağında
kəssin, Harun övladları qanı qurbangahın hər
tərəfinə səpsinlər. 9 Qoy o adam ünsiyyət
qurbanından bunları Rəbb üçün yandırma təqdimi
kimi gətirsin: onurğayadək kəsdiyi quyruğunu,
içalatı örtən piyi və üstündəki bütün piyi 10
belindəki hər iki böyrəyini, üstündəki piyi və
qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini – bunları
böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. 11 Bunları kahin
qurbangahda tüstülədib yandırsın. Bu, Rəbb
üçün yandırma təqdimi olaraq verilən paydır.
12 Əgər adamın qurbanlığı bir keçidirsə, qoy
onu Rəbbin önündə belə təqdim etsin: 13 əlini
heyvanın başına qoyub onu Hüzur çadırının
qabağında kəssin. Harun övladları onun qanını
qurbangahın hər tərəfinə səpsinlər. 14 Qoy o adam
qurbandan bunları Rəbb üçün yandırma təqdimi
kimi gətirsin: içalatı örtən piyi və üstündəki bütün
piyi, 15 belindəki hər iki böyrəyini və üstündəki
piyi, qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini –
bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. 16 Kahin
bunları qurbangah üstündə tüstülədib yandırsın.
Bu, yemək – yandırma təqdimi, xoşa gələn
ətirdir. Bütün piy Rəbbə məxsusdur. 17 Bu bütün
yaşadığınız yerlərdə nəsildən-nəslə sizin üçün
əbədi qayda olsun: piyi də, qanı da yeməyin”».

4 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına belə
de: “Əgər kimsə etməməli olduğu halda Rəbbin
bütün əmrlərindən birini bilmədən pozarsa,
qoy bunlara əməl etsin. 3 Əgər məsh edilmiş
baş kahin günah işlədib xalqı da borclu etsə,
o günaha görə Rəbbə günah qurbanı olaraq
qüsursuz bir buğa təqdim etsin. 4 Buğanı Hüzur
çadırının girişinə, Rəbbin hüzuruna gətirsin
və əllərini heyvanın başına qoyub onu Rəbbin
hüzurunda kəssin. 5 Sonra məsh edilmiş kahin
buğanın qanından götürüb Hüzur çadırına
gətirsin. 6 Kahin barmağını qana batıraraq Rəbbin
hüzurunda Müqəddəs yerin pərdəsi qabağında
yeddi dəfə çiləsin. 7 Sonra kahin Hüzur çadırında,
Rəbbin önündə olan ətirli buxur qurbangahının
buynuzlarına o qandan çəksin, buğanın qanının
qalan hissəsini isə Hüzur çadırının girişindəki
yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahın
altlığına töksün. 8 Qoy sonra kahin günah qurbanı
olan buğanın piyini bütövlükdə götürsün. İçalatı
örtən piyi və üstündəki bütün piyi, 9 belindəki hər
iki böyrəyi və üstündəki piyi, qaraciyərin quyruğa
bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri ilə birgə
çıxartsın. 10 Bunların hamısı ünsiyyət qurbanı
olan mal-qaradan götürüldüyü kimi götürülsün
və həmin kahin onları yandırma qurbanları üçün
qurulan qurbangahda tüstülədib yandırsın. 11
Buğanın dərisini, başından budlarına qədər bütün
ətini – içalatını, bağırsaqlarını, 12 hər qalan
hissəsini düşərgədən kənara çıxarıb kül tökülən
pak bir yerə atsın və orada odunla yandırsın. 13
Əgər bütün İsrail icması bilmədən günah işlətsə, bu
onların nəzərindən qaçsa və etməməli olduqları
halda Rəbbin bütün əmrlərindən birini pozub
təqsirkar olsalar, 14 işlədikləri günah aşkara
çıxanda camaat günah qurbanı olaraq bir buğa
götürüb Hüzur çadırının qabağına gətirsin. 15
İcmanın ağsaqqalları Rəbbin hüzurunda əllərini
buğanın başına qoyub onu kəssinlər. 16 Sonra
məsh edilmiş kahin buğanın qanından götürüb
Hüzur çadırına gətirsin. 17 Kahin barmağını qana
batırıb Rəbbin hüzurunda pərdənin qabağına
yeddi dəfə çiləsin. 18 Sonra kahin Hüzur çadırında
Rəbbin önündəki qurbangahın buynuzlarına o
qanı çəksin və buğanın qanının qalan hissəsini isə
Hüzur çadırının girişindəki yandırma qurbanları
üçün qurulan qurbangahın altlığına töksün.
19 Sonra o heyvanın bütün piyini götürərək
qurbangahda tüstülədib yandırsın; 20 günah
qurbanı olan buğaya nə cür etsə, bu buğaya
da eyni cür etsin. Bununla kahin xalq üçün
kəffarə etsin ki, xalq bağışlansın. 21 Sonra
kahin buğanı düşərgədən kənara çıxarıb əvvəlki
buğanı yandıran kimi yandırsın. Bu, camaat
üçün verilən günah qurbanıdır. 22 Başçılardan
biri günah işlədərək etməməli olduğu halda
Allahı Rəbbin bütün əmrlərindən birini bilmədən
pozub təqsirkar olsa, 23 işlətdiyi günah özünə
aşkar olanda qoy qurban olaraq qüsursuz təkə
gətirsin; 24 əlini təkənin başına qoyub onu Rəbbin
hüzurunda – yandırma qurbanlar kəsilən yerdə
onu kəssin. Bu, günah qurbanıdır. 25 Sonra
kahin barmağı ilə günah qurbanının qanından bir
az götürüb yandırma qurbanları üçün qurulan
qurbangahın buynuzlarına çəksin. Qanın qalan
hissəsini isə həmin qurbangahın altlığına töksün.
26 Sonra o heyvanın bütün piyini ünsiyyət
qurbanının piyi kimi qurbangahda tüstülədib
yandırsın. Bununla kahin o adam üçün günahını

kəffarə etsin ki, o bağışlansın. 27 Əgər ölkə xalqından bir nəfər etməməli olduğu halda Rəbbin əmrlərindən birini pozaraq bilmədən günah işlədib bu günahda təqsirkar olsa, 28 işlətdiyi günah özünə aşkar olanda qoy o, günahına görə özü üçün qurban – qüsursuz dişi keçi gətirsin 29 və əlini günah qurbanının başına qoyub bu qurbanı yandırma qurbanları kəsilən yerdə kəssin. 30 Sonra kahin barmağı ilə qurbanın qanından bir az götürüb yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahın buynuzlarına çəksin; qanın qalan hissəsini isə qurbangahın altlığına töksün. 31 Sonra heyvanın bütün piyini ünsiyyət qurbanının piyini çıxardığı kimi çıxarıb onu Rəbbin xoşuna gələn ətir kimi qurbangahda tüstülədib yandırın. Bununla kahin o adam üçün kəffarə etsin ki, o bağışlansın. 32 Əgər adam günah qurbanı olaraq qoyun gətirsə, qoy o, qüsursuz dişi heyvan gətirsin 33 və əlini günah qurbanının başına qoysun və onu yandırma qurbanları kəsilən yerdə kəssin. 34 Sonra kahin öz barmağı ilə günah qurbanının qanından bir az götürüb yandırma qurbanları üçün qurulan qurbangahın buynuzlarına çəksin; qanın qalan hissəsini isə qurbangahın altlığına töksün. 35 Sonra o adam heyvanın bütün piyini ünsiyyət qurbanı olan qoyunun piyi kimi çıxarsın və kahin onu qurbangahda Rəbb üçün verilən yandırma təqdimi üzərində tüstülədib yandırsın. Bununla kahin o adam üçün işlətdiyi günahı kəffarə etsin ki, o bağışlansın.

5 Günahın işləndiyini görərək yaxud bilərək şahidi olan adam and içdiriləndə bu barədə şəhadət etməsə, cəzasını çəkər. 2 Bilmədən hər hansı murdar bir əşyaya, çöl, ev ya da qaynaşan heyvanın leşinə toxunan hər kəs murdar və təqsirkar sayılır. 3 Birini murdarlayan ifrazata, insandan ifraz olan murdarlığa bilmədən toxunan kəs – nə cür murdarlıq olursa olsun – onu dərk edəndə təqsirkar sayılır. 4 Düşünmədən və bilmədən hər hansı bir ehtiyatsız andla pislik yaxud yaxşılıq etmək üçün and içən hər kəs bunu biləndə təqsirkar sayılır. 5 Bu adam bunlardan birinə görə təqsirini biləndə qoy günahını etiraf etsin 6 və o, günaha görə Rəbbin qarşısında təqsirini yumaq üçün sürüdən dişi qoyun ya da dişi keçi götürüb günah qurbanı olaraq gətirsin. Bununla kahin o adam üçün günahını kəffarə etsin. 7 Lakin əgər o adamın qoyun-keçi qurbanı kəsməyə gücü çatmırsa, günahına görə təqsirini yumaq üçün Rəbbə iki qumru quşu yaxud da iki göyərçin – biri günah qurbanı, digərini yandırma qurbanı olaraq gətirsin 8 və kahinə versin. Kahin əvvəl günah qurbanı olan quşu təqdim etsin: başını bədəndən ayırmadan boynunu üzsün 9 və günah qurbanının qanından qurbangahın bir tərəfinə çiləsin, qanın digər hissəsini isə qurbangahın altlığına töksün. Bu, günah qurbanıdır. 10 İkinci quş da qayda-qanuna uyğun olaraq yandırma qurbanı kimi təqdim olunsun. Bununla kahin o adam üçün işlətdiyi günahı kəffarə etsin ki, o bağışlansın. 11 Əgər o adamın hətta iki qumru quşuna və yaxud iki göyərçinə gücü çatmırsa, qoy işlətdiyi günah üçün narın undan efanın onda birini günah qurbanı kimi təqdim etsin. Lakin qoy onun üstünə nə zeytun yağı, nə də kündür qoymasın, çünki bu günah qurbanıdır. 12 Qoy bu adam onu kahinin yanına gətirsin. Kahin ondan xatirə təqdimi kimi bir ovuc götürüb qurbangahda Rəbb üçün verilən yandırma təqdimi üzərində tüstülətsin. Bu, günah qurbanıdır. 13 Bununla kahin o adam üçün işlətdiyi hər hansı bir günahı kəffarə etsin ki, o adam bağışlansın. Qalan hissə taxıl təqdimi kimi kahinə məxsus olsun"». 14 Rəbb Musaya dedi: 15 «Rəbbin müqəddəs şeylərinə etinasız yanaşıb bilmədən günah edən hər kəs təqsir qurbanı olaraq sürüdən qüsursuz bir qoç gətirsin. Bu təqsir qurbanı Müqəddəs yerdəki şekelə münasib gümüş şekellə qiymətləndirilməlidir. 16 Müqəddəs şeylərə vurduğu ziyanı da qoy o adam ödəsin və üstünə beşdə birini əlavə edərək kahinə versin; kahin onun üçün təqsir qurbanı olan qoçla kəffarə etsin ki, o bağışlansın. 17 Əgər bir nəfər günah işlədib etməməli olduğu halda Rəbbin bütün əmrlərindən birini pozarsa və bunu bilmədən edərsə, təqsirkar sayılıb cəzasını çəkməlidir. 18 Qoy o, kahinin yanına təqsir qurbanı olaraq sürüdən qüsursuz və dəyərli bir qoç gətirsin. Bununla kahin onun bilmədən törətdiyi günahı kəffarə etsin ki, o bağışlansın. 19 Bu, təqsir qurbanıdır. Həmin adam Rəbbin qarşısında təqsirkar olmuşdur».

6 Rəbb Musaya dedi: 2 «Əgər bir şəxs günah edib Rəbbə xəyanət edərsə, özünə əmanət edilən, girov qoyulan yaxud oğurluq bir şey barəsində başqa bir adamı aldadarsa ya da ona haqsızlıq edərsə, 3 itmiş bir əşyanı tapıb yalan söylərsə, yalandan and içərsə, yəni insanların edə biləcəyi bu günahlardan birini edərsə, 4 o şəxs günah etmiş olur və təqsirkar sayılır. Oğurladığı ya da haqsızlıqla ələ keçirdiyi şeyi, özünə əmanət edilən ya da tapdığı itmiş əşyanı 5 yaxud barəsində yalandan and içdiyi şeyin üzərinə beşdə birini də əlavə edərək təqsir qurbanını gətirdiyi gün sahibinə geri qaytarsın. 6 Bu adam Rəbbin qarşısında təqsirini yumaq üçün kahinin yanına təqsir qurbanı olaraq sürüdən

qüsursuz və dəyərli bir qoç gətirsin. **7** Bununla kahin günah edən adam üçün təqsirinə səbəb olduğu hər şeyi Rəbbin önündə kəffarə etsin ki, o bağışlansın». **8** Rəbb Musaya dedi: **9** «Harunla oğullarına əmr verib de: "Yandırma qurbanına aid olan təlimat budur. Yandırma qurbanı bütün gecə səhərə qədər qurbangahdakı odda qalsın, bu od isə qoy sönmədən yansın. **10** Qoy kahin kətan paltarını, kətan alt geyimini əyninə geyib qurbangahda yandırma qurbanını məhv edən oddan çıxan külü götürüb qurbangahın yanına qoysun. **11** Sonra kahin geyimini çıxarıb başqa paltar geyinsin və külü düşərgədən kənara çıxararaq pak bir yerə töksün. **12** Qoy od qurbangahda yansın və sönməsin. Hər səhər kahin odunla od qalayıb üstünə yandırma qurbanını düzsün və ünsiyyət qurbanlarının piyini tüstülədib yandırsın. **13** Qoy bu od qurbangahda daima yansın və sönməsin. **14** Taxıl təqdiminə aid olan təlimat budur. Harun övladları bunu Rəbbin hüzurunda qurbangahın qabağında təqdim etsinlər. **15** Qoy kahin bir ovuc taxıl təqdimini, narın un ilə zeytun yağını və üstündəki kündürün hamısını götürüb qurbangahda tüstülətsin. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətir – xatirə təqdimidir. **16** Təqdimin qalan hissəsini Harunla övladları yesin; onu müqəddəs bir yerdə – Hüzur çadırının həyətində mayasız çörək kimi yesinlər. **17** Bu, taxıldan maya ilə bişirilməsin. Bunu Mənə gətirilən yandırma təqdimlərindən kahinlərə düşən pay kimi verirəm. O, günah qurbanı və təqsir qurbanı kimi ən müqəddəsdir. **18** Harunun hər kişi övladı nəsildən-nəslə bunu yesin. Bu, Rəbbə gətirilən yandırma təqdimlərindən onlara verilən əbədi paydır. Bunlara toxunan hər şey müqəddəs sayılar"». **19** Rəbb Musaya dedi: **20** «Harunun məsh olunacağı gün Harunla oğullarının Rəbbə edəcəkləri təqdim budur: daimi taxıl təqdimi olaraq narın undan efanın onda birini – yarısı səhər, yarısı isə axşam, **21** zeytun yağı ilə qarışdırılmış, sacda bişmiş halda gətirsin və bu taxıl təqdimini parça-parça qırıb təqdim etsin. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətirdir. **22** Harun nəslindən yerinə keçən məsh edilmiş kahin onu belə də hazırlasın; bunu Rəbbə əbədi pay olaraq bütünlüklə tüstülədib yandırsın. **23** Kahinin gətirdiyi hər taxıl təqdimi bütünlüklə yandırılsın, o yeyilməməlidir». **24** Rəbb Musaya dedi: **25** «Harunla oğullarına belə de: "Günah qurbanına aid olan təlimat budur. Günah qurbanı yandırma qurbanı kəsilən yerdə – Rəbbin önündə kəsilsin. Bu qurban ən müqəddəsdir. **26** Günah qurbanını təqdim edən kahin onu müqəddəs bir yerdə – Hüzur çadırının həyətində yesin. **27** Onun ətinə toxunan hər bir şey müqəddəs sayılar; o qurbandan bir damla qan geyimlərə sıçrasa, o geyim müqəddəs bir yerdə yuyulsun. **28** Ətin bişirildiyi saxsı qab sındırılsın; əgər o, tunc qabda bişirilibsə, həmin qab təmizlənib su ilə yaxalansın. **29** Kahin nəslindən hər kişi onu yesin; o ən müqəddəsdir. **30** Lakin Müqəddəs yerdə günahı kəffarə etmək üçün qanından Hüzur çadırına gətirilən günah qurbanının hamısı yeyilməməlidir, qoy yandırılsın.

7 Təqsir qurbanına aid olan təlimat budur. O ən müqəddəsdir. **2** Təqsir qurbanı yandırma qurbanları kəsilən yerdə kəsilsin. Kahin onun qanını qurbangahın hər tərəfinə səpsin. **3** Onun bütün piyini təqdim etsin: quyruğunu, içalatı örtən piyi, **4** belindəki hər iki böyrəyini və üstündəki piyi, qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini – bunları böyrəkləri ilə birgə çıxartsın. **5** Qoy kahin bunu Rəbb üçün yandırma təqdimi olaraq qurbangahda tüstülədib yandırsın. Bu, təqsir qurbanıdır. **6** Ətini kahin nəslindən olan hər kişi yesin; bu ət müqəddəs bir yerdə yeyilsin, çünki o ən müqəddəsdir. **7** Günah qurbanına da, təqsir qurbanına da aid olan təlimat eynidir: qurbanın əti həmin qurbanla kəffarə edən kahinə məxsus olsun. **8** Bir adamın gətirdiyi yandırma qurbanının dərisi də həmin qurbanı təqdim edən kahinə məxsus olsun. **9** Təndirdə bişirilmiş hər taxıl təqdimi, tavada, sacda hazırlanan hər bir şey onu götürüb təqdim edən kahinə məxsus olsun. **10** Zeytun yağı ilə yoğrulmuş yaxud hər quru taxıl təqdimi isə bütün Harun övladları arasında bərabər paylara bölünsün. **11** Rəbbə təqdim olunan ünsiyyət qurbanına aid olan təlimat budur. **12** Əgər kimsə onu təşəkkür etmək üçün qurban gətirsə, onda o, zeytun yağı ilə yoğrulmuş mayasız kökələr, üstünə zeytun yağı sürtülmüş mayasız qoğallar və zeytun yağı ilə narın undan yoğrulmuş kökələr gətirsin. **13** Bundan əlavə, o, mayalı çörək kökələrini təşəkkür ifadə edən ünsiyyət qurbanı ilə təqdim olaraq gətirsin. **14** Bunların hər növündən birini Rəbbə qaldırılan pay kimi təqdim etsin. O, ünsiyyət qurbanının qanını səpən kahinə məxsus olsun. **15** Təşəkkür ifadə edən ünsiyyət qurbanının əti qurban kəsilən gün yeyilsin. O, səhərə qədər qalmamalıdır. **16** Əgər kimsə verdiyi əhdə görə yaxud könüllü təqdim olaraq qurban gətirərsə, qurbanın əti kəsildiyi gün yeyilsin, qalan hissəsi isə sabahkı gün yeyilə bilər, **17** lakin üçüncü günə qalan qurbanlıq əti yandırılsın. **18** Əgər ünsiyyət qurbanlarının ətindən üçüncü gün yeyilsə, o qurbanı gətirən adam qəbul olunmaz və

qurban onun xeyrinə sayılmaz, bu ət iyrənc sayılar və onu yeyən adam cəzasını çəkər. **19** Murdar sayılan hər hansı bir şeyə toxunan ət yeyilməməli və yandırılmalıdır. Hər pak adam murdar ətdən başqa hər cür ət yeyə bilər; **20** murdar halda isə Rəbbə kəsilən ünsiyyət qurbanının ətini yeyən hər kəs xalqı arasından qovulsun. **21** Bir nəfər hər hansı murdar əşyaya, insandan ifraz olan murdarlığa yaxud murdar bir heyvana yaxud hər hansı iyrəndirici bir murdar şeyə toxunub sonra da Rəbbin ünsiyyət qurbanının ətindən yeyərsə, xalqı arasından qovulsun"». **22** Rəbb Musaya dedi: **23** «İsrail övladlarına belə de: "Mal-qara, qoyun və keçi piyini yeməyin. **24** Təbii yolla ölən yaxud parçalanıb ölən heyvanın piyini hər bir başqa iş üçün işlədə bilərsiniz, lakin onu qətiyyən yemək olmaz. **25** Rəbb üçün yandırma təqdimi olaraq verilən heyvanın piyindən yeyən hər kəs xalqı arasından qovulsun. **26** Bütün yaşadığınız yerlərdə heç vaxt quşların və heyvanların qanını yeməyin; **27** qan yeyən hər kəs xalqı arasından qovulsun"». **28** Rəbb Musaya dedi: **29** «İsrail övladlarına belə de: "Rəbbə ünsiyyət qurbanı təqdim edən şəxs onun bir hissəsini Rəbbin hüzuruna qurban gətirsin. **30** Onu öz əli ilə Rəbb üçün yandırma təqdimi olaraq gətirsin; heyvanın piyi ilə döş ətini gətirib Rəbbin hüzurunda yellətmə təqdimi versin. **31** Kahin piyi qurbangahda tüstülədib yandırsın; döş əti isə Harunla övladlarına məxsus olsun. **32** Ünsiyyət qurbanları olan heyvanlarınızın sağ budunu qaldırma təqdimi kimi kahinə verin; **33** həmin sağ bud ünsiyyət qurbanının qanını və piyini təqdim edən Harun övladlarının payı olsun". **34** Çünki Mən yellədilən döş ətini və qaldırılan budu İsrail övladlarından, onların ünsiyyət qurbanlarından götürüb kahin Harunla övladlarına İsraillilərdən gələn əbədi pay kimi vermişəm. **35** Bu, Rəbbə kahinlik etmək üçün bunları təqdim etdiyi gün Rəbb üçün verilən yandırma təqdimlərindən Harunun və övladlarının payıdır; **36** Harunla övladları məsh olunduğu gün Rəbb əmr etmişdir ki, nəsildən-nəslə İsrail övladları bu əbədi payı onlara versinlər». **37** Bu, yandırma qurbanına, taxıl təqdiminə, günah qurbanına, təqsir qurbanına, təqdis təqdiminə və ünsiyyət qurbanına aid olan **38** Rəbbin Sina dağında Musaya əmr etdiyi təlimatdır. Rəbb bu təlimatı İsrail övladlarına Sina səhrasında qurbanlarını Ona təqdim etməklə əlaqədar əmr etdiyi gündə vermişdi.

8 Rəbb Musaya dedi: **2** «Harunla oğullarını, geyimlərini, məsh yağını və günah qurbanı kəsmək üçün bir buğa, iki qoç, bir səbət mayasız çörək götür. **3** Sonra bütün icmanı Hüzur çadırının girişinə topla». **4** Musa Rəbbin əmrinə əməl etdi. İcma Hüzur çadırının girişinə yığılanda **5** Musa onlara dedi: «Rəbbin əmr etdiyi budur». **6** Sonra Musa Harunla oğullarını irəli gətirib onları su ilə yuyundurdu. **7** Harunun əyninə xirqəsini geyindirib belinə qurşağını bağladı, üstündən cübbəsini geyindirdi və üstünə efodu qoydu. Efodun kəmərini belinə bağlayıb efodu özünə bərkitdi. **8** Efodun üstündən döşlüyünü, döşlüyündə isə Urim və Tummimi yerləşdirdi. **9** Onun başına çalmanı, çalmanın qabaq hissəsinə qızıl lövhəciyi olan müqəddəslik tacını qoydu. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **10** Musa məsh yağını götürüb məskəni və içindəki hər şeyi məsh edərək təqdis etdi. **11** Sonra məsh yağını qurbangaha yeddi dəfə çiləyib onunla bütün avadanlığını, ləyənlə altlığını da təqdis etmək üçün məsh etdi. **12** Musa bir az məsh yağı götürüb Harunun başına tökərək onu təqdis etmək üçün məsh etdi. **13** Sonra Musa Harunun oğullarını irəli gətirdi, onlara xirqə geyindirdi, bellərinə qurşaq bağladı və başlarına papaq qoydu. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **14** Bundan sonra Musa günah qurbanı üçün nəzərdə tutulmuş buğanı gətirdi. Harunla oğulları həmin buğanın başına əllərini qoydular. **15** Musa buğanı kəsdi, qanını götürüb barmağı ilə qurbangahın buynuzlarının ətrafına çəkərək qurbangahı pak etdi. Sonra qanın qalan hissəsini qurbangahın altlığına tökdü və murdarlığını kəffarə etmək üçün onu təqdis etdi. **16** Musa heyvanın içalatının üstündəki bütün piyi, qaraciyərin quyruğa bənzər hissəsini, hər iki böyrəklə piyini götürərək qurbangahda tüstülədib yandırdı. **17** Buğanı – dərisini, ətini və bağırsaqlarını düşərgənin kənarında yandırdı. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **18** Musa yandırma qurbanı üçün nəzərdə tutulmuş qoçu gətirdi. Harunla oğulları əllərini qoçun başına qoydular. **19** Musa qoçu kəsdi və qanını qurbangahın hər tərəfinə səpdi. **20** Qoçu parça-parça doğradı; Musa qoçun başını, parçalarını və piyini tüstülədib yandırdı. **21** Sonra içalatını və budlarını su ilə yudu və bütün qoçu qurbangahda tüstülədib yandırdı. Bu, yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimi idi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **22** Musa o biri qoçu – təqdis qoçunu gətirdi; Harun və oğulları əllərini qoçun başına qoydular. **23** Musa onu kəsdi; qanından bir az götürüb Harunun sağ qulağının mərcəyinə, sağ əlinin və sağ ayağının baş barmağına çəkdi. **24** Bundan sonra Musa Harunun oğullarını gətirib onların sağ qulaq mərcəklərinə, sağ əllərinin baş barmaqlarına və

sağ ayaqlarının baş barmaqlarına qan çəkdi. Musa heyvanın qanını qurbangahın hər tərəfinə səpdi. **25** Sonra piyini, quyruğunu, içalatının üstündəki piyi, qaraciyərinin quyruğa bənzər hissəsini, hər iki böyrəklə piyini və sağ budunu götürdü. **26** Rəbbin önündə olan mayasız çörəklər səbətindən bir mayasız kökə, bir zeytun yağı ilə yoğrulmuş çörək kökəsi və bir qoğal götürüb piylə sağ budun üstünə qoydu. **27** O bunların hamısını Rəbbin hüzurunda yellətmə təqdimi üçün Harunun və oğullarının əllərinə verdi. **28** Sonra Musa həmin şeyləri onların əllərindən alıb qurbangahda yandırma qurbanı ilə birlikdə tüstülədib yandırdı. Bu, təqdis qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir. **29** Musa döş ətini götürdü və onu Rəbbin hüzurunda yellədərək təqdim etdi. Bu, təqdis qurbanı olan qoçdan Musanın payı idi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **30** Musa məsh yağını və qurbangahdakı qanı götürüb Haruna, onun geyimlərinə, oğullarına və geyimlərinə çiləndi. Beləliklə, Harunu və onun geyimlərini, oğullarını və onların geyimlərini təqdis etdi. **31** Sonra Musa Harunla oğullarına dedi: «Əti Hüzur çadırının girişində qaynadın və "Harunla oğulları onu yesin" deyib əmr etdiyimə görə onu orada təqdis təqdimi üçün səbətdəki çörəklə yeyin. **32** Çörəyin və ətin qalan hissələrini yandırın. **33** Təqdis günləri başa çatana qədər yeddi gün Hüzur çadırının girişindən kənara çıxmayın; çünki vəzifəyə keçmə vaxtınız yeddi gün davam edəcək. **34** Bu gün edilən hər şeyi Rəbb kəffarəniz üçün əmr etdi. **35** Yeddi gün ərzində gecə-gündüz Hüzur çadırının girişində qalın və Rəbbin buyruğuna riayət edin ki, ölməyəsiniz. Mənə belə əmr verilib». **36** Harunla oğulları Rəbbin Musa vasitəsilə əmr etdiyi hər şeyə əməl etdilər.

9 Bundan səkkiz gün sonra Musa Harunla oğullarını və İsrail ağsaqqallarını yanına çağırıb **2** Haruna dedi: «Özün üçün günah qurbanı kimi qüsursuz bir erkək dana və yandırma qurbanı kimi qüsursuz bir qoç götür və Rəbbin hüzurunda təqdim et. **3** Sonra İsrail övladlarına de: "Günah qurbanı kimi bir təkə, yandırma qurbanı kimi birillik qüsursuz bir dana və birillik qüsursuz bir toğlu, **4** Rəbbin hüzurunda kəsilən ünsiyyət qurbanları kimi bir buğa, bir qoç və zeytun yağı ilə yoğrulmuş taxıl təqdimləri götürün. Çünki bu gün Rəbb sizə görünəcək"». **5** Musanın əmr etdiyi hər şey Hüzur çadırının önünə gətirildi. Sonra bütün icma yaxınlaşıb Rəbbin hüzurunda durdu. **6** Musa dedi: «Rəbb bu işi əmr etdi ki, siz əməl edəsiniz, onda Rəbbin izzəti sizə görünəcək». **7** Musa Haruna dedi: «Qurbangaha yaxınlaş və özün üçün günah qurbanı ilə yandırma qurbanını gətir. Həm özünün, həm də xalqının günahlarını bunlarla kəffarə et. Xalqın qurbanını da təqdim edərək onların günahını bununla kəffarə et. Rəbb əmr etdiyi kimi olsun». **8** Harun qurbangaha yaxınlaşıb özü üçün günah qurbanı olan danını kəsdi. **9** Onun qanını Harunun oğulları atalarına təqdim etdilər. Harun barmağını qana batırıb qurbangahın buynuzlarına çəkdi; qanın qalan hissəsini isə qurbangahın altlığına tökdü. **10** Sonra günah qurbanının piyini, böyrəklərini, qaraciyərini, quyruğa bənzər hissəsini qurbangahda tüstülədib yandırdı. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **11** Qurbanın əti ilə dərisini düşərgənin kənarında yandırdı. **12** Bundan sonra Harun yandırma qurbanını kəsdi. Onun qanını Harunun oğulları atalarına gətirdilər; o da qanı qurbangahın hər tərəfinə səpdi. **13** Parça-parça kəsilən qurbanı və başını Haruna gətirdilər; o da onları qurbangahda tüstülədib yandırdı. **14** Qurbanın içalatı ilə budlarını yuyaraq qurbangahda yandırma qurbanı ilə birgə tüstülədib yandırdı. **15** Bundan sonra Harun xalqın qurbanını təqdim etdi. Xalq üçün günah qurbanı olan təkəni götürüb kəsdi; onu birinci günah qurbanı kimi gətirdi. **16** Yandırma qurbanı üçün heyvan gətirdi və onu qayda-qanuna uyğun olaraq təqdim etdi. **17** Sonra Harun taxıl təqdimini gətirdi. Səhər təqdim olunan yandırma qurbanından savayı ovuclarını taxıl təqdimi ilə doldurub qurbangahda tüstülədərək yandırdı. **18** Harun xalq üçün ünsiyyət qurbanı olan buğanı və qoçu kəsdi. Harunun oğulları bunların qanını atalarına gətirdilər; o da qanı qurbangahın hər tərəfinə səpdi. **19** Buğanın və qoçun piyini, quyruğunu, içalatı örtən piyini, böyrəklərini, qaraciyərinin quyruğa bənzər hissəsini götürüb **20** döş ətlərini üstünə qoydular. Harun da bu piyi qurbangahda tüstülədib yandırdı, **21** döş ətlərini isə sağ budları ilə birlikdə Rəbbin önündə yellədərək təqdim etdi. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu. **22** Harun günah qurbanını, yandırma qurbanını və ünsiyyət qurbanını gətirdikdən sonra əllərini xalqa doğru uzadıb onlara xeyir-dua verdi. Sonra o aşağı düşdü. **23** Musa ilə Harun Hüzur çadırına girdilər. Sonra onlar çıxıb birlikdə xalqa xeyir-dua verdilər. O vaxt Rəbbin izzəti bütün xalqa göründü **24** və Rəbbin hüzurundan od çıxıb qurbangahdakı yandırma qurbanı ilə piyi yandıraraq yox etdi. Bütün xalq bunu görərək sevincdən qışqırıb üzüstə yerə döşəndi.

10 Harun oğulları Nadav və Avihu buxurdanlarını götürüb içinə közərmiş

kömürlə buxur qoydular və Rəbbin önünə haram od gətirdilər. Belə təqdimi Rəbb əmr etməmişdi. **2** Rəbb hüzurundan od göndərib onları məhv etdi. Onlar Rəbbin hüzurunda öldülər. **3** Musa Haruna dedi: «Budur, Rəbb belə demişdir: "Mənə yaxınlaşanlar Məni müqəddəs saysınlar; Bütün xalq Məni izzətləndirsin"». Harun isə susurdu. **4** Musa Harunun əmisi Uzzielin oğulları Mişaellə Elsafanı çağırıb dedi: «Yaxın gəlin və qardaşlarınızın cəsədlərini Müqəddəs yerin önündən düşərgənin kənarına aparıb qoyun». **5** Musa bu sözü deyən kimi onlar yaxınlaşdılar və cəsədləri xirqələri əynindəcə düşərgənin kənarına aparıb qoydular. **6** Musa Haruna və onun sağ qalan oğulları Eleazar və İtamara dedi: «Siz yas tutaraq saçlarınızı dağıtmayın, geyimlərinizi cırmayın. Yoxsa ölərsiniz və Rəbb bütün icmaya qəzəblənər. Ancaq bütün İsrailli soydaşlarınız Rəbbin yandırdığı adamların yasını tutsun. **7** Hüzur çadırının girişindən kənara çıxmayın, yoxsa ölərsiniz, çünki Rəbbin məsh yağı sizin üstünüzdədir». Onlar da Musanın dediyi kimi etdilər. **8** Rəbb Haruna dedi: **9** «Sən və övladların Hüzur çadırına nə şərab, nə də başqa kefləndirici içki içib girməyin, yoxsa ölərsiniz. Qoy bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun. **10** Müqəddəslə adi şeyləri ayırd edin, həm də pak və murdar şeylər arasında fərq qoyun. **11** Mənim Musa vasitəsilə bəyan etdiyim bütün qaydaları İsrail övladlarına öyrədin». **12** Musa Haruna və sağ qalan oğulları Eleazarla İtamara dedi: «Rəbb üçün verilən yandırma təqdimlərindən qalan taxıl təqdimini götürün və mayasız çörək bişirib qurbangahın yanında yeyin, çünki bu ən müqəddəsdir. **13** Onu müqəddəs bir yerdə yeyin, mənə verilmiş əmrə görə bu, Rəbb üçün verilən yandırma təqdimlərindən sənin və övladlarının payına düşür. **14** Yellədilən döş ətini və qaldırılan bud ətini isə sən, oğulların və qızların pak bir yerdə yeyin; çünki bunlar İsrail övladlarının ünsiyyət qurbanlarından sənin və övladlarının payı kimi ayrılıb. **15** Qaldırılan bud ətini və yellədilən döş ətini Rəbbin önündə yellətmək üçün yandırma təqdimi olan piylə birlikdə gətirin. Bu sizin və övladlarınızın əbədi payı olacaq. Rəbb belə əmr etmişdir». **16** Musa günah qurbanı olan təkəni axtardı. O isə yandırılmışdı. Musa Harunun sağ qalan oğullarına – Eleazara və İtamara qəzəblənib dedi: **17** «Siz nə üçün günah qurbanını müqəddəs sayılan yerdə yemədiniz? Çünki bu qurban ən müqəddəsdir və sizə verilib ki, onunla icmanın günahlarının cəzasını üzərindən götürüb onlar üçün Rəbbin önündə kəffarə edəsiniz. **18** Təkənin qanı içəri, Müqəddəs yerə gətirilmədi. Mən sizə əmr etdiyim kimi siz onun ətini mütləq Müqəddəs yerdə yeməli idiniz». **19** Harun Musaya dedi: «Bu gün günah qurbanı və yandırma qurbanı Rəbbin önündə təqdim olunmuşdur. Ancaq başıma belə iş gəldi. Əgər mən bu gün günah qurbanını yemiş olsaydım, o, Rəbbə məqbul olardımı?» **20** Musa bunu eşidib razılaşdı.

11 Rəbb Musa ilə Haruna belə dedi: **2** «İsrail övladlarına belə deyin: "Quruda yaşayan heyvanlardan belələrinin ətini yemək olar. **3** Hər hansı qoşadırnaqlı gövşəyən heyvanın ətini yeyə bilərsiniz. **4** Lakin gövşəyən yaxud qoşadırnaqlı heyvanlar içində bunları yeməyin: dəvə, çünki o gövşəsə də, qoşadırnaqlı deyil, buna görə də sizin üçün haramdır; **5** qayadovşanı, çünki o gövşəsə də qoşadırnaqlı deyil, buna görə də sizin üçün haramdır; **6** dovşan, çünki o gövşəsə də qoşadırnaqlı deyil, buna görə də sizin üçün haramdır; **7** donuz, çünki o qoşadırnaqlı olsa da, gövşəmir, buna görə də sizin üçün haramdır. **8** Onların nə ətini yeyin, nə də leşinə toxunun, onlar sizin üçün haramdır. **9** Sularda, dənizlərdə yaxud çaylarda yaşayan heyvanlardan üzgəcləri və pulcuqları olanların hamısını yeyə bilərsiniz. **10** Amma sularda, dənizlərdə yaxud çaylarda qaynaşan heyvanlardan üzgəcləri və pulcuqları olmayan hər canlı məxluq sizin üçün iyrənc olsun. **11** Onların ətini yeməyin və leşindən iyrənin; onlar sizin üçün iyrənc olsun. **12** Sularda üzgəcləri və pulcuqları olmayanların hamısı sizin üçün iyrənc olsun. **13** Quşlardan bunları iyrənc olduğuna görə yeməyin: qartal, keçələkərkəs, qaraquş, **14** çalağan, bütün şahin cinsindən olanlar, **15** bütün qarğa cinsindən olanlar, **16** dəvəquşu, bayquş, qağayı, bütün qırğı cinsindən olanlar, **17** yapalaq, qarabatdaq, böyük bayquş, **18** ağ bayquş, qutan, leş kərkəsi, **19** leylək, bütün vağ cinsindən olanlar, şanapipik, yarasa. **20** Dördayaqla gəzən, qanadlı qaynaşan heyvanların hamısı da sizin üçün iyrənc olsun. **21** Lakin dördayaqla gəzən, qanadlı qaynaşan heyvanlardan yerdə sıçramaq üçün oynaqlı ayaqları olanları yeyə bilərsiniz; **22** onlardan bütün çəyirtkə cinsindən olanları, bütün keçəl çəyirtkə cinsindən olanları, bütün sisək cinsindən olanları, bütün şala cırcıraması cinsindən olanları yemək olar. **23** Bütün digər dördayaqlı qanadlı qaynaşan heyvanlar isə sizin üçün iyrənc olsun. **24** Bu heyvanlardan siz özünüz murdar ola bilərsiniz. Hər kim onların leşinə toxunursa, axşama qədər murdar sayılsın. **25** Onların leşindən bir hissəsini daşıyan hər kəs də

geyimlərini yusun; axşama qədər murdar sayılsın. **26** Qoşadırnağı olmayan yaxud gövşəməyən hər dırnaqlı heyvan sizin üçün murdar olsun. Onların leşinə toxunan hər kəs murdar sayılsın. **27** Pəncələri üstündə yeriyən dördayaqlı hər heyvan sizin üçün murdar olsun; onların leşinə toxunan hər kəs axşama qədər murdar sayılsın. **28** Onların leşini daşıyan geyimlərini yusun və axşama qədər murdar sayılsın. Bu heyvanlar sizin üçün murdar sayılsın. **29** Yerdə qaynaşan heyvanlar arasında sizin üçün murdar olan bunlardır: kor siçan, siçan, hər növ kərtənkələ, **30** gekkon, varan, kərtəncik, kələz, buqələmun. **31** Bunlar bütün qaynaşan heyvanlar arasında sizin üçün murdar olsun. Onların leşinə toxunan hər kəs axşamadək murdar sayılsın. **32** Onlardan birisinin leşi üstünə düşən hər şey murdar sayılsın. Hər taxta, parça, dəri yaxud giş əşya nə cür iş üçün işlənsə, suya salınsın. Axşama qədər murdar sayılsın, axşamdan sonra təmiz sayılsın. **33** Onlardan biri gil qabın içinə düşsə, onun içindəki hər şey murdar sayılsın və qab qırılsın. **34** Belə bir qabdan su xörəyin içinə tökülsə, o xörək murdarlanır. Bu cür qabın içində hər içki murdarlanır. **35** O heyvanlardan birinin leşi üstünə düşən hər bir şey murdar sayılsın. İstər təndir, istərsə də ocaq sökülsün, çünki murdarlanıb; onlar sizin üçün murdar olsun. **36** Ancaq su bulağı yaxud su anbarı pak sayılsın. Bu heyvanların leşinə toxunan hər kəs murdar sayılsın. **37** Bunlardan birinin leşi əkin üçün ayrılmış toxumun üstünə düşərsə, o toxum təmiz sayılsın. **38** Amma leş suya salınmış toxumun üstünə düşərsə, toxum sizin üçün murdar olsun. **39** Əti sizin üçün yeməli olan heyvanlardan biri ölərsə, leşinə toxunan adam axşama qədər murdar sayılsın. **40** O heyvanın leşindən yeyən adam geyimini yusun və axşama qədər murdar sayılsın. Leşini daşıyan adam da geyimləri yusun və axşama qədər murdar sayılsın. **41** Yer üzündə sürünən hər qaynaşan heyvan sizin üçün iyrənc olsun; onu yeməyin. **42** İstər qarnı üstündə, istər dörd ayağı ilə sürünən ya da yer üzündəki çoxayaqlı olan qaynaşan heyvanlardan yeməyin, çünki onlar iyrəncdir. **43** Qaynaşan heyvanların heç biri ilə özünüzü iyrənc edib murdarlamayın, çünki onlara görə siz murdar olarsınız. **44** Allahınız Rəbb Mənəm. Özünüzü təqdis edin və müqəddəs olun, çünki Mən müqəddəsəm; özünüzü yerdə sürünən heç bir qaynaşan heyvanla murdar etməyin. **45** Çünki Allahınız olmaq üçün sizi Misir torpağından çıxaran Rəbb Mənəm. Müqəddəs olun, çünki Mən müqəddəsəm"». **46** Heyvan, quş, sularda üzən hər cür canlı məxluq, yer üzündə qaynaşan hər cür heyvan haqqında təlimat budur. **47** Bununla pakla murdar şeylər arasında, yeyilən və yeyilməyən heyvanlar arasında fərq qoyulur.

12 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına belə de: "Hamilə olub oğlan uşağı doğan bir qadın aybaşı, murdarlıq dövründə olduğu kimi yeddi gün murdar sayılsın. **3** Səkkizinci gün uşaq sünnət olunsun. **4** Qadın qanaxmadan paklanmaq üçün daha otuz üç gün gözləsin. Bu paklanma dövrü bitənə qədər qadın heç bir müqəddəs şeyə toxunmamalı və Müqəddəs məkana yaxınlaşmamalıdır. **5** Əgər bir qadın qız uşağı doğarsa, aybaşı vaxtı kimi iki həftə murdar sayılsın və paklanmaq üçün əlavə olaraq altmış altı gün gözləsin. **6** Oğlan yaxud qız uşağı doğub paklanma müddəti bitəndə qadın Hüzur çadırının girişinə birillik toğlunu yandırma qurbanı kimi və göyərçin yaxud qumru quşunu kahinin yanına günah qurbanı kimi gətirsin. **7** Kahin bunları Rəbbin hüzurunda qurban gətirib, zahı qadın üçün kəffarə etsin ki, o qan axmasından pak olsun. Qız ya oğlan doğan zahı qadın üçün təlimat budur. **8** Əgər qadının toğlu gətirməyə gücü çatmırsa, onda birini yandırma qurbanı, o birini isə günah qurbanı olaraq iki qumru quşu yaxud iki göyərçin gətirsin. Bununla kahin həmin zahı üçün kəffarə etsin ki, o pak olsun"».

13 Rəbb Musaya və Haruna dedi: **2** «Bir adamın dərisində şiş yaxud səpki yaxud ləkə əmələ gəlib dəridə cüzam kimi görünən bir əlaməti olarsa, qoy o adam kahin Harunun yaxud onun nəslindən olan kahinlərin birinin yanına gətirilsin. **3** Kahin dəridəki əlamətə baxsın. Əlamət üstündəki tükləri ağardıb dəridən dərin görünsə, bu, cüzamın bir əlamətidir. Kahin baxıb o adamı murdar elan etsin. **4** Əgər dərisindəki ləkə ağ olub dəridən dərin görünməsə və üstündəki tükləri ağartmasa, kahin azarlını yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **5** Yeddinci gün kahin ona baxsın. Onun nəzərində əlamət yerində qalıb dərisinə yayılmayıbsa, kahin onu yenə də yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **6** Yeddinci gün kahin yenə də ona baxsın. Əlamət dərisinə yayılmayıb, solubsa, kahin o adamı pak elan etsin. Bu azar dəri səpməsidir. Qoy o adam geyimlərini yusun, sonra pak sayılsın. **7** Lakin kahin ona baxıb pak saydıqdan sonra səpmə dərisinə yayılırsa, o yenə də özünü kahinə göstərsin. **8** Kahin yenə də ona baxsın, dərisindəki səpmə yayılıbsa, kahin o adamı murdar elan etsin. Bu cüzamdır. **9** Bir adamın dərisində cüzam əlaməti əmələ gələrsə, qoy o adam kahinin yanına gətirilsin. **10** Kahin ona baxsın, dəridəki

tükləri ağardan xoralı ağ bir şiş varsa, **11** bu, bədəninin dərisində kök salmış cüzamdır. Kahin o adamı murdar elan etsin, amma təcrid etməsin, çünki o murdardır. **12** Əgər cüzam dəriyə yayılıb bütün bədəni bürüsə və əlamətin onu təpədən dırnağadək tutması kahinə görünsə, **13** qoy kahin diqqətlə baxsın. Cüzam bütün bədəni bürüyübsə, kahin azarlını pak elan etsin. Ağardığı üçün o adam pak sayılsın. **14** Lakin o adamda xoralanma görünsə o, murdar sayılsın. **15** Kahin o adama baxıb xoralanma görsə, onu murdar elan etsin. Xoralanma murdardır, o, cüzamdır. **16** Xoralanma sağalıb ağardığı halda o adam kahinin yanına getsin **17** və kahin ona baxsın; əlamət ağarıbsa, o adamı pak elan etsin, çünki o, pakdır. **18** Bir adamın dərisində çiban əmələ gəlib sağaldıqdan sonra **19** və yerində ağ şiş yaxud qırmızımtıl-ağ parlaq ləkə əmələ gələn halda bu əlamət kahinə göstərilsin. **20** Kahin ləkəyə baxsın, üstündəki tükləri ağarıb dəridən dərin görünsə, kahin o adamı murdar elan etsin. Bu, çibanla başlanan cüzamdır. **21** Əgər kahin baxıb görsə ki, ləkənin üstündəki ağ tüklər yoxdur və ləkə dəridən dərin deyil, solğundur, onda kahin azarlını yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **22** Əgər dəridəki ləkə yayılırsa, kahin adamı murdar elan etsin. Çünki bu, əlamətdir. **23** Amma ləkə yerində qalıb yayılmayıbsa, bu, çibandan qalan çapıqdır. Kahin o adamı pak elan etsin. **24** Bir adamın dərisində olan yanıq yerində qırmızımtıl-ağ yaxud ağ parlaq ləkə əmələ gələrsə, **25** kahin ləkəyə baxsın, ləkə üstündəki tükləri ağardıb dəridən dərin görünsə, bu yanıqda başlanan cüzamdır. Kahin o adamı murdar elan etsin, çünki bu cüzamın əlamətidir. **26** Əgər kahin baxıb görsə ki, ləkənin üstündə ağ tüklər yoxdur və ləkə dəridən dərin olmayaraq solğun görünür, bu halda kahin azarlını yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **27** Yeddinci gün kahin yenə azarlıya baxsın. Əgər ləkə dəriyə yayılıbsa, kahin o adamı murdar elan etsin; bu, cüzamın əlamətidir. **28** Amma ləkə yerində qalıb dərisində yayılmayıbsa və solubsa, bu, yanıqdan qalan şişdir; kahin o adamı pak elan etsin, çünki bu, yanıqdan qalan izdir. **29** Bir kişinin ya qadının başında ya çənəsində əlamət olanda **30** kahin ona baxsın. Əlamət dəridən dərin görünürsə və üstündəki tüklər sarı və nazikdirsə, kahin onu murdar elan etsin. Bu başda ya da çənədə iyrənc xəstəlik – qoturdur. **31** Kahin qotur əlamətinə baxsın. Əlamət dəridən dərin görünməyib üstündə qara tüklər olmayan halda kahin qotur adamı yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **32** Kahin yeddinci gün yenə də əlamətə baxsın, qoturluq yayılmayıbsa, üstündəki tüklər saralmayıbsa, qoturluq da dəridən dərin görünmürsə, **33** qoy o adam qoturluq olan yerdən başqa bütün bədənini qırxsın. Sonra kahin onu yenə də yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **34** Yeddinci gün kahin yenə də əlamətə baxsın. Əgər qotur dəriyə yayılmayıbsa və dəridən dərin görünməsə, kahin o adamı pak elan etsin. Qoy o adam geyimlərini yusun, sonra da pak sayılsın. **35** Lakin əgər kahin xəstəni pak saydıqdan sonra qoturluq dəriyə yayılırsa, **36** kahin ona təkrarən baxsın. Qoturluq dərisinə yayılıbsa, kahin üstündəki sarı tükün olub-olmamasına baxmasın. O adam murdar sayılsın. **37** Lakin kahinin nəzərində qoturluq yerində qalıbsa və üstündə qara tük əmələ gəlirsə, qotur keçir və onda o adam pak sayılsın, kahin onu pak elan etsin. **38** Bir kişinin yaxud qadının dərisində ağ parlaq ləkələr olarsa, **39** qoy kahin baxsın; dərisində donuq ağ ləkələr varsa, bu başlanan dəmrovdur. O adam pak sayılsın. **40** Başının təpəsində saçı tökülmüş kişi dazdır. O pak sayılsın. **41** Əgər alnından saçı tökülübsə, o adamın alnı açılmışdır və o pak sayılsın. **42** Lakin daz və yaxud alnı açılmış adamın saçı tökülən yerdən qırmızımtıl-ağ ləkə çıxarsa, bu həmin yerdə başlanan cüzamdır. **43** Kahin oraya baxsın, saçı tökülmüş yerdəki şiş qırmızımtıl-ağdırsa və cüzam kimi görünürsə, **44** o kişi iyrənc xəstəliyə tutulduğu üçün murdar sayılsın. Başındakı əlamətə görə kahin mütləq onu murdar elan etsin. **45** Belə iyrənc xəstəliyə tutulan adamın geyimləri cırıq, saçı isə dağınıq olmalıdır. O adam üzünün aşağı hissəsini örtüb "Murdaram! Murdaram!" deyə çığırsın. **46** Dərisində əlamət olduğu bütün müddət o murdar sayılsın. Murdarlığına görə düşərgədən kənarda tək yaşasın. **47** Üstündə iyrənc kif əlaməti olan hər cür parça: yun ya da kətan geyim **48** yaxud hər cür toxunma parça yaxud dəri və hər dəri məmulatı haqqında təlimat budur. **49** Ya geyimdə, dəridə ya da hər cür parçada, dəridən düzəlmiş hər bir əşyada əmələ gələn əlamət yaşıltəhər və ya qırmızımtıl olsa, bu, iyrənc kif əlamətidir. Qoy bu, kahinə göstərilsin. **50** Kahin ona baxıb, əşyanı yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **51** Yeddinci gün yenə də ona baxıb görsə ki, geyimə, parçaya, dəriyə yaxud dəridən düzəlmiş məmulata əlamət yayılıb, bu əlamət təhlükəli iyrənc kifdir, murdar sayılsın. **52** Üstündə əlamət olan yun ya da kətan geyimi yaxud parçanı yaxud dəridən olan əşyanı kahin yandırsın. Bu, iyrənc təhlükəli kifdir, yandırılsın. **53** Amma əgər kahin baxıb görsə ki, geyimə, parçaya yaxud dəridən olan əşyaya əlamət yayılmayıb, **54** kahin əmr

versin ki, üstündə əlamət olan hər şey yuyulsun. Sonra onu yenə də yeddi gün müddətinə təcrid etsin. **55** Əlamət yuyulduqdan sonra kahin yenə də o şeyə baxsın. Əlamət yayılmadığı halda görkəmini dəyişməyibsə, o şey murdar sayılsın. Əlamət istər ön, istərsə arxa tərəfindən olsun, onu yandırmalısınız. **56** Lakin kahin baxıb görsə ki, əlamət yuyulduqdan sonra rəngi solub, qoy onu geyimdən, dəridən yaxud parçadan qopartsın. **57** Əgər bundan sonra əlamət geyimdə, parçada yaxud dəri əşyada yenidən əmələ gələrsə, o əşyanın sahibi onu yandırsın. **58** Yuyulduqdan sonra əlamət üstündən yox olan paltar, parça yaxud dəri əşya yenə də yuyulub pak sayılsın. **59** Bu, yun və ya kətan geyimdə, hər toxunma parçada və dəridən olan hər əşyada əmələ gələn iyrənc kif əlamətinə əsasən onu pak ya murdar saymaq üçün təlimatdır».

14 Rəbb Musaya dedi: **2** «Dərisində cüzam olan adamın paklanması haqqında təlimat budur. Bu adam kahinin yanına gətirildikdə **3** kahin düşərgədən kənara çıxıb cüzama tutulan xəstəyə baxsın; onun dərisindəki əlamətlər sağalıbsa, **4** onda qoy kahin paklanan adam üçün iki pak diri quş, sidr ağacının budağı, al rəngli ip və züfa otu gətirməyi əmr etsin. **5** Kahinin buyurduğuna görə quşların biri saxsı qabda axar su üzərində kəsilsin. **6** Sonra kahin sağ qalan quşu, sidr ağacının budağını, al rəngli ipi və züfa otunu götürüb, axar suyun üzərində kəsilən quşun qanına batırsın. **7** Sonra qoy cüzamdan paklanan adamın üstünə yeddi dəfə qanı çiləyib onu pak elan etsin. Sağ qalan quşu çölə buraxsın. **8** Paklanan adam geyimlərini yusun, özünü bütünlüklə qırxsın, su ilə yuyunsun; sonra pak sayılsın və düşərgəyə girsin. Amma o, yeddi gün ərzində öz çadırından kənarda yaşasın. **9** Yeddinci gün o adam saçını, saqqalını, qaşlarını, bədənindəki bütün tüklərini qırxsın, geyimini yusun, bədənini su ilə yusun, sonra pak sayılsın. **10** Səkkizinci gün o adam qüsursuz iki erkək toğlu, birillik qüsursuz dişi toğlu, taxıl təqdimi olaraq bir efanın onda üç hissəsi miqdarında zeytun yağı ilə yoğrulmuş un və bir loq zeytun yağı gətirsin. **11** Paklanma mərasimi ilə məşğul olan kahin paklanan adamı və gətirdiyi təqdimləri Rəbbin hüzuruna – Hüzur çadırının girişinə gətirsin. **12** Kahin erkək toğluların birini götürüb zeytun yağı ilə təqsir qurbanı kimi təqdim etsin. Onları Rəbbin hüzurunda yellədərək təqdim etsin. **13** Toğlunu günah qurbanı və yandırma qurbanı kəsdiyi yerdə – müqəddəs sayılan yerdə kəssin; çünki günah qurbanı kimi təqsir qurbanı da kahinə aiddir. O qurban ən müqəddəsdir. **14** Sonra kahin təqsir qurbanının qanından bir az götürüb paklanan adamın sağ qulağının mərcəyinə, sağ əlinin və sağ ayağının baş barmağına çəksin. **15** Kahin bir az zeytun yağı götürüb sol ovcuna töksün və **16** sağ əlinin bir barmağını sol ovcundakı zeytun yağına batıraraq Rəbbin hüzurunda yeddi dəfə çiləsin. **17** Ovcunda qalan yağdan kahin paklanan adamın sağ qulaq mərcəyinə, sağ əlinə və sağ ayağının baş barmağına, yəni təqsir qurbanının qanından çəkdiyi yerlərə sürtsün. **18** Kahin ovcundakı yağın qalan hissəsini bu adamın başına çəkib bununla onun üçün Rəbbin önündə kəffarə etsin. **19** Bundan sonra kahin günah qurbanını kəssin. Bununla paklanan adam üçün murdarlığını kəffarə etsin. Sonra isə yandırma qurbanını kəsib **20** onunla taxıl təqdimini qurbangahda təqdim etsin. Beləcə kahin o adam üçün kəffarə etsin ki, o pak sayılsın. **21** Əgər o adam yoxsuldur və bu təqdimlərə gücü çatmırsa, özünün kəffarəsi üçün yellədilən təqsir qurbanı kimi bir erkək toğlu, taxıl təqdimi kimi zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda bir efa narın unla bir loq zeytun yağı, **22** biri günah qurbanı, o biri yandırma qurbanı olaraq iki qumru quşu yaxud iki göyərçin götürsün. Bunlara gücü çatar. **23** Paklanmasının səkkizinci günü bu adam bunları kahinin yanına, Hüzur çadırının girişinə – Rəbbin hüzuruna gətirsin. **24** Kahin təqsir qurbanı olan toğlunu və bir loq zeytun yağını götürüb yelləmə təqdimi olaraq Rəbbin hüzurunda yellətsin və **25** təqsir qurbanı olan toğlunu kəssin. Sonra kahin təqsir qurbanının qanından bir az götürüb paklanan adamın sağ qulaq mərcəyinə və sağ əli ilə sağ ayağının baş barmaqlarına çəksin. **26** Kahin zeytun yağından bir az sol ovcuna töksün **27** və sağ əlinin bir barmağı ilə sol ovcundakı yağdan Rəbbin hüzurunda yeddi dəfə çiləsin. **28** Ovcundakı yağdan paklanan adamın sağ qulaq mərcəyinə, sağ əlinin və sağ ayağının baş barmağına, yəni təqsir qurbanının qanını çəkdiyi yerlərə çəksin. **29** Kahin ovcundakı yağın qalan hissəsini bu adamın başına çəksin. Bununla o adam üçün Rəbbin önündə kəffarə etsin. **30** Sonra bu adam gücü çatan qədər qumru quşlarından ya göyərçinlərdən birini təqdim etsin. **31** Gücü çatan qədər birini günah qurbanı kimi, o birisini isə taxıl təqdimi ilə birgə yandırma qurbanı kimi təqdim etsin. Beləcə kahin paklanan adam üçün Rəbbin önündə kəffarə etsin». **32** Bu, dərisində cüzamın əlaməti olub paklanmasına gücü çatmayan adam üçün təlimatdır. **33** Rəbb Musaya və Haruna dedi: **34** «Sizə mülk olaraq verəcəyim Kənan torpağına girəndən sonra Mən ölkənizdə olan bir evə iyrənc kif əlaməti göndərsəm, **35** qoy ev sahibi gedib

kahinə “evimdə kifə bənzər bir şey görünüb” deyə xəbər versin. 36 Kahin kifə baxmazdan əvvəl evi boşaltmağı əmr etsin ki, evdə hər bir əşya murdar sayılmasın, sonra o evə baxmağa getsin. 37 Əlamətə baxsın: evin divarlarında yaşıltəhər yaxud qırmızımtıl, divarın səthindən dərin görünən ləkələr varsa, 38 kahin evdən çıxsın və onu bağlayıb yeddi gün müddətinə təcrid etsin. 39 Yeddinci gün kahin yenə də gəlib baxsın. Əlamət evin divarına yayılıbsa, 40 onda əmr etsin ki, kifli daşlar qoparılsın və şəhərdən kənara – murdar yerə atılsın. 41 Sonra evin içinin hər tərəfini qaşıyıb təmizləsinlər və qaşıdıqları malanı şəhərdən kənara – həmin murdar yerə töksünlər. 42 Qoparılmış daşların yerinə başqa daşları götürüb qoysunlar, sonra təzə mala götürüb evi malalasınlar. 43 Əgər daşları qopardıqdan və evi qaşıyıb malalayandan sonra yenə də evdə kif əlaməti əmələ gəlsə, 44 kahin gedib baxsın. Əlamət evə yayılıbsa, evdə olan təhlükəli, iyrənc kif budur və o murdar sayılsın. 45 Belə halda qoy ev sökülsün, onun daşları, taxtaları, bütün malası şəhərdən kənara – murdar yerə atılsın. 46 Ev bağlı olduğu vaxt ərzində evə girən hər bir adam axşama qədər murdar sayılsın. 47 O evdə yeyən yaxud yatan adam geyimlərini yusun. 48 Ev malalanandan sonra kahin gəlib evə baxanda görsə ki, əlamət evə yayılmayıb, o, evi pak elan etsin, çünki kif keçib gedib. 49 O, evi pak etmək üçün iki quş, sidr ağacının budağı, al rəngli ip və züfa otunu götürüb 50 quşların birini saxsı qabda axar su üzərində kəssin. 51 Sonra kahin sidr ağacının budağını, züfanı, al rəngli ipi və sağ qalan quşu götürüb kəsilən quşun qanına və axar suya batırsın, evə yeddi dəfə çiləyərək 52 quşun qanı, axar su, sağ qalan quş, sidr ağacının budağı, züfa otu və al rəngli iplə o evi pak etsin. 53 Qoy kahin sağ qalan quşu şəhərdən kənara – çölə buraxsın. Beləcə o evi kəffarə etsin ki, o pak sayılsın». 54 Bu, hər cür cüzam, qotur, 55 geyimlərdə və evlərdə əmələ gələn iyrənc kif, 56 şiş, səpki və ləkə, 57 belə cüzamın nə vaxt murdar, nə vaxt pak sayılması barədə müəyyən edən təlimatdır.

15 Rəbb Musaya və Haruna dedi: 2 «İsrail övladlarına belə deyin: “Bir nəfərin xəstəliyə görə bədən axıntısı olarsa, o murdar sayılsın. 3 Xəstəliyə görə bədən axıntısı istər sərbəst axsın, istərsə də qatılaşsın, o şəxs murdar sayılır. 4 Üstündə yatdığı hər yataq və oturduğu hər şey murdar sayılsın. 5 Kim onun yatağına toxunarsa, geyimini yusun, su ilə yuyunsun; sonra axşama qədər murdar sayılsın. 6 Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxs üstündə oturduğu əşyanın üstündə oturan hər kəs də geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. 7 Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxsin bədəninə toxunan hər kəs də geyimini yusun və özü su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. 8 Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxs pak adama tüpürsə, o adam geyimini yusun, su ilə yuyunsun. O, axşama qədər murdar sayılsın. 9 Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxsin mindiyi hər yəhər murdar sayılsın. 10 Onun altında olmuş hər şeyə toxunan hər kəs də geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın; belə şey daşıyan hər kəs də geyimini yusun. 11 Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxs əllərini yumamış kimə toxunarsa, o adam geyimlərini yusun və su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. 12 Xəstəliyə görə bədən axıntısı olan şəxsin toxunduğu hər saxsı qab sındırılsın, taxta qab isə su ilə yuyulsun. 13 Bu adam öz axıntısı kəsildiyi halda paklanmaq üçün yeddi gün gözləsin, geyimini yusun, bədənini axar su ilə yusun, sonra pak sayılsın. 14 Səkkizinci gün iki qumru quşu ya iki göyərçin götürüb Rəbbin hüzuruna – Hüzur çadırının girişinə gəlsin və bunları kahinə versin. 15 Kahin quşların birini günah qurbanı, o birini isə yandırma qurbanı kimi təqdim etsin. Bunlarla kahin o şəxs üçün axıntısına görə Rəbbin önündə kəffarə etsin. 16 Toxumu tökülən hər kişi bütün bədənini su ilə yusun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. 17 Üstünə toxum tökülüb bulaşan hər geyim ya da dəri əşya yuyulsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. 18 Kişi qadınla yaxınlıq edəndə toxumu tökülsə, hər ikisi su ilə yuyunsun. Sonra onlar axşama qədər murdar sayılsın. 19 Aybaşı vaxtı qanaxması olan hər qadın yeddi gün murdar sayılsın, ona toxunan hər kəs isə axşama qədər murdar sayılsın. 20 Aybaşı müddəti qadın nəyin üzərində uzanıb və yaxud otursa, hər şey murdar sayılsın. 21 O qadının yatağına toxunan hər kəs öz geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun və axşama qədər murdar sayılsın. 22 O qadının oturduğu hər şeyə toxunan hər kəs də geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun, sonra axşama qədər murdar sayılsın. 23 Əgər bir adam o qadının yatağına ya üstündə oturduğu şeyə toxunsa, o adam axşama qədər murdar sayılsın. 24 Əgər kişi qadınla yaxınlıq edən zaman qadın aybaşı görsə və kişi onunla bulaşsa, kişi də yeddi gün murdar sayılsın; kişinin yatdığı hər yataq da murdar sayılsın. 25 Bir qadının aybaşı vaxtından kənar ya da sonra neçə gün davam edən qanaxması olarsa, bütün bu axıntı müddəti aybaşı

murdarlığı dövründəki kimi murdar sayılsın.
26 Bütün axıntı vaxtı aybaşı murdarlığı vaxtı
kimi üstündə yatdığı yataq və oturduğu hər şey
murdar sayılsın. **27** Onlara toxunan hər kəs də
murdar sayılsın. Qoy o, geyimini yusun, su ilə
yuyunsun və axşama qədər murdar sayılsın. **28**
Əgər axıntısı kəsilsə, o qadın yeddi gün gözləsin,
sonra pak sayılsın. **29** Səkkizinci gün həmin
o qadın iki qumru quşu yaxud iki göyərçin
götürüb Hüzur çadırının girişinə, kahinin yanına
gətirsin. **30** Kahin quşların birini günah qurbanı,
o birisini isə yandırma qurbanı kimi təqdim
etsin. Bunlarla kahin bu qadın üçün axıntısının
murdarlığını Rəbbin önündə kəffarə etsin. **31**
Beləcə İsrail övladlarını öz murdarlığından ayırın
ki, aralarında olan Mənim məskənimi murdarlığı
ilə murdar edib ölməsinlər"». **32** Bu təlimat
xəstəliyə görə bədən axıntısı olan adamlar üçün,
toxumu tökülməklə murdarlanan hər kişi üçün,
33 aybaşı olub murdarlanan hər qadın üçün, axıntı
növünə görə olan hər kişi və hər qadın üçün,
murdar qadınla yaxınlıq edən hər kişi üçündür.

16 Harunun iki oğlu Rəbbin hüzuruna yaxınlaşıb
öləndən sonra Rəbb Musaya dedi: **2** «Qardaşın
Haruna söylə ki, istənilən vaxt pərdənin iç
tərəfindəki Müqəddəs yerə, sandıq üzərindəki
kəffarə qapağının önünə keçməsin ki, özü ölməsin,
çünki Mən kəffarə qapağının üzərindəki buludda
zahir oluram. **3** Buna görə Harun Müqəddəs
yerə yalnız belə girə bilər: günah qurbanı üçün
bir buğa və yandırma qurbanı üçün bir qoç
götürsün; **4** müqəddəs kətan xirqə geysin, əynində
kətan alt paltarı da olsun, belinə kətan qurşaq
bağlasın, başına çalma qoysun. Bunlar müqəddəs
geyimlərdir. Qoy Harun əvvəl bədənini su ilə
yusun, sonra onları geysin. **5** İsrail övladlarının
icmasından günah qurbanı iki təkə və yandırma
qurbanı üçün bir qoç götürsün. **6** Harun özü üçün
günah qurbanı olan buğanı təqdim etsin. Bununla
həm özü, həm də ailəsi üçün günahını kəffarə etsin.
7 Sonra Harun iki təkəni götürüb Rəbbin önündə
Hüzur çadırının girişində saxlasın. **8** Harun bu
təkələrdən birini Rəbb üçün, o birisini Azazel üçün
püşklə seçsin. **9** Sonra Harun püşklə Rəbbə məxsus
olan təkəni günah qurbanı olaraq təqdim etsin. **10**
Püşklə Azazel olmaq üçün seçilən təkəni isə Rəbbin
önündə diri saxlasın ki, onu sonra Azazel olaraq
çölə göndərib onunla kəffarə etsin. **11** Harun özü ilə
ailəsi üçün kəffarə edən günah qurbanını – buğanı
kəssin. **12** Rəbbin hüzurundan, qurbangahdan
gətirilən közərmiş kömürlə dolmuş bir buxurdan
götürüb, iki ovuc dolu narın əzilən xoş ətirli
buxurla pərdənin iç tərəfinə keçsin. **13** Rəbbin
hüzurunda buxuru oda qoysun. Beləcə buxur
tüstüsü bulud ilə Şəhadət sandığının üzərində
olan kəffarə qapağını örtsün ki, özü ölməsin. **14**
Buğanın qanından götürüb barmağı ilə qapağın ön
tərəfinə – qapağın qarşısına da yeddi dəfə çiləsin.
15 Sonra xalq üçün günah qurbanı olan təkəni
kəssin və onun qanını pərdənin iç tərəfinə gətirib
qanını buğanın qanı kimi kəffarə qapağının ön
tərəfinə və qarşısına çiləsin. **16** Bununla Harun
İsrail övladlarının murdarlığına, qanunsuzluğuna
və bütün günahlarına görə Müqəddəs yer üçün
kəffarə etsin; murdar xalqın arasında yerləşdiyinə
görə Hüzur çadırı üçün belə etsin. **17** Müqəddəs
yerdə kəffarə etməyə girəndən çıxana qədər
Hüzur çadırında da heç kim olmasın. Harun özü,
ailəsi və bütün İsrail camaatı üçün kəffarə edib
18 çıxsın, sonra Rəbbin önündə olan qurbangaha
gedib onun üçün kəffarə etsin; buğanın və təkənin
qanından götürüb qurbangahın buynuzlarının
ətrafına çəksin. **19** Harun qurbangahın üstünə
barmağı ilə yeddi dəfə qan çiləsin. Beləcə onu
İsrail övladlarının murdarlığından pak edib təqdis
edin. **20** Qoy Harun Müqəddəs yeri, Hüzur çadırını,
qurbangahı kəffarə edib qurtarandan sonra sağ
qalan təkəni gətirsin **21** və iki əlini o təkənin başına
qoyub İsraillilərin bütün qanunsuzluğundan və
günahlarından ötrü qazandığı cəzanın hamısını
onun üzərində etiraf etsin və təkənin başına
ötürsün. Sonra bu iş üçün təyin olunan bir
adamın vasitəsilə çöldə yola salınsın. **22** Təkə
onların bütün cəzasını öz üzərində ayaq dəyməmiş
torpağa aparsın. O adam təkəni çöldə yola salsın.
23 Harun Hüzur çadırına girsin və Müqəddəs yerə
girən zaman geymiş olduğu kətan geyimi çıxarıb
orada qoysun. **24** Müqəddəs bir yerdə bədənini
su ilə yusun və öz geyimini geysin. Oradan
çıxıb öz yandırma qurbanını və xalqın yandırma
qurbanını təqdim etsin. **25** Günah qurbanının
piyini də qurbangahda tüstülədib yandırsın. **26**
Azazel olan təkəni yola salan adam da geyimini
və bədənini su ilə yusun, sonra düşərgəyə girsin.
27 Müqəddəs yerdə kəffarə etmək üçün qanı oraya
gətirilən günah qurbanı olan buğa ilə təkənin dəri,
ət və bağırsaqları düşərgənin kənarına aparılıb
yandırılsın. **28** Onları yandıran adam geyimini,
bədənini su ilə yusun, ondan sonra düşərgəyə
girsin. **29** Bu sizin üçün əbədi bir qayda olsun.
Yeddinci ayın onuncu günündə özünüzü hər
şeydən məhrum edib heç bir iş görməyin; həm
yerlilərəniz, həm də aranızda yaşayan yadellilər
belə etsin. **30** Çünki o gün sizin üçün kəffarə
olunacaq ki, siz pak olasınız və Rəbbin hüzurunda

bütün günahlarınızdan təmizlənəcəksiniz. 31 O gün sizin üçün Şənbə gününə bənzər istirahət günüdür. Özünüzü hər şeydən məhrum edin. Bu, əbədi qayda olsun. 32 Atasının yerinə kahinlik etmək üçün məsh edilmiş vəzifəli baş kahin belə kəffarə etsin: o, müqəddəs kətan geyimlərini geyib 33 Ən Müqəddəs yer, Hüzur çadırı, qurbangah üçün kəffarə etsin; kahinlər və camaatın hər biri üçün də kəffarə etsin. 34 İldə bir dəfə İsrail övladlarının bütün günahlarının kəffarə edilməsi üçün bu sizə əbədi qayda olsun». Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi oldu.

17 Rəbb Musaya belə dedi: 2 «Harunla oğullarına və bütün İsrail övladlarına söylə: "Rəbbin əmri budur: 3 İsraillilərdən düşərgədə yaxud onun kənarında mal-qara, qoyun ya da keçi kəsən 4 onu Rəbbin məskəninə, Onun önünə qurban kimi təqdim edərək Hüzur çadırının girişinə gətirməyən hər kəs qan tökməkdə müqəssir sayılsın. Belə adam xalqı arasından qovulsun. 5 Belə ki İsrail övladları qurbanlarını çöldə kəsmək əvəzinə onları Rəbbin hüzuruna, Hüzur çadırının girişinə, kahinin yanına gətirsinlər və Rəbbə ünsiyyət qurbanları olaraq kəssinlər. 6 Kahin belə qurbanın qanını Hüzur çadırı girişinin yanındakı Rəbbin qurbangahına səpsin, piyini isə Rəbbin xoşuna gələn ətir kimi tüstülədib yandırsın. 7 İsrail övladları bir daha Rəbbə xəyanət edib heç vaxt təkə görkəmində bütlərə qurban kəsməsinlər. Bu, nəsildən-nəslə onlar üçün əbədi qayda olsun". 8 Bir də ki onlara de: "İsrail övladlarından yaxud aralarında yaşayan yadellilərdən kim yandırma qurbanını və ya ünsiyyət qurbanını kəsəndə 9 Rəbbin hüzuruna təqdim edərək Hüzur çadırının girişinə qurban gətirməyən hər adam xalqı arasından qovulsun. 10 İsrail övladlarından ya da aralarında yaşayan yadellilərdən bir az da olsa, qan yeyən hər kəsdən Mən üz döndərib xalqı arasından qovacağam, 11 çünki hər məxluqa həyat verən qandır. Mən onu həyatınızın kəffarəsi üçün qurbangahda təqdim olunmağa təyin etmişəm; çünki həyat verdiyinə görə kəffarə edən qandır. 12 Buna görə də Mən İsrail övladlarına demişəm: ‹Sizdən heç bir kəs, aranızda yaşayan yadelli də qan yeməsin›. 13 İsrail övladlarından ya da aralarında yaşayan yadellilərdən yeyilə bilən heyvan yaxud quş ovlayan insan onun qanını yerə axıdıb torpaqla örtsün. 14 Çünki hər məxluqa həyat verən onun qanıdır. Buna görə Mən İsrail övladlarına ‹heç bir məxluqun qanını yeməyin› demişəm. Çünki hər məxluqa həyat verən onun qanıdır. Onu yeyən hər kəs xalqının arasından qovulsun. 15 Yerli olsun, yadelli olsun, təbii yolla ölən, parçalanıb ölən heyvanı yeyən adam qoy geyimini yusun, su ilə yuyunsun və axşamadək murdar, sonra pak sayılsın. 16 Əgər belə adam geyimini və bədənini yumasa, cəzasını çəkəcək"».

18 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına belə de: "Allahınız Rəbb Mənəm. 3 Nə əvvəl yaşadığınız Misir torpağının ənənələrinə əməl edin, nə də sizi aparacağım Kənan torpağına girəndən sonra adət-ənənələrinə əməl edib uymayın; 4 Mənim hökmlərimə əməl edib qanunlarıma riayət edin, onlara uyğun yaşayın. Allahınız Rəbb Mənəm. 5 Qaydalarıma və hökmlərimə səylə əməl edin; onları yerinə yetirən adam bunların sayəsində yaşayacaq. Rəbb Mənəm. 6 Qoy heç kəs öz yaxın qohumları ilə cinsi əlaqədə olmaq üçün onlara yaxınlaşmasın. Rəbb Mənəm. 7 Atanla cinsi əlaqədə olma, ananla da cinsi əlaqədə olma; o sənin anandır, onunla cinsi əlaqədə olma. 8 Atanın arvadı ilə cinsi əlaqədə olma, çünki o sənin atanın namusudur. 9 Atabir yaxud anabir bacınla, səninlə bir evdə yaxud başqa yerdə böyümüş bacınla cinsi əlaqədə olma. 10 Öz oğlunun qızı yaxud qızının qızı ilə cinsi əlaqədə olma, çünki onların namusu sənin namusundur. 11 Atanın başqa arvadından doğulan qızı ilə cinsi əlaqədə olma; o sənin bacındır. 12 Bibinlə cinsi əlaqədə olma, çünki o, atanın yaxın qohumudur. 13 Xalanla cinsi əlaqədə olma, çünki o, ananın yaxın qohumudur. 14 Əminin namusunu tapdalama, onun arvadı ilə yaxınlıq etmə, çünki o sənin əmiarvadındır. 15 Oğlunun arvadı ilə cinsi əlaqədə olma. Oğlunun arvadı olduğu üçün onunla cinsi əlaqədə olma. 16 Qardaşının arvadı ilə cinsi əlaqədə olma, çünki bu, qardaşının namusudur. 17 Bir qadının həm özü, həm də qızı ilə cinsi əlaqədə olma. O qadının oğul ya da qız nəvəsi ilə cinsi əlaqədə olmaq üçün onları alma, çünki onlar sənin yaxın qohumların olduğu üçün bu, əxlaqsızlıqdır. 18 Arvadın sağ ikən onun bacısını günü olaraq alma və onunla cinsi əlaqədə olma. 19 Aybaşı murdarlığı zamanı qadınla cinsi əlaqədə olmaq üçün onunla yaxınlıq etmə. 20 Başqasının arvadı ilə yaxınlıq edib özünü murdarlama. 21 Övladlarının heç birini Molekə qurban olaraq təqdim etmə. Beləliklə, Allahının adını ləkələmə. Rəbb Mənəm. 22 Kişi qadınla yaxınlıq etdiyi kimi kişi ilə yaxınlıq etməsin, bu, iyrəncdir. 23 Nə kişi, nə də qadın heç bir heyvanla cinsi əlaqəyə girib özünü murdarlamasın. Bu, rəzillikdir. 24 Bu şeylərin heç biri ilə özünüzü murdar etməyin, çünki önünüzdən qovacağım millətlər bunların hamısı ilə murdarlanıb, 25 torpaqlarını da murdarlayıblar. Buna görə də

Mən o torpağı cəzalandırıb sakinlərini oradan
rədd edirəm. 26 İstər yerli, istər aranızda yaşayan
yadelli – hamınız qaydalarıma və hökmlərimə
riayət edərək iyrənc işlərin heç birinə əməl
etməyin. 27 Önünüzdəki ölkənin sakinləri bütün
bu iyrənc işləri edərək torpağı murdarlayıblar.
28 Əgər siz də bu torpağı murdarlasanız, torpaq
sizdən əvvəlki milləti ağzından qaytardığı kimi
sizi də ağzından qaytaracaq. 29 Buna görə də
bu iyrənc işlərin hər hansı birinə əməl edən hər
kəs xalqının arasından qovulsun. 30 Beləliklə,
önünüzdə edilən iyrənc adətlərinə əməl edib
onlarla özünüzü murdar etməmək üçün Mənim
buyruğuma riayət edin. Allahınız Rəbb Mənəm”».

19 Rəbb Musaya dedi: 2 «Bütün İsrail
övladlarının icmasına bəyan edib de:
“Müqəddəs olun, çünki Mən Allahınız Rəbb
müqəddəsəm. 3 Sizdən hər kəs atasına və
anasına hörmət etsin və Mənim Şənbə günlərimə
riayət etsin. Allahınız Rəbb Mənəm. 4 Bütlərə
tərəf dönməyin və özünüzə tökmə allahlar
düzəltməyin. Allahınız Rəbb Mənəm. 5 Rəbbə
ünsiyyət qurbanları gətirəndə elə gətirin ki,
qurbanınız qəbul edilsin. 6 Qurbanınız kəsilən
gün yaxud ertəsi gün yeyilsin, üçüncü günə qalan
hissəsi yandırılsın. 7 Əgər ondan üçüncü gün
yeyilsə, o qurban qəbul olunmaz, iyrənc sayılar. 8
O qurbanı yeyən adam Rəbbin müqəddəs yeməyini
murdar etdiyinə görə cəzasını çəkər. Qoy o,
xalqı arasından qovulsun. 9 Torpağınızda məhsul
biçəndə tarlanın qıraq-bucaqlarını biçməyin və
biçindən düşən başaqları yığmayın. 10 Üzüm
bağında da tənəkləri büsbütün təmizləyib yerə
düşən salxımları yığmayın. Qalan məhsul kasıblara
və qəriblərə qalsın. Allahınız Rəbb Mənəm. 11
Oğurlamayın, bir-birinizə yalan satıb aldatmayın.
12 Allahınızın adını ləkələməmək üçün adıma
yalandan and içməyin. Rəbb Mənəm. 13 Qonşunu
istismar etmə, onu soyma; muzdlu işçinin zəhmət
haqqını axşamdan səhərəcən özündə saxlama.
14 Kar adamı söymə və kor adamın qarşısına
büdrədən heç bir şey qoyma. Allahından qorx.
Rəbb Mənəm. 15 Məhkəmədə haqsızlıq etməyin.
Nə yoxsula üstünlük ver, nə də varlıya meyl
sal, amma bir-birinizi ədalətlə mühakimə edin.
16 Xalq arasında xəbərçilik etmə; qonşunun
qanının tökülməsini istəmə. Rəbb Mənəm. 17
Soydaşına qarşı ürəyində nifrət bəsləmə. Başqa
adamı mütləq tənbeh et ki, sən də günahının
cəzasını çəkməyəsən. 18 Öz xalqından heç
kəsdən qisas alma, heç kimə qarşı kin saxlama.
Ancaq qonşunu özün kimi sev. Rəbb Mənəm. 19
Mənim qaydalarıma riayət edin. Başqa növlərdən
olan heyvanları cütləşdirməyin. Tarlanızda iki
növ toxum əkməyin. Əyninizə iki növ sapdan
toxunmuş paltar geyməyin. 20 Bir kişi başqa
kişinin nişanlı, hələ qiyməti ödənməmiş, azad
olunmamış qarabaşı ilə yaxınlıq edərsə, ona
cəza verilsin. Amma onlar öldürülməsinlər, çünki
qarabaş azad deyil, 21 o kişi isə Rəbbin önünə
– Hüzur çadırının girişinə təqsir qurbanı kimi
bir qoç gətirsin. 22 Kahin o kişi üçün işlətdiyi
günahını təqsir qurbanı olan qoçla Rəbbin önündə
kəffarə etsin ki, bu günahı bağışlansın. 23 Kənan
torpağına girib yemək üçün hər hansı bir meyvə
ağacını əksəniz, meyvəsi sizin üçün üç il haramdır,
onu yeməyin. 24 Dördüncü ildə onun bütün
meyvəsi şükür təqdimi kimi Rəbb üçün müqəddəs
sayılsın. 25 Beşinci ildə isə o ağacın meyvəsini
yeyə bilərsiniz. Bunu edin ki, məhsul xeyriniz
üçün artsın. Allahınız Rəbb Mənəm. 26 Heç bir
əti qanlı-qanlı yeməyin. Baxıcılıq etməyin və
gələcəyi deməyin. 27 Gicgahlarınızı qırxmayın,
saqqallarınızın kənarlarını kəsməyin. 28 Ölülərə
görə bədəninizə yara vurmayın, bədəninizə heç
bir şəkil döydürməyin. Allahınız Rəbb Mənəm.
29 Qoy heç kim qızını fahişəlik edib ləkələnməyə
qoymasın. Qoy fahişəlik ölkəyə yayılmasın ki, ölkə
əxlaqsızlıqla dolub daşmasın. 30 Şənbə istirahət
günlərimə riayət edin və Müqəddəs məkanıma
ehtiramla yanaşın. Rəbb Mənəm. 31 Cindarlara
və ruh çağıranlara tərəf dönməyin, onlarla
danışmayın, yoxsa murdarlanarsınız. Allahınız
Rəbb Mənəm. 32 Yaşlıların qarşısında ayağa durun,
ağsaqqallara hörmət eləyin. Allahınızdan qorxun.
Rəbb Mənəm. 33 Sizinlə ölkənizdə yaşayan heç
bir qəribə haqsızlıq etməyin. 34 Hamınız onu öz
adamınız, yerliniz kimi qəbul edin, hər kəs onu
özünü sevən kimi sevsin. Çünki siz özünüz də Misir
ölkəsində qərib idiniz. Allahınız Rəbb Mənəm. 35
Məhkəmədə, ölçüdə, çəkidə və miqdarda haqsızlıq
etməyin. 36 Qoy tərəziniz, çəki daşınız, taxıl
və maye ölçüsü üçün işlənən qablarınız düzgün
olsun. Sizi Misir torpağından çıxaran Allahınız
Rəbb Mənəm. 37 Bütün Mənim qaydalarıma və
hökmlərimə səylə əməl edin. Rəbb Mənəm”».

20 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına
de: “İsraillilərdən və İsraildə yaşayan
yadellilərdən övladını Molekə təqdim edən hər kəs
öldürülməlidir. Qoy ölkə xalqı onu daşqalaq etsin.
3 Öz övladını Molekə təqdim etdiyi üçün Mən o
adamdan üz döndərib xalqı arasından qovacağam;
çünki o, Müqəddəs məkanımı murdarlayıb
müqəddəs adımı ləkələmişdir. 4 Əgər ölkə xalqı o
adamın övladını Molekə təqdim etdiyini görüb

göz yumaraq onu öldürməsə, **5** Mən Özüm həmin
adamdan və ailəsindən üz döndərib onu və onunla
birgə Moleklə Mənə xəyanət edən hər kəsi xalqın
arasından qovacağam. **6** Mənə xəyanət edərək
cindarlara və ruh çağıranlara tərəf dönən hər
kəsdən üz döndərib xalqın arasından qovacağam.
7 Buna görə də özünüzü təqdis edin və müqəddəs
olun, çünki Allahınız Rəbb Mənəm. **8** Qaydalarıma
səylə əməl edin, çünki sizi təqdis edən Rəbb
Mənəm. **9** Atasına yaxud anasına lənət edən
hər kəs öldürülməlidir. O adam öz atasına yaxud
anasına lənət etdiyi üçün qanının tökülməyinə
özü baisdir. **10** Başqa kişinin arvadı ilə zina
edənlərə aid: qonşusunun arvadı ilə zina edən
kişi zinakar qadınla birlikdə öldürülməlidir. **11**
Atasının arvadı ilə yaxınlıq edən kişi atasının
namusunu tapdalamış olur. Bunu edənlərin hər
ikisi öldürülməlidir. Onlar qanlarının tökülməyinə
özləri baisdir. **12** Gəlini ilə yaxınlıq edən kişi
gəlini ilə birgə – hər ikisi öldürülməlidir, çünki
bu rəzillikdir. Bunlar qanlarının tökülməyinə
özləri baisdir. **13** Kişi qadınla yaxınlıq etdiyi
kimi kişi kişi ilə yaxınlıq edərsə, hər ikisi iyrənc
iş görür və onlar öldürülməlidirlər; qanlarının
tökülməyinə özləri baisdir. **14** Qadınla bərabər
anasını arvad alan kişi əxlaqsızlıq edər; aranızda
belə əxlaqsızlıq olmamaq üçün o kişi də, o qadınlar
da yandırılsın. **15** Heyvanla cinsi əlaqəyə girən
kişi öldürülməlidir; heyvan isə kəsilməlidir. **16**
Hər hansı bir heyvanla cinsi əlaqəyə girən qadın
heyvanla birgə öldürülməlidir. Bunlar qanlarının
tökülməyinə özləri baisdir. **17** Əgər bir kişi atabir
yaxud anabir bacısını alıb onunla cinsi əlaqədə
olsa, qadın da onunla cinsi əlaqədə olsa, bu,
rüsvayçılıqdır. Onlar xalqı arasından qovulsun.
Bacısı ilə cinsi əlaqədə olan kişi cəzasını çəkər.
18 Əgər bir kişi aybaşı olan qadınla yaxınlıq edib
onunla cinsi əlaqədə olarsa, qadının qanaxma
mənbəyinin üstünü açar, qadın da öz qanaxma
mənbəyinin üstünü açar. Hər ikisi xalqı arasından
qovulsun. **19** Xalanla yaxud bibinlə yaxınlıq
etmə, çünki yaxın qohumları ilə yaxınlıq edənlər
cəzasını çəkərlər. **20** Əmisi arvadı ilə yaxınlıq edən
kişi öz əmisinin namusunu tapdalamış olur; ikisi
də günahının cəzasını çəkərək övladları olmadan
öləcəklər. **21** Qardaşı arvadını alan kişi qardaşının
namusunu tapdalayaraq murdar iş görür; onlar
sonsuz qalacaqlar. **22** Siz Mənim qaydalarıma
və hökmlərimə səylə əməl edin ki, yaşamaq
üçün aparacağım torpaq sizi rədd etməsin. **23**
Qarşınızdan qovacağım millətlərin adətlərinə
uymayın; onlar bütün bu şeyləri etdiklərinə
görə Mənim gözümdə iyrəncdirlər. **24** Mən sizə
dedim ki, onların torpağına siz sahib olacaqsınız;
Mən o süd və bal axan torpağı sizə irs olaraq
verəcəyəm. Sizi digər xalqlardan ayıran Allahınız
Rəbb Mənəm. **25** Beləliklə, siz pak və murdar
heyvan və quşları bir-birindən ayırd edin. Sizin
üçün ayırd etdiyim murdar sayılan heyvanlar
yaxud quşlar ya da yerdə sürünən məxluqlarla
özünüzü iyrənc etməyin. **26** Siz Mənim üçün
müqəddəs olun, çünki Mən Rəbb müqəddəsəm.
Mən sizi digər xalqlardan ayırdım ki, siz Mənim
xalqım olasınız. **27** Cindar yaxud ruh çağıran kişilər
və ya qadınlar öldürülməlidir, onlar daşqalaq
olmalıdır. Bunlar qanlarının tökülməyinə özləri
baisdir"».

21 Rəbb Musaya dedi: «Harun nəslindən olan
kahinlərə bəyan edib belə de: "Qoy kahinlər
öz xalqı arasından olan hər hansı bir meyitə görə
özlərini murdar etməsin; **2** ancaq kahinin yaxın
qohumu – anası, atası, oğlu, qızı, qardaşı **3** yaxud
da yanında yaşayan subay bacısı ölsə, kahin o
ölüyə görə özünü murdar etməsin. **4** Qoy o, xalq
arasında başçı olduğuna görə özünü murdar edib
ləkələməsin. **5** Qoy kahinlər yas tutaraq başının
heç bir hissəsini qırxmasın, saqqalının kənarını
kəsməsin, bədənlərinə də yara vurmasınlar, **6**
özlərinin Allahı üçün müqəddəs olsunlar və
Onun adını ləkələməsinlər, çünki onlar özlərinin
Allahına pay, Rəbb üçün yandırma təqdimi
gətirirlər. Buna görə də müqəddəs olsunlar. **7**
Kahin fahişəni yaxud ləkələnmiş və ya ərindən
boşanmış qadını da arvad almasın, çünki kahin
Allahı üçün müqəddəsdir. **8** Onu müqəddəs say,
çünki Allahına gətirilən payı təqdim edən odur;
o sənin üçün müqəddəs olsun, çünki Mən – sizi
təqdis edən Rəbb müqəddəsəm. **9** Fahişəliklə
ləkələnən kahin qızı atasını da ləkələdiyinə
görə yandırılsın. **10** Qohumları üzərində olan
başında məsh yağı ilə məsh olunan və müqəddəs
geyimləri geyən vəzifəli baş kahin yas tutaraq
nə saçını dağıtsın, nə də əynindəki geyimini
cırsın. **11** Bu kahin heç bir meyitə, hətta ölən
ata-anasına yaxınlaşıb özünü murdar etməsin.
12 O, Müqəddəs məkanı tərk etməsin və Allahın
Müqəddəs məkanını ləkələməsin, çünki Allahın
nişanəsi olan məsh yağı üzərindədir. Rəbb Mənəm.
13 Bu kahin bakirə qız alsın; **14** dul, boşanmış
yaxud fahişəliklə ləkələnmiş qadın yox, yalnız
öz xalqından olan bakirə qız alsın ki, **15** onun
övladları xalqı arasında ləkəli olmasın. Onu təqdis
edən Rəbb Mənəm"». **16** Rəbb Musaya dedi: **17**
«Haruna belə söylə: "Nəsildən-nəslə övladlarından
qüsuru olan adam Allahına pay təqdim etmək üçün
yaxınlaşmasın. **18** Bunlardan heç biri bu xidmətə

yaxınlaşmasın: nə kor, nə axsaq, nə eybəcər, nə əlil, 19 nə əl-ayağından şikəst, 20 nə qozbel, nə cırtdanboy, nə gözündə titə olan, nə xoralı yaxud dəmrovlu, nə axtalanmış adam, 21 yəni kahin Harunun nəslindən bədənində hər hansı bir qüsuru olan şəxs Rəbb üçün yandırma təqdimi verməyə yaxınlaşmasın. Onun bədənində qüsur var. Buna görə də o, Allahına pay gətirmək üçün yaxınlaşmasın. 22 Belə adam Allahına gətirilən paydan – həm ən müqəddəs yeməkdən, həm də müqəddəs yeməkdən yeyə bilər. 23 Lakin o, bədənində qüsuru olduğuna görə nə müqəddəs pərdəyə, nə də qurbangaha yaxınlaşmasın ki, Müqəddəs məkanlarımı ləkələməsin, çünki onları təqdis edən Rəbb Mənəm"». 24 Musa Harunla oğullarına və bütün İsrail övladlarına belə dedi.

22 Rəbb Musaya dedi: 2 «Harunla oğullarına söylə ki, İsrail övladlarının Mənim üçün təqdis etdikləri müqəddəs şeylərlə ehtiyatlı olsunlar və müqəddəs adımı ləkələməsinlər. Rəbb Mənəm. 3 Onlara de: "Nəsildən-nəslə İsrail övladlarının Rəbb üçün təqdis etdikləri müqəddəs şeylərə murdar halda yaxınlaşan hər hansı bir övladınız Mənim hüzurumdan qovulsun. Rəbb Mənəm. 4 Harun nəslindən iyrənc dəri xəstəliyi yaxud xəstəliyə görə bədən axıntısı olan heç kəs pak olana qədər müqəddəs yeməkdən yeməsin. Meyitə görə murdar olan şeyə toxunan hər kəs, toxumu tökülən hər kəs, 5 onu murdarlayan qaynaşan heyvana və yaxud hər cür murdarlığı olan insana toxunan hər kəs də – 6 belə şeylərə toxunan hər adam axşamadək bədənini yumayınca murdar sayılsın və müqəddəs yeməkdən yeməsin. 7 Günəş batanda isə o adam pak sayılsın, sonra müqəddəs yeməkdən yesin, çünki bu onun xörəyidir. 8 Murdarlanmamaq üçün kahin nə təbii yolla ölən, nə də parçalanıb ölən heyvanın ətini yesin. Rəbb Mənəm. 9 Mənim buyruğuma riayət etsinlər ki, onu ləkələdikləri üçün günahının cəzasını çəkərək ölməsinlər. Onları təqdis edən Rəbb Mənəm. 10 Heç bir kənar şəxs: nə kahinin qonağı, nə də onun muzdlu işçisi müqəddəs yeməkdən yeməsin. 11 Lakin kahinin satın aldığı ya da evində doğulan qul o yeməkdən yeyə bilər. 12 Kənar adama ərə gedən kahin qızı müqəddəs təqdim yeməyindən yeməsin. 13 Amma dul qalmış və ya boşanmış, sonsuz qalaraq atasının evinə qayıdıb ailə üzvü kimi yaşayan kahin qızı atasının yeməyindən yeyə bilər. Lakin heç bir kənar şəxs ondan yeyə bilməz. 14 Bilmədən müqəddəs yeməkdən yeyən adam beşdə birini əlavə edərək əvəzini kahinə qaytarsın. 15 Qoy kahinlər İsrail övladlarının Rəbbə təqdim etdikləri müqəddəs yeməyi ləkələməsinlər. 16 Onlara bu müqəddəs yeməyi verib bunun təqsirini və cəzasını boyunlarına qoymasınlar; çünki onları təqdis edən Rəbb Mənəm"». 17 Rəbb Musaya dedi: 18 «Harunla oğullarına və bütün İsraillilərə belə de: "İsrail övladlarından yaxud İsraildə yaşayan yadellilərdən kimsənin yandırma qurbanı olaraq Rəbbə təqdim etdiyi hər əhdə görə təqdim və hər könüllü təqdim 19 sizdən qəbul olunsun deyə ya mal-qaradan ya da qoyun-keçidən qüsursuz erkək olsun. 20 Qüsurlu heyvanı gətirmək olmaz, çünki belə qurban sizdən qəbul olunmaz. 21 Kimsə Rəbbə əhdini ödəmək üçün yaxud könüllü təqdim olaraq mal-qaradan ya da qoyun-keçidən ünsiyyət qurbanı təqdim edərsə, heyvan qəbul olunsun deyə qüsursuz olsun; onun bədənində heç bir qüsur olmasın. 22 Rəbbə kor, yaralı, şikəst, qaysaqlı, xoralı, dəmrovlu heyvanları təqdim etməyin, Rəbb üçün yandırma təqdimi vermək üçün onları qurbangaha gətirməyin. 23 Mal-qaradan yaxud qoyun-keçidən çolaq yaxud qısaqıç heyvanı könüllü təqdim etmək olar, lakin əhdini ödəmək üçün o qəbul olunmaz. 24 Xayası zədələnmiş, əzilmiş, burulmuş ya da kəsilmiş heyvanı Rəbbə qurban gətirməyin, ölkənizdə buna yol verməyin. 25 Belə bir heyvanı yadellidən götürüb pay olaraq Allahınıza təqdim etməyin, çünki bu heyvan xarab və qüsurlu sayılaraq sizdən qəbul olunmaz"». 26 Rəbb Musaya dedi: 27 «Buzov, quzu ya da oğlaq doğularsa, yeddi gün anasının yanında qalsın. Səkkizinci gündən etibarən Rəbb üçün yandırma təqdimi kimi qəbul oluna bilər. 28 Nə inək, nə qoyun, nə də keçi ilə balasını eyni gündə birlikdə kəsməyin. 29 Rəbbə təşəkkür qurbanı gətirəndə elə gətirin ki, o sizdən Rəbbə məqbul olsun. 30 Qurbanın əti həmin gün yeyilsin, səhərə qədər saxlanılmasın. Rəbb Mənəm. 31 Mənim əmrlərimə səylə əməl edin. Rəbb Mənəm. 32 Mənim müqəddəs adımı ləkələməyin. Qoy İsrail övladları arasında müqəddəs tutulum. Sizi təqdis edən Rəbb Mənəm. 33 Allahınız olmaq üçün sizi Misir torpağından çıxartdım. Rəbb Mənəm».

23 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına belə de: "Rəbbin təyin etdiyi bayramlar, Mənim bayramlarım bunlardır. Bu vaxt müqəddəs toplantı çağırın: 3 Altı gün işinizi görün, yeddinci gün isə Şənbə istirahət və müqəddəs toplantı günüdür. Qoy Rəbbin bu Şənbə günü yaşadığınız bütün yerlərdə heç bir iş görülməsin. 4 Rəbbin təyin etdiyi bu müqəddəs toplantı günlərini bayramlar elan edin. 5 Birinci ayın on dördü axşamçağı Rəbbin Pasxa bayramıdır. 6 Həmin ayın on beşi Rəbbin Mayasız Çörək bayramıdır. Yeddi

gün mayasız çörək yeyin. 7 Birinci gün müqəddəs
toplantınız olsun; gündəlik işlərinizi görməyin. 8
Bu yeddi gün ərzində Rəbb üçün yandırma təqdimi
gətirin. Yeddinci gün isə müqəddəs toplantınız
olsun; gündəlik işlərinizi görməyin"». 9 Rəbb
Musaya belə dedi: 10 «İsrail övladlarına de: "Sizə
verəcəyim torpağa gəldiyiniz zaman məhsulunuzu
biçəndə biçdiyiniz ilk dərzi kahinin yanına gətirin.
11 O, dərzi Rəbbin hüzurunda yellədərək təqdim
etsin ki, sizdən qəbul olunsun. Kahin onu Şənbənin
ertəsi günü yellətsin. 12 Dərzi yellətdiyiniz gün
Rəbbə birillik qüsursuz erkək toğlu yandırma
qurbanı kimi kəsin. 13 Toğlu ilə birlikdə taxıl
təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş bir
efanın onda ikisi olan miqdarda narın un gətirin.
Bu, Rəbb üçün yandırma təqdimi – Onun xoşuna
gələn ətirdir. İçmə təqdimi olaraq da bir hin
şərabın dörddə birini gətirin. 14 Bu qurbanı
Allahınıza təqdim etdiyiniz həmin günə qədər nə
çörək, nə qovurğa, nə də təzə sünbül yeməyin.
Bu bütün yaşadığınız yerlərdə nəsildən-nəslə
sizin üçün əbədi qayda olsun. 15 Şənbənin ertəsi
günü olan yellədilən dərzi gətirdiyiniz gündən
tam yeddi həftə, 16 yeddinci Şənbə gününün
ertəsinədək əlli gün sayın, sonra Rəbbə təzə
taxıl təqdimi gətirin. 17 Yaşadığınız hər yerdən
yellədib təqdim etmək üçün bir efanın onda
ikisi narın undan maya ilə bişirilmiş iki kömbə
çörəyi Rəbbə nübar təqdimi gətirin. 18 Çörəklə
birgə birillik yeddi qüsursuz toğlu, bir buğa və
iki qoç təqdim edin. Bunlar taxıl təqdimləri və
içmə təqdimləri ilə birlikdə Rəbb üçün yandırma
qurbanıdır, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma
təqdimidir. 19 Günah qurbanı üçün bir təkə,
ünsiyyət qurbanı üçün isə iki birillik toğlu gətirin.
20 Kahin bu iki toğlunu nübar çörəyi ilə birgə
Rəbbin hüzurunda yellədərək təqdim etsin. Bunlar
kahinin Rəbb üçün müqəddəs payı olsun. 21 Həmin
gün özünüz üçün müqəddəs toplantı elan edin və
heç bir gündəlik iş görməyin. Bu bütün yaşadığınız
yerlərdə nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda
olsun. 22 Torpağınızda məhsul biçəndə tarlanın
qıraqlarını biçməyin və biçindən düşən başaqları
yığmayın. Qoy qalan məhsul kasıblara və qəriblərə
qalsın. Allahınız Rəbb Mənəm"». 23 Rəbb Musaya
dedi: 24 «İsrail övladlarına belə de: "Yeddinci ayın
birinci günü sizin üçün istirahət günü, şeypur
çalınma ilə qeyd olunan gün, müqəddəs toplantı
günü olsun. 25 O gün heç bir gündəlik iş görməyin
və Rəbb üçün yandırma təqdimi gətirin"». 26
Rəbb Musaya dedi: 27 «İsrail övladlarına de:
"Yeddinci ayın onu isə Kəffarə günüdür, müqəddəs
toplantınız olsun; özünüzü hər şeydən məhrum
edin və Rəbb üçün yandırma təqdimi gətirin.
28 Həmin gün heç bir iş görməyin, çünki bu,
Allahınız Rəbbin hüzurunda sizin üçün kəffarə
edilən Kəffarə günüdür. 29 Həmin o gün özünü hər
şeydən məhrum etməyən adam xalqı arasından
qovulsun. 30 O gün hər hansı bir iş görən adamı
Mən xalqı arasından yox edəcəyəm. 31 Heç bir iş
görməyin. Bu bütün yaşadığınız yerlərdə nəsildən-
nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun. 32 O gün sizin
üçün Şənbə istirahət günü kimidir. Özünüzü hər
şeydən məhrum edin. Ayın doqquzuncu günü
axşamdan ertəsi günün axşamına qədər Şənbə
günü kimi istirahət edin"». 33 Rəbb Musaya dedi: 34
«İsrail övladlarına söylə: "Həmin yeddinci ayın on
beşinci günündən Rəbb üçün yeddi gün Çardaqlar
bayramını keçirin. 35 Birinci gün müqəddəs
toplantı günüdür. Gündəlik işlərinizi görməyin. 36
Bu yeddi gün ərzində Rəbbə yandırma təqdimləri
gətirin. Səkkizinci gün isə müqəddəs toplantınız
olsun və Rəbbə yandırma təqdimləri gətirin.
Bu gün təntənəli toplantı günüdür, gündəlik
işlərinizi görməyin. 37 Bunlar Rəbbin təyin
etdiyi bayramlardır: bu zaman müqəddəs toplantı
çağırıb hər birini öz günündə olmaqla yandırma
təqdimlərini – yandırma qurbanlarını, taxıl
təqdimlərini, ünsiyyət qurbanlarını və içmə
təqdimlərini Rəbbə gətirin. 38 Bunlar Rəbbin
Şənbələrinə və Rəbbə verdiyiniz bütün ianələrə,
bütün əhdlərin ödəmələrinə, bütün könüllü
təqdimlərə əlavədir. 39 Üstəlik yeddinci ayın on
beşinci günü torpağın məhsullarını yığandan
sonra yeddi gün Rəbb üçün bayram keçirin. Birinci
gün və səkkizinci gün istirahət günləri olsun. 40
Birinci gün gözəl ağacların meyvələrini, xurma
ağaclarının budaqlarını, sıx yarpaqlı ağacların və
çay kənarında bitən qovaq ağaclarının budaqlarını
toplayıb Allahınız Rəbbin hüzurunda yeddi gün
şənlik edin. 41 Hər il Rəbb üçün bu bayramı
yeddi gün keçirin. Bu, nəsildən-nəslə sizin üçün
əbədi qaydadır; bu bayramı yeddinci ayda qeyd
edin. 42 Yeddi gün çardaqlarda qalın; bütün yerli
İsraillilər çardaqlarda yaşasın. 43 Beləliklə, sizin
nəsilləriniz bilsin ki, Mən İsrail övladlarını Misir
torpağından çıxarandan sonra onları çardaqlarda
yerləşdirdim. Allahınız Rəbb Mənəm"». 44 Beləcə
Musa İsrail övladlarına Rəbbin təyin etdiyi
bayramlar barəsində nəql etdi.

24 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına əmr
et ki, işıq yandırmaq üçün sənə zeytundan
çəkilmiş xalis yağ gətirsinlər. Bu yağdan çıraqlar
daima 3 Hüzur çadırında, şəhadət pərdəsinin
bayır tərəfində yansın. Harun onu hər axşam
Rəbbin hüzurunda yandırıb səhərə qədər nəzarət

etsin. Bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun. **4** Rəbbin hüzurunda xalis qızıldan düzəlmiş çıraqdandakı çıraqlara daim nəzarət edilsin. **5** Narın un götürüb hər kökə bir efanın onda ikisi qədər miqdarda on iki kökə bişir. **6** Onları Rəbbin hüzurunda xalis qızıldan düzəlmiş masaya, iki sıraya altı-altı qoy. **7** Çörək sıralarının üstünə xalis kündür qoy. Çörəklərin üstündəki kündür Rəbb üçün yandırma təqdimi, çörək yerinə xatirə təqdimi olsun. **8** Qoy bu çörəklər hər Şənbə günü daim Rəbbin hüzurunda düzülsün. Bu, İsrail övladları üçün əbədi əhddir. **9** Bu çörəklər Harunla övladlarının payıdır. Onlar bu çörəkləri müqəddəs bir yerdə yesinlər. Çünki bunlar Rəbb üçün verilən yandırma təqdimlərindən ən müqəddəs, Harun övladları üçün əbədi paydır». **10** Bir gün anası İsrailli, atası Misirli olan bir adam İsrail övladlarının arasına çıxdı. O, düşərgədə bir İsrailli ilə savaşıb **11** Allahın adına küfr və lənət etdi. O adamı Musanın yanına gətirdilər. Onun anası Dan qəbiləsindən Dibri qızı Şelomit idi. **12** O adamı həbs edib Rəbbin qərarını gözlədilər. **13** Rəbb Musaya belə dedi: **14** «Lənət edəni düşərgədən kənara çıxar; qoy bu lənəti eşidənlər əllərini o adamın başına qoysunlar. Sonra qoy bütün icma onu daşqalaq etsin. **15** İsrail övladlarına belə de: "Allahına lənət edən hər kəs öz günahının cəzasını çəkəcək; **16** Rəbbin adına küfr edən hər kəs öldürülməlidir. Bütün icma onu daşqalaq etsin; istər yadelli, istər yerli olsun, Allahın adına küfr etdiyinə görə öldürülməlidir. **17** Başqa bir adamın canını alan hər kəs öldürülməlidir. **18** Heyvanı öldürən isə can əvəzinə can olaraq zərəri ödəsin. **19** Bir adam başqa adamı yaralayarsa, o nə cür edibsə, ona da belə edilsin: **20** sınıq əvəzinə sınıq, göz əvəzinə göz, diş əvəzinə diş; o adama nə cür yara vurubsa, ona da belə yara vurulsun. **21** Heyvan öldürən zərərini ödəsin. Adam öldürən isə özü öldürülsün. **22** Sizdə istər qərib, istər yerli üçün ədalət bir olsun; çünki Allahınız Rəbb Mənəm"». **23** Musa İsrail övladlarına bunu dedi. Lənət edəni düşərgədən kənara çıxarıb daşqalaq etdilər. Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi İsrail övladları buna əməl etdilər.

25 Rəbb Sina dağında Musaya belə söylədi: **2** «İsrail övladlarına de: "Sizə verəcəyim torpağa daxil olanda bütün ölkədə Şənbə günü kimi Rəbb üçün dinclik vaxtları olsun. **3** Altı il tarlanıək, üzümlüyün budaqlarını kəs və məhsulunu yığ. **4** Yeddinci ildə isə torpaq Şənbə günü kimi dincə qoyulsun. Bu, Rəbbin dinclik ilidir. Bu il sən nə tarlanı ək, nə də üzümlüyünü buda, **5** biçinindən düşən toxumdan bitən məhsulu biçmə və kəsilməmiş tənəklərdən salxımları yığma. Bu, torpaq üçün dinclik ili olsun. **6** Bu dinclik ilində torpağın verdiyi hər məhsul sizin üçün qida olacaq; qulunuz, qarabaşınız, muzdlu işçiniz, aranızda yaşayan gəlmənin, **7** ev heyvanının və ölkədəki vəhşi heyvanın qidası olacaq. **8** Özün üçün yeddi dinclik ili – yeddi dəfə yeddi il say. Yeddi dinclik ilinin müddəti qırx doqquz ildir. **9** Sonra yeddinci ayın onu – Kəffarə günü bütün ölkənizdə yüksək səslə şeypur çaldırmaqla **10** əllinci ili təqdis edin və ölkənin bütün sakinləri üçün azadlıq elan edin. Bu il sizin üçün Azadlıq ili olsun; hamı öz mülkünə, öz ailəsinə qayıtsın. **11** Qoy əllinci il sizin üçün Azadlıq ili olsun. O il heç nə əkməyin, düşən toxumdan bitən məhsulu biçməyin, budanmamış meynələrinizdən yığmayın, **12** çünki bu Azadlıq ili sizin üçün müqəddəs olsun. Tarlalarınızın verdiyi məhsulu yeyin. **13** Bu Azadlıq ilində hər kəs öz mülkünə qayıtsın. **14** Kim torpaq sahəsini başqa adama satarsa, ondan alan soydaşına haqsızlıq etməsin. **15** Alan şəxs Azadlıq ilindən neçə il keçməsinə görə qiymətləndirib alsın. Satan isə məhsul götürəcəyi illərə münasib olaraq satsın. **16** İllərin sayı çoxdursa, qiyməti qaldır, azdırsa, onu endir, çünki o sənə satılan məhsulların miqdarıdır. **17** Bir-birinizə qarşı haqsızlıq etməyin, amma Allahınızdan qorxun, çünki Allahınız Rəbb Mənəm. **18** Mənim qaydalarıma əməl edin, hökmlərimə səylə riayət edin ki, ölkədə arxayın yaşayasınız. **19** Torpaq da barını verəcək ki, siz doyunca yeyib orada sakit yaşayasınız. **20** ‹Məhsul əkib-biçmədiyimiz yeddinci ildə nə yeyək?› soruşanda bilin: **21** altıncı il üstünüzə elə bərəkət göndərəcəyəm ki, torpaq üçillik məhsul verəcək. **22** Səkkizinci il əkin və köhnə məhsuldan yeyin; doqquzuncu il təzə məhsul yetişənə qədər köhnəni yeyin. **23** Torpaq əbədi olaraq satılmaz; çünki torpaq Mənimdir, siz isə yanımda qərib və gəlməsiniz. **24** Bütün mülkünüzdən sahə satanda onu geri satınalma hüququnu saxlayın. **25** Yanındakı soydaşın yoxsullaşıb mülkündən bir sahə satılmalıdırsa, onun yaxın qohumu o sahəni geri satın ala bilər. **26** Geri satın alan qohumu yoxdursa, o soydaş sonra gücü çatıb geri satınalma məbləği tapsa, **27** qoy satılan vaxtdan neçə illər keçdiyini hesablasın və qiymətin qalığını satdığı adama verib yenə öz mülkünə malik olsun. **28** Əgər gücü çatıb bu məbləği tapmasa, sahəsi Azadlıq ilinə qədər onu geri satın alan adama məxsus qalsın. Azadlıq ilində isə qaytarılsın ki, satan adam yenə öz mülkünə malik olsun. **29** Bir adam qalalı şəhərdə olan yaşayış evini satarsa, onu geri satınalma hüququ satdığı gündən bir il müddətinə

qüvvədədir; satan adam evi geri satın ala bilər. **30** Amma əgər bütöv il tamamlananacan o adam evi geri satın ala bilməsə, qalalı şəhərdəki ev onu alana məxsus həmişəlik nəsildən-nəslə qalsın. Bu, Azadlıq ilində qaytarılmaz. **31** Ətraf qala divarı olmayan kəndlərdəki evlər isə torpaq sahələri kimi sayılsın; onları geri satınalma hüququ olsun və Azadlıq ilində qaytarılsın. **32** Lakin Levililər özlərinə aid şəhərlərdə mülklərini satdıqları evləri daima geri satınalma hüququna malik olsunlar. **33** Levililərdən birinin mülkü satdığı və geri satın almadığı şəhər evi Azadlıq ilində ona qaytarılsın. Çünki Levililərin şəhərlərindəki evlər onların İsrail övladları arasındakı irsdir. **34** Onların şəhərlərinin ətraf otlaqları isə heç satılmamalıdır, çünki bunlar Levililərin ayrılmaz mülküdür. **35** Yanındakı soydaşın yoxsullaşıb və özünü təmin edə bilmirsə, ona yardım et. Qoy o sənin yanında yadelli ya gəlmə kimi yaşasın. **36** Ondan nə sələm, nə də mənfəət götür. Allahından qorx və qoy soydaşın sənin yanında yaşaya bilsin. **37** Ona nə sələmlə pul ver, nə də mənfəətini güdmək üçün yemək ver. **38** Kənan torpağını sizə vermək və Allahınız olmaq üçün sizi Misir torpağından çıxaran Allahınız Rəbb Mənəm. **39** Yanındakı soydaşın yoxsullaşıb sənə özünü qul kimi satarsa, ona qulun ağır işini gördürmə. **40** Qoy o, yanında muzdlu işçi yaxud gəlmə kimi olsun. O, Azadlıq ilinədək yanında işləsin, **41** sonra uşaqları ilə birlikdə səndən ayrılıb ailəsinin yanına, atalarının mülkünə qayıtsın. **42** Çünki İsrail övladları Mənim Misir torpağından çıxartdığım qullarımdır, buna görə də onlar qul kimi satılmasınlar. **43** O soydaşına sərt ağalıq etmə. Allahından qorx. **44** Qullarınız və kənizləriniz ətrafınızdakı millətlərdən olsun. Siz onlardan nökər və qarabaş geri satın ala bilərsiniz. **45** Aranızda yaşayan gəlmələrdən və onların ölkənizdə doğulmuş ailə üzvlərindən də geri satın ala bilərsiniz. Bunlar sizin mülkiyyətiniz olacaq. **46** Siz özünüzdən sonra bunları oğullarınıza əmlak kimi vəsiyyət edə bilərsiniz və onlar oğullarınızın mirası olub həyatı boyunca iş görəcəklər. Ancaq İsrailli soydaşlarınız arasında heç kim soydaşına sərt ağalıq etməsin. **47** Yanındakı soydaşın yoxsullaşıbsa, qonşuluqda yaşayan pulu olan bir yadelli ya da gəlməyə yaxud onun ailə üzvünə özünü qul olaraq satarsa, **48** satıldıqdan sonra onun geri satınalma hüququ var. Qardaşlarından biri onu geri satın ala bilər; **49** əmisi ya da əmisi oğlu da onu geri satın ala bilər. Ailəsindən hər bir yaxın qohumu da onu geri satın ala bilər. Öz gücü çatanda o adam özünü geri satın ala bilər. **50** Qoy bu adam ağası ilə özünü satdığı ildən Azadlıq ilinə qədər muzdlu işçinin iş müddəti kimi hesablaşsın və illərin sayına görə qiyməti qoyulsun. **51** Əgər illərin sayı hələ də çoxdursa, o buna görə geri satınalınmanın qiyməti olaraq satın alındığı məbləğin böyük bir hissəsini ödəsin. **52** Lakin əgər Azadlıq ilinə az qalırsa, o müddətə görə hesab edərək geri satınalınmanın qiyməti olaraq az ödəsin. **53** Yəni ilbəil muzdlu işçi kimi ağası ilə hesablaşsın. Qoy ağası da sənin gözün qarşısında ona sərt ağalıq etməsin. **54** Əgər o adam bu yolla geri satın alınmamışdırsa, Azadlıq ilində uşaqları ilə birgə azad olsun. **55** Çünki İsrail övladları Mənim qullarım, Mənim Misir torpağından çıxardığım qullarımdır. Allahınız Rəbb Mənəm.

26 Özünüzə büt düzəltməyin; oyma büt yaxud sütun qoymayın, ölkənizdə yonulmuş daş qoyub səcdə etməyin; çünki Allahınız Rəbb Mənəm. **2** Şənbə istirahət günlərimə riayət edin, Müqəddəs məkanıma ehtiramla yanaşın. Rəbb Mənəm. **3** Əgər qaydalarımla yaşayıb əmrlərimə səylə əməl etsəniz, **4** sizə mövsümündə yağış göndərəcəyəm ki, torpaq öz məhsulunu, ağaclar isə meyvələrini versin. **5** Sizin xırmanınız o qədər bol olacaq ki, onun döyülməsi üzüm yığımına qədər davam edəcək, üzümünüz o qədər bol olacaq ki, onun yığılması əkin vaxtına qədər davam edəcək. Çörəyinizi doyunca yeyib ölkənizdə arxayın yaşayacaqsınız. **6** Ölkənizə sülh verəcəyəm; yatanda sizi vahiməyə salan olmayacaq. Yırtıcı heyvanları ölkədən qovacağam və müharibə üzü görməyəcəksiniz. **7** Düşmənlərinizi qovacaqsınız, onlar döyüş zamanı qarşınızda həlak olacaqlar. **8** Beşiniz yüz adamı, yüzünüz on min adamı qovacaq. Düşmənləriniz döyüş zamanı qarşınızda həlak olacaqlar. **9** Mən üzümü sizə çevirəcəyəm, sizi artırıb çoxaldacağam, sizinlə olan Öz əhdimi yerinə yetirəcəyəm. **10** Saxladığınız məhsul bütün il boyu sizə çatacaq. Yeni məhsula yer tapmaq üçün köhnəni boşaltmalı olacaqsınız. **11** Üstəlik, Mən aranızda məskunlaşacağam və sizə nifrət etməyəcəyəm. **12** Mən həm də aranızda yaşayıb sizin Allahınız olacağam, siz isə Mənim xalqım olacaqsınız. **13** Sizi Misir torpağından çıxardan və onların köləliyindən azad edən, boyunduruğunuzu qırıb başınızı uca edən Allahınız Rəbb Mənəm. **14** Amma əgər Mənə qulaq asıb bütün bu əmrlərimə əməl etməsəniz, **15** əvəzində qaydalarıma xor baxıb hökmlərimi qəlbinizdən rədd etsəniz, Mənim bütün əmrlərimə əməl etməyib, əhdimi pozsanız, **16** Mən sizə bunu

edəcəyəm: göz çıxaran və qəlbi sıxan fəlakət, vərəm, qızdırma göndərəcəyəm. Toxumlarınızı hədər yerə əkəcəksiniz; düşmənləriniz onlardan əmələ gələn məhsulu yeyəcək. **17** Üzümü sizdən döndərəcəyəm, düşmənlərinizin qarşısında məğlub olacaqsınız, yağılarınız üzərinizdə hökm sürəcək; sizi qovan olmasa da, qaçacaqsınız. **18** Əgər buna baxmayaraq yenə də Mənə qulaq asmasanız, o vaxt günahlarınıza görə sizi yeddi qat artıq tənbeh edəcəyəm. **19** Öyündüyünüz güclü təkəbbürünüzü qıracağam. Başınız üzərində olan göyləri dəmir və ayağınız altındakı yeri tunc kimi edəcəyəm ki, **20** qüvvətiniz tükənsin; nə torpağınız məhsul, nə də ağaclarınız meyvə verəcək. **21** Əgər Mənə qarşı çıxıb sözlərimə hələ də qulaq asmaq istəməsəniz, Mən sizə günahlarınıza görə yeddiqat artıq bəla göndərəcəyəm. **22** Üstünüzə vəhşi heyvanlar göndərəcəyəm. Onlar övladlarınızı öldürüb, ev heyvanlarınızı parçalayacaq. Buna görə sayınız elə azalacaq ki, yollarınız viran qalacaq. **23** Əgər bunlardan ibrət dərsi almayıb Mənə qarşı çıxmaqda davam etsəniz, **24** Mən də sizə qarşı çıxacağam və günahlarınıza görə yenə də yeddiqat artıq cəzalandıracağam. **25** Əhdi pozduğunuza görə qisas almaq üçün üstünüzə müharibə göndərəcəyəm. Siz şəhərlərinizdə sığınanda aranıza vəba salacağam ki, düşmənin əlinə düşəsiniz. **26** Çörəyinizin kökünü kəsəcəyəm. On qadın bir təndirdə çörək bişirəcək və onu sizə çəki ilə paylayacaq, siz isə yeyib doymayacaqsınız. **27** Əgər siz bundan sonra da Mənə qulaq asmasanız və Mənə qarşı çıxsanız, **28** bu dəfə Mən də sizə qarşı qəzəblə çıxıb günahlarınıza görə yeddiqat artıq tənbeh edəcəyəm. **29** Oğul və qızlarınızın ətini yeməyə məcbur olacaqsınız. **30** Səcdəgahlarınızı məhv edib, buxur qurbangahlarınızı yox edəcəyəm, bütlərinizi devirəcəyəm və meyitlərinizi o bütlərin üstünə sərəcəyəm. Sizi rədd edəcəyəm; **31** şəhərlərinizi xaraba qoyacağam, Müqəddəs məkanlarınızı viranəliyə döndərib xoş ətirlərinizi qəbul etməyəcəyəm. **32** Mən ölkənizi elə viran qoyacağam ki, oranı işğal edən düşmənləriniz baxıb dəhşətə gəlsinlər. **33** Sizi isə millətlər arasına səpələyəcəyəm və arxanızca qılıncla düşəcəyəm. Torpağınız viranəliyə, şəhərləriniz xarabalığa dönəcək. **34** O zaman ölkə viran qalacaq, siz isə düşmən torpağında yaşayacaqsınız. Bütün bu vaxt ərzində ölkə dinclik illərini qeyd edəcək. Yalnız o vaxt ölkə dinclik illərini qeyd edərək şadlanacaq. **35** Orada yaşadığınız dinclik illərində görmədiyi dincliyi ölkə viran qalan bütün müddət görəcək. **36** Düşmən ölkələrində sizdən sağ qalanların ürəklərinə elə cəsarətsizlik salacağam ki, onlar hətta küləkdən tərpənən yarpağın xışıltısından qorxub qaçacaqlar. Onları qovan olmasa da, müharibədən qaçan kimi qaçıb yıxılacaqlar; **37** büdrəyib bir-birinin üstünə yıxılacaqlar, amma onları qovan olmayacaq; düşmənləriniz qarşısında durmağa qüvvətiniz olmayacaq. **38** Millətlər arasında həlak olacaqsınız, düşmən torpağı sizi udacaq. **39** Sizdən sağ qalanlarsa düşmən ölkələrində həm öz günahlarının cəzasını, həm də atalarının günahlarının cəzasını çəkib çürüyəcəklər. **40** Amma özlərinin və atalarının günahlarını, Mənə xainlik etdiklərini və Mənə qarşı çıxdıqlarını etiraf etsələr, **41** – buna görə Mən də onlara qarşı çıxıb düşmən torpağına aparmışam – daş ürəkləri yumşalıb günahlarının əvəzini ödəsələr, **42** o zaman Mən də Yaqubla, İshaqla və İbrahimlə bağladığım əhdimi və onlara vəd etdiyim ölkəni xatırlayacağam. **43** Bu torpaq onlar tərəfindən tərk ediləcək, onlarsız boş qalıb Şənbə istirahəti edib şadlanacaq. Onlarsa öz cəzalarını çəkəcəklər, çünki Mənim hökmlərimi rədd edərək qaydalarıma nifrət etdilər. **44** Bütün bunlara baxmayaraq, düşmən ölkəsində yaşadıqları zaman onlara xor baxıb rədd etməyəcəyəm. Beləcə Mən onları məhv edib bağladığım əhdimi pozmayacağam, çünki onların Allahı Rəbb Mənəm. **45** Mən onların əcdadlarını başqa millətlərin qarşısında onların Allahı olmaq üçün Misir torpağından çıxaran vaxt bağladığım əhdimi xatırlayacağam; Rəbb Mənəm"». **46** Bunlar Rəbbin Özü ilə İsrail övladları arasında Sina dağında Musa vasitəsilə verdiyi qaydalar, hökmlər və qanunlardır.

27 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına söylə: "İnsanları Rəbbə həsr edən adam əhdini bu dəyərlərinə görə ödəyə bilər: **3** Müqəddəs yerdəki şekelin ölçüsünə görə iyirmi yaşından altmış yaşına qədər kişinin dəyəri əlli şekel gümüş, **4** qadının dəyəri otuz şekeldir; **5** beş yaşından iyirmi yaşına qədər oğlanın dəyəri iyirmi şekel, qızın isə on şekeldir; **6** bir aydan beş yaşa qədər olan oğlanın dəyəri beş şekel gümüş, qızın dəyəri isə üç şekel gümüşdür; **7** altmış yaşından yuxarı olan kişinin dəyəri on beş şekel, qadının isə on şekeldir; **8** əgər əhdinə əməl edən adam belə dəyəri ödəmək üçün çox kasıbdırsa, qoy həsr etdiyi adamı kahinin önünə gətirsin ki, kahin onu qiymətləndirsin. Əhdinə əməl edənin gücü nəyə çatırsa, kahin onun qiymətini təyin etsin. **9** Əgər bir nəfər Rəbbə qurban gətirilən heyvanlardan birini həsr etsə, bunlardan Rəbbə verilən hər baş heyvan müqəddəs

sayılır. **10** O adam heyvanı dəyişdirməsin. Nə pisi yaxşı ilə, nə yaxşını pislə əvəz etməsin. Əgər o, heyvanı dəyişdirirsə, dəyişdirilən heyvanların ikisi də müqəddəs sayılsın. **11** Əgər Rəbbə qurban gətirməyə layiq olmayan hər hansı murdar heyvanlardan birini həsr etsə, qoy o heyvanı kahinin yanına gətirib ona göstərsin; **12** kahin onu yaxşı ya pis olduğuna görə qiymətləndirsin və dəyəri onun təyin etdiyinə görə olsun. **13** Əgər heyvanı həsr edən onu geri satın almaq istəsə, qoy o dəyərinə beşdə biri qədər əlavə edərək ödəsin. **14** Bir nəfər öz evini müqəddəs təqdim kimi Rəbbə təqdis edəndə kahin evi yaxşı ya pis olduğuna görə qiymətləndirsin. Qiymət kahinin təyin etdiyi kimi qalsın. **15** Əgər o adam evini geri satın almaq istəsə, qoy o qiymətə görə beşdə birini əlavə edərək ödəsin və ev ona qayıtsın. **16** Əgər bir nəfər mülkü olan tarla sahəsini Rəbbə təqdis edirsə, oraya əkilən toxum miqdarına görə bir xomer arpa əkilən tarlanın qiyməti əlli şekel gümüş olsun. **17** Əgər o adam tarlasını Azadlıq ilindən başlayaraq təqdis edirsə, bu dəyər olduğu kimi qalsın. **18** Əgər tarlasını Azadlıq ilindən sonra təqdis edirsə, kahin onunla qiymətini sonrakı Azadlıq ilinə qədər qalan müddətə görə hesablaşsın və dəyəri belə aşağı salınsın. **19** Əgər tarlanı təqdis edən adam onu geri satın almaq istəsə, qoy o, gümüşə görə dəyərinə beşdə birini əlavə edərək ödəsin və tarla ona qayıtsın. **20** Əgər tarlanı geri satın almadan başqa birinə satarsa, sonra onu heç vaxt geri satın ala bilməz. **21** O tarla Azadlıq ilində azad olanda həmişəlik həsr olunmuş bir tarla kimi Rəbb üçün təqdis edilmiş sayılsın; kahinin mülkü olsun. **22** Əgər bir nəfər öz mülkü olmayaraq, satın aldığı bir tarlanı Rəbbə təqdis edərsə, **23** qoy kahin onunla Azadlıq ilinə qədər dəyərini hesablasın. O adam həmin gün qiyməti Rəbb üçün təqdis edilmiş bir şey kimi versin. **24** Azadlıq ilində həmin tarla mülk olub onu satan adama qaytarılsın. **25** Bütün dəyərlər Müqəddəs yerdəki şekelə görə sayılsın. Bu şekel iyirmi geraya bərabərdir. **26** Heyvanlar arasında ilk doğulanlar Rəbbə məxsusdur. Heç kim onu yenidən təqdis etməsin. İstər mal-qara, istər qoyun-keçi olsun, onlar Rəbbindir. **27** Əgər murdar heyvanın balası olsa, onu gətirən adam ümumi dəyərinə beşdə birini əlavə edərək geri satın ala bilər. Əgər o geri satın alınmırsa, dəyərinə satılsın. **28** Bir nəfərin öz əmlakından istər adam, istər heyvan, istər mülkü olan tarla sahəsi olsun – Rəbb üçün məhv edilməyə həsr etdiyi hər bir şey nə satılsın, nə də geri satın alınsın. Məhv edilməyə həsr olunmuş hər şey Rəbb üçün ən müqəddəsdir. **29** Məhv edilməyə həsr olunmuş hər kəs geri satın alınmamalıdır, hamısı öldürülməlidir. **30** Torpağın məhsulundan – onun verdiyi taxıldan və ağacların meyvəsindən bütün onda bir hissə Rəbbə məxsusdur və Onun üçün təqdis edilib. **31** Əgər bir nəfər öz onda bir hissəsini geri satın almaq istəsə, qoy qiymətinə beşdə birini əlavə edərək ödəsin. **32** Bütün mal-qaradan, qoyun-keçidən onda bir hissə, sayla çoban dəyənəyinin altından keçən hər onuncu heyvan Rəbb üçün təqdis edilmiş sayılsın. **33** Qoy heyvan sahibi heyvanlara yaxşı yaxud pis fərq qoyub baxmasın; birini o biri ilə dəyişdirməsin. Əgər o belə dəyişdirsə, dəyişdirilən heyvanların ikisi də müqəddəs sayılıb geri satın alınmamalıdır"». **34** Bu, Rəbbin Musaya İsrail övladları üçün Sina dağında verdiyi əmrlərdir.

Saylar

1 İsrail övladlarının Misirdən çıxmasının ikinci ilində, ikinci ayın birinci günü Sina səhrasında, Hüzur çadırında Rəbb Musaya belə dedi: **2** «Bütün İsrail övladlarının icmasını, nəsilləri və ailələri ilə birlikdə siyahıya alın. Bütün kişiləri ayrı-ayrı sayıb adlarını yazın. **3** İsraildə iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişini sən və Harun siyahıya alıb dəstələrə ayıracaqsınız. **4** Sizinlə bərabər hər qəbilədən bir kişi olsun; bu adamlar ailə başçısı olmalıdır. **5** Sizə kömək edəcək adamlar bunlardır: Ruven qəbiləsindən: Şedeur oğlu Elisur; **6** Şimeondan: Surişadday oğlu Şelumiel; **7** Yəhudadan: Amminadav oğlu Naxşon; **8** İssakardan: Suar oğlu Netanel; **9** Zevulundan: Xelon oğlu Eliav; **10** Yusif övladlarından: Efraymdən: Ammihud oğlu Elişama; Menaşşedən: Pedahsur oğlu Qamliel; **11** Binyamindən: Gidoni oğlu Avidan; **12** Dandan: Ammişadday oğlu Axiezer; **13** Aşerdən: Okran oğlu Pagiel; **14** Qaddan: Deuel oğlu Elyasaf; **15** Naftalidən: Enan oğlu Axira». **16** Bunlar icmadan təyin edilmiş adamlar, öz atababalarının qəbilə rəhbərləri və İsrailin tayfa başçıları idilər. **17** Musa ilə Harun adları göstərilən bu adamları apardılar. **18** İkinci ayın birinci günündə bütün icmanı topladılar; nəsillərinə və ailələrinə görə adlarının siyahısı ilə iyirmi və ondan yuxarı yaşda olanlar ayrı-ayrı yazıldılar. **19** Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi onlar Sina səhrasında xalqı elə də siyahıya aldılar. **20** İsrailin ilk oğlu Ruvenin övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına ayrı-ayrı qeyd edildi. **21** Ruven qəbiləsindən 46 500 nəfər siyahıya alındı. **22** Şimeon övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına ayrı-ayrı qeyd edildi. **23** Şimeon qəbiləsindən 59 300 nəfər siyahıya alındı. **24** Qad övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **25** Qad qəbiləsindən 45 650 nəfər siyahıya alındı. **26** Yəhuda övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **27** Yəhuda qəbiləsindən 74 600 nəfər siyahıya alındı. **28** İssakar övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **29** İssakar qəbiləsindən 54 400 nəfər siyahıya alındı. **30** Zevulun övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **31** Zevulun qəbiləsindən 57 400 nəfər siyahıya alındı. **32** Yusif nəslindən – Efraym övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **33** Efraym qəbiləsindən 40 500 nəfər siyahıya alındı. **34** Menaşşe övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **35** Menaşşe qəbiləsindən 32 200 nəfər siyahıya alındı. **36** Binyamin övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **37** Binyamin qəbiləsindən 35 400 nəfər siyahıya alındı. **38** Dan övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **39** Dan qəbiləsindən 62 700 nəfər siyahıya alındı. **40** Aşer övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **41** Aşer qəbiləsindən 41 500 nəfər siyahıya alındı. **42** Naftali övladlarından iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan hər kişi mənsub olduğu nəsil və ailəyə görə adlar siyahısına qeyd edildi. **43** Naftali qəbiləsindən 53 400 nəfər siyahıya alındı. **44** Musa, Harun və İsrailin on iki rəhbəri tərəfindən bunlar siyahıya alındı; hər biri mənsub olduqları ailəni təmsil edirdi. **45** İsraildə iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan kişilərin hamısı mənsub olduqları ailəyə görə siyahıya alındı. **46** Siyahıya alınanlar cəmi 603 550 nəfər idi. **47** Lakin onların arasında Levililər ailələrinə görə siyahıya alınmadı. **48** Çünki Rəbb Musaya demişdi: **49** «Ancaq Levi qəbiləsini siyahıya alma və digər İsrail övladlarını aldığın siyahıya daxil etmə. **50** Şəhadət məskəni ilə onun bütün avadanlığı və məskənə aid olan hər şey üçün məsuliyyəti Levililərin üzərinə qoy. Məskəni və onun bütün avadanlığını onlar daşısınlar, məskənə baxsınlar və onun ətrafında düşərgə salsınlar. **51** Məskən daşınacağı zaman Levililər onu toplasınlar. Məskən bir yerə qoyulacağı zaman yenə Levililər onu qursunlar. Onlardan savayı məskənə yaxınlaşan öldürülsün. **52** İsrail övladları öz çadırlarını bölüklərinə görə qursunlar. Hər kəs öz düşərgəsində bayrağının altında olsun. **53** Levililər isə Şəhadət məskəni ətrafında düşərgə salsınlar ki, İsrail icması Rəbbin qəzəbinə düçar olmasın. Levililər Şəhadət məskəninə cavabdeh

olsunlar». **54** İsrail övladları bütün bunları Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi etdilər.

2 Rəbb Musaya və Haruna dedi: **2** «İsrail övladları Hüzur çadırını əhatə edərək bir az kənarda, hər biri öz bayrağının altında ailələrinin nişanı ilə düşərgə salsınlar. **3** Şərq tərəfində, gündoğana tərəf Yəhuda ordugahına aid bölüklər öz bayraqlarının altında düşərgə salsınlar. Yəhudalıların rəhbəri Amminadav oğlu Naxşon olsun. **4** Yəhuda ordusunda 74 600 nəfər siyahıya alındı. **5** Onun yanında düşərgə salanlar İssakar qəbiləsi olacaq. İssakarlıların rəhbəri Suar oğlu Netanel olsun. **6** Onun ordusundan 54 400 nəfər siyahıya alındı. **7** Sonra Zevulun qəbiləsi düşərgə salacaq. Zevulun övladlarının rəhbəri Xelon oğlu Eliav olsun. **8** Onun ordusundan 57 400 nəfər siyahıya alındı. **9** Yəhuda ordugahından bölüklərinə görə bütün sayılanlar 186 400 nəfər idi. Onlar birinci köçəcəklər. **10** Cənub tərəfində Ruven ordugahına aid bölüklər öz bayraqlarının altında düşərgə salacaqlar. Ruvenlilərin rəhbəri Şedeur oğlu Elisur olsun. **11** Ruven ordusundan 46 500 nəfər siyahıya alındı. **12** Onun yanında düşərgə salanlar Şimeon qəbiləsi olacaq. Şimeonluların rəhbəri Surişadday oğlu Şelumiel olsun. **13** Onun ordusundan 59 300 nəfər siyahıya alındı. **14** Sonra Qad qəbiləsi düşərgə salacaq. Qadlıların rəhbəri Deuel oğlu Elyasaf olsun. **15** Onun ordusundan 45 650 nəfər siyahıya alındı. **16** Ruven ordugahından bölüklərinə görə sayılanların cəmi 151 450 nəfər idi. İkinci onlar gedəcəklər. **17** Hüzur çadırı yola düşəndə Levililərin düşərgəsi düşərgələrin ortasında dursun. Hərə necə düşərgə salıbsa, həmin nizamla, öz bayrağı altında yola düşsün. **18** Qərb tərəfində Efraym ordugahına aid bölüklər öz bayraqlarının altında düşərgə salacaqlar. Efraymlilərin rəhbəri Ammihud oğlu Elişama olsun. **19** Efraym ordusundan 40 500 nəfər siyahıya alındı. **20** Onun yanında düşərgə salanlar Menaşşe qəbiləsi olacaq. Menaşşelilərin rəhbəri Pedahsur oğlu Qamliel olsun. **21** Onun ordusundan 32 200 nəfər siyahıya alındı. **22** Sonra Binyamin qəbiləsi düşərgə salacaq. Binyaminlilərin rəhbəri Gidoni oğlu Avidan olsun. **23** Onun ordusundan 35 400 nəfər siyahıya alındı. **24** Efraym ordugahından bölüklərinə görə sayılanların cəmi 108 100 nəfər idi. Üçüncü onlar gedəcəklər. **25** Şimal tərəfində Dan ordugahına aid bölüklər öz bayraqlarının altında düşərgə salacaqlar. Danlıların rəhbəri Ammişadday oğlu Axiezer olsun. **26** Dan ordusundan 62 700 nəfər siyahıya alındı. **27** Onun yanında düşərgə salanlar Aşer qəbiləsi olacaq. Aşerlilərin rəhbəri Okran oğlu Pagiel olsun. **28** Onun ordusundan 41 500 nəfər siyahıya alındı. **29** Sonra Naftali qəbiləsi düşərgə salacaq. Naftalililərin rəhbəri Enan oğlu Axira olsun. **30** Onun ordusundan 53 400 nəfər siyahıya alındı. **31** Dan ordugahından cəmi 157 600 nəfər siyahıya alındı. Öz bayraqlarının altında ən sonuncu onlar gedəcəklər». **32** İsrail övladlarından ailələrinə görə siyahıya alınanlar bunlardır. Ordugahlardan bölüklərinə görə cəmi 603 550 nəfər siyahıya alındı. **33** Ancaq Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi Levililər digər İsrail övladları ilə birgə siyahıya alınmadı. **34** İsrail övladları Rəbbin Musaya əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdilər. Bayraqlarının altında belə düşərgə saldılar və hər kəs nəsil və ailəsi ilə birgə belə yola düşdü.

3 Rəbb Sina dağında Musa ilə danışdığı zaman Harunla Musanın nəsil tarixçəsi belədir. **2** Harun oğullarının adları belədir: ilk doğulan Nadav, Avihu, Eleazar və İtamar. **3** Harun oğullarının kahinlik vəzifəsinə keçirdiyi məsh olunmuş kahinlər bunlardır. **4** Nadav ilə Avihu Sina səhrasında Rəbbin önündə haram od təqdim edərkən oradaca öldülər. Onların övladları yox idi. Eleazarla İtamar ataları Harunun yanında kahinlik etdilər. **5** Rəbb Musaya dedi: **6** «Levi qəbiləsini gətir və kahin Harunun önündə dayandır ki, ona kömək etsinlər. **7** Qoy Hüzur çadırında Harun və bütün icma üçün öz vəzifələrini yerinə yetirərək müqəddəs məskənə xidmət etsinlər. **8** Hüzur çadırının bütün avadanlığına baxsınlar və məskənə xidmət edərək İsrail övladları üçün vəzifələrini yerinə yetirsinlər. **9** Levililəri Harunla oğullarının ixtiyarına ver; onlar İsrail övladları arasından tamamilə Onun xidmətinə verilmişdir. **10** Harunla oğullarına tapşır ki, öz kahinlik vəzifələrini yerinə yetirsinlər; müqəddəs yerə yaxınlaşan kənar adam isə öldürülsün». **11** Rəbb Musaya dedi: **12** «Budur, hər İsrail qadınının doğduğu ilk oğlan uşağının əvəzinə İsraillilər arasından Levililəri seçmişəm. Levililər Mənimdir. **13** Çünki bütün ilk oğlanlar Mənimdir. Misir torpağında bütün ilk doğulanları məhv etdiyim gün İsraildə istər insan, istərsə heyvan – erkək olan bütün ilk doğulanları Özüm üçün ayırdım. Onlar Mənim olacaq. Rəbb Mənəm». **14** Rəbb Sina səhrasında Musaya belə dedi: **15** «Levililəri ailələrinə, nəsillərinə görə siyahıya al. Bir aylıq və ondan yuxarı yaşda olan bütün kişi cinsindən olanları siyahıya al». **16** Musa da Rəbbin sözünə görə əmr edildiyi kimi onları siyahıya aldı. **17** Adbaad Levi oğulları bunlardır: Gerşon, Qohat və Merari. **18** Nəsillərinə görə

Gerşonun nəsil başçısı olan oğullarının adları belədir: Livni və Şimey. **19** Qohatın nəsil başçısı olan oğulları: Amram, İshar, Xevron və Uzziel. **20** Merarinin nəsil başçısı olan oğulları: Maxli və Muşi. Ailələrinə görə Levi nəsilləri bunlardır. **21** Livni və Şimey nəsilləri Gerşon nəslindəndir. Gerşon tayfaları bunlardır. **22** Bir aylıq və ondan yuxarı yaşda olan bütün kişi cinsindən 7500 nəfər siyahıya alındı. **23** Gerşon nəsilləri qərb tərəfində məskənin arxasında düşərgə salmalıdırlar. **24** Gerşon nəslinə mənsub olan ailələrin rəhbəri Lael oğlu Elyasafdır. **25** Hüzur çadırında Gerşon övladları Müqəddəs məskənə, çadır örtüklərinə, Hüzur çadırının girişində olan arakəsməyə, **26** həyətin pərdələrinə, məskənlə qurbangahın ətrafındakı həyətin darvazasının arakəsməsi ilə iplərinə və bunlarla əlaqədar olan bütün xidmətə cavabdehdirlər. **27** Amram, İshar, Xevron və Uzziel nəsilləri Qohat nəslindəndir. Qohat nəsilləri bunlardır. **28** Bir aylıq və ondan yuxarı yaşda olan bütün kişi cinsindən 8600 nəfər siyahıya alındı. Onlar müqəddəs əşyalara cavabdehdirlər. **29** Qohat nəsilləri çadırın cənub tərəfində düşərgə salmalıdırlar. **30** Qohat nəsillərinə mənsub ailələrin rəhbəri Uzziel oğlu Elisafandır. **31** Onlar sandığa, masaya, çıraqdana, qurbangahlara, müqəddəs yerdə ibadət üçün işlənən bütün əşyalara, arakəsmə pərdəsinə və bunlarla əlaqədar olan bütün xidmətə cavabdehdirlər. **32** Levili rəhbərlərinin rəhbəri kahin Harun oğlu Eleazardır. O, Müqəddəs yerə cavabdeh olanlara nəzarətçi təyin edilmişdir. **33** Maxli və Muşi nəsilləri Merari nəslindəndir. Merari nəsilləri bunlardır. **34** Bir aylıq və ondan yuxarı yaşda olan bütün kişi cinsindən 6200 nəfər siyahıya alındı. **35** Merari nəsillərinə mənsub ailələrin rəhbəri Avixayil oğlu Surieldir. Onlar məskənin şimal tərəfində düşərgə salmalıdırlar. **36** Merarililərə məskənin çərçivələri, şüvülləri, dirəkləri, altlıqları, bütün avadanlığı və bunlarla əlaqədar bütün xidmət, **37** məskənin ətrafındakı həyətin dirəkləri ilə altlıqları, payaları və ipləri həvalə olundu. **38** Musa və Harun ilə oğulları məskənin şərq tərəfində, gündoğana doğru Hüzur çadırının önündə düşərgə salmalıdırlar. Onlar İsrail övladları üçün öz vəzifələrini yerinə yetirərək Müqəddəs məkana cavabdehdirlər. Oraya yaxınlaşan kənar adam öldürülməlidir. **39** Rəbbin əmri ilə Musa və Harunun Levi nəsillərindən saydıqları bir aylıq və ondan yuxarı yaşda kişi cinsindən olanlar cəmi 22 000 nəfər idi. **40** Rəbb Musaya dedi: «Bir aylıq və ondan yuxarı yaşda kişi cinsindən olan, ilk doğulan bütün İsrail övladlarını adları ilə siyahıya al. **41** İsrail övladlarının bütün ilk oğlanlarının əvəzinə Levililəri və İsraillilərin ilk doğulan heyvanlarının əvəzinə Levililərin heyvanlarını Mənim üçün ayır. Rəbb Mənəm». **42** Musa Rəbbin ona əmr etdiyi kimi etdi. İsrail övladları arasında bütün ilk doğulanları siyahıya aldı. **43** Adları qeyd edilən, bir aylıq və ondan yuxarı yaşda ilk doğulan kişi cinsindən olanlar cəmi 22 273 nəfər idi. **44** Rəbb Musaya dedi: **45** «Levililəri İsrail övladlarının ilk doğulanlarının əvəzinə və Levililərin heyvanlarını onların heyvanları əvəzinə ayır. Levililər Mənim olacaq; Rəbb Mənəm». **46** İsraillilərin ilk oğlanlarından olub Levililərin sayını aşan 273 nəfəri satın almaq məqsədi ilə, **47** hər adam üçün hər şekeldə iyirmi gera olan Müqəddəs yerdəki şekelə görə beş şekel götür. **48** Onları Levililərin sayını aşanları satınalma ödənişi olaraq Haruna və oğullarına ver. **49** Musa Levililərlə əvəz olanların sayını aşan İsrail övladlarından satınalma ödənişini götürdü. **50** İsrail övladlarının ilk oğlanlarından Müqəddəs yerdəki şekelə görə 1365 şekel aldı. **51** Musa Rəbbin sözünə görə, Rəbbin ona əmr etdiyi kimi satınalma ödənişini Harunla oğullarına verdi.

4 Rəbb Musaya və Haruna dedi: **2** «Levililər arasından Qohat övladlarına mənsub nəsillərlə ailələri siyahıya alın. **3** Hüzur çadırında xidmət etməyə gələn otuz yaşından əlli yaşına qədər kişilərin hamısını hesablayın. **4** Qohatlıların Hüzur çadırında xidməti budur: ən müqəddəs əşyalara baxmaq. **5** Düşərgə yola düşəndə Harunla oğulları içəri girsinlər, arakəsmə pərdəsini endirərək onunla Şəhadət sandığını örtsünlər. **6** Onun üzərinə suiti dərisindən örtük çəkərək üstünə büsbütün bənövşəyi kətan sərsinlər və onun şüvüllərini yerinə qoysunlar. **7** Təqdis masası üzərinə bənövşəyi kətan sərərək kətanın üstündə sinilər, nimçələr, dolçalar və içmə təqdimi tökmək üçün piyalələr olmalıdır. Daimi çörək onun üzərində qalsın. **8** Onların üzərinə al rəngli bir kətan sərərək suiti dərisindən bir örtük çəksinlər və onun şüvüllərini yerinə qoysunlar. **9** Bənövşəyi kətan götürüb, işıq verəcək çıraqdanı, çıraqlarını, maşalarını, xəkəndazlarını və çıraqdan xidmətində işlədilən bütün zeytun yağı qablarını örtsünlər. **10** Çıraqdanı və onun bütün avadanlığını suiti dərisindən bir örtüklə sarıyıb xərəyə qoysunlar. **11** Qızıl qurbangahın üzərinə bənövşəyi kətan sərərək onu suiti dərisindən bir örtüklə örtsünlər və şüvüllərini taxsınlar. **12** Müqəddəs yerdə ibadət zamanı işlədilən bütün əşyaları götürərək bənövşəyi

kətanla sarısınlar və suiti dərisindən bir örtüklə örtüb xərəyə qoysunlar. **13** Qurbangahdan külü təmizləyib, üzərinə tünd qırmızı kətan çəksinlər. **14** İbadət zamanı işlədilən bütün əşyaları: xəkəndazı, çəngəlləri, kürəkləri, ləyənləri, qurbangahın bütün avadanlığını onun üzərinə qoysunlar. Sonra bunların üstünü suiti dərisindən bir örtüklə örtüb şüvüllərini taxsınlar. **15** Düşərgə yola düşəndə Harunla oğulları müqəddəs əşyaları və bütün avadanlığı örtməyi qurtarandan sonra Qohatlılar onu daşımağa gəlsinlər. Amma müqəddəs şeylərə toxunmamalıdırlar ki, ölməsinlər. Hüzur çadırında olan bu şeyləri daşımaq məsuliyyəti Qohatlılara aiddir. **16** Kahin Harun oğlu Eleazarın işi çıraq üçün zeytun yağına, ətirli buxura, daimi taxıl təqdimi və məsh yağına nəzarət etməkdir. O bütün məskənə və içində olan hər şeyə, müqəddəs yerlə avadanlığına nəzarət edəcəkdir». **17** Rəbb Musaya və Haruna dedi: **18** «Qoymayın ki Levililər arasından Qohatlıların nəsilləri yox olsun. **19** Ancaq ən müqəddəs şeylərə yaxınlaşdıqları zaman ölməyib sağ qalsınlar deyə Harunla oğulları içəri girib onların hərəsini öz işinin üstünə və öz yükünün başında qoysun. **20** Lakin Qohatlılar bir an belə, içəri girib müqəddəs əşyalara baxmasınlar, yoxsa ölərlər». **21** Rəbb Musaya belə dedi: **22** «Gerşonluları da mənsub olduqları ailələrə və nəsillərə görə siyahıya al. **23** Onlardan otuz yaşından əlli yaşına qədər olanların hamısını siyahıya al. Qoy xidmət edib Hüzur çadırında iş görmək üçün gəlsinlər. **24** İş görmək və yük daşımaq xüsusunda Gerşon nəsillərinin vəzifəsi budur: **25** Müqəddəs məskənin pərdələrini, Hüzur çadırı ilə onun örtüyünü, üzərindəki suiti dərisindən xarici örtüyü, Hüzur çadırının girişində olan arakəsməni, **26** həyətin pərdələrini və qurbangahın ətrafındakı həyətin darvazasının arakəsməsi ilə iplərini və onların ibadət üçün işlənən bütün əşyalarını daşısınlar; bu şeylərlə görüləcək bütün işləri Gerşonlular görsünlər. **27** İstər yük daşımaq, istərsə başqa iş görmək, edəcəkləri bütün xidmətlər Harunla oğullarının rəhbərliyi ilə görülsün. Gerşonlular daşıyacaqları hər yükə cavabdeh olsunlar. **28** Hüzur çadırında Gerşon nəsillərinin xidməti budur. Onların vəzifələri kahin Harun oğlu İtamarın nəzarəti altında olsun. **29** Merarililəri mənsub olduqları nəsillərə və ailələrə görə siyahıya al. **30** Otuz yaşından əlli yaşına qədər Hüzur çadırının işini görmək üçün gələnlərin hamısını siyahıya al. **31** Hüzur çadırında xidmət edərkən onların vəzifəsi budur: məskənin çərçivələrini, şüvüllərini, direklərini, altlıqlarını, **32** çadırın ətrafındakı həyətin direkləri ilə altlıqlarını, payalarını, iplərini, bütün avadanlığını və işlətdikləri hər şeyi daşımaq. Hər kəsi adbaad təyin et ki, müəyyən əşyaları daşısın. **33** Hüzur çadırında Merari nəsillərinin vəzifəsi budur. Onlar kahin Harun oğlu İtamarın nəzarəti altında xidmət edəcəklər». **34** Musa ilə Harun və icma başçıları, Qohatlılardan nəsillərə və ailələrə görə **35** otuz yaşından əlli yaşına qədər Hüzur çadırına xidmət edib iş görmək üçün gələn kişilərin hamısını siyahıya aldılar. **36** Nəsillərinə görə 2 750 nəfər siyahıya alındı. **37** Hüzur çadırında xidmət edən Qohat nəsillərinə mənsub kişilərin cəmi bu idi. Rəbbin Musa vasitəsilə verdiyi əmrə görə Musa ilə Harun onları siyahıya aldılar. **38** Gerşonlulardan nəsillərinə və ailələrinə görə **39** otuz yaşından əlli yaşına qədər Hüzur çadırına xidmət edib iş görmək üçün gələn kişilərin hamısı siyahıya alındı. **40** Nəsillərinə və ailələrinə görə 2630 nəfər siyahıya alındı. **41** Gerşon nəslindən siyahıya alınan, Hüzur çadırında xidmət edən kişilərin cəmi bu idi. Rəbbin əmrinə görə Musa ilə Harun onları siyahıya aldılar. **42** Merari övladlarından nəsillərinə və ailələrinə görə **43** otuz yaşından əlli yaşına qədər Hüzur çadırına xidmət edib iş görmək üçün gələn kişilərin hamısı siyahıya alındı. **44** Nəsillərinə görə 3200 nəfər siyahıya alındı. **45** Hüzur çadırında xidmət edən Merari nəsillərinə mənsub kişilərin cəmi bu idi. Rəbbin Musa vasitəsi ilə verdiyi əmrə görə Musa ilə Harun onları siyahıya aldılar. **46** Musa ilə Harun və İsrail rəhbərləri, nəsillərinə və ailələrinə görə bütün Levililəri, **47** otuz yaşından əlli yaşına qədər, Hüzur çadırında xidmət etmək və yük daşımaq üçün gələn kişilərin hamısını siyahıya aldılar. **48** 8580 nəfər siyahıya alındı. **49** Rəbbin əmrinə görə hər biri edəcəyi xidmətə və daşıyacağı yükə görə Musanın nəzarəti ilə siyahıya alındılar; onlar Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi siyahıya alındılar.

5 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına əmr et ki, bütün iyrənc dəri xəstəliyi və xəstəliyə görə bədən axıntısı olan yaxud da meyitdən murdarlanan hər kəsi düşərgədən çıxarsınlar. **3** Onlar istər kişi olsun, istər qadın, arasında olduğum düşərgələrini murdar etməsinlər, onları düşərgədən çıxarın». **4** İsrail övladları beləcə etdilər: onları düşərgədən çıxardılar. Rəbb Musaya necə söylədisə, İsrail övladları elə də etdilər. **5** Rəbb Musaya dedi: **6** «İsrail övladlarına söylə: "İnsanların işlətdiyi günahlardan birini edərək Rəbbə xəyanət edən kişi yaxud qadın təqsirkardır". **7** Qoy o işlətdiyi günahı etiraf edib təqsirinin əvəzinin beşdə birini əlavə edərək qarşısında

təqsirkar olan adama ödəsin. 8 Əgər o adamın
təqsirinin əvəzini ala biləcək qohumu yoxdursa,
ödənəcək əvəz Rəbb üçün verilsin; qoy bu təqsirkar
üçün verdiyi kəffarə təkəsi ilə birlikdə kahininki
olsun. 9 İsrail övladlarının kahinə təqdim etdikləri
bütün müqəddəs ianələr kahinə məxsusdur. 10
Hər kəsin özü üçün təqdis etdiyi əşyalar özünə
məxsusdur, amma kahinə nə verərlərsə, kahinə
aiddir». 11 Rəbb Musaya belə dedi: 12 «İsrail
övladlarına belə söylə: "Bir kişinin arvadı əyri yola
düşüb ona xəyanət etsə və 13 başqa kişi ilə yaxınlıq
edib cinsi əlaqədə olduğu ərindən gizlədilirsə və
beləcə qadının murdar işi ortaya çıxmamışsa,
heç bir şahid olmadığı üçün günah üstündə
tutulmamışsa, 14 əri qısqanclığa qapılıb murdar iş
görən arvadından şübhələnməyə başlayarsa yaxud
arvadı murdar iş görmədiyi halda yenə qısqanclığa
qapılıb ondan şübhələnərsə, 15 kişi arvadını
kahinin yanına aparsın və arvadı üçün təqdim
olaraq istənilən efanın onda biri qədər arpa unu
gətirsin. Onun üzərinə nə zeytun yağı töksün,
nə də kündür qoysun, çünki bu qısqanclıq üçün
taxıl təqdimidir. Təqsirkarlığı xatırladan xatirə
təqdimidir. 16 Kahin qadını Rəbbin hüzuruna
gətirsin; 17 gil qaba müqəddəs su alaraq müqəddəs
məskənin döşəməsindən toz götürüb suya salsın.
18 Kahin qadını Rəbbin önündə dayandıraraq
onun saçını dağıtsın. Sonra xatirə təqdimini onun
ovuclarına qoysun. Bu, qısqanclıq üçün taxıl
təqdimidir. Kahinin əlində isə lənət gətirən acı su
olacaq. 19 Kahin qadına and içdirib desin: ‹Əgər
sən başqa kişi ilə yaxınlıq etməmisənsə, ərinin
nikahı altında olaraq əyri yola düşüb murdarlıq
etməmisənsə, lənət gətirən bu acı su sənə zərər
vurmayacaq. 20 Lakin əri ilə nikahda olaraq əyri
yola düşərək ərindən başqa bir kişi ilə yaxınlıq
edib murdar olmusansa› 21 onda kahin qadına
lənət andını içdirib belə desin: ‹Rəbb sənin bətnini
sonsuz edib qarnını şişirtdiyi zaman səni xalqının
içində lənət və töhmətə düçar etsin. 22 Lənət
gətirən bu su sənin qarnını şişirtmək və bətnini
sonsuz etmək üçün bağırsaqlarına daxil olsun›.
Qadın ‹Amin, amin!› desin. 23 Kahin bu lənətləri
bir tumara yazsın və acı suda islatsın, 24 sonra
lənət gətirən acı suyu qadına içirtsin. Lənət
gətirən su onun bətninə girəcək və acı olacaq.
25 Kahin qısqanclıq üçün taxıl təqdimini qadının
əlindən alsın və Rəbbin hüzurunda yellədikdən
sonra qurbangaha gətirsin. 26 Xatirə təqdimi
olaraq taxıl təqdimindən ovuc dolusu götürsün və
qurbangahda tüstülədib yandırsın, sonra qadına
suyu içirtsin. 27 Qadına suyu içirdikdən sonra
əgər qadın murdar olub ərinə xəyanət etmişsə,
lənət gətirən su onun bətninə girəcək və acılıq
verəcək; onun qarnı şişəcək, bətni sonsuz olacaq
və özü xalqının arasında lənətlənəcəkdir. 28
Əgər qadın murdarlıq etməmişsə və pakdırsa, su
zərər vurmayacaq və uşaq doğa biləcəkdir. 29
Qısqanclığa aid olan qanun belədir: bir qadın əri
ilə nikahda olarkən əyri yola düşüb murdar olanda
30 yaxud bir kişi qısqanclığa qapılıb arvadından
şübhələnəndə kahin qadını Rəbbin hüzurunda
qoysun və ona bütün bu qanunu icra etsin. 31 Kişi
bu işdə cəzasız qalsın, o qadın isə öz günahının
cəzasını çəksin"».

6 Rəbb Musaya belə dedi: 2 «İsrail övladlarına
söylə və onlara əmr et: "Bir kişi və yaxud bir
qadın nəzirilik əhdi edib özünü Rəbbə həsr edərsə,
3 şərabdan və başqa kefləndirici içkidən çəkinsin.
Hətta şərab sirkəsi də, başqa kefləndirici içkidən
hazırlanmış sirkə də, üzüm suyu da içməsin;
nə üzüm, nə də kişmiş yesin. 4 Nəziri olduğu
müddətdə çəyirdəkdən qabığa qədər meynədən
istehsal edilmiş heç bir şey yeməsin. 5 Nəziri
olduğu bütün müddətdə başına ülgüc dəyməsin,
saçını uzatsın; özünü Rəbbə həsr etdiyi müddət
qurtarana qədər müqəddəs olsun. 6 Özünü Rəbbə
həsr etdiyi günlərdə meyitə yaxınlaşmasın. 7
Atası və anası, qardaşı və bacısı ölsə, onlara görə
özünü murdar etməsin; çünki özünü Allahına
həsrətmə rəmzi onun başı üzərindədir. 8 Nəziri
olduğu bütün müddətdə o, Rəbbə həsr edilmişdir.
9 Yanında bir adam birdən-birə qəflətən ölərsə
və nəzirinin saçını murdar eləyərsə, o təmiz
olduğu gün – yeddinci gün başını qırxdırsın. 10
Səkkizinci gün Hüzur çadırının girişində kahinə
iki qumru quşu yaxud iki göyərçin gətirsin. 11
Kahin birini günah qurbanı və o birini yandırma
qurbanı kimi təqdim etsin ki, nəzirinin günahı
üçün kəffarə olsun, çünki meyitlə bir yerdə
olmaqla o günah işlətdi. Həmin gün yenidən başını
təqdis etsin. 12 Nəziri olduğu müddətdə özünü
Rəbbə yenidən həsr etsin və təqsir qurbanı olaraq
birillik erkək toğlu gətirsin. Əvvəlki günlər isə
boşa getsin, çünki nəziriliyi murdarlanmışdır. 13
Nəziriyə aid olan qanun budur: özünü həsr etdiyi
müddət qurtaranda nəziri Hüzur çadırının girişinə
gətirilsin. 14 Orada Rəbbə bu təqdimləri gətirsin:
yandırma qurbanı olaraq birillik qüsursuz bir
erkək toğlu, günah qurbanı olan birillik qüsursuz
bir dişi toğlu, ünsiyyət qurbanı olan qüsursuz
bir qoç, 15 bir səbət mayasız çörək, narın undan
zeytun yağı ilə yoğrulmuş mayasız kökələrdən və
üstünə zeytun yağı sürtülmüş mayasız qoğallardan
ibarət olan taxıl təqdimləri və içmə təqdimləri.
16 Kahin Rəbbin önündə onları təqdim etsin;

günah qurbanını və yandırma qurbanını gətirsin.
17 Mayasız çörək səbəti ilə birgə qoçu Rəbbə
ünsiyyət qurbanı kimi gətirsin; kahin onun taxıl
təqdimi ilə içmə təqdimini də gətirsin. **18** Nəziri
Hüzur çadırının girişində öz həsr etdiyi saçını
qırxsın, sonra saçını götürüb ünsiyyət qurbanının
altındakı oda qoysun. **19** Nəziri həsr etdiyi saçını
qırxdıqdan sonra kahin qoçun bişmiş bir qolunu,
səbətdən götürdüyü mayasız bir kökə və mayasız
bir qoğal ilə birgə nəzirinin ovuclarına qoysun.
20 Sonra yellətmə təqdimi kimi onları Rəbbin
hüzurunda yellətsin. Onlar yellədilən döş əti
və qaldırılan budla birgə müqəddəsdir, kahinə
məxsusdur. Ondan sonra nəziri şərab içə bilər.
21 Özünü həsr etdiyinə görə Rəbbə təqdimini və
buna əlavə olaraq verə biləcəyi başqa şeyləri əhd
edən nəziri ilə əlaqədar qanun budur. Nəzirilik
qanuna görə nəziri nə əhd etmişsə, onu icra
etməlidir"». **22** Rəbb Musaya dedi: **23** «Harun və
oğullarına belə de: İsrail övladlarına belə xeyir-
dua verin: **24** "Qoy Rəbb sənə xeyir-dua verib səni
qorusun; **25** Rəbb Öz nurlu üzünü sənə göstərərək
lütf versin. **26** Rəbb üzünü sənə tərəf çevirsin,
sənə sülh versin". **27** Beləcə kahinlər Mənim
adımla İsrail övladlarına xeyir-dua verəndə Mən
də onlara xeyir-dua verəcəyəm».

7 Musa məskəni qurub qurtaranda onu və bütün
avadanlığını məsh və təqdis etdi. Qurbangah
və bütün avadanlığını da məsh və təqdis etdi. **2**
Sonra İsrail rəhbərləri təqdimləri gətirdilər. Onlar
nəsil başçıları, siyahıya alınan xalqa nəzarət edən
qəbilə rəhbərləri idi. **3** Rəbbə təqdim olaraq üstü
örtülü altı araba və on iki öküz gətirdilər; hər iki
rəhbər üçün bir araba və hər rəhbər üçün bir öküz.
Bu təqdimləri məskənin önünə gətirdilər. **4** Rəbb
Musaya belə dedi: **5** «Onları bu adamlardan götür
ki, Hüzur çadırındakı xidmətlərdə işlənilsin. Onları
Levililərə, hər birinin vəzifəsinə görə ver». **6** Musa
arabaları və öküzləri götürüb Levililərə verdi. **7**
Gerşonlulara vəzifələrinə görə iki araba və dörd
öküz verdi; **8** Merarililərə isə vəzifələrinə görə dörd
araba və səkkiz öküz verdi. Onların hamısı kahin
Harun oğlu İtamarın nəzarəti altında idi. **9** Lakin
Qohatlılara bir şey vermədi, çünki onların vəzifəsi
müqəddəs əşyaları çiyinlərində daşımaqdır.
10 Qurbangah məsh edilən gün rəhbərlər
onun təqdisi üçün təqdimlər gətirdilər; onlar
təqdimlərini qurbangahın qabağına gətirdilər. **11**
Çünki Rəbb Musaya demişdi: «Qurbangahın təqdisi
üçün hər gün bir rəhbər öz təqdimini gətirsin». **12**
Birinci gün təqdimi gətirən Yəhuda qəbiləsindən
Amminadav oğlu Naxşon oldu. **13** Onun təqdimləri
bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz
şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik
bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi
olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu
idi; **14** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl
nimçə; **15** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir
qoç, bir erkək toğlu; **16** günah qurbanı olaraq
bir təkə; **17** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz,
beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Amminadav
oğlu Naxşonun gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **18**
İkinci gün İssakarlıların rəhbəri Suar oğlu Netanel
təqdimlərini gətirdi. **19** Onun təqdimləri bunlar
idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel
ağırlığında bir gümüş sini; yetmiş şekellik bir
gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi
olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu
idi; **20** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl
nimçə; **21** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir
qoç, bir erkək toğlu; **22** günah qurbanı olaraq bir
təkə; **23** qurban ediləcək ünsiyyət qurbanı olaraq
iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Suar
oğlu Netanelin gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **24**
Üçüncü gün Zevulunluların rəhbəri Xelon oğlu
Eliav təqdimlərini gətirdi. **25** Onun təqdimləri
bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz
şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik
bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi
olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu
idi; **26** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl
nimçə; **27** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir
qoç, bir erkək toğlu; **28** günah qurbanı olaraq bir
təkə; **29** qurban ediləcək ünsiyyət qurbanı olaraq
iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Xelon
oğlu Eliavın gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **30**
Dördüncü gün Ruvenlilərin rəhbəri Şedeur oğlu
Elisur təqdimlərini gətirdi. **31** Onun təqdimləri
bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz
şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik
bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi
olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu
idi; **32** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl
nimçə; **33** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir
qoç, bir erkək toğlu; **34** günah qurbanı olaraq bir
təkə; **35** qurban ediləcək ünsiyyət qurbanı olaraq
iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Şedeur
oğlu Elisurun gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **36**
Beşinci gün Şimeonluların rəhbəri Surişadday oğlu
Şelumiel təqdimlərini gətirdi. **37** Onun təqdimləri
bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz
şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik
bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi
olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın un ilə dolu
idi; **38** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl
nimçə; **39** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir

qoç, bir erkək toğlu; **40** günah qurbanı olaraq bir təkə; **41** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Surişadday oğlu Şelumielin gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **42** Altıncı gün Qadlıların rəhbəri Deuel oğlu Elyasaf təqdimlərini gətirdi. **43** Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **44** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **45** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; **46** günah qurbanı olaraq bir təkə; **47** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Deuel oğlu Elyasafın gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **48** Yeddinci gün Efrayimlilərin rəhbəri Ammihud oğlu Elişama təqdimlərini gətirdi. **49** Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **50** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **51** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; **52** günah qurbanı olaraq bir təkə; **53** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Ammihud oğlu Elişamanın gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **54** Səkkizinci gün Menaşşelilərin rəhbəri Pedahsur oğlu Qamliel təqdimlərini gətirdi. **55** Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **56** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **57** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; **58** günah qurbanı olaraq bir təkə; **59** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Pedahsur oğlu Qamlielin gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **60** Doqquzuncu gün Binyaminlilərin rəhbəri Gidoni oğlu Avidan təqdimlərini gətirdi. **61** Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **62** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **63** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; **64** günah qurbanı olaraq bir təkə; **65** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Gidoni oğlu Avidanın gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **66** Onuncu gün Danlıların rəhbəri Ammişadday oğlu Axiezer təqdimlərini gətirdi. **67** Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **68** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **69** yandırma qurbanı olaraq bir dana, bir qoç, bir erkək toğlu; **70** günah qurbanı olaraq bir təkə; **71** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Ammişadday oğlu Axiezerin gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **72** On birinci gün Aşerlilərin rəhbəri Okran oğlu Pagiel təqdimlərini gətirdi. **73** Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın unla dolu idi; **74** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **75** yandırma qurbanı olaraq bir dana, bir qoç, bir erkək toğlu; **76** günah qurbanı olaraq bir təkə; **77** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, birillik beş erkək toğlu. Okran oğlu Pagielin gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **78** On ikinci gün Naftalililərin rəhbəri Enan oğlu Axira təqdimlərini gətirdi. **79** Onun təqdimləri bunlar idi: Müqəddəs yerdəki şekelə görə yüz otuz şekel ağırlığında bir gümüş sini, yetmiş şekellik bir gümüş ləyən – bunların ikisi də taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş unla dolu idi; **80** buxur dolu on şekel ağırlığında bir qızıl nimçə; **81** yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, bir erkək toğlu; **82** günah qurbanı olaraq bir təkə; **83** ünsiyyət qurbanı olaraq iki öküz, beş qoç, beş təkə, beş erkək toğlu. Enan oğlu Axiranın gətirdiyi təqdimlər bunlar idi. **84** Qurbangah məsh ediləndə İsrail rəhbərlərinin onun təqdisi üçün gətirdiyi təqdimlər bunlardır: on iki gümüş sini, on iki gümüş ləyən, on iki qızıl nimçə; **85** hər gümüş nimçənin ağırlığı yüz otuz şekel və hər ləyənin ağırlığı isə yetmiş şekel idi; bütün gümüş qabların ağırlığı Müqəddəs yerdəki şekelə görə iki min dörd yüz şekel idi; **86** buxurla dolu on iki qızıl nimçədən hər birinin ağırlığı Müqəddəs yerdəki şekelə görə on şekel olub. Beləliklə, nimçələrdəki bütün qızılın ağırlığı yüz iyirmi şekel idi; **87** yandırma qurbanı olaraq, taxıl təqdimləri ilə birlikdə heyvanların cəmi on iki buğa, on iki qoç, on iki erkək toğlu və günah qurbanı olaraq on iki təkə; **88** ünsiyyət qurbanı üçün heyvanların cəmi iyirmi dörd buğa, altmış qoç, altmış təkə, altmış erkək toğlu. Qurbangah məsh ediləndən sonra onun təqdisi üçün verilən təqdimlər bunlar idi. **89** Musa Rəbb ilə danışmaq üçün Hüzur çadırına

girdiyi zaman Şəhadət sandığında olan kəffarə qapağının üzərindəki iki keruvun arasından ona xitab edən Rəbbin səsini eşidərdi. Rəbb Musa ilə danışardı.

8 Rəbb Musaya belə dedi: **2** «Haruna de: "Yeddi çırağı elə qoy ki, çıraqdanın önünü işıqlandırsın"». **3** Harun belə etdi; Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi çıraqları çıraqdanın önündə yerləşdirdi. **4** Çıraqdanın quruluşu belə idi: altlığından gül təsvirlərinə qədər yastılanmış qızıldan hazırlanmışdı. Çıraqdan Rəbbin Musaya göstərdiyi nümunəyə görə düzəldilmişdi. **5** Rəbb Musaya dedi: **6** «İsrail övladlarının arasından Levililəri götür və onları pak et. **7** Onları pak etmək üçün belə et: paklama suyunu üzərlərinə çilə, sonra bədənlərindəki bütün tükləri qırxıb geyimlərini yusunlar. Beləliklə, pak olarlar. **8** O zaman bir buğa və onun taxıl təqdimi olan zeytun yağı ilə yoğrulmuş narın un götürsünlər. Günah qurbanı olaraq yenə bir buğa götür. **9** Levililəri Hüzur çadırının önünə gətir. İsrail övladlarının bütün icmasını da topla. **10** Levililəri Rəbbin önünə gətirdikdə qoy İsrail övladları əllərini onların üzərinə qoysunlar. **11** Harun yellətmə təqdimi olaraq İsrail övladlarının arasından Levililəri Rəbbin önünə gətirəcək ki, Rəbbə xidmət etsinlər. **12** Levililər əllərini buğaların başlarına qoysunlar; birini günah qurbanı və o birini yandırma qurbanı olaraq Rəbbə gətir ki, Levililər üçün kəffarə olunsun. **13** Levililəri Harunla oğullarının önündə dayandır. Sonra da onları Rəbbə gətirib yellətmə təqdimi olaraq həsr edəcəksən. **14** Levililəri İsrail övladları arasından beləcə ayır ki, Levililər Mənim olsun. **15** Levililəri pak edib yellətmə təqdimi olaraq həsr et; bundan sonra onlar Hüzur çadırında xidmət etmək üçün içəri girə bilər. **16** Çünki İsrail övladları arasından onlar tamamilə Mənə verilmişdir; İsrailli qadınların doğduğu bütün ilk oğlanların əvəzinə onları Özümə götürdüm. **17** İsrail övladları arasında ilk doğulan bütün oğlanlar və bütün heyvan balaları Mənimdir; Misir diyarında bütün ilk oğlanları məhv etdiyim gün onları Özümə təqdis etdim. **18** Ona görə də İsrail övladları arasında bütün ilk oğlanların yerinə Levililəri götürdüm. **19** İsrail övladları arasından Levililəri Haruna və oğullarına hədiyyə olaraq verdim ki, Hüzur çadırında İsrail övladları üçün xidməti yerinə yetirib kəffarə etsinlər və beləcə Müqəddəs yerə yaxınlaşan İsrailliləri bəlaya düçar olmaqdan qorusunlar». **20** Musa ilə Harun və bütün İsrail övladlarının icması Levililər üçün deyilənləri etdilər. İsrail övladları Rəbbin Levililər haqqında Musaya əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdilər. **21** Levililər özlərini pak edib geyimlərini yudular. Harun onları Rəbbin önünə gətirib yellədilən təqdim olaraq həsr etdi və onlar üçün kəffarə etdi ki, pak olsunlar. **22** Ondan sonra Levililər Harunla oğullarının nəzarəti altında Hüzur çadırında xidmətlərini icra etmək üçün Rəbbin Musaya əmr etdiyini yerinə yetirdilər. **23** Rəbb Musaya belə dedi: **24** «Bu qanun Levililərə aiddir. İyirmi beş yaş və ondan yuxarı olanlar Hüzur çadırının işini görmək üçün içəri girsinlər. **25** Əlli yaşa çatanda isə gördükləri xidmətlərini dayandırıb daha işləməməlidirlər. **26** Hüzur çadırında öz vəzifələrini yerinə yetirən qardaşlarına yardım edə bilərlər, lakin özləri xidmət etməsinlər. Levililərin vəzifələrini belə qaydaya sal».

9 İsrail övladları Misir torpağından çıxdıqdan sonra ikinci ilin birinci ayında Rəbb Sina səhrasında Musaya dedi: **2** «İsrail övladları Pasxa bayramını təyin olunmuş vaxtda qeyd etsinlər. **3** Onu ayın on dördüncü günündə, axşamçağı, təyin olunmuş vaxtda keçirin; onu bütün qaydalarına və hökmlərinə görə qeyd edin». **4** Beləcə Musa İsrail övladlarına əmr etdi ki, Pasxa bayramını keçirsinlər. **5** Sina səhrasında, birinci ayın on dördüncü günündə, axşamçağı Pasxa bayramını keçirtdilər. İsrail övladları Rəbbin Musaya əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdilər. **6** Ölüyə toxunub murdar olan adamlar vardı ki, o gün onlar Pasxa bayramını keçirə bilmədilər. Həmin gün bu adamlar Musa və Harunun yanına gəlib **7** belə dedilər: «Ölüyə görə biz murdarıq, nə üçün biz başqa İsrail övladları kimi Rəbbə qurban təqdim etməkdən məhrum olaq?» **8** Musa onlara dedi: «Dayanın, görüm Rəbb sizin barədə nə əmr edəcək». **9** Rəbb Musaya dedi: **10** «İsrail övladlarına belə de: "Əgər sizdən yaxud nəslinizdən bir nəfər ölüyə toxunub murdar olarsa yaxud uzaq yolda olarsa, yenə də Rəbbin Pasxa bayramını keçirtsin. **11** İkinci ayın on dördüncü günü axşamçağı Pasxa bayramını qeyd etsinlər. Pasxa qurbanını mayasız çörək və acı göyərti ilə yesinlər. **12** Ondan sabaha qədər heç nə qalmasın və bir sümük belə qırılmasın. Pasxaya aid olan bütün qanunları icra etsinlər. **13** Amma kim ki pakdır, uzaq yolda deyil və Pasxanı keçirmirsə, öz xalqı arasından qovulsun; çünki təyin olunan vaxtda Rəbbin təqdimini gətirməmişdir, o adam günahının cəzasını çəksin. **14** Əgər sizinlə yaşayan bir yadelli Rəbbin Pasxa bayramını keçirmək istəyirsə, Pasxanı qaydalarına və hökmlərinə görə keçirsin; həm yadelli üçün, həm də yerli əhali üçün qayda bir olsun"». **15** Məskənin qurulduğu

gün məskəni, Şəhadət çadırını bulud bürüyərdi; axşamdan səhərə qədər məskənin üzərindəki bulud alova oxşayırdı. **16** Daima belə oldu. Məskəni bürüyən bulud gecələr oda oxşayırdı. **17** Bulud çadırın üzərindən qalxan zaman İsrail övladları köç edərdilər; əgər bulud harada dayanardısa, İsrail övladları da orada düşərgə salardılar. **18** Onlar Rəbbin əmrinə görə yola düşər və Rəbbin əmrinə görə də məskən salardılar. Nə vaxt bulud məskənin üzərində dayanardısa, onlar düşərgə saldıqları yerdə qalardılar. **19** Bulud uzun müddət çadırın üzərində dayananda İsrail övladları Rəbbin buyruğuna riayət edərdilər. **20** Bəzən bulud məskənin üzərində bir neçə gün görünərdi; onlar Rəbbin əmrinə görə düşərgə saldıqları yerdə qalar, yenə Rəbbin əmrinə görə yola düşərdilər. **21** Bəzən də bulud axşamdan səhərə kimi dayanırdı; səhər erkən bulud qalxdıqda yola düşərdilər. İstər gecə, istər gündüz olsun bulud qalxanda yola düşərdilər. **22** İstər iki gün olsun, istər bir ay və yaxud bir il, bulud məskən üzərində dayanıb qalanda İsrail övladları düşərgə saldıqları yerdə qalar, köç etməzdilər. Lakin qalxan zaman yola düşərdilər. **23** Rəbbin əmrinə görə düşərgə salardılar və Rəbbin əmrinə görə də yola düşərdilər. Musa vasitəsilə verdiyi əmrə görə Rəbbin buyruğuna riayət edərdilər.

10 Rəbb Musaya belə dedi: **2** «Özünə yastılanmış gümüşdən iki kərənay düzəlt. Bunları icmanı çağırmaq və düşərgədəkilərin köçməsi üçün işlət. **3** İki kərənay birdən çalınarsa, bütün icma sənin yanına, Hüzur çadırının girişinə toplansın. **4** Əgər tək biri çalınarsa, rəhbərlər, İsrailin tayfa başçıları sənin yanına toplansınlar. **5** Yüksək səslə çalınanda şərqi düşərgədəkilər yola düşsünlər. **6** Yenə də yüksək səslə çalınanda cənubi düşərgədəkilər yola düşsünlər. Onları yola salmaq üçün yüksək səslə çalınsın. **7** Camaatı toplamaq lazım olanda çalın, amma yüksək səslə çalmayın. **8** Kərənayları Harun oğulları olan kahinlər çalsınlar. Bu, nəsildən-nəslə sizin üçün əbədi qayda olsun. **9** Sizi torpağınızda sıxışdıran düşmənə qarşı döyüşə çıxanda kərənayları yüksək səslə çalın ki, Allahınız Rəbbin yadına düşüb düşmənlərinizdən xilas olasınız. **10** Şad gününüzdə, bayramlarınızda və Təzə Ay mərasimində yandırma qurbanlarınızı və ünsiyyət qurbanınızı verərkən kərənay çalın; Allahınızın qarşısında bu sizin üçün bir xatirə olsun. Allahınız Rəbb Mənəm». **11** İkinci ilin ikinci ayında, ayın iyirminci günündə Şəhadət məskəninin üzərindən bulud çəkildi. **12** İsrail övladları köçlərinə görə Sina səhrasından yola düşdülər. Bulud Paran səhrasında dayandı. **13** İlk dəfə olaraq Musa vasitəsilə Rəbbin əmrinə görə yola düşdülər. **14** Öncə Yəhuda ordu dəstələri öz bayraqları altında yola düşdülər. Bu orduya Amminadav oğlu Naxşon rəhbərlik edirdi. **15** İssakar qəbiləsinin ordusuna Suar oğlu Netanel rəhbərlik edirdi. **16** Zevulun qəbiləsinin ordusuna isə Xelon oğlu Eliav rəhbərlik edirdi. **17** Məskən söküləndə məskəni daşıyan Gerşon övladları və Merari övladları yola düşdülər. **18** Ruven ordu dəstələri öz bayraqları altında yola düşdülər. Onlara Şedeur oğlu Elisur rəhbərlik edirdi. **19** Şimeon qəbiləsinin ordusuna Surişadday oğlu Şelumiel rəhbərlik edirdi. **20** Qad qəbiləsinin ordusuna Deuel oğlu Elyasaf rəhbərlik edirdi. **21** Müqəddəs əşyaları daşıyan Qohatlılar yola düşdülər; onlar gələnədək o birilər məskəni qurardılar. **22** Efrayim ordu dəstələri öz bayraqları altında yola düşdülər. Onlara Ammihud oğlu Elişama rəhbərlik edirdi. **23** Menaşşe qəbiləsinin ordusuna Pedahsur oğlu Qamliel rəhbərlik edirdi. **24** Binyamin qəbiləsinin ordusuna isə Gidoni oğlu Avidan rəhbərlik edirdi. **25** Ən axırda isə Dan ordu dəstələri öz bayraqları altında yola düşdülər. Bu orduya Ammişadday oğlu Axiezer rəhbərlik edirdi. **26** Aşer qəbiləsinin ordusuna Okran oğlu Pagiel, **27** Naftali qəbiləsinin ordusuna Enan oğlu Axira rəhbərlik edirdi. **28** İsrail ordu dəstələri bu nizamla yola düşərdilər. **29** Musa qayınatası Midyanlı Reuel oğlu Xovava dedi: «Rəbbin "sizə verəcəyəm" dediyi yerə yola düşürük, bizimlə gəl, biz sənə yaxşılıq edərik. Çünki Rəbb İsrailə yaxşılıq edəcəyinə söz verib». **30** Xovav ona dedi: «Gedə bilmərəm. Mən öz torpağıma və qohum-əqrəbamın yanına gedəcəyəm». **31** Musa dedi: «Xahiş edirəm, bizi tərk etmə, çünki səhrada düşərgə salacağımız yerləri sən bilirsən. Bizə bələdçilik et. **32** Bizimlə getsən, Rəbbin bizə edəcəyi yaxşılığı biz də sənə edərik». **33** İsrail övladları Rəbbin dağından ayrılıb üç gün yol getdilər. Rəbbin Əhd sandığı da üç gün onların önündə getdi ki, dincələcəkləri yeri onlara göstərsin. **34** Düşərgə saldıqları yerdən yola düşdükləri vaxt Rəbbin buludu gündüz onların üzərində idi. **35** Sandıq yola düşəndə Musa deyirdi: «Ya Rəbb qalx! Qoy düşmənlərin dağılsın, Sənə nifrət edənlər Sənin hüzurundan qaçsın». **36** Sandıq dayananda belə deyirdi: «Ya Rəbb, İsrail tayfalarının on minlərinin yanına qayıt».

11 Camaat çəkdiyi sıxıntıdan Rəbbə şikayət etdi. Rəbb bunu eşidəndə qəzəbi alovlandı. Rəbbin odu onların arasında yandı və düşərgə ətrafındakıların bəzilərini məhv etdi. **2** Camaat Musaya fəryad etdi. Musa Rəbbə yalvardı və od söndü. **3** O yerin adı Tavera qoyuldu, çünki

onların arasında Rəbbin odu yanırdı. **4** Xalqın arasında olan alçaq yadellilərin iştahası ifrat dərəcədə artdı. İsrail övladları da yenə ağlayıb dedilər: «Kaş ki yeməyə ətimiz olaydı! **5** Misirdə müftə yediyimiz balıqları, xiyarları, qarpızları, kəvərləri, soğanları və sarımsaqları yadımıza salırıq. **6** Ancaq indi iştahamız küsüb, yeməyə mannadan başqa bir şey görmürük». **7** Manna görünüşcə keşniş toxumu kimi idi, rəngi də mirvari rəngində idi. **8** Camaat dolaşar və onu yığıb dəyirmanda üyüdər yaxud da həvəngdə döyərdilər. Qazanda qaynadaraq kökə düzəldərdilər. Onun dadı zeytun yağı ilə bişirilmiş yeməklərə oxşayırdı. **9** Manna gecə düşərgə üzərinə düşən şehlə bərabər düşərdi. **10** Musa xalqın, hər ailənin çadırının qarşısında ağlamaqlarını eşitdi və Rəbbin qəzəbi çox alovlandı. Musa da narazı idi. **11** Ona görə Rəbbə dedi: «Sən nə üçün quluna əzab verdin? Sənin gözündə lütf tapmadığım üçün bu xalqın bütün yükünü mənim üzəriməmi qoyursan? **12** Bütün bu xalqa mənmi hamilə olmuşam? Bunları mənmi doğmuşam? Məgər Sən istəyirsən ki, südəmər uşağı gəzdirən dayə kimi atalarına and içib söz verdiyin torpağa onları qucağımda mən aparım? **13** Bütün bu xalqa yedirtmək üçün əti mən haradan tapım? Çünki onlar mənim qarşımda ağlayaraq "bizə ət ver, yeyək" deyirlər. **14** Bu xalqı mən təkbaşına daşıya bilmərəm, çünki bu mənim üçün çox ağırdır. **15** Əgər mənimlə bu cür davranacaqsansa, gözündə lütf tapdımsa, onda nə olar, məni öldür ki, belə əzabı görməyim». **16** Rəbb Musaya dedi: «Mənə xalq arasında rəhbər və mötəbər saydığın İsrail ağsaqqallarından yetmiş nəfər topla. Onları Hüzur çadırına gətir və qoy səninlə dursunlar. **17** Mən enərək orada səninlə danışacağam. Səndə olan Ruhdan götürüb onlara verəcəyəm ki, xalqın yükünü səninlə bərabər çəksinlər. Bununla da bu yükü təkbaşına daşımayacaqsan. **18** Xalqa de ki, sabah üçün özlərini pak etsinlər, çünki ət yeyəcəklər. "Kaş ki ətimiz olaydı! Misirdə halımız yaxşı idi" deyərək bərkdən ağladınız. Bunu Rəbb eşitdi. Ona görə Rəbb sizə ət verəcək, yeyəcəksiniz. **19** Nə bir gün, nə iki gün, nə beş gün, nə on gün, nə də iyirmi gün yeyəcəksiniz. **20** Düz bir ay, burnunuzdan gələnə qədər, iyrənənə qədər yeyəcəksiniz; çünki aranızda olan Rəbbi rədd etdiniz və Onun qarşısında "nə üçün Misirdən çıxdıq?" deyərək ağladınız». **21** Musa dedi: «Arasında olduğum bu xalqda altı yüz min piyada vardır və Sən deyirsən: "Mən onlara bir aylıq yemək üçün ət verəcəyəm". **22** Bütün qoyun-keçi və mal-qara kəsilərsə, onlar doyarmı? Dənizin bütün balıqları tutularsa, onlar doyarmı?» **23** Rəbb Musaya dedi: «Məgər Rəbbin əli qısaldımı? İndi görəcəksən sənə dediklərim yerinə yetir ya yox». **24** Musa çıxdı və Rəbbin sözünü xalqa çatdırdı. Xalqın ağsaqqallarından yetmiş nəfəri topladı və çadırın ətrafında dayandırdı. **25** Rəbb buludda endi və Musa ilə danışdı. Ondakı Ruhdan götürüb yetmiş nəfər ağsaqqallara verdi; onların üzərinə Ruh çökən zaman peyğəmbərlik etdilər, amma sonra etmədilər. **26** Düşərgədə iki adam qalmışdı, birinin adı Eldad və o birinin adı Medad idi. Onlar yazılan yetmiş nəfər arasında idilər, lakin çadıra getməmişdilər. Ruh onların da üzərinə çökdü və onlar düşərgədə peyğəmbərlik edirdilər. **27** Bir gənc qaçaraq Musaya xəbər verib dedi: «Eldad və Medad düşərgədə peyğəmbərlik edirlər». **28** Gəncliyindən bəri Musanın köməkçisi olan Nun oğlu Yeşua «ağam Musa, onlara qadağan et» deyib fikrini bildirdi. **29** Musa ona cavab verdi: «Sən mənə görəmi qısqanırsan? Kaş Rəbbin bütün xalqı peyğəmbər olaydı və Rəbb onlara Ruhunu verəydi!» **30** Sonra Musa və İsrail ağsaqqalları düşərgəyə qayıtdılar. **31** Rəbb dənizdən bildirçin gətirən bir külək əsdirdi. Külək bildirçinləri düşərgənin hər istiqamətindən bir günlük yol qədər uzaqlığa, yerin üzərindən iki qulac qədər hündürlüyə saldı. **32** Bütün o gün, o gecə və ertəsi gün camaat çıxıb bildirçinləri yığdı. Ən az yığan on xomer yığdı. Bildirçinləri özləri üçün düşərgənin ətrafına sərirdilər. **33** Amma əti hələ dişləri arasında çeynəməmişdən əvvəl xalqa qarşı Rəbbin qəzəbi alovlandı, Rəbb onları şiddətli vəba ilə cəzalandırdı. **34** O yerin adı Qivrot-Hattaava qoyuldu, çünki iştahası başqa yemək çəkənlər orada basdırıldı. **35** Camaat Qivrot-Hattaavadan Xaserota köçüb orada qaldı.

12 Məryəm ilə Harun Kuşlu qadından ötrü Musadan giley edirdilər. Çünki Musa özünə arvad olaraq həmin Kuşlu qadını almışdı. **2** Onlar dedilər: «Rəbb yalnız Musa vasitəsiləmi danışdı? Bizim vasitəmizlə də danışmadımı?» Rəbb bunu eşitdi. **3** Musa yer üzündə yaşayan bütün adamlardan daha itaətkar bir insan idi. **4** Rəbb bir anlıq Musaya, Haruna və Məryəmə dedi: «Üçünüz də Hüzur çadırına gəlin». Üçü də oraya getdilər. **5** O zaman Rəbb bulud dirəyində endi və çadırın girişində durub Harunla Məryəmi çağırdı; hər ikisi önə çıxanda **6** Rəbb onlara dedi: «İndi sözlərimi dinləyin; Əgər aranızda bir peyğəmbər varsa, Mən Rəbb görüntüdə ona Özümü bildirərəm, Yuxuda onunla danışaram. **7** Qulum Musa isə elə deyil, O bütün evimdə sadiqdir. **8** Mən onunla müəmmalarla deyil, Üzbəüz açıq danışaram və O, Rəbbin surətini

görür. Nə üçün qorxmayaraq qulum Musadan gileyləndiniz?» **9** Rəbb onlara bərk qəzəbləndi və oradan getdi. **10** Bulud çadırın üzərindən çəkiləndə Məryəm cüzama tutulmuş, qar kimi ağarmışdı. Harun Məryəmə baxdıqda gördü ki, o cüzama tutulub. **11** Harun Musaya dedi: «Ey ağam, rica edirəm ki, axmaqlıq və günah işlədiyimizə görə bizi bu cəzanı çəkməyə qoyma. **12** Rica edirəm, qoyma ki onun bədəni ananın bətnindən çıxan ölü doğulmuş uşağın yarı çürümüş bədəninə bənzəsin». **13** Musa Rəbbə fəryad edib dedi: «Yalvarıram, ay Allah, ona şəfa ver!» **14** Rəbb Musaya dedi: «Əgər atası onun üzünə tüpürmüş olsaydı, yeddi gün gözdən düşməyəcəkdimi? **15** Məryəm yeddi gün düşərgədən kənar yerdə saxlandı. O geri gətirilənə qədər camaat köçmədi. **16** Ondan sonra camaat Xaserotdan yola düşdü və Paran səhrasında düşərgə saldılar.

13 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına verəcəyim Kənan torpağına nəzər salmağa adamlar göndər; atalarının hər qəbiləsindən bir rəhbər göndər». **3** Musa Rəbbin əmrinə görə Paran səhrasından onları göndərdi; hamısı İsrail övladlarının başçılarındandır. **4** Adları bunlardır: Ruven qəbiləsindən Zakkur oğlu Şammua; **5** Şimeon qəbiləsindən Xori oğlu Şafat; **6** Yəhuda qəbiləsindən Yefunne oğlu Kalev; **7** İssakar qəbiləsindən Yusif oğlu İqal; **8** Efrayim qəbiləsindən Nun oğlu Huşə; **9** Binyamin qəbiləsindən Rafu oğlu Palti; **10** Zevulun qəbiləsindən Sodi oğlu Qaddiel; **11** Yusif qəbiləsindən, yəni Menaşşe qəbiləsindən Susi oğlu Qaddi; **12** Dan qəbiləsindən Gemalli oğlu Ammiel; **13** Aşer qəbiləsindən Mikael oğlu Setur; **14** Naftali qəbiləsindən Vofsi oğlu Naxbi; **15** Qad qəbiləsindən Maki oğlu Geuel. **16** Ölkəni nəzərdən keçirmək üçün Musanın göndərdiyi adamların adları belədir: Musa Nun oğlu Huşəyə Yeşua adını verdi. **17** Musa onları Kənan torpağını nəzərdən keçirmək üçün göndərərkən dedi: «Bu yoldan Negevə gedin və dağlığa çıxın. **18** Ölkənin necə olduğunu görün. Orada yaşayan xalq güclümü, zəifmi, azmı, çoxmu? **19** Yaşadıqları ölkə necə, yaxşımı, pismi? Şəhərləri necə, hasarlımı, istehkamsızmı? **20** Torpaq necə, münbitmi, məhsulsuzmu? Orada ağac varmı, yoxsa yox? Əlinizdən gələni edib ölkənin meyvəsindən gətirin». O zaman üzüm yetişən mövsüm idi. **21** Onlar yola düşdülər və Zin səhrasından Xamat keçidindəki Rexova qədər ölkəni nəzərdən keçirdilər. **22** Negevə çıxdılar və Xevrona çatdılar; orada Anaqlı Aximan, Şeşay və Talmay yaşayırdı. Xevron Misirdəki Soan şəhərindən yeddi il əvvəl tikilmişdi. **23** Eşkol vadisinə çatanda bir salxım üzümü olan bir tənək budağı kəsdilər və adamların ikisi bir neçə nar və əncirlə birlikdə tənək budağını aralarında bir şüvüldə aparırdılar. **24** İsrail oğullarının oradan kəsdikləri salxıma görə o yerə Eşkol vadisi deyildi. **25** Qırx gündən sonra ölkəni nəzərdən keçirib qayıtdılar. **26** Paran səhrasındakı Qadeşə, Musa ilə Harunun və bütün İsrail övladlarının icmasının yanına gəldilər. Onlara və bütün icmaya xəbər gətirdilər, sonra ölkənin meyvələrini onlara göstərdilər. **27** Musaya belə izah edərək dedilər: «Bizi göndərdiyin ölkəyə çatdıq. Həqiqətən də, orada süd və bal axır. Budur o torpağın meyvələri! **28** Lakin orada yaşayan xalq çox güclüdür. Şəhərlər istehkamlı və çox böyükdür. Hətta orada Anaqlıları gördük. **29** Negev məntəqəsində Amaleqlilər, dağlıqda Xetlilər, Yevuslular və Emorlular, dəniz kənarında və İordan çayı sahilində isə Kənanlılar yaşayırlar». **30** Kalev Musanın önündə camaatı sakitləşdirib dedi: «Gedib oranı ələ keçirək. Çünki biz mütləq onların öhdəsindən gələrik». **31** Onunla gedən adamlar isə dedilər: «O xalqa hücum edə bilmərik, çünki onlar bizdən güclüdürlər». **32** Nəzərdən keçirdikləri torpaq haqqında İsrail övladlarına pis xəbər gətirib dedilər: «Gözdən keçirmək üçün içindən keçdiyimiz torpaq öz əhalisinin başını yeyən torpaqdır və orada gördüyümüz hər kəs uca boyludur. **33** Orada nəhəng adamların nəslindən olan Anaqlıları gördük. Onların yanında özümüzü çəyirtkə boyda hiss etdik, onlara da elə göründük».

14 Bütün icma uca səslə fəryad qoparıb gecə boyu ağladı. **2** İsrail övladları Musaya və Haruna qarşı deyindilər; bütün icma onlara dedi: «Kaş Misir torpağında ya da bu səhrada öləydik! **3** Nə üçün Rəbb bizi bu torpağa aparır? Yəni biz qılıncla qırılaq? Arvadlarımız və uşaqlarımız əsir olacaqlar. Misirə qayıtmaq bizim üçün daha yaxşı olmazdımı?» **4** Sonra bir-birlərinə dedilər: «Özümüzə başçı seçək və Misirə qayıdaq». **5** O zaman Musa ilə Harun orada toplanmış bütün İsrail icmasının camaatının önündə üzüstə yerə sərildi. **6** Ölkəyə nəzər salanlardan Nun oğlu Yeşua və Yefunne oğlu Kalev paltarlarını cırdılar; **7** bütün İsrail övladlarının icmasına belə dedilər: «Nəzərdən keçirmək üçün içərisindən keçdiyimiz ölkə çox yaxşı bir ölkədir. **8** Əgər Rəbb bizdən razı qalarsa, bizi o ölkəyə aparacaq, süd və bal axan torpağı bizə verəcək. **9** Ancaq Rəbbə qarşı üsyankarlıq etməyin. Ölkənin xalqından qorxmayın, onları məğlub edə bilərik. Müdafiəçiləri onları atıb getmişdir,

amma Rəbb bizimlədir. Onlardan qorxmayın!» **10** Lakin bütün icma «Onları daşqalaq edin!» deyəndə Rəbbin izzəti Hüzur çadırında bütün İsrail övladlarına göründü. **11** Rəbb Musaya belə dedi: «Nə vaxtadək bu xalq Mənə hörmətsizlik edəcək? Aralarında etdiyim əlamətləri görə-görə nə vaxta qədər Mənə iman gətirməyəcəklər? **12** Onları vəba ilə cəzalandıracağam. İrsdən məhrum edəcəyəm. Onlardan çox böyük və güclü bir milləti səndən törədəcəyəm». **13** Musa Rəbbə dedi: «O zaman Misirlilər eşidəcək, çünki bu xalqı onların arasından qüdrətinlə Sən çıxartdın. **14** Bunu ölkənin əhalisinə anladacaqlar. Eşitdilər ki, Sən Rəbb bu xalqın arasındasan. Çünki, ya Rəbb, Sən onlarla üzbəüz görüşürsən, Sənin buludun onların üzərində durur. Sən gündüz bulud sütunu və gecə alov sütunu ilə onlara yol göstərirsən. **15** Əgər bu xalqın hamısını bir nəfər kimi öldürsən, Sənin şöhrətini eşidən millətlər belə deyəcəklər: **16** "Rəbb and içərək vəd etdiyi ölkəyə bu xalqı apara bilmədiyi üçün onları səhrada öldürdü". **17** İstəyirəm ki, qoy indi Xudavəndin böyük qüdrəti göstərilsin, necə ki Sən dedin: **18** "Rəbb həddsiz səbirli, bol məhəbbətli, cəzanı və qanunsuzluğu bağışlayandır, lakin cəzasız da qoymaz, ataların cəzasını üçüncü-dördüncü nəslə çəkdirər". **19** İstəyirəm ki, Misirdən çıxdıqları gündən bu günə kimi bu xalqı necə bağışlamısansa, onların günahını böyük məhəbbətinə görə bağışlayasan». **20** Rəbb dedi: «Sənin ricana görə bağışladım, **21** amma Varlığıma və Rəbbin bütün dünyanı dolduran izzətinə and olsun ki, **22** izzətimi və Misirdə, eləcə də səhrada etdiyim əlamətləri görüb Məni on dəfə sınayan, Mənim sözümü dinləməyən bu adamların heç biri **23** atalarına and içərək vəd etdiyim torpağı görməyəcək və Mənə hörmətsizlik edənlərin heç biri oranı görməyəcək. **24** Ancaq qulum Kalevdə başqa ruh var. O bütün qəlbi ilə ardımca getdi. Onu gəzdiyi torpağa aparacağam və onun nəsli oranı irs olaraq alacaq. **25** Amaleqlilər və Kənanlılar dərədə yaşayırlar. Ona görə sabah qayıdın və Qırmızı dənizin yolu ilə səhraya gedin». **26** Rəbb Musaya və Haruna dedi: **27** «Nə vaxta qədər bu pis icma Mənə qarşı deyinəcək? İsrail oğullarının Mənə deyinmələrini eşitdim. **28** Onlara de ki, Rəbb deyir: "Varlığıma and olsun ki, Mənə qarşı dediklərinizin eynisini sizə edəcəyəm. **29** Meyitləriniz bu səhraya səriləcək. Mənə deyinən iyirmi və ondan yuxarı yaşda olub siyahıya alınanların hamısı səhrada öləcək, **30** sizi sakin edəcəyimə əlimi qaldırıb and içdiyim torpağa girməyəcəksiniz. Oraya yalnız Yefunne oğlu Kalev və Nun oğlu Yeşua girəcək. **31** Lakin ‹əsir olacaqlar› dediyiniz uşaqlarınızı oraya aparacağam və sizin rədd etdiyiniz ölkəni onlar tanıyacaqlar. **32** Sizə gəldikdə isə meyitləriniz bu səhraya səriləcək. **33** Övladlarınız qırx il səhrada çobanlıq edəcəklər. Nə vaxta qədər ki siz səhrada məhv olmamısınız, sizin xəyanətinizin acısını çəkəcəklər. **34** Ölkəni nəzərdən keçirdiyiniz günlərin sayına görə qırx gün, hər gün üçün bir il olmaqla, qırx il günahlarınızın cəzasını çəkəcəksiniz və sizdən üz döndərdiyimi biləcəksiniz". **35** Mən Rəbb söylədim: "Həqiqətən, Mənə qarşı birləşən bu pis icmaya belə də edəcəyəm. Bu səhrada ölüb tələf olacaqlar"». **36** Musanın ölkəni nəzərdən keçirmək üçün göndərdiyi adamlar qayıdıb ölkə haqqında pis xəbər gətirərək bütün icmanın Rəbbə qarşı deyinməsinə səbəb oldular. **37** Ölkə haqqında pis xəbər gətirənlər Rəbbin önündə vəbadan öldü. **38** Ölkəni nəzərdən keçirmək üçün gedənlərdən yalnız Nun oğlu Yeşua və Yefunne oğlu Kalev sağ qaldılar. **39** Musa bu sözləri bütün İsrail övladlarına danışdı və xalq çox kədərləndi. **40** Onlar səhər tezdən qalxıb dağın təpəsinə çıxaraq dedilər: «Günah etmişik, indi Rəbbin vəd verdiyi yerə çıxırıq». **41** Musa dedi: «Nə üçün Rəbbin əmrinə qarşı çıxırsınız? Bunu bacara bilməzsiniz. **42** Döyüşə çıxmayın, çünki Rəbb aranızda deyil. Düşmənlərinizə məğlub olacaqsınız. **43** Çünki Amaleqlilər və Kənanlılar orada önünüzdədir və qılıncla öləcəksiniz; madam ki Rəbbin ardınca getməkdən vaz keçdiniz, Rəbb sizinlə bərabər olmayacaq». **44** Ancaq onlar özlərinə güvənərək dağlığın ən yüksək təpəsinə çıxdılar. Lakin nə Rəbbin Əhd sandığı, nə də Musa düşərgədən ayrılmadı. **45** O zaman həmin dağlıqda yaşayan Amaleqlilər və Kənanlılar enib onlara hücum etdilər və Xorma şəhərinədək qovub məğlubiyyətə uğratdılar.

15 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına belə söylə: "Sakin olmaq üçün sizə verəcəyim torpağa girib yaşadığınız vaxt **3** əgər kimsə Rəbbin xoşuna gələn ətri təqdim etmək üçün yandırma qurbanı, əhd qurbanı, könüllü qurban yaxud bayram qurbanı olaraq mal-qaradan yaxud qoyun-keçidən Rəbb üçün yandırma təqdimi versə, **4** Rəbbə qurban gətirən adam taxıl təqdimi kimi dörddə bir hin zeytun yağı ilə yoğrulmuş efanın onda biri qədər narın un gətirsin. **5** Yandırma qurbanı yaxud digər növlü qurban üçün hər bir quzuya tökülən içmə təqdimi olaraq dörddə bir hin şərab hazırlayın. **6** Qoç üçün taxıl təqdimi kimi hinin üçdə biri qədər zeytun yağı ilə yoğrulmuş efanın onda iki hissəsi qədər narın un və **7** içmə təqdimi kimi hinin üçdə biri qədər şərab

hazırlayın. Bunları Rəbbin xoşuna gələn ətir olaraq təqdim edin. **8** Rəbbə yandırma qurbanı, əhd qurbanı və yaxud ünsiyyət qurbanı kimi bir buğa kəsərkən **9** buğa ilə birlikdə taxıl təqdimi kimi yarım hin zeytun yağı ilə yoğrulmuş efanın onda üçü qədər narın un gətirin. **10** İçmə təqdimi kimi yarım hin şərab təqdim edin. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir. **11** Hər buğa, qoç, quzu və yaxud keçi belə hazırlansın. **12** Nə qədər heyvan kəssəniz, hər biri ilə birlikdə eyni təqdimi gətirin. **13** Hər bir yerli İsrail övladı Rəbbin xoşuna gələn ətri – yandırma təqdimini gətirərkən bu şeyləri belə etsin. **14** Müvəqqəti yaxud nəsildən-nəslə aranızda yaşayan yadelli Rəbbin xoşuna gələn ətri – yandırma təqdimini gətirərkən eynilə sizin etdiyiniz kimi etsin. **15** Ey camaat, sizin üçün də, sizinlə yaşayan yadelli üçün də qayda birdir, nəsillər boyu daimi qaydadır, çünki Rəbb sizə də, yadellilərə də bir gözlə baxır. **16** Sizin üçün də, sizinlə yaşayan yadellilər üçün də eyni qanun və eyni hökm olmalıdır”». **17** Rəbb Musaya belə dedi: **18** «İsrail övladlarına belə söylə: “Mən sizi aparacağım torpağa girib yaşadığınız vaxt **19** torpağın çörəyindən yeyəndə onun müəyyən hissəsini Rəbbə qaldırma təqdimi kimi verin. **20** İlk xəmirinizdən bir yastı kökə gətirin, bunu xırmanınızın qaldırma təqdimi kimi verin. **21** İlk xəmirinizdən edilən bu qaldırma təqdimini nəsildən-nəslə qədər Rəbbə verin. **22** Əgər səhv edib Rəbbin Musaya buyurduğu əmrlərin birinə – **23** Rəbbin əmr etdiyi gündən başlayaraq nəsildən-nəslə Musa vasitəsilə sizə buyurduğu hər hansı bir şeyə əməl etmirsinizsə **24** bu iş səhvən İsrail icması tərəfindən bilmədən edilirsə, onda bütün icma Rəbbin xoşuna gələn ətir olaraq qaydaya görə taxıl və içmə təqdimləri ilə birlikdə yandırma qurbanı olaraq bir buğa və günah qurbanı olaraq bir təkə gətirsin. **25** Kahin bütün İsrail övladlarının icması üçün kəffarə etsin. Beləcə onlar bağışlanacaqlar, çünki səhv olmuşdur və bu səhv üçün də Rəbb üçün yandırma təqdimi olan qurbanlarını və Onun hüzurunda günah qurbanlarını gətirmişlər. **26** Bütün İsrail icması və aralarında yaşayan yadellilər bağışlanacaq, çünki bütün xalq bilmədən səhv etmişdir. **27** Əgər bir nəfər bilmədən günah edərsə, qoy günah qurbanı olaraq birillik dişi keçi gətirsin. **28** Kahin bilmədən günah işlədən adam üçün Rəbbin önündə kəffarə etsin ki, o bağışlansın. Kəffarə edilən adam bağışlanacaq. **29** İsrail övladları arasında yerli olsun ya da yadelli olsun, bilmədən günah edənlər üçün qoy qanun bir olsun. **30** Lakin əgər yerli ya yadelli qəsdən günah işlətsə, Rəbbə küfr etmişdir və xalqı arasından qovulsun. **31** Çünki o, Rəbbin sözünə xor baxıb və Onun əmrini pozub. Belə adam mütləq qovulsun və öz cəzasını çəksin”». **32** İsrail övladları səhrada olarkən Şənbə günündə odun yığan bir adama rast gəldilər. **33** Odun toplayan adamla rastlaşanlar onu Musanın, Harunun və bütün icmanın qarşısına gətirdilər. **34** O adamı həbs etdilər, çünki onunla nə edəcəkləri hələ qərara alınmamışdı. **35** Rəbb Musaya dedi: «Bu adam öldürülməlidir; qoy bütün icma onu düşərgədən kənara aparsın və daşqalaq edərək öldürsün». **36** İcma o adamı düşərgədən kənara çıxarıb Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi daşqalaq edərək öldürdü. **37** Rəbb Musaya belə dedi: **38** «İsrail övladlarına de ki, nəsildən-nəslə geyimlərinin ətəklərinə dörd tərəfdən qotaz tiksinlər. Hər qotazın üzərinə bənövşəyi qaytan salsınlar. **39** Bu qotazlara baxanda Rəbbin bütün əmrlərini xatırlayın və onlara əməl edin; öz ürəyinizin və gözlərinizin istəklərinə qapılıb Mənə xəyanət etməyin. **40** O zaman bütün əmrlərimi yadda saxlayıb yerinə yetirəcəksiniz və Allahınızın hüzurunda müqəddəs olacaqsınız. **41** Allahınız olmaq üçün sizi Misir torpağından çıxaran Allahınız Rəbb Mənəm. Bəli, Allahınız Rəbb Mənəm!»

16 Levi oğlu Qohat oğlu İshar oğlu Qorah qürurlanıb Ruven nəslindən Eliav oğulları Datan ilə Aviram və Pelet oğlu On ilə birlikdə **2** Musaya qarşı üsyan qaldırdılar. İsrail övladlarından icmada seçilmiş və ad qazanmış iki yüz əlli nəfər icma rəhbəri onlara qoşuldu. **3** Birlikdə toplanaraq Musa ilə Haruna qarşı çıxdılar və onlara dedilər: «Artıq bəsdir! Çünki bütün icmanın hamısı müqəddəsdir və Rəbb onların arasındadır. Nə üçün siz özünüzü Rəbbin camaatından üstün tutursunuz?» **4** Musa bunu eşidib üzüstə yerə sərildi. **5** Sonra Qorah ilə bütün yoldaşlarına dedi: «Səhər Rəbb kimin Ona məxsus, kimin müqəddəs olduğunu göstərəcək və həmin adamın Öz hüzuruna girməsinə izin verəcək. Rəbbin seçdiyi adam hüzuruna girməsinə izin verdiyi adamdır. **6** Ey Qorah və bütün yoldaşları, özünüz üçün buxurdanlar alın; **7** səhəri gün Rəbbin hüzurunda onların içinə közərmiş kömür və buxur qoyun. Beləliklə, Rəbb kimi seçibsə, müqəddəs olan o olacaqdır. Ey Levililər, artıq bəsdir!» **8** Musa Qoraha bunu da söylədi: «Ey Levililər, mənə qulaq asın! **9** İsrailin Allahı sizi İsrail icmasından seçib Öz hüzuruna gəlməniz üçün imkan yaratdı ki, Rəbbin məskənində iş görəsiniz və icmanın önündə duraraq onlara xidmət edəsiniz. **10** Sizə və bütün Levili qardaşlarınıza Öz hüzuruna girmə səlahiyyətini verdi. Bu sizə azmı gəlir?

İndi kahinliyi də istəyirsiniz? **11** Deməli, ey Qorah, sən və bütün yoldaşların belə toplanaraq Rəbbə qarşı çıxırsınız. Harun kimdir ki, ona qarşı deyinirsiniz?» **12** Musa Eliav oğulları Datanı və Aviramı çağırtdırdı və onlar dedi: «Gəlməyəcəyik! **13** Bizi səhrada öldürmək üçün süd və bal axan ölkədən çıxardığın bəs deyil, hələ özünü üzərimizdə başçı etmək istəyirsən? **14** Bundan başqa, bizi süd və bal axan bir ölkəyə gətirmədin, irs olaraq bizə tarlalar və bağlar vermədin. Bu adamların gözündən pərdə asmaq istəyirsən? Gəlməyəcəyik!» **15** Musa çox qəzəblənib Rəbbə dedi: «Onların təqdimlərinə əhəmiyyət vermə; onlardan bir eşşək belə, almadım və onların heç birinə pislik etmədim». **16** Musa Qoraha dedi: «Sən və bütün yoldaşların, sabah Rəbbin hüzurunda olun – sən, onlar və Harun. **17** Hər biriniz öz buxurdanınızı götürüb üzərinə buxur qoyun. Sonra iki yüz əlli nəfərin hər biri buxurdan götürüb Rəbbin hüzuruna gətirsin. Sən və Harun da buxurdanınızı gətirin». **18** Hər kəs öz buxurdanını götürüb içinə közərmiş kömür və buxur qoydu. Sonra Musa və Harunla birgə Hüzur çadırının girişində durdular. **19** Qorah Musa ilə Haruna qarşı çıxmaq üçün bütün yoldaşlarını Hüzur çadırının girişinə toplayanda Rəbbin izzəti bütün icmaya göründü. **20** Rəbb Musaya və Haruna dedi: **21** «Bu icmadan ayrılın ki, onları bir an içində məhv edim». **22** Onlar üzüstə yerə sərildilər: «Ey Allah, bütün bəşərə ruh verən Allah! Bir adamın günahına görə bütün icmayamı qəzəblənirsən?» **23** Rəbb Musaya dedi: **24** «İcmaya de: "Qorah, Datan və Aviramın məskənlərinin ətrafından çəkilin!"» **25** Musa qalxıb Datanla Aviramın yanına getdi. İsrailin ağsaqqalları da onun ardınca getdilər. **26** Musa icmaya xəbərdarlıq edib dedi: «Nə olar, bu pis adamların məskənlərindən uzaqlaşın və onlara aid olan heç bir şeyə toxunmayın. Yoxsa onların bütün günahlarına görə siz məhv olarsınız». **27** Hamı Qorah, Datan və Aviramın məskənlərindən uzaqlaşdı. Datanla Aviram, arvadları, oğulları və körpə uşaqları ilə çıxıb çadırlarının girişində durdular. **28** Musa dedi: «Bütün bu işləri etmək üçün məni Rəbbin göndərdiyini, özbaşıma hərəkət etmədiyimi bununla biləcəksiniz. **29** Əgər bu adamlar hər kəsin öldüyü kimi ölsələr və yaxud hər kəsin başına gələn təcrübələrdən keçsələr, o halda Rəbb məni göndərməmişdir. **30** Lakin Rəbb yeni bir şey etsə, yer ağzını açaraq onları və onlara aid olan hər şeyi udsa, onlar ölülər diyarına diri-diri ensələr, bu adamların Rəbbi təhqir etdiklərini anlayacaqsınız». **(Sheol h7585)** **31** Musa bütün bu şeyləri danışıb qurtaran kimi onların altındakı yer yarıldı. **32** Yer ağzını açdı, onları, ailələrini, Qoraha aid olan bütün adamları və bütün mallarını uddu. **33** Onlar və onlara aid olanların hamısı diri-diri ölülər diyarına endilər. Yer üzərlərinə qapandı və camaat arasından yox oldular. **(Sheol h7585)** **34** Onların ətrafında olan bütün İsrail övladları onların fəryadını eşidib «Yer bizi də udmasın!» deyərək qaçışdılar. **35** Rəbbin hüzurundan od çıxdı və buxur təqdim edən iki yüz əlli nəfəri məhv etdi. **36** Rəbb Musaya dedi: **37** «Kahin Harun oğlu Eleazara de, buxurdanları yanmış adamların üstündən götürsün, sən isə közləri kənara dağıt, çünki buxurdanlar müqəddəsdir. **38** Öz həyatı bahasına günah edən bu adamların buxurdanlarından qurbangah üçün örtük olaraq lövhələr düzəltsinlər. Çünki buxurdanlar Rəbbə təqdim edildiyi üçün müqəddəsdir. Qoy bu, İsrail övladlarına əlamət olsun». **39** Yandırılan adamların təqdim etmiş olduqları mis buxurdanları, kahin Eleazar Rəbbin Musa vasitəsilə ona dediyi kimi götürüb döydü və onlardan qurbangahı örtmək üçün lövhələr düzəltdi. **40** Bu, İsrail övladlarına bir xatirədir ki, Harunun nəslindən olmayan bir kənar şəxs Rəbbin hüzuruna gəlib buxur yandırmasın, yoxsa Qorah və yoldaşları kimi məhv olar. **41** Ancaq ertəsi gün bütün İsrail övladlarının icması Musaya və Haruna qarşı deyinərək dedilər: «Rəbbin xalqını siz öldürdünüz». **42** İcma Musaya və Haruna qarşı çıxmaq üçün toplanıb Hüzur çadırına yönələndə qəflətən bulud çadırı bürüdü və Rəbbin izzəti göründü. **43** Musa ilə Harun Hüzur çadırının önünə gəldilər. **44** Rəbb Musaya dedi: **45** «Bu icmanın arasından çıxın ki, onları bir anda məhv edim». Musa ilə Harun üzüstə yerə sərildilər. **46** Sonra Musa Haruna dedi: «Öz buxurdanını götür, içinə qurbangahdan közərmiş kömür və buxur qoy. Tez icmaya apar, onlar üçün kəffarə et, çünki Rəbb qəzəbini tökdü. Vəba başladı». **47** Musanın dediyi kimi Harun buxurdanı götürdü və camaatın arasına qaçdı. Gördü ki, xalq arasında vəba başlamışdır. Buna görə buxuru təqdim edərək xalq üçün kəffarə etdi. **48** Harun ölülərlə dirilər arasında duranda vəba dayandı. **49** Qorah əhvalatında ölənlərdən başqa vəbadan ölənlər on dörd min yeddi yüz nəfər idi. **50** Vəba dayandığına görə Harun Musanın yanına Hüzur çadırının girişinə qayıtdı.

17 Rəbb Musaya belə dedi: **2** «İsrail övladlarına de və hər qəbilə üçün bir əsa götür. Qəbilə rəhbərlərinin hər birindən alınan on iki əsa olacaq. Hər birinin adını öz əsasının üzərinə yaz. **3** Harunun adını Levi əsasının üzərinə yaz ki, hər qəbilə başçısı üçün bir əsa olsun. **4** Əsaları

sizinlə görüşdüyüm yerə, Hüzur çadırındakı Şəhadət sandığının qarşısına qoy. **5** O zaman seçəcəyim adamın əsası tumurcuqlayacaq və İsrail övladlarının sizə qarşı sürəkli deyinmələrinə son qoyacağam». **6** Musa İsrail övladları ilə danışdı. Onların bütün rəhbərləri ona bir əsa verdilər. Hər qəbilə rəhbəri üçün biri olmaqla on iki əsa var idi. Harunun əsası da onların əsaları arasında idi. **7** Musa əsaları Şəhadət çadırında Rəbbin önünə qoydu. **8** Ertəsi gün Musa Şəhadət çadırına girdi və gördü ki, Levi nəslini təmsil edən Harunun əsası tumurcuqlayıb. Budur, tumurcuq qönçələnmiş, çiçək açmış və badam yetişdirmişdi. **9** Musa əsaların hamısını Rəbbin hüzurundan bütün İsrail övladlarının qarşısına çıxardı. Əsalara baxdılar və hər kəs öz əsasını götürdü. **10** Rəbb Musaya dedi: «Üsyan edənlərə qarşı əlamət olaraq saxlamaq üçün Harunun əsasını Şəhadət sandığının önünə qoy. Bu onların Mənim üçün deyinmələrinə son qoyacaq ki, ölməsinlər». **11** Musa Rəbbin əmr etdiyinə əməl etdi. **12** İsrail övladları Musaya dedilər: «Yox olacağımız bəllidir! Məhv olacağıq! Hamımız həlak olacağıq! **13** Rəbbin məskəninə yaxınlaşan hər kəs ölür. Doğrudanmı hamımız öləcəyik?»

18 Rəbb Haruna dedi: «Sən, övladların və atanın nəsli Müqəddəs məkanla əlaqədar hər hansı bir günah üçün məsuliyyət daşıyacaqsınız. Kahinliklə əlaqədar günahlar üçün məsuliyyəti yalnız sən və oğulların daşıyacaqsınız. **2** Atanın qəbiləsi olan Levi qəbiləsinə mənsub olan soydaşlarınızı da özünlə götür ki, sən və övladların Şəhadət çadırının önündə ikən sənə qoşulub kömək etsinlər. **3** Sənin qarşında cavabdehlik daşıyaraq çadırın bütün işlərinə baxsınlar. Ancaq müqəddəs yerin əşyalarına və qurbangaha yaxınlaşmasınlar ki, həm onlar, həm də siz ölməyəsiniz. **4** Sənə qoşulsunlar və Hüzur çadırının işlərinə, çadırdakı bütün xidmətlərə cavabdeh olsunlar. Başqa heç kimsə sizə yaxınlaşmamalıdır. **5** Müqəddəs yerə və qurbangaha cavabdeh olun ki, İsrail övladları bir də qəzəbimə düçar olmasınlar. **6** Budur, Mən İsrail övladları arasından Levili soydaşlarınızı sizə hədiyyə olaraq seçdim. Onlar Rəbbə Hüzur çadırında xidmət etmək üçün həsr olunmuşlar. **7** Lakin qurbangaha və pərdənin iç tərəfinə aid olan hər şeyə yalnız sən və oğulların kahin kimi xidmət edin. Kahinlik xidmətinizi sizə hədiyyə olaraq verirəm. Sizdən başqa müqəddəs yerə kim yaxınlaşarsa, öldürülsün». **8** Rəbb Haruna dedi: «Budur, Mənə gətirilən təqdimlərə nəzarət etməyi sənə tapşırdım. İsrail övladlarının bütün müqəddəs təqdimlərini əbədi pay olaraq sənə və övladlarına verirəm. **9** Qurbangahda yandırılmayan ən müqəddəs təqdimlərdən bunlar sənin olsun: taxıl təqdimləri, günah qurbanları və təqsir qurbanları – Mənə gətirilən ən müqəddəs təqdimlərin hamısı sənin və övladlarının olsun. **10** Bu ən müqəddəs şeyləri ye. Kişi cinsindən hər kəs onlardan yeyə bilər. Onları müqəddəs say. **11** Bunlar, İsrail övladlarının xüsusi hədiyyə olaraq gətirdikləri yellətmə təqdimlərinin hamısı sənindir. Onları sənə və oğullarınla qızlarına əbədi pay olaraq verdim. Sənin ailəndə pak olan hər kəs onu yeyə bilər. **12** Rəbbə verdikləri ilk məhsulları, zeytun yağının ən yaxşısının hamısını, təzə şərabın və buğdanın ən yaxşısının hamısını sənə verdim. **13** Torpaqlarında bitən nübardan Rəbbə gətirdiklərinin hamısı sənin olsun. Sənin ailəndə pak olan hər kəs onu yeyə bilər. **14** İsraildə Rəbbə həmişəlik həsr olunan hər şey sənin olsun. **15** Hər bətndən ilk doğulan, Rəbbə həsr olunan bütün oğlanlar və bütün heyvan balaları sənin olsun. Ancaq hər ilk oğlanın əvəzini mütləq ödə, hər murdar heyvanın ilk balasının da əvəzini ödə. **16** Onlar bir aylıq olanda sənin qoyduğun qiymətə görə iyirmi gera ağırlığında olan Müqəddəs yerdəki şekelə görə beş şekel gümüşlə əvəzlərini ödə. **17** Ancaq inəyin, qoyunun və yaxud da keçinin ilk balasının əvəzini ödəmə. Onlar müqəddəsdir. Qanlarını qurbangah üzərinə səp və piylərini tüstülədib yandır ki, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimi olsun. **18** Yellədilən döş əti və sağ budu kimi onların əti də sənin olsun. **19** İsrail övladlarının Mənə qaldırma təqdimi kimi gətirdikləri müqəddəs təqdimlərin hamısını Mən Rəbb sənə və oğullarınla qızlarına əbədi pay olaraq verdim. Bu, Rəbbin səninlə və nəslinlə kəsdiyi əbədi və pozulmaz əhddir». **20** Rəbb Haruna dedi: «Onların torpağında sənin irsin olmayacaq və onlar arasında heç bir payın olmayacaq. İsrail övladları arasında sənin payın və irsin Mənəm. **21** Levililərə isə İsraildə olan bütün varidatın onda birini irs olaraq verdim. Bu, xidmətlərinin, Hüzur çadırında etdikləri xidmətin əvəzidir. **22** Artıq İsrail övladları Hüzur çadırına yaxınlaşmasınlar ki, günahlarının cəzasını çəkib ölməsinlər. **23** Lakin Hüzur çadırının xidmətini Levililər etsinlər və çadırla əlaqədar günahlarının cəzasını çəksinlər. Bu, nəsildən-nəslə qədər sizin üçün əbədi qaydadır. İsrail övladları arasında onların irsi olmayacaq. **24** Bunun yerinə Levililərə irs olaraq İsrail övladlarının Rəbbə qaldırma təqdimi kimi verdikləri onda birini verdim. Buna görə Levililər üçün dedim ki, İsrail

övladları arasında onların irsi olmayacaq». 25 Rəbb Musaya dedi: 26 «Levililərə belə söylə: "İsrail övladlarının məhsullarından irsiniz olaraq sizə verdiyim onda bir hissəni aldığınız vaxt bu hissənin onda birini Rəbbə qaldırma təqdimi kimi verin. 27 Təqdiminiz xırmanda döyülən taxıl yaxud üzümsıxandan çıxan məhsul kimi sayılacaq. 28 Beləliklə, siz də İsrail övladlarından alacağınız onda birlərinizin hamısından Rəbbə qaldırma təqdimini gətirib kahin Haruna verin. 29 Bütün hədiyyələrinizdən Rəbbə qaldırma təqdimi verin. Hər təqdim onun təqdis olunmuş ən yaxşı hissəsindən olsun". 30 Bunun üçün onlara deyin: "Ondan ən yaxşısını təqdim etdiyiniz zaman bu, Levililər üçün xırman məhsulu yaxud üzümsıxan məhsulu kimi sayılacaq. 31 Siz və ev xalqınız hər yerdə onu yeyəcəksiniz, çünki o, haqqınız, Hüzur çadırında olan xidmətinizin əvəzidir. 32 Ondan ən yaxşısını təqdim edəndə ondan savayı günahın cəzasını çəkməmək üçün İsrail övladlarının müqəddəs təqdimlərini pozmayın ki, ölməyəsiniz"».

19 Rəbb Musaya və Haruna dedi: 2 «Bu, Rəbbin əmr etdiyi qanunun qaydasıdır: İsrail övladlarına deyin ki, qüsursuz, eyibsiz, heç vaxt boynuna bir boyunduruq taxılmayan bir qırmızı düyə gətirsinlər. 3 Onu kahin Eleazara verin. Düyə düşərgənin kənarına çıxarılsın və onun önündə kəsilsin. 4 Kahin Eleazar barmağı ilə onun qanından götürərək Hüzur çadırının önünə doğru yeddi dəfə çiləsin. 5 Onun gözləri önündə düyə yandırılsın. Dərisi, əti və qanı, bağırsağı ilə birgə yansın. 6 Kahin sidr ağacının budağını, züfa otunu və al rəngli ipi götürüb yandırılan düyənin üstünə atsın. 7 Kahin geyimlərini yusun, bədənini su ilə yusun, sonra düşərgəyə girsin. O, axşama qədər murdar sayılsın. 8 Qoy düyəni yandıran adam da geyimlərini yusun, bədənini də su ilə yusun və axşama qədər murdar sayılsın. 9 Düyənin külünü pak adam toplayıb düşərgənin kənarında pak bir yerə qoysun və İsrail övladlarının icması naminə paklama suyu düzəltmək üçün saxlanılsın. Bu, günah qurbanıdır. 10 Düyənin külünü toplayan adam geyimlərini yusun və axşama qədər murdar sayılsın. Bu, İsrail övladları üçün və aralarında yaşayan yadellilər üçün də əbədi bir qaydadır. 11 Hər hansı bir insan meyitinə toxunan yeddi gün murdar olacaq. 12 Üçüncü və yeddinci gün özünü paklama suyu ilə paklasın ki, pak olsun. Əgər üçüncü və yeddinci gün özünü paklamasa, pak olmayacaq. 13 Bir ölüyə, hər hansı bir insan meyitinə toxunan və özünü pak etməyən adam Rəbbin məskənini murdar edər, o şəxs İsraildən qovulsun. Paklama suyu onun üzərinə səpilmədiyi üçün murdar sayılsın. Onun murdarlığı hələ üzərində qalır. 14 Çadırda ölən adam üçün təlimat belədir: çadıra girən və çadırda olan hər kəs yeddi gün murdar sayılsın. 15 İplə bağlanmış qapağı olmayan hər açıq qab murdar sayılsın. 16 Çöldə qılıncla öldürülmüş olana, bir ölüyə yaxud bir insan sümüyünə yaxud da qəbirə toxunan şəxs yeddi gün murdar sayılsın. 17 Murdar adam üçün yanmış günah qurbanı külündən götürüb onun üzərinə axar su tökün. 18 Pak bir adam züfa otunu götürüb, o suya batırsın və çadırın, bütün qabların və orada olanların üzərinə çiləsin. Sümüyə, öldürülən adama, meyitə yaxud da qəbirə toxunan adamın üzərinə də çiləsin. 19 Pak adam murdar adamın üzərinə üçüncü gün və yeddinci gün çiləsin və yeddinci gün bu pak olacaq. O, geyimlərini yusun, su ilə yuyunsun və axşam pak sayılsın. 20 Ancaq murdar olub özünü pak etməyən adam camaat arasından qovulsun, çünki Rəbbin Müqəddəs məkanını murdarlayıb. Onun üzərinə paklama suyu çilənmədiyi üçün o murdar sayılsın. 21 Bu onlara əbədi qayda olsun: paklama suyu çiləyən adam geyimlərini yusun və paklama suyuna toxunan adam axşama qədər murdar sayılsın. 22 Murdar adamın toxunduğu hər şey murdar sayılsın. O şeyə toxunan adam axşama qədər murdar sayılsın».

20 Birinci ay bütün İsrail övladlarının icması Zin səhrasına gəldi. Onlar Qadeşdə dayandılar. Məryəm oradaca öldü və elə orada da basdırıldı. 2 İcma üçün su yox idi, ona görə Musa və Haruna etiraz etmək üçün toplandılar. 3 Xalq Musaya narazılıq edib dedi: «Kaş ki biz də soydaşlarımızla birgə Rəbbin önündə öləydik! 4 Rəbbin camaatını bu səhraya nə üçün gətirdiniz? Bizim və heyvanlarımızın burada ölməsi üçünmü? 5 Nə üçün bizi Misirdən çıxarıb belə pis yerə gətirdiniz? Bura nə əkin, nə əncir, nə bağ, nə də nar yeridir. İçməyə belə, su yoxdur». 6 Musa ilə Harun camaatın önündən Hüzur çadırının girişinə getdilər və üzüstə yerə sərildilər. Rəbbin izzəti onlara göründü. 7 Rəbb Musaya dedi: 8 «Əsanı götür, sən və qardaşın Harun icmanı toplayın və onların gözü önündə qayaya su versin deyə söyləyin. Qayadan onlara su çıxart, icmaya və heyvanlarına içirt». 9 Musa əmr olunduğu kimi əsanı Rəbbin önündən götürdü. 10 Musa ilə Harun camaatı qayanın önünə topladılar və onlara dedilər: «Ey dönük olanlar, indi dinləyin; bu qayadan sizə su çıxaraqmı?»

11 Musa əlini qaldırdı və əsası ilə iki dəfə
qayaya vurdu, qayadan bol su çıxdı. Bütün
icma və onların heyvanları su içdilər. 12 Lakin
Rəbb Musaya və Haruna dedi: «Madam ki İsrail
övladlarının gözü önündə Mənim müqəddəsliyimi
göstərərək Mənə iman etmədiniz, bu camaatı
onlara verdiyim ölkəyə aparmayacaqsınız». 13
Bu sulara Meriva suları deyilir, çünki bu yerdə
İsrail övladları Rəbb ilə mübahisə etdilər və
Rəbb onlara Öz müqəddəsliyini göstərdi. 14 Musa
Qadeşdən Edom padşahına bu xəbərlə qasidlər
göndərdi: «Qardaşın İsrail belə deyir: "Çəkdiyimiz
zəhmətin hamısını bilirsən. 15 Atalarımız Misirə
köçdülər və biz bir xeyli vaxt Misirdə yaşadıq.
Misirlilər bizimlə və atalarımızla pis rəftar etdilər.
16 Rəbbə fəryad etdik, O da səsimizi eşitdi
və bir mələk göndərdi, bizi Misirdən çıxardı.
İndi biz sənin sərhədinə yaxın bir şəhər olan
Qadeşdəyik. 17 Sənə rica edib torpağından keçmək
üçün izin istəyirəm. Biz tarladan və bağdan
keçməyəcəyik, heç bir quyudan su içməyəcəyik.
Padşah yolu ilə sənin torpaqlarından keçənədək
sağa və sola dönməyəcəyik"». 18 Lakin Edomlular
ona dedilər: «Torpağımızdan keçməyin, yoxsa
qarşınıza qılıncla çıxarıq». 19 İsrail övladları onlara
dedilər: «Biz əsas yolla getmək istəyirik. Əgər
biz və sürülərimiz sularından içəriksə, dəyərini
ödəyərik; yalnız piyada getməkdən başqa heç
nə istəmirik». 20 Edomlular dedilər: «Keçmək
olmaz». Sonra Edomlular böyük və güclü bir
ordu ilə onların qarşısına çıxdılar. 21 Edomlular
ölkəsindən İsrail övladlarının keçməsinə izin
verməyəndə İsraillilər onların torpaqlarından
çəkildilər. 22 Bütün İsrail icması Qadeşdən yola
düşüb Hor dağına gəldi. 23 Rəbb Edom torpağı
sərhədində Hor dağında Musa ilə Haruna belə
dedi: 24 «Harun ölüb öz xalqına qovuşacaq, çünki
Meriva sularında sözümə qarşı çıxdığınız üçün
İsrail övladlarına vəd etdiyim ölkəyə girməyəcək.
25 Harunu və oğlu Eleazarı götür, onları Hor dağına
apar. 26 Harunun paltarlarını çıxar və onları oğlu
Eleazara geyindir, Harun isə oradaca ölüb xalqına
qovuşacaq». 27 Musa Rəbbin əmr etdiyi kimi
etdi və bütün icmanın gözü önündə Hor dağına
çıxdılar. 28 Musa Harunun kahinlik geyimlərini
çıxarıb oğlu Eleazara geyindirdi. Harun orada
dağın təpəsində öldü. Musa ilə Eleazar dağdan
endilər. 29 Bütün icma Harunun öldüyünü bildi.
Bütün İsrail xalqı onun üçün otuz gün yas tutdu.

21 Negevdə yaşayan Kənanlı Arad padşahı
İsrail övladlarının Atarim yolundan keçdiyini
eşitdi. O, İsrail övladları ilə vuruşaraq bir neçə
nəfəri əsir tutdu. 2 İsrail övladları Rəbbə əhd edib
dedilər: «Əgər, həqiqətən, bu xalqı bizə təslim
etsən, o zaman onların şəhərlərini tamamilə
yox edəcəyik». 3 Rəbb İsraillilərin səsini eşitdi.
Kənanlıları onlara təslim etdi. İsraillilər də
onları və şəhərlərini tamamilə yox etdilər və
beləliklə, o yerin adı Xorma qoyuldu. 4 Xalq
Hor dağını tərk edib Edom torpağının ətrafından
keçmək üçün Qırmızı dəniz yolundan keçdi. Yolda
onların səbri tükəndi. 5 Onlar Allaha və Musaya
qarşı deyinirdilər: «Nə üçün siz bizi Misirdən
çıxardınız? Səhrada ölmək üçünmü? Axı burada
nə çörək, nə də su var. Bu dadsız yeməkdən də
iyrənirik». 6 O zaman Rəbb xalqın arasına zəhərli
ilanlar göndərdi. İlanlar xalqı sancdı və İsrail
övladlarından çox adam öldü. 7 Xalq gəlib Musaya
dedi: «Biz günah etdik, çünki Rəbbə və sənə qarşı
deyindik. İndi isə ilanları bizdən uzaqlaşdırmaq
üçün Rəbbə yalvar». Musa xalqı xilas etmək üçün
Rəbbə yalvardı. 8 Rəbb Musaya dedi: «Özünə
bir ilan düzəlt və onu uzun dəyənəyin üzərinə
qoy. İlan vuran adam ona baxdıqda sağalsın».
9 Musa tuncdan bir ilan düzəltdi və dəyənəyin
üzərinə qoydu, ilan vuran hər adam tunc ilana
baxan kimi sağalırdı. 10 İsrail övladları yola
düşüb Ovotda düşərgə saldılar. 11 Ovotdan köç
edib Moavın şərqindəki səhrada İye-Avarimdə
dayandılar. 12 Oradan da yola düşdülər və Zered
vadisində dayandılar. 13 Oradan da yola düşüb
Emorluların sərhədindən başlanan səhradakı
Arnon dərəsinin o tayında dayandılar, çünki
Arnon dərəsi Moavlılarla Emorlular arasındakı
sərhəddir. 14 Bu barədə «Rəbbin Döyüşləri»
kitabında yazılmışdır: «Sufada olan Vahev və
vadilər, Arnon, 15 Arın məskəninə uzanıb
Moav sərhədinə çatan vadilərin yamacları...»
16 Oradan Beerə yola düşdülər; Rəbbin Musaya
«xalqı topla, onlara su verəcəyəm» dediyi quyu
budur. 17 O zaman İsrail övladları bu nəğməni
oxudular: «Ey quyu, suların fışqırsın, Ona nəğmə
oxuyun, 18 O quyu ki onu başçıların açdı, Xalqın
əsilzadələri Əsa ilə, dəyənəklə qazdı». Sonra
səhradan Mattanaya yollandılar. 19 Mattanadan
Naxalielə, Naxalieldən Bamota, 20 Bamotdan
isə Moav torpağında olan dərəyə, çölə baxan
Pisqa dağının yamaclarına getdilər. 21 İsrail
Emorluların padşahı Sixona qasidlər göndərib
dedi: 22 «Rica edirəm, sənin torpağından keçmək
üçün bizə izin verəsən. Nə tarlaya, nə də
bağa girəcəyik. Quyularının suyundan belə,
içməyəcəyik. Sənin sərhədindən keçənədək yalnız
padşah yolu ilə gedəcəyik». 23 Lakin Sixon İsraili
öz sərhədlərindən buraxmayaraq bütün ordusunu
topladı və İsrail övladları ilə vuruşmaq üçün

səhraya çıxdı. Yahsaya çatanda İsraillilərə hücum etdi. **24** İsrail övladları onu qılıncdan keçirdilər, Arnondan Yabboqa və Ammonluların sərhədinə qədər uzanan torpaqlarını aldılar. Çünki Ammon sərhədinin möhkəm istehkamı var. **25** İsrail övladları bu şəhərlərin hamısını ələ keçirdilər. Xeşbon və ətrafındakı qəsəbələr daxil olmaqla Emorluların bütün şəhərlərinə yerləşdilər. **26** Çünki Xeşbon Emorluların padşahı Sixonun şəhəri idi. Sixon Moavın əvvəlki padşahı ilə döyüşmüş və Arnona qədər uzanan bütün torpaqlarını ələ keçirmişdi. **27** Bunun üçün şairlər belə deyirlər: «Xeşbona gəlin; Qoy yenidən qurulsun, Sixonun şəhəri bərpa edilsin. **28** Çünki Xeşbondan atəş, Sixonun şəhərindən alov çıxdı; Moavın Ar şəhərini, Arnonun təpələrinin başçılarını Yandırıb məhv etdi. **29** Vay halına, ey Moav! Ey Kemoşun xalqı, yox oldun! Kemoş övladları Emorluların padşahı Sixonun qarşısından qaçdı, Qızları əsir aparıldı. **30** Lakin biz onları məğlub etdik, Xeşbondan Divona qədər məhv oldular, Medvaya uzanan Nofahadək Hər tərəfi viran etdik». **31** İsraillilər Emorluların torpağında məskunlaşdı. **32** Musa Yazeri nəzərdən keçirmək üçün adamlar göndərdi. İsrail övladları ətraf qəsəbələri ələ keçirərək orada yaşayan Emorluları qovdular. **33** Sonra istiqaməti dəyişib Başana yollandılar. Başan padşahı Oq bütün ordusu ilə birlikdə Edreidə onlarla döyüşə çıxdı. **34** Rəbb Musaya dedi: «Ondan qorxma, çünki Mən onu, bütün xalqını və torpağını sənə təslim edirəm. Xeşbonda yaşayan Emorluların padşahı Sixonun başına gətirdiyini onun da başına gətir». **35** İsraillilər onu, övladlarını və bütün xalqını bir nəfər qalmayana qədər qırdılar və torpağını ələ keçirdilər.

22 İsrail övladları yola düşüb Moav düzənliyində, İordanın şərqində Yerixonun qarşısında dayandılar. **2** İsrailin Emorluların başına gətirdiyi hər şeyi Sippor oğlu Balaq görmüşdü. **3** Camaatı gördükdə Moavlılar bərk qorxdular, çünki İsrail xalqı çox idi. Moav sakinləri İsrail övladlarından vahiməyə düşdü. **4** Moavlılar Midyan ağsaqqallarına dedilər: «Öküz çöl otunu yediyi kimi bu camaat da indi bütün ətrafımızı yeyib qurtaracaq». O vaxtlar Sippor oğlu Balaq Moav padşahı idi. **5** Beor oğlu Bilamı çağırmaq üçün Fərat çayının kənarındakı Petora, onun vətəninə qasidlər göndərib dedi: «Budur, Misirdən bir xalq çıxıb, yer üzünü bürüyərək yaxınlığımda yerləşmişdir. **6** Xahiş edirəm, indi gəl, mənim xeyrimə bu xalqa lənət oxu, çünki onlar məndən güclüdür. Bəlkə onda mən onları məğlub edib ölkədən qova bildim. Sənin xeyir-dua verdiyin şəxsin xeyir-dualı, lənətlədiyin şəxsin lənətli olduğunu bilirəm». **7** Moav ağsaqqalları ilə Midyan ağsaqqalları fala baxmaq haqqını əllərinə götürüb Bilamın yanına getdilər və Balaqın sözlərini ona söylədilər. **8** Bilam onlara dedi: «Bu gecəni burada keçirin ki, Rəbb mənə söyləyəcəyini sizə deyim». Beləliklə, Moav başçıları Bilamın yanında qaldılar. **9** Allah Bilamın yanına gəlib dedi: «Evindəki bu adamlar kimdir?» **10** Bilam Allaha dedi: «Moav padşahı Sippor oğlu Balaq mənim yanıma adam göndərib dedi: **11** "Budur, Misirdən çıxan xalq yer üzünü bürüyür. İndi gəl, mənim xeyrimə görə ona lənət oxu, bəlkə döyüşüb onları qova bildim"». **12** Allah Bilama dedi: «O adamlarla getmə, o xalqa lənət etmə, çünki xeyir-dualı xalqdır». **13** Bilam səhər tezdən durdu və Balaqın başçılarına dedi: «Torpağınıza qayıdın, çünki Rəbb sizinlə birgə getməyə mənə izin vermir». **14** Moav başçıları qalxdılar və Balaqın yanına gəlib dedilər: «Bilam bizimlə birgə gəlmək istəmədi». **15** Yenə Balaq əvvəlkilərdən daha çox və daha etibarlı başçılar göndərdi. **16** Bilamın yanına gəlib ona dedilər: «Sippor oğlu Balaq belə deyir: "Xahiş edirəm, yanıma gəlməkdən imtina etmə. **17** Çünki sənə çox mükafat verəcəyəm və nə desən, hamısını edəcəyəm. İndi xahiş edirəm, gəl, mənim xeyrimə görə bu xalqa lənət oxu"». **18** Bilam cavab verib Balaqın adamlarına dedi: «Balaq evini qızıl və gümüşlə dolu mənə versə belə, Allahım Rəbbin sözündən yan keçib, nə kiçik, nə də böyük iş görə bilərəm. **19** İndi xahiş edirəm, siz də bu gecə burada qalın və görüm Rəbb mənə başqa nə deyəcək». **20** O gecə Allah Bilama görünüb ona dedi: «Əgər bu adamlar səni çağırmaq üçün gəliblərsə, qalx onlarla get, ancaq Mənim sənə söyləyəcəyim şeyləri et». **21** Bilam səhər tezdən qalxaraq eşşəyinə palan vurub Moav başçıları ilə birgə getdi. **22** O getdiyi üçün Allahın qəzəbi alovlandı və Rəbbin mələyi ona qarşı çıxmaq üçün yolda durdu. Bilam eşşəyinə minmişdi və onunla bərabər iki nökəri də vardı. **23** Eşşək sıyrılmış qılıncı əlində, yolda duran Rəbbin mələyini gördü və yoldan dönərək tarlaya girdi. Bilam yoluna döndərmək üçün eşşəyi vurdu. **24** Rəbbin mələyi bağların arasında dar bir yolda durdu. Hər iki tərəf divar idi. **25** Eşşək Rəbbin mələyini görüb divara sıxıldı və Bilamın ayağını divara sıxışdırdı. O yenə eşşəyi vurmağa başladı. **26** Rəbbin mələyi irəli çıxdı və sağa-sola dönmək üçün yol olmayan dar bir yerdə durdu. **27** Eşşək Rəbbin mələyini gördü və Bilamın altında çökdü. Bilamın qəzəbi alovlandı, dəyənəklə eşşəyi vurdu. **28** Rəbb eşşəyin

dilini açdı və o, Bilama dedi: «Sənə nə etdim ki, məni üç dəfə vurdun?» **29** Bilam eşşəyə dedi: «Çünki mənimlə əyləndin. Kaş ki əlimdə bir qılınc olaydı, indi səni öldürərdim». **30** Eşşək Bilama dedi: «Ömrünün əvvəlindən bu günə qədər belinə mindiyin eşşəyin mən deyiləmmi? Mən sənə heç belə edərdimmi?» Bilam dedi: «Xeyr». **31** Sonra Rəbb Bilamın gözlərini açdı. Bilam əlində sıyrılmış qılınc olan Rəbbin mələyinin yolda durduğunu gördü və başını əyib üzüstə yerə sərildi. **32** Rəbbin mələyi ona dedi: «Nə üçün eşşəyini üç dəfə vurdun? Budur, mən sənə qarşı durmaq üçün çıxdım. Məncə tezliklə yolun məhvə doğru gedir. **33** Eşşək məni gördü, bu üç dəfədir ki, önümdən yana döndü. Əgər yoldan dönməsəydi, həqiqətən, indi səni öldürərdim və onu sağ buraxardım». **34** Bilam Rəbbin mələyinə dedi: «Günah etdim, çünki sənin mənə qarşı yolda durduğunu bilmədim. İndi əgər bu sənin gözündə pis görünürsə, qoy evimə qayıdım». **35** Rəbbin mələyi Bilama dedi: «Bu adamlarla get, ancaq yalnız sənə deyəcəyim sözü de». Bilam Balaqın başçıları ilə bərabər getdi. **36** Balaq Bilamın gəldiyini eşitdikdə onu qarşılamaq üçün Arnon çayının kənarında, torpağının ən uzaq sərhədində olan İr-Moav şəhərinə getdi. **37** Balaq Bilama dedi: «Səni çağırtdırmaq üçün adam göndərmədimmi? Nə üçün mənim yanıma gəlmədin? Məgər mən sənə mükafat verə bilmirəmmi?» **38** Bilam Balaqa dedi: «Budur, indi sənin yanına gəldim! Amma nə deyə bilərəm ki? Ancaq Allahın dilimə qoyacaq sözü söyləyəcəyəm». **39** Bilam Balaqla birgə getdi və Qiryat-Xusota gəldilər. **40** Balaq mal-qaranı və qoyun-keçini qurban kəsdi. Bilama və onunla birgə olan başçılara ət göndərdi. **41** Bundan sonra səhəri gün Balaq Bilamı götürdü və onu Bamot-Baala çıxartdı. Bilam oradan İsrail xalqının bir hissəsini gördü.

23 Bilam Balaqa dedi: «Burada mənə yeddi qurbangah düzəlt və mənim üçün burada yeddi buğa və yeddi qoç hazırla». **2** Balaq Bilamın dediyi kimi etdi. Balaq ilə Bilam hər qurbangahda bir buğa və bir qoç təqdim etdilər. **3** Bilam Balaqa dedi: «Sən yandırma qurbanının yanında dur, mən gedim. Bəlkə Rəbb məni qarşılamağa gələcək və mənə nə göstərsə, sənə bildirərəm». Sonra çılpaq bir təpəyə çıxdı. **4** Allah Bilamla qarşılaşdı və Bilam Ona dedi: «Yeddi qurbangah hazırladım və hər qurbangahda bir buğa ilə bir qoç təqdim etdim». **5** Rəbb Bilamın vasitəsilə bir kəlam dedi: «Balaqın yanına qayıdıb belə de». **6** Bilam Balaqın yanına qayıtdı. Gördü ki, Balaq və Moavın bütün başçıları yandırma qurbanlarının yanında durublar. **7** Bilam gələcəkdən xəbər verib dedi: «Balaq məni Aramdan, Moav padşahı məni şərq dağlarından gətirdi, "Gəl, mənim xeyrimə görə Yaquba lənət oxu, Gəl İsrailə qarğış et" dedi. **8** Allahın lənət etmədiyinə mən necə lənət edim? Rəbbin qarğış etmədiyinə mən necə qarğış edim? **9** Qayaların zirvəsindən onları görürəm mən, Təpələrdən onlara baxıram. Müstəqil yaşayan, Ellərdən özünü ayıran Bir xalq görürəm. **10** Kim Yaqubun tozunu saya bilər? İsrailin dörddə birini Axı kim hesablar? Qoy saleh adamların ölümü ilə ölüm! Onlar necə olubsa, sonum elə olsun!» **11** Balaq Bilama dedi: «Mənə nə etdin? Düşmənlərimə lənət etmək üçün səni gətirdim, budur, sən onlara xeyir-dua verdin!» **12** Bilam cavab verdi: «Rəbbin dilimə qoyduğunu söyləməyə diqqət etməli deyiləmmi?» **13** Balaq ona dedi: «Xahiş edirəm, mənimlə gəl, başqa bir yerə gedək, oradan onları görəcəksən. Onların hamısını yox, bir qismini görəcəksən. Oradan mənim xeyrimə onlara lənət oxu». **14** Onu Pisqa təpəsindəki Sofim yaylağına apardı, yeddi qurbangah düzəltdi və hər qurbangahda bir buğa, bir qoç təqdim etdi. **15** Bilam Balaqa dedi: «Bir az irəlidə Rəblə görüşə gedirəm. Sən burada yandırma qurbanının yanında dur». **16** Rəbb Bilama görünüb nə deyəcəyini ona bildirərək dedi: «Balaqın yanına qayıt və belə de». **17** Beləliklə, Bilam Balaqın yanına gəldi. Gördü ki, Balaq yandırma qurbanının yanında durub. Moav başçıları da onunla bərabər idi. Balaq ondan soruşdu: «Rəbb nə dedi?» **18** Bilam gələcəkdən xəbər verib dedi: «Ey Balaq, oyan və dinlə; Ey Sippor oğlu, mənə qulaq as. **19** Allah insan deyil ki, Yalan söyləsin, Bəşər oğlu deyil ki, Fikrini dəyişdirsin. Dediyini həyata keçirməzmi? Verdiyi sözü yerinə yetirməzmi? **20** Budur, xeyir-dua üçün əmr aldım; O, xeyir-dua vermişdir, Mən onu dəyişə bilmərəm. **21** Yaqubda bədbəxtlik üz verməyəcək. İsraildə bəla olmayacaq. Özlərinin Allahı Rəbb onlarladır, Onları padşah kimi alqışlayırlar. **22** Allah onları Misirdən çıxardı; Onların çöl öküzü kimi qüvvəti vardır. **23** Yaqub üçün edilən baxıcılıq baş tutmaz, İsrail üçün edilən falçılıq alınmaz. Bax indi deyiləcək: "Yaqub və İsrail üçün Allah nələr etdi!" **24** Budur, xalq dişi aslan tək oyanır, Şir kimi qalxır, Şikarını yeməyincə, Ölənlərin qanını içməyincə yatmayacaq». **25** Balaq Bilama dedi: «Onlara nə lənət oxu, nə də xeyir-dua ver». **26** Ancaq Bilam Balaqa cavab verib dedi: «Məgər sənə demədim ki, Rəbb nə desə, hamısını etməliyəm?» **27** Balaq Bilama dedi: «Xahiş edirəm gəl, səni başqa bir yerə aparım; bəlkə Allahın gözünə xoş gələr ki, oradan onlara mənim xeyrimə görə

lənət oxuyasan». 28 Balaq Bilamı çölə baxan Peor
təpəsinə apardı. 29 Bilam Balaqa dedi: «Burada
mənə yeddi qurbangah düzəlt və burada mənim
üçün yeddi buğa və yeddi qoç hazırla». 30 Balaq
Bilamın dediyi kimi etdi. Hər qurbangahda bir
buğa və bir qoç təqdim etdi.

24 Bilam Rəbbin gözündə İsrailə xeyir-dua
verməyin yaxşı olduğunu gördükdə əvvəlki
kimi baxıcılıq etmədi, amma üzünü səhraya doğru
çevirdi. 2 Bilam gözlərini qaldırdı və İsraili
qəbilələrinə görə yerləşmiş görəndə onun üzərinə
Allahın Ruhu endi. 3 O, gələcəkdən xəbər verib
dedi: «Budur, Beor oğlu Bilamın kəlamı, Uzaq
görən adamın kəlamı, 4 Allahın sözlərini eşidən,
Külli-İxtiyarın görüntüsünü görən, Gözləri açıq,
yerə sərilən adamın kəlamı: 5 "Ey Yaqub, sənin
çadırların, Ey İsrail, məskənlərin nə gözəldir!
6 Yayılırlar vadilər tək, Çay kənarındakı bağ-
bağçalar tək, Rəbbin bitirdiyi əzvay ağacları tək,
Çay kənarındakı sidr ağacları tək. 7 Satıllarından
sular axacaq, Toxumları bol su ilə sulanacaq,
Padşahları Aqaqdan böyük olacaq, Padşahlıqları
ucalacaq. 8 Allah onları Misirdən çıxartdı;
Onların çöl öküzü kimi qüvvəti var. Onlar düşmən
millətləri yeyib qurtaracaq. Sümüklərini qıracaq,
Oxları ilə onları dələcək. 9 Onlar pusub şir kimi
yatar, Dişi aslana oxşar. Onları oyandırmağa kim
cürət edər? Sizə xeyir-dua verən xeyir-dualı
olsun, Sizə lənət oxuyan qoy lənətli olsun!"»
10 Bilama qarşı Balaqın qəzəbi alovlandı. Balaq
əllərini bir-birinə vurdu və Bilama dedi: «Səni
düşmənlərimə lənət etmək üçün çağırdım və
budur, üçüncü dəfədir ki, onlara ancaq xeyir-
dua verirsən. 11 İndi tez get, yerinə qayıt.
Demişdim ki, səni çox mükafatlandıracağam,
amma Rəbb səni mükafatdan məhrum etdi». 12
Bilam Balaqa dedi: «Yanıma göndərdiyin qasidlərə
demədimmi, 13 Balaq mənə qızıl və gümüşlə
dolu evini versə belə, Rəbbin sözündən bilə-bilə
yan keçib yaxşılıq yaxud pislik edə bilmərəm.
Rəbb nə desə, onu deyəcəyəm. 14 İndi mən
xalqımın yanına qayıdıram. Qoy mən bu xalqın
gələcəkdə sənin xalqının başına nə gətirəcəyini
bildirim». 15 Sonra Bilam gələcəkdən xəbər verib
dedi: «Budur, Beor oğlu Bilamın kəlamı, Uzaq
görən adamın kəlamı, 16 Allahın sözlərini eşidən,
Haqq-Taalanın biliyinə qovuşan, Külli-İxtiyarın
görüntüsünü görən, Gözləri açıq, yerə sərilən
adamın kəlamı: 17 "Onu mən görürəm, amma indi
deyil, Mən ona baxıram, amma yaxından deyil.
Yaqubdan bir ulduz çıxacaq, İsraildən bir əsa
ucalacaq, Moavlıların alınlarını, Şet övladlarının
başlarını əzəcək. 18 Onun düşməni Edomla Seir
təslim olacaq, İsrail isə get-gedə güclənəcək.
19 Yaqubun nəslindən olan o adam Səltənət
sürəcək, Şəhərdə sağ qalanları məhv edəcək"».
20 Bilam Amaleqliləri görəndə gələcəkdən xəbər
verib belə dedi: «Amaleq millətlərin birincisi idi,
Ancaq axırda məhv olacaq». 21 Qenliləri görəndə
gələcəkdən xəbər verib belə dedi: «Məskəniniz
möhkəm, Yuvanız qayada qurulub. 22 Amma,
ey Qenlilər, Aşşurlular sizi əsir alanda Yanıb
yox olacaqsınız». 23 Bilam gələcəkdən xəbər
verməyə belə davam etdi: «Vay, Allah bunu etdiyi
zaman kim yaşaya biləcək? 24 Kittim sahillərindən
gəmilər gələcək, Aşşur ilə Everi ram edəcək, Amma
onlar da məhv olacaq». 25 Bundan sonra Bilam
yola çıxıb evinə qayıtdı. Balaq da öz yoluna davam
etdi.

25 İsrail xalqı Şittimdə yaşayarkən kişiləri
Moav qızları ilə zina etməyə başladı. 2
Bu qadınlar allahlarına qurban kəsəndə İsrail
xalqını da dəvət edirdilər. İsrail xalqı qurban
ətindən yedi və onların allahlarına səcdə etdi.
3 İsrail övladları Peordakı Baal bütünə səcdə
edənlərə qoşuldular və Rəbbin qəzəbi İsrailliləra
qarşı alovlandı. 4 Rəbb Musaya dedi: «Xalqın
bütün başçılarını götürüb gündüz Rəbbin önündə
dar ağacından asdır. Beləliklə, qoy Rəbbin
qızğın qəzəbi İsraildən dönsün». 5 Buna görə
Musa İsrailin hakimlərinə dedi: «Hər biriniz
öz adamlarınız arasında Peordakı Baala səcdə
edənlərə qoşulanları öldürün». 6 Bu an İsrail
övladlarından olan bir nəfər gəldi, Musanın və
Hüzur çadırının girişində ağlaşan bütün İsrail
övladlarının icmasının gözü önündə qohumlarına
Midyanlı bir qadın gətirdi. 7 Kahin Harun oğlu
Eleazar oğlu Pinxas bunu görən kimi icmanın
arasından qalxdı və əlinə bir nizə götürdü. 8
İsrailli adamın ardınca çadırın içinə girdi, nizəni
İsrailli kişinin və qadının qarnına soxdu. Beləliklə,
İsrail övladlarını qıran vəba dayandı. 9 Vəbadan
ölənlərin sayı iyirmi dörd min nəfər idi. 10
Rəbb Musaya dedi: 11 «Kahin Harun oğlu Eleazar
oğlu Pinxas Mənim qəzəbimi İsrail övladlarından
döndərdi, çünki aralarında yalnız o Mənim
qeyrətimi çəkdi. Beləliklə, Mən qeyrətimə görə
İsrail övladlarını məhv etmədim. 12 Buna görə
söylə: "Budur, Mən onunla sülh əhdi bağlayıram.
13 Bu onun üçün və ondan sonra gələn nəsli
üçün əbədi kahinlik əhdi olacaq. Çünki Allahının
qeyrətini çəkib İsrail övladları üçün kəffarə etdi"».
14 Midyanlı qadınla birgə öldürülən İsrailli kişinin
adı Salu oğlu Zimri idi. O, Şimeonlular arasında bir
nəsil rəhbəri idi. 15 Öldürülən Midyanlı qadının
adı Sur qızı Kozbi idi. Sur Midyanda bir nəsil

başçısı idi. **16** Rəbb Musaya dedi: **17** «Midyanlıları düşmən hesab edin və onları qırın. **18** Çünki onlar hiylə ilə sizə düşmənçilik etdilər. Peor hadisəsində və Peorda baş verən vəba günündə öldürülən bacıları, Midyanlı bəyin qızı Kozbi məsələsində sizi aldatdılar».

26 Vəbadan sonra Rəbb Musaya və kahin Harun oğlu Eleazara dedi: **2** «Bütün İsrail övladlarının icmasını, ailələrinə görə iyirmi və ondan yuxarı yaşda döyüşə qabil olan İsrail övladlarını sayın». **3** Musa ilə kahin Eleazar İordan çayı yanında, Yerixo qarşısında Moav düzənliyində onlarla danışıb dedi: **4** «Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi iyirmi və ondan yuxarı yaşda olanları siyahıya alın!» Misir torpağından çıxan İsrail övladları bunlardır: **5** İsrailin ilk oğlu Ruven, Ruvenlilər bunlardır: Xanok soyundan Xanok nəsli; Pallu soyundan Pallu nəsli; **6** Xesron soyundan Xesron nəsli; Karmi soyundan Karmi nəsli. **7** Ruvenlilərin nəsilləri bunlardır, sayları 43 730 nəfər idi. **8** Palunun oğlu Eliav, **9** Eliavın oğulları Nemuel, Datan və Aviram idi. Bunlar o Datanla Aviramdır ki, icma tərəfindən seçildi və Rəbbə üsyan edən Qorahın tərəfdarlarına qoşulub Musa ilə Haruna zidd getdilər. **10** Qorahla 250 yoldaşını od yandırıb yox edəndə yer yarıqları onları uddu. Qorahla birlikdə ölənlər başqalarına da bir ibrət oldu. **11** Qorahın nəsli isə ölmədi. **12** Nəsillərinə görə Şimeonlular bunlardır: Nemuel soyundan Nemuel nəsli; Yamin soyundan Yamin nəsli; Yakin soyundan Yakin nəsli; **13** Zerah soyundan Zerah nəsli; Şaul soyundan Şaul nəsli; **14** Şimeon nəsilləri bunlardır, sayları 22 200 nəfərdir. **15** Nəsillərinə görə Qadlılar bunlardır: Sefon soyundan Sefon nəsli; Haqqi soyundan Haqqi nəsli; Şuni soyundan Şuni nəsli; **16** Ozni soyundan Ozni nəsli; Eri soyundan Eri nəsli; **17** Arod soyundan Arod nəsli; Areli soyundan Areli nəsli. **18** Qad nəsilləri bunlardır, sayları 40 500 nəfərdir. **19** Yəhudanın iki oğlu var idi: Er və Onan. Onlar Kənan torpağında öldülər. **20** Nəsillərinə görə Yəhudalılar bunlardır: Şela soyundan Şela nəsli; Peres soyundan Peres nəsli; Zerah soyundan Zerah nəsli. **21** Peres övladları bunlardır: Xesron soyundan Xesron nəsli; Xamul soyundan Xamul nəsli. **22** Yəhuda nəsilləri bunlardır, sayları 76 500 nəfərdir. **23** Nəsillərinə görə İssakar övladları bunlardır: Tola soyundan Tola nəsli; Puva soyundan Puva nəsli; **24** Yaşuv soyundan Yaşuv nəsli; Şimron soyundan Şimron nəsli. **25** İssakar nəsilləri bunlardır, sayları 64 300 nəfərdir. **26** Nəsillərinə görə Zevulunlular bunlardır: Sered soyundan Sered nəsli; Elon soyundan Elon nəsli; Yaxleel soyundan Yaxleel nəsli. **27** Zevulun nəsilləri bunlardır, sayları 60 500 nəfərdir. **28** Nəsillərinə görə Yusifin oğulları: Menaşşe və Efrayim. **29** Menaşşe övladları bunlardır: Makir soyundan Makir nəsli, Makir Gileadın atası idi; Gilead soyundan Gilead nəsli; **30** Gilead övladları bunlardır: İezer soyundan İezer nəsli; Xeleq soyundan Xeleq nəsli; **31** Asriel soyundan Asriel nəsli; Şekem soyundan Şekem nəsli; **32** Şemida soyundan Şemida nəsli; Xefer soyundan Xefer nəsli. **33** Xefer oğlu Selofxadın oğlu olmadı, amma Maxla, Noa, Xoqla, Milka və Tirsa adında qızları var idi. **34** Menaşşe nəsilləri bunlardır, sayları 52 700 nəfərdir. **35** Nəsillərinə görə Efrayim övladları bunlardır: Şutelah soyundan Şutelah nəsli; Beker soyundan Beker nəsli; Taxan soyundan Taxan nəsli; **36** Şutelah övladları bunlardır: Eran soyundan Eran nəsli. **37** Efrayim övladlarının nəsilləri bunlardır, sayları 32 500 nəfərdir. Nəsillərinə görə Yusif övladları bunlardır. **38** Nəsillərinə görə Binyaminlilər bunlardır: Bela soyundan Bela nəsli; Aşbel soyundan Aşbel nəsli; Axiram soyundan Axiram nəsli; **39** Şufam soyundan Şufam nəsli; Xufam soyundan Xufam nəsli. **40** Belanın oğulları Ardla Naaman nəslindən törənənlər bunlardır: Ard soyundan Ard nəsli; Naaman soyundan Naaman nəsli. **41** Nəsillərinə görə Binyamin övladları bunlardır, sayları 45 600 nəfərdir. **42** Nəsillərinə görə Dan övladları bunlardır: Şuxam soyundan Şuxam nəsli. Bunlar Dan nəslindən törənən nəsillərdir. **43** Hamısı Şuxam nəslindəndir, sayları 64 400 nəfərdir. **44** Nəsillərinə görə Aşerlilər bunlardır: İmna soyundan İmna nəsli; İşvi soyundan İşvi nəsli; Beria soyundan Beria nəsli. **45** Beria övladları bunlardır: Xever soyundan Xever nəsli; Malkiel soyundan Malkiel nəsli. **46** Aşerin Serah adında bir qızı var idi. **47** Aşer övladları bunlardır, sayı 53 400 nəfərdir. **48** Nəsillərinə görə Naftali övladları bunlardır: Yaxseel soyundan Yaxseel nəsli; Quni soyundan Quni nəsli; **49** Yeser soyundan Yeser nəsli; Şillem soyundan Şillem nəsli. **50** Naftali nəsilləri bunlardır, sayları 45 400 nəfərdir. **51** Sayılan İsrail övladlarının cəmi 601 730 kişi idi. **52** Rəbb Musaya belə dedi: **53** «Adamların sayına görə ölkə bunlara irs olaraq bölünsün. **54** Sayı çox olana böyük, sayı az olana az pay verəcəksən. Siyahıya yazılanların sayına görə hər birinə düşən pay verilsin. **55** Ancaq torpaq püşklə bölünsün. Hər kəsin payı atalarının aid olduğu qəbilələrin adına görə olacaq. **56** Kiçik ya böyük – hər qəbilənin payı püşklə bölünsün». **57** Nəsillərinə görə sayılan Levililər bunlardır: Gerşon soyundan Gerşon nəsli;

Qohat soyundan Qohat nəsli; Merari soyundan Merari nəsli. **58** Bunlar da Levi nəsilləridir: Livni nəsli, Xevron nəsli, Maxli nəsli, Muşi nəsli, Qorah nəsli. Qohat Amramın atası idi. **59** Amramın arvadının adı Yokeved idi. O, Misirdə Levi nəslindən doğulmuşdu. Amramdan Harun, Musa və bacıları Məryəm doğuldu. **60** Harunun Nadav, Avihu, Eleazar, İtamar adlı uşaqları oldu. **61** Nadavla Avihu Rəbbin önündə haram od təqdim edərkən öldülər. **62** Levililərdən sayılan bir aylıq və ondan yuxarı yaşda bütün kişi cinsindən olanlar 23 000 nəfər idi. Bunlar o biri İsrail övladları ilə birlikdə siyahıya alınmışdı. Çünki İsrail övladları arasında onlara miras verilməmişdi. **63** İsrail övladlarının siyahısı İordan çayının yanında, Yerixo qarşısındakı Moav düzənliyində Musa və kahin Eleazar tərəfindən tutuldu. **64** Amma Musa ilə kahin Harunun Sina səhrasında saydığı İsrail övladlarından heç kim bu siyahıda olmadı. **65** Ona görə ki Rəbb o vaxt siyahıya alınan İsrail övladlarının səhrada öləcəyini qətiyyətlə söyləmişdi. Onlardan Yefunne oğlu Kalevlə Nun oğlu Yeşuadan başqa kimsə sağ qalmamışdı.

27 Menaşşe oğlu Makir oğlu Gilead oğlu Xefer oğlu Selofxadın qızları Yusif oğlu Menaşşenin nəsillərinə mənsub idi. Qızların adları belədir: Maxla, Noa, Xoqla, Milka və Tirsa. **2** Onlar Musanın, kahin Eleazarın və rəhbərlərlə bütün icmanın önündə, Hüzur çadırının girişində durub dedilər: **3** «Atamız səhrada öldü, lakin Qorahın tərəfini tutub Rəbbə qarşı üsyan edənlərin arasında deyildi. O öz günahına görə öldü və oğulları olmadı. **4** Oğlu olmadığına görə onun adı öz nəsli arasından nə üçün silinməlidir? Atamızın qardaşları arasında bizə bir mülk verin». **5** Musa onların işini Rəbbin önünə qoydu. **6** Rəbb Musaya dedi: **7** «Selofxadın qızları doğru deyirlər: mütləq onlara atalarının qardaşları arasında mülk ver və atalarının mirasını onlara keçir. **8** İsrail övladlarına de ki, əgər bir adam ölərsə və onun oğlu yoxdursa, o zaman mirası onun qızına keçir. **9** Əgər onun qızı yoxdursa, onda mirasını onun qardaşlarına ver. **10** Əgər qardaşları yoxdursa, onda mirasını atasının qardaşlarına ver. **11** Əgər atasının qardaşları yoxdursa, o zaman mirasını nəslindən ona ən yaxın olan qohumuna ver ki, mülk onun olsun. Bu, Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi İsrail övladlarına qanun və hökm olsun». **12** Rəbb Musaya dedi: «Bu Avarim dağına çıx və İsrail oğullarına verdiyim ölkəni gör. **13** Onu gördükdən sonra qardaşın Harun nə cür xalqına qovuşdusa, sən də elə ölüb, xalqına qovuşacaqsan. **14** Çünki Zin səhrasında əmrimə qarşı çıxdınız. İcma Mənə üsyan edəndə sulara görə onların gözləri önündə Mənim müqəddəsliyimi etiraf etmədiniz». Bunlar Zin səhrasındakı Qadeşdə olan Meriva sularıdır. **15** Musa Rəbbə dedi: **16** «Rəbb – bütün bəşər ruhlarının Allahı, icma üzərinə bir adam nəsib etsin, **17** o da onların önündə girib-çıxsın, onların önündə döyüşə gedib-gəlsin. Qoy Rəbbin icması çobansız sürü kimi olmasın». **18** Rəbb Musaya dedi: «İçində Ruh olan bir adamı – Nun oğlu Yeşuanı yanına gətirərək əlini onun üzərinə qoyacaqsan. **19** Onu kahin Eleazar və bütün icma qarşısında dayandırıb onların gözləri önündə ona vəzifə tapşır. **20** Ona öz səlahiyyətindən ver ki, bütün İsrail icması ona itaət etsin. **21** O, hökm almaq üçün kahin Eleazarın qarşısında duracaq. Eleazar isə Urim vasitəsilə Rəbdən soruşmalıdır. Yeşua ilə bütün İsraillilər icması Eleazarın əmri ilə döyüşə gedib-gəlsinlər». **22** Musa Rəbbin ona əmr etdiyi kimi etdi: Yeşuanı götürüb kahin Eleazarın və bütün icmasının önündə dayandırdı. **23** Rəbbin Musa vasitəsilə əmr etdiyi kimi əllərini onun üzərinə qoyaraq ona vəzifə tapşırdı.

28 Rəbb Musaya dedi: **2** «İsrail övladlarına əmr edib de: "Diqqət edin ki, Mənə təqdim olunan payı – yandırma təqdimini, Mənim xoşuma gələn ətri öz vaxtında verəsiniz". **3** Onlara de: "Rəbbə verəcəyiniz yandırma təqdimi budur: daimi yandırma qurbanı olaraq hər gün iki birillik qüsursuz erkək toğlu. **4** Toğlulardan birini səhər, o birini isə axşamçağı təqdim edin. **5** Toğlu ilə birlikdə taxıl təqdimi olaraq dörddə bir hin çəkilmiş zeytun yağı ilə yoğrulmuş efanın onda biri narın un təqdim edin. **6** Bu, daimi yandırma qurbanı, Sina dağında buyurulan, Rəbbin xoşuna gələn ətir – Onun üçün yandırma təqdimidir. **7** Hər toğlu ilə birlikdə içmə təqdimi olaraq dörddə bir hin kefləndirici içkini Rəbbin adına müqəddəs yerdə tökün. **8** O biri toğlunu axşamçağı təqdim edin. Səhərki kimi taxıl təqdimi və içmə təqdimi ilə birlikdə onu təqdim edin. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimidir. **9** Şənbə günündə iki birillik qüsursuz erkək toğlu və taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda iki efa narın un və onun içmə təqdimini təqdim edin. **10** Daimi yandırma qurbanı və onun içmə təqdimindən başqa hər Şənbənin yandırma qurbanı olan təqdim budur. **11** Hər ayın başında Rəbbə yandırma qurbanı olaraq qüsursuz iki buğa və bir qoç, birillik yeddi erkək toğlu təqdim edin. **12** Hər buğa üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda üç efa narın un və tək qoç üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş

onda iki efa narın un, **13** hər toğlu üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda bir efa narın un təqdim edin. Bu, yandırma qurbanı Rəbbin xoşuna gələn ətir – Onun üçün yandırma təqdimidir. **14** Onların içmə təqdimləri bir buğa üçün yarım hin, qoç üçün üçdə bir hin və bir toğlu üçün dörddə bir hin şərab olacaq. İl boyu hər yeni ayda veriləcək yandırma qurbanı budur. **15** Daimi yandırma qurbanı və onun içmə təqdimlərindən başqa Rəbbə günah təqdimi olaraq bir təkə də təqdim edin. **16** Birinci ayın on dördüncü günü Rəbbin Pasxa bayramıdır. **17** Bu ayın on beşinci günü bayram olsun, yeddi gün mayasız çörək yeyilsin. **18** Birinci gün müqəddəs toplantı keçirin, gündəlik işlərinizi görməyin. **19** Rəbbə yandırma qurbanı, yandırma təqdimi olaraq iki buğa, bir qoç və birillik yeddi erkək toğlu təqdim edin; hamısı qüsursuz olsun. **20** Hər buğa üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda üç efa, qoç üçün onda iki, **21** yeddi toğludan hər toğlu üçün onda bir efa narın un təqdim edin. **22** Özünüzü kəffarə etmək üçün günah qurbanı olaraq bir təkə təqdim edin. **23** Hər səhər təqdim edəcəyiniz daimi yandırma qurbanına əlavə olaraq bunları da təqdim edin. **24** Beləliklə, yeddi gün ərzində hər gün Rəbbin payını, Onun xoşuna gələn ətri – yandırma təqdimini verin. Bunu daimi yandırma qurbanı ilə içmə təqdiminə əlavə olaraq verin. **25** Yeddinci gün müqəddəs toplantı keçirin, gündəlik işlərinizi görməyin. **26** Nübarın təqdim edilməsi günü Həftələr bayramında Rəbbə təzə taxıl təqdimi gətirəndə müqəddəs toplantı keçirin, gündəlik işlərinizi görməyin. **27** Yandırma qurbanını Rəbbin xoşuna gələn ətir kimi iki buğa, bir qoç və birillik yeddi erkək toğlu olmaqla təqdim edin. **28** Hər buğa üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda üç efa, tək qoç üçün onda iki efa, **29** yeddi toğludan hər toğlu üçün isə onda bir efa narın un təqdim edin. **30** Özünüzü kəffarə etmək üçün bir təkə də təqdim edin. **31** Daimi yandırma qurbanı taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. Qurban etdiyiniz heyvanlar qüsursuz olmalıdır.

29 Yeddinci ayda, ayın birində müqəddəs toplantı keçirin, heç bir gündəlik işlərinizi görməyin. O gün sizin üçün şeypur çalma günü olacaq. **2** Yandırma qurbanını Rəbbin xoşuna gələn ətir kimi qüsursuz bir buğa, bir qoç və birillik yeddi erkək toğlu olmaqla verin. **3** Buğa üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda üç efa, qoç üçün onda iki efa, **4** yeddi toğludan hər toğlu üçün onda bir efa narın un təqdim edin. **5** Özünüzü kəffarə etmək üçün günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. **6** Aylıq və gündəlik yandırma qurbanları ilə lazımi taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. Bu, Rəbbin xoşuna gələn ətir – Onun üçün yandırma təqdimidir. **7** Həmin yeddinci ayın onunda müqəddəs toplantı keçirin; özünüzü hər şeydən məhrum edin və heç bir iş görməyin. **8** Rəbbə xoş ətir kimi yandırma qurbanı olaraq bir buğa, bir qoç, birillik yeddi erkək toğlu təqdim edin. Onlar qüsursuz olmalıdır. **9** Buğa üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda üç efa, qoç üçün onda iki efa, **10** yeddi toğludan hər toğlu üçün onda bir efa narın un təqdim edin. **11** Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Kəffarələr üçün günah qurbanına, daimi yandırma qurbanına, onun taxıl təqdiminə və onların içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. **12** Yeddinci ayın on beşinci günündə müqəddəs toplantı keçirin; heç bir gündəlik işlərinizi görməyin. Rəbbin şərəfinə yeddi gün bayram keçirin. **13** Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimi olaraq qüsursuz on üç buğa, iki qoç və birillik on dörd erkək toğlu verin. Onlar qüsursuz olmalıdır. **14** Hər buğa üçün taxıl təqdimi olaraq zeytun yağı ilə yoğrulmuş onda üç efa, hər qoç üçün onda iki efa, **15** on dörd toğludan hər toğlu üçün onda bir efa narın un təqdim edin. **16** Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. **17** İkinci gün qüsursuz on iki buğa, iki qoç, birillik on dörd erkək toğlu təqdim edin. **18** Buğa, qoç və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl və içmə təqdimlərini gətirin. **19** Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. **20** Üçüncü gün qüsursuz on bir buğa, iki qoç, birillik on dörd erkək toğlu təqdim edin. **21** Buğa, qoç və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl və içmə təqdimlərini gətirin. **22** Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. **23** Dördüncü gün qüsursuz on buğa, iki qoç, birillik on dörd erkək toğlu təqdim edin. **24** Buğa, qoç və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl və içmə təqdimlərini gətirin. **25** Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. **26** Beşinci gün qüsursuz doqquz buğa, iki qoç, birillik on dörd erkək toğlu təqdim edin. **27** Buğa, qoç və toğluların sayına görə lazımi taxıl

və içmə təqdimlərini gətirin. 28 Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. 29 Altıncı gün qüsursuz səkkiz buğa, iki qoç, birillik on dörd erkək toğlu təqdim edin. 30 Buğa, qoç və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl və içmə təqdimlərini gətirin. 31 Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. 32 Yeddinci gün qüsursuz yeddi buğa, iki qoç, birillik on dörd erkək toğlu təqdim edin. 33 Buğa, qoç və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl və içmə təqdimlərini gətirin. 34 Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. 35 Səkkizinci gün özünüz üçün təntənəli toplantı keçirin, heç bir gündəlik işlərinizi görməyin. 36 Yandırma qurbanı, Rəbbin xoşuna gələn ətir – yandırma təqdimi olaraq qüsursuz bir buğa, bir qoç və birillik yeddi erkək toğlu təqdim edin. 37 Buğa, qoç və toğluların sayına görə onların lazımi taxıl və içmə təqdimlərini gətirin. 38 Günah qurbanı olaraq bir təkə də təqdim edin. Daimi yandırma qurbanı ilə taxıl və içmə təqdimlərinə əlavə olaraq bunları gətirin. 39 Əhdə görə və könüllü təqdimlərinizdən əlavə təyin olunan bayramlarınızda Rəbbə bu yandırma qurbanlarınızı, taxıl təqdimlərinizi, içmə təqdimlərinizi və ünsiyyət qurbanlarınızı təqdim edin”». 40 Musa Rəbbin ona əmr etdiyi hər şeyi İsrail övladlarına bildirdi.

30 Musa İsrail övladlarının qəbilə başçılarına dedi: «Rəbb belə əmr etmişdir: 2 bir kişi Rəbbə əhd edərək yaxud and içərək öhdəsinə nə isə götürərsə, verdiyi sözü pozmasın, ağzından çıxan hər şeyi yerinə yetirsin. 3 Əgər atasının evində yaşayan gənc qız Rəbbə əhd edib öhdəsinə nə isə götürərsə, 4 lakin atası onun əhdini və öhdəsinə götürdüyü şeyi eşidəndə ona qarşı çıxmazsa, qızın etdiyi əhdlər və öhdəsinə götürdüyü şeylərin hamısı qüvvədə qalar. 5 Amma atası bunları eşidən gün mane olarsa, qızın etdiyi əhdlər və öhdəsinə götürdüyü şeylər qüvvədən düşər. Rəbb onu bağışlayar, çünki atası mane olmuşdur. 6 Əgər qız əhd yaxud düşünmədən öhdəsinə bir şey götürdükdən sonra ərə gedərsə, 7 bunu eşidən əri həmin gün ona qarşı çıxmazsa, onun etdiyi əhdlər və düşünmədən öhdəsinə götürdüyü şeylər qüvvədə qalar. 8 Amma əri bunu eşidən gün mane olarsa, gəlinin etdiyi əhdlər və öhdəsinə götürdüyü şeylər qüvvədən düşər. Rəbb onu bağışlayar. 9 Dul yaxud boşanan qadının əhdi və öhdəsinə götürdüyü hər şey qüvvədə qalar. 10 Əgər ərli bir qadın əhd edər yaxud öhdəsinə nə isə götürərsə, 11 əri bunu eşidəndə ona qarşı çıxmayıb mane olmazsa, qadının bütün əhdləri yaxud öhdəsinə götürdüyü şeylər qüvvədə qalar. 12 Amma əri bunları eşidən gün ona mane olarsa, qadının bütün əhdləri və öhdəsinə götürdüyü şeylər qüvvədən düşər. Əri mane olduğu üçün Rəbb qadını bağışlayar. 13 Əri qadının özünü məhrum etmək üçün etdiyi əhdləri yaxud and içərək öhdəsinə götürdüyü şeyləri təsdiq edə bilər ya da mane ola bilər. 14 Əgər əri bir gün içində bu barədə ona qarşı çıxmazsa, bütün əhdləri yaxud öhdəliklərini təsdiqləmiş olur. Onları eşidən gün qadına qarşı çıxmamaqla təsdiqləmiş sayılar. 15 Əgər onları eşitdikdən bir müddət sonra mane olursa, qadının cəzasını əri çəkər». 16 Kişi ilə arvadı, atası ilə onun evində yaşayan gənc qızı arasında münasibət barədə Rəbbin Musaya əmr etdiyi qaydalar bunlardır.

31 Rəbb Musaya belə dedi: 2 «İsrail övladlarının qisasını Midyanlılardan al. Sonra isə ölüb öz xalqına qovuşacaqsan». 3 Buna görə Musa xalqa belə dedi: «Aranızdan bəzi adamları silahlandırın ki, Midyanlılarla döyüşə çıxıb Rəbbin qisasını onlardan alsınlar. 4 İsrail qəbilələrinin hər birindən döyüşə min nəfər göndərin». 5 Beləliklə, İsrailin tayfalarından, hər qəbilədən min nəfər olmaqla döyüşə hazır on iki min nəfər seçildi. 6 Musa hər qəbilədən min nəfəri kahin Eleazarın oğlu Pinxasla birlikdə döyüşə göndərdi. Pinxas özü ilə müqəddəs yerə aid bəzi əşyaları və işarə vermək üçün kərənayları götürdü. 7 Onlar Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi Midyanlılarla döyüşüb bütün kişiləri qırdılar. 8 Qırılanlar arasında Midyanın beş padşahı vardı: Evi, Reqem, Sur, Xur və Reva. Beor oğlu Bilamı da qılıncla öldürdülər. 9 Sonra İsrailli̇lər bütün Midyan qadınları ilə uşaqlarını əsir götürüb onların bütün naxır və sürülərini, bütün əşyalarını talan etdilər. 10 Midyanlıların yaşadıqları bütün şəhərlərə, obalara od vurdular. 11 İnsanları, heyvanları, bütün qəniməti, talan mallarını götürdülər. 12 Əsirləri, qəniməti, talan mallarını İordan çayının şərqində, Yerixonun qarşısında, Moav düzənliyindəki düşərgədə olan Musa ilə kahin Eleazarın və İsrail övladlarının icmasının yanına gətirdilər. 13 Musa, kahin Eleazar və icma rəhbərləri onları qarşılamaq üçün düşərgənin kənarına çıxdılar. 14 Musa döyüşdən qayıdan sərkərdələrə – minbaşılara və yüzbaşılara qəzəblənib 15 «Bütün qadınları nə üçün sağ saxladınız?» dedi. 16 «Bunlar həmin qadınlardır ki, Bilamın verdiyi nəsihətə uyub Peor

hadisəsində İsrail övladlarının Rəbdən dönməsinə səbəb oldular. Ona görə Rəbbin icması arasında vəba törəndi. **17** İndi bütün oğlan uşaqlarını və kişi ilə yaxınlıq etmiş qadınları öldürün. **18** Yalnız kişi ilə yaxınlıq etməmiş cavan qızları özünüz üçün sağ saxlayın. **19** Aranızda kimisə öldürən yaxud meyitə toxunan hər kəs yeddi gün düşərgənin kənarında qalsın. Üçüncü və yeddinci gün özünüzü, həm də əsirlərinizi pak edin. **20** Hər paltarı, dəridən, keçi tükündən və ağacdan düzələn nə varsa, hamısını pak edin». **21** Bundan sonra kahin Eleazar döyüşdən qayıdan əsgərlərə dedi: «Rəbbin Musaya əmr etdiyi qanunun qaydası belədir. **22** Qızılı, gümüşü, tuncu, dəmiri, qalayı, qurğuşunu, **23** oda davamlı hər şeyi alovdan keçirin ki, pak sayılsın. Lakin paklama suyu ilə də paklansın. Oda davamsız şeyləri isə sudan keçirin. **24** Yeddinci gün geyimlərinizi yuyun, onda pak olacaqsınız, sonra düşərgəyə girin». **25** Rəbb Musaya dedi: **26** «Sən, kahin Eleazar və icmanın nəsil başçıları ələ keçirilən insanları, heyvanları, talan mallarını sayın. **27** Talan mallarını döyüşə çıxan igidlərlə icmanın qalan qismi arasında yarı bölün. **28** Döyüşə gedən igidlərə düşən insan, mal-qara, eşşək, qoyun-keçi payından vergi olaraq beş yüzdə birini Rəbbə ayırın. **29** Bu vergini igidlərə bölünən paydan götürüb Rəbbə ianə olaraq təqdim etmək üçün kahin Eleazara verin. **30** O biri İsrail övladlarına düşən paydan insan, mal-qara, eşşək, qoyun-keçi və başqa heyvanlardan əllidə birini götürüb Rəbbin məskəninə cavabdeh olan Levililərə verin». **31** Musa ilə kahin Eleazar Rəbbin Musaya əmr etdiyinə əməl etdilər. **32** Döyüşə gedən igidlərin götürdüyü talan malından bu qənimətlər qalmışdı: 675 000 qoyun-keçi, **33** 72 000 mal-qara, **34** 61 000 eşşək, **35** kişi ilə yaxınlıq etməmiş 32 000 qız. **36** Bunların yarısı döyüşə gedən igidlərə pay düşdü: 337 500 qoyun-keçi, **37** bunlardan Rəbbə vergi olaraq 675 qoyun-keçi verildi; **38** 36 000 mal-qara, bunlardan 72 mal-qara Rəbbə vergi olaraq ayrıldı; **39** 30 500 eşşək, bunlardan 61 eşşək Rəbbə vergi olaraq ayrıldı; **40** 16 000 nəfər, bunlardan 32 nəfər Rəbbə vergi olaraq ayrıldı. **41** Musa Rəbbin ona əmr etdiyi kimi Rəbbə vergi olaraq ayrılanları kahin Eleazara verdi. **42** Musanın döyüşə gedən igidlərdən ayırdığından İsrail övladlarına düşən payın yarısı bunlardır: **43** İcmaya düşən yarı pay 337 500 qoyun-keçi, **44** 36 000 mal-qara, **45** 30 500 eşşək, **46** 16 000 insan. **47** Rəbbin ona əmr etdiyi kimi Musa İsrail övladlarının payından hər əlli nəfərdən və heyvandan birini seçib Rəbbin məskəninə cavabdeh olan Levililərə verdi. **48** Ordu bölmələrində hökm verən sərkərdələr – minbaşılar və yüzbaşılar Musanın yanına gedib dedilər: **49** «Biz qulların hökm etdiyimiz döyüşçülərin sayını öyrəndik. Onlardan heç kim əskik deyildir. **50** Ona görə də hər birimiz əldə etdiyimiz qızıl əşyaları – xalxalları, bilərzikləri, üzükləri, sırğaları, boyunbağıları təqdim olaraq Rəbbə gətirdik ki, Rəbbin önündə özümüz üçün kəffarə edək». **51** Musa ilə kahin Eleazar qızılı və hər cür bəzək əşyalarını onlardan aldı; **52** minbaşılardan və yüzbaşılardan Rəbbə ianə olaraq gətirdikləri qızıl cəmi 16 750 şekel ağırlığında idi. **53** Döyüşə gedən igidlərin hər biri özləri üçün talan edilmiş maldan götürmüşdü. **54** Musa ilə kahin Eleazar minbaşılardan və yüzbaşılardan qızılı alıb İsrail övladları üçün Rəbbin önündə bir xatirə olaraq Hüzur çadırına gətirdilər.

32 Ruvenlilərlə Qadlıların çoxlu heyvanları var idi. Onlar Yazer ilə Gilead torpaqlarını görəndə heyvan otarmaq üçün bu yerlərin münasib olduğunu başa düşdülər. **2** Qadlılarla Ruvenlilər gəlib Musaya, kahin Eleazara və icmanın rəhbərlərinə dedilər: **3** «Atarot, Divon, Yazer, Nimra, Xeşbon, Elale, Sevam, Nevo və Beon **4** Rəbbin İsrail icmasına təslim etdiyi bu ölkə heyvan otarmaq üçün münasib yerdir; qullarının da heyvanları var». **5** Sonra əlavə etdilər: «Əgər biz sənin gözündə lütf tapmışıqsa, qoy bu torpaq mülk olaraq biz qullarına verilsin. Bizi İordandan o taya keçirməyin». **6** Musa cavab verdi: «İsrailli qardaşlarınız döyüşməyə gedərkən siz buradamı qalmaq niyyətindəsiniz? **7** Nə üçün çayı keçib Rəbbin onlara verdiyi torpağa getmək üçün İsrail övladlarını ruhdan salırsınız? **8** Qadeş-Barneadan o torpağı gözdən keçirməyə göndərdiyim atalarınız da belə hərəkət etdilər. **9** Onlar Eşkol vadisinə çatıb torpağı gördülər, lakin İsrail övladlarını ruhdan saldılar ki, Rəbbin verdiyi torpağa girməsinlər. **10** O gün Rəbbin qəzəbi alovlandı və and içib dedi: **11** "Misirdən çıxan iyirmi və ondan yuxarı yaşda olan adamların heç biri İbrahimə, İshaqa və Yaquba and içib vəd etdiyim torpağı heç vaxt görməyəcək, çünki onlar Mənim yolumda sədaqətlə getmədilər. **12** Ancaq Qenizli Yefunne oğlu Kalev və Nun oğlu Yeşua bu torpağı görəcək, çünki onlar yolumda sədaqətlə getdilər". **13** Rəbbin qəzəbi İsrailə qarşı alovlandı və Rəbb gözündə pislik etmiş nəsil ölənə qədər onları qırx il səhrada gəzdirdi. **14** Budur, atalarınızın yerinə siz – günahlılar nəsli qalxaraq Rəbbin qızğın qəzəbini İsrailə qarşı daha da alovlandırırsınız. **15** Əgər

siz indi Rəbbin ardınca getməkdən dönsəniz, O bütün bu xalqı yenə də səhrada atacaq, siz də onların ölümünə səbəb olacaqsınız». **16** Ruvenlilərlə Qadlılar Musaya yaxınlaşıb dedilər: «Burada sürülərimiz üçün ağıllar, övladlarımız üçün şəhərlər tikəcəyik. **17** Biz isə silahlanıb İsrail övladlarının qabağında getməyə hazırıq. Onlar vəd olunmuş torpağa daxil olana qədər onları tərk etmərik. Uşaqlarımız isə qoy möhkəmlənmiş şəhərlərdə qalsınlar ki, bu torpağın sakinlərindən qorunsunlar. **18** İsrail övladlarından hər biri öz irsini alana qədər evlərimizə qayıtmayacağıq. **19** Biz onlarla birlikdə İordanın o biri tayındakı torpaqdan irs istəməyəcəyik, çünki bizim payımız İordanın şərq tərəfinə düşdü». **20** Musa onlara belə cavab verdi: «Əgər siz belə hərəkət edib silahlanaraq Rəbbin hüzurunda döyüşə getsəniz **21** və Rəbb düşmənlərini hüzurundan qovana qədər hamınız Onun hüzurunda İordanın o biri tayına silahlı olaraq keçsəniz, **22** bu torpaq Rəbbin önündə sizə tabe olarsa, onda qayıda bilərsiniz. Rəbbin və İsrailin qarşısında borclarınızı yerinə yetirmiş olarsınız. Onda bu torpaq Rəbbin təsdiqi ilə sizin mülkünüz olacaq. **23** Lakin əgər belə etməsəniz, budur, Rəbbə qarşı günah etmiş olursunuz və bilin ki, günahınıza görə cəza alacaqsınız. **24** Uşaqlarınız üçün şəhərlər, sürüləriniz üçün ağıllar düzəldin. Lakin vədinizi yerinə yetirin». **25** Qadlılarla Ruvenlilər Musaya dedilər: «Ağamız necə buyurursa, biz qulların elə də edərik. **26** Arvadlarımız, uşaqlarımız, qoyun-keçi və mal-qaramız, burada – Gilead şəhərlərində qalacaq. **27** Sənin qulların – hamımız silahlanaraq, ağamız buyurduğu kimi çayı keçib Rəbbin əmri ilə döyüşə çıxacağıq». **28** Musa onların haqqında kahin Eleazara, Nun oğlu Yeşuaya və İsrail övladlarının qəbilə başçılarına əmr etdi. **29** Musa onlara dedi: «Əgər Qadlılarla Ruvenlilər silahlanaraq Rəbbin əmri ilə sizinlə İordan çayının o biri tayına keçərlərsə, torpaq zəbt olunarsa, onda Gilead torpağını onlara mülk olaraq verin. **30** Lakin əgər onlar silahlanıb sizinlə çayın o biri tayına keçməsələr, onlar sizin aranızda – Kənan torpağında miras alacaqlar». **31** Qadlılar və Ruvenlilər belə cavab verdilər: «Rəbb sənin qullarına necə deyibsə, biz də elə edərik. **32** Biz Rəbbin hüzurunda silahlanıb çaydan Kənan torpağına keçəcəyik, lakin bizim miras aldığımız torpaq İordanın bu tayında olsun». **33** Musa Emorlular padşahı Sixonun ölkəsini, Başan padşahı Oqun ölkəsini bütün ətraf şəhərləri və torpaqları ilə birlikdə Ruvenlilərlə Qadlılara və Menaşşe qəbiləsinin yarısına verdi. **34** Qadlılar möhkəmlənmiş şəhərlər olaraq Divonu, Atrotu, Aroeri, **35** Atrot-Şofanı, Yazeri, Yoqbohanı, **36** Bet-Nimranı və Bet-Haranı bərpa etdilər və sürülər üçün ağıllar düzəltdilər. **37** Ruvenlilər isə Xeşbonu, Elaleni, Qiryatayimi, **38** Nevonu, Baal-Meonu – onların adları sonra dəyişdirildi – və Sivmanı bərpa etdilər. Yenidən tikdikləri şəhərlərə başqa adlar qoydular. **39** Menaşşe oğlu Makirin övladları Gileada girib oradakı Emorluları qovdular və oranı ələ keçirdilər. **40** Musa Gileadı Menaşşe oğlu Makirin nəslinə verdi. Onlar orada məskən saldılar. **41** Menaşşe nəslindən olan Yair gedib Emorluların kəndlərini alaraq adlarını Xavvot-Yair qoydu. **42** Novah isə gedib Qenatı və ətrafdakı qəsəbələri aldı. Oranı da öz adı ilə Novah adlandırdı.

33 Musa və Harunun başçılığı ilə ordular halında Misir torpağından çıxan İsrail övladlarının köçləri bunlardır. **2** Musa Rəbbin əmrinə görə onların köçlərini və dayanacaqlarını qeyd etdi. Onların köçləri və qaldıqları yerlər bunlardır: **3** İsrail övladları Pasxa bayramının səhəri, birinci ayın on beşində Misirlilərin gözü qarşısında vüqarla Ramsesdən yola düşdü. **4** O vaxt Misirlilər Rəbbin qırdığı bütün ilk oğlanları basdırırdılar. Rəbb onların allahlarını da Öz hökmünə məruz qoymuşdu. **5** İsrail övladları Ramsesdən yola çıxıb Sukkotda düşərgə saldılar. **6** Sukkotu tərk edib səhra kənarındakı Etamda düşərgə saldılar. **7** Etamı tərk edib Baal-Sefonun şərqində Pi-Haxirota qayıtdılar və Miqdol yaxınlığında düşərgə saldılar. **8** Pi-Haxirotu tərk edib dənizin ortasından keçərək səhraya çıxdılar. Etam səhrasında üç gün gəzib dolanandan sonra Marada düşərgə saldılar. **9** Maranı tərk edib on iki su çeşməsi və yetmiş xurma ağacı olan Elimə gedərək orada düşərgə saldılar. **10** Elimi tərk edib Qırmızı dəniz kənarında düşərgə saldılar. **11** Qırmızı dənizin kənarından ayrılıb Sin səhrasında düşərgə saldılar. **12** Sin səhrasını tərk edib Dofqada düşərgə saldılar. **13** Dofqanı tərk edib Aluşda düşərgə saldılar. **14** Aluşu tərk edib Refidimdə düşərgə saldılar. Orada xalq üçün içməyə su yox idi. **15** Refidimi tərk edib Sina səhrasında düşərgə saldılar. **16** Sina səhrasını tərk edib Qivrot-Hattaavada düşərgə saldılar. **17** Qivrot-Hattaavanı tərk edib Xaserotda düşərgə saldılar. **18** Xaserotu tərk edib Ritmada düşərgə saldılar. **19** Ritmanı tərk edib Rimmon-Peresdə düşərgə saldılar. **20** Rimmon-Peresi tərk edib Livnada düşərgə saldılar. **21** Livnanı tərk edib Rissada düşərgə saldılar. **22** Rissanı tərk edib Qehelatda düşərgə saldılar. **23** Qehelatı tərk edib Şefer dağında düşərgə saldılar. **24** Şefer dağını

tərk edib Xaradada düşərgə saldılar. 25 Xaradadan ayrılıb Maqhelotda düşərgə saldılar. 26 Maqhelotu tərk edib Taxatda düşərgə saldılar. 27 Taxatdan ayrılıb Terahda düşərgə saldılar. 28 Terahı tərk edib Mitqada düşərgə saldılar. 29 Mitqanı tərk edib Xaşmonada düşərgə saldılar. 30 Xaşmonadan ayrılıb Moserotda düşərgə saldılar. 31 Moserotu tərk edib Bene-Yaaqanda düşərgə saldılar. 32 Bene-Yaaqandan ayrılıb Xor-Haqqidqadda düşərgə saldılar. 33 Xor-Haqqidqadı tərk edib Yotvatada düşərgə saldılar. 34 Yotvatanı tərk edib Avronada düşərgə saldılar. 35 Avronanı tərk edib Esyon-Geverdə düşərgə saldılar. 36 Esyon-Geveri tərk edib Zin səhrasında, yəni Qadeşdə düşərgə saldılar. 37 Qadeşdən ayrılıb Edom torpağının sərhədindəki Hor dağında düşərgə saldılar. 38 Kahin Harun Rəbbin əmrinə görə Hor dağına çıxdı. İsraillilərin Misirdən çıxmasının qırxıncı ilində, beşinci ayın birinci günündə orada öldü. 39 Harun Hor dağında öləndə yüz iyirmi üç yaşında idi. 40 Kənan ölkəsinin Negev bölgəsində yaşayan Kənanlı Arad padşahı eşitdi ki, İsrail övladları gəlib. 41 İsrail övladları Hor dağından ayrılıb Salmonada düşərgə saldılar. 42 Salmonanı tərk edib Punonda düşərgə saldılar. 43 Punonu tərk edib Ovotda düşərgə saldılar. 44 Ovotu tərk edib Moav sərhədindəki İye-Avarimdə düşərgə saldılar. 45 İye-Avarimi tərk edib Divon-Qadda düşərgə saldılar. 46 Divon-Qaddan ayrılıb Almon-Divlataymada düşərgə saldılar. 47 Almon-Divlataymanı tərk edib Nevo yaxınlığında olan Avarim dağlıq bölgəsində düşərgə saldılar. 48 Avarim dağlıq bölgəsindən ayrılıb İordan çayı yanında, Yerixo qarşısında olan Moav düzənliyində düşərgə saldılar. 49 İordan çayı boyunca Bet-Yeşimotdan Avel-Şittimə qədər Moav düzənliyində düşərgə saldılar. 50 Orada, İordan çayı yanında, Yerixo qarşısındakı Moav düzənliyində Rəbb Musaya belə dedi: 51 «İsrail övladlarına de: "İordan çayından Kənan ölkəsinə keçəndə 52 ölkədə yaşayan bütün əhalini qovun. Oyma daşlarının, tökmə bütlərinin hamısını yox edin. Onların bütün səcdəgah yerlərini dağıdın. 53 Ölkəni ələ keçirib orada məskunlaşacaqsınız, çünki mülk almaq üçün oranı sizə verdim. 54 Püşklə ölkəni nəsilləriniz arasında bölün. Böyük nəslə böyük torpaq payı, kiçik nəslə kiçik torpaq payı verin. Kimin püşkünə nə çıxsa, qoy ora onun olsun. Paylarınızı atalarınızın qəbilələrinə görə irs alın. 55 Amma yerli əhalini qovmasanız, qalanlar böyrünüzü kol kimi dolayıb tikan kimi gözünüzə girəcək. Yaşadığınız ölkədə sizə əziyyət verəcək. 56 Mən də onlara nə etməyi düşünsəm, onu sizə edəcəyəm"».

34 Rəbb Musaya dedi: 2 «İsrail övladlarına əmr et və onlara de: "Kənan ölkəsinə girdiyiniz zaman irs olaraq sizə düşən torpağın – Kənan torpağının sərhədləri belə olacaq: 3 Cənub tərəfiniz Zin səhrasından Edom sərhədi boyunca uzanacaq. Cənub sərhədiniz şərqdə Duz dənizinin ucundan başlayacaq. 4 Sərhədiniz Aqrabbim keçidinin cənubundan dolaşaraq Zin səhrasına keçəcək və oradan Qadeş-Barneanın cənubuna qədər uzanacaq. Oradan Xasar-Addara uzanıb Asmona keçəcək. 5 Sərhəd Asmondan Misir vadisinə qədər dolaşacaq və onun ucu dənizin yanında olacaq. 6 Qərb sərhədiniz Böyük dənizi və onun kənarı olacaq, qərb sərhədiniz belə olacaq. 7 Şimal sərhədiniz bu olacaq: Böyük dənizdən Hor dağına qədər nişan qoyacaqsınız. 8 Hor dağından da Xamat keçidinə qədər nişan qoyacaqsınız. Sərhədin ucu Sedadda olacaq. 9 Sərhəd Zifrona uzanacaq və onun ucu Xasar-Enanda olacaq. Bu, şimal sərhədiniz olacaq. 10 Şərq sərhədinizə Xasar-Enandan Şefama qədər nişan qoyacaqsınız. 11 Sərhəd Şefamdan Ayinin şərq tərəfində olan Rivlaya enəcək və oradan Kinneret gölünün şərq kənarındakı yamaclara çatacaq. 12 Sonra sərhəd İordan çayı boyunca enəcək və onun ucu Duz dənizinin yanında olacaq. Hər tərəfdən ölkənizin sərhədləri bunlar olacaq"».

13 Musa İsrail övladlarına əmr edib dedi: «Bu o torpaqdır ki, siz onu püşk vasitəsilə bölməlisiniz. Rəbbin əmri ilə onu doqquz yarım qəbilə arasında bölməlisiniz. 14 Çünki Ruven qəbiləsinin nəsilləri, Qad qəbiləsinin nəsilləri və Menaşşe qəbiləsinin o biri yarısı öz irsini aldılar. 15 Bu iki yarım qəbilə Yerixonun qarşısında İordan çayının şərq tərəfində irsini aldı». 16 Rəbb Musaya dedi: 17 «Torpaqları sizə irs olaraq bölәcək adamların adları belədir: kahin Eleazar və Nun oğlu Yeşua. 18 Torpaqları bölmək üçün hər qəbilədən bir nəfər rəhbər götürün. 19 Bu adamlar bunlardır: Yəhuda qəbiləsi üçün Yefunne oğlu Kalev; 20 Şimeon qəbiləsi üçün Ammihud oğlu Şamuel; 21 Binyamin qəbiləsi üçün Kislon oğlu Elidad; 22 Dan qəbiləsi üçün rəhbər olan Yoqli oğlu Buqqi; 23 Yusif oğullarından Menaşşe qəbiləsi üçün rəhbər olan Efod oğlu Xanniel; 24 Efrayim qəbiləsi üçün rəhbər olan Şiftan oğlu Qemuel; 25 Zevulun qəbiləsi üçün rəhbər olan Parnak oğlu Elisafan; 26 İssakar qəbiləsi üçün rəhbər olan Azzan oğlu Paltiel; 27 Aşer qəbiləsi üçün rəhbər olan Şelomi oğlu Axihud; 28 Naftali qəbiləsi üçün rəhbər olan Ammihud oğlu Pedahel». 29 Kənan torpağında İsrail övladlarına irs torpaqları bölmək üçün Rəbbin əmr etdiyi adamlar bunlardır.

35 İordan çayının yanında, Yerixo qarşısında
olan Moav düzənliyində Rəbb Musaya dedi:
2 «İsrail övladlarına əmr et ki, mülk etdikləri
torpaqda yaşamaq üçün Levililərə şəhərlər
versinlər. Sən şəhərlərin ətrafında Levililərə
otlaqlar da ver. **3** Beləliklə, Levililərin yaşamaq
üçün şəhərləri və onların mal-qaraları, sürüləri və
digər heyvanları üçün otlaqları olsun. **4** Levililərə
verəcəyiniz şəhərlərin ətrafındakı otlaqlar şəhər
divarından min qulac uzanacaq. **5** Şəhər ortada
olaraq şəhərin bayırından şərq tərəfini iki min
qulac, cənub tərəfini iki min qulac, qərb tərəfini
iki min qulac və şimal tərəfini iki min qulac
ölçün. Bu onlar üçün şəhər otlaqları olsun. **6**
Levililərə verəcəyiniz şəhərlərdən altı sığınacaq
şəhər olsun ki, kimisə öldürən oraya qaça bilsin.
Bunlardan başqa qırx iki şəhər də verin. **7**
Levililərə verəcəyiniz şəhərlərin cəmi qırx səkkiz
şəhər olsun. Onları otlaqları ilə birgə verin.
8 Levililərə verəcəyiniz şəhərlər hər qəbiləyə
düşən payın nisbətində alınsın, çox şəhəri olan
qəbilədən çox şəhər, az şəhəri olan qəbilədən
az şəhər alın». **9** Sonra Rəbb Musaya dedi:
10 «İsrail övladlarına de: "Siz İordan çayını
keçib Kənan torpağına girəndə **11** sığınacaq
şəhərlər olaraq bəzi şəhərlər seçin ki, bilmədən
adam öldürən oraya qaçsın. **12** Qisas alandan
sığınacaq şəhərləriniz bunlar olsun ki, adam
öldürən şəxs icmanın önündə hökm alana qədər
öldürülməsin. **13** Verəcəyiniz bu altı şəhər sizin
üçün sığınacaq şəhərlər olsun. **14** İordan çayının
o biri tayında üç şəhər və Kənan torpağında
üç şəhər verin. Bunlar sığınacaq şəhərlər olsun.
15 Bu altı şəhər İsrail övladlarına, aralarında
yaşayan yadellilərə və qəriblərə sığınacaq şəhərləri
olacaq. Belə ki bilmədən birini öldürən hər
kəs oraya qaça bilsin. **16** Əgər biri dəmir bir
alətlə başqa birini vurub öldürmüşsə, o adam
qatildir. Qatil öldürülməlidir. **17** Əgər kimsə əlində
insanın ölə biləcəyi bir daşla kimisə vurmuşsa
və o adam ölmüşsə, onda o adam qatildir. Qatil
öldürülməlidir. **18** Yaxud əlində adam öldürə
bilən ağac bir alətlə birini vurub öldürmüşsə, o
adam qatildir. Qatil öldürülməlidir. **19** Tökülən
qanın qisasını alan özü qatili öldürsün, onunla
rastlaşdığı zaman öldürsün. **20** Əgər onu kinlə
itələyib yaxud pusquda duraraq ona tərəf bir şey
atıb öldürmüşsə **21** ya da ədavətə görə onu əli ilə
vurub öldürmüşsə, vuran mütləq öldürülməlidir.
O qatildir, tökülən qanın qisasını alan adam
qatilə rast gəldiyi zaman onu öldürsün. **22** Ancaq
ədavəti olmayaraq birini qəflətən itələmişsə yaxud
pusquda durmadan ona bir şey atmışsa **23** və
yaxud da onu görmədən üstünə adam öldürə
bilən bir daş düşürüb öldürmüşsə, onda ölən
şəxsi-qərəzlik olmadığından və ona ziyan vurmaq
istəmədiyindən **24** adam öldürənlə tökülən qanın
qisasını alan arasında bu hökmlərə görə icma
hökm çıxaracaq. **25** İcma tökülən qanın qisasını
alanın əlindən adam öldürəni qurtaracaq, qaçdığı
sığınacaq şəhərə geri göndərəcək və o, müqəddəs
yağla məsh olunmuş baş kahinin ölümünə
qədər orada qalacaq. **26** Əgər adam öldürən
qaçdığı sığınacaq şəhərin sərhədini keçərsə,
27 tökülən qanın qisasını alan adam öldürəni
sığınacaq şəhərin sərhəd kənarında taparsa və onu
öldürərsə, o qatil sayılmayacaq. **28** Çünki adam
öldürən baş kahinin ölümünə qədər sığındığı
şəhərdə qalmalı idi. Ancaq baş kahinin ölümündən
sonra öz mülkü olan torpağına qayıda bilər. **29**
Bunlar nəsildən-nəslə bütün yaşadığınız yerlərdə
qanun və hökm olacaq. **30** Bir adam bir adamı
öldürsə, şahidlərin ifadəsi ilə öldürülsün. Lakin
heç bir qatil tək şahidin ifadəsi ilə öldürülməsin.
31 Ölüm cəzasına layiq qatilin canı üçün fidyə
almayın, çünki o öldürülməlidir. **32** Sığınacaq
şəhərinə qaçan üçün fidyə almayın ki, kahinin
ölümündən əvvəl torpağında yaşamağa qayıtsın.
33 Beləcə olduğunuz ölkəni murdarlamayın. Çünki
qan tökmək ölkəni murdar edər və ölkədə tökülən
qanın əvəzi ancaq onu tökənin qanı ilə kəffarə
oluna bilər. **34** Yaşadığınız, Mənim də olduğum
ölkəni ləkələməyin. Çünki İsrail övladları arasında
yaşayan Rəbb Mənəm"».

36 Yusif övladlarının nəsillərindən Menaşşe
oğlu Makir oğlu Gilead nəslinin ailə
başçıları yaxınlaşıb Musanın önündə və İsrail
nəsil başçıları olan rəhbərlərin önündə belə
danışdılar: **2** «Rəbb ölkəni irs olaraq püşk ilə
İsrail övladları arasında bölüşdürməyi ağamıza
əmr etdi. Soydaşımız Selofxadın irsini onun
qızlarına vermək ağamıza Rəbb tərəfindən əmr
olundu. **3** Əgər Selofxadın qızları başqa bir
İsrail qəbiləsinə mənsub kişilərə ərə getsələr,
onların irsi bizim irsimizdən götürülüb mənsub
olacaqları qəbilənin irsinə qatılar. Beləliklə, püşklə
bizə düşən pay azalar. **4** İsrail övladlarının
Azadlıq ili gələndə qızların irsi ərlərinin mənsub
olduqları qəbilənin irsinə əlavə olunar. Beləliklə,
qızların irsi atalarımızın qəbiləsinə düşən irsdən
alınar». **5** Musa Rəbbin əmrinə görə İsrail
övladlarına əmr edib dedi: «Yusif nəslinin qəbiləsi
doğru söyləyir. **6** Selofxadın qızları haqqında
Rəbbin əmr edib dediyi söz budur: onlar öz
istədikləri kişiyə ərə gedə bilər, ancaq atalarının
mənsub olduğu qəbilədən olan nəsil içində ərə

getməlidirlər ki, **7** İsrail övladlarının irsi qəbilədən qəbiləyə keçməsin. İsrail övladlarının hər biri atalarının qəbiləsinin irsinə bağlı qalsın. **8** İsrail qəbilələrindən hər hansı birində irsə malik olan hər qız atasının mənsub olduğu qəbilədən və nəsildən bir nəfərə ərə getməlidir ki, hər bir İsrail övladı atalarının irsinə malik olsun. **9** İrs bir qəbilədən başqa qəbiləyə keçməsin. Hər bir İsrail qəbiləsi öz irsinə bağlı qalsın». **10** Rəbbin Musaya əmr etdiyinə əməl edərək Selofxadın qızları **11** Maxla, Tirsa, Xoqla, Milka və Noa əmisi oğlanlarına ərə getdilər. **12** Onlar Yusif oğlu Menaşşe nəsillərinə mənsub kişilərə ərə getdilər. Ona görə də irsi atalarının mənsub olduğu qəbilə və nəsil içində qaldı. **13** Rəbbin Musa vasitəsilə İordan çayının yanında Yerixo qarşısındakı Moav düzənliyində İsrail övladlarına verdiyi əmr və hökmlər bunlardır.

Qanunun Təkrari

1 İordan çayının şərq tərəfində səhrada Paranla Tofel, Lavan, Xaserot və Di-Zahav arasında, Sufun qarşısında olan Arava vadisində Musanın bütün İsrailliləra söylədiyi sözlər bunlar idi: **2** Seir dağının yolu ilə getmək üçün Xorevdən Qadeş-Barneaya qədər on bir günlük yol var idi. **3** Misirdən çıxdıqlarının qırxıncı ilində, on birinci ayın birində Musa Rəbbin İsrail övladları üçün ona əmr etdiyi hər şeyi söylədi. **4** Musa Xeşbonda yaşayan Emorluların padşahı Sixonu və Aştarotda, Edreidə yaşayan Başan padşahı Oqu məğlub edəndən sonra bu nitqi söylədi. **5** İordan çayının şərq tərəfində yerləşən Moav torpağında Musa bu Qanunu izah etməyə başladı. **6** «Xorevdə olanda Allahımız Rəbb bizə belə dedi: "Bəsdir bu dağda yaşadığınız! **7** Qalxın buradan köçüb Emorluların dağlıq bölgəsinə, Arava vadisində, dağlarda, yamaclı-düzənlikli bölgədə, Negevdə və dəniz kənarında yaşayan bütün qonşu xalqların arasına, böyük Fərat çayına qədər uzanan Kənan torpağına və Livana gedin. **8** Sizin qarşınıza çıxardığım torpaq budur. Rəbbin atalarınıza – İbrahimə, İshaqa, Yaquba özləri üçün və özlərindən sonra gələn övladları üçün vəd etdiyi bu torpağa girərək oranı özünüzə mülk edin". **9** O vaxt mən sizə belə dedim: "Təkbaşına sizin yükünüzü daşıya bilmərəm. **10** Allahınız Rəbb sizi çoxaltdı və budur, bu gün siz göydəki ulduzlar qədər çoxsunuz. **11** Qoy atalarınızın Allahı Rəbbin söylədiyi kimi olsun, sizə xeyir-dua verərək olduğunuzdan min qat artıq etsin. **12** Axı mən təkbaşına zəhmətinizə, əziyyətinizə və münaqişələrinizə necə tab gətirim? **13** Özünüz üçün hər qəbilədən müdrik, uzaqgörən və təcrübəli adamlar seçin. Mən onları sizə başçı təyin edəcəyəm". **14** Siz də "sən deyən yaxşıdır" dediniz. **15** Mən qəbilələrinizin müdrik və təcrübəli ağsaqqallarından götürüb sizə minbaşı, yüzbaşı, əllibaşı, onbaşı və qəbilə məmurları təyin etdim. **16** O vaxt hakimlərinizə belə əmr etdim: "Aralarında münaqişəsi olan soydaşlarınızı dinləyin. Münaqişə istər İsrailli soydaşlarınız arasında, istərsə bir İsrailli ilə yadelli arasında olsun, hökm çıxararkən ədalətli olun. **17** Heç kimə tərəfkeşlik etmədən kiçiyi də böyük kimi dinləyərək hökm çıxarın. İnsan şəxsiyyətindən qorxmayın, hökm Allahındır. Sizin üçün çətin olan münaqişəli məsələləri isə mənim yanıma gətirin. Mən onlara qulaq asaram". **18** O vaxt edəcəyiniz şeylərin hamısını sizə əmr etdim. **19** Sonra biz Xorevdən köçdük. Allahımız Rəbbin bizə əmr etdiyi kimi gördüyünüz böyük və qorxunc səhranı keçərək Emorluların dağlıq bölgəsinə tərəf köçüb Qadeş-Barneaya çatdıq. **20** Mən orada sizə dedim: "Allahınız Rəbbin bizə verdiyi Emorluların dağlıq bölgəsinə çatdınız. **21** Budur, Allahınız Rəbb torpağı sizə verdi. Atalarınızın Allahı Rəbbin sizə söylədiyi kimi qalxın, oranı mülk edin. Heç nədən qorxub çəkinməyin". **22** O zaman hamınız yanıma gəlib dediniz: "Adamlar göndərək, qoy əvvəlcə torpağı onlar nəzərdən keçirsinlər. Qoy gedəcəyimiz yol və çatacağımız şəhərlər barədə bizə məlumat gətirsinlər". **23** Bu fikir xoşuma gəldi. Hər qəbilədən bir nəfər olmaqla aranızdan on iki nəfər götürdüm. **24** Onlar dağlıq bölgəsinə qalxdılar. Eşkol vadisinə qədər gəlib oranı gözdən keçirdilər. **25** Bu torpağın məhsullarından əllərinə götürüb yanımıza qayıtdılar və belə məlumat verdilər: "Allahımız Rəbbin bizə vermək istədiyi münbit torpaqdır". **26** Siz isə Allahımız Rəbbin əmrinə qarşı çıxaraq oraya qalxmaq istəmədiniz. **27** Öz çadırlarınızda deyindiniz: "Rəbb bizə nifrət edir. Bizi Misir ölkəsindən ona görə çıxartdı ki, Emorlulara təslim etsin və həlak etsin. **28** Axı biz hara gedirik? Soydaşlarımız ‹o xalq sayca bizdən çox və ucaboydur, böyük şəhərləri, göyə çatan hasarları var, Anaqlıları da orada gördük› deyə-deyə bizdə ürək qoymadılar". **29** Onda mən sizə dedim: "Onlardan qorxub çəkinməyin. **30** Allahınız Rəbb qarşınızca gedir. Sizin üçün Özü döyüşəcək. Misirdə və səhrada gözünüz qarşısında sizin üçün etdiyi hər şeyi yenə də edəcəkdir. **31** İnsan öz balasını apardığı kimi səhradan bu yerə çatana qədər Allahınız Rəbbin də sizi elə apardığını gördünüz". **32** Buna baxmayaraq, sizə düşərgə salmağa yer axtarmaq və gedəcəyiniz yolu göstərmək üçün gecə alovla, gündüz buludla **33** qarşınızca yol gedən Rəbbə etibar etmədiniz. **34** Rəbb bu danışığınızı eşidib qəzəbləndi və and içərək dedi: **35** "Atalarınıza vermək üçün and etdiyim bu gözəl torpağı Yefunne oğlu Kalevdən başqa bu iyrənc nəslin adamlarından heç biri görməyəcək. **36** Oranı Kalev görəcək. Tamamilə Rəbbin ardınca getdiyi üçün ayaq basdığı torpağı ona və övladlarına verəcəyəm". **37** Sizin ucbatınızdan Rəbb mənə də qəzəbləndi və belə dedi: "Sən də oraya girməyəcəksən. **38** Oraya sənin köməkçin Nun oğlu Yeşua girəcək. Onu cəsarətləndir, çünki torpağı İsrailliləra irs olaraq o böləcək. **39** ‹Əsir olacaqlar› dediyiniz balalarınız, yaxşını pisdən hələ ayıra bilməyən uşaqlarınız oraya girəcəklər. Ölkəni onlara verəcəyəm, oranı onlar mülk olaraq alacaqlar. **40** Siz isə dönüb Qırmızı dəniz yolundan səhraya köçün". **41** Sonra

siz mənə belə cavab verdiniz: “Rəbbə qarşı günah etdik. Allahımız Rəbbin bizə etdiyi əmrə əsasən çıxıb döyüşəcəyik”. Hamınız dağlığa çıxmağın asan olduğunu düşünərək döyüş silahlarına sarıldınız. **42** Rəbb mənə dedi: “Onlara de ki, aralarında Mən yoxam. Döyüşə çıxmasınlar, yoxsa düşmənlərinə məğlub olarlar”. **43** Siz isə mənim sözümə qulaq asmadınız. Rəbbin əmrinə qarşı çıxaraq döyüşə çıxmağa cürət etdiniz. **44** Bu dağlıq bölgəsində yaşayan Emorlular müqavimət göstərərək sizi arı kimi qovdular və sizi Seirdən Xormaya qədər qırdılar. **45** Belə olanda qayıdıb Rəbbin hüzurunda ağladınız, lakin Rəbb səsinizi eşitmədi və sizə qulaq asmadı. **46** Uzun müddət yerinizdəcə – Qadeşdə qaldınız.

2 Rəbbin mənə əmr etdiyi kimi qayıdıb Qırmızı dəniz yolu ilə səhraya köç etdik. Xeyli vaxt Seir dağlıq bölgəsini gəzib dolaşandan sonra **2** Rəbb mənə belə dedi: **3** “Bu dağlıq bölgəsini gəzib dolaşmağınız kifayətdir, indi şimala dönün. **4** Xalqa belə əmr et: ‹Seirdə yaşayan qohumlarınız Esav övladlarının torpağından keçəcəksiniz. Onlar sizdən qorxacaqlar, buna görə çox diqqətli olun. **5** Onlarla münaqişə yaratmayın, çünki torpaqlarından bir qarış da sizə verməyəcəyəm. Ona görə ki Mən mülk olaraq Seir dağlıq bölgəsini Esav nəslinə vermişəm. **6** Onlardan yeməyi də, suyu da pulla alın, yeyib-içməyiniz qoy belə olsun›”. **7** Çünki Allahınız Rəbb əlinizdə olan hər işə xeyir-dua verib. Belə böyük səhrada gəzib-dolaşdığınız zaman O sizi qorumuşdu. Bu qırx il ərzində sizinlə olan Allahınız Rəbbin sayəsində heç nəyə ehtiyacınız olmayıb. **8** Biz Seir dağında yaşayan qohumlarımız Esav övladlarının torpağından, Elat və Esyon-Geverdən Arava yolundan burularaq Moav səhrası yolundan keçdik. **9** Rəbb mənə dedi: “Moavlıları incitmə və onlarla döyüşə girmə. Mən onların torpağından mülk olaraq sizə heç nə verməyəcəyəm, çünki Ar ölkəsini mülk olaraq Lut övladlarına vermişəm”. **10** Orada əvvəl Emlilər, Anaqlılar kimi ucaboy, güclü və çoxsaylı bir xalq yaşayırdı. **11** Onlar da Anaqlılar kimi Rafalılar sayılırdı, lakin Moavlılar onları Emlilər adlandırırdılar. **12** Seirdə isə əvvəllər Xorlular yaşayırdı. Esav övladları onları qovdu, İsraillilərin Rəbbin mülk olaraq verdiyi torpağın əhalisinə etdiyi kimi qarşılarına çıxan Xorluları qırıb torpaqlarında məskən saldılar. **13** Rəbb sözünə davam etdi: “İndi qalxıb Zered vadisini keçin”. Biz Zered vadisini keçdik. **14** Qadeş-Barneadan köçdüyümüz vaxtdan Zered vadisini keçənədək otuz səkkiz il oldu. Rəbbin and içdiyi kimi düşərgədə olan o dövrdəki nəslin döyüşçülərindən heç biri sağ qalmamışdı. **15** Onları ordugahdan yox edib qurtaranadək Rəbbin əli onlara qarşı oldu. **16** Xalqın bütün döyüş adamları ölüb-qurtarandan sonra **17** Rəbb mənə belə dedi: **18** “Siz bu gün Moav torpağında yerləşən Ardan keçəcəksiniz. **19** Ammon övladlarına yaxınlaşanda onları incitməyin və münaqişə yaratmayın, çünki sizə Ammon övladlarının torpağından mülk olaraq heç nə verməyəcəyəm, ona görə ki oranı da Lut övladlarına vermişəm”. **20** Ora da Rafalıların torpağı sayılırdı, əvvəllər orada Rafalılar yaşayırdı. Ammonlular onları Zamzumlular adlandırırdılar. **21** Onlar da Anaqlılar kimi ucaboy, güclü və çoxsaylı bir xalq idi. Rəbb onları Ammonluların qarşısından yox etmişdi. Ammonlular onları qovub yerlərində məskən salmışdılar. **22** Rəbb Seirdə yaşayan Esav övladları üçün də həmin işi görərək Xorluları onların qarşısından yox etmişdi. Esav övladları Xorluları qıraraq yerlərində məskən saldılar və bu günə qədər orada yaşamaqdadırlar. **23** Kaftordan çıxan Kaftorlular isə Qəzzəyə qədər kəndlərdə yaşayan Avvalıları qırdılar və onların yerində məskən saldılar. **24** Rəbb dedi: “Qalxıb köç edin, Arnon vadisindən keçin. Bax Xeşbon padşahı Emorlu Sixonu və onun ölkəsini sizə təslim etdim. Özünüz üçün mülk olaraq oranı almağa başlayın. Onlarla döyüşə girin. **25** Bu gündən Mən səma altında olan bütün xalqları sizə görə qorxu və vahiməyə salmağa başlayıram. Sizin sorağınızı eşidənlər qarşınızda titrəyib büzüşəcəklər”. **26** Qedemot səhrasından Xeşbon padşahı Sixonun yanına sülh danışığı üçün qasidlər göndərdim və dedim: **27** “Rica edirik, sənin torpağından keçmək üçün bizə izin verəsən. Yalnız yol keçəcəyik, oradan nə sağa, nə də sola dönəcəyik. **28** Pulla bizə yemək satsanız, yeyəcəyik, su satsanız, içəcəyik. Bizə ölkəni piyada keçmək kifayətdir. **29** Seirdə yaşayan Esav övladları və Arda yaşayan Moavlılar etdiyi kimi sən də izin ver ki, İordan çayından Allahımız Rəbbin bizə verdiyi torpağa keçək”. **30** Lakin Xeşbon padşahı Sixon bizi torpağından keçməyə qoymadı. Çünki bugünkü kimi Allahınız Rəbb sizə təslim etmək üçün onu inadkar və daşürəkli etdi. **31** Rəbb mənə dedi: “Bax Sixonu və ölkəsini sənə təslim etməyə başlayıram. Oranı fəth edib irs olaraq almağa başla”. **32** Sixon özü və bütün ordusu döyüşmək üçün Yahsada bizim qarşımıza çıxdı. **33** Allahımız Rəbb onu bizə təslim etdi. Biz də Sixonu, övladlarını və bütün ordusunu qırdıq. **34** O vaxt onun bütün şəhərlərini aldıq. Hər bir şəhəri kişi, qadın və uşaqlarla birlikdə tamamilə məhv etdik: kimsəni sağ qoymadıq. **35**

Heyvanlarını götürüb aldığımız şəhərləri talan etdik. **36** Arnon vadisinin kənarında Aroerdən və vadidə olan şəhərdən Gileadadək qarşımıza bizdən güclü bir şəhər çıxmadı. Allahımız Rəbb onların hamısını bizə təslim etdi. **37** Lakin Ammonluların ölkəsinə, bütün Yabboq çayı kənarına və dağlıq bölgəsindəki şəhərlərə – Allahımız Rəbbin qadağan etdiyi heç yerə yaxınlaşmadıq.

3 Sonra istiqaməti dəyişib Başana yollandıq. Başan padşahı Oq bütün ordusu ilə bərabər Edreidə bizimlə döyüşə çıxdı. **2** Rəbb mənə dedi: "Ondan qorxma, çünki Mən onu, bütün xalqını və torpağını sənə təslim edirəm. Xeşbonda yaşayan Emorluların padşahı Sixonun başına gətirdiyini onun da başına gətir". **3** Allahımız Rəbb Başan padşahı Oqu və bütün ordusunu bizə təslim etdi. Biz də kimsəni sağ buraxmadan hamısını qırıb **4** bütün şəhərlərini aldıq, almadığımız bir şəhər belə, qalmadı. Aldığımız şəhərlərin sayı altmış idi. Bu yerlər Başanda Oqun ölkəsi olan bütün Arqov diyarını təşkil edirdi. **5** Şəhərlərin hamısının darvazaları cəftəli idi və hündür divarlarla əhatə olunmuşdu. Bundan əlavə, çoxlu divarsız kəndlər də var idi. **6** Xeşbon padşahı Sixonun başına gətirdiyimiz kimi onları da qırıb kişi, qadın və uşaqları ilə bərabər şəhərlərin hamısını tamamilə məhv etdik. **7** Bütün heyvanları götürüb şəhərləri talan etdik. **8** Beləcə o vaxtlar Arnon vadisindən Xermon dağına qədər olan İordan çayının şərqindəki Emorluların iki padşahının əlindən ölkəni aldıq. **9** Sidonlular Xermonu Siryon adlandırırdılar. Emorlular isə oraya Senir deyirdilər. **10** Yaylada olan bütün şəhərləri, bütün Gileadı, Oqun Başan ölkəsindəki şəhərləri olan Selka və Edreiyə qədər bütün Başan torpağını aldıq. **11** Rafalılardan ancaq Başan padşahı Oq sağ qalmışdı. O, dəmir çarpayısında yatardı. Hələ Ammon övladlarının Rabba şəhərində olan bu çarpayının adi ölçüyə görə uzunluğu doqquz, eni isə dörd qulac idi. **12** O vaxt irs olaraq bu torpaqları aldıq: Arnon vadisinin yanında olan Aroerdən başlanan ölkəni, Gilead dağlıq bölgəsinin yarısını şəhərləri ilə bərabər Ruvenlilərə və Qadlılara verdim. **13** Gileadın qalan hissəsini, Oqun ölkəsi olan bütün Başanı Menaşşe qəbiləsinin yarısına verdim. Başanda olan bütün Arqov diyarına Rafalılar ölkəsi deyilirdi. **14** Menaşşe oğlu Yair Geşurlular və Maakatlıların sərhədinə qədər Arqov diyarını aldı. Oraya – Başana öz adına uyğun Xavvot-Yair adını verdi, bu günə qədər də belə adlanır. **15** Gileadı Makirə verdim. **16** Ruvenlilərlə Qadlılara Gileaddan Arnon vadisinə qədər uzanan torpaqları verdim. Vadinin ortası onların sərhədi, Ammonlularla sərhədləri isə Yabboq çayı idi. **17** Aravada sərhəd İordan çayı idi: Kinneretdən Arava dənizinə, yəni Duz dənizinə, şərq tərəfdəki Pisqa yamaclarının altına qədər uzanırdı. **18** O vaxtlar sizə əmr edib dedim: "Bu torpağı mülk olaraq almaq üçün Allahınız Rəbb sizə verdi. Siz – bütün cəngavərlər silahlanaraq soydaşlarınız İsrail övladlarının qarşısında gedin. **19** Hər biriniz sizə verdiyim şəhərlərə sonralar qayıda bilərsiniz". **20** Amma Rəbb sizin kimi soydaşlarınıza da rahatlıq verənə qədər, Rəbbin İordan çayının şərqində onlara verdiyi torpağı mülk olaraq alana qədər arvadlarınız, uşaqlarınız və heyvanlarınız – bilirəm ki, çox heyvanlarınız var – sizə verdiyim şəhərlərdə qalsınlar. **21** O vaxtlar Yeşuaya əmr edib dedim: "Allahınız Rəbbin bu iki padşahın başına gətirdiyi hər şeyi gözlərinizlə gördünüz. Rəbb keçəcəyiniz bütün ölkələrdə belə edəcək. **22** Onlardan qorxmayın, çünki Allahınız Rəbb Özü sizin üçün döyüşəcək!" **23** O zaman Rəbbə yalvararaq dedim: **24** "Ya Xudavənd Rəbb, Sən Öz böyüklüyünü və qüdrətli əlini bu quluna göstərməyə başladın. Göydə və yerdə hansı allah var ki, Sənin etdiyin böyük işləri görə bilsin, Sənin kimi hər şeyə qadir olsun! **25** Rica edirəm, qoy İordan çayını keçib onun qərb tərəfində olan gözəl torpağı – o gözəl dağlıq bölgəsini və Livanı görüm". **26** Lakin sizin ucbatınızdan Rəbb mənə qəzəblənmişdi, ona görə də məni eşitmədi və dedi: "Bəsdir, bu barədə bir daha Mənə müraciət etmə! **27** Pisqa təpəsinə çıxıb qərbə, şimala, cənuba və şərqə göz gəzdir. Qoy gözlərin oraları görsün, çünki sən İordan çayını keçməyəcəksən. **28** Yeşuaya əmr ver. Ona cəsarət verərək qüvvətləndir, çünki bu xalqın önündən keçərək görəcəyin torpağı irs olaraq onlar üçün Yeşua böləcək". **29** Buna görə də Bet-Peor qarşısında olan dərədə dayandıq.

4 İndi, ey İsraillilər, sizə öyrədəcəyim qaydalara və hökmlərə qulaq asın. Onlara əməl etsəniz, yaşayacaqsınız, atalarınızın Allahı Rəbbin sizə verəcəyi torpağa daxil olub oranı irs olaraq alacaqsınız. **2** Sizə verəcəyim əmrlərə heç nə artırıb-əskiltməyin. Yalnız Allahınız Rəbbin əmrlərinə – sizə verəcəyim əmrlərə riayət edin. **3** Rəbbin Baal-Peorda nələr etdiyini öz gözünüzlə gördünüz. Allahınız Rəbb Peordakı Baala səcdə edənlərin hamısını aranızdan yox etdi. **4** Siz isə Allahınız Rəbbə sadiq olduğunuz üçün bu gün sağsınız. **5** Baxın Allahım Rəbbin mənə əmr etdiyi qayda və hökmləri sizə öyrətmişəm ki, mülk olaraq almaq üçün daxil olacağınız torpaqda bunlara

əməl edəsiniz. 6 Onlara diqqətlə riayət edin. Bu, digər xalqlara nə qədər müdrik və aqil olduğunuzu göstərər. Onlar bu qaydaları eşidəndə deyəcəklər ki, bu böyük millət, həqiqətən, müdrik və aqil bir xalqdır! 7 Allahımız Rəbb hər dəfə dua edərkən bizə yaxın olar. Axı hansı millət belə üstündür ki, Allahı ona bu cür yaxın olsun? 8 Hansı millət belə üstündür ki, bu gün qarşınıza gətirdiyim bu Qanun kimi ədalətli qaydalara və hökmlərə malik olsun? 9 Ancaq diqqətli olun. Gözünüzlə gördüklərinizi unutmamaq və ömür boyu yaddan çıxarmamaq üçün böyük səy göstərin. Bunları övladlarınıza, nəvələrinizə öyrədin. 10 Xorevdə Allahınız Rəbbin önündə dayandığınız günü xatırlayın. O zaman Rəbb mənə dedi: "Xalqı Mənim üçün bir yerə topla. Mən Öz sözlərimi onlara eşitdirəcəyəm. Belə ki yer üzərində yaşadıqları müddətdə yalnız Məndən qorxmağı öyrənsinlər və övladlarına öyrətsinlər". 11 Siz də yaxınlaşıb dağın ətəyində dayandınız. Dağ yanır, alovu göyün dərinliklərinə çatırdı. Hər yan isə qara bulud və qatı zülmət içində idi. 12 Rəbb sizinlə bu alovun içərisindən danışdı. Siz Onun danışıq səsini eşitdiniz, lakin bir surət görmədiniz. Yalnız bir səs var idi. 13 O sizə əhdini, yəni əməl etmənizi buyurduğu On Əmri elan etdi. Bunları iki daş lövhə üzərinə yazdı. 14 Elə o vaxt Rəbb mənə mülk olaraq almaq üçün gedəcəyiniz torpaqda əməl edəcəyiniz qayda və hökmləri öyrətmək tapşırığını verdi. 15 Rəbb Xorevdə alovun içərisindən sizinlə danışan gün heç bir surət görmədiniz. Buna görə çox diqqətli olun ki, 16 yoldan azıb özünüz üçün kişi və yaxud qadınabənzər, 17 yerdə olan hər hansı bir heyvanabənzər, göydə uçan hər hansı bir qanadlı quşabənzər, 18 torpaqda sürünən hər hansı bir məxluqabənzər, yerin dərinliklərində yığılan suda yaşayan hər hansı bir balığabənzər, hər hansı bir cisməbənzər oyma büt yaratmayasınız. 19 Gözlərinizi göyə qaldıraraq günəşi, ayı, ulduzları və bütün səma cisimlərini görəndə azmayın. Allahınız Rəbbin bütün səma altındakı xalqlara verdiyi bu şeylərlə aldanıb onlara səcdə edərək sitayiş etməyin. 20 Sizə gəldikdə isə, Rəbb sizi götürüb dəmirəridən soba içindən – Misirdən çıxarıb ki, bugünkü kimi Ona məxsus xalq olasınız. 21 Sizin ucbatınızdan Allahınız Rəbb mənə qəzəbləndi və and etdi ki, mən İordan çayını keçib irs olaraq sizə verdiyi o gözəl torpağa daxil olmayım. 22 İordan çayını keçə bilməyib bu torpaqda öləcəyəm. Siz isə o gözəl torpağa keçəcək və oranı mülk olaraq alacaqsınız. 23 Ehtiyatlı olun ki, Allahınız Rəbbin sizinlə etdiyi əhdi unutmayasınız. Allahınız Rəbbin qadağan etdiyi hər hansı bir şeyə bənzər oyma büt yaratmayın. 24 Çünki Allahınız Rəbb hər şeyi yandırıb-yaxan alovdur. O, qısqanc Allahdır. 25 Siz ölkədə yaşayıb övladlarınız, nəvələriniz doğulandan sonra oyma büt yaradaraq yoldan azsanız, Allahınız Rəbbin gözündə pis olanı edib Onu acıqlandırsanız, 26 sizin qarşınızda bu gün göyləri və yeri şahid tuturam ki, mülk olaraq almaq üçün İordan çayını keçib getdiyiniz torpaq üzərindən tezliklə yox olacaqsınız. O torpaqda uzun ömür sürməyəcəksiniz, tamamilə məhv olacaqsınız. 27 Rəbb sizi xalqlar arasına səpələyəcək və apardığı yerdə millətlər arasında sizdən az miqdarda adam sağ qalacaq. 28 Orada isə siz insanın əl işi olan – görməyən, eşitməyən, yeməyən, iy bilməyən ağacdan və ya daşdan olan allahlara qulluq edəcəksiniz. 29 Amma o yerdə Allahınız Rəbbi axtaracaqsınız. Əgər Onu bütün qəlbinizlə, bütün varlığınızla axtarsanız, tapacaqsınız. 30 Əzabda olarkən, bütün bu hadisələr başınıza gələrkən, nəhayət, Rəbbə dönüb Ona qulaq asacaqsınız. 31 Axı Allahınız Rəbb rəhmli Allahdır. O sizi atmaz, məhv etməz. Atalarınıza andla təsdiq etdiyi əhdi unutmaz. 32 İndi Allahınızın yer üzərində insan yaratdığı gündən bəri sizdən əvvəlki dövrün günləri barədə göylərin bir başından o biri başına qədər hamıdan soruşun. Belə böyük hadisə olubmu? Belə bir şey eşidilibmi? 33 Hansı bir xalq sizin kimi alov içərisindən danışan Allahın səsini eşitdi və sağ qaldı? 34 Yaxud hansı allah Allahınız Rəbb kimi Misirdə gözləriniz önündə sizin xeyrinizə işləyərək imtahanlarla, əlamətlərlə, möcüzələrlə, döyüşlərlə, qüdrətli əli ilə, uzanan qolu ilə, böyük zəhmi ilə başqa millətin üstünə gedib onlardan öz millətini aldı? 35 Bütün bunlar sizə ona görə göstərildi ki, bunu biləsiniz: yalnız Rəbb Allahdır, başqası yoxdur. 36 Sizi tərbiyə etmək üçün göylərdən səsini sizə eşitdirdi. Öz böyük alovunu yer üzərində sizə göstərdi və alovun içərisindən Onun sözlərini eşitdiniz. 37 Atalarınızı sevdiyindən onlardan sonra övladlarını seçdi. Sizi böyük qüdrəti ilə Misirdən Şəxsən Özü çıxartdı ki, 38 sizdən böyük və qüvvətli millətləri qarşınızdan qovsun və bugünkü kimi onların torpağını irs olaraq vermək üçün sizi oraya gətirsin. 39 Bu gündən bilin və yadınızda qalsın ki, yuxarıda – göydə və aşağıda – yerdə Rəbb Allahdır. Ondan başqası yoxdur. 40 Bu gün sizə verdiyim Rəbbin qanun və əmrlərinə riayət edin ki, sizə, sizdən sonra gələn övladlarınıza xeyir gətirsin, Allahınız Rəbbin əbədi olaraq verdiyi bu torpaqda uzun ömür sürəsiniz». 41 O zaman Musa İordan çayının

şərq tərəfində üç şəhər seçdi. **42** Bu şəhərləri qonşusu ilə əvvəlcədən ədavəti olmayan və bilmədən onu öldürən adamın oraya qaçması üçün ayırdı. Belə adam bu şəhərlərdən birinə qaçıb sağ qala bilər. **43** Bunlar Ruven qəbiləsi üçün yaylada yerləşən səhradakı Beser, Qadlılar üçün Gileaddakı Ramot, Menaşşe qəbiləsi üçün isə Başandakı Qolan şəhərləri idi. **44** Musa Qanunu İsrail övladlarının qarşısına qoydu. **45** Bu, Misirdən çıxan zaman Musanın İsrail övladlarına verdiyi göstərişlər, qayda və hökmlərdir. **46** Bunları Musa İordan çayının şərqində Misirdən çıxan zaman Musa ilə İsrail övladlarının həlak etdikləri Xeşbonda yaşayan Emorluların padşahı Sixonun ölkəsində olan Bet-Peor qarşısındakı dərədə söylədi. **47** İrs olaraq onun ölkəsini və Başan padşahı Oqun ölkəsini – İordan çayının şərq tərəfindən əldə edilən Emorluların iki padşahının ölkəsini, **48** Arnon vadisi kənarında olan Aroerdən Siyon dağına qədər, yəni Xermona qədər, **49** İordan çayının şərqində Arava dənizinə qədər olan Pisqa yamaclarının altındakı bütün Aravanı aldılar.

5 Musa bütün İsrailliləri çağırıb dedi: «Dinlə, ey İsrail! Bu gün sənə deyəcəyim qayda və hökmləri öyrənib dəqiq əməl et! **2** Xorevdə Allahımız Rəbb bizimlə əhd kəsdi. **3** Bu əhdi Rəbb atalarımızla deyil, bu gün məhz burada bizim sağ qalanlarımızla kəsdi. **4** Rəbb dağdakı alovun içərisindən sizinlə üzbəüz danışdı. **5** O zaman Rəbbin sözünü izah etmək üçün sizinlə Rəbbin arasında mən dayanmışdım. Alovdan qorxduğunuza görə dağa çıxmadınız. **6** Rəbb belə dedi: "Səni Misir torpağından, kölәlik diyarından çıxaran Allahın Rəbb Mənəm. **7** Məndən başqa allahların olmasın. **8** Özün üçün heç bir oyma büt, nə yuxarıda – səmada və ya aşağıda – yerdə, nə də yerdən aşağıya yığılan sulardakı şeylərin heç birinin surətini düzəltmə. **9** Belə şeylərə səcdə qılaraq ibadət etmə. Çünki Mən sənin Allahın Rəbb qısqanc Allaham. Mənə nifrət edən ataların cəzasını üç-dörd nəslə qədər övladlarına çəkdirərəm. **10** Məni sevib əmrlərimə əməl edənlərin isə minlərlə nəslinə məhəbbət göstərərəm. **11** Allahın Rəbbin adını boş yerə dilinə gətirmə, çünki Rəbb Öz adını boş yerə dilinə gətirəni cəzasız qoymaz. **12** Allahın Rəbbin sənə etdiyi əmrə əsasən Şənbə gününü qeyd və təqdis et. **13** Altı gün çalışıb bütün işlərini gör. **14** Lakin yeddinci gün Allahın Rəbbin Şənbə günüdür. Bu gün sən, oğlun, qızın, qulun, qarabaşın, öküzün, eşşəyin, heç bir heyvanın, yanında qalan yadellin də heç bir iş görməsin, sənin kimi qul-qarabaşın da istirahət etsin. **15** Misir torpağında sənin kölə olduğunu və Allahın Rəbbin qüdrətli əli, uzanan qolu ilə səni oradan çıxardığını yadda saxla. Məhz buna görə Şənbə gününü qeyd etməyi Allahın Rəbb sənə əmr edib. **16** Allahın Rəbbin sənə əmr etdiyi kimi ata-anana hörmət et ki, ömrün uzun olsun və Allahın Rəbbin sənə verəcəyi torpaqda xoş güzəranın olsun. **17** Qətl etmə. **18** Zina etmə. **19** Oğurluq etmə. **20** Heç kimə qarşı yalandan şahidlik etmə. **21** Heç kimin arvadına tamah salma. Heç kimin evinə, tarlasına, quluna, qarabaşına, öküzünə, eşşəyinə – heç bir şeyinə tamah salma". **22** Rəbb bu sözləri bütün camaatınıza dağda alovun, buludun və qatı qaranlığın içərisindən ucadan söylədi, başqa bir söz demədi. Sonra bunları iki lövhə üzərinə yazıb mənə verdi. **23** Dağ alovlanıb-yanarkən zülmət içindən siz Onun səsini eşidəndə bütün qəbilə başçılarınız və ağsaqqallarınız mənə yaxınlaşdı. **24** Belə dediniz: "Budur, Allahımız Rəbb bizə ehtişamını və əzəmətini göstərdi. Alovun içərisindən Onun səsini eşitdik. Bu gün gördük ki, Allah insanla danışanda insan sağ qalır. **25** Bu gün niyə ölməliyik? Axı bu böyük alov bizi külə döndərər. Əgər Allahımız Rəbbin səsini bir də eşitsək, o zaman öləcəyik. **26** Bütün bəşəriyyət içərisində bizim kimi alov içərisindən var olan Allahın səsini eşidib sağ qalan varmı? **27** Sən Ona yaxınlaş, Allahımız Rəbbin deyəcəyi hər şeyə qulaq as. Sonra Allahımız Rəbbin dediyi hər şeyi bizə söylə! Biz isə buna qulaq asıb əməl edəcəyik". **28** Rəbb mənə bunları deyəndə bu sözləri siz də eşitdiniz. Rəbb mənə dedi: "Bu xalqın sənə söylədiklərini eşitdim. Söylədikləri hər şeyi yaxşı dedilər. **29** Kaş ki ürəkləri dönməsin, Məndən qorxsunlar və bütün əmrlərimə əməl etsinlər. O zaman həm özlərinin, həm də övladlarının xoş güzəranı olar. **30** Get, onlara de ki, çadırlarına qayıtsınlar. **31** Sən isə burada yanımda dayan. Bütün əmrləri, qayda və hökmləri sənə deyəcəyəm. Sən xalqa öyrət ki, mülk olaraq almaq üçün onlara verəcəyim torpaqda bunları yerinə yetirsinlər". **32** Allahınız Rəbbin sizə əmr etdiklərinə diqqətlə əməl edin, onlardan nə sağa, nə də sola dönün. **33** Bütünlüklə Allahınız Rəbbin sizə əmr etdiyi yolda gəzin. Onda sağ qalarsınız, xoş güzəranınız olar və mülk olaraq alacağınız torpaqda uzun ömür sürərsiniz.

6 Allahınız Rəbbin sizə öyrətmək üçün mənə buyurduğu əmr, qayda və hökmlər bunlardır. Ona görə də irs olaraq almaq üçün gedəcəyiniz torpaqda bunlara əməl edin. **2** Ömrün boyu sən, oğlun, nəvələrin sənə buyurduğum Onun bütün qayda və əmrlərinə əməl etməklə Allahın Rəbdən

qorx ki, ömrün uzun olsun. 3 Dinlə, ey İsrail!
Bunlara diqqətlə əməl et ki, atalarının Allahı
Rəbbin sənə söz verdiyi kimi süd və bal axan
torpaqda xoş güzəran görərək çoxalıb artasan. 4
Dinlə, ey İsrail! Allahımız Rəbb yeganə Rəbdir. 5
Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə, bütün varlığınla,
bütün gücünlə sev. 6 Bu gün sənə əmr etdiyim bu
sözlər ürəyində kök salsın. 7 Bunları övladlarının
şüuruna yaxşı-yaxşı yerit. Evində oturanda, yol
gedəndə, yatanda, duranda bunlar barədə danış.
8 Onları yazıb qoluna bir nişan kimi, gözlərinin
arasına alın bağı kimi bağla, 9 evlərinin qapı
çərçivələrinə və darvazalarına yaz. 10 Allahın Rəbb
səni ata-babaların İbrahimə, İshaqa, Yaquba etdiyi
anda görə verəcəyi torpağa aparacaq. Orada inşa
etmədiyin böyük və gözəl şəhərlər, yığmadığın
gözəl şeylərlə dolu evlər, 11 zəhmətini çəkmədiyin
qazılmış su quyuları, salmadığın üzümlüklər və
zeytunluqlar var. Yeyib-doyanda isə diqqətli ol.
12 Səni Misir torpağından – kölәlik diyarından
çıxaran Rəbbi unutma. 13 Allahın Rəbdən qorx
və Ona qulluq et. Andı Onun adı ilə et. 14 Yad
allahların – başqa xalqların allahlarının ardınca
getmə ki, 15 Allahın Rəbbin sənə qarşı qəzəbi
alovlanmasın və səni yer üzündən yox etməsin,
çünki aranızda olan Allahın Rəbb qısqanc bir
Allahdır. 16 Allahınız Rəbbi Massada sınadığınız
kimi sınamayın. 17 Ona görə də Allahınız Rəbbin
sizə buyurduğu əmrlərə, göstərişlərə və qanunlara
diqqətlə əməl edin. 18 Rəbbin gözündə doğru
və yaxşı olana əməl et ki, xoş güzəranın olsun,
Rəbbin atalarına vəd etdiyi gözəl torpağı irs
olaraq ala biləsən. 19 Rəbb də söz verdiyi kimi
bütün düşmənlərini qarşından qovacaq. 20 Əgər
gələcəkdə oğlun sənə "Allahımız Rəbbin sizə
buyurduğu göstərişlərin, qayda və hökmlərin
mənası nədir?" deyə soruşsa, 21 oğluna belə de:
"Biz Misirdə fironun köləsi idik. Rəbb oradan
bizi güdrətli əli ilə çıxartdı. 22 Rəbb gözümüzün
önündə Misirə, fironla bütün ailəsinə böyük,
dəhşətli əlamətlər və möcüzələr göstərdi. 23
Bizi oradan çıxartdı ki, atalarımıza vəd etdiyi
bu torpağa gətirsin və oranı bizə versin. 24
Allahımız Rəbb bütün bu qaydalara əməl etməyi
və Ondan qorxmağı bizə ona görə buyurdu ki,
həmişə güzəranımız xoş olsun, bugünkü kimi bizi
sağ saxlasın. 25 Allahımız Rəbbin hüzurunda bizə
buyurduğu bütün bu əmrlərə diqqətlə əməl etsək,
bunu bizə salehlik sayacaq".

7 Allahınız Rəbb sizi gedəcəyiniz torpağa aparır.
Siz oranı mülk olaraq alacaqsınız. O sizin
önünüzdən bir çox milləti – Xetliləri, Qirqaşlıları,
Emorluları, Kənanlıları, Perizliləri, Xivliləri,
Yevusluları – sizdən xeyli çox, xeyli qüvvətli
yeddi milləti qovacaq. 2 Allahınız Rəbb onları sizə
təslim edəcək. Siz onları məğlub edərək tamamilə
məhv edin. Onlarla əhd bağlamayın və rəhm
etməyin. 3 Onlarla qohum olmayın, oğullarına qız
verib, oğullarınıza onlardan qız almayın. 4 Çünki
onlar övladlarınızı Mənim ardımca getməkdən
döndərib, başqa allahlara qulluq etdirəcəklər.
Onda Rəbbin sizə qarşı qəzəbi alovlanacaq və
tezliklə sizi yox edəcək. 5 Onlarla belə rəftar
edin: qurbangahlarını dağıdıb daş sütunlarını
sındırın, ilahə Aşera bütlərini baltalayıb oyma
bütlərini odda yandırın. 6 Çünki siz Allahınız
Rəbbin müqəddəs xalqısınız. O sizi yer üzündəki
bütün xalqlar içərisindən Özünə məxsus xalq
olaraq seçdi. 7 Rəbbin sizi sevməsi, seçməsi o
biri xalqlardan daha çox olduğunuz üçün deyil.
Həqiqətən, siz onlardan azsınız. 8 Rəbb sizi sevdiyi
və atalarınıza verdiyi vədi yerinə yetirmək istədiyi
üçün qüdrətli əli ilə sizi Misirdən çıxartdı. O sizi
kölәlik diyarından, Misir padşahı firondan satın
aldı. 9 Bilin ki, Allahınız Rəbb əsl Allahdır. O,
vəfalı Allahdır. Əhdinə sadiq qalıb Onu sevənlərin,
əmrlərini yerinə yetirənlərin minlərlə nəslinə
məhəbbətini göstərər. 10 Ona nifrət edənləri
isə qisas alaraq məhv edəcək. Onlardan qisasını
almağa gecikməyəcək, bunu mütləq edəcək. 11 Ona
görə sizə bu gün buyurduğum əmrləri, qaydaları
və hökmləri diqqətlə yerinə yetirin. 12 Əgər bu
əmrlərə qulaq asıb diqqətlə əməl edəcəksinizsə,
Allahınız Rəbb ata-babalarınıza etdiyi anda sadiq
qalıb məhəbbətini göstərəcək. 13 O sizi sevəcək,
bərəkətli edib çoxaldacaq. Sizə vermək üçün
atalarınıza and etdiyi torpaqda, bətninizdən
doğulanlarınızı, torpağınızın bəhrəsini, buğdanızı,
təzə şərabınızı, zeytun yağınızı, mal-qaranızın və
qoyun-keçilərinizin balalarını bərəkətli edəcək.
14 O biri xalqlardan daha çox siz xeyir-dua
alacaqsınız. Heç bir kişi və qadınınız sonsuz,
heç bir heyvanınız qısır olmayacaq. 15 Rəbb
üzərinizdən bütün xəstəlikləri götürəcək. Sizi
Misirdə gördüyünüz dəhşətli xəstəliklərin heç
birinə məruz qoymayacaq. Bu bəlalara sizə nifrət
edənləri düçar edəcək. 16 Allahınız Rəbbin
sizə təslim edəcəyi bütün xalqların axırına
çıxacaqsınız. Onlara rəhm etməyin, allahlarına
sitayiş etməyin. Əgər belə etsəniz, bu sizə tələ
olar. 17 Bəlkə düşünürsünüz ki, bu millətlər
bizdən güclüdür, onları necə qova bilərik? 18
Onlardan qorxmayın. Allahınız Rəbbin firona
və bütün Misirlilərə nə etdiyini xatırlayın.
19 Gözünüzlə gördüyünüz böyük sınaqları,
sizi Misirdən çıxaran zaman Allahınız Rəbbin

göstərdiyi əlamətləri, möcüzələri, qüdrətli əlini, uzanan qolunu xatırlayın. Hazırda qorxduğunuz xalqların hamısını Allahınız Rəbb bu hala salacaq. **20** Yerdə qalıb sizdən gizlənənlərin üzərinə də Allahınız Rəbb eşşəkarısı göndərib hamısını yox edəcək. **21** Onlardan heç qorxmayın, çünki aranızda olan Allahınız Rəbb böyük və zəhmli Allahdır. **22** Allahınız Rəbb yavaş-yavaş o millətləri qarşınızdan qovacaq. Onları tezliklə məhv edə bilməyəcəksiniz, yoxsa çöl heyvanları üstünüzə daraşar. **23** Allahınız Rəbb onları sizə təslim edəcək və vahiməyə salaraq, nəhayət, yox edəcək. **24** Onların padşahlarını da sizə təslim edəcək. Siz də onların adlarını səma altından siləcəksiniz. Siz onları qırarkən kimsə qarşınızı ala bilməyəcək. **25** Onların allah saydıqları oyma bütlərə od vurub yandırın. Onlara çəkilmiş qızıl-gümüşə gözünüz düşməsin. Özünüz üçün onlardan götürməyin, yoxsa tələyə düşərsiniz, çünki onlar Allahınız Rəbbin gözündə iyrəncdir. **26** Belə iyrənc şeyləri evinizə gətirməyin, yoxsa siz də onlar kimi məhv olarsınız. Onlara tamamilə ikrah və nifrət etməlisiniz, çünki belə təsvirlər məhv olunmağa həsr olunub.

8 Bu gün sizə buyurduğum bütün əmrləri yerinə yetirməyə çalışın. Onda yaşayıb çoxalar və Rəbbin atalarınıza vəd etdiyi torpağa daxil olub irs olaraq oranı alarsınız. **2** Allahınız Rəbbin sizi qırx il səhrada gəzdirdiyi uzun səyahəti yada salın. Bunu ona görə etdi ki, təkəbbürünüzü qırsın və sizi sınaqdan keçirərək ürəyinizdəkini öyrənsin; görsün ki, siz Onun əmrlərinə əməl edəcəksiniz ya yox. **3** Təkəbbürünüzü qırmaq üçün sizi ac qoydu, sonra isə nə sizin, nə də atalarınızın gördüyü manna ilə sizi qidalandırdı. Bununla öyrətdi ki, insan yalnız çörəklə deyil, Rəbbin ağzından çıxan hər kəlmə ilə yaşayar. **4** Bu qırx il ərzində paltarınız yırtılıb dağılmadı, ayaqlarınız şişmədi. **5** Bunu ürəkdən dərk edin ki, insan öz övladına necə tərbiyə verirsə, Allahınız Rəbb də sizə elə tərbiyə verir. **6** Allahınız Rəbbin əmrlərinə riayət edib Onun yolları ilə gedin və Ondan qorxun. **7** Çünki Allahınız Rəbb sizi gözəl torpağa – çay və gölləri olan, dərə və təpələrində bulaqlar çağlayan yerlərə aparır. **8** O torpaq buğda, arpa, üzüm, əncir, nar, yağlı zeytun və bal yetirir. **9** Ora elə bir torpaqdır ki, orada qıtlıqla çörək yeməyəcək və heç nəyə möhtac olmayacaqsınız; daşlarından dəmir, dağlarından isə mis çıxara biləcəksiniz. **10** Yeyib-doyanda sizə verdiyi gözəl torpağa görə Allahınız Rəbbə həmd edəcəksiniz. **11** Ehtiyatlı olun ki, Allahınız Rəbbi unutmayasınız. Bu gün sizə buyurduğum Rəbbin əmr, hökm və qaydalarına riayət edin. **12** Yeyib doyanda, gözəl evlər tikib içərisində oturanda, **13** naxırınız, sürünüz çoxalanda, qızıl-gümüşünüz və hər şeyiniz artanda **14** ürəyiniz qürurla dolmasın. Diqqət edin ki, sizi Misir torpağından – köləlik diyarından çıxaran Allahınız Rəbbi unutmayasınız. **15** Rəbb sizi o böyük və qorxunc səhrada, zəhərli ilan və əqrəblərlə dolu olan o susuz şoran torpaqlarda gəzdirdi, sizə sərt qayalardan su çıxartdı. **16** Sizi atalarınıza məlum olmayan manna ilə qidalandırdı. Xoş güzəranınız olsun deyə təkəbbürünüzü qıraraq sizi sınaqdan keçirdi. **17** Ürəyinizdə "biz öz qabiliyyətimizlə və biləyimizin gücü ilə bu sərvəti qazandıq" deməyəsiniz. **18** Unutmayın ki, bu sərvəti qazanmaq qabiliyyətini sizə verən Allahınız Rəbdir. O bunu edir ki, bugünkü kimi atalarınıza vəd verərək sizinlə kəsdiyi əhdi yerinə yetirsin. **19** Əgər Allahınız Rəbbi unudub başqa allahların ardınca getsəniz, onlara sitayiş edərək səcdə etsəniz, bu gün sizin qarşınızda şəhadət edirəm ki, mütləq məhv olacaqsınız! **20** Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmasanız, Rəbb sizin qarşınızdan millətləri yox etdiyi kimi sizi də yox edəcək.

9 Ey İsrailliilər, qulaq asın! Bu gün sizdən daha böyük, daha qüdrətli millətlərin torpaqlarını irs olaraq almaq üçün İordan çayını keçmək ərəfəsindəsiniz. Onların şəhərləri böyük, hasarları göylərə çatır. **2** Bu güclü, ucaboy xalq Anaqlılardır. Onları tanıyırsınız və barələrində belə eşitmisiniz: "Anaqlıların qarşısında kim dayana bilər?" **3** Bu gün də bilin ki, sizin önünüzdə gedən Allahınız Rəbb hər şeyi yandırıb-yaxan alovdur. Rəbb onları qıracaq, qarşınızda boyun əydirəcək və sizə söylədiyi kimi onları qovub tezliklə yox edəcəksiniz. **4** Allahınız Rəbb onları önünüzdən kənara atanda ürəyinizdə deməyin ki, bu torpağı almaq üçün Rəbb bizi buraya salehliyimizə görə gətirdi. Belə ki Rəbb bu millətləri pis əməllərinə görə önünüzdən qovur. **5** Torpaqlarına girib irs olaraq oranı almağınız sizin salehliyinizə və ürəyinizin düzlüyünə görə deyil. Ancaq Allahınız Rəbb bu millətləri pis əməllərinə görə sizin qarşınızdan qovacaq ki, ata-babalarınız İbrahimə, İshaqa, Yaquba verdiyi vədi yerinə yetirsin. **6** Bilin ki, Allahınız Rəbb salehliyinizə görə bu gözəl torpağı mülk olaraq almaq üçün sizə vermir, çünki siz dikbaş bir xalqsınız. **7** Bunu yada salın və Allahınız Rəbbi səhrada necə qəzəbləndirdiyinizi unutmayın. Misir torpağından çıxdığınız gündən bu yerə gələnədək Rəbbə qarşı nə qədər itaətsizlik etdiniz. **8** Rəbbi Xorevdə qəzəbləndirdiniz. Rəbb

sizi məhv edəcək qədər hiddətləndi. 9 Mən Rəbbin sizinlə etdiyi əhdin lövhələri olan daş lövhələri götürmək üçün dağa çıxanda orada qırx gün-qırx gecə qaldım: nə çörək yedim, nə də su içdim. 10 Rəbb Allah mənə Öz barmağı ilə yazdığı iki daş lövhə verdi. Yığıldığınız gün dağda Rəbbin sizə alovun içindən bildirdiyi bütün əmrlər onların üzərində yazılmışdı. 11 Rəbb iki daş lövhəni – əhd lövhələrini qırx gün-qırx gecənin sonunda mənə verdi. 12 Sonra Rəbb dedi: "Tez ol, dağdan en, çünki Misirdən çıxardığın xalq əxlaqsızlıq edir. Onlar buyurduğum yoldan yaman tez azdılar. Özlərinə tökmə büt yaradıblar". 13 Rəbb mənə bunu da söylədi: "Görürəm ki, bu xalq dikbaş xalqdır. 14 Qoy onları yox edim. Adlarını səma altından silim. Səndən isə onlardan daha güclü, daha böyük millət törədim". 15 Mən dönərək dağdan aşağı endim. Dağ alovlanıb yanırdı. Əhdin yazıldığı iki lövhə əlimdə idi. 16 Gördüm ki, Allahınız Rəbbə qarşı günah edirsiniz. Özünüz üçün danayabənzər bir tökmə büt düzəltmisiniz və Rəbbin sizə buyurduğu yoldan yaman tez azmısınız. 17 Buna görə də əlimdə tutduğum iki lövhəni atdım və gözünüz önündə onları parça-parça etdim. 18 Yenə Rəbbin hüzurunda heç nə yeyib-içmədən qırx gün-qırx gecə yerə sərilib qaldım, çünki günah etmişdiniz və Rəbbin gözündə pis sayılan işlər görərək Onu qəzəbləndirmişdiniz. 19 Rəbbin qızğın qəzəbi qarşısında qorxdum. Qəzəbi o qədər alovlanmışdı ki, O sizi yox etmək istəyirdi. Amma Rəbb yenə də yalvarışımı eşitdi. 20 Rəbb Haruna da hiddətlənmişdi. Onu da yox etmək istəyirdi. O an Harun üçün də yalvardım. 21 Etdiyiniz günah əşyasını – o danayabənzər tökmə bütü götürüb oda atdım və sındırdım, əzib toza döndərdim. Sonra tozu dağdan axan selə tökdüm. 22 Siz Taverada, Massada, Qivrot-Hattaavada da Rəbbi qəzəbləndirdiniz. 23 Rəbb sizi Qadeş-Barneadan yola salarkən belə buyurmuşdu: "Gedin, sizə verəcəyim torpağı özünüz üçün irs olaraq alın". Siz isə Allahınız Rəbbin əmrinə qarşı çıxdınız, Rəbbə güvənmədiniz, sözünə qulaq asmadınız. 24 Sizi tanıyan gündən bu vaxta qədər dayanmadan Rəbbə qarşı üsyankar oldunuz. 25 Rəbb sizi yox edəcəyini söylədiyi üçün qırx gün-qırx gecə Onun hüzurunda yerə döşənib qaldım. 26 Rəbbə yalvarıb dedim: "Ya Xudavənd Rəbb, Misirdən böyük qüvvətinlə, qüdrətli əlinlə çıxararaq qurtardığın xalqını, Öz irsini yox etmə. 27 Qulların İbrahimi, İshaqı, Yaqubu yada sal. Bu xalqın dikbaşlığına, pisliyinə, günahına nəzər salma. 28 Yoxsa bizi çıxartdığın ölkənin xalqı deyəcək ki, Rəbb onları vəd etdiyi torpağa apara bilmədi və bu xalqa nifrət etdiyi üçün onları səhrada məhv etmək məqsədi ilə Misirdən çıxartdı. 29 Halbuki onlar Sənin xalqın, Sənin irsindir. Sən onları böyük qüdrətinlə, uzanan qolunla oradan çıxartmısan".

10 O vaxt Rəbb mənə dedi: "Əvvəlki kimi özün üçün iki daş lövhə yon və dağa – yanıma çıx. Ağacdan bir sandıq da düzəlt. 2 Qırdığın əvvəlki lövhələrdə yazılan sözləri yeni lövhələrin üstündə yazacağam. Onları sandığa qoy". 3 Əbrişim ağacından bir sandıq düzəldib əvvəlki kimi iki daş lövhəni yondum. Sonra bu iki daş lövhəni əlimə götürüb dağa çıxdım. 4 Rəbb yığıldığınız gün dağda alovun içindən Özünün sizə bildirdiyi On əmri bu lövhələr üzərinə yenə də əvvəlki kimi yazdı və mənə verdi. 5 Mən dönüb dağdan enərək Rəbbin mənə əmr etdiyi kimi bu lövhələri düzəltdiyim sandığa qoydum və həmin lövhələr orada qaldı. 6 İsrail övladları Yaaqan övladlarına məxsus quyular olan yerdən Moseraya köçdülər. Harun orada ölüb dəfn olundu. Onun yerinə oğlu Eleazar kahin oldu. 7 Oradan Qudqodaya və Qudqodadan da axar sular diyarı olan Yotvataya köçdülər. 8 O zaman Rəbb Levi qəbiləsini ayırdı ki, Rəbbin əhd sandığını daşısınlar, Rəbbə xidmət edərək, Onun adı ilə xeyir-dua verərək hüzurunda dayansınlar. Onlar bu günədək eyni işi görürlər. 9 Elə buna görə də Levililərə İsrailli soydaşları ilə birlikdə pay və irsi torpaq düşmədi. Allahınız Rəbbin onlara söz verdiyi kimi onların irsi Rəbb Özüdür. 10 Əvvəlki kimi yenə də qırx gün-qırx gecə dağda qalmışdım. Rəbb bu dəfə də məni dinlədi və ona görə sizi qırmaq istəmədi. 11 Rəbb mənə dedi: "Qalx köçən xalqın qarşısında get ki, atalarına vəd edib söz verdiyim torpağa daxil olub oranı irs olaraq alsınlar". 12 İndi, ey İsrail, axı Allahın Rəbb səndən nə istəyir? Yalnız bunu istəyir: Ondan qorx, tamamilə Onun yolunu tut, Onu sev, bütün qəlbinlə və bütün varlığınla Allahın Rəbbə sitayiş et. 13 Bu gün xoş güzəranın üçün sənə buyurduğum Rəbbin əmr və qaydalarına riayət et. 14 Bax göylər, göylərin ən uca qatları belə, yer üzü və yer üzərində olan hər şey Allahın Rəbbindir. 15 Lakin Rəbb atalarınıza şəfqətli olmuşdur. Onları sevib sonrakı nəsil olan sizi bugünkü kimi bütün xalqlar arasından seçdi. 16 Elə buna görə ürəklərinizi sünnət edin ki, bir daha dikbaş olmayasınız. 17 Çünki Allahınız Rəbb allahların Allahı, hökmranların Hökmranıdır. O tərəfkeşlik etməyən, rüşvət almayan, böyük, qüdrətli, zəhmli Allahdır. 18 O, yetimin və dul qadının haqqını qoruyur. Qəribi sevir, ona çörək və paltar verir. 19 Siz də qəribi sevin, çünki özünüz də Misir ölkəsində qərib idiniz. 20 Allahınız

Rəbdən qorxun, Ona sitayiş edərək sadiq qalın və yalnız Onun adı ilə and için. 21 Ona həmişə həmd edin. Gözünüzlə gördüyünüz əzəmətli və zəhmli əlamətləri edən Allahınızdır. 22 Atalarınız yetmiş nəfər olaraq Misirə getmişdi. İndi isə Allahınız Rəbb sizi çoxaldaraq göydəki ulduzlar qədər edib.

11 Allahınız Rəbbi sevin. Həmişə Onun buyruq, qayda, hökm və əmrlərinə əməl edin. 2 Bu gün yadda saxlayın ki, Allahınız Rəbbin təlimini öyrənib sınaqdan keçirən övladlarınız deyil, sizsiniz. Onun əzəmətini, qüdrətli əlini, uzanan qolunu, 3 Misirdə firona və bütün torpağına etdiyi əlamətləri, gördüyü işləri, 4 Misir ordusuna, onların atlarına, döyüş arabalarına nə etdiyini, ardınızca düşərkən onları Qırmızı dənizin sularında necə qərq etdiyini, Rəbbin onları bu günədək davam edən bir qırğına necə düçar etdiyini 5 və səhrada, bu yerə çatanadək sizin üçün nə etdiyini, 6 Ruvenli Eliavın oğullarına – Datana və Avirama nə etdiyini gördünüz: bütün İsraillilərin arasında yeri yardı, onları və evindəkiləri çadırları ilə bərabər onlara məxsus olan bütün canlıları uddu. 7 Siz Rəbbin etdiyi bu əzəmətli işlərin hamısını öz gözlərinizlə görürsünüz. 8 Bu gün sizə buyurduğum əmrlərin hamısına əməl edin ki, qüvvətli olasınız və mülk olaraq almaq üçün İordan çayını keçəcəyiniz torpağa girib oranı zəbt edəsiniz. 9 Rəbbin atalarınıza və onların övladlarına vəd etdiyi südlə bal axan torpaqda uzun ömür sürəsiniz. 10 Çünki mülk olaraq almaq üçün girəcəyiniz torpaq çıxmış olduğunuz Misir ölkəsinə bənzəmir. Orada toxumunuzu əkirdiniz, bostan kimi ayağınızla sulayırdınız. 11 Amma mülk olaraq almağa gedəcəyiniz torpaq dağlı-dərəli bir diyardır. Bu torpaq göydən yağış suyu içər. 12 Ora Allahınız Rəbbin lütf göstərdiyi elə bir torpaqdır ki, ilin əvvəlindən sonuna qədər Allahınız Rəbbin nəzəri altındadır. 13 Rəbb deyir: "Əgər bu gün sizə buyurduğum əmrlərə yaxşı qulaq assanız, Allahınız Rəbbi sevib bütün qəlbinizlə, bütün varlığınızla ona sitayiş etsəniz, 14 o zaman Mən torpağınıza yağışı – ilk yağışla son yağışı vaxtlı-vaxtında verəcəyəm. Onda taxılınızı, təzə şərabınızı və zeytun yağınızı yığacaqsınız. 15 Çöldə heyvanlarınıza ot verəcəyəm. Siz doyunca yeyəcəksiniz". 16 Onda məbada ürəyiniz aldansın, azmayın, başqa allahlara səcdə və sitayiş etməyin. 17 Belə etsəniz, Rəbbin sizə qarşı qəzəbi alovlanacaq. O, göyləri bağlayıb yağış yağdırmayacaq, torpağınızı məhsulsuz qoyacaq və tezliklə Rəbbin sizə verdiyi o gözəl torpaqdan yox olacaqsınız. 18 Buna görə də mənim bu sözlərimi ürəyinizdə və ağlınızda saxlayın, qolunuza bir nişan kimi, gözlərinizin arasına alın bağı kimi bağlayın, 19 övladlarınıza öyrədin. Evinizdə oturanda, yol gedəndə, yatanda, duranda bunlar barədə danışın. 20 Onları evlərinizin qapı çərçivələrinə və darvazalarına yazın. 21 Belə etsəniz, Rəbbin atalarınıza vəd etdiyi torpaqlarda sizin də, övladlarınızın da ömrü uzun olar və göy yer üzərində durduqca orada yaşayarsınız. 22 Əməl etməniz üçün sizə buyurduğum bütün bu əmrləri diqqətlə yerinə yetirsəniz, Allahınız Rəbbi sevib Onun yolları ilə getsəniz və yalnız Ona bağlı qalsanız, 23 onda Rəbb qarşınızdan bütün millətləri qovacaq və sizdən daha böyük, daha güclü millətlərin torpaqlarını mülk olaraq alacaqsınız. 24 Ayaq basdığınız hər yer sizin olacaq. Sərhədiniz səhradan Livana, Fərat çayından Qərb dənizinə qədər uzanacaq. 25 Sizin qarşınızda heç kim dayana bilməyəcək. Allahınız Rəbb sizə vəd etdiyi kimi ayaq basacağınız hər yerə vahimə və qorxunuzu yayacaq. 26 Budur, bu gün qarşınıza xeyir-dua və lənəti qoyuram. 27 Allahınız Rəbbin əmrlərinə, bu gün sizə buyurduğum əmrlərə qulaq assanız, xeyir-dua alacaqsınız. 28 Əgər Allahınız Rəbbin əmrlərini dinləməsəniz, tanımadığınız başqa allahların ardınca gedərək bu gün sizə buyurduğum yoldan azsanız, lənətə düçar olacaqsınız. 29 Allahınız Rəbb mülk olaraq almaq üçün girəcəyiniz torpağa sizi aparanda Gerizim dağında xeyir-dua, Eval dağında isə lənət oxuyacaqsınız. 30 Bu iki dağ İordan çayının qarşı tayında, yolun şərqində – Aravada yaşayan Kənanlılar ölkəsində, Qilqal qarşısında, More palıdlarının yanındadır. 31 Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi torpağı irs olaraq almaq üçün İordan çayını keçmək ərəfəsindəsiniz. Oranı ələ keçirib yerləşəndə 32 bu gün önünüzə qoyacağım bütün qayda və hökmləri yerinə yetirmək üçün diqqətli olun.

12 Atalarınızın Allahı Rəbbin mülk olaraq almaq üçün sizə verəcəyi torpaqda ömür boyu bu qaydalara və hökmlərə riayət edin. 2 Hansı millətlərin torpaqlarını alacaqsınızsa, allahlarına səcdə etdikləri uca dağlarda, təpələrdə, kölgəli hər ağacın altında olan bütün yerləri mütləq viran qoyun. 3 Qurbangahlarını dağıdıb daş sütunları sındırın, ilahə Aşera bütlərini odda yandırıb allah saydıqları oyma bütləri baltalayın və adlarını o yerlərdən silin. 4 Allahınız Rəbbə bu cür pərəstiş etməyin. 5 Allahınız Rəbbin adını qoymaq üçün bütün qəbilələriniz arasından seçəcəyi yeri, Onun məskənini axtarın və oraya gedin. 6 Yandırma qurbanlarınızı, ünsiyyət

qurbanlarınızı, qazancınızın onda bir hissəsini, qaldırma təqdimlərinizi, əhd etdiklərinizi, könüllü təqdimlərinizi, mal-qara və qoyun-keçilərinizin ilk balalarını oraya gətirin. **7** Orada sizə bərəkət verən Allahınız Rəbbin önündə ailələrinizlə birlikdə yemək yeyəcəksiniz. Onda hansı işə əl atacaqsınızsa, sevinc tapacaqsınız. **8** Bu gün burada etdiklərinizi orada etməyin. Burada hər kəs öz nəzərində nəyi düz sayırsa, onu da edir. **9** Çünki hələ Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi rahatlığa və irs torpağa çatmamısınız. **10** Amma İordan çayını keçib Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi torpaqda məskunlaşacaqsınız. Rəbb sizi ətrafınızdakı bütün düşmənlərdən qurtararaq rahatlıq verəcək və əmin-amanlıq içərisində yaşayacaqsınız. **11** O zaman sizə əmr etdiyim hər şeyi – yandırma təqdimlərinizi, ünsiyyət qurbanlarınızı, qazancınızın onda bir hissəsini, qaldırma təqdimlərinizi və Rəbbə həsr etdiyiniz bütün seçmə təqdimlərinizi Allahınız Rəbbin Öz isminə məskən seçəcəyi yerə gətirəcəksiniz. **12** Allahınız Rəbbin qarşısında siz, oğullarınız, qızlarınız, qullarınız, qarabaşlarınız, şəhərlərinizdə yaşayan sizinlə birgə payı və irsi torpağı olmayan Levililər qoy sevinsin. **13** Ehtiyatlı olun! Hər gördüyünüz yerdə yandırma qurbanlarınızı təqdim etməyin. **14** Yandırma qurbanlarınızı qəbilələrinizin birində Rəbbin seçəcəyi yerdə təqdim edin. Sizə əmr etməkdə olduğum hər şeyi orada edəcəksiniz. **15** Ancaq Allahınız Rəbbin sizə verdiyi bərəkətə görə yaşadığınız şəhərlərdə ürəyiniz istəyən qədər heyvan kəsib ətindən yeyə bilərsiniz. Pak yaxud murdar insan bu əti ceyran və ya maral əti yediyiniz kimi yeyə bilər. **16** Qanını isə yeməyin, su kimi yerə tökün. **17** Taxılınızın, təzə şərablarınızın, zeytun yağınızın onda bir hissəsini, mal-qara və qoyun-keçilərinizin ilk balalarını, əhd etdiklərinizin hamısını, könüllü təqdimlərinizi, qaldırma təqdimlərinizi yaşadığınız şəhərlərdə yeməyin. **18** Siz, oğullarınız, qızlarınız, qul və qarabaşlarınız, şəhərlərinizdə yaşayan Levililər bunları Allahınız Rəbbin hüzurunda, Onun seçəcəyi yerdə yeyəcəksiniz. Allahınız Rəbbin hüzurunda hansı işə əl atsanız, sevinc tapacaqsınız. **19** Ehtiyatlı olun! Bu torpaqda yaşadığınız müddətdə Levililərə etinasız yanaşmayın. **20** Allahınız Rəbbin sizə vəd etdiyi kimi sərhədinizi genişləndirəndə ət yemək istəyərək "gəlin ət yeyək" desəniz, ürəyiniz istəyən qədər ət yeyə bilərsiniz. **21** Allahınız Rəbbin adını qoymaq üçün seçdiyi yer sizdən uzaqdırsa, əmr etdiyim kimi Rəbbin verdiyi naxırlardan, sürülərdən heyvan kəsib öz şəhərlərinizdə ürəyiniz istəyən qədər ət yeyə bilərsiniz. **22** Pak yaxud murdar insan bu əti ceyran və ya maral əti kimi yeyə bilər. **23** Lakin ehtiyatlı olun ki, əti qanlı-qanlı yeməyəsiniz, çünki ətə can verən qandır. Ətlə birlikdə canı yeməyin. **24** Qanı yeməyin, su kimi yerə tökün. **25** Qan yeməyin. Belə etsəniz, Rəbbin gözündə doğru olanı etmiş olarsınız. Onda həm sizin, həm də sizdən sonra gələn övladlarınızın xoş güzəranı olar. **26** Müqəddəs təqdimlərinizi, əhd etdiyiniz təqdimləri götürüb Rəbbin seçəcəyi yerə gedin. **27** Yandırma qurbanlarınızı, əti və qanı Allahınız Rəbbin qurbangahında təqdim edin. Qurbanlarınızın qanı Allahınız Rəbbin qurbangahında tökülsün. Ətini isə yeyə bilərsiniz. **28** Sizə çatdırdığım bütün bu əmrlərə düzgün əməl edin. Allahınız Rəbbin gözündə yaxşı və doğru işlər gördüyünüz üçün sizin və sizdən sonra gələn övladlarınızın həmişə xoş güzəranı olar. **29** Allahınız Rəbb torpaqlarını almağa gedəcəyiniz millətləri qarşınızdan yox edəcək. Torpaqlarını irs olaraq alıb orada yaşayanda, **30** onları yox edəndə ehtiyatlı olun ki, onların felinə düşməyəsiniz. "Bu millətlər allahlarına necə sitayiş edirdilərsə, biz də elə edək" deyərək onların allahlarına müraciət etməyin. **31** Allahınız Rəbbə bu cür pərəstiş etməyin. Onlar öz allahları üçün Rəbbin nifrət etdiyi iyrənc işləri görürlər. Belə ki oğullarını, qızlarını odda yandıraraq allahlarına qurban verirlər. **32** Sizə buyurduğum bütün əmrlərə diqqətlə əməl edin. Onlardan nəyisə əskildib, onlara nəyisə artırmayın.

13 Əgər aranızdan bir peyğəmbər yaxud bir röya görən çıxıb sizə bir əlamət ya da möcüzə olacağını söyləyərsə, **2** sonra "tanımadığınız yad allahların ardınca gedək və onlara sitayiş edək" deyərsə, bəhs etdiyi əlamət və ya möcüzə həyata keçsə də, **3** belə peyğəmbərin yaxud röya görənin sözlərinə qulaq asmayın. Bilin ki, Allahınız Rəbb sizi sınayır, görmək istəyir, siz Allahınız Rəbbi bütün qəlbinizlə, bütün varlığınızla sevirsinizmi? **4** Siz Allahınız Rəbbin ardınca gedin və Ondan qorxun. Onun əmrlərinə əməl edib sözlərinə qulaq asın, Rəbbə sitayiş edərək Ona bağlı qalın. **5** O peyğəmbər yaxud röya görən isə öldürülsün, çünki sizi Misir ölkəsindən çıxaran və köləlik diyarından qurtaran Allahınız Rəbbə qarşı getməyə sövq edirdi. Onlar sizi Allahınız Rəbbin əmr etdiyi yolla getməkdən azdırmaq istəyirdi. Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. **6** Hətta bir anadan doğulan qardaşınız, öz oğlunuz və ya qızınız, qoynunuzdakı arvadınız ya da candan əziz dostunuz sizi gizlicə başdan çıxarmaq üçün sizə və atalarınıza naməlum

olan allahlardan, 7 ətraf xalqların, dünyanın bu
başından o biri başına qədər sizə yaxın və ya
uzaq xalqların allahlarından bəhs edib "gedək
yad allahlara sitayiş edək" desə, 8 ona uyaraq
qulaq asmayın. Ona heyfiniz gəlməsin, acımayın,
onu qorumayın. 9 Mütləq onu öldürün. Əvvəlcə
siz, sonra bütün xalq qoy onu daşqalaq etsin. 10
Sizi Misir torpağından, köləlik diyarından çıxaran
Allahınız Rəbdən ayırmaq üçün çalışdığına görə
onu daşqalaq edib öldürün. 11 Onda bunun sorağını
alan bütün İsrailli lər qorxacaq və bir də aranızda
buna bənzər pis işlər olmayacaq. 12 Allahınız
Rəbbin sizə yaşamaq üçün verəcəyi şəhərlərin
birində 13 sizin aranızdan yaramaz adamlar
çıxıb "tanımadığınız yad allahların ardınca gedək
və onlara sitayiş edək" deyərək şəhərlərində
yaşayan xalqı azdırdıqlarını eşitsəniz, 14 bunu
araşdıraraq yaxşı-yaxşı tədqiq edin. Eşitdiklə riniz
doğrudursa və aranızdan birisinin belə iyrənc
iş gördüyü sübut edilərsə, 15 mütləq o şəhərdə
yaşayanları qılıncdan keçirin. Şəhəri tamamilə
məhv edib oradakı bütün xalqı və heyvanları
qılıncdan keçirin. 16 Talan mallarının hamısını
toplayıb meydanın ortasına yığın. Şəhəri və
malların hamısını Allahınız Rəbb üçün tamamilə
yandırın. Qoy bu şəhər əbədi olaraq viranəliyə
çevrilsin və yenidən bərpa edilməsin. 17 Məhv
edilməyə həsr edilən mallardan heç nəyi özünüz
üçün götürməyin. Onda Rəbbin qızğın qəzəbi
yatar və atalarınıza and edib söz verdiyi kimi sizə
rəhm edər və mərhəmət göstərərək sizi çoxaldar.
18 Ona görə ki siz Allahınız Rəbbin sözünü
dinləyirsiniz. Beləliklə, bu gün sizə buyurduğum
əmrlərə əməl edib Rəbbin gözündə doğru olanı
etmiş olacaqsınız.

14 Siz Allahınız Rəbbin övladlarısınız. Ölən
üçün bədəninizi yaralamayın və saçınızın
ön tərəfini qırxmayın. 2 Axı siz Allahınız Rəbbin
müqəddəs xalqısınız. Rəbb yer üzərində olan
bütün xalqlar arasından sizi Özünə məxsus
xalq olaraq seçdi. 3 Murdar şeylər yeməyin.
4 Bu heyvanların ətini yeyə bilərsiniz: öküz,
qoyun, keçi, 5 maral, ceyran, xallı maral, dağ
keçisi, geyik, cüyür, dağ qoyunu. 6 Heyvanlardan
qoşadırnaqlı, gövşəyən heyvanların hamısının
ətindən yeyə bilərsiniz. 7 Lakin gövşəyən
yaxud qoşadırnaqlı olan bu heyvanların – dəvə,
dovşan, qayadovşanının ətini yeməyin, çünki
onlar gövşəyir, lakin qoşadırnaqlı deyil, buna görə
sizin üçün haramdır. 8 Donuz isə qoşadırnaqlı
olsa da, gövşəmir, o sizin üçün haramdır. Onların
nə ətini yeyin, nə də leşinə toxunun. 9 Sularda
yaşayan heyvanlardan üzgəcləri və pulcuqları
olanların hamısını yeyə bilərsiniz. 10 Amma
üzgəcləri və pulcuqları olmayanların hamısı sizə
haram sayılır, yeməyin. 11 Bütün pak quşların
ətindən yeyə bilərsiniz. 12 Lakin bu quşların ətini
yeməməlisiniz: qartal, keçələkərkəs, qaraquş, 13
çalağan, şahin, bütün çalağan cinsindən olanlar,
14 bütün qarğa cinsindən olanlar, 15 dəvəquşu,
bayquş, qağayı, bütün qırğı cinsindən olanlar,
16 yapalaq, böyük bayquş, ağ bayquş, 17 qutan,
leş kərkəsi, qarabatdaq, 18 leylək, bütün vağ
cinsindən olanlar, şanapipik, yarasa. 19 Bütün
qanadlı qaynaşan heyvanlar sizin üçün haramdır,
yeməyin. 20 Qanadı olan pak heyvanların hamısını
yeyə bilərsiniz. 21 Ölü halda tapılan heyvan
ətindən yeməyin. Şəhərinizdə olan əcnəbiyə verə
bilərsiniz ki, yesin yaxud da yadellilərə sata
bilərsiniz. Siz isə Allahın müqəddəs xalqısınız.
Oğlağı anasının südündə bişirməyin. 22 İlbəil
tarlalarınızda bitən bütün məhsulların onda
bir hissəsini mütləq ayırın. 23 Daim Allahınız
Rəbdən qorxmağı öyrənmək üçün taxılınızın, təzə
şərabınızın, zeytun yağınızın onda bir hissəsini,
mal-qaranızın, qoyun-keçilərinizin ilk balalarını
Allahınız Rəbbin qarşısında, Öz isminə məskən
seçdiyi yerdə yeyin. 24 Allahınız Rəbbin Öz
isminə məskən seçdiyi yer sizdən çox uzaqdadırsa,
Allahınız Rəbbin sizə bərəkət verdiyi məhsulların
onda bir hissəsini siz oraya apara bilməyəcək
qədər yol uzundursa, 25 o zaman bunları satıb
pula çevirin və bu pulu götürüb Allahınız Rəbbin
seçəcəyi yerə gedin. 26 Pulu ürəyiniz istəyəni
almağa sərf edin: mal-qara, qoyun-keçi, şərab,
başqa kefləndirici içki – ürəyiniz nə istəyirsə, alın.
Siz və külfətiniz orada Allahınız Rəbbin qarşısında
yeyib sevinin. 27 Şəhərlərinizdə yaşayan Levililərə
etinasız yanaşmayın, çünki onların sizinlə birgə
payı və irsi torpağı yoxdur. 28 Hər üç ilin sonunda
– üçüncü ildə bitən bütün məhsulunuzun onda
bir hissəsini çıxarıb şəhərlərinizdə toplayın. 29
Sizinlə birgə payı və irsi torpağı olmayan Levililər,
şəhərlərinizdə olan qəriblər, yetimlər və dul
qadınlar qoy gəlib bundan doyunca yesinlər.
Belə edin ki, Allahınız Rəbb sizə əlinizin bütün
zəhmətinə xeyir-dua versin.

15 Hər yeddi ilin sonunda sizə borclu olanları
bağışlayın. 2 Borcların bağışlanma işini belə
edin: hər alacağı olan şəxs qonşusunun borcunu
bağışlasın. Qonşusunu yaxud soydaşını borcunu
geri qaytarmağa məcbur etməsin, çünki Rəbb
tərəfindən borcların bağışlanma ili elan edilmişdir.
3 Yadellilərdən borclarınızı geri ala bilərsiniz, lakin
İsrailli soydaşlarınızın borclarını bağışlamalısınız.
4 Onda aranızda kasıb olmaz. Əgər Allahınız Rəbbin

sizə mülk olaraq almaq üçün verəcəyi torpaqda
5 Onun sözünə tam itaət etsəniz, bu gün sizə
buyurduğum əmrlərin hamısına diqqətlə əməl
etsəniz, 6 Allahınız Rəbb sizə vəd verdiyi kimi
mütləq bərəkət verəcək. Siz bir çox millətlərə borc
verəcək, lakin onlardan borc almayacaqsınız. Siz
bir çox millətlərə hökmranlıq edəcəksiniz, onlar
sizə hökmranlıq etməyəcək. 7 Allahınız Rəbbin
sizə verəcəyi torpağın hər hansı bir şəhərində
yaşayan soydaşlarınızdan biri kasıbdırsa, daşürəkli
olmayın. Kasıb soydaşınıza qarşı əliniz bağlı
olmasın. 8 Əksinə, əliaçıq olun, nəyə ehtiyacı varsa,
ona lazımınca borc verin. 9 Məbada "yeddinci
il – borcların bağışlanma ili yaxındır" deyərək
ürəyinizə pis fikirlər gətirəsiniz. Soydaşınız üçün
xəsislik etməyin, ona kömək etməkdən boyun
qaçırmayın. Yoxsa kasıb soydaşınız sizdən Rəbbə
şikayət edər və günah qazanarsınız. 10 Kasıba
səxavətlə, könüllü surətdə yardım edin, çünki
buna görə Allahınız Rəbb bütün əməyinizə, əl
atdığınız hər işə bərəkət verəcək. 11 Ölkədə həmişə
kasıblar olacaq, buna görə mən sizə belə əmr
edirəm: mütləq öz ölkənizdəki kasıb və möhtac
soydaşınıza qarşı əliaçıq olun. 12 Əgər İbrani
soydaşlarınızdan bir kişi və yaxud qadın sizə qul
kimi satılıbsa, bu qul altı il sizə qulluq edəndən
sonra yeddinci il onu azad edin. 13 Azad edərkən
onları əliboş yola salmayın. 14 Səxavət göstərib
sürülərinizdən, taxılınızdan, şərabınızdan onlara
verin. Allahınız Rəbb sizə necə bərəkət veribsə, siz
də onlara elə verin. 15 Misirdə kölə olduğunuzu,
Allahınız Rəbbin sizi qurtardığını yada salın. Bu
gün ona görə bu əmri verirəm. 16 Əgər qulunuz sizi
və külfətinizi sevirsə, sizinlə güzəranı xoşdursa
və "sizdən ayrılmaq istəmirəm" deyirsə, 17 onda
bir biz götürüb qulunuzun qulağından keçirərək
qapıya batırın. Bundan sonra o ömrü boyu
qulunuz olaraq qalacaq. Qarabaşlarınızla da bu cür
rəftar edin. 18 Qullarınızı azad etmək sizə çətin
gəlməsin. Sizə qulluq etdiyi altı il ərzində muzdlu
işçidən ikiqat artıq iş görmüşdür. Sizə Allahınız
Rəbb hər işdə bərəkət verəcək. 19 Mal-qara və
qoyun-keçilərinizin ilk doğulan balalarından hər
erkək heyvanı Allahınız Rəbb üçün təqdis edin.
Öküzlərinizin ilk balalarını işlətməyin, qoyun-
keçilərinizin ilk balalarını qırxmayın. 20 Siz
ailələrinizlə birgə hər il Allahınız Rəbbin önündə,
Onun seçəcəyi yerdə bu heyvanların ətini yeyin. 21
Bir heyvanın qüsuru varsa, axsaq yaxud kordursa,
hansısa ciddi çatışmazlığı varsa, onu Allahınız
Rəbbə qurban etməyin. 22 Belə heyvanları kəsib
şəhərlərinizdə yeyə bilərsiniz. Pak və yaxud
murdar insan bu ətdən ceyran və ya maral əti
yediyi kimi yeyə bilər. 23 Qanını isə yeməyin, onu
su kimi torpağa tökün.

16 Aviv ayını qeyd edin və Allahınız Rəbbin
Pasxa bayramını keçirin. Allahınız Rəbb sizi
Misirdən Aviv ayında gecə ikən çıxartdı. 2 Allahınız
Rəbbin Öz isminə məskən seçəcəyi yerdə qoyun-
keçilərinizdən, mal-qaranızdan Pasxa qurbanı
kəsin. 3 Qurban əti ilə birlikdə mayalı çörək
yeməyin. Misirdən tələsik çıxdığınıza görə əziyyət
içərisində yediyiniz çörək kimi yeddi gün mayasız
çörək, yəni əziyyət çörəyi yeyin. Bununla ömür
boyu Misirdən çıxdığınız günü yada salın. 4
Ölkənizin heç bir yerində yeddi gün mayadan
istifadə olunmasın. İlk gün axşam qurban
kəsdiyiniz heyvanların əti səhərə qədər qalmasın.
5 Pasxa qurbanlarını Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi
şəhərlərin heç birində kəsməyin, 6 ancaq Allahınız
Rəbbin Öz isminə məskən seçəcəyi yerdə kəsin.
Orada qurbanları axşam, gün batanda, Misirdən
çıxdığınız saatlarda kəsin. 7 Əti Allahınız Rəbbin
seçəcəyi yerdə bişirib yeyin. Səhər açılanda isə
oradan çıxıb çadırlarınıza qayıdın. 8 Altı gün
mayasız çörək yeyin. Yeddinci gün Allahınız Rəbb
üçün təntənəli toplantı keçirin və heç bir iş
görməyin. 9 Əkinə oraq vurduğunuz ilk gündən
yeddi həftə sayın və 10 Allahınız Rəbbin sizə
verdiyi bərəkətə görə könüllü təqdim verməklə
Allahınız Rəbb üçün Həftələr bayramı keçirin. 11
Allahınız Rəbbin qarşısında – Onun Öz isminə
məskən seçəcəyi yerdə siz, oğullarınız, qızlarınız,
qullarınız, qarabaşlarınız, şəhərlərinizdə yaşayan
Levililər, aranızda yaşayan qəriblər, yetimlər və dul
qadınlar birlikdə sevinəcəksiniz. 12 Misirdə kölə
olduğunuzu yada salın və bu qaydalara diqqətlə
əməl edin. 13 Xırmanınızdan, üzümsıxanınızdan
məhsul götürəndən sonra özünüz üçün yeddi gün
Çardaqlar bayramı keçirin. 14 Bu bayramda siz,
oğullarınız, qızlarınız, qullarınız, qarabaşlarınız,
şəhərlərinizdə yaşayan Levililər, qəriblər, yetimlər
və dul qadınlarla birlikdə sevinəcəksiniz. 15
Allahınız Rəbbin seçəcəyi yerdə Rəbb üçün yeddi
gün bu bayramı keçirin, çünki Allahınız Rəbb
bütün məhsullarınıza, əllərinizin hər işinə xeyir-
dua verib və siz tam sevinc içində yaşayacaqsınız.
16 Bütün kişiləriniz ildə üç dəfə Mayasız Çörək
bayramında, Həftələr bayramında, Çardaqlar
bayramında Allahınız Rəbbin hüzurunda olmaq
üçün Onun seçəcəyi yerə getsin. Heç kəs
Rəbbin hüzuruna əliboş gəlməsin. 17 Hər biriniz
Allahınız Rəbbin sizə verdiyi bərəkətə görə bəxşiş
götürməlisiniz. 18 Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi
şəhərlərdə hər qəbiləniz üçün hakimlər və
məmurlar seçin. Qoy onlar xalqa ədalətlə hakimlik

etsinlər. 19 Hökm çıxararkən haqsızlıq etməyin,
heç kimin tərəfini saxlamayın. Rüşvət almayın,
çünki rüşvət müdrik insanın belə, gözlərini kor
edir və məhkəmədə məsum bir insana qarşı səhv
qərara yol verir. 20 Salehliyin, yalnız salehliyin
ardınca gedin, onda həyat taparsınız və Allahınız
Rəbbin sizə verəcəyi torpağı irs olaraq alarsınız.
21 Allahınız Rəbb üçün quracağınız qurbangahın
yanına ilahə Aşeranın surətində heç bir ağac
sütunu qoymayın. 22 Allahınız Rəbbin ikrah etdiyi
daş sütun qoymayın.

17 Hər hansı bir qüsuru və çatışmazlığı olan
öküzü ya da qoyunu Allahınız Rəbbə
qurban etməyin. Belə etmək Allahınız Rəbb
üçün iyrəncdir. 2 Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi
şəhərlərin birində aranızdan Onun əhdini pozub
gözündə pis olanı edən hər hansı bir kişi və ya
qadın çıxarsa, 3 əmrlərimin ziddinə gedib başqa
allahlara sitayiş edərsə, bütlərə yaxud günəşə, aya
yaxud səma cisimlərindən hər hansı birinə sitayiş
və səcdə edərsə, 4 bu hadisədən xəbərdar olsanız,
eşitdiklərinizi yaxşı-yaxşı araşdırın. Əgər bu xəbər
doğrudursa və belə iyrənc halın İsraildə baş verdiyi
sübuta yetərsə, 5 belə pis hərəkət edən kişini və
ya qadını şəhərin darvazasına gətirib daşqalaq
edərək öldürün. 6 Ölümə məhkum olan adam
iki yaxud üç nəfərin şahidliyi ilə öldürülməlidir.
Tək bir nəfərin şahidliyi ilə öldürülməsin. 7 O
adamı əvvəlcə şahidlər, sonra isə bütün xalq
daşqalaq etsin. Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. 8
Əgər şəhərlərinizdə qatillik, dava və ya təcavüz
barəsində qərar çıxarmaqda həll edə bilmədiyiniz
çətinliklərə rast gəlsəniz, Allahınız Rəbbin seçəcəyi
yerə gedin. 9 O dövrdə xidmət edən Levili
kahinlərin və hakimlərin yanına gedib onlara
müraciət edin. Qoy onlar araşdırıb məhkəmə
qərarını sizə versinlər. 10 Rəbbin seçəcəyi yerdən
sizə deyilən qərara əməl edin. Sizə nə öyrətsələr,
ona diqqətlə əməl edin. 11 Öyrədilən təlimata
və söylənilən hökmə görə rəftar edin. Əmr
edilənlərdən nə sağa, nə də sola dönün. 12 Orada
Allahınız Rəbbin hüzurunda vəzifəsini icra edən
kahinə yaxud hakimə qulaq asmamaq iddiasında
olan şəxs öldürülsün. Beləliklə, aranızdan pisliyi
atın. 13 Bütün xalq bu xəbəri eşidib qorxacaq
və bir daha bu iddiaya düşməyəcək. 14 Allahınız
Rəbbin sizə verəcəyi torpağa girib, oranı irs olaraq
alanda və orada məskunlaşanda əgər "bütün ətraf
ölkələrdəki kimi bizə hökm edəcək bir padşah
təyin edək" desəniz, 15 mütləq Allahınız Rəbbin
seçəcəyi adamı padşah qoyun. Padşah təyin
etdiyiniz adam öz soydaşlarınızdan olmalıdır.
İsrailli soydaşlarınızdan olmayan yadelli bir adamı
padşah edə bilməzsiniz. 16 Qoy padşah özü üçün at
çoxaltmasın. İlxısını artırmaq üçün xalqı Misirə –
geriyə qaytarmasın, çünki Rəbb sizə belə demişdi:
"Bir də bu yoldan geri qayıtmayın". 17 Padşah
çox arvad almasın, yoxsa ürəyi haqq yolundan
dönər. O özü üçün çoxlu qızıl-gümüş yığıb onu
çoxaltmasın. 18 Padşah taxta çıxandan sonra
Levili kahinlərin nəzarəti altında bu Qanundan
bir surətini özü üçün kitaba köçürsün. 19 Qoy o,
Qanunun bu surətini yanında saxlayaraq ömrü
boyu hər gün oxusun. Bununla da padşah Allahınız
Rəbdən qorxmağı, bu Qanunun bütün sözlərinə
və bu qaydalara diqqətlə əməl etməyi öyrənsin.
20 Özünü soydaşlarından üstün tutmasın, əmrdən
nə sağa, nə də sola dönsün. Onda İsraildə özünün
və nəslinin padşahlıq dövrü uzun olar.

18 Levili kahinlərin, bütün Levi qəbiləsinin
digər İsraillilərlə birgə payı və irsi olmayacaq.
Onlar Rəbbə verilən yandırma təqdimləri ilə
doyacaqlar və bu onların irsi olacaq. 2 Levililərin
soydaşları arasında irsi torpaqları olmayacaq və
Rəbbin onlara söz verdiyi kimi onların irsi Rəbb
Özüdür. 3 Xalq arasında öküz və qoyun qurbanı
təqdim edən qol, çənə və içalatı kahinlərə pay
versin. 4 Taxılınızın, təzə şərabınızın, zeytun
yağınızın nübarını və qoyunlarınızdan qırxdığınız
ilk yunu kahinlərə verin. 5 Allahınız Rəbb onları
və övladlarını bütün qəbilələriniz arasından seçdi
ki, daim Rəbbin adına xidmətdə dayansınlar.
6 Əgər bir Levili yaşadığı İsrail şəhərlərinin
birindən könüllü surətdə Rəbbin seçəcəyi yerə
gedərsə, 7 orada Allahı Rəbbin qarşısında dayanan
Levili soydaşları kimi Rəbbin naminə xidmət
edə bilsin. 8 O, ata mülkünün satışından əldə
etdiyi vəsaitdən əlavə, onlarla bərabər paydan
da istifadə edə bilər. 9 Allahınız Rəbbin sizə
verəcəyi torpağa girdiyiniz zaman o millətlərin
iyrənc adətlərini götürüb təqlid etməyin. 10
Aranızda oğul və qızını oda qurban verən,
falçı, gələcəyideyən, baxıcı, cadugər, 11 ovsunçu,
cindarlara və ruhçağıranlara müraciət edən yaxud
ölülərçağıran olmasın. 12 Rəbb belə iş görənlərə
nifrət edir. Elə bu iyrənc işlərə görə Allahınız
Rəbb millətləri sizin qarşınızdan qovacaq. 13
Allahınız Rəbbin gözü önündə kamil olun. 14
Çünki torpaqlarını alacağınız millətlərin hamısı
gələcəyideyənlərin və falçıların nəsihətlərinə
qulaq asırlar. Amma Allahınız Rəbb sizin üçün
buna izin vermir. 15 Allahınız Rəbb sizin üçün
aranızdan – öz soydaşlarınız içərisindən mənim
kimi bir peyğəmbər yetirəcək. Ona qulaq asın. 16
Çünki Xorevdə yığıldığınız gün Allahınız Rəbdən
bunu diləmişdiniz: "Qoy bir də Allahımız Rəbbin

səsini eşitməyək və bir daha bu böyük alovu görməyək, yoxsa ölərik". 17 Onda Rəbb mənə dedi: "Dedikləri doğrudur. 18 Onlar üçün soydaşları arasından sənin kimi bir peyğəmbər yetirəcəyəm və sözlərimi onun dilindən eşidəcəksiniz. O əmr etdiyim hər şeyi sizə söyləyəcək. 19 Mənim adımla söylədiyi sözlərə qulaq asmayan adamı ittiham edəcəyəm. 20 Lakin hansı bir peyğəmbər ona əmr etmədiyim sözü Mənim adımdan danışmağa cürət edərsə yaxud başqa allahların adından danışarsa, o peyğəmbər öldürülsün". 21 "Axı bu sözün Rəbdən olub-olmadığını necə biləkʔ" deyə düşünə bilərsiniz. 22 Əgər bir peyğəmbər Rəbbin adından danışanda dediyi söz həyata keçməzsə yaxud düz çıxmazsa, bilin ki, onu Rəbb söyləməmişdir. O peyğəmbərin dediklərinin səlahiyyəti yoxdur. Ondan qorxmayın.

19 Allahınız Rəbb torpaqlarını sizə verəcəyi millətləri yox edəndə və siz onların mülkünü alıb şəhərlərində və evlərində yaşayanda 2 Allahınız Rəbbin mülk olaraq almaq üçün sizə verəcəyi torpağın mərkəzində özünüz üçün üç şəhər ayırın. 3 Bu şəhərlərə getmək üçün yollar çəkib Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi ölkəni üç bölgəyə ayırın. Belə ki qətl edən bu şəhərlərdən birinə qaçsın. 4 Sağ qalmaq üçün oraya qaçan qatil haqqında – yəni qonşusu ilə əvvəlcədən ədavəti olmadan və bilmədən onu öldürən adam barədə belə bir qaydanız olsun. 5 Məsələn, odun kəsmək üçün qonşusu ilə meşəyə gedib ağac doğramaq üçün balta vuranda baltanın dəmiri sapından çıxıb qonşusuna dəyərsə və qonşusu ölərsə, ölümə bais adam bu şəhərlərdən birinə qaçıb canını qurtarsın. 6 Yoxsa qan qisasını alan qəzəblə qatilin izinə düşə bilər. Yol uzaq olarsa, çatıb onu öldürə bilər. Bu adamın öldürdüyü adamla əvvəllər heç bir ədavəti olmamışdı. Ona görə də ölüm hökmünə layiq deyil. 7 Bunun üçün "özünüzə üç şəhər seçin" deyə əmr edirəm. 8 Allahınız Rəbbi sevmək və daim Onun yolları ilə getmək üçün bu gün sizə buyurduğum bütün bu əmrlərə diqqətlə əməl etdiyiniz üçün 9 Allahınız Rəbb atalarınıza and etdiyi kimi sizin sərhədinizi genişləndirərsə və atalarınıza verməyi vəd etdiyi bütün torpaqları sizə verərsə, o zaman özünüz üçün bu üç şəhərdən əlavə üç şəhər də seçin. 10 Belə ki Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi torpaqda günahsız qan tökülməsin və həm də qan tökməkdə təqsirkar olmayasınız. 11 Lakin kiminsə qonşusu ilə ədavəti varsa, pusquda durub onu izləyərsə, hücum edərək onu vurub öldürərsə və bu şəhərlərdən birinə qaçarsa, 12 bu adamın şəhərinin ağsaqqalları adam göndərib onu oradan götürüb öldürmək üçün qan qisası alana təslim etsin. 13 Ona rəhm etməyin. Günahsız qanı İsraildən təmizləyin ki, güzəranınız xoş olsun. 14 Allahınız Rəbbin mülk olaraq almaq üçün sizə verəcəyi torpaqda alacağınız mülkdə qonşunuzun əvvəlki adamlar tərəfindən qoyulan sərhədini dəyişdirməyin. 15 Bir adamı işlədə biləcəyi hər hansı bir günahda yaxud cinayətdə təqsirləndirmək üçün bir şahid kifayət deyil. Hər iddia iki yaxud üç nəfərin şahidliyi ilə təsdiq edilsin. 16 Əgər bir yalançı şahid pis məqsədlə birini təqsirləndirərsə, 17 aralarında münaqişə olan iki adam Rəbbin hüzurunda, o dövrdə xidmət edən kahinlərin və hakimlərin qarşısında dayansın. 18 Hakimlər yaxşı-yaxşı araşdırsınlar. Əgər şahid yalançıdırsa, soydaşlarına qarşı yalandan şahidlik etmişsə, 19 onda soydaşına etmək istədiyini onun öz başına gətirin. Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. 20 Qalanları da bunu eşidib qorxacaq və bir daha bu cür pislik etməyəcəklər. 21 Belə adama rəhm etməyin, can əvəzinə can, göz əvəzinə göz, diş əvəzinə diş, əl əvəzinə əl, ayaq əvəzinə ayaq ödənsin.

20 Düşmənlərinizə qarşı döyüşə çıxanda atları, döyüş arabalarını və sizdən böyük bir ordunu görəndə qorxmayın, çünki sizi Misir torpağından çıxaran Allahınız Rəbb sizinlədir. 2 Kahin döyüş qabağı ordunun yanına gəlib müraciət edərək 3 belə desin: "Ey İsrailliləʀ, qulaq asın! Bu gün düşmənlərinizlə döyüşə çıxırsınız. Onlardan qorxub ürkməyin və tələşə düşərək ürəyinizi yeməyin, 4 çünki Allahınız Rəbb düşmənlərinizlə döyüşmək və sizə qələbə qazandırmaq üçün sizinlə gedir". 5 Zabitlər isə orduya belə desinlər: "Yeni ev tikib içində oturmayan kim var? Qoy evinə qayıtsın. Yoxsa döyüşdə ölər, evində başqası yaşayar. 6 Üzüm bağı salıb məhsulunu toplamayan varmı? Qoy o da evinə qayıtsın. Birdən döyüşdə ölər, məhsulunu başqası yığar. 7 Bir qıza nişanlı olub evlənməyən varmı? O da evinə qayıtsın. Yoxsa döyüşdə ölər, nişanlısını başqası alar". 8 Zabitlərin orduya müraciətinin davamı belə olsun: "Kim qorxusundan ürəyini yeyirsə, evinə qayıtsın. Öz ürəyi kimi yoldaşlarının da ürəyini üzməsin". 9 Zabitlər orduya müraciətini bitirəndən sonra bölmələrə rəhbərlər təyin etsinlər. 10 Hansı şəhərə yürüş etsəniz, əvvəl onun xalqını sülhə çağırın. 11 Əgər o sizinlə sülh yolu ilə razılaşıb qarşınızda darvazalarını açarsa, qoy oranın bütün əhalisi sizə mükəlləfiyyətçi olub qulluğunuzda dursun. 12 Yox, əgər sizin sülh çağırışınızı rədd edib döyüşə

başlasa, onda şəhəri mühasirəyə alın. 13 Allahınız
Rəbb şəhəri sizə təslim edəndə oranın bütün
kişilərini qılıncdan keçirin. 14 Qadınları, uşaqları,
heyvanları və şəhərdə olan bütün malları isə
talan edin. Allahınız Rəbbin sizə verdiyi düşmən
malını özünüzə sərf edə bilərsiniz. 15 Sizə yaxın
millətlərə aid olmayan, sizdən uzaqlarda yerləşən
şəhərlərin hamısına qarşı rəftarınız belə olsun! 16
Ancaq Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi
bu millətlərin şəhərlərində nəfəsi olan heç bir
canlını belə, sağ buraxmamalısınız. 17 Xetliləri,
Emorluları, Kənanlıları, Perizliləri, Xivliləri,
Yevusluları Allahınız Rəbbin sizə əmr etdiyi
kimi tamamilə yox edin ki, 18 allahlarına iyrənc
adətlərlə səcdə edənlərdən bunları öyrənərək
Allahınız Rəbbə qarşı günah işlətməyəsiniz. 19
Hər hansı bir şəhərlə döyüşəndə oranı almaq
üçün mühasirəsi uzun çəkərsə, ağacları baltalayıb
məhv etməyin. Bu ağacların məhsulundan yeyə
bilərsiniz, amma onları qırmayın. Məgər çöldəki
ağaclar insandır ki, onları mühasirəyə alasınız? 20
Biləndə ki bir ağac bar vermir, həmin ağacı kəsib
yox edə bilərsiniz. Sizə müqavimət göstərən şəhəri
alanadək mühasirə əməliyyatında bu ağaclardan
istifadə edə bilərsiniz.

21 Allahınız Rəbbin mülk olaraq almaq üçün
sizə verəcəyi torpaqda, çöldə yerə sərilmiş
və kim tərəfindən öldürüldüyü bilinməyən meyit
görsəniz, 2 ağsaqqallarınız və hakimləriniz gedib
meyitin olduğu yerlə ətraf şəhərlər arasındakı
məsafəni ölçsünlər. 3 Meyitə ən yaxın şəhər
hansıdırsa, oranın ağsaqqalları işə qoşulmamış,
boyunduruq taxılmayan bir düyə götürsünlər.
4 Düyəni şumlanmamış, əkilməmiş torpaqdakı
axar sulu dərəyə gətirsinlər və orada düyənin
boynunu qırsınlar. 5 Levili kahinlər də oraya
getsin. Çünki Allahınız Rəbb onları Özünə
xidmətçi seçib. Qoy onlar Rəbbin adı ilə xeyir-
dua versinlər, aranızdakı münaqişə və zorakılıq
hallarına baxsınlar. 6 Meyitə ən yaxın şəhərin
ağsaqqalları dərədə boynu qırılmış düyənin
üzərində əllərini yuyub 7 belə bəyan etsinlər:
“Bu qan bizim əllərimizlə tökülməyib. Kimin
etdiyini də gözümüzlə görməmişik. 8 Ya Rəbb,
qurtardığın xalqı – İsrailliləri kəffarə et. Xalqını
nahaq tökülən qana cavabdeh etmə”. Beləliklə,
qan tökmək günahı kəffarə olunacaq. 9 Rəbbin
gözündə doğru olanı etdiyiniz üçün nahaq qan
boynunuzdan götürüləcək. 10 Düşmənlərinizlə
döyüşə çıxanda, Allahınız Rəbb onları sizə təslim
edəndə və siz onları əsir götürəndə 11 aralarında
gözəl qadın görüb ona vurulsanız, onu arvad
olaraq ala bilərsiniz. 12 Qoy o qadın kişinin
evinə aparılsın. O, başını qırxdıraraq dırnaqlarını
kəssin, 13 əynindəki əsirlik geyimlərini çıxarsın
və evinizdə qalıb ata-anası üçün bir ay yas tutsun.
Bundan sonra qadını alan kişi onun yanına girib
öz arvadı edə bilər. 14 Əgər o sənin sonradan
xoşuna gəlməzsə, könlü istədiyi kimi onu azad
burax. Qadını pula satma və qul kimi rəftar etmə,
çünki onu zəlil etmisən. 15 Əgər bir kişinin iki
arvadı varsa, birini sevib digərini sevmirsə və
hər iki qadın ona oğul doğmuşsa, sevmədiyi
qadından doğulan oğul ilk oğludursa, 16 bu kişi
əmlakını irs olaraq oğulları arasında bölməndə
ilk oğulluq haqqını sevdiyi qadının oğluna verə
bilməz. 17 Sevmədiyi qadının oğlunu ilk oğul
olaraq tanısın və bölünən malın ikiqat payını
ona versin, çünki gücünün ilk yadigarıdır. Ona
görə də ilk oğulluq haqqı onundur. 18 Əgər bir
adamın dikbaş, itaətsiz, valideynlərinə qulaq
asmayan, ata-ana tərbiyəsinə məhəl qoymayan
bir oğlu varsa, 19 valideynləri onu götürüb
şəhərin darvazasına, şəhərin ağsaqqallarının
yanına gətirsinlər. 20 Şəhər ağsaqqallarına belə
desinlər: “Bizim oğlumuz dikbaş və itaətsizdir.
Heç sözümüzə baxmır, qarınqulu və əyyaşdır. 21
Onda şəhərin əhalisi onu daşqalaq edib öldürəcək.
Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. Qoy bütün
İsraillilər bu xəbəri eşidib qorxsunlar”. 22 Əgər bir
adam bir günahdan ötrü ölüm cəzasına məhkum
olunub ağacdan asılırsa, 23 meyiti gecə ağacda
asılı qoymayın, mütləq onu həmin gün basdırın,
çünki asılan adam Allahın lənətinə düçar olub.
Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi torpağı
murdarlamayın.

22 Soydaşının itmiş öküz və ya qoyununu
görsən, özünü görməməzliyə vurma. Mütləq
öküzü və ya qoyunu soydaşına geri qaytarmalısan.
2 Soydaşın səndən uzaqdadırsa ya da heyvanın
kimə aid olduğunu bilmirsənsə, onu öz evinə
apar. Soydaşın onu axtara-axtara sizə gələnədək
qoy bu heyvan evində qalsın. Sonra onu geri
qaytar. 3 Soydaşının eşşəyini, paltarını yaxud
itirdiyi başqa şeyləri tapanda da bu cür etməlisən.
Özünü görməməzliyə vurma. 4 Görəndə ki
soydaşının eşşəyi yaxud öküzü yolda yıxılıb,
özünü görməməzliyə vurma. Mütləq heyvanı
ayağa qaldırmaq üçün soydaşına kömək et. 5
Qadın kişi paltarı, kişi də qadın palтarı geyinməsin,
çünki belə şeyləri edən hər kəs Allahınız Rəbbə
iyrənc görünür. 6 Əgər təsadüfən yolda, ağacda
yaxud torpaq üzərində bir quş yuvası görsən
və ana quş balalarının ya da yumurtalarının
üzərində oturmuşsa, ana quşu balaları ilə birlikdə
götürmə. 7 Özün üçün balalarını götürə bilərsən,

amma mütləq anasını buraxmalısan. Belə etsən, güzəranın xoş, ömrün uzun olar. 8 Yeni tikdiyin evin damının kənarına sürahi çək ki, kimsə damından yıxılıb ölsə, qanı evinin üstünə düşməsin. 9 Bağında iki növ toxumu qarışdırıb əkmə. Belə etsən, əkdiyin toxumun da, bağın da məhsulundan istifadə etmək sənə qadağandır. 10 Kotan sürmək üçün eşşəklə öküzü yanaşı qoşma. 11 Yunla kətandan toxunmuş qarışıq parçadan paltar geyinmə. 12 Əbanın dörd tərəfinə qotaz sal. 13 Əgər bir nəfər arvad alıb yaxınlıq edəndən sonra onu bəyənməzsə, 14 ona şər ataraq adını ləkələyib "bu qızı aldım, onunla yaxınlıq edəndən sonra gördüm ki, bakirə deyil" deyərsə, 15 onda ata-anası qızın "üzağlıq mələfəsini" darvazaya – şəhər ağsaqqallarının yanına gətirsin. 16 Qızın atası şəhər ağsaqqallarına belə desin: "Bu adama qızımı arvad olaraq verdim. İndi qızımı bəyənmir. 17 ‹Gördüm ki, sənin qızın bakirə deyil› deyərək mənim qızımın adını ləkələyir. Bu isə qızımın ‹üzağlıq mələfəsidir›". Mələfə şəhərin ağsaqqallarının qarşısına sərilsin. 18 Şəhərin ağsaqqalları isə o adama cəza versin. 19 Onu yüz şekel gümüş pul cəzasına məhkum edib gənc qadının atasına versinlər, çünki o adam İsraildə bir qızın adını ləkələyib. Bu qadın həmin adamın arvadı olacaq və ömrü boyu onu boşaya bilməz. 20 Əgər iddia doğrudursa, gənc qadının üzağlığı tapılmazsa, 21 onda gənc qadını ata evinin qapısına çıxarsınlar. Şəhər sakinləri onu daşqalaq edib öldürsünlər, çünki ata evində zina etməklə İsraildə namussuzluq edib. Beləliklə, aranızdan pisliyi atın. 22 Kim başqasının arvadı ilə yataqda tutulsa, o zaman o kişi və qadın – hər ikisi öldürülsün. Beləliklə, İsraildən pisliyi atın. 23 Əgər bir qız kimməsə nişanlıdırsa, şəhərdə kimsə onu tapıb cinsi yaxınlıq etsə, 24 o zaman onların ikisini də o şəhərin darvazasına çıxararaq daşqalaq edib öldürün. Şəhərdə olduğu halda qışqırmadığı üçün qızı, yaxınının nişanlısını ləyaqətsiz etdiyi üçün kişini öldürün. Beləliklə, İsraildən pisliyi atın. 25 Əgər bir kişi nişanlı qıza çöldə rast gəlsə, onu zorlasa, onunla cinsi yaxınlıq etsə, o zaman yalnız onunla cinsi yaxınlıq edən kişi öldürülsün. 26 Gənc qadına heç nə etməyin, çünki onda ölümə layiq günah yoxdur. Ona görə ki bir adam qonşusuna necə hücum edib öldürərsə, bu iş də elədir. 27 Çünki kişi qıza çöldə rast gəlib. Nişanlı qız nə qədər qışqırsa da, köməyinə çatan olmayıb. 28 Əgər kimsə nişanlanmamış bakirə bir qıza rast gəlib onu zorlayarsa və onlar tapılarsa, 29 o zaman onunla cinsi yaxınlıq edən adam qızın atasına əlli şekel gümüş versin və həmin qız onun arvadı olsun, çünki onu zəlil etmişdir. O, qadını ömrü boyu boşaya bilməz. 30 Kimsə atasının arvadını almasın və atasının nikahını ləkələməsin.

23 Cinsiyyət üzvü əzilmiş ya da kəsilmiş şəxs Rəbbin camaatı arasına daxil ola bilməz. 2 Qeyri-qanuni doğulan şəxs Rəbbin camaatı arasına daxil ola bilməz. Onun övladları, hətta onuncu nəslə qədər olanı Rəbbin camaatı arasına daxil ola bilməz. 3 Heç bir Ammonlu və yaxud Moavlı Rəbbin camaatı arasına daxil ola bilməz. Onların heç bir övladı, hətta onuncu nəslə qədər olanlar da Rəbbin camaatı arasına əsla daxil ola bilməz, 4 çünki onlar Misirdən çıxdığınız zaman yolda sizi çörək və su ilə qarşılamadılar. Sizə lənət oxumaq üçün Aram-Naharayimdəki Petor şəhərindən Beor oğlu Bilamı muzdla tutdular. 5 Lakin Allahınız Rəbb Bilamı dinləmək istəmədi. Ona görə də Allahınız Rəbb bu lənəti xeyir-duaya çevirdi, çünki O sizi sevir. 6 Nə qədər ömrünüz varsa, onların xeyri və rifahı üçün çalışmayın. 7 Edomlulara isə ikrahla yanaşmayın, çünki onlar sizin qohumlarınızdır. Misirlilərə də ikrahla yanaşmayın, çünki torpaqlarında qərib olmusunuz. 8 Onlardan doğulanların üçüncü nəsli Rəbbin camaatı arasına daxil ola bilər. 9 Düşmənlərinizlə döyüşmək üçün ordugah quranda özünüzü hər cür murdarlıqdan qoruyun. 10 Əgər gecə yatarkən aranızda toxumu tökülən şəxs olarsa, o, ordugahdan kənara çıxsın və buraya daxil olmasın. 11 Axşamadək yuyunsun və gün batandan sonra ordugaha qayıtsın. 12 Ordugahınızdan kənarda ayaqyolu üçün yer təyin edin. 13 Sursatınız arasında yer qazmaq üçün bel də olsun ki, ayaqyoluna gedəndə ifrazatın üstünü basdıra biləsiniz. 14 Çünki sizi qurtarmaq və düşmənlərinizi sizə təslim etmək üçün ordugahınızın içində Allahınız Rəbb gedir. Ordugahınız müqəddəs olsun ki, Rəbb natəmiz bir şey görüb sizdən üz döndərməsin. 15 Ağasının yanından sizin yanınıza qaçan qulu ağasına qaytarmayın. 16 Qoy öz seçdiyi yerdə, bəyəndiyi bir şəhərdə aranızda yaşasın. Ona əzab verməyin. 17 İsrailli qadın və kişilər arasından heç kim məbəd fahişəliyi etməsin. 18 Qadının və ya kişinin fahişəliklə qazandığı qazancı Allahınız Rəbbin məbədinə təqdim etməyin. Hər ikisi Allahınız Rəbbin gözündə iyrəncdir. 19 Soydaşınıza pulu, ərzağı və yaxud da faiz gətirən başqa bir şeyi sələmlə borc verməyin. 20 Yadellidənsə faiz ala bilərsiniz, amma soydaşlarınızdan almayın ki, Allahınız Rəbb mülk olaraq almaq üçün gedəcəyiniz torpaqda əl atdığınız hər işə xeyir-

dua versin. 21 Allahınız Rəbbə bir əhd təqdimi
edəcəyinizi söyləyəndə gecikdirməyin, çünki
Allahınız Rəbb mütləq bunu sizdən istəyəcək.
Onu yerinə yetirməməyiniz günahdır. 22 Amma
əhd etməkdən çəkinirsinizsə, bu, günah deyil.
23 Ağzınızdan çıxanı yerinə yetirməyə diqqət
edin, çünki Allahınız Rəbbə əhd edərək ürəkdən
təqdim etməlisiniz. 24 Qonşunuzun bağına girəndə
doyunca üzüm yeyə bilərsiniz, amma səbətinizə
yığmayın. 25 Qonşunuzun zəmisinə girəndə
əlinizlə başaq yığa bilərsiniz, amma zəmiyə oraq
vurmayın.

24 Kimsə bir qadını alıb, evlilik zamanı onda
ləyaqətsiz bir şey tapdığı üçün qadını
bəyənməzsə, talaq kağızı yazıb əlinə verərək
evindən çıxararsa, 2 evdən çıxmış qadın sonra
başqa kişiyə ərə gedə bilər. 3 O biri kişi də onu
bəyənməzsə, ona talaq kağızı yazıb əlinə verərək
evdən çıxararsa və yaxud onu alan kişi ölərsə, 4
onu evdən çıxarmış əvvəlki əri onu təkrar özünə
arvad edə bilməz, çünki qadını ləkələmişdir. Bu,
Rəbbin hüzurunda iyrəncdir. Allahınız Rəbbin
sizə irs olaraq verəcəyi ölkədə belə günaha yol
verməyin. 5 Təzə evlənən adam döyüşə getməsin.
Ona heç bir iş tapşırmayın. Qoy bir il evində
sərbəst qalıb aldığı arvadı sevindirsin. 6 Dəyirmanı
yaxud üst daşını kimsə girov götürməsin, çünki
o adamın həyatını girov götürmüş olur. 7 Əgər
İsrail övladları arasında kimsə soydaşını oğurlayıb
onunla kölə kimi rəftar edərsə yaxud onu satarsa,
bu oğru öldürülməlidir. Beləliklə, aranızdan
pisliyi atın. 8 Cüzam xəstəliyinə tutulanda Levili
kahinlərin əmr etdiyi kimi sizə öyrədəcəkləri
hər şeyə əməl etməyə hədsiz diqqət göstərin.
9 Misirdən çıxan zaman Allahınız Rəbbin yolda
Məryəmə etdiyi hər şeyi xatırlayın. 10 Qonşunuza
bir şey borc verəndə girovu onun evinə girərək
özünüz götürməyin. 11 Bayırda dayanın, borc
verdiyiniz adam qoy özü girovu bayıra çıxarsın.
12 Əgər o adam kasıbdırsa, onun girovu sizdə
ola-ola yatmayın. 13 Girov götürdüyünüzün üst
paltarını mütləq gün batanda geri qaytarın ki,
o öz üst paltarında yatıb sizə xeyir-dua etsin və
bu, Allahınız Rəbbin önündə sizin üçün salehlik
sayılsın. 14 Muzdla işləyəni, kasıb və möhtac bir
İsrailli soydaşınızı yaxud şəhərlərinizdə yaşayan
hər hansı bir qəribi istismar etməyin. 15 Muzdunu
hər gün gün batmazdan əvvəl verin, çünki kasıbdır,
ümidini yalnız ona bağlayıb. Yoxsa sizdən Rəbbə
fəryad edər və siz günahkar sayılarsınız. 16
Oğula görə ata, ataya görə oğul öldürülməsin,
hər kəs öz günahına görə öldürülsün. 17 Qəribi
və yetimi ədalətdən məhrum etməyin və dul
qadının geyimini girov götürməyin. 18 Misirdə
kölə olan zaman Allahınız Rəbbin sizi oradan necə
qurtardığını xatırlayın. Bunun üçün belə rəftar
etməyi sizə əmr edirəm. 19 Zəminizdə əkini biçən
zaman bir dərz unutmusunuzsa, onu götürmək
üçün geri qayıtmayın. Qoy o qəribin, yetimin
və dul qadının olsun. Onda Allahınız Rəbb ələ
götürdüyünüz hər işdə sizə bərəkət verəcək. 20
Ağacları döyüb zeytun yığan zaman budaqlarda
qalanı dənləmək üçün geri qayıtmayın. Qoy o,
qəribin, yetimin və dul qadının olsun. 21 Bağınızın
üzümlərini yığan zaman tənəklərdə qalan məhsulu
toplamaq üçün geri qayıtmayın. Qoy o, qəribin,
yetimin və dul qadının olsun. 22 Misir torpağında
kölə olduğunuzu xatırlayın. Bunun üçün belə
rəftar etməyi sizə əmr edirəm.

25 İnsanlar arasında münaqişə olarsa, qoy onlar
məhkəməyə getsinlər. Hakimlər bu işə baxıb
haqlı adama bəraət, haqsıza isə cəza versinlər.
2 Əgər təqsirkar adam kötəklənməyə layiqdirsə,
qoy hakim onu yerə uzandırıb kötəyi günahının
ağırlığına görə vurdursun. 3 Təqsirkara qırx
zərbədən artıq vurulmasın. Əgər qırxdan çox
zərbə vursanız, soydaşınız göz önündə zəlil ola
bilər. 4 Xırman çəkən öküzün ağzını bağlama. 5
Əgər qardaşlar bir yerdə yaşayırlarsa, onlardan
biri ölərsə və ölənin oğlu olmazsa, dul qadın
başqa ailədən olan bir adama ərə getməsin. Qaynı
yanına gəlib onu arvad olaraq alsın və qayın-
qəyyumluq vəzifəsini yerinə yetirsin. 6 Qadının
doğacağı ilk oğul mərhumun adını yaşatsın. Qoy
İsraildə mərhumun adı batmasın. 7 Kim mərhum
qardaşının dul arvadını almaq istəməzsə, dul
qadın darvazada yerləşən ağsaqqalların yanına
getsin və belə desin: "Qaynım İsraildə qardaşının
adını yaşatmaqdan imtina edir. Mənim üçün
qayın-qəyyumluq vəzifəsini icra etmək istəmir".
8 Onda şəhər ağsaqqalları onun qaynını çağırıb
danışacaqlar. Əgər o inad edib yenə də "onu
almıram" desə, 9 o zaman həmin qadın ağsaqqallar
qarşısında gəlib qaynının çarığını çıxararaq üzünə
tüpürsün və "qardaşının nəslini yaşatmayana
belə edilir" desin. 10 İsraildə onun nəsli "çarığı
çıxarılanın nəsli" adlanacaq. 11 Əgər dalaşan
iki kişinin arvadlarından hansısa ərini döyən
kişinin əlindən qurtarmaq üçün gəlib əl uzatsa
və o biri kişinin cinsiyyət üzvündən yapışsa,
12 belə qadına rəhm etmədən onun əlini kəsin.
13 Aldatmaq üçün torbanızda biri ağır, digəri
yüngül çəkən iki cür çəki daşı olmasın. 14 Evinizdə
biri böyük, digəri kiçik ölçən iki cür ölçü əşyası
olmasın. 15 Çəki daşınız, ölçünüz düzgün və
dəqiq olsun ki, Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi

torpaqda uzun ömür sürəsiniz. 16 Çünki Allahınız
Rəbb belə pis işlər görən və haqsızlıq edənlərə
nifrət edir. 17 Misirdən çıxanda Amaleqlilərin
yolda sizə nə etdiyini yada salın. 18 Siz yorulub
əldən düşərkən onlar yolda sizə hücum etdilər,
arxada qalan bütün gücsüzləri qırdılar, Allahdan
qorxmadılar. 19 Allahınız Rəbb mülk etmək üçün
irs olaraq sizə verəcəyi torpaqda və ətrafınızda
olan düşmənlərin hamısından qurtarıb rahatlıq
verəndə səma altından Amaleqlilərin xatirəsini
silin və bunu unutmayın.

26 Allahınız Rəbbin irs olaraq sizə verəcəyi
torpağa girib orada məskunlaşanda
2 Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi ölkənin
torpaqlarından topladığınız bütün məhsulların
nübarını götürüb bir səbətə yığın. Sonra Allahınız
Rəbbin Öz isminə məskən seçəcəyi yerə gedin.
3 O dövrdə xidmət edən kahinin yanına gedib
deyin: "Allahın Rəbbə bu gün bəyan edirəm ki,
Rəbbin atalarımıza vəd etdiyi ölkəyə çatdım". 4
Kahin əlinizdən səbəti alıb onu Allahınız Rəbbin
qurbangahı önündə yerə qoysun. 5 Allahınız
Rəbbin önündə bunu bəyan edin: "Atam köçəri
Aramlı idi. Azsaylı olaraq Misirə enib orada
məskunlaşdı və ondan böyük, güclü, çoxsaylı
millət törədi. 6 Misirlilər bizimlə pis rəftar etdilər.
Bizi zəlil edib üzərimizə ağır işlər yüklədilər. 7
Onda atalarımızın Allahı Rəbbə fəryad qopardıq
və Rəbb səsimizi eşitdi. Əzabımızı, əziyyətimizi və
zəlalətimizi gördü. 8 Rəbb qüdrətli əli, uzanan
qolu, böyük zəhmi, əlamət və möcüzələri ilə bizi
Misirdən çıxartdı. 9 O bizi bu yerə gətirərək süd
və bal axan bu torpağı bizə verdi. 10 İndi, ya Rəbb,
mənə verdiyin torpağın məhsulunun nübarını
Sənə gətirmişəm". Sonra səbəti Allahınız Rəbbin
önünə qoyub Onun qarşısında səcdə edin. 11
Siz, Levililər, aranızda yaşayan qəriblər Allahınız
Rəbbin sizə və ailənizə verdiyi bütün yaxşı şeylər
üçün sevinəcəksiniz. 12 Üçüncü il onda bir hissəni
təqdimetmə ilidir. Bütün məhsulunuzun onda
birini bir yana yığın. Ayırma işini qurtarandan
sonra onda bir hissəni Levililərə, qəriblərə,
yetimlərə və dul qadınlara verin ki, şəhərlərinizdə
onlar da yeyib-doysunlar. 13 Sonra Allahınız Rəbbə
deyin: "Mənə əmr etdiyin kimi Rəbb yolunda
ayırdıqlarımı evdən çıxarıb Levililərə, qəriblərə,
yetimlərə və dul qadınlara verdim. Əmrlərindən
çıxmadım, heç birini yaddan çıxarmadım. 14
Bu paydan yas tutarkən yemədim, onu evdən
çıxaranda murdar deyildim və onu ölülərə təqdim
etmədim. Allahım Rəbbin sözünə qulaq asdım.
Mənə əmr etdiklərinin hamısını yerinə yetirdim.
15 Ya Rəbb, indi müqəddəs məskənindən –
göylərdən aşağıya bax. Xalqın İsrailə, atalarımıza
etdiyin anda görə bizə verdiyin torpağa – süd
və bal axan torpağa xeyir-dua ver". 16 Bu gün
Allahınız Rəbb bu qaydalara, hökmlərə əməl
etməyi sizə buyurur. Onlara bütün qəlbinizlə,
bütün varlığınızla əməl etmək üçün diqqətli
olun. 17 Bu gün Rəbbin Allahınız olduğunu, Onun
yolları ilə gedəcəyinizi, qanunlarına, əmrlərinə,
hökmlərinə riayət edəcəyinizi, Onun sözünə
qulaq asacağınızı bəyan etdiniz. 18 Bu gün Rəbb
sizə verdiyi sözə görə bəyan etdi ki, Ona məxsus
xalq olasınız. Ona görə də bütün əmrlərinə riayət
etməlisiniz. 19 O zaman dediyi kimi Allahınız
Rəbb, yaratdığı bütün millətlərdən tərifdə,
şöhrətdə və hörmətdə sizi üstün edəcək ki,
Allahınız Rəbb üçün təqdis edilmiş xalq olasınız».

27 Musa ilə İsrailin ağsaqqalları xalqa belə
dedilər: «Bu gün sizə buyurduğum bütün
əmrlərə riayət edin. 2 İordan çayını keçib Allahınız
Rəbbin sizə verəcəyi torpağa gedəndə böyük
daşları dik qoyub əhəngləyin. 3 Atalarınızın
Allahı Rəbbin vəd etdiyi kimi Onun sizə verəcəyi
ölkəyə – süd və bal axan torpağa girəndə bu
qanunun bütün sözlərini bu daşlara yazın. 4
Bu daşları bu gün sizə əmr etdiyim kimi İordan
çayını keçəndən sonra Eval dağında dikəldib
əhəngləyin. 5 Orada Allahınız Rəbbə dəmir alət
vurulmamış daşlardan bir qurbangah düzəldin.
6 Allahınız Rəbbin qurbangahını yonulmamış
daşlardan düzəldib üzərində Allahınız Rəbbə
yandırma qurbanları təqdim edin. 7 Ünsiyyət
qurbanlarını orada kəsib yeyərək Allahınız Rəbbin
önündə sevinin. 8 Bu qanunun bütün sözlərini
bu daşlara aydın, oxunabilən tərzdə yazın». 9
Sonra Musa ilə Levili kahinlər bütün İsraillilərə
belə müraciət etdilər: «Ey İsraillilər, sakitcə qulaq
asın! Bu gündən siz Allahın xalqı oldunuz. 10
Bu gün sizə buyurduğum kimi Allahınız Rəbbin
sözlərinə qulaq asıb Onun əmrlərinə, qanunlarına
və qaydalarına əməl edin». 11 O gün Musa xalqa
belə dedi: 12 «İordan çayını keçəndə xalqa xeyir-
dua vermək üçün bu qəbilələr Gerizim dağında
dursun: Şimeon, Levi, Yəhuda, İssakar, Yusif,
Binyamin. 13 Lənətləmək üçün bu qəbilələr Eval
dağında dursun: Ruven, Qad, Aşer, Zevulun, Dan,
Naftali. 14 Levililər bütün İsrail xalqına ucadan
belə müraciət etsin: 15 "Qoy Rəbbin iyrəndiyi,
bir sənətkarın əl işi olan oyma və ya tökmə
büt yaradana, gizlicə belə şeylər saxlayana lənət
olsun!" Bütün xalq cavab versin: "Amin!" 16 "Qoy
ata-anası ilə hörmətsiz rəftar edənə lənət olsun!"
Bütün xalq desin: "Amin!" 17 "Qoy qonşusunun
sərhədini dəyişdirənə lənət olsun!" Bütün xalq

desin: “Amin!” **18** “Qoy kor olanı yoldan azdırana lənət olsun!” Bütün xalq desin: “Amin!” **19** “Qoy qəribə, yetimə, dul qadına haqsızlıq edənə lənət olsun!” Bütün xalq desin: “Amin!” **20** “Qoy atasının arvadı ilə yatana lənət olsun! Çünki o, atasının nikahını ləkələmişdir”. Bütün xalq desin: “Amin!” **21** “Qoy hər hansı bir heyvanla cinsi əlaqəyə girənə lənət olsun!” Bütün xalq desin: “Amin!” **22** “Qoy anadan yaxud atadan bir olan bacısı ilə yatana lənət olsun!” Bütün xalq desin: “Amin!” **23** “Qoy qayınanası ilə yatana lənət olsun!” Bütün xalq desin: “Amin!” **24** “Qoy gizlicə qonşusunu öldürənə lənət olsun!” Bütün xalq desin: “Amin!” **25** “Qoy günahsız qan tökmək üçün rüşvət alana lənət olsun!” Bütün xalq desin: “Amin!” **26** “Qoy bu Qanunun sözlərini əməldə təsdiq etməyənə lənət olsun!” Bütün xalq desin: “Amin!”

28 Əgər Allahınız Rəbbin sözlərinə yaxşı-yaxşı qulaq asıb bu gün sizə buyurduğum bütün əmrlərinə riayət etsəniz, Allahınız Rəbb sizi yer üzündəki bütün millətlərdən üstün edəcək. **2** Allahınız Rəbbin sözünü dinləsəniz, bütün bu xeyir-dualar sizə gələcək və üzərinizdə qalacaq. **3** Şəhərdə və çöldə xeyir-dualı olacaqsınız. **4** Doğulan övladlarınız, torpağınızın məhsulları, heyvanlarınızın, mal-qara və qoyun-keçilərinizin balaları artımlı olacaq. **5** Səbət və xəmir təknələriniz bərəkətli olacaq. **6** Hər girişiniz, hər çıxışınız xeyir-dualı olacaq. **7** Rəbb sizə hücum edən düşmənlərinizi önünüzdə məğlub edəcək. Onlar sizə bir yoldan hücum edəndə önünüzdən yeddi yolla qaçacaq. **8** Rəbb anbarlarınıza, əl atdığınız hər işə “Bərəkətli olsun!” deyə əmr verəcək və Allahınız Rəbb sizə verəcəyi torpağa bərəkət yağdıracaq. **9** Allahınız Rəbbin əmrlərinə riayət etsəniz, Onun yolları ilə getsəniz, Rəbb vəd etdiyi kimi sizi Özü üçün müqəddəs bir xalq kimi qoruyacaq. **10** Yer üzərindəki bütün xalqlar Rəbbə məxsus olduğunuzu görüb sizdən qorxacaq. **11** Rəbb atalarınıza vəd etdiyi torpaqda sizi bolluq içərisində yaşadacaq. Doğulan övladlarınızın nəslini artırıb-çoxaldacaq, heyvanlarınızın balalarını, torpağınızın məhsulunu artımlı edəcək. **12** Rəbb torpağınıza yağışı vaxtlı-vaxtında yağdıracaq və bütün zəhmətinizə bərəkət vermək üçün göylərdən zəngin xəzinəsini açacaq. Siz bir çox millətlərə borc verəcək, lakin heç kimdən borc almayacaqsınız. **13** Rəbb sizi quyruq deyil, baş edəcək. Əgər bu gün sizə buyurduğum Allahınız Rəbbin əmrlərinə qulaq assanız, onlara dəqiq əməl etsəniz, aşağıda deyil, hər zaman yuxarıda olacaqsınız. **14** Bu gün sizə buyurduğum əmrlərdən kənara çıxmayın, başqa allahların ardınca getməyin, onlara sitayiş etməyin. **15** Amma Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmasanız, bu gün sizə buyurduğum əmrlərin, qaydaların hamısına dəqiq əməl etməsəniz, bu lənətlər gəlib üzərinizə töküləcək. **16** Şəhərdə və çöldə lənət qazanacaqsınız. **17** Səbət və xəmir təknələriniz lənətli olacaq. **18** Doğulan övladlarınız, torpaqlarınızın məhsulları, mal-qara və qoyun-keçilərinizin balaları lənətə düçar olacaq. **19** Hər girişiniz, hər çıxışınız lənətli olacaq. **20** Rəbb əl atdığınız hər işdə üzərinizə lənət göndərəcək, sizi vahiməyə salıb çaşdıracaq. Nəhayət, Rəbdən üz döndərib pislik etdiyinizə görə tezliklə sizə ziyan vurub həlak edəcək. **21** Rəbb mülk olaraq almaq üçün gedəcəyiniz torpaqdan sizi yox edənədək vəbaya düçar edəcək. **22** O sizi vərəm, qızdırma, iltihab, insanı qovuran istilik, quraqlıq, səmum küləyi və kiflə cəzalandıracaq. Siz yox olana qədər bunlar sizdən əl çəkməyəcək. **23** Başınız üzərində olan göylər tunc, ayağınız altındakı yer isə dəmir kimi olacaq. **24** Rəbb ölkənizə yağış əvəzinə toz-torpaq yağdıracaq. Siz həlak olana qədər göydən üzərinizə bunlar yağacaq. **25** Rəbb sizi düşmənlərinizin önündə məğlub edəcək, onlara bir yoldan hücum edəndə önlərindən yeddi yolla qaçacaqsınız. Dünyanın bütün ölkələrinə dəhşətli ibrət olacaqsınız. **26** Cəsədləriniz göydəki quşlara, yerdəki heyvanlara yem olacaq, onları ürküdüb qovan olmayacaq. **27** Rəbb sizi sağalmaz Misir çibanları, şişlər, xoralar, qoturlarla cəzalandıracaq. **28** O sizi cəzalandıraraq dəli və kor edəcək, ürəyinizi qubarladacaq. **29** Günorta vaxtı kor adam qaranlıqda əl toxundura-toxundura gəzdiyi kimi gəzəcəksiniz. Hər işiniz uğursuz olacaq, daim iztirab çəkəcək və talan olacaqsınız. Sizi qurtaran olmayacaq. **30** Nişanlandığınız qızla başqası yatacaq. Tikdiyiniz evdə yaşamayacaqsınız. Saldığınız bağın məhsulunu dərməyəcəksiniz. **31** Öküzünüz gözünüz önündə kəsiləcək, ətindən yeməyəcəksiniz. Eşşəklərinizi sizdən zorla alınacaq və geri qaytarılmayacaq. Sürüləriniz düşmənlərinizə veriləcək və sizi qurtaran olmayacaq. **32** Oğullarınız və qızlarınız gözünüz önündə başqa bir xalqa təslim ediləcək və onların həsrətindən günbəgün gözlərinizin nuru sönəcək. Əlinizdən isə heç nə gəlməyəcək. **33** Torpağınızın və bütün zəhmətinizin məhsulunu tanımadığınız bir xalq yeyəcək, siz isə daima iztirab çəkəcək və əziləcəksiniz. **34** Gözlərinizlə gördüklərinizə ağlınızı başınızdan çıxaracaq. **35** Rəbb dizlərinizə,

baldırlarınıza təpədən dırnağa qədər sağalmaz çibanlar çıxararaq sizi cəzalandıracaq. **36** Rəbb sizi, öz üzərinizə təyin etdiyiniz padşahı sizin də, atalarınızın da tanımadığı bir millətə əsir apartdıracaq. Orada ağacdan, daşdan düzəldilmiş yad allahlara sitayiş edəcəksiniz. **37** Rəbbin sizi əsir etdiyi xalqlar arasında heyrət, məsəl və kinayə hədəfinə çevriləcəksiniz. **38** Zəmiyə çox toxum səpib, az yığacaqsınız, çünki onu çəyirtkə yeyib qurtaracaq. **39** Üzüm bağları salacaq, becərəcəksiniz, lakin üzümündən dərməyəcək, şərabından içməyəcəksiniz, çünki onlara qurd düşəcək. **40** Torpağınızın hər tərəfində zeytun ağacları bitsə də, onlardan yağ çəkə bilməyəcəksiniz, çünki zeytun ağaclarınız öz meyvəsini tökəcək. **41** Oğullarınız, qızlarınız olacaq, lakin yanınızda qalmayacaq, çünki əsir düşəcəklər. **42** Bütün ağaclarınızın və əkin sahələrinizin bəhərinə çəyirtkələr daraşacaq. **43** Aranızda yaşayan yadellilər sizdən olduqca üstün olacaq, siz aşağı endikcə enəcəksiniz. **44** Sizə onlar borc verəcək, siz onlara borc verə bilməyəcəksiniz, onlar baş, siz isə quyruq olacaqsınız. **45** Bu lənətlərin hamısı sizin üzərinizə töküləcək. Sizi həlak olanadək qovub yaxalayacaqlar, çünki Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmadınız, sizə buyurduğu əmrlərə və qaydalara riayət etmədiniz. **46** Bunlar sizə və övladlarınıza əbədi bir əlamət, bir möcüzə olacaq. **47** Madam ki bolluq vaxtında Allahınız Rəbbə sevinclə və xoşluqla itaət etmədiniz, **48** Rəbbin sizə qarşı göndərdiyi düşmənlərə ac-susuz, çılpaq və hər cür ehtiyac içərisində qulluq edəcəksiniz. Rəbb sizi həlak edənə qədər boynunuza dəmir boyunduruq salacaq. **49** Rəbb uzaqdan, dünyanın ucqarlarından bir milləti – dilini başa düşmədiyiniz bir milləti qartal kimi üzərinizə şığıdacaq. **50** Bu elə sərt sifətli bir millətdir ki, nə qocaların şəxsiyyətinə hörməti var, nə də uşaqlara rəhmi gəlir. **51** Bu millət sizi həlak edənə qədər heyvanlarınızın balalarını, torpağınızın məhsulunu yeyib qurtaracaq, sizin üçün nə taxıl, nə təzə şərab, nə zeytun yağı, nə mal-qaranızın, nə də qoyun-keçilərinizin balalarını qoymayacaq. **52** Bütün şəhərlərinizi mühasirəyə alıb ölkənizdəki güvəndiyiniz möhkəm və hündür divarlarınızı tamamilə yerlə yeksan edəcəklər. Allahınız Rəbbin sizə verəcəyi ölkənin bütün şəhərlərini mühasirəyə alacaqlar. **53** Mühasirəyə düşəndə düşmənlərinizin sizə verəcəyi aclıqdan doğulan övladlarınızın – Allahın Rəbbin sizə verdiyi oğul-qızlarınızın ətini yeyəcəksiniz. **54** Aranızda ən ürəyinazik və həssas adam belə, öz qardaşına, sevdiyi arvadına, sağ qalan övladlarına rəhm etməyəcək. **55** Yediyi uşaqların ətindən onların heç birinə verməyəcək, çünki mühasirə olunanda düşmənlərinizin yaratdığı qıtlığa görə şəhərlərinizdə yeməyə heç nə qalmayacaq. **56** Aranızda ən ürəyinazik, həssas qadın – zərifliyindən və incəliyindən ayağını yerə basmaq istəməyən qadın belə, sevdiyi ərinə, öz oğluna, eləcə də qızına rəhm etməyəcək. **57** Bətnindən çıxan cifti və doğduğu uşaqları verməyib gizli yeyəcək, çünki bütün şəhərləriniz mühasirəyə düşəndə aclıq olacaq. **58** Əgər bu kitaba yazılmış bu Qanunun bütün sözlərinə diqqətlə əməl etməsəniz, Allahınız Rəbbin əzəmətli və zəhmli adından qorxmasanız, **59** Rəbb sizi və nəslinizi dəhşətli bəlalara, böyük və sonsuz müsibətlərə, sağalmaz, ağır xəstəliklərə düçar edəcək. **60** Qorxduğunuz bütün Misir xəstəliklərini yenə başınıza gətirəcək, bu xəstəliklərə tutulacaqsınız. **61** Rəbbin bu Qanun kitabında yazılmamış hər cür xəstəlik və bəlanı sizi yox edənədək başınıza gətirəcək. **62** Göydəki ulduzlar qədər çoxalmaq əvəzinə sayca çox az qalacaqsınız, çünki Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmadınız. **63** Sizə yaxşılıq etmək və artırmaqdan Rəbb necə razı qalırdısa, sizi həlak etdiyi və yox etdiyi üçün də elə razı qalacaq. Mülk olaraq almaq üçün gedəcəyiniz ölkədən qoparılacaqsınız. **64** Rəbb sizi dünyanın bu başından o biri başınadək bütün xalqların arasına səpələyəcək. Orada sizin də, atalarınızın da tanımadığı, ağacdan və ya daşdan düzəldilmiş yad allahlara sitayiş edəcəksiniz. **65** Bu millətlər arasında nə sülhünüz, nə də rahatlığınız olacaq. Rəbb sizə orada ürəkqopması, ümidsizlik, gözləməkdən yorulan gözlər verəcək. **66** Daim canınızın qayğısını çəkəcək, gecə-gündüz vahimə içərisində yaşayacaqsınız. Həyatınızın asayişi olmayacaq. **67** Ürəyinizə dolan vahimədən və gözünüzlə gördüyünüz hadisələr üzündən səhər olanda "kaş axşam olaydı", axşam olanda "kaş səhər olaydı" deyəcəksiniz. **68** Mən sizə demişdim ki, gəldiyiniz yolla geri dönməyəcəksiniz, amma Rəbb sizi gəmilərlə Misirə geri qaytaracaq. Orada qul və qarabaş kimi düşmən bazarında satılacaqsınız, amma sizi pulla alan olmayacaq».

29 Rəbb İsrail övladları ilə Xorev dağında əhd etmişdir. Moavda isə Musaya əmr etdi ki, yenidən əhd kəssin. Əhdin şərtləri bunlardır: **2** Musa bütün İsrailliləri bir yerə yığıb belə dedi: «Rəbbin Misirdə gözlərinizin önündə firona, əyanlarına və ölkəsinə etdiyi hər şeyi gördünüz. **3** Böyük sınaqları, bu böyük əlamətləri və möcüzələri öz gözünüzlə gördünüz. **4** Lakin Rəbb bu günədək sizə anlamaq üçün ağıl, görmək

üçün göz, eşitmək üçün qulaq verm̈ədi. 5 Rəbb
deyir: “Sizi qırx il səhrada gəzdirdim. Əyninizdəki
paltar, ayağınızdakı çarıq yırtılıb-dağılmadı. 6
Çörək yemədiniz, şərab ya da başqa kefləndirici
içki içmədiniz. Bunları ona görə etmişəm ki,
Mənim Allahınız Rəbb olduğumu biləsiniz”. 7
Buraya çatanda Xeşbon padşahı Sixon ilə Başan
padşahı Oq bizimlə döyüşə başladılar. Amma
onları məğlub etdik. 8 Torpaqlarını ələ keçirib irs
olaraq Ruvenlilərə, Qadlılara, Menaşşe qəbiləsinin
yarısına verdik. 9 Ələ götürdüyünüz hər işdə uğur
qazanmaq üçün bu əhdin hər sözünə diqqətlə əməl
edin. 10 Bu gün siz hamınız – qəbilə başçılarınız,
ağsaqqallarınız, məmurlarınız, İsraillilərin hamısı,
11 uşaqlarınız, arvadlarınız, aranızda yaşayıb
odununuzu doğrayan, suyunuzu daşıyan yadellilər
Allahınız Rəbbin qarşısında dayanmısınız ki,
12 bu gün Allahınız Rəbbin and edərək sizinlə
bağladığı bu əhdi həyata keçirəsiniz. 13 Qoy bu
gün O sizi Öz xalqı kimi təsdiq etsin, sizə söz
verdiyi kimi atalarınız İbrahimə, İshaqa, Yaquba
etdiyi anda görə sizin Allahınız olsun. 14 Mən
bu əhdi və andı yalnız sizinlə, 15 Allahımız
Rəbbin hüzurunda bizimlə bərabər duranlarla
deyil, bu gün yanımızda olmayanlarla da edirəm.
16 Misirdə necə yaşadığınızı, o biri millətlərin
içərisindən keçərək buraya necə gəldiyinizi özünüz
də bilirsiniz. 17 Onların arasında iyrənc şeyləri –
ağacdan, daşdan, qızıldan, gümüşdən düzəldilən
iyrənc bütləri gördünüz. 18 Ehtiyatlı olun, bu gün
aranızda bu millətlərin allahlarına sitayiş etmək
üçün Allahınız Rəbdən dönən nə kişi, nə qadın, nə
nəsil, nə də qəbilə olsun. Aranızda belə acı pöhrəli,
zəhərli kök olmasın. 19 Bu andın sözlərini eşidən
zaman kimsə öz-özünə gözaydınlığı verib belə bir
fikrə düşməsin: “Onsuz da salamat qalacağam, qoy
kefim istəyən kimi yaşayım”. Bu fikir həm münbit
torpağa, həm də quru torpağa bəla gətirər. 20 Belə
adamı Rəbb bağışlamaq istəməz. O adama qarşı
qısqanc Rəbbin qəzəbi alovlanacaq. Bu kitabda
yazılan bütün lənətlər başına töküləcək və Rəbb
onun adını göyün altından siləcək. 21 Rəbb bu
Qanun kitabında yazılan əhdin içərisində yer
tutan lənətlərin hamısına görə fəlakətə uğratmaq
üçün onu İsrailin bütün qəbilələrinin içərisindən
çıxaracaq. 22 Gələcək nəsil, sizdən sonra gələn
övladlarınız və uzaq diyardan gələn yadellilər
bu ölkənin bəlalarını, Rəbbin oraya göndərdiyi
xəstəlikləri görəcək. 23 Bütün torpaq yanacaq,
kükürd və duzla örtüləcək, toxum əkilməyəcək,
cücərti görünməyəcək, ot bitməyəcək. Ölkə Rəbbin
qızğın qəzəbi ilə yerlə yeksan etdiyi Sodom,
Homorra, Adma və Sevoyim kimi viran olacaq.
24 Bütün millətlər “Rəbb bu ölkəyə niyə belə
etdi? Bu böyük qəzəb niyə alovlandı?” deyə
soruşacaqlar. 25 O zaman deyəcəklər: “Çünki
onları Misir torpağından çıxararkən atalarının
Allahı Rəbbin onlarla bağladığı əhdi atdılar. 26
Gedib tanımadıqları allahlara, Rəbbin onlara bəxş
etmədiyi yad allahlara sitayiş və səcdə etdilər. 27
Ona görə Rəbbin qəzəbi bu ölkəyə qarşı alovlandı,
oranı bu kitabda yazılan bütün lənətlərə düçar
etdi. 28 Rəbb qəzəb, hirs və böyük hiddətlə onları
ölkələrindən qopardı. Bu gün olduğu kimi onları
başqa bir torpağa atdı”. 29 Allahımız Rəbbin
sirləri var, lakin bəzi şeyləri bizə və övladlarımıza
əbədilik aşkar etdi ki, bu qanunun bütün sözlərinə
əməl edək.

30 Bütün bu hadisələr – qarşınıza qoyduğum
xeyir-dua və lənət başınıza gələndə Allahınız
Rəbbin sizi səpələdiyi millətlər arasında bunları
xatırlayacaqsınız. 2 Siz və övladlarınız Allahınız
Rəbbə tərəf dönüb bu gün sizə əmr etdiyim hər
işdə Onun sözünü bütün qəlbinizlə və bütün
varlığınızla qulağınızda saxlasanız, 3 Allahınız
Rəbb sizə rəhm edib əsirlikdən geri qaytaracaq,
sizi yenidən səpələdiyi bütün xalqların arasından
toplayacaq. 4 Səpələnib göyün altındakı ən ucqar
ölkəyə düşsəniz belə, Allahınız Rəbb sizi oradan
yığıb geri qaytaracaq. 5 Sizi atalarınıza irs olaraq
verdiyi torpağa qovuşduracaq. Oranı yenə də irs
olaraq alacaqsınız, Allahınız Rəbb sizə xoş güzəran
verəcək və sizi atalarınızdan da artıq çoxaldacaq.
6 Allahınız Rəbb sizin ürəyinizi və övladlarınızın
ürəklərini sünnət edəcək ki, Allahınız Rəbbi
bütün qəlbinizlə, bütün varlığınızla sevəsiniz və
yaşayasınız. 7 Allahınız Rəbb bütün bu lənətləri isə
sizə nifrət və zülm edən düşmənlərinizin üzərinizə
tökəcək. 8 Siz yenə Rəbbin sözünə qulaq asacaq
və bu gün sizə buyurduğum bütün əmrlərini
yerinə yetirəcəksiniz. 9 Onda Allahınız Rəbb
əlinizdə olan hər işinizi uğurlu edəcək, sizə çoxlu
övlad, heyvanlarınıza çoxlu bala, torpaqlarınıza
bol məhsul verəcək. Rəbb atalarınıza yaxşılıq
etməkdən necə razı qalırdısa, sizə də yaxşılıq
etməkdən elə razı qalacaq. 10 Bir şərtlə: Allahınız
Rəbbin sözünü qulağınızda saxlayın. Onun bu
Qanun kitabında yazılan əmrlərinə və qaydalarına
əməl edin, bütün qəlbinizlə, bütün varlığınızla
Allahınız Rəbbə tərəf dönün. 11 Bu gün sizə
verdiyim əmrə əməl etmək sizin üçün çətin
və əlçatmaz deyil. 12 Axı o, göylərdə deyil ki,
deyəsiniz: “Kim bizim üçün göylərə çıxacaq və onu
oradan götürüb bizə çatdıracaq ki, biz buna əməl
edək?” 13 O, dənizin o tayında deyil ki, deyəsiniz:

“Kim bizim üçün dənizin o tayına gedəcək və onu götürüb bizə çatdıracaq ki, qulaq asıb buna əməl edək?” **14** Yox, bu kəlam sizə əməl etmək üçün çox yaxındır, o, dilinizdə və ürəyinizdədir. **15** Bax bu gün sizin qarşınızda həyatla xoşbəxtliyi, ölümlə bədbəxtliyi qoyuram. **16** Bu gün sizə Allahınız Rəbbi sevməyi, Onun qoyduğu yollarla getməyi, əmrlərinə, qaydalarına, hökmlərinə riayət etməyi əmr edirəm. Belə etsəniz, yaşayıb artacaqsınız və mülk olaraq almaq üçün gedəcəyiniz torpaqda Allahınız Rəbb tərəfindən xeyir-dua alacaqsınız. **17** Əgər bu yoldan dönsəniz, qulaq asmasanız, azaraq, yad allahlara səcdə qılaraq onlara qulluq etsəniz, **18** bu gün sizə bildirirəm ki, mütləq məhv olacaqsınız. İordan çayını keçib mülk olaraq almaq üçün gedəcəyiniz ölkədə uzun ömür sürməyəcəksiniz. **19** Qarşınızda həyatla ölümü, xeyir-dua ilə lənəti qoyduğum üçün bu gün göyü və yeri sizə şahid tuturam. Həyatı seçin ki, siz və övladlarınız yaşaya biləsiniz. **20** Allahınız Rəbbi sevin, sözü qulağınızda qalsın və Ona bağlanın. Çünki sizin həyatınız Odur. Belə etsəniz, Rəbbin ata-babalarınız İbrahimə, İshaqa və Yaquba verməyi vəd etdiyi torpaqda sizi uzun ömürlü edəcək».

31 Musa bütün İsraillilərin qarşısına çıxıb belə dedi: **2** «Artıq mən yüz iyirmi yaşındayam, daha sizə başçılıq etməyə taqətim yoxdur. Rəbb mənə demişdir ki, sən İordan çayını keçməyəcəksən. **3** Oranı keçəndə Allahınız Rəbb Özü qabağınızda gedəcək və bu millətləri qarşınızdan yox edəcək, siz də onların torpaqlarını irs olaraq alacaqsınız. Rəbbin sözünə görə Yeşua sizə rəhbərlik edəcək. **4** Rəbb Emorlu padşahları Sixonu və Oqu həlak edərək ölkələrinin başına gətirdiyini bu millətlərin də başına gətirəcək. **5** Rəbb onları sizə təslim edəcək. Onlarla əmr etdiyim kimi rəftar etməlisiniz. **6** Möhkəm və cəsarətli olun! Onlardan qorxub çəkinməyin! Çünki Allahınız Rəbb sizinlə gedir. O sizi atmaz, tərk etməz!» **7** Sonra Musa Yeşuanı çağırıb bütün İsraillilərin gözü qarşısında ona belə dedi: «Möhkəm və cəsarətli ol! Çünki Rəbbin atalarına vəd etdiyi ölkəyə bu xalqla birlikdə sən gedəcəksən. Ölkəni irs olaraq onlara sən verəcəksən. **8** Başının üstündə Rəbb gedəcək. O sənինlədir, səni atmaz və tərk etməz. Qorxub çəkinmə!» **9** Musa bu qanunu yazıb sonra Rəbbin Əhd sandığını aparan Levili kahinlərə və bütün İsrail ağsaqqallarına verdi. **10** Sonra onlara belə buyurdu: «Hər yeddi ilin sonunda, borcların bağışlanma ilində, Çardaqlar bayramında, **11** bütün İsraillilər Allahınız Rəbbin hüzurunda olmaq üçün Onun seçəcəyi yerə gələndə bu qanunu İsraillilərə oxuyun. **12** Xalqın kişi, qadın və uşaqlarını, həmçinin şəhərinizdə yaşayan yadelliləri toplayın. Qoy hamı eşidib öyrənsin və Allahınız Rəbdən qorxub Qanunun bütün sözlərinə diqqətlə əməl etsin. **13** Qoy qanunu bilməyən uşaqlar da eşitsinlər və mülk olaraq almaq üçün İordan çayından keçib gedəcəyiniz ölkədə ömür boyu Allahınız Rəbdən qorxmağı öyrənsinlər». **14** Rəbb Musaya dedi: «Ölümünə az qalıb. Yeşuanı çağır. Hüzur çadırında hazır dayanın ki, ona əmrlərimi bildirim». Beləliklə, Musa ilə Yeşua gedib Hüzur çadırında gözlədilər. **15** Sonra Rəbb çadırda sütuna oxşar bir bulud içərisində göründü. Bulud çadırın qapısı üzərində dayandı. **16** Rəbb Musaya belə söylədi: «Bu yaxınlarda ölüb atalarına qovuşacaqsan. Bu xalq da gedəcəyi ölkənin allahlarına bağlanıb Mənə xəyanət edəcək. Məni atıb onlarla bağladığım əhdi pozacaqlar. **17** Onda onlara qəzəblənəcəyəm, onları ataraq üz döndərəcəyəm. Onlar başqalarına yem olacaq, başlarına çox bəlalar və müsibətlər gələcək. Həmin gün “Allahımız bizimlə olmadığı üçün başımıza müsibətlər gəldi” deyəcəklər. **18** Başqa allahlara tərəf dönməklə pis iş gördüklərinə görə mütləq onlardan üz döndərəcəyəm. **19** İndi özünüz üçün bu ilahini yazın və İsrail övladlarına öyrədin. Qoy onu oxusunlar. Belə ki bu ilahi İsraillilərə qarşı Mənim şahidim olsun. **20** Çünki onları atalarına and edib söz verdiyim süd və bal axan torpağa gətirəndə, yeyib-doyanda və kökələndə yad allahlara meyl edərək onlara sitayiş edəcəklər, Məni rədd edərək əhdimi pozacaqlar. **21** Onlara çox bəlalar və müsibətlər yetişəndə qoy bu ilahi onlara qarşı şahid kimi səslənsin, çünki bu ilahi nəsillərin dilindən düşməyəcək. Ona görə ki Mən onları vəd etdiyim torpağa gətirməzdən əvvəl, bu gün belə, fəndgir olduqlarını bilirəm». **22** Həmin gün Musa bu ilahini yazıb İsrail övladlarına öyrətdi. **23** Rəbb o gün Nun oğlu Yeşuaya əmr edib dedi: «Möhkəm və cəsarətli ol, çünki İsrail övladlarını onlara vəd etdiyim ölkəyə sən aparacaqsan və Mən sənինləyəm». **24** Musa bu Qanunu sözlərindən heç nəyi əskiltmədən kitaba yazmağı qurtaranda **25** Rəbbin Əhd sandığını daşıyan Levililərə bu əmri verdi: **26** «Bu Qanun kitabını götürüb Allahınız Rəbbin Əhd sandığının yanına qoyun. Qoy sizə qarşı bir şahid olaraq orada qalsın. **27** Çünki sizin üsyankar və dikbaş olduğunuzu bilirəm. Bu gün mən sağ olaraq aranızda ikən belə, Rəbbə üsyankar oldunuzsa, gör mən öləndən sonra necə olacaqsınız. **28** Qəbilələrinizin bütün ağsaqqallarını və məmurlarınızı yanıma

toplayın. Bu sözləri onlara eşitdirim ki, göyü və yeri onlara qarşı şahid tutacağam. **29** Ölümümdən sonra tamamilə pozulacağınızı, sizə əmr etdiyim yoldan azacağınızı bilirəm. Axır zamanda müsibətlərlə qarşılaşacaqsınız. Çünki Rəbbin gözündə pis olan işləri görərək əməllərinizlə Onu qəzəbləndirəcəksiniz». **30** Musa bu ilahini axıracan oxudu ki, bütün İsrail camaatı ilahinin sözlərini eşitsin.

32 «Ey göylər, qulaq asın, söyləyəcəyəm, Qoy yer üzü dilimdən çıxan sözləri eşitsin. **2** Qoy təlimim yağış kimi tökülsün, Sözüm şeh kimi düşsün, Çəmən üzərinə düşən narın yağış tək olsun, Ot üzərinə tökülən leysana oxşasın, **3** Çünki Rəbbin ismini elan edəcəyəm! Allahımızın əzəmətini mədh edin! **4** O, işləri kamil Qayadır, Çünki bütün yolları haqdır, Sadiq Allahdır, heç zaman haqsızlıq etməz, Adil və doğru olan Odur. **5** Ona xəyanət etdilər, Ona övlad olmadılar, Ona görə rüsvay oldular. Çünki əyri və tərs nəsildirlər. **6** Ey axmaq, ağılsız xalq, Rəbbə budurmu əvəziniz? Sizi yaradan, sizə görkəm verən Atanız, Yaradanınız O deyilmi? **7** Ötən günləri yadınıza salın, Keçmiş nəsillərin dövrünə nəzər salın, Atanızdan soruşun, o sizə desin, Ağsaqqallarınızdan soruşun, onlar sizə söyləsin. **8** Haqq-Taala millətlərə irsi torpaq bölərkən, Bəşər övladlarını ayırarkən İsrail övladlarının sayına görə Xalqlara sərhəd qoydu. **9** Çünki Rəbbin payı Öz xalqıdır! Yaqub Onun payına düşən irsidir. **10** Onu quraq bir torpaqda, Uğultulu, boş-biyaban səhrada tapdı. Bir sipər kimi onu hifz etdi, Göz bəbəyi kimi onu qorudu. **11** Yuvasında balalarını sövq etdirərək uçuran, Onlar üzərində qanad çalan, Qanadlarını açıb onları tutan, Pərlərinin üzərində aparan qartal kimi **12** Ona yol göstərən yalnız Rəbb idi. Yanında özgə bir allah yox idi. **13** Onu yer üzünün yüksəkliklərinə çıxartdı, Zəminin məhsulundan yedirtdi. Onu qayadan süzülən balla, Çaxmaq daşından çəkilən yağla bəslədi. **14** Onu inəklərin kəsmiyi, qoyunların südü ilə, Kökəldilmiş quzularla, Başandakı təkələrlə, qoçlarla. Ən yaxşı buğda ilə bəslədi. Xalq şərabı, üzümün al qanını içdi, **15** Lakin Yeşurun kökələrkən təpik atdı, Doyarkən, yoğunlaşıb piyləşərkən Onu yaradan Allahı tərk etdi, Xilaskarını, Qayasını rədd etdi. **16** Yad allahlarla Allahı qısqandırdılar, İyrənc əməllərlə Onu qəzəbləndirdilər. **17** Allah olmayan cinlərə, Tanımadıqları allahlara, Atalarının qorxmadıqları, Son zamanlar yeni yaranan allahlara Qurban kəsdilər. **18** Sizi həyata gətirən Qayanı atdınız. Sizi yaradan Allahı unutdunuz. **19** Rəbb bunu görəndə onları rədd etdi, Çünki oğul və qızları Onu hiddətləndirdi. **20** O dedi: "Bax onlardan Mənim üzüm dönəcək, Onların aqibəti görüm necə olacaq? Çünki onlar etimada layiq olmayan övladlar, azğın nəsildirlər. **21** Məni Allah olmayanlarla qısqandırdılar, Boş bütləri ilə qəzəbləndirdilər. Mən də onları xalq olmayanlarla qısqandıracağam, Axmaq bir millətlə qəzəbləndirəcəyəm. **22** Çünki qəzəbimdən bir od alovlandı, Ölülər diyarı dibinəcən yandı. Dünyanı və nemətlərini yeyib qurtaracaq, Dağların bünövrəsi odlanıb tutuşacaq. **(Sheol h7585)** **23** Mən onların üzərinə bəlalar yığacağam, Oxlarımı onlara tuşlayacağam. **24** Qıtlıqdan tükənəcək, qızdırmadan qırılacaqlar, Vəbadan tələf olacaqlar. Heyvanların dişlərini, Torpaqda sürünən ilanların zəhərini Onlara sarı göndərəcəyəm. **25** Gənc oğlanı və qızı, Südəmər körpəni, ağsaçlı insanı Bayırdan qılınc, daxildən dəhşət məhv edəcək. **26** Dedim: ‹Qoy onları uzaqlara dağıdım, Onları insanların yaddaşından çıxarım›. **27** Lakin düşmənin istehzasından çəkindim, İstəmədim ki, əleyhdarları yanlış anlayıb desinlər: ‹Bütün bu işləri Rəbb görməyib, Özümüz zəfər qazanmışıq›". **28** Çünki onlar düşüncəsiz bir millətdir, Necə də ağılsızdırlar. **29** Kaş ki müdrik olub bunu dərk edəydilər, Aqibətlərini düşünəydilər. **30** Əgər onların Qayası onları satmasaydı, Rəbb onları təslim etməsəydi, Bir adam min nəfəri necə qova bilərdi? İki kişi on min nəfəri necə qaçıra bilərdi? **31** Həqiqətən, onların qayası Qayamız kimi deyil, Hətta düşmənlərimiz bunu qəbul edir. **32** Tənəkləri Sodomdakı üzüm ağaclarındandır, Homorra bağlarındandır. Üzümləri zəhərlidir, Salxımları acıdır. **33** Şərabları əfi ilan zəhəridir, Gürzələrin öldürücü ağısıdır. **34** "Məgər bunların hamısını Mən yanımda saxlamamışammı? Bunları xəzinəmdə möhürləyən Mən deyiləmmi? **35** Qisas Mənimdir, əvəzini Mən verəcəyəm. Vaxtı çatarkən sürüşüb yıxılacaqlar, Çünki onlar həlak gününə yaxındırlar, Əcəlləri tez çatar". **36** Rəbb Öz xalqını mühakimə edəcək. Onların gücünün qurtardığını görərkən, Nə kölədən, nə azaddan kimsə qalmayarkən Qullarına rəhm edəcək. **37** O belə deyəcək: "Hanı onların Allahı, sığınacaqları qaya? **38** Qurbanlarının yağını yeyən, Hanı içmə təqdimlərini içən allahları? Qoy sizə kömək etmək üçün dursunlar, Pənahgahınız olsunlar. **39** İndi görün ki, Mən, Mən Oyam, Məndən başqa Allah yoxdur. Mənəm öldürən və həyat verən, Mənəm yaralayan və şəfa verən, Heç kim əlimdən qurtara bilməz. **40** Çünki əlimi göylərə qaldırıb belə bəyan edirəm: ‹Əbədi Varlığıma and olsun ki, **41** Şimşək çaxan qılıncımı itiləyib Hökm etmək üçün əlimə

alsam, Düşmənlərimdən qisas alacağam, Mənə nifrət edənlərdən əvəz çıxacağam. **42** Onların qanı ilə oxlarımı sərxoş edəcəyəm; Qılıncım əti, qırılanların, əsir edənlərin qanını, Düşmən rəhbərlərinin başını yeyəcək›”. **43** Ey millətlər, Onun xalqı ilə birgə sevinin! Çünki O, qullarının qan qisasını alacaq, Düşmənlərindən əvəz çıxacaq, Ölkəsi və xalqı üçün kəffarə edəcək». **44** Musa Nun oğlu Yeşua ilə bərabər gəlib bu ilahinin bütün sözlərini xalq qarşısında söylədi. **45** Musa bütün İsraillilərə bu sözlərin hamısını söyləyib qurtaranda **46** belə dedi: «Bu gün sizə bəyan etdiyim sözlərin hamısına ürəkdən bağlanın ki, övladlarınıza bu qanunun bütün sözlərinə diqqətlə əməl etməyi əmr edəsiniz. **47** Axı bu sizin üçün əhəmiyyətsiz iş deyil, həyatınızdır. Bu sözlər mülk olaraq almaq üçün İordan çayını keçərək gedəcəyiniz torpaqda sizə uzun ömür verəcək». **48** Rəbb elə həmin gün Musaya belə dedi: **49** «Yerixo qarşısında, Moav torpağında olan bu Avarim dağına, Nevo dağına çıx. İsrail övladlarına mülk olaraq verəcəyim Kənan torpağını gör. **50** Qardaşın Harun Hor dağında ölüb əcdadlarına qoşulduğu kimi sən də çıxacağın dağda ölüb xalqına qovuşacaqsan. **51** Çünki Zin səhrasında, Meriva-Qadeş sularında, İsrail övladlarının önündə Məni müqəddəs saymamaqla İsrail övladları arasında Mənə xəyanət etdiniz. **52** Ona görə ölkəni uzaqdan görəcəksən, lakin İsrail övladlarına verəcəyim torpağa girməyəcəksən».

33 Allah adamı Musa ölümündən əvvəl İsrail övladlarına bu xeyir-duanı oxudu. **2** O belə dedi: «Rəbb Sina dağından gəldi, Bizə Seirdən zühur etdi, Paran dağından şəfəq saçdı, On minlərlə müqəddəs mələklər ilə gəldi. Sağ əlində yanar alov var idi. **3** Ya Rəbb, həqiqətən, Sən xalqları sevirsən! Bütün müqəddəslər Sənin əlindədir! Onlar ayağına düşər, sözlərini dinlər. **4** Musa bizə qanuna əməl etməyi tapşırdı, Bu, Yaqubun camaatı üçün bir irsdir. **5** İsrail qəbilələri, Xalqın rəhbərləri bir yerə yığılanda Rəbb Yeşuruna padşah oldu. **6** Qoy Ruven ölməsin, yaşasın! Xalqının sayı azalmasın!» **7** Musa Yəhuda üçün belə dedi: «Ya Rəbb, Yəhudanın səsini eşit, Onu xalqına geri qaytar. O özü üçün öz əlləri ilə döyüşdü, Düşmənlərinə görə ona kömək et!» **8** Levi üçün belə dedi: «Ya Rəbb, Tummimin və Urimin Sənin sadiq qulun üçündür. Onu Massada sınaqdan keçirdin, Onunla Meriva sularında mübahisə etdin. **9** O, ata-anası üçün dedi: “Onlara nəzər salmadım”. Qardaşlarını tanımadı, Övladlarını unutdu, Ancaq Sənin sözünə riayət etdi, Sənin əhdini hifz etdi. **10** Hökmlərini Yaqub nəslinə, Qanununu İsraillilərə öyrədəcəklər. Onlar hüzurunda buxuru, Qurbangahında bütöv yandırma qurbanını təqdim edəcək. **11** Ya Rəbb, onların malına bərəkət ver, Əməllərindən razı qal. Kim onlara hücum etsə, Kim onlara nifrət etsə, Belini qır, Bir daha qalxmasınlar!» **12** Binyamin üçün belə dedi: «Rəbbin sevimlisi Onun yanında əmin-amanlıqda yaşasın! Rəbb gün boyu onu qoruyur, O da Rəbbin qucağında qalır». **13** Yusif üçün belə dedi: «Onun torpağı Rəbdən bərəkət alsın, Göydən gələn qiymətli şehlə, Yer altında yatan dərin sularla, **14** Günəşin yetişdirdiyi ən gözəl barlarla, Hər ay yetişən ən gözəl bəhərlərlə, **15** Qədimdən qalan dağların əla nemətləri ilə, Əbədi təpələrin münbitliyi ilə, **16** Yerin ən qiymətli məhsulu və bolluğu ilə, Kolda məskən Salanın lütfü ilə Qoy bərəkət alsın! Yusifin başı üzərinə – Qardaşlarından ayrı düşənin başı üzərinə Qoy bərəkət yağsın! **17** O, birinci doğulan buğa qədər heybətlidir, Buynuzları çöl öküzünün buynuzlarına bənzəyir. Bu buynuzlarla xalqları, Yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə olanları vuracaq. Bax belədir Efrayimin on minləri, Bax budur Menaşşenin minləri». **18** Zevulun üçün belə dedi: «Ey Zevulun, yola düşəndə sevin, Ey İssakar, çadırlarında sevin! **19** Onlar xalqları dağa çağıracaqlar, Orada salehlik qurbanları kəsəcəklər. Bol dəniz nemətləri ilə, Qumlarda gizlənən xəzinələrlə doyacaqlar». **20** Qad üçün belə dedi: «Qadın ərazisini artırana şükür olsun! Qad aslan tək yaşayır, Qolu, başı qoparır. **21** O özü üçün ilk torpağı seçdi. Çünki onun üçün sərdarın payı saxlanıldı. Xalq rəhbərləri yığılanda Rəbbin ədalətini, İsraillilərə gətirdiyi hökmləri icra etdi». **22** Dan üçün belə dedi: «Dan Başandan sıçrayan Bala aslandır». **23** Naftali üçün belə dedi: «Ey Rəbbin lütfü və bərəkəti ilə dolu olan Naftali, Qərbi və cənubu mülk edəcəksən». **24** Aşer üçün belə dedi: «Oğullar arasında Aşer ən çox bərəkət alsın! Qardaşlarının ən çox bəyəndiyi o olsun! Ayağını zeytun yağına batırsın. **25** Darvazalarının çəftələri dəmirdən, tuncdan olsun, Qüvvətin ömrün boyu qurtarmasın! **26** Ey Yeşurun, bax sənə kömək etmək üçün Göylər və buludlara əzəməti ilə minən Allahın bənzəri yoxdur. **27** Pənahgahın əzəli əbədi Allahdır, Səni daim qollarında gəzdirər. Düşmənlərini qarşından qovar, “Yox et onları!” sənə deyər. **28** İsrail əmin-amanlıqda yaşayır. Taxıl və təzə şərab torpağında Yaqubun çeşməsi sakit qalır, Oraya göylərdən şeh damır. **29** Ey İsrail! Nə bəxtiyarsan, Sənin kimisi varmı? Rəbbin qurtardığı xalqsan! Rəbb sipərdir, köməyinə çatandır, Əzəmətli qılıncındır.

Sənə düşmənlər yaltaqlanır, Sən onların yuxarı yerlərini tapdalayırsan».

34 Musa Moav düzənliyindən Nevo dağına gedib Yerixo qarşısında olan Pisqa təpəsinə çıxdı. Rəbb ona bütün ölkəni göstərdi. Dana qədər uzanan Gileadı, **2** bütün Naftalini, Efrayim və Menaşşe torpaqlarını, Qərb dənizinə qədər uzanan bütün Yəhuda torpağını, **3** Negevi, Xurmalar şəhəri Yerixo vadisinin Soara qədər uzanan hövzəsini göstərdi. **4** Sonra Rəbb ona dedi: «İbrahimə, İshaqa və Yaquba vəd etdiyim torpaq budur, oranı sizin övladlarınıza verəcəyəm. Mən izin verdim ki, oranı öz gözlərinlə görəsən. Lakin oraya girməyəcəksən». **5** Rəbbin sözünə görə qulu Musa elə orada – Moav torpağında öldü. **6** Rəbb onu Moav torpağında olan Bet-Peor qarşısındakı dərədə dəfn etdi. Bu günə qədər heç kim onun qəbrinin yerini bilmir. **7** Musa öləndə yüz iyirmi yaşında idi. Gözü nurdan düşməmiş, taqəti çəkilməmişdi. **8** İsrail övladları Musa üçün Moav düzənliyində otuz gün yas tutdular. Musa üçün olan ağlaşma və yas günləri qurtardı. **9** Nun oğlu Yeşua hikmət ruhu ilə dolmuşdu, çünki Musa onun üzərinə əllərini qoymuşdu. İsrail övladları da ona qulaq asdılar və Rəbbin Musaya əmr etdiyi hər şeyə əməl etdilər. **10** İsraildə Musa kimi Rəbbin üz-üzə görüşdüyü bir peyğəmbər bir daha çıxmadı. **11** Rəbb onu göndərmişdi ki, Misir torpağında firona, onun bütün əyanlarına, ölkəsinə çoxlu əlamətlər və möcüzələr göstərsin. **12** Musanın əməlləri İsraillilərin gözləri önündə böyük və zəhmli idi.

Yeşua

1 Rəbbin qulu Musanın ölümündən sonra Rəbb Musanın köməkçisi Nun oğlu Yeşuaya belə dedi: **2** «Qulum Musa öldü. İndi qalx, sən və bütün bu xalq İordan çayını keçib İsrail övladlarına verəcəyim torpağa gedin. **3** Musaya dediyim kimi qədəm qoyacağınız hər yeri sizə vermişəm. **4** Bu səhra ilə Livandan böyük çaya – Fərat çayına qədər, Xetlilərin bütün ölkəsi və günbatan tərəfdən isə Böyük dənizə qədər yer sizin torpaqlarınız olacaq. **5** Bütün ömrün boyu heç kəs sənə qarşı çıxa bilməyəcək. Musa ilə olduğum kimi səninlə də olacağam, səni atmayacağam və tərk etməyəcəyəm. **6** Möhkəm və cəsarətli ol, çünki atalarına vermək üçün and içdiyim bu torpağı bu xalqa irs olaraq sən verəcəksən. **7** Qulum Musanın sənə tapşırdığı Qanuna tam və dəqiq əməl etmək üçün cəsarətli və çox möhkəm ol. Ondan nə sağa, nə də sola dön ki, hara getsən, uğur qazanasan. **8** Bu Qanun kitabının sözləri dilindən düşməsin, orada yazılan hər şeyə dəqiq əməl etmək üçün gecə-gündüz onun üzərində düşün. Onda yolun uğurlu olacaq və müvəffəqiyyət qazanacaqsan. **9** Sənə möhkəm və cəsarətli olmağı əmr edən Mən deyiləmmi? Qorxma və ruhdan düşmə, çünki Allahın Rəbb gedəcəyin hər yerdə səninlədir». **10** Yeşua xalqın məmurlarına əmr edib dedi: **11** «Ordugahı gəzin və xalqa əmr edib deyin: "Özünüzə azuqə hazırlayın, çünki üç gün ərzində İordan çayını keçib Allahınız Rəbbin sizə mülk olaraq verdiyi torpağa girərək oraya sahib olacaqsınız"». **12** Yeşua Ruvenlilərə, Qadlılara, Menaşşe qəbiləsinin yarısına belə dedi: **13** «Yadınıza salın ki, Rəbbin qulu Musa sizə belə vəsiyyət etmişdi: "Allahınız Rəbb rahatlığınız üçün bu torpağı sizə verdi". **14** Arvadlarınız, uşaqlarınız, sürüləriniz İordan çayının bu tayında Musanın sizə verdiyi torpaqda qalsın. Ancaq siz – bütün igid adamlar silahlanıb qardaşlarınızın qabağında o taya keçin. **15** Rəbb sizə rahatlıq verdiyi kimi soydaşlarınıza da rahatlıq verənə qədər və Allahınız Rəbbin verdiyi torpağa sahib olana qədər onlara kömək edin. Sonra siz Rəbbin qulu Musanın İordan çayının şərqində sizə mülk olaraq verdiyi torpağa qayıdıb oraya sahib ola bilərsiniz». **16** Onlar da Yeşuaya cavab verib dedilər: «Bizə nə buyursan, edəcəyik və hara göndərsən, gedəcəyik. **17** Hər işdə Musaya necə qulaq asırdıqsa, sənə də elə qulaq asacağıq. Qoy Allahın Rəbb Musa ilə olduğu kimi səninlə də olsun. **18** Sənin əmrlərinə qarşı çıxan, buyurduğun hər sözə qulaq asmayan hər kəs öldürüləcək. Yalnız sən möhkəm və cəsarətli ol».

2 Nun oğlu Yeşua Şittimdən iki kişini casusluq etməyə gizli göndərib dedi: «Gedin oranın torpağını və Yerixonu gözdən keçirin». Onlar getdilər və Raxav adlı bir fahişənin evinə girib orada qaldılar. **2** Yerixo padşahına «budur, bu gecə torpağımızı gözdən keçirmək üçün İsrail övladlarından buraya adamlar gəldi» deyə bildirildi. **3** Yerixo padşahı Raxava xəbər göndərib dedi: «Sənin yanına gəlib evinə girən adamları çıxart, çünki onlar torpağımızın hər tərəfini gözdən keçirməyə gəliblər». **4** Raxav isə o iki kişini gizlətmişdi. O dedi: «Doğrusu, yanıma adamlar gəlmişdi, amma haradan olduqlarını bilmirdim. **5** Qaranlıq düşəndə, darvaza bağlananda o adamlar çıxdılar. Bilmirəm hara getdilər. Tez dallarınca qaçın ki, onları tuta biləsiniz». **6** Lakin qadın onları dama çıxarıb damda sərdiyi kətan liflərin arasında gizlətmişdi. **7** Padşahın göndərdiyi adamlar casusları təqib etmək üçün İordan çayının keçidinə qədər yol boyu qaçdılar. Təqibçilər bayıra çıxan kimi darvazalar bağlandı. **8** Casuslar yatmazdan əvvəl qadın dama – onların yanına çıxdı. **9** O bu adamlara dedi: «Mən bilirəm ki, Rəbb bu torpağı sizə verib. Siz bizi dəhşətə saldınız və bu torpağın bütün sakinləri sizin qarşınızda əsir. **10** Çünki Misirdən çıxdığınız zaman Rəbb Qırmızı dənizin sularını qarşınızda necə qurutduğunu və İordan çayının o tayında məhv etdiyiniz iki Emor padşahı Sixonla Oqa nə etdiyinizi eşitmişik. **11** Biz bunları eşidəndə ürəyimiz qorxuya düşdü və vahimənizdən heç kimin taqəti qalmadı; çünki Allahınız Rəbb yuxarıda göyün və aşağıda yerin Allahıdır. **12** İndi rica edirəm, Rəbbə and için ki, sizə xeyirxahlıq etdiyim üçün siz də mənə və atamın külfətinə xeyirxahlıq edəcəksiniz. Mənə etibarlı bir nişanə verin ki, **13** atamı, anamı, qardaşlarımı, bacılarımı, onların yanında olan hər kəsi sağ qoyacaqsınız və canımızı ölümdən qurtaracaqsınız». **14** Adamlar isə ona dedilər: «Əgər bu işimizin üstünü açmasanız, canımızı belə, sizə fəda edərik. Rəbb bu torpağı bizə verən vaxt sənə xeyirxahlıq və sədaqət göstərərik». **15** O vaxt qadın onları kəndirlə pəncərədən aşağı endirdi, çünki onun evi şəhərin qala divarında idi və o, divarın içində yaşayırdı. **16** Qadın onlara dedi: «Dağa gedin ki, təqibçilər sizə çatmasınlar, onlar qayıdana qədər üç gün orada gizlənin, sonra yolunuza davam edərsiniz». **17** Bu adamlar da ona dedilər: «Sənin bizə içdirdiyin bu anddan bu yolla günahsız olacağıq. **18** Bu torpağa gəldiyimiz vaxt bizi düşürdüyün pəncərəyə bu al rəngli

ipi bağlayarsan. Atanı, ananı, qardaşlarını və atanın bütün qohumlarını yanına – öz evinə toplayarsan. **19** Əgər sənin evinin qapısından kim bayıra çıxarsa, qanı öz başına dönəcək və biz buna günahkar olmayacağıq. Əgər sənlə birgə evində olan bir kimsəyə toxunularsa, qoy onun qanı bizim başımıza dönsün. **20** Ancaq bu işimizin üstünü açmaq istəsən, onda sənin bizə içdirdiyin anddan təqsirimiz olmaz». **21** Raxav dedi: «Necə deyirsiniz, elə də olsun». Sonra onları yola saldı və onlar getdilər. Raxav al rəngli ipi pəncərəyə bağladı. **22** Bu iki adam getdi. Dağa çatıb təqibçilər qayıdana qədər üç gün orada qaldılar. Təqibçilər bütün yol boyu onları axtardılar, ancaq tapmadılar. **23** O iki kişi isə geri dönüb dağdan endi, çayı keçərək Nun oğlu Yeşuanın yanına gəldi və başlarına gələn hər şeyi ona nəql etdi. **24** Onlar Yeşuaya dedilər: «Həqiqətən, Rəbb bütün o torpağı bizə təslim edib, o torpağın bütün sakinləri də qarşımızda qorxu içində əsir».

3 Yeşua səhər erkən qalxdı. Onunla birgə bütün İsrail övladları Şittimdən irəliləyərək İordan çayına qədər gəldilər. Onlar çayı keçməzdən əvvəl orada qaldılar. **2** Üçüncü günün sonunda məmurlar ordugahı gəzdilər. **3** Xalqa əmr edib dedilər: «Allahınız Rəbbin əhd sandığını Levililərdən olan kahinlərin daşıdığını görəndə siz də yerinizdən irəliləyərək onun ardınca gedin. **4** Ancaq sizinlə onun arasında iki min qulaca qədər məsafə olmalıdır. Ona yaxınlaşmayın ki, hansı yolla gedəcəyinizi biləsiniz, çünki siz əvvəllər heç vaxt bu yoldan keçməmisiniz». **5** Yeşua xalqa dedi: «Özünüzü təqdis edin, çünki sabah Rəbb aranızda möcüzələr göstərəcək». **6** Kahinlərə isə Yeşua belə dedi: «Əhd sandığını götürün və xalqın önündə gedin». Onlar da Əhd sandığını götürüb xalqın önündə getdilər. **7** Rəbb Yeşuaya dedi: «Bu gün Mən səni bütün İsraillilərin gözündə ucaltmağa başlayacağam ki, onlar Musa ilə olduğum kimi sənlə də olduğumu bilsinlər. **8** Sən isə Əhd sandığını daşıyan kahinlərə əmr edib deyəcəksən: "Siz İordan çayının kənarına çatanda İordan çayına girib dayanın"». **9** Yeşua İsrail övladlarına dedi: «Buraya yaxınlaşın və Allahınız Rəbbin sözlərini eşidin». **10** Yeşua dedi: «Var olan Allahın aranızda olmasını buradan biləcəksiniz ki, O sizin önünüzdən hökmən Kənanlıları, Xetliləri, Xivliləri, Perizliləri, Qirqaşlıları, Emorluları və Yevusluları qovacaq. **11** Budur, bütün yer üzünün Sahibinin Əhd sandığı sizin önünüzdən keçib İordan çayına girəcək. **12** İndi isə özünüzə hər qəbilədən bir adam olmaqla İsrail qəbilələrindən on iki adam götürün. **13** Bütün yer üzünün Sahibi Rəbbin sandığını daşıyan kahinlərin ayaqları İordan çayının sularına dəyən kimi çayın suları kəsiləcək, yuxarıdan axan sular yığın halında dayanacaq». **14** Xalq çadırlarından çıxıb İordan çayını keçmək üçün irəliləyirdi və Əhd sandığını daşıyan kahinlər xalqın önündə gedirdilər. **15** Biçin ərzində İordan çayının suları daşıb sahilləri basırdı. Sandığı daşıyan kahinlər İordana girəndə və onların ayaqları çayın sularına dəyəndə **16** yuxarıdan axan sular çox uzaqda Sartan yanında olan Adam şəhərində yığın halında dayanıb qalxdı. Arava dənizinə, yəni Duz dənizinə axan sular tamamilə kəsildi. Xalq çayı Yerixonun qarşısından keçdi. **17** Rəbbin Əhd sandığını daşıyan kahinlər isə İordan çayının ortasında quru yerdə möhkəm durmuşdular. Bütün İsraillilər İordan çayını tamamilə keçənə qədər quru yerdə gedirdilər.

4 Bütün millət tamamilə İordan çayını keçəndən sonra Rəbb Yeşuaya dedi: **2** «Hər qəbilədən bir adam olmaqla özünüzə xalqdan on iki adam götürün. **3** Onlara əmr et ki, buradan, İordan çayının ortasından, kahinlərin ayaqlarının möhkəm durduğu yerdən on iki daş götürsünlər. Bu daşları aparıb bu gecə qaldığınız yerdə qoyun». **4** Yeşua hər qəbilədən bir adam olmaqla İsrail övladlarının arasından seçdiyi on iki adamı çağırdı. **5** Yeşua onlara dedi: «Allahınız Rəbbin sandığı önündən İordan çayının ortasına keçib İsrail qəbilələrinin sayına görə hərəniz çiyninizə bir daş götürün. **6** Qoy bu sizin aranızda bir əlamət olsun. Sizdən sonra övladlarınız "Bu daşlar nədir?" deyərək soruşanda **7** onlara belə deyərsiniz: "İordan çayının suları Rəbbin Əhd sandığının önündə kəsildi. Əhd sandığını İordan çayından keçirəndə İordan çayının suları kəsilmişdi". Bu daşlar İsrail övladlarına əbədi bir xatirə olacaq». **8** İsraillilər Yeşuanın əmr etdiyi kimi etdilər və Rəbbin Yeşuaya dediyi kimi İsrail qəbilələrinin sayına görə İordan çayının ortasından on iki daş götürdülər, özləri ilə gecə qalacaqları yerə aparıb onları orada yerə qoydular. **9** Sonra Yeşua İordan çayının ortasında Əhd sandığını daşıyan kahinlərin ayaqlarının möhkəm durduğu yerə on iki daş qoydu. Onlar bu günə qədər oradadır. **10** Musanın Yeşuaya dediyi kimi xalqa demək üçün Rəbbin Yeşuaya əmr etdiyi şeylər qurtarana qədər sandığı daşıyan kahinlər İordan çayının ortasında dayandılar, xalq isə tələsərək çayı keçdi. **11** Xalq çayı keçib qurtarandan sonra Rəbbin sandığı və kahinlər xalqın önünə keçdilər. **12** Ruvenlilər, Qadlılar və Menaşşe qəbiləsinin yarısı Musanın onlara dediyi kimi silahlanaraq İsrail övladlarının

önündə çayı keçdi. 13 Döyüş üçün silahlanmış
qırx minə yaxın adam Rəbbin önündə Yerixo
düzənliklərinə keçdi. 14 O gün Rəbb Yeşuanı
bütün İsrail xalqının gözündə ucaltdı. Onlar da
Musadan çəkindiyi kimi Yeşuadan da onun ömrü
boyu çəkindilər. 15 Rəbb Yeşuaya söyləyib dedi:
16 «Şəhadət sandığını daşıyan kahinlərə əmr
et ki, İordan çayından çıxsınlar». 17 Yeşua da
kahinlərə «İordan çayından çıxın!» deyə əmr
etdi. 18 Rəbbin Əhd sandığını daşıyan kahinlər
İordan çayının ortasından çıxanda kahinlərin
ayaqları quru torpağa dəyən kimi İordan çayının
suları öz yerinə qayıtdı. Yenə əvvəlki kimi bütün
sular daşıb sahilləri basdı. 19 Birinci ayın onuncu
günündə xalq İordan çayından çıxıb Yerixonun
şərq sərhədində olan Qilqalda ordugah qurdu. 20
Yeşua İordan çayından götürülmüş həmin on iki
daşı Qilqalda qoydu. 21 O, İsrail övladlarına dedi:
«Sonra övladlarınız atalarından "Bu daşlar nəyə
görədir?" deyib soruşanda 22 övladlarınıza bəyan
edin: "İsrailli̇lər İordan çayını quru yer üzərində
keçib". 23 Çünki Allahınız Rəbb biz keçənə qədər
qarşımızda qurutduğu Qırmızı dəniz kimi İordan
çayının sularını da siz keçənə qədər qarşımızda
qurutdu ki, 24 yer üzünün bütün xalqları Rəbbin
əlinin qüdrətli olduğunu bilsin və siz də bütün
ömrünüz boyu Rəbdən qorxasınız».

5 İordan çayının qərb tərəfində olan bütün
Emorluların padşahları və dəniz kənarında
yaşayan bütün Kənan padşahları biz İordan çayını
keçərkən, Rəbbin İsrail övladlarının qarşısında
suları necə qurutduğunu eşidərkən ürəkləri
qorxuya düşdü. İsrail övladlarının vahiməsindən
onlarda taqət qalmadı. 2 O zaman Rəbb Yeşuaya
dedi: «Özün üçün çaxmaq daşından bıçaqlar
düzəlt və İsrail övladlarını ikinci dəfə sən sünnət
et». 3 Yeşua özü üçün çaxmaq daşından bıçaqlar
düzəldib Giveat-Haaralotda İsrail övladlarını
sünnət etdi. 4 Yeşuanın sünnət etməsinin
səbəbi budur: bütün döyüş qabiliyyəti olan
kişilər Misirdən çıxandan sonra səhrada – yolda
öldülər. 5 Oradan çıxan xalqın hamısı sünnətli
idi, ancaq Misirdən çıxandan sonra səhrada –
yolda doğulanların heç biri sünnət olunmamışdı.
6 Misirdən çıxan döyüş qabiliyyəti olan adamların
hamısı ölüb qurtarana qədər İsrail övladları
qırx il səhrada dolaşdı, çünki onlar Rəbbin
sözünə qulaq asmamışdı. Rəbb bizə vermək
üçün atalarımıza and içdiyi süd və bal axan
torpağı itaətsizlərə göstərməmək üçün də and
içdi. 7 Bunun əvəzinə Rəbb onların övladlarını
yetişdirdi və Yeşua onları sünnət etdi. Çünki
onlar sünnətsiz idilər və yolda onları heç kim
sünnət etməmişdi. 8 Bütün İsraillilərin sünnət
olunması qurtardıqdan sonra onlar sağalana qədər
ordugahda öz yerlərində qaldılar. 9 Rəbb Yeşuaya
dedi: «Misir rüsvayçılığını bu gün üzərinizdən
atdım». Ona görə də bu günə qədər o yerin
adına Qilqal deyilir. 10 İsrail övladları Qilqalda
ordugah qurdular. Ayın on dördü axşam vaxtı
Yerixo düzənliklərində Pasxa bayramı keçirdilər.
11 Pasxanın ertəsi günü – həmin o gün bu torpağın
bəhrəsindən olan mayasız çörək və qovurğa
yedilər. 12 Onlar o torpağın bəhrəsindən yedikləri
günün səhəri mannanın tökülməsi kəsildi. Artıq
İsrail övladlarının mannası yox idi və o il Kənan
torpağının məhsulları ilə dolandılar. 13 Yeşua
Yerixo yaxınlığında olanda başını qaldırıb baxdı
və əlində sıyrılmış qılınc olan bir şəxsi qarşısında
gördü. Yeşua onun yanına gəlib «Sən bizim
tərəfdənsən, yoxsa düşmənlərimiz tərəfdən?»
deyə soruşdu. 14 O dedi: «Xeyr, mən Rəbbin
ordusunun başçısıyam, indi gəlmişəm». Yeşua
üzüstə yerə yıxıldı və ona səcdə edib dedi: «Ağamın
quluna nə sözü var?» 15 Rəbbin ordusunun başçısı
Yeşuaya dedi: «Çarığını ayağından çıxart, çünki
üstündə durduğun yer müqəddəsdir». Yeşua belə
də etdi.

6 İsrail övladlarının qorxusundan Yerixonu bərk-
bərk bağlamışdılar. Oraya girib-çıxan yox idi.
2 Rəbb Yeşuaya dedi: «Bax Yerixonu, onların
padşahını, igid adamlarını sənə təslim edirəm. 3
Siz – bütün döyüşçülər şəhərin ətrafına bir dəfə
dolanın; altı gün belə edin. 4 Sandığın qarşısında
yeddi kahin qoç buynuzundan olan yeddi şeypur
daşısın. Yeddinci gün şəhəri yeddi dəfə dolanın
və kahinlər şeypurları çalsınlar. 5 Onlar qoç
buynuzundan olan şeypuru uzun-uzadı çaldıqları
və siz şeypurun səsini eşitdiyiniz vaxt bütün xalq
gur səslə bağırsın. Onda şəhərin qala divarları yerə
çökəcək və xalqın hər biri dayandığı yerdən şəhərə
qalxsın». 6 Nun oğlu Yeşua kahinləri çağırıb
onlara dedi: «Əhd sandığını götürün, Rəbbin
sandığı qarşısında yeddi kahin qoç buynuzundan
olan yeddi şeypur daşısın». 7 Xalqa isə dedi:
«Gedin şəhəri dolanın, silahlı adamlar isə Rəbbin
sandığı önündə getsinlər». 8 Yeşuanın xalqa
dediyi kimi Rəbbin önündə qoç buynuzundan
olan yeddi şeypuru daşıyan yeddi kahin keçib
şeypurları çaldı. Rəbbin Əhd sandığı da onların
ardınca aparıldı. 9 Silahlı adamlar şeypurları
çalan kahinlərin qarşısında gedirdilər, kahinlər
şeypurları çala-çala gedərkən arxada olan dəstə
sandığın ardınca gedirdi. 10 Yeşua xalqa əmr
edib dedi: «Sizə "çığırın" deyəcəyim günə qədər
çığırmayın, səsinizi eşitdirməyin və ağzınızdan

bir söz çıxartmayın, ancaq mən deyən vaxt çığırın». **11** Xalq Rəbbin sandığını bir dəfə şəhərin ətrafına dolandırdı. Sonra ordugaha gəldilər və orada gecələdilər. **12** Yeşua səhər erkən qalxdı. Kahinlər də Rəbbin sandığını götürdülər. **13** Qoç buynuzundan olan yeddi şeypuru daşıyan yeddi kahin Rəbbin sandığı önündə gedirdi və şeypurları çalırdı. Silahlı adamlar onların qarşısında gedirdi. Kahinlər şeypurları çala-çala gedir, arxa dəstə Rəbbin sandığının ardınca gedirdi. **14** Onlar ikinci gün də şəhəri bir dəfə dolandılar və ordugaha qayıtdılar; altı gün belə etdilər. **15** Yeddinci gün tezdən dan yeri sökülməndə qalxıb şəhəri yeddi dəfə bu qayda ilə dolandılar. Ancaq yeddinci gün şəhəri yeddi dəfə dolandılar. **16** Yeddinci dəfə dolanan zaman kahinlər şeypurları çalanda Yeşua xalqa dedi: «Çığırın, çünki Rəbb şəhəri sizə verdi. **17** Şəhər məhv edilməyə həsr olunmuşdur və onda olan hər şey Rəbbə təqdim olunmalıdır. Yalnız fahişə Raxav və onunla birgə evdə olanların hamısı sağ qalmalıdır, çünki o göndərdiyimiz elçiləri gizlətmişdi. **18** Lakin siz məhv edilməyə həsr olunmuş şeylərdən çəkinin ki, heç nə götürməyəsiniz. Əgər bir şey götürsəniz, onda siz də məhv edilməyə həsr olunacaqsınız və bununla da İsrail ordugahını məhv edilməyə həsr etməklə bəlaya salarsınız. **19** Ancaq bütün qızıl və gümüş, tunc və dəmir əşyalar Rəbbə məxsus olduğuna görə Rəbbin xəzinəsinə daxil olacaq». **20** Xalq çığırdı və kahinlər şeypur çaldılar. Xalq şeypur səsini eşidəndə ucadan çığırdı. Onda qala divarları yerə çökdü və xalqın hər biri dayandığı yerdən irəliləyərək şəhəri aldı. **21** Onlar kişini, qadını, cavanı, qocanı, mal-qaranı, qoyun-quzunu, eşşəyi və şəhərdə olanların hamısını qılıncdan keçirib tamamilə məhv etdilər. **22** Yeşua ölkəni gözdən keçirən o iki nəfər casusa tapşırmışdı: «Fahişə qadının evinə girin, ona and içdiyiniz kimi qadını və onun yanındakıların hamısını evdən çıxarın». **23** O zaman həmin casus cavanlar qadının evinə gəldi. Raxavı, atasını, anasını, qardaşlarını, onun yanında olan hər kəsi, bütün qohumlarını evdən çıxartdılar və onları İsrail ordugahından kənar yerdə qoydular. **24** Şəhərə və orada olan hər şeyə od vurub yandırdılar. Yalnız qızıl-gümüşü, mis və dəmir əşyaları Rəbbin evinin xəzinəsinə qoydular. **25** Ancaq Yeşua fahişə Raxavı, onun atasının külfətini və onun yanında olan hər kəsi sağ buraxdı. Qadın bu günə qədər də İsraillilərin arasında yaşayır, çünki Yerixonu gözdən keçirmək üçün Yeşuanın göndərdiyi elçiləri yanında gizlətmişdi. **26** Yeşua o vaxt xalqa and verib xəbərdarlıq etdi: «Bu şəhəri – Yerixonu kim bərpa etsə, qoy Rəbbin önündə lənətə gəlsin. Bunu edən həmin şəxs onun bünövrəsini ilk oğlunun həyatı bahasına qoyacaq və kiçik oğlunun həyatı bahasına isə onun qapılarını yerinə vuracaq». **27** Rəbb Yeşua ilə idi və onun şöhrəti bütün ölkəyə yayıldı.

7 Amma İsrail övladları məhv edilməyə həsr olunmuş şeylərə münasibətdə xəyanət etdilər. Çünki Yəhuda qəbiləsindən Zerah oğlu Zavdi oğlu Karmi oğlu Akan məhv edilməyə həsr olunmuş şeylərdən götürdü. Ona görə də Rəbbin qəzəbi İsrail övladlarına qarşı alovlandı. **2** Yeşua Yerixodan Bet-Elin şərqində, Bet-Avenin yanında olan Ay şəhərinə adamlar göndərib onlara dedi: «Gedin, ölkəni gözdən keçirin». Adamlar çıxıb Ay şəhərini gözdən keçirdilər. **3** Onlar Yeşuanın yanına qayıdıb dedilər: «Bütün xalq getməsin, ancaq iki ya üç min nəfərə qədər adam gedib Ay şəhərini məhv etsin. Bütün xalqı oraya göndərib yorma, çünki onlar azdır». **4** Beləliklə, oraya xalqın üç min nəfərə qədəri getdi, lakin onlar Ay sakinlərinin qarşısından qaçdılar. **5** Aylılar onlardan otuz altı nəfəri öldürüb, İsraillilər şəhərin darvazasının qabağından daş çıxarılan yerə qədər qovdular və onları enişlikdə qırdılar. Bundan sonra xalqın ürəyi qorxudan dəhşətə gəldi. **6** Yeşua paltarını cırdı, özü və İsrailin ağsaqqalları Rəbbin sandığı önündə axşama kimi yerə yıxılıb başlarına torpaq tökdülər. **7** Yeşua dedi: «Ah, ey Xudavənd Rəbb, bizi Emorlulara təslim etmək, bizi məhv etmək üçünmü bu xalqı İordan çayından keçirtdin? Kaş ki İordan çayının o tayında qalıb yaşayaydıq. **8** Ah, ey Xudavənd, İsraillilər düşmənin qarşısından qaçandan sonra mən nə deyə bilərəm? **9** Bundan sonra Kənanlılar və bu ölkədə yaşayan bütün xalqlar eşidəcək, bizi mühasirəyə alıb adımızı yer üzündən siləcəklər. Bəs Sən Öz böyük adın üçün nə edəcəksən?» **10** Rəbb Yeşuaya dedi: «Qalx, nə üçün belə üzüstə yıxılmısan?» **11** İsraillilər günah etdilər və onlara əmr etdiyim əhdimi pozdular. Məhv edilməyə həsr olunmuş şeylərdən götürdülər, onlardan oğurladılar, gizlədərək öz əşyaları arasına qoydular. **12** Buna görə də İsrail övladları düşmən qabağında dura bilmir, düşmənin qarşısından qaçdılar. Çünki onlar özləri də məhv edilməyə həsr olunmuşlar. Əgər məhv edilməyə həsr olunmuş şeyləri aranızdan yox etməsəniz, bir daha sizinlə olmayacağam. **13** Qalx, xalqı təqdis et və de: «Sabahkı gün üçün özünüzü təqdis edin, çünki İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Ey İsraillilər, aranızda məhv edilməyə həsr olunmuş şey var. Onu aranızdan götürməsəniz,

düşmənləriniz qarşısında dura bilməyəcəksiniz.
14 Sabah hamınız qəbilələrinizə görə Rəbbin
hüzuruna çıxacaqsınız və Onun göstərdiyi qəbilə
nəsillərə görə irəli çıxacaq. Rəbbin göstərdiyi
nəsil ailələrə görə irəli çıxacaq. Rəbbin göstərdiyi
ailə kişilərə görə irəli çıxacaq. 15 Məhv edilməyə
həsr olunmuş şeylərə xəyanət edən adam və
ona aid olanların hamısı odda yandırılacaq,
çünki o, Rəbbin əhdini pozmuşdur və İsraildə
rüsvayçılıq etmişdir"». 16 Yeşua səhər tezdən
qalxdı və İsraillilərin qəbilələrinə görə Rəbbin
hüzuruna çıxmasını əmr etdi və Yəhuda qəbiləsi
göstərildi. 17 Yəhuda qəbiləsini irəli çıxardı və
Zerah nəsli göstərildi. Zerah nəslini ailələrinə görə
irəli çıxardı və Zavdi ailəsi göstərildi. 18 Zavdi
ailəsini kişilərinə görə irəli çıxardı və Yəhuda
qəbiləsindən Zerah oğlu Zavdi oğlu Karmi oğlu
Akan göstərildi. 19 Yeşua Akana dedi: «Oğlum,
buyur, İsrailin Allahı Rəbbi izzətləndir və Onun
önündə etiraf et. Nə etmisən? İndi mənə bildir,
məndən gizlətmə». 20 Akan Yeşuaya cavab verdi:
«Həqiqətən, mən İsrailin Allahı Rəbbə qarşı günah
edərək belə elədim: 21 talan malından Babil malı
olan gözəl bir paltar, iki yüz şekel gümüş və
ağırlığı əlli şekel olan bir qızıl külçə görəndə
onlara tamah salıb götürdüm. Budur, ən altda
gümüş olmaqla hamısını çadırımın ortasında
torpağa basdırmışam». 22 Yeşua adamlar göndərdi
və onlar çadıra qaçdılar. Şeylər ən altda gümüş
olmaqla onun çadırında gizlədilmişdi. 23 Onları
çadırın içindən götürüb Yeşuanın və bütün İsrail
övladlarının yanına gətirdilər və Rəbbin önündə
yerə qoydular. 24 Yeşua, onunla birgə bütün
İsraillilər, Zerah oğlu Akanı, gümüşü, paltarı,
qızıl külçəni, onun övladlarını, qızlarını, mal-
qarasını, eşşəklərini, qoyun-quzularını, çadırını və
bütün malını götürüb Akor dərəsinə çıxartdılar.
25 Yeşua dedi: «Nə üçün bizi bəlaya saldın? Rəbb
bu gün səni bəlaya salacaq». Bütün İsraillilər onu
və onunla olanları da daşqalaq edib sonra odda
yandırdılar. 26 Onların üstünə böyük daş qalağı
yığıldı və o bu günə qədər də durur. Bundan sonra
Rəbbin qəzəb alovu söndü. Bunun üçün bu günə
qədər o yerin adına Akor dərəsi deyilir.

8 Rəbb Yeşuaya dedi: «Qorxma və dəhşətə gəlmə,
bütün döyüşçülərini öz yanına yığ və qalxıb Ay
şəhərinə hücum et. Mən Ay şəhərinin padşahını,
xalqını, şəhərini və torpağını sənə təslim edirəm. 2
Yerixonun və oranın padşahının başına gətirdiyini
Ay torpağının və onun padşahının başına gətir.
Mallarını və heyvanlarını isə özünüz üçün
qarət edin. Şəhərə qarşı arxa tərəfdən pusqu
qurun». 3 Yeşua ilə bütün döyüşçülər Ay şəhərinə
getmək üçün qalxdılar. Yeşua otuz min igid
adam seçib onları gecə ikən oraya göndərəndə
belə əmr etdi: 4 «Qulaq asın, şəhərə qarşı
arxa tərəfdən pusquda durun, şəhərdən çox
uzağa getməyin, hamınız hazır durun. 5 Mən və
yanımda olan bütün xalq şəhərə yaxınlaşacağıq.
Əvvəlki kimi Ay şəhərinin sakinləri bizə qarşı
çıxanda biz də onların qarşısından qaçacağıq.
6 Biz onları şəhərdən ayırana qədər arxamızca
aparacağıq, çünki "əvvəlki kimi qarşımızdan
qaçırlar" deyəcəklər. Biz də onların qarşısından
qaçacağıq. 7 O vaxt siz pusqudan qalxıb şəhəri
alın, çünki Allahınız Rəbb oranı sizə təslim edəcək.
8 Şəhəri ələ keçirdiyiniz zaman şəhərə od vurun.
Bunu Rəbbin sözünə görə edin. Sizə belə əmr
edirəm». 9 Beləliklə, Yeşua onları göndərdi.
Onlar pusquda durdular və Bet-El ilə Ay şəhəri
arasında, Ay şəhərinin qərb tərəfində gözlədilər.
Yeşua gecəni camaatın arasında keçirdi. 10 Yeşua
səhər tezdən durdu, xalqı gözdən keçirdi, özü və
xalqın ağsaqqalları xalqın qarşısında Ay şəhərinin
üzərinə getdilər. 11 Onunla birgə olan bütün
döyüşçülər getdilər və yaxınlaşıb şəhərin qarşısına
gəldilər, Ay şəhərinin şimal tərəfində toplandılar.
Onlarla Ay şəhərinin arasında bir dərə var idi. 12
Yeşua beş minə qədər adam götürdü, onları Bet-
El ilə Ay şəhəri arasında, şəhərin qərb tərəfində
pusquya qoydu. 13 Şəhərin şimalında olan bütün
ordu və şəhərin qərbində pusquda duranlar döyüş
üçün yerləşdirildi. Yeşua o gecə dərənin ortasına
getdi. 14 Ay şəhərinin padşahı bunu gördükdə
səhər tezdən şəhərin adamları ilə birgə tələsik
qalxdı və bütün camaat düz vaxtında İsraillilərə
qarşı Arava vadisinin önündə döyüşə çıxdı. Lakin
padşah bilmirdi ki, şəhər arxasında ona qarşı
pusqu qurulub. 15 Yeşua ilə bütün İsraillilər
özlərini onların qarşısında məğlub olmuş kimi
göstərərək çölə tərəf qaçdılar. 16 Onları təqib
etmək üçün şəhərdə olan bütün camaat çağırıldı.
Yeşuanı təqib edərək şəhərdən çıxdılar. 17 Ay
və Bet-El şəhərlərində bir nəfər də qalmadı ki,
İsraillilərin ardınca getməsin. Onlar şəhəri açıq
qoyaraq İsrailliləri təqib etdilər. 18 Rəbb Yeşuaya
dedi: «əlindəki nizəni Ay şəhərinə tərəf uzat, çünki
oranı sənə təslim edəcəyəm». Yeşua əlindəki nizəni
Ay şəhərinə tərəf uzatdı. 19 Yeşua əlini şəhərə tərəf
uzadarkən pusquda duranlar cəld yerlərindən
qalxdılar və şəhərə girib oranı aldılar. O anda
bütün şəhərə od vurdular. 20 Ay şəhərinin əhalisi
arxaya dönüb baxanda gördü ki, şəhərdən göyə
tüstü qalxır və onların o yan-bu yana qaçmağa
da taqəti yox idi. Çölə tərəf qaçan İsraillilər də
onları təqib edənlərə tərəf döndü. 21 Yeşua ilə

pusquda olan bütün İsraillilər şəhəri alındığını və şəhərdən tüstü qalxdığını görəndə dönüb Ay şəhərinin adamlarını qırdılar. **22** O biri İsraillilər də şəhərdən onlara tərəf çıxdılar. Onda onlar iki tərəfdən gələn İsraillilərin arasında qaldılar. İsraillilər onlardan heç kimi sağ yaxud qaçmağa qoymadan qırdılar. **23** Ay şəhərinin padşahını isə diri tutub Yeşuanın yanına gətirdilər. **24** İsraillilər Ay şəhərinin əhalisinin hamısını öldürüb qurtarana qədər tarlada və onları təqib etdikləri çöldə qılıncdan keçirtdilər. Sonra bütün İsraillilər Ay şəhərinə qayıdıb orada qalanları da qılıncdan keçirtdilər. **25** O gün qırılan kişi və qadınlardan hamısı – bütünlüklə Ay şəhərinin əhalisi on iki min nəfər idi. **26** Bütün Ay şəhərinin əhalisini tamamilə qırıb qurtarana qədər Yeşua nizə uzadan əlini geri çəkmədi. **27** Ancaq Rəbbin Yeşuaya buyurduğu sözə görə İsraillilər o şəhərin heyvanlarını və əmlakını talan edib özlərinə götürdülər. **28** Yeşua Ay şəhərini yandırdı. Oranı əbədi qalan daş qalağına, yəni elə bir viranəyə çevirdi ki, bu günə qədər qalmaqdadır. **29** O, Ay şəhərinin padşahını ağacdan asaraq axşama qədər saxladı. Gün batanda isə Yeşua əmr verdi və onun cəsədini ağacdan düşürtdülər, onu şəhər darvazasının girəcəyinə atdılar. Üstünə bu günə qədər qalan böyük bir daş qalağı yığdılar. **30** O zaman Yeşua Eval dağında İsrailin Allahı Rəbbə bir qurbangah qurdu. **31** O, Rəbbin qulu Musanın İsrail övladlarına əmr etdiyi və Musanın Qanun kitabında yazıldığı kimi üstünə heç kimin dəmir vurmadığı, yonulmamış daşlardan bir qurbangah düzəltdi. Onun üstündə Rəbbə yandırma qurbanları və ünsiyyət qurbanları təqdim etdilər. **32** Yeşua orada Musanın İsrail övladları qarşısında yazdığı Qanunun bir nüsxəsini daşlar üzərinə yazdı. **33** Bütün İsraillilər, ağsaqqallar, məmurlar, hakimlər, qəriblər də daxil olmaqla Rəbbin Əhd sandığının iki tərəfində sandığı daşıyan Levili kahinlərin qarşısında dayandılar. Xalqın yarısı Gerizim dağının, o biri yarısı isə Eval dağının qarşısında durdu. Çünki Rəbbin qulu Musa İsrail xalqına xeyir-dua vermək üçün əvvəllər bu cür dayanmağı buyurmuşdu. **34** Ondan sonra Yeşua Qanunun bütün sözlərini – xeyir-dua və lənəti, yəni Qanun kitabında yazılanların hamısını oxudu. **35** Bütün İsrail camaatının, qadınların, uşaqların və aralarında olan qəriblərin qarşısında Musanın bütün buyurduqlarından Yeşuanın oxumadığı bir söz belə, qalmadı.

9 İordan çayının qərb tərəfində dağlıqda, yamaclı-düzənlikli bölgədə, Livana qədər uzanan Böyük dənizin sahilində yaşayan Xetlilər, Emorlular, Kənanlılar, Perizlilər, Xivlilər və Yevusluların padşahları bunu eşidən zaman **2** Yeşua və İsraillilərə qarşı birlikdə döyüşmək üçün bir yerə toplandılar. **3** Lakin Giveon əhalisi Yeşuanın Yerixonun və Ay şəhərinin başına gətirdiklərini eşitdikdə **4** hiylə ilə hərəkət etdilər: gedib özlərini elçi kimi göstərdilər və köhnəlmiş torbalar, köhnə, yırtıq və bağlanmış şərab tuluqlarını eşşəklərinə yüklədilər. **5** Ayaqlarında cırıq və yamaqlı çarıqları, əyinlərində köhnə paltarları var idi. Ərzaqları, bütün çörəkləri qurumuş və kiflənmişdi. **6** Onlar Qilqalda olan ordugaha, Yeşuanın yanına getdilər, ona və İsraillilərə dedilər: «Biz uzaq bir ölkədən gəlmişik, indi bizimlə əhd kəsin». **7** İsraillilər Xivlilərə dedilər: «Bəlkə siz bizim aramızda yaşayırsınız? Biz sizinlə necə əhd kəsək?» **8** Onlar Yeşuaya dedilər: «Biz sənin qullarınıq». Yeşua isə onlara dedi: «Siz kimsiniz və haradan gəlirsiniz?» **9** Ona dedilər: «Sənin Allahın Rəbbin şöhrətli adına görə biz qulların çox uzaq ölkədən gəlmişik. Çünki Rəbbin xəbərini, Misirdə etdiyi bütün şeyləri, **10** İordan çayının o tərəfində olan Emorluların iki padşahı – Xeşbon padşahı Sixonun və Aştarotdakı Başan padşahı Oqun başına gətirdiyi hər şeyi eşitmişik. **11** Ona görə ağsaqqallarımız və ölkəmizin bütün əhalisi bizə belə dedilər: "Yol üçün əlinizə ərzaq götürüb onları qarşılamağa gedin və deyin: ‹Biz sizin qullarınızıq, indi bizimlə əhd kəsin›". **12** Yanınıza gəlmək üçün çıxdığımız gün bu çörəyimizi ərzaq kimi evlərimizdən isti-isti götürmüşdük, indi isə quruyub və kiflənib. **13** Doldurduğumuz bu şərab tuluqları təzə idi, indi isə yırtılıb. Yol çox uzun olduğu üçün paltarlarımız və çarıqlarımız da köhnəlib». **14** İsraillilər onların ərzaqlarını götürdülər və onlara inandılar, ancaq Rəbdən məsləhət almadılar. **15** Yeşua onlarla sülh bağlayıb onları sağ buraxacağına söz verdi və icma rəhbərləri də bunun üçün and içdilər. **16** Onlarla əhd bağladıqdan üç gün sonra eşitdilər ki, bu adamlar İsraillilərlə qonşuluqda – öz aralarında yaşayanlardır. **17** İsraillilər çıxıb üçüncü gün onların şəhərlərinə gəldilər. Onların şəhərləri Giveon, Kefira, Beerot və Qiryat-Yearim idi. **18** İsraillilər onları qırmadılar, çünki icma rəhbərləri onlar üçün İsrailin Allahı Rəbbə and içmişdilər. Bütün icma rəhbərlərin əleyhinə danışdı. **19** Rəhbərlərin hamısı icmaya dedi: «Biz onlar üçün İsrailin Allahı Rəbbə and içdik ki, onlara toxunmayaq. **20** Ona görə də belə edək: onları sağ buraxaq, yoxsa içdiyimiz anda görə üzərimizə qəzəb gələr». **21** Rəhbərlər xalqa dedi: «Qoy onlar sağ qalsın, amma bütün icma üçün odun kəsən

və su daşıyan olsunlar». Beləcə hər şey rəhbərlər deyən kimi oldu. **22** Yeşua onları çağırıb belə dedi: «Aramızda yaşadığınız halda "biz sizdən çox uzağıq" deyərək bizi nə üçün aldatdınız? **23** İndi lənətlənmisiniz və siz həmişəlik Allahımın evi üçün odun kəsən və su daşıyan kölələr olmalısınız». **24** Onlar Yeşuaya cavab verib dedilər: «Sənin Allahın Rəbbin bütün ölkəni sizə vermək, ölkənin bütün əhalisini qarşınızda həlak etmək üçün qulu Musaya necə əmr verdiyi bu qullarına aşkar bildirilmişdi. Sizin ucbatınızdan canımız üçün çox qorxduq və ona görə belə etdik. **25** Artıq sənin əlindəyik. Sənin gözündə nə xoşdursa və nə doğrudursa, onu et». **26** Yeşua onlarla belə rəftar etdi: onları İsrail övladlarının əlindən qurtarıb qoymadı ki, öldürülsünlər. **27** O gün Yeşua icma üçün və Rəbbin seçəcəyi yerdəki öz qurbangahı üçün onları odun kəsən və su daşıyan işinə təyin etdi və bu günə qədər də belədir.

10 Yerusəlim padşahı Adoni-Sedeq Yeşuanın Ay şəhərini alıb tamamilə məhv etməsini, Yerixo ilə padşahının, Ay şəhəri ilə padşahının başına gətirdiyini və Giveon əhalisinin İsraillilərlə sülh bağlayıb onların arasında olduqlarını eşitdi. **2** O vaxt onun özü və xalqı çox qorxdu, çünki Giveon şəhəri padşah şəhərlərindən biri kimi böyük bir şəhər idi. Giveon Ay şəhərindən də böyük idi və oranın adamları igid idi. **3** Bunun üçün Yerusəlim padşahı Adoni-Sedeq Xevron padşahı Hohama, Yarmut padşahı Pirama, Lakiş padşahı Yafiaya, Eqlon padşahı Devirə xəbər göndərib dedi: **4** «Yanıma gəlib Giveonluları qırmaqda mənə kömək edin, çünki onlar Yeşua və İsrail övladları ilə sülh bağlayıb». **5** Beş Emor padşahı olan Yerusəlim padşahı, Xevron padşahı, Yarmut padşahı, Lakiş padşahı, Eqlon padşahı bütün orduları birləşdirərək gəlib Giveon qarşısında ordugah quraraq ona qarşı vuruşdular. **6** Giveon adamları Qilqaldakı ordugaha, Yeşuaya xəbər göndərib dedilər: «əlini qullarının üstündən çəkmə, tez yanımıza gəl, bizi qurtar və bizə kömək et. Çünki dağlıqda yaşayan bütün Emor padşahları bizə qarşı birləşib». **7** Yeşua, onunla birgə bütün döyüşçülər və bütün igid adamlar Qilqaldan çıxdılar. **8** Rəbb Yeşuaya dedi: «Onlardan qorxma, çünki onları sənə təslim etdim, onlardan heç kim sənin qarşında dura bilməyəcək». **9** Yeşua bütün gecə Qilqaldan yuxarı çıxıb qəflətən onların üstünə gəldi. **10** Rəbb onları İsraillilərin qarşısında çaşbaş saldı, İsraillilər onları Giveonda böyük tələfata uğratdı və onları Bet-Xoron yoxuşunda təqib edərək Azeqaya və Maqqedaya qədər qırdılar. **11** Emorlular İsraillilərin qarşısından qaçdıqları zaman Bet-Xoron enişində ikən Azeqaya qədər Rəbb onların üstünə göydən böyük daşlar yağdırdı və onlar öldülər. Daş kimi dolu ilə ölənlər İsrail övladlarının qılıncla öldürdüklərindən daha çox idi. **12** Rəbb Emorluları İsrail övladlarına təslim etdiyi gün Yeşua Rəbbə yalvardı və İsraillilərin gözü qarşısında dedi: «Dayan, ey günəş, Giveon üzərində, Ey ay, Ayyalon dərəsində». **13** İsrail xalqı düşmənlərindən qisas alana qədər günəş orada dayandı və ay yerində qaldı. Bu hadisə Yaşar kitabında yazılmışdı. Günəş göyün ortasında durdu və ləngiyib təxminən bütün günü batmadı. **14** Rəbbin insan səsini eşitdiyi o gün kimi bir gün nə ondan əvvəl, nə də ondan sonra oldu, çünki Rəbb İsrail üçün vuruşdu. **15** Sonra Yeşua və onunla birlikdə bütün İsraillilər Qilqaldakı ordugaha qayıtdı. **16** Bu beş padşah qaçıb Maqqedada olan mağarada gizləndi. **17** «Maqqedadakı mağarada gizlənən beş padşah tapıldı» deyə Yeşuaya xəbər verdilər. **18** Yeşua dedi: «Mağaranın ağzına böyük daşlar yuvarladın və onlara nəzarət etmək üçün yanına adamlar qoyun. **19** Ancaq siz dayanmayın, düşmənlərinizi təqib edin və arxadakıları da qırın. Onları şəhərlərinə girməyə qoymayın. Allahınız Rəbb onları sizə təslim edib». **20** Yeşua və İsrail övladları düşməni çox ağır bir məğlubiyyətə uğradaraq tamamilə qırdı. Sağ qalanlar isə qalalı şəhərlərdə sığındı. **21** Bütün xalq Maqqedadakı ordugaha, Yeşuanın yanına salamat qayıtdı və bundan sonra İsrail övladlarına qarşı heç kim bir söz deyə bilmədi. **22** O vaxt Yeşua dedi: «Mağaranın ağzını açın, bu beş padşahı mağaradan mənim yanıma gətirin». **23** Elə də etdilər, mağaradan bu beş padşahı – Yerusəlim padşahını, Xevron padşahını, Yarmut padşahını, Lakiş padşahını və Eqlon padşahını onun yanına gətirdilər. **24** Bu padşahları Yeşuanın yanına gətirən zaman o bütün İsrail adamlarını çağırdı. Onunla gələn döyüşçülərin başçılarına dedi: «Yaxınlaşın, ayaqlarınızı bu padşahların boynuna qoyun». Onlar yaxınlaşdılar, ayaqlarını onların boynuna qoydular. **25** Yeşua onlara dedi: «Qorxmayın və ruhdan düşməyin, qüvvətli və ürəkli olun, çünki Rəbb vuruşacağınız bütün düşmənlərinizin başına bunları gətirəcək». **26** Ondan sonra Yeşua onları vurub öldürdü. Onları beş ağacdan asdı və axşama kimi ağacdan asılı qaldılar. **27** Gün batanda Yeşua əmr etdi ki, onları ağacdan endirsinlər və onları gizləndikləri mağaraya atdılar. Mağaranın ağzına da böyük daşlar qoydular və bu daşlar bu günə qədər də oradadır. **28** Yeşua o gün Maqqedanı aldı, onları və onun tərəfində olan bütün adamları tamamilə

məhv etdi, bir adamı belə, sağ buraxmadı. Yerixo padşahının başına gətirdiyini Maqqeda padşahının da başına gətirdi. **29** Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər Maqqedadan Livnaya keçdilər və Livnaya qarşı vuruşdular. **30** Rəbb həm şəhəri, həm də onun padşahını İsraillilərə təslim etdi. Yeşua padşahı və orada olan bütün adamları qılıncdan keçirib bir adamı belə, sağ buraxmadı. Yerixo padşahının başına gətirdiyini oranın padşahının da başına gətirdi. **31** Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər Livnadan Lakişə keçib onların qarşısında dayanaraq Lakişlilərlə vuruşdular. **32** Rəbb Lakişi İsraillilərə təslim etdi və oranı ikinci gün aldılar. Livnada etdikləri kimi Lakişi və oradakı bütün adamları qılıncdan keçirtdilər. **33** O zaman Gezer padşahı Horam Lakişə kömək etmək üçün gəldi. Yeşua bir nəfəri də sağ buraxmadan onu və onun xalqını da qırdı. **34** Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər Lakişdən Eqlona keçdilər, onun qarşısına çıxıb Eqlonlularla vuruşdular. **35** Elə həmin gün oranı aldılar və qılıncdan keçirdilər. Lakişdə etdikləri kimi Eqlondakı bütün adamları o gün tamamilə məhv etdilər. **36** Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər Eqlondan Xevrona keçdilər və oradakılarla vuruşdular. **37** Oranı da alıb padşahını, bütün kəndləri və bütün əhalisini qılıncdan keçirdilər. Eqlonda etdikləri kimi Xevronda da heç kimi sağ qoymadılar, oranı və oradakı bütün adamları tamamilə məhv etdilər. **38** Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər Devirə qayıtdılar və oradakılarla vuruşdular. **39** Deviri, onun padşahını və bütün kəndlərini alaraq əhalisini qılıncdan keçirdilər. Orada olan bütün adamları tamamilə məhv etdilər, heç kimi sağ qoymadılar. Yeşua Xevronun, Livnanın və onun padşahının başına gətirdiyini Devirin və onun padşahının da başına gətirdi. **40** Yeşua bütün ölkəni – dağlıq yerləri, Negevi, yamaclı-düzənlikli bölgəni tutdu və bütün o yerlərin padşahlarını qırdı. İsrailin Allahı Rəbbin əmr etdiyi kimi heç kəsi sağ qoymadı, hər nəfəs alan adamı tamamilə məhv etdi. **41** Yeşua Qadeş-Barneadan Qəzzəyə və Giveona qədər bütün Qoşen diyarında yaşayanları qırdı. **42** Yeşua bir dəfəyə bütün padşahları və onların ölkələrini aldı, çünki İsrailin Allahı Rəbb İsrail üçün vuruşdu. **43** Yeşua və onunla birgə bütün İsraillilər Qilqaldakı ordugaha qayıtdı.

11 Xasor padşahı Yavin bunu eşidəndə Madon padşahı Yovava, Şimron padşahına, Akşaf padşahına, **2** şimalda – dağlıq yerlərdəki, Kinneretin cənubunda olan Aravadakı, yamaclı-düzənlikli bölgədəki və qərbdə yerləşən Nafot-Dordakı padşahlara, **3** şərqdə və qərbdə yaşayan Kənanlılara və Emorlulara, Xetlilərə, Perizlilərə, dağlıqda yaşayan Yevuslulara, Xermon dağının aşağısındakı Mispa diyarında yaşayan Xivlilərə xəbər göndərdi. **4** Bunlar özləri ilə birgə bütün orduları dəniz sahilindəki qum kimi böyük xalq olaraq çoxlu at və döyüş arabaları ilə gəldilər. **5** Bütün bu padşahlar birləşdilər və İsraillilərlə vuruşmaq üçün gəlib Merom suları yanında birgə ordugah qurdular. **6** Rəbb Yeşuaya dedi: «Onlardan qorxma, çünki sabah bu vaxt hamısını İsraillilərin qarşısında öldürüb təslim edəcəyəm, onların atlarının ayaq vətərini kəsəcəksən, döyüş arabalarına od vurub yandıracaqsan». **7** Yeşua və onunla birgə bütün döyüşçülər Merom suları yanında qəflətən düşmənlərin üstünə çıxdılar və onlara hücum etdilər. **8** Rəbb onları İsraillilərə təslim edib qırdırdı. İsraillilər böyük Sidona və Misrefot-Mayimə qədər, şərq tərəfdəki Mispa vadisinə qədər düşmənləri qovub heç kim sağ qalmayana qədər hamısını qırdılar. **9** Yeşua Rəbbin ona dediyi kimi onlarla rəftar etdi; atlarının ayaq vətərini kəsdi və döyüş arabalarına od vurub yandırdı. **10** O vaxt Yeşua geri qayıdıb Xasoru aldı və onun padşahını qılıncla öldürdü. Xasor əvvəlcə bütün bu ölkələrin başı idi. **11** Orada olan bütün adamları qılıncdan keçirib tamamilə məhv etdilər, nəfəs çəkən bir nəfər də qalmadı. Sonra Xasora od vurdu. **12** Rəbbin qulu Musanın əmr etdiyi kimi Yeşua bu padşahların bütün şəhərlərini və bütün padşahları tutub hamısını qılıncdan keçirərək tamamilə məhv etdi. **13** Ancaq Yeşuanın yandırdığı Xasordan başqa təpəciklər üstündə olan şəhərlərdən heç birini İsraillilər yandırmadılar. **14** İsrail övladları bu şəhərlərin bütün əmlakını və heyvanlarını qarət etdilər. Hamısını həlak edənədək qılıncdan keçirib məhv etdilər, nəfəsi çəkən bir adam belə, qalmadı. **15** Rəbbin qulu Musaya əmr etdiyini Musa da Yeşuaya əmr etdi və Yeşua da belə etdi. Rəbb Musaya nə əmr etmişdisə, hamısını yerinə yetirdi. **16** Yeşua Seirə çıxan Xalaq dağından, Xermon dağı altında, Livan vadisindəki Baal-Qada qədər bütün bu diyarı – dağları, **17** bütün Negevi, bütün Qoşen diyarını, yamaclı-düzənlikli bölgəni, Aravanı və İsrailin dağlıq və yamaclı-düzənlikli bölgəsini aldı. Onların bütün padşahlarını tutdu və vurub öldürdü. **18** Yeşua uzun müddət bu padşahlarla vuruşdu. **19** Giveonun əhalisi olan Xivlilərdən başqa İsrail övladları ilə sülh bağlayan başqa bir şəhər yox idi. Bütün yerlər döyüşlə alınmışdı. **20** Çünki Rəbbin Musaya əmr etdiyi kimi İsraillilər onları rəhm etmədən tamamilə məhv etdilər. Beləliklə, İsraillilərə qarşı döyüşə çıxmağa onların ürəyini

sərtləşdirən Rəbbin Özü idi. **21** O vaxt Yeşua gedib dağlıq Xevronda, Devirdə, Anavda, bütün Yəhudanın dağlıq bölgəsində və bütün İsrailin dağlıq bölgəsində olan Anaqlıları qırıb məhv etdi. Yeşua onları şəhərləri ilə birgə tamamilə yerlə yeksan etdi. **22** İsrail övladlarının torpağında Anaqlılar qalmadı, onlar ancaq Qəzzədə, Qatda və Aşdodda qaldı. **23** Rəbbin Musaya dediyi kimi Yeşua bütün ölkəni aldı. Yeşua oranı İsraillilərə, hər qəbiləyə irs olaraq öz payını verdi. Ölkə müharibədən əmin-amanlığa çıxdı.

12 İsrail övladları bu padşahları öldürdülər və onların torpaqlarını – İordan çayının şərqindəki bütün Arava ilə Arnon vadisindən Xermon dağına qədər olan yeri zəbt edib özlərinə mülk etdilər. **2** Xeşbonda yaşayan Emorluların padşahı Sixon bu torpaqlarda hökmranlıq etmişdi: Arnon vadisi sahilindəki Aroerdən və vadinin ortasındakı Ammonluların sərhədi olan Yabboq çayına qədər Gileadın yarısı, **3** şərqə tərəf Kinneret gölündən Arava dənizinə, yəni Duz dənizinə qədər, şərqdə Bet-Yeşimot istiqamətinə və cənuba tərəf Pisqa yamaclarının ətəklərinə qədər Arava torpağı idi. **4** Sağ qalan Rafalılardan biri olan Başan padşahı Oq Aştarotda və Edreidə hökmranlıq edirdi. **5** O, Xermon dağında, Sakada, Geşurlular və Maakatlılar sərhədinə qədər bütün Başanda, Xeşbon padşahı Sixonun sərhədinə qədər Gileadın yarısında hökmranlıq edirdi. **6** Rəbbin qulu Musa və İsrail övladları onları öldürdülər. Sonra Rəbbin qulu Musa onların torpaqlarını irs olaraq Ruvenlilərə, Qadlılara, Menaşşe qəbiləsinin yarısına verdi. **7** Livan vadisində olan Baal-Qaddan Seirə çıxan Xalaq dağına qədər İordan çayının qərb tərəfində olan torpaqlarda Yeşua ilə İsrail övladlarının öldürdükləri padşahlar bunlardır: **8** Yeşua dağlıq bölgədə, yamaclı-düzənlikli bölgədə, Aravada, yamaclarda, çöldə, Negevdə yerləşən bu torpaqları, yəni Xetlilər, Emorlular, Kənanlılar, Perizlilər, Xivlilər və Yevuslular ölkəsini, İsrail qəbilələrinə torpaq payı kimi mülk olaraq verdi. **9** Yerixo padşahı; Bet-Elin yanındakı Ay şəhərinin padşahı; **10** Yerusəlim padşahı; Xevron padşahı; **11** Yarmut padşahı; Lakiş padşahı; **12** Eqlon padşahı; Gezer padşahı; **13** Devir padşahı; Geder padşahı; **14** Xorma padşahı; Arad padşahı; **15** Livna padşahı; Adullam padşahı; **16** Maqqeda padşahı; Bet-El padşahı; **17** Tappuah padşahı; Xefer padşahı; **18** Afeq padşahı; Laşşaron padşahı; **19** Madon padşahı; Xasor padşahı; **20** Şimron-Meron padşahı; Akşaf padşahı; **21** Taanak padşahı; Megiddo padşahı; **22** Qedeş padşahı; Karmeldəki Yoqneam padşahı; **23** Nafot-Dordakı Dor padşahı; Qilqaldakı Qoyim padşahı; **24** Tirsa padşahı. Bütün padşahlar cəmi 31 nəfər idi.

13 Yeşua qocalıb yaşa dolmuşdu. Rəbb ona dedi: «Sən qocalıb yaşa dolmusan, ancaq mülk olaraq almaq üçün olduqca çox yer qalıb. **2** Qalan yerlər bunlardır: Filiştlilərin bütün əyalətləri, Geşurluların bütün torpaqları; **3** Misir qarşısında olan Şixor çayından şimala tərəf Kənanlıların torpağı sayılan Eqron sərhədinə qədər torpaqlar; Filiştlilərin beş ağasına məxsus Qəzzəlilərin, Aşdodluların, Aşqelonluların, Qatlıların torpaqları və Eqronluların ağalarına məxsus torpaqlar; Avvalıların torpağı; **4** cənubda bütün Kənan torpağı, Sidonlulara məxsus Mearadan Afeqə – Emorluların sərhədlərinə qədər olan torpaqlar; **5** Gevallıların torpağı, Xermon dağı ətəyində olan Baal-Qaddan Xamat keçidinə qədər gün doğana tərəf bütün Livan; **6** Livandan Misrefot-Mayimə qədər bütün dağlıq əhalisi və bütün Sidonluları da İsrail övladlarının qarşısından Mən qovacağam. Ancaq sənə əmr etdiyim kimi bu torpaqları İsraillilərə irs olaraq böl. **7** İndi bu yerləri doqquz qəbilə ilə Menaşşe qəbiləsinin yarısına irs olaraq böl». **8** Menaşşe qəbiləsinin yarısı ilə birgə Ruvenlilər və Qadlılar Musanın İordan çayının şərq tərəfində onlara verdiyi irs torpaqları, Rəbbin qulu Musanın onlara verdiyi bu torpaqları almışdılar: **9** Arnon vadisi kənarında olan Aroerdən vadinin ortasında olan şəhərlə Divona qədər bütün Medva yaylası; **10** Ammonluların sərhədinə qədər Xeşbonda hökmranlıq edən Emorluların padşahı Sixonun bütün şəhərləri; **11** Gilead, Geşurlular və Maakatlıların torpaqları, bütün Xermon dağı, Salkaya qədər bütün Başan; **12** Aştarot və Edreidə hökmranlıq edən, sağ qalan Rafalılardan biri olan Oqun Başandakı bütün torpaqları; Musa bütün bu torpaqlarda yaşayanları döyüşlə qovmuşdu. **13** Ancaq İsraillilər Geşurluları və Maakatlıları qovmadılar. Geşurlularla Maakatlılar bu günə qədər İsraillilər arasında yaşayır. **14** Amma Levi qəbiləsinə irs olaraq torpaq verilmədi, çünki Rəbbin Musaya dediyi kimi onların irsi İsrailin Allahı Rəbb üçün gətirilən yandırma təqdimləridir. **15** Musa Ruven övladlarının qəbiləsinə nəsillərinə görə pay verdi. **16** Onların sərhədi belə idi: Arnon vadisi kənarındakı Aroerdən, bu vadinin ortasındakı şəhər və Medva yanında olan bütün yayla; **17** Xeşbon və yaylada yerləşən şəhərlərin hamısı – Divon, Bamot-Baal, Bet-Baal-Meon, **18** Yahsa, Qedemot, Mefaat, **19** Qiryatayim, Sivma, dərə dağında olan Seret-Şahar, **20** Bet-Peor, Pisqa yamacları, Bet-Yeşimot, **21** bu yaylanın bütün şəhərləri, Xeşbonda hökmranlıq edən Emorlular

padşahı Sixonun bütün ölkəsi idi. Musa Sixonu və Midyan başçıları olan və onun ölkəsində yaşayan ağaları – Evini, Reqemi, Suru, Xuru, Revanı öldürdü. **22** İsrail övladları öldürdükləri adamlarla birgə Beor oğlu falçı Bilamı da qılıncdan keçirtdilər. **23** Ruven övladlarının sərhədi İordan çayı ilə sahil torpaqları idi. Ruven övladlarının nəsillərinə görə irsi olan şəhərlər və onların kəndləri bunlar idi. **24** Musa Qad qəbiləsinə, Qad övladlarına nəsillərinə görə torpaq verdi. **25** Onların sərhədi isə belə idi: Yazer, Gileadın bütün şəhərləri və Rabba qarşısında olan Aroerə qədər Ammon övladları ölkəsinin yarısı; **26** Xeşbondan Ramat-Mispa və Betonimə qədər; Maxanayimdən Devir sərhədinə qədər; **27** dərədə Bet-Haram, Bet-Nimra, Sukkot, Safon, Xeşbon padşahı Sixonun ölkəsinin qalan hissəsi, İordan çayı ilə onun sahil torpaqları, İordan çayının şərq tərəfindən Kinneret gölünün cənub sahilinə qədər. **28** Qad övladlarının nəsillərinə görə torpaq irsi olan şəhərlər və onların kəndləri bunlar idi. **29** Musa Menaşşe qəbiləsinin yarısına torpaq verdi ki, bu da Menaşşe övladları qəbiləsinin yarısı üçün, nəsillərinə görə idi. **30** Onların torpağı Maxanayimdən, bütün Başan diyarı, Başan padşahı Oqun bütün ölkəsi və Başanda olan Yairin bütün qəsəbələri də daxil olmaqla altmış şəhər idi. **31** Gileadın yarısı Başan padşahı Oqun ölkəsindəki Aştarot və Edrei şəhərlərini də əhatə edirdi. Bunlar Menaşşe oğlu Makir övladlarına nəsillərinə görə Makir övladlarının yarısına verilmək üçün idi. **32** Yerixo şəhərinin qarşısında, İordan çayının şərq tərəfindəki Moav düzənliklərində Musanın böldüyü irs olan torpaqlar bunlar idi. **33** Ancaq Musa Levi qəbiləsinə irs olaraq torpaq verməmişdi. Rəbbin onlara dediyi kimi İsrailin Allahı Rəbb Özü onların irsidir.

14 İsrail övladları Kənan torpağından irs olaraq aldıqları torpaqlar bunlardır; bu torpaqları kahin Eleazar, Nun oğlu Yeşua və İsrail övladları qəbilələrinin nəsil başçıları, **2** Rəbbin Musa vasitəsilə buyurduğu kimi doqquz qəbilə və bir qəbilənin yarısı üçün irs olaraq püşk ilə böldülər. **3** Çünki Musa iki qəbilə ilə yarım qəbilənin irs olan torpağını İordanın şərq tərəfində onlara vermişdi, lakin onların arasında Levililərə irs olaraq torpaq verməmişdi. **4** Çünki Yusif övladları Menaşşe və Efrayim qəbiləsindən ibarət iki qəbilə oldu. Bundan sonra Levililərə yaşamaqdan ötrü şəhərlərdən, sürüləri və naxırları üçün otlaqlardan başqa heç bir torpaq hissəsi verilmədi. **5** İsrail övladları Rəbbin Musaya buyurduğu kimi etdilər və torpağı bölüşdürdülər. **6** Belə bir zamanda Yəhuda övladları Qilqala – Yeşuanın yanına gəldilər. Qenizli Yefunne oğlu Kalev Yeşuaya dedi: «Qadeş-Barneada Rəbbin səninlə mənim haqqımda Allah adamı Musaya dediyi sözü sən özün bilirsən. **7** Rəbbin qulu Musa ölkəni gözdən keçirtmək üçün Qadeş-Barneadan məni göndərəndə qırx yaşında idim. Mən ona səmimi qəlbdən müjdə gətirdim. **8** Lakin mənimlə birlikdə gedən soydaşlarım xalqın ürəyini üzdülər. Amma mən səmimi qəlblə Allahım Rəbbin ardınca getdim. **9** O gün Musa and içib dedi: "Sən qədəm basdığın torpaq mütləq sənə və sənin övladlarına əbədi irs olaraq veriləcək, çünki sən Allahım Rəbbin ardınca səmimi qəlblə getdin". **10** İndi artıq İsraillilər səhrada gedərkən Rəbbin Musaya bu sözü dediyi vaxtdan qırx beş il keçir. Rəbb dediyi kimi mənə ömür verdi, bax mən bu gün səksən beş yaşındayam. **11** Musanın məni göndərdiyi vaxta olduğum kimi bu gün də qüvvətliyəm. O zaman qüvvətim necə idisə, indi də girib-çıxmaq və döyüşmək üçün elə qüvvətim var. **12** Buna görə də Rəbbin o zaman dediyi bu dağlıq yeri sən indi mənə ver. Bu dağlıq yerdə Anaqlıların, böyük və qala divarlı şəhərlərin olduğunu o gün sən də eşitdin. Bəlkə Rəbb mənimlə olar və mən də Rəbbin dediyi kimi onları qovaram». **13** Yeşua ona xeyir-dua verdi. Xevronu Yefunne oğlu Kalevə irs olaraq verdi. **14** Bunun üçün Xevron bu günə qədər Qenizli Yefunne oğlu Kalevin irs torpağıdır. Çünki o, səmimi qəlblə İsrailin Allahı Rəbbin ardınca getmişdi. **15** Xevronun adı əvvəlcə Qiryat-Arba idi. Anaqlılar arasında Arba ən böyük adam olmuşdu. Ölkə müharibədən dincliyə çıxdı.

15 Nəsillərinə görə Yəhuda övladları qəbiləsinin irs torpağı Edom sərhədinə, cənuba doğru və oranın ən cənubunda yerləşən Zin səhrasına qədər idi. **2** Onların cənub sərhədi Duz dənizi qurtaran yerdən – cənubda yerləşən körfəzdən başlayırdı. **3** Aqrabbim keçidinin cənubundan keçib Zinə çatırdı və oradan Qadeş-Barneanın cənubundan qalxaraq Xesrona çatırdı. Buradan Addara qalxıb Qarqaya dönürdü. **4** Sonra isə Asmonadan keçib Misir vadisinə çıxırdı və bu sərhədin sonu dənizdə qurtarırdı. Rəbb demişdi ki, cənub sərhədiniz bura olacaq. **5** Şərq sərhədi İordan çayının mənsəbindən Duz dənizi boyunca idi. Şimal tərəfdən isə bu sərhəd İordan çayının mənsəbində yerləşən su körfəzindən başlayırdı. **6** Sonra bu sərhəd Bet-Xoqlaya qalxaraq Bet-Aravanın şimalından keçirdi və Ruven oğlu Bohanın qayasına çatırdı. **7** Sonra isə Akor dərəsindən Devirə çıxıb oranın cənubundakı Adummim yoxuşu qarşısında olan Qilqala doğru, şimala yönəlirdi. Buradan isə En-Şemeş sularına

keçirdi və onun sonu En-Rogeldə qurtarırdı. 8 Sonra sərhəd Ben-Hinnom vadisindən cənuba doğru Yevusluların şəhərinin, yəni Yerusəlimin arxasından keçib buradan Refaim vadisinin şimal qütbündə olan Hinnom vadisinin qərbindəki dağın təpəsinə qalxırdı. 9 Bu dağın təpəsindən isə Neftoah sularının mənbəyinə doğru uzanıb Efron dağındakı şəhərlərə çıxır və oradan Baalaya, yəni Qiryat-Yearimə tərəf uzanırdı. 10 Baaladan qərbə doğru, Seir dağına qədər dönəndən sonra Yearim dağının, yəni Kesalonun şimal tərəfindən keçib Bet-Şemeşə enərək Timnaya çatırdı. 11 Sonra isə Eqronun yanından şimala doğru çıxaraq Şikkerona uzanıb Baala dağına keçərək Yavneelə qalxırdı. Burada sərhədin sonu dənizdə qurtarırdı. 12 Böyük dənizin sahili qərb sərhədi idi. Nəsillərinə görə Yəhuda övladlarına verilən torpağın sərhədi belə idi. 13 Rəbbin əmrinə görə Yeşua Yəhudalıların torpağında olan Qiryat-Arbanı, yəni Xevronu irs olaraq Yefunne oğlu Kalevə verdi. Arba Anaqın atası idi. 14 Kalev Anaq oğullarından Anaqın üç oğlu Şeşayı, Aximanı və Talmayı oradan qovdu. 15 Bundan sonra Devir əhalisinə qarşı çıxdı. Devirin əvvəlki adı Qiryat-Sefer idi. 16 Kalev dedi: «Kim Qiryat-Seferliləri qırıb oranı alarsa, qızım Aksanı ona ərə verəcəyəm». 17 Oranı Kalevin qardaşı Kenazın oğlu Otniel aldı. Kalev də qızı Aksanı ona ərə verdi. 18 Aksa ona ərə gedəndə ərini atasından bir tarla istəməyə sövq etdirdi. Qız eşşəyindən düşəndə Kalev ona dedi: «Nə istəyirsən?» 19 Aksa dedi: «Mənə bir pay da ver. Madam ki Negev torpağını mənə verdin, onda su qaynaqlarını da mənə ver». Kalev ona yuxarıdakı və aşağıdakı su qaynaqlarını verdi. 20 Nəsillərinə görə Yəhuda övladlarının qəbiləsinin irs torpağı budur: 21 Yəhuda övladları qəbiləsinin Edom sərhədinə doğru ən cənubda yerləşən şəhərləri bunlardır: Qavseel, Eder, Yaqur, 22 Qina, Dimona, Adada, 23 Qedeş, Xasor, İtnan, 24 Zif, Telem, Bealot, 25 Xasor-Xadatta, Qeriyot-Xesron, yəni Xasor 26 Amam, Şema, Molada, 27 Xasar-Qadda, Xeşmon, Bet-Pelet, 28 Xasar-Şual, Beer-Şeva, Bizyotya, 29 Baala, İyim, Esem, 30 Eltolad, Kesil, Xorma, 31 Ziqlaq, Madmanna, Sansanna, 32 Levaot, Şilxim, Ayin və Rimmon. Bu şəhərlərin hamısı kəndləri ilə birlikdə iyirmi doqquz şəhər idi. 33 Yamaclı-düzənlikli bölgədə yerləşən şəhərlər isə bunlardır: Eştaol, Sora, Aşna, 34 Zanoah, En-Qannim, Tappuah, Enam, 35 Yarmut, Adullam, Soko, Azeqa, 36 Şaarayim, Aditayim, Gedera və Gederotayim. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə on dörd şəhər idi. 37 Senan, Xadaşa, Miqdal-Qad, 38 Dilan, Mispe, Yoqteel, 39 Lakiş, Bosqat, Eqlon, 40 Kabbon, Laxmas, Kitliş, 41 Gederot, Bet-Daqon, Naama və Maqqeda. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə on altı şəhər idi. 42 Livna, Eter, Aşan, 43 İftah, Aşna, Nesiv, 44 Qeila, Akziv və Mareşa. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə doqquz şəhər idi. 45 Qəsəbələri və kəndləri ilə birlikdə Eqron, 46 Eqrondan dənizə qədər kəndləri ilə birlikdə bütün Aşdod ətrafında yerləşənlər, 47 Aşdod və onun qəsəbələri ilə kəndləri, Misir vadisinə və Böyük dənizin sahilinə qədər olan Qəzzə və onun qəsəbələri ilə kəndləri. 48 Dağlıq bölgəsində yerləşən şəhərlər isə bunlardır: Şamir, Yattir, Soko, 49 Danna, Qiryat-Sanna, yəni Devir, 50 Anav, Eştemo, Anim, 51 Qoşen, Xolon və Gilo. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə on bir şəhər idi. 52 Arav, Ruma, Eşan, 53 Yanim, Bet-Tappuah, Afeqa, 54 Xumta, Qiryat-Arba, yəni Xevron, Sior. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə doqquz şəhər idi. 55 Maon, Karmel, Zif, Yutta, 56 İzreel, Yoqdeam, Zanoah, 57 Qayin, Givea, Timna. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə on şəhər idi. 58 Xalxul, Bet-Sur, Qedor, 59 Maarat, Bet-Anot, Elteqon. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə altı şəhər idi. 60 Qiryat-Baal, yəni Qiryat-Yearim, Rabba. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə iki şəhər idi. 61 Çöllükdə yerləşən şəhərlər isə bunlardır: Bet-Arava, Middin, Sekaka, 62 Nivşan, Duz şəhəri, En-Gedi. Bunlar da kəndləri ilə birlikdə altı şəhər idi. 63 Yəhuda övladları Yerusəlimdə yaşayan Yevusluları qova bilmədilər və Yevuslular bu günə qədər Yəhuda övladları ilə birlikdə Yerusəlimdə yaşayır.

16 Yusif övladlarına püşk ilə düşən torpaqların sərhədi şərqdən Yerixo sularından – qarşısındakı İordan çayından başlayıb çöllüyə, Yerixodan Bet-Elin dağlıq bölgəsinə qalxırdı. 2 Bet-Eldən isə Luza çıxıb Arklılar torpağına, Atarota keçirdi. 3 Sonra qərbə doğru Aşağı Bet-Xoron torpağına qədər, Yafletlilər torpağına, bundan sonra isə Gezerə qədər enirdi. Bu sərhədin sonu dənizdə qurtarırdı. 4 Yusifin övladları Menaşşe və Efrayim torpaqlarını irs olaraq aldılar. 5 Efrayim övladlarının nəsillərinə görə irs torpağının sərhədi belə idi. Şərqə doğru Atrot-Addardan Yuxarı Bet-Xorona qədər gedib dənizdə bitirdi. 6 Şimal tərəfdən isə Mikmetatdan şərqə tərəf uzanıb, Taanat-Şilo şəhərinin şərqindən dönərək Yanoahın şərqinə çıxırdı. 7 Yanoahdan isə Atarota və Naaraya enərək oradan Yerixoya çatır və sonu İordan çayında qurtarırdı. 8 Bu sərhəd Tappuahdan qərbə tərəf Qana vadisinə gedərək sonu dənizdə bitirdi. Nəsillərinə görə Efrayim övladları qəbiləsinin irs torpağı bunlardır. 9 Bundan əlavə, Menaşşe övladlarına düşən

torpaqlarda da Efrayim övladları üçün ayrılan şəhər və kəndlər var idi. **10** Amma Efrayim övladları Gezerdə yaşayan Kənanlıları qovmadılar. Onlar bu günə qədər Efrayim övladları arasında yaşayır, Efrayim övladları üçün mükəlləfiyyətçi quldurlar.

17 Menaşşe qəbiləsinin püşkünə bu torpaqlar düşdü: Menaşşe Yusifin ilk oğlu idi. Gileadın atası Makir isə Menaşşenin ilk oğlu idi. Makir döyüşçü olduğu üçün Gilead və Başan torpağı onun oldu. **2** Menaşşenin o biri oğulları – Aviezerin, Xeleqin, Asrielin, Şekemin, Xeferin və Şemidanın oğulları üçün də nəsillərinə görə püşk düşdü. Bunlar nəsillərinə görə Yusif oğlu Menaşşenin kişi nəsli idi. **3** Lakin Menaşşe oğlu Makir oğlu Gilead oğlu Xefer oğlu Selofxadın oğlanları yox idi, ancaq qızları var idi. Qızlarının adları belə idi: Maxla, Noa, Xoqla, Milka, Tirsa. **4** Onlar kahin Eleazarın, Nun oğlu Yeşuanın və rəhbərlərin qarşısına gəlib dedilər: «Rəbb Musaya buyurmuşdu ki, soydaşlarımızın yanında bizə irs torpaq versin». Onda Yeşua Rəbbin əmrinə görə atalarının kişi qohumları arasında onlara irs olaraq torpaq verdi. **5** Menaşşeyə İordan çayının o tayında olan Gilead və Başan torpağından başqa on hissə torpaq da düşdü, **6** çünki Menaşşe qızları da onun oğulları arasından irs olaraq torpaq aldılar. Gilead diyarı Menaşşenin qalan oğullarına məxsus idi. **7** Menaşşenin sərhədi Aşerdən Şekemin şərqində olan Mikmetata uzanaraq cənuba tərəf En-Tappuah əhalisinin yerlərinə gəlib çatırdı. **8** Tappuah torpağı Menaşşenin idi, amma Menaşşe sərhədində olan Tappuah şəhəri isə Efrayim oğullarına məxsus idi. **9** Sərhəd Qana vadisinə enirdi. Bu vadinin cənubunda olan şəhərlər Menaşşenin şəhərləri arasında olsa da, Efrayimin idi. Menaşşenin sərhədi vadinin şimal tərəfində idi, sonu isə dənizdə qurtarırdı. **10** Sərhədin cənubu Efrayimin, şimalı isə Menaşşenin idi. Dəniz də Menaşşenin sərhədi idi. Sərhəd şimaldan Aşerə, şərqdən İssakara gedib çatırdı. **11** İssakar və Aşer torpaqlarının daxilində olan bu şəhərlər Menaşşenin idi: Bet-Şeanla qəsəbələri, İvleamla qəsəbələri, Dorla qəsəbələrinin əhalisi, En-Dorla qəsəbələrinin əhalisi, Taanakla qəsəbələrinin əhalisi, Megiddo ilə qəsəbələrinin əhalisi. Bunlar birlikdə üç bölgədən ibarət idi. **12** Menaşşe övladları bu şəhərlərdə yaşayanları qova bilmədilər, buna görə Kənanlılar da bu torpaqda qaldılar. **13** İsraillilər qüvvətlənəndə Kənanlıları özlərinə mükəlləfiyyətçi etdilər, amma tamamilə qovmadılar. **14** Yusif övladları Yeşuaya belə dedilər: «İrs torpaq almaq üçün niyə bizə tək püşklə bir pay verdin? Biz böyük xalqıq və indiyə qədər Rəbb bizə bərəkət verib». **15** Yeşua onlara dedi: «Əgər siz böyük xalqsınızsa və Efrayimin dağlıq bölgəsi sizə darlıq edirsə, meşəliyə çıxın, orada Perizlilər və Rafalılar torpağında özünüzə yer edin». **16** Yusif övladları dedilər: «Dağlıq bölgəsi bizə bəs deyil. Ancaq dərədə olan torpaqda – Bet-Şean və onun qəsəbələrində, İzreel vadisində yaşayan bütün Kənanlıların dəmir döyüş arabaları var». **17** Onda Yeşua Yusif nəslinə – Efrayimlilərə və Menaşşelilərə belə dedi: «Siz böyük xalqsınız, qüvvətiniz də böyükdür, ona görə sizə bir püşk kifayət deyil. **18** Dağlıq bölgə də sizin olacaq, o yer meşəlikdir, amma siz oranı təmizləyəcəksiniz və bütünlüklə sizin olacaq. Kənanlılar qüvvətli olsa da, onların dəmir döyüş arabaları olsa da, siz onları qova biləcəksiniz».

18 Bütün İsrail övladlarının icması Şiloya yığışıb orada Hüzur çadırını qurdu. Bu torpaq onların hökmranlığı altında idi. **2** İsrail övladlarının yeddi qəbiləsi arasında isə irs olan torpaqlar hələ paylanmamışdı. **3** Yeşua İsrail övladlarına dedi: «Atalarınızın Allahı Rəbbin sizə verdiyi torpağa mülk sahibi kimi girməyə nə vaxta qədər tərəddüd edəcəksiniz? **4** Hər qəbilədən özünüzə üç adam seçin. Onları göndərəcəyəm ki, çıxıb ölkəni dolaşsınlar və alacaqları irs torpaqlara görə oranı təsvir edib mənim yanıma gəlsinlər. **5** Onlar oranı yeddi hissəyə bölsünlər. Yəhuda cənubda olan öz torpağında qalsın, Yusifin nəsli də şimalda olan torpağında qalsın. **6** Siz ölkəni yeddi hissə kimi təsvir edin və təsviri buraya mənə gətirin. Burada Allahımız Rəbbin hüzurunda sizin üçün püşk atacağam. **7** Amma aranızda Levililərin payı yoxdur, çünki onların irsi Rəbbin kahinliyidir. Qad, Ruven qəbilələri və Menaşşe qəbiləsinin yarısı İordan çayının şərq tərəfində Rəbbin qulu Musanın onlara verdiyi irs olan torpaqlarını aldılar». **8** Adamlar qalxıb gedəndə Yeşua onlara ölkəni təsvir edərək yazmağı əmr edib dedi: «Gedin, ölkəni gəzib oranı yazılı təsvir edərək yanıma qayıdın. Mən də burada, Şiloda, Rəbbin hüzurunda sizin üçün püşk atacağam». **9** Adamlar gedib ölkəni dolaşdılar. Şəhərlərinə görə oranı yeddi hissəyə ayıraraq təsvirini kitaba yazıb Şilodakı ordugaha, Yeşuanın yanına qayıtdılar. **10** Yeşua Şiloda Rəbbin hüzurunda onlar üçün püşk atdı və orada İsrail övladlarının paylarına görə torpağı payladı. **11** İlk püşk nəsillərinə görə Binyamin övladları qəbiləsinə düşdü. Onlara düşən hissə Yəhuda övladları ilə Yusif övladlarının torpağı arasında idi. **12** Şimal tərəfdən onların sərhədi

İordan çayından başlayırdı. Sərhəd Yerixonun şimal tərəfindəki yamacına yüksəlirdi, sonra qərbə doğru dağlığa qalxırdı, sonu isə Bet-Aven çölündə qurtarırdı. **13** Oradan cənuba doğru sərhəd Luza, yəni Bet-Elə və Luzun yamacına çatırdı. Sonra sərhəd Aşağı Bet-Xoronun cənubunda olan dağlıqdan Atrot-Addara enirdi. **14** Sərhəd oradan uzanaraq qərb tərəfdən cənuba doğru, Bet-Xoronun qarşısında olan dağdan da cənuba doğru dönürdü. Onun sonu Yəhuda övladlarının şəhəri olan Qiryat-Baalda, yəni Qiryat-Yearimdə qurtarırdı; qərb sərhədi bu idi. **15** Cənub sərhədi Qiryat-Yearimin ən son hissəsindən qərbə doğru Neftoah sularının mənbəyinə çatırdı. **16** Ondan sonra sərhəd Refaim vadisinin şimalında Ben-Hinnom vadisinin qarşısındakı dağın ən son hissəsinə enirdi; buradan da cənuba doğru Hinnom vadisinə, Yevusun cənub yamacına enib En-Rogelə çatırdı, **17** sonra sərhəd şimala doğru uzanaraq En-Şemeşə çıxırdı, Adummim yoxuşu qarşısında olan Gelilota çatırdı; oradan da Ruven oğlu Bohanın qayasına enirdi, **18** sonra şimala doğru Aravanın qarşı tərəfinə keçib Aravaya enirdi. **19** Sərhəd şimala doğru Bet-Xoqla yoxuşuna keçir, sərhədin sonu Duz dənizinin şimal körfəzində, İordan çayının cənubunda qurtarırdı. Bu, cənub sərhədi idi. **20** Onun şərq tərəfdən sərhədi İordan çayı idi. Nəsillərinə görə Binyamin oğullarının irs torpaqlarının ərazisi bunlar idi. **21** Nəsillərinə görə Binyamin övladları qəbiləsinin şəhərləri bunlar idi: Yerixo, Bet-Xoqla, Emeq-Qesis, **22** Bet-Arava, Semarayim, Bet-El, **23** Avvim, Para, Ofra, **24** Kefar-Ammonay, Ofni, Geva, yəni kəndləri ilə birlikdə on iki şəhər; **25** Giveon, Rama, Beerot, **26** Mispe, Kefira, Mosa, **27** Reqem, İrpeel, Tarala, **28** Sela, Elef, Yevus, yəni Yerusəlim, Givea, Qiryat, yəni kəndləri ilə birlikdə on dörd şəhər. Nəsillərinə görə Binyamin övladlarının irs torpaqları bunlardır.

19 İkinci püşk nəsillərinə görə Şimeona – Şimeon övladlarının qəbiləsinə düşdü. Onların irs torpağı Yəhuda övladlarının irs torpağı arasında idi. **2** Onların irs torpaqları bunlar idi: Beer-Şeva, Şeva, Molada, **3** Xasar-Şual, Bala, Esem, **4** Eltolad, Betul, Xorma, **5** Ziqlaq, Bet-Markavot, Xasar-Susa, **6** Bet-Levaot, Şaruxen, yəni kəndləri ilə birlikdə on üç şəhər; **7** Ayin, Rimmon, Eter, Aşan, yəni kəndləri ilə birlikdə dörd şəhər; **8** Baalat-Beerə, yəni cənubda Ramaya qədər bu şəhərlərin ətrafındakı bütün kəndlər onların irs olan torpağı idi. Bunlar nəsillərinə görə Şimeon övladları qəbiləsinin irs olan torpaqlarıdır. **9** Şimeon övladlarının irs olan torpağı Yəhuda övladlarının payından oldu, çünki Yəhuda övladlarının payı onlar üçün çox idi. Buna görə də Şimeon övladları onların torpaqları arasında irs torpaqlarını aldılar. **10** Üçüncü püşk nəsillərinə görə Zevulun övladlarına düşdü. Onların irs olan torpağının sərhədi Saridə qədərdir. **11** Sonra sərhədi Maralaya qədər – qərbə doğru yüksəlib Dabbeşetdən keçərək Yoqneam qarşısında olan vadiyə çatırdı. **12** Sariddən şərqə – gün doğana tərəf Kislot-Tavor sərhədinə dönüb Davrata qalxaraq Yafiaya yüksəlirdi. **13** Oradan şərqə doğru Qat-Xeferə, Et-Qasinə keçirdi və Neaya dönən Rimmona qalxırdı. **14** Şimala tərəf sərhəd Xannatona dönüb sonu İftah-El dərəsində idi. **15** Qattat, Nahalal, Şimron, İdala, Bet-Lexem, yəni kəndləri ilə birlikdə on iki şəhər idi. **16** Nəsillərinə görə Zevulun övladlarının irsi olan torpaq kəndləri ilə birlikdə bu şəhərlər idi. **17** Dördüncü püşk nəsillərinə görə İssakara – İssakar övladlarına düşdü. **18** Onların torpağı İzreel, Kesulot, Şunem, **19** Xafarayim, Şion, Anaxarat, **20** Rabbit, Qişyon, Eves, **21** Remet, En-Qannim, En-Xadda, Bet-Passes idi. **22** Sərhəd Tavora, Şaxsivmaya, Bet-Şemeşə çatırdı. Sərhədlərinin sonu İordan çayında idi. Bunlar kəndləri ilə birlikdə on altı şəhər idi. **23** Nəsillərinə görə İssakar övladları qəbiləsinin irs olan kəndləri ilə birlikdə bu şəhərlər idi. **24** Beşinci püşk nəsillərinə görə Aşer övladları qəbiləsinə düşdü. **25** Onların torpağı Xelqat, Xali, Beten, Akşaf, **26** Alamelek, Amad və Mişal idi. Sərhəd qərbə tərəf Karmelə, Şixor-Livnata çatırdı, **27** Gündoğana tərəf Bet-Daqona dönürdü. Sonra şimala tərəf Zevuluna, İftah-El dərəsinə, oradan Bet-Emeqə, Neielə çatırdı, sonra şimala doğru Kavula, **28** Evrona, Rexova, Xammona, Qanaya, böyük Sidona qədər çatırdı. **29** Onda sərhəd Ramaya, qalalı Sur şəhərinə dönürdü. Sərhəd Xosaya dönürdü, sonu Akziv, **30** Uma, Afeq, Rexov torpağında dənizdə qurtarırdı. Bunlar kəndləri ilə birlikdə iyirmi iki şəhər idi. **31** Nəsillərinə görə Aşer övladları qəbiləsinin irs olan torpaqları kəndləri ilə birlikdə bu şəhərlər idi. **32** Altıncı püşk Naftali övladları üçün nəsillərinə görə Naftali övladlarına düşdü. **33** Onların sərhədi Xelefdən Saanannimdəki palıd ağacından başlayaraq Adami-Negev və Yavneeli keçib Laqquma çatır, sonu isə İordan çayında bitirdi. **34** Sərhəd qərbə doğru Aznot-Tavora dönüb oradan Xuqoqa qalxırdı. Cənubda Zevuluna, qərbdə Aşerə, gündoğana tərəf İordan çayına çatırdı. **35** Qalalı şəhərlər bunlar idi: Siddim, Ser, Xammat, Raqqat, Kinneret, **36** Adama, Rama, Xasor, **37** Qedeş, Edrei, En-Xasor, **38** İreon, Miqdal-El, Xorem, Bet-Anat, Bet-Şemeş. Bunlar kəndləri

ilə birlikdə on doqquz şəhər idi. **39** Nəsillərinə görə Naftali övladları qəbiləsinin irs olan torpaqları kəndləri ilə birlikdə bu şəhərlər idi. **40** Yeddinci püşk nəsillərinə görə Dan övladları qəbiləsinə düşdü. **41** İrs torpaqları bunlar idi: Sora, Eştaol, İr-Şemeş, **42** Şaalabbin, Ayyalon, İtla, **43** Elon, Timna, Eqron, **44** Elteqe, Gibbeton, Baalat, **45** Yehud, Bene-Beraq, Qat-Rimmon, **46** Me-Yarqon, Yafo qarşısında olan sərhədi ilə Raqqon. **47** Amma Dan övladlarının torpağı onların əlindən çıxdı. Ona görə də Dan övladları Leşem üzərinə döyüşə getdilər. Oranı alıb əhalisini qılıncdan keçirtdilər və oraya sahib olub məskən saldılar. Ataları Danın şərəfinə görə Leşemə Dan adı verdilər. **48** Nəsillərinə görə Dan övladları qəbiləsinin irs olan kəndləri ilə birlikdə bu şəhərlər idi. **49** Ölkəni torpaq paylarına görə irs olaraq bölüşdürüb qurtarandan sonra İsrail övladları Nun oğlu Yeşuaya aralarında irs olaraq torpaq verdilər. **50** Rəbbin əmrinə görə istədiyi şəhəri – Efrayimin dağlıq bölgəsində Timnat-Serahı ona verdilər. O da bu şəhəri tikib orada yaşadı. **51** Şilodakı Hüzur çadırının girişində, Rəbbin hüzurunda kahin Eleazarın, Nun oğlu Yeşuanın, İsrail qəbilələrinin nəsil başçılarının püşk ilə bölüşdürdükləri irs torpaqlar bunlar idi. Beləliklə, onlar ölkənin bölüşdürülməsini başa çatdırdılar.

20 Rəbb Yeşuaya dedi: **2** «İsrail övladlarına söylə: "Özünüz üçün Musa vasitəsilə dediyim sığınacaq şəhərləri seçin ki, **3** bilmədən, səhvən bir adamı öldürən qatil oraya qaçsın. Ora sizin üçün qan qisasını alan adamdan sığınacaq yeri olsun. **4** Qoy qatil bu şəhərlərdən birinə qaçsın, şəhər qapısının girəcəyində dursun. Orada o şəhərin ağsaqqallarına öz əməlini söyləsin. Onlar da onu şəhərə, yanlarına aparsınlar və yer versinlər ki, onlarla yaşasın. **5** Əgər qan qisası alan onu təqib edərsə, o zaman qatili ona təslim etməsinlər, çünki qonşusunu bilmədən öldürmüşdür, əvvəldən onunla ədavəti yox idi. **6** Bu adam icma qarşısında hökm alana qədər və o dövrdə olan baş kahinin ölümünə qədər qoy bu şəhərdə yaşasın. Bundan sonra qatil qaçdığı şəhərə, öz şəhərinə, öz evinə qayıda bilər"». **7** Sığınacaq şəhər üçün Qalileyada, Naftalinin dağlıq bölgəsində Qedeşi, Efrayimin dağlıq bölgəsində Şekemi və Yəhudanın dağlıq bölgəsində Qiryat-Arbanı, yəni Xevronu ayırdılar. **8** İordan çayının şərqində, Yerixonun şərqində isə Ruven qəbiləsinin torpağından yaylada yerləşən səhradakı Beseri, Qad qəbiləsinin torpağından olan Gileaddakı Ramotu, Menaşşe qəbiləsindən olan Başanda Qolanı ayırdılar. **9** Bilmədən qətl edən hər bir kəs oraya qaçsın və icma qarşısında dayananadək qan qisasını alanın əli ilə öldürülməsin deyə bütün İsraillilərlə aralarında yaşayan yadellilər üçün təyin olunan şəhərlər bunlar idi.

21 O zaman Levililərin nəsil başçıları kahin Eleazara, Nun oğlu Yeşuaya və İsrail övladları qəbilələrinin nəsil başçılarına yaxınlaşdılar. **2** Kənan torpağında yerləşən Şiloda onlara belə dedilər: «Rəbb Musa vasitəsilə bizə yaşamaq üçün şəhərlər, heyvanlarımız üçün otlaqlar verməyi əmr edib». **3** İsrail övladları Rəbbin əmrinə görə öz irs torpaqlarından bu şəhərləri və oranın otlaqlarını Levililərə verdilər. **4** Püşk Qohatdan olan nəsillərə düşdü. Levililərdən olan kahin Harun övladlarına Yəhuda, Şimeon və Binyamin qəbilələrindən püşk ilə on üç şəhər verildi. **5** Digər Qohat övladlarına isə Efrayim qəbiləsinin nəsillərindən, Dan qəbiləsindən və Menaşşe qəbiləsinin yarısından püşk ilə on şəhər verildi. **6** Gerşon övladlarına İssakar qəbiləsi nəsillərindən, Aşer, Naftali qəbilələrindən, Başanda Menaşşe qəbiləsinin yarısından püşk ilə on üç şəhər verildi. **7** Nəsillərinə görə Merari övladlarına Ruven, Qad, Zevulun qəbilələrindən on iki şəhər verildi. **8** İsrail övladları Musa vasitəsilə Rəbbin əmr etdiyinə görə bu şəhərləri və onların otlaqlarını püşk ilə Levililərə verdilər. **9** Onlara Yəhuda və Şimeon övladlarının qəbilələrindən adları göstərilən bu şəhərləri verdilər. **10** Bunlar Levililərdən olan Qohat övladlarından Harun övladları üçün idi, çünki ilk püşk onların idi. **11** Yəhudanın dağlıq bölgəsindəki Anaqlıların atası Arbanın adı ilə adlanan Qiryat-Arba şəhərini, yəni Xevronu və ətrafında olan otlaqları onlara verdilər. **12** Amma şəhərin tarlaları ilə kəndlərini mülk olaraq Yefunne oğlu Kalevə verdilər. **13** Kahin Harun övladlarına qatillər üçün bu sığınacaq şəhərləri verdilər: Xevronla otlaqlarını, Livna ilə otlaqlarını, **14** Yattirlə otlaqlarını, Eştemoa ilə otlaqlarını, **15** Xolonla otlaqlarını, Devirlə otlaqlarını, **16** Ayin, Yutta, Bet-Şemeş şəhərləri ilə otlaqlarını. Bu, iki qəbilədən cəmi doqquz şəhər idi. **17** Binyamin qəbiləsindən isə bu şəhərləri verdilər: Giveonla otlaqlarını, Geva ilə otlaqlarını, **18** Anatotla otlaqlarını, Almonla otlaqlarını. Bu, dörd şəhər idi. **19** Harun övladlarının, kahinlərin bütün şəhərləri otlaqları ilə birgə on üç şəhər idi. **20** Levililərdən olan digər Qohat övladlarına nəsillərinə görə püşklə düşən Efrayim qəbiləsinə aid şəhərləri verdilər. **21** Onlara Efrayimin dağlıq bölgəsində qatillər üçün bu sığınacaq şəhərləri verdilər: Şekemlə otlaqlarını, Gezerlə otlaqlarını, **22** Qivsayimlə otlaqlarını, Bet-Xoronla otlaqlarını

verdilər. Bunlar cəmi dörd şəhər idi. 23 Dan qəbiləsindən bu şəhərləri verdilər: Elteqe ilə otlaqlarını, Gibbetonla otlaqlarını, 24 Ayyalonla otlaqlarını, Qat-Rimmonla otlaqlarını. Bunlar da dörd şəhər idi. 25 Menaşşe qəbiləsinin yarısından isə bu şəhərləri verdilər: Taanakla otlaqlarını, Qat-Rimmonla otlaqlarını. Bunlar isə iki şəhər idi. 26 Digər Qohat övladlarına nəsillərinə görə verilən bütün şəhərlər otlaqları ilə birlikdə on şəhər idi. 27 Levililərin nəsillərindən Gerşon övladlarına Menaşşe qəbiləsinin yarısından qatillər üçün bu sığınacaq şəhərləri verdilər: Başandakı Qolanla otlaqlarını, Beeştera ilə otlaqlarını verdilər. Bunlar iki şəhər idi. 28 İssakar qəbiləsindən Qişyonla otlaqlarını, Davratla otlaqlarını, 29 Yarmutla otlaqlarını, En-Qannimlə otlaqlarını verdilər. Bunlar dörd şəhər idi. 30 Aşer qəbiləsindən Mişalla otlaqlarını, Avdonla otlaqlarını, 31 Xelqatla otlaqlarını, Rexovla otlaqlarını verdilər. Bunlar dörd şəhər idi. 32 Naftali qəbiləsindən qatillər üçün sığınacaq şəhəri olan Qalileyadakı Qedeşlə otlaqlarını, Xammot-Dorla otlaqlarını və Qartanla otlaqlarını verdilər. Bunlar üç şəhər idi. 33 Nəsillərinə görə Gerşonluların bütün şəhərləri otlaqları ilə birlikdə on üç şəhər idi. 34 Levililərdən olan Merari övladlarının nəsillərinə bu şəhərləri verdilər: Zevulun qəbiləsindən Yoqneamla otlaqlarını, Qarta ilə otlaqlarını, 35 Dimna ilə otlaqlarını, Nahalalla otlaqlarını. Bunlar dörd şəhər idi. 36 Onlara Ruven qəbiləsindən Beserlə otlaqlarını, Yahsa ilə otlaqlarını, 37 Qedemotla otlaqlarını, Mefaatla otlaqlarını verdilər. Bunlar dörd şəhər idi; 38 Qad qəbiləsindən qatillər üçün sığınacaq şəhəri olan Gileaddakı Ramotla otlaqlarını, Maxanayimlə otlaqlarını, 39 Xeşbonla otlaqlarını, Yazerlə otlaqlarını verdilər. Bunlar dörd şəhər idi. 40 Bunların hamısı Merari övladlarının, yəni Levililərdən qalan nəsillərin şəhərləri idi. Onların püşkü on iki şəhərə düşmüşdü. 41 İsrail övladlarının irsi arasında Levililərin bütün şəhərləri otlaqları ilə birlikdə qırx səkkiz şəhər idi. 42 Bu şəhərlərin hər birinin ətrafında otlaqları var idi. Şəhərlərin hamısı belə idi. 43 Rəbb atalarına etdiyi anda görə vəd etdiyi bütün torpağı İsrailliləre verdi. Onlar bu torpağa sahib oldular və orada məskən saldılar. 44 Rəbb atalarına etdiyi anda görə hər şeydə onlara hər tərəfdən dinclik verdi və bütün düşmənlərindən heç biri onların qarşısında dura bilmədi. Rəbb bütün düşmənlərini onlara təslim etdi. 45 Rəbbin İsrail nəslinə söylədiyi bütün yaxşı sözlərdən heç biri boşa çıxmadı, hamısı yerinə yetdi.

22 O zaman Yeşua Ruvenliləri, Qadlıları, Menaşşe qəbiləsinin yarısını çağırıb dedi: 2 «Siz Rəbbin qulu Musanın əmr etdiyi hər şeyə əməl etdiniz və mənim sizə əmr etdiyim hər şeydə sözümə qulaq asdınız. 3 Bu günə qədər keçən uzun müddət ərzində soydaşlarınızı tərk etmədiniz və Allahınız Rəbbin sizə buyurduğu işlərə əməl etdiniz. 4 Ona görə də Allahınız Rəbb soydaşlarınıza vəd etdiyi kimi əmin-amanlıq verdi. İndi Rəbbin qulu Musanın İordan çayının o tərəfində sizə mülk olaraq verdiyi torpağa, öz çadırlarınıza qayıdın. 5 Ancaq Rəbbin qulu Musanın sizə buyurduğu əmrə və qanuna əməl etməyə səylə çalışın. Allahınız Rəbbi sevin, tamamilə Allahın göstərdiyi yolla gedin və əmrlərinə əməl edin, Ona bağlanın, bütün qəlbinizlə, bütün varlığınızla yalnız Ona qulluq edin». 6 Yeşua onlara xeyir-dua verib yola saldı və onlar çadırlarına qayıtdılar. 7 Musa Başanda Menaşşe qəbiləsinin yarısına irs torpağı vermişdi. Yeşua isə İordan çayının qərb tərəfində bu qəbilənin o biri yarısına soydaşları arasında irs torpağı verdi. Yeşua onları çadırlarına göndərən zaman xeyir-dua verdi. 8 Onlara belə dedi: «İndi öz çadırlarınıza çoxlu var-dövlətlə qayıdırsınız. Özünüzə xeyli heyvan, qızıl-gümüş, tunc, dəmir və çoxlu paltar götürmüsünüz. Düşmənlərinizdən qarət etdiyiniz bu malı soydaşlarınıza paylayın». 9 Ruven övladları, Qad övladları, Menaşşe qəbiləsinin yarısı Kənan torpağındakı Şilodan, İsrail övladlarının yanından qayıtdılar. Onlar Rəbbin əmrinə görə Musa vasitəsilə sahib olduqları Gilead torpağına – mülk olaraq onlara verilən torpağa yola düşdülər. 10 Onlar Kənan torpağında olan İordan çayının yanındakı Gelilota çatdılar. Orada – İordan çayının yanında Ruven övladları, Qad övladları və Menaşşe qəbiləsinin yarısı bir qurbangah – möhtəşəm görünüşlü qurbangah qurdular. 11 İsrail övladları bunu eşitdilər: «Budur, Ruven övladları, Qad övladları və Menaşşe qəbiləsinin yarısı Kənan torpağının sərhədində – İordan çayının yanındakı Gelilotda, İsrail övladlarına aid olan tərəfdə bir qurbangah qurub». 12 İsrail övladları bunu eşidəndə bütün İsrail övladlarının icmasını onlara qarşı döyüşə çıxmaq üçün Şiloya çağırdılar. 13 İsrail övladları Gilead torpağına, Ruven övladlarının, Qad övladlarının və Menaşşe qəbiləsinin yarısının yanına kahin Eleazar oğlu Pinxası, 14 onunla birlikdə İsrail qəbilələrinin hər biri üçün nəsil rəhbəri olmaqla on rəhbər göndərdilər. Onların hər biri İsrail tayfaları arasında nəsil başçıları idi. 15 Onlar Gilead

torpağına, Ruven övladlarının, Qad övladlarının və Menaşşe qəbiləsinin yarısının yanına gələrək belə dedi: 16 «Rəbbin icması hamılıqla belə deyir: “Nədir İsrailin Allahına belə xəyanət etdiniz? Niyə Rəbbin yolundan döndünüz və bu gün özünüzə başqa qurbangah quraraq Ona qarşı üsyan etdiniz? 17 Rəbbin icması üzərinə bəla gətirən və bu günə qədər də təmizlənmədiyimiz Peor günahı məgər bizə azlıq edir ki, 18 bu gün də Rəbbin yolundan dönürsünüz? Əgər siz bu gün Rəbbə qarşı üsyan etsəniz, O da sabah bütün İsrail icmasına qəzəblənəcək. 19 Əgər sahib olduğunuz torpaq murdardırsa, Rəbbin məskəninin yerləşdiyi – Rəbbin mülkü olan torpağa keçin. Qoy torpaq payınız bizim aramızda olsun. Allahımız Rəbbin qurbangahından başqa özünüzə qurbangah qurmaqla Rəbbə və bizə qarşı üsyan etməyin. 20 Zerah oğlu Akan məhv edilmək üçün həsr olunan şeylərdən götürməklə xəyanət etmədimi? Ona görə bütün İsrail icması üzərinə qəzəb gəlmədimi? Bu günahdan ötrü o adam tək özü məhv olmadı”». 21 Ruven övladları, Qad övladları, Menaşşe qəbiləsinin yarısı İsrail tayfalarının başçılarına cavab verdilər: 22 «Qadir Allah Rəbb! Qadir Allah Rəbb! O bilir, qoy İsrail də bilsin. Əgər Rəbbin əleyhinə çıxıb üsyan edəriksə, qoy bu gün O bizə qənim olsun! 23 Əgər Rəbbin yolundan dönmək üçün üzərində yandırma qurbanları, taxıl təqdimləri, ünsiyyət qurbanları təqdim etməkdən ötrü özümüzə başqa bir qurbangah qurmuşuqsa, qoy Rəbb Özü bunun cavabını bizdən istəsin. 24 Amma bunu qorxaraq bu məqsədlə etdik ki, sabah sizin övladlarınız övladlarımıza deməsinlər: “İsrailin Allahı Rəbdən sizə nə? 25 Ey Ruven övladları, ey Qad övladları! Rəbb sizinlə bizim aramızda İordan çayını sərhəd qoydu. Rəbdə sizin payınız yoxdur”. Bununla da sizin övladlarınız bizim övladlarımızı Rəbb qorxusundan döndərə bilər. 26 Ona görə belə dedik: “Özümüzə bir qurbangah qurmaq üçün işə başlayaq”. Bu qurbangah yandırma qurbanı və başqa qurbanlar üçün deyil, 27 bizimlə sizin aranızda və sonrakı nəsillərimiz arasında şahid olmaq üçündür. Ta ki biz də yandırma qurbanlarımız, başqa qurbanlarımız və ünsiyyət qurbanlarımızla Rəbbin hüzurunda Ona xidmət edək. Sabah sizin övladlarınız da bizim övladlarımıza “Rəbdə sizin payınız yoxdur” deməsinlər. 28 Biz dedik: “Sabah bizə yaxud nəsillərimizə belə desələr, biz də belə cavab verərik ki, atalarımızın qurduğu Rəbbin qurbangahının surətinə baxın. Bu yandırma qurbanlar və başqa qurbanlar üçün deyil, yalnız sizinlə bizim aramızda şahid olmaq üçündür”. 29 Rəbbə qarşı üsyan etmək, bu gün Rəbbin yolundan dönmək, yandırma qurbanı, taxıl təqdimləri, başqa qurbanlar üçün Allahımız Rəbbin məskəni qarşısında olan Öz qurbangahından başqa qurbangah qurmaq qoy bizdən uzaq olsun». 30 Kahin Pinxas, onunla birgə olan icma rəhbərləri, yəni İsrail tayfalarının başçıları Ruven övladlarının, Qad övladlarının və Menaşşe övladlarının söylədiklərini eşidəndə bu sözləri bəyəndilər. 31 Kahin Eleazar oğlu Pinxas və rəhbərlər Ruven övladlarına, Qad övladlarına və Menaşşe övladlarına dedilər: «Bu gün bildik ki, Rəbb aramızdadır, çünki Ona qarşı bu xəyanəti etmədiniz və İsrailliləri Rəbbin əlindən qurtardınız». 32 Kahin Eleazar oğlu Pinxas və rəhbərlər Ruven övladları və Qad övladlarının yanından, Gilead torpağından Kənan torpağına İsrail övladlarının yanına qayıdıb onlara xəbər gətirdilər. 33 Bu işi İsrail övladları da bəyəndilər. Onlar Allaha şükür etdilər və Ruven övladlarına, Qad övladlarına qarşı müharibə etmək və onların yaşadıqları ölkəni viran etmək fikrindən döndülər. 34 Ruven övladları və Qad övladları qurbangahın adını «Şahid» qoydular. Çünki onlar dedi: «Bu qurbangah Rəbbin Allah olduğuna aramızda şahiddir».

23 Rəbb İsraillilərə hər tərəfdən düşmənlərindən əmin-amanlıq verəndən sonra uzun müddət keçdi. Artıq Yeşua qocalıb yaşa dolmuşdu. 2 O bütün İsraili, ağsaqqalları, başçıları, hakimləri və məmurları çağırdı və onlara dedi: «Mən qocalmışam, yaşım çoxdur. 3 Allahınız Rəbbin sizin uğrunuzda bütün bu millətlərə nə etdiyini gördünüz, çünki Allahınız Rəbb Özü sizin üçün döyüşdü. 4 Budur, İordan çayından qərb tərəfə Böyük dənizə qədər qırdığım bütün millətlərin torpaqları ilə birlikdə qalan bu millətlərin də torpaqlarını qəbilələriniz üçün irs olaraq payladım. 5 Allahınız Rəbb Özü onları qarşınızdan silib atacaq və onları gözünüzün qarşısından qovacaq. Allahınız Rəbbin sizə söz verdiyi kimi onların torpağına sahib olacaqsınız. 6 Musanın Qanun kitabında yazılan hər şeyi saxlayıb yerinə yetirmək üçün çox diqqətli olun ki, ondan nə sağa, nə də sola dönəsiniz. 7 Sizinlə qalan bu millətlərə qarışmayın, allahlarının adını çəkməyin, onlara and içməyin, onlara qulluq etməyin, onlara səcdə qılmayın. 8 Yalnız bu günə qədər etdiyiniz kimi Rəbbə etibar edin. 9 Çünki Rəbb qarşınızdan böyük və qüvvətli millətləri qovdu, ona görə də bu günə qədər sizin qarşınızda heç kim dura bilmədi. 10 Sizdən bir adam min

adamı qova bildi, çünki Allahınız Rəbb sizə dediyi kimi sizin üçün Özü döyüşdü. **11** Öz canınız xatirinə Allahınız Rəbbi sevməyə cəhd edin. **12** Əgər geri dönsəniz, sizin aranızda yaşayan bu millətlərdən qalanlara bağlansanız, onlarla qohum olsanız, onlarla qaynayıb-qarışsanız, **13** yaxşı bilin ki, Allahınız Rəbb bu millətləri gözünüz qarşısından bir daha qovmayacaq. Allahınız Rəbbin verdiyi bu nemətli torpaq üzərindən yox olana qədər onlar sizin üçün kəmənd, tələ, böyürlərinizə qamçı və gözlərinizə tikan olacaq. **14** Budur, bu gün mən də hamı kimi dünyadan köçəcəyəm. Bütün qəlbinizlə və varlığınızla bilirsiniz ki, Allahınız Rəbbin haqqınızda dediyi bütün yaxşı şeylərdən heç biri boşa çıxmadı. Hamısı sizin üçün yerinə yetdi. Onun sözlərindən heç biri boşa çıxmadı. **15** Allahınız Rəbbin sizə vəd etdiyi bütün nemətli şeylər necə yerinə yetdisə, verdiyi bu yaxşı torpaq üzərindən sizi həlak edənə qədər bütün pis şeyləri də Rəbb beləcə sizin başınıza gətirəcək. **16** Əgər Allahınız Rəbbin sizə buyurduğu əhdi pozsanız, gedib başqa allahlara qulluq etsəniz, onlara səcdə qılsanız, Rəbbin qəzəbi sizə qarşı alovlanacaq və sizə verdiyi nemətli torpaq üzərindən tezliklə yox olacaqsınız».

24 Yeşua İsrailin bütün qəbilələrini Şekemə topladı və İsrailin ağsaqqallarını, başçılarını, hakimlərini və məmurlarını çağırdı. Onlar Allahın hüzurunda durdular. **2** Yeşua bütün xalqa dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "İbrahimin, Naxorun atası Terah və atalarınız keçmişdə Fərat çayının o biri tayında yaşayırdılar. Onlar başqa allahlara qulluq edirdilər. **3** Atanız İbrahimi Fərat çayının o biri tayından gətirib bütün Kənan torpağında gəzdirdim, nəslini çoxaldaraq ona İshaqı verdim. **4** İshaqa Yaqubu və Esavı verdim. Esavın mülk sahibi olması üçün Seir dağını ona verdim. Yaqubla övladları isə Misirə getdilər. **5** Musa ilə Harunu göndərib Misiri bəlalara düçar etdim və sonra sizi oradan çıxartdım. **6** Atalarınızı Misirdən çıxartdım, siz Qırmızı dənizə tərəf gəldiniz. Misirlilər Qırmızı dənizə qədər döyüş arabaları və süvarilərlə atalarınızı təqib etdilər. **7** Onlar Rəbbə fəryad edəndə O, Misirlilərlə sizin aranızda qaranlıq yaratdı, onların üstünə dənizi gətirdi, onlar suların altında qaldılar. Misirdə etdiyim şeyləri gözünüzlə gördünüz və uzun müddət səhrada yaşadınız. **8** Sizi İordan çayının şərq tərəfində yaşayan Emorlular torpağına gətirdim, onlar sizinlə vuruşanda onları sizə təslim etdim, torpaqlarını isə mülk olaraq aldınız və hamısını qarşınızdan yox etdim. **9** Moav padşahı Sippor oğlu Balaq qalxıb İsraillilərlə vuruşdu və xəbər göndərib Beor oğlu Bilamı sizə lənət etmək üçün çağırdı. **10** Lakin Bilamı eşitmək istəmədim. O da ancaq xeyir-dua verdi. Beləcə sizi onun əlindən azad etdim. **11** İordan çayından keçib Yerixoya gəldiniz. Yerixo adamları, Emorlular, Perizlilər, Kənanlılar, Xetlilər, Qirqaşlılar, Xivlilər, Yevuslular sizə qarşı vuruşdular, lakin onları sizə təslim etdim. **12** Sizin önünüzcə eşşəkarısı çıxarıb onunla Emorluların iki padşahını qarşınızdan qovdum. Bu iş sizin qılıncınızla və ox-kamanınızla olmadı. **13** Üzərində işləmədiyiniz bir torpağı, tikmədiyiniz şəhərləri sizə verdim ki, orada yaşayasınız. Salmadığınız bağlardan və zeytunluqlardan yeyirsiniz". **14** Ona görə də Rəbdən qorxun, səmimiyyətlə və sədaqətlə Ona qulluq edin. Fərat çayının o biri tərəfində və Misirdə atalarınızın qulluq etdiyi allahları atın, yalnız Rəbbə qulluq edin. **15** Əgər Rəbbə qulluq etmək gözünüzdə pisdirsə, bu gün kimə qulluq edəcəyinizi özünüz seçin. Atalarınızın qulluq etdikləri Fərat çayının o tayındakı allahlaramı, yoxsa torpaqlarında yaşadığınız Emorluların allahlarınamı qulluq edəcəksiniz? Amma mən və mənim evimdəkilər Rəbbə qulluq edəcək». **16** Xalq cavab verdi: «Rəbbi tərk edib başqa allahlara qulluq etmək qoy bizdən uzaq olsun! **17** Çünki bizi və atalarımızı Misir torpağından – köləlik diyarından çıxaran, gözümüzün qarşısında bu böyük əlamətləri göstərən və getdiyimiz bu yolda, arasından keçdiyimiz bütün xalqlar arasında bizi qoruyan yalnız Allahımız Rəbdir. **18** Rəbb bütün xalqları, bu torpaqda yaşayan Emorluları qarşımızdan qovdu. Biz də Rəbbə qulluq edəcəyik, çünki Allahımız Odur». **19** Yeşua xalqa dedi: «Rəbbə qulluq edə bilməzsiniz, çünki O, müqəddəs Allahdır. O, qısqanc Allahdır, qanunsuzluğunuzu və günahlarınızı bağışlamayacaq. **20** Əgər Rəbbi tərk edib yad allahlara qulluq etsəniz, sizə yaxşılıq edən Rəbb əleyhinizə dönüb pislik edəcək və sizi məhv edəcək». **21** Xalq Yeşuaya dedi: «Xeyr, ancaq Rəbbə qulluq edəcəyik». **22** Yeşua xalqa dedi: «Qulluq etmək üçün Rəbbi seçdiyinizə siz özünüz şahidsiniz». Onlar «biz şahidik» dedilər. **23** Yeşua dedi: «Elə isə indi aranızda olan yad allahları atın, ürəyinizi İsrailin Allahı Rəbbə meyl etdirin». **24** Xalq Yeşuaya dedi: «Allahımız Rəbbə qulluq edəcəyik və yalnız Onun sözünə qulaq asacağıq». **25** Yeşua o gün xalqla əhd bağladı. Onlar üçün Şekemdə qanun və hökm qoydu. **26** Yeşua bu sözləri Allahın Qanun kitabına yazdı. Sonra böyük bir daş götürüb Rəbbin Müqəddəs məkanının yanında olan palıd ağacı altında yerləşdirdi. **27**

Yeşua bütün xalqa dedi: «Budur, bu daş bizə
qarşı şahid olacaq, çünki Rəbbin bizə dediyi
bütün sözləri o eşitdi. Qoy bu daş Allahınızı
inkar etməmək üçün sizə qarşı şahid olsun». **28**
Bundan sonra bütün xalqı irs aldığı torpaqlara
göndərdi. **29** Bu hadisələrdən sonra Rəbbin qulu
Nun oğlu Yeşua yüz on yaşında vəfat etdi. **30**
Onu Qaaş dağının şimalında, Efrayimin dağlıq
bölgəsindəki Timnat-Serahda irs olan torpağının
sahəsində dəfn etdilər. **31** Yeşuanın bütün ömrü
boyu və ondan sonra sağ qalan, Rəbbin İsrail
üçün etdiyi bütün işləri bilən ağsaqqalların ömrü
boyu İsrail xalqı Rəbbə qulluq etdi. **32** İsraillilər
Misirdən çıxarkən Yusifin sümüklərini özləri
ilə götürmüşdülər. Bunları Yaqubun Şekemdəki
tarlasında basdırdılar. Yaqub bu tarlanı Şekemin
atası Xamorun övladlarından yüz parça gümüşə
satın almışdı və bu torpaq Yusif övladlarının irsi
oldu. **33** Bundan sonra Harun oğlu Eleazar öldü.
Onu Efrayimin dağlıq bölgəsində oğlu Pinxasa
verilən təpədə dəfn etdilər.

Hakimlər

1 Yeşuanın ölümündən sonra İsrail övladları Rəbdən soruşdu: «Bizim üçün Kənanlılara qarşı döyüşə birinci kim çıxacaq?» **2** Rəbb dedi: «Yəhudalılar çıxacaq, budur, Mən torpağı onlara təslim edirəm». **3** Yəhudalılar soydaşları Şimeonlulara dedi: «Torpağın bizə düşən hissəsinə gəlin, Kənanlılara qarşı vuruşmaq üçün bizimlə döyüşə çıxın. Sonra da torpağın sizə düşən hissəsinə gəlib sizinlə bərabər biz döyüşə çıxarıq». **4** Yəhudalılar döyüşə çıxdı. Rəbb Kənanlılarla Perizliləri onlara təslim etdi və Yəhudalılar Bezeqdə onlardan on min nəfər adamı qırdı. **5** Bezeqdə Adoni-Bezeqi tapıb vuruşdular və həm Kənanlıları, həm də Perizliləri qırdılar. **6** Lakin Adoni-Bezeq qaçdı və Yəhudalılar onun ardınca qaçıb əllərinin və ayaqlarının baş barmaqlarını kəsdilər. **7** Adoni-Bezeq dedi: «Mənim masamın altında yetmiş padşah əl və ayaqlarının baş barmaqları kəsilmiş halda çörək qırıntıları dənləyirdi. Mən necə etmişdimsə, Allah da mənə əvəzini elə verdi». Yəhudalılar Adoni-Bezeqi Yerusəlimə gətirdi və o orada öldü. **8** Yəhuda övladları Yerusəlimə hücum edib vuruşdu və oranı alıb əhalisini qılıncdan keçirdilər. Şəhərə isə od vurub yandırdılar. **9** Bundan sonra Yəhuda övladları dağlıq bölgədə, Negevdə və yamaclı-düzənlikli bölgədə yaşayan Kənanlılara qarşı vuruşmaq üçün endilər. **10** Əvvəlki adı Qiryat-Arba olan Xevronda yaşayan Kənanlılara qarşı yürüş edib Şeşayı, Aximanı və Talmayı məğlub etdilər. **11** Oradan da əvvəlki adı Qiryat-Sefer olan Devir əhalisinə qarşı yürüş etdilər. **12** Kalev dedi: «Kim Qiryat-Seferə hücum edib oranı alarsa, qızım Aksanı ona ərə verəcəyəm». **13** Oranı Kalevin kiçik qardaşı Kenazın oğlu Otniel aldı. Kalev qızı Aksanı arvad olaraq ona verdi. **14** Qız Otnielə ərə gedəndə ərini atasından bir tarla yeri istəməyə sövq etdi. Qız eşşəkdən düşəndə Kalev ona dedi: «Nə istəyirsən?» **15** Aksa Kalevə dedi: «Mənə bir pay da ver. Madam ki mənə Negev torpağını verdin, onda su qaynaqlarını da ver». Kalev ona yuxarıdakı və aşağıdakı su qaynaqlarını verdi. **16** Musanın Qenli qayınatasının nəslindən olanlar Yəhudalılarla birgə Xurma şəhərindən çıxaraq Aradın cənubunda olan Yəhuda çölündə xalqın arasında məskunlaşdılar. **17** Yəhudalılar soydaşları Şimeonlularla birgə gedib Sefatda qalan Kənanlıları qıraraq tamamilə məhv etdilər. O şəhərin adı Xorma adlandırıldı. **18** Yəhudalılar Qəzzəni və bütün ərazisini, Aşqelonu və bütün ərazisini, Eqronu və bütün ərazisini aldılar. **19** Rəbb Yəhudalılarla idi. Yəhudalılar dağlıq bölgəsini ələ keçirdilər. Vadi sakinlərini isə qova bilmədilər, çünki onların dəmir döyüş arabaları var idi. **20** Musanın söylədiyi kimi Xevronu Kalevə verdilər. O da Anaqın üç oğlunu oradan qovdu. **21** Lakin Binyamin övladları Yerusəlimdə qalan Yevusluları qovmadılar və Yevuslular bu günə qədər Binyamin övladları ilə birgə Yerusəlimdə yaşayırlar. **22** Yusif nəsli də Bet-Elə hücum etdi və Rəbb onlarla idi. **23** Yusif nəsli Bet-Elə kəşfiyyata adamlar göndərdi. Şəhərin əvvəlki adı Luz idi. **24** Kəşfiyyatçılar şəhərdən çıxan bir adamı görüb dedilər: «Rica edirik, bizə şəhərə girmək üçün yol göstərəsiniz və biz də sizinlə yaxşı rəftar edərik». **25** Bu adam onlara şəhərə girmək üçün yol göstərdi. Onlar şəhərə girib əhalisini qılıncdan keçirdilər, lakin həmin adama və qohumlarına dəymədilər. **26** Bu adam Xetlilərin torpağına getdi və orada bir şəhər salıb adını Luz qoydu. Oranın bu günə qədər adı belədir. **27** Menaşşe qəbiləsi Bet-Şeanla qəsəbələrinin əhalisini, Taanakla qəsəbələrinin əhalisini, Dorla qəsəbələrinin əhalisini, İvleamla qəsəbələrinin əhalisini və Megiddo ilə qəsəbələrinin əhalisini qovmadı. Kənanlılar bu ölkədə qalmaq iddiasını etdi. **28** İsraillilər bu torpaqlarda möhkəmlənəndə Kənanlıların üzərinə mükəlləfiyyət qoydular, amma tamamilə qovmadılar. **29** Efrayim qəbiləsi Gezerdə olan Kənanlıları qovmadı. Bununla da Kənanlılar Gezerdə – onların arasında yaşadı. **30** Zevulun qəbiləsi Qitron əhalisini və Nahalol əhalisini qovmadı. Kənanlılar da onların arasında qalıb mükəlləfiyyətçi oldular. **31** Aşer qəbiləsi Akko əhalisini, Sidon, Axlav, Akziv, Xelba, Afeq və Rexov əhalisini qovmadı. **32** Aşerlilər bu ölkənin sakinləri olan Kənanlılar arasında yaşadı və onları qovmadı. **33** Naftali qəbiləsi Bet-Şemeş və Bet-Anat əhalisini qovmadı, bu ölkənin sakinləri olan Kənanlılar arasında yaşadı. Bet-Şemeş və Bet-Anat əhalisi onlar üçün mükəlləfiyyətçi oldu. **34** Emorlular Dan övladlarını dağlıq bölgəsinə köçməyə vadar etdi və onları vadiyə düşməyə qoymadı. **35** Emorlular Har-Xeresdə, Ayyalonda və Şaalvimdə qalıb orada yaşadı. Ancaq Yusif nəsli qüvvətlənəndə Emorlular onlar üçün mükəlləfiyyətçi oldu. **36** Emorluların sərhədi Aqrabbim keçidindən – Seladan yuxarıya uzanırdı.

2 Rəbbin mələyi Qilqaldan Bokimə çıxdı və dedi: «Sizi Mən Misirdən çıxararaq atalarınıza vəd etdiyim torpağa gətirib dedim ki, sizinlə olan əhdimi heç vaxt pozmayacağam. **2** Siz isə bu torpağın əhalisi ilə əhd bağlamayın və onların qurbangahlarını dağıdın. Lakin siz Mənim sözümə

qulaq asmadınız. Niyə belə etdiniz? **3** Buna görə də Mən deyirəm: onları qarşınızdan qovmayacağam və onlar sizə əngəl, allahları isə sizə tələ olacaq». **4** Rəbbin mələyi bu sözləri İsrail övladlarına söylədiyi zaman xalq bərkdən ağlamağa başladı. **5** Ona görə də o yerin adına Bokim dedilər və orada Rəbbə qurban təqdim etdilər. **6** Yeşua xalqı yola salan zaman İsrail övladlarından hər biri öz torpaq paylarına sahib olmaq üçün getdi. **7** Yeşuanın bütün ömrü boyu Rəbbin İsrail üçün etdiyi bütün böyük işləri görən və Yeşuadan sonra sağ qalan ağsaqqalların bütün ömrü boyunca xalq Rəbbə qulluq etdi. **8** Rəbbin qulu Nun oğlu Yeşua yüz on yaşında vəfat etdi. **9** Onu Qaaş dağının şimalında, Efrayimin dağlıq bölgəsində olan Timnat-Xeres adlı irs olan torpaq sahəsində dəfn etdilər. **10** Yeşua ilə bir dövrdə yaşayan bütün nəsil də ölüb atalarına qovuşdu. Bundan sonra Rəbbin İsrail üçün etdiyi işləri bilməyən başqa bir nəsil törədi. **11** İsrail övladları Rəbbin gözündə pis olan işlər görərək Baal bütlərinə qulluq etdilər. **12** Bununla da onları Misir ölkəsindən çıxaran atalarının Allahı Rəbbi atıb başqa allahlara – ətraflarında yaşayan millətlərin allahlarına sitayiş edərək onlara səcdə etdilər. Buna görə də Rəbbi qəzəbləndirdilər. **13** Onlar Rəbbi ataraq Baal və Aştoret bütlərinə qulluq etdilər. **14** Rəbbin İsrailə qarşı qəzəbi alovlandı və onları basqınçılara təslim etdi. Basqınçılar da onları talan etdilər. Rəbb onları ətraflarındakı düşmənlərə verdi. İsrail övladları isə düşmən qabağında tab gətirə bilmədilər. **15** Harada döyüşdülərsə, Rəbbin onlara dediyi və and içdiyi kimi Rəbbin əli onların əleyhinə qalxdı. Bundan İsrailliər pis vəziyyətə düşüb çox əziyyət çəkdilər. **16** Rəbb İsrail övladlarını talançıların əlindən qurtarmaq üçün hakimlər yetirdi. **17** Lakin onlar hakimlərə də qulaq asmadılar. Başqa allahlara sitayiş etməklə Rəbbə xəyanət etdilər. Rəbbin əmrlərinə itaət edən atalarına bənzəmədilər və tezliklə ata-babaları gedən yoldan azdılar. **18** Rəbb onlar üçün hakimlər yetirdi və Özü də hakimlərlə oldu. Hakimlərin ömrü boyunca Rəbb İsraillilәri düşmənlərin əlindən qurtarırdı. Ona görə ki onları əzənlərin və sıxışdıranların üzündən nalə çəkdikləri zaman Rəbbin xalqa rəhmi gəlirdi. **19** Hər hansı hakim öləndən sonra xalq yenə başqa allahlara sitayiş etməklə, onlara qulluq edib səcdə etməklə atalarından daha betər olurdu. Onlar bu əməllərindən, bu inadkarlıqlarından əl çəkmədi. **20** Ona görə də Rəbbin İsraillilərə qarşı qəzəbi alovlandı və dedi: «Madam ki bu millət Mənim atalarına əmr etdiyim əhdi pozub sözümə qulaq asmadı, **21** Mən də Yeşua vəfat edəndə bu torpaqlarda saxladığı millətlərin heç birini daha onların qarşısından qovmayacağam. **22** Ataları kimi bu yolla gedib-getməyəcəklərini görmək üçün İsrailliləri bu millətlər vasitəsilə sınaqdan keçirəcəyəm». **23** Rəbb bu millətlərin həmin torpaqlarda qalmasına izin verdi. Onları Yeşuaya təslim etməyərək dərhal qovmadı.

3 Rəbb Kənan döyüşlərindən heç birini görməyən İsrailliləri sınamaq istədi. **2** İsrail övladlarının nəsillərindən əvvəldən döyüşə bilməyənlərin hamısına döyüş təlimi vermək üçün Rəbbin ölkədə saxladığı millətlər bunlar idi: **3** Beş Filişt ağası, bütün Kənanlılar və Sidonlular, eləcə də Baal-Xermon dağından Xamat keçidinə qədər Livan dağlarında yaşayan Xivlilər. **4** Onları orada Rəbb ona görə saxladı ki, İsrailliləri sınasın və Musa vasitəsilə atalarına verdiyi əmrlərə necə itaət edib-etməyəcəklərini öyrənsin. **5** Beləliklə, İsrail övladları Kənanlılar, Xetlilər, Emorlular, Perizlilər, Xivlilər və Yevuslular arasında yaşadı. **6** İsrail övladları onların qızlarından özlərinə arvad aldı, öz qızlarını da onların oğullarına verdi və onların allahlarına sitayiş etdi. **7** Beləliklə, İsrail övladları Rəbbin gözündə pis olan işlər gördülər. Onlar özlərinin Allahı Rəbbi unudaraq Baal və Aşera bütlərinə sitayiş etdilər. **8** Ona görə də Rəbbin qəzəbi İsrailliləra qarşı alovlandı və onları Aram-Naharayim padşahı Kuşan-Rişatayimə təslim etdi. İsrail övladları səkkiz il Kuşan-Rişatayimə tabe oldu. **9** İsrail övladları Rəbbə fəryad edəndə Rəbb də onlar üçün bir xilaskar yetirdi. Xilaskar Kalevin kiçik qardaşı olan Qenazın oğlu Otniel idi. O, İsrail övladlarını əsarətdən xilas etdi. **10** Rəbbin Ruhu Otnielin üzərinə endi. O, İsrailin hakimi oldu və döyüşə çıxdı. Rəbb Aram-Naharayim padşahı Kuşan-Rişatayimi Otnielə təslim etdi. O, Kuşan-Rişatayimdən daha güclü oldu. **11** O dövrdə ölkə qırx il rahat yaşadı. Sonra Qenazın oğlu Otniel öldü. **12** İsrail övladları yenə də Rəbbin gözündə pis olan işləri gördülər. Rəbb də Moav padşahı Eqlonu İsrailliləra qarşı qaldıraraq qüvvətləndirdi. Çünki onlar Rəbbin gözündə pis olan işləri görmüşdülər. **13** Moav padşahı Eqlon Ammon və Amaleq övladlarını öz yanına toplayaraq İsraillilәri məğlub edib Xurma şəhərini aldı. **14** Beləliklə, İsrail övladları Moav padşahı Eqlona on səkkiz il tabe oldu. **15** Lakin İsrail övladları Rəbbə fəryad edəndə Rəbb Binyaminli Geranın oğlu solaxay Ehudu bir xilaskar kimi onlara yetirdi. İsrail övladları Moav padşahı Eqlona Ehud vasitəsilə xərac göndərdi. **16** Ehud özünə uzunluğu bir qulac olan ikiağızlı xəncər düzəltdi və onu paltarının altında sağ buduna bağladı. **17** Ehud

xəracı Moav padşahı Eqlona təqdim etdi. Eqlon isə çox tosqun adam idi. **18** Ehud xərac təqdimini bitirəndən sonra hədiyyə gətirən adamları geri göndərdi. **19** Amma özü Qilqalın yaxınlığındakı daş bütlərin yanından geriyə qayıdıb padşaha dedi: «Ey padşah, sənə gizli sözüm var». Padşah «sus» dedi. Onda yanında dayanan adamların hamısı eşiyə çıxdılar. **20** Ehud onun yanına gəldi. Padşah üst mərtəbədəki sərin otağında tənha qalırdı. Ehud ona dedi: «Allahdan sənə bir sözüm var». Padşah kürsüsündən qalxdı. **21** Ehud isə sol əlini uzadıb sağ buduna bağladığı xəncəri çıxarıb padşahın qarnına soxdu. **22** Xəncəri elə bərk vurmuşdu ki, tiyənin ardınca qəbzəsi də onun qarnına girmişdi və bağırsaqları yerə tökülmüşdü. Xəncərin tiyəsini isə piy tutmuşdu, çünki Ehud xəncəri padşahın qarnından çıxarmamışdı. **23** Ehud eyvana çıxıb arxasınca yuxarıdakı otağın qapılarını örtüb qıfılladı. **24** O çıxanda padşahın qulları gəlib baxdılar. Yuxarı otağın qapısını qıfıllı görəndə dedilər: «Yəqin padşah yuxarı otaqda ayaqyoluna gedir». **25** Padşahı gözlədilər, lakin otağın qapısını açan olmadığına görə nigaran qaldılar. Sonra açar götürüb qapıları açanda gördülər ki, ağalarının meyiti yerə sərilib. **26** Onlar padşahı gözləyən zaman Ehud artıq aradan çıxmış və daş bütlərin yanından keçib Seiraya qaçmışdı. **27** O, İsrailə çatan kimi Efrayimin dağlıq bölgəsində şeypur çaldı və İsrail övladları onunla birgə dağlıq yerdən aşağı düşdülər. Ehud onların qabağında gedirdi. **28** Ehud İsrailliləra dedi: «Ardımca gəlin, çünki Rəbb düşmənimiz olan Moavlıları sizə təslim etdi». İsrail övladları da Ehudun ardınca enib Moavlılara qarşı bütün İordan çayının keçidlərini bağladılar ki, heç kim keçə bilməsin. **29** O zamankı döyüşdə Moavlılardan on min nəfərə qədər qırıldı. Onların da hər biri qüvvətli bir igid idi və heç kim canını qurtara bilmədi. **30** Həmin gün Moav ölkəsi İsrailliləra tabe oldu və İsrail ölkəsi səksən il rahat yaşadı. **31** Bundan sonra Anat oğlu Şamqar hakim oldu və o, altı yüz Filiştlini öküz payası ilə qıraraq İsraili xilas etdi.

4 Ehud öləndən sonra İsrail övladları yenə də Rəbbin gözündə pis olan işlər gördülər. **2** Buna görə də Rəbb onları Xasorda padşahlıq edən Kənan padşahı Yavinə təslim etdi. Yavinin ordu başçısı Sisra idi. O, Xaroşet-Haqqoyimdə yaşayırdı. **3** İsrail övladları Rəbbə fəryad etdilər, çünki doqquz yüz dəmir döyüş arabasına malik olan Yavin iyirmi il idi ki, İsrail övladlarına zülm edib əziyyət verirdi. **4** O vaxtlar Lappidotun arvadı peyğəmbər Devora İsraildə hakimlik edirdi. **5** Bu qadın Efrayimin dağlıq bölgəsində Rama ilə Bet-El arasında olan Devoranın xurma ağacı altında yaşayırdı. İsrail övladları da hökm çıxarmaq üçün onun yanına qalxırdılar. **6** Devora adam göndərib Naftali bölgəsində Qedeş şəhərindən Avinoam oğlu Baraqı çağırıb dedi: «İsrailin Allahı Rəbb sənə əmr etdi ki, yanına Naftali və Zevulun övladlarından on min nəfər kişini alıb Tavor dağına aparasan. **7** Mən də Yavinin ordu başçısı Sisranı və onun döyüş arabaları ilə əsgərlərini yolundan döndərib Qişon çayına – sənin yanına gətirəcəyəm və sənə təslim edəcəyəm». **8** Baraq Devoraya dedi: «Əgər sən mənimlə bərabər getsən, mən də gedəcəyəm, yox, əgər mənimlə bir getməsən, mən də getməyəcəyəm». **9** Devora dedi: «Mən mütləq sənինlə bir gedəcəyəm, amma bunu da bil ki, getdiyin yolun şöhrəti sənin olmayacaq, çünki Rəbb Sisranı bir qadına təslim edəcək». Devora ayağa qalxdı və Baraqla birgə Qedeşə getdi. **10** Baraq Zevulun və Naftali övladlarını Qedeşə topladı və on min nəfər kişi onun ardınca getdi. Devora da Baraqla birgə yola düşdü. **11** Qenli Xever, Musanın qaynı Xovavın nəslindən olan o biri Qenlilərdən ayrılmışdı. O, Qedeş yaxınlığında, Saanayimdəki palıd ağacının yanında öz çadırını qurmuşdu. **12** Sisraya xəbər çatdı ki, Avinoam oğlu Baraq Tavor dağına çıxıb. **13** Sisra doqquz yüz dəmir arabadan ibarət bütün döyüş arabalarını və yanındakı bütün xalqı Xaroşet-Haqqoyimdən Qişon çayına topladı. **14** Devora Baraqa dedi: «Qalx, çünki Rəbbin Sisranı təslim etdiyi gün bu gündür. Sənin qarşında gedən Rəbb deyilmi?» Baraq da arxasınca gələn on min nəfər kişi ilə birgə Tavor dağından endi. **15** Rəbb Sisranı və bütün döyüş arabaları ilə ordusunu Baraqın qarşısında qılıncdan keçirərək məğlub etdi. Sisra isə öz döyüş arabasından düşüb qaçdı. **16** Baraq Xaroşet-Haqqoyimə qədər onların döyüş arabaları ilə ordusunu qovdu. Sisranın bütün ordusu qılıncdan keçirildi və heç kim sağ qalmadı. **17** Sisra Qenli Xeverin arvadı Yaelin çadırına qaçdı, çünki Xasor padşahı Yavinlə Qenli Xever arasında sülh var idi. **18** Yael Sisranı qarşılamaq üçün bayıra çıxıb dedi: «Gəl içəri, ağam, qorxma, bizə gəl». Sisra onun çadırına girdi və qadın onun üstünü kilimlə örtdü. **19** Sisra qadına dedi: «Susamışam, rica edirəm, mənə bir içim su ver». Qadın süd tuluğunu açıb ona süd içirtdi və üstünü örtdü. **20** Sisra qadına dedi: «Çadırın qapısında dayan, əgər bir adam gəlib səndən "Burada kimsə varmı?" deyə soruşsa, deyərsən ki, yox». **21** Lakin Xeverin arvadı Yael əlinə bir çadır payası və bir də toxmaq götürüb yavaş-yavaş ona yaxınlaşdı. Sisra isə çox yorulduğundan dərin yuxuya getmişdi. Yael

çadır payasını onun gicgahına zərblə elə vurdu ki, paya onun başından keçib yerə girdi və Sisra belə öldürüldü. 22 Bu vaxt Baraq Sisranın izinə düşmüşdü. Yael onun qarşısına çıxıb dedi: «Gəl, axtardığın adamı sənə göstərim». O, Yaellə birgə çadıra girəndə gördü ki, Sisra gicgahında paya ölüb yerə sərilmişdir. 23 Beləcə o gün Allah Kənan padşahı Yavini İsrail övladlarına tabe etdi. 24 İsrail övladlarının əli Kənan padşahı Yavinə qarşı get-gedə qüvvətləndi və axırda Kənan padşahı Yavini məhv etdi.

5 Həmin gün Devora və Avinoam oğlu Baraq bu ilahini oxudular: 2 Başçılar İsraildə rəhbərlik edəndə, Xalq özünü könüllü təqdim edəndə Rəbbə alqış edin! 3 Dinləyin, ey padşahlar! Qulaq asın, əmirlər! Mən Rəbbi tərənnüm edəcəyəm, İsrailin Allahı Rəbbə nəğmə söyləyəcəyəm! 4 Ya Rəbb, Sən Seirdən çıxarkən, Edom çölündən keçərkən Yer titrədi, göylər damdı. Bəli, buludlardan sular axdı. 5 Sina dağına sahib olan Rəbbin qarşısında, İsrailin Allahı Rəbbin qarşısında Dağlar titrədi. 6 Anat oğlu Şamqar zamanında, Həm də Yael zamanında Karvanlar buraya gəlişini kəsdi, Səyyahlar dolanbac yollarla getdi. 7 Mən Devora ayağa qalxanadək, İsraildə ana kimi meydana çıxanadək İsraildə kəndlilər artıq yaşamırdı. 8 İsraillilər yeni allahlar seçərkən Döyüşlər darvazalardan keçdi. O zaman qırx min İsraillinin əlində Nə nizə, nə də ki qalxan göründü. 9 Mənim könlüm İsrailə hökm edənlərədir, Xalq içində özünü könüllü təqdim edənlərədir. Rəbbə alqış edin! 10 Bu nəğməni söyləyin, ey ağappaq eşşəklərə minənlər, Ey əlvan xalılar üstündə əyləşənlər, Ey bütün yoldan keçənlər! 11 Oxatanların səs-küyündən uzaqda, Su çəkənlər arasında – Orada Rəbbin zəfərlərindən, İsraildəki igidlərin zəfərlərindən nəql ediləcək. O zaman Rəbbin xalqı darvazalara endi. 12 Oyan, ey Devora, oyan! Oyan, ilahi oxu, oyan! Ayağa qalx, ey Baraq! Sən, ey Avinoam oğlu, gəl əsirlərini apar! 13 O zaman sağ qalanlar əyanların yanına endi. Rəbbin xalqı cəngavər tək yanıma endi. 14 Amaleq soyundan olanlar Efrayimdən gəldi, Sənin ardınca gələn xalq arasında Binyamin də var idi. Makirdən əmirlər, Zevulundan sərkərdə əsasını daşıyanlar gəldilər. 15 İssakardakı ağalar Devora ilə gəldilər. İssakar necədirsə, Baraq da elə idi, Onun ardınca vadiyə hücum çəkirdilər. Ruven qəbiləsinin bölmələri çaşıb qalmışdı. 16 Çobanların sürülərinə çaldığı tütək səsini dinləmək üçün Niyə ağıllar arasında qaldınız? Ruven qəbiləsinin bölmələri çaşıb qalmışdı. 17 Gilead xalqı İordan çayının o tayında qaldı. Bəs niyə Dan gəmilərin yanında sakin oldu? Aşer dənizlərin sahilində qaldı, Öz limanlarında məskən saldı. 18 Döyüş meydanının yüksək yerlərində, Zevulunla Naftali Canlarını ölüm təhlükəsinə atan bir xalq oldu. 19 O zaman padşahlar gəlib vuruşdular. Taanakda, Megiddo suları kənarında Kənan padşahları vuruşdular. Nə gümüş, nə də qənimət alan oldu. 20 Ulduzlar göydən döyüşdü, Sisraya qarşı öz dövrəsində döyüşdülər. 21 Düşmənləri Qişon çayı apardı, Qişon çayı coşub-daşandı. Ey canım, sən qüvvətlə irəli get! 22 O zaman at dırnaqları vurdu o yerə damğalar, Dördnala, dördnala qaçarkən köhlən atlar. 23 Rəbbin mələyi dedi: «Meroza lənət edin, Onun xalqına ağır lənət söyləyin. Çünki Rəbbin köməyinə, Cəngavərlərə qarşı Rəbbin köməyinə gəlmədilər». 24 Qenli Xeverin arvadı Yael Qadınlar arasında hamıdan artıq xeyir-dua alsın, Çadırda yaşayan qadınlardan daha bəxtiyar olsun! 25 Su istəyəndə Sisra Yael ona süd verdi. Ağalara layiq bir camda ayran verdi. 26 Sol əlinə payanı, Sağ əlinə isə işçi toxmağını götürdü, Onlarla Sisranı vurdu, başını əzdi. Sındırıb gicgahlarını, deşib yerə keçirtdi. 27 O yıxılıb ayaqlar altına sərildi, Yerə döşəndi, O yıxılıb ayaqlar altına sərildi, Yıxıldığı yerə sərilib öldü. 28 Sisranın anası məhəccər arxasından, Pəncərədən nigaran-nigaran baxıb çığırdı: «Nə üçün onun döyüş arabası bu qədər gecikir? Döyüş arabalarının səsi axı niyə ləngiyir?» 29 Müdrik əsilzadə xanımlar ona cavab verirdi, O da öz-özünə təkrar-təkrar deyirdi: 30 «Bəlkə qənimət malını tapıb bölüşdürürlər, Yəqin ki hər igidə bir-iki qız düşür. Sisraya talan malından düşür əlvan geyimlər, Bəli, talan malından naxışlı əlvan geyimlər. Qarət etdiklərinin içindən tapıb bölüşdürdülər, Talançıların boyunları üçün İki tərəfdən əlvan naxışlı geyimlər». 31 Ya Rəbb, bütün düşmənlərin belə yox olur. Amma səni sevənlər güdrəti ilə doğan günəş kimi olur! Bundan sonra ölkə qırx il rahat yaşadı.

6 İsrail övladları yenə də Rəbbin gözündə pis işlər gördülər və Rəbb də onları yeddi il Midyanlılara təslim etdi. 2 Midyanlıların güclü əli İsraillilərin əleyhinə qalxdı və Midyanlıların üzündən İsrail övladları özləri üçün dağlarda sığınacaq yerləri, mağaralar və qalalar qurdular. 3 İsraillilər əkin əkəndə Midyanlılar, Amaleqlilər və şərq xalqları gəlib İsrailə hücum edirdi. 4 İsraildə ordugah quraraq Qəzzəyə çatana qədər torpağın məhsullarını məhv edirdilər. İstər qoyun, istər öküz, istərsə də eşşək olsun, İsraillilərə dolanmaq üçün heç nə qoymazdılar. 5 Çünki onlar öz heyvanları və çadırları ilə çıxırdılar. Gələndə isə çəyirtkə kimi o qədər çox gəlirdilər ki, nə

özlərinin, nə də dəvələrinin sayı-hesabı olmazdı. Onlar İsraili viran qoymaq üçün gəlirdilər. **6** İsraillilər Midyanlıların əlindən çox yoxsullaşdı. Ona görə də İsrail övladları Rəbbə fəryad qopardı. **7** Midyanlıların əlindən İsrail övladları Rəbbə fəryad edəndə **8** Rəbb İsrail övladlarına bir peyğəmbər göndərdi. O, İsraillilərə belə dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Mən sizi Misirdən çıxardaraq köləlik diyarından qurtardım. **9** Sizi Misirlilərin və bütün zülmkarların əlindən azad edərək onları qarşınızdan qovdum və torpaqlarını sizə verdim. **10** Sizə dedim ki, Allahınız Rəbb Mənəm, torpağında yaşadığınız Emorluların allahlarına sitayiş etməyin. Siz isə Mənim sözümə qulaq asmadınız"». **11** Rəbbin mələyi gəlib Aviezerli Yoaşın Ofra şəhərindəki palıd ağacının altında durdu. Yoaş oğlu Gideon üzüm sıxılan yerdə Midyanlılardan gizlətdiyi taxılı döyürdü. **12** Rəbbin mələyi ona görünüb dedi: «Ey cəsur cəngavər, Rəbb səninlədir». **13** Gideon dedi: «Ah mənim ağam, əgər Rəbb bizimlədirsə, bəs bütün bu işlər başımıza niyə gəldi? Atalarımız "Rəbb bizi Misirdən çıxarmadımı?" deyərək danışdıqları bütün möcüzələr görəsən indi harada qaldı? İndi Rəbb bizi atmışdır, ona görə də bizi Midyanlılara təslim edib». **14** Rəbb ona tərəf çevrilib dedi: «Bu qüvvətinlə get, İsraili Midyanlıların əlindən qurtar. Səni göndərən Mən deyiləmmi?» **15** Gideon ona dedi: «Ey Xudavənd, İsraili mən necə qurtarım? Mənim nəslim Menaşşe qəbiləsində ən zəif nəsildir, mən də atamın evində ən kiçiyəm». **16** Rəbb ona dedi: «Mən mütləq sənin lə olacağam və sən də Midyanlıların hamısını bir nəfər kimi qıracaqsan». **17** Gideon dedi: «Əgər indi Sənin gözündə lütf tapmışamsa, mənə bir əlamət göstər, bilim ki, mənimlə danışan Rəbdir. **18** Rica edirəm, mən sənin yanına qurbanımı gətirib təqdim edənə qədər buradan getmə». Rəbb Gideona dedi: «Sən geri qayıdana qədər Mən burada gözləyirəm». **19** Gideon içəri girdi. Bir oğlaq kəsib bir efa undan mayasız çörəklər bişirdi və əti səbətə qoydu, ətin suyunu isə qazana tökdü. Sonra onları palıd ağacının altına – Rəbbin yanına gətirib Ona təqdim etdi. **20** Allahın mələyi ona dedi: «Əti və mayasız çörəkləri götür, bu qayanın üstünə qoy və ətin suyunu da oraya tök». Gideon belə də etdi. **21** Rəbbin mələyi əlində olan əsanın ucunu oraya uzadıb ətlə mayasız çörəklərə toxunanda qayadan alov çıxdı və ətlə mayasız çörəkləri udub yox etdi. Sonra Rəbbin mələyi onun gözü önündəcə qeyb oldu. **22** Gideon Onun Rəbbin mələyi olduğunu anlayıb dedi: «Ay aman, ya Xudavənd Rəbb! Mən Sənin mələyinin sifətini gördüm». **23** Rəbb ona dedi: «Salamat qal, qorxma, ölməyəcəksən». **24** Gideon orada Rəbbə bir qurbangah düzəltdi və onun adını Yahve-Şalom qoydu. Bu qurbangah bu günə qədər Aviezerlilərin Ofra şəhərindədir. **25** Həmin gecə Rəbb Gideona dedi: «Get, atanın ikinci yeddiillik buğasını götür. Sonra get, atanın Baal bütünə düzəltdiyi qurbangahı dağıt və yanındakı Aşera bütünü kəs. **26** Bu təpənin başında Allahın Rəbbə layiq qurbangah düzəlt. Sonra kəsdiyin Aşeranın ağac bütünə od vuraraq götürdüyün ikinci buğanı yandırma qurbanı olaraq təqdim et». **27** Gideon qulluqçularından on nəfəri özü ilə götürüb Rəbbin tapşırdığı kimi etdi. Lakin atasının ev xalqından və şəhər sakinlərindən qorxduğu üçün işi gündüz deyil, gecə etdi. **28** Şəhər sakinləri səhər tezdən qalxıb gördülər ki, Baal qurbangahı tamamilə dağıdılıb və yanındakı Aşera bütü kəsilib. Qurulan yeni qurbangah üzərində isə ikinci buğa yandırma qurbanı olaraq təqdim olunub. **29** Adamlar bunu görüb bir-birlərinə dedilər: «Görəsən bu işi kim görüb?» Onlar bunu araşdırandan sonra bildilər ki, bu işi görən Yoaşın oğlu Gideondur. **30** Şəhər sakinləri Yoaşa dedilər: «Oğlunu buraya gətir ki, öldürülsün. Çünki o, Baalın qurbangahını dağıdıb, yanındakı Aşera bütünü isə kəsib». **31** Yoaş ona qarşı çıxanların hamısına belə dedi: «Bu Baal bütünün əvəzinə sizmi mübarizə aparacaqsınız? Ya sizmi onu qurtaracaqsınız? Baal üçün mübarizə aparan səhərə qədər öləcək. Əgər o, həqiqətən, allahdırsa, onun qurbangahını dağıdan adamla qoy özü mübarizə aparsın». **32** Bundan sonra «qoy Baal onunla özü mübarizə aparsın, çünki o, Baalın qurbangahını dağıdıb» deyərək Gideonun adını Yerub-Baal qoydular. **33** Bu vaxt bütün Midyanlılar, Amaleqlilər və şərq xalqları bir yerə yığılaraq İordan çayını keçib İzreel vadisində ordugah qurdular. **34** Gideonun üzərinə Rəbbin Ruhu endi və o, şeypur çalıb Aviezerliləri öz yanına yığdı. **35** O bütün Menaşşeyə qasidlər göndərdi və onları da öz yanına yığdı. Sonra Aşerə, Zevuluna və Naftaliyə qasid göndərdi. Onlar qasidləri qarşılamağa çıxdılar. **36** Gideon Allaha dedi: «Söz verdiyin kimi İsraili mənim əlimlə qurtaracaqsansa, **37** qoy mən xırmanın üstünə qoyundan qırxılan yun qoyum. Əgər şeh yalnız yunu isladarsa, torpaq isə quru qalarsa, onda biləcəyəm ki, Sən dediyin kimi İsraili mənim əlimlə qurtaracaqsan». **38** Belə də oldu. Gideon ertəsi gün tezdən qalxıb yunu sıxdı. Yundan bir kasa dolu su çıxartdı. **39** Sonra Gideon Allaha dedi: «Qoy mənə qarşı qəzəbin alovlanmasın, yenə bir ricam var. Bu yunla bir də bu işi sınamaq

istəyirəm. İndi də qoy yalnız bu yun quru qalsın və bütün yer şehlə islanmış olsun». **40** Allah o gecə belə də etdi. Bütün torpaq şehə büründü, qırxılmış yun isə quru qaldı.

7 Yerub-Baal, yəni Gideon və onunla bərabər bütün xalq tezdən durub Xarod çeşməsinin başında ordugah qurdu. Midyan ordugahı isə onların şimal tərəfində More təpəsinin yanındakı vadidə idi. **2** Rəbb Gideona dedi: «Yanında olan xalqın sayı çoxdur, ona görə Midyanlıları onlara təslim etmirəm. Çünki İsraillilər Mənim qarşımda "öz əlimlə özümü qurtardım" deyib öyünəcək. **3** İndi sən xalqa bunu eşitdirib de: "Kim qorxudan əsirsə, Gilead dağından geri qayıtsın"». Xalqdan iyirmi iki min nəfəri geri qayıtdı, on min nəfəri qaldı. **4** Rəbb Gideona dedi: «Xalqın sayı yenə də çoxdur, onları su kənarına endir və orada adamları sənin üçün ələkdən keçirəcəyəm. "Bu sənin-lə gedəcək" dediyim adam sənin-lə gedəcək və "bu sənin-lə getməyəcək" dediyim bütün adamlar isə getməyəcək». **5** Gideon xalqı su kənarına endirəndə Rəbb ona dedi: «Suyu it kimi dili ilə içənlərin hamısını bir tərəfə, su içmək üçün dizüstü oturanların hamısını isə o biri tərəfə ayırıb yığarsan». **6** Əllərini ağızlarına aparıb suyu dili ilə içənlərin sayı üç yüz nəfər oldu. Lakin xalqın qalan hissəsi su içmək üçün dizüstü yerə oturdu. **7** Rəbb Gideona dedi: «Sizi dili ilə su içən bu üç yüz nəfərlə qurtaracağam və Midyanlıları sənə təslim edəcəyəm. Qoy xalqın qalan hissəsi öz yerinə qayıtsın». **8** Bu üç yüz adam xalqın azuqəsini və şeypurlarını əlindən aldı. Gideon qalan İsraillilərin hamısını bir nəfər kimi öz evlərinə göndərdi və üç yüz nəfəri yanında saxladı. Midyan ordugahı Gideonun olduğu yerin aşağısındakı vadidə idi. **9** O gecə Rəbb ona dedi: «Qalx, Midyan ordugahına en, çünki onları sənə təslim edirəm. **10** Əgər ordugaha enməyə qorxursansa, nökərin Pura ilə bərabər en. **11** Orada sən onların söhbətini eşidəcəksən, onda qüvvət alıb ordugaha enərsən». O zaman Gideon və nökəri Pura ordugahın kənarında olan silahlı adamların yanına endilər. **12** Vadiyə yığılan Midyanlılar, Amaleqlilər və bütün şərq xalqlarının sayı çəyirtkə qədər çox idi. Dəvələrinin isə dəniz sahilindəki qum qədər sayı-hesabı yox idi. **13** Gideon gəlib gördü ki, bir nəfər yoldaşına öz yuxusunu danışır və belə deyir: «Bax yuxumda görmüşəm ki, arpa unundan bişirilmiş bir yumru çörək yuvarlanaraq Midyan ordugahına girib çadıra çatdı, çadırı vurub yıxaraq alt-üst etdi və çadır yerə sərildi». **14** Yoldaşı ona cavab verdi: «Bu İsrailli Yoaş oğlu Gideonun qılıncından başqa bir şey deyil. Allah Midyanı və bütün ordugahını ona təslim edib». **15** Gideon yuxu danışan adamın hekayəsini və yozumunu eşidəndə Allaha səcdə qıldı və İsrail ordugahına qayıdıb dedi: «Qalxın, çünki Rəbb Midyan ordusunu bizə təslim edib». **16** Yanında olan üç yüz nəfəri üç dəstəyə ayırdı. Hamısının əlinə şeypurlar, boş dolçalar və dolçanın içində məşəllər verdi. **17** Onlara tapşırdı ki, «mənə baxın, mən necə edirəmsə, siz də elə edin. Bax mən ordugahın kənarına çatan zaman nə etsəm, siz də elə edin. **18** Mən və mənimlə bərabər olanların hamısı şeypur çalan kimi siz də ordugahın bütün ətrafında şeypurlarınızı çalın və "Rəbb üçün və Gideon üçün!" deyə bağırın». **19** Gideonla yanında olan yüz nəfər kişi orta növbəsinin başlanğıcında – növbətçilər təzə dəyişən zaman ordugahın kənarına çatdılar. Onlar şeypurlarını çalıb əllərindəki dolçaları qırdılar. **20** Üç dəstə də şeypur çalıb dolçaları qırdı, sol əllərində məşəl, sağ əllərində isə çaldıqları şeypuru tutub «Rəbbin və Gideonun qılıncı!» deyə bağırdılar. **21** Ordugahın ətrafında hamı öz yerində dayandı və bütün Midyan ordusuna vurnuxma düşdü. Onlar bağıra-bağıra qaçdılar. **22** Üç yüz nəfər şeypur çalanda Rəbb düşmən ordugahındakıların qılıncını bir-birinə qarşı qaldırdı. Düşmən ordusu Sereraya doğru – Bet-Şittaya qədər, Tabbatın yanında olan Avel-Mexola sərhədinə qədər qaçdı. **23** Naftalidən, Aşerdən və bütün Menaşşedən çağırılmış İsraillilər Midyanlıları qovdular. **24** Gideon bütün Efrayimin dağlıq bölgəsinə qasid göndərib dedi: «Enin, Midyanlılara hücuma keçin. Onların yolunu kəsmək üçün Bet-Baraya qədər İordan çayının sularını tutun». Bütün Efrayimlilər yığılıb Bet-Baraya qədər İordan çayının sularını tutdular. **25** Sonra iki Midyan başçısı Orevlə Zeevi tutdular. Orevi Orev qayasında, Zeevi isə Zeev üzümsıxanında öldürdülər. Midyanlıları qovdular və İordan çayını keçərək Orevlə Zeevin başlarını Gideona gətirdilər.

8 Efrayimlilər Gideona dedilər: «Bu nə işdir başımıza gətirdin? Midyanlılarla döyüşə gedəndə niyə bizi çağırmadın?» Bundan ötrü onunla kəskin mübahisə etdilər. **2** Gideon onlara dedi: «Axı sizin gördüyünüz işlərin yanında indi gördüyüm bu iş nədir ki? Efrayimin üzüm başaqları Aviezerin üzüm bağının məhsullarından yaxşı deyilmi? **3** Midyan başçıları olan, Orevi və Zeevi Allah sizə təslim etdi. Axı sizin gördüyünüz işlərin yanında mən nə edə bilmişəm?» Bunu deyəndən sonra Efrayimlilərin ona olan qəzəbi yatdı. **4** Gideon İordan çayına çatdı, özü və yanındakı üç yüz nəfərlə bərabər çayı keçdilər. Onlar yorulmaqlarına baxmayaraq düşmənləri

təqib etməkdə davam edirdilər. **5** O gəlib Sukkot adamlarının yanına çataraq dedi: «Rica edirəm, arxamca gələn adamlara bir parça çörək verin, çünki taqətdən düşüblər. Mən isə Midyan padşahları Zevah və Salmunnanın ardınca qaçıram». **6** Sukkot başçıları ona dedilər: «Zevah və Salmunnanın biləyi indi sənin əlindədir ki, sənin döyüşçülərinə çörək verək?» **7** Gideon onlara dedi: «Elə buna görə sizə deyirəm ki, Rəbb Zevah və Salmunnanı mənə təslim edəndə çölün tikanları və kolları ilə ətinizi didəcəyəm». **8** Oradan gəlib Penuelə çıxdı və oradakılardan da eyni şeyi istədi. Sukkot sakinləri necə ona cavab vermişdilərsə, Penuel sakinləri də ona elə cavab verdilər. **9** Gideon Penuel sakinlərinə isə belə dedi: «Sağ-salamat geriyə qayıtdığım zaman bu qülləni dağıdacağam». **10** Zevahla Salmunna və bütün şərq xalqlarının ordusundan sağ qalan təxminən on beş min nəfərlik bir ordu Qarqorda idi. Onların ordusundan yüz iyirmi min qılınc gəzdirən adam yerə sərilmişdi. **11** Gideon Novah və Yoqbohanın şərqindən – köçərilərin yolundan keçərək laqeyd dayanan düşmən ordugahına hücum etdi. **12** Zevah və Salmunna qaçdı. Gideon isə onları təqib etdi. O, Midyanın iki padşahı Zevahla Salmunnanı tutub bütün ordunu məğlub etdi. **13** Yoaş oğlu Gideon Xeres keçidi ilə döyüşdən qayıtdı. **14** Sukkot sakinlərindən bir cavanı tutub ondan söz aldı. O da ona Sukkot başçısı olan yetmiş yeddi ağsaqqalın adını yazıb verdi. **15** Gideon Sukkot sakinlərinin yanına gəlib dedi: «"Zevah və Salmunnanın biləyi sənin əlindədir ki, sənin yorğun adamlarına çörək verək?" deyərək məni ələ salırdınız. Budur, bu da Zevah və Salmunna!» **16** Sonra o, şəhər ağsaqqallarını topladı və Sukkot sakinlərini çöl tikanları və kollarla döyərək tənbeh etdi. **17** Bundan sonra da gəlib Penuel qülləsini dağıtdı və şəhərin sakinlərini qırdı. **18** Gideon Zevah ilə Salmunnaya dedi: «Tavorda öldürdüyünüz adamlar necə adamlar idi?» Onlar dedilər: «Hamısı sənin kimi padşah oğullarına oxşayırdı». **19** Gideon dedi: «Onlar mənim qardaşlarım, anamın oğulları idi. Var olan Rəbb haqqı, əgər siz onları sağ buraxsaydınız, mən də sizi öldürməzdim». **20** İlk oğlu Yeterə dedi: «Qalx onları öldür». Lakin oğlan qılıncını çəkmədi, çünki hələ cavan olduğuna görə qorxurdu. **21** Zevah və Salmunna dedilər: «Dur, bizi sən vur, çünki kişi güclü olar». Gideon qalxıb Zevahla Salmunnanı öldürdü və sonra onların dəvələrinin boyunlarından asılan ayparalarını götürdü. **22** İsraillilər Gideona dedilər: «Sən, oğlun və nəvən bizə hakimlik edin. Çünki bizi Midyanın əlindən sən qurtardın». **23** Gideon onlara dedi: «Nə mən sizin üstünüzdə hakimlik edəcəyəm, nə də oğlum. Sizə hökmranlığı Rəbb edəcək». **24** Sonra Gideon onlara dedi: «Ancaq sizdən bir ricam var ki, götürdüyünüz talan malından hər kəs mənə bir sırğa versin». Çünki düşmənlər İsmailli olduqları üçün qızıl sırğa taxırdılar. **25** Onlar Gideona dedilər: «Bunu məmnuniyyətlə verərik». Onlar yerə bir paltar sərdilər və hamı talan malından götürdüyü sırğaları bu paltarın üstünə atdı. **26** Ayparalardan, boyunbağılardan, Midyan padşahlarının əynindəki tünd qırmızı paltarlardan və dəvələrin boynundakı zəncirlərdən əlavə bu qızıl sırğaların çəkisi min yeddi yüz şekel gəlirdi. **27** Gideon onlardan bir efod düzəltdi və onu öz şəhərində Ofrada qoydu. Bundan sonra bütün İsraillilər orada bu efoda səcdə etməklə Rəbbə xəyanət etdilər. Bu efod Gideon və onun külfəti üçün tələ oldu. **28** Midyanlılar İsrail övladlarına tabe olub bir daha başlarını qaldıra bilmədilər. Gideonun dövründə ölkə qırx il rahat yaşadı. **29** Yoaş oğlu Yerub-Baal qayıdıb yenə öz evində yaşadı. **30** Onun belindən gələn yetmiş oğlu var idi, çünki arvadı çox idi. **31** Şekemdə olan cariyəsi də ona bir oğul doğdu və Yerub-Baal onun adını Avimelek qoydu. **32** Yoaş oğlu Gideon uzun və yaxşı ömür sürüb öldü. O, Aviezerlilərin Orfa şəhərində atası Yoaşın məqbərəsində dəfn olundu. **33** Gideonun vəfatından sonra İsrail övladları yenə də Baal bütlərinə sitayiş edərək Rəbbə xəyanət etdilər. Onlar Baal-Beriti özlərinə allah etdilər. **34** İsrail övladları ətraflarındakı bütün düşmənlərinin əlindən onları azad edən özlərinin Allahı Rəbbi yada salmadılar. **35** Yerub-Baalın, yəni Gideonun İsraillilərə etdiyi bütün xeyirxahlığın əvəzinə onun nəsli ilə yaxşı rəftar etmədilər.

9 Yerub-Baalın oğlu Avimelek Şekemə, dayılarının yanına getdi. Onlara və bütün ana nəslinə belə dedi: **2** «Rica edirəm, bütün Şekem başçılarına bunu eşitdirib deyin: "Sizin üçün hansı yaxşıdır, Yerub-Baalın yetmiş oğlu sizə hakimlik etsin, yoxsa bir nəfər? Unutmayın ki, mən sizin sümüyünüzdən və ətinizdənəm"». **3** Dayıları onun söylədiyi bu sözləri bütün Şekem əhalisinə çatdırdı. Bundan sonra onların da könülləri Avimelekə meyl etdi və «o bizim soydaşımızdır» dedilər. **4** Ona Baal-Beritin ibadət evindən yetmiş şekel gümüş verdilər. Avimelek isə özünə muzdla yaramaz və macəraçı adamlar tutdu. Onlar Avimelekin ardınca getdilər. **5** Avimelek Ofraya – öz ata evinə gəldi və qardaşları Yerub-Baalın yetmiş oğlunu bir daş üstündə öldürdü. Təkcə

Yerub-Baalın kiçik oğlu Yotam sağ qalmışdı, ona görə ki gizlənə bilmişdi. **6** Bütün Şekem və Bet-Millo əhalisi toplaşaraq gedib Şekemdə daş sütunun yanındakı palıd ağacının yaxınlığında Avimeleki padşah elan etdi. **7** Bu xəbər Yotama çatanda o gedib Gerizim dağının təpəsində durdu və bərkdən çığırıb onlara belə dedi: «Ey Şekem sakinləri, məni dinləyin ki, Allah da sizi dinləsin. **8** Günlərin bir günündə bütün ağaclar özləri üçün padşah məsh etməkdən ötrü gedib zeytun ağacına dedilər: "Bizim padşahımız ol". **9** Zeytun ağacı dedi: "Allahın və insanın şərəfi üçün məndən alınan yağı ataraq ağacların üstündəmi sallanıb qalım?" **10** Sonra ağaclar əncir ağacına dedilər: "Gəl sən bizə padşah ol". **11** Əncir ağacı onlara dedi: "Şirinliyimi və gözəl meyvələrimi ataraq ağacların üstündəmi sallanıb qalım?" **12** Bu dəfə ağaclar üzüm tənəyinə dedilər: "Gəl sən bizə padşah ol". **13** Üzüm tənəyi isə onlara dedi: "Allahı və insanları sevindirən təzə şərablarımı ataraq ağacların üstündəmi sallanıb qalım?" **14** Nəhayət, bütün ağaclar gəlib yabanı göyəmə dedilər: "Gəl sən bizə padşah ol". **15** Yabanı göyəm dedi: "Əgər, həqiqətən, siz məni özünüzə padşah olaraq məsh edirsinizsə, gəlin mənim kölgəmə sığının. Belə olmazsa, qoy yabanı göyəmdən alov çıxsın və Livanın sidr ağaclarını yandırıb-yaxsın". **16** Baxın Avimeleki padşah etməkdə haqq niyyət və doğruluqla iş gördünüzmü? Siz Yerub-Baala və onun nəslinə qarşı yaxşı iş gördünüzmü? Münasibətiniz atama layiqdirmi? **17** Axı atam sizin üçün döyüşdü və öz canını təhlükəyə atıb sizi Midyanın əlindən qurtardı. **18** Siz isə bu gün atamın nəslinin əleyhinə çıxıb yetmiş oğlunu bir daş üstündə öldürdünüz və sonra cariyəsindən olan oğlu Avimeleki Şekem əhalisinin padşahı etdiniz, çünki o sizin soydaşınızdır. **19** Əgər bu gün Yerub-Baalla onun nəsli üçün haqq niyyətlə və doğruluqla rəftar etdinizsə, onda bu Avimeleklə sevinin və qoy o da sizinlə sevinsin. **20** Yoxsa qoy Avimelekdən alov çıxıb Şekem başçılarını və Bet-Millo əhalisini yox etsin, onlardan da od çıxıb Avimeleki yox etsin». **21** Yotam qaçıb aradan çıxdı və Beerə getdi. Qardaşı Avimelekdən qorxduğu üçün orada qaldı. **22** Avimelek üç il İsrail üzərində başçılıq etdi. **23** Sonra Allahın izni ilə Avimeleklə Şekem əhalisinin arasına şər ruh girdi və onlar Avimelekə xəyanətlə yanaşdılar. **24** Bu ona görə baş verdi ki, həm Avimelek Yerub-Baalın yetmiş oğluna qarşı etdiyi günahın cəzasını çəksin, həm də Avimelekdən və onu bu qətlə sövq edən Şekem əhalisindən tökdükləri qanların qisası alınsın. **25** Şekem əhalisi dağların başında Avimelekə qarşı pusqu qurub yolda yanlarından keçənlərin hamısını soyurdular. Bunu Avimelekə xəbər verdilər. **26** Evedin oğlu Qaal və qardaşları gəlib Şekemdə məskunlaşdılar. Şekem əhalisi də ona etimad göstərdi. **27** Onlar çölə, bağlara gedib üzüm yığdılar. Sonra bu üzümləri əzib şənlik qurdular və öz allahlarının ibadətgahına gedərək yeyib-içib Avimelekə lənət oxudular. **28** Eved oğlu Qaal dedi: «Avimelek kimdir ki, biz Şekem sakinləri ona xidmət edək? Yerub-Baalın oğlu deyilmi? Onun müavini də Zevul deyilmi? Gəlin Şekemin atası Xamorun adamlarına xidmət edin! Axı nəyə görə biz Avimelekə xidmət etməliyik? **29** Kaş bu xalq mənim əlimdə olaydı! O zaman Avimeleki qovardım». Sonra Qaal Avimelekə dedi: «Ordunu yığ, meydana çıx!» **30** Şəhər başçısı Zevul Evedin oğlu Qaalın bu sözlərini eşidəndə qəzəbdən alışıb yandı. **31** Hiylə işlədərək Avimelekin yanına qasidlər göndərib dedi: «Budur, Eved oğlu Qaal ilə qardaşları Şekemə gəlib şəhəri sənin əleyhinə qaldırırlar. **32** İndi sən və adamların bu gecə qalxıb çöldə pusquda durun. **33** Səhər açılanda günəş doğar-doğmaz qalxıb şəhərə hücum edərsən. Bax Qaal ilə adamları sənə qarşı çıxarkən əlindən gələni et». **34** Avimeleklə adamları gecə ikən qalxdılar və dörd dəstə olub Şekemin yaxınlığında pusquda durdular. **35** Eved oğlu Qaal çıxıb şəhər darvazasının giriş yerində duranda Avimelek və adamları pusqudan çıxdılar. **36** Qaal onları görüb Zevula dedi: «Bax dağların təpəsindən bir dəstə xalq enir». Zevul ona dedi: «Gördüyün dağların kölgəsidir, adamlara oxşadırsan». **37** Qaal sözünə davam edərək dedi: «Bax ölkənin orta hissəsindən xalq enir. Gələcəyideyənlər palıdı yolundan da bir dəstə gəlir». **38** O zaman Zevul ona dedi: «"Avimelek kimdir ki, biz ona xidmət edək" deyə lovğalanan dilin haradadır? Həqarətlə baxdığın xalq bu xalq deyilmi? İndi meydana çıx, onunla döyüş». **39** Qaal Şekem əhalisinin qabağına çıxıb Avimeleklə döyüşdü. **40** Avimelek onu qovdu, Qaal onun qabağından qaçdı. Adamların çoxu yaralanaraq darvazanın giriş yerinə qədər yerə sərildi. **41** Avimelek Arumada yaşadı. Zevul isə Qaal ilə qardaşlarını Şekemdə yaşamağa qoymayıb qovdu. **42** Ertəsi gün Şekem xalqı çölə çıxanda bu barədə Avimelekə xəbər verildi. **43** O, ordusunu götürüb üç dəstəyə ayırdı və onlar çöldə pusqu qurub güddülər. Avimelek xalqın şəhərdən çıxdığını görəndə qalxıb hücuma keçdi. **44** Avimeleklə dəstəsi cəld irəli keçərək şəhər darvazasının girişində dayandılar. O biri iki dəstə isə çöldəki xalqın üstünə düşüb onları qırdı. **45** Avimelek bütün günü şəhərə hücum

edərək şəhəri aldı. Orada olan adamları qırdı, şəhəri viran edib yerinə duz əkdi. **46** Şekemin qülləsindəki adamlar bunu eşidəndə El-Berit məbədinin qalasına girdilər. **47** Bütün Şekem qülləsindəkilərin oraya yığıldığını Avimelekə xəbər verdilər. **48** Avimelek bütün adamları ilə bərabər Salmon dağına çıxdı. Əlinə balta götürüb ağacdan bir budaq kəsdi və onu çiyinlərinin üstünə qoyub yanındakı xalqa belə dedi: «Cəld olun, mən necə edirəmsə, siz də elə edin». **49** Bütün xalq bir-bir budaqları kəsərək Avimelekin arxasınca getdi və budaqları qalanın ətrafında qoyub od vurdu. Şekem qülləsindəki adamlardan minə qədər kişi və qadın yanaraq öldü. **50** Avimelek Tevesə getdi və oranı mühasirə edib aldı. **51** Şəhərin ortasında möhkəm bir qüllə var idi. Bütün şəhər əhalisi – kişi və qadınlar qülləyə qaçaraq qapını arxalarınca bağlayıb qüllənin başına çıxdılar. **52** Avimelek gəlib qülləyə hücum etdi. Oraya od vurmaq üçün qüllənin qapısına yaxınlaşdı. **53** Onda bir qadın dəyirmanın üst daşını Avimelekin başına tullayaraq kəlləsini əzdi. **54** Avimelek tez silah daşıyan gənc nökərini çağırıb dedi: «Çək qılıncını, məni öldür. Qoy mənim üçün deməsinlər ki, onu bir arvad öldürdü». Nökər qılıncı ilə onu vuranda Avimelek öldü. **55** İsraillilər görəndə ki Avimelek ölüb, hamısı öz yerinə qayıtdı. **56** Bununla da Allah Avimelekin yetmiş qardaşını öldürməklə atasına etdiyi pisliyi öz başına gətirdi. **57** Allah Şekem əhalisinin də bütün pisliyini öz başlarına gətirdi. Yerub-Baalın oğlu Yotamın lənəti onların üstünə düşdü.

10 Avimelekdən sonra İsraili xilas etmək üçün İssakar qəbiləsindən olan Dodo oğlu Pua oğlu Tola adlı bir adam çıxdı. O, Efrayimin dağlıq bölgəsində Şamirdə yaşayırdı. **2** İsraildə Tola iyirmi üç il hakimlik edəndən sonra öldü və Şamirdə dəfn olundu. **3** Bundan sonra Gileadlı Yair çıxıb iyirmi iki il İsraildə hakimlik etdi. **4** Onun otuz sıpaya minən otuz oğlu və oğlanlarının da otuz şəhəri var idi. Gilead bölgəsində olan bu şəhərlərə bu günə qədər Xavvot-Yair deyilir. **5** Yair öldü və Qamonda dəfn olundu. **6** İsrail övladları yenə də Rəbbin gözündə pis olan işlər görərək Baal və Aştoret bütlərinə, Aram allahlarına, Sidon allahlarına, Moav allahlarına, Ammon övladlarının allahlarına, Filiştlilərin allahlarına qulluq edərək Rəbbi atdılar və Ona qulluq etmədilər. **7** Buna görə də İsraillilərə qarşı Rəbbin qəzəbi alovlandı və onları Filiştlilərə, Ammon övladlarına təslim etdi. **8** Bu dövrdə onlar İsrailliləri sıxışdırıb əzdilər. Onlar on səkkiz il İordan çayının o tayında Gileaddakı Emorlular diyarında olan bütün İsrail övladlarını əzdilər. **9** Ammon övladları hətta Yəhuda, Binyamin, Efrayim qəbilələrinə qarşı döyüşmək üçün İordan çayını keçirdilər. Buna görə İsraillilər çox əziyyət çəkirdi. **10** İsrail övladları Rəbbə fəryad edib dedilər: «Sənə qarşı günah etmişik, çünki Allahımızı atıb Baal bütlərinə qulluq etmişik». **11** Rəbb İsrail övladlarına dedi: «Sizi Misirlilərdən, Emorlulardan, Ammon övladlarından və Filiştlilərdən Mən qurtarmadımmı? **12** Sidonlular, Amaleqlilər, Maonlular sizi sıxışdıranda da Mənə fəryad etdiniz və sizi onların əlindən qurtaran Mən deyildimmi? **13** Amma siz Məni atıb başqa allahlara qulluq etdiniz, buna görə də bir daha sizi qurtarmayacağam. **14** Gedin seçdiyiniz allahlara fəryad edin, qoy bu əzablı vaxtınızda onlar sizi qurtarsınlar». **15** İsrail övladları Rəbbə dedilər: «Günah etmişik. Gözündə nə xoş görünürsə, onu bizə et. Yalvarırıq bu gün bizi qurtar». **16** Onlar aralarından yad allahları atdılar və Rəbbə qulluq etdilər. Rəbb İsraillilərin bu əzabına artıq dözə bilmədi. **17** Ammon övladları yığılıb Gileadda ordugah qurdular. İsrail övladları isə toplanıb Mispada ordugah qurdular. **18** Xalq və Gilead başçıları bir-birlərinə dedilər: «Kim Ammon övladlarına qarşı döyüşə başlasa, o adam bütün Gilead əhalisinə rəhbər olacaq».

11 Bir fahişədən doğulan Gileadlı İftah igid döyüşçü idi. Onun atası Gilead idi. **2** Gileadın arvadı ona oğullar doğdu və bu qadının oğulları böyüyən zaman İftahı qovub belə dedilər: «Atamızın evindən sənə miras düşmür, ona görə ki sən başqa qadının oğlusan». **3** İftah qardaşlarının yanından qaçıb Tov diyarında yaşadı. İftahın başına macəraçı adamlar yığıldı və onunla birgə basqınçılıq edirdilər. **4** Bir müddətdən sonra Ammon övladları İsraillilərə qarşı döyüşə çıxdılar. **5** Ammon övladları İsraillilərə qarşı çıxan zaman Gilead ağsaqqalları İftahı Tov diyarından gətirmək üçün onun yanına getdilər. **6** Onlar İftaha dedilər: «Gəl bizə sərkərdəlik et və Ammon övladlarına qarşı birgə vuruşaq». **7** İftah Gilead ağsaqqallarına dedi: «Mənə nifrət edib atamın evindən məni qovan siz deyildinizmi? Bəs indi niyə çətinliyə düşəndə mənim yanıma gəlmisiniz?» **8** Gilead ağsaqqalları İftaha dedilər: «Sənin yanına ona görə gəlmişik ki, indi sən bizimlə gedib Ammon övladlarına qarşı döyüşəsən və bizə – bütün Gilead əhalisinə sərkərdə olasan». **9** İftah Gilead ağsaqqallarına dedi: «Yaxşı, Ammon övladlarına qarşı döyüşmək üçün məni geri aparırsınız. Bəs Rəbb qarşımda onları mənə təslim edəndə sizin başçınız mən olacağammı?» **10** Gilead ağsaqqalları

İftaha dedilər: «Səninlə bizim aramızda qoy Rəbb şahid olsun! Biz mütləq sənin sözünə əməl edəcəyik». **11** İftah Gilead ağsaqqalları ilə bərabər getdi və xalq da onu özünə başçı – sərkərdə etdi. İftah Mispada, Rəbbin önündə bütün şərtlərini təkrar etdi. **12** Bundan sonra Ammon padşahının yanına qasidlər göndərib dedi: «Bizim aramızda nə olub ki, torpağımda mənimlə vuruşmağa gəlmisiniz?» **13** Ammon padşahı İftahın qasidlərinə dedi: «Ona görə ki İsraillilər Misirdən çıxan zaman mənim torpaqlarımı Arnondan Yabboq və İordan çaylarına qədər alıb. Gəlin onları mənə sülh yolu ilə geri qaytarın». **14** İftah yenə də Ammon xalqının padşahının yanına qasidlər göndərib dedi: **15** İftah belə deyir: «İsraillilər Moav torpağını, Ammon övladlarının torpağını almayıb. **16** Amma İsraillilər Misirdən çıxanda Qırmızı dənizə qədər səhradan keçərək Qadeşə gəlib və **17** Edom padşahının yanına qasidlər göndərib belə demişdilər: "Rica edib torpağından keçmək üçün səndən izin istəyirəm". Lakin Edom padşahı onlara qulaq asmadı və sonra İsraillilər Moav padşahının yanına adamlar göndərdi, o da razı olmadı. Ona görə də İsraillilər Qadeşdə qalmışdılar. **18** İsraillilər səhra ilə gedib Edomla Moav torpaqlarının ətrafından keçərək Moav ölkəsinin şərqinə çatdı və Arnon vadisinin o biri tərəfində düşərgə saldılar. Lakin Moavın sərhədini keçmədilər, ona görə ki Arnon Moavın sərhədi idi. **19** İsraillilər Emorluların padşahı – Xeşbon padşahı Sixonun yanına qasidlər göndərib demişdi: "Rica edirik, öz ölkəmizə çatana qədər sənin torpağından keçmək üçün bizə izin verəsən". **20** Amma Sixon öz torpağını yol keçmək üçün İsraillilərə etibar etmədi və bütün xalqını toplayaraq Yahsada ordugah qurub İsraillilərə qarşı döyüşdü. **21** İsrailin Allahı Rəbb Sixonu və onun bütün xalqını İsraillilərə təslim edəndə onları məğlub etdilər. Beləliklə, İsraillilər o yerdə yaşayan Emorluların torpağını irs olaraq aldı. **22** Arnondan Yabboq çayına qədər, səhradan İordan çayına qədər bütün Emor torpaqlarını İsraillilər irs olaraq aldı. **23** İndi İsrailin Allahı Rəbb Öz xalqı İsraillilərin qarşısından Emorluları qovandan sonra sənmi buraya sahib çıxacaqsan? **24** Allahın Kemoşun sənə verdiyi torpağı özünə irs etməzsənmi? Biz də Allahımız Rəbbin bizə verdiyi torpağı özümüzə irs edəcəyik. **25** İndi sənin Moav padşahı Sippor oğlu Balaqdan nəyin yaxşıdır? Gör o, İsraillə heç çəkişdimi? Yaxud onlara qarşı heç döyüşdümü? **26** Üç yüz il İsrail Xeşbon ilə Aroerdə, bunların ətraf qəsəbələrində və Arnon vadisi boyunca yerləşən bütün şəhərlərdə yaşadığı müddətdə niyə bu torpaqları geri almadınız? **27** Mən sənə qarşı günah etmədim. Lakin sən mənə qarşı döyüşməklə mənə pislik edirsən. Qoy hakim olan Rəbb bu gün İsrail övladları ilə Ammon övladları arasında hökm etsin». **28** Lakin Ammon padşahı İftahın ona göndərdiyi sözlərə qulaq asmadı. **29** İftahın üzərinə Rəbbin Ruhu endi. O, Gileaddan və Menaşşedən keçdi, sonra Gileaddakı Mispadan keçib Ammon övladlarının üstünə getdi. **30** İftah Rəbbə əhd edib dedi: «Əgər Ammon övladlarını, həqiqətən, mənə təslim etsən, **31** o zaman Ammon övladları ilə döyüşdən sağ-salamat qayıdanda mənim evimin darvazasından qarşıma birinci nə çıxarsa, Rəbbin olacaq və onu yandırma qurbanı edəcəyəm». **32** İftah Ammon övladları ilə döyüşə çıxdı. Rəbb də Ammon övladlarını İftaha təslim etdi. **33** Aroerdən Minnitə çatana qədər iyirmi şəhəri və Avel-Keramimə qədər Ammon övladlarını çox böyük məğlubiyyətə uğratdı. Onlar İsraillilərə tabe oldular. **34** İftah Mispaya, öz evinə qayıtdı. Budur, İftahın qızı dəf çalıb oynayaraq onu qarşılamağa çıxdı. Bu onun yeganə övladı idi, ondan başqa nə oğlu, nə də qızı var idi. **35** O, qızını görəndə paltarını cırıb dedi: «Vay, qızım! Belimi əydin, qəddimi əyənlərdən biri də sən oldun! Mən Rəbbə əhd etmişəm, artıq sözümdən dönə bilmərəm». **36** Qızı ona dedi: «Ata, sən Rəbbə əhd etmisən. Madam ki Rəbb düşmənlərindən, Ammon övladlarından sənin üçün qisas aldı, söz ağzından necə çıxıbsa, mənə eləcə də et». **37** Sonra qız atasına dedi: «Ancaq bu arzumu yerinə yetir: mənə iki ay izin ver, qoy rəfiqələrimlə dağları gəzib-dolaşaraq öz nakam qızlığım üçün ağlayım». **38** Atası ona «yaxşı, gedə bilərsən» deyərək ona iki ay müddətinə izin verdi. O da rəfiqələri ilə bərabər gedib dağlarda öz nakam qızlığına ağladı. **39** İki ay keçəndən sonra atasının yanına qayıtdı və atası onun barəsində etdiyi əhdi yerinə yetirdi. Qız ərə getməmişdi. Bundan sonra İsraildə belə bir adət oldu: **40** hər il İsrail qızları gedib Gileadlı İftahın qızı üçün ildə dörd gün yas tutdular.

12 Efrayimlilər yığılaraq Safona gedib İftaha dedilər: «Sən nəyə görə Ammon övladları ilə döyüşə çıxıb bizi özünlə getməyə çağırmadın? Buna görə biz səni də, evini də yandıracağıq». **2** İftah onlara dedi: «Mən və xalqım Ammon övladları ilə ağır döyüşdə olan vaxt sizi köməyə çağırdım, lakin siz gəlib məni onların əlindən qurtarmadınız. **3** Mən də gördüm ki, siz məni qurtarmırsınız, onda həyatımı təhlükəyə atıb Ammon övladlarına qarşı özüm hücuma keçdim və Rəbb onları mənə təslim etdi. Nə üçün bu

gün mənimlə davaya çıxmısınız?» 4 İftah bütün Gileadlıları toplayıb Efrayimlilərlə döyüşdü və Gileadlılar Efrayimliləri qırdılar, çünki Efrayimlilər belə demişdilər: «Ey Efrayimlə Menaşşe arasında yaşayan Gileadlılar, siz Efrayimdən qaçan fərarilərsiniz!» 5 Gileadlılar Efrayimin qarşısındakı İordan çayının keçidlərini tutdular. Əgər qaçıb qurtulmaq istəyən Efrayimlilərdən biri gəlib «qoy çayı keçim» deyərdisə, Gileadlılar ondan «sən Efrayimlisənmi?» deyə soruşardılar. O «xeyr» desəydi, 6 o zaman ona «bir "şibbolet" de görək» deyərdilər. O da kəlməni doğru söyləyə bilməyib «sibbolet» deyərdi. Onda Gileadlılar onu tutub İordan çayının keçidlərində öldürərdi. Həmin dövrdə Efrayimlilərdən qırx iki min nəfər qırıldı. 7 İftah altı il İsraildə hakimlik etdi. Sonra Gileadlı İftah öldü və Gileadın bir şəhərində dəfn olundu. 8 Ondan sonra Bet-Lexemli İvsan İsraildə hakimlik etdi. 9 Onun otuz oğlu və otuz qızı var idi. Qızlarını başqa nəsillərə ərə vermiş, oğullarına isə başqa nəsillərdən otuz gəlin gətirmişdi. İvsan İsraildə yeddi il hakimlik etdi. 10 Sonra İvsan öldü və Bet-Lexemdə dəfn olundu. 11 Ondan sonra Zevulunlu Elon on il İsraildə hakimlik etdi. 12 Zevulunlu Elon da öldü və Zevulun torpağında, Ayyalonda dəfn olundu. 13 Ondan sonra Piratonlu Hillel oğlu Avdon İsraildə hakimlik etdi. 14 Onun yetmiş sıpaya minən qırx oğlu ilə otuz nəvəsi var idi və o, səkkiz il İsraildə hakimlik etdi. 15 Piratonlu Hillel oğlu Avdon da öldü və Amaleqlilərin dağlıq bölgəsindəki Efrayim torpağında – Piratonda dəfn olundu.

13 İsrail övladları yenə də Rəbbin gözündə pis işlər etdilər. Rəbb onları qırx il Filiştlilərə təslim etdi. 2 Dan qəbiləsindən Manoah adlı Soralı bir adam var idi. Onun arvadı doğmurdu, sonsuz idi. 3 Rəbbin mələyi bu qadına görünüb dedi: «Bax indi sən sonsuzsan, doğmursan, amma hamilə olub bir oğlan doğacaqsan. 4 İndidən diqqətli ol: sən nə şərab, nə də başqa kefləndirici içki içmə və dilinə heç bir haram şey dəyməsin. 5 Ona görə ki sən hamilə olub bir oğul doğacaqsan və qoy onun başına ülgüc dəyməsin. Çünki uşaq ana bətnindən Allaha həsr olunmuş Nəziri olacaq. O, İsraili Filiştlilərin əlindən qurtarmağa başlayacaq». 6 Qadın gedib ərinə belə dedi: «Mənim yanıma bir Allah adamı gəlmişdi. O, Allahın mələyi görkəmində çox zəhmli idi. Buna görə də onun haradan gəldiyini soruşmadım. Mənə adını da bildirmədi. 7 Lakin dedi ki, sən hamilə olub bir oğul doğacaqsan. İndidən sən nə şərab, nə də başqa kefləndirici içki iç və dilinə heç bir haram şey dəyməsin, çünki uşaq ana bətnindən ölən gününə qədər Allahın Nəzirisi olacaq». 8 Manoah Rəbbə yalvarıb dedi: «Ya Xudavənd, yalvarıram, göndərdiyin Allah adamı qoy yanımıza yenə gəlsin və doğulacaq uşaq barədə nə edəcəyimizi bizə öyrətsin». 9 Allah Manoahın səsini eşitdi. Qadın çöldə oturanda Allahın mələyi yenə onun yanına gəldi. Lakin qadının əri Manoah yanında deyildi. 10 Qadın cəld qaçıb ərinə xəbər verərək dedi: «Budur, ötən gün yanıma gələn o adam yenə mənə göründü». 11 Manoah durub arvadının arxasınca getdi və o adamın yanına gəlib soruşdu: «Arvadımla söhbət edən adam sənsənmi?» O «mənəm» dedi. 12 Manoah dedi: «Sənin sözlərin yerinə yetəndə uşağın həyat tərzi və işi nə olacaq?» 13 Rəbbin mələyi Manoaha dedi: «Arvadın ona tapşırdığım şeylərdən özünü qorusun. 14 Tənəkdən emal olunan şeylərdən heç nə yeməsin. Nə şərab, nə də başqa kefləndirici içki içsin və dilinə heç bir haram şey dəyməsin. Qoy ona əmr etdiyim hər şeydən özünü qorusun». 15 Manoah Rəbbin mələyinə dedi: «Rica edirəm, bir ayaq saxla, sənin üçün bir oğlaq kəsib yemək hazırlayaq». 16 Rəbbin mələyi Manoaha dedi: «Məni burada saxlasan belə, sənin çörəyindən yemərəm. Əgər yandırma qurbanı vermək istəyirsənsə, onu Rəbbə təqdim et». Amma Manoah bilmirdi ki, bu, Rəbbin mələyidir. 17 O, Rəbbin mələyinə dedi: «Sənin adın nədir ki, sözlərin yerinə yetəndə səni şərəfləndirək?» 18 Rəbbin mələyi ona dedi: «Niyə adımı soruşursan? Ecazkar adım var». 19 Manoah oğlağı və taxıl təqdimini götürüb qaya üzərində Rəbbə təqdim etdi. Mələk də Manoah ilə arvadının gözü önündə qeyri-adi bir şey etdi. 20 Qurbangahın üstündən alov göyə qalxanda Rəbbin mələyi də qurbangahın alovu ilə bərabər göyə qalxdı. Manoahla arvadı bunu görəndə ikisi də üzüstə yerə döşəndi. 21 Rəbbin mələyi bundan sonra Manoahla arvadına bir daha görünmədi. Manoah o zaman bildi ki, bu, Rəbbin mələyidir. 22 Manoah arvadına dedi: «Biz mütləq öləcəyik, çünki Allahı gördük». 23 Arvadı ona dedi: «Əgər Rəbb bizi öldürmək istəsəydi, bizdən yandırma qurbanı və taxıl təqdimi qəbul etməzdi. Bu şeyləri bizə göstərməz və indi eşitdiklərimizi deməzdi». 24 Beləliklə, qadın bir oğul doğdu və adını Şimşon qoydu. Uşaq böyüdükcə Rəbb ona xeyir-dua verdi. 25 Sora ilə Eştaol arasında, Maxane-Danda Rəbbin Ruhu onu idarə etməyə başladı.

14 Bir gün Şimşon Timnaya endi və Timnada Filişt qızlarından bir qadın gördü. 2 O, ata-anasının yanına qayıdıb dedi: «Timnada Filişt qızlarının arasında bir qadın görmüşəm, gedin,

onu mənim üçün arvad alın». 3 Atası ilə anası ona
dedilər: «Məgər qohumlarının qızları arasında,
xalqımın arasında bir qadın yoxdur ki, gedib
özünə sünnətsiz Filiştlilərdən arvad alırsan?»
Şimşon atasına dedi: «Mənim üçün onu alın,
çünki gözümə o xoş görünür». 4 Ata və anası
bilmirdi ki, bu istək Rəbdəndir. Ona görə ki Rəbb
Filiştlilərin hakimiyyətini devirmək üçün fürsət
axtarırdı. O dövrdə Filiştlilər İsraillilərin üstündə
hökmranlıq edirdi. 5 Şimşon ata və anası ilə
birlikdə Timnaya endi. Onlar Timnanın üzüm
bağlarına çatanda qəflətən cavan bir aslan nərə
çəkərək onun qarşısına çıxdı. 6 Rəbbin Ruhu
qüvvəsi ilə Şimşonun üstünə endi. Onun əli boş idi,
amma cavan aslanı balaca oğlaq kimi parçaladı.
Ata-anasına isə heç nə bildirmədi. 7 Sonra enib
qadınla söhbət etdi və qadın Şimşonun gözünə
xoş göründü. 8 Bir müddət keçəndən sonra
Şimşon qadını almaq məqsədi ilə geri qayıtdı.
Aslanın leşinə baxmaq üçün o öz yolundan döndü.
Gördü ki, aslanın leşinin üstündə arı beçəsi ilə
bal var. 9 O, ovucları ilə baldan götürdü və yeyə-
yeyə ata-anasının yanına gəldi. Baldan onlara
da verdi, lakin onlara bildirmədi ki, balı aslanın
leşinin üzərindən götürüb. 10 Atası qadının evinə
getdi və Şimşon orada ziyafət qurdu, çünki o
zamanlar cavanlar belə edərdi. 11 Onu görən xalq
müşayiət üçün ona otuz nəfər sağdış-soldış seçdi.
12 Şimşon onlara dedi: «İndi mən sizə bir tapmaca
deyəcəyəm. Əgər ziyafətin yeddinci gününə qədər
açmasını mənə desəniz, mən sizə otuz dəst kətan
paltar və otuz dəst bayram libası verəcəyəm.
13 Yox, əgər tapmacanın açmasını mənə deyə
bilməsəniz, onda siz mənə otuz dəst kətan paltar
və otuz dəst bayram libası verməlisiniz». Ona
dedilər: «Tapmacanı de, bir ona qulaq asaq». 14
Şimşon onlara dedi: «Yeyəndən bir yeməli şey
çıxdı, Güclüdən bir şirin şey çıxdı». Üç gün ərzində
onlar tapmacanı tapa bilmədilər. 15 Dördüncü gün
olanda Şimşonun arvadına dedilər: «Ərini başa sal
ki, bizə bu tapmacanın cavabını desin, yoxsa sənin
də, atanın da evini yandırarıq. Siz bizi buraya
soymağa çağırmısınız?» 16 Arvadı Şimşonun
qarşısında ağlayıb dedi: «Əslində məndən zəhlən
gedir, məni sevmirsən, ona görə də xalqımın
oğullarına dediyin tapmacanın cavabını mənə
açmırsan». Şimşon ona dedi: «Bax heç atama və
anama da bu tapmacanın cavabını açmamışam.
Sənəmi açım?» 17 Yeddi gün ziyafət davam
edə-edə qadın onun qarşısında ağladı. Yeddinci
gün Şimşon tapmacanın açmasını arvadına dedi,
çünki qadın onu cana gətirmişdi. Qadın da gedib
tapmacanın cavabını öz xalqına söylədi. 18
Şəhərin adamları yeddinci gün günəş batmazdan
əvvəl Şimşona dedilər: «Baldan şirini varmı?
Aslandan güclüsü varmı?» Şimşon onlara dedi:
«Əgər mənim düyəmlə kotan sürməsəydiniz,
tapmacamı tapa bilməzdiniz». 19 Bundan sonra
Rəbbin Ruhu qüvvə ilə onun üstünə endi.
Şimşon Aşqelona gedib oradakılardan otuz nəfəri
öldürərək onların mallarını talan edib tapmacanın
açmasını deyənlərə bayram libası verdi. Sonra
o, alovlu qəzəblə atasının evinə qalxdı. 20
Şimşonun arvadını isə Şimşonu müşayiət edən
sağdışlarından birinə verdilər.

15 Bir müddət keçəndən sonra, buğda biçini
mövsümündə Şimşon bir oğlaq götürüb
arvadına baş çəkməyə getdi və dedi: «Arvadımın
yanına – gərdəyə girmək istəyirəm». Lakin qadının
atası Şimşonu gərdəyə girməyə qoymadı. 2
Qızın atası dedi: «Elə bildim ki, sənin ondan,
həqiqətən, zəhlən gedir, ona görə də arvadını
sənin sağdışına ərə verdim. Bax onun kiçik bacısı
var. O ondan da gözəl deyilmi? Rica edirəm, qoy
onun yerinə bu sənin olsun». 3 Şimşon onlara dedi:
«Bu dəfə Filiştlilərə pislik etsəm, heç təqsirkar
olmaram». 4 Şimşon gedib üç yüz tülkü tutdu
və məşəllər götürdü. Tülküləri cüt-cüt quyruq-
quyruğa bağladı və quyruqların arasına bir məşəl
qoydu. 5 Məşəlləri yandırıb tülküləri Filiştlilərin
əkinlərinə buraxdı və bununla da taxıl dərzlərinə,
əkinlərə, üzümlüklərə, zeytunluqlara od vurdu.
6 Filiştlilər bir-birindən soruşdular: «Görəsən
bunu kim edib?» Kimsə dedi ki, bunu Timnalının
kürəkəni Şimşon edib, çünki qayınatası götürüb
onun arvadını sağdışına ərə verib. Filiştlilər çıxıb
o qadınla atasına od vurub yandırdılar. 7 Şimşon
onlara dedi: «İndi ki siz belə etdiniz, mütləq sizdən
qisasımı almamış əl çəkməyəcəyəm». 8 Şimşon
onlara amansızcasına hücum edərək çoxunun
belini qırdı. Özü isə Etam qayasının oyuğuna
enib orada qaldı. 9 Filiştlilər çıxıb Yəhudada
ordugah qurdular və Lexidə yayıldılar. 10 Yəhuda
adamları dedi: «Nə üçün bizə qarşı çıxmısınız?»
Onlar dedilər: «Biz gəlmişik ki, Şimşonun əl-
qolunu bağlayaq və bizim başımıza gətirdiyini
onun başına gətirək». 11 Yəhudadan üç min
nəfər Etam qayasının oyuğuna enib Şimşona dedi:
«Bilmirsən Filiştlilər bizim üzərimizdə hakimdir?
Bu nə işdir başımıza gətirdin?» Şimşon onlara
dedi: «Onların mənə elədiklərini onların başına
gətirmişəm». 12 Yəhudalılar ona dedi: «Biz sənin
əl-qolunu bağlayıb Filiştlilərə təslim etməyə
gəlmişik». Şimşon onlara dedi: «And için ki, məni
öldürməyəcəksiniz». 13 Yəhudalılar söz verdilər:
«Yox, biz ancaq səni möhkəm bağlayıb onlara

təslim edəcəyik və səni əsla öldürmərik». Sonra onu iki təzə iplə sarıdılar və qayadan çıxartdılar. **14** Şimşon Lexiyə gələndə Filiştlilər onu bağıra-bağıra qarşıladılar və elə o anda Rəbbin Ruhu qüvvə ilə Şimşonun üstünə endi. Qollarına bağlanan ip alışıb-yanan kətan kimi qırılıb yerə töküldü. **15** O, yerdə bir eşşəyin saf çənə sümüyünü tapdı. Əl ataraq sümüyü götürüb onunla min nəfər kişini qırdı. **16** Sonra Şimşon belə dedi: «Eşşəyin çənə sümüyü ilə bir-iki qalaq yaratdım. Eşşəyin çənə sümüyü ilə min nəfəri qırıb-çatdım». **17** Şimşon bu sözləri söyləyib qurtarandan sonra eşşəyin çənə sümüyünü tulladı. Ona görə də o yerə Ramat-Lexi deyilir. **18** Bundan sonra Şimşon bərk susadı və Rəbbə fəryad edib dedi: «Sən quluna bu böyük qələbəni verdin, amma indi mən susuzluqdan ölüb sünnətsizlərin əlinə düşümmü?» **19** Onda Rəbb Lexidə çuxur yarıb su axıtdı. Şimşon su içəndə cana gəlib ruhlandı. Buna görə bu çeşmənin adı En-Haqqore qoyuldu və bu bulaq bu günə qədər Lexidədir. **20** Filiştlilərin hökmranlığı dövründə Şimşon İsraildə iyirmi il hakimlik etdi.

16 Şimşon Qəzzəyə getdi və orada bir fahişə görüb evinə girdi. **2** Qəzzəlilərə xəbər çatdı ki, Şimşon buraya gəlib. Qəzzəlilər evi mühasirəyə aldılar. «Dan yeri ağarana qədər onu öldürərik» deyərək bütün gecəni şəhərin darvazasında pusquda durub onu gözlədilər. **3** Şimşon gecəyarısına qədər yatdı, sonra ayağa qalxdı. O gəlib şəhər darvazasının hər iki dirəyindən tutaraq cəftə qarışıq darvazanı çiyninə qoydu və Xevronun qarşısındakı dağın təpəsinə çıxartdı. **4** Bundan bir qədər sonra Şimşon Soreq vadisində Delila adlı bir qadına vuruldu. **5** Filiştlilərin ağaları o qadının yanına gəlib dedilər: «Şimşonu dilə tutub öyrən, gör onda bu qədər güc haradandır? Onu özümüzə tabe etmək üçün necə gücdən salıb bağlaya bilərik? Bundan ötrü hər birimiz sənə min yüz şekel gümüş verərik». **6** Delila Şimşona dedi: «Rica edirəm, səndəki bu böyük qüvvənin haradan olduğunu mənə söylə. Səni necə ram etmək və bağlamaq olar?» **7** Şimşon ona dedi: «Əgər məni yeddi kaman yayı düzəldilən qurumamış, təzə iplə bağlasalar, o zaman gücdən düşüb adi adam kimi oluram». **8** Filiştlilərin ağaları qadının yanına yeddi qurumamış, təzə ip gətirdilər və Delila bunlarla Şimşonu bağladı. **9** İç otaqda qadının pusquda duran adamları var idi. Qadın Şimşona dedi: «Filiştlilər sənin üstünə gəldilər, ey Şimşon!» Şimşon isə qollarındakı ipləri oda toxunub qırılan kətan lifi kimi qırdı və gücünün sirri bilinmədi. **10** Delila Şimşona dedi: «Bax məni lağa qoyub yalan demişdin. Rica edirəm, indi mənə bildir, səni hansı iplə bağlamaq olar?» **11** Şimşon dedi: «Əgər heç işlədilməmiş təzə iplərlə məni yaxşıca bağlasalar, o zaman gücdən düşüb adi adam kimi oluram». **12** Delila yeni iplər götürüb onlarla Şimşonu bağlayıb dedi: «Filiştlilər sənin üstünə gəldilər, ey Şimşon!» Pusquda duranlar iç otaqda qalmışdı. O isə qollarındakı iplərin sarığını sap kimi qırdı. **13** Delila Şimşona dedi: «Bəsdir, indiyə qədər məni lağa qoyub yalan dedin. İndi isə bir başa sal görüm, səni nə ilə bağlamaq olar?» Şimşon dedi: «Saçımın yeddi hörüyünü toxucu dəzgahındakı parça ilə toxusan». **14** Sonra Delila onun saçının yeddi hörüyünü payaya bərkitdi və onu səslədi: «Filiştlilər sənin üstünə gəldilər, ey Şimşon!» O yuxudan oyandı və toxucu dəzgahının payasını parça ilə qopardı. **15** Delila dedi: «Ürəyində mənə etibarın yox ikən necə "səni sevirəm" deyirsən? Bununla üçüncü dəfədir ki, məni lağa qoyursan və bu böyük qüvvənin səndə haradan olduğunu mənə bildirmirsən». **16** Qadının bu sözlərindən, hər gün ona əziyyət və başağrısı verməsindən Şimşonun canı boğazına yığıldı. **17** Ona görə də ürəyinin sirrini qadına açdı: «Mənim başıma ülgüc dəyməmişdi, çünki mən ana bətnindən Allahın Nəzirisiyəm. Əgər başım qırxılsa, o zaman bu qüvvə məndən çıxar və gücdən düşüb adi adam kimi olaram». **18** Delila Şimşonun ürəyinin sirrini ona açdığını görəndə Filiştlilərin ağalarına xəbər göndərib onları çağırdı və dedi: «Bu dəfə də buraya gəlin, çünki o, ürəyindəki sirri mənə açdı». Filiştlilərin ağaları əllərində gümüş gətirərək Delilanın yanına gəldilər. **19** Delila dizləri üstündə Şimşonu yuxuya verdi. Sonra adam çağırıb onun saçının yeddi hörüyünü qırxdırdı və bununla onu gücdən saldı. Şimşonun gücü get-gedə yox oldu. **20** Delila yenə dedi: «Filiştlilər sənin üstünə gəldilər, ey Şimşon!» Şimşon yuxudan oyanıb düşündü: «Başqa vaxtlarda olduğu kimi bu dəfə də onların əlindən sıçrayıb çıxaram». Lakin bilmirdi ki, Rəbb ondan ayrılıb. **21** Filiştlilər onu yaxalayıb gözlərini çıxartdılar. Onu Qəzzəyə endirib tunc zəncirlərlə bağladılar. O, zindanda dəyirman daşı çəkirdi. **22** Lakin Şimşonun qırxılmış saçı yenidən bitməyə başladı. **23** Filiştlilərin ağaları öz allahları Daqona böyük qurban kəsmək və şənlik etmək üçün yığılıb dedilər: «Allahımız düşmənimiz Şimşonu bizə təslim etdi». **24** Xalq Şimşonu görəndə öz allahlarına həmdlər etdi və dedi: «Ölkəmizə ziyan vuran, Bizdən bir çoxunu öldürən Düşmənimizi allahımız bizə təslim etdi». **25** Onların kefi kökələndə dedilər:

«Şimşonu bura gətirin, qoy bizi əyləndirsin». Onlar Şimşonu zindandan çağırtdırdılar və Şimşon onların qarşısında oynadı. Onu dirəklər arasında dayandırdılar. **26** Şimşon əlindən tutan gəncə dedi: «Nə olar, məni burax, məbədin damını saxlayan dirəklərə toxunum və onlara söykənim». **27** Məbəd kişi və qadınlarla dolu idi. Filiştlilərin bütün ağaları da orada idi. Şimşonun oynamasına tamaşa edən üç minə qədər kişi və qadın isə damın üstündə idi. **28** Şimşon Rəbbə fəryad edib dedi: «Ey Xudavənd Rəbb, yalvarıram, məni yada sal. Yalvarıram, ay Allah, mənə ancaq bu dəfəlik qüvvət ver ki, bu Filiştlilərdən iki gözüm üçün bir zərbə ilə qisas alım». **29** Şimşon əllərini məbədin damını saxlayan iki orta dirəyə uzatdı. Sağ əli ilə bir, sol əli ilə isə o biri dirəkdən yapışdı. **30** Şimşon «qoy mən də Filiştlilərlə bir ölüm» dedi. Sonra var gücü ilə əyilərək dirəkləri itələyib məbədin damını oradakı bütün ağaların və xalqın üzərinə saldı. Beləliklə, Şimşon öləndə həyatı boyu öldürdüyü adamlardan daha çox adam öldürdü. **31** Onun qardaşları, atasının bütün külfəti məbədə endilər və Şimşonun meyitini oradan çıxarıb apardılar. Onu Sora ilə Eştaol arasında atası Manoahın məqbərəsində dəfn etdilər. Şimşon İsraildə iyirmi il hakimlik etmişdi.

17 Efrayimin dağlıq bölgəsindən olan Mikeya adlı bir adam var idi. **2** O, anasına belə dedi: «Səndən oğurlanan min yüz şekel gümüşdən ötrü lənət etdin və bunu mənə eşitdirdin. Budur, o gümüş məndədir, onu mən götürmüşəm». Anası ona dedi: «Oğlum, qoy Rəbb sənə xeyir-dua versin». **3** O, min yüz şekel gümüşü anasına qaytardı. Anası ona dedi: «Bu gümüşün hamısını Rəbb üçün təqdis edirəm. Qoy oğlum ondan bir oyma və bir tökmə büt düzəltsin. İndi bu gümüşü sənə qaytarıram». **4** Gümüşü anasına geri qaytararkən anası iki yüz şekel gümüş götürüb zərgərə verdi. Ondan bir oyma və bir tökmə büt düzəltdirdi. Bu bütləri Mikeyanın evinə qoydular. **5** Mikeyanın ibadətgahı var idi. O, bir efod və ev bütləri düzəldib oğullarından birini özünə kahin təyin etdi. **6** O dövrdə İsraildə padşah yox idi, hərə öz gözündə doğru görünən işi edirdi. **7** Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən olan bir Yəhudalının ailəsində yaşayan gənc Levili var idi. **8** Həmin adam yaşamağa bir yer tapmaq üçün Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən çıxdı. Səfərə çıxarkən Efrayimin dağlıq bölgəsinə – Mikeyanın evinə gəldi. **9** Mikeya ona dedi: «Haradan gəlirsən?» O, Mikeyaya dedi: «Mən Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən gələn bir Leviliyəm, bir yer tapıb yaşamaq istəyirəm». **10** Mikeya ona dedi: «Mənimlə qal, mənə ata və kahin ol. Mən də sənə ildə on şekel gümüş, bir dəst paltar və yeməyini verərəm». Levili onunla getdi. **11** O, Mikeya ilə qalmağa razı oldu və bu gənc ona bir oğul kimi oldu. **12** Mikeya Levilini özünə kahin təyin etdi və bu gənc onun evində yaşadı. **13** Mikeya dedi: «İndi bilirəm ki, Rəbb mənə yaxşılıq edəcək, çünki bir Levili kahinim var».

18 O dövrdə İsraildə padşah yox idi. Elə həmin dövrdə Dan qəbiləsi yaşamaq üçün özlərinə irsi torpaq axtarırdı, çünki o günə qədər İsrail qəbilələri arasında onlara irs olaraq torpaq düşməmişdi. **2** Dan övladları ölkəni axtarıb aramaq üçün Sora və Eştaol şəhərlərindən olan bütün nəsillərindən beş nəfər igid adamı kəşfiyyata göndərdilər və onlara dedilər: «Gedin, ölkəni axtarın». Onlar Efrayimin dağlıq bölgəsinə – Mikeyanın evinə gəldilər və orada gecələdilər. **3** Hələ Mikeyanın evinin yanında ikən gənc Levilinin səsini tanıdılar və evə tərəf dönüb ondan soruşdular: «Buraya səni kim gətirib? Burada nə edirsən? Sənin burada nə işin var?» **4** Levili onlara dedi: «Mikeya mənim üçün belə-belə işlər gördü. O məni muzdla tutdu və mən də onun kahini oldum». **5** Danlılar ona dedilər: «Rica edirik, Allaha müraciət et. Qoy biz getdiyimiz bu yolun necə uğurlu olacağını öyrənək». **6** Kahin onlara dedi: «Salamat gedin, getdiyiniz bu yol Rəbbə xoşdur». **7** Bu beş igid gedib Layişə çatdı və gördü ki, orada yaşayan xalq qayğısızdır. Sidonlular kimi dinc və rahat yaşayırlar. Bu bölgədə onlara hökm edib əziyyət verən heç kim yox idi. Onlar Sidonlulardan uzaqda olub başqa heç kəslə əlaqələri yox idi. **8** İgidlər Sora və Eştaol şəhərlərinə, öz xalqının yanına qayıdanda xalq onlara dedi: «Nə öyrənə bildiniz?» **9** İgidlər onlara dedilər: «Qalxın, Sidonlulara hücum edək, çünki onların torpağını gördük, çox yaxşıdır. Niyə boş dayanmısınız? Tərəddüd etməyin, gedib torpağı alın! **10** Oraya çatanda qayğısız bir xalq görəcəksiniz. Allahın sizə verdiyi bu torpaq çox genişdir. Ora elə torpaqdır ki, heç nəyə ehtiyacları yoxdur». **11** Dan nəslindən altı yüz kişi silahlanaraq Sora və Eştaoldan yola düşdülər. **12** Yəhudaya qalxıb Qiryat-Yearimdə gecələdilər. Buna görə də o yer bu günə qədər Maxane-Dan adlanır. O yer Qiryat-Yearimin qərbində yerləşir. **13** Oradan Efrayimin dağlıq bölgəsinə keçdilər və Mikeyanın evinə gəldilər. **14** Layiş diyarını axtarmaq üçün gedən beş nəfər kişi öz xalqına sual verdi: «Bu evlərdə efod, ev bütləri, həm də oyma və tökmə bütlərin olduğunu bilirsinizmi? Onda görün nə

edirsiniz, bu barədə bir qərara gəlin». **15** Onlar oraya burulub, o gənc Levilinin qaldığı Mikeyanın evinə gələrək onun hal-əhvalını xəbər aldılar. **16** Dan övladlarından döyüş üçün silahlanmış altı yüz nəfər onun darvazasının girişində dayandı. **17** Ölkəni axtarmağa gedən həmin o beş igid evə girib oyma bütü, efodla ev bütlərini və tökmə bütü götürdülər. Kahin və silahlanmış altı yüz nəfər isə darvazanın girişində dayanmışdı. **18** Onlar Mikeyanın evinə girib oyma bütü, efodla ev bütlərini və tökmə bütü götürdükləri zaman kahin onlardan soruşdu: «Nə edirsiniz?» **19** Onda dedilər: «Sus, əlinlə ağzını yum və dur bizimlə gedək, bizə ata və kahin ol. Sənin üçün bir adama kahin olmaq yaxşıdır, yoxsa bir İsrail qəbiləsinə, bir nəslə?» **20** Kahinin könlü şad oldu, efodla ev bütlərini və oyma bütü götürüb xalq ilə bərabər getdi. **21** Onlar öz külfətlərini, heyvanları və ev əşyalarını qabaqlarına qatıb yola düşdülər. **22** Mikeyanın evindən uzaqlaşanda Mikeyanın qonşuları toplaşaraq Dan övladlarına çatdılar. **23** Onlar Dan övladlarını səslədi. Dan övladları üzlərini Mikeyaya tutub dedi: «Sənə nə olub ki, bunları bura yığmısan?» **24** Mikeya onlara dedi: «Düzəltdiyim allahları və kahini götürüb getdiniz, bəs mənə nə qaldı? Hələ bir soruşursunuz ki, sənə nə olub?» **25** Dan övladları ona dedilər: «Səsin aramızda eşidilməsin, yoxsa qəzəbindən odlanan adamlarımız sənin üstünə düşər, həm öz həyatını, həm də evindəkilərin həyatını itirərsən». **26** Dan övladları yollarına davam etdilər. Mikeya bu adamların ondan güclü olduğunu görüb evinə qayıtdı. **27** Dan övladları Mikeyanın düzəltdiyi şeyləri və onun kahinini götürüb Layişə, dinc və rahat bir xalqa hücum etdi. Əhalisini qılıncdan keçirib şəhərə od vurdular. **28** Onları qurtaran olmadı, çünki Layiş Sidondan uzaqda idi. Bu xalqın başqa heç kəslə əlaqəsi yox idi. Bu şəhər Bet-Rexovun yanında olan bir vadidə yerləşir. Danlılar bu şəhəri bərpa edib orada yaşadılar. **29** Onlar İsraildən törənən öz ataları Danın xatirinə bu şəhərin adını Dan qoydular. Amma əvvəlcə şəhərin adı Layiş idi. **30** Dan övladları orada oyma bütü qurdular və əhali əsirliyə düşən günə qədər Musa oğlu Gerşom oğlu Yonatan özü və oğulları Dan qəbiləsinə kahin oldu. **31** Allahın evi Şiloda olarkən bütün bu dövrdə Danlılar Mikeyanın düzəltdiyi oyma bütə sitayiş edirdilər.

19 İsraildə padşah olmayan dövrdə Efrayimin dağlıq bölgəsinin ucqar bir hissəsində bir Levili yaşayırdı. O, Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən özü üçün bir cariyə almışdı. **2** Bu cariyə ona qarşı zina etdi və ondan ayrılıb atasının evinə, Yəhudanın Bet-Lexem şəhərinə qayıdaraq orada dörd ay qaldı. **3** Əri cariyənin könlünü alıb geri qaytarmaq üçün onun dalınca getdi. O özü ilə nökərini və bir cüt eşşək götürdü. Cariyə ərini ata evinə apardı və atası kişini görəndə onu sevinclə qarşıladı. **4** Bu kişinin qayınatası – gənc qadının atası onu evində qonaq saxladı. Kişi onlarda üç gün qaldı və onlar yeyib-içib orada gecələdilər. **5** Dördüncü gün sübh tezdən durdular. Kişi getməyə hazırlaşanda gənc qadının atası kürəkəninə dedi: «Bir loğma çörək ye ki, ürəyində taqət olsun, ondan sonra gedərsiniz». **6** Onlar oturdular və ikisi də birlikdə yeyib-içdilər. Sonra gənc qadının atası bu kişiyə dedi: «Rica edirəm, bu gecəni də bizimlə qal, qoy ürəyin şad olsun». **7** Kişi isə yola düşmək üçün ayağa qalxdı, lakin qayınatası təkidlə onun qalmasını istədiyinə görə o gecəni orada keçirdi. **8** Beşinci gün kişi geri qayıtmaq üçün sübh tezdən qalxanda gənc qadının atası ona dedi: «Rica edirəm, bir az yemək ye ki, ürəyində taqət olsun. Günortadan sonraya qədər ləngisəniz, nə olar?» Onlar ikisi də birlikdə yedilər və içdilər. **9** Kişi cariyəsi və nökəri ilə getmək üçün ayağa qalxanda qayınatası – gənc qadının atası ona dedi: «Bax gün günortanı keçib, axşama çatır. Rica edirəm, bu gecəni də burada qal, qoy ürəyin şad olsun. Sabah səhər tezdən durub evinizə qayıdarsınız». **10** Lakin bu kişi gecəni onunla qalmaq istəməyərək ayağa qalxıb yola düşdü. O, Yevus, yəni indiki Yerusəlim şəhərinin qarşısına gəlib çıxdı. Onun palanlı iki eşşəyi var idi, cariyəsi də yanında idi. **11** Onlar Yevusa yaxınlaşanda artıq gün batmaqda idi. Nökəri ağasına dedi: «Rica edirəm, gəl Yevusluların bu şəhərinə girək və burada gecələyək». **12** Ağası ona dedi: «Yox, İsrail övladlarından olmayan yadellilərin şəhərinə girməyək, Giveaya gedək». **13** Sonra ağası nökərinə dedi: «Gəl çalışaq Giveaya ya da ki Ramaya çataq. Onların birində gecələyək». **14** Onlar oradan keçib getdilər. Binyaminin Givea şəhərinə yaxınlaşarkən artıq günəş batmışdı. **15** Gecəni Giveada keçirmək üçün oranın yoluna döndülər. Kişi şəhərə girib meydanda oturdu, amma onları gecələmək üçün evinə aparan kimsə yox idi. **16** Bu zaman axşam bir qoca tarladan – işdən evə qayıdırdı. O, Efrayimin dağlıq bölgəsindən idi, amma Giveada yaşayırdı. Oranın sakinləri isə Binyaminlilərdən ibarət idi. **17** Bu qoca başını qaldırıb şəhərin meydanındakı yolçunu görüb dedi: «Haradan gəlib, hara gedirsən?» **18** Kişi ona dedi: «Biz Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən Efrayimin dağlıq bölgəsinin ucqar bir hissəsinə gedirik.

Mən oralıyam. Yəhudanın Bet-Lexem şəhərinə getmişdim, indi isə Rəbbin evinə qayıdıram, amma məni evinə aparan yoxdur. **19** Halbuki eşşəklərimizin samanı da var, yemi də var. Mənim, qarabaşımın və yanımdakı nökərin çörəyi və şərabı var, heç nəyə ehtiyacımız yoxdur». **20** Qoca dedi: «Canın sağ olsun! Təki mənim üzərimə sənin ehtiyacların düşsün, ancaq meydanda gecələmə». **21** Onu götürüb evinə gətirdi və eşşəklərinə yem verdi. Hamı ayaqlarını yuyandan sonra yeyib-içdilər. **22** Onlar könüllərini şad edərkən, budur, şəhər sakinlərindən bir dəstə yaramaz adam evi əhatəyə alıb qapını döydü. Bu adamlar ev sahibi qocaya dedi: «Evinə gələn kişini bayıra çıxar, onunla cinsi əlaqədə olaq». **23** Ev sahibi bayıra çıxıb onlara dedi: «Yox, soydaşlarım, yalvarıram pislik etməyin. Madam ki bu adam mənim evimə gəlib, bu alçaqlığı etməyin. **24** Bax mənim evdə ərə getməmiş qızım və o kişinin cariyəsi var. Qoy onları bura çıxarım, bu biabırçılığı onlarla edin, onlarla gözünüzə xoş görünəni edin, lakin bu kişi ilə belə alçaqlıq etməyin». **25** Lakin bu adamlar ona qulaq asmaq istəmədilər. Ona görə də Levili cariyəsinin qolundan tutub bayıra – onların yanına çıxardı. Onlar onunla cinsi münasibətdə olub bütün gecəni səhərəcən pis işlər gördülər. Dan yeri söküləndə isə qadını buraxdılar. **26** Qadın gün ağaranda ağasının qaldığı yerə – qocanın evinə qayıdıb darvazanın yanında yerə sərildi və hava açılana qədər orada qaldı. **27** Ağası səhər qalxıb evin qapılarını açdı və yoluna davam etmək üçün çıxanda cariyəsini evin darvazasında əlləri astanada yerə sərilmiş gördü. **28** Kişi qadına dedi: «Dur, gedək». Lakin ondan heç bir cavab gəlmədi. Sonra kişi cariyəsini eşşəyin üstünə qoyub öz şəhərinə yola düşdü. **29** O, evinə çatanda bir bıçaq götürüb cariyəsinin cəsədini hissə-hissə on iki parçaya böldü. O doğradığı hissələri bütün İsrail ərazisinə göndərdi. **30** Bu hissələri görən hər kəs belə dedi: «İsrail övladları Misirdən çıxandan bu günədək belə bir hadisə olmamışdır və görünməmişdir. Bu barədə düşünün, məsləhətləşib bir qərar verin».

20 Bütün İsrail övladları Dandan Beer-Şevaya qədər ərazidən və Gilead torpağından Mispaya çıxdılar. İcma bir nəfər kimi Rəbbin önündə toplandı. **2** Bütün xalqın, bütün İsrail qəbilələrinin başçıları Allahın xalqının toplantısında öz yerlərini tutdular. Orada qılınc daşıyan dörd yüz min piyada var idi. **3** Binyamin övladları İsrail övladlarının Mispaya çıxdıqlarını eşitdi. Orada İsrail övladları dedilər: «Danışın görək, bu pis hadisə necə baş verdi?» **4** Öldürülən qadının əri olan Levili onlara cavab verdi: «Mənimlə cariyəm gecələmək üçün Binyaminin Givea şəhərinə daxil olduq. **5** Givea kişiləri mənə qarşı qalxdılar və mənim gecələdiyim evi mühasirəyə aldılar, məni öldürmək istədilər və cariyəmi zorladılar. Bunun nəticəsində qadın öldü. **6** Mən də cariyəmi götürüb parça-parça doğrayaraq hər hissəsini İsrailin irs torpaqlarının bütün bölgələrinə göndərdim, çünki İsraildə pozğunçuluq və alçaqlıq edilib. **7** Ey İsrail övladları! Baxın hamınız burada öz fikir və məsləhətinizi verin». **8** Bütün xalq bir nəfər kimi ayağa qalxıb dedi: «Bizdən heç kim çadırına getməyəcək və heç kim evinə qayıtmayacaq. **9** İndi belə bir iş görməliyik: püşk atıb Giveaya hücum edəcəyik. **10** Orduya azuqə gətirmək üçün İsrailin bütün qəbilələrinin hər yüz nəfərdən onunu, min nəfərindən yüzünü, on min nəfərindən minini götürəcəyik ki, Binyaminin Givea şəhərinə gedib çatanda İsraildə etdikləri alçaq işlərin hamısının əvəzini onlara edə bilsinlər». **11** Bütün İsraillilər bir nəfər kimi birləşib o şəhərə qarşı toplandılar. **12** İsrail qəbilələri Binyamin qəbiləsinin torpaqlarının hər tərəfinə qasidlər göndərib dedi: «Bu nə pislikdir, sizin aranızdan çıxıb? **13** İndi Giveada olan o yaramaz adamları bizə verin, onları öldürək və bununla İsraildən bu pisliyi təmizləyək». Lakin Binyamin övladları soydaşları olan İsrail övladlarının sözünə qulaq asmaq istəmədilər. **14** İsrail övladları ilə döyüşə çıxmaq üçün Binyamin övladları öz şəhərlərindən Giveaya toplandılar. **15** Həmin gün şəhərlərdən gələn Binyamin övladları Givea əhalisindən yığılmış yeddi yüz seçmə adamdan savayı, qılınc daşıyan iyirmi altı min kişi də yığdılar. **16** Bütün bu xalqın arasında solaxay olan yeddi yüz seçmə adam var idi ki, hər biri sərrast sapand atıb daşla başda olan bir tükü belə, vura bilirdi və atdıqları boşa çıxmırdı. **17** Binyaminlilərdən başqa, İsraillilərdən qılınc daşıyan dörd yüz iyirmi kişini saydılar ki, bunların da hamısı döyüşçü idi. **18** İsrail övladları Bet-Elə çıxdılar və Allaha müraciət edib dedilər: «Binyamin övladlarına qarşı biz tərəfdən əvvəlcə kim döyüşə çıxacaq?» Rəbb dedi: «Əvvəlcə Yəhuda qəbiləsi çıxacaq». **19** İsrail övladları səhər tezdən qalxıb Giveaya qarşı ordugah qurdular. **20** İsraillilər Binyaminlilərlə döyüşə çıxıb Giveada onlara qarşı düzüldülər. **21** Binyamin övladları Giveadan çıxdılar və o gün İsraillilərdən iyirmi iki min kişini vurub yerə sərdilər. **22** Lakin İsrail ordusu cəsarətə gəlib əvvəlki gün düzüldükləri yerdə yenə də döyüşə

düzüldü. **23** İsrail övladları Bet-Elə çıxıb Rəbbin
önündə axşama qədər ağladılar və Rəbbə müraciət
edib dedilər: «Soydaşımız olan Binyamin övladları
ilə yenə döyüşə girişəkmi?» Rəbb onlara dedi:
«Onların qarşısına çıxın». **24** İkinci gün İsrail
övladları Binyamin övladlarına yaxınlaşdılar. **25**
Həmin gün də Binyaminlilər onların qarşısına
çıxaraq İsrail övladlarından bu dəfə on səkkiz min
kişini vurub yerə sərdi. Bunların hamısı qılınc
daşıyan adamlar idi. **26** Bütün İsrail övladları,
bütün ordu Bet-Elə çıxıb ağladı. Orada Rəbbin
önündə qalıb axşama qədər oruc tutdular. Rəbbin
hüzurunda yandırma və ünsiyyət qurbanları
təqdim etdilər. **27** İsrail övladları Rəbbə müraciət
etdilər, çünki Allahın Əhd sandığı o günlər orada
idi. **28** Harun oğlu Eleazar oğlu Pinxas o dövrdə
sandığın önündə dururdu. Onlar Rəbbə dedilər:
«Soydaşlarımız olan Binyamin övladlarına qarşı
bir daha döyüşə çıxaqmı, yoxsa bu işdən əl
çəkək?» Rəbb dedi: «Çıxın, çünki sabah onları sizə
təslim edəcəyəm». **29** İsraillilər pusquda duranları
Giveanın ətrafında yerləşdirdilər. **30** Üçüncü gün
yenə İsrail övladları Binyamin övladlarına qarşı
çıxdılar və əvvəlki kimi Giveaya qarşı düzüldülər.
31 Binyamin övladları da bu xalqa qarşı çıxdılar
və şəhərdən kənara çəkildilər. Əvvəlki kimi onlar
İsraillilәri qırmağa başladılar. Bet-Elə və Giveaya
gedən əsas yollarda otuz nəfər İsrailli qırıldı. **32**
Binyamin övladları dedilər: «Əvvəlki kimi onlar
yenə də qarşımızda məğlub olur». İsrail övladları
isə dedilər: «Qaçaq, onları şəhərdən uzağa əsas
yollara çıxardaq». **33** Bütün İsraillilər yerlərindən
qalxıb Baal-Tamarda düzüldülər. Birdən-birə
Givea yaxınlığında pusquda duran İsraillilər
də yerlərindən çıxdılar. **34** Bütün İsraildən
seçilmiş on min kişi Giveaya ön cəbhədən hücum
etdi. Döyüş şiddətli idi. Amma Binyaminlilər
müsibətlə qarşılaşdıqlarını bilmədilər. **35** Rəbb
İsrailin önündə Binyaminliləri darmadağın etdi.
Həmin gün İsrail övladları Binyaminlilərdən
iyirmi beş min yüz kişini həlak etdi. Bunların
hamısı qılınc gəzdirən adamlar idi. **36** Binyamin
övladları gördülər ki, məğlub oldular. Belə oldu
ki, İsraillilər Giveaya qarşı qurduqları pusquda
duranlara güvəndiklərinə görə Binyaminlilərə
meydan vermişdilər. **37** Pusquda duran adamlar
cəld tərpənib Giveaya hücum etdilər və ətrafa
yayılaraq bütün şəhəri qılıncdan keçirtdilər. **38**
Şəhərdən qalxan böyük tüstü İsraillilərlə pusquda
duranlar arasında təyin olunmuş işarə idi. **39** Bu
işarəyə görə döyüş meydanındakı İsraillilər dönüb
Binyaminlilərin üzərinə getməli idi. Binyaminlilər
İsraillilәri qırmağa başladılar və otuz nəfərə
qədər adamı öldürdülər. Ona görə də belə dedilər:
«Yəqin əvvəlki döyüşdə olduğu kimi önümüzdə
məğlub olurlar». **40** Lakin şəhərdən sütun kimi
tüstü qalxmağa başlayanda Binyaminlilər arxaya
baxıb bütün şəhərdən yanğının göyə yüksəldiyini
gördülər. **41** İsraillilər dönüb onların üstünə
gələndə Binyaminliləri dəhşət bürüdü, çünki
fəlakətlə qarşılaşdıqlarını gördülər. **42** Onlar
İsraillilərin önündən geri çəkilib çölə tərəf
qaçdılar, lakin döyüş oranı da bürüdü. Onları
şəhərdən çıxanlar mühasirəyə alıb qırdılar. **43**
Binyaminliləri mühasirəyə alıb dayanmadan təqib
edərək gündoğana tərəf Giveanın qarşısında onları
əzdilər. **44** Binyaminlilərdən on səkkiz min nəfər
yerə sərildi. Bunların hamısı igid cəngavər idi.
45 Qalanları dönüb çölə tərəf, Rimmon qayasına
qaçdılar. İsraillilər əsas yollar boyunca onlardan
beş min kişini qırdılar. Sonra Gidoma qədər
Binyaminlilərin ardınca düşüb daha iki minini
qırdılar. **46** Həmin gün qılınc gəzdirən iyirmi
beş min Binyaminli qırıldı. Bunların hamısı
igid cəngavər idi. **47** Altı yüz kişi isə dönüb
çölə tərəf, Rimmon qayasına qaçdı və dörd ay
orada qaldı. **48** İsraillilər Binyamin övladlarının
torpaqlarına qayıdıb bütün şəhər sakinlərini
və heyvanlarını, əllərinə nə keçdisə, hamısını
qılıncdan keçirdilər. Sonra qarşılarına çıxan bütün
şəhərlərə od vurdular.

21 İsraillilər «bizdən heç kim qızını
Binyaminliyə ərə verməyəcək» deyə Mispada
and içmişdilər. **2** Xalq Bet-Elə gedib orada axşama
qədər Allahın hüzurunda oturaraq və fəryad
edərək bərkdən ağladı. **3** Onlar dedilər: «Ey İsrailin
Allahı Rəbb, niyə İsraildə belə hadisə baş verdi?
Nə üçün bu gün İsraildən bir qəbilə əskildi?»
4 Ertəsi gün xalq tezdən qalxıb orada Rəbbə
bir qurbangah tikərək yandırma və ünsiyyət
qurbanları təqdim etdi. **5** İsrail övladları dedi:
«Bütün İsrail qəbilələrindən Rəbbin önündəki
toplantımıza gəlməyən varmı?» Çünki Mispada
olan Rəbbin önündəki toplantıya gəlməyənlər
haqqında möhkəm and içmişdilər ki, onlar
öldürülməlidirlər. **6** İsrail övladları öz soydaşları
Binyaminlilərdən ötrü kədərlənib dedilər: «Bu
gün İsraildən bir qəbilə kəsildi. **7** Onlardan sağ
qalanlara arvad tapmaq üçün nə edək? Axı onlara
qızlarımızı ərə verməmək üçün Rəbbin haqqına
and içmişik». **8** Sonra İsrail övladları soruşdu:
«İsrail qəbilələrindən Mispaya, Rəbbin hüzuruna
kim gəlməyib?» Toplantı üçün ordugaha Yaveş-
Gileaddan heç kimin gəlmədiyini öyrəndilər, **9**
çünki xalq siyahıya alınanda orada Yaveş-Gilead
əhalisindən heç kimin olmadığı məlum oldu. **10**

İcma oraya on iki min igid cəngavər göndərərək onlara əmr edib dedi: «Gedin, qadınlar və uşaqlar da daxil olmaqla Yaveş-Gilead əhalisinin hamısını qılıncdan keçirin. **11** Edəcəyiniz iş belə olacaq: hər kişini və kişi ilə yatan qadınların hamısını tamamilə məhv edin». **12** Yaveş-Gilead əhalisi arasında ərə getməmiş dörd yüz qız tapdılar və onları Kənan torpağında olan Şilodakı ordugaha gətirdilər. **13** Bütün icma Rimmon qayasında olan Binyamin övladlarının yanına adam göndərib danışdı və onları barışığa çağırdı. **14** O vaxt Binyaminlilər qayıtdılar və Yaveş-Gilead qadınlarından sağ qalan qadınlar onlara verildi, lakin gətirilənlər onların hamısına çatmadı. **15** Xalq Binyaminlilərdən ötrü kədərləndi, çünki Rəbb İsrail qəbilələri arasında bir yarıq açmışdı. **16** İcmanın ağsaqqalları dedi: «Qalanlar üçün necə arvad tapaq? Çünki Binyamindəki qadınlar həlak olmuşdu». **17** Ağsaqqallar sözlərinə davam etdi: «İsraildən bir qəbilə silinməsin deyə Binyamində sağ qalan oğulların varisi olmalıdır. **18** Biz qızlarımızı onlara ərə verə bilmərik, çünki İsrail övladları "Binyaminliyə qız verən lənətə gəlsin" deyə and içmişdilər». **19** Onlar sonra dedilər: «Baxın Bet-Elin şimalında, Bet-Eldən Şekemə çıxan əsas yolun şərqində və Levonanın cənubunda olan Şiloda ilbəil Rəbbin bayramı olur». **20** Beləliklə, Binyamin övladlarına belə əmr etdilər: «Gedib üzüm bağlarında pusquda durun, **21** baxın, güdün, Şilo qızları rəqsə çıxanda cəld bağlardan çıxın, hər kəs özünə arvad etmək üçün bir Şilo qızı götürüb Binyamin torpağına qaçsın. **22** Əgər onların ataları ya da qardaşları bizim yanımıza şikayətə gəlsələr, onlara belə deyərik: "Bizim xatirimizə Binyaminliləri bağışlayın, çünki əsir aldığımız qızlar hamısına çatmadı. Siz də onlara qız vermədiyinizə görə təqsirkar deyilsiniz"». **23** Binyamin övladları belə də etdilər və öz saylarına görə rəqs edən qızlardan götürüb qaçdılar. Sonra öz irs olan torpaqlarına qayıtdılar və şəhərləri bərpa edib o yerlərdə yaşadılar. **24** O vaxt İsrail övladları oranı tərk etdilər. Hər biri öz qəbiləsinə və öz nəslinin yanına qayıtdı, hər biri öz irs olan torpağına getdi. **25** O dövrdə İsraildə padşah yox idi, hərə öz gözündə doğru görünən işi edirdi.

Rut

1 Hakimlərin hökm etdiyi günlərdə ölkədə qıtlıq
oldu. Elə bu vaxtlarda Yəhudanın Bet-Lexem
şəhərindən bir kişi arvadı və iki oğlu ilə birgə
müvəqqəti yaşamaq üçün Moav torpağına köçdü.
2 Bu kişinin adı Elimelek, arvadının adı Naomi,
bir oğlunun adı Maxlon, o birinin adı isə Kilyon
idi. Onlar Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən olan
Efratlılar idi. Bu adamlar gəlib Moav torpağında
yaşadılar. **3** Bir gün Naominin əri Elimelek öldü
və o, iki oğlu ilə qaldı. **4** Oğulları özlərinə Moav
qadınlarından arvad aldı. Bu qadınların birinin
adı Orpa, o birinin adı isə Rut idi. Onlar on ilə
yaxın bu torpaqda yaşadı. **5** Sonra Maxlon və
Kilyon da öldü, Naomi həm oğulsuz, həm də
ərsiz qaldı. **6** Bir gün Naomi gəlinləri ilə Moav
torpağından geri qayıtmaq üçün ayağa qalxdı. O,
Moav torpağında eşitmişdi ki, Rəbb Öz xalqına
nəzər salaraq onlara çörək vermişdir. **7** Naomi
Yəhuda torpağına qayıtmaq üçün gəlinləri ilə
yaşadığı yerdən çıxıb yola düşdü. **8** Naomi hər iki
gəlininə dedi: «Gəlin siz hər biriniz ananızın evinə
qayıdın. Sizin mərhumlara və mənə etdiyiniz
xeyirxahlığa görə qoy Rəbb sizə xeyirxahlıq etsin.
9 Rəbb elə etsin ki, hər biriniz ər evində rahatlıq
tapasınız». Sonra o, gəlinlərini öpdü və onlar
hönkürüb ağladılar. **10** Gəlinləri ona dedilər: «Xeyr,
biz də səninlə birgə xalqının yanına gedirik». **11**
Naomi isə dedi: «Ay qızlarım, qayıdın geri. Axı
niyə siz də mənimlə getməlisiniz? Məgər bətnimdə
yenə oğullarım var ki, sizə ər olsun? **12** Qayıdın, ay
qızlarım, öz yolunuzla gedin. Mən indi ərə getmək
üçün çox yaşlıyam. Desəm ki, ümidim var, hətta
bu gecə ərə gedib oğullar doğacağam, **13** onlar
böyüyənə qədər gözləyərsinizmi? Ərə getməyib
səbir edərsinizmi? Yox, qızlarım! Sizin halınıza
çox acıyıram, çünki mənə qarşı qalxan Rəbbin
əlidir». **14** Onlar yenə də bərkdən ağlaşdılar.
Orpa qayınanasını öpüb vidalaşdı, Rut isə ona
sarıldı. **15** Naomi Ruta dedi: «Bax qaynın arvadı
öz xalqının və allahlarının yanına qayıtdı, gəl sən
də onun ardınca geri qayıt». **16** Rut dedi: «Məcbur
etmə ki, səni tərk edib Səninlə getməyim. Bil
ki, hara getsən, ora gedəcəyəm, Harada qalsan,
orada qalacağam; Xalqın xalqım olacaq, Allahın
Allahım. **17** Sən harada öləcəksənsə, Mən də
orada öləcəyəm, Orada da basdırılacağam. Əgər
ölümdən başqa bir şey Məni səndən ayırarsa, Qoy
Rəbb mənə beləsini və Bundan betərini etsin». **18**
Naomi Rutun onunla getmək üçün qəti qərara
gəldiyini görəndə bir daha onu dilə tutmadı. **19**
Hər ikisi Bet-Lexemə qədər gedib oraya çatdılar.
Bet-Lexemə daxil olanda onları görən bütün şəhər
əhalisi hərəkətə gəldi və dedilər: «Bu, Naomi
deyilmi?» **20** Naomi onlara dedi: «Mənə Naomi
deməyin, mənə Mara deyin, çünki Külli-İxtiyar
həyatımı acı etdi. **21** Mən buradan dolu çıxdım,
Rəbb məni boş qaytardı. Bir halda ki Rəbb məni
ittiham etdi, Külli-İxtiyar başıma müsibət gətirdi,
daha niyə məni Naomi çağırırsınız?» **22** Beləliklə,
Naomi Moav torpağından onunla birgə gələn
gəlini Moavlı Rutla bərabər geri qayıtdı. Onlar
Bet-Lexemə arpa biçini başlananda gəldilər.

2 Naominin əri Elimelekin nəslindən Boaz adlı
mərd və xeyirxah bir qohumu var idi. **2**
Bir gün Moavlı Rut Naomiyə dedi: «İzin ver,
zəmilərə gedim. Kimin gözündə lütf tapsam,
onun ardınca düşüb başaq yığaram». Naomi
ona «get, qızım» dedi. **3** Rut getdi və bir
zəmiyə girib biçinçilərin ardınca başaq yığmağa
başladı. Təsadüfən o, Elimelekin nəslindən olan
Boazın sahəsinə girmişdi. **4** Bu vaxt Boaz
Bet-Lexemdən gəldi və biçinçilərə dedi: «Qoy
Rəbb sizinlə olsun!» Biçinçilər cavab verdilər:
«Rəbb sənə xeyir-dua versin». **5** Boaz biçinçilərə
nəzarət edən nökərinə dedi: «Bəs bu cavan qadın
kimdir?» **6** Nökər cavab verdi: «Bu cavan qadın
Moavlıdır. O, Moav torpağından buraya Naomi
ilə birlikdə gəlib. **7** Mənə dedi: "Rica edirəm, qoy
biçinçilərin ardınca düşüm və dərzlərin arasından
düşən başaqları yığıb toplayım". Səhərdən gəlib,
indiyəcən buradadır, talvar altında isə lap az
dincəlib». **8** Boaz Ruta dedi: «Mənə qulaq as, qızım!
Başaq yığmaq üçün buradan ayrılıb başqa zəmiyə
getmə. Burada işləyən mənim qulluqçu qızlarımla
qal. **9** Yalnız biçinçilərin biçdiyi bu zəmiyə gözünü
dik və qızların ardınca get. Nökərlərə əmr etmişəm
ki, heç kimin səninlə işi olmasın. Əgər susasan,
su qablarının yanına gedib nökərlərin çəkdiyi
sudan iç». **10** Rut üzüstə yerə döşəndi və yerədək
təzim edərək dedi: «Nəyə görə mən gözlərində
lütf tapdım? Nə üçün mənə hörmət edirsən?
Axı mən bir qəribəm». **11** Boaz ona cavab verdi:
«Ərin öləndən sonra qayınanana etdiyin hər şeyi
eşitmişəm. Sən atanı, ananı, doğma torpağını atıb
heç tanımadığın bir xalqın yanına gəlmisən». **12**
Bu işinin əvəzini qoy Rəbb versin! Qoy qanadı
altına sığınmaq üçün gəldiyin İsrailin Allahı Rəbb
sənə bol mükafat versin! **13** Rut dedi: «Qoy sənin
gözündə lütf tapım, ağam, necə də mənə təsəlli
verdin. Sənin kənizlərinin birinə tay olmadığım
halda bu kənizini ürəkləndirən sözlər söylədin». **14**
Yemək zamanı Boaz Ruta dedi: «Buraya gəl, sən də
çörəkdən ye, tikəni sirkə-şirəyə batır». Qadın gəlib
biçinçilərin yanında əyləşdi. Boaz ona qovurğa

uzatdı. Qadın yeyib-doydu və yeməyindən artıq da qaldı. **15** Rut başaq yığmaq üçün ayağa qalxanda Boaz nökərlərinə əmr edib dedi: «Qoy o gedib dərzlərin arasından başaq yığsın, onu incitməyin. **16** Dərzlər arasından çəkib onun üçün də atın ki, o da yığsın. Onu qınamayın». **17** Rut axşama qədər zəmidə başaq yığdı və yığdığı başağı döyüb bir efaya yaxın arpa çıxartdı. **18** Sonra onu götürüb şəhərə gəldi. Qayınanası gördü ki, o, başaq gətirib. Rut naharda doyandan sonra artıq qalan yeməyini qayınanasına verdi. **19** Qayınanası ona dedi: «Bu gün harada başaq yığmısan? Harada işləmisən? Sənə hörmət edən qoy xeyir-dua alsın!» Rut yanında işlədiyi adam haqqında qayınanasına danışıb dedi: «Bu gün yanında işlədiyim adamın adı Boazdır». **20** Naomi gəlininə dedi: «Dirilərdən və ölülərdən Öz xeyirxahlığını əsirgəməyən Rəbb qoy ona xeyir-dua versin!» Naomi yenə dedi: «O, qohumumuzdur, yaxın qəyyumlarımızdan biridir». **21** Moavlı Rut dedi: «Bir də o mənə dedi ki, mənim biçinim qurtarana qədər işçilərimlə birgə işlə». **22** Naomi gəlininə dedi: «Qızım, onun qulluqçu qızları ilə işləməyin çox yaxşıdır, yoxsa başqa zəmilərdə səni incidərlər». **23** Beləliklə, Rut arpa və buğda biçinləri qurtarana qədər Boazın qulluqçu qızlarının yanında başaq yığdı və qayınanası ilə birgə yaşadı.

3 Bir gün qayınanası Naomi Ruta dedi: «Qızım, sənin ailə xoşbəxtliyin üçün rahat bir yer axtarmayımmı? **2** Bax qulluqçu qızları ilə sahəsində işlədiyin Boaz bizim qohumumuzdur. O bu gecə xırmanda arpa sovurur. **3** Sən də yuyun, ətirlən və ən gözəl paltarını geyinib xırmana en. Amma o yeyib-içməyini qurtarmayınca özünü ona göstərmə. **4** Elə ki yatmağa getdi, yerini tapıb onun ayaqlarının üstünü açaraq ayaq tərəfində yatarsan. Sonra nə etmək lazımdırsa, o özü sənə deyəcək». **5** Rut ona «dediklərinin hamısına əməl edərəm» dedi. **6** Rut xırmana endi və qayınanasının bütün tapşırıqlarına əməl etdi. **7** Boaz yeyib-içib kefi kökələndən sonra yatmaq üçün məhsul tayasının kənarına getdi. Rut da sakitcə gəldi və ayaqlarının üstünü açıb ayaq tərəfində uzandı. **8** Gecə yarısı birdən Boaz səksəndi və çevrilib baxanda gördü ki, ayaqlarının yanında bir qadın uzanıb. **9** O, qadına dedi: «Sən kimsən?» Qadın cavab verdi: «Mən qarabaşın Rutam. Ətəyinlə bu qarabaşının da üstünü ört, çünki sən qəyyumumsan». **10** Boaz dedi: «Qoy Rəbb sənə xeyir-dua versin, qızım! Sonuncu xeyirxahlığın əvvəlkindən də yaxşıdır. Çünki nə kasıb, nə də varlı bir cavanın ardınca düşdün. **11** Qızım, daha qorxma! Dediyin hər şeyi sənin üçün edəcəyəm. Şəhərimizin bütün əhalisi yaxşı bilir ki, sən xeyirxah qadınsan. **12** Düzdür, sənin qəyyumun mənəm, amma məndən də yaxın qəyyumun var. **13** Bu gecəni qal, sabah əgər o adam sənə qəyyum olmaq istəsə, çox yaxşı, qoy olsun. Yox, əgər bundan imtina etsə, var olan Rəbb haqqı, sənin qəyyumun mən özüm olacağam. Hələlik sabaha qədər yat». **14** Rut onun ayaqlarının yanında sübhədək yatdı və səhərin alaqaranlığında – hələ gözün yaxşı seçmədiyi vaxtda ayağa qalxdı, çünki Boaz demişdi: «Qoy heç kəs bilməsin ki, xırmana bu qadın gəlib». **15** Sonra Boaz Ruta dedi: «Üst örtüyünü götür, burada tut». Rut örtüyünü götürüb kənarından tutdu. Boaz altı ölçü arpanı örtüyün üstünə töküb ona verdi. Rut şəhərə qayıtdı. **16** O, qayınanasının yanına gələndə qayınanası ona dedi: «Necə oldu, qızım?» Rut Boazla olan hər şeyi Naomiyə danışdı, **17** sonra dedi: «O mənə altı ölçü arpa verib dedi ki, qayınananın yanına əliboş qayıtma». **18** Naomi Ruta dedi: «Qızım, gözlə, gör bu işin sonu necə qurtarır, çünki o adam bu işi bu gün axıra çatdırmayınca sakit olmayacaq».

4 Boaz şəhərin darvazasına çıxıb adamlar toplanan yerdə oturdu. Boazın bəhs etdiyi qəyyum oradan keçirdi. Onu görən Boaz «ay filankəs, bir dön, burada otur» dedi. O da gəlib orada oturdu. **2** Şəhər ağsaqqallarından on adamı çağırıb «siz də burada oturun» dedi. Onlar da gəlib orada oturdular. **3** Boaz həmin qəyyuma dedi: «Moav torpağından qayıdan Naomi, qardaşımız Elimelekin zəmisini satır. **4** Mən də burada oturanların və xalqımın ağsaqqalları qarşısında sənə eşitdirmək istədim ki, oranı satın alasan. Əgər sən bu qəyyumluq vəzifəsini yerinə yetirəcəksənsə, bunu et, əgər bundan imtina edirsənsə, bunu açıq de, mən də bilim. Çünki səndən başqa bu vəzifəni öhdəsinə götürən kimsə yoxdur, yalnız səndən sonra mən varam». O, Boaza dedi: «Qəyyumluq vəzifəsini mən yerinə yetirərəm». **5** Boaz dedi: «Zəmini Naomidən satın alarkən onun mərhum oğlunun arvadı Moavlı Rutu da arvad olaraq almalısan ki, mərhumun adı öz irsi üzərində qalsın». **6** Qəyyum olan adam dedi: «Mən ona qəyyumluq edə bilmərəm, yoxsa öz irsim dağılar. Mənim vəzifəmi sən öz öhdənə götür, mən qəyyum ola bilmərəm». **7** Qədim zamanlarda İsraildə belə bir adət var idi: qəyyumluq vəzifəsini icra edərkən və mal dəyişərkən müqavilə bağlanmasına şəhadət olsun deyə biri öz çarığını çıxarıb başqasına verərdi. Bu, İsraildə qəbul olunan razılaşma üsulu idi. **8** Qəyyum olan adam Boaza dedi: «Sən özün

satın al». Sonra da o öz çarığını çıxardı. **9** Boaz
ağsaqqallara və bütün xalqa dedi: «Siz də bu gün
şahidsiniz ki, mən Elimelekin bütün mülkünü,
Kilyon və Maxlonun bütün mülklərini Naomidən
satın alıram. **10** Mərhumun adı öz irsi üzərində
qalsın deyə Maxlonun dul arvadı Moavlı Rutu da
özümə arvad alıram. Qoy qardaşları arasından,
yurd qapılarından mərhumun adı silinməsin. Siz
də bu gün şahidsiniz». **11** Darvaza yanına yığılan
bütün xalq və ağsaqqallar dedilər: «Biz şahidik, qoy
Rəbb sənin evinə gələn qadını İsrail evini quran iki
qadın Rəhilə və Lea kimi etsin. Efratada qüdrətli
işlər görəsən və Bet-Lexemdə adın tanınsın. **12**
Qoy Rəbb sənin evini bu gənc qadından verəcəyi
nəsli Tamarın Yəhudaya doğduğu Peresin evi
kimi etsin». **13** Boaz Rutu aldı və Rut ona arvad
oldu. Boaz onun yanına girdi. Rəbb Rutun bətninə
uşaq verdi və Rut oğul doğdu. **14** Qadınlar
Naomiyə dedilər: «Rəbbə alqış olsun ki, bu gün
sənə gələcək qəyyumunu verdi. Qoy onun adı
İsraildə tanınsın. **15** Bu körpə səni canlandıracaq
və qoca vaxtında səni saxlayacaq. Çünki onu
sənə yeddi oğuldan daha yaxşı olan, səni sevən
gəlinin doğmuşdur». **16** Naomi uşağı qucağına
alıb gəzdirdi və onun dayəsi oldu. **17** Qonşu
qadınlar ona ad qoyub dedilər: «Naomi üçün oğul
doğulub». Onun adını Oved qoydular. O, Davudun
atası olan Yesseyin atasıdır. **18** Peresin nəsli budur:
Peresdən Xesron törədi. **19** Xesrondan Ram törədi.
Ramdan Amminadav törədi. **20** Amminadavdan
Naxşon törədi. Naxşondan Salmon törədi. **21**
Salmondan Boaz törədi. Boazdan Oved törədi.
22 Oveddən Yessey törədi. Yesseydən də Davud
törədi.

Birinci Şamuel

1 Efrayimin dağlıq bölgəsində yerləşən Ramatayim-Sofim şəhərində Elqana adlı bir adam yaşayırdı. O, Efrayim sakini olub Suf tayfasından – Suf oğlu Toxu oğlu Elihu oğlu Yeroxamın oğlu idi. **2** Elqananın Xanna və Peninna adında iki arvadı vardı. Peninnanın uşaqları var idi, amma Xannanın övladı olmurdu. **3** Elqana Ordular Rəbbinə səcdə qılmaq və qurban kəsmək üçün hər il öz şəhərindən Şiloya gedərdi. Orada Elinin iki oğlu – Xofni və Pinxas Rəbbin kahinləri idi. **4** Elqana qurban kəsilən gün arvadı Peninnaya, oğul və qızlarının hamısına pay verərdi. **5** Xannaya isə ikiqat pay verərdi. Rəbb onun bətnini bağlamışdı, buna baxmayaraq Elqana onu çox sevirdi. **6** Günüsü Peninna isə Xannanın Rəbb tərəfindən bətninin bağlanmasına görə həmişə ona sataşar və xətrinə dəyərdi. **7** Bu, illərlə belə davam edirdi. Xanna hər dəfə Rəbbin ibadətgahına gedəndə günüsü ona söz atar, Xanna da ağlayar, yemək yeməzdi. **8** Bir gün əri Elqana ona dedi: «Xanna, niyə ağlayırsan? Niyə yemək yemirsən? Axı niyə kədərlisən? Mən sənə on oğuldan da artıq deyiləmmi?» **9** Onlar Şiloda yeyib-içəndən sonra Xanna ayağa qalxdı. Kahin Eli Rəbbin məbədinin qapısının yanındakı kürsüdə oturmuşdu. **10** Xanna ürək yanğısı ilə dua edərək acı-acı ağlayırdı. **11** Rəbbə yalvararaq əhdini belə söylədi: «Ey Ordular Rəbbi, Öz dərdli bəndənin vəziyyətini görürsən. Mən bəndəni unutmayıb bir oğul versən, oğlumun həyatını Sənə həsr etmək üçün verər və qoymaram ki, onun başına ülgüc dəysin». **12** Xanna Rəbbin hüzurunda uzun müddət dua etdi. Eli isə onun ağzına baxırdı. **13** Xanna qəlbində yalvardığı üçün yalnız dodaqları tərpənirdi, səsi eşidilmirdi. Eli elə güman etdi ki, o sərxoşdur. **14** Ona görə də dedi: «Nə vaxta qədər sərxoşluq edəcəksən? Bəsdir, at bu şərabı». **15** Xanna cavabında dedi: «Xeyr, ağam, mən nə şərab içmişəm, nə də başqa kefləndirici içki. Könlü qəm-qüssəli bir qadınam ki, sadəcə Rəbbin hüzurunda ürəyimi boşaldıram. **16** Kənizini pis qadın sanma. Bu yalvarışım indiyədək çəkdiyim böyük qayğı və əziyyətə görədir». **17** Eli cavab verib dedi: «Salamat get, qoy İsrailin Allahı səni muradına çatdırsın!» **18** Xanna «təki bəndən sənin gözlərində lütf tapsın» deyib yolu ilə getdi və yemək yedi. Artıq çöhrəsi kədərli deyildi. **19** Ertəsi gün onlar sübh tezdən qalxıb Rəbbə səcdə qılandan sonra Ramadakı evlərinə qayıtdılar. Elqana arvadı Xanna ilə yaxınlıq etdi və Rəbb də Xannanı yada saldı. **20** Vaxt keçdi, Xanna hamilə olub bir oğul doğdu. «Onu Rəbdən dilədim» deyərək adını Şamuel qoydu. **21** Elqana Rəbbə illik qurbanını və əhdini yerinə yetirmək üçün evdəkilərlə bərabər Şiloya getdi. **22** Amma Xanna getmədi. Ərinə «körpəni süddən kəsəndən sonra onu Rəbbə xidmət etmək üçün aparacağam və ömrü boyu orada qalacaq» dedi. **23** Əri Elqana ona dedi: «Gözündə nə xoşdursa, elə də et, onu süddən ayırana qədər evdə otur. Qoy Rəbb Öz vədini yerinə yetirsin». Qadın evdə qalıb oğlunu süddən ayırana qədər əmizdirdi. **24** Uşağı süddən ayırandan sonra Xanna onu üç buğa, bir efa un və bir tuluq şərabla birlikdə Rəbbin Şilodakı ibadətgahına apardı. Uşaq isə hələ balaca idi. **25** Buğanı kəsəndən sonra uşağı Eliyə verdilər. **26** Xanna dedi: «Ey ağam, canına and olsun, burada – sənin yanında durub Rəbbə yalvaran qadın mənəm. **27** Yalvarışım bu uşaq üçün idi, Rəbb muradımı yerinə yetirdi. **28** Mən onu Rəbbə əhd etmişdim və ömrü boyu Rəbbə həsr olunmalıdır». Sonra uşaq orada Rəbbə səcdə etdi.

2 Xanna Rəbbə belə dua etdi: «Rəbdə tapdığım sevincdən ürəyim cuşa gəlir, Rəbb mənə böyük güc verir, Düşmənlərimin önündə öyünürəm, Çünki Sən məni qurtardığına görə sevinirəm. **2** Rəbbə oxşar ikinci müqəddəs yoxdur, Ey Rəbb, yeganəsən Sən! Allahımız kimi sığınacaq qaya yoxdur! **3** Artıq qürurla danışmayın, Dilinizdən təkəbbürlü sözlər çıxmasın. Çünki Rəbb hər şeyi bilən Allahdır, Hər iş Onun tərəfindən ölçülür. **4** İgidlərin yayları qırılır, Büdrəyənlər isə Onun qüdrəti ilə qurşanır. **5** Toxlar azuqə üçün muzdla işlərkən Aclar doyuzdurulur. Sonsuz qadın yeddi övlad doğur, Çoxuşaqlı qadın isə tənha qalır. **6** Rəbb insanı həm öldürür, həm dirildir. Ölülər diyarına həm endirir, həm çıxarır. **(Sheol h7585)** **7** Rəbb yoxsulluq və var-dövlət göndərir, Alçaldır və yüksəldir. **8** O, yoxsulları toz-torpağın içindən götürür, Fəqirləri küllükdən çıxarır. Onları hökmdarların yanında əyləşdirir, Onlara irs olaraq şərəf taxtını verir. Çünki Rəbb yerin təməlini qoydu, Onun üzərində dünyanı qurdu. **9** Sadiq qullarının addımlarını qoruyur, Pisləri isə zülmətdə susdurur. Çünki insan öz qüvvəsi ilə zəfər çalmır. **10** Rəbbə qarşı duranlar parça-parça olacaq, Haqq-Taala onların üzərində göyləri gurladacaq. Rəbb yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə hakimlik edir, Öz padşahına qüvvət verəcək, Məsh etdiyinə böyük güc verəcək!» **11** Sonra Elqana Ramadakı evinə qayıtdı. Kiçik Şamuel isə kahin Elinin nəzəri altında Rəbbə xidmət etməyə başladı. **12** Elinin oğulları yaramaz adamlar idi. **13** Onlar Rəbbi tanımırdı. Bu kahinlərin xalqla

rəftarı belə idi: qurban təqdim edilən zaman, ət qaynayarkən kahinin xidmətçisi əlində üçdişli ət qarmağı ilə gələrdi. **14** Ət qarmağını qazana, təknəyə, tavaya, bardağa salardı və qarmaqla nə çıxardısa, bu kahinlər onu özlərinə götürərdi. Onlar Şiloya qurban gətirən İsraillilərin hamısı ilə belə rəftar edirdilər. **15** Üstəlik də qurbanın iç piyini yandırmazdan əvvəl kahinin xidmətçisi gəlib qurban gətirən adama deyərdi: «Kahinə qızartma üçün ət ver. İndi isə o səndən bişmiş ət deyil, çiy ət istəyir». **16** Əgər qurban gətirən «qoy əvvəlcə iç piyi yandırılsın, sonra istədiyin payı gəl götür» deyərdisə, xidmətçi «xeyr, indi ver, yoxsa zorla götürərəm» deyə cavab verərdi. **17** Rəbbin gözü önündə bu gənclər çox böyük günah işlədirdilər, çünki onlar Rəbbə gətirilən təqdimlərə hörmət etmirdilər. **18** Kiçik Şamuel isə əyninə kətan efod geyərək Rəbbin önündə xidmət edirdi. **19** Anası Şamuelə kiçik cübbə tikərdi. Hər il atası illik qurbanı təqdim etmək üçün Şiloya gələndə o da tikdiyi kiçik cübbəni gətirib oğluna verərdi. **20** Kahin Eli isə Elqana ilə arvadına xeyir-dua verərək «arvadının istədiyi və Rəbbə əhd etdiyi uşağın yerinə Rəbb sənə bu qadından yeni övladlar versin» deyərdi. Bundan sonra onlar evlərinə qayıdardı. **21** Rəbbin lütfü ilə Xanna yenə hamilə olub bundan sonra üç oğul və iki qız doğdu. Kiçik Şamuel isə Rəbbin hüzurunda böyüyürdü. **22** Eli artıq çox qocalmışdı. O, oğullarının İsraillilərə etdikləri və Hüzur çadırının girişində xidmət edən qadınlarla əxlaqsızlıqları barədə hər şeyi eşitmişdi. **23** Eli onlara dedi: «Nə edirsiniz? Bütün xalqdan etdiyiniz pis əməllər barədə eşidirəm. **24** Belə yaramaz, oğullarım! Eşitdiyim yaxşı xəbər deyil. Rəbbin xalqını yoldan çıxarırsınız. **25** İnsan insana qarşı günah işlədərsə, onun üçün Allaha yalvarmaq olar. Amma Rəbbə qarşı günah işlədənə kim yalvarışla zamin durar?» Lakin onlar atalarının sözlərinə qulaq asmazdılar, çünki Rəbb onları ölümə məhkum etmişdi. **26** Kiçik Şamuel isə getdikcə böyüyür, Rəbbin və insanların gözündə hörmət qazanırdı. **27** Həmin dövrdə bir Allah adamı Elinin yanına gəlib söylədi: «Rəbb belə deyir: "Misirdə atan və onun nəsli fironun xalqına kölə olarkən Özümü onlara aydın göstərmədimmi? **28** Qurbangahıma çıxaraq buxur yandırıb önümdə efod geyməsi üçün bütün İsrail qəbilələri arasından yalnız atanı Özümə kahin seçmədimmi? İsraillilərin verdiyi yandırma təqdimlərinin hamısını atanın nəslinə vermədimmi? **29** Bəs nə üçün məskənimə buyurduğum qurban və təqdimlərə hörmətsizlik edirsiniz? Nə üçün oğullarını Məndən üstün tutursan? Xalqım İsrailin bütün təqdimlərinin ən əlası ilə özünüzü kökəltdiyinizə görəmi?" **30** Ona görə də İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Həqiqətən, ailən və ata nəslin əbədilik Mənə xidmət edəcək" demişdim, amma indi belə deyirəm: "Yox, Mən belə etməyəcəyəm. Mənə hörmət edənləri hörmətə çatdıracağam, Məni saymayanlar isə rüsvay ediləcək! **31** Budur, elə günlər gəlir ki, sənin də, ata nəslinin də gücünü qıracağam və nəslindən heç kim uzun ömür sürməyəcək. **32** İsrailə etdiyim yaxşılığın əvəzinə sən evində qəm-qüssə görəcəksən və artıq nəslindən heç kim uzun ömür sürməyəcək. **33** Aranızda qurbangahımdan ayağını kəsmədiyim bir adam olacaq ki, onu da gözlərini kor etmək və qəlbini kədərləndirmək üçün sağ saxlayacağam. Nəslindən olanların hamısı az ömür sürüb öləcək. **34** İki oğlunun – Xofni və Pinxasın eyni bir gündə ölməsi sənə bir işarə olacaq. **35** Mən isə Özümə istəklərimi və arzularımı yerinə yetirən vəfalı bir kahin seçəcəyəm. Onun nəslini əbədiləşdirəcəyəm. Məsh etdiyimin önündə o xidmət edəcək. **36** Ailəndən sağ qalan hər kəs bir az gümüş pul və bir parça çörək üçün gəlib onun qarşısında əyiləcək, ‹nə olar, bir parça çörək üçün mənə hər hansı bir kahinlik işi ver› deyərək yalvaracaq"».

3 Gənc Şamuel Elinin başçılığı altında Rəbbə xidmət edirdi. O vaxt Rəbbin sözünün nazil olması və görüntülərin görülməsi nadir hallarda baş verirdi. **2** Bir gecə Eli yatağında uzanmışdı. Onun gözləri zəif olduğuna görə yaxşı görmürdü. **3** Şamuel isə Rəbbin məbədində – Allahın sandığı olan yerdə uzanmışdı və Allahın çırağı hələ sönməmişdi. **4** Rəbb Şamueli çağırdı. O «buradayam» deyə cavab verdi. **5** Sonra da Elinin yanına qaçıb «məni çağırdın, mən buradayam» dedi. Amma Eli «mən çağırmamışam, get yat» deyə cavab verdi. Şamuel gedib yatdı. **6** Rəbb «Şamuel!» deyə yenidən çağırdı. Şamuel yenə qalxıb Elinin yanına getdi və «Məni çağırdın? Mən buradayam!» dedi. Eli yenə də «mən çağırmadım oğlum, get yat» deyə cavab verdi. **7** Şamuel Rəbbi hələ tanımırdı və Rəbbin sözü ona açılmamışdı. **8** Rəbb üçüncü dəfə Şamueli çağırdı və Şamuel yenə qalxaraq Elinin yanına gedib dedi: «Bax buradayam, məni sən çağırdın». O anda Eli anladı ki, gənc Şamueli çağıran Rəbdir. **9** Buna görə də Şamuelə dedi: «Get uzan, yenə səni çağırarsa, belə deyərsən: "Danış, ya Rəbb, qulun Səni eşidir"». Şamuel gedib yerində yatdı. **10** Rəbb gəlib orada durdu və əvvəlki kimi «Şamuel! Şamuel!» deyə çağırdı. Şamuel dedi: «Danış, ya Rəbb, qulun Səni eşidir». **11** Rəbb Şamuelə belə

dedi: «Bax İsraildə elə bir iş görəcəyəm ki, eşidənin qulaqları cingildəyəcək. **12** Həmin gün Elinin evi haqqında dediklərimin hamısını əvvəldən axıra qədər yerinə yetirəcəyəm. **13** Çünki ona çatdırmışdım ki, özü bildiyi günahlarına görə onun evini əbədi məhkum edəcəyəm. Oğulları özlərini alçaltdılar. Eli isə onların qarşısını almadı. **14** Buna görə də and içmişəm ki, Elinin ailəsinin günahı heç vaxt nə qurban, nə də başqa təqdimlərlə bağışlanmayacaq». **15** Şamuel səhərə qədər uzandı, sonra Rəbbin ibadətgahının qapılarını açdı. Eşitdiyi görüntünü isə Eliyə bildirməyə qorxdu. **16** Amma Eli onu «Şamuel, oğlum» deyə səslədi. Şamuel cavab verib dedi: «Bəli, buradayam». **17** Eli ondan soruşub dedi: «Rəbb sənə nə dedi? Rica edirəm, məndən gizlətmə. Əgər sənə dediklərindən birini belə, məndən gizlətsən, Allah sənə beləsini və bundan betərini etsin». **18** Bundan sonra Şamuel heç nə gizlətmədi və ona hər şeyi danışdı. Eli də dedi: «O, Rəbdir, gözündə nə xoşdursa, onu da etsin». **19** Şamuel böyüdü. Rəbb onunla idi və Rəbb onun sözlərindən heç birini boşa çıxartmadı. **20** Rəbbin Şamueli peyğəmbər kimi təsdiq etdiyini Dandan Beer-Şevaya qədər bütün İsrail bildi. **21** Rəbb yenə Şiloda görünməyə başladı. O Özünü Şamuelə kəlamı ilə göstərmişdi.

4 Şamuelin sözü bütün İsrailə yayılmışdı. O dövrdə İsraillilər Filiştlilərə qarşı döyüşmək üçün çıxdılar. **2** İsraillilər Even-Ezerdə, Filiştlilər isə Afeqdə ordugah qurdular. Filiştlilər İsraillilərlə döyüşmək üçün düzüldülər. Döyüş qızışanda İsraillilər Filiştlilərə məğlub oldular və döyüş meydanında dörd minə yaxın İsrailli qırıldı. **3** Xalq ordugaha qayıdarkən İsrail ağsaqqalları bir-birindən soruşdu: «Görəsən Rəbb bu gün bizi Filiştlilər qarşısında nə üçün məğlub etdi? Şilodan Rəbbin Əhd sandığını yanımıza gətirək. Qoy aramızda olsun və bizi düşmənlərin əlindən qurtarsın». **4** Xalq Şiloya adam göndərdi. Keruvlar arasında taxt qurmuş Ordular Rəbbinin Əhd sandığını oradan gətirdilər. Elinin iki oğlu Xofni və Pinxas Allahın Əhd sandığının yanında idi. **5** Rəbbin Əhd sandığı ordugaha çatan kimi bütün İsraillilər bərkdən elə qışqırdılar ki, yer titrədi. **6** Bu qışqırığın gurultusunu eşidərkən Filiştlilər belə dedilər: «İbranilərin ordugahında niyə belə böyük qışqırıq və gurultu var?» Ordugaha Rəbbin sandığının gəldiyini bildikdə **7** Filiştlilər qorxub dedilər: «Ordugaha allahlar gəlib, vay halımıza! Çünki bundan əvvəl belə bir şey olmamışdı. **8** Vay halımıza! Bu qüdrətli allahların əlindən bizi kim qurtaracaq? Səhrada Misirlilərə hər cür bəla verən allahlar bunlardır. **9** Ey Filiştlilər, cəsur olun, kişi kimi dayanın! Yoxsa İbranilər sizə necə boyun əydilərsə, siz də onlara elə boyun əyəcəksiniz! Kişi kimi dayanın və döyüşün!» **10** Filiştlilər vuruşdular. İsraillilər məğlub oldu və hamısı öz çadırına qaçdı. Çox böyük qırğın oldu və İsraillilərdən otuz min piyada həlak oldu. **11** Allahın sandığı ələ keçirildi və Elinin iki oğlu – Xofni ilə Pinxas öldü. **12** Bir nəfər Binyaminli döyüş yerindən qaçaraq elə həmin gün gəlib Şiloya çatdı. Onun paltarı cırılmış, başı toz-torpaq içində idi. **13** Budur, o gələn zaman Eli kürsü üstündə oturub yol kənarında gözləyir və Allahın sandığından ötrü ürəyi çırpınırdı. Bu adam şəhərə girib baş verən hadisələri danışanda bütün şəhər şivən qopardı. **14** Eli bu səsi eşidəndə «Bu nə səs-küydür?» deyə soruşdu. Bu adam tez gəlib hər şeyi Eliyə danışdı. **15** Eli doxsan səkkiz yaşında idi, artıq gözləri tutulmuşdu, görmürdü. **16** Həmin adam Eliyə dedi: «Mən döyüş meydanından gəlirəm. Bu gün döyüşdən qaçmışam». Eli soruşdu: «Oğlum, nə baş verib?» **17** Xəbər gətirən adam belə cavab verdi: «İsraillilər Filiştlilərin qabağından qaçdılar və xalq arasında böyük qırğın oldu. İki oğlun Xofni ilə Pinxas ölmüş, Allahın sandığı isə ələ keçirilmişdir». **18** Bu adam Allahın sandığından danışan zaman Eli kürsüdən arxaya – qapının yanına yıxıldı; həm qoca, həm də kök olduğu üçün boynu qırıldı və öldü. O, qırx il İsrail xalqına hakimlik etmişdi. **19** Elinin gəlini – Pinxasın arvadı hamilə idi. Doğuş vaxtı çatmışdı. Allahın sandığının ələ keçirildiyini, qayınatası ilə ərinin ölüm xəbərini eşidərkən onun ağrısı tutdu və çömbəlib doğdu. **20** Ölüm ayağında ona kömək edən qadınlar dedilər: «Qorxma, bir oğlun oldu». O isə bunu əhəmiyyətsiz bir şey saydığı üçün cavab vermədi. **21** Çünki Allahın sandığı ələ keçmiş, qayınatası ilə əri ölmüşdü. Buna görə də «İsrail şərəfdən düşdü» deyərək körpəsinin adını İkavod qoydu. **22** O dedi: «Allahın sandığı ələ keçirildi, İsrail şərəfdən düşdü».

5 Filiştlilər Allahın sandığını ələ keçirib Even-Ezerdən Aşdoda apardılar. **2** Allahın sandığını Daqonun məbədinə aparıb Daqonun heykəlinin yanına qoydular. **3** Ertəsi gün Aşdodlular erkən duranda Daqonu Rəbbin sandığının önündə üzüstə yerə düşmüş gördülər. Onlar Daqonu götürüb öz yerinə qoydular. **4** Amma ertəsi gün səhər erkən durduqları vaxt gördülər ki, Daqon yenə Rəbbin sandığının önündə üzüstə yerə düşmüşdür. Bu dəfə isə Daqonun başı ilə iki əli qırılıb kandarın üstünə düşmüş və yalnız gövdəsi qalmışdı. **5** Daqonun kahinləri də, Aşdoddakı Daqon məbədinə gələnlər də buna görə bu günə qədər bu məbədin

kandarına ayaq basmırlar. 6 Rəbbin əli Aşdodlular üzərində ağırlaşdı. Onlara və ətrafındakı camaata bəla verib bədənlərinə şişlər çıxartdı. 7 Aşdodlular vəziyyətin belə olduğunu görəndə dedilər: «Qoy İsrail Allahının sandığı bizim yanımızda qalmasın, çünki Onun əli bizim və allahımız Daqonun üzərində ağır oldu». 8 Ona görə də hər tərəfə qasidlər göndərərək bütün Filiştlilərin ağalarını yanlarına toplayıb soruşdular: «İsrail Allahının sandığını nə edək?» Filiştlilərin ağaları isə dedilər: «İsrail Allahının sandığı Qata aparılsın». Beləliklə, İsrail Allahının sandığını Qata apardılar. 9 Onlar sandığı Qata gətirəndən sonra Rəbbin əli bu şəhərin üstündə də ağırlaşdı. Şəhəri dəhşətli qorxu bürüdü, böyükdən-kiçiyə qədər şəhər sakinlərinin hamısına zərbə dəydi. Onların da bədənlərinə şiş çıxdı. 10 Bu hadisədən sonra Allahın sandığını Eqrona göndərdilər. Allahın sandığı Eqrona çatanda Eqronlular fəryad qoparıb dedilər: «Bizi və xalqımızı öldürmək üçün İsrailin Allahının sandığını bura gətirdilər!» 11 Ona görə də hər tərəfə qasidlər göndərib bütün Filiştlilərin ağalarını yanlarına toplayaraq dedilər: «İsrail Allahının sandığını göndərin getsin yerinə, qoy bizi və xalqımızı qırmasın». Çünki bütün şəhəri ölüm vahiməsi bürümüşdü və Allahın əli ora üçün də çox ağır olmuşdu. 12 Sağ qalanların da bədənlərinə şiş çıxdı və şəhərin fəryadı ərşə qalxdı.

6 Rəbbin sandığı Filiştlilərin diyarında yeddi ay qaldı. 2 Filiştlilər kahinlərlə falçıları çağırıb dedilər: «Bu Rəbbin sandığını nə edək? Onu öz yerinə necə qaytarmağı bizə başa salın». 3 Kahinlər və baxıcılar dedilər: «İsrail Allahının sandığını geri göndərmək istəyirsinizsə, boş göndərməyin. Ona mütləq təqsir təqdimi verməlisiniz. O zaman sağalacaqsınız və O sizdən nə üçün əl çəkmədiyini bildirəcək». 4 Filiştlilər soruşdular: «Ona göndərəcəyimiz təqsir təqdimi nə olmalıdır?» Kahinlər və baxıcılar belə cavab verdi: «Filiştlilərin ağalarının sayına görə beş qızıl şiş surəti ilə beş qızıl siçovul surəti düzəldib göndərin. Çünki bu bəla həm sizin, həm də ağalarınızın üstündədir. 5 Ona görə də həm şişlərinizin, həm də ölkənizi dağıdan siçovulların surətlərini yaradın və İsrailin Allahını şərəfləndirin. Bəlkə O sizin, allahlarınızın və torpağınızın üstündə əlini yüngülləşdirdi. 6 Misirlilərlə fironun ürəyi inadkarlıq etdiyi kimi nə üçün sizin də ürəklərinizi inadkarlıq edir? Allah onlarla sərt davrananda İsrailliləri azad buraxmadılarmı? 7 İndi isə bir təzə araba düzəldin və boyunduruğa qoşulmayan iki sağmal inəyi arabaya qoşun. Balalarını isə onlardan ayırıb evə göndərin. 8 Rəbbin sandığını götürüb arabaya qoyun və təqsir təqdimi olaraq Ona ödəyəcəyiniz qızıl əşyaları isə bir mücrü içərisində sandığın yanına qoyun, sonra da yola salın getsin. 9 Amma baxın, onlar sandığın olduğu torpağa – Bet-Şemeş yoluna qalxarlarsa, deməli, bu böyük bəlanı bizə verən Odur. Yox, əgər oraya getməzlərsə, onda biləcəyik ki, bizi vuran Onun əli deyil və bu qəza başımıza təsadüfən gəlmişdir». 10 Adamlar belə də etdilər. İki sağmal inək gətirib arabaya qoşdular və balalarını da evdə bağladılar. 11 Rəbbin sandığı ilə bərabər içərisində siçovulların və şişlərin qızıl surətləri yığılmış mücrünü də arabaya qoydular. 12 İnəklər birbaşa Bet-Şemeşə gedən yolla sağa-sola dönmədən, böyürə-böyürə getdilər. Filiştlilərin ağaları isə onları Bet-Şemeş sərhədinə qədər ötürdülər. 13 O zaman Bet-Şemeşlilər zəmidə buğda biçirdilər. Onlar başlarını qaldırıb sandığı görəndə sevindilər. 14 Araba Bet-Şemeşli Yeşuanın zəmisinə girib böyük bir daşın yanında dayandı. Bet-Şemeşlilər arabanın ağaclarını qırdılar, inəkləri isə Rəbbə yandırma qurbanı verdilər. 15 Levililər Rəbbin sandığını və onun yanındakı qızıl əşyalar yığılmış mücrünü arabadan endirib böyük bir daşın üstünə qoydular. O gün Bet-Şemeşlilər Rəbbə yandırma qurbanı verib başqa qurbanlar da kəsdilər. 16 Filiştlilərin beş ağası bu hadisəni gördükdən sonra həmin gün Eqrona qayıtdı. 17 Filiştlilərin təqsir təqdimi olaraq Rəbbə gətirdikləri qızıl şişlərin hər biri Aşdod, Qəzzə, Aşqelon, Qat, Eqron üçün olub bu şəhərlərin sayına görə idi. 18 Qızıl siçovullar isə qala divarlı şəhərlərlə ətraf kəndlər də daxil olmaqla beş ağaya məxsus Filişt şəhərlərinin sayına görə beş dənə idi. Bet-Şemeşli Yeşuanın zəmisində Rəbbin sandığı qoyulan böyük daş bu günə qədər şahid kimi qalmaqdadır. 19 Rəbbin sandığının içinə baxdıqları üçün Allah Bet-Şemeşliləri də vurdu və əlli ailədən yetmiş nəfəri öldürdü. Xalq isə Rəbbin onların başına gətirdiyi müsibətə görə yas tutdu. 20 Bet-Şemeşlilər dedilər: «Bu müqəddəs Allah olan Rəbbin qarşısında kim dayana bilər? Bizdən sonra kimin yanına gedəcək?» 21 Sonra Qiryat-Yearim əhalisinə qasidlər göndərib dedilər: «Filiştlilər Rəbbin sandığını geri qaytardılar, gəlin onu aparın».

7 Qiryat-Yearim əhalisi gəlib Rəbbin sandığını apardı. Onu təpədə olan Avinadavın evinə çıxartdı və oğlu Eleazarı Rəbbin sandığına nəzarətçi təyin etdi. 2 Sandıq Qiryat-Yearimə

gələn gündən çox vaxt keçdi: iyirmi il tamam oldu. Bütün İsrail xalqı Rəbbin intizarını çəkirdi. **3** Şamuel bütün İsraillilərə müraciət edib dedi: «Əgər bütün qəlbinizlə Rəbbə dönürsünüzsə, yad allahları, Aştoret bütlərini atıb ürəyinizi Rəbbə verin və yalnız Ona qulluq edin. Sizi Filiştlilərin əlindən O qurtaracaq». **4** O zaman İsrail övladları Baal bütlərini və Aştoret bütlərini rədd edib yalnız Rəbbə qulluq etdilər. **5** Şamuel dedi: «Bütün İsraillilər Mispaya toplayın və mən sizə görə Rəbbə yalvaracağam». **6** Onlar Mispaya toplaşdılar, su çəkib Rəbbin önünə tökdülər və o gün orada oruc tutub dedilər: «Rəbbə qarşı günah işlətmişik». Şamuel Mispada İsraillilərə hakimlik edirdi. **7** İsrail övladlarının Mispada toplandığını Filiştlilər eşidəndə Filiştlilərin ağaları İsraillilərə qarşı çıxdılar. Bunu eşidən İsrail övladları Filiştlilərdən qorxdu. **8** Ona görə də İsrail övladları Şamuelə dedilər: «Bizi Filiştlilərin əlindən qurtarmaq üçün Allahımız Rəbbə durmadan yalvar». **9** Şamuel bir əmlik quzu götürərək onu bütövlüklə Rəbbə yandırma qurbanı verdi və o, İsrail üçün Rəbbə yalvardı. Rəbb Şamuelə cavab verdi. **10** Şamuel yandırma qurbanı verərkən Filiştlilər İsrailə hücum etmək üçün yaxınlaşdılar. Rəbb o gün güclü səslə gurlayıb Filiştlilərin üzərinə vəlvələ saldı və onları İsrailin önündə məğlub etdi. **11** İsraillilər Mispadan çıxıb Bet-Kar altına çatana qədər Filiştliləri qovaraq qırdılar. **12** Sonra Şamuel bir daş götürüb Mispa ilə Şen arasına qoydu və «Rəbb bizə buraya qədər kömək etdi» deyərək bu daşı Even-Ezer adlandırdı. **13** Məğlubiyyətə uğrayan Filiştlilər bir daha İsrail torpağına gəlmədi. Şamuelin bütün ömrü boyu Rəbbin əli Filiştlilərə qarşı oldu. **14** Filiştlilər Eqrondan Qata qədər İsraildən aldıqları şəhərləri geri qaytardılar. Bundan əlavə, İsrail ətrafındakı torpaqları da Filiştlilərin əlindən aldı və İsraillilərlə Emorluların arasında sülh yarandı. **15** Şamuel ömrü boyu İsrailə hakimlik etdi. **16** O, ilbəil, növbə ilə Bet-Eli, Qilqalı, Mispanı gəzir və bu yerlərdə İsrailə hakimlik edirdi. **17** Sonra isə Ramaya qayıdardı, çünki evi orada idi. Oradan da İsrailə hakimlik edirdi. O həmin yerdə Rəbbə bir qurbangah tikdi.

8 Şamuel qocalanda oğullarını İsrailə hakim etdi. **2** Onun ilk oğlunun adı Yoel, ikincisinin adı isə Aviya idi. Onlar Beer-Şevada hakim idilər. **3** Oğulları onun yolu ilə getməyib şərəfsiz qazanc ardınca düşdülər və rüşvət alıb düzgün olmayan hökmlər verirdilər. **4** Bütün İsrail ağsaqqalları yığılıb Ramaya – Şamuelin yanına gəldilər. **5** Ona dedilər: «Bax sən qocasan və oğulların sənin yolunla getmir. İndi isə digər millətlərdə olduğu kimi bizə bir padşah təyin et ki, bizə hökmranlıq etsin». **6** Lakin Şamuel «bizə bir padşah təyin et ki, hökmranımız olsun» deyilən zaman bu sözlərdən narazı qaldı və Rəbbə dua etdi. **7** Rəbb Şamuelə dedi: «Sənə dedikləri məsələlərlə əlaqədar xalqın hər sözünə qulaq as, çünki rədd etdikləri sən deyilsən, onlar üzərində hökmranlıq etməyim deyə, yalnız Məni rədd edirlər. **8** Onları Misirdən çıxartdığım gündən bu günə qədər yad allahlara qulluq etməklə Məni tərk edirlər. Mənə etdiklərini indi eyni şəkildə sənə edirlər. **9** Sən onların sözlərinə qulaq as, amma açıqca xəbərdarlıq et ki, onlara hökmdarlıq edəcək padşahın hakimiyyəti necə olacaq». **10** Şamuel ondan padşah istəyən xalqa Rəbbin bütün sözlərini söylədi. **11** O dedi: «Sizə hökmdarlıq edəcək padşahın hökmranlığı belə olacaq: oğullarınızı döyüş arabaları və süvari qoşununda xidmət etmək üçün aparacaq və döyüş arabalarının qabağında qaçıracaq. **12** Onlardan bəzisini minbaşı və əllibaşı təyin edəcək, bəzisinə torpaqlarını şumladacaq və əkinini biçdirəcək, bəzisini isə hərbi sursat və döyüş arabalarına ləvazimat hazırlamaq üçün işlədəcək. **13** Qızlarınızı ətir düzəltmək, aşpaz və çörəkçi işlətmək üçün aparacaq. **14** Ən yaxşı tarlalarınızı, üzüm və zeytun bağlarınızı alıb əyanlarına verəcək. **15** Taxıllarınızın və üzümlüklərinizin məhsullarından onda birini alıb xadimlərinə və əyanlarına verəcək. **16** Qullarınızla qarabaşlarınızı, ən seçmə cavanlarınızı və eşşəklərinizi götürüb öz işində işlədəcək. **17** Sürülərinizin onda birini özünə götürəcək və siz onun qulu olacaqsınız. **18** Gün gələcək ki, seçdiyiniz padşahın əlindən fəryad edəcəksiniz, amma o vaxt Rəbb sizə cavab verməyəcək». **19** Xalq isə Şamuelin sözünə qulaq asmaq istəməyib dedi: «Yox, mütləq üzərimizdə bir padşah olsun. **20** Başqa millətlərdə olduğu kimi bizə də padşahımız hökmranlıq etsin, qabağa düşüb döyüşlərimizə başçılıq etsin». **21** Şamuel xalqın hər sözünü dinləyib Rəbbə söylədi. **22** Rəbb Şamuelə belə dedi: «Onların sözlərinə qulaq as və bir padşah təyin et». Şamuel İsraillilərə «hər kəs öz şəhərinə qayıtsın» dedi.

9 Binyamindən Afiah oğlu Bekorat oğlu Seror oğlu Aviel oğlu Qiş adlı bir adam var idi. Binyaminli bu adam cəsur cəngavər idi. **2** Onun Şaul adlı gənc, yaraşıqlı oğlu var idi və İsrail övladları arasında ondan yaraşıqlısı yox idi. O, xalqın hamısından bir çiyin hündür idi. **3** Şaulun atası Qişin eşşəkləri itmişdi. Qiş oğlu Şaula dedi: «Qalx nökərlərdən birini yanına al, get, eşşəkləri axtar». **4** Onlar Efrayimin dağlıq

bölgəsini gəzdilər və Şalişa diyarından keçdilər, lakin eşşəkləri tapa bilmədilər. Şaalim diyarını dolandılar, eşşəklər orada da yox idi. Sonra Binyamin torpağını gəzdilər, lakin eşşəkləri tapa bilmədilər. **5** Bundan sonra Suf bölgəsinə gəldilər və Şaul yanındakı nökərinə dedi: «Gəl qayıdaq, yoxsa atam eşşəkləri yaddan çıxarıb bizim üçün narahat olacaq». **6** Nökəri isə ona dedi: «Bax bu şəhərdə bir Allah adamı var. O, möhtərəm bir adamdır və nə deyirsə, hamısı mütləq doğru çıxır. Gəl oraya gedək, bəlkə bizə gedəcəyimiz yolu o göstərdi». **7** Şaul nökərinə dedi: «Əgər getsək, o adama nə aparaq? Artıq torbalarımızda çörək qurtarmış və Allah adamına vermək üçün bir hədiyyəmiz belə, yoxdur. Axı nəyimiz var?» **8** Nökər Şaula cavab olaraq belə dedi: «Bax əlimdə dörddə bir şekel gümüş var. Mən onu Allah adamına verərəm, qoy o bizə yolumuzu göstərsin». **9** Əvvəllər İsraildə Allahın iradəsini öyrənmək üçün gedəndə adamlar belə deyərdilər: «Gəl görücünün yanına gedək». O vaxt peyğəmbərləri görücü adlandırırdılar. **10** Şaul isə nökərinə dedi: «Yaxşı deyirsən, gəl gedək». Onlar Allah adamının olduğu şəhərə getdilər. **11** Yoxuşdan şəhərə qalxanda su çəkmək üçün şəhərdən çıxan gənc qızlara rast gəldilər və onlara dedilər: «Görücü buradadırmı?» **12** Onlara cavab verdilər: «Buradadır, sizdən qabaqdadır. Tələsin, elə bu gün şəhərə gəlib, çünki xalq bu gün səcdəgahda qurban kəsəcək. **13** Şəhərə girən kimi onu yemək üçün səcdəgaha qalxmazdan əvvəl taparsınız, ona görə ki o gəlməyincə xalq yeməyə başlamaz. O, qurbana xeyir-dua verəndən sonra çağırılanlar yeyər. Tez qalxsanız, ona çatarsınız». **14** Onlar şəhərə qalxdılar. Şaul da təpədə yerləşən şəhərin mərkəzinə çatanda Şamuellə rastlaşdı, çünki o da səcdəgaha çıxırdı. **15** Şaul gəlməmişdən bir gün əvvəl Rəbb Şamuelə bunu bildirərək qulağına demişdi: **16** «Sabah bu vaxtlar sənin yanına Binyamin torpağından bir adam göndərəcəyəm və onu Mənim xalqım İsrailliləra başçı olaraq məsh edəcəksən. Filiştlilərin əlindən xalqımı o qurtaracaq, çünki xalqımın halına yanıram. Ona görə ki fəryadı gəlib Mənə çatdı». **17** Şamuel Şaulu görəndə Rəbb ona dedi: «Bax sənə dediyim bu adam xalqıma hökmranlıq edəcək». **18** Şaul darvazada Şamuelə yaxınlaşıb dedi: «Rica edirəm, görücünün evinin harada olduğunu mənə göstərəsiniz». **19** Şamuel Şaula cavab verdi: «Görücü mənəm, qarşımca səcdəgaha qalx. Bu gün mənimlə bərabər yemək yeyəcəksiniz, sabah açılanda isə ürəyində olanların hamısını sənə bildirib yola salaram. **20** Üç gün əvvəl itən eşşəklərinə gəlincə, onların fikrini çəkmə, artıq tapılıblar. Bütün İsrail nəyin həsrətindədir? Bu sənə və ata nəslinə aid deyilmi?» **21** Şaul cavab verdi: «Mən İsrail qəbilələrinin ən kiçiyi olan Binyamindən deyiləmmi? Nəslim isə Binyamin qəbiləsinin nəsillərinin ən kiçiyi deyilmi? Axı nə üçün mənə belə söz söyləyirsiniz?» **22** Şamuel Şaul ilə nökəri götürüb otağa apardı və otuz nəfərə qədər çağırılmış adamların arasında baş tərəfdə ona yer verdi. **23** Şamuel aşpaza dedi: «"Bir yana ayrı qoy" deyib sənə verdiyim payı bura gətir!» **24** Aşpaz yağlı budu Şaulun qarşısına qoydu. Şamuel dedi: «Buyur ye, bu sənin üçün ayrılan paydır, bunu sənin üçün saxladım ki, təyin etdiyim gün çağırdığım xalqla birlikdə yeyəsən». O gün Şaul Şamuellə birlikdə yemək yedi. **25** Onlar səcdəgahdan şəhərə endilər, Şamuel Şaulla evin damında söhbət etdi. **26** Onlar erkən qalxdılar. Dan yeri söküləndə damdan Şamuel Şaulu çağırıb dedi: «Dur, səni yola salım». O da qalxıb Şamuellə birlikdə bayıra çıxdı. **27** Onlar şəhər kənarına enərkən Şamuel Şaula dedi: «Nökərə de ki, qabaqda getsin». Nökər qabağa keçdi. «Amma sən indi ayaq saxla, qoy Allahın sözünü sənə bildirim».

10 Şamuel bir qab zeytun yağı götürüb Şaulun başına tökdü və onu öpərək dedi: «Rəbb səni Öz irsi olan İsrail üzərində başçı olmaq üçün məsh etdi, elə deyilmi? **2** Bu gün məndən ayrılandan sonra Binyamin torpağında, Selsahda olan Rəhilənin məzarı yanında iki adama rast gələcəksən və onlar sənə deyəcək: "Axtarmağa getdiyin eşşəklər tapılıb. Artıq atan eşşəkləri unudub sizin dərdinizi çəkərək deyir: ‹Oğluma görə nə edim?›" **3** Oradan da irəli keçib Tavordakı palıd ağacının yanına çatacaqsan və həmin yerdə səni Bet-Elə – Allahın hüzuruna çıxan üç adam qarşılayacaq. Onlardan biri üç oğlaq, o biri üç kömbə çörək, biri də bir tuluq şərab aparacaq. **4** Onlar səni salamlayaraq iki kömbə çörək verəcəklər. Sən də o çörəkləri onlardan alacaqsan. **5** Bundan sonra Filişt keşik dəstəsinin olduğu yerə – Giveat-Elohimə çatacaqsan. Şəhərə girən zaman orada səcdəgahdan enən bir peyğəmbər dəstəsinə rast gələcəksən. Onların qarşılarında çəng, dəf, ney, lira çalınacaq və onlar peyğəmbərlik edəcək. **6** Onda Rəbbin Ruhu üzərinə qüvvə ilə enəcək və sən də onlarla birgə peyğəmbərlik edəcəksən və dönüb tamam başqa bir adam olacaqsan. **7** Bu əlamətlər səndə baş verəndə vəziyyətə uyğun hərəkət et, çünki Allah səninlədir. **8** Sən məndən əvvəl Qilqala enəcəksən, mən də yandırma qurbanları təqdim etmək və ünsiyyət qurbanları kəsmək üçün oraya

enəcəyəm. Amma mən yanına gəlib nə edəcəyini sənə bildirənədək yeddi gün gözləməli olacaqsan». **9** Şaul Şamuelin yanından yola düşmək üçün çevriləndə Allah onun ürəyini dəyişdirdi və bütün bu əlamətlər o gün yerinə yetdi. **10** Oradan Giveaya gedərkən onları bir peyğəmbər dəstəsi qarşıladı və Allahın Ruhu Şaulun üstünə qüvvə ilə endi. Onların arasında Şaul da peyğəmbərlik etməyə başladı. **11** Əvvəldən onu tanıyan camaatın hamısı onun peyğəmbərlik etdiyini görəndə bir-birinə belə dedi: «Qişin oğluna nə olub? Məgər Şaul da peyğəmbərlərin sırasındadır?» **12** Bir adam cavab verib dedi: «Görün onların atası kimdir?» Buna görə də «Məgər Şaul da peyğəmbərlərin sırasındadır?» sözü məsələ çevrildi. **13** Şaul peyğəmbərlik edəndən sonra səcdəgaha qalxdı. **14** Şaulun əmisi ondan və nökərindən soruşdu: «Hara getmişdiniz?» Şaul dedi: «Eşşəkləri axtarmağa getmişdik, amma gördük ki, tapa bilmirik, ona görə də Şamuelin yanına getdik». **15** Şaulun əmisi dedi: «Rica edirəm, Şamuelin sənə nə dediyini mənə danış». **16** Şaul əmisinə dedi: «Eşşəklərin tapıldığını bizə aydın bildirdi». Lakin padşahlıq haqqında Şamuelin sözünü əmisinə danışmadı. **17** Şamuel xalqı Rəbbin önünə – Mispaya çağırdı. **18** O, İsrail övladlarına dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "İsraili Misirdən Mən çıxartdım. Misirlilərin və sizə zülm edən bütün padşahlıqların əlindən sizi Mən azad etdim". **19** Lakin bəlalarınızdan və müsibətlərinizdən sizi qurtaran Allahınızı bu gün rədd etdiniz və Ona "üzərimizə bir padşah qoy" dediniz. İndi isə qəbilələrinizə və nəsillərinizə görə Rəbbin hüzurunda durun». **20** Şamuel İsrailin bütün qəbilələrini bir-bir qabağa çıxartdı, Binyamin qəbiləsi püşk ilə seçildi. **21** Sonra Binyamin qəbiləsini nəsilbənəsil qabağa çıxartdı. Püşk Matri nəslinə düşdü. Nəhayət Qiş oğlu Şaul seçildi. Lakin onu axtarıb tapa bilmədilər. **22** Yenə Rəbdən soruşdular: «O buraya hələ gəlməyibmi?» Rəbb dedi: «Odur, yüklərin arasında gizlənib». **23** Qaçıb Şaulu oradan gətirdilər. Xalq arasında duran zaman Şaul xalqın hamısından bir çiyin hündür görünürdü. **24** Şamuel bütün xalqa dedi: «Rəbbin seçdiyi bu xalqın arasında bənzəri olmayan adamı görürsünüzmü?» O zaman xalq bir səslə qışqırıb dedi: «Yaşasın padşah!» **25** Şamuel padşahlıq qaydalarını xalqa söylədi və kitaba yazıb Rəbbin önünə qoydu. Sonra Şamuel bütün xalqı evinə göndərdi. **26** Şaul da Giveaya, öz evinə qayıtdı və qəlblərində Allahın oyanış yaratdığı igidlər onunla bərabər getdilər. **27** Bəzi yaramaz adamlar isə belə dedilər: «Bu adam bizi necə qurtaracaq?» Ona xor baxıb hədiyyə göndərmədilər. Şaul isə buna susdu.

11 Ammonlu Naxaş gəlib Yaveş-Gileada qarşı ordugah qurdu. Bütün Yaveş əhalisi Naxaşa dedi: «Bizimlə saziş bağla, biz də sənə qulluq edək». **2** Ammonlu Naxaş isə onlara dedi: «Bu şərtlə sizinlə razılığa gələrəm ki, hər birinizin sağ gözünü çıxarıb bütün İsraili rüsvay edim». **3** Yaveş ağsaqqalları ona dedilər: «Bizə yeddi gün möhlət ver ki, İsrailin bütün ərazisinə qasidlər göndərək və əgər bizi heç kim xilas edə bilməsə, sənə təslim olarıq». **4** Qasidlər Şaulun Givea şəhərinə gəldilər və xalq arasında bu sözləri car çəkdilər. Bütün xalq da şivən qoparıb ağladı. **5** Bu vaxt Şaul öküzlərin arxasınca tarladan gəlirdi. O dedi: «Xalqa nə olub ki, ağlayır?» Ona Yaveşlilərin sözünü çatdırdılar. **6** Həmin sözləri eşidən zaman Allahın Ruhu Şaulun üstünə qüvvə ilə endi, qəzəbindən od tutub yandı. **7** O, bir cüt öküzünü götürüb parça-parça doğradı və onları qasidlərin əli ilə bütün İsrail ərazisinə göndərib dedi: «Kim Şaulun və Şamuelin ardınca getməsə, bax öküzləri bu kökə salınacaq». Xalqın arasına Rəbbin xofu düşdü və hamı bir nəfər kimi ayağa qalxdı. **8** Şaul onları Bezeqdə saydı: İsrail övladları üç yüz min və Yəhuda adamları isə otuz min nəfər oldu. **9** Gələn qasidlərə dedilər: «Yaveş-Gileadlılara belə deyərsiniz: "Sabah gün qızınca sizə qurtuluş olacaq"». Qasidlər gedib bunu Yaveşlilərə bildirdilər və onlar da sevindilər. **10** Yaveşlilər Ammonlulara dedilər: «Sabah təslim olacağıq və bizimlə gözünüzdə xoş görünən kimi rəftar edin». **11** Ertəsi gün Şaul xalqı üç bölməyə ayırdı və səhər qarovulunda düşmən ordugahının içinə girərək gün qızana qədər Ammonluları qırdı. Qalanlar isə elə dağıldılar ki, onlardan iki nəfər bir yerdə qalmadı. **12** Xalq Şamuelə dedi: «"Şaulmu üzərimizdə padşah olacaq?" deyənlər kimlərdir? O adamları verin öldürək». **13** Şaul isə dedi: «Bu gün heç kəs öldürülməyəcək, çünki Rəbb bu gün İsrailə qurtuluş verdi». **14** Şamuel xalqa dedi: «Gəlin Qilqala gedək və orada padşahlığı yenidən təsdiq edək». **15** Bütün xalq Qilqala getdi. Orada – Qilqalda Şaulu Rəbbin önündə padşah olaraq qəbul etdilər və sonra Rəbbin önündə ünsiyyət qurbanları kəsdilər. Bütün İsraillilər Şaulla birgə böyük bayram etdilər.

12 Şamuel İsraillilərin hamısına dedi: «Baxın mən dediklərinizə axıradək qulaq asaraq üzərinizə bir padşah təyin etdim. **2** İndi qarşınızda padşah gedir, mən isə qocalmışam, saçlarım ağarıb. Budur, oğlanlarım da sizinlədir. Mən də gəncliyimdən bu günə qədər sizin qarşınızda

getmişəm. **3** Budur, qarşınızdayam, hansınızın
öküzünü almışam? Kimin eşşəyini almışam? Kimi
aldatmışam, kimi incitmişəm və yaxud kimdən
rüşvət alıb haqsız əməlinə göz yummuşam? Rəbbin
və Onun məsh etdiyinin qarşısında mənə qarşı
şəhadət edin ki, haqqınızı ödəyim». **4** Onlar belə
cavab verdilər: «Sən bizi heç vaxt aldatmamısan,
incitməmisən, heç kimin əlindən də heç nə
almamısan». **5** Şamuel onlara dedi: «Sizə qarşı
əlimdə bir şey tapmadığınıza bu gün Rəbb və Onun
məsh olunmuş padşahı da şahiddir». Xalq dedi:
«Bəli, şahiddir». **6** Şamuel xalqa dedi: «Musanı və
Harunu təyin edən, atalarınızı Misir torpağından
çıxaran Rəbdir. **7** İndi isə Rəbbin hüzurunda
dayanın. Rəbbin sizə və atalarınıza etdiyi bütün
haqq işlər barədə sübutlar göstərəcəyəm. **8** Yaqub
Misirə gəldi. Sonra atalarınız Rəbbə fəryad etdilər.
Rəbb Musa ilə Harunu göndərdi ki, atalarınızı
Misirdən çıxardıb bu yerdə məskunlaşdırsın. **9**
Lakin onlar özlərinin Allahı Rəbbi unutdular,
Rəbb də onları Xasor ordusunun başçısı Sisraya,
Filiştlilərə və Moav padşahına təslim etdi. Onlar
atalarınıza qarşı vuruşdular». **10** Xalq Rəbbə
fəryadla dedi: «Rəbbi atıb Baal və Aştoret bütlərinə
qulluq etməklə günah etdik. Ya Rəbb, indi bizi
düşmənlərimizin əlindən qurtar və biz Sənə qulluq
edərik». **11** Rəbb də Yerub-Baalı, Bedanı, İftahı və
Şamueli göndərdi. O sizi ətrafınızdakı düşmənlərin
əlindən qurtardı və əmin-amanlıqda yaşadınız.
12 Amma siz Ammon padşahı Naxaşın sizə qarşı
gəldiyini görəndə Rəbb Allahınız sizə padşah
ikən mənə dediniz: «Xeyr, gərək bizə bir padşah
hökmranlıq etsin». **13** İndi isə budur seçdiyiniz
və istədiyiniz padşah! Baxın Rəbb üzərinizə bir
padşah qoydu. **14** Əgər Rəbdən qorxub Ona
qulluq edərək səsinə qulaq assanız, əmrinə qarşı
çıxmasanız, həm sizə hökmranlıq edən padşahınız,
həm də siz Allahınız Rəbbin ardınca gedəcəksiniz.
15 Yox, əgər Rəbbin səsinə qulaq asmasanız və
Rəbbin əmrinə qarşı çıxsanız, o zaman Rəbbin əli
atalarınıza qarşı olduğu kimi sizin də əleyhinizə
olacaq. **16** İndi isə dayanın, Rəbbin gözünüz
önündə edəcəyi bu böyük hadisəni görün. **17**
Bu gün buğda biçimi deyilmi? Göy gurultusu və
yağış göndərsin deyə Rəbbi çağıracağam, özünüz
üçün padşah istəməklə etdiyiniz pisliyin Rəbbin
gözündə nə qədər böyük olduğunu dərk edib
görəcəksiniz. **18** Şamuel Rəbbi çağırdı və Rəbb
o gün göy gurladıb yağış yağdırdı. Bütün xalq
həmin gün Rəbdən və Şamueldən çox qorxdu.
19 Camaat Şamuelə belə dedi: «Qulların üçün
Allahın Rəbbə yalvar ki, ölməyək, çünki bütün
günahlarımızın üzərinə özümüzə padşah istəmək
təqsirini də əlavə etdik». **20** Şamuel isə xalqa dedi:
«Qorxmayın, bu pisliyi həqiqətən siz etmisiniz,
lakin Rəbbin yolundan dönməyin, bütün qəlbinizlə
yalnız Rəbbə qulluq edin. **21** Dönməyin, çünki o
zaman boş bütlərin ardınca getmiş olacaqsınız, o
bütlər ki fayda verməz və xilas etməzlər, çünki
puçdurlar. **22** Amma Rəbb xalqını Öz böyük ismi
naminə atmayacaq, ona görə ki sizi Öz xalqı
etmək Rəbbin xoşuna gəlmişdi. **23** Mənə gəlincə,
sizin üçün yalvarmağı dayandırmaqla Rəbbə qarşı
günah etmək qoy məndən uzaq olsun. Mən sizə
xeyirli və düz yolu öyrədəcəyəm. **24** Ancaq Rəbdən
qorxun, Ona sədaqətlə, bütün qəlbinizlə xidmət
edin. Görün sizin üçün necə əzəmətli işlər görüb.
25 Əgər pislik etməkdə davam etsəniz, həm siz,
həm də padşahınız məhv olacaq».

13 Şaul bir il padşah oldu və İsrailin üzərində
daha iki il padşahlıq edəndən sonra **2** o özü
üçün üç min nəfər İsrailli seçdi. Bunlardan iki min
nəfəri Mikmasda və Bet-El təpələrində Şaulun
yanında qaldı, min nəfəri isə Binyaminin Givea
şəhərində Yonatanın yanında saxladı. Xalqın
qalan hissəsini isə Şaul öz evlərinə göndərdi. **3**
Yonatan Gevadakı Filiştlilərin keşik dəstəsinin
əsgərlərini qırdı və bunu bütün Filiştlilər eşitdilər.
Şaul isə İbranilər eşitsinlər deyə bütün ölkədə
şeypur çaldırdı. **4** İsraillilərin hamısı Şaulun
Filiştlilərin keşik dəstəsini qırdığını, Filiştlilərin
İsrailə nifrət etdiyini eşitdi. Xalq Şaulun ətrafında
yığılmaq üçün Qilqala çağırıldı. **5** Filiştlilər
İsraillə vuruşmaq üçün yığıldılar. Otuz min
döyüş arabası, altı min atlı və dənizdəki qum
dənələrinin sayı qədər camaat çıxıb Bet-Avenin
şərqində Mikmasda ordugah qurdu. **6** İsraillilər
təhlükə qarşısında olduqlarını gördülər, çünki
xalq sıxışdırıldı, xalq mağaralarda, kolluqlarda,
qayalarda, məqbərələrdə və nohurlarda gizləndi. **7**
İbranilərdən bəzisi İordan çayından Qad və Gilead
torpağına keçmişdi, lakin Şaul isə hələ Qilqalda
idi və bütün xalq qorxudan əsə-əsə onun ardınca
gedirdi. **8** Şaul Şamuel təyin etdiyi vaxta qədər
yeddi gün gözlədi, lakin Şamuel Qilqala gəlmədi,
ona görə də xalq Şaulun yanından dağılmağa
başladı. **9** Şaul dedi: «Yandırma qurbanını və
ünsiyyət qurbanını yanıma gətirin». O, yandırma
qurbanını təqdim etdi. **10** Yandırma qurbanının
təqdimi qurtaranda Şamuel gəlib çıxdı və Şaul
salamlaşmaq üçün onu qarşılamağa çıxdı. **11**
Şamuel dedi: «Sən nə etmisən?» Şaul isə dedi:
«Gördüm ki, ətrafımdakı xalq dağılır, sən isə təyin
etdiyin gün gəlmədin və Filiştlilər Mikmasda
toplanıb. **12** Dedim ki, indi Filiştlilər Qilqala,
üstümə gələcəklər, mən isə hələ Rəbbin razılığını

almamışam. Ona görə də özümü məcbur edib yandırma qurbanını təqdim etdim». **13** Şamuel Şaula dedi: «Ağılsızlıq etdin, Allahın Rəbbin sənə verdiyi əmrə əməl etmədin. Belə olmasaydı, Rəbb İsrail üzərində sənin padşahlığını əbədi saxlayacaqdı. **14** Lakin indi padşahlığın davam etməyəcək. Rəbb Özü üçün Öz ürəyinə yatan bir adam tapıb. Həmin adamı Rəbb xalqına başçı təyin etdi. Çünki sən Rəbbin verdiyi əmrlərə əməl etmədin». **15** Bundan sonra Şamuel Qilqalı tərk edib Binyaminlilərin Givea şəhərinə çıxdı. Şaul yanında olan xalqı saydı: altı yüz nəfərə qədər idi. **16** Şaul, oğlu Yonatan və yanında olan xalq Binyaminlilərin Geva şəhərində qalmaqda idi. Filiştlilər isə Mikmasda ordugah qurmuşdular. **17** Filişt ordugahından qarətçi hücumçular üç dəstəyə bölünüb çıxdılar. Bir dəstə Ofra yoluna – Şual torpağına yönəldi. **18** Digər dəstə isə Bet-Xoron yoluna, o biri dəstə isə çölə – Sevoim vadisinə baxan sərhəd yoluna yönəldi. **19** Bütün İsrail ölkəsində bir nəfər də olsun dəmirçi yox idi. Filiştlilər demişdilər ki, qoy İbranilər qılınc, nizə düzəltməsinlər. **20** Bütün İsraillilər kotanlarını, kərkilərini, baltalarını və oraqlarını itiləmək üçün Filiştlilərin yanına gəlirdi. **21** Kotanın, kərkinin itiləmə qiyməti bir pim idi. Bellər, baltalar, bizlər üçün isə şekelin üçdə biri qədər gümüş pul alardılar. **22** Ona görə də müharibə zamanı Şaulla Yonatanın yanında olan xalqın əlində qılınc və nizə yox idi, bu silahlar ancaq Şaulun və oğlu Yonatanın əlində olardı. **23** Filiştlilərin keşik dəstəsi Mikmas keçidinə çıxdı.

14 Bir gün Şaulun oğlu Yonatan silahdarı olan nökərə dedi: «Gəl qarşı tərəfdə olan Filiştlilərin keşik dəstəsinə keçək». Lakin bunu atasına bildirmədi. **2** Şaul isə Givea kənarında Miqrondakı nar ağacı altında oturmuşdu, yanındakı xalq altı yüz nəfərə qədər idi. **3** Şiloda Rəbbin kahini, Eli oğlu Pinxas oğlu İkavodun qardaşı Axituvun oğlu Axiya efod geyinmişdi. Yonatanın getdiyindən xalqın xəbəri yox idi. **4** Filiştlilərin keşik dəstəsinə getmək üçün Yonatanın keçmək istədiyi keçidlər iki şişuclu qayalığın arasında idi. Qayalıqlardan birinin adı Boses, o birinin adı isə Sene idi. **5** Qayalıqlardan biri şimal tərəfdən Mikmasa, o biri qayalıq isə cənub tərəfdən Gevaya baxırdı. **6** Yonatan silahdarı olan nökərə dedi: «Gəl bu sünnətsizlərin keşik dəstəsinə keçək, bəlkə Rəbb bizim üçün bir iş gördü. Çünki həm çox, həm də az adamların üzərində qələbə çalmaq üçün Rəbbə mane olan yoxdur». **7** Silahdarı ona dedi: «Ürəyin necə istəyirsə, elə də et. Get bax, mən səninləyəm, çünki ürəyimizin istəyi birdir». **8** Yonatan dedi: «Gəl bu adamlara tərəf gedib özümüzü onlara göstərək. **9** Əgər bizə "sizin yanınıza biz gələnə qədər dayanın" desələr, o zaman yerimizdə durub onların yanına çıxmarıq. **10** Lakin "yanımıza çıxın", desələr, o zaman yerimizdən durub onların yanına qalxarıq, çünki Rəbb onları bizə təslim etmişdir və bu bizim üçün əlamət olacaq». **11** İkisi də özünü Filiştlilərin keşik dəstəsinə göstərdi. Filiştlilər isə dedilər: «Bax İbranilər gizləndikləri deşiklərdən çıxırlar». **12** Əsgərlər Yonatana və onun silahdarına dedilər: «Yanımıza çıxın, sizin dərsinizi verək». Yonatan silahdarına dedi: «Ardımca gəl, çünki Rəbb onları İsrailə təslim etdi». **13** Yonatan, onun ardınca silahdarı əl və ayaqları ilə yuxarı dırmaşdılar, Yonatan Filiştliləri vurub yıxır, arxadan silahdarı onları öldürürdü. **14** Bu ilk döyüşdə yarım sahə torpaqda Yonatanla silahdarı iyirmi nəfərə qədər adamı qırdı. **15** Ordugaha, çölə, bütün xalq arasına vəlvələ düşdü. Keşikçi əsgərlər və qarət hücumçuları arasına elə bir çaxnaşma düşdü ki, yer sarsıldı. Bu, Allah xofu idi. **16** Şaulun Binyamində olan Givea şəhərindəki gözətçiləri baxanda gördülər ki, Filişt qoşunu dağılıb ora-bura qaçır. **17** Şaul yanında olan xalqa dedi: «İndi sayın, görün bizdən kim yoxdur». Saydıqları zaman Yonatanla silahdarı olmadı. **18** Şaul Axiyaya dedi: «Allahın sandığını buraya gətirin». Çünki o vaxtlar Allahın sandığı İsraillilərin yanında idi. **19** Şaul kahinə bunu deyərkən Filiştlilərin ordugahından gurultu getdikcə çoxalırdı və Şaul kahinə «əl saxla!» dedi. **20** Şaul və yanında olan bütün xalq yığılıb döyüş meydanına getdilər. Budur, Filiştlilərdən hər bir kəs qılıncını öz ətrafındakı qonşusuna qarşı çıxartdı və çox böyük çaşqınlıq yarandı. **21** Əvvəlcədən Filiştlilər tərəfinə keçən İbranilər Filiştlilərlə bərabər ordugaha gəlmişdilər. Onlar da Şaulun və Yonatanın yanında olan İsraillilərlə birləşdilər. **22** Efrayim dağlıq bölgəsində gizlənən bütün İsraillilər də Filiştlilərin qaçdığını eşitdikdə öz döyüş meydanından Filiştliləri qovmağa başladılar. **23** Beləcə o gün Rəbb İsrailə qələbə qazandırdı və döyüş Bet-Avendən o tərəfə keçdi. **24** İsraillilər o gün çox yorulmuşdu. Çünki Şaul «Axşama qədər, Şaul düşmənlərindən qisas alana qədər kim çörək yesə, lənətə gəlsin!» deyərək onlara and içdirmişdi. Xalqdan heç kim dilinə heç nə vurmadı. **25** Bütün xalq meşəyə getdi və torpaq üzərində olan bal şanısına rast gəldi. **26** Xalq meşədə bal şanısına rast gələndə şanıdan bal süzülürdü, lakin heç kəs əlini ağzına aparmırdı, çünki xalq anddan qorxurdu. **27** Lakin Yonatan

atasının xalqa and içdirdiyini eşitməmişdi. O, əlindəki dəyənəyi uzadıb ucunu şanı balına batıraraq əlini ağzına apardı və gözlərinə işıq gəldi. **28** Camaat arasından bir nəfər dedi: «"Bu gün kim çörək yesə, lənətə gəlsin!" deyə atan xalqa möhkəm and içdirmiş, buna görə də xalq taqətdən düşmüşdü». **29** Yonatan dedi: «Atam ölkəyə əzab verir. Rica edirəm, baxın bu baldan bir az daddım, gör necə gözlərim işıqlandı! **30** Əgər bu gün düşmənlərdən ələ keçirilən yeməkləri xalq doyunca yemiş olsaydı, gör nələr olardı? O zaman Filiştlilər arasında daha böyük qırğın olmazdımı?» **31** Həmin gün İsraillilər Mikmasdan Ayyalona qədər Filiştliləri məğlub etdilər. Xalq çox yorğun idi. **32** Ona görə də düşmən malının üstünə düşüb qoyunları, öküzləri, buğaları yerindəcə kəsdilər və onları qanlı-qanlı yedilər. **33** Bunu Şaula xəbər verdilər: «Bax xalq əti qanlı-qanlı yeyərək Rəbbə qarşı günah edir». Şaul dedi: «Xəyanət etmisiniz, indi isə yanıma böyük bir daş yuvarlayın». **34** Şaul sözünə davam etdi: «Xalqın arasına gedib onlara deyin: "Hər kəs öküzünü, qoyununu yanıma gətirsin və burada kəsib yesin. Əti qanlı-qanlı yeyərək Rəbbə qarşı günah etməyin"». Bütün xalq o gecə öküzünü öz əli ilə oraya gətirib kəsdi. **35** Şaul Rəbbə bir qurbangah düzəltdi. Bu onun Rəbb üçün qurduğu ilk qurbangah idi. **36** Şaul dedi: «Filiştlilərin ardınca gecə ikən düşək ki, dan yeri sökülənə qədər onları talan edək və onlardan heç kimi sağ buraxmayaq». Ona dedilər: «Gözündə nə xoşdursa, onu da et». Kahin isə dedi: «Gəlin buraya – Allahın hüzuruna yaxınlaşaq». **37** Şaul Allahdan soruşdu: «Mən Filiştlilərin ardınca düşümmü? Sən onları İsraillilərə təslim edəcəksənmi?» Lakin həmin gün Allah ona cavab vermədi. **38** Şaul dedi: «Ey bütün xalq başçıları, buraya yaxınlaşın, bu gün hansı günah etdiyinizi öyrənin və görün. **39** Çünki İsraili qurtaran, var olan Rəbbə and olsun, bu işdə oğlum Yonatan təqsirkar olsa belə, mütləq ölməlidir». Lakin xalq arasından ona cavab verən olmadı. **40** Şaul bütün İsraillilərə dedi: «Siz bir tərəfdə, mən də oğlumla başqa bir tərəfdə duraq». Xalq Şaula dedi: «Gözündə nə xoşdursa, onu da et». **41** Şaul İsrailin Allahı Rəbbə dedi: «Həqiqəti üzə çıxart!» Püşk Şaulla Yonatana düşdü. Xalq təmizə çıxdı. **42** Şaul dedi: «Mənimlə oğlum Yonatan arasında da püşk atın». Püşk Yonatana düşdü. **43** Şaul Yonatana dedi: «Nə etmisən, mənə bildir!» Yonatan ona dedi: «Ancaq əlimdə olan dəyənəyin ucu ilə bir az bal dadmışam, buna görə ölməliyəmmi?» **44** Şaul dedi: «Yonatan, əgər mən səni öldürməsəm, Allah mənə beləsini və bundan betərini etsin! Sən mütləq ölməlisən». **45** Xalq Şaula belə dedi: «İsraildə belə böyük qurtuluş zəfəri çalan Yonatanmı öləcək? Əsla! Var olan Rəbbə and olsun, onun başından bir tük belə, yerə düşməyəcək. Çünki bu gün o, Allahın köməyi ilə iş gördü». Beləliklə, xalq Yonatanı qurtardı və o ölmədi. **46** Şaul daha Filiştliləri təqib etməyib geri qayıtdı və Filiştlilər öz yerlərinə qayıtdılar. **47** Beləliklə, Şaul İsrail üzərində padşah olandan sonra ətrafdakı bütün düşmənlərinə – Moavlılara, Ammonlulara, Edomlulara, Sova padşahlarına və Filiştlilərə qarşı döyüşdü. Hansı tərəfə gedərdisə, onların başına bəla gətirirdi. **48** O şücaət göstərərək Amaleqliləri məğlub etdi və İsraili talan edənlərin əlindən qurtardı. **49** Şaulun oğulları Yonatan, İşvi və Malki-Şua idi. İki qızından böyüyünün adı Merav, kiçiyinin adı isə Mikal idi. **50** Şaulun arvadının adı Aximaas qızı Axinoam idi. Ordu başçısı Şaulun əmisi Nerin oğlu Avner idi. **51** Şaulun atası Qişlə Avnerin atası Ner Avielin oğulları idi. **52** Şaul ömrü boyu Filiştlilərə qarşı şiddətli döyüşlərdə oldu və o, güclü yaxud da cəsur bir adam görən zaman öz yanına götürürdü.

15 Şamuel Şaula dedi: «Rəbb məni göndərdi ki, Öz xalqı İsrail üzərində padşah olaraq səni məsh edim. İndi isə Rəbbin sözünü dinlə, **2** Ordular Rəbbi belə deyir: "İsraillilər Misirdən çıxan zaman yolda Amaleqlilər onlara qarşı müqavimət göstərdilər. Ona görə də onları cəzalandıracağam. **3** İndi get, Amaleqliləri qır, hər şeylərini tamamilə darmadağın et və onlara heyfin gəlməsin. Kişidən qadınadək, yeniyetmədən südəmər körpəyədək, öküzdən qoyunadək, dəvədən eşşəyədək hamısını qır"». **4** Şaul xalqı çağırdı və onları Telaimdə saydı: iki yüz min piyada əsgərlə bərabər Yəhudadan on min nəfər var idi. **5** Şaul Amaleqlilərin şəhərinə gəlib vadidə pusqu qurdu. **6** O, Qenlilərə dedi: «Gedib Amaleqlilərdən ayrılın ki, sizi də onlarla bərabər qırmayım. Çünki İsrail övladları Misirdən çıxan zaman siz onlara xeyirxahlıq etdiniz». Qenlilər Amaleqlilərdən ayrıldılar. **7** Şaul Xaviladan Misirin şərqindəki Şura çatana qədər Amaleqliləri qırdı. **8** Amaleq padşahı Aqaqı sağ tutdu, bütün xalqı isə tamamilə qılıncdan keçirdi. **9** Amma Şaul xalqı ilə birlikdə Aqaqa və Amaleqlilərin ən yaxşı qoyunlarına, öküzlərinə, kökəldilmiş heyvanlarına, quzularına və yaxşı şeylərin hamısına heyfi gəlib tamamilə məhv etmək istəmədi, bütün gərəksiz və yararsız şeyləri isə tamamilə yox etdi. **10** Bundan sonra Rəbbin sözü Şamuelə nazil oldu: **11** «Şaulu padşah etdiyimə peşman oldum. Çünki o dönüb Mənim ardımca getməyərək sözlərimi yerinə yetirməyib». Şamuel

qəzəbləndi və bütün gecəni Rəbbə fəryad etdi. **12** O, Şaulla səhər görüşmək üçün erkən durdu, amma ona belə xəbər verdilər: «Şaul Karmelə getdi və özünə abidə qoyandan sonra geri qayıdıb irəlidəki Qilqala endi». **13** Şamuel Qilqala, Şaulun yanına gəldi. Şaul ona dedi: «Qoy Rəbb sənə xeyir-dua versin, mən Rəbbin sözünə əməl etdim». **14** Şamuel isə dedi: «Elə isə qulaqlarıma gələn bu qoyun mələşməsi və eşitdiyim bu öküz böyürtüsü nədir?» **15** Şaul dedi: «Onları Amaleqlilərdən gətiriblər. Çünki xalq sənin Allahın Rəbbə qurban etmək üçün qoyunlarla öküzlərin ən yaxşılarını saxlayıb, qalanlarını isə tamamilə yox etdi». **16** Şamuel Şaula dedi: «Dayan, bu gecə Rəbbin mənə söylədiklərini sənə deyəcəyəm». Şaul dedi: «Danış». **17** Şamuel dedi: «Sən öz gözündə kiçik olduğun halda İsrail qəbilələrinin başçısı olmadınmı? Rəbb səni İsrail üzərinə padşah olaraq məsh etməyibmi? **18** Rəbb səni yürüşə göndərib dedi: "Günahkarları – Amaleqliləri tamamilə məhv et və qırıb qurtarana qədər onlarla vuruş". **19** Bəs nə üçün Rəbbin sözünə itaət etmədin, qarətçilik edib talana girişdin və Rəbbin gözündə pis sayılan iş gördün?» **20** Şaul Şamuelə dedi: «Mən Rəbbin sözünə itaət etdim. Rəbbin məni göndərdiyi yürüşə getdim. Amaleq padşahı Aqaqı bura gətirdim, Amaleqliləri isə tamamilə məhv etdim. **21** Lakin xalq talan malından qoyunları və öküzləri, məhv edilməyə həsr olunanlardan ən yaxşısını götürdü ki, Qilqalda Allahın Rəbbə qurban versin». **22** Şamuel isə dedi: «Rəbb Öz sözünə itaət edilməsindən xoşu gəldiyi qədər Yandırma qurbanı və başqa qurbanlardan xoşu gələrmi? Bax itaət etmək qurbandan, Qulaq asmaq qoçların iç piyindən daha yaxşıdır. **23** Çünki üsyankarlıq falçılığa bərabər günahdır, İnadkarlıq isə özbaşınalıq və bütpərəstliyə bərabərdir. İndi ki sən Rəbbin sözünü rədd etdin, O da səni padşahlıqdan rədd etdi». **24** Şaul Şamuelə dedi: «Günah etdim, çünki Rəbbin əmrini və sənin sözlərini pozdum və xalqdan qorxub onların sözünə qulaq asdım. **25** Rica edirəm, günahımı bağışla və indi mənimlə bərabər geri qayıt ki, Rəbbə səcdə qılım». **26** Şamuel Şaula dedi: «Mən sənin lə geri qayıtmayacağam, çünki sən Rəbbin sözünü rədd etdin. Ona görə Rəbb İsraildə padşah olmayasan deyə səni rədd etdi». **27** Şamuel geri qayıtmaq üçün dönən zaman Şaul onun cübbəsinin ətəyindən yapışanda ətək qopdu. **28** Şamuel ona dedi: «Bu gün Rəbb də səndən İsrail padşahlığını bu cür qoparıb səndən də yaxşı olan yaxınına verdi. **29** İsrailin İzzətlisi yalan söyləməz və fikrini dəyişməz. Axı insan deyil ki, fikrini dəyişsin». **30** Şaul dedi: «Günaha batdım. Rica edirəm, indi xalqımın ağsaqqalları və İsrail qarşısında mənə hörmət et və mənimlə birlikdə geri qayıt ki, Allahın Rəbbə səcdə qılım». **31** Şamuel Şaulun arxasınca geri qayıtdı və Şaul Rəbbə səcdə qıldı. **32** Şamuel dedi: «Amaleq padşahı Aqaqı buraya – mənim yanıma gətirin». Aqaq isə onun yanına tərəddüd içində gəldi. Aqaq öz-özünə deyirdi: «Görəsən acı ölüm məni mütləq haqlayıbmı?» **33** Şamuel dedi: «Sənin qılıncın qadınları necə övladsız qoyurdusa, sənin anan da qadınlar arasında beləcə övladsız qalacaq». Şamuel Qilqalda – Rəbbin önündə Aqaqı doğradı. **34** Sonra Şamuel Ramaya getdi, Şaul isə Giveadakı evinə qalxdı. **35** Şamuel ölənə qədər daha Şaulu görmədi, çünki Şaulun dərdini çəkirdi. Rəbb Şaulu İsrailin padşahı etdiyinə peşman olmuşdu.

16 Rəbb Şamuelə dedi: «İsrail üzərində padşah olmasın deyə Şaulu rədd etdiyim halda sən nə vaxta qədər onun dərdini çəkəcəksən? Yağ buynuzunu yağla doldur və get. Səni Bet-Lexemli Yesseyin yanına göndərirəm. Çünki onun oğulları arasında Özüm üçün padşah təyin etmişəm». **2** Şamuel dedi: «Necə gedim? Axı Şaul eşitsə, məni öldürər». Rəbb dedi: «Özünlə bir düyə götürüb "Rəbbə qurban kəsmək üçün gəlmişəm" de. **3** Yesseyi də qurban mərasiminə dəvət et və sonra nə edəcəyini sənə bildirəcəyəm. Sənə deyəcəyim adamı Mənim üçün məsh edəcəksən». **4** Şamuel Rəbbin söylədiyi kimi Bet-Lexemə getdi. Şəhərin ağsaqqalları onu həyəcanla qarşıladılar və dedilər: «Bu gəlişin xeyirdirmi?» **5** O dedi: «Bəli, xeyirdir. Rəbbə qurban kəsmək üçün gəlmişəm. Özünüzü təqdis edin və mənimlə bərabər qurban mərasiminə gəlin». Şamuel Yesseylə oğullarını da təqdis edərək onları da qurban mərasiminə dəvət etdi. **6** Onlar gələrkən Şamuel Eliava baxıb dedi: «Doğrudan da, Rəbbin məsh etdiyi Rəbbin qarşısındadır!» **7** Lakin Rəbb Şamuelə belə dedi: «Onun görünüşünə və uca boyuna baxma, Mən onu rədd etmişəm. Ona görə ki Rəbb insanın gördüyü kimi görməz, çünki insan zahirə, Rəbb isə ürəyə baxar». **8** O zaman Yessey Avinadavı çağırdı və onu Şamuelin qarşısından keçirdi. Şamuel dedi: «Rəbb bunu da seçmədi». **9** Yessey Şammanı gətirdi və Şamuel dedi: «Rəbb bunu da seçmədi». **10** Yessey isə oğlanlarının yeddisini Şamuelin qarşısından keçirdi. Şamuel Yesseyə dedi: «Rəbb bunları seçmədi». **11** Sonra Yesseydən soruşdu: «Oğlanlarının hamısı budur?» Yessey cavab verdi: «Lap kiçiyi də var, odur, qoyun otarır». Şamuel Yesseyə dedi: «Bir nəfər göndər,

qoy o da buraya gəlsin. Çünki o buraya gəlməsə, biz süfrəyə oturmayacağıq». **12** Yessey adam göndərib onu içəri gətirtdi. Oğlan alyanaq, gözləri gözəl, üzü göyçək idi. Rəbb Şamuelə dedi: «Dur, onu məsh et, çünki seçilmiş budur». **13** Şamuel yağ buynuzunu götürüb qardaşları arasında onu məsh etdi və o gündən başlayaraq Davudun üzərinə Rəbbin Ruhu qüvvə ilə endi. Sonra Şamuel qalxıb Ramaya getdi. **14** Rəbbin Ruhu Şauldan ayrılandan sonra Rəbbin izni ilə şər bir ruh ona əzab verirdi. **15** Şaulun əyanları ona belə dedilər: «Budur, indi Allahın izni ilə şər bir ruh sənə əziyyət verir. **16** Ey ağamız, qarşında olan qullarına əmr et ki, yaxşı çəng çalan bir adam axtarsınlar. Allahın izni ilə şər ruh sənin üstünə gələn zaman o, lira çalar, sən də ruhlanarsan». **17** Şaul əyanlarına dedi: «Elə isə mənim üçün yaxşı çəng çalan bir adam tapıb yanıma gətirin». **18** Gənc əyanlardan biri cavab verdi: «Mən görmüşəm ki, Bet-Lexemli Yesseyin oğlu yaxşı çəng çalır. O, igid, cəsur döyüşçü, müdrikliklə danışan, yaraşıqlı bir oğlandır və Rəbb onunladır». **19** Şaul Yesseyin yanına qasidlər göndərib dedi: «Qoyunotaran oğlun Davudu mənim yanıma göndər». **20** Yessey bir eşşəyə çörək, bir tuluq şərab, bir oğlaq yüklədi və oğlu Davudun əli ilə Şaula göndərdi. **21** Davud Şaulun yanına gəldi və onun qulluğunda durdu. Davud Şaulun çox xoşuna gəldi və onu öz silahdarı etdi. **22** Sonra Şaul Yesseyin yanına adam göndərib dedi: «Rica edirəm, qoy Davud yanımda qalsın, çünki o, gözümdə lütf tapıb». **23** Hər dəfə Allahın izni ilə Şaula şər ruh gələn zaman Davud lirasını götürüb çalar, Şaul sakitləşər, yaxşı olar və şər ruh ondan ayrılardı.

17 Filiştlilər müharibə üçün ordularını toplayıb Yəhudaya mənsub Soko şəhərində cəmləşdilər. Soko ilə Azeqa şəhəri arasında olan Efes-Dammimdə ordugah qurdular. **2** Şaulla İsraillilər toplaşıb Ela vadisində ordugah qurdular və Filiştlilərə qarşı döyüş üçün düzüldülər. **3** Filiştlilər bir təpənin üstündə, İsraillilər isə o biri təpədə dayanmışdılar, aralarında vadi var idi. **4** Qat şəhərindən olan Qolyat adlı bir cəngavər Filiştlilərin ordugahından irəli çıxdı. Onun boyu altı qulac bir qarış idi. **5** Başında tunc dəbilqəsi vardı, əyninə beş min şekel ağırlığında tuncdan pullu zireh geymişdi. **6** Baldırlarına tunc zireh taxmışdı, kürəyində isə tunc mizraq vardı. **7** Nizəsinin sapı toxucu dəzgahının əriş ağacı boyda olub dəmir ucu altı yüz şekel ağırlığında idi. Qalxan daşıyan silahdarı isə onun qabağında gedirdi. **8** Qolyat İsrail alaylarının qarşısında dayanaraq qışqıra-qışqıra dedi: «Niyə döyüşə çıxıb düzülmüsünüz? Mən Filiştli, siz də Şaulun qulları deyilsinizmi? Aranızdan bir kişi tapın, qoy yanıma gəlsin. **9** Əgər mənimlə vuruşanda o məni öldürərsə, onda biz sizə qul olarıq, yox əgər mən onu vurub öldürsəm, onda siz bizə qul olub qulluq edəcəksiniz». **10** Sonra Filiştli sözünü belə davam etdirdi: «Bu gün mən İsrail alaylarına meydan oxuyuram. Mənim qarşıma təkbətək vuruşmaq üçün bir kişi çıxarın!» **11** Filiştlinin bu sözlərini eşidən Şaul və bütün İsraillilər vahiməyə düşüb çox qorxdu. **12** Davud Yəhudanın Bet-Lexem şəhərindən olan Yessey adlı bir Efratlının oğlu idi. Yesseyin səkkiz oğlu var idi. Şaulun dövründə Yessey qocalıb yaşa dolmuşdu. **13** Onun üç böyük oğlu Şaulun ardınca döyüşə getmişdi. Döyüşə gedən üç oğlunun adı belə idi: birincisi Eliav, ikincisi Avinadav və üçüncüsü Şamma. **14** Davud Yesseyin ən kiçik oğlu idi. Üç böyük oğlu isə Şaulun ardınca gedirdi. **15** Davud da atasının sürüsünü otarmaq üçün Şaulun yanından Bet-Lexemə gedər və geri qayıdardı. **16** Filiştli Qolyat qırx gün səhər-axşam İsraillilərə meydan oxudu. **17** Bir gün Yessey oğlu Davuda dedi: «İndi qardaşların üçün bu bir efa qovurğa və on kömbə çörəyi götür, ordugaha – qardaşlarının yanına tələs. **18** Bu on parça pendiri də minbaşı üçün götür, ondan qardaşlarının hal-əhvalını soruş və mənə onlardan bir xəbər gətir». **19** Davudun qardaşları Şaul və bütün İsraillilərlə birgə Ela vadisində Filiştlilərlə döyüşdə idi. **20** Davud səhər tezdən durub qoyunlarını çobana tapşıraraq Yesseyin buyurduğu kimi ərzaqları götürüb getdi. O, ordugaha gələn zaman ordu döyüş meydanına çıxır və nərə çəkərək döyüşə düzülürdü. **21** İsraillilərlə Filiştlilər döyüşmək üçün üz-üzə dayandılar. **22** Davud gətirdiyi şeyləri tədarük keşikçisinə verdi, özü isə cəbhəyə qaçdı və qardaşlarının yanına gəlib onları salamladı. **23** Davud onlarla söhbət edərkən Filiştlilərin Qat şəhərindən olan Qolyat adlı cəngavər öz alaylarının arasından irəli çıxıb yenə əvvəlki kimi sözlər söylədi. Davud bunu eşitdi. **24** Bütün İsraillilər bu adamı görəndə bərk qorxdular və onun qarşısından qaçdılar. **25** İsraillilər dedilər: «Qabağa çıxan bu adamı görürsünüzmü? Doğrudan da, o, İsrailə meydan oxumağa çıxıb. Kim onu öldürsə, padşah onu var-dövlətə çatdıracaq, qızını ona verəcək və atasının ailəsini İsraildəki vergidən azad edəcək». **26** Davud yanındakı adamlara dedi: «Bu Filiştlini öldürüb İsraili bu xəcalətdən qurtaran adama nə ediləcək? Axı bu sünnətsiz Filiştli kimdir ki

var olan Allahın alaylarına meydan oxuyur?» **27** Xalq onu öldürən adama nə ediləcəyini deyərək eyni sözü təkrar etdi. **28** Davud adamlarla danışarkən böyük qardaşı Eliav onun səsini eşitdi və qəzəbdən alovlanaraq dedi: «Sən niyə aşağı enmisən? Çöldəki bir neçə qoyunumuzu kimə tapşırmısan? Bilirəm, sən lovğalığından və ürəyinin pis niyyətindən ötrü buraya döyüşə tamaşa etmək üçün gəlmisən». **29** Davud dedi: «Axı indi mən nə etmişəm? Yəni danışa da bilmərəm?» **30** Davud oradan qayıdıb başqasından soruşdu və xalq ona yenə də əvvəlki kimi cavab verib eyni sözləri dedi. **31** Davudun bu sözlərini eşidənlər bunu Şaula çatdırdılar. Şaul onu yanına çağırtdırdı. **32** Davud Şaula dedi: «Bu adamdan ötrü heç kim ürəyini üzməsin. Sənin qulun gedib o Filiştli ilə vuruşacaq». **33** Şaul Davuda dedi: «Bu Filiştli ilə vuruşmağa hünərin çatmaz, çünki sən hələ uşaqsan, o isə cavanlığından döyüşçüdür». **34** Davud Şaula dedi: «Sənin qulun atasının qoyunlarını otaranda aslan yaxud da ayı gəlib sürüdən bir quzu götürəndə **35** mən arxadan çıxıb onu vurardım və ağzından quzunu qurtarardım. Əgər üstümə atılardısa, mən boğazının tüklərindən tutaraq çırpıb öldürərdim. **36** Bu qulun həm aslan, həm də ayı öldürüb, bu sünnətsiz Filiştli də onlardan biri kimi olacaq, çünki o, var olan Allahın alaylarına meydan oxumuşdur». **37** Davud sözünə davam etdi: «Məni aslan pəncəsindən, ayı pəncəsindən qurtaran Rəbb bu Filiştlinin də əlindən qurtaracaq». Şaul Davuda dedi: «Get, Rəbb sənə yar olsun!» **38** Şaul öz silahlarını Davuda bağladı və başına tunc dəbilqə qoyub əyninə zireh geyindirdi. **39** Davud bu zirehin üstündən qılınc taxıb gəzməyə çalışdı, çünki ona alışmamışdı. Sonra Davud Şaula dedi: «Bunlara alışmadığım üçün gəzə bilmirəm». Davud onları əynindən çıxartdı. **40** Sonra əlinə dəyənəyini götürüb çaydan özünə beş hamar daş seçdi və onları üstündəki çoban torbasına – dağarcığına qoyub əlində sapand Filiştliyə yaxınlaşdı. **41** Filiştli irəliləyərək Davuda yaxınlaşırdı. Qalxan daşıyan nökəri isə onun qabağında idi. **42** O nəzər salıb Davudu görəndə ona kinayə ilə baxdı. Çünki Davud gənc, alyanaq, üzügöyçək idi. **43** Filiştli Davuda dedi: «Məgər mən itəm ki, üstümə dəyənəklərlə gəlirsən». Filiştli öz allahları ilə Davudu lənətlədi və dedi: **44** «Yanıma gəl, sənin ətini göydəki quşlara və çöldəki heyvanlara verim». **45** Davud isə Filiştliyə dedi: «Sən mənim üstümə qılınc, nizə və mizraqla gəlirsən, lakin mən sənin üstünə söydüyün İsrail alaylarının Allahı Ordular Rəbbinin ismi ilə gəlirəm. **46** Bu gün Rəbb səni mənə təslim edəcək və mən səni öldürəcəyəm. Başını bədənindən ayıracağam. Bu gün Filişt ordusunun leşlərini göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara verəcəyəm. Bundan sonra bütün dünya biləcək ki, İsraildə Allah var. **47** Bütün bu camaat biləcək ki, Rəbb qılıncla və nizə ilə xilas etməz, çünki bu döyüş Rəbbindir və O sizi bizə təslim edəcək». **48** Davudun qabağına çıxmaq üçün Filiştli durub yaxınlaşanda Davud cəld onu qabaqlayıb Filişt alaylarına tərəf qaçdı. **49** Davud əl atıb dağarcığından bir daş götürdü, sapandla fırladaraq Filiştlinin alnından vurdu. Daş onun alnına batdı və o, üzüstə yerə yıxıldı. **50** Davud Filiştlini sapandla, daşla məğlub etdi və vurub yerə sərdi. Davudun əlində qılınc yox idi. **51** O qaçıb bu Filiştlinin üstünə çıxdı. Filiştlinin qılıncını götürdü, qınından çəkib onu öldürdü və sonra başını kəsdi. Filiştlilər öz cəngavərinin öldürüldüyünü görəndə qaçdılar. **52** İsraillilərlə Yəhudalılar isə qalxıb nərə çəkdilər və Filiştliləri Qatın girişinə və Eqronun darvazalarına çatana qədər qovdular. Filiştlilərdən ölənlər Şaarayim yolu boyu Qata və Eqrona qədər yerə sərilmişdilər. **53** İsrail övladları Filiştliləri arxadan qovandan sonra qayıdıb onların ordugahını talan etdilər. **54** Davud Qolyatın başını götürüb Yerusəlimə gətirdi, lakin silahını öz çadırına qoydu. **55** Şaul Davudun Filiştliyə qarşı çıxdığını görən zaman ordu başçısı Avnerə «Avner, bu gənc kimin oğludur?» deyə soruşdu. Avner isə dedi: «Padşah sağ olsun, bilmirəm». **56** Padşah dedi: «Öyrən gör, bu cavan kimin oğludur». **57** Davud Qolyatı öldürüb qayıdandan sonra Avner onu götürüb Şaulun qarşısına gətirdi. Filiştlinin başı onun əlində idi. **58** Şaul ona dedi: «Ey cavan, kimin oğlusan?» Davud cavab verdi: «Qulun Bet-Lexemli Yesseyin oğluyam».

18 Davud Şaulla danışığını qurtaran kimi Yonatanın qəlbi Davudun qəlbinə bağlandı və Yonatan onu öz canı kimi sevdi. **2** Şaul o gündən sonra Davudu öz yanında saxlayıb bir daha atasının evinə qayıtmağa qoymadı. **3** Yonatan isə Davudla əhd bağladı, çünki onu öz canı kimi sevirdi. **4** Yonatan cübbəsini əynindən çıxarıb qılınc, ox-kaman və kəməri ilə birlikdə zirehini Davuda verdi. **5** Şaul Davudu hansı işə göndərirdisə, o uğur qazanırdı. Ona görə də Şaul Davudu döyüşçülərinin başçısı etdi və bu da həm xalqın, həm də Şaulun əyanlarının gözünə xoş göründü. **6** Davud Filiştli Qolyatı öldürüb qayıdanda əsgərlər geri gələrkən İsrailin bütün şəhərlərindən qadınlar dəflərlə, üçsimli alətlərlə

şənlik mahnısı oxuyaraq və rəqs edərək padşah Şaulu qarşılamaq üçün çıxırdılar. **7** Qadınlar rəqs edə-edə belə mahnı oxuyurdular: «Şaul qırdı minləri, Davudsa on minləri». **8** Şaul bundan çox qəzəbləndi, çünki bu söz onun gözündə pis göründü və dedi: «Davud üçün on minləri, mənim üçünsə ancaq minləri deyirlər. Təkcə padşahlıq qaldı, bundan başqa nə var ki, ona verilsin?» **9** O gündən sonra Şaul Davuda çəp-çəp baxmağa başladı. **10** Ertəsi gün Allahın izni ilə şər ruh Şaulun üstünə qüvvə ilə gəldi və o, evinin ortasında sayıqlamağa başladı. Davud isə hər gün etdiyi kimi yenə də əlində lira çalırdı. Şaulun nizəsi əlində olardı. **11** Şaul «qoy Davudu bu nizə ilə divara yapışdırım» deyərək nizəni atdı. Lakin Davud onun qabağından iki dəfə kənara çəkildi. **12** Şaul Davuddan qorxdu, çünki Rəbb Davudla idi və Şauldan ayrılmışdı. **13** Ona görə də Şaul onu öz yanından uzaqlaşdırıb minbaşı etdi və Davud xalqı döyüşə aparıb-gətirməyə başladı. **14** Davud bütün yürüşlərində uğur qazanırdı, çünki Rəbb onunla idi. **15** Şaul Davudun böyük uğurlar qazandığını görüb çox qorxdu. **16** Bütün İsrail və Yəhuda xalqı isə Davudu çox sevirdi, çünki onları döyüşlərə aparıb-gətirirdi. **17** Şaul Davuda dedi: «Bax, budur böyük qızım Merav, onu sənə ərə verəcəyəm. Ancaq sən uğrumda cəsur ol və Rəbbin döyüşlərini apar». Çünki Şaul «qoy o mənim yox, Filiştlilərin əlində ölsün» deyə fikirləşdi. **18** Davud Şaula dedi: «Axı mən kiməm ki? Ailəm kimdir, İsraildə atamın nəsli kimdir ki, padşaha kürəkən olum?» **19** Şaulun qızı Merav isə Davuda veriləcəyi vaxt Mexolalı Adrielə ərə verildi. **20** Şaulun o biri qızı Mikal Davuda vurulmuşdu. Bu xəbəri Şaula çatdırdılar və bu onun gözündə xoş göründü. **21** Şaul «Davuda Mikalı verim ki, bu ona bir tələ olsun. Qoy Davud Filiştlilərin əli ilə öldürülsün» deyə fikirləşdi. Sonra Şaul Davuda dedi: «Bu gün mənə kürəkən olmaq üçün əlində ikinci fürsət var». **22** Şaul əyanlarına əmr etdi ki, Davuda gizlincə belə desinlər: «Bax padşahın səndən xoşu gəlir və bütün əyanları da səni sevir; gəl indi padşaha sən kürəkən ol». **23** Şaulun əyanları bu sözləri Davuda eşitdirəndə o belə dedi: «Kasıb və gərəksiz adam olan mən padşahamı kürəkən olum? Məgər bu sizin gözünüzdə kiçik işdirmi?» **24** Şaulun əyanları «Davud belə söylədi» deyərək onun sözünü Şaula çatdırdılar. **25** Şaul dedi: «Davuda deyərsiniz: "Padşah səndən başlıq pulu istəmir. Ancaq padşahın düşmənlərindən qisas almaq üçün yüz Filiştlinin sünnət ətini istəyir"». Bunu da Şaul Davudu Filiştlilərin əli ilə həlak etmək üçün quraşdırmışdı. **26** Şaulun əyanları bu sözləri Davuda çatdırdılar və padşahın kürəkəni olmaq onun gözündə xoş göründü. Təyin olunan günlər hələ başa çatmamış **27** Davud qalxıb adamları ilə getdi və Filiştlilərdən iki yüz kişini öldürdü. Padşahın kürəkəni olmaq üçün Davud onların sünnət ətini gətirdi və onları tam sayda padşaha verdilər. Şaul qızı Mikalı Davuda ərə verdi. **28** Şaul Rəbbin Davudla olduğunu görüb başa düşdü. Şaulun qızı Mikal isə Davudu sevirdi. **29** Bundan sonra Şaul Davuddan daha da qorxdu və ömrünün sonuna qədər ona düşmən oldu. **30** Filiştlilərin başçıları döyüşə çıxırdılar. Onlar hər dəfə döyüşə çıxanda Davud Şaulun əyanlarının hamısından daha çox uğur qazanırdı. Buna görə də onun adı çox şöhrətlənmişdi.

19 Şaul oğlu Yonatana və bütün əyanlarına tapşırdı ki, Davudu öldürsünlər. Lakin Şaulun oğlu Yonatanın Davuddan çox xoşu gəlirdi. **2** Yonatan Davuda xəbər verib dedi: «Atam Şaul səni öldürmək istəyir. İndi isə rica edirəm, səhərə qədər özünü qoru. Bir yer tap, gizlən. **3** Mən isə çöldə gizləndiyin yerə çıxaraq atamın yanında dayanıb sənin haqqında onunla danışacağam. Əgər bir şey görsəm, gəlib sənə xəbər verərəm». **4** Yonatan atası Şaula Davudu tərifləyib dedi: «Padşah qulu Davuda qarşı günah etməsin, çünki o sənə qarşı heç vaxt günah etməyib və onun işləri sənin üçün çox xeyirli olmuşdur. **5** O, canını dişinə tutub Qolyatı öldürdü və Rəbb bütün İsrailə böyük qələbə qazandırdı. Bunu sən də görüb sevindin. Davudu boş yerə öldürməklə nə üçün nahaq qan töküb günah edirsən?» **6** Şaul Yonatanın sözünü dinləyib «var olan Rəbb haqqı, onu öldürməyəcəyəm» deyə and içdi. **7** Yonatan Davudu çağırdı və bütün bu sözləri ona xəbər verdi. Sonra o, Davudu Şaulun yanına gətirdi və Davud əvvəlki kimi Şaulun qulluğunda durdu. **8** Yenidən müharibə başladı. Davud qalxıb Filiştlilərə qarşı vuruşdu, onları məğlubiyyətə uğratdı və Filiştlilər Davudun qabağından qaçdılar. **9** Şaul əlində nizə evdə oturmuşdu, Rəbbin izni ilə şər ruh onun üzərinə endi. Davud isə əlində lira çalırdı. **10** Şaul Davudu nizə ilə divara yapışdırmağa çalışdı, lakin Davud Şaulun qabağından qaçdı, nizə divara yapışdı. Davud o gecə qaçıb canını qurtardı. **11** Şaul Davudun evinə adamlar göndərdi ki, onu güdüb səhər ikən öldürsünlər. Davudun arvadı Mikal bunu Davuda xəbər verib dedi: «Əgər bu gecə canını qurtarmasan, səhər ikən öldürüləcəksən». **12** Sonra Mikal Davudu pəncərədən aşağı saldı və o qaçaraq qurtuldu. **13** Mikal ev bütünü götürüb yatağa uzatdı və başına tüklü keçi dərisi

keçirib üstünü paltarla örtdü. **14** Şaulun Davudu yaxalamaq üçün göndərdiyi adamlar gələndə Mikal dedi ki, o xəstədir. **15** Şaul Davudu görmək istəyirdi. Onun üçün başqa adamlar göndərib dedi: «Onu yatağının içindən çıxarıb yanıma gətirin ki, öldürüm». **16** Bu adamlar içəri girib gördülər ki, yataqda başına tüklü keçi dərisi keçirilmiş büt uzanıb. **17** Şaul Mikala dedi: «Niyə məni aldatdın? Düşmənimi buraxdın, o da qurtuldu». Mikal Şaula cavab verdi: «Davud mənə dedi ki, məni burax, gedim! Axı niyə səni öldürüm?» **18** Davud qaçıb qurtuldu və Ramaya, Şamuelin yanına gəldi. Şaulun ona qarşı nə etdiyini təfsilatı ilə Şamuelə danışdı və onunla birlikdə gedib Nayot məhəlləsində qaldılar. **19** «Budur, Davud Ramanın Nayot məhəlləsindədir» deyə Şaula xəbər verdilər. **20** Şaul Davudu gətirmək üçün oraya adamlar göndərdi. Adamlar Şamuelin başçılığı altında peyğəmbərlər dəstəsinin peyğəmbərlik etdiyini gördülər. Onda bu adamların da üstünə Allahın Ruhu endi və onlar da peyğəmbərlik etməyə başladılar. **21** Bunu Şaula xəbər verdilər, o başqa adamlar göndərdi və onlar da peyğəmbərlik etdilər. Şaul üçüncü dəfə yenə adamlar göndərdi, onlar da peyğəmbərlik etdilər. **22** Axırda özü Ramaya getdi və Sekuda olan böyük quyunun yanına gəlib oradakılardan soruşdu: «Şamuellə Davud haradadırlar?» Bir nəfər dedi ki, budur, Ramadakı Nayotda. **23** Şaul Ramadakı Nayota gedəndə onun da üstünə Allahın Ruhu endi və Ramadakı Nayota çatana qədər peyğəmbərlik edərək getdi. **24** Sonra o, paltarını soyunub Şamuelin qabağında peyğəmbərlik etdi və gəlib bütün o günü və gecəni çılpaq yerə sərildi. Buna görə də «Məgər Şaul da peyğəmbərlərin sırasındadır?» deyirlər.

20 Davud Ramadakı Nayotdan qaçdı və gəlib Yonatana dedi: «Axı nə etmişəm? Təqsirim nədir? Atana qarşı nə günahım var ki, canımın qəsdinə durub?» **2** Yonatan ona cavab verdi: «Əsla, sən ölməyəcəksən. Bax böyük olsun, kiçik olsun, atam mənə deməmiş bir iş görməz. Axı niyə atam məndən bu işi gizlətsin? Belə şey ola bilməz!» **3** Davud yenə and içib dedi: «Atan əmindir ki, mən sənin gözündə lütf tapmışam. Ona görə deyir ki, qoy Yonatan bunu bilməsin, yoxsa kədərlənər. Lakin var olan Rəbbə və canına and olsun, mənimlə ölüm arasında, həqiqətən, ancaq bir addım var». **4** Yonatan Davuda dedi: «Sənin üçün ürəyin nə istəsə, onu da edəcəyəm». **5** Davud Yonatana dedi: «Sabah Təzə Ay mərasimidir və mütləq padşahla yeməyə oturmalıyam. Lakin sən mənə birisi gün axşama qədər izin ver, gedib çöldə gizlənim. **6** Əgər atan məni axtararsa, o vaxt de ki, Davud öz şəhərinə – Bet-Lexemə dəymək üçün məndən izin istədi. Çünki orada bütün ailəsinin illik qurbanı vardır. **7** Əgər "lap yaxşı" deyərsə, deməli sənin qulun salamatdır, yox, əgər qəzəblənərsə, onda o mənə pislik etmək niyyətindədir. **8** Belə olarsa, bu quluna xeyirxahlıq et, çünki qulunu özünlə Rəbbin əhdinə saldın. Əgər mənim təqsirim varsa, sən özün məni öldür. Axı nə üçün məni atanın yanına aparmalısan?» **9** Yonatan dedi: «Əsla, bu sənin başına gəlməz! Atamın sənə pislik etmək niyyətində olduğunu bilsəydim, sənə xəbər verməzdimmi?» **10** Davud Yonatana dedi: «Atan sənə sərt cavab versə, bunu mənə kim bildirəcək?» **11** Yonatan Davuda dedi: «Gəl çölə çıxaq». Hər ikisi çölə çıxdı. **12** Sonra Yonatan Davuda dedi: «İsrailin Allahı Rəbbə and olsun, sabah yaxud o birisi gün bu vaxtlar mən atamdan fikrini öyrənərəm. Əgər, həqiqətən, Davuda qarşı fikri yaxşıdırsa, bu xəbəri sənə çatdıraram. **13** Yox, əgər sənə pislik etmək atamın xoşuna gəlirsə və mən bunu sənə deməsəm, salamat gedəsən deyə səni yola salmasam, Rəbb Yonatana beləsini və bundan betərini etsin. Rəbb necə atamla oldusa, qoy sənin də elə olsun. **14** Əgər sağ qalaramsa, Rəbbin sədaqətini mənə göstərərsən. Yox, əgər ölsəm, **15** bu sədaqəti Rəbb Davudun bütün düşmənlərini yer üzündən silən zaman da heç vaxt evimdən kəsməyəcəksən». **16** Yonatan Davud nəsli ilə əhd bağlayıb dedi: «Qoy Rəbb Davudun düşmənlərini Özü cəzalandırsın!» **17** Yonatan Davuda olan sevgisi naminə bir də ona and içdirdi, çünki onu öz canı kimi sevirdi. **18** Yonatan dedi: «Sabah Təzə Ay mərasimidir, yerin boş olduğu üçün səni axtaracaqlar. **19** Üç gün qalandan sonra tezdən bura enərsən və əvvəl gizləndiyin yerə gəlib Ezel daşının yanında otararsan. **20** Mən hədəfə atan kimi daşın bir tərəfinə üç ox atacağam. **21** Sonra "get oxları tap" deyərək bir uşaq göndərəcəyəm. Bax əgər uşağa "oxlar burada – sənin yanındadır, get onları oradan götür" desəm, yanıma gəl, çünki sənin üçün salamatlıqdır və var olan Rəbbə and olsun, heç bir şey yoxdur. **22** Lakin əgər uşağa "oxlar səndən uzaqdadır" desəm, öz yolunla çıx get, çünki Rəbb səni uzağa göndərmişdir. **23** Aramızda danışdığımız sözə gəlincə, bil ki, Rəbb əbədi olaraq səninlə mənim aramdadır». **24** Davud çöldə gizləndi. Təzə Ay mərasimi başlayarkən padşah yeməyə oturdu. **25** Həmişəki kimi padşah öz yerində – divarın yanında oturdu. Yonatan ayağa qalxdı və Avner Şaulun yanında oturdu. Davudun

yeri isə boş idi. **26** Şaul o gün bir söz demədi, çünki elə düşünürdü ki, Davudun başına nə isə gəlib. Yəqin ki natəmizdir. **27** Ertəsi gün – Təzə Ay mərasiminin ikinci günü Davudun yeri yenə də boş idi və Şaul oğlu Yonatana dedi: «Nə üçün Yesseyin oğlu nə dünən, nə də bu gün yeməyə gəlməyib?» **28** Yonatan Şaula belə cavab verdi: «Davud Bet-Lexemə getmək üçün təkidlə məndən izin istədi. **29** Mənə dedi: "Rica edirəm, izin ver gedim, çünki şəhərdə ailəmizin qurbanı var. Orada olmağımı böyük qardaşım mənə əmr etmişdi. Əgər indi gözündə lütf tapmışamsa, rica edirəm, məni burax, gedim qardaşlarımla görüşüm". Buna görə də padşahın süfrəsinə gələ bilməyib». **30** Yonatana qarşı Şaulun qəzəbi alovlandı və ona belə dedi: «Ey xəyanətkar və dönük qadının oğlu, öz rüsvayçılığına görə, ananın biabırçılığına görə Yesseyin oğlunu özünə dost seçdiyini guya mən bilmirəm? **31** Nə qədər ki Yesseyin bu oğlu yer üzündə yaşayır, nə sən rahat olacaqsan, nə də padşahlığın. İndi isə adam göndər, qoy onu yanıma gətirsin, çünki o mütləq ölməlidir». **32** Yonatan atası Şaula cavab verdi: «Axı nə üçün ölməlidir? O nə edib ki?» **33** Şaul Yonatanı öldürmək üçün nizə atdı. Onda Yonatan atasının Davudu öldürmək niyyətində olduğunu başa düşdü. **34** Yonatan qızğın qəzəblə süfrə üstündən qalxdı. Təzə ayın ikinci günündə yemək yemədi, çünki atası Davuda namərdlik etdiyi üçün qanı qaralmışdı. **35** Səhəri gün erkən Yonatan Davudla təyin etdiyi vaxt çölə getdi. Yanında kiçik bir uşaq var idi. **36** O, uşağa dedi: «Qaç, indi atacağım oxları tap». Uşaq qaçarkən Yonatan onun başı üzərindən bir ox atdı. **37** Uşaq Yonatanın atdığı oxun yanına çatanda Yonatan uşağı arxadan çağırıb dedi: «Ox səndən uzaqda deyilmi?» **38** Yonatan uşağı yenə arxadan çağırıb «Tez ol, qaç, dayanma!» dedi. Yonatanın nökəri oxu götürüb ağasının yanına gəldi. **39** Lakin uşağın heç nədən xəbəri yox idi. Bu işi ancaq Yonatanla Davud bilirdi. **40** Yonatan silahlarını uşağa verib dedi: «Get, bunları şəhərə apar». **41** Uşaq gedəndən sonra Davud daşın cənub tərəfindən çıxıb üzüstə yerə sərildi və üç dəfə onun qarşısında əyildi. Onlar öpüşüb ağlaşdılar, Davud daha çox ağladı. **42** Yonatan Davuda dedi: «Sağ-salamat get, çünki "səninlə mənim aramda və sənin övladlarınla mənim övladlarım arasında əbədilik Rəbb olacaq" deyərək ikimiz də Rəbbin isminə and içmişik». Bundan sonra Davud qalxıb öz yolu ilə getdi, Yonatan isə şəhərə qayıtdı.

21 Davud Nov şəhərinə – kahin Aximelekin yanına gəldi. Aximelek qorxudan əsərək Davudu qarşılayıb dedi: «Niyə tənhasan, məgər yanında heç kim yoxdur?» **2** Davud kahin Aximelekə dedi: «Padşah mənə iş buyurub dedi ki, səni nə üçün göndərdiyimi və sənə əmr etdiyim işi heç kim bilməsin. Ona görə də nökərləri müəyyən yerlərə təyin etmişəm. **3** İndi yanında yeməyə nə var? Mənə beş kömbə çörək yaxud nə varsa, ver». **4** Kahin Davuda dedi: «Yanımızda adi çörək yoxdur, ancaq gənclər qadınlarla yaxınlıq etməyiblərsə, müqəddəs çörək var». **5** Davud kahinə belə cavab verdi: «Adətə görə mənim adamlarım adi səfərə çıxanda belə, bədənlərini təmiz saxlayır və qadınlarla yaxınlıq etmirlər. O ki qaldı bugünkü səfərə, sözsüz ki hamı pak olmalıdır». **6** Kahin ona müqəddəs çörək verdi, çünki Rəbbə təqdim edilən çörəklərdən başqa, çörək yox idi. O çörəklər Rəbbin önündən götürülmüşdü ki, yerinə isti çörəklər qoyulsun. **7** O gün Şaulun əyanlarından bir nəfər orada idi. O, Rəbbin önündə olan dini mərasimə görə yubanmışdı. Bu, Şaulun baş çobanı Edomlu Doeq idi. **8** Davud Aximelekə dedi: «Burada yanınızda bir nizə yaxud bir qılınc varmı? Çünki padşah mənə təcili iş buyurduğu üçün nə qılıncımı, nə də silahlarımı götürə bildim». **9** Kahin dedi: «Ela vadisində öldürdüyün Filiştli Qolyatın qılıncı bezə bükülü olaraq orada – efodun arxasındadır. Əgər onu istəyirsənsə, götür, çünki burada ondan başqası yoxdur». Davud dedi: «Onun əvəzi yoxdur, mənə ver». **10** O gün Davud Şauldan qaçdı və Qat padşahı Akişin yanına getdi. **11** Akişin əyanları ona dedilər: «Bu öz ölkəsinin padşahı Davud deyilmi? Rəqslərdə qadınlar bunu tərənnüm edib oxumurdularmı? "Şaul qırdı minləri, Davudsa on minləri"». **12** Davud bu sözləri ürəyinə salıb Qat padşahı Akişdən çox qorxdu. **13** Onların qarşısında görkəmini dəyişdirdi və yanlarında özünü dəli kimi göstərərək darvaza qapısının taylarını cırmaqladı və ağzının suyunu saqqalına axıtdı. **14** Akiş əyanlarına dedi: «Bax görürsünüz ki, bu adam dəlidir. Nə üçün onu mənim yanıma gətirmisiniz? **15** Mənim dəlilərim əskikdir ki, qarşımda dəlilik etmək üçün bunu da gətirdiniz? Heç belə adam da mənim evimə girərmi?»

22 Davud oradan yola çıxıb Adullam mağarasında gizləndi. Qardaşları və atasının külfəti bunu eşidəndə onun yanına gəldilər. **2** Vəziyyəti ağır olanların, borcu olanların, narazıların hamısı yanına yığıldı və Davud onların başçısı oldu. Onun yanında dörd yüz nəfərə qədər adam var idi. **3** Davud oradan Moavın Mispa şəhərinə gəlib Moav padşahına dedi: «Rica edirəm, Allahın mənə nə edəcəyini bilənə qədər qoy atamla anam gəlib yanında qalsın». **4** Davud onları Moav padşahının yanında qoydu və özü qalada

qaldığı müddətdə ata və anası Moav padşahının yanında qaldı. **5** Peyğəmbər Qad Davuda dedi: «Sən burada – qalada belə dolanma, Yəhuda diyarına get». Davud gedib Xeret meşəsinə girdi. **6** Şaul Davudla yanındakı adamlarının yerini öyrəndi. O, Giveadakı bir təpədə, yulğun ağacının altında əlində nizə oturmuş, bütün əyanları isə ətrafında dayanmışdılar. **7** Şaul ətrafındakı əyanlarına belə dedi: «Ey Binyaminlilər, indi mənə qulaq asın. Yesseyin oğlu hamınıza tarlalar və üzümlüklər verəcəkmi? Hamınızı minbaşı və yüzbaşı edəcək ki, **8** mənim üçün hiylə qurursunuz? Mənim oğlum Yesseyin oğlu ilə əhd bağlayan zaman bunu qulağıma çatdıran olmadı və heç birinizin mənə yazığı gəlmədi. Pusqu qurmaq üçün oğlum mənim üstümə qulumu qiyama qaldırır, deyə bu xəbəri qulağıma çatdıran oldumu?» **9** Şaulun əyanlarının yanında Edomlu Doeq də dayanmışdı və o dedi: «Yesseyin oğlunu Novda, Axituv oğlu Aximelekin yanına gələndə gördüm. **10** Orada Aximelek Davud üçün Rəbbə müraciət etdi və ona həm ərzaq, həm də Filiştli Qolyatın qılıncını verdi». **11** Padşah Axituv oğlu kahin Aximeleki və atasının külfətini, həm də Novda olan kahinləri çağırmaq üçün adam göndərdi. Onların hamısı padşahın yanına gəldi. **12** Şaul dedi: «Ey Axituv oğlu, indi məni dinlə». Aximelek dedi: «Buyurun, ağam». **13** Şaul dedi: «Allaha müraciət edib bugünkü kimi mənim üstümə qiyam qaldırmaq üçün Yessey oğlunun əlinə çörək və qılınc verərək niyə mənə qarşı fənd qurdunuz?» **14** Aximelek padşaha cavab verdi: «Bütün əyanlarının arasında Davud kimi sədaqətli olanı varmı? O, padşahın kürəkəni, mühafizəçilərin başçısı və sənin evində çox etibarlı sayılan adamdır. **15** Onun üçün Allaha müraciət etməyə ancaq o gündənmi başlamışam? Əsla! Padşahım bu quluna və atamın külfətinə şər atmasın, çünki az-çox olsa belə, qulunun bu işdən heç bir xəbəri yoxdur». **16** Padşah dedi: «Ey Aximelek, sən və atanın külfəti mütləq ölməlisiniz». **17** Padşah yanındakı mühafizəçi əsgərlərə dedi: «Dönün, Rəbbin kahinlərini öldürün. Ona görə ki onlar da Davudla əlbir olub. Çünki onun qaçdığını bilib bu xəbəri qulağıma çatdırmayıblar». Lakin padşahın adamları əl qaldırıb Rəbbin kahinlərini öldürmək istəmədilər. **18** Padşah Edomlu Doeqə dedi: «Dön, bu kahinləri öldür». Edomlu Doeq dönüb kahinləri öldürdü və o gün kətan efod geyən səksən beş kişi öldürüldü. **19** Sonra o, kahinlərin şəhəri olan Novu da qılıncdan keçirdi. Kişi, qadın, gənc, körpə bilmədən bütün adamları, eləcə də öküzləri, eşşəkləri və qoyunları qılıncdan keçirdi. **20** Axituvun oğlu Aximelekin oğullarından Evyatar adlı bir nəfər qurtulub Davudun yanına qaçdı. **21** Evyatar Şaulun Rəbbin kahinlərini öldürdüyünü Davuda xəbər verdi. **22** Davud Evyatara dedi: «O vaxt Edomlu Doeq orada olanda mütləq bunu Şaula çatdıracağını anlamışdım. Atanın külfətinin qırılmasına səbəb mən oldum. **23** Yanımda qal, qorxma, çünki mənim canımı almaq istəyən sənin də canını almaq istəyir. Əgər yanımda qalsan, salamat olarsan».

23 Davuda xəbər verərək dedilər: «Budur, Filiştlilər Qeilaya hücum çəkib xırmanları talan edirlər». **2** Davud Rəbbə müraciət edib dedi: «Gedib Filiştlilərlə vuruşummu?» Rəbb Davuda dedi: «Get Filiştlilərə hücum et və Qeilanı qurtar». **3** Davudun adamları isə ona dedilər: «Bax burada – Yəhudada biz qorxu içərisindəyik. Bəs biz Qeilaya, Filişt ordularına qarşı necə çıxaq?» **4** Davud Rəbbə yenidən müraciət etdi və Rəbb ona cavab verib dedi: «Qalx Qeilaya en, çünki Filiştliləri sənə təslim edəcəyəm». **5** Davudla adamları Qeilaya gedib Filiştlilərə qarşı hücuma keçdilər. Davud onların mal-qaralarını apardı və Filiştlilərə güclü zərbə vurub Qeila əhalisini qurtardı. **6** Aximelekin oğlu Evyatar Qeilaya – Davudun yanına qaçarkən əlində efod enmişdi. **7** Davudun Qeilaya gəlməsi Şaula çatdırıldı. Şaul dedi: «Allah onu mənim ovcumun içinə qoyub, çünki cəftəli darvazaları olan bir şəhərə girməklə o özünü çıxılmaz vəziyyətə salıb». **8** Şaul Qeilaya enmək və Davudla adamlarını mühasirəyə almaq üçün bütün xalqı müharibəyə çağırdı. **9** Şaulun ona pislik etmək istədiyini Davud bilirdi. O, kahin Evyatara dedi: «Efodu bura gətir». **10** Davud sözünə davam etdi: «Ey İsrailin Allahı Rəbb, mən ciddi məlumat almışam ki, bu quluna görə şəhəri məhv etmək üçün Şaul Qeilaya gəlmək istəyir. **11** Qeila sakinləri məni ona təslim edəcəklərmi? Ey İsrailin Allahı Rəbb, yalvarıram, bunu quluna agah et. Şaul da Sənin qulun eşitdiyi kimi bura enəcəkmi?» Rəbb «o enəcək» dedi. **12** O zaman Davud dedi: «Qeilalılar məni və adamlarımı Şaula təslim edəcəkmi?» Rəbb «təslim edəcəklər» dedi. **13** Davud təxminən altı yüz nəfər adam ilə qalxıb Qeiladan çıxdı və bu yerdən başqa yerə getdi. Davudun Qeiladan qaçdığını eşidən Şaul oraya getmək fikrindən döndü. **14** Davud çöllükdə qalalarda qalıb Zif səhrasındakı dağlıq bölgəsində yaşadı. Şaul hər gün Davudu axtarırdı, lakin Allah onu Şaula təslim etmədi. **15** Zif səhrasındakı Xoreşdə olan Davud gördü ki, Şaul onun canını almaq üçün yola çıxıb. **16** Şaulun oğlu Yonatan qalxıb Xoreşə, Davudun yanına gəldi

və onu Allah naminə ruhlandırdı. 17 Ona dedi:
«Qorxma, atam Şaulun əlinə düşməyəcəksən,
İsrailin padşahı sən olacaqsan, mən səndən sonra
ikinci olacağam. Bunu hətta atam Şaul da bilir».
18 Sonra ikisi də Rəbbin önündə əhd bağladı və
Davud Xoreşdə qaldı, Yonatan isə evinə qayıtdı.
19 Ziflilər Giveaya, Şaulun yanına qalxıb dedilər:
«Davud bizim yanımızda, Yeşimonun cənubundakı
Xakila təpəsində, Xoreşdəki qalalarda gizlənmişdi.
20 Ey padşah, indi oraya ensən, ürəyindəki
arzuna çatarsan. Onu padşaha təslim etmək bizim
payımıza düşər». 21 Şaul dedi: «Mənə xeyirxahlıq
etdiyiniz üçün Rəbb sizə bərəkət versin. 22
Gedin daha yaxşı araşdırın və öyrənin ki, hara
ayaq basıb, kimlər onu görüb. Deyirlər ki, o
çox hiyləgərdir. 23 Gizləndiyi yerlərin hamısını
tapıb öyrənin, doğru xəbərlə mütləq yanıma
gəlin və mən də sizinlə oraya gedəcəyəm. Əgər o
bölgədə olsa, onu bütün Yəhuda tayfaları arasında
axtaracağam». 24 Ziflilər qalxıb Şauldan qabaq
Zifə qayıtdılar. Davudla adamları Yeşimonun
cənubunda – Aravadakı Maon səhrasında idi.
25 Şaulla adamları onu axtarmaq üçün həmin
yerə getdilər. Bu, Davuda xəbər verildi və o da
qayalığa enib Maon səhrasında qaldı. Şaul bunu
eşidərkən Maon səhrasında Davudu təqib etdi.
26 Şaul dağın bir tərəfi, Davudla adamları isə
dağın o biri tərəfi ilə getməkdə idi. Davud cəld
tərpənib Şaulun qabağından qaçdı, çünki Şaulla
adamları Davudla adamlarını tutmaq üçün oranı
mühasirəyə alırdılar. 27 Bu vaxt Şaulun yanına
bir qasid gəlib dedi: «Tez ol, geri qayıt, çünki
Filiştlilər ölkəyə hücum ediblər». 28 Şaul Davudu
təqib etməkdən əl çəkərək Filiştlilərə qarşı döyüşə
getdi. Ona görə də o yerə Sela-Hammaxleqot adı
verildi. 29 Davud oradan çıxıb En-Gedi qalalarında
qaldı.

24 Şaul Filiştliləri təqib edib dönərkən
ona belə xəbər verildi: «Davud En-Gedi
səhrasındadır». 2 O bütün İsraildən üç min seçmə
adam götürüb Davudla adamlarını axtarmaq üçün
Dağ Keçiləri qayasının yaxınlığına getdi. 3 Yol
kənarındakı qoyun ağıllarına gəldi. Orada bir
mağara vardı. Şaul ayaqyoluna getmək üçün
oraya girdi. Davud adamları ilə mağaranın lap
içəri tərəfində oturmuşdu. 4 Davudun adamları
ona dedi: «Budur, Rəbbin sənə "bax düşmənini
sənə təslim edəcəyəm, gözündə nə xoşdursa, ona
edəcəksən" dediyi gün bu gündür». Davud qalxıb
gizlicə Şaulun cübbəsinin ətəyindən kəsdi. 5
Sonra Şaulun ətəyindən bir parça kəsdiyinə görə
Davudun ürəyi ağrıdı. 6 O, adamlarına belə dedi:
«Rəbbin məsh etdiyi ağama əl qaldırıb belə bir
iş görməyi Rəbb məndən uzaq etsin, çünki o,
Rəbbin məsh olunmuşudur». 7 Davud bu sözlərlə
adamlarının qarşısını aldı və onları Şaula qarşı
qalxmağa qoymadı. Şaul da mağaradan çıxıb
yoluna davam etdi. 8 Ondan sonra Davud qalxıb
mağaradan çıxdı və Şaulun arxasınca «Ağam
padşah!» deyə çığırdı. Şaul arxaya baxdı. Davud
üzüstə yerədək təzim etdi. 9 O, Şaula dedi: «"Davud
sənin pisliyini istəyir" deyən adamların sözünə
niyə qulaq asırsan? 10 Bax öz gözlərinlə gördün ki,
bu gün Rəbb mağarada səni mənə necə təslim etdi.
Mənə təklif etdilər ki, səni öldürüm, lakin mən sənə
qıymadım. Dedim ki, ağama qarşı əl qaldırmaram,
çünki o, Rəbbin məsh olunmuş padşahıdır. 11 Ey
atam, əlimdəkinə bax, bu sənin cübbənin ətəyidir.
Cübbənin ətəyindən kəsib səni öldürmədiyimdən
gör və anla ki, sənə qarşı pislik və qiyam etmək
əlimdən gəlmir. Sən canımı almaq üçün məni
ovladığın halda mən sənə qarşı günah etmədim.
12 Səninlə mənim aramda qoy Rəbb hakim olsun!
Qoy Rəbb səndən mənim qisasımı alsın. Mən sənə
əl qaldırmaram. 13 Qədim zamanlardan belə bir
məsəl var: "Pislik pislərdən çıxar". Bu məsəldə
deyildiyi kimi sənə əl qaldırmayacağam. 14 İsrailin
padşahı kimə qarşı çıxıb? Sən kimi qovursan?
Ölü itimi qovursan, yoxsa bir birənimi? 15 Qoy
Rəbb səninlə mənim aramda hakim olub hökm
versin və baxıb bu çəkişməni görsün, məni sənin
əlindən qurtarsın». 16 Davud bu sözləri Şaula
söyləyib qurtarandan sonra Şaul «Oğlum Davud,
bu sənin səsindirmi?» dedi və bərkdən ağladı. 17
O, Davuda dedi: «Mən sənin qədər saleh deyiləm,
çünki sən mənə pisliyimin əvəzinə yaxşılıq etdin.
18 Bu gün də mənə yaxşı münasibətini bəlli etdin,
çünki Rəbb məni sənə təslim etdi, sən isə məni
öldürmədin. 19 Əgər bir insan düşmənini taparsa,
onu salamat buraxarmı? Buna görə də bugünkü
işinin əvəzini Rəbb sənə yaxşılıqla ödəsin. 20 İndi
isə bax bilirəm ki, sən mütləq padşah olacaqsan və
İsrailin padşahlığı sənin əlinə keçib güclənəcək. 21
Məndən sonra nəslimi kəsməyəcəyinə və atamın
nəslindən adımı silməyəcəyinə indi burada mənə
Rəbbin haqqı naminə and iç». 22 Davud Şaula and
içdi və Şaul evinə qayıtdı. Davud isə adamları ilə
sığınacağa çıxdı.

25 Şamuel öldü və bütün İsrail yığılıb onun
üçün yas qurdu. Onu Ramada – öz evinin
yanında dəfn etdilər. Sonra Davud durub Paran
səhrasına endi. 2 Maonda yaşayan, Karmeldə
mülkü olan çox varlı bir adam var idi. Onun
üç min baş qoyunu, min baş keçisi vardı. O,
qoyunlarını Karmeldə qırxdırırdı. 3 Bu adamın
adı Naval, arvadının adı isə Aviqail idi. Qadın ağıllı

və gözəl idi. Kalev nəslindən olan kişi isə kobud və bədxasiyyət idi. **4** Davud səhrada eşitdi ki, Navalın qoyun qırxımı var. **5** O, on nökər göndərib onlara dedi: «Karmelə qalxıb Navalın yanına gedin və məndən ona salam deyin. **6** Sonra ona belə deyərsiniz: "Ömrün uzun olsun! Sən və evin, səninkilərin hamısı qoy var olsun! **7** Eşitmişəm ki, indi sizdə yun qırxımıdır. Sənin çobanların bizim yanımızda olanda biz onları incitmədik və Karmeldə qaldıqları günlər ərzində heç nəyi əskilmədi. **8** Bunu öz nökərlərindən də soruşa bilərsən və onlar da sənə deyər. Qoy nökərlərim sənin gözündə lütf tapsın, çünki yanına bayram zamanı gəlmişik. Rica edirəm ki, qullarına və oğlun Davuda əlində olanından ver"». **9** Davudun nökərləri gəlib bütün bu sözləri Davudun adından Navala söyləyib gözlədilər. **10** Naval isə Davudun nökərlərinə belə cavab verdi: «Davud kimdir? Yessey oğlu kimdir? İndilərdə ağasından qaçan çox qullar var. **11** Çörəyimi, suyumu və qırxınçılar üçün kəsdiyim heyvanların ətini götürüb haradan olduğunu bilmədiyim adamlaramı verim?» **12** Davudun nökərləri öz yolları ilə geriyə qayıtdılar və gəlib bu sözlərin hamısını Davuda söylədilər. **13** Davud adamlarına «hamı qılıncını bağlasın» dedi. Hamı bir nəfər kimi qılıncını bağladı. Davud da belə etdi. Dörd yüz nəfər Davudun ardınca getdi və iki yüz nəfər isə ərzaqların yanında qaldı. **14** Navalın nökərlərindən biri onun arvadı Aviqailə xəbər verdi: «Bax ağamızı salamlamaq üçün Davud səhradan qasidlər göndərdi, ağamız isə onları təhqir etdi. **15** Amma həmin adamlar bizə çox yaxşılıq etmiş və bizi incitməmişdilər. Çöldə olduğumuz, onlarla gəzdiyimiz bütün günlər ərzində heç nəyimiz əskilməmişdi. **16** Qoyunları otararkən yanlarında olduğumuz günlər gecə və gündüz bizə dayaq oldular. **17** İndi isə budur, bax nə edəcəyini düşün, çünki ağamıza, onun bütün külfətinə qarşı pis qərar verilmişdir. Çünki Naval elə yaramaz insandır ki, ona kimsə söz deyə bilmir». **18** Bundan sonra Aviqail cəld tərpənib, iki yüz kömbə çörək və iki tuluq şərab hazırladı. Beş qoyun cəmdəyi, beş ölçü qovurğa, yüz salxım quru üzüm və iki yüz parça basılmış əncir lavaşanası götürüb eşşəklərə yüklədi. **19** Sonra nökərlərinə dedi: «Siz qabaqda gedin, arxanızca gəlirəm». Bu barədə əri Navala heç nə bildirmədi. **20** Aviqail eşşəyə minib dağın bağlı tərəfindən enərkən Davud da adamları ilə oraya enməkdə idi və qadın onlarla rastlaşdı. **21** Davud demişdi: «Doğrudan da, bu adamın çöldə olan bütün mallarını qorudum və onun heç nəyini əskilməyə qoymadım, amma nahaq yerə. O isə mənə yaxşılığımın əvəzində pislik etdi. **22** Əgər səhərədək onun bütün divar isladanlarından – kişilərindən birini belə, sağ buraxsam, qoy Allah Davudun düşmənlərinə beləsini və bundan betərini etsin». **23** Aviqail Davudu görcək cəld eşşəkdən düşdü və Davudun önündə üzünü yerə qoyaraq təzim etdi. **24** Sonra onun ayaqlarına düşüb dedi: «Ey ağam, bu günahı mənim üzərimə qoy. İzin ver ki, kənizin sənin lə danışsın. Nə olar, kənizinin sözlərinə qulaq as. **25** Ağam, rica edirəm, Navalın – o yaramaz insanın acığını qəlbinə salma, çünki adı necədirsə, özü də elədir. Adı Naval olduğu kimi özü də axmaqdır. Ey ağam, mən kənizin ağamın göndərdiyi nökərləri görməmişəm. **26** Madam ki Rəbb səni indi qana batmaqdan və öz əlinlə qisas almaqdan saxladı, var olan Rəbbə və canına and olsun, ağamın düşmənləri və bədxahları Naval kimi olsun. **27** İndi isə izin ver, kənizinin ağama gətirdiyi bu hədiyyələr arxanca gələn cavanlara verilsin. **28** Yalvarıram, kənizinin günahını bağışla, çünki Rəbb mütləq ağam üçün möhkəm sülalə yaradacaq, ona görə ki ağam Rəbbin döyüşlərini edir və ömrün boyu səndə şər olmayacaq. **29** Kimsə qalxıb səni qovmaq və canını almaq istəyəndə ağamın canı Rəbb Allahın həyat kisəsində saxlanılacaq, sənin düşmənlərinin canı isə sapandın ortasından atılan daş kimi atılacaq. **30** Rəbb ağama dediyi yaxşılıqların hamısını həyata keçirəndə və səni İsrailə hökmdar edəndə **31** ağam nahaq qan töküb özü üçün qisas aldığına görə peşman olmayacaq, vicdan əzabı çəkməyəcək. Rəbb ağama yaxşılıq edəndə kənizini də yada sal». **32** Davud Aviqailə dedi: «İsrailin Allahı Rəbbə alqış olsun ki, bu gün məni qarşılamağa səni göndərdi. **33** Ağlına bərəkallah, xeyir-dualı olasan! Bu gün məni qan tökməkdən və əlimlə öz qisasımı almaqdan saxladın. **34** Həqiqətən, məni sizə pislik etməkdən sən saxladın, İsrailin Allahı var olan Rəbbə and olsun, əgər cəld tərpənib mənim qarşıma çıxmasaydın, mütləq səhər işığına qədər Navalın divar isladanlarından – kişilərindən biri də sağ qalmayacaqdı». **35** Davud onun gətirdiyi şeyləri əlindən alıb dedi: «Evinə salamat get, budur, sənin sözünə baxıb xahişini yerinə yetirdim». **36** Aviqail Navalın yanına gəldi. Navalın evində padşah ziyafətinə oxşar bir ziyafət vardı. O çox sərxoş olduğuna görə könlü nəşəli idi. Səhər açılana qədər qadın ona heç nə bildirmədi. **37** Səhər açılanda, Naval şərabdan ayılan kimi arvadı baş verən hadisələri ona danışdı və Navalın ürəyindən ağrı tutdu, bədəni daşa döndü. **38** Bununla da təxminən on gündən sonra Rəbb Navalı vurdu və o öldü. **39** Davud

Navalın öldüyünü eşidəndə dedi: «Navalın əli ilə yaranan rüsvayçılığımı görüb qulunu davadan və pislikdən saxlayan Rəbbə alqış olsun! Rəbb Navalın bədxahlığını öz başına gətirdi». Davud Aviqaili özünə arvad olaraq almaq üçün ona elçi göndərdi. **40** Davudun elçiləri Karmelə, Aviqailin yanına gəlib belə söylədilər: «Səni arvad olaraq almaq üçün Davud bizi elçi göndərdi». **41** Aviqail qalxıb yerədək təzim edib dedi: «Qoy kənizin ağamın qullarının ayaqlarını yumaq üçün bir qarabaş olsun». **42** O cəld qalxıb eşşəyə mindi. Ona xidmət edən beş gənc qadını yanına alaraq Davudun qasidlərinin ardınca getdi və Davudun arvadı oldu. **43** Davud İzreelli Axinoamı da almışdı. Hər ikisi onun arvadı oldu. **44** Şaul isə qızı Mikalı – Davudun arvadını Qallimli Layiş oğlu Paltiyə ərə vermişdi.

26 Ziflilər Giveaya, Şaulun yanına gəlib dedilər: «Davud Yeşimon şəhəri ilə üzbəüz olan Xakila təpəsində gizlənmirmi?» **2** Şaul durub Davudu axtarmaq üçün özü ilə bərabər İsraildən üç min seçmə adam götürərək Zif səhrasına endi. **3** O, Yeşimonla üzbəüz olan Xakila təpəsindəki yol kənarında ordugah qurdu. Səhrada qalan Davud Şaulun onun ardınca düşüb gəldiyini gördü. **4** Davud kəşfiyyatçılar göndərdi və həqiqətən, Şaulun gəldiyini öyrəndi. **5** O qalxıb Şaulun ordugah qurduğu yerə gəldi və Şaulla ordu başçısı Ner oğlu Avnerin yatdığı yerə baxdı. Şaul ordugahın içərisində yatırdı. Xalq onun yanında düşərgə salmışdı. **6** Davud Xetli Aximelekə və Yoavın qardaşı Seruya oğlu Avişaya dedi: «Kim mənimlə Şaulun yanına – ordugaha enər?» Avişay dedi: «Mən səninlə enərəm». **7** Davud və Avişay gecə xalqın yanına çatdılar və budur, Şaul ordugahın içərisində yatıb yuxuya getmişdi, nizəsi isə başı üstündə yerə sancılmışdı. Avnerlə xalq isə onun ətrafında yatırdı. **8** Avişay Davuda dedi: «Allah bu gün düşmənini sənə təslim etdi. İndi isə qoy nizə ilə onu birdəfəlik yerə elə yapışdırım ki, ikinci dəfə vurmağa ehtiyac olmasın». **9** Davud Avişaya dedi: «Yox, onu öldürmə! Bax Rəbbin məsh etdiyinə əl qaldıran günahsız sayılarmı?» **10** Davud yenə dedi: «Var olan Rəbbə and olsun, Rəbb onu mütləq vuracaq. Elə gün gələcək ki, öz əcəli ilə öləcək ya da döyüşdə həlak olacaq. **11** Qoy Rəbbin məsh etdiyinə əl qaldırmaqdan Rəbb Özü məni uzaq etsin. Rica edirəm, indi başının yanındakı nizəsini və su qabını götür gedək». **12** Davud Şaulun başının yanındakı nizəsi ilə su qabını götürdü və onlar getdilər. Onları görən olmadı. Bu işi bilən və oyanan da olmadı. Rəbb tərəfindən onların üstünə dərin yuxu gəldiyinə görə hamı yatmışdı. **13** Davud qarşı tərəfə keçib uzaqda, dağın başında durdu; onların arasında xeyli məsafə var idi. **14** Davud xalqa və Ner oğlu Avnerə «ey Avner, mənə cavab ver» deyə qışqırdı. Avner də cavab verdi: «Sən kimsən ki, qışqıra-qışqıra padşahı çağırırsan?» **15** Davud Avnerə dedi: «Sən igidsən? İsraildə sənə bənzər kim var ki? Bəs niyə ağan padşahın keşiyini çəkmirsən? Axı xalq arasından biri ağan padşahı öldürmək üçün gəlmişdi. **16** İşini yaxşı görmürsən. Var olan Rəbb haqqı, hamınız ölümə layiq adamlarsınız, ona görə ki ağanızın – Rəbbin məsh etdiyinin keşiyini çəkmirsiniz. Bax padşahın başının yanında olan nizə və su qabı indi haradadır?» **17** Şaul Davudun səsini tanıyıb dedi: «Bu sənin səsindirmi, oğlum Davud?» Davud dedi: «Mənim səsimdir, ağam padşah». **18** Sonra sözünə davam etdi: «Ağam nə üçün qulunu belə təqib edir? Nə etmişəm ki? Əlimdən nə pislik gəlib? **19** Rica edirəm, ağam padşah indi qulunun sözlərinə qulaq assın. Əgər mənə qarşı səni qaldıran Rəbdirsə, bir təqdim qəbul etməyə razı olsun, yox, əgər bəşər övladlarıdırsa, qoy onlar Rəbb qarşısında lənətə gəlsinlər. Belə ki "get özgə allahlara qulluq et" deyərək Rəbbin irsindən pay almayım deyə məni qovdular. **20** Qoy qanım Rəbbin hüzurundan uzaq yerdə tökülməsin. Dağlarda necə kəklik ovlayırlarsa, indi İsrail padşahı da bir tək birəni axtarmaq üçün eləcə ova çıxıb». **21** Şaul dedi: «Günah etdim, qayıt, oğlum Davud. Mənim canım bu gün sənin gözündə qiymətli olduğu üçün bir daha sənə pislik etməyəcəyəm. Bax ağılsızlıq edib lap çox yanıldım». **22** Davud cavab verdi: «Budur nizən, ey padşah! Qoy nökərlərindən biri gəlib onu aparsın. **23** Rəbb hər kəsə öz salehliyinin və sədaqətinin əvəzini verəcək. Bu gün Rəbb səni mənə təslim etdiyi halda mən Rəbbin məsh etdiyinə əl qaldırmaq istəmədim. **24** Qoy bu gün sənin canın gözümdə necə qiymətlidirsə, mənim canım da Rəbbin gözündə elə qiymətli olsun və məni hər çətinlikdən qurtarsın». **25** Şaul Davuda dedi: «Oğlum Davud, bəxtiyar olasan! Sən böyük işlər görüb mütləq qalib gələcəksən». Bundan sonra Davud öz yolu ilə getdi və Şaul da öz yerinə qayıtdı.

27 Davud ürəyində düşündü: «Bir gün Şaulun əlində öləcəyəm. Mənim üçün Filiştlilərin ölkəsinə qaçmaqdan yaxşı çarə yoxdur. Şaul da məni bütün İsrail torpağında axtarmaq fikrindən əl çəkər və mən onun əlindən qurtararam». **2** Davud durub yanındakı altı yüz kişi ilə Qat padşahı Maok oğlu Akişin tərəfinə keçdi. **3** Davud həm

özü, həm də adamlarının hər biri külfəti ilə – Davudun iki arvadı İzreelli Axinoam və Karmelli Navalın dul arvadı Aviqaillə birlikdə Qatda, Akişin yanında qaldı. **4** Davudun Qata qaçdığını Şaula xəbər verdilər və o da bir daha onu axtarmadı. **5** Davud Akişə dedi: «Əgər indi sənin gözündə lütf tapmışamsa, qoy ətraf şəhərlərin birində mənə yer verilsin və mən də orada qalım. Axı nə üçün bu qulun padşah şəhərində sənin yanında qalsın?» **6** O gün Akiş ona Ziqlaqı verdi. Bu günə qədər Ziqlaq Yəhuda padşahlarına məxsusdur. **7** Davudun Filiştlilərin ölkəsində qaldığı müddət bir il dörd ay idi. **8** Davudla adamları gəlib Geşurlulara, Girzlilərə və Amaleqlilərə basqın etdilər. Bu xalqlar qədim zamanlardan bəri Şura çatanadək – Misir ölkəsinə qədər olan ərazidə məskən salmışdılar. **9** O hücum etdiyi bu yerlərdə nə kişi, nə də qadınlardan heç kimi sağ buraxmazdı. Onların qoyunlarını, öküzlərini, eşşəklərini, dəvələrini və geyimlərini götürüb Akişin yanına qayıdırdı. **10** Akiş ondan soruşanda ki bu gün hara basqın etdiniz, Davud belə cavab verirdi: «Yəhudanın, Yeraxmeellilərin və Qenlilərin cənub bölgəsinə basqın etdik». **11** Davud belə edirdi. Filiştlilərin ölkəsində qaldığı müddət ərzində onun iş üsulu belə idi: «Bizim haqqımızda qoy xəbər verməsinlər» deyərək nə kişi, nə də qadınlardan heç kimi sağ buraxmaz və onlardan heç birisini Qata gətirməzdi. **12** Akiş Davuda inanaraq belə düşünürdü: «Artıq o öz xalqının – İsrailin gözündən tamamilə düşüb və bundan sonra həmişəlik qulum olacaq».

28 Həmin dövrdə İsrailə qarşı döyüşmək üçün Filiştlilər ordularını döyüşə yığdılar. Akiş Davuda dedi: «Bunu yaxşı bil ki, sən və adamların mənimlə bir orduda döyüşəcəksiniz». **2** Davud Akişə dedi: «Əla! Sən qulunun nə edəcəyini görəcəksən». Akiş Davuda dedi: «Çox yaxşı, mən səni həmişə özümə mühafizəçi qoyacağam». **3** Şamuel ölmüşdü və bütün İsrail onun üçün yas tutmuşdu. Onu Ramada – öz şəhərində dəfn etmişdilər. Şaul isə bütün cindarları və ruhçağıranları ölkədən qovmuşdu. **4** Filiştlilər yığılaraq gəlib Şunemdə ordugah qurdular. Şaul bütün İsraili yığıb Gilboa dağında ordugah qurdu. **5** Şaul Filişt ordugahını görəndə qorxudan ürəyi əsdi. **6** O, Rəbbə müraciət etdi. Amma Rəbb ona nə yuxu, nə Urim, nə də peyğəmbərlər vasitəsilə cavab verdi. **7** Şaul əyanlarına dedi: «Mənim üçün bir cindar qadın tapın ki, gedib ona müraciət edim». Əyanları ona dedilər: «Bax En-Dorda bir cindar qadın var». **8** Şaul zahiri görkəmini dəyişdirdi, başqa paltar geyinib, iki nəfərlə bərabər oraya getdi və gecə ikən qadının yanına gəlib çatdı. Şaul dedi: «Rica edirəm, mənim falıma baxıb cindarlığını göstər və kimi desəm, onu mənim üçün çıxar». **9** Qadın dedi: «Bax Şaulun bu ölkədə nə etdiyini, cindarları və ruhçağıranları necə qırdığını bilirsən. Niyə məni öldürmək üçün canıma tələ qurursan?» **10** Şaul qadına «var olan Rəbbə and olsun, bu işin sənə bir ziyanı olmayacaq» deyərək Rəbbə and içdi. **11** Qadın dedi: «Sənin üçün kimi çıxarım?» Şaul «mənə Şamueli çıxar» dedi. **12** Qadın Şamueli görüncə bərkdən çığırıb Şaula dedi: «Sən ki Şaulsan, niyə məni aldatdın?» **13** Padşah ona dedi: «Qorxma, de görüm, nə görürsən?» Qadın Şaula dedi: «Yer altından çıxan allahlar kimi bir şəxs görürəm». **14** Şaul dedi: «O kimə oxşayır?» Qadın dedi: «Cübbə geyinmiş qoca bir adam çıxır». Şaul onun Şamuel olduğunu başa düşüb üzüstə əyilib yerə sərildi. **15** Şamuel Şaula dedi: «Məni çıxararaq niyə narahat etdin?» Şaul dedi: «Çox dara düşmüşəm, çünki Filiştlilər mənə qarşı müharibə edirlər. Artıq Allah da məndən üz döndərib, daha mənə peyğəmbərlər, yuxular vasitəsilə cavab vermir. Ona görə də səni çağırdım ki, nə etməliyəmsə, onu mənə bildirəsən». **16** Şamuel dedi: «Əgər Rəbb səndən üz döndəribsə, demək O sənə düşmən olmuşdur. Belə halda bunu niyə məndən soruşursan? **17** Rəbb mənim vasitəmlə söylədiyini etdi və padşahlığı sənin əlindən qoparıb onu sənin yaxının Davuda verdi. **18** Sən Rəbbin sözünə baxmadığın və Onun qızğın qəzəbini Amaleqlilərin üstünə gətirmədiyin üçün bu gün O səni bu hala salıb. **19** Rəbb səninlə bərabər İsraili də Filiştlilərə təslim edəcək və sabah sən və oğulların mənimlə bərabər olacaqsınız, çünki Rəbb İsrail ordusunu da Filiştlilərə təslim edəcək». **20** Şaul o zaman tir-tap yerə sərildi. Ona görə ki Şamuelin sözlərindən çox qorxmuşdu, həm də onda taqət qalmamışdı, çünki bütün günü və gecəni çörək yeməmişdi. **21** Qadın Şaulun yanına gəldi və onu sarsılmış halda gördükdə dedi: «Bax kənizin sənin sözünə itaət etdi. Canımı dişimə tutub mənə dediyin sözlərə qulaq asdım. **22** Rica edirəm, indi kənizinin sözünə qulaq as və qabağına bir tikə çörək qoyum, onu ye ki, yola düşəndə qüvvən olsun». **23** Lakin Şaul bunu rədd edib «yemirəm» dedi. Amma əyanları da qadınla bərabər onu məcbur etdikdə Şaul onların sözünə qulaq asdı və yerdən qalxıb yatağın üstündə oturdu. **24** Qadının evində kökəldilmiş bir dana var idi. Tez onu kəsdi və un götürüb yoğurdu, ondan mayasız çörək bişirdi. **25** Sonra onu Şaulla əyanlarının qarşısına qoydu. Onlar yeyib ayağa qalxdılar və həmin gecə də durub getdilər.

29 Filiştlilər bütün ordularını Afeqdə topladılar. İsraillilər isə İzreeldəki bulağın yanında ordugah qurdular. **2** Filiştlilərin ağaları yüz və min nəfərlik dəstələrlə irəliləyirdilər. Davudla adamları isə Akişlə birlikdə arxadan gəlirdilər. **3** Filiştlilərin ağaları dedilər: «Bu İbranilərin burada nə işi var?» Akiş onlara belə cavab verdi: «Bu adam bu günlərdə yaxud daha doğrusu, bu illərdə yanımda olan İsrail padşahı Şaulun qulu Davud deyilmi? Mənim yanıma gələn gündən bəri onda pis bir şey görmədim». **4** Filiştlilərin ağaları Akişin üstünə qəzəblənib dedilər: «Bu adamı geri qaytar, qoy o təyin etdiyin yerə qayıtsın və bizimlə döyüşə getməsin, yoxsa döyüşdə bizə düşmənçilik edər. Çünki o, ağasının rəğbətini qazanmaq üçün buradakı adamların başını kəsib ona aparmaqdan daha yaxşı yol taparmı? **5** Rəqslərdə "Şaul qırdı minləri, Davudsa on minləri" deyə haqqında tərənnüm sözləri söylənən Davud bu deyilmi?» **6** Akiş Davudu çağırıb ona dedi: «Var olan Rəbbə and olsun, sən düz adamsan. Orduda mənimlə yürüşə çıxmağın gözümdə xoşdur, çünki yanıma gəldiyin gündən bu günə qədər səndə pis bir şey tapmadım. Lakin ağaların gözünə xoş görünmürsən. **7** İndi sağ-salamat öz yerinə qayıt. Filiştlilərin ağalarının gözündə pis olanı etmə». **8** Davud Akişə dedi: «Axı mən nə etmişəm? Yanına gələn gündən bu günə qədər qulunda nə tapdın ki, ağam padşahın düşmənlərinə qarşı gedib vuruşmayım?» **9** Akiş Davuda cavab verdi: «Bilirəm ki, mənim gözümdə sən Allahın mələyi kimi yaxşısan, amma Filiştlilərin başçıları dedilər: "O bizimlə bir döyüşə çıxmasın". **10** İndi sənինlə gələn ağanın qulları ilə birgə səhər tezdən qalxın. Sübh tezdən qalxın və dan yeri ağarar-ağarmaz buradan gedin». **11** Səhəri yola çıxmaq üçün Davud özü və adamları qalxıb Filiştlilərin torpağına qayıtdı. Filiştlilər isə İzreelə getdilər.

30 Davudla adamları üçüncü gün Ziqlaqa çatdılar. Elə bu zaman Amaleqlilər Negevə və Ziqlaqa hücum edərək Ziqlaq şəhərinə od vurub yandırmışdılar. **2** Orada olan qadınlardan isə heç kimi öldürməmişdilər, böyükdən kiçiyə qədər hamısını əsir edib öz yolları ilə geri qayıtmışdılar. **3** Davud adamları ilə şəhərə gəlib gördü ki, şəhər yandırılıb və onların arvadları, oğul və qızları əsir aparılıb. **4** Buna görə Davud yanına yığılan camaatla birgə taqətdən düşənə qədər hönkürüb ağladı. **5** Əsir aparılanlar arasında Davudun iki arvadı, İzreelli Axinoamla Karmelli Navalın dul arvadı Aviqail də var idi. **6** Davudun ürəyi çox sıxılırdı, çünki xalq «onu daşlayaq» deyirdi. Ona görə ki camaatın hər birinin oğul və qızından ötrü canı yanırdı. Lakin Davud Allahı Rəbdən qüvvət aldı. **7** O, Aximelekin oğlu kahin Evyatara dedi: «Rica edirəm, efodu mənim üçün buraya gətir». Evyatar da efodu Davudun yanına gətirdi. **8** Davud Rəbbə müraciət edərək dedi: «Bu basqınçıların arxasınca düşsəm, onlara çatarammı?» Rəbb ona dedi: «Ardlarınca düş, mütləq onlara çatacaqsan və mütləq əsirləri qurtaracaqsan». **9** Davud yanında olan altı yüz nəfərlə gedib Besor vadisinə çatdı. Yorulub dala qalanlar isə vadidə qaldılar. **10** Lakin Davud dörd yüz nəfərlə basqınçıların ardınca qaçmaqda davam etdi, çünki iki yüz nəfər adam yorularaq Besor vadisini keçə bilməmişdi. **11** Çöldə bir Misirli tapdılar və onu Davudun yanına gətirdilər. Ona çörək yedirib, su içirtdilər. **12** Sonra bir dilim basılmış əncir lavaşanası ilə iki salxım quru üzüm verdilər. O da yeyib özünə gəldi, çünki üç gün-üç gecə çörək yeməmiş və su içməmişdi. **13** Davud ona dedi: «Sən kimin qulusan? Haradansan?» O dedi: «Bir Amaleqlinin qulu, Misirli bir gəncəm. Üç gün əvvəl xəstələndim, ona görə ağam məni atdı. **14** Biz Keretlilərin cənubuna, Yəhuda torpağına və Kalevin cənubuna basqın etdik, Ziqlaqa od vurub yandırdıq». **15** Davud ona dedi: «Məni bu basqınçıların yanına apararsanmı?» Həmin adam dedi: «Məni öldürməyəcəyinə və ağama təslim etməyəcəyinə Allah haqqı üçün and iç, mən də səni basqınçıların yanına aparım». **16** O, Davudu basqınçıların yanına endirdi. Bu zaman basqınçılar hər yana yayılmışdılar. Onlar Filiştlə və Yəhuda diyarından böyük talan malı götürmüş və bundan ötrü yeyib-içərək şənlik edirdilər. **17** Davud gün batandan ertəsi günün axşamınadək onları qırdı. Dəvələrə minib qaçan dörd yüz nəfər gəncdən başqa heç kim canını qurtara bilmədi. **18** O, Amaleqlilərin götürüb apardığı hər bir şeyi və iki arvadını geri qaytardı. **19** Böyükləri, kiçikləri, bütün oğul və qızları, talan edərək ələ keçirdikləri bütün şeyləri Davud geri qaytardı və onlardan heç nə əskik olmadı. **20** Davud qoyunlarla öküzləri də geri qaytardı. Onları o biri heyvanların qarşısından sürüb «bu, Davudun talan malıdır» deyirdilər. **21** Davud yorulub ardınca gələ bilməyən və Besor vadisində qalan iki yüz nəfərin yanına gəldi. Onlar Davudu və yanındakı adamları qarşılamağa çıxdılar. Davud oraya yaxınlaşanda xalqa salam verdi. **22** Davudla birlikdə gedən adamlar arasında olan bütün pis və yaramaz adamlar belə dedilər: «Onlar bizimlə birlikdə getmədikləri üçün biz də qurtardığımız talan malından onlara heç nə verməyəcəyik. Ancaq hər adama öz arvad-uşaqlarını verəcəyik. Qoy onları götürüb buradan

getsinlər». **23** Amma Davud onlara belə dedi: «Xeyr, qardaşlarım! Rəbbin bizə verdiyi şeylərlə belə etməyəcəksiniz. Bizi qoruyan Rəbdir və üstümüzə gələn basqınçıları O bizə təslim etdi. **24** Sizin bu sözünüzü kim dinləyər? Çünki döyüşə gedənin payı nə qədərdirsə, yüklərin yanında qalanın da payı o qədər olacaq, bərabər bölünəcək». **25** Davud bütün İsrail üçün o gündən bu günə qədər davam edən bir qanun və hökm yaratdı. **26** Davud Ziqlaqa gəldi və «budur, sizin üçün Rəbbin düşmənlərindən alınan talandan bir hədiyyə» deyərək dostları olan Yəhuda ağsaqqallarına, **27** Bet-Eldə, Negevdəki Ramotda və Yattirdə, **28** Aroerdə, Sifmotda, Eştemoada, **29** Rakalda, Yeraxmeellilərin və Qenlilərin şəhərlərində, **30** Xormada, Bor-Aşanda, Atakda, **31** Xevronda olanlara və adamları ilə gəzdiyi yerlərin hamısında yaşayanlara talan malından göndərdi.

31 Filiştlilər İsraillilərlə döyüşdü. İsraillilər Filiştlilərin önündən qaçdılar, qırılanlar Gilboa dağında qaldı. **2** Filiştlilər Şaulla oğullarını təqib edib Şaulun oğulları Yonatanı, Avinadavı və Malki-Şuanı öldürdülər. **3** Döyüş Şaulun ətrafında şiddətlənəndə oxatanlar onu tapdılar və ağır yaraladılar. **4** Şaul öz silahdarına dedi: «Qılıncını çək, məni vur, yoxsa bu sünnətsizlər gəlib qılınclarını mənə batıraraq əylənəcəklər». Lakin silahdarı çox qorxduğundan bunu etmək istəmədi. Ona görə də Şaul qılıncını götürüb özünü onun üstünə yıxdı. **5** Şaulun öldüyünü görəndə silahdarı da özünü qılıncının üstünə yıxıb Şaulla birgə öldü. **6** O gün Şaul üç oğlu, silahdarı və bütün adamları ilə birlikdə belə həlak oldu. **7** Dərənin o biri tərəfində və İordan çayının o biri tayında olan İsraillilər İsrail ordusunun qaçdığını və Şaulla oğullarının öldüyünü görəndə şəhərləri qoyub qaçdılar. Filiştlilər gəlib o yerlərdə yaşadılar. **8** Ertəsi gün Filiştlilər öldürülənləri soymaq üçün gələndə Gilboa dağında Şaulla üç oğlunun meyitini tapdılar. **9** Şaulun başını kəsib silahlarını götürdülər. Bütlərinin məbədinə və xalqa xoş xəbər vermək üçün Filiştlilərin ölkəsinin hər tərəfinə qasid göndərdilər. **10** Şaulun silahlarını ilahə Aştoretin məbədinə qoydular və cəsədini Bet-Şean şəhərinin divarına mıxladılar. **11** Yaveş-Gilead əhalisi Filiştlilərin Şaula etdiklərini eşidəndə **12** bütün igidləri qalxıb gecə boyu yol gedərək Şaulun və oğullarının cəsədini Bet-Şeanın divarından götürdülər. Yaveşə gəlib orada cəsədləri yandırdılar. **13** Sonra cəsədlərin sümüklərini götürüb Yaveşdə, yulğun ağacının altında basdırdılar və yeddi gün oruc tutdular.

Ikinci Şamuel

1 Şaulun ölümündən sonra Davud Amaleqliləri məğlub edib qayıdan zaman iki gün Ziqlaqda qaldı. **2** Üçüncü gün Şaulun yanından – ordugahdan paltarı cırılmış, başı toz-torpağa batmış bir adam gəldi. O, Davudun yanına çatıb qarşısında üzünü yerə qoyaraq təzim etdi. **3** Davud ondan soruşdu: «Haradan gəlirsən?» Həmin adam ona dedi: «Qaçıb canımı İsrail ordugahından qurtardım». **4** Davud ona dedi: «Orada nə baş verib? Rica edirəm, mənə de». O dedi: «Ordu döyüş meydanından qaçdı və onların bir çoxu qırılıb öldü. Şaulla oğlu Yonatan da həlak oldu». **5** Davud ona xəbər verən cavan adamdan soruşdu: «Bəs sən haradan bildin ki, Şaulla Yonatan da öldü?» **6** Davuda xəbər verən cavan belə dedi: «Təsadüfən Gilboa dağında idim və gördüm ki, Şaul nizəsinə söykənərək dayanıb. Atlılar və döyüş arabaları isə artıq ona çatmaqda idi. **7** Şaul geriyə baxanda məni görüb çağırdı. Mən dedim: "Buyurun, buradayam". **8** O mənə "Sən kimsən?" dedi. Mən ona dedim ki, mən bir Amaleqliyəm. **9** Şaul mənə dedi: "Gəl əyil üzərimə, məni öldür, can üstəyəm, bu ağrılardan qurtarmaq istəyirəm". **10** Elə buna görə də mən onun üstünə əyilib nəfəsini kəsdim. Çünki bilirdim ki, o yıxılandan sonra artıq yaşaya bilməyəcək. Sonra onun başının tacını və qolunun bilərziyini götürdüm və buraya, ağam üçün gətirdim». **11** Bunu eşidən Davud dartıb paltarlarını cırdı və yanındakı bütün adamlar da belə etdilər. **12** Onlar Şaul üçün, oğlu Yonatan üçün, Rəbbin xalqı və bütün İsrail nəsli üçün axşamacan yas qurub ağladılar və oruc tutdular, çünki onlar qılıncdan keçirilərək həlak olmuşdu. **13** Davud əhvalatı ona danışan cavana dedi: «Haralısan?» O cavab verdi: «Mən yadelliyəm, bir Amaleqlinin oğluyam». **14** Davud ona dedi: «Bəs niyə qorxmayaraq Rəbbin məsh olunmuş padşahını öldürmək üçün əl qaldırdın?» **15** Davud adamlarından birini çağırıb dedi: «Get, onu öldür». O da Amaleqlini vurub öldürdü. **16** Davud Amaleqliyə dedi: «Qoy qanın öz başına dönsün! Çünki sənin əleyhinə "mən Rəbbin məsh olunmuş padşahını öldürdüm" deyən ağzın şahidlik etdi». **17** Davud Şaul və oğlu Yonatanın yasında bu mərsiyəni oxudu. **18** Sonra tapşırdı ki, «Oxatan yay» adlı bu mərsiyəni Yəhuda övladlarına öyrətsinlər. Bu mərsiyə Yaşar kitabında yazılmışdır: **19** Ey İsrail, şərəfin öz yüksək yerlərinin üstündə öldürüldü! İgidlər necə də qırıldı! **20** Filiştlilərin qızları sevinməsinlər deyə, Sünnətsizlərin qızları fərəhlənməsinlər deyə Bunu Qatda bildirməyin, Aşqelon küçələrində yaymayın. **21** Ey Gilboa dağları, Üstünə şeh, yağış düşməsin, Qoy zəmilərin məhsul verməsin! Çünki orada ləkələndi igidlərin qalxanı, Şaulun yağ ilə silinməmiş qalxanı. **22** Öldürülənlərin qanına, igidlərin piyinə görə Yonatanın yayı geri dönməzdi, Şaulun qılıncı boş qayıtmazdı. **23** Şaul ilə Yonatan necə sevimli, əziz, Həyatda və ölümdə ayrılmaz oldunuz siz. Onlar qartallardan sürətli idi, Aslanlardan qüvvətli idi. **24** Ey İsrail qızları, ağlayın Şaul üçün. O sizə qiymətli al qumaşlar geydirərdi, Geyiminizə qızıl naxışlar vurardı. **25** Ah, döyüş meydanında necə də igidlər qırıldı! Yonatan sənin yüksək təpələrində həlak oldu. **26** Ey qardaşım Yonatan, sənin üçün ürəyim yanar. Sən mənə çox əziz idin. Sənin sevgin mənim üçün heyranedici idi, Qadın sevgisindən də üstün idi. **27** İgidlər necə də qırıldı! Döyüş silahları necə də yox oldu!

2 Bundan sonra Davud «Yəhuda şəhərlərindən birinə qalxımmı?» deyə Rəbbə müraciət etdi. Rəbb «ora qalx» deyə cavab verdi. Davud dedi: «Hara qalxım?» Rəbb dedi: «Xevrona». **2** Davud iki arvadı – İzreelli Axinoam və Karmelli Navalın dul arvadı Aviqaillə birlikdə Xevrona qalxdı. **3** Davudun yanında olan adamları öz külfətlərini götürüb Xevronun ətraf məhəllələrində yaşamağa başladı. **4** Yəhuda adamları isə gəlib Davudu orada Yəhuda nəslinin padşahı olaraq məsh etdilər. O vaxt Davuda bildirdilər ki, Şaulu Yaveş-Gilead əhalisi dəfn edib. **5** Davud Yaveş-Gilead sakinlərinin yanına qasidlər göndərib belə dedi: «Rəbb sizə xeyir-dua versin, çünki ağanız Şaula sədaqətli oldunuz və onu dəfn etdiniz. **6** Bu işinizin əvəzini indi Rəbb sizə qoy xeyirxahlıq və sədaqətlə versin! Bu işinizin və bu yaxşılığınızın əvəzini mən də sizə ödəyəcəyəm. **7** Ağanız Şaul öldüyü üçün qoy indi qollarınız qüvvətdən düşməsin və cəsur olun, çünki Yəhuda nəsli məni öz üzərində padşah olaraq məsh edib». **8** Şaulun ordu başçısı Ner oğlu Avner Şaulun oğlu İş-Boşeti götürüb Maxanayimə aparmışdı. **9** Orada Avner onu Gilead, Aşuri, İzreel, Efrayim, Binyamin və bütün İsrailin üzərində padşah etdi. **10** Şaul oğlu İş-Boşet İsrailin padşahı olan zaman qırx yaşında idi. O, cəmi iki il padşahlıq etdi. Yəhuda nəsli isə Davudun tərəfində idi. **11** Davud Xevronda, Yəhuda nəsli üzərində yeddi il altı ay idi ki, padşahlıq edirdi. **12** Bir gün Ner oğlu Avner, Şaul oğlu İş-Boşetin əyanları ilə Maxanayimdən Giveona getdi. **13** Seruya oğlu Yoav isə Davudun adamları ilə çıxıb Giveon gölməçəsi yanında onları qarşıladı. Yoav adamları ilə gölməçənin bir tərəfində, Avner isə adamları ilə gölməçənin o biri tərəfində əyləşdi. **14**

Avner Yoava dedi: «Qoy cavanlar qalxıb qarşımızda təkbətək döyüşsün». Yoav dedi: «Qalxsınlar». **15** Onlar qalxdılar. Binyamin və Şaul oğlu İş-Boşet tərəfindən on iki nəfər və Davudun adamlarından da on iki nəfər qalxıb sayı-hesabı ilə yerlərinə keçdilər. **16** Onlar bir-birinin başından tutub hər biri öz qılıncını qarşısında olanın böyrünə sapladı. Hamısı birlikdə yerə yıxıldı. Buna görə də Giveonda olan o yerə Xelqat-Hassurim deyilir. **17** O gün döyüş çox şiddətli oldu və Avnerlə İsraillilər Davudun adamları qarşısında məğlub oldular. **18** Seruyanın üç oğlu Yoav, Avişay və Asahel də orada idi. Asahel çöl ceyranı kimi ayaqdan iti idi. **19** O, Avnerin dalınca düşüb onu qovurdu və Avnerin arxasınca qaçarkən düz gedərək nə sağa, nə də sola dönürdü. **20** Avner arxaya baxıb dedi: «Asahel, bu sənsənmi?» O dedi: «Bəli, mənəm». **21** Avner ona dedi: «Bir sağına yaxud soluna dön. O gənclərdən birini tut, onun silahlarını al». Lakin Asahel əl çəkmədən onu qovurdu. **22** Avner Asahelə bir də dedi: «Qayıt, əl çək, məni qovma! Axı niyə səni öldürüb yerə sərim? Sonra qardaşın Yoavın üzünə necə baxaram?» **23** Lakin Asahel yolundan dönmək istəmədi. Avner də nizəsinin arxa ucu ilə onun qarnından elə vurdu ki, nizə onun kürəyindən çıxdı. Asahel yerindəcə öldü. Bu hadisədən sonra Asahelin yıxılıb öldüyü yerə gələnlərin hamısı ayaq saxladı. **24** Yoavla Avişay Avnerin ardınca qaçdılar və gün batarkən Giveon çölü yolunda Giahla üzbəüz olan Amma təpəsinə çatdılar. **25** Binyamin övladları toplanıb Avnerin ardınca getdilər və yığılıb bir təpənin başında dayandılar. **26** Avner Yoava üz tutub çığıra-çığıra dedi: «Həmişə bizi qılıncmı yeyib qurtarmalıdır? Bəs bilmirsən ki, bunun sonu acı olacaq? Nə vaxta qədər bu xalqa deməyəcəksən ki, soydaşlarınızdan əl çəkin?» **27** Yoav dedi: «Var olan Allaha and olsun, əgər sən bu sözləri deməsəydin, həqiqətən, sabaha qədər döyüşçülər dayanmadan öz soydaşlarını təqib edəcəkdi». **28** Sonra Yoav şeypur çaldı, hamı dayandı. Artıq İsraillilləri təqib etmədilər və bir daha döyüşmədilər. **29** Avnerlə adamları bütün gecəni Arava vadisindən ötüb İordan çayını keçdilər və bütün Bitron boyunca irəliləyərək Maxanayimə çatdılar. **30** Yoav Avnerin ardınca düşməkdən vaz keçib qayıtdı və bütün xalqı topladı. Davudun adamlarından Asaheldən başqa on doqquz nəfər də əskik idi. **31** Davudun adamları isə Binyaminliləri və Avnerin adamlarını vurdu və üç yüz altmış nəfəri öldürdü. **32** Asaheli götürüb atasının Bet-Lexemdə olan qəbrində dəfn etdilər. Yoavla adamları bütün gecəni yol getdilər və gün doğanda Xevrona çatdılar.

3 Şaul nəsli ilə Davud nəsli arasında çəkişmə çox uzun çəkdi. Getdikcə Davud nəsli qüvvətlənir, Şaul nəsli isə zəifləyirdi. **2** Xevronda Davudun oğulları doğuldu. İlk oğlu İzreelli Axinoamdan doğulan Amnon idi. **3** İkincisi Karmelli Navalın dul arvadı Aviqaildən doğulan Kilav, üçüncüsü Geşur padşahı Talmayın qızı Maakadan doğulan Avşalom, **4** dördüncüsü Haqqitdən doğulan Adoniya, beşincisi Avitaldan doğulan Şefatya, **5** altıncısı isə Davudun arvadı Eqladan doğulan İtream idi. Davudun bu oğulları Xevronda doğulmuşdu. **6** Şaul nəsli ilə Davud nəsli arasında olan çəkişmə zamanı Şaul nəslini himayə edən Avner qüvvə toplayırdı. **7** Şaulun Ayya qızı Rispa adlı bir cariyəsi var idi. İş-Boşet Avnerə dedi: «Niyə atamın cariyəsinin yanına girdin?» **8** İş-Boşetin bu sözlərinə görə Avner çox qəzəbləndi və dedi: «Mən Yəhuda tərəfini saxlayan bir köpək başıyammı? Mən bu gün atan Şaulun nəslinə, onun soydaşlarına və dostlarına havadar olub səni Davuda təslim etmədim, lakin indi sən bir qadından ötrü mənim üstümə günah yıxırsan? **9** Rəbb padşahlığı Şaul nəslindən alıb Dandan Beer-Şevaya qədər İsraildə Davudun taxtını quracağına and içdi. **10** Bunu Davud üçün mən də etməsəm, qoy Allah Avnerə beləsini və bundan betərini etsin!» **11** Belə olanda İş-Boşet Avnerdən qorxdu, daha cavab qaytara bilmədi. **12** Sonra Avner Davudun yanına öz adından qasidlər göndərib dedi: «Bu torpaq kimindir? Gəl sən mənimlə əhd bağla və sonra mən bütün İsraili sənin tərəfinə çəkmək üçün sənlə əlbir olacağam». **13** Davud dedi: «Lap yaxşı, mən sənlə əhd bağlayaram. Ancaq bir şərtlə ki mənimlə görüşməyə gələn zaman əvvəlcə Şaulun qızı Mikalı yanıma gətirməlisən, yoxsa məni görməyəcəksən». **14** Davud Şaul oğlu İş-Boşetin yanına qasidlər göndərib dedi: «Yüz Filiştlinin sünnət ətini gətirib nişanlandığım arvadım Mikalı mənə qaytar». **15** İş-Boşet adam göndərib qadını əri Layiş oğlu Paltieldən aldı. **16** Onun əri ağlaya-ağlaya Baxurimə qədər arvadının dalınca getdi. Burada Avner ona dedi: «Geri qayıt». O da geriyə qayıtdı. **17** Avner İsrail ağsaqqallarına müraciət edib dedi: «Xeyli vaxtdır istəyirsiniz ki, Davud padşahınız olsun. **18** İndi isə bunu edin! Çünki Rəbb "qulum Davudun əli ilə xalqım İsraili Filiştlilərin və bütün düşmənlərinin əlindən qurtaracağam" sözünü Davud üçün söyləmişdi». **19** Avner bunu Binyaminlilərə də söylədi və İsrail ilə bütün Binyamin nəslinin gözündə xoş olan hər şeyi Davuda nəql etmək üçün Xevrona getdi. **20** Avner və onunla bərabər iyirmi nəfər

Xevrona, Davudun yanına gəldi. Davud Avnerlə adamları üçün ziyafət qurdu. **21** Avner Davuda dedi: «Qoy gedim, bütün İsraili ağam padşaha tərəfdar edim ki, onlar da səninlə əhd bağlasın. Sən də ürəyin istəyən kimi bütün ölkəyə padşahlıq et». Davud Avneri buraxdı, o da sağ-salamat çıxıb getdi. **22** Bu vaxt Davudun adamları ilə Yoav bir basqından qayıtmışdı. Özləri ilə çoxlu talan malı gətirmişdilər. Avner isə Xevronda Davudun yanında deyildi, çünki Davud onu buraxmışdı, o da sağ-salamat çıxıb getmişdi. **23** Yoavla birlikdə bütün ordu gəldi və Yoava bunu xəbər verib dedilər: «Ner oğlu Avner padşahın yanına gəlmişdi və padşah onu buraxdı, o da sağ-salamat çıxıb getdi». **24** Yoav padşahın yanına gəlib dedi: «Sən nə etmisən? Bax Avner sənin yanına gəlmişdi, bəs nə üçün onu buraxdın? O getdi. **25** Sən Ner oğlu Avneri tanıyırsan, bilirsən ki, o səni aldatmaq, hara gedib-gəldiyini öyrənmək və etdiyin hər şeyi bilmək üçün gəlmişdi». **26** Yoav Davudun yanından çıxıb Avnerin arxasınca çaparlar göndərdi və onu Sira quyusunun yanından geri qaytardılar, lakin Davudun bundan xəbəri yox idi. **27** Avner Xevrona qayıdanda Yoav təklikdə danışmaq üçün onu darvazanın içinə çəkdi və qardaşı Asahelin qanından ötrü Avneri qarnından vurub öldürdü. **28** Sonra Davud bundan xəbər tutanda dedi: «Rəbb qarşısında Ner oğlu Avnerin qanından ötrü əbədi olaraq mən və padşahlığım günahkar deyil. **29** Qoy bu günah Yoavın başına və atasının nəslinin üstünə dönsün. Qoy Yoavın nəslindən yara-xoralı, cüzamlı, qoltuq ağacına söykənən, qılıncdan keçən yaxud aclıq çəkən adamlar heç vaxt əskik olmasın». **30** Beləcə Yoavla qardaşı Avişay Avneri öldürdülər, çünki onların qardaşı Asaheli Giveondakı döyüşdə o öldürmüşdü. **31** Sonra Davud Yoava və yanında olan bütün xalqa belə dedi: «Paltarlarınızı cırın, çula bürünüb Avner üçün yas qurun». Padşah Davud mafənin ardınca gedirdi. **32** Avneri Xevronda dəfn etdilər. Padşah Avnerin qəbri üstündə bərkdən ağladı və bütün xalq ona qoşulub ağladı. **33** Padşah Avner üçün mərsiyə oxudu: Avner, bir axmaq kimi ölməli idinmi? **34** Əllərin bağlanmamışdı, Ayaqlarına zəncir vurulmamışdı. Şər adamlar qarşısında yerə düşən bir adam kimi yıxıldın. Bütün xalq bir daha Avner üçün ağladı. **35** Bütün xalq hələ gündüz ikən Davudun yanına gəlib onu çörək yeməyə məcbur edirdi. Lakin Davud and içib dedi: «Əgər gün batmazdan əvvəl çörək yaxud başqa bir şey dilimə vursam, qoy Allah mənə beləsini və bundan betərini etsin!» **36** Bütün xalq buna fikir verdi, əvvəllər padşahın etdiyi hər şey onlara xoş təsir bağışladığı kimi bu iş də gözlərində o cür yaxşı göründü. **37** O gün xalq – bütün İsraillilər başa düşdülər ki, Ner oğlu Avnerin öldürülməsində günahkar padşah deyil. **38** Padşah əyanlarına dedi: «Bu gün İsraildə bir rəhbərin, böyük bir adamın həlak olduğunu bilmirsinizmi? **39** Mən məsh edilmiş bir padşah olduğum halda bu gün nə qədər acizəm. Bu adamlar – Seruyanın oğulları məndən çox güclüdür. Qoy Rəbb pislik edənə əvəzini versin!»

4 Şaul oğlu İş-Boşet Avnerin Xevronda öldürüldüyünü eşidəndə əlləri sustaldı və bütün İsraili dəhşət bürüdü. **2** Şaul oğlu İş-Boşetin dəstə başçısı olan iki adamı var idi. Bunlar Binyamin övladlarından olan Beerotlu Rimmonun oğulları olub, birinin adı Baana, o birinin adı isə Rekav idi. Beerot da Binyaminin bir hissəsi sayılır. **3** Beerotlular Gittayimə qaçmışdı və bu günə qədər orada qəriblikdə yaşayırlar. **4** Şaul oğlu Yonatanın ayaqdan şikəst bir oğlu var idi. İzreeldən Şaulla Yonatanın ölüm xəbəri çatanda onun beş yaşı var idi. Dayəsi onu götürüb qaçdı. Tələsib qaçanda uşaq əlindən düşüb topal oldu. Bu uşağın adı Mefiboşet idi. **5** İş-Boşet günorta vaxtı dincələndə Beerotlu Rimmonun oğulları Rekav və Baana yola çıxıb günortanın isti çağında onun evinə çatdılar. **6** Rekav qardaşı Baana ilə buğda daşıyanlar görkəmində evə girdilər və İş-Boşeti qarnından vurub aradan çıxdılar. **7** Onlar evə girəndə İş-Boşet yataq otağında, öz yatağında yatırdı. Onu vurub öldürdülər, başını kəsdilər və başını götürüb bütün gecəni Arava yolu ilə getdilər. **8** İş-Boşetin başını Xevrona Davudun yanına gətirdilər və padşaha dedilər: «Budur, sənin canına qəsd etmək istəyən düşmənin Şaul oğlu İş-Boşetin başı! Rəbb Şauldan və onun övladlarından ağam padşaha bu gün qisaslar ehsan etdi». **9** Davud Beerotlu Rimmonun oğullarına – Rekavla qardaşı Baanaya belə cavab verdi: «Canımı hər cür bəlalardan qurtaran var olan Rəbbə and olsun, **10** Ziqlaqda olanda özünə görə guya müjdə verərək "budur, Şaul öldü" deyə birisi mənə xəbər gətirmişdi. Buna görə də onu yaxalayıb öldürdüm. Ona gətirdiyi xəbərə görə mükafatım bu oldu. **11** İndi şər adamlar bir günahsızı öz evində, yatağı üstündə öldürərkən sizdən onun qan qisasını alıb sizi yer üzündən yox etməyəcəyəmmi?» **12** Sonra Davud nökərlərinə əmr etdi, nökərlər onları öldürdü və əl-ayaqlarını kəsib Xevrondakı gölməçənin yanından asdı. İş-Boşetin başını isə götürüb Xevronda Avnerin qəbrinin yanında basdırdılar.

5 İsrailin bütün qəbilələri Xevrona, Davudun yanına gəlib belə dedi: «Bax biz sənin sümüyündən, sənin ətindənik. **2** Əvvəllər – Şaul padşahımız olanda da İsrailliləri yürüşlərə aparan və gətirən sən idin. Rəbb sənə demişdi ki, xalqım İsrailə sən çobanlıq edəcəksən, İsrail üzərində sən hökmdar olacaqsan». **3** İsrailin bütün ağsaqqalları Xevrona, padşah Davudun yanına gəldilər və padşah orada Rəbbin önündə onlarla əhd bağladı. Ağsaqqallar Davudu İsrail üzərində padşah olmaq üçün məsh etdilər. **4** Davud padşah olanda otuz yaşı var idi və qırx il padşahlıq etdi. **5** O, Xevronda Yəhuda üzərində yeddi il altı ay idi ki, padşahlıq etmişdi və Yerusəlimdə, bütün İsrail ilə Yəhuda üzərində isə otuz üç il padşahlıq etdi. **6** Padşahla adamları Yerusəlimə gedib o torpağın yerli əhalisi Yevuslulara hücum etdilər. Yevuslular Davuda dedilər: «Sən buraya girə bilməzsən. Əgər buraya gəlsən, səni hətta korlar və topallar da geri ata bilər». Onlar fikirləşdilər ki, Davud bu şəhərə girə bilməz. **7** Buna baxmayaraq Davud indi «Davudun şəhəri» adlanan Sion qalasını aldı. **8** Davud həmin gün dedi: «Hər kim Yevuslulara hücum edəcəksə, yeraltı keçidlə Davudun canına nifrət edən o topallara və korlara çatmalıdır». Elə buna görə də deyirlər ki, kor və topallar saraya girməyəcək. **9** Davud qalada məskən saldı və qalanı Davudun şəhəri adlandırdı. Sonra ətrafda, qala yamacından içəriyə doğru olan sahəni tikdi. **10** Davud getdikcə yüksəlirdi, çünki Ordular Allahı Rəbb onunla idi. **11** Sur padşahı Xiram Davudun yanına qasidlərlə sidr ağacları, dülgərlər, bənnalar göndərdi. Onlar Davud üçün bir ev tikdilər. **12** Onda Davud başa düşdü ki, Rəbb onu İsrail üzərində padşah kimi möhkəmləndirib və xalqı İsrailin xatirinə onun padşahlığını yüksəldib. **13** Davud Xevrondan gələndən sonra Yerusəlimdən özünə təzə arvadlarla cariyələr aldı. Onlar Davuda yenə oğul və qızlar doğdu. **14** Onun Yerusəlimdə doğulan oğullarının adları belədir: Şammua, Şovav, Natan, Süleyman, **15** İvxar, Elişua, Nefeq, Yafia, **16** Elişama, Elyada və Elifelet. **17** Filiştlilər eşitdilər ki, Davud İsrail üzərində padşah olmaq üçün məsh edilib. Onda hamısı Davudu axtarmağa çıxdı. Davud bunu eşidib qalaya endi. **18** Filiştlilər gəlib Refaim vadisinə yayıldı. **19** Davud Rəbdən soruşdu: «Mən Filiştlilərə qarşı çıxımmı? Onları mənə təslim edəcəksənmi?» Rəbb Davuda cavab verdi: «Çıx, mütləq Filiştliləri sənə təslim edəcəyəm». **20** Davud Baal-Perasimə gəlib Filiştliləri qırdı və belə dedi: «Sellər bəndləri dağıtdığı kimi Rəbb də düşmənlərimi mənim önümdə dağıtdı». Buna görə də o yerin adını Baal-Perasim qoydular. **21** Filiştlilər qaçanda bütlərini orada qoydular. Davudla adamları o bütləri götürüb apardı. **22** Filiştlilər yenə də Refaim vadisinə çıxaraq yayıldılar. **23** Buna görə Davud Rəbdən soruşdu və Rəbb dedi: «Birbaşa onların qarşısına çıxma, arxalarından dolanıb balzam ağaclarının qabağında bu düşmənlərin üstünə gəl. **24** Balzam ağaclarının başından addım səslərini eşidəndə cəld hərəkətə keç, çünki o zaman Rəbb sənin qarşınca Filiştlilərin ordusunu məğlub etmək üçün çıxacaq». **25** Rəbb Davuda necə buyurmuşdusa, o da elə etdi və Gevadan Gezerə çatana qədər Filiştliləri qırdı.

6 Davud İsraildə yenidən bütün seçmə adamları topladı. Onlar otuz min nəfər idi. **2** Davud durub yanındakı xalqla birgə Yəhudanın Baale şəhərinə getdi ki, keruvlar üstündə taxt quran Ordular Rəbbinə aid olan Allahın sandığını oradan çıxartsın. **3** Allahın sandığını bir təzə arabaya qoyub Avinadavın təpədəki evindən çıxartdılar. Təzə arabanı Avinadavın oğulları Uzza və Axyo sürürdü. **4** Onlar Allahın sandığını Avinadavın təpədəki evindən arabaya qoyub çıxartdılar. Axyo sandığın qabağında gedirdi. **5** Davudla bütün İsrail nəsli Rəbbin hüzurunda həvəslə ilahi oxuyur, liralarla, çənglərlə, dəflərlə, şaxşaxlarla və sinclərlə çalıb oynayırdılar. **6** Nakonun xırman yerindən keçəndə öküzlər büdrədi. Buna görə də Uzza əl uzadıb Allahın sandığından tutdu. **7** Uzzaya qarşı Rəbbin qəzəbi alovlandı və Allah onu hörmətsizlik etdiyinə görə oradaca vurdu. Uzza yerindəcə – Allahın sandığı yanında öldü. **8** Davud Rəbbin Uzzanı vurmasından çox məyus oldu. O yerə bu günə qədər Peres-Uzza deyilir. **9** Həmin gün Davud Rəbdən qorxub dedi: «Rəbbin sandığı mənim yanımda necə qala bilər?» **10** Davud Rəbbin sandığını öz yanına – Davudun şəhərinə aparmaq istəmədi və sandığı yolundan döndərib Qatlı Oved-Edomun evinə qoydu. **11** Rəbbin sandığı üç ay Qatlı Oved-Edomun evində qaldı. Rəbb Oved-Edoma və onun bütün külfətinə bərəkət verdi. **12** Padşah Davuda «Rəbb Oved-Edomun nəslinə və ona məxsus hər şeyə Allahın sandığına görə bərəkət verdi» deyə xəbər verildi. Davud gedib Oved-Edomun evindən Allahın sandığını sevinclə Davudun adı verilən şəhərə çıxardı. **13** Rəbbin sandığını daşıyanlar altı addım gedəndən sonra Davud bir öküzü və kökəldilmiş buğanı qurban kəsdi. **14** O, kətan efod geyib Rəbbin önündə var gücü ilə rəqs edirdi. **15** Davudla bütün İsrail nəsli Rəbbin sandığını hay-küylə, şeypur səsi ilə çıxartdılar. **16** Rəbbin sandığı Davudun şəhərinə gətiriləndə Şaulun qızı Mikal

pəncərədən baxıb padşah Davudu Rəbbin önündə atılıb rəqs edərkən gördü və ürəyində ona kinayə etdi. **17** Rəbbin sandığını gətirib Davudun bu məqsədlə qurduğu çadırın içərisində onun üçün ayrılan yerə qoydular. Davud Rəbbin önündə yandırma və ünsiyyət qurbanları kəsdi. **18** Davud yandırma və ünsiyyət qurbanlarını təqdim edib qurtarandan sonra Ordular Rəbbinin adı ilə xalqa xeyir-dua verdi. **19** İstər qadın, istərsə də kişi olsun, xalqın hamısına – İsrail camaatından hərəyə bir kömbə çörək, bir parça ət və bir üzüm lavaşanası payladı. Sonra xalqın hamısı öz evinə qayıtdı. **20** Davud öz külfətinə xeyir-dua vermək üçün qayıdanda Şaulun qızı Mikal Davudun qarşısına çıxıb belə dedi: «Gör bu gün İsrailin padşahı necə də şərəf qazanıb! Adi bir təlxək kimi utanmadan bu gün əyanlarının və qarabaşlarının qarşısında soyundu!» **21** Davud Mikala dedi: «Mən bunu atanın və onun bütün nəslinin yerinə məni seçib Öz xalqı İsrailliləre hökmdar qoyan Rəbbin qarşısında etmişəm. Bəli, Rəbbin hüzurunda şənlik edəcəyəm. **22** Bundan sonra bundan betər alçalıb öz mənliyimi heç edəcəyəm, yalnız sən dediyin qarabaşların qarşısında şərəflənəcəyəm». **23** Buna görə də Şaul qızı Mikalın ölənə qədər övladı olmadı.

7 Rəbb padşah Davuda ətrafında olan bütün düşmənlərinin əlindən rahatlıq verən zamanlarda Davud öz evində oturmuşdu. **2** O vaxt padşah peyğəmbər Natana belə dedi: «Bax mən sidr ağacından tikilən bir sarayda yaşayıram, lakin Allahın sandığı isə bir çadırda qalır». **3** Natan padşaha dedi: «Get, ürəyindəki niyyətini həyata keçir, çünki Rəbb sənin lədir». **4** Lakin o gecə Natana Rəbbin bu sözü nazil oldu: **5** «Get, qulum Davuda söylə ki, Rəbb belə deyir: "Sənmi Mənə yaşamaq üçün ev tikəcəksən? **6** İsrail övladlarını Misirdən çıxartdığım gündən ta bu günə qədər Mən heç bir evdə yaşamamışam, ancaq bir səyyar çadırda oraya-buraya köçmüşəm. **7** Bütün İsrail övladları ilə birgə gəzdiyim o yerlərdə xalqım İsrailin qayğısına qalmağı buyurduğum İsrail qəbilələrindən birinə ‹Niyə Mənə sidr ağacından bir ev qurmadınız?› deyə bir söz söyləmişəmmi?" **8** İndi qulum Davuda söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: "Mən səni otlaqlarda qoyun otaranda götürüb xalqım İsrailə hökmdar etdim. **9** Getdiyin hər yerdə səninlə oldum və qarşından bütün düşmənlərini qırıb atdım. İndi isə adını dünyadakı böyüklərin adı kimi məşhur edəcəyəm. **10** Xalqım İsrail üçün bir yer təyin edib onları oraya sakin edəcəyəm ki, öz yurdlarında yaşasınlar və bir daha sarsılmasınlar. Şər adamlar əvvəllər xalqım İsraillilərə hakimlər təyin etdiyim günlərdən bəri etdikləri kimi yenə də onlara zülm etməsinlər. **11** Sənə bütün düşmənlərinin əlindən rahatlıq verəcəyəm". Rəbb sənə bildirir ki, Rəbb Özü sənə ev tikəcək. **12** "Ömrün başa çatıb atalarınla uyuyanda yerinə sənin toxumundan – belindən gələn övladını çıxaracağam və onun padşahlığını möhkəmləndirəcəyəm. **13** O Mənim ismimə ev tikəcək və onun şahlıq taxtını əbədi möhkəm edəcəyəm. **14** Mən ona Ata, o isə Mənə oğul olacaq. Günah edəndə onu insanların dəyənəyi ilə, bəşər övladlarının kötəkləri ilə vuracağam. **15** Qarşından götürdüyüm Şauldan lütfümü geri aldığım kimi ondan geri almayacağam. **16** Sənin nəslin və padşahlığın Mənim qarşımda əbədi əmin-amanlıqda olacaq, taxtın isə əbədi möhkəm qalacaq"». **17** Natan Davuda bütün bu sözləri və bütün bu vəhyi nəql etdi. **18** Padşah Davud içəri keçib Rəbbin önündə diz çökərək dedi: «Ya Xudavənd Rəbb, mən kiməm və nəslim kimdir ki, Sən məni bu yerə çıxartdın? **19** Ya Xudavənd Rəbb, Sənin gözündə bu da kiçik göründü, hələ bu qulunun nəslinin gələcəyi haqqında xəbər verdin. Bu insanlar üçün bir təlimdirmi, ya Xudavənd Rəbb? **20** Davud Sənə daha nə deyə bilər? Ya Xudavənd Rəbb, bu qulunu Sən tanıyırsan! **21** Sən bütün bu böyük şeyləri quluna başa salmaq üçün, həm də Öz sözün uğrunda və Öz ürəyincə etdin. **22** Bunun üçün, ya Rəbb Allah, Sən böyüksən. Axı qulaqlarımızla eşitdiklərimizin hamısına görə Sənin kimisi heç yoxdur və Səndən başqa Allah yoxdur. **23** Yer üzərində xalqın İsrail kimi bir millət varmı? Ey Allah, Sən onu Özünə xalq etmək üçün satın almağa getdin. Sən Misirdən satın aldığın xalqın önündə onlar və Öz ölkən uğrunda böyük və xariqəli işlər gördün. Belə ki millətləri və onların allahlarını qovub Özünə şöhrət qazandın. **24** Əbədi olaraq xalqın İsraili Özün üçün xalq olaraq təyin etdin və Sən, ya Rəbb, onların Allahı oldun. **25** İndi isə, ya Rəbb Allah, bu qulun və onun nəsli haqqında söylədiyin sözü əbədi saxla və dediyinə əməl et. **26** Qoy insanlar "Ordular Rəbbi İsrailə hakim olan Allahdır" deyərək Sənin adını əbədi ucaltsınlar və qulun Davudun nəsli Sənin önündə möhkəm qalsın. **27** Çünki Sən Ordular Rəbbi, İsrailin Allahı "sənə ev tikəcəyəm" deyərək bu quluna vəhy göndərdin. Ona görə də qulun Sənə bu duanı etməyə cəsarət tapdı. **28** Ya Xudavənd Rəbb, Sən Allahsan, Sənin sözlərin haqdır və indi də quluna bu yaxşı şeyi vəd etdin. **29** Əbədi olaraq Sənin önündə olsun deyə qulunun nəslinə xeyir-dua vermək qoy Sənə xoş görünsün! Çünki, ya Xudavənd Rəbb, Sən belə söz verdin. Bu

qulunun nəsli Sənin xeyir-duanla əbədilik xeyir-dua alsın!»

8 Bundan sonra Davud Filiştliləri məğlub edib özünə tabe etdi və Meteq-Ammahı Filiştlilərdən aldı. **2** Moavlıları da məğlub etdi və yerə uzadaraq ölçü ipi ilə ölçdü, ölçdüyü iki cərgəni öldürdü, bir cərgəni isə sağ buraxdı. Moavlılar Davuda tabe olub xərac verdilər. **3** Sova padşahı Rexov oğlu Hadadezer Fərat çayının ətrafında öz hakimiyyətini bərpa etmək üçün gedəndə Davud onu məğlub etdi. **4** O, Hadadezerin min yeddi yüz süvarisini və iyirmi min piyada əsgərini əsir etdi və atlardan yüzə qədərini döyüş arabası üçün saxlayaraq qalan atların ayaq vətərini kəsdi. **5** Dəməşqdə yaşayan Aramlılar Sova padşahı Hadadezerə kömək etməyə gələndə Davud onlardan iyirmi iki min nəfəri qırdı. **6** Davud Dəməşq Aramına hərbi dəstələr yerləşdirdi və Aramlılar ona tabe olub xərac verdilər. Rəbb Davuda getdiyi hər yerdə zəfər qazandırdı. **7** O, Hadadezerin zabitlərinin gəzdirdiyi qızıl qalxanları götürüb Yerusəlimə gətirdi. **8** Padşah Davud Hadadezerin Betah və Berotay şəhərlərindən çoxlu tunc aldı. **9** Xamat padşahı Toi eşitdi ki, Davud Hadadezerin bütün ordusunu məğlub edib. **10** Toi padşah Davudu salamlamaq və Hadadezeri döyüşdə məğlub etdiyinə görə təbrik etmək üçün oğlu Yoramı onun yanına göndərdi, çünki Hadadezer Toi ilə həmişə müharibə etmişdi. Yoram Davuda qızıl-gümüş və tunc əşyalar bəxş etdi. **11** Padşah Davud bu bəxşişləri də, özünə tabe etdirdiyi bütün millətlərdən – **12** Aramlılardan, Moavlılardan, Ammonlulardan, Filiştlilərdən, Amaleqlilərdən əldə etdiyi qızıl-gümüşü də Sova padşahı Rexov oğlu Hadadezerdən əldə edilən talan malı ilə birlikdə Rəbbə həsr etdi. **13** Duz vadisində Davud Edomlulardan on səkkiz min nəfəri qırandan sonra geri qayıdan zaman ad qazandı. **14** Edoma hərbi dəstələr yerləşdirdi. Edomun hər tərəfinə hərbi dəstələri yerləşdirəndən sonra Edomluların hamısı Davuda tabe oldu. Rəbb Davuda getdiyi hər yerdə zəfər qazandırdı. **15** Davud bütün İsrailin padşahı oldu. O bütün xalqına ədalət və salehliklə hökmranlıq edirdi. **16** Seruya oğlu Yoav ordu başçısı idi; Axilud oğlu Yehoşafat salnaməçi idi; **17** Axituv oğlu Sadoq və Evyatar oğlu Aximelek kahin idi; Seraya mirzə idi; **18** Yehoyada oğlu Benaya Keretlilər və Peletlilərin başçısı idi; Davudun oğulları isə vəzir idi.

9 Davud dedi: «Şaul nəslindən sağ qalan kimsə varmı? Yonatanın xatirinə ona yaxşılıq edim». **2** Şaulun nəslində Siva adlı bir xidmətçi var idi. Onu Davudun yanına çağırdılar və padşah ona dedi: «Siva sənsənmi?» O dedi: «Qulun özüdür ki, var». **3** Padşah dedi: «Şaul nəslindən bir adam qalmayıb ki, ona Allah xatirinə yaxşılıq edim?» Siva padşaha dedi: «Yonatanın iki ayağından şikəst bir oğlu var». **4** Padşah ona dedi: «İndi o haradadır?» Siva padşaha dedi: «Budur, indi o, Lo-Devarda Ammielin oğlu Makirin evindədir». **5** Padşah Davud adam göndərib Lo-Devardan Ammielin oğlu Makirin evindən Mefiboşeti gətirtdi. **6** Şaul oğlu Yonatanın oğlu Mefiboşet Davudun yanına gəldi və üzünü yerə qoyub təzim etdi. Davud dedi: «Mefiboşet!» O «Budur, qulun özüdür ki, var!» dedi. **7** Davud ona dedi: «Qorxma, atan Yonatanın xatirinə mütləq sənə yaxşılıq edəcəyəm və baban Şaulun bütün torpağını sənə qaytaracağam. Sən həmişə mənim süfrəmdə yemək yeyəcəksən». **8** Mefiboşet təzim edib dedi: «Axı bu qulun kimdir ki? Mənim kimi ölü bir köpəyə tərəf nə üçün üz tutursan?» **9** Padşah Şaulun xidmətçisi Sivanı çağırıb dedi: «Şaula və onun nəslinə aid olan hər şeyi sənin ağanın nəvəsinə verdim. **10** Ağanızın nəvəsinin torpağını sən, oğulların və qulların becərəcək. Məhsulunu ona verəcəksiniz ki, azuqəsi olsun. Ağanızın nəvəsi Mefiboşet isə həmişə mənim süfrəmdə yemək yeyəcək». Sivanın on beş oğlu və iyirmi qulu var idi. **11** Siva padşaha dedi: «Mən ağam padşahın bu quluna əmr etdiyi hər şeyi edəcəyəm». Beləliklə, Mefiboşet padşah oğullarından biri kimi Davudun süfrəsində yemək yeyirdi. **12** Mefiboşetin kiçik bir oğlu var idi. Onun adı Mika idi. Sivanın evində yaşayanların hamısı Mefiboşetin xidmətçiləri idi. **13** Bundan sonra Mefiboşet Yerusəlimdə qaldı, çünki həmişə padşahın süfrəsində yemək yeyirdi. O, iki ayağından şikəst idi.

10 Bir müddət sonra Ammonluların padşahı öldü və onun yerinə oğlu Xanun padşah oldu. **2** Davud dedi: «Atası mənə yaxşılıq etdiyinə görə mən də Naxaşın oğlu Xanuna yaxşılıq edəcəyəm». Davud əyanlarından bir neçəsini Xanunun atası üçün başsağlığı verməyə göndərdi. Lakin Davudun adamları Ammon ölkəsinə çatanda **3** Ammonluların başçıları öz ağaları Xanuna dedilər: «Sən elə bilirsən ki, Davud bu başsağlığı verən adamları sənin atana hörməti olduğu üçün göndərib? Davudun sənin yanına adamlarını göndərməsi şəhəri gözdən keçirib araşdırmaq və buranı yıxmaq üçün deyilmi?» **4** Xanun Davudun adamlarını tutaraq saqqallarını yarıyacan qırxdırıb paltarlarını oturacaq yerinə qədər aşağıdan kəsdirdi və onları geri göndərdi.

5 Bunu Davuda xəbər verdilər, Davud da onları qarşılamaq üçün qasidlər göndərdi, çünki bu adamlar çox utanırdı. Padşah dedi: «Saqqalınız çıxana qədər Yerixoda qalın, sonra qayıdarsınız». **6** Ammonlular özlərinə qarşı Davudda nifrət oyatdıqlarını görəndə adam göndərib Bet-Rexov Aramlılarından və Sova Aramlılarından iyirmi min piyada əsgəri, Maaka padşahı ilə min adamı və Tov əhalisindən on iki min nəfəri muzdla tutdular. **7** Davud bunu eşidib Yoavla bütün igidlər ordusunu onların üstünə göndərdi. **8** Ammonlular çıxıb darvazanın girişində döyüşə düzüldülər. Sova və Rexov Aramlıları ilə Tov və Maaka adamları çöldə ayrıca durmuşdular. **9** Yoav öndən və arxadan düşmənlərin ona qarşı düzüldüklərini görəndə bütün İsrailin seçmə döyüşçülərindən bəzilərini ayırıb Aramlılara qarşı düzdü. **10** Xalqın qalan hissəsinə isə qardaşı Avişayı başçı qoydu və onları Ammonlulara qarşı düzdü. **11** Yoav dedi: «Əgər Aramlılar məndən güclü çıxarsa, sən mənə kömək edərsən, əgər Ammonlular səndən güclü çıxarsa, mən gəlib sənə kömək edərəm. **12** Cəsarətli ol. Gəl xalqımız naminə, Allahımızın şəhərləri naminə igidlik göstərək. Qoy Rəbb gözündə xoş olanı etsin». **13** Yoav və yanındakı qoşun Aramlılara qarşı döyüşə yaxınlaşarkən düşmənlər Yoavın qabağından qaçdılar. **14** Ammonlular Aramlıların qaçdığını görəndə Avişayın qabağından qaçıb şəhərə girdilər. Ammonlular ilə döyüş qurtarandan sonra Yoav Yerusəlimə qayıtdı. **15** Aramlılar İsraillilərin önündə məğlub olduqlarını görəndə bir yerə yığıldılar. **16** Hadadezer adam göndərib Fərat çayının o tayındakı Aramlıları döyüşə çıxartdı. Hadadezerin ordu başçısı Şovakla birgə Xelama gəldi. **17** Bunu Davuda xəbər verdilər. O bütün İsrailliləri toplayıb İordan çayını keçərək Xelama gəldi. Aramlılar Davuda qarşı düzülüb onunla vuruşdular. **18** Aramlılar İsraillilərin qarşısından qaçdılar. Davud Aramlılardan yeddi yüz döyüş arabaçısı ilə qırx min süvarini qırdı və orada ordu başçısı Şovakı vurub öldürdü. **19** Hadadezerə tabe olan padşahların hamısı İsrail qarşısında məğlub olduqlarını görəndə İsraillilərlə sülh bağlayıb onlara tabe oldular. Artıq Aramlılar Ammonlulara kömək etməyə qorxdular.

11 Bahar gələndə padşahlar müharibəyə çıxan vaxt Davud Yoavı, zabitlərini bütün İsrail ordusu ilə birlikdə müharibəyə göndərdi. Onlar Ammonluları qırıb Rabbanı mühasirəyə aldılar. Davud isə Yerusəlimdə qaldı. **2** Bir axşamçağı Davud yatağından qalxıb padşah sarayının damı üstündə gəzişirdi. O, damdan baxıb gördü ki, bir qadın yuyunur. Qadın çox gözəl idi. **3** Davud adam göndərib bu qadın barəsində xəbər aldı. Biri belə dedi: «Bu qadın Xetli Uriyanın arvadı, Eliamın qızı Bat-Şevadır». **4** Davud qasidlər göndərib onu yanına gətirtdi. Qadın onun yanına gələndə hələ aybaşı murdarlığından təmizlənməkdə idi. Davud onunla yatdı və sonra qadın evinə qayıtdı. **5** Qadın bundan boylu olub Davuda «mən hamiləyəm» deyə xəbər göndərdi. **6** Davud Yoavın yanına adam göndərib dedi: «Xetli Uriyanı mənim yanıma göndər». Yoav Uriyanı Davudun yanına göndərdi. **7** Uriya Davudun yanına gələndə Davud Yoavın, xalqın və döyüşün vəziyyətini soruşdu. **8** Sonra Davud Uriyaya dedi: «Get evinə, ayaqlarını yu». Uriya padşahın sarayından çıxanda padşah arxasınca ona hədiyyə də göndərdi. **9** Lakin Uriya padşahın sarayının qapısında ağasının bütün mühafizəçiləri ilə birlikdə yatıb evinə getmədi. **10** Davuda «Uriya evinə getmədi» deyə bildirdilər. Davud Uriyaya dedi: «Sən yoldan gəlməmisənmi? Niyə evinə getmədin?» **11** Uriya Davuda dedi: «Əhd sandığı və İsraillilərlə Yəhudalılar çardaqlarda qalarkən, ağam Yoavla ağamın zabitləri çöllərdə məskən salarkən mən yemək-içmək və arvadım ilə yatmaq üçün evimə gedimmi? Həyatına və canına and olsun, mən belə şey etmərəm». **12** Davud Uriyaya dedi: «Bu gün də burada qal, sabah səni yola salaram». Uriya həmin günü və ertəsi günü Yerusəlimdə qaldı. **13** Davud onu çağırıb yedirib-içirərək sərxoş etdi. Uriya padşahın yanından axşamüstü çıxdı. O öz hərbi yatağında yatmaq üçün ağasının mühafizəçilərinin yanına gedərək yenə də evinə getmədi. **14** Səhər açılanda Davud Yoava məktub yazdı və məktubu Uriyanın əli ilə Yoava göndərdi. **15** Məktubunda belə yazılmışdı: «Uriyanı qızğın döyüşlərə göndər. Onu ön xəttə qoy və yanından çəkilin ki, vurulub öldürülsün». **16** Yoav şəhəri mühasirə altında saxlayarkən igid adamlar olan yeri bilirdi və Uriyanı oraya göndərdi. **17** Şəhərin adamları qalxıb Yoavla döyüşə çıxdılar. Xalqdan, Davudun döyüşçülərindən qırılanlar oldu və Xetli Uriya da ölənlər arasında idi. **18** Yoav Davudun yanına adam göndərib döyüş haqqında olan məlumatların hamısını xəbər verdi. **19** Qasidə əmr edib dedi: «Döyüş haqqında olan bütün məlumatları padşaha söyləyib bitirərkən **20** padşah sənə qəzəblənib "Şəhərə hücum etmək üçün niyə bu qədər yaxınlaşdınız? Divarın üstündən sizə ox atacaqlarını bilmirdinizmi? **21** Bax Yerubbeşet oğlu Avimeleki kim vurdu? Divarın üstündən bir qadın dəyirmanın üst daşını onun üstünə atmadımı və o, Tevesdə ölmədimi?" deyərsə, o zaman "qulun Xetli Uriya da öldü" deyərsən». **22** Qasid yola

düşdü və Davudun yanına gəlib Yoavın göndərdiyi məlumatların hamısını ona xəbər verdi. **23** Qasid Davuda dedi: «Adamlar bizə üstün gəldilər. Onlar bizə qarşı döyüşmək üçün çölə çıxdılar və onları darvazanın girişinə qədər qovduq. **24** Oxatanlar divardan döyüşçülərin üstünə ox yağdırdılar və padşahın döyüşçülərindən ölənlər də oldu. Qulun Xetli Uriya da ölənlər arasındadır». **25** Davud qasidə dedi: «Yoava deyərsən ki, "bu hadisə sənin gözündə pis görünməsin, çünki qılınc gah birinin, gah da başqasının başını yeyir. Şəhərə qarşı döyüşü gücləndirib oranı yıxsın". Bununla Yoavı sən də ruhlandır». **26** Uriyanın arvadı Uriyanın ölümünü eşidib əri üçün yas tutdu. **27** Yas qurtarandan sonra Davud adam göndərib Bat-Şevanı öz evinə gətirdi və o, Davudun arvadı oldu. Sonra Davuda bir oğul doğdu. Lakin Davudun gördüyü bu iş Rəbbin gözündə pis idi.

12 Rəbb Natanı Davudun yanına göndərdi. Natan onun yanına gəlib belə nəql etdi: «Bir şəhərdə iki adam var idi. Onlardan biri varlı, o biri isə kasıb idi. **2** Varlı adamın çoxlu sürüləri və naxırı var idi. **3** Lakin kasıb adamın satın alıb bəslədiyi bir körpə dişi quzudan başqa heç nəyi yox idi. O, quzusunu öz yanında uşaqları ilə bərabər böyütmüş, ona öz yeməyindən yedirtmiş, öz içdiyi qabdan su içirtmiş və qoynunda yatırtmışdı. Quzu ona doğma qızı kimi idi. **4** Bir gün varlı adamgilə yadelli bir qonaq gəlir. Varlı adam onlara gələn qonağa yemək hazırlamaq üçün öz sürüsündən və naxırından heyvan götürüb kəsməyə qıymadı. O gedib kasıbın quzusunu götürüb kəsdi və yanına gələn qonağa yemək hazırladı». **5** O adama qarşı Davudun qəzəbi alovlandı və Natana dedi: «Var olan Rəbb haqqı, bunu edən adam ölümə layiqdir. **6** Bu işi gördüyünə və rəhmsizliyinə görə o, quzunun əvəzini dördqat verəcək». **7** Natan Davuda dedi: «O adam sənsən! İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Mən səni İsrailin üzərində padşah olaraq məsh etdim və səni Şaulun əlindən qurtardım. **8** Sənə ağanın evini verdim. Ağanın arvadlarını qoynunda yatırıb İsraillə Yəhuda nəslini sənə verdim. Əgər bu sənə azlıq edirdisə, Mən sənə daha nələri, nələri əlavə edərdim. **9** Nə üçün Rəbbin gözündə pis olan işi etdin? Niyə Onun sözünə xor baxdın? Xetli Uriyanın arvadını özünə arvad etmək üçün onu qılıncla öldürtdürdün. Uriyanı Ammon övladlarının qılıncı ilə öldürtdürdün. **10** Bundan sonra heç vaxt qılınc sənin evindən ayrılmayacaq, çünki sən Mənə xor baxdın və Xetli Uriyanın arvadını özünə arvad etdin". **11** Rəbb belə deyir: "Bax sənə qarşı pisliyi öz nəslindən çıxaracağam və sənin gözünün önündə arvadlarını götürüb yaxınına verəcəyəm. O da göz görə-görə, gündüzün günorta çağı sənin arvadlarınla yatacaq. **12** Bu işi sən gizli etdinsə, Mən bu işi bütün İsraillilərin qarşısında gündüzün günorta çağı etdirəcəyəm"». **13** Davud Natana dedi: «Mən Rəbbə qarşı günah etdim». Natan Davuda dedi: «Rəbb sənin günahını sildi, ölməyəcəksən. **14** Lakin bunu etməklə Rəbbin düşmənlərinə böyük fürsət verdin ki, Ona küfr etsinlər. Ona görə də mütləq səndən doğulan uşaq öləcək». **15** Sonra Natan evinə qayıtdı. Rəbb Davudun Uriyanın dul arvadından olan uşağını vurdu və uşaq xəstələndi. **16** Davud uşaq üçün Allaha yalvardı və oruc tutaraq otağına girib bütün gecəni quru yerdə uzandı. **17** Evinin ağsaqqalları onu yerdən qaldırmaq üçün yanında dayandılar, lakin o qalxmaq istəmədi və onlarla birgə çörək yemədi. **18** Yeddinci gün körpə öldü. Davudun əyanları uşağın öldüyünü ona bildirməyə qorxdular və belə düşündülər: «Uşaq sağ ikən onu dilə tutduq, lakin sözümüzə qulaq asmadı. İndi uşağın öldüyünü ona necə söyləyək? Özünə bir xətər yetirər». **19** Davud əyanlarının pıçıldaşmasını görəndə başa düşdü ki, uşaq ölüb və əyanlarına «Uşaq öldümü?» dedi. Onlar «öldü» dedilər. **20** Davud yerdən qalxdı, yuyunub başına zeytun yağı sürtdü və paltarlarını dəyişərək Rəbbin evinə gedib səcdə qıldı. Evə qayıdıb yemək istəyəndə qarşısına yemək qoydular və o yedi. **21** Əyanları ona dedi: «Bu nə işdir edirsən? Körpə sağ ikən nə üçün oruc tutub ağladın, körpə öləndə isə durub çörək yedin?» **22** Davud cavab verdi: «Uşaq sağ olanda oruc tutub ağlayırdım və deyirdim ki, kim bilir, bəlkə Rəbb mənə lütf edər, uşaq sağ qalar. **23** Lakin indi uşaq ölüb, nə üçün oruc tutum? Məgər onu geri qaytara bilərəmmi? Mən onun yanına gedəcəyəm, o mənim yanıma qayıtmayacaq». **24** Davud arvadı Bat-Şevaya təsəlli verdi və yanına girib onunla yatdı. Bat-Şeva bir oğul doğdu və adını Süleyman qoydu. Rəbb bu uşağı sevdi. **25** O, Natan peyğəmbəri göndərdi və o da Rəbbin naminə uşağın adını Yedidyah qoydu. **26** Yoav Ammon övladlarının Rabba şəhərinə hücum edib padşah qalasını aldı. **27** Sonra Yoav Davudun yanına qasidlər göndərib belə dedi: «Rabbaya hücum edib ehtiyat su mənbələrini aldım. **28** İndi isə sən xalqın qalan hissəsini topla və şəhərə qarşı ordugah qurub oranı al ki, mən gedib oranı almayım və o yer adımla çağırılmasın». **29** Davud da bütün xalqı toplayıb Rabbaya getdi və şəhərə hücum edib oranı aldı. **30** Davud onların padşahının başından tacını götürdü. Tac qızıldan olub çəkisi bir talant idi. Onun üzərində qiymətli

daş var idi. Bu tac Davudun başına qoyuldu. Davud bu şəhərdən çoxlu qənimət apardı. **31** O, şəhərdə olan xalqı köçürüb mişar, dəmir külüng, dəmir balta ilə görülən işlərdə və kərpic emalında işlətdi. Davud Ammonluların bütün şəhərlərində belə edəndən sonra bütün xalqla birgə Yerusəlimə qayıtdı.

13 Davudun oğlu Avşalomun Tamar adlı gözəl doğma bacısı var idi. Rabbanın alınmasından bir müddət sonra Davudun oğlu Amnon Tamara vuruldu. **2** Amnon ögey bacısı Tamardan ötrü o qədər qüssələndi ki, lap xəstəliyə düşdü. Çünki Tamar bakirə qız olduğuna görə Amnona onunla bir şey etmək çətin gəlirdi. **3** Amnonun Yonadav adlı bir dostu var idi. Yonadav Davudun qardaşı Şimanın oğlu idi və özü də çox hiyləgər idi. **4** Yonadav Amnona dedi: «Ey şahzadə, niyə gündən-günə pərişansan? Bunu mənə bildirməzsənmi?» Amnon ona dedi: «Qardaşım Avşalomun doğma bacısı Tamara vurulmuşam». **5** Yonadav ona dedi: «Yatağına girib özünü xəstə göstər və atan səni görməyə gələndə ona belə de: "Rica edirəm, bacım Tamar gəlib mənə çörək yedirtsin və gözümün qarşısında yemək hazırlasın, mən də onu görüm, bişirdiyi yeməyi onun əlindən alıb yeyim"». **6** Amnon yatağa girib özünü xəstə göstərdi. Padşah onu görməyə gələndə Amnon padşaha dedi: «Rica edirəm, bacım Tamar gəlsin və gözümün qarşısında iki kökə bişirsin, mən də o kökələri onun əlindən alıb yeyim». **7** Davud evə adam göndərib Tamara dedi: «İndi qardaşın Amnonun evinə get, ona yemək hazırla». **8** Tamar qardaşı Amnonun evinə gedəndə o uzanmışdı. Tamar xəmir yoğurdu və onun gözü önündə kökələr düzəldib bişirdi. **9** Tavanı götürüb onun qarşısına boşaltdı. Lakin o yemək istəmədi. Amnon dedi: «Qoy hamı yanımdan çıxsın». Hamı onun yanından çıxdı. **10** Amnon Tamara dedi: «Yeməyi içəri otağa apar və orada sənin əlindən alıb yeyim». Tamar qardaşı Amnon üçün bişirdiyi kökələri götürüb içəri otağa apardı. **11** Kökələri yemək üçün Amnonun yanına gətirəndə Amnon Tamardan yapışıb dedi: «Gəl mənimlə yat, bacım». **12** Tamar isə ona dedi: «Yox, qardaşım, mənim namusuma toxunma, çünki İsraildə belə işlər etmək olmaz. Belə iyrənc iş görmə. **13** Mən bu rüsvayçılıqdan necə qurtara bilərəm? Səni isə İsraildə binamus kimi tanıyacaqlar. İndi isə rica edirəm, get padşahla danış, o məni sənə verər, yox deməz». **14** Lakin Amnon onun sözünü dinləmək istəmədi və qızdan qüvvətli olduğu üçün qızı zorlayaraq onunla yatdı. **15** Bundan sonra Amnonda Tamara qarşı həddən çox nifrət yarandı. Ona olan nifrəti əvvəlki sevgi hissindən daha güclü idi. Amnon ona «dur, buradan rədd ol» dedi. **16** Tamar isə dedi: «Yox! Axı indi məni qovmaqla etdiyin bu pislik mənə etdiyin o biri pislikdən daha böyükdür». **17** Amma Amnon ona qulaq asmaq istəməyib öz nökərini yanına çağırıb dedi: «Bunu yanımdan rədd edib bayıra at və arxasınca da qapını qıfılla». **18** Qızın əynində əlvan paltar var idi, çünki padşahın bakirə qızları belə paltar geyərdilər. Amnonun nökəri Tamarı bayıra atıb arxasınca qapını qıfılladı. **19** Tamar da başına kül tökdü. Əynindəki əlvan paltarını cırıb əlləri ilə başını tutaraq getdi. O gedə-gedə hönkürürdü. **20** Qardaşı Avşalom ona dedi: «Sənə toxunan qardaşın Amnon idimi? Hələlik sus, bacım, axı o sənin qardaşındır, bunu qəlbinə salma». Tamar tənha və qəm içində qardaşı Avşalomun evində yaşadı. **21** Padşah Davud bu hadisəni eşidərkən çox qəzəbləndi. **22** Avşalom isə Amnona nə yaxşı, nə də yaman bir söz dedi, çünki bacısı Tamarı zorladığına görə Avşalom Amnona nifrət edirdi. **23** İki il tamam olandan sonra Efrayimə yaxın Baal-Xasorda Avşalom qoyun qırxımı keçirirdi. Avşalom padşahın bütün oğullarını oraya dəvət etdi. **24** O, padşahın yanına gəlib dedi: «Bax bu qulun qoyun qırxımı keçirir. Rica edirəm, qoy padşah və əyanları bu qulunun yanına gəlsin». **25** Padşah Avşaloma dedi: «Yox, ay oğul, qoy hamımız getməyək, sənə ağırlıq düşər». Avşalom nə qədər təkid etsə də, padşah getmək istəmədi, lakin ona xeyir-dua verdi. **26** Sonra Avşalom dedi: «Heç olmasa qardaşım Amnon bizimlə getsin». Padşah ona dedi: «Axı nə üçün o sənlə getsin?» **27** Avşalom isə təkid etdi. Davud Amnonu və bütün şahzadələri onunla göndərdi. **28** Avşalom nökərlərinə belə əmr etmişdi: «Baxın Amnonun ürəyi şərabla nəşələnəndə sizə "Amnonu vurun!" deyəcəyəm, o zaman onu öldürün, qorxmayın. Sizə əmri verən mən deyiləmmi? Cəsur və igid olun». **29** Avşalom necə buyurmuşdusa, nökərləri elə edib Amnonu vurdular. Bunu görən bütün şahzadələr qalxıb hər biri öz qatırına minərək qaçdı. **30** Hələ onlar yolda ikən Davuda belə xəbər çatdı: «Avşalom bütün şahzadələri qırıb, onlardan heç birini sağ qoymayıb». **31** Padşah qalxıb paltarını cırdı və yerə sərildi. Yanındakı əyanların hamısı öz paltarını cırdılar. **32** Davudun qardaşı Şimanın oğlu Yonadav belə dedi: «Ağam bütün gəncləri, şahzadələri ölmüş zənn etməsin, təkcə Amnon ölüb. Ona görə ki o, ögey bacısı Tamarı zorladığı gündən bəri Avşalom bu niyyətdə idi. **33** Onun üçün də ağam padşahın bütün şahzadələrin ölüm xəbərindən ürəyi narahat olmasın, çünki təkcə

Amnon ölüb». **34** Avşalom isə qaçmışdı. Növbətçi nökər başını qaldırıb baxdı və budur, arxa yoldan dağın yamacından böyük bir qələbəlik gəlirdi. **35** Yonadav padşaha dedi: «Budur, şahzadələr gəlir, qulun necə dedisə, elə də oldu». **36** O, sözünü qurtaran kimi şahzadələr içəri girib bərkdən ağladılar və padşahla bütün əyanları da acı göz yaşları tökdülər. **37** Avşalom qaçıb Geşur padşahı Ammihud oğlu Talmayın yanına getdi. Davud isə oğlu Amnon üçün hər gün yas tuturdu. **38** Geşura qaçan Avşalom üç il orada qaldı. **39** Avşalom üçün padşah Davud ürəyində həsrət çəkirdi, çünki Amnonun ölümünə görə artıq təsəlli tapmışdı.

14 Seruya oğlu Yoav başa düşdü ki, padşah Avşalomun həsrətini çəkir. **2** Yoav Teqoaya adam göndərib oradan müdrik bir qadın gətirtdi və ona dedi: «Rica edirəm, özünü yaslı adam kimi göstər. Yas paltarı geyin, başına zeytun yağı sürtmə, özünü çoxdan bəridir ki, ölən üçün yas tutan bir qadına bənzət. **3** Padşahın yanına gedib ona belə söyləyərsən». Yoav qadına nə demək lazım olduğunu öyrətdi. **4** Teqoalı qadın padşahın hüzurunda üzüstə yerə döşəndi və ona müraciət edib belə dedi: «Kömək et, ey padşah!» **5** Padşah da ona dedi: «Dərdin nədir?» Qadın dedi: «Həqiqətən, mən dul bir qadınam, ərim ölüb. **6** Kənizinin iki oğlu var idi. Bir gün onların ikisi də çöldə bir-biri ilə dalaşdı. Orada onları ayıran heç kim yox idi və biri o birini vurub öldürdü. **7** Bax bütün nəsil mənə – kənizinə qarşı çıxdı və "qardaş qatilini bizə ver, öldürdüyü qardaşının canının əvəzinə onu öldürək, qoy mirasa varis olan qardaş da həlak olsun" dedilər. Onlar ocağımın qalan közünü də söndürəcəklər və ərimin yer üzündə nə adı, nə də yadigarı qalacaq». **8** Padşah qadına dedi: «Evinə qayıt. Mən sənin haqqında əmr verərəm». **9** Teqoalı qadın padşaha dedi: «Ağam padşah, günahın qoy mənim və atamın nəsli üzərinə düşsün! Qoy padşahla taxtı günahsız qalsın!» **10** Padşah dedi: «Kim sənə bir söz desə, onu mənim yanıma gətir, heç kim sənə toxuna bilməz». **11** Qadın dedi: «Rica edirəm, padşah Allahı Rəbbi xatırlasın ki, qan qisasını alaraq qırğını davam etdirməsin, yoxsa onlar mənim oğlumu həlak edəcək». Davud dedi: «Var olan Rəbb haqqı, oğlunun başından bir tük belə, əskik olmayacaq». **12** Qadın dedi: «Rica edirəm, izin ver, kənizin ağam padşaha bir söz söyləsin». O «söylə» dedi. **13** Qadın dedi: «Əgər belə olarsa, nə üçün Allahın xalqına qarşı bu cür iş gördün? Çünki padşahın bu sözü onun özünü də mühakimə edir. Ona görə ki sürgün etdiyi adamı qaytarıb geri gətirtmir. **14** Axı hamımız öləcəyik, yerə dağılan və yenidən bir yerə yığılmayan su kimiyik. Allah da canı insandan çəkib almaz, lakin bir çarə düşünər ki, sürgündə olan adam Özündən uzaq düşməsin. **15** İndi ağam padşaha bu sözü söyləmək üçün gəlməyimin səbəbi budur ki, xalq məni qorxutdu və bu kənizin dedi: "Qoy indi gedib bunu padşaha söyləyim, bəlkə padşah kənizinin xahişini yerinə yetirər. **16** Ona görə ki padşah bu kənizini eşidəcək və oğlunu Allahın irs olaraq verdiyi torpaqdan qoparıb atmaq istəyənin əlindən qurtaracaq". **17** Ona görə kənizin belə düşündü. Rica edirəm, ağam padşah, sözünlə mənə təskinlik ver, çünki yaxşını-pisi başa düşməkdə Allahın mələyi necədirsə, ağam padşah da elədir. Qoy Allahın Rəbb sənə yar olsun!» **18** Bu sözdən sonra padşah qadına belə dedi: «Səndən bir şey soruşacağam, cavabını məndən gizlətmə». Qadın dedi: «Ağam padşah, söylə, rica edirəm». **19** Padşah dedi: «Sənin bu işlərinin hamısında Yoavın da əli varmı?» Qadın cavab verdi: «Ağam padşah sağ olsun, padşahın sözündən heç kim nə sağa, nə də sola dönə bilməz. Qulun Yoav mənə əmr etdi və bu sözlərin hamısını kənizinə o öyrətdi. **20** Qulun Yoav bunu işin istiqamətini dəyişmək üçün etdi. Ağam Allahın mələyi qədər müdrikdir, ölkədə olub-keçən hər şeyi bilir». **21** Padşah Yoava dedi: «Yaxşı, bu işi görərəm. Get, o cavanı – Avşalomu geri qaytar». **22** Yoav üzüstə düşüb yerə döşəndi və padşahı alqışladı. Sonra Yoav dedi: «Ağam padşah, bu gün sənin gözündə lütf tapdığını bu qulun bilir, çünki padşah qulunun ricasına əməl etdi». **23** Yoav durub Geşura gedib Avşalomu Yerusəlimə gətirdi. **24** Lakin padşah dedi: «Qoy o öz evinə qayıtsın, mənim gözümə görünməsin». Avşalom evinə qayıtdı və padşahın gözünə görünmədi. **25** Bütün İsraildə Avşalom qədər gözəlliyi mədh olunan heç kim yox idi. Təpədən dırnağa qədər onda bir eyib yox idi. **26** Hər ilin sonunda saçı ona ağırlıq etdiyi üçün kəsərdi, başından saçını kəsəndə saçı padşah tərəzisi ilə iki yüz şekel gələrdi. **27** Avşalomun üç oğlu və Tamar adında bir qızı vardı. Tamar çox gözəl bir qadın olmuşdu. **28** Avşalom tam iki il Yerusəlimdə qaldı və padşahın gözünə görünmədi. **29** O, Yoavı padşahın yanına göndərmək üçün onun yanına adam göndərdi, amma Yoav onun yanına gəlmək istəmədi. Avşalom ikinci dəfə Yoavın yanına adam göndərdi və o yenə də gəlmək istəmədi. **30** Sonra Avşalom qullarına dedi: «Baxın Yoavın tarlası mənimkinə bitişikdir və orada onun arpası var. Gedib ora od vurun». Avşalomun qulları gedib tarlaya od vurdular. **31** Yoav durub Avşalomun evinə gəlib dedi: «Niyə sənin qulların gəlib mənim tarlama od vurdular?» **32** Avşalom

Yoava dedi: «Bax sənin yanına adam göndərdim, dedim ki, buraya gələsən. “Söylə, mən Geşurdan buraya nə üçün gəlmişəm? Orada qalsaydım, mənim üçün bundan daha yaxşı olardı” deyərək səni padşahın yanına göndərmək istəyirdim. İndi gedib padşahın gözünə görünüm, günahım varsa, qoy məni öldürsün». **33** Yoav da padşahın yanına gəlib bunu ona bildirdi və padşah Avşalomu çağırdı. Avşalom padşahın yanına gedib onun qarşısında üzüstə yerə təzim etdi və padşah onu öpdü.

15 Bir müddət keçəndən sonra Avşalom özü üçün bir döyüş arabası ilə atlar və onun qabağında qaçmaq üçün əlli adam hazırladı. **2** Avşalom tezdən durub darvaza yolunun kənarında dayanardı. O, hökm almaq üçün padşahın yanına aparılacaq davası olan hər adamı öz yanına çağırar, «Sən hansı şəhərdənsən?» deyə ondan soruşardı. O adam da deyərdi ki, qulun İsrailin filan qəbiləsindəndir. **3** Avşalom ona belə deyərdi: «Bax sənin işin yaxşı və düzgündür, lakin padşah tərəfindən heç kim sənə qulaq asmayacaq». **4** Avşalom deyərdi: «Kaş bu ölkəyə məni hakim qoyaydılar. O zaman mənim yanıma davası və yaxud da iddiası olub gələn hər adamın işinə ədalətlə baxardım». **5** Bir nəfər ona təzim etmək üçün yaxınlaşanda o əl uzadıb onu qucaqlayar və öpərdi. **6** Avşalom hökm üçün padşahın yanına gələn bütün İsraillilərlə belə rəftar edərdi. İsraillilərin könlünü bu surətdə ələ alardı. **7** Dörd il keçəndən sonra Avşalom padşaha dedi: «Rica edirəm, izin ver, gedib Xevronda Rəbbə əhd etdiyim qurbanı təqdim edim. **8** Çünki qulun Aram torpağının Geşur şəhərində qalanda belə əhd etmişdi: “Əgər Rəbb məni Yerusəlimə geri qaytarsa, Ona qulluq edəcəyəm”». **9** Padşah ona «salamat get» dedi. Avşalom qalxıb Xevrona getdi. **10** Avşalom İsrail qəbilələrinin hamısına gizli qasidlər göndərərək onlara tapşırdı: «Şeypur səsini eşidəndə “Avşalom Xevronda padşah oldu” deyin». **11** Yerusəlimdən çağırdığı iki yüz nəfər də Avşalomla getdi. Onlar pak niyyətlə onun arxasınca gedirdi və heç bir şeydən xəbərləri yox idi. **12** Avşalom qurbanları təqdim edərkən Davudun müşaviri Gilolu Axitofeli öz şəhərindən – Gilodan öz yanına gətirtdi. Fitnəkar dəstə qüvvətli idi, çünki Avşalomun yanında olan xalq get-gedə çoxalırdı. **13** Bir adam gəlib Davuda xəbər verərək dedi: «İsraillilər Avşaloma rəğbət bəsləyir». **14** Davud Yerusəlimdə – yanında olan bütün əyanlarına dedi: «Durun qaçaq, yoxsa Avşalomun qarşısından heç kim qaçıb qurtula bilməz. Cəld olun, gedək, yoxsa o tez gəlib bizə çatar, başımıza bəla açar və şəhəri qılıncdan keçirər». **15** Padşahın əyanları dedilər: «Ağam padşahın istədiyi kimi olsun, bax biz sənin qullarınıq». **16** Padşah və onun ardınca bütün külfəti çıxdı. Lakin padşah cariyələrindən on qadını evə nəzarət etmək üçün qoydu. **17** Padşah və ardınca bütün xalq çıxıb şəhərin sonuncu evində dayandı. **18** Bütün əyanları onun qarşısından keçdilər və bütün Keretlilər, Peletlilər və Qatdan onun ardınca gəlmiş altı yüz nəfər Qatlı da padşahın qarşısından keçdi. **19** Padşah Qatlı Yettaya dedi: «Sən niyə bizimlə gedirsən? Qayıt təzə padşahla qal. Sən ki yadellisən və öz yurdundan sürgünə aparılmış adamsan, qayıt öz yerinə. **20** Sən bura hələ dünən gəlmisən. Bu gün səni özümüzlə getməyəmi məcbur edim? Mən hara gedə bilsəm, ora gedəcəyəm. Sən isə qayıt, öz soydaşlarını da geri qaytar. Xeyirxahlıq və sədaqət sənə yar olsun!» **21** Yettay padşaha cavab verdi: «Var olan Rəbbə və ağam padşahımın canına and olsun, padşahım harada olsa, mütləq bu qulun ölsə də, qalsa da, orada olacaq». **22** Davud Yettaya dedi: «Onda gəl, keç». Qatlı Yettay ilə bütün adamları və yanında olan bütün uşaqlar gəlib onların tərəfinə keçdi. **23** Camaat keçərkən bütün bölgə əhalisi bərkdən ağlayırdı. Padşah da Qidron vadisini keçdi və bütün camaat çölə tərəf irəlilədi. **24** Sonra Sadoq Allahın Əhd sandığını daşıyan bütün Levililərlə bərabər gəldi. Allahın sandığını yerə qoydular. Bütün xalq şəhərdən tamamilə çıxandan sonra Evyatar da çıxdı. **25** Padşah Sadoqa yenə dedi: «Allahın sandığını şəhərə qaytar. Əgər mən Rəbbin gözündə lütf tapsam, O məni geri qaytarıb Öz sandığını və məskənini yenə mənə göstərər. **26** Lakin “səndən razı deyiləm” desə, budur, qoy gözündə nə yaxşı görünsə, mənim üçün elə etsin. Mən hazıram». **27** Padşah kahin Sadoqa dedi: «Sən görücü deyilsənmi? Sən oğlun Aximaas və Evyatarın oğlu Yonatanla bərabər salamat şəhərə qayıt. Sən və Evyatar iki oğlunuzu da özünüzlə aparın. **28** Baxın sizdən mənə hal-əhval bildirən söz çatana qədər mən çöldə – çayın dayaz yerində gözləyəcəyəm». **29** Sadoqla Evyatar Allahın sandığını Yerusəlimə geri qaytardı və orada qaldı. **30** Davud Zeytun dağının yoxuşu ilə çıxır və çıxarkən ağlayırdı. Başıörtülü, ayaqyalın gedirdi. Onunla bərabər gedən bütün xalq da başıörtülü dağı çıxır və gedə-gedə ağlayırdı. **31** Kimsə «Axitofel Avşalomun yanında – qiyamçılar arasındadır» deyə Davuda xəbər verdi. Davud dedi: «Ya Rəbb, Səndən diləyirəm, Axitofelin məsləhətlərini boşa çıxar». **32** Davud xalqın Allaha səcdə etdiyi təpənin başına çatanda, budur,

Arklı Xuşay paltarı cırılmış və başı toz-torpaq içində onu qarşılamağa gəldi. **33** Davud ona dedi: «Əgər sən də mənimlə bərabər getsən, mənə yük olarsan. **34** Lakin əgər şəhərə qayıdıb Avşaloma "ey padşah, mən də sənin qulun olacağam. Keçmişdə necə atana qul oldumsa, sənə də indi elə qul olacağam" desən, o zaman mənim xeyrimə Axitofelin məsləhətini poza bilərsən. **35** Kahin Sadoq və kahin Evyatar orada sənինlə deyilmi? Padşah sarayından eşidəcəyin hər şeyi kahinlərə – Sadoq və Evyatara bildirəcəksən. **36** Budur, iki oğlu – Sadoqun oğlu Aximaas, Evyatarın oğlu Yonatan onların yanındadır və eşidəcəyiniz hər şeyi onların əli ilə mənə çatdıracaqsınız». **37** Avşalom Yerusəlimə girərkən Davudun dostu Xuşay da şəhərə girdi.

16 Davud təpə başından bir az yana keçərkən Mefiboşetin xidmətçisi Siva iki yüz kömbə çörək, yüz salxım quru üzüm, yüz ədəd yay meyvəsi və bir tuluq şərab yüklənmiş bir sürü palanlı eşşəklə onu qarşıladı. **2** Padşah Sivaya dedi: «Bunları hara aparırsan?» Siva dedi: «Eşşəkləri padşahın külfətinin minməsi, çörəklə yay meyvələrini nökərlərin yeməsi və bu şərabı isə çöldə olan yorğunların içməsi üçün gətirmişəm». **3** Padşah Sivaya dedi: «Bəs sənin ağanın oğlu haradadır?» Siva padşaha dedi: «Bax o "bu gün İsrail nəsli atamın padşahlığını mənə geri qaytaracaq" deyərək Yerusəlimdə qaldı». **4** Padşah Sivaya dedi: «Belə isə, onda Mefiboşetin hər şeyi sənindir». Siva cavab verdi: «Ayağının torpağı olum, ağam padşah, təki sənin gözündə lütf tapım». **5** Padşah Davud Baxurimə gəldi və oradan Şaulun nəslindən olan Gera oğlu Şimey adlı bir nəfər çıxdı. Şimey Davuda lənət edə-edə çıxırdı. **6** Davuda və Davudun adamlarına daş atırdı. Bütün xalq və igidlərin hamısı Davudun sağında və solunda idi. **7** Şimey Davuda lənət edərkən belə deyirdi: «Rədd ol, rədd ol, ey əliqanlı, yaramaz adam! **8** Yerinə padşah olduğun Şaul nəslinin tökülən qan qisasını Rəbb səndən alır. Rəbb padşahlığı oğlun Avşaloma verdi. Budur, sən öz şərinin qurbanısan, çünki sən əliqanlı insansan». **9** Seruya oğlu Avişay padşaha dedi: «Axı nə üçün bu köpək leşi ağam padşaha belə lənət etsin? İzin ver gedim, onun başını üzüm». **10** Padşah dedi: «Ey Seruya oğulları, axı məndən sizə nə? Madam ki lənət edir, demək Rəbb ona "Davuda lənət et" deyib. Elə isə kim ona "belə etmə" deyə bilər?» **11** Davud Avişaya və bütün əyanlarına dedi: «Bax əgər öz belimdən gələn oğlum canımı almaq istəyirsə, bu Binyaminli bundan daha betərini etməzmi? Buraxın onu, qoy o, lənətini etsin, çünki ona Rəbb belə əmr etmişdir. **12** Bəlkə Rəbb çəkdiyim əzabı görüb bu gün onun etdiyi lənətlərin əvəzinə mənə yaxşılıq edər». **13** Davud və adamları yolla gedirdi, Şimey isə onun qarşısında dağın yamacı ilə gedir və gedə-gedə lənət edir, ona daş-torpaq atırdı. **14** Padşahla yanındakı bütün xalq yorulmuşdu və bu yerdə dinclərini aldı. **15** Avşalom ilə bütün xalq – İsrail adamları Yerusəlimə gəldilər, Axitofel də onunla idi. **16** Davudun dostu Arklı Xuşay Avşalomun yanına gəlib «Yaşasın padşah! Yaşasın padşah!» dedi. **17** Avşalom Xuşaya dedi: «Dostuna etibarın budurmu? Niyə dostunla bərabər getmədin?» **18** Xuşay Avşaloma dedi: «Xeyr, mən ancaq Rəbbin, bu xalqın və bütün İsrail adamlarının seçdiyi adamın tərəfində olacağam və onunla da qalacağam. **19** Bir də görüm, axı mən kimə xidmət edəcəyəm, dostumun oğluna deyilmi? Atana necə qulluq etdimsə, sənə də elə qulluq edəcəyəm». **20** Avşalom Axitofelə dedi: «Məsləhətinizi verin görək, nə etməliyik?» **21** Axitofel Avşaloma dedi: «Evə nəzarət etmək üçün atanın qoyub getdiyi cariyələrin yanına gir. Onda atanın nifrətini qazandığını bütün İsraillilər eşidəcək və sənin tərəfində olanların hamısının əl-qolu qüvvətlənəcək». **22** Dam üstündə Avşalom üçün çadır qurdular və bütün İsraillilərin gözü qarşısında Avşalom atasının cariyələrinin yanına girdi. **23** O zamanlar Axitofelin verdiyi məsləhət Allah kəlamına müraciət edən şəxsin aldığı məsləhətlərlə bərabər sayılırdı. Axitofelin hər məsləhəti Davud üçün də, Avşalom üçün də bu cür idi.

17 Axitofel Avşaloma dedi: «İndi seçəcəyim on iki min nəfərlə çıxıb bu gecə Davudu təqib edəcəyəm. **2** Gərək onu yorğun və qol-qanadı qırılmış ikən dəhşətə gətirim. Onda yanında olan bütün xalq qaçar və mən də yalnız padşahı öldürərəm. **3** Bütün xalqı isə sənə qaytararam. Hamının sənə tərəf dönməsi üçün axtardığın adamın öldürülməsi vacibdir. O zaman bütün xalq salamat qalar». **4** Bu söz Avşalomun və bütün İsrail ağsaqqallarının nəzərində doğru göründü. **5** Avşalom dedi: «İndi isə Arklı Xuşayı da çağır, bir onun da dediyinə qulaq asaq». **6** Xuşay Avşalomun yanına gəldi. Avşalom ona müraciət edib dedi: «Axitofel belə bir məsləhət verdi. Onun təklifinə əməl edəkmi? Əgər belə etməyəcəyiksə, sən məsləhətini ver». **7** Xuşay dedi: «Axitofelin bu dəfə verdiyi məsləhət yaxşı deyil». **8** Sonra Xuşay sözünə davam etdi: «Bilirsən ki, atan və adamları igiddir. Onlar çöldə balalarından məhrum olan ayı kimi qəzəbli adamlardır. Atan isə təcrübəli cəngavərdir, o xalqla bir yerdə gecələməz. **9** Bax

indi mağaraların birində yaxud başqa bir yerdə gizlənmişdir. İlk həmlədə sizlərdən qırılanlar olsa, hər eşidən “Avşalomun ardınca gedən xalqın arasında qırğın var” deyəcək. **10** Aslan ürəyi kimi ürəyi olan igid oğul da bundan tamamilə yumşalıb əriyəcək. Çünki bütün İsrail bilir ki, atan qoçaqdır və onunla əlbir olan adamlar da igiddir. **11** Lakin mən belə məsləhət verirəm: Dandan Beer-Şevaya qədər bütün İsraillilər dəniz kənarında qum kimi yanına yığılsın və döyüşə şəxsən sən gedəsən. **12** Davudun qaldığı yerlərin birində onun üstünə gedərək torpağa düşən şeh kimi onların üstünə elə səpələnərik ki, nə özü, nə də ki yanındakı adamlardan biri belə, sağ qalmaz. **13** Əgər o bir şəhərə çəkilibsə, o zaman bütün İsraillilər oraya iplər gətirər və yerdə kiçik bir çınqıl belə, qalmayana qədər şəhəri vadiyə çəkib atarıq». **14** Avşalomla bütün İsrail adamları dedilər: «Arklı Xuşayın məsləhəti Axitofelin məsləhətindən yaxşıdır». Çünki Rəbb Avşalomun başına fəlakət gətirmək üçün Axitofelin yaxşı məsləhətinin pozulmasına qərar vermişdir. **15** Xuşay kahin Sadoqa və kahin Evyatara dedi: «Axitofel Avşaloma və İsrail ağsaqqallarına bu cür məsləhət verdi, mən də başqa cür məsləhət verdim. **16** İndi cəld Davudun yanına adam göndərin və ona belə deyin: “Bu gecə çöldə, çayın dayaz yerində qalma, mütləq qarşı tərəfə keç, yoxsa padşah və onunla birlikdə bütün xalq məhv olacaq”». **17** Yonatanla Aximaas En-Rogeldə qalırdılar. Bir qulluqçu qız gedib onlara məlumat gətirir, onlar da gedib bunu padşah Davuda çatdırırdılar. Ona görə ki şəhər içərisində görünə bilməzdilər. **18** Lakin bir gənc onları görüb Avşaloma xəbər verdi. Ona görə də Yonatanla Aximaas cəld gedib Baxurimdə bir adamın evinə girdilər. Bu adamın həyətində bir quyu var idi. Onlar quyunun içinə girdilər. **19** Ev sahibəsi bir örtük götürüb quyunun üstünə döşəyib ora yarma sərdi və heç bir şey bilinmədi. **20** Avşalomun adamları bu evə – qadının yanına gəlib dedilər: «Aximaas və Yonatan haradadır?» Qadın onlara dedi: «Çayı keçdilər». Onlar axtarmağa başladılar, lakin heç kəsi tapa bilməyib Yerusəlimə qayıtdılar. **21** Avşalomun adamları gedəndən sonra Yonatanla Aximaas quyudan çıxdı və gedib padşah Davuda xəbər verərək dedi: «Qalxın, tez axar sulardan keçin, çünki Axitofel sizə qarşı bu cür məsləhət verib». **22** Davud və yanında olan bütün xalq qalxıb İordan çayını keçdilər və səhər açılana qədər çayı keçməmiş adam qalmadı. **23** Axitofel görəndə ki işlər onun məsləhətinə görə edilməyib, eşşəyinin üstünə palan vuraraq yola çıxdı və öz şəhərinə, öz evinə getdi. Ev işlərini nizama salandan sonra özünü asıb öldürdü və onu atasının qəbri yanında basdırdılar. **24** Davud Maxanayimə gəldi. Avşalomla yanında olan bütün İsraillilərsə İordan çayını keçdilər. **25** Avşalom Amasanı Yoavın yerinə ordu başçısı qoymuşdu. Amasa Yoavın anası Seruyanın bacısı, Naxaşın qızı Aviqailin yanına girmiş olan İsrailli Yetra adlanan bir adamın oğlu idi. **26** İsraillilərlə Avşalom Gilead torpağında ordugah qurdu. **27** Belə oldu ki, Davud Maxanayimə gələndə Ammon oğullarının Rabba şəhərindən Naxaş oğlu Şovi, Lo-Devardan Ammiel oğlu Makir və Rogelimdən Gileadlı Barzillay **28** Davudla yanındakı camaata döşəklər, ləyənlər, gil qablar, yemək üçün buğda, arpa, un, qovurğa, paxla, mərci və qovrulmuş dən, **29** bal və kəsmik, qoyun və inək pendiri gətirdilər. Çünki düşünürdülər ki, xalq çöldə ac, yorğun və susuzdur.

18 Davud yanındakı xalqı saydı. Onların üzərinə minbaşılar və yüzbaşılar təyin etdi. **2** Davud xalqı üç dəstəyə böldü. Birincisinə Yoavı, ikincisinə Yoavın qardaşını – Seruya oğlu Avişayı, üçüncüsünə isə Qatlı Yettayı başçı etdi. Padşah xalqa dedi: «Mütləq mən də sizinlə bərabər döyüşə çıxacağam». **3** Lakin xalq ona dedi: «Yox, sən döyüşə çıxmayacaqsan, çünki əgər biz qaçsaq, bizə əhəmiyyət verməzlər, yarımız ölsək belə, yenə də əhəmiyyəti olmaz. Ancaq sən bizim on minimizdən də qiymətlisən və indi şəhərdə qalıb bizə kömək etməyə hazır olmağın daha yaxşıdır». **4** Padşah onlara dedi: «Sizin gözünüzdə yaxşı sayılan nədirsə, onu edəcəyəm». Padşah darvazanın yanında dayandı və bütün xalq yüz-yüz, min-min şəhərdən çıxdı. **5** Padşah Yoava, Avişaya və Yettaya müraciətlə əmr edib dedi: «Mənim xatirimə o cavanla – Avşalomla mülayim davranın!» Padşahın Avşalomla əlaqədar bütün bu rəislərə müraciətlə əmrini bütün xalq eşitdi. **6** Ordu çölə, İsrail xalqına qarşı döyüşə çıxdı və döyüş Efrayim meşəsində oldu. **7** İsrail xalqı orada Davudun adamları qarşısında məğlub oldu. O gün o yerdə böyük qırğın oldu, iyirmi min nəfər qırıldı. **8** Orada olan döyüş bütün ətrafa yayıldı və həmin gün qılıncla qırılanlardan çox meşədə qırılanlar oldu. **9** Avşalom Davudun adamlarına rast gəldi. O, qatıra minmişdi və qatır böyük bir palıd ağacının sıx budaqları altından keçəndə Avşalomun saçı palıd ağacına ilişdi. O, göylə yer arasında asılı qaldı, altındakı qatır isə yoluna davam etdi. **10** Bir nəfər bunu görüb Yoava xəbər verdi: «Bax Avşalomun bir palıd ağacından asıldığını gördüm». **11** Yoav ona xəbər verən adama dedi: «Bəs sən gördünsə, nə üçün onu oradaca vurub

yerə sərmədin? Onda mən sənə on şekel gümüş və bir kəmər verərdim». 12 Həmin adam Yoava dedi: «Ovcuma min gümüş alsam belə, padşahın oğluna əl qaldırmaram. Çünki sənə, Avişaya və Yettaya "mənim xatirimə o cavana – Avşaloma qıymayın" deyə əmr etdiyini qulaqlarımızla eşitdik. 13 Əgər mən xəyanət edib onun canını almış olsaydım, heç bir şey padşah üçün gizli qalmazdı və sən də mənə kömək etməzdin». 14 Yoav «səninlə belə vaxt itirə bilmərəm» dedi. Avşalom palıd ağacının içində hələ sağ ikən Yoav əlinə üç mizraq alıb onun sinəsinə sapladı. 15 Yoavın silahlarını daşıyan on nəfər cavan adam Avşalomu əhatə edərək onu vurub öldürdü. 16 Yoav şeypur çaldı və ordu İsrailliləri təqib etməkdən əl çəkdi, çünki Yoav buna mane oldu. 17 Avşalomu isə götürüb meşədəki dərin çuxura atdılar və üstünə böyük daş qalağı yığdılar. Sonra İsraillilər öz evlərinə dağılışdılar. 18 Avşalom hələ sağ ikən bir sütunu götürüb özü üçün tikdirmişdi, çünki «adımı yaşadan bir oğlum olmadı» deyərək həmin sütuna öz adını qoymuşdu. Bu sütun Padşah Vadisindədir və bu günə qədər ona Avşalomun abidəsi deyilir. 19 Sadoq oğlu Aximaas dedi: «Qoy qaçım, padşahın haqqını düşmənlərin əlindən Rəbbin necə aldığını padşaha müjdələyim». 20 Yoav ona dedi: «Sən bu gün müjdəçi olmayacaqsan, müjdəni başqa gün verəcəksən. Bu gün vermə, ona görə ki padşahın oğlu ölüb». 21 Yoav Kuşlu kişiyə dedi: «Get, bütün gördüklərini padşaha xəbər ver». Kuşlu kişi Yoavın qarşısında baş əydi və qaçdı. 22 Sadoq oğlu Aximaas yenə Yoava dedi: «Nə olursa-olsun, qoy mən də Kuşlu kişinin ardınca qaçım». Yoav dedi: «Axı nə üçün qaçırsan, oğlum? Getdiyin üçün mükafat almayacaqsan». 23 O dedi: «Nə olursa-olsun, qaçacağam». Yoav ona «Yaxşı, qaç» dedi. Aximaas hövzə yolu ilə qaçıb Kuşlu kişini ötdü. 24 Davud içəri və çöl darvazaların arasında oturmuşdu. Növbətçi divara, darvazanın üstünə çıxdı, başını qaldırıb gördü ki, bir adam təkbaşına qaçır. 25 Növbətçi qışqıraraq padşaha xəbər verdi. Padşah dedi: «Əgər o tək gəlirsə, müjdə gətirir». Həmin adam getdikcə yaxınlaşırdı. 26 Növbətçi qaçan başqa bir adam gördü və qapıçıya qışqırıb «bax təkbaşına qaçan daha bir adam da gəlir» dedi. Padşah dedi: «O da müjdəçidir». 27 Növbətçi dedi: «Baxıram, birincisinin qaçışı Sadoq oğlu Aximaasın qaçışına bənzəyir». Padşah dedi: «O yaxşı adamdır, müjdə ilə gəlir». 28 Aximaas bərkdən padşaha belə dedi: «Salamatlıqdır». Sonra padşaha təzim edib üzüstə yerə döşəndi və dedi: «Allahın Rəbbə alqış olsun ki, ağam padşaha əl qaldıranları Rəbb ona təslim etdi». 29 Padşah dedi: «O cavan – Avşalom salamatdırmı?» Aximaas dedi: «Yoav padşahın bir qulunu və mən qulunu göndərən zaman gördüm ki, orada böyük bir qarışıqlıq var, lakin nə olduğunu bilmədim». 30 Padşah dedi: «Çəkil, bir yanda dayan». O da çəkilib bir yanda dayandı. 31 Budur, Kuşlu gəldi və dedi: «Ağam padşaha müjdə var! Rəbb bu gün sənə qarşı qalxanların hamısının əlindən səni qurtardı». 32 Padşah Kuşluya dedi: «O cavan – Avşalom salamatdırmı?» Kuşlu dedi: «Ağam padşahın düşmənləri, pis niyyətlə sənə qarşı qalxanların hamısı qoy o cavan kimi olsun». 33 Padşah həyəcandan titrəyərək darvazanın üstündəki otağa qalxdı və ağladı. Gedə-gedə belə deyirdi: «Oğlum Avşalom, oğlum, oğlum Avşalom! Kaş sənin yerinə mən öləydim, oğlum! Oğlum, Avşalom!»

19 Yoava «budur, padşah Avşalom üçün ağlayır və yas tutur» deyə bildirildi. 2 O gün qələbə xalq üçün yasa çevrildi, çünki bütün xalq eşitdi ki, padşah oğlu üçün kədərlidir. 3 Fərari döyüşdən qaçandan sonra utanan oğru kimi necə geri qayıdırsa, o gün ordu da şəhərə o cür oğru kimi qayıtdı. 4 Padşah üzünü örtüb fəryadla çığırırdı: «Oğlum Avşalom, ey Avşalom, oğlum, oğlum!» 5 Yoav saraya – padşahın yanına gəlib dedi: «Bu gün sənin canını, oğullarının, qızlarının və cariyələrinin canlarını xilas edən bütün qullarını xəcalətli etdin. 6 Çünki sənə nifrət edənləri sevib, səni sevənlərə isə nifrət edirsən. Bu gün sən aşkar etdin ki, başçıların və zabitlərin sənin gözündə əhəmiyyətsizdir. Mən bu gün başa düşdüm ki, əgər Avşalom sağ qalıb, biz hamımız bu gün ölsəydik, bundan razı qalardın. 7 İndi isə qalx ayağa, xalqın qarşısına çıx, adamlarının könlünü al. Çünki mən Rəbbin haqqı üçün and içirəm, xalqın qarşısına çıxmasan, bu gecə səninlə bir nəfər belə, qalmayacaq. Bu da sənin üçün uşaqlıqdan indiyədək başına gələn müsibətlərin hamısından betər olacaq». 8 Padşah qalxıb darvazada oturdu. Bütün xalqa «budur, padşah darvaza ağzında oturub» deyə bildirdilər və bütün camaat padşahın qarşısına gəldi. Bu vaxt İsraillilərin hamısı öz evlərinə dağılmışdı. 9 İsrailin bütün qəbilələrində hər kəs mübahisə edib deyirdi: «Padşah bizi düşmənlərimizin əlindən qurtardı və Filiştlilərin əlindən xilas etdi. İndi isə Avşaloma görə o bu ölkədən qaçdı. 10 Bizə hakim olmaq üçün məsh etdiyimiz Avşalom isə döyüşdə öldü. İndi padşahı geri qaytarmaq barədə niyə susursunuz?» 11 Padşah Davud kahin Sadoq və kahin Evyatara bu xəbəri göndərib

dedi: «Yəhuda ağsaqqallarına belə deyin: “Padşahı evinə qaytarmaqda siz niyə axıra qalırsınız? Bütün İsraildə gəzən söz-söhbət padşahın qulağına çatmışdır. **12** Siz mənim qardaşlarım, ətimdən, sümüyümdənsiniz. Niyə padşahı geri qaytarmaqda axıra qalmısınız?” **13** Amasaya da deyin ki, məgər sən də mənim ətimdən, sümüyümdən deyilsənmi? Daim mənim qarşımda Yoavın yerinə ordu başçısı olmasan, qoy Allah mənə beləsini və bundan betərini etsin». **14** Beləliklə o, bir nəfər kimi bütün Yəhudalıların könlünü aldı və onlar padşahın yanına adam göndərib dedilər: «Ey padşah, sən bütün qullarınla bərabər geri qayıt». **15** Padşah geri qayıtdı və İordan çayına çatdı. Yəhudalılar padşahı qarşılamaq və onu İordan çayından keçirmək üçün Qilqala gəldilər. **16** Baxurimdən olan Binyaminli Geranın oğlu Şimey də Yəhuda adamları ilə birgə padşah Davudu qarşılamaq üçün cəld tərpənib aşağı endi. **17** Onun yanında Binyamindən min nəfər və Şaul evinin xidmətçisi Siva ilə on beş oğlu və iyirmi qulu var idi. Onlar İordan çayına tərəf – padşahın qarşısına çıxmağa tələsdilər. **18** Padşahın külfətini çaydan keçirmək və onu razı salmaq üçün qayıqla o tay-bu taya keçirtdilər. Gera oğlu Şimey padşah İordan çayını keçən kimi onun qabağında yerə sərildi. **19** O, padşaha dedi: «Qoy ağam məni günahkar saymasın və ağam padşah Yerusəlimdən çıxdığı gün bu qulunun etdiyi azğınlığı ürəyinə salıb xatırlamasın. **20** Çünki günah etdiyimi bu qulun özü də bilir və budur, ağam padşahı qarşılamaq üçün bütün Yusif nəslindən hamıdan əvvəl bu gün mən gəlmişəm». **21** Lakin Seruya oğlu Avişay cavab verib dedi: «Sən Rəbbin məsh etdiyinə lənət yağdırdın. Ona görə sən Şimey öldürülməlisən». **22** Davud dedi: «Ey Seruya oğulları, məndən sizə nə? Niyə mənə düşmənçilik edirsiniz? Heç bu gün də İsraildə kimi isə öldürmək olarmı? Məgər mən bilmirəm ki, bu gün İsrailin padşahı mənəm?» **23** Padşah sonra Şimeyə dedi: «Sənə ölüm yoxdur». Buna görə padşah ona and içdi. **24** Şaulun nəvəsi Mefiboşet padşahı qarşılamağa gəldi. Padşah gedən gündən evinə sağ-salamat qayıdan günə qədər o, ayaqlarına baxmamış, bığlarını kəsməmiş və paltarlarını yumamışdı. **25** Padşahı qarşılamaq üçün Yerusəlimə gələn zaman padşah ona dedi: «Mefiboşet, bəs niyə sən də mənimlə getmədin?» **26** O isə cavab verib dedi: «Ey ağam padşah, xidmətçim məni aldatdı, çünki bu qulun demişdi ki, padşahla bərabər getmək üçün eşşəyə palan vurub üstünə minim. Axı qulun şikəstdir. **27** Lakin xidmətçim ağam padşahın qarşısında quluna böhtan atdı. Ağam padşah Allahın mələyi kimidir. İndi sənin gözündə nə xoşdursa, mənə et. **28** Atamın bütün evi ağam padşahın önündə ölümdən başqa bir şeyə layiq deyilkən sən bu qulunu öz süfrəndə yemək yeyənlər arasında qoydun. Artıq padşahdan bir şey istəməyə nə haqqım var ki?» **29** Padşah ona dedi: «Öz işlərin haqqında nə üçün sözü uzadırsan? Sən və Siva torpağı öz aranızda bölün, deyirəm». **30** Mefiboşet padşaha dedi: «İndi ki padşah öz sarayına salamat gəldi, qoy hər şeyi o götürsün». **31** Gileadlı Barzillay Rogelimdən gəlmişdi. Padşahı İordan çayından keçirmək üçün onunla bərabər o da İordan çayına qədər getdi. **32** Barzillay səksən yaşına çatmış, yaşlanmışdı. Padşah Maxanayimdə qalan zaman Barzillay onun dolanacağını təmin etmişdi, çünki o çox böyük adam idi. **33** Padşah Barzillaya dedi: «Mənimlə bərabər çayı keç, səni Yerusəlimdə öz yanımda dolandırım». **34** Barzillay padşaha dedi: «Ömrümün illəri və günlərinin tamamına nə qalıb ki, padşahla bərabər Yerusəlimə qalxım? **35** Mənim bu gün səksən yaşım var, yaxşını pisdən ayıra bilərəmmi? Bu qulun heç yediyinin, içdiyinin dadını bilirmi? Kişi və qadın xanəndələrinin səsini eşidə bilərəmmi? Belə isə, nə üçün bu qulun ağam padşaha artıq yük olsun? **36** Bu qulun ancaq padşahla İordan çayını keçib bir az yol getmək istəyir. Axı niyə görə padşah mənə belə mükafat versin? **37** Qoy mən qulun qayıdıb öz şəhərimdə – ata-anamın qəbrinin yanında ölüm. Lakin budur, qulun Kimham, qoy o, ağam padşahla çayı keçsin və sən də gözündə xoş görünəni onun üçün et». **38** Padşah dedi: «Kimham mənimlə bərabər o taya keçəcək, sənin gözündə xoş olanı onun üçün edəcəyəm. Məndən umduğun hər şeyi sənin üçün edəcəyəm». **39** Bütün xalq İordan çayını keçdi. Padşah da çayı keçdi. Sonra padşah Barzillayı öpdü və ona xeyir-dua verdi. O da öz yerinə qayıtdı. **40** Padşah Qilqala tərəf yolunu davam etdirdi və Kimham da onunla bir getdi. Bütün Yəhuda xalqı və İsrail xalqının yarısı padşahı müşayiət edirdi. **41** Bütün İsraillilər padşahın yanına gəlib və padşaha dedi: «Nə üçün qardaşımız Yəhudalılar səni oğurladılar? Nə üçün padşah Davudla külfətini və yanındakı bütün adamları İordan çayından keçirtdilər?» **42** Bütün Yəhudalılar İsraillilərə cavab verdilər: «Çünki padşah qohumumuzdur. Belə isə nə üçün bundan qəzəblənirsiniz? Biz padşah kasasından bir şey yedikmi? Yaxud padşah bizə bir hədiyyə verdimi?» **43** İsraillilər Yəhudalılara cavab verib dedilər: «Padşah bizə sizdən on qat artıq yaxındır. Davudda bizim sizdən də artıq haqqımız var. Axı niyə bizə xor baxırsınız? Padşahı geri qaytarmaqdan ilk

bəhs edən biz deyildikmi?» Lakin Yəhudalılar İsraillilərdən daha ötkəm danışırdılar.

20 Elə bu zamanlar Binyaminli Bikri oğlu Şeva adında yaramaz bir adam təsadüfən Qilqalda idi. O, şeypur çalıb dedi: «Bizim Davudla şərikliyimiz yoxdur. Yesseyin oğlu ilə heç bir irsimiz yoxdur! Ey İsraillilər, hərə öz çadırına!» **2** Bütün İsraillilər də Davudu atıb Bikri oğlu Şevanın ardınca getdi. Lakin Yəhudalılar padşahları Davuda sadiq qalaraq İordan çayından Yerusəlimə qədər onu müşayiət etdi. **3** Padşah Davud Yerusəlimdəki evinə gedib on qadını – sarayı qorumaq üçün saxladığı cariyələri götürərək öz nəzarəti altında saxladı və onların yaşayışını təmin etdi, lakin yanlarına girmədi. Ölənə qədər bu qadınlar dul kimi qalaraq qapalı saxlandılar. **4** Padşah Amasaya dedi: «Üç gün ərzində Yəhudalıları mənim yanıma çağır və özün də burada ol». **5** Amasa Yəhudalıları bir yerə çağırmaq üçün getdi, lakin onun üçün təyin olunan vaxtda geri qayıtmadı. **6** Davud Avişaya dedi: «İndi Bikri oğlu Şeva bizə Avşalomdan daha çox ziyan vuracaq. Sən ağanın qullarını götür, onu təqib etməyə get. Yoxsa o özünə qala divarlı şəhərlər tapar və gözümüzdən qaçar». **7** Beləcə Yoavın adamları, Keretlilərlə Peletlilər və bütün cəngavərlər Bikri oğlu Şevanı təqib etmək üçün Avişayın başçılığı altında Yerusəlimdən çıxdılar. **8** Onlar Giveondakı böyük qayanın yanında olanda Amasa onları qarşılamağa gəldi. Yoav döyüş libasını geymişdi və paltarının üstündə kəməri var idi. Kəmərinə bağlı qınında olan bir qılınc belində idi. O irəliyərkən qılınc qınından çıxdı. **9** Yoav Amasaya dedi: «Qardaşım, yaxşısanmı?» Sonra Yoav onu öpmək üçün sağ əli ilə Amasanın saqqalından yapışdı. **10** Amasa isə Yoavın sol əlindəki qılınca əhəmiyyət vermədi. Yoav qılıncı ilə Amasanın qarnından vurub bağırsaqlarını yerə elə tökdü ki, ikinci zərbəyə ehtiyac qalmadan Amasa öldü. Yoavla qardaşı Avişay Bikri oğlu Şevanı təqib etdilər. **11** Yoavın adamlarından biri onun yanında durub dedi: «Kim Yoavdan razıdırsa, kim Davudun tərəfindədirsə, Yoavın ardınca gəlsin». **12** Amasa əsas yolun ortasında qan içində üzürdü. Yoavın tərəfdarı həmin adam gördü ki, Amasanın cəsədinin yanına gələn hər kəs dayanır. Xalqın dayandığını gördüyü üçün cəsədi böyük yoldan götürüb çölə apararaq üstünə bir paltar atdı. **13** Amasa böyük yoldan götürüləndən sonra hamı Bikri oğlu Şevanı təqib etmək üçün Yoavın ardınca getdi. **14** Şeva Avel-Bet-Maaka və bütün Berim diyarlarına qədər bütün İsrail qəbilələrinin içərisindən keçdi və bütün camaat yığılıb onun ardınca getdi. **15** Yoavın yanındakı bütün xalq gəlib Şevanın qaldığı Avel-Bet-Maaka şəhərini mühasirəyə aldı və şəhərin qarşısında bir torpaq qalağı tökdü. Onlar divarı uçurtmaq üçün lağım atarkən **16** bir ağıllı qadın şəhərdən qışqırıb dedi: «Qulaq asın! Qulaq asın! Rica edirəm, Yoava söyləyin ki, buraya yaxınlaşsın, ona sözüm var». **17** Yoav ona yaxınlaşanda qadın «Yoav sənsən?» dedi. O «bəli, mənəm» dedi. Qadın ona dedi: «Sən bu kənizinin sözünə qulaq as». Yoav «eşidirəm səni» dedi. **18** Qadın sözünə davam etdi «Qədim zamanlarda "Aveldə məsləhət alın" deyərdilər və işləri belə həll edərdilər. **19** Mən İsrailin rifahını istəyən sadiq adamlardan biriyəm. Sən İsraildə şəhərlərin anası olan bir şəhəri dağıtmaq istəyirsən. Axı nə üçün Rəbbin irsini məhv etmək istəyirsən?» **20** Yoav cavab verdi: «Dağıtmaq yaxud məhv etmək niyyəti məndən uzaq, qoy uzaq olsun! **21** İş burasındadır ki, Efrayimin dağlıq bölgəsindən Bikri oğlu Şeva adlı bir adam padşah Davuda qarşı üsyan qaldırıb. Yalnız onu bizə verin, mən də bu şəhərdən çəkilim». Qadın Yoava dedi: «Onun başı şəhər divarından sənə atılacaq». **22** Qadın ağıllı tərpənib xalqının yanına getdi. Onlar da Bikri oğlu Şevanın başını kəsib Yoava atdı. Bundan sonra Yoav şeypur çaldı və ordu şəhərin mühasirəsindən çəkildi. Hamı öz evinə qayıtdı. Yoav isə Yerusəlimə – padşahın yanına qayıtdı. **23** Yoav bütün İsrail ordusunun başçısı idi. Yehoyadanın oğlu Benaya Keretlilərin və Peletlilərin qabağında idi. **24** Adoram mükəlləfiyyətçilərin başçısı və Axilud oğlu Yehoşafat salnaməçi idi. **25** Şeva mirzə, Sadoqla Evyatar kahin, **26** Yairli İra isə Davudun kahini idi.

21 Davudun dövründə üç il dalbadal qıtlıq oldu. Davud buna görə Rəbbə müraciət edəndə Rəbb dedi ki, bu qıtlıq Şaula və onun qan tökən nəslinə görədir. Çünki o, Giveonluları öldürmüşdü. **2** Padşah Giveonluları çağırdı və onlarla danışdı. Giveonlular İsrail övladları deyildi. Emorlulardan sağ qalan bir xalq idi ki, İsraillilər onları sağ buraxacaqlarına and içmişdilər. Lakin Şaul İsrail və Yəhuda övladları naminə onları ciddi-cəhdlə yox etməyə çalışmışdı. **3** Davud Giveonlulara dedi: «Sizin üçün mən nə edə bilərəm? Edilən bu günahı nə ilə təmizləyə bilərəm ki, siz Rəbbin irsinə xeyir-dua verəsiniz?» **4** Giveonlular ona dedi: «Şaulla onun nəslindən qızıl-gümüş istəmək fikrində deyilik. İsraildə adam öldürmək niyyətində də deyilik». Davud dedi: «Siz nə istəsəniz, onu edərəm». **5** Onlar padşaha dedi: «Bizi qırıb məhv edən və İsrail ərazisində qalmamaq üçün bizə

qəsd quran adamın övladlarından yeddi nəfər bizə verilsin. 6 Rəbbin seçdiyi Şaulun Givea şəhərində onları Rəbbin önündə asaq». Padşah dedi: «Yaxşı, mən onları sizə verərəm». 7 Lakin padşah Davud Rəbbin önündə and içdiyi Şaul oğlu Yonatan oğlu Mefiboşetə qıymadı. 8 Ayya qızı Rispanın Şauldan doğulan iki oğlunu – Armoni ilə Mefiboşeti, bir də Şaulun qızı Meravın Mexolalı Barzillay oğlu Adrieldən doğduğu beş oğlunu padşah götürüb 9 Giveonlulara təslim etdi. Giveonlular onları Rəbbin önündə, dağın üstündə asdılar və yeddisi də birlikdə öldü. Onlar biçin vaxtının ilk günlərində, arpa biçini başlanğıcında öldürüldü. 10 Ayyanın qızı Rispa çul götürüb özü üçün qayaya sərdi. Biçin başlanandan cəsədlərin üstünə yağış yağanadək Rispa orada qalaraq onların meyitlərini gündüz göydəki quşlardan, gecə vəhşi heyvanlardan qorudu. 11 Şaulun cariyəsi Ayya qızı Rispanın etdiyi bu işi Davuda xəbər verdilər. 12 Davud gedib Şaulun sümüklərini və oğlu Yonatanın sümüklərini Yaveş-Gilead əhalisindən aldı. Filiştlilər Gilboada Şaulu öldürdükləri gün onların cəsədlərini Bet-Şean meydanında asmışdılar, Yaveş-Gilead əhalisi də gəlib cəsədləri oradan oğurlamışdı. 13 Davud Şaulun və oğlu Yonatanın sümüklərini həmin yerdən çıxartdırdı və asılanların da sümüklərini topladılar. 14 Onlar Şaulun və oğlu Yonatanın sümüklərini Binyamin torpağında – Selada, Şaulun atası Qişin məqbərəsində basdırdılar, padşahın onlara əmr etdiyi hər şeyə əməl etdilər. Bundan sonra Allah ölkə üçün duaları qəbul etdi. 15 Yenə Filiştlilərin İsraillilərlə döyüşü oldu. Davud adamları ilə birgə döyüşə getdi və onlar Filiştlilərlə döyüşərkən Davud yoruldu. 16 Rafa övladlarından İşbi-Benov Davudu öldürmək istədi. Onun nizəsinin başı üç yüz şekel ağırlığında tuncdan idi və belinə təzə qılınc bağlamışdı. 17 Seruya oğlu Avişay Davudun köməyinə çatıb həmin Filiştlini vurub öldürdü. O zaman Davudun adamları ona and verib dedilər: «Bir daha sən bizimlə bərabər döyüşə çıxma ki, İsrailin çırağını söndürməyəsən». 18 Bundan sonra yenə Filiştlilərlə Qovda döyüş oldu. O zaman Xuşalı Sibbekay Rafa övladlarından Safı öldürdü. 19 Yenə Filiştlilərlə Qovda döyüş oldu və Bet-Lexemli Yaare-Orgimin oğlu Elxanan Qatlı Qolyatı öldürdü. Qolyatın nizəsinin sapı toxucu dəzgahının əriş ağacı boyda idi. 20 Qatda bir də döyüş oldu. Orada Rafa övladlarından digər ucaboy bir adam var idi. Bu adamın əlləri və ayaqları altı barmaqlı idi və cəmi iyirmi dörd barmağı var idi. 21 O, İsrailə meydan oxudu. Onu Davudun qardaşı Şimanın oğlu Yonatan öldürdü. 22 Bu dörd kişi Rafa övladlarından olub Qatda doğulmuşdu. Onlar Davudun və onun adamlarının əli ilə qırıldı.

22 Rəbb Davudu bütün düşmənlərinin və Şaulun əlindən qurtaranda Davud bu ilahinin sözlərini Rəbbə söylədi; 2 O belə oxudu: Rəbb qayam, qalamdır, xilaskarımdır, 3 Allahım qayamdır, Ona pənah gətirəcəyəm, Odur qalxanım, qüvvətli qurtarıcım, qülləm, Sığınacaq yerim, xilaskarım! Sən məni zalımların əlindən qurtarırsan! 4 Həmdə layiq olan Rəbbi çağıracağam, Düşmənlərimin əlindən qurtulacağam. 5 Çünki ətrafımı ölüm dalğaları bürümüşdü, Məni əcəl selləri ürkütmüşdü, 6 Ölülər diyarının ipləri mənə sarılmışdı, Ölüm kəməndləri məni qarşılamışdı. (Sheol h7585) 7 Əzab içində Rəbbə yalvardım, Allahımı köməyə çağırdım. O, məbədindən səsimi eşitdi, Fəryadımsa Onun qulağına yetdi. 8 O zaman sarsılıb dünya titrədi, Göylər təməllərindən sarsılıb lərzəyə gəldi. Çünki O qəzəbləndi. 9 Burnundan tüstü çıxıb yüksəldi, Ağzından yandırıb-yaxan alov püskürdü, Bundan közlər tutuşdu. 10 O, göyləri yarıb yerədək endi. Qatı zülmət ayaqları altında idi. 11 Bir keruva minib uçdu, Yel qanadları üstündə şığıdı. 12 Ətrafını zülmətə bürüdü, Tufan qoparan qara buludlardan Özünə çardaqlar qurdu. 13 Hüzurunun nuru şəfəq saçdı, Oradan odlu közlər düşüb alovlandı. 14 Rəbb göylərdən gurladı, Haqq-Taala səs saldı. 15 Oxlar atıb düşmənləri darmadağın etdi, Şimşəyini çaxdırıb onları dağıtdı. 16 Rəbbin məzəmmətindən, Burnundakı nəfəsinin şiddətindən Dənizin dərinlikləri göründü, Dünyanın bünövrələri açıq qaldı. 17 O, ucalardan əl uzadıb məni tutdu, Məni dərin suların içindən çıxartdı. 18 Məni qüvvətli düşmənimdən azad etdi, Çünki yağılarım məndən güclü idi. 19 Fəlakətli günümdə qarşıma çıxdılar, Lakin Rəbb mənə dayaq oldu. 20 O məni geniş yerə çıxartdı, Məndən razı qalıb məni qurtardı. 21 Rəbb mənə salehliyim naminə ənam verdi, Mənə əlitəmizliyimin əvəzini verdi. 22 Çünki Rəbbin yolunu tutmuşam, Pis olub Allahımın yolundan azmamışam. 23 Onun bütün hökmləri önümdədir, Qaydalarından imtina etməmişəm. 24 Onun önündə kamilliyə çatmışam, Özümü günahdan qorumuşam. 25 Rəbb mənə salehliyimin əvəzini verdi, Gözünün önündə təmizliyimin əvəzini verdi. 26 Sədaqətlilərlə sədaqətlisən, Kamillərlə kamilsən. 27 Təmizlərlə təmizsən, Əyrilərlə əyriliklərinə görə davranırsan. 28 İtaətkar insanları qurtarırsan, Lovğalara göz qoyursan, onları alçaldırsan. 29 Ya Rəbb, Sən mənim çırağımsan, Rəbb zülmətimi nura çevirir. 30 Sənin qoşun üstünə hücum

çəkirəm, Allahımla sədlər keçirəm. **31** Allahın yolu kamildir, Rəbbin kəlamı safdır, Rəbb ona sığınanların sipəridir. **32** Rəbdən başqa Allah kimdir ki? Allahımızdan başqa qaya kimdir ki? **33** Allah qalamdır, mənə qüvvət verər, Yolumu kamil edər. **34** Ayaqlarımı maral ayaqları kimi çevik edər, Məni zirvələrdə saxlar. **35** Əllərimə döyüş təlimi verər, Qollarım tunc kamanı dartar. **36** Sən mənə qurtuluş qalxanını verdin, Etdiyin köməklə Sən məni yüksəltdin. **37** Geniş yer açdın ki, addımlayım, Büdrəməsin ayaqlarım. **38** Düşmənlərimi qovdum, onları qırdım, Onlar məhv olanadək geriyə qayıtmadım. **39** Onları əzib qurtardım, qalxa bilmədilər, Ayaqlarımın altına sərildilər. **40** Döyüş üçün məni qüvvə ilə bürüdün, Əleyhdarlarımı ayağımın altına saldın, **41** Düşmənlərimin kürəyini mənə sarı çevirdin, Mənə nifrət edən yağıları məhv etdim. **42** Gözləsələr də, onları qurtaran olmadı, Rəbbə baxsalar da, Ondan cavab gəlmədi. **43** Onları yerdəki toz kimi əzdim, Küçələrin palçığı kimi tapdaladım. **44** Sən məni xalqımın çəkişmələrindən qurtardın, Məni millətlərə başçı qoydun, Tanımadığım xalqları mənə tabe etdirdin. **45** Yadellilər mənə boyun əyirlər. Səsimi eşidəndə mənə itaət edirlər. **46** Yadellilərin cəsarəti qırıldı, Titrəyərək sığınacaqlarından çıxdılar. **47** Rəbb əbədi yaşayır, Qayama alqış olsun! Məni qurtaran Qayam, Allahım ucalsın! **48** O Allahdır, mənə görə qisas alır, Xalqları mənə tabe etdirir. **49** O məni düşmən içindən çıxarır, Məni yağılar üstündə ucaldır, Məni zalımların əlindən qurtarır. **50** Buna görə, ya Rəbb, Millətlər arasında Sənə şükür edəcəyəm, İsminə tərənnüm söyləyəcəyəm! **51** Rəbb padşahına böyük zəfərlər verər, Məsh etdiyi Davuda və nəslinə əbədi məhəbbət göstərər.

23 Davudun son sözləri bunlardır: Yessey oğlu Davud deyir, Allahın ucaltdığı adam, Yaqubun Allahının məsh etdiyi, İsrailin sevimli məzmur şairi belə söyləyir: **2** Rəbbin Ruhu mənim vasitəmlə söylədi, Onun sözü dilimin ucundadır. **3** İsrailin Allahı belə dedi, İsrailin Qayası mənə belə söylədi: İnsanlar üstündə doğruluqla hökm edən, Allah qorxusu ilə səltənət sürən şəxs **4** Buludsuz bir səmada gün doğarkən sübh şəfəqi kimidir, Şüası yağışdan sonra yerdən təzə ot bitirir. **5** Həqiqətən, mənim evim Allahla belə deyilmi? Çünki O mənimlə əbədi əhd bağladı, Kamil və tam təminatlı əhd bağladı, Qurtuluşumu və arzumu tam həyata keçirməzmi? **6** Bütün yaramazlar tikanlar kimi atılacaq. Onlara heç kim əl vurmayacaq. **7** Lakin onlara toxunanlar Dəmirlə və nizə sapı ilə silahlanmalıdırlar. Yaramazlar yerindəcə tamamilə yandırılacaqlar. **8** Davudun igid döyüşçülərinin adları belədir: Taxkemonlu Yoşev-Başşevet «üç igid»in başçısı idi. O, nizəsini qaldırıb bir hücumda səkkiz yüz nəfəri vurub öldürmüşdü. **9** Ondan sonra Axoah nəslindən Dodo oğlu Eleazar idi. O, döyüş üçün orada yığılan Filiştlilərə meydan oxunanda Davudun yanındakı «üç igid»dən biri idi. İsraillilər döyüş meydanından geriyə çəkiləndə **10** Eleazar möhkəm dayandı və qılınc çəkib əlləri taqətdən düşənə qədər Filiştliləri qırdı. Rəbb o gün İsraillilərə böyük qələbə bəxş etdi. İsraillilər onun ardınca yalnız talan malı götürmək üçün qayıtdılar. **11** Ondan sonra Hararlı Age oğlu Şamma idi. Filiştlilər Laxidə yığılmışdılar. Orada mərci əkilən bir tarla sahəsi vardı. Xalq Filiştlilərin önündən qaçdı. **12** Lakin Şamma tarlanın ortasında durub oranı qorudu və Filiştliləri qırdı. Rəbb İsraillilərə böyük bir zəfər verdi. **13** Biçin zamanı otuz başçı arasından «üç igid» Davudun yanına – Adullam mağarasına getdi. Filiştlilərin bir döyüş dəstəsi Refaim vadisində ordugah qurmuşdu. **14** Bu zaman Davud qalada idi. Filiştlilərin bir keşikçi dəstəsi isə Bet-Lexemdə idi. **15** Davud həsrət çəkərək dedi: «Kaş ki biri Bet-Lexem darvazası yanındakı quyudan mənə içmək üçün su gətirəydi!» **16** Bu «üç igid» Filiştlilərin ordugahını yararaq darvazanın yanında olan Bet-Lexem quyusundan su çəkdi və onu götürüb Davuda gətirdi. Lakin Davud bu suyu içmək istəmədi və onu Rəbbə təqdim olaraq yerə tökdü. **17** O dedi: «Ya Rəbb, bunu etmək qoy məndən uzaq olsun, canlarını təhlükəyə salaraq gedən adamların qanındanmı içəcəyəm?» Buna görə də bu suyu içmək istəmədi. Bunları «üç igid» etmişdi. **18** Yoavın qardaşı Seruya oğlu Avişay bu «üç igid»in başçısı idi. O, nizəsini qaldırıb üç yüz nəfəri qırdı. Buna görə də onun adı «üç igid»in adı qədər şöhrətləndi. **19** Əslində «üç igid»dən daha şöhrətli idi və onlara başçı oldu, lakin «üç igid» kimi deyildi. **20** Yehoyada oğlu Benaya da böyük işlər görən igid adam idi. O, Qavseeldən gəlmişdi. Benaya iki Moavlı igidi öldürdü. O, qarlı gündə çuxura enib bir şir öldürdü. **21** O həm də qəddi-qamətli bir Misirlini vurub öldürdü. Misirlinin əlində nizə vardı. Benaya onun üstünə dəyənəklə getdi və Misirlinin əlindən nizəsini çəkib aldı, onu öz nizəsi ilə öldürdü. **22** Bunları Yehoyada oğlu Benaya etdi. Buna görə də onun «üç igid» qədər şöhrəti var idi. **23** O, «otuz igid»dən daha məşhur idi, lakin «üç igid» kimi deyildi. Davud onu öz mühafizəçilərinə başçı qoydu. **24** «Otuz igid»in arasında olanlar: Yoavın qardaşı Asahel, Bet-Lexemli Dodo oğlu Elxanan, **25** Xarodlu Şamma və Eliqa, **26** Peletli Xeles, Teqoalı İqqeş oğlu İra, **27**

Anatotlu Aviezer, Xuşalı Mevunnay, **28** Axoahlı Salmon, Netofalı Mahray, **29** Netofalı Baana oğlu Xelev, Binyamin övladlarından Givealı Rivay oğlu Yettay, **30** Piratonlu Benaya, Qaaş vadilərindən Hidday, **31** Aravalı Avi-Alvon, Barxumlu Azmavet, **32** Şaalvonlu Elyaxba, Yaşenin oğulları Yonatan, **33** Hararlı Şamma, Ararlı Şarar oğlu Axiam, **34** Maakalı Axasbay oğlu Elifelet, Gilolu Axitofel oğlu Eliam, **35** Karmelli Xesro, Aravalı Paaray, **36** Sovalı Natan oğlu İqal, Qadlı Bani, **37** Ammonlu Seleq, Seruya oğlu Yoavın silahdarı olan Beerotlu Naxray, **38** Yeterli İra və Yeterli Qarev, **39** Xetli Uriya. Hamısı birlikdə otuz yeddi nəfər idi.

24 İsrailə qarşı Rəbbin qəzəbi yenə də alovlandı və «get, İsraillilərlə Yəhudalıları say» deyə Davudu onlara qarşı təhrik etdi. **2** Padşah yanındakı ordu başçısı Yoava dedi: «İndi Dandan Beer-Şevaya qədər İsrailin bütün qəbilələri arasında dolanın və xalqı siyahıya alın ki, sayını bilim». **3** Yoav padşaha dedi: «Xalqın nə qədərdirsə, qoy Allahın Rəbb onu yüz qat artıq etsin və ağam padşah bunu gözləri ilə görsün. Axı niyə belə şeylər ağam padşahın xoşuna gəlir?» **4** Lakin padşahın sözü Yoava və onun ordu başçılarına üstün gəldi. Yoavla ordu başçıları İsrail xalqını siyahıya almaq üçün padşahın hüzurundan çıxdı. **5** İordan çayını keçdilər və Qad vadisinin ortasında olan şəhərin cənubunda – Aroerdə düşərgə qurdular. **6** Sonra Yazerə, Gileada və Taxtim-Xodşi torpağına getdilər və Dan-Yaanı keçib Sidona çatdılar. **7** Sur qalasına və Xivlilərlə Kənanlıların bütün şəhərlərinə yetişib, nəhayət, Yəhudanın cənubunda olan Beer-Şevaya gəldilər. **8** Bütün ölkəni dolandılar və doqquz ay iyirmi gün keçəndən sonra Yerusəlimə qayıtdılar. **9** Yoav xalqın siyahısını padşaha verdi. İsraildə qılınc çəkən səkkiz yüz min igid, Yəhudada isə beş yüz min igid var idi. **10** Lakin xalqı sayandan sonra Davud vicdan əzabı çəkdi. O, Rəbbə dedi: «Bu işi görməklə böyük günah etdim. İndi isə, ya Rəbb, yalvarıram, qulunun bu təqsirindən keç, çünki çox ağılsızlıq etmişəm». **11** Davud ertəsi gün səhər qalxanda Rəbb Davudun görücüsü Qad peyğəmbərə sözünü bildirib dedi: **12** «Get, Davuda söylə ki, Rəbb belə deyir: "Sənin qarşına üç şey qoyuram, özün üçün bunların birini seç ki, sənə edim"». **13** Qad Davudun yanına gəlib bunu bildirdi: «Sənin ölkəndə yeddi il aclıq olsun, yoxsa səni təqib edən düşmənlərin önündə üç ay qaçasan yaxud da ölkəndə üç gün vəba olsun? İndi yaxşı fikirləş və qərar ver, məni Göndərənə mən nə cavab verim?» **14** Davud Qada dedi: «Mənim üçün çox çətindir. İnsan əlinə düşməkdənsə qoy Rəbbin əlinə düşək, çünki Onun rəhmi çoxdur». **15** Beləcə Rəbb sabahdan təyin olunan vaxta qədər İsrailin üzərinə vəba göndərdi. Dandan Beer-Şevaya qədər xalqdan yetmiş min nəfər öldü. **16** Xalqı həlak edən mələk Yerusəlimi məhv etmək üçün oraya doğru əlini uzadanda Rəbb verəcəyi bəladan vaz keçib mələyə dedi: «Bəsdir, əl saxla!» Rəbbin mələyi Yevuslu Aravnanın xırmanının yanında idi. **17** Davud xalqı qıran mələyi görən zaman Rəbbə belə dedi: «Budur, günah edən mənəm, mən təqsirkaram. Bəs bu yazıq xalq nə edib? Qoy Sənin əlin mənim və ata nəslimin əleyhinə qalxsın». **18** O gün Qad Davudun yanına gəlib dedi: «Çıx, Yevuslu Aravnanın xırmanında Rəbbə bir qurbangah düzəlt». **19** Qadın sözü ilə Davud Rəbbin əmr etdiyi kimi çıxdı. **20** Aravna aşağı baxıb gördü ki, padşahla əyanları onlara tərəf gəlir. O bayıra çıxıb padşahın qarşısında yerə qədər təzim etdi və dedi: **21** «Ağam padşah nə əcəb bu qulunun yanına gəlib?» Davud dedi: «Rəbbə qurbangah qurmaq üçün səndən bu xırmanını satın almağa gəldim ki, xalqın üzərinə gələn vəba dayansın». **22** Aravna Davuda dedi: «Qoy ağam padşah öz gözünə xoş görünəni götürsün və Rəbbə təqdim etsin. Budur yandırma qurbanı üçün öküzlər, yandırmağa odun yerinə vəllər və öküzlərin boyunduruqları. **23** Ey padşah, Aravna bunların hamısını sənə verir». Aravna padşaha yenə dedi: «Qoy Allahın Rəbb səndən razı olsun». **24** Lakin padşah Aravnaya dedi: «Belə yox, amma səndən bunu mütləq qiymət qoyub satın alacağam. Çünki mən havayı malı Allahım Rəbbə yandırma qurbanı vermərəm». Beləliklə, Davud xırmanı və öküzləri əlli şekel gümüşə satın aldı. **25** Davud orada Rəbbə bir qurbangah düzəldib yandırma qurbanları və ünsiyyət qurbanları təqdim etdi. Rəbb ölkə üçün edilən duaları qəbul etdi və İsrailin üzərinə gələn vəbanı dayandırdı.

Birinci Padşahlar

1 Padşah Davud qocalıb yaşa dolmuşdu. Onun üstünü örtüklərlə nə qədər örtürdülərsə, o isinmirdi. **2** Əyanları ona dedilər: «Ağamız padşah üçün gənc bir qız axtaraq. Qoy o, padşahın önündə durub qayğısına qalsın və qoynunda yatsın ki, ağamız padşah isinsin». **3** Onlar İsrailin bütün ərazisində gözəl bir qız axtardılar və Şunemli Avişaqı tapıb padşahın yanına gətirdilər. **4** Qız çox gözəl idi. O, padşaha baxıb xidmət etdi, amma padşah onunla yaxınlıq etmədi. **5** Davudun Haqqitdən olan oğlu Adoniya «mən padşah olacağam» deyə lovğalanırdı. O özü üçün döyüş arabaları, atlılar və önündə gedəcək əlli nəfər hazırlamışdı. **6** Atası Davud heç vaxt ona «Niyə belə etdin?» deməmişdi. Adoniya görkəmcə çox yaraşıqlı idi. O, Avşalomdan sonra dünyaya gəlmişdi. **7** Adoniya Seruya oğlu Yoav və kahin Evyatarla əlbir oldu və onlar Adoniyaya kömək etdilər. **8** Amma kahin Sadoq, Yehoyada oğlu Benaya, peyğəmbər Natan, Şimey, Rei və Davudun igidləri Adoniyanın tərəfində deyildilər. **9** Adoniya En-Rogel yaxınlığındakı Zoxelet qayasında qoyun-keçi, mal-qara və bəslənmiş heyvanlar qurban kəsdi. Bütün qardaşlarını – padşahın oğullarını və padşaha qulluq edən bütün Yəhudalıları çağırdı, **10** amma peyğəmbər Natanı, Benayanı, igidləri və qardaşı Süleymanı çağırmadı. **11** Onda Natan Süleymanın anası Bat-Şevaya dedi: «Məgər eşitməmisən ki, Haqqit oğlu Adoniya ağamız Davudun xəbəri olmadan padşahlıq edir? **12** İndi qulaq as, özünün və oğlun Süleymanın canını necə qurtaracağın barədə sənə məsləhət verim: **13** get, padşah Davudun yanına gir və ona söylə: "Ağam padşah! ‹Məndən sonra hökmən oğlun Süleyman padşah olacaq və taxtımda o oturacaq› deyib kənizinə and içmədinmi? Bəs onda nə üçün Adoniya padşahlıq edir?" **14** Sən orada padşahla danışarkən mən səndən sonra girəcəyəm və sözlərini təsdiq edəcəyəm». **15** Bat-Şeva otağa – padşahın yanına girdi. Padşah çox qoca idi və Şunemli Avişaq ona qulluq edirdi. **16** Bat-Şeva padşahın önündə diz çöküb təzim etdi. Padşah «Nə istəyirsən?» dedi. **17** Bat-Şeva ona dedi: «Mənim ağam! "Məndən sonra hökmən oğlun Süleyman padşah olacaq və taxtımda o oturacaq" deyib kənizinə Allahın Rəbbin haqqı üçün and içdin. **18** Ağam padşah, indi isə Adoniya padşahlıq edir və sənin bundan xəbərin yoxdur. **19** O, çoxlu mal-qara, bəslənmiş heyvan və qoyun-keçi qurban kəsdi. Padşahın bütün oğullarını, kahin Evyatarı və ordu başçısı Yoavı çağırdı, amma qulun Süleymanı çağırmadı. **20** Ağam padşah, bütün İsrailin gözü səndədir; sən onlara bildirməlisən ki, ağam padşahdan sonra taxtında kim oturacaq. **21** Yoxsa ağam padşah ataları ilə uyuyanda mən və oğlum Süleyman müqəssir sayılacağıq». **22** Bat-Şeva hələ padşahla danışarkən peyğəmbər Natan gəldi. **23** Padşaha «peyğəmbər Natan gəldi» dedilər. O, padşahın hüzuruna gəldi və üzüstə əyilib təzim etdi. **24** Natan dedi: «Ağam padşah! "Məndən sonra Adoniya padşah olacaq və taxtımda o oturacaq" deyib söyləmisənmi? **25** Adoniya bu gün gedib çoxlu mal-qara, bəslənmiş heyvan və qoyun-keçi qurban kəsdi və padşahın bütün oğullarını, ordu başçılarını və kahin Evyatarı çağırdı. Budur, "Yaşasın padşah Adoniya!" deyərək onun önündə yeyib-içirlər. **26** Ancaq o mən qulunu, kahin Sadoqu, Yehoyada oğlu Benayanı və qulun Süleymanı çağırmadı. **27** Məgər bu iş ağam padşahın əmri ilə olub? Bəs sən nə üçün qullarına bildirmədin ki, ağam padşahdan sonra taxtında kim oturacaq?» **28** Padşah Davud cavab verib «Bat-Şevanı yanıma çağırın!» dedi. Bat-Şeva padşahın hüzuruna gəlib önündə durdu. **29** Padşah and içib dedi: «Canımı bütün bəlalardan qurtarmış var olan Rəbbə and olsun ki, **30** "məndən sonra hökmən oğlun Süleyman padşah olacaq və mənim əvəzimə taxtımda o oturacaq" deyib sənin üçün İsrailin Allahı Rəbbə içdiyim andı bu gün yerinə yetirəcəyəm». **31** Bat-Şeva padşahın önündə üzüstə yerə əyilib təzim etdi və «Ağam padşah Davud əbədi yaşasın!» dedi. **32** Padşah Davud dedi: «Kahin Sadoqu, peyğəmbər Natanı və Yehoyada oğlu Benayanı mənim yanıma çağırın». Onların hamısı padşahın hüzuruna gəldi. **33** Padşah onlara dedi: «Ağanızın əyanlarını yanınıza alın və oğlum Süleymanı mənim qatırıma mindirib Gixon bulağına endirin. **34** Orada kahin Sadoq və peyğəmbər Natan onu İsrail padşahı olmaq üçün məsh etsinlər. Şeypur çalıb "Yaşasın padşah Süleyman!" söyləyin. **35** Sonra onun dalınca qalxın, o da gəlib taxtımda otursun, çünki mənim yerimə padşah olacaq. Onu İsrail və Yəhudaya hökmdar təyin etdim». **36** Yehoyada oğlu Benaya cavab verib dedi: «Amin! Ağam padşahın Allahı Rəbb belə istəyir. **37** Rəbb ağam padşaha yar olduğu kimi Süleymana da yar olsun və onun taxtını ağam padşah Davudun taxtından daha uca etsin». **38** Kahin Sadoq, peyğəmbər Natan, Yehoyada oğlu Benaya, Keretlilər və Peletlilər Süleymanı padşah Davudun qatırına mindirib aşağı endilər və onu Gixona qədər apardılar. **39** Kahin Sadoq ibadət çadırından yağ buynuzunu götürüb Süleymanı məsh etdi.

Şeypur çalındı və bütün camaat «Yaşasın padşah Süleyman!» söylədi. 40 Camaat onun dalınca qalxıb getdi. Onlar ney çalaraq elə sevinirdilər ki, səslərindən yer titrəyirdi. 41 Adoniya və onunla olan bütün qonaqlar yeməklərini qurtaranda bu səsi eşitdilər. Yoav şeypur səsini eşidəndə dedi: «Şəhərdən niyə gurultu gəlir?» 42 O, sözünü qurtarmamış birdən kahin Evyatarın oğlu Yonatan gəldi. Adoniya ona dedi: «Gəl, sən igid adamsan, yaxşı xəbər gətirərsən». 43 Yonatan Adoniyaya cavab verib dedi: «Yox, elə deyil, ağamız padşah Davud Süleymanı padşah etmişdir. 44 Padşah kahin Sadoqu, peyğəmbər Natanı, Yehoyada oğlu Benayanı, Keretliləri və Peletliləri Süleymanla birgə göndərdi və onu padşahın qatırına mindirdilər. 45 Kahin Sadoq və peyğəmbər Natan Gixonda onu padşah olmaq üçün məsh etdilər. Oradan sevinclə qalxıb getdilər və şəhər canlandı. Eşitdiyiniz səs budur. 46 Üstəlik Süleyman padşahlıq taxtında oturdu. 47 Ağamız padşah Davudu təbrik etməyə gələn əyanları da "Sənin Allahın Süleymanın adını sənin adından daha böyük, taxtını sənin taxtından daha uca etsin!" deyəndə padşah yatağının üstündən əyildi. 48 Sonra belə dedi: "İsrailin Allahı Rəbbə alqış olsun ki, bu gün hələ gözlərim görərkən taxtımda oturan bir nəfər verdi!"» 49 Bunu eşidəndə Adoniyanın bütün qonaqları təşvişə düşüb qalxdılar və hər kəs öz yolu ilə getdi. 50 Adoniya isə Süleymandan qorxaraq qalxıb getdi və qurbangahın buynuzlarından yapışdı. 51 Bunu Süleymana bildirib dedilər: «Adoniya padşah Süleymandan qorxur və qurbangahın buynuzlarından yapışaraq "qoy padşah Süleyman bu gün mənə and içsin ki, bu qulunu qılıncla öldürməyəcək" deyir». 52 Süleyman dedi: «Əgər o, ləyaqətli adam olsa, başından bir tük belə, əskik olmaz, amma onda bir pislik tapılsa, öləcək». 53 Padşah Süleyman Adoniyanı qurbangahdan düşürüb gətirtdi. O da gəlib padşah Süleymana təzim etdi və Süleyman ona «Evinə get!» dedi.

2 Davudun ölüm günü yaxınlaşanda oğlu Süleymana vəsiyyət edərək dedi: 2 «Bu yaxınlarda mən də hamı kimi dünyadan köçəcəyəm. Sən möhkəm və igid ol. 3 Allahın Rəbbin verdiyi buyruğu yerinə yetirib Onun yolları ilə get və Musanın Qanununda yazıldığı kimi Allahın qaydalarına, əmrlərinə, hökmlərinə və göstərişlərinə əməl et ki, elədiyin hər işdə və getdiyin hər yerdə uğur qazanasan. 4 Onda Rəbb mənə verdiyi bu sözü yerinə yetirəcək: "Əgər övladların öz yollarına diqqət etsələr, bütün ürəkləri və canları ilə Mənə sadiq qalsalar, İsrail taxtında sənin nəslindən bir kişi əskik olmayacaq". 5 Sən Seruya oğlu Yoavın mənə nə elədiyini bilirsən: İsrail ordusunun iki başçısı Ner oğlu Avnerlə Yeter oğlu Amasanı öldürərək sülh zamanı hərb qanı tökdü və belindəki kəmərlə ayağındakı çarıqları qana bulaşdırdı. 6 Sən öz hikmətinə görə davran, qoy onun ağarmış başı ölülər diyarına salamat enməsin. (Sheol h7585) 7 Gileadlı Barzillayın oğullarına xeyirxahlıq et, qoy süfrəndə yemək yeyənlərin arasında olsunlar. Çünki mən qardaşın Avşalomun önündən qaçdığım vaxt onlar mənə kömək etdilər. 8 Baxurimdən olan Binyaminli Gera oğlu Şimey də sənin yanındadır. Maxanayimə getdiyim gün o məni ağır lənətlədi. Ancaq sonra məni qarşılamaq üçün İordan çayı sahilinə endi və mən ona "səni qılıncla öldürməyəcəyəm" deyə Rəbbin haqqı üçün and içdim. 9 İndi onu cəzasız qoyma, çünki sən müdrik adamsan və ona nə edəcəyini bilirsən. Onun ağarmış başını qan içində ölülər diyarına göndər». (Sheol h7585) 10 Davud ataları ilə uyudu və Davudun şəhərində basdırıldı. 11 Davud İsrail üzərində qırx il padşah olmuşdu: yeddi il Xevronda və otuz üç il Yerusəlimdə padşahlıq etmişdi. 12 Süleyman atası Davudun taxtında oturdu və onun padşahlığı çox möhkəm oldu. 13 Haqqit oğlu Adoniya Süleymanın anası Bat-Şevanın yanına gəldi. Bat-Şeva dedi: «Xeyirlə gəlirsənmi?» Adoniya «bəli» deyə cavab verdi. 14 Sonra dedi: «Sənə söyləyəcək sözüm var». Bat-Şeva «söylə» dedi. 15 O dedi: «Sən bilirsən ki, padşahlıq mənim idi və bütün İsraillilər mənim padşah olacağımı gözləyirdilər, ancaq hər şey dəyişdi, padşahlıq qardaşımın əlinə keçdi, çünki Rəbb belə etdi. 16 İndi səndən bir xahişim var, mənə "yox" demə». Bat-Şeva ona «söylə» dedi. 17 O dedi: «Xahiş edirəm, padşah Süleymana söylə – o sənə "yox" deməz – qoy Şunemli Avişaqı mənə arvad olmaq üçün versin». 18 Bat-Şeva dedi: «Yaxşı, mən səndən ötrü padşahla danışaram». 19 Bat-Şeva Adoniya barədə padşah Süleymanla danışmaq üçün onun yanına getdi. Padşah onu qarşılamaq üçün ayağa qalxdı və ona təzim etdi, sonra taxtına oturdu. Padşah anası üçün də bir taxt qoydurdu. O, padşahın sağında oturdu, 20 sonra dedi: «Mənim səndən kiçik bir xahişim var, mənə "yox" demə». Padşah ona dedi: «Söylə, ana, mən sənə "yox" demərəm». 21 Bat-Şeva dedi: «Şunemli Avişaqı qardaşın Adoniyaya arvad olmaq üçün ver». 22 Padşah Süleyman anasına cavab verib dedi: «Niyə Adoniya üçün Şunemli Avişaqı istəyirsən? Padşahlığı da onun üçün istə, üstəlik onunla birlikdə kahin Evyatarla

Seruya oğlu Yoav üçün istə. Axı o mənim böyük qardaşımdır!» **23** Padşah Süleyman Rəbbin haqqı üçün and içərək dedi: «Əgər Adoniya bu sözü öz həyatı bahasına söyləməmişsə, Allah mənə beləsini və bundan betərini etsin. **24** İndi məni möhkəmləndirib atam Davudun taxtında oturtmuş və söylədiyi kimi mənə bir ev qurmuş var olan Rəbbə and olsun ki, Adoniya hökmən bu gün öldürüləcək!» **25** Padşah Süleyman Yehoyada oğlu Benayaya əmr etdi, Benaya da gedib Adoniyanı vurdu və o öldü. **26** Padşah kahin Evyatara da dedi: «Anatota, öz tarlalarına get! Sən ölümə layiqsən, amma indi səni öldürmürəm. Çünki atam Davudun önündə Xudavənd Rəbbin sandığını daşıyırdın və atamın çəkdiyi hər əzabı sən də çəkirdin». **27** Beləcə Süleyman Evyatarı Rəbbin kahinliyindən qovdu. Bununla da Elinin evinə qarşı Rəbbin Şiloda söylədiyi söz yerinə yetdi. **28** Xəbər Yoava çatdı. Yoav Avşaloma qoşulmadığı halda Adoniyanın tərəfini tutmuşdu. Buna görə də o, Rəbbin ibadət çadırına qaçdı və qurbangahın buynuzlarından yapışdı. **29** Padşah Süleymana söylədilər: «Yoav Rəbbin ibadət çadırına qaçdı və indi qurbangahın yanındadır». Süleyman «get, onu öldür» deyə Yehoyada oğlu Benayanı göndərdi. **30** Benaya Rəbbin ibadət çadırına gəlib Yoava dedi: «Çıx, padşah belə deyir!» O dedi: «Yox, burada öləcəyəm». Benaya padşaha «Yoav belə dedi və mənə bu cavabı verdi» deyə xəbər gətirdi. **31** Padşah ona dedi: «Onun dediyi kimi et: onu orada öldür və basdır ki, Yoavın səbəbsiz tökdüyü qanın təqsirini mənim və atamın evi üzərindən götürəsən. **32** Rəbb onun qanını öz başına döndərəcək, çünki o özündən daha saleh və daha yaxşı olan iki nəfəri qılıncla vurdu: atam Davudun xəbəri olmadan İsrail ordusunun başçısı Ner oğlu Avnerlə Yəhuda ordusunun başçısı Yeter oğlu Amasanı öldürdü. **33** Beləcə onların qanı həmişəlik Yoavın və onun nəslinin üstündə qalacaq, amma Rəbb Davuda, onun nəslinə, evinə və taxtına əbədi əmin-amanlıq verəcək». **34** Yehoyada oğlu Benaya yuxarıya getdi, Yoavı vurub öldürdü və onu çöldəki evində basdırdılar. **35** Padşah Yoavın yerinə Yehoyada oğlu Benayanı ordu başçısı qoydu. Evyatarın yerinə isə kahin Sadoqu təyin etdi. **36** Padşah Şimeyi çağırtdırıb ona dedi: «Yerusəlimdə özünə bir ev tik və orada yaşa, heç yerə getmə. **37** Oradan çıxıb Qidron vadisini keçdiyin gün, bil ki, hökmən öləcəksən və qanın öz üstündə qalacaq». **38** Şimey padşaha dedi: «Sözünlə razıyam, ağam padşah necə dedisə, qulun elə də edəcək». Şimey uzun müddət Yerusəlimdə yaşadı. **39** Üçüncü ilin sonunda Şimeyin iki qulu Qat padşahı Maaka oğlu Akişin yanına qaçdı. Şimeyə xəbər gəldi ki, qulları Qatdadır. **40** O qalxıb eşşəyini palanladı, qullarını axtarmaq üçün Qata, Akişin yanına gedib onları Qatdan gətirdi. **41** Şimeyin Yerusəlimdən Qata gedib-gəlmək xəbəri Süleymana çatdı. **42** Padşah Şimeyi çağırtdırıb ona dedi: «Səni Rəbbin haqqına and içdirmədimmi? "Çıxıb bir yerə getdiyin gün, bil ki, hökmən öləcəksən!" deyə sənə xəbərdarlıq etmədimmi? Sən də mənə "yaxşı, sözünlə razıyam" demədinmi? **43** Elə isə Rəbbə içdiyin anda və sənə verdiyim əmrə niyə əməl etmədin?» **44** Sonra padşah Şimeyə dedi: «Sən atam Davuda qarşı ürəyində saxladığın və etdiyin pisliklərin hamısını bilirsən. Pisliyini Rəbb sənin öz başına döndərəcək. **45** Amma qoy padşah Süleyman xeyir-dua alsın və Davudun taxtı Rəbbin önündə əbədi möhkəmlənsin». **46** Padşah Yehoyada oğlu Benayaya əmr etdi, Benaya da gedib Şimeyi vurdu və o öldü. Beləliklə, Süleymanın padşahlığı möhkəmləndi.

3 Süleyman Misir padşahı fironun qızını arvad alaraq onunla müttəfiq oldu. Öz sarayı, Rəbbin məbədi və Yerusəlimin ətrafındakı divarlar tikilib qurtarana qədər arvadını Davudun şəhərinə gətirdi. **2** Xalq isə hələ səcdəgahlarda qurban gətirirdi, çünki o günlərə qədər Rəbbin adına tikilmiş bir məbəd yox idi. **3** Süleyman atası Davudun qanunlarına əməl edərək Rəbbi sevirdi, ancaq səcdəgahlarda qurban gətirir və buxur yandırırdı. **4** Padşah qurban gətirmək üçün Giveona getdi, çünki ora səcdəgahların ən böyüyü idi. Süleyman o qurbangahda min baş yandırma qurbanı təqdim etmişdi. **5** Giveonda Rəbb Süleymana gecə vaxtı yuxuda göründü. Allah dedi: «Nə istəyirsən, sənə verim?» **6** Süleyman dedi: «Sən qulun atam Davuda böyük xeyirxahlıq göstərdin, çünki o Sənin önündə sadiq və saleh işlər görürdü, düz qəlblə Sənin idi. Bu gün də taxtında oturan bir oğul verməklə ona Öz böyük xeyirxahlığını saxladın. **7** İndi, ya Rəbb Allahım, Öz qulunu atam Davudun yerinə padşah etdin. Ancaq mən çox cavanam, nə edib-etməyəcəyimi bilmirəm. **8** Qulun Sənin seçdiyin xalqın – saysız-hesabsız böyük bir kütlənin arasındadır. **9** İndi mənə elə bir dərrakəli ürək ver ki, yaxşı ilə pisi ayırd edib Sənin xalqına hökm edə bilim. Başqa cür Sənin bu böyük xalqını kim idarə edə bilər?» **10** Süleymanın bu istəyi Xudavəndin gözünə xoş gəldi. **11** Allah ona dedi: «İndi ki özün üçün uzun ömür, var-dövlət və düşmənlərinin canını istəmədin, bunların yerinə ədaləti ayırd etmək üçün dərrakə istədin, **12** Mən istəyini yerinə

yetirirəm: sənə elə bir hikmətli və dərrakəli ürək verirəm ki, sənin kimisi nə səndən əvvəl olmuş, nə də səndən sonra olacaq. **13** Hətta sənə istəmədiyini – var-dövləti də, şöhrəti də verirəm; belə ki bütün ömrün boyu padşahlar arasında sənin kimisi olmayacaq. **14** Əgər sən də atan Davud kimi qanunlarıma və əmrlərimə əməl edib yolumla getsən, sənin ömrünü də uzadacağam». **15** Süleyman oyandı. Bu, bir yuxu idi. Sonra Yerusəlimə gəldi. Xudavəndin Əhd sandığının önündə durub yandırma qurbanları və ünsiyyət qurbanları təqdim etdi və bütün əyanları üçün ziyafət verdi. **16** Bir gün iki fahişə qadın gəlib padşahın hüzurunda durdu. **17** Qadınlardan biri dedi: «Yalvarıram, ay ağam! Mən bu qadınla bir evdə yaşayıram. Bu evdə onun yanında uşaq doğdum. **18** Mən doğandan sonra üçüncü gün bu qadın da doğdu. Biz bir yerdə olurduq, evdə bizdən başqa heç kəs yox idi, yalnız ikimiz idik. **19** Gecə bu qadın yatanda oğlu onun altında qalıb öldü. **20** Kənizin yuxuda ikən gecə yarısı bu qadın qalxaraq oğlumu yanımdan götürüb öz qoynuna almış, ölü oğlunu isə mənim qoynuma qoymuşdur. **21** Səhər oğlumu əmizdirmək üçün duranda gördüm ki, o ölüb. Amma sonra diqqətlə baxanda bildim ki, bu mənim doğduğum uşaq deyil». **22** O biri qadın isə dedi: «Yox, sağ olan uşaq mənim oğlumdur, ölən isə səninkidir». Amma birinci qadın dedi: «Yox, ölən uşaq sənin oğlundur, sağ olan mənimkidir». Padşahın önündə onlar beləcə mübahisə edirdilər. **23** Padşah dedi: «Biri deyir, sağ olan uşaq mənim oğlumdur, ölən səninkidir; o biri isə deyir, yox, ölən uşaq sənin oğlundur, sağ olan mənimkidir». **24** Padşah yenə dedi: «Mənə qılınc gətirin!» Padşaha qılınc gətirdilər. **25** Padşah dedi: «Sağ olan uşağı iki yerə bölün: yarısını birinə, yarısını isə o birinə verin!» **26** Oğlu sağ olan qadın balası üçün ürəyi yandığına görə padşaha belə söylədi: «Aman, ağam, sağ olan uşağı ona verin, amma öldürməyin». O biri isə dedi: «Bölün, qoy nə onun olsun, nə mənim». **27** Onda padşah cavab verib dedi: «Sağ olan uşağı birinci qadına verin, onu öldürməyin, uşağın anası odur». **28** Bütün İsraillilər padşahın verdiyi hökmü eşidib ona hörmət etdilər, çünki gördülər ki, hökm etmək üçün onda Allahın hikməti var.

4 Padşah Süleyman bütün İsrail üzərində hökmran idi. **2** Əyanları da bunlar idi: Kahin – Sadoq oğlu Azarya; **3** Mirzələr – Şişanın oğulları Elixoref və Axiya; Salnaməçi – Axilud oğlu Yehoşafat; **4** Ordu başçısı – Yehoyada oğlu Benaya; Kahinlər – Sadoq və Evyatar; **5** Baş vali – Natan oğlu Azarya; Padşahın həmsöhbəti – kahin Natan oğlu Zavud; **6** Saray rəisi – Axişar; Mükəlləfiyyətçilər üzərində nəzarətçi – Avda oğlu Adoniram. **7** Bütün İsrail üzərində Süleymanın on iki bölgə valisi var idi. Onlar padşahı və onun evini ərzaqla təmin edirdilər və hər biri ildə bir aylıq ərzaq göndərməli idi. **8** Onların adları belədir: Efrayimin dağlıq bölgəsində Ben-Xur; **9** Maqas, Şaalvim, Bet-Şemeş və Elon-Bet-Xanan bölgələrində Ben-Deqer; **10** Soko və bütün Xefer torpağının da aid olduğu Arubbot bölgəsində Ben-Xesed; **11** bütün Nafat-Dor bölgəsində Süleymanın qızı Tafatın əri olan Ben-Avinadav; **12** Taanak, Megiddo, İzreelin altındakı Sartanın yanında olan bütün Bet-Şean bölgəsində və Bet-Şeandan Avel-Mexolaya, Yoqmeamın o biri tərəfinə qədər uzanan bölgədə Axilud oğlu Baana; **13** Gileadda olan Menaşşe oğlu Yairin kəndlərinin və Başanda olan Arqov ətrafında divarlar və tunc sürgülərlə bağlanmış altmış böyük şəhərin aid olduğu Ramot-Gilead bölgəsində Ben-Gever; **14** Maxanayim bölgəsində İddo oğlu Axinadav; **15** Naftali torpağında Süleymanın qızı Basmatı arvad alan Aximaas; **16** Aşer torpağında və Alot bölgəsində Xuşay oğlu Baana; **17** İssakar torpağında Paruah oğlu Yehoşafat; **18** Binyamin torpağında Ela oğlu Şimey; **19** Gilead torpağında, yəni keçmişdə Emorluların padşahı Sixona və Başan padşahı Oqa məxsus olan ölkədə bu bölgənin yeganə valisi olan Uri oğlu Gever. **20** Yəhudalılar və İsrailli lər dəniz qırağında olan qum qədər çox idi. Onlar yeyib-içir və xoşbəxt yaşayırdılar. **21** Süleyman Fərat çayından Filiştlilərin torpağına və Misir sərhədinə qədər bütün padşahlıqlar üzərində hökmranlıq edirdi. Onlar Süleymanın ömrünün axırına qədər xərac verdilər və ona qulluq etdilər. **22** Süleymanın evinin gündəlik ərzağı bunlardan ibarət idi: otuz kor narın un və altmış kor iri üyüdülmüş un, **23** on baş bəslənmiş mal-qara, iyirmi otlaq öküzü, yüz qoyun, maral, ceyran, cüyür və bəslənmiş ev quşları. **24** Tifsahdan Qəzzəyə qədər Fərat çayının bu tayındakı bütün torpaqlar və çayın bu tayındakı bütün padşahlar üzərində Süleyman hökmranlıq edirdi və bütün ətraf ölkələrlə sülh şəraitində yaşayırdı. **25** Onun bütün ömrü boyu Dandan Beer-Şevaya qədər Yəhuda və İsraildə hər kəs öz üzüm meynəsinin və əncir ağacının altında dinclik içində yaşayırdı. **26** Süleymanın qırx min axurunda döyüş arabaları üçün atları və on iki min atlısı var idi. **27** Valilərin hər biri öz ayında padşah Süleymana və onun süfrəsinə gələnlərin hamısına ərzaq göndərirdi və heç bir şeyə ehtiyac qalmırdı. **28** Hər vali ona verilmiş əmrə görə döyüş və çapar atlarının olduqları yerə arpa-

saman göndərirdi. 29 Allah Süleymana dəniz sahilindəki qum qədər bol hikmət, dərrakə və ürək genişliyi verdi. 30 Süleymanın hikməti bütün şərq xalqlarının və Misirlilərin hikmətindən üstün idi. 31 O bütün adamlardan, Ezrahlı Etandan, Maxolun oğulları Heman, Kalkol və Dardadan hikmətli idi, şöhrəti bütün ətraf millətlər arasında yayılmışdı. 32 O, üç min məsəl söyləmişdi və onun min beş nəğməsi var idi. 33 Livanda olan sidr ağacından tutmuş divarda bitən züfa otuna qədər bitkilər barədə bəhs etdi, həmçinin heyvanlar, quşlar, həşəratlar və balıqlar haqqında danışdı. 34 Süleymanın hikmətli sözlərinə qulaq asmaq üçün bütün xalqlardan və onun hikməti barədə eşitmiş bütün dünya padşahlarından yanına adamlar gəlirdi.

5 Sur padşahı Xiram atasının yerinə Süleymanın padşah olmaq üçün məsh edildiyini eşidəndə öz adamlarını onun yanına göndərdi, çünki Xiram Davudla bütün ömrü boyu dost olmuşdu. 2 Süleyman Xirama xəbər göndərib dedi: 3 «Sən bilirsən ki, atam Davud Allahı Rəbbin adına bir məbəd tikə bilmədi. Çünki Rəbb düşmənlərini onun ayaqları altına atana qədər ətrafında müharibələr gedirdi. 4 Ancaq indi Allahım Rəbb mənə hər tərəfdən əmin-amanlıq verib: nə bir düşmən var, nə də bir əngəl. 5 Mən Allahım Rəbbin adına bir məbəd tikmək niyyətindəyəm; necə ki Rəbb atam Davuda demişdi: "Sənin yerinə taxtında oturdacağım oğlun Mənim adıma məbəd tikəcək". 6 İndi əmr et ki, mənim üçün Livan dağlarından sidr ağacları kəsilsin. Adamlarım da sənin adamlarınla birgə olacaq və mən sənin adamların üçün nə qədər desən, o qədər zəhmət haqqı verəcəyəm. Çünki bilirsən ki, bizdə Sidonlular kimi ağac kəsməyi bilən adamlar yoxdur». 7 Xiram Süleymanın sözlərini eşidəndə çox sevindi və dedi: «Bu gün Rəbbə alqış olsun ki, bu böyük xalqı idarə etmək üçün Davuda belə müdrik oğul verdi!» 8 O, Süleymana xəbər göndərib dedi: «Mənə göndərdiyin sözü eşitdim. Mən sənin sidr və şam ağacları barədə hər istəyini yerinə yetirəcəyəm: 9 mənim adamlarım onları Livandan dənizə endirərlər və mən bu ağaclardan sallar düzəldərəm, dəniz yolu ilə təyin edəcəyin yerə apararam və onları orada ayırıb yığaram, sən isə götürərsən. Ancaq sən də mənim istəyimi yerinə yetirib evimi ərzaqla təmin et». 10 Xiram Süleymana istədiyi qədər sidr və şam ağacları verirdi. 11 Süleyman isə hər il Xiramın evi üçün ərzaq olaraq iyirmi min kor buğda və iyirmi kor xalis zeytun yağı verirdi. 12 Rəbb vəd etdiyi kimi Süleymana hikmət verdi. Xiramla Süleyman arasında sülh var idi və onlar bir-biri ilə saziş bağlamışdılar. 13 Padşah Süleyman bütün İsraillilər üzərinə əmək mükəlləfiyyəti qoydu. Mükəlləfiyyətçilər otuz min nəfər idi. 14 Hər ay onların on min nəfərini növbə ilə Livana göndərirdi; bir ay Livanda, iki ay evlərində qalırdılar. Onların üzərində Adoniram nəzarət edirdi. 15 Süleymanın yük daşıyan yetmiş min və dağlarda daş yonan səksən min adamı var idi. 16 Bunlardan başqa, Süleyman işə nəzarət etmək üçün üç min üç yüz nəfər məmur qoymuşdu. Onlar adamlara hökm edir və iş görürdülər. 17 Padşahın əmrinə görə işçilər məbədin bünövrəsini yonulmuş daşdan qoymaq üçün böyük və dəyərli daşlar kəsib gətirdilər. 18 Süleymanın və Xiramın ustaları Gevallılarla birgə məbədi tikmək üçün taxtalar və daşlar yonub hazırladılar.

6 İsrail övladları Misir torpağından çıxdıqdan dörd yüz səksən il sonra – Süleymanın İsrail üzərində padşahlığının dördüncü ilində, ikinci ay olan Ziv ayında o, Rəbbə məbəd tikməyə başladı. 2 Padşah Süleymanın Rəbbə tikdiyi məbədin uzunluğu altmış, eni iyirmi və hündürlüyü otuz qulac idi. 3 Məbədin böyük otağının önündə olan eyvanın uzunluğu məbədin eninə görə iyirmi qulac və eni məbədin önündə on qulac idi. 4 O, məbəd üçün qəfəslə bağlı pəncərələr düzəltdi. 5 Məbədin divarına bitişik, bütün məbədin divarını, yəni böyük otağı və iç otağı dövrəyə alan artırma tikdi. Onun içində məbədi əhatə edən yan otaqlar düzəltdi. 6 Artırmanın alt mərtəbəsinin eni beş, ortasındakının eni altı, üçüncüsünün eni isə yeddi qulac idi. Çünki artırmanın dirəkləri məbədin divarına dəyməsin deyə məbədin divarı ətrafında bayır tərəfdən çıxıntılar düzəldilmişdi. 7 Məbədin tikilməsi üçün karxanada hazırlanan yonulmuş daşlar işlədilmişdi. Məbəddə tikinti zamanı nə gürzün, nə iskənənin, nə də başqa bir dəmir alətin səsi eşidildi. 8 Orta mərtəbəyə giriş məbədin sağ tərəfində idi. Pilləkənlərlə orta mərtəbəyə, orta mərtəbədən isə üçüncü mərtəbəyə çıxırdılar. 9 Beləcə Süleyman məbədi tikib qurtardı. Məbədi sidr ağacından olan tirlər və taxtalarla örtdü. 10 Bütün məbədə bitişik olan mərtəbələri beş qulac hündürlüyündə tikdi və bunlar sidr dirəklərlə məbədə bərkidilmişdi. 11 Süleymana Rəbbin bu sözü nazil oldu: 12 «Budur, sən məbəd tikirsən. Əgər sən Mənim qaydalarımla getsən, hökmlərimə və əmrlərimə uyğun hərəkət etsən, onda Mən atan Davuda verdiyim sözü sənin vasitənlə yerinə yetirəcəyəm: 13 İsrail övladlarının arasında yaşayacağam və xalqım

İsraili tərk etməyəcəyəm». 14 Süleyman məbədi tikib qurtardı. 15 Məbədin divarlarına içəridən sidr taxtalarla örtük vurdu və məbədin döşəməsini şam ağacından olan taxtalarla örtdü. Beləcə məbədi döşəməsindən divarlarına və tavanına qədər ağacla örtdü. 16 Məbədin arxa tərəfində döşəmədən tavana qədər sidr taxtalarla örtülmüş uzunluğu iyirmi qulac olan bir bölmə ayırıb orada Ən Müqəddəs yer üçün bir iç otaq hazırladı. 17 İç otağın bayırında olan böyük otaq qırx qulac uzunluğunda idi. 18 Məbədin içindəki sidr ağaclarının üstündə balqabaq və açılmış güllərin təsviri oyulmuşdu. Hər şey sidrlə örtülmüşdü, daş heç görünmürdü. 19 Məbədin içərisindəki iç otağı isə o, Rəbbin əhd sandığını qoymaq üçün hazırladı. 20 İç otağın uzunluğu iyirmi, eni iyirmi və hündürlüyü iyirmi qulac idi. Oranı və sidr ağacından olan qurbangahın üstünü xalis qızılla örtdü. 21 Süleyman məbədi içəridən xalis qızılla örtdü, iç otağın önündən qızıl zəncirlər keçirdi və onu qızılla örtdü. 22 O bütün məbədi tikib qurtararaq onu başdan-başa qızılla örtdü. İç otağa aid olan qurbangahı da tamamilə qızılla örtdü. 23 İç otaqda zeytun ağacından hündürlüyü on qulac olan iki keruv düzəltdi. 24 Keruvun bir qanadının uzunluğu beş qulac, o biri qanadının da uzunluğu beş qulac idi; bir qanadının ucundan o biri qanadının ucuna qədər on qulac idi. 25 O biri keruvun ölçüsü də on qulac idi. Hər iki keruv eyni ölçüdə və eyni görkəmdə idi. 26 Hər ikisinin hündürlüyü on qulac idi. 27 O, keruvları məbədin iç otağının ortasına qoydu. Keruvların qanadları açıq idi. Bir keruvun qanadı bir divara, o birisinin qanadı isə o biri divara toxunurdu. Onların o biri qanadları məbədin ortasında bir-birinə toxunurdu. 28 O, keruvları qızılla örtdü. 29 Məbədin iç və bayır otağındakı bütün divarlarında keruvların, xurma ağaclarının və açılmış güllərin oyma təsvirini düzəltdi. 30 Məbəddə iç və bayır otağın döşəməsini qızılla örtdü. 31 İç otağın girişi üçün zeytun ağacından qapılar düzəltdi. Onların çərçivəsi beşguşəli idi. 32 O, zeytun ağacından düzəldilmiş iki qapı üzərində keruvların, xurma ağaclarının və açılmış güllərin təsvirini oydu və qapıları qızılla örtdü. Keruvların və xurma ağaclarının üstünə qızıl çəkdi. 33 Eləcə də böyük otağın girişi üçün zeytun ağacından dördguşəli çərçivə, 34 həmçinin şam ağacından iki qapı düzəltdi. Bir qapının hər iki tayı qatlanırdı, o biri qapının da hər iki tayı qatlanırdı. 35 Onların üstündə keruvların, xurma ağaclarının, açılmış güllərin təsvirini oydu və oyma işinin üstünü qızılla örtdü. 36 O, üç cərgə yonulmuş daşlardan və bir cərgə sidr dirəklərdən içəri həyət tikdi. 37 Dördüncü ildə, Ziv ayında Rəbbin məbədinin bünövrəsi qoyuldu, 38 on birinci ildə, səkkizinci ay olan Bul ayında məbəd bütün ləvazimatı ilə birgə və bütün şəklinə görə tikilib qurtardı. Beləcə Süleyman onu yeddi ilə tikdi.

7 Ancaq Süleyman öz sarayını ətrafdakı bütün evlərlə birlikdə on üç ilə tikib qurtardı. 2 Onun tikdiyi «Livan meşəsi» adlı sarayın uzunluğu yüz, eni əlli, hündürlüyü isə otuz qulac idi. O, dörd cərgə sidr sütunlardan və sütunlar üzərində olan sidr dirəklərdən ibarət idi. 3 Sütunlar üzərindəki qırx beş dirəyin üstündə sidrdən olan dam salınmışdı və hər cərgədə on beş dirək var idi. 4 Pəncərə çərçivələri üç cərgə idi və onların içində qarşı-qarşıya üç cərgə pəncərə var idi. 5 Bütün girişlər və onların çərçivələri dördguşəli idi. Girişlər qarşı-qarşıya olmaqla üç cərgə idi. 6 Süleyman uzunluğu əlli, eni otuz qulac olan sütunlu bir eyvan tikdi. Qabağında artırma və sütunlar, onların qabağında isə eşik düzəltdi. 7 O həmçinin hökm verəcəyi taxt eyvanını, yəni məhkəmə otağını tikdi və onu döşəmədən tavana qədər sidr ağacı ilə örtdü. 8 Onun yaşadığı ev eyvanın arxasında, o biri həyətdə idi və eyni quruluşda tikilmişdi. Süleyman arvad aldığı firon qızı üçün də bu eyvan kimi bir ev tikdirdi. 9 Bütün bunlar iç və bayır tərəfdən, bünövrədən dama və bayır tərəfdən böyük həyətə qədər ölçüyə görə yonulmuş, daş mişarı ilə kəsilmiş dəyərli daşlardan düzəldilmişdi. 10 Bünövrə böyük və dəyərli daşlardan – on qulaclıq və səkkiz qulaclıq daşlardan qoyulmuşdu. 11 Onların üstündə ölçüyə görə yonulmuş dəyərli daşlar və sidr dirəklər var idi. 12 Rəbbin məbədinin içəri həyəti və məbədin eyvanı kimi böyük həyət də üç cərgə yonulmuş daş və bir cərgə sidr dirəklərlə əhatə olunmuşdu. 13 Padşah Süleyman Xiram adlı bir nəfəri Surdan gətirtdi. 14 Onun anası Naftali qəbiləsindən dul bir qadın, atası isə Surlu bir misgər idi. Xiram tuncdan hər cür şey qayırmaq işində hikmətli, dərrakəli və bilikli idi. O, padşah Süleymanın yanına gəldi və onun bütün işlərini gördü. 15 Xiram iki tunc sütun düzəltdi. Hər sütunun hündürlüyü on səkkiz qulac idi və hər birinin ətrafına on iki qulaclıq bir ip dolanmışdı. 16 O, sütunların üstünə qoymaq üçün tökmə tuncdan iki başlıq düzəltdi. Hər iki başlığın hündürlüyü beş qulac idi. 17 Sütunların üstündə olan başlıqlarda hörmə torlar və zəncirvari çələnglər var idi. Hər iki başlıqda yeddi dənə var idi. 18 O, sütunları belə düzəltdi. Sütunların üstündəki başlıqları örtmək üçün hörmə torların ətrafında iki cərgə nar düzəltdi və hər başlıq üçün

də belə etdi. **19** Eyvanda olan sütunların üstündəki başlıqlar su zanbağı şəklində düzəldilmişdi və hər birinin hündürlüyü dörd qulac idi. **20** Hər iki sütunun yuxarısında olan başlıqlar hörmə torların yanındakı girdə çıxıntının üst tərəfində idi. Hər başlığın üzərində dairəvi cərgələrdə iki yüz nar var idi. **21** Xiram məbədin eyvanında sütunlar qoydu. Sağ tərəfdə olan sütunu Yakin, sol tərəfdəkini isə Boaz adlandırdı. **22** Sütunların üstündəki başlıqlar su zanbağı şəklində idi. Beləcə sütunların işi qurtardı. **23** Xiram tuncdan tökülmüş dairəvi bir hovuz düzəltdi. Onun hündürlüyü beş qulac idi və bir kənarından digər kənarına qədər on qulac idi, otuz qulaclıq bir ip də onun ətrafına dolanmışdı. **24** Hər tərəfdən kənarının altından onu balqabaq təsvirləri əhatə edirdi. Hər qulacda on balqabaq var idi. Balqabaqlar iki cərgə idi və onlar hovuzla birgə tökülmüşdü. **25** Hovuz on iki tökmə buğanın üstündə dururdu: üçü şimala, üçü qərbə, üçü cənuba, üçü də şərqə baxırdı. Hovuz yuxarıda – onların üzərində idi və buğaların bütün sağrıları içəriyə doğru idi. **26** Hovuzun qalınlığı bir ovuc idi, onun kənarı kasa kənarı kimi düzəldilmişdi və açılan zanbağa bənzəyirdi. O, iki min bat su tuturdu. **27** Xiram tuncdan on dayaq düzəltdi. Hər dayağın uzunluğu dörd, eni dörd və hündürlüyü üç qulac idi. **28** Dayaqlar belə hazırlanmışdı: onların yan lövhələri var idi və yan lövhələr gövdəyə bərkidilmişdi. **29** Gövdənin arasında olan yan lövhələr üzərində şir, buğa və keruv təsvirləri var idi. Həmçinin gövdədə, şir və buğa təsvirlərinin yuxarısında və aşağısında asma çələnglər var idi. **30** Hər dayağın dörd tunc çarxı, tunc oxları və ləyən üçün dörd tökmə çıxıntısı var idi. Çıxıntılar hər tərəfdən çələnglərlə bəzədilmişdi. **31** Dayağın başlığında bir oyuq var idi. Başlığın hündürlüyü bir qulac idi, oyuq isə dəyirmi və bir qulac yarım enində idi, üstündə oymalar var idi. Yan lövhələr dairəvi deyil, dördguşəli idi. **32** Dörd çarx yan lövhələrin altında idi və çarxların oxları dayaqda idi. Bir çarxın hündürlüyü bir qulac yarım idi. **33** Çarxların quruluşu döyüş arabalarının çarxlarının quruluşu kimi idi. Onların oxları, sağanaqları, milləri və topları – hər şeyi tökmə idi. **34** Hər dayağın dörd küncündə çıxıntı var idi. Çıxıntılar dayağa bitişik idi. **35** Dayağın başında yarım qulac hündürlüyündə dəyirmi bir çənbər var idi. Dayağın başında olan dəstəkləri və yan lövhələri özünə bitişik idi. **36** Xiram dəstəklərin və yan lövhələrin üzərində yer çatan qədər keruv, şir, xurma ağacı təsvirləri, ətrafında isə çələnglər oydu. **37** Beləcə on dayaq düzəltdi. Onların hamısı bir tökmədə, bir ölçüdə və bir quruluşda idi. **38** Xiram on dayağın üstünə qoymaq üçün tuncdan on ləyən düzəltdi. Hər ləyən qırx bat tuturdu və dörd qulac enində idi. **39** Dayaqların beşini məbədin sağ tərəfində, beşini də məbədin sol tərəfində qoydu. Hovuzu isə məbədin cənub-şərq küncündə yerləşdirdi. **40** O həmçinin qazanlar, kürəklər, piyalələr düzəltdi. Xiram Rəbbin məbədi üçün padşah Süleymanın əmri ilə bütün bu işləri görüb qurtardı: **41** iki sütun; sütunların üstündə iki dəyirmi başlıq; sütunların üstündəki başlıqları örtmək üçün iki hörmə tor; **42** sütunların üstündə olan dəyirmi başlıqları örtən hər hörmə torun üzərində iki cərgədə dörd yüz nar; **43** on dayaq; dayaqların üzərində on ləyən; **44** bir hovuz; hovuzun altında on iki tökmə buğa; **45** qazanlar, kürəklər və piyalələr. Bütün bu əşyaları Xiram Rəbbin məbədi üçün padşah Süleymanın əmri ilə cilalanmış tuncdan düzəltmişdi. **46** Padşah bunları İordan çayının kənarındakı düzənlikdə Sukkot ilə Sartan arasındakı gilli torpaqlarda tökmüşdü. **47** Bütün bu əşyalar həddən artıq çox olduğu üçün Süleyman onlara işlədilən tuncun çəkisini müəyyən etmədi. **48** Süleyman Rəbbin məbədindəki bütün bu əşyaları düzəltdi: qızıl qurbangah; təqdis çörəkləri qoyulan qızıl masa; **49** iç otağın önündə beşi sağ tərəfdə, beşi də sol tərəfdə olan xalis qızıldan çıraqdanlar; qızıldan olan qönçə, çıraqlar və maşalar; **50** xalis qızıldan kasalar, maqqaşlar, piyalələr, nimçələr və buxurdanlar; iç otağın, yəni Ən Müqəddəs yerin və böyük otağın qapıları üçün qızıldan ilgəklər. **51** Padşah Süleymanın Rəbbin məbədində gördüyü bütün işlər qurtardı. Atası Davudun təqdis etdiyi qızıl-gümüşü və əşyaları Süleyman içəri gətirib Rəbbin məbədinin xəzinələrinə qoydu.

8 O zaman padşah Süleyman İsrailin ağsaqqallarını, bütün qəbilə başçılarını, yəni İsrail övladlarının nəsil rəhbərlərini Yerusəlimə, özünün yanına topladı ki, Rəbbin Əhd sandığını Davudun şəhəri olan Siondan yuxarı gətirsinlər. **2** Yeddinci – Etanim ayında olan bayram vaxtı bütün İsrail xalqı padşah Süleymanın yanına toplandı. **3** Bütün İsrail ağsaqqalları gələndə kahinlər Rəbbin sandığını götürdülər. **4** Onunla birgə Hüzur çadırını və çadırda olan bütün müqəddəs əşyaları kahinlər və Levililər yuxarı gətirdilər. **5** Padşah Süleyman və onun yanına toplanmış bütün İsrail icması sandığın önündə çoxluğuna görə sayı-hesabı bilinməyən qədər qoyun-keçi və mal-qara qurban kəsirdilər. **6** Kahinlər Rəbbin Əhd sandığını öz yerinə, məbədin iç otağına – Ən

Müqəddəs yerə, keruvların qanadları altındakı yerinə gətirdilər. 7 Keruvlar qanadlarını sandığın yeri üzərində açmışdı, onlar sandığı və onun şüvüllərini örtmüşdü. 8 Şüvüllər elə uzun idi ki, onların ucu iç otağın önündəki Müqəddəs yerdən görünürdü, ancaq bayır tərəfdən görünmürdü. Onlar bu günə qədər oradadır. 9 İsrail övladları Misir torpağından çıxdıqları zaman Rəbbin onlarla əhd bağladığı Xorevdə Musa sandığın içinə iki daş lövhə qoymuşdu. Bunlardan başqa, sandığın içində heç bir şey yox idi. 10 Kahinlər Müqəddəs yerdən çıxdıqları vaxt bulud Rəbbin məbədini elə doldurdu ki, 11 buluda görə onlar ibadət etmək üçün orada dayana bilmədilər. Çünki Rəbbin izzəti Onun məbədini doldurmuşdu. 12 O zaman Süleyman dedi: «Rəbb istədi ki, qatı qaranlıqda məskən salsın. 13 Mən Sənin üçün uca bir məbəd tikdim ki, Sənin əbədi yaşayacağın yer olsun». 14 Padşah dönüb bütün İsrail camaatına xeyir-dua verdi. Bu zaman bütün İsrail camaatı ayaq üstə durmuşdu. 15 Padşah dedi: «İsrailin Allahı Rəbbə alqış olsun ki, atam Davuda Öz ağzı ilə dediyini Öz əli ilə yerinə yetirdi. O söyləmişdi: 16 "Mən xalqım İsraili Misirdən çıxardığım gündən bəri bir məbəd tikmək üçün İsrailin heç bir qəbiləsindən şəhər seçməmişdim ki, adım üstündə olsun, ancaq xalqım İsrailin üzərində olmaq üçün Davudu seçdim". 17 Atam Davudun ürəyində İsrailin Allahı Rəbbin adına bir məbəd tikmək istəyi var idi. 18 Lakin Rəbb atam Davuda dedi: "Sən yaxşı eləmisən ki, Mənim adıma bir məbəd tikmək niyyətinə düşmüsən. 19 Ancaq məbədi sən tikməyəcəksən, sənin belindən gələn oğlun Mənim adıma məbəd tikəcək". 20 Rəbb vəd etdiyini yerinə yetirdi: belə ki mən atam Davudun yerinə qalxdım, Rəbbin dediyi kimi İsrail taxtında oturdum və İsrailin Allahı Rəbbin adına məbəd tikdim. 21 Orada sandıq üçün yer hazırladım. Atalarımızı Misir torpağından çıxardığı vaxt Rəbbin onlarla bağladığı əhd onun içindədir». 22 Süleyman Rəbbin qurbangahı önündə, bütün İsrail camaatının qarşısında durdu və əllərini göyə açıb dedi: 23 «Ya Rəbb, İsrailin Allahı! Nə yuxarıda göydə, nə də aşağıda yerdə Sənin kimi Allah yoxdur. Sən bütün ürəkləri ilə yolunla gedən qullarına əhdini və lütfünü saxlayırsan. 24 Sən qulun atam Davuda verdiyin vədə əməl etdin, Öz dilinlə söylədiyini bu gün Öz əlinlə yerinə yetirdin. 25 Ya Rəbb, İsrailin Allahı, indi də qulun atam Davuda dediyin sözə əməl et, Özün söyləmişdin: "Sən yolumla getdiyin kimi oğulların da yolumla gedərək öz əməllərinə diqqət etsələr, İsrail taxtında sənin nəslindən bir kişi əskik olmayacaq". 26 Ey İsrailin Allahı, indi qulun atam Davuda dediyin sözü təsdiq et! 27 Lakin, doğrudan da, Allah yerdə yaşayarmı? Sən göyə və göylərin göyünə sığmazsan, o ki qaldı mənim tikdiyim məbədə! 28 Ancaq Sən bu qulunun duasına və yalvarışına nəzər sal, ya Rəbb Allahım. Bu gün qulunun Sənin önündə etdiyi fəryadı və duanı eşit. 29 Qoy Sənin nəzərin gecə-gündüz bu məbədin üstündə olsun. Bu yer barədə Sən demisən: "Mənim adım orada olacaq". Qulunun buraya üz tutub etdiyi duanı eşit. 30 Bu yerə tərəf dua etdikləri vaxt Öz qulunun və xalqın İsrailin yalvarışlarını Sən eşit, göydə – Öz məskənində eşit və bağışla! 31 Əgər bir adam öz yaxınına qarşı günah edərsə və ondan and içmək tələb olunarsa, o da gəlib bu məbəddə, Sənin qurbangahın önündə and içərsə, 32 o vaxt Sən göydə eşit və belə et, qulların üzərində hökm et: əməlini öz başına döndərərək müqəssiri ittiham et və təqsirsizə salehliyinə görə bəraət ver. 33 Əgər xalqın İsrail Sənə qarşı günah etdiyi üçün düşmən önündə məğlub olsa, onlar təkrar Sənə tərəf dönüb adını dillərinə gətirsələr və bu məbəddə Sənə yalvarıb fəryad etsələr, 34 o vaxt Sən göydə eşit və xalqın İsrailin günahını bağışla, onları yenə atalarına verdiyin torpağa qaytar. 35 Əgər xalqın Sənin önündə günah etdiyi üçün göy bağlanıb yağış yağmayan vaxt bu yerə tərəf dua edərək adını dillərinə gətirsələr və Sən onlara bəla göndərdiyin vaxt öz günahlarından dönsələr, 36 o vaxt Sən göydə eşit, qullarının və xalqın İsrailin günahını bağışla və gedəcəkləri doğru yolu onlara göstər. Xalqına irs kimi verdiyin torpağına da yağış göndər. 37 Əgər ölkədə aclıq, vəba olarsa, səmum küləyi ya kif, çəyirtkə ya bitki qurdu olarsa, əgər düşmən onları ölkənin hər hansı bir şəhərində mühasirəyə alarsa – hansı bəla, hansı xəstəlik olursa-olsun – 38 kimsə tərəfindən yaxud da bütün xalqın İsrail tərəfindən bir dua və yalvarış olarsa, hər kəs öz ürəyinin dərdini bilib bu məbədə tərəf əllərini açarsa, 39 o vaxt Sən göydə – Öz məskənində eşit, bağışla və bir əlac et. Ürəyini bildiyin hər adama bütün əməllərinə görə əvəz ver, çünki hər insanın ürəyini yalnız Sən bilirsən. 40 Ta ki onlar atalarımıza verdiyin torpaqda yaşadıqları bütün günlər boyu Səndən qorxsunlar. 41 Əgər xalqın İsraildən olmayan yadelli də Sənin adın naminə uzaq ölkədən gəlsə, 42 Sənin böyük adın, qüdrətli əlin və uzanan qolun barədə eşidib bu məbədə tərəf dua etsə, 43 o vaxt Sən göydə – Öz məskənində eşit və yadellinin Sənə fəryad etdiyi hər şeyi elə ki, yer üzünün bütün xalqları da Sənin adını tanısınlar,

xalqın İsrail kimi Səndən qorxsunlar və tikdiyim bu məbədin Sənin adınla çağırıldığını bilsinlər. **44** Əgər xalqın göndərdiyin yolla düşməninə qarşı müharibəyə çıxsa və Sənin seçdiyin şəhərə tərəf, Sənin adına tikdiyim məbədə doğru üz çevirib Rəbbə dua etsə, **45** Sən göydə onların dua və yalvarışlarını eşit, onların tərəfində ol. **46** Əgər onlar önündə günah etsələr – çünki günah etməyən insan yoxdur – Sən qəzəblənib onları düşmənə təslim etsən və düşmən onları əsir edib yaxın ya uzaq torpağına aparsa, **47** onlar əsirlikdə olduqları ölkədə ürəklərini döndərib tövbə etsələr və Sənə dua edərək "biz günah və haqsızlıq etdik, pislik etdik" desələr, **48** onları əsir edən düşmənlərin ölkəsində bütün ürəkləri və canları ilə Sənə tərəf dönsələr, atalarına verdiyin torpağa, seçdiyin şəhərə və adına tikdiyim məbədə tərəf üz tutub Sənə dua etsələr, **49** o vaxt Sən göydə – Öz məskənində onların dua və yalvarışlarını eşit, onların tərəfində ol. **50** Sənin önündə günah edən xalqını və onun Sənə qarşı etdiyi bütün üsyankarlıqları bağışla və onları əsir alanlara insaf ver ki, onlara qarşı rəhmli olsunlar. **51** Çünki onlar Sənin xalqın, Sənin irsindir, Sən onları Misirdən, dəmir kürənin içindən çıxartmısan. **52** Bu qulunun və xalqın İsrailin yalvarışına nəzər yetir ki, onların Sənə fəryad etdikləri hər sözü eşidəsən. **53** Çünki, ya Xudavənd Rəbb, Sən irsin olmaq üçün onları yer üzünün bütün xalqlarından ayırdın. Bunu atalarımızı Misirdən çıxartdığın vaxt qulun Musa vasitəsilə söyləmişdin». **54** Süleyman bütün bu dua və yalvarışlarını Rəbbə söyləyib qurtarandan sonra Rəbbin qurbangahı önündən, əlləri göyə açıq halda diz çökdüyü yerdən qalxdı. **55** O ayağa durdu və bütün İsrail camaatına uca səslə xeyir-dua verib dedi: **56** «Rəbbə alqış olsun ki, vəd etdiyi kimi xalqı İsrailə dinclik verdi! Öz qulu Musanın vasitəsilə verdiyi yaxşı vədlərindən heç biri hədər getmədi. **57** Qoy Allahımız Rəbb atalarımıza yar olduğu kimi bizə də yar olsun, qoy bizi buraxmasın və tərk etməsin. **58** Bizim ürəklərimizi Özünə tərəf yönəltsin ki, Onun yolları ilə gedək və Onun atalarımıza buyurduğu əmrlərinə, qanunlarına və hökmlərinə əməl edək. **59** Qoy Rəbbin önündə bu yalvarış sözlərim gecə-gündüz Rəbb Allahımızın xatirində olsun, Öz qulunun və xalqı İsrailin yaxşılığı üçün günbəgün çalışsın. **60** Ta ki yer üzünün bütün xalqları bilsin: yalnız Rəbb Allahdır, Ondan başqası yoxdur. **61** Qoy sizin ürəyiniz bütünlüklə Allahımız Rəbbə sadiq olsun ki, bu gün olduğu kimi Onun qanunları ilə gedəsiniz və Onun əmrlərinə əməl edəsiniz». **62** Padşah və onunla birgə bütün İsraillilər Rəbbin önündə qurbanlar kəsdilər. **63** Süleymanın Rəbbə təqdim etdiyi ünsiyyət qurbanlarının sayı iyirmi iki min baş mal-qara və yüz iyirmi min baş qoyun-keçi idi. Beləliklə, padşah və bütün İsrail övladları Rəbbin məbədini təqdis etdilər. **64** Həmin gün padşah Rəbbin məbədi önündəki həyətin ortasını təqdis etdi ki, yandırma qurbanlarını, taxıl təqdimlərini və ünsiyyət qurbanlarının piyini orada təqdim etsin, çünki Rəbbin önündəki tunc qurbangah kiçik olduğu üçün yandırma qurbanları, taxıl təqdimləri və ünsiyyət qurbanlarının piyi oraya yerləşməzdi. **65** O vaxt Süleyman və onunla birgə böyük bir camaat – Xamat keçidindən Misir vadisinə qədər yaşayan bütün İsraillilər Allahımız Rəbbin önündə yeddi gün və daha yeddi gün – on dörd gün bayram etdilər. **66** Səkkizinci gün Süleyman xalqı buraxdı. Onlar padşaha xeyir-dua verib Rəbbin qulu Davuda və xalqı İsrailə etdiyi bütün yaxşılıqlara görə sevinclə və şad ürəklə öz evlərinə getdilər.

9 Süleyman Rəbbin məbədini, padşah sarayını və tikmək istədiyi bütün şeyləri tamamlayıb qurtarandan sonra **2** Rəbb Giveonda göründüyü kimi ikinci dəfə ona göründü. **3** Rəbb Süleymana dedi: «Mən önümdə etdiyin dua və yalvarışını eşitdim. Adımı əbədilik oraya qoymaq üçün tikdiyin bu məbədi təqdis etdim. Mənim nəzərim və ürəyim daim orada olacaq. **4** Əgər Mənim sənə əmr etdiklərimi yerinə yetirərək atan Davud kimi ürək bütövlüyü və düzlüklə yolumla getsən, Mənim qanunlarıma və hökmlərimə əməl etsən, **5** sənin padşahlıq taxtını İsrail üzərində əbədi ucaldacağam. Bunu atan Davuda "İsrail taxtında sənin nəslindən bir kişi əskik olmayacaq" deyə vəd etmişdim. **6** Ancaq siz və övladlarınız ardımca getməkdən dönüb qarşınıza qoyduğum əmrlərimə və qaydalarıma əməl etməsəniz, gedib başqa allahlara qulluq edərək onlara səcdə etsəniz, **7** Mən İsraillilər onlara verdiyim torpaqdan silib atacağam və Öz adıma təqdis etdiyim bu məbədi hüzurumdan rədd edəcəyəm. Onda İsrail bərədə bütün xalqlar arasında məsəl və kinayə söyləniləcək. **8** Bu məbədin qalaqları elə uca olacaq ki, yanından keçən hər kəs dəhşətə gələrək deyəcək: "Nə üçün Rəbb bu torpağı və bu məbədi bu cür rədd etdi?" **9** Onlara deyəcəklər: "Ona görə ki bu xalq atalarını Misir torpağından çıxaran özlərinin Allahı Rəbbi tərk etdi və başqa allahlardan yapışdı, onlara səcdə və qulluq etdi. Buna görə də Rəbb bütün bu bəlanı onların üzərinə göndərdi"». **10** Süleyman iki evi – Rəbbin məbədini və padşah sarayını

iyirmi ilə tikib qurtardıqdan sonra **11** Sur padşahı Xirama Qalileya diyarında iyirmi şəhər verdi, çünki Xiram Süleymana onun arzusuna görə sidr, şam ağacları və qızıl göndərmişdi. **12** Xiram Surdan çıxdı ki, Süleymanın ona verdiyi şəhərlərə baxsın. Onlar Xiramın xoşuna gəlmədi. **13** O dedi: «Qardaşım, bu nə şəhərlərdir, mənə vermisən?» Onları Kavul torpağı adlandırdı və bu günə qədər onlar belə adlanır. **14** Xiram padşaha yüz iyirmi talant qızıl göndərdi. **15** Padşah Süleyman əmək mükəlləfiyyəti qoyub bu işləri gördü: Rəbbin məbədini, öz sarayını, qala yamacını, Yerusəlim divarını, Xasoru, Megiddonu və Gezeri tikdi. **16** Misir padşahı firon gəlib Gezeri tutmuşdu və oranı yandırmışdı. Şəhərdə yaşayan Kənanlıları qırmışdı və bu şəhəri öz qızına – Süleymanın arvadına cehiz vermişdi. **17** Süleyman yenidən Gezeri tikdi. O həmçinin Aşağı Bet-Xoronu, **18** Baalatı, ölkədəki səhralıqda olan Tadmoru, **19** özünün bütün anbar şəhərlərini, döyüş arabalarının olduğu şəhərləri, süvarilərin olduğu şəhərləri, Yerusəlimdə, Livanda və onun hökmranlığı altında olan bütün yerlərdə tikmək istədiyi hər şeyi tikdi. **20** Ölkədə İsrail övladlarından olmayan başqa xalqlar – Emorlular, Xetlilər, Perizlilər, Xivlilər və Yevuslular qalmışdı, **21** çünki İsraillilər onların atalarını tamamilə məhv edə bilməmişdilər. Süleyman onları mükəlləfiyyətçi qul etdi və bu indiyə qədər belədir. **22** İsrail övladlarını isə qul etmədi, ancaq onlar Süleymanın əsgərləri, əyanları, rəisləri və sərkərdələri, döyüş arabalarının və süvarilərinin başçıları idi. **23** Süleymanın işlərinə nəzarət edən rəislər də İsraillilərdən idi. İş görən xalqa rəislik edən bu adamlar beş yüz əlli nəfər idi. **24** Fironun qızı Davudun şəhərindən Süleymanın onun üçün tikdiyi evinə köçdü. Sonra Süleyman qala yamacını tikdi. **25** Süleyman Rəbbə tikdiyi qurbangahın üzərində ildə üç dəfə yandırma qurbanları və ünsiyyət qurbanları gətirirdi, bununla bərabər Rəbbin önündə buxur yandırırdı. Beləcə o, məbədin işini görürdü. **26** Padşah Süleyman həmçinin Edom ölkəsində, Qırmızı dənizin körfəzində, Elatın yanında olan Esyon-Gever limanında donanma düzəltdi. **27** Xiram öz təbəəsi olan dənizə bələd gəmiçiləri Süleymanın adamları ilə birgə donanmaya göndərdi. **28** Onlar Ofirə gəldilər və oradan dörd yüz iyirmi talant qızıl götürüb padşah Süleymana gətirdilər.

10 Səba məlәkəsi Rəbbin adından ötrü Süleymanın şöhrətini eşidib onu tapmacalarla sınamağa gəldi. **2** O, çox böyük karvanla – ətriyyat, çoxlu qızıl və qiymətli daşlarla yüklənmiş dəvələrlə Yerusəlimə, Süleymanın yanına gəldi və ürəyində olan hər şey barədə onunla söhbət etdi. **3** Süleyman onun bütün suallarına cavab verdi, elə bir gizli şey olmadı ki, padşah ona izah etməsin. **4** Səba məlәkəsi Süleymanın bütün hikmətini və onun tikdiyi sarayı, **5** süfrəsindəki yeməyi, əyanlarının oturuşunu, qulluqçularının xidmətini və onların geyimlərini, saqilərini, Rəbbin məbədində gətirdiyi yandırma qurbanlarını görəndə daha özünü saxlaya bilmədi. **6** O, padşaha dedi: «Sənin işlərin və hikmətin barədə öz ölkəmdə eşitdiyim sözlər düz imiş. **7** Gəlib öz gözlərimlə görənə qədər mən bu sözlərə inanmamışdım. Mənə heç gördüklərimin yarısı danışılmayıb, sənin hikmətin və var-dövlətin mən eşitdiyim şöhrətdən üstündür. **8** Sənin adamların nə bəxtiyardır, bu qulluqçuların nə bəxtiyardır ki, həmişə önündə durub hikmətini eşidirlər. **9** Allahın Rəbbə alqış olsun ki, səni istəyib İsrail taxtında oturtdu! Rəbb İsrailə olan əbədi sevgisi naminə ədalət və salehliklə hökm etmək üçün səni padşah qoydu». **10** Səba məlәkəsi padşaha yüz iyirmi talant qızıl, çoxlu ətriyyat və qiymətli daşlar bağışladı. Onun padşah Süleymana verdiyi qədər çox ətriyyat hələ heç vaxt gəlməmişdi. **11** Ofirdən qızıl gətirən Xiramın gəmiləri oradan çoxlu ardıc ağacı və qiymətli daşlar gətirdi. **12** Padşah ardıc ağacından Rəbbin məbədi və padşah sarayı üçün sürahi, musiqiçilər üçün lira və çəng düzəltdi. Heç vaxt bu qədər ardıc ağacı gəlməmişdi və bu günə qədər görünməmişdi. **13** Padşah Süleymanın öz səxavətinə görə Səba məlәkəsinə verdiklərindən başqa, padşah onun arzuladığı və istədiyi bütün şeyləri verdi. O da adamları ilə birgə qayıdıb öz ölkəsinə getdi. **14** Bir ildə Süleymana gələn qızılın çəkisi altı yüz altmış altı talant idi. **15** Alver edən adamlardan, tacirlərin ticarətindən, bütün Ərəb padşahlarından və ölkənin valilərindən gələn qızıl buraya daxil deyildi. **16** Padşah Süleyman döymə qızıldan iki yüz sipər düzəltdi. Bir sipərə altı yüz şekel qızıl işləndi. **17** O, döymə qızıldan üç yüz qalxan da düzəltdi. Bir qalxana üç mina qızıl işləndi. Padşah onları «Livan meşəsi» adlı sarayına qoydu. **18** Padşah fil sümüyündən böyük taxt düzəltdi və onu xalis qızılla örtdü. **19** Taxtın altı pilləsi var idi. Arxa tərəfdən taxtın başı dəyirmi idi. Oturacağın hər iki tərəfində qollar var idi, qolların yanında iki şir təsviri var idi. **20** Altı pillənin iki tərəfində isə on iki şir təsviri var idi. Heç bir padşahlıqda belə şey yox idi. **21** Padşah Süleymanın bütün içki qabları qızıldan idi, «Livan meşəsi» adlı sarayında olan bütün

əşyalar da xalis qızıldan idi. Gümüşdən heç bir şey yox idi, çünki gümüş Süleymanın dövründə heç nə sayılırdı. **22** Padşahın dənizdə Xiramın gəmiləri ilə birgə Tarşiş gəmiləri var idi. Üç ildə bir dəfə Tarşiş gəmiləri qızıl, gümüş, fil sümüyü, meymunlar və əntərlərlə yüklənərək gəlirdi. **23** Padşah Süleyman var-dövlətdə və hikmətdə yer üzünün bütün padşahlarından üstün idi. **24** Süleymanın ürəyinə Allahın qoyduğu hikməti eşitmək üçün hamı onun üzünü görmək istəyirdi. **25** Onun yanına gələn hər kəs hədiyyə gətirirdi. Beləcə ona hər il qızıl və gümüş qablar, paltarlar, silahlar, ətriyyat, atlar və qatırlar gətirilirdi. **26** Süleyman döyüş arabaları və süvarilər topladı. Onun min dörd yüz döyüş arabası və on iki min süvarisi var idi. Onları arabalar üçün ayrılan şəhərlərdə və Yerusəlimdə, padşahın yanında yerləşdirdi. **27** Padşah Yerusəlimdə çoxluğuna görə gümüşü daşlara, sidr ağacını isə yamaclı-düzənlikli bölgədə bitən firon ənciri ağacına bərabər etdi. **28** Süleymanın atları Misirdən və Quvedən gətirilirdi, padşahın tacirləri onları Quvedən satın alırdılar. **29** Hər bir döyüş arabası altı yüz şekel, hər bir at isə yüz əlli şekel gümüşə başa gəlib, Misirdən gətirilirdi. Bütün Xet və Aram padşahları da bunları Süleymanın tacirlərinin vasitəsilə alırdılar.

11 Padşah Süleyman fironun qızından başqa, Moavlılar, Ammonlular, Edomlular, Sidonlular və Xetlilərdən çoxlu yadelli qadın sevdi. **2** Rəbb İsrail övladlarına bu xalqlar barədə demişdi: «Onlardan qız almayın və onlara qız verməyin. Əgər belə etsəniz, hökmən ürəyinizi öz allahlarına tərəf azdıracaqlar». Bu qadınlar da həmin xalqlardan idi. Süleyman sevgi ilə onlara bağlandı. **3** Onun zadəgan nəslindən olan yeddi yüz arvadı və üç yüz kənizi var idi. Arvadları onun ürəyini yoldan çıxartdılar. **4** Onlar Süleymanın qocalıq çağında onun ürəyini başqa allahlara tərəf azdırdılar və onun ürəyi atası Davuddan fərqli olaraq Allahı Rəbbə sadiq deyildi. **5** Süleyman Sidonluların ilahəsi Aştoretə və Ammonluların iyrənc bütü Milkoma xidmət etdi. **6** Süleyman Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi və atası Davuddan fərqli olaraq Rəbbə tamamilə xidmət etmədi. **7** Onda Süleyman Yerusəlimin şərqindəki dağda Moavın iyrənc bütü Kemoş üçün və Ammon övladlarının iyrənc bütü Molek üçün səcdəgah düzəltdi. **8** O öz allahlarına buxur yandıran və qurbanlar gətirən bütün yadelli arvadları üçün belə etdi. **9** Rəbb Süleymana qəzəbləndi, çünki onun ürəyi İsrailin Allahı Rəbdən dönmüşdü. Rəbb ona iki dəfə görünərək **10** «başqa allahlara xidmət etmə» deyə bu barədə əmr etdi, o isə Rəbbin əmrinə əməl etmədi. **11** Ona görə də Rəbb Süleymana dedi: «Bu niyyətdə olduğuna görə, sənə əmr etdiyim əhdimə və qaydalarıma əməl etmədiyin üçün Mən hökmən padşahlığını əlindən çəkib alacağam və onu sənin quluna verəcəyəm. **12** Ancaq atan Davudun xatirinə Mən bunu sənin dövründə etməyəcəyəm, onu sənin oğlunun əlindən çəkib alacağam. **13** Həm də bütün padşahlığı çəkib almayacağam, qulum Davudun xatirinə və Mənim seçdiyim Yerusəlimdən ötrü bir qəbiləni sənin oğluna verəcəyəm». **14** Rəbb Edomlu Hadadı Süleymana düşmən etdi. O, Edomun padşah nəslindən idi. **15** Davud Edomda olarkən ordu başçısı Yoav ölənləri basdırmaq üçün gəlib Edomda bütün kişiləri qırmışdı. **16** Yoav bütün İsraillilərlə birgə Edomda olan bütün kişiləri qırana qədər altı ay orada qalmışdı. **17** O zaman Hadad və atasının əyanlarından olan bəzi Edomlular onunla birgə Misirə tərəf qaçmışdılar. Hadad balaca bir uşaq idi. **18** Onlar Midyandan qalxıb Parana gəldilər, Parandan özləri ilə adamlar götürüb Misirə, Misir padşahı fironun yanına gəldilər. O, Hadada ev və torpaq verdi, onu azuqə ilə təmin etdi. **19** Hadad fironun gözündə böyük rəğbət qazandı və firon arvadı mələkə Taxpenesin bacısını ona arvad olmaq üçün verdi. **20** Taxpenesin bacısı ona oğlu Genuvatı doğdu. Taxpenes özü fironun evində onu böyütdü. Genuvat fironun evində, fironun oğulları arasında idi. **21** Hadad Misirdə olanda Davudun vəfat etdiyini və ordu başçısı Yoavın öldüyünü eşidib firona dedi: «Göndər məni, öz ölkəmə gedim». **22** Firon ona dedi: «Məgər mənim yanımda bir şeyə ehtiyacın var ki, öz ölkənə getmək istəyirsən?» O cavab verdi: «Yox, ancaq sən məni göndər, gedim». **23** Allah həmçinin ağası Sova padşahı Hadadezerdən qaçan Elyada oğlu Rezonu Süleymana düşmən etdi. **24** Davud Sovalıları qırandan sonra o, yanına adamlar toplayıb bir quldur dəstəsinin başçısı olmuşdu. Bu adamlar Dəməşqə gedib orada qalmışdılar və Dəməşqdə hökmranlıq edirdilər. **25** O, Süleymanın bütün ömrü boyu İsrailə düşmən idi. Hadadın etdiyi pisliklərlə birgə o da həmişə İsraillilərə pislik edirdi və kin bəsləyirdi. Aramda o, padşahlıq edirdi. **26** Süleymanın təbəələrindən biri – Seredadan olan Efrayimli Nevat oğlu Yarovam da padşaha qarşı çıxmışdı. Onun dul bir qadın olan anasının adı Serua idi. **27** Yarovamın padşaha qarşı çıxmasının səbəbi bu idi: Süleyman qala yamacını tikdi və atası Davudun şəhərinin divarındakı yarığı bərpa etdi. **28** Yarovam bacarıqlı

adam idi. Süleyman cavan oğlanın iş bacarığını gördü və onu Yusifin nəslindən olan ağır işdə işləyən adamların üzərində rəis qoydu. **29** O zaman günlərin birində Yarovam Yerusəlimdən çıxdı və yolda Şilolu peyğəmbər Axiya onu qarşıladı. Axiya təzə paltar geymişdi. Çöldə yalnız onlar ikisi idi. **30** Axiya əynində olan təzə paltarı götürüb on iki yerə cırdı. **31** Sonra Yarovama dedi: «Özünə on hissə götür, çünki İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Mən padşahlığı Süleymanın əlindən çəkib alıram və on qəbiləni sənə verirəm. **32** Ancaq qulum Davudun xatirinə və İsrailin bütün qəbilələrindən seçdiyim şəhər olan Yerusəlimdən ötrü bir qəbilə onun olacaq. **33** Bunu ona görə edirəm ki, Süleyman Məni tərk etdi və Sidonluların ilahəsi Aştoretə, Moav allahı Kemoşa, Ammonluların allahı Milkoma səcdə etdi. Atası Davud gözümdə doğru olan işlər etməklə, qaydalarıma və əmrlərimə əməl etməklə Mənim yolumla getdi, amma Süleyman belə etmədi. **34** Buna baxmayaraq, bütün padşahlığı onun əlindən çəkib almayacağam. Əmrlərimə və qaydalarıma əməl edən seçdiyim qulum Davudun xatirinə onu bütün ömrü boyu hökmdar edəcəyəm. **35** Padşahlığı onun oğlunun əlindən çəkib alacağam və on qəbiləni sənə verəcəyəm. **36** Onun oğluna isə bir qəbiləni verəcəyəm ki, Mənim önümdə, adımı oraya qoymaq üçün seçdiyim şəhər olan Yerusəlimdə həmişə qulum Davudun çırağı olsun. **37** Mən səni seçirəm, sən ürəyin istədiyi hər şey üzərində hökmranlıq edəcəksən və İsrailin padşahı olacaqsan. **38** Əgər qulum Davud kimi Mənim qanunlarıma və əmrlərimə əməl edərək sənə buyurduğum hər şeyə qulaq assan, Mənim yolumla getsən və Mənim gözümdə doğru olan işlər görsən, onda Mən səninlə olacağam. Davud üçün qurduğum kimi sənin üçün də möhkəm bir sülalə quracağam və İsraili sənə verəcəyəm. **39** Mən bundan ötrü Davudun nəslini alçaldacağam, ancaq həmişəlik yox"». **40** Süleyman Yarovamı öldürmək istədi, ancaq Yarovam qalxıb Misirə, Misir padşahı Sisaqın yanına qaçdı və Süleymanın ölümünə qədər Misirdə qaldı. **41** Süleymanın qalan işləri, etdiyi hər şey və onun hikməti barədə Süleymanın əməlləri kitabında yazılmışdır. **42** O, Yerusəlimdə bütün İsrail üzərində qırx il padşahlıq etmişdi. **43** Süleyman ataları ilə uyudu və atası Davudun şəhərində basdırıldı. Onun yerinə oğlu Rexavam padşah oldu.

12 Rexavam Şekemə getdi, çünki bütün İsraillilər onu padşah etmək üçün Şekemə gəlmişdilər. **2** Nevat oğlu Yarovam bunu eşitdiyi zaman hələ Misirdə idi. Oraya padşah Süleymanın əlindən qaçmışdı və Misirdə yaşayırdı. **3** Onu çağırtdırdılar. Yarovam gəldi və bütün İsrail camaatı ilə birgə Rexavama söylədi: **4** «Atan üzərimizə ağır boyunduruq qoydu. Sən isə indi atanın çətin qulluğunu və üzərimizə qoyduğu ağır boyunduruğu yüngülləşdir, biz də sənə qulluq edərik». **5** Rexavam onlara dedi: «İndi gedin və üç gündən sonra yenə mənim yanıma gəlin». Xalq getdi. **6** Padşah Rexavam atası Süleymanın sağlığında onun önündə duran ağsaqqallarla məsləhət edib dedi: «Bu xalqa cavab vermək üçün mənə nə məsləhət verirsiniz?» **7** Ağsaqqallar ona dedilər: «Əgər bu gün sən bu xalqa xidmətçi olsan, onlara qulluq etsən və onlara cavab verəndə yaxşı sözlər desən, daim sənə qul olacaqlar». **8** Ancaq o, ağsaqqalların verdikləri məsləhətə məhəl qoymadı, onunla birgə böyümüş və onun önündə duran cavan adamlarla məsləhətləşdi. **9** Onlara dedi: «Siz nə məsləhət verirsiniz? Mənə "atanın üzərimizə qoyduğu boyunduruğu yüngülləşdir" deyən bu xalqa nə cavab verim?» **10** Onunla birgə böyümüş cavan adamlar ona dedilər: «Sənə "atan üzərimizə ağır boyunduruq qoydu, sən isə onu yüngülləşdir" deyən bu xalqa belə söylə: "Mənim kiçik barmağım atamın belindən yoğundur. **11** Atam sizi ağır boyunduruqla yükləmişdi, mən isə sizin boyunduruğunuzu daha da artıracağam; atam sizi qamçılarla cəzalandırırdı, mən isə sizi əqrəblərlə cəzalandıracağam"». **12** «Üç gündən sonra yenə yanıma gəlin» deyə padşahın söylədiyi kimi Yarovam bütün xalqla birgə üç gündən sonra Rexavamın yanına gəldi. **13** Padşah xalqa sərt cavab verdi, ağsaqqalların ona verdiyi məsləhətə məhəl qoymayıb **14** cavan adamların məsləhətinə görə xalqa dedi: «Atam sizi ağır boyunduruqla yükləmişdi, mən isə sizin boyunduruğunuzu daha da artıracağam; atam sizi qamçılarla cəzalandırırdı, mən isə əqrəblərlə cəzalandıracağam». **15** Padşah xalqa qulaq asmadı, çünki bu hadisə Rəbb tərəfindən oldu ki, O, Şilolu Axiya vasitəsilə Nevat oğlu Yarovama söylədiyi sözü yerinə yetirsin. **16** Bütün İsraillilər padşahın onlara qulaq asmadığını gördülər. Onda xalq ona cavab verib dedi: «Davudla bizim nə şərikliyimiz var? Yesseyin oğlu ilə heç bir irsimiz yoxdur! Ey İsraillilər, çadırınıza! İndi, ey Davud, öz evinin halına özün bax!» İsraillilər evlərinə getdilər. **17** Rexavam yalnız Yəhuda şəhərlərində yaşayan İsrail övladları üzərində padşahlıq etdi. **18** Padşah Rexavam mükəlləfiyyətçilər üzərində nəzarətçi olan Adoniramı göndərdi, bütün İsraillilər onu daşqalaq edib öldürdülər. Padşah Rexavam Yerusəlimə qaçmaq üçün tələsik

öz döyüş arabasına mindi. 19 Beləcə İsraillilər
Davudun sülaləsinə qarşı qalxdılar və bu indiyə
qədər belədir. 20 Bütün İsraillilər Yarovamın
qayıtdığını eşidəndə onu toplantıya çağırtdırdılar
və bütün İsrail üzərində onu padşah etdilər.
Yəhuda qəbiləsindən başqa Davud sülaləsinin
arxasınca gedən olmadı. 21 Rexavam Yerusəlimə
gəldi. O, İsrail evi ilə müharibə edib öz padşahlığını
qaytarmaq üçün bütün Yəhuda evini və Binyamin
qəbiləsini – yüz səksən min seçmə döyüşçünü
topladı. 22 Ancaq Allah adamı Şemayaya Allahın bu
sözü nazil oldu: 23 «Yəhuda padşahı Süleyman oğlu
Rexavama, bütün Yəhuda və Binyamin evinə, qalan
xalqa söylə ki, 24 Rəbb belə deyir: "Getməyin və
öz soydaşlarınız olan İsrail övladları ilə müharibə
etməyin. Hər kəs öz evinə qayıtsın, çünki bu iş
Mənim tərəfimdən oldu"». Onlar Rəbbin sözünə
qulaq asdılar və Rəbbin sözünə görə geri qayıtdılar.
25 Yarovam Efrayimin dağlıq bölgəsində Şekemi
tikdi və orada yaşadı. Oradan çıxıb Penueli tikdi.
26 Yarovam ürəyində dedi: «Padşahlıq yenə Davud
sülaləsinə qayıda bilər. 27 Əgər bu xalq Yerusəlimə,
Rəbbin məbədinə qurban gətirmək üçün gedərsə,
bu xalqın ürəyi ağalarına – Yəhuda padşahı
Rexavama tərəf dönəcək. Onlar məni öldürüb
Yəhuda padşahı Rexavamın tərəfinə keçəcəklər».
28 Padşah məsləhətləşib iki qızıl dana düzəltdi və
xalqa dedi: «Sizə daha Yerusəlimə getmək lazım
deyil. Ey İsraillilər, sizi Misir torpağından çıxaran
allahlarınız bunlardır». 29 O, danalardan birini Bet-
Eldə, o birini isə Danda qoydu. 30 Bu iş günah oldu.
Xalq onlardan birinə səcdə etmək üçün Dana qədər
gedirdi. 31 Yarovam səcdəgahlarda ibadət evləri
tikdi və xalqın arasından Levililərdən olmayan
kahinlər təyin etdi. 32 Yarovam səkkizinci ayın
on beşinci günü Yəhudada keçirilən bayram kimi
bir bayram keçirdi. Bet-Eldə düzəltdiyi danalara
qurban gətirmək üçün qurbangaha qalxdı və
tikdiyi səcdəgahların kahinlərini Bet-Eldə vəzifəyə
qoydu. 33 O öz istəyincə uydurduğu vaxt –
səkkizinci ayın on beşinci günü İsrail övladları
üçün bayram keçirdi və buxur yandırmaq üçün
Bet-Eldə düzəltdiyi qurbangaha qalxdı.

13 Yarovam buxur yandırmaq üçün
qurbangahın yanında durduğu vaxt bir
Allah adamı Rəbbin sözü ilə Yəhudadan Bet-Elə
gəlib 2 Rəbbin adından qurbangaha müraciətlə
dedi: «Qurbangah, ay qurbangah! Rəbb belə
deyir: "Budur, Davudun nəslində bir oğlan uşağı
doğulacaq, onun adı Yoşiya olacaq. O sənin
üstündə, orada buxur yandıran səcdəgahların
kahinlərini qurban edib insan sümükləri
yandıracaq"». 3 Allah adamı həmin gün bir
əlamət verib dedi: «Rəbbin söylədiyi əlamət
budur: "Bu qurbangah bölünəcək və üstündəki kül
töküləcək"». 4 Padşah Yarovam Allah adamının
Bet-Eldə qurbangaha müraciətlə dediyi sözü
eşidəndə qurbangahın üzərindən əlini uzadıb
«onu tutun» dedi. Onun Allah adamına qarşı
uzatdığı əli qurudu və əlini özünə tərəf döndərə
bilmədi. 5 Allah adamının Rəbbin sözü ilə
verdiyi əlamətə görə qurbangah bölündü və kül
qurbangahdan töküldü. 6 Onda padşah Allah
adamına dedi: «Allahın Rəbbi rəhmə gətir və
mənim üçün dua et ki, əlimi özümə tərəf döndərə
bilim». Allah adamı Rəbbi rəhmə gətirdi və
padşahın əli özünə tərəf dönüb əvvəlki kimi oldu.
7 Padşah Allah adamına dedi: «Mənimlə birgə evə
gedib nahar edək. Mən sənə hədiyyə verərəm». 8
Allah adamı isə padşaha dedi: «Sən mənə malının
yarısını da versən, səninlə getmərəm, bu yerdə
çörək yeyib su içmərəm. 9 Çünki Rəbbin sözü
ilə mənə belə əmr gəldi: "Orada çörək yeyib su
içmə və getdiyin yolla geri qayıtma"». 10 Allah
adamı başqa yolla getdi və Bet-Elə gəldiyi yolla
geri qayıtmadı. 11 Bet-Eldə qoca bir peyğəmbər
yaşayırdı. Onun oğullarından biri gəlib Allah
adamının həmin gün Bet-Eldə etdiyi bütün işlər
barədə danışdı. Oğulları onun padşaha söylədiyi
sözləri də atalarına bildirdilər. 12 Ata onlara
dedi: «O hansı yolla getdi?» Oğulları Yəhudadan
gələn Allah adamının hansı yolla getdiyini ona
göstərdilər. 13 O öz oğullarına dedi: «Mənim üçün
eşşəyi palanlayın». Eşşəyi onun üçün palanladılar
və o, eşşəyin üstünə minib 14 Allah adamının
dalınca getdi. Onu palıd ağacının altında oturmuş
halda tapdı və ona dedi: «Yəhudadan gələn Allah
adamı sənsənmi?» O da «mənəm» dedi. 15 Sonra
qoca peyğəmbər ona dedi: «Mənimlə birgə evə
gedib nahar edək». 16 O dedi: «Səninlə qayıdıb
evinə getmərəm, bu yerdə səninlə çörək yeyib su
içmərəm. 17 Çünki Rəbbin sözü ilə mənə deyildi:
"Orada çörək yeyib su içmə və getdiyin yolla
geri qayıtma"». 18 Qoca peyğəmbər ona dedi:
«Mən də sənin kimi bir peyğəmbərəm. Bir mələk
Rəbbin sözü ilə mənə dedi: "Onu qaytarıb özünlə
evinə gətir, çörək yeyib su içsin"». Ancaq bunu
ona yalandan söylədi. 19 Allah adamı onunla
qayıtdı, onun evində çörək yeyib su içdi. 20
Onlar süfrə arxasında oturarkən onu yoldan
qaytaran peyğəmbərə Rəbbin sözü nazil oldu. 21
O, Yəhudadan gələn Allah adamına müraciətlə
dedi: «Rəbb belə deyir: "Sən Rəbbin sözünə qarşı
getdin və Allahın Rəbbin sənə etdiyi əmrə əməl
etmədin, 22 geri qayıdaraq Onun sənə ‹çörək yeyib

su içmə› dediyi yerdə çörək yeyib su içdin. Buna görə də cəsədin atalarının qəbrinə girməyəcək”». **23** Yoldan qaytardığı peyğəmbər çörək yeyib su içdikdən sonra qoca peyğəmbər onun üçün eşşəyi palanladı. **24** Allah adamı getdi, yolda ona bir şir rast gəldi və onu öldürdü. Onun cəsədi yola sərilmişdi və eşşək onun yanında dayanmışdı, şir də cəsədin yanında durmuşdu. **25** Adamlar onların yanından keçirdilər, yola sərilmiş cəsədi, cəsədin yanında durmuş şiri gördülər və gəlib qoca peyğəmbərin yaşadığı şəhərdə söylədilər. **26** Onu yoldan qaytaran peyğəmbər bunu eşidib dedi: «O, Rəbbin sözünə qarşı gedən Allah adamıdır. Rəbb də ona söylədiyi sözə görə onu şirə verdi və şir onu didib öldürdü». **27** O, oğullarına dedi: «Mənim üçün eşşəyi palanlayın». Onlar eşşəyi palanladılar. **28** O gedib yola sərilmiş cəsədi tapdı. Eşşək və şir cəsədin yanında durmuşdu. Şir cəsədi yeməmiş və eşşəyə toxunmamışdı. **29** Qoca peyğəmbər Allah adamının cəsədini götürüb eşşəyin üstünə qoydu və yas tutub onu basdırmaq üçün öz şəhərinə geri gətirdi. **30** Onun cəsədini özünün qəbrinə qoydu. «Ah, qardaşım!» deyib onun üçün yas tutdular. **31** Onu basdırandan sonra qoca peyğəmbər oğullarına dedi: «Öləndə məni Allah adamının basdırıldığı qəbirdə basdırın, sümüklərimi onun sümüklərinin yanına qoyun. **32** Çünki Bet-Eldə olan qurbangaha və Samariya şəhərlərində olan səcdəgahların bütün ibadət evlərinə müraciətlə deyilmiş Rəbbin sözü hökmən yerinə yetəcək». **33** Bu işdən sonra da Yarovam öz pis yolundan dönmədi. Yenə də səcdəgahlara xalqın hər təbəqəsindən olan kahinlər qoydu. O, səcdəgahların kahini olmaq istəyən hər kəsi təqdis etdi. **34** Bu günah iş Yarovam nəslinin yer üzündən silinib atılmasına və məhv olmasına səbəb oldu.

14 O vaxt Yarovamın oğlu Aviya xəstələndi. **2** Yarovam arvadına dedi: «Qalx öz qiyafəni elə dəyiş ki, sənin Yarovamın arvadı olduğunu bilməsinlər. Şiloya get, peyğəmbər Axiya oradadır. O mənim barəmdə demişdi ki, bu xalqın padşahı olacağam. **3** Əlinə on kömbə çörək, qurabiyələr və bir küpə bal götürüb onun yanına get. Oğlana nə olacağını o sənə bildirəcək». **4** Yarovamın arvadı belə də etdi: qalxıb Şiloya getdi və Axiyanın evinə gəldi. Axiya artıq görə bilmirdi, çünki qocaldığı üçün gözləri zəifləmişdi. **5** Rəbb Axiyaya demişdi: «Yarovamın arvadı oğlu barədə səndən soruşmağa gəlir, çünki oğlu xəstədir. O başqa bir qiyafədədir. Sən ona belə-belə deyərsən». **6** Qadın qapıdan girəndə Axiya onun ayaq səslərini eşidib dedi: «Yarovamın arvadı, içəri gəl! Sən nə üçün qiyafəni dəyişmisən? Mən sənə ağır xəbər söyləmək üçün göndərilmişəm. **7** Get, Yarovama söylə ki, İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Mən səni xalqın içindən yüksəldib xalqım İsrailin üzərində hökmran etdim. **8** Padşahlığı Davudun nəslindən çəkib aldım və sənə verdim. Sən isə qulum Davud kimi olmadın. O, əmrlərimə əməl edib gözümdə yalnız doğru olan işi görmək üçün bütün ürəyi ilə Mənə xidmət edirdi. **9** Səndən əvvəl olanların hamısından çox pislik etdin. Məni qəzəbləndirmək üçün gedib özünə başqa allahlar, tökmə bütlər düzəltdin və Məni kənara atdın. **10** Bunun üçün Mən Yarovamın nəsli üzərinə bəla gətirəcəyəm. İsraildə Yarovamın nəslindən divar isladan hər kəsi – bütün kişiləri, istər kölə olsun, istər azad, kəsib atacağam və onları peyin yandırılan kimi hamısı tükənənə qədər bütünlüklə yandırıb məhv edəcəyəm. **11** Yarovamdan şəhərdə ölənləri köpəklər, çöldə ölənləri quşlar yeyəcək, çünki Rəbb belə söylədi”. **12** Sən qalxıb evinə get. Şəhərə ayaq basdığın vaxt oğlan öləcək. **13** Bütün İsraillilər yas tutub onu basdıracaq. Amma Yarovam nəslindən yalnız o, qəbirə gedəcək, çünki İsrailin Allahı Rəbb Yarovamın nəslindən yalnız onda yaxşı bir şey tapmışdır. **14** Rəbb Özü üçün İsrail üzərində bir padşah qoyacaq, o da Yarovamın nəslini bu gün kəsib atacaq, hətta indi belə olacaq. **15** Rəbb İsraili suda yellənən bir qamış kimi vuracaq və İsraillilәri atalarına verdiyi bu yaxşı torpaqdan çəkib çıxaracaq, onları Fərat çayının o tərəfinə səpələyəcək, çünki özlərinə Aşera bütləri düzəldərək Rəbbi qəzəbləndirdilər. **16** Yarovamın etdiyi və İsraillilərə etdirdiyi günahları ucbatından Rəbb İsraildən üz döndərəcək». **17** Yarovamın arvadı qalxıb getdi və Tirsaya gəldi. Evin astanasına ayaq basdığı vaxt oğlan öldü. **18** Bütün İsraillilər onu basdırıb yas tutdular. Beləcə Rəbbin Öz qulu peyğəmbər Axiya vasitəsilə söylədiyi sözü yerinə yetdi. **19** Yarovamın qalan işləri, necə döyüşdüyü və necə padşahlıq etdiyi barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **20** Yarovam iyirmi iki il padşahlıq etdi. O, ataları ilə uyudu və yerinə oğlu Nadav padşah oldu. **21** Süleyman oğlu Rexavam Yəhudada padşahlıq etdi. Rexavam padşah olan vaxt qırx bir yaşında idi. O, Rəbbin Öz adını qoymaq üçün İsrailin bütün qəbilələrindən seçdiyi şəhərdə – Yerusəlimdə on yeddi il padşahlıq etdi. Anası Ammonlu olub adı Naama idi. **22** Yəhudalılar Rəbbin gözündə pis olan işlər etdilər və atalarının etdiyi bütün günahlardan da çox günah etməklə Rəbdə qısqanclıq oyatdılar. **23** Onlar da hər yüksək təpə üzərində və hər kölgəli

ağac altında özləri üçün səcdəgahlar, sütunlar və Aşera bütləri düzəltdilər. **24** Ölkədə həm də məbəd fahişəliyi ilə məşğul olan kişilər var idi. Xalq İsrail övladlarının önündən Rəbbin qovduğu millətlərin bütün iyrənc işlərinə görə davrandı. **25** Rexavamın padşahlığının beşinci ilində Misir padşahı Sisaq Yerusəlimə hücum etdi. **26** O, Rəbbin məbədinin və padşah sarayının xəzinələrini götürdü. Hər şeyi aldı, Süleymanın düzəltdiyi bütün qızıl qalxanları da götürdü. **27** Padşah Rexavam onların yerinə tunc qalxanlar düzəltdi və bunları padşah sarayının qapısını qoruyan mühafizəçi rəislərin əlinə verdi. **28** Hər dəfə padşah Rəbbin məbədinə gələndə mühafizəçilər onları daşıyır və sonra mühafizəçilərin otağına geri gətirirdilər. **29** Rexavamın qalan işləri və onun etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **30** Rexavamla Yarovam arasında həmişə müharibə gedirdi. **31** Rexavam ataları ilə uyudu və Davudun şəhərində, atalarının yanında basdırıldı. Anası Ammonlu olub adı Naama idi. Onun yerinə oğlu Aviya padşah oldu.

15 Nevat oğlu Yarovamın padşahlığının on səkkizinci ilində Aviya Yəhuda üzərində padşah oldu. **2** O, Yerusəlimdə üç il padşahlıq etdi. Anasının adı Avişalom qızı Maaka idi. **3** Aviya atasının ondan qabaq etdiyi bütün günahları ilə getdi. Onun ürəyi babası Davuddan fərqli olaraq Allahı Rəbbə sadiq deyildi. **4** Ancaq Allahı Rəbb Davudun xatirinə ona Yerusəlimdə bir çıraq verdi, özündən sonra oğlunu onun yerinə oturtdu və Yerusəlimi möhkəmləndirdi. **5** Çünki Xetli Uriya ilə olan işindən başqa, Davud Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi və bütün ömrü boyu Onun əmr etdiyi heç bir şeydən kənara çıxmadı. **6** Aviyanın bütün ömrü boyu Rexavam və Yarovam arasında müharibə gedirdi. **7** Aviyanın qalan işləri və onun etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. Aviya ilə Yarovam arasında müharibə gedirdi. **8** Aviya ataları ilə uyudu və onu Davudun şəhərində basdırdılar. Onun yerinə oğlu Asa padşah oldu. **9** İsrail padşahı Yarovamın padşahlığının iyirminci ilində Asa Yəhuda üzərində padşah oldu. **10** O, Yerusəlimdə qırx bir il padşahlıq etdi. Nənəsinin adı Avişalom qızı Maaka idi. **11** Asa babası Davud kimi Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. **12** O, məbəd fahişəliyi ilə məşğul olan kişiləri ölkədən qovdu və atalarının düzəltdiyi bütün bütləri aradan qaldırdı. **13** Nənəsi Maakanı da mələkəlikdən məhrum etdi, çünki o, Aşera üçün iyrənc bir büt düzəltmişdi. Asa onun bütünü kəsib Qidron vadisində yandırdı. **14** Ancaq səcdəgahlar aradan qaldırılmadı, lakin Asanın ürəyi bütün ömrü boyu Rəbbə sadiq idi. **15** O, atasının və özünün təqdis etdiyi əşyaları – qızılı, gümüşü və qabları Rəbbin məbədinə gətirdi. **16** Asa ilə İsrail padşahı Baaşa arasında ömürləri boyu müharibə gedirdi. **17** İsrail padşahı Baaşa Yəhudaya hücum etdi və Yəhuda padşahı Asanın yanına gəlib-getmək istəyənləri buraxmamaq üçün Rama şəhərini tikdi. **18** Asa Rəbbin məbədinin və padşah sarayının xəzinələrində qalan bütün qızıl-gümüşü götürüb əyanlarına verdi. Padşah Asa onları Dəməşqdə yaşayan Aram padşahı Xezyon oğlu Tavrimmon oğlu Ben-Hadada bu xəbərlə göndərdi: **19** «Sənin atanla mənim atam arasında saziş var idi, qoy bizim aramızda da saziş olsun. Sənə qızıl-gümüş hədiyyə göndərirəm. Get İsrail padşahı Baaşa ilə olan sazişini poz ki, torpağımdan geri çəkilsin». **20** Ben-Hadad padşah Asaya qulaq asdı və qoşun başçılarını İsrail şəhərlərinin üstünə göndərdi. Onun qoşunları bütün Naftali torpağına – İyona, Dana, Avel-Bet-Maakaya və bütün Kinneretə zərbə vurdu. **21** Baaşa bunu eşitdikdə Ramanı tikməyi dayandırdı və Tirsada qaldı. **22** Padşah Asa istisna etmədən bütün Yəhudalıları çağırdı və onlar Ramada Baaşanın tikməkdə olduğu yerlərin daşlarını və dirəklərini daşıdılar. Bunlarla padşah Asa Binyamin torpağındakı Gevanı və Mispanı tikdi. **23** Asanın bütün qalan işləri, onun bütün hünəri, etdiyi hər şey və tikdiyi şəhərlər barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. Ancaq qocalanda onun ayaqları xəstə oldu. **24** Asa ataları ilə uyudu və atası Davudun şəhərində, atalarının yanında basdırıldı. Onun yerinə oğlu Yehoşafat padşah oldu. **25** Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının ikinci ilində Yarovam oğlu Nadav İsrail üzərində padşah oldu və iki il padşahlıq etdi. **26** O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, atasının yolu və İsrailə etdirdiyi günahı ilə getdi. **27** İssakar qəbiləsindən Axiya oğlu Baaşa ona qəsd hazırladı və Filiştlilərə məxsus olan Gibbetonda onu öldürdü. O zaman Nadav və bütün İsraillilər Gibbetonu mühasirəyə almışdılar. **28** Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının üçüncü ilində Baaşa Nadavı öldürdü və onun yerinə padşah oldu. **29** O, padşah olan kimi Yarovamın bütün nəslini qırdı, Yarovamdan nəfəs çəkən hər kəsi məhv edənə qədər bir nəfəri sağ buraxmadı. Beləcə Rəbbin Öz qulu Şilolu Axiya vasitəsilə söylədiyi söz yerinə yetdi. **30** İsrailin Allahı Rəbbi qəzəbləndirərək Yarovamın özünün etdiyi və İsrailə etdirdiyi günahların ucbatından bu iş oldu. **31** Nadavın

qalan işləri və onun etdiyi hər şey barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **32** Asa ilə İsrail padşahı Baaşa arasında bütün ömürləri boyu müharibə gedirdi. **33** Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının üçüncü ilində Axiya oğlu Baaşa bütün İsrail üzərində padşah oldu və Tirsada iyirmi dörd il padşahlıq etdi. **34** O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, Yarovamın yolu və İsrailə etdirdiyi günahı ilə getdi.

16 Baaşaya qarşı Xanani oğlu Yehuya Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Səni torpaqdan yüksəldib xalqım İsrail üzərində hökmran etdim, sən isə Yarovamın yolu ilə gedib xalqım İsrailə günah etdirərək Məni qəzəbləndirdin. **3** Buna görə də Baaşanı və onun nəslini Nevat oğlu Yarovamın nəsli kimi yandırıb məhv edəcəyəm. **4** Baaşadan şəhərdə ölənləri köpəklər, çöldə ölənləri quşlar yeyəcək». **5** Baaşanın qalan işləri, etdiyi hər şey və onun hünəri barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **6** Baaşa əcdadları ilə uyudu və Tirsada basdırıldı. Onun yerinə oğlu Ela padşah oldu. **7** Baaşa Rəbbin gözündə pis olan işlər edərək Yarovamın nəsli kimi əməlləri ilə Rəbbi qəzəbləndirdi. O, Yarovamın nəslini də qırdı. Buna görə də peyğəmbər Xanani oğlu Yehu vasitəsilə onun özünə və nəslinə qarşı Rəbbin sözü nazil oldu. **8** Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının iyirmi altıncı ilində Baaşa oğlu Ela İsrail üzərində padşah oldu və Tirsada iki il padşahlıq etdi. **9** Döyüş arabalarının yarısına başçılıq edən əyanı Zimri ona qəsd hazırladı. Ela Tirsada, öz saray rəisi olan Arsanın evində içib sərxoş olarkən **10** Zimri içəri girdi, onu vurub öldürdü və onun yerinə padşah oldu. Bu hadisə Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının iyirmi yeddinci ilində oldu. **11** O, padşah olub taxtda oturan kimi Baaşanın bütün nəslini qırdı, istər onun qohumlarından, istərsə də dostlarından divar isladan heç kəsi – bir kişini də sağ buraxmadı. **12** Peyğəmbər Yehu vasitəsilə Baaşaya qarşı Rəbbin söylədiyi sözə görə Zimri Baaşanın bütün nəslini məhv etdi. **13** Çünki Baaşa və oğlu Ela öz bütləri ilə etdikləri və İsrailə etdirdikləri bütün günahlara görə İsrailin Allahı Rəbbi qəzəbləndirmişdilər. **14** Elanın qalan işləri və onun etdiyi hər şey barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **15** Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının iyirmi yeddinci ilində Zimri Tirsada yeddi gün padşahlıq etdi. O vaxt xalq Filiştlilərə məxsus olan Gibbetona qarşı qurulmuş ordugahda qalırdı. **16** Zimrinin padşaha qəsd hazırladığını və onu öldürdüyünü ordugahda olan xalq eşitdi. O gün bütün İsraillilər ordu başçısı Omrini ordugahda İsrail üzərində padşah etdilər. **17** Omri bütün İsraillilərlə birgə Gibbetondan gəlib Tirsanı mühasirəyə aldı. **18** Zimri şəhərin alınacağını görəndə padşah sarayının qalasına girdi və padşah sarayını odladı, özü də həlak oldu. **19** Ona görə ki günah edərək Rəbbin gözündə pis olan işlər etmişdi: Yarovamın yolu və günahı ilə gedib İsrailə günah etdirmişdi. **20** Zimrinin qalan işləri və onun hazırladığı qəsd barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **21** O vaxt İsrail xalqı iki hissəyə bölündü: xalqın yarısı Ginat oğlu Tivnini padşah etmək üçün onun dalınca, yarısı isə Omrinin dalınca getdi. **22** Omrinin dalınca gedən xalq Ginat oğlu Tivninin dalınca gedən xalqa üstün gəldi. Beləliklə, Tivni öldü və Omri padşah oldu. **23** Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının otuz birinci ilində Omri İsrail üzərində padşah oldu və on iki il padşahlıq etdi. Tirsada altı il padşahlıq etdi. **24** O, Samariya dağını Samardan iki talant gümüşə satın aldı və dağın üstündə şəhər tikib, adını dağın sahibi Samarın adına görə Samariya qoydu. **25** Omri Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi və özündən əvvəl olanların hamısından çox pislik etdi. **26** O, Nevat oğlu Yarovamın yolu və onun İsrailə etdirdiyi günahlarla gedib İsrailin Allahı Rəbbi öz bütləri ilə qəzəbləndirdi. **27** Omrinin etdiyi qalan işlər və göstərdiyi hünər barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **28** Omri əcdadları ilə uyudu və Samariyada basdırıldı. Onun yerinə oğlu Axav padşah oldu. **29** Yəhuda padşahı Asanın padşahlığının otuz səkkizinci ilində Omri oğlu Axav İsrail üzərində padşah oldu. O, Samariyada iyirmi iki il padşahlıq etdi. **30** Omri oğlu Axav özündən əvvəl olanların hamısından çox Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. **31** Nevat oğlu Yarovamın günahları ilə getmək ona az gəlirdi, üstəlik Sidonluların padşahı Etbaalın qızı İzeveli də arvad alıb Baala qulluq və səcdə etdi. **32** O, Samariyada tikdiyi Baal məbədində Baal üçün qurbangah qurdu. **33** Aşera bütü də düzəltdi. Axav özündən əvvəl olan bütün İsrail padşahlarından çox pislik edərək İsrailin Allahı Rəbbi qəzəbləndirdi. **34** Onun dövründə Bet-Elli Xiel Yerixonu tikdi. Nun oğlu Yeşua vasitəsilə Rəbbin söylədiyi sözə görə o, ilk oğlu Aviramın həyatı bahasına şəhərin bünövrəsini tikdi və kiçik oğlu Sequvun həyatı bahasına qapılarını qoydu.

17 Gilead sakinlərindən olan Tişbeli İlyas Axava dedi: «Önündə durduğum İsrailin Allahı var olan Rəbbə and olsun ki, mənim bir sözüm olmayınca bu illərdə şeh və yağış olmayacaq». **2** Ona Rəbbin bu sözü nazil oldu: **3** «Buradan get və şərqə tərəf yollan, İordan çayının şərqində

olan Kerit vadisində gizlən. **4** Orada vadidən
su içəcəksən, səni yedirməyi də qarğalara əmr
etdim». **5** O, Rəbbin sözünə əməl etdi və İordan
çayının şərqində olan Kerit vadisinə gedib orada
qaldı. **6** Qarğalar ona hər səhər-axşam çörək və ət
gətirərdilər, vadidən də su içərdi. **7** Bir müddət
sonra vadi qurudu, çünki ölkədə yağış yağmırdı. **8**
İlyasa Rəbbin bu sözü nazil oldu: **9** «Qalx Sidonun
Sarfat şəhərinə get və orada qal. Orada bir dul
qadına sənə yemək verməyi əmr etdim». **10** O
qalxıb Sarfata getdi. Şəhərin darvazasına çatanda
bir dul qadının odun yığdığını gördü və onu
çağırıb dedi: «Mənə bir qabda azca su gətir, içim».
11 Qadın gətirməyə gedəndə onu çağırıb dedi:
«Mənim üçün əlinə bir tikə çörək də al». **12**
Qadın dedi: «Allahın var olan Rəbbə and olsun
ki, bişmiş heç nəyim yoxdur, ancaq küpdə bir
ovuc un və qabda bir az yağ var. Bax mən iki
parça odun yığıram və içəri girib özümlə oğlum
üçün bunlardan yemək hazırlayacağam. Biz onu
yeyəcəyik və sonra öləcəyik». **13** İlyas ona dedi:
«Qorxma, get söylədiyin kimi et. Amma əvvəlcə
mənim üçün ondan kiçik bir kökə düzəlt və mənə
gətir, özünlə oğlun üçün sonra hazırlayarsan. **14**
Çünki İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Rəbb torpaq
üzərinə yağış verəcəyi günə qədər nə küpdə un
tükənəcək, nə də qabda yağ qurtaracaq"». **15**
Qadın gedib İlyasın sözünə əməl etdi. Qadın və
onun ailəsi İlyasla birgə uzun müddət ərzində
yemək yedilər. **16** İlyas vasitəsilə Rəbbin söylədiyi
sözə görə nə küpdə un tükəndi, nə də qabda
yağ qurtardı. **17** Bundan sonra ev sahibi qadının
oğlu xəstələndi, xəstəliyi də çox ağır oldu, belə ki
onun heç nəfəsi gəlmirdi. **18** Qadın İlyasa dedi:
«Mən sənə nə etdim, ey Allah adamı? Günahımı
xatırlatmaq və oğlumu öldürmək üçün yanıma
gəlmisən?» **19** İlyas ona dedi: «Oğlunu mənə
ver». Uşağı qadının qucağından götürüb özünün
qaldığı yuxarı otağa çıxartdı və onu öz yatağının
üstünə uzandırdı. **20** O, Rəbbi çağırıb dedi: «Ey
Allahım Rəbb, yanında qaldığım dul qadının
oğlunu öldürməklə onun başına bəla gətirirsən?»
21 Sonra uşağın üstünə üç dəfə uzandı və Rəbbi
çağırıb dedi: «Ey Allahım Rəbb, Sənə yalvarıram,
qoy bu uşağın canı özünə qayıtsın». **22** Rəbb
İlyasın səsini eşitdi: uşağın canı özünə qayıtdı və
o dirildi. **23** İlyas uşağı götürüb yuxarı otaqdan
evə düşürtdü və onu anasına verib dedi: «Bax
oğlun sağdır». **24** Qadın İlyasa dedi: «İndi bildim
ki, sən Allah adamısan və sənin ağzında Rəbbin
sözü haqdır».

18 Uzun müddət sonra, quraqlığın üçüncü
ilində İlyasa Rəbbin bu sözü nazil oldu:
«Get, Axava görün. Mən torpağın üzərinə yağış
verəcəyəm». **2** İlyas Axava görünmək üçün getdi.
O vaxt Samariyada şiddətli aclıq idi. **3** Axav
saray rəisi olan Avdiyanı çağırdı. Avdiya Rəbdən
çox qorxurdu. **4** İzevel Rəbbin peyğəmbərlərini
qırıb öldürən zaman Avdiya peyğəmbərlərdən yüz
nəfəri aparıb onları əlli-əlli olaraq mağaralarda
gizlətmiş, çörək və su ilə təmin etmişdi. **5** Axav
Avdiyaya dedi: «Ölkədə olan bütün su mənbələrinə
və vadilərə get. Bəlkə ot tapdıq, atları və qatırları
salamat saxladıq, heyvanlar da tələf olmadı». **6**
Onlar ölkəni aralarında böldülər ki, hər tərəfi
gəzib dolaşsınlar. Axav ayrıca, bir yolla, Avdiya
isə ayrıca, başqa bir yolla getdi. **7** Avdiya yolda
ikən İlyas ona rast gəldi. O, İlyası tanıdı və üzüstə
yerə döşənib dedi: «Ağam İlyas, bu sənsənmi?»
8 İlyas dedi: «Mənəm. Get, ağana de ki, İlyas
buradadır». **9** O dedi: «Nə günah etmişəm ki, mən
qulunu öldürmək üçün Axavın əlinə verirsən?
10 Allahın var olan Rəbbə and olsun ki, ağamız
səni axtarmağa adam göndərmədiyi bir millət,
bir padşahlıq qalmadı. Onlar "o burada yoxdur"
dedikləri vaxt həmin padşahlığa və millətə səni
tapmadıqlarına and içdirdi. **11** Amma indi sən
deyirsən: "Get, ağana de ki, İlyas buradadır". **12**
Sənin yanından getdiyim vaxt Rəbbin Ruhu səni
bilmədiyim bir yerə aparacaq. Mən də gedib Axava
bildirəndə o səni tapmayacaq və məni öldürəcək.
Ancaq bu qulun cavanlığından bəri Rəbdən qorxur.
13 İzevel Rəbbin peyğəmbərlərini qırıb öldürən
zaman mənim etdiyim iş ağama bildirilmədimi?
Mən onda Rəbbin peyğəmbərlərindən yüz nəfəri
əlli-əlli olaraq mağaralarda gizlətdim, onları çörək
və su ilə təmin etdim. **14** İndi sən deyirsən:
"Get, ağana de ki, İlyas buradadır". Axı o məni
öldürər». **15** İlyas dedi: «Önündə durduğum var
olan Ordular Rəbbinə and olsun ki, bu gün hökmən
ona görünəcəyəm». **16** Avdiya Axavın yanına
getdi və ona hər şeyi danışdı. Axav da İlyası
qarşılamağa getdi. **17** Axav İlyası görəndə ona
dedi: «Ey İsraili dərdə salan adam, bu sənsənmi?»
18 O cavab verdi: «İsraili mən yox, sən və atanın evi
dərdə saldınız. Siz Rəbbin əmrlərindən dönüb Baal
bütlərinə xidmət etdiniz. **19** İndi bütün İsrailliləri,
İzevelin süfrəsində yemək yeyən dörd yüz əlli Baal
peyğəmbərini və dörd yüz Aşera peyğəmbərini
Karmel dağına, yanıma çağırtdır». **20** Axav bütün
İsrail övladlarını və peyğəmbərləri Karmel dağına
çağırtdırdı. **21** İlyas bütün xalqın yanına gəlib
dedi: «Nə vaxta qədər iki tərəfə əyiləcəksiniz?
Əgər Rəbb Allahdırsa, Ona xidmət edin, yox, Baal
Allahdırsa, onda ona xidmət edin». Xalq onun
sözünə cavab vermədi. **22** Onda İlyas xalqa dedi:

«Rəbbin peyğəmbərlərindən təkcə mən qaldım, amma Baalın peyğəmbərləri dörd yüz əlli nəfərdir. **23** İndi qoy bizə iki buğa verilsin: onlar özləri üçün bir buğa seçsinlər, onu doğrayıb odunların üstünə qoysunlar, ancaq od vurmasınlar. Mən isə başqa buğanı hazırlayıb onu odunların üstünə qoyacağam, ancaq od vurmayacağam. **24** Siz öz allahınızın adını çağırın, mən də Rəbbin adını çağıracağam; hansı odla cavab verərsə, Allah odur». Bütün xalq cavab verib «qoy belə olsun» dedi. **25** İlyas Baal peyğəmbərlərinə dedi: «Bir buğanı özünüz üçün seçin və məndən əvvəl onu hazırlayın, çünki siz çoxsunuz. Siz öz allahınızın adını çağırın, ancaq od vurmayın». **26** Onlar özlərinə verilən buğanı götürüb hazırladılar və səhərdən günortaya qədər «Ey Baal, bizə cavab ver!» deyə Baalın adını çağırdılar, ancaq heç səs-soraq çıxmadı. Onlar düzəltdikləri qurbangahın ətrafında gəzərək atılıb-düşdülər. **27** Günorta olanda İlyas onları lağa qoyub dedi: «Onu uca səslə çağırın. O ki allahdır, bəlkə fikrə gedib yaxud bayıra çıxıb ya da səfərdədir? Bəlkə də yatıb, oyatmaq lazımdır?» **28** Onlar uca səslə çağırdılar və adətlərinə görə bədənlərindən qan axana qədər qılınc və nizələrlə özlərini yaraladılar. **29** Günorta keçincə, axşam qurbanı təqdim olunan vaxta qədər coşub dəlilik etdilər, ancaq nə bir səs-soraq verən, nə də bir qulaq asan var idi. **30** İlyas bütün xalqa dedi: «Mənim yanıma gəlin». Bütün xalq onun yanına gəldi. O, Rəbbin dağıdılmış qurbangahını bərpa etdi. **31** İlyas Yaqub oğulları qəbilələrinin sayına görə on iki daş götürdü, çünki Yaquba «sənin adın İsrail olacaq» deyə Rəbbin sözü nazil olmuşdu. **32** İlyas daşlarla Rəbbin adına qurbangah tikdi. O, qurbangahın ətrafında iki sea toxum tutacaq qədər bir xəndək düzəltdi. **33** Odunları düzdü, buğanı doğrayıb odunların üzərinə qoydu və **34** dedi: «Dörd səhəng su gətirin, onu yandırma qurbanının və odunların üstünə tökün». Sonra o dedi: «İkinci dəfə edin». Onlar ikinci dəfə etdilər. O dedi: «Üçüncü dəfə edin». Onlar üçüncü dəfə etdilər. **35** Su qurbangahın ətrafına axdı və xəndək də su ilə doldu. **36** Axşam qurbanı təqdim edilən vaxt peyğəmbər İlyas qabağa çıxıb dedi: «Ey İbrahimin, İshaqın və İsrailin Allahı Rəbb! Qoy bu gün bilinsin ki, İsraildə Sən Allahsan və mən Sənin qulunam, bütün bu işləri də Sənin sözünlə etdim. **37** Səsimi eşit, ya Rəbb, mənə cavab ver. Qoy bu xalq bilsin ki, Sən Allahsan, ya Rəbb, onda onların ürəyini Özünə tərəf döndərəcəksən». **38** O vaxt Rəbdən od düşdü, yandırma qurbanını, odunları, daşları, torpağı yandırıb-yaxdı və xəndəkdə olan suyu uddu. **39** Bütün xalq bunu gördü və onlar üzüstə düşüb dedilər: «Rəbb Allahdır! Rəbb Allahdır!» **40** İlyas onlara dedi: «Baal peyğəmbərlərini tutun, onlardan bir nəfər də qaçıb qurtarmasın». Onları tutdular. İlyas onları Qişon vadisinə endirib orada öldürdü. **41** İlyas Axava dedi: «Get, yeyib-iç, çünki güclü yağış səsi gəlir». **42** Axav yeyib-içməyə getdi. İlyas Karmel dağının təpəsinə çıxdı, yerə əyilib üzünü dizləri arasına qoydu. **43** Öz nökərinə dedi: «İndi qalx və dəniz tərəfə diqqətlə bax». Nökər qalxdı və diqqətlə baxıb «bir şey yoxdur» dedi. İlyas yeddi dəfə ona «yenə get» dedi. **44** Yeddinci dəfə gedəndə nökər dedi: «Budur, dənizdən insan ovcu boyda kiçik bir bulud çıxır». İlyas dedi: «Gedib Axava söylə: "Arabanı qoşub aşağı en ki, yağış səni ləngitməsin"». **45** Bu vaxt göylər qalın buludlarla qaraldı, külək əsdi və güclü yağış yağmağa başladı. Axav arabaya minib İzreelə getdi. **46** İlyasa Rəbbin gücü gəldi və o, belini qurşayıb Axavın önündə İzreelin girəcəyinə qədər qaçdı.

19 Axav İlyasın etdiyi bütün işləri və onun necə bütün peyğəmbərləri qılıncla öldürdüyünü İzevelə danışdı. **2** İzevel İlyasın yanına qasid göndərib dedi: «Sabah bu vaxt mən səni onların gününə salmasam, qoy allahlar mənə beləsini və bundan betərini etsin». **3** İlyas bunu görüb canını qurtarmaq üçün Yəhudada olan Beer-Şevaya getdi. Nökərini orada qoyub, **4** özü çöldə bir günlük yol getdi. Gəlib bir süpürgə ağacının altında oturdu və canına ölüm diləyib dedi: «Bəsdir, ya Rəbb, indi mənim canımı al, çünki mən atalarımdan yaxşı deyiləm». **5** O, süpürgə ağacının altında uzanıb yuxuya getdi. Bu zaman bir mələk ona toxunub dedi: «Qalx yemək ye!» **6** İlyas baxıb gördü ki, başının kənarında isti daş üzərində bişən bir kökə və bir bardaq su var. O yeyib-içdi və yenə yuxuya getdi. **7** Rəbbin mələyi ikinci dəfə qayıtdı və ona toxunub dedi: «Qalx yemək ye, çünki çox uzun yol gedəcəksən». **8** O qalxdı və yeyib-içdi. Yeməyin gücü ilə qırx gün-qırx gecə Allahın dağı Xorevə qədər getdi. **9** İlyas oradakı mağaraya girdi və burada gecələdi. Ona «İlyas, burada nə edirsən?» deyə Rəbbin sözü nazil oldu. **10** O dedi: «Mən Ordular Allahı Rəbb üçün çox fədakarlıq göstərdim. Çünki İsrail övladları Sənin əhdini unutdular, qurbangahlarını dağıtdılar və peyğəmbərlərini qılıncla öldürdülər. Təkcə mən qaldım, onlar canımı almaq üçün məni də axtarırlar». **11** O dedi: «Çıx, dağda Rəbbin önündə dur, çünki Rəbb buradan keçəcək». Dağları yaran və Rəbbin önündə qayaları parçalayan böyük və güclü bir külək əsdi, ancaq Rəbb

küləkdə deyildi. Küləkdən sonra zəlzələ oldu, ancaq Rəbb zəlzələdə deyildi. **12** Zəlzələdən sonra od düşdü, ancaq Rəbb odda deyildi. Oddan sonra xəfif bir meh səsi gəldi. **13** İlyas bunu eşidəndə üzünü cübbəsi ilə örtdü və çıxıb mağaranın ağzında dayandı. Bir səs ona dedi: «İlyas, burada nə edirsən?» **14** O dedi: «Mən Ordular Allahı Rəbb üçün çox fədakarlıq göstərdim. Çünki İsrail övladları Sənin əhdini unutdular, qurbangahlarını dağıtdılar və peyğəmbərlərini qılıncla öldürdülər. Təkcə mən qaldım, onlar canımı almaq üçün məni də axtarırlar». **15** Rəbb ona dedi: «Qalx çöl yolu ilə Dəməşqə get. Oraya çatanda Xazaeli Aram üzərində padşah olmaq üçün məsh et, **16** Nimşi oğlu Yehunu İsrail üzərində padşah olmaq üçün məsh et, Avel-Mexoladan olan Şafat oğlu Elişanı öz yerinə peyğəmbər olmaq üçün məsh et. **17** Xazaelin qılıncından qurtaranı Yehu öldürəcək, Yehunun qılıncından qurtaranı Elişa öldürəcək. **18** Ancaq Mən İsraildə Baal qarşısında diz çökməmiş və dodaqları onu öpməmiş hər kəsi – yeddi min adamı saxlamışam». **19** İlyas oranı tərk etdi və Şafat oğlu Elişanı tapdı. O, yer şumlayırdı, önündə on iki cüt öküz var idi və özü on ikinci cüt öküzü sürürdü. İlyas Elişanın yanından keçəndə cübbəsini onun üstünə atdı. **20** Elişa öküzləri qoyub İlyasın dalınca qaçdı və dedi: «Qoy gedib ata-anamı öpüm, sonra sənin dalınca gələrəm». İlyas ona dedi: «Geri qayıt, mən sənə nə etdim?» **21** Elişa ondan ayrılıb geri qayıtdı. Öz bir cüt öküzünü götürüb onları qurban kəsdi. Öküzləri kotanın taxtaları ilə bişirib ətlərini xalqa verdi və onlar yedilər. Sonra o qalxıb İlyasın dalınca getdi və ona xidmət etdi.

20 Aram padşahı Ben-Hadad bütün ordusunu topladı. Onunla birgə otuz iki padşah, atlar və döyüş arabaları var idi. Ben-Hadad gəlib Samariyanı mühasirəyə aldı və şəhərə hücum etdi. **2** O, şəhərə, İsrail padşahı Axavın yanına qasidlər göndərib dedi: «Ben-Hadad belə deyir: **3** "Sənin qızıl-gümüşün mənimdir, arvadlarının və oğullarının ən yaxşıları da mənimdir"». **4** İsrail padşahı cavab verib dedi: «Ağam padşah, sənin söylədiyin kimi özüm və hər nəyim var, sənindir». **5** Qasidlər yenə gəlib dedilər: «Ben-Hadad belə söyləyir: "Hərçənd ki sənə ‹qızıl-gümüşünü, arvadlarını və oğullarını mənə ver› deyə xəbər göndərdim, **6** ancaq sabah bu vaxt adamlarımı sənin yanına göndərəcəyəm. Evini və əyanlarının evlərini axtaracaqlar və sənin xoşuna gələn hər şeyi götürüb gətirəcəklər"». **7** İsrail padşahı ölkənin bütün ağsaqqallarını çağırıb dedi: «Görün bu adam necə pislik axtarır. Arvadlarımı, oğullarımı, qızıl-gümüşümü məndən tələb etdi, mən ondan əsirgəmədim». **8** Bütün ağsaqqallar və xalq ona «qulaq asma və razı olma» dedilər. **9** O, Ben-Hadadın qasidlərinə dedi: «Ağam padşaha deyin: "Bu qulundan əvvəlcə istədiyin hər şeyi verərəm, ancaq bunu edə bilməyəcəyəm"». Qasidlər gedib onun sözünü çatdırdılar. **10** Ben-Hadad ona xəbər göndərib dedi: «Əgər Samariya torpağı mənim dalımca gedən qoşunun ovuclarını doldurmağa bəs edərsə, allahlar mənə beləsini və bundan betərini etsin». **11** İsrail padşahı cavab verib dedi: «Söyləyin, qurşanan adam soyunan kimi öyünməsin». **12** Bu sözü eşidəndə Ben-Hadad padşahlarla birgə çadırlarda şərab içirdi. O, əsgərlərinə «Sıraya düzülün!» dedi. Onlar şəhərin qarşısında sıraya düzüldülər. **13** Bu vaxt bir peyğəmbər İsrail padşahı Axavın yanına gəlib dedi: «Rəbb belə deyir: "Bu böyük qoşunu görürsənmi? Bu gün onu sənə təslim edəcəyəm və biləcəksən ki, Rəbb Mənəm"». **14** Axav dedi: «Kimin vasitəsilə?» O dedi: «Rəbb belə deyir: "Əyalət başçılarının xidmətində olan igidlərin vasitəsilə bunu edəcəyəm"». Sonra Axav dedi: «Döyüşü kim başlayacaq?» O cavab verdi: «Sən». **15** Sonra Axav əyalət başçılarının igidlərini sıraya düzdü: onlar iki yüz otuz iki nəfər idi. Onlardan sonra orada olan xalqın hamısını – bütün İsrail övladlarını sıraya düzdü: onlar yeddi min nəfər idi. **16** Onlar günorta oradan çıxdılar. Ben-Hadad və ona kömək edən otuz iki padşah çadırlarda içib sərxoşluq edirdilər. **17** Əvvəl əyalət başçılarının igidləri çıxdılar. Ben-Hadadın göndərdiyi casuslar ona «Samariyadan adamlar çıxır» deyə bildirdilər. **18** O dedi: «Əgər sülh üçün çıxırlarsa, onları diri tutun, yox, döyüş üçün çıxırlarsa, yenə onları diri tutun». **19** O vaxt bu adamlar – həm əyalət başçılarının igidləri, həm də onların ardınca gələn qoşun artıq şəhərdən çıxmışdı. **20** Onlardan hər biri qarşısında duranı vurdu. Aramlılar qaçdılar və İsraillilər onları təqib etdilər. Aram padşahı Ben-Hadad at üstündə süvariləri ilə birgə qaçıb qurtardı. **21** İsrail padşahı oradan çıxıb atlara və döyüş arabalarına hücum etdi və Aramlıları böyük tələfata uğratdı. **22** Həmin peyğəmbər İsrail padşahının yanına gəlib ona dedi: «Get özünü möhkəmləndir, gör ki, nə etməlisən. Çünki bahar gələndə Aram padşahı yenə sənin üstünə gələcək». **23** Aram padşahının əyanları ona deyirdilər: «İsraillilərin Allahı təpələr Allahıdır, buna görə də onlar bizə qalib gəldilər. Onlarla düzənlikdə vuruşaq, hökmən biz onlara qalib gələcəyik. **24** Belə et: padşahların hər birini vəzifəsindən götür

və onların yerinə valilər təyin et. 25 Sən isə at yerinə at, araba yerinə araba qoyaraq itirdiyin ordu kimi özün üçün bir ordu düzəlt ki, biz onlara qarşı düzənlikdə vuruşaq. Hökmən biz onlara qalib gələcəyik». Ben-Hadad onların sözünə qulaq asdı və belə etdi. 26 Bahar gələndə Ben-Hadad Aramlıları topladı və İsraillilərlə vuruşmaq üçün Afeqə doğru getdi. 27 İsrail övladları da toplaşdılar, azuqə hazırladılar və onların qarşısına getdilər. İsrail övladları onların önündə iki kiçik sürü kimi ordugah qurdular, Aramlılar isə hər tərəfi tutmuşdular. 28 Allah adamı İsrail padşahının yanına gəlib dedi: «Rəbb belə deyir: "Aramlılar ‹Rəbb təpələr Allahıdır, düzənliklər Allahı deyil› deyirlər. Buna görə də Mən bu böyük qoşunu bütünlüklə sənə təslim edəcəyəm və biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm"». 29 Onlar bir-birlərinin qarşısında yeddi gün ordugahda qaldılar. Yeddinci gün döyüş başlandı. İsrail övladları bir gündə Aramlıların piyada qoşunundan yüz min nəfəri qırdılar. 30 Onların qalanları Afeqə – şəhərin içinə qaçdılar. Şəhərin divarı qalan iyirmi yeddi min nəfərin üstünə yıxıldı. Ben-Hadad şəhərə qaçıb bir iç otağa girdi. 31 Əyanları ona dedilər: «Biz eşitmişik ki, İsrail padşahları mərhəmətli padşahlardır. Gəlin bellərimizə çul, başlarımıza ip sarıyaq və İsrail padşahının yanına gedək. Bəlkə o səni sağ buraxar». 32 Onlar bellərinə çul, başlarına ip bağladılar və gəlib İsrail padşahına dedilər: «Qulun Ben-Hadad "yalvarıram, məni sağ burax" deyir». İsrail padşahı dedi: «O hələ sağdır? O ki mənim qardaşımdır». 33 Bu adamlar bir əlamət gözləyirdilər, padşahın sözünü yaxşı əlamət sayıb cəld dedilər: «Bəli, Ben-Hadad sənin qardaşındır». O dedi: «Gedin, onu gətirin». Ben-Hadad onun yanına gəldi və o, Ben-Hadadı öz döyüş arabasına mindirdi. 34 Ben-Hadad ona dedi: «Mənim atamın sənin atandan aldığı şəhərləri geri qaytarıram. Atamın Samariyada düzəltdiyi kimi sən də Dəməşqdə özün üçün bazarlar düzəldərsən». İsrail padşahı dedi: «Mənimlə saziş bağlayandan sonra səni buraxacağam». Ben-Hadadla saziş bağladı və onu buraxdı. 35 Peyğəmbərlərdən olan bir nəfər Rəbbin sözü ilə öz yoldaşına dedi: «Məni vur». O adam onu vurmaq istəmədi. 36 Onda peyğəmbər o adama dedi: «İndi ki sən Rəbbin sözünə qulaq asmadın, mənim yanımdan gedəndə bir şir səni öldürəcək». Peyğəmbərin yanından gedəndə bir şir ona rast gəlib onu öldürdü. 37 Peyğəmbər başqa bir adam tapıb ona dedi: «Məni vur». O adam peyğəmbəri vurub yaraladı. 38 Peyğəmbər getdi və gözlərini örtərək qiyafəsini dəyişib padşahın yolu üstündə dayandı. 39 Padşah keçəndə onu səsləyib dedi: «Bu qulun döyüşün ortasına girmişdi. Bu zaman bir adam kənara çəkildi və mənim yanıma bir nəfər gətirib dedi: "Bu adamı qoru. Əgər aradan çıxsa, əvəzində ya canını verəcəksən ya da bir talant gümüş". 40 Bu qulun orada-burada çalışarkən o, yanımdan qaçdı». İsrail padşahı bu adama dedi: «Hökmün elə də olmalıdır, özün qərar vermisən». 41 O cəld gözlərindən örtüyü götürdü. İsrail padşahı onun peyğəmbərlərdən biri olduğunu gördü. 42 O, İsrail padşahına dedi: «Rəbb belə deyir: "Mənim lənətlədiyim adamı sən əldən buraxdın. Buna görə də onun yerinə sən öləcəksən və onun xalqının başına gələcək işlər sənin xalqının başına gələcək"». 43 İsrail padşahı qaşqabaqlı və dilxor halda Samariyada olan evinə gəldi.

21 İzreeldə, Samariya padşahı Axavın sarayının yanında İzreelli Navotun bir üzüm bağı var idi. 2 Bir müddət sonra Axav Navota dedi: «Üzüm bağını mənə ver ki, oranı özüm üçün bostan edim, çünki evimə yaxındır. Mən onun əvəzinə sənə daha yaxşı bağ verərəm ya da istəsən, onun dəyərini sənə pulla ödəyərəm». 3 Navot Axava dedi: «Qoy atalarımın mirasını sənə verməyi Rəbb məndən uzaq etsin!» 4 Axav evinə qaşqabaqlı və dilxor halda qayıtdı, çünki İzreelli Navot ona «atalarımın mirasını sənə vermərəm» demişdi. O, yatağı üzərinə uzanıb üzünü çevirdi və yemək yemədi. 5 Arvadı İzevel yanına gəlib ona dedi: «Niyə qanın qaradır, heç yemək də yemirsən?» 6 O dedi: «Mən İzreelli Navota "üzüm bağını pulla mənə sat ya da istəsən, onun əvəzində sənə başqa üzüm bağı verərəm" söylədim, o isə dedi: "Üzüm bağımı sənə vermərəm"». 7 Arvadı İzevel ona dedi: «İndi İsrail üzərində padşahlıq edən sənsən ya yox? Qalx yemək ye, ürəyini sıxma. İzreelli Navotun üzüm bağını mən sənə verərəm». 8 O, Axavın adından məktublar yazdı və onları Axavın möhürü ilə möhürlədi. Navotun şəhərində onunla birgə yaşayan ağsaqqallara və əyanlara məktublar göndərdi. 9 İzevel məktublarda belə yazdı: «Oruc elan edin və Navotu xalqın arasında yuxarı başda əyləşdirin. 10 İki nəfər yaramaz adamı onun qarşısında oturdun və onlar şahidlik edərək desinlər: "Sən Allahı və padşahı lənətlədin". Sonra onu bayıra çıxarın və ölənə qədər daşqalaq edin». 11 Navotun yaşadığı şəhərin adamları – orada yaşayan ağsaqqallar və əyanlar İzevelin onlara göndərdiyi məktublarda yazdığı kimi etdilər. 12 Onlar oruc elan etdilər və Navotu xalqın arasında yuxarı başda əyləşdirdilər. 13 İki nəfər yaramaz adam gəlib onun qarşısında oturdu. Onlar xalqın önündə Navota qarşı «Navot Allahı və padşahı

lənətlədi» deyə şahidlik etdilər. Sonra onu şəhərin kənarına çıxartdılar və daşqalaq edib öldürdülər. **14** Onlar İzevelə xəbər göndərib dedilər: «Navot daşqalaq olunaraq öldü». **15** İzevel Navotun daşqalaq olunaraq öldüyünü eşidəndə Axava dedi: «Qalx İzreelli Navotun sənə pulla vermək istəmədiyi üzüm bağını özünə mülk götür, çünki Navot sağ deyil, ölüb». **16** Axav İzreelli Navotun öldüyünü eşidəndə onun üzüm bağını özünə mülk götürmək üçün oraya yollandı. **17** Tişbeli İlyasa Rəbbin bu sözü nazil oldu: **18** «Qalx Samariyada İsrailə padşahlıq edən Axavı qarşılamağa get. O, Navotun üzüm bağındadır. Axav onu mülk etmək üçün oraya yollandı. **19** Sən ona söylə ki, Rəbb belə deyir: "Qatillik etdin, hələ özünə mülk də götürürsən?" Sonra ona söylə ki, Rəbb belə deyir: "Navotun qanını köpəklərin yaladıqları yerdə sənin də qanını köpəklər yalayacaq"». **20** Axav İlyasa dedi: «Ey düşmənim, axır məni də tapdın». O dedi: «Bəli, səni də tapdım. Sən Rəbbin gözündə pis olan işlər etməyə özünü təslim etdin. **21** "Budur, sənin üzərinə bəla gətirəcəyəm, səni yandırıb məhv edəcəyəm. İsraildə Axavın nəslindən divar isladan hər kəsi – bütün kişiləri, istər kölə olsun, istər azad, kəsib atacağam. **22** Mən sənin evini Nevat oğlu Yarovamın evi kimi, Axiya oğlu Baaşanın evi kimi edəcəyəm. Çünki sən İsrailə günah etdirərək Məni qəzəbləndirdin". **23** Rəbb İzevel barədə dedi: "İzreel divarının içərisində İzeveli köpəklər yeyəcək". **24** Axavın nəslindən şəhərdə öləni köpəklər, çöldə öləni isə quşlar yeyəcək». **25** Həqiqətən, Axav kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etməyə özünü təslim edən hələ olmamışdı. Arvadı İzevel onu buna təhrik edirdi. **26** Axav İsrail övladlarının önündən Rəbbin qovduğu Emorlular kimi bütlərə xidmət edərək çox iyrənc işlər etdi. **27** Axav bu sözləri eşidəndə libasını cırıb əyninə çul geydi. O, oruc tutub çulda yatdı və qüssəyə batdı. **28** Tişbeli İlyasa Rəbbin bu sözü nazil oldu: **29** «Gördünmü Axav Mənim önümdə özünü necə aşağı tutdu? Önümdə özünü aşağı tutduğu üçün Mən bu bəlanı onun dövründə göndərməyəcəyəm, oğlunun dövründə bu bəlanı onun evinə göndərəcəyəm».

22 Üç il keçdi. Bu müddətdə Aramla İsrail arasında müharibə getmirdi. **2** Üçüncü ildə Yəhuda padşahı Yehoşafat İsrail padşahının yanına gəldi. **3** İsrail padşahı əyanlarına dedi: «Bilirsiniz ki, Ramot-Gilead bizimdir? Biz isə onu Aram padşahının əlindən almaq üçün heç nə etmirik». **4** Sonra o, Yehoşafata dedi: «Sən mənimlə birgə vuruşmaq üçün Ramot-Gileada gedirsənmi?» Yehoşafat İsrail padşahına dedi: «Məni özün kimi, xalqımı xalqın kimi, atlarımı atların kimi hesab et». **5** Yehoşafat yenə İsrail padşahına dedi: «Əvvəlcə görək Rəbbin sözü nədir?» **6** İsrail padşahı dörd yüzə qədər peyğəmbəri topladı və onlara dedi: «Vuruşmaq üçün Ramot-Gileada gedim ya getməyim?» Onlar dedilər: «Get, Xudavənd onu padşaha təslim edəcək». **7** Yehoşafat dedi: «Burada olanlardan başqa, Rəbbin bir peyğəmbəri yoxdur ki, ondan soruşaq?» **8** İsrail padşahı Yehoşafata dedi: «Rəbdən soruşmaq üçün bir nəfər də var: İmla oğlu Mikeya. Ancaq mənim ondan zəhləm gedir, çünki yaxşılığıma deyil, pisliyimə peyğəmbərlik edir». Yehoşafat dedi: «Qoy padşah belə söyləməsin». **9** İsrail padşahı bir saray xidmətçisini çağırıb dedi: «Tez İmla oğlu Mikeyanı buraya gətir». **10** İsrail padşahı və Yəhuda padşahı Yehoşafat Samariya darvazalarının girəcəyindəki meydanda şahlıq libası geymiş halda hər biri öz taxtında oturmuşdu və bütün peyğəmbərlər onların önündə peyğəmbərlik edirdilər. **11** Kenaana oğlu Sidqiya özünə dəmir buynuzlar düzəldib dedi: «Rəbb belə deyir: "Aramlıları qırıb qurtarana qədər onları beləcə buynuzlayacaqsan"». **12** Bütün peyğəmbərlər də peyğəmbərlik edərək deyirdilər: «Ramot-Gileada get, qalib gələcəksən, Rəbb onu padşaha təslim edəcək». **13** Mikeyanı çağırmaq üçün gedən qasid ona dedi: «İndi peyğəmbərlər padşaha bir ağızdan xoş sözlər deyirlər. Sənin sözün də onlardan birinin sözü kimi olsun və yaxşılığa danış». **14** Mikeya dedi: «Var olan Rəbbə and olsun ki, Rəbb mənə nə desə, onu söyləyəcəyəm». **15** O, padşahın yanına gəldi və padşah ona dedi: «Mikeya, vuruşmaq üçün Ramot-Gileada gedək, yoxsa getməyək?» Mikeya ona dedi: «Get, qalib gələcəksən, Rəbb onu padşaha təslim edəcək». **16** Padşah ona dedi: «Səni neçə dəfə and içdirim ki, mənə Rəbbin adı ilə həqiqətdən başqa bir şey söyləməyəcəksən?» **17** Mikeya dedi: «Mən bütün İsraillilər təpələr üstündə çobanı olmayan sürü kimi səpələnmiş gördüm. Rəbb dedi: "Onların ağaları yoxdur. Qoy hər biri salamat öz evinə qayıtsın"». **18** İsrail padşahı Yehoşafata dedi: «Sənə demədimmi o mənim yaxşılığıma deyil, pisliyimə peyğəmbərlik edəcək?» **19** Mikeya dedi: «Onda Rəbbin sözünü eşit. Mən Rəbbi Öz taxtında oturmuş və bütün göylər ordusunu Onun sağında və solunda durmuş gördüm. **20** Rəbb dedi: "Ramot-Gileada gedib həlak olması üçün Axavı kim tovlayacaq?" Biri elə dedi, o biri belə. **21** Bir ruh irəli çıxıb Rəbbin önündə dayandı və dedi: "Mən onu tovlayaram". Rəbb ona dedi: "Necə?" **22** O dedi: "Mən çıxıb bütün peyğəmbərlərin

ağzında yalançı bir ruh olaram". Rəbb dedi: "Sən onu tovlayacaqsan, bunu bacarırsan, get və belə et"». **23** Mikeya davam etdi: «İndi, budur, Rəbb sənin bütün bu peyğəmbərlərinin ağzına yalançı bir ruh qoymuşdur. Beləcə Rəbb sənin başına bəla gətirməyi qərara aldı». **24** Kenaana oğlu Sidqiya yaxınlaşdı və Mikeyanın yanağına vurub dedi: «Rəbbin Ruhu səndə danışmaq üçün məndən sənə necə keçdi?» **25** Mikeya dedi: «Sən gizlənmək üçün iç otağa girdiyin gün bunu biləcəksən». **26** İsrail padşahı dedi: «Mikeyanı götür, onu şəhər rəisi Amonun və padşahın oğlu Yoaşın yanına göndər. **27** Onlara söylə ki, padşah belə deyir: "Bu adamı zindana atın və mən salamat qayıdana qədər ona çox az çörək və su verərək zülm edin"». **28** Mikeya dedi: «Əgər sən salamat qayıtsan, Rəbb mənim vasitəmlə danışmamışdır». Sonra dedi: «Ey camaat, hamınız eşidin!» **29** İsrail padşahı və Yəhuda padşahı Yehoşafat Ramot-Gileada getdilər. **30** İsrail padşahı Yehoşafata dedi: «Mən qiyafəmi dəyişib döyüşə girəcəyəm, ancaq sən öz şahlıq libasını gey». İsrail padşahı qiyafəsini dəyişib döyüşə girdi. **31** Aram padşahı öz döyüş arabalarının otuz iki başçısına «nə kiçiklə, nə də böyüklə vuruşun, yalnız İsrail padşahı ilə döyüşə girin» deyə əmr etmişdi. **32** Döyüş arabalarının başçıları Yehoşafatı görəndə dedilər: «Yəqin İsrail padşahı budur». Dönüb onunla vuruşmağa getdilər. Onda Yehoşafat çığırdı. **33** Döyüş arabalarının başçıları onun İsrail padşahı olmadığını görəndə ardınca getməyib geri qayıtdılar. **34** Bir adam nişan almadan yay çəkib İsrail padşahını zirehlərin birləşdiyi yerdən vurdu. Padşah arabaçısına dedi: «Döndər və məni döyüşdən çıxar, çünki yaralanmışam». **35** O gün döyüş qızışdı. Padşah öz döyüş arabasında Aramlıların önündə söykənib dayandı. Döyüş arabası onun yarasının qanına bulaşdı. Axşam o öldü. **36** Günəş batmaqda ikən ordugahın içində «Hər kəs öz şəhərinə! Hər kəs öz ölkəsinə!» deyə car çəkildi. **37** Beləcə padşah öldü və onu Samariyaya gətirib orada basdırdılar. **38** Arabanı Samariya hovuzunun suyunda yudular. Rəbbin söylədiyi sözə görə köpəklər onun qanını yaladı. O hovuzda fahişələr yuyunardı. **39** Axavın qalan işləri və onun etdiyi hər şey, fil sümüyündən tikdiyi saray və tikdiyi bütün şəhərlər barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **40** Axav ataları ilə uyudu və yerinə oğlu Axazya padşah oldu. **41** İsrail padşahı Axavın padşahlığının dördüncü ilində Asa oğlu Yehoşafat Yəhuda üzərində padşah oldu. **42** Yehoşafat padşah olduğu vaxt otuz beş yaşında idi. O, Yerusəlimdə iyirmi beş il padşahlıq etdi. Anasının adı Şilxi qızı Azuva idi. **43** O, atası Asanın yolu ilə getdi və Rəbbin gözündə doğru olan işlər edərək bunlardan kənara çıxmadı. Ancaq səcdəgahlar aradan qaldırılmadı, xalq hələ səcdəgahlarda qurban gətirir və buxur yandırırdı. **44** Yehoşafat İsrail padşahı ilə sülh içində yaşadı. **45** Yehoşafatın qalan işləri, onun göstərdiyi hünər və necə döyüşdüyü barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **46** O, atası Asanın qovmadığı məbəd fahişəliyi ilə məşğul olan kişiləri ölkədən qovdu. **47** Edomda padşah yox idi, bir canişin orada hökmranlıq edirdi. **48** Yehoşafat qızıl dalınca Ofirə getmək üçün Tarşiş gəmiləri düzəltdi. Ancaq gedə bilmədilər, çünki gəmilər Esyon-Geverdə parçalandı. **49** Onda Axav oğlu Axazya Yehoşafata dedi: «Qoy gəmilərdə sənin adamlarınla birgə mənim adamlarım da getsinlər». Ancaq Yehoşafat razı olmadı. **50** Yehoşafat ataları ilə uyudu və atası Davudun şəhərində, ataların yanında basdırıldı. Onun yerinə oğlu Yehoram padşah oldu. **51** Yəhuda padşahı Yehoşafatın padşahlığının on yeddinci ilində Axav oğlu Axazya Samariyada İsrail üzərində padşah oldu. O, iki il İsrail üzərində padşahlıq etdi. **52** Axazya Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, ata-anasının və İsrailə günah etdirmiş Nevat oğlu Yarovamın yolu ilə getdi. **53** Axazya atasının etdiyi kimi Baala qulluq və səcdə edərək İsrailin Allahı Rəbbi qəzəbləndirdi.

Ikinci Padşahlar

1 İsrail padşahı Axavın ölümündən sonra Moav İsrailə qarşı üsyan qaldırdı. **2** Padşah Axazya Samariyada olan yuxarı otağındakı barmaqlığı olan pəncərədən yıxılıb yaralandı. O, qasidlərinə «Gedin, Eqron allahı Baal-Zevuvdan soruşun, bu yaram sağalacaqmı?» deyib onları göndərdi. **3** Rəbbin mələyi Tişbeli İlyasa dedi: «Qalx Samariya padşahının qasidlərini qarşılamaq üçün çıx və onlara de: "İsraildə Allah yoxdur ki, Eqron allahı Baal-Zevuva müraciət etməyə gedirsiniz?" **4** Buna görə də Rəbb belə deyir: "Üstündə uzandığın yataqdan qalxa bilməyəcəksən, çünki hökmən öləcəksən!"» İlyas getdi. **5** Qasidlər padşahın yanına qayıtdılar. Padşah onlara dedi: «Niyə geri qayıtdınız?» **6** Ona dedilər: «Bir adam bizi qarşılamağa çıxdı və bizə dedi: "Sizi göndərən padşahın yanına qayıdıb ona söyləyin ki, Rəbb belə deyir: ‹İsraildə Allah yoxdur ki, Eqron allahı Baal-Zevuva müraciət etmək üçün qasidlər göndərdin?› Buna görə də üstündə uzandığın yataqdan qalxa bilməyəcəksən, çünki hökmən öləcəksən!"» **7** Padşah onlara dedi: «Sizi qarşılamağa çıxan və sizə bu sözləri söyləyən adam nə qiyafədə idi?» **8** Ona dedilər: «Tüklü bir adam idi, belinə dəri qurşaq bağlamışdı». Padşah dedi: «O, Tişbeli İlyasdır». **9** Padşah bir əllibaşı ilə əlli adamını İlyasın yanına göndərdi. Əllibaşı onun yanına qalxdı. İlyas təpənin başında oturmuşdu. Əllibaşı ona dedi: «Ey Allah adamı, padşah "aşağı düş" deyir». **10** İlyas əllibaşıya cavab verib dedi: «Əgər mən Allah adamıyamsa, göydən od yağsın, səni və əlli adamını tələf etsin!» Onda göydən od yağdı, əllibaşı ilə əlli adamını tələf etdi. **11** Padşah başqa bir əllibaşı ilə əlli adamını onun yanına göndərdi. Əllibaşı ona dedi: «Ey Allah adamı, padşah belə deyir: "Tez aşağı düş"». **12** İlyas onlara cavab verib dedi: «Əgər mən Allah adamıyamsa, göydən od yağsın, səni və əlli adamını tələf etsin!» Onda göydən Allahın odu yağdı, əllibaşı ilə əlli adamını tələf etdi. **13** Padşah yenə üçüncü bir əllibaşı ilə əlli adamını göndərdi. Üçüncü əllibaşı qalxıb gəldi, İlyasın qarşısında diz çökdü və ona yalvarıb dedi: «Ey Allah adamı, xahiş edirəm, mənim və bu əlli qulunun canına yazığın gəlsin. **14** Göydən od yağıb əvvəl gələn iki əllibaşını və onların hərəsinin əlli adamını tələf etdi. İndi mənim canıma yazığın gəlsin». **15** Rəbbin mələyi İlyasa dedi: «Onunla birgə aşağı düş, ondan qorxma». İlyas qalxıb aşağı düşdü və əllibaşı ilə birgə padşahın yanına gəldi. **16** Ona dedi: «Rəbb belə deyir: "İsraildə sözünü soruşmağa Allah yoxdur ki, Eqron allahı Baal-Zevuvdan soruşmaq üçün qasidlər göndərdin? Buna görə də üstündə uzandığın yataqdan qalxa bilməyəcəksən, çünki hökmən öləcəksən!"» **17** İlyasın söylədiyi Rəbbin sözünə görə Axazya öldü. Oğlu olmadığı üçün yerinə Axavın oğlu Yehoram padşah oldu. Bu da Yəhuda padşahı Yehoşafat oğlu Yehoramın padşahlığının ikinci ilində oldu. **18** Axazyanın qalan işləri İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır.

2 Rəbb İlyası qasırğa ilə göyə qaldırmazdan əvvəl İlyas və Elişa Qilqaldan getdilər. **2** Onda İlyas Elişaya dedi: «Burada qal, çünki Rəbb məni Bet-Elə göndərir». Elişa dedi: «Var olan Rəbbə və sənin canına and olsun ki, səndən əl çəkmərəm». Onlar Bet-Elə getdilər. **3** Bet-Eldə olan peyğəmbərlər Elişanın yanına gəlib ona dedilər: «Rəbbin bu gün sənin ağanı başının üstündən götürəcəyini bilirsənmi?» O dedi: «Bəli, bilirəm, susun». **4** İlyas ona dedi: «Elişa, burada qal, çünki Rəbb məni Yerixoya göndərir». Elişa dedi: «Var olan Rəbbə və sənin canına and olsun ki, səndən əl çəkmərəm». Onlar Yerixoya gəldilər. **5** Yerixoda olan peyğəmbərlər Elişanın yanına gəlib ona dedilər: «Bilirsənmi, Rəbb bu gün ağanı sənin başın üstündən götürəcək?» O dedi: «Bəli, bilirəm, susun!» **6** İlyas ona dedi: «Burada qal, çünki Rəbb məni İordan çayının yanına göndərir». Elişa dedi: «Var olan Rəbbə və sənin canına and olsun ki, səndən əl çəkmərəm». Onlar getdilər. **7** Peyğəmbərlərdən əlli adam gedib uzaqda onların qarşısında dayandı. Onlar da İordan çayının yanında dayandılar. **8** İlyas cübbəsini götürdü və onu büküb suya vurdu. Su iki yerə ayrıldı və onlar quru yerin üstündən keçdilər. **9** Onlar keçəndən sonra İlyas Elişaya dedi: «Mən sənin yanından götürülməzdən əvvəl məndən bir şey istə, sənin üçün nə edim?» Elişa dedi: «Qoy indi səndə olan ruh ikiqat artıq məndə olsun». **10** İlyas dedi: «Sən çətin bir şey istədin. Əgər sənin yanından götürüldüyümü görsən, səninlə belə olacaq, yoxsa bu olmayacaq». **11** Onlar danışa-danışa gedərkən qəflətən odlu bir araba və odlu atlar göründü, onları bir-birindən ayırdı və İlyas qasırğa ilə göyə qaldırıldı. **12** Elişa bunu görüb qışqırdı: «Atam, ey atam! İsrailin arabası və atlıları!» O, İlyası daha görməyəndə öz paltarını götürdü və onu cırıb iki yerə böldü. **13** Sonra İlyasın əynindən düşən cübbəni götürüb geri döndü və İordan çayının sahilində dayandı. **14** İlyasın əynindən düşən cübbəni götürüb suya vurdu və dedi: «İlyasın Allahı Rəbb haradadır?» O da cübbəni suya vuranda su iki yerə ayrıldı. Elişa oradan keçdi. **15** Yerixoda olan peyğəmbərlər onu

uzaqdan görüb dedilər: «İlyasın ruhunun gücü Elişanın üstünə qondu». Onlar Elişanı qarşılamağa gələrək önündə yerə qədər təzim etdilər. **16** Ona dedilər: «Bu qullarının yanında əlli igid var, qoy gedib ağanı axtarsınlar. Bəlkə Rəbbin Ruhu onu qaldırıb dağların yaxud da dərələrin birinə atmışdır?» Elişa dedi: «Göndərməyin». **17** Amma onlar o qədər inad etdilər ki, Elişa utanıb dedi: «Göndərin». Əlli nəfər göndərdilər və onlar üç gün axtardılar, ancaq İlyası tapa bilmədilər. **18** Sonra Yerixoda qalan Elişanın yanına qayıtdılar. Elişa onlara dedi: «Mən sizə demədim ki, getməyin?» **19** Şəhərin adamları Elişaya dedilər: «Ağamın gördüyü kimi bu şəhərin yeri yaxşıdır, ancaq suyu pisdir, torpağı bəhər vermir». **20** O dedi: «Mənə təzə bir qab gətirin və onun içinə duz qoyun». Bunu ona gətirdilər. **21** O, bulağa çıxdı, duzu oraya atıb dedi: «Rəbb belə deyir: "Bu suları pak edirəm, artıq onda ölüm və bəhərsizlik olmayacaq"». **22** Elişanın söylədiyi sözə görə bu su indiyə qədər də pak qalır. **23** Elişa oradan Bet-Elə qalxdı. O, yola düşəndə kiçik oğlanlar şəhərdən çıxdılar və onu lağa qoyub dedilər: «Rədd ol, keçəl, rədd ol, keçəl!» **24** O arxaya dönüb oğlanları gördü və onları Rəbbin adı ilə lənətlədi. Meşədən iki dişi ayı çıxıb onlardan qırx iki nəfəri parçaladı. **25** Elişa oradan Karmel dağına getdi, oradan da Samariyaya qayıtdı.

3 Yəhuda padşahı Yehoşafatın padşahlığının on səkkizinci ilində Axav oğlu Yehoram Samariyada İsrail üzərində padşah oldu və on iki il padşahlıq etdi. **2** O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, ancaq atası və anası kimi deyildi, çünki atasının düzəltdiyi Baal sütununu yox etdi. **3** Ancaq Nevat oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi günahlardan yapışdı, onlardan əl çəkmədi. **4** Moav padşahı Meşanın sürüsü var idi. O, İsrail padşahına yüz min quzu və yüz min qoçun yununu göndərərdi. **5** Axavın ölümündən sonra Moav padşahı İsrail padşahına qarşı üsyan qaldırdı. **6** O vaxt padşah Yehoram Samariyadan çıxdı və bütün İsraillilər topladı. **7** O gedəndə Yəhuda padşahı Yehoşafata xəbər göndərib dedi: «Moav padşahı mənə qarşı üsyan qaldırdı. Moavlılara qarşı vuruşmaq üçün mənimlə birgə gedərsənmi?» Yehoşafat dedi: «Gedərəm, məni özün kimi, xalqımı xalqın kimi, atlarımı atların kimi hesab elə». **8** Yehoram dedi: «Hansı yolla çıxaq?» O dedi: «Edom çölünün yolu ilə». **9** İsrail padşahı, Yəhuda padşahı və Edom padşahı gedib o yolu yeddi gün dolaşdılar. Əsgərlər və dallarınca gələn heyvanlar üçün su yox idi. **10** İsrail padşahı dedi: «Ay aman! Rəbb bu üç padşahı Moavlılara təslim etmək üçün bir yerə çağırıb». **11** Yehoşafat dedi: «Burada Rəbbin bir peyğəmbəri yoxdur ki, onun vasitəsilə Rəbdən soruşaq?» İsrail padşahının əyanlarından biri cavab verib dedi: «Şafat oğlu Elişa buradadır. O, İlyasın əlinə su tökərdi». **12** Padşah Yehoşafat dedi: «Onda Rəbbin sözü var». Sonra İsrail padşahı, Edom padşahı və Yehoşafat Elişanın yanına enib getdilər. **13** Elişa İsrail padşahına dedi: «Məndən sənə nə? Öz ata-ananın peyğəmbərlərinin yanına get». İsrail padşahı ona dedi: «Yox! Bu üç padşahı Moavlılara təslim etmək üçün Rəbb bir yerə çağırıb». **14** Elişa dedi: «Önündə durduğum var olan Ordular Rəbbinə and olsun ki, Yəhuda padşahı Yehoşafata hörmət etməsəydim, sənin üzünə baxmazdım. **15** İndi mənim yanıma çəng çalan bir adam gətirin». Gətirilən adam çəng çalarkən Rəbbin əli Elişanın üzərinə gəldi. **16** O dedi: «Rəbb belə deyir: "Bu vadinin hər tərəfində xəndəklər qazın". **17** Çünki Rəbb belə deyir: "Siz külək və yağış görməyəcəksiniz, amma bu vadi su ilə dolacaq. Siz, mal-qaranız və heyvanlarınız doyunca su içəcəksiniz". **18** Bu, Rəbbin gözündə çox asan bir şeydir. O, Moavlıları da sizə təslim edəcək. **19** Bütün qalalı şəhərləri və seçmə şəhərləri dağıdacaqsınız, hər yaxşı ağacı kəsəcəksiniz, bütün bulaqların gözünü tutacaqsınız və hər yaxşı tarlanı daşlarla dolduracaqsınız». **20** Ertəsi gün səhər təqdim gətirilən zaman birdən Edom yolundan su gəldi və torpaq su ilə doldu. **21** Bütün Moavlılar eşitdilər ki, padşahlar onlarla vuruşmağa gəlir. Silah qurşana bilən hər kəsi və daha yaşlı adamları çağırdılar. Onlar sərhəddə dayandılar. **22** Moavlılar ertəsi gün səhər tezdən duran zaman günəş çıxıb suların üzərinə şəfəq salmışdı. Onlar qarşılarındakı suları qan kimi qırmızı gördülər. **23** O zaman dedilər: «Bu qandır, yəqin padşahlar vuruşub bir-birlərini qırıblar. İndi, ey Moavlılar, qarət etməyə gedək!» **24** Onlar İsrail ordugahına gəldilər. İsraillilər qalxıb Moavlıları qırdılar və Moavlılar onların qabağından qaçmağa başladılar. İsraillilər qalxıb Moav torpağını viran etmək üçün hücum etdilər. **25** Onlar şəhərləri dağıtdılar, hər yaxşı tarlanı daşlarla doldurdular, bütün bulaqların gözünü tutdular və hər yaxşı ağacı kəsdilər. Yalnız Qir-Xaresetin daşları yerində qaldı, ancaq sapandçılar onu da mühasirəyə alıb vurdular. **26** Moav padşahı döyüşdə məğlub olduğunu görəndə özü ilə yeddi yüz nəfər əli qılınclı adam götürdü. Onlar Edom padşahının qoşununu yarmaq istədilər, ancaq bunu edə bilmədilər. **27** Sonra o, vəliəhd olan ilk oğlunu götürüb divarın üzərində yandırma qurbanı gətirdi. Onda İsraillilərə qarşı böyük

bir qəzəb oyandı, onlar da oranı tərk edib öz ölkələrinə qayıtdılar.

4 Peyğəmbərlərdən olan bir adamın arvadı Elişaya fəryad edərək dedi: «Sənin qulun ərim öldü! Bilirsən ki, o qulun Rəbdən qorxurdu. İndi isə bir borc sahibi iki oğlumu özünə qul etmək üçün gəlmişdi». **2** Elişa ona dedi: «Sənin üçün nə edim? Mənə söylə görüm, evində nəyin var?» Qadın dedi: «Bir qab yağdan başqa bu kənizinin evində heç nə yoxdur». **3** Elişa dedi: «Get bayırda bütün qonşularından özün üçün boş qablar istə, qoy çox olsun. **4** Sonra içəri gir, özünün və oğullarının dalınca qapını bağla, öz yağını bütün bu qablara tök və onları doldurub bir tərəfə qoy». **5** Qadın onu tərk edib qapını özünün və oğullarının dalınca bağladı. Oğulları qabları onun yanına gətirdilər, o da doldurdu. **6** Qablar dolanda o, oğullarından birinə dedi: «Mənə bir qab da gətir». Oğlu ona dedi: «Daha qab qalmadı». Onda yağ kəsildi. **7** Qadın gəlib bunları Allah adamına danışdı, o da dedi: «Get yağı satıb borcunu ödə. Qalanı ilə də oğullarınla birgə dolanarsan». **8** Bir gün Elişa Şunemdən keçirdi. Orada yaşayan varlı bir qadın Elişanı çörək yeməyə dəvət etdi. Sonralar Elişa hər dəfə keçəndə çörək yemək üçün oraya gedərdi. **9** Qadın ərinə dedi: «İndi bildim ki, həmişə yanımızdan keçən bu adam müqəddəs bir Allah adamıdır. **10** Gəl damda ona kiçik bir otaq düzəldək, oraya onun üçün yataq, süfrə, taxt, bir də çıraq qoyaq ki, bizə gələndə orada qalsın». **11** Bir gün Elişa oraya gəldi və damdakı otağa çıxıb orada yatdı. **12** O, nökəri Gehaziyə dedi: «Şunemli qadını çağır». O, qadını çağırdı və qadın onun qarşısında dayandı. **13** Elişa nökərinə dedi: «İndi qadına söylə: "Bizim üçün bu qədər zəhmət çəkmisən. Mən sənin üçün nə edə bilərəm? Sənin barəndə padşahla ya ordu başçısı ilə danışım?"» Gehazi bunu söylədi. Qadın dedi: «Yox, lazım deyil, mən öz xalqımla birgə yaşayıram». **14** Elişa dedi: «Elə isə onun üçün nə edə bilərəm?» Gehazi dedi: «Doğrusu, oğlu yoxdur, əri də qocadır». **15** Elişa dedi: «Qadını çağır». Gehazi qadını çağırdı və o gəlib qapıda durdu. **16** Elişa dedi: «Bir ildən sonra bu fəsildə qucağında bir oğlun olacaq». Qadın dedi: «Yox, ey ağam Allah adamı, kənizinə yalan söyləmə!» **17** Elişanın söylədiyi kimi qadın hamilə oldu və bir il sonra həmin fəsildə bir oğlan doğdu. **18** Uşaq böyüdü. O, bir gün biçinçilərlə birgə işləyən atasının yanına getdi. **19** O, atasına «Başım ağrıyır, başım!» dedi. Atası nökərə dedi: «Onu anasının yanına apar». **20** Nökər onu götürüb anasının yanına gətirdi. O, günortaya qədər anasının dizləri üstündə qaldı və sonra öldü. **21** Qadın yuxarı çıxıb uşağı Allah adamının yatağı üstünə uzandırdı, sonra qapını dalınca örtüb çıxdı. **22** O, ərini çağırıb dedi: «Nökərlərindən biri ilə mənə bir eşşək göndər. Tez Allah adamının yanına gedib-qayıdacağam». **23** Əri dedi: «Nə üçün bu gün onun yanına gedirsən? Nə Təzə Ay mərasimi, nə də Şənbə günüdür». Qadın dedi: «Eybi yox». **24** O, eşşəyi palanlayıb nökərinə dedi: «Sür və mən sənə deməyincə dayanma». **25** O getdi və Karmel dağına, Allah adamının yanına gəldi. Allah adamı qadını uzaqdan gördükdə nökəri Gehaziyə dedi: «Şunemli qadın buraya gəlir. **26** İndi onun qabağına qaçıb soruş: "Necəsən, yaxşısanmı, ərin və oğlun yaxşıdırmı?"» O gedib soruşdu. Qadın dedi: «Yaxşıyıq». **27** Qadın dağa çıxıb Allah adamının yanına gəldi və onun ayaqlarına sarıldı. Gehazi onu geri itələmək üçün yaxınlaşdı, ancaq Allah adamı dedi: «Onu burax, çünki ürəyi kədərlidir, ancaq Rəbb bunun səbəbini gizlətdi və mənə bildirmədi». **28** Qadın dedi: «Mən ağamdan uşaq istədimmi? "Məni aldatma" demədimmi?» **29** Elişa Gehaziyə dedi: «Belini qurşa və əsamı əlinə götürüb get. Əgər bir adamla rastlaşsan, ona salam vermə və sənə salam verənin salamını alma. Get, əsamı oğlanın üzünün üstünə qoy». **30** Oğlanın anası dedi: «Var olan Rəbbə və sənin canına and olsun ki, səndən əl çəkmərəm». Elişa qalxıb onun dalınca getdi. **31** Gehazi onlardan qabaq getdi və əsanı oğlanın üzünün üstünə qoydu, ancaq nə bir səs, nə də bir cavab oldu. Gehazi Elişanı qarşılamaq üçün geri döndü və «oğlan dirilmədi» deyə ona bildirdi. **32** Elişa evə girdi. Ölən oğlan onun yatağı üstündə uzanmışdı. **33** O içəri girib qapını onların üzünə bağladı və Rəbbə dua etdi. **34** Sonra yatağa qalxıb uşağın üstünə əyildi. Ağzını onun ağzının, gözlərini onun gözlərinin, ovuclarını onun ovuclarının üstünə qoydu. Uşağın bədəni isindi. **35** Elişa yataqdan düşüb otaqda o tərəf-bu tərəfə gəzdi. Sonra yenə yatağa qalxıb onun üstünə əyildi. Oğlan yeddi dəfə asqırıb gözlərini açdı. **36** Elişa Gehazini çağırıb dedi: «Şunemli qadını çağır». O, qadını çağırdı. Qadın Elişanın yanına gələndə o dedi: «Al oğlunu». **37** Qadın gəlib Elişanın ayaqlarına düşərək yerə qədər əyildi və oğlunu götürüb getdi. **38** Elişa yenə Qilqala gəldi. Vilayətdə aclıq idi. Peyğəmbərlər onun önündə oturmuşdular. O, nökərinə dedi: «Böyük qazanı ocağa qoy və peyğəmbərlər üçün şorba bişir». **39** Onlardan biri ot yığmaq üçün çölə çıxdı. Bir çöl tənəyi tapıb ondan ətək dolusu yabanı balqabaq yığdı və gətirib şorba qazanına doğradı. Bunun nə olduğunu bilməyərək **40** yemək üçün

adamlara verdilər. Şorba yeyənlər qışqırıb dedilər: «Qazandakı yeməkdən yesək, ölərik, ey Allah adamı!» Heç kəs ondan yeyə bilmədi. **41** Elişa dedi: «Elə isə un gətirin». Sonra onu qazana atıb dedi: «Adamlar üçün tök, yesinlər». Qazanda zərərli bir şey olmadı. **42** Baal-Şalişadan bir adam gəldi. O, Allah adamı üçün ilk nübardan bişirilən iyirmi kömbə arpa çörəyi və təzə sünbülləri torbada gətirdi. Elişa dedi: «Adamlara ver, yesinlər». **43** Onun qulluqçusu dedi: «Bunu yüz adamın qabağına necə qoyaq?» Elişa dedi: «Adamlara ver, yesinlər. Çünki Rəbb belə deyir: "Yeyəcəklər, hələ artıq da qalacaq"». **44** Yeməyi onların qabağına qoydular. Rəbbin dediyi kimi onlar yedilər və yemək artıq qaldı.

5 Aram padşahının ordu başçısı Naaman ağasının yanında hörmət və etibar sahibi idi, çünki Rəbb onun vasitəsilə Arama qurtuluş vermişdi. O, cəsur bir döyüşçü idi, ancaq cüzamlı idi. **2** Aramlılar dəstələrlə çıxıb İsrail torpağından kiçik bir qızı əsir götürmüşdülər. Bu qız Naamanın arvadının yanında qalırdı. **3** O, xanımına dedi: «Kaş ki ağam Samariyada peyğəmbərin yanında olaydı. O zaman peyğəmbər onun cüzamına şəfa verərdi». **4** Naaman gedib «İsrail torpağından olan qız belə-belə söylədi» deyə ağasına bildirdi. **5** Aram padşahı dedi: «Get, mən İsrail padşahına bir məktub göndərərəm». Naaman özü ilə altı min şekel qızıl, on talant gümüş və on dəst paltar götürüb getdi. **6** Məktubu da İsrail padşahına gətirdi. Orada belə yazılmışdı: «İndi bu məktubla bərabər qulum Naamanı da yanına göndərirəm ki, sən onun cüzamına şəfa verəsən». **7** İsrail padşahı məktubu oxuyanda paltarını cırıb dedi: «Məgər mən öldürüb-dirildən Allaham? Niyə bu adam cüzamına şəfa vermək üçün mənim yanıma adam göndərir? Baxarsınız, mənimlə dava etmək üçün bəhanə axtarır». **8** Allah adamı Elişa İsrail padşahının öz paltarını cırdığını eşidəndə ona xəbər göndərib dedi: «Nə üçün paltarını cırdın? Qoy indi o mənim yanıma gəlsin və bilsin ki, İsraildə bir peyğəmbər var». **9** Naaman atları və döyüş arabası ilə gəldi və Elişanın evinin qapısında dayandı. **10** Elişa onun yanına qasid göndərib dedi: «Get, İordan çayında yeddi dəfə yuyun ki, bədənin sağalıb tər-təmiz olsun». **11** Ancaq Naaman acıqlanıb getdi və dedi: «Mən güman edirdim ki, mütləq bayıra çıxıb yanıma gələcək, durub Allahı Rəbbin adını çağıracaq və əlini cüzamlı yerin üzərində yelləyib şəfa verəcək. **12** Dəməşqin çayları Avana və Parpar İsrailin bütün sularından daha yaxşı deyilmi? Onlarda yuyunub təmiz ola bilməzdimmi?» O hirslə dönüb getdi. **13** Naamanın adamları onun yanına gəlib dedilər: «Ey atamız, əgər peyğəmbər sənə böyük bir şey əmr etsəydi, ona əməl etməzdinmi? O yalnız sənə "yuyun və təmiz ol" deyir». **14** Bundan sonra Naaman Allah adamının sözünə görə İordan çayına enib yeddi dəfə suya baş vurdu. Onun bədəni sağaldı və körpə bədəni kimi tər-təmiz oldu. **15** Naaman bütün dəstəsi ilə yenə Allah adamının yanına gəldi və onun önündə dayanıb dedi: «Bax indi bildim ki, İsraildən başqa, dünyanın heç bir yerində Allah yoxdur. Buyur bu qulunun hədiyyəsini götür». **16** Lakin Elişa dedi: «Önündə durduğum var olan Rəbbə and olsun ki, heç nə götürməyəcəyəm». Naaman götürməyi təkid etdi, ancaq Elişa istəmədi. **17** Naaman dedi: «Əgər götürmürsənsə, onda qoy bu quluna buradan iki qatır yükü torpaq verilsin. Çünki bu qulun artıq başqa allahlara deyil, yalnız Rəbbə yandırma qurbanları və təqdimlər gətirəcək. **18** Ancaq Rəbb bu işi quluna bağışlasın: ağam padşah səcdə etmək üçün Rimmon məbədinə girəndə mən onun sağında durmalıyam, onda Rimmon məbədində mən də səcdə etməliyəm. Orada səcdə etdiyimi Rəbb quluna bağışlasın». **19** Elişa ona dedi: «Sağ-salamat get». Naaman onun yanından çıxıb bir az yol getdi. **20** Allah adamı Elişanın nökəri Gehazi dedi: «Ağam gətirdiyi şeyi bu Aramlı Naamandan götürmək istəmədi. Var olan Rəbbə and olsun ki, onun dalınca qaçıb ondan nəsə alacağam». **21** Gehazi Naamanın dalınca qaçdı. Naaman dalınca bir nəfərin gəldiyini görəndə onu qarşılamaq üçün arabadan düşüb dedi: «Xeyir ola?» **22** Gehazi dedi: «Xeyirdir. Ağam məni göndərdi ki, sənə deyim: "Elə indicə Efrayimin dağlıq bölgəsindən yanıma peyğəmbərlərdən olan iki cavan oğlan gəldi. Xahiş edirəm, onlara bir talant gümüş və iki dəst paltar ver"». **23** Naaman dedi: «Buyur iki talant götür». Ona təkid edərək iki talant gümüşü iki torbaya qoyub bağladı və iki dəst paltarla birgə nökərlərindən ikisinə verdi. Nökərlər Gehazinin qabağında gedib bunları daşıdılar. **24** Təpəyə çatanda Gehazi şeyləri onların əlindən alıb evinə qoydu. Nökərləri geri göndərdi və onlar getdilər. **25** Sonra ağası Elişanın yanına gedib önündə dayandı. Elişa ondan soruşdu: «Haradan gəlirsən, Gehazi?» Gehazi dedi: «Bu qulun heç yerə getməyib». **26** Elişa ona dedi: «O adam səni qarşılamaq üçün arabasından düşəndə ürəyim orada deyildimi? İndi gümüş götürmək, paltar, zeytun və üzüm bağları, qoyun-keçi, mal-qara, qullar və kənizlər almaq vaxtıdırmı? **27** Buna görə də Naamanın cüzamı əbədi olaraq sənə və

sənin nəslinə yapışacaq». Gehazi qar kimi cüzamlı olub onun hüzurundan çıxdı.

6 Peyğəmbərlər Elişaya dedilər: «Bax indi sənin yanında qaldığımız yer bizə dardır. **2** Qoy İordan çayının kənarına gedək, hərəmiz bir ağac kəsib gətirək və qalmaq üçün orada özümüzə yer düzəldək». Elişa «gedin» dedi. **3** Onlardan biri dedi: «Xahiş edirəm, sən də bu qullarınla gəl». Elişa «gələrəm» deyib **4** onlarla getdi. Onlar İordan çayının kənarına gəldilər və ağac kəsməyə başladılar. **5** Onlardan biri ağac kəsərkən baltanın dəmiri suya düşdü. O qışqırıb dedi: «Vay, ağam! Onu borc almışdım». **6** Allah adamı dedi: «Hara düşdü?» O, Elişaya həmin yeri göstərdi. Elişa bir budaq kəsib oraya atdı və dəmir suyun üzərinə çıxdı. **7** Elişa «onu qaldır» dedi. Həmin adam əlini uzadıb onu qaldırdı. **8** Aram padşahı İsrailə qarşı vuruşduğu zaman əyanları ilə məsləhətləşib dedi: «Filan yerdə ordugah quracağam». **9** Allah adamı İsrail padşahına xəbər göndərib dedi: «O yerdən keçmə, çünki Aramlılar oraya enirlər». **10** İsrail padşahı Allah adamının dediyi yerə xəbər göndərdi. Beləcə padşah onun xəbərdarlıq etdiyi yerlərdə dəfələrlə özünü qorudu. **11** Aram padşahı bundan çox qəzəbləndi və əyanlarını çağırıb onlara dedi: «Mənə deyin görək, bizimkilərdən İsrail padşahına tərəfdar olan kimdir?» **12** Əyanlardan biri dedi: «Heç kim, ağam padşah. Bunları İsrail padşahına bildirən İsraildə olan peyğəmbər Elişadır. O hətta yataq otağında söylədiyin sözləri ona çatdırır». **13** Padşah dedi: «Gedin görün, o haradadır, mən onu bura gətirtdirəcəyəm». Padşaha «o, Dotandadır» deyə bildirdilər. **14** Padşah atlar, döyüş arabaları və çoxlu qoşun göndərdi və onlar gecə ikən gəlib şəhəri əhatəyə aldılar. **15** Allah adamının qulluqçusu səhər tezdən durub bayıra çıxdı və şəhərin ətrafında qoşunun, atların və döyüş arabalarının olduğunu gördü. O, Elişaya dedi: «Vay, ağam, nə edəcəyik?» **16** O dedi: «Qorxma, çünki bizimlə olanlar onlarla olanlardan çoxdur». **17** Sonra Elişa dua edib dedi: «Ya Rəbb, onun gözlərini aç ki, görsün». Rəbb nökərin gözlərini açdı və o gördü ki, dağ odlu atlar və döyüş arabaları ilə doludur. Onlar Elişanı əhatəyə almışdı. **18** Qoşun ona tərəf enəndə Elişa Rəbbə dua edib dedi: «Bu adamları kor et». Elişanın sözünə görə Rəbb onları kor etdi. **19** Elişa onlara dedi: «Yol bu deyil, şəhər də bu deyil. Ardımca gəlin, sizi axtardığınız adamın yanına aparım». Elişa onları Samariyaya gətirdi. **20** Onlar Samariyaya girəndə Elişa dedi: «Ya Rəbb, onların gözlərini aç ki, görsünlər». Rəbb onların gözlərini açdı və onlar gördülər ki, Samariyanın ortasındadırlar. **21** İsrail padşahı onları görəndə Elişaya dedi: «Mənim atam, onları qırıb məhv edimmi?» **22** Elişa dedi: «Yox, qırma. Məgər bu adamları sən qılıncın və ox-kamanınla əsir etmisən ki, qırmağa haqqın olsun? Onların qabağına çörək və su qoy ki, yeyib-içsinlər və sonra öz ağalarının yanına getsinlər». **23** O, Aramlılar üçün böyük bir ziyafət verdi və onlar yeyib-içdilər. Sonra onları öz ağalarının yanına göndərdi. Aramlıların dəstələri bir daha İsrail torpağına gəlmədi. **24** Bir müddət sonra Aram padşahı Ben-Hadad bütün ordusunu toplayıb çıxdı və Samariyanı mühasirəyə aldı. **25** Samariyada böyük bir aclıq oldu. Çünki şəhəri o qədər mühasirədə saxlamışdılar ki, bir eşşək başı səksən şekel gümüşə və bir kabın dörddə biri qədər göyərçin peyini beş şekel gümüşə satılırdı. **26** Bir dəfə İsrail padşahı qala divarının üstündən keçəndə bir qadın fəryad edib ona dedi: «Ağam padşah, kömək et!» **27** Padşah dedi: «Rəbb sənə kömək etməsə, mən sənə necə kömək edim? Xırmandan yoxsa üzümsıxandan?» **28** Sonra padşah ona dedi: «Nə istəyirsən?» O dedi: «Bu qadın mənə demişdi: "Sən öz oğlunu ver, bu gün yeyək, mənim oğlumu isə sabah yeyərik". **29** Oğlumu bişirib yedik. Ertəsi gün ona dedim: "Öz oğlunu ver, yeyək". Ancaq o, oğlunu gizlətdi». **30** Padşah qadının sözlərini eşidəndə paltarını cırdı. O bu vaxt qala divarının üstündən keçirdi və xalq gördü ki, onun əynində çul var. **31** Padşah dedi: «Əgər bu gün Şafat oğlu Elişanın başı çiyni üstündə qalsa, Allah mənə beləsini və bundan betərini eləsin». **32** Elişa öz evində oturmuşdu, ağsaqqallar da onun yanında əyləşmişdi. Padşah hüzurundan bir qasid göndərdi. Amma qasid yanına gəlməzdən qabaq Elişa ağsaqqallara dedi: «Görürsünüzmü, bu qatil mənim boynumu vurmaq üçün adam göndərir! Baxın qasid gələndə qapını bağlayın və onu içəri buraxmayın. Onun arxasınca ağasının da ayaq səsləri gələcək!» **33** Elişa hələ danışarkən qasid onun yanına gəlib dedi: «Bax bu bəlanı göndərən Rəbdir. Nə üçün daha Rəbdən kömək gözləyək?»

7 Elişa dedi: «Rəbbin sözünü eşidin, Rəbb belə deyir: "Sabah bu vaxt Samariya darvazasında bir sea narın un bir şekelə və iki sea arpa bir şekelə satılacaq"». **2** Padşahın sağında duran köməkçi Allah adamına cavab verib dedi: «Rəbb göylərdə pəncərələr açsa da, bu iş ola bilməz». Allah adamı isə dedi: «Bax sən gözlərinlə bunu görəcəksən, ancaq ondan yeməyəcəksən». **3** Şəhər darvazasının önündə dörd cüzamlı adam var idi. Onlar bir-birlərinə dedilər: «Nə üçün biz ölənə qədər burada oturub qalmalıyıq? **4** Əgər

şəhərə girsək, şəhərdə olan aclıqdan öləcəyik, burada qalsaq, burada öləcəyik. Onda Aramlıların ordugahına gedib təslim olaq. Əgər bizi sağ buraxsalar, sağ qalarıq, öldürsələr, ölərik». **5** Onlar Aramlıların ordugahına getmək üçün axşam alaqaranlığında qalxıb onun kənarına gəldilər. Orada heç kəs yox idi. **6** Rəbb Aramlıların ordusuna döyüş arabalarının gurultusunu, atların tappıltısını və böyük ordunun səsini eşitdirmişdi. Onlar bir-birlərinə söyləmişdilər: «İsrail padşahı Xet və Misir padşahlarını muzdla tutmuşdur ki, bizim üstümüzə gəlsinlər». **7** Onlar axşam alaqaranlığında qalxıb qaçmışdılar. Çadırlarını, atlarını, eşşəklərini – bütün ordugahı olduğu kimi buraxıb getmişdilər. Beləcə canlarını qurtarmaq üçün qaçmışdılar. **8** Bu cüzamlılar ordugahın kənarına gəlib bir çadıra girdilər və yeyib-içdilər. Oradan qızıl-gümüş, paltar götürüb getdilər və onları gizlətdilər. Sonra qayıdıb başqa bir çadıra girdilər. Oradan da şeylər götürüb getdilər və onları da gizlətdilər. **9** Onlar bir-birlərinə dedilər: «Biz yaxşı eləmirik, bu gün müjdə günüdür, biz isə susuruq. Səhər açılana qədər gözləməyə haqqımız yoxdur, indi gedək, saray adamlarına bu xəbəri bildirək». **10** Onlar gəlib şəhərin qapıçılarını səslədilər və onlara bildirib dedilər: «Aramlıların ordugahına getdik, orada heç kəs yox idi və insan səsi də gəlmirdi. Ancaq bağlı atlar, bağlı eşşəklər və olduğu kimi qalan çadırlar var idi». **11** Qapıçılar da qışqırıb bu xəbəri saray içərisində olan adamlara bildirdilər. **12** Padşah gecə ikən qalxıb əyanlarına dedi: «Aramlıların bizə nə etmək istədiklərini indi sizə deyərəm: onlar bilirlər ki, biz acıq, buna görə də ordugahdan çıxıb çöldə gizlənmişlər və "şəhərdən çıxanda onları diri tutarıq və şəhərə girərik" deyə düşünürlər». **13** Əyanlardan biri cavab verib dedi: «Qoy bir neçə adam şəhərdə qalmış atlardan beşini götürsün və onları göndərək, gedib görsünlər. Onların da aqibəti qalan bütün İsrail camaatının aqibəti kimi olacaq, çünki bütün İsrail camaatı həlak olacaq». **14** Onlar atlar qoşulmuş iki döyüş arabası götürdülər. Padşah «gedin görün» deyib onları Aram ordusunun dalınca göndərdi. **15** Onlar Aramlıların dalınca İordan çayına qədər getdilər. Bütün yol Aramlıların tələsik qaçdıqları vaxt atdıqları geyim və əşyalarla dolu idi. Qasidlər geri qayıdıb padşaha bu xəbəri bildirdilər. **16** Xalq çıxıb Aramlıların ordugahını qarət etdi. Rəbbin sözünə görə bir sea narın un bir şekelə və iki sea arpa bir şekelə satıldı. **17** Padşah sağında duran köməkçini darvazanın ağzına qoymuşdu. Padşah Allah adamının yanına enib gəldiyi zaman onun söylədiyi kimi xalq padşahın köməkçisini darvazanın ağzında tapdaladı və o öldü. **18** Allah adamının padşaha söylədiyi kimi oldu. O demişdi: «Sabah bu vaxt Samariya darvazasında iki sea arpa bir şekelə və bir sea narın un bir şekelə satılacaq». **19** Padşahın köməkçisi də Allah adamına cavab verib demişdi: «Rəbb göylərdə pəncərələr açsa da, bu iş ola bilməz». Allah adamı isə demişdi: «Bax sən gözlərinlə bunu görəcəksən, ancaq ondan yeməyəcəksən». **20** Həmin şey də onun başına gəldi: xalq onu darvazanın ağzında tapdaladı və o öldü.

8 Elişa oğlunu diriltdiyi qadına demişdi: «Qalx öz ev adamlarınla birgə get və qala biləcəyin yerdə qal. Çünki Rəbb qərar verdi ki, yeddi il ölkədə aclıq olacaq». **2** Qadın Allah adamının sözünə əməl etmişdi və ev adamları ilə birgə gedib Filiştlilərin ölkəsində yeddi il qalmışdı. **3** Bu müddətdən sonra qadın Filiştlilərin ölkəsindən qayıtdı. O, evini və tarlasını istəmək üçün padşahın yanına getdi. **4** O vaxt padşah Allah adamının nökəri Gehazi ilə danışaraq ona deyirdi: «Buyur Elişanın etdiyi bütün böyük işləri mənə danış». **5** O, Elişanın ölünü necə diriltdiyini padşaha danışdığı vaxt oğlu dirilən qadın da evini və tarlasını istəmək üçün padşaha yalvarmağa başladı. Gehazi dedi: «Ağam padşah, o qadın budur, Elişanın diriltdiyi oğlu da yanındadır». **6** Padşah qadından soruşanda o, padşaha hər şeyi danışdı. Padşah ona bir saray xidmətçisi verib dedi: «Onun hər şeyini qaytar, ölkəni tərk etdiyi gündən indiyə qədər tarlasının yetirdiyi bütün məhsulu ona ver». **7** Elişa Dəməşqə gəldi. Aram padşahı Ben-Hadad xəstə idi. «Allah adamı buraya gəlib» deyə ona bildirdilər. **8** Padşah Xazaelə dedi: «Bir hədiyyə götürüb Allah adamını qarşılamağa get. "Bu xəstəlikdən sağalacağammı?" deyib onun vasitəsilə Rəbdən soruş». **9** Xazael onu qarşılamağa getdi. Əlindəki hədiyyə ilə birgə Dəməşqin bütün yaxşı şeylərindən qırx dəvə yükü hədiyyə götürüb gəldi və onun önündə durub dedi: «Oğlun Aram padşahı Ben-Hadad "Bu xəstəlikdən sağalacağammı?" deyib məni sənin yanına göndərdi». **10** Elişa ona dedi: «Get, ona "mütləq sağalacaqsan" söylə. Ancaq Rəbb mənə göstərdi ki, o mütləq öləcək». **11** Allah adamı Xazaeli utandırana kimi gözünü onun üzünə dikdi və sonra ağladı. **12** Xazael dedi: «Ağam nə üçün ağlayır?» O dedi: «Ona görə ki İsraillilərə sənin edəcəyin pisliyi bilirəm: onların qalalarına od vuracaqsan, cavanlarını qılıncla öldürəcəksən, uşaqlarını daşlara çırpacaqsan və hamilə qadınlarını doğrayacaqsan». **13** Xazael dedi: «Bu köpək qulun kimdir ki, bu böyük işi etsin?»

Elişa dedi: «Rəbb mənə göstərdi ki, sən Aram üzərində padşah olacaqsan». **14** Xazael Elişanı tərk edib ağasının yanına gəldi. Ağası ondan soruşdu: «Elişa sənə nə dedi?» O cavab verdi: «Mənə dedi ki, sən mütləq sağalacaqsan». **15** Ertəsi gün Xazael bir örtük götürüb suya batırdı, ağasının üzünün üstünə çəkdi və o boğulub öldü. Onun yerinə Xazael padşah oldu. **16** İsrail padşahı Axav oğlu Yehoramın padşahlığının beşinci ilində, Yehoşafat Yəhuda padşahı olanda onun oğlu Yehoram da onunla birgə padşah oldu. **17** O, padşah olduğu vaxt otuz iki yaşında idi və Yerusəlimdə səkkiz il padşahlıq etdi. **18** Axav nəslinin etdiyi kimi o da İsrail padşahlarının yolu ilə getdi, çünki Axavın qızı onun arvadı idi. Yehoram Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. **19** Ancaq Rəbb Öz qulu Davudun xatirinə Yəhudalıları məhv etmək istəmədi, çünki Davuda və onun nəslinə əbədi olaraq bir çıraq verəcəyini vəd etmişdi. **20** Onun dövründə Edomlular üsyan qaldırıb Yəhudanın əsarəti altından çıxdılar və özlərinə bir padşah qoydular. **21** Yehoram bütün döyüş arabaları ilə birgə Sairə getdi. Gecə ikən qalxıb onu hər tərəfdən əhatə edən Edomluları və araba rəislərini qırdı, lakin xalq öz torpağına qaçdı. **22** Beləcə Edomlular üsyan qaldırdılar, bu günə qədər də Yəhudanın əsarəti altında deyillər. Həmin vaxt Livnalılar da üsyan qaldırmışdılar. **23** Yehoramın qalan işləri və etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **24** Yehoram ataları ilə uyudu və Davudun şəhərində, atalarının yanında basdırıldı. Onun yerinə oğlu Axazya padşah oldu. **25** İsrail padşahı Axav oğlu Yehoramın padşahlığının on ikinci ilində Yehoram oğlu Axazya Yəhuda üzərində padşah oldu. **26** Axazya padşah olduğu vaxt iyirmi iki yaşında idi və Yerusəlimdə bir il padşahlıq etdi. Anası İsrail padşahı Omrinin nəvəsi olub adı Atalya idi. **27** Axazya da Axav nəslinin yolu ilə getdi və onlar kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, çünki Axav nəslinin kürəkəni idi. **28** O, Aram padşahı Xazaelə qarşı vuruşmaq üçün Axav oğlu Yehoramla birgə Ramot-Gileada getdi. Aramlılar Yehoramı yaraladılar. **29** Padşah Yehoram Ramot-Gileadda Aram padşahı Xazaelə qarşı vuruşarkən Aramlıların ona vurduqları yaraları sağaltmaq üçün İzreelə qayıtdı. Yəhuda padşahı Yehoram oğlu Axazya, Axav oğlu Yehoramı görmək üçün İzreelə gəldi, çünki o, yaralı idi.

9 Peyğəmbər Elişa peyğəmbərlərdən birini çağırıb ona demişdi: «Belini qurşa və bu yağ qabını əlinə alıb Ramot-Gileada get. **2** Oraya çatınca Nimşi oğlu Yehoşafat oğlu Yehunu tap. Girib onu yoldaşlarının arasından çağır və içəri otağa apar. **3** Yağ qabını götür və yağı onun başına töküb söylə: “Rəbb belə deyir: ‹Səni İsrail üzərində padşah olmaq üçün məsh etdim›”. Sonra qapını açıb qaç və orada durma». **4** Peyğəmbərin nökəri olan bu cavan oğlan Ramot-Gileada getdi. **5** Oraya gəlib gördü ki, qoşun başçıları burada oturmuşlar. O dedi: «Ey rəis, sənə sözüm var». Yehu dedi: «Aramızdan kimə?» Nökər dedi: «Ey rəis, sənə». **6** Yehu qalxıb içəri girdi. Nökər yağı onun başına töküb dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Səni Rəbbin xalqı olan İsrail üzərində padşah olmaq üçün məsh etdim. **7** Ağan Axavın nəslini qırıb məhv edəcəksən. Qullarım peyğəmbərlərin və Rəbbin bütün qullarının qanı üçün Mən İzeveldən qisasımı alacağam. **8** Bütün Axav nəsli məhv olacaq: İsraildə Axavdan divar isladan hər kəsi – bütün kişiləri, istər kölə olsun, istər azad, kəsib atacağam. **9** Axavın nəslini Nevat oğlu Yarovamın və Axiya oğlu Baaşanın nəsilləri kimi edəcəyəm. **10** İzeveli isə İzreel tarlasında köpəklər yeyəcək və onu basdıran olmayacaq”». Sonra o, qapını açıb qaçdı. **11** Yehu çıxıb ağasının adamlarının yanına gəldi. Onlardan biri Yehuya dedi: «Xeyir ola? Bu dəli sənin yanına nə üçün gəlib?» Yehu onlara dedi: «Onun necə adam olduğunu və nə deyəcəyini bilirsiniz». **12** Onlar dedilər: «Yalan deyirsən! Onun nə dediyini bizə bildir». Yehu dedi: «Mənə söylədi ki, Rəbb belə deyir: “Səni İsrail üzərində padşah olmaq üçün məsh etdim”». **13** Hamı tez qalxıb öz paltarını götürdü və onları pilləkənin üstünə – Yehunun ayağı altına sərdi. Onlar şeypur çalıb «Yehu padşahdır!» dedilər. **14** Nimşi oğlu Yehoşafat oğlu Yehu Yehorama qəsd hazırladı. O vaxt Yehoram və onunla birgə bütün İsraillilər Ramot-Gileadı Aram padşahı Xazaelin hücumundan qoruyurdular. **15** Ancaq padşah Yehoram Aram padşahı Xazaelə qarşı vuruşarkən Aramlıların ona vurduqları yaraları sağaltmaq üçün İzreelə qayıtmışdı. Yehu dedi: «Əgər siz mənimlə razısınızsa, qoy şəhəri heç kəs tərk etməsin ki, bu xəbər İzreelə gedib çatmasın». **16** Yehu arabaya minib İzreelə getdi, çünki Yehoram orada yatırdı. Yəhuda padşahı Axazya Yehoramı görmək üçün gəlmişdi. **17** İzreeldəki qüllə üzərində duran gözətçi Yehunun oraya yaxınlaşan qoşununu görüb dedi: «Qoşun görürəm». Yehoram dedi: «Bir atlı götürüb onları qarşılamağa göndər ki, soruşsun: “Xeyir ola?”» **18** Bir atlı Yehunu qarşılamağa getdi və ona dedi: «Padşah soruşur: “Xeyir ola?”» Yehu dedi: «Xeyirdən sənə nə? Dön, dalımca gəl». Gözətçi dedi: «Qasid onların yanına gəldi, ancaq geri

qayıtmır». 19 İkinci atlını göndərdilər, o da
Yehunun yanına gəlib dedi: «Padşah soruşur:
"Xeyir ola?"» Yehu dedi: «Xeyirdən sənə nə?
Dön, dalımca gəl». 20 Gözətçi dedi: «Qasid
onların yanına gəldi, ancaq geri qayıtmır. Araba
sürməyi Nimşi oğlu Yehunun sürməyinə oxşayır,
çünki o dəli kimi sürür». 21 Yehoram dedi:
«Arabamı qoş». Onun arabasını qoşdular. İsrail
padşahı Yehoram və Yəhuda padşahı Axazya
öz arabalarında Yehunu qarşılamağa çıxdılar və
İzreelli Navotun tarlasında onunla rastlaşdılar. 22
Yehoram Yehunu görəndə soruşdu: «Xeyir ola,
Yehu?» Yehu dedi: «Anan İzevelin xainlikləri
və cadugərlikləri bu qədər çox olduğu halda
necə xeyir ola bilər?» 23 Yehoram arabasını
döndərdi və Axazyaya «Xəyanət, ey Axazya!» deyib
qaçdı. 24 Yehu ox-kamanını çəkdi və Yehoramı
kürəyindən vurdu. Ox onun ürəyindən keçib
çıxdı və o öz arabasına yıxıldı. 25 Yehu padşahın
köməkçisi Bidqara dedi: «Onu götürüb İzreelli
Navotun tarlasına at. Yadına sal, mən səninlə
birgə onun atası Axavın dalınca gedərkən Rəbb
ona qarşı belə söyləmişdi: 26 "Navotun və onun
oğullarının qanı dünən Mənim gözümün qabağına
gəldi" bəyan edir Rəbb. "Səndən bu tarlada qisas
alacağam" bəyan edir Rəbb. İndi Rəbbin sözünə
görə onu götürüb tarlaya at». 27 Yəhuda padşahı
Axazya bunu gördükdə Bet-Haqqan yolu ilə qaçdı.
Yehu onu təqib edib dedi: «Onu da vurun».
İvleam yanında olan Qur yoxuşunda onu arabada
vurdular. O, Megiddoya qaçıb orada öldü. 28
Adamları onu araba ilə Yerusəlimə gətirdilər
və Davudun şəhərində, atalarının yanında, öz
qəbrində basdırdılar. 29 Axav oğlu Yehoramın
padşahlığının on birinci ilində Axazya Yəhuda
üzərində padşah olmuşdu. 30 Yehu İzreelə gəldi.
İzevel bunu eşitdi. O, gözlərinə sürmə çəkib başına
bəzək vurdu və pəncərədən boylanıb baxdı. 31
Yehu darvazadan girəndə İzevel dedi: «Xeyir ola,
ey öz ağasını öldürən Zimri?» 32 Yehu üzünü
pəncərəyə doğru qaldırıb dedi: «Kim mənimlədir,
kim?» İki-üç saray xidmətçisi boylanıb ona baxdı.
33 Yehu dedi: «Onu aşağı atın». İzeveli aşağı
atdılar. Qanı divarın və atların üstünə sıçradı
və atlar onun cəsədini tapdaladı. 34 Yehu içəri
girərək yeyib-içdi və dedi: «Bu lənətə gəlmiş
qadını götürüb basdırın, çünki padşah qızıdır».
35 Onlar İzeveli basdırmaq üçün getdilər. Ancaq
onun kəlləsindən, ayaqlarından və ovuclarından
başqa heç nə tapmadılar. 36 Geri qayıdıb Yehuya
söylədilər. O dedi: «Qulu Tişbeli İlyas vasitəsilə
Rəbbin söylədiyi söz belədir: "İzreel tarlasında
İzevelin ətini köpəklər yeyəcək. 37 İzevelin cəsədi
İzreel tarlasına tökülmüş peyin kimi olacaq və
heç kəs deyə bilməyəcək ki, bu, İzeveldir"».

10 Samariyada Axavın nəslindən olan yetmiş
nəfər şahzadə var idi. Yehu İzreel başçılarına,
ağsaqqallara və Axavın nəslindən olan uşaqların
himayəçilərinə məktublar yazıb Samariyaya
göndərdi. O belə yazdı: 2 «Ağanızın şahzadələri
sizin yanınızdadır, döyüş arabalarınız və atlarınız,
qalalı şəhəriniz və silahlarınız var. Bu məktub sizə
çatanda 3 ağanızın şahzadələrindən ən yaxşısını,
ən layiqlisini seçib onu atasının taxtında oturdun
və ağanızın nəsli üçün vuruşun». 4 Onlar çox
qorxub dedilər: «İki padşah ona qarşı dayana
bilmədi, biz necə dayanacağıq?» 5 Saray rəisi,
şəhər başçısı, ağsaqqallar və himayəçilər Yehuya
xəbər göndərib dedilər: «Biz sənin qullarınıq
və bizə dediyin hər şeyi edərik, heç kəsi də
padşah etməyəcəyik. Sən nə istəyirsən, onu
da et». 6 Yehu ikinci məktubunda onlara belə
yazdı: «Əgər siz mənimlə razı olub sözümə qulaq
asırsınızsa, ağanızın şahzadələrinin başlarını
götürüb sabah bu vaxt İzreelə, yanıma gəlin».
Yetmiş nəfər şahzadə onları tərbiyə edən şəhərin
böyük adamlarının yanında qalırdı. 7 Məktub
onlara çatanda onlar yetmiş nəfər şahzadəni
tutub öldürdülər və başlarını səbətlərə qoyub
İzreelə, Yehuya göndərdilər. 8 Qasid gəldi və ona
bildirib dedi: «Şahzadələrin başlarını gətirdilər».
Yehu dedi: «Onları iki qalaq edib darvazanın
girişində səhərə qədər qoyun». 9 Səhəri gün Yehu
bayıra çıxdı və qalxıb bütün xalqa dedi: «Sizin
təqsiriniz yoxdur. Ağama mən qəsd hazırladım
və onu mən öldürdüm. Bəs bunların hamısını
kim qırdı? 10 Onda bilin ki, Axavın nəslinə qarşı
Rəbbin söylədiyi sözlərdən heç biri hədər gedə
bilməz. Rəbb Öz qulu İlyas vasitəsilə söylədiyi işi
etmişdir». 11 Yehu Axavın İzreeldəki sarayında
olan adamlardan sağ qalanların hamısını – onun
bütün böyüklərini, yaxın adamlarını və kahinlərini
qırdı, bir adamını da sağ buraxmadı. 12 Yehu
Samariyaya tərəf yola düşdü. Yolda çobanlara
məxsus olan Bet-Eqeddən keçəndə 13 Yəhuda
padşahı Axazyanın qohumlarına rast gəldi və
onlara dedi: «Siz kimsiniz?» Onlar dedilər: «Biz
Axazyanın qohumlarıyıq. Padşahın və məlәkənin
övladlarını salamlamaq üçün gedirik». 14 Yehu
dedi: «Bunları diri tutun». Onları diri tutdular
və bu qırx iki nəfər adamı Bet-Eqed quyusunun
yanında öldürdülər. Yehu onlardan heç birini
sağ buraxmadı. 15 Yehu oradan gedəndə onu
qarşılamağa gələn Rekav oğlu Yehonadava rast
gəldi və onu salamlayıb dedi: «Sənin niyyətin
mənim ürəyimcə olduğu kimi mənim də niyyətim

sənin ürəyincədirmi?» Yehonadav «bəli» dedi. Yehu dedi: «Elə isə əlini ver». O, əlini verdi və Yehu onu öz arabasına qaldırdı. **16** Sonra dedi: «Mənimlə gəl və Rəbb üçün göstərdiyim qeyrəti gör». Onu Yehunun arabasına mindirib apardılar. **17** Yehu Samariyaya gəldi və Rəbbin İlyasa söylədiyi sözə görə Axavın Samariyada qalan bütün adamlarını tamamilə qırıb məhv etdi. **18** Yehu bütün xalqı toplayıb onlara dedi: «Axav Baala az səcdə etdi, ancaq Yehu ona çox səcdə edəcək. **19** İndi Baalın bütün peyğəmbərlərini, ona səcdə edənlərin hamısını, onun bütün kahinlərini mənim yanıma çağırın, heç kəs qalmasın, çünki Baala böyük qurbanım var. Kim gəlməsə, sağ qalmayacaq». Ancaq Yehu burada hiylə işlətdi ki, Baala səcdə edənləri məhv etsin. **20** Yehu dedi: «Baal üçün təqdis olunmuş bir toplantı çağırın». Onlar toplantı çağırdılar. **21** Yehu İsrailin hər tərəfinə xəbər göndərdi. Baala səcdə edənlərin hamısı gəldi, gəlməyən bir nəfər də qalmadı. Onlar Baal məbədinə girdilər və Baal məbədi ağzınacan adamla doldu. **22** Yehu paltarlara baxan adama dedi: «Baala səcdə edənlərin hamısı üçün əba ver». Bu adam da onlar üçün əba verdi. **23** Yehu Rekav oğlu Yehonadavla birgə Baal məbədinə girib Baala səcdə edənlərə dedi: «Axtarıb baxın, burada Rəbbə səcdə edən bir nəfər sizinlə olmasın, yalnız Baala səcdə edənlər olsun». **24** Onlar təqdimlər və yandırma qurbanları gətirmək üçün qabağa gəldilər. Yehu bayırda səksən adam qoymuşdu və onlara demişdi: «əlinizə verdiyim bu adamlardan biri kimdən qaçıb qurtarsa, o adam əvəzində öz canını verəcək». **25** Yandırma qurbanları gətirilməsi sona çatanda Yehu öz mühafizəçilərinə və rəislərinə dedi: «İçəri girib onları qırın, heç kəs çıxa bilməsin». Mühafizəçilər və rəislər onları qılıncdan keçirib qırdılar və meyitlərini bayıra atdılar. Sonra Baal məbədinin içəri otağına girdilər. **26** Oradan Baal məbədinin büt olan sütununu çıxarıb yandırdılar. **27** Beləcə Baala qoyulan sütunu yıxdılar. Baal məbədini də dağıdıb ayaqyolu etdilər, ora bu günə qədər də belədir. **28** Beləliklə, Yehu İsraildən Baalın kökünü kəsdi. **29** Ancaq Yehu Nevat oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi günahlardan, Bet-Eldə və Danda olan qızıl danalara səcdə etməkdən əl çəkmədi. **30** Rəbb Yehuya dedi: «Sən gözümdə doğru olan işlər görməklə yaxşı elədin və Mənim ürəyimdə olan hər şeyə görə Axavın adamları ilə rəftar etdin. Buna görə də dördüncü nəslinə qədər sənin övladların İsrail taxtında oturacaq». **31** Ancaq Yehu bütün qəlbi ilə İsrailin Allahı Rəbbin Qanunu ilə getmək istəmədi və Yarovamın İsrailə etdirdiyi günahlardan əl çəkmədi. **32** Rəbb o dövrdə İsrail torpağını kəsib kiçiltməyə başladı. Xazael bütün İsrail hüdudlarında onları məğlub etdi: **33** İordan çayının şərq tərəfindəki Qadlılara, Ruvenlilərə və Menaşşelilərə məxsus olan bütün Gilead torpağını, Arnon vadisinin kənarında olan Aroerdən Gileada və Başana qədər hər tərəfi zəbt etdi. **34** Yehunun qalan işləri, etdiyi hər şey və onun bütün hünəri barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **35** Yehu ataları ilə uyudu və onu Samariyada basdırdılar. Onun yerinə oğlu Yehoaxaz padşah oldu. **36** Yehunun Samariyada İsrail üzərində padşahlıq etdiyi müddət iyirmi səkkiz il idi.

11 Axazyanın anası Atalya oğlunun öldüyünü görəndə qalxıb bütün padşah nəslini məhv etdi. **2** Ancaq padşah Yehoramın qızı, Axazyanın bacısı Yehoşeva öldürülən şahzadələr arasından Axazyanın oğlu Yoaşı gizlincə apardı və onu dayəsi ilə birgə yataq otağında yerləşdirdi. Beləcə Yoaşı Atalyadan gizlətdilər və o öldürülmədi. **3** O, altı il gizli olaraq Rəbbin məbədində dayəsi ilə birgə qaldı. Atalya isə ölkə üzərində padşahlıq etdi. **4** Yeddinci ildə Yehoyada Karyalıların və mühafizəçilərin yüzbaşılarını çağırtdırdı, onları öz yanına – Rəbbin məbədinin içərisinə gətirdi. Orada bu adamlarla əhd kəsib onları and içdirdi və şahzadəni onlara göstərdi. **5** Sonra Yehoyada onlara əmr edib dedi: «Siz belə edin: Şənbə günü növbə çəkənlərinizin üçdə biri sarayın keşiyini çəksin, **6** üçdə biri Sur darvazasında dursun, üçdə biri isə mühafizəçilərin arxasındakı darvazada dayansın. Beləcə sarayın keşiyini çəkin. **7** Sizin iki bölüyünüz – Şənbə günü növbə çəkməyənlərin hamısı padşahın tərəfində olub Rəbbin məbədinin keşiyini çəksin. **8** Hər kəs silahı əlində padşahı əhatəyə alsın, cərgələrinizə girən öldürülsün. Padşah girib-çıxdığı vaxt onunla olun». **9** Yüzbaşılar kahin Yehoyadanın əmr etdiyi hər şeyi etdilər: hər biri öz adamlarını, Şənbə günü növbə çəkənləri və növbədə olmayanları götürüb kahin Yehoyadanın yanına gəldi. **10** Kahin yüzbaşılara Rəbbin məbədində olan padşah Davudun nizələrini və qalxanlarını verdi. **11** Mühafizəçilər məbədin sağ tərəfindən sol tərəfinə qədər qurbangahın və məbədin yanında, padşahın ətrafında dayandılar. Hər kəsin silahı əlində idi. **12** Kahin şahzadəni irəli çıxartdı və tacı başına qoyub şəhadətnaməni ona verdi. Onu padşah olmaq üçün məsh etdilər və əl çalıb «Yaşasın padşah!» dedilər. **13** Atalya mühafizəçilərin və xalqın səsini eşidəndə xalqın yanına, Rəbbin məbədinə gəldi. **14** O baxıb gördü ki, padşah qaydaya görə sütunun

yanında dayanmış, rəislər və kərənay çalanlar da padşahın yanındadır. Bütün ölkə xalqı sevinərək kərənay çalırdı. Atalya paltarını cırıb bağırdı: «Xəyanət! Xəyanət!» **15** Kahin Yehoyada qoşun üçün cavabdeh olan yüzbaşılara əmr edib dedi: «Onu cərgələrin arasından çıxarın və dalınca gələni qılıncla öldürün». Çünki kahin «qoy o, Rəbbin məbədində öldürülməsin» demişdi. **16** Atalyanı tutdular, onu atların girdiyi darvazadan saraya gətirdilər və orada öldürüldü. **17** Yehoyada Rəbb ilə padşah və xalq arasında əhd kəsdi ki, onlar Rəbbin xalqı olsun. O, padşahla xalq arasında da əhd kəsdi. **18** Bütün ölkə xalqı Baal məbədinə getdi. Onu dağıdıb qurbangahlarını və bütlərini parça-parça etdilər, Baal kahini Mattanı qurbangahların önündə öldürdülər. Kahin Rəbbin məbədinə gözətçilər qoydu. **19** O, yüzbaşıları, Karyalıları, mühafizəçiləri, bütün ölkə xalqını özü ilə götürdü. Onlar padşahı Rəbbin məbədindən düşürtdülər və mühafizəçilər darvazasının yolu ilə saraya gəldilər. Yoaş padşahların taxtında oturdu. **20** Bütün ölkə xalqı sevindi və şəhər sakitləşdi. Çünki Atalyanı padşah sarayında qılıncla öldürmüşdülər. **21** Yoaş padşah olduğu vaxt yeddi yaşında idi.

12 Yehunun padşahlığının yeddinci ilində Yoaş padşah oldu və Yerusəlimdə qırx il padşahlıq etdi. Anası Beer-Şevadan olub adı Sivya idi. **2** Kahin Yehoyada Yoaşı öyrətdiyi dövr ərzində Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. **3** Ancaq səcdəgahlar aradan qaldırılmadı, xalq hələ səcdəgahlarda qurban gətirir və buxur yandırırdı. **4** Yoaş kahinlərə dedi: «Müqəddəs şeylər kimi Rəbbin məbədinə gətirilən gümüşü, siyahıyaalma zamanı toplanmış gümüşü, hər kəsin öz canı əvəzinə verdiyi gümüşü və Rəbbin məbədinə gətirmək üçün hər kəsin ürəyi istədiyi qədər verdiyi gümüşün hamısını **5** kahinlərin hər biri öz xəzinədarından götürsün və məbəddə harada uçuq bir yer varsa, o uçuqları özləri təmir etsin». **6** Ancaq padşah Yoaşın padşahlığının iyirmi üçüncü ilində kahinlər hələ məbədin uçuqlarını təmir etməmişdilər. **7** Padşah Yoaş kahin Yehoyadanı və o biri kahinləri çağırıb onlara dedi: «Nə üçün siz məbədin uçuqlarını təmir etmirsiniz? İndi daha xəzinədarlarınızdan özünüz üçün gümüş almayın, qoy bu gümüş məbədin uçuqlarının təmiri üçün verilsin». **8** Kahinlər razı oldular ki, daha xalqdan gümüş almasınlar və məbədin uçuqlarını da özləri təmir etməsinlər. **9** Kahin Yehoyada bir sandıq götürdü və onun qapağında dəlik açdı. Onu qurbangahın yanına, Rəbbin məbədinə girən yerdə sağ tərəfə qoydu. Astana keşikçisi olan kahinlər Rəbbin məbədinə gətirilən gümüşün hamısını oraya qoyardı. **10** Sandıqda çoxlu gümüş olduğunu görəndə padşahın mirzəsi və baş kahin gələrək Rəbbin məbədində tapılan gümüşü torbalara doldurub tərəzidə çəkirdilər. **11** Çəkilən gümüşü Rəbbin məbədinin işinə nəzarət edən rəislərə verirdilər. Onlar da bunu Rəbbin məbədində işləyən dülgərlərə, ustalara, **12** bənnalara, daşyonanlara, Rəbbin məbədinin uçuqlarını təmir etmək üçün taxta və yonulmuş daşlar satın alan adamlara verir və məbədin bütün təmir işlərinə xərcləyirdilər. **13** Ancaq Rəbbin məbədinə gətirilmiş gümüşdən məbəd üçün gümüş kasalar, maqqaşlar, piyalələr, kərənaylar və qızıl yaxud gümüş qablar düzəldilmirdi. **14** Çünki gümüşü iş görənlərə verirdilər və onunla Rəbbin məbədini təmir edirdilər. **15** İş görənlərə vermək üçün əllərinə gümüş verdikləri adamlardan hesabat istəmirdilər, çünki onlar sədaqətlə çalışırdılar. **16** Təqsir təqdimlərinin və günah təqdimlərinin gümüşü Rəbbin məbədinə gətirilmədi, çünki o, kahinlərin idi. **17** O vaxt Aram padşahı Xazael gəldi və Qata hücum edib oranı aldı. Sonra o, Yerusəlimə hücum etməyə yönəldi. **18** Yəhuda padşahı Yoaş babaları olan Yəhuda padşahları Yehoşafatın, Yehoramın və Axazyanın təqdis etdiyi bütün şeyləri, özünün təqdis etdiyi şeyləri, Rəbbin məbədinin və sarayın xəzinələrində tapılan bütün qızılı götürüb Aram padşahı Xazaelə göndərdi. O da Yerusəlimdən geri çəkildi. **19** Yoaşın qalan işləri və etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **20** Əyanları qalxıb ona qəsd hazırladılar və Sillaya enən yoldakı Bet-Milloda Yoaşı vurdular. **21** Onu vuranlar əyanları Şimeat oğlu Yozakar və Şomer oğlu Yehozavad idi. Yoaş ataları ilə uyudu və onu Davudun şəhərində, atalarının yanında basdırdılar. Onun yerinə oğlu Amasya padşah oldu.

13 Yəhuda padşahı Axazya oğlu Yoaşın padşahlığının iyirmi üçüncü ilində Yehunun oğlu Yehoaxaz Samariyada İsrail üzərində padşah oldu və on yeddi il padşahlıq etdi. **2** O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi və Nevat oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi günahların dalınca getdi, onlardan əl çəkmədi. **3** İsrailə qarşı Rəbbin qəzəbi alovlandı və Yehoaxazın bütün ömrü boyu onları Aram padşahı Xazaelin və Xazaelin oğlu Ben-Hadadın əlinə verdi. **4** Yehoaxaz Rəbbə üz tutub yalvardı və Rəbb onu eşitdi, çünki İsraillilərin əzabını və Aram padşahının onlara necə zülm etdiyini gördü. **5** Rəbb İsraillilərə bir xilaskar verdi və onlar Aramın əsarəti altından

çıxdılar. İsraillilər əvvəlki kimi öz torpaqlarında yaşadılar. 6 Ancaq onlar Yarovam nəslinin İsrailə etdirdiyi günahlardan əl çəkmədilər və bu günahların dalınca getdilər, Aşera bütü də Samariyada qalırdı. 7 Əlli süvaridən, on döyüş arabasından və on min piyadadan başqa, Yehoaxazın daha qoşunu qalmadı, çünki Aram padşahı onları xırmanda toz kimi əzmişdi. 8 Yehoaxazın qalan işləri, etdiyi hər şey və onun hünəri barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. 9 Yehoaxaz ataları ilə uyudu və onu Samariyada basdırdılar. Onun yerinə oğlu Yoaş padşah oldu. 10 Yəhuda padşahı Yoaşın padşahlığının otuz yeddinci ilində Yehoaxaz oğlu Yoaş Samariyada İsrail üzərində padşah oldu və on altı il padşahlıq etdi. 11 O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, Nevat oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi bütün günahlardan əl çəkmədi və bu günahların dalınca getdi. 12 Yoaşın qalan işləri, etdiyi hər şey və Yəhuda padşahı Amasya ilə döyüşdə göstərdiyi hünər barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. 13 Yoaş ataları ilə uyudu və onun taxtında Yarovam oturdu. Yoaş Samariyada İsrail padşahlarının yanında basdırıldı. 14 Elişa ölümcül halda xəstələnmişdi. İsrail padşahı Yoaş ona baş çəkmək üçün yanına gəldi və ağlayıb dedi: «Atam, ey atam! İsrailin arabası və atlıları!» 15 Elişa ona dedi: «Kaman və oxlar götür». O, kaman və oxlar götürdü. 16 Elişa İsrail padşahına dedi: «Kamanı çək». O, kamanı çəkdi. Elişa əllərini padşahın əlləri üstünə qoydu. 17 Sonra dedi: «Şərq tərəfdəki pəncərəni aç». O açdı. Elişa «oxu at» dedi. O atdı. Elişa dedi: «Bu, Rəbbin qurtuluş oxu, Arama qarşı qurtuluş oxudur! Sən Aramlıları Afeqdə axıra qədər qıracaqsan». 18 Sonra dedi: «Oxları götür». O götürdü. Elişa İsrail padşahına dedi: «Yerə vur». O, üç dəfə vurub dayandı. 19 Allah adamı ona qəzəblənib dedi: «Beş-altı dəfə vurmalı idin. Onda Aramlıları axıra qədər qıra bilərdin, indi isə onları üç dəfə qıracaqsan». 20 Elişa öldü və onu basdırdılar. Moavlıların dəstələri hər bahar fəslində ölkəyə gələrdi. 21 Bir dəfə bir nəfəri basdırarkən adamlar bir dəstə gördülər və ölünü Elişanın qəbrinə atdılar. Ölü düşüb Elişanın sümüklərinə toxunan kimi dirildi və ayaq üstə qalxdı. 22 Yehoaxazın bütün ömrü boyu Aram padşahı Xazael İsraillilərə zülm etdi. 23 Ancaq Rəbb İbrahim, İshaq və Yaqubla etdiyi əhdindən ötrü lütf və mərhəmət göstərib onlara tərəf üz tutdu, onları məhv etmək istəmədi və indiyə qədər Öz hüzurundan kənar etmədi. 24 Aram padşahı Xazael öldü və yerinə oğlu Ben-Hadad padşah oldu. 25 Yehoaxaz oğlu Yoaş müharibədə atası Yehoaxazın əlindən alınan şəhərləri Xazaelin oğlu Ben-Hadadın əlindən aldı. Yoaş Aramlıları üç dəfə qırıb İsrail şəhərlərini geri aldı.

14 İsrail padşahı Yehoaxaz oğlu Yoaşın padşahlığının ikinci ilində Yəhuda padşahı Yoaşın oğlu Amasya padşah oldu. 2 O, padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə iyirmi doqquz il padşahlıq etdi. Anası Yerusəlimdən olub adı Yehoaddan idi. 3 Amasya atası Yoaşın etdiyi kimi Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi, amma babası Davud kimi deyildi. 4 Lakin səcdəgahlar aradan qaldırılmadı, xalq hələ səcdəgahlarda qurban gətirir və buxur yandırırdı. 5 Padşahlıq əlində möhkəmlənəndə Amasya padşah olan atasını öldürmüş əyanları öldürdü. 6 Ancaq Musanın Qanun kitabında yazıldığı kimi qatillərin oğullarını öldürmədi, çünki Rəbb əmr edib demişdi: «Oğula görə ata, ataya görə oğul öldürülməsin, hər kəs öz günahına görə ölməlidir». 7 O, on min nəfər Edomlunu Duz dərəsində qırıb Selanı müharibə ilə aldı. Onun adını Yoqteel qoydu və bu günə qədər də belədir. 8 O vaxt Amasya İsrail padşahı Yehu oğlu Yehoaxaz oğlu Yoaşın yanına qasidlər göndərib dedi: «Gəl, qarşılaşaq». 9 İsrail padşahı Yoaş Yəhuda padşahı Amasyaya cavab verib dedi: «Livanda olan qanqal oradakı sidr ağacına xəbər göndərib "qızını oğluma arvad olmaq üçün ver" dedi. Amma Livanda olan bir çöl heyvanı keçərək qanqalı tapdaladı. 10 Əlbəttə, sən Edomluları qırdın və ürəyin qürurlandı. Bununla öyün və öz evində otur. Nə üçün sən Yəhudalılarla birlikdə bəlaya düşmək üçün münaqişəyə atılırsan?» 11 Ancaq Amasya qulaq asmadı. İsrail padşahı Yoaş çıxıb Yəhuda padşahı Amasya ilə Yəhudada olan Bet-Şemeşdə qarşılaşdı. 12 Yəhudalılar İsraillilərin önündə məğlub oldular və hər kəs öz evinə qaçdı. 13 İsrail padşahı Yoaş Yəhuda padşahı Axazya oğlu Yoaş oğlu Amasyanı Bet-Şemeşdə tutdu. Yoaş Yerusəlimə gəlib şəhər divarının Efrayim darvazasından Künc darvazasına qədər dörd yüz qulacını uçurdu. 14 Rəbbin məbədində və sarayın xəzinələrində tapılan bütün qızıl-gümüşü, bütün əşyaları apardı. Girov olaraq tutduğu adamları da götürüb Samariyaya qayıtdı. 15 Yoaşın qalan işləri, onun hünəri və Yəhuda padşahı Amasya ilə necə vuruşduğu barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. 16 Yoaş ataları ilə uyudu və Samariyada İsrail padşahlarının yanında basdırıldı. Onun yerinə oğlu Yarovam padşah oldu. 17 Yəhuda padşahı Yoaş oğlu Amasya İsrail padşahı Yehoaxaz oğlu Yoaşın ölümündən

sonra on beş il yaşadı. 18 Amasyanın qalan
işləri barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr
kitabında yazılmışdır. 19 Yerusəlimdə Amasyaya
qəsd hazırladılar. O, Lakişə qaçdı. Lakişə onun
dalınca adamlar göndərib orada onu öldürdülər.
20 Onu atlar üstündə gətirib Yerusəlimdə, Davudun
şəhərində, atalarının yanında basdırdılar. 21 Bütün
Yəhuda xalqı on altı yaşlı Azaryanı götürüb atası
Amasyanın yerinə padşah etdi. 22 Padşah ataları ilə
uyuduqdan sonra o, Elatı Yəhudaya qaytarıb oranı
tikdi. 23 Yəhuda padşahı Yoaş oğlu Amasyanın
padşahlığının on beşinci ilində Yoaş oğlu Yarovam
Samariyada İsrail üzərində padşah oldu və qırx
bir il padşahlıq etdi. 24 O, Rəbbin gözündə pis
olan işlər etdi və Nevat oğlu Yarovamın İsrailə
etdirdiyi bütün günahlardan əl çəkmədi. 25
Qulu Qat-Xeferli peyğəmbər Amittay oğlu Yunus
vasitəsilə İsrailin Allahı Rəbbin söylədiyi sözə görə
o, Xamat keçidindən Arava dənizinə qədər İsrail
torpaqlarını geri aldı. 26 Çünki Rəbb İsraillilərin
acı fəlakətini görmüşdü: istər kölə olsun, istər
azad, İsraillilərə kömək edən bir kəs olmadı.
27 Rəbb heç vaxt İsrailin adını göylər altından
siləcəyini deməmişdi, buna görə də Yoaş oğlu
Yarovamın vasitəsilə onlara qurtuluş verdi. 28
Yarovamın qalan işləri, etdiyi hər şey, onun
hünəri, necə vuruşduğu və əvvəllər Yəhudaya
məxsus olan Dəməşqi və Xamatı İsrailə necə
qaytarması barədə İsrail padşahlarının salnamələr
kitabında yazılmışdır. 29 Yarovam ataları İsrail
padşahları ilə uyudu və yerinə oğlu Zəkəriyyə
padşah oldu.

15 İsrail padşahı Yarovamın padşahlığının
iyirmi yeddinci ilində Yəhuda padşahı
Amasyanın oğlu Azarya padşah oldu. 2 O padşah
olduğu vaxt on altı yaşında idi və Yerusəlimdə
əlli iki il padşahlıq etdi. Anası Yerusəlimdən
olub adı Yekolya idi. 3 Azarya atası Amasyanın
etdiyi kimi Rəbbin gözündə doğru olan işlər
etdi. 4 Lakin səcdəgahlar aradan qaldırılmadı,
xalq hələ səcdəgahlarda qurban gətirir və buxur
yandırırdı. 5 Rəbb padşaha bəla göndərdi, o, ölüm
gününə qədər cüzamlı oldu. Padşah başqa bir evdə
yaşayırdı. Onun oğlu Yotam isə saraya başçılıq
edərək ölkə xalqına hökm edirdi. 6 Azaryanın
qalan işləri və etdiyi hər şey barədə Yəhuda
padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır.
7 Azarya ataları ilə uyudu və onu Davudun
şəhərində, atalarının yanında basdırdılar. Onun
yerinə oğlu Yotam padşah oldu. 8 Yəhuda
padşahı Azaryanın padşahlığının otuz səkkizinci
ilində Yarovam oğlu Zəkəriyyə Samariyada İsrail
üzərində padşah oldu və altı ay padşahlıq etdi.
9 O, atalarının etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis
olan işlər etdi və Nevat oğlu Yarovamın İsrailə
etdirdiyi günahlardan əl çəkmədi. 10 Yaveş
oğlu Şallum ona qəsd hazırladı, onu xalqın
qabağında vurub öldürdü və yerinə padşah
oldu. 11 Zəkəriyyənin qalan işləri barədə İsrail
padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır.
12 Rəbbin Yehuya «dördüncü nəslinə qədər sənin
övladların İsrail taxtında oturacaqlar» deyə
söylədiyi sözə görə belə oldu. 13 Yəhuda padşahı
Uzziyanın padşahlığının otuz doqquzuncu ilində
Yaveş oğlu Şallum padşah oldu və Samariyada
bir ay padşahlıq etdi. 14 Qadi oğlu Menaxem
Tirsadan çıxıb Samariyaya gəldi. Samariyada
Yaveş oğlu Şallumu vurub öldürdü və yerinə
padşah oldu. 15 Şallumun qalan işləri və necə
qəsd hazırladığı barədə İsrail padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. 16 O vaxt
Menaxem Tirsadan çıxıb Tifsahda və onun
ətrafında yaşayanların hamısını qırdı. Darvazaları
onun üzünə açmadıqlarına görə onları məhv etdi
və orada olan bütün hamilə qadınları doğradı.
17 Yəhuda padşahı Azaryanın padşahlığının otuz
doqquzuncu ilində Qadi oğlu Menaxem İsrail
üzərində padşah oldu və Samariyada on il
padşahlıq etdi. 18 O, Rəbbin gözündə pis olan işlər
etdi və bütün ömrü boyu Nevat oğlu Yarovamın
İsrailə etdirdiyi günahlardan əl çəkmədi. 19
Aşşur padşahı Pul ölkəyə hücum etdi. Menaxem
ona min talant gümüş verdi ki, padşahlığını
möhkəmləndirmək üçün Pul onunla müttəfiq
olsun. 20 Menaxem Aşşur padşahına vermək üçün
İsrailin varlı adamlarının hamısından gümüş yığdı,
onların hər birindən əlli şekel gümüş aldı. Onda
Aşşur padşahı bu ölkədə qalmayıb geri qayıtdı.
21 Menaxemin qalan işləri və etdiyi hər şey
barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında
yazılmışdır. 22 Menaxem ataları ilə uyudu və yerinə
oğlu Peqahya padşah oldu. 23 Yəhuda padşahı
Azaryanın padşahlığının əllinci ilində Menaxem
oğlu Peqahya Samariyada İsrail üzərində padşah
oldu və iki il padşahlıq etdi. 24 O, Rəbbin gözündə
pis olan işlər etdi və Nevat oğlu Yarovamın
İsrailə etdirdiyi günahlardan əl çəkmədi. 25
Peqahyanın mühafizəçilər rəisi Remalya oğlu
Peqah ona qəsd hazırladı, Gileadlılardan əlli
nəfərin köməyi ilə Samariyada sarayın qalasında
onu Arqov və Arye ilə birgə vurub öldürdü və
onun yerinə padşah oldu. 26 Peqahyanın qalan
işləri və etdiyi hər şey barədə İsrail padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. 27 Yəhuda
padşahı Azaryanın padşahlığının əlli ikinci ilində
Remalya oğlu Peqah Samariyada İsrail üzərində

padşah oldu və iyirmi il padşahlıq etdi. **28** O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi və Nevat oğlu Yarovamın İsrailə etdirdiyi günahlardan əl çəkmədi. **29** İsrail padşahı Peqahın dövründə Aşşur padşahı Tiqlat-Pileser gəlib İyonu, Avel-Bet-Maakanı, Yanoahı, Qedeşi, Xasoru, Gileadı, Qalileyanı və bütün Naftali torpağını tutdu, əhalisini də Aşşura sürgün etdi. **30** Ela oğlu Huşə Remalya oğlu Peqaha qəsd hazırladı, onu vurub öldürdü və Uzziya oğlu Yotamın padşahlığının iyirminci ilində onun yerinə padşah oldu. **31** Peqahın qalan işləri və etdiyi hər şey barədə İsrail padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **32** İsrail padşahı Remalya oğlu Peqahın padşahlığının ikinci ilində Uzziya oğlu Yotam Yəhuda üzərində padşah oldu. **33** O, padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə on altı il padşahlıq etdi. Anası Sadoq qızı Yeruşa idi. **34** Yotam atası Uzziyanın etdiyi kimi Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. **35** Lakin səcdəgahlar aradan qaldırılmadı, xalq hələ səcdəgahlarda qurban gətirir və buxur yandırırdı. O, Rəbbin məbədinin yuxarı darvazasını düzəltdi. **36** Yotamın qalan işləri və etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **37** Rəbb o dövrdə Aram padşahı Resini və Remalya oğlu Peqahı Yəhudalıların üstünə göndərməyə başladı. **38** Yotam ataları ilə uyudu və babası Davudun şəhərində, atalarının yanında basdırıldı. Onun yerinə oğlu Axaz padşah oldu.

16 Remalya oğlu Peqahın padşahlığının on yeddinci ilində Yotam oğlu Axaz Yəhuda üzərində padşah oldu. **2** Axaz padşah olduğu vaxt iyirmi yaşında idi və Yerusəlimdə on altı il padşahlıq etdi. O, babası Davuddan fərqli olaraq Allahı Rəbbin gözündə doğru olan işlər etmədi. **3** Axaz İsrail padşahlarının yolu ilə getdi və Rəbbin İsrail övladlarının önündən qovduğu millətlərin iyrənc əməllərini edərək oğlunu oda qurban verdi. **4** O, səcdəgahlarda, təpələr üstündə və hər kölgəli ağac altında qurban gətirir və buxur yandırırdı. **5** Onda Aram padşahı Resin və İsrail padşahı Remalya oğlu Peqah Yerusəlimin üzərinə hücum etdilər və Axazı mühasirəyə aldılar, ancaq onu məğlub edə bilmədilər. **6** O vaxt Aram padşahı Resin Elatı Arama qaytardı və Yəhudalıları Elatdan qovub çıxartdı. Edomlular Elata girdilər və bu günə qədər orada yaşayırlar. **7** Axaz Aşşur padşahı Tiqlat-Pileserin yanına qasidlər göndərib dedi: «Mən sənin qulun və nökərinəm. Gəl, məni üstümə hücum edən Aram və İsrail padşahlarının əlindən qurtar». **8** Axaz Rəbbin məbədində və sarayın xəzinələrində tapılan qızıl-gümüşü götürüb Aşşur padşahına hədiyyə göndərdi. **9** Aşşur padşahı ona qulaq asdı: Dəməşqə hücum edib onu aldı, əhalisini Qirə sürgün etdi və Resini öldürdü. **10** Padşah Axaz Aşşur padşahı Tiqlat-Pileseri qarşılamaq üçün Dəməşqə getdi. O, Dəməşqdə olan qurbangahı gördü, qurbangahın bütün quruluşunu və təsvirini kahin Uriyaya göndərdi. **11** Kahin Uriya padşah Axazın Dəməşqdən göndərdiyi bütün şeylərə görə bir qurbangah düzəltdi. O, padşah Dəməşqdən qayıdana qədər bunu etdi. **12** Padşah Dəməşqdən qayıdıb qurbangahı gördü. O yaxınlaşıb qurbangahın üstünə qalxdı. **13** Qurbangahın üstündə öz yandırma qurbanını və taxıl təqdimini yandırdı, tökmə təqdimini tökdü və ünsiyyət qurbanlarının qanını oraya səpdi. **14** Rəbbin önündə olan tunc qurbangahı məbədin qabaq tərəfindən, öz qurbangahı ilə Rəbbin məbədi arasından gətirdi və onu öz qurbangahının şimal tərəfinə qoydu. **15** Padşah Axaz kahin Uriyaya əmr edib dedi: «Hər gün səhərin yandırma qurbanını, axşamın taxıl təqdimini, padşahın yandırma qurbanını və taxıl təqdimini, bütün ölkə xalqının yandırma qurbanını, taxıl təqdimini və tökmə təqdimini böyük qurbangahın üstündə yandır. Yandırma qurbanlarının və başqa qurbanların bütün qanını onun üstünə səp. Ancaq tunc qurbangah soraq etmək üçün mənim olacaq». **16** Kahin Uriya da padşah Axazın əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdi. **17** Padşah Axaz dayaqların yan lövhələrini kəsib dayaqların üstündən ləyənləri götürdü. Hovuzu altında olan tunc buğaların üstündən qaldırıb bir daş səkinin üstünə qoydu. **18** Şənbə günü üçün məbəddə düzəldilmiş bağlı yeri və padşahın bayırdakı giriş yerini Aşşur padşahından ötrü Rəbbin məbədindən götürdü. **19** Axazın qalan işləri barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **20** Axaz ataları ilə uyudu və Davudun şəhərində, atalarının yanında basdırıldı. Onun yerinə oğlu Xizqiya padşah oldu.

17 Yəhuda padşahı Axazın padşahlığının on ikinci ilində Ela oğlu Huşə Samariyada İsrail üzərində padşah oldu və doqquz il padşahlıq etdi. **2** O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, ancaq özündən əvvəlki İsrail padşahları kimi deyildi. **3** Aşşur padşahı Şalmaneser Huşənin üstünə hücum etmişdi və Huşə ona tabe olub xərac vermişdi. **4** Amma Aşşur padşahı Huşənin xəyanət etdiyini gördü, çünki o həm Misir padşahı Sonun yanına qasidlər göndərmişdi, həm də hər il olduğu kimi Aşşur padşahına xərac verməmişdi. Buna görə də Aşşur padşahı onu tutub zindana saldı. **5** Aşşur padşahı bütün ölkəyə hücum etdi. O, Samariyaya yaxınlaşdı və oranı üç il mühasirədə saxladı. **6**

Huşənin padşahlığının doqquzuncu ilində Aşşur padşahı Samariyanı aldı və İsrailliləri Aşşur torpağına sürgün etdi. Onları Xalahda, Qozan çayı sahilindəki Xavorda və Midiya şəhərlərində yerləşdirdi. **7** Bu iş ona görə İsrail övladlarının başına gəldi ki, onları Misir padşahı fironun əsarəti altından, Misir torpağından çıxaran özlərinin Allahı Rəbbə qarşı günah etmişdilər. İsrail övladları başqa allahlara səcdə etmişdilər. **8** Onların önündən Rəbbin qovduğu millətlərin adətlərinə və İsrail padşahlarının qoyduğu qanunlara görə davranmışdılar. **9** Gizlində özlərinin Allahı Rəbbə qarşı doğru olmayan işlər etmişdilər. Məskən saldıqları hər yerdə keşikçi qülləsindən qalalı şəhərə qədər özləri üçün səcdəgahlar tikmişdilər. **10** Hər hündür təpənin üstündə, hər kölgəli ağacın altında sütunlar və Aşera bütləri qoymuşdular. **11** Onların önündən Rəbbin qovduğu millətlərin etdiyi kimi bütün bu səcdəgahlarda buxur yandırmış və pis işlər görüb Rəbbi qəzəbləndirmişdilər. **12** Rəbb onlara «belə etməyin» söylədiyinə baxmayaraq, onlar bütlərə qulluq etmişdilər. **13** Rəbb bütün peyğəmbərləri və görücüləri vasitəsilə İsrailliləra və Yəhudalılara xəbərdarlıq edib demişdi: «Pis yolunuzdan dönün. Atalarınıza buyurduğum və qullarım peyğəmbərlər vasitəsilə sizə öyrətdiyim Qanunda olan bütün əmrlərimə və qanunlarıma əməl edin». **14** Ancaq onlar bu sözlərə qulaq asmamışdılar və iman etməyən ataları kimi özlərinin Allahı Rəbbə boyun əyməmişdilər. **15** Onun qanunlarını, ataları ilə bağladığı əhdini və onlara etdiyi xəbərdarlıqları rədd etmişdilər. Boş şey dalınca gedib boş adamlar olmuşdular. Rəbb «ətrafınızdakı millətlər kimi etməyin» deyib əmr etdiyi halda onlar kimi davranmışdılar. **16** Özlərinin Allahı Rəbbin bütün əmrlərindən üz döndərib iki tökmə dana bütü və Aşera bütü düzəltmişdilər, bütün səma cisimlərinə səcdə etmişdilər və Baala qulluq etmişdilər. **17** Oğullarını və qızlarını oda qurban vermişdilər, falçılıq və baxıcılıq etmişdilər. Rəbbin gözündə pis olan işlərə özlərini təslim edib Onu qəzəbləndirmişdilər. **18** Buna görə də Rəbb İsrailliləra qəzəblənib onlardan üz döndərdi. Yalnız Yəhuda qəbiləsindən başqa heç biri qalmadı. **19** Yəhudalılar da özlərinin Allahı Rəbbin əmrlərinə əməl etməmişdilər və İsrailliləra qoyduğu adətlərlə davranmışdılar. **20** Rəbb bütün İsrail nəslindən üz döndərərək onları alçaldıb soyğunçulara təslim etdi və nəhayət, onları hüzurundan kənara atdı. **21** Rəbb İsraili Davud sülaləsindən alıb ayırmışdı və İsrailliləra Nevat oğlu Yarovamı padşah etmişdilər. Yarovam onları Rəbbin yolundan azdırmışdı və onlara böyük günahlar etdirmişdi. **22** İsrail övladları Yarovamın etdiyi bütün günahlara görə davranmışdılar və bu günahlardan əl çəkməmişdilər. **23** Rəbb Öz qulu olan bütün peyğəmbərlər vasitəsilə söylədiyi kimi, nəhayət, İsrailliləra üz döndərdi. Onlar öz torpaqlarından Aşşur torpağına sürgün olundular və bu günə qədər belədir. **24** Aşşur padşahı Babildən, Kutadan, Avvadan, Xamatdan və Sefarvayimdən adamlar gətirib İsrail övladlarının yerinə Samariyanın şəhərlərində yerləşdirdi. Onlar Samariyaya sahib oldular və oranın şəhərlərində yaşadılar. **25** Onlar orada yaşamağa başlayanda Rəbbə sitayiş etmirdilər. Rəbb də üstlərinə şirlər göndərdi və şirlər onları öldürməyə başladı. **26** Onlar Aşşur padşahına dedilər: «Sürgün edib Samariyanın şəhərlərində yerləşdirdiyin millətlər bu ölkə Allahının adətlərini bilmirlər. O Allah da üstlərinə şirlər göndərdi və şirlər onları öldürür, çünki bu adamlar ölkə Allahının adətlərini bilmirlər». **27** Aşşur padşahı əmr edib dedi: «Oradan sürgün etdiyiniz kahinlərdən birini geri qaytarın, adamları ilə gedib orada yaşasın və ölkə Allahının adətlərini onlara öyrətsin». **28** Samariyadan sürgün etdikləri kahinlərdən biri gəlib Bet-Eldə yaşadı və Rəbbə necə sitayiş etməyi onlara öyrətməyə başladı. **29** Ancaq hər millət öz allahının bütünü düzəltdi. Onları yaşadıqları şəhərlərdə Samariyalıların səcdəgahlarda tikdikləri məbədlərə qoydular: **30** Babillilər Sukkot-Benot bütünü, Kutalılar Nerqal bütünü, Xamatlılar Aşima bütünü, **31** Avvalılar Nivxaz və Tartaq bütlərini düzəltdilər. Sefarvayimlilər isə oğullarını Sefarvayim allahları Adrammelek və Anammelek üçün odda yandırırdılar. **32** Onlar Rəbbə də sitayiş edirdilər. Səcdəgahların məbədlərində xidmət etmək üçün öz aralarından kahinlər seçib qoydular. **33** Onlar həm Rəbbə, həm də aralarından sürgün olunduqları millətlərin adətlərinə görə öz allahlarına sitayiş edirdilər. **34** Onlar bu günə qədər də əvvəlki adətlərinə görə davranırlar və Rəbbə sitayiş etmirlər, adını İsrail qoyduğu Yaqubun nəslinə Rəbbin buyurduğu qaydalara, hökmlərə, qanunlara və əmrlərə əməl etmirlər. **35** Rəbb Yaqub övladları ilə əhd etmişdi və onlara əmr edib demişdi: «Başqa allahlara sitayiş və səcdə etməyin, onlara qulluq edib qurban gətirməyin. **36** Ancaq böyük qüdrəti və uzatdığı əli ilə sizi Misir torpağından çıxaran Rəbbə sitayiş və səcdə edin, Ona qurban gətirin. **37** Sizin üçün yazdığı qaydalara, hökmlərə, qanunlara və əmrlərə həmişə diqqətlə əməl edin və başqa allahlara sitayiş

etməyin. 38 Sizinlə bağladığım əhdi unutmayın.
Başqa allahlara deyil, 39 yalnız Allahınız Rəbbə
sitayiş etsəniz, O sizi bütün düşmənlərinizin
əlindən qurtarar». 40 Ancaq onlar bu sözlərə
qulaq asmadılar və bu günə qədər də özlərinin
əvvəlki adətlərinə görə davranırlar. 41 Beləcə
bu millətlər həm Rəbbə, həm də öz bütlərinə
sitayiş edirdilər. Ataları necə edirdisə, oğulları və
nəvələri də bu günə qədər belə edirlər.

18 İsrail padşahı Ela oğlu Huşənin padşahlığının
üçüncü ilində Axaz oğlu Xizqiya Yəhuda
üzərində padşah oldu. 2 O, padşah olduğu vaxt
iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə iyirmi
doqquz il padşahlıq etdi. Anası Zəkəriyyə qızı
Avi idi. 3 Xizqiya babası Davudun etdiyi kimi
Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. 4 O,
səcdəgahları aradan qaldırdı, sütunları parça-
parça etdi və Aşera bütünü kəsdi. Musanın
düzəltdiyi tunc ilanı əzib parçaladı, çünki İsraillilər
onun adını Nexuştan qoyub o vaxta qədər ona
buxur yandırırdılar. 5 Xizqiya İsrailin Allahı Rəbbə
güvəndi. Özündən əvvəl və sonra olan bütün
Yəhuda padşahları arasında onun kimisi olmadı.
6 O, Rəbdən yapışıb Onun yolundan dönmədi və
Rəbbin Musaya verdiyi əmrlərinə əməl etdi. 7 Rəbb
də onunla idi və hara gedirdisə, uğur qazanırdı.
Xizqiya Aşşur padşahına qulluq etməkdən boyun
qaçırdı. 8 Qəzzədə və onun sərhədləri boyu, keşikçi
qülləsindən qalalı şəhərə qədər hər yerdə yaşayan
Filiştliləri qırdı. 9 Xizqiyanın padşahlığının
dördüncü ilində, yəni İsrail padşahı Ela oğlu
Huşənin padşahlığının yeddinci ilində Aşşur
padşahı Şalmaneser Samariya üzərinə hücum
edib oranı mühasirəyə aldı. 10 Üç ildən sonra
şəhəri aldılar. Xizqiyanın padşahlığının altıncı
ilində, yəni İsrail padşahı Huşənin padşahlığının
doqquzuncu ilində Samariya alındı. 11 Aşşur
padşahı İsraillilər Aşşur torpağına sürgün etdi və
onları Xalahda, Qozan çayı sahilindəki Xavorda
və Midiya şəhərlərində yerləşdirdi. 12 Bu iş
ona görə onların başına gəldi ki, özlərinin
Allahı Rəbbin sözünə qulaq asmamışdılar və
Onun əhdini, Rəbbin qulu Musanın əmr etdiyi
hər şeyi pozmuşdular. Onlar buna nə qulaq
asmış, nə də əməl etmişdilər. 13 Xizqiyanın
padşahlığının on dördüncü ilində Aşşur padşahı
Sanxeriv Yəhudanın bütün qalalı şəhərlərinə
hücum edib onları aldı. 14 Yəhuda padşahı Xizqiya
Lakişə, Aşşur padşahına xəbər göndərib dedi:
«Təqsirkaram, üzərimdən geri çəkil, məndən
nə qədər xərac tələb etsən, verərəm». Aşşur
padşahı Yəhuda padşahı Xizqiyadan xərac olaraq
otuz talant qızıl və üç yüz talant gümüş tələb
etdi. 15 Xizqiya Rəbbin məbədində və sarayın
xəzinələrində tapılan gümüşün hamısını verdi.
16 O vaxt Yəhuda padşahı Xizqiya Rəbbin
məbədinin qapılarının və sütunlarının üstünə
özünün örtdüyü qızılı çıxartdı və onu Aşşur
padşahına verdi. 17 Aşşur padşahı öz ordu
başçısını, baş məmuru və baş vəzirini böyük
qoşunla Lakişdən Yerusəlimə, padşah Xizqiyanın
yanına göndərdi. Onlar çıxıb Yerusəlimə gəldilər
və Mahudbasan tarlası yoluna, yuxarı hovuzun
su kəmərinin yanına qalxıb orada dayandılar.
18 Onlar padşahı çağırdılar. Saray rəisi Xilqiya
oğlu Elyaqim, mirzə Şevna və salnaməçi Asəf oğlu
Yoah onların qabağına çıxdı. 19 Baş vəzir onlara
dedi: «İndi Xizqiyaya söyləyin ki, böyük padşah –
Aşşur padşahı belə deyir: "Nəyə güvənirsən? 20
Sən yalnız boş sözlər deyirsən, müharibə üçün
tədbir və güc lazımdır. İndi sən kimə güvənirsən
ki, mənə qarşı çıxırsan? 21 Yəqin sən əzilmiş
qamış çubuğuna – Misirə güvənirsən. Bil ki, kim
ona söykənsə, əlinə batıb deşər. Misir padşahı
firon ona güvənənlərin hamısı üçün belədir.
22 Bəlkə mənə ‹biz Allahımız Rəbbə güvənirik›
söyləyəsiniz. Məgər bu həmin Allah deyildi ki,
Xizqiya Onun səcdəgahlarını və qurbangahlarını
aradan qaldırdı? O, Yəhudalılara və Yerusəlimlilərə
də ‹yalnız Yerusəlimdəki bu qurbangahın önündə
səcdə edin› demədimi? 23 İndi ağam Aşşur padşahı
ilə mərcə gəl: əgər sən iki min süvari tapa bilsən,
mən sənə o qədər at verərəm. 24 Görək sən
ağamın kiçik qulu olan bir başçını necə məğlub
edəcəksən. Sən hələ döyüş arabaları və süvarilər
almaq üçün Misirə güvənirsən! 25 Məgər indi
mən bu yeri viran etməyə Rəbbin istəyi ilə
gəlmədimmi? Rəbb mənə ‹bu ölkəyə hücum edib
onu viran et› dedi"». 26 Xilqiya oğlu Elyaqim,
Şevna və Yoah baş vəzirə dedi: «Xahiş edirik, bu
qullarınla Arami dilində danış, biz bu dili başa
düşürük, amma divar üzərindəki xalqın eşitdiyi
yerdə bizimlə Yəhudi dilində danışma». 27 Baş
vəzir onlara dedi: «Məgər ağam məni göndərib ki,
bu sözləri təkcə sənin ağana və sənə söyləyim,
yoxsa divar üzərində oturan bu adamlara? Axı
onlar da sizinlə birgə nəcislərini yeyib sidiklərini
içəcəklər». 28 Onda baş vəzir durub Yəhudi
dilində uca səslə bağıraraq dedi: «Böyük padşahın
– Aşşur padşahının sözünü eşidin! 29 Padşah
belə deyir: "Xizqiya sizi aldatmasın, sizi mənim
əlimdən qurtara bilməyəcək. 30 Qoy Xizqiya
sizə ‹Rəbb bizi hökmən qurtaracaq və bu şəhər
Aşşur padşahına təslim edilməyəcək› deyib Rəbbə
arxayın etməsin". 31 Ona qulaq asmayın! Çünki
Aşşur padşahı belə deyir: "Mənimlə sülh bağlayın

və yanıma gəlin. Mən gələnə qədər hər kəs öz üzüm meynəsinin və əncir ağacının bəhrəsindən yeyib öz quyusunun suyundan içəcək. **32** Sonra mən gəlib sizi ölkənizə bənzər bir ölkəyə – buğda, şərab, çörək, üzüm bağları, zeytun yağı və bal olan bir torpağa aparacağam. Beləcə ölməyib sağ qalarsınız. ‹Rəbb bizi qurtaracaq› deyib sizi azdıran Xizqiyaya qulaq asmayın. **33** Millətlərin allahlarından biri öz ölkəsini Aşşur padşahının əlindən qurtardımı? **34** Hanı Xamatın və Arpadın allahları? Hanı Sefarvayimin, Henanın və Avvanın allahları? Onlar Samariyanı mənim əlimdən qurtardılarmı? **35** Bütün bu allahlardan hansı öz ölkəsini mənim əlimdən qurtardı? Bəs Rəbb necə Yerusəlimi mənim əlimdən qurtara bilər?"» **36** Xalq susdu və onun cavabında heç nə demədi. Çünki padşah «ona cavab verməyin» deyə əmr etmişdi. **37** Saray rəisi Xilqiya oğlu Elyaqim, mirzə Şevna və salnaməçi Asəf oğlu Yoah cırılmış paltarlarda Xizqiyanın yanına gəlib baş vəzirin sözlərini ona çatdırdılar.

19 Padşah Xizqiya bunu eşidəndə paltarını cırdı və çula bürünüb Rəbbin məbədinə girdi. **2** O, saray rəisi Elyaqimi, mirzə Şevnanı və kahinlərin ağsaqqallarını çula bürünmüş halda peyğəmbər Amots oğlu Yeşayanın yanına göndərdi. **3** Onlar Yeşayaya dedilər: «Xizqiya belə deyir: "Bu gün bəla, təhqir və rüsvayçılıq günüdür, çünki uşaqların doğulması vaxtı çatıb, ancaq doğmağa güc yoxdur. **4** Bəlkə ağası Aşşur padşahının var olan Allahı təhqir etməyə göndərdiyi baş vəzirin bütün sözlərini Allahın Rəbb eşidib buna görə məzəmmət edər. Ona görə də qalanlar üçün dua et"». **5** Padşah Xizqiyanın adamları Yeşayanın yanına gələndə **6** Yeşaya onlara dedi: «Ağanıza söyləyin ki, Rəbb belə deyir: "Aşşur padşahının nökərlərinin Mənə qarşı küfr edərək söylədiyi və sənin eşitdiyin sözlərdən qorxma. **7** Mən onun daxilinə elə bir ruh göndərəcəyəm ki, bir xəbər eşidib öz ölkəsinə qayıdacaq və orada onu qılıncla öldürtdürəcəyəm"». **8** Baş vəzir geri qayıdıb Aşşur padşahının Livna üzərinə hücum etdiyini gördü. Çünki Lakişdən geri çəkildiyini eşitmişdi. **9** Aşşur padşahına «Kuş padşahı Tirhaqa sənin üstünə vuruşmağa gəlir» xəbəri çatdı. O, Xizqiyanın yanına yenidən qasidlər göndərib dedi: **10** «Yəhuda padşahı Xizqiyaya belə söyləyin: "Qoy güvəndiyin Allahın ‹Yerusəlim Aşşur padşahına təslim edilməyəcək› deyə səni aldatmasın. **11** Axı sən eşitdin ki, Aşşur padşahları bütün ölkələrə nə ediblər, oraları necə viran ediblər. Sən qurtula biləcəksənmi? **12** Atalarımın məhv etdikləri millətlərin – Qozanın, Xaranın, Resefin və Telassarda olan Edenlilərin allahları onları qurtardımı? **13** Hanı Xamat padşahı, Arpad padşahı, Sefarvayim şəhərinin, Henanın və Avvanın padşahı?"» **14** Xizqiya məktubu qasidlərdən alıb oxudu. O, Rəbbin məbədinə qalxıb məktubu Rəbbin önündə yerə sərdi. **15** Xizqiya Rəbbin önündə dua edib dedi: «Ey keruvlar üstündə əyləşən İsrailin Allahı Rəbb! Bütün dünya padşahlıqlarının Allahı yalnız Sənsən. Göyü və yeri Sən yaratmısan. **16** Ya Rəbb, qulağın eşitsin, gözün görsün, Sanxerivin var olan Allaha qarşı küfr edərək göndərdiyi sözlərə qulaq as. **17** Ya Rəbb, doğrudur, Aşşur padşahları millətləri və onların torpaqlarını talan etdilər, **18** allahlarını oda atıb məhv etdilər. Çünki onlar Allah deyildi, insanlar onları ağac və daşdan düzəltmişdilər. **19** Ey Allahımız Rəbb, indi isə yalvarıram, bizi onun əlindən qurtar və bütün dünya padşahlıqları bilsinlər ki, ya Rəbb, Sən, yalnız Sən Allahsan!» **20** Amots oğlu Yeşaya Xizqiyaya xəbər göndərib dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Aşşur padşahı Sanxeriv barədə Mənə etdiyin duanı eşitdim". **21** Onun haqqında Rəbbin söylədiyi söz budur: "Bakirə Sion qızı Sənə xor baxıb lağ edir, Yerusəlim qızı Sənin arxanca başını bulayır. **22** Kimi söyüb küfr etdin? Kimə qarşı səsini qaldırdın? Kimə lovğalıqla baxdın? İsrailin Müqəddəsinə! **23** Qasidlərinin vasitəsilə Rəbbi təhqir edib dedin: ‹Çoxlu döyüş arabalarımla Dağların zirvəsinə, Livanın ən uca yerlərinə çıxdım. Uca sidr ağaclarını, Gözəl sərv ağaclarını kəsdim, Ən son məskəninə, Yaşıl meşələrinə girdim. **24** Quyu qazdım və özgə sularını içdim, Misirin bütün çaylarını ayağımla qurutdum›. **25** Məgər eşitməmisən ki, Mən çoxdan bu işi hazırladım, Qədimdən bəri müəyyən etdiyimi İndi yerinə yetirirəm ki, Sən qalalı şəhərləri dağıdıb Viranəliyə çevirəsən. **26** Bu şəhərlərin sakinləri zəiflədi, Çaşqınlığa və xəcalətə düşdülər. Yetişməmişdən əvvəl yandırılan Çöl otu, göyərti və damda bitən ot kimi oldular. **27** Sənin oturuşunu, Girişini-çıxışını, Mənə qarşı hiddətini bilirəm. **28** Mənə qarşı hiddətləndiyinə görə, Lovğalığın qulağıma çatdığına görə Halqamı burnuna və yüyənimi ağzına taxacağam, Səni gəldiyin yolla geri qaytaracağam. **29** Ancaq sənin üçün əlamət budur, ey Xizqiya! Bu il və gələn il özü yetişən barını, Üçüncü il isə taxıl zəmilərini, Üzüm bağları salıb onların bəhrəsini yeyin. **30** Yəhuda nəslindən xilas olub qalanlar Yenə aşağıya doğru kök atacaqlar, Yuxarıya doğru bəhrə verəcəklər. **31** Çünki qalanlar Yerusəlimdən, Xilas olanlar Sion dağından çıxacaqlar. Rəbbin qeyrəti bunu edəcək".

32 Buna görə Aşşur padşahı barədə Rəbb belə deyir:
"O bu şəhərə girməyəcək, Oraya ox atmayacaq,
Qarşısına qalxanla çıxmayacaq, Qala önündə
torpaq qalağı qurmayacaq. 33 Ancaq gəldiyi yolla
geri qayıdacaq, Bu şəhərə girməyəcək" Rəbb belə
bəyan edir. 34 "Mən bu şəhəri Özüm üçün, Qulum
Davudun xatirinə qoruyub xilas edəcəyəm"». 35 O
gecə Rəbbin mələyi çıxıb Aşşur ordugahında yüz
səksən beş min nəfəri qırdı. Səhər erkən qalxıb
gördülər ki, onların hamısı öldürülüb. 36 Aşşur
padşahı Sanxeriv geri çəkilib getdi və Ninevada
qaldı. 37 O öz allahı Nisrokun məbədində səcdə
edərkən oğulları Adrammelek və Şareser onu
qılıncla öldürdülər və Urartu ölkəsinə qaçdılar.
Sanxerivin yerinə oğlu Esar-Xaddon padşah oldu.

20 O günlərdə Xizqiya ölümcül xəstələndi.
Peyğəmbər Amots oğlu Yeşaya onun yanına
gəlib dedi: «Rəbb belə deyir: "Evin üçün vəsiyyət
et, çünki xəstəlikdən sağalmayıb öləcəksən"».
2 Xizqiya üzünü divara çevirdi və Rəbbə dua
edib dedi: 3 «Yalvarıram, ya Rəbb, yadına sal
ki, necə Sənin önündə salehliklə və sidq ürəklə
davranmışam, necə Sənin gözündə yaxşı olan
işlər etmişəm». Xizqiya acı-acı ağladı. 4 Yeşaya
hələ orta həyətdən çıxmamış ona Rəbbin bu
sözü nazil oldu: 5 «Qayıt, Mənim xalqımın
hökmdarı Xizqiyaya söylə ki, baban Davudun
Allahı Rəbb belə deyir: "Sənin duanı eşitdim, göz
yaşlarını gördüm. İndi Mən səni sağaldıram və
üçüncü gün Rəbbin məbədinə qalxacaqsan. 6
Sənin ömrünü on beş il artırıram. Səni və bu
şəhəri Aşşur padşahının əlindən qurtaracağam,
onu Özüm üçün və qulum Davudun xatirinə
qoruyacağam"». 7 Sonra Yeşaya «əncir kündəsi
götürün» dedi. Bunu götürüb çıbanın üstünə
qoydular və padşah sağaldı. 8 Xizqiya Yeşayaya
demişdi: «Rəbbin məni sağaldacağına və üçüncü
gün Rəbbin məbədinə qalxacağıma əlamət nədir?»
9 Yeşaya dedi: «Söylədiyi sözə əməl edəcəyinə
Rəbbin verdiyi əlamət budur: sənin istəyinə görə
kölgə ya on dərəcə qabağa gedəcək ya da on dərəcə
geri çəkiləcək». 10 Xizqiya dedi: «Kölgə üçün on
dərəcə qabağa getmək asandır. Qoy on dərəcə
geri çəkilsin». 11 Peyğəmbər Yeşaya Rəbbi çağırdı,
Rəbb də Axazın tikdiyi günəş saatının üstünə
düşən kölgəni on dərəcə geri çəkdi. 12 O zaman
Babil padşahı Baladan oğlu Merodak-Baladan
Xizqiyaya məktublar və hədiyyələr göndərdi,
çünki Xizqiyanın xəstələndiyini eşitmişdi. 13
Bunlar Xizqiyanı sevindirdi. O, xəzinəsində
olan bütün şeyləri – qızıl-gümüşü, ətriyyatı,
qiymətli yağları, silah anbarını elçilərə göstərdi.
Xizqiyanın sarayında və bütün ölkəsində onlara
göstərmədiyi bir şey qalmadı. 14 Onda Yeşaya
peyğəmbər padşah Xizqiyanın yanına gəlib ona
dedi: «Bu adamlar nə dedilər? Sənin yanına
haradan gəldilər?» Xizqiya dedi: «Uzaq bir ölkədən
– Babildən gəldilər». 15 Yeşaya dedi: «Sənin
sarayında nə gördülər?» Xizqiya dedi: «Sarayımda
olan bütün şeyləri gördülər. Xəzinəmdə onlara
göstərmədiyim bir şey qalmadı». 16 Yeşaya
Xizqiyaya dedi: «Rəbbin sözünü dinlə: 17 "Bir
gün gələcək ki, sənin sarayında olan hər şey və
atalarının bu günə qədər yığdıqları şeylər Babilə
aparılacaq, heç nə qalmayacaq" deyir Rəbb. 18
"Sənin nəslindən olan və səndən törəyən bəzi
oğullarını götürüb aparacaqlar və onlar Babil
padşahının sarayında hərəmağası olacaq"». 19
Xizqiya Yeşayaya dedi: «Söylədiyin Rəbbin sözü
yaxşı sözdür». Sonra dedi: «Heç olmasa mənim
dövrümdə sülh və əmin-amanlıq olacaq. Bu, yaxşı
deyilmi?» 20 Xizqiyanın qalan işləri, onun bütün
hünəri, hovuz və su kəməri düzəldib suyu necə
şəhərə gətirməsi barədə Yəhuda padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. 21 Xizqiya ataları
ilə uyudu və yerinə oğlu Menaşşe padşah oldu.

21 Menaşşe padşah olduğu vaxt on iki yaşında
idi və Yerusəlimdə əlli beş il padşahlıq etdi.
Anasının adı Xefsivah idi. 2 O, İsrail övladlarının
önündən Rəbbin qovduğu millətlərin etdikləri
iyrənc işlər kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər
etdi. 3 Atası Xizqiyanın dağıtdığı səcdəgahları
yenidən tikdi. İsrail padşahı Axav kimi Baal
bütü üçün qurbangahlar qurdu və Aşera bütü
düzəltdi, bütün səma cisimlərinə səcdə və qulluq
etdi. 4 Rəbbin «adımı Yerusəlimdə qoyacağam»
dediyi məbədində Menaşşe qurbangahlar tikməyə
başladı. 5 Rəbbin məbədinin hər iki həyətində
bütün səma cisimlərinə qurbangahlar düzəltdi. 6
O, oğlunu oda qurban verdi, gələcəyi dedi, baxıcılıq
edib cindarlara və ruhçağıranlara müraciət etdi.
Beləliklə, Rəbbin gözündə çoxlu pis işlər görərək
Onu qəzəbləndirdi. 7 Düzəltdiyi oyma Aşera
bütünü məbədə qoydu. Rəbb Davuda və oğlu
Süleymana demişdi: «Bu məbəddə və bütün
İsrail qəbilələrindən seçdiyim Yerusəlimdə Öz
adımı əbədi qoyacağam. 8 Əgər Mənim onlara
buyurduqlarıma və qulum Musanın onlara əmr
etdiyi bütün Qanuna əməl etsələr, İsrailliləri
atalarına verdiyim torpaqdan didərgin düşməyə
qoymayacağam». 9 Ancaq onlar bu sözlərə qulaq
asmadılar. İsrail övladlarının önündə Rəbbin məhv
etdiyi millətlərdən də çox pis işlər etmək üçün
Menaşşe onları yoldan çıxartdı. 10 Rəbb Öz qulları

peyğəmbərlər vasitəsilə dedi: **11** «Yəhuda padşahı
Menaşşe bu iyrənc işləri etməklə özündən əvvəlki
Emorluların etdiklərindən də çox pislik etdi və
bütləri ilə Yəhudalılara da günah etdirdi. **12** Buna
görə də İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Mən
Yerusəlimin və Yəhudanın üzərinə elə bir bəla
gətirəcəyəm ki, bunu eşidən hər kəsin qulaqları
cingildəyəcək. **13** Samariyanı ölçdüyüm ipi və
Axav nəslinin üstünə çəkdiyim şaqulu Yerusəlimin
üzərinə də çəkəcəyəm. Bir nəfər boşqabı necə silib
üzüstə çevirirsə, Mən də Yerusəlimi elə siləcəyəm.
14 İrsimin qalanlarından üz döndərəcəyəm, onları
düşmənlərinə təslim edəcəyəm və düşmənləri
onları soyub talan edəcək. **15** Çünki gözümdə pis
olan işlər edirdilər və ataları Misirdən çıxdıqları
gündən bu günə qədər Məni qəzəbləndirirdilər"».
16 Menaşşe Rəbbin gözündə pis olan işlər edərək
Yəhudalılara etdirdiyi günahdan başqa çoxlu
günahsız qan töküb Yerusəlimi başdan-başa qana
buladı. **17** Menaşşenin qalan işləri, etdiyi hər şey
və elədiyi günah barədə Yəhuda padşahlarının
salnamələr kitabında yazılmışdır. **18** Menaşşe
ataları ilə uyudu və öz sarayının bağçasında –
Uzza bağçasında basdırıldı. Onun yerinə oğlu
Amon padşah oldu. **19** Amon padşah olduğu
vaxt iyirmi iki yaşında idi və Yerusəlimdə iki
il padşahlıq etdi. Anası Yotvalı Xarusun qızı
olub adı Meşullemet idi. **20** O, atası Menaşşenin
etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi.
21 Atasının yolu ilə gedib onun qulluq etdiyi
bütlərə səcdə və qulluq etdi. **22** Atalarının Allahı
Rəbbi tərk etdi və Rəbbin yolu ilə getmədi. **23**
Amonun əyanları ona qəsd hazırladılar və padşahı
sarayında öldürdülər. **24** Ölkə xalqı padşah Amona
qəsd hazırlayanların hamısını qırdı və onun yerinə
oğlu Yoşiyanı padşah etdi. **25** Amonun qalan
işləri barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr
kitabında yazılmışdır. **26** O, Uzza bağçasında,
öz qəbrində basdırıldı. Onun yerinə oğlu Yoşiya
padşah oldu.

22 Yoşiya padşah olduğu vaxt səkkiz yaşında
idi və Yerusəlimdə otuz bir il padşahlıq etdi.
Anası Bosqatlı Adayanın qızı olub adı Yedida
idi. **2** O, Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi,
hər işdə babası Davudun yolu ilə gedərək ondan
kənara çıxmadı. **3** Yoşiyanın padşahlığının on
səkkizinci ilində padşah mirzə Meşullam oğlu
Asalya oğlu Şafanı Rəbbin məbədinə göndərib dedi:
4 «Baş kahin Xilqiyanın yanına get. Qoy o, astana
keşikçilərinin xalqdan yığdıqları Rəbbin məbədinə
gətirilən pulu tərəzidə çəksin. **5** Onu Rəbbin
məbədinin işinə nəzarət edənlərə versinlər. Onlar
da pulu məbədin uçuq yerlərini təmir etmək üçün
Rəbbin məbədində olan işçilərə – **6** dülgərlərə,
ustalara, bənnalara, məbədi təmir etmək üçün
taxta və yonulmuş daş alanlara versinlər. **7** Ancaq
əllərinə verilən pulun hesabı onlarla aparılmasın,
çünki sədaqətlə çalışırlar». **8** Baş kahin Xilqiya
mirzə Şafana dedi: «Rəbbin məbədində Qanun
kitabını tapdım». Xilqiya kitabı Şafana verdi və
Şafan onu oxudu. **9** Mirzə Şafan padşahın yanına
gəldi və ona xəbər gətirib dedi: «Qulların məbəddə
tapılan pulu boşaltdılar və onu Rəbbin məbədinin
işinə nəzarət edənlərə verdilər». **10** Mirzə Şafan
padşaha bildirib dedi: «Kahin Xilqiya mənə bir
kitab verdi». Şafan onu padşahın önündə oxudu.
11 Padşah Qanun kitabının sözlərini eşidəndə
paltarını cırdı. **12** Padşah kahin Xilqiyaya, Şafan
oğlu Axiqama, Mikeya oğlu Akbora, mirzə Şafana
və padşahın xidmətçisi Asayaya əmr edib dedi:
13 «Gedin, tapılmış bu kitabın sözlərinə görə
mənim üçün, xalq və bütün Yəhuda üçün Rəbdən
soruşun, çünki Rəbbin bizə qarşı alovlanmış
qəzəbi böyükdür. Ona görə ki atalarımız bu kitabın
sözlərinə qulaq asmamışdı və orada bizim üçün
yazılmış bu şeylərə əməl etməmişdi». **14** Kahin
Xilqiya, Axiqam, Akbor, Şafan və Asaya qadın
peyğəmbər Xuldanın yanına getdilər. O, paltarlara
baxan Harhas oğlu Tiqva oğlu Şallumun arvadı idi
və Yerusəlimdə ikinci məhəllədə yaşayırdı. Onunla
söhbət etdilər. **15** Qadın onlara dedi: «İsrailin Allahı
Rəbb deyir: sizi Mənim yanıma göndərən adama
söyləyin ki, **16** Rəbb belə deyir: "Mən Yəhuda
padşahının oxuduğu kitabdakı bütün sözlərə görə
bu yerə və burada yaşayanların üzərinə bəla
gətirəcəyəm. **17** Onlar Məni tərk etdilər və başqa
allahlara buxur yandıraraq bütün əməlləri ilə
Məni qəzəbləndirdilər. Buna görə də bu yerə qarşı
qəzəbim alovlanacaq və sönməyəcək". **18** Ancaq
Rəbdən soruşmaq üçün sizi göndərən Yəhuda
padşahına söyləyin ki, İsrailin Allahı Rəbb belə
deyir: "Sözlərimi dinlədin. **19** Mənim bu yer və
orada yaşayanlar barədə ‹viranəlik və lənət olsun›
deyə söylədiyim sözü eşidəndə ürəyin yumşaldı
və Rəbbin önündə özünü aşağı tutdun, paltarını
cırıb önümdə ağladın. Buna görə də Mən səni
eşitdim" belə deyir Rəbb. **20** "Bundan ötrü Mən
səni atalarına qoşacağam, rahatlıqla öz qəbrinə
qoyulacaqsan və bu yerin üzərinə gətirəcəyim
bütün bəlanı gözlərin görməyəcək"». Onlar bu
xəbəri padşaha çatdırdılar.

23 Padşah Yəhuda və Yerusəlimin bütün
ağsaqqallarını çağırtdırıb öz yanına topladı.
2 Padşah, onunla birgə bütün Yəhuda adamları,
Yerusəlimdə yaşayanların hamısı, kahinlər,

peyğəmbərlər və böyükdən kiçiyə qədər bütün xalq Rəbbin məbədinə qalxdı. O, Rəbbin məbədində tapılmış əhd kitabının bütün sözlərini onlara eşitdirərək oxudu. **3** Padşah sütunun yanında dayandı. O, Rəbbin önündə əhd bağladı ki, Rəbbin ardınca gedib Onun əmrlərinə, göstərişlərinə, qaydalarına bütün qəlbi, bütün varlığı ilə əməl etsin və bu kitabda yazılmış əhdin sözlərini yerinə yetirsin. Bütün xalq da onunla birgə əhd bağladı. **4** Padşah baş kahin Xilqiyaya, müavin kahinlərə və astana keşikçilərinə əmr etdi ki, Baal, Aşera və bütün səma cisimləri üçün düzəldilmiş şeylərin hamısını Rəbbin məbədindən çıxarsınlar. Onları Yerusəlimin kənarında olan Qidron vadisindəki tarlalarda yandırdı və küllərini Bet-Elə apardı. **5** O, Yəhuda şəhərlərində və Yerusəlimin ətrafında olan səcdəgahlarda buxur yandırmaq üçün Yəhuda padşahlarının qoyduqları kahinləri və Baala, günəşə, aya, bürclərə, bütün səma cisimlərinə buxur yandıranları işdən kənar etdi. **6** Aşera bütünü Rəbbin məbədindən Yerusəlimin kənarına, Qidron vadisinə çıxartdı. Onu Qidron vadisində yandırdı, əzib toz etdi və tozunu adi adamların qəbirləri üstünə səpələyib murdarladı. **7** Rəbbin məbədində məbəd fahişəliyi ilə məşğul olan kişilərin evlərini dağıtdı. Qadınlar orada Aşera üçün çadırlar toxuyurdular. **8** Yoşiya Yəhuda şəhərlərindən bütün kahinləri gətirtdi, Gevadan Beer-Şevaya qədər bu kahinlərin buxur yandırdıqları səcdəgahları murdar etdi. Şəhər rəisi Yeşuanın darvazasının girəcək yerində, sol tərəfdə olan şəhər darvazasındakı səcdəgahları dağıtdı. **9** Lakin səcdəgahların kahinləri Yerusəlimdə Rəbbin qurbangahına qalxmırdılar, amma qardaşları ilə birlikdə mayasız çörək yeyirdilər. **10** Yoşiya Ben-Hinnom vadisində olan Tofeti murdar etdi ki, heç kəs oğlunu ya qızını Molek üçün oda qurban verməsin. **11** O, Rəbbin məbədinə, saray xidmətçisi Natan-Melekin həyətdə olan otağına Yəhuda padşahlarının günəşə həsr etdikləri atların gətirilməsinə son qoydu və günəş arabalarını odda yandırdı. **12** Axazın yuxarı otağının damında Yəhuda padşahlarının düzəltdiyi qurbangahları və Rəbbin məbədinin iki həyətində Menaşşenin düzəltdiyi qurbangahları da padşah dağıtdı. Onları orada qırıb əzdi və tozlarını Qidron vadisinə səpələdi. **13** Yerusəlimin şərq tərəfində, Həlak dağının cənub tərəfində Sidonluların iyrənc bütü Aştoret, Moavlıların iyrənc bütü Kemoş və Ammonluların iyrənc bütü Milkom üçün İsrail padşahı Süleymanın düzəltdiyi səcdəgahları padşah murdar etdi. **14** O, sütunları parça-parça etdi, Aşera bütlərini kəsdi və onların yerlərini insan sümükləri ilə doldurdu. **15** Həmçinin Bet-Eldə olan qurbangahı və İsrailə günah etdirmiş Nevat oğlu Yarovamın düzəltdiyi səcdəgahı dağıtdı. O, səcdəgahı yandırdı və əzib toz etdi, Aşera bütünü də yandırdı. **16** Yoşiya dönüb qarşısındakı dağda olan qəbirləri gördü və sümükləri qəbirlərdən götürtdü. Bu işləri qabaqcadan söyləyən Allah adamının dediyi Rəbbin sözünə görə onları qurbangah üzərində yandırıb onu murdar etdi. **17** Yoşiya dedi: «Orada gördüyüm abidə nədir?» Şəhərin adamları ona dedilər: «Yəhudadan gələn Allah adamının qəbridir. O, Bet-El qurbangahına qarşı sənin etdiyin bu işləri qabaqcadan söyləmişdi». **18** O dedi: «Ona toxunmayın, heç kəs onun sümüklərini narahat etməsin». Onun və Samariyadan gələn peyğəmbərin sümüklərinə toxunmadılar. **19** Yoşiya Samariya şəhərlərində olan bütün səcdəgahlardakı məbədləri aradan qaldırdı. İsrail padşahları bu məbədləri tikib Rəbbi qəzəbləndirmişdilər. O, Bet-Eldə etdiyi bütün işləri bu yerlərdə də etdi. **20** Yoşiya qurbangahların üstündə həmin səcdəgahlardakı bütün kahinləri qurban gətirdi və insan sümükləri yandırdı. Sonra Yerusəlimə qayıtdı. **21** Padşah bütün xalqa əmr edib dedi: «Bu Əhd kitabında yazıldığına görə Allahınız Rəbb üçün Pasxa bayramını keçirin». **22** İsrailə hökm edən hakimlərin dövründən bəri, İsrail və Yəhuda padşahlarının bütün dövrü boyu Pasxa bayramı belə keçirilməmişdi. **23** Ancaq Yoşiyanın padşahlığının on səkkizinci ilində bu Pasxa Rəbb üçün Yerusəlimdə keçirildi. **24** Bundan başqa, Yoşiya Rəbbin məbədində kahin Xilqiyanın tapdığı kitabda yazılan Qanunun sözlərinə əməl edərək cindarları və ruhçağıranları, ev bütlərini və başqa bütləri – Yəhuda ölkəsində və Yerusəlimdə gözünə dəyən bütün mənfur şeyləri məhv etdi. **25** Musanın bütün Qanununa görə bütün qəlbi, bütün varlığı, bütün gücü ilə onun kimi Rəbbə üz tutan bir padşah nə ondan əvvəl, nə də ondan sonra oldu. **26** Ancaq Menaşşenin Rəbbi qəzəbləndirmək üçün etdiyi bütün əməllərindən ötrü Rəbb Yəhudalılara qarşı alovlanan böyük qəzəbindən dönmədi. **27** Rəbb dedi: «İsraillilər gözümün önündən rədd etdiyim kimi Yəhudalıları da rədd edəcəyəm, seçdiyim şəhər Yerusəlimdən və "adım orada olacaq" dediyim məbəddən üz döndərəcəyəm». **28** Yoşiyanın qalan işləri və etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **29** Onun dövründə Misir padşahı firon Neko Fərat çayına tərəf Aşşur padşahının üstünə hücum etmək istədi. Padşah Yoşiya onunla qarşılaşmağa çıxdı. Firon Neko

Yoşiya ilə Megiddoda qarşılaşıb onu öldürdü. **30** Adamları onun cəsədini Megiddodan götürüb araba ilə Yerusəlimə gətirdilər və öz qəbrində basdırdılar. Ölkə xalqı Yoşiyanın oğlu Yehoaxazı götürüb məsh etdi və onu atasının yerinə padşah etdi. **31** Yehoaxaz padşah olduğu vaxt iyirmi üç yaşında idi və Yerusəlimdə üç ay padşahlıq etdi. Anası Livnalı Yeremyanın qızı olub adı Xamutal idi. **32** O, atalarının etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. **33** Firon Neko Xamat torpağındakı Rivlada onu əsir aldı ki, Yerusəlimdə padşahlıq edə bilməsin. O, ölkə üzərinə bir talant qızıl və yüz talant gümüş miqdarında xərac qoydu. **34** Firon Neko Yoşiyanın oğlu Elyaqimi atası Yoşiyanın yerinə padşah etdi və onun adını dəyişdirib Yehoyaqim qoydu. Yehoaxazı isə götürüb apardı. Yehoaxaz Misirə gəlib orada öldü. **35** Yehoyaqim firona qızıl-gümüş verdi və fironun istədiyi qədər gümüş vermək üçün ölkə üzərinə vergi qoydu. O, firon Nekoya vermək üçün ölkə xalqından hər kəsə təyin olunmuş məbləğə görə qızıl-gümüş alırdı. **36** Yehoyaqim padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə on bir il padşahlıq etdi. Anası Rumalı Pedayanın qızı olub adı Zevida idi. **37** O, atalarının etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi.

24 Yehoyaqimin dövründə Babil padşahı Navuxodonosor onun üzərinə hücum etdi. Yehoyaqim üç il ona tabe oldu, amma sonra ona qulluq etməkdən boyun qaçırdı. **2** Xaldeylilərin, Aramlıların, Moavlıların və Ammonluların qoşunlarını Rəbb ona qarşı göndərdi; Rəbbin Öz qulları peyğəmbərlər vasitəsilə söylədiyi sözünə görə Yəhudanı məhv etmək üçün onun üzərinə göndərdi. **3** Həqiqətən, Rəbbin sözünə görə Yəhudanın başına bu iş gəldi ki, Menaşşenin etdiyi bütün günahlardan ötrü Rəbb onları hüzurundan rədd etsin. **4** Çünki onun günahsız qan töküb Yerusəlimi qanla doldurmasını Rəbb bağışlamaq istəmədi. **5** Yehoyaqimin qalan işləri və etdiyi hər şey barədə Yəhuda padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **6** Yehoyaqim ataları ilə uyudu və yerinə oğlu Yehoyakin padşah oldu. **7** Misir padşahı bir daha öz ölkəsindən kənara çıxmadı, çünki Misir vadisindən Fərat çayına qədər Misir padşahının əvvəllər işğal etdiyi hər yeri Babil padşahı tutmuşdu. **8** Yehoyakin padşah olduğu vaxt on səkkiz yaşında idi və Yerusəlimdə üç ay padşahlıq etdi. Anası Yerusəlimli Elnatanın qızı olub adı Nexuşta idi. **9** Yehoyakin atasının etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. **10** O zaman Babil padşahı Navuxodonosorun qoşunları Yerusəlimə yaxınlaşdı. Şəhər mühasirəyə alındı. **11** Qoşunlar şəhəri mühasirəyə alanda Babil padşahı Navuxodonosor onun ətrafına gəldi. **12** Yəhuda padşahı Yehoyakin anası, əyanları, rəisləri və saray xidmətçiləri ilə birlikdə Babil padşahına təslim oldu. Padşahlığının səkkizinci ilində Babil padşahı onu əsir aldı. **13** Rəbbin söylədiyi kimi Rəbbin məbədinin və sarayın xəzinələrini oradan çıxartdı. İsrail padşahı Süleymanın Rəbbin məbədi üçün düzəltdiyi bütün qızıl şeyləri parça-parça etdi. **14** O bütün Yerusəlimliləri, bütün rəisləri, igid adamların hamısını – cəmi on min nəfəri və bütün ustalarla sənətkarları sürgün etdi. Ölkədə yoxsul xalqdan başqa heç kəs qalmadı. **15** Yehoyakini də Babilə sürgün etdi. Padşahın anasını, arvadlarını, saray xidmətçilərini və ölkənin adlı-sanlı adamlarını Yerusəlimdən sürgün edib Babilə apardı. **16** Babil padşahı sayı yeddi min nəfər olan bütün döyüşçüləri, min nəfər ustanı və sənətkarı – müharibədə iş görən bütün bacarıqlı adamları əsir edib Babilə gətirdi. **17** Babil padşahı Yehoyakinin yerinə əmisi Mattanyanı padşah etdi və onun adını dəyişib Sidqiya qoydu. **18** Sidqiya padşah olduğu vaxt iyirmi bir yaşında idi və Yerusəlimdə on bir il padşahlıq etdi. Anası Livnalı Yeremyanın qızı olub adı Xamutal idi. **19** O, Yehoyaqimin etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. **20** Həqiqətən, Rəbbin qəzəbinə görə Yerusəlimin və Yəhudanın başına bu iş gəldi və Rəbb onları hüzurundan kənar etdi. Sidqiya Babil padşahına qarşı üsyan etdi.

25 Onun padşahlığının doqquzuncu ilində, onuncu ayın onuncu günü Babil padşahı Navuxodonosor bütün ordusu ilə Yerusəlimin üzərinə hücum etdi, oraya qarşı ordugah qurdu və ətrafında mühasirə divarları düzəltdi. **2** Padşah Sidqiyanın hakimiyyətinin on birinci ilinə qədər şəhər mühasirədə qaldı. **3** Dördüncü ayın doqquzuncu günü şəhərdə aclıq elə gücləndi ki, ölkə xalqının yeməyə çörəyi qalmadı. **4** Həmin vaxt şəhərin divarlarında dəlik açıldı. Gecə ikən Xaldeylilər şəhərin ətrafında olanda padşah və bütün döyüşçülər padşah bağçasının yanında olan iki divar arasındakı darvazadan çıxıb Arava yolu ilə getdilər. **5** Ancaq Xaldeylilərin qoşunu padşahı təqib etdi və Yerixo düzənliklərində ona çatdı. Padşahın ordusu onu tərk edib dağılmışdı. **6** Padşahı tutub Rivlaya, Babil padşahının yanına apardılar və onun haqqında hökm verdilər. **7** Sidqiyanın oğullarını gözü qabağında öldürdülər, özünün isə gözlərini çıxartdılar və qandallayıb Babilə apardılar. **8** Babil padşahı Navuxodonosorun padşahlığının on doqquzuncu ilində, beşinci ayın yeddinci günü Babil padşahının əyanı

olan mühafizəçilər rəisi Nevuzaradan Yerusəlimə gəldi. **9** O, Rəbbin məbədinə, padşah sarayına, Yerusəlimdəki bütün evlərə od vurub bütün əsas binaları yandırdı. **10** Mühafizəçilər rəisi ilə birgə gələn bütün Xaldey ordusu Yerusəlimin ətrafındakı divarları uçurtdu. **11** Mühafizəçilər rəisi Nevuzaradan şəhərdə qalan xalqı, Babil padşahının tərəfinə keçən fərariləri və başqa əhalini sürgün etdi. **12** Ancaq o, bağçılıq və əkinçilik etmək üçün ölkədəki yoxsulların bir hissəsini orada saxladı. **13** Xaldeylilər Rəbbin məbədində olan tunc sütunları, dayaqları və tunc hovuzu parçalayıb tunclarını Babilə apardılar. **14** İbadət zamanı işlədilən qazanları, kürəkləri, maqqaşları, nimçələri və bütün tunc qabları götürüb apardılar. **15** Mühafizəçilər rəisi xalis qızıldan və gümüşdən olan bütün şeyləri – buxurdanları və piyalələri götürdü. **16** Rəbbin məbədi üçün Süleymanın düzəltdiyi iki sütunda, hovuzda və dayaqlarda olan bütün tuncun ağırlığı hesaba gəlməzdi. **17** Bir sütunun hündürlüyü on səkkiz qulac idi və üzərində tunc başlıq var idi. Başlığın hündürlüyü üç qulac idi. Bu başlığın ətrafında hörmə tor və narlar var idi. Hər şey tuncdan düzəldilmişdi. O biri sütun da hörmə torla birgə bu cür idi. **18** Mühafizəçilər rəisi başçı kahin Serayanı, başçı kahinin müavini Sefanyanı və üç astana keşikçisini əsir aldı. **19** Şəhərdə qalan döyüşçülərin sərkərdəsini, padşahın məsləhətçilərindən şəhərdə olan beş nəfəri, ölkə xalqını orduya yazan sərkərdənin mirzəsini və ölkə xalqından şəhərdə qalan altmış nəfəri əsir tutdu. **20** Mühafizəçilər rəisi Nevuzaradan onları götürüb Rivlaya, Babil padşahının yanına apardı. **21** Babil padşahı Xamat torpağında olan Rivlada onları öldürdü. Beləcə Yəhuda xalqı öz ölkəsindən sürgün olundu. **22** Yəhuda ölkəsində Babil padşahı Navuxodonosorun toxunmadığı qalan xalqa gəlincə, padşah Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanı onların üzərində vali qoydu. **23** Babil padşahının Gedalyanı vali qoyduğunu eşitdikdə bütün qoşun başçıları və onların adamları – Netanya oğlu İsmail, Qareah oğlu Yoxanan, Netofalı Tanxumet oğlu Seraya, bir Maakalının oğlu Yaazanya və onların döyüşçüləri Mispaya, Gedalyanın yanına gəldilər. **24** Gedalya onların özlərinə və adamlarına and içib dedi: «Xaldeylilərdən qorxmayın. Ölkədə qalıb Babil padşahına qulluq edin. Belə etsəniz, sizin üçün yaxşı olar». **25** Yeddinci ayda padşah nəslindən olan Elişama oğlu Netanya oğlu İsmail on nəfərlə birgə gəlib Gedalyanı öldürdü. Onlar Mispada Gedalyanın yanında olan Yəhudalıları və Xaldeyliləri də öldürdülər. **26** Böyükdən kiçiyə qədər bütün xalq və qoşun başçıları qalxıb Misirə qaçdı, çünki Xaldeylilərdən qorxurdular. **27** Yəhuda padşahı Yehoyakinin sürgündə olmasının otuz yeddinci ilində Evil-Merodak Babil padşahı oldu. Həmin ilin on ikinci ayının iyirmi yeddinci günü Evil-Merodak Yəhuda padşahı Yehoyakinə mərhəmət göstərərək onu zindandan azad etdi. **28** Onunla mehribanlıqla söhbət etdi və onun üçün özü ilə birgə Babildə olan padşahların taxtlarından yuxarı bir taxt qoydurdu. **29** Yehoyakin həbsxana paltarlarını əynindən çıxartdı. O yaşadığı müddətdə padşahın süfrəsində yemək yeyərdi. **30** Bütün ömrü boyu ona padşah tərəfindən gündəlik azuqə verilirdi.

Birinci Salnamələr

1 Adəm, Şet, Enoş, **2** Qenan, Mahalalel, Yered, **3** Xanok, Metuşelah, Lemek, **4** Nuh, Sam, Ham və Yafəs. **5** Yafəsin oğulları: Qomer, Maqoq, Maday, Yavan, Tuval, Meşek və Tiras. **6** Qomerin oğulları: Aşkenaz, Rifat və Toqarma. **7** Yavanın oğulları: Elişa, Tarşiş, Kittim və Rodanim. **8** Hamın oğulları: Kuş, Misrayim, Put və Kənan. **9** Kuşun oğulları: Seva, Xavila, Savta, Raama və Savteka. Raamanın oğulları: Səba və Dedan. **10** Kuşun Nəmrud adlı bir oğlu da oldu. O, yer üzündə ilk qüdrətli adam oldu. **11** Misrayimin nəsilləri bunlardır: Ludlular, Anamlılar, Lehavlılar, Naftuhlular, **12** Patroslular, Filiştlilərin əcdadı olan Kasluhlular, həmçinin Kaftorlular. **13** Kənanın nəsilləri bunlardır: ilk oğlu Sidon, Xet, **14** həmçinin Yevuslular, Emorlular, Qirqaşlılar, **15** Xivlilər, Arqlılar, Sinlilər, **16** Ervadlılar, Semarlılar və Xamatlılar. **17** Samın oğulları: Elam, Aşşur, Arpakşad, Lud, Aram, Us, Xul, Geter və Meşek. **18** Arpakşaddan Şelah törədi və Şelahdan Ever törədi. **19** Everin iki oğlu oldu: birinin adı Peleq idi, çünki onun dövründə yer üzü bölündü. Qardaşının adı Yoqtan idi. **20** Yoqtandan Almodad, Şelef, Xasarmavet, Yerah, **21** Hadoram, Uzal, Diqla, **22** Eval, Avimael, Səba, **23** Ofir, Xavila və Yovav törədi. Bunların hamısı Yoqtanın oğulları idi. **24** Sam, Arpakşad, Şelah, **25** Ever, Peleq, Reu, **26** Seruq, Naxor, Terah, **27** İbram, yəni İbrahim. **28** İbrahimin oğulları: İshaq və İsmail. **29** Onların oğulları bunlardır: İsmailin ilk oğlu Nevayot, sonra Qedar, Adbeel, Mivsam, **30** Mişma, Duma, Massa, Xadad, Tema, **31** Yetur, Nafiş və Qedma. Bunlar İsmailin oğullarıdır. **32** İbrahimin cariyəsi Qeturanın doğduğu oğullar bunlardır: Zimran, Yoqşan, Medan, Midyan, İşbaq və Şuah. Yoqşanın oğulları: Səba və Dedan. **33** Midyanın oğulları: Efa, Efer, Xanok, Avida və Eldaa. Bunların hamısı Qeturanın övladlarıdır. **34** İbrahimdən İshaq törədi. İshaqın oğulları: Esav və İsrail. **35** Esavın oğulları: Elifaz, Reuel, Yeuş, Yalam və Qorah. **36** Elifazın oğulları: Teman, Omar, Sefi, Qatam, Qenaz, Timna və Amaleq. **37** Reuelin oğulları: Naxat, Zerah, Şamma və Mizza. **38** Seirin oğulları: Lotan, Şoval, Siveon, Ana, Dişon, Eser və Dişan. **39** Lotanın oğulları: Xori və Homam, Lotanın bacısı Timna. **40** Şovalın oğulları: Alvan, Manaxat, Eval, Şefo və Onam. Siveonun oğulları: Ayya və Ana. **41** Ananın oğlu Dişon. Dişonun oğulları: Xamran, Eşban, İtran və Keran. **42** Eserin oğulları: Bilhan, Zaavan və Yaaqan. Dişanın oğulları: Us və Aran. **43** İsraillilərə bir kəs padşahlıq etməzdən əvvəl Edom ölkəsində padşahlıq edən adamlar bunlardır: Beor oğlu Bela. Onun şəhəri Dinhava idi. **44** Bela öldü və onun yerinə Bosradan olan Zerah oğlu Yovav padşah oldu. **45** Yovav öldü və onun yerinə Temanlıların torpağından olan Xuşam padşah oldu. **46** Xuşam öldü və onun yerinə Moav çölündə Midyanlıları qıran Bedad oğlu Hadad padşah oldu. Onun şəhəri Avit idi. **47** Hadad öldü və onun yerinə Masreqadan olan Samla padşah oldu. **48** Samla öldü və onun yerinə Rexovot-Hannahardan olan Şaul padşah oldu. **49** Şaul öldü və onun yerinə Akbor oğlu Baal-Xanan padşah oldu. **50** Baal-Xanan öldü və onun yerinə Hadad padşah oldu. Onun şəhəri Pau idi. Onun arvadının adı Me-Zahav qızı Matred qızı Mehetavel idi. **51** Hadad öldü və bunlar Edomun başçıları oldu: başçı Timna, başçı Alva, başçı Yetet, **52** başçı Oholivama, başçı Ela, başçı Pinon, **53** başçı Qenaz, başçı Teman, başçı Mivsar, **54** başçı Maqdiel, başçı İram. Edomun başçıları bunlardır.

2 İsrailin oğulları bunlardır: Ruven, Şimeon, Levi, Yəhuda, İssakar, Zevulun, **2** Dan, Yusif, Binyamin, Naftali, Qad və Aşer. **3** Yəhudanın oğulları: Er, Onan və Şela. Onun bu üç oğlu Kənanlı Bat-Şuadan doğuldu. Yəhudanın ilk oğlu Er Rəbbin gözündə pis adam idi və Rəbb onu öldürdü. **4** Yəhudanın gəlini Tamar ona Peresi və Zerahı doğdu. Yəhudanın cəmisi beş oğlu var idi. **5** Peresin oğulları: Xesron və Xamul. **6** Zerahın oğulları: Zimri, Etan, Heman, Kalkol və Dara. Bunlar cəmisi beş nəfər idi. **7** Karminin oğlu həsr olunmuş şeydə xainlik edib İsraili bəlaya salan Akan idi. **8** Etanın oğlu Azarya idi. **9** Xesronun oğulları: Yeraxmeel, Ram və Kalev. **10** Ramdan Amminadav törədi və Amminadavdan Yəhudalıların rəhbəri Naxşon törədi. **11** Naxşondan Salmon törədi və Salmondan Boaz törədi. **12** Boazdan Oved törədi və Oveddən Yessey törədi. **13** Yesseyin oğulları bunlar idi: ilk oğlu Eliav, ikincisi Avinadav, üçüncüsü Şimea, **14** dördüncüsü Netanel, beşincisi Radday, **15** altıncısı Osem, yeddincisi Davud. **16** Onların bacıları Seruya və Aviqail idi. Seruyanın üç oğlu var idi: Avişay, Yoav və Asahel. **17** Aviqail Amasanı doğdu. Amasanın atası İsmailli Yeter idi. **18** Xesron oğlu Kalevin arvadı Azuva və Yeriot ona övladlar doğdu. Kalevin Azuvadan olan oğulları bunlardır: Yeşer, Şovav və Ardon. **19** Azuva öldü. Kalev Efratı arvad aldı və o da Kalevə Xuru doğdu. **20** Xurdan Uri törədi. Uridən Besalel törədi. **21** Bundan sonra Xesron altmış yaşında ikən Gileadın atası olan Makirin qızını aldı və onunla yaxınlıq etdi; o, Xesrona Sequvu doğdu. **22** Sequv Yairin atası idi. Yairin Gilead torpağında iyirmi üç şəhəri var idi. **23** Amma

Geşurlular və Aramlılar onlardan Xavvot-Yairi aldılar, bundan başqa, Qenatı və onun qəsəbələrini də – cəmisi altmış şəhəri aldılar. Bunların hamısı Gileadın atası olan Makirin nəsilləri idi. **24** Xesron Kalev-Efratada öldükdən sonra Xesronun arvadı Aviya ona Teqoanın atası Aşxuru doğdu. **25** Xesronun ilk oğlu Yeraxmeelin oğulları: ilk oğlu Ram, Buna, Oren, Osem və Axiya. **26** Yeraxmeelin başqa bir arvadı var idi, onun adı Atara idi. Onamın anası o idi. **27** Yeraxmeelin ilk oğlu Ramın oğulları: Maas, Yamin və Eqer. **28** Onamın oğulları: Şammay və Yada. Şammayın oğulları: Nadav və Avişur. **29** Avişurun arvadının adı Avihayil idi. O, Avişura Axbanı və Molidi doğdu. **30** Nadavın oğulları: Seled və Appayim. Seled oğulsuz öldü. **31** Appayimin oğlu İşi idi. İşinin oğlu Şeşan idi. Şeşanın oğlu Axlay idi. **32** Şammayın qardaşı Yadanın oğulları: Yeter və Yonatan. Yeter oğulsuz öldü. **33** Yonatanın oğulları: Pelet və Zaza. Bunlar Yeraxmeelin nəsilləri idi. **34** Şeşanın oğulları yox idi, yalnız qızları var idi. Şeşanın bir Misirli qulu var idi, onun adı Yarxa idi. **35** Şeşan qulu Yarxaya qızını arvad olmaq üçün verdi. Arvadı ona Attayı doğdu. **36** Attaydan Natan törədi. Natandan Zavad törədi. **37** Zavaddan Eflal törədi. Eflaldan Oved törədi. **38** Oveddən Yehu törədi. Yehudan Azarya törədi. **39** Azaryadan Xeles törədi. Xelesdən Eleasa törədi. **40** Eleasadan Sismay törədi. Sismaydan Şallum törədi. **41** Şallumdan Yeqamya törədi. Yeqamyadan Elişama törədi. **42** Yeraxmeelin qardaşı Kalevin oğulları: Zifin atası ilk oğlu Meşa, Xevronun atası Mareşa. **43** Xevronun oğulları: Qorah, Tappuah, Reqem və Şema. **44** Şemadan Yorqoamın atası olan Raxam törədi. Reqemdən Şammay törədi. **45** Şammayın oğlu Maon idi. Maon Bet-Suru tikdi. **46** Kalevin cariyəsi Efa Xaranı, Mosanı və Qazezi doğdu. Xaran Qazezin atası idi. **47** Yahdayın oğulları: Regem, Yotam, Geşan, Pelet, Efa və Şaaf. **48** Kalevin cariyəsi Maaka Şeveri və Tirxananı doğdu. **49** O həm də Madmannanın atası Şaafı, Makbenanın və Giveanın atası Şevanı doğdu. Kalevin qızı Aksa idi. **50** Bunlar Kalevin nəsilləri idi. Efratanın ilk oğlu Xurun oğulları bunlardır: Qiryat-Yearimin atası Şoval, **51** Bet-Lexemin atası Salma, Bet-Qaderin atası Xaref. **52** Qiryat-Yearimin atası Şovalın nəsilləri bunlardır: Haroelilər, Manaxatlıların yarısı. **53** Qiryat-Yearimin sakinləri: Yeterlilər, Putlular, Şumalılar, Mişralılar. Bunların arasından Soralılar və Eştaollular çıxdılar. **54** Salmanın nəsilləri: Bet-Lexemlilər, Netofalılar, Atrot-Bet-Yoavlılar, Manaxatlıların yarısı və Soralılar. **55** Yabesdə yaşayan mirzələrin nəsilləri: Tirealılar, Şimealılar, Sukalılar. Bunlar Bet-Rekavın atası Xammatın nəslindən olan Qenlilərdir.

3 Davudun Xevronda doğulan oğulları bunlardır: ilk oğlu İzreelli Axinoamdan doğulan Amnon, ikincisi Karmelli Aviqaildən doğulan Daniel, **2** üçüncüsü Geşur padşahı Talmayın qızı Maakadan doğulan Avşalom, dördüncüsü Haqqitdən doğulan Adoniya, **3** beşincisi Avitaldan doğulan Şefatya, altıncısı arvadı Eqladan doğulan İtream. **4** Davudun bu altı oğlu Xevronda doğuldu. Davud orada yeddi il altı ay padşahlıq etdi, Yerusəlimdə isə otuz üç il padşahlıq etdi. **5** Davudun Yerusəlimdə doğulan oğulları bunlardır: Ammielin qızı Bat-Şevadan doğulan dörd oğlu: Şimea, Şovav, Natan və Süleyman, **6** daha doqquz oğlu: İvxar, Elişua, Elpelet, **7** Noqah, Nefeq, Yafia, **8** Elişama, Elyada və Elifelet. **9** Cariyələrdən doğulan oğullarından başqa Davudun bütün oğulları bunlardır. Tamar da onların bacısıdır. **10** Süleymanın oğlu Rexavam, onun oğlu Aviya, onun oğlu Asa, onun oğlu Yehoşafat, **11** onun oğlu Yehoram, onun oğlu Axazya, onun oğlu Yoaş, **12** onun oğlu Amasya, onun oğlu Azarya, onun oğlu Yotam, **13** onun oğlu Axaz, onun oğlu Xizqiya, onun oğlu Menaşşe, **14** onun oğlu Amon, onun oğlu Yoşiya. **15** Yoşiyanın oğulları: ilk oğlu Yoxanan, ikincisi Yehoyaqim, üçüncüsü Sidqiya, dördüncüsü Şallum. **16** Yehoyaqimin oğulları: onun oğlu Yekonya, onun oğlu Sidqiya. **17** Əsir aparılmış Yekonyanın oğulları: Şealtiel, **18** Malkiram, Pedaya, Şenassar, Yeqamya, Hoşama və Nedavya. **19** Pedayanın oğulları: Zerubbabil və Şimey. Zerubbabilin oğulları: Meşullam və Xananya, onların bacısı Şelomit, **20** daha beş oğlu: Xaşuva, Ohel, Berekya, Xasadya və Yuşav-Xesed. **21** Xananyanın nəsilləri: Pelatya, Yeşaya, Refayanın oğulları, Arnanın oğulları, Avdiyanın oğulları, Şekanyanın oğulları. **22** Şekanyanın oğlu Şemaya idi. Şemayanın altı oğlu: Xattuş, İqal, Bariah, Nearya və Şafat. **23** Nearyanın üç oğlu: Elyoenay, Xizqiya və Azriqam. **24** Elyoenayın yeddi oğlu: Hodavya, Elyaşiv, Pelaya, Aqquv, Yoxanan, Delaya və Anani.

4 Yəhudanın oğulları: Peres, Xesron, Karmi, Xur və Şoval. **2** Şovalın oğlu Reayadan Yaxat törədi; Yaxatdan Axumay və Lahad törədi. Bunlar Soralıların nəsilləri idi. **3** Etamın oğulları bunlardır: İzreel, İşma və İdbaş. Onların bacısının adı Haslelponidir. **4** Penueldən Qedor, Ezerdən isə Xuşa törədi. Bunlar Bet-Lexemin atası Efratanın ilk oğlu Xurun övladlarıdır. **5** Teqoanın atası Aşxurun iki arvadı var idi: Xela və Naara. **6** Naara

ona bunları doğdu: Axuzzam, Xefer, Temeni və Axaştari. Bunlar Naaranın oğulları idi. **7** Xelanın oğulları: Seret, İsxar, Etnan və Qos. **8** Qosdan Anuv, Soveva və Harum oğlu Axarxelin nəsilləri törədi. **9** Yabes qardaşlarından daha hörmətli idi. Anası «onu ağrı ilə doğdum» deyib adını Yabes qoymuşdu. **10** Yabes İsrailin Allahını çağırıb dedi: «Kaş Sən mənə xeyir-dua verəydin! Torpaqlarımı genişləndir, mənə kömək ol və əzab çəkməyim deyə məni şərdən qoru». Allah da istədiyi şeyi ona verdi. **11** Şuxanın qardaşı Keluvdan Mexir törədi. Mexirdən Eşton törədi. **12** Eştondan Bet-Rafa, Paseahın və İr-Naxaşın atası Texinna törədi. Bunlar Rekalılardır. **13** Qenazın oğulları: Otniel və Seraya. Otnielin oğulları Xatat və **14** Ofranın atası olan Meonotay. Serayadan Ge-Xaraşimin atası Yoav törədi. Bu şəhərin sakinləri ustalar olduğuna görə belə adlanırdı. **15** Yefunnenin oğlu Kalevin oğulları: İru, Ela və Naam. Elanın oğlu Qenaz idi. **16** Yehallelelin oğulları: Zif, Zifa, Tirya və Asarel. **17** Ezranın oğulları: Yeter, Mered, Efer, Yalon. Meredin arvad aldığı firon qızı Bityanın oğulları: Məryəm, Şammay və Eştemoanın atası İşbah. **18** Yəhudalı arvadı isə bunları doğdu: Qedorun atası Yered, Sokonun atası Xever və Zanoahın atası Yequtiel. **19** Naxamın bacısı Hodiyanın arvadı idi. Onun oğullarından Qarmili Qeila və Maakalı Eştemoa törədi. **20** Şimeonun oğulları: Amnon, Rinna, Ben-Xanan və Tilon. İşinin oğulları: Zoxet və Ben-Zoxet. **21** Yəhudanın oğlu Şelanın nəsilləri: Lexanın atası Er, Mareşanın atası Laada və Bet-Aşbeada olan incə kətan toxuyanların nəsilləri, **22** Yoqim və Kozevalılar, Yoaş və Saraf. Bunlar Moavda arvad aldılar və Lexemə qayıtdılar. Bu, qədim hadisələrdir. **23** Onlar dulusçu idi, Netaimdə və Gederada yaşayırdılar. Padşah üçün iş görərək orada qalırdılar. **24** Şimeonun oğulları: Nemuel, Yamin, Yariv, Zerah və Şaul. **25** Şaulun oğlu Şallum, onun oğlu Mivsam, onun oğlu Mişma. **26** Mişmanın oğulları: onun oğlu Xammuel, onun oğlu Zakkur, onun oğlu Şimey. **27** Şimeyin on altı oğlu və altı qızı var idi, lakin qohumlarının oğulları çox deyildi və onların bütün nəsli Yəhuda oğulları qədər çoxalmadı. **28** Onlar bu yerlərdə yaşayırdı: Beer-Şeva, Molada, Xasar-Şual, **29** Bilha, Esem, Tolad, **30** Betuel, Xorma, Ziqlaq, **31** Bet-Markavot, Xasar-Susim, Bet-Biri və Şaarayim. Davudun padşahlıq etdiyi dövrə qədər onların şəhərləri bunlardır. **32** Onların qəsəbələri bunlardır: Etam, Ayin, Rimmon, Token və Aşan – cəmi beş şəhər. **33** Bu şəhərlərin ətrafında Baala qədər olan bütün kəndlər də onların yaşadıqları yerlərdir. Onların nəsil şəcərəsi belədir: **34** Meşovav, Yamlek, Amasya oğlu Yoşa, **35** Yoel, Asiel oğlu Seraya oğlu Yoşivya oğlu Yehu, **36** Elyoenay, Yaaqova, Yeşoxaya, Asaya, Adiel, Yesimiel, Benaya, **37** Şemaya oğlu Şimri oğlu Yedaya oğlu Allon oğlu Şifi oğlu Ziza. **38** Bu adları çəkilənlər nəsil rəhbərləri idi və onların nəsilləri artıb çoxalmışdı. **39** Onlar sürüləri üçün otlaq axtarmaqdan ötrü Qedorun yaxınlığına, dərənin şərq tərəfinə qədər getdilər. **40** Bol və yaxşı otlaq tapdılar, ölkə də geniş, sakit və dinc idi. Onlardan əvvəl orada Hamlılar yaşayırdı. **41** Bu adları yazılanlar Yəhuda padşahı Xizqiyanın dövründə gəlib öz çadırlarında olan Hamlıları və orada olan Maonluları qırdılar. Onları tamamilə məhv edib yerlərində yaşadılar, çünki orada sürüləri üçün otlaq var idi. Bu günə qədər də belədir. **42** Həmin Şimeonlulardan beş yüz nəfər Seir dağına getdi. İşinin oğulları Pelatya, Naarya, Refaya və Uzziel onlara başçılıq edirdi. **43** Onlar sağ qalan Amaleqli qaçanları qırdılar. Onlar bu günə qədər də orada yaşayır.

5 İsrailin ilk oğlu Ruven idi, amma atasının yatağını murdarladığı üçün onun ilk oğulluq haqqı İsrailin oğlu Yusifin nəslinə verildi və Ruvenin nəsli şəcərədə ilk oğul kimi sayılmadı. **2** Ancaq Yəhuda qardaşları arasında daha güclü oldu və hökmdar onun nəslindən çıxdı. İlk oğulluq haqqı isə Yusifin idi. **3** İsrailin ilk oğlu Ruvenin oğulları: Xanok, Pallu, Xesron və Karmi. **4** Yoelin nəsli: onun oğlu Şemaya, onun oğlu Qoq, onun oğlu Şimey, **5** onun oğlu Mikeya, onun oğlu Reaya, onun oğlu Baal, **6** onun oğlu Beera. Onu Aşşur padşahı Tiqlat-Pileser sürgünə aparmışdı. Beera Ruvenlilərin başçısı idi. **7** Nəsil şəcərələrinə görə onların qohumları bunlar idi: başçı Yeiel, Zəkəriyyə, **8** Yoel oğlu Şema oğlu Azaz oğlu Bela. O, Aroerdə yaşayırdı, torpağı Nevoya və Baal-Meona qədər uzanırdı. **9** Şərqə tərəf Fərat çayının bu tayındakı çölün başlanğıc yerinə qədər torpaqlar onun idi, çünki Gilead torpağında çoxlu heyvanları var idi. **10** Şaulun dövründə bu adamlar Həcərlilərlə müharibə edib onları məğlub etdi və Gileadın şərqindəki bütün torpaqlarda Həcərlilərin çadırlarında yaşadı. **11** Qadlılar Salkaya qədər uzanan Başan torpağında Ruvenlilərin qarşısında yaşadı. **12** Başanda başçı Yoel, köməkçisi Şafam, sonra Yanay və Şafat idi. **13** Öz nəsillərindən olan qohumları bunlardır: Mikael, Meşullam, Şeva, Yoray, Yakan, Ziya və Ever – cəmi yeddi nəfər. **14** Bunlar Buz oğlu Yaxdo oğlu Yeşişay oğlu Mikael oğlu Gilead oğlu Yaroah oğlu Xuri oğlu Avixayilin oğulları idi. **15** Quni oğlu Avdiel oğlu Axi onların nəsil başçısı idi. **16** Onlar Gileadda, Başanda və onun qəsəbələrində,

Şaronun sərhədlərinə qədər uzanan bütün otlaq torpaqlarında yaşadı. **17** Yəhuda padşahı Yotamın və İsrail padşahı Yarovamın dövründə onların hamısı nəsil şəcərələrində qeyd olundu. **18** Ruvenlilərdən, Qadlılardan, Menaşşe qəbiləsinin yarısından olan, qalxan və qılınc daşıyan, ox atan, döyüş üçün təlim görmüş və döyüşməyi bacaran igid adamlar qırx dörd min yeddi yüz altmış nəfər idi. **19** Onlar Həcərlilərdən olan Yeturun, Nafişin və Nadavın nəsilləri ilə müharibə etdi. **20** İsraillilər düşmənləri ilə döyüşdə kömək aldıqları üçün Həcərliləri və onlarla olanların hamısını məğlub etdilər, çünki İsraillilər döyüş zamanı Allahı çağırdılar və Ona güvəndikləri üçün Allah onları eşitdi. **21** Onlar düşmənlərinin heyvanlarını – əlli min dəvəsini, iki yüz əlli min qoyun-keçisini, iki min eşşəyini ələ keçirdi və yüz min adamını götürüb apardı. **22** Həlak olanlar çox oldu, çünki bu döyüş Allahdan idi. Onlar sürgün olunan zamana qədər Həcərlilərin yerlərində yaşadı. **23** Menaşşe qəbiləsinin yarısının nəsilləri də həmin torpaqda yaşadı. Onlar çoxalıb Başandan Baal-Xermona, Senirə və Xermon dağına qədər uzanan torpağa yayıldılar. **24** Onların nəsil başçıları bunlardır: Efer, İşi, Eliel, Azriel, Yeremya, Hodavya və Yaxdiel. Bunlar igid döyüşçülər, adlı-sanlı adamlar və nəsil başçıları idi. **25** Amma onlar atalarının Allahına qarşı xainlik etdilər və onların önündə Allahın məhv etdiyi ölkə xalqlarının allahlarına sitayiş edib xəyanət etdilər. **26** Onda İsrailin Allahı Aşşur padşahı Pulda, yəni Tiqlat-Pileserdə niyyət oyandırdı, o da Ruvenliləri, Qadlıları və Menaşşe qəbiləsinin yarısını əsir aparıb Xalaha, Xavora, Haraya və Qozan çayının sahilində yerləşdirdi. Onlar bu günə qədər də oradadır.

6 Levinin oğulları: Gerşon, Qohat və Merari. **2** Qohatın oğulları: Amram, İshar, Xevron və Uzziel. **3** Amramın övladları: Harun, Musa və Məryəm. Harunun oğulları: Nadav, Avihu, Eleazar və İtamar. **4** Eleazardan Pinxas törədi. Pinxasdan Avişua törədi. **5** Avişuadan Buqqi törədi. Buqqidən Uzzi törədi. **6** Uzzidən Zerahya törədi. Zerahyadan Merayot törədi. **7** Merayotdan Amarya törədi. Amaryadan Axituv törədi. **8** Axituvdan Sadoq törədi. Sadoqdan Aximaas törədi. **9** Aximaasdan Azarya törədi. Azaryadan Yoxanan törədi. **10** Yoxanandan Azarya törədi. Yerusəlimdə Süleymanın tikdiyi məbəddə Azarya kahin idi. **11** Azaryadan Amarya törədi. Amaryadan Axituv törədi. **12** Axituvdan Sadoq törədi. Sadoqdan Şallum törədi. **13** Şallumdan Xilqiya törədi. Xilqiyadan Azarya törədi. **14** Azaryadan Seraya törədi. Serayadan Yehosadaq törədi. **15** Navuxodonosorun vasitəsilə Rəbb Yəhudalıları və Yerusəlimliləri sürgün etdiyi zaman Yehosadaq da sürgün olundu. **16** Levinin oğulları: Gerşon, Qohat və Merari. **17** Gerşonun oğullarının adları belədir: Livni və Şimey. **18** Qohatın oğulları: Amram, İshar, Xevron və Uzziel. **19** Merarinin oğulları: Maxli və Muşi. Nəsillərinə görə Levililərin övladları bunlardır. **20** Gerşonun nəsli: onun oğlu Livni, onun oğlu Yaxat, onun oğlu Zimma, **21** onun oğlu Yoah, onun oğlu İddo, onun oğlu Zerah, onun oğlu Yeatray. **22** Qohatın nəsli: onun oğlu Amminadav, onun oğlu Qorah, onun oğlu Assir, **23** onun oğlu Elqana, onun oğlu Evyasaf, onun oğlu Assir, **24** onun oğlu Taxat, onun oğlu Uriel, onun oğlu Uzziya və onun oğlu Şaul. **25** Elqananın oğulları: Amasay, Aximot və Elqana. **26** Elqananın nəsli: onun oğlu Sofay, onun oğlu Naxat, **27** onun oğlu Eliav, onun oğlu Yeroxam, onun oğlu Elqana. **28** Şamuelin oğulları: ilk oğlu Yoel və ikincisi Aviya. **29** Merarinin nəsli: onun oğlu Maxli, onun oğlu Livni, onun oğlu Şimey, onun oğlu Uzza, **30** onun oğlu Şima, onun oğlu Haqqiya, onun oğlu Asaya. **31** Əhd sandığı rahatlıq yerinə qoyulduqdan sonra Rəbbin evində musiqi xidməti üzərində Davudun qoyduğu adamlar bunlardır. **32** Süleyman Yerusəlimdə Rəbbin məbədini tikənə qədər onlar müqəddəs məskən olan Hüzur çadırının önündə ilahi oxumaqla xidmət edirdilər və növbələrinə görə öz xidmətlərində dayanırdılar. **33** Orada xidmət edənlər və onların oğulları bunlardır: Qohatın nəslindən ilahi oxuyan Heman. Onun nəsil şəcərəsi belədir: Yoel oğlu Şamuel oğlu **34** Elqana oğlu Yeroxam oğlu Eliel oğlu Toah oğlu **35** Suf oğlu Elqana oğlu Maxat oğlu Amasay oğlu **36** Elqana oğlu Yoel oğlu Azarya oğlu Sefanya oğlu **37** Taxat oğlu Assir oğlu Evyasaf oğlu Qorah oğlu **38** İshar oğlu Qohat oğlu Levi oğlu İsrail oğlu. **39** Sağında xidmət edən qohumu Asəf. Onun nəsil şəcərəsi belədir: Berekya oğlu Şima oğlu **40** Mikael oğlu Baaseya oğlu Malkiya oğlu **41** Etni oğlu Zerah oğlu Adaya oğlu **42** Etan oğlu Zimma oğlu Şimey oğlu **43** Yaxat oğlu Gerşon oğlu Levi oğlu. **44** Sol tərəfində xidmət edən qohumları Merarinin nəslindən Etan. Onun nəsil şəcərəsi belədir: Qişi oğlu Avdi oğlu Malluk oğlu **45** Xaşavya oğlu Amasya oğlu Xilqiya oğlu **46** Amsi oğlu Bani oğlu Şemer oğlu **47** Maxli oğlu Muşi oğlu Merari oğlu Levi oğlu. **48** Onların qohumları olan Levililər müqəddəs məskən olan Allah evinin bütün xidmət işlərinə təyin olunmuşdu. **49** Harunun və onun nəslinin öhdəsinə isə bu işlər qoyulmuşdu: yandırma qurbangahında və buxur qurbangahında təqdim gətirilməsi, ən Müqəddəs

yerə aid hər iş – İsraillilərin günahlarını kəffarə etmək üçün Allahın qulu Musanın əmr etdiyi bütün işlər. **50** Harunun nəsli budur: onun oğlu Eleazar, onun oğlu Pinxas, onun oğlu Avişua, **51** onun oğlu Buqqi, onun oğlu Uzzi, onun oğlu Zerahya, **52** onun oğlu Merayot, onun oğlu Amarya, onun oğlu Axituv, **53** onun oğlu Sadoq, onun oğlu Aximaas. **54** Levililərin öz torpaqlarında yaşadığı yerlər bunlardır: ilk püşk Qohat nəslindən olan Harunun övladlarına düşdüyü üçün onlara **55** Yəhuda torpağında olan Xevronu və onun ətrafındakı otlaqları verdilər. **56** Ancaq bu şəhərin çölünü və kəndlərini Yefunne oğlu Kalevə verdilər. **57** Harunun nəslinə bu şəhərləri verdilər: sığınacaq şəhəri olan Xevron, Livna ilə otlaqları, Yattir, Eştemoa ilə otlaqları, **58** Xilenlə otlaqları, Devirlə otlaqları, **59** Aşanla otlaqları, Bet-Şemeşlə otlaqları, **60** Binyamin qəbiləsinin torpağından Geva ilə otlaqları, Alemetlə otlaqları, Anatotla otlaqları. Onların bütün şəhərləri nəsillərinə görə on üç şəhərdir. **61** Digər Qohat övladlarına isə Menaşşe qəbiləsinin yarısının torpağından püşkə görə on şəhər verildi. **62** Gerşon övladlarına nəsillərinə görə İssakar qəbiləsinin, Aşer qəbiləsinin, Naftali qəbiləsinin və Başanda olan Menaşşe qəbiləsinin torpağından on üç şəhər verildi. **63** Merari övladlarına nəsillərinə görə Ruven, Qad və Zevulun qəbilələrinin torpağından püşklə on iki şəhər verildi. **64** İsrail övladları Levililərə bu şəhərləri və onların otlaqlarını verdilər. **65** Yəhuda, Şimeon və Binyamin qəbilələrinin torpağından adları göstərilən bu şəhərləri püşkə görə verdilər. **66** Qohat nəslindən bəzilərinə Efrayim qəbiləsinə aid şəhərləri verdilər. **67** Efrayimin dağlıq bölgəsində sığınacaq şəhəri olan Şekemlə otlaqları, Gezerlə otlaqları, **68** Yoqmeamla otlaqları, Bet-Xoronla otlaqları, **69** Ayyalonla otlaqları, Qat-Rimmonla otlaqları. **70** Menaşşe qəbiləsinin yarısının torpağından Anerlə otlaqları, Bileamla otlaqları Qohat nəslinin qalanına verildi. **71** Gerşon nəslinə bu yerlər verildi: oğullarına Menaşşe qəbiləsinin yarısının torpağından Başandakı Qolanla otlaqları, Aştarotla otlaqları, **72** İssakar qəbiləsinin torpağından Qedeşlə otlaqları, Davratla otlaqları, **73** Ramotla otlaqları, Anemlə otlaqları, **74** Aşer qəbiləsinin torpağından Maşalla otlaqları, Avdonla otlaqları, **75** Xuqoqla otlaqları, Rexovla otlaqları, **76** Naftali qəbiləsinin torpağından Qalileyada olan Qedeşlə otlaqları, Xammonla otlaqları, Qiryatayimlə otlaqları. **77** Merari nəslinin digər adamlarına bu yerlər verildi: Zevulun qəbiləsinin torpağından Rimmono ilə otlaqları, Tavorla otlaqları, **78** Yerixonun qarşısındakı, İordan çayının şərq tərəfində olan Ruven qəbiləsinin torpağından səhradakı Beserlə otlaqları, Yahsa ilə otlaqları, **79** Qedemotla otlaqları, Mefaatla otlaqları, **80** Qad qəbiləsinin torpağından Gileaddakı Ramotla otlaqları, Maxanayimlə otlaqları, **81** Xeşbonla otlaqları, Yazerlə otlaqları.

7 İssakarın oğulları: Tola, Pua, Yaşuv və Şimron – cəmisi dörd nəfər. **2** Tolanın oğulları: Uzzi, Refaya, Yeriel, Yaxmay, İvsam və Şamuel. Bunlar Tolanın nəsil başçıları idi. Davudun dövründə onların nəslindən olan igid döyüşçülər iyirmi iki min altı yüz nəfər idi. **3** Uzzinin nəsli: İzrahya və onun oğulları: Mikael, Avdiya, Yoel, İşşiya – cəmisi beş nəfər. Onların hamısı başçı idi. **4** Bunlardan başqa nəsil şəcərələrinə görə döyüşə bilən dəstələrdə otuz altı min nəfər var idi, çünki onların çoxlu arvadları və oğulları var idi. **5** İssakarın bütün nəsilləri arasında igid döyüşçülər olan qohumları nəsil şəcərəsinə görə cəmisi səksən yeddi min nəfər idi. **6** Binyaminin oğulları: Bela, Beker və Yediael – cəmisi üç nəfər. **7** Belanın oğulları: Esbon, Uzzi, Uzziel, Yerimot və İri – cəmisi beş nəfər nəsil başçısı. Onların nəslindən olan igid döyüşçülər nəsil şəcərələrinə görə iyirmi iki min otuz dörd nəfər idi. **8** Bekerin oğulları: Zemira, Yoaş, Eliezer, Elyoenay, Omri, Yeremot, Aviya, Anatot və Alemet. Bunların hamısı Bekerin oğulları idi. **9** Nəsil başçılarının şəcərəsinə görə onların igid döyüşçüləri iyirmi min iki yüz nəfər idi. **10** Yediaelin nəsli: Bilhan və onun oğulları Yeuş, Binyamin, Ehud, Kenaana, Zetan, Tarşiş və Axişaxar. **11** Bunların hamısı Yediaelin nəsil başçıları idi. Onlardan döyüşə bilən igid döyüşçülər on yeddi min iki yüz nəfər idi. **12** İrin nəsilləri: Şuflular və Xuflular. Xuşlular isə Axerin nəslindən idi. **13** Naftalinin oğulları: Yaxasiel, Quni, Yeser, Şallum. Bunlar Bilhanın nəsilləri idi. **14** Menaşşenin oğulları: Aramlı cariyəsinin doğduğu Asriel, həmin qadının doğduğu Gileadın atası Makir. **15** Makir Xuflulardan və Şuflulardan bir arvad aldı. Onun bacısının adı Maaka idi. Selofxad isə onların qohumu idi. Onun yalnız qızları var idi. **16** Makirin arvadının da adı Maaka idi. O, bir oğul doğub adını Pereş qoydu. Pereşin qardaşının adı Şereş idi, onun oğulları isə Ulam və Reqem idi. **17** Ulamın oğlu Bedan idi. Menaşşe oğlu Makir oğlu Gileadın nəsli bunlardır. **18** Onun bacısı Hammoleket İşhodu, Aviezeri və Maxlanı doğdu. **19** Şemidanın oğulları: Axyan, Şekem, Liqxi və Aniam. **20** Efrayimin nəsli: Şutelah, onun oğlu Bered, onun oğlu Taxat, onun oğlu Eleada, onun oğlu Taxat, **21** onun oğlu Zavad, onun

oğlu Şutelah. Efrayimin başqa oğulları Ezer və Eleadı o torpağın yerli sakinləri olan Qatlılar öldürdü, çünki onların heyvanlarını oğurlamağa getmişdilər. **22** Ataları Efrayim uzun müddət onlara yas tutdu və qohumları ona təsəlli vermək üçün gəldi. **23** Sonra o, arvadının yanına girdi, qadın hamilə oldu və bir oğul doğdu. Atası onun adını Beria qoydu, çünki evinə bəla üz vermişdi. **24** Onun Şeera adlı qızı da var idi. O, Aşağı və Yuxarı Bet-Xoronu, Uzzen-Şeeranı tikdi. **25** Efrayimin başqa oğlu Refah, onun oğlu Reşef, onun oğlu Telah, onun oğlu Taxan, **26** onun oğlu Ladan, onun oğlu Ammihud, onun oğlu Elişama, **27** onun oğlu Nun, onun oğlu Yeşua. **28** Onların mülkləri və yaşadıqları yerlər bunlardır: Bet-Ellə qəsəbələri, şərq tərəfdə Naaran, qərb tərəfdə Gezerlə qəsəbələri, Şekemlə qəsəbələri, Ayya ilə qəsəbələri, **29** həm də Menaşşelilərin torpağına yaxın olan Bet-Şeanla qəsəbələri, Taanakla qəsəbələri, Megiddo ilə qəsəbələri, Dorla qəsəbələri. İsrail oğlu Yusifin nəsli bu yerlərdə yaşadı. **30** Aşerin övladları: İmna, İşva, İşvi, Beria və onların bacısı Serah. **31** Berianın oğulları: Xever və Birzayitin atası olan Malkiel. **32** Xever bunların atası idi: Yaflet, Şomer, Xotam və onların bacısı Şua. **33** Yafletin oğulları bunlardır: Pasak, Bimhal və Aşvat. **34** Şemerin oğulları: Axi, Rohqa, Xubba və Aram. **35** Onun qardaşı Helemin oğulları: Sofah, İmna, Şeleş və Amal. **36** Sofahın oğulları: Suah, Xarnefer, Şual, Beri, İmra, **37** Beser, Hod, Şamma, Şilşa, İtran və Beera. **38** Yeterin oğulları: Yefunne, Pispa və Ara. **39** Ullanın oğulları: Arah, Xanniel və Risya. **40** Aşerin nəslindən olan bu adamların hamısı nəsil başçıları, seçilmiş adamlar, igid döyüşçülər və baş rəislər idi. Onlardan döyüşə bilən adamlar nəsil şəcərələrinə görə iyirmi altı min nəfər idi.

8 Binyaminin oğulları bunlardır: ilk oğlu Bela, ikincisi Aşbel, üçüncüsü Axrah, **2** dördüncüsü Noxa, beşincisi Rafa. **3** Belanın oğulları bunlardır: Addar, Gera, Avihud, **4** Avişua, Naaman, Axoah, **5** Gera, Şefufan və Xuram. **6** Gevada yaşayanların nəsil başçıları olan, sonra isə Manaxata köçürülən Ehudun oğulları bunlardır: **7** Naaman, Axiya və onları köçürən Gera. Geradan Uzza və Axixud törədi. **8** Şaxarayim arvadları Xuşim və Baaranı boşadıqdan sonra Moav ölkəsində övlad atası oldu, **9** arvadı Xodeş ona bunları doğdu: Yovav, Sivya, Meşa, Malkam, **10** Yeus, Sakya və Mirma. Onun bu oğulları nəsil başçıları idi. **11** Xuşim isə ona Avituvu və Elpaalı doğmuşdu. **12** Elpaalın oğulları: Ever, Mişam və Şamed. Şamed Ono ilə Lodu, onun qəsəbələrini tikdi. **13** Ayyalonda yaşayanların nəsil başçıları Beria və Şema idi. Onlar Qatda yaşayanları qovdu. **14** Berianın oğulları: Axyo, Şaşaq, Yeremot, **15** Zevadya, Arad, Eder, **16** Mikael, İşpa və Yoxa. **17** Elpaalın oğulları: Zevadya, Meşullam, Xizqi, Xever, **18** İşmeray, İzlia və Yovav. **19** Şimeyin oğulları: Yaqim, Zikri, Zavdi, **20** Elienay, Silletay, Eliel, **21** Adaya, Beraya və Şimrat. **22** Şaşaqın oğulları: İşpan, Ever, Eliel, **23** Avdon, Zikri, Xanan, **24** Xananya, Elam, Antotiya, **25** İfdeya və Penuel. **26** Yeroxamın oğulları: Şamşeray, Şexarya, Atalya, **27** Yaareşya, İlyas və Zikri. **28** Bunlar nəsil şəcərələrinə görə nəsil başçıları idi və Yerusəlimdə yaşadılar. **29** Giveonun atası Yeiel Giveonda yaşayırdı və arvadının adı Maaka idi. **30** İlk oğlu Avdon idi, o biriləri isə bunlar idi: Sur, Qiş, Baal, Nadav, **31** Qedor, Axyo, Zeker, **32** Şimanın atası Miqlot. Onlar qohumlarının yanında, Yerusəlimdə qohumları ilə birgə yaşayırdı. **33** Nerdən Qiş törədi və Qişdən Şaul törədi. Şauldan Yonatan, Malki-Şua, Avinadav və Eşbaal törədi. **34** Yonatanın oğlu Merib-Baal idi. Merib-Baaldan Mikeya törədi. **35** Mikeyanın oğulları: Piton, Melek, Tarea və Axaz. **36** Axazdan Yehoadda törədi. Yehoaddadan Alemet, Azmavet və Zimri törədi. Zimridən Mosa törədi. **37** Mosadan Bina törədi. Binanın oğlu Rafa, onun oğlu Elasa, onun oğlu Asel. **38** Aselin altı oğlu var idi, onların adları belədir: Azriqam, Bokru, İsmail, Şearya, Avdiya və Xanan. Bunların hamısı Aselin oğulları idi. **39** Onun qardaşı Eseqin oğulları: ilk oğlu Ulam, ikincisi Yeuş və üçüncüsü Elifelet. **40** Ulamın oğulları oxatan igid döyüşçülər idi. Oğulları və nəvələri çox idi: yüz əlli nəfər. Bunların hamısı Binyaminin nəslindəndir.

9 Beləcə bütün İsraillilər nəsil şəcərələrində qeyd olunmuşdu və bunlar İsrail padşahlarının kitabında yazılmışdır. Yəhudalılar xainliklərinə görə Babilə sürgün olunmuşdu. **2** İlk dəfə mülklərinə qayıdıb yaşayanlar İsraillilərdən bəzi adamlar, kahinlər, Levililər və məbəd qulluqçuları idi. **3** Yerusəlimdə isə Yəhudalılardan, Binyaminlilərdən, Efrayimlilərdən və Menaşşelilərdən olan bu adamlar yaşadı. **4** Yəhudanın oğlu Peresin nəslindən: Bani oğlu İmri oğlu Omri oğlu Ammihud oğlu Utay. **5** Şelanın nəslindən: ilk oğlu Asaya və onun oğulları. **6** Zerahın nəslindən: Yeuel və onun qohumları. Hamısı birlikdə altı yüz doxsan nəfər idi. **7** Binyaminin nəslindən: Hassenua oğlu Hodavya oğlu Meşullam oğlu Sallu, **8** Yeroxam oğlu İvniya, Mikri oğlu Uzzi oğlu Ela və İvniya oğlu Reuel oğlu Şefatya oğlu Meşullam. **9** Onlar qohumları ilə birgə nəsil şəcərələrinə görə doqquz yüz əlli altı nəfər idi. Bunların hamısı nəsil başçıları idi.

10 Kahinlərdən: Yedaya, Yehoyariv, Yakin, 11 Allah məbədinin rəisi Axituv oğlu Merayot oğlu Sadoq oğlu Meşullam oğlu Xilqiya oğlu Azarya, 12 Malkiya oğlu Paşxur oğlu Yeroxam oğlu Adaya və İmmer oğlu Meşillemit oğlu Meşullam oğlu Yaxzera oğlu Adiel oğlu Maasay. 13 Bunlar nəsil başçıları idi. Onlar qohumları ilə birgə – Allah evinin xidməti işində bacarıqlı olan bu adamlar min yeddi yüz altmış nəfər idi. 14 Levililərdən: Merarinin nəslindən Xaşavya oğlu Azriqam oğlu Xaşşuv oğlu Şemaya, 15 Baqbaqqar, Xereş, Qalal, Asəf oğlu Zikri oğlu Mikeya oğlu Mattanya, 16 Yedutun oğlu Qalal oğlu Şemaya oğlu Avdiya və Netofalıların kəndlərində yaşayan Elqana oğlu Asa oğlu Berekya. 17 Qapıçılar: Şallum, Aqquv, Talmon, Aximan və onların qohumları. Şallum onların başçısı idi. 18 Onlar bu günə qədər də məbədin şərq tərəfdəki padşah qapısında keşik çəkirlər. Levililərin düşərgə qapıçıları bunlardır. 19 Qorah oğlu Evyasaf oğlu Qore oğlu Şallum və onun Qorah nəslindən olan qohumları məbədin astana keşikçilərinin xidmət işinə başçılıq edirdi. Əvvəllər onların babaları Rəbbin düşərgəsinin girəcək yerinin keşiyini çəkirdi. 20 Eleazar oğlu Pinxas onların başçısı idi və Rəbb onunla idi. 21 Hüzur çadırının girişində Meşelemya oğlu Zəkəriyyə qapıçı idi. 22 Astana keşikçisi olmaq üçün seçilən bütün bu adamlar iki yüz on iki nəfər idi. Onlar öz kəndlərində nəsil şəcərələrində qeyd edilmişlər. Onları vəzifələrinə Davud və görücü Şamuel təyin etmişdi. 23 Bu adamlar və onların nəsilləri çadırın və Rəbbin məbədinin qapılarında keşik çəkirdi. 24 Bu qapıçılar məbədin dörd tərəfində – şərq, qərb, şimal və cənub qapılarında dururdu. 25 Öz kəndlərində yaşayan qohumları vaxtaşırı yeddi günlüyə onların yanına gəlməli idi. 26 Allah evinin otaqlarının və xəzinələrinin keşiyini çəkmək Levili olan qapıçıların dörd nəfər rəisinin öhdəsində idi. 27 Onlar gecə də Allah evinin ətrafında qalırdı, çünki onun keşiyini çəkmək və hər səhər qapıları açmaq onların işi idi. 28 Onların bəzisi xidmət üçün olan qablara baxırdı: bunları sayıb içəri gətirir və sayıb bayıra aparırdılar. 29 Bəziləri isə başqa əşyalar, bütün təqdis olunmuş şeylər və un, şərab, yağ, kündür, ətriyyatlar üzərində nəzarətçi qoyulmuşdu. 30 Kahinlərdən bəzisi ətriyyatlardan qatışıq maddə hazırlayırdı. 31 Kökələr bişirilməsi Qorah nəslindən olan Şallumun ilk oğlu olan Levili Mattityanın öhdəsində idi. 32 Onların Qohat nəslindən olan qohumlarından bəzisinə isə hər Şənbə günü çörək hazırlanması tapşırılmışdı. 33 Levililərin nəsil başçıları olan ilahiçilər başqa xidmətdən azad olub məbədin otaqlarında qalırdılar, çünki onlar gecə-gündüz öz işləri ilə məşğul olmalı idi. 34 Bunlar nəsil şəcərələrinə görə Levililərin nəsil başçıları idi və Yerusəlimdə yaşayırdılar. 35 Giveonun atası Yeiel Giveonda yaşayırdı və arvadının adı Maaka idi. 36 İlk oğlu Avdon idi, o biriləri isə bunlar idi: Sur, Qiş, Baal, Ner, Nadav, 37 Qedor, Axyo, Zəkəriyyə və Miqlot. 38 Miqlotdan Şima törədi. Onlar qohumlarının yanında, Yerusəlimdə qohumları ilə birgə yaşayırdılar. 39 Nerdən Qiş törədi. Qişdən Şaul törədi. Şauldan Yonatan, Malki-Şua, Avinadav və Eşbaal törədi. 40 Yonatanın oğlu Merib-Baal idi. Merib-Baaldan Mikeya törədi. 41 Mikeyanın oğulları: Piton, Melek, Taxrea və Axaz. 42 Axazdan Yehoadda törədi. Yehoaddadan Alemet, Azmavet və Zimri törədi. Zimridən Mosa törədi. 43 Mosadan Bina törədi. Binanın oğlu Rafa, onun oğlu Elasa, onun oğlu Asel. 44 Aselin altı oğlu var idi, onların adları belədir: Azriqam, Bokru, İsmail, Şearya, Avdiya və Xanan. Bunların hamısı Aselin oğulları idi.

10 Filiştlilər İsraillilərlə döyüşdü. İsraillilər Filiştlilərin önündən qaçdılar və qırılanlar Gilboa dağında qaldı. 2 Filiştlilər Şaulla oğullarını təqib edib Şaulun oğulları Yonatanı, Avinadavı və Malki-Şuanı öldürdülər. 3 Döyüş Şaulun ətrafında şiddətlənəndə oxatanlar onu tapdılar və yaraladılar. 4 Şaul öz silahdarına dedi: «Qılıncını çək, məni vur, yoxsa bu sünnətsizlər gəlib mənimlə əylənəcəklər». Lakin silahdarı çox qorxduğundan bunu etmək istəmədi. Ona görə də Şaul qılıncını götürüb özünü onun üstünə yıxdı. 5 Şaulun öldüyünü görəndə silahdarı da özünü qılıncının üstünə yıxıb Şaulla birgə öldü. 6 Beləcə Şaul və üç oğlu öldü, bütün nəsli də onunla birgə öldü. 7 Dərədə olan bütün İsraillilər öz ordularının qaçdığını və Şaulla oğullarının öldüyünü görəndə şəhərlərini qoyub qaçdılar. Filiştlilər gəlib o yerlərdə yaşadı. 8 Ertəsi gün Filiştlilər öldürülənləri soymaq üçün gələndə Gilboa dağında Şaulla oğullarının meyitini tapdılar. 9 Onun paltarlarını soyundurdular, başını və silahlarını götürdülər, öz bütlərinin məbədinə və xalqa xoş xəbər vermək üçün Filiştlilərin ölkəsinin hər tərəfinə qasid göndərdilər. 10 Şaulun silahlarını öz allahlarının məbədinə qoydular və başını Daqon məbədinə mıxladılar. 11 Yaveş-Gilead əhalisi Filiştlilərin Şaula etdiklərini eşidəndə 12 onların bütün igidləri qalxıb Şaulla oğullarının cəsədini götürərək Yaveşə gətirdilər. Onların sümüklərini götürüb Yaveşdə olan palıd ağacının

altında basdırdılar və yeddi gün oruc tutdular. 13 Beləcə Şaul Rəbbə qarşı xainlik etdiyi üçün öldü. O, Rəbbin sözünə əməl etməyib cindara müraciət etdi, 14 amma Rəbdən məsləhət istəmədi. Ona görə də Rəbb onu öldürdü və padşahlığı Yesseyin oğlu Davuda verdi.

11 Bütün İsrailli lər Xevrona, Davudun yanına toplaşıb dedilər: «Bax biz sənin sümüyündən, sənin ətindənik. 2 Əvvəlki vaxtlarda, Şaul padşahımız olanda da İsrailliləri yürüşlərə aparan və gətirən sən idin. Allahın Rəbb sənə demişdi ki, xalqım İsrailə sən çobanlıq edəcəksən, xalqım İsrail üzərində sən hökmdar olacaqsan». 3 İsrailin bütün ağsaqqalları Xevrona, padşahın yanına gəldilər. Davud Xevronda, Rəbbin önündə onlarla əhd bağladı və onlar Şamuel vasitəsilə Rəbbin söylədiyi sözə görə Davudu İsrail üzərində padşah olmaq üçün məsh etdilər. 4 Davud və bütün İsrailli lər Yerusəlimə gəldilər. O vaxt şəhər Yevus adlanırdı və burada Yevuslular yaşayırdı. 5 Onlar Davuda dedilər: «Sən buraya girə bilməzsən». Ancaq Davud indi «Davudun şəhəri» adlanan Sion qalasını aldı. 6 Davud dedi: «Yevusluları hamıdan əvvəl kim məğlub etsə, rəis və ordu başçısı o olacaq». Seruya oğlu Yoav hamıdan əvvəl Yevusa qalxdı və buna görə də o, başçı oldu. 7 Davud qalada məskən saldı və buna görə onu «Davudun şəhəri» adlandırdılar. 8 O, qala yamacından qalanın ətrafına qədər bütün yerləri tikdi. Yoav isə şəhərin qalan hissəsini bərpa etdi. 9 Davud getdikcə yüksəlirdi, çünki Ordular Rəbbi onunla idi. 10 Davudun igid döyüşçülərinin başçıları bütün İsrailli lərlə birgə Rəbbin sözünə görə Davudu İsrail üzərində padşah etmək üçün onun padşahlığında şücaət göstərirdilər. 11 Davudun igid döyüşçülərinin siyahısı belədir: «otuz igid»in başçısı olan Xakmoni oğlu Yaşoveam. O, bir hücumda üç yüz nəfəri nizəsi ilə vurub öldürdü. 12 Ondan sonra «üç igid»dən biri olan Axoahlı Dodo oğlu Eleazar idi. 13 Filiştlilər döyüşmək üçün Pas-Dammimdə toplaşanda o da Davudla birgə orada idi. Orada arpa əkilən bir tarla sahəsi var idi. Xalq Filiştlilərin önündən qaçdı. 14 Lakin Eleazar və döyüşçüləri bu sahənin ortasında durub oranı qorudular və Filiştliləri qırdılar. Rəbb İsrailli ləri xilas edib böyük zəfər qazandırdı. 15 Otuz başçı arasından «üç igid» qayaya, Davudun yanına, Adullam mağarasına enib gəldi. Filiştlilərin ordusu Refaim vadisində ordugah qurmuşdu. 16 Bu zaman Davud qalada idi, Filiştlilərin bir keşikçi dəstəsi isə Bet-Lexemdə idi. 17 Davud həsrət çəkərək dedi: «Kaş ki biri Bet-Lexem darvazasının yanındakı quyudan mənə içmək üçün su gətirəydi!» 18 Bu üç nəfər Filiştlilərin ordugahını yararaq darvazanın yanında olan Bet-Lexem quyusundan su çəkdilər və onu götürüb Davuda gətirdilər. Lakin Davud suyu içmək istəmədi və Rəbbə təqdim olaraq yerə tökdü. 19 O dedi: «Allahım bunu etməkdən məni uzaq eləsin. Bu adamların qanını içəcəyəmmi? Axı canlarını təhlükəyə salaraq bu suyu gətirdilər». Buna görə də bu suyu içmək istəmədi. Bunları «üç igid» etmişdi. 20 Yoavın qardaşı Avişay bu «üç igid»in başçısı idi. O, nizəsini qaldırıb üç yüz nəfəri qırdı. Buna görə də onun adı «üç igid»in adı qədər şöhrətləndi. 21 Əslində «üç igid»dən ikiqat artıq şöhrəti var idi və onlara başçı oldu, lakin «üç igid» kimi deyildi. 22 Yehoyada oğlu Benaya da böyük işlər görmüş igid adam idi. O, Qavseeldən gəlmişdi. Benaya iki Moavlı igidi öldürdü. O, qarlı gündə çuxura enib bir şir öldürdü. 23 O həm də boyu beş qulac olan bir Misirlini öldürdü. Misirlinin əlində toxucu dəzgahının əriş ağacı boyda nizə var idi. Benaya onun üstünə dəyənəklə getdi, nizəni Misirlinin əlindən çəkib aldı və onu öz nizəsi ilə öldürdü. 24 Bunları Yehoyada oğlu Benaya etdi, buna görə də onun «üç igid» qədər şöhrəti var idi. 25 O, «otuz igid»dən daha şöhrətli idi, lakin «üç igid» kimi deyildi. Davud onu öz mühafizəçilərinə başçı qoydu. 26 Ordunun igid döyüşçüləri bunlardır: Yoavın qardaşı Asahel, Bet-Lexemli Dodo oğlu Elxanan, 27 Harorlu Şammot, Pelonlu Xeles, 28 Teqoalı İqqeş oğlu İra, Anatotlu Aviezer, 29 Xuşalı Sibbekay, Axoahlı İlay, 30 Netofalı Mahray, Netofalı Baana oğlu Xeled, 31 Binyamin övladlarından Givealı Rivay oğlu Yetay, Piratonlu Benaya, 32 Qaaş vadisindən olan Xuray, Aravalı Aviel, 33 Baxarumlu Azmavet, Şaalvonlu Elyaxba, 34 Gizonlu Haşemin oğulları, Hararlı Şage oğlu Yonatan, 35 Hararlı Sakar oğlu Axiam, Ur oğlu Elifal, 36 Mekeralı Xefer, Pelonlu Axiya, 37 Karmelli Xesro, Ezbay oğlu Naaray, 38 Natanın qardaşı Yoel, Haqri oğlu Mivxar, 39 Ammonlu Seleq, Seruya oğlu Yoavın silahdarı olan Beerotlu Naxray, 40 Yeterli İra, Yeterli Qarev, 41 Xetli Uriya, Axlay oğlu Zavad, 42 Ruvenlilərin başçısı Ruvenli Şiza oğlu Adina və onunla birgə otuz nəfər, 43 Maaka oğlu Xanan və Metenli Yehoşafat, 44 Aşteratlı Uzziya, Aroerli Xotamın oğulları Şama və Yeiel, 45 Şimri oğlu Yediael və qardaşı Tisli Yoxa, 46 Maxavlı Eliel və Elnaamın oğulları Yerivay, Yoşavya və Moavlı Yetma, 47 Eliel, Oved və Mesovalı Yaasiel.

12 Davud, Qiş oğlu Şauldan gizlənən vaxt bir neçə nəfər Ziqlaqa, Davudun yanına gəldi. Onlar döyüşdə ona kömək edən igidlər arasında idi. 2 Binyamin nəslindən, Şaulun qohumlarından

olan bu adamlar ox-kamanla silahlanıb sağ və sol əllə sapanddan daş atmağı və kamanla ox atmağı bacarırdı. Onların adları belədir: **3** onların başçısı olan Givealı Şemaanın oğulları, Axiezer və Yoaş, Azmavetin oğulları Yeziel və Pelet, Beraka və Anatotlu Yehu, **4** «otuz igid»dən biri olan və onlara başçılıq edən Giveonlu İşmaya, Yeremya, Yaxaziel, Yoxanan, Gederalı Yozavad, **5** Eluzay, Yerimot, Bealya, Şemarya, Xaruflu Şefatya, **6** Qorahın nəslindən olan Elqana, İşşiya, Azarel, Yoezer, Yaşoveam, **7** Qedorlu Yeroxam oğulları Yoela və Zevadya. **8** Qadlılardan sipər və nizə işlədə bilən, döyüşməyi bacaran igidlər Davudun tərəfinə keçdilər və çöldəki qalaya gəldilər. Onların üzləri şir üzü kimi idi və dağlardakı ceyranlar kimi qaça bilirdilər. **9** Bu başçıların adları belədir: Ezer, ikincisi Avdiya, üçüncüsü Eliav, **10** dördüncüsü Mişmanna, beşincisi Yeremya, **11** altıncısı Attay, yeddincisi Eliel, **12** səkkizincisi Yoxanan, doqquzuncusu Elzavad, **13** onuncusu Yeremya, on birincisi Makbannay. **14** Bunlar Qadlılardan olan qoşun başçıları idi. Ən zəifi yüz adamın, ən güclüsü isə min adamın qabağına çıxa bilərdi. **15** Onlar birinci ayda, İordan çayı bütün sahilləri boyu daşanda onu keçib vadilərdə yaşayanların hamısını şərqə və qərbə tərəf qovdular. **16** Binyaminlilərdən və Yəhudalılardan da Davudun yanına, qalaya adamlar gəldi. **17** Davud onları qarşılamağa çıxdı və onlara dedi: «Əgər mənə kömək üçün sülhlə gəlmisinizsə, gözüm üstə yeriniz var, ancaq zorakılıq etmədiyim halda məni düşmənlərimə təslim etmək üçün gəlmisinizsə, atalarımızın Allahı bunu görsün və hökm etsin». **18** Ruh «otuz igid»in başçısı Amasayın üzərinə endi və o dedi: «Ey Davud, biz sənin ləyik, Ey Yessey oğlu, biz sənin tərəfindəyik. Sülh, sülh olsun sənə və sənə kömək edənə, Çünki Allahın sənə kömək edir». Davud onları götürüb dəstə başçıları təyin etdi. **19** Davud Filiştlilərlə birgə müharibə etmək üçün Şaulun üstünə gələndə Menaşşelilərdən də bəzisi Davudun tərəfinə keçdi, ancaq Filiştlilərə kömək etmədilər. Çünki Filiştlilərin ağaları məsləhətləşib «Davud bizim başımızı verib ağası Şaulla barışacaq» dedilər və onu geri göndərdilər. **20** Davud Ziqlaqa gedərkən onun tərəfinə keçən Menaşşelilər bunlardır: Adnah, Yozavad, Yediael, Mikael, Yozavad, Elihu və Silletay. Onların hamısı Menaşşelilər arasında minbaşı idi. **21** Onlar quldur dəstəsinə qarşı döyüşdə Davuda kömək etdilər, çünki onların hamısı igid adamlar idi. Sonra onlar qoşun başçıları oldu. **22** Beləcə gündən-günə Davuda kömək etmək üçün onun yanına döyüşçülər gəlirdi və onun ordusu Allah ordusu qədər böyük oldu. **23** Rəbbin sözünə görə Şaulun padşahlığını Davuda vermək üçün onun yanına, Xevrona gələn silahlanmış döyüşçülərin sayı belədir: **24** Yəhudalılardan altı min səkkiz yüz nəfər sipər və nizə ilə silahlanmış əsgər; **25** Şimeonlulardan döyüş üçün yeddi min yüz nəfər igid döyüşçü; **26** Levililərdən dörd min altı yüz nəfər; **27** Harun evinin rəhbəri Yehoyada və onunla birgə üç min yeddi yüz nəfər; **28** gənc və igid bir döyüşçü olan Sadoq və onun nəslindən olan iyirmi iki başçı; **29** Şaulun qohumları olan Binyaminlilərin əksəriyyəti o vaxta qədər Şaul sülaləsinə sadiq qaldığı üçün onlardan yalnız üç min nəfər; **30** Efrayimlilərdən iyirmi min səkkiz yüz nəfər igid və öz nəsillərinin adlı-sanlı adamları; **31** Menaşşe qəbiləsinin yarısının arasından gəlib Davudu padşah etmək üçün təyin olunmuş on səkkiz min nəfər; **32** İssakarlılardan dövrün vəziyyətinə görə İsrailə nə etmək lazım gəldiyini bilən adamlar – iki yüz nəfər başçı və onların əmri altında olan bütün qohumları; **33** Zevulunlulardan döyüşməyi bacaran, bütün silahlarla döyüş nizamını qura bilən və sidq ürəkdən kömək edən əlli min nəfər; **34** Naftalililərdən min başçı, onlarla birgə sipər və nizəsi olan otuz yeddi min nəfər; **35** Danlılardan döyüş nizamını qura bilən iyirmi səkkiz min altı yüz nəfər; **36** Aşerlilərdən döyüşməyi bacaran və döyüş nizamını qura bilən qırx min nəfər; **37** İordan çayının o tayında yaşayan Ruvenlilərdən, Qadlılardan və Menaşşe qəbiləsinin yarısından döyüş üçün hər cür silahı olan yüz iyirmi min nəfər. **38** Döyüşməyi bacaran bu könüllü döyüşçülərin hamısı Davudu bütün İsrail üzərində padşah etmək üçün Xevrona gəldi. İsraillilərin qalan hissəsi də Davudu yekdilliklə padşah etmək niyyətində idi. **39** Döyüşçülər orada üç gün Davudla birgə qaldılar və yeyib-içdilər, çünki qohumları onlar üçün hazırlıq görmüşdü. **40** İssakara, Zevuluna və Naftaliyə qədər yayılmış yaxınları da onlara eşşəklər, dəvələr, qatırlar və öküzlər üstündə ərzaq – yaxşı un, sıxılmış əncir, kişmiş, şərab, yağ, mal-qara və qoyun-keçi gətirmişdi. O zaman İsraildə şadlıq var idi.

13 Davud minbaşılar, yüzbaşılar və bütün başçılarla məsləhətləşdi. **2** O bütün İsrail camaatına dedi: «Əgər bu iş sizə xoş gəlsə və Allahımız Rəbbin iradəsi ilə olsa, İsrailin hər tərəfində yaşayan soydaşlarımıza, onlarla birgə otlağı olan şəhərlərdə yaşayan kahinlərə və Levililərə xəbər göndərək ki, bizim yanımıza toplansınlar. **3** Sonra Allahımızın sandığını yanımıza qaytaraq, axı Şaulun dövründə biz ona

məhəl qoymurduq». 4 Bütün camaat «belə edək» dedi, çünki bütün xalqın nəzərində bu iş doğru idi. 5 Davud Allahın sandığını Qiryat-Yearimdən gətirmək üçün Misirdəki Şixor çayından Xamat keçidinə qədər uzanan torpaqda yaşayan bütün İsrailliləri topladı. 6 Davud bütün İsraillilərlə birgə «keruvlar üzərində taxt quran Rəbb» çağırılan Allahın sandığını Yəhudaya məxsus olan Baalatdan, yəni Qiryat-Yearimdən çıxartmaq üçün oraya getdi. 7 Allahın sandığını bir təzə arabaya qoyub Avinadavın evindən apardılar. Arabanı Uzza və Axyo sürürdü. 8 Davud və bütün İsraillilər Allahın hüzurunda həvəslə ilahi oxuyur, liralarla, çənglərlə, dəflərlə, sinclərlə və kərənaylarla çalıb oynayırdılar. 9 Kidonun xırman yerindən keçəndə öküzlər büdrədi. Buna görə də Uzza əl uzadıb sandığı tutdu. 10 Uzza əlini uzadaraq sandığa toxunduğu üçün Rəbb qəzəblənib onu vurdu. Beləcə Uzza orada Allahın önündə öldü. 11 Davud Rəbbin Uzzanı vurmasından çox məyus oldu. O yerə bu günə qədər Peres-Uzza deyilir. 12 Həmin gün Davud Allahdan qorxub dedi: «Allahın sandığını necə yanıma gətirə bilərəm?» 13 Buna görə də Davud sandığı öz yanına – Davudun şəhərinə gətirmədi, onu yolundan döndərib Qatlı Oved-Edomun evinə qoydu. 14 Allahın sandığı üç ay Oved-Edomun evində – onun ailəsinin yanında qaldı. Rəbb Oved-Edomun ailəsinə və ona məxsus hər şeyə bərəkət verdi.

14 Sur padşahı Xiram Davudun yanına qasidlər və ona saray tikmək üçün sidr ağacları, bənnalar və dülgərlər göndərdi. 2 Onda Davud başa düşdü ki, Rəbb onu İsrail üzərində padşah kimi möhkəmləndirmiş və xalqı İsrailin xatirinə onun padşahlığını yüksəltmişdi. 3 Davud Yerusəlimdə başqa arvadlar aldı, yenə oğullar və qızlar atası oldu. 4 Onun Yerusəlimdə doğulan oğullarının adları belədir: Şammua, Şovav, Natan, Süleyman, 5 İvxar, Elişua, Elpelet, 6 Noqah, Nefeq, Yafia, 7 Elişama, Beelyada və Elifelet. 8 Filiştlilər eşitdilər ki, Davud bütün İsrail üzərində padşah olmaq üçün məsh edilmişdir. Onda hamısı Davudu axtarmağa çıxdı. Davud bunu eşidib onlarla qarşılaşmağa çıxdı. 9 Filiştlilər gəlib Refaim vadisini talayırdılar. 10 Davud Allahdan soruşdu: «Filiştlilərin qarşısına çıxımmı? Onları mənə təslim edəcəksənmi?» Rəbb ona cavab verdi: «Çıx, onları sənə təslim edəcəyəm». 11 Davud Baal-Perasimə çıxıb Filiştliləri qırdı. Davud dedi: «Sellər bəndləri dağıtdığı kimi Allah da mənim əlimlə düşmənlərimi dağıtdı». Buna görə də o yerin adını Baal-Perasim qoydular. 12 Filiştlilər qaçanda öz allahlarının bütlərini orada qoydular. Davudun əmri ilə bunlar odda yandırıldı. 13 Filiştlilər yenə o vadini taladılar. 14 Davud yenə Allahdan soruşdu və Allah ona dedi: «Onların arxasınca çıxma, onların ətrafına dolanıb balzam ağaclarının qabağında bu düşmənlərin üstünə gəl. 15 Balzam ağaclarının başından addım səsləri eşidəndə döyüşə çıx, çünki o zaman Allah sənin qarşınca Filiştlilərin ordusunu məğlub etmək üçün çıxacaq». 16 Davud Allahın ona buyurduğu kimi etdi və onlar Giveondan Gezerə qədər Filiştlilərin ordusunu qırdılar. 17 Davudun şöhrəti bütün ölkələrə yayıldı və Rəbb onun qorxusunu bütün millətlərin ürəyinə saldı.

15 Davud özü üçün Davudun şəhərində evlər tikdi və Allahın sandığı üçün də yer hazırlayıb çadır qurdu. 2 Onda Davud dedi: «Levililərdən başqa heç kəs Allahın sandığını daşıya bilməz, çünki Rəbbin sandığını daşımaq və Ona əbədi olaraq xidmət etmək üçün Rəbb onları seçdi». 3 Davud Rəbbin sandığını onun üçün hazırladığı yerə çıxarmaq üçün bütün İsrailliləri Yerusəlimə yığdı. 4 Davud Harunun nəslindən olan adamları və Levililəri topladı: 5 Qohat nəslindən başçı Uriel və onun yüz iyirmi nəfər qohumu; 6 Merarinin nəslindən başçı Asaya və onun iki yüz iyirmi nəfər qohumu; 7 Gerşon nəslindən başçı Yoel və onun yüz otuz nəfər qohumu; 8 Elisafan nəslindən başçı Şemaya və onun iki yüz nəfər qohumu; 9 Xevron nəslindən başçı Eliel və onun səksən nəfər qohumu; 10 Uzziel nəslindən başçı Amminadav və onun yüz on iki nəfər qohumu. 11 Davud kahin olan Sadoqu və Evyatarı, Levili olan Urieli, Asayanı, Yoeli, Şemayanı, Elieli və Amminadavı çağırıb 12 onlara dedi: «Siz Levililər arasında nəsil başçılarısınız. Siz və qohumlarınız özünüzü təqdis edin və İsrailin Allahı Rəbbin sandığını onun üçün hazırladığım yerə çıxarın. 13 Çünki keçən dəfə siz onu daşımadığınıza və lazım olduğu kimi Allahımız Rəbbi axtarmadığımıza görə O bizi cəzalandırdı». 14 İsrailin Allahı Rəbbin sandığını çıxarmaq üçün kahinlərlə Levililər özlərini təqdis etdilər. 15 Rəbbin sözünə görə, Musanın əmr etdiyi kimi Levililər Allahın sandığının şüvüllərini çiyinlərinə qoyub onu daşıdılar. 16 Davud Levililərin başçılarına əmr etdi ki, şadlıq etmək üçün öz qohumları arasından musiqi alətlərində – çənglərdə, liralarda və sinclərdə çalıb-oxuyan ilahiçilər təyin etsinlər. 17 Levililər bu adamları təyin etdilər: Yoel oğlu Heman, onun qohumlarından Berekya oğlu Asəf – qohumları Merari nəslindən Quşaya oğlu Etan, 18 onların köməkçisi olan Zəkəriyyə, Ben, Yaaziel,

Şemiramot, Yexiel, Unni, Eliav, Benaya, Maaseya, Mattitya, Elifelehu, Miqneya, qapıçılar Oved-Edom və Yeiel. **19** İlahiçilər Heman, Asəf və Etan yüksək səsli tunc sinclər, **20** Zəkəriyyə, Aziel, Şemiramot, Yexiel, Unni, Eliav, Maaseya, Benaya Alamot ahəngi üzrə çənglər, **21** Mattitya, Elifelehu, Miqneya, Oved-Edom, Yeiel və Azazya Şeminit ahəngi üzrə lira çalmalı idi. **22** Levililərin rəhbəri Kenanya musiqiyə rəhbərlik edirdi, çünki onun bu işdə bacarığı var idi; **23** Berekya və Elqana sandığın yanında qapıçı idi; **24** kahinlər Şevanya, Yehoşafat, Netanel, Amasay, Zəkəriyyə, Benaya və Eliezer Allahın sandığı önündə kərənay çalırdılar; Oved-Edom və Yexiya sandığın yanında qapıçı idi. **25** Davud, İsrail ağsaqqalları və minbaşılar şadlıq etməklə Rəbbin Əhd sandığını Oved-Edomun evindən gətirməyə getdilər. **26** Rəbbin Əhd sandığını daşıyan Levililər yeddi buğa və yeddi qoç qurban kəsdilər, çünki Allah onlara kömək edirdi. **27** Davud incə kətandan cübbə geyinmişdi, sandığı daşıyan bütün Levililər, ilahiçilər və ilahiçilərin rəhbəri olan Kenanya da belə geyinmişdi. Davudun əynində kətan efod da var idi. **28** Bütün İsraillilər səs-küylə şeypur, kərənay, sinc çalaraq çənglərin və liraların yüksək səsi altında Rəbbin Əhd sandığını çıxartdılar. **29** Rəbbin Əhd sandığı Davudun şəhərinə gətirilərəndə Şaulun qızı Mikal pəncərədən baxdı, padşah Davudu tullanıb rəqs edən gördü və ürəyində ona kinayə etdi.

16 Allahın sandığını gətirib onun üçün Davudun qurduğu çadırın ortasına qoydular. Allahın önündə yandırma və ünsiyyət qurbanları təqdim etdilər. **2** Davud yandırma və ünsiyyət qurbanlarını təqdim edib qurtarandan sonra Rəbbin adı ilə xalqa xeyir-dua verdi. **3** O bütün İsraillilərə – kişilərin və qadınların hər birinə bir kömbə çörək, bir parça ət və bir üzüm lavaşanası payladı. **4** Davud İsrailin Allahı Rəbbi çağırıb Ona şükür və həmd etmək üçün Levililərdən xidmət edən bu adamları Rəbbin sandığının önünə qoydu. **5** Başçı Asəf, onun köməkçisi Zəkəriyyə, çəng və lira çalan Yeiel, Şemiramot, Yexiel, Mattitya, Eliav, Benaya, Oved-Edom və Yeiel, sincləri yüksək səslə çalan Asəf, **6** Allahın Əhd sandığı önündə həmişə kərənaylar çalan kahinlər Benaya və Yaxaziel. **7** O gün Davud ilk dəfə olaraq Rəbbə şükür etmək işini Asəflə yoldaşlarına tapşırdı. **8** «Rəbbə şükür edin, ismini çağırın, Əməllərini xalqlar arasında elan edin! **9** Onu ilahilərlə tərənnüm edin, Bütün xariqələrini bəyan edin! **10** Onun müqəddəs adı ilə fəxr edin, Ey Rəbbi axtaranlar, ürəkləriniz qoy sevinsin! **11** Rəbbi, Onun qüvvətini arayın, Daim hüzurunu axtarın. **12** Etdiyi xariqələri, Möcüzələri, dilindən çıxan hökmləri xatırlayın, **13** Ey Onun qulu İsrail nəsli, Ey Yaqub övladları, ey Onun seçdikləri! **14** Allahımız Rəbb Odur, Hökmü bütün yer üzərindədir. **15** Əbədi olaraq – min nəslə qədər əhdini, Əmr etdiyi sözü, **16** İbrahimlə kəsdiyi əhdini, İshaqa and içərək verdiyi vədini unutmaz. **17** Bunu qayda kimi Yaqub üçün təsdiq etdi, Bu əbədi əhdi İsrail üçün etdi, **18** Dedi: "Övladlarının payına düşən mülk kimi Kənan torpağını sənə verəcəyəm". **19** O zaman sayca onlar az idilər, Azsaylı olaraq ölkədə qərib idilər. **20** Ölkədən-ölkəyə, Məmləkətdən-məmləkətə köçürdülər. **21** Rəbb heç kimi onlara əzab verməyə qoymadı, Onlara görə padşahları tənbeh etdi. **22** Dedi: "Məsh elədiklərimə dəyməyin, Peyğəmbərlərimə pislik etməyin". **23** Ey bütün dünya, Rəbbə ilahi oxuyun, Xilaskar olduğunu gündən-günə müjdələyin. **24** Ehtişamını millətlərə elan edin, Xariqələrini bütün xalqlara bəyan edin! **25** Axı Rəbb əzəmətlidir, bol həmdə layiqdir, O bütün allahlardan daha zəhmlidir. **26** Bütün özgə xalqların allahları bütlərdir, Lakin göyləri yaradan Rəbdir. **27** Ehtişam və əzəmət hüzurunda olar, Sevinclə qüdrət Onun yerindədir. **28** Ey xalqların tayfaları, Rəbbə verin – Ehtişamı, qüdrəti Rəbbə verin, **29** Adına layiq ehtişamı Rəbbə verin, Hüzuruna girib təqdimlər verin. Müqəddəslik zinəti ilə Rəbbə səcdə edin. **30** Ey bütün dünya, Onun hüzurunda lərzəyə gəlin! O, dünyanı sarsılmaz və möhkəm qurub. **31** Göylər sevinsin, yer üzü şad olsun! Millətlərə belə elan edin: "Rəbb hökmranlıq edir". **32** Dənizin və dənizdəki canlıların səsi ucalsın, Çöllər və çöldə yaşayanlar fərəhlənsin, **33** Meşədəki bütün ağaclar mədh söyləsin Rəbbin hüzurunda! O, dünyanın hökmünü vermək üçün gəlir. **34** Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, Çünki məhəbbəti əbədidir. **35** Deyin: "Ey qurtarıcımız Allah, bizi qurtar, Bizi millətlərin arasından topla və azad et. Müqəddəs isminə şükür edək, Biz fəxrlə Sənə həmd söyləyək". **36** Alqış olsun İsrailin Allahı Rəbbə əzəldən sonsuza qədər!» Bütün xalq «Amin!» söylədi və Rəbbə həmd etdi. **37** Davud orada – Rəbbin Əhd sandığının önündə bu adamları qoydu: hər günün işinə görə sandığın önündə daim xidmət edən Asəf və onun yoldaşları, **38** Oved-Edom və onun altmış səkkiz nəfər yoldaşı, qapıçılar Yedutun oğlu Oved-Edom və Xosa. **39** O, Giveonda olan səcdəgahda, Rəbbin məskəni önündə, kahin Sadoqu və onun kahin yoldaşlarını qoydu ki, **40** Rəbbin İsrailə əmr etdiyi Qanunda yazılanların hamısına görə daim səhər və axşam Rəbbə yandırma qurbanları

üçün düzəldilən qurbangahda Ona yandırma qurbanları versinlər. **41** Onlarla birgə Heman, Yedutunu və adları çəkilən başqa seçilmiş adamları təyin etdi ki, Rəbbə şükür etsinlər, çünki Onun məhəbbəti əbədidir. **42** Heman, Yedutun və həmin adamların əlində Allaha yüksək səslə musiqi çalmaq üçün kərənaylar, sinclər və başqa alətlər var idi. Yedutunun oğulları isə qapıçı oldular. **43** Bütün xalq – hər kəs evinə getdi, Davud da öz evinə xeyir-dua vermək üçün geri qayıtdı.

17 Davud sarayında yaşayan vaxt peyğəmbər Natana dedi: «Mən sidr ağacından tikilən bir sarayda yaşayıram, Rəbbin Əhd sandığı isə çadır altındadır». **2** Natan Davuda dedi: «Ürəyindəki niyyəti həyata keçir, çünki Allah sənինlədir». **3** Lakin gecə Natana Allahın bu sözü nazil oldu: **4** «Get qulum Davuda söylə ki, Rəbb belə deyir: "Yaşamaq üçün Mənə evi sən tikməyəcəksən, **5** çünki İsraili çıxartdığım gündən bu günə qədər heç bir evdə yaşamadım, yalnız çadırdan çadıra, məskəndən məskənə gəzdim. **6** Bütün İsraillilərlə birgə gəzdiyim yerlərdə xalqımın qayğısına qalmağı buyurduğum İsrail hakimlərindən birinə ‹Niyə Mənə sidr ağacından bir ev tikmədiniz?› deyə bir söz söyləmişəmmi?" **7** İndi qulum Davuda söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: "Mən səni otlaqlarda qoyun otararkən götürüb xalqım İsrailə hökmdar etdim. **8** Getdiyin hər yerdə səninlə oldum, qarşından bütün düşmənlərini qırıb atdım. İndi isə adını dünyadakı böyüklərin adı kimi məşhur edəcəyəm. **9** Xalqım İsrail üçün bir yer təyin edəcəyəm, o kök atıb bu yerdə yaşayacaq və bir daha sarsılmayacaq. Şər adamlar əvvəllər – xalqım İsraillilərə hakimlər təyin etdiyim günlərdən bəri etdikləri kimi yenə də onu qırıb-çatmayacaq. **10** Bütün düşmənlərini əzəcəyəm. Sənə bildirirəm ki, Rəbb sənə bir ev tikəcək. **11** Ömrün başa çatıb ataların kimi dünyadan getdiyin zaman yerinə sənin övladını – oğullarından birini çıxaracağam və onun padşahlığını möhkəmləndirəcəyəm. **12** O Mənim üçün ev tikəcək və Mən onun taxtını əbədi möhkəm edəcəyəm. **13** Mən ona Ata, o isə Mənə oğul olacaq. Lütfümü səndən əvvəl olan adamdan geri aldığım kimi ondan geri almayacağam. **14** Onu Öz evimin və padşahlığımın üzərinə əbədi olaraq qoyacağam, onun taxtı əbədi möhkəm qalacaq"». **15** Natan Davuda bütün bu sözləri və bütün bu vəhyi nəql etdi. **16** Padşah Davud içəri keçib Rəbbin önündə diz çökərək dedi: «Ya Rəbb Allah, mən kiməm və nəslim kimdir ki, Sən məni bu yerə çıxartdın? **17** Ey Allah, Sənin gözündə bu da kiçik göründü, hələ bu qulunun nəslinin gələcəyi haqqında xəbər verdin. Mənə yüksək bir adam kimi baxırsan, ya Rəbb Allah! **18** Bu quluna izzət verdiyin üçün Davud Sənə daha nə deyə bilər? Sən ki bu qulunu tanıyırsan. **19** Ya Rəbb, qulundan ötrü və Öz istəyinə görə bu böyük işlərin hamısını etdin ki, bütün əzəmətini göstərəsən. **20** Ya Rəbb, qulaqlarımızla eşitdiklərimizin hamısına görə Sənin kimisi heç yoxdur və Səndən başqa Allah yoxdur. **21** Yer üzərində xalqın İsrail kimi bir millət varmı? Ey Allah, Sən onu Özünə xalq etmək üçün satın almağa getdin. Sən Misirdən satın aldığın xalqının önündən millətləri qovaraq böyük və xariqəli işlərlə Özünə şöhrət qazandın. **22** Əbədi olaraq xalqın İsraili Özün üçün xalq olaraq müəyyən etdin və Sən, ya Rəbb, onların Allahı oldun. **23** İndi isə, ya Rəbb, bu qulun və onun nəsli haqqında söylədiyin söz əbədi olaraq yerinə yetsin və dediyinə əməl et. **24** Qoy adın əbədi olaraq qalsın və izzətlənsin, "İsrailin Allahı Ordular Rəbbi İsraili saxlayan Allahdır" desinlər. Qulun Davudun nəsli də Sənin önündə möhkəm qalsın. **25** Çünki, Sən ey Allahım, "sənə ev tikəcəyəm" deyərək bunu quluna çatdırdın və buna görə qulun önündə dua etməyə cəsarət tapdı. **26** Ya Rəbb, Sən Allahsan və indi də quluna bu yaxşı şeyi vəd etdin. **27** Əbədi olaraq Sənin önündə olsun deyə bu qulunun nəslinə xeyir-dua vermək Sənə xoş göründü. Sən, ya Rəbb, ona xeyir-dua verdiyin üçün o əbədi olaraq xeyir-dua almışdır».

18 Bundan sonra Davud Filiştliləri məğlub edib özünə tabe etdi və Qatı, onun qəsəbələrini Filiştlilərdən aldı. **2** O, Moavlıları da məğlub etdi və Moavlılar Davuda tabe olub xərac verdilər. **3** Sova padşahı Hadadezer Fərat çayının ətrafındakı yerlərdə hakimiyyətini bərpa etməyə gedəndə Davud Xamatda onu məğlub etdi. **4** O, Hadadezerin min döyüş arabasını aldı, yeddi min süvarisini, iyirmi min piyada əsgərini əsir etdi və atlardan yüzə qədərini döyüş arabası üçün saxlayaraq qalan atların ayaq vətərini kəsdi. **5** Dəməşqdə yaşayan Aramlılar Sova padşahı Hadadezerə kömək etməyə gələndə Davud onlardan iyirmi iki min nəfəri qırdı. **6** Davud Dəməşq Aramına hərbi dəstələr yerləşdirdi və Aramlılar ona tabe olub xərac verdilər. Rəbb Davuda getdiyi hər yerdə zəfər qazandırdı. **7** O, Hadadezerin zabitlərinin gəzdirdiyi qızıl qalxanları götürüb Yerusəlimə gətirdi. **8** Davud Hadadezerin şəhərləri olan Tivxatdan və Kundan çoxlu tunc aldı. Sonralar Süleyman ondan tunc hovuzu, sütunları və tunc qabları düzəltdi. **9** Xamat padşahı Tou eşitdi ki, Davud Sova padşahı Hadadezerin bütün ordusunu

məğlub edib. 10 O, Davudu salamlamaq və
Hadadezeri döyüşdə məğlub etdiyinə görə təbrik
etmək üçün oğlu Hadoramı onun yanına göndərdi,
çünki Hadadezer Tou ilə həmişə müharibə etmişdi.
Hadoram hər cür qızıl-gümüş və tunc əşyalar
gətirdi. 11 Padşah Davud bütün millətlərdən –
Edomlulardan, Moavlılardan, Ammonlulardan,
Filiştlilərdən və Amaleqlilərdən alıb gətirdiyi
qızıl-gümüşlə birgə bunları da Rəbbə həsr etdi. 12
Seruya oğlu Avişay Duz vadisində Edomlulardan
on səkkiz min nəfəri qırdı. 13 O, Edoma hərbi
dəstələr yerləşdirdi və bütün Edomlular Davuda
tabe oldular. Rəbb Davuda getdiyi hər yerdə zəfər
qazandırdı. 14 Davud bütün İsrailin padşahı oldu.
O bütün xalqına ədalət və salehliklə hökmranlıq
edirdi. 15 Seruya oğlu Yoav ordu başçısı idi; Axilud
oğlu Yehoşafat salnaməçi idi; 16 Axituv oğlu
Sadoq və Evyatar oğlu Avimelek kahin idi; Şavşa
mirzə idi; 17 Yehoyada oğlu Benaya Keretlilər və
Peletlilərin başçısı idi; Davudun oğulları padşahın
baş məmurları idi.

19 Bir müddət sonra Ammonluların padşahı
Naxaş öldü və yerinə oğlu padşah oldu.
2 Davud dedi: «Naxaşın oğlu Xanuna yaxşılıq
edəcəyəm, çünki atası mənə yaxşılıq etdi».
Davud qasidlər göndərdi ki, atasına görə Xanuna
başsağlığı versin. Lakin Davudun adamları
Ammon ölkəsinə, onun yanına gələndə 3
Ammonluların başçıları Xanuna dedilər: «Sən
elə bilirsən ki, Davud bu başsağlığı verən
adamları sənin atana hörməti olduğu üçün
göndərib? Bəlkə onun adamları bu torpaqdan
keçməklə onu yoxlayıb öyrənmək, sonra da
ələ keçirmək üçün sənin yanına gəliblər». 4
Xanun Davudun adamlarını tutub saqqallarını
qırxdıraraq paltarlarını oturacaq yerinə qədər
aşağıdan kəsdirdi və onları geri göndərdi. 5 Bu
adamlar barədə Davuda xəbər çatdı. Davud onları
qarşılamaq üçün qasidlər göndərdi, çünki bu
adamlar çox utanırdı. Padşah dedi: «Saqqalınız
çıxana qədər Yerixoda qalın, sonra qayıdarsınız».
6 Xanun və Ammonlular Davudun yanında nifrət
qazandıqlarını görəndə Aram-Naharayimdən,
Aram-Maakadan, Sovadan özlərinə muzdla döyüş
arabaları və atlılar tutmaq üçün min talant
gümüş göndərdilər. 7 Özləri üçün otuz iki min
araba, Maaka padşahını və onun qoşunlarını
muzdla tutdular, onlar da gəlib Medvanın önündə
ordugah qurdular. Ammonlular öz şəhərlərindən
yığılıb döyüşə gəldilər. 8 Davud bunu eşidib
Yoavla bütün igidlər ordusunu onların üstünə
göndərdi. 9 Ammonlular çıxıb şəhərin girişində,
gələn padşahlar isə ayrıca çöldə döyüş üçün
düzüldü. 10 Yoav öndən və arxadan düşmənlərin
ona qarşı düzüldüklərini görəndə bütün İsrailin
seçmə döyüşçülərindən bəzisini ayırıb Aramlılara
qarşı düzdü. 11 Xalqın qalan hissəsinə isə qardaşı
Avişayı başçı qoydu və onlar Ammonluların
qarşısında düzüldü. 12 Yoav dedi: «Əgər Aramlılar
məndən güclü çıxarsa, sən mənə kömək edərsən,
əgər Ammonlular səndən güclü çıxarsa, mən
sənə kömək edərəm. 13 Möhkəm ol. Gəl xalqımız
naminə və Allahımızın şəhərləri naminə igidlik
göstərək. Qoy Rəbb gözündə xoş olanı etsin».
14 Yoav və yanındakı qoşun vuruşmaq üçün
Aramlıların qarşısına yaxınlaşdı. Aramlılar Yoavın
önündən qaçdı. 15 Ammonlular da Aramlıların
qaçdığını görəndə Yoavın qardaşı Avişayın
qabağından qaçıb şəhərə girdilər. Sonra Yoav
Yerusəlimə gəldi. 16 Aramlılar İsraillilərin önündə
məğlub olduqlarını görəndə qasidlər göndərib
Fərat çayının o tayındakı Aramlıları döyüşə
çıxartdılar. Onların başçısı Hadadezerin ordu
başçısı Şofak idi. 17 Bunu Davuda xəbər verdilər.
O bütün İsrailliləri toplayıb İordan çayını keçdi
və Aramlıların qarşısına gəlib qoşununu onlara
qarşı düzdü. Davud öz qoşununu Aramlıların
önünə çıxartdı və Aramlılar onunla vuruşdu. 18
Aramlılar İsraillilərin qabağından qaçdı. Davud
Aramlılardan yeddi min araba döyüşçüsünü və
qırx min piyadanı qırdı, ordu başçısı Şofakı da
öldürdü. 19 Hadadezerin adamları İsraillilərin
önündə məğlub olduqlarını görəndə Davudla sülh
bağladılar və ona tabe oldular. Aramlılar bir daha
Ammonlulara kömək etmək istəmədi.

20 Bahar gələndə padşahlar müharibəyə çıxan
vaxt Yoav ordusunu səfərə çıxardı. O,
Ammonluların ölkəsini viran etdi və gəlib Rabbanı
mühasirəyə aldı. Davud isə Yerusəlimdə qaldı.
Yoav Rabbanı vurub dağıtdı. 2 Davud onların
padşahının başından tacını götürdü. Tac qızıldan
olub çəkisi bir talant idi. Onun üzərində qiymətli
daş var idi. Bu tac Davudun başına qoyuldu.
Davud bu şəhərdən çoxlu qənimət apardı. 3 O,
şəhərdə olan xalqı köçürdü və əllərinə mişar,
dəmir, külüng və balta verib ağır işlərə qoydu.
Davud Ammonluların bütün şəhərlərində belə
edəndən sonra xalqın hamısı ilə birgə Yerusəlimə
qayıtdı. 4 Bundan sonra Gezerdə Filiştlilərlə döyüş
oldu. O zaman Xuşalı Sibbekay Rafa övladlarından
Sippayı öldürdü. Beləcə Filiştlilər tabe oldu. 5
Filiştlilərlə daha bir döyüşdə Yair oğlu Elxanan
Qatlı Qolyatın qardaşı Laxmini öldürdü. Onun
əlindəki nizənin sapı toxucu dəzgahının əriş ağacı
boyda idi. 6 Qatda bir də döyüş oldu. Orada
Rafa övladlarından digər ucaboy bir adam var

idi. Bu adamın əlləri və ayaqları altı barmaqlı idi və cəmi iyirmi dörd barmağı var idi. **7** O, İsrailə meydan oxudu. Onu Davudun qardaşı Şimanın oğlu Yonatan öldürdü. **8** Bunlar Rafa övladlarından olub Qatda doğulmuşdu. Onlar Davudun və onun adamlarının əli ilə qırıldı.

21 Şeytan İsraillilərə qarşı qalxdı və Davudu İsrailliləri siyahıya almağa təhrik etdi. **2** Davud Yoava və xalqın başçılarına dedi: «Gedin, Beer-Şevadan Dana qədər İsrailliləri siyahıya alın və siyahını mənə gətirin ki, onların sayını bilim». **3** Yoav dedi: «Rəbb xalqını olduğundan yüz qat artıq etsin. Ancaq, ağam padşah, onların hamısı ağamın qulları deyilmi? Nə üçün ağam bunu istəyir? Nə üçün bu, İsrailə cəza gətirsin?» **4** Lakin padşahın sözü Yoava üstün gəldi. Yoav çıxıb bütün İsraili dolaşdı və sonra Yerusəlimə gəldi. **5** O, xalqın siyahısını Davuda verdi. Bütün İsraildə qılınc çəkən bir milyon yüz min nəfər, Yəhudada isə qılınc çəkən dörd yüz yetmiş min nəfər adam var idi. **6** Ancaq Yoav onların arasında Levililəri və Binyaminliləri siyahıya almadı, çünki padşahın sözündən acığı gəlmişdi. **7** Bu iş Allahın gözündə pis oldu və O, İsrailə cəza verdi. **8** Davud Allaha dedi: «Bu işi görməklə böyük günah etdim. İndi isə, yalvarıram, bu qulunun təqsirindən keç, çünki çox ağılsızlıq etmişəm». **9** Rəbb Davudun görücüsü Qada dedi: **10** «Get, Davuda söylə ki, Rəbb belə deyir: "Sənə üç şey təklif edirəm, özün üçün bunların birini seç ki, sənə edim"». **11** Qad Davudun yanına gəlib ona dedi: «Rəbb belə deyir: "Özün üçün seç: **12** ya üç il aclıq olacaq ya üç ay düşmənlərin səni təqib edəcək və onların qılıncı səni vuracaq ya da üç gün Rəbbin qılıncı olan vəba ölkənin üzərinə gələcək və Rəbbin mələyi İsraillileri hər yerdə qıracaq". İndi qərar ver görək məni göndərənə nə cavab verim?» **13** Davud Qada dedi: «Mənim üçün çox çətindir. İnsan əlinə düşüncə qoy Rəbbin əlinə düşüm, çünki Onun rəhmi çox böyükdür». **14** Beləcə Rəbb İsrail üzərinə vəba göndərdi və İsraillilərdən yetmiş min nəfər həlak oldu. **15** Allah Yerusəlimin əhalisini həlak etmək üçün bir mələk göndərdi. Mələk onları həlak edərkən Rəbb bunu görüb bu bəlaya görə təəssüfləndi və həlak edən mələyə dedi: «Bəsdir, əl saxla!» Rəbbin mələyi Yevuslu Ornanın xırmanının yanında dayandı. **16** Davud başını qaldırıb Rəbbin mələyini gördü. Mələk əlindəki sıyrılmış qılıncı Yerusəlimin üzərinə uzadaraq yerlə göyün arasında dayanmışdı. Çula bürünən Davud və ağsaqqallar üzüstə yerə qapandı. **17** Davud Allaha dedi: «Xalqı siyahıya almağı əmr edən mən deyildimmi? Mən günah etdim və həqiqətən, pis iş gördüm, bəs bu yazıq xalq nə edib? Ya Rəbb Allahım, qoy Sənin əlin mənim və ata nəslimin əleyhinə qalxsın, amma Öz xalqına vəba göndərmə». **18** Rəbbin mələyi Davuda söyləmək üçün Qada dedi: «Qoy Davud çıxıb Yevuslu Ornanın xırmanında Rəbbə bir qurbangah düzəltsin». **19** Rəbbin adı ilə Qadın söylədiyi sözə görə Davud çıxdı. **20** Ornan geri dönüb mələyi gördü. Onunla birgə olan dörd oğlu gizləndi, Ornan isə yenə də buğda döyürdü. **21** Davud Ornanın yanına gələndə Ornan baxıb Davudu gördü, xırmandan çıxdı və ona yerə qədər təzim etdi. **22** Davud Ornana dedi: «Bu xırmanını mənə ver ki, burada Rəbb üçün qurbangah tikim, onu mənə tam dəyərinə sat. Beləcə xalqın üzərinə gələn vəba dayansın». **23** Ornan Davuda dedi: «Götür, havayı sənin olsun, ağam padşah gözündə xoş olanı etsin. Mən yandırma qurbanı olaraq öküzləri, odun yerinə vəlləri və taxıl təqdimi kimi buğdanı verirəm, bunların hamısını verirəm». **24** Padşah Davud Ornana dedi: «Yox, mütləq tam dəyərinə satın alacağam, çünki sənin malını Rəbb üçün götürmərəm, havayı malı yandırma qurbanı vermərəm». **25** Buna görə də Davud bu yer üçün Ornana çəkisi altı yüz şekel qızıl verdi. **26** Davud orada Rəbbə bir qurbangah düzəldib yandırma qurbanları və ünsiyyət qurbanları təqdim etdi. O, Rəbbi çağırdı, Rəbb də yandırma qurbanlarının gətirildiyi qurbangaha göydən od göndərib ona cavab verdi. **27** Rəbb mələyə əmr etdi, o da qılıncını qınına qoydu. **28** Davud Yevuslu Ornanın xırmanında Rəbbin ona cavab verdiyini gördükdə orada qurban kəsdi. **29** Musanın səhrada düzəltdiyi Rəbbin məskəni və yandırma qurbanları üçün düzəldilən qurbangah o vaxt Giveondakı səcdəgahda idi. **30** Ancaq Davud Allahdan soruşmaq üçün Onun hüzuruna gedə bilmədi, çünki Rəbbin mələyinin qılıncından qorxurdu.

22 Buna görə də Davud dedi: «Rəbb Allahın evi burada olsun, burada İsrail üçün yandırma qurbanları gətirilən qurbangah da olsun». **2** Davud İsrail torpağında olan qəriblərin yığılmasını əmr etdi və Allah evinin tikilişinə yonma daşlar düzəltmək üçün onların arasından daşyonanlar təyin etdi. **3** Davud qapı taylarının mıxları və rəzələri üçün çoxlu dəmir hazırladı. Həmçinin çoxluğuna görə çəkiyə gəlməz tunc hazırladı **4** və saysız-hesabsız sidr ağacları da yığdı. Çünki Sidonlular və Surlular Davuda çoxlu sidr ağacları gətirmişdi. **5** Davud öz-özünə dedi: «Oğlum Süleyman cavandır, təcrübəsi yoxdur, Rəbbə tikiləcək məbəd isə əzəmətli olmalı, şöhrəti və

izzəti bütün ölkələrə yayılmalıdır. Buna görə onun üçün hazırlıq görməliyəm». Beləliklə, Davud ölümündən əvvəl çoxlu hazırlıq işləri gördü. **6** Davud oğlu Süleymanı çağırdı və İsrailin Allahı Rəbb üçün məbəd tikməyi ona vəsiyyət etdi. **7** Davud Süleymana dedi: «Ey oğlum, mənim ürəyimdə Allahım Rəbbin adına məbəd tikmək istəyi vardı. **8** Ancaq mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: "Sən çoxlu qan tökdün və böyük müharibələr etdin. Sən Mənim adıma məbəd tikməyəcəksən, çünki önümdə yerə çoxlu qan tökmüsən. **9** Sənin bir oğlun olacaq. O, dinc yaşayacaq, onu ətrafındakı bütün düşmənlərindən qoruyacağam. Onun adı Süleyman olacaq. Onun dövründə İsrailə sülh və əmin-amanlıq verəcəyəm. **10** O Mənim adıma məbəd tikəcək. O Mənə oğul olacaq, Mən də ona ata olacağam. Onun padşahlıq taxtını İsrail üzərində əbədi olaraq möhkəmlədəcəyəm". **11** İndi, oğlum, qoy Rəbb sənə yar olsun, sənin barəndə söylədiyi kimi Allahın Rəbbin məbədini uğurla tikəsən. **12** Ancaq Rəbb səni İsrailə hökm etmək üçün qoyanda sənə müdriklik və həssaslıq versin ki, Allahın Rəbbin verdiyi Qanuna əməl edəsən. **13** Əgər İsrail barədə Rəbbin Musaya əmr etdiyi qaydalara və hökmlərə əməl etsən, uğur qazanacaqsan. Möhkəm və cəsarətli ol, qorxma və ruhdan düşmə. **14** Bax böyük cəhdlə Rəbbin məbədi üçün yüz min talant qızıl, bir milyon talant gümüş, çox olduğu üçün çəkiyə gəlməz tunc və dəmir yığdım, həmçinin ağaclar və daşlar hazırladım. Sən də bunların üstünə əlavə et. **15** Sənin yanında çoxlu işçilər – daşyonanlar, bənnalar, dülgərlər, **16** hər cür qızıl, gümüş, tunc və dəmir işini bacaran ustalar var. Onların sayı-hesabı yoxdur. Buyur, işə başla, Rəbb sənə yar olsun». **17** Davud İsrailin bütün başçılarına oğlu Süleymana kömək etməyi vəsiyyət edib dedi: **18** «Allahınız Rəbb sizinlə deyilmi? O, ölkədə yaşayanları mənim ixtiyarıma verməklə sizə hər tərəfdən dinclik verməmişdi? Ölkə Rəbbə və Onun xalqına tabe edilib. **19** İndi ürəyinizi və canınızı Allahınız Rəbbi axtarmağa yönəldin. Rəbb Allahın Müqəddəs məkanını tikməyə başlayın ki, Rəbbin əhd sandığını və Allahın müqəddəs əşyalarını Rəbbin adına tikilmiş məbədə gətirəsiniz».

23 Davud qocalıb yaşa dolanda oğlu Süleymanı İsrail üzərində padşah etdi. **2** Davud İsrailin bütün başçılarını, kahinləri və Levililəri topladı. **3** Otuz yaşında və bundan yuxarı yaşda olan Levililər siyahıya alındı. Onlardan kişilərin sayı otuz səkkiz min nəfər idi. **4** Bunlardan iyirmi dörd min nəfəri Rəbbin məbədində xidmət üçün qoyuldu. Altı min məmur və hakim, **5** dörd mini isə qapıçı oldu. Dörd min nəfər Davudun bu məqsədlə düzəltdiyi musiqi alətləri ilə Rəbbi həmd etmək üçün qoyuldu. **6** Levinin Gerşon, Qohat və Merari nəsillərinə görə Davud onları bölmələrə ayırdı. **7** Gerşonun nəslindən: Ladan və Şimey. **8** Ladanın oğulları: ilk oğlu Yexiel, Zetam və Yoel – üç nəfər. **9** Şimeyin oğulları: Şelomit, Xaziel və Haran – üç nəfər. Bunlar Ladanın nəsil başçıları idi. **10** Şimeyin oğulları: Yaxat, Ziza, Yeuş və Beria. Bu dördü Şimeyin oğulları idi. **11** Yaxat ilk oğlu, Ziza isə ikincisi idi. Ancaq Yeuşun və Berianın oğulları çox deyildi. Onlar birlikdə bir nəsil kimi siyahıya alındı. **12** Qohatın oğulları: Amram, İshar, Xevron və Uzziel – dörd nəfər. **13** Amramın oğulları: Harun və Musa. Harun ən müqəddəs şeyləri təqdis etmək üçün təyin olundu. Onun nəsli əbədi olaraq Rəbbin önündə buxur yandırmaq, Rəbbə xidmət etmək və həmişə Onun adı ilə xeyir-dua vermək üçün təyin olundu. **14** Allah adamı Musaya gəlincə, onun nəsli Levi qəbiləsi arasında siyahıya alındı. **15** Musanın oğulları: Gerşom və Eliezer. **16** Gerşomun ilk oğlu Şevuel. **17** Eliezerin ilk oğlu Rexavya. Eliezerin başqa oğlu yox idi, amma Rexavyanın oğulları olduqca çox idi. **18** İsharın ilk oğlu Şelomit. **19** Xevronun oğulları: ilk oğlu Yeriya, ikincisi Amarya, üçüncüsü Yaxaziel və dördüncüsü Yeqameam. **20** Uzzielin oğulları: ilk oğlu Mikeya və ikincisi İşşiya. **21** Merarinin oğulları: Maxli və Muşi. Maxlinin oğulları: Eleazar və Qiş. **22** Eleazar öləndə onun oğlu yox idi, ancaq qızları var idi və əmiləri Qişin oğulları onları arvad aldılar. **23** Muşinin oğulları: Maxli, Eder və Yeremot – üç nəfər. **24** Bunlar adları ilə siyahıya düşən Levililərin ailə başçılarıdır. Rəbbin məbədinin xidmət işini görən Levililər iyirmi yaşında və bundan yuxarı yaşda idi. **25** Davud demişdi: «İsrailin Allahı Rəbb xalqına dinclik vermişdir və əbədi olaraq Yerusəlimdə məskən salacaq. **26** Levililər müqəddəs məskəni və onun bütün xidmət əşyalarını daha daşımayacaq». **27** Buna görə də Davudun son sözlərinə görə iyirmi yaşında və bundan yuxarı yaşda olan Levililər siyahıya alındı. **28** Onların vəzifəsi Rəbbin məbədində Harunun nəslindən olan kahinlərin yanında dayanıb bu xidmət işlərini görmək idi: həyətlərə və otaqlara baxmaq, bütün müqəddəs əşyaları təmizləmək, Allahın evində xidmət etmək, **29** təqdim çörəklərinə, təqdim üçün verilən una, mayasız qoğallara, onların yoğrulmasına və bişməsinə, hər cür ölçü qablarına baxmaq, **30** hər səhər durub Rəbbə şükür və həmd etmək, hər axşam da elə etmək, **31** Şənbə günlərində, Təzə Ay mərasimlərində, bayramlarda

əmr edilən qaydalara görə düzgün sayda daim Rəbbin önündə yandırma qurbanları təqdim etmək. 32 Beləcə Levililər Hüzur çadırının, Müqəddəs yerin xidmətlərinə, Rəbbin evinin xidmətlərində qohumları Harun nəslinə xidmət etməyə cavabdeh idilər.

24 Harun nəslinin bölükləri bunlardır. Harunun oğulları: Nadav, Avihu, Eleazar və İtamar. 2 Ancaq Nadav və Avihu atalarından əvvəl öldü və oğulları da yox idi. Buna görə də Eleazar və İtamar kahin oldu. 3 Davud, Eleazar nəslindən Sadoq və İtamar nəslindən Aximelek onları xidmət işlərinə görə növbələrə ayırdı. 4 Eleazar nəsli arasında İtamar nəslindən daha çox nəsil başçısı tapıldı. Onlar belə ayrıldı: Eleazar nəslindən nəsil başçısı on altı nəfər, İtamar nəslindən nəsil başçısı səkkiz nəfər. 5 Beləcə onlar püşklə eyni qayda ilə ayrıldı, çünki həm Eleazar nəslindən, həm də İtamar nəslindən Müqəddəs yerdə və Allahın önündə durmaq üçün başçılar var idi. 6 Padşahın, rəislərin, kahin Sadoqun, Evyatar oğlu Aximelekin, kahinlərin və Levililərin nəsil başçılarının önündə Levili mirzə Netanel oğlu Şemaya onları qeydə aldı. Bir nəsil Eleazar üçün, o biri İtamar üçün alındı. 7 Birinci püşk Yehoyarivə, ikincisi Yedayaya, 8 üçüncüsü Xarimə, dördüncüsü Seorimə, 9 beşincisi Malkiyaya, altıncısı Miyaminə, 10 yeddincisi Haqqosa, səkkizincisi Aviyaya, 11 doqquzuncusu Yeşuaya, onuncusu Şekanyaya, 12 on birincisi Elyaşivə, on ikincisi Yaqimə, 13 on üçüncüsü Xuppaya, on dördüncüsü Yeşevaya, 14 on beşincisi Bilqaya, on altıncısı İmmerə, 15 on yeddincisi Xezirə, on səkkizincisi Happissesə, 16 on doqquzuncusu Petahyaya, iyirmincisi Yezekelə, 17 iyirmi birincisi Yakinə, iyirmi ikincisi Qamula, 18 iyirmi üçüncüsü Delayaya, iyirmi dördüncüsü Maazyaya çıxdı. 19 İsrailin Allahı Rəbbin əmr etdiyi kimi babaları Harunun vasitəsilə onlara verilən qaydalarına görə, Rəbbin məbədinə girmək üçün xidmət işinə görə növbələri belə idi. 20 Levililərin qalan bölmələri bunlardır: Amramın nəslindən Şuvael, Şuvaelin nəslindən Yexdeya. 21 Rexavyanın nəslindən ilk oğlu İşşiya. 22 İsharın nəslindən Şelomot, Şelomotun nəslindən Yaxat. 23 Xevronun oğulları: ilk oğlu Yeriya, ikincisi Amarya, üçüncüsü Yaxaziel, dördüncüsü Yeqameam. 24 Uzzielin nəslindən Mikeya, Mikeyanın nəslindən Şamir. 25 Mikeyanın qardaşı İşşiya, İşşiyanın nəslindən Zəkəriyyə. 26 Merarinin oğulları: Maxli, Muşi, onun nəslindən Yaaziya. 27 Merari nəslindən olan Yaaziyanın oğulları: Şoham, Zakkur və İvri. 28 Maxlinin nəslindən Eleazar. Onun oğlu yox idi. 29 Qişin nəslindən Yeraxmeel. 30 Muşinin oğulları: Maxli, Eder və Yerimot. Bunlar nəsillərinə görə Levililərin bölükləridir. 31 Onlar da qohumları olan Harun nəsli kimi padşah Davudun, Sadoqun, Aximelekin, kahinlərin və Levililərin nəsil başçılarının önündə püşk atdılar. Böyük nəsil başçıları da, qohumları olan kiçik nəsil başçıları da eyni qayda ilə püşk atdılar.

25 Davud və ordu başçıları, Asəfin, Hemanın və Yedutunun nəslindən liralarla, çənglərlə və sinclərlə peyğəmbərlik etsinlər deyə xidmət üçün ayırdılar. Bu xidmət işini görənlərin siyahısı budur: 2 Asəfin nəslindən: onun oğulları Zakkur, Yusif, Netanya, Asarela. Asəfin başçılığı altında olan oğulları padşahın əmrinə görə peyğəmbərlik edirdilər. 3 Yedutunun nəslindən: onun oğulları Gedalya, Seri, Yeşaya, Xaşavya, Mattitya. Ataları Yedutunun başçılığı altında olan bu altı nəfər Rəbbə şükür və həmd edərək lira ilə peyğəmbərlik edirdi. 4 Hemanın nəslindən: onun oğulları Buqqiya, Mattanya, Uzziel, Şevuel, Yerimot, Xananya, Xanani, Eliata, Giddalti, Romamti-Ezer, Yoşbeqaşa, Malloti, Hotir və Maxaziot. 5 Bunların hamısı padşahın görücüsü Hemanın oğulları idi, çünki Hemanı yüksəltmək barədə Allahın verdiyi sözə görə Allah ona on dörd oğul və üç qız vermişdi. 6 Onların hamısı Rəbbin məbədində atalarının başçılığı altında Allah evinin xidməti üçün sinclər, çənglər və liralar çalıb ilahi oxuyurdu. Asəf, Yedutun və Heman isə padşahın başçılığı altında idi. 7 Rəbbə ilahi oxumaq öyrədilmiş qohumları ilə birgə bütün bunu bacaranlar iki yüz səksən səkkiz nəfər idi. 8 Hamısı – böyüyü də, kiçiyi də, müəllimi də, şagirdi də eyni qayda ilə vəzifələri üçün püşk atdı. 9 Birinci püşk Asəfin nəslindən olan Yusifə çıxdı. İkincisi qohumları və oğulları ilə birgə Gedalyaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 10 Üçüncüsü oğulları və qohumları ilə birgə Zakkura çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 11 Dördüncüsü oğulları və qohumları ilə birgə İsriyə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 12 Beşincisi oğulları və qohumları ilə birgə Netanyaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 13 Altıncısı oğulları və qohumları ilə birgə Buqqiyaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 14 Yeddincisi oğulları və qohumları ilə birgə Yesarelaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 15 Səkkizincisi oğulları və qohumları ilə birgə Yeşayaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 16 Doqquzuncusu oğulları və qohumları ilə birgə Mattanyaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 17 Onuncusu oğulları və qohumları ilə birgə Şimeyə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 18 On birincisi oğulları və qohumları ilə birgə Azarelə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. 19 On ikincisi oğulları və qohumları

ilə birgə Xaşavyaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **20** On üçüncüsü oğulları və qohumları ilə birgə Şuvaelə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **21** On dördüncüsü oğulları və qohumları ilə birgə Mattityaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **22** On beşincisi oğulları və qohumları ilə birgə Yeremota çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **23** On altıncısı oğulları və qohumları ilə birgə Xananyaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **24** On yeddincisi oğulları və qohumları ilə birgə Yoşbeqaşaya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **25** On səkkizincisi oğulları və qohumları ilə birgə Xananiyə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **26** On doqquzuncusu oğulları və qohumları ilə birgə Mallotiyə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **27** İyirmincisi oğulları və qohumları ilə birgə Eliataya çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **28** İyirmi beşincisi oğulları və qohumları ilə birgə Hotirə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **29** İyirmi ikincisi oğulları və qohumları ilə birgə Giddaltiyə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **30** İyirmi üçüncüsü oğulları və qohumları ilə birgə Maxaziota çıxdı. Onlar on iki nəfər idi. **31** İyirmi dördüncüsü oğulları və qohumları ilə birgə Romamti-Ezerə çıxdı. Onlar on iki nəfər idi.

26 Qapıçıların bölükləri belədir: Qorah nəslindən, Asəfin övladlarından olan Qore oğlu Meşelemya. **2** Meşelemyanın oğulları: ilk oğlu Zəkəriyyə, ikincisi Yediael, üçüncüsü Zevadya, dördüncüsü Yatniel, **3** beşincisi Elam, altıncısı Yehoxanan, yeddincisi Elyehoenay. **4** Oved-Edomun oğulları: ilk oğlu Şemaya, ikincisi Yehozavad, üçüncüsü Yoah, dördüncüsü Sakar, beşincisi Netanel, **5** altıncısı Ammiel, yeddincisi İssakar, səkkizincisi Peulletay, çünki Allah Oved-Edoma xeyir-dua vermişdi. **6** Onun oğlu Şemayanın da oğulları oldu və onlar nəsil başçıları oldu, çünki igid adamlar idi. **7** Şemayanın oğulları: Otni, Refael, Oved və Elzavad. Qohumları Elihu və Semakya da igid adamlar idi. **8** Bunların hamısı Oved-Edomun nəslindən idi. Özləri, oğulları və qohumları xidmət işində bacarıqlı və igid adamlar idi. Hamısı birlikdə altmış iki nəfər idi. Onlar Oved-Edomdan idi. **9** Meşelemyanın oğullarından və qohumlarından olan igid adamlar on səkkiz nəfər idi. **10** Merari nəslindən olan Xosanın oğulları: ilk oğlu olmadığı halda atasının böyük başçı qoyduğu Şimri, **11** ikincisi Xilqiya, üçüncüsü Tevalya, dördüncüsü Zəkəriyyə. Xosanın bütün oğulları və qohumları on üç nəfər idi. **12** Bu adamların başçılıq etdiyi qapıçı bölükləri başqa qohumları kimi Rəbbin məbədində xidmət etmək üçün vəzifələrinə təyin olundular. **13** Böyüyü də, kiçiyi də ata nəsillərinə görə hər qapı üçün püşk atdı. **14** Şelemya üçün püşk Şərq qapısına düşdü. Onun oğlu ağıllı məsləhətçi olan Zəkəriyyə üçün də püşk atdılar. Onun püşkü Şimal qapısına düşdü. **15** Oved-Edom üçün püşk Cənub qapısına, oğulları üçün isə anbar evinə düşdü. **16** Şuppim və Xosa üçün püşk Qərb qapısına və yuxarı qalxan yolda olan Şalleket qapısına düşdü. Bunların hamısı növbə ilə beləcə keşik çəkirdi. **17** Şərq qapısı üçün altı Levili, Şimal qapısı üçün gündə dörd Levili, Cənub qapısı üçün gündə dörd Levili və hər iki anbar üçün iki Levili. **18** Qərb tərəfdə olan həyət üçün isə yolda dördü, həyətdə ikisi dururdu. **19** Bunlar Qorah və Merari nəsillərindən olan qapıçı bölmələridir. **20** Allah evinin xəzinələrinə və təqdis olunan şeylərin xəzinələrinə nəzarət edən Levililər – onların qohumları bunlardır: **21** Gerşonlulardan olan Ladanın nəslindən Ladanın nəsil başçısı Gerşonlu Yexieli, **22** Rəbbin məbədinin xəzinələrinə nəzarət edən Yexielinin oğulları Zetam və onun qardaşı Yoel. **23** Amramın, İsharın, Xevronun və Uzzielin nəsillərindən **24** Musa oğlu Gerşomun nəslindən olan Şevuel xəzinələr üzərində baş nəzarətçi idi. **25** Gerşomun qardaşı Eliezerin nəsli: onun oğlu Rexavya, onun oğlu Yeşaya, onun oğlu Yoram, onun oğlu Zikri, onun oğlu Şelomit. **26** Şelomit və onun qohumları bütün təqdis olunan şeylər xəzinələri üzərində nəzarətçi idi. Bu şeyləri padşah Davud, minbaşı və yüzbaşı olan nəsil və ordu başçıları təqdis etmişdi. **27** Müharibələrdə ələ keçirilən təqdis olunmuş qənimətin bir hissəsini Rəbbin məbədini təmin etmək üçün ayırmışdılar. **28** Hər kəsin təqdis etdiyi şeylər – görücü Şamuelin, Qiş oğlu Şaulun, Ner oğlu Avnerin və Seruya oğlu Yoavın təqdis etdiyi şeylərin hamısı Şelomitin və onun qohumlarının nəzarəti altında idi. **29** İshar nəslindən Kenanya və onun oğulları İsrail üzərində məmur və hakim olub məbəddən kənardakı işlərə baxırdı. **30** Xevronun nəslindən igid adamlar olan Xaşavya və onun qardaşları – min yeddi yüz nəfər Rəbbə ibadət işi və padşahın xidmət işi üçün İordan çayının qərb tayında yaşayan İsraillilər üzərində məmur idi. **31** Xevronun nəslindən olan Yeriya Xevronluların nəsil başçısı idi. Davudun padşahlığının qırxıncı ilində onların nəsil şəcərələrinə baxıldı və Gileadın Yazer şəhərində onların arasında igid adamlar tapıldı. **32** Yeriyanın nəsil başçıları olan qohumları igid adamlar idi və sayları iki min yeddi yüz nəfər idi. Padşah Davud Allahın və padşahın xidmət işi

üçün Ruvenlilər, Qadlılar və Menaşşe qəbiləsinin yarısı üzərində onları məmur qoydu.

27 İlin hər ayında bir bölmə növbə çəkirdi. Hər bölmədə iyirmi dörd min nəfər var idi. Bu bölmələrin bütün işlərində padşaha xidmət edən İsraillilərin nəsil başçılarının, minbaşıların, yüzbaşıların və məmurların siyahısı budur: **2** birinci ay üçün birinci bölməyə Zavdiel oğlu Yaşoveam başçılıq edirdi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **3** O, Peres nəslindən idi və birinci ay üçün bütün ordu başçılarının böyüyü idi. **4** İkinci ayın bölməsinə Axoahlı Doday başçılıq edirdi. Miqlot onun köməkçisi idi və onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **5** Üçüncü ay üçün üçüncü qoşun başçısı kahin Yehoyadanın oğlu Benaya idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **6** «Otuz igid»dən biri və «otuz igid»in başçısı olan Benaya budur. Oğlu Ammizavad onun köməkçisi idi. **7** Dördüncü ay üçün dördüncü başçı Yoavın qardaşı Asahel idi, ondan sonra oğlu Zevadya idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **8** Beşinci ay üçün beşinci başçı İzrahlı Şamhut idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **9** Altıncı ay üçün altıncı başçı Teqoalı İqqeşin oğlu İra idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **10** Yeddinci ay üçün yeddinci başçı Efrayimlilərdən Pelonlu Xeles idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **11** Səkkizinci ay üçün səkkizinci başçı Zerah nəslindən Xuşalı Sibbekay idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **12** Doqquzuncu ay üçün doqquzuncu başçı Binyaminlilərdən Anatotlu Aviezer idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **13** Onuncu ay üçün onuncu başçı Zerah nəslindən Netofalı Mahray idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **14** On birinci ay üçün on birinci başçı Efrayimlilərdən Piratonlu Benaya idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **15** On ikinci ay üçün on ikinci başçı Otnielin nəslindən Netofalı Xelday idi. Onun bölməsində iyirmi dörd min nəfər var idi. **16** İsrail qəbilələri üzərində olan başçılar bunlardır: Ruvenlilərin başçısı Zikri oğlu Eliezer; Şimeonluların başçısı Maaka oğlu Şefatya; **17** Levililərin başçısı Qemuel oğlu Xaşavya, Harun nəslinin başçısı Sadoq; **18** Yəhudalıların başçısı Davudun qardaşlarından biri Elihu; İssakarlıların başçısı Mikael oğlu Omri; **19** Zevulunluların başçısı Avdiya oğlu İşmaya; Naftalililərin başçısı Azriel oğlu Yerimot; **20** Efrayimlilərin başçısı Azazya oğlu Huşə; Menaşşelilərin yarısının başçısı Pedaya oğlu Yoel; **21** Gileadda olan Menaşşelilərin yarısının başçısı Zəkəriyyə oğlu İddo; Binyaminlilərin başçısı Avner oğlu Yaasiel; **22** Danlıların başçısı Yeroxam oğlu Azarel. Bunlar İsrail qəbilələrinin başçılarıdır. **23** Davud iyirmi yaşında və bundan aşağı yaşda olanları hesaba almadı, çünki Rəbb İsraili göydəki ulduzlar qədər çoxaldacağını vəd etmişdi. **24** Seruya oğlu Yoav siyahıya almağa başladı, ancaq bunu başa çatdırmadı. Bu siyahıyaalmadan ötrü Rəbbin qəzəbi İsrail üzərinə gəldi və siyahıyaalma padşah Davudun salnamələr kitabına daxil olmadı. **25** Padşahın anbarlarına nəzarət edən Adiel oğlu Azmavet; tarlalarda, şəhərlərdə, kəndlərdə və qalalarda olan anbarlara nəzarət edən Uzziya oğlu Yonatan; **26** tarlada çalışan əkinçilərin üzərində nəzarətçi Keluv oğlu Ezri; **27** üzüm bağlarına nəzarət edən Ramalı Şimey; üzüm bağlarındakı şərab anbarlarına yığılan üzüm məhsuluna nəzarət edən Şifemli Zavdi; **28** yamaclı-düzənlikli bölgədə olan zeytunluqlar və firon ənciri ağaclarına nəzarət edən Gederli Baal-Xanan; yağ anbarlarına nəzarət edən Yoaş; **29** Şaron düzənliyində otlayan mal-qaraya baxan Şaronlu Şitray; dərələrdə olan mal-qaraya baxan Adlay oğlu Şafat; **30** dəvələrə baxan İsmailli Ovil; eşşəklərə baxan Meronotlu Yexdeya; **31** qoyun-keçiyə baxan Həcərli Yaziz. Bunların hamısı padşah Davudun mülklərinə baxan rəislər idi. **32** Davudun əmisi Yonatan məsləhətçi idi. O çox ağıllı və savadlı idi. Xakmoni oğlu Yexiel padşah oğullarının tərbiyəçisi idi. **33** Axitofel padşahın məsləhətçisi idi. Arklı Xuşay padşahın həmsöhbəti idi. **34** Axitofeldən sonra yerinə Benaya oğlu Yehoyada və Evyatar oldu. Padşahın ordu başçısı isə Yoav idi.

28 Davud İsrailin bütün başçılarını – qəbilə başçılarını, padşaha xidmət edən bölmələrin başçılarını, minbaşıları və yüzbaşıları, padşahla oğullarının bütün mülkünə və heyvanlarına baxanların başçılarını, saray xidmətçilərini, sərkərdələri və bütün igid adamları Yerusəlimə topladı. **2** Padşah Davud ayağa qalxıb dedi: «Ey qardaşlarım və xalqım, məni dinləyin! Ürəyimdə Allahımızın kətili və Rəbbin Əhd sandığı üçün bir rahatlıq evi tikmək arzusu var idi və onu tikmək üçün hazırlıq gördüm. **3** Ancaq Allah mənə dedi: "Sən Mənim adıma məbəd tikməyəcəksən, çünki sən hərb adamısan və qan tökmüsən". **4** Lakin İsrailin Allahı Rəbb İsrail üzərində əbədi olaraq padşah olmaq üçün bütün nəslimdən məni seçdi, çünki hökmdar olmaq üçün O, Yəhudanı və Yəhuda qəbiləsindən mənim nəslimi seçdi. Bütün İsrail üzərində padşah etmək üçün nəslimin arasında mən xoşuna gəldim. **5** Rəbbin mənə verdiyi çoxlu oğul arasından da İsrail üzərində

Rəbbin padşahlıq taxtında oturmaq üçün oğlum Süleymanı seçdi. **6** Rəbb mənə dedi: “Oğlun Süleyman da həmin adamdır ki, Mənim məbədimi və həyətlərimi tikəcək, çünki onu Özümə oğul seçdim və Mən ona Ata olacağam. **7** Əgər bu gün olduğu kimi əmrlərimə və hökmlərimə əməl etməkdə sadiq olsa, onun padşahlığını əbədi olaraq möhkəmləndirəcəyəm”. **8** İndi isə bütün İsraillilərin, Rəbbin camaatının gözü önündə və Allahımız eşidərkən belə tapşırıram: “Allahınız Rəbbin bütün əmrlərinə əməl edin, onları öyrənin ki, bu nemətli torpaqda qalasınız və sizdən sonra övladlarınıza onu əbədi miras verəsiniz”. **9** Sən də, oğlum Süleyman, atanın Allahını tanı, səmimi qəlbdən və həvəslə Ona qulluq et, çünki Rəbb bütün ürəkləri sınayır və ağılların bütün istəklərini bilir. Əgər Onu axtarsan, sən Onu tapacaqsan. Əgər Onu tərk etsən, O da səni əbədi olaraq atacaq. **10** İndi bax Rəbb səni Müqəddəs məkan olan bir ev tikmək üçün seçmişdir, sən də möhkəm ol və bu işi gör». **11** Davud oğlu Süleymana eyvanın, onun evlərinin, xəzinələrinin, yuxarı otaqların, iç otaqların, Kəffarə yerinin, fikrində olan bütün bunların təsvirini və **12** Ruhun vasitəsilə ona aşkar olmuş bütün bunların təsvirini verdi: Rəbbin məbədinin həyətləri, ətrafdakı bütün otaqlar, Allah məbədinin xəzinələri, təqdis olunan şeylərin xəzinələri, **13** kahinlərin və Levililərin bölükləri, Rəbbin məbədində hər cür xidmət işi, Rəbbin məbədində olan bütün xidmət əşyaları, **14** hər cür xidmət üçün işlədilən bütün qızılın çəkisinə görə qızıl əşyalar, hər cür xidmət üçün işlədilən gümüşün çəkisinə görə gümüş əşyalar, **15** hər çıraqdanın və onun çıraqlarının çəkisinə görə qızıl çıraqdanlar və onların qızıl çıraqları, hər cür xidmət üçün çəkisinə görə gümüş çıraqdanlar və onların çıraqları, **16** təqdis çörəkləri qoyulan masalar üçün hər masanın çəkisinə görə qızıl, hər gümüş masa üçün gümüş, **17** xalis qızıldan olan çəngəllər, piyalələr və dolçalar, hər kasanın çəkisinə görə qızıl kasalar, hər kasanın çəkisinə görə gümüş kasalar, **18** çəkisinə görə xalis qızıldan buxur qurbangahı. Davud həm də qanadlarını açıb əhd sandığını örtən Rəbbin arabası olan qızıl keruvların təsvirini verdi. **19** Davud dedi: «Bunların hamısının təsviri bütün təfsilatı ilə yazılı şəkildə Rəbb tərəfindən mənə aşkar edildi». **20** Davud oğlu Süleymana dedi: «Möhkəm və cəsarətli ol, bu işi gör, qorxma və ruhdan düşmə, çünki Rəbb Allah, mənim Allahım səninlədir. O, Rəbbin məbədinin bütün xidmət işi sona çatmamış səni atmaz və tərk etməz. **21** Allah məbədinin bütün xidməti üçün kahinlərin və Levililərin bölükləri hazır durub. Sənin yanında bütün işlər üçün hər cür xidməti bacaran könüllü adamlar da var. Rəislər və bütün xalq sənin hər əmrini gözləyir».

29 Padşah Davud bütün camaata dedi: «Allahın yeganə seçdiyi oğlum Süleyman cavan və təcrübəsizdir, bu iş isə böyükdür, çünki bu bina insan üçün deyil, Rəbb Allah üçün olacaq. **2** Bütün səyimlə Allahımın məbədindən ötrü qızıl şeylər üçün qızıl, gümüş şeylər üçün gümüş, tunc şeylər üçün tunc, dəmir şeylər üçün dəmir, ağac şeylər üçün ağac, damarlı əqiq daşları və onların sağanaqları, cilalı və cürbəcür rəngli daşlar, hər cür qiymətli daşlar və çoxlu mərmər daşlar hazırlamışam. **3** Bundan başqa, Allahımın məbədini tikməyə həvəsim naminə müqəddəs məbəd üçün hazırladığım hər şeydən əlavə nə qədər qızıl-gümüş xəzinəm varsa, onu da Allahım Rəbbin məbədi üçün verirəm: **4** Ofir qızılından üç min talant qızılı, yeddi min talant xalis gümüşü evlərin divarını örtmək üçün, **5** qızıl şeylər üçün qızılı, gümüş şeylər üçün gümüşü ustaların düzəldəcəyi bütün işlər üçün verirəm. Kim bu gün Rəbbə könüllü nəzir təqdim etmək istəyir?» **6** Nəsil başçıları, İsrail qəbilələrinin başçıları, minbaşılar, yüzbaşılar və padşahın işləri üzərində olan rəislər könüllü gəlib **7** Allah məbədinin xidməti üçün beş min talant və on min darik qızıl, on min talant gümüş, on səkkiz min talant tunc və yüz min talant dəmir verdilər. **8** Kimdə qiymətli daşlar var idisə, onları Gerşon nəslindən olan Yexielin nəzarəti altında olan Rəbbin məbədinin xəzinəsinə verirdi. **9** Xalq onların könüllü nəzir verməsinə sevindi, çünki bütün qəlbi ilə Rəbbə nəzir təqdim etmişdilər. Padşah Davud da çox sevindi. **10** Davud bütün camaatın gözü önündə Rəbbə alqış edib dedi: «Ey atamız İsrailin Allahı Rəbb, əzəldən sonsuza qədər Sənə alqış olsun! **11** Ya Rəbb, əzəmət, qüdrət, calal, zəfər və şöhrət Sənə məxsusdur, çünki göydə və yerdə olan hər şey Sənindir. Ya Rəbb, padşahlıq Sənindir və Hökmdar olaraq hər şeydən ucasan. **12** Var-dövlətlə şöhrət Səndən gəlir və Sən hər şeyə hökmranlıq edirsən. Hər kəsi yüksəltmək və gücləndirmək üçün qüdrət və güc Sənin əlindədir. **13** İndi, ey Allahımız, biz Sənə şükür edirik və izzətli adına həmd edirik. **14** Ancaq mən kiməm və xalqım nədir ki, bu cür könüllü nəzirlər verə bilək? Çünki hər şey Səndəndir və əlindən aldığımızı Sənə verdik. **15** Biz bütün atalarımız kimi Sənin önündə bir qərib və qonağıq. Günlərimiz yer üzündə kölgə kimidir və heç nəyə ümidimiz yoxdur. **16** Ya Rəbb Allahımız, Sənin müqəddəs adına məbəd

tikmək üçün hazırladığımız bütün bu var-dövlət Sənin əlinlə verilib, bunların hamısı Sənindir. **17** Bilirəm ki, ey Allahım, Sən ürəyi sınayırsan və düzlüyü sevirsən. Mən bütün bu şeyləri ürəyimin düzlüyü ilə könüllü olaraq təqdim etdim, indi də burada olan xalqının Sənə könüllü nəzir verdiyini sevinclə gördüm. **18** Ya Rəbb, atalarımız İbrahimin, İshaqın və İsrailin Allahı! Xalqının ürəyindəki istəklərində bunu əbədi olaraq qoruyub saxla və onların ürəyini Özünə tərəf yönəlt. **19** Oğlum Süleymana sadiq bir ürək ver ki, Sənin əmrlərinə, göstərişlərinə və qanunlarına əməl etsin, bütün bu işləri görsün, tikintisinə hazırlıq gördüyüm bu binanı tiksin». **20** Davud bütün camaata dedi: «İndi Allahınız Rəbbə həmd edin». Bütün camaat atalarının Allahı Rəbbə həmd etdi. Onlar əyilib Rəbbə səcdə, padşaha isə təzim etdilər. **21** Ertəsi gün Rəbbə qurbanlar kəsdilər və Rəbbə yandırma qurbanı olaraq min baş buğa, min baş qoç, min baş quzu, onların içmə təqdimlərini və bütün İsrail üçün çoxlu qurbanlar təqdim etdilər. **22** O gün onlar böyük sevinclə Rəbbin önündə yeyib-içdilər. Sonra ikinci dəfə Davud oğlu Süleymanı padşah etdilər. Rəbb üçün onu hökmdar və Sadoqu kahin olaraq məsh etdilər. **23** Süleyman atası Davudun yerinə padşah olaraq Rəbbin taxtında oturdu və uğur qazandı. Bütün İsraillilər ona itaət etdi. **24** Bütün rəislər, igid adamlar, həm də Davudun bütün oğulları padşah Süleymana tabe oldu. **25** Rəbb Süleymanı bütün İsraillilərin gözündə çox ucaltdı və özündən əvvəl İsraildə heç bir padşahın malik olmadığı padşahlıq əzəmətini ona verdi. **26** Beləliklə, Yessey oğlu Davud bütün İsrail üzərində padşahlıq etdi. **27** Onun İsrail üzərində padşahlıq etdiyi müddət qırx il idi; yeddi il Xevronda və otuz üç il Yerusəlimdə padşahlıq etdi. **28** O, uzun ömür sürüb sərvət və şöhrətdən doymuş halda xoş bir qocalıq çağında öldü və yerinə oğlu Süleyman padşah oldu. **29** Padşah Davudun əvvəldən axıra qədər bütün işləri görücü Şamuelin kitabında, peyğəmbər Natanın kitabında və görücü Qadın kitabında yazılmışdır. **30** Bu kitablarda həm Davudun padşahlığı və qüdrəti, həm də onun, İsrailin və bütün dünya padşahlıqlarının başına gələn əhvalatlar barədə yazılmışdır.

Ikinci Salnamələr

1 Davud oğlu Süleyman öz padşahlığını möhkəmləndirdi, Allahı Rəbb onunla idi və onu çox yüksəltdi. **2** Süleyman bütün İsrailliləri, minbaşıları, yüzbaşıları, hakimləri, bütün İsraildə hər bir rəhbəri və nəsil başçılarını çağırdı. **3** Süleyman və onunla bərabər bütün camaat Giveonda olan səcdəgaha getdi, çünki Rəbbin qulu Musanın çöldə qurduğu Allahın Hüzur çadırı orada idi. **4** Ancaq Davud Allahın sandığını Qiryat-Yearimdən onun üçün hazırladığı yerə gətirmişdi, çünki Davud onun üçün Yerusəlimdə bir çadır qurmuşdu. **5** Xur oğlu Uri oğlu Besalelin düzəltdiyi tunc qurbangah Giveonda, Rəbbin məskəni önündə idi və Süleymanla camaat oraya Rəbdən söz soruşmağa getdi. **6** Süleyman oraya – Rəbbin önündə, Hüzur çadırının qarşısındakı tunc qurbangaha qalxdı və onun üzərində min baş yandırma qurbanı təqdim etdi. **7** Həmin gecə Allah Süleymana görünüb ona dedi: «Nə istəyirsən, sənə verim?» **8** Süleyman Allaha dedi: «Sən atam Davuda böyük xeyirxahlıq göstərdin və onun yerinə məni padşah etdin. **9** İndi, ya Rəbb Allah, atam Davuda olan vədin yerinə yetsin, çünki Sən məni yerin tozu qədər çox olan bir xalq üzərində padşah etdin. **10** İndi mənə hikmət və bilik ver ki, bu xalqa nə edib-etməyəcəyimi bilim, çünki bu qədər böyük olan bu xalqına kim hökm edə bilər?» **11** Allah Süleymana dedi: «İndi ki ürəyində bu istək var və sən var-dövlət, əmlak, izzət, hətta sənə nifrət edənlərin canını və özünə uzun ömür istəmədin, ancaq səni üzərində padşah etdiyim xalqıma hökm edəsən deyə özün üçün hikmət və bilik istədin, **12** Mən sənə nəinki hikmət və bilik, həm də var-dövlət, əmlak və izzət verəcəyəm ki, nə səndən əvvəl olan padşahlarda olub, nə də səndən sonrakılarda olacaq». **13** Süleyman Giveonda olan səcdəgahdan, Hüzur çadırının önündən Yerusəlimə gəldi və İsrail üzərində padşahlıq etdi. **14** Süleyman döyüş arabaları ilə süvarilər topladı. Onun min dörd yüz döyüş arabası və on iki min süvarisi var idi. Onları arabalar üçün ayrılan şəhərlərdə və Yerusəlimdə, padşahın yanında yerləşdirdi. **15** Padşah Yerusəlimdə çoxluğuna görə qızıl və gümüşü daşlara, sidr ağacını isə yamaclı-düzənlikli bölgədə bitən firon ənciri ağacına bərabər etdi. **16** Süleymanın atları Misirdən və Quvedən gətirilirdi, padşahın tacirləri onları Quvedən satın alırdı. **17** Hər bir döyüş arabası altı yüz şekel, hər bir at isə yüz əlli şekel gümüşə başa gəlib Misirdən gətirilirdi. Bütün Xet və Aram padşahları da bunları Süleymanın tacirlərinin vasitəsilə alırdı.

2 Süleyman Rəbbin adına bir məbəd və özü üçün bir saray tikməyi niyyət etdi. **2** Süleyman yük daşıyan yetmiş min nəfər, dağlarda daş yonan səksən min nəfər, onların üzərində nəzarətçi olan üç min altı yüz adam sayıb ayırdı. **3** Süleyman Sur padşahı Xirama xəbər göndərib dedi: «Yaşamaq üçün özünə saray tiksin deyə atam Davuda sidr ağacları göndərdiyin kimi mənə də göndər. **4** Mən Allahım Rəbbə təqdis etmək üçün Onun adına bir məbəd tikirəm ki, Onun önündə xoş ətirli buxur yandırmaq üçün, daimi təqdis çörəkləri üçün, səhər-axşam, Şənbə günlərində, Təzə Ay mərasimlərində və Allahımız Rəbbin bayramlarında yandırma qurbanları üçün olsun. Bunlar İsrail üçün əbədi qaydadır. **5** Tikəcəyim məbəd böyükdür, çünki Allahımız bütün allahlardan böyükdür. **6** Kim Ona ev tikməyə qadirdir? O, göyə və göylərin göyünə sığmaz və mən kiməm ki, Ona bir ev tikəm? Onun önündə yalnız buxur yandırmaq üçün bir yer tikə bilərəm. **7** Atam Davudun hazırladığı, Yəhudada və Yerusəlimdə mənim yanımda olan ustalarla birgə işləmək üçün mənə bir adam göndər ki, qızıl, gümüş, tunc, dəmir işlərini, tünd qırmızı, al rəngli və bənövşəyi parça işlərini bacarsın, hər cür oyma işi görsün. **8** Livandan mənə sidr, şam və ardıc ağacları göndər, çünki bilirəm ki, sənin adamların Livanda ağac kəsməyi bacarır. **9** İndi mənə bol taxta-şalban hazırlasınlar deyə mənim adamlarım sənin adamlarınla birgə olacaq. Çünki tikəcəyim məbəd böyük və möcüzəli bir şey olacaq. **10** Mən isə sənin adamlarına – ağac kəsənlərə iyirmi min kor döyülmüş buğda, iyirmi min kor arpa, iyirmi min bat şərab və iyirmi min bat zeytun yağı verirəm». **11** Sur padşahı Xiram göndərdiyi məktubla Süleymana cavab verdi: «Rəbb xalqını sevdiyi üçün səni onların üzərində padşah etdi». **12** Xiram belə davam etdi: «Göyü və yeri yaradan İsrailin Allahı Rəbbə alqış olsun ki, padşah Davuda Rəbb üçün bir məbəd və özü üçün bir padşah sarayı tikən bacarıqlı, dərrakəli və müdrik oğul verib. **13** Bacarıqlı və həssas olan Xiram-Avini yanına göndərdim ki, sənin ustalarınla və atanın – ağam Davudun ustaları ilə birgə ona da iş tapşırılsın. **14** O, Danlı bir qadının oğludur, atası isə Surlu idi. Bu adam qızıl, gümüş, tunc, dəmir, daş, ağac işlərini, tünd qırmızı, bənövşəyi, al rəngli parça və incə kətan işlərini bacarır, hər cür oyma işini və ona tapşırılan hər naxışı çəkə bilir. **15** Ağamın söylədiyi buğdanı və arpanı, zeytun yağını və şərabı qullarına göndər. **16** Biz isə

sənə lazım olduğu qədər Livandan ağac kəsərik, onu sallarla dəniz yolu ilə sənin yanına Yafoya gətirərik və sən də onu Yerusəlimə çıxararsan». 17 Atası Davud İsrail torpağında olan bütün qəribləri siyahıya aldıqdan sonra Süleyman onları bir də saydı. Qəriblər yüz əlli üç min altı yüz nəfər idi. 18 Onlardan yetmiş min nəfəri yük daşımağa, səksən min nəfəri dağlarda daş yonmağa qoydu. Üç min altı yüz adamı da xalqı işlətmək üçün nəzarətçi qoydu.

3 Süleyman Yerusəlimdə atası Davuda Rəbbin göründüyü Moriya dağında, Yevuslu Ornanın xırmanında Davudun hazırladığı yerdə Rəbbin məbədini tikməyə başladı. 2 Onu padşahlığının dördüncü ilində, ikinci ayın ikinci günündə tikməyə başladı. 3 Allahın məbədinin tikilməsi üçün Süleymanın qoyduğu bünövrələr bunlardır: bünövrələrin uzunluğu köhnə ölçüyə görə altmış qulac və eni iyirmi qulac idi. 4 Məbədin önündəki eyvanın uzunluğu məbədin eninə görə iyirmi qulac və hündürlüyü yüz iyirmi qulac idi. Onu içəridən xalis qızılla örtdü. 5 Böyük otağa şam ağacı ilə örtük vurub onu xalis qızılla örtdü, onun üstünə xurma ağacları və zəncir təsvirləri həkk etdi. 6 Əzəmətli olsun deyə evi qiymətli daşlarla bəzədi. Qızıl Parvayim qızılı idi. 7 Məbədi və onun dirəklərini, astanalarını, divarlarını və qapılarını qızılla örtdü, divarlarda keruvların təsvirini oydu. 8 Süleyman Ən Müqəddəs yeri də tikdi. Onun uzunluğu məbədin eninə görə iyirmi qulac və eni iyirmi qulac idi. Onu altı yüz talant xalis qızılla örtdü. 9 Qızıl mismarların ağırlığı əlli şekel idi. Yuxarı otaqları da qızılla örtdü. 10 Ən Müqəddəs yerdə heykəltəraş işi olan iki keruv düzəltdi və onları qızılla örtdü. 11 Keruvların qanadları iyirmi qulac uzunluğunda idi. Bir keruvun qanadı beş qulac idi və evin divarına dəyirdi. O biri qanadı da beş qulac idi və o biri keruvun qanadına dəyirdi. 12 O biri keruvun da qanadı beş qulac idi və evin divarına dəyirdi. O biri qanadı da beş qulac idi və o biri keruvun qanadına birləşmişdi. 13 Bu keruvların qanadları iyirmi qulac uzanırdı. Keruvlar ayaq üstə durmuşdu və üzləri böyük otağa doğru çevrilmişdi. 14 O, bənövşəyi, tünd qırmızı, al rəngli parça və incə kətandan pərdə tikdi, üzərində keruvlar işlədi. 15 Süleyman məbədin önündə otuz beş qulac hündürlüyündə iki sütun düzəltdi və hər bir sütunun üstündəki başlıq beş qulac idi. 16 İç otaqda zəncirlər düzəltdi və onları sütunların üstünə qoydu, yüz nar düzəltdi və onları zəncirlərin üzərinə qoydu. 17 O, sütunları məbədin önünə – birini sağa və o birini sola qoydu. Sağda olanı Yakin, solda olanı isə Boaz adlandırdı.

4 Süleyman tuncdan bir qurbangah tikdi. Onun uzunluğu və eni iyirmi qulac, hündürlüyü isə on qulac idi. 2 O, tökülmüş dairəvi bir hovuz düzəltdi. Onun hündürlüyü beş qulac idi, bir kənarından digər kənarına qədər on qulac idi və otuz qulaclıq bir ip onun ətrafına dolanmışdı. 3 Altının hər tərəfindən onu buğa təsvirləri əhatə edirdi. Hər qulacda on buğa vardı. Buğalar iki cərgə idi və onlar hovuzla birgə tökülmüşdü. 4 Hovuz on iki tökmə buğanın üstündə dururdu: üçü şimala, üçü qərbə, üçü cənuba, üçü də şərqə baxırdı. Hovuz yuxarıda – onların üzərində idi və buğaların bütün sağrıları içəriyə doğru idi. 5 Hovuzun qalınlığı bir ovuc idi. Onun kənarı kasa kənarı kimi düzəldilmişdi və açılan zanbağa bənzəyirdi. O, üç min bat su tuturdu. 6 Süleyman on ləyən düzəltdi, onlarda yuyunmaq üçün beşini sağa, beşini sola qoydu. Yandırma qurbanı olacaq şeyləri onların içində yuyardılar. Ancaq hovuz kahinlərin yuyunması üçün idi. 7 O, təsvirinə görə on qızıl çıraqdan düzəltdi, beşi sağda və beşi solda olmaqla onları məbədə qoydu. 8 On masa düzəltdi, beşi sağda və beşi solda olmaqla onları məbədə qoydu. Qızıldan yüz piyalə də düzəltdi. 9 Kahinlər həyətini, böyük həyəti, həyətin qapılarını düzəltdi və onların qapılarını tuncla örtdü. 10 Hovuzu məbədin sağında, cənub-şərq küncündə yerləşdirdi. 11 Xiram həmçinin qazanlar, kürəklər, piyalələr düzəltdi. Xiram Allahın məbədi üçün padşah Süleymanın əmri ilə bütün bu işləri görüb qurtardı: 12 iki sütun; sütunların üstündə iki dəyirmi başlıq; sütunların üstündəki başlıqları örtmək üçün iki hörmə tor; 13 sütunların üstündə olan dəyirmi başlıqları örtən hər hörmə torun üzərində iki cərgədə dörd yüz nar; 14 dayaqlar; dayaqların üzərində on ləyən; 15 bir hovuz; onun altında on iki tökmə buğa; 16 qazanlar, kürəklər və piyalələr. Bütün bu əşyaları Xiram-Avi Rəbbin məbədi üçün padşah Süleymanın əmri ilə cilalanmış tuncdan tökmüşdü. 17 Padşah bunları İordan çayının kənarındakı düzənlikdə, Sukkot ilə Seredata arasındakı gil torpaqlarda tökmüşdü. 18 Süleyman bu əşyaların hamısından lap çox düzəltdi və onlara işlədilən tuncun çəkisini müəyyən etmədi. 19 Süleyman Allahın məbədindəki bütün əşyaları düzəltdi: qızıl qurbangah; təqdis çörəkləri qoyulan masalar; 20 qaydaya görə iç otağın önündə yandırmaq üçün xalis qızıldan çıraqdanlar və onların çıraqları;

21 xalis qızıldan güllər, çıraqlar və maşalar; 22 xalis qızıldan maqqaşlar, piyalələr, nimçələr və buxurdanlar; məbədin qızıl qapıları, yəni ən Müqəddəs yerə açılan içəri qapı tayları və məbədin böyük otağının qapı tayları.

5 Rəbbin məbədi üçün Süleymanın gördüyü bütün işlər qurtardı. Atası Davudun təqdis etdiyi qızıl-gümüşü və əşyaları Süleyman içəri gətirib Allahın məbədinin xəzinələrinə qoydu. 2 O zaman padşah Süleyman İsrailin ağsaqqallarını, bütün qəbilə başçılarını, yəni İsrail övladlarının nəsil rəhbərlərini Yerusəlimə, özünün yanına topladı ki, Rəbbin Əhd sandığını Davudun şəhəri olan Siondan yuxarı gətirsinlər. 3 Yeddinci ayda olan bayram vaxtı bütün İsrail xalqı padşahın yanına toplandı. 4 Bütün İsrail ağsaqqalları gələndə Levililər sandığı götürdü. 5 Onunla birgə Hüzur çadırını və çadırda olan bütün müqəddəs əşyaları Levili kahinlər yuxarı gətirdi. 6 Padşah Süleyman və onun yanına toplanmış bütün İsrail icması sandığın önündə çoxluğuna görə sayı-hesabı bilinməyən qoyun-keçi və mal-qara qurban kəsirdi. 7 Kahinlər Rəbbin Əhd sandığını öz yerinə, məbədin iç otağına – Ən Müqəddəs yerə, keruvların qanadları altındakı yerinə gətirdi. 8 Keruvlar qanadlarını sandığın yeri üzərində açmışdı, onlar sandığı və onun şüvüllərini örtmüşdü. 9 Şüvüllər elə uzun idi ki, onların ucu iç otağın önündəki Müqəddəs yerdən görünürdü, ancaq bayır tərəfdən görünmürdü. Onlar bu günə qədər oradadır. 10 İsrail övladları Misirdən çıxdıqları zaman Rəbbin onlarla əhd bağladığı Xorevdə Musa sandığın içinə iki lövhə qoymuşdu. Bunlardan başqa onun içində heç bir şey yox idi. 11 Kahinlər Müqəddəs yerdən çıxdılar. Hazır olan kahinlərin hamısı bölmələrini gözləmədən özlərini təqdis etmişdi. 12 İlahi oxuyan Levililərin hamısı da – Asəf, Heman, Yedutun və onların oğulları ilə qohumları incə kətan geyərək sinclər, çənglər və liralarla qurbangahın şərq tərəfində dayandılar və onlarla bərabər yüz iyirmi kahin kərənay çalırdı. 13 Kərənay çalanlar və ilahiçilər bir səslə Rəbbə həmd və şükür etməklə səslərini birgə ucaltdılar. Kərənayların, sinclərin, musiqi alətlərinin səsi yüksələndə onlar dedi: «Rəbbə həmd edin, çünki yaxşıdır, çünki məhəbbəti əbədidir». O vaxt bulud Rəbbin məbədini elə doldurdu ki, 14 o buluda görə kahinlər ibadət etmək üçün orada dayana bilmədilər, çünki Rəbbin izzəti Allahın məbədini doldurmuşdu.

6 O zaman Süleyman dedi: «Rəbb istədi ki, qatı qaranlıqda məskən salsın. 2 Mən Sənin üçün uca bir məbəd tikdim ki, Sənin əbədi yaşayacağın yer olsun». 3 Padşah dönüb bütün İsrail camaatına xeyir-dua verdi. Bu zaman bütün İsrail camaatı ayaq üstə durmuşdu. 4 Padşah dedi: «İsrailin Allahı Rəbbə alqış olsun ki, atam Davuda Öz ağzı ilə dediyini Öz əli ilə yerinə yetirdi. O söyləmişdi: 5 "Mən xalqımı Misir torpağından çıxartdığım gündən bəri bir məbəd tikmək üçün İsrailin heç bir qəbiləsindən şəhər seçməmişdim ki, adım üstündə olsun. Xalqım İsrail üzərində hökmdar olmaq üçün bir adam da seçməmişdim. 6 İndi isə adım orada olsun deyə Yerusəlimi seçmişəm və xalqım İsrail üzərində hökmdar olmaq üçün Davudu seçmişəm". 7 Atam Davudun ürəyində İsrailin Allahı Rəbbin adına bir məbəd tikmək istəyi var idi. 8 Lakin Rəbb atam Davuda dedi: "Sən yaxşı eləmisən ki, Mənim adıma bir məbəd tikmək niyyətinə düşmüsən. 9 Ancaq məbədi sən tikməyəcəksən, sənin belindən gələn oğlun Mənim adıma məbəd tikəcək". 10 Rəbb vəd etdiyini yerinə yetirdi: belə ki mən atam Davudun yerinə qalxdım, Rəbbin dediyi kimi İsrail taxtında oturdum və İsrailin Allahı Rəbbin adına məbəd tikdim. 11 Sandığı oraya qoydum. Rəbbin İsrail övladları ilə bağladığı əhd onun içindədir». 12 Süleyman Rəbbin qurbangahı önündə, bütün İsrail camaatının qarşısında durub əllərini göyə açdı. 13 O, tuncdan uzunluğu ilə eni beş qulac, hündürlüyü isə üç qulac olan bir kürsü düzəldib həyətin ortasına qoymuşdu və indi onun üstündə dururdu. Bütün İsrail camaatı önündə diz çöküb əllərini göyə açdı. 14 Süleyman dedi: «Ya Rəbb, İsrailin Allahı! Nə göydə, nə də yerdə Sənin kimi Allah yoxdur. Sən bütün ürəkləri ilə yolunla gedən qullarına əhdini və lütfünü saxlayırsan. 15 Sən qulun atam Davuda verdiyin vədə əməl etdin, Öz dilinlə söylədiyini bu gün Öz əlinlə yerinə yetirdin. 16 Ya Rəbb İsrailin Allahı, indi də qulun atam Davuda dediyin sözə əməl et. Özün söyləmişdin: "Sən yolumla getdiyin kimi oğulların da qanunuma görə əməl edərək öz yollarına diqqət edərlərsə, İsrail taxtında sənin nəslindən bir kişi əskik olmayacaq". 17 Ey İsrailin Allahı Rəbb, indi qulun atam Davuda dediyin sözü təsdiq et! 18 Lakin, doğrudan da, Allah yerdə, insanların yanında yaşayarmı? Sən göyə və göylərin göyünə sığmazsan, o ki qaldı mənim tikdiyim məbədə! 19 Ancaq Sən bu qulunun duasına və yalvarışına nəzər sal, ya Rəbb Allahım, bu gün onun önündə etdiyi fəryadı və duanı eşit. 20 Qoy Sənin nəzərin gecə-gündüz bu məbədin üstündə olsun. Bu yer barədə Sən demisən ki, adını orada qoyursan. Qulunun buraya üz tutub

etdiyi duanı eşit. 21 Bu yerə tərəf dua etdikləri
vaxt Öz qulunun və xalqın İsrailin yalvarışlarını
Sən eşit, göydən – Öz məskənindən eşit və bağışla!
22 Əgər bir adam öz yaxınına qarşı günah edərsə
və ondan and içmək tələb olunarsa, o da gəlib bu
məbəddə, Sənin qurbangahın önündə and içərsə,
23 o vaxt Sən göydən eşit və belə et, qulların
üzərində hökm et: əməlini öz başına döndərərək
müqəssiri ittiham et və təqsirsizə salehliyinə görə
bəraət ver. 24 Əgər xalqın İsrail Sənə qarşı günah
etdiyi üçün düşmən önündə məğlub olsa və onlar
təkrar Sənə dönüb adını dillərinə gətirsələr və
bu məbəddə Sənə yalvarıb fəryad etsələr, 25 o
vaxt Sən göydən eşit və xalqın İsrailin günahını
bağışla, onları yenə özlərinə və atalarına verdiyin
torpağa qaytar. 26 Əgər xalqın Sənin önündə
günah etdiyi üçün göy bağlanıb yağış yağmayan
vaxt bu yerə tərəf dua edərək adını dillərinə
gətirsələr və Sən onlara bəla göndərdiyin vaxt
öz günahlarından dönsələr, 27 o vaxt Sən göydə
eşit, qullarının və xalqın İsrailin günahını bağışla
və gedəcəkləri doğru yolu onlara göstər. Xalqına
irs kimi verdiyin torpağına da yağış göndər. 28
Əgər ölkədə aclıq, vəba olarsa, səmum küləyi ya
kif, çəyirtkə ya bitki qurdu olarsa, əgər düşmən
onları ölkənin hər hansı bir şəhərində mühasirəyə
alarsa – hansı bəla, hansı xəstəlik olursa-olsun –
29 kimsə tərəfindən yaxud da bütün xalqın İsrail
tərəfindən bir dua və yalvarış olarsa, hər kəs öz
bəlasını və dərdini bilib bu məbədə tərəf əllərini
açsa, 30 o vaxt Sən göydən – Öz məskənindən
eşit və bağışla. Ürəyini bildiyin hər adama bütün
əməllərinə görə əvəz ver, çünki insan ürəklərini
yalnız Sən bilirsən. 31 Ta ki onlar atalarımıza
verdiyin torpaqda yaşadıqları bütün günlər boyu
Sənin yolunla getmək üçün Səndən qorxsun. 32
Əgər xalqın İsraildən olmayan yadelli də uzaq
ölkədən gəlsə, Sənin böyük adın, qüdrətli əlin və
uzanan qolun barədə eşidib bu məbədə tərəf dua
etsə, 33 o vaxt Sən göydən – Öz məskənindən eşit
və yadellinin Sənə fəryad etdiyi hər şeyi et ki,
yer üzünün bütün xalqları da Sənin adını tanısın,
xalqın İsrail kimi Səndən qorxsun və tikdiyim
bu məbədin Sənin adınla çağırıldığını bilsin. 34
Əgər xalqın göndərdiyin yolla düşmənlərinə qarşı
müharibəyə çıxsa və Sənin seçdiyin bu şəhərə
tərəf, Sənin adına tikdiyim məbədə doğru üz
çevirib Sənə dua etsə, 35 Sən göydən onların
dualarını və yalvarışlarını eşit, onların tərəfində
ol. 36 Əgər onlar önündə günah etsələr – çünki
günah etməyən insan yoxdur – Sən qəzəblənib
onları düşmənə təslim etsən və düşmən onları
əsir edib yaxın ya uzaq torpağına aparsa, 37 onlar
əsirlikdə olduqları ölkədə ürəklərini döndərib
tövbə etsələr və Sənə dua edərək “biz günah və
haqsızlıq etdik, pislik etdik” desələr, 38 onların əsir
olunub aparıldığı ölkədə bütün ürəkləri və canları
ilə Sənə tərəf dönsələr, atalarına verdiyin torpağa,
seçdiyin şəhərə və adına tikdiyim məbədə tərəf
üz tutub Sənə dua etsələr, 39 o vaxt Sən göydən
– Öz məskənindən onların dua və yalvarışlarını
eşit və onların tərəfində ol. Sənin önündə günah
edən xalqını bağışla. 40 İndi, ey Allahım, Sənə
yalvarıram, bu yerdə edilən duanı gözlərin görsün
və qulaqların eşitsin. 41 Ya Rəbb Allah, qüvvənin
rəmzi olan sandığınla birgə, Gücün rəmzi olan
sandığınla birgə İstirahət edəcəyin yerə qalx. Ya
Rəbb Allah, kahinlərin zəfərinlə əhatə olunsun,
Möminlərin xeyirxahlığına görə sevinsin. 42 Ya
Rəbb Allah, məsh etdiyindən üz döndərmə, Qulun
Davuda göstərdiyin məhəbbətini yada sal».

7 Süleyman duanı bitirdikdə göydən od düşüb
yandırma qurbanları və təqdimləri uddu.
Rəbbin izzəti məbədi doldurdu. 2 Kahinlər Rəbbin
məbədinə girə bilmədi, çünki Rəbbin izzəti Öz
məbədini doldurmuşdu. 3 Bütün İsrail övladları
odun düşdüyünü və məbədin üzərində olan
Rəbbin izzətini görəndə daş döşəmənin üstündə
üzüstə yerə çöküb «Rəbbə şükür olsun, çünki
O yaxşıdır, Onun məhəbbəti əbədidir» deyərək
səcdə etdilər. 4 Padşah və bütün xalq Rəbbin
önündə qurbanlar kəsdi. 5 Padşah Süleyman
qurban olaraq iyirmi iki min baş mal-qara və
yüz iyirmi min baş qoyun-keçi təqdim etdi.
Beləliklə, padşah və bütün xalq Allahın məbədini
təqdis etdi. 6 Kahinlər öz vəzifələrinə görə
dayandı, Levililər isə Rəbbin musiqi alətləri
ilə durdu. Padşah Davud bunları düzəltmişdi
ki, o, «Rəbbə şükür olsun, çünki məhəbbəti
əbədidir» oxuyaraq həmd edəndə Levililər onlarda
çalsın. Kahinlər onların qarşısında kərənaylar
çalırdı və bütün İsraillilər ayaq üstə dayanmışdı.
7 Süleyman Rəbbin məbədi önündəki həyətin
ortasını təqdis etdi ki, yandırma qurbanları və
ünsiyyət qurbanlarının piyini orada təqdim etsin.
Çünki düzəltdiyi tunc qurbangah kiçik olduğu
üçün yandırma qurbanları, taxıl təqdimləri və
piy oraya yerləşməzdi. 8 O vaxt Süleyman və
onunla birgə çox böyük bir camaat – Xamat
keçidindən Misir vadisinə qədər yaşayan bütün
İsraillilər yeddi gün bayram etdi. 9 Səkkizinci
gün təntənəli toplantı oldu. Qurbangahın təqdisi
yeddi gün, bayram da yeddi gün oldu. 10 Yeddinci
ayın iyirmi üçüncü günü Süleyman xalqı buraxdı.
Rəbbin Davuda, Süleymana və xalqı İsrailə etdiyi
yaxşılıqlara görə onlar sevinclə və şad ürəklə öz

evlərinə getdi. 11 Süleyman Rəbbin məbədini və padşah sarayını tikib qurtardı. Rəbbin məbədində və öz sarayında ürəyi istədiyi hər şeyi uğurla etdi. 12 Rəbb Süleymana gecə görünüb ona dedi: «Sənin duanı eşitdim və bu yeri Özümə qurban evi seçdim. 13 Göyləri bağladığım və yağış olmadığı vaxt yeri yeyib qurtarsın deyə, çəyirtkəyə əmr etdiyim və xalqımın arasına vəba göndərdiyim zaman 14 əgər Mənim adımla çağırılan xalqım özünü aşağı tutarsa, dua edib Məni axtararsa və pis yollarından dönərsə, o vaxt göydən eşidib onların günahını bağışlayacağam və torpaqlarını sağaldacağam. 15 İndi bu yerdə edilən duanı gözlərim görəcək və qulaqlarım eşidəcək. 16 İndi adımı əbədilik oraya qoymaq üçün bu məbədi seçib təqdis etdim. Mənim nəzərim və ürəyim daim orada olacaq. 17 Əgər sən Mənim əmr etdiklərimi yerinə yetirərək atan Davud kimi yolumla getsən, Mənim qanunlarıma və hökmlərimə əməl etsən, 18 sənin padşahlıq taxtını ucaldacağam. Mən "sənin nəslindən İsrailə hökm edən bir kişi əskik olmayacaq" deyərək atan Davudla əhd bağlamışdım. 19 Ancaq siz dönüb qarşınıza qoyduğum qanunlarımı və əmrlərimi tərk etsəniz, gedib başqa allahlara qulluq edərək onlara səcdə etsəniz, 20 Mən İsraillilər onlara verdiyim torpaqdan qovub atacağam və Öz adıma təqdis etdiyim bu məbədi hüzurumdan rədd edəcəyəm. Onda İsrail bərədə bütün xalqlar arasında məsəl və kinayə söyləcəyəm. 21 İndi uca olan bu məbədin yanından keçən hər kəs dəhşətə gələrək deyəcək: "Nə üçün Rəbb bu torpağı və bu məbədi bu cür rədd etdi?" 22 Onlara deyəcəklər: "Bu xalq atalarını Misir torpağından çıxaran Allahı Rəbbi tərk etdi və başqa allahlardan yapışdı, onlara səcdə və qulluq etdilər. Buna görə də O bütün bu bəlanı onların üzərinə göndərdi"».

8 Süleyman Rəbbin məbədini və öz sarayını iyirmi ilə tikib qurtardıqdan sonra 2 Xiramın Süleymana verdiyi şəhərləri Süleyman yenə tikdi və İsrail övladlarını orada yerləşdirdi. 3 Süleyman Xamat-Sovaya getdi və bu ölkəni tutdu. 4 Səhrada Tadmoru və Xamatda bütün anbar şəhərlərini tikdi. 5 Yuxarı Bet-Xoronu və Aşağı Bet-Xoronu, divarlarla, qapılarla və sürgülərlə olan qalalı şəhərlər kimi tikdi. 6 Baalatı, özünün bütün anbar şəhərlərini, bütün döyüş arabalarının olduğu şəhərləri, süvarilərin olduğu şəhərləri, Yerusəlimdə, Livanda və onun hökmranlığı altında olan bütün yerlərdə tikmək istədiyi hər şeyi tikdi. 7 Ölkədə İsraillilərdən olmayan başqa xalqlar – Xetlilər, Emorlular, Perizlilər, Xivlilər və Yevuslular qalmışdı. 8 Çünki İsrail övladları onların atalarını məhv etməmişdi. Süleyman onları mükəlləfiyyətçi etdi və bu indiyə qədər belədir. 9 İsrail övladlarından isə heç kəsi öz işi üçün qul etmədi, ancaq onlar Süleymanın əsgərləri, keşik rəisləri, döyüş arabalarının və süvarilərinin başçıları idi. 10 Padşah Süleymanın nəzarətçi rəisləri də İsraillilərdən idi. Xalqa rəislik edən bu adamlar iki yüz əlli nəfər idi. 11 Süleyman fironun qızını Davudun şəhərindən onun üçün tikdiyi evinə köçürdü. Çünki o dedi: «Arvadım İsrailin padşahı Davudun sarayında yaşamasın, ona görə ki Rəbbin sandığının gəldiyi yerlər müqəddəsdir». 12 O vaxt Süleyman eyvanın önündə düzəltdiyi Rəbbin qurbangahında Rəbbə yandırma qurbanları təqdim edərdi. 13 Şənbə günlərində və Təzə Ay mərasimlərində, ildə üç dəfə bayramlarda – Mayasız Çörək bayramında, Həftələr bayramında və Çardaqlar bayramında Musanın əmr etdiyi təqdimlər günündə təqdim edərdi. 14 Atası Davudun hökmünə görə, o, kahinlərin bölmələrini xidmətlərinə görə, hər günün qaydası ilə kahinlərin yanında həmd və xidmət etmək üçün Levililəri vəzifələrinə görə və hər qapıya qapıçıları bölmələrinə görə təyin etdi. Çünki Allah adamı Davud belə əmr etmişdi. 15 Onlar hər məsələdə, xəzinələrlə bağlı məsələlərdə padşahın kahinlərə və Levililərə olan əmrindən çıxmadı. 16 Rəbbin məbədinin bünövrəsinin qoyulmasından tikilib qurtarmasına qədər Süleymanın hər işi hazırlanmışdı. Beləcə Rəbbin məbədi tikilib qurtardı. 17 Süleyman Edom ölkəsində, dənizin körfəzində olan Esyon-Geverə və Elata getdi. 18 Xiram adamlarının vasitəsilə ona gəmilər və dənizə bələd adamlar göndərdi. Onlar Süleymanın adamları ilə birgə Ofirə gəldi və oradan dörd yüz əlli talant qızıl götürüb padşah Süleymana gətirdilər.

9 Səba məlikəsi Süleymanın şöhrətini eşidib onu tapmacalarla sınamağa gəldi. O, çox böyük karvanla – ətriyyat, çoxlu qızıl və qiymətli daşlarla yüklənmiş dəvələrlə Yerusəlimə, Süleymanın yanına gəldi və ürəyində olan hər şey barədə onunla söhbət etdi. 2 Süleyman onun bütün suallarına cavab verdi, elə bir gizli şey olmadı ki, padşah ona izah etməsin. 3 Səba məlikəsi Süleymanın hikmətini və onun tikdiyi sarayı, 4 süfrəsindəki yeməyi, əyanlarının oturuşunu, qulluqçularının xidmətini və onların geyimlərini, saqilərini və onların geyimlərini, Rəbbin məbədində gətirdiyi yandırma qurbanları görəndə daha özünü saxlaya bilmədi. 5 O, padşaha dedi: «Sənin işlərin və hikmətin barədə öz ölkəmdə eşitdiyim sözlər düz imiş. 6 Gəlib

öz gözlərimlə görənə qədər mən bu sözlərə inanmamışdım. Mənə sənin böyük hikmətinin yarısı belə, danışılmayıb, sənin şöhrətin barədə eşitdiklərimdən də üstünsən. **7** Sənin adamların nə bəxtiyardır və bu qulluqçuların nə bəxtiyardır ki, həmişə önündə durub hikmətini eşidirlər. **8** Allahın Rəbbə alqış olsun ki, səni istəyib Allahın Rəbb üçün padşah kimi İsrail taxtında oturtdu! Allahın İsraili əbədi möhkəmləndirməkdən ötrü ona olan sevgisi naminə ədalət və salehliklə hökm etmək üçün səni onlar üzərinə padşah qoydu». **9** Səba mələkəsi padşaha yüz iyirmi talant qızıl, çoxlu ətriyyat və qiymətli daşlar bağışladı. Onun padşah Süleymana verdiyi qədər ətriyyat hələ heç vaxt gəlməmişdi. **10** Ofirdən qızıl gətirən Xiramın adamları ilə Süleymanın adamları ardıc ağacı və qiymətli daşlar da gətirdilər. **11** Padşah ardıc ağacından Rəbbin məbədi və padşah sarayı üçün pilləkənlər, musiqiçilər üçün lira və çəng düzəltdi. Yəhuda diyarında bu günə qədər belə görünməmişdi. **12** Padşah Süleyman Səba mələkəsinin arzuladığı və istədiyi bütün şeyləri ona verdi; bu, mələkənin padşaha gətirdiklərindən də çox idi. Sonra mələkə əyanları ilə birgə qayıdıb öz ölkəsinə getdi. **13** Bir ildə Süleymana gələn qızılın çəkisi altı yüz altmış altı talant idi. **14** Alver edən adamların və tacirlərin gətirdiyi qızıl buraya daxil deyildi. Bütün Ərəb padşahları və ölkənin valiləri də Süleymana qızıl və gümüş gətirərdi. **15** Padşah Süleyman döymə qızıldan iki yüz sipər düzəltdi. Bir sipərə altı yüz şekel döymə qızıl işləndi. **16** O, döymə qızıldan üç yüz qalxan da düzəltdi və bir qalxana üç yüz şekel qızıl işləndi. Padşah onları «Livan meşəsi» adlı sarayına qoydu. **17** Padşah fil sümüyündən böyük taxt düzəltdi və onu xalis qızılla örtdü. **18** Taxtın altı pilləsi və ayaq qoymaq üçün qızıl kətili var idi, bunlar taxta bağlı idi. Oturacağın hər iki tərəfində qollar var idi və qolların yanında iki şir təsviri var idi. **19** Altı pillənin iki tərəfində isə on iki şir təsviri var idi. Heç bir padşahlıqda belə bir şey yox idi. **20** Padşah Süleymanın bütün içki qabları qızıldan idi. «Livan meşəsi» adlı sarayında olan bütün əşyalar da xalis qızıldan idi. Çünki gümüş Süleymanın dövründə heç nə sayılırdı. **21** Padşahın gəmiləri Xiramın adamları ilə birgə Tarşişə gedərdi. Üç ildə bir dəfə Tarşiş gəmiləri qızıl, gümüş, fil sümüyü, meymunlar və əntərlərlə yüklənərək gəlirdi. **22** Padşah Süleyman var-dövlətdə və hikmətdə yer üzünün bütün padşahlarından üstün idi. **23** Bütün yer üzünün padşahları Süleymanın ürəyinə Allahın qoyduğu hikməti eşitmək üçün onun üzünü görmək istəyirdi. **24** Onun yanına gələn hər kəs hədiyyə gətirirdi. Beləcə ona hər il qızıl qablar, gümüş qablar, paltarlar, silahlar, ətriyyat, atlar və qatırlar gətirilirdi. **25** Süleymanın dörd min axurunda döyüş arabaları üçün atları və on iki min süvarisi vardı. Onları arabalar üçün ayrılan şəhərlərdə və Yerusəlimdə, padşahın yanında yerləşdirdi. **26** O, Fərat çayından Filiştlilərin torpağına və Misir sərhədinə qədər bütün padşahlar üzərində hökmranlıq edirdi. **27** Padşah Yerusəlimdə çoxluğuna görə gümüşü daşlara, sidr ağacını isə yamaclı-düzənlikli bölgədə bitən firon ənciri ağacına bərabər etdi. **28** Süleymanın atları Misirdən və bütün ölkələrdən gətirilirdi. **29** Süleymanın qalan işləri, ilk işlərindən son işlərinə qədər peyğəmbər Natanın tarix kitabında və Şilolu Axiyanın peyğəmbərliyində və görücü İddonun Nevat oğlu Yarovam haqqındakı vəhylərində yazılmışdır. **30** O, Yerusəlimdə bütün İsrail üzərində qırx il padşahlıq etmişdi. **31** Süleyman ataları ilə uyudu və atası Davudun şəhərində basdırıldı. Onun yerinə oğlu Rexavam padşah oldu.

10 Rexavam Şekemə getdi, çünki bütün İsraillilər onu padşah etmək üçün Şekemə gəlmişdi. **2** Nevat oğlu Yarovam bunu eşitdiyi zaman padşah Süleymanın əlindən qaçdığı Misirdən oraya qayıtdı. **3** Onu çağırtdırdılar. Yarovam gəldi və bütün İsraillilərlə birgə Rexavama söylədi: **4** «Atan üzərimizə ağır boyunduruq qoydu. Sən isə indi atanın çətin qulluğunu və üzərimizə qoyduğu ağır boyunduruğu yüngülləşdir, biz də sənə qulluq edərik». **5** Rexavam onlara dedi: «Üç gündən sonra yenə mənim yanıma gəlin». Xalq getdi. **6** Padşah Rexavam atası Süleymanın sağlığında onun önündə duran ağsaqqallarla məsləhət edib dedi: «Bu xalqa cavab vermək üçün mənə nə məsləhət verirsiniz?» **7** Ağsaqqallar ona dedi: «Əgər sən bu xalqa xeyirxahlıq göstərməklə onları razı salıb yaxşı sözlər desən, daim sənə qul olacaq». **8** Ancaq o, ağsaqqalların verdikləri məsləhətə məhəl qoymadı, onunla birgə böyümüş və onun önündə duran cavan adamlarla məsləhətləşdi. **9** Onlara dedi: «Siz nə məsləhət verirsiniz? Mənə "atanın üzərimizə qoyduğu boyunduruğu yüngülləşdir" deyən bu xalqa nə cavab verim?» **10** Onunla birgə böyümüş cavan adamlar ona dedi: «Sənə "atan üzərimizə ağır bir boyunduruq qoydu, sən isə onu yüngülləşdir" deyən bu xalqa belə söylə: "Mənim kiçik barmağım atamın belindən yoğundur. **11** Atam sizi ağır boyunduruqla yükləmişdi, mən isə sizin boyunduruğunuzu daha da artıracağam.

Atam sizi qamçılarla cəzalandırırdı, mən isə sizi əqrəblərlə cəzalandıracağam”». **12** «Üç gün sonra yenə yanıma gəlin» deyə padşahın söylədiyi kimi Yarovam bütün xalqla birgə üç gün sonra Rexavamın yanına gəldi. **13** Padşah onlara sərt cavab verdi. Padşah Rexavam ağsaqqalların məsləhətinə məhəl qoymayıb **14** cavan adamların məsləhətinə görə xalqa dedi: «Atam sizi ağır boyunduruqla yükləmişdi, mən isə onu daha da artıracağam. Atam sizi qamçılarla cəzalandırırdı, mən isə əqrəblərlə cəzalandıracağam». **15** Padşah xalqa qulaq asmadı, çünki bu hadisə Allah tərəfindən oldu ki, Rəbb Şilolu Axiya vasitəsilə Nevat oğlu Yarovama söylədiyi sözü yerinə yetirsin. **16** Bütün İsraillilər padşahın onlara qulaq asmadığını gördü. Onda xalq ona cavab verib dedi: «Davudla bizim nə şərikliyimiz var? Yesseyin oğlu ilə heç bir irsimiz yoxdur! Ey İsraillilər, çadırınıza! İndi, ey Davud, öz evinin halına özün bax!» Bütün İsraillilər evlərinə getdi. **17** Rexavam yalnız Yəhuda şəhərlərində yaşayan İsrail övladları üzərində padşahlıq etdi. **18** Padşah Rexavam mükəlləfiyyətçilər üzərində nəzarətçi olan Adoniramı göndərdi. İsrail övladları onu daşqalaq edib öldürdülər. Padşah Rexavam Yerusəlimə qaçmaq üçün tələsik öz döyüş arabasına mindi. **19** Beləcə İsraillilər Davudun sülaləsinə qarşı qalxdı və bu indiyə qədər belədir.

11 Rexavam Yerusəlimə gəldi. O, İsraillilərlə müharibə edib öz padşahlığını qaytarmaq üçün Yəhuda və Binyamin evini – yüz səksən min seçmə döyüşçünü topladı. **2** Ancaq Allah adamı Şemayaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: **3** «Yəhuda padşahı Süleyman oğlu Rexavama, Yəhuda və Binyamində olan bütün İsraillilərə söylə ki, **4** Rəbb belə deyir: “Getməyin və soydaşlarınızla müharibə etməyin. Hər kəs öz evinə qayıtsın, çünki bu iş Mənim tərəfimdən oldu”». Onlar Rəbbin sözünə qulaq asdılar və Yarovamın üzərinə getməkdən əl çəkdilər. **5** Rexavam Yerusəlimdə yaşadı və Yəhudada müdafiə olunmaq üçün bu şəhərləri tikdi. **6** Bet-Lexem, Etam, Teqoa, **7** Bet-Sur, Soko, Adullam, **8** Qat, Mareşa, Zif, **9** Adorayim, Lakiş, Azeqa, **10** Sora, Ayyalon və Xevron. O, Yəhuda və Binyamin torpağında olan bu qalalı şəhərləri tikdi. **11** Qalaları möhkəmlədib onlara rəislər təyin etdi və ərzaq, yağ, şərab ehtiyatı gördü. **12** Hər şəhərə sipər və nizələr qoydu, onları çox möhkəmləndirdi. Beləcə Yəhuda ilə Binyamin torpaqları onun tərəfində qaldı. **13** Bütün İsraildə olan kahinlər və Levililər onların bütün mahallarından gəlib Rexavamın yanına toplandı. **14** Levililər otlaqlarını və mülklərini qoyub Yəhudaya və Yerusəlimə gəldilər. Çünki Yarovam onları oğulları ilə birgə Rəbbə kahinlik etməkdən kənar etmişdi. **15** O, səcdəgahlar, təkə bütləri və düzəltdiyi dana bütləri üçün özünə kahinlər qoymuşdu. **16** Onların ardınca bütün İsrail qəbilələrindən olan İsrailin Allahı Rəbbi sidq ürəkdən axtarmaq istəyənlər atalarının Allahı Rəbbə qurban təqdim etmək üçün Yerusəlimə gəldilər. **17** Yəhuda padşahlığını möhkəmləndirdilər və üç il Süleymanın oğlu Rexavama kömək etdilər. Çünki üç il Davudun və Süleymanın yolu ilə getdilər. **18** Rexavam Maxalatı özünə arvad aldı. Maxalat Davudun oğlu Yerimotunla Yesseyin oğlu Eliavın qızı Avihayilin qızı idi. **19** O, Rexavama oğullar – Yeuşu, Şemaryanı, Zahamı doğdu. **20** Rexavam Maxalatdan sonra Avşalomun qızı Maakanı aldı. O, Aviyanı, Attayı, Zizanı və Şelomiti doğdu. **21** Rexavam Avşalomun qızı Maakanı bütün arvadları və cariyələrindən daha çox sevirdi. O, on səkkiz arvad və altmış cariyə almışdı, iyirmi səkkiz oğul və altmış qız atası oldu. **22** Rexavam Maaka oğlu Aviyanı qardaşları arasında padşah etmək üçün ayıraraq vəliəhd təyin etdi. **23** Ağıllı davranıb bütün Yəhuda və Binyamin torpağında hər qalalı şəhərə oğullarını göndərdi və onlara bol ərzaq verdi, onlar üçün çoxlu arvad aldı.

12 Padşahlığı möhkəmlənib özü qüvvətləndikdə Rexavam, onunla bərabər bütün İsraillilər Rəbbin Qanunundan üz döndərdilər. **2** Padşah Rexavamın beşinci ilində Rəbbə qarşı vəfasızlıq etdiklərinə görə Misir padşahı Sisaq min iki yüz döyüş arabası və altmış min süvari ilə Yerusəlimə hücum etdi. **3** Onunla bərabər Misirdən gələn xalqın, Luvluların, Sukluların və Kuşluların sayı-hesabı bilinmirdi. **4** O, Yəhudanın qalalı şəhərlərini aldı və Yerusəlimə yaxınlaşdı. **5** Peyğəmbər Şemaya Rexavamın və Sisaqdan ötrü Yerusəlimə toplanan Yəhuda rəislərinin yanına gəlib onlara dedi: «Rəbb belə deyir: “Siz Məni tərk etdiniz, buna görə Mən də sizi Sisaqa təslim etdim”». **6** İsrail rəisləri ilə padşah özlərini aşağı tutdular və «Rəbb adildir» dedilər. **7** Rəbb onların özlərini aşağı tutduğunu görəndə Şemayaya Rəbbin bu sözü gəldi: «Özlərini aşağı tutduqları üçün onları məhv etməyəcəyəm, onlara bir az qurtuluş verəcəyəm, Sisaqın əli ilə qəzəbim Yerusəlimin üzərinə tökülməyəcək. **8** Amma Mənə qulluq etməklə dünya padşahlıqlarına qulluq etməyin fərqini başa düşsünlər deyə onun qulları olacaqlar». **9** Misir padşahı Sisaq Yerusəlimə hücum etdi və Rəbbin məbədinin və padşah sarayının xəzinələrini

götürdü. Hər şeyi aldı, Süleymanın düzəltdiyi qızıl qalxanları da götürdü. **10** Padşah Rexavam onların yerinə tunc qalxanlar düzəltdi və bunları padşah sarayının qapısını qoruyan mühafizə rəislərinin əlinə verdi. **11** Hər dəfə padşah Rəbbin məbədinə gələndə mühafizəçilər onları daşıyır və sonra mühafizəçilərin otağına geri gətirirdilər. **12** Özünü aşağı tutduqda onu büsbütün məhv etməmək üçün Rəbbin qəzəbi üzərindən döndü. Çünki Yəhudada yaxşı işlər də var idi. **13** Padşah Rexavam Yerusəlimdə özünü möhkəmləndirərək padşahlıq etdi. Rexavam padşah olan vaxt qırx bir yaşında idi. O, Rəbbin Öz adını qoymaq üçün İsrailin bütün qəbilələrindən seçdiyi şəhərdə – Yerusəlimdə on yeddi il padşahlıq etdi. Anasının adı Ammonlu Naama idi. **14** O, pis olan işlər etdi, çünki ürəyi Rəbbi axtarmaq istəmədi. **15** Rexavamın etdiyi işlər, ilk işlərindən son işlərinə qədər peyğəmbər Şemayanın və görücü İddonun tarix kitablarında nəsil şəcərəsinə görə yazılmışdır. Rexavamla Yarovam arasında həmişə müharibə gedirdi. **16** Rexavam ataları ilə uyudu və Davudun şəhərində basdırıldı. Yerinə oğlu Aviya padşah oldu.

13 Yarovamın padşahlığının on səkkizinci ilində Aviya Yəhuda üzərində padşah oldu. **2** O, Yerusəlimdə üç il padşahlıq etdi. Anasının adı Givealı Urielin qızı Maaka idi. Aviya ilə Yarovamın arasında müharibə gedirdi. **3** Aviya dörd yüz min seçmə igid döyüşçüdən ibarət olan bir ordu ilə hərbə girişdi. Yarovam isə səkkiz yüz min seçmə igid döyüşçünü ona qarşı döyüş üçün düzdü. **4** Aviya Efrayimin dağlıq bölgəsində olan Semarayim dağına qalxıb dedi: «Ey Yarovam və bütün İsraillilər, məni dinləyin! **5** Bilmirsiniz ki, İsrailin Allahı Rəbb İsrail üzərində padşahlığı əbədi olaraq Davuda və onun oğullarına vermişdir? Bunu duzla əhd etmişdir. **6** Ancaq Davudun oğlu Süleymanın qulu Nevat oğlu Yarovam qalxıb ağasına qarşı üsyan etdi. **7** Onun ətrafına boş və yaramaz adamlar yığılıb Süleyman oğlu Rexavama qarşı çıxdılar. Rexavam gənc və zəif iradəli olduğu üçün onlara qarşı dura bilmədi. **8** İndi siz Davud oğullarının əlində olan Rəbbin padşahlığına qarşı durmağı düşünürsünüz və siz böyük bir kütləsiniz. Yarovamın allahlar deyə sizə düzəltdiyi qızıl danalar da aranızdadır. **9** Amma Harun nəslindən olan Rəbbin kahinlərini və Levililəri qovmadınızmı? Başqa ölkələrin xalqlarının qaydasına görə özünüzə kahinlər qoymadınızmı? Buğa və yeddi qoçla təqdis olunmaq üçün gələn hər kəs yalançı allahların kahini ola bilər. **10** Amma Rəbb Allahımız olduğuna görə biz Onu tərk etməmişik və bizdə Rəbbin xidmətində Harun nəslindən olan kahinlər və onlara kömək edən Levililər vardı. **11** Onlar hər səhər-axşam Rəbbə yandırma qurbanları və xoş ətirli buxur yandırar, təmiz masa üzərində çörək təqdimi verər və hər axşam qızıl çıraqdanda çıraqları yandırar. Çünki biz Allahımız Rəbbin qoyduğu qaydalara əməl edirik, siz isə Onu tərk etdiniz. **12** Budur, Allah bizimlədir, başımızın üstündədir. Onun kahinləri də bizimlədir. Sizə qarşı çalmaq üçün əllərində yüksək səs verən kərənaylar var. Ey İsrail övladları, atalarınızın Allahı Rəbbə qarşı müharibə etməyin, çünki işiniz yaxşı getməz». **13** Yarovam onların arxasından pusqu qurmaq üçün dəstə göndərmişdi. Onun özü Yəhudalılardan qabaqda idi. Pusqu isə onların arxasında idi. **14** Yəhudalılar geriyə baxdıqda gördülər ki, onlara öndən və arxadan hücum olunacaq. Onlar Rəbbə fəryad etdilər və kahinlər kərənayları yüksək səslə çaldılar. **15** Yəhudalılar nərə çəkdilər və onlar nərə çəkəndə Allah Yarovamı və bütün İsraillilər Aviyanın və Yəhudanın önündə qırdı. **16** İsrail övladları Yəhudalıların önündən qaçdı və Allah onları bunlara təslim etdi. **17** Aviya ilə xalqı onları böyük tələfata uğratdılar: İsraillilərdən beş yüz min seçmə adam həlak oldu. **18** Beləcə o vaxt İsrail övladları sakitləşdilər, Yəhudalılar isə atalarının Allahı Rəbbə güvəndikləri üçün üstün gəldilər. **19** Aviya Yarovamı təqib etdi və ondan şəhərləri – Bet-Eli və qəsəbələrini, Yeşananı və qəsəbələrini, Efronu və qəsəbələrini aldı. **20** Aviyanın dövründə Yarovam bir daha güclü olmadı. Rəbb onu vurdu və o öldü. **21** Ancaq Aviya daha da gücləndi. O, on dörd arvad aldı, iyirmi iki oğul və on altı qız atası oldu. **22** Aviyanın qalan işləri, əməlləri və sözləri peyğəmbər İddonun təlimində yazılmışdır.

14 Aviya ataları ilə uyudu və onu Davudun şəhərində basdırdılar. Yerinə oğlu Asa padşah oldu. Onun dövründə ölkə on il rahat yaşadı. **2** Asa Allahı Rəbbin gözündə yaxşı və doğru olan işlər etdi. **3** Özgə allahların qurbangahlarını və səcdəgahları aradan qaldırdı və sütunları qırdı, Aşera bütlərini kəsdi. **4** Asa atalarının Allahı Rəbbi axtarmağı və qanunla əmrlərinə əməl etməyi Yəhudaya söylədi. **5** Yəhudanın bütün şəhərlərindən səcdəgahları və buxur qurbangahlarını aradan qaldırdı. Onun dövründə ölkə rahat yaşadı. **6** O, Yəhudada qalalı şəhərlər tikdi, çünki o illərdə ölkədə əmin-amanlıq idi və orada müharibə yox idi. Rəbb ona dinclik vermişdi. **7** Asa Yəhudalılara dedi: «Bu şəhərləri tikək, ətrafında divarlar və qüllələr, qapılar və sürgülər

düzəldək. Ölkə hələ bizimdir, çünki biz Allahımız Rəbbi axtardıq, Onu axtardığımıza görə Allah bizə hər tərəfdən dinclik verdi». Onlar beləcə uğurla tikdilər. **8** Asanın ordusu Yəhudadan sipər və nizə daşıyan üç yüz min nəfər, Binyamin nəslindən qalxan daşıyan və kaman çəkən iki yüz səksən min nəfərdən ibarət idi. Onların hamısı igid döyüşçülər idi. **9** Bunlara qarşı Kuşlu Zerah milyon əsgərlə və üç yüz döyüş arabası ilə Mareşaya hücum etdi. **10** Asa onun üzərinə getdi və Mareşada Sefata dərəsində döyüş üçün düzüldü. **11** Asa Allahı Rəbbi çağırıb dedi: «Ya Rəbb, güclülər arasında gücsüzəm, yardım edəcək Səndən başqası yoxdur. Ya Rəbb Allahımız, bizə yardım et, çünki Sən bizim dayağımızsan və Sənin isminlə bu qoşunun üstünə gəlmişik. Ya Rəbb, Allahımız Sənsən, qoy insan Sənə üstün gəlməsin». **12** Asanın və Yəhudalıların önündə Rəbb Kuşluları qırdı və Kuşlular qaçdı. **13** Asa və onunla birgə olan xalq onları Gerara qədər təqib etdi. Kuşlulardan o qədər ölən oldu ki, heç kəs salamat qalmadı, çünki Rəbbin və onun ordusunun önündə məhv olmuşdular. Yəhudalılar çoxlu qənimət ələ keçirdilər. **14** Gerar ətrafındakı bütün şəhərləri dağıtdılar, çünki onların canına Rəbbin qorxusu düşmüşdü. Bütün şəhərləri qarət etdilər, orada çoxlu qənimət vardı. **15** Çoban çadırlarını da dağıtdılar, çoxlu qoyun-keçi və dəvə apardılar. Sonra Yerusəlimə qayıtdılar.

15 Oded oğlu Azaryanın üzərinə Allahın Ruhu gəldi. **2** O, Asanın qarşısına çıxıb ona dedi: «Ey Asa, bütün Yəhudalılar və Binyaminlilər, məni dinləyin! Siz Rəbb ilə bərabər olarkən O da sizinlədir. Əgər siz Onu axtarsanız, O da Özünü sizə göstərər. Ancaq siz Onu tərk etsəniz, O da sizi tərk edər. **3** Uzun zamandan bəri İsraildə həqiqi Allah yoxdur. Onun öyrədən kahini və Qanunu da yoxdur. **4** Ancaq ağır günlərində İsrailin Allahı Rəbbə qayıdıb Onu axtaranda O Özünü onlara göstərdi. **5** O vaxtlar gedib-gəlmək təhlükəli idi. Çünki bütün ölkələrin əhalisi böyük həyəcana düşmüşdü. **6** Millət millətə qarşı, şəhər şəhərə qarşı vuruşurdu. Çünki Allah onları hər cür bəla ilə çaşqınlığa salmışdı. **7** Ancaq siz möhkəm olun və əlləriniz gücdən düşməsin, çünki işiniz üçün mükafat alacaqsınız». **8** Asa bu sözləri və peyğəmbər Odedin peyğəmbərliyini eşitdikdə cəsarətə gəlib bütün Yəhuda və Binyamin torpağından, Efrayimin dağlıq bölgəsində olan aldığı şəhərlərdən iyrənc bütləri götürüb atdı, Rəbbin eyvanı önündə olan Rəbbin qurbangahını təmir etdi. **9** Bütün Yəhudalıları və Binyaminliləri, onların arasında yaşayan Efrayimliləri, Menaşşeliləri və Şimeonluları bir yerə yığdı. Allahı Rəbbin onunla birgə olduğunu gördükdə çoxlu İsrailli onun tərəfinə keçmişdi. **10** Asanın padşahlığının on beşinci ilinin üçüncü ayında onlar Yerusəlimə toplandılar. **11** O gün gətirdikləri qənimətdən yeddi yüz baş mal-qara və yeddi min baş qoyun-keçi Rəbbə qurban etdilər. **12** Atalarının Allahı Rəbbi bütün ürəkləri ilə və bütün canları ilə axtarmaq üçün əhd etdilər. **13** İstər kiçik ya böyük, istərsə də kişi ya qadın olsun, İsrailin Allahı Rəbbi axtarmayan hər kəs öldürülməli idi. **14** Borular və şeypurlar çalaraq bağırtı və yüksək səslə Rəbbə and içdilər. **15** Bu anda görə bütün Yəhudalılar sevindi, çünki bütün ürəkləri ilə and içmişdilər, bütün səyləri ilə Onu axtarmışdılar və O da onlara Özünü göstərmişdi. Rəbb onlara hər tərəfdən dinclik vermişdi. **16** Padşah Asa nənəsi Maakanı mələkəlikdən məhrum etdi, çünki o, Aşera üçün iyrənc bir büt düzəltmişdi. Asa onun bütünü kəsdi və toz edib Qidron vadisində yandırdı. **17** Ancaq İsraildə səcdəgahlar aradan qaldırılmadı. Lakin Asanın ürəyi bütün ömrü boyu Rəbbə sadiq idi. **18** O, atasının və özünün təqdis etdiyi şeyləri – qızılı, gümüşü və qabları Allahın məbədinə gətirdi. **19** Asanın padşahlığının otuz beşinci ilinə qədər müharibə olmadı.

16 Asanın padşahlığının otuz altıncı ilində İsrail padşahı Baaşa Yəhudaya hücum etdi və Yəhuda padşahı Asanın yanına gəlib-getmək istəyənləri buraxmamaq üçün Rama şəhərini tikdi. **2** Asa Rəbbin məbədinin və padşah sarayının xəzinələrindən qızıl-gümüşü götürdü və onları Dəməşqdə yaşayan Aram padşahı Ben-Hadada bu xəbərlə göndərdi: **3** «Sənin atanla mənim atam arasında saziş var idi, qoy bizim aramızda da saziş olsun. Sənə qızıl-gümüş göndərdim, get İsrail padşahı Baaşa ilə olan sazişini poz ki, torpağımdan geri çəkilsin». **4** Ben-Hadad padşah Asaya qulaq asdı və qoşun başçılarını İsrail şəhərlərinin üstünə göndərdi. Onun qoşunları İyona, Dana, Avel-Mayimə və Naftalinin bütün anbar şəhərlərinə zərbə vurdu. **5** Baaşa bunu eşitdikdə Ramanı tikməyi dayandırdı və işini buraxdı. **6** Padşah Asa bütün Yəhudalıları yanına yığdı. Onlar Ramada Baaşanın tikməkdə olduğu yerlərin daşlarını və dirəklərini daşıdı. Bunlarla Gevanı və Mispanı tikdi. **7** O vaxt görücü Xanani Yəhuda padşahı Asanın yanına gəlib ona dedi: «Madam ki Allahın Rəbbə deyil, Aram padşahına güvəndin, buna görə də Aram padşahının ordusu sənin əlindən qaçıb qurtardı. **8** Kuşlular və Luvlular çoxlu süvari və döyüş arabaları ilə çox böyük bir ordu deyildimi? Rəbb Ona güvəndiyin üçün onları sənə

təslim etdi. 9 Çünki Rəbbin gözləri yer üzünü
seyr edir ki, ürəyi bütünlüklə Onunla olanları
qüvvətləndirsin. Ağılsızlıq etdin. İndidən sənə
müharibə olacaq». 10 Asa görücüyə qəzəbləndi və
onu işgəncə zindanına atdı, çünki bunun üçün
ona hiddətlənmişdi. O vaxt Asa xalqdan bəzilərinə
zülm etdi. 11 Asanın işləri, ilk işlərindən son
işlərinə qədər Yəhuda və İsrail padşahlarının
kitabında yazılmışdır. 12 Padşahlığının otuz
doqquzuncu ilində Asa ayaqlarından xəstələndi,
xəstəliyi get-gedə ağırlaşdı. Həm də xəstə olduqda
Rəbbi deyil, ancaq həkimləri axtardı. 13 Asa
padşahlığının qırx birinci ilində ölüb ataları
ilə uyudu. 14 Onu Davudun şəhərində özü
üçün qazdığı qəbirdə basdırdılar və onu gözəl
ədviyyat və hər cür qatışmış ətriyyatla dolu
yatağa qoydular. Onun xatirinə böyük bir tonqal
yandırdılar.

17 Onun yerinə oğlu Yehoşafat padşah oldu
və İsrailə qarşı özünü möhkəmləndirdi. 2
Yəhudanın hər qalalı şəhərinə qoşun qoydu və
Yəhuda torpağına və atası Asanın aldığı Efrayim
şəhərlərinə hərbi dəstələr yerləşdirdi. 3 Rəbb
Yehoşafatla idi, çünki atası Davudun əvvəlki
yolları ilə getdi və Baal bütlərini deyil, 4 yalnız
atasının Allahını axtardı və İsraillilərin etdiyi
işlərə görə deyil, Allahın əmrləri ilə getdi. 5 Rəbb
padşahlığı onun əlində möhkəmləndirdi və bütün
Yəhudalılar Yehoşafata xərac gətirdilər. Onun
bol sərvəti və şərəfi vardı. 6 Rəbbin yollarında
cəsarətləndi. Üstəlik səcdəgahları və Aşera
bütlərini Yəhudadan götürdü. 7 Padşahlığının
üçüncü ilində Yəhuda şəhərlərində xalqa təlim
versinlər deyə bunları göndərdi: rəisləri olan
Ben-Xayil, Avdiya, Zəkəriyyə, Natanel və Mikeya.
8 Onlarla bərabər Levililər: Şemaya, Netanya,
Zevadya, Asahel, Şemiramot, Yonatan, Adoniya,
Toviya, Tov-Adoniya və onlarla birgə kahinlər:
Elişama və Yehoram. 9 Onlar Yəhudada xalqa
təlim verdilər. Yanlarında Rəbbin Qanun kitabı
olmaqla Yəhudanın bütün şəhərlərini dolaşdılar
və xalqı öyrətdilər. 10 Yəhuda ətrafında olan bütün
ölkələrin padşahlıqları üzərinə Rəbbin qorxusu
düşdü və Yehoşafata qarşı müharibə etmədilər. 11
Filiştlilərdən bəzisi Yehoşafata hədiyyə və xərac
olaraq gümüş gətirdi. Ərəblər də ona qoyun-keçi
– yeddi min yeddi yüz qoç və yeddi min yeddi
yüz təkə gətirdi. 12 Yehoşafat get-gedə əzəmət
qazandı. Yəhudada qalalar və anbar şəhərləri
tikdi. 13 Yəhuda şəhərlərində çoxlu ehtiyatları
vardı. Yerusəlimdə igid döyüşçülər olan əsgərləri
vardı. 14 Nəsillərinə görə onların siyahısı bu idi:
Yəhudadan minbaşılar: başçı Adna və onunla
bərabər üç yüz min igid döyüşçü; 15 onun yanında
başçı Yehoxanan və onunla birgə iki yüz səksən
min nəfər; 16 onun yanında könüllü olaraq
Rəbbin işini boynuna götürən Zikri oğlu Amasya
və onunla birgə iki yüz min igid döyüşçü; 17
Binyamindən igid bir döyüşçü olan Elyada və
onunla bərabər ox-kaman və qalxanla silahlanmış
iki yüz min nəfər, 18 onun yanında Yehozavad
və onunla döyüşə hazır olan yüz səksən min
nəfər. 19 Bunlar padşahın bütün Yəhudadakı
qalalı şəhərlərə qoyduğu döyüşçülərdən əlavə ona
xidmət edənlər idi.

18 Yehoşafatın bol sərvəti və şərəfi vardı. O,
Axavla qohum və müttəfiq oldu. 2 Bir
neçə il sonra Samariyaya Axavın yanına gəldi.
Axav onun üçün və onunla bərabər olan xalq
üçün çoxlu qoyun-keçi və mal-qara kəsdi, onu
Ramot-Gileada qalxmağa təhrik etdi. 3 İsrail
padşahı Axav Yəhuda padşahı Yehoşafata dedi:
«Sən mənimlə birgə Ramot-Gileada gedirsənmi?»
Yehoşafat ona dedi: «Məni özün kimi, xalqımı
xalqın kimi hesab elə, səninlə bərabər vuruşarıq».
4 Yehoşafat yenə İsrail padşahına dedi: «Əvvəlcə
görək Rəbbin sözü nədir?» 5 İsrail padşahı dörd
yüz peyğəmbəri topladı və onlara dedi: «Vuruşmaq
üçün Ramot-Gileada gedim ya getməyim?» Onlar
dedi: «Get, Allah onu padşaha təslim edəcək». 6
Yehoşafat dedi: «Burada olanlardan başqa Rəbbin
bir peyğəmbəri yoxdur ki, ondan soruşaq?» 7 İsrail
padşahı Yehoşafata dedi: «Rəbdən soruşmaq üçün
bir nəfər də var: İmla oğlu Mikeya. Ancaq mənim
ondan zəhləm gedir, çünki həmişə yaxşılığıma
deyil, pisliyimə peyğəmbərlik edir». Yehoşafat
dedi: «Qoy padşah belə söyləməsin». 8 İsrail
padşahı bir saray xidmətçisini çağırıb dedi:
«Tez İmla oğlu Mikeyanı buraya gətir». 9 İsrail
padşahı və Yəhuda padşahı Yehoşafat Samariya
darvazalarının girəcəyindəki meydanda şahlıq
libası geyinib oturmuşdu. Hər biri öz taxtında
oturmuşdu və bütün peyğəmbərlər onların
önündə peyğəmbərlik edirdi. 10 Kenaana oğlu
Sidqiya özünə dəmir buynuzlar düzəldib dedi:
«Rəbb belə deyir: "Aramlıları qırıb qurtarana
qədər onları beləcə buynuzlayacaqsan"». 11 Bütün
peyğəmbərlər də peyğəmbərlik edərək deyirdilər:
«Ramot-Gileada get, qalib gələcəksən, Rəbb onu
padşaha təslim edəcək». 12 Mikeyanı çağırmaq
üçün gedən qasid ona dedi: «İndi peyğəmbərlər
padşaha bir ağızdan xoş sözlər deyir. Sənin
sözün də onlardan birinin sözü kimi olsun və
yaxşılığa danış». 13 Mikeya dedi: «Var olan
Rəbbə and olsun ki, Allahım mənə nə desə, onu
söyləyəcəyəm». 14 O, padşahın yanına gəldi və

padşah ona dedi: «Mikeya, vuruşmaq üçün Ramot-Gileada gedək, yoxsa getməyək?» Mikeya ona dedi: «Gedin, qalib gələcəksiniz, onlar sizə təslim ediləcək». **15** Padşah ona dedi: «Səni neçə dəfə and içdirim ki, mənə Rəbbin adı ilə həqiqətdən başqa bir şey söyləməyəcəksən?» **16** Mikeya dedi: «Mən bütün İsrailliləri təpələr üstündə çobanı olmayan sürü kimi səpələnmiş gördüm. Rəbb dedi: "Onların ağası yoxdur. Qoy hər biri salamat öz evinə qayıtsın"». **17** İsrail padşahı Yehoşafata dedi: «Sənə demədimmi o mənim yaxşılığıma deyil, pisliyimə peyğəmbərlik edəcək?» **18** Mikeya dedi: «Onda Rəbbin sözünü eşit. Mən Rəbbi Öz taxtında oturmuş və bütün göylər ordusunu Onun sağında və solunda durmuş gördüm. **19** Rəbb dedi: "Ramot-Gileada gedib həlak olması üçün Axavı kim tovlayacaq?" Biri elə dedi, o biri belə. **20** Bir ruh irəli çıxıb Rəbbin önündə dayandı və dedi: "Mən onu tovlayaram". Rəbb ona dedi: "Necə?" **21** O dedi: "Mən çıxıb bütün peyğəmbərlərin ağzında yalançı bir ruh olaram". Rəbb dedi: "Sən onu tovlayacaqsan, bunu bacarırsan, get və belə elə"». **22** Mikeya davam etdi: «İndi, budur, Rəbb sənin bütün bu peyğəmbərlərinin ağzına yalançı bir ruh qoyub. Beləcə Rəbb başına bəla gətirməyi qərara aldı». **23** Kenaana oğlu Sidqiya yaxınlaşdı və Mikeyanın yanağına vurub dedi: «Rəbbin Ruhu səndə danışmaq üçün məndən sənə hansı yolla keçdi?» **24** Mikeya dedi: «Sən gizlənmək üçün iç otağa girdiyin gün bunu biləcəksən». **25** İsrail padşahı dedi: «Mikeyanı götürün, onu şəhər rəisi Amonun və padşahın oğlu Yoaşın yanına göndərin. **26** Onlara söyləyin ki, padşah belə deyir: "Bu adamı zindana atın və mən salamat qayıdana qədər ona çox az çörək və su verərək zülm edin"». **27** Mikeya dedi: «Əgər sən salamat qayıtsan, Rəbb mənim vasitəmlə danışmayıb». Sonra dedi: «Ey camaat, hamınız eşidin!» **28** İsrail padşahı və Yəhuda padşahı Yehoşafat Ramot-Gileada getdi. **29** İsrail padşahı Yehoşafata dedi: «Mən qiyafəmi dəyişib döyüşə girəcəyəm, ancaq sən öz şahlıq libasını gey». İsrail padşahı qiyafəsini dəyişib döyüşə girdi. **30** Aram padşahı öz döyüş arabalarının başçılarına «nə kiçiklə, nə də böyüklə vuruşun, yalnız İsrail padşahı ilə döyüşə girin» deyə əmr etmişdi. **31** Döyüş arabalarının başçıları Yehoşafatı görəndə dedi: «İsrail padşahı budur». Dönüb onunla vuruşmağa getdilər. Yehoşafat çığırdı. Rəbb ona yardım etdi, Allah onları onun yanından geri çəkdi. **32** Döyüş arabalarının başçıları onun İsrail padşahı olmadığını görəndə onun ardından geri qayıtdılar. **33** Bir adam nişan almadan kaman çəkib İsrail padşahını zirehlərin birləşdiyi yerdən vurdu. Padşah arabaçısına dedi: «Dön və məni döyüşdən çıxar, çünki yaralanmışam». **34** O gün döyüş qızışdı. İsrail padşahı axşamacan öz döyüş arabasında Aramlıların önündə söykənib dayandı. Günəş batmaqda ikən o öldü.

19 Yəhuda padşahı Yehoşafat Yerusəlimə, evinə salamat qayıtdı. **2** Xanani oğlu görücü Yehu onun önünə çıxdı və padşah Yehoşafata dedi: «Pis adama kömək etmək və Rəbbə nifrət edənləri sevmək sənə lazım idimi? Bundan ötrü Rəbbin qəzəbi sənin üzərindədir. **3** Lakin sənin yaxşı işlərin də var: Aşera bütlərini ölkədən yox etdin və öz ürəyini Allahı axtarmaq üçün hazırladın». **4** Yehoşafat Yerusəlimdə yaşadı. Təkrar Beer-Şevadan Efrayimin dağlıq bölgəsinə qədər xalq arasında gəzdi və onları atalarının Allahı Rəbbə tərəf döndərdi. **5** Ölkəyə, Yəhudanın bütün qalalı şəhərlərinə hakimlər – hər şəhərə bir hakim qoydu. **6** O, hakimlərə dedi: «Baxın ki nə edirsiniz, çünki insan üçün deyil, Rəbb üçün hakimlik edirsiniz və hakimlik işində O sizinlədir. **7** İndi sizin üzərinizdə Rəbb qorxusu olsun. Ehtiyat edin, çünki Allahımız Rəbdə haqsızlıq, tərəfkeşlik, rüşvətxorluq yoxdur». **8** Yehoşafat Rəbbin hakimliyinə və mübahisəli işlər üçün Yerusəlimə də bəzi Levililəri, kahinləri və İsrailin nəsil başçılarını təyin etdi. Onlar Yerusəlimə qayıdanda **9** padşah onlara əmr edib dedi: «Rəbb qorxusu ilə, sədaqətlə və bütün ürəklə belə edin: **10** öz şəhərlərində yaşayan qohumlarınızdan sizə gələcək hər mübahisəli iş üçün, istər qan işi olsun, istərsə də qanun, əmr, qayda və hökm barədə olsun, onlara xəbərdarlıq edin ki, Rəbbin qarşısında təqsirkar olmasınlar və Onun qəzəbi sizin və qohumlarınızın üzərinə gəlməsin. Belə etməklə siz təqsirkar olmayacaqsınız. **11** Budur, Rəbbin hər işi üçün başçı kahin Amarya, padşahın hər işi üçün isə Yəhudanın qəbilə rəisi İsmail oğlu Zevadya başçınız olacaq, önünüzdə də Levililər məmur olacaq. Cəsarətlə davranın. Rəbb yaxşılıq edənlərlə olsun».

20 Bundan sonra Moavlılar və Ammonlular, onlarla bərabər Maonlulardan bəzisi Yehoşafata qarşı döyüşmək üçün gəldi. **2** Adamlar gəldi və Yehoşafata bildirib dedi: «Dənizin o biri tərəfindən, Aramdan sənə qarşı böyük bir izdiham gəlir. İndi onlar Xaseson-Tamardadır. Bura En-Gedidir». **3** Yehoşafat qorxdu və üzünü Rəbbi axtarmağa döndərdi və bütün Yəhuda üçün oruc elan etdi. **4** Yəhudalılar Rəbdən kömək diləmək üçün toplandı, Yəhudanın bütün şəhərlərindən də Rəbbi axtarmaq üçün gəldilər.

5 Yehoşafat Rəbbin məbədində, yeni həyətin
qabağında, Yəhuda və Yerusəlim camaatının
önündə durub dedi: 6 «Ya Rəbb, atalarımızın
Allahı, göylərdə olan Allah Sən deyilsənmi? Bütün
millətlərin padşahlıqları üzərinə hakim olan Sən
deyilsənmi? Qüdrətlə qüvvət Sənin əlindədir və
heç kim Sənə qarşı dura bilməz. 7 Ey Allahımız,
bu torpaqda yaşayanları xalqın İsrailin önündə
qovan və onu dostun İbrahimin nəslinə əbədi
olaraq verən Sən deyilsənmi? 8 Orada məskən
saldılar, orada Sənin adına müqəddəs bir məbəd
tikdilər və dedilər: 9 "Əgər üzərimizə bəla, cəza
qılıncı, vəba və ya aclıq gələrsə, adın bu məbəddə
olduğuna görə bu məbədin önündə, yəni Sənin
önündə də duracağıq və çətin günlərdə Sənə
fəryad edəcəyik, onda Sən eşidəcəksən və xilas
edəcəksən". 10 İndi bax Ammonlular, Moavlılar,
Seir dağının sakinləri nə edir! Misirdən gələrkən
İsrailliləri onların torpağına girməyə qoymadın,
İsraillilər də dönüb onları məhv etmədi. 11
Budur, bizə irs olaraq verdiyin Sənin mülkündən
bizi qovmağa gələrək əvəzini necə ödəyirlər. 12
Ey Allahımız, onlara hökm etməyəcəksənmi?
Çünki üzərimizə gələn bu böyük qoşuna qarşı
gücümüz yoxdur və biz nə edəcəyimizi bilmirik,
ancaq gözlərimiz Sənin üzərindədir». 13 Bütün
Yəhudalılar uşaqları, qadınları və oğulları ilə
birgə Rəbbin önündə durmuşdu. 14 Camaatın
arasında olanda Asəf nəslindən olan bir Levili,
Mattanya oğlu Yeiel oğlu Benaya oğlu Zəkəriyyə
oğlu Yaxazielin üzərinə Rəbbin Ruhu gəldi. 15 O
dedi: «Bütün Yəhudalılar, Yerusəlimdə yaşayanlar
və sən padşah Yehoşafat, yaxşı dinləyin! Rəbb
sizə belə deyir: "Bu böyük qoşundan qorxmayın
və ruhdan düşməyin, çünki döyüş sizin deyil,
ancaq Allahındır. 16 Sabah onlara qarşı enin:
budur, onlar Sis yoxuşu ilə qalxır və onları vadinin
sonunda, Yeruel çölünün önündə tapacaqsınız.
17 Bu səfərdə döyüşmək sizə lazım olmayacaq.
Ey Yəhudalılar və Yerusəlimlilər, səf bağlayıb
durun, sizinlə bərabər olan Rəbbin xilasını
görün. Qorxmayın və ruhdan düşməyin. Sabah
onların qarşısına gedin və Rəbb sizinlə olacaq"».
18 Yehoşafat üzüstə yerə qapandı və bütün
Yəhudalılar və Yerusəlimdə yaşayanlar Rəbbə
səcdə etmək üçün Rəbbin önündə yerə qapandı. 19
Qohat və Qorah nəsillərindən olan Levililər ayağa
qalxıb İsrailin Allahı Rəbbə yüksək səslə şükür
etdilər. 20 Onlar səhər tezdən qalxdı və Teqoa
çölünə çıxdılar. Çıxdıqları zaman Yehoşafat durub
dedi: «Ey Yəhuda və Yerusəlimdə yaşayanlar,
məni dinləyin: Allahınız Rəbbə inanın, onda
qorunacaqsınız, Onun peyğəmbərlərinə inanın
və uğur qazanacaqsınız». 21 Xalqla məsləhət
etdikdən sonra Rəbbə ilahi oxuyanları irəli qoydu
ki, ordusunun önündə gedərək müqəddəs calalına
həmd edib oxusunlar: «Rəbbə şükür edin, çünki
Onun məhəbbəti əbədidir». 22 Tərənnümlə həmdə
başladıqları zaman Yəhudaya gələn Ammonlulara,
Moavlılara və Seir dağının sakinlərinə qarşı
Rəbb pusqu qurdu və onlar qırıldı. 23 Çünki
Ammonlularla Moavlılar Seir dağının sakinlərini
qırıb tamam yox etmək üçün onlara qarşı qalxdı
və Seir sakinlərini qırandan sonra bir-birlərini
məhv etməyə başladı. 24 Yəhudalılar çölə baxan
gözətçi yerinə çatdıqda qoşuna baxıb yerə yıxılmış
meyitlər gördülər. Sağ qalan yox idi. 25 Yehoşafat
və onun xalqı onların qənimətini götürməyə gəldi,
onların arasında çoxlu mallar, paltarlar və qiymətli
şeylər tapdılar. Bunlardan o qədər yığdılar ki,
daşıya bilmədilər. Qənimət o qədər çox idi ki, onu
üç gün yığdılar. 26 Dördüncü gün Beraka vadisində
Rəbbə həmd etmək üçün toplandılar. Bundan ötrü
o yerin adını Beraka vadisi qoydular və bu günə
qədər də belədir. 27 Bütün Yəhuda və Yerusəlim
xalqı Yehoşafatın başçılığı altında sevinclə
Yerusəlimə qayıtdı, çünki Rəbb düşmənlərini
məhv edərək onları sevindirmişdi. 28 Çənglər,
liralar və kərənaylar çalaraq Yerusəlimə, Rəbbin
məbədinə gəldilər. 29 İsrailin düşmənlərinə qarşı
Rəbbin döyüşdüyünü eşitdikdə bütün ölkələrdəki
padşahlar üzərinə Allahın qorxusu düşdü. 30
Yehoşafatın padşahlığında isə əmin-amanlıq oldu,
çünki Allahı ona hər tərəfdən dinclik verdi.
31 Yehoşafat Yəhuda üzərində padşahlıq etdi.
Padşah olduğu zaman otuz beş yaşında idi. O,
Yerusəlimdə iyirmi beş il padşahlıq etdi. Anasının
adı Şilxi qızı Azuva idi. 32 O, atası Asanın yolu ilə
getdi və Rəbbin gözündə doğru olan işlər edərək
bunlardan kənara çıxmadı. 33 Ancaq səcdəgahlar
aradan qaldırılmadı və xalqın ürəyi hələ atalarının
Allahı Rəbbə tərəf yönəlməmişdi. 34 Yehoşafatın
qalan işləri, ilk işlərindən son işlərinə qədər
İsrail padşahlarının kitabına daxil olan Xanani
oğlu Yehunun tarix kitabında yazılmışdır. 35
Ondan sonra Yəhuda padşahı Yehoşafat pis işlər
görən İsrail padşahı Axazya ilə razılığa gəldi. 36
Tarşişə getməyə gəmilər düzəltmək üçün onunla
razılaşdı və gəmiləri Esyon-Geverdə düzəltdilər. 37
Mareşadan olan Dodavın oğlu Eliezer Yehoşafata
qarşı peyğəmbərlik edib dedi: «Axazya ilə razılığa
gəldiyin üçün Rəbb sənin işlərini pozdu». Gəmilər
parçalandı və Tarşişə gedə bilmədilər.

21 Yehoşafat ataları ilə uyudu və Davudun
şəhərində, atalarının yanında basdırıldı.
Onun yerinə oğlu Yehoram padşah oldu. 2 Onun

qardaşları, Yehoşafatın oğulları bunlar idi: Azarya, Yexiel, Zəkəriyyə, Azarya, Mikael və Şefatya. Bunların hamısı İsrail padşahı Yehoşafatın oğulları idi. **3** Ataları onlara çoxlu hədiyyələr – qızıl, gümüş və qiymətli şeylər, bunlarla bərabər Yəhudada olan qalalı şəhərlər verdi. Padşahlığı isə Yehorama verdi, çünki o, ilk oğul idi. **4** Yehoram atasının padşahlıq taxtına çıxıb möhkəmləndikdə bütün qardaşlarını və İsrail rəislərindən bəzisini də qılıncdan keçirdi. **5** Yehoram padşah olduğu vaxt otuz iki yaşında idi və Yerusəlimdə səkkiz il padşahlıq etdi. **6** Axav nəslinin etdiyi kimi o da İsrail padşahlarının yolu ilə getdi, çünki Axavın qızı onun arvadı idi. Yehoram Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. **7** Ancaq Rəbb Davudla etdiyi əhddən ötrü Davudun sülaləsini məhv etmək istəmədi. Çünki Davuda və onun nəslinə əbədi olaraq bir çıraq verəcəyini vəd etmişdi. **8** Onun dövründə Edomlular üsyan qaldırıb Yəhudanın əsarəti altından çıxdılar və özlərinə bir padşah qoydular. **9** Yehoram rəisləri və bütün döyüş arabaları ilə birgə getdi. Gecə ikən qalxıb onu hər tərəfdən əhatə edən Edomluları və araba rəislərini qırdı. **10** Beləcə Edomlular üsyan qaldırdı, bu günə qədər də Yəhudanın əsarəti altında deyil. Həmin vaxt Livnalılar da üsyan qaldırıb onun əsarəti altından çıxdılar, çünki Yehoram atalarının Allahı Rəbbi tərk etmişdi. **11** O, Yəhuda dağlarında da səcdəgahlar tikmişdi. Yerusəlimdə yaşayanları da xəyanətə təhrik edib Yəhudanı da yoldan azdırmışdı. **12** Ona peyğəmbər İlyasdan bu məktub gəldi: «Atan Davudun Allahı Rəbb belə deyir: "Atan Yehoşafatın və Yəhuda padşahı Asanın yolları ilə deyil, **13** ancaq İsrail padşahlarının yolu ilə getdin, Axav nəslinin etdiyi kimi Yəhudanı və Yerusəlimdə yaşayanları xəyanətə təhrik etdin. Həm də atanın nəslindən qardaşlarını, səndən daha yaxşı olanları öldürdün. **14** Buna görə də Rəbb sənin xalqına, oğullarına, arvadlarına və bütün malına böyük zərbə vuracaq. **15** Sən isə ağır xəstələnəcəksən, elə bir şiddətli xəstəlik keçirəcəksən ki, nəticədə bağırsaqların töküləcək"». **16** Rəbb Yehorama qarşı Filiştlilərin ruhunu və Kuşluların qonşuluğunda yaşayan Ərəblərin ruhunu oyandırdı. **17** Onlar Yəhudanın üstünə gəlib oraya hücum çəkdilər. Padşahın sarayında tapdıqları bütün malı, onun oğullarını və arvadlarını apardılar. Oğullarının ən balacası Axazyadan başqa oğlu qalmadı. **18** Bunların hamısından sonra Rəbb Yehoramı bağırsaqlarından sağalmaz bir xəstəliklə vurdu. **19** Onun xəstəliyi gündən-günə şiddətləndi. Nəhayət, ikinci ilin sonunda xəstəliyinə görə bağırsaqları töküldü və o, şiddətli ağrılarla öldü. Onun xalqı Yehoramın ataları üçün tonqal yandırdığı kimi onun xatirinə yandırmadı. **20** Yehoram padşah olduğu vaxt otuz iki yaşında idi və Yerusəlimdə səkkiz il padşahlıq etdi. Ölümünə heç kəs təəssüf etmədi. Onu Davudun şəhərində basdırdılar, lakin padşahların qəbirlərində basdırmadılar.

22 Yerusəlimdə yaşayanlar onun yerinə ən kiçik oğlu Axazyanı padşah etdilər, çünki Ərəblərlə birgə ordugaha girən dəstələr bütün böyükləri öldürmüşdü. Beləcə Yəhuda padşahı Yehoramın oğlu Axazya padşah oldu. **2** Axazya padşah olduğu vaxt qırx iki yaşında idi və Yerusəlimdə bir il padşahlıq etdi. Anası Omrinin nəvəsi olub adı Atalya idi. **3** Axazya da Axav nəslinin yolları ilə getdi, çünki anası ona pislik etmək öyrədirdi. **4** O da Axav nəsli kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. Çünki atasının ölümündən sonra məhvi üçün bu adamlar onun məsləhətçiləri oldu. **5** Onların məsləhəti ilə Aram padşahı Xazaelə qarşı vuruşmaq üçün İsrail padşahı Axav oğlu Yehoramla birgə Ramot-Gileada getdi. Aramlılar Yehoramı yaraladı. **6** Ramot-Gileadda Aram padşahı Xazaelə qarşı vuruşarkən aldığı yaraları sağaltmaq üçün İzreelə qayıtdı. Yəhuda padşahı Yehoram oğlu Axazya, Axav oğlu Yehoramı görmək üçün İzreelə gəldi, çünki o yaralı idi. **7** Axazyanın bu yolla məhv olması Allahdan idi. O, Yehoramın yanına gəldi və oraya gəlib Axav nəslini yox etmək üçün Rəbbin məsh etdiyi Nimşi oğlu Yehuya qarşı Yehoramla birgə çıxdı. **8** Yehu Axav nəslinə hökmü icra edərkən Yəhuda rəislərini və Axazyanın ona xidmət edən qardaşı oğullarını tapdı və onları öldürdü. **9** Axazyanı axtardı və onu Samariyada gizləndiyi halda tutdular. Yehunun yanına gətirdilər və onu öldürdülər. Sonra onu basdırdılar, çünki dedilər: «Rəbbi bütün ürəyi ilə axtaran Yehoşafatın oğlu budur». Beləliklə, Axazyanın nəslində padşahlığı əldə saxlaya biləcək adam qalmadı. **10** Axazyanın anası Atalya oğlunun öldüyünü görəndə qalxıb Yəhudanın bütün padşah nəslini məhv etdi. **11** Ancaq padşahın qızı Yehoşeva öldürülən şahzadələr arasından Axazyanın oğlu Yoaşı gizlincə apardı və onu dayəsi ilə birgə yataq otağında yerləşdirdi. Kahin Yehoyadanın arvadı və padşah Yehoramın qızı olan Yehoşeva Axazyanın bacısı olduğu üçün Yoaşı Atalyadan gizlətdi ki, Atalya onu öldürməsin. **12** Yoaş altı il gizli olaraq Allahın məbədində onlarla birgə qaldı. Atalya isə ölkə üzərində padşahlıq etdi.

23 Yeddinci ildə Yehoyada cəsarətləndi və yüzbaşılar Yeroxam oğlu Azarya, Yehoxanan oğlu İsmail, Oved oğlu Azarya, Adaya oğlu Maaseya

və Zikri oğlu Elişafatla əhd etdi. **2** Onlar Yəhudanı gəzib oranın bütün şəhərlərindən Levililəri və İsrailin nəsil başçılarını topladılar və Yerusəlimə gəldilər. **3** Bütün camaat Allahın məbədində padşahla əhd bağladı. Yehoyada onlara dedi: «Padşahın oğlu budur. Davud oğulları haqqında Rəbbin söylədiyi kimi padşahlıq edəcək. **4** Siz belə edin: sizdən Şənbə günü növbə çəkən kahinlərin və Levililərin üçdə biri astanada duran qapıçılar olsun, **5** üçdə biri padşah sarayında və üçdə biri Bünövrə darvazasında olsun. Bütün xalq isə Rəbbin məbədinin həyətində olsun. **6** Ancaq kahinlərdən və xidmət edən Levililərdən başqa Rəbbin məbədinə heç kəs girməsin, onlar girsin, çünki müqəddəsdirlər. Bütün xalq isə Rəbbin buyurduğunu qorusun. **7** Levililər hər biri silahı əlində padşahı hər tərəfdən əhatəyə alsınlar, məbədə girən hər kəs öldürülsün. Onlar padşah girib-çıxdığı vaxt onunla olsun». **8** Levililərlə bütün Yəhudalılar kahin Yehoyadanın əmr etdiyi hər şeyi etdilər. Hər biri öz adamlarını, Şənbə günü növbə çəkənləri və növbədə olmayanları götürdü, çünki kahin Yehoyada bölmələrin heç birini buraxmamışdı. **9** Kahin Yehoyada yüzbaşılara Allahın məbədində olan padşah Davudun nizələrini, qalxanlarını və sipərlərini verdi. **10** Bütün xalqı məbədin sağ tərəfindən sol tərəfinə qədər qurbangahın və məbədin yanında, padşahın ətrafında qoydu. Hər kəsin silahı əlində idi. **11** Yehoyada ilə oğulları şahzadəni irəli çıxartdılar və tacı başına qoyub şəhadətnaməni ona verdilər. Onu padşah olmaq üçün məsh etdilər və «Yaşasın padşah!» dedilər. **12** Atalya qaçışan və padşahı alqışlayan xalqın səsini eşitdikdə xalqın yanına, Rəbbin məbədinə gəldi. **13** O baxıb gördü ki, padşah girəcək yerdə öz sütununun yanında dayanmışdır və rəislərlə kərənay çalanlar da padşahın yanındadır. Bütün ölkə xalqı sevinərək kərənay çalırdı. İlahiçilər də musiqi alətləri çalaraq ucadan həmd edirdilər. Atalya paltarını cırıb bağırdı: «Xəyanət! Xəyanət!» **14** Kahin Yehoyada qoşun üçün cavabdeh olan yüzbaşıları çağırıb dedi: «Onu cərgələrin arasından çıxarın və dalınca gələn qılıncla öldürülsün». Çünki kahin «onu Rəbbin məbədində öldürməyin» demişdi. **15** Atalyanı tutub sarayın atlar darvazasının girəcək yerinə gətirdilər və orada onu öldürdülər. **16** Yehoyada özü və bütün xalqla padşah arasında əhd kəsdi ki, onlar Rəbbin xalqı olsun. **17** Bütün xalq Baal məbədinə getdi. Onu dağıdıb qurbangahlarını və bütlərini parça-parça etdilər. Baalın kahini Mattanı da qurbangahların önündə öldürdülər. **18** Yehoyada Rəbbin məbədi üzərində məsuliyyəti Davudun Rəbbin evində bölmələrə ayırdığı Levili kahinlərə verdi. Davud onları öz qaydasına görə sevinclə və musiqi ilə Musanın Qanununda yazıldığı kimi Rəbbə yandırma qurbanları təqdim etmək üçün Rəbbin məbədinə qoymuşdu. **19** Hər hansı yolla natəmiz bir kəs girməsin deyə Rəbbin məbədinin qapılarına qapıçılar qoydu. **20** O, yüzbaşıları, əyanları, xalqın valilərini, bütün ölkə xalqını özü ilə götürdü. Onlar padşahı Rəbbin məbədindən düşürtdülər və yuxarı darvazadan keçib saraya gəldilər. Padşahı padşahlıq taxtında oturtdular. **21** Bütün ölkə xalqı sevindi və şəhər sakitləşdi, çünki Atalyanı qılıncla öldürmüşdülər.

24 Yoaş padşah olduğu vaxt yeddi yaşında idi və Yerusəlimdə qırx il padşahlıq etdi. Anası Beer-Şevadan olub adı Sivya idi. **2** Yoaş kahin Yehoyadanın bütün ömrü boyu Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. **3** Yehoyada ona iki arvad aldı. O, oğullar və qızlar atası oldu. **4** Bundan sonra Yoaş Rəbbin məbədini bərpa etməyi qərara aldı. **5** Kahinlərlə Levililəri toplayıb onlara dedi: «Yəhudanın şəhərlərinə çıxın və Allahınızın məbədini hər il təmir etmək üçün bütün İsraillilərdən pul toplayın, bu işi görməyə tələsin». Ancaq Levililər tələsmədi. **6** Başçı olan Yehoyadanı padşah çağırdı və ona dedi: «Rəbbin qulu Musanın və İsrail camaatının Şəhadət çadırı üçün qoyduqları vergini Yəhudadan və Yerusəlimdən gətirmələrini nə üçün Levililərdən tələb etmədin?» **7** Çünki o pis qadın Atalyanın oğulları Allahın məbədini viran etmişdilər və Rəbbin məbədinin bütün müqəddəs şeylərini də Baal bütləri üçün işlətmişdilər. **8** Padşah əmr etdi və bir sandıq düzəldib onu Rəbbin məbədinin darvazasına, bayır tərəfə qoydular. **9** Allahın qulu Musanın çöldə İsrail üzərinə qoyduğu vergini Rəbb üçün gətirsinlər deyə Yəhudada və Yerusəlimdə elan etdilər. **10** Rəislərlə bütün xalq sevindi və sandıq dolana qədər vergini gətirib onun içinə qoydular. **11** Padşahlığın məmurları Levililərin onların yanına gətirdikləri sandığın içində çox pul olduğunu gördükləri vaxt padşahın mirzəsi ilə başçı kahinin məmuru gəlib sandığı boşaldar, sonra onu yenə yerinə qaytarardılar. Hər gün beləcə etməklə olduqca çox pul topladılar. **12** Padşahla Yehoyada onu Rəbbin məbədinin xidmət işini görənlərə verdilər və Rəbbin məbədini bərpa etmək üçün daşyonanları və dülgərləri, Rəbbin məbədini təmir etmək üçün dəmir və tunc ustalarını muzdla tutdular. **13** İşçilər işlədilər, təmir işi onların əlində irəli getdi və Allahın məbədini qaydasına salıb onu möhkəmləndirdilər. **14** İşi qurtardıqları vaxt yerdə qalan pulu padşahın

və Yehoyadanın önünə gətirdilər və bununla Rəbbin məbədi üçün əşyalar – xidmət və yandırma qurbanları üçün əşyalar, nimçələr, qızıl və gümüş əşyalar düzəltdilər. Onlar Yehoyadanın bütün ömrü boyu daim Rəbbin məbədində yandırma qurbanları təqdim edərdi. **15** Yehoyada qocalıb yaşa doldu və öldü. O, öldüyü zaman yüz otuz yaşında idi. **16** Onu Davudun şəhərində padşahların yanında basdırdılar, çünki İsrail üçün və Allahla məbədi üçün yaxşılıq etmişdi. **17** Yehoyadanın ölümündən sonra Yəhuda rəisləri gəlib padşaha baş əydilər. O zaman padşah onlara qulaq asdı. **18** Xalq atalarının Allahı Rəbbin məbədini tərk etdi, Aşera bütlərinə və başqa bütlərə qulluq etdi. Onların bu günahından ötrü Yəhuda ilə Yerusəlim üzərinə qəzəb gəldi. **19** Rəbb onları Özünə tərəf döndərmək üçün onların yanına peyğəmbərlər göndərdi və peyğəmbərlər onlara qarşı şəhadət etdilər, ancaq xalq qulaq asmadı. **20** Kahin Yehoyadanın oğlu Zəkəriyyənin üzərinə Allahın Ruhu gəldi və xalqın arasında çıxış edib onlara dedi: «Allah belə deyir: nə üçün Rəbbin əmrlərini pozursunuz? İşləriniz yaxşı getməz, çünki siz Rəbbi tərk etdiyiniz kimi O da sizi tərk etdi». **21** Ona qarşı qəsd hazırladılar və onu padşahın əmri ilə Rəbbin məbədinin həyətində daşqalaq etdilər. **22** Beləcə padşah Yoaş Zəkəriyyənin də atası Yehoyadanın ona etdiyi xeyirxahlığı yada salmadı və oğlunu öldürdü. O da ölərkən dedi: «Rəbb görsün və hökm etsin». **23** O biri ilin əvvəlində Aram ordusu onun üstünə gəldi. Onlar Yəhudaya və Yerusəlimə hücum etdilər. Xalqın bütün rəislərini xalqın arasından götürüb məhv etdilər və onlardan alınan bütün qənimәti Dəməşq padşahına göndərdilər. **24** Aramlılar az qoşunla gəldikləri halda Rəbb çox böyük bir ordunu onlara təslim etdi, çünki xalq atalarının Allahı Rəbdən üz döndərmişdi. Beləliklə, Yoaşa qarşı hökmü icra etdilər. **25** Yoaşın yanından getdikləri zaman onu ağır yaralı vəziyyətdə qoydular. Onun əyanları kahin Yehoyadanın oğullarının qanına görə ona qarşı qəsd hazırladılar və onu yatağında öldürdülər. Yoaş öldü və onu Davudun şəhərində basdırdılar, ancaq padşahların məqbərəsində basdırmadılar. **26** Ona qarşı qəsd quranlar bunlardır: Ammonlu qadın Şimatın oğlu Zavad və Moavlı qadın Şimritin oğlu Yehozavad. **27** Yoaşın oğulları, ona edilən çoxlu xəbərdarlıq və Allah məbədinin bərpası barədə padşahların tarix kitabında yazılmışdır. Onun yerinə oğlu Amasya padşah oldu.

25 Amasya padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə iyirmi doqquz il padşahlıq etdi. Anası Yerusəlimdən olub adı Yehoaddan idi. **2** Amasya Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi, ancaq bunları bütün ürəyi ilə etmədi. **3** Padşahlıq əlində möhkəmlənəndə Amasya atasını öldürmüş əyanlarını öldürdü. **4** Ancaq Musanın Qanun kitabında yazıldığı kimi qatillərin oğullarını öldürmədi, çünki Rəbb əmr edib demişdi: «Oğula görə ata, ataya görə oğul öldürülməsin, hər kəs öz günahına görə ölməlidir». **5** Amasya Yəhudalıları topladı, nəsillərinə görə bütün Yəhudalıları və Binyaminliləri minbaşıların və yüzbaşıların başçılığı altında düzdü. İyirmi yaşda və ondan yuxarı olanları yığıb onların arasından nizə və sipər daşıyan, döyüşmək bacaran üç yüz min adam seçdi. **6** Yüz talant gümüşə İsraildən yüz min igid döyüşçünü də muzdla tutdu. **7** Ancaq bir Allah adamı gəlib ona dedi: «Ey padşah, qoy İsrail ordusu səninlə bərabər getməsin, çünki Rəbb İsraillilərlə, bütün bu Efrayimlilərlə deyil. **8** Əgər getsən, tək get, döyüşdə cəsarətli ol, amma Allah səni düşmənin önündə büdrədəcək, çünki Allahda yardım etməyə və büdrətməyə qüdrət var». **9** Amasya Allah adamına dedi: «Ancaq İsrail ordusuna verdiyim yüz talant üçün nə edim?» Allah adamı dedi: «Rəbb sənə bundan artığını verə bilər». **10** Amasya Efrayimdən yanına gələn ordunu yerlərinə getmək üçün ayırdı. Bundan ötrü Yəhudaya qarşı onların qəzəbi alovlandı və qızğın qəzəblə yerlərinə qayıtdılar. **11** Amasya cəsarətləndi və xalqını götürüb Duz dərəsinə getdi, Seirlilərdən on min nəfəri qırdı. **12** Yəhudalılar sağ qalan daha on min nəfəri əsir aldılar, onları qayanın başına gətirib oradan aşağı atdılar. Onların hamısı parça-parça oldu. **13** Ancaq özü ilə birgə döyüşə getməsinlər deyə Amasyanın geri göndərdiyi ordunun əsgərləri Samariyadan Bet-Xorona qədər Yəhuda şəhərlərinə basqın etdilər. Onlardan üç min nəfəri qırdılar və qarət olunmuş çoxlu qənimət ələ keçirdilər. **14** Amasya Edomluları qırıb gəldikdən sonra Seirlilərin bütlərini gətirib onları özü üçün allahlar olaraq qoydu. O bunların önündə səcdə etdi və onlara buxur yandırdı. **15** Amasyaya qarşı Rəbbin qəzəbi alovlandı və onun yanına bir peyğəmbər göndərdi. Bu peyğəmbər ona dedi: «Nə üçün o xalqın allahlarına üz tutdun? Onlar öz xalqlarını sənin əlindən qurtara bilmədilər». **16** Bunu söyləyərkən Amasya ona dedi: «Məgər səni padşaha məsləhətçi qoymuşuq? Sus, ölməkmi istəyirsən?» Peyğəmbər vaz keçib dedi: «Allahın səni məhv etməyə qərar verdiyini bilirəm, çünki bunu etdin və mənim məsləhətimə qulaq asmadın». **17** Yəhuda padşahı Amasya məsləhətləşib İsrail padşahı Yehu oğlu Yehoaxaz

oğlu Yoaşın yanına xəbər göndərib dedi: «Gəl, qarşılaşaq». **18** İsrail padşahı Yoaş Yəhuda padşahı Amasyaya cavab verib dedi: «Livanda olan qanqal oradakı sidr ağacına xəbər göndərib "qızını oğluma arvad olmaq üçün ver" dedi. Amma Livanda olan bir çöl heyvanı keçərək qanqalı tapdaladı. **19** Sən "Edomluları qırdım" deyərək ürəyin qürurlanıb, bununla öyünürsən. İndi öz evində otur. Nə üçün sən Yəhudalılarla birlikdə bəlaya düşmək üçün münaqişəyə atılırsan?» **20** Ancaq Amasya qulaq asmadı. Bu iş onları Yoaşın əlinə təslim etmək üçün Allahdan oldu, çünki Amasya Edomun allahlarına üz tutmuşdu. **21** İsrail padşahı Yoaş çıxıb Yəhuda padşahı Amasya ilə Yəhudada olan Bet-Şemeşdə qarşılaşdı. **22** Yəhudalılar İsraillilərin önündə məğlub oldu və hər kəs öz evinə qaçdı. **23** İsrail padşahı Yoaş Yəhuda padşahı Axazya oğlu Yoaş oğlu Amasyanı Bet-Şemeşdə tutub onu Yerusəlimə gətirdi. O, şəhər divarının Efrayim darvazasından Künc darvazasına qədər dörd yüz qulacını uçurdu. **24** Bütün qızıl-gümüşü, Allahın məbədində Oved-Edomun ixtiyarında olan bütün əşyaları, sarayın xəzinələrini apardı. Girov olaraq tutduğu adamları da götürüb Samariyaya qayıtdı. **25** Yəhuda padşahı Yoaş oğlu Amasya İsrail padşahı Yehoaxaz oğlu Yoaşın ölümündən sonra on beş il yaşadı. **26** Amasyanın qalan işləri, ilk işlərindən son işlərinə qədər Yəhuda və İsrail padşahlarının kitabında yazılmışdır. **27** Amasya Rəbbin yolundan azdığı vaxtdan başlayaraq Yerusəlimdə ona qarşı qəsd hazırladılar. O, Lakişə qaçdı, ancaq Lakişə onun dalınca adamlar göndərdilər və orada onu öldürdülər. **28** Onu atlar üstündə gətirib Yəhuda şəhərində, atalarının yanında basdırdılar.

26 Bütün Yəhuda xalqı on altı yaşlı Uzziyanı götürüb atası Amasyanın yerinə padşah etdi. **2** Padşah ataları ilə uyuduqdan sonra o, Elatı Yəhudaya qaytarıb onu tikdi. **3** Uzziya padşah olduğu vaxt on altı yaşında idi və Yerusəlimdə əlli iki il padşahlıq etdi. Anası Yerusəlimdən olub adı Yekolya idi. **4** Uzziya atası Amasyanın etdiyi kimi Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. **5** Allahdan qorxmağı öyrədən Zəkəriyyənin ömrü boyu Uzziya Allahı axtarırdı və Rəbbi axtardığı dövrdə Allah onun işini avand etdi. **6** O çıxıb Filiştlilərə qarşı döyüşdü və Qat, Yavne və Aşdod şəhərlərinin divarlarını yıxdı. Aşdod torpağında və Filiştlilər arasında şəhərlər tikdi. **7** Filiştlilərə, Qur-Baalda yaşayan Ərəblərə və Maonlulara qarşı Allah ona yardım etdi. **8** Ammonlular Uzziyaya vergi verirdilər. Onun şöhrəti Misirin girəcəyinə qədər yayıldı, çünki get-gedə çox güclü oldu. **9** Uzziya Yerusəlimdə Künc və Dərə darvazaları, divarın küncü üzərində möhkəm qüllələr düzəltdi. **10** O, çöldə də qüllələr düzəltdi və çoxlu su anbarı üçün yer qazdı, çünki yamaclı-düzənlikli bölgədə və düzənlikdə çoxlu heyvanları vardı. Dağlarda və Karmeldə əkinçilər və üzümçülər qoydu, çünki torpağı çox sevərdi. **11** Uzziyanın döyüşməyi bacaran ordusunda qayda belə idi. Padşahın qoşun başçılarından biri olan Xananyanın nəzarəti altında ordu mirzə Yeielin və məmur Maaseyanın düzdüyü dəstələrin saylarına görə dəstə-dəstə döyüşə çıxardı. **12** Nəsil başçılarının ümumi sayı iki min altı yüz nəfər igid döyüşçü idi. **13** Onların əli altında düşmənə qarşı padşaha yardım etmək üçün böyük igidliklə döyüşən üç yüz yeddi min beş yüz nəfərlik hərbi qüvvə vardı. **14** Uzziya bütün ordu üçün qalxanlar, nizələr, dəbilqələr, zirehlər, kamanlar və sapand daşları hazırladı. **15** Yerusəlimdə oxlar və böyük daşlar atmaq üçün məharətli adamların icad etdiyi mancanaqlar düzəldib qüllələr və küncləri üzərinə qoydu. Onun şöhrəti uzaqlara yayıldı, çünki ona möcüzəli şəkildə kömək olunduğuna görə çox möhkəmləndi. **16** Ancaq Uzziya qüvvətlənəndə öz həlakı üçün onun ürəyi qürurlandı. Allahı Rəbbə qarşı xainlik edərək buxur qurbangahı üzərində buxur yandırmaq üçün Rəbbin məbədinə daxil oldu. **17** Kahin Azarya və onunla bərabər Rəbbin səksən igid kahini onun ardınca girdi. **18** Padşah Uzziyaya qarşı durdular və ona dedilər: «Ey Uzziya, Rəbbə buxur yandırmaq sənin işin deyil, buxur yandırmaq üçün təqdis edilmiş Harun nəslindən olan kahinlərin işidir, Müqəddəs məkandan çıx, çünki xainlik etdin və bu iş Rəbb Allahdan sənə izzət gətirməyəcək». **19** Uzziya qəzəbləndi. Buxur yandırmaq üçün onun əlində buxurdan vardı. Kahinlərə qarşı qəzəbləndikdə onların önündə Rəbbin məbədində, buxur qurbangahının yanında alnından cüzama tutuldu. **20** Başçı kahin Azarya və bütün kahinlər ona baxıb alnından cüzama tutulduğunu gördülər. Onu oradan tez bayıra çıxartdılar. Özü də çıxmağa tələsdi, çünki Rəbb ona bəla göndərmişdi. **21** Padşah Uzziya ölüm gününə qədər cüzamlı qaldı. O başqa bir evdə yaşayırdı, çünki cüzamlı olduğu üçün Rəbbin məbədindən uzaqlaşdırıldı. Onun oğlu Yotam isə saray üzərində olaraq ölkə xalqına hökm edirdi. **22** Uzziyanın qalan işləri barədə, ilk işlərindən son işlərinə qədər Amots oğlu peyğəmbər Yeşaya yazmışdır. **23** Uzziya ataları ilə uyudu və onu padşahların qəbiristanlığında, atalarının yanında basdırdılar, çünki «cüzamlıdır» dedilər. Onun yerinə oğlu Yotam padşah oldu.

27 Yotam padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə on altı il padşahlıq etdi. Anası Sadoqun qızı Yeruşa idi. **2** Yotam atası Uzziyanın etdiyi kimi Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi, ancaq Rəbbin məbədinin böyük otağına girmədi. Xalq hələ də pozğunluq edirdi. **3** O, Rəbbin məbədinin yuxarı darvazasını düzəltdi, Ofel divarında çoxlu tikinti işi gördü. **4** Yəhudanın dağlıq bölgəsində şəhərlər, meşələrdə qalalar və qüllələr tikdi. **5** Yotam Ammonlular padşahına qarşı vuruşdu və onları məğlub etdi. Ammonlular ona o il yüz talant gümüş və on min kor buğda, on min kor arpa verdi. İkinci və üçüncü il də Ammonlular ona bu qədər ödədi. **6** Yotam qüvvətləndi, çünki Allahı Rəbbin önündə öz yollarını düzəltmişdi. **7** Yotamın qalan işləri, bütün döyüşləri və əməlləri barədə İsrail və Yəhuda padşahlarının kitabında yazılmışdır. **8** O, padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə on altı il padşahlıq etdi. **9** Yotam ataları ilə uyudu və onu Davudun şəhərində basdırdılar. Onun yerinə oğlu Axaz padşah oldu.

28 Axaz padşah olduğu vaxt iyirmi yaşında idi və Yerusəlimdə on altı il padşahlıq etdi. O, babası Davuddan fərqli olaraq Rəbbin gözündə doğru olan işlər etmədi. **2** Axaz İsrail padşahlarının yolları ilə getdi, həm də Baallar üçün tökmə bütlər düzəltdi. **3** Ben-Hinnom vadisində buxur yandırdı və Rəbbin İsrail övladları önündən qovduğu millətlərin iyrənc əməllərini edərək oğullarını odda yandırdı. **4** O, səcdəgahlarda, təpələr üzərində və hər kölgəli ağac altında qurban gətirər və buxur yandırardı. **5** Bundan ötrü Allahı Rəbb onu Aram padşahına təslim etdi. Aramlılar onu məğlub edib çoxlu əsir götürdülər və onları Dəməşqə gətirdilər. Özü də İsrail padşahına təslim edildi. O da onu böyük tələfatla məğlub etdi. **6** Remalya oğlu Peqah Yəhudada yüz iyirmi min adamı bir gündə öldürdü, hamısı igid adam idi. Çünki onlar atalarının Allahı Rəbbi tərk etmişdi. **7** Efrayimli bir igid olan Zikri padşahın oğlu Maaseyanı və saray rəisi Azriqamı, padşahdan sonra ikinci adam olan Elqananı da öldürdü. **8** İsraillilər öz qohumlarından qadınlar, oğullar, qızlar, iki yüz min nəfər əsir götürdü, həm də onlardan çoxlu qənimət götürüb Samariyaya apardılar. **9** Ancaq orada Rəbbin bir peyğəmbəri vardı, adı Oded idi. O, Samariyaya gələn ordunun qarşısına çıxdı və onlara dedi: «Budur, atalarınızın Allahı Rəbb Yəhudaya qarşı qəzəbləndiyi üçün onları sizə təslim etdi, siz də göylərə çatan qəzəblə onları öldürdünüz. **10** İndi Yəhuda və Yerusəlim xalqını kölə və cariyə olaraq özünüzə tabe etmək istəyirsiniz. Ancaq sizin də Allahınız Rəbbə qarşı təqsiriniz yoxdurmu? **11** İndi mənə qulaq asın! Qohumlarınızdan aldığınız əsirləri geri göndərin, çünki Rəbbin qızğın qəzəbi üzərinizdədir». **12** Efrayimlilərin başçılarından olan Yehoxanan oğlu Azarya, Meşillemot oğlu Berekya, Şallum oğlu Yexizqiya və Xadlay oğlu Amasa döyüşdən gələnlərə qarşı qalxıb dedi: **13** «Əsirləri buraya gətirməyin, çünki etmək istədiyiniz şey Rəbbə qarşı üzərimizə təqsir gətirməklə günahlarımızı və təqsirlərimizi artıracaq. Onsuz da təqsirimiz çoxdur və İsrail üzərinə qızğın qəzəb var». **14** Silahlı əsgərlər əsirləri və qənimәti rəislərin və bütün camaatın önünə qoydular. **15** Adları çəkilən adamlar qalxdı və əsirləri götürüb onlardan çılpaq olanların hamısını qənimətdən götürülmüş paltar və çarıqla geyindirdilər. Onları yedirib-içirdilər və onlara yağ sürtdülər, zəif olanların hamısını eşşəklərə mindirdilər və onları xurma ağacları şəhəri Yerixoya – qohumlarının yanına apardılar və sonra Samariyaya qayıtdılar. **16** O zaman padşah Axaz özü üçün kömək istəyərək Aşşur padşahlarına xəbər göndərdi. **17** Çünki yenə Edomlular gəlib Yəhudalıları məğlub edib əsir götürmüşdülər. **18** Filiştlilər də yamaclı-düzənlikli bölgədə və Yəhudanın cənubunda olan şəhərlərə basqın etdilər. Bet-Şəmeşi, Ayyalonu, Gederotu və Soko ilə qəsəbələrini, Timna ilə qəsəbələrini və Gimzo ilə qəsəbələrini almışdılar və orada yaşayırdılar. **19** Beləcə İsrail padşahı Axazın üzündən Rəbb Yəhudanı alçaltmışdı, çünki o, Yəhudada azğınlıq edib Rəbbə qarşı çox xainlik etmişdi. **20** Aşşur padşahı Tiqlat-Pileser onun üstünə gəlib kömək etmək əvəzinə onu sıxışdırdı. **21** Axaz Rəbbin məbədindən, saraydan və rəislərin evlərindən pay toplayıb onu Aşşur padşahına vermişdi. Ancaq bu ona kömək etmədi. **22** Bu padşah Axaz sıxıntılı vaxtında Rəbbə qarşı xainliyi artırdı. **23** Onu məğlub edən Dəməşqlilərin bütlərinə qurban kəsdi və dedi: «Madam ki Aram padşahlarının allahları onlara kömək etdilər, mən də onlara qurban kəsəcəyəm ki, mənə də kömək etsinlər». Ancaq bunlar onun və bütün İsrailin büdrəməsinə səbəb oldu. **24** Axaz Allahın məbədinin əşyalarını yığıb parçaladı və Rəbbin məbədinin qapılarını bağladı. Yerusəlimin hər küncündə özü üçün qurbangahlar, **25** Yəhudanın hər şəhərində başqa allahlara buxur yandırmaq üçün səcdəgahlar düzəltdi. Beləcə atalarının Allahı Rəbbi qəzəbləndirdi. **26** Onun qalan işləri və bütün əməlləri, ilk işlərindən son işlərinə qədər Yəhuda və İsrail padşahlarının kitabında yazılmışdır. **27**

Axaz ataları ilə uyudu və onu Yerusəlim şəhərində basdırdılar. Onu İsrail padşahlarının qəbirlərinə qoymadılar. Onun yerinə oğlu Xizqiya padşah oldu.

29 Xizqiya padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə iyirmi doqquz il padşahlıq etdi. Anası Zəkəriyyə qızı Aviya idi. **2** Xizqiya babası Davudun etdiyi kimi Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi. **3** Xizqiya padşahlığının birinci ilində, birinci ayda Rəbbin məbədinin qapılarını açdı və onları təmir etdi. **4** Kahinləri və Levililəri içəri çağırdı, onları şərq meydanına topladı. **5** Xizqiya onlara dedi: «Ey Levililər, məni dinləyin! İndi özünüzü və atalarınızın Allahı Rəbbin məbədini təqdis edin və müqəddəs yerdən murdar şeyləri çıxarın. **6** Atalarımız Rəbbin gözündə xainlik və pis olan işlər edib Onu tərk etdilər. Rəbbin məskənindən üz döndərib Ona arxa çevirdilər. **7** Eyvanın qapılarını bağladılar, çıraqları söndürdülər, İsrail Allahının müqəddəs yerində buxur yandırmadılar və yandırma qurbanları gətirmədilər. **8** Yəhuda və Yerusəlim üzərinə Rəbbin qəzəbi gəldi və gözlərinizlə gördüyünüz kimi onları dəhşət, heyrət və təhqir hədəfinə çevirdi. **9** Ona görə də atalarımız qılıncla öldürülmüş, oğullarımız, qızlarımız və arvadlarımız əsirlikdədir. **10** İndi isə İsrailin Allahı Rəbb ilə əhd bağlamağı ürəyimə qoydum ki, Öz qızğın qəzəbini bizdən döndərsin. **11** Oğullarım, laqeyd olmayın, çünki Rəbb sizi seçib ki, Onun önündə xidmət edəsiniz və Onun buxur yandıran xidmətçiləri olasınız». **12** Levililərdən bu adamlar qalxdı: Qohat nəslindən Amasay oğlu Maxat və Azarya oğlu Yoel; Merari nəslindən Avdi oğlu Qiş və Yehallelel oğlu Azarya; Gerşon nəslindən Zimma oğlu Yoah və Yoah oğlu Eden; **13** Elisafan nəslindən Şimri və Yeiel; Asəf nəslindən Zəkəriyyə və Mattanya; **14** Heman nəslindən Yexiel, Şimeyi və Yedutun nəslindən Şemaya və Uzziel. **15** Onlar qohumlarını topladı və özlərini təqdis etdi. Padşahın əmr etdiyi kimi Rəbbin sözünə görə Rəbbin məbədini təmizləmək üçün getdilər. **16** Kahinlər isə Rəbbin məbədinin içərisinə girib oranı təmizlədilər və böyük otaqda tapdıqları bütün murdar şeyləri məbədin həyətinə çıxartdılar. Levililər isə onları götürüb bayıra, Qidron vadisinə apardı. **17** Birinci ayın birinci günündə təqdisetmə işinə başladılar və həmin ayın səkkizinci günündə Rəbbin eyvanına qədər çatdılar. Səkkiz gün Rəbbin məbədini təqdis etdilər və birinci ayın on altıncı günündə bitirdilər. **18** Onlar padşah Xizqiyanın yanına girib dedilər: «Biz Rəbbin bütün məbədini, yandırma qurbanlarının gətirildiyi qurbangahını və onun bütün avadanlığını, təqdis çörəkləri qoyulan masanı və onun bütün ləvazimatını təmizlədik. **19** Padşah Axaz padşah olanda xainlik edib tulladığı bütün əşyaları da hazırladıq və təqdis etdik. İndi onlar Rəbbin qurbangahı önündədir». **20** Padşah Xizqiya səhər tezdən durdu və şəhərin rəislərini toplayıb Rəbbin məbədinə qalxdı. **21** Padşahlıq, Müqəddəs məkan, Yəhudalılar üçün günah qurbanı olaraq yeddi buğa, yeddi qoç, yeddi quzu və yeddi təkə gətirdilər. O, Harun nəslindən olan kahinlərə əmr etdi ki, onları Rəbbin qurbangahında qurban gətirsinlər. **22** Mal-qaranı kəsdilər və kahinlər qanı götürüb qurbangaha səpdilər, qoçları kəsdilər və qanı qurbangaha səpdilər, quzuları kəsdilər və qanı qurbangaha səpdilər. **23** Təkələri isə günah qurbanı olmaq üçün padşahın və camaatın önünə gətirdilər və əllərini onların üstünə qoydular. **24** Kahinlər onları kəsdi və qurbangahda günah qurbanı olaraq onların qanını bütün İsraillilərin günahlarını bağışlamaq üçün axıtdı. Çünki padşah əmr etmişdi ki, yandırma qurbanı və günah qurbanı bütün İsrail üçün gətirilsin. **25** Davudun, padşahın görücüsü Qadın və peyğəmbər Natanın əmrinə görə Xizqiya Levililəri sinclərlə, çənglərlə və liralarla Rəbbin məbədinə qoydu. Bu əmr peyğəmbərlər vasitəsilə Rəbdən gəlmişdi. **26** Levililər Davudun musiqi alətləri ilə, kahinlər kərənaylarla dayandı. **27** Xizqiya əmr etdi ki, yandırma qurbanı qurbangahda təqdim edilsin. Yandırma qurbanının təqdimi başlananda kərənayların və İsrail padşahı Davudun musiqi alətlərinin sədası altında Rəbbin ilahisi də başlandı. **28** Bütün camaat səcdə etdi, ilahiçilər ilahi oxudu, kərənay çalanlar çaldı. Bunların hamısı yandırma qurbanının təqdimi qurtarana qədər davam etdi. **29** Yandırma qurbanının təqdimi qurtaranda padşah və yanında olanların hamısı əyilib səcdə etdi. **30** Padşah Xizqiya və rəislər Levililərə əmr etdilər ki, Davudun və görücü Asəfin sözləri ilə Rəbbə həmd oxusunlar. Onlar sevinclə həmd oxudu və əyilib səcdə etdilər. **31** Sonra Xizqiya dedi: «İndi özünüzü Rəbbə həsr etdiniz, yaxın gəlin, Rəbbin məbədinə qurbanlar və şükür təqdimləri gətirin». Camaat qurbanlar və şükür təqdimləri gətirdi, ürəyi istəyənlərin hamısı yandırma qurbanları təqdim etdi. **32** Camaatın gətirdiyi yandırma qurbanlarının sayı yetmiş baş mal-qara, yüz qoç, iki yüz quzu idi. Bunların hamısı Rəbbə yandırma qurbanı gətirildi. **33** Təqdis olunan heyvanların sayı isə altı yüz baş mal-qara və üç min baş qoyun-keçi idi. **34** Ancaq kahinlər az idi və bütün yandırma qurbanlarının dərisini soya

bilmədilər. İş qurtarana və kahinlər özlərini təqdis edənə qədər qohumları olan Levililər kahinlərə kömək etdilər. Çünki Levililər kahinlərdən artıq sidq ürəklə özlərini təqdis etmişdi. **35** Ünsiyyət qurbanlarının yağı və yandırma qurbanları ilə birgə gətirilmiş tökmə təqdimlər də çox idi. Beləcə Rəbbin məbədinin xidməti bərpa olundu. **36** Allahın xalq üçün gördüyü işinə görə Xizqiya və bütün xalq sevindi. Çünki bu iş gözlənilmədən olmuşdu.

30 Xizqiya İsrailin Allahı Rəbbə Pasxa bayramı etmək üçün Yerusəlimdə olan Rəbbin məbədinə gəlsinlər deyə bütün İsraillilərə və Yəhudalılara xəbər göndərdi, Efrayimlilərə və Menaşşelilərə də məktublar yazdı. **2** Yerusəlimdə padşahla rəislər və bütün camaat Pasxa bayramını ikinci ayda keçirmək barədə qərara gəlmişdi. **3** Çünki lazımi sayda kahin özünü təqdis etmədiyinə görə və xalq Yerusəlimə toplanmadığı üçün onu lazım olan vaxt edə bilməmişdilər. **4** Ona görə də bu qərar padşahın və bütün camaatın gözündə doğru idi. **5** Onlar gəlib Yerusəlimdə İsrailin Allahı Rəbbə Pasxa bayramı etsinlər deyə Beer-Şevadan Dana qədər bütün İsraildə elan etməyə qərar verdilər. Çünki çoxdan bəri bunu yazıldığı kimi etməmişdilər. **6** Padşahın əmrinə görə çaparlar padşahın və rəislərin yazdığı məktublarla bütün İsrail və Yəhuda torpağını dolaşıb dedilər: «Ey İsrail övladları, İbrahimin, İshaqın və İsrailin Allahı Rəbbə qayıdın! O da sizə – Aşşur padşahlarının əlindən qaçıb qurtarmış, sağ qalan adamlarınıza tərəf qayıdacaq. **7** Atalarının Allahı Rəbbə qarşı xainlik edən atalarınız və qohumlarınız kimi olmayın. Belə ki gördüyünüz kimi Rəbb onları tarmar etdi. **8** İndi atalarınız kimi dikbaş olmayın, Rəbbə tabe olun və Onun əbədi olaraq təqdis etdiyi Müqəddəs məkana gəlib Allahınız Rəbbə qulluq edin ki, qızğın qəzəbi sizdən dönsün. **9** Siz Rəbbə qayıtdıqda qohumlarınız və oğullarınız onları əsir alanların önündə mərhəmət tapacaq və bu torpağa qayıdacaq. Çünki Allahınız Rəbb lütfkar və rəhmlidir; əgər Ona qayıtsanız, sizdən üz döndərməz». **10** Çaparlar Efrayim və Menaşşe torpaqlarından Zevuluna qədər bu şəhərdən o şəhərə keçdi. Ancaq onlara güldülər və lağa qoydular. **11** Amma Aşerdən, Menaşşedən və Zevulundan bəzi adamlar özlərini aşağı tutub Yerusəlimə gəldi. **12** Yəhudalılara da Allah Öz əli ilə eyni ürək verdi ki, Rəbbin sözünə görə padşahın və rəislərin əmrlərini yerinə yetirsinlər. **13** İkinci ay Mayasız Çörək bayramını Yerusəlimdə keçirmək üçün çoxlu xalq, böyük bir camaat toplandı. **14** Qalxıb Yerusəlimdə olan qurbangahları və bütün buxur qurbangahlarını ləğv etdilər və Qidron vadisinə atdılar. **15** İkinci ayın on dördüncü günü Pasxa qurbanlarını kəsdilər. Kahinlərlə Levililər utanıb özlərini təqdis etdilər və Rəbbin məbədinə yandırma qurbanları gətirdilər. **16** Allah adamı Musanın Qanununda yazılmış qaydalarına görə öz yerlərində durdular. Kahinlər Levililərdən aldıqları qanı səpdilər. **17** Çünki camaat içində özlərini təqdis etməmiş çox adam olduğuna görə Rəbbə təqdis etmək üçün təmiz olmayan hər adamın Pasxa qurbanını kəsmək işi Levililərin öhdəsində idi. **18** Çünki xalqın böyük bir hissəsi, Efrayim və Menaşşe, İssakar və Zevulun qəbilələrindən bir çoxu özlərini təmizləyib yazılanlara uyğun olmayaraq öz Pasxa qurbanlarından yedi. **19** Xizqiya onlar üçün dua edib demişdi: «Qoy xeyirxah olan Allah müqəddəs yer üçün təmiz olmadıqları halda sidq ürəklə Allahı, atalarının Allahı Rəbbi axtarmağa hazırlaşmış hər kəsi bağışlasın». **20** Rəbb Xizqiyanı eşitdi və xalqa şəfqət göstərdi. **21** Yerusəlimdə olan İsraillilər yeddi gün Mayasız Çörək bayramını böyük sevinclə keçirdilər. Levililər və kahinlər yüksək səsli musiqi alətləri ilə hər gün Rəbbə həmd edirdilər. **22** Xizqiya Rəbbin xidmətində bacarıqlı olan bütün Levililəri ruhlandırdı. Onlar ünsiyyət qurbanlarını kəsərək və atalarının Allahı Rəbbə şükürlər edərək yeddi gün bayram yeməyi yedilər. **23** Bütün camaat belə qərara gəldi ki, daha yeddi gün də bayram olsun. Yeddi günü də sevinclə keçirdilər. **24** Yəhuda padşahı Xizqiya camaata təqdim etmək üçün min buğa və yeddi min baş qoyun-keçi, rəislər isə camaata min buğa və on min qoyun-keçi verdilər. Bir çox kahin özünü təqdis etdi. **25** Bütün Yəhuda camaatı, kahinlər, Levililər, İsraildən gələn bütün camaat və İsrail torpağından olan və Yəhudada yaşayan qəriblər sevindi. **26** Yerusəlim böyük sevinc içində idi, çünki İsrail padşahı Davud oğlu Süleymanın dövründən bəri Yerusəlimdə belə bayram olmamışdı. **27** Levili kahinlər qalxıb xalqa xeyir-dua verdi, Allah onların səslərini eşitdi, çünki duaları Onun müqəddəs məskəninə – göylərə çatdı.

31 Bütün bu iş qurtarandа orada olan bütün İsraillilər Yəhuda şəhərlərinə çıxıb daş sütunları sındırdı, Aşera bütlərini kəsdi. Bütün Yəhuda və Binyamin, Efrayim, Menaşşe torpaqlarında olan səcdəgahları və qurbangahları axıra qədər dağıtdılar. Sonra bütün İsrail övladları öz şəhərlərinə, hər kəs öz mülkünə qayıtdı. **2** Xizqiya kahinləri və Levililəri bölmələrə ayırdı və hər kəsi öz işinə uyğun olan bölməyə təyin

etdi. O, Rəbbin darvazalarla hasarlanmış yerində yandırma və ünsiyyət qurbanlarını gətirmək, xidmət etmək, şükür və həmd oxumaq üçün kahinləri və Levililəri qoydu. **3** Rəbbin Qanununda yazıldığına görə yandırma qurbanları – səhər və axşamın yandırma qurbanları, Şənbə günlərinin, Təzə Ay mərasimlərinin və bayramların yandırma qurbanları üçün padşah öz malından pay ayırdı. **4** Kahinlər və Levililər özlərini Rəbbin Qanununa həsr etsinlər deyə onların payını verməyi Yerusəlimdə yaşayan xalqa əmr etdi. **5** Bu əmr hər yana yayılanda İsrail övladları taxılın, təzə şərabın, yağın, balın və bütün tarla məhsullarının nübarından bol-bol verdi. Hər şeyin onda birini bol-bol gətirdilər. **6** Yəhuda şəhərlərində yaşayan İsraillilər və Yəhudalılar mal-qaranın və qoyun-keçinin onda birini, özlərinin Allahı Rəbbə təqdis olunan müqəddəs şeylərin onda birini də gətirdilər və qalaq-qalaq verdilər. **7** Üçüncü ayda bunları qalaqlarla üst-üstə yığmağa başladılar və yeddinci ayda qurtardılar. **8** Xizqiya və rəislər gəlib qalaqları gördülər, Rəbbə və Onun xalqı İsrailə minnətdarlıqlarını bildirdilər. **9** Xizqiya bu qalaqlar barədə kahinlərdən və Levililərdən soruşdu. **10** Sadoqun nəslindən olan başçı kahin Azarya ona belə cavab verdi: «Rəbbin məbədinə nəzirlər gətirilən vaxtdan bəri biz yeyib doyuruq, hələ artıq da qalır. Çünki Rəbb Öz xalqına bərəkət verdi və bu bol şeylər də artıq qaldı». **11** Xizqiya əmr etdi ki, Rəbbin məbədindəki otaqları hazırlasınlar. Onlar hazırladılar. **12** Nəzirləri, onda birləri və təqdis olunan şeyləri sədaqətlə oraya gətirib saxladılar. Bu şeyləri rəis olan Levili Konanya və müavini olan qardaşı Şimey saxlayırdı. **13** Yexiel, Azazya, Naxat, Asahel, Yerimot, Yozavad, Eliel, İsmakya, Maxat və Benaya da padşah Xizqiyanın və Allahın məbədində rəis olan Azaryanın əmrinə görə Konanyanın və qardaşı Şimeyin əli altında məmur idi. **14** Şərq darvazasında qapıçı olan Levili İmna oğlu Qore Rəbbə verilən nəzirlər və ən müqəddəs şeyləri paylamaqdan ötrü Allah üçün verilən könüllü təqdimlərə nəzarət edirdi. **15** Onun başçılığı altında olan Edenə, Minyaminə, Yeşuaya, Şemayaya, Amaryaya və Şekanyaya bölmələrinə görə kahin şəhərlərində böyükdən kiçiyə qədər bu qohumlarına paylarını bölmək işi tapşırılmışdı: **16** nəsil şəcərələrinə baxmayaraq, üç yaşında və ondan yuxarı yaşda olan, vəzifələrinə və bölmələrinə görə gündəlik xidmət işi üçün Rəbbin məbədinə girən kişilərin hamısı; **17** nəsil şəcərələrində yazıldığı kimi nəsillərinə görə kahinlər, vəzifələrinə, həm də bölmələrinə görə iyirmi yaşında və ondan yuxarı yaşda olan Levililər; **18** nəsil şəcərələrinə görə bütün camaatın uşaqları, arvadları, oğul və qızları – çünki onlar özlərini sədaqətlə müqəddəs xidmət üçün təqdis etmişdilər – **19** öz şəhərlərinin ətraf çöllərində yaşayan Harun nəslindən kahinlər. Hər şəhərdə adları çəkilən adamlar qoyulmuşdu ki, kahinlər arasındakı bütün kişilərə və Levililər arasında nəsil şəcərələrində yazılanların hamısına pay versinlər. **20** Xizqiya bütün Yəhudada belə etdi, Allahı Rəbbin önündə yaxşı, doğru və sədaqətli işlər gördü. **21** O öz Allahını axtararaq Allahın məbədinin xidmətində, qanuna və əmrlərə əməl etməkdə başladığı hər işi bütün qəlbi ilə icra etdi və uğur qazandı.

32 Bu sədaqətli işlərdən sonra Aşşur padşahı Sanxeriv gəlib Yəhudaya girdi. O, qalalı şəhərlərə qarşı ordugah qurdu və onları ələ keçirmək istədi. **2** Xizqiya Sanxerivin Yerusəlim üzərinə döyüşmək üçün gəldiyini gördükdə **3** şəhərdən kənarda olan su mənbələrini kəsmək üçün öz rəisləri və sərkərdələri ilə məsləhətləşdi və onlar Xizqiyaya kömək etdi. **4** Çoxlu xalq yığıldı və «Aşşur padşahları nə üçün gəlib çoxlu su tapsınlar?» deyib bütün su mənbələrinin və ölkədən axan çayların yollarını kəsdilər. **5** Xizqiya cəsarətləndi, divarın bütün uçmuş yerlərini tikdi və onun üstündə qüllələr düzəltdi. Bayır tərəfdən başqa bir divar da tikdi, Davudun şəhərində olan qala yamacını da möhkəmləndirdi. Çoxlu silah və qalxan düzəltdi. **6** O, xalqın üzərinə sərkərdələr qoydu, onları şəhər darvazası meydanında yanına topladı və onları ürəkləndirib dedi: **7** «Möhkəm və cəsarətli olun. Aşşur padşahından və onun yanında olan çoxlu qoşundan qorxmayın, ruhdan düşməyin, çünki bizimlə olan onunla olandan böyükdür. **8** Onunla olan insan gücüdür, ancaq bizimlə olan Allahımız Rəbdir ki, bizə kömək edir və müharibələrimizdə vuruşur». Xalq Yəhuda padşahı Xizqiyanın sözlərindən ürəkləndi. **9** Bundan sonra Aşşur padşahı Sanxeriv yanında olan bütün qərargahı ilə Lakişin qarşısında dayanarkən Yerusəlimə, Yəhuda padşahı Xizqiyanın və Yerusəlimdə olan bütün Yəhudalıların yanına adamlarını göndərdi və onlar dedi: **10** «Aşşur padşahı Sanxeriv belə deyir: "Siz nəyə güvənirsiniz ki, Yerusəlimdə mühasirəyə otursunuz? **11** ‹Allahımız Rəbb bizi Aşşur padşahının əlindən qurtaracaq› deyən Xizqiya sizi aclıqla və susuzluqla ölümə vermək üçün azdırmırmı? **12** O həmin Allahın səcdəgahlarını və qurbangahlarını

aradan qaldıran, Yəhudaya və Yerusəlimə ‹bir qurbangahın önündə səcdə edəcəksiniz və onun üzərində buxur yandıracaqsınız› deyə əmr edən Xizqiyanın özü deyildimi? **13** Bütün ölkələrin xalqlarına mənim və atalarımın nə etdiyini bilmirsinizmi? O ölkələrin millətlərinin allahları öz torpaqlarını mənim əlimdən qurtara bildilərmi? **14** Atalarımın tamamilə məhv etdikləri o millətlərin bütün allahları arasında hansı biri öz xalqını əlimdən qurtara bildi ki, Allahınız sizi mənim əlimdən qurtara bilsin? **15** Qoy indi Xizqiya sizi aldatmasın və bu cür azdırmasın, ona inanmayın. Çünki heç bir millətin və heç bir ölkənin allahlarından heç biri öz xalqını mənim və atalarımın əlindən qurtara bilmədi. Sizin Allahınız da sizi mənim əlimdən qurtara bilməyəcək!”» **16** Sanxerivin adamları Rəbb Allaha və Onun qulu Xizqiyaya qarşı hələ çox şeylər söylədi. **17** O özü də İsrailin Allahı Rəbbi təhqir etmək üçün yazdığı məktublarda Ona qarşı belə dedi: «Ölkələrin millətlərinin allahları öz xalqlarını necə əlimdən qurtara bilmədilərsə, Xizqiyanın Allahı da xalqını mənim əlimdən qurtara bilməyəcək». **18** Onun adamları şəhəri almaq üçün divar üzərində olan Yerusəlim xalqını qorxudub dəhşətə salsınlar deyə onlara tərəf uca səslə Yəhudi dilində bağırdılar. **19** Yer üzü xalqlarının insan əllərinin işi olan allahlarına qarşı dedikləri sözləri Yerusəlimin Allahına qarşı da söylədilər. **20** Bundan ötrü padşah Xizqiya və peyğəmbər Amots oğlu Yeşaya dua edib göyə fəryad etdilər. **21** Rəbb bir mələk göndərdi və o, Aşşur padşahının ordugahında olan bütün igid döyüşçüləri, sərkərdələri və rəisləri məhv etdi. Aşşur padşahı biabırçılıqla öz ölkəsinə qayıtdı. O öz allahının məbədinə girdi və orada öz doğma oğullarından bəzisi onu qılıncla öldürdü. **22** Beləcə Rəbb Xizqiyanı və Yerusəlimdə yaşayanları Aşşur padşahı Sanxerivin və bütün başqalarının əlindən qurtardı və onları hər tərəfdən qorudu. **23** Onda çoxlu adam Yerusəlimə, Rəbbə hədiyyələr və Yəhuda padşahı Xizqiyaya dəyərli şeylər gətirdi. Bundan sonra Xizqiya bütün millətlərin gözündə ucaldı. **24** O günlərdə Xizqiya ölümcül xəstələndi. O, Rəbbə dua etdi, Rəbb də ona cavab verdi və ona bir əlamət göstərdi. **25** Ancaq Xizqiya ona edilən yaxşılığın əvəzini ödəmədi. Çünki ürəyi qürurlanmışdı, buna görə də özünün, Yəhudanın və Yerusəlimin üzərinə Allahın qəzəbi gəldi. **26** Amma Xizqiya ürəyinin qürurundan əl çəkib özünü aşağı tutdu, Yerusəlimdə yaşayanlar da belə etdi. Buna görə də Xizqiyanın dövründə onların üzərinə Rəbbin qəzəbi gəlmədi. **27** Xizqiyanın olduqca çoxlu sərvəti və şöhrəti vardı. O özünə qızıl-gümüş, qiymətli daşlar, ətriyyat, qalxanlar və hər cür qiymətli əşya üçün xəzinələr tikdi. **28** Buğda, təzə şərab və yağ məhsulları üçün anbarlar, hər cür heyvan üçün axurlar və sürülər üçün ağıllar tikdi. **29** O özü üçün şəhərlər də tikdi. Onun çoxlu qoyun-keçisi və mal-qarası vardı. Çünki Allah ona lap çox mal-dövlət vermişdi. **30** Həmin Xizqiya Gixon sularının yuxarı mənbəyini bağladı və onları yer altından qərbə doğru, Davudun şəhərinə keçirdi. Xizqiya bütün işlərində uğur qazandı. **31** Ancaq Babil hökmdarlarının ölkədə baş verən əlamət barədə soruşmaq üçün göndərdiyi elçilər gəldiyi zaman bu işdə Allah sınağa çəkib ürəyində olan hər şeyi bilmək üçün onu tərk etdi. **32** Xizqiyanın qalan işləri və sədaqətli əməlləri barədə peyğəmbər Amots oğlu Yeşayanın peyğəmbərliklərində, Yəhuda və İsrail padşahlarının kitabında yazılmışdır. **33** Xizqiya ataları ilə uyudu və onu Davud sülaləsinin qəbirlərinin yuxarısında basdırdılar. Öldüyü zaman bütün Yəhudalılar və Yerusəlimdə yaşayanlar ona ehtiram göstərdilər. Onun yerinə oğlu Menaşşe padşah oldu.

33 Menaşşe padşah olduğu vaxt on iki yaşında idi və Yerusəlimdə əlli beş il padşahlıq etdi **2** O, İsrail övladlarının önündən Rəbbin qovduğu millətlərin etdikləri iyrənc işlər kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. **3** Atası Xizqiyanın dağıtdığı səcdəgahları yenidən tikdi, Baal bütləri üçün qurbangahlar qurdu və Aşera bütləri düzəltdi, bütün səma cisimlərinə səcdə və qulluq etdi. **4** Rəbbin «adım əbədi olaraq Yerusəlimdə qalacaq» dediyi məbədində qurbangahlar tikməyə başladı. **5** Menaşşe Rəbbin məbədinin hər iki həyətində bütün səma cisimlərinə qurbangahlar düzəltdi. **6** O, oğullarını Ben-Hinnom vadisində oda qurban verdi, gələcəyi dedi, baxıcılıq və cadugərlik edib cindarlara və ruhçağıranlara müraciət etdi. Rəbbin gözündə çoxlu pis işlər görərək Onu qəzəbləndirdi. **7** Düzəltdiyi oyma bütü Allahın məbədinə qoydu. Bu məbəd barədə Allah Davuda və oğlu Süleymana demişdi: «Bu məbəddə və bütün İsrail qəbilələrindən seçdiyim Yerusəlimdə Öz adımı əbədi qoyacağam. **8** Əgər Mənim onlara buyurduğum hər şeyə və Musa vasitəsilə onlara verilən bütün qanuna, qaydalara və hökmlərə əməl etsələr, İsrail övladlarının atalarına təyin etdiyim torpaqdan didərgin düşməyə qoymayacağam». **9** Menaşşe Yəhudalıları və Yerusəlimdə yaşayanları İsrail övladları önündə Rəbbin məhv etdiyi millətlərdən də çox pis işlər etmək üçün yoldan çıxardı. **10** Rəbb Menaşşe və onun xalqı ilə danışdı, amma onlar qulaq asmadı. **11** Rəbb

Aşşur padşahının ordu başçılarını onların üzərinə göndərdi. Onlar Menaşşeyə qandal və tunc zəncir vurub onu əsir aldılar və Babilə apardılar. **12** O bu kədərində Allahı Rəbbə yalvardı və atalarının Allahı önündə özünü çox aşağı tutdu, **13** Allaha dua etdi. Allah da onun duasını qəbul etdi və yalvarışını eşitdi, onu yenə Yerusəlimə – öz padşahlığına gətirdi. Onda Menaşşe bildi ki, Rəbb həqiqi Allahdır. **14** Bundan sonra o, vadidə olan Gixonun qərb tərəfindən Balıqlar darvazasının girəcək yerinə qədər Davudun şəhərinə bayır tərəfdən bir divar tikdi, onunla Ofeli əhatəyə aldı və onu çox yüksəltdi. Yəhudanın bütün qalalı şəhərlərinə qoşun başçıları qoydu. **15** Menaşşe özgə allahları, Rəbbin məbədindəki bütü, Rəbbin məbədinin dağında və Yerusəlimdə tikdiyi bütün qurbangahları aradan qaldırıb onları şəhərin bayırına atdı. **16** O, Rəbbin qurbangahını təmir edib orada ünsiyyət və şükür qurbanları təqdim etdi və İsrailin Allahı Rəbbə qulluq etməyi Yəhudalılara əmr etdi. **17** Bununla bərabər xalq hələ səcdəgahlarda qurban gətirirdi, hərçənd ki bunu özlərinin Allahı Rəbbə görə edirdi. **18** Menaşşenin qalan işləri, öz Allahına duası və İsrailin Allahı Rəbbin adı ilə ona söz deyən görücülərin sözləri İsrail padşahlarının tarix kitabında yazılmışdır. **19** Onun duası və duasının eşidildiyi, bütün günahları və xainliyi, özünü aşağı tutmazdan əvvəl səcdəgahlar tikib Aşera bütlərini və oyma bütləri qoyduğu yerlər barədə görücülərin tarix kitabında yazılmışdır. **20** Menaşşe ataları ilə uyudu və onu öz evində basdırdılar. Onun yerinə oğlu Amon padşah oldu. **21** Amon padşah olduğu vaxt iyirmi iki yaşında idi və Yerusəlimdə iki il padşahlıq etdi. **22** O, atası Menaşşenin etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. Atası Menaşşenin düzəltdiyi bütün oyma bütlərə Amon da qurban kəsdi və onlara qulluq etdi. **23** O, atası Menaşşedən fərqli olaraq özünü Rəbbin önündə aşağı tutmadı, əksinə, Amon get-gedə daha çox günah etdi. **24** Əyanları ona qarşı qəsd hazırladı və onu öz sarayında öldürdülər. **25** Ölkə xalqı padşah Amona qarşı qəsd hazırlayanların hamısını qırdı və onun yerinə oğlu Yoşiyanı padşah etdi.

34 Yoşiya padşah olduğu vaxt səkkiz yaşında idi və Yerusəlimdə otuz bir il padşahlıq etdi. **2** O, Rəbbin gözündə doğru olan işlər etdi, hər işdə babası Davudun yolları ilə gedərək onlardan kənara çıxmadı. **3** Padşahlığının səkkizinci ilində hələ gənc ikən babası Davudun Allahını axtarmağa başladı. On ikinci ildə Yəhudanı və Yerusəlimi səcdəgahlardan, Aşera bütlərindən, oyma bütlərdən və tökmə bütlərdən təmizləməyə başladı. **4** Yoşiyanın önündə Baal bütlərinin qurbangahlarını dağıtdılar. Onların üzərində qoyulan buxur qurbangahlarını kəsib atdı. Aşera bütlərini, oyma bütləri və tökmə bütləri sındırdı, onları əzib toz etdi və bu bütlərə qurban gətirənlərin qəbirləri üzərinə səpdi. **5** Öz qurbangahlarında onların kahinlərinin sümüklərini yandırdı, beləcə Yəhudanı və Yerusəlimi təmizlədi. **6** Yoşiya Menaşşe, Efrayim və Şimeon qəbilələrinin şəhərlərində və ətraf viranəliklərində də Naftali torpağına qədər qurbangahları dağıtdı. **7** Aşera bütlərini və oyma bütləri toz edənə qədər əzdi, bütün İsrail ölkəsində buxur qurbangahlarının hamısını kəsib atdı, sonra Yerusəlimə qayıtdı. **8** Padşahlığının on səkkizinci ilində ölkəni və məbədi təmizlədikdən sonra Yoşiya Asalya oğlu Şafanı, şəhər rəisi Maaseyanı, salnaməçi Yoaxaz oğlu Yoahı öz Allahı Rəbbin məbədini təmir etmək üçün göndərdi. **9** Onlar baş kahin Xilqiyanın yanına gəldi. Bütün qalan İsraillilərin – Menaşşelilərin, Efrayimlilərin, bütün Yəhudalıların, Binyaminlilərin və Yerusəlimdə yaşayanların Allahın məbədinə gətirdikləri, astana keşikçisi olan Levililərin yığdıqları pulu **10** Rəbbin məbədinin işinə nəzarət edənlərə verdilər. Onlar da pulu məbədin uçuq yerlərini təmir etmək üçün Rəbbin məbədində olan işçilərə – **11** dülgərlərə və ustalara verdilər ki, Yəhuda padşahlarının xaraba qoyduqları evlər üçün yonulmuş daş və rəzələrlə dirəklər üçün taxta alsınlar. **12** Bu adamlar sədaqətlə iş gördülər. İşə nəzarət etmək üçün onların üzərinə Levililər – Merari nəslindən olan Yaxat və Avdiya, Qohat nəslindən olan Zəkəriyyə və Meşullam, hər biri musiqi alətlərində çala bilən Levililər qoyulmuşdu. **13** Bunlar yük daşıyanların da üzərində idi və hər cür xidmətdə bütün işi görənlərə nəzarət edirdi. Mirzələr, məmurlar, qapıçılar da Levililərdən idi. **14** Rəbbin məbədinə gətirilmiş olan pulu çıxartdıqları zaman kahin Xilqiya Musa vasitəsilə verilən Rəbbin Qanun kitabını tapdı. **15** Xilqiya mirzə Şafana dedi: «Rəbbin məbədində Qanun kitabını tapdım». Xilqiya kitabı Şafana verdi. **16** Şafan kitabı padşahın yanına apardı, həm də ona xəbər gətirib dedi: «Qulların tapşırdığın hər şeyi edir. **17** Rəbbin məbədində tapılan pulu boşaltdılar, onu nəzarətçilərin və işçilərin əlinə verdilər». **18** Mirzə Şafan padşaha bildirib dedi: «Kahin Xilqiya mənə bir kitab verdi». Şafan onu padşahın önündə oxudu. **19** Padşah Qanun sözlərini eşidəndə paltarını cırdı. **20** Padşah Xilqiyaya, Şafan oğlu Axiqama, Mikeya oğlu

Avdona, mirzə Şafana və padşahın xidmətçisi Asayaya əmr edib dedi: 21 «Gedin, tapılmış kitabın sözlərinə görə mənim üçün, İsrailliləri və Yəhudalıların qalanı üçün Rəbdən soruşun, çünki Rəbbin bizə qarşı tökülmüş qəzəbi böyükdür. Ona görə ki atalarımız bu kitabda yazılan hər şeyə görə Rəbbin sözünə əməl etməmişdilər». 22 Xilqiya və padşahın adamları qadın peyğəmbər Xuldanın yanına getdilər. O, paltarlara baxan Xasra oğlu Toqhat oğlu Şallumun arvadı idi və Yerusəlimdə ikinci məhəllədə yaşayırdı. Onunla bu barədə söhbət etdilər. 23 Qadın onlara dedi: «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: sizi Mənim yanıma göndərən adama söyləyin ki, 24 Rəbb belə deyir: "Mən Yəhuda padşahının önündə oxuduqları kitabda yazılan bütün lənətlərə görə bu yerə və burada yaşayanların üzərinə bəla gətirəcəyəm. 25 Onlar Məni tərk etdilər və başqa allahlara buxur yandıraraq bütün əməlləri ilə Məni qəzəbləndirdilər. Buna görə də bu yerə qarşı qəzəbim töküləcək və sönməyəcək". 26 Ancaq Rəbdən soruşmaq üçün sizi göndərən Yəhuda padşahına söyləyin ki, İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Sözlərimi dinlədin. 27 Allahın bu yerə və orada yaşayanlara qarşı Allah sözlərini eşidəndə ürəyin yumşaldı və Onun önündə özünü aşağı tutdun. Bəli, Mənim önümdə özünü aşağı tutdun, paltarını cırıb önümdə ağladın. Buna görə də Mən səni eşitdim" Rəbb belə bəyan edir. 28 "Mən səni atalarına qoşacağam və rahat öz qəbrinə qoyulacaqsan, bu yerin və orada yaşayanların üzərinə gətirəcəyim bütün bəlanı gözlərin görməyəcək"». Onlar bu xəbəri padşaha çatdırdı. 29 Padşah Yəhudanın və Yerusəlimin bütün ağsaqqallarını çağırtdırıb öz yanına topladı. 30 Padşah, onunla birgə bütün Yəhuda adamları, Yerusəlimdə yaşayanlar, kahinlər, Levililər və böyükdən kiçiyə qədər bütün xalq Rəbbin məbədinə qalxdı. O, Rəbbin məbədində tapılmış əhd kitabının bütün sözlərini onlara eşitdirərək oxudu. 31 Padşah öz yerində dayandı. O, Rəbbin önündə əhd bağladı ki, Rəbbin ardınca gedib Onun əmrlərinə, göstərişlərinə, qaydalarına bütün qəlbi və bütün varlığı ilə əməl etsin və bu kitabda yazılmış əhdin sözlərini yerinə yetirsin. 32 O, Yerusəlimdə olanların hamısına və Binyaminlilərə bu əhdi təsdiq etdirdi. Yerusəlimdə yaşayanlar Allahın, atalarının Allahının əhdinə görə belə etdi. 33 Yoşiya İsrailliləri bütün torpaqlarında iyrənc şeylərin hamısını aradan qaldırdı və İsraildə olanların hamısına özlərinin Allahı Rəbbə qulluq etməyi əmr etdi. Onun bütün ömrü boyu xalq atalarının Allahı Rəbbin ardınca getməkdən dönmədi.

35 Yoşiya Yerusəlimdə Rəbb üçün Pasxa bayramını keçirdi və birinci ayın on dördüncü günü Pasxa qurbanını kəsdilər. 2 O, kahinləri vəzifələrinə qoydu və onları Rəbbin məbədinin xidməti üçün ruhlandırdı. 3 Rəbb üçün təqdis edilmiş və bütün İsrailə təlim verən Levililərə dedi: «Müqəddəs sandığı İsrail padşahı Davud oğlu Süleymanın tikdiyi məbədə qoyun. O daha sizin çiyinlərinizə yük olmayacaq. İndi Allahınız Rəbbə və onun xalqı İsrailə xidmət edin. 4 İsrail padşahı Davudun və onun oğlu Süleymanın yazdığı kimi nəsillərinizə, bölmələrinizə görə hazır olun. 5 Qohumlarınız olan xalqın nəsil bölmələrinə və Levililərin nəsil bölmələrinə görə Müqəddəs yerdə dayanın. 6 Pasxa qurbanını kəsin, özünüzü təqdis edin və Musa vasitəsilə olan Rəbbin sözünə əməl edərək qohumlarınız üçün hazırlıq görün». 7 Yoşiya xalqa, orada olan hər kəsə Pasxa qurbanı olaraq sürüdən otuz min quzu və oğlaq verdi, üç min baş mal-qara da verdi. Bunlar padşahın malından idi. 8 Onun rəisləri də xalqa, kahinlərə və Levililərə könüllü hədiyyələr verdilər. Allah məbədinin rəisləri olan Xilqiya, Zəkəriyyə və Yexiel, kahinlərə iki min altı yüz Pasxa qurbanı olacaq davar və üç yüz baş mal-qara verdi. 9 Konanya, onun qardaşları Şemaya və Netanel, Levililərin rəisləri Xaşavya, Yeiel və Yozavad Levililərə beş min Pasxa qurbanı olacaq heyvan və beş yüz baş mal-qara verdi. 10 Xidmət işi hazır olanda padşahın əmri ilə kahinlər yerlərində və Levililər bölmələrinə görə dayanıb 11 Pasxa qurbanını kəsdilər. Kahinlər özlərinə verilən qanı səpdilər, Levililər isə qurbanların dərisini soydular. 12 Onları xalqa nəsil bölmələrinə görə vermək üçün ayırdılar ki, Musanın kitabında yazıldığı kimi xalq Rəbbə yandırma qurbanları təqdim etsin. Mal-qaranı da belə etdilər. 13 Pasxa qurbanını da qaydaya görə odda qızartdılar. Müqəddəs qurbanları qazanlarda, tiyanlarda və tavalarda bişirdilər və bütün xalqa tələsik payladılar. 14 Bundan sonra özləri və kahinlər üçün hazırladılar, çünki Harun nəslindən olan kahinlər gecə düşənə qədər yandırma qurbanları və yağları təqdim etməklə məşğul idi. Bundan ötrü Levililər özləri və Harun nəslindən olan kahinlər üçün hazırlıq gördülər. 15 Asəf nəslindən olan ilahiçilər Davudun, Asəfin, Hemanın və padşahın görücüsü Yedutunun əmr etdiyi yerlərdə, qapıçılar isə hər darvaza ağzında dayandı. Xidmətlərindən ayrılmaları lazım deyildi, çünki Levili olan qohumları onlar üçün hazırlıq

gördü. **16** Padşah Yoşiyanın əmrinə görə Pasxa bayramını keçirmək və Rəbbin qurbangahında yandırma qurbanları təqdim etmək üçün Rəbbin bütün xidməti o gün beləcə hazırlandı. **17** Orada olan İsrail övladları o zaman Pasxa bayramını, yeddi gün isə Mayasız Çörək bayramını qeyd etdilər. **18** Peyğəmbər Şamuelin dövründən bəri Pasxa bayramı İsraildə belə keçirilməmişdi. İsrail padşahlarından heç biri Yoşiya ilə kahinlərin, Levililərin, bütün Yəhudalıların, orada olan İsraillilərin və Yerusəlimdə yaşayanların qeyd etdikləri bu Pasxa kimi bir Pasxa keçirməmişdi. **19** Bu Pasxa Yoşiyanın padşahlığının on səkkizinci ilində keçirildi. **20** Yoşiyanın məbəddə gördüyü bütün bu işlərdən sonra Misir padşahı Neko müharibə etmək üçün Fərat çayı yanında olan Karkemişin üzərinə gəldi. Yoşiya onunla qarşılaşmağa çıxdı. **21** Misir padşahı onun yanına qasidlər göndərib dedi: «Ey Yəhuda padşahı, mənim səninlə nə işim var? Mən bu gün sənin üstünə deyil, müharibə etdiyim sülaləyə qarşı gedirəm. Allah mənə tələsməyi əmr etdi, mənimlə olan Allahdan çəkin ki, səni həlak etməsin». **22** Yoşiya ondan əl çəkmədi və onunla vuruşmaq üçün qiyafəsini dəyişdi, Allah tərəfindən olan Nekonun sözlərinə qulaq asmadı və vuruşmaq üçün Megiddo düzənliyinə getdi. **23** Oxatanlar padşah Yoşiyanı oxla vurdu. Padşah adamlarına dedi: «Məni buradan aparın, çünki ağır yaralandım». **24** Adamları onu arabadan götürdülər və onu özünün ikinci arabasına mindirib Yerusəlimə apardılar. Yoşiya öldü və atalarının qəbirlərində basdırıldı. Bütün Yəhudalılar və Yerusəlimlilər Yoşiya üçün yas tutdu. **25** Yeremya Yoşiya üçün mərsiyə qoşdu. Bütün kişi və qadın xanəndələr bu günə qədər məlum olan mərsiyələrində Yoşiya barədə danışmışlar. Bu mərsiyələri oxumağı İsraildə adət etdilər və bunlar mərsiyələr kitabında yazılmışdır. **26** Yoşiyanın qalan işləri, Rəbbin Qanununda yazıldığına görə etdiyi sədaqətli işləri, **27** ilk işlərindən son işlərinə qədər İsrail və Yəhuda padşahlarının kitabında yazılmışdır.

36 Ölkə xalqı Yoşiyanın oğlu Yehoaxazı götürüb atasının yerinə Yerusəlimdə padşah etdi. **2** Yehoaxaz padşah olduğu vaxt iyirmi üç yaşında idi və Yerusəlimdə üç ay padşahlıq etdi. **3** Misir padşahı onu Yerusəlimdə taxtdan saldı və ölkə üzərinə bir talant qızıl və yüz talant gümüş miqdarında xərac qoydu. **4** Misir padşahı onun qardaşı Elyaqimi Yəhuda və Yerusəlim üzərində padşah etdi və adını dəyişdirib Yehoyaqim qoydu. Neko onun qardaşı Yehoaxazı götürüb Misirə apardı. **5** Yehoyaqim padşah olduğu vaxt iyirmi beş yaşında idi və Yerusəlimdə on bir il padşahlıq etdi. O, Allahı Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. **6** Babil padşahı Navuxodonosor onun üstünə hücum etdi. Tunc zəncir vurub onu əsir etdi və Babilə apardı. **7** Navuxodonosor Rəbbin məbədinin əşyalarından bəzilərini Babilə apardı və onları Babildəki öz məbədinə qoydu. **8** Yehoyaqimin qalan işləri, etdiyi iyrənc işlər və onun təqsiri İsrail və Yəhuda padşahlarının kitabında yazılmışdır. Onun yerinə oğlu Yehoyakin padşah oldu. **9** Yehoyakin padşah olduğu vaxt on səkkiz yaşında idi və Yerusəlimdə üç ay on gün padşahlıq etdi. O, Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi. **10** Bahar gələndə Navuxodonosor onu Rəbbin məbədinin qiymətli əşyaları ilə birgə Babilə gətirtdi və Yehoyakinin qohumu Sidqiyanı Yəhuda və Yerusəlim üzərində padşah etdi. **11** Sidqiya padşah olduğu vaxt iyirmi bir yaşında idi və Yerusəlimdə on bir il padşahlıq etdi. **12** O, Allahı Rəbbin gözündə pis olan işlər etdi, Rəbbin dili ilə danışan peyğəmbər Yeremyanın önündə özünü aşağı tutmadı. **13** Həm də Allahın adı ilə onu and içdirmiş padşah Navuxodonosora qarşı üsyan etdi, dikbaşlıqla İsrailin Allahı Rəbbə tərəf dönmək istəməyib ürəyini inadkar etdi. **14** Kahinlərin bütün rəhbərləri də xalqla birgə başqa millətlərin bütün iyrənc işlərinə görə davranaraq böyük xainlik etdilər və Rəbbin Yerusəlimdə təqdis etdiyi məbədini murdarladılar. **15** Atalarının Allahı Rəbb dəfələrlə Öz elçilərinin vasitəsilə onlara xəbər göndərdi, çünki Öz xalqına və məskəninə rəhmi gəlirdi. **16** Ancaq Rəbbin qəzəbi Öz xalqının üzərinə gəldi və onlara heç bir çarə tapılmadı, çünki Allahın elçilərini lağa qoydular, Onun sözlərinə xor baxdılar və peyğəmbərlərini təhqir etdilər. **17** Rəbb onların üzərinə Xaldeylilərin padşahını göndərdi. O da Müqəddəs məkanlarında onların cavanlarını qılıncla öldürdü, yeniyetməyə və bakirə qıza, qocaya və zəifə rəhm etmədi, Rəbb hamısını ona təslim etdi. **18** O, Allahın məbədinin bütün böyük və kiçik əşyalarını, Rəbbin məbədinin xəzinələrini, padşahın və onun rəislərinin xəzinələrini – hər şeyi Babilə apardı. **19** Xaldeylilər Allahın məbədini yandırdılar, Yerusəlimin divarını uçurdular, onun bütün saraylarına od vurdular və orada olan qiymətli əşyaların hamısını məhv etdilər. **20** Xaldeylilərin padşahı qılıncdan qurtaranları Babilə sürgünlüyə apardı. Onlar Fars padşahlarının hökmranlığına qədər ona və onun oğullarına qul oldu. **21** Yeremyanın dili ilə deyilən Rəbbin sözü yerinə yetsin deyə yetmiş il bitənə qədər torpaq öz Şənbə vaxtlarını qeyd edərək bütün bu viranəlik müddəti dincəldi. **22** Rəbb Fars padşahı Kirin hökmranlığının birinci ilində Yeremyanın dili ilə

dediyi sözü yerinə yetirmək üçün Kiri ruhlandırdı. Ona görə Kir padşahlığının bütün ərazisində yazılı və şifahi şəkildə elan etdi: **23** «Budur, Fars padşahı Kir belə deyir: "Göylərin Allahı Rəbb dünyanın bütün padşahlıqlarını mənə verdi və Yəhudanın Yerusəlim şəhərində Öz məbədini tikməyi mənə əmr etdi. Aranızda Onun xalqına mənsub olanların hamısına qoy Allahı Rəbb yar olsun və oraya getsinlər"».

Ezra

1 Rəbb Fars padşahı Kirin hökmranlığının birinci ilində Yeremyanın dili ilə dediyi sözü yerinə yetirmək üçün Kiri ruhlandırdı. Ona görə Kir padşahlığının bütün ərazisində yazılı və şifahi elan etdi: **2** «Budur, Fars padşahı Kir belə deyir: "Göylərin Allahı Rəbb dünyanın bütün padşahlıqlarını mənə verdi və Yəhudanın Yerusəlim şəhərində Öz məbədini tikməyi mənə əmr etdi. **3** Aranızda Onun xalqına mənsub olanların hamısına qoy Allahı yar olsun! Qoy onlar Yəhudanın Yerusəlim şəhərinə qalxsın və İsrailin Allahı Rəbbin məbədini tiksinlər. Yerusəlimdə səcdə qılınan Allah Odur. **4** Sağ qalan İsraillilər hansı əhali arasında yaşayırsa, qoy onlar Yerusəlimdəki Allah evinə verəcəkləri könüllü ianələrdən başqa, qızıl-gümüş, əşya və heyvanlar verməklə bu adamlara kömək etsinlər"». **5** Yəhuda, Binyamin qəbilələrinin nəsil başçıları, kahinlərlə Levililər, eləcə də Allahın ruhlandırdığı bütün adamlar Rəbbin Yerusəlimdəki məbədini tikmək üçün yola düşməyə hazırlaşdılar. **6** Aralarında yaşadıqları yerli əhalinin hamısı verdikləri könüllü ianələrdən başqa, qızılla, gümüş qablarla, əşyalarla, heyvanlarla və qiymətli şeylərlə onlara kömək etdilər. **7** Padşah Kir Navuxodonosorun Rəbbin Yerusəlimdəki məbədindən götürüb öz allahlarının məbədinə qoyduğu əşyaları çıxartdı. **8** Fars padşahı Kir onları xəzinədar Mitredatın əli ilə oradan çıxardaraq hamısını sayıb Yəhuda rəhbəri Şeşbassara verdi. **9** Onların sayı bu qədər idi: otuz qızıl ləyən, min gümüş ləyən, iyirmi doqquz bıçaq, **10** otuz qızıl boşqab, bir-birinə oxşayan dörd yüz on gümüş boşqab və min ədəd də başqa qablar. **11** Qızıl və gümüş əşyaların hamısı beş min dörd yüz ədəd idi. Sürgündə yaşayanlar Babildən Yerusəlimə qaytarılanda Şeşbassar bu əşyaların hamısını onlarla bərabər gətirdi.

2 Babil padşahı Navuxodonosorun Babilə apardığı əsirlər yaşadıqları vilayətdən Yerusəlimə və Yəhudadakı öz şəhərlərinə qayıtdılar. **2** Onlar Zerubbabil, Yeşua, Nehemya, Seraya, Reelaya, Mordokay, Bilşan, Mispar, Biqvay, Rexum, Baananın başçılığı ilə gəldilər. Sürgündən qayıdan İsraillilərin sayı: **3** Paroş övladları – 2172 nəfər; **4** Şefatya övladları – 372 nəfər; **5** Arah övladları – 775 nəfər; **6** Yeşua və Yoav nəslindən Paxat-Moav övladları – 2812 nəfər; **7** Elam övladları – 1254 nəfər; **8** Zattu övladları – 945 nəfər; **9** Zakkay övladları – 760 nəfər; **10** Bani övladları – 642 nəfər; **11** Bevay övladları – 623 nəfər; **12** Azqad övladları – 1222 nəfər; **13** Adoniqam övladları – 666 nəfər; **14** Biqvay övladları – 2056 nəfər; **15** Adin övladları – 454 nəfər; **16** Ater, yəni Xizqiya övladları – 98 nəfər; **17** Besay övladları – 323 nəfər; **18** Yora övladları – 112 nəfər; **19** Xaşum övladları – 223 nəfər; **20** Gibbar övladları – 95 nəfər; **21** Bet-Lexem övladları – 123 nəfər; **22** Netofa sakinləri – 56 nəfər; **23** Anatot sakinləri – 128 nəfər; **24** Azmavet övladları – 42 nəfər; **25** Qiryat-Arim, Kefira və Beerot övladları – 743 nəfər; **26** Rama və Geva övladları – 621 nəfər; **27** Mikmas sakinləri – 122 nəfər; **28** Bet-El və Ay sakinləri – 223 nəfər; **29** Nevo övladları – 52 nəfər; **30** Maqbiş övladları – 156 nəfər; **31** Digər Elam övladları – 1254 nəfər; **32** Xarim övladları – 320 nəfər; **33** Lod, Xadid və Ono övladları – 725 nəfər; **34** Yerixo övladları – 345 nəfər; **35** Senaa övladları – 3630 nəfər. **36** Kahinlər: Yeşua nəslindən Yedaya övladları – 973 nəfər; **37** İmmer övladları – 1052 nəfər; **38** Paşxur övladları – 1247 nəfər; **39** Xarim övladları – 1017 nəfər. **40** Levililər: Hodavya nəslindən yaranan Yeşua və Qadmiel övladları – 74 nəfər. **41** İlahiçilər: Asəf övladları – 128 nəfər. **42** Məbəd qapıçıları: Şallum övladları, Ater övladları, Talmon övladları, Aqquv övladları, Xatita övladları və Şovay övladları ilə birlikdə 139 nəfər. **43** Məbəd qulluqçuları: Sixa övladları, Xasufa övladları, Tabbaot övladları, **44** Qeros övladları, Siaha övladları, Padon övladları, **45** Levana övladları, Xaqava övladları, Aqquv övladları, **46** Xaqav övladları, Şamlay övladları, Xanan övladları, **47** Giddel övladları, Qaxar övladları, Reaya övladları, **48** Resin övladları, Neqoda övladları, Qazzam övladları, **49** Uzza övladları, Paseah övladları, Besay övladları, **50** Asna övladları, Meunim övladları, Nefusim övladları, **51** Baqbuq övladları, Xaqufa övladları, Xarxur övladları, **52** Baslut övladları, Mexida övladları, Xarşa övladları, **53** Barqos övladları, Sisra övladları, Tamax övladları, **54** Nesiah övladları, Xatifa övladları. **55** Süleymanın əyanlarının nəslindən: Sotay övladları, Hassoferet övladları, Peruda övladları, **56** Yela övladları, Darqon övladları, Giddel övladları, **57** Şefatya övladları, Xattil övladları, Pokeret-Hassevayim övladları, Ami övladları. **58** Məbəd qulluqçuları ilə Süleymanın əyan qullarının övladları – cəmi 392 nəfər. **59** Tel-Melahdan, Tel-Xarşadan, Keruvdan, Addondan, İmmerdən qayıdan, ancaq ailələrinin və nəsillərinin İsrail övladlarından olduğunu sübut edə bilməyənlər bunlardır: **60** Delaya övladları, Toviya övladları, Neqoda övladları – 652 nəfər. **61** Kahinlərin nəslindən: Xovaya övladları,

Haqqos övladları, Gileadlı Barzillayın qızlarından arvad alıb qayınatasının adını götürən Barzillay övladları. **62** Onlar nəsil şəcərəsini axtardılar, lakin öz adlarını tapa bilmədilər və buna görə murdar sayılaraq kahinlikdən çıxarıldılar. **63** Yəhuda valisi onlara əmr edib belə dedi: «Urim və Tummimi işlədən bir kahin olmayınca onlar ən müqəddəs yeməklərdən yeməsin». **64** Bütün camaat birlikdə 42 360 nəfər idi. **65** Bundan başqa, 7337 nəfər kölə və kənizlər, 200 nəfər kişi və qadından ibarət ilahiçi var idi. **66** Bu adamların 736 atı, 245 qatırı, **67** 435 dəvəsi, 6720 eşşəyi var idi. **68** Rəbbin Yerusəlimdəki məbədinə gələn zaman bəzi nəsil başçıları Allahın evini öz yerində tikmək üçün könüllü ianələr verdilər. **69** Bu iş üçün yığılan xəzinəyə imkan daxilində altmış bir min darik qızıl, beş min mina gümüş və yüz kahin geyimi verdilər. **70** Kahinlər, Levililər, xalqın bəziləri, ilahiçilər, məbəd qapıçıları və qulluqçuları öz şəhərlərində yerləşdilər. Beləliklə, İsraillilər isə öz şəhərlərində yerləşdilər.

3 Artıq İsraillilər öz şəhərlərində idi. Yeddinci ay çatanda xalq bir nəfər kimi Yerusəlimdə toplandı. **2** Yosadaq oğlu Yeşua ilə kahin qardaşları və Şealtiel oğlu Zerubbabillə qardaşları İsrailin Allahının qurbangahını qurdular ki, Allah adamı Musanın Qanununda yazıldığı kimi üstündə yandırma qurbanları təqdim edilsin. **3** Ətrafda yaşayan xalqlardan qorxmalarına baxmayaraq, qurbangahı əvvəlki bünövrə üzərində qurdular. Sonra onun üzərində səhər-axşam Rəbbə yandırma qurbanları təqdim etdilər. **4** Yazıya görə Çardaqlar bayramı keçirdilər və qaydaya görə günbəgün müəyyən miqdarda gündəlik yandırma qurbanları təqdim etdilər. **5** Sonra daimi yandırma qurbanları verdilər. Təzə Ay mərasimlərinin, eləcə də Rəbbin təqdis etdiyi bütün bayramların təqdimlərini və hamının könüllü olaraq Rəbbə etdiyi təqdimləri verdilər. **6** Rəbbin məbədinin bünövrəsinin qoyulmamasına baxmayaraq, onlar yeddinci ayın birinci günündə Rəbbə yandırma qurbanları təqdim etməyə başladılar. **7** Daşyonanlarla dülgərlərə pul verdilər. Fars padşahı Kirdən izin aldıqlarına görə Livandan dəniz yolu ilə Yafoya sidr ağacları gətirmələri üçün Sidonlularla Surlulara yemək-içmək və zeytun yağı verdilər. **8** Allahın evinə, Yerusəlimə gəlişlərinin ikinci ilinin ikinci ayında Şealtiel oğlu Zerubbabil və Yosadaq oğlu Yeşua ilə digər qardaşları – kahinlər, Levililər, əsirlikdən Yerusəlimə qayıdanların hamısı işə başladılar. İyirmi və ondan yuxarı yaşda olan Levililəri Rəbbin məbədinin tikinti işinə nəzarətçi təyin etdilər. **9** Levililərdən Yeşua və övladları ilə qardaşları, Hodavya nəslindən törənən Qadmiellə övladları, Xenadad övladları, nəvələri və qardaşları Allahın evində işləyənlərə nəzarət etdilər. **10** Bənnalar Rəbbin məbədinin təməlini qoyan zaman İsrail padşahı Davudun qoyduğu qaydaya əsasən kahinlər xüsusi libas geyinib əllərindəki kərənaylarla, Asəf övladlarından olan Levililərsə sinclərlə Rəbbə həmd etmək üçün öz yerlərini tutdular. **11** Onlar Rəbbə həmd və şükür edib növbə ilə Onu tərənnüm edərək belə deyirdilər: «Rəbb yaxşıdır, çünki İsrailin üzərində məhəbbəti əbədidir». Onlar Rəbbə həmd edəndə bütün xalq ucadan qışqırdı, çünki Rəbb evinin bünövrəsi qoyulmuşdu. **12** Əvvəlki məbədi görmüş bir çox qoca kahinlər, Levililər və nəsil başçıları məbədin bünövrəsinin qoyulduğunu görəndə hönkürüb ağladılar, bir çoxları isə sevincdən haray çəkdilər. **13** Xalq gurultulu sevinc səsləri ilə ağlaşma səslərini bir-birindən ayıra bilmirdi, çünki onların gurultu ilə qopan haray səsləri uzaqlarda eşidilirdi.

4 Yəhudalıların və Binyaminlilərin düşmənləri eşitdilər ki, sürgündən qayıdanlar İsrailin Allahı Rəbb üçün məbəd tikirlər. **2** Onlar Zerubbabilə və nəsil başçılarına yaxınlaşıb belə dedi: «Qoy biz də sizinlə bərabər bu məbədi tikək, çünki biz də sizin kimi Allahınıza sitayiş edirik. Bizi buraya gətirən Aşşur padşahı Esar-Xaddonun dövründən bəri sizin Allaha qurban təqdim edirik». **3** Lakin Zerubbabil, Yeşua və İsrailin digər nəsil başçıları onlara belə dedilər: «Allahımızın evini qurmaq üçün sizin bizimlə heç bir ortaq işiniz yoxdur. Biz özümüz əlbir olaraq Fars padşahı Kirin əmrinə əsasən İsrailin Allahı Rəbbə məbəd tikəcəyik». **4** Onda bu ölkənin xalqı Yəhuda xalqının əllərini işdən soyutmaqla tikinti işində onlara əziyyət verdi. **5** Bu xalq Yəhudilərin məqsədlərini boşa çıxarmaq üçün Fars padşahları olan Kirin dövründən Daranın dövrünə qədər onlara qarşı çıxaraq özlərinə muzdla məsləhətçilər tutdu. **6** Onlar Axaşveroş padşah olanda, onun hökmranlığının başlanğıcında Yəhuda və Yerusəlimdə yaşayanların əleyhinə bir ittiham məktubu yazdılar. **7** Fars padşahı Artaxşastanın dövründə Bişlam Mitredat, Taveel və digər yoldaşları padşah Artaxşastaya məktub yazdı. Məktub Arami dilində yazılaraq tərcümə edildi. **8** Sərkərdə Rexum və mirzə Şimşay padşah Artaxşastaya Yerusəlimi ittiham edən bir məktub yazdı. **9** Sonra məktuba sərkərdə Rexumla mirzə Şimşay və qalan yoldaşları, hakimlər, əmirlər, qulluqçular, Farslar, Ereklilər, Babillilər, Şuşanlılar, yəni Elamlılar, **10** böyük və şanlı Aşurbanipalın

sürgün edib Samariya şəhərlərində və Fərat çayının qərb torpaqlarında yerləşdirdiyi başqa xalqlar imza qoydular. **11** Padşah Artaxşastaya göndərdikləri məktubun surəti belədir: «Padşah Artaxşastaya Fərat çayının qərb torpaqlarında yaşayan qullarından. **12** Padşaha məlum olsun ki, sizin yanınızdan qayıdan Yəhudilər bizim yanımıza – Yerusəlimə gəlib bu pis, üsyankar şəhəri bərpa edirlər. Divarları hörüb qurtardılar və binaların təməlini bərpa etdilər. **13** Padşaha məlum edirik ki, əgər bu şəhər bərpa edilərsə, divarları hörülüb qurtararsa, onlar sənə vergi, xərac və gömrük verməyəcəklər. Bununla da padşahın gəlirinə böyük ziyan dəyəcək. **14** Əgər indi bu sarayın duzu ilə dolanırıqsa, gözümüz önündə padşaha ziyan dəyməsini görmək bizə yaraşmaz. Ona görə də padşaha bu xəbəri göndərib belə məlum edirik: **15** qoy ata-babalarının dəftərxanası axtarılsın. Qeyd kitablarında bu şəhər haqqında məlumat tapanda biləcəksiniz ki, bu şəhər həm üsyankar, həm də padşahlar və dövlətlər üçün zərərlidir. Qədimdən bəri oradan həmişə xəyanət törəyib və bunun üçün şəhər xarabaya çevrilib. **16** Padşaha məlum edirik ki, əgər bu şəhər bərpa edilərsə və divarları tikilib qurtararsa, sənin Fərat çayının qərb torpaqlarında payın olmayacaq». **17** Padşah belə cavab göndərdi: «Sərkərdə Rexuma, mirzə Şimşaya və Samariya ilə Fərat çayının digər qərb torpaqlarında yaşayan yoldaşlarına salamlar! **18** Bizə göndərdiyiniz məktub hüzurumda tərcümə edildi. **19** Ona görə mən əmr verdim və əmrimə əsasən istintaq aparıldı. Bu şəhərin sakinlərinin qədimdən bəri padşahlara qarşı üsyan qaldırması təsdiq olundu. Üsyankarlıq və xəyanət bu şəhərin daxilindən baş qaldırıb. **20** O zaman Yerusəlimi idarə edən qüdrətli padşahlar var idi. Fərat çayının qərbindəki bütün torpaqlar üzərində bu padşahlar hökmranlıq edirdilər. Buranın əhalisi isə onlara xərac, vergi və gömrük verirdi. **21** İndi əmr verin, bu adamlar işi dayandırsınlar və mən əmr verənə qədər bu şəhəri bərpa etməsinlər. **22** Bu işə etinasız yanaşmaqdan çəkinin. Niyə şər artıb padşahlığıma ziyan vursun?» **23** Padşah Artaxşastanın məktubunun surəti Rexumla mirzə Şimşayın və yoldaşlarının qarşısında oxunanda onlar tələsik Yerusəlimə Yəhudilərin yanına getdilər. Onların işini zorla, güclə dayandırdılar. **24** Beləliklə, Yerusəlimdəki Allah evinin tikinti işi dayandırıldı və bu iş Fars padşahı Daranın hökmranlığının ikinci ilinə qədər ləngidi.

5 Peyğəmbərlərdən peyğəmbər Haqqayla İddo oğlu Zəkəriyyə Yəhudada və Yerusəlimdə yaşayan Yəhudilərə İsrail Allahının adı ilə peyğəmbərlik etdi. **2** O zaman Şealtiel oğlu Zerubbabil və Yosadaq oğlu Yeşua işə başlayaraq Yerusəlimdəki Allah evinin tikintisini davam etdirdilər. Allahın peyğəmbərləri də onlarla idi və onlara kömək etdi. **3** O vaxtlar Fərat çayının qərb torpaqlarının valisi olan Tattenay, Şetar-Boznay və yoldaşları onların yanına gəlib dedi: «Bu məbədi bərpa etmək və tikintisini qurtarmaq üçün sizə kim icazə verib?» **4** Onda biz onlara bu binanı tikənlərin adlarını bildirdik. **5** Allahın nəzəri Yəhudi ağsaqqallarının üzərinə yönəlmişdi. Ona görə bu işin sorağı Daraya çatana və bu barədə məktubla cavab qayıdanadək onlar Yəhudilərin işini dayandırmadılar. **6** Fərat çayının qərb torpaqlarının valisi Tattenay, Şetar-Boznay və yoldaşları, Fərat çayının qərb torpaqlarındakı məmurlar padşah Daraya bu surətdə məktub yolladı. **7** Ona yolladıqları məktubda belə yazılmışdı: «Padşah Daraya böyük ehtiramla salamlar! **8** Padşaha məlum olsun ki, biz Yəhuda vilayətindəki böyük Allahın məbədinə getdik. Məbəd böyük daşlardan tikilmiş, divarların içərisinə dirəklər qoyulmuşdur. Bu iş səylə görülərək uğurla idarə edilir. **9** O zaman oranın ağsaqqallarından soruşub belə dedik: "Bu məbədi bərpa etmək və tikintisini qurtarmaq üçün sizə kim icazə verib?" **10** Həm də onlardan bu işin başçılarının adını soruşduq ki, bunları yazaraq sizə bildirək. **11** Onlar bizə belə cavab verdilər: "Biz göylərin və yerin Allahının qullarıyıq. Bundan bir çox il əvvəl tikilən məbədi bərpa edirik. Vaxtı ilə oranı İsrailin böyük padşahı tikib başa çatdırmışdı. **12** Lakin atalarımız göylərin Allahını qəzəbləndirdiyi üçün Allah onları Babil padşahı Xaldeyli Navuxodonosora təslim etdi. O da bu məbədi xarabaya çevirdi və xalqını Babilə əsir apardı. **13** Lakin Babil padşahı Kirin hakimiyyətinin birinci ilində padşah Kir Allah evinin bərpası üçün əmr verdi. **14** Həmçinin Yerusəlimdəki Allah evindən Navuxodonosorun götürüb Babil məbədinə apardığı qızıl və gümüş qabları padşah Kir Babildəki məbəddən çıxartdı. Onları vali təyin etdiyi Şeşbassar adlı bir adama verərək dedi: **15** ‹Bu əşyaları götürüb get, Yerusəlimdəki məbədə qoy. Allahın evi qoy öz yerində bərpa olunsun›. **16** O zaman həmin Şeşbassar gəlib Yerusəlimdəki Allah evinin təməlini qoydu. O zamandan indiyə qədər bu məbəd tikilir, lakin hələ tamamlanmayıb". **17** İndi padşahın xoşuna gələrsə, qoy Babil sarayındakı dəftərxana axtarılaraq Yerusəlimdəki Allah evinin bərpası üçün padşah Kirin verdiyi əmr üzə çıxarılsın. Sonra isə bu iş barədə padşah öz iradəsini bizə bildirsin».

6 O zaman padşah Daranın verdiyi əmrə əsasən
Babil xəzinəsində olan dəftərxana axtarıldı. **2**
Midiya vilayətində olan Ekbatana qalasında bir
tumar tapıldı. Bu tumarda belə qeyd edilmişdi:
3 «Padşah Kirin hökmdarlığının birinci ilində
Allahın Yerusəlimdəki məbədi barədə Kir belə
əmr verib: "Bu məbəd – qurbanlar təqdim
edilən bu yer əvvəlki bünövrəsi üzərində bərpa
edilsin. **4** Üç cərgə böyük daş, bir cərgə təzə
dirək qoyulmaqla altmış qulac hündürlükdə və
altmış qulac uzunluqda olsun. Bu işin bütün
xərci padşah xəzinəsindən ödənilsin. **5** Həm də
Yerusəlimdəki Allah evindən Navuxodonosorun
çıxarıb Babilə gətirdiyi qızıl və gümüş qablar
geri qaytarılsın. Bunların hamısı öz yerinə,
Yerusəlimdə olan məbədə aparılsın. Onları Allahın
evinə qoyun". **6** Ona görə Fərat çayının qərb
torpaqlarının valisi Tattenay, Şetar-Boznay və
yoldaşları – Fərat çayının qərb torpaqlarındakı
məmurlar qoy indi oradan uzaqlaşsın, **7** Allah
evinin işinə qarışmasınlar. Yəhudilərin valisi
və Yəhudilərin ağsaqqalları Allahın evini öz
yerində bərpa etsinlər. **8** Mən əmr edirəm
ki, Allahın bu evinin bərpasında Yəhudilərin
bu ağsaqqallarına kömək edəsiniz, işlərinin
dayandırılmaması üçün bu adamların xərci
mütləq padşah xəzinəsindən, Fərat çayının qərb
torpaqlarından yığılan vergilərdən ödənilsin. **9**
Göylərin Allahına yandırma qurbanları vermək
üçün hər gün ehtiyaclarına görə cavan buğalar,
qoç və quzular, Yerusəlimdəki kahinlərin istədiyi
miqdarda buğda, duz, şərab, zeytun yağı əskik
edilmədən onlara verilsin. **10** Onlar göylərin
Allahına xoş ətirli qurbanlar versinlər və buna
görə padşahla övladları üçün dua etsinlər ki,
canları sağ olsun. **11** Əmr edirəm ki, bu fərmanı
dəyişdirən adamın evindən bir dirək çıxarıb dik
basdırılsın və həmin adam bu dirəkdən asılsın. Qoy
belə ev xarabalığa çevrilsin. **12** Bu məbədi isminə
məskən edən Allah bu fərmanı dəyişdirməyə
cəhd edən və Yerusəlimdəki məbədin dağılmasını
istəyən hər padşahı və xalqı yox etsin. Mən Dara
əmr edirəm, əmrim sözsüz yerinə yetirilsin».
13 O zaman Fərat çayının qərb torpaqlarının
valisi Tattenay, Şetar-Boznay və yoldaşları padşah
Daranın göndərdiyi bu əmri alan kimi ona əməl
etdilər. **14** Yəhudilərin ağsaqqalları tikintini
davam etdirdilər və peyğəmbər Haqqay ilə İddo
oğlu Zəkəriyyənin peyğəmbərlik sözlərinə əsasən
onların işləri uğurlu gedirdi. İsrail Allahının
buyruğuna görə Fars padşahları Kir, Dara və
Artaxşastanın əmri ilə məbədi tikib qurtardılar. **15**
Məbəd padşah Daranın hakimiyyətinin altıncı ili,
Adar ayının üçündə başa çatdı. **16** İsrail övladları
– kahinlər, Levililər və sürgündən qayıdanların
hamısı bu Allah evinin təqdis mərasimini sevinclə
qeyd etdilər. **17** Allahın evinin təqdisi üçün yüz
buğa, iki yüz qoç, dörd yüz quzu və bütün İsrail
üçün qəbilələrinin sayına görə günah qurbanı
olaraq on iki təkə təqdim etdilər. **18** Yerusəlimdə
Allaha xidmət üçün Musanın Kitabında yazıldığı
kimi kahinləri öz dəstələrində və Levililəri öz
bölmələrində düzdülər. **19** Sürgündən qayıdanlar
Pasxa bayramını birinci ayın on dördündə
keçirdilər. **20** Çünki kahinlərlə Levililər bir nəfər
kimi özlərini pak etdikləri üçün təmiz idilər.
Levililər bütün sürgündən qayıdanlar üçün,
kahin qardaşları və özləri üçün Pasxa qurbanı
kəsdilər. **21** Sürgündən qayıdan İsrail övladları və
İsrailin Allahı Rəbbə sitayiş etmək üçün özlərini
ətraf millətlərin murdarlığından təcrid edənlərin
hamısı qurban əti yedilər. **22** Yeddi gün sevinclə
Mayasız Çörək bayramı keçirdilər, çünki onları
sevindirən Rəbb idi. Rəbb İsrail Allahının evinin
bərpasına kömək etmək üçün Aşşur padşahının
ürəyində meyl yaratmışdı.

7 Bu işlərdən sonra Fars padşahı Artaxşastanın
dövründə başçı kahin Harun oğlu Eleazar
oğlu Pinxas oğlu Avişua oğlu **2** Buqqi oğlu
Uzzi oğlu **3** Zerahya oğlu Merayot oğlu Azarya
oğlu Amarya oğlu **4** Axituv oğlu Sadoq oğlu
Şallum oğlu **5** Xilqiya oğlu Azarya oğlu Seraya
oğlu Ezra Babildən çıxdı. **6** Babildən gələn
bu Ezra İsrailin Allahı Rəbbin Musaya verdiyi
Qanunu yaxşı bilən ilahiyyatçı idi. Allahı
Rəbbin əli onun üzərində olduğuna görə padşah
Ezranın istədiyi hər bir şeyi vermişdi. **7** Padşah
Artaxşastanın hakimiyyətinin yeddinci ilində
İsrail övladlarından, kahinlərdən, Levililərdən,
ilahiçilərdən, məbəddəki qapıçılardan və
qulluqçulardan bəziləri Yerusəlimə qayıtdı. **8** Ezra
Yerusəlimə çatanda Artaxşastanın hökmdarlığının
yeddinci ilinin beşinci ayı idi. **9** O, birinci
ayın birinci günündə Babildən yola düşüb
beşinci ayın birində Yerusəlimə çatdı, çünki
Allahın mərhəmətli əli onun üzərində idi. **10**
Ezra özünü Rəbbin Qanununu tədqiq və tətbiq
etməyə, İsraildə qayda-qanunları öyrətməyə
həsr etmişdi. **11** Rəbbin əmrlərini və İsrailə
buyurduğu qanunları öyrədən ilahiyyatçı, kahin
Ezraya padşah Artaxşasta bu məzmunda məktub
vermişdi: **12** «Padşahlar padşahı Artaxşastadan
göylərin Allahının qanunlarını öyrədən kahin
Ezraya bildiriş: **13** İndi mən əmr edirəm ki,
padşahlığımda olan İsrail xalqından, kahinlərdən,
Levililərdən könüllü olaraq Yerusəlimə getmək

istəyən hər kəs sənin**lə** getsin. **14** İndi sən padşahla yeddi məsləhətçisi tərəfindən əlində olan Allahın Qanununa əsasən Yəhuda və Yerusəlimdəki vəziyyəti öyrənmək üçün göndərilirsən. **15** Yerusəlimi məskəni edən İsrailin Allahına padşah və məsləhətçilərinin könüllü təqdim etdikləri qızıl-gümüşü götür. **16** Xalqın və kahinlərin İsrailin Allahının Yerusəlimdəki məbədinə könüllü surətdə verdikləri hədiyyələrlə bərabər Babil vilayətinin hər tərəfindən yığacağın qızıl-gümüşün hamısını götür. **17** Sonra bu pulla tez buğalar, qoçlar, quzular, taxıl və şərab təqdimlərini alarsan. Onları Allahınızın Yerusəlimdəki məbədinin qurbangahında təqdim edərsiniz. **18** Sən və qardaşların qızıl-gümüşün qalan hissəsini Allahın iradəsinə uyğun, istədiyin kimi istifadə edə bilərsiniz. **19** Allahının məbədində ibadət zamanı işlətmək üçün sənə qaytarılan qabları isə Yerusəlim Allahının hüzurunda təhvil ver. **20** Allahın məbədinə başqa nə lazım olarsa, sən onu padşah xəzinəsindən ödə. **21** Mən padşah Artaxşasta Fərat çayının qərb torpaqlarının bütün xəzinədarlarına əmr edirəm ki, göylər Allahının Qanununun ilahiyyatçısı, kahin Ezranın hər istəyini diqqətlə yerinə yetirin. **22** Yüz talanta qədər gümüş, yüz kora qədər buğda, yüz bata qədər şərab, yüz bata qədər zeytun yağı və istədikləri qədər duz verin. **23** Göylərin Allahının məbədi üçün, bu Allah tərəfindən hər nə əmr olunarsa, yerli-yerində ona əməl edilsin. Niyə padşahın və övladlarının ölkəsi qəzəbə düçar olsun? **24** Sizə bildiririk ki, kahinlərdən, Levililərdən, ilahiçilərdən, bu Allah evinin qapıçılarından, qulluqçularından, digər xidmətçilərindən xərac, vergi və gömrük istəməyə izin yoxdur. **25** Sən Ezra Allahın sənə verdiyi müdrikliyə görə orada hakimlər və qazilər təyin et. Qoy onlar Fərat çayının qərbində olan bütün xalqa – sənin Allahının qanunlarını bilənlərin hamısına hökm etsinlər. Bilməyənləri də sən öyrətməlisən. **26** Sənin Allahının qanununa və padşahın qanununa əməl etməyən adam mütləq ölüm, sürgün, əmlak müsadirəsi yaxud həbs cəzaları ilə cəzalansın». **27** Atalarımızın Allahı Rəbbə alqış olsun ki, padşahın qəlbində Rəbbin Yerusəlimdə olan məbədinə belə hörmət göstərmək istəyini yaratdı. **28** Rəbb padşahın, onun məsləhətçilərinin və bütün güclü rəislərinin mənə yaxşı münasibətini yaratdı. Üzərimdə olan Allahım Rəbbin əlindən qüvvət alaraq mənimlə bərabər getmək üçün İsrailin başçılarından bəzilərini yanıma topladım.

8 Artaxşastanın padşahlığı zamanı mənimlə bərabər Babildən gələn və adları qeyd edilmiş nəsil başçıları bunlardır: **2** Pinxas övladlarından Gerşom, İtamar övladlarından Daniel, Davud övladlarından Xattuş, **3** Şekanya nəslindən, Paroş övladlarından, Zəkəriyyə və onunla bir nəsildən qeydə alınan yüz əlli kişi. **4** Paxat-Moav övladlarından Zerahya oğlu Elyehoenay və onunla bərabər iki yüz kişi. **5** Şekanya övladlarından Yaxazielin oğlu və onunla bərabər üç yüz kişi. **6** Adin övladlarından Yonatan oğlu Eved və onunla bərabər əlli kişi. **7** Elam övladlarından Atalya oğlu Yeşaya və onunla bərabər yetmiş kişi. **8** Şefatya övladlarından Mikael oğlu Zevadya və onunla bərabər səksən kişi. **9** Yoav övladlarından Yexiel oğlu Avdiya və onunla bərabər iki yüz on səkkiz kişi. **10** Şelomit övladlarından Yosifyanın oğlu və onunla bərabər yüz altmış kişi. **11** Bevay övladlarından Bevay oğlu Zəkəriyyə və onunla bərabər iyirmi səkkiz kişi. **12** Azqad övladlarından Haqqatan oğlu Yoxanan və onunla bərabər yüz on kişi. **13** Adoniqamın Elifelet, Yeiel, Şemaya adlı sonuncu oğulları və onlarla bərabər altmış kişi. **14** Biqvay övladlarından Utay, Zakkur və onlarla bərabər yetmiş kişi. **15** Onları Ahavaya tərəf axan çayın yanına yığdım və üç gün orada qaldıq. Mən orada xalqla kahinləri yoxladım, lakin orada Levi övladlarından heç kimi tapa bilmədim. **16** Başçılardan Eliezeri, Arieli, Şemayanı, Elnatanı, Yarivi, Elnatanı, Natanı, Zəkəriyyəni, Meşullamı, savadlılardan Yoyarivi və Elnatanı çağırtdırdım. **17** Sonra onları Kasifya deyilən yerdə başçılıq edən İddonun yanına göndərdim. Allahımızın məbədinə xidmət edən adamları bizə gətirmək üçün Kasifya deyilən yerdə İddoya və məbəd qulluqçuları olan qardaşlarına nə deyəcəklərini öyrətdim. **18** Allahımızın mərhəmətli əli üzərimizdə olduğuna görə İsrail oğlu Levi oğlu Maxli övladlarından zəkalı bir adam olan Şerevya ilə oğulları və soydaşlarından on səkkiz nəfəri, **19** Haşavyanı, onunla bərabər Merari övladlarından Yeşayanı və qardaşları ilə onların övladlarından iyirmi nəfəri, **20** Levililərə kömək etmək üçün Davudla başçılarının təyin etdikləri məbəd qulluqçularından iki yüz iyirmi nəfəri bizə gətirdilər. Onların hamısı adbaad qeyd olunmuşdu. **21** Allahımızın qarşısında özümüzü aşağı tutub Ondan özümüz, övladlarımız və bütün malımız üçün təhlükəsiz yol diləməkdən ötrü Ahava çayı yanında oruc elan etdim. **22** Çünki düşmənə qarşı yolda bizə kömək etmək üçün padşahdan əsgər və atlılar istəməyə utanırdım, həm də padşaha belə söyləmişdik: «Allahımızın

əli yaxşılıq etmək üçün Ona etiqad edənlərin üzərindədir. Lakin Ondan dönənlərə Öz gücünü və qəzəbini göstərir». **23** Elə buna görə də biz oruc tutub Allahımıza yalvardıq. O bizim duamızı qəbul etdi. **24** Kahinlərin rəhbərləri arasından on iki nəfəri – Şerevya, Xaşavya ilə onların on nəfər soydaşını seçdim. **25** Padşahın, məsləhətçilərinin, rəislərinin və orada olan bütün İsraillilərin Allahımızın məbədi üçün təqdim etdikləri qızıl və gümüşlə bərabər əşyaları da çəkib onlara verdim. **26** Onların əlinə altı yüz əlli talant gümüş, yüz talant gümüş əşya, yüz talant qızıl, **27** min dariklik dəyəri olan iyirmi qızıl boşqab və qızıl qədər qiymətli olan parlaq misdən iki gözəl qabı da çəkib verdim. **28** Onlara dedim: «Siz Rəbbin müqəddəslərisiniz, bu əşyalar da müqəddəsdir. Bu qızılla gümüş atalarınızın Allahı Rəbbə edilən könüllü təqdimdir. **29** Diqqətli olun! Onları kahinlərin rəhbərləri, Levililər və İsrailin nəsil başçıları qarşısında Yerusəlimdəki Rəbbin məbədinin otaqlarında çəkib təhvil verənə qədər qoruyun». **30** Kahinlərlə Levililər çəkilmiş qızıl və gümüşlə qabları Yerusəlimə, Allahımızın məbədinə aparmaq üçün götürdülər. **31** Yerusəlimə getmək üçün Ahava çayı sahilindən birinci ayın on ikinci günü köçdük. Allahımızın əli üzərimizdə idi və bizi düşmənin əlindən, yolumuzdakı pusqulardan qurtardı. **32** Biz Yerusəlimə çatıb orada üç gün qaldıq. **33** Dördüncü gün isə Allahımızın məbədində qızıl-gümüş əşyaları çəkib kahin Uriyanın oğlu Meremotun əlinə verdik. Pinxas oğlu Eleazar, habelə Levililərdən olan Yeşua oğlu Yozavad və Binnuy oğlu Noadya da onunla idi. **34** Əşyaların hamısı sayla, çəki ilə təhvil veriləndə bütün çəki miqdarı yazıldı. **35** Bütün İsrail üçün sürgündən qayıdanlar İsrailin Allahına yandırma qurbanı olaraq on iki buğa, doxsan altı qoç, yetmiş yeddi quzu və günah qurbanı olaraq on iki təkə təqdim etdilər. Bunların hamısı Rəbbə təqdim edilən yandırma qurbanları idi. **36** Sonra onlar padşahın əmrlərini padşahın canişinlərinə və Fərat çayının qərb tərəfindəki valilərinə verdilər. Onlar da xalqa və Allahın evinə kömək etdilər.

9 Bu işlər qurtarandan sonra rəhbərlər mənə yaxınlaşıb dedilər: «Kahinlərlə Levililər daxil olmaqla İsrail xalqı ətraflarındakı xalqların – Kənanlıların, Xetlilərin, Perizlilərin, Yevusluların, Ammonluların, Moavlıların, Misirlilərin, Emorluların iyrənc adətlərinə uyub özlərini onlardan fərqləndirməyiblər. **2** Belə ki onlar özlərinə və oğullarına ətraflarındakı xalqların qızlarından alıblar. Bununla müqəddəs xalq başqa xalqlarla qarışıb. Rəhbərlərlə məmurlar bu xəyanətə ilk yol açmışlar». **3** Mən bu sözü eşidəndə paltarımla cübbəmi cırıb saç-saqqalımı yolaraq çarəsiz oturdum. **4** Sürgündən qayıdanların bu xəyanətinə görə İsrail Allahının sözlərindən lərzəyə gələnlərin hamısı yanıma yığıldı. Mən axşam qurbanı təqdim edilənə qədər çaşqın-çaşqın oturdum. **5** Axşam qurbanı vaxtı pərişan halda ayağa qalxdım. Paltarım və cübbəm cırıq idi. Dizüstü oturub əllərimi Allahım Rəbbə açıb **6** belə dua etdim: «Ey Allahım, utanıram! Üzümü Sənə – Allahıma qaldırmağa xəcalət çəkirəm, çünki təqsirlərimiz başımızdan aşıb, günahlarımız böyüyərək göylərə çatıb. **7** Atalarımızın dövründən bu günə qədər böyük günah içindəyik. Ona görə də hər zaman bugünkü kimi biz, padşahlarımız, kahinlərimiz təqsirlərimiz üzündən yadelli padşahlara təslim edilib qılınca, əsirliyə, talana, rüsvayçılığa düçar olduq. **8** İndi isə bizə Allahımız Rəbb tərəfindən ani olaraq mərhəmət göstərildi. Əsirlikdən qurtulub sağ qalan bir neçə adamı Allahımız bizim üçün saxladı. Müqəddəs məkanında bizə möhkəm bir yer verdi ki, gözümüzə nur versin, bizi köləlikdən qurtarıb bir az həyata qovuşdursun. **9** Axı biz köləyik, lakin Allahımız bizi köləlikdə qoymadı. Bizi Allahımızın məbədini bərpa etmək, onun xarabalıqlarını abad etmək üçün Yəhuda ilə Yerusəlimdə özümüzə divar çəkməyə ruhlandırdı. Ona görə də Fars padşahlarının gözündə bizə qarşı lütf yaratdı. **10** Ey Allahımız, daha nə deyə bilərik? Çünki Sənin əmrlərini tərk etmişdik. **11** Sən əmrlərini qulların peyğəmbərlər vasitəsilə verib dedin: "Mülk olaraq almaq üçün getdiyiniz ölkə öz əhalisinin pozğunluğu ilə, oranı başdan-başa dolduran iyrənc adətləri və murdarlıqları ilə çirkaba batan ölkədir. **12** Buna görə də nə qızlarınızı onların oğullarına verin, nə də qızlarından oğullarınıza alın. Əgər qüvvətli olmaq, bu torpağın nemətlərini yemək istəyirsinizsə, heç vaxt onların salamatlığı və firavanlığı üçün çalışmayın. Onda bu torpağı övladlarınıza irs olaraq əbədi saxlayarsınız". **13** Hər şey pis işlərimizdən və böyük günahlarımızdan ötrü başımıza gəldi, lakin, ey Allahımız, Sən bizi təqsirlərimizin layiq olduğundan az cəzalandırdın. Əsirlikdən qurtulub sağ qalan bir neçə adamı – bunları bizə verdin. **14** Bundan sonra yenə əmrlərinimi pozaq? Belə iyrənc işlər görən xalqlarla qohummu olaq? Biz qurtarana, sağ qalıb qurtula bilməyənə qədər bizə qəzəblənməyəcəksənmi? **15** Ey İsrailin Allahı Rəbb, Sən adilsən! Bugünkü kimi biz kiçik bir dəstə halında sağ qalmışıq. Budur, Sənin qarşında

günah içindəyik və buna görə heç birimiz Sənin qarşında dayana bilmirik».

10 Ezra Allah evinin qarşısında ağlayıb yerə sərilərək dua və etiraf edərkən İsraillilərdən çox böyük bir camaat – kişilər, qadınlar və uşaqlar onun yanına yığıldı. Xalq da acı-acı ağlayırdı. **2** Elam övladlarından Yexiel oğlu Şekanya Ezraya müraciət edib dedi: «Biz Allahımıza xəyanət edərək ətrafımızdakı xalqlardan yadelli arvadlar aldıq. Buna baxmayaraq, hələ də İsraillilərin ümidi var. **3** Ağamızın və Allahımızın əmri üzərində əsənlərin məsləhətinə görə bütün belə arvadları və onlardan doğulanları ataq. Gəlin bunun üçün indi Allahımızla əhd bağlayaq. Qoy bu Qanuna görə edilsin. **4** Qalx, çünki bu işin məsuliyyətini daşıyan sənsən və biz də səninləyik. Ürəkli ol, işə başla!» **5** Ezra ayağa qalxdı. Kahinlərin rəhbərlərinə, Levililərə və digər İsraillilərə bu sözü yerinə yetirmələri üçün and içdirdi. Onlar da and içdilər. **6** Ezra Allah evinin qarşısından ayrılıb Elyaşivin oğlu Yehoxananın otağına girdi. Gecəni orada keçirib nə çörək yedi, nə də su içdi, çünki sürgündən qayıdanların bu xəyanətinə görə yas tuturdu. **7** Yəhudada və Yerusəlimdə sürgündən qayıdanların hamısına elan etdilər ki, Yerusəlimə yığılsınlar. **8** Başçıların və ağsaqqalların məsləhətinə görə üç gün ərzində buraya gəlməyən hər adamın bütün əmlakı müsadirə ediləcək və özü də sürgündən qayıdan camaatın içərisindən çıxarılacaq. **9** Yəhudanın və Binyaminin bütün adamları üç gün ərzində Yerusəlimə yığıldı. Bu doqquzuncu ayın iyirmisində oldu. Bütün xalq bu hadisədən, həm də yağışdan ötrü əsə-əsə Allah evinin qarşısında, meydanda oturdu. **10** Kahin Ezra ayağa qalxıb onlara dedi: «Siz xəyanət etmisiniz. İsrailin günahını daha da artıraraq yadelli arvadlar almısınız. **11** İndi atalarınızın Allahı Rəbbə öz günahlarınızı etiraf edin və Onun iradəsini yerinə yetirin. Ətrafınızdakı xalqlardan, yadelli arvadlardan ayrılın». **12** Bütün camaat bərkdən cavab verib dedi: «Bəli, haqlısan, sənin sözlərinə əməl etmək bizim borcumuzdur. **13** Amma yağış vaxtıdır, bayırda dayanmağa taqətimiz yoxdur, xalq isə çoxdur. Bu iş bir-iki günün işi deyil. Çünki belə əməllə günahımızı artırmışıq. **14** Qoy bütün xalqı rəhbərlərimiz təmsil etsin. Bu işə görə Allahımızın coşan qəzəbi soyuyanadək şəhərlərimizdəki hər yadelli arvad alan şəxs şəhər ağsaqqalları və hakimlərlə bərabər təyin olunacaq vaxtda buraya gəlsin». **15** Buna qarşı yalnız Asahel oğlu Yonatan və Tiqva oğlu Yaxzeya çıxdı. Meşullamla Levili Şabbetay da onlara kömək etdi. **16** Sürgündən qayıdanlar bu sözə əməl etdi. Kahin Ezra hər nəsildən nəsil başçısını seçib hamısının adını bəyan etdi. Onuncu ayın birində isə oturub bu işi araşdırmağa başladılar. **17** Onlar birinci ayın birinci gününə qədər yadelli arvad alanların hamısı barədə lazımi qərar çıxartdılar. **18** Kahin övladları arasında yadelli arvad alanlardan bunlar tapıldı: Yosadaqın oğlu Yeşua övladlarından və qardaşlarından Maaseya Eliezer, Yariv və Gedalya. **19** Onlar da arvadlarını boşayacaqlarına dair əlbir oldu və öz təqsirlərinə görə təqsir qurbanı olaraq bir qoç təqdim etdi. **20** İmmer övladlarından Xanani və Zevadya, **21** Xarim övladlarından Maaseya, Eliya, Şemaya, Yexiel, Uzziya, **22** Paşxur övladlarından Elyoenay, Maaseya, İsmail, Netanel, Yozavad və Elasa; **23** Levililərdən: Yozavad, Şimey, Qelaya, yəni Qelita, Petahya, Yəhuda və Eliezer; **24** İlahiçilərdən: Elyaşiv, məbəd qapıçılarından Şallum, Telem və Uri; **25** Digər İsraillilərdən – Paroş övladlarından Ramya, İzziya, Malkiya, Miyamin, Eleazar, Malkiya və Benaya; **26** Elam övladlarından Mattanya, Zəkəriyyə, Yexiel, Avdi, Yeremot və Eliya; **27** Zattu övladlarından Elyoenay, Elyaşiv, Mattanya, Yeremot, Zavad və Aziza; **28** Bevay övladlarından Yehoxanan, Xananya, Zabbay, Atlay; **29** Bani övladlarından Meşullam, Malluk, Adaya, Yaşuv, Şeal, Yeremot; **30** Paxat-Moav övladlarından Adna, Kelal, Benaya, Maaseya, Mattanya, Besalel, Binnuy və Menaşşe; **31** Xarim övladlarından Eliezer, İşşiya, Malkiya, Şemaya və Şimeon, **32** Binyamin, Malluk, Şemarya; **33** Xaşum övladlarından Mattenay, Mattata, Zavad, Elifelet, Yeremay, Menaşşe, Şimey; **34** Bani övladlarından Maaday, Amram, Uel, **35** Benaya, Bedeya, Keluhi, **36** Vanya, Meremot, Elyaşiv, **37** Mattanya, Mattenay, Yaasay, **38** Bani, Binnuy, Şimey, **39** Şelemya, Natan, Adaya, **40** Maknadvay, Şaşay, Şaray, **41** Azarel, Şelemya, Şemarya, **42** Şallum, Amarya, Yusif; **43** Nevo övladlarından Yeiel, Mattitya, Zavad, Zevina, Yadday, Yoel və Benaya. **44** Bu adamların hamısı yadelli arvad almışdı və bəzilərinin bu arvadlardan uşaqları da var idi.

Nehemya

1 Xakalya oğlu Nehemyanın sözləri: Mən iyirminci ildə Kislev ayında Şuşan qalasında olarkən **2** qardaşlarımdan biri Xanani və Yəhudadan bəzi adamlar gəldi. Mən onlardan əsirlikdən qurtulub qayıdan Yəhudilərlə Yerusəlim şəhəri barəsində soruşdum. **3** Mənə belə dedilər: «Əsirlikdən qurtulub qayıdanlar orada – vilayətdə böyük məşəqqət və xəcalət içində yaşayır. Yerusəlimin divarı dağıdılıb, darvazaları isə yandırılmışdır». **4** Bu sözləri eşitdikdə oturub ağladım. Günlərlə yas tutdum və göylər Allahının önündə oruc tutaraq dua edib belə dedim: **5** «Ey göylərin Allahı Rəbb! Səni sevənlərlə, əmrlərinə əməl edənlərlə Öz əhdinə sadiq qalıb lütf göstərirsən. Ey böyük və zəhmli Allah! **6** Yalvarıram, mənə diqqətlə qulaq as. Qulların olan İsrail övladları üçün gözlərini aç, Sənin önündə gecə-gündüz bu qulunun etdiyi duanı dinlə. Mən, biz İsrail övladlarının Sənə qarşı etdiyimiz günahları etiraf edirəm. Mən də, atalarım da günah etmişik. **7** Hüzurunda təqsirimiz çoxdur. Qulun Musaya buyurduğun əmrlərə, qaydalara və hökmlərə əməl etmədik. **8** Yalvarıram, qulun Musaya "əgər xəyanət etsəniz, sizi xalqlar arasına səpələyəcəyəm. **9** Amma Mənə tərəf dönsəniz və əmrlərimi tutub onlara əməl etsəniz, göylərin o başına qovulsanız belə, oradan sizi toplayacağam. Adımı yaşatmaq üçün seçdiyim yerə gətirəcəyəm" deyə buyurduğun sözlərini xatırla. **10** Onlar Sənin qulların və xalqındır. Böyük qüvvətinlə və qüdrətli əlinlə onları Sən qurtardın. **11** Ya Xudavənd, yalvarıram, bu qulunun duasına və Sənin adına ehtiram etməkdən zövq alan qullarının duasına diqqətlə qulaq as! Yalvarıram, bu gün qulunun işini uğurlu et, qoy padşahın gözündə lütf tapsın». Mən o vaxt padşahın saqisi idim.

2 Padşah Artaxşastanın hakimiyyətinin iyirminci ili, Nisan ayı idi. Padşahın qarşısına şərab gətirildi. Mən şərab camını qaldırıb ona verdim. O günə qədər mən heç vaxt onun hüzurunda kədərli görünməmişdim. **2** Padşah mənə dedi: «Üzün niyə belə qəmlidir? Xəstə olmasan da, hər halda ürəyin dərdlidir». Onda mən çox qorxdum. **3** Sonra padşaha dedim: «Padşah həmişə sağ olsun! Atalarımın dəfn edildiyi yer, şəhərimiz xaraba qalıb, darvazaları yandırılıb. Bəs mən necə kədərlənməyim?» **4** Padşah isə mənə dedi: «Sən məndən nə diləyirsən?» Mən göylərin Allahına dua edərək padşaha dedim: **5** «Əgər padşaha bu xoş gəlirsə və qulun sənin gözündə lütf tapıbsa, məni Yəhudaya, atalarımın dəfn edildiyi şəhərə göndər ki, oranı bərpa edə bilim». **6** Mələkə də padşahın yanında oturmuşdu. Padşah mənə dedi: «Bu səfərin nə qədər çəkər? Nə vaxt qayıda bilərsən?» Məni göndərmək padşaha məqbul oldu və mən qayıdacağım vaxtı müəyyən etdim. **7** Sonra mən padşaha dedim: «Əgər padşaha xoş gəlirsə, Fərat çayının qərbindəki torpaqların valiləri üçün mənə namələr verilsin ki, Yəhudaya çatana qədər məni vilayətlərindən keçirtsinlər. **8** Həm də padşahın meşə nəzarətçisi Asəfə namə göndərilsin ki, məbədin yanındakı qala darvazalarına, şəhərin divarına və iqamətgahıma tirlər düzəltmək üçün mənə ağac versin». Allahın mərhəmətli əli üzərimdə olduğuna görə padşahdan nə istədimsə, mənə verdi. **9** Fərat çayının qərbindəki valilərin yanına getdim və padşahın namələrini verdim. Padşah mənimlə birgə ordu zabitləri ilə atlıları da göndərmişdi. **10** Xoronlu Sanballat və Ammonlu məmur Toviya İsrail övladlarının xeyrinə çalışan bir nəfərin gəldiyini eşitdikdə çox hirsləndilər. **11** Mən Yerusəlimə gəlib orada üç gün qaldım. **12** Gecə ikən qalxıb özümlə bir neçə adam götürdüm. Yerusəlim üçün nə etmək barəsində Allahımın ürəyimə göndərdiyi fikirləri heç kəsə açmadım. Mindiyimdən başqa heç bir heyvan götürmədim. **13** Gecə Dərə darvazasından çıxıb Əjdaha quyusuna və Peyin darvazasına doğru getdim, Yerusəlimin dağıdılan divarına və yandırılan darvazalarına nəzər saldım. **14** Sonra Çeşmə darvazasına və Padşah hovuzuna tərəf getdim, lakin mindiyim heyvan o yerlərdən keçə bilmirdi. **15** Həmin gecə vadi boyunca çıxaraq divarı gözdən keçirtdim. Sonra dönüb Dərə darvazasından girərək geri qayıtdım. **16** Hökumət məmurları hara getdiyimi, nə etdiyimi bilmirdilər. Çünki Yəhudilərə, kahinlərə, əyanlara, məmurlara və digər vəzifəlilərə heç bir şey danışmamışdım. **17** Mən onlara dedim: «Düşdüyümüz bu pis vəziyyəti görürsünüz; Yerusəlim xarabalığa çevrilmiş, darvazalarına isə od vurulmuşdur. Gəlin Yerusəlimin divarını bərpa edək ki, bir daha rüsvayçılıq içərisində qalmayaq». **18** Mən Allahın mərhəmətli əlinin üzərimdə olduğunu bildirərək padşahın mənə dediyi sözləri onlara çatdırdım. Onlar belə dedilər: «Gəlin qalxaq, buraları bərpa edək». Bu xeyirli iş üçün hamı əlbir oldu. **19** Lakin Xoronlu Sanballat, Ammonlu məmur Toviya və Ərəb Geşem bundan xəbər tutanda bizə xor baxaraq ələ salıb dedilər: «Bu nə işdir tutursunuz? Yoxsa siz padşaha qarşı üsyan qaldırırsınız?» **20** Mən onlara cavab verərək dedim: «Göylərin Allahı işimizi uğurlu edəcək. Onun qulları olan

bizlər qalxıb buranı bərpa edəcəyik. Sizin isə Yerusəlimdə nə payınız, nə haqqınız, nə də adınız olacaq».

3 Baş kahin Elyaşiv ilə qardaşları qalxıb Qoyun darvazasını tikdilər. Sonra onu təqdis edib qapı taylarını yerinə qoydular. Onlar Yüz qülləsindən Xananel qülləsinə qədər olan divarı təqdis etdilər. **2** Elyaşivin yanındakı hissədə Yerixo sakinləri tikdilər. Onların yanında İmri oğlu Zakkur tikdi. **3** Balıqlar darvazasını Hassenaa oğulları tikdi. Onlar tirləri yerinə qoydular, qapı taylarını, rəzələrini və cəftələrini yerinə taxdılar. **4** Onların yanında isə Haqqos oğlu Uriya oğlu Meremot bərpa işləri gördü. Meremotun yanında Meşezavel oğlu Berekya oğlu Meşullam bərpa işləri gördü. Onların yanında da Baana oğlu Sadoq bərpa etdi. **5** Sadoqun yanında Teqoa sakinləri bərpa işləri gördülər, amma oranın əsilzadələri özlərinin Xudavəndinin işlərini görmək üçün qəddini əymədilər. **6** Köhnə darvazasını Paseah oğlu Yoyada və Besodya oğlu Meşullam bərpa etdi. Onlar tirləri yerinə qoyub qapı taylarını, rəzələri və cəftələri taxdılar. **7** Onların yanında Giveonlu Melatya, Meronotlu Yadon, Fərat çayının qərbindəki torpaqların valisinin hökmünə tabe olan Giveon və Mispa sakinləri bərpa işləri gördü. **8** Onların yanında da zərgərlərdən Xarhaya oğlu Uzziel bərpa işləri gördü. Uzzielin yanında ətriyyatçılardan biri olan Xananya bərpa işləri gördü. Onlar Yerusəlimi Geniş divara qədər təzədən qurdular. **9** Onların yanındakı divarı Yerusəlim əyalətinin yarı hissə rəisi Xur oğlu Refaya bərpa etdi. **10** Xarumaf oğlu Yedaya isə onun yanında öz evinin qarşısında bərpa işləri gördü. Onunla yanaşı Xaşavneya oğlu Xattuş bərpa işləri görürdü. **11** Xarim oğlu Malkiya və Paxat-Moav oğlu Xaşşuv başqa bir sahəni və Sobalar Qülləsini bərpa etdi. **12** Malkiyanın və Xaşşuvun yanında Yerusəlim əyalətinin o biri yarısının rəisi Halloxeş oğlu Şallum qızları ilə birgə bərpa işləri gördü. **13** Vadi darvazasını Xanun və Zanoah sakinləri bərpa etdi. Onlar darvazanı təzədən tikib qapı taylarını, rəzələrini və cəftələrini yerinə vurdular. Peyin darvazasına qədər min qulac məsafəyə divarı bərpa etdilər. **14** Peyin Darvazasını Bet-Hakkerem əyalətinin rəisi Rekav oğlu Malkiya bərpa etdi. Oranı təzədən tikib qapı taylarını, rəzələrini və cəftələrini yerinə vurdu. **15** Çeşmə darvazasını Mispa əyalətinin rəisi Qal-Xoze oğlu Şallun bərpa edərək oranı təzədən tikib üstünü örtdü və qapı taylarını, rəzələrini, cəftələrini yerinə vurdu. O, Padşah bağçasının yanında Şelah hovuzunun divarını da Davudun şəhərindən enən pilləkənə qədər bərpa etdi. **16** Şallundan sonra Bet-Sur əyalətinin yarı hissə rəisi Azbuq oğlu Nehemya divarı Davudun qəbrinin qarşısına, hovuza və əsgər qışlasına qədər tikdi. **17** Ondan sonra isə Levililər Bani oğlu Rexumun rəhbərliyi altında bərpa işləri gördülər. Rexumun yanında Qeila əyalətinin yarı hissə rəisi Xaşavya öz əyaləti üçün bərpa işləri gördü. **18** Xaşavyadan sonra onların qardaşları, Qaila əyalətinin yarı hissə rəisi Xenadad oğlu Binnuy bərpa işləri gördülər. **19** Onun yanında Mispa əyalətinin rəisi Yeşua oğlu Ezer silah anbarına çıxan yolun qarşısından divarın küncünə qədər başqa sahəni bərpa etdi. **20** Onun yanında Zabbay oğlu Baruk divarın küncündən baş kahin Elyaşivin evinin qapısına qədər olan başqa bir sahəni səylə bərpa etdi. **21** Ondan sonra Haqqos oğlu Uriya oğlu Meremot, Elyaşivin evinin girişindən axırına qədər bərpa etdi. **22** Ondan sonra isə o düzənlikdə yaşayan kahinlər bərpa işləri gördülər. **23** Onlardan sonra Binyamin və Xaşşuv öz evlərinin yanındakı sahəni bərpa etdilər. Onlardan sonra Ananya oğlu Maaseya oğlu Azarya öz evinin yanındakı sahəni bərpa etdi. **24** Azaryadan sonra Xenadad oğlu Binnuy Azaryanın evindən divarın künc-bucaqlarına qədər olan sahəni bərpa etdi. **25** Uzay oğlu Palal divarın küncünün qarşısından və padşahın yuxarı sarayından irəli çıxan mühafizəçilər həyətinin yanında olan gözətçilik qülləsindən başlayaraq bərpa işləri gördü. Ondan sonra Paroş oğlu Pedaya ilə **26** Ofeldə yaşayan məbəd qulluqçuları şərqə doğru Su darvazasının qarşısını və gözətçi qülləsinə qədər sahəni bərpa etdilər. **27** Onların yanında Teqoa sakinləri böyük gözətçi qülləsindən Ofel divarınadək olan başqa bir sahəni bərpa etdilər. **28** At darvazasının yuxarı hissəsində kahinlərdən hər biri öz evinin qabağını bərpa etdi. **29** Kahinlərdən sonra İmmer oğlu Sadoq öz evinin qabağını bərpa etdi. Ondan sonra Şərq qapısının gözətçisi Şekanya oğlu Şemaya bərpa işləri gördü. **30** Ondan sonra Şelemya oğlu Xananya və Salafın altıncı oğlu Xanun bir sahəni bərpa etdi. Xananya və Xanundan sonra Berekya oğlu Meşullam öz evinin qarşısını bərpa etdi. **31** Ondan sonra Malkiya adlı bir zərgər məbəd qulluqçularının və tacirlərin Nəzarət darvazasının qarşısındakı binasına və divarın künc tərəfindəki otağa qədər sahəni bərpa etdi. **32** Divarın künc tərəfindəki otağı ilə Qoyun darvazasının arasını zərgərlər və tacirlər bərpa etdilər.

4 Sanballat divarı tikdiyimiz barədə eşidəndə qanı qaraldı, qəzəbləndi və biz Yəhudilərə rişxənd etməyə başladı. **2** O, soydaşlarının və

Samariyalıların silahlı dəstəsinin qarşısında belə dedi: «Bu yazıq Yəhudilər nə edirlər? Onlar buranı təzədən quracaqlarmı? Onlar qurban kəsəcəklərmi? Görəsən bu işi bir gün bitirə biləcəklərmi? Məgər yanmış viranəlikdən yenidən daşlar yaradacaqlar?» **3** Onun yanında olan Ammonlu Toviya belə dedi: «Əgər tikdikləri daş divarın üstünə bir tülkü çıxarsa, ora dağılacaq». **4** Eşit, ey Allahımız, çünki bizə xor baxırlar. Qoy həqarətləri öz başlarına düşsün və əsir düşdükləri ölkədə talan olunsunlar! **5** Onların günahını əfv etmə və qoy təqsirləri Sənin yadından çıxmasın! Axı onlar bənnaları təhqir etdilər. **6** Biz divarın bərpasını davam etdirdik və onun hər yeri hündürlüyünün yarısına qədər bitişdirildi. Çünki xalq ürəkdən çalışırdı. **7** Sanballat, Toviya, Ərəblər, Ammonlular və Aşdodlular Yerusəlim divarının bərpa işlərinin irəlilədiyini və dağıdılmış yerlərin tikildiyini eşidəndə çox hirsləndilər. **8** Onların hamısı Yerusəlimə gəlib hücum etmək və orada qarmaqarışıqlıq salmaq üçün əlbir oldu. **9** Lakin biz Allahımıza dua etdik və divarın üstündə onların hədə-qorxusu qarşısında gecə-gündüz gözətçilər qoyduq. **10** O zaman Yəhudalılar deyirdi: «İşləyənlər taqətdən düşüb, töküntü isə çoxdur. Ona görə də biz bu divarı daha tikə bilmərik». **11** Düşmənlərimiz isə dedilər: «Biz Yəhudilərin arasına girib onları öldürək. Bu işi elə edək ki, kimsə nə görsün, nə də başa düşsün». **12** Onların yanında yaşayan Yəhudilər gəlib bizə on dəfə dedilər ki, düşmənlər hər tərəfdən bizə hücum edəcək. **13** Buna görə də mən qılınclı, nizəli, ox-kamanlı xalqı nəsilbənəsil divarın arxasındakı ən aşağıdakı açıq yerlərə düzdüm. **14** Bu vəziyyəti görəndə mən qalxıb əyanlara, hökumət məmurlarına və xalqın qalan hissəsinə belə dedim: «Onlardan qorxmayın! Böyük və zəhmli Xudavəndi xatırlayın! Siz soydaşlarınız, oğullarınız, qızlarınız, arvadlarınız və evləriniz uğrunda vuruşacaqsınız». **15** Düşmənlərimiz eşitdi ki, bu iş bizə məlum olub, çünki Allah onların niyyətini boşa çıxarmışdı. Buna görə hamımız işimizə, divarın tikintisinə qayıtdıq. **16** O gündən sonra adamlarımın yarısı tikintidə çalışdı. Yarısı isə nizələri, qalxanları, ox-kamanlarını tutub zireh geydi. Rəislər bütün divar tikən Yəhuda xalqının arxasında keşik çəkirdi. **17** Yük daşıyan fəhlələr bir əli ilə iş görür, o biri əli ilə silah tuturdu. **18** Bənnaların da hər biri qılıncı belinə bağlayaraq divar tikirdi. Şeypurçu isə mənim yanımda idi. **19** Əyanlara, hökumət məmurlarına və xalqın qalan hissəsinə dedim: «İşimiz çoxdur, tikinti sahəmiz genişdir. Biz divar üzərində olan ayrı-ayrı sahələrdə bir-birimizdən uzaqdayıq. **20** Harada şeypur səsi eşitsəniz, oraya – yanımıza toplanın. Allahımız bizim üçün vuruşacaq». **21** Beləliklə, işimizi gördük və xalqın yarısı dan söküləndən ulduzlar görünənə qədər nizə tutmuşdu. **22** O vaxt mən camaata dedim: «Hər kəs öz nökəri ilə birgə Yerusəlimdə gecələsin və gecə keşikdə durub, gündüz isə işləsin». **23** Nə mən, nə soydaşlarım, nə nökərlərim, nə də arxamda dayanan keşikçilər, heç birimiz paltarlarımızı soyunmadıq. Su gətirəndə də silah əlimizdə idi.

5 O zaman xalqın kişiləri və qadınları Yəhudi soydaşlarından bərk şikayət etməyə başladılar. **2** Bəziləri belə deyirdi: «Bizim külfətimiz böyük, oğullarımız, qızlarımız çoxdur. Yaşamaq üçün yeməyə taxıl tapmalıyıq». **3** Bəziləri isə belə deyirdi: «Qıtlığın üzündən tarlalarımızı, bağlarımızı və evlərimizi girov qoyuruq ki, taxıl tapaq». **4** Belə deyənlər də var idi: «Padşahın tarlalarımıza və bağlarımıza qoyduğu vergini ödəmək üçün borc pul aldıq. **5** İndi bizimlə soydaşlarımız eyni nəsildir, bizim uşaqlarımız da onlarınkından fərqlənmir. Budur, oğullarımızı və qızlarımızı kölə kimi satmağa məcburuq. Artıq qızlarımızdan bəziləri belə, satıldı. Lakin biçarəyik, çünki tarlalarımız və bağlarımız başqalarının əlindədir». **6** Mən onların şikayət və ittihamlarını eşidəndə çox qəzəbləndim. **7** Ciddi düşündükdən sonra əyanlarla hökumət məmurlarını tənbeh edib belə dedim: «Siz hamınız soydaşlarınıza sələmlə pul verirsiniz». Onların əleyhinə böyük yığıncaq topladım. **8** Mən onlara dedim: «Biz yadellilərə kölə kimi satılan Yəhudi soydaşlarımızı gücümüz çatana qədər satın alırıq. Siz isə soydaşlarımızı satırsınız ki, onları təzədən bizə satsınlar?» Onlar deməyə bir söz tapmayıb susdular. **9** Sonra mən dedim: «Etdiyiniz bu iş yaxşı deyil. Siz düşmənlərimiz olan yadelli millətlərin danlağından qurtulmaq üçün Allahımıza ehtiram göstərərək yaşamalı deyilsinizmi? **10** Mən də qardaşlarım və nökərlərimlə birgə onlara pul və taxıl borc verirəm. Gəlin bu sələmçiliyi dayandıraq. **11** İndi isə bu gün onlara tarlalarını, bağlarını, zeytunluqlarını, evlərini, onlardan aldığınız pulun, taxılın, təzə şərabın və yağın sələmini geri qaytarın». **12** Əyanlar və hökumət məmurları dedilər: «Biz bunları qaytararıq və daha onlardan heç bir şey tələb etmərik. Sən necə deyirsən, biz də elə edərik». Mən kahinləri çağırdım və bu sözə əməl edəcəkləri barədə onları and içdirdim. **13** Sonra ətəyimi silkələyib dedim: «Qoy bu sözə əməl etməyən hər kəsi Allah evindən, mal-mülkündən silkələyib ataraq boş yerdə qoysun!»

Bütün camaat «Amin» deyib Rəbbə həmd etdi. İcma bu sözlərə əməl etdi. **14** Bundan əlavə, padşah Artaxşastanın hökmranlığının iyirminci ilindən otuz ikinci ilinə qədər – Yəhuda torpağına vali təyin edildiyim gündən bəri on iki il mən və qardaşlarım valilərə təyin olunmuş azuqəni işlətmədik. **15** Amma məndən əvvəlki valilər xalqın üzərində yük olmuşdu. Onlardan çörək və şərabdan əlavə, qırx şekel gümüş alırdılar. Hətta o valilərin nökərləri də xalqa ağalıq edirdi. Mən isə Allah qorxusuna görə belə etmirdim. **16** Mən özümü bu divarın bərpasına həsr etdim. Biz bir tarla belə, almadıq. Bütün nökərlərim oraya – iş başına toplaşmışdı. **17** Ətraf millətlərdən yanımıza gələnlərdən əlavə, Yəhudilərdən və məmurlardan da yüz əlli adam süfrəmdə oturardı. **18** Hər gün mənim üçün bir öküz, altı seçmə qoyun və toyuqlar kəsilərdi. On gündən bir müxtəlif növ bol-bol şərab gətirilərdi. Buna baxmayaraq, mən valilərə təyin olunmuş azuqəni tələb etmirdim, onsuz da xalqın yükü ağır idi. **19** Ey Allahım, bu xalq üçün etdiyim işlərə görə məni yaxşılıqla xatırla!

6 Divarı bərpa etdiyimi və orada uçuq-söküyün qalmadığını Sanballata, Toviyaya, Ərəb Geşemə və başqa düşmənlərimizə xəbər verdilər. Lakin mən o vaxta qədər darvazaların qapı taylarını yerinə vurmamışdım. **2** Sanballat və Geşem yanıma adam göndərib dedi: «Gəl Ono düzənliyindəki kəndlərin birində görüşək». Amma onlar mənə pislik etmək niyyətində idi. **3** Mən onların yanına qasid göndərib dedim: «Böyük bir iş görürəm və oraya enə bilmərəm. Bu işi qoyub yanınıza endiyim müddət ərzində iş nə üçün dayansın?» **4** Düşmənlər yanıma dörd dəfə bu xəbəri göndərdi və mən onlara eyni cavab verdim. **5** Sanballat beşinci dəfə nökərini eyni xəbərlə mənim yanıma yolladı və onun əlində möhürlənməmiş namə var idi. **6** Məktubda belə yazılmışdı: «Başqa millətlər arasında söz yayılıb və Geşem deyir ki, sən və Yəhudilər üsyan etmək niyyətindəsiniz. Divarı da buna görə tikirsən. Şayiələrə görə sən onların padşahı olmaq istəyirsən. **7** "Yəhudada padşah var" deyə özün haqqında car çəkmək üçün Yerusəlimdə peyğəmbərlər də təyin etmisən. İndi isə bu sözlər padşaha çatacaq. Buna görə də gəl bu barədə birlikdə məsləhətləşək». **8** O vaxt Sanballatın yanına adam göndərib dedim: «Dediyin şeylərin heç biri olmayıb, sən onları özündən uydurmusan». **9** Çünki hamı bizi qorxutmağa çalışıb deyirdi: «Bu işdən əlləri soyuyacaq və bu iş baş tutmayacaq». Ay Allah, indi Sən əllərimə qüvvət ver! **10** Mən Mehetavel oğlu Delaya oğlu Şemayanın evinə getdim. O, evinə qapanıb qalmışdı. Mənə dedi: «Gəl Allahın evində – məbəddə görüşək və qapılarını bağlayaq. Çünki səni öldürməyə adamlar gələcək. Bəli, gecə ikən səni öldürməyə gələcəklər». **11** Mən isə dedim: «Mənim kimi adam qaçarmı? Canını qurtarmaq üçün məbəddə gizlənərmi? Əsla belə etmərəm!» **12** Bunu başa düşdüm ki, Şemayanı Allah göndərməmişdi. Bu peyğəmbərlik sözünü mənə qarşı ona görə söyləmişdi ki, Toviya ilə Sanballat onu pulla tutmuşdu. **13** O məni qorxutmaq üçün muzdla tutulmuşdu ki, mən dediyini edib günaha batım. Beləcə məni pisləyib hörmətdən salmağa fürsət axtarırdılar. **14** Ey Allahım, Toviya ilə Sanballatı, həm də məni qorxutmaq istəyən qadın peyğəmbər Noadyanı və digər peyğəmbərləri bu əməllərinə görə yadda saxla! **15** Elul ayının iyirmi beşində, əlli iki gün ərzində divarın tikintisi tamamlandı. **16** Bütün düşmənlərimiz, ətrafımızdakı xalqlar bunu eşidəndə qorxdular və öz gözlərində çox kiçildilər. Çünki onlar başa düşdülər ki, bu iş Allahımızın köməyi ilə edilib. **17** Həm də o günlər Yəhudanın əyanları Toviyaya çoxlu namə göndərirdi və Toviyadan da onlara cavablar gəlirdi. **18** Toviya Arah oğlu Şekanyanın kürəkəni olduğuna görə Yəhudada çox adam onunla əhd bağlamışdı. Həm də Toviyanın oğlu Yehoxanan Berekya oğlu Meşullamın qızını almışdı. **19** Əyanlar onun yaxşı işləri haqqında mənim yanımda danışardılar və mənim sözlərimi ona çatdırardılar. Toviya məni qorxutmaq üçün namələr göndərirdi.

7 Divar tikilib qurtaranda və mən qapı taylarını vuranda məbəd qapıçıları, ilahiçilər və Levililər təyin olundu. **2** Qardaşım Xananini və qala rəisi Xananyanı Yerusəlimə məmur təyin etdim. Çünki Xanani çoxlarından sadiq və Allahdan qorxan adam idi. **3** Mən onlara dedim: «Gün qızana qədər Yerusəlimin darvazaları açılmasın. Qapıçılar oyaq olduğu müddət qapıları bağlayıb qıfıllayın. Yerusəlimdə yaşayanlardan da keşikçi təyin edin, qoy hamı öz evinin qabağında keşik çəksin». **4** Şəhər geniş və böyük idi, lakin içində adam az idi. Evlər hələ tikilməmişdi. **5** Allahım ürəyimə fikir göndərdi ki, əyanları, hökumət məmurlarını və habelə xalqı yığıb siyahıya alım. Mən ilk qayıdanların nəsil şəcərələrinin siyahısını əldə edib, içində belə bir yazı tapdım: **6** Babil padşahı Navuxodonosorun əsir aldığı adamlar yaşadıqları vilayətdən Yerusəlimə və Yəhudadakı öz şəhərlərinə qayıtdı. **7** Bunlar Zerubbabil, Yeşua, Nehemya, Azarya, Raamya, Naxamani, Mordokay, Bilşan, Misperet, Biqvay, Nexum və Baananın

başçılığı ilə gəldi. Sürgündən qayıdan İsraillilərin sayı: **8** Paroş övladları – 2172 nəfər; **9** Şefatya övladları – 372 nəfər; **10** Arah övladları – 652 nəfər; **11** Yeşua və Yoav nəslindən Paxat-Moav övladları – 2818 nəfər; **12** Elam övladları – 1254 nəfər; **13** Zattu övladları – 845 nəfər; **14** Zakkay övladları – 760 nəfər; **15** Binnuy övladları – 648 nəfər; **16** Bevay övladları – 628 nəfər; **17** Azqad övladları – 2322 nəfər; **18** Adoniqam övladları – 667 nəfər; **19** Biqvay övladları – 2067 nəfər; **20** Adin övladları – 655 nəfər; **21** Ater, yəni Xizqiya övladları – 98 nəfər; **22** Xaşum övladları – 328 nəfər; **23** Besay övladları – 324 nəfər; **24** Xarif övladları – 112 nəfər; **25** Giveon övladları – 95 nəfər; **26** Bet-Lexem və Netofa sakinləri – 188 nəfər; **27** Anatot sakinləri – 128 nəfər; **28** Bet-Azmavet sakinləri – 42 nəfər; **29** Qiryat-Yearim, Kefira və Beerot sakinləri – 743 nəfər; **30** Rama və Geva sakinləri – 621 nəfər; **31** Mikmas sakinləri – 122 nəfər; **32** Bet-El və Ay sakinləri – 123 nəfər; **33** Digər Nevo sakinləri – 52 nəfər; **34** Digər Elam övladları – 1254 nəfər; **35** Xarim övladları – 320 nəfər; **36** Yerixo övladları – 345 nəfər; **37** Lod, Xadid və Ono övladları – 721 nəfər; **38** Senaa övladları – 3930 nəfər. **39** Kahinlər: Yeşua nəslindən Yedaya övladları – 973 nəfər; **40** İmmer övladları – 1052 nəfər; **41** Paşxur övladları – 1247 nəfər; **42** Xarim övladları – 1017 nəfər. **43** Levililər: Hodavya nəslindən Yeşua ilə Qadmiel övladları – 74 nəfər. **44** İlahiçilər: Asəf övladları – 148 nəfər. **45** Məbəd qapıçıları: Şallum övladları, Ater övladları, Talmon övladları, Aqquv övladları, Xatita övladları, Şovay övladları – 138 nəfər. **46** Məbəd qulluqçuları: Sixa övladları, Xasufa övladları, Tabbaot övladları, **47** Qeros övladları, Siya övladları, Padon övladları, **48** Levana övladları, Xaqava övladları, Şalmay övladları, **49** Xanan övladları, Giddel övladları, Qaxar övladları, **50** Reaya övladları, Resin övladları, Neqoda övladları, **51** Qazzam övladları, Uzza övladları, Paseah övladları, **52** Besay övladları, Meunim övladları, Nefuşsim övladları, **53** Baqbuq övladları, Xaqufa övladları, Xarxur övladları, **54** Baslit övladları, Mexida övladları, Xarşa övladları, **55** Barqos övladları, Sisra övladları, Tamax övladları, **56** Nesiah övladları, Xatifa övladları. **57** Süleymanın əyanlarının nəslindən: Sotay övladları, Soferet övladları, Perida övladları, **58** Yaala övladları, Darqon övladları, Giddel övladları, **59** Şefatya övladları, Xattil övladları, Pokeret-Hassevayim övladları, Amon övladları. **60** Məbəd qulluqçuları ilə Süleymanın əyanlarının övladları – cəmi 392 nəfər. **61** Tel-Melahdan, Tel-Xarşadan, Keruvdan, Addondan, İmmerdən qayıdan, ancaq ailələrinin və nəsillərinin İsrail övladlarından olduğunu sübut edə bilməyənlər bunlardır: **62** Delaya övladları, Toviya övladları, Neqoda övladları – 642 nəfər. **63** Kahinlərdən: Xovaya övladları, Haqqos övladları, Gileadlı Barzillayın qızlarından arvad alıb qayınatasının adını götürən Barzillay övladları. **64** Bunlar nəsil şəcərəsini axtardılar, lakin öz adlarını tapa bilmədilər və buna görə murdar sayılaraq kahinlikdən çıxarıldılar. **65** Yəhudi valisi onlara əmr edib belə dedi: «Urim və Tummimi işlədən bir kahin olmayınca onlar ən müqəddəs yeməklərdən yeməsin». **66** 7337 nəfər kölə və kənizlərdən başqa, **67** bütün camaat birlikdə 42 360 nəfər idi. Onların kişi və qadınlardan ibarət 245 ilahiçisi var idi. **68** Bu adamların 736 atı və 245 qatırı, **69** 435 dəvəsi, 6720 eşşəyi var idi. **70** Nəsil başçılarının bəziləri işin görülməsi üçün könüllü ianələr verdilər. Vali xəzinəyə 1000 darik qızıl, 50 ləyən, 530 kahin cübbəsi verdi. **71** Nəsil başçılarından bəziləri iş üçün xəzinəyə 20 000 darik qızıl və 2200 mina gümüş verdilər. **72** Xalqın sağ qalanlarının verdikləri 20 000 darik qızıl, 2000 mina gümüş, 67 kahin cübbəsi idi. **73** Kahinlərlə Levililər, qapıçılarla ilahiçilər, xalqın bəzisi, məbəd qulluqçuları və bütün İsraillilər öz şəhərlərində yerləşdilər. Yeddinci ay çatanda artıq İsraillilər öz şəhərlərində idi.

8 Bütün xalq bir nəfər kimi Su darvazasının qarşısındakı meydana toplaşdı. Xalq ilahiyyatçı Ezraya dedi ki, Rəbbin İsraillilərə əmr etdiyi Musanın Qanun kitabını gətirsin. **2** Yeddinci ayın birinci günü Ezra Qanunu kişilərdən, qadınlardan və dinləyib anlaya bilən uşaqlardan ibarət olan camaatın qabağına gətirdi. **3** Ezra Su darvazasının qarşısındakı meydanda kişilərin, qadınların və anlaya bilənlərin qabağında səhər açılandan günortaya qədər bu kitabdan oxudu. Bütün xalq Qanun kitabına qulaq asdı. **4** İlahiyyatçı Ezra bu iş üçün taxtadan düzəldilmiş hündür kürsünün üstünə çıxdı. Onun sağ tərəfində Mattitya, Şema, Anaya, Uriya, Xilqiya və Maaseya, solunda isə Pedaya, Mişael, Malkiya, Xaşum, Xaşbaddana, Zəkəriyyə və Meşullam dayanmışdı. **5** Ezra bütün xalqın gözü qabağında kitabı açdı, çünki o bütün xalqdan daha yüksəkdə durmuşdu. O, kitabı açanda bütün xalq ayağa qalxdı. **6** Ezra ulu Allaha, Rəbbə həmd etdi və bütün xalq əllərini qaldıraraq «Amin! Amin!» deyə cavab verdi. Sonra baş əydilər və üzüstə yerə döşənib Rəbbə səcdə qıldılar. **7** Yeşua, Bani, Şerevya, Yamin, Aqquv, Şabbetay, Hodiya, Maaseya, Qelita, Azarya, Yozavad, Xanan, Pelaya adlı Levililər Qanunu xalqa

izah etdilər. Xalq isə yerində dayanmışdı. **8** Onlar Allahın Qanun kitabından oxuyub aydınlaşdırdılar və mənasını camaata izah etdilər ki, oxunan ayələr başa düşülsün. **9** Vali Nehemya, kahin ilahiyyatçı Ezra və xalqı öyrədən Levililər hamıya dedilər: «Bu gün Allahınız Rəbb üçün müqəddəs gündür. Buna görə kədərlənməyin və ağlamayın». Çünki bütün xalq Qanunun sözlərini eşidərkən ağlayırdı. **10** Nehemya da onlara dedi: «Gedin, yağlı yemək yeyin, şirin içki için və hazırlıqlı olmayanlara da pay göndərin, çünki bu gün Xudavəndimiz üçün müqəddəsdir. Kədərlənməyin, çünki Rəbbin verdiyi sevinc sizin qüvvətinizdir». **11** Levililər «susun, kədərlənməyin, çünki bu gün müqəddəsdir» deyə bütün xalqı sakitləşdirdilər. **12** Bütün xalq yeyib-içməyə, paylar göndərməyə və böyük şənlik etməyə getdi. Çünki xalq ona deyilənləri başa düşdü. **13** Ertəsi gün bütün xalqın nəsil başçıları, kahinlər və Levililər Qanunun sözlərini dinləmək üçün ilahiyyatçı Ezranın yanına toplaşdı. **14** Rəbbin Musa vasitəsilə buyurduğu Qanunda bu yazını tapdılar: «İsrail övladları yeddinci ayın bayram günlərində çardaqlarda yaşasın». **15** Onlar bütün şəhərlərdə və Yerusəlimdə bu xəbəri elan edib yaydılar: «Dağa çıxın, yazıldığı kimi çardaq qurmaq üçün zeytun, cır zeytun, mərsin, xurma və sıx yarpaqlı ağacların budaqlarını buraya gətirin». **16** Bütün xalq çıxıb budaq gətirdi, hər kəs öz evinin damında, həyətlərində, Allah evinin həyətində, Su darvazasındakı meydanda və Efrayim darvazasındakı meydanda özlərinə çardaq düzəltdi. **17** Bütün əsirlikdən geri qayıdan camaat çardaqlar düzəldib orada qaldı. Əslində Nun oğlu Yeşuanın dövründən bu günə qədər İsrail övladları belə etməmişdi. Çox böyük sevinc oldu. **18** Ezra birinci gündən sonuncu günə qədər hər gün Allahın Qanun kitabından oxuyurdu. Onlar yeddi gün bayram keçirtdilər, səkkizinci gün isə qayda-qanuna görə təntənəli toplantı quruldu.

9 Həmin ayın iyirmi dördüncü günü İsrail övladları oruc tutaraq əyinlərində çul və başları toz-torpaq içində toplandı. **2** İsrail övladları nəsli bütün yadellilərdən ayrılaraq durub öz günahlarını və atalarının şər işlərini etiraf etdi. **3** Onlar olduqları yerdə dayanıb günün dörddə bir hissəsini özlərinin Allahı Rəbbin Qanun kitabından oxudular. Günün digər dörddə bir hissəsini isə günahlarını etiraf edib özlərinin Allahı Rəbbə səcdə qıldılar. **4** Yeşua, Bani, Qadmiel, Şevanya, Bunni, Şerevya, Bani və Kenani Levililərin pilləkəninin üstünə qalxıb özlərinin Allahı Rəbbə uca səslə yalvardılar. **5** Levililər – Yeşua, Qadmiel, Bani, Xaşavneya, Şerevya, Hodiya, Şevanya, Petahya dedilər: «Ayağa qalxın və əbədi olan Allahınız Rəbbə həmd edin! Qoy Sənin izzətli adına həmd olsun və etdiyiniz bütün həmdlərdən, şükürlərdən də çox ucaldılsın! **6** Sən, yalnız Sən Rəbsən, göyləri, göylərin ən uca qatlarını və bütün səma cisimlərini, yer üzünü və onun məxluqlarını, dənizləri və içindəki hər şeyi Sən yaratdın və hamısına həyat verirsən. Səma cisimləri Sənə səcdə qılır! **7** Ya Rəbb, Sən o Allahsan ki, İbramı seçib Xaldeylilərin Ur şəhərindən çıxararaq ona İbrahim adını verdin. **8** Sən Öz önündə onun sadiq ürəyini gördün. Ona görə də Kənanlıların, Xetlilərin, Emorluların, Perizlilərin, Yevusluların və Qirqaşlıların diyarını İbrahim övladlarına vermək üçün onunla əhd kəsdin və sözlərini yerinə yetirdin. Çünki Sən adilsən. **9** Misirdə atalarımızın çəkdikləri əziyyəti gördün və Qırmızı dənizin yanındakı fəryadlarını eşitdin. **10** Fironla bütün əyanlarına və ölkəsinin bütün xalqına əlamətlər və möcüzələr göstərdin. Çünki Misirlilərin atalarımıza qarşı azğınlıq etdiyini bildin və bu günə kimi adını izzətləndirdin. **11** Atalarımızın qarşısında dənizi yardın və onlar dənizin ortasında quru yerdən keçib getdilər. Onları təqib edənləri isə dərinliklərə, coşğun sulara atılan bir daş kimi atdın. **12** Atalarımıza gündüz bulud dirəyi ilə, gecələr isə gedəcəkləri yolu nurlandırmaq üçün od dirəyi ilə yol göstərdin. **13** Sina dağının üstünə enib onlarla göylərdən danışdın. Onlara ədalətli hökmlər, doğru qanunlar, yaxşı qaydalar və əmrlər verdin. **14** Sən müqəddəs Şənbə gününü onlara bildirdin və qulun Musa vasitəsilə əmrləri, qaydaları və qanunu buyurdun. **15** Atalarımız acanda onlara göylərdən çörək göndərdin. Susayanda onlar üçün qayadan su çıxardın. Atalarımıza əmr verdin ki, vəd etdiyin torpağa girib sahib olsunlar. **16** Lakin atalarımız təkəbbürlü olub dikbaşlıq etdilər və Sənin əmrlərini dinləmədilər. **17** İtaət etmək istəməyib Sənin onlar üçün göstərdiyin möcüzələri yada salmadılar, dikbaşlıq etdilər, üsyankarlıqları ilə kölәlik həyatlarına qayıtmaq üçün özlərinə bir başçı təyin etdilər. Lakin Sən bağışlamağı sevən, lütfkar, rəhmli, çox səbirli və bol məhəbbəti olan Allah olduğuna görə onları tərk etmədin. **18** Hətta atalarımız özləri üçün tökmə dana düzəldib "Budur, səni Misirdən çıxaran Allahın!" deyə böyük küfr edəndə **19** Sən Öz böyük mərhəmətin naminə onları səhrada tək qoymadın. Gündüz onlara yolda bələdçilik etmək üçün bulud dirəyini, gecələr isə gedəcəkləri yolu nurlandırmaq üçün od dirəyini qabaqlarından əskik etmədin. **20**

Sən onlara nəsihət vermək üçün Öz xeyirxah Ruhunu verdin. İsrail övladlarının ağızlarından mannanı əsirgəmədin, susayanda su verdin. **21** Qırx il onları səhrada bəslədin və onlar heç nədən korluq çəkmədi. Nə paltarları köhnəldi, nə ayaqları şişdi. **22** Ölkələri və xalqları onlara təslim edərək torpaqlarını aralarında bölüşdürdün. Onlar Sixonun ölkəsini, yəni Xeşbon padşahının ölkəsini və Başan padşahı Oqun ölkəsini ələ keçirtdi. **23** Övladlarını göydəki ulduzlar qədər çoxaltdın. Onların atalarına "oraya girib sahib olsunlar" deyə vəd etdiyin ölkəyə gətirdin. **24** Onların övladları o torpağa girib sahib oldular. Sən oranın əhalisini – Kənanlıları onlara tabe etdirib padşahlarını ölkənin əhalisi ilə bərabər onlara təslim etdirdin ki, o adamlarla istədikləri kimi rəftar etsinlər. **25** Onlar möhkəmlənmiş şəhərləri və bərəkətli torpağı tutub mal-dövlətlə dolu evlərə, qazılmış quyulara, bağlara, zeytunluqlara və bol-bol meyvə ağaclarına sahib oldular. Yeyib doydular, kökəldilər və verdiyin böyük nemətlər üçün sevindilər. **26** Lakin onlar itaətsizlik edərək Sənə qarşı üsyankar oldular. Qanununa arxa çevirdilər, Sənə tərəf dönmək üçün onlara xəbərdarlıq edən peyğəmbərlərini öldürdülər və böyük küfr etdilər. **27** Onda Sən onları düşmənə təslim etdin. Düşmənləri də onlara zülm etdilər. Sıxıntılı vaxtlarında İsrail övladları Sənə fəryad etdilər. Sən göylərdən eşitdin və Öz böyük mərhəmətinə görə onlara xilaskarlar göndərdin. Onlar da İsrail övladlarını düşmən əlindən qurtardılar. **28** Lakin rahat olan kimi yenə Sənin nəzərində pis işlər gördülər. Buna görə də Sən onları düşmənə təslim etdin, düşmənləri də onlara hökm etdilər. Onlar yenə də Sənə fəryad etdilər, Sən də onları göylərdən eşidib Öz böyük mərhəmətinə görə dəfələrlə qurtardın. **29** Onlara xəbərdarlıq etdin ki, Sənin Qanununa tərəf dönsünlər. Amma onlar təkəbbürlü olub əmrlərinə qulaq asmadılar və hökmlərini pozub günah etdilər. Halbuki o hökmlərə əməl edən hər kəs həyat tapar. Onlar inadkarlıqla Sənə arxa çevirib dikbaşlıq və itaətsizlik etdilər. **30** Lakin Sən illər boyu onlarla səbirlə davrandın. Öz Ruhunla, peyğəmbərlərin vasitəsilə onlara xəbərdarlıq etdin. Onlar isə qulaq asmadılar və ona görə Sən onları ətraflarındakı xalqlara təslim etdin. **31** Lakin Sən böyük mərhəmətinə görə İsrail övladlarını məhv olmağa qoymadın, onları tərk etmədin, çünki Sən lütfkar və rəhmli Allahsan. **32** Ey Allahımız! Böyük, qüdrətli və zəhmli, əhdi və məhəbbəti saxlayan Allah! Aşşur padşahlarının dövründən bu günə qədər bizim çəkdiyimiz, padşahlarımızın, ağalarımızın, kahinlərimizin, peyğəmbərlərimizin, atalarımızın və bütün xalqının çəkdiyi əzab-əziyyət Sənin gözündə kiçik görünməsin. **33** Sən haqlısan, başımıza gələn hər işdə bizimlə ədalətlə davrandın, biz isə pis işlər etdik. **34** Padşahlarımız, rəislərimiz, kahinlərimiz, atalarımız Sənin Qanununa riayət etmədi. Sənin əmrlərinə və verdiyin xəbərdarlıqlara qulaq asmadılar. **35** Onlar öz ölkələrində verdiyin böyük nemətlər içində, geniş, bərəkətli torpaqda belə, Sənə qulluq etmədilər və pis əməllərindən əl çəkmədilər. **36** Budur, bu gün biz köləyik. Atalarımıza meyvəsini və gözəl məhsulunu yemək üçün verdiyin o torpaqda biz kölәlik edirik. **37** Günahlarımıza görə torpağımızın bol məhsulu üzərimizdə hökm sürən padşahlara nəsib olur. Bizim özümüzü də, heyvanlarımızı da istədikləri kimi idarə edirlər. Biz isə böyük zülm içindəyik. **38** Bütün bunlara görə biz Sənинlə yazılı sabit əhd bağlayırıq. Rəislərimiz, Levililərimiz və kahinlərimiz də bu əhdi möhürləyir».

10 Əhdi möhürləyənlər bunlar idi: Xakalya oğlu vali Nehemya, Sidqiya, **2** Seraya, Azarya, Yeremya, **3** Paşxur, Amarya, Malkiya, **4** Xattuş, Şevanya, Malluk, **5** Xarim, Meremot, Avdiya, **6** Daniel, Ginneton, Baruk, **7** Meşullam, Aviya, Miyamin, **8** Maazya, Bilqay, Şemaya. Bunlar kahinlər idi. **9** Levililər: Azanyanın oğlu Yeşua, Xenadad övladlarından Binnuy və Qedmiel, **10** onların qardaşları Şevanya, Hodiya, Qelita, Pelaya, Xanan, **11** Mikeya, Rexov, Xaşavya, **12** Zakkur, Şerevya, Şevanya, **13** Hodiya, Bani, Beninu. **14** Xalqın başçıları: Paroş, Paxat-Moav, Elam, Zattu, Bani, **15** Bunni, Azqad, Bevay, **16** Adoniya, Biqvay, Adin, **17** Ater, Xizqiya, Azzur, **18** Hodiya, Xaşum, Besay, **19** Xarif, Anatot, Nevay, **20** Maqpiaş, Meşullam, Xezir, **21** Meşezavel, Sadoq, Yaddua, **22** Pelatya, Xanan, Anaya, **23** Huşə, Xananya, Xaşşuv, **24** Halloxeş, Pilxa, Şoveq, **25** Rexum, Xaşavna, Maaseya, **26** Axiya, Xanan, Anan, **27** Malluk, Xarim, Baana. **28** Qalan xalq – kahinlər, Levililər, məbəd qapıçıları, ilahiçilər, məbəd qulluqçuları, Allahın Qanununa görə ətraf xalqlardan ayrılan hər kəs arvadları, ağlıkəsən oğul və qızları ilə bərabər **29** əsl soydaşları ilə birləşdi. Allahın qulu Musanın əli ilə verilmiş Qanuna görə hərəkət etmək, Xudavəndimiz Rəbbin bütün əmrlərinə, hökmlərinə və qanunlarına etina ilə əməl etmək üçün and içdilər. Əməl etməyənlərə isə lənət oxudular. **30** And içdik ki, qızlarımızı ətrafımızdakı xalqlara verməyib onların qızlarını öz oğullarımıza almayacağıq. **31** Ətraf xalqlara mənsub olanlar Şənbə günü yaxud başqa müqəddəs bir gündə

satmaq üçün əşya yaxud taxıl gətirsələr, onlardan heç nə almayacağıq. Yeddi ildə bir dəfə torpağı dincə qoyacağıq və bütün borcları ləğv edəcəyik. **32** Allahımızın məbədinin xidməti üçün ildə şekelin üçdə bir hissəsini verməyi öhdəmizə götürdük. **33** Bu pul təqdim çörəkləri, daimi taxıl təqdimi, daimi yandırma qurbanı, Şənbə günləri, Təzə Ay mərasimləri və başqa bayramlar, müqəddəs sovqatlar, İsrail övladlarının günahını kəffarə etmək üçün günah qurbanları və Allahımızın məbədinin digər ehtiyacları üçündür. **34** Biz kahinlər, Levililər və xalq hər il müəyyən vaxtda Allahımızın məbədini odunla təmin etmək üçün nəsillərimizə görə püşk atdıq. Bu odunlar Qanunda yazıldığı kimi Allahımız Rəbbin qurbangahında yandırılmalı idi. **35** Hər il torpağımızın ilk məhsulunu və hər növlü ağacın nübarını Rəbbin məbədinə aparmalıyıq. **36** Qanunda yazıldığı kimi ilk doğulan oğullarımızı, heyvanlarımızı, ilk doğulan mal-qara və qoyun-keçimizi Allahımızın məbədinə, orada xidmət edən kahinlərin yanına gətirməliyik. **37** Həm də xəmirimizin, taxıl təqdimlərimizin, hər növ ağaclarımızın meyvəsinin, təzə şərablarımızın, zeytun yağımızın nübarını kahinlərə, Allahımızın məbədinin anbarına, torpaq məhsullarımızın onda bir hissəsini isə Levililərə gətirməliyik. Çünki işlədiyimiz bütün şəhərlərdə onda bir hissəni Levililər alır. **38** Levililər onda bir hissəni alarkən Harun oğullarından olan kahin onlarla olacaq. Levililər isə alacaqları onda bir hissənin onda birini Allahımızın məbədinə, xəzinənin anbar otaqlarına aparacaq. **39** Çünki İsrail övladları və Levililər taxılın, təzə şərabın və zeytun yağının təqdimlərini anbar otaqlarına gətirməlidir. Orada Müqəddəs məkanın qabları, xidmət edən kahinlər, məbəd qapıçıları və ilahiçilər olacaq. Beləcə biz Allahımızın məbədinə laqeyd yanaşmayacağıq.

11 Xalqın rəisləri Yerusəlimdə yerləşdi. Xalqın yerdə qalanı isə püşk atdı ki, hər on nəfərindən biri müqəddəs Yerusəlim şəhərinə yaşamağa getsin, doqquzu isə o biri şəhərlərdə yaşasın. **2** Yerusəlimdə könüllü yaşamağa gedənlərin hamısına xalq xeyir-dua verdi. **3** Yerusəlimdə yerləşən vilayət başçıları bunlardır. Ancaq bəzi İsraillilər, kahinlər, Levililər, məbəd qulluqçuları və Süleymanın əyanlarının oğulları Yəhuda şəhərlərində, hər kəs öz şəhərindəki mülkündə yerləşdi. **4** Binyamin övladlarından və Yəhuda övladlarından bəziləri isə Yerusəlimdə məskunlaşdı. Yəhuda övladları: Peres nəslindən Mahalalel oğlu Şefatya oğlu Amarya oğlu Zəkəriyyə oğlu Uzziya oğlu Ataya, **5** Şilolu Zəkəriyyə oğlu Yoyariv oğlu Adaya oğlu Xazaya oğlu Qal-Xoze oğlu Baruk oğlu Maaseya. **6** Peres övladlarından Yerusəlimdə yerləşən 468 nəfər igid adam idi. **7** Binyamin övladları bunlardır: Yeşaya oğlu Yetiel oğlu Maaseya oğlu Qolaya oğlu Pedaya oğlu Yoed oğlu Meşullam oğlu Sallu və **8** ondan sonra Qabbay, Sallay – 928 nəfər. **9** Zikri oğlu Yoel onların rəhbəri idi, Hassenua oğlu Yəhuda isə şəhərin vali müavini idi. **10** Kahinlərdən: Yoyariv oğlu Yedaya, Yakin, **11** Axituv oğlu Merayot oğlu Sadoq oğlu Meşullam oğlu Xilqiya oğlu Allah evinin başçısı Seraya və **12** məbəddə iş görən soydaşları – 822 nəfər; Malkiya oğlu Paşxur oğlu Zəkəriyyə oğlu Amsi oğlu Pelalya oğlu Yeroxam oğlu Adaya və **13** onun nəsil başçısı olan soydaşları – 242 nəfər; İmmer oğlu Meşillemot oğlu Axzay oğlu Azarel oğlu Amaşsay və **14** onun soydaşları – 128 nəfər igid döyüşçü. Haqqedolim oğlu Zavdiel onların rəhbəri idi. **15** Levililərdən: Bunni oğlu Xaşavya oğlu Azriqam oğlu Xaşşuv oğlu Şemaya. **16** Levililərin başçılarından Şabbetay və Yozavad Allah evinin bayır işlərini idarə edirdilər. **17** Asəf oğlu Zavdi oğlu Mikeya oğlu Mattanya şükür duasını oxuyan məbəd ilahiçilərinin dəstə rəhbəri və soydaşlarından Baqbuqya onun müavini idi. Yedutun oğlu Qalal oğlu Şammua oğlu Avda da var idi. **18** Müqəddəs şəhərdə yaşayan bütün Levililər 284 nəfər idi. **19** Məbəd qapıçıları Aqquv, Talmon ilə qardaşları darvazalarda keşik çəkənlər, 172 nəfər idi. **20** İsraillilərin, kahinlərin, Levililərin yerdə qalanları bütün Yəhuda şəhərlərində yaşayırdı. Hər kəs öz mülkündə yaşayırdı. **21** Məbəd qulluqçuları isə Ofeldə qalırdı. Sixa və Gişpa onlara rəhbərlik edirdi. **22** Allahın evindəki ibadətdə ilahilər oxuyan Asəf övladlarından Mikeya oğlu Mattanya oğlu Xaşavya oğlu Bani oğlu Uzzi Yerusəlimdə Levililərin rəhbəri idi. **23** Bu ilahiçilər padşahın fərmanına tabe idi və hər gün vəzifələrini müəyyən edən qaydaları yerinə yetirirdi. **24** Yəhuda oğlu Zerah övladlarından Meşezavel oğlu Petahya İsrail xalqının ümumi işlərində Fars padşahına kömək edirdi. **25** Kəndlərə və tarlalarına gəlincə, Yəhuda övladlarından bəziləri Qiryat-Arba ilə qəsəbələrində, Divon ilə qəsəbələrində, Yeqqavseel ilə kəndlərində, **26** Yeşuada, Moladada, Bet-Peletdə, **27** Xasar-Şualda və Beer-Şeva ilə qəsəbələrində, **28** Ziqlaqda, Mekona ilə qəsəbələrində, **29** En-Rimmonda, Sorada, Yarmutda, **30** Zanoahda, Adullam ilə kəndlərində, Lakiş ilə tarlalarında, Azeqa ilə qəsəbələrində qaldılar. Yaşadıqları məntəqə Beer-Şevadan Hinnom vadisinə qədər idi. **31** Binyamin övladları Gevadan başlayaraq Mikmas ilə Ayyada,

Bet-El ilə qəsəbələrində, 32 Anatot, Nov, Ananya, 33 Xasor, Rama, Gittayim, 34 Xadid, Sevoim, Nevallat, 35 Lod, Ono və Sənətkarlar dərəsində məskən saldılar. 36 Yəhudadakı Levililərin bəzi bölmələri Binyamin ərazisi üçün ayrıldı.

12 Şealtiel oğlu Zerubbabil və Yeşua ilə qayıdan kahinlər və Levililər bunlar idi: Seraya, Yeremya, Ezra, 2 Amarya, Malluk, Xattuş, 3 Şekanya, Rexum, Meremot, 4 İddo, Ginnetoy, Aviya, 5 Miyamin, Maadya, Bilqa, 6 Şemaya, Yoyariv, Yedaya, 7 Sallu, Amoq, Xilqiya, Yedaya. Bunlar Yeşuanın dövründə kahinlərin və qardaşlarının başçıları idi. 8 Levililər: Yeşua, Binnuy, Qadmiel, Şerevya, Yəhuda, Mattanya. Mattanya qardaşları ilə birgə şükür ilahiləri üçün məsuliyyət daşıyırdı. 9 Onların qardaşları Baqbuqya ilə Unni ibadətdə onların qarşısında dururdu. 10 Yeşuadan Yoyaqim törədi, Yoyaqimdən Elyaşiv törədi, Elyaşivdən Yoyada törədi. 11 Yoyadadan Yonatan törədi, Yonatandan Yaddua törədi. 12 Yoyaqimin dövründə nəsil başçıları olan kahinlər bunlar idi: Seraya nəslindən Meraya, Yeremya nəslindən Xananya, 13 Ezra nəslindən Meşullam, Amarya nəslindən Yehoxanan, 14 Malluk nəslindən Yonatan, Şevanya nəslindən Yusif, 15 Xarim nəslindən Adna, Merayot nəslindən Xelqay, 16 İddo nəslindən Zəkəriyyə, Ginneton nəslindən Meşullam, 17 Aviya nəslindən Zikri, Minyamin nəslindən, Moadya nəslindən Piltay, 18 Bilqa nəslindən Şammua, Şemaya nəslindən Yehonatan, 19 Yoyariv nəslindən Mattenay, Yedaya nəslindən Uzzi, 20 Şallay nəslindən Qallay, Amoq nəslindən Ever, 21 Xilqiya nəslindən Xaşavya, Yedaya nəslindən Netanel. 22 Elyaşiv, Yoyada, Yoxanan və Yadduanın günlərində Levili nəsil başçıları və kahinlər Fars padşahı Daranın hökmranlığına qədər qeyd edilmişdi. 23 Levili nəsil başçıları, Elyaşiv oğlu Yoxananın günlərinə qədər salnamələr kitabında yazıldı. 24 Levililərin başçıları Xaşavya, Şerevya və Qadmiel oğlu Yeşua bir tərəfdə, qardaşları da o biri tərəfdə dayanıb Allah adamı Davudun əmrinə görə qarşılıqlı həmdlər və şükürlər edirdi. 25 Mattanya, Baqbuqya, Avdiya, Meşullam, Talmon və Aqquv qapıçılıq edib darvazalardakı anbarları qoruyurdu. 26 Bunlar Yosadaq oğlu Yeşua oğlu Yoyaqimin günlərində, vali Nehemya və ilahiyyatçı kahin Ezranın dövründə yaşayırdı. 27 Yerusəlim divarının təqdisetmə mərasimini sevinclə, şükürlə, ilahilərlə, sinc, çəng və lira ilə keçirmək üçün Levililər yaşadıqları hər yerdən çağırılıb Yerusəlimə gətirildilər. 28 Yerusəlim ətrafındakı sahədən və Netofalıların kəndlərindən, 29 Bet-Qilqaldan və Geva ilə Azmavet çöllərindən ilahiçilər toplandı. Çünki ilahiçilər Yerusəlim ətrafında özləri üçün kəndlər salmışdılar. 30 Kahinlər və Levililər özlərini pak edəndən sonra xalqı, darvazaları və divarı pak etdilər. 31 Onda mən Yəhuda rəislərini divarın üstünə çıxartdım və şükür ilahiləri oxuyan iki böyük dəstə təyin etdim. Onlardan biri divarın üstü ilə sağ tərəfdən Peyin darvazasına doğru gedirdi. 32 Onların ardınca Hoşaya və Yəhuda rəislərinin yarısı, 33 Azarya, Ezra, Meşullam, 34 Yəhuda, Binyamin, Şemaya, Yeremya, 35 əllərində kərənaylarla kahinlərdən bəziləri – Asəf oğlu Zakkur oğlu Mikeya oğlu Mattanya oğlu Şemaya oğlu Yonatan oğlu Zəkəriyyə, 36 qardaşları Şemaya, Azarel, Milalay, Gilalay, Maay, Netanel, Yəhuda, Xanani, Allah adamı Davudun musiqi alətləri ilə gedirdilər. İlahiyyatçı Ezra onların qabağında gedir. 37 Çeşmə darvazası yanında və onların qarşısında divar yoxuşunda Davudun şəhərinin pilləkənləri ilə çıxıb Davudun sarayının üst tərəfindən şərqə doğru Su darvazasına qədər getdilər. 38 Şükür ilahiləri oxuyanların o biri dəstəsi divarın üstü ilə sol tərəfə gedirdi. Mən xalqın yarısı ilə onların ardınca yeriyirdim. Sobalar qülləsindən keçib Geniş divara qədər, 39 Efraym darvazasının üstündən Köhnə darvaza, Balıqlar darvazası, Xananel qülləsi, Yüz qülləsi və Qoyun darvazasına qədər gedib Mühafizəçilər darvazasında dayandıq. 40 Şükür ilahiləri oxuyanların iki dəstəsi Allah evinin yanında ayaq saxladı. Mən də hökumət məmurlarının yarısı ilə dayandım. 41 Yanımda kərənay çalan kahinlər bunlar idi: Elyaqim, Maaseya, Minyamin, Mikeya, Elyoenay, Zəkəriyyə və Xananya; 42 habelə Maaseya, Şemaya, Eleazar, Uzzi, Yehoxanan, Malkiya, Elam və Ezer. İlahiçilər İzrahyanın rəhbərliyi altında tərənnüm etdi. 43 O gün çoxlu qurban kəsildi və şadlıq oldu, çünki Allah xalqa böyük sevinc bəxş etmişdi. Qadınlar və uşaqlar da sevinirdi və Yerusəlimin şənliyi uzaqlardan eşidilirdi. 44 Elə o gün ianələrin, ilk məhsulun və onda bir hissələrin yığılacağı anbarları qorumaq üçün adamlar təyin edildi. Bütün bunlar Qanunda kahinlər və Levililər üçün nəzərdə tutulan şəhərlərin ətrafındakı tarlalardan anbarlara gətirilməli idi. Çünki Yəhudalılar ibadət edən kahinlərlə Levililərdən məmnun idi. 45 Onlar, ilahiçilərlə məbəd qapıçıları Davud və oğlu Süleymanın əmrinə əsasən özlərinin Allahına xidmət edib pak olma mərasimini yerinə yetirdi. 46 Çünki qədim zamanlarda – Davudun və Asəfin günlərində ilahiçilərin başçıları var idi və Allaha həmd və şükür mahnıları oxunurdu. 47

Zerubbabilin və Nehemyanın günlərində bütün İsrailliler hər gün ilahiçiləri və məbəd qapıçılarını gündəlik paylar ilə təmin edirdi. Onlar Levililərə düşən payı ayırdı. Levililər də Harun övladlarına düşən payı ayırdı.

13 O gün Musanın kitabından oxundu və xalq qulaq asırdı. Bu kitabda belə bir yazı aşkar olundu: «Allahın camaatına Ammonlu və yaxud Moavlı heç vaxt daxil ola bilməz». **2** Çünki Moav və Ammon övladları İsrail övladlarını çörək və su ilə qarşılamamışdı. Lakin İsrail övladlarına qarşı lənət oxumaq üçün Bilamı muzdla tutmuşdular. Allahımız isə lənəti xeyir-duaya çevirdi. **3** İsrail övladları qanunu dinlədikdə bütün yadelliləri aralarından ayırdı. **4** Bundan əvvəl Allahımızın məbədinin anbarlarına nəzarətçi təyin edilən kahin Elyaşiv Toviyanın yaxın tanışı olduğuna görə **5** ona böyük bir otaq hazırlamışdı. Oraya əvvəllər taxıl təqdimləri, kündür, məbəd əşyaları, qanun üzrə Levililərə, ilahiçilərə və məbəd qapıçılarına verilən taxılın, təzə şərabın və zeytun yağının onda bir hissələri və kahinlərə verilən ianələr qoyulardı. **6** Bu iş baş verəndə mən Yerusəlimdə deyildim. Ona görə ki Babil padşahı Artaxşastanın hakimiyyətinin otuz ikinci ilində onun hüzuruna getmişdim. Bir müddət sonra padşahdan izin alıb **7** Yerusəlimə qayıtdım. Elyaşivin etdiyi pisliyi – Allah evinin həyətində Toviyaya bir otaq hazırladığı barədə xəbər aldım. **8** Bu məni çox qəzəbləndirdi və Toviyanın bütün ev əşyalarını otaqdan bayıra atdım. **9** Mənim əmrimlə otaqları təmizlədilər və Allah evinin əşyalarını, taxıl təqdimlərini kündürlə birgə oraya geri gətirdim. **10** Bir də xəbər tutdum ki, Levililərin payları onlara verilmir və xidmət edən Levililərlə ilahiçilərin hər biri öz torpağına qayıtmışdır. **11** Mən hökumət məmurlarını tənbeh edib dedim: «Nə üçün Allahın evinə etinasızlıq edilir?» Sonra Levililərlə ilahiçiləri toplayıb yerlərinə qaytardım. **12** Bütün Yəhudalılar anbarlara taxılın, təzə şərabın və zeytun yağının onda bir hissələrini gətirdilər. **13** Kahin Şelemyanı, ilahiyyatçı Sadoqu və Levililərdən Pedayanı anbarlara nəzarətçi və Mattanya oğlu Zakkur oğlu Xananı onların köməkçisi təyin etdim. Bu adamlar etimada layiq sayıldıqlarına görə qardaşlarına paybölmə işi onlara düşdü. **14** Ey Allahım, buna görə məni yadda saxla. Allahımın məbədi və oradakı xidmətlər üçün etdiyim yaxşı işlərimi yoxa çıxarma! **15** O günlər Yəhudada gördüm ki, bəzi adamlar Şənbə günü üzüm sıxılan yerdə ayaqları ilə üzüm sıxırdı və içəri taxıl gətirib eşşəklərin üstünə yükləyirdi. Şərab, üzüm, əncir və hər cür yükləri də Şənbə günündə Yerusəlimin içinə gətirirdilər. Həmin gün mən ərzaq satanları töhmətləndirdim. **16** Orada yaşayan Surlular balıq, hər cür mallar gətirərək Şənbə günü Yerusəlimdə Yəhudalılara satırdı. **17** Yəhuda əyanlarını töhmətləndirib onlara dedim: «Nə üçün bu pis işi görüb Şənbə gününü murdar edirsiniz? **18** Atalarımız belə işlər etmədilərmi? Allahımız bütün bu bəlaları bizim və bu şəhərin üzərinə buna görə gətirmədimi? Siz isə Şənbə gününü murdar edərək Onun İsrail övladlarına qəzəbini artırırsınız». **19** Yerusəlim darvazalarında Şənbənin başlayacağı axşamçağı əmr etdim ki, qapılar qıfıllansın. Şənbə bitənə qədər qapıların açılmamasını tapşırdım. Bəzi nökərlərimi də darvazaların qabağına qoymuşdum ki, Şənbə günü şəhərə heç bir yük gətirilməsin. **20** Tacirlər və hər cür mal satanlar bir-iki dəfə Yerusəlimdən kənarda gecələmişdi. **21** Mən onlara xəbərdarlıq edərək dedim: «Nə üçün divarın yanında gecələyirsiniz? Bir də belə etsəniz, sizə əl qaldıraram!» Tacirlər də o vaxtdan Şənbə günü gəlmədilər. **22** Sonra mən Levililərə əmr etdim ki, Şənbə gününü təqdis etmək üçün özlərini təmizləyib gəlsinlər və darvazaların keşiyini çəksinlər. Ey Allahım, bundan ötrü məni unutma və böyük məhəbbətinə görə rəhm elə! **23** Həm də o günlər Aşdodlu, Ammonlu və Moavlılardan arvad alan Yəhudiləri də gördüm. **24** Onların uşaqlarının yarısı Aşdod dilində yaxud digər xalqların dilində danışırdı, ancaq Yəhudi dilində danışa bilmirdi. **25** Mən onları tənbeh və lənət etdim. Bəzilərini isə döyüb saçlarını yoldum. O adamlara Allah haqqına and içdirib dedim: «Qızlarınızı yadelli oğullarına verməyin, oğullarınıza və özünüzə onların qızlarını almayın. **26** İsrail padşahı Süleyman buna görə günaha batmadımı? Çox millətlərin arasında onun kimi padşah yox idi və o, Allahın sevimlisi idi. Allah onu bütün İsrail üzərinə padşah etdi, lakin yadelli qadınlar onu belə, günaha saldılar. **27** İndi siz Allahımıza qarşı xainlik edib yadelli qadınlar alırsınız? Etdiyiniz bu böyük pisliyə yol verərikmi?» **28** Baş kahin Elyaşivin oğlu Yoyadanın oğullarından biri Xoronlu Sanballatın kürəkəni idi. Buna görə də onu yanımdan qovdum. **29** Ey Allahım, onları yadda saxla, çünki onlar kahinliyi, kahinlər və Levililərlə kəsdiyin əhdi murdar etdilər! **30** Beləliklə, xalqı bütün yadelli ənənələrdən təmizlədim. Kahinlərlə Levililərin vəzifələrini müəyyənləşdirdim. Hər kəsin öz işi var idi. **31** Müəyyən edilmiş vaxtda odun gətirilməsini və ilk nübarın təqdim edilməsini təşkil etdim. Ey Allahım, məni yadda saxla və mənə xeyirxah ol!

Ester

1 Bu hadisələr Axaşveroşun dövründə baş vermişdi. Axaşveroş Hinddən Kuşa qədər yüz iyirmi yeddi vilayət üzərində padşahlıq edirdi. **2** O dövrdə padşah Axaşveroş Şuşan qalasında taxtında oturmuşdu. **3** Padşahlığının üçüncü ilində o bütün rəisləri və əyanları üçün bir ziyafət qurdu. Farsın və Midiyanın sərkərdələri, əsilzadələri və vilayət başçıları onun hüzuruna gəldi. **4** O, uzun müddət ərzində, yəni yüz səksən gün öz padşahlığının cah-calalını, əzəmətini və parlaq şöhrətini nümayiş etdirdi. **5** Bu ziyafət günləri qurtarandan sonra padşah Şuşan qalasında böyükdən kiçiyə qədər bütün xalqa sarayının həyət bağçasında yeddi gün ayrı bir ziyafət verdi. **6** Bağçada tünd qırmızı zərif kətan qaytanlarla mərmər sütunlardakı gümüş halqalara keçirilmiş pambıq parçadan ağ və bənövşəyi pərdələr var idi. Sumaqdaşı, mərmər, sədəf və başqa qiymətli daşlardan düzəldilmiş döşəmə üzərində qızıl və gümüş kürsülər qoyulmuşdu. **7** Oradakılara bir-birindən fərqli qızıl camlarda padşahın səxavətinə layiq bol-bol şahanə şərab təqdim edilirdi. **8** Padşahın əmri ilə şərab içmək üçün hüdud qoyulmamışdı, çünki padşah şərab məmurlarına əmr etmişdi ki, hər kəsə istəyinə görə xidmət göstərilsin. **9** Məlikə Vaşti də Axaşveroşun sarayında qadınlar üçün ziyafət qurdu. **10** Yeddinci gün padşah Axaşveroşun ürəyi şərabdan nəşələnəndə hüzurunda xidmət edən Mehuman, Bizzeta, Xarvona, Biqta, Avaqta, Zetar və Karkas adlı yeddi hərəmağasına belə əmr etdi: **11** «Məlikə Vaşti başında məlikəlik tacı ilə padşahın hüzuruna gətirilsin». O, məlikənin gözəlliyini xalqa və rəislərə nümayiş etdirmək istəyirdi, çünki məlikə cazibədar idi. **12** Lakin məlikə Vaşti hərəmağaları vasitəsilə göndərilən padşah əmrindən çıxıb onun hüzuruna gəlmək istəmədi. Padşah buna çox qəzəbləndi və qəzəb ürəyini yandırıb-yaxdı. **13** Padşah adəti üzrə qayda-qanun bilənlərə müraciət edərdi, ona görə də müdrik adamlarla məsləhətləşdi. **14** Karşena, Şetar, Admata, Tarşiş, Meres, Marsena, Memukan padşahın yaxın adamları olub Fars-Midiya padşahlığının yeddi rəisi, padşahlıqda ən yüksək rütbə sahibi idi. Bu adamlar padşahla üzüzə görüşə bilirdi. **15** Padşah soruşdu: «Qanuna əsasən məlikə Vaştiyə nə edilməlidir? O, padşah Axaşveroşun hərəmağalar vasitəsilə göndərdiyi əmrə əməl etmədi». **16** Memukan padşahın və rəislərin hüzurunda dedi: «Məlikə Vaşti yalnız padşaha deyil, bütün rəislərə qarşı, padşah Axaşveroşun bütün vilayətlərindəki xalqların hamısına qarşı günah işlətdi. **17** Çünki məlikənin bu hərəkəti hansı qadının qulağına çatsa və onlara "padşah Axaşveroş məlikə Vaştini öz önünə gətirilməsini əmr etmişdi, o isə imtina etdi" deyilsə, bütün qadınlar öz ərlərinə xor baxacaq. **18** Məlikənin bu gün gördüyü işi eşidən Fars və Midiya xanımları padşahın bütün rəisləri ilə belə rəftar edəcək. Bununla da çoxlu itaətsizlik və münaqişə olacaq. **19** Əgər padşahın gözündə xoş görünərsə, qoy padşah tərəfindən belə bir əmr verilsin: "Vaşti bir daha padşah Axaşveroşun önünə çıxmasın". Qoy bu əmr Farsların və Midiyalıların qanunları arasına yazılsın və dəyişdirilməsin. Padşah isə onun məlikəliyini daha yaxşısına versin. **20** Padşahın verdiyi əmr öz böyük padşahlığının hər yerində elan ediləndə böyükdən kiçiyə qədər bütün qadınlar öz ərlərinə hörmətlə yanaşacaq». **21** Bu söz padşahın və rəislərin xoşuna gəldi, padşah Memukanın təklifinə əməl etdi. **22** Padşahın bütün vilayətlərinə yazılı əmrlər göndərdi. Bu əmrlər hər vilayətə öz yazısı və hər xalqa öz dili ilə yazıldı. «Hər kişi öz ailəsində hakim olsun və öz xalqının dilində danışsın» deyə elan edildi.

2 Bir müddət keçəndən sonra padşah Axaşveroşun qəzəbi soyudu. O, Vaştini, onun etdiyi işi və əleyhinə verdiyi qərarını xatırladı. **2** Padşahın qulluğunda dayanan xidmətçiləri dedi: «Qoy padşah üçün bakirə, gənc və gözəl qızlar axtarılsın. **3** Padşah öz ölkəsinin bütün vilayətlərinə müşahidəçilər təyin etsin. Qoy gözəl surətli qızların hamısı Şuşan qalasına, qalasındakı hərəmxanaya toplanaraq padşahın hərəmağası Heqaya təhvil verilsin və təravətləndirici ləvazimatla təmin olunsun. **4** Padşahın xoşuna gələn qız Vaştinin yerinə məlikə olsun». Bu fikir padşahın gözündə xoş göründü və ona əməl etdi. **5** Şuşan qalasında Mordokay adlı bir Yəhudi var idi. O, Binyamin qəbiləsindən olub Qiş oğlu Şimey oğlu Yairin oğlu idi. **6** Yəhuda padşahı Yekonya əsir alınanda Qiş də Yerusəlimin sakinləri ilə bərabər əsir aparılmışdı. Onları əsir aparan Babil padşahı Navuxodonosor idi. **7** Mordokayın əmisi qızı Hadassanın, yəni Esterin ata-anası yox idi. Bu qızı Mordokay böyütmüşdü. Ester gözəl qamətli, qəşəng surətli idi. Ata-anası ölən gündən Mordokay onu qızlığa götürmüşdü. **8** Padşahın əmri və fərmanı oxunanda Şuşan qalasına Heqayın nəzarəti altına xeyli qız toplandı. O zaman Ester də padşah sarayında hərəmağası olan Heqayın nəzarəti altına düşdü. **9** Bu qız Heqayın xoşuna gələrək hüsn-rəğbətini

qazandı. Heqay dərhal onu təravətləndirmək üçün lazımi vəsait və xüsusi yeməklərlə təmin etdi. Esterə padşah sarayından münasib görülən yeddi qız təyin edərək onunla xidmətçi qızlarını hərəmxananın ən yaxşı yerinə apartdırdı. **10** Ester öz milliyyəti və nəsli barədə heç kimə bir söz deməmişdi, çünki Mordokay ona tapşırmışdı ki, bunu heç kimə bildirməsin. **11** Esterin nə vəziyyətdə olduğunu və ona nə ediləcəyini öyrənmək üçün Mordokay hər gün hərəmxananın həyəti qarşısında vurnuxurdu. **12** On iki ay hər qıza gözəlləşdirici vasitələr çəkəndən sonra onları növbə ilə padşah Axaşveroşun yanına gətirirdilər. Gözəlləşdirmək üçün qulluq müddəti bundan ibarətdir ki, onlara altı ay mirra yağı, altı ay isə ətirlər və təravətləndirici vasitələr çəkirdilər. **13** Qız padşahın yanına gətiriləndə hərəmxanadan istədiyi hər şeyi götürüb padşahın sarayına aparardı. **14** O, axşamüstü padşahın yanına gedər, səhər açılanda isə ikinci hərəmxanaya, cariyələrin hərəmağası Şaaşqazın nəzarəti altına göndərilərdi. Yalnız padşahın bəyəndiyi və adı ilə çağırdığı qız bir daha onun yanına gələ bilərdi. **15** Padşahın yanına gəlmək üçün növbə Mordokayın qızlığa götürdüyü əmisi Avixayilin qızı Esterə çatanda o, hərəmə məsul olan padşahın hərəmağası Heqayın məsləhət gördüyündən başqa heç nə istəmədi. Ester ona baxanların hamısının gözündə lütf tapdı. **16** Padşah Axaşveroşun hökmranlığının yeddinci ilinin onuncu ayında – Tevet ayında Ester padşah sarayına aparıldı. **17** Padşah Esteri digər qadınlardan çox bəyəndi. O, padşahın hüzurunda lütf və hüsn-rəğbət qazandı. Padşah Esterin başına mələkəlik tacını qoyaraq Vaştinin yerinə mələkə etdi. **18** Sonra isə Esterin şərəfinə böyük bir ziyafət qurdu. Bu ziyafətə padşahın bütün rəisləri və əyanları dəvət olunmuşdu. Padşah bütün vilayətlərdə bayram elan etdi və öz səxavətinə görə hədiyyələr verdi. **19** Qızlar ikinci dəfə toplananda Mordokay saray darvazasında vəzifə başında idi. **20** Ester isə Mordokayın əmr etdiyi kimi öz nəslini və milliyyətini məlum etməmişdi. O, Mordokayın tərbiyəsi altında olan vaxtlarda olduğu kimi onun əmrlərinə əməl edirdi. **21** Mordokay padşahın saray darvazasında vəzifə başında olanda saray darvazasının keşikçilərindən Biqtana ilə Tereş adlı iki hərəmağası padşaha qəzəblənmişdi və ona sui-qəsd etmək istəyirdi. **22** Bu işdən xəbər tutan Mordokay bunu mələkə Esterə bildirdi. Ester də Mordokayın adından bunu padşaha xəbər verdi. **23** Yoxlama zamanı bu məlumatın həqiqət olduğu üzə çıxarıldı və hər ikisi dar ağacından asıldı. Bu hadisə padşahın hüzurunda salnamələr kitabına yazıldı.

3 Bir müddət keçəndən sonra padşah Axaşveroş Aqaqlı Hammedata oğlu Hamanı şərəfləndirib rütbəsini qaldırdı. Ona yanındakı bütün rəislərdən üstün mövqe verdi. **2** Padşahın əmrinə görə padşahın saray darvazasında olan bütün əyanları Hamana baş əyib qarşısında təzim edirdi. Mordokay isə Hamana baş əyərək təzim etmirdi. **3** Padşah sarayının darvazasında olan əyanlar Mordokaydan soruşdular: «Niyə padşahın əmrinə itaət etmirsən?» **4** Bunu Mordokaydan hər gün soruşurdular, lakin o buna əhəmiyyət vermirdi. Bunun xəbəri Hamana çatdı, çünki Mordokay onlara Yəhudi olduğunu söyləmişdi. Hamı bilmək istəyirdi ki, Mordokay belə davranışını davam etdirəcək, yoxsa yox. **5** Haman Mordokayın ona baş əyməyərək qarşısında təzim etmədiyini görəndə kini artdı. **6** Buna görə də təkcə Mordokayı öldürmək niyyəti ilə kifayətlənmədi. Mordokayın hansı xalqa mənsub olması Hamana məlum edilmişdi. Ona görə də o, Mordokayın xalqını – Axaşveroşun padşahlığının hər tərəfində yaşayan bütün Yəhudiləri qırdırmaq qərarına gəldi. **7** Bu işin görüləcəyi günü müəyyənləşdirmək üçün padşah Axaşveroşun hökmdarlığının on ikinci ilində birinci ay olan Nisan ayında Hamanın önündə pur, yəni püşk atdılar. Püşk on ikinci ay olan Adara düşdü. **8** Sonra Haman padşah Axaşveroşa dedi: «Sənin padşahlığının hər vilayətinin xalqları arasına səpələnib yayılan bir xalq vardır. Onların qanunları bütün xalqların qanunlarından fərqlidir və padşahın qanunlarına əməl etmirlər. Onları bu halda qoymaq padşaha yaraşmaz. **9** Əgər padşahın xoşuna gələrsə, qoy onların məhv olunmasına dair fərman yazılsın. Buna görə padşahın xəzinəsinə, bu işi görənlər üçün on min talant gümüş çəkib göndərərəm». **10** Padşah barmağından möhür üzüyünü çıxarıb Yəhudilərin düşməninə – Aqaqlı Hammedata oğlu Hamana verdi. **11** Padşah Hamana dedi: «Gümüş də sənin ixtiyarında olsun, xalq da. Bu xalqa gözündə nə xoşdursa, onu da et». **12** Birinci ayın on üçüncü günündə padşahın mirzələri çağırıldı. Hamanın əmri hər vilayətə öz yazısı və hər xalqa öz dili ilə yazılaraq canişinlərə, bütün vilayətlərin valilərinə və xalqların rəislərinə göndərildi. Bu əmr padşah Axaşveroşun adı ilə yazıldı və padşahın möhürlü üzüyü ilə möhürləndi. **13** On ikinci ay olan Adar ayının on üçündə bütün Yəhudiləri – gəncləri, qocaları, körpə uşaqları və qadınları bir gündə qıraraq məhv edib kökünü kəsmək və mallarını talan etmək üçün qasidlərlə bütün vilayətlərə

məktublar göndərildi. 14 Bu fərmanın surəti hər vilayətdə qanun kimi dəst-xətlə yazılmalı və o günə hazır olmaları üçün bütün xalqlara bildirilməli idi. 15 Qasidlər padşahın əmri ilə cəld yola düşdü. Fərman Şuşan qalasında tərtib olundu. Padşahla Haman əyləşib şərab içərkən Şuşan şəhəri çaşbaş qalmışdı.

4 Mordokay baş vermiş bu hadisələrdən xəbər tutanda paltarlarını cırdı və çula bürünüb başına kül tökdü. Şəhərin mərkəzinə çıxıb nalə ilə acı şivən qopardı. 2 O ancaq padşah sarayının darvazasına qədər gəldi, çünki çula bürünən adam padşah sarayına girə bilməzdi. 3 Padşahın bu əmri və fərmanı hansı vilayətə çatmışdısa, oradakı Yəhudilər arasında böyük matəm, oruc, ağlaşma və fəğan var idi. Bir çoxu da çula bürünüb kül üzərində uzanmışdı. 4 Esterin xidmətçi qızları və hərəmağaları gəlib bu xəbəri ona çatdırdı. Mələkə bundan çox məyus oldu. O, Mordokay üçün paltar göndərdi ki, çulunu çıxarıb əyninə geyinsin, lakin Mordokay bunu qəbul etmədi. 5 Sonra Ester padşahın onun xidmətinə təyin etdiyi hərəmağalarından biri olan Hatakı çağırıb tapşırdı ki, Mordokayın yanına gedərək bu işin nə olduğunu və niyə baş verdiyini öyrənsin. 6 Hatak saray darvazasının qarşısında olan şəhər meydanına – Mordokayın yanına getdi. 7 Mordokay başına gələn hal-qəziyyəni ona danışdı. Yəhudi qırğını üçün padşah xəzinələrinə Hamanın vəd edərək vermək istədiyi gümüşün tam miqdarını ona bildirdi. 8 Sonra Yəhudi qırğını üçün Şuşanda dəst-xətlə yazılan fərmanın surətlərindən birini verdi ki, bunu göstərərək Esterə izah etsin, həm də ona padşahın yanına gedib öz xalqı üçün yalvararaq mərhəmət istəməsini tapşırsın. 9 Hatak qayıdıb Mordokayın sözlərini Esterə çatdırdı. 10 Ester də Mordokaya Hatak vasitəsilə belə bir xəbər göndərdi: 11 «Padşahın bütün əyanları və padşah vilayətlərinin xalqları bilir ki, kişi, qadın – kim olursa-olsun – padşahın çağırışı olmadan içəri həyətə girərsə, onun haqqında təkcə ölüm hökmü veriləcək. Yalnız padşah qızıl əsasını kimə uzatsa, o sağ qalar. Otuz gündür ki, padşahın yanına getmək üçün çağırışım yoxdur». 12 Esterin bu sözləri Mordokaya çatdırıldı. 13 Mordokay Esterə belə cavab vermələrini xahiş etdi: «Elə düşünmə ki, padşah sarayında olduğun üçün o biri Yəhudilər qırılanda təkcə sən sağ qalacaqsan. 14 Əgər sən susarsansa, Yəhudilərə yardım və qurtuluş başqa yerdən gələcək, amma sən və ata evin tamamilə məhv olacaq. Kim bilir, bəlkə sən elə bu gün üçün mələkəliyə çatmısan?» 15 Ester Mordokayın bu cavabı qarşısında belə söylədi: 16 «Get, Şuşanda olan bütün Yəhudiləri topla. Üç gün-üç gecə yeməyib-içməyib mənim üçün oruc tutun. Mən də burada xidmətçi qızlarımla oruc tutacağam və sonra qanunu pozub padşahın yanına girəcəyəm. Buna görə ölməliyəmsə, qoy ölüm». 17 Mordokay gedib Esterin ona tapşırdığı kimi etdi.

5 Üçüncü gün Ester mələkə libasını geyindi və sarayının içəri həyətində padşahın otağı ilə üzbəüz dayandı. Padşah otağında üzü qapıya tərəf taxtında oturmuşdu. 2 O, mələkə Esterin həyətdə dayandığını görəndə gözündə Esterə qarşı lütf yarandı. Padşah qızıl əsasını ona tərəf uzatdı. Ester də yaxınlaşıb əsanın ucuna toxundu. 3 Padşah ona dedi: «Mələkə Ester, sənə nə olub? İstəyin nədir? Padşahlığın yarısını belə, istəsən, verəcəyəm». 4 Ester dedi: «Əgər padşahın xoşuna gələrsə, bu gün onun üçün qurduğum ziyafətə gəlsin, Hamanı da gətirsin». 5 Padşah dedi: «Hamanı tez buraya gətirin, Esterin sözünü yerinə yetirək!» Padşahla Haman Esterin qurduğu ziyafətə gəldi. 6 Şərab içiləndə padşah Esterə dedi: «Arzun nədir? De, sənə verim! İstəyin nədir? Padşahlığın yarısını belə, istəsən, verəcəyəm». 7 Ester cavab verdi: «Arzu-istəyim budur: 8 Əgər padşahın gözündə lütf tapdımsa və mənim arzu-istəyimi yerinə yetirmək padşaha xoş görünürsə, padşahla Haman onlar üçün quracağım yeni ziyafətə gəlsin. Mən də sabah padşahın sualına cavab verərəm». 9 O gün Haman sevinclə, könlü xoş oradan çıxdı, lakin saray darvazasında Mordokayın ayağa qalxmadığını və hüzurunda yerindən belə, tərpənmədiyini görəndə köksü Mordokaya qarşı qəzəblə doldu. 10 Haman özünü ələ alaraq evə getdi. Adam göndərib dostlarını və arvadı Zereşi çağırtdırdı. 11 Onlara cah-calalından, çoxlu oğullarından, padşahın neçə dəfə rütbəsini qaldıraraq ona digər rəislərdən və əyanlardan üstün mövqe verməsindən danışdı. 12 O belə dedi: «Bəli, mələkə Ester də qurduğu ziyafətə padşahla bərabər gəlmək üçün məndən başqa kimsəni layiq görmədi. Sabah da o məni padşahla bərabər ziyafətə dəvət edib. 13 Amma mən Yəhudi Mordokayı saray darvazasında oturan görəndə gözümdə hər şey qiymətdən düşür». 14 Arvadı Zereş və dostları belə dedi: «Hündürlüyü əlli qulac olan bir dar ağacı düzəltdir. Səhər açılanda isə padşaha söylə ki, Mordokayı ondan asdırsın və padşah ziyafətinə əhvalı xoş get». Bu sözlər Hamanın ürəyinə yatdı və dar ağacı düzəltdirdi.

6 Həmin gecə padşahın yuxusu qaçdı. O əmr etdi ki, hökmranlığının xatirə kitabı – salnamələr

kitabı gətirilsin. Bunlar padşahın hüzurunda oxundu. **2** Orada belə bir yazı tapıldı: «Saray darvazasının keşikçilərindən Biqtana ilə Tereş adlı iki hərəmağası padşah Axaşveroşa sui-qəsd hazırlamışdı. Mordokay bunu padşaha xəbər vermişdi». **3** Padşah dedi: «Buna görə Mordokaya hansı şərəf və mükafat verildi?» Onun xidmətində duran nökərlər dedi: «Buna görə ona heç nə edilməyib». **4** Padşah dedi: «Həyətdə kim var?» Bu zaman Haman padşah sarayının bayır həyətinə girmişdi ki, padşahla danışıb Mordokayı düzəltdiyi dar ağacından asdırsın. **5** Padşahın nökərləri ona dedi: «Budur, Haman həyətdə dayanıb». Padşah dedi: «Gəlsin içəri». **6** Haman içəri gələndə padşah ona dedi: «Padşahın şərəfləndirmək istədiyi adama nə edilməlidir?» Haman da özlüyündə düşündü: «Məndən başqa kimi şərəfləndirmək istər ki?» **7** Bu halda Haman padşaha belə dedi: «Padşah kimi şərəfləndirmək istəyirsə, qoy belə edilsin: **8** padşahın geyindiyi şahlıq libası, padşahın mindiyi və başına şahlıq kəkili qoyulan at gətirilsin. **9** Həmin paltar və at padşahın ən yüksək rütbəli rəislərindən birinin əlinə verilsin ki, padşahın şərəfləndirmək istədiyi adamı geyindirərək ata mindirsinlər və şəhər meydanında gəzdirsinlər və qabağa düşüb belə car çəksinlər: "Padşah istədiyi adamı bu cür şərəfləndirir"». **10** Padşah Hamana dedi: «Paltar və atı tez götürüb saray darvazasında vəzifəsi olan Yəhudi Mordokaya dediklərinin heç birini əskiltmədən et». **11** Haman paltar və at götürüb Mordokayı geyindirdi. Sonra ata mindirərək şəhərin meydanında gəzdirdi və qarşısında car çəkərək dedi: «Padşah istədiyi adamı bu cür şərəfləndirir». **12** Bundan sonra Mordokay saray darvazasına qayıtdı. Haman isə dərdli və başıörtülü halda tez evə qayıtdı. **13** O, arvadı Zereşə və dostlarına başına gələn bütün əhvalatları danışdı. Müdrik məsləhətçiləri ilə arvadı Zereş ona dedi: «Qarşısında mövqeyini əldən verdiyin Mordokay Yəhudi soyundandırsa, ona gücün çatmaz, mütləq qarşısında məhv olacaqsan». **14** Elə onunla söhbət edirdilər ki, padşahın hərəmağaları Hamanı tələsik Esterin qurduğu ziyafətə apardı.

7 Padşahla Haman mələkə Esterin ziyafətinə gəldi. **2** İkinci gün şərab içiləndə padşah yenə Esterə dedi: «Mələkə Ester, nə istəyirsən? De, sənə verim! Arzun nədir? Padşahlığımın yarısını belə, istəsən, verəcəyəm». **3** Ester padşaha cavab verdi: «Əgər padşahın gözündə lütf tapmışamsa, əgər padşahın xoşuna gəlirəmsə, istəyim budur ki, mənə həyat bəxş etsin, arzum budur ki, xalqıma qıymasın. **4** Çünki həm mən, həm də xalqım qırılmaq, öldürülmək, məhv edilmək üçün satılmışıq. Əgər bizi qul-qarabaş kimi satsaydılar, susardım, çünki padşahı belə bir dərdlə narahat etməyə dəyməz». **5** O zaman padşah Axaşveroş mələkə Esterdən «Bu işi kim etmişdir? Ürəyində belə istəyi olan haradadır?» deyib soruşanda **6** Ester dedi: «Bizə nifrət edən düşmənimiz bu bədxah Hamandır!» Padşahın və mələkənin önündə Hamanı dəhşət bürüdü. **7** Padşah qəzəblə şərab süfrəsindən qalxdı və sarayın bağçasına çıxdı. Haman isə mələkə Esterdən canı üçün əfv diləməkdən ötrü içəridə qaldı, çünki gördü ki, padşah onun aqibətinə qərar verir. **8** Padşah saray bağçasından şərab içdikləri ziyafət yerinə qayıdanda gördü ki, Haman Ester uzanan kürsünün üzərinə döşənib. Padşah dedi: «Bu nədir? Bu adam evimdə, mənim yanımda mələkəni zorlayacaqmı?» Elə bu sözlər padşahın ağzından çıxanda Hamanın üzünü bağladılar. **9** Hərəmağalardan Xarvona adlı bir nəfər padşaha belə dedi: «Budur, Hamanın evinin yanında əlli qulac hündürlüyündə dar ağacı var. Onu padşaha xeyir xəbər verən Mordokay üçün hazırlatdırıb». Padşah dedi: «Ondan özü asılsın!» **10** Hamanın Mordokay üçün düzəltdirdiyi dar ağacından onun özünü asdılar. Bundan sonra padşahın qəzəbi soyudu.

8 Elə həmin gün padşah Axaşveroş Yəhudilərin düşməni olan Hamanın evini mələkə Esterə verdi. Ester Mordokayın kim olduğunu padşaha məlum edəndən sonra o, padşahın hüzuruna gəldi. **2** Padşah Hamandan geri aldığı üzüyü çıxarıb Mordokaya verdi. Ester də Mordokayı Hamanın evinə nəzarətçi qoydu. **3** Bundan sonra Ester yenə də padşaha müraciət etdi. Onun ayaqlarına düşüb ağlaya-ağlaya yalvardı ki, Aqaqlı Hamanın Yəhudilərə qarşı qərəzlə qurduğu qəsdi qüvvədən salsın. **4** Padşah qızıl əsasını Esterə uzatdı. Ester ayağa qalxıb padşahın hüzurunda durdu. **5** Daha sonra belə dedi: «Əgər padşahın xoşuna gələrsə, onun önündə lütf tapmışamsa, bu iş padşahın gözündə doğru görünərsə və o məni bəyənmişsə, Aqaqlı Hammedata oğlu Hamanın qəsd-qərəzlə padşahın vilayətlərində yaşayan Yəhudiləri qırmaq üçün yazdığı məktubları ləğv edən bir fərman yazsın. **6** Axı xalqımın başına gələn bu müsibətə necə dözüm? Görəndə ki qohumlarım qırılır, necə dözüm?» **7** Padşah Axaşveroş mələkə Esterə və Yəhudi Mordokaya dedi: «Budur, Hamanın evini Esterə vermişəm. Hamanı dar ağacından asdırmışam, çünki Yəhudilərin qəsdinə əl uzadıb. **8** Amma padşahın adı ilə yazılaraq padşahın

möhürlü üzüyü ilə möhürlənən qərarı heç kim ləğv edə bilməz. Buna görə də gözünüzdə xoş görünən kimi padşahın adı ilə Yəhudilərə başqa bir qərar yazın və padşahın möhürlü üzüyü ilə möhürləyin». **9** Elə o zaman üçüncü ay olan Sivan ayının iyirmi üçündə padşahın mirzələri çağırıldı. Mordokayın Hinddən Kuşa qədər yüz iyirmi yeddi vilayətdəki Yəhudilərə, canişinlərə, valilərə, rəislərə əmr etdiyi hər şey yazılıb, hər vilayətə öz yazısı ilə və hər xalqa öz dili ilə, habelə Yəhudilərə də öz yazı və dillərində göndərildi. **10** Mordokay padşah Axaşveroşun adı ilə onun əmrini məktublara yazıb padşahın möhürlü üzüyü ilə möhürlədi. Padşah üçün bəslənən xüsusi çapar atlara minən qasidlərin əli ilə bu məktubları göndərdi. **11** Bu məktublara görə padşah hər şəhərdə yaşayan Yəhudilərə izin verdi ki, yığılıb öz canlarını qorusunlar. Onlara, arvad və uşaqlarına hücum edən hər millətin yaxud hər vilayətin silahlı dəstələrini tamamilə qırıb öldürərək yox etsinlər, əmlaklarını isə talan etsinlər. **12** Padşah Axaşveroşun bütün vilayətlərində bu iş üçün müəyyən olunmuş gün, on ikinci ay olan Adar ayının on üçü idi. **13** Bu fərmanın surəti hər vilayətdə dəst-xətlə yazılmalı və bütün xalqlara elan olunmalı idi ki, Yəhudilər həmin gün öz düşmənlərindən qisas almağa hazır olsun. **14** Qasidlər padşaha xidmət edən çapar atlara mindirildi və padşahın əmri ilə tələsdirilərək tez yola salındı. Fərman Şuşan qalasında dəst-xətlə yazıldı. **15** Mordokay padşahın hüzurundan başında böyük qızıl tac, ağ və göy rəngli şahanə libasda, tünd qırmızı incə kətan cübbə ilə çıxdı. Şuşan şəhəri sevinc içində çığırdı. **16** Artıq Yəhudilərin arasında şadlıq, sevinc, fərəh və təntənə var idi. **17** Padşahın əmri və fərmanı hansı vilayətə, hansı şəhərə çatırdısa, orada Yəhudilər üçün sevinc, fərəh, ziyafət və şənlik günü olurdu. Ölkənin xalqları arasından bir çoxu Yəhudilərdən qorxduqları üçün Yəhudi oldu.

9 On ikinci ay – Adar ayının on üçü padşahın əmri və fərmanının icra vaxtı yaxınlaşmaqda idi. Düşmənlər elə güman etmişdilər ki, o gün Yəhudilər onların hakimiyyəti altına düşəcək. Lakin bunun əksinə, Yəhudilər onlara nifrət edənlər üzərində zəfər çaldılar. **2** Yəhudilər onlara pislik etməyə çalışanlara hücum etmək üçün padşah Axaşveroşun bütün vilayətlərində, yaşadıqları şəhərlərə də yığıldılar. Artıq onların qarşısında heç kim dayana bilməzdi, çünki onların zəhmi bütün xalqları bürümüşdü. **3** Bütün vilayət rəisləri, canişinlər, valilər və padşahın məmurları Yəhudilərə kömək etdi. Çünki Mordokaya görə onların canına qorxu düşmüşdü. **4** Mordokay padşah sarayında yüksək rütbə sahibi olmuş, şöhrəti bütün vilayətlərə yayılmışdı. Artıq bir şəxsiyyət kimi Mordokay getgedə yüksəlirdi. **5** Yəhudilər bütün düşmənlərini qılıncdan keçirərək öldürüb yox etdilər. Onlara nifrət edənlərə nə istədilərsə, onu da etdilər. **6** Yəhudilər Şuşan qalasında beş yüz nəfəri öldürüb yox etdilər. Bunlarla bərabər **7** Yəhudilərin düşməni Hammedata oğlu Hamanın on oğlunu – **8** Parşandatanı, Dalfonu, Aspatanı, **9** Poratanı, Adalyanı, Aridatanı, **10** Parmaştanı, Arisayı, Aridayı, Vayzatanı öldürdülər, lakin talana əl atmadılar. **11** O gün Şuşan qalasında öldürülənlərin siyahısı padşahın hüzuruna gətirildi. **12** Padşah mələkə Esterə dedi: «Yəhudilər Şuşan qalasında beş yüz nəfəri və Hamanın on oğlunu öldürüb yox etdilər. İndi gör padşahın digər vilayətlərində nə ediblər! Yenə nə istəyin var? Sənə veriləcək. Nə arzun var? Yerinə yetiriləcək». **13** Ester dedi: «Əgər padşaha xoş görünsə, Şuşandakı Yəhudilərə sabah da izin verilsin ki, bugünkü fərmanı icra etsinlər. Hamanın on oğlunu isə dar ağacından assınlar». **14** Padşah belə edilməsini əmr etdi. Şuşanda fərman elan edildi. Hamanın on oğlu asıldı. **15** Şuşandakı Yəhudilər Adar ayının on dördündə də yığılıb orada üç yüz nəfəri öldürdülər, lakin talana əl atmadılar. **16** Padşahın vilayətlərində yaşayan digər Yəhudilər öz canlarını qorumaq üçün yığıldılar. Onlara nifrət edən yetmiş beş min nəfəri öldürüb düşmənlərindən azad oldular, lakin talana əl atmadılar. **17** Bu hadisə baş verəndə Adar ayının on üçü idi. On dördüncü gün azad olan Yəhudilər ziyafət və sevinc günü keçirdi. **18** Şuşandakı Yəhudilər isə həmin ayın on üçündə və on dördündə yığılıb ayın on beşində istirahət edərək ziyafət və sevinc günü keçirdilər. **19** Elə buna görə də kəndli olub əyalət şəhərlərində yaşayan Yəhudilər Adar ayının on dördünü sevinc, ziyafət və bir-birlərinə sovqat göndərdikləri şənlik günü kimi keçirməkdədir. **20** Mordokay bu hadisələri qeyd edib padşah Axaşveroşun uzaqda və yaxında olan bütün vilayətlərindəki Yəhudilərin hamısına məktub göndərdi. **21** Onlara buyurdu ki, hər il Adar ayının on dördünü və on beşini qeyd etsinlər, **22** çünki bu günlər Yəhudilər öz düşmənlərindən azad oldular və o ay kədərləri sevincə, matəmləri şənlik gününə çevrilmişdi. O günlər şənlik qurub sevinməli və bir-birlərinə yemək sovqatları göndərib kasıblara hədiyyə verməli idilər. **23** Yəhudilər özləri başladığı kimi

Mordokayın yazılı əmrinə görə buna əməl etməyə razı oldular. **24** Çünki bütün Yəhudilərin düşməni Aqaqlı Hammedata oğlu Haman Yəhudiləri yox etmək üçün onlara qəsd qurmuşdu. Onları əzərək məhv etmək üçün pur, yəni püşk atmışdı. **25** Lakin iş padşahın hüzuruna çatanda padşah məktub vasitəsilə əmr etmişdi ki, Hamanın Yəhudilərə qurduğu qəsd-qərəz Hamanın öz başına gətirilsin və Hamanla oğulları dar ağacından asılsın. **26** Elə buna görə də bu günlər Pur kəlməsinə görə Purim adlandırılır. Bu namədə verilən təlimatdan, bu iş haqqında gördüklərindən və başlarına gələn hadisələrdən ötrü **27** Yəhudilər özləri və sonrakı nəsilləri üçün, habelə onlara qoşulanlar üçün bir adət təsis etdirib bunu davam etdirdilər. Dedilər ki, bu iki günü hər il qaydalara və müəyyən vaxta görə qeyd etməkdə laqeydlik göstərməməlidirlər. **28** Bu günlər hər nəsildə, hər ailədə, hər vilayətdə və hər şəhərdə xatırlanıb qeyd edilməli, bu Purim günləri Yəhudilər arasından itməməli və övladlarının yadından çıxmamalıdır. **29** Avixayilin qızı mələkə Ester və Yəhudi Mordokay bu ikinci Purim naməsini tam səlahiyyətlə yazıb təsdiq etdilər. **30** Mordokay Axaşveroşun padşahlığının yüz iyirmi yeddi vilayətində yaşayan bütün Yəhudilərə sülh və həqiqət sözləri yazaraq məktub göndərdi ki, **31** Yəhudi Mordokayla mələkə Esterin onlara əmr etdikləri kimi, eləcə də tutacaqları oruclar və matəm vaxtları barədəki təlimatla özləri və sonrakı nəsilləri üçün müəyyənləşdirdikləri kimi vaxtı bəlli olan bu Purim günlərini təsis etsinlər. **32** Esterin əmri Purim bayramının bu qaydalarını təsdiqlədi və kitabda yazıldı.

10 Padşah Axaşveroş uzaq dəniz sahillərinə qədər padşahlığındakı ölkələrə xərac qoydu. **2** Padşahın bütün güclü və qüdrətli işləri, eləcə də Mordokaya verdiyi yüksək rütbə haqqındakı qərar Midiya və Fars padşahlarının salnamələr kitabında yazılmışdır. **3** Yəhudi Mordokay rütbə etibarı ilə yalnız padşah Axaşveroşdan aşağı idi. Yəhudilər arasında nüfuz sahibi olub onların əksəriyyətinin hörmətini qazanmışdı. O, xalqının xeyrinə işləyən və bütün millətinin əmin-amanlığını müdafiə edən adam idi.

Əyyub

1 Us ölkəsində Əyyub adlı bir şəxs var idi. O, kamil, əməlisaleh, Allahdan qorxan və özünü şərdən uzaq saxlayan bir adam idi. **2** Onun yeddi oğlu, üç qızı var idi. **3** O, yeddi min baş qoyuna, üç min baş dəvəyə, beş yüz cüt öküzə, beş yüz baş eşşəyə və çoxlu nökərlərə sahib olub şərqdə yaşayanlar arasında ən varlı adam sayılırdı. **4** Oğlanları növbə ilə evlərində ziyafət qurar və üç bacılarını da çağırardılar ki, birgə yeyib-içsinlər. **5** Ziyafət müddəti bitəndən sonra Əyyub övladlarını çağırtdırıb təqdis edər və erkən qalxıb bütün övladlarının sayına görə yandırma qurbanı təqdim edərdi. Əyyub «bəlkə övladlarım günaha bataraq ürəklərində Allaha lənət ediblər» deyə düşündüyündən həmişə belə edərdi. **6** Bir gün ilahi varlıqlar Rəbbin hüzuruna qalxmaq üçün gələndə Şeytan da onlara qoşulub gəldi. **7** Rəbb Şeytana dedi: «Haradan gəlirsən?» Şeytan cavabında «dünyanı gəzib-dolaşmaqdan» dedi. **8** Rəbb ona dedi: «Qulum Əyyuba yaxşı-yaxşı nəzər sala bildinmi? Axı yer üzərində onun kimisi yoxdur. O, kamil, əməlisaleh, Allahdan qorxan və özünü şərdən uzaq saxlayan bir adamdır». **9** Şeytan Rəbbə belə cavab verdi: «Əyyub Allahdan boş yerəmi qorxur? **10** Canına, evinə, var-dövlətinə sipər olub onu qoruyan Sən deyilsənmi? Əlinin bütün əməyinə bərəkət vermisən, sürüləri bütün ölkəni bürüyüb. **11** İndi bir əl uzadıb onun var-yoxunu əlindən al, o, gözünün qabağında mütləq Sənə lənət edəcək». **12** Rəbb Şeytana dedi: «Yaxşı, sahib olduğu hər şeyi sənə təslim edirəm, amma canına toxunma». Beləliklə, Şeytan Rəbbin hüzurundan getdi. **13** Bir gün Əyyubun oğulları ilə qızları böyük qardaşlarının evində yemək yeyib şərab içərkən **14** bir nökər gəlib Əyyuba belə dedi: «Öküzlər cüt sürür, eşşəklər də onların yanında otlayırdı. **15** Bu zaman Səbalılar hücum edib onları apardılar və nökərləri qılıncdan keçirtdilər. Təkcə mən sağ qalmışam ki, sənə xəbər gətirim». **16** O hələ sözünü qurtarmamış başqa nökər gəlib dedi: «Göydən Allahın odu töküldü. Həm qoyunları, həm də nökərləri yandırıb külə çevirdi. Təkcə mən sağ qalmışam ki, sənə xəbər gətirim». **17** O, sözünü qurtarmamış başqa nökər gəlib dedi: «Xaldeylilərdən üç qoşun hücum edərək dəvələrini apardı və nökərləri qılıncdan keçirtdi. Təkcə mən sağ qalmışam ki, sənə xəbər gətirim». **18** O hələ sözünü qurtarmamış başqa bir nökər gəlib belə dedi: «Oğullarınla qızların böyük qardaşlarının evində yemək yeyib şərab içərkən **19** qəflətən çöldə güclü tufan qopdu və evin dörd tərəfini bürüdü. Ev uçub bu cavanların üstünə töküldü, hamısı öldü. Təkcə mən sağ qalmışam ki, sənə xəbər gətirim». **20** Buna görə Əyyub durub cübbəsini yırtdı, saç-saqqalını kəsdi, yerə sərilib səcdə etdi. **21** O belə dedi: «Bu dünyaya çılpaq gəlmişəm, Çılpaq da gedəcəyəm. Verən də Rəbdir, alan da Rəbdir. Rəbbin isminə alqış olsun!» **22** Bütün bu hadisələr baş verərkən Əyyub özünə günah qazanmadı və Allahı təqsirləndirmədi.

2 Başqa bir gün ilahi varlıqlar Rəbbin hüzuruna qalxmaq üçün gələndə Şeytan da onlara qoşulub Rəbbin hüzuruna qalxmaq üçün gəldi. **2** Rəbb Şeytana dedi: «Haradan gəlirsən?» Şeytan «dünyanı gəzib-dolaşmaqdan» deyə cavab verdi. **3** Rəbb dedi: «Qulum Əyyuba yaxşı-yaxşı nəzər sala bildinmi? Axı yer üzərində onun kimisi yoxdur. O, kamil, əməlisaleh, Allahdan qorxan və özünü şərdən uzaq saxlayan bir adamdır. Məni vadar etdin ki, boş yerə onu məhv edim, amma o hələ kamil olaraq qalıb». **4** Şeytan Rəbbə belə cavab verdi: «Dəri əvəzinə dəri! İnsan canına görə hər şeyini verər. **5** Əlini uzadıb onun ətinə və sümüyünə toxun, o, gözünün qabağında mütləq Sənə lənət edəcək». **6** Rəbb Şeytana dedi: «Yaxşı, onu sənə təslim edirəm. Yalnız canını alma». **7** Beləliklə, Şeytan Rəbbin hüzurundan getdi və sonra Əyyubun bədəninə başdan ayağadək ağrılı çibanlar çıxartdı. **8** Əyyub çibanlarını qaşımaq üçün bir saxsı parçası götürdü və kül içində oturdu. **9** Arvadı ona dedi: «Yenə də kamil olaraq qalacaqsan? Lənət et Allaha, öl qurtar!» **10** Əyyub cavab verdi: «Lap nadan arvadlar kimi danışırsan. Nə oldu, Allahdan yaxşılığı qəbul edək, pisliyi qəbul etməyək?» Bütün bu hadisələr baş verərkən Əyyub özünə günah qazandıran bir kəlmə də demədi. **11** Əyyubun üç dostu – Temanlı Elifaz, Şuahlı Bildad və Naamatlı Sofar onun başına gələn bütün bəlaları eşidərkən üçü də yaşadıqları yerdən çıxıb bir yerdə görüşdü. Onun dərdinə şərik olmaq və onu ovutmaq üçün yanına gəldilər. **12** Əyyubu uzaqdan görərkən tanıya bilmədilər, hönkürüb ağlayaraq öz cübbələrini cırıb-dağıtdılar və yerdəki torpağı götürüb başlarına tökdülər. **13** Yeddi gün-yeddi gecə onunla birlikdə quru yerdə oturdular. Kimsə ağzını açmadı, çünki Əyyubun dərdinin nə qədər böyük olduğunu gördülər.

3 Bundan sonra Əyyub ağzını açıb öz doğulduğu günə lənət etdi. **2** Dilə gəlib belə dedi: **3** «Kaş ki mən doğulan gün yox olaydı, "Oğlun oldu!" deyilən gecə yox olaydı. **4** O gün qara gələydi, Allah göydən o günün qayğısına qalmayaydı, O gün üçün sabah açılmayaydı. **5** O günü zülmət, qatı

qaranlıq bürüyəydi, Üzünü bulud tutaydı, Nurunu qaranlıq batıraydı. 6 O gecəni zil qaranlıq udub yeyəydi, İlin günləri arasında fərəh tapmayaydı, Ayın günləri sırasına girməyəydi. 7 Kaş o gecə qısır olaydı, Sevincsiz, səssiz qalaydı! 8 Günlərə lənət oxuyanlar, Livyatanı oyatmağa mahir olanlar Qoy o günə lənət yağdırsın. 9 Dan ulduzları sönəydi, Işığa olan ümidləri boşa çıxaydı, Sübhün nuru görünməyəydi. 10 Əfsus ki O, anamın bətninin qapılarını bağlamadı, Gözlərimi əzabsız saxlamadı. 11 Niyə doğulanda mən ölmədim, Bətndən çıxarkən nəfəsim kəsilmədi? 12 Niyə məni dizlərin arasından aldılar, Əmizdirmək üçün ağzıma döş saldılar? 13 Belə olmasaydı, indi rahat uzanardım, Yatıb dincələrdim 14 Özləri üçün viranə şəhərləri tikən Dünya padşahları və müşavirlərlə, 15 Evlərini gümüşə qərq edən Qızıl xəzinəsi olan rəhbərlərlə. 16 Niyə bətndən yarımçıq uşaq tək düşmədim? Niyə işıq üzü görməyən körpə kimi basdırılmadım? 17 Orada pis adamlar belə, kini atır, Yorğunlar rahatlıq tapır, 18 Məhbuslar dinc yaşayır, Nəzarətçinin səsi çıxmır. 19 Orada kiçik də, böyük də vardır, Qul ağasından da azaddır. 20 Niyə əzab çəkənlər işıq üzü görür, Əziyyət içində olanlar həyata gəlir? 21 Ölüm arzulayırlar amma tapmırlar, Dəfinə axtarmaqdan da çox onu axtarırlar, 22 Onlar məzar tapanda fərəhlənər, Şadlanaraq sevinər. 23 Hara getdiyi bilinməyən insana, Ətrafına Allah sədd çəkdiyi adama niyə ömür verilir? 24 Çörəkdən əvvəl ah-zar gəlir, Nalələrim sular kimi tökülür. 25 Çəkindiyim şeylər üzərimə tökülür, Qorxduğum şeylər başıma gəlir. 26 Rahatlığım, sakitliyim, dincliyim yoxdur, Ancaq sıxıntım vardır».

4 Temanlı Elifaz belə cavab verdi: 2 «Kimsə sənə bir söz desə, inciyərsənmi? Danışmasın deyə kim özünü saxlaya bilər? 3 Bəli, çoxlarına dərs verdin, Onları əlləri taqətdən düşərkən gücləndirdin. 4 Yıxılanları sözlərinlə qaldırdın, Dizləri əsənlərə güc verdin. 5 İndi bu iş başına gələrkən Özün taqətdən düşdün, Bəla sənə dəyəndə özünü itirdin. 6 Sən Allah xofuna etibar etmirdinmi? Kamil həyatına ümid edən sən deyildinmi? 7 Kimdir günahsız məhv olan? İndi yada sal. Əməlisalehlərin həlak olduğunu harada görmüsən? 8 Mənim gördüyümə görə şər sahəsini belləyən, Əzab toxumu səpən insanlar əkdiyini biçər. 9 Onlar Allahın nəfəsi ilə yox olar, Qəzəbinin küləyi onları udar. 10 Aslanların nəfəsi, qızmış şirlərin səsi kəsildi, Gənc aslanların dişləri qırıldı. 11 Şikarı olmadığı üçün güclü aslan həlak olar, Dişi aslanların balaları pərən-pərən qalar. 12 Mənə gizli bir söz çatdı, Qulağım bir pıçıltı eşitdi, 13 Gecə röyalardan doğan düşüncələr içində olanda, İnsanların dərin yuxuya getdiyi zamanda 14 Üstümə bir qorxu, bir titrətmə gəldi, Bütün sümüklərimi lərzəyə saldı. 15 Qarşımdan bir ruh keçdi, Bütün tüklərimi ürpətdi. 16 Ruh dayandı, bunun nə olduğunu bilmədim. Gözlərimin önündə bir surət dururdu, Sükunətin içindən bir səs eşitdim: 17 "İnsan Allah qarşısında saleh olarmı? Yaradanın qarşısında təmiz adam varmı? 18 Allah bəndələrinə güvənmir, Mələklərində belə, səhv görür. 19 Palçıq evlərdə yaşayanlara, Mayası torpaqdan olanlara, Güvədən də tez əzilənlərə O güvənərmi? 20 Ömürləri səhərdən axşama çatmır, Fərqi yoxdur, hamı əbədi yox olur. 21 Yaşadıqları çadırın ipləri çəkiləndə Heç nə anlamazlar, ölüb gedərlər".

5 Çağır görək sənə cavab verən varmı? Müqəddəslərin hansı birinə üz tutacaqsan? 2 Səfehi qəzəb öldürər, Nadanı həsəd məhv edər. 3 Səfehin kök saldığını görərkən Dərhal yurduna lənət etmişəm. 4 Övladları əmin-amanlıqdan uzaqdır, Məhkəmə qapılarında tapdalanır, Onlara havadar yoxdur. 5 Məhsullarını aclar yeyir, Tikanlar arasında olanlarını belə, yığırlar, Susayanlar sərvətini udmaq istəyir. 6 Axı torpaqdan bəla gəlməz, Əzab yerdən bitməz. 7 Sanki havaya atılan qığılcımdır, İnsan əzab çəkmək üçün doğulur. 8 Mən olsaydım, Allaha üz tutardım, Müşkül işlərimi Ona tapşırardım. 9 Çünki O, dərk etmədiyimiz böyük işləri görür, Saysız xariqələr göstərir. 10 Yer üzərinə yağış yağdırır, Çöllərə sular axıdır. 11 Alçaldılanları ucaldır, Yaslıları əmin-amanlığa çıxarır. 12 Əlləri qurğu qurmağı öyrənməsin deyə Hiyləgərlərin fəndini pozur. 13 Müdrikləri hiylə qurarkən yaxalayır, Fəndgirlərin oyununa son qoyur. 14 Gündüzləri qaranlığa dönür, Günorta onlara gecə kimi görünür, Onlar kor kimi əl sürtə-sürtə gəzir. 15 Yoxsulları isə onların ağızlarındakı qılıncdan qurtarır, Zorakının əlindən alır. 16 Kasıblar ümid tapır, Haqsızlıq ağzını yumur. 17 Allahın tərbiyə etdiyi insan nə bəxtiyardır! Sən Külli-İxtiyarın tərbiyəsinə xor baxma. 18 Çünki O yaralayar, sonra isə sarıyar, Ağrı verər, əlləri ilə sağaldar. 19 O, altı dəfə dara düşsən belə, qurtarar, Yeddinci dəfə sənə ziyan dəyməz. 20 O səni aclıqda məhv olmaqdan, Döyüşdəki qılıncdan qurtarar. 21 Kəskin dillərdən uzaq olarsan, Qırğın gələrkən qorxmazsan. 22 Qırğına, aclığa gülərsən, Vəhşi heyvanlardan qorxmazsan. 23 Çünki çöldəki daşlarla belə, əhd kəsərsən, Vəhşi heyvanlarla belə, barışarsan. 24 Çadırının salamat

qalacağını bilərsən, Mülkünə baxanda heç bir əskiklik tapmazsan. **25** Övladlarının necə artdığını görərsən, Nəslin ot kimi bitib qalxar. **26** Vaxtında yığılan taxıl dərzləri kimi Kama çatıb məzarına gedərsən. **27** Bax bunu araşdırmışıq, bu həqiqətdir, Onun üçün bunu dinlə və anla».

6 Əyyub belə cavab verdi: **2** «Kaş bu dərdim çəkiləydi, Bütün ağrılarım tərəziyə qoyulaydı. **3** Onda dənizlərin qumundan ağır gələrdi, Ona görə tez bu sözləri dedim. **4** Həqiqətən, Külli-İxtiyarın oxları köksümdədir, Ruhum onların zəhərlərini içir. Allahın dəhşətləri mənə hücum çəkir. **5** Ot olanda vəhşi eşşək anqırarmı? Yem tapanda öküz heç böyürərmi? **6** Duzsuz, şit yeməyi yemək olarmı? Yumurta ağının dadı varmı? **7** Belə yeməklərə əl vurmaq istəmirəm, Onlardan iyrənirəm. **8** Kaş arzuma çataydım, Allah mənə həsrətində olduğumu verəydi, **9** Lütf edib məni əzsə belə, Əldən cəld olub həyatımın bağını kəssə belə, **10** Mən yenə ovunardım, Bu amansız dərdimə baxmayaraq Müqəddəs Olanın sözlərini inkar etmədiyimə görə sevinərdim. **11** Nə gücüm var ki, gözləyim? Sonum nə qədərdir ki, səbir edim? **12** Daş qədər güclüyəmmi? Ətim tuncdandırmı? **13** Əlacsız qalanda Özümə kömək etməyə gücüm çatarmı? **14** İnsan Külli-İxtiyarın qorxusundan vaz keçsə belə, Çarəsiz qalanda ona dostun sədaqəti gərəkdir. **15** Qardaşlarım mənə bir vadi kimi xəyanət etdi, Çaylar kimi axıb getdi. **16** Bu vadilər buzlar əriyəndə daşar, Qar suları ilə dolar. **17** Bu vadilər quraq vaxtı quruyar, İstidə yataqlarından yox olar. **18** Bu vadilərə görə karvanlar yolunu azar, Səhraya çıxanda həlak olar. **19** Temanın karvanları su axtarar, Səbadan gələn səyyahlar ora ümid bağlar. **20** Amma ora çatanda ümid bağladıqlarına peşman olar, Mat-məəttəl qalar. **21** İndi siz də mənim üçün bir heç olmusunuz, Bu dəhşətə baxıb qorxursunuz. **22** Mən demişəmmi "Mənə nəyisə verin, Var-dövlətinizdən mənə rüşvət göndərin? **23** Yaxud da məni düşmən əlindən qurtarın, Zalımların əlindən azad edin?" **24** Mən susum, siz mənə öyrədin, Nə səhv etmişəmsə, mənə göstərin. **25** Doğru söz kəsərli olar, Sizin bu iradınız bəs nəyi sübut edir? **26** Niyə sözlərimi qınamaq istəyirsiniz? Niyə mən biçarənin dediyini boşboğazlıq sanırsınız? **27** Yetim üçün belə, püşk atırsınız, Dostunuzu satırsınız. **28** İndi lütf edib mənə baxın, Bax mən üzünüzə ağ yalan demərəm. **29** Atın haqsızlığı, haqsızlıq etməyin, Düşünün ki, bu davada mən haqlıyam. **30** Dilimdən haqsız söz çıxırmı? Pis şeyləri ağzıma alırammı?

7 İnsanın yer üzündəki həyatı ağır xidmət deyilmi? Keçirdiyi günlərin muzdur ömründən fərqi nədir? **2** Kölgəyə həsrət qalan kölə kimidir, Muzdunu gözləyən fəhlə kimidir, **3** Bəli, irs olaraq mənə boş aylar verildi, Qismətimə sıxıntılı gecələr düşdü. **4** Yatanda düşünürəm: "Görəsən nə vaxt qalxacağam?" Gecə isə hey uzanır, Mən gün doğana qədər yerimdə qurcalanıram. **5** Bədənimə qurd düşüb, qabıqlanır, Çatlayan dərimdən irin axır. **6** Günlərim toxucunun məkikindən də sürətli gedir, Ümidsiz sona çatır. **7** Ey Allah, yada sal, həyatım bir nəfəsdir, Gözüm yenidən yaxşılıq görməyəcək. **8** Bu anda mənə baxan gözlər məni təzədən görməyəcək, Sənin gözlərin üzərimdə olacaq, amma mən olmayacağam. **9** Bulud dağılıb getdiyi kimi Ölülər diyarına enən bir daha çıxmaz. **(Sheol h7585)** **10** Bir daha evinə qayıtmaz, Olduğu yer artıq onu tanımaz. **11** Ona görə sakitləşməyəcəyəm, Ruhumun sıxıntısını dilə gətirəcəyəm, Canımın ağrısından şikayət edəcəyəm. **12** Dənizəmmi, dəniz əjdahasıyammı? Niyə üzərimdə nəzarətçi qoyursan? **13** Düşündüm ki, bəlkə yatağım məni rahatlar, Döşəyim şikayətimi azaldar. **14** Məni yuxularla qorxudursan, Röyalarla canıma vəlvələ salırsan. **15** Canım boğulub-ölməyi yaşamaqdan üstün tutur, Quru cəsəddə qalmaqdansa ölüm mənə xoşdur. **16** Həyatımdan bezmişəm, Uzun ömür istəmirəm. Məndən əlini çək, Ömrümün mənası getdi. **17** İnsan nədir ki, onu bu qədər böyüdürsən, Qayğısını çəkirsən. **18** Ona hər səhər baş çəkirsən, Hər an onu sınayırsan. **19** Nə vaxtadək nəzərini üzərimdən çəkməyəcəksən? Mənə udqunmağa imkan verməyəcəksən? **20** Ey insan nəzarətçisi, nədir günahım? Mən Sənə nə etmişəm? Məni niyə Özünə hədəf etdin? İndi öz yükümü çəkə bilmirəm. **21** Niyə üsyankarlığımı əfv etmirsən, Təqsirimi bağışlamırsan? Bir azdan torpaq altda yatacağam, Axtarsan da, məni tapmayacaqsan».

8 Şuahlı Bildad belə cavab verdi: **2** «Bunları nə vaxta qədər deyəcəksən? Sözlərin sərt küləyə bənzər. **3** Allah ədaləti azdırarmı? Külli-İxtiyar salehi əyri edərmi? **4** Bəlkə oğulların Ona qarşı günah edib, O da üsyankarlıqlarının cəzasını verib. **5** Əgər cəhd göstərib Allahı axtarsaydın, Külli-İxtiyara yalvarsaydın, **6** Əgər təmiz, doğru olsaydın, O sənin üçün, həqiqətən, qalxardı, Sənə layiqincə bir məskən verərdi. **7** Başlanğıcın kiçik olsa da, Sonun böyük olacaq. **8** Gəl indi əvvəlki nəsillərdən soruş, Ata-babaların sınağından keçənlərə yaxşı nəzər sal. **9** Dünənki övladlarıq, heç nə bilmirik. Bu dünyada ömrümüz sadəcə bir kölgədir. **10** Onlar izah edib sənə öyrətməzlərmi?

Köksündəki sözləri dilə gətirməzlərmi? **11** Bataqlıq olmayan yerdə qarğı bitərmi? Su olmayan yerdə qamış çıxarmı? **12** Hələ yaşıl ikən qırılmadan, Hər otdan əvvəl onlar quruyar. **13** Allahı unudan hər kəs axırda belə qalar, Allahsız insanın ümidi beləcə yox olar. **14** Onun etibar etdiyi şeylər qırılar, Bel bağladığı sanki hörümçək toru olar. **15** Evinə söykənərkən evi uçar, Evindən tutarkən dağılar. **16** Sanki bu allahsızlar günəşə baxar, yaşıllaşar, Pöhrələri bağçanın hər tərəfinə yayılar. **17** Rişələri daş qalağına dolaşar, Çınqılların arasında yer axtarar. **18** Amma yerindən qoparılarkən Yer inkar edərək deyər: "Səni görməmişəm". **19** Bax belə sevincinə son qoyular, Onun yerində başqa bitkilər bitər. **20** Allah kamil insanı Özündən kənar etməz, Pislik edənlərinsə əlindən tutmaz. **21** O sənin ağzını yenə gülüşlə, Dodaqlarını sevinc nidaları ilə doldurar. **22** Düşmənlərini rüsvayçılıq bürüyəcək, Pislərin çadırı məhv ediləcək».

9 Əyyub belə cavab verdi: **2** «Belə olduğunu, həqiqətən, bilirəm. Amma Allah qarşısında insan necə haqlı çıxa bilər? **3** Əgər Onunla kimsə mübahisə etmək istəsə, Onun min sualına bir cavab tapa bilməz. **4** Hikməti dərin, gücü tükənməyən Odur. Ona qarşı duranlardan kim sağ qalıb? **5** Allah dağları yerindən oynadar, Dağlar heç bilməz. Qəzəbi ilə onları alt-üst edər. **6** Dünyanı yerindən oynadar, Direklərini lərzəyə salar. **7** Əmr etsə, günəş doğmaz, Ulduzların işığını örtüb möhürlər. **8** Odur təkbaşına göyləri sərən, Dəniz dalğalarının üstündə gəzən. **9** Odur Böyük Ayı, Orion, Ülkər bürclərini, Cənub bürclərini yaradan. **10** Odur dərk etmədiyimizdən də böyük işlər görən, Saysız xariqələr göstərən. **11** Bax yanımdan elə keçər ki, Onu görə bilmərəm, Elə keçib gedər ki, heç hiss etmərəm. **12** Nə isə tutub apararsa, kim Ona mane ola bilər? Kim Ona "Nə edirsən?" deyə bilər? **13** Allah qəzəbini geri döndərməz, Rahavın köməkçiləri belə, ayağı altda qalar. **14** Belə isə Ona necə cavab verə bilərəm? Hüzurunda necə söz tapa bilərəm? **15** Günahsız olsam belə, Ona cavab verə bilmərəm, Rəhm etsin deyə Hökmdarıma yalvarmalıyam. **16** Onu çağıranda O mənə cavab versə belə, Yenə inanmıram ki, O, səsimi eşidir. **17** Çünki tufanla məni əzir, Nahaq yerə yaralarımı çoxaldır, **18** Məni nəfəs almağa qoymur, Məni acılarla cana doydurur, **19** İş qüvvədədirsə, O qüvvəlidir, İş ədalətdədirsə, kim Onu hakimin qarşısına apara bilər? **20** Mən günahsız olsam belə, dilim məni ittiham edər, Kamil olsam belə, məni təqsirkar çıxarar. **21** Kamil olsam da, bir şey deyiləm, Öz həyatıma xor baxıram. **22** Hamısı birdir, ona görə deyirəm: "O həm kamili, həm də günahkarı yox edir". **23** Əgər qəfil ölüm gəlsə, Günahsızların əzabına gülür. **24** Dünya pislərə təslim edilib, Dünya hakimlərinin gözünü bağlayan Odur. O deyilsə, bəs kimdir? **25** Günlərim sürətlə qaçır, çapardan sürətlidir, Bir xeyir tapmadan qaçırlar. **26** Qamış qayıq kimi keçib gedirlər Ovunun üstünə şığıyan qartal kimidirlər. **27** Bu şikayətimi unutmaq istəsəm, Sifətimin ifadəsini dəyişib ürəyimin açılmasını istəsəm, **28** Bu əziyyətdən yenə vahimələnərəm, Məni günahsız saymayacağını bilərəm. **29** Madam ki yenə günahkar çıxacağam, Boş yerə niyə belə zəhmət çəkim? **30** Əgər qar suyu ilə yuyunsam, Əllərimi gilabı ilə yusam, **31** Yenə də məni çirkaba batırarsan, Paltarlarım belə, məndən iyrənir. **32** O mənim kimi insan olmadığına görə Ona cavab verə bilmirəm, məhkəməyə birgə gedə bilmirəm. **33** Kaş aramızda bir hakim olaydı, əlini ikimizin də üzərinə qoyaydı. **34** Allah Öz dəyənəyini üstümdən götürəydi, Dəhşəti ilə məni vahimələndirməyəydi. **35** O zaman Ondan qorxmadan danışardım, Amma bu vəziyyətdə heç nə edə bilmirəm.

10 Canım həyatımdan bezib. Şikayətimə məhdudiyyət qoymayacağam, Acı həyatımdan danışacağam. **2** Qoy Allaha deyim: "Məni günahlandırma, Bir mənə söylə, niyə mənimlə çəkişirsən? **3** Məni incitmək, əllərinin işini xor görmək, Pislərin niyyətlərinə işıq vermək Sənə xoşdurmu? **4** Səndə insan gözümü var? İnsan necə görürsə, Sən də elə görürsənmi? **5** Günlərin insan ömrü kimidirmi? İllərin insanın yaşadığı illər kimidirmi? **6** Çünki məndə təqsir axtarırsan, Günahlarımı araşdırırsan. **7** Özün də bilirsən mən şər adam deyiləm, Məni Sənin əlindən qurtaran yoxdur. **8** Əllərin mənə quruluş verdi, məni yaratdı. İndi dönüb məni yox edəcəksənmi? **9** Məni palçıqdan düzəltdin, bunu xatırla. Yenidən məni torpağa çevirəcəksənmi? **10** Məni süd kimi tökmədinmi, Pendir kimi bərkitmədinmi? **11** Ət və dərini əynimə geyindirdin, Məni sümük və vətərlərlə hördün, **12** Mənə həyat verdin, sevgi göstərdin, Qayğıma qalmağınla ruhumu hifz etdin. **13** Amma bunları qəlbində gizlətdin. Mən isə bilirəm, fikrində bu şeylər var: **14** Günah işlətsəydim, mənə nəzarət edərdin, Təqsirlərimi cəzasız qoymazdın. **15** Əgər günahkar olsaydım, vay halıma! Günahsız olsam belə, yenə başımı qaldıra bilmərəm, Çünki xəcalət içindəyəm, necə də biçarəyəm. **16** Əgər başımı qaldırsam, məni aslan kimi ovlarsan, Yenə heyrətamiz qüvvəni mənə göstərərsən. **17** Əleyhimə yeni şahidlər çıxararsan, Mənə qarşı qəzəbini artırarsan,

Orduların üstümə dayanmadan hücum çəkər. 18 Niyə məni doğulmağa qoydun? Kimsənin gözü məni görmədən kaş öləydim. 19 Kaş ki heç yaranmayaydım, Bətndən məzara düşəydim. 20 Məgər ömrümə bir neçə gün qalmayıbmı? Mənə bir qədər sərbəstlik ver ki, bir az ürəyim açılsın 21 Gedər-gəlməz yerə, Zülmət və ölüm kölgəsi diyarına, 22 Qatı qaranlıq diyarına, Ölüm kölgəsi, qarışıqlıq diyarına, İşığı qaranlıq olan diyara getməzdən əvvəl"».

11 Naamatlı Sofar belə cavab verdi: 2 «Bu qədər söz cavabsız qalsınmı? Çox danışan haqlı sayılsınmı? 3 İnsanlar boşboğazlıqlarının qarşısında sussunmu? Sən rişxənd edəndə səni saxlamasınlar? 4 Allaha deyirsən: "İmanda safam, Gözün görür ki, pakam". 5 Kaş ki Allah danışaydı, Sənə qarşı ağzını açaydı. 6 Səni hikmətin sirlərindən agah etsəydi, Hikmətin çox şaxələri üzə çıxardı. Bil ki, Allah günahlarının neçəsindən keçib. 7 Allahın dərin sirlərini dərk edə bilərsənmi? Külli-İxtiyarın sərhədlərinə çata bilərsənmi? 8 Onlar göylər qədər ucadır, axı nə edə bilərsən? Ölülər diyarından dərindir, nəyi dərk edə bilərsən? **(Sheol h7585)** 9 Meyarı aləmdən uzundur, Dənizlərdən genişdir. 10 Əgər gəlib səni zindana salarsa, məhkum edərsə, Kim Onun qarşısını ala bilər? 11 O, yalançıları tanıyır, Pisliyi görəndə onu dərk edir. 12 Vəhşi eşşək insan olaraq doğulanda Axmaq da ağla gələr. 13 Əgər ürəyini təqdis etsən, əllərini Ona tərəf uzatsan, 14 Günahın varsa, ondan əl çək, Qoyma pislik çadırında sakin olsun. 15 Onda başını utanmadan dik tutarsan, Sağ-salamat, qorxusuz yaşayarsan. 16 Sən dar gününü unudub Onu axıb-qurtaran bir su kimi yad edərsən. 17 Həyatın gündüzün günəşindən də parlaq olar, Qaranlığın səhər kimi işıqlanar. 18 Çünki ümidin var, sən arxayınsan, Mühafizə olunaraq rahat yatarsan. 19 Yatanda belə, səni qorxudan olmaz, Sənin lütfünü çoxları arzular. 20 Amma pis adamların gözlərinin nuru sönəcək, Onların pənah yeri olmayacaq, Yeganə ümidləri son nəfəslərini vermək olacaq».

12 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Yəqin ki siz özünüzü xalq içində müdrik sanırsınız, Siz öləndə hikmət də öləcək. 3 Sizin qədər mənim də ağlım var, Sizdən geri qalmıram. Bu cür şeyləri kim bilmir? 4 Mən dostlarımın gülüş hədəfi olmuşam, Vaxtı ilə Allaha yalvaranda mən də cavab almışam, Amma indi bir saleh, bir kamil insan gülünc olub. 5 Dərdsizlər bəlanı boş bir şey sanır, Büdrəyənlər üçün bəla hazır dayanır. 6 Soyğunçuların çadırlarında rahatlıq var, Allahı qəzəbləndirənlər əmin-amanlıqdadır, Axı onlar Allaha yox, öz qollarına arxalanır. 7 Gəl heyvanlardan soruş, qoy sənə bildirsin, Qoy göydəki quşlar sənə desin, 8 Torpağa de, qoy o sənə bildirsin, Dənizdəki balıqlardan soruş, sənə məlumat versin. 9 Bunlardan hansı biri bilmir ki, Bunu Rəbbin əli edib? 10 Hər yaratdığının canı Onun əlindədir, Bütün insanların nəfəsi Onun əlindədir. 11 Yeməyin dadını damaq hiss etdiyi kimi Qulaq da sözləri sınaqdan keçirməzmi? 12 Ağsaqqalların hikməti var, Uzunömürlülər dünyagörmüş olar. 13 Hikmət və qüdrət Allahdandır, O, nəsihət və dərrakə verir. 14 Onun yıxdığı bərpa olunmaz, Onun həbs etdiyi insan azad olmaz. 15 Suları kəsərsə, quraqlıq olar, Suları buraxsa, dünyanı sel aparar. 16 Qüdrət və hikmət Onundur, Aldadan da, aldanan da Onundur 17 Məsləhətçiləri talana məruz qoyar, Hakimləri axmaqlaşdırar. 18 Padşahların bağladığı bağı açar, Bellərinə qurşaq salar. 19 Kahinləri talana məruz qoyar, Mətinləri də devirər. 20 Etibarlı məsləhətçiləri susdurar, Ağsaqqalların ağlını alar. 21 Əsilzadələrin üstünə rüsvayçılıq yağdırar, Güclülərin qurşaqlarını çıxarar. 22 Qaranlığın dərin sirlərini açar, Ölüm kölgəsini aydınlığa çıxarar. 23 Millətləri çoxaldar, millətləri yox edər, Millətləri artırar, millətləri sürgün edər. 24 Dünyanın başçılarının ağlını başından alar, Yolu-izi məlum olmayan çöllərdə dolandırar. 25 Qaranlıqda əl sürtə-sürtə yeriyərlər, Onları sərxoş kimi aşa-aşa gəzdirər.

13 Bax gözlərim hər şeyi gördü, Qulaqlarım bunu eşidib dərk etdi. 2 Sizin bildiyinizi mən də anlayıram, Sizdən geri qalmıram. 3 Amma istəyirəm Külli-İxtiyarla danışım, Allahla mübarizə aparım. 4 Sizlərsə yalandan mala çəkirsiniz, Hamınız dəyərsiz həkimlərsiniz. 5 Kaş hamınız səsinizi kəsəydiniz, Onda hikmətli görünərdiniz. 6 İndi necə bəhsə girdiyimi eşidin, Dilimin iddiasını yaxşı dinləyin. 7 Məgər Allah üçün haqsız sözlər söyləyəcəksiniz? Onun adına yalanmı söyləyəcəksiniz? 8 Sizmi Onun tərəfini tutacaqsınız? Sizmi Onun müdafiəsinə qalxacaqsınız? 9 O sizi istintaq edərsə, yaxşı olarmı? İnsanları aldatdığınız kimi Onu da aldadacaqsınızmı? 10 Əgər Onun tərəfini gizli tutsanız, Şübhəsiz ki, sizi də məzəmmət edər. 11 Onun əzəməti sizi vahimələndirməzmi? Xofu üstünüzə düşməzmi? 12 Fikrinizdəki sözlər, məsəllər külə dəyməz, Müdafiəniz lilə dəyməz. 13 Susun, qoyun danışım, Qoy başıma gələn gəlsin. 14 Həyatım təhlükəyə düşürsə-düşsün. Canım bəlaya düşürsə-düşsün. 15 Məni öldürsə

də, Ona etibar edəcəyəm, Amma yolumun müdafiəsi üçün hüzuruna çıxacağam. **16** Əslində bu məni qurtaracaq, Çünki Allaha inanmayan Onun hüzuruna gələ bilməz. **17** Diqqətlə sözlərimə qulaq asın, Qoy elan etdiklərim qulaqlarınızda qalsın. **18** Baxın mühakiməyə hazırlaşmışam, Haqlı çıxacağımı bilirəm. **19** Kim məni ittiham edəcək? Eləsi varsa, son nəfəsimi verib susaram. **20** Ey Allah, mənim üçün bu iki şeyi et ki, Səndən gizlənməyim: **21** Əlini üzərimdən götür, Məni dəhşətinlə qorxutma. **22** Sonra da məni səslə, qoy Sənə cavab verim, Yaxud da qoy mən danışım, Sən cavab söylə. **23** Təqsirlərim, günahlarım nə qədərdir? Mənə üsyankarlığımı və günahlarımı bildir. **24** Niyə üzünü gizlədirsən, Məni düşmən hesab edirsən? **25** Məgər yelin qopardığı yarpağı qorxudacaqsan? Məgər quru saman çöpünü qovacaqsan? **26** Çünki əleyhimə acı şeylər yazırsan, Gənclikdə etdiyim günahları mənə irs olaraq verirsən. **27** Ayaqlarımı buxovlayırsan, Bütün yollarıma göz qoyursan, Hər addımımı yoxlayırsan. **28** Ona görə çürük şey tək məhv oluram. Güvə yemiş paltar kimiyəm.

14 Qadından doğulan insanın ömrü azdır, Həyatı sıxıntı ilə doludur. **2** Çiçək kimi açar, solar, Kölgə kimi keçib-gedər. **3** Gözlərini beləsinəmi dikirsən? Mühakimə etmək üçünmü məni hüzuruna gətirirsən? **4** Kim çirkab içindən təmiz bir şey tapar? Heç kim! **5** İnsana ömür günləri müəyyən edilib, Aylarının sayını Sən bilirsən, Ömrü üçün müəyyən hədd qoymusan, Bu həddi keçən yoxdur. **6** Sən ondan gücünü çək, İş gününü bitirən zəhmətkeş kimi Bir az dincəlsin. **7** Bir ağac üçün ümid var, Kəsilsə belə, yenə pöhrəsini verər, Şaxələri əskilməz. **8** Kökü yerdə qocalsa da, Kötüyü torpaqda məhv olsa da, **9** Suyun iyini duyanda çiçəklənər, Cavan ağac kimi şaxələnər. **10** Amma insan ölər, dəfn olunar, Son nəfəsini verər, yox olar. **11** Dəniz suları çəkilib getdiyi kimi, Çaylar azalıb quruduğu kimi **12** İnsan da yatar, bir daha qalxmaz, Göylər yox olanadək oyadılmaz, Yuxularından ayılmaz. **13** Kaş ki məni ölülər diyarında gizlədəydin, Qəzəbin keçənədək saxlayaydın, Mənə möhlət verəydin, Sonra məni yada salaydın. **(Sheol h7585)** **14** İnsan ölsə, dirilərmi? Növbəm çatanacan Bu əzabdan qurtulmaq üçün hər gün gözləyəcəyəm. **15** Sən çağıranda cavab verəcəyəm, Əllərinin bu işinin həsrətini çəkəcəksən. **16** O zaman addımlarımı sayacaqsan, Günahımı nəzərə almayacaqsan. **17** Üsyankarlığım torbada möhürlənəcək, Günahımın üstünü örtəcəksən. **18** Amma dağın uçub dağılması kimi, Qayanın yerindən qopması kimi, **19** Su daşları yuvarladığı kimi, Sellər torpağı yuyub apardığı kimi Sən də insanın ümidini yox edirsən. **20** Onu əbədi məğlub edirsən, o köçüb gedir. Görkəmini dəyişdirib yola salırsan. **21** Övladları şərəflənəndə də onun xəbəri olmaz, Düşkün hala düşəndə də heç nəyi başa düşməz. **22** Hamı öz canının ağrısını duyur, Yalnız özü üçün yas tutur».

15 Temanlı Elifaz belə cavab verdi: **2** «Müdrik insan boş sözlərlə cavab verərmi? Köksünü şərq küləyi ilə doldurarmı? **3** Faydasız sözlərlə, dəyərsiz nitqlərlə Mübahisə etmək olarmı? **4** Amma sən Allah qorxusunu bir kənara qoyursan, Allah hüzurunda düşünməyə mane olursan. **5** Çünki sənin ağzın günahdan dərs alıb, Hiyləgərlərin dili ilə danışırsan. **6** Səni məhkum edən mən deyiləm, öz dilindir. Dodaqların öz əleyhinə şəhadət edir. **7** İlk doğulan insan sənsənmi? Yoxsa dağlardan da əvvəl sən var olmusan? **8** Allahın sirrinəmi qulaq asmısan? Təkcə özünümü müdrik sayırsan? **9** Sən nəyi bilirsən ki, biz onu bilmirik? Sənin dərk etdiyin nədir ki, biz onu dərk etmirik? **10** Bizdə ağsaçlı da, yaşlı da var, Onlar atandan da yaşlı olar. **11** Sənə Allahın təsəllisi, Söylədiyi xoş sözlər kifayət deyilmi? **12** Niyə qəlbin səni belə çaşdırır, Gözlərindən od çıxır? **13** Niyə Allaha qəzəbini göstərirsən, Dilindən belə sözlər çıxır? **14** İnsan, həqiqətən, təmiz ola bilərmi? Qadından doğulan insan saleh ola bilərmi? **15** Allah müqəddəslərinə belə, etibar etmirsə, Göylər belə, Onun gözündə təmiz deyilsə, **16** Haqsızlığı su kimi içən, İyrənc, korlanmış insana O etibar edərmi? **17** Dinlə məni, sənə deyim, Gördüyümü bəyan edim – **18** Hikmətli adamların dediklərini, Atalarından alıb gizlətmədiyi şeyləri. **19** O atalar ki ölkə yalnız onlara verilmişdi, Aralarına yadelli girməmişdi. **20** Pis insan həyatı boyu əzab çəkir, Zorakı adama ayrılan illərin sayı bilinir. **21** Qulağından dəhşətli səslər əskilmir, Dinc oturanda soyğunçular ona hücum edir. **22** İnana bilməz ki, qaranlıqdan qurtara bilər, Onu qılınc gözlər. **23** "Haradadır?" deyib çörək üçün avara gəzər, Qara günlərinin yanında olduğunu bilər. **24** Ağrı və sıxıntı onu qorxudar, Zəfər çalan padşah kimi onu məğlubiyyətə uğradar. **25** Çünki Allaha belə, əl uzadıb, Külli-İxtiyara meydan oxuyub. **26** Dikbaşlıq edib, dəyirmi sipərini tutub, Allahın üstünə hücum çəkir. **27** Onun üzü tosqunluqdan şişər, Qarnı nə qədər piyləşər, **28** O, dağılmış şəhərlərdə, Kimsəsiz, yerlə yeksan olan viranələrdə, Aqibəti dağılmaq olan evlərdə yaşayacaq. **29** Varlı olmayacaq, sərvətləri tükənəcək, Malları ölkəni bürüməyəcək. **30** Qaranlıqdan qurtulmayacaq, Pöhrələrini alov

tutacaq, Allahın ağzının nəfəsi ilə yox olacaq. 31 Qoy boş şeyə güvənərək özünü aldatmasın, Çünki əvəzində nəsibi boşluq olacaq. 32 İşi vaxtsız bitəcək, Budağı göyərməyəcək. 33 Qorası tökülən üzüm ağacı kimi, Çiçəyi tökülən zeytun ağacı kimi olacaq. 34 Çünki allahsız icma qısır olar, Rüşvətxorların çadırı od tutub yanar. 35 Onlar bəlaya hamilə olub şər doğar, Bətnləri hiylə ilə dolar».

16 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Bu cür sözləri çox eşitmişəm, Hamınız adamincidən təsəlliçilərsiniz. 3 Bu boş söhbətləriniz qurtaracaqmı? Sizi nə vadar edir, belə danışırsınız? 4 Siz mənim yerimdə olsaydınız, mən də belə deyərdim. Əleyhinizə yaxşı-yaxşı sözlər düzüb başımı yelləyərdim. 5 Ağzım ürəkləndirici sözlər deyərdi, Dilimdən təsəlliverici sözlər çıxarardım, Mən sizi ovudardım. 6 Danışmağımla dərdim azalmır, Susuram, nə dəyişir? 7 Ay Allah, məni taqətdən saldın, Bütün külfətimi darmadağın etdin. 8 Sıxılıb əzilməyim buna şahiddir, Taqətsizliyim əleyhimə çıxıb şahidlik edir. 9 Allah məni qəzəbi ilə parçalayır, Mənə nifrət edir, dişlərini qıcıdır, Düşmənim gözlərini mənə dikir. 10 Mənə qarşı insanlar dodaq büzür, Həqarətlə üzümə şillə vurur, Mənə qarşı əlbir olur. 11 Allah məni haqsızlara təslim etdi, Pislərin əlinə verdi. 12 Rahat yaşayırdım, Allah məni pərən-pərən saldı, Boynumdan tutub yerə vurdu, məni Özünə hədəf etdi. 13 Onun oxçuları ətrafımı aldı, Aman vermədən böyrəklərimi deşdilər, Ödümü yerə tökdülər. 14 Bədənimə yara üstündən yara vurulur, Cəngavər tək üzərimə yüyürürlər. 15 Əynimə çul tikmişəm, Qürurumu yerə atmışam. 16 Ağlamaqdan üzüm qızardı, Kirpiklərimin altı-üstü kölgə saldı. 17 Yenə də zalımlıq əlimdən gəlmir, Sənə səmimiyyətlə dua edirəm. 18 Ey torpaq, qanımın üstünü örtmə, Qoy heç nə mənim naləmi saxlamasın. 19 Lap indidən şahidim göylərdədir, Himayədarım yüksəklərdədir. 20 Dostlarım məni ələ salır, Gözlərim Allaha baxıb ağlayır. 21 Bəşər oğlu qonşusu üçün yalvardığı kimi Biri də mən insandan ötrü qoy Allaha yalvarsın. 22 Çünki bir neçə il keçəndən sonra Gedər-gəlməz yola gedəcəyəm.

17 Taqətim kəsilir, günlərim batır, Məni məzar gözləyir. 2 Həqiqətən, ətrafıma rişxəndçilər yığılır, Gözüm onların düşmənçiliyini görür. 3 Ey Allah, Öz hüzurunda mənə zəmanət ver. Başqa kim var ki, mənə zamin dursun? 4 Çünki onların qəlbini anlayış üçün bağladın, Ona görə onlara zəfər qazandırmayacaqsan. 5 Pul üçün dostlarını satanın Övladlarının işığı sönəcək. 6 Allah məni insanların dilinə saldı, Üzümə tüpürdülər. 7 Gözümün nuru kədərdən qaraldı, Bütün əzalarım kölgə kimi qaldı. 8 Buna əməlisaleh insanlar mat qalıb, Günahsızlar allahsızlara qarşı çıxır. 9 Saleh insanlar öz yolunu tutur, Əlitəmiz olanlar getdikcə güclənir. 10 Amma hamınız qayıdıb gəlsəniz, Aranızdan bir hikmətli insan tapmaram. 11 Günlərim ötüşdü, Fikirlərim, arzularım pərən-pərən düşdü. 12 Onlar gecəni gündüzə çevirir, "Zülmətə işıq yaxındır" deyir. 13 Əgər ölülər diyarını evimdir deyə gözləsəm, Yatağımı qaranlıqda sərsəm, (Sheol h7585) 14 Qəbirə "atam sənsən", Qurda "anam-bacım sənsən" desəm, 15 Ümidim hara gedər? Mənim ümidimi kim görər? 16 Ümid mənimlə ölülər diyarınamı düşər? Mənimlə birgə torpaq altınamı girər?» (Sheol h7585)

18 Şuahlı Bildad belə cavab verdi: 2 «Bu sözlər nə vaxt qurtaracaq? Əgər dərrakəli olsanız, danışarıq. 3 Niyə heyvana bənzəyək? Gözlərinizə axmaq kimi görünək? 4 Özünü hirsindən didib-dağıdırsan. Sənə görə bu aləmdən vaz keçəkmi? Yoxsa sal qayalar yerindən çıxsın? 5 Bəli, şər insanın işığı sönəcək, Odu-alovu parlamayacaq. 6 Çadırında nur qaranlığa dönəcək, Yanındakı çıraq sönəcək. 7 Addımları gücdən düşəcək, Öz işlətdiyi fənddən yıxılacaq. 8 Ayaqları onu tələyə aparacaq, Öz ayağı ilə tora düşəcək. 9 Kəmənd topuğundan tutacaq, Tələ açılıb onu qapacaq. 10 Torpaq üstə onun üçün gizli kəmənd səriləcək, Yolu üstə onu tələ gözləyəcək. 11 Dəhşət onu hər tərəfdən bürüyəcək, Hər addımda onu təqib edəcək. 12 Aclıq taqətini yeyib-qurtaracaq, Yanında fəlakət hazır dayanacaq. 13 Dərisini azar yeyəcək, Ölümün ilk övladı əzalarını yeyib işini bitirəcək. 14 Əmin-amanlıq çadırından atılacaq, Dəhşətlər padşahının yanına aparılacaq. 15 Çadırında ona aid heç nə olmayacaq, Yurduna kükürd yağacaq. 16 Aşağıda rişələri quruyacaq, Yuxarıda budaqları solacaq. 17 Onun adı yer üzündə unudulacaq, Məhəllə-küçələrdə adı yaddan çıxacaq. 18 İşıqdan zülmətə aparılacaq, Dünyadan qovulacaq. 19 Nə övladı, nə nəvəsi xalqı arasında olmayacaq, Məskənində bir kimsəsi qalmayacaq. 20 Qərbdəkilər halına heyrətlənəcək, Şərqdəkilər onu görüb dəhşətə gələcək. 21 Bəli, pislərin həyatının aqibəti budur, Allahı tanımayanların məskəni budur».

19 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Nə vaxtadək məni üzəcəksiniz, Məni sözlə əzəcəksiniz, 3 On dəfədir ki, məni təhqir edirsiniz, Utanmadan mənə kəskin sözlər söyləyirsiniz. 4 Həqiqətən, azıb yanlış yola düşmüşəmsə, Səhvim öz üstümdə qalır.

5 Özünüzü, həqiqətən, məndən üstün tutursunuz,
Eybimi üzümə vurursunuz. 6 Amma bilin ki, Allah
mənə haqsızlıq etdi, Hər tərəfdən məni toruna
saldı. 7 Budur, "Zorakılıqdır!" deyə bağırıram, Bir
cavab verən yoxdur, Kömək üçün nalə çəkirəm,
ədalət yoxdur. 8 Keçə bilmirəm, yollarıma sədd
çəkilib, Yollarımı qaranlığa salıb. 9 Şərəfimi
əynimdən soyundurub, Başımdan tacı götürüb. 10
O məni hər tərəfdən yıxdı, əldən gedirəm, Ümidimi
ağac kimi kökündən qopartdı. 11 Mənə qarşı
qəzəbi od tutub yandı, Məni Özünə düşmən saydı.
12 Orduları üstümə gəlir, Mənə qarşı torpaq qalağı
düzəldir, Çadırımın ətrafında ordugah qurur. 13
Qardaşlarımı məndən uzaqlaşdırdı, Tanışlarım
mənə yad oldu. 14 Qohumlarım məni tərk eləyib,
Yaxın dostlarım məni unudub. 15 Evimin sakinləri
və kənizlər Məni özgə sayır, Onların gözündə
yad olmuşam. 16 Qulumu çağırıram, Ağız açıb
yalvarsam belə, cavab almıram. 17 Nəfəsimdən
arvadımın da zəhləsi gedir, Qardaşlarım məndən
iyrənir. 18 Mənə hətta kiçik uşaqlar xor baxır,
Ayağa duranda məni ələ salırlar. 19 Bütün səmimi
dostlarım belə, məndən ikrah edir, Əzizlərim belə,
əleyhimə çıxır. 20 Bir dəri, bir sümük qalmışam,
Ölüm kandarına çatmışam. 21 Aman, ey dostlarım,
aman, Allahın əli məni vurdu! 22 Niyə məni
Allah kimi qovursunuz? Niyə mənim ətimdən
doymursunuz? 23 Kaş ki sözlərim yazılaydı, Kitaba
köçürüləydi, 24 Dəmir qələmlə, qurğuşunla əbədi
qalmaq üçün bir qayaya həkk olaydı. 25 Amma
mən bilirəm ki, Satınalanım yaşayır, Axırda O,
yer üzərində dayanacaq. 26 Dərim yox olandan
sonra Bədən alıb Allahı görəcəyəm. 27 Mən
Ona baxacağam, Başqası yox, mən öz gözlərimlə
görəcəyəm. Budur, ürəyim həsrətdən üzülür! 28
Mənim üçün "Bəs onu necə qovaq? Bədbəxtliyin
kökü ondadır" desəniz, 29 Qılıncdan qorxmalısınız,
Çünki qılınc cəzası qəzəblə gəlir. Onda ədalətin
var olduğunu görəcəksiniz».

20 Naamatlı Sofar belə cavab verdi: 2
«Düşüncələrimə görə cavab verməyə
məcburam, Çünki daxilən narahatam. 3 Məni
utandıran bir giley eşidirəm, Ruhum dərrakəsi
ilə məni cavab verməyə sövq edir. 4 Bilirsən ki,
əzəldən bəri, İnsanın dünyaya gəlişindən bəri
5 Pislərin qələbə çalması qısa çəkər, Allahsızın
sevinci bir an sürər. 6 Boyu göylərə çatsa da, Başı
buludlara dəysə də, 7 Öz nəcisi kimi əbədilik yox
ediləcək, Onu görənlər "O haradadır?" deyəcək.
8 Yuxu kimi uçacaq, bir daha tapılmayacaq,
Bəli, gecə röyası kimi yox olacaq. 9 Onu görən
gözlər bir daha görməyəcək, Yaşadığı yerdə
görünməyəcək. 10 Övladları fəqirlərdən mərhəmət
diləyəcək, Sərvətləri əllərindən gedəcək. 11 İnsanın
sümükləri gənclik alovu ilə dolar, Amma insanla
birlikdə torpaq altında yatacaq. 12 Pislik ağzına
şirin gəlsə də, Dilinin altında gizlənsə də, 13
İnsan pisliyi tutub buraxmasa da, Damağının
altında saxlasa da, 14 Yediyi yemək mədəsində
qıcqıracaq, Daxilində ilan zəhərinə dönəcək. 15
Yediyi sərvətləri qusacaq, Qarnındakıları Allah
bayıra çıxaracaq. 16 Başqa yerdə əfi ilan zəhərini
əməcək, Gürzənin dişindən öləcək. 17 Axar
suların, bal və qaymaq axan dərələrin Səfasını
görməyəcək. 18 Zəhmətlə qazandığını yeməyib
geri qaytaracaq, Ticarətdən qazandığı sərvətdən
ləzzət almayacaq. 19 Çünki fəqirləri əzib üzüqoylu
qoymuşdu, Özü tikmədiyi evi zorla almışdı. 20
Könlü rahatlıq nədir bilməz, Zövq aldığı şeylər onu
xilas etməz. 21 Yeməyindən artıq qalmayacaq, Ona
görə firavanlığı uzun sürməyəcək. 22 Bolluq içində
əzaba düşəcək, Fəlakət ona qarşı əl qaldıracaq.
23 Qarnını dolduranda Allah şiddətli qəzəbini
onun üzərinə göndərəcək, Onun üstünə tökəcək.
24 Dəmir silahdan qaça bilsə də, Tunc ox onu
dəlib-deşəcək, 25 Ox onu dəlib-keçəcək, Onun
kürəyindən çıxacaq, Parlaq ucu ödünü dağıdıb
tökəcək. Üstünə dəhşət gələcək. 26 Xəzinələrinin
aqibəti qaranlıq olacaq, Üfürülməmiş od onu
yeyib-qurtaracaq, Çadırında qalanları da yandırıb-
yaxacaq. 27 Göylər şər işlərinin üstünü açacaq,
Dünya onun əleyhinə qalxacaq. 28 Allahın qəzəb
günündə Azğın sellər sərvətini aparacaq. 29
Pis insan Allahdan belə pay alacaq, Allahın ona
verdiyi irs budur».

21 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Sözlərimi diqqətlə
dinləyin, Siz bununla mənə təsəlli verin. 3
Qoyun mən də bir şey deyim, Mən danışandan
sonra lağ edin. 4 Şikayətim insana qarşıdırmı?
Mən necə səbir edim? 5 Mənə baxıb mat qalın,
Əlinizi ağzınızın üstünə qoyun. 6 Bunu düşünəndə
köksümü dəhşət bürüyür, Bədənimə titrətmə
düşür. 7 Pislər nə üçün yaşayır? Yaşlandıqca
niyə gücləri artır? 8 Övladları ətrafında, Nəsilləri
gözlərinin qarşısında sapsağlamdır. 9 Evlərində
əmin-amanlıqdır, qorxudan uzaqdır, Allahın
dəyənəyi onlara dəymir. 10 Öküzləri cütləşir,
qarınları boş qalmır, Doğar inəkləri var, bala
salmaz. 11 Övladlarını sürü tək yola salır, Uşaqları
oynaşır. 12 Dəf və lira çalaraq nəğmə deyirlər,
Tütək səsi ilə şənlənirlər. 13 Ömürlərini firavan
keçirirlər, Ölülər diyarına rahat gedirlər. (Sheol
h7585) 14 Allaha belə deyirlər: "Bizdən uzaq ol,
Yolunu tanımaq istəmirik. 15 Kimdir Külli-İxtiyar,
biz Ona qulluq edək? Əgər Ona dua etsək, bizə nə
fayda verər?" 16 Görürsən ki, xoşbəxtlikləri öz

əllərində deyil, Pislərin nəsihəti qoy məndən uzaq olsun! **17** Neçə dəfə pislərin çırağı söndü, Başlarına bəla gəldi. Allah qəzəblənəndə onlara kədəri pay verdimi? **18** Neçə dəfə yel sovuran saman kimi, Tufanın uçurduğu saman çöpü kimi oldular? **19** Deyirsiniz ki, Allah Atanın cəzasını övladına çəkdirir. Bunun nə olduğunu bilsin deyə özünə çəkdirsin. **20** Qoy öz həlakını gözləri görsün, Küllü-İxtiyarın qəzəbini su kimi içsin. **21** Çünki ili, ayı qurtaranda, Arxada qalan külfətindən nə zövq ala bilər? **22** Yüksək mənsəb sahiblərinə hökm edən Allaha Kim bilik verə bilər? **23** Biri tamam güclü, Tamam rahat və qayğısız, **24** Bədəni ətli-canlı, Sümükləri ilikli ölür. **25** O biri isə dərd içində, Həyatdan kam almamış ölür. **26** İkisi də torpaqda yatır, İkisinin də bədənini qurd basır. **27** Bilirəm nə fikirdəsiniz, Qəsdiniz mənə qarşı olmaqdır. **28** Deyirsiniz: "Əsilzadələrin evi haradadır? Pislərin yaşadığı çadır haradadır?" **29** Yoldan keçənlərdən soruşmadınızmı? Söhbətlərinə qulaq asmadınızmı? **30** Pis insan fəlakət günündə sağ qalır, Qəzəb günü yol göstərilərək qurtulur. **31** Kim davranışını onun üzünə vurur? Kim etdiklərinə görə onu cəzalandırır? **32** Qəbiristana aparılarkən Məzarı üstə qarovul çəkilir. **33** Vadinin torpağı ona şirin gəlir, Hamı onun ardınca düşür. Qarşısında gedənlərsə saysızdır. **34** Məni necə boş sözlərlə ovuda bilərsiniz? Cavablarınız axıradək yalandır».

22 Temanlı Elifaz belə cavab verdi: **2** «İnsan Allaha fayda verə bilərmi? Müdrik adam Ona fayda verərmi? **3** Sənin salehliyindən Küllü-İxtiyar nə ləzzət alır? Sənin düz həyat tərzinin Ona nə faydası var? **4** Səni tənbeh etməsi, mübarizə aparması Ondan qorxduğun üçündürmü? **5** Pisliyin böyük deyilmi, Təqsirin hədsiz deyilmi? **6** Çünki qardaşlarından səbəbsiz girov aldın, Onları lüt qoydun. **7** Yorğuna bir içim su vermədin, Ac olandan çörəyini əsirgədin. **8** Qol gücünlə ölkəyə sahib oldun, Hörmətli insan kimi orada yaşadın. **9** Dul qadınları əliboş qaytardın, Yetimlərin qol-qanadını qırdın. **10** Ona görə hər yanını tələlər bürüyüb, Qəfil qorxu səni dəhşətləndirib. **11** Hər şeyə qara vurub görmürsən, Sellərdə boğulursan. **12** Allah göylərdə – ucalarda deyilmi? Ən uzaq ulduzlara bir nəzər sal, Gör nə qədər ucalarda yerləşib! **13** Amma deyirsən "Allah nə bilir? Qatı qaranlıq içindən hökm verə bilərmi? **14** Görə bilmir, qara buludlar Ona mane olur, Göy qübbəsinin üzərində dolaşır". **15** Pis adamların gəzdiyi Köhnə yolumu tutacaqsan? **16** Onlar vaxtı çatmamış çəkilib getdilər, Təməllərini sellər basdı. **17** Allaha dedilər: "Bizdən uzaq ol! Bizə Küllü-İxtiyar nə edə bilər?" **18** Amma evlərini bərəkətlə dolduran Allah idi, Ona görə pislərin nəsihəti qoy məndən uzaq olsun. **19** Salehlər pislərin həlak olduğunu görüb sevinir, Günahsızlar onlara belə istehza edir: **20** "Düşmənlərimiz yox oldu, Onlardan nə qaldısa, yanıb kül oldu". **21** Allahla barışıb dost olsan, Xeyir taparsan. **22** Onun ağzından çıxan təlimi qəbul et, Onun sözlərini qəlbində saxla. **23** Küllü-İxtiyara tərəf dönsən, Əvvəlki halına düşərsən. Çadırın şərdən uzaq olsa, **24** Qızılını torpağa, Ofir qızılını dərədəki çınqıllığa atsan, **25** Küllü-İxtiyar sənin qızılın olar, Qiymətli gümüşün olar. **26** Onda Küllü-İxtiyardan zövq alarsan, Allaha üz tutarsan. **27** Ona yalvarsan, səni eşidər, Etdiyin nəzirləri yerinə yetirərsən. **28** O da dediyin sözü yerinə yetirər, Yollarına nur səpilər. **29** İnsanlar səni alçaldanda "Baş ucalığına görədir" deyərsən, Çünki Allah itaətkarları xilas edər. **30** O, günahsız olmayanı belə qurtarar, Sənin əllərinin təmizliyinə görə günahkar xilas olar».

23 Əyyub belə cavab verdi: **2** «Bu gün də acı-acı şikayət edəcəyəm, Naləmə baxmayaraq üstümdə Allahın əli ağırdır. **3** Kaş biləydim Onu harada tapmaq olar, Məskəninə çatmaq olar. **4** O zaman davamı Onun hüzurunda dilə gətirərdim, Dəlillərimi dalbadal düzərdim. **5** Mənə verəcəyi cavabı öyrənərdim, Dediyini dərk edərdim. **6** Əzəməti, qüdrəti ilə əleyhimə çıxardımı? Xeyr, yəqin sözümə qulaq asardı. **7** Hüzurunda bir haqlı insan mübahisə etsəydi, Mən hakimimin yanında haqq qazanardım. **8** Şərqə getsəm, Allah orada deyil, Qərbə getsəm, Onu tapa bilmirəm. **9** O, şimalda işləsə, gözüm seçməz, Cənuba dönsə, Onu görə bilmərəm. **10** Amma tutduğum yolu O tanıyır, Məni sınayan zaman qızıl kimi çıxaram. **11** Hər addımını yaxından izlədim, Azmadan yoluna bağlı qaldım. **12** Ağzından çıxan əmrlərdən ayrılmadım, Gündəlik çörəkdən çox ağzından çıxan sözləri qiymətləndirdim. **13** O təkbaşına dayanıb, kim Onu döndərə bilər? Könlü nə istəsə, onu edər. **14** Mənimlə bağlı qərarını yerinə yetirəcək, Belə fikirləri çoxdur. **15** Ona görə hüzurunda dəhşətə gəlirəm, Bunları düşünəndə Ondan vahimələnirəm. **16** Allah qəlbimin cəsarətini qırdı, Küllü-İxtiyar məni qorxuya saldı. **17** Sifətimi qatı qaranlıq bürüsə belə, Məni zülmət susdura bilməz.

24 Niyə Küllü-İxtiyar hökm üçün zaman təyin etmir? Niyə Onu tanıyanlar hökm günlərini görmür? **2** İnsanlar sərhəd daşlarını qaldırır, Sürüləri oğurlayıb otarır. **3** Yetimlərin eşşəyini əlindən alır, Dul qadının öküzünü girov götürür. **4** Yoxsulları yoldan çıxarır, Ölkədəki fəqirlərin

hamısı gizlənməyə məcbur olur. 5 Baxın kasıblar
vəhşi eşşəklər kimi Yemək tapmaq üçün ertədən
işə çıxır, Övladları üçün çöldə çörək axtarır. 6
Zəmilərdən yem yığırlar, Pislərin üzüm bağından
üzüm qalıqlarını toplayırlar. 7 Gecə paltarsız,
çılpaq qalırlar, Soyuqda üstlərini örtməyə bir şey
tapmırlar. 8 Dağlara yağan yağışdan islanırlar,
Daldalanacaqları olmadığı üçün qayalara qısılırlar,
9 Yetim uşağı döşdən ayırırlar, Fəqirin körpəsini
girov alırlar. 10 Bu yazıqlar paltarsız, çılpaq
dolanır, Qarınları acdır, amma taxıl dərzləri daşıyır.
11 Pislərin çəpərləri arasında yağ üçün zeytun
sıxırlar, Şərab üçün üzüm sıxırlar, Amma özləri
susuzluqdan yanırlar. 12 Şəhərlərdən insan nalələri
ucalır, Canı yaralı olanlar fəryad qoparır, Amma
Allah dualarını nəzərə almır. 13 Elə insanlar var ki,
işığa üsyan edir, Nurlu yolu tanımır, Onun dalınca
getmir. 14 Qatil gün batanda qalxır, Fəqiri, yoxsulu
öldürür, Gecə oğrusuna bənzəyir. 15 Zinakarın
gözü alaqaranlıqdadır, "Kimsə məni görməz"
deyə düşünür, Üz-gözünü gizlədir. 16 Oğrular
evləri qaranlıqda yarır, Gündüz gizlənir, işıq nədir,
bilmir. 17 Çünki onların sabahı qatı qaranlıqdır,
Zülmətin dəhşəti onların aşnasıdır. 18 Amma
onlar su üzərində köpüyə bənzər, Torpaqdan lənət
payı alar, Üzüm bağlarına qayıtmazlar. 19 Necə ki
quraqlıq və istilik qarı əridib udar, Ölülər diyarı
da günahkarları elə götürüb aparar. (Sheol h7585)
20 Onları ana bətni unudar, Qurdlar üçün ləziz
yem olar, Bir də onları heç kim yada salmaz,
Haqsızlıq bir ağac kimi sınar. 21 Çünki sonsuz
qadınlara yamanlıq edərlər, Dul qadınlara yaxşılıq
etməzlər. 22 Allah isə qüdrəti ilə bu güclüləri
dartıb yerə vurar, Onlar qalxsa belə, həyatlarından
əmin olmazlar. 23 Allah onlara izin verir ki, əmin-
amanlıqda yaşasınlar, Amma onlar gedən yollara
göz qoyur. 24 Qısa müddətə ucalır, sonra da yox
olurlar. Yıxılırlar, lap əvvəlkilər kimi götürülüb
aparılırlar, Sünbül kimi dərilib yığılırlar. 25 Əgər
belə deyilsə, Yalançı olduğumu kim sübut edə
bilər? Sözlərimin dəyərsiz olduğunu kim deyə
bilər?»

25 Şuahlı Bildad belə cavab verdi: 2 «Səltənət və
zəhm Allaha məxsusdur, Uca göylərdə nizam
quran Odur. 3 Orduları saya gələrmi? İşığı kimin
üzünə doğmaz? 4 Fani insan Allah qarşısında necə
saleh ola bilər? Qadından doğulan necə təmiz ola
bilər? 5 Bax Onun gözündə ay belə, parlaq deyilsə,
Ulduzlar belə, pak deyilsə, 6 Torpaq qurduna
bənzər fani insan necə ola bilər? Axı bəşər oğlu
bir cücüyə bənzər».

26 Əyyub belə cavab verdi: 2 «Biçarəyə necə
də kömək etdin! Taqətdən düşən qolu necə
xilas etdin! 3 Hikmətsiz adama necə məsləhət
verdin! Ona bol-bol müdriklik öyrətdin! 4 Axı
bu sözləri kimə söyləyirsən? Sənin ağzınla kimin
ruhu danışır? 5 Ölülər titrəyir, Su altında məskən
salanlar lərzəyə gəlir. 6 Allahın hüzurunda ölülər
diyarı çılpaqdır, Həlak yerinin örtüyü yoxdur.
(Sheol h7585) 7 Şimalı boş fəzanın üstünə yayır,
Dünyanı heçliyin üstündən asır. 8 Buludların
içinə sularını büküb yığır, Onların ağırlığından
buludlar yırtılmır. 9 Bədirlənmiş ayın üzünü
örtür, Buludları üstünə çəkir. 10 Suların üstünə
bir sərhəd çəkir, İşıqla qaranlığı bölür. 11 O
qəzəblənəndə göyün dirəkləri sarsılır, Çaşıb qalır.
12 Dənizi gücü ilə çalxalayır, Müdrikliyi ilə Rahavı
vurur. 13 Göyləri nəfəsi ilə açır, Qaçan ilanı əli ilə
parçalayır. 14 Bunlar yalnız Onun etdiklərinin bir
zərrəsidir, Ondan eşitdiyimiz çox zəif bir pıçıltıdır.
Axı qüdrətli gurultusunu kim dərk edə bilər?»

27 Əyyub misal çəkərək dedi: 2 «Haqqımı
əlimdən alan var olan Allaha and olsun,
Canımı dərdə salan Külli-İxtiyara and olsun,
3 Nə qədər canımda can, Burnumda Allahın
nəfəsi varsa, 4 Ağzımdan pis söz çıxmayacaq,
Dilim yalan danışmayacaq! 5 Sizin sözlərinizi
əsla təsdiq etməyəcəyəm, Son nəfəsimə qədər
kamilliyimdən əl çəkməyəcəyəm. 6 Salehliyimdən
bərk yapışmışam, Onu buraxmaram, Elə gün
keçirməmişəm ki, ürəyim tərəfindən ittiham
olunum. 7 Qoy düşmən pis adamların
gününə düşsün, Haqsız adamlara nə edilirsə,
əleyhdarlarıma da elə edilsin. 8 Allahsız insanı
Allah kəsib atanda, Canını alanda ümidi olarmı?
9 Dara düşəndə fəryadını Allah eşidəcəkmi? 10
O, Külli-İxtiyardan zövq alırmı? O hər zaman
Allaha yalvarırmı? 11 Allahın qolu haqqında
sizə bilik verəcəyəm, Külli-İxtiyarın niyyətini
sizdən gizlətməyəcəyəm. 12 Əslində hamınız bunu
görmüsünüz, Bəs niyə boş sözlər söyləyirsiniz? 13
Pis adam Allahdan belə pay alar, Külli-İxtiyardan
zorakı adamlara bu nəsib olar: 14 Nə olsun,
övladları çoxalır, Hamısı qılıncdan keçiriləcək,
Nəslində doyunca çörək tapan olmayacaq. 15
Nəslindən sağ qalanlar xəstəlikdən ölərək dəfn
ediləcək, Dul arvadları ağlaya bilməyəcək. 16
Pis insan qum qədər gümüş yığsa da, Torpaq
zərrələri qədər paltar yığsa da, 17 Onun yığdığını
saleh geyəcək, Gümüşünü günahsızlar biləcək.
18 Güvə çanağı kimi, Qarovulçu çardağı kimi ev
tikir, 19 Varlı olaraq yatır, amma sona qədər
belə qalmaz, Gözlərini açanda hamısı yox olub
gedəcək. 20 Dəhşət onu sel tək basacaq, Tufan

gecə onu qapıb aparacaq. 21 Şərq küləyi onu
qaldırıb sovuracaq, Onu öz yerindən süpürüb
aparacaq. 22 Ona qarşı amansız küləklər əsəcək, O
isə yelin əlindən qaçmağa cəhd edəcək. 23 Külək
onu ələ salaraq əl çalacaq, Öz yerindən onun üçün
vıyıldayacaq.

28 Gümüşün mədəni, Qızılın təmizlənmə yeri
var. 2 Dəmir torpaqdan çıxarılır, Mis
daşlardan əridilərək alınır. 3 İnsan qaranlığa son
qoyur, Sonacan qatı qaranlıqda, zülmətdə filiz
axtarır. 4 İnsan məskənlərindən uzaq bir çuxur
açır, İnsan ayağı dəyməyən yerlərdə, İnsanlardan
uzaqlarda ilişib yellənə-yellənə qalır. 5 Torpaqdan
çörək çıxır, Torpağın altı isə fırlanır, elə bil
odlar yanır. 6 Qayalarından göy yaqut çıxır,
Orada qızıl tozu da var. 7 Oranın yolunu yırtıcı
quşlar bilmir, Şahinin gözü oranı görməyib. 8
Ora məğrur heyvanların ayağı dəyməyib, Yırtıcı
aslanlar oradan keçməyib. 9 Mədənçi əlini çaxmaq
daşına uzadır, Dağları dibindən oynadır. 10
Qayalardan yeraltı keçidlər açır, Gözləri müxtəlif
qiymətli şeylərə baxır. 11 Çayların mənbələrini
bağlayır, Gizlini aşkara çıxarır. 12 Amma hikməti
haradan tapmaq olar? Müdrikliyin yeri hanı? 13
İnsan onun qiymətini bilməz, Dirilər arasında
ona rast gəlməz. 14 Dərinliklər deyər: "Məndə
yoxdur", Dəniz deyər: "Yanımda yoxdur". 15
Saf qızıl onu əvəz edə bilməz, Qiyməti gümüşlə
ölçülməz. 16 Onu Ofir qızılı ilə qiymətləndirmək
olmaz, Onu qiymətli damarlı əqiqlə, göy yaqutla
dəyərləndirmək olmaz. 17 Nə qızıl, nə də gözəl
cam ona tay deyil, Hikmət saf qızıl qablarla
əvəz edilmir. 18 Yanında mərcanın, büllurun adı
çəkilməz, Hikmətin qiyməti yaqutdan artıqdır.
19 Kuş topazı onun tayı deyil, Onun dəyəri saf
qızılla ölçülməz. 20 Bəs hikmət haradan gəlir?
Müdrikliyin yeri hanı? 21 O bütün canlıların
gözündən uzaqdır, Göydə uçan quşlardan belə,
gizli qalır. 22 Həlak yeri ilə ölüm belə deyir:
"Qulaqlarımız yalnız sorağını eşidir". 23 Onun
yolunu Allah dərk edir, Yerini yalnız O bilir.
24 Çünki yer üzünün ucqarlarına qədər baxır,
Göylərin altındakı hər şeyi görür. 25 Küləyin
gücünü təyin edəndə, Suları ölçəndə, 26 Yağışa
qanun qoyanda, Şimşəyə yol açanda 27 Hikmətə
baxıb qiymət qoydu, Onu bərqərar edib araşdırdı.
28 İnsana dedi: "Rəbb qorxusu hikmətdir, Pislikdən
çəkinmək müdriklikdir"».

29 Əyyub yenə misal çəkərək dedi: 2 «Kaş
ki ötən aylar geri dönəydi – Allahın məni
qoruduğu, 3 Çırağının başım üstə işıq saçdığı,
Nuru ilə qaranlıqda gəzdiyim günlər. 4 Kaş ki
həyatımın çiçəkli günləri geri dönəydi – Mənə
yar olan Allahın çadırımı qoruduğu, 5 Külli-
İxtiyarın hər vaxt mənimlə olduğu, Övladlarımın
ətrafımda dolandığı, 6 Yollarımın südlə yuyulduğu,
Yanımdakı qayadan zeytun yağı axdığı günlər. 7
Şəhər darvazasına gedərkən, Kürsümü meydanın
başına qoyarkən 8 Gənclər məni görüb gizlənərdi,
Yaşlılar ayağa qalxıb hörmət göstərərdi. 9 Başçılar
söhbətini dayandırardı, Əlləri ilə ağızlarını tutardı.
10 Əsilzadələrin səsi çıxmazdı, Dilləri damaqlarına
yapışardı. 11 Qulaq məni eşidəndə alqışlayardı,
Göz məni görəndə tərifləyərdi. 12 Çünki imdad
diləyən fəqiri, Köməksiz yetimi qurtarardım. 13
Son anlarını yaşayanlar mənə xeyir-dua verərdi,
Dul qadının qəlbinə şən nəğmələr verərdim. 14
Libas kimi salehliyi geyinmişdim, Sanki ədalətim
mənə cübbə və tac idi. 15 Korlara göz idim,
Topallara ayaq idim, 16 Yoxsulların atası idim,
Qəriblərin müşküllərinin qayğısına qalırdım, 17
Haqsızın çənəsini qırırdım, Ovunu dişlərindən
qoparırdım. 18 Düşünürdüm: "Son nəfəsimi
yuvamdaca verəcəyəm, Ömrümün günlərini
qum qədər çoxaldacağam. 19 Köküm sulara
tərəf rişələnəcək, Budaqlarıma şeh düşəcək.
20 Qazandığım şərəf təzələnəcək, Əlimə yeni
ox-kaman gələcək". 21 İnsanlar ehtiramla
məni dinlərdi, Səssizcə məsləhətimi gözlərdi.
22 Heç kim sözümün üstündən söz deməzdi,
Sözlərim üzərlərinə tökülərdi. 23 Məni yağış kimi
gözləyirdilər, Yaz yağışı tək sözlərimi içirdilər, 24
Üzlərinə gülümsəyəndə gözlərinə inanmazdılar,
Gülər üzümdən ruhlanardılar. 25 Onlara yol
göstərərdim, başçı kimi əyləşərdim, Əsgərlərin
arasında padşah kimi ömür sürərdim, Yaslılara
təsəlli verənə bənzəyərdim.

30 Amma indi yaşca məndən kiçiklər Mənə
lağ edirlər. Vaxtı ilə atalarını heç bir işə
layiq görməzdim, Sürümün itlərinin yanına belə,
qoymazdım. 2 Çünki taqətdən düşmüşdülər,
Biləklərinin gücü getmişdi, Heç biri işimə
yaramırdı. 3 Onlar yoxsulluqdan, aclıqdan
zəifləmişdi, Gecələr çöl-biyabanda bitki kökü
gəmirirdi. 4 Kollardan duzlu bitkilər toplayırdılar,
Süpürgə kollarının köklərini yeyirdilər. 5 Xalq
arasından qovulurdular, Üstlərinə elə çığırırdılar
ki, Elə bil ki oğrudurlar. 6 Vadi yataqlarında,
yerin dəliklərində, Qaya ovuqlarında yaşayırdılar.
7 Kollar arasında bağırırdılar, Qara tikan kolu
altında daldalanırdılar. 8 Axmaqların, adsız-sansız
insanların övladlarıdır, Ölkədən qovulmuşdular.
9 İndisə dillərində dastan olmuşam, Ağızlarında
məsəl olmuşam. 10 İkrah edərək məndən
gen dayanırlar, Hətta üzümə tüpürməkdən

çəkinmirlər. **11** Çünki Allah kamanımın ipini boşaltdı, Məni zəlil elədi. Ona görə onlar gözümün qabağındaca Cilovlarını çıxarıb atdılar. **12** Bu avara gənclər sağ tərəfimdən çıxır, Ayaqlarımı büdrədir, Mənə qarşı torpaq qalağı düzəldir. **13** Yolumu bərbad etdilər, Onlara dəstək verən olmasa da, Məni yox etməyə çalışırlar. **14** Sanki geniş dəliklərdən keçib Viranəlikdən üstümə yuvarlanırlar. **15** Dəhşətlər üstümə doldu, Şərəfimi yel tək sovurdu, Xoşbəxtliyim bulud kimi keçib getdi. **16** İndi canım taqətdən düşdü, Dar günlər məndən bərk yapışdı. **17** Gecələr sümüklərim sızıldayır, Canımı gəmirən ağrılar dayanmır. **18** Allah paltarı zorla əynimdən çıxarır, Məndən cübbəmin yaxası kimi yapışır. **19** Məni lilə batırır, Toza, külə dönmüşəm. **20** Sənə yalvarıram, cavab vermirsən, Ayağa qalxmağıma göz qoyursan. **21** Mənə qarşı rəhmsizsən, Güclü əllərinlə məni əzirsən. **22** Məni qaldırıb yel üstünə mindirirsən, Fırtına içinə salıb məni darmadağın edirsən. **23** Bilirəm, məni ölümə, Bütün ömür sürənlər üçün təyin olunan son mənzilə aparacaqsan. **24** Yıxılana əl qaldırmaq olmaz, Bəlaya düşənin harayına çatan yoxdur. **25** Məgər dara düşənlər üçün ağlamırdımmı? Yoxsulların halına yanmırdımmı? **26** Mən yaxşılıq gözlədim, yamanlıq gəldi, Mən işıq umarkən qaranlıq gəldi. **27** Ürəyim çırpınır, rahatlığı yoxdur, Ağır günlər qarşımı kəsdi. **28** Yoxdur bir işıq ucu, qarala-qarala gəzirəm, Camaat arasında durub fəryad edirəm. **29** Çaqqallara qardaş oldum, Bayquşlara yoldaş oldum. **30** Qaralan dərim soyulur, Qızdırmadan sümüklərim yanır. **31** Liram yas tutub nalə çəkir, Tütəyim zar-zar inləyir.

31 Gözlərim üçün əhd etmişəm, Gözüm bir qıza baxarmı? **2** İnsan yuxarıdan – Allahdan nə pay alır? İnsana ucalardan – Külli-İxtiyardan nə irs qalır? **3** Məgər haqsızların başına fəlakət gəlmir? Məgər fitnəkarların başına bəla gəlmir? **4** Məgər O, yollarıma baxmır? Məgər O hər addımımı saymır? **5** Əgər yalançı olaraq gəzmişəmsə, Ayağım fırıldaq üçün qaçıbsa, **6** Qoy Allah məni haqq tərəzisində çəksin, Kamil olduğumu görsün. **7** Yolumda əyri addım atmışamsa, Gözlərimin ardınca qəlbimi sürükləmişəmsə, Əllərimi ləkələmişəmsə, **8** Əkdiyimi yadlar yesin, Qoy əkinim kökündən çıxarılsın. **9** Əgər qəlbim başqa bir qadına meyl edibsə, Qonşumun qapısını pusmuşamsa, **10** Qoy arvadım başqasının taxılını üyütsün, Qoy onunla başqa kişilər yatsın. **11** Axı bu bir xəcalət olardı, Məhkəməyə veriləsi bir günah sayılardı. **12** Çünki bu Hələk yerinədək yandırıb-yaxan bir alovdur. Bu bütün barımı kökündən çıxarardı. **13** Əgər mənimlə çəkişəndə Nökərlərimin və kənizlərimin Haqqını yemişəmsə, **14** Allah ayağa qalxanda Mən nə edə bilərəm? Məni yoxlayanda nə cavab verərəm? **15** Anamın bətnində məni yaradan Onu yaratmayıbmı? Bətndən bizə quruluş verən O olmayıbmı? **16** Əgər yoxsulların istədiklərini bir kənara qoymuşamsa, Dul qadının ümidini qırmışamsa, **17** Bir tikəmi özüm yeyib Yetimə verməmişəmsə, **18** Gəncliyimdən bəri yetimlərə atalıq etməmişəmsə, Doğulandan bəri dul qadına yol göstərməmişəmsə, **19** Paltarı olmadığı üçün canı ağrıyan, Ya örtüyə möhtac qalan yoxsulları görəndə **20** Qoyunlarımın yunu ilə onları isitməmişəmsə, Onlar da mənə ürəkdən alqış etməyiblərsə, **21** Məhkəmədə sözü keçən olduğum üçün Yetimə əl qaldırmışamsa, **22** Qollarım qırılıb çiyinlərimdən düşsün, Qoy qolum lüləsindən sınsın. **23** Çünki Allahın bəlasından qorxuram, Əzəməti qarşısında dayana bilmərəm. **24** Əgər qızıla ümid bağlamışamsa, Saf qızıla "ümidim sənsən" demişəmsə, **25** Əgər bol sərvətimə görə, Əlimin gəlirinin çoxluğuna görə sevinmişəmsə, **26** Əgər parlayan günəşə, İşıq saçaraq dövran edən aya baxıb, **27** Könlümün meylini gizlicə azdırıb, Sitayiş etmək üçün əlimlə onlara Öpüş yollamışamsa, **28** Bu da məni ittiham edən günah sayılardı, Çünki ucalarda olan Allahı danmış olardım. **29** Əgər düşmənlərimin bədbəxtliyinə sevinmişəmsə, Başına bəla gəldi deyə fərəhlənmişəmsə, **30** Kiminsə canına qarğış yağdıraraq Dilimə günah işlətməyə yol vermişəmsə, **31** Evimdəki insanlar "Əyyubun verdiyi ətlə Qarnını doyurmayan varmı?" deyə soruşmayıblarsa, **32** – Heç bir yadelli gecəni küçədə keçirməzdi, Qapım həmişə yoldan keçənlərin üzünə açıq idi – **33** Əgər təqsirimi gizlətmişəmsə, Adəm kimi üsyankarlığımı örtbasdır etmişəmsə, **34** Camaatdan qorxduğum üçün, El qınağından dəhşətə gəldiyim üçün Dinməzcə bayıra çıxmamışamsa... **35** Kaş məni bir eşidən olaydı! Bu sözümü təsdiq edirəm, Qoy Külli-İxtiyar mənə bir cavab versin! Əleyhdarım bunu tumara yazıb əlimə versin. **36** Şübhəsiz, bu tumarı çiynimdə gəzdirərdim, Başıma tac edərdim. **37** Onda atdığım hər addımı Allaha bildirərdim, Mən bir şahzadə kimi Onun yanına gedərdim. **38** Torpağım da məndən fəryad edirsə, Kotanın açdığı yarıqlar əlimdən bir ağızdan ağlayırsa, **39** Pulunu vermədən məhsulu yemişəmsə, Buranın sakinlərinin ürəyini qırmışamsa, **40** Qoy sahəmdə buğda yerinə tikan, Arpa yerinə alaq bitsin». Əyyubun söhbəti sona yetdi.

32 Beləliklə, bu üç kişi artıq Əyyuba cavab verməyi dayandırdı, çünki Əyyub öz gözündə saleh idi. **2** Amma Əyyub özünü Allahdan da saleh saydığı üçün Ram nəslindən Buzlu Barakelin oğlu Elihu ona qarşı qəzəbdən alovlandı. **3** Elihu Əyyubun üç dostuna görə də hirsindən alışıb-yandı, çünki düzgün cavab tapmayıb Əyyubu günahkar çıxartdılar. **4** Elihu Əyyubla danışmaq üçün növbəsini gözləyirdi, çünki əvvəlkilər yaşca ondan böyük idi. **5** Bu üç nəfərin daha sözü qalmadığını görəndə o, hirsindən alışıb-yandı. **6** Buzlu Barakelin oğlu Elihu belə dedi: «Mən yaşca kiçiyəm, sizsə yaşlısınız. Ona görə çəkindim, Bildiyimi sizə söyləməyə qorxdum. **7** Dedim "qoy danışsın çox uzun ömür sürənlər, Qoy hikmət öyrətsin çox illərin şahidləri". **8** Həqiqətən, insanda olan ruh, Külli-İxtiyarın nəfəsi insana ağıl verir. **9** Hikmət yaşda olmaz, Ədaləti dərk etmək yaşa baxmaz. **10** Ona görə deyirəm ki, məni dinləyin, Qoy mən də bildiyimi söyləyim. **11** Siz danışarkən mən gözlədim, Siz sözləri araşdırarkən fikirlərinizi dinlədim. **12** Bütün diqqətimi sizə tərəf çevirdim, Amma heç biriniz Əyyuba haqsızlığını sübut etmədiniz, Onun dediklərinə cavab vermədiniz. **13** Əsla deməyin ki, hikmət tapmışıq, Haqsızlığını insan yox, Allah ona sübut etsin. **14** Amma Əyyubun sözlərinin hədəfi mən deyiləm, Sizin sözlərinizlə ona cavab verməyəcəyəm. **15** Onlar məəttəl qaldılar. Artıq cavab tapmadılar. Deməyə sözləri qalmadı. **16** Onlar danışmırlar, dayanıblar, Cavab vermirlər deyə Mən gözləməliyəmmi? **17** Amma deməyə sözüm var, Mən də bildiyimi söyləyim. **18** Çünki sinəm sözlə doludur, Köksümdəki ruh məni sıxır, **19** Az qalır açılmamış şərab kimi, Təzə tuluqlar kimi bağrım çatlasın. **20** Qoy danışım, rahatca nəfəs alaram, Dil açıb cavab verim. **21** Heç kimin tərəfini saxlamayacağam, Heç kimə yaltaqlıq etməyəcəyəm. **22** Çünki yaltaqlıq nədir bilmərəm, Yoxsa Yaradanım məni yox edər.

33 Əyyub, indisə mənim sözümü dinlə, Hər kəlməmə qulaq as. **2** Bax ağzımı açıram, Dilim bu sözləri deyir. **3** Sözlərim səmimi ürəkdən gəlir, Dodaqlarım biliyi doğru söyləyir. **4** Məni Allahın Ruhu yaratdı, Külli-İxtiyarın nəfəsi mənə həyat verdi. **5** Əgər əlindən gəlirsə, mənə cavab ver, Sıraya düz sözlərini, qarşımda dayan. **6** Mən də Allahın nəzərində sənin kimiyəm, Mən də palçıqdan düzəldilmişəm. **7** Dəhşətimdən vahiməyə düşmə, Bu hücumum sənə ağır gəlməsin. **8** Həqiqətən, səsin hələ qulaqlarımdadır, Belə demişdin: **9** "Pakam, günahsızam, Təmizəm, təqsirsizəm. **10** Yenə də Allah mənə qarşı bəhanə axtarır, Məni Özünə düşmən sayır. **11** Ayaqlarımı buxovlayır, Bütün yollarıma göz qoyur". **12** Amma qoy bunu sənə söyləyim ki, Sən bu barədə haqsızsan, Çünki Allah insandan böyükdür. **13** İnsanın heç bir sözünə cavab vermir deyə Niyə Onunla çəkişirsən? **14** Çünki insan anlamasa da, Allah bu və ya digər yolla danışır. **15** Yuxuda, gecə röyalarında, İnsanlar dərin yuxuya qərq olanda, Yataqda yatanda **16** İnsanın qulağını açır, Xəbərdarlıq edərək onu qorxudur ki, **17** İnsan şər iş görməkdən dönsün, Təkəbbürdən uzaq olsun. **18** İnsanın canını quyudan, Həyatını qılıncla həlak olmaqdan qurtarır, **19** İnsanı yatağında ağrılarla, Sümüklərini kəsilməyən sızıltılarla yola gətirir. **20** Belə ki könlündən yemək keçmir, Ən ləziz yeməkdən iyrənir. **21** Əti tökülür, görünməz hala düşür. Görünməyən sümükləri üzə çıxır. **22** Canı quyuya, Həyatı ölüm mələklərinə yaxınlaşır. **23** İnsana əməlisalehliyini bəyan etmək üçün Min mələyin içindən bir mələk, bir vasitəçi olsa, **24** O zaman Allah ona rəhm edib deyər: "Onu quyuya düşməkdən qurtar, Onun üçün kəffarə tapmışam". **25** Onda bədəni uşaq bədəni kimi təzə olar, Yeniyetməlik dövrünə qayıdar. **26** Dua edəndə Allah ondan razı qalar, Sevinərək Allahın üzünü görər, Allah onun vəziyyətini düzəldər. **27** Sonra insanların önündə nəğmə söyləyər: "Günah işlədib doğru yoldan azmışdım, Allah mənə layiq olduğum cəzanı vermədi. **28** Canımı quyuya düşməkdən qurtardı, Həyatım nur görəcək". **29** Bax Allah bütün bunları insanlara Ya iki dəfə ya da üç dəfə edər ki, **30** Onların canını quyudan xilas etsin, Onlar həyatın nurunu görsün. **31** Yaxşı dinlə, Əyyub, bir qulaq as, Sakit ol, qoy danışım. **32** Əgər deməyə sözün varsa, mənə cavab ver, Danış, çünki səni haqlı çıxarmaq istəyirəm. **33** Sözün yoxsa, mənə qulaq as, Sakit ol, qoy sənə hikmət öyrədim».

34 Elihu söhbətini belə davam etdirdi: **2** «Ey hikmətlilər, sözlərimi dinləyin, Ey çoxbilənlər, məni eşidin. **3** Çünki damaq yeməyin dadını bildiyi kimi Qulaq da sözləri müəyyən edir. **4** Gəlin doğrunu seçək, Birlikdə yaxşını öyrənək. **5** Çünki Əyyub deyir: "Mən günahsızam, Allah isə əlimdən haqqımı aldı. **6** Haqlı olduğum halda yalançı sayılıram, Bir təqsirim yox ikən oxundan sağalmaz yara aldım". **7** Əyyub kimi şəxsiyyət varmı? O, kinayəni su kimi içir. **8** Pislik edənlərlə yoldaşlıq edib gəzir, Pis adamlarla yol gedir. **9** Çünki "çalışıb Allahı razı salmaq İnsana xeyir gətirməz" deyir. **10** Buna görə, ey dərrakəli insanlar, məni dinləyin! Məgər Allah pislik edərmi? Məgər Külli-İxtiyar haqsızlıq

edərmi? 11 Çünki O hər kəsə əməlinin əvəzini
verir, Qazandığını başına gətirir. 12 Məgər Allah
pislik edir? Məgər Külli-İxtiyar haqsızlıq edir?
13 Ona bütün dünyanı kim təslim etdi? Kim Onu
yer üzərində təyin etdi? 14 Əgər qəsdinə durub
Ruhunu, nəfəsini geri çəkərsə, 15 Bir anda bütün
bəşər yox olar, İnsan torpağa qayıdar. 16 Əgər
düşüncən varsa, bunları dinlə, Sözlərimi eşit.
17 Ədalətə nifrət edən səltənət sürə bilərmi?
Adil və qüdrəti Olanımı məhkum edəcəksən? 18
Padşahlara "yaramazsınız", əsilzadələrə "şərsiniz"
deyən, 19 Başçılar arasında tərəfkeşlik etməyən,
Varlını yoxsuldan üstün saymayan O deyilmi?
Çünki hamını Onun əlləri yaratdı, 20 Hamı bir
an içində, bir gecə yarısı ölüb gedir, Xalq lərzəyə
gəlib ölür. Güclülər belə, əl dəyməmiş aradan
götürülür. 21 Allah gözlərini insanların yolundan
çəkmir, Atdıqları hər addımı görür. 22 Şər iş
görənlərin gizlənəcəyi Nə qaranlıq, nə də zülmət
yeri var. 23 Hökm üçün hüzuruna gəlsinlər
deyə Allah insana nəzarət etmək üçün ehtiyac
duymur. 24 İstintaq etmədən güclü insanları
qırır, Onların yerinə başqalarını qoyur. 25 Çünki
onların işlərini bilir, Bir gecə onları alt-üst edir,
onlar əzilir. 26 Hamının gözü önündə Pisllikləri
üzündən onlara cəza verir. 27 Çünki Onun ardınca
getmədilər, Yollarının heç birinə fikir vermədilər.
28 Ona görə yoxsulların fəryadı Onun hüzuruna
yetdi, O, fəqirlərin fəryadını eşitdi. 29 Amma
Allah səssiz dursa, kim Onu ittiham edə bilər?
Üzünü gizlədərsə, kim Onu görə bilər? Hər millət,
hər insan üçün O eynidir ki, 30 Allahsız insan
hökmranlıq etməsin, Xalqa tələ qurmasın. 31
Allaha deyən olubmu: "Günahkaram, bir də
pis iş görməyəcəyəm? 32 Görmədiyimi mənə
göstər, Haqsızlıq etmişəmsə, bir də etmərəm".
33 Onu atdığın halda sənə Kefin istəyən əvəz
verməlidirmi? Qərar verən sənsən, mən deyiləm,
İndi bildiyini mənə söylə. 34 Dərrakəli insanlar,
Məni dinləyən müdrik adamlar deyəcək: 35 "Əyyub
avam-avam danışır, Sözlərinin mənası yoxdur".
36 Bir şər adam kimi cavab verdiyi üçün Qoy
Əyyub axıradək sınaqda olsun! 37 Çünki günahına
üsyankarlıq da artırır, Qarşımızda elə bil rişxənd
edərək əl çalır, Allaha qarşı danışdıqca danışır».

35 Elihu sözünü belə davam etdirdi: 2 «Allah
önündə haqlı olduğunu deyirsən. Bunun
doğru olduğunumu düşünürsən? 3 Bəs niyə
soruşursan ki, "əgər günah işlətməsəm, Bundan
xeyrim, qazancım nə ola bilər?" 4 Həm sənə,
həm də dostlarına Belə cavab verəcəyəm. 5
Bir bax səmaya, Nəzər sal başının üstündəki
buludlara. 6 Günah işlətsən, bunun Allaha nə
ziyanı dəyər? Nə qədər üsyankar olsan da, Ona
bir şey olarmı? 7 Sənin salehliyin Ona nə verir?
Yaxud da O, əlindən nəyi alıb götürür? 8 Pisliyin
özün kimisinə ziyan vurur, Salehliyin isə bəşər
oğlu üçündür. 9 İnsanlar ağır təzyiq altında fəryad
edir, Güclülərə qarşı yardım istəyir. 10 Amma
deyən yoxdur: "Hanı məni yaradan Allah? Hanı
bizə gecələr ilahilər oxutduran Allah? 11 O bizi
yer üzünün heyvanlarından çox öyrədib, Bizə
göydəki quşlardan daha çox hikmət verib". 12
Orada pislərin qüruru üzündən İnsanlar fəryad
edir, Amma Allah cavab vermir. 13 Əslində Allah
boş fəryadı dinləmir, Külli-İxtiyar buna əhəmiyyət
vermir. 14 Sən onu görmədiyini söylədiyin anda
belə, Mübahisən önündədir, Onu gözlə. 15 İndi
qəzəblənib cəzalandırmırsa, Təqsirin çoxluğuna
baxmır. 16 Ona görə Əyyub boş yerə ağzını yorur,
Avam-avam danışdıqca danışır».

36 Elihu sözünü belə davam etdirdi: 2 «Bir az
səbir elə, sənə izah edəcəyəm, Çünki Allah
barədə deyiləcək çox sözüm var. 3 Geniş məlumat
toplayacağam, Yaradanıma haqq verəcəyəm.
4 Dediyimin heç biri, şübhəsiz, yalan deyil,
Qarşında dayanan kamil bilicidir. 5 Allah güclüdür,
kimsəyə xor baxmaz, Güclüdür, dərin şüura
malikdir. 6 Pis adamları yaşatmaz, Fəqirlərin
haqqını verər. 7 Salehdən gözünü çəkməz, Onu
padşahlarla birgə taxtda oturdar, Əbədilik ucaldar.
8 Amma əgər insanlar zəncirlənib Təzyiq altında
saxlanarsa, 9 Onlara əməllərini, günahlarını
göstərər, Təkəbbürlü rəftar etdiklərini bildirər. 10
Öyüdlərini eşitdirər, Pislikdən dönmələrini əmr
edər. 11 Əgər Ona qulaq asıb qulluq edərlərsə, Qalan
günlərini bolluq içində yaşarlar, Qalan illərini
əmin-amanlıqda yaşarlar. 12 Qulaq asmazlarsa,
qılıncdan keçirilərlər, Cəhalət içində canları çıxar.
13 Allahsızlar ürəklərində kin saxlayırlar, Allah
onları qandallayanda belə, Onu çağırmırlar. 14
Vaxtsız ölüb gedərlər, Şərəfsiz ömür sürərlər. 15
Amma Allah əzabkeşləri əzablarından xilas edər,
Dara düşəndə onlara səsini eşitdirər. 16 Bəli, O
səni çətinlikdən Darısqal olmayan geniş yerə,
Yağlı yeməklərlə bəzənmiş süfrəyə çıxarar. 17
Amma şərin hökmü vücuduna dolar, Haqq-ədalət
isə yaxandan tutar. 18 Ehtiyatlı ol, qoy pul səni
başdan çıxarmasın, Rüşvətin böyüklüyünü görüb
azmayasan. 19 Səni dardan qurtarmağa, Varının,
yoxsa qüdrətinin gücü çatarmı? 20 Xalqların öz
yerlərindən Yox edildiyi gecənin həsrətini çəkmə.
21 Ehtiyatlı ol ki, şərə tərəf dönməyəsən, Çünki
zəlil olmaqdan çox bunu seçmisən. 22 Budur, Allah
əzəməti ilə ucalır, Onun kimi müəllim haradadır?
23 Kim Ona nə etməsinin lazım olduğunu söyləyə

bilər? Kim Ona “haqsızsan” deyə bilər? **24** Onun işlərini yada sal, İnsanların ilahilərlə tərənnüm etdiyi işləri mədh etməlisən. **25** Bütün insanlar bunu görür, Hamı bu işləri uzaqdan seyr edir. **26** Bəli, Allah çox böyükdür, Onu tanıya bilmirik, İllərinin sayını araşdıran yoxdur. **27** Su damcılarını yuxarı qaldırır, Buxarlandırır, yağış yağdırır. **28** Bu yağışlar buludlardan tökülür, İnsanların üstünə bol yağışlar səpilir. **29** Buludların necə yayılmasını, Göylərin çadırında guruldamasını Kim dərk edə bilər? **30** Baxın, ətrafında şimşəkləri çaxdırır, Dənizin dərinliklərini doldurur. **31** Allah xalqlara rəhbərlik edir, Onları bol ərzaqla təmin edir. **32** Şimşəyi əlləri ilə tutur, Hədəfə vurmasını buyurur. **33** Gurultusu qasırğadan xəbər verir, Qasırğanın qopacağını öküzlərə belə, bildirir.

37 Bundan qəlbim çırpınıb yerindən oynayır, **2** Dinləyin! Gurlayan səsini dinləyin, Ağzından çıxan harayını eşidin! **3** Göy altında, hər yanda səs salır, Yer üzünün dörd bucağında şimşəyini çaxdırır. **4** Ardınca nərə vurur, Əzəmətli səsi ilə gurlayır, Həniri eşidilir, dayanmadan şimşək çaxır. **5** Allahın səsi heyrətamiz şəkildə gurlayır, O bizə məlum olmayan böyük işlər görür. **6** Çünki “yerə yağ” deyə qara əmr edir, Leysana “şiddətlə tökül” deyir. **7** Yaratdığı bütün insanlar Onun işlərini bilsinlər deyə Hər kəsin əlini işdən saxlayır. **8** Heyvanlar yuvalarına çəkilir, Öz yerlərində qalır. **9** Tufan otağından çıxır, Soyuq şimal yellərindən gəlir. **10** Allahın nəfəsi suları dondurur, Ümman sular buz bağlayır. **11** Buludlara nəm çəkdirərək yükləyir, Buludlar içindən şimşək səpələyir. **12** Buludlar yer üzündə əmrini yerinə yetirmək üçün Onun istəyi istiqamətində dönüb fırlanır. **13** Bəzən insanları cəzalandırmaq üçün, Bəzən torpağı suvarmaq üçün, Bəzən də sevgisini göstərmək üçün yağış göndərir. **14** Əyyub, bunu dinlə, Bir dayan, Allahın heyrətamiz işlərindən düşün. **15** Allahın buludlar üçün necə nizam qurduğunu bilirsənmi? Buludlarındakı şimşəkdən necə od çıxır? **16** Buludların tarazlığını, Kamil biliyə malik olanın heyrətamiz işlərini bilirsənmi? **17** Səmum küləyi dünyanın nəfəsini kəsərkən Paltarın içərisində istidən huşunu itirirsən. **18** Tökmə bürünc ayna kimi möhkəm olan göy qübbəsini Allahla birlikdə sərə bilirsənmi? **19** Ona nə deyəcəyimizi bizə öyrət, Çünki cəhalətimiz üzündən sözlərimiz nizamsızdır. **20** Onunla danışmaq istərəm, bu Ona xəbər verilərmi? Kimsə udulmasını istərmi? **21** Külək qurtaranda, göyü təmizləyəndə Göydə parlayan işığa kimsə baxmaz. **22** Şimaldan qızılı parıltı görünür, Allah qüdrətli əzəmətində gəlir. **23** Biz Külli-İxtiyarı tapa bilmərik, Qüvvəti möhtəşəmdir. Salehliyi misilsizdir, ədalətlidir, Heç haqsızlıq etmir. **24** Buna görə insanlar Ondan qorxar, O özünü hikmətli sayanlara baxmaz».

38 O zaman Rəbb qasırğanın içindən Əyyuba belə cavab verdi: **2** «Məsləhəti savadsız sözlərlə qaranlığa salan bu kimdir? **3** İndi kişi kimi belinə qurşaq bağla, Sual verəcəyəm, Mənə cavab ver. **4** Mən yerin təməlini qoyarkən haradaydın? Anlayışın varsa, söylə. **5** İndi ki bilirsən, De görüm, yerin ölçüsünü kim qoydu, Yaxud yer üstündə ölçü xəttini kim çəkdi? **6** Nəyin üstündə onun təməlləri quruldu? Kim onun guşədaşını qoydu? **7** Onda dan ulduzları birgə nəğmə oxuyurdu, Bütün ilahi varlıqlar sevincdən haray salırdı. **8** Dəniz bətndən çıxıb fışqırarkən Onu qapılar arasında kim bağladı? **9** Ona buludları libas, Qatı qaranlıqları qundaq etdim. **10** Onun sərhədini çəkdim, Qapı və cəftələrini qoydum. **11** O vaxt dedim: “Buraya qədər gəlib o tərəfə çıxmayacaqsan, Qürurlu dalğaların burada dursun”. **12** Sən ömründə səhərə buyruq verdinmi? Şəfəqə yerini göstərdinmi? **13** Belə ki yer üzünün ucqarlarını tutsun, Üstündən pisləri çırpıb atsın. **14** Torpağın quruluşu dəyişir, Möhür vurulanda palçıqda əksi qalan kimi, Libasdakı qırışlar kimi gözə görünür. **15** Pislərin nuru batırılar, Qaldırdıqları qolları qırılar. **16** Dənizin mənbələrinə getmisənmi? Dərinliyin dibində gəzmisənmi? **17** Ölüm dərgahı sənə göstərilibmi? Ölüm kölgəsinin qapılarını görmüsənmi? **18** Dünyanın həcmini dərk edə bilirsənmi? De görüm, bunların hamısını bilirsənmi? **19** İşıq məskəninə gedən yol haradadır? Qaranlığın yeri haradadır? **20** Onları yerlərinə apara bilərsənmi? Evlərinin yolunu bilirsənmi? **21** Əlbəttə, heç nə anlamırsan, Çünki onlarla eyni vaxtda doğulmusan! Yaşın bu qədərdir. **22** Qar anbarlarına girmisənmi? Dolu anbarlarını görmüsənmi? **23** Mən onları dar gün üçün, Döyüş və müharibə günləri üçün saxlayıram. **24** Hansı yolla işıq yayılar, Yer üzündə şərq küləyi qopar? **25** Kim sellər üçün arx, İldırım üçün yol açdı ki, **26** Kimsəsiz yerləri, İnsan yaşamayan çölləri sulasın, **27** Səhralar – biyabanlar doyunca su içsin, Yaşıl ot bitsin? **28** Yağışın atası varmı? Şeh damlalarını kim yaratdı? **29** Buz kimin bətnindən çıxdı? Göylərdən düşən şaxtanı kim doğdu? **30** Sular nə zaman daş kimi bərkiyir, Dərinliklərin səthi donur? **31** Ülkər ulduzlarını bağlaya bilərsənmi? Orionun bağlarını açа bilərsənmi? **32** Hər bürcü öz vaxtında çıxara bilərsənmi? Böyük, Kiçik Ayı bürcünə yol göstərə bilərsənmi? **33** Göylərin

qanunlarını bilirsənmi? Allahın hakimiyyətini yer üzərində qura bilərsənmi? **34** Başına bol yağış yağsın deyə Buludları səsləyə bilərsənmi? **35** Şimşəkləri göndərə bilərsənmi getsinlər, Sənə də "bax buradayıq" desinlər? **36** Kim ürəyə hikmət qoydu, Dərk etmək üçün şüur verdi? **37** Kim buludları ağılla saya bilər? Göyün tuluqlarını kim boşalda bilər? **38** Onda toz yatıb yer bərkiyər, Kəsəklər bir-birinə yapışar. **39** Dişi aslanlar üçün ov ovlaya bilərsənmi, Gənc aslanların qarnını doyura bilərsənmi **40** Yuvalarına girəndə, Kolluqda pusqu quranda? **41** Kim qarğaya yem verə bilər Balaları Allaha fəryad edəndə, Acından vurnuxanda?

39 Dağ keçilərinin nə vaxt doğduğunu bilirsənmi? Maralların balalamasının vaxtını sən gözləyirsənmi? **2** Onlar boğaz olanda ayını-gününü sən sayırsanmı? Nə vaxt doğacaqlarını bilirsənmi? **3** Diz çöküb balalarını doğar, Ağrılardan qurtarar. **4** Balaları çöldə böyüyüb güc alar, Gedər, geri qayıtmaz. **5** Kim vəhşi eşşəyi azad buraxdı? Kim onun iplərini açdı? **6** Ona çölləri məskən verdim, Şoran düzləri ona yurd etdim. **7** O, şəhərdəki izdihama gülər, Sahibinin hay-küyünü eşitməz. **8** Təpələri dolaşıb otlar, Yaşıllığı axtarar. **9** Çöl öküzü sənə xidmət etmək istəyərmi? Gecəni sənin axurunda keçirərmi? **10** Kotan sürsün deyə onu boyunduruğa sala bilərsənmi? Ardınca dərələrdə şırım açа bilərmi? **11** Onun həddsiz gücünə bel bağlaya bilərsənmi? Ona ağır iş gördürə bilərsənmi? **12** Çöl öküzünə etibar edə bilərsən ki, Əkininin məhsulunu daşısın, Onu xırmanına yığsın? **13** Dəvəquşu qanadını sevinclə çırpar, Amma onun qanadı nə leyləyin qanadları ilə, Nə də ki pərləri ilə müqayisə olunur. **14** Yerdə yumurtalayır, Onları toz-torpaq üstündə qızdırır. **15** Yadından çıxarır ki, yumurtalar ayaq altında sınır, Çöl heyvanlarının ayağı altında qalır. **16** Balaları ilə elə sərt rəftar edir ki, Elə bil özününkü deyil, Çəkdiyi zəhmətin boşa getməsindən narahat olmaz. **17** Çünki Allah ona müdriklik verməyib, Ona dərrakə bəxş etməyib. **18** Qaçmaq üçün yenə qanad açanda Ata və atlıya gülər. **19** Ata güc verən sənsənmi? Boynuna yalı qoyan sənsənmi? **20** Onu çəyirtkə kimi tullandıran sənsənmi? Onun təmtəraqlı kişnəməsi xof salır. **21** Dərələrə ayağını bərk vurur, Öz qüvvəsi ilə sevinib-coşur, Silahlıların qabağına çıxır. **22** Qorxuya gülər, heç bir şeydən çəkinməz, Qılınc qarşısında ayağını geri çəkməz. **23** Onun üstündə oxdan cingildəyir, Parlaq nizə və mizraq şimşək tək keçir. **24** Coşanda qəzəblənib yeri-yurdu qapır, Şeypur çalınan kimi yerindən dik atılır. **25** Şeypur çalınanda "hiaaa!" deyib kişnəyir, Döyüş qoxusunu, sərkərdələrin gurlayan səsini, Döyüşün nərəsini uzaqdan hiss edir. **26** Məgər qırğı sənin dərrakənləmi uçur, Cənuba tərəf qanad açır? **27** Məgər qartal sənin əmrinləmi göyə qalxır, Uca yerlərdə özünə yuva qurur? **28** Sıldırım qayalarda yaşayır, Şiş uclu qayalarda məskən salır. **29** Oradan şikarını axtarır, Gözləri onları uzaqdan görür. **30** Onun balaları qanla qidalanır, Harada leş olsa, o da oradadır».

40 Rəbb Əyyuba belə dedi: **2** «Kim ki tənbehə layiq görülür, O, Külli-İxtiyarla mübahisə edə bilərmi? Qoy buna Allahı ittiham edən cavab versin». **3** Onda Əyyub Rəbbə belə cavab verdi: **4** «Mənim gərəksizliyimə bax, Sənə necə cavab verim, Ağzımı əlimlə tutmuşam. **5** Bir dəfə danışdım, daha cavabım yoxdur, Artıq ikinci dəfə nə danışım». **6** Rəbb qasırğanın içindən Əyyuba cavab verdi: **7** «İndi kişi kimi belinə qurşaq bağla, Sual verəcəyəm, Mənə cavab ver. **8** Sənmi ədalətimi boşa çıxaracaqsan? Özünə haqq qazandırmaq üçün sənmi Məni günahlandıracaqsan? **9** Allahın qolu kimi qolun varmı? Səsin Onunku kimi gurlayarmı? **10** Əgər belədirsə, şərəfə, şana bürün, Ehtişamı, əzəməti geyin. **11** Qoy qəzəbinin alovu saçsın, Hər qürurluya baxıb onları alçalt. **12** Qürurluların hamısına baxıb aşağı endir, Pisləri yerindəcə təpiyinin altına sal. **13** Hamısını birlikdə torpaq altında basdır, Məzarda üzləri kəfənə bürünsün. **14** O zaman Mən də bunu qəbul edərəm, Belə ki sağ qolun səni qurtarır. **15** Behemota bax, öküz kimi ot yeyir, Səni yaratdığım kimi onu da Mən yaratmışam, **16** Gör belində nə qədər güc var, Qarın əzələləri necə möhkəmdir. **17** Sallanan quyruğu sidr ağacına bənzəyir, Budlarındakı vətərlər bir-birinə hörülüb. **18** Sümükləri sanki tunc borudur, Qabırğaları elə bil dəmir çubuqdur. **19** Allahın işləri arasında şah əsərdir, Yalnız Yaradan ona qılıncla yaxınlaşa bilir. **20** Təpələr məhsullarını ona verir, Bütün çöl heyvanları yanında oynaşır. **21** Nilufərlərin altında, Qamışla örtülü bataqlıqlarda yatır. **22** Nilufərlər üstünə kölgə salır, Dərənin söyüdləri onu əhatəyə alır. **23** Coşğun çaylardan qorxmur, Sellər boğazına çatsa da, arxayındır. **24** Gözləri açıq ikən kim onu tuta bilər? Kim qıra ilə onun burnunu deşər?

41 Məgər sən Livyatanı qarmaqla çəkə bilərsənmi? Dilinə qaytan vura bilərsənmi? **2** Burnuna ip taxa bilərsənmi? Qıra ilə çənəsini deşə bilərsənmi? **3** Sənə yalvarıb-yaxararmı, Səninlə şirin-şirin danışarmı? **4** Əbədi qulun olmaq üçün Səninlə əhd kəsərmi? **5** Quşla oynadığın kimi onunla oynaya bilərsənmi? Boynuna ip bağlayıb onu qızların üçün apara bilərsənmi? **6** Məgər

tacirlər onu alıb-satarlarmı? Aralarında bölə bilərlərmi? 7 Yabalarla dərisini, Balıqçı neştərləri ilə başını doldura bilərsənmi? 8 Əlini onun üstünə qoy, nə cəncələ düşəcəyini təsəvvür et, Onda bu işi bir daha görməzsən. 9 Onu tutmaq ümidin boş istəkdir. Onun görkəmi adamı yıxmırmı? 10 Onu oyatmaq üçün heç kimdə cəsarət yoxdur. Bəs Mənim qarşımda kim dayana bilər? 11 Kim Mənə bir şey verib ki, ona geri qaytarım? Bax göylər altında hər şey Mənimdir. 12 Sözümü kəsməyib onun əzalarından, Möhkəm gücündən və gözəl görünüşündən deyəcəyəm. 13 Üstündəki paltarı kim çıxara bilər? Qoşa cilovla kim ona yaxınlaşa bilər? 14 Ağzının qapılarını kim açа bilər? Çünki damağındakı dişlər dəhşətlidir. 15 Kürəyi nizamla düzülmüş qalxanlara oxşayır, Onlar bir-birinə möhkəm bağlanıb, 16 Bir-birlərinə elə bağlanıb ki, Arasından hava keçməz. 17 Bir-birlərinə elə yapışıb ki, Birdir, ayrılmaz. 18 Asqıranda od sıçrayır, Gözləri səhər işığı tək par-par yanır. 19 Ağzından alovlu məşəllər çıxır, Qığılcımlar saçılır. 20 Burnunun deşiklərindən tüstü çıxır, Elə bil qazan qaynayır, qamış yanır. 21 Nəfəsindən kömürlər közərir, Ağzından alov çıxır. 22 Boynunda qüvvət yaşayır, Qabağında dəhşət oynayır. 23 Ətinin qatları bir-birinə bitişib, Oradan tərpənə bilməz, üstünə bərk yapışıb. 24 Ürəyi daş kimi möhkəmdir, Dəyirmanın alt daşı kimi bərkdir. 25 Qalxanda güclülər lərzəyə gəlir, Qorxub ürəkləri gedir. 26 Üstünə qılınc çəkməyin faydasızdır, Nizə, tir, mizraqdan kar aşmır. 27 Dəmiri saman çöpü, Tuncu çürük odun sayır. 28 O, oxlardan qaçmır, Sapanddan daş atsan, elə bilər ki, çöpdür. 29 Dəyənəkləri küləş qırıntısı sanır, Mizraqın vıyıltısına gülür. 30 Qarnının altı sərt saxsıya oxşayır, Palçıq üstə vəl kimi iz qoyur. 31 Dərin suları bir qazan kimi qaynadır, Dənizi ətir küpünə döndərir, 32 Arxasınca parlaq bir iz buraxır, İnsan bu dərinliyi ağaran saça oxşadır. 33 Yer üzündə misli-bərabəri yoxdur, Qorxu bilməyən məxluqdur. 34 Hər lovğalanana xor baxır, Bütün məğrur heyvanların hakimidir».

42 O vaxt Əyyub Rəbbə belə cavab verdi: 2 «Bilirəm, Sən hər şeyə qadirsən, Sənin istəyinin qarşısı alınmaz. 3 Soruşdun: "Məsləhəti savadsızcasına ört-basdır edən bu kimdir?" Doğrudan da, bilmədiyim şeylərdən, əlim çatmadığı heyrətamiz işlərdən danışdım. 4 Dedin: "İndi qulaq as, Mən danışacağam, Sual verəcəyəm, Mənə cavab ver". 5 Qulaqlarıma sorağın çatmışdı, İndisə Səni gözlərimlə görürəm. 6 Ona görə özümdən zəhləm gedir, Torpağın, külün içində tövbə edirəm». 7 Rəbb Əyyuba bu sözləri deyəndən sonra Temanlı Elifaza dedi: «Sənə və iki dostuna qarşı qəzəbdən alışıb-yandım. Çünki siz qulum Əyyub kimi Mənim haqqımda doğru olanı demədiniz. 8 İndi özünüz üçün yeddi buğa və yeddi qoç alıb qulum Əyyubun yanına gedin və özünüz üçün yandırma qurbanı təqdim edin. Qulum Əyyub sizin üçün dua etsin. Mən də onun duasını qəbul edib sizinlə axmaqlığınıza görə rəftar etməyəcəyəm, çünki siz qulum Əyyub kimi Mənim haqqımda doğru olanı demədiniz». 9 Beləcə Temanlı Elifaz, Şuahlı Bildad və Naamatlı Sofar gedib Rəbbin onlara dediklərinə əməl etdi. Rəbb də Əyyubun duasını qəbul etdi. 10 Əyyub dostları üçün dua edəndən sonra Rəbb ondan alınanları geri qaytardı. O, Əyyuba bütün qabaqkı malından da ikiqat artıq var-dövlət verdi. 11 Əyyubun bütün qardaşları, bacıları və bütün əvvəlki dost-tanışları yanına gəlib evində onunla çörək yedi və dərdinə şərik oldular. Rəbbin onun başına gətirdiyi bütün bəlalara görə ona təsəlli verdilər. Hər biri ona bir parça gümüş və bir qızıl halqa verdi. 12 Rəbb Əyyubun axır günlərini əvvəlki günlərindən daha çox bərəkətli etdi. Onun on dörd min qoyunu, altı min dəvəsi, min cüt öküzü və min eşşəyi var idi. 13 Əyyubun yeddi oğlu, üç qızı oldu. 14 İlk qızının adını Yemima, ikincisinin adını Qesia, üçüncüsünün adını Qeren-Happuk qoydu. 15 Ölkənin heç bir yerində Əyyubun qızları kimi gözəl qızlar yox idi. Əyyub onlara da qardaşları ilə yanaşı miras verdi. 16 Bundan sonra Əyyub yüz qırx il yaşadı və dörd nəsil övladlarını gördü. 17 O qocalıb yaşa dolaraq öldü.

Zəbur

1 Pislərin məsləhəti ilə getməyən, Günahkarların yolunda dayanmayan, Rişxəndçilərin arasında oturmayan insan nə bəxtiyardır! **2** O ancaq Rəbbin Qanunundan zövq alar, Gecə-gündüz bu təlimatı dərin düşünər. **3** Axar sular kənarında əkilən ağac kimi Barını mövsümündə verər, Yarpağı solmaz, Etdiyi hər işdə uğur qazanar. **4** Pis adamlarsa belə deyil, Onlar yelin sovurduğu saman çöpünə bənzəyər. **5** Buna görə pis adamlar hökm günündə, Günahkarlar salehlərin məclisində dayana bilməz. **6** Çünki Rəbb salehlərin yolunu bilər, Pislərin yolu isə məhv olar.

2 Nə üçün millətlər belə vurnuxmaya düşür, Ümmətlər boş şeylər düşünür? **2** Dünya şahları yığışır, Hökmdarlar Rəbbə və Onun məsh etdiyinə qarşı birləşir. **3** Deyirlər: «Gəlin onların buxovlarını qoparaq, Üstümüzdəki zəncirlərini ataq». **4** Göylərin sakini gülür, Xudavənd onlara istehza edir. **5** Sonra onlara hiddəti ilə xəbərdarlıq edəcək, Qəzəbi ilə onları dəhşətə gətirəcək. **6** O deyir: «Mən padşahımı Müqəddəs dağım Sionda əyləşdirmişəm». **7** Rəbbin fərmanını elan edəcəyəm. Rəbb mənə dedi: «Sən Mənim oğlumsan, Mən bu gün sənə Ata oldum. **8** Məndən istə, onda irs olaraq millətləri, Mülk olaraq yer üzünün qurtaracağınadək hər yeri Sənə verərəm. **9** Onları dəmir əsa ilə qıracaqsan, Saxsı qab kimi çilik-çilik edəcəksən». **10** İndi, ey şahlar, müdrik olun! Ey dünya hakimləri, ibrət alın! **11** Rəbdən qorxub Ona xidmət edin, Həm titrəyin, həm sevinin. **12** Oğulu öpün ki, qəzəblənməsin, Yoxsa tutduğunuz yolda məhv olarsınız. Çünki qəzəbi tezliklə alovlanar. Ona pənah gətirənlərin hamısı nə bəxtiyardır!

3 Davudun məzmuru. Oğlu Avşalomun qarşısından qaçanda. Ya Rəbb, düşmənlərim nə qədər çoxalıb! Əleyhimə qalxanlar nə qədər artıb! **2** Mənim üçün çoxları deyir: «Allahdan ona xilas yoxdur». (Sela) **3** Amma Sən, ya Rəbb, ətrafımda sipərsən, Şərəfimsən, başımı ucaldan Sənsən! **4** Rəbbi ucadan səsləyirəm, O, müqəddəs dağından mənə cavab verir. (Sela) **5** Mən yatıram, yuxuya gedirəm, Yenə oyanıram, çünki Rəbb mənə kömək edir. **6** Hər yandan məni mühasirəyə alan On minlərlə xalqdan qorxmuram. **7** Qalx, ya Rəbb! Ey Allahım, məni qurtar! Çünki Sən bütün düşmənlərimin əngindən vurursan, Pislərin dişlərini qırırsan. **8** Qurtuluş Rəbdəndir, Qoy Sənin xeyir-duan xalqının üzərində olsun! (Sela)

4 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun simli alətlərin müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Səni çağıranda mənə cavab ver, Ey adil Allahım! Dara düşən zaman məni genişə çıxar, Mənə lütf edib duama qulaq as! **2** Ey insan övladları, nə vaxtadək Şərəfimi rüsvayçılığa çevirəcəksiniz? Nə vaxtadək boş şeylərə meyl göstərib Yalan axtaracaqsınız? (Sela) **3** Bilin ki, mömin insanı Rəbb Özü üçün ayırıb; Nə vaxt Rəbbi çağırsam, məni eşidir. **4** Qorxub-titrəyin, günah etməyin, Yatağınızda olarkən ürəyinizdə düşünün, dinməyin. (Sela) **5** Salehlik qurbanları kəsin, Rəbbə güvənin. **6** Çoxları deyir: «Kim bizə yaxşılıq edəcək?» Ya Rəbb, üzünün nurunu üstümüzə sal. **7** Onların bol taxıl və təzə şəraba görə sevindiklərindən də çox Mənim qəlbimə sevinc verdin. **8** Arxayın yatıb yuxuya gedirəm, Çünki yalnız Sən, ya Rəbb, məni əmin-amanlıqda yaşadırsan!

5 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun nəfəs alətlərinin müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Ya Rəbb, sözlərimə qulaq as, Ah-naləmə nəzər sal. **2** Ey Padşahım, ey Allahım, fəryad səsimə qulaq as, Çünki Sənə dua edirəm. **3** Ya Rəbb, səhər erkən səsimi eşidirsən, Səhər erkən Sənə dua edib cavab gözləyirəm. **4** Çünki Sən pislikdən xoşlanan Allah deyilsən, Şər Sənin yanına gəlməz. **5** Təkəbbürlülər hüzurunda dayana bilməz, Bütün şər iş görənlərə nifrət edirsən. **6** Yalan söyləyənləri məhv edirsən, Ya Rəbb, qaniçənlərdən, hiyləgərlərdən ikrah edirsən. **7** Fəqət mən bol məhəbbətin naminə evinə gələcəyəm, Üz tutub müqəddəs məbədinə qorxu ilə səcdə edəcəyəm. **8** Ya Rəbb, ədalətinlə məni düz yola yönəlt, Düşmənlərimin üzündən Öz yolunu qarşımda düzəlt. **9** Onların dillərində düz söz yoxdur, Ürəkləri pis niyyətlə doludur. Boğazları açıq qəbirdir, Dilləri yalan danışır. **10** Ey Allah, onları təqsirkar çıxar, Qoy niyyətlərinə görə bu şər insanlar yıxılsın. Onları saysız günahlarına görə qov, Çünki Sənin əleyhinə qalxıblar. **11** Sənə pənah gətirənlərsə qoy sevinsin, Qoy Səni daima mədh etsinlər, Çünki onları Sən qoruyursan. Sənin adını sevənlər sevincdən cuşa gəlsin! **12** Ya Rəbb, salehə xeyir-dua verirsən, Lütfünlə sipər kimi onları hifz edirsən.

6 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun səkkiz simli alətlərin müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Ya Rəbb, qəzəblənib məni töhmətləndirmə, Hiddətlənib məni tənbeh etmə. **2** Ya Rəbb, mənə rəhm et, Çünki taqətim qalmayıb. Mənə şəfa ver, ya Rəbb, Sümüklərim sızlayır. **3** Canıma vəlvələ düşüb. Ya Rəbb, bu nə vaxtadək olacaq? **4** Ya Rəbb, gəl, mənə kömək et, Məhəbbətin naminə

məni xilas et! 5 Ölüb-gedən insan Səni xatırlamaz.
Axı ölülər diyarından kim Sənə şükür edəcək?
(Sheol h7585) 6 Öz ah-naləmdən bezmişəm, Hər gecə
ağlamaqdan döşəyim islanır, Göz yaşlarımdan
yatağım yaş olur. 7 Qəmdən gözümün nuru sönüb,
Gözlərim düşmənləri görməkdən zəifləyib. 8 Siz ey
şər iş görənlər, məndən uzaq durun! Çünki Rəbb
hönkürtümü eşitdi, 9 O, yalvarışımı dinlədi, Rəbb
duamı qəbul etdi! 10 Bütün düşmənlərim rüsvay
olacaq, Canlarına vəlvələ salınacaq, Xəcalət içində
bir andaca geri qayıdacaq.

7 Davudun Binyaminli Kuşa görə Allaha oxuduğu
şiqqayon. Ey Rəbb Allahım, Sənə sığınmışam,
Məni bütün təqibçilərimdən qurtar, Məni xilas et.
2 Yoxsa aslan kimi məni parçalayarlar, Xilas edən
olmasa, məni didib-dağıdarlar. 3 Ya Rəbb Allahım,
əgər günah etmişəmsə, əllərimdən haqsızlıq
gəlibsə, 4 əgər dostuma xəyanət etmişəmsə,
Düşmənimi nahaqdan qarət etmişəmsə, 5 Qoy
məni düşmən qovub tutsun, Bədənimi təpik altına
salsın, Şərəfimi yerə vursun. (Sela) 6 Qəzəblə
qalx, ya Rəbb, Düşmənlərimin hiddətinə qarşı
çıxıb yüksəl! Mənə görə oyan, Hökmünü bəyan
et! 7 Ümmətlər icması Sənin ətrafına yığılsın, Sən
onların başı üzərində ucal, hökmünü ver. 8 Rəbb
xalqlar üzərində hakimlik edir; Məni mühakimə
et, ya Rəbb, Salehliyimə, kamilliyimə görə mənə
haqq qazandır! 9 Pislərin pisliyi sona yetsin,
Salehlərsə möhkəmlənsin! Ey adil Allah, çünki
Sən düşüncələri, hissləri bilirsən. 10 Allah mənim
sipərimdir, Ürəyidüz olanları xilas edir. 11 Allah
adil hakimdir, Hər gün haqsızlığa görə hökm
verir. 12 Pislər yolundan dönməzsə, O, qılıncını
itilər, Ox-kamanını qurar, 13 Onlara qarşı ölüm
silahları hazırlayar, Yandırıcı oxları ilə nişan
alar. 14 Pislər hiyləyə hamilə olar, Şər üçün ağrı
çəkər, yalan doğar. 15 Onlar başqasına quyu qazar,
dərinləşdirər, Qazdıqları quyuya özləri düşər. 16
Yamanlıqları öz üstlərinə dönər, Zorakılıqları
başlarına düşər. 17 Rəbbə ədalətinə görə şükür
edəcəyəm, Haqq-Taala Rəbbin ismini tərənnüm
edəcəyəm!

8 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Gittit» üstə
oxunan məzmuru. Ey Xudavəndimiz Rəbb,
İsmin bütün yer üzündə nə qədər əzəmətlidir!
Ehtişamın göylərə qalxır! 2 Düşməni və qisasçını
susdurmaq üçün Körpələrin və çağaların səsi
ilə Yağılarına qarşı qala qurdun. 3 Əllərinin işi
olan göyləri, Öz yerinə düzdüyün ay və ulduzları
gördükdə deyirəm: 4 «İnsan kimdir ki, onun
haqqında düşünürsən? Bəşər oğlu kimdir ki, onun
qayğısını çəkirsən?» 5 Onu Allahdan bir az aşağı
yaratdın, İzzət və əzəmət tacını onun başına
qoydun, 6 əllərinin işləri üzərində onu hökmdar
etdin. Hər şeyi onun ayağının altına qoydun: 7
Bütün sürü və naxırları, Çöldə yaşayan heyvanları,
8 Göydəki quşları, dənizdəki balıqları, Dəryalarda
üzənlərin hamısını. 9 Ey Xudavəndimiz Rəbb,
İsmin bütün yer üzündə nə qədər əzəmətlidir!

9 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Mut-labben»
üstə oxunan məzmuru. Bütün ürəyimlə Rəbbə
şükür edəcəyəm, Bütün xariqələrini deyəcəyəm.
2 Sənə görə fərəhimdən sevinib cuşa gələcəyəm,
Ey Haqq-Taala, ismini tərənnüm edəcəyəm!
3 Düşmənlərim geri dönəndə Sənin önündə
səndələyərək yıxılıb məhv olurlar. 4 Çünki
Sən haqqımı və mübarizəmi gördün, Taxtında
oturub ədalətlə hökm etdin. 5 Sən millətləri
məzəmmət, pisləri yox etdin, Adlarını əbədilik
sildin. 6 Düşmənin sonu çatdı, o əbədi viran oldu,
Şəhərlərini təməlindən qopartdın, Onların xatirəsi
də məhv oldu. 7 Rəbb isə əbədi olaraq hökmranlıq
edir, O, taxtını hökm üçün qurub. 8 Dünyaya
ədalətlə hökm edir, Ümmətlərə insafla hakimlik
edir. 9 Rəbb məzlumların pənahgahıdır, Sıxıntı
anlarında müdafiə qalasıdır. 10 İsmini tanıyanlar
Sənə güvənir, Çünki, ya Rəbb, Səni axtaranları tərk
etməzsən! 11 Sionun sakini olan Rəbbi tərənnüm
edin! Xalqlar arasında Onun işlərini bəyan edin!
12 O, tökülən qanın qisasını alır, yadda saxlayır,
Məzlumların fəryadını unutmur. 13 Ya Rəbb,
rəhm et! Ey ölüm qapılarından məni qurtaran,
Mənə nifrət edənlərin üzündən çəkdiyim dərdə
bax! 14 Sion qızının darvazalarında Qoy Sənə
edilən həmdlərimdən danışım, Səndə xilas taparaq
şadlanım! 15 Millətlər qazdıqları quyuya özləri
düşüb, Qurduqları tələyə öz ayaqları ilişib. 16
Rəbb Özünü göstərib hökmünü yeritdi, Pislər
öz əməlləri ilə tora düşdü. Hiqqayon, (Sela)
17 Pis adamlar ölülər diyarına düşəcək, Allahı
unudan bütün millətlər də oraya gedəcək. (Sheol
h7585) 18 Çünki fəqir adam həmişəlik unudulmaz,
Məzlumun ümidi əbədi olaraq boşa çıxmaz. 19
Ya Rəbb, qalx, qoy insan qalib gəlməsin, Sənin
hüzurunda millətlər məhkum edilsin. 20 Ya
Rəbb, qoy millətlər Səndən qorxsunlar, Qoy onlar
bilsinlər ki, yalnız insandırlar. (Sela)

10 Ya Rəbb, nə üçün uzaqda durmusan? Mən
dara düşəndə niyə gizlənirsən? 2 Pislər
təkəbbürlə məzlumları təqib edir, Öz qurduqları
fəndlərə özləri düşür. 3 Pis insan könlünün
istəkləri ilə fəxr edir, Acgöz Rəbbə xor baxır,
Ona küfr edir. 4 Təkəbbürlü, pis insan Allahı
axtarmaz, «Allah yoxdur» deyə düşünər. 5 Belə

insan həmişə uğur qazanar, Bütün düşmənlərinə xor baxar. Sənin hökmlərinsə onun dərrakəsindən çox uzaqdır. **6** Ürəyində deyir: «Sarsılmaram, Heç zaman fəlakətə düşmərəm». **7** Onun ağzı lənətlə, hiylə ilə, hədə ilə doludur, Dilinin altında zülm və şər var. **8** Kəndlərdə pusqu yerlərini qurar, Günahsızları xəlvətcə öldürər. Biçarəyə göz qoyub gizlicə güdər, **9** Yuvasında oturmuş aslan kimi gizli yerdə pusqu qurar, Məzlumu tutmaq üçün güdər, Toruna salıb onu tutar. **10** Biçarələrin başından basıb qəddini qırar, Onlar bu pis adamın əlindən yıxılar. **11** Pis adam belə düşünər: «Allah məni yaddan çıxarıb, Heç vaxt görməz, çünki mənə göz yumub». **12** Ya Rəbb, qalx, ey Allah, onlara əl qaldır! Unutma məzlumları! **13** Niyə pis insan Allaha küfr etsin? Niyə ürəyində «məndən əvəzini çıxmaz» desin? **14** Amma Sən bu əzab-əziyyətə baxırsan, Məzluma kömək əlini uzadırsan. Biçarə özünü Sənə tapşırar, Yetimlərin imdadı Sənsən. **15** Şər iş görənin, pis insanın qol-qanadını qır, Axıracan pisliklərini ifşa et. **16** Rəbb sonsuzadək, əbədi padşahdır! Onun diyarından millətlər yox olacaq. **17** Ya Rəbb, məzlumların səsini eşidəcəksən, Onları ürəkləndirib diqqət yetirəcəksən. **18** Yetimə, fəqirə ədalət göstərəcəksən; Belə ki torpaqdan yaradılan insan Bir daha təhlükə yaratmasın.

11 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Rəbbə pənah gətirmişəm. Könlümə necə deyə bilərsiniz ki, Quş kimi dağlara uç? **2** Bax pislər ox-kaman qurublar, Oxlarını yayın üstünə qoyublar, Qaranlıqda dayanıblar, Ürəyidüz olanları nişan alıblar. **3** Əgər hər şey təməlindən dağılarsa, Salehlər nə edə bilər? **4** Rəbb Öz müqəddəs məbədindədir, Onun taxtı göylərdədir. Rəbbin görən gözləri var, gözünü açar, Bəşər övladlarına diqqətlə baxar. **5** Rəbb saleh adamı sınaqdan keçirir, Pisə, zülmkarasa nifrət edir. **6** Pislərin üstünə odlu köz, kükürd yağdırır, Onların kasalarına düşən pay səmum yeli olacaq. **7** Çünki Rəbb adildir, ədaləti sevir, Əməlisalehlər Onun üzünü görəcək.

12 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun səkkiz simli alətlərin müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Ya Rəbb, bizə yardım et, mömin insan qalmayıb, Bəşər övladları arasında vəfalılar qurtarıb. **2** Hər kəs başqasına yalan söyləyir, Ağzı yalan danışır, ikiüzlülük edir. **3** Qoy Rəbb yalan danışan hər ağzı yumsun, Hər lovğa dili kəssin! **4** Onlar deyir ki, biz dilimizlə zəfər çalacağıq. Bu ağız bizdədirsə, kim bizə ağalıq edə bilər? **5** Rəbb deyir: «İndi qalxacağam, Çünki fəqirlərə zülm edilir, Məzlumlar nalə çəkir, qurtuluş istəyir. Mən bunu onlara verəcəyəm». **6** Rəbbin kəlamları pakdır, Kürədə əridilən, yeddi dəfə təmizlənən gümüş kimidir. **7** Sən, ya Rəbb, onları qoru, Bu nəsildən onların hər birini əbədilik hifz et. **8** Bəşər övladları arasında namərdlik artarkən Hər yanda pislər gəzər.

13 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ya Rəbb, nə vaxtadək, Yoxsa əbədilikmi məni unudacaqsan? Nə vaxtadək məndən üzünü gizlədəcəksən? **2** Nə vaxtadək qəlbim qəmli olacaq? Könlümdə hər günmü qubar qalacaq? Nə vaxtadək düşmənim üstün olacaq? **3** Bax mənə, cavab ver, ey Allahım Rəbb! Gözümə nur ver ki, əcəl yuxusuna getməyim. **4** Qoy düşmənlərim «uddum onu» deməsinlər, Mən sarsılarkən şənlənməsinlər. **5** Sənin məhəbbətinə güvənirəm, Qurtuluşunla qəlbim şadlanacaq. **6** Rəbbə ilahi nəğməmi oxuyacağam, Çünki mənə comərdlik etdi.

14 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Axmaqlar ürəyində «Allah yoxdur!» deyə düşünürlər. İnsanlar pozulmuş, əməlləri iyrənc olmuş, Yaxşı iş görən yoxdur. **2** Rəbb göylərdən bəşər övladına baxır. Görəsən Allahı dərk edən, Onu axtaran varmı? **3** Hamı birgə pozulub, namus əldən gedib, Bir nəfər də olsun yaxşı iş görən yoxdur. **4** Şər iş görənlərin hər biri məgər heç nə qanmır? Xalqımı çörək yerinə yeyirlər, Rəbbi çağırmırlar. **5** Onlar böyük dəhşətə düşəcək, Lakin Allah salehlərin nəslinə yar olacaq. **6** Onlar məzlumların niyyətini boşa çıxarır, Amma Rəbb məzlumların pənahıdır. **7** Kaş İsrailin azadlığı Siondan gələydi! Rəbb Öz xalqına bəxtəvər günlərini qaytaran zaman Yaqub övladları şadlıq edəcək, İsraillilər sevinəcək!

15 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, çadırında kim qalar? Müqəddəs dağında kim məskən salar? **2** Kamillik yolu ilə gedən, Əməlisaleh olan, Ürəkdən həqiqəti söyləyən, **3** Dilinə böhtan gəlməyən, Dostuna yamanlıq etməyən, Qonşusunu təhqir etməyən, **4** Şərəfsizə xor baxan, Rəbdən qorxanlarasa hörmət edən, Zərərinə olsa belə, andından geri dönməyən, **5** Sələmlə pul verməyən, Təqsirsizin əleyhinə işləmək üçün rüşvət almayan. Əsla sarsılmaz belə həyat sürən insan!

16 Davudun miktamı. Ey Allah, məni hifz et, Sənə pənah gətirmişəm. **2** Rəbbə dedim: «Mənim Xudavəndim Sənsən. Səndən başqa mənim xoşbəxtliyim yoxdur. **3** Yer üzünün müqəddəsləri isə nəcib insanlardır, Yalnız belələrindən zövq alıram. **4** Yad allahların

ardınca qaçanların dərdi artacaq, Onlar üçün qan təqdimləri vermərəm, Adlarını dilimə gətirmərəm. **5** Ya Rəbb, mənim qismətimsən, kasama düşən paysan, Püşkümə düşən Səndən asılıdır. **6** Qismətimə gözəl yerlər düşdü, Bəli, mənə nemət nəsib oldu. **7** Mənə nəsihət verən Rəbbə alqış edirəm, Hətta gecələr də vicdanım mənə ağıl öyrədir. **8** Rəbbə həmişə üz tutmuşam, Sağımda olduğu üçün sarsılmaram. **9** Elə bunun üçün qəlbim sevinir, ruhum şad olur, Cismim əmin-amanlıqda yaşayır. **10** Çünki məni ölülər diyarına atmazsan, Mömin insanını qəbirə salmazsan. **(Sheol h7585)** **11** Mənə həyat yolunu öyrədirsən, Doyunca sevinc Sənin hüzurundadır, Sağ əlində hər zaman səadət var».

17 Davudun duası. Ya Rəbb, haqq sözümü dinlə, fəryadımı eşit, Yalansız dilimdən çıxan duama qulaq as. **2** Gözlərinlə həqiqəti görürsən, Mənə haqq qazandır. **3** Gecə ikən qəlbimi yoxlayıb-araşdırdın, Məni sınaqdan keçirtdin, Heç nə tapmadın. Niyyətim budur ki, ağzım öz həddini aşmasın. **4** Sənin sözünə görə zalımların tutduğu yoldan, Bu insanların əməlindən özümü qorumuşam. **5** Sənin yolundan möhkəm tutmuşam, Sarsılmadan addımlamışam. **6** Səni çağırıram, ey Allah, mənə cavab verirsən, Qulağını mənə tərəf çevir, sözlərimi dinlə. **7** Məhəbbətinlə Sənə sığınanlara xariqələrini göstər, Sağ əlinlə onları düşmənlərdən qurtar. **8** Məni göz bəbəyin kimi qoru, Qanadlarının kölgəsində saxla **9** Məni dara salan şər insanlardan, Ətrafımı bürüyən, canıma düşmən olanlardan. **10** Onların ürəkləri qapalıdır, harınlayıblar, Ağızlarından lovğa-lovğa sözlər çıxarırlar. **11** İndi izimə düşüb məni mühasirəyə aldılar, Güdürlər ki, məni yerə vursunlar. **12** Onlar parçalamağa həris bir aslan kimidir, Pusquda duran cavan bir şir kimidir. **13** Ya Rəbb, qalx, Onların önündə dayan, Onları yerlə yeksan et. Qılıncınla bu pis insanlardan canımı qurtar. **14** Ya Rəbb, məni belə insanlardan, Nəsibi bu həyatda olanlardan Öz əlinlə xilas et! Qarınlarını xəzinənlə doldurursan, Onlar övladlarını doydurur, Nəvə-nəticələrinə də miras qoyur. **15** Amma mən salehliklə üzünə baxacağam, Oyananda Səni görməklə doyacağam.

18 Musiqi rəhbəri üçün. Rəbb Öz qulu Davudu bütün düşmənlərin və Şaulun əlindən qurtaranda Davudun Ona söylədiyi ilahi. O belə oxudu: Ey mənə qüvvət verən Rəbb, Səni sevirəm. **2** Rəbb qayam, qalam, xilaskarımdır, Allahım qayamdır, Ona pənah gətirəcəyəm, Odur qalxanım, qüdrətli qurtarıcım, qülləm. **3** Həmdə layiq Rəbbi çağıracağam, Düşmənlərimin əlindən qurtulacağam. **4** Ətrafımı ölüm ipləri bürümüşdü, Məni əcəl selləri ürkütmüşdü. **5** Ölülər diyarının ipləri mənə sarılmışdı, Ölüm kəməndləri məni qarşılamışdı. **(Sheol h7585)** **6** Əzab içində Rəbbə yalvardım, Allahıma fəryad qopardım. O, məbədindən səsimi eşitdi, Fəryadımsa hüzuruna, Onun qulağına yetdi. **7** O zaman yer üzü sarsılıb titrədi, Dağların təməlləri lərzəyə gəldi, Onlar sarsıldı, Çünki O qəzəbləndi. **8** Burnundan tüstü çıxıb yüksəldi, Ağzından yandırıb-yaxan alov püskürdü, Bundan közlər tutuşdu. **9** O, göyləri yarıb yerədək endi, Qatı zülmət ayaqları altında idi. **10** Bir keruva minib uçdu, Yel qanadları üstə şığıdı. **11** Gizlənmək üçün ətrafını zülmətə bürüdü, Tufan qoparan qara buludlardan Özünə çardaq qurdu. **12** Hüzurundan şəfəq saçdı, Odlu közlər və dolu buludları yardı. **13** Rəbb göylərdə gurladı, Haqq-Taala səs saldı, Odlu közlər və dolu yağdı. **14** Oxlarını atıb düşmənləri darmadağın etdi, Şimşəyini çaxdırıb onları dağıtdı. **15** Ya Rəbb, Sənin məzəmmətindən, Burnundakı nəfəsinin şiddətindən Suların dərinlikləri göründü, Dünyanın bünövrələri açıq qaldı. **16** O, ucalardan əl uzadıb məni tutdu, Məni dərin suların içindən çıxartdı. **17** Məni qüvvətli düşmənimdən azad etdi, Çünki yağılarım məndən güclü idi. **18** Fəlakətli günümdə qarşıma çıxdılar, Lakin Rəbb mənə dayaq oldu. **19** O məni genişliyə çıxardı, Məndən razı qalıb məni qurtardı. **20** Rəbb mənə salehliyim naminə ənam verdi, Mənə əlitəmizliyimin əvəzini verdi. **21** Çünki Rəbbin yolunu tutmuşam, Pis olub Allahımın yolundan azmamışam. **22** Onun bütün hökmləri önümdədir, Qaydalarından imtina etməmişəm. **23** Onunla mən kamala çatmışam, Özümü günahdan qorumuşam. **24** Rəbb mənə salehliyimin əvəzini verdi, Gözünün önündə əlitəmiz olmağımın əvəzini verdi. **25** Sədaqətlilərlə sədaqətlisən, Kamillərlə kamilsən. **26** Təmizlərlə təmizsən, Əyrilərlə əyriliyinə görə davranırsan. **27** İtaətkar insanları qurtarırsan, Təkəbbürlü baxışları alçaldırsan. **28** Ya Rəbb, Sən çırağıma işıq verirsən! Allahım Rəbb zülmətimi nura çevirir. **29** Sənin lə qoşun üstünə hücum çəkirəm, Allahımla sədlər keçirəm. **30** Allahın yolu kamildir, Rəbbin kəlamı safdır, Rəbb Ona sığınanların sipəridir. **31** Rəbdən başqa Allah kimdir ki? Allahımızdan başqa qaya kimdir ki? **32** Allah məni qüvvəsi ilə bürüyər, Yolumu kamil edər. **33** Ayaqlarımı maral ayaqları kimi çevik edər, Məni zirvələrimdə saxlar. **34** Əllərimə döyüş təlimi verər, Qollarım tunc kamanın yayını dartar. **35** Sən mənə qurtuluş qalxanını verdin,

Mənə sağ əlinlə dayaq oldun, Köməyinlə məni yüksəltdin. **36** Geniş yer açdın ki, addımlayım, Ayaqlarım büdrəməsin. **37** Düşmənlərimi qovub onlara çatdım, Onlar məhv olanadək geriyə qayıtmadım. **38** Onları əzdim, qalxa bilmədilər, Ayaqlarımın altına sərildilər. **39** Döyüş üçün məni qüvvə ilə bürüdün, Əleyhdarlarımı ayağımın altına saldın. **40** Düşmənlərimin kürəyini mənə sarı çevirdin, Mənə nifrət edən yağıları məhv etdim. **41** Fəryad etsələr də, onları qurtaran olmadı, Rəbbi çağırsalar da, cavab almadılar. **42** Onları əzib külək sovuran toz etdim, Küçələrin palçığı kimi tapdaladım. **43** Sən məni xalqın çəkişmələrindən qurtardın, Məni millətlərə başçı qoydun, Tanımadığım xalqları mənə tabe etdirdin. **44** Yadellilər mənə boyun əydilər, Səsimi eşidəndə mənə itaət etdilər. **45** Yadellilərin cəsarəti qırıldı, Titrəyərək sığınacaqlarından çıxdılar. **46** Rəbb əbədi yaşayır! Qayama alqış olsun! Məni qurtaran Allahım ucalsın! **47** O, Allahdır, mənə görə qisas alır, Xalqları mənə tabe etdirir. **48** O məni düşmənlərimin arasından xilas edir, Bəli, məni yağılar üstündə ucaldır, Məni zalımların əlindən qurtarır. **49** Buna görə, ya Rəbb, Millətlər arasında Sənə şükür edəcəyəm, İsminə tərənnüm söyləyəcəyəm. **50** Rəbb padşahına böyük zəfərlər verər, Məsh etdiyi Davuda və nəslinə əbədi məhəbbət göstərər.

19 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Göylər Allahın əzəmətini bəyan edir, Göy qübbəsi əllərinin işini elan edir. **2** Hər gün ertəsi günə nəql edir, Hər gecə o biri gecəyə bilik verir. **3** Onların nə nitqi, nə də sözləri var, Onların səsləri eşidilmir. **4** Amma avazları bütün dünyaya yayılır, Sözləri yerin ucqarlarına çatır. Allah günəş üçün göylərdə çadır qurur, **5** Günəş gərdəyindən bəy kimi çıxır, Qaçışa çıxan bir igid kimi şad olur. **6** Bir tərəfdən çıxır, göylərdə dövrə vurur, Heç nə istisindən gizlənə bilmir. **7** Rəbbin qanunu kamildir, canı təzələyir, Rəbbin öyüdü etibarlıdır, nadanı müdrik edir. **8** Rəbbin qayda-qanunları düzdür, ürəyi sevindirir, Rəbbin əmrləri pakdır, gözləri aydın edir. **9** Rəbb qorxusu safdır, əbədi yaşayır, Rəbbin hökmləri haqdır, hamısı ədalətlidir. **10** Onlar qızıldan, bol miqdarda olan saf qızıldan da çox sevilir, Onlar baldan, şanı balından da şirindir. **11** Bəndən bunlardan nəsihət alar, Onlara əməl edənin bol mükafatı var. **12** Kim öz səhvlərini duya bilər? Məni gizli təqsirlərimdən təmizlə. **13** Qulunu aşkar günahlardan qoru, Qoyma onların hökmü altında qalım. Onda kamilliyə çataram, Bütün itaətsizliklərdən ayrılaram. **14** Ağzımdan çıxan sözlər, Qəlbimdəki düşüncələr Hüzurunda qəbul olunsun. Ya Rəbb, ey Qayam və Satınalanım!

20 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Dar gündə Rəbb sənə cavab versin, Yaqubun Allahının ismi səni hifz etsin! **2** Müqəddəs məskənindən köməyinə çatsın, Siondan sənə dayaq olsun! **3** Bütün təqdimlərindən razı qalsın, Yandırma qurbanların qəbul olunsun! (Sela) **4** O səni ürəyinin istəyinə çatdırsın, Hər bir niyyətini yerinə yetirsin! **5** Biz sənin zəfərlərinə mədh oxuyarıq, Allahımız naminə bayraqlarımızı qaldırarıq! Rəbb səni hər bir diləyinə çatdırsın! **6** İndi bildim ki, Rəbb məsh etdiyinə zəfərlər verər, Müqəddəs səmasından ona cavab göndərər, Sağ əlinin qüdrəti onu qalib edər. **7** Bəziləri döyüş arabaları, bəziləri atları ilə öyünür, Bizsə Allahımız Rəbbin adı ilə öyünürük. **8** Onlar büdrəyəcəklər, yıxılacaqlar, Bizsə qalxıb dik duracağıq. **9** Ya Rəbb, Sən padşaha zəfər ver, Səni çağırarkən bizə cavab ver.

21 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ya Rəbb, padşah qüdrətinlə sevinir, Zəfərinlə fərəhlənir. **2** Onu ürəyinin arzusuna çatdırmısan, Dilindən çıxan diləyini ondan əsirgəməmisən. (Sela) **3** Çünki onu yaxşı nemətlərlə qarşılamısan, Saf qızıldan başına tac qoymusan. **4** Səndən həyat istəyəndə ona verdin, Onun ömrünü əbədi olaraq uzatmısan. **5** Ona zəfər çaldıraraq şərəfini ucaltmısan, Ehtişam və əzəmət bağışlamısan. **6** Əbədi olaraq başına nemətlər tökmüsən, Hüzurundakı sevinclə Sən onu fərəhləndirmisən. **7** Çünki padşah Rəbbə güvənir, Haqq-Taalanın məhəbbəti ilə sarsılmazdır. **8** Əlin bütün düşmənlərini tapacaq, Sağ əlin yağıları tutacaq. **9** Ya Rəbb, onlara görünən zaman Sən onları soba tək yandıracaqsan, Onları qəzəbinlə yeyib, alovunla udacaqsan. **10** Övladlarını yer üzündən, Gələcək nəsillərini insanlar arasından yox edəcəksən. **11** Çünki pis niyyətlə əleyhinə çıxdılar, Hiylə işlətdilər, amma gücləri çatmadı. **12** Çünki Sən onları geri qovacaqsan, Yay çəkib oxla üzlərini nişan alacaqsan. **13** Ya Rəbb, qoy Sənin uca qüdrətini görək! Əzəmətini ilahilərlə tərənnüm edək!

22 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Ayyelet haşşaxar» üstə oxunan məzmuru. Ey Allahım, Allahım, niyə məni tərk etdin? Niyə ah-zarımdan uzaq durursan, mənə imdad etmirsən? **2** Ey Allahım, gündüz çağıranda mənə cavab vermirsən, Gecə rahatlığım yoxdur. **3** Nə qədər müqəddəssən! İsrailin həmdləri üzərində taxt

quran Sənsən! 4 Ata-babalarımız Sənə güvənmişdi,
Sənə güvənəndə onları xilas etdin. 5 Sənə
yalvararkən qurtuldular, Sənə güvənərkən rüsvay
olmadılar. 6 Lakin mən torpaq qurduyam, insan
deyiləm, Adamların tənə hədəfiyəm, Xalq mənə
xor baxır. 7 Məni hər görən lağ edir, Dodaq
büzüb, başını yırğalayıb belə deyir: 8 «Qoy
güvəndiyi Rəbb onu azad etsin, Rəbb ondan razı
qalıb, qoy onu xilas etsin». 9 Lakin bətndən
dünyaya məni gətirən, Ana qucağında ikən mənə
əminlik verən Sənsən. 10 Doğulandan bəri Səndən
asılıyam, Ana bətnindən bəri Allahım Sənsən.
11 Məndən uzaq durma, çünki əzab yaxındır,
Köməyimə çatan yoxdur. 12 Nə qədər buğa məni
dövrəyə salıb, Güclü Başan buğaları yan-yörəmi
bürüyüb. 13 Yırtıcı aslanlar kimi nərə çəkirlər,
Məni parçalamaq üçün ağızlarını açırlar. 14 Mən su
kimi töküldüm, Bütün sümüklərim oynaqlarından
çıxdı, Köksümdəki ürəyim mum kimi əridi. 15
Saxsı parçası kimi gücüm qurudu, Dilim damağıma
yapışdı, Sən məni torpağa salıb ölüm verdin. 16
Şər insanlar dəstəsi məni dövrəyə aldı, İt sürüsü
kimi yan-yörəmi bürüdülər, Ayaqlarımı, əllərimi
deşdilər. 17 Sümüklərimi saya bilirəm, Onlar
baxırlar, gözlərini mənə zilləyirlər! 18 Aralarında
paltarlarımı bölüşdürürlər, Geyimim üçün püşk
atırlar. 19 Ya Rəbb, uzaq durma, Ey mənim
Qüdrətlim, dadıma tez çat! 20 Həyatımı qılıncdan
qurtar, Canımı itlərin caynağından qurtar, 21
Məni aslanın ağzından xilas et! Çöl öküzləri
məni buynuzlayarkən mənə cavab ver. 22 İsmini
qardaşlarıma elan edəcəyəm, Camaat arasında
Sənə həmd söyləyəcəyəm: 23 «Siz ey Rəbdən
qorxanlar, Ona həmd edin, Ey bütün Yaqub nəsli,
Onu şərəfləndirin, Siz ey İsrail nəsli, Ona ehtiram
edin! 24 Çünki Rəbb bu məzlumun dərdinə xor
baxmadı, Ondan ikrah edərək üzünü gizlətmədi,
İmdada çağıranda səsinə cavab verdi». 25 Çoxlu
camaat arasında həmd etdiyim Sənsən! Səndən
qorxanların önündə əhd etdiyim təqdimləri
verəcəyəm. 26 Qoy məzlumlar doyunca yesin,
Rəbbi axtaranlar Ona həmd etsin! Qoy canınız
həmişə sağ olsun! 27 Yer üzünün qurtaracağınadək
hər yerdə yaşayanlar Rəbbi xatırlayacaq, Ona
tərəf dönəcəklər. Bütün millətlərin soyları Onun
hüzurunda səcdə qılacaq. 28 Çünki hökmranlıq
Rəbbindir, Millətlər üzərində səltənət sürən Odur!
29 Bütün dünya zənginləri yeyib-doyacaq, Rəbbin
hüzurunda səcdə qılacaq. Torpağa düşənlərin
hamısı – Özlərini ölümdən saxlaya bilməyənlər
Onun hüzurunda diz çökəcəklər. 30 Gələcək
nəsillər Ona qulluq edəcək, Xudavənd haqqında
övladlarına deyəcək; 31 Onun ədalətini, Onun
əməllərini Gələcəkdə doğulan xalqa bildirəcək.

23 Davudun məzmuru. Rəbb mənim çobanımdır,
möhtac olmaram. 2 O, məni yaşıl çəmənlərdə
dincəldir, Sakit axan sular kənarında gəzdirir. 3
Məni yenə də canlandırır, İsmi şərəfinə salehlik
yolları ilə aparır. 4 Ölüm kölgəsinin dərəsində
gəzsəm belə, Şərdən qorxmaram, çünki Sən
mənimləsən, Sənin əsan, Sənin dəyənəyin mənə
təsəlli verir. 5 Düşmənlərimin qarşısında Mənim
üçün süfrə açırsan, Başıma ətirli yağ çəkirsən,
Ağzınadək camımı doldurursan. 6 Bəli, bütün
həyatım boyu Yaxşılıq, məhəbbət məni izləyir.
Bütün ömrüm boyu Rəbbin evində yaşayacağam!

24 Davudun məzmuru. Rəbbindir yer üzü və
orada mövcud olanlar, Dünya və orada
yaşayanlar. 2 O, yerin təməlini dənizlər üstündə
qurdu, Dünyanı sular üzərində yaratdı. 3 Rəbbin
dağına kim çıxa bilər? Müqəddəs məskəninə kim
girə bilər? 4 – Əlləri pak, qəlbi təmiz, Hiyləyə
könül verməyən, Yalandan and içməyən insan.
5 O, Rəbdən bərəkət alacaq, Xilaskarı Allahdan
salehlik alacaq. 6 Belə adam Rəbbi soraqlayar,
Yaqubun Allahının üzünü axtarar. (Sela) 7 Ey
darvazalar, başlarınızı qaldırın, Ey qədim qapılar,
açılın, Əzəmətli Padşah içəri daxil olsun! 8 Bu
əzəmətli Padşah kimdir? – Odur, güclü-qüdrətli
Rəbb, Döyüşdə qüvvətli Rəbb. 9 Ey darvazalar,
başlarınızı qaldırın, Ey qədim qapılar, açılın,
Əzəmətli Padşah içəri daxil olsun! 10 Bu əzəmətli
Padşah kimdir? – Ordular Rəbbi, Odur əzəmətli
Padşah! (Sela)

25 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, Sənə ürəyimi
təqdim edirəm, 2 Ey Allahım, yalnız
Sənə güvənirəm! Məni xəcalətdə qoyma, Qoy
düşmənlərim mənə qalib gələrək sevinməsinlər. 3
Sənə ümid bağlayanlar heç zaman utanmasınlar,
Haqsız xəyanətkarlarsa rüsvay olsunlar. 4 Ya
Rəbb, yollarını mənə göstər, Öz yollarını mənə
öyrət. 5 Məni haqq yolu ilə apar, Həqiqətini mənə
öyrət. Məni qurtaran Allah Sənsən, Daim Səni
gözləyirəm. 6 Ya Rəbb, əzəldən bəri var olan
Mərhəmətini, məhəbbətini yada sal. 7 Gənclikdə
günahkar, üsyankar oldum, Bunları yadına salma.
Məni məhəbbətin naminə, Ya Rəbb, xeyirxahlığına
görə yada sal! 8 Rəbb xeyirxah və haqdır, Ona
görə günahkara düz yol göstərir, 9 İtaətkarları
ədalət yolu ilə aparır, Öz yolunu onlara öyrədir.
10 Kim Rəbbin əhdinə və göstərişlərinə bağlıdırsa,
Rəbb yolunda onun üçün xeyirxahlıq və sədaqət
var. 11 Ya Rəbb, ismin naminə məni bağışla,
Təqsirim böyükdür. 12 Rəbdən qorxan kimdir?

Rəbb ona yol seçməyi öyrədir. **13** O bəxtəvər yaşayacaq, Ölkə onun nəslinə irs olaraq qalacaq. **14** Rəbb Ondan qorxanlara sirrini açar, Onlara Öz əhdini öyrədər. **15** Həmişə gözüm Rəbdədir, Çünki O, ayaqlarımı tələdən xilas edir. **16** Üzünü mənə sarı çevir və lütfkar ol, Çünki tənhayam, zülm içindəyəm. **17** Qəlbimdəki qubar artıb, Məni dərdlərdən qurtar. **18** Əzab-əziyyətimə bax, Bütün günahlarımı bağışla. **19** Düşmənlərimə bax, gör nə qədər çoxalıb, Amansız nifrətlərinə hədəfəm. **20** Canımı qoru, məni qurtar, Sənə pənah gətirdiyimə görə qoyma rüsvay olum! **21** Qoy kamalla düzlük məni hifz etsin, Çünki Səni gözləyirəm. **22** Ey Allah, İsraili Bütün çətinliklərindən qurtar.

26 Davudun məzmuru. Məni haqlı çıxar, ya Rəbb, Çünki mən kamalla gəzmişəm, Sarsılmadan Rəbbimə güvənmişəm. **2** Ya Rəbb, məni sınaqdan keçir, Sən məni imtahan et, Qəlbimi, fikirlərimi saf et. **3** Məhəbbətin gözümün önündə durur, Sənin sədaqətinlə gəzirəm. **4** Yalançı insanlarla oturmuram, İkiüzlülərlə yoldaşlıq etmirəm, **5** Yaramazların məclisinə nifrət edirəm, Pislərlə oturmuram. **6** Ya Rəbb, günahsızlıq içində əllərimi yuyuram, Qurbangahının başına dolanıram, **7** Şükür səsimi ucaldıram, Bütün xariqələrini bəyan edirəm. **8** Ya Rəbb, məskənin olan evi, Calalının sakin olduğu yeri sevirəm. **9** Məni günahkarlara qatıb aparma, Qatillərlə birgə canımı alma. **10** Onlar pis niyyəti əllərində tutublar, Sağ əllərini rüşvətlə doldurublar. **11** Mənsə kamalla gəzirəm, Məni qurtar, mənə lütf et! **12** Ayağım düzlük üstündə durur, Cəmiyyətin içində Rəbbə alqış edəcəyəm.

27 Davudun məzmuru. Rəbdir nurum, qurtuluşum! Mən kimdən qorxum? Rəbdir ömrümün qalası, Mən kimdən vahimələnim? **2** Ətimi yemək üçün hücum edən şər adamlar – Yağılarım, düşmənlərim büdrəyərək yıxılarlar. **3** Bir ordu qarşımda düzülsə belə, ürəyim qorxmaz, Mənimlə döyüşsələr də, arxayınam. **4** Rəbdən bir arzum, bir istəyim var: Bütün ömrüm boyu Rəbbin evində yaşayım, Məbədində Rəbbin camalına baxım, Ona pərəstiş edim. **5** Dar gündə məni çardağında gizlər, Çadırının örtüyü ilə örtər, Qaya başındakı yüksək yerə gətirər. **6** İndi ətrafımdakı düşmənlərimin üzərində Qələbələr çalacağam, Rəbbin çadırında şənlik qurub qurbanlar kəsəcəyəm, Onu ilahilərlə tərənnüm edəcəyəm. **7** Ya Rəbb, dinlə, Səni çağırıram, Lütf edib mənə cavab ver. **8** Sən dedin: «Üzümü axtarın». Ya Rəbb, mən Sənin üzünü axtarıram. **9** Üzünü məndən gizlətmə, Qulunu qəzəblə qovma. Mənə Sən kömək etmisən, Məni atma, tərk etmə, Ey məni qurtaran Allahım! **10** Ata-anam məni atsa belə, Rəbb məni qəbul edər. **11** Ya Rəbb, yolunu mənə öyrət, Düşmənlərimdən ötrü mənə düz yolda rəhbərlik et. **12** Məni düşmənlərin əlinə salma, Çünki yalançı şahidlər, zorakılar əleyhimə qalxdılar. **13** Rəbbin xeyirxahlığını dirilər arasında görəcəyəm, Buna şübhəm yoxdur. **14** Rəbbə ümid bağla! Möhkəm və cəsarətli ol! Rəbbə ümid bağla!

28 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, Səni səsləyirəm, Ey Qayam, qulağını tıxama. Əgər cavab verməsən, Qəbirə düşənlərə bənzəyərəm. **2** Səni yardıma çağırarkən, Məbədinin ən müqəddəs yerinə tərəf əllərimi qaldırarkən, Yalvarış səsimi eşit. **3** Pislərlə, şər iş görənlərlə birgə Məni dartıb aparma. Onlar qonşuları ilə dost kimi danışır, Lakin qəlblərində şər dolaşır. **4** Əməllərinə, pis işlərinə görə Onların əvəzini ver, Əllərindən gələn bu işlər nəyə layiqdirsə, Onlar üçün ödə. **5** Rəbbin əməllərinə əhəmiyyət vermədiklərinə görə, Onun əllərinin əməllərinə fikir vermədiklərinə görə Rəbb onları yerə vuracaq, Bir daha qaldırmayacaq. **6** Alqış olsun Rəbbə, Yalvarış səsimi eşitdi! **7** Rəbb qalam, sipərimdir! Qəlbim Ona güvənəndə köməyimə çatır. Sevincdən qəlbim cuşa gəlir, İlahilərimlə Ona şükür edirəm. **8** Rəbb Öz xalqının gücüdür, Məsh etdiyi insanın nicat qalasıdır. **9** Öz xalqını qurtar, Seçdiklərinə xeyir-dua ver. Öz sürünü otar, Xalqının əbədilik qayğısına qal!

29 Davudun məzmuru. Ey ilahi varlıqlar, Rəbbə verin – İzzəti, qüdrəti Rəbbə verin! **2** Adına layiq olan izzəti Rəbbə verin, Müqəddəslik zinəti ilə Rəbbə səcdə edin! **3** Rəbbin səsi suların üzərindədir, Ehtişam Allahı gurlayar, Rəbb ümman suların üzərindədir. **4** Rəbbin səsi qüdrətlidir, Rəbbin səsi əzəmətlidir, **5** Rəbbin səsi sidr ağaclarını sındırar, Rəbb Livan sidrlərini qırar. **6** Livan dağlarını dana kimi, Siryon dağını çöl buğası kimi tullandırar. **7** Rəbbin səsi şimşəkləri çaxdırar, **8** Rəbbin səsi çölləri lərzəyə salar, Rəbb Qadeş çölünü lərzəyə salar. **9** Rəbbin səsi maralları doğuzdurar, Rəbbin səsi meşələri çılpaq qoyar. Məbədində hamı deyər: «Ehtişamlısan!» **10** Rəbb daşan sular üstündəki taxtında oturub, O, əbədi Padşahdır, taxtında oturub. **11** Rəbb Öz xalqına qüvvət verir, O, xalqına firavanlıq və bərəkət verir.

30 Davudun məzmuru. Məbədin təqdisinə aid ilahi. Ya Rəbb, Səni ucaldıram, Çünki Sən məni qurtardın, Düşməni mənə görə sevinməyə qoymadın. **2** Ya Rəbb Allahım, Səni imdada

çağırarkən Mənə şəfa verdin. 3 Ya Rəbb, canımı
Ölülər diyarından azad etdin, Qəbirə düşməyim
deyə Sən mənə həyat verdin. (Sheol h7585) 4 Ey
Rəbbin möminləri, Onu tərənnüm edin, Onun
müqəddəs isminə şükür edin. 5 Çünki qəzəbi bir
anlıq olur, Lütfü isə ömür boyu qalır. Kimin bir
gecə gözündən yaş tökülərsə, Onun üçün sübh
tezdən sevinc doğar. 6 Dinclik tapanda dedim:
«Əsla sarsılmaram». 7 Ya Rəbb, lütfünlə məni
Bir dağ kimi möhkəm etdin. Sonra məndən üz
gizlətdin, Canıma vəlvələ düşdü. 8 Ya Rəbb, Səni
çağırdım, Xudavəndə belə yalvardım: 9 «Qanımı
töküb qəbirə düşsəm, Sənə fayda verərmi? Torpaq
Sənə şükür edə bilərmi, Sədaqətini elan edə
bilərmi? 10 Ya Rəbb, dinlə, mənə lütf et, Ya
Rəbb, köməyimə çat». 11 Yasımı şənliyə çevirdin,
Çulumu çıxarıb məni sevincə bürüdün. 12 Ona görə
susmayacağam, Səni ucadan tərənnüm edəcəyəm.
Ya Rəbb Allahım, Sənə daim şükür edəcəyəm!

31 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru.
Ya Rəbb, Sənə pənah gətirirəm! Heç vaxt
məni xəcalətdə qoyma, Ədalətinlə məni xilas et!
2 Qulağını mənə tərəf çevir, Məni tez azad et!
Bir qaya ol, qoy sığınım, Möhkəm bir qala ol,
qoy qurtulum. 3 Çünki qayam da Sən, qalam
da Sənsən! Öz ismin naminə mənə yol göstərib
rəhbərlik et. 4 Məni qarşımda qurulan gizli tordan
hifz et, Çünki Sən mənim sığınacağımsan! 5
Ruhumu Sənin əlinə verirəm, Ya Rəbb, sadiq
Allah, Sən məni azad et. 6 Boş şey olan bütlərə
pərəstiş edənlərə nifrət edirəm, Mən Rəbbə
güvənirəm. 7 Mən Sənin məhəbbətində Şad olub
sevinəcəyəm, Çünki məzlum halımı görmüsən,
Çəkdiyim əzabı bilmisən. 8 Məni düşmənə təslim
etmədin, Genişlikdə gəzdirdin. 9 Ya Rəbb, mənə
rəhm et, Çünki əzabdayam, Kədərdən gözüm,
qəlbim, bədənim quruyub. 10 Ömrüm qüssə
ilə, İllərim ah-nalə ilə keçir. Təqsirimə görə
taqətim qalmayıb, Sümüklərim quruyub. 11
Bütün düşmənlərim mənə tənə edir, Qonşularımsa
onlardan daha betərdir, Tanışlarım məni görərkən
dəhşətə düşür, Məni küçələrdə görənlər məndən
qaçır. 12 Ölü bir adam kimi unudulmuşam,
Çilik-çilik qırılan bir qaba oxşayıram. 13 Çox
adamların pıçıltısını eşidirəm, Hər tərəfimi
dəhşət alıb, Hamı əleyhimə əlbir olub, Canımı
almaq üçün qəsd qurub. 14 Ya Rəbb, yalnız
Sənə güvənirəm, Dedim: «Allahımsan Sən». 15
Mənim hər anım Sənin əlindədir, Düşmənlərimin,
təqibçilərimin əlindən Məni azad et. 16 Bəndənin
üstünə üzünün nurunu sal, Məhəbbətinlə məni
qurtar. 17 Ya Rəbb, məni xəcalətdə qoyma,
Çünki Səni çağırıram. Qoy pislər utansın, Qoy
ölülər diyarında səsləri batsın. (Sheol h7585) 18
Təkəbbürlə, həqarətlə yalan danışan, Salehlərə
böhtan atan dillər lal olsun! 19 Xeyirxahlığın nə
qədər böyükdür! Bunu Səndən qorxanlar üçün
saxladın. Bütün bəşər övladları qarşısında Sənə
pənah gətirənlərə xeyirxahlıq etdin. 20 Onları
insanların qəsdlərindən Hüzurunda sığındırırsan,
Böhtançı dillərə qarşı çardağında gizlədirsən.
21 Qoy Rəbbə alqış olsun! Çünki mühasirəyə
düşən şəhərdə Məhəbbətini xariqələrlə mənə
göstərdi! 22 Mən tələşə düşüb demişdim: «Sənin
gözlərinin önündən kənara atıldım». Lakin Səni
imdada çağıranda Yalvarış səsimi eşitdin. 23 Rəbbi
sevin, siz ey bütün möminlər! Rəbb həmişə Ona
sadiq qalanı qoruyur, Təkəbbürlü insana isə layiq
olduğunu verir. 24 Ey Rəbbə ümid bağlayan bütün
insanlar, Möhkəm olun, qoy ürəyiniz cəsarətli
olsun!

32 Davudun maskili. Üsyankarlığı bağışlanan,
Günahı əfv olunan insan Nə bəxtiyardır! 2
Rəbb tərəfindən təqsirkar sayılmayan, Qəlbində
hiylə olmayan insan Nə bəxtiyardır! 3
Etiraf etməyəndə Bütün gün nalə çəkməkdən
Sümüklərim taqətdən düşdü. 4 Əlin üzərimdə
gecə-gündüz ağırlaşdı, Sanki yayın quraqlığı məni
taqətdən saldı. (Sela) 5 Sonra Sənə günahımı
etiraf etdim, Təqsirlərimi gizlətmədim. Dedim:
«Üsyankarlığımı Rəbbə etiraf edirəm». Təqsirimi,
günahımı bağışladın. (Sela) 6 Buna görə hər
bir mömin Səni tapan zaman Sənə dua etsin.
Azğın sellər daşsa da, Möminə toxunmaz. 7
Sığınacaq yerim Sənsən, Məni dardan hifz edirsən.
Zəfər harayı ilə ətrafımda dövr edirsən. (Sela) 8
Dedin: «Sənə təlim verəcəyəm, Gedəcəyin yolu
öyrədəcəyəm. Nəsihət verəcəyəm, Gözüm sənin
üstündə olacaq. 9 At yaxud qatır kimi Şüursuz
olmayın. Cilov, yüyən vurulmasa, Onlar idarə edilə
bilməz». 10 Pislərin başına çox bəla gələr, Rəbbə
güvənənlər isə hər tərəfdən məhəbbətə bürünər.
11 Ey salehlər, fərəhlənin, Rəbbə görə sevinin! Ey
ürəyidüz olanlar, Onu mədh edin!

33 Ey salehlər, Rəbbi mədh edin, Ürəyidüz
olanlara həmd söyləmək yaraşır. 2 Lira çalın,
Rəbbə şükür edin, On telli çanglə Onu tərənnüm
edin, 3 Ona yeni bir nəğmə oxuyun, Sevinc
nidaları ilə çalın. 4 Çünki Rəbbin sözü haqdır, Hər
işini sədaqətlə aparır. 5 Rəbb salehliyi və ədaləti
sevir, Yer üzü Onun məhəbbəti ilə dolur. 6 Göylər
Rəbbin sözü ilə, Səma cisimləri Onun hökmü ilə
yarandı. 7 Dənizin sularını bir yerə yığdı, Dərin
suları anbarlarda saxladı. 8 Qoy bütün dünya
Rəbdən qorxsun, Bütün yer üzünün əhalisi Onu

şərəfləndirsin. 9 Çünki nə söylədi, mövcud oldu, Nə əmr etdi, quruldu. 10 Rəbb millətlərin məsləhətini puç edər, Xalqların məqsədini heç edər. 11 Lakin Rəbbin məsləhəti əbədi olar, Ürəyinin məqsədi nəsillər ötsə də, qalar. 12 Nə bəxtiyardır o millət ki Allahı Rəbdir, O xalq ki Rəbb onu irs olaraq seçmişdir. 13 Rəbb göylərdən baxır, Bütün bəşər övladlarını görür, 14 Taxtında oturduğu yerdən Bütün dünya əhalisini görür. 15 Odur hər bir insanın ürəyini yaradan, Əməllərini anlayan. 16 Qoşunun çoxluğu ilə heç bir padşah qurtulmaz, Qolunun gücü ilə heç bir cəngavər zəfər çalmaz. 17 Qələbə üçün at boş şeydir, Qüvvətinin çoxluğu ilə bir kimsə xilas olmaz. 18 Rəbbin gözü Ondan qorxanlara, Onun mərhəbbətinə ümid bağlayanlara baxar. 19 İstəyir ki, onları ölümdən qurtarsın, Qıtlıqda belə, onlar sağ qalsın. 20 Könlümüz Rəbbin yolunu gözlər, Odur köməyimiz və sipərimiz. 21 Bizim qəlbimiz Onda sevinc tapır, Müqəddəs isminə arxalanmışıq. 22 Ya Rəbb, ümidimizi Sənə bağlamışıq, Mərhəbbətin üzərimizdən tükənməsin.

34 Davudun məzmuru. O, Avimelekin önündə özünü dəli kimi göstərib qovulanda. Hər zaman Rəbbə alqış edəcəyəm, Ona daim mənim dilim həmd edəcək. 2 Rəblə könlüm fəxr edir, Ey məzlumlar, eşidib sevinin! 3 Gəlin mənimlə birgə Rəbbi müqəddəs tutaq, Rəbbin ismini birgə ucaldaq. 4 Rəbbə üz tutdum, O mənə cavab verdi, O hər bir dəhşətdən məni xilas etdi. 5 Rəbbə baxan nur saçar, Üzü qızarmaz. 6 Mən məzlum, Rəbbi çağırdım, O məni eşitdi, Bütün əzablarımdan məni xilas etdi. 7 Rəbdən qorxanları Onun mələyi müdafiə edər, Onlara zəfər verər. 8 Dadın, görün Rəbb nə qədər şirindir, Nə bəxtiyardır Ona pənah gətirənlər! 9 Ey Rəbbin müqəddəsləri, Rəbdən qorxun, Ondan qorxan heç nəyə möhtac qalmaz. 10 Gənc aslanlar ac-yalavac qaldılar, Lakin Rəbbi axtaranlar Heç bir yaxşı şeydən korluq çəkməzlər. 11 Gəlin, ey övladlar, məni dinləyin, Rəbb qorxusunu sizə öyrədim: 12 Kim həyatdan kam almaq istəyirsə, Uzun ömür sürüb xoş gün görmək istəyirsə, 13 Qoy dilini şərdən, Ağzını fırıldaq üçün işlətməkdən qorusun, 14 Qoy şərdən çəkinib yaxşılıq etsin, Sülhü axtarıb ardınca getsin! 15 Rəbbin gözü salehlərin üzərindədir, Qulaqları onların fəryadlarına açıqdır. 16 Rəbbin üzü şər iş görənlərə qarşıdır, Yer üzündə onlardan nişanə qoymayacaq. 17 Salehlər fəryad çəkəndə Rəbb eşidir, Onları bütün əzablarından azad edir. 18 Rəbb qəlbisınıqlara yaxındır, O, ruhən əzilmişləri qurtarır. 19 Salehlər çox bəlaya düçar olar, Lakin Rəbb onları hər birindən qurtarır. 20 Rəbb onların hər bir sümüyünü qoruyur, Heç biri zədələnməz. 21 Pislər öz şəri ilə məhv olacaq, Salehə nifrət edən məhkum olacaq. 22 Rəbb qullarının canını azad edir, Rəbbə pənah gətirən məhkum olmur.

35 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, mənimlə çəkişənlərlə Sən çəkiş. Mənimlə döyüşənlərlə Sən döyüş. 2 Qalxan və sipərini əlinə al, Qalx, mənim imdadıma çat. 3 Nizəni tutub ardımca düşənlərin yolunu kəs, Qəlbimə söylə: «Səni qurtaran Mənəm». 4 Canımın qəsdinə duranlar Qoy utanıb rüsvay olsunlar, Mənə qarşı pis niyyəti olanlar Geri qovulub biabır olsunlar. 5 Saman çöpü tək olsunlar, onları yel sovursun, Rəbbin mələyi onları silib atsın. 6 Qoy yolları zülmət, sürüşkən olsun, Qoy Rəbbin mələyi onları qovsun. 7 Çünki nahaq yerə mənə tələ qurdular, Nahaqdan canım üçün quyu qazdılar. 8 Qoy başlarına qəfil fəlakət gəlsin, Qurduqları tələyə özləri düşsün, Hazırladıqları bəlaya düçar olsunlar. 9 Onda canım Rəblə şad olacaq, Məni qurtardığı üçün qəlbim fərəh tapacaq. 10 Bütün varlığımla belə deyəcəyəm: «Ya Rəbb, Sənin kimisi varmı? Məzlumu ondan güclünün əlindən, Məzlumu və fəqiri istismarçının əlindən azad edirsən». 11 Amansız şahidlər qalxırlar, Yalandan üzümə dururlar. 12 Yaxşılığımın əvəzində onlardan yamanlıq görürəm, Əzizi ölən bir adama bənzəyirəm. 13 Vaxtı ilə onlar xəstələnərkən Çul geyib, oruc tutub canıma zülm edirdim, Başımı aşağı salıb dua edirdim. 14 Onları özümə dost və qardaş bilirdim. Anası üçün yas tutan adam tək Bükülüb hüznlə gəzirdim. 15 Lakin mən büdrəyərkən Bir yerə toplaşıb sevindilər. Tanımadığım əclaflar mənə qarşı toplaşdılar. Dayanmadan məni didirdilər, 16 Şikəstləri təhqir edən allahsızlar kimi Mənə dişlərini qıcayırdılar. 17 Ey Xudavənd, nə vaxta qədər buna baxacaqsan? Canımı məhv edilməkdən, Həyatımı bu gənc aslanlardan qurtar. 18 Çoxlu camaat arasında Sənə şükür edəcəyəm, Çoxsaylı xalq arasında Sənə həmd edəcəyəm. 19 Qoyma haqsız düşmənlərim mənə görə sevinsin, Mənə nahaqdan nifrət edənlər bir-birinə göz vursun. 20 Çünki onlar sülh üçün danışmırlar, Sözləri ilə ölkənin dinc sakinlərinə fənd qururlar. 21 Ağızlarını üstümə iri açıb belə deyirlər: «Aha! Aha! Bax, öz gözümüzlə gördük». 22 Ya Rəbb, bunu gördün, indi susma, Ey Xudavənd, məndən uzaq durma. 23 Ey Xudavənd Allahım, oyan, qalx, Bu mübarizəmdən qoy mən haqlı çıxım. 24 Ədalətinə görə mənə bəraət qazandır, Ya Rəbb Allahım, qoyma mənə görə sevinsinlər. 25 Qoyma düşünsünlər: «Aha! Muradımıza çatmışıq!» Qoyma söyləsinlər: «Onun başını yemişik!» 26 Pis günümə

şadlananlar Qoy utanıb biabır olsunlar, Qarşımda qürrələnənlər Xəcalətə, rüsvayçılığa bürünsünlər. **27** Mənim haqlı çıxmağımı istəyənlər Sevinib Səni mədh etsinlər. Daim belə söyləsinlər: «Öz qulunun əmin-amanlığını istəyən Rəbb ucalsın!» **28** Dilim Sənin salehliyindən deyəcək, Daim Sənə həmd edəcəyəm!

36 Musiqi rəhbəri üçün. Rəbbin qulu Davudun məzmuru. Şər pis insanın ürəyinə pıçıldayır, Onun gözündə Allah qorxusu yoxdur. **2** Öz gözündə özünü yüksək tutur, Nə təqsirini görür, nə də ona nifrət edir. **3** Dilindən fitnə-fəsad düşmür, Müdrik, xeyirxah əməllərdən əl çəkib. **4** Yatağında fitnələr barədə fikirləşir, Pis yolda dayanır, şər işlərdən ikrah etmir. **5** Ya Rəbb, məhəbbətin göylərdədir, Sədaqətin asimanı bürüyür. **6** Dağlar kimi salehliyin uludur, Dərya kimi ədalətin dərindir. Ya Rəbb, həm insanı, həm heyvanı qoruyursan. **7** Ey Allah, məhəbbətin nə qədər qiymətlidir! Bəşər övladları Sənin qanadlarının kölgəsinə sığınır. **8** Evinin bolluğu ilə onları doydurursan, Sənin xoşhal edən axar çayından onları içirirsən. **9** Çünki həyat mənbəyi Səndədir, Biz Sənin nurunla görə bilirik. **10** Səni tanıyanlara məhəbbətini, Ürəyidüz olanlara salehliyini daima göstər. **11** Qoy təkəbbürlülərin təpiyi altında qalmayım, Pis adamların əli ilə qovulmayım. **12** Gördüm ki, şər iş görənlər yıxılıblar, Onlar yerə sərilib, daha qalxa bilməzlər.

37 Davudun məzmuru. Pislik edənlərə görə narahat olma, Fitnəkarlıq edənlərə qibtə etmə. **2** Tezliklə onlar ot kimi quruyacaq, Yaşıl çəmən kimi tez solacaq. **3** Rəbbə güvən, yaxşılıq et, Bu diyarda arxayın ömür sür. **4** Rəbdən zövq al, O da səni ürəyinin istəklərinə çatdıracaq. **5** Yolunu Rəbbə ver, Ona güvən, O edəcək. **6** Rəbb sənin salehliyini nur kimi aydınlaşdıracaq, Həqiqətini gündüz günəşi tək çıxaracaq. **7** Rəbbin hüzurunda sükut et, Onu səbirlə gözlə. Yolunda uğur qazanan Hiyləgər insan üçün narahat olma. **8** Qəzəbi at, hiddətdən çəkin, Narahat olma, bunlar insanı şərə salar. **9** Çünki şər adamlar kəsilib atılacaq, Rəbbə ümid bağlayanlar ölkəni mülk olaraq alacaq. **10** Bir az gözlə, pis yox olacaq, Yerini axtarsan belə, tapılmayacaq. **11** Həlimlər yer üzünü mülk olaraq alacaq, Əmin-amanlığın bolluğundan zövq tapacaq. **12** Şər adam salehin qəsdinə durur, Ona qarşı dişlərini qıcayır. **13** Amma Xudavənd şər adama gülür, Onun dövranının az olmasını bilir. **14** Məzlumu, fəqiri yerə vurmaq üçün, Düz yolda olanı boğazlamaq üçün Pislər qılınc çəkər, ox-kamanını qurar. **15** Lakin onların qılıncları öz ürəklərinə saplanacaq, Ox-kamanları parça-parça olacaq. **16** Salehin az malı Pislərin bütün sərvətlərindən yaxşıdır. **17** Çünki pislərin qol-qanadı qırılacaq, Rəbb isə salehlərin dayağıdır. **18** Rəbbə kamillərin gündəlik qayğıları məlumdur, Onların irsi əbədi qalacaq. **19** Dar gündə utanmayacaqlar, Qıtlıqda tox yaşayacaqlar. **20** Lakin pislər həlak olacaq, Rəbbin düşmənləri çəmənin təravəti kimi solacaq, Tüstü kimi çəkilərək yox olacaq. **21** Pis adam borc alır, qaytarmır, Salehlər səxavətlə paylayır. **22** Rəbdən bərəkət alan ölkəni mülk olaraq alacaq, Lənət etdiyi kəslər kəsilib atılacaq. **23** Rəbb insana gedəcəyi yolu göstərir, Kimdən razı qalırsa, onu möhkəmləndirir. **24** Bu insan büdrəsə də, yıxılmaz, Çünki Rəbb onun əlindən tutar. **25** Gəncliyimdən qocalığımadək Salehin tərk edildiyini, Nəslinin çörək üçün diləndiyini görməmişəm. **26** O hər zaman səxavətlə borc verər, Övladlarına xeyir-dua gələr. **27** Şərdən çəkinib yaxşılıq et ki, Ölkədə əbədi məskən sala biləsən. **28** Çünki Rəbb ədaləti sevir, Heç zaman möminlərini tərk etmir. Salehlər daim müdafiə olunacaq, Pislər nəsilliklə kəsilib atılacaq. **29** Salehlər ölkəni mülk olaraq alacaq, Onlar orada əbədi məskən salacaq. **30** Salehin ağzından hikmət çıxar, Dili haqq söz danışar. **31** Çünki Allahın qanunu ürəyindədir, Ayaqları büdrəmir. **32** Pis adam salehi güdür, Onu öldürmək üçün fürsət axtarır. **33** Rəbb salehi pisin əlinə düşməyə qoymaz, Ona ittiham oxunanda məhkum olmaz. **34** Rəbbi gözlə, Onun yolunu tut, O sənə ölkəni mülk olaraq verəcək, səni yüksəldəcək. Pislərin kəsilib atılacağı zamanı görəcəksən. **35** Münbit torpaqda yaşıl ağac tək bitən, Kök salan zalım, pis adamı görmüşdüm. **36** O keçib-getdi, yeri boş qaldı, Onu axtararkən tapa bilmədim. **37** Kamil adama bax, əməlisaleh insana nəzər yetir, Gələcək sülhsevən adama bəxş ediləcək. **38** Amma bütün üsyankarlar birlikdə yox olacaq, Pislərin kökü kəsiləcək. **39** Salehlərin qurtuluşu Rəbdəndir, Dar gündə onlara pənah yeridir. **40** Rəbb onların imdadına çatır, Onları qurtarıb pislərin əlindən alır, Çünki onlar Rəbbə pənah aparır.

38 Davudun yadasalma məzmuru. Ya Rəbb, qəzəblənib məni töhmətləndirmə, Hiddətlənib məni tənbeh eləmə. **2** Artıq Sənin oxların mənə saplanıb, Əllərin üstümə ağırlıq salıb. **3** Bədənimdə qəzəbindən sağ yer qalmadı, Günahıma görə sümüklərim də xəstəlik tapdı. **4** Çünki təqsirlərim başımdan aşır, Ağır yük tək onlara gücüm çatmır. **5** Ağılsızlığımın üzündən Yaralarım iyrənc və irinlidir. **6** Mənim qəddim əyilib, ikiqat bükülmüşəm, Gün boyu yaslı gəzirəm. **7** Çünki belim qızdırmadan yandı, Bədənimdə sağ

yer qalmadı. **8** Taqətim kəsildi, çox əzilmişəm, Ürəyimdəki iztiraba görə ah-zar edirəm. **9** Ey Xudavənd, mənim arzu-diləyim hüzurundadır, Mənim iniltilərim Səndən gizli qalmır. **10** Ürəyim çırpınır, gücüm tükəndi, Gözlərimin nuru da söndü. **11** Azarımı görüb məndən dost-yoldaşım uzaqlaşdı, Qohumlarım məndən uzaqda qaldı. **12** Canımın qəsdinə duranlar mənə tələ qurur, Bədxahlarım ölümümdən danışır, Gün boyu mənim üçün hiylə qururlar. **13** Mən bir kar kimi eşitmirəm, Dilsiz-ağızsız bir lal kimiyəm. **14** Dilsiz-cavabsız Bir lal-kar kimiyəm. **15** Ya Rəbb, ümidim Sənə qalıb, Ey Xudavənd Allahım, Səndən cavab gözləyirəm! **16** Dedim ki, qoy halıma sevinməsinlər, Ayağım büdrəyəndə qarşımda öyünməsinlər. **17** Mən yıxılmaq üzrəyəm, Daim əzabla üz-üzəyəm. **18** Təqsirlərimi etiraf edirəm, Günahlarım üçün nigarançılıq çəkirəm. **19** Düşmənlərim qüvvətlidir, hələ sağdır, Nahaq yerə mənə nifrət edənlər çoxdur. **20** Yaxşılığa yamanlıq edənlər Yaxşılığa meyl etdiyimə görə əleyhimə durublar. **21** Ya Rəbb, məni tərk etmə! Ey Allahım, məndən uzaq dayanma! **22** Ey Xudavənd, tez imdadıma çat, Mənim xilaskarım Sənsən!

39 Musiqi rəhbəri Yedutun üçün. Davudun məzmuru. Dedim: «Hər addımıma diqqət edəcəyəm, Dilimlə günah etməkdən çəkinəcəyəm. Pis adam qarşımda durarkən Dilimi yüyənləyib dinməyəcəyəm». **2** Dilimi saxlayıb susdum, Yaxşılığa belə, danışmadım. Dərdlərim ağırlaşdı, **3** Köksümdəki qəlbimə köz doldu. Dərin düşünəndə yanıb-yaxıldım, Dilimlə belə dedim: **4** «Ya Rəbb, mənə bildir, Aqibətim necə olacaq? Ömrümün günləri nə qədər qalıb? Qoy nə qədər fani olduğumu anlayım! **5** Budur, günlərim ovcuna sığdı, Ömrüm qarşında heç oldu. Bəli, insan sadəcə bir nəfəsdir. (Sela) **6** Əlbəttə, insan kölgə kimi dolaşır, Həqiqətən, o boş yerə çarpışır, Var-dövlət yığır, kimə qalacağını bilmir. **7** Ey Xudavənd, indi mən nə gözləyim? Mənim ümidim Sənsən! **8** Məni bütün təqsirlərimdən qurtar, Məni axmaqların tənəsinə hədəf etmə. **9** Susdum, ağzımı açmadım, Çünki Sən bunu etdin! **10** Göndərdiyin bəlanı mənim üstümdən götür, Əlinin zərbəsindən gör necə əzildim. **11** İnsanı təqsirinə görə məzəmmət edən zaman Arzularını güvə kimi dağıdırsan. Bəli, insan sadəcə bir nəfəsdir. (Sela) **12** Dinlə duamı, ya Rəbb, fəryadımı eşit! Biganə qalma göz yaşlarıma. Çünki Sənin yanında bir qəribəm, Ata-babam kimi bir qonağam. **13** Bir azca nəzərini məndən çək, Qoy köçüb getməzdən əvvəl dinc yaşayım».

40 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Rəbbi səbir edərək gözlədim, Mənə tərəf dönərək fəryadımı eşitdi. **2** O məni çamırlı quyudan, Lilli bataqlıqdan çıxartdı. Ayağımı qaya üzərində bərkitdi, Hər addımımı möhkəm etdi. **3** Dilimə yeni bir nəğmə verdi, İlahi ilə Allahımıza həmd etdim. Bax nə qədər adam bunu görəcək, Qorxub Rəbbə güvənəcək. **4** Rəbbə ümidlə arxalanan, Təkəbbürlülərə üz tutmayan, Bütlərə aldananlara qoşulmayan İnsan nə bəxtiyardır! **5** Ya Rəbb Allahım, Sənə bənzəyən yoxdur! Bizə aid xariqələrin, düşüncələrin çoxdur. Onlardan danışmaq istəsəm, Belə deyərdim: «Sayı-hesabı yoxdur». **6** Qurbandan, təqdimdən xoşun gəlmədi, Yandırma qurbanı, günah qurbanı tələb etmədin, Amma mənim qulağımı açdın. **7** O zaman dedim: «Budur, gəlmişəm, Sənin tumarında mənim haqqımda yazılıb. **8** Ey Allahım, Sənin iradəni yerinə yetirmək Mənə zövq verir, Qanunun qəlbimdədir». **9** Çoxlu camaat arasında salehliyini car çəkdim, Ya Rəbb, Sən bilirsən ki, ağzımı yummadım. **10** Salehliyini qəlbimdə gizlətmədim, Xilaskar olduğunu, sədaqətini söylədim. Çoxlu camaat arasından Məhəbbətini, həqiqətini gizli saxlamadım. **11** Ya Rəbb, mərhəmətini məndən əsirgəmə, Daim məni məhəbbətinlə, həqiqətinlə qoru. **12** Çünki sonsuz bəlalar ətrafımı bürüdü, Günahlarım mənə sarıldı. Görə bilmirəm, çünki məndə ürək qalmadı, Onlar başımın tükündən çoxdur. **13** Ya Rəbb, lütfünlə məni xilas et, Ya Rəbb, dadıma tez çat! **14** Canımı almaq üçün qəsd quranlar Qoy utanıb biabır olsunlar. Pis günümdən zövq alanlar Geri qovulub rüsvay olsunlar. **15** Mənə «Aha! Aha!» deyənlər Xəcalət içində çaşıb qalsınlar. **16** Lakin Səni axtaranlar Sənə görə qoy şad olub sevinsinlər. Xilaskar olduğunu sevənlər Daim «Qoy ucalsın Rəbb!» desinlər. **17** Budur, bir məzlum, bir fəqirəm, Lakin Xudavənd qayğıma qalır. Köməyim, xilaskarım Sənsən, Ey Allahım, ləngimə!

41 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Yoxsulların qayğısına qalan nə bəxtiyardır! Rəbb dar günündə onu qurtarar, **2** Rəbb onu qoruyar, salamat saxlayar. O, ölkədə bəxtiyar olar, Düşmənlərinə təslim edilməz. **3** Yatağa düşəndə Rəbb ona dayaq olar, Onu bütün xəstəlikdən sağaldar. **4** Mən dedim: «Ya Rəbb, mənə rəhm et, Canıma şəfa ver, Çünki Sənə qarşı günah etmişəm». **5** Düşmənlərim məndən pis sözlər söyləyir: «Bu nə vaxt öləcək, adı batacaq?» deyirlər. **6** Mənə baş çəkənlər yalan danışır, Ürəklərinə böhtan yığır, Bayıra çıxanda bundan danışırlar. **7** Bütün mənə nifrət edənlər mənim barəmdə pıçıldaşır, Mənə

qarşı pis fikirləri var. 8 Deyirlər: «Bu, ölümcül bəlaya düşüb, Budur, yatır, daha qalxmaz». 9 Hətta etibarlı saydığım ən yaxın dostum, Çörəyimi yeyən mənə xəyanət etdi. 10 Sən, ya Rəbb, rəhm edib məni ayağa qaldır, Qoy onlardan bunun əvəzini çıxım! 11 Məndən razı qaldığını bundan bilirəm: Düşmənlərimin mənə qalib gəlmədiyini görürəm. 12 Kamil olduğum üçün məndən möhkəm yapışdın, Məni hüzurunda əbədilik dayandırdın. 13 Alqış olsun İsrailin Allahı Rəbbə əzəldən sonsuza qədər! Amin! Amin!

42 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının maskili. Maral axar sulara həsrət qalan kimi, Ey Allah, könlüm Sənin həsrətini çəkir! 2 Ey var olan Allah, mənim qəlbim Sənin üçün susayıb. Ay Allah, nə vaxt gəlib hüzurunda görünüm? 3 Göz yaşlarım gecə-gündüz qidam olub, Daim mənə deyirlər: «Bəs hanı Allahın?» 4 Bunları yadıma salarkən ürəyim üzülür, Necə də yüksəkdən sevinc, şükür nidalarını söyləyərək Bayram edən xalqın qarşısında gedərdim, Onları Allahın evinə aparardım. 5 Mənim qəlbim, niyə qırılmısan? Axı niyə bu köksümdə tələşlanırsan? Ümidini yenə Allaha bağla, Qoy Allahıma – məni qurtarana şükür edim. 6 Köksümdəki qəlbim qırılıb, Ona görə İordan diyarında, Xermon, Misar dağında Səni düşünürəm. 7 Dərin sular şəlalələrinin səsi ilə Dərin suları çağırdı, Sənin ləpələrin, dalğaların başımdan aşdı. 8 Rəbb mənə gündüz məhəbbət göstərir, Gecə isə həyatımın Allahına Etdiyim dua və ilahi dilimdən düşmür. 9 Qayama – Allahıma deyirəm: «Niyə məni unutdun? Düşmənin zülmünə görə niyə yaslı gəzməliyəm?» 10 Düşmənlərim sümüklərimi qırıb məni təhqir edirlər, Daim mənə «Bəs hanı Allahın?» deyirlər. 11 Mənim qəlbim, niyə qırılmısan? Axı niyə bu köksümdə tələşlanırsan? Ümidini yenə Allaha bağla, Qoy Allahıma – məni qurtarana şükür edim.

43 Ey Allah, etibarsız millətə qarşı olan mübarizəmdən Məni haqlı çıxart, Məni hiyləgər, fitnəkar adamın əlindən qurtar. 2 Çünki Sən pənah gətirdiyim Allahsan. Niyə məni atmısan? Düşmənin zülmünə görə niyə yaslı gəzməliyəm? 3 Göndər Öz nurunu, həqiqətini, Qoy yolunu mənə göstərsinlər, Müqəddəs dağına, məskənlərinə Qoy məni aparsınlar. 4 Onda Allahın qurbangahına, Sevincim, fərəhim olan Allahımın yanına gedərəm. Lira çalıb Sənə şükür edərəm, Ey Allah, mənim Allahım. 5 Mənim qəlbim, niyə qırılmısan? Axı niyə bu köksümdə tələşlanırsan? Ümidini yenə Allaha bağla, Qoy Allahıma – məni qurtarana şükür edim.

44 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının maskili. Ey Allah, öz qulağımızla eşitmişik ki, Ata-babalarımızdan bizə çatıb ki, Onların dövründə, qədim zamanda Sən hansı işləri görmüsən. 2 Öz əlinlə millətləri torpaqlarından götürdün, Atalarımızı orada yerləşdirdin. Xalqlara bəla verdin, Atalarımızın soyunu şaxələndirdin. 3 Onlar qılıncları ilə deyil, Sənin sağ əlinlə torpaqlara sahib oldular. Öz qolları deyil, Sənin sağ qolun onlara zəfər qazandırdı. Onlara üzündən nur verdin, Çünki Sən onları sevirdin. 4 Ey mənim Allahım, Sənsən Padşahım, Əmr et, Yaqub nəsli qələbə çalsın. 5 Köməyinlə düşmənlərimizi devirək, İsminlə əleyhdarlarımızı əzək. 6 Ox-kamanıma güvənmərəm, Qılıncım məni qurtarmaz. 7 Yalnız Sən bizi düşmənlərimizdən xilas etdin, Bizə nifrət edənləri rüsvay etdin! 8 Gün boyu Allahla fəxr edirik, İsminə sonsuza qədər şükür edirik. (Sela) 9 İndi isə bizi atıb rüsvay etmisən, Ordularımızla yürüşə çıxmırsan. 10 Düşmənin qarşısından bizi geriyə qovursan, Bizə nifrət edənlər bizi soyub-talayır. 11 Bizi kəsilməyə gedən qoyun kimi etdin, Sən bizi millətlər arasına səpdin. 12 Öz xalqını yaman ucuz satdın, Onların dəyərindən çox qazanmadın. 13 Bizi qonşularımıza tənə hədəfi etdin, Ələ salıb lağ edənlərlə yan-yörəmizi doldurdun. 14 Bizi millətlərin dilinə saldın, Ümmətlərin gülüş hədəfinə döndərdin. 15 Rüsvayçılığım daim qarşımı kəsir, Bu xəcalətin üzündən, 16 Təhqir, söyüş sözlərindən, Düşməndən, qisasçıdan üzümü gizlədirəm. 17 Səni unutmadığımız, Əhdinə xəyanət etmədiyimiz halda Bunların hamısı başımıza gəldi. 18 Səndən qəlbimiz dönmədiyi, Yolundan ayaqlarımız büdrəmədiyi halda 19 Sən bizi çaqqalların diyarında əzdin, Qatı zülmətə qərq etdin. 20 Allahımızın ismini unutmuş olsaydıq, Yad allaha əl açmış olsaydıq, 21 Allah bunu araşdırmazdımı? Çünki qəlbin hər sirrini bilən Odur. 22 Biz gün boyu Sənin uğrunda öldürülürük, Qurbanlıq qoyunlar sayılırıq. 23 Ey Xudavənd, oyan, niyə yatmısan? Qalx, bizi əbədilik atma! 24 Niyə üzünü bizdən gizlədirsən? Əzab-əziyyətimizi nə üçün unutdun? 25 Qəlbimiz palçıq kimi əzilmişdir, Qəddimiz əyilib yerə dəyir. 26 Qalx, bizə kömək et, Bizi məhəbbətin naminə xilas et!

45 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının «Şoşannim» üstə oxunan maskili. Sevgi nəğməsi Qəlbim yaxşı sözlərlə çağlayır, Qoy şeirlərimi padşahıma söyləyim, Dilim mahir bir

xəttatın qələminə oxşayır. **2** Bəşər övladlarının
ən gözəli sənsən, Dodaqlarından lətafətli sözlər
tökülür, Çünki Allah səni əbədilik xeyir-dualı edib.
3 Ey cəngavər, qılıncını belinə bağla, Əzəmətini,
ehtişamını göstər. **4** Həqiqət, itaətkarlıq və salehlik
naminə Döyüş arabasına qalx, Əzəmətinlə uğur
qazan. Qoy sağ əlindən möhtəşəm işlər gəlsin. **5**
Nə itidir oxların, Padşahın düşmənlərinin köksünə
saplanır. Xalqlar ayağının altına yıxılır. **6** Ey Allah,
taxtın əbədilik, sonsuzadək qalır, Sənin şahlıq
əsan insaf əsasıdır. **7** Salehliyi sevib pisliyə nifrət
edirsən. Ona görə Allah, sənin Allahın Sevinc yağı
ilə Yoldaşlarından çox səni məsh edib. **8** Bütün
paltarlarından Mirra, əzvay və Çin darçınının
ətri gəlir. Fil dişindən olan saraylarından Səni
şənləndirən simli alətlərin sədası gəlir. **9** Şərəfə
çatdırdığın qadınlar arasında Şahzadə xanımlar
da var. Mələkə olacaq qız sağ qoluna girib, Ofir
qızıllarına bürünüb. **10** Dinlə, ey qız, diqqət elə,
sözümə qulaq as, Öz xalqını, ata evini unut.
11 Sənin gözəlliyin padşahı məftun etsin. O
sənin ağandır, ona itaət et. **12** Sur xalqı yanına
hədiyyələr gətirəcək, Xalqın varlıları səndən lütf
istəyəcək. **13** Bu şah qızı sarayına cah-calalla
gətirilir, Paltarları qızıl tikmələrə bürünmüş. **14**
Padşahın yanına əlvan libasda gətirilir, Rəfiqələri
sağdışı-soldışıdır. **15** Onlar sevinclə, şadlıqla
gətirilir, Padşahın sarayına girirlər. **16** Ey padşah,
ata-baban kimi oğulların olacaq, Onlara bütün
yer üzünün hakimiyyətini verəcəksən. **17** Adını
nəsillərdən-nəsillərə çatdıracağam, Xalqlar da
sonsuza qədər sənə həmd oxuyacaq!

46 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının
«Alamot» üstə oxunan ilahisi. Allah bizə
sığınacaqdır, qüvvətdir, Dar gündə çox kömək
edir. **2** Buna görə biz qorxmuruq: Yer üzü alt-
üst olsa belə, Dağlar uçub dənizin köksünə aşsa
belə, **3** Dalğalar kükrəyib qalxsa belə, Vurub
dağları yırğalasa belə, Biz qorxmuruq. (Sela) **4**
Bir çay var ki suları Allahın şəhərinə axır, Haqq-
Taalanın müqəddəs məskəninə sevinc gətirir. **5**
Allah bu şəhərin mərkəzində sarsılmaz durub,
Ona dan yeri sökülənə yardım edər. **6** Millətlər
kükrəyər, ölkələr sarsılar, Allah səsini çıxaranda
dünya əriyər. **7** Ordular Rəbbi bizimlədir! Yaqubun
Allahı qalamızdır! (Sela) **8** Gəlin, görün Rəbbin
işlərini, Dünyada etdiyi viranəliyi. **9** O, yerin
ucqarlarınadək döyüşləri dayandırar, Kamanları
qırar, nizələri sındırar, Döyüş arabalarını oda
atar. **10** «Dayanın, bilin ki, Mən Allaham, Millətlər
arasında ucayam, Yer üzündə ucayam!» **11** Ordular
Rəbbi bizimlədir! Yaqubun Allahı qalamızdır!
(Sela)

47 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının
məzmuru. Ey bütün xalqlar, əl çalın, Cuşa
gəlib Allaha nida edin! **2** Haqq-Taala Rəbb necə də
zəhmlidir, Bütün yer üzünün böyük Padşahıdır!
3 Onun sayəsində xalqlar bizə tabe olub, O,
ümmətləri ayaqlarımızın altına salıb. **4** Sevdiyi
Yaqubun fəxri olan torpağı Bizə mülk etmək
üçün seçdi. (Sela) **5** Allah nida ilə ucaldı, Rəbb
şeypur səsi ilə yüksəldi. **6** Tərənnüm edin Allahı,
tərənnüm edin! Tərənnüm edin Padşahımızı,
tərənnüm edin! **7** Çünki Allah bütün yer üzünün
Padşahıdır, Onu ilahilərlə tərənnüm edin. **8** Allah
Öz müqəddəs taxtında əyləşir, Allah millətlərə
padşahlıq edir. **9** İbrahimin Allahının xalqı ilə bir
yerdə olmaq üçün Xalqların əsilzadələri yığılır,
Çünki yer üzünün sipərləri Allahındır. O nə qədər
ucadır!

48 Qorah övladlarının məzmuru. Bir ilahi.
Allahımızın şəhərində, Öz müqəddəs dağında
Rəbb çox əzəmətlidir, Bol həmdlərə layiqdir.
2 Şimala tərəf böyük Padşahın şəhəri – Sion
dağı ucalığı ilə gözəldir, Dünyanın sevincidir.
3 Onun qalalarında Allah Özünü Alınmaz qala
kimi göstərmişdir. **4** Padşahlar bir yerə yığıldılar,
Siona yürüş etdilər. **5** Onu görəndə mat qaldılar,
Qorxub tez qaçdılar. **6** Hamilə qadının ağrısı
kimi Canlarına lərzə düşdü. **7** Sən şərq küləyi ilə
Tarşiş gəmilərini parçaladın. **8** Ordular Rəbbinin
şəhərində – Allahımızın şəhərində Nə eşitmişiksə,
onu gördük, Allah oranı əbədi saxlayacaq. (Sela) **9**
Ey Allah, məbədində Məhəbbətin barədə dərindən
düşünürük. **10** Ey Allah, yerin ucqarlarına qədər
Adın həmdə layiqdir. Sağ əlin ədalətinlə doludur.
11 Qoy Sion dağı sevinsin. Sənin hökmlərinə
görə Qoy Yəhuda qızları şad olsun. **12** Sionun
ətrafında gəzib-dolaşın, Onun qüllələrini sayın. **13**
Divarlarına fikir verin, Qalalarına diqqətlə baxın.
Gələcək nəslə belə deyin: **14** «Əbədi, sonsuzadək Bu
Allah bizim Allahımızdır. Ömrümüzün sonunadək
O bizə yol göstərəcək!»

49 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının
məzmuru. Siz, ey bütün xalqlar, Bunu
dinləyin! Ey dünya sakinləri, **2** Ey sadə insanlar,
əsilzadələr, Ey zənginlər, fəqirlər, Hamınız qulaq
asın! **3** Dilimdən hikmətli sözlər çıxacaq, Bu
müdrik fikirlər qəlbimdən gəlir. **4** Bu məsəllərə
qulaq asacağam, Bu müəmmamı mən lira ilə
açacağam: **5** Niyə yaman günlərdən, Ətrafımda
məni təqib edənlərin pis niyyətindən qorxum? **6**
Onlar var-dövlətlərinə güvənirlər, Bol sərvətləri
ilə öyünürlər. **7** Amma kimsə öz ömrünü satın ala
bilməz, Həyatının haqqını Allaha ödəyə bilməz. **8**

Çünki insanın canının haqqı çox dəyərlidir, Ən
üstün qiymətlər ona kifayət etmir ki, 9 İnsan
əbədi ömür sürsün, Məzarı heç görməsin. 10
Aydındır ki, həm hikmətlilər ölür, Həm axmaqlar,
həm də səfehlər tələf olur, Hamının sərvəti
başqasına nəsib olur. 11 Torpaqlara sahib olsalar
belə, Son mənzilləri qəbirdir, Yenə nəsillərdən-
nəsillərədək yerləri məzardır. 12 İnsan dəyərli
olsa da, qalmır, Həlak olan heyvana oxşayır. 13
Özünə güvənənlərin yolu ölümə aparır, Özündən
razı lovğaların sonu belədir. (Sela) 14 Onlar sürü
kimi ölülər diyarına aparılar, Onları ölüm otarar.
Səhər açılanda əməlisalehlər onlara hakim olar.
Yurd-yuvasından uzaq bir yerdə, ölülər diyarında
Cəsədləri çürüyüb qalar. **(Sheol h7585)** 15 Amma
Allah ölülər diyarının əlindən canımı qurtaracaq,
Məni oradan alacaq. (Sela) **(Sheol h7585)** 16 Qorxma
bir adam varlı olanda, Evinə sərvət yığılanda. 17
Çünki öləndə heç nə apara bilməz, Sərvəti ardınca
getməz. 18 Sağ ikən özünü xoşbəxt saysa da, Uğur
qazananda təriflənsə də, 19 Ata-babalarının yanına
gedəcək, Sonsuzadək orada işıq görməyəcək. 20
İnsan dəyərli olsa da, anlamır, Həlak olan heyvana
oxşayır.

50 Asəfin məzmuru. Güclü Rəbb Allah çağırır,
Gündoğandan günbatanadək Bütün yer
üzünü səsləyir. 2 Qüsursuz, gözəl Siondan
Allah Öz nurunu saçır. 3 Allahımız gəlir, sakit
dayanmaz, Önündə yandırıb-yaxan alov var,
Ətrafında şiddətli tufan qopar. 4 O, xalqını
mühakimə etmək üçün Yuxarıdakı göyü və yeri
şahid çağırır: 5 «Hüzuruma möminlərimi, Qurban
verib Mənimlə əhd bağlayanları yığın!» 6 Göylər
ədalətini bəyan edir, Çünki hakim Allahın Özüdür.
(Sela) 7 «Danışıram, dinlə Məni, ey xalqım!
Ey İsrail, əleyhinə şəhadət edirəm. Allaham,
sənin Allahın Mənəm. 8 Qurbanlarından ötrü
səni tənbeh etmirəm, Yandırma qurbanlarını
həmişə görürəm. 9 Tövləndəki buğanı, ağılındakı
təkəni Səndən qəbul etmirəm. 10 Çünki Mənimdir
bütün meşələrdə olan heyvanlar, Minlərlə dağda
otlayan mal-qaralar. 11 Dağlardakı bütün quşları
tanıyıram, Bütün çöl heyvanları əlimin altındadır.
12 Acsam, sənə demərəm, Çünki dünyaya,
dünyadakı hər şeyə sahibəm! 13 Məgər Mən
buğa əti yeyirəm? Məgər Mən təkə qanı içirəm?
14 Şükür qurbanını Allaha təqdim et, Haqq-
Taalaya əhd etdiyin təqdimlərini ver. 15 Dar
gündə Məni çağır, Mən səni xilas edəcəyəm, Sən
də Məni şərəfləndirəcəksən». 16 Pislərəsə Allah
deyir: «Qaydalarımı əzbər söyləməyə haqqınız
varmı? Əhdimi dilə gətirməyə haqqınız varmı? 17
Mənim iradıma nifrət edirsən, Sözlərimi qulaq
ardına vurursan. 18 Bir oğru görəndə ona
qoşulursan, Zinakarlara yoldaş olursan. 19 Ağzını
şər üçün açırsan, Dilini fırıldaq üçün işə salırsan.
20 Oturub qardaşından gileylənirsən, Ananın
oğlundan qeybət edirsən. 21 Sən belə edəndə Mən
dinməmişəm. Məgər Məni özün kimi sanırsan?
İndi isə səni tənbeh edəcəyəm, Əməllərini gözünün
önünə düzəcəyəm. 22 Ey Allahı unudanlar, Buna
diqqət edin! Yoxsa sizi parça-parça edərəm, Heç
birinizi xilas edən olmaz. 23 Kim ki şükür qurbanı
təqdim edir, Məni şərəfləndirir. Doğru yol tutan
şəxsə Allahın xilasını göstərəcəyəm».

51 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru.
Davudun Bat-Şeva ilə olan münasibətinə görə
Natan peyğəmbər onun yanına gəlib irad tutandan
sonra. Məhəbbətinə görə, ey Allah, mənə rəhm
et, Bol mərhəmətinə görə qanunsuzluqlarımı
sil. 2 Təqsirimi tamamilə yu, Günahımdan məni
təmizlə. 3 Çünki qanunsuzluqlarımı bilirəm,
Günahım daim gözümün qarşısındadır. 4 Sənə,
yalnız Sənə qarşı günah işlətmişəm, Gözündə pis
sayılanı etmişəm. Mənə görə çıxarılan hökmündə
ədalətlisən, Məni məhkum etməkdə haqlısan. 5
Mən doğulandan bəri günahkaram, Ana bətnindən
belə, təqsirkaram. 6 Sənsə ürəkdə düzlüyün
olmasını istəyirsən, Mənə daxilən hikmət öyrət. 7
Məni züfa ilə pak et, təmiz olum, Məni yu, qardan
da ağ olum. 8 Mənə şadlıq, sevinc səsini eşitdir,
Qırdığın sümüklərim xoşhallansın. 9 Üzünü tut,
günahlarımı görmə, Bütün təqsirlərimi sil. 10 Ey
Allah, məndə təmiz ürək yarat, Daxilimə yenidən
sədaqət ruhunu ver. 11 Məni Öz hüzurundan atma,
Müqəddəs Ruhunu məndən götürmə. 12 Xilasının
sevincini mənə qaytar, İtaətkarlıq ruhu verib mənə
dayaq ol. 13 Qoy Sənin yollarını qanunsuzlara
öyrədim, Günahkarlar Sənə sarı dönsünlər. 14 Ey
Allah, məni azad et, Qan tökmək təqsirindən məni
qurtar, Dilim ədalətini mədh etsin. 15 Ey Xudavənd,
Sən dilimi aç, Ağzımla Sənə olan həmdlərimi
bəyan edim. 16 Sən qurbanlardan zövq almazsan,
Yoxsa kəsərdim. Yandırma qurbanlarından razı
qalmazsan, 17 Allaha məqbul olan qurban sınmış
ruhdur, Sən sınan və peşman olan ürəyə xor
baxmazsan, ey Allah! 18 Lütfünlə Siona yaxşılıq
et, Yerusəlimin divarlarını bərpa et. 19 Onda
doğru yolla təqdim edilən qurbanlardan, Bütöv
yandırma qurbanlarından zövq alarsan. O zaman
qurbangahında buğalar qurban kəsilər.

52 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun maskili.
Edomlu Doeq Davudun Aximelekin evinə
getdiyini Şaula xəbər verəndə Pisliyinlə nə üçün

öyünürsən, ey cəngavər? Sonsuzdur Allahın məhəbbəti. **2** Ey hiyləgər, dilin insanı məhv edir, İti ülgüc kimi kəsir. **3** Yaxşılıqdan çox yamanı, Doğru sözdən çox yalanı sevirsən. (Sela) **4** Ey hiyləgər dilli, Məhvedici sözləri çox sevirsən! **5** Allah səni əbədilik qıracaq, Yaxandan yapışaraq evindən çölə atacaq, Dirilər arasından kökünü qoparacaq. (Sela) **6** Salehlər buna baxıb qorxacaqlar, Gülə-gülə belə deyəcəklər: **7** «Bu adam Allaha pənah gətirmədi, Öz bol sərvətinə güvəndi, Başqalarını məhv edərək gücləndi». **8** Amma mən Allahın evində Yaşıl zeytun ağacına bənzərəm, Daima, əbədilik Allahın məhəbbətinə güvənirəm. **9** Sənin gördüyün işlərə görə daim şükür edirəm, Möminlərin qarşısında gözəl isminə ümid bağlayıram!

53 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Maxalat» üstə oxunan maskili. Axmaqlar ürəyində «Allah yoxdur!» deyə düşünürlər, İnsanlar pozulmuş, əməlləri iyrənc olmuş, Yaxşı iş görən yoxdur. **2** Allah göylərdən bəşər övladına baxır; Görəsən Allahı dərk edən, Onu axtaran varmı? **3** Hamı birgə pozulub, namus əldən gedib, Bir nəfər də olsun yaxşı iş görən yoxdur. **4** Şər iş görənlərin hər biri məgər heç nə qanmırmı? Xalqımı çörək yerinə yeyirlər, Allahı çağırmırlar. **5** Onlar böyük dəhşətə düşəcək, Heç görünməmiş dəhşətə düçar olacaqlar. Allah bizi mühasirəyə salanların Sümüklərini qırıb dağıdacaq. Onlar qarşımızda pərt qalacaq, Çünki Allah tərəfindən rədd olunacaqlar. **6** Kaş İsrailin azadlığı Siondan gələydi! Allah Öz xalqına bəxtəvər günlərini qaytaran zaman Yaqub övladları şadlıq edəcək, İsraillilər sevinəcək!

54 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun simli alətlərin müşayiəti ilə oxunan maskili. Ziflilər Şaulun yanına gəlib «yəqin ki Davud bizim aramızda gizlənib» deyəndə. Ey Allah, isminlə məni qurtar, Qüvvənlə mənə bəraət ver. **2** Ey Allah, mənim duamı dinlə, Dilimdən çıxan sözlərə qulaq as. **3** Yadellilər əleyhimə qalxıblar, Zalımlar canımı almaq üçün məni axtarırlar, Heç Allaha baxmırlar. (Sela) **4** Budur, Allah mənə kömək edir, Xudavənd ömrümə dayaq olur. **5** O bu şəri düşmənlərimə tərəf döndərəcək. Mənim sadiq Allahım, düşmənləri yox et! **6** Sənə könüllü qurban kəsəcəyəm, Ya Rəbb, gözəl isminə şükür edəcəyəm! **7** Məni hər darlıqdan xilas etdin, Gözüm düşmənlərimin məhvini gördü.

55 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun simli alətlərin müşayiəti ilə oxunan maskili. Ey Allah, duamı dinlə, Yalvarışımdan gizlənmə! **2** Yaxşı qulaq as mənə, bir cavab söylə, Düşüncələrim məni narahat edir, Çaş-baş qalmışam. **3** Düşmənin səsindən, Zalımların zülmündən narahatam. Məni onların şər işləri sarsıdır, Onlar qəzəblə mənə qəsd-qərəz qurur. **4** Köksümdəki ürəyim sancır, Ölüm dəhşəti üzərimə düşdü. **5** Mənə qorxu və titrətmə gəlib, Canımı vicvicə bürüyüb. **6** Dedim: «Kaş göyərçin kimi qanadlarım olaydı, Uçub rahatlıq tapaydım. **7** Doğrudan da, uzaqlara qaçardım, Çöllərdə məskən salardım. (Sela) **8** Bu sərt yellərdən, qasırğalardan Daldalanmaq üçün tez bir yerə gedəydim». **9** Ey Xudavənd, bu şəhəri alt-üst et, Oradakıların dillərinə ayrılıq sal. Orada zorakılıq, dava gördüm; **10** Bunlar gecə-gündüz divarlarının üstündə dolanır, Pislik və şər şəhərin içindədir, **11** Aralarında qırğın var, Meydanlarından hədə-qorxu və fırıldaq çıxır. **12** Əgər məni düşmən təhqir etsəydi, dözərdim, Yağı qarşımda qürrələnsəydi, gizlənərdim. **13** Amma bunu sən etdin, ey rəfiqim, Ey yoldaşım, ürək həmdəmim. **14** Səninlə şirin-şirin söhbət edərdik, Allah evinə birgə gedərdik. **15** Qoy düşmənlərə qəfil ölüm gəlsin, Onlar diri-diri ölülər diyarına düşsün, Çünki şər onların evində və qəlbindədir. **(Sheol h7585)** **16** Mənsə Allahı səsləyərəm, Rəbb məni xilas edər. **17** Səhər, günorta, axşam nalə çəkirəm, Ah-zar edirəm, O, səsimi eşidir. **18** Çoxları əleyhimə çıxır, Amma O, canımı döyüşdən qoruyur. **19** Əzəldən bəri taxtında oturan Allah Məni eşidib onları zəlil edəcək. (Sela) Çünki onlar əsla dəyişməz, Allahdan qorxmurlar. **20** Yoldaşım dostuna əl qaldırır, Dostluq əhdini pozur. **21** Onun dili kərə yağından da yağlıdır, Qəlbində isə çəkişmələr yaşayır, Sözləri zeytun yağından yumşaqdır, Amma sıyrılmış qılınclardır. **22** Sən qayğı yükünü Rəbbə ver, Qoy sənə dayaq olsun. O heç vaxt salehə sarsıntı verməz. **23** Ey Allah, qanlı, hiyləgər adamları Qəbirə endirəcəksən. Onların ömrü yarıya çatmayacaq. Amma mən yalnız Sənə güvənirəm!

56 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Yonat elem rexoqim» üstə oxunan miktamı. Filiştlilər onu Qat şəhərində yaxalayanda. Rəhm et mənə, ey Allah, İnsanlar sel kimi üstümə cumur, Gün boyu döyüşərək məni sıxışdırırlar. **2** Gün boyu düşmənlərim sel kimi üstümə cumur, Əleyhimə qalxan məğrur döyüşçülər çoxdur. **3** Bu dəhşətli gündə Mən yalnız Sənə güvənirəm. **4** Vədinə görə Allaha həmd edirəm, Mən Allaha güvənirəm, qorxmuram; Fani insan mənə nə edə bilər? **5** Hər işimə onlar ziyan vururlar, Həmişə mənə qəsd-qərəz qururlar. **6** Xəlvət bir yerə yığılıb hər addımımı izləyirlər,

Pusqu qurub canımı almaq üçün gözləyirlər. 7
Günahlarına görə onları cəzalandır, Ey Allah,
qəzəblə bu xalqları yerlə yeksan et. 8 Dərdlərimi
saydın, Göz yaşlarımı tuluğuna yığ. Bunlar Sənin
kitabında yazılmayıbmı? 9 Mən Səni çağıranda
düşmənlərim geri dönür, Bunu bilirəm, Allah
mənim tərəfimdədir. 10 Vədinə görə həmd etdiyim
Allaha, Vədinə görə həmd etdiyim Rəbbə, 11 Allaha
güvənirəm və qorxmuram; Fani insan mənə nə
edə bilər? 12 Ey Allah, Sənə olan əhdlərimə əməl
etməliyəm, Sənə şükür qurbanı təqdim edəcəyəm.
13 Çünki canımı ölümdən qurtardın, Ayaqlarımı
büdrəməyə qoymadın, Belə ki Allahın hüzurunda,
Həyatın nurunda dolanım.

57 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Al-taşxet»
üstə oxuduğu miktamı. Şauldan qaçıb
mağarada gizlənəndə. Mənə rəhm et, ey Allah,
mənə rəhm et! Canımı götürüb Sənin yanına pənah
gətirmişəm. Bəlalar keçib-gedənəcən Qanadlarının
altına sığınacağam. 2 Allah-Taalanı çağırıram,
Mənim üçün hər şeyi verən Allahı çağırıram.
3 Göydən mənə qurtuluş göndərəcək, Başımı
yemək istəyəni rüsvay edəcək. (Sela) Allah Öz
məhəbbətini və sədaqətini göndərəcək. 4 Sanki
aslanların arasındayam, Yandırıb-yaxan adamların
arasında yatıram. Dişləri nizədir, oxdur, Dilləri
iti qılıncdır. 5 Ey Allah, göylər üzərində ucal!
Ehtişamın bütün yer üzərində olsun! 6 Yolumda
tələ qurub canımı üzdülər, Mənə qazdıqları quyuya
özləri düşdülər. (Sela) 7 Ey Allah, qəlbim Sənə
möhkəm bağlanıb, möhkəm bağlanıb, Qoy ilahi
oxuyum, Səni tərənnüm edim. 8 Ey mənim ruhum,
oyan! Ey çəng və lira, oyan! Qoy səhəri oyadım.
9 Ey Xudavənd, xalqlar arasında Sənə şükür
edəcəyəm. Ümmətlər arasında Səni tərənnüm
edəcəyəm. 10 Məhəbbətin böyükdür, göylərə çatır,
Sədaqətin buludlara dəyir. 11 Ey Allah, göylər
üzərində ucal! Ehtişamın bütün yer üzərində
olsun!

58 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Al-taşxet»
üstə oxuduğu miktamı. Ey qüdrətlilər,
doğrudanmı ədalətlə danışırsınız? Bəşər övladları
üçün insaflamı hökm çıxarırsınız? 2 Xeyr,
qəlbinizdən fitnə-fəsad çıxır, Bu dünyada əlinizdən
zorakılıq gəlir. 3 Pis adamlar ana bətnindən
belə, azğındırlar, Çaşıblar, doğulan gündən belə,
yalançıdırlar. 4 Onlar əfi ilan kimi zəhərlidirlər,
Qulaqlarını tıxayan gürzəyə bənzəyirlər. 5 Onlar
ilanoynadanın səsinə gəlmir, Usta bir ovsunçu onu
ovsunlaya bilmir. 6 Ey Allah, onların ağızlarındakı
dişlərini qır, Ya Rəbb, bu gənc aslanların dişlərini
çıxar. 7 Qoy onlar su kimi axıb yox olsun, Kaman
üstündəki oxlarının ucları qırılsın. 8 İlbiz kimi
gedərkən ərisinlər, Ölü doğulan körpələr kimi
günəş nuru görməsinlər. 9 Ocaqda qazanlarını
qızdırmazdan əvvəl kol-kosları sovrulsun, Nə
qurularından, nə də yaşlarından heç nə qalmasın.
10 Pislərdən qisas alındığını görən salehlər şad
olacaq, Ayaqlarını onların qanına batıracaq. 11
İnsanlar belə deyəcək: «Bəli, salehlər barlı olar,
Həqiqətən, dünyanın hökmranı olan bir Allah
var!»

59 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Al-taşxet»
üstə oxunan miktamı. Şaul onu öldürmək
üçün evinə adam göndərib pusqu qoyanda.
Ey Allahım, məni düşmənlərimdən qurtar,
Əleyhdarlarımın əlindən hifz et. 2 Məni şər
iş görənlərdən xilas et, Məni qaniçənlərdən
azad et. 3 Canımı almaq üçün məni güdürlər,
Güclülər əleyhimə birləşiblər. Ya Rəbb, üsyankar,
günahkar, 4 Təqsirkar olmadığım halda Onlar
mənə qarşı qəti tədbir görürlər. Bir oyan, halımı
gör, yardım et, 5 Ya Rəbb, Ordular Rəbbi, İsrailin
Allahı! Bütün millətlərə cəza vermək üçün oyan,
Xəyanətkar pislərin heç birinə rəhm etmə. (Sela)
6 Bu pis adamlar axşamüstü qayıdırlar, Köpək
kimi mırıldayırlar, Şəhərdə sülənib-dolaşırlar. 7
Gör dodaqlarından nələr tökülür, Ağızlarından
qılınclar çıxır. Onlar zənn edirlər ki, eşidən yoxdur.
8 Lakin, ya Rəbb, Sən onlara gülürsən, Bütün
millətlərə rişxənd edirsən. 9 Ey mənə qüvvət
verən, Səni gözləyirəm! Ey Allahım, qalamsan,
10 Mənə məhəbbətini göstərirsən! Ey Allah,
imdad etmək üçün çıxacaqsan, Düşmənlərimin
qırılmasını mənə göstərəcəksən. 11 Ey Xudavənd,
Sənsən sipərimiz! Xalqımın yadında qalsın deyə
Düşmənləri qırma, lakin gücünlə Onları dağıdaraq
məğlub et. 12 Günahkar dillərinə görə, Ağızlarının
sözlərinə görə Təkəbbürlülərin tələsinə özləri
düşsünlər. Yağdırdıqları lənətlərə görə, Dedikləri
yalanlara görə 13 Onları qəzəbinlə məhv et,
Məhv et, qoy bir nişanə qalmasın. Qoy insanlar
bilsinlər: Allah səltənət sürür Yaqub nəslinin
üzərində, Ta ucqarlara qədər yer üzərində. (Sela)
14 Bu pis adamlar axşamüstü qayıdırlar, Köpək
kimi mırıldayırlar, Şəhərdə sülənib-dolaşırlar.
15 Avara-avara gəzib yem axtarırlar, Doyunca
tapmasalar, gecə boyu ulayırlar. 16 Mən isə
Sənin qüdrətini tərənnüm edəcəyəm, Sübh
tezdən məhəbbətini mədh edəcəyəm. Çünki
Sən mənə qala olmusan, Dar günümdə mənim
pənahımsan. 17 Ey mənə qüvvət verən, Səni
tərənnüm edəcəyəm! Ey Allahım, qalamsan, Mənə
məhəbbətini göstərirsən!

60 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Şuşan-edut» üstə oxunan təlim miktamı. Davud Naharayim və Sova Aramlıları ilə döyüşərkən Yoav gedib Duz vadisində on iki min Edomlunu öldürəndə. Ey Allah, Sən bizi atmısan, Müdafiə qüvvələrimizi dağıtmısan. Bizə qəzəblənmisən, Bizi əvvəlki halımıza qaytar. **2** Yeri lərzəyə salmısan, Torpağını dağıtmısan. Yarıqlarını yenə bitişdir, Çünki yer sarsılıb. **3** Öz xalqını çətinliyə salmısan, Şərab içirərək bizi səndələtmisən. **4** Səndən qorxanlara isə bayraq vermisən, Qoy onu həqiqət naminə qaldırsınlar. (Sela) **5** Sevdiyin insanların xilas olması üçün Sağ əlinlə bizi qurtar, mənə cavab ver! **6** Allah Öz müqəddəs məskənindən belə söylədi: «Şekemi sevinclə bölüşdürəcəyəm, Sukkot dərəsini böləcəyəm. **7** Gilead torpağı Mənimdir, Menaşşe torpağı da Mənimdir, Efrayim başımın dəbilqəsidir, Yəhuda Mənim əsamdır. **8** Moav yuyunmaq üçün ləyənimdir, Çarığımı ataraq Edomu tutacağam, Zəfər harayını Filiştə salacağam». **9** Kim məni istehkamlı şəhərə apara bilər? Kim mənə Edoma qədər yol göstərər? **10** Ay Allah, Sən niyə bizi atmısan? Ay Allah, qoşunlarımızla niyə yürüşə çıxmırsan? **11** Bizə düşmənin qarşısında imdad et, Çünki insanın köməyi puçdur. **12** Allahın köməyi ilə igidlik edəcəyik, O, düşmənlərimizi tapdalayacaq!

61 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun simli alətlərin müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Ey Allah, fəryadımı eşit, Duamı dinlə. **2** Düşkünlük qəlbimi alıb, Mən dünyanın ucqarından Səni çağırıram. Sən məni əlçatmaz bir qayaya apar. **3** Çünki Sən mənim pənahgahımsan, Düşmənə qarşı möhkəm qülləsən. **4** Qoy sonsuzadək çadırında yaşayım, Qanadlarının altında pənah tapım. (Sela) **5** Sən, ey Allah, etdiyim əhdi eşitdin, Adından qorxanlara təyin etdiyin payı mənə verdin. **6** Sən ömür ver, qoy padşahın yaşasın, İlləri nəsillərdən-nəsillərə qədər uzansın. **7** Allahın hüzurunda daim taxtda otursun, Məhəbbət və sədaqət ver, onu qorusun. **8** Mənsə adını həmişə tərənnüm edəcəyəm, Hər gün əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm!

62 Musiqi rəhbəri Yedutun üçün. Davudun məzmuru. Susan qəlbim yalnız Allahı gözləyir, Ondadır qurtuluşum. **2** Yalnız Odur qayam, qurtuluşum, O mənim qalamdır, mən əsla sarsılmaram. **3** İnsan divar kimi əyiləndə, Hasar kimi laxlayanda Nə vaxtadək üstünə hücum edəcəksiniz? Nə vaxtadək onu əzəcəksiniz? **4** Yalnız fikirləşirsiniz, onu nüfuzdan salaq, Çünki yalandan zövq alırsınız. Diliniz xeyir-dua söylədə, Qəlbiniz lənət yağdırır. (Sela) **5** Ey qəlbim, sükutla Allahı gözlə, Çünki ümidim Ondadır. **6** Qayam, qurtuluşum yalnız Odur, O mənim qalamdır, mən sarsılmaram. **7** Qurtuluşum, şərəfim Allaha bağlıdır, Allah möhkəm qayam və pənahımdır. **8** Ey xalq, hər zaman Ona arxalan, Onun hüzurunda qəlbini açıb-boşalt, Çünki Allah bizim pənahımızdır! (Sela) **9** Bəşər övladları yalnız bir nəfəsdir – İnsan övladları fanidir. Tərəzinin gözündə çəkərkən hamısı yuxarı qalxır, Çəkisi bir nəfəsdən yüngül gəlir. **10** Heç zaman zorakılığınıza güvənməyin, Talan malına boş yerə ümid bağlamayın, Var-dövlətiniz artsa da, ona arxalanmayın. **11** Allah bir dəfə dedi, Bunu iki dəfə eşitdim: Qüdrət Allahındır, **12** Ey Xudavənd, məhəbbət Sənindir! Sən hər kəsə əməlinə görə əvəz verirsən!

63 Davudun məzmuru. Yəhuda çölündə olanda. Ey Allah, mənim Allahım Sənsən, Sənin üçün yaman qəribsəmişəm. Quraq, cansıxıcı, susuz bir diyarda Sənsiz könlüm susuzdur. Bütün varlığımla həsrətini çəkirəm. **2** Müqəddəs yerdə Səni seyr edirdim, Qüdrətini, əzəmətini görürdüm. **3** Mənim dilim Səni tərənnüm edir, Məhəbbətin bu həyatdan gözəldir. **4** Bütün ömrüm boyu Sənə alqış edəcəyəm, Əllərimi qaldırıb adınla Səni səsləyəcəyəm. **5** Sanki yağlı yeməklə canım tox olacaq, Dilim Səni mədh edəcək, ağzım həmd oxuyacaq. **6** Yatanda belə, Səni xatırlayıram, Gecə növbələrində Səni düşünürəm. **7** Sən mənə kömək oldun, Qanadlarının kölgəsində Sənə mədh oxuyacağam. **8** Könlüm Sənə bağlanır, Sağ əlin məni möhkəm tutur. **9** Amma canımın qəsdinə duranlar Yerin dibinə batacaqlar, **10** Qılıncın ağzına tuş gələcəklər, Çaqqallara yem olacaqlar. **11** Amma padşah Allaha görə sevinəcək, Adına and içən hər kəs həmd söyləyəcək, Yalançıların isə ağzı yumulacaq.

64 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ey Allah, eşit səsimi, Sənə şikayət edirəm, Həyatımı düşmən vahiməsindən qoru. **2** Pislərin fəndlərindən, Şər iş görənlərin vəlvələsindən Məni qoru. **3** Onlar qılınc kimi dillərini itiləyirlər, Kamanın üstünə ox kimi acı sözlərini qoyurlar, **4** Günahsız insana pusqu qurduqları yerlərdən Qəfildən, çəkinmədən atırlar. **5** Bir-birlərini şər iş görməkdə cəsarətləndirirlər, Gizlənib tələ qurmaq üçün məsləhət edirlər, «Bunu kim görəcək?» deyirlər. **6** Fitnəkarlıqla qəsd qururlar və belə deyirlər: «Ustalıqla fənd işlətdik». İnsanın daxili, qəlbi görünməz. **7** Lakin Allah onlara ox atacaq, Onlar qəflətən yaralanacaq. **8** Öz dilləri özlərini

yıxacaq, Onları görənlər başını bulayıb xor baxacaq. 9 Bütün insanlar qorxacaq, Allahın əməllərini bəyan edəcək, Onun işləri barədə düşünəcək. 10 Saleh insan Rəbbə görə sevinəcək, Ona pənah gətirəcək. Bütün ürəyidüz insanlar Rəbbə həmd edəcək!

65 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Bir ilahi. Ey Allah, Səni Sionda həmdlər gözləyir, Sənə edilən əhd yerinə yetiriləcək. 2 Ey duaları eşidən, Bütün bəşər hüzuruna gələcək. 3 Mən günaha batmışdım, Lakin Sən üsyankarlığımızı kəffarə edirsən. 4 Nə bəxtiyardır evinin həyətlərində yaşayan, Seçib Özünə yaxın etdiyin insan! Biz Sənin evinin, müqəddəs məbədinin Nemətləri ilə doyacağıq! 5 Sən ey qurtuluşumuzun Allahı, Zəhmli işlərinlə ədalətini göstərirsən, Bizə cavab verirsən. Sən yer üzünün bütün ucqarlarının, ən uzaq dənizlərin belə, ümidisən. 6 Sən qüdrətə bürünmüsən, Qüvvətinlə dağları möhkəmlətmisən. 7 Dənizlərin uğultusunu, Dalğaların gurultusunu, Ümmətlərin çaxnaşmasını Yatıran Sənsən. 8 Dünyanın ucqarlarında yaşayanlar Sənin əlamətlərinə mat qalırlar. Gündoğandan günbatanadək bütün insanlar Sənə mədh oxuyurlar. 9 Yer üzünün qayğısına qalıb su verirsən, Onu çox məhsuldar edirsən. Ey Allah, çayın su ilə doludur, Torpağı taxıl üçün hazır edirsən. 10 Torpağın şırımlarını sulayırsan, Aralarını bərkidirsən, Gur yağışla torpağını yumşaldırsan, Məhsuluna bərəkət verirsən. 11 Yaxşılıqlarınla tac qoyursan, Yollarından yağ damır, 12 Çöl otlaqlarına tökülür, Təpələr sevincə bürünür. 13 Çəmənlərin sürülərlə dolur, Dərələrini taxıl bürüyür. Onlar cuşa gəlib tərənnüm söyləyir!

66 Musiqi rəhbəri üçün. Bir ilahi. Məzmur. Ey bütün dünya əhli, Cuşa gəlib Allaha nida edin, 2 Şərəfli ismini tərənnüm edin, Ona şərəflə həmd edin! 3 Siz Allaha belə deyin: «Əməllərin nə qədər zəhmlidir! O qədər qüdrətlisən ki, Düşmənlərin qarşında diz çökür! 4 Bütün dünya Sənə səcdə edir, Səni tərənnüm edir, İsmini tərənnüm edir». (Sela) 5 Gəlin, Allahın işlərini, Bəşər övladları üçün etdiyi zəhmli əməllərini görün. 6 Dənizi quruya çevirdi, Çayın sularını saxlayıb xalqını piyada keçirtdi. Biz Allaha görə sevinək! 7 Qüdrəti ilə əbədi səltənət sürər, Günahkarlar Ona qarşı qalxmasın deyə Göz qoyub millətlərə nəzarət edər. (Sela) 8 Ey xalqlar, Allahımıza alqış edin, Ona həmd edin, səsiniz eşidilsin! 9 Odur canımızı qoruyan, Ayağımızı büdrəməyə qoymayan. 10 Ey Allah, bizi sınaqdan keçirtdin, Sən bizi gümüş kimi təmizləyib saflaşdırdın. 11 Sən bizi Öz torunla tutdun, Kürəyimizə ağır yük qoydun. 12 Sən insanları başımızın üstündən keçirtdin. Oda düşdük, suya düşdük, Axırda bizi Sən bolluğa çıxartdın. 13 Sənin evinə yandırma qurbanları ilə gələcəyəm, Sənə əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm. 14 Dar gündə dilim bunları bəyan etdi, Mənim ağzım bu əhdləri söylədi. 15 Kökəldilmiş heyvanları Sənin üçün yandırma qurbanı verəcəyəm. Qoçların xoş tüstüsü Sənə sarı qalxacaq, Təkələri, öküzləri qurban gətirəcəyəm. (Sela) 16 Ey Allahdan qorxanlar, gəlin, dinləyin, Onun mənə nə etdiyini sizə bəyan edim. 17 Ağzımla Onu səslədim, Dilimlə Onu mədh etdim. 18 Mən qəlbimdə təqsirə yer versəydim, Xudavənd məni eşitməzdi. 19 Lakin Allah məni dinlədi, Duamın səsini eşitdi. 20 Alqış olsun Allaha! Duamı rədd etmədi, Məndən məhəbbətini əsirgəmədi!

67 Musiqi rəhbəri üçün simli alətlərin müşayiəti ilə oxunan məzmur. Bir ilahi. Lütf edib, ey Allah, bizə xeyir-dua ver, Üzün üstümüzə nur saçsın. (Sela) 2 Qoy yer üzündə Sənin yolun, Bütün millətlər arasında qurtuluşun tanınsın. 3 Ey Allah, Sənə xalqlar şükür etsin, Qoy Sənə bütün xalqlar şükür etsin. 4 Qoy ümmətlər sevinclə Səni mədh etsin, Çünki xalqlara insafla hökm edirsən, Yer üzündəki ümmətlərə yol göstərirsən. (Sela) 5 Ey Allah, Sənə xalqlar şükür etsin, Qoy Sənə bütün xalqlar şükür etsin. 6 Yer üzü bəhrəsini verib, Allah, bizim Allahımız bizə bərəkət verib. 7 Allah bizə xeyir-dua verib. Qoy yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə olanlar Ondan qorxsun!

68 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Bir ilahi. Allah qalxsın, qoy düşmənlər dağılsın, Ona nifrət edənlər qarşısından qaçsın, 2 Pislər çəkilən tüstü kimi dağılsın, Alovun qarşısında mum kimi ərisin. Qoy onlar Allahın qarşısında məhv olsun. 3 Salehlər sevinsin, Allahın hüzurunda fərəhindən coşsun, Sevinib şad olsun. 4 Allaha ilahi oxuyun, ismini tərənnüm edin, Buludlar üstünə minənə yol açın. İsmi Rəbdir, hüzurunda fərəhiniz çağlasın. 5 Öz müqəddəs məskənində olan Allah Yetimlərin atası, Dul qadınların müdafiəçisidir. 6 Allah kimsəsizlərə ev qurur, Əsirləri firavanlığa çıxarır, Günahkarlar isə quru yurdda yaşayır. 7 Ey Allah, Sən xalqının önündə gedərkən, Çöllükdə yürüşə çıxarkən (Sela) 8 Sina dağındakı Allahın qarşısında, Allahın, İsrailin Allahının hüzurunda Yer lərzəyə gəldi, göydən yağış töküldü. 9 Ey Allah, yaxşıca yağışlar yağdırdın, Solan torpaqlarını

canlandırdın. **10** Xalqın orada məskən saldı. Ey Allah, xeyirxahlığına görə Məzlumlar üçün oranı Sən hazırladın. **11** Xudavənd əmr edir, Bir alay qadın Belə müjdə paylayır: **12** «Düşmən orduları qaçır! Padşahları qaçır! Evdə olanlar Talan malını paylayırlar. **13** Siz ağıllar arasında yatanda Qanadları gümüş kimi bərq vuran, Tükləri isə qızıl kimi parlayan, Göyərçinə oxşayırsınız». **14** Külli-İxtiyar padşahları elə dağıtdı ki, Elə bil Salmon dağına göydən qar tökülür. **15** Ey Başan dağı, Allahın dağı, Ey zirvələri çox olan Başan dağı! **16** Ey zirvələri çox olan dağlar, Allah məskən salmaq üçün seçdiyi dağa Niyə qibtə ilə baxırsınız? Bəli, Rəbb orada əbədi yaşar. **17** Allahın döyüş arabaları var Minlərlə, saysız-hesabsız. Xudavənd onlarla birgə Sinadan müqəddəs məskəninə gəlib. **18** Ya Rəbb Allah, Sən yüksək yerlərə çıxıb məskən saldın, Əsir etdiyin düşmənləri Özünlə oraya apardın, Sən bütün insanlardan, Hətta üsyankarlardan da xərac aldın. **19** Xudavəndə, Bizi qurtaran Allaha – Hər gün qayğı yükümüzü çəkənə alqış olsun! (Sela) **20** Allahımız azad edən Allahdır, Ölümdən qurtaran Xudavənd Rəbdir. **21** Allah düşmənlərin kəlləsini, Günah içində yaşayanların tüklü təpəsini əzəcək. **22** Xudavənd belə dedi: «Onları Başandan geri qaytaracağam, Dənizin dibində olsalar belə, Oradan geri qaytaracağam. **23** Qoy ayaqların düşmənlərin qanına batsın, Bundan itlərinin dilləri də pay alıb yalasın». **24** Ey Allah, indi burada o zəfər yürüşün, Ey Allahım, Padşahım, müqəddəs yerə gəlişin görünür, **25** Öndə ilahi oxuyanlar, Arxalarından isə çalğıçılar, Aralarında dəfçalan qızlar gəlir. **26** Ey İsrailin belindən gələnlər, cəmiyyət içində Allahınız Rəbbə alqış edin. **27** Qabaqda kiçik Binyamin qəbiləsi gedir, Ardınca çoxlu Yəhuda başçıları, Ondan sonra Zevulunun, Naftalinin başçıları gəlir. **28** Ey Allah, qüdrətini, Bizim üçün işlətdiyin qüvvətini göstər. **29** Yerusəlimdəki məbədinə görə Sənə padşahlar xərac gətirir. **30** Qamışlıqda yaşayan heyvanları, Xalqların danaları ilə buğa sürüsünü tənbeh et. Bu gümüşpərəstləri təpiyinin altına sal, Davakar xalqları pərən-pərən et. **31** Misirdən Allahın hüzuruna elçilər gələcək, Kuşlular da Ona əl açacaqlar. **32** Ey dünya ölkələri, Allaha ilahi söyləyin. Xudavəndi tərənnüm edin, (Sela) **33** Göylərin, ulu göylərin üstünə minəni, Güclü səslə gurlayanı dinləyin, **34** Allahın qüdrətini bəyan edin, Əzəməti İsrail üzərindədir, Onun qüdrəti göylərdədir! **35** Müqəddəs məkanında olan ey Allah, zəhmlisən! İsrailin Allahı Öz xalqına qüdrət, qüvvət verir. Allaha alqış olsun!

69 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun «Şoşannim» üstə oxunan məzmuru. Ay Allah, məni qurtar, Su çıxıb boğazımacan, **2** Dərin bataqlığa batmaqdayam, Ayaq üstə durmağa yer yoxdur. Dərin sulara qərq olmuşam, Sellər məni aparır. **3** Fəryad etməkdən taqətim kəsildi, Allahı gözləməkdən Boğazım qurudu, gözümün nuru söndü. **4** Boş yerə mənə nifrət edənlər Başımın tükündən çoxdur. Haqsız yerə mənə düşmən kəsilənlər, Məni məhv etmək istəyənlər qüvvətlidir. Oğurlamadığım şeyləri necə qaytara bilərəm? **5** Ey Allah, ağılsızlıq etdiyimi bilirsən, Günahlarım Səndən gizli deyil. **6** Ey Ordular Rəbbi Xudavənd, Səni gözləyənlər Mənə görə qoy utanmasınlar. Ey İsrailin Allahı, Səni axtaranlar Mənə görə qoy xəcalət içində qalmasınlar. **7** Sənin uğrunda üzərimə rüsvayçılıq töküldü, Üzümü xəcalət bürüdü. **8** Qardaşlarıma yad oldum, Anamın oğullarına özgə sayıldım. **9** Evinin qeyrəti məni yandırıb-yaxdı, Səni təhqir edənlərin rüsvayçılıq təhqirləri altında qaldım. **10** Oruc tutub ağlamağımı belə, Mənə rüsvayçılıq saydılar. **11** Mən çula bürünəndə Onlara söz oldum. **12** Darvazadakı adamlar məndən qeybət edirlər, Sərxoşların dilinin nəğməsinə çevrildim. **13** Mənsə, ya Rəbb, Sənə dua edirəm. Ey Allah, münasib gördüyün zaman Bol məhəbbətinə görə mənə cavab ver, Çünki qurtuluşuna etibar etmişəm. **14** Məni qurtar, bataqlığa batmayım, Qoy düşmənlərimdən, Dərin sulardan xilas olum. **15** Qoy sellər məni aparmasın, Dərinlik məni udmasın, Quyu üstümdə ağzını yummasın. **16** Ya Rəbb, mənə cavab ver, Çünki məhəbbətin yaxşıdır. **17** Üzünü bu bəndəndən gizlətmə, Tez cavab ver, çünki əzab çəkirəm. **18** Yetiş, canımı azad et, Məni düşmənlərimdən xilas et. **19** Başıma gələn rüsvayçılığı, Biabırçılığı, xəcaləti bilirsən, Bütün yağılarım qarşındadır. **20** Rüsvayçılıq qəlbimi qırdı, Gör necə biçarəyəm. Çox axtardım, halıma yanan tapılmadı, Hey axtardım, təsəlli verən olmadı. **21** Mənə yemək əvəzinə öd verdilər, Susayanda sirkə içirtdilər. **22** Süfrələri onlar üçün tələ olsun, Müttəfiqləri üçün tor olsun. **23** Gözlərinə qara gəlsin, görməsinlər, Belləri onları lərzəyə salsın. **24** Qoy qəzəbin onların üzərinə yağsın, Qoy hiddətinin qızğınlığı onları tutsun. **25** Düşərgələri viran olsun, Çadırları boş qalsın. **26** Çünki Sənin vurduğun insanı təqib edirlər, Yaraladıqlarının dərdini ona qaxınc edirlər. **27** Bu təqsirkarları daha da təqsirkar çıxar, Səndən bəraət almasınlar. **28** Qoy adları həyat kitabından silinsin, Salehlərlə yanaşı yazılmasın. **29** Mən məzlumam, dərdliyəm, Ey Allah, Sənin qurtuluşun məni ucaltsın. **30** Allahın isminə ilahilərlə həmd

oxuyacağam, Onu şükürlərlə ucaldacağam. **31** Mal-qara qurbanından çox Bu, Rəbbin xoşuna gələcək, Buynuzlu, dırnaqlı buğadan çox Bu Ona xoş gələcək. **32** Bunu görən məzlumlar qoy sevinsin, Ey Allahı axtaranlar, ürəyiniz dirçəlsin. **33** Çünki Rəbb fəqirləri eşidir, Öz əsir xalqına xor baxmır. **34** Göy, yer, dənizlər, oradakı canlılar Qoy Rəbbə həmd oxusunlar. **35** Çünki Allah Sionu qurtaracaq, O, Yəhuda şəhərlərini bərpa edəcək. Onun xalqı oranı mülk edib məskən salacaq, **36** Ora qullarının övladlarına irs olaraq qalacaq, Allahın ismini sevənlər orada sakin olacaq!

70 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun yadasalma məzmuru. Ey Allah, məni xilas et, Ya Rəbb, dadıma tez çat! **2** Canımın qəsdinə duranlar Qoy utanıb biabır olsunlar. Pis günümdən zövq alanlar Geri qovulub rüsvay olsunlar. **3** «Aha! Aha!» deyənlər Xəcalət içində çaşıb-qalsınlar. **4** Lakin Səni axtaranlar Sənə görə qoy şad olub sevinsinlər, Verdiyin xilası sevənlər Daim «Qoy ucalsın Allah!» desinlər. **5** Budur, bir məzlum, bir fəqirəm, Ey Allah, Sən Özünü tez yetir. Köməyim, xilaskarım Sənsən, Ya Rəbb, ləngimə!

71 Ya Rəbb, Sənə pənah gətirirəm, Heç vaxt məni xəcalətdə qoyma. **2** Məni ədalətinlə qurtar, xilas et, Qulağını mənə sarı döndər, məni azad et. **3** Mənə sığınacaq qaya ol, Qoy əmrinlə hər vaxt ora girib qurtulum. Çünki qayam da Sən, qalam da Sənsən. **4** Ey Allahım, şər insanın əlindən, Haqsızın, zalımın pəncəsindən məni qurtar. **5** Ey Xudavənd, Sən mənim ümidimsən, Ya Rəbb, gəncliyimdən bəri Sənə güvənmişəm. **6** Doğulduğum gündən bəri dayağımsan, Məni ana bətnindən dünyaya gətirmisən, Həmişə Sənə həmd edirəm. **7** Çoxlarına qəribə bir şey oldum, Amma Sən mənim möhkəm sığınacağım oldun. **8** Sənə həmd etmək dilimdən düşməz, Daim Sənin izzətini düşünürəm. **9** Yaşa dolanda da məni rədd etmə, Taqətdən düşəndə də məni tərk etmə. **10** Mənim barəmdə düşmənlərim belə söyləyir, Məni öldürmək istəyənlər belə məsləhətləşir, **11** Deyirlər ki, Allah onu tərk edib, Gəlin onu təqib edərək tutaq, Çünki onu xilas edən yoxdur. **12** Ey Allah, məndən uzaq durma, Ey Allahım, dadıma tez çat! **13** Qoy məni ittiham edənlər utanıb məhv olsun, Bədxahlarımı xəcalət, rüsvayçılıq bürüsün. **14** Mənsə hər zaman Sənə ümid bağlayacağam, Sənə həmd oxuduqca oxuyacağam. **15** Gün boyu salehliyini, qurtuluşunu dilim bəyan edir, Onun ölçüsünü bilməsəm də. **16** Ey Xudavənd Rəbb, qüdrətinlə dolanıb-gəzəcəyəm, Sənin, yalnız Sənin salehliyini bəyan edəcəyəm. **17** Ey Allah, gəncliyimdən bəri mənə təlim vermisən, Sənin xariqələrini indiyədək elan edirəm. **18** Yaşa dolub saçıma dən düşənə qədər Gələcək nəslə qüvvətini, Gələcək nəslin hər birinə qüdrətini Elan edəcəyəm. Ey Allah, məni tərk etmə. **19** Ey Allah, salehliyin göylər qədər ucadır, Böyük işlər görmüsən! Ey Allah, Sənin kimisi varmı? **20** Sən mənə çoxlu ağır əzablar versən də, Yenə məni dirçəldirsən, Yerin dibindən yenə məni çıxarırsan, **21** Hörmətimi artırmaqla Mənə yenə əmniyyət verirsən. **22** Ey Allahım, sədaqətinə görə Çəng çalıb Sənə şükür edəcəyəm! Ey İsrailin Müqəddəsi, Səni lira ilə tərənnüm edəcəyəm! **23** Dilim, azadlıq verdiyin qəlbim Mədh oxuyub Səni tərənnüm edəcək, **24** Dilim daim salehliyindən söyləyəcək, Çünki bədxahlarımın xəcalətdən üzləri qızarıb.

72 Süleymanın məzmuru. Ey Allah, padşaha ədalət ver, Şah oğluna salehlik ver. **2** Qoy Sənin xalqına salehliklə, Məzlumlara ədalətlə hakimlik etsin. **3** Xalqın firavanlığı dağlardan aşsın, Salehlər təpələri dolaşsın. **4** Padşah xalq arasında olan məzlumları qorusun, Fəqirləri xilas etsin, Zalımları əzsin. **5** Nə qədər günəş və ay varsa, Hər gələn nəsil qoy Səndən qorxsun. **6** Biçilən tarlaya yağış kimi, Torpağı suvaran gur yağış kimi tökülsün. **7** Bu padşahın ömrü boyu qoy salehlər çiçək açsın, Göydə ay durduqca qoy firavanlıq artsın. **8** Dənizdən-dənizə qədər, Fəratdan yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə hökmranlıq etsin. **9** Onun qarşısında köçəri xalqlar diz çöksün, Düşmənləri isə qoy yerə vurulsun. **10** Tarşişin və adaların padşahları ona xərac gətirsin, Səba və Seva padşahları ona bəxşiş versin. **11** Qarşısında bütün padşahlar təzim etsin, Qoy bütün millətlər ona xidmət etsin! **12** Çünki o imdad deyib çağıran fəqirləri, Məzlumları, köməksizləri qurtarır. **13** Yoxsula, fəqirə rəhm edir, Fəqirlərin canlarını azad edir. **14** Onları hədə-qorxudan, zorakılıqdan qurtarır, Onun gözündə bunların qanı qiymətlidir. **15** Yaşasın padşah! Qoy ona Səba qızılı verilsin, Qoy onun üçün durmadan dua edilsin, Hər gün ona xeyir-dua verilsin. **16** Qoy ölkənin zəmiləri bol olsun, Dağların başında dalğalansın. Bu ölkə Livan kimi məhsul versin, Qoy şəhərin əhalisi ot kimi bitsin. **17** Qoy padşahın adı əbədi qalsın, Günəşin ömrü tək adı var olsun. Onun vasitəsilə insanlar xeyir-dua alsın, Onu bütün millətlər bəxtiyar adlandırsın! **18** Alqış olsun Rəbb Allaha, İsrailin Allahına, Xariqələrin yeganə yaradanına! **19** Onun şərəfli adına əbədi alqış olsun, Bütün yer üzü Onun izzətinə bürünsün! Amin! Amin! **20** Yessey oğlu Davudun duaları burada sona çatır.

73 Asəfin məzmuru. Doğrudan da, İsrail üçün, Ürəyitəmiz olanlar üçün Allah xeyirxahdır. **2** Amma mənim ayaqlarım az qala büdrəmişdi, Addımlarım məni yıxmışdı. **3** Pislərin firavanlığını görərkən Bu məğrurlara həsəd aparırdım. **4** Ölənədək onların ağrıları yoxdur, Vücudları ətə-cana gəlib. **5** Onlar başqaları kimi dərdə düşməzlər, Əzab çəkməzlər. **6** Çünki təkəbbür onlar üçün boyunbağı kimidir, Zorakılıq libas kimi əyinlərini örtür. **7** Köklükdən gözləri dombalıb çıxır, Qəlblərinin pis məqsədləri aşıb-daşır. **8** Pis niyyətli sözləri ilə insanlara istehza edirlər, Onlara yuxarıdan baxıb hədə-qorxu gəlirlər. **9** Ağızlarını göylərin əleyhinə açırlar, Dillərinin sözləri dünyanı gəzib-dolaşır. **10** Ona görə bütün xalq onların tərəfinə keçir, Sözlərini axıradək su kimi içir. **11** Deyirlər ki, Allah necə xəbər tutacaq? Haqq-Taala bundan necə xəbərdar olacaq? **12** Belədir pis adamlar, Daim arxayındırlar, var-dövlət artırırlar. **13** Məgər mən boş yerə qəlbimi təmizləmişdim, Günahsızlıq içində əllərimi yumuşdum? **14** Həmişə əziyyətə düşürəm, Hər səhər töhmətə rast gəlirəm. **15** Əgər «qoy mən də belə danışım» deyə düşünsəydim, Sənin övladlarına xəyanət edərdim. **16** Bunu anlamaq üçün düşünəndə Çətin bir iş kimi gözümə durdu. **17** Yalnız Allahın Müqəddəs məkanına girərkən Onların aqibətini dərk etdim. **18** Doğrudan da, onları sürüşkən yerə qoymusan, Onları məhvə yuvarlayırsan. **19** Onlar bir anda yox olacaqlar, Dəhşət içində itib-batacaqlar. **20** Yuxudan ayılanda röyalar unudular, Ey Xudavənd, Sənin oyanışınla bu adamlar boş sayılacaq. **21** O vaxt könlüm zəhərlənmişdi, Qəlbim dəlik-deşik olmuşdu. **22** Necə axmaq idim, dərrakəm yox idi, Qarşında sanki bir heyvan idim. **23** Amma daim Sənինlə olmuşam, Mənim sağ əlimdən tutmusan. **24** Nəsihətinlə mənə yol göstərirsən, Sonra məni şərəfə çatdıracaqsan. **25** Göylərdə Səndən başqa kimim var? Yer üzündə də Səndən başqa heç nə istəmirəm. **26** Cismim və ürəyim taqətdən düşsə belə, Daim, ey Allah, qəlbimin qüvvəti, nəsibimsən. **27** Budur, Səndən uzaq düşənlər məhv olurlar, Sənə xəyanət edənləri yox edirsən. **28** Mənim üçün Allaha yaxınlaşmaq yaxşıdır, Xudavənd Rəbbə pənah gətirmişəm, Ona görə bütün işlərini hamıya çatdıracağam!

74 Asəfin maskili. Ey Allah, niyə bizi əbədilik tərk etmisən? Otlağının sürüsünə niyə qəzəbin alovlanıb? **2** Yada sal keçmişdə satın aldığın icmanı, Özünə xalq etmək üçün azad etdiyin tayfanı, Həm də məskənin olan Sion dağını. **3** Əbədi viranələrə doğru get, Müqəddəs yerdə hər şeyi düşmən dağıdıb. **4** Səcdəgahının ortasında düşmənlər nərə çəkdilər, Bu yerə zəfər bayraqlarını keçirtdilər. **5** Sıx meşəni budamaq üçün Balta qaldıran adamlara bənzəyirlər. **6** Müqəddəs yerin bütün oyma işlərini Baltalar və çəkiclərlə qırıb tökdülər. **7** Sənin Müqəddəs məkanına od vurdular, Adının sakin olduğu yeri uçurub murdarladılar. **8** «Bu xalqı biz birgə əzməliyik» deyə düşünərək Ölkədəki bütün səcdəgahları yandırdılar. **9** Heç bir rəmzimiz görünmür, Daha peyğəmbərimiz yoxdur. Kimsə bilmir, biz nə vaxtadək belə qalacağıq. **10** Ey Allah, nə vaxtadək düşmən Səni söyəcək? Yağı əbədilikmi Sənin adına küfr edəcək? **11** Axı nə üçün əlini geri çəkirsən? Çıxart qoynundan sağ əlini, onları məhv et. **12** Ey Allah, əzəldən Padşahımsan, Yer üzünə qurtuluşlar verirsən. **13** Sən dənizi Öz qüdrətinlə böldün, Dəniz əjdahalarının başlarını əzdin. **14** Sən Livyatanın başlarını əzdin, Onu çöl heyvanlarına yem etdin. **15** Sən bulaqlar açıb sellər axıtdın, Həmişəaxar çayları isə qurutdun. **16** Gündüz də Sənindir, gecə də Sənin, Ayı və günəşi Sən yaratmısan. **17** Sən quru yerin bütün sərhədlərini qoydun, Həm yayı, həm qışı yaratdın. **18** Ya Rəbb, unutma, düşmən Səni söyür, Sənin adına axmaq bir xalq küfr edir. **19** Öz qumrunun canını yırtıcılara vermə, Məzlumlarının həyatını əsla unutma. **20** Özün bizimlə bağladığın əhdə bax! Zorakılıq yuvaları ölkənin hər zülmət yerinə dolub. **21** Qoyma əzabkeş yenə də rüsvay olsun, Qoy sənin adına məzlumlar və fəqirlər həmd oxusun. **22** Qalx, ey Allah, mübarizəni apar, Unutma ki, axmaqlar həmişə Səni söyür. **23** Düşmənlərinin səsini, əleyhdarlarının daim yüksələn vəlvələsini unutma.

75 Musiqi rəhbəri üçün Asəfin «Al-taşxet» üstə oxunan məzmuru. Bir ilahi. Ey Allah, biz Sənə şükür edirik, Bizə doğma olan isminə şükür olsun, Xariqələrin bunu bəyan edir! **2** Allah deyir: «Müəyyən etdiyim zaman Mən insafla hakimlik edəcəyəm. **3** Yer və üzərindəkilər lərzəyə gələrkən Onu saxlayıb sütunlarından tutan Mənəm. (Sela) **4** Məğrurlara dedim: "Daha məğrurluq etməyin", Pislərə dedim: "Gücünüzü göstərməyin, **5** Buynuz çıxartmayın, Dikbaş-dikbaş danışmayın"». **6** İnsanı yüksəltmək Nə şərqdən, nə qərbdən, nə də çöllərdən gəlir. **7** Hökm verən Allah isə Həm alçaldır, həm yüksəldir. **8** Rəbb əlində bir cam tutub, Onu ədviyyatlı, köpüklənən şərabla doldurub. Şərabından töküb dünyanın bütün pislərinə paylayacaq, Onlar da şərabı dibinə qədər içib-qurtaracaq. **9** Mənsə daim bunu elan edəcəyəm, Yaqubun

Allahına tərənnüm oxuyacağam. **10** Pis adamların buynuzları qırılacaq, Amma salehlərin qüvvəti artacaq.

76 Musiqi rəhbəri üçün. Asəfin simli alətlərin müşayiəti ilə oxunan məzmuru. Bir ilahi. Allah Yəhudada şöhrətlidir, İsraildə Onun adı böyükdür. **2** Çardağı Salemdədir, Məskəni Siondadır. **3** Allah orada alovlu oxları, Qalxan-qılıncı və bütün silahları qırdı. (Sela) **4** Ey Allah, şərəfli Sənsən, Ulu dağlardan da əzəmətlisən! **5** Cəsur ürəklilər talan oldu, Ölüm yuxusuna daldı, Bütün cəngavərlərin əlləri sustaldı. **6** Ey Yaqubun Allahı, Sənin məzəmmətindən Arabaçılar və atlar uyumuş qaldı. **7** Sən zəhmlisən, Sən! Qəzəblənəndə qarşında kim dura bilər? **8** Öz hökmünü göylərdən elan etdin, Yer vahimələndi və səsini kəsdi. **9** Onda, ey Allah, hökm çıxarmaq üçün, Dünyadakı məzlumların hamısını qurtarmaq üçün qalxdın. (Sela) **10** Qəzəbli insanlar belə, Sənə şükür edir, Qəzəbdən qurtulanları Özünə bağlayırsan. **11** Allahınız Rəbbə əhd edin və yerinə yetirin, Ey bütün ətraf xalqlar, o Zəhmli Olana xərac gətirin. **12** O, hökmdarların nəfəsini kəsər, Dünya padşahlarını vahimələndirər.

77 Musiqi rəhbəri Yedutun üçün. Asəfin məzmuru. Allahı səsləyirəm, fəryad edirəm, Allahı səsləyirəm, O məni dinlər. **2** Dar günümdə Xudavəndi axtarıram, Bütün gecə durmadan, Könlüm ovunmadan Ona əl açmışam. **3** Allahı yada salarkən tələşə düşürəm, Dərindən fikirləşəndə ruhdan düşürəm. (Sela) **4** Qoymursan gözlərimi yumum, Üzgünlükdən danışa bilmirəm. **5** Düşünürəm keçən günləri, Ötən dövranı, illəri. **6** Oxuduğum ilahi gecələr yadıma düşür, Ürəyimdə düşünəndə könlüm məndən soruşur: **7** «Xudavənd məni əbədilikmi tərk edib? Bir daha məndən razı qalmayacaqmı? **8** Məhəbbəti həmişəlik qurtardımı? Vədi nəsildən-nəslə qədər sona çatdımı? **9** Allah rəhm etməyi unudubmu, Mərhəmətinin yerini qəzəb tutdumu?» (Sela) **10** Dedim: «Bu mənim üçün bəladır, Haqq-Taala daha gücünü göstərmir». **11** Ya Rəbb, Sənin əməllərini yada salıram, Bəli, xatırlayıram, ta qədimdən xariqələr göstərmisən. **12** Sənin bütün işlərini dərindən düşünürəm, Əməllərin barədə xəyala dalıram. **13** Allahın yolu müqəddəsdir. Allah kimi böyük hansı allah var? **14** Xariqələr yaradan Allah Sənsən, Xalqlar arasında qüdrətini göstərmisən. **15** Əl uzadıb xalqını, Yaqub, Yusif övladlarını azad etmisən. (Sela) **16** Ey Allah, sular Səni gördü, Səni görən sular qorxdu, Hətta ümmanlar lərzəyə gəldi. **17** Buludlar yağışa döndü, Göylərdən gurultular eşidildi, Hər tərəfə oxların töküldü. **18** Qasırğanın içindən ildırım çaxdı, Şimşəklər yer üzünə işıq saçdı, Yer lərzəyə gəlib sarsıldı. **19** Sən dənizdə, ümman sularda yol açdın, Amma ayaq izlərin məlum olmadı. **20** Sən Musa və Harunun əli ilə Xalqını bir sürü kimi aparmışdın.

78 Asəfin maskili. Ey xalqım, təlimimi dinləyin, Dilimdən çıxan sözləri eşidin. **2** Ağzımı bu məsəllə açıb Keçmişdəki müəmmaları bəyan edəcəyəm. **3** Bunları eşitmişik, bilirik, Bizə atalarımız nəql edib. **4** Bunu onların nəvələrindən gizlətməyəcəyik; Rəbbin həmdə layiq işlərini, Onun qüdrətini, etdiyi xariqələri Gələcək nəsillərə söyləyəcəyik. **5** Rəbb öyüd vermək üçün Yaqub nəslinə – İsrailə bir təlim qoydu. Ata-babalarımıza əmr etdi ki, Bu təlimi övladlarına öyrətsin. **6** Qoy gələcək nəsil də bilsin, Gələcəkdə doğulacaq övladlar da Balalarına bu təlimi verə bilsin. **7** Qoy ümidlərini Allaha bağlasınlar, Allahın işlərini unutmasınlar, Əmrlərini yerinə yetirsinlər. **8** Qoy ata-babaları kimi olmasınlar, Çünki onlar dikbaş, üsyankar bir nəsil idi. Allaha ürəkləri dönük, Könülləri vəfasız idi. **9** Efrayim övladları ox-kamanla silahlandılar, Amma döyüş günü tez geriyə qayıtdılar. **10** Allahın əhdini pozanlar belə etdilər, Sənin qanunlarınla yaşamaq istəmədilər. **11** Allahın işlərini, Göstərdiyi xariqələrini unutdular. **12** Allah Misir torpağında, Soan bölgəsində, Ata-babalarının gözləri önündə xariqələr göstərmişdi. **13** Dənizi yarıb onları keçirmişdi, Suları divar kimi saxlamışdı. **14** Onlara gündüz buludla, Bütün gecə şəfəq saçan alovla yol göstərmişdi. **15** Çöldə qayaları yarmışdı, İçsinlər deyə ümman kimi bol su çıxarmışdı. **16** Qayadan suları sel kimi çıxarmışdı, Bu suları çaylar kimi axıtmışdı. **17** Amma onlar günah etməyi davam etdirdilər, Səhrada Haqq-Taalaya qarşı üsyankar oldular. **18** İştahaları artdı, yemək tələb etdilər, Ürəklərində Allahı sınağa çəkdilər. **19** Allahın əleyhinə belə danışdılar: «Məgər Allah çöldə süfrə qura bilər? **20** Nə olsun qayaya vuranda sular axdı, Sellər aşıb-daşdı. Görəsən O, çörək verə bilərmi? Xalqına ət verə bilərmi?» **21** Rəbb bunu eşidərkən qəzəbləndi, Yaquba qarşı alovunu yerə tökdü, İsrailə qarşı hiddəti artdı. **22** Çünki onlar Allaha inanmırdılar, Onun qurtuluşuna arxalanmırdılar. **23** Bununla belə, uca səmaya əmr etdi, Göylərin qapılarını açdırdı. **24** Onlara yemək üçün manna yağdırdı, Göylərin taxılını verdi. **25** İnsan mələklərin çörəyindən yedi, Onlara doyunca yemək verildi. **26** Göylərdə şərq küləyini əsdirdi, Qüdrəti ilə cənub küləyini gətirdi. **27** Başlarına toz kimi ət yağdırdı, Onlara dənizdəki qum qədər quşlar

göndərdi. **28** Düşərgələrinin ortasına, Qaldıqları yerin ətrafına səpələdi. **29** Onlar doyunca, çox yedi, İştahaları çəkən şeyləri onlara verdi. **30** Lakin iştahaları qurtarmamış, Yemək ağızlarında olarkən **31** Allah onlara qarşı hiddətini artırdı, Ətli-canlılarını qırdı, İsrail igidlərini vurub yerə sərdi. **32** Bununla belə, günahlarını davam etdirdilər, Onun xariqələrinə inanmadılar. **33** Buna görə də günlərini puç etdi, Dəhşətlə ömürlərini sona yetirdi. **34** Ölənləri görüb Allahı axtardılar, Geri dönüb Allahı səylə aradılar. **35** Yadlarına düşdü ki, Allah onların Qayası idi, Allah-Taala onların Satınalanı idi. **36** Lakin ağızları ilə Ona yaltaqlanırdılar, Dilləri ilə Ona yalan danışırdılar. **37** Qəlblərində Ona qarşı dönük olmuşdular, Əhdinə vəfasız çıxmışdılar. **38** Allah isə rəhmlidir, günahı bağışlayır, Günahkarı yox etmir. Dəfələrlə qəzəbini saxlayır, Hiddətini tamamilə oyanmağa qoymayır. **39** Yada saldı ki, onlar yalnız bəşərdir, Onlar əsən, geri dönməyən küləyə bənzəyir. **40** Neçə dəfə səhrada Ona qarşı üsyankar oldular, Neçə dəfə çöllükdə Onu kədərləndirdilər! **41** Allahı dönə-dönə sınadılar, İsrailin Müqəddəsinin xətrinə dəydilər. **42** Xatırlamadılar Onun qüdrətini, Düşməndən azad etdiyi günü, **43** Misirdə göstərdiyi əlamətləri, Soan bölgəsində göstərdiyi möcüzələri. **44** Misirlilər sulardan içə bilməsinlər deyə Suları qana döndərib çaylardan axıtmışdı. **45** Onları göndərdiyi mozalanlara yem etmişdi, Göndərdiyi qurbağalar ölkələrini xarabaya çevirmişdi. **46** Əkinlərini tırtıllara, Zəhmətlərinin bəhərini çəyirtkələrə vermişdi. **47** Üzümlərini dolu ilə, Firon ənciri ağaclarını şaxta ilə məhv etmişdi. **48** Naxırlarını dolu ilə, Sürülərini şimşəklə qırmışdı. **49** Onların üzərinə qızğın qəzəbini, Hirsini, hiddətini, dərdləri, Bir qoşun ölüm mələklərini tökmüşdü. **50** Qızğın qəzəbinə yol açmışdı, Əsirgəmədən canlarına ölüm vermişdi, Həyatlarına bəla gətirmişdi. **51** Hər Misirlinin ilk oğlunu, Ham nəslindən hər kişinin belindən gələn ilk oğlunu qırmışdı. **52** Öz xalqını isə qoyun kimi oradan çıxarmışdı, Çöldən onları sürü kimi aparmışdı. **53** Onları qorxudan uzaq, asayiş içində aparmışdı, Düşmənləri isə dənizdə qərq olmuşdu. **54** Onları Öz müqəddəs torpağına, Sağ əli ilə aldığı dağlar diyarına gətirdi. **55** Onların qarşısından başqa millətləri qovdu, Torpaqlarını da İsrail qəbilələrinə mülk olaraq payladı, Yaşamaq üçün yurd-yuvalarını onlara verdi. **56** Lakin onlar Allah-Taalanı sınadılar, Ona qarşı üsyankar oldular, Göstərişlərinə əməl etmədilər. **57** Ataları kimi dönüklük və xəyanət etdilər, Xarab kamandan atılan ox kimi əyri getdilər. **58** Onu səcdəgahları ilə qəzəbləndirdilər, Onu yonma bütləri ilə qısqandırdılar. **59** Bunları eşidən Allah çox hiddətləndi, İsraili tamamilə rədd etdi. **60** İnsanlar arasında qaldığı çadırını, Şilodakı məskənini tərk etdi. **61** Qüdrətini əsarətə, Şərəfini düşmən əlinə təslim etdi. **62** Öz xalqını qılıncdan keçirtdi, Öz irsini qəzəbinə düçar etdi. **63** İgidləri alov uddu, Nişanlı qızlara toy çalınmadı. **64** Kahinləri qılınclarla qırıldı, Arvadları dul qaldı, gözlərinin yaşı qurudu. **65** O zaman Xudavənd yuxulu insan kimi oyandı, Sanki şərabın təsirindən ayılan bir pəhləvandır. **66** Düşmənlərini vuraraq geri atdı, Əbədi olaraq onları rüsvay etdi. **67** Yusifin nəslini rədd etdi, Efrayim qəbiləsini seçmədi. **68** Yəhuda qəbiləsini, Sevdiyi Sion dağını seçdi. **69** Öz Müqəddəs məkanını səma kimi, Əbədi qurduğu dünya kimi tikdi. **70** Çoban olan qulu Davudu seçdi, Onu qoyun ağıllarından götürdü. **71** Əmlik quzuların qayğısına qalanı gətirdi, Xalqı Yaqub nəslinin və Öz irsi İsrailin çobanı etdi. **72** Davud onları kamil ürəklə otardı, Əlindən gələn məharətlə onları irəli apardı.

79 Asəfin məzmuru. Ey Allah, millətlər Sənin mülkünə giriblər, Müqəddəs məbədini murdar ediblər, Yerusəlimi viranəliyə çeviriblər. **2** Qullarının cəsədini göydəki quşlara yem ediblər, Möminlərinin ətini yerdəki heyvanlara veriblər. **3** Yerusəlimin hər tərəfində onların qanı axıdılıb, Onları dəfn edən yoxdur. **4** Qonşularımızın tənə hədəfinə döndük, Ətrafdakılarımız tərəfindən ələ salınıb lağ edildik. **5** Ya Rəbb, nə vaxtacan, Yoxsa əbədilikmi bu qəzəbindən dönməyəcəksən, Qısqanclıqdan od tutub yanacaqsan? **6** Səni tanımayan millətlərin, İsmini çağırmayan ölkələrin üstünə hiddətini tök. **7** Çünki onlar Yaqub nəslinin başını yeyiblər, Yurd-yuvasını viranəyə çeviriblər. **8** Ata-babalarımızın günahını boynumuza qoyma, Nə qədər alçalmışıq, mərhəmətini bizə tez göstər. **9** Ey bizi qurtaran Allah, İsmin şərəfinə Sən bizə yardım et, Günahlarımızı kəffarə edərək İsmin naminə Sən bizi xilas et. **10** Niyə millətlər «Hanı onların Allahı?» desinlər? Qullarının tökülən qan qisasının alınmasını Qoy gözümüz görsün, millətlər də bilsinlər. **11** Qoy əsirlərin ah-naləsi hüzuruna çatsın, Ölümə aparılanları böyük qüdrətinlə qoru. **12** Ey Xudavənd, Sənə tənə vuran bizim qonşuların Tənələrini yeddi qat artıq kökslərinə qaytar. **13** Biz Sənin xalqın, otlağının sürüsüyük, Əbədilik Sənə şükür edərik, Nəsildən-nəslə qədər həmdlərini bəyan edərik!

80 Musiqi rəhbəri üçün. Asəfin «Şoşannim» üstə oxunan şəhadət məzmuru. Ey İsrailin Çobanı, Yusif nəslinə sürü kimi Baxan, qulaq as! Ey keruvlar üstündə Oturan, nurunu saç! **2** Efrayim, Binyamin, Menaşşe qəbilələrinin önündə Qoy qüvvətin oyansın, gəl, bizi qurtar! **3** Ey Allah, bizi əvvəlki halımıza qaytar, Üzündən nur saçıb bizi qurtar! **4** Ya Rəbb, ey Ordular Allahı, nə vaxtacan Xalqının duasından qəzəblənəcəksən? **5** Onlara çörək yerinə göz yaşı yedirdin, Onlara bolluca göz yaşı içirdin. **6** Qonşularımızla bizi çəkişməyə vadar etdin, Düşmən bizi ələ salıb gülür. **7** Ey Ordular Allahı, bizi əvvəlki halımıza qaytar, Üzündən nur saçıb bizi qurtar! **8** Misirdən tənək fidanı gətirərək Qovduğun millətlərin torpağında əkdin. **9** Bunun üçün sahə hazırlamışdın, Tənək rişələnib ölkəni bürüdü. **10** Budaqları dağlara, Böyük sidr ağaclarına kölgə saldı. **11** Dənizə qədər qol-budaq atdı, Zoğ atıb Fərat çayına çatdı. **12** Bəs niyə ətrafdakı hasarını uçurdun? Budur, yoldan keçən hər kəs məhsullarını qoparır, **13** Tənəyi meşənin qabanları korlayır, Onu çöl heyvanları çeynəyir. **14** Ey Ordular Allahı, dön, göydən bax, Bu tənəyi gör, qayğısına qal. **15** Axı bu fidanı sağ əlinlə əkmisən, Kökünə qüvvət vermisən. **16** Tənəyini kəsib yandıranlar Qəzəbli məzəmmətinlə qoy yox olsunlar! **17** Sənin əlin, sağ əlin Öz seçdiyin adamı – Qüvvət verdiyin başər oğlunu qorusun. **18** Qoy Səndən dönüb ayrılmayaq, Bizi elə yaşat ki, ismini çağıraq. **19** Ya Rəbb, ey Ordular Allahı, bizi əvvəlki halımıza qaytar, Üzündən nur saçıb bizi qurtar!

81 Musiqi rəhbəri üçün. Asəfin «Gittit» üstə oxunan məzmuru. Qüvvətimiz olan Allahı mədh edin, Yaqubun Allahına cuşa gəlib nida edin! **2** İlahi oxuyun, Dəfi, xoş avazlı liranı və çəngi çalın. **3** Təzə Ay mərasimində, ay bədirlənəndə, Bizim bayram günündə Şeypur çalın! **4** Çünki bu, İsrail üçün verilən qaydadır, Yaqubun Allahının hökmüdür. **5** O, Misir əleyhinə çıxanda Yusif nəslinə belə bir öyüd verib. Naməlum bir səs eşitdim: **6** «Onun çiyinlərini bu yükdən qurtarıram, Qoy əlləri bu ağır səbətdən azad olsun. **7** Dar günündə Məni çağırdın, Mən də səni qurtardım. Gurlayaraq tufan içindən sənə cavab verdim, Meriva sularında səni sınadım. (Sela) **8** Ey xalqım, dinlə, xəbərdarlıq edirəm, Ey İsrail, kaş ki Məni dinləyəydin! **9** Aranızda özgə allah olmasın, Yad allaha kimsə səcdə qılmasın. **10** Rəbb Allahınız Mənəm, Mən sizi Misir torpağından buraya gətirmişəm. Ağzını yaxşı aç, Doyunca yemək verirəm. **11** Lakin xalqım səsimi eşitmədi, İsrail nəsli Məni istəmədi. **12** Onların inadkar qəlblərinə izin verdim ki, Necə istəyirlər, elə gəzsinlər. **13** Kaş ki xalqım Mənə qulaq asaydı, İsrail nəsli Mənim yolumla gedəydi! **14** Bir anda düşmənlərini yerə sərərdim, Əlimi yağılarının üstünə qaldırardım. **15** Mən Rəbbə nifrət edənlər Mənə boyun əyərdi, Əbədi olaraq vaxtları belə keçərdi. **16** Sizə taxılın ələsini yedirərdim, Sizi qayadan axan balla bəsləyərdim».

82 Asəfin məzmuru. Allah Öz toplantısında durub, Hökmünü verərək allahlar arasında deyir: **2** «Nə vaxtadək nahaq hökm verəcəksiniz, Pislərə tərəfkeşlik edəcəksiniz? (Sela) **3** Yoxsulun və yetimin işinə ədalətlə baxın, Məzlumun və fəqirin haqqını verin. **4** Yoxsul və möhtacları qurtarın, Pislərin əlindən onları azad edin. **5** Nə bilirsiniz, nə də ki anlayırsınız! Yerin təməlləri sarsılır, qaranlıqda dolanırsınız. **6** Demişəm: "Siz allahlarsınız, Hər biriniz Haqq-Taala övladlarısınız". **7** Lakin insan kimi öləcəksiniz, Adi bir hökmdar kimi torpağa düşəcəksiniz». **8** Ey Allah, qalx, dünyaya hakim ol, Çünki bütün millətlərə Sən sahib olacaqsan!

83 Bir ilahi. Asəfin məzmuru. Ey Allah, susub səssiz durma! Ey Allah, sakit olma! **2** Budur, düşmənlər qiyamət qoparır, Sənə nifrət edənlər Sənin əleyhinə qalxır. **3** Xalqına qarşı fənd işlədirlər, Sənin qoruduqlarına qarşı birgə qərara gəlirlər. **4** Deyirlər: «Gəlin, onları millət olmasın deyə məhv edək, İsrailin adı xatırlanmasın deyə onları yox edək». **5** Ürəkləri bir olaraq qərara gəliblər, Sənə qarşı bunlar əhd ediblər: **6** Edomlular, İsmaillilər, Moavlılar, Həcərlilər, **7** Geval, Ammon, Amaleq, Filişt və Sur əhalisi. **8** Aşşur da onlara qoşulub, Lutun övladlarına kömək edir. (Sela) **9** Başlarına gətir Midyanlılara etdiklərini, Qişon vadisində Sisranın, Yavinin başına gətirdiklərini. **10** Onlar En-Dorda həlak oldular, Torpaq üçün peyin oldular. **11** Əsilzadələrini Orev və Zeev kimi et, Bütün ağalarını Zevah və Salmunna kimi et. **12** Onlar demişdilər: «Allahın otlaqlarına sahib olaq». **13** Ey Allahım, onları sovrulan toza, Küləyin süpürdüyü saman qırıntısına çevir. **14** Meşəni yandıran od kimi, Dağları alışdıran alov kimi **15** Onları tufanınla qov, Qasırğanla dəhşətə sal. **16** Ya Rəbb, onların üzünü xəcalətə bürü, Qoy Sənin ismini axtarsınlar. **17** Əbədilik utanaraq vəlvələyə düşsünlər, Rüsvay olub yox olsunlar. **18** Bilsinlər ki, Sənin ismin Rəbdir, Bütün yer üzündə ancaq Sən Haqq-Taalasan!

84 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının «Gittit» üstə oxunan məzmuru. Ey Ordular Rəbbi, məskənin nə qədər əzizdir, **2** Qəlbim Rəbbin

həyətinin həsrətindədir, Könlüm, cismim var olan Allaha mədh oxuyur. **3** Ey Ordular Rəbbi, Padşahım, Allahım, Qurbangahının yaxınında sərçələr yurd salar, Qaranquş bala çıxartmaq üçün yuva qurar. **4** Nə bəxtiyardır evində yaşayanlar, Daim Sənə həmd oxuyanlar! (Sela) **5** Nə bəxtiyardır Səndən qüvvət alanlar, Qəlbində Sionu ziyarət etməyi arzulayanlar! **6** Baka vadisindən keçərkən Onlara çağlayan bulaqlar görünər, İlk yağışdan ora gölməçələrə bürünər. **7** Bu adamlar getdikcə qüvvət alarlar, Sionda Allahın hüzurunda olarlar. **8** Ya Rəbb, ey Ordular Allahı, duamı dinlə, Ey Yaqubun Allahı, qulaq as! (Sela) **9** Ey Allah, bizə sipər olana bax, Məsh etdiyinin üzünə bax! **10** Sənin həyətində keçən bir günüm Başqa yerdə keçən min günümdən yaxşıdır. Allahımın evinin keşiyində dayanmağım Pislərin çadırında rahat ömür sürməkdən yaxşıdır. **11** Axı Rəbb Allah günəşdir, sipərdir, Rəbb lütf və şərəf verir, Xeyirxahlığını düz yolla gedənlərdən əsirgəmir. **12** Ey Ordular Rəbbi, Sənə güvənən nə bəxtiyardır!

85 Musiqi rəhbəri üçün. Qorah övladlarının məzmuru. Ya Rəbb, ölkədən razı qaldın, Yaqub nəslini bəxtəvər günlərə qaytardın. **2** Xalqının təqsirlərini bağışladın, Bütün günahlarını əfv etdin. (Sela) **3** Sən bütün hirsini uddun, Qızğın qəzəbini yatırdın. **4** Ey bizi qurtaran Allah, Bizə bəxtəvər günlərimizi qaytar. Bizə qarşı hiddətindən əl çək. **5** Əbədilikmi bizə acığın tutacaq? Qəzəbin nəsildən-nəslə qədərmi uzanacaq? **6** Xalqın Səndən sevinc alsın deyə Bizi yenə dirçəltməyəcəksənmi? **7** Ya Rəbb, bizə məhəbbətini göstər, Bizi xilas et. **8** Rəbb Allah nə söyləsə, dinləyirəm. Sözləri xalqına, möminlərinə sülh bəyan edər ki, Onlar öz cəhalətlərinə dönməsinlər. **9** Bəli, Rəbb Ondan qorxanları qurtarmaq üçün, Ehtişamını ölkəmizdə saxlamaq üçün yaxınlaşır! **10** Məhəbbətlə həqiqət bir-birinə qovuşacaq, Salehliklə əmin-amanlıq bir-biri ilə öpüşəcək. **11** Həqiqət yerdə bitib-göyərəcək, Ədalət göylərdən baxacaq. **12** Bəli, Rəbb ən yaxşı şeyləri göndərəcək, Torpağımız bol məhsul verəcək. **13** Ədalət Rəbbin önündə addımlayar, Qədəmləri üçün cığır salar.

86 Davudun duası. Ya Rəbb, mənə qulaq asıb cavab ver, Çünki mən məzlumam, fəqirəm. **2** Möminəm, Sən Özün məni qoru, Ey Allahım, Sənə güvənən bəndəni qurtar. **3** Rəhm et mənə, ey Xudavənd, Çünki bütün gün Səni səsləyirəm! **4** Bu bəndənin qəlbini sevindir, Ey Xudavənd, Sənə ürəyimi təqdim edirəm. **5** Çünki Sən, ey Xudavənd, xeyirxahsan, bağışlayan Sənsən, Səni səsləyənlərin hamısı üçün məhəbbətin boldur. **6** Ya Rəbb, duamı dinlə, Yalvarışlarımın səsinə qulaq as. **7** Dar gündə Səni səsləyirəm, Bilirəm ki, mənə cavab verərsən. **8** Ey Xudavənd, allahlar arasında Sənin kimisi yoxdur, əməllərin kimi əməl yoxdur. **9** Ey Xudavənd, yaratdığın millətlərin hamısı hüzuruna gələcək, Sənin ismini izzətləndirərək səcdə edəcək. **10** Çünki əzəmətli, xariqələr yaradan Sənsən, Yeganə Allah Sənsən! **11** Ya Rəbb, mənə yolunu göstər, Sənin həqiqətinlə addımlayım. Qəlbimi səmimi et, Qoy Sənin ismindən qorxum. **12** Ey Xudavənd Allahım, bütün qəlbimlə Sənə şükür edəcəyəm, Daim ismini izzətləndirəcəyəm. **13** Çünki mənə olan məhəbbətin böyükdür, Canımı ölülər diyarına enməkdən qurtardın. **(Sheol h7585)** **14** Ey Allah, lovğalar əleyhimə qalxır, Bir dəstə zalım canımı almaq üçün məni axtarır, Səni qarşılarında görmür. **15** Ey Xudavənd, Sən rəhmli, lütfkar Allahsan, Hədsiz səbirlisən, məhəbbətin və sədaqətin boldur. **16** Sən mənə baxıb rəhm et, Bu bəndənə Öz gücündən ver, Kənizinin oğlunu xilas et. **17** Xeyirxahlığından mənə bir əlamət göstər, Qoy mənə nifrət edənlər görüb utansınlar. Çünki, ya Rəbb, mənə kömək edirsən, Könlümə təsəlli verirsən.

87 Qorah övladlarının məzmuru. Bir ilahi. Müqəddəs dağlar Rəbbin şəhərinin təməlidir, **2** Yaqubun bütün məskənlərindən çox Sionun darvazaları Ona əzizdir. **3** Ey Allahın şəhəri, Haqqında bu şanlı sözləri deyirlər: (Sela) **4** «Məni tanıyanların içindən Rahavın, Babilin adını çəkəcəyəm. Həm də Filiştə, Sur, Kuş barədə Deyiləcək: "Bunlar da bu yerdə doğulub". **5** Bəli, Sion barədə deyiləcək: "Onların hamısı bu yerdə doğulub, Haqq-Taala buranı sarsılmaz edəcək". **6** Rəbb xalqları siyahıda qeyd edəndə yazacaq: "Bunlar bu yerdə doğulub". (Sela) **7** Oxuyanlar, rəqs edənlər belə deyəcəklər: "Səndə mənim üçün hər cür çeşmə var"».

88 Bir ilahi. Qorah övladlarının məzmuru. Musiqi rəhbəri üçün Ezrahlı Hemanın «Maxalat leannot» üstə oxunan maskili. Ya Rəbb, ey məni qurtaran Allah, Gecə-gündüz Sənə yalvarıram! **2** Qoy duam Sənə çatsın, Qulaq as naləmə. **3** Bəlalardan canım boğazıma gəldi, Həyatım ölülər diyarına yaxınlaşır. **(Sheol h7585)** **4** Qəbirə düşənlərin içində sayılıram, Sanki məndə taqət qalmayıb. **5** Elə bil ölülər içinə düşmüşəm, Yaddaşından silinmişəm, Köməyindən əlimi üzmüşəm, Məzarda yatan meyitlər kimiyəm. **6** Məni dərin qəbirə, Dərin, qaranlıq bir yerə saldın. **7** Qəzəbin üstümə gəldi, Təlatümün

tamamilə məni əzdi. (Sela) 8 Tanışlarımı məndən uzaqlaşdırdın, Onlarda mənə qarşı ikrah yaratdın. Qapalı qalmışam, çıxa bilmirəm, 9 Bu zülmümdən gözlərimin nuru sönür. Ya Rəbb, hər gün Səni çağırıram, Sənə əl açıram. 10 Xariqələrini ölülərəmi göstərəcəksən? Kölgələrmi qalxıb Sənə şükür edəcək? (Sela) 11 Məhəbbətin məzardamı, Sədaqətin Həlak yerindəmi bəyan olunacaq? 12 Xariqələrin qaranlıqdamı, Ədalətin unudulma diyarındamı tanınacaq? 13 Mən isə, ya Rəbb, Səni imdada çağırıram, Duam hər səhər hüzuruna qalxır. 14 Ya Rəbb, niyə məni rədd edirsən? Niyə məndən üzünü gizlədirsən? 15 Mən uşaqlıqdan məzlumam, ölümcül haldayam, Göstərdiyin dəhşətlərdən çarəsiz qalmışam. 16 Qəzəbin üzərimdən basır, Verdiyin vahimələrdən məhv oluram. 17 Bunlar sel kimi məni dövrəyə salır, Bunlar birgə həmişə başımın üstünü alır. 18 Yarımı, yoldaşımı məndən uzaqlaşdırmısan, Yalnız qaranlıqla həmdəm olmuşam.

89 Ezrahlı Etanın maskili. Ya Rəbb, daim məhəbbətindən nəğmə oxuyacağam, Sənin sədaqətini dilim hər nəslə deyəcək. 2 Deyirəm ki, məhəbbətin əbədiyaşardır, Sədaqətin göylər qədər sarsılmazdır. 3 Dedin: «Öz seçdiyimlə əhd kəsmişəm, Qulum Davud üçün belə and içmişəm: 4 "Mən nəslini əbədi sarsılmaz edəcəyəm, Sülaləni taxtında sonsuzadək yaşadacağam"». (Sela) 5 Ya Rəbb, göylər Sənin xariqələrinə şükür etsin, Müqəddəslər camaatı arasında sədaqətinə həmd edilsin. 6 Göydə Rəbbin tayı-bərabəri varmı? İlahi varlıqlar arasında Rəbbin bənzəri varmı? 7 Müqəddəslər məclisində Allah çox zəhmlidir, Ətrafında olanların hamısından O heybətlidir. 8 Ya Rəbb, Ordular Allahı, Sənin tək qüdrətli varmı? Səni sədaqətin bürüyüb. 9 Sən qabaran dənizə hökm edirsən, Aşıb-daşan dalğaları yatırırsan. 10 Sən Rahavı əzib leşini çıxartdın, Qüvvətli qolunla düşmənləri dağıtdın. 11 Göylər Sənin, yer üzü Sənin, Qurduğun yer üzündə hər şeyin təməlini qoymusan. 12 Sən şimalı, cənubu yaratmısan, Tavor və Xermon adına mədh oxuyur. 13 Qolun nə qədər qüvvətlidir, Sağ əlin ucadır, əllərin qüdrətlidir! 14 Salehlik və ədalət taxtının təməlidir, Məhəbbət və sədaqət önündə gedir! 15 Bayram şənliyində olan xalq nə bəxtiyardır! Ya Rəbb, onlar Sənin üzünün nurunda gəzər. 16 İsminə görə daim sevinirlər, Salehliyinə görə şərəfə çatırlar. 17 Onların ehtişamı, qüvvəti Sənsən. Sənin lütfündən gücümüz artır. 18 Çünki sipərimiz Rəbdəndir, Padşahımız İsrailin Müqəddəsidir. 19 Keçmişdə bir görüntü ilə Möminlərinə belə söylədin: «Bir cəngavərə kömək etdim, Xalqın içindən onu seçib yüksəltdim. 20 Qulum Davudu tapdım, Müqəddəs yağımla onu məsh etdim. 21 Əlim daim onu möhkəmləndirəcək, Qolum ona qüvvət verəcək! 22 Düşmən ona qalib gələ bilməz, Fitnəkarlar ona zülm edə bilməz. 23 Qarşısındakı düşmənləri qıracağam, Ona nifrət edənləri vuracağam. 24 Yanında sədaqətim, məhəbbətim olacaq, Gücü ismimlə artacaq. 25 Dənizlərə əlini, Çaylara sağ əlini çatdıracağam. 26 Məni çağırıb deyəcək: "Atamsan, Allahımsan, Məni xilas edən Qaya Sənsən!" 27 Mən də ilk oğul haqqını ona verəcəyəm, Onu yer üzünün ən uca padşahı edəcəyəm. 28 Ona daim məhəbbətimi göstərəcəyəm, Sadiq qalıb əhdimi pozmayacağam. 29 Onun nəslini əbədi yaşadacağam, Göylər durduqca taxtını saxlayacağam. 30 Övladları qanunumu atsalar, Hökmlərimə görə yaşamasalar, 31 Qaydalarımı pozsalar, əmrlərimə əməl etməsələr, 32 Bu qanunsuzluqlarını kötəklə cəzalandıracağam, Təqsirlərini qamçı ilə tənbeh edəcəyəm. 33 Amma yenə də məhəbbətimi atmaram, Sədaqətimi yalan olmağa qoymaram. 34 Öz əhdimi pozmaram, Dilimdən çıxan sözləri dəyişmərəm. 35 Müqəddəsliyim naminə bir dəfə and içmişəm: Davuda yalandan söz verməyəcəyəm. 36 Sülaləsi taxtda əbədi qalacaq, Taxtı hüzurumda günəş kimi duracaq. 37 Ay kimi – Göydəki etibarlı şahid kimi sabit qalacaq». (Sela) 38 Amma, ya Rəbb, məsh etdiyin padşaha qəzəblənmisən, Sən onu rədd etmisən, ona arxa çevirmisən. 39 Qulunla bağladığın əhddən imtina etmisən, Tacını toz-torpağa atıb bulaşdırmısan. 40 Bütün divarlarını yıxmısan, Qalalarını viran etmisən. 41 Yoldan keçənlər oranı soyub-talayırlar, Qonşuları ona tənə vururlar. 42 Onun düşmənlərinin sağ əlini yuxarı qaldırmısan, Bütün yağılarını sevindirmisən. 43 Qılıncının ağzını kütləşdirmisən, Onu döyüşdə qaldırmamısan. 44 Onu şərəfdən salmısan, Taxtını yerlə yeksan etmisən. 45 Nə tez onu gəncliyindən saldın, Onu xəcalətə bürüdün. (Sela) 46 Ya Rəbb, nə vaxta qədər, Yoxsa əbədilikmi bizdən gizlənəcəksən, Od tutub qəzəbdən yanacaqsan? 47 Ömrümün nə tez keçdiyini xatırla, Bütün bəşər övladlarını nə fani yaratmısan! 48 İnsanlar arasında ölüm görməyən kimdir? Kim canını ölülər diyarının pəncəsindən qurtarar? (Sela) **(Sheol h7585)** 49 Ey Xudavənd, əvvəlki məhəbbətin harada qaldı? Çünki bu barədə Davuda sədaqətlə and içdin. 50 Ey Xudavənd, unutma, gör bu bəndən necədir, Köksümdə nə qədər xalqın tənəsini gəzdirirəm. 51 Ya Rəbb, düşmənlərinin etdiyi təhqirləri, Məsh

etdiyinin yoluna vurduqları tənələri daşıyıram. **52** Rəbbə əbədilik alqış olsun! Amin, Amin.

90 Allah adamı Musanın duası. Ey Xudavənd, bütün nəsillərdən bəri Bizə pənah yeri olmusan. **2** Dağlara təvəllüd verməmişdən əvvəl, Kainatı, dünyanı doğmazdan əvvəl Əzəldən axıradək Allah Sənsən. **3** İnsanları torpağa çevirirsən, Deyirsən: «Qoy bəşər övladları toza dönsün». **4** Sənin gözündə min il ötən bir günə, Bir gecə növbəsinə bənzər. **5** İnsanları silirsən, çəkilirlər, Elə bil ki yuxudurlar. Sanki sübh çağı yerdə bitən otdurlar, **6** Səhər boy atar, çiçək açar, Axşamsa solar, quruyar. **7** Qəzəbindən məhv oluruq, Hiddətindən vəlvələyə düşürük. **8** Hüzurunda təqsirlərimizi üzə çıxarmısan, Gizli günahlarımıza üzünün işığını salmısan. **9** Ömür-günümüz Sənin qəzəbin altında keçir, İllərimiz bir nəfəs tək tükənir. **10** Yetmiş il ömür sürərik, Sağlam olsaq, səksənə yetişərik. Ən yaxşı çağımız belə, zəhmətlə, kədərlə keçir, Ömrümüz tez bitir, uçub-gedir. **11** Axı qəzəbinin gücünü kim dərk edə bilər? Hirsinin vahiməsini kim duya bilər? **12** Bizə öyrət nə qədər ömrümüz var, Qoy qəlbimiz hikmətli olsun. **13** Əl çək, ya Rəbb! Nə vaxtadək qəzəbindən dönməyəcəksən? Sən qullarına rəhm et. **14** Səhər-səhər bizə doyunca məhəbbət göstər, Qoy ömrümüz boyu sevinib fərəhlənək. **15** Bizi zülmə saldığın günlər qədər, Bəlaya düşdüyümüz illər qədər sevindir. **16** Əməllərin qullarına, Əzəmətin övladlarına görünsün. **17** Ey Xudavənd Allahımız, bizimlə xoş rəftar et, əllərimizin zəhmətini uğurlu et, Bəli, bizim əllərimizin zəhmətini uğurlu et.

91 Haqq-Taalanın pənahında yaşayan, Küllü-İxtiyarın kölgəsində oturan insan **2** Rəbb haqqında belə söyləyir: «O mənim sığınacağımdır, qalamdır, Allahımdır, Ona güvənirəm». **3** Bil ki, O səni ovçunun tələsindən, Ağır xəstəliyə düşüb ölməkdən qurtarar. **4** Səni qanadlarının altına alar, Pərlərinin altında sığınacaqsan. Sədaqəti qalxanın, sipərin olar. **5** Nə gecənin kabusundan, Nə də gündüz atılan oxdan, **6** Nə zülmətdə dolanan ağır xəstəlikdən, Nə də günorta məhvedici qırğından qorxmazsan. **7** Yanında min nəfər, Sağında on min nəfər qırılsa, Sənə xətər dəyməz. **8** Gözlərinlə baxacaqsan, Pislərin cəzasını görəcəksən. **9** «Ya Rəbb, sığınacağımsan!» dediyin üçün, Haqq-Taalaya sığındığın üçün **10** Şərə düçar olmazsan, Bəla çadırından uzaq qaçar. **11** Allah sənə görə mələklərinə əmr edər ki, Gedəcəyin hər yerdə səni qorusunlar, **12** Səni əlləri üstündə aparsınlar, Ayağın bir daşa dəyməsin. **13** Şiri, gürzəni ayaqlayarsan, Gənc aslanı, əfi ilanı tapdalayarsan. **14** «Mən Rəbbi sevdiyinə görə onu azad edəcəyəm, İsmimi tanıdığına görə onu yüksəldəcəyəm. **15** Məni çağırarkən ona cavab verəcəyəm, Dar günündə ona yar olacağam, Onu xilas edib şərəfə-şana çatdıracağam. **16** Onu uzun ömürlə doyduracağam, Ona qurtuluşumu göstərəcəyəm».

92 Məzmur. Şənbə günü üçün bir ilahi. Nə yaxşıdır Rəbbə şükür etmək, Ey Haqq-Taala, isminə tərənnüm söyləmək, **2** Hər səhər məhəbbətini elan etmək, Hər gecə sədaqətini bəyan etmək, **3** On telli alətin avazı ilə, Çəngin, liranın sədası ilə oxumaq. **4** Çünki, ya Rəbb, əməllərinlə məni sevindirmisən, əllərinin işlərinə görə Səni mədh edirəm. **5** Ya Rəbb, Sənin işlərin nə qədər əzəmətlidir, Sənin fikirlərin dərindən dərindir! **6** Nadan insan bunu heç vaxt bilməz, Axmaq insan bunu dərk etməz: **7** Pislər ot kimi bitsə də, Bütün şər iş görənlər çiçəklənsə də, Əbədilik yox olacaqlar. **8** Amma, ya Rəbb, Sən əbədi ucasan. **9** Ya Rəbb, düşmənlərin mütləq qırılacaq, Bütün şər iş görənlər darmadağın olacaq. **10** Sən mənə çöl öküzü kimi güc vermisən, Başıma təzə zeytun yağı çəkmisən. **11** Düşmənlərimin yerə sərilməsini gözlərimlə gördüm, Bədxahlarımın can verməsini qulaqlarımla eşitdim. **12** Salehlər xurma ağacı kimi göyərir, Livandakı sidr ağacı kimi böyüyür. **13** Onlar Rəbbin evində əkilib, Onlar Allahımızın həyətində göyərir. **14** Qocalanda da bar verəcəklər, Təravətli, yamyaşıl qalacaqlar, **15** Belə deyəcəklər: «Rəbb haqdır, O mənim qayamdır, Onda haqsızlıq yoxdur».

93 Rəbb hökmranlıq edir, əzəmət libasıdır, Rəbbin libasına qüdrət qurşanıb. Dünya möhkəm durub, sarsılmazdır. **2** Ya Rəbb, taxtın əvvəldən qurulub, Əzəldən var olan Sənsən. **3** Ya Rəbb, sellər çağlayır, Şırıldayan sellər çağlayır, Uğuldayan sellər çağlayır. **4** Gur suların uğultusundan da, Dənizin güclü dalğalanmasından da, Ucalarda olan Rəbb qüdrətlidir! **5** Ya Rəbb, öyüdlərin tamamilə etibarlıdır, Evinə müqəddəslik əbədi olaraq yaraşır.

94 Ya Rəbb, qisas alan Allah! Ey qisas alan Allah, nurunu saç! **2** Ey dünyanın Hakimi, qalx, Təkəbbürlülərin əvəzini ödə! **3** Ya Rəbb, nə vaxtadək pislər – Axı nə vaxtadək pislər sevincdən cuşa gələcəklər? **4** Dillərindən lovğa sözlər tökülür, Bütün şər iş görənlər öyünürlər. **5** Ya Rəbb, xalqını əzirlər, Sənin irsindən olan adamlara zülm edirlər. **6** Dul qadını və qəribi öldürürlər, Yetimləri qırırlar. **7** Belə deyirlər: «Rəbb heç nə görmür, Yaqubun Allahı heç nə dərk etmir». **8** Dərk edin, ey xalqın

nadanları! Ey axmaqlar, nə vaxt ağla gələcəksiniz? **9** Qulaqları yaradan eşitməzmi? Gözlərə quruluş verən görməzmi? **10** Məgər millətlərə təlim verən, İnsanlara bilik öyrədən tənbeh etməzmi? **11** Rəbb insanın düşüncələrini görər, Bunların boş olduğunu bilər. **12** Ya Rəbb, bəxtiyar o insandır ki, ona təlim vermisən, Öz qanununu öyrətmisən! **13** Pislər üçün qəbir qazılanadək Onu dar gündən çıxarıb dinclik verəcəksən. **14** Çünki Rəbb xalqını Özündən ayırmaz, İrsini Öz əlindən verməz. **15** Yenə ədalətli hökmlər çıxarılacaq, Ürəyidüz olanlar haqqın ardınca gedəcək. **16** Kim mənim üçün pislərə qarşı durar? Şər iş görənlərə qarşı kim müdafiəçim olar? **17** Əgər Rəbb köməyim olmasaydı, Canım sükut diyarına vaxtsız köçərdi. **18** Mən «ayağım büdrəyir» deyən zaman, Ya Rəbb, mənə məhəbbətinlə dayaqsan. **19** Mən daxilən çox narahat olarkən Təsəlli verərək məni fərəhləndirirsən. **20** Qanun bəhanəsi ilə şər quran əzazil hökmdarlardan Sənə yoldaş olarmı? **21** Əlbir olub salehlərin canına qəsd qururlar, Məhkum edib təqsirsizin qanına bais olurlar. **22** Amma Rəbb mənə qala oldu, Allahım mənə sığınacaq bir qaya oldu! **23** Pislərin şər işlərini başlarına gətirəcək, Pisliklərinə görə onları yox edəcək, Bəli, Allahımız Rəbb onları yox edəcək!

95 Gəlin Rəbbi mədh edək, Bizi qurtaran Qayaya sevincdən cuşa gələrək nida edək, **2** Şükür edərək hüzuruna gedək, Cuşa gəlib ilahilərlə Ona nida edək! **3** Axı Rəbb böyük Allahdır, Bütün allahlar üzərində əzəmətli Padşahdır. **4** Yerin dərin qatları Onun əlindədir, Həm də dağların zirvələri Onundur, **5** Onunkudur dəniz, Özü yaratmış, Torpağı əlləri qurmuş! **6** Gəlin Ona səcdə edək, əyilək, Bizi yaradan Rəbbin hüzurunda diz çökək. **7** Çünki O, Allahımızdır, Biz Onun otlağının xalqıyıq, Əlinin altındakı sürüsüyük. Əgər bu gün Onun səsini eşitsəniz, **8** «Qoy ürəkləriniz Merivada olduğunuz kimi, Səhradakı Massada keçən gündə olduğu kimi inadkar olmasın. **9** Orada atalarınız Məni sınadılar, Əməllərimi görsələr də, Məni yoxladılar. **10** Qırx il o nəsildən zəhləm getdi. Dedim: "Onlar azğın ürəkli xalqdır, Yollarımı tanımır". **11** Buna görə qəzəblənib and içmişəm: "Onlar Mənim rahatlıq diyarıma girməyəcəklər"».

96 Rəbbə yeni bir ilahi oxuyun, Ey bütün dünya, Rəbbə ilahi oxuyun, **2** İsminə alqış edin, Rəbbə ilahi oxuyun, Xilaskar olduğunu hər gün müjdələyin. **3** Ehtişamını millətlərə elan edin, Xariqələrini bütün xalqlara bəyan edin! **4** Axı Rəbb əzəmətlidir, bol həmdə layiqdir, O bütün allahlardan daha zəhmlidir. **5** Bütün özgə xalqların allahları bütlərdir, Lakin göyləri yaradan Rəbdir. **6** Ehtişam və əzəmət hüzurundadır, Müqəddəs məkanında gözəlliklə qüdrət var. **7** Ey xalqların tayfaları, Rəbbə verin – İzzəti, qüdrəti Rəbbə verin, **8** Adına layiq izzəti Rəbbə verin, Həyətinə girib təqdimlər verin. **9** Müqəddəslik zinəti ilə Rəbbə səcdə edin, Ey bütün dünya, Onun hüzurunda lərzəyə gəlin! **10** Millətlərə belə elan edin: «Rəbb hökmranlıq edir, O, dünyanı sarsılmaz və möhkəm qurub, O, insafla xalqların hökmünü verəcək». **11** Göylər sevinsin, yer üzü şad olsun, Dənizin və dənizdəki canlıların səsi ucalsın, **12** Çöllər və çöldə yaşayanlar fərəhlənsin, Meşədəki bütün ağaclar mədh söyləsin **13** Rəbbin hüzurunda! O gəlir, dünyanın hökmünü vermək üçün gəlir, Yer üzünün hökmünü ədalətlə, Xalqların hökmünü həqiqətlə verəcək!

97 Rəbb hökmranlıq edir, qoy yer üzü şadlıq etsin, Qoy bütün adalar sevinsin. **2** Buludlar və zülmət Onun ətrafındadır, Salehliklə ədalət taxtının təməlidir. **3** Onun önündən alov çıxar, Ətrafındakı düşmənləri yandırıb-yaxar. **4** Şimşəkləri dünyaya işıq saçar, Yer üzü bunu görəndə sarsılar. **5** Dağlar Rəbbin hüzurunda – Bütün yer üzünün Sahibinin hüzurunda mum tək əriyər. **6** Göylər salehliyini bəyan edər, Əzəmətini bütün xalqlar görər. **7** Bütün bütpərəstlər, Xeyirsiz bütlərlə öyünənlər rüsvay olacaq! Ey bütün allahlar, Rəbbə səcdə edin! **8** Ya Rəbb, Sənin hökmlərini Sion eşidib sevinir, Yəhuda qızları cuşa gəlir. **9** Çünki bütün yer üzərində, Ya Rəbb, Haqq-Taala Sənsən! Bütün allahların üzərində Sən nə qədər yüksəksən! **10** Ey Rəbbi sevənlər, şərə nifrət edin! O, möminlərinin canını qoruyar, Onları pislərin əlindən qurtarar. **11** Salehlərin üstünə nur tökülər, Ürəyidüz olanların üstünə sevinc səpilər. **12** Ey salehlər, Rəbbə görə sevinin, Onun müqəddəs adına şükür edin!

98 Məzmur. Rəbbə yeni bir ilahi oxuyun, Çünki O, xariqələr yaratdı. O, sağ əli ilə, Öz müqəddəs qolu ilə zəfərlər qazandı. **2** Rəbb zəfərini bəyan etdi, Millətlərin gözündə salehliyini aydın göstərdi. **3** İsrail nəslinə Göstərdiyi məhəbbətini və sədaqətini xatırladı. Yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə Allahımızın zəfərini gördü. **4** Ey bütün dünya, cuşa gəlib Rəbbə nida et, Birdən nida edin, mədh, tərənnüm səsini ucaldın! **5** Rəbbi lira ilə – Lira ilə, ilahi bir səslə tərənnüm edin! **6** Kərənay, şeypur səsi ilə, Padşah olan Rəbbin hüzurunda cuşa gəlin, Ona nida edin! **7** Qoy dənizin və dənizdəki canlıların, Yer üzü və orada yaşayanların səsi ucalsın. **8** Onun hüzurunda qoy

çaylar əl çalsın, Dağlar birgə mədh oxusun! 9 Çünki Rəbb dünyaya hökm etmək üçün gəlir. Yer üzünə ədalətlə, Xalqlara insafla hökm edəcək!

99 Rəbb hökmranlıq edir, qoy xalqlar titrəsin, O, keruvlar üstündəki taxtındadır, qoy yer üzü lərzəyə gəlsin! 2 Sionda olan Rəbb əzəmətlidir, O bütün xalqların üzərindədir, yüksəkdədir. 3 Qoy böyük, zəhmli adına şükür etsinlər! O müqəddəsdir! 4 Ey ədalətsevər güclü Padşah, İnsafı bərqərar edən Sənsən, Yaqub nəslinə ədalət və salehliyi göstərmisən. 5 Allahımız Rəbbi ucaldın, Ayaqlarına düşüb səcdə qılın, O müqəddəsdir! 6 Onun kahinləri arasında Musa ilə Harun olub, Onun adını çağıranlar arasında Şamuel olub. Onlar Rəbbə yalvararkən O cavab verərdi. 7 Bulud sütununun içindən onlarla danışdı, Onun göstərişlərinə, Onlara verdiyi qaydalarına bağlı qaldılar. 8 Ya Rəbb Allahımız, Sən onlara cavab verdin, Pis əməllərinin cəzasını versən də, Bağışlayan Allah olduğunu onlara göstərdin. 9 Allahımız Rəbbi ucaldın, Müqəddəs dağında Ona səcdə qılın, Çünki Allahımız Rəbb müqəddəsdir!

100 Şükran məzmuru. Ey bütün dünya, cuşa gəlib Rəbbə nida edin, 2 Sevinclə Rəbbə qulluq edin, Mədh oxuyaraq Onun hüzuruna gəlin! 3 Rəbb Allahdır, siz bunu bilin, O bizi yaradıb, biz Ona aidik, Xalqıyıq, otlağında otardığı sürüyük. 4 Dərgahına şükürlərlə, Həyətlərinə həmdlərlə gəlin. Ona şükür edin, İsminə alqış söyləyin. 5 Rəbb nə yaxşıdır, məhəbbəti əbədidir, Sədaqəti nəsillərdən-nəslə çatır!

101 Davudun məzmuru. Məhəbbətini, həqiqətini tərənnüm edəcəyəm, Ya Rəbb, Sənə ilahi söyləyəcəyəm! 2 Kamillik yolunda müdrik olacağam. Sən yanıma nə zaman gələcəksən? Təmiz ürəklə evimdə yaşayacağam, 3 İyrənc şeylərdən gözümü çəkəcəyəm. Azğınların işlərinə nifrət edirəm, Qoymaram məndən yapışsın. 4 Əyri ürəkdən dönəcəyəm, Şəri tapdalayacağam. 5 Qonşusuna gizlincə böhtan atanı susduracağam, Yuxarıdan baxan lovğa insana dözə bilmərəm. 6 Gözüm ölkənin sadiq insanlarına baxar, Qoy onlar yanımda yaşasın. Kamillik yolu ilə gedənlər qulluğumda dayanar. 7 Fırıldaqçıları sarayımda yaşamağa qoymaram, Yalançını hüzurumda dayanmağa qoymaram. 8 Hər səhər ölkədəki pisləri yox edəcəyəm, Bütün şər iş görənləri Rəbbin şəhərindən kəsib atacağam.

102 Bir məzlumun duası. Taqətdən düşüb Rəbbin hüzurunda şikayətlənəndə. Ya Rəbb, bu duama qulaq as, Qoy fəryadım Sənə çatsın. 2 Nə olar, dar günümdə üzünü məndən gizlətmə, Qulaq as, Səni çağırarkən mənə tez cavab ver. 3 Günlərim tüstü kimi çəkilir, Sümüklərim elə bil yanıb közə dönür. 4 Ürəyim kəsilib atılan ot kimi saralıb-solur, Çörək yemək belə, yadımdan çıxır. 5 Ah-zar çəkməkdən Bir dəri, bir sümük qalmışam. 6 İndi çöldəki yapalağa bənzəyirəm, Viranəlik bayquşu kimiyəm. 7 Gözümə yuxu getmir, Damda tənha qalan bir quşa bənzəyirəm. 8 Bütün gün düşmənlərim məni təhqir edir, Mənə istehza edənlər adımla lənət oxuyur. 9 Yeməyim çörək yerinə kül olub, İçməyim göz yaşıma qarışıb. 10 Çünki qəzəbindən, hiddətindən Məni götürüb bir tərəfə atmısan. 11 Günlərim axşamın kölgəsi kimi keçir, Bir ot kimi quruyuram. 12 Lakin Sən, ya Rəbb, əbədi taxtında əyləşmisən, Sənin şöhrətin nəsildən-nəslə deyiləcək. 13 Sən qalxıb Siona mərhəmət edəcəksən, Zamanını təyin etdin, indi ona lütf ediləcək. 14 Çünki Sənin qulların onun daşlarını əziz tuturlar, Onun toz-torpağına necə də acıyırlar. 15 Millətlər Rəbbin ismindən, Dünyanın bütün padşahları Onun əzəmətindən qorxacaqlar. 16 Rəbb Sionu yenidən bərpa edəcək, Əzəmətində görünəcək, 17 Yoxsulların duasına qulaq asacaq, Yalvarışlarına xor baxmayacaq. 18 Sonrakı övladları Rəbbə həmd etsin deyə Qoy gələcək nəsil üçün belə yazılsın: 19 «Rəbb müqəddəs yüksəklikdən, Göylərdən yer üzünə nəzər saldı; 20 Əsirlərin naləsini eşitmək üçün, Ölümə aparılanları azad etmək üçün». 21 Ona görə Rəbbin ismini Sionda elan edəcəklər, Yerusəlimdə Ona həmdlər söyləyəcəklər 22 Rəbbə xidmət etmək üçün gələrkən, Xalqlar, ölkələr bir yerə gələrkən. 23 Yolda ikən Rəbb gücümü azaltdı, O, ömrümü qısaltdı. 24 Dedim: «Ey Allahım, canımı alma, ömrümün yarısıdır, Sənin illərin nəsillərdən-nəsillərə çatır». 25 Yerin təməlini əzəldən qurmusan, Göylər Sənin əllərinin işidir! 26 Onlar yox olacaq, amma Sən qalacaqsan, Hamısı paltar kimi köhnələcək, Onları geyim kimi dəyişdirəcəksən, Keçib-gedəcəklər. 27 Amma Sən dəyişməzsən, İllərin tükənməzdir. 28 Qullarının övladları yaşayacaq, Nəvə-nəticələri hüzurunda dayanacaq.

103 Davudun məzmuru. Rəbbə alqış et, ey könlüm, Ey bütün varlığım, Onun müqəddəs adına alqış et! 2 Rəbbə alqış et, ey könlüm, Unutma etdiyi yaxşılıqları: 3 Odur bütün təqsirlərini əfv edən, Bütün xəstəliklərinə şəfa verən. 4 Odur həyatını məzara düşməkdən

qurtaran, Məhəbbətin, mərhəmətin tacını başına qoyan. **5** Odur ömür boyu səni bərəkəti ilə doyduran, Səni təzələyib gənc, gümrah qartala oxşadan. **6** Rəbb bütün miskinlər üçün Haqq və ədalət edir. **7** Yollarını Musaya, Əməllərini İsrail övladlarına göstərib. **8** Rəbb rəhmli və lütfkardır, Hədsiz səbirli və bol məhəbbətlidir. **9** Həmişə töhmətləndirməz, Qəzəbi sonsuza qədər sürməz. **10** Bizimlə günahlarımıza görə davranmaz, Təqsirlərimizin əvəzini çıxmaz. **11** Çünki göylər yerdən nə qədər ucadırsa, Ondan qorxanlara olan məhəbbəti o qədər böyükdür. **12** Nə qədər şərq qərbdən uzaqdırsa, Qanunsuzluqlarımızı bizdən o qədər uzaqlaşdırıb. **13** Ata övladlarına rəhm etdiyi kimi Rəbb də Ondan qorxanlara elə rəhm edir. **14** Çünki necə yarandığımızı bilir, Torpaqdan düzəlməyimizi unutmur. **15** İnsanınsa ömrü bir ota oxşar, Çəmən gülləri kimi çiçək açar, **16** Üstündən yel əsərkən yox olur, Yerində izi belə, qalmır. **17** Rəbbin isə Ondan qorxanlara olan məhəbbəti, Onların övladlarına olan salehliyi Əzəldən var, bu əbədi qalacaq. **18** Onun əhdinə vəfa edənlərə bunları göstərir, Qayda-qanunlarını yerinə yetirənləri unutmur. **19** Rəbb taxtını göylərdə qurub, Hər yerdə hökmranlıq edir. **20** Rəbbə alqış edin, ey Onun mələkləri, Ey Onun sözünə baxıb icra edən qüdrətli igidlər! **21** Rəbbə alqış edin, ey səmanın bütün orduları, İradəsini yerinə yetirən xidmətçiləri! **22** Rəbbə alqış edin, ey Onun yaratdıqları, Ey Onun hökm etdiyi yer üzərində olan bütün varlıqlar! Rəbbə alqış et, ey könlüm!

104 Rəbbə alqış et, ey könlüm! Ya Rəbb Allahım, Sən nə qədər böyüksən, Ehtişamı, əzəməti geyinmisən! **2** Nura libas kimi bürünən, Göyləri çadır tək açan, **3** Yuxarı otaqlarını suların üstündə quran, Buludları Özünə araba edən, Yel qanadları üstünə minib gəzən, **4** Küləyi Özünə elçi edən, Yanar odu Özünə xidmətçi edən Sənsən! **5** Yer üzünün təməlini elə qurdun ki, Əsla sarsılmasın. **6** Dərin suları libas kimi yer üzünə geydirdin, Sular dağların üstünə qalxdı. **7** Sənin məzəmmətindən sular çəkildi, Şimşəyinin səsindən qorxub qaçdı. **8** Dağlardan dərələrə axdı, Sənin təyin etdiyin yerlərə töküldü. **9** Onların önünə həddqoydun ki, ondan aşmasınlar, Heç vaxt daşıb dünyanı basmasınlar. **10** Bulaqları vadilərdən fışqırtdın, Dağların arasından axıtdın. **11** Bu bulaqlar bütün çöl heyvanlarına su verər, Vəhşi eşşəklər içər, susuzluğu gedər. **12** Yanlarında quşlar yuva qurar, Budaqlara qonub oxuyar. **13** Sən dağları göydəki sarayından sulayırsan, Əlinin bəhrəsindən yer doyur. **14** Heyvanlar üçün ot bitirirsən, İnsana becərmək üçün bitkilər yetirirsən. Qoy insan torpaqdan azuqəsini çıxartsın: **15** Ürəkləri xoşhal edən şərabı, Üzləri güldürən zeytun yağını, Taqət verən çörəyi. **16** Doyunca su içər Rəbbin ağacları, Livanda əkdiyi sidr ağacları. **17** Bu ağaclarda quşlar yuva qurar, Leyləklərin yuvası şam ağacındadır. **18** Uca dağlar dağ keçilərinin oylağıdır, Qayalar qayadovşanlarının sığınacağıdır. **19** Fəsilləri müəyyən etmək üçün ayı yaratdın, Günəş batacağı zamanı bilir. **20** Gecə olsun deyə havanı qaraldırsan, Bütün meşə heyvanları vurnuxmaya düşürlər. **21** Ov üçün gənc aslanlar nərə çəkərlər, Öz yemlərini Allahdan istəyərlər. **22** Gün doğanda çəkilirlər, Yuvalarında yatırlar. **23** İnsanlar iş başına gedir, Qaş qaralana qədər işləyirlər. **24** Ya Rəbb, əməllərin çoxdur! Hər birini müdrikliklə etmisən, Yaratdıqların yer üzünü doldurub. **25** Böyük, dərin dənizlərin var, Orada da saysız məxluqlar – Həm kiçik, həm də böyük canlılar qaynaşar. **26** Oradan gəmilər keçir, Yaratdığın Livyatan sularda oynayır. **27** Bunların hamısı gözləyir ki, Sən Vaxtlı-vaxtında onları yemləyəsən. **28** Sən yem verərkən onlar yem yığırlar, Açıq əlinin nemətindən doyurlar. **29** Amma üzünü gizlədərkən vəlvələyə düşürlər, Sən onların nəfəsini kəsərkən ölüb torpağa qarışırlar, **30** Ruhunu göndərərkən onlar yaranır, Yer üzünə yeni həyat verirsən. **31** Rəbbin ehtişamı qoy əbədi var olsun! Qoy Rəbb yaratdıqlarına görə şad olsun! **32** Rəbb yerə baxanda yer lərzəyə gəlir, Dağa toxunanda dağ tüstülənir. **33** Rəbbə ömrüm boyu ilahi söyləyəcəyəm, Nə qədər varam, Allahımı tərənnüm edəcəyəm. **34** Düşüncəm Ona xoş görünsün, Mən Rəbbə görə sevinəcəyəm. **35** Günahkarlar yer üzündən silinsinlər, Pis adamlar yox olsunlar! Rəbbə alqış et, ey könlüm! Rəbbə həmd edin!

105 Rəbbə şükür edin, ismini çağırın, Əməllərini xalqlar arasında elan edin! **2** Onu ilahilərlə tərənnüm edin, Bütün xariqələrini bəyan edin! **3** Onun müqəddəs adı ilə fəxr edin, Ey Rəbbi axtaranlar, ürəkləriniz qoy sevinsin! **4** Rəbbi, Onun qüvvətini arayın, Daim hüzurunu axtarın. **5** Etdiyi xariqələri, Möcüzələri, dilindən çıxan hökmləri xatırlayın, **6** Ey Onun qulu İbrahim nəsli, Ey Yaqub övladları, ey Onun seçdikləri! **7** Allahımız Rəbb Odur, Hökmü bütün yer üzündədir. **8** Əbədi olaraq min nəslə qədər əhdini, Əmr etdiyi sözü, **9** İbrahimlə kəsdiyi əhdini, İshaqa and içərək verdiyi vədini unutmaz. **10** Bunu qayda kimi Yaqub üçün təsdiq etdi, Bu əbədi əhdi İsrail üçün etdi. **11** Dedi: «Övladlarının payına düşən mülk kimi Kənan torpağını sənə

verəcəyəm». **12** O zaman onlar sayca az idilər,
Azsaylı olaraq ölkədə qərib idilər. **13** Ölkədən-
ölkəyə, Məmləkətdən-məmləkətə köçürdülər. **14**
Rəbb heç kimi onlara əzab verməyə qoymadı,
Onlara görə padşahları tənbeh etdi. **15** Dedi:
«Məsh etdiklərimə dəyməyin, Peyğəmbərlərimə
pislik etməyin». **16** Ölkəyə qıtlıq göndərdi, Bütün
çörəyin kökünü kəsdi. **17** Lakin bunlardan əvvəl
birini göndərmişdi, Bu, qul kimi satılan Yusif idi.
18 Ayaqlarını zəncirləyib əzdilər, Boğazına dəmir
halqa keçirdilər. **19** Yusifin sözü düz çıxanadək
Rəbbin sözü onu təmizlədi. **20** Padşah buyruq
verərək onu azad etdi, Xalqların hökmdarı ona
azadlıq verdi. **21** Onu sarayının ağası etdi, Varidatı
üçün cavabdeh etdi. **22** Ona başçılar üstündə
səlahiyyət verdi ki, Ağsaqqallarına uzaqgörənlik
öyrətsin. **23** Sonra İsrail Misirə gəldi, Yaqub
Ham ölkəsində yerləşdi. **24** Rəbb onun xalqına
bərəkət verdi, Düşmənlərindən çox onlara qüdrət
verdi. **25** Rəbb düşmənlərinə fikir göndərdi ki,
xalqına nifrət etsinlər, Qullarına qarşı fırıldaq
işlətsinlər. **26** Qulu Musanı, Həm də seçdiyi
Harunu göndərdi. **27** Xalqın arasında Rəbbin
əlamətlərini, Ham ölkəsində Onun möcüzələrini
göstərdilər. **28** Rəbb qaranlıq göndərərək ölkəni
zülmət etdi, Çünki Onun sözlərinə itaət etmədilər.
29 Sularını qana çevirdi, Balıqlarını öldürdü. **30**
Ölkəyə qurbağalar qaynaşıb gəldilər, Padşahın
otaqlarına belə, girdilər. **31** Əmr etdi, topa-
topa mozalan gəldi, Mığmığalar bütün ərazilərini
bürüdü. **32** Yağış əvəzinə dolu yağdırdı, Ölkələrini
şimşəklərə qərq etdi. **33** Tənəklərinə, əncir
ağaclarına zərbə vurdu, Sahələrində olan ağacları
qırdı. **34** Əmr etdi çəyirtkələrə qaynaşsın, Saysız
balaları torpaqlarına daraşsın. **35** Onlar ölkədə olan
bütün otları yedilər, Torpaqlarının bar-bəhərini
yedilər. **36** O, ölkədə hər yerlinin ilk oğlunu,
Hər kişinin belindən gələn ilk oğlunu öldürdü.
37 İsrailliləri oradan qızılla, gümüşlə çıxartdı,
Qəbilələri arasında yıxılan olmadı. **38** Onlar
çıxanda Misirlilər sevindi, Canlarında İsraillilərin
qorxusu var idi. **39** Üzərlərinə örtük kimi bulud
sərdi, Gecəni işıqlandırmaq üçün od göndərdi.
40 İstədiklərinə görə O, bildirçin gətirdi, Onlara
göydən doyunca çörək verdi. **41** Qayanı yararaq
suyu fışqırtdı, Quraq yerə çay kimi axdı. **42**
Çünki müqəddəs sözünü yada salmışdı, Qulu
İbrahimə verdiyi vədini xatırlamışdı. **43** O, xalqını
sevinclə, Öz seçdiklərini mədh səsi ilə çıxartdı.
44 Millətlərin torpaqlarını onlara verdi, Onları
ümmətlərin sərvətlərinə sahib etdi. **45** Qoy Rəbbin
qaydalarına riayət etsinlər, Qanunlarına əməl
etsinlər. Rəbbə həmd edin!

106 Rəbbə həmd edin! Rəbbə şükür edin,
ona görə ki yaxşıdır, Çünki məhəbbəti
əbədidir. **2** Rəbbin qüdrətli işlərini sözlə demək
olarmı? Onu layiqincə həmd edən varmı? **3**
Nə bəxtiyardır ədalətə bağlananlar, Hər zaman
əməlisaleh olanlar! **4** Ya Rəbb, xalqına lütf edərkən
məni yada sal, Onları nicata çatdırarkən mənim də
qayğıma qal. **5** Qoy seçdiklərini bəxtiyar görüm,
Millətinin sevinci ilə sevinim, İrsinlə birlikdə fəxr
edim. **6** Ata-babamız kimi biz də günaha batmışıq,
Biz də şər iş görməklə təqsirkar olmuşuq. **7** Misirdə
olanda ata-babamız Sənin xariqələrini anlamadı,
Bol məhəbbətini yada salmadı, Dəniz kənarında,
Qırmızı dənizdə Sənə qarşı üsyankar oldu. **8**
Amma Rəbb qüdrətini göstərmək üçün Onları ismi
naminə qurtardı. **9** Onun məzəmmətindən Qırmızı
dəniz qurudu, Çöldən keçdikləri kimi onları dərin
yerdən keçirtdi. **10** İsrailliləri onlara nifrət edənin
əlindən qurtardı, Onları düşməninin əlindən xilas
etdi. **11** Yağıları sular basdı, Bir nəfər də qalmadı.
12 O zaman Rəbbin sözlərinə inandılar, Onu həmdlə
tərənnüm etdilər. **13** Lakin Rəbbin əməllərini
tez unutdular, Ondan məsləhət almadılar. **14**
Onlar səhrada iştahaya düşdülər, Çöllükdə Allahı
sınağa çəkdilər. **15** O da istədiklərini verdi, Lakin
onlara azar göndərdi. **16** Düşərgədə Musaya, Rəbb
üçün təqdis olunan Haruna paxıllıq etdilər, **17**
Torpaq yarılıb Datanı uddu, Aviramla yoldaşlarını
yerə batırdı. **18** Yoldaşlarının içinə alov saldı,
Bu, pisləri yandırıb-yaxdı. **19** Xorevdə bir dana
heykəli düzəltdilər, Tökmə bir bütə səcdə etdilər.
20 Allahın əvəzinə Otyeyən buğanın surətinə şərəf
verdilər. **21** Onları qurtaran Allahı – Misirdə
böyük möcüzələr yaradanı, **22** Ham ölkəsində
xariqələr göstərəni, Qırmızı dənizdə zəhmli işlər
göräni unutdular. **23** Rəbb onları yox etmək üçün
niyyətini söylədi, Onu məhvedici qəzəbindən
döndərmək üçün Seçdiyi Musa Onun qarşısına
gəldi. **24** Sonra o gözəl diyara da xor baxdılar,
Rəbbin vədinə inanmadılar. **25** Çadırlarında giley-
güzar etdilər, Rəbbin səsini eşitmədilər. **26** Buna
görə Rəbb and içdi: Meyitlərini çöllərə sərəcək, **27**
Övladlarını millətlər arasına səpələyəcək, Onları
ölkələr arasında darmadağın edəcək. **28** Onlar
Peordakı Baala səcdə etməyə gəldilər, Ölü bütə
verilən qurban ətindən yedilər. **29** Bu işlər Rəbbin
qəzəbinə gəldi, Aralarına vəba töküldü. **30** Onda
Pinxas qalxıb buna müdaxilə etdi, Beləliklə, vəba
çəkilib getdi. **31** Bu, nəsillər boyu, əbədilik Onun
üçün salehlik sayıldı. **32** Onlar Meriva suları
kənarında Rəbbi qəzəbləndirdilər, Buna görə
Musanın başına qəza gəldi: **33** Onlar Musanın
ruhunu incitdilər, O da düşünülməmiş sözlər

dedi. **34** Rəbbin əmrini yerinə yetirmədilər, Dediyi xalqları məhv etmədilər. **35** Əksinə, həmin millətlərə qarışdılar, Adət-ənənələrini öyrənib onlara əməl etdilər. **36** Onların bütlərinə ibadət edərək Özlərini bu tələyə saldılar. **37** Oğul-qızlarını Cinlərə qurban verdilər. **38** Oğul-qızlarının günahsız qanını tökdülər, Onları Kənan bütlərinə qurban verdilər, Ölkəni qana bulaşdırdılar. **39** Belə işlərlə murdarlandılar, Öz əməlləri ilə xəyanətə satıldılar. **40** Rəbb xalqına qarşı qəzəbindən yandı, Öz irsini iyrənc bir şey sandı. **41** Onları millətlərə təslim etdi, Onlara nifrət edənlər üzərlərində hakim oldu. **42** Düşmənləri onları zülm altına saldılar, Onlara tabe olaraq əl altında qaldılar. **43** Rəbb dəfələrlə onları azad etmişdi, Amma pisniyyətli olduqları üçün üsyankar olmuşdular, Bu insanları öz günahları alçaltdı. **44** Lakin O, fəryadlarını eşidəndə Onların əziyyətinə baxdı. **45** Bu insanlarla bağladığı əhdini yada saldı, Bol məhəbbəti naminə rəhmini göstərdi. **46** Onları əsir edənlərin Qəlbinə mərhəmət saldı. **47** Ey Allahımız Rəbb, bizi qurtar, Bizi millətlərin arasından topla. Müqəddəs isminə şükür edək, Biz fəxrlə Sənə həmd söyləyək. **48** Alqış olsun İsrailin Allahı Rəbbə Əzəldən sonsuza qədər! Qoy bütün xalq söyləsin «Amin!» Rəbbə həmd edin!

107 Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, Çünki məhəbbəti əbədidir! **2** Qoy belə söyləsin Rəbbin xilas etdikləri, Düşmən əlindən qurtardıqları, **3** Şərqdən, qərbdən, şimaldan və cənubdan – Ölkələrdən topladıqları. **4** Bəziləri səhrada, çöllükdə sərgərdan dolanırdılar, Yaşamaq üçün heç bir şəhər tapmırdılar. **5** Aclıqdan, susuzluqdan Canlarının taqəti getmişdi. **6** Onlar dara düşəndə Rəbbə fəryad etdilər, Rəbb onları dərdlərindən qurtardı. **7** Yaşamaq üçün onlar bir şəhərə çatanadək Onları düz yolla apardı. **8** Rəbbə şükür etsinlər məhəbbətinə görə, Bəşər övladlarına göstərdiyi xariqələrinə görə! **9** Çünki O, susuzlara doyunca su verər, Acları bol nemətlərlə bəslər. **10** Bəziləri əsir düşüb zülmətdə yaşayırdı, Zəncirlənib qaranlıqda, əziyyətdə qalırdı. **11** Çünki Allahın sözlərinə qarşı çıxmışdılar, Haqq-Taalanın məsləhətinə xor baxmışdılar. **12** Ona görə ağır işlə onların ürəklərinə əzab verdi, Yıxılanda heç kim onlara kömək etmədi. **13** Onlar dara düşəndə Rəbbə fəryad etdilər, Rəbb onları dərdlərindən qurtardı. **14** Onların buxovlarını qopardı, Zülmətdən, qaranlıqdan çıxardı. **15** Qoy şükür etsinlər Rəbbə məhəbbətinə görə, Bəşər övladlarına göstərdiyi xariqələrinə görə! **16** Çünki O, tunc qapıları qırar, Dəmir cəftələri qoparar. **17** Bəzilərinin ağlı çaşıb üsyankar oldu, Təqsirləri onları zülmə saldı. **18** Hər yeməkdən iyrəndilər, Ölüm qapılarına yaxın gəldilər. **19** Dara düşərkən Rəbbə fəryad qopardılar, Rəbb onları dərdlərindən qurtardı. **20** Kəlamını göndərib onlara şəfa verdi, Məzara düşməkdən onları xilas etdi. **21** Rəbbə şükür etsinlər məhəbbətinə görə, Bəşər övladlarına göstərdiyi xariqələrinə görə! **22** Qoy şükür qurbanlarını təqdim etsinlər, Əməllərinə mədh oxuyub bəyan etsinlər! **23** Bəziləri gəmilərlə dənizlərdə üzdülər, Dəryalarda böyük işlər gördülər. **24** Orada Rəbbin əməllərinə, Dərin sularda etdiyi xariqələrinə şahid oldular. **25** Çünki Onun əmri ilə qasırğa qopdu, Dənizin dalğaları qalxdı. **26** Gəmiçilər göyə qalxıb dərinə enirdi, Qorxudan canları əldən gedirdi. **27** Onlar sərxoş kimi yırğalanıb-səndələyirdi, Ağıllarına heç bir çarə gəlmirdi. **28** Onlar dara düşəndə Rəbbə fəryad etdilər, Rəbb onları dərdlərindən qurtardı. **29** Qasırğanı yatırdı, sükut gətirdi, Dalğaları sakit etdi. **30** Sakitlik yarananda onlar çox sevindilər, Rəbb də onları istədikləri limana çatdırdı. **31** Rəbbə məhəbbətinə görə, Bəşər övladlarına göstərdiyi xariqələrinə görə şükür etsinlər! **32** Qoy Onu xalqın toplantısında ucaltsınlar, Ona ağsaqqallar məclisində həmd etsinlər! **33** O, çayları qurudub səhra edər, Bulaqlar olan yeri quraq çölə döndərər, **34** Orada yaşayanların pisliyinə görə Münbit torpağı şoranlığa çevirər. **35** Səhranı gölməçəyə döndərər, Quraq torpaqdan bulaqlar çıxardar. **36** Oranı verər ki, aclar məskən salsınlar, Yaşamaq üçün özlərinə şəhər qursunlar, **37** Tarlanı əksinlər, üzümlüklər salsınlar. Bol məhsul götürsünlər. **38** Onun xeyir-duası ilə törəyib artırlar, Heyvanlarının sayı azalmır. **39** Sonra əzabdan, darlıqdan, bəlalardan Onlar azalıb alçaldılan an **40** Rəbb əsilzadələrin üstünə həqarət yağdırar, Onları sonsuz çöldə sərgərdan dolandırar. **41** Amma fəqiri zülm altından qaldırar, Övladlarını sürü kimi çoxaldar. **42** Bunu görən əməlisalehlər şad olar, Fitnə söyləyən ağızlarsa yumular. **43** Kimin ağlı varsa, qoy buna fikir versin, Qoy Rəbbin məhəbbətini dərk etsin!

108 Bir ilahi. Davudun məzmuru. Ey Allahım, qəlbim Sənə möhkəm bağlanıb, Qoy bütün varlığımla ilahi oxuyum, Səni tərənnüm edim. **2** Ey çəng və lira, oyan! Qoy səhəri oyadım. **3** Ya Rəbb, xalqlar arasında Sənə şükür edəcəyəm. Ümmətlər arasında Səni tərənnüm edəcəyəm. **4** Məhəbbətin böyükdür, göylərdən ucadır, Sədaqətin buludlara çatır. **5** Ey Allah, göylər üzərində ucal! Ehtişamın bütün yer üzərində olsun! **6** Sevdiyin insanların xilas olması üçün Sağ əlinlə bizi qurtar, mənə cavab ver! **7** Allah Öz müqəddəs məskənindən

belə söylədi: «Şekemi sevinclə bölüşdürəcəyəm, Sukkot dərəsini böləcəyəm. 8 Gilead torpağı Mənimdir, Menaşşe torpağı Mənimdir, Efrayim başımın dəbilqəsidir, Yəhuda Mənim əsamdır. 9 Moav yuyunmaq üçün ləyənimdir, Çarığımı ataraq Edomu tutacağam, Zəfər harayını Filiştə salacağam». 10 Kim məni istehkamlı şəhərə apara bilər? Edoma qədər kim mənə yol göstərə bilər? 11 Ay Allah, niyə bizi atmısan? Ay Allah, qoşunlarımızla niyə yürüşə çıxmırsan? 12 Düşmənin qarşısında bizə imdad et, Çünki insanın köməyi puçdur. 13 Allahın köməyi ilə şücaət göstərəcəyik, O, düşmənlərimizi tapdalayacaq!

109 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ey tərənnüm etdiyim Allah, susma! 2 Çünki pislər, hiyləgərlər ağzını açıb Yalançı dilləri ilə məndən danışırlar. 3 Mənə hər tərəfdən nifrət dolu sözlər deyirlər, Nahaq yerə hücumlarına məruz qalıram. 4 Sevgimin əvəzinə mənə ittiham yağdırırlar, Mən isə dua etməkdəyəm. 5 Yaxşılığımın əvəzinə yamanlıq edirlər, Sevgimin əvəzinə nifrətlə cavab verirlər. 6 Belə adamın qarşısına bir pis insanı çıxar, Sağ tərəfində dayanıb onu ittiham etsin! 7 Hökm oxunanda o təqsirkar çıxsın, Qoy onun duası günah sayılsın! 8 Onun ömrü az olsun, Vəzifəsini başqası tutsun! 9 Övladları yetim, Arvadı isə dul qalsın! 10 Övladları didərgin düşüb dilənçi olsun, Yaşamağa xarabalıq belə, tapmasın! 11 Sələmçilər hər şeyini əlindən alsın, Nə qazanıbsa, yadellilər talayaraq aparsın! 12 Ona məhəbbət göstərən olmasın, Yetim qalan balalarına yazığı gələn tapılmasın! 13 Qoy onun nəsli kəsilsin, Gələcək nəslin arasından adları silinsin! 14 Ata-babasının təqsiri Rəbbin hüzurunda yaddan çıxmasın, Anasının günahı heç zaman yuyulmasın! 15 Belə adamlar Rəbbin hüzurunda daim təqsirkar qalsınlar, Dünyadan izi-tozu silinsin, yada salınmasınlar! 16 Çünki məhəbbət göstərməyi unutdular, Məzlumu, fəqiri, qəlbisınıqları Həlak etmək üçün təqib etdilər. 17 Qarğış etməyi sevirdi, öz başına dönsün, Alqış etməyi sevmirdi, ona əli çatmasın! 18 Ondan əynindəki paltar kimi qarğış çıxardı, Qoy qarğışı su kimi canına, ilik kimi sümüklərinə hopsun! 19 Qarğışı onu əyninin libası kimi bürüsün, Hər gün belinə kəmər tək dolansın! 20 Məni ittiham edənlər, Mənim barəmdə pis sözlər söyləyənlər Rəbbin cəzasına gəlsinlər! 21 Lakin, ey Xudavənd Rəbb, ismin naminə Özün mənə qayğı göstər, O gözəl məhəbbətinə görə məni azad et. 22 Çünki mən məzlum və fəqir insanam, Köksümdəki ürəyimdən yaralanmışam. 23 Düşən kölgə kimi itirəm, Vurulub atılan çəyirtkəyə bənzəyirəm. 24 Bax oruc tutmaqdan dizlərim əsir, Bir dəri, bir sümük qalmışam. 25 Görənlər mənə lağ edir, Başlarını yelləyir. 26 Ya Rəbb Allahım, Sən mənə kömək et, Məhəbbətinə görə məni qurtar. 27 Bilsinlər ki, bu Sənin əlindədir, Ya Rəbb, Sən bunu edə bilərsən. 28 Qoy onlar qarğış etsinlər, Sən mənə xeyir-dua ver, Qoy onlar əleyhimə qalxarkən utansınlar. Sənin qulunam, qoy sevinim! 29 İttihamçılarım rüsvayçılığa bürünsünlər, Xəcaləti xalat kimi geyinsinlər. 30 Mənim dilim Rəbbə bol-bol şükür söyləyəcək, Xalq içində Ona həmd edəcək. 31 Çünki O, fəqirin sağ tərəfində dayanar ki, Edam hökmü verənlərin əlindən onu qurtarsın.

110 Davudun məzmuru. Rəbb mənim Ağama dedi: «Mən düşmənlərini ayaqlarının altına kətil kimi salanadək Sağımda otur». 2 Rəbb Siondan Sənin qüdrətli əsanı göndərəcək, Düşmənlərinin üzərində sənə hökmranlıq verəcək. 3 Döyüşəcəyin gün xalqın könüllü olaraq sənə qoşulacaq, Gənclərin səhər şehi kimi müqəddəs libasını geyib yanına gələcək. 4 Rəbb and içdi, qərarını dəyişməz: «Sən Melkisedeq vəzifəli əbədi bir kahinsən». 5 Xudavənd sənin sağ tərəfindədir, Qəzəb günündə padşahları qıracaq. 6 Millətlərin hökmünü verəndə cəsədləri hər yeri bürüyəcək, O bütün ölkələrin başçılarını əzəcək. 7 Yol kənarında olan vadidən su içəcək, Buna görə güclənib yüksələcək.

111 Rəbbə həmd edin! Əməlisalehlər məclisində, icma arasında Bütün qəlbimlə Rəbbə şükür edəcəyəm. 2 Rəbbin işləri böyükdür, Bunlardan zövq alanlar ibrət götürür. 3 Əməllərində ehtişamı, əzəməti görünür, Salehliyi əbədi qalır. 4 Xariqələrini xalqının yadına salır. Rəbb lütfkar və rəhmlidir, 5 Ondan qorxanları bəsləyərək saxlayır, Öz əhdini əbədi olaraq yadda saxlayır. 6 Xalqına millətlərin torpaqlarını verərək Qüdrətli işlərini onlara göstərdi. 7 Əllərinin işləri sədaqət və ədalətdir, Onun bütün qayda-qanunları etibarlıdır. 8 Onlar həmişə, əbədi olaraq möhkəmdir, Sədaqətdən, düzlükdən yaranmışdır. 9 Öz xalqına qurtuluş göndərdi, Əhdi əbədi olsun deyə əmr verdi, İsmi müqəddəsdir, zəhmlidir. 10 Rəbb qorxusu hikmətin başlanğıcıdır, Buna əməl edənlərin sağlam düşüncəsi vardır. Ona əbədi olaraq həmdlər olsun!

112 Rəbbə həmd edin! Nə bəxtiyardır Rəbdən qorxan, Əmrlərindən zövq alan insan! 2 Nəsli yer üzündə güclü olacaq, Əməlisalehlərin övladları xeyir-dua alacaq. 3 Evindən bolluq və sərvət əskilməz, Salehliyi əbədi qalar. 4 Zülmətdə

belə, əməlisaleh insanlar üçün, Lütfkar, rəhmli və saleh adamlar üçün nur doğar. **5** Səxavətlə borc verən, İşlərini ədalətlə görən yaxşı insandır. **6** Belə adam əsla sarsılmaz, Saleh insan əbədi olaraq yadda qalacaq. **7** Pis xəbərdən qorxmaz, Rəbbə güvəndiyi üçün ürəyi möhkəmdir, **8** Cəsur ürəklidir, Düşmənlərinin süqutunu görənədək qorxmaz. **9** Səpələyər, fəqirlərə paylayar, Salehliyi əbədi qalar, Qüdrəti və hörməti ucalar. **10** Pis adamsa bunu görüb qəzəblənər, Dişlərini qıcıdar, yanıb-tökülər, Pislərin arzusu puç olar.

113 Rəbbə həmd edin! Ey Rəbbin qulları, həmd edin, Rəbbin isminə həmd edin! **2** İndidən sonsuzadək Rəbbin isminə alqış olsun! **3** Gündoğandan günbatanadək Rəbbin ismi həmdə layiqdir! **4** Rəbb bütün millətlərdən ucadır, Ehtişamı göylərdən yüksəkdir! **5** Allahımız Rəbbin misli varmı? Ucalardakı taxtında oturan, **6** Göyə, yerə əyilərək baxan Odur. **7** O, yoxsulları toz-torpaqdan qaldırar, Fəqirləri küllükdən çıxarar. **8** Onları əsilzadələrlə, Öz xalqının əsilzadələri ilə yanaşı oturdar. **9** Sonsuz qadının evini tikər, Ona övlad verməklə bəxtəvər ana edər. Rəbbə həmd edin!

114 İsraillilər Misirdən çıxanda, Yaqub nəsli başqa dildə danışan xalqdan ayrılanda **2** Yəhuda Rəbbin müqəddəs məskəni oldu, İsrail Rəbbin səltənəti oldu. **3** Onları görəndə dəniz qaçdı, İordan çayı geri çəkildi. **4** Zirvələr qoçlar kimi, Təpələr quzular kimi tullandı. **5** Ey dəniz, niyə qaçdın, sənə nə oldu? Ey İordan çayı, niyə belə geri çəkildin? **6** Ey zirvələr, qoçlar kimi, Ey təpələr, quzular kimi niyə tullandınız? **7** Ey dünya, Hökmranın hüzurunda, Yaqubun Allahının qarşısında lərzəyə gəl! **8** Qayanı gölməçəyə döndərən, Çaxmaq daşını çeşməyə çevirən Odur.

115 Bizi yox, ya Rəbb, bizi yox, Məhəbbətin, sədaqətin naminə Öz adını şərəfləndir. **2** Niyə millətlər belə desin: «Onların Allahı haradadır?» **3** Allahımız göylərdədir, Öz istədiyini edir. **4** Amma onların bütləri qızıldan, gümüşdən düzəlmişdir, Onlar insan əllərinin işidir. **5** Ağızları var, danışa bilmir, Gözləri var, amma görmür, **6** Qulaqları var, eşitmir, Burunları var, qoxu bilmir, **7** Əlləri var, hiss etmir, Ayaqları var, gəzə bilmir, Boğazlarından səs gəlmir. **8** Bütləri düzəldən, onlara güvənən insanlar Bu bütlər kimi cansız olacaqlar. **9** Ey İsraillilər, Rəbbə güvənin, Odur köməyiniz və sipəriniz! **10** Ey Harun nəsli, Rəbbə güvənin, Odur köməyiniz və sipəriniz! **11** Ey Rəbdən qorxanlar, Rəbbə güvənin, Odur köməyiniz və sipəriniz! **12** Rəbb bizi unutmayıb, Bizə xeyir-dua verəcək – İsrail nəslinə xeyir-dua verəcək, Harun nəslinə xeyir-dua verəcək, **13** Kiçikdən böyüyə qədər Ondan qorxanlara xeyir-dua verəcək. **14** Qoy Rəbb sizi, Sizi və nəslinizi artırsın! **15** Rəbdən, göyləri və yeri Yaradandan Bərəkət alasınız! **16** Rəbb səmaya sahibdir, Yeri bəşər övladlarına verdi. **17** Ölənlər, sükut diyarına düşənlər Rəbbə həmd etmirlər. **18** Lakin biz Rəbbə alqış edirik İndidən sonsuzadək. Rəbbə həmd edin!

116 Rəbbi sevirəm, Çünki O, yalvarışımı eşidir. **2** Səsimə qulaq asdığı üçün Nə qədər varam, Onu çağıracağam. **3** Ətrafıma ölüm bağları sarıldı, Ölülər diyarının sıxıntıları məni haqladı, Dərd-bəlalar məni tapdı. **(Sheol h7585)** **4** O zaman Rəbbin adını çağırdım: «Ya Rəbb, amandır, canımı qurtar!» **5** Rəbb lütfkardır, ədalətlidir, Allahımız mərhəmətlidir. **6** Rəbb avam adamı qoruyur, O məni düşkünlüyə düçar olanda qurtardı. **7** Ey canım, rahat ol, Çünki Rəbb sənə comərdlik etdi. **8** Ya Rəbb, canımı ölümdən, Gözlərimi göz yaşından, ayağımı büdrəməkdən qurtardın. **9** İndi Rəbbin hüzurunda gəzib-dolaşıram, Dirilər arasındayam. **10** «Mən çox əzab çəkirəm» deyərkən İnamımı itirməmişdim. **11** Mən tələşə düşüb belə demişdim: «Bütün insanlar yalançıdır». **12** Mənə etdiyi comərdliyə görə Rəbbin borcunu necə qaytara bilərəm? **13** Qurtuluş piyaləsini qaldıracağam, Rəbbin ismini çağıracağam. **14** Rəbbə Onun bütün xalqı qarşısında əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm. **15** Rəbbin gözündə hər bir möminin Ölümü çox bahadır. **16** Aman, ya Rəbb, mən Sənin qulunam, Qulunam, kənizinin oğluyam, Buxovlarımı açmısan. **17** Sənə şükür qurbanları təqdim edəcəyəm, Rəbbin adını çağıracağam. **18** Rəbbə Onun bütün xalqı qarşısında əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm **19** Rəbbin evinin həyətində, Ey Yerusəlim, sənin mərkəzində. Rəbbə həmd edin!

117 Ey bütün millətlər, Rəbbə həmd edin! Ey bütün ümmətlər, Onu mədh edin! **2** Bizə olan məhəbbəti böyükdür, Rəbbin sədaqəti əbədidir! Rəbbə həmd edin!

118 Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, Çünki məhəbbəti əbədidir! **2** Qoy İsraillilər belə desin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!» **3** Harun nəsli belə desin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!» **4** Qoy Rəbdən qorxanlar belə söyləsin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!» **5** Sıxıntı içində Rəbbi çağırdım, Cavab verib məni genişliyə çıxartdı. **6** Rəbb mənimlədir, heç qorxmaram. İnsan mənə

nə edə bilər? **7** Rəbb mənimlədir, mənə yardım
edər, Mənə nifrət edənlərin aqibətini görəcəyəm.
8 Rəbbə pənah gətirmək İnsana güvənməkdən
yaxşıdır. **9** Rəbbə pənah gətirmək əsilzadələrə
güvənməkdən yaxşıdır. **10** Bütün millətlər məni
mühasirəyə aldılar, Rəbbin ismi ilə onları qırdım.
11 Hər tərəfdən məni mühasirəyə aldılar, Rəbbin
ismi ilə onları qırdım. **12** Arılar tək məni
mühasirəyə aldılar, Lakin kol-kos kimi alışıb
tez söndülər, Rəbbin ismi ilə onları qırdım. **13**
Möhkəm təzyiq altında yıxılmağıma az qalmışdı,
Lakin Rəbb imdadıma çatdı. **14** Rəbb qüvvətim,
məzmurumdur, O məni xilas etdi! **15** Salehlərin
çadırlarından zəfər nidası yüksəlir: «Rəbbin sağ
əli qüdrətli işlər göstərir! **16** Rəbbin sağ əli necə
əzəmətlidir! Rəbbin sağ əli qüdrətli işlər göstərir!»
17 Ölməyib sağ qalacağam, Rəbbin işlərini bəyan
edəcəyəm. **18** Rəbb mənə möhkəm cəza verdi,
Amma məni ölümə təslim etmədi. **19** Salehlik
darvazalarını üzümə açın, Qoy oradan keçib Rəbbə
şükür edim. **20** Bu, Rəbbin darvazasıdır, Oradan
saleh insanlar keçəcək. **21** Ya Rəbb, Sənə şükür
edirəm, Çünki cavab verərək məni xilas etmisən!
22 Bənnaların rədd etdiyi daş Guşədaşı olub.
23 Bu, Rəbbin işi idi, Gözümüzdə xariqəli bir
işdir. **24** Bu günü Rəbb yaratdı, Onda sevinib
şadlıq edək! **25** Aman, ya Rəbb, bizi qurtar!
Aman, ya Rəbb, bizə uğur göndər! **26** Rəbbin
ismi ilə gələnə alqış olsun! Sizə Rəbbin evindən
xeyir-dua veririk. **27** Rəbb Allahdır, O, üzərimizə
nur saçdı, Qurbangahın buynuzlarına bayram
qurbanını bağlayın. **28** Allahım Sənsən, Sənə şükür
edəcəyəm! Allahımsan, Səni yüksəldəcəyəm! **29**
Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, Çünki
məhəbbəti əbədidir!

119 Nə bəxtiyardır öz yolunda kamil olanlar,
Rəbbin qanununa görə yaşayanlar. **2** Nə
bəxtiyardır Onun göstərişlərinə əməl edənlər,
Bütün qəlbi ilə Onu axtaranlar. **3** Həqiqətən, onlar
fitnəkarlıq etməzlər, Rəbbin yolunda gəzərlər.
4 Sən qayda-qanunlarını qoydun, Bunlara bağlı
qalmağı buyurdun. **5** Sənin qaydalarına bağlı
qalmaq üçün Kaş tutduğum yolda möhkəm
olaydım. **6** Onda xəcalət çəkməzdim, Sənin
bütün əmrlərindən gözümü çəkməzdim. **7**
Adil hökmlərini öyrənərkən Sənə düz qəlblə
şükür edəcəyəm. **8** Sənin qaydalarına əməl
edəcəyəm, Sən məni tamamilə tərk etmə! **9** Bir
cavan yolunu necə təmiz saxlaya bilər? – Sənin
sözlərinə bağlı qalmaqla. **10** Bütün qəlbimlə Səni
axtarmışam, Qoyma əmrlərindən çıxım. **11** Sənə
qarşı günah etməyim deyə Kəlamını qəlbimdə
qoruyub saxlamışam. **12** Ya Rəbb, Sənə alqış olsun!
Qaydalarını mənə öyrət. **13** Ağzından çıxan hər
hökmü Dilimlə bəyan edirəm. **14** Göstərişlərinin
ardınca gedərkən sevinirəm, Elə bil bolluca
var-dövlətə çatmışam. **15** Qayda-qanunlarını
dərindən düşünürəm, Sənin yollarından gözümü
çəkmirəm. **16** Qaydalarından zövq alıram, Sözünü
unutmuram. **17** Quluna comərdliyini göstər, Qoy
yaşayım və sözünə bağlı qalım. **18** Gözlərimi aç
ki, Qanununun xariqələrini görüm. **19** Əmrlərini
məndən gizlətmə, Çünki mən bu dünyada bir
qəribəm, **20** Hökmlərinin həsrətini çəkməkdən
Hər zaman ürəyim ağrıyır. **21** Sənin əmrlərindən
çıxan lovğaları məzəmmət etdin, Çünki onlar
lənətləndi. **22** Həqarəti, tənəni məndən uzaq et,
Göstərişlərinə əməl etmişəm. **23** Başçılar yığılıb
mənim üçün qəsd qurdular, Lakin mən qulun
qaydalarını dərin düşünürəm. **24** Göstərişlərin
mənə zövq verir, Onlar mənim məsləhətçilərimdir.
25 Mən torpağa düşmüşəm, Öz sözünə görə məni
həyata qaytar. **26** Keçdiyim yolları Sənə bəlli
edəndə cavab verdin, Mənə qaydalarını öyrət. **27**
Qayda-qanunlarının yollarını mənə Özün izah et,
Xariqələrin barədə dərin düşünüm. **28** Kədərdən
canım üzülüb, Öz sözünə görə mənə güc ver.
29 Məni yanlış yoldan uzaqlaşdır, Qanununa
görə mənə lütf göstər. **30** Mən sədaqət yolunu
seçdim, Hökmlərini gözümün önünə gətirdim.
31 Sənin göstərişlərindən yapışmışam, Ya Rəbb,
qoyma xəcalətli qalım. **32** Qəlbimin düşüncəsini
genişləndirərkən Əmrlərinin yolu ilə getməyə səy
göstərəcəyəm. **33** Ya Rəbb, Sən mənə qaydalarının
yolunu öyrət, Onlara axıradək əməl edəcəyəm.
34 Mənə ağıl ver, qanununa görə yaşayım, Bütün
qəlbimlə ona bağlanım. **35** Mənə əmrlərinin
yollarını göstər, Bu yollardan zövq alaram. **36**
Qəlbimi haram qazanca deyil, Göstərişlərinə
tərəf yönəlt. **37** Qoyma gözlərim fani şeylərə
baxsın, Öz yolunda mənə həyat bəxş et. **38**
Səndən qorxanlara verdiyin vədini Qulun üçün
həyata keçirt. **39** Qorxduğum tənələri məndən
sovuşdur, Sənin hökmlərin nə yaxşıdır! **40** Qayda-
qanunlarının həsrətini çəkirəm, Salehliyinlə məni
yaşat. **41** Ya Rəbb, mənə məhəbbətini göstər,
Kəlamına görə məni qurtar! **42** Məni təhqir
edənlərə layiqincə cavab verəcəyəm, Çünki Sənin
sözlərinə güvənirəm. **43** Qoy həqiqət kəlamı
dilimdən düşməsin, Çünki Sənin hökmlərinə ümid
bağlamışam. **44** Daim, əbədi olaraq Qanununa bağlı
qalacağam. **45** Azad gəzib-dolaşacağam, Çünki
qayda-qanunlarını axtarmışam. **46** Padşahların
hüzurunda göstərişlərindən danışacağam, Bundan
utanmayacağam. **47** Sənin əmrlərindən zövq
alıram, Onları sevirəm. **48** Sevdiyim əmrlərinə

tərəf əl açacağam, Sənin qaydalarını dərindən
düşünəcəyəm. **49** Sən quluna verdiyin sözü
xatırla, Bu sözünlə mənə ümid vermisən. **50** Əzab
çəkəndə bundan təsəlli tapıram ki, Kəlamın məni
həyata qaytaracaq. **51** Lovğalar mənə çox istehza
etdilər, Amma Sənin qanunundan dönmədim. **52**
Əzəldən var olan hökmlərini xatırladıqca, Ya Rəbb,
bunlardan təsəlli tapıram. **53** Qanununu atan
pisləri görərkən Qəzəb məni bürüyür. **54** Sənin
qaydalarını bu qürbət eldə İlahi tək oxuyuram.
55 Hər gecə adını yadıma salıram, Ya Rəbb,
qanununa bağlı qalıram. **56** Bu mənə bir adət
oldu, Sənin qayda-qanunlarını yerinə yetirdim.
57 Ya Rəbb, mənim nəsibimsən, Sözlərinə bağlı
qalmaq üçün vəd etmişəm. **58** Bütün qəlbimlə
Sənə yalvarıram, Sən Öz kəlamına görə mənə lütf
göstər. **59** Tutduğum yollara nəzər salmışam, Hər
addımımı göstərişlərinə tərəf yönəltmişəm. **60**
Əmrlərinə bağlanmaq üçün tələsirəm, Bunun üçün
ləngimirəm. **61** Pis adamlar mənə kəmənd atarkən
Qanununu unutmadım. **62** Adil hökmlərinə görə
Sənə şükür etmək üçün Gecə yarısı qalxıram. **63**
Səndən qorxanların hamısı ilə, Qayda-qanunlarına
bağlı qalanlarla dostam. **64** Ya Rəbb, yer üzü
məhəbbətinə bürünüb, Mənə qaydalarını öyrət.
65 Ya Rəbb, verdiyin sözə görə Quluna xeyirxahlıq
etmisən. **66** Mənə ağıl, bilik öyrət, Çünki əmrlərinə
inanıram. **67** Əzaba düşməzdən əvvəl yoldan
azırdım, Amma indi mən kəlamına bağlıyam. **68**
Nə qədər yaxşısan, xeyirxahlıq edirsən! Mənə
qaydalarını öyrət. **69** Lovğalar yalanları ilə mənə
qara yaxırlar, Amma mən bütün qəlbimlə qayda-
qanunlarını yerinə yetirirəm. **70** Onların ürəkləri
piylənərək daş bağlayıb, Mənsə qanunundan zövq
alıram. **71** Çəkdiyim əzabın xeyri mənə bu olub:
Sənin qaydalarını öyrənirəm. **72** Ağzından çıxan
qanun mənim üçün Minlərlə qızıldan, gümüşdən
daha qiymətlidir. **73** Əllərinlə yaranmışam, mənə
surət vermisən, Mənə qabiliyyət ver, qoy əmrlərini
öyrənim. **74** Səndən qorxanlar məni görərkən
sevinsinlər, Çünki Sənin sözünə ümid bağlamışam.
75 Ya Rəbb, bilirəm ki, hökmlərin ədalətlidir,
Mənə əzab çəkdirsən də, sədaqətin yox olmur. **76**
Quluna verdiyin kəlama görə Məhəbbətin mənə
təsəlli versin. **77** Mənə mərhəmət et ki, yaşayım,
Çünki qanunundan zövq alıram. **78** Mənim
barəmdə yalan danışan lovğaları utandır, Çünki
mən qayda-qanunlarını dərindən düşünürəm.
79 Səndən qorxanlar yanıma gəlsin, Onlar Sənin
göstərişlərini bilənlərdir. **80** Qaydalarına görə
mənim qəlbim kamil olsun, Qoy heç zaman xəcalət
çəkməyim! **81** Qurtuluş həsrətini çəkməkdən
qəlbimdə tab qalmayıb, Sözünə ümid bağlamışam.
82 Sözünün intizarından gözümün nuru sönür.
Deyirəm: «Nə vaxt mənə təsəlli verəcəksən?»
83 Tüstü içindəki tuluq kimi oldum, Amma
qaydalarını unutmuram. **84** Qulun daha nə qədər
gözləsin? Məni təqib edənləri nə vaxt mühakimə
edəcəksən? **85** Qanununu pozan lovğa insanlar
Mənim üçün quyu qazıblar. **86** Sənin bütün
əmrlərin etibarlıdır. Kömək et! Məni yalançı
insanlar təqib edir. **87** Az qaldı ki, yer üzündən
məni yox etsinlər, Lakin qayda-qanunlarından
çıxmamışam. **88** Məhəbbətinə görə mənə həyat
ver, Ağzından çıxan göstərişlərə bağlı qalım. **89** Ya
Rəbb, sözün əbədidir, Göylərdədir, dəyişməzdir.
90 Sədaqətin nəsildən-nəslə çatır, Yer üzünü
Sən qurmusan, möhkəm qalır. **91** Hökmlərinə
görə bu günədək hər şey qalır, Onlar Sənin
xidmətində dayanırlar. **92** Sənin qanunundan zövq
almasaydım, Əzab çəkməkdən həlak olardım. **93**
Qayda-qanunlarını heç vaxt unutmaram, Çünki
onlarla məni həyata qaytarmısan. **94** Qurtar məni,
mən Sənինəm, Qayda-qanunlarını axtarmışam.
95 Pislər məni öldürmək üçün pusqu qurarkən
Mən Sənin göstərişlərinin üzərində düşünürəm.
96 Görmüşəm ki, hər kamil şeyin qarşısına bir
həddqoyulur, Sənin əmrlərin isə sərhəd tanımır.
97 Qanununu nə qədər sevirəm! Həmişə onun
üzərində dərindən düşünürəm. **98** Əmrlərin məni
düşmənlərimdən daha müdrik edir, Çünki onlar
həmişə mənimlədir. **99** Bütün müəllimlərimdən
daha aqil olmuşam, Çünki göstərişlərin üzərində
dərindən düşünürəm. **100** Ağsaqqallardan da artıq
dərrakəliyəm, Çünki qayda-qanunlarına əməl
edirəm. **101** Ayağımı hər pis yoldan kənar qoydum
ki, Sözlərinə bağlı qalım. **102** Hökmlərindən
dönməmişəm, Çünki məni Sən belə öyrətmisən.
103 Vədlərin damağıma necə də ləzzət verir! Onlar
dilimdə baldan şirindir. **104** Qayda-qanunlarına
görə dərrakəliyəm, Buna görə hər yanlış yola
nifrət edirəm. **105** Sözün addımıma çıraqdır,
Yollarıma işıqdır. **106** Ədalətli hökmlərinə bağlı
qalmaq üçün and içmişəm, Yerinə yetirəcəyəm.
107 Ya Rəbb, nə qədər əzab çəkmişəm! Öz sözünə
görə həyatımı qoru. **108** Ya Rəbb, sidq ürəkdən
etdiyim həmdi qəbul et, Mənə Öz hökmlərini
öyrət. **109** Həyatım daim təhlükəyə düşdü, Amma
qanununu unutmadım. **110** Pislər mənə tələ
quranda belə, Mən Sənin qayda-qanunlarını
pozmadım. **111** Əbədilik Sənin göstərişlərinə
malikəm, Çünki onlar qəlbimə sevinc verir.
112 Qəlbimi əbədilik, sonsuzadək Qaydalarına
əməl etməyə meyl etdirmişəm. **113** İkiüzlü
insanlara nifrət edirəm, Qanununu isə sevirəm.
114 Sən pənahgahım, sipərimsən, Sözünə ümid

bağlamışam. **115** Siz ey pislər, məndən uzaq olun! Qoy Allahımın əmrlərinə əməl edim. **116** Kəlamınla mənə dayaq ol ki, yaşayım, Ümidim boşa çıxmasın, utanmayım. **117** Özün mənə dayaq ol, qoy mən nicat tapım, Sənin qaydalarını həmişə nəzərimdə tutum. **118** Qaydalarını atanları Özündən kənar edirsən, Çünki onların bütün fəndləri boşdur. **119** Yer üzünün bütün pislərini tullantı hesab edirsən, Buna görə göstərişlərini sevirəm. **120** Zəhmindən bədənim lərzəyə gəlir, Hökmlərindən çox qorxuram. **121** Ədalətli, düz işlər görmüşəm, Məni zülmkarlara təslim etmə. **122** Qulunun xeyri üçün zamin dur, Qoyma lovğa insanlar mənə zülm etsin. **123** Xilasını, haqq sözünə əməl olunmasını gözləməkdən Gözümün nuru sönür. **124** Quluna məhəbbət göstər, Qaydalarını mənə öyrət. **125** Qulunam, mənə ağıl ver ki, Sənin göstərişlərini dərk edim. **126** Ya Rəbb, insanlar qanununu pozdular, Vaxtı çatıb, onlar üçün bir tədbir gör. **127** Qızıldan, saf qızıldan çox Sənin əmrlərini sevirəm. **128** Bəli, bütün qayda-qanunlarına görə Mən düz yolla gedirəm, Bütün səhv yollarasa nifrət edirəm. **129** Göstərişlərinin heyrətamizliyinə görə Onlara ürəkdən əməl edirəm. **130** Kəlamının açıqlanması nur saçır, Hər nadanı ağıllandırır. **131** Ağız açıb ahzar edirəm, Çünki əmrlərinin həsrətini çəkirəm. **132** Adını sevənlər üçün etdiyin adətə görə Mənə bax və lütf göstər. **133** Kəlamınla addımlarımı möhkəmləndir, Qoy heç bir təqsirim mənə hakimlik etməsin. **134** Məni insanların zülmündən qurtar, Qoy Sənin qayda-qanunlarına bağlı qalım. **135** Üzün qulunun üstünə nur saçsın, Sən mənə qaydalarını öyrət. **136** Gözlərimdən sellər kimi yaş axır, Çünki insanlar qanununa bağlı qalmırlar. **137** Ya Rəbb, adilsən, Hökmlərin doğrudur. **138** Buyurduğun göstərişlər ədalətlidir, Onlar tamamilə etibarlıdır. **139** Qeyrətim məni yandırıb-yaxıb, Çünki düşmənlərim Sənin sözlərini unudub. **140** Sənin kəlamın çox safdır, Bu qulun onu sevir. **141** Kiçik sayılsam da, mənə xor baxsalar da, Qayda-qanunlarını unutmamışam. **142** Salehliyin əbədi salehlikdir, Sənin qanunun həqiqətdir. **143** Başıma sıxıntı və məşəqqət gəldi, Amma Sənin əmrlərin mənə zövq verdi. **144** Sənin göstərişlərin həmişə ədalətlidir, Mənə ağıl ver ki, yaşayım. **145** Ya Rəbb, cavab ver! Bütün qəlbimlə Səni səsləyirəm, Sənin qaydalarına əməl edəcəyəm. **146** Səni səslədim, məni qurtar, Qoy göstərişlərinə bağlı qalım. **147** Dan yeri sökülməzdən əvvəl qalxıb Səni imdada çağırıram, Çünki ümidimi Sənin sözlərinə bağlayıram. **148** Gecə boyu gözümə yuxu getmir, Kəlamını dərindən düşünürəm. **149** Məhəbbətinə görə mənim səsimi eşit, Ya Rəbb, hökmlərinə görə mənə həyat bəxş et. **150** Şər ardınca qaçanlar mənə yaxınlaşdılar, Onlar Sənin qanunundan uzaqlaşdılar. **151** Ya Rəbb, Sən mənə yaxınsan, Bütün əmrlərin həqiqətdir. **152** Göstərişlərini lap əvvəldən öyrənirəm, Əbədi qalsın deyə öyüdlərini verdin. **153** Çəkdiyim əzabı gör, məni qurtar, Çünki qanununu unutmamışam. **154** Münaqişəmi həll edib Özün məni azad et, Mənə kəlamına görə həyat bəxş et. **155** Pislər qurtuluşdan uzaqdır, Çünki onlar Sənin qaydalarını axtarmırlar. **156** Ya Rəbb, mərhəmətin çoxdur, Hökmlərinə görə məni yaşat. **157** Düşmənlərim, məni təqib edənlər çoxdur, Lakin Sənin göstərişlərindən dönmədim. **158** Bu xainlərə ikrahla baxıram, Çünki Sənin vədinə bağlı qalmayıblar. **159** Sənin qayda-qanunlarını gör nə qədər sevirəm, Ya Rəbb, məhəbbətinə görə mənə həyat ver. **160** Sözlərinin mahiyyəti həqiqətdir, Bütün ədalətli hökmlərin əbədidir. **161** Başçılar boş yerə məni təqib edir, Amma ürəyim Sənin sözlərindən qorxur. **162** Çoxlu qənimət tapan bir insan kimi Sənin kəlamın məni sevindirir. **163** Yalandan zəhləm gedir, iyrənirəm, Çünki qanununu sevirəm. **164** Ədalətli hökmlərinə görə Hər gün yeddi dəfə Sənə həmd edirəm. **165** Qanununu sevənlər böyük əmin-amanlıq tapırlar, Onlar heç nə ilə büdrəməzlər. **166** Ya Rəbb, xilasına ümid bəsləmişəm, Əmrlərinə əməl etmişəm. **167** Göstərişlərinə ürəkdən bağlanmışam, Onları çox sevirəm! **168** Qayda-qanunlarına, göstərişlərinə bağlı qalıram, Çünki bütün yollarım Sənin hüzurundadır. **169** Ya Rəbb, mənim fəryadım qoy Sənə çatsın, Mənə Öz sözünə görə ağıl ver. **170** Qoy yalvarışım hüzuruna çatsın, Məni Öz kəlamınla azad et. **171** Qoy dilimdən həmdlər tökülsün, Mənə qaydalarını öyrətmisən. **172** Sənin kəlamını dilim tərənnüm etsin, Çünki Sənin bütün əmrlərin ədalətlidir. **173** Sənin əlin mənə kömək etsin, Çünki Sənin qayda-qanunlarını seçdim. **174** Ya Rəbb, qurtuluşun üçün həsrət çəkirəm, Qanunundan zövq alıram. **175** Mənə həyat bəxş elə, qoy Sənə həmd oxuyum, Hökmlərin qoy mənə kömək olsun. **176** İtən quzu kimi azmışam, qulunu axtar, Çünki əmrlərini unutmamışam.

120 Ziyarət nəğməsi. Dar gündə Rəbbi səslədim, O mənə cavab verdi. **2** Dedim: «Ya Rəbb, yalançı dodaqlardan, Fitnəkar dillərdən canımı qurtar». **3** Ey fitnəkar dil, sənə nə veriləcək? Bu işinin əvəzi nə ilə ödəniləcək? **4** Cəngavərin iti oxları ilə, Süpürgə ağacının odlu közləri ilə! **5** Yazıq canım, Meşəkdə qərib olmuşam, Qedar çadırlarında yaşayıram! **6** Mənim belə yerdə, Sülhə nifrət edənlərin içində yaşamağım bəsdir. **7**

Mən sülh sevirəm, buna görə danışıram, Onlarsa müharibə üçün çalışır.

121 Ziyarət nəğməsi. Gözlərimi dağlara dikirəm, Haradan mənə kömək gələcək? **2** Göyləri və yeri yaradan Rəbdən Mənə kömək gələcək. **3** O, ayaqlarını büdrəməyə qoymaz, Səni qoruyan yatmaz. **4** Bax İsraili qoruyan yuxulamaz, Yatıb qalmaz. **5** Səni qoruyan Rəbdir, O, sağ tərəfindədir, sənə kölgədir. **6** Gündüz günəşin ziyanı sənə dəyməz, Gecə ay da sənə zərər verməz. **7** Rəbb səni hər cür şərdən saxlayar, Canını qoruyar. **8** Rəbb gediş-gəlişini hifz edər İndidən sonsuza qədər.

122 Davudun ziyarət nəğməsi. Mənə «Rəbbin evinə gedək» deyilərkən sevindim. **2** Ey Yerusəlim, sənin darvazalarından keçdim, Torpağına qədəm qoydum. **3** Bu, Yerusəlim şəhəridir, Çox sıx tikilmişdir. **4** İsrail üçün verilən şəhadət naminə Qəbilələr, Rəbbin qəbilələri Rəbbin isminə şükür etmək üçün Buranı ziyarət etməyə gəlirlər. **5** Hökm üçün burada taxtlar qurulub, Bu taxtlarda Davud sülaləsi oturub. **6** Hamı Yerusəlim üçün sülh diləsin: «Qoy səni sevənlər dinc həyat sürsün! **7** Qoy qala divarlarının içində sülh olsun! Qoy saraylarındakılar dinc yaşasın!» **8** Yoldaşlarıma, dostlarıma görə «Səndə sülh olsun!» deyirəm. **9** Allahımız Rəbbin evinə görə Sənə bəxtiyarlıq diləyirəm.

123 Ziyarət nəğməsi. Ey göylərdəki taxtında Oturan, Gözlərimi Sənə dikmişəm. **2** Ağasının əlinə baxan qul kimi, Xanımının əlinə baxan kəniz tək Biz də Allahımız Rəbbə göz dikmişik, Bizə rəhm etməsini gözləyirik. **3** Bizə rəhm et, ya Rəbb, rəhm et! Çünki təhqirlərdən doymuşuq. **4** Laqeydlərin rişxəndləri, Təkəbbürlülərin təhqirləri bizi cana doydurdu.

124 Davudun ziyarət nəğməsi. İndi İsrail söyləsin: Rəbb tərəfimizi saxlamasaydı, **2** Bizə qarşı insanlar qalxarkən Rəbb tərəfimizi saxlamasaydı, **3** Bizə qarşı qəzəblərindən yanarkən Bizi diri-diri udardılar, **4** Sular bizi yuyub-aparardı, Sellər üstümüzü basardı, **5** Azğın sular üstümüzü basardı. **6** Alqış olsun Rəbbə! O bizi onların dişlərinə ov etmədi. **7** Bizi ovçunun tələsindən bir quş kimi qurtardı, Tələ qırıldı, canımız azad oldu. **8** Bizə Rəbbin adından, Göyləri və yeri yaradandan yardım gəlir.

125 Ziyarət nəğməsi. Rəbbə güvənənlər Sion dağı kimi Sarsılmaz, əbədi qalar. **2** Dağlar Yerusəlimi dövrəyə aldığı kimi Rəbb də indidən sonsuzadək xalqının ətrafındadır. **3** Salehlərin payı üstündə Şər insanların dəyənəyi hökm sürə bilməz, Yoxsa salehlər də şərə əl atardı. **4** Ya Rəbb, xeyirxahlara, Ürəyidüz olan insanlara xeyirxahlıq et! **5** Rəbb əyri yola dönənləri aparacaq, Onları şər iş görənlərlə bir yerə qoyacaq. İsrailin üzərinə sülh olsun!

126 Ziyarət nəğməsi. Rəbb Siona bəxtəvər günlərini qaytaranda Bizə röya kimi gəldi. **2** Dodaqlarımızdan gülüş tökülürdü, Dilimizdən sevinc harayı yüksəlirdi. Millətlər öz aralarında belə deyirdi: «Rəbb onlar üçün böyük işlər görüb». **3** Bunun üçün sevinirik, Çünki Rəbb bizim üçün böyük işlər görüb. **4** Selləri Negevə qaytardığın kimi, Ya Rəbb, o bəxtəvər günləri bizə qaytar. **5** Göz yaşı ilə əkənlər Sevinc harayı çəkərək biçəcək. **6** Ağlaya-ağlaya toxum torbasını daşıyıb-gedən Sevinc harayı ilə dərzləri daşıya-daşıya gələcək.

127 Süleymanın ziyarət nəğməsi. Evi Rəbb tikməzsə, Bənnaların zəhməti boşa gedər. Şəhəri Rəbb qorumazsa, Keşikçilər boş yerə orada gözlər. **2** Erkən qalxıb gec yatmağınız, Azuqə üçün özünüzü çox yormağınız faydasızdır. Rəbb sevdiklərinə yuxuda olanda belə, verər. **3** Övladlar Rəbbin verdiyi paydır, Bətnin bəhrəsi Onun mükafatıdır. **4** İnsanın gənc ikən övladları olarsa, Bir igidin əlindəki oxlara bənzər. **5** Oxdanı bu cür dolu olan nə bəxtiyardır! Darvazada əleyhdarları ilə çəkişən zaman Xəcalətli olmayacaq.

128 Ziyarət nəğməsi. Nə bəxtiyardır Rəbdən qorxan, Onun yolları ilə gedən insan! **2** Çünki öz əlinin bəhrəsini yeyəcəksən, Xoşbəxt olub uğur qazanacaqsan. **3** Evində arvadın tənək kimi bar gətirəcək, Övladların zeytun pöhrələri kimi Süfrənin ətrafını bürüyəcək. **4** Rəbdən qorxan insan Belə xeyir-dua alacaq: **5** Rəbb Siondan sənə xeyir-dua versin, Ömür boyu Yerusəlimin xoşbəxtliyini görəsən, **6** Övladlarının övladlarını görəsən! İsrailin üzərinə sülh olsun!

129 Ziyarət nəğməsi. Qoy İsrail söyləsin: «Mənə gəncliyimdən bəri əzab verdilər. **2** Bəli, gəncliyimdən bəri mənə əzab verdilər, Lakin məğlub edə bilmədilər. **3** Elə bil kürəyimdə kotan sürüblər, Qamçılarla bədənimə uzun-uzun şırım çəkiblər. **4** Rəbb isə adildir, Pislərin buxovlarını qırdı». **5** Siona nifrət bəsləyənlərin hamısı Qoy xəcalət içində geri qovulsun! **6** Qoy cücərmədən solsunlar, Damda bitən ot kimi olsunlar! **7** O, biçinçinin ovcunu, Dərz bağlayanın qucağını doldurmaz! **8** Yoldan keçən onlara belə deməz:

«Rəbb sizə xeyir-dua versin, Sizə Rəbbin ismi ilə alqış olsun!»

130 Ziyarət nəğməsi. Ya Rəbb, dərinliklərdən Səni səsləyirəm. **2** Ey Xudavənd, səsimi eşit, Yalvarış səsimi yaxşı dinlə. **3** Ya Rəbb, bizim təqsirlərimizi siyahıya alsan, Bəs, ey Xudavənd, kim bunun qarşısında dayana bilər? **4** Amma Sən bağışlayansan, Ona görə hamı Səndən çəkinir. **5** Rəbbi gözləyirəm, döyünən ürəyim gözləyir, Onun sözünə ümid edirəm. **6** Keşikçilər səhərin açılmasını gözlər, Bəli, keşikçilər səhərin açılmasını gözlər, Qəlbimsə bundan da çox Xudavəndin həsrətini çəkər. **7** Ey İsrail, Rəbbə ümidini bağla! Çünki Rəbdə məhəbbət var, Onda bol-bol qurtuluş var. **8** Ey İsrail, O səni Bütün təqsirlərindən azad edər!

131 Davudun ziyarət nəğməsi. Ya Rəbb, təkəbbürlü deyiləm, Gözümü yuxarı yerlərə dikməmişəm, Gücüm çatmayan böyük işlərə girişməmişəm. **2** Ovunub səsimi kəsmişəm, Ana qucağında olan körpə kimiyəm, Sanki bir sakit körpəyə dönmüşəm. **3** Ey İsrail, Rəbbə ümidini bağla, İndidən sonsuzadək ümidini Ona bağla!

132 Ziyarət nəğməsi. Ya Rəbb, Davudu, Çəkdiyi bütün əzabları, **2** Rəbbə etdiyi andı, Yaqubun qüdrətli Allahına etdiyi əhdi yada sal. **3** O dedi: «Öz evimdə yaşamaram, Yatağımda yatmaram, **4** Gözümə yuxu getməz, Gözlərimi yummaram **5** Rəbbə layiq bir yer, Yaqubun qüdrətli Allahına bir məskən tapana qədər». **6** Əhd sandığının Efratada olduğunu eşitdik, Onu Yaar tarlalarında tapdıq. **7** Dedik: «Gəlin, Onun məkanına gedək, Kətilində səcdə edək». **8** Ya Rəbb, qüvvənin rəmzi olan sandığınla birgə İstirahət edəcəyin yerə qalx. **9** Kahinlərin həqiqətə bürünsün, Möminlərin Səni mədh etsin. **10** Qulun Davudun xatirinə Məsh etdiyindən üz döndərmə. **11** Rəbb Davuda sədaqətlə and içdi, Bu andından dönməz: «Belindən gələn oğullarından birini Səndən sonra taxtında oturdacağam. **12** Əgər övladların əhdimə, Onlara öyrədəcəyim göstərişlərə əməl edərlərsə, Onların oğulları da Sonsuza qədər sənin taxtında oturacaq». **13** Çünki Rəbb Sionu seçdi, Orada Öz məskənini salmaq istədi. **14** Dedi: «Bura əbədi olaraq istirahət edəcəyim yerdir, İstəyirəm ki, burada məskən salım. **15** Bu yerə bol ruzi-bərəkət verəcəyəm, Buradakı fəqirlərə doyunca ərzaq verəcəyəm. **16** Kahinlərini zəfərə bürüyəcəyəm, Möminləri sevinclə mədh oxuyacaq. **17** Burada Davud sülaləsindən güclü hökmdar yetirəcəyəm, Məsh etdiyim üçün bir çıraq hazır etmişəm. **18** Düşmənlərini xəcalətə salacağam, Lakin onun tacı nur saçacaq».

133 Davudun ziyarət nəğməsi. Nə yaxşıdır, nə xoşdur Qardaş olub bir yaşamaq! **2** Belə yaşamaq qiymətli yağ kimidir; O yağ ki başa çəkilib saqqala, Harunun saqqalından paltarının yaxasına axırdı. **3** Sanki Xermon dağının şehi Sion dağlarına düşür, Çünki Rəbb buyurub ki, Bu məkana bərəkət, əbədi həyat verilsin.

134 Ziyarət nəğməsi. Rəbbə alqış edin, ey Onun qulları, Ey Rəbb evinin xidmətində gecələr oyaq duranlar! **2** Müqəddəs yerə tərəf əllərinizi qaldırın, Rəbbə alqış edin! **3** Göyləri və yeri yaradan Rəbb Siondan sizə xeyir-dua versin.

135 Rəbbə həmd edin! Rəbbin isminə həmd edin, Ey Rəbbin qulları, həmd edin! **2** Ey Rəbbin evində xidmət edənlər, Allahımızın evinin həyətində duranlar, **3** Rəbb yaxşıdır, Rəbbə həmd edin, O nə qədər şirindir, isminə tərənnüm oxuyun! **4** Çünki Rəbb Özü üçün Yaqubu seçdi, İsraili Özünə məxsus xalq olaraq seçdi. **5** Bilirəm, Rəbb əzəmətlidir, Xudavəndimiz bütün allahlardan üstündür. **6** Göylərdə, yer üzündə, Dənizlərdə, bütün ümmanlarda Rəbb istədiyini edər. **7** Yerin ucqarlarından buludları qaldırar, Şimşəkləri çaxdırar, yağış yağdırar, Küləkləri öz mənbələrindən çıxarar. **8** Rəbb Misirlilərin ilk oğullarını qırdı, Hər insanın, hər heyvanın ilk balasını öldürdü. **9** Ey Misir, sənin daxilində, Fironla bütün əyanlarının üzərində O, əlamətlərini, möcüzələrini göstərdi. **10** Nə qədər millətləri qırdı, Qüdrətli padşahları öldürdü. **11** Emorluların padşahı Sixonu, Başan padşahı Oqu, Bütün Kənan padşahlarını qırdı. **12** Onların torpaqlarını, mülklərini Öz xalqı İsrailə irs olaraq verdi. **13** Ya Rəbb, Sənin adın əbədidir! Ey Rəbb, ismin nəsillərdən-nəsillərə çatır! **14** Rəbb xalqına haqq verəcək, Qullarına rəhm edəcək. **15** Amma millətlərin bütləri qızıldan, gümüşdən düzəlmişdir, Onlar insan əllərinin işidir. **16** Ağızları var, danışa bilmir, Gözləri var, amma görmür, **17** Qulaqları var, eşitmir, Ağızlarından nəfəs gəlmir. **18** Bütləri düzəldən, onlara güvənən insanlar Bu bütlər kimi cansız olacaqlar. **19** Ey İsraillilər, Rəbbə alqış edin! Ey Harun nəsli, Rəbbə alqış söyləyin! **20** Ey Levi nəsli, Rəbbə alqış edin! Ey Rəbdən qorxanlar, Ona alqış söyləyin! **21** Rəbbə Siondan alqış oxunsun! Rəbb Yerusəlimdə yaşayır! Rəbbə həmd edin!

136 Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, Çünki məhəbbəti əbədidir! **2** Allahların

Allahına şükür edin, Çünki məhəbbəti əbədidir!
3 Hökmranların Hökmranına şükür edin, Çünki
məhəbbəti əbədidir! 4 Yalnız Odur böyük xariqələr
yaradan, Çünki məhəbbəti əbədidir! 5 Odur göyləri
hikməti ilə quran, Çünki məhəbbəti əbədidir! 6
Odur yerin təməlini sular üstündə qoyan, Çünki
məhəbbəti əbədidir! 7 Odur böyük işıqları yaradan,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 8 Gündüzü günəşin
hökmü altına saldı, Çünki məhəbbəti əbədidir!
9 Gecə ay-ulduzların hökmü altında oldu, Çünki
məhəbbəti əbədidir! 10 O, Misirlilərin ilk oğullarını
qırdı, Çünki məhəbbəti əbədidir! 11 İsrail nəslini
Misirlilərin arasından çıxartdı, Çünki məhəbbəti
əbədidir! 12 İsraillilər qüdrətli əli, uzanan qolu
ilə apardı, Çünki məhəbbəti əbədidir! 13 Qırmızı
dənizi iki yerə yardı, Çünki məhəbbəti əbədidir!
14 İsraillilər dənizin ortasından keçirtdi, Çünki
məhəbbəti əbədidir! 15 Fironla ordusunu Qırmızı
dənizdə batırdı, Çünki məhəbbəti əbədidir! 16 O,
xalqını səhrada apardı, Çünki məhəbbəti əbədidir!
17 O, böyük padşahları vurdu, Çünki məhəbbəti
əbədidir! 18 O, güclü padşahları qırdı, Çünki
məhəbbəti əbədidir! 19 Emor padşahı Sixonu
vurdu, Çünki məhəbbəti əbədidir! 20 Başan padşahı
Oqu öldürdü, Çünki məhəbbəti əbədidir! 21 Onların
torpaqlarını irs olaraq verdi, Çünki məhəbbəti
əbədidir! 22 Bu yerləri qulu İsrail nəslinin mülkü
etdi, Çünki məhəbbəti əbədidir! 23 O, miskin
halımızda bizi yaddan çıxarmadı, Çünki məhəbbəti
əbədidir! 24 Bizi düşmən əlindən qurtardı, Çünki
məhəbbəti əbədidir! 25 O, bəşəriyyətə ruzi verir,
Çünki məhəbbəti əbədidir! 26 Göylərin Allahına
şükür edin, Çünki məhəbbəti əbədidir!

137 Babil torpağında olanda Sionu yada
salardıq, Çay kənarında oturaraq
ağlayardıq, 2 Liralarımızı söyüd ağaclarından
asardıq. 3 Bizi əsir edənlər Nəğmə oxumağımızı
əmr edirdilər, Bizə zülm verənlər Onları
şənləndirməyimizi istəyirdilər, «Bizim üçün Sion
nəğmələrini oxuyun» deyirdilər. 4 Axı yad ölkədə
Rəbbin nəğmələrini necə oxuyaq? 5 Ey Yerusəlim,
əgər səni unutsam, Qoy sağ əlim qurusun. 6 Ey
Yerusəlim, Səni anmasam, ən böyük sevincim
olmasan, Qoy dilim damağıma yapışsın. 7 Ya
Rəbb, Edomluları bir yada sal, Məğlubiyyət günü
Yerusəlimdən danışırdılar, Deyirdilər: «Gəlin
oranı uçuraq, təməlindən dağıdaq!» 8 Ey Babil
qızı, xaraba qalacaqsan. Bizə etdiyinin əvəzini
sənə verən qoy bəxtiyar olsun! 9 Körpələrini daşa
çırpıb öldürən bəxtiyar olsun!

138 Davudun məzmuru. Bütün qəlbimlə Sənə
şükür edirəm, «Allahlar»ın önündə Səni
tərənnüm edirəm. 2 Müqəddəs məbədinə tərəf
səcdə edirəm, Məhəbbətin, sədaqətin naminə
isminə şükür edirəm. Çünki ismini, kəlamını
hər şeydən üstün tutmusan. 3 Səni çağıranda
mənə cavab vermisən, Canıma taqət verib məni
ürəkləndirmisən. 4 Ya Rəbb, bütün dünya
padşahları Sənə şükür edəcəklər, Çünki ağzından
çıxan kəlamları eşidiblər. 5 Rəbbin yollarını
tərənnüm edəcəklər, Çünki Rəbbin ehtişamı
böyükdür. 6 Rəbb ucalarda olsa da, yazıqlara
nəzər salar, Amma lovğaları uzaqdan tanıyar. 7
Sıxıntı içində gəzsəm də, Mənə həyat verirsən.
Düşmənin qəzəbinə qarşı əl qaldırırsan, Məni sağ
əlinlə qurtarırsan. 8 Rəbb mənə verdiyi vədə əməl
edir. Ya Rəbb, məhəbbətin əbədidir. Öz əlinin işini
tərk etmə!

139 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru.
Ya Rəbb, məni yoxlayaraq tanıdın, 2
Oturuşumu-duruşumu Özün bilirsən, Fikirlərimi
uzaqdan duyursan. 3 Getməyimə, yatmağıma
nəzarət edirsən, Nə yollardan keçdiyimi bilirsən.
4 Sözlərimi dilə gətirməmişdən əvvəl, Ya Rəbb,
hamısını tamamilə bilirsən. 5 Hər yandan məni
əhatə etmisən, Öz əlini üzərimə qoymusan. 6 Bu
bilik əsrarəngizdir, məndən yüksəkdir, Bunu dərk
edə bilmərəm. 7 Hara gedim ki, Ruhun orada
olmasın? Hara qaçım ki, hüzurunda olmayım?
8 Əgər göylərə çıxsam, Sən oradasan, Ölülər
diyarında yatsam, Sən oradasan. **(Sheol h7585)** 9
Qanad alıb gündoğana uçsam belə, Dənizi keçib
günbatana qonsam belə, 10 Sənin sağ əlin bələdçim
olacaq, Sağ əlin məni qoruyacaq. 11 Desəm də:
«Qoy zülmət məni bürüsün, İşıq batsın, ətrafım
gecəyə dönsün», 12 Sənin qarşında zülmət batar,
Önündə gecə də gündüz kimi nur saçar. Nurun,
zülmətin Sənin üçün nə fərqi var? 13 Sən mənim
daxili üzvlərimi yaratmısan, Mənə ana bətnində
quruluş vermisən. 14 Sən məni ecazkar, əsrarəngiz
yolla yaratmısan, Ona görə şükür edirəm. Nə
qədər xariqəli işlər görmüsən! Bunu ürəkdən yaxşı
dərk edirəm. 15 Mən gizli bir yerdə yaranarkən,
Dünyanın dərin yerində yaranarkən Bədənim
Səndən gizli qalmadı. 16 Dünyaya gəlməzdən əvvəl
Sənin gözlərin məni gördü. Ömrüm başlamazdan
əvvəl Mənə təyin etdiyin hər bir günü kitabına
yazmısan. 17 Ey Allah, mənim üçün fikirlərinin
qiyməti çoxdur, Onların sayı-hesabı yoxdur! 18
Saysaydım onları, qum dənələrindən çox olardı,
Oyananda yenə mən Səninləyəm. 19 Ey Allah, kaş
ki pisləri qıraydın, Qantökənlərin hamısı məndən
uzaq olaydı, 20 Onlar Sənə qarşı pis niyyətlə
danışır, Düşmənlərin adına küfr edirlər! 21 Ya
Rəbb, Sənə nifrət edənlərə nifrət etmərəmmi?

əleyhdarlarından ikrah etmərəmmi? **22** Onlara tamamilə nifrət edirəm, Onları özümə düşmən sayıram. **23** Ey Allah, məni yoxla, qəlbimi öyrən, Sən məni sınaqdan keçirib bütün fikirlərimi bil. **24** Gör qəlbimdə pisliyə yol verirəmmi? Əbədi yolda mənə rəhbər ol!

140 Musiqi rəhbəri üçün. Davudun məzmuru. Ya Rəbb, məni şər adamlardan xilas et, Məni qəddar insanlardan hifz et. **2** Ürəklərində pis niyyətləri var, Hər gün dava yaradırlar. **3** Kəskin dilləri ilan tək çalar, Sanki dodaqlarında gürzə zəhəri var. (Sela) **4** Ya Rəbb, şər insanın əlindən, Qəddar insanlardan məni qoru. İstəyirlər ki, ayağımı büdrətsinlər. **5** Bu təkəbbürlü insanlar mənə tələ qurublar, Tor atıblar, cələlərini yolumun üstünə qoyublar. (Sela) **6** Rəbbə dedim: «Allahım Sənsən, Ya Rəbb, yalvarıram, Sən məni eşit! **7** Ey Xudavənd Rəbb, Sən qüvvətli Xilaskarımsan, Döyüş günündə başıma dəbilqə qoymusan. **8** Ya Rəbb, qoy pis adam muradına çatmasın, Pis niyyətinə imkan vermə, qoy lovğalanmasın». (Sela) **9** Ətrafımdakıların ağzından çıxan pis sözlər Qoy öz başlarına tökülsün! **10** Qoy onların üstünə yanar közlər tökülsün, Onlar quyuya düşüb, çıxa bilməsin! **11** Qoyma ki bu ölkədə iftiraçı uğur qazansın, Bəlalar qəddarı vursun, onu ovlasın! **12** Bilirəm ki, Rəbb məzlumların məhkəmə işinə baxır, Fəqirlərə haqq qazandırır. **13** Bəli, salehlər Sənin isminə şükür oxuyacaq, Əməlisalehlər hüzurunda yaşayacaq.

141 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, Səni çağırıram, tez imdadıma yetiş, Fəryad edərkən səsimi eşit! **2** Qoy hüzurunda dualarım buxur kimi, Açılan əllərim axşam qurbanı kimi qəbul olunsun! **3** Ya Rəbb, ağzıma nəzarətçi qoy, Dodağımın qapısını qoru. **4** Qoyma qəlbim şərə meyl etsin, Şər iş görənlərə qoşulub mən də pis iş görməyim, Pislərlə birgə onların ləziz yeməklərindən yeməyim. **5** Saleh insan məni vursa, məhəbbətinə görə tənbeh edər, Bundan imtina etmərəm, sanki başıma çəkilən yağdır. Daim pislərin şərinə qarşı dua edərəm. **6** Hakimləri yarğandan atılarkən Qoy xalq sözlərimi eşitsin, şirinliyini bilsin. **7** Şumlanan yerdə şırımlara narın torpaq töküldüyü kimi Sümüklərimiz ölülər diyarının qapısına səpilib. **(Sheol h7585)** **8** Ey Xudavənd Rəbb, gözlərimi Sənə dikmişəm, Məni təhlükədə qoyma, Sənə pənah gətirmişəm. **9** Şər iş görənlərin tələsindən, Onların qurduğu cələdən məni qoru. **10** Qoy pislər öz torlarına düşsün, Mən də yolumu salamat keçib-gedim.

142 Davudun məzmuru. Maskil. Mağarada olanda etdiyi dua. Rəbbə fəryad qoparıb haray salıram, Rəbbə yalvararaq haray salıram. **2** Hüzuruna şikayətimi tökürəm, Qarşısında əziyyətimi söyləyirəm. **3** Ruhdan düşəndə hansı yolda olduğumu bildin, Yolumda gizli tələ qurublar. **4** Sağıma bax, Özün gör, heç kim məni saymır, Pənah yerim yoxdur, Heç kim qayğıma qalmır. **5** Ya Rəbb, Sənə fəryad edərək dedim: «Pənahım Sənsən, Dirilər arasında Sən mənim nəsibimsən». **6** Qulaq as fəryadıma, Nə qədər alçaldılmışam! Məni təqib edənlərdən qurtar, Çünki onlar məndən güclüdür. **7** Canımı zindandan qurtar, Qoy isminə şükür edim! Onda salehlər məni əhatə edəcək, Çünki mənə comərdlik etdin!

143 Davudun məzmuru. Ya Rəbb, eşit duamı, yalvararkən məni dinlə, Mənə sədaqətin, salehliyin naminə cavab söylə. **2** Qulunu məhkəməyə çəkmə, Bu bəşəriyyət içindən kimsə qarşında saleh çıxmaz. **3** Məni düşmən təqib etdi, Yerə vurdu, həyatım əldən getdi. Sanki lap çoxdan ölənlərin biriyəm, Bu düşmən məni zülmətə saldı. **4** Ona görə ruhdan düşmüşəm, Bu dəhşət qəlbimi sarsıtdı. **5** Qədim dövrlər yadıma düşür, Sənin bütün işlərini dərindən düşünürəm, Əməllərin barədə hey fikirləşirəm. **6** Sənə sarı əllərimi açmışam, Bir quraq torpaq kimi Sənin üçün susamışam. (Sela) **7** Ya Rəbb, mənə tez cavab ver, Çünki ürəyim çəkilir. Üzünü məndən gizlətmə, Qoyma qəbirə düşən insanlara bənzəyim. **8** Hər səhər məhəbbətini mənə hiss etdir, Çünki Sənə güvənirəm. Gedəcəyim yolu mənə öyrət, Çünki varlığımı Sənə verirəm. **9** Ya Rəbb, məni düşmənlərdən qurtar, Sənə pənah gətirirəm. **10** Mənə Sənin iradənə əməl etməyi öyrət, Çünki mənim Allahım Sənsən. Sənin Ruhun yaxşıdır, Düz yer üçün mənə yol göstər. **11** Ya Rəbb, mənə ismin naminə həyat ver, Salehliyin naminə canımı dardan qurtar. **12** Məhəbbətin naminə yağılarımı məhv et, Canıma düşmən olanları qır, çünki mən Sənin qulunam.

144 Davudun məzmuru. Alqış olsun Rəbbə, Qayama! Əllərimə döyüş təlimi, Barmaqlarıma müharibə təlimi verən Odur. **2** Mənə Məhəbbət göstərən, mənim Qalam, Qülləm, Xilaskarım, Qalxanım, Pənahgahım, Xalqımı mənə itaət etdirən Odur. **3** Ya Rəbb, insan kimdir ki, qayğısına qalırsan, Bəşər övladı kimdir ki, onu düşünürsən? **4** İnsan bir nəfəsə bənzər, Ömrü kölgə kimi keçib-gedər. **5** Ya Rəbb, göyləri yar, aşağı en, Dağlara toxun, qoy tüstülənsin. **6** Şimşəyini çaxdır, düşmənləri dağıt, Oxlarını yağdır, yağıları

darmadağın et. **7** Göylərdən əl uzadıb dərin sulardan məni xilas et, Məni yadellilərin əlindən azad et. **8** Onların dili yalan danışar, Sağ əlləri yalandan and etmək üçün qalxar. **9** Ey Allah, Sənə yeni bir ilahi ilə şükür edəcəyəm, Səni ontelli çanglə tərənnüm edəcəyəm. **10** Sənsən padşahlara zəfər qazandıran, Qulun Davudu amansız qılıncdan qurtaran. **11** Məni yadellilərin əlindən xilas et, Sən məni azad et! Onların dili yalan danışar, Sağ əlləri yalandan and etmək üçün qalxar. **12** Qoy yeniyetmə oğullarımız sağlam fidan kimi boy atsın, Qızlarımız oyulmuş saray sütunları kimi gümrah olsun. **13** Anbarlarımız müxtəlif nemətlərlə dolub-daşsın, Otlaqda qoyunlarımız minlərlə, on minlərlə çoxalsın. **14** Naxırlarımız çoxlu balalar versin, Hasarlarımız dəlmə-deşiksiz olsun. İnsanlarımız əsir düşməsin, Meydanlarımız şivən səsinə bir daha bürünməsin. **15** Nə bəxtiyardır belə xeyir-dua alan xalq! Nə bəxtiyardır Allahı Rəbb olan xalq!

145 Davudun həmd nəğməsi. Ey Padşahım olan Allahım, Səni yüksəldəcəyəm, İsminə sonsuza qədər alqış edəcəyəm. **2** Sənə hər gün alqış edəcəyəm, İsminə əbədilik həmd edəcəyəm. **3** Rəbb əzəmətlidir, bol həmdə layiqdir, Onun əzəməti insan ağlına sığmaz. **4** Əməllərin nəsildən-nəslə qədər mədh ediləcək, Qüdrətli işlərin bəyan ediləcək. **5** Əzəmətindən, izzətindən, şərəfindən deyiləcək, Xariqəli işlərini dərindən düşünəcəyəm. **6** İnsanlar zəhmli işlərinin qüdrətindən danışacaq, Sənin əzəmətini elan edəcəyəm. **7** İnsanlar Sənin bol xeyirxahlığını bəyan edəcəklər, Salehliyini mədh edəcəklər. **8** Rəbb lütfkar və rəhmlidir, Hədsiz səbirli və bol məhəbbətlidir. **9** Rəbb hamıya xeyirxahlıq edər, Yaratdıqlarının hər birinə mərhəmət göstərər. **10** Ya Rəbb, bütün yaratdıqların Sənə şükür edəcək, Möminlərin Sənə alqış edəcək. **11** Padşahlığının əzəmətindən deyəcəklər, Qüdrətindən danışacaqlar. **12** Qoy bəşər övladları Sənin qüdrətini, Padşahlığının izzətini, əzəmətini bilsin. **13** Sənin padşahlığın əbədi padşahlıqdır, Səltənətin nəsildən-nəslə qədər uzanır. **14** Rəbb yıxılanların hamısına dayaqdır, Qəddi əyilənlərin hamısını qaldırır. **15** Ya Rəbb, hamının gözü Sənə baxır, Vaxtlı-vaxtında onlara azuqə verirsən. **16** Əlini açırsan, Bütün canlıları doyunca yedirirsən. **17** Rəbb bütün yollarında adildir, Hər işində sadiqdir. **18** Rəbb Onu çağıran bütün insanlara, Onu sidq ürəkdən çağıran bütün insanlara yaxındır. **19** Ondan qorxanları murada çatdırar, Fəryadlarına qulaq asıb onları qurtarar. **20** Rəbb Onu sevənlərin hamısını hifz edər, Bütün pis adamlarınsa kökünü kəsər. **21** Mənim dilim Rəbbə həmd oxuyacaq, Qoy Onun müqəddəs isminə bütün bəşəriyyət əbədilik alqış etsin!

146 Rəbbə həmd edin! Ey könlüm, Rəbbə həmd et! **2** Ömür boyu Rəbbə həmdlər söyləyəcəyəm, Allahımı nə qədər varam, tərənnüm edəcəyəm! **3** Əsilzadələrə, Sizi qurtara bilməyən bəşər oğluna güvənməyin. **4** Onlar canı çıxan kimi torpağa düşər, Niyyətləri bircə anda yox olar. **5** Nə bəxtiyardır Yaqubun Allahından kömək alan, Yalnız Allahı Rəbbə ümid bağlayan insan! **6** Odur göyləri, yeri, dənizi, dənizdəkiləri yaradan, Odur əbədi sadiq qalan. **7** O, miskinlərə haqq qazandırır, O, acları azuqə ilə doydurur. Rəbb əsirləri azad edir, **8** Rəbb kor gözləri açır. Rəbb qəddi əyilənləri düzəldir, Rəbb salehləri sevir. **9** Rəbb qəriblərə dayaq olur, Yetimi, dul qadını ayağa qaldırır, Pislərinsə yollarını dolaşdırır. **10** Rəbb əbədi hökmranlıq edir, Ey Sion, Allahın nəsillər boyu hökm verir! Rəbbə həmd edin!

147 Rəbbə həmd edin! Allahımızı tərənnüm etmək nə qədər yaxşıdır! O buna layiqdir, Ona həmdlər söyləmək xoşdur! **2** Rəbb Yerusəlimi bərpa edər, İsrailin əsarətdə olanlarını yığıb-gətirər. **3** O, sınıq qəlblərə şəfa verər, Yaralarını sarıyar. **4** Ulduzların sayını hesablar, Hər birini öz adı ilə çağırar. **5** Xudavəndimiz əzəmətlidir, Qüvvəti çoxdur, dərrakəsi hədsizdir! **6** Rəbb məzlumları ayağa qaldırar, Pisləri isə toz-torpaq içinə atar. **7** Rəbbə şükür nəğməsi söyləyin, Allahımızı lira ilə tərənnüm edin! **8** O, göyləri buludlarla bürüyər, Yer üzünü yağışla təmin edər, Dağlarda ot bitirər. **9** O, heyvanlara yem verər, Çığırışan quzğun balalarını yemlər. **10** O, güclü atlardan zövq almaz, Qüvvətli addımlardan razı qalmaz. **11** Amma Rəbb Ondan qorxanlardan, Onun məhəbbətinə ümid bağlayanlardan razı qalar. **12** Ey Yerusəlim, Rəbbi mədh et! Ey Sion, Allahına həmd et! **13** Çünki darvazalarının cəftələrini bərkidər, Sənin əhalinə bərəkət verər. **14** Sərhədinə əmin-amanlıq, Sənə doyunca əla taxıl yetirər. **15** Kəlamını yer üzünə yollar, Onun sözü tez yayılar. **16** Ağ yun kimi qar yağdırar, Kül kimi qırov salar. **17** Parça-parça dolu tökər. Onun soyuğuna kim dözə bilər? **18** Buyruq verəndə buz əriyər, Külək əsdirəndə sular sel tək axar. **19** O, Yaqub nəslinə sözlərini, İsraillilərə qanun və hökmlərini bildirir. **20** Başqa millətlər üçün belə etməyib, Heç birinə hökmlərini bildirməyib. Rəbbə həmd edin!

148 Rəbbə həmd edin! Göylərdən Rəbbə həmd edin, Yüksəklərdən Ona həmd edin! **2** Ey

Onun bütün mələkləri, Ona həmd edin! Ey Onun bütün orduları, Ona həmd edin! **3** Ey günəş, ey ay, Ona həmd edin! Ey parlayan bütün ulduzlar, Ona həmd edin! **4** Ey göylərin ən uca qatları, Ona həmd edin! Ey göy üzərindəki sular, Ona həmd edin! **5** Rəbbin isminə həmd etsinlər! Çünki Onun əmri ilə yaranıblar. **6** Rəbb onları həmişəlik, əbədi olaraq yerinə qoyub, Bunun üçün pozulmaz qayda qoyub. **7** Rəbbə həmd edin, ey yer üzündəkilər, Ey dəniz əjdahaları, ey bütün dərinliklər, **8** Ey şimşək, dolu, qar, buludlar, Ey Onun əmrinə tabe olan qasırğalar, **9** Ey dağlar, bütün təpələr, Ey bəhərli ağaclar, bütün sidr ağacları, **10** Ey çöl və ev heyvanları, Ey sürünənlər və uçan quşlar, **11** Ey dünya padşahları və bütün ümmətlər, Ey başçılar və dünyada olan bütün hakimlər, **12** Ey gənc oğlanlar və qızlar, Ey qocalar, cavanlar! **13** Hamınız Rəbbin isminə həmd edin! Çünki yalnız Onun ismi ucadır. Əzəməti göylərin, yerin üstündədir, **14** O, xalqına böyük qüvvət verib. Buna görə Ona həmd etsin Onun bütün möminləri, Əziz xalqı olan İsrail övladları! Rəbbə həmd edin!

149 Rəbbə həmd edin! Rəbbə yeni bir ilahi oxuyun, Möminlər camaatı arasında Ona həmd edin! **2** İsrail nəsli Yaradanına görə sevinsin, Sion övladları Padşahına görə şad olsun! **3** Rəqslərlə isminə həmd edin, Dəflə, lira ilə Onu tərənnüm edin! **4** Çünki Rəbb Öz xalqından zövq alar, Zəfəri ilə itaətkarların üstünə yaraşıq salar. **5** Bu şərəfə görə qoy möminlər sevinsinlər, Yataqlarında belə, Onu tərənnüm etsinlər. **6** Dilləri ilə Allahı ucaltsınlar, əllərində ikiağızlı qılınc tutsunlar. **7** Millətləri qıraraq qisas alsınlar, Ümmətləri cəzalandırsınlar. **8** Padşahlarına zəncir vursunlar, Sərkərdələrini dəmir buxovlara salsınlar. **9** Onlar üçün yazılan hökmü yerinə yetirsinlər, Rəbbin bütün möminləri bununla şərəflənsinlər. Rəbbə həmd edin!

150 Rəbbə həmd edin! Müqəddəs məskənində Allaha həmd edin! Möhtəşəm göy qübbəsində Ona həmd edin! **2** Qüdrətli işləri üçün Ona həmd edin! Bol əzəmətinə görə Ona həmd edin! **3** Şeypur səsi ilə Ona həmd edin! Çənglə, lira ilə Ona həmd edin! **4** Dəflə, rəqslərlə Ona həmd edin! Sazla, tütəklə Ona həmd edin! **5** Xoş səsli sinclərlə Ona həmd edin! Cingildəyən sinclərlə Ona həmd edin! **6** Ey bütün canlı varlıqlar, Rəbbə həmd edin! Rəbbə həmd edin!

Süleymanin Məsəlləri

1 İsrail padşahı Davud oğlu Süleymanın məsəlləri: **2** Hikmət və tərbiyəyə malik olmaq, Müdrik sözləri dərk etmək üçün, **3** Salehlik, ədalət, insaf barədə İdrak tərbiyəsi almaq üçün, **4** Cahillərə uzaqgörənlik, Gənc oğlana bilik və dərrakə vermək üçün; **5** Qoy hikmətli qulaq asıb müdrikliyini artırsın, Dərrakəli adam sağlam məsləhət alsın. **6** Bu yolla insanlar məsəl və kinayələri, Hikmətlilərin sözlərini və müəmmalarını anlasınlar. **7** Rəbb qorxusu biliyin başlanğıcıdır, Amma səfehlər hikmət və tərbiyəyə xor baxar. **8** Oğlum, ata tərbiyəsinə qulaq as, Ananın öyrətdiklərini kənara atma. **9** Onlar başını gözəl çələng kimi, Boynunu boyunbağı kimi bəzər. **10** Oğlum, qoyma səni günahkarlar azdırsın. **11** Desələr ki: «Gəl bizimlə pusqu qurub qan tökək, Nahaq yerə günahsızları güdək, **12** Gəl onları ölülər diyarı kimi diri-diri udaq, Tamam qəbirə düşənlərə bənzəsinlər. **(Sheol h7585)** **13** Onda çoxlu qiymətli sərvət taparıq, Evlərimizi talan malı ilə doldurarıq. **14** Bizə qoşul, Qoy kisəmiz bir olsun», **15** Oğlum, onlara qoşulma, Yollarına ayaq basma. **16** Çünki onların ayaqları pisliyə tərəf qaçar, Qan tökməyə tələsər. **17** Bir quşun gözü önündə Tələ qurmaq faydasızdır. **18** Çünki onların qurduğu pusqu öz qanlarını tökmək üçündür, Güdmələri öz canları üçündür. **19** Tamahkarın yolu həmişə belədir, Tamahı onun canını alar. **20** Hikmət bayırda ucadan çağırır, Meydanlarda onun səsi ucalır. **21** O, səsli-küylü küçələrin başında çağırır, Şəhər darvazalarında deyir: **22** «Ey cahillər, nə vaxtadək Cəhaləti sevəcəksiniz? Nə vaxtadək rişxəndçilər rişxənddən zövq alacaq, Axmaqların bilikdən zəhləsi gedəcək? **23** Məzəmmətimdən düzəlsəydiniz, Ruhumu üstünüzə tökərdim, Sözlərimi sizə bildirərdim. **24** Sizi çağıranda məni rədd etdiniz, Əlimi uzadanda əhəmiyyət vermədiniz. **25** Bütün nəsihətlərimi boş saydınız, Məzəmmətlərimi qəbul etmədiniz. **26** Ona görə də sizin üzərinizə bəla gələndə güləcəyəm, Dəhşət sizi bürüyəndə, **27** Tufan kimi dəhşət sizə hücum çəkəndə, Sizə qasırğa kimi bəla gələndə, Dara, əziyyətə düşəndə istehza edəcəyəm. **28** O vaxt məni çağıranlara cavab verməyəcəyəm, Səylə axtarsalar da, məni tapa bilməyəcəklər. **29** Çünki onlar biliyə nifrət etdilər, Rəbdən qorxmaq istəmədilər, **30** Nəsihətimi istəmədilər, Hər məzəmmətimi rədd etdilər. **31** Buna görə də öz yollarının bəhrəsini yeyəcəklər, Öz nəsihətləri ilə doyacaqlar. **32** Cahili özbaşınalığı öldürəcək, Axmağı laqeydliyi məhv edəcək. **33** Mənə qulaq asanlarsa əmin-amanlıqda yaşayacaq, Rahatlıq tapacaq, pislikdən qorxmayacaq».

2 Oğlum, əgər sözlərimi qəbul etsən, Əmrlərimi qorusan, **2** Qulağını hikmətə tərəf çevirsən, Ürəyini dərrakəyə tərəf meyl etdirsən, **3** Sən, həqiqətən, idrakı çağırsan, Səs ucaldıb dərrakəni səsləsən, **4** Bunları gümüş kimi axtarsan, Gizli xəzinə kimi arasan, **5** Onda Rəbb qorxusunu anlayarsan, Allahı tanıyarsan. **6** Çünki Rəbb hikmət verir, Onun ağzından bilik və dərrakə çıxır. **7** O, əməlisalehlərin sağlam şüurunu qoruyur, Kamalla gəzənlərə sipər olur. **8** O, ədalətin yollarını qoruyur, Möminlərin yollarını hifz edir. **9** Onda salehlik və ədaləti dərk edərsən, İnsafı, bütün yaxşı yolları tanıyarsan. **10** Hikmət qəlbinə dolar, Bilikdən könlün xoş olar. **11** İdrak səni hifz edər, Dərrakə səni qoruyar. **12** Hikmət səni pislərin yolundan, Sözü məkrli adamlardan qurtarar. **13** Onlar düz yolları atıblar, Qaranlıq yollarda dolanırlar. **14** Şər iş görəndə şad olurlar, Şərin məkrindən xoşhallanırlar. **15** Bu adamların yolları əyridir, Onlar dolaşıq yollarla gedir. **16** Hikmət səni yad arvaddan, Şirin dilli əxlaqsız qadından qurtarar. **17** Bu qadın gənc vaxtı getdiyi ərini atıb, Allahının əhdini unudub. **18** Onun evi ölümə, Yolları qəbiristanlığa aparar. **19** Yanına gələn kimsə geri qayıtmaz, Bir daha həyat yollarına çatmaz. **20** Beləliklə, yaxşıların yolu ilə gedərsən, Salehlərin yollarına bağlı qalarsan. **21** Çünki əməlisalehlər yer üzündə sakin olacaq, Kamillər burada qalacaq. **22** Pis adamlar bu torpaqdan atılacaq, Xainlərin kökü buradan qoparılacaq.

3 Oğlum, təlimimi unutma, Qoy qəlbin əmrlərimə bağlansın. **2** Onlar ömrünü uzadar, Həyatına illər, firavanlıq artırar. **3** Qoy səni xeyirxahlıq və sədaqət tərk etməsin, Onları boynuna bağla, ürəyinin lövhəsinə yaz. **4** Onda Allahın və insanların gözündə Lütf tapıb şərəfə çatarsan. **5** Bütün qəlbinlə Rəbbə güvən, Öz idrakına etibar etmə. **6** Bütün yollarında Onu tanı, O sənin yollarını düzəldər. **7** Öz gözündə özünü hikmətli sanma, Rəbdən qorx, şərdən çəkin. **8** Bu, bədəninə şəfa verər, Sümüklərinə ilik olar. **9** Rəbbi var-dövlətinlə, Məhsulunun nübarı ilə şərəfləndir. **10** Onda anbarların nemətlə dolar, Şərab çənlərin təzə şərabla daşar. **11** Oğlum, Rəbbin verdiyi tərbiyəyə xor baxma, Onun məzəmmətinə nifrət etmə. **12** Ata sevdiyi oğlunu necə məzəmmət edərsə, Rəbb də sevdiyini elə məzəmmət edər. **13** Hikmətə çatan, Dərrakə tapan insan nə bəxtiyardır! **14** Bunları qazanmaq gümüş

qazanmaqdan yaxşıdır, Bu qazanc saf qızıldan dəyərlidir. 15 Hikmət yaqutlardan qiymətlidir, Xoşladığın bütün şeylər ona tay deyil. 16 Onun sağ əlində uzun ömür, Sol əlində sərvət və şərəf var. 17 Onun yolları bəyənilir, Bütün yolları əmin-amandır. 18 Ona bağlananlar üçün o, həyat ağacıdır, Ondan möhkəm yapışanlar nə bəxtiyardır! 19 Rəbb dünyanın təməlini hikmətlə qurub, Dərrakə vasitəsilə göyləri bərqərar edib. 20 Biliyi ilə dərinliklər yarılıb, Göylərdən şeh çilənir. 21 Oğlum, sağlam şüura, dərrakəyə bağlan, Bunlardan gözünü çəkmə. 22 Onlar sənin həyatın olar, Gözəl naxış kimi boynuna bağlanar. 23 O zaman rahat gəzərsən, Ayaqların büdrəməz. 24 Qorxusuz, rahat yatarsan, Şirin yuxu taparsan. 25 Qəfil fəlakətdən, Pislərə gələn bəladan qorxma. 26 Çünki güvəndiyin Rəbdir, O qoymaz ki, sən tələyə düşəsən. 27 Əlindən yaxşılıq gəlirsə, Buna layiq insanlardan əsirgəmə. 28 İmkanın varsa, qonşuna demə: «Sonra gələrsən, sabah verərəm». 29 Yanında sakit yaşayan qonşun üçün Şər qurma. 30 Sənə pislik etməyənlə Nahaq yerə çəkişmə. 31 Zorakıya qibtə etmə, O gedən yolların heç birini seçmə. 32 Çünki azğınlar Rəbdə ikrah yaradar, Rəbb əməlisalehlərlə dost olar. 33 Rəbb pislərin ocağına lənət edər, Salehlərin yurduna xeyir-dua verər. 34 Rəbb rişxəndçilərə istehza edər, İtaətkarlara isə lütf göstərər. 35 Hikmətlilər şərəfi irs alacaq, Axmağın nəsibi şərəfsizlik olacaq.

4 Ey oğullar, atanızın verdiyi tərbiyə qulağınızda qalsın, İdrakı dərk etmək üçün diqqətli olun. 2 Çünki sizə yaxşı dərs verirəm, Təlimimi atmayın. 3 Mən ata ocağında uşaq olanda, Anamın yeganə balası olanda 4 Atam mənə təlim verərək dedi: «Qoy qəlbin sözümə möhkəm bağlansın, Əmrlərimə əməl et ki, ömrün uzun olsun. 5 Hikmət qazan, idrak qazan, Sözlərimi unutma, sözümdən çıxma. 6 Hikmətdən ayrılmasan, o səni qoruyar, Əgər onu sevsən, səni saxlayar. 7 Hikmət hər şeydən üstündür, gərək onu qazanasan, İdraka sahib olmaq üçün var-yoxunu verəsən. 8 Onu üstün tutsan, səni ucaldar, Əgər ona bağlansan, səni şərəfə çatdırar. 9 O sənin başının gözəl çələngi olar, Başına şərəf tacı qoyar». 10 Oğlum, məni dinlə, Sözlərimi qəbul etsən, ömrünü uzadarsan. 11 Sənə hikmət yolunun təlimini verirəm, Düz yolda gəzdirirəm. 12 Gedəndə addımların büdrəməz, Qaçanda ayaqların sürüşməz. 13 Aldığın tərbiyəyə bağlan, ayrılma, Onu saxla, o sənin həyatındır. 14 Pislərin yoluna ayaq basma, Şər insanın yolu ilə getmə. 15 Çəkil, bu yolun yaxınından belə, keçmə, Uzaq dur, başqa bir səmtdən yolu keç. 16 Çünki şər adamlar pislik etməsələr, Yata bilməzlər. Kimisə yıxmasalar, yuxuları qaçar. 17 Şərin çörəyini yeyərlər, Zorakılığın şərabını içərlər. 18 Salehlərin yolu isə dan yeri tək şəfəq saçar, Nurunu artıraraq gündüzə qovuşar. 19 Pislərinsə yolu zülmətdir, Onlar nəyə görə büdrədiklərini bilməzlər. 20 Oğlum, sözlərimə fikir ver, Dediklərimə qulaq as. 21 Onları gözlərinin önündən ayırma, Onları ürəyində qoru. 22 Çünki onları tapanlar Həyat və cansağlığı tapar. 23 Hər şeydən əvvəl öz ürəyini qoru, Çünki həyat çeşməsi odur. 24 Əyri danışığı ağzından götür, Azğın dodaqları özündən uzaqlaşdır. 25 Gözlərin irəliyə baxsın, Düppədüz qarşına nəzər sal. 26 Getdiyin yolu düzəlt, Yollarını sahmana sal. 27 Nə sağa, nə də sola dön, Ayağını pislikdən çək.

5 Oğlum, mənim hikmətimə diqqət yetir, Qulağını müdrik sözlərimə tərəf çevir. 2 Onda dərrakəyə bağlanarsan, Dilin biliyi kənara atmaz. 3 Əxlaqsız qadının dodağından sanki bal axır, Dili şirin, yağdan yumşaqdır. 4 Amma aqibəti yovşan kimi acıdır, İkiağızlı qılınc kimi kəskindir. 5 Onun ayaqları ölümə aparır, Onun addımları ölülər diyarına çatır. (Sheol h7585) 6 Həyat yoluna fikir vermir, Yolları dolaşıqdır, özü də bilmir. 7 İndi, ey övladlar, mənə qulaq asın, Dilimdən çıxan sözlərdən yayınmayın. 8 Belə qadından uzaq ol, Evinin qapısına yaxın getmə. 9 Yoxsa şərəfini yadlara verərsən, Ömrünü zalımlara sərf edərsən. 10 Sənin var-yoxunu yadlar yeyər, Qazancın özgənin evinə gedər. 11 Ömrünün sonu çatanda, Canında taqət qalmayanda Ah-nalə çəkərək belə deyərsən: 12 «Mən də tərbiyəyə nifrət etdim, Ürəyimdə məzəmmətlərə güldüm! 13 Müəllimimin sözünə baxmadım, Tərbiyəçilərimə qulaq asmadım. 14 Camaatın və icmanın arasında Az qala hər cür bəlaya düşəcəkdim». 15 Öz su anbarından, Öz quyunun içməli suyundan iç. 16 Niyə sənin qaynaqların küçələrə, Su arxların meydanlara axıb getsin? 17 Onlar yalnız səninki olsun, Yadlara paylama. 18 Qoy çeşmən bərəkətli olsun, Gənc ikən evləndiyin arvadınla xoşbəxt yaşa! 19 Sevimli maralın, gözəl ceyranın Həmişə səni öz döşləri ilə doydursun, Onun eşqi ilə məst ol. 20 Oğlum, niyə əxlaqsız qadınla məst olmalısan, Yad arvadı qoynuna almalısan? 21 İnsanların yolları Rəbbin gözü qarşısındadır, Onların hər addımlarını yoxlayır. 22 Şər insan öz təqsirlərinə görə tutular, Günahının kəməndinə dolanar. 23 Tərbiyəsizliyi üzündən həlak olar, Hədsiz səfehliyi üzündən azar.

6 Oğlum, qonşuna zamin durub, Yadlarla əlbir olub, **2** Ağzından çıxan sözlərlə
tələyə düşmüsənsə, Ağzından çıxan sözlərlə
ələ keçmisənsə, **3** Demək bu qonşunun əlinə
düşmüsən. Oğlum, çalış, özünü qurtar: Get onun
ayağına düş, yalvar-yaxar. **4** Qoy gözünə yuxu
getməsin, Kirpiklərin ağırlaşmasın. **5** Özünü
ovçunun əlindən ceyran kimi, Quşbazın əlindən
quş kimi qurtar. **6** Ey tənbəl, qarışqalara diqqət
yetir, Onların həyatından ibrət götür. **7** Onların nə
başçıları var, Nə nəzarətçiləri, nə də hökmdarları.
8 Yayda azuqələrini yığar, Biçin vaxtı özlərinə yem
toplayarlar. **9** Ey tənbəl, nə qədər yatacaqsan? Nə
vaxt yuxudan oyanacaqsan? **10** Bir az da uzanıb
yuxuya dalsan, əl-qolunu uzadaraq yatsan, **11**
Yoxsulluq soyğunçu kimi üstünə gələr, Ehtiyac
quldur kimi sənə hücum çəkər. **12** Yaramaz adam
– şər insan əyri danışaraq dolanar, **13** Göz vurar,
ayaqları ilə işarə edər, Barmaqları ilə göstərər.
14 Qəlbinin məkrli niyyəti var, Həmişə şər qurar,
nifaq salar. **15** Ona görə başına qəfildən bəla
gələr, Birdən yıxılıb çarəsiz qalar. **16** Rəbbin
zəhləsi altı şeydən gedir, Yeddi şey var, ondan
ikrah edir: **17** Təkəbbürlə baxan gözlər; Yalan
danışan dil; Nahaq qan tökən əllər; **18** Məqsədi şər
olan ürək; Şərə çatmaq üçün qaçan ayaqlar; **19**
Nəfəsini yalanla çıxaran yalançı şahid; Qardaşlar
arasında nifaq salan şəxs. **20** Oğlum, atanın əmrini
yerinə yetir, Ananın öyrətdiklərini atma. **21** Onları
qəlbinin başına yapışdır, Həmişə onları boynuna
bağla. **22** Gəzəndə onlar sənə yol göstərər, Yatanda
səni hifz edər, Oyananda sənə məsləhət verər.
23 Bu əmr çıraqdır, bu təlim nurdur, Tərbiyə
üçün edilən məzəmmət həyat yoludur. **24** Bunlar
səni pozğun qadından, Şirindilli yad arvaddan
qoruyar. **25** Onun gözəlliyinə aşiq olma, Onun
kirpiklərinin əsiri olma. **26** Fahişənin üzündən
insan bir tikə çörəyə möhtac qalar, Kiminsə
zinakar arvadı insanın qiymətli canını ovlar. **27**
Bir kişi qoynuna od alanda əyin-başı yanmazmı?
28 Köz üzərində gəzənin Ayaqları bişməzmi? **29**
Qonşusunun arvadının yanına girənin də halı
belədir, O qadına toxunan cəzasını çəkər. **30**
Qarnını doydurmaq üçün ac oğru oğurlarsa, Kimsə
onu qınamaz. **31** Amma onu tutsalar, yeddi qat
ödəməlidir, Evinin var-yoxunu verməlidir. **32**
Qadınla zina edən qanmazdır, Özünü məhv etmək
istəyən belə edər. **33** Bu kişinin nəsibi kötək,
şərəfsizlikdir, Biabırçılığı üzərindən silinməz. **34**
Çünki ərini qeyrət coşdurar, Ondan amansızcasına
qisas alar. **35** Heç nə ilə ərinin qarşısını almaq
olmaz, Nə verilsə belə, o razılaşmaz.

7 Oğlum, sözlərimə bağlı qal, əmrlərimi özündə
saxla. **2** Əmrlərimə bağlı qalsan, yaşayacaqsan,
Təlimimi göz bəbəyin kimi qoru. **3** Onları üzük
kimi barmağına keçir, Ürəyinin lövhəsinə köçür.
4 Hikmətə de: «Bacımsan», İdraka söylə: «Yaxın
dostumsan». **5** Onlar səni əxlaqsız qadından,
Şirindilli yad arvaddan qoruyar. **6** Evimin
pəncərəsinin şəbəkəsindən Mən bayıra baxırdım.
7 Bir dəstə cahil gənc arasında Qanmaz bir
cavanı gördüm. **8** Bu qadının evinin tininə yaxın
küçədən keçirdi, Onun evi olan yolla gedirdi. **9**
Alaqaranlıqda, gün batanda, Gecə düşəndə, hava
qaralanda. **10** Fahişə libaslı, qəlbi fitnə dolu bu
qadın Dərhal onu qarşıladı. **11** O hay-küyçüdür, o
bihəyadır, Öz evində oturmayandır. **12** Gah küçəyə,
gah meydanlara çıxar, Hər tin başı bir pusqu
qurar. **13** O, oğlanı tutub öpdü, Həyasızcasına belə
dedi: **14** «Ünsiyyət qurbanı kəsməyə borclu idim,
Əhdimə bu gün əməl etmişəm. **15** Ona görə səni
görmək üçün qarşına çıxdım, Səni çox axtardım,
axır ki tapdım. **16** Yatağıma Misir kətanından
toxunan Əlvan üz çəkmişəm. **17** Yorğan-döşəyimə
Mirra, əzvay, darçın səpmişəm. **18** Gəl sübhə
qədər doyunca sevişək, Eşqdən məst olaq. **19**
Ərim evdə yoxdur, Uzaq bir səfərə gedib. **20** Pul
kisəsini götürüb, Evə ay bədirlənəndə qayıdacaq».
21 Fəndlər işlədib onu tovladı, Şirin dilə tutub
yoldan çıxartdı. **22** Kəsilməyə aparılan bir öküz
kimi, Kəməndə salınan bir maral kimi Bu oğlan
o qadının ardınca düşdü. **23** Axırda ciyərinə bir
ox saplanacaq. Uçub tez tora düşən quş kimi Bu
oğlan da canının alınacağını bilmirdi. **24** İndi,
ey övladlar, mənə qulaq asın, Dilimdən çıxan
sözlərə laqeyd olmayın. **25** Qoyma qəlbin o qadının
yollarına meyl etsin, Onun yoluna dönmə. **26**
Çünki o qadın nə qədər insanı qurban edib, Nə
qədər adamı öldürüb. **27** Onun evinin yolu ölülər
diyarına aparır, Ölüm mənzilinə gedib çatır. **(Sheol h7585)**

8 Məgər hikmət çağırmırmı, Məgər dərrakə
səsləmirmi **2** Uca yerlərdə, yol kənarında,
Yollar ayrıcında dayanıb? **3** Darvazaların yanında,
şəhərin qarşısında, Qapıların kandarında çağırır:
4 «Ey insanlar, mən sizi səsləyirəm, Ey bəşər
övladları, sizə xitab edirəm. **5** Ey cahillər,
uzaqgörən olun, Ey axmaqlar, ağıllanın. **6** Dinləyin,
əla şeylərdən danışıram, Dilimdən düz sözlər
çıxır. **7** Ağzım həqiqət söyləyir, Dilim şərdən
iyrənir. **8** Ağzımdan yalnız salehlik sözləri çıxır,
Sözlərimdə nə əyrilik, nə də ki yalan var. **9**
Anlayanlar üçün hər şey aydındır, Bilik qazananlar
üçün bu bir həqiqətdir. **10** Gümüşü yox, tərbiyəmi
qəbul edin, Saf qızıldan çox biliyi seçin. **11**

Çünki hikmət yaqutdan qiymətlidir, İnsanın
könlü istəyən şeylər ona tay deyil. 12 Mən
hikmətəm, uzaqgörənlik məndə məskən salıb,
Biliyi, dərrakəni tapmışam. 13 Rəbb qorxusu pisliyə
nifrət etməkdir, Lovğalığa, təkəbbürə, pis yola,
Hiyləli dilə nifrət edərəm. 14 Nəsihət, sağlam şüur
mənimdir, İdrak mənəm, qüvvəm var. 15 Mənim
vasitəmlə şahlar hökmranlıq edir, Hökmdarlar
ədalətli fərman verir. 16 Ədalətli hakim olan
bütün başçılar və əsilzadələr Mənim vasitəmlə
hökm verir. 17 Məni sevənləri sevirəm, Məni səylə
axtaran tapır. 18 Sərvət və şərəf, Dağılmaz var-
dövlət və salehlik yanımdadır. 19 Barım qızıldan,
saf qızıldan dəyərlidir, Bəhərim gümüşdən
qiymətlidir. 20 Mən salehlik yolunda, Ədalət
yollarının ortasında gəzərəm. 21 Məni sevənləri
sərvətə çatdıraram, Xəzinələrini dolduraram. 22
Rəbb Öz yolunun başlanğıcında, Hər işindən əvvəl
mənə malik oldu. 23 Yaradılışın əzəlindən, Dünya
yaranmazdan əvvəl mən var idim. 24 Dərin sular
olmazdan əvvəl, Bol sulu çeşmələr olmazdan
əvvəl doğulmuşam. 25 Dağlar yaradılmazdan
əvvəl, Təpələr mövcud olmazdan əvvəl təvəllüd
tapmışam. 26 Rəbb dünyanı, çölü-düzü, torpaqları
yaradanda, 27 Göyləri yaradanda, Dərinliyin
üzü üstündə bir dairə çəkəndə, 28 Buludları
yuxarıda yerləşdirəndə, Dərinlikdə bulaqları
bağlayanda, 29 Sular əmrindən çıxmasın deyə
dənizə sədd çəkəndə, Yerin bünövrələrini təyin
edəndə 30 Rəbbin yanında memar idim. Hər gün
fərəhlənirdim, Hüzurunda həmişə sevinirdim. 31
Yaratdığı aləmə görə sevinirdim, Bəşər övladlarına
görə fərəhlənirdim. 32 İndi, ey övladlar, mənə
qulaq asın: Yoluma bağlı qalan nə bəxtiyardır!
33 Verdiyim tərbiyəyə qulaq asın, Hikmət alın,
onu bir tərəfə atmayın. 34 Mənə qulaq asan, Hər
gün darvazalarım qarşısında duran, Qapılarımda
dayanıb gözləyən nə bəxtiyardır! 35 Çünki məni
tapan həyat tapar, Rəbbi razı salar. 36 Məni əldən
verən canına qəsd edər, Mənə nifrət edənlərin
hamısı ölümü sevər».

9 Hikmət evini qurub, Yeddi dirəyini yonub,
2 Heyvanlarını kəsib, Şərabını hazırlayıb,
Süfrəsini də düzəldib. 3 Göndərdiyi kənizlər
Şəhərin uca yerlərindən car çəkərlər: 4 «Gəlin
bura, ey cahillər!» Qanmazlara belə deyərlər: 5
«Gəlin, çörəyimdən yeyin, Hazırladığım şərabdan
için. 6 Cəhaləti atın, ömür sürün, İdrak yolu ilə
düz gedin». 7 Rişxəndçini tənqid edən özünü
rüsvayçılığa salar, Şər adamı danlayan axırda
ləkələnər. 8 Rişxəndçini danlama, yoxsa sənə
nifrət edər, Müdrik insanı danlasan, səni sevər.
9 Hikmətliyə öyüd versən, hikmətini artıracaq,
Salehə bilik öyrətsən, müdrikliyini çoxaldacaq. 10
Rəbb qorxusu hikmətin başlanğıcıdır, Müqəddəsi
tanımaq idraklı olmaqdır. 11 Hikmətin vasitəsilə
ömrün-günün çoxalar, Həyatına illər əlavə olar. 12
Əgər hikmət qazansan, özünə xeyir verərsən, Əgər
rişxənd etsən, zərərini özün çəkərsən. 13 Axmaq
qadın hay-küy salır, Cahildir, heç nə qanmır.
14 O, evinin qapısı önündə oturub, Şəhərin uca
yerlərində kətil üstə əyləşib, 15 Yoldan ötənləri,
Düz yolda olanları çağırır: 16 «Bura gəlin, ey
cahillər!» Qanmazlara belə deyir: 17 «Oğurluq
su şirin olar, Gizli yeyilən çörəyin başqa ləzzəti
var». 18 Lakin yanına gələnlər bilməzlər ki, Orada
ölüm var, Bu qadının çağırdıqları ölülər diyarının
dərinliyindədir. **(Sheol h7585)**

10 Süleymanın məsəlləri: Hikmətli oğul atasını
sevindirər, Axmaq oğul anasına dərd gətirər.
2 Şər yolla yığılan xəzinədən fayda götürmək
olmaz, Amma salehlik insanı ölümdən qurtarar.
3 Rəbb saleh insanı ac qoymaz, O, acgöz pisləri
doydurmaz. 4 Tənbəlin əlləri onu yoxsullaşdırar,
Çalışqanın əli sərvət qazanar. 5 Ağıllı oğul yayda
məhsul yığar, Biçin vaxtı yatan oğul rüsvay olar. 6
Saleh insanın başından bərəkət yağar, Şər adamın
dili zorakılığı gizli saxlar. 7 Saleh insanın adı
xeyir-dua ilə çağırılar, Şər adamın adı isə çürüyər.
8 Qəlbən hikmətli olan əmrləri qəbul edər, Səfeh
boşboğazlığı üzündən itib-batar. 9 Kamalla gəzib-
dolaşan dinc yaşar, Yolu əyri olanlar üzə çıxar. 10
Göz vuran başına bəla açar, Səfeh boşboğazlığı
üzündən itib-batar. 11 Salehin ağzı həyat qaynağı
olar, Amma şər adamın dili zorakılığı gizli saxlar.
12 Nifrət nifaq yaradar, Lakin məhəbbət bütün
günahları örtər. 13 Dərrakəlinin dilindən hikmət
tökülər, Qanmaz kürəyindən kötəklənər. 14
Hikmətli adamlar bilik toplar, Səfehin boşboğazlığı
onu bəlaya yaxınlaşdırar. 15 Zənginin var-dövləti
ona qalalı şəhərdir, Kasıbı yoxsulluq bəlaya salar.
16 Salehin mükafatı həyatdır, Şər adamınsa qazancı
günahdır. 17 Tərbiyəyə bağlanan həyat yolunda
olar, Məzəmməti rədd edən yolunu azar. 18
Nifrətini gizlədən yalan danışar, Axmaq hər
yana böhtanlar yayar. 19 Çox sözlərlə günahı
azaltmaq olmaz, Dilini saxlayan ağıllıdır. 20 Saleh
insanın dili saf gümüşə oxşar, Şər adamın qəlbinin
dəyəri az olar. 21 Saleh öz dili ilə çox adamı
doydurar, Səfeh qanmazlığı üzündən həlak olar.
22 Rəbbin xeyir-duası insana sərvət gətirər, Daha
ona qüssə verməz. 23 Axmaq üçün şər iş görmək
bir əyləncədir, Dərrakəlininsə hikməti var. 24
Şər adam nədən qorxursa, başına gələr, Saleh
isə muradına çatar. 25 Qopan tufan şəri süpürüb

aparar, Salehin təməli əbədi qalar. **26** Dişlərə sirkə, gözlərə tüstü necə təsir edirsə, Tənbələ iş buyuran bunu elə hiss edər. **27** Rəbb qorxusu ömür uzadar, Şər insanların ömründən illər azalar. **28** Salehləri sevinc gözlər, Şər insanların ümidi boşa çıxar. **29** Kamilin pənahı Rəbbin yoludur. Şər iş görənin başı bəla ilə doludur. **30** Saleh heç vaxt sarsılmaz, Şər insanlar yer üzündə qalmaz. **31** Salehin ağzı hikmətlə çiçəklənər, Hiyləli dillər kəsilər. **32** Saleh insanın dili razı salmağı bacarar, Şər insanın ağzından hiyləli sözlər çıxar.

11 Aldadıcı tərəzi Rəbdə ikrah yaradar, Rəbb düz çəki daşından razı qalar. **2** Lovğalıq gələndə şərəfsizlik gətirər, Hikmət itaətkarın yanına gələr. **3** Əməlisalehi kamillik yolu aparar, Xəyanətkar əyriliyindən məhv olar. **4** Heç kimi var-dövləti qəzəb günündən xilas etməz, Amma salehlik insanı ölümdən qurtarar. **5** Kamil insanın yolunu salehliyi düz edər, Şər adamı pisliyi yıxar. **6** Əməlisalehi salehliyi qurtarar, Xaini acgözlüyü tələyə salar. **7** Şər insan ölər, ümidi də boşa çıxar, Pislərin arzusu itib-batar. **8** Saleh dardan qurtular, Onun yerinə pis insan dara düşər. **9** Allahsızın dili qonşusunu məhv edər, Bilik salehi xilas edər. **10** Salehlər xeyrə çatanda bütün şəhər şad olar, Şər adamlar öləndə sevinc harayı qalxar. **11** Əməlisalehlərin alqışı şəhəri şərəfə çatdırar, Lakin şərin qarğışı oranı viran qoyar. **12** Qanmaz qonşusuna xor baxar, Dərrakəli insan dinc dayanar. **13** Sözgəzdirən sirləri açıb yayar, Etibarlı adam sözü gizli saxlar. **14** Düz məsləhət verilməyən yerdə xalq yıxılar, Doğru nəsihət verən çoxdursa, xalq qurtuluşa çatar. **15** Özgəyə zamin duran özünü bəlaya salar, Belə zaminlikdən zəhləsi gedən dinc yaşar. **16** Mehriban qadın şərəfdən, Zalım insan isə sərvətdən yapışar. **17** İnsanın sadiqliyi ona xeyir gətirər, Qəddar adam özünə əzab verər. **18** Şər adam saxta mükafat qazanar, Salehlik toxumu əkən, həqiqətən, onun əvəzini alar. **19** Sidq ürəkdən saleh olan həyata qovuşar, Şərin ardınca düşən ölümə çatar. **20** Əyri ürəkli olmaq Rəbdə ikrah yaradar, O, yolu kamil olanlardan razı qalar. **21** Doğrudan da, pis cəzasız qalmaz, Salehlərin nəsli xilas olar. **22** Bir gözəl qadının xoş rəftarı olmazsa, Burnuna qızıl halqa taxılmış donuza bənzər. **23** Salehlər yalnız yaxşılıq arzular, Şər adama qəzəb nəsib olar. **24** Əliaçıq adamın bərəkəti artar, Başqasının qazancını yeyən ehtiyaca düşər. **25** Comərd bolluğa yetişər, Su verənə su verilər. **26** Taxılı anbarda gizlədənə camaat lənət oxuyar, Onu satanın başına bərəkət yağar. **27** Səylə yaxşılığın ardınca gedən lütf axtarar, Şər ardınca düşən isə başını bəlaya salar. **28** Sərvətinə güvənənlər yıxılar, Salehlər isə yaşıl yarpaq kimi təzələnər. **29** Külfətini əzaba salanın nəsibi yel tək sovrular, Qəlbində hikmət olana səfeh qul olar. **30** Salehin barı həyat ağacıdır, Hikmətli insan canları qurtarar. **31** Əgər bu dünyada salehlərə belə, cəza verilirsə, Pislərə, günahkarlara gör nə qədər cəza verilər!

12 Tərbiyəni sevən biliyi sevər, Məzəmmətə nifrət edən şüursuzdur. **2** Rəbb yaxşı adamdan razı qalar, Pisniyyət adamı isə məhkum edər. **3** İnsan şərlə möhkəm olmaz, Salehinsə kökü sarsılmaz. **4** Xeyirxah arvad ərinin tacıdır, Adbatıran qadın çürümüş sümüyə oxşar. **5** Salehlərin məqsədi ədalətdir, Şər insanların məsləhəti hiyləgərlikdir. **6** Şər adamların sözləri ölüm üçün pusqu qurar, Əməlisalehlər dili ilə xilas olar. **7** Pislər yıxılıb məhv olar, Salehin evi dağılmaz. **8** İnsan ağıllı sözlərinə görə təriflənər, Qəlbində hiylə olanlara xor baxılar. **9** Şöhrətsiz, lakin qul sahibi olan insan Lovğalanan, lakin çörəyə möhtac adamdan yaxşıdır. **10** Saleh insan hətta heyvanlarının ehtiyacını duyar, Şər insanın mərhəmətində də zalımlıq var. **11** Torpağını əkib-becərən doyunca çörək yeyər, Qanmaz boş şeylərin ardınca gedər. **12** Şər adam pislərin şikarına qibtə edər, Salehin kökü pöhrələnər. **13** Pis adamı itaətsiz dili tələyə salar, Saleh dara düşsə də, oradan salamat qurtarar. **14** İnsanın dilindən yaxşı söz çıxarsa, bol xeyir tapar, Əlinin zəhmətinin əvəzini alar. **15** Səfehin yolu öz gözündə düz görünər, Hikmətli adam nəsihəti dinlər. **16** Səfeh dərhal qəzəbini üzə verər, Uzaqgörən şərəfsizliyin üstünü örtər. **17** Doğru şahid həqiqəti danışar, Yalançı şahid hiylə qurar. **18** Düşünmədən danışanın dili qılınc kimi yaralar, Hikmətlinin dili isə insanları sağaldar. **19** Düz söz əbədi yaşar, Yalanın ömrü az olar. **20** Şər quranın qəlbində hiylə olar, Nəsihət verib sülhə çağıran sevinc tapar. **21** Saleh heç vaxt bəlaya düşməz, Pislərin başı bəla ilə dolu olar. **22** Rəbb yalançı dilə ikrah edər, Həqiqəti yerinə yetirənlərdən isə razı qalar. **23** Uzaqgörən bildiyini özü üçün saxlar, Axmaq qəlbinin səfehliyini hamıya yayar. **24** Çalışqanın əli özünü ağa edər, Tənbəllik insanı qula çevirər. **25** Qəlbi narahat olanın qəddi əyilər, Xoş söz könlü şad edər. **26** Saleh insan qonşusuna da yol göstərər, Lakin şər insanın yolu dolaşıqdır. **27** Tənbəlin əlinə ov düşsə də, onu bişirməz, Çalışqan qiymətli sərvətə çatar. **28** Salehliyin yollarında həyat var, Kim bu yolla getsə, orada ölüm tapmaz.

13 Hikmətli oğul ata tərbiyəsinə qulaq asar, Rişxəndçi iradı qulaq ardına vurar. **2** İnsanın

dilində yaxşı söz olsa, onun xeyrini yeyər, Xain zorakılıq istər. **3** Dilini saxlayan canını qoruyar, Boşboğaz başını bəlaya salar. **4** Tənbəl arzuladığına çatmaz, Çalışqan bolluğa qovuşar. **5** Saleh adam yalana nifrət edər, Şər insanın sözləri xəcalət və rüsvayçılıq gətirər. **6** Kamillik yolunda olanı salehlik qoruyar, Günahkarı şər yıxar. **7** Adam var ki, heç nəyi yoxdur, özünü varlı göstərir, Adam var ki, malı çoxdur, özünü yoxsul göstərir. **8** Sərvət insanın canını təhlükədən qurtarar, Yoxsul isə hədə-qorxu eşitməz. **9** Saleh insanların işığı könlü sevindirər, Şər insanların çırağı sönər. **10** Təkəbbürdən ancaq münaqişə yaranar, Yaxşı nəsihətə qulaq asanın hikməti var. **11** Kələklə gələn sərvət azalar, Zəhmətlə qazanılan sərvət isə artar. **12** Gecikən ümid ürəyi xəstələndirir, Arzuya çatmaq həyat ağacıdır. **13** Öyüdə xor baxan öz canını həlak edər, Əmrə ehtiram edənlərə mükafat verilər. **14** Hikmətli adamın təlimi həyat qaynağıdır, İnsanı ölüm tələsinə düşməkdən geri qaytarır. **15** Dərin ağlı olan lütf qazanır, Xainin yolu dolaşıqdır. **16** Uzaqgörən hər gördüyü işi bilir, Axmaq öz səfehliyini hamıya göstərir. **17** Pis qasid bəlaya düşər, Etibarlı elçi şəfa verər. **18** Tərbiyəni rədd edən yoxsullaşıb şərəfdən düşər, Məzəmməti qəbul edən şərəfə yetişər. **19** Arzuya çatmaq qəlbə, cana şirin gələr, Axmaq pislikdən dönməyə ikrah edər. **20** Hikmətli ilə oturub-duran hikmət qazanar, Axmaqlarla ayaqlaşan bədbəxt olar. **21** Günahkarı şər qovar, Salehin yaxşı bir əvəzi var. **22** Yaxşı insan nəvələrinə də irs qoyar, Günahkarın yığdığı sərvət salehə qalar. **23** Yoxsulların əkini bol bəhrə versə də, Ədalət olmayan yerdə bada gedər. **24** Oğlundan kötəyi əsirgəyən sanki ona nifrət edər, Oğlunu sevən ona düzgün tərbiyə verər. **25** Saleh yeyib doyar, Şər adamsa ac qalar.

14 Hikmətli qadın evini qurar, Səfeh qadın onu öz əli ilə uçurar. **2** Düz yol tutan Rəbdən qorxar, Yolunu azan Ona xor baxar. **3** Səfeh lovğa sözlərinə görə kötək qazanar, Hikmətlinin dili onu qoruyar. **4** Öküz olmayan yerdə axur təmiz olar, Amma bol məhsul öküzün gücü ilə yaranar. **5** Doğru şahid yalan deməz, Yalançı şahid yalandan üzə durar. **6** Rişxəndçi hikmət axtaranda onu tapmaz, Dərrakəli adama bilik tapmaq asan olar. **7** Axmağın qarşısından çəkil, Onun dilində ağıllı söz tapmazsan. **8** Uzaqgörən hikməti ilə öz yolunu anlar, Axmaq səfehliyi ilə öz-özünü aldadar. **9** Səfehlər günaha rişxənd edər, Əməlisalehlər bir-birini məmnun edər. **10** Ürək öz dərdini bilər, Özgələr onun sevincinə şərik olmaz. **11** Şərin evi tar-mar olar, Əməlisalehlərin yurdu çiçək açar. **12** Yol var ki, insanın qarşısında düz görünür, Amma sonu ölümdür. **13** Ürək güləndə də qəmli olar, Sevincin sonunda da kədər var. **14** Azğın ürəklilər öz yollarının bəhrəsini doyunca yeyir, Yaxşı adam isə əməlinin əvəzini alır. **15** Cahil hər sözə inanar, Uzaqgörən hər addımına nəzər salar. **16** Hikmətli qorxub pislikdən dönər, Axmaq ehtiyatsızdır, özünə güvənər. **17** Hövsələsiz səfeh-səfeh iş görər, Pisniyyət adama nifrət edilər. **18** Cahil səfehliyi irs alar, Uzaqgörənin başına bilik tacı qoyular. **19** Pislər yaxşıların qarşısında, Şər adam isə salehin qapısında əyilər. **20** Yoxsula qonşusu da nifrət edər, Zəngini isə çox adam sevər. **21** Qonşusuna xor baxan günaha batar, Məzluma səxavət göstərən nə bəxtiyardır! **22** Şər quranlar yolundan azmırlarmı? Məqsədi xeyirxahlıq olan xeyirxahlığa, sədaqətə çatar. **23** Hər zəhmətdə bir fayda var, Boş sözlər insanı ehtiyac içində qoyar. **24** Hikmətlinin başına sərvət tacı qoyular, Axmaqlar səfehliyi ilə tanınar. **25** Doğru şahid canları qurtarar, Yalançı şahid hiylə qurar. **26** Rəbdən qorxan tam arxayındır, Çünki Rəbb onun övladlarının pənahıdır. **27** Rəbb qorxusu həyat qaynağıdır, İnsanı ölüm tələsinə düşməkdən geri qaytarır. **28** Padşahın əzəməti xalqın çoxluğu ilə bilinər, Əgər təbəələri olmasa, hökmdar süqut edər. **29** Gec qəzəblənənin böyük dərrakəsi var, Hövsələsizlərdən səfehlik çıxar. **30** Ürəyin rahatlığı cana həyat verər, Paxıllıqsa sümükləri çürüdər. **31** Kasıba zülm edən Yaradanına xor baxar, Yoxsula lütf göstərən Ona hörmət edər. **32** Şər adam pisliyi üzündən qovular, Salehin ölümündə belə, pənahı var. **33** Hikmət dərrakəlinin qəlbində özünə rahat yuva qurar, Hətta axmaqların arasında da bəlli olar. **34** Salehlik bir milləti ucaldar, Günah ümmətləri utandırar. **35** Padşah ağıllı qulundan razı qalar, Adbatıransa onun qəzəbinə düçar olar.

15 Həlim cavab hirsi yatırar, Sərt söz qəzəbi alovlandırar. **2** Hikmətlinin dili biliyi mədh edər, Axmaqların dilindən səfehlik tökülər. **3** Rəbbin gözü hər yerə baxar, Pislərə, yaxşılara nəzər salar. **4** Şəfa gətirən dil həyat ağacıdır, Əyri dil ürək qırar. **5** Səfeh ata tərbiyəsini ələ salar, Məzəmməti qəbul edən uzaqgörən olar. **6** Salehin evində böyük xəzinə yaşar, Şər insanın isə gəlirində əzab var. **7** Hikmətlinin dili bilik səpələyir, Axmağın qəlbi bunu edə bilmir. **8** Rəbb şər insanın etdiyi qurbandan ikrah edir, Əməlisalehlərin duasından isə razı qalır. **9** Rəbb şər insanın yollarından ikrah edər, Amma salehliyin ardınca gedəni sevər. **10** Düz yolu buraxana şiddətli töhmət verilər, Məzəmmətə nifrət edənə ölüm gələr. **11** Ölüm və Həlak yeri Rəbbə aşkardır,

Gör O, insan ürəyindən necə agahdır. (Sheol h7585) **12** Rişxəndçi iradı sevməz, Hikmətlilərin yanına gəlməz. **13** Qəlbin sevinci üzü xoş edər, Ürəyin kədəri könlü sındırar. **14** Dərrakəlinin könlü bilik axtarar, Axmaqların ağzı səfehliklə qidalanar. **15** Məzlumun hər günü qaradır, Ürəyi bəxtəvərin elə bil daima ziyafəti var. **16** Rəbb qorxusu ilə qazanılan az şey Qayğı ilə yığılan böyük xəzinədən yaxşıdır. **17** Sevgi dolu bir yerdə göyərti yemək Nifrət dolu bir yerdə yağlı dana əti yeməkdən yaxşıdır. **18** Kəmhövsələ dava yaradar, Səbirli münaqişəni sovuşdurar. **19** Tənbəlin yolunu tikanlar basar, Əməlisalehlərin yolu baş yoldur. **20** Hikmətli oğul atasını sevindirər, Axmaq anasına xor baxar. **21** Qanmaz səfehlikdən sevinər, Dərrakəli düz yolla gedər. **22** Məsləhətsiz niyyət boşa çıxar, Doğru nəsihət verən çoxdursa, uğur qazandırar. **23** İnsan münasib cavab versə, şad olar, Sözü yerində demək nə yaxşıdır! **24** Ağıllı insan aşağıdan – ölülər diyarından ayrılmaq üçün Həyat yolunu tutub yuxarı gedər. (Sheol h7585) **25** Rəbb təkəbbürlünün evini yıxar, Dul qadının sərhədini qoruyar. **26** Pislərin məqsədləri Rəbdə ikrah yaradar, Ona xoş gələnlərin sözlərini təmiz sayar. **27** Tamahkar külfətini əzaba salar, Rüşvətə nifrət edənin ömrü uzun olar. **28** Saleh insan cavab verməzdən əvvəl qəlbində düşünər, Şər insanın dilindən pislik tökülər. **29** Rəbb şər adamdan gen dayanar, Saleh insanların duasına qulaq asar. **30** Nurlu gözlər qəlbi sevindirər, Yaxşı xəbər qəddi düzəldər. **31** Həyatverici məzəmmətə qulaq asan Hikmətlilərin içərisində yaşar. **32** Tərbiyəni rədd edən öz canına xor baxar, Məzəmmətə qulaq asan anlayış qazanar. **33** Rəbb qorxusu hikmət tərbiyəsi verər, İtaətkarlıq şərəfdən əvvəl gələr.

16 Ürəyin fikirləri insandan, Dilin cavabı isə Rəbdəndir. **2** İnsanın bütün yolları öz gözündə təmiz sayılar, Lakin Rəbb ürəkləri yoxlar. **3** Görəcəyin işləri Rəbbə ver, Onda niyyətlərin yerinə yetər. **4** Rəbb hər şeyi məqsədinə müvafiq yaradıb, O, pis insanı bəla günü üçün yaradıb. **5** Rəbb qəlbi təkəbbürlülərdən ikrah edər, Doğrudan da, onlar cəzasız qalmaz. **6** Xeyirxahlıq və sədaqət hər təqsiri kəffarə edər, İnsan Rəbb qorxusuna görə pislikdən dönər. **7** Rəbb insanın həyatından razı qaldısa, Düşmənlərini belə, onunla barışdırar. **8** Salehliklə qazanılan az şey Haqsız yolla olan bol gəlirdən yaxşıdır. **9** İnsan ürəyində özü üçün yol qurar, Amma Rəbbin verdiyi istiqamətlə addımlar. **10** Padşah uzaqgörənliklə dilindən sözlər çıxarar, Qoy onda məhkəmədə ədalətdən yan keçməsin. **11** Rəbb düzgün tərəzi və çəkini tələb edər, O, torbadakı hər çəki daşını müəyyən edər. **12** Şər iş görmək padşahlarda ikrah yaradar, Çünki salehliklə taxtlar möhkəm olar. **13** Saleh adamın dili padşahları razı salar, Onlar düz danışanı sevər. **14** Padşahın hiddəti ölüm elçisidir, Amma hikmətli insan bu hiddəti yatırar. **15** Padşahın üzü nuranidirsə, demək, həyat var, Razılığı yaz yağışı gətirən buluda oxşar. **16** Qızıldan çox hikmət qazanmaq yaxşıdır, Gümüşü yox, idrakı yığmaq üstün tutular. **17** Əməlisalehlər pislikdən dönmək yolunu tutar, Yoluna diqqət edən canını qoruyar. **18** Əcəldən əvvəl təkəbbür gələr, Fəlakətdən əvvəl lovğalıq ruhu gələr. **19** Məzlumlar arasında sadə qəlbli olmaq Təkəbbürlülərlə talan malı bölüşdürməkdən yaxşıdır. **20** Sözdən hikmət alan xeyir tapar, Rəbbə güvənən insan nə bəxtiyardır! **21** Qəlbində hikmət olan dərrakəli adlanar, Şirin dilli olan müdrikliyi artırar. **22** Ağıl insan üçün həyat çeşməsidir, Axmağa tərbiyə vermək səfehlikdir. **23** Hikmətlinin ürəyi dilinə tərbiyə verir, Ağzındakı müdrik sözləri artıq edir. **24** Xoş sözlər sanki pətəkdə baldır, Cana şirinlik, sümüklərə şəfadır. **25** Yol var ki, insanın qarşısında düz görünür, Amma sonu ölümdür. **26** Əməkçi qarnı üçün zəhmət çəkir, Aclıq onu məcbur edir. **27** Yaramaz şər quyusu qazar, Dili alov kimi yandırıb-yaxar. **28** Hiyləgər adam dava yaradar, Qeybətçi əziz dostları ayırar. **29** Zorakı qonşularını aldadar, Onları yaxşı olmayan yola aparar. **30** Niyyəti hiyləli olan göz vurar, Dodaq büzər, şər qurar. **31** Ağaran saçlar şərəf tacıdır, Salehlik yolunun qazancıdır. **32** İgid olmaqdan səbirli olmaq yaxşıdır, Nəfsə hakim olmaq şəhəri almaqdan üstündür. **33** Ətəyin üstünə püşk atılar, Amma hökm Rəbdən gələr.

17 Quru bir loğması olan dinc ev Münaqişəli olan, ziyafət dolu evdən yaxşıdır. **2** Ağıllı nökər adbatıran oğlun ağası olar, Qardaşlar arasında miras payı alar. **3** Qızıl-gümüş isti kürədə yoxlanar, Rəbb isə ürəyi araşdırar. **4** Pis adamın diqqəti şər ağızdadır, Yalançı fitnəkarın sözlərinə qulaq asır. **5** Yoxsula rişxənd edən Yaradanına xor baxır, Başqasının bəlasına sevinən cəzasız qalmır. **6** Nəvələr ahılların tacıdır, Oğulların şərəfi atalarıdır. **7** Sarsağa bəlağətli söz yaraşmadığı kimi əsilzadəyə də yalançı dil yaraşmaz. **8** Rüşvət verənin gözündə rüşvət bir tilsimdir, Çünki hansı tərəfə getsə, uğur gətirir. **9** Günahı örtən məhəbbət axtarar, Sözgəzdirən əziz dostları ayırar. **10** Qanan insan üçün bir irad Axmağa vurulan yüz zərbədən də artıq təsir edir. **11** Pis insan ancaq üsyankarlıq axtarar, Onun əleyhinə qəddar qasid göndərilər. **12** Balalarını itirmiş bir ayıya rast gəlmək Səfahətə batmış axmaqla rastlaşmaqdan yaxşıdır. **13** Kim yaxşılıq əvəzinə pislik etsə,

Evindən pislik ayrılmaz. 14 Davanın başlanması
su bəndinin açılmasına bənzər, Dava başlanmamış
münaqişəni tərk et. 15 Şərə haqq vermək, salehi
məhkum etmək – Hər ikisi Rəbdə ikrah yaradır. 16
Axmaq hikmət qazanmaq istəməz, Bunun üçün
pul sərf etmək fayda verməz. 17 Dost hər zaman
sevər, Qardaş dar gün üçün doğular. 18 Qanmaz
başqası ilə əlbir olar, O, qonşusuna zamin durar.
19 İtaətsizliyi sevən münaqişəni sevər, Qapısını
ucaldan əcəlini səslər. 20 Əyri ürəkli xeyir tapmaz,
Hiyləgər dilli insanı bəlaya salar. 21 Axmağın atası
dərdə düşər, Sarsağın atasının sevinci itər. 22 Ürək
sevinci can üçün ən yaxşı məlhəmdir, Könlün
sınması sümükləri qurudar. 23 Şər qoltuğuna
rüşvət götürər ki, ədalət yollarını pozsun. 24
Qanan adam hikmətə baxar, Axmağın gözləri
dünyanın o tayını axtarar. 25 Axmaq oğul atasına
qəm-kədər verər, Onu doğan anasını qubarladar.
26 Saleh insanı cərimə etmək yaxşı deyil, əsilzadəni
düzlüyünə görə döymək yaxşı deyil. 27 Çoxbilən
az danışar, Müdrik həlimlik ruhunda olar. 28 Səfeh
belə, sakit dayansa, hikmətli hesab edilər, Ağzını
yumsa, dərrakəli görünər.

18 Tənhalığı sevən niyyətinin ardınca düşür,
Sağlam şüura zidd gedir. 2 Axmaq dərrakəni
deyil, Fikrini ortaya tökməyi sevir. 3 Şər insanla
hörmətsizlik, Şərəfsizliklə rüsvayçılıq gələr. 4
Dilin sözlərindən dərin sular yaranar, Hikmət
qaynağından çay axar. 5 Məhkəmədə salehi haqsız
çıxarmaq üçün Pis adama tərəfkeşlik etmək yaxşı
deyil. 6 Axmağın dili münaqişəyə girişər, Ağzı
özünü döydürər. 7 Axmağın ağzı onu bəlaya
salar, Dili canına tələ qurar. 8 Qeybətçinin sözləri
şirin tikələrə bənzər, Mədənin ən dərin yerlərinə
düşər. 9 Ləng işləyən dağıdıcıya yoldaşdır. 10
Rəbbin adı qüvvətli bir qaladır, Saleh qaçıb ona
pənah aparır. 11 Varlı üçün sərvəti ona qala
şəhəridir, Öz gümanında özü üçün pənah hasarı
tikir. 12 Ürəyin təkəbbürü əcəldən əvvəl gələr,
İtaətkarlıq şərəfdən əvvəl gələr. 13 Eşitməzdən
qabaq cavab vermək Səfehlik və rüsvayçılıqdır. 14
Xəstənin ürəyi bütün ağrıları çəkər. Amma ürəyi
sınıqdırsa, buna necə dözər? 15 Dərrakəli ürək
bilik qazanar, Hikmətlinin qulağı bilik axtarar. 16
İnsanın hədiyyəsi ona yol açar, Böyük adamların
hüzuruna aparar. 17 İddiasını əvvəl deyən haqlı
görünər, Amma əleyhdarı gəlib onu istintaq edər.
18 Püşk atmaq davaları yatırar, Savaşanları bir-
birindən ayırar. 19 İncik qardaşın könlünü almaq
qalalı şəhəri almaqdan daha çətindir, Belə davalar
qapısı cəftəli qala kimidir. 20 İnsanın qarnı ağzının
bəhəri ilə, Dilinin səmərəsi ilə doyar. 21 Ölüm və
həyat dilin əlindədir, Onu sevənlər barından yeyir.
22 Arvad alan uğur qazanar, Rəbbin razılığını alar.
23 Yoxsul rəhm istəyər, Zəngin isə sərt cavab verər.
24 Dost çoxaldan öz-özünü yıxar, Amma qardaşdan
daha yaxın dost da var.

19 Kamalla yaşayan yoxsul insan Şər danışan
axmaqdan yaxşıdır. 2 Bilik yoxdursa, həvəs
yaxşılıq edə bilməz. Tələsən tərsə düşər. 3 İnsan
öz səfehliyi ilə yolunu alt-üst edər, Ürəyində isə
Rəbbə hiddətlənər. 4 Var-dövlət dost artırar, Kasıbı
isə dostları atar. 5 Yalançı şahid cəzasız qalmaz,
Yalandan üzə duran qurtuluş tapmaz. 6 Çoxları
nəcabətlinin üzünü görmək istər, Səxavətli adamla
çoxları dostluq edər. 7 Yoxsuldan qardaşının
da zəhləsi gedər, Dostları ondan lap uzaq gəzər,
Yalvararaq ardınca düşsə də, yaxınına gəlməz.
8 Anlayış qazanan öz canını sevər, Dərrakəyə
bağlanan uğur qazanar. 9 Yalançı şahid cəzasız
qalmaz, Yalandan üzə duran həlak olar. 10 Axmağa
dəbdəbəli həyat yaraşmadığı kimi Qulun ağalara
hökm etməsi də yaraşmaz. 11 İnsanın ağlı hiddəti
ləngidər, Başqasının günahını bağışlamaq ona
şərəf gətirər. 12 Padşahın qəzəbi aslan nərəsinə
bənzər, Razılığı çəmənə düşən şehə bənzər. 13
Axmaq oğul atasına bəla olar, Davakar arvad
kəsilməyən damcıya oxşar. 14 İnsana ev, var-
dövlət atalardan miras qalar, Ağıllı arvadı isə Rəbb
nəsib edər. 15 Tənbəllik insana dərin yuxu gətirər,
Avaralıq insanı ac qoyar. 16 Əmrə əməl edən canını
saxlar, Yoluna baxmayan həlak olar. 17 Kasıba
səxavət göstərən sanki Rəbbə borc verər, Çünki
onun əvəzi Rəbdən gələr. 18 Ümid varkən oğluna
tərbiyə ver, Ölümünə bais olma. 19 Kəmhövsələ
insan cəriməyə düşər, Onu qurtarsan belə, yenə də
davam edər. 20 Nəsihətə qulaq as, tərbiyəni qəbul
et, Bunun nəticəsində hikmətli olarsan. 21 İnsanın
qəlbində çox amalı var, Amma Rəbbin niyyəti
həyata keçər. 22 İnsan etibar arzular, Yoxsul
adam fırıldaqçıdan yaxşıdır. 23 Rəbb qorxusu
insana həyat verər, Ona şər yaxınlaşmaz, tox
yatar. 24 Tənbəl əlini qabda olana batırar, Ağzına
belə, aparmaz. 25 Rişxəndçini döysən, cahil insan
uzaqgörən olar, Dərrakəlini danlasan, biliyini
artırar. 26 Kim ki atasını soyub, anasını qovar,
Xəcalət gətirən övladdır, ad batırar. 27 Oğlum,
bilik verən sözlərdən dönmək istəsən, Tərbiyəyə
qulaq asmaqdan vaz keç! 28 Yaramaz şahid ədalətə
rişxənd edər, Pislərin ağzı acgözlüklə şəri yeyər. 29
Rişxəndçilər üçün məhkəmə, Axmaqların kürəyi
üçün kötək hazırlanar.

20 Şərab insanları ələ salar, Kefləndirici içki
onları dalaşdırar, Sərxoş olan müdrik olmaz.
2 Padşahın vahiməsi aslan nərəsinə bənzər,

Onu əsəbləşdirən canını itirər. 3 Münaqişədən
çəkinmək insana şərəf gətirər, Hər səfeh davaya
girişər. 4 Mövsümündə kotan sürməyən tənbəl
əkinçi Biçin vaxtı heç nə tapmaz. 5 Ürəyin
düşüncələri dərin sulara oxşar, Dərrakəli adam
onu çəkib çıxarar. 6 İnsanların çoxu sədaqətindən
dəm vurar. Amma sadiq adamı haradan tapmaq
olar? 7 Saleh kamalı ilə yaşar, Özündən sonra
gələn nəsli bəxtiyar olar. 8 Nə zaman ki padşah
hökm üçün taxta çıxar, Gözləri ilə bütün pisliyi
sovurar. 9 Kim deyər ki, qəlbimi təmizləmişəm,
Günahımı silmişəm? 10 Aldadıcı ölçü, aldadıcı
çəki – Hər ikisi Rəbdə ikrah yaradar. 11 Hətta
uşaq da əməlləri ilə, İşlərinin saf, doğru, yoxsa
əksinə olması ilə tanınar. 12 Eşidən qulaq, görən
gözlər – Bunların hər ikisini yaradan Rəbdir. 13
Sevmə yatmağı, yoxsullaşarsan, Ayıq ol, onda bol
çörəyə çatarsan. 14 Müştəri deyər: «Pisdir, pis
maldır», Amma alıb gedəndə özünü öyər. 15 Qızıl
və çox yaqut var, Amma ağıllı söz danışan dil
qiymətli cəvahirdir. 16 Özgəyə zamin duranın
libasını al, Onu qəriblər üçün girov saxla. 17
Kələklə əldə edilən çörək əvvəlcə şirin olar, Axırda
ağzı çınqılla doldurar. 18 Nəsihət alaraq möhkəm
qərar çıxar, Müharibəni sağlam məsləhətlə apar.
19 Sözgəzdirən sirləri açıb yayar, Gərək boşboğaza
qoşulmayasan. 20 Kim ki atasına, anasına qarğış
edər, Zülmətə düşərkən çırağı sönər. 21 Tələsik
alınan mülk Axırda xeyir gətirməz. 22 Demə «bu
pisliyin əvəzini çıxacağam» Rəbbi gözlə, qoy O
səni xilas etsin. 23 Fərqli çəki daşları Rəbdə ikrah
yaradar, O, aldadıcı tərəzidən xoşlanmaz. 24 Kişiyə
addım atdıran Rəbdir. Bəs tutduğu yolu insan necə
anlasın? 25 Düşünmədən nəzir edən özünü tələyə
salar, Sonra öz əhdi barədə çox fikirləşməli olar. 26
Hikmətli padşah pisləri sovurar, Onlar dəyirman
daşında üyüdülər. 27 İnsanın ruhu Rəbbin çırağıdır,
Daxilinin dərin yerlərini araşdırar. 28 Padşahı
məhəbbət və sədaqət qoruyar, Taxtını xeyirxahlıq
möhkəm saxlar. 29 Gəncləri qüvvəti şərəfləndirər,
Ağ saçlar qocalara zinət verər. 30 Yaralayıcı
zərbələr pis insanı düzəldə bilər, Kötəkləmək
daxilin dərin yerlərinə təsir edə bilər.

21 Padşahın ürəyi Rəbbin əlindədir, Onu su
arxı kimi istədiyi səmtə döndərər. 2 İnsanın
yolu öz gözündə düz sayılar, Lakin ürəkləri
Rəbb yoxlayar. 3 Rəbb Ona qurban təqdimindən
çox Salehliyə, ədalətə riayət edilməsini istər. 4
Təkəbbürlü baxış, lovğa ürək Pislərin işığı və
günahıdır. 5 Çalışqanın niyyəti xeyir gətirər,
Tələsən ehtiyac içinə düşər. 6 Yalançılıqla
qazanılan xəzinə Havaya yayılan sis-dumandır,
bir ölüm tələsidir. 7 Zorakılığına görə pislər
süpürülüb atılacaq, Çünki onlar ədalətə əməl
etmək istəmir. 8 Günahkarın yolu dolaşıqdır, Pak
insanın etdiyi doğru sayılır. 9 Davakar arvadla
bir evdə yaşamaqdansa Damın bir küncündə
yaşamaq yaxşıdır. 10 Pis insan şərə can atar,
Qonşusu gözündə lütf tapmaz. 11 Rişxəndçini
cərimə etsən, cahil bundan hikmət alar, Hikmətli
ibrətdən bilik qazanar. 12 Saleh insan pislərin
evi barədə düşünər, Çünki pislər alt-üst olub
bəlaya düşər. 13 Qulağını tutub kasıbın fəryadını
eşitməyənin Fəryadına cavab verilməyəcək. 14
Gizli hədiyyə qəzəbi, Qoltuqdakı rüşvət hiddəti
yatırar. 15 Haqq öz yerinə gələndə saleh sevinər,
Şər iş görənin başı bəlaya düşər. 16 Kim ki
ağlın yolundan çıxar, Ölülər camaatı arasında
uyuyar. 17 Zövq-səfaya düşkün olan ehtiyaca
düşər, Şərab və yağlı yemək hərisi sərvət tapmaz.
18 Pis insan salehin yerinə, Xain əməlisalehin
əvəzinə girov verilər. 19 Davakar, deyingən arvadla
yaşamaqdansa Çöllükdə yaşamaq yaxşıdır. 20
Hikmətlinin evində istənilən xəzinə və bolluq var,
Axmağın nəyi varsa, yeyib-qurtarar. 21 Salehlik və
sədaqətin ardınca gedən Həyat, salehlik və şərəf
tapar. 22 Bir hikmətli qəhrəmanların şəhərinə
hücum çəkər, Alınmaz qalanı darmadağın edər.
23 Ağzını, dilini tutan insan Canını bəlalardan
saxlayar. 24 Lovğa, təkəbbürlü adam rişxəndçi
adlanır, Lovğalandıqca lovğalanır. 25 Tənbəlin
arzusu onu ölümə aparır, Çünki əlləri zəhmətdən
qaçır. 26 Tənbəl bütün gün çox şey arzulayar,
Salehsə əsirgəmədən azuqə paylayar. 27 Şər
adamın etdiyi qurban iyrəncdir, Pis niyyətlə
təqdim olunarsa, daha pisdir. 28 Yalançı şahid
həlak olar, Söz eşidən həmişə danışdırılar. 29
Şər adam üzünü sərtləşdirər, Əməlisaleh tutduğu
yolu möhkəmləndirər. 30 Heç bir hikmət, dərrakə,
ibrət Rəbbin qarşısında dayana bilməz. 31 Atlar
döyüş günü üçün hazırlanar, Amma zəfəri Rəbb
qazandırar.

22 Yaxşı ad böyük sərvətdən, Lütfkarlıq isə
qızıl-gümüşdən üstündür. 2 Zəngin və yoxsul
insan bir şeydə bir-birinə bənzəyir – Hər ikisini
yaradan Rəbdir. 3 Uzaqgörən qabaqcadan şəri
görüb ondan qaçar, Cahil isə irəli çıxar, ziyan tapar.
4 İtaətkarlığın və Rəbb qorxusunun nəticəsi Sərvət,
şərəf, həyatdır. 5 Əyri yol tikanlıdır, orada tələlər
var, Canını qoruyan bundan uzaqlaşar. 6 Uşağa
tərbiyə ver ki, layiqli yol tutsun, O qocalanda da
bu yoldan dönməz. 7 Zəngin yoxsulun ağası olar,
Borclu adam borc verənə qul olar. 8 Haqsızlıq əkən
şər biçər, Onun qəzəbinin dəyənəyi məhv edilər. 9
Əliaçıq bərəkət qazanar, Çünki çörəyindən kasıba

paylar. **10** Rişxəndçi adamı qovsan, münaqişə qurtarar, Çəkişmə, şərəfsizlik sona çatar. **11** Ürək təmizliyini sevən, Dilindən lütfkar sözlər tökülən padşahın dostudur. **12** Rəbbin gözləri biliyi qoruyar, Xainin sözlərini isə boşa çıxarar. **13** Tənbəl deyər: «Bayırda aslan var, Küçəyə çıxsam, məni parçalar». **14** Əxlaqsız qadının ağzı dərin çuxura oxşar, Rəbbin lənətinə gələn ora yıxılar. **15** Səfehlik uşağın qəlbindən yapışar, Kötəklə tənbeh ediləndə bu ondan uzaqlaşar. **16** Varlanmaq üçün kasıba zülm edən, Zəngin adama verən ehtiyaca düşər. **17** Qulağını aç, hikmətlilərin sözlərini eşit, Ürəyini mənim biliyimə ver. **18** Onları sinənə doldursan, Onların hamısını dilinə salsan, yaxşı olar. **19** Rəbbə güvənəsən deyə Bu gün bunları sənə bildirirəm. **20** Sənə nəsihətlə, biliklə dolu əla məsəllər yazmamışammı? **21** Qoy bunlar haqq sözün həqiqətini sənə bildirsinlər ki, Hara səni göndərsələr, düz məlumat gətirəsən. **22** Kasıbı fəqir olduğu üçün soyma, Darvazada məzlumu zülmə salma. **23** Çünki onların münaqişəsinə Rəbb baxar, Onları soyanları soyub-talayar. **24** Tez qəzəblənənə yoldaş olma, Kəmhövsələ ilə yola çıxma. **25** Yoxsa onun yollarına alışarsan, Canını tələyə salarsan. **26** Başqalarının borclarına zamin durmaqdan, Belə işə əl atmaqdan çəkin. **27** Ödəməyə pulun olmasa, Altından yatağını apararlar. **28** Ata-babalarından qalan Qədim sərhəd daşının yerini dəyişmə. **29** İşində mahir olanı görürsənmi? Sıravi adamların deyil, şahların hüzurunda dayanar.

23 Bir ağa ilə süfrəyə əyləşəndə Qarşında olana yaxşı bax. **2** İştahan çox olsa da, boğazına sərhəd qoy. **3** Onun ləziz xörəklərinə tamah salma, Çünki bu yemək adamı aldadar. **4** Sərvət qazanmaq üçün özünü əldən salma, İdraklı ol, bu fikirdən vaz keç. **5** Gözünü sərvətə diksən, yox olar, Birdən qanadlanar, uçub qartal tək göyə qalxar. **6** Xəsisin çörəyini yemə, Onun ləziz xörəklərinə tamah salma. **7** O, ürəyində hər şeyin hesabını edər. Dilində sənə «ye, iç» deyər, Amma ürəyi ilə dili bir deyil. **8** Yediyin loğmanı qusarsan, Dediyin bütün şirin sözlər boşa çıxar. **9** Axmağın qulağına söz demə, Çünki sənin ağıllı sözlərinə xor baxar. **10** Qədim sərhəd daşının yerini dəyişmə, Yetimlərin əkininə girmə. **11** Çünki onların Hamisi qüvvətlidir, Səninlə olan münaqişəyə O baxar. **12** Qəlbini tərbiyəyə, Qulaqlarını bilik sözlərinə ver. **13** Uşağa tərbiyə ver, bundan vaz keçmə, Tərbiyə kötəyi ona ölüm gətirməz. **14** Əgər sən onu kötəkləsən, Canını ölülər diyarından xilas edərsən. **(Sheol h7585)** **15** Oğlum, ürəyin hikmətli olarsa, Mənim də ürəyim sevinər. **16** Dilindən düz sözlər çıxarsa, Könlüm sevincdən cuşa gələr. **17** Ürəyin günahkarlara qibtə etməsin, Ancaq bütün gün Rəbb qorxusu ilə yaşa. **18** Sənin də bir aqibətin var, Ümidin boşa çıxmaz. **19** Oğlum, dinlə, hikmətli ol, Qəlbini düz yola bağla. **20** Şərab düşkünü olan əyyaşlara, ət qapan qarınqululara qoşulma. **21** Çünki əyyaş və qarınqulu yoxsullaşar, Yeyib-içib, məst olan cır-cındır içində qalar. **22** Doğma atana qulaq as, Qoca anana xor baxma. **23** Həqiqət al, onu satma, Hikməti, tərbiyəni, idrakı qoruyub-saxla. **24** Salehin atası bolluca fərəhlənəcək, Hikmətlinin övladı onu sevindirəcək. **25** Qoy ata-anan sevinsin, Səni doğan fərəhlənsin. **26** Oğlum, ürəyini mənə yönəlt, Gözlərin mənim yollarımı nəzərdən keçirsin. **27** Fahişə dərin bir çuxurdur, Yad arvad dar quyudur. **28** Quldur kimi pusqu qurar, İnsanlar arasında xainləri artırar. **29** Kimdir yaslı? Kimdir dərdli? Kimin münaqişəsi var? Kimin şikayəti var? Kim boş yerə yaralandı? Kimin gözləri qızarar? **30** Şərab içməyə oturub qalxmayan, Gedib müxtəlif şərab dadanlar! **31** Şərabın al rənginə, Qədəhdə parlamasına, rahat içilməsinə baxma. **32** Axırda ilan kimi sancar, Əfi ilan kimi zəhərlər. **33** Gözlərinə qəribə şeylər görünər, Qəlbinə əyri fikirlər gələr. **34** Özünü dənizin ortasında sanarsan, Sanki gəmi dirəyinin başında yatmısan. **35** Deyərsən: «Məni vurublar, hiss etməmişəm, Məni döyüblər, heç bilməmişəm. Yenə içmək üçün nə zaman ayılacağam?»

24 Pis adamlara qibtə etmə, Onlara qoşulmaq istəmə. **2** Çünki ürəklərində zalımlığı fikirləşər, Dilləri qəddarlıqdan danışar. **3** Ev hikmətlə tikilər, Dərrakə ilə möhkəmlənər. **4** Mənzillər bilik vasitəsilə, Hər cür dəyərli, yaxşı şeylərlə dolar. **5** Hikmətli kişi qüvvətli olar, Bilikli adam öz gücünü artırar. **6** Düzgün məsləhətlə müharibə edə bilərsən, Doğru nəsihət verən çoxdursa, qələbəyə çatarsan. **7** Səfeh üçün hikmət əlçatmazdır, Darvazada susub ağzını açmır. **8** Şər quran fitnəkar adlanar, **9** Səfehin pis əməlləri günah sayılar, Rişxəndçilər insanlarda ikrah yaradar. **10** Dar gündə taqətdən düşsən, Necə də zəif adamsan! **11** Ölümə aparılanları qurtar, Qırğın təhlükəsi altında olanları geri çək. **12** Desən ki, bax bundan xəbərim yox idi, Ürəkləri yoxlayan bunu görməzmi? Canını qoruyan bunu bilməzmi? İnsan əməlinə görə Ondan əvəz almazmı? **13** Oğlum, bal ye, xeyri var, Şanı balının şirin dadı damağında qalar. **14** Bil ki, hikmət də canın üçün belə olar, Onu tapsan, nəticəsi də var, Ümidin boşa çıxmaz. **15** Ey şər insan, salehin yurdu üçün pusqu qurma, Onun evini soyma. **16** Saleh yeddi dəfə yıxılsa belə, yenə qalxar, Şər insan büdrəsə, bəlaya düçar olar. **17** Düşməninin yıxılmasına sevinmə,

Onun büdrəməsinə görə ürəyin fərəhlənməsin. **18** Yoxsa Rəbb görər, bundan xoşu gəlməz, Düşmənin üzərindən qəzəbini götürər. **19** Pislik edənlərə görə qəzəblənmə, Şər insanlara qibtə etmə, **20** Çünki pis insanın axırı yoxdur, Şər adamın çırağı sönər. **21** Oğlum, Rəbdən və padşahdan qorx, Xəyanətkarlarla yoldaş olmaqdan çəkin. **22** Onların bəlası qəfildən gəlir. Hər ikisinin verəcəyi cəzanı kim bilir? **23** Bu sözləri də hikmətlilər deyib: Məhkəmədə tərəfkeşlik etmək yaxşı deyil. **24** Pis insana «sən salehsən» deyəni xalqlar qınayar, Ümmətlər lənət yağdırar. **25** Amma onu danlayanlar xeyir tapar, Başlarından bol bərəkət yağar. **26** İnsana doğru cavab verən Sanki onun üzündən öpər. **27** Əvvəlcə çöldəki işini qurtar, Zəmi sal, sonra evini tik. **28** Qonşunun əleyhinə haqsız şahidlik etmə, Qoy dilindən yalan söz çıxmasın. **29** Demə: «Mənə etdiyini mən də ona edəcəyəm, Onun əməlinin əvəzini verəcəyəm». **30** Tənbəlin zəmisindən, Qanmazın üzümlüyündən keçdim. **31** Gördüm hər yanı tikan basıb, Gicitkən bürüyüb, Daşı-divarı uçub. **32** Baxaraq ona diqqət yetirdim, Bundan ibrət götürdüm: **33** Bir az da uzanıb yuxuya dalsan, Əl-qolunu uzadaraq yatsan, **34** Yoxsulluq üstünə soyğunçu kimi, Ehtiyac üstünə quldur kimi hücum çəkər.

25 Bunlar da Süleymanın məsəlləridir. Yəhuda padşahı Xizqiyanın adamları bir yerə yığılıb bunların üzünü köçürtdü. **2** Allahın işlərinin müəmması Onu şərəfləndirər, Bu işləri aşkar etmək padşahlara şərəf gətirər. **3** Göyün yüksəkliyini, yerin dərinliyini, Padşahın da qəlbindən keçənləri bilmək olmaz. **4** Tullantını gümüşdən ayırsan, Zərgərə əl işi qalar. **5** Əgər şər adam padşahın yanından ayrılarsa, Taxtı salehliklə möhkəmlənər. **6** Padşahın hüzurunda özünü ucaltma, Rütbəlilərin yanında dayanma. **7** Çünki «buyur yuxarı» dəvətini almaq Bir əsilzadə qarşısında aşağı endirilməkdən yaxşıdır. **8** Gördüyün şeylər barədə Dava yaratmağa tələsmə. Sonra qonşun səni utandırsa, nə edərsən? **9** Münaqişəni qonşunla özün həll et, Özgənin sirrini açma. **10** Yoxsa hər eşidən sənə xor baxar, Bu səni etibardan salar. **11** Yerində deyilən sözlər, Gümüş oymalar içində qızıl almalara bənzər. **12** Sözəbaxan insana hikmətlinin məzəmməti Qızıl sırğa, qızıl bəzək kimidir. **13** Biçin zamanı qar kimi sərinlik necədirsə, Etibarlı elçi də onu göndərən üçün belədir. O, ağasının ruhunu təzələyir. **14** Kim ki vermədiyi bəxşişlərlə öyünür, Yağışsız buluda və küləyə bənzəyir. **15** Səbirlə hökmdarı da inandırmaq olar, Şirin dil sümükləri belə, yumşaldar. **16** Bal tapsan, lazımi qədər ye, Acgözlüklə yesən, qusarsan. **17** Qonşunun evinə az-az get, Yoxsa bezər, sənə nifrət edər. **18** Kim ki qonşusuna qarşı yalandan şahidlik edir, Toppuza, qılınca, iti oxa bənzəyir. **19** Dar gündə namərdə bel bağlamaq Çürük dişə, şikəst ayağa güvənməyə bənzəyir. **20** Qəlbi qubarlıya nəğmə söyləmək Soyuq havada lüt qoyulmağa, Soda üstə sirkə tökülməyə bənzəyir. **21** Düşmənin acdırsa, onu yedizdir, Susuzdursa, ona su ver. **22** Belə etməklə sanki onun başına köz tökərsən, Bunun əvəzini Rəbdən alarsan. **23** Şimal küləyi yağış gətirir, Qeybətçi dil isə insanın üzünə qəzəb gətirir. **24** Davakar arvadla bir evdə yaşamaqdansa Damın bir küncündə yaşamaq yaxşıdır. **25** Susuzluqdan yanana sərin su necədirsə, Uzaq diyardan gələn xoş xəbər də elədir. **26** Əgər saleh insan pis adama təslim olarsa, Bulanan bulağa, murdarlanan quyuya bənzəyir. **27** Qədərindən çox bal yemək xeyirli olmadığı kimi Tərifə uymaq da yaxşı deyil. **28** Nəfsini saxlaya bilməyən Dağılmış, hasarsız şəhərə bənzəyir.

26 Yay fəslinə qar, biçinə yağış yaraşmadığı kimi Axmağa da şərəf yaraşmaz. **2** Sərçənin ora-bura uçduğu kimi, Qaranquşun gəlib-getdiyi kimi Nahaq qarğış da boşdur. **3** Ata qamçı, eşşəyə noxta necə yaraşırsa, Axmağın kürəyinə də kötək elə yaraşır. **4** Axmağa səfehliyinə görə cavab vermə, Yoxsa ona bənzərsən. **5** Axmağa səfehliyinə görə elə bir cavab ver ki, Öz gözündə hikmətli görünməsin. **6** Kim ki axmaq vasitəsilə xəbər göndərir, Öz ayaqlarını kəsib ziyan çəkənə bənzəyir. **7** Axmağın ağzından çıxan məsəl Topalın ayağının axsamağına bənzəyir. **8** Axmağı tərifləmək Sapanda qoyulan daşa bənzəyir. **9** Sərxoş tikanlı budağı əlində tutduğu kimi Axmaq da məsəl çəkər. **10** Axmağı, hər yoldan ötəni muzdla tutan Hamını yaralayan naşı oxatan kimidir. **11** Hansı axmaq öz səfehliyini təkrarlayırsa, Qusduğuna qayıdan itə oxşayır. **12** Öz gözündə hikmətli sayılanı görmüsənmi? Axmağa ondan artıq ümid var. **13** Tənbəl deyər: «Yolda aslan var, Şir küçələri dolanır». **14** Qapı öz oxu üstündə necə fırlanırsa, Tənbəl də yatağında elə fırlanır. **15** Tənbəl əlini qabda olana batırar, Ağzına aparmağa ərinər. **16** Tənbəl öz gözündə Ağıllı cavab verən yeddi nəfərdən də çox hikmətli görünər. **17** Ona aid olmayan münaqişəyə qarışan Elə bil küçədəki iti qulaqlarından tutur. **18** Odlu, öldürücü oxlar atan dəli necədirsə, **19** Qonşusunu aldadıb «zarafat etdim» deyən də elədir. **20** Odun qurtaranda ocaq sönər, Qeybətçi olmayan yerdə dava bitər. **21** Necə ki kömür köz salar, odun alışar, Davakar adam da münaqişəni bu cür alovlandırar. **22** Qeybətçinin sözləri şirin tikələrə bənzər, Mədənin

ən dərin yerlərinə düşər. 23 Hərarətli dili, şər dolu ürəyi olan insan Gümüşü suya çəkilmiş saxsı qaba oxşayır. 24 Düşmən kinini dili altında gizlədər, Qəlbində hiyləsini saxlar. 25 Onun mehriban danışığına inanma, Qəlbinə yeddi cür iyrənclik doldurub. 26 Nifrətini fırıldaqla gizlətsə də, Şəri camaat qarşısında üzə çıxar. 27 Quyu qazan özü quyuya düşər, Daş isə onu yuvarlayanın üstünə gələr. 28 Yalan danışan dil sancdığı adamlara nifrətini göstərər, Yaltaqlanan ağız hər yanı xarabaya çevirər.

27 Sabahkı gününlə öyünmə, Günün nə doğacağını bilməzsən. 2 Qoy səni özün yox, başqaları tərifləsin, Sənə tərifi öz dilin yox, yad söyləsin. 3 Daşın, qumun çəkisi ağırdır, Səfehin əsib-coşması bunların ikisindən də ağırdır. 4 Hiddət amansızdır, qəzəbsə aşıb-daşar, Paxıllıq daha betərdir, ona necə dözmək olar? 5 Aşkar irad gizli məhəbbətdən üstündür. 6 Dostun vurduğu yara onun sədaqətinə görədir, Amma düşmən öpdükcə öpər. 7 Toxun könlü şanı balını belə, rədd edər, Lakin ac olana acı şeylər belə, şirin gələr. 8 Yurdundan ayrı düşən insan Bir quş kimi yuvasından ayrı düşür. 9 Gözəl ətir və buxurun ürəyə verdiyi ləzzət kimi Dostun nəsihəti də insana xoş gələr. 10 Həm öz dostunu, həm də atanın dostunu tərk etmə, Dara düşəndə qardaşının evinə getmə. Yaxın qonşu uzaq qohumdan yaxşıdır. 11 Oğlum, hikmətli ol, qoy qəlbim sevinsin, Onda məni utandırana cavab verə bilərəm. 12 Uzaqgörən qabaqcadan şəri görüb ondan qaçar, Cahil isə irəli çıxar, ziyan tapar. 13 Özgəyə zamin duranın libasını al, Onu qərib qadın üçün girov saxla. 14 Kim ki qonşusunu sübh erkən ucadan salamlar, O zaman salamı söyüş sayılar. 15 Davakar qadın yağışda daman damcıya oxşar. 16 Onu yel kimi dayandırmaq olmaz, Zeytun yağı kimi ovucda saxlamaq olmaz. 17 Dəmir dəmiri itilər, İnsan insanın ağlını iti edər. 18 Əncir becərən barını yeyər, Ağasının qayğısına qalan şərəfləndirilər. 19 Sifətin əksi suyun üzünə düşdüyü kimi İnsanın ürəyi də onu elə göstərər. 20 Ölüm və Həlak yeri doymadığı kimi İnsanın da gözü doymaz. (Sheol h7585) 21 İsti kürədə qızıl-gümüş yoxlanar, İnsan da başqalarının tərifi ilə tanınar. 22 Buğdanı həvəngdəstədə döysən, kəpəyi çıxar, Amma səfehi nə qədər döysən, səfehliyi çıxmaz. 23 Sürünə yaxşı bax, naxırına nəzər yetir, 24 Nə var-dövlət əbədidir, nə də tac nəsildən-nəslə keçir. 25 Saman yığılandan sonra təzə ot bitəndə, Dağlarda ot biçiləndə 26 Quzuların səni geyindirər, Təkələrini satıb tarla ala bilərsən. 27 Keçilər sənə yemək üçün o qədər süd verər ki, Bu, evin azuqəsinə, kənizlərinin dolanışığına çatar.

28 Şər insan onu qovan yox ikən qaçar, Saleh aslan kimi mərd dayanar. 2 Ölkədə üsyan olanda rəhbərlər artar, Dərrakəli, işbilən adam olsa, ölkəni uzun müddət qoruyar. 3 Bir yoxsul kişi kasıbları incidərsə, Bu, əkini yuyub aparan, qıtlıq yaradan güclü yağışa bənzər. 4 Qanunu pozanlar pisi tərifləyər, Qanuna əməl edənlər onlara qarşı çıxar. 5 Pis insanlar nə bilir ki, ədalət nədir, Rəbbi axtaranlar bunu dərk edir. 6 Kamalla yaşayan yoxsul insan Əyri yolla sərvət qazanandan yaxşıdır. 7 Qanan oğul qanunu yerinə yetirər, Qarınquluya qoşulan atasına xəcalət çəkdirər. 8 Kim ki müamilə ilə, sələmlə var-dövlət yığar, Onun varı axırda kasıblara səxavət göstərənə qalar. 9 Kim ki qanunu eşitməmək üçün qulaqlarını bağlayır, Onun duaları iyrəncdir. 10 Kim ki əməlisalehləri əyri yola çəkər, Öz qazdığı quyuya düşər, Kamillərə yaxşı şeylər irs qalar. 11 Zəngin özünü hikmətli sanar, Amma müdrik kasıb onun qəlbini oxuyar. 12 Salehlərin zəfəri hamıya şərəf gətirər, Amma pislər hakim olsa, hamı gizlənər. 13 Günahlarını ört-basdır edən uğur qazanmaz, Onu etiraf edərək tərk edən mərhəmət tapar. 14 Həmişə Rəbdən qorxan bəxtiyardır, Ürəyi inadkar bəlaya düşər. 15 Kasıb xalqın üzərində olan pis hökmdar Nərildəyən aslan, hücum edən ayıya oxşar. 16 Dərrakəsiz hökmdar qəddar, zülmkar olar, Haram qazanca nifrət edənin ömrü uzanar. 17 Qantökən qorxub məzara düşənədək qaçar. Qoy heç kim ona kömək etməsin. 18 Kamillik yolu ilə gedən qurtular, Əyri yolda olanlar qəflətən yıxılar. 19 Torpağını əkib-becərən doyunca çörək yeyər, Boş şeylərin ardınca gedən müflisləşər. 20 Etibarlı insanın bərəkəti boldur, Tez varlanmaq istəyən cəzasız qalmır. 21 Tərəfkeşlik yaxşı deyil, Kişi bir loğma çörək üçün günah işlədə bilər. 22 Xəsis var-dövlət ardınca düşər, Bilmədən yoxsulluğa yetişər. 23 Kim ki başqasını danlayır, Yağlı dilə tutandan çox axırda o, lütf qazanır. 24 Ata-anasını soyub «günah deyildir» deyən Qırıcı insana yoldaşdır. 25 Tamahkar dava yaradar, Rəbbə güvənən bolluğa çatar. 26 Öz ağlına güvənən axmaqdır, Hikmətlə gəzib-dolaşan azad olur. 27 Yoxsula əl tutan möhtac qalmır, Ona məhəl qoymayan lənət qazanır. 28 Pislər hakim olsa, hamı gizlənər, Onlar yox olanda salehlər çoxalar.

29 Məzəmmətlərə baxmayıb dikbaşlıq edən Birdən yıxılıb çarəsiz qalar. 2 Salehlər artanda xalq sevinər, Pis hökmdar olanda xalq nalə çəkər. 3 Hikmət sevən atasını sevindirər,

Fahişələrə aşna olanın əlindən var-yoxu gedər. **4** Padşah ölkəni ədalətlə möhkəmləndirər, Ağır vergilər qoyansa ölkəni süqut etdirər. **5** Bir kişi ki qonşusunu yağlı dilə tutur, Onun addımları üçün tor qurur. **6** Pisin günahı özünə tələdir, Saleh sevincindən haray çəkir. **7** Saleh kasıbların haqqını görür, Pis adam bunu dərk etmir. **8** Rişxəndçilər şəhəri çaxnaşdırar, Hikmətlilər isə qəzəbi yatırar. **9** Hikmətli səfehi məhkəməyə versə, Səfeh coşub lağ edər, dinclik gedər. **10** Qana susayanlar kamil insana nifrət edər, Əməlisalehlər can qurtarar. **11** Axmaq həddini aşıb özündən çıxar, Hikmətli səbirli dayanar. **12** Hökmdar yalan sözə qulaq asarsa, Bütün xidmətçiləri şər insana çevrilər. **13** Yoxsul insan və zalım bir-birinə bir şeydə bənzəyir: Hər ikisinin gözlərini işıqlandıran Rəbdir. **14** Padşah kasıblara həqiqətlə hökm versə, Taxtı əbədi möhkəmlənər. **15** Kötək və məzəmmət hikmət gətirər, Özbaşına qalan uşaq anasını rüsvay edər. **16** Pislər çoxalanda cinayət artar, Salehlər görəcək ki, onlar necə yıxılacaqlar. **17** Oğluna tərbiyə ver ki, canın dinc olsun, Könlün bundan ləzzət alsın. **18** İlahi söz nazil olmayanda xalqda hərc-mərclik olar. Qanuna əməl edən nə bəxtiyardır! **19** Qula sözlə tərbiyə vermək olmaz, Çünki başa düşsə belə, qulaq asmaz. **20** Düşünmədən danışana baxmısanmı? Axmağa ondan artıq ümid var. **21** Kim ərköyün qul böyütsə, Axırda bu ona dərd verər. **22** Qəzəbli insan dava yaradar, Kəmhövsələ günahı artırar. **23** İnsanı təkəbbürü alçaldar, İtaətkar şərəfə çatar. **24** Oğruya qoşulan öz-özünə düşməndir, And içsə də, məhkəmədə həqiqəti söyləməz. **25** İnsandan qorxan özünü tələyə salar, Amma Rəbbə güvənən arxayın yaşar. **26** Çoxu hökmdarın hüzurunu arzular, Amma insan ədaləti Rəbdə tapar. **27** Salehlər haqsızlardan, Pis insanlarsa əməlisalehlərdən ikrah edər.

30 Yaqe oğlu Aqurun sözləri, onun kəlamı. Bu adam Yetielə, Yetiel və Ukala belə dedi: **2** Həqiqətən, mən hamıdan ağılsızam, İnsan idrakına malik deyiləm. **3** Nə hikmət öyrənmişəm, Nə də Müqəddəsin biliyindən xəbərim var. **4** Kim göylərə qalxıb endi? Kim yeli ovcunda topladı? Kim suları paltarına sarıdı? Yer üzünün qurtaracağınadək hər yeri kim yaratdı? Adı nədir? Oğlunun adı nədir? Bilirsənmi? **5** Allahın hər bir kəlamı safdır, Ona pənah gətirənlərin sipəri Odur. **6** Onun sözünə heç nəyi əlavə etmə, Yoxsa səni tənbeh edər, yalanını çıxarar. **7** Ey Allah, Səndən iki şey istəyirəm, Nə qədər ömrüm var, məndən onları əsirgəmə: **8** Saxta, yalan sözlər qoy məndən uzaq olsun; Məni nə yoxsul, nə də zəngin et, Ancaq mənə gündəlik çörəyimi ver. **9** Varlansam, «Rəbb kimdir?» deyə Sənə küfr edərəm, Yoxsul olsam, oğurlaram və Allahımın adını ləkələrəm. **10** Qul barədə ağasına pis sözlər demə, Yoxsa sənə qarğış edər, bu təqsirlə yüklənərsən. **11** Adam var ki, atasına qarğış edir, Anasına alqış etmir. **12** Adam var ki, özünü təmiz sanır, Amma murdarlıqdan təmizlənməyib. **13** Adam var ki, yuxarıdan aşağı baxar, Təkəbbürlə baxmaq üçün gözlərini qaldırar. **14** Adam var ki, dişləri qılınca bənzər, Elə bil çənəsinə bıçaqlar düzüb, Yer üzündən məzlumları udar, İnsanların içindən fəqirləri məhv edər. **15** Zəlinin iki qızı var, «Ver, ver» deyib bağırar. Üç şey var ki, heç doymaz, Dörd şey var ki, «bəsdir» deməz: **16** Ölülər diyarı, qısır bətn, Sudan doymayan torpaq, «Bəsdir» deməyən alov. **(Sheol h7585)** **17** Kim ki atasına rişxənd edir, Anasının sözünə xor baxır, Dərələrdəki qarğalar onun gözlərini deşəcək, Qartal balaları onun bəbəklərini yeyəcək. **18** Mənim ağlım kəsməyən üç şey var, Anlamadığım dörd şey var: **19** Səmada qartalın yolu, Qayada ilanın yolu, Dənizdə gəminin yolu, Kişi ilə gənc qadının yolu. **20** Zinakar qadının da yolu belədir: Yeyər, ağzını silər, «Nə pis iş görmüşəm ki?» deyər. **21** Yer üç şeydən lərzəyə gəlir, Dörd şey var ki, ona tab gətirmir: **22** Qulun padşah olması, Sarsağın doyunca çörək tapması, **23** Nifrətəlayiq qadının ərə getməsi, Qarabaşın öz xanımının yerinə keçməsi. **24** Yer üzündə dörd şey var, Kiçik olsa da, hikməti çoxdur: **25** Qarışqalar qüvvətli olmayan birlikdir, Yemini yayda tədarük edir; **26** Qayadovşanları da güclü olmayan birlikdir, Evlərini qaya içində tikir; **27** Çəyirtkələrin şahı yoxdur, Lakin hamısı dəstə-dəstə irəliləyir; **28** Kərtənkələni əllə tutmaq olur, Amma o, padşah saraylarına çıxır. **29** Üç məxluq var ki, yerişi gözəldir, Dörd məxluq var ki, gedişi gözəldir: **30** Heyvanların ən güclüsü, Heç nəyin qarşısından geri dönməyən şir, **31** Döyüşkən xoruz, təkə, Qoşun qabağına çıxan padşah. **32** Əgər özünü ucaltmaqla sarsaqlıq etmisənsə, Fikrində pis niyyətin varsa, əlinlə ağzını tut. **33** Çünki südü çalxalayanda yağ çıxdığı kimi, Burnu sıxanda qan çıxdığı kimi Qəzəbi qızışdıranda da dava yaranar.

31 Lemuel padşahın sözləri, anasının ona öyrətdiyi kəlam. **2** Nə deyim, oğlum, ey doğduğum oğul, Nəzir-niyazla əldə etdiyim oğul? **3** Gücünü qadınlara, Yollarını padşahları məhvə aparanlara sərf etmə. **4** Ey Lemuel, şərab içmək padşahlara yaraşmaz, Kefləndirici içkiyə aludə olmaq hökmdarlara yaraşmaz. **5** İçəndə qayda-qanunu unudarlar, Bütün məzlumların haqqını pozarlar. **6** Kefləndirici içkini düşkünə, Şərabı

dərdliyə verin. **7** Qoy içib yoxsulluğunu unutsun,
Öz dərdini daha yada salmasın. **8** Dilsizə görə ağız
aç, Bütün möhtacların haqqını qoru. **9** Ağzını aç,
ədalətlə hökm ver, Məzlumların, fəqirlərin haqqını
yerinə yetir. **10** Xeyirxah arvad tapan kimdir?
O, yaqutlardan daha qiymətlidir. **11** Ərinin qəlbi
ondan arxayındır, Dayanmadan bərəkət qazanır.
12 Ömrü boyu ərinə pislik deyil, yaxşılıq gətirir, **13**
Yunu, kətanı tapıb seçir, əlindən hər iş zövqlə gəlir.
14 Ticarət gəmilərinə bənzəyir, Uzaqlardan gələn
ruzini gətirir. **15** Alaqaranlıqda yuxudan durur,
Ailəsinə yemək hazırlayır, Kənizlərinə də paylayır.
16 Tarlaya baxandan sonra satın alır, Əlinin zəhməti
ilə bağ salır. **17** Belini möhkəm bağlayır, Qolları
güc üstündən güc alır. **18** Ticarətin şirinliyindən
dadır, Bütün gecə boyu çırağı yanır. **19** Əlləri ilə
cəhrə əyirir, İyini bərkidir. **20** Məzlumlar üçün
əliaçıqdır, Fəqirlərə əl tutur. **21** Qar yağanda ailəsi
üçün qayğısı olmaz, Çünki hamısı qırmızı paltar
geyinib. **22** Yorğan-döşək üçün örtük toxuyur,
Öz libası tünd qırmızı incə kətandandır. **23** Əri
şəhər darvazalarında yaxşı tanınır, El ağsaqqalları
ilə oturub-durur. **24** Qadın tacirlərə qurşaqları,
Toxuduğu kətan paltarları satır. **25** Qüvvəyə, şərəfə
bürünür, Gələcək üzünə gülür. **26** Ağzını açanda
hikmət axır, Dilindən sədaqət təlimi çıxır. **27**
Ailəsinin işini idarə edir, Tənbələ layiq olan çörəyi
yemir. **28** Övladları ayağa qalxıb onu alqışlayır,
Əri onu tərifləyir: **29** «Xeyirxah qadınlar çoxdur,
Amma sənin tayın yoxdur». **30** Qadının məlahəti
aldadıcı, gözəlliyi fanidir, Yalnız Rəbdən qorxan
qadın tərifə layiqdir. **31** Ona əlinin bəhrəsini
verin, Qoy şəhər darvazasında əməlləri ona tərif
gətirsin.

Vaiz

1 Bu, Yerusəlimdə padşahlıq edən Davud oğlu
Vaizin sözləridir. **2** Vaiz deyir: «Hər şey puçdur,
puçdur, tamam puçdur! **3** İnsanın səma altında
çəkdiyi Bütün zəhmətlərinin nə faydası var? **4**
Bir nəsil gedir, o biri nəsil gəlir, Amma dünya
daim qalır. **5** Günəş çıxır, günəş batır, Sonra
tələsik yerinə dönür ki, Təzədən çıxsın. **6** Külək
cənub səmtinə əsir, Sonra şimal səmtinə dönür.
Dönə-dönə gedir, Öz yolunu təkrar edir. **7** Bütün
çaylar dənizə axır, Amma dəniz heç vaxt dolmur.
Axdıqları yerə qayıdırlar ki, Təzədən axsınlar. **8**
Hər şey çətin başa gəlir. Sözlər kifayət etmir, Göz
görməkdən doymur, Qulaq da eşitməkdən. **9** Nə
olubsa, yenə olacaq, Nə edilibsə, yenə ediləcək.
Ona görə də səma altında tamam təzə bir şey
yoxdur. **10** Məgər bir şey var ki, Onun haqqında
deyilsin: "Bax bu təzə bir şeydir?" O da çoxdan
var imiş – Bizim dövrümüzdən əvvəl. **11** Əvvəlki
şeylərdən heç nə xatırlanmır, Gələcəkdə baş verən
şeylərdən də Bundan sonra gələnlər arasında Heç
nə xatırlanmayacaq. **12** Mən Vaiz Yerusəlimdə
İsrailin padşahı idim. **13** Ürəyimdə niyyət etdim ki,
göylər altında edilən bütün işləri hikmətlə öyrənib
araşdırım. Bu çətin işi üzərində zəhmət çəkmək
üçün Allah insanlara verib. **14** Səma altında edilən
bütün işlərə nəzər saldım və bildim ki, onların
hamısı puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər.
15 Əyri olan düz ola bilməz, əskik olan sayıla
bilməz. **16** Öz-özümə dedim: "Bax mən böyük
adam olmuşam və məndən əvvəl Yerusəlimdə
yaşayanların hamısından çox hikmət qazanmışam.
Ağlımda çoxlu hikmət və bilik var". **17** Sonra
ürəyimdə niyyət etdim ki, hikmətin nə olduğunu,
dəlilik və axmaqlığın nə olduğunu öyrənim. Amma
bildim ki, bu da külək dalınca qaçmağa bənzər. **18**
Çünki hikmət çox olduqca Kədər də çoxalır. Bilik
artdıqca Dərd də artır.

2 Mən ürəyimdə dedim: "Gəl indi də şadlıq
etməyi sınaqdan keçir və kefə bax". Amma
gördüm ki, bu da puçdur. **2** Gülmək haqqında
"Dəlilikdir!", şadlıq haqqında "Nə faydası var?"
dedim. **3** Hələ ağlım başımda olarkən cəhd
etdim ki, necə özümü şərabla şənləndirib ağılsız
olum. Beləcə görmək istəyirdim ki, göylər altında
insanlar üçün bir neçə günlük ömürlərində kef
açan nədir. **4** Mən böyük işlər gördüm: özümə
evlər tikdim, üzüm bağları saldım, **5** özümə
bağçalar və bağlar düzəltdim, orada hər cür meyvə
ağacı əkdim. **6** Özümə su hovuzları düzəltdim
ki, meşədə bitən ağacları suvarsın. **7** Nökərlər
və kənizlər aldım, evimdə doğulan qullarım
var idi. Naxırlarım və sürülərim də məndən
əvvəl Yerusəlimdə yaşayanların hamısınkından
çox idi. **8** Özümə qızıl-gümüş, padşahların və
vilayətlərin xəzinələrini yığdım. Özümə kişi və
qadın müğənnilər gətirtdim, kişilərin xoşuna
gələn ən gözəl qadınların sayını artırdım. **9** Beləcə
yüksəlib məndən əvvəl Yerusəlimdə yaşayanların
hamısından daha əzəmətli oldum. Hikmətim də
özümdə qaldı. **10** Gözlərimin istədiyi hər şeyi
özümdən əsirgəmədim, Ürəyimi heç bir həzzdən
məhrum etmədim, Könlüm etdiyim hər işdən
zövq aldı. Bu çəkdiyim bütün zəhmətlərin payı
idi. **11** Mən etdiyim bütün işlərə, Nail olmaq
üçün çəkdiyim bütün zəhmətlərə dönüb baxdım:
Gördüm ki, hər şey puçdur, Külək dalınca qaçmağa
bənzər. Səma altında bunların faydası yoxdur.
12 Sonra mən hikmət, dəlilik və ağılsızlığın Nə
olduğuna dönüb baxdım. Bundan sonra padşah
olan adam İndiyə qədər görülən işlərdən başqa
Nə edə bilər ki? **13** Mən gördüm ki, Necə işıq
qaranlıqdan üstündürsə, Hikmət də ağılsızlıqdan
eləcə üstündür. **14** Hikmətli adamın gözləri
yerindədir, Ağılsız adam isə qaranlıqda gəzir.
Lakin mən yenə bilirəm ki, İkisinin də aqibəti
eyni cür olur. **15** Mən ürəyimdə dedim: "Mənim
də aqibətim ağılsız adamın Aqibəti kimi olacaq.
Onda hikmətli olmağımın Nə faydası var?" Ona
görə də ürəyimdə dedim: "Bu da puçdur". **16**
Çünki müdrik adam da Ağılsız adam kimi Bir
daha xatırlanmayacaq, Gələcək dövrdə hamısı
unudulacaq. Heyf ki hikmətli adam da Ağılsız adam
kimi ölür! **17** Beləcə həyata nifrət etdim, Çünki
səma altında edilən işlər Mənim üçün dərddir.
Hər şey puçdur, Külək dalınca qaçmağa bənzər.
18 Mən səma altında çəkdiyim bütün zəhmətlərə
nifrət etdim. Çünki onun da səmərəsini məndən
sonra gələn adama verməliyəm. **19** Kim bilir, o
da bir müdrik adam olacaq, yoxsa ağılsızın biri?
Lakin hər halda səma altında hikmətlə davranıb
çəkdiyim bütün zəhmətlərin səmərəsinə sahib
olacaq. Bu da puçdur. **20** Ona görə də səma altında
çəkdiyim bütün zəhmətlərdən əlimi üzdüm. **21**
Çünki biri hikmət, bilik və bacarıqla zəhmət çəkir,
axırda isə onun payını heç bir zəhmət çəkməmiş
başqa adama verməli olur. Bu da puçdur, böyük
bir dərddir. **22** İnsanın səma altında çəkdiyi
bütün zəhmətlərin, ürəyindəki qayğıların ona nə
faydası var? **23** Onun bütün günləri dərd içində,
işləri kədər içində keçir. Hətta gecə də ürəyi
rahatlanmır. Bu da puçdur. **24** İnsan üçün yeyib-
içməkdən və gördüyü işdən zövq almaqdan yaxşı
şey yoxdur. Ancaq mən gördüm ki, bunu da verən

Allahdır. **25** Çünki Onsuz kim yeyə, kim kef çəkə bilər? **26** Allah hikməti, biliyi və şadlığı razı qaldığı adama verir. Günahkarlara isə var-dövlət yığıb-toplamaq zəhmətini verir ki, sonra onu Özünün razı qaldığı adama bəxş etsin. Bu da puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər.

3 Hər şeyin öz vaxtı var, göylər altında hər işin öz vaxtı var: **2** Doğulmağın öz vaxtı var, ölməyin öz vaxtı. Əkməyin öz vaxtı, kökündən çıxartmağın öz vaxtı. **3** Öldürməyin öz vaxtı, sağaltmağın öz vaxtı. Yıxmağın öz vaxtı, qurmağın öz vaxtı. **4** Ağlamağın öz vaxtı, gülməyin öz vaxtı. Yas tutmağın öz vaxtı, rəqs etməyin öz vaxtı. **5** Daş atmağın öz vaxtı, daş yığmağın öz vaxtı. Qucaqlaşmağın öz vaxtı, qucaqlaşmamağın öz vaxtı. **6** Axtarmağın öz vaxtı, itirməyin öz vaxtı. Saxlamağın öz vaxtı, atmağın öz vaxtı. **7** Yırtmağın öz vaxtı, tikməyin öz vaxtı. Susmağın öz vaxtı, danışmağın öz vaxtı. **8** Sevməyin öz vaxtı, nifrət etməyin öz vaxtı. Müharibənin öz vaxtı, sülhün öz vaxtı. **9** İşləyən adama zəhmət çəkib gördüyü işin nə faydası var? **10** Gördüm ki, bu işi üzərində zəhmət çəkmək üçün Allah insanlara verib. **11** Allah hər şeyi öz vaxtında gözəl yaratdı və əbədiyyəti də insanların ürəyinə qoydu. Hərçənd ki insan Allahın etdiyi işi əvvəldən axıra qədər anlaya bilməz. **12** Mən bilirəm ki, insan üçün şadlıq etməkdən və ömrü boyu xeyirxahlıq etməkdən yaxşı şey yoxdur. **13** Həm də hər kəsin yeyib-içməyi və gördüyü işdən zövq almağı Allahın bəxşişidir. **14** Bunu bilirəm ki, Allahın etdiyi hər iş daim qalır: ona nə bir şey artırmaq, nə də bir şey əskiltmək olar. Allah bunu ona görə edir ki, insanlar Ondan qorxsun. **15** İndi nə olursa, keçmişdə də olub, Nə olacaqsa, lap qədimdən də var idi. Allah olub-keçənləri araşdırır. **16** Səma altında bir şey də gördüm: Ədalətin yerində pislik var, Salehliyin də yerində pislik. **17** Mən ürəyimdə dedim: "Allah həm salehi, Həm də pis adamı mühakimə edəcək. Çünki O hər iş, hər əməl üçün Bir vaxt qoyub". **18** İnsanlar barədə mən ürəyimdə dedim: "Allah onları sınayır ki, heyvan kimi olduqlarını görsünlər". **19** Çünki heyvanın başına gələn insanın da başına gəlir, ikisinin də aqibəti eyni cür olur. Necə biri ölürsə, eləcə də o biri ölür. İkisi də eyni nəfəsə malikdir, insan heyvandan üstün deyil, çünki hər şey puçdur. **20** Hamısı bir yerə gedir, hamısı torpaqdan yaranıb, torpağa da qayıdır. **21** Bunu kim bilir ki, insanların ruhu yuxarı qalxır, heyvanların ruhu aşağı – yerin altına enir? **22** Gördüm ki, insanın etdiyi işdən zövq almasından yaxşı şey yoxdur, çünki onun payına düşən budur. Kim onu bir də geri qaytaracaq ki, özündən sonra nə olacağını görsün?

4 Mən yenə səma altında edilən Bütün zülmləri gördüm: Məzlumların göz yaşlarını gördüm, Onlara təsəlli verən yox idi, Qüdrət zalımların əlində idi, Məzlumlara təsəlli verən yox idi. **2** Çoxdan ölüb getmiş adamları Hələ diri qalanlardan daha xoşbəxt saydım. **3** Bunlardan da xoşbəxt o adamdır ki, Hələ dünyaya gəlməyib, Səma altında edilən pisliyi görməyib. **4** Mən gördüm ki, bir adamın çəkdiyi bütün zəhmətlər, yaxşı gedən bütün işlər qonşusunda qısqanclıqdan həvəs yaradır. Bu da puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər. **5** Ağılsız adam əlini qoynuna qoyur, Öz canını üzür. **6** Bir ovuc dolusunun gətirdiyi rahatlıq İki ovuc dolusunun gətirdiyi Zəhmətdən və külək dalınca qaçmaqdan yaxşıdır. **7** Mən yenə səma altında puç olan başqa bir şeyi gördüm: **8** Tənha bir adam var idi, Onun nə oğlu, nə də qardaşı var idi. Zəhmət çəkməkdən yorulmazdı, Lakin yenə də gözləri mal-dövlətdən doymurdu. Özündən soruşmurdu ki, Kimin üçün bu qədər zəhmət çəkirəm, Kimin üçün özümü zövq almaqdan məhrum edirəm? Bu da puçdur, böyük bir dərddir. **9** İki adam bir adamdan yaxşıdır, Çünki zəhmətləri üçün yaxşı muzd alacaqlar. **10** Əgər biri yıxılsa, O biri yoldaşını qaldırar. Lakin vay o adamın halına ki, Yıxılanda onu qaldıran olmur! **11** Həmçinin iki nəfər bir yerdə yatarsa, Bir-birini isidər. Amma tək yatan necə isinə bilər? **12** Əgər bir nəfər tək qalıb məğlub olarsa, İki nəfər hücuma tab gətirə bilər. Üçqat ip tez qırılmaz. **13** Yoxsul və hikmətli bir cavan irad qəbul etməyən qoca və səfeh padşahdan yaxşıdır. **14** Çünki o cavan bu ölkədə yoxsulluq içində doğulsa da, zindana düşsə də, çıxıb padşah ola bilər. **15** Gördüm ki, səma altında dolaşan bütün adamlar padşah taxtına oturan bu cavanın ardınca gedir. **16** Onun başına yığışan bütün xalqın sayı-hesabı yox idi. Ancaq sonra gələn nəsillər onun üçün də sevinməyəcək. Bu da puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər.

5 Allahın evinə getdiyin zaman hərəkətlərinə diqqət et. Qulaq asmaq üçün oraya girmək yaxşı və pisin nə olduğunu bilməyən səfeh adamların qurban təqdim etməsindən yaxşıdır. **2** Dilin tələsməsin, Allahın hüzurunda söz deməyə Ürəyin tələsməsin. Çünki Allah göydədir, sən yerdə. Buna görə də az danış. **3** Necə ki iş çox olanda adam yuxu görər, Söz də çox olanda səfeh danışığa çevrilər. **4** Allaha əhd edəndə onu yerinə yetirməkdə yubanma, çünki ağılsızlar Onun xoşuna gəlməz. Öz əhdini yerinə yetir. **5** Əhd etməmək əhd edib onu

yerinə yetirməməkdən yaxşıdır. **6** Qoyma sözlərin
səni günaha batırsın. Allahın elçisinə demə ki,
bu, kiçik səhv idi. Nə üçün Allah sənin sözünə
qəzəblənsin və əlinin zəhmətini yox etsin? **7** Çünki
çox yuxu görəndə də, çox söz danışanda da puç
şeylər çox olar. Sən ancaq Allahdan qorx. **8** Əgər
bir vilayətdə yoxsullara zülm edildiyini, ədalət və
salehliyin ayaq altında tapdalandığını görürsənsə,
gördüyünə təəccüb etmə. Çünki hər vəzifə başında
olana özündən yuxarıda bir nəzarətçi qoyulub və
onların başında da özlərindən yuxarıda olanlar
var. **9** Ancaq hamıdan yuxarıda olan padşah
ədalətli olsa, hər kəs öz tarlasının bəhrəsindən
xeyir götürər. **10** Pul sevən puldan doymaz, Var-
dövlət sevən də qazancdan. Bu da puçdur. **11** Var-
dövlət çoxaldıqca Onu yeyənlər də çoxalır. Gözləri
ilə görməkdən savayı Sahibinə ondan nə fayda
var? **12** Fəhlə az da yesə, çox da yesə, Yuxusu
şirindir. Amma varlı adamın dövləti qoymaz ki, O,
rahat yatsın. **13** Səma altında gördüyüm Başqa
böyük dərd də var: Yığdığı sərvət sahibinə zərər
gətirir, **14** Bu sərvəti bədbəxt hadisələr yox edir,
Sərvət sahibinin oğlu doğulanda Ona verməyə
bir şeyi qalmır. **15** Necə ki o, anasının bətnindən
çılpaq doğulub, Eləcə də bu dünyadan gedir.
Zəhmətinin bəhrəsindən Heç nəyi əlinə götürüb
Özü ilə apara bilmir. **16** Bu da böyük bir dərddir:
İnsan dünyaya necə gəlirsə, Elə də gedir. Boş
yerə çəkdiyi zəhmətin Ona nə faydası var? **17**
Ömrü boyu öz çörəyini Qaranlıq, böyük sıxıntı,
xəstəlik və Qəzəb içində yeyir. **18** İnsan üçün
mənim gördüyüm yaxşı və gözəl olan budur ki,
o yeyib-içsin və Allahın ona verdiyi bir neçə
günlük ömründə səma altında çəkdiyi bütün
zəhmətlərindən zövq alsın, çünki ona düşən bəxşiş
budur. **19** Həmçinin Allah hər kəsə var-dövlət
bəxş edərək qüvvət verib ki, ondan yesin, payını
götürsün və zəhmətindən zövq alsın. Bu, Allahın
hədiyyəsidir. **20** Çünki Allah insanın başını şənliklə
qatdığı üçün insan ömrünün günlərini dərindən
düşünmür.

6 Səma altında gördüyüm bir dərd də var ki,
insanlar arasında çox yayılıb: **2** adam var ki,
Allah ona var-dövlət, izzət verir, arzu etdiyi hər
şeyi yerinə yetirir, ancaq ona bu şeylərdən yeyib-
içməyə imkan vermir, yad bir adam onun malını
yeyir. Bu da puçdur, böyük bir dərddir. **3** Bir
adam yüz uşaq atası olub, uzun illər yaşasa da,
amma uzun ömrünün əvəzində firavanlığından
doymayıb hörmətlə dəfn olunmazsa, məncə, ölü
doğulmuş uşaq ondan yaxşıdır. **4** Çünki ölü
doğulmuş uşaq boş yerə doğulur, qaranlıq içində
itib-gedir, heç adı da çəkilmir. **5** Nə günəş üzü
görür, nə də bir şey bilir. Amma bu uşağın rahatlığı
o adamınkından çoxdur. **6** Çünki o adam iki dəfə
min il ömür sürsə də, sevincin nə olduğunu bilmir.
Məgər hər ikisi eyni yerə getmirmi? **7** İnsan bütün
zəhməti Qarnı üçün çəkir, Amma yenə də iştahası
bitib-tükənmir. **8** Hikmətli adamın ağılsızdan
Nə üstünlüyü var? Yoxsul başqa insanlarla Necə
rəftar etməyi bilsə də, Bunun ona nə faydası var?
9 Gözün görməsi ürəyin istəməsindən yaxşıdır.
Bu da puçdur, külək dalınca qaçmağa bənzər. **10**
Nə varsa, adı çoxdan qoyulmuşdur, İnsanın da nə
olduğu bilinir. Heç kəs özündən güclü ilə güləşə
bilməz. **11** Sözün çoxluğu puçluğu çoxaldır. Bunun
insana nə faydası var? **12** Görəsən kim bilir ki,
kölgə kimi keçən qısa puç həyatda insan üçün
yaxşı şey nədir? Kim insana deyə bilər ki, özündən
sonra səma altında nə baş verəcək?

7 Yaxşı ad ətirli yağdan, Ölüm günü isə doğum
günündən yaxşıdır. **2** Yas evinə getmək Ziyafət
evinə getməkdən yaxşıdır, Çünki hər kəsin
axırı ölümdür. Gərək yaşayan hər adam Bunu
yadında saxlasın. **3** Qüssə gülməkdən yaxşıdır,
Çünki üzün qəmgin olması İnsan üçün daha
yaxşıdır. **4** Hikmətli adamın ürəyi yas evindədir,
Amma ağılsızın ürəyi şadlıq evində. **5** Hikmətli
adamın məzəmmətini eşitmək Ağılsızın nəğməsini
eşitməkdən yaxşıdır. **6** Çünki ağılsız adamın
gülməyi Qazan altında yanan tikanlı kolun səsi
kimidir. Bu da puçdur. **7** Haram gəlir hikmətli
adamı ağılsıza çevirir, Rüşvət isə ürəyi bərbad edir.
8 Bir şeyin axırı əvvəlindən yaxşıdır, Səbirli adam
qürurludan yaxşıdır. **9** Qəzəblənməyə tələsmə,
Çünki qəzəb ağılsızların Ürəyində yuva salar. **10**
"Niyə keçən günlər bu gündən yaxşı idi?" demə,
Çünki verdiyin sual hikmətli sual deyil. **11** Hikmət
miras mal qədər yaxşıdır, Dünyada yaşayan hər
kəs üçün faydalıdır. **12** Çünki pul necə insanın
sipəridirsə, Hikmət də eləcə insanın sipəridir.
Amma biliyin faydası bundan ibarətdir: Hikmət
ona sahib olana həyat verər. **13** Allahın işinə diqqət
et: Onun əydiyini kim düzəldə bilər? **14** Yaxşı
gündə şad-xürrəm ol, Pis gündə isə bunu anla: Hər
cür günü Allah təyin edib ki, İnsan özündən sonra
nə olacağını bilməsin. **15** Puç ömrümdə bunları
gördüm: Saleh adam salehliyinə baxmayaraq,
ölür, Pis adamın isə pisliyinə baxmayaraq, ömrü
uzanır. **16** Həddən artıq saleh olma, Həddən artıq
müdrik olma. Nə üçün özünü üzəsən? **17** Həddən
artıq pis olma, Həddən artıq ağılsız olma. Nə üçün
əcəlin çatmamış öləsən? **18** Bir şeydən yapışmağın
yaxşıdır, Amma o birindən də əlini çəkmə. Çünki
Allahdan qorxan adam Hər ikisini tarazlayar. **19**

Hikmət ağıllı adama Şəhərdə olan on hakimin
hökmündən Daha çox güc verər. **20** Doğrudan
da, yer üzündə elə saleh adam yoxdur ki, Yalnız
yaxşılıq edib heç bir günah etməsin. **21** Adamların
dediyi hər sözə məhəl qoyma, Onda nökərinin
səni söydüyünü eşitməzsən. **22** Çünki sənin ürəyin
də yaxşı bilir ki, Sən də başqa adamları çox
söymüsən. **23** Bu deyilənlərin hamısını hikmətlə
sınadım. "Hikmətli olacağam" söylədim. Amma
buna qadir olmadım. **24** Hikmət deyilən şey Çox
uzaqda, çox dərindədir. Onu kim tapa bilər? **25**
Mən ürəyimdə niyyət etdim ki, Hikməti və hər
şeyin əsasını bilim, Axtarıb araşdırım, Bilim ki,
pislik ağılsızlıqdır, Ağılsızlıq isə dəlilikdir. **26** Tələ
quran qadını Ölümdən acı gördüm. Onun ürəyi
tora, əlləri zəncirə bənzər. Allahın razı qaldığı
adam ondan qaçar, Ancaq günahkar adam ona
əsir olar». **27** Vaiz deyir: «Bax bunu öyrəndim:
Hər şeyin əsasını tapmaq üçün Bir-bir araşdıran
zaman **28** Ürəyim hey axtarır, ancaq tapa bilmir.
Min kişinin içində bir yaxşısını tapdım, Amma bu
qədər qadının içində bir yaxşısını tapmadım. **29**
Ancaq bunu öyrəndim ki, Allah insanları kamil
yaratdı, Onlar isə qarışıq fikirlərə düşdü.

8 Kim hikmətli adama tay ola bilər? Şeylərin
mənasını kim bilər? Hikmət insanın üzünü
nurlandırar, Tutqun simasını dəyişdirər. **2** Mən
deyirəm: padşahın hökmünə qulaq as, çünki
Allaha and içmisən. **3** Padşahın hüzurundan
çıxmağa tələsmə, onun xoşuna gəlməyən işində
inad etmə, çünki o istədiyi hər şeyi edə bilər. **4**
Padşahın sözündə səlahiyyət var. Kim ona "Nə
edirsən?" deyə bilər? **5** Onun hökmünü yerinə
yetirən Heç bir bəlaya düşməz. Hikmətli adamın
ürəyi Bunun vaxtını da, qaydasını da bilir. **6** Axı
hər şeyin həm öz vaxtı, Həm də öz qaydası var.
Hərçənd ki insanın daşıdığı dərd çox ağırdır. **7**
Çünki kim bilir ki, nə olacaq? Bəs kim ona deyə
bilər ki, necə olacaq? **8** Küləyi tutub saxlamağa
heç kəsin gücü çatmadığı kimi Ölüm gününü
saxlamağa da heç kəsin gücü çatmaz. Döyüşçü
meydanı tərk etmədiyi kimi Pislik də pis adamı
tərk etməz. **9** Bunların hamısını gördüm və səma
altında görülən hər işə diqqət etdim: bir adamın
başqa adama ağalıq etməsi başına bəla olur. **10**
Sonra mən pis adamların axırını da gördüm. Bu
adamlar müqəddəs yerə gəlib-gedər, buna görə də
pislik etdikləri şəhərdə tərifləndi. Bu da puçdur.
11 Pis işin cəzası tez verilmədiyinə görə insanların
ürəyi də pislik etməyə cəsarət tapır. **12** Günahkar
adam yüz dəfə pislik edib uzun müddət yaşasa da,
Allahdan qorxanların, Onun hüzurunda ehtiramla
duranların yaxşılıq görəcəyini bilirəm. **13** Ancaq
pis adam yaxşılıq görməyəcək və onun kölgəyə
bənzər günləri uzadılmayacaq, çünki Allahın
hüzurunda ehtiramla durmur. **14** Yer üzündə
baş verən başqa puç şey də var: saleh adamlara
layiq olan şeylər pis adamlara qismət olur, pis
adamlara layiq olan şeylər saleh adamlara qismət
olur. Dedim ki, bu da puçdur. **15** Beləcə mən kef
çəkməyi üstün saydım, çünki səma altında insan
üçün yeyib-içməkdən və kef çəkməkdən yaxşı şey
yoxdur. Çünki səma altında Allahın insana ömrü
boyu çəkdirdiyi zəhmətdən ona ancaq bu qalır.
16 O zaman ürəyimdə niyyət etdim ki, hikmət
öyrənim və yer üzündə insanların gecə-gündüz
gözlərinə yuxu getməyərək gördükləri işlərə nəzər
salım. **17** Onda Allahın bütün işlərini gördüm.
Bildim ki, kimsə səma altında edilən işləri anlaya
bilməz, nə qədər səy göstərsə də, yenə də bunu
anlaya bilməz. Bir hikmətli adam bunu bildiyini
iddia etsə də, yenə dərk edə bilməz.

9 Beləcə bunların hamısını ürəyimdə araşdırıb
bu nəticəyə gəldim: salehlər, hikmətlilər və
onların etdikləri işlər Allahın əlindədir. İstər sevgi
olsun, istər nifrət, insan qabağına nə çıxacağını
bilmir. **2** Hər kəsin aqibəti eyni cür olur: salehlərin
və pislərin, yaxşıların və yamanların, təmizlərin və
murdarların, qurban təqdim edənlərin və qurban
təqdim etməyənlərin. Yaxşı adama nə olursa,
günahkarlara da elə olur. And içənə nə olursa,
and içməkdən qorxana da elə olur. **3** Səma altında
edilən işlərin hamısının pis cəhəti bundadır ki,
hər kəsin aqibəti eyni cür olur. Doğrudan da,
insanların ürəyi pisliklə doludur. Nə qədər ki
yaşayırlar, ürəklərində dəlilik var. Sonra isə ölüb
gedirlər. **4** İnsan nə qədər ki yaşayır, onun üçün
ümid var, ona görə ki diri it ölü şirdən yaxşıdır. **5**
Çünki dirilər öləcəklərini bilir, Ancaq ölülər heç nə
bilmir. Onlara daha heç vaxt əvəz verilməyəcək,
Çünki onların xatirəsi də unudulub. **6** Ölülərin
sevgisi, nifrəti, Paxıllığı artıq məhv olub. Səma
altında görülən işlərdə Daha payları olmayacaq.
7 Get çörəyini şadlıqla ye, Şərabını şən ürəklə
iç. Çünki artıq Allah Etdiyin işlərdən razıdır. **8**
Qoy paltarın həmişə ağ olsun, Başından ətirli
yağ əskik olmasın. **9** Səma altında Allahın sənə
verdiyi puç ömrünün bütün günlərini – həyatının
hamısını sevdiyin qadınla xoş həyat keçir. Çünki
həyatından və səma altında çəkdiyin zəhmətdən
sənə qalan pay budur. **10** Çalışmaq üçün nə
bacarırsan, var gücünlə et. Çünki gedəcəyin ölülər
diyarında nə iş, nə fikir, nə bilik, nə də hikmət
var. **(Sheol h7585)** **11** Səma altında daha bir şey
də gördüm: Yarışı həmişə bərk qaçanlar udmur,

Müharibədə həmişə igidlər qalib gəlmir. Çörək həmişə müdriklərə, Var-dövlət həmişə ağıllılara nəsib olmur, Hörmət alimlərə göstərilmir. Ancaq zaman və fürsətdir ki, hər kəsin qabağına çıxır. **12** Həmçinin insan öz vaxtını bilmir. Balıqlar amansız bir tora, Quşlar tələyə düşdüyü kimi İnsanlar da pis bir zəmanəyə düçar olur, Onda pis zəmanə qəfildən başlarının üstünü alır. **13** Səma altında mənə çox təsir edən bu hikməti də gördüm: **14** içində az adam yaşayan kiçik bir şəhər var idi. Güclü bir padşah oraya hücum edib onu dövrəyə aldı, ətrafında böyük mühasirə işləri gördü. **15** Orada yoxsul, ancaq hikmətli bir adam yaşayırdı. O öz hikməti ilə şəhəri xilas etdi. Lakin heç kəs bu yoxsul adamı xatırlamadı. **16** O zaman mən dedim: "Hikmət qüdrətdən yaxşıdır, Lakin yoxsul adamın hikmətinə xor baxırlar, Onun sözləri eşidilmir". **17** Hikmətli adamın pıçıltı ilə dediyi sözlər Ağılsızların içindəki başçının qışqırtısından yüksəkdir. **18** Hikmət döyüş silahından üstündür, Amma bir günahkar hər cür yaxşılığı bərbad edər.

10 Ölü milçəklər ətirdüzəldənin yağını İylədib xarab edər. Kiçik ağılsızlıq da Hikmət və hörmət sahibini rüsvay edər. **2** Hikmətli adamın ürəyi düzlüyə tərəf yönələr, Ağılsız adamın ürəyi əyriliyə. **3** O yol gedəndə də ağlının azlığı bilinər, Ağılsız olduğunu hamıya göstərər. **4** Əgər hakimin qəzəbi sənə qarşı alovlansa, Yerindən tərpənmə. Çünki sakitlik Böyük xətaların üstünü örtər. **5** Səma altında bir dərd də gördüm: O da hökmdarın əlindən çıxan səhvdir. **6** Ağılsızlar yüksək vəzifələrə qoyulur, Halbuki varlılar aşağıda oturur. **7** Gördüm ki, qullar necə at üstündə, Ağalar isə qul kimi piyada gedir. **8** Quyu qazan içinə özü düşə bilər, Divar sökəni ilan sancа bilər. **9** Daş kəsəni daşlar yaralar, Odun yarana odun xətər yetirər. **10** Əgər balta kütdürsə, Onun ağzı itilənməyə verilməyibsə, Daha çox güc sərf olunmalıdır. Amma hikmət insanın köməyinə çatar. **11** Əgər ilan ovsun oxunmazdan qabaq sancsa, Ovsunçu çağırmağın faydası yoxdur. **12** Hikmətli adamın ağzından lütfkar sözlər çıxar, Lakin ağılsız öz dili ilə həlakına yol açar. **13** Onun dilindəki sözlər ağılsızlıqla başlanar, Danışığının axırı da sarsaqlıqdır. **14** Ağılsız adam çox söz danışar. Heç kəs nə olacağını bilməz. Bəs kim ona özündən sonra Nə olacağını deyə bilər? **15** Ağılsızların çəkdikləri zəhmət Özlərini yorar, Onlar şəhərə gedən yolu da bilmir. **16** Əgər padşahın bir uşaqdırsa, Başçıların səhər tezdən Ziyafətə başlayırsa, Onda vay halına, ey ölkə! **17** Əgər padşahın bir əsilzadədirsə, Başçıların da vaxtında Keflənmək üçün yox, qüvvətlənmək üçün yeyirsə, Onda xoş halına, ey ölkə! **18** Tənbəllik üzündən evin damı uçar, Heç bir iş görməsən, evin tavanı damar. **19** Yemək şadlıq gətirər, Şərab həyatı keflə doldurar, Pul isə hər istəyini ödəyər. **20** Padşahı hətta ürəyində də söymə, Varlı adamı yataq otağında da lənətləmə. Çünki göydə uçan quşlar xəbər aparar, Qanadlı məxluqlar sənin sözünü çatdırar.

11 Çörəyini suların üzünə burax, Çünki uzun müddət sonra yenə onu taparsan. **2** Yeddi ya səkkiz adama pay ver, Çünki bilmirsən ki, Ölkədə necə bir pis gün olacaq. **3** Əgər buludlar su ilə dolu olsa, Yağışlarını yer üzünə səpər. Əgər bir ağac cənub ya şimal Səmtinə yıxılsa, Elə yıxıldığı yerdə də qalar. **4** Küləyə baxan toxum səpməz, Buludlara baxan əkdiyini biçməz. **5** Küləyin səmtini, Hamilə qadının qarnında Sümüklərin necə böyüdüyünü bilmədiyin kimi Hər şeyi yaradan Allahın işlərindən də xəbərsizsən. **6** Toxumunu səhər vaxtı səp, Axşama qədər də əlin boş durmasın. Çünki bilmirsən ki, əvvəlki məhsuldar olacaq Yoxsa sonrakı Yaxud hər ikisi birlikdə. **7** Həqiqətən, işıq gözəldir, Günəşi görmək gözlərə xoşdur. **8** Əgər insan uzun ömür sürürsə, Qoy sevinclə yaşasın. Ancaq qaranlıq günlərinin də olduğunu unutmasın, Çünki onlar daha çox olacaq. Baş verəcək hər şey puçdur. **9** Ey gənc, cavanlığında sevin, Qoy ürəyin səni cavanlıq günlərində sevindirsin. Ürəyinin istədiyi ilə, Gözlərinin gördüyü ilə get. Ancaq bil ki, Allah Bunların hamısına görə Səni mühakimə edəcək. **10** Buna görə də təşvişi ürəyindən qov, Əzabı bədənindən uzaqlaşdır. Çünki cavanlıq da, Cavanlıqdakı güc də puçdur.

12 Pis günlər gəlməzdən qabaq, "Onlardan zövq almıram" deyəcəyin illər Yaxınlaşmazdan əvvəl, Cavanlıq günlərində Səni Yaradanı xatırla. **2** Günəş, işıq, ay və ulduzlar sönməzdən əvvəl, Yağışdan sonra buludlar yenə qayıtmazdan əvvəl Onu xatırla. **3** O gün gələndə Evi qoruyanlar tir-tir əsəcək, Güclülər əyiləcək, Əl dəyirmanı ilə işləyənlər Az olduqları üçün Dən üyüdə bilməyəcək, Pəncərədən baxanlar qaralacaq. **4** Küçəyə açılan qapılar bağlanacaq, Dəyirmanların səsi kəsiləcək. Adamlar quş səsi ilə oyanacaq, Nəğmə oxuyan bütün qızların səsini Zəif eşidəcəklər. **5** O zaman onlar uca yerdən qorxacaq, Yolda yerimək də təhlükəli olur. Bax badam ağacı çiçək verir, Çəyirtkə özünü güclə çəkir, Həvəsi zəifləyir. Beləcə insan son mənzilə gedir, Yas tutanlar küçələrə düşür. **6** Gümüş iplər qopmamış, Qızıl kasa qırılmamış, Bulaq

başında kuzə tikə-tikə olmamış, Quyu yanında çarx sınmamış, **7** Torpaq gəldiyi yerə qayıtmamış, Həyat nəfəsi isə onu verən Allaha dönməmiş Səni Yaradanı xatırla». **8** Vaiz deyir: «Hər şey puçdur, tamam puçdur». **9** Vaiz hikmətli adam olmaqdan başqa, xalqa bilik də öyrədirdi. O bir çox məsəlləri araşdırıb axtardı və tərtib etdi. **10** Vaiz faydalı sözlər tapmağa çalışdı. Onun yazdıqları düzgün və doğrudur. **11** Hikmətlilərin sözləri çoban çubuğu kimi, topladıqları sözləri bərk vurulmuş mıxlar kimidir; o sözlər bir Çoban tərəfindən verilir. **12** Bunlardan başqa, oğlum, sən buna diqqət et ki, Çox kitab yazmağın axırı yoxdur, Çox oxumaq adamı yorur. **13** Hər şey aşkar oldu, Nəticə bundan ibarətdir: Allahdan qorx, Onun əmrlərini yerinə yetir. Bəli, insanın əsas vəzifəsi budur. **14** Çünki Allah hər işi, gizli olan hər şeyi – İstər yaxşı olsun, istər pis – Mühakimə edəcək.

Nəğmələr Nəğməsi

1 Bu nəğmələr nəğməsi Süleymanındır. **2** Qoy dodaqların məni öpdükcə öpsün, Çünki eşqin şərabdan da yaxşıdır. **3** Vurduğun ətrin qoxusu nə gözəldir, Adın belə, ətirqabıdan tökülən ətri xatırladır, Ona görə qızların sevimlisi olmusan. **4** Bağrına bas məni, səninlə qaçaq, Qoy padşah məni otağına aparsın. Qızın rəfiqələri: Səninlə sevinib biz şadlanarıq, Şərabdan da artıq eşqinizi anarıq. Qız: Sənə heyran olanlar haqlıdır. **5** Ey Yerusəlimdəki qızlar, Qedar çadırları tək, Süleymanın pərdələri tək Qaralsam da mən, Yenə gözələm. **6** Baxmayın ki, mən qarayanızam, Günəşdən qaralmışam, Qardaşlarımın mənə qəzəbi tutarkən Məni üzümlüklərinə qarovulçu qoydular. Mən də öz üzümlüyümə baxa bilmədim. **7** Ey könlümün sevgilisi, söylə mənə: Sürünü harada otarırsan? Günorta sürünü harada yatırırsan? Niyə sənin dostlarının sürülərinin yanında gedən, Üz-gözünü bürüyən bir qadına bənzəyim? **8** Ey gözəllər gözəli, əgər yerini tapa bilməsən, Sürülərin izi ilə get, Oğlaqlarını çoban çadırlarının yanında otar. **9** Ey yarım, sən Fironun arabalarını çəkən Gözəl madyana bənzəyirsən. **10** Yanağına düşən bəzəklərlə, Boynundakı daş-qaşdan olan boyunbağı ilə Bax nə qədər gözəlsən. **11** Sənə düymələri gümüşdən Qızıl silsilə düzəldəcəyik. **12** Padşah süfrəsində oturarkən Hər yanı nard çiçəyimin ətri bürüyür. **13** Mənim üçün sevgilim Döşlərimin arasında yatan mirra kisəsidir. **14** Mənim üçün sevgilim En-Gedinin üzüm bağlarındakı bir dəstə xınagülüdür. **15** Ey yarım, nə gözəlsən, nə gözəlsən! Göyərçin gözlüsən! **16** Ey sevgilim, nə gözəlsən, Sən nə qədər şirinsən! Yaşıldır yatağımız. **17** Evlərimizin dirəkləri sidr ağacındandır, Tavanımızın oymaları şam ağacındandır.

2 Mən Şaron nərgiziyəm, Dərələrdə bitən zanbağam. **2** Mənim yarım qızlar arasındadır, Elə bil bir zanbaq tikanlar arasındadır. **3** Mənim sevgilim oğlanlar arasındadır, Meşədəki ağaclar arasında alma ağacına oxşayır. Kölgəsində oturmaqdan zövq alıram, Meyvəsinin dadı damağımdan getmir. **4** O məni ziyafət evinə apardı, Sevgisi bayraq kimi üzərimdə dalğalanır. **5** Mən eşq xəstəsiyəm, Kişmiş verin, qüvvətlənim, Alma verin, cana gəlim. **6** Sevgilim sol əlini başımın altına salır, Sağ əli ilə məni qucağına alır. **7** Ey Yerusəlimdəki qızlar, sizi and verirəm Dişi ceyranlara, çöldəki marallara! Bizi bu sevgidən oyatmayın, ayıltmayın, Qoy könül istəyənəcən qalsın. **8** Bu, sevgilimin həmirtisidir! O, dağlardan aşaraq, təpələrdən sıçrayaraq gəlir. **9** Sevgilim ahuya, maral balasına oxşayır, Budur, hasarımızın o tayında dayanır, Pəncərələrdən boylanır, barmaqlıqlardan baxır. **10** Mənə belə dedi sevgilim: «Dur gəl, yarım, gözəlim. **11** Budur, artıq qış keçib, Yağıntılar kəsilib. **12** Hər yanda güllər bitib, Nəğmə oxumağın zamanı yetib, Qumrunun səsi torpağı bürüyüb. **13** Əncir yaşıl bar gətirib, Üzüm çiçəklənib ətrini saçır. Dur gəl, yarım, gözəlim!» **14** Ey gözəl göyərçinim, Sanki sal qayalarda, sıldırımlarda gizlənmisən. Qoy üzünü görüm, səsini eşidim, Çünki şirin səsli, gözəl surətlisən. **15** Tülküləri, kiçik tülküləri tutun, Üzümlükləri korlamağa qoymayın, Çünki bağlarımız çiçəklənib. **16** Sevgilim mənimdir, mən də onunam, O, sürüsünü zanbaqlıq içərisində otarır. **17** Gün sərinləşənəcən, kölgələr düşənəcən, Ey sevgilim, geri qayıt, Şişuclu dağların qoynunda olan Ahuya, maral balasına bənzərsən.

3 Yatağımda bütün gecə Könlümün sevgilisini axtardım, Axtardım, amma tapa bilmədim. **2** Dedim: «Qoy könlümün sevgilisini axtarım, Durub şəhəri dolaşım, Küçələrdə, meydanlarda axtarım». Axtardım, amma tapa bilmədim. **3** Şəhər asayişini qoruyanlar məni tapdı, Onlardan soruşdum: «Könlümün sevgilisini görməmisiniz ki?» **4** Onlardan ayrılanda könlümün sevgilisini tapdım, Tutub onu buraxmadım. Onu anamın evinə – Məni doğan qadının otağına apardım. **5** Ey Yerusəlimdəki qızlar, sizi and verirəm Dişi ceyranlara, çöldəki marallara! Bizi bu sevgidən oyatmayın, ayıltmayın, Qoy könül istəyənəcən qalsın. **6** Səhradan keçən, Tüstü sütunları kimi gələn, Tacirlərin ətirli bitkiləri içərisində Mirra və kündür ətri verən kimdir? **7** Budur Süleymanın taxt-rəvanı! Ətrafını İsrail igidlərindən altmışı bürüyüb. **8** Onların hamısı qılınc daşıyır, Mahir döyüşçüdür, Hər biri qılıncını belinə bağlayıb, Təhlükəli gecələr üçün hazırlanıb. **9** Taxt-rəvanını padşah Süleyman Livanın ağaclarından düzəltdirib. **10** Sütunları gümüşdən, söykənəcəyi qızıldan, Oturacağı tünd qırmızı qumaşdan düzəltdirib, Yerusəlim qızları bu qumaşa zövqlə naxış vurub. **11** Ey Sion qızları, çıxın, Padşah Süleymana baxın! O, toy günündə, ürəkdən sevindiyi gündə Başına anasının verdiyi tacı qoyub!

4 Ey yarım, nə gözəlsən, nə gözəlsən, Yaşmaq altda gözlərin göyərçinə oxşayır, Saçların Gilead dağının yamaclarından Tökülən keçi sürüsü tək qapqaradır. **2** Dişlərin qırxılmış, yenicə yuyunub

çıxan qoyun sürüsü tək düzülüb, Bu qoyunların hamısının əkiz balası var, Aralarında balasız olanı yoxdur. **3** Dodaqların qırmızı qaytan kimi aldır, Dilin nə qədər şirindir, Kəsilmiş nar kimi yaşmaqladığın yanaqlarından qan damır. **4** Boynun sursat üçün tikilmiş Davud qülləsi kimi vüqarlıdır, Sanki buradan pəhləvan qalxanı olan min sipər asılmışdır. **5** Döşlərin cüt ceyran balası kimi qoşadır, Zanbaqlıqda otlayan əkiz maral balasına oxşayır. **6** Gün sərinləşənəcən, kölgələr düşənəcən, Mirra dağına, kündür təpəsinə gedəcəyəm. **7** Təpədən dırnağa qədər gözəlsən, Yarım, tamamilə eyibsizsən. **8** Ay gəlin, Livan bölgəsindən mənimlə gəl, Gəl, Livandan mənimlə gəl. Amana təpəsindən, Senir, Xermon təpələrindən, dağlardan, Aslanlar yurdundan, dağlardan, bəbirlər məskənindən en. **9** Ay həmdəmim, ay gəlin! Bir baxışınla qəlbimi aldın. Ləl-cəvahiratı boynuna saldın, Gözəlliyinlə qəlbimi aldın. **10** Ay həmdəmim, ay gəlin! Sevgin necə gözəldir, Eşqin şərabdan da ləzzətlidir, Sənin ətrin ətirlərin ən gözəlidir. **11** Ay gəlin, dodaqlarından şanı balı axır, Bal və süd sənin dilinin altındadır. Paltarlarından Livanın ətri gəlir. **12** Ay həmdəmim, ay gəlin! Bir qapısı bağlı bağçasan, Örtülü bir bulaq, möhürlənmiş bulaqsan. **13** Sənin fidanların nar bağçasına oxşayır, Elə bil cənnətdir, orada seçmə meyvələr, Xına və nard çiçəkləri var. **14** Nard çiçəyi və zəfəran, Ətirli qamışla darçınlar, Hər cür buxur ağacı, Mirralar və əzvaylar, Hər cür seçmə ətriyyat var. **15** Sən bağçaların bulağısan, Canlı su qaynağısan, Livanın axar suyusan. **16** Oyan, ey şimal küləyi, Dur gəl, ey cənub küləyi, Gəlin mənim bağçamda əsin, Qoy o, ətrini hər yana versin. Sevgilim öz bağçasına gəlsin, Seçmə meyvələrdən yesin.

5 Ay həmdəmim, ay gəlin! Öz bağçama girmişəm, ətriyyatlarımla mirramı yığmışam. Şanı balını – öz balımı yemişəm, Şərabımı və südümü içmişəm. Qızın rəfiqələri: Ay dostlar, yeyin, Ay sevgililər, için, doyunca için! **2** Yatsam da, qəlbim oyaq idi. Qapını döyən sevgilimin səsi gəldi: «Qapını aç, ay həmdəmim, ay yarım! Ay göyərçinim, ay eyibsizim! İslandı başım şehdən, Saçım gecənin nəmindən». **3** Soyunmuşam paltarımı, Geyinimmi təzədən? Yumuşam ayaqlarımı, Bulaşdırımmı yenidən? **4** Sevgilim əlini qapının deşiyindən uzatdı, Onun üçün mənim köksüm oynadı. **5** Mən sevgilim üçün qapı açmağa qalxdım, əllərimə mirra damdı, Barmaqlarımdan süzüldü, Cəftə üstə töküldü. **6** Mən sevgilimə qapı açanda Sevgilim çıxıb getmişdi. O məni çağıranda huşumu itirmişdim. Mən onu axtardım, tapa bilmədim, Mən onu çağırdım, lakin cavab gəlmədi. **7** Şəhər asayişini qoruyanlar məni tapdılar, Döyüb bədənimi yaraladılar, Hasar keşikçiləri örpəyimi açdılar. **8** Ey Yerusəlimdəki qızlar, mən sizə and verirəm, Tapsanız sevgilimi, deyin ona: «Mən eşq xəstəsiyəm». **9** Ey gözəllər gözəli, Sevgilinin digərlərindən fərqi nədir? Onu fərqləndirən nədir? Axı niyə bizə belə and verirsən? **10** Sevgilim nur saçır, əlvan rənglidir, O, on minlərin arasından seçilir. **11** Başı sanki saf qızıldır, Qıvrım saçı qara qarğa tək qaradır. **12** Gözləri axar sular kənarındakı göyərçinlərə oxşayır, Süd içində yuyunmuşlar, Öz yuvasında cəvahir tək görünərlər. **13** Yanaqları ətirli gülüstana oxşayır, Hər yana ətir saçır, Dodaqları zanbaqlara bənzəyir, Ondan mirra tökülür. **14** Əlləri sanki sarı yaqutla bəzənən qızıl budaqdır, Qaməti sanki yaqutlarla naxışlanan fil dişidir. **15** Qıçları saf qızıl ayaqlıqlar üstündə dayanan Mərmər sütunlara oxşar. Görkəmi Livanın dağları kimidir, Nadir sidr ağacları kimidir. **16** Şirindillidir, Təpədən dırnağadək gözəldir. Ey Yerusəlimdəki qızlar, mənim sevgilim budur, Mənim yarım budur.

6 Ey gözəllər gözəli, sevgilin hara gedib? O hansı yana dönüb? Səninlə birgə onu axtarmağa gedək. **2** Sevgilim öz bağçasına – ətirli gülüstana gedib, Bağçalarda sürüsünü otarmağa, Zanbaq gülü toplamağa gedib. **3** Mən sevgilimin, sevgilim də mənimdir, O, sürüsünü zanbaqlıq içərisində otarır. **4** Ey yarım, sən Tirsa şəhəri qədər gözəlsən, Yerusəlim kimi sevimlisən, Müzəffər ordu kimi möhtəşəmsən. **5** Gözlərini məndən ayır, Onlar məni mat qoyur. Saçların Gilead dağının yamaclarından Tökülən keçi sürüsü tək qapqaradır. **6** Dişlərin yenicə yuyunub çıxan qoyun sürüsü tək düzülüb, Bu qoyunların hamısının əkiz balası var, Aralarında balasız olanı yoxdur. **7** Kəsilmiş nar kimi yaşmaqladığın yanaqlarından qan damır. **8** Altmış mələkə var, Cariyələr səksənə çatır, Kənizlər isə saysızdır. **9** Göyərçinimin, eyibsizimin tayı yoxdur, Anasının yeganə qızıdır, Onu doğanın canı-gözüdür. Qızlar onu görərkən Söyləyirlər: «Bəxtəvərsən!» Mələkələr və cariyələr də onu mədh edir. **10** Şəfəq saçan, Ay tək gözəl, gün tək parlayan, Müzəffər ordu kimi möhtəşəm olan kimdir? **11** Mən qoz bağına endim, Yaşıllaşan vadini görmək istədim. Üzüm tumurcuqlanıbmı, narlar çiçəklənibmi? Bunu seyr edim. **12** Heç özüm də bilmədən ruhum məni apardı, Şanlı xalqımın döyüş arabalarının üstünə qaldırdı. **13** Qayıt, ey Şulam qızı, qayıt, Qayıt, səni görək, qayıt. Oğlan:

Maxanayim oyununa tamaşa etdiyiniz kimi Niyə Şulam qızına baxmaq istəyirsiniz?

7 Ey əsilzadə qızı, başmaqlı ayaqların gözəldir,
Budlarını sanki heykəltəraş yonub, cəvahirə bənzəyir.
2 Göbəyin cürbəcür şərabların tükənmədiyi Dəyirmi piyaləyə bənzəyir. Belin zanbaqlara bürünən Bir dəstə sünbülə bənzəyir,
3 Döşlərin cüt ceyran balası kimi, əkiz maral balası kimi qoşadır. **4** Boynun fil dişi qülləsi kimi gözəldir. Gözlərin Bat-Rabbim darvazası yanındakı Xeşbon hovuzuna bənzəyir. Burnun Dəməşqə baxan Livan qülləsi kimi gözəldir. **5** Başın Karmel dağı kimi dik durur, Başındakı tellər tünd qırmızı rəngə çalır, Padşah zülfünün əsiri olur. **6** Nə qəşəngsən, nə şirinsən, Ey məlahətli sevgilim.
7 Qamətin xurma ağacına, Döşlərin salxımlara bənzəyir. **8** Dedim: «Qoy xurma ağacına çıxım, Meyvəli budaqlarından yapışım». Döşlərindən üzüm salxımları kimi dadım, Nəfəsindən alma ətrini duyum. **9** Dodaqların gözəl şərab dadı verir. Qız: Bu şərab birbaşa sevgilim üçün tökülsün, Biz yatanların dodaqlarına süzülsün.
10 Mən sevgiliminkiyəm, Onun meyl etdiyi mənəm. **11** Sevgilim, gəl çölə gedək, Kəndlərdə gecələyək. **12** Səhər tezdən üzüm bağlarına gedək, Üzüm tumurcuqlanıbmı, pöhrə veribmi? Narlar çiçəklənibmi? Bunu seyr edək. Qoy orada sevgimi sənə verim. **13** Ey sevgilim, məhəbbət otları ətir saçır, Qapımızın yanında köhnə, təzə – cürbəcür meyvələr var, Sənin üçün saxlanılıb.

8 Kaş ki mənə ananın döşlərindən süd əmən
Bir qardaş kimi olaydın, Küçədə səninlə rastlaşarkən səni öpərdim, Heç kim məni qınamazdı. **2** Qarşına düşəydim, mənə öyüd verən Anamın evinə aparaydım. Şirin şərabdan, narımın şirəsindən Sənə içirəydim. **3** Sevgilim sol əlini başımın altına salır, Sağ əli ilə məni qucağına alır.
4 Ey Yerusəlimdəki qızlar, sizi and verirəm Dişi ceyranlara, çöldəki marallara! Bizi bu sevgidən oyatmayın, ayıltmayın, Qoy könül istəyənəcən qalsın. **5** Sevgilisinə söykənib çöldən gələn Bu gözəl kimdir? Qız: Alma ağacı altda səni oyatdım. Sən orada ananın bətninə düşmüsən, Orada anan ağrı çəkib, səni doğub. **6** Məni qəlbinin başında, qolunun üstündə Bir möhür kimi saxla. Çünki sevgi ölüm qədər qüvvətlidir, Qısqanclıq ölülər diyarı kimi möhkəmdir, Onun odu alovlanır, O, atəşdir, tamamilə yandırıb-yaxır. **(Sheol h7585)** **7** Sevgini ümman sular söndürə bilməz, Onu çağlayan çaylar batıra bilməz. Bir insan sevgisi uğrunda var-yoxunu versə belə, Hamı ona xor baxar. **8** Bir kiçik bacımız var, Hələ döşləri çıxmayıb. Bacımıza elçi gələn gün Onun üçün nə edək? **9** Əgər o, bir hasar olsaydı, Biz üstünə gümüşdən bürc vurardıq. Əgər o, bir qapı olsaydı, Onu sidrdən xonça bağlayıb dövrəyə alardıq. **10** Mən bir hasaram, Döşlərim qüllələrə oxşar, Ona görə yarımın gözləri məndən razı qalar. **11** Süleymanın Baal-Hamonda bir üzüm bağı var idi, O bu bağı kirayəyə verirdi. Məhsula görə hər kirayə alan Ona min parça gümüş gətirməli idi. **12** Mənim də bağım var, onun sahibiyəm, Ey Süleyman, min parça gümüş sənin olsun, İki yüz gümüş kirayə alanlara qalsın. **13** Sən, ey bağçalarda məskən salan gözəl, Dostlar səni dinləyir, Mənə də səsini eşitdir. **14** Ey sevgilim, qaç, ətir saçan dağların üstündə, Bir ahu, bir maral balası kimi ol.

Yeşaya

1 Yəhuda padşahları Uzziya, Yotam, Axaz, Xizqiyanın dövründə Yəhuda və Yerusəlim barəsində Amots oğlu Yeşayaya görünən görüntü. **2** Ey göylər, eşidin, Ey yer üzü, dinləyin! Çünki Rəbb belə söylədi: «Övladlar yetişdirib böyütdüm, Amma onlar Mənə qarşı üsyankar oldular. **3** Öküz yiyəsini, Eşşək də sahibinin təknəsini tanıyır, Lakin İsrail xalqı Məni tanımır, Xalqım anlamır». **4** Günah edən millətin, Şər işlər görən xalqın, Yolunu azmış nəslin, Pozulmuş övladların vay halına! Onlar Rəbbi tərk etdilər, İsrailin Müqəddəsinə xor baxdılar, Ondan üz döndərdilər. **5** Siz nə üçün yenə döyüləsiniz, Niyə üsyan etməkdə davam edirsiniz? Xoralar başınızı tamamilə bürüyüb, Ürəyiniz azara düşüb. **6** Təpədən dırnağacan bədəniniz xəstədir, Bir sağlam yeriniz yoxdur: Yaralarınız, zədələriniz, Yenə də vurulmuş yaralarınız Təmizlənməmiş, sarılmamış, Məlhəmlə yumşaldılmamışdır. **7** Ölkəniz viran qaldı, Şəhərləriniz alışıb-yandı, Yadellilər gözünüzün önündəcə torpağınızı yeyib-dağıtdı. Torpağınız kimsəsiz qalıb, Sanki yad adamlar oranı talayıb. **8** Sion qızı bağdakı çardaq, bostandakı koma, Mühasirəyə alınmış şəhər kimi tək qalıb. **9** Əgər Ordular Rəbbi Bizim üçün bir neçə adamı sağ qoymasaydı, Biz Sodom kimi olardıq, Homorraya bənzəyərdik. **10** Ey Sodom başçıları, Rəbbin sözünü eşidin! Siz, ey Homorra xalqı, Allahımızın təlimini dinləyin! **11** Rəbb deyir: «Qurbanlarınız çoxalıb, Mənə nə? Yandırma qoç qurbanlarından, Bəslənmiş heyvanların piyindən doymuşam. Buğa, quzu, təkə qanını istəmirəm. **12** Hüzuruma gələrkən əlinizdə bunları gətirməyinizi kim istədi? Məbədimin həyətlərinə boş yerə ayaq basırsınız. **13** Mənə artıq batil təqdimlər gətirməyin, Buxur Məndə ikrah yaradır. Pisliklə dolu Təzə Ay mərasimlərinizə, Şənbə günlərinizə, Müqəddəs toplantılarınıza Dözə bilmirəm! **14** Təzə Ay mərasimlərinizə, Bayram günlərinizə Ürəkdən nifrət edirəm. Bunlar Mənə yük oldu, Onları daşımaqdan yoruldum. **15** Siz əl açıb Mənə yalvaranda Göz yumacağam. Nə qədər çox dua etsəniz də, Yenə qulaq asmayacağam. Əlləriniz qanla doludur, **16** Yuyunub təmizlənin, Gözümün önündə işlərinizi şərdən uzaqlaşdırın, Pislik etməkdən vaz keçin. **17** Yaxşılıq etməyi öyrənin, Ədaləti axtarın, Məzlumları qurtarın, Yetimin haqqını qoruyun, Dul qadını müdafiə edin». **18** Rəbb deyir: «Gəlin indi birgə düşünək bu an, Günahlarınız qıpqırmızı parça kimi görünsə də, Onlar qar kimi ağ olacaq, Tünd qırmızı rəngə çalsa da, Onlar ağ yun kimi bəyaz olacaq. **19** İtaətkar olub sözə baxsanız, Torpağın ən gözəl bəhrələrindən yeyərsiniz. **20** Əgər üsyankar olub Məni rədd etsəniz, Qılınc sizi yeyəcək». Bu sözlər Rəbbin ağzından çıxıb. **21** Rəbbə sadiq şəhər Necə də fahişəyə bənzər oldu! Axı o, ədalətlə dolu idi, Orada salehlik məskunlaşmışdı, İndi isə qatillərlə doludur! **22** Gümüşünüz tullantıya çevrildi, Şərabınıza su qatıldı. **23** Başçılarınız üsyankar olub oğrularla əlbirdir. Hər kəs rüşvəti sevir, bəxşiş dalınca düşür. Yetimin haqqını qorumur, Dul qadını müdafiə etmək haqqında düşünmür. **24** Buna görə də Sahibimiz, Ordular Rəbbi, İsrailin Qadir Allahı Belə bəyan edir: «Yağılarımı cəzalandırıb rahatlanacağam, Düşmənlərimdən qisas alacağam. **25** Ey İsrail xalqı, sənə əlimi uzadacağam, Paxırını gilabı ilə təmizləyəcəyəm, Bütün çirkini yuyacağam. **26** Hakimlərini, məsləhətçilərini əvvəlki kimi geri qaytaracağam. Sənə yenidən: "Salehlik şəhəri, sadiq şəhər" deyiləcək». **27** Sion ədalətlə, Tövbə edən sakinləri salehliklə qurtulacaq. **28** Lakin üsyankarlarla günahkarlar Birgə həlak olacaq, Rəbbi tərk edənlər yox olacaq. **29** Palıd ağaclarına səcdə etməkdən xəcalət çəkəcəksiniz, Seçdiyiniz bağlarda ibadət etməkdən utanacaqsınız. **30** Yarpaqları solmuş palıd ağacına, Susuz bağa dönəcəksiniz. **31** Güclü adam kətan qırıntısına oxşayacaq, Gördüyü iş qığılcım kimi olacaq, İkisi birlikdə yanacaq, Onları söndürən olmayacaq.

2 Amots oğlu Yeşayanın Yəhuda və Yerusəlim barəsində gördükləri: **2** Axır zamanda Rəbbin evi olan dağ Dağların zirvəsində möhkəm duracaq, Təpələrdən yuxarı ucalacaq. Bütün millətlər ona sarı gələcək. **3** Çox xalqlar gəlib deyəcək: «Gəlin Rəbbin dağına, Yaqubun Allahının evinə qalxaq, Qoy Rəbb bizə Öz yollarını öyrətsin, Biz Onun rizləri ilə gedək». Siondan Rəbbin təlimi, Yerusəlimdən Onun kəlamı yayılacaq. **4** Millətlər arasında Rəbb hakim olacaq, Çox xalqlar haqqında qərar çıxaracaq. Onlar qılınclarından kotan, Nizələrindən isə dəryaz düzəldəcək. Millət millətə qarşı qılınc qaldırmayacaq, Artıq dava etməyi öyrənməyəcək. **5** Ey Yaqub nəsli, gəlin Rəbbin nurunda gəzək. **6** Ya Rəbb, xalqını – Yaqub nəslini atdın, Çünki onlar Şərqdən gələn mövhumatlara uymuşdular, Filiştlilər kimi falçılıq edirlər, Əcnəbilərin adət-ənənələrinə əməl edirlər. **7** Ölkələri qızıl-gümüşlə dolu, Xəzinələrinin sonu yoxdur. Ölkələrində çoxlu atlar var, Döyüş arabaları külli miqdardadır. **8** Ölkələri bütlərlə doludur, Əlləri ilə düzəltdikləri, Barmaqları ilə işlədikləri Bütlərin qarşısında səcdə qılırlar. **9**

Buna görə də hamı yerə səriləcək, Hər kəs diz üstə çökdürüləcək. Ya Rəbb, onları bağışlama! **10** Rəbbin zəhmli üzündən, Ehtişamının əzəmətindən Qayalıqlara gedin, Yerin altında gizlənin. **11** Adamların təkəbbürlü baxışları alçaldılacaq, İnsanların qüruru qırılacaq, O gün yalnız Rəbb yüksəldiləcək. **12** Çünki o gün Ordular Rəbbi Bütün qürurluları, lovğaları, məğrurları alçaldacaq. **13** Livanın bütün hündür və vüqarlı sidr ağaclarını məhv edəcək, Bütün Başan palıdlarını yox edəcək. **14** Bütün ulu dağları, hündür təpələri, **15** Bütün yüksək qüllələri, Qala divarlarını yerlə yeksan edəcək, **16** Bütün Tarşiş gəmilərini, Bütün gözəl gəmiləri yox edəcək. **17** Adamların təkəbbürü qırılacaq, İnsanların qüruru alçaldılacaq, O gün yalnız Rəbb ucaldılacaq. **18** Bütlər tamamilə aradan götürüləcək. **19** Rəbb yeri sarsıtmağa qalxanda Onun zəhmli üzündən, ehtişamının əzəmətindən Hər bir insan qayalıqdakı mağaralara, Yerin altındakı xəndəklərə qaçıb girəcək. **20** O gün insanlar Səcdə etmək üçün düzəltdikləri Qızıl və gümüş bütlərini götürüb Köstəbək və yarasaların Qabağına atacaqlar ki, **21** Rəbb yeri sarsıtmağa qalxarkən Onun zəhmli üzündən, ehtişamının əzəmətindən Qaçmaq üçün qayalıqdakı çatlaqlara, Uçurumlardakı yarıqlara girsinlər. **22** Nəfəsi burunda olan insandan əl çəkin, Onun nə dəyəri var ki?

3 Budur, Sahibimiz, Ordular Rəbbi Yerusəlimdən və Yəhudadan hər bir yardımı, köməyi, Bütün çörək, su yardımını kəsəcək. **2** İgidlərlə cəngavərləri, Hakimlərlə peyğəmbərləri, Falçılarla ağsaqqalları, **3** əllibaşılarla adlı-sanlı adamları, məsləhətçiləri, Mahir sehrbazlarla cadugərləri aradan qaldıracaq. **4** Uşaqları onların üzərinə başçı qoyacağam, Qoy körpələr onlara hökm etsin. **5** İnsan insanla, qonşu qonşusu ilə, Cavan yaşlı ilə, adi adam nüfuzlu insanla Həyasızcasına rəftar edəcək. **6** Ailədə qardaş qardaşa sarılıb deyəcək: «Sənin heç olmasa əyninə geyməyə paltarın var. Sən başçımız ol, Qoy bu xarabalıqlar sənin əlinin altında olsun!» **7** O vaxt bu adam uca səslə söyləyəcək: «Mən yaralarınızı sarımağı bacarmaram, Çünki evimdə nə yemək, nə də paltar var, Məni xalqın başçısı qoymayın». **8** Yerusəlim sarsıldı, Yəhuda dağıldı, Çünki sözləri və əməlləri Rəbbə qarşı oldu, Onun əzəmətli hüzuru kimsə tərəfindən sayılmadı. **9** Sifətlərinin ifadəsi onlara qarşı şəhadət edir, Günahları haqda Sodomdakı kimi açıq danışırlar, Bunu gizlətmirlər. Vay onların halına! Axı bu bəlanı başlarına özləri gətirdi. **10** Saleh adamlara söyləyin ki, Onlara yaxşılıq ediləcək, Çünki onlar xeyirxahlıqlarının bəhrəsini yeyəcək. **11** Pis adamların vay halına! Çünki onlara pislik olunacaq, Elədikləri əməlləri qarşılarına çıxacaq. **12** Uşaqlar xalqıma zülm edir, Qadınlar üzərimizdə hökm sürür! Ey xalqım, sənə yol göstərənlər Səni azdırır, yolunu dolaşdırırlar! **13** Rəbb məhkəməsini qurmaq üçün qalxır, Xalqları mühakimə etmək üçün durur. **14** Rəbb xalqının rəhbərlərini, Başçılarını məhkəməyə gətirir: «Sizsiniz üzüm bağını yeyib-dağıdan, Kasıbların malı ilə evlərinizi dolduran. **15** Nə haqla xalqıma zülm edib Yoxsullara əzab verirsiniz?» Bunu Ordular Rəbbi Xudavənd bəyan edir. **16** Rəbb deyir: Madam ki Sion qızları çox təkəbbürlüdür, Boylana-boylana gəzir, göz-qaş oynadır, Addımlarını asta-asta atırlar, Ayaqlarındakı xalxalları cingildədib yeriyirlər, **17** Buna görə də Xudavənd Sion qızlarının başlarına qotur salacaq. Ayıb yerlərini açıb göstərəcək. **18** O gün Xudavənd onların bəzəklərini – Topuqlara taxılan bilərziklərini, Araqçınlarını, aypara şəkilli boyunbağılarını, **19** Sırğalarını, qolbaqlarını, örpəklərini, **20** Tac şəkilli başlıqlarını, Bazubəndlərini, qurşaqlarını, Ətirlə dolu mücrülərini, Tilsimlənmiş bəzək əşyalarını, **21** Üzüklərini, burun halqalarını, **22** Bayram libaslarını, paltarlarını, Örtüklərini, əl çantalarını, **23** Güzgülərini, nəfis toxunmuş kətan libaslarını, Çalmalarını, duvaqlarını əllərindən alacaq; **24** O vaxt gözəl ətir yerinə üfunət, Kəmər əvəzinə ip, Lülə-lülə saç əvəzinə keçəl baş, Bəzəkli paltar əvəzinə çul büründəcək, Gözəllik əvəzinə dağlanma olacaq. **25** Kişiləriniz qılıncla, İgidləriniz döyüşdə məhv olacaq. **26** Yerusəlimin darvazaları Nalə çəkib yas tutacaq, Bu şəhərsə kimsəsiz qadın tək Quru yerdə oturacaq.

4 O gün yeddi qadın Bir kişinin yaxasından tutub belə deyəcək: «Öz çörəyimizi yeyib öz paltarımızı geyinərik, Təki adın üstümüzdə olsun, Bizi xəcalətdən qurtar». **2** O gün Rəbbin Pöhrəsi gözəl və əzəmətli olacaq, İsrail xalqından xilas olub sağ qalanlar torpağın verdiyi bəhrə ilə fəxr edib şərəflənəcəklər. **3** Sionda, yəni Yerusəlimdə sağ qalanlara, orada qeyd olunub yaşayanlara «müqəddəs» deyiləcək. **4** Xudavənd Sion qızlarının murdarlığını yuyan zaman ədalət və alov ruhu ilə Yerusəlimi günahlı qandan təmizləyəcək. **5** Sonra Rəbb Sion dağının hər yanını, orada toplananların üzərini gündüz bulud və tüstü, gecə isə parlaq alovla örtəcək. Həqiqətən, əzəmətli şəhərin üzərinə örtük olacaq. **6** Bu bir çardaq olub gündüz qızmar istidə kölgə olacaq, fırtına ilə yağışa qarşı sığınacaq və daldalanma yeri olacaq.

5 Sevgilimin üzüm bağı barəsində Məhəbbət
nəğməsini oxuyuram: Torpağın məhsuldar
bir təpəsində Sevgilimin bir üzüm bağı var
idi. **2** O, torpağı belləyib daşlardan təmizlədi,
Seçmə meynələr əkdi, Ortada gözətçi qülləsi
tikdi, Üzümsıxan düzəltdi, Üzümlüyün barını
gözlədi, Amma bağ cır üzüm gətirdi. **3** «İndi
isə xahiş edirəm, ey Yerusəlimdə yaşayanlar, Ey
Yəhuda adamları, Mənimlə üzüm bağımın arasında
hakim olun! **4** Bağım üçün daha nə etməliyəm?
Üzümlüyün barını gözləyərkən Axı nə üçün bağım
cır üzüm gətirsin? **5** İndi qoy mən sizə bağımla nə
edəcəyimi bildirim: Çəpərini sökəcəyəm və onu
yeyib-dağıdacaqlar, Hasarını yıxacağam və onlar
tapdalanacaq. **6** Oranı viranəliyə çevirəcəyəm,
Oranı nə budayacaqlar, nə də belləyəcəklər. Orada
tikan və qanqal bitəcək, Buludlara əmr edəcəyəm
ki, Üzərinə yağış yağmasın». **7** İsrail nəsli Ordular
Rəbbinin üzüm bağıdır, Yəhuda adamları isə Onun
sevimli meynələridir! O, ədalət gözləyirdi, Budur,
zorakılıq gördü, O, salehlik gözləyirdi, Budur,
fəryadlar gördü! **8** Yer qalmayana qədər evi
evə, Tarlanı tarlaya birləşdirənlərin vay halına!
Yaşamağa yer qoymamısınız, Məgər bu ölkədə
tək siz yaşayırsınız? **9** Ordular Rəbbi mənə
belə eşitdirdi: «Böyük və yaraşıqlı çoxlu evlər
xaraba qalacaq, İçində yaşayan olmayacaq. **10**
Üzümlüyün on sahəsindən bir bat şərab əldə
ediləcək, Bir xomer toxumdan bir efa taxıl əmələ
gələcək». **11** Vay halına səhər erkən qalxıb içki
ardınca düşənlərin, Gecə yarısınadək şərab içib
keflənənlərin! **12** Onların ziyafətlərində Lira,
çəng, dəf və ney çalınar, Şərab içilər, Lakin
onlar Rəbbin gördüyü işlərə Diqqət etməzlər,
əməllərinə baxmazlar! **13** Buna görə xalqım
ağılsızlığından sürgünə gedəcək, Onun adlı-
sanlı adamları acından öləcək, Adi adamlar isə
susuzluqdan yanacaq! **14** Ölülər diyarı həddindən
artıq ağzını açıb Doymaq bilmir. Yerusəlimin adlı-
sanlıları, Adi adamları, səs-küylə əylənən insanları
bu diyara enəcək. **(Sheol h7585)** **15** Buna görə də hamı
yerə səriləcək, Hər kəs diz üstə çökdürüləcək,
Təkəbbürlü baxışlar alçaldılacaq. **16** Amma Ordular
Rəbbi ədaləti ilə ucaldılacaq, Müqəddəs Allah
salehliyi ilə Müqəddəsliyini göstərəcək. **17** Quzular
öz otlaqlarındakı kimi otlayacaq, Varlıların viranə
qalan evlərini yadellilər alacaq. **18** Pisliyi yalanla
hörülmüş iplərlə, Günahı araba kəndirləri ilə
çəkənlərin vay halına! **19** Onlar deyir: «Qoy
Allah tələssin, Öz əməlini tez həyata keçirsin,
biz də görək. Qoy İsrailin Müqəddəsinin niyyəti
gerçək olsun ki, bunu bilək!» **20** Vay halına pisə
yaxşı, yaxşıya pis söyləyənlərin, Qaranlığı işıq,
işığı qaranlıq sayanların, Acıya şirin, şirinə acı
deyənlərin! **21** Vay halına özlərini müdrik zənn
edənlərin, ağıllı sayanların! **22** Vay halına şərab
içməkdə qəhrəman, İçkiləri qarışdırıb içməkdə
pərgar olanların! **23** Vay halına rüşvət alıb
təqsirkara bəraət qazandıranların, Haqlıların
haqqını əlindən alanların! **24** Beləliklə, alovun
dili samanı necə yeyib-qurtarırsa, Küləş od
içində necə əriyib-gedirsə, Onlar da köklərindən
elə çürüyəcək, Tumurcuqları toz kimi havaya
sovrulacaq, Çünki Ordular Rəbbinin qanununu
rədd etdilər, İsrailin Müqəddəsinin sözünə xor
baxdılar. **25** Buna görə də Rəbbin qəzəbi Öz xalqına
qarşı alovlandı, Əlini onlara qarşı uzadaraq onları
vurdu. Dağlar titrədi, küçələrdə meyitləri zibil
kimi qaldı, Bütün bunlara qarşı yenə də Rəbbin
qəzəbi sönmədi, Əli hələ də cəzalandırmağa hazır
idi. **26** Rəbb uzaqda yaşayan millətləri Bayraq
işarəsi ilə, Onları yer üzünün ucqarlarından Fit
səsi ilə səsləyəcək. Tezliklə bu millətlər gələcək.
27 Aralarında yorulan, büdrəyən olmayacaq.
Onlar mürgüləməyəcək və yuxuya getməyəcək,
Belindəki kəmər açılmayacaq, ayaqqabı bağı
qırılmayacaq. **28** Onların oxları iti, yayları da
dartılmışdır. Atların dırnaqları çaxmaq daşına
bənzər, Döyüş arabalarının təkərləri qasırğa
kimidir. **29** Onların nərəsi bağıran şikarlarını qapıb
aparan, Kimsə onu əlindən ala bilməyən Şirin,
gənc aslanın nərəsinə bənzər. **30** O gün İsrailə
qarşı onlar dənizin uğultusu kimi gurlayacaqlar.
Kim yerə baxarsa, budur, zülmət, dərd görəcək.
Axı işıq qara buludlarla örtülüb.

6 Padşah Uzziya ölən il mən Xudavəndi gördüm.
O, uca və əzəmətli taxtda oturmuş və
geyimlərinin ətəyi məbədin döşəməsini örtmüşdü.
2 Onun ətrafında seraflar dayanmışdı. Hər birinin
altı qanadı var idi. Qanadının ikisi ilə üzlərini,
ikisi ilə ayaqlarını örtmüş, ikisi ilə uçurdular.
3 Biri o birini səsləyib deyirdi: «Ordular Rəbbi
müqəddəsdir, müqəddəsdir, müqəddəsdir! Bütün
yer üzü Onun əzəməti ilə doludur». **4** Serafların
səsindən qapı çərçivələri ilə kandarları sarsıldı,
məbəd tüstü ilə doldu. **5** Mən dedim: «Vay halıma,
həlak oldum! Çünki ağzı murdar bir adamam, Həm
də murdar ağızlı adamlar arasında yaşayıram.
Buna baxmayaraq, qarşımda Padşahı – Ordular
Rəbbini gözlərimlə gördüm». **6** Seraflardan biri
mənə tərəf uçdu, əlində də maşa ilə qurbangahdan
götürdüyü yanar kömür var idi. **7** O, kömürlə
dodaqlarıma toxunaraq dedi: «Budur, bu kömür
dodaqlarına dəydi, Pisliyin silindi, günahın
bağışlandı». **8** Sonra Xudavəndin səsini eşitdim:
«Kimi göndərim? Bizim üçün kim gedəcək?»

Mən dedim: «Mən buradayam. Məni göndər».
9 O dedi: «Get bu xalqa bunu çatdır: "Eşitdikcə
eşidəcəksiniz, amma anlamayacaqsınız, Gördükcə
görəcəksiniz, amma qanmayacaqsınız. 10 Bu xalqın
ürəyini kütləşdir, qulaqlarını ağır eşidən elə,
gözlərini yum ki, Gözləri ilə görməsinlər, qulaqları
ilə eşitməsinlər, Ürəkləri ilə anlamasınlar Və Mənə
sarı dönüb şəfa tapmasınlar"». 11 «Nə vaxtadək,
ya Xudavənd?» deyə soruşdum. Rəbb cavab verdi:
«Şəhərlər xarabalıqlara dönüb kimsəsiz, Evlər
adamsız, bu torpaq büsbütün viranə qalanadək.
12 Rəbb adamları çox uzaqlara sürgün edəcək,
Ölkənin çox yerləri viran qalacaq. 13 Xalqın
onda biri qalsa belə, Ölkə yenə dağılacaq; Lakin
kəsiləndə kötüyü qalan Yabanı püstə və palıd
ağacı kimi Müqəddəs nəsil onun kötüyüdür».

7 Uzziya oğlu Yotam oğlu Yəhuda padşahı Axazın
hökm sürdüyü dövrdə Aram padşahı Resinlə
İsrail padşahı Remalya oğlu Peqah Yerusəlimə
hücum etdilər, amma oranı ala bilmədilər. 2 Davud
nəslinə xəbər verildi ki, Aramlılarla Efrayimlilər
birləşib ordu düzəldib. Padşahın və xalqın ürəyi
meşə ağacları küləkdən titrəyən kimi titrədi. 3
Rəbb Yeşayaya dedi: «Axazı qarşılamaq üçün
oğlun Şear-Yaşuvla birgə yuxarı hovuzun su
yolunun qurtaracağına, Mahudbasan tarlasına
gedən yola çıx». 4 Ona belə de: «Diqqətli və
sakit ol, qorxma! Qoy ürəyin bu tüstülənən, yarısı
yanmış iki odun parçasından – Resinin, Aramın və
Remalya oğlunun qızğın qəzəbindən qorxmasın!
5 Aram, Efrayim və Remalya oğlu sizə qarşı şər
quraraq 6 belə deyir: "Gəlin Yəhudanın əleyhinə
çıxaq, vahiməyə salaraq zəbt edək və Tabel oğlunu
oraya padşah qoyaq"». 7 Xudavənd Rəbb belə
deyir: «Bu iş olmayacaq, baş tutmayacaq. 8
Çünki Aramın paytaxtı Dəməşqdir, Dəməşqin
başçısı da Resindir. Efrayim isə altmış beş ildən
sonra Darmadağın edilib xalq kimi qalmayacaq.
9 Efrayimin paytaxtı Samariyadır, Samariyanın
başçısı isə ancaq Remalyanın oğludur. Əgər imanda
möhkəm durmasanız, Heç dayana bilməzsiniz».
10 Rəbb yenə Axaza söylədi: «Allahın Rəbdən bir
işarə istə. 11 Qoy ya ölülər diyarı qədər dərin ya da
göylər qədər uca olsun». **(Sheol h7585)** 12 Lakin Axaz
cavab verdi: «Xeyr, Rəbbi sınamaq istəmirəm».
13 Bunun üstündən Yeşaya belə dedi: «Eşidin, ey
Davud nəsli! İnsanları bezdirməyiniz bəs deyilmi
ki, mənim Allahımı da bezdirirsiniz? 14 Buna görə
də Xudavənd Özü sizə işarə verəcək: budur, bakirə
qız hamilə olub oğlan doğacaq, adını İmmanuel
qoyacaq. 15 Bu uşaq pisə pis deyib yaxşını seçə
biləndə kəsmik və bal yeyəcək. 16 Amma bu
uşaq pisə pis deyib yaxşını seçə bilməzdən əvvəl
səni dəhşətə salan o iki padşahın torpaqları boş
qalacaq. 17 Rəbb səni, xalqını və ata nəslini
Efrayimin Yəhudadan ayrıldığı bu günə qədər
görünməyən fəlakətə uğradacaq, Aşşur padşahını
üstünüzə gətirəcək. 18 O gün Rəbb fit çalacaq
və Misir çaylarının mənsəblərində yaşayanları
milçəklər kimi, Aşşur torpaqlarında yaşayanları
arılar kimi səsləyəcək. 19 Onlar axın-axın gəlib
dərin vadilərdə, Qaya yarıqlarında, bütün tikanlı
kolluqlarda, Otlaqlarda məskunlaşacaq. 20 O gün
Xudavənd Fəratın o tayından muzdla tutduğu
ülgüclə – Aşşur padşahı ilə saçlarınızı, Bədəndəki
tüklərinizi və saqqallarınızı qırxacaq. 21 O gün
bir düyə ilə bir cüt qoyun bəsləyən 22 Aldığı
bol süd nəticəsində kərə yağı yeyəcək. Ölkədə
sağ qalan hər kəs kərə yağı ilə bal yeyəcək. 23
O gün min gümüş dəyərində min tənək olan
Bağ tikanlı, qanqallı çölə dönəcək. 24 Adamlar
oralardan oxlarla, kamanlarla keçəcək, Çünki
ölkənin hər yanı tikan və qanqalla örtüləcək. 25
Bir vaxt şumlanıb əkin əkilən təpələr Kimsənin
girə bilməyəcəyi tikanlı, qanqallı çölə dönəcək,
Mal-qaranın gəzdiyi, qoyun-keçinin tapdaladığı
yerlərə çevriləcək».

8 Rəbb mənə belə dedi: «Böyük tumar götür və
üstündə aydın hərflərlə Maher-Şalal-Xaş-Baz
yaz. 2 Kahin Uriya ilə Yeverekya oğlu Zəkəriyyəni
özümə etibarlı şahid seçdim». 3 Sonra mən
peyğəmbər olan arvadımla yaxınlıq etdim və o
hamilə olub bir oğlan doğdu. Rəbb mənə dedi:
«Onun adını Maher-Şalal-Xaş-Baz qoy. 4 Çünki
körpə "anam, atam" deməyi öyrənməzdən əvvəl
Dəməşqin sərvəti və Samariyanın qəniməti Aşşur
padşahına aparılacaq». 5 Rəbb mənimlə yenə
danışıb belə dedi: 6 «Bu xalq sakit axan Şiloah
sularını rədd edib Resinlə Remalyanın oğluna
meyl saldıqlarına görə 7 Mən Xudavənd, Fəratın
coşan güdrətli sularını – Aşşur padşahı və onun
qüvvətini bu xalqın üstünə gətirəcəyəm. Bu sular
öz yataqlarından yuxarı qalxaraq aşıb-daşacaq. 8
Bu sular Yəhudanı basacaq, daşıb içindən keçəcək,
Boğaza qədər çatacaq. Ordular qanadlarını açıb
bütün ölkəyə dolacaq, ey İmmanuel!» 9 Ey xalqlar,
pis işlər görün və qırılın! Ey yer üzünün bütün
uzaq ölkələri, eşidin! Döyüşə hazırlaşın və qırılın!
Bəli, döyüşə hazırlaşın və qırılın! 10 Birlikdə
məsləhətləşin, o boşa çıxacaq. İstədiyiniz qədər
danışın, heç bir söz gerçək olmayacaq, Çünki
Allah bizimlədir. 11 Rəbb bu xalqın tutduğu yol
ilə getməməyi söyləyərək məni qüdrətli əli ilə
saxladı və belə xəbərdarlıq etdi: 12 «Bu xalqın sui-
qəsd dediyi hər şeyə siz sui-qəsd deməyin, Onların

qorxduqlarından qorxmayın, lərzəyə gəlməyin. 13 Ordular Rəbbini müqəddəs sayın, Ondan qorxun
və lərzəyə gəlin! 14 O, Müqəddəs məkan olacaq,
Amma İsrailin iki padşahlığına büdrəmə daşı
və yıxma qayası, Yerusəlim sakinlərinə tələ və
tor olacaq. 15 Bir çoxları büdrəyib yıxılacaq və
qırılacaq, Tələyə düşüb əsir aparılacaq». 16 Ya
Rəbb, şagirdlərimin arasında Şəhadətini qoruyub
saxla, təlimini möhürlə! 17 Yaqub nəslindən
üzünü gizlədən Rəbbi gözləyəcəyəm, Ona ümid
edəcəyəm. 18 Mən və Rəbbin mənə verdiyi övladlar
Sion dağında məskunlaşan Ordular Rəbbinin
İsraildəki rəmzləri və nişanələriyik. 19 Sizə
bəzi adamlar deyəndə ki, «pıçıldayıb-mırtıldayan
cindarlarla, ruhçağıranlarla danışın», onlara
belə cavab verin: «Xalq öz Allahından məsləhət
almamalıdırmı? Heç dirilər barəsində ölülərlə
danışarlarmı? 20 Allahın təliminə, şəhadətinə sarı
dönün! Əgər onlar Allahın kəlamı ilə danışmasa,
onlar üçün nur şəfəqi saçmayacaq. 21 Onlar çarəsiz
və ac qalaraq oradan keçəcəklər. Ac qalanda
qəzəblənəcəklər, padşahlarını və özlərinin Allahını
lənətləyəcəklər. 22 Göyə də, yerə də baxsalar,
əzabdan, qaranlıqdan, zülmətdən savayı heç bir
şey görməyəcəklər. Qatı zülmətə atılacaqlar».

9 Lakin əzab çəkmiş xalq qaranlıqda qalmayacaq.
Keçmişdə Rəbb Zevulun və Naftali bölgələrini
alçaltdı, Gələcəkdə isə dənizkənarı yolu, İordan
çayının o biri tayını, Müxtəlif millətlər yaşayan
Qalileyanı Şərəfə çatdıracaq. 2 Zülmətdə
yaşayan xalq Möhtəşəm bir işıq gördü. Ölüm
kölgəsi diyarında məskunlaşanların Üzərinə nur
doğdu. 3 Ya Rəbb, milləti çoxaldıb sevinclərini
artırdın, Əkib-biçənlərin fərəhləndiyi, Qənimət
bölənlərin sevindiyi kimi Onlar da Sənin
hüzurunda sevindilər. 4 Çünki onlara yük olan
boyunduruğunu, Çiyinlərini döyən çomağını,
Onlara zülm edənlərin dəyənəyini çilik-çilik
etmisən Midyanlıların başlarına gətirdiyin gün
kimi. 5 Döyüşdə geyilən çəkmələri, Qana bulanmış
geyimləri yandırılacaq, Oda yem olacaq. 6 Çünki
bizim üçün körpə doğuldu, Bizə oğul verildi,
Hakimiyyət onun çiyinləri üzərində olacaq, Onun
adı Ecazkar Məsləhətçi, Qüdrətli Allah, Əbədi
Ata, Sülh Hökmdarı olacaq. 7 Hakimiyyətinin və
sülhünün artmasının sonu olmayacaq, O, Davudun
taxtı və padşahlığı üzərində hökm sürəcək,
O, hakimiyyətini ədalətlə və salehliklə indidən
sonsuzadək quracaq. Ordular Rəbbinin qeyrəti
bunu edəcək. 8 İsrail üzərində həyata keçirilsin
deyə Rəbb Yaqub nəslinin əleyhinə xəbərdarlıq
etdi. 9 Bütün xalq, Efrayimin, Samariyanın
sakinləri Bunu biləcək. Bu qürurlu, təkəbbürlü
xalq belə deyir: 10 «Kərpic evlərimiz yıxıldı,
Amma əvəzinə yonma daşdan evlər tikərik.
Firon ənciri ağacları kəsildi, Amma biz onların
əvəzinə sidr ağacları əkərik». 11 Buna görə Rəbb
Resinin düşmənlərini gücləndirəcək, Yağılarını
dirçəldəcək, 12 Aramlılar şərqdən, Filiştlilər
qərbdən Ağızlarını açıb İsraili udacaq. Bütün
bunlara qarşı yenə də Rəbbin qəzəbi sönmədi,
Əli hələ də cəzalandırmağa hazır idi. 13 Amma
xalq onu cəzalandıran Rəbbə tərəf dönmədi,
Ordular Rəbbini axtarmadı. 14 Buna görə Rəbb
İsraildən başı, quyruğu, Xurma ağacının budağını,
qarğını bir gündə kəsib atacaq. 15 Baş – ağsaqqal
və hörmətli şəxsdir, Quyruq isə yalan təlim
verən peyğəmbərdir. 16 Bu xalqa yol göstərənlər
onları azdırır, Onların ardınca gedənlər qırılır.
17 Buna görə də Xudavənd Onların cavanlarına
görə sevinməyəcək, Yetimlərin və dul qadınların
halına yanmayacaq. Çünki hamı allahsızdır, Şər
işlər görür, Hamının ağzından axmaq kəlmələr
çıxır. Bütün bunlara qarşı yenə də Rəbbin qəzəbi
sönmədi, Əli hələ də cəzalandırmağa hazır idi. 18
Ona görə pislik alovlanıb-yanır, Tikanla qanqalı
yandırıb-yaxır, Meşədəki kolluqlar məhv olur,
Tüstü sütunları qalxır. 19 Ordular Rəbbinin qəzəbi
Ölkəni od kimi yandırdı, Xalqı alov yandırıb-yaxır,
Qardaş qardaşa rəhm etmir. 20 Adamlar orada-
burada tapdıqlarını yeyəcək, Amma doymayıb ac
qalacaq. Hər kəs öz uşağının ətini yeyəcək. 21
Menaşşe Efrayimi yeyəcək, Efrayim Menaşşeni.
Sonra birlikdə Yəhudaya hücum edəcəklər. Bütün
bunlara qarşı yenə də Rəbbin qəzəbi sönmədi, Əli
hələ də cəzalandırmağa hazır idi.

10 Haqsız qaydalar çıxaranların, Ədalətsiz
qanun qoyanların, 2 Yoxsullardan
ədaləti əsirgəyənlərin, Xalqımın kasıblarının
haqqını əlindən alanların, Dul qadınları
soyanların, Yetimlərin malını ələ keçirənlərin
vay halına! 3 Cəza günü uzaqlardan başınıza
bəla gələndə nə edəcəksiniz? Kömək üçün kimin
yanına qaçacaqsınız? Mal-dövlətinizi harada
saxlayacaqsınız? 4 Dustaqlar arasında əyilməkdən
Yaxud öldürülənlər arasında yıxılmaqdan Başqa
bir çarə qalmayacaq. Bütün bunlara qarşı yenə də
Rəbbin qəzəbi sönmədi, Əli hələ də cəzalandırmağa
hazır idi. 5 «Vay Aşşurun halına, O Mənim
qəzəb əsam, Əlindəki dəyənəksə qeyzimdir! 6
Aşşuru göndərəcəyəm allahsız millətin üstünə,
Qəzəbləndiyim xalqın üzərinə hücum etməyə,
Qarət etməyə, talan malı götürməyə. Onları
küçələrdəki palçıq kimi Tapdalamağa əmr
verəcəyəm. 7 Amma Aşşur padşahı Bundan da
pis niyyətlər haqda düşünür, Bir neçə millətin

kökünü kəsib məhv etməyi fikirləşir. 8 O deyir:
“Məgər sərkərdələrimin hamısı padşahlardan
artıq deyilmi? 9 Kalnonu Karkemiş kimi ələ
keçirmədimmi? Xamat və Arpad şəhərlərini süqut
etdirmədimmi? Samariya ilə Dəməşq bizə təslim
olmadılarmı? 10 Yerusəlimlə Samariyadakından
daha çox oyma bütləri olan Bütpərəst ölkələri
necə ələ keçirdimsə, 11 Samariyaya və onun
bütlərinə nə etdimsə, Yerusəlimə və onun
bütlərinə də elə etmərəmmi?”» 12 Xudavənd Sion
dağında və Yerusəlimdə işini bitirəndən sonra belə
deyəcək: «Aşşur padşahını qürurlu ürəyinə görə,
Təkəbbürlü baxışlarına görə cəzalandıracağam.
13 Çünki o deyir: “Bunu mən əlimin qüvvəti
ilə, hikmətim və ağlımla etdim. Xalqları ayıran
sərhədləri yox etdim, xəzinələrini talan etdim,
Bir güclü buğa kimi padşahları taxtlarından
endirdim. 14 Elə bil əlimi quş yuvasına uzadıb
Xalqların var-dövlətini götürdüm. Elə bil yiyəsiz
yumurtaları yığıb Bütün dünyanı mən beləcə zəbt
etdim. Qanad çırpan, ağzını açıb səsini çıxaran
belə, olmadı”». 15 Balta onu işlədənin qarşısında
öyünərmi? Mişar onu qaldıranın qarşısında
qürrələnərmi? Sanki dəyənək onu götürəni işlədir,
Elə bil ağacdan düzəlmiş əsa canlını hərəkət
etdirir. 16 Buna görə Sahibimiz, Ordular Rəbbi
Aşşurun güclü əsgərlərinə azar göndərəcək,
Möhtəşəm orduları od tutub yanacaq. 17 İsrailin
Nuru od, İsrailin Müqəddəsi alov olacaq. Aşşuru
tikan və qanqal kimi bir gündə yandırıb yox
edəcək. 18 Gözəl meşələri, məhsuldar tarlaları
Tamamilə xarab olacaq, Ağır xəstəliyə tutulan
insanın canı kimi Həlak olacaq. 19 Meşələrində
qalan ağaclarsa Bir uşağın saya biləcəyi qədər
az qalacaq. 20 O gün İsrailin sağ qalanları,
Yaqubun nəslindən xilas olub sağ qalanlar
Onları həlak edənlərə artıq bel bağlamayacaq.
Lakin, həqiqətən, Rəbbə – İsrailin Müqəddəsinə
arxalanacaq. 21 Sağ qalanlar, Yaqub nəslindən
sağ qalanlar Qüdrətli Allaha tərəf dönəcək, 22 Ey
İsrail, xalqın dəniz qumu qədər çox olsa belə,
Onlar arasından ancaq sağ qalanlar Allaha tərəf
dönəcək. Tükənməz ədalətlə dağıdılma hökmü
verilib. 23 Xudavənd, Ordular Rəbbi dağıdılma
hökmünü Bütün dünyada yerinə yetirəcək. 24
Buna görə də Xudavənd, Ordular Rəbbi belə deyir:
«Ey Sionda yaşayan xalqım, Misirlilərin sənə
etdiyi kimi Səni dəyənəklə vuran, Üzərinə çomaq
qaldıran Aşşurlulardan qorxma. 25 Çünki bu
yaxında qəzəbim sönəcək, Hiddətim Aşşurluların
məhvinə səbəb olacaq». 26 Mən Ordular Rəbbi,
Midyanlıları Orev qayasında vurduğum kimi
Onları da qırmancla vuracağam, Dəyənəyimi
Misirlilərə qarşı nə cür dənizin üzərinə uzatdımsa,
İndi də elə edəcəyəm. 27 O gün Aşşurun
yükü çiyninizdən, Boyunduruğu boynunuzdan
götürüləcək. Dirçəldiyinizə görə boyunduruq
qırılacaq. 28 Ayat şəhərini alıb Miqrondan
keçdilər, Mikmasda yüklərini boşaltdılar. 29 Onlar
keçidi keçdi, Gevada gecələdi, Rama şəhəri lərzəyə
gəldi, Şaulun şəhəri Giveada yaşayanlar qaçdı. 30
Ey Qallim əhli, səsini ucalt! Ey Layşa, dinlə, Ey
zavallı Anatot! 31 Madmena sakinləri qaçır, Gevim
sakinləri sığınacaq axtarır. 32 Bu gün işğalçılar
Novda qalacaq, Sion şəhərinin qurulduğu dağa –
Yerusəlim təpəsinə yumruq göstərəcək. 33 Budur,
Sahibimiz, Ordular Rəbbi Düşməni dəhşətli gücü
ilə budaqlar kimi kəsəcək. Ən hündür ağaclar
qırılacaq, Qürurlular alçaldılacaq. 34 Meşədəki
kolluqları balta kimi Kəsib yerə sərəcək. Livan
Qüdrətli Olanın önündə diz çökəcək.

11 Yesseyin kötüyündən yeni bir fidan çıxacaq,
Kökündən çıxan bir budaq bar verəcək. 2
Rəbbin Ruhu, Hikmət və anlayış ruhu, Öyüd-
nəsihət və qüdrət ruhu, Bilik və Rəbb qorxusu
ruhu Onun üzərində olacaq. 3 O, Rəbb qorxusunda
sevinc tapacaq. Gözlərinin gördüyü ilə hökm
etməyəcək, Qulağı ilə eşitdiyinə görə qərar
çıxarmayacaq. 4 Lakin o, yoxsullara haqq ilə hökm
edəcək, Yer üzündəki fəqirlərin işinə ədalətlə qərar
çıxaracaq. Dünyanı ağzının dəyənəyi ilə vuracaq.
Pis adamları ağzının nəfəsi ilə öldürəcək. 5 O,
belini salehliklə qurşayacaq, Sədaqəti kəmər kimi
taxacaq. 6 O gün qurdla quzu bir yerdə yaşayacaq,
Bəbirlə çəpiş birgə yatacaq, Dana, gənc aslan və
bəslənmiş mal-qara Yan-yana duracaq, Onları
balaca uşaq gəzdirəcək. 7 İnəklə ayı bir yerdə
otlayacaq, Onların balaları bir yerdə yatacaq, Şir
də buğa tək saman yeyəcək. 8 Südəmər körpə
əfi ilanın Yuvası üstündə oynayacaq, Süddən
kəsilmiş uşaq əlini gürzənin yuvasına salacaq.
9 Müqəddəs dağımın heç bir yerində Heç kimə
zərər dəyməyəcək, Heç bir kəs o birisini məhv
etməyəcək. Çünki sular dənizi bürüdüyü kimi
Dünya Rəbbin biliyi ilə dolacaq. 10 O gün Yesseyin
kökü xalqlara bayraq olacaq, Millətlər ona tərəf
yönələcək Məskunlaşdığı yer izzətlə dolacaq. 11 O
gün Xudavənd Aşşurdan, Misirdən, Patrosdan,
Kuşdan, Elamdan, Şinardan, Xamatdan və uzaq
diyarlardan Xalqının sağ qalanlarını qurtarmaq
üçün İkinci dəfə əlini uzadacaq. 12 Millətlər üçün
bayraq qaldıracaq, Əsir düşmüş İsrail övladlarını
yığacaq, Dağılmış Yəhudalıları Dünyanın dörd
bucağından bir yerə gətirəcək. 13 Efrayimin
qısqanclığı yox olacaq, Yəhudanı sıxışdıranlar
məhv olacaq. Efrayim Yəhudaya qısqanmayacaq,

Yəhuda Efrayimi sıxışdırmayacaq. 14 Onların
ikisi qərbdə Filiştlilərin üstünə hücum edəcək,
Birlikdə şərqdə yaşayanların var-dövlətini qarət
edəcək, Edom və Moav torpaqlarını zəbt edəcək,
Ammonlular onlara tabe olacaq. 15 Rəbb Misirdəki
dənizin körfəzini Büsbütün qurudacaq. Fərat
çayının üzərində əlini yellədərək səmum küləyi
gətirəcək, O, çayı yeddi dərəyə böləcək, Adamlar
oradan çarıqlarla keçə biləcək. 16 İsrail övladları
Misir torpağından çıxdığı kimi Rəbbin Aşşurda
sağ qalan xalqı üçün Böyük bir çıxış yolu olacaq.

12 O gün sən, ey İsrail, belə deyəcəksən: «Ya
Rəbb, Sənə şükür edəcəyəm! Sən mənə
qəzəblənirdin, Lakin qəzəbin söndü, Mənə təsəlli
verdin. 2 Allah xilasımdır, Ona güvənəcəyəm və
qorxmayacağam, Çünki Rəbb Allahımız qüvvətim,
məzmurumdur, O mənə xilas verdi!» 3 Sevinclə
xilas mənbələrindən Su çəkəcəksiniz. 4 O gün
belə deyəcəksiniz, «Rəbbə şükür edin, Onun adını
çağırın, Xalqlar arasında Onun işlərini bəyan edin,
Onun adının ucalığını elan edin. 5 Rəbbi tərənnüm
edin, Çünki O, möhtəşəm işlər gördü, Qoy bütün
dünya bunu bilsin! 6 Ey Sion sakinləri, səsinizi
ucaldın, Sevinclə çığırın, Çünki aranızdakı İsrailin
Müqəddəsi böyükdür».

13 Amots oğlu Yeşayaya Babil haqqında görüntü
ilə nazil olan xəbərdarlıq: 2 Çılpaq dağın
zirvəsinə bayraq sancın! Döyüşçüləri bərkdən
səsləyin, əl edin ki, onlar əsilzadələr üçün ayrılan
qapılardan içəri girsin. 3 Mən seçdiklərimə
əmr verdim, Qəzəbimi düşmənlərə tökmək üçün
Cəsur cəngavərləri, Ucalığımla öyünən igidləri
səslədim. 4 Dağlardakı izdihamın gurultusunu
eşidin, Bu, böyük bir xalqın səsinə bənzər. Bir
yerə toplanan millətlərin, Padşahlıqların nidasını
dinləyin! Ordular Rəbbi bir ordunu döyüşə
çağırır! 5 Onlar uzaq ölkədən, Üfüqlərin o biri
tərəfindən gəlir. Ölkəni tamamilə yerlə yeksan
etmək üçün Rəbb və Onun qəzəbinin silahı gəlir.
6 Fəryad edin, çünki Rəbbin günü yaxınlaşır. O
gün Külli-İxtiyarın etdiyi qırğın kimi gəlir! 7
Buna görə hamının əlləri yanına düşəcək, Hər kəs
qorxub ürəyini yeyəcək. 8 Hər bir adamı dəhşət
bürüyəcək, Dərd və iztirab içində boğulacaq,
Doğan qadın kimi ağrı çəkəcək, Çaşqın-çaşqın
bir-birinə baxacaq, Üzləri qızaracaq. 9 Budur
Rəbbin günü gəlir, Amansızlıqla, qeyzlə, qızğın
qəzəblə gəlir ki, Yeri səhraya döndərsin, Oradakı
günahkarları məhv etsin. 10 Göydəki ulduzlar
və bürclər işıq verməyəcək, Günəş doğarkən
tutulacaq, Ay nurunu saçmayacaq. 11 Rəbb
deyir: «Pisliyə görə dünyanı, Günahlarına görə
pis adamları cəzalandıracağam. Təkəbbürlülərin
qürurunu qıracağam, Zalımların məğrurluğunu
alçaldacağam. 12 İnsan saf qızıldan da az
olacaq, Adam Ofir qızılından da nadir halda
tapılacaq. 13 Buna görə də Mən Ordular
Rəbbi, Qızğın qəzəb günündə Qeyzlə göyləri
titrədəcəyəm, Yer üzü lərzəyə gələcək. 14 Hər
kəs qovulan ceyrana, çobansız qoyunlara dönüb
Öz xalqının yanına qayıdacaq, Öz vətəninə
qaçacaq. 15 Bütün tutulanların bədəni dəlik-
deşik olacaq,Ələ keçənlərin hamısı qılıncdan
keçiriləcək. 16 Onların gözləri önündə körpələri
parça-parça ediləcək, Evləri talan ediləcək,
Arvadlarının namusuna toxunulacaq. 17 Gümüşə
qiymət verməyən, Qızılı sevməyən Midiyalıları
Onlara qarşı qaldıracağam. 18 Ox-kamanları
gəncləri parça-parça edəcək, Körpələrə rəhm
etməyəcəklər, Uşaqları əsirgəməyəcəklər. 19
Mən Allah Sodomla Homorranı necə dağıtdımsa,
Padşahlıqların ən gözəli olan, Xaldeylilərin
calalı və qüruru olan Babili də elə yıxacağam.
20 Orada bir daha heç kim yaşamayacaq,
Nəsildən-nəslə kimsə məskunlaşmayacaq. Ərəblər
çadırlarını qurmayacaq, Çobanlar sürülərini
orada saxlamayacaq. 21 Ora vəhşi heyvanların
yaşadığı yer olacaq, Bayquşlar evlərdə qaynaşacaq,
Orada dəvəquşular məskən salacaq, Təkələr
oynaşacaq. 22 Saraylarında goreşənlər çığıracaq,
Gözəl imarətlərində çaqqallar gəzəcək. Babilin
sonu yaxınlaşır, O günlər tez gəlib çatacaq».

14 Rəbb Yaqub nəslinə rəhm edəcək, İsrail
xalqını yenə seçib torpaqlarına sakin edəcək,
Yadellilər də Yaqub nəslinə qoşulacaq, onlarla
birləşəcək. 2 Xalqlar İsrail xalqını götürüb
torpaqlarına aparacaq. Onda İsrail xalqı Rəbbin
torpağında Onları özlərinə qul və kəniz edəcək;
Onları əsir aparanları özləri əsir edəcək, Onlara
zülm edənlərin üzərində hökm sürəcək. 3 Rəbb
səni ağrıdan, sıxıntıdan, Gördüyün ağır işdən
qurtaranda 4 Babil padşahına lağ edib belə
deyəcəksən: «Zülmkarın sonu gör necə oldu!
Zorakılığın axırı gör necə oldu! 5 Rəbb pis
adamların dəyənəyini, Hökmdarların əsasını qırdı.
6 O əsa ki dayanmadan xalqları qəzəblə vurardı,
Millətləri qeyzlə, amansızca əzərdi. 7 İndi isə
bütün dünya Sakitlik və rahatlıq içində sevincdən
coşur. 8 Livanın şam və sidr ağacları Sənin
fəlakətinə sevinərək deyir: "Sənin ölümündən
bəri heç kim bizi kəsməyə gəlmir". 9 Yerin
altındakı ölülər diyarı sənə "xoş gəldin" deyib,
Səni qarşılamağa can atır, ey Babil padşahı! Yer
üzünün ölən bütün başçıları Sənin gəlişindən
həyəcanlanır, Millətlərin bütün keçmiş padşahları

Taxtlarından ayağa qalxır. (Sheol h7585) 10 Hamı
səni çağırıb belə deyəcək: "Sən də bizim kimi zəif
oldun, bizə bənzədin!" 11 Cah-calalın, çənglərinin
səsi Ölülər diyarına endirildi. Altını qurd, üstünü
həşərat bürüdü. (Sheol h7585) 12 Ey parlaq ulduz, dan
oğlu, Necə də göylərdən yerə düşdün! Ey millətləri
tapdalayıb keçən, Necə də yerə yıxıldın! 13 Sən
ürəyində dedin: "Göylərə qalxacağam, Taxtımı
Allahın ulduzları üzərində ucaldacağam, Şimaldakı
yüksək yerdə, toplantı dağında oturacağam,
14 Uca buludların üzərinə çıxacağam, Haqq-
Taala kimi olacağam". 15 Ancaq ölülər diyarına,
Ölüm çuxurunun dərinliyinə endiriləcəksən.
(Sheol h7585) 16 Səni görənlər gözlərini zilləyib
Sənin haqqında düşünüb belə deyəcək: "Dünyanı
sarsıdan, padşahlıqları lərzəyə salan, 17 Yer
üzünü səhraya çevirən, Şəhərlərini yerlə yeksan
edən, Dustaqları evlərinə buraxmayan adam
bu deyilmi?" 18 Bütün millətlərin padşahları,
Hər biri öz əzəmətli sərdabəsində uyuyur. 19
Lakin sən iyrənc budaq kimi Qəbrindən kənara,
uzağa atıldın, Bir çuxurun dibinə tullanan,
Bədənləri qılıncla deşilən meyitlərlə örtülmüsən,
Ayaq altında qalan leş kimisən. 20 Ölkəni
dağıdıb xalqını öldürdüyünə görə Başqaları kimi
dəfn olmayacaqsan. Pislik edənlərin nəsli bir
daha xatırlanmayacaq. 21 Atalarının günahına
görə Övladları üçün qırğın hazırlayın ki, Onlar
qalxıb dünyanı zəbt etməsinlər, Dünyanın üzərini
şəhərləri ilə bürüməsinlər». 22 «Babil xalqına
qarşı qalxacağam» Bunu Ordular Rəbbi bəyan
edir. «Babilin adını, sağ qalanlarını, oğullarını,
Nəsillərini yox edəcəyəm» Rəbb bəyan edir. 23
«Babili bayquş yuvasına, bataqlığa çevirəcəyəm,
Qırğın süpürgəsi ilə süpürəcəyəm» Ordular Rəbbi
bəyan edir. 24 Ordular Rəbbi and içib belə deyir:
«Mütləq düşündüyüm kimi olacaq, Niyyət etdiyim
kimi gerçəkləşəcək. 25 Ölkəmdə Aşşurluları məhv
edəcəyəm, Dağlarımda onları tapdalayacağam.
Xalqım Aşşurun boyunduruğundan, Çiyinlərindəki
yükündən qurtulacaq. 26 Bütün dünya üçün
hazırladığım hökm budur, Bütün millətlərə qarşı
uzanan əl budur. 27 Ordular Rəbbinin hökmünü
kim poza bilər? Uzanan əlini kim geri qaytara
bilər?» 28 Padşah Axazın öldüyü ildə görüntü ilə
nazil olan xəbərdarlıq: 29 «Ey bütün Filiştlilər,
sevinməyin ki, sizi döyən dəyənək qırıldı, Çünki
ilanın kökündən gürzə törəyəcək, Onun törəməsi
də uçan ilan olacaq. 30 Kasıbların ən kasıbı
doyacaq, Fəqirlər rahat dincələcək. Amma sizin
kökünüzü qıtlıqla kəsəcəyəm, Sağ qalanlarınız da
öldürüləcək. 31 Ey darvaza, fəryad et! Ey şəhər,
ağla! Ey bütün Filiştlilər, başdan-başa əriyin!
Çünki şimaldan tüstü gəlir, Düşmən əsgərləri
nizamı pozmadan gəlir». 32 O millətin elçilərinə
nə cavab veriləcək? «Rəbb Sionun təməlini qoyub,
Onun xalqının fəqirləri orada Sığınacaq tapacaq»
deyiləcək.

15 Moav barədə xəbərdarlıq: Moavın Ar şəhəri
bir gecəyə xarabalığa döndü, dağıldı, Moavın
Kir şəhəri bir gecəyə viranəliyə döndü, dağıldı.
2 Buna görə Divon xalqı ağlamaq üçün məbədə,
Səcdəgahlara çıxdı. Moav xalqı Nevo və Medva
üçün fəryad edir. Yas tutmaq üçün hamı saçını
kəsdi, Saqqalını qırxdı. 3 Çula bürünərək
küçələrdə, Damlarda, meydanlarda hər kəs fəryad
edir, Göz yaşları sel kimi axır. 4 Xeşbon və Elale
fəryad edir, Səsləri Yahsaya qədər eşidilir. Buna
görə Moav əsgərləri nalə çəkir, Ürəkləri qorxu
içindədir. 5 Ürəyim Moav üçün kədərlənir, Oranın
qaçqınları Soara, Eqlat-Şelişiyaya doğru qaçdı.
Luxit yoxuşundan ağlayaraq çıxırlar. Xoronayim
yolunda məhv olduqları üçün ağlayırlar. 6 Nimrim
suları quruduğu üçün ot soldu, Bitkilər qalmadı,
artıq göy-göyərti yox oldu. 7 Buna görə xalq
qazandığı mal-dövlətini, yığdığı sərvətini Söyüdlər
vadisindən keçirir. 8 Xalqın ağlaşması Moav
torpağını bürüyür, Fəryadı Eqlayimədək, Beer-
Elimədək çatır. 9 Çünki Dimon suları qanla
doludur, Amma Mən Dimonun başına daha betər
bəla gətirəcəyəm, Moavdan qaçıb-qurtulanların,
Ölkədə sağ qalanların üstünə şirlər göndərəcəyəm.

16 Seladan səhra yolu ilə Sion dağına, Ölkənin
hökmdarına quzular göndərin. 2 Moav qızları
yuvalarından atılmış, Ora-bura uçan quşlara
bənzəyir, Onlar Arnon çayının bərələrində dolaşır.
3 «Bizə öyüd ver, ədalət göstər, Gündüzün istisində
gecə kimi üstümüzə kölgə sal, Sürgünləri saxla,
qaçqınları təslim etmə. 4 Qoy Moavdan sürgün
olanlar Səninlə birlikdə yaşasın, Məhv edənlərə
qarşı biz Moavlıların pənahı ol». Qarət və qırğın
qurtaranda, Ölkəni ayaqları altına salanlar yox
olanda, 5 Məhəbbət üzərində taxt qurulacaq,
Davud nəslindən bir nəfər Sədaqətlə padşahlıq
edəcək, Hökm edərkən ədaləti axtaracaq, Tezliklə
salehliyi yerinə yetirəcək. 6 Moavlıların nə
dərəcədə Qürurlanıb lovğalandıqlarını, Nə cür
təkəbbürlü olduqlarını eşitdik, Boş yerə öyünürlər.
7 Buna görə Moavlılar Moav üçün fəryad edəcək;
Hamısı fəryad edəcək, Qir-Xaresetin kişmiş
kökələrini Yada salaraq inləyib kədərlənəcək. 8
Çünki Xeşbon tarlaları, Sivma tənəkləri qurudu.
Başqa millətlərin başçıları seçmə budaqlarını
qırdı, O budaqları ki Yazerə qədər uzanardı,
Səhraya çatırdı, şaxələnib dənizi aşırdı. 9 Buna

görə Yazer ağlaşması ilə Sivma tənəkləri üçün acı-acı ağlayıram. Ey Xeşbon və Elale, Çünki yay meyvələrinizin və biçininizin üzərinə Döyüş nərəsi düşdü. **10** Meyvə bağlarından sevinc və fərəh götürüldü, Üzümlüklərdə nə nəğmələr, nə də sevinc nidaları səslənir. Üzümsıxanlardan şərab götürülməyəcək, Onların sevinc səslərini kəsdim. **11** Buna görə ürəyim Moav üçün lira kimi inləyir, Qəlbim Qir-Xareset üçün sızlayır. **12** Moav xalqı səcdəgahlarına çıxaraq Boş yerə özünü yorur, Dua etmək üçün Müqəddəs məkanına gedəcək, Amma hər şey boş-boşunadır! **13** Rəbbin Moav haqqında keçmişdə dediyi sözü budur. **14** İndi isə Rəbb belə deyir: «Tam üç ilin ərzində Moavın şan-şöhrəti çoxsaylı xalqı ilə birgə alçaldılacaq, sağ qalanları azalıb zəifləyəcək».

17 Dəməşq barədə xəbərdarlıq: Budur, Dəməşq daha şəhər olmayacaq, Bir yığın xarabalığa dönəcək. **2** Aroer şəhərləri tərk olunacaq. Oralar sürülərin otlaq yeri olacaq, Onları qorxudan olmayacaq. **3** Efrayimdə qalalı şəhər qalmayacaq, Dəməşqin hakimiyyəti yox olacaq, Sağ qalan Aramlıların qüvvəti İsrail övladlarının qüvvəti tək olacaq. Bunu Ordular Rəbbi bəyan edir. **4** O gün Yaqub nəslinin əzəməti sönəcək, Hamısı bir dəri, bir sümük qalacaq; **5** Biçinçi taxılı necə biçirsə, Başaqları əli ilə necə yığırsa, Refaim vadisində başaqları necə toplayırsa, Onlar da elə olacaq. **6** Zeytun ağacı silkələnəndən sonra Təpəsində iki-üç zeytun qaldığı kimi, Bəhərli budaqlarında dörd-beş zeytun qaldığı kimi Çox az adam sağ qalacaq. Bunu İsrailin Allahı Rəbb bəyan edir. **7** O gün insan öz Yaradanına nəzər salacaq və gözləri İsrailin Müqəddəsini görəcək. **8** Əlləri ilə yaratdığı qurbangahlara baxmayacaq, barmaqları ilə düzəltdiyi ilahə Aşeranın rəmzi olan sütunlara, buxur qurbangahlarına nəzər salmayacaq. **9** O gün istehkamlı şəhərləri İsrail övladlarından qaçan Hivlilərlə Emorluların tərk etdiyi Şəhərlərə bənzəyəcək, viran qalacaq. **10** Sən, ey İsrail, sənə qurtuluş verən Allahını unutdun, Pənahgahın olan Qayanı xatırlamadın. Buna görə də sən əcnəbi bütlər üçün bağ əkirsən, Özgə ağacların budaqlarından peyvənd edirsən. **11** Onları əkdiyin gün böyüdürsən, Ertəsi gün çiçəkləndirirsən, Amma kədərli, sağalmayan ağrılı gündə məhsul verməyəcəklər. **12** Ah, çoxsaylı xalqların gurultusu Dənizlərin gurultusuna bənzər! Ümmətlərin nərəsi böyük suların çağlayışına oxşar! **13** Ümmətlərin səsi böyük suların gurultusuna bənzəyəcək, Lakin Allah onları məzəmmət edəcək, Onlar uzaqlara qaçacaq, Küləyin qarşısında təpəliklərdəki saman çöpü kimi, Qasırğanın önündə yuvarlanan küləş kimi qovulacaqlar. **14** Axşamçağı onlar dəhşət doğururlar, Səhər açılmadan yox olurlar. Bizi soyanların aqibəti budur, Bizi qarət edənlərin sonu budur.

18 Kuş çaylarının o tərəfində yerləşən, Qanad vızıltıları eşidilən ölkənin vay halına! **2** Dəniz yolu ilə, qamış qayıqları ilə Bu ölkə elçilər göndərir! Ey sürətli qasidlər, yola düşün! Çaylarla bölünmüş ölkəyə, Ucaboylu, parlaq dərili millətin, Hər yanda qorxu doğuran xalqın, Güclü və işğalçı millətin yanına gedin! **3** Ey bütün yer üzündə yaşayanlar! Ey dünya sakinləri! Dağların zirvəsinə bayraq dikələndə baxın! Şeypur çalınanda eşidin! **4** Çünki Rəbb mənə belə deyir: «Günəş şüalarından yaranan qızmarlıq kimi, Biçin vaxtının istisində şeh buludu kimi Sakitcə məskənimdən baxacağam». **5** Çiçəklənmə qurtarıb məhsul yığımından əvvəl Üzümlər qora bağlayanda O, bağ qayçıları ilə pöhrələri kəsəcək, Şaxələnmiş budaqları qırıb atacaq. **6** Hamısı dağın yırtıcı quşlarına, Yerin vəhşi heyvanlarının qarşısına atılacaq. Yayda yırtıcı quşlara, Qışda bütün vəhşi heyvanlara yem olacaq. **7** O vaxt çaylarla bölünmüş ölkə Ucaboylu, parlaq dərili xalq, Hər yanda qorxu doğuran xalq Güclü və işğalçı millət Ordular Rəbbinə, Ordular Rəbbinin adını qoyduğu yerə – Sion dağına xərac gətirəcək.

19 Misir barədə xəbərdarlıq: Budur, Rəbb sürətlə gedən buludun üstünə minib Misirə gəlir. Misir bütləri Onun qarşısında titrəyir, Misirlilərin ürəkləri qorxudan əriyir. **2** Rəbb deyir: «Mən Misirliləri Misirlilərə qarşı qaldıracağam, Qardaş qardaşla, qonşu qonşu ilə, Şəhər şəhərlə, ölkə ölkə ilə vuruşacaq. **3** Misirlilərin ruhu qırılacaq, niyyətlərini boşa çıxaracağam. Onlar bütlərdən, ölü ruhlarından, cindarlardan, Ruhçağıranlardan məsləhət istəyəcək. **4** Misirliləri qəddar bir sahibə təslim edəcəyəm, Qüvvətli padşah üzərlərində hökm sürəcək». Sahibimiz, Ordular Rəbbi belə bəyan edir. **5** Nilin suları azalacaq, Çay çəkilib quruyacaq. **6** Çaylar iylənəcək, Misirin arxları boşalıb quruyacaq, Qamışlar və qarğılar çürüyəcək. **7** Nil kənarında, çayın qırağındakı qarğılar, Nil boyunca əkilmiş zəmilər quruyacaq, sovrulub yox olacaq. **8** Balıqçılar, Nilə tilov atanların hamısı ağlayaraq yas tutacaq, Nilə tilov atanların hamısı ağlayacaq, Suya tor salanlar kədərlənəcək. **9** İncə kətan üzərində işləyənlər, Ağ bez toxuyanlar ümidlərini itirəcək. **10** Misirin sütunları qırılacaq, Bütün muzdlu işçilər ruhdan düşəcək. **11** Soan şəhərinin başçıları necə də axmaqdır! Fironun hikmətli vəzirləri ağılsız

məsləhətlər verir. Onlar firona necə: «Mən müdriklərin, Qədim padşahların nəslindənəm!» deyə bilər? 12 Ey firon, sənin hikmətli vəzirlərin indi haradadır? Qoy sənə bildirsinlər Ordular Rəbbi Misirə qarşı nə hazırlayıb. 13 Soan başçıları axmaq oldu, Nof rəisləri aldandı, Misir qəbilələrinin başçıları Misiri yoldan azdırdı. 14 Rəbb onların ağlını çaşdırdı. Necə ki sərxoş adam öz qusduğunun ətrafında səndələyirsə, Misir də öz əməllərində belə dolaşır. 15 Misirdə heç kim heç bir iş görə bilməyəcək: Nə baş, nə quyruq və nə xurma budağı, nə də qamış. 16 O gün Misirlilər qadına bənzəyəcək, Ordular Rəbbinin onlara qarşı qalxan əlinin önündə titrəyib dəhşətə gələcək. 17 Yəhuda torpağı Misirliləri dəhşətə gətirəcək. Ordular Rəbbinin Misirə qarşı hazırladığı niyyətə görə Yəhudanın adını eşidən hər kəs vəlvələyə düşəcək. 18 O gün Misirdə Kənan dilində danışan və Ordular Rəbbinin adına and içən beş şəhər olacaq. Onlardan biri Həlak şəhəri adlandırılacaq. 19 O gün Misir ölkəsində Rəbbə qurbangah qurulacaq, sərhədində isə Ona sütun tikiləcək. 20 Bu, Misir torpağında Ordular Rəbbinin əlaməti və şəhadəti olacaq. Onlar zülmkarlardan qurtulmaq üçün Rəbbə fəryad edəcək. O, Misirlilərə xilaskar və müdafiəçi göndərib onları qurtaracaq. 21 Rəbb Özünü Misirlilərə tanıtdıracaq, onlar da o gün Rəbbi tanıyacaq. Misirlilər Rəbbə qurbanlar, təqdimlər gətirəcək, nəzir-niyaz edib yerinə yetirəcək. 22 Rəbb Misirliləri vuracaq və sonra şəfa verəcək. Onlar Rəbbə tərəf dönəcək, yalvarışları qəbul olunacaq və Rəbb onlara şəfa verəcək. 23 O gün Misirdən Aşşura böyük yol olacaq. Aşşurlu Misirə, Misirli Aşşura gedib-gələcək. Misirlilərlə Aşşurlular birlikdə Rəbbə səcdə edəcək. 24 O gün İsrail Misir və Aşşurun yanında üçüncü ölkə olacaq. Dünya bunların sayəsində xeyir-dua alacaq. 25 Ordular Rəbbi onlara xeyir-dua verib deyəcək: «Xalqım Misir, yaratdığım Aşşur, irsim İsrail bərəkətli olsun».

20 Aşşur padşahı Sarqonun əmri ilə ordusunun başçısı Aşdoda gəlib onu ələ keçirtdiyi ildə 2 Rəbb Amots oğlu Yeşayaya belə dedi: «Get, əynindəki çulunu və ayağındakı çarıqlarını çıxar». Yeşaya elə də etdi, lüt və ayaqyalın gəzməyə başladı. 3 Rəbb dedi: «Misir və Kuş üçün əlamət və ibrət olaraq qulum Yeşaya necə üç il ərzində çılpaq və ayaqyalın dolaşdısa, 4 elə də Aşşur padşahı Misiri xəcalətli etmək üçün Misirliləri əsir, Kuşluları sürgün edib gəncləri, qocaları çılpaq və ayaqyalın, ayıb yerləri açıq aparacaq. 5 Kuşa güvənən, Misirlə fəxr edən xalq qorxacaq və xəcalətə düşəcək. 6 O gün bu sahil boyunca yerləşən ölkənin sakinləri deyəcək: "Aşşur padşahının əlindən qurtulmaq üçün köməyinə güvəndiyimiz, bel bağladığımız xalqların başına gör nələr gəldi! Bəs biz nə cür qurtulacağıq?"»

21 Dəniz sahilindəki səhra barəsində xəbərdarlıq: Cənubdan necə fırtınalar gəlirsə, Səhradan, dəhşətli ölkədən də elə bir fəlakət gəlir. 2 Dəhşətli görüntü mənə nazil oldu: Xain xainlik edir, viranəçi viran edir. Ey Elam, qalx! Ey Midiya, Babili mühasirəyə al! Babilin bais olduğu bütün fəryadlara son qoyacağam. 3 Gördüklərimdən belimə sancı düşdü, Doğan qadın tək məni ağrı tutdu. Eşitdiklərimdən sarsıldım Gördüklərimdən məni vahimə bürüdü. 4 Ürəyim əsir, dəhşət məni bürüyür. Həsrətlə gözlədiyim sübh artıq məni qorxudur. 5 Gördüyüm görüntüdə süfrə hazırlayırlar, Xalçalar sərirlər, Yeyib-içirlər. Qalxın, ey sərkərdələr, Qalxanları yağlayın! 6 Xudavənd mənə belə dedi: «Get, gözətçi təyin et, Qoy o gördüklərini danışsın. 7 Qoşa atlı döyüş arabalarına, Atlara, eşşəklərə, dəvələrə minmiş Adamları gördükdə çox diqqət edin». 8 Gözətçi bağırdı: «Ey Xudavənd, gözətçi qülləsində daim duraram, Hər gecə yerimdə növbəmdə olaram. 9 Budur, döyüş arabalarında süvarilər cüt-cüt gəlir». Sonra o çığırdı: «Yıxıldı, Babil yıxıldı! Onun allahlarının bütləri isə yerə düşüb parça-parça oldu». 10 Ey xalqım, ey xırmanda buğda kimi döyülmüş xalqım! İsrailin Allahı Ordular Rəbbindən eşitdiyimi sizə bildirmişəm. 11 Duma barəsində xəbərdarlıq: Bir nəfər Seirdən məni səsləyir: «Ey gözətçi, gecənin qurtarmağına nə qədər qalıb? Ey gözətçi, gecənin qurtarmağına nə qədər qalıb?» 12 Gözətçi cavab verdi: «Səhərin açılmağına az qalıb, Lakin yenə gecə gələcək. Soruşmaq istəsəniz, yenə gəlin soruşun». 13 Ərəbistan barəsində xəbərdarlıq: Ey Dedan karvanları, Ərəbistan meşələrində gecələyəcəksiniz! 14 Ey Tema sakinləri, Susamışlara su gətirin! Qaçıb qurtulanlara çörək verin! 15 Çünki onlar qılıncdan, Sıyrılmış qılıncdan, Çəkilmiş ox-kamandan, ağır döyüşdən qaçıb. 16 Xudavənd mənə belə dedi: «Tam bir ilin ərzində Qedarın bütün əzəməti qurtaracaq. 17 Oxatanlardan, Qedar nəslinin cəngavərlərindən az qalacaq». İsrailin Allahı Rəbb belə dedi.

22 Görüntü vadisi barəsində xəbərdarlıq: Ey şəhər xalqı, nə olub ki, hamınız damlara çıxmısınız? 2 Ey səs-küylü, əylənən, gurultulu şəhər, Öldürülənləriniz nə qılıncdan keçirildi,

Nə də döyüşlərdə öldürüldü. **3** Başçılarınız birlikdə qaçdı, Onlar kamanlarından ox atmamış yaxalandı. Uzaqlara qaçdıqlarına baxmayaraq hamısı birgə yaxalandı. **4** Buna görə mən belə dedim: «Məni tənha qoyun, qoy acı-acı ağlayım, Əziz xalqım məğlub olduğuna görə Mənə təsəlli verməyə cəhd göstərməyin». **5** Çünki Ordular Rəbbi Xudavəndin Görüntü vadisində tələş, basqın və çaşqınlıq günü var. Divarların dağıdılması və fəryadın dağlara çatdığı gün gəlir. **6** Elamlılar oxdanlarını tutub adamlarla dolu döyüş arabaları ilə, süvariləri ilə gəldilər. Kir sakinləri qalxanlarını açdılar. **7** Ən gözəl vadilərin döyüş arabaları ilə doludur, Süvarilər şəhər darvazalarının qarşısına düzüldülər. **8** Yəhudanın istehkamları deşik-deşik oldu, O gün siz «Meşə» adlı evdə saxlanılan silaha nəzər saldınız. **9** Davudun şəhərinin divarlarında çoxlu dəlik-deşik əmələ gəldiyini gördünüz, Aşağı hovuza su yığdınız. **10** Yerusəlimdəki evləri saydınız, Şəhər divarının təmiri üçün evləri sökdünüz. **11** Köhnə hovuzun suları üçün İki divar arasında su anbarı düzəltdiniz. Lakin bu işi Görənə baxmadınız, Bunu çoxdan hazırlayan Allaha nəzər salmadınız. **12** O gün Ordular Rəbbi Xudavənd sizi ağlaşmağa, Yas tutmağa, saçınızı yolmağa, çula bürünməyə çağırdı. **13** Fəqət bunun əvəzinə siz sevinc və şadlıq tapdınız, «Qoy yeyib-içək, çünki sabah öləcəyik!» dediniz, Cöngə, qoyun kəsdiniz, ət yediniz, şərab içdiniz. **14** Ordular Rəbbi bunu mənə açdı: «Bu günah sizə ölənə qədər əsla bağışlanmaz!» Ordular Rəbbi Xudavənd belə buyurur. **15** Ordular Rəbbi Xudavənd belə dedi: Dur, saray rəisi Şevnanın yanına get və de: **16** «Sənin burada nə işin var? Kim icazə verib ki, Burada – yüksəkdə özün üçün məzar qazasan, Qayanın içində özünə sərdabə düzəldəsən? **17** Ey güclü kişi, bax Rəbb səni var-qüvvə ilə atıb-tutacaq, **18** Top kimi yuvarlayacaq, Gen-bol ölkəyə atacaq. Orada öləcəksən və öyündüyün arabaların orada qalacaq, Axı öz ağanın evini biabır edən sənsən! **19** Səni vəzifəndən atacağam, Tutduğun yerindən qovacağam. **20** O gün qulum Xilqiya oğlu Elyaqimi çağırıb **21** Sənin geyimini ona geyindirəcəyəm, Sənin qurşağını onun belinə bağlayacağam, Səlahiyyətini onun ixtiyarına verəcəyəm. Bu adam Yerusəlim sakinlərinə, Yəhuda xalqına ata olacaq. **22** Davud nəslinin açarını onun çiynindən asacağam, Açdığını heç kim bağlaya bilməyəcək, Bağladığını heç kim aça bilməyəcək. **23** Mən onu paya kimi bərk yerə vuracağam. O, nəsli üçün fəxr olacaq. **24** Bütün nəslinin şöhrəti onun üzərində olacaq. Nəslin və övladların şərəfi – Taslardan tabaqlaradək Bütün qab-qacaqların şöhrəti Onun üzərində olacaq». **25** Ordular Rəbbi bəyan edir: «O gün bərk yerə vurulmuş paya qırılıb-düşəcək, onun üstünə asılan yük də yox olacaq». Çünki Rəbb belə söylədi.

23 Sur barəsində xəbərdarlıq: Ey Tarşiş gəmiləri, fəryad edin, Çünki Sur şəhəri evləri ilə, limanları ilə birlikdə dağıldı, Kittim torpağından onlara xəbər gəldi. **2** Ey sahil sakinləri, dənizçilərin sayəsində varlanan Sidon tacirləri, susun! **3** Şixorun taxılı, Nilin məhsulu Dəniz yolundan gələn gəliriniz idi. Bütün şəhər millətlərin alver yeri idi! **4** Utan, ey Sidon, dəniz sahilində yerləşən qala! Çünki dəniz belə deyir: «Mən heç doğuş ağrısı çəkmədim, doğmadım, Nə oğlanlar yetişdirdim, nə də qızlar böyütdüm». **5** Sur haqqında xəbər Misirə çatanda Misirlilərin ürəkləri üzüləcək. **6** Ey sahil sakinləri, Tarşişə doğru gedin, fəryad edin! **7** Uzaq ölkələri müstəmləkə etmiş, əylənib keflənən sakinləri olan Qədim şəhər bu imiş? **8** Taclar geyindirən Sura qarşı Bunları kim hazırladı? Axı bu şəhərin tacirləri şahzadə idi, Ticarətçiləri dünyanın ən hörmətli adamları idi. **9** Ordular Rəbbi bunu hazırladı ki, Hər cür gözəlliyin qürurunu qırsın, Yer üzünün hörmətli adamlarını utandırsın. **10** Ey Tarşiş qızı, öz torpaqlarından Nil kimi keç, Artıq maneçilik yoxdur. **11** Rəbb dənizin üzərinə əlini uzatdı, Padşahlıqları titrətdi, Kənanın istehkamlarının dağılması haqqında əmr verdi. **12** Onda Rəbb dedi: «Ey zorlanmış bakirə Sidon qızı, Sən bir daha sevinməyəcəksən! Qalx, Kittimə yollan, Amma orada da canına rahatlıq tapmayacaqsan». **13** Xaldey ölkəsinə bax! O xalq artıq yoxdur. Aşşurlular o ölkəni Vəhşi heyvanların məskəninə döndərdi. Onlar hücum etmək üçün qüllələri tikdi, Sarayları dağıtdılar, Bu diyarı viranəliyə çevirdi. **14** Fəryad edin, ey Tarşiş gəmiləri, Çünki istehkamınız dağılıb. **15** Bundan sonra Sur şəhəri yetmiş il ərzində bir padşahın ömrü qədər unudulacaq. Yetmiş il keçdikdən sonra Surun da başına fahişə qadın üçün bəstələdiyi nəğmədəki kimi belə gələcək: **16** «Ey unudulmuş fahişə, əlinə bir lira al, şəhəri dolan! Gözəl havalar çal, çoxlu nəğmələr oxu, Qoy səni yada salsınlar!» **17** Yetmişinci ilin sonunda Rəbb Sur şəhərini yada salacaq. Bu şəhər yenə də ticarətə başlayacaq. Dünyanın bütün padşahlıqları ilə fahişəlik edəcək. **18** Amma Surun ticarətdən gələn gəliri Rəbbə həsr olunacaq. Ticarətdən qazanılmış pullar xəzinələrə qoyulmayacaq, gizlədilməyəcək. Bu gəlir Rəbbin hüzurunda gəzən adamların yeməyini və gözəl geyimini təmin edəcək.

24 Budur, Rəbb yer üzünü boş qoyub
xarabalığa çevirəcək, Dünyanı alt-üst edəcək,
Sakinlərini dağıdacaq. **2** Nə xalqla kahin arasında,
Nə nökərlə ağası arasında, Nə qarabaşla xanımı
arasında, Nə alıcı ilə satıcı arasında, Nə borc
verənlə borc alan arasında Nə də sələmçi ilə borc
alan arasında Heç bir fərq qoyulmayacaq. **3** Yer
üzü tamamilə boş qalıb xarabalığa çevriləcək.
Çünki Rəbb bu sözü söylədi. **4** Dünya saralıb-solur,
Yer üzü quruyub-solur. Dünyanın məğrur insanları
məyus olur. **5** Dünyanı sakinləri murdar etdi,
Çünki Allahın qanunlarını tapdaladı, Qaydalarına
xor baxdı, Əbədi əhdi pozdu. **6** Bu səbəbə görə
Lənət yer üzünü məhv edir. Yer üzünün sakinləri
Günahlarının cəzasını çəkir, Buna görə yanır,
Çox az adam sağ qalacaq. **7** Təzə şərab qurtarır,
meynələr solur, Nə vaxtsa fərəhlənən adamlar
kədərlənir. **8** Dəflərin şən səsi kəsilib, Sevinc
nidası eşidilmir, Liraların avazı gəlmir. **9** Bir daha
nəğmə oxuyub şərab içmirlər, İçkinin dadı içənə
acı gəlir. **10** Viran qalmış şəhər xaraba qalıb,
Bütün evlər qıfıllanıb, Heç kim ora girə bilmir. **11**
Şərab çatmamazlığına görə küçələrdə qışqırırlar,
Fərəhdən əsər-əlamət qalmadı. Dünyanın sevinci
əsir aparıldı. **12** Şəhər viranə qaldı, Darvazaları
darmadağın oldu. **13** Zeytun ağacından zeytunları
tökmək üçün ağacı silkələyib döyəndə necə
olursa, Üzüm məhsulu yığılandan sonra qalan
salxımlar necə olursa, Dünyadakı xalqlar da elə
olacaq. **14** Sağ qalanlar səslərini ucaldıb Sevinc
ilahiləri söyləyəcək, Qərbdə yaşayanlar Rəbbin
əzəmətindən nəql edəcək. **15** Beləliklə, şərqdə
yaşayanlar Rəbbi ucaldacaq, Uzaq diyarların
sakinləri İsrailin Allahı Rəbbin adını yüksəldəcək.
16 Dünyanın ən uzaq guşələrindən tərənnüm
ilahisi eşidirik: «Saleh Olana izzət olsun!» Amma
mən dedim: «Ölürəm, ölürəm! Vay halıma! Xainlər
xainliklərini davam edir, Bəli, xainlər xaincəsinə
hərəkət edir!» **17** Ey dünya sakinləri, Qarşınıza
dəhşət, dərin çuxur və tələ çıxacaq! **18** Dəhşətdən
qaçan dərin çuxura düşəcək, Dərin çuxurdan
çıxa bilən tələyə düşəcək. Göylərin pəncərələri
açılacaq, Dünyanın təməlləri sarsılacaq. **19** Yer üzü
çatlayacaq, çatlayacaq, Dünya yarılacaq, yarılacaq,
Dünya lərzəyə gələcək, lərzəyə gələcək! **20** Dünya
sərxoş kimi yırğalanacaq, Külək əsəndə talvar
kimi silkələnəcək, Qanunsuzluğun ağırlığı altında
yerə yatacaq, Bir daha qalxa bilməyəcək. **21** O
gün Rəbb yuxarıda – göydəki orduları, Aşağıda
– yer üzünün padşahlarını cəzalandıracaq. **22**
Onlar yeraltı zindana dustaq kimi yığılacaq,
Həbsxanada bağlı saxlanacaq, Uzun müddət
keçəndən sonra cəzalanacaq. **23** Ay qaralacaq,
günəş işıq saçmayacaq. Çünki Ordular Rəbbi
Sion dağında, Yerusəlimdə hökm sürəcək. Xalqın
başçıları Onun əzəmətini görəcək.

25 Ya Rəbb, Sən mənim Allahımsan, Səni
ucaldıram, adına həmdlər oxuyuram. Çünki
Sən qədimdən bəri möcüzələrini, niyyətlərini
Sədaqətlə həyata keçirdin. **2** Çünki Sən şəhəri
bir daş yığınına, İstehkamlı şəhəri xarabalığa
döndərdin. O şəhər yadellilərin qalası idi, Ondan
əsər-əlamət qalmadı, O bir daha bərpa olunmaz. **3**
Buna görə qüvvətli xalqlar Səni izzətləndirəcək.
Qəddar millətlərə mənsub şəhərlər Səndən
qorxacaq. **4** Çünki Sən yoxsula sığınacaq, Sıxıntı
içində olan fəqirə pənahgah, Fırtına vaxtı çardaq,
İstilik vaxtı kölgəlik oldun. Qəddarların nəfəsi
divara çarpan fırtına kimidir, **5** Quraqlıqda
bürkü kimidir. Lakin Sən, ya Rəbb, Zülmkarların
azğınlığını bulud bürkünün qarşısını alan kimi
aldın, Amansız yağıların nəğmə səslərini kəsdin.
6 Bu dağda Ordular Rəbbi bütün xalqlar üçün
Zəngin yeməklərdən, gözəl şərablardan ibarət
ziyafət düzəldəcək, Orada ən ləziz yeməklər, ən
dadlı şərablar olacaq. **7** Bu dağda bütün xalqların
üzərindəki duvağı, Bütün millətlərin üstündə olan
toxunma örtüyü götürəcək. **8** Ölümü əbədi olaraq
yox edəcək, Xudavənd Rəbb bütün adamların
üzündən göz yaşlarını siləcək, Bütün yer üzündən
xalqının rüsvayçılığını götürəcək. Çünki Rəbb
belə söylədi. **9** O gün deyəcəklər: «Budur bizim
Allahımız! Ona etibar etdik, O bizi qurtardı,
Rəbb Odur, biz Ona ümid etdik. İndi isə O bizi
qurtardığına görə Sevinib şadlanaq!» **10** Rəbbin əli
bu dağın üstündə olacaq, Amma Moav peyinliyə
düşən saman kimi tapdaq altında qalacaq. **11**
Üzgüçü üzərkən əl-qol atdığı kimi Moav peyinlikdə
əl-qol atacaq, Amma Allah Moavın qürurunu
əllərinin məharəti ilə alçaldacaq. **12** O, Moavın
istehkamlarını, Yüksək divarlarını yerə endirəcək,
Dağıdıb yerlə yeksan edəcək.

26 O gün Yəhuda diyarında belə ilahi oxunacaq:
«Qüvvətli şəhərimiz var, Allahın qurtuluşu
şəhər üçün divarlar, səngərlər kimidir. **2** Açın
şəhərin darvazalarını, Qoy sadiq qalan saleh millət
içəri girsin. **3** Ağlı Sənə yönəlmiş adamlara Sən
kamil sülh verirsən, Çünki onlar Sənə güvənir. **4**
Rəbbə həmişə güvənin, Çünki Rəbb Allah əbədi
Qayadır. **5** O, yuxarıdan gedənləri alçaldar, Onların
yaşadığı şəhəri dağıdar, Yerlə yeksan edər. **6** O
şəhər məzlumların ayaqları, Yoxsulların addımları
altında tapdalanacaq. **7** Saleh adamın yolu düzdür.
Ey Düz Olan, saleh adamın yolunu Sən düz
edirsən. **8** Həqiqətən, ya Rəbb, Sənin hökmlərinin

yolunda biz Sənə ümid bağlayırıq, Sənin adın, ismin ürəyimizin istəyidir. **9** Qəlbim gecələr Sənin üçün həsrət çəkər, Bəli, ruhum daxilimdə Səni arayar. Hökmlərin yer üzündə həyata keçdikcə Dünyanın sakinləri doğruluğu öyrənir. **10** Pis adama rəhm etsələr də, O, doğruluğu öyrənməz, Doğruluq hökm sürən ölkədə də haqsızlıq edər, Rəbbin əzəmətini görməz. **11** Ya Rəbb, əlini qaldırdın, Amma pis adamlar bunu görmür. Öz xalqın üçün göstərdiyin qeyrəti görüb utansınlar. Bəli, düşmənlərin üçün yağdırdığın od onları məhv edəcək. **12** Ya Rəbb, bizə sülh verən Sənsən, Bütün işlərimizi Sən bizim üçün tənzimləyirsən. **13** Ey Allahımız Rəbb, Səndən savayı başqa ağalar üzərimizdə hökm sürürdü, Lakin biz yalnız Sənin adını tanıyırıq. **14** O ağalar öldü, artıq yaşamır, Onlar kölgə kimidir, dirilməyəcək, Çünki Sən onları cəzalandırıb məhv etdin, Onlar haqqında hər bir xatirəni yox etdin. **15** Lakin Sən bu milləti çoxaltdın, ya Rəbb! Bəli, milləti çoxaltdın, Özünü izzətləndirdin. Hər tərəfə ölkənin sərhədlərini genişləndirdin». **16** Ya Rəbb, onlar bəlaya düşəndə Səni axtardı. Sənin cəzan üzərlərində olanda Sənə dua edib yalvardı. **17** Hamilə qadın doğuş vaxtı gələndə Ağrı çəkib qovrularaq necə qışqırırsa, Biz də Sənin qarşında elə idik, ya Rəbb! **18** Biz də sanki hamilə idik, ağrı çəkirdik, Lakin küləkdən başqa bir şey doğmadıq. Nə dünyaya qurtuluş gətirə bildik, Nə də dünya sakinlərini həyata qovuşdurduq. **19** Sənin ölənlərin həyata qovuşacaq, meyitimlə birgə diriləcəklər. Ey torpaq altında yatanlar, oyanın, Sevinc nəğməsini oxuyun, Çünki şeh torpağı necə təravətləndirirsə, Rəbb də torpaqdakı ölüləri belə dirçəldəcək. **20** Ey xalqım, keç içəri otaqlara, Qapıları ört, Rəbbin qeyzi keçənəcən Qısa bir müddətə gizlən! **21** Çünki budur, Rəbb yer üzünün sakinlərini Qəbahətləri üzündən cəzalandırmaq üçün Öz məskənindən gəlir. Torpaq udduğu qanı üzə çıxaracaq, Öldürülənləri artıq gizlətməyəcək.

27 O gün Rəbb Livyatana, qaçan ilana, Bəli, Livyatana, qıvrılan ilana Amansız, nəhəng və qüvvətli qılıncı ilə cəza verəcək, Dənizdəki əjdahanı öldürəcək. **2** O gün Rəbb deyəcək: «Xoşladığım bağ üçün nəğmələr oxuyun! **3** Mən Rəbb, bağı qoruyuram, Tez-tez sulayıram, Gecə-gündüz keşiyində dururam ki, Heç kəs ona zərər verməsin. **4** Mən qəzəblənmirəm, Kaş qarşıma tikan və qanqal çıxaydı, Onda onlara qarşı çıxıb döyüşərdim, Hamısını odda yandırardım. **5** Yaxud qoy Mənə pənah gətirsinlər, Mənimlə barışsınlar, Bəli, qoy Mənimlə barışsınlar». **6** Yaqub nəsli gələcəkdə kök salacaq, İsrail şaxələnəcək, çiçəklənəcək, Yer üzünü bəhrələri ilə dolduracaq. **7** Rəbb İsraili vuran düşmənləri kimi onu vurdumu? Yaxud O, başqalarını öldürdüyü kimi İsraili də öldürdümü? **8** Rəbb Öz xalqına hökm etdi, Qovub sürgünə göndərdi. Şərq küləyi əsən gün Rəbb onları şiddətli yeli ilə qovdu. **9** Yaqub nəslinin qəbahəti bununla bağışlanacaq, Günahın aradan götürülməsinin tam bəhrəsi bu olacaq: Bütpərəst qurbangahların daşları Tabaşir kimi ovulacaq, İlahə Aşeranın rəmzi olan sütunlar Ya da buxur qurbangahları Bir daha dikəlməyəcək. **10** İstehkamlı şəhər tənha, kimsəsiz yurd, Səhra kimi boş qaldı. Orada dana otlayıb yatacaq, Budaqları yeyib-qurtaracaq. **11** Şaxələri quruyanda qoparılacaq, Qadınlar gəlib onları yandıracaq. Bu xalq ağılsız olduğuna görə Yaradan onlara rəhm etməyəcək, Xaliq onlara qarşı xeyirxah olmayacaq. **12** O gün Rəbb Fərat çayından Misir vadisinə qədər Öz bəhrələrini yığacaq. Siz bir-bir toplanacaqsınız, ey İsrail övladları! **13** O gün böyük şeypur çalınacaq, Aşşur torpağında itkin düşənlərlə Misirə sürgün edilənlər gəlib Yerusəlimdə Müqəddəs dağda Rəbbə səcdə edəcək.

28 Məhsuldar vadinin başında yerləşən, Şəraba uymuşların şəhərinin – Efrayim sərxoşlarının qürurlu tacının, İzzətli gözəlliyin və solan çiçəyin vay halına! **2** Budur, Rəbbin güclü, qüvvətli bir adamı var. O, bərk yağan dolu, Bəla gətirən fırtına kimi, Hər şeyi yolunda məhv edən sel kimi gəlir, əlləri ilə şəhəri yerlə yeksan edəcək. **3** Efrayim sərxoşlarının şəhəri, qürur tacı Ayaq altında tapdalanacaq. **4** Məhsuldar vadinin başında yerləşən şəhər, İzzətli və gözəl tac, Artıq solan çiçəyi xatırladan şəhər, Vaxtından əvvəl yetişən əncir kimi olacaq. Onu görən tez dərib yeyəcək. **5** O gün Ordular Rəbbi Sağ qalan xalqı üçün Gözəllik tacı, izzət çələngi olacaq. **6** Hökm kürsüsündə oturana ədalət ruhu, Şəhər darvazalarını müdafiə edənlərə qüdrət verəcək. **7** Kahinlər və peyğəmbərlər də şərabdan səndələyir, İçkidən büdrəyir, Şərab içib xumarlanıb, İçkidən yollarını azıb. Onlar yanlış görüntülər görür, Tutarsız qərarlar qəbul edir. **8** Bütün süfrələri qusmaq və natəmizliklə doludur, Bulanmamış yer yoxdur! **9** «Bu adam kimi öyrədir? Kimə öyüd verir? Süddən kəsilmiş, ana döşündən ayrılmış körpə uşaqlaramı? **10** Bu nədir? Əmr üstünə əmr, əmr üstünə əmr, Sətir üstünə sətir, sətir üstünə sətir, Bir az oradan, bir az buradan». **11** Onda Rəbb bu xalqla Yadellilərin ağzı ilə, Başqa dildə danışacaq. **12** O sizin hamınıza dedi: «Rahatlıq budur, Yorğunlara dinclik verin, budur istirahət». Amma onlar eşitmək istəmədilər. **13** Rəbbin

sözü onlar üçün «Əmr üstünə əmr, əmr üstünə əmr, Sətir üstünə sətir, sətir üstünə sətir, Bir az oradan, bir az buradan» olacaq ki, Gedib arxası üstə yıxılsınlar, yaralansınlar, Tələyə düşüb əsir aparılsınlar. **14** Buna görə də, ey rişxəndçilər, Yerusəlimdə olan bu xalqın rəhbərləri, Rəbbin sözünə qulaq asın! **15** Madam ki siz dediniz: «Ölümlə əhd bağladıq, Ölülər diyarı ilə razılığa gəldik, Ölkəyə böyük bəla gələndə Bizə zərər verməyəcək, Çünki yalanı özümüzə sığınacaq etdik, Hiylənin arxasında gizləndik», **(Sheol h7585)** **16** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: Budur, Sionda təməl olaraq bir daş, Sınaqdan keçirilmiş daş, qiymətli bir guşədaşı qoyuram. Ona iman edən hər kəs narahat olmayacaq. **17** Ədaləti ölçü, salehliyi şaqul edəcəyəm. Yalan sığınacağını dolu məhv edəcək, Gizləndiyiniz yerləri sellər yuyub-aparacaq. **18** Ölümlə bağladığınız əhd ləğv olunacaq, Ölülər diyarı ilə razılığınız qüvvədən düşəcək. Ölkəyə böyük bəla gələndə sizi məhv edəcək. **(Sheol h7585)** **19** Bu bəla hər gələndə sizə toxunacaq. O hər səhər, gecə-gündüz keçəcək. Bu xəbəri anlayanda dəhşətə gələcəksiniz. **20** Yataq uzanmaq üçün qısa, Yorğan bürünmək üçün dar olacaq. **21** Çünki Rəbb Perasim dağında etdiyi kimi qalxacaq, Giveon vadisindəki kimi qəzəblənəcək. O Öz işini, qeyri-adi işini yerinə yetirəcək! Öz əməlini, naməlum əməlini həyata keçirəcək. **22** Buna görə də rişxənd etməyin ki, Buxovlarınız daha da ağırlaşmasın. Çünki Ordular Rəbbi Xudavənddən eşitmişəm ki, Bütün ölkə məhv olacaq. **23** Qulaq asın, səsimi eşidin, diqqət edin, Dediyimi dinləyin. **24** Əkinçi əkin əkmək üçün durmadan yeri şumlayarmı, Torpaqda şırım açıb malalayarmı? **25** O, torpağı hamarlayandan sonra qara çörək otunu, zirəni səpməzmi? Buğdanı sıra ilə, arpanı ayırdığı yerə, pərinci də onun yanına əkməzmi? **26** Allah ona öyüd verər, onu öyrədər. **27** Çünki qara çörək otunu vəl ilə döyməzlər, Zirənin üstünə araba təkərləri ilə sürməzlər. Qara çörək otu dəyənəklə, zirə isə çubuqla döyülər. **28** Buğdanı çörək bişirmək üçün xırmanda döyürlər, Amma o fasiləsiz döyülməz. Xırmanın üstündən araba və atlar keçsə də, buğdanı əzməz. **29** Bu hikmət Ordular Rəbbindən gəlir. Onun məsləhəti ecazkardır, hikməti böyükdür.

29 Ariel, ey Ariel, Davudun ordugah qurduğu şəhər! İli ilə qat, bayramların keçirilsin. **2** Amma Arielə əzab verəcəyəm, O, fəryad, fəğan edəcək, Mənim üçün qurbangah ocağı kimi olacaq. **3** Sənə qarşı ətrafında ordugah quracağam, Dövrəsinə istehkamlar düzəcəyəm, Sənə hücum etmək üçün qüllələr tikəcəyəm. **4** Alçaldılacaqsan, yerin altından danışacaqsan, Toz-torpaq içindən səsin boğuq gələcək, Səsin ölü səsi kimi yerdən, Sözlərin pıçıltı kimi torpağın altından çıxacaq. **5** Amma çoxlu düşmənlərin narın toz kimi, Qorxunc adamların orduları sovrulmuş saman çöpü kimi olacaq. Qəflətən bir an içində, **6** Ordular Rəbbi göy gurultusu ilə, zəlzələ ilə, Böyük səs-küylə, qasırğa və fırtına ilə, Hər şeyi məhv edən od ilə sənin yanına gələcək. **7** Sonra Arielə qarşı döyüşən bütün millətlərdən izdihamlar, Ona və qalalarına qarşı savaşanların hamısı, Ona zülm edənlər bir röya kimi, Gecə görünən yuxu kimi yox olacaq. **8** Yuxuda çörək yediyini görən ac adam Oyananda yenə acdır. Yuxuda su içdiyini görən susuz adam Oyananda yenə susuzluqdan yanır. Sion dağına qarşı döyüşən Bütün millətlərdən izdihamlar da belə olacaq. **9** Heyrətlənin və təəccüblənin, Gözünüzü kor edin, qoy görməsin. Şərab içmədən sərxoş olun, İçki içmədən səndələyin. **10** Çünki Rəbb sizi dərin yuxuya saldı. Ey peyğəmbərlər, gözlərinizi yumdu, Ey görücülər, sizi kor elədi. **11** Bütün bu görüntü sizin üçün möhürlənmiş kitabın sözlərinə bənzəyir. Oxumağı bacarana bunu verib desələr: «Rica edirəm, bunu oxu!» O isə cavab verir: «Oxuya bilmərəm, çünki möhürlüdür». **12** Kitabı oxuya bilməyənə verib desələr: «Bunu oxu, rica edirəm», o isə cavab verir: «Mən oxuya bilmirəm». **13** Xudavənd deyir: «Bu xalq Mənə yaxınlaşıb Dilləri və dodaqları ilə Mənə hörmət edir, Amma qəlbləri Məndən uzaqdır. Onların Mənə səcdə etmələri İnsanlardan öyrəndikləri əmrlərdən gəlir. **14** Ona görə Mən bir də bu xalq üçün Yeni möcüzə, ecazkar şeylər edəcəyəm, Müdriklərinin müdrikliyi məhv olacaq, Aqillərinin ağlı yox olacaq». **15** Öz niyyətlərini Rəbdən gizlətməyə çalışanların vay halına! Qaranlıqda iş görən bu adamlar «Bizi kim görür, kim tanıyır?» deyirlər. **16** Bu nə cür ağılsız düşüncədir! Heç dulusçunu gil ilə bir tutmaq olarmı? Düzəldilən əşya onu düzəldən barədə «O məni düzəltmədi» deyərmi? Qab onu yaradan barədə «O heç nə anlamır» deyərmi? **17** Livan tezliklə məhsuldar tarlaya, Məhsuldar tarla isə meşəyə dönməyəcəkmi? **18** O gün karlar kitabdakı sözləri eşidəcək, Korların gözləri zülmət qaranlıqda görəcək. **19** Fəqirlər Rəbdə sevinc tapacaq, Yoxsullar İsrailin Müqəddəsində şadlanacaq. **20** Çünki zülmkarlar yox olacaq, Rişxəndçilər itib-batacaq. Pislik etməyə hazır olanlar məhv olacaq. **21** Onlar başqasına böhtan atanlar, Şəhər darvazasında hakimə tələ quranlardır, Haqlının haqqını nahaq yerə təhrif edənlərdir. **22** Buna görə də İbrahimi qurtaran Rəbb Yaqub nəslinə

belə deyir: «Yaqub nəsli artıq utanmayacaq, Üzləri qorxudan saralmayacaq. **23** Əlimlə yaratdığım övladlarını Aralarında görəndə Adımı müqəddəs tutacaqlar, Yaqubun Müqəddəsini təqdis edəcəklər, İsrailin Allahından qorxacaqlar. **24** Yolunu azanlar anlayacaq, Gileylənənlər təlim öyrənəcək».

30 Rəbb bəyan edir: «Bu dikbaş övladların vay halına, Mənim niyyətlərimi yox, öz niyyətlərini qururlar, Ruhuma uyğun olmayan razılaşma edirlər, Eləcə günahı günaha qatırlar. **2** Məndən məsləhət almadan Misirə gedirlər, Fironun himayəsini axtarırlar, Misirin kölgəsi altında sığınacaq tapırlar. **3** Fəqət fironun himayəsi Onlar üçün xəcalətə, Misir kölgəsi altındakı Sığınacaq rüsvayçılığa çevriləcək. **4** Başçıları Soanda olduqlarına, Elçiləri Xanesə yetişdiklərinə baxmayaraq, **5** Özlərinə faydası olmayan xalqa görə hamı utanacaq. O xalqın onlara nə köməyi, nə də faydası olacaq, Ancaq xəcalət və rüsvayçılıq olacaq». **6** Negev heyvanları barəsində xəbərdarlıq: Yəhudanın elçiləri erkək və dişi aslanların, Gürzələrin, uçan ilanların yaşadığı Narahat və təhlükəli torpaqdan keçirlər. Mal-dövlətini eşşəklərin belinə, Xəzinələrini dəvələrin hürgücünə yükləyib Onlara kömək edə bilməyən xalq üçün aparırlar. **7** Misirin köməyi boş və faydasızdır, Buna görə də Mən Misirə «Tənbəl Rahav» adını qoydum. **8** «İndi get, sənə danışdığımı Onların qarşısında bir lövhəyə yaz, kitaba köçür ki, Gələcəkdə, əbədiyyətdə şahid olsun. **9** Çünki bu, üsyankar xalq, Yalançılar nəslidir, Rəbbin qanununa qulaq asmaq istəməyən bir soydur. **10** Onlar baxıcılara "bir daha görüntü görməyin", Görücülərə "bizim üçün düzgün şeylər haqqında peyğəmbərlik etməyin, Bizə xoş sözlər söyləyin, Arzuladığımızı peyğəmbərlik edin. **11** Yoldan çəkilin, bizə yol verin, İsrailin Müqəddəsini bizimlə üzləşdirməyin" deyirlər». **12** Buna görə də İsrailin Müqəddəsi belə deyir: «Bu sözü rədd etdiyinizə görə, Zorakılığa və yalana güvənib bel bağladığınıza görə **13** Bu qəbahət sizin üçün hündür divarda əmələ gələn çata bənzəyir, Qəflətən, bir an içində dağıla bilər. **14** Ölkəniz də bir gil qab kimi qırılacaq, Elə xıncım-xıncım olacaq ki, Ocaqdan od götürmək üçün Yaxud hovuzdan su çəkmək üçün bir qırığı da qalmayacaq». **15** Xudavənd Rəbb, İsrailin Müqəddəsi belə deyir: «Mənə tərəf dönüb rahatlıq tapanda xilas olarsınız, Sakitləşib inanmaqla qüdrətli olarsınız, Lakin siz bunu istəmirsiniz. **16** Siz dediniz: "Xeyr, atlara minib-qaçacağıq", Buna görə siz qaçmalı olacaqsınız. "Çevik atlara minəcəyik". Buna görə təqibçiləriniz də çevik olacaq. **17** Min nəfər bir nəfərin hədəsinə görə qaçacaq, Beş nəfərin hədəsinə görə hamınız qaçacaqsınız; Sağ qalanlarınız dağın zirvəsindəki bayrağın şüvülü tək, Təpədəki bayraq tək olacaq». **18** Amma Rəbb sizə lütf göstərmək üçün gözləyir, Yenə də sizə rəhm etməyə hazırdır, Çünki Rəbb adil Allahdır, Onu intizarla gözləyənlər nə bəxtiyardır! **19** Ey Yerusəlimdə yaşayanlar, ey Sion xalqı, Siz artıq ağlamayacaqsınız, Fəryad etdikdə Rəbb sizin üçün lütfkar olacaq, Fəryadınızı eşidən kimi cavab verəcək. **20** Rəbb çörəyi əzabla, suyu çətinliklə sizə verəcək, Lakin O bir daha Mürəbbinizi sizdən gizlətməyəcək, Onu gözünüzlə görəcəksiniz. **21** Sağa ya sola azdığınız vaxt Arxanızdan «Yol budur, gedin bu yolla» Deyilən səsi eşidəcəksiniz. **22** Onda siz gümüşlə örtülən oyma bütlərinizi, Qızılla örtülmüş tökmə bütlərinizi Murdar hesab edəcəksiniz. Murdar bir şeyi atdığınız kimi onları atıb deyəcəksiniz: «Rədd ol!» **23** Rəbb yerə əkdiyiniz toxum üçün yağış verəcək, Torpağın məhsulu bol və bərəkətli olacaq. O gün mal-qaranız geniş otlaqlarda otlayacaq. **24** Torpağı şumlayan öküzlərlə eşşəklər Kürəklə, yaba ilə sovrulmuş duzlu yem yeyəcək. **25** O böyük məğlubiyyət günündə Qalalar yerə çökəndə Hər hündür dağdan, Hər uca təpədən sellər axacaq. **26** Rəbb Öz xalqının yaralarını sarıdığı gün, Zərbəsi ilə açdığı yaralarına şəfa verən gün, Ay işığı günəş işığı, Günəşin işığı yeddi günün işığı kimi Yeddi qat artıq parlayacaq. **27** Budur, Rəbbin adı uzaqdan gəlir, Qızğın qeyzlə qara bulud içində Ağzı qəzəbli sözlərlə doludur, Dili sanki hər şeyi məhv edən alovdur. **28** Onun nəfəsi insan boğazına çatmış daşan sel kimidir, Millətləri ələkdən keçirəcək ki, məhv olsunlar, Xalqların ağzına yüyən taxacaq ki, yolunu azsınlar. **29** Siz isə müqəddəs bayram gecəsi kimi İlahilər oxuyacaqsınız. Rəbbin dağına, İsrailin Qayasına tütək çalaraq çıxan tək Ürəyiniz şadlanacaq. **30** Rəbb əzəmətli səsini eşitdirəcək, Qızğın qəzəblə, hər şeyi yandıran alovla, Fırtına ilə, güclü leysanla, dolu ilə Qolunun qüdrətini göstərəcək. **31** Aşşur Rəbbin səsindən vahiməyə gələcək, Rəbb dəyənəyi ilə onları vuracaq. **32** Rəbbin onlara endirdiyi dəyənəyinin hər zərbəsini Dəf və liralar müşayiət edəcək. Döyüşərkən əl-qol atıb onları vuracaq. **33** Tofet çoxdan hazırdır, Aşşur padşahı üçün də O yer dərinləşdirilib genişləndirilmişdir. Od çuxurunda çoxlu odun, alov var. Rəbbin nəfəsi kükürd axını kimi onu yandırar.

31 Kömək üçün Misirə enənlərin, Atlara güvənənlərin vay halına! Onlar döyüş arabalarının çoxluğuna, Süvarilərin gücünə bel

bağlayır! Amma İsrailin Müqəddəsinə baxmırlar, Rəbbi axtarmırlar! **2** Lakin Rəbb tam hikmətə malikdir, O bəla gətirər, Öz sözlərini geri götürməz, Pislik edən adamlara, Günahkarlara kömək edənlərə qarşı çıxar. **3** Misirlilər Allah deyil, insandır, Atları da ətdəndir, ruhdan deyil. Rəbb Öz əlini uzadanda Yardım edən büdrəyəcək, Yardım alan yıxılacaq, Hamısı birlikdə məhv olacaq. **4** Çünki Rəbb mənə belə dedi: «Şir ya gənc aslan öz şikarı üstünə nərə çəkəndə Bir dəstə çoban ona qarşı haray salsa da, Aslan onların səslərindən qorxmur, Qışqırıqlarına məhəl qoymur. Ordular Rəbbi də elə enəcək, Sion dağını, onun təpələrini Qorumaq üçün döyüşəcək. **5** Quş qanad açıb necə balalarını qoruyursa, Ordular Rəbbi Yerusəlimi də belə qoruyacaq, Müdafiə edəcək, qurtaracaq, saxlayacaq, xilas edəcək». **6** Ey İsrail övladları, üz döndərdiyiniz Rəbbə tərəf dönün! **7** Çünki o gün hamınız əlinizlə günahkarcasına düzəltdiyiniz qızıl və gümüş bütlərinizi tullayacaqsınız. **8** «Aşşurlular qılıncdan məhv olacaq, İnsan qılıncından yox. Onlar qılıncdan keçiriləcək, Amma bu insan qılıncı olmayacaq. Aşşurlular döyüş meydanından qaçacaq, Cavanları isə yaxalanıb qul olacaq. **9** Aşşur padşahı dəhşət içində qaçacaq. Sərkərdələri bayraqlarını atıb vəlvələyə düşəcək». Bunu alovu Sionda, Ocağı Yerusəlimdə olan Rəbb bəyan edir.

32 Budur, padşah salehliklə hökm sürəcək, Başçılar ədalətlə rəhbərlik edəcək. **2** Onların hər biri Küləyə qarşı bir pənahgah, Fırtınaya qarşı sığınacaq, Quraqlıqda bulaqlar, Cansıxıcı torpaqda kölgə salan böyük qaya kimi olacaq. **3** Görənlərin gözləri bir daha yumulmayacaq, Eşidənlərin qulaqları dinləyəcək. **4** Ağılsızların ağlı biliyə doğru yönələcək, Pəltəklər açıq-aydın danışacaq. **5** Artıq axmaq adama alicənab deyilməyəcək, Alçağı ağayana insan saymayacaqlar. **6** Çünki axmaq səfeh-səfeh danışır, Ürəyinin niyyəti pislik etməkdir. Onun işi küfr edib, Rəbbə qarşı təhqiranə danışmaq, Acları ac, susuzları susuz qoymaqdır. **7** Alçaq adamın əməlləri pisdir. O, hiylə işlədir ki, Yalan sözlərlə haqlı olan yoxsula ziyan versin. **8** Amma alicənab adam Alicənab şeylər barəsində fikirləşər. Elədiyi xoş əməllər ona dayaqdır. **9** Ey qayğısız qadınlar, Qalxın, səsimi eşidin! Ey laqeyd qızlar, sözümü dinləyin! **10** Ey laqeyd qadınlar, Siz bir ildən sonra sarsılacaqsınız, Çünki bağda məhsul, Meyvə yığımı olmayacaq. **11** Ey qayğısızlar, əsin! Ey laqeydlər, lərzəyə gəlin, Geyimlərinizi çıxarın, Soyunun, belinizə çul qurşayın. **12** Gözəl tarlalar, Məhsuldar meynələr üçün, **13** Xalqımın tikanlı kollar bitən torpağı üçün, Zövq-səfalı şəhərlərdəki şən evləriniz üçün Sinə döyün. **14** Çünki saray viranə, İzdihamlı şəhər boş qalacaq, Qala ilə gözətçi qülləsi əbədilik mağaralara çevriləcək, Vəhşi eşşəklərin gəzdiyi, Sürülərin otlaq yeri olacaq. **15** Bunlar yuxarıdan üzərimizə Ruh tökülənədək davam edəcək. O vaxt səhra məhsuldar tarlaya, Məhsuldar tarla isə meşəyə dönəcək. **16** Sonra ədalət səhrada məskunlaşacaq, Salehlik məhsuldar tarlada yaşayacaq. **17** Salehliyin bəhrəsi əmin-amanlıq, Nəticəsi isə əbədi sakitlik və təhlükəsizlik olacaq. **18** Xalqım əmin-amanlıq içində evlərində, Təhlükəsiz məskəndə, rahat yerlərdə yaşayacaq. **19** Dolu meşələrə düşsə də, Şəhər yerlə yeksan olsa da, **20** Bütün sulu torpaqlarda toxum əkənlər, Oraya malını, eşşəyini sərbəst buraxanlar, Siz nə xoşbəxtsiniz!

33 Vay halına, ey yıxıb-dağıdan, Amma özü yıxılmayan insan! Vay halına, ey xain adam, Hərçənd sənə qarşı xəyanət etməmişlər! Sən məhv edib qurtaran zaman Özün də yıxılacaqsan, Sən xain əməllərindən dönəndə Xəyanətlə rastlaşacaqsan. **2** Ya Rəbb, bizə qarşı lütfkar ol, Çünki Sənə ümid etmişik. Hər səhər bizim qüvvətimiz ol, Fəlakət günündə bizi qurtar. **3** Sənin güdrətli səsindən xalqlar qaçır, Sən ayağa qalxarkən Millətlər pərən-pərən olur. **4** Çəyirtkələr tarlanı nə cür talan edirlərsə, Ey millətlər, qənimətiniz də o cür talan olacaq. Malınızın üstünə çəyirtkə yığını kimi cumacaqlar. **5** Rəbb ucadır, yüksəklərdə oturur, Sionu ədalətlə və salehliklə doldurur. **6** O, yaşadığınız dövrün təməlidir, Qurtuluşun, hikmətin, biliyin mənbəyidir, Rəbb qorxusu sənin xəzinəndir. **7** Budur, millətlərin igidləri küçələrdə çığırırlar. Sülh qasidləri hönkürüb ağlayırlar. **8** Yollar boşalıb, səyyahlar yoxdur. Düşmən əhdi pozdu, Şəhərləri dağıtdı, adamları alçaltdı. **9** Ölkə yas tutur, zəifləyir, Livan məğlub olub, solub, Şaron səhraya dönür, Başan və Karmelin ağacları yarpaqlarını tökür. **10** Rəbb deyir: «İndi qalxacağam, İndi yüksələcəyəm, İndi ucalacağam. **11** Samana hamilə qalıb küləş doğacaqsınız, Nəfəsiniz sizi məhv edən alova dönəcək. **12** Xalqlar yanıb kül olacaq, Kəsilib odda yandırılan tikanlı kollara oxşayacaq. **13** Ey uzaqda yaşayanlar, Nə elədiyimi eşidin, Ey yaxında yaşayanlar, Mənim gücümü bilin». **14** Siondakı günahkarlar dəhşətə, Allahsızlar lərzəyə gəldi: «Hər şeyi məhv edən alovun yanında hansımız yaşaya bilərik? Əbədi yanan atəşin yanında hansımız dayana bilərik?» **15** Amma salehlik yolu ilə gedən, Doğru sözlər danışan, Zorakılıqla əldə edilən qazancı rədd edən, Əlini rüşvətdən uzaq tutan, Qatillərin qurduğu

qəsdə fikir verməyən, Pisliyə qarşı gözlərini yuman
16 Yüksəkliklərdə yaşayacaq, Təpələrin başındakı
qalalar onun dayağı olacaq. O, çörəklə, su ilə təmin
olunacaq. 17 Gözlərin padşahı bütün gözəlliyi
ilə görəcək, Ucsuz-bucaqsız ölkəni seyr edəcək.
18 «Haradadır xərac yığan? Haradadır qeydiyyat
aparan? Haradadır qüllələrə nəzər salan?» deyərək
Dəhşətli günlər haqqında düşünəcəksən. 19
Anlaşılmaz, yad dildə danışan Təkəbbürlü xalqı
daha görməyəcəksən. 20 Bayramlar keçirdiyimiz
şəhərə – Siona bax! Gözlərin Yerusəlimi, Sarsılmaz
çadırı, sülh məskənini görəcək. Onun payaları
heç vaxt sökülməyəcək, Kəndirlərinin heç biri
qırılmayacaq. 21 Lakin orada – Geniş çayların,
irmaqların olduğu yerdə əzəmətli Rəbb bizimlə
olacaq. Oradan avarlı qayıqlar, böyük gəmilər
Keçə bilməz. 22 Çünki Rəbdir hakim olan, Rəbdir
qanunumuzu qoyan, Padşahımız Rəbdir, Odur
bizi qurtaran. 23 Gəmilərinin ipləri boşaldı, Dor
ağacları yerində möhkəm dayanmadı, Yelkənləri
açılmadı. O vaxt böyük talan malı paylanacaq,
Hətta topal adamlar da talan edəcək. 24 Heç
bir Sion sakini «Xəstəyəm» deməyəcək, Orada
yaşayan xalqın günahları bağışlanacaq.

34 Ey millətlər, yaxın gəlin, eşidin, Ey ümmətlər,
dinləyin! Ey dünya və sakinləri, Yer üzü
və onun bütün yetirmələri, qulaq asın! 2 Çünki
Rəbb bütün millətlərə qarşı qəzəbləndi, Onların
ordularına qarşı qeyzə gəldi. Onların hamısını
məhv edəcək, Ölümə məhkum edəcək. 3 Ölüləri
kənara atılacaq, Meyitlərindən üfunət qalxacaq,
Dağlar onların qanına bulanacaq. 4 Bütün göy
cisimləri çürüyəcək, Göylər bir tumar kimi
büküləcək. Göy ulduzları meynə yarpağı kimi,
Əncir yarpağı kimi düşəcək, saralıb-solacaq. 5
Rəbb deyir: «Çünki qılıncım göylərdə doyub, Bax
Edomun üzərinə, Məhv etməyə qərar verdiyim
xalqın üzərinə enir». 6 Rəbbin qılıncı qanla, quzu
və təkə qanı ilə doydu, Qoç böyrəklərinin yağı ilə
piy bağladı. Çünki Rəbb Bosrada qurban, Edomda
isə böyük qırğın hazırlayıb. 7 Onlarla birlikdə çöl
öküzləri, Buzovlar, güclü buğalar yerə səriləcək.
Onların ölkəsi qanla dolacaq, torpaqları piylə
münbit olacaq. 8 Çünki Rəbbin qisas günü var,
Siona edilən zülmlərin intiqam ili var. 9 Edomun
axar suları qatrana, Torpağı kükürdə dönəcək,
Ölkənin hər tərəfi yanan qatrana çevriləcək;
10 Gecə-gündüz sönməyəcək, tüstüsü həmişə
qalxacaq, Nəsildən-nəslədək viran qalacaq, əsrlər
boyu oradan heç kəs keçməyəcək. 11 Orada
ancaq bayquşlarla kirpilər yurd salacaq, Böyük
bayquşlarla qarğalar orada yaşayacaq. Rəbb oranı
qarmaqarışıqlıq ipi, viranəlik şaqulu ilə ölçəcək.
12 Orada heç bir adlı-sanlı adam qalmayacaq ki,
Onu padşah elan etsinlər. Bütün başçıların sonu
gələcək. 13 Saraylarında tikanlar, Qalalarında
gicitkən və böyürtkən bitəcək. Ora çaqqalların
yurdu, dəvəquşuların yuvası olacaq. 14 Vəhşi
heyvanlarla goreşənlər orada görüşəcək, Təkələr
bir-birini səsləyəcək, Gecə heyvanları da orada
məskunlaşıb rahat yer tapacaq. 15 Orada bayquş
yuva quracaq, yumurtlayacaq, Öz kölgəsi altında
balalar çıxaracaq. Çalağanlar da orada cüt-cüt
yığışacaq. 16 Rəbbin kitabını araşdırın, oxuyun,
Bunlardan heç biri əskik olmayacaq, Hər bir dişi
heyvan öz cütünü tapacaq, Çünki bu əmr Onun
ağzından çıxdı, Ruhu da onları toplayacaq. 17
Rəbb Özü onlar üçün püşk atdı, Əli ilə ölkəni
ölçüb, onlara payladı. Onlar bu ölkəyə əbədi malik
olacaq, Nəsildən-nəslə burada yaşayacaq.

35 Səhra və quru torpaq sevinəcək, Çöl
şadlanacaq, nərgiz kimi çiçəklənəcək. 2 Hər
yan gül açacaq, Şadlanacaq, sevincdən nəğmə
oxuyacaq. Livanın gözəlliyi, şan-şöhrəti, Karmelin
və Şaronun cah-calalı ona veriləcək. Hamı Rəbbin
izzətini, Allahımızın əzəmətini görəcək. 3 Zəif
əllərə qüvvət verin, Əsən dizləri möhkəmləndirin.
4 Ürəklərində qorxanlara deyin: «Möhkəm olun,
qorxmayın! Budur, Allahınız İntiqam almaq,
düşmənlərinizdən qisas almaq üçün gəlir. O gəlib
sizə qurtuluş verəcək!» 5 O vaxt korların gözləri,
karların qulaqları açılacaq, 6 Axsaqlar ceyran kimi
hoppanacaq, Lalların dili sevinclə nəğmə deyəcək,
Çünki səhrada bulaqlar fışqıracaq, Quru torpaqda
çaylar axacaq. 7 Qızmar qum hovuza, susuz torpaq
su bulaqlarına çevriləcək. Çaqqalların yaşadığı
yerlərdə qamış və qarğı bitəcək. 8 Orada bir
yol olacaq, O yol «Müqəddəs yol» adlanacaq.
Murdar adam oradan keçməyəcək, O yol qurtuluş
tapanların yoludur. Ora ilə gedənlərdən heç
biri, Hətta ağılsızlar da keçsələr, Əsla yolunu
azmayacaq. 9 Orada şirlər olmayacaq, Yırtıcı
heyvanlar o yola çıxmayacaq, Onlara orada rast
gəlməyəcəklər. Ancaq qurtuluş tapanlar o yol
ilə gəzəcək. 10 Rəbbin satın alınmış adamları
qayıdacaq, Sevinclə nəğmə deyərək Siona gələcək.
Üzlərində əbədi sevinc olacaq, Onlar fərəh və
şadlıq tapacaq, Kədər və qəm-qüssə yox olacaq!

36 Xizqiyanın padşahlığının on dördüncü ilində
Aşşur padşahı Sanxeriv Yəhudanın bütün
qalalı şəhərlərinə hücum edib onları aldı. 2 Aşşur
padşahı baş vəzirini böyük qoşunla Lakişdən
Yerusəlimə, padşah Xizqiyanın yanına göndərdi.
Baş vəzir Mahudbasan tarlası yoluna, yuxarı

hovuzun su kəmərinin yanına qalxıb orada dayandı. 3 Saray rəisi Xilqiya oğlu Elyaqim, mirzə Şevna və salnaməçi Asəf oğlu Yoah onun qabağına çıxdılar. 4 Baş vəzir onlara dedi: «İndi Xizqiyaya söyləyin ki, böyük padşah – Aşşur padşahı belə deyir: "Nəyə güvənirsən? 5 Mən deyirəm ki, sən boş şeyə güvənirsən. Müharibə üçün tədbir və güc lazımdır. İndi sən kimə güvənirsən ki, mənə qarşı çıxırsan? 6 Yəqin sən əzilmiş qamış çubuğuna – Misirə güvənirsən. Bil ki, kim ona söykənsə, əlinə batıb deşər. Misir padşahı firon ona güvənənlərin hamısı üçün belədir. 7 Bəlkə mənə ‹biz Allahımız Rəbbə güvənirik› söyləyəsən. Məgər bu o Allah deyildi ki, Xizqiya Onun səcdəgahlarını və qurbangahlarını aradan qaldırdı? O, Yəhudalılara və Yerusəlimlilərə də ‹yalnız qurbangahın önündə səcdə edin› demədimi? 8 İndi ağam Aşşur padşahı ilə mərcə gəl: əgər sən iki min süvari tapa bilsən, mən sənə o qədər at verərəm. 9 Görək, sən ağamın kiçik qulu olan bir başçını necə məğlub edəcəksən. Sən hələ döyüş arabaları və süvarilər almaq üçün Misirə güvənirsən! 10 Məgər indi mən bu torpağı viran etməyə Rəbbin istəyi ilə gəlmədimmi? Rəbb mənə ‹bu ölkəyə hücum edib onu viran et› dedi"».
11 Elyaqim, Şevna və Yoah baş vəzirə dedi: «Xahiş edirik, bu qullarınla Arami dilində danış, biz bu dili başa düşürük. Ancaq divar üzərindəki xalqın eşitdiyi yerdə bizimlə Yəhudi dilində danışma».
12 Baş vəzir dedi: «Məgər ağam məni göndərib ki, bu sözləri təkcə sənin ağana və sənə, yoxsa divar üzərində oturan bu adamlara söyləyim? Axı onlar da sizinlə birgə nəcislərini yeyib, sidiklərini içəcəklər».
13 Onda baş vəzir durub Yəhudi dilində uca səslə bağıraraq dedi: «Böyük padşahın – Aşşur padşahının sözünü eşidin!
14 Padşah belə deyir: "Xizqiya sizi aldatmasın, sizi qurtara bilməyəcək.
15 Qoy Xizqiya sizə ‹Rəbb bizi hökmən qurtaracaq və bu şəhər Aşşur padşahına təslim edilməyəcək› deyib Rəbbə arxayın etməsin".
16 Ona qulaq asmayın! Çünki Aşşur padşahı belə deyir: "Mənimlə sülh bağlayın və yanıma gəlin. Mən gələnə qədər hər kəs öz üzüm meynəsinin və əncir ağacının bəhrəsindən yeyib öz quyusunun suyundan içəcək.
17 Sonra mən gəlib sizi ölkənizə bənzər bir ölkəyə – buğda, şərab, çörək, üzüm bağları olan bir torpağa aparacağam.
18 ‹Rəbb bizi qurtaracaq› deyib qoy Xizqiya sizi azdırmasın. Millətlərin allahlarından biri öz ölkəsini Aşşur padşahının əlindən qurtardımı?
19 Hanı Xamatın və Arpadın allahları? Hanı Sefarvayimin allahları? Samariyanı mənim əlimdən qurtardılarmı?
20 Bütün bu allahlardan hansı öz ölkəsini mənim əlimdən qurtardı? Bəs Rəbb necə Yerusəlimi mənim əlimdən qurtara bilər?"»
21 Camaat susdu və onun cavabında heç nə demədi. Çünki padşah «ona cavab verməyin» deyə əmr etmişdi.
22 Saray rəisi Xilqiya oğlu Elyaqim, mirzə Şevna və salnaməçi Asəf oğlu Yoah cırılmış paltarlarda Xizqiyanın yanına gəlib baş vəzirin sözlərini ona çatdırdılar.

37 Padşah Xizqiya bunu eşidəndə paltarını cırdı və çula bürünüb Rəbbin məbədinə girdi.
2 O, saray rəisi Elyaqimi, mirzə Şevnanı və kahinlərin ağsaqqallarını çula bürünmüş halda peyğəmbər Amots oğlu Yeşayanın yanına göndərdi.
3 Onlar Yeşayaya dedilər: «Xizqiya belə deyir: "Bu gün bəla, təhqir və rüsvayçılıq günüdür, çünki uşaqların doğulma vaxtı çatıb, ancaq doğmağa güc yoxdur.
4 Bəlkə ağası Aşşur padşahının var olan Allahı təhqir etməyə göndərdiyi baş vəzirin sözlərini Allahın Rəbb eşidib buna görə məzəmmət edər. Ona görə də qalanlar üçün dua et"».
5 Padşah Xizqiyanın adamları Yeşayanın yanına gələndə
6 Yeşaya onlara dedi: «Ağanıza söyləyin ki, Rəbb belə deyir: "Aşşur padşahının nökərlərinin Mənə qarşı küfr edərək söylədiyi və sənin eşitdiyin sözlərdən qorxma.
7 Mən onun daxilinə elə bir ruh göndərəcəyəm ki, bir xəbər eşidib öz ölkəsinə qayıdacaq və orada onu qılıncla öldürtdürəcəyəm"».
8 Baş vəzir geri qayıdıb Aşşur padşahının Livna üzərinə hücum etdiyini gördü. Çünki Lakişdən geri çəkildiyini eşitmişdi.
9 Aşşur padşahına «Kuş padşahı Tirhaqa sənin üstünə vuruşmağa gəlir» xəbəri çatdı. O bunu eşidəndə Xizqiyanın yanına qasidlər göndərib dedi:
10 «Yəhuda padşahı Xizqiyaya belə söyləyin: "Qoy güvəndiyin Allahın ‹Yerusəlim Aşşur padşahına təslim edilməyəcək› deyə səni aldatmasın.
11 Axı sən eşitdin ki, Aşşur padşahları bütün ölkələrə nə ediblər, oraları necə viran ediblər. Sən qurtula biləcəksənmi?
12 Atalarımın məhv etdikləri millətlərin – Qozanın, Xaranın, Resefin və Telassarda olan Edenlilərin allahları onları qurtardılarmı?
13 Hanı Xamat padşahı, Arpad padşahı, Sefarvayim şəhərinin, Henanın və Avvanın padşahı?"»
14 Xizqiya məktubu qasidlərdən alıb oxudu. O, Rəbbin məbədinə qalxıb məktubu Rəbbin önündə yerə sərdi.
15 Xizqiya Rəbbə dua edib dedi:
16 «Ey keruvlar üstündə əyləşən Ordular Rəbbi olan İsrailin Allahı! Bütün dünya padşahlıqlarının Allahı yalnız Sənsən. Göyü və yeri Sən yaratmısan.
17 Ya Rəbb, qulağın eşitsin, gözün görsün. Sanxerivin var olan Allaha qarşı küfr edərək göndərdiyi bütün sözlərə qulaq as.
18

Ya Rəbb, doğrudur, Aşşur padşahları bütün ölkələri və onların torpaqlarını talan etdi, **19** allahlarını oda atıb məhv etdi. Çünki onlar Allah deyildi, insanlar onları ağac və daşdan düzəltmişdi. **20** Ey Allahımız Rəbb, indi isə yalvarıram, bizi onun əlindən qurtar və bütün dünya padşahlıqları bilsin ki, Rəbb yalnız Sənsən!» **21** Amots oğlu Yeşaya Xizqiyaya xəbər göndərib dedi: «İsrail Allahı Rəbb belə deyir: "Aşşur padşahı Sanxeriv barədə Mənə dua etdin". **22** Onun haqqında Rəbbin söylədiyi söz budur: "Bakirə Sion qızı Sənə xor baxıb lağ edir, Yerusəlim qızı Sənin arxanca başını bulayır. **23** Kimi söyüb küfr etdin? Kimə qarşı səsini qaldırdın? Kimə lovğalıqla baxdın? İsrailin Müqəddəsinə! **24** Nökərlərinin vasitəsilə Rəbbi təhqir edib dedin: ‹Çoxlu döyüş arabalarımla Dağların zirvəsinə, Livanın ən uca yerlərinə çıxdım. Uca sidr ağaclarını, Gözəl şam ağaclarını kəsdim, Uzaq təpələrinə, Yaşıl meşələrinə çıxdım. **25** Quyu qazdım və sularını içdim, Misirin bütün çaylarını ayağımla qurutdum›. **26** Məgər eşitməmisən ki, Mən çoxdan bu işi hazırladım, Qədimdən bəri müəyyən etdiyimi İndi yerinə yetirirəm ki, Sən qalalı şəhərləri dağıdıb Viranəliyə çevirəsən. **27** Bu şəhərlərin sakinləri zəiflədi, Çaşqınlığa və xəcalətə düşdü. Yetişməmişdən əvvəl yandırılan Çöl otu, göyərti və damda bitən ot kimi oldu. **28** Sənin oturuşunu, Girişini-çıxışını, Mənə qarşı hiddətini bilirəm. **29** Mənə qarşı hiddətləndiyinə görə, Lovğalığın qulağıma çatdığına görə Halqamı burnuna və yüyənimi ağzına taxacağam, Səni gəldiyin yolla geri qaytaracağam. **30** Ancaq sənin üçün əlamət budur, ey Xizqiya! Bu il və gələn il özü yetişən barını, Üçüncü il isə taxıl zəmilərini, Üzüm bağları salıb onların bəhrəsini yeyin. **31** Yəhuda nəslindən qurtulub sağ qalanlar Yenə aşağıya doğru kök atacaq, Yuxarıya doğru bəhrə verəcək. **32** Çünki qalanlar Yerusəlimdən, Xilas olanlar Sion dağından çıxacaq. Ordular Rəbbinin qeyrəti bunu edəcək". **33** Buna görə Aşşur padşahı barədə Rəbb belə deyir: "O bu şəhərə girməyəcək, Oraya ox atmayacaq, Qarşısına qalxanla çıxmayacaq, Qala önündə torpaq qalağı qurmayacaq. **34** Ancaq gəldiyi yolla geri qayıdacaq, Bu şəhərə girməyəcək" Rəbb bəyan edir. **35** "Mən bu şəhəri Özüm üçün, Qulum Davudun xatirinə qoruyub xilas edəcəyəm"». **36** O gecə Rəbbin mələyi çıxıb Aşşur ordugahında yüz səksən beş min nəfəri qırdı. Səhər erkən qalxıb gördülər ki, onların hamısı öldürülüb. **37** Aşşur padşahı Sanxeriv geri çəkilib getdi və Ninevada qaldı. **38** O öz allahı Nisrokun məbədində səcdə edərkən oğulları Adrammelek ilə Şareser onu qılıncla öldürdü və Urartu ölkəsinə qaçdı. Sanxerivin yerinə oğlu Esar-Xaddon padşah oldu.

38 O günlərdə Xizqiya ölümcül xəstələndi. Peyğəmbər Amots oğlu Yeşaya onun yanına gəlib dedi: «Rəbb belə deyir: "Evin üçün vəsiyyət et, çünki xəstəlikdən sağalmayıb öləcəksən"». **2** Xizqiya üzünü divara çevirdi və Rəbbə dua edib dedi: **3** «Yalvarıram, ya Rəbb, yadına sal ki, necə Sənin önündə salehliklə və sidq ürəklə davranmışam, necə Sənin gözündə yaxşı olan işlər etmişəm». Xizqiya acı-acı ağladı. **4** Sonra Rəbbin sözü Yeşayaya nazil oldu: **5** «Qayıt, Xizqiyaya söylə ki, babanı Davudun Allahı Rəbb belə deyir: "Sənin duanı eşitdim, göz yaşlarını gördüm. Bax sənin ömrünü on beş il artırıram. **6** Səni və bu şəhəri Aşşur padşahının əlindən qurtaracağam. Bu şəhəri qoruyacağam. **7** Söylədiyi sözə əməl edəcəyinə Rəbbin verdiyi əlamət budur: **8** batan günəşin Axazın tikdiyi günəş saatının üstünə düşən kölgəsi on dərəcə geri çəkiləcək"». Beləliklə, günəş enmə dərəcəsindən on dərəcə geri çəkildi. **9** Yəhuda padşahı Xizqiya xəstələnib şəfa tapdığından sonra bunu yazdı: **10** «Mən öz-özümə dedim: Ömrüm yarıya çatan zaman Ölülər diyarının qapısından keçməliyəm, Həyatımın qalan illərindən məhrum olmuşam. **(Sheol h7585)** **11** Dedim, Rəbbi dirilər arasında, Bəli, Rəbbi bir daha görməyəcəyəm. Bu dünyada yaşayanlar kimi Artıq insan üzü görməyəcəyəm. **12** Evim çoban çadırı kimi dağıldı, Əlimdən alındı. Həyatım dəzgahda toxunan saplar kimi dövr edirdi, Ya Rəbb, bu dəzgahdan məni kəsdin. Bir günün içində əcəlimi çatdırdın. **13** Səhərə qədər ağrılardan çığırdım, Rəbb aslan tək bütün sümüklərimi qırır. Bir günün içində əcəlimi çatdırdın. **14** Qaranquş kimi, durna kimi çığırdım, Mən göyərçin tək inləyirəm. Göyə baxmaqdan gözlərim yoruldu. Ya Xudavənd, imdadıma çat, zülmə düşmüşəm! **15** Nə deyim? Mənimlə danışan, bunu edən Rəbdir. Çəkdiyim əzablardan sonra qalan illərimi Sakit yaşayacağam. **16** Ya Xudavənd, adamları yaşadan Sənsən, Məni də Sən yaşadırsan. Məni yenə canlandıracaqsan, Yaşat məni! **17** Çəkdiyim əzab-əziyyətim mənim xeyrimə oldu. Sən sevginlə canımı qəbirdən qurtardın, Bütün günahlarımı aradan götürdün. **18** Axı ölülər diyarı Sənə şükür etməz, Ölüm həmdlər söyləməz, Qəbirə düşənlər Sənin sədaqətinə ümid etməz. **(Sheol h7585)** **19** Bu gün Sənə etdiyim kimi Dirilər, yalnız dirilər Sənə şükür edər. Atalar Sənin sədaqətini övladlarına tanıtdırır. **20** Rəbb mənə qurtuluş verdi, Ömrümüz boyu Rəbbin məbədində Səni simli alətlərlə, ilahilərlə mədh edərik». **21** Əvvəl Yeşaya demişdi: «Əncir kündəsi götürün, çibanın

üstünə qoyun ki, padşah sağalsın». **22** Xizqiya dedi: «Rəbbin məbədinə qalxmağım üçün əlamət nədir?»

39 O zaman Babil padşahı Baladan oğlu Merodak-Baladan Xizqiyaya məktublar və hədiyyələr göndərdi, çünki Xizqiyanın xəstələndiyini və sağaldığını eşitmişdi. **2** Bunlar Xizqiyanı sevindirdi. O, xəzinəsində olan şeyləri – qızıl-gümüşü, ətriyyatı, qiymətli yağları, silah anbarındakı bütün əşyaları elçilərə göstərdi. Xizqiyanın sarayında və bütün torpağında onlara göstərmədiyi bir şey qalmadı. **3** Onda Yeşaya peyğəmbər padşah Xizqiyanın yanına gəlib, ona dedi: «Bu adamlar nə dedi? Onlar sənin yanına haradan gəldi?» Xizqiya dedi: «Uzaq bir ölkədən – Babildən gəldilər». **4** Yeşaya dedi: «Sənin sarayında nə gördülər?» Xizqiya dedi: «Sarayımda olan bütün şeyləri gördülər. Xəzinəmdə onlara göstərmədiyim bir şey qalmadı». **5** Onda Yeşaya Xizqiyaya dedi: «Ordular Rəbbinin sözünü dinlə: **6** "Bir gün gələcək ki, sənin sarayında olan hər şey və atalarının bu günə qədər yığdıqları şeylər Babilə aparılacaq, heç nə qalmayacaq" deyir Rəbb. **7** "Sənin nəslindən olan və səndən törəyən bəzi oğullarını götürüb aparacaqlar və onlar Babil padşahının sarayında hərəmağası olacaqlar"». **8** Xizqiya Yeşayaya dedi: «Söylədiyin Rəbbin sözü yaxşı sözdür». Sonra dedi: «Heç olmasa mənim dövrümdə sülh və əmin-amanlıq olacaq».

40 Allahınız deyir: «Təsəlli verin xalqıma, təsəlli verin! **2** Yerusəlim sakinlərinə təskinlik verən sözlər söyləyin! Əsirlik dövrünün qurtarmasını, Təqsirlərinin əvəzinin verilməsini, Bütün günahlarına görə Rəbbin əlindən İkiqat cəza aldıqlarını onlara bəyan edin». **3** Nida edənin səsi gəlir: «Səhrada Rəbbin yolunu hazırlayın, Çöldə Allahımızın keçəcəyi yerləri hamar edin. **4** Hər dərə yüksəldiləcək, Hər dağ və təpə aşağı endiriləcək, Yoldakı əyriliklər düzələcək, Kələ-kötür yerlər hamar ediləcək. **5** Rəbbin əzəməti aşkar olunacaq, Bütün bəşər bunu birlikdə görəcək». Bu sözlər Rəbbin ağzından çıxıb. **6** Səs deyir: «Bəyan et!» «Nəyi bəyan edim?» deyə soruşdum. «Bütün bəşər ota bənzər, Onun bütün gözəlliyi çöl çiçəyi kimidir. **7** Rəbb nəfəsini üzərinə üfürəndə Ot quruyar, çiçək solar, Həqiqətən, bu xalq ota oxşar. **8** Ot quruyar, çiçək solar, Amma Allahımızın sözü əbədi qalar». **9** Ey Siona müjdə gətirən, yüksək dağa çıx! Ey Yerusəlimə xoş xəbər gətirən, Ucalt səsini, car çək, Qaldır səsini, qorxma. Yəhuda şəhərlərinə de: «Budur Allahınız!» **10** Budur, Xudavənd Rəbb Öz qüvvəsi ilə gəlir, O, qüdrətlə hökm edəcək, Mükafatı Onunladır, Ənamı önündədir. **11** O Öz sürüsünü çoban kimi otaracaq, Quzuları qucağına alacaq, sinəsində gəzdirəcək, Sağmal heyvanların qayğısını çəkib otaracaq. **12** Kim dənizləri ovcu ilə, Göyləri qarışı ilə ölçüb? Yerin torpağını ölçü ilə, Dağları qapanla, Təpələri tərəzi ilə kim çəkib? **13** Rəbbin Ruhuna kim yol göstərdi? Ona kim məsləhətçi olub öyrətdi? **14** Ağıl öyrənmək üçün O kimdən məsləhət alıb? Ədalət yolunu kimdir ona göstərən? Kimdir Rəbbə bilik verən? Kimdir Ona dərrakə yolunu anladan? **15** Rəbb üçün millətlər vedrədə bir damla su kimidir, Tərəzidə toz zərrəsi kimi sayılar, Budur, adaları da toz kimi göyə sovurar. **16** Qurbanları yandırmaq üçün Livan meşəsi kifayət deyil, Yandırma qurbanlar üçün oradakı heyvanlar bəs deyil. **17** Rəbbin önündə bütün millətlər heçdir, Bu Onun önündə heçdən də az, boş sayılar. **18** Bəs onda Allahı kimə bənzədərsiniz? Onu nəyə oxşadarsınız? **19** Bütəmi? Onu usta tökür, Zərgər qızılla örtür, Gümüş zəncirlərlə bəzəyir. **20** Belə təqdimi gətirə bilməyən yoxsul adam Çürüməyən bir ağac seçər, Məharətli usta tapar ki, Yerindən tərpənməyən büt düzəltsin. **21** Məgər siz bilmirsiniz? Məgər eşitməmisiniz? Başlanğıcdan bəri bunu sizə bildirmədilərmi? Dünyanın təməli qoyulduqdan bəri bunu dərk etmədinizmi? **22** Rəbb göy qübbəsinin üstündə oturur, Yer üzündə yaşayanlar çəyirtkə kimidir. Göyləri tül pərdə kimi açır, Onları yaşamaq üçün çadır kimi qurur. **23** Rəbb padşahları heç edər, Dünya hökmdarlarını heçə endirər. **24** Onlar yenicə basdırılan, yenicə əkilən, Gövdələri yenicə kök salan ağaclara bənzəyər. Üzərlərindən Rəbbin küləyi əsəndə quruyarlar, Qasırğa onları saman çöpü kimi sovurar. **25** «Bəs Məni onda kimə bənzədərsiniz ki, Mən ona oxşayım?» Deyir Müqəddəs Olan. **26** Başınızı göylərə qaldırıb baxın: Bunları kim yaratdı? Rəbb göy cisimlərini sıraya düzüb çıxarar, Onların hamısını adları ilə çağırar. Bol qüvvəsinə, böyük qüdrətinə görə Onlardan heç biri əskik olmaz. **27** Ey Yaqub nəsli, ey İsrail! Nə üçün «Rəbb başıma gələnləri bilmir, Allahım mənim haqqıma diqqətsizlik edir?» Deyib gileylənirsən? **28** Məgər sən bilmirsən? Məgər eşitməmisən? Rəbb əbədi Allahdır, Odur bütün dünyanı yaradan. Nə yorulur, nə taqətdən düşür, Onun ağlı dərkedilməzdir. **29** O, yorğunlara güc verər, Taqətsizlərin qüvvətini artırar. **30** Hətta cavanlar yorular, taqətdən düşər, İgidlər əldən düşüb titrəyər. **31** Rəbbə ümid bağlayanlarsa Yeni qüvvət alar, Qanad açıb qartal kimi yüksəklərə

uçar, Qaçanda taqətdən düşməzlər, Yol gedib yorulmazlar.

41 Rəbb deyir: «Susun qarşımda, ey uzaq diyarlar! Qoy ümmətlər yeni güc alsın, Qoy yaxınlaşıb danışsınlar, Məhkəmə üçün birgə toplaşaq. **2** Ədalətli adamı şərqdən kim ayağa qaldırdı? Kim ona xidmət etməyi əmr etdi? Millətləri onun ixtiyarına kim verdi? Padşahları kim məğlub etdi? O öz qılıncı ilə Onları torpağın tozuna çevirir, Yayı ilə göyə sovrulan samana döndərir. **3** O onları təqib edir, Ayaqlarını basmadığı yoldan sağ-salamat keçir. **4** Bunları kim etdi, tamamladı? Əzəldən bəri nəsilləri çağıran kimdir? Mən Rəbbəm, birinciyəm və sonuncularla da Mən Oyam». **5** Uzaq diyarlar bunu görüb qorxdu, Dünyanın ucqar yerləri lərzəyə gəldi. Onlar yaxınlaşıb gəldilər, **6** Hər kəs qonşusuna kömək edir, Qardaşına «Cəsur ol!» deyir. **7** Usta zərgəri ürəkləndirir, Hamarlayan zindana çəkiclə vuranı ruhlandırır, «Lehim yaxşı oldu» deyir. Büt yerindən laxlamasın deyə bütün mıxları bərkidirlər. **8** Lakin sən ey qulum İsrail, Seçdiyim Yaqub nəsli, Dostum İbrahimin övladları! **9** Səni dünyanın ucqar yerlərindən topladım, Ən uzaq yerlərdən səslədim: «Sən qulumsan, səni seçdim, rədd etmədim» dedim. **10** Qorxma, çünki Mən səninləyəm, Dəhşətə gəlmə, çünki Allahın Mənəm. Səni qüvvətləndirəcəyəm, Sənə kömək edəcəyəm. Sadiq sağ əlimlə sənə dayaq olacağam. **11** Sənə qarşı hirslənənlər hamısı xəcalət çəkib biabır olacaq, Sənə qarşı çıxanlar heçə çıxıb tələf olacaq. **12** Səninlə düşmənçilik edənləri axtaracaqsan, Amma tapa bilməyəcəksən, Səninlə vuruşanlar heç olacaq, **13** Çünki sənin sağ əlindən tutub «Qorxma, sənə kömək edəcəyəm» deyən Allahın Rəbb Mənəm. **14** «Ey torpaq qurdu olan Yaqub nəsli, Ey İsrail əhli, qorxma! Sənə kömək edəcəyəm» Rəbb bəyan edir. Səni Satınalan İsrailin Müqəddəsidir. **15** Budur, səni təzə, dişləri iti vəl edəcəyəm. Sən dağları döyüb əzəcəksən, Təpələri saman çöpü kimi sovuracaqsan. **16** Sən onları sovurduqda külək aparacaq, Qasırğa onları dağıdacaq, Sənsə Rəbdə sevinəcəksən, İsrailin Müqəddəsi ilə öyünəcəksən. **17** Məzlumlar və fəqirlər Su axtarıb tapmayanda Dilləri susuzluqdan quruyur. Mən Rəbb onlara cavab verəcəyəm. Mən İsrailin Allahı onları tərk etməyəcəyəm. **18** Çılpaq təpələrdən çaylar, Vadilərdə su mənbələri açacağam. Səhranı gölməçəyə, quraq torpağı bulaqlara çevirəcəyəm. **19** Səhrada sidr, əbrişim, mərsin və zeytun əkəcəyəm. Quru torpaqda şam, çinar və sərv ağacını bir sırada salacağam. **20** Beləcə insanlar görüb bilsin, Birgə fikirləşib başa düşsün: Bunu edən Rəbbin əlidir, Bunu yaradan İsrailin Müqəddəsidir. **21** Rəbb deyir: «İşinizi təqdim edin, Sübutlarınızı göstərin», Bunu Yaqubun Padşahı söyləyir. **22** Bütlərinizi gətirin və qoy onlar sonra nə olacağını bizə bildirsin, Olub-keçənləri bizə nəql etsin, Biz dərindən düşünüb sonunu öyrənək. Yaxud onlar gələcəyi bizə agah etsin. **23** Ey bütlər, bundan sonra baş verən hadisələrdən bizə danışın, Qoy sizin allah olduğunuzu biləkl Yaxşılıq ya pislik edin ki, hamımız qorxub vahiməyə düşək. **24** Amma siz heç nəsiniz, əməllərinizdə heçdir. Sizə səcdə etməyi seçən iyrəncdir! **25** Şimaldan bir nəfəri hərəkətə gətirdim, o gəlir. O, gündoğandan adımı çağıracaq. Dulusçu gili tapdalayan kimi O, hökmdarları palçıq kimi tapdalayacaq. **26** Kim bunu başlanğıcdan bəyan etdi ki, biz biləkl Əvvəlcədən kim bildirdi ki, Biz «O haqlıdır» deyə biləkl Amma bunu bəyan edən yox idi, Bildirən yox idi, Sözlərinizi eşidən də yox idi. **27** İlk olaraq Siona «budur, budur onlar» deyirəm. Yerusəlimə müjdəçini göndərəcəyəm. **28** Baxdım, aralarında öyüd-nəsihət verə bilən heç kim yox idi ki, Onlardan soruşum, bir cavab alım. **29** Budur, hamısı puçdur, Etdikləri işlər də heç bir şeydir, İnsanların tökmə bütləri yalnız küləkdir, fanidir.

42 Budur, Mənim saxladığım, seçdiyim qulum! Könlüm ondan razıdır! Mən Öz Ruhumu onun üzərinə qoymuşam. O, millətlərə ədalət gətirəcək. **2** Çığırmayacaq, səsini qaldırmayacaq, Küçələrdə heç kim onun səsini eşitməyəcək. **3** Əzilmiş qamışı qırmayacaq, Tüstülənən piltəni söndürməyəcək. O, ədaləti sədaqətlə yayacaq. **4** O, yer üzündə ədaləti quranadək Ümidini, cəsarətini itirməyəcək, Uzaq diyarlar onun qanununa etibar edəcək. **5** Göyləri yaradıb onları sərən, Yeri və onun üzərindəkiləri düzəldən, Dünyadakı adamlara nəfəs verən, Yer üzündə gəzən insanlara ruh verən Rəbb Allah belə deyir: **6** «Mən Rəbb salehliyimlə səni çağırdım, Səni əlindən tutacağam, Səni qoruyacağam, Səni xalqım üçün əhd edəcəyəm, Millətlərə nur edəcəyəm ki, **7** Korların gözlərini açasan, Zindandan dustaqları, Zülmətdə, həbsxanada oturanları azad edəsən. **8** Mən Rəbbəm, adım budur. Öz izzətimi heç kimə verməræm, Həmdlərimi bütlərə bəxş etmərəm. **9** Budur, əvvəlki işlər həyata keçdi, İndi Mən təzə işləri bəyan edirəm, Onlar yetişməmişdən əvvəl Sizi xəbərdar edirəm». **10** Ey dəniz səyyahları, dənizdəki canlılar, Uzaq diyarlar və orada yaşayanlar, Rəbbə yeni ilahi oxuyun! Dünyanın ən ucqar yerlərindən Ona həmdlər gətirin! **11** Qoy səhra və oradakı şəhərlər, Qedar xalqı yaşayan kəndlər səsini ucaltsın,

Sela sakinləri tərənnüm nəğməsi söyləsin, Dağların zirvəsindən qışqırsın. **12** Hamı Rəbbi izzətləndirsin, Uzaq diyarlar da Ona həmd etsin. **13** Rəbb cəsur igid kimi çıxacaq, Cəngavər kimi qeyrətə gələcək, Çığırıb döyüş nərəsi çəkəcək, Düşmənlərinə Öz qüdrətini göstərəcək. **14** Rəbb deyir: «Xeyli vaxtdır ki, dinmirəm, Susuram, səbir edirəm, İndi isə doğuş ağrısı çəkən qadın kimi Qışqıracağam, təngnəfəs olub zarıyacağam. **15** Dağları, təpələri dağıdacağam, Bütün yaşıllıqlarını qurudacağam, Çayları adalara çevirəcəyəm, hovuzları qurudacağam. **16** Korları tanımadıqları yolla aparacağam, Onlara bilmədikləri yollarda rəhbər olacağam. Qaranlığı qarşılarında işığa, Kələ-kötür yolları düzənliyə çevirəcəyəm. Bu şeyləri onlar üçün edəcəyəm, Onları tərk etməyəcəyəm. **17** Oyma bütlərə güvənənlər, Tökmə bütlərə "Sizsiniz allahlarımız" deyənlər Geri qaytarılıb utandırılacaq. **18** Ey karlar, eşidin! Ey korlar, baxın, görün! **19** Qulum qədər kor olan varmı? Göndərdiyim qasid qədər kar olan varmı? Özünü Mənə həsr edən, Rəbbin qulu qədər kor olan varmı? **20** Siz çox şey gördünüz, amma nəzərə almadınız, Qulaqlarınız açıq idi, amma eşitmədiniz!» **21** Rəbb Öz salehliyi naminə Qanununu ucaldıb izzətləndirməkdən xoşlandı. **22** Lakin bu qarət olunmuş, soyulmuş xalqdır. Hamısı qazamatlarda buxovlanıb zindanlarda saxlanılmışdır. Onlar ovlanıb və qurtaranları yoxdur. Onları qarət edirlər, «geri qaytarın» deyən yoxdur. **23** Sizdən kim buna qulaq asacaq, Gələcəkdə kim diqqətlə dinləyəcək? **24** Yaqub nəslini, İsraili soyğunçular əlinə Kim qarət edilmək üçün təslim etdi? Məgər qarşısında günah işlətdiyimiz Rəbb deyilmi? Onlar Onun yolları ilə getmək istəmədi, Qanununa qulaq asmadı. **25** Buna görə alovlu qəzəbini, döyüşün şiddətini üstlərinə yağdırdı. Od onları dövrəyə aldı, Amma onlar anlamadılar, Onları yandırdı, Amma ona ciddi fikir vermədilər.

43 İndi isə, ey Yaqub, ey İsrail, səni yaradan, Sənə həyat verən Rəbb belə deyir: «Qorxma, çünki Mən səni satın aldım, Səni adınla çağırdım, sən Mənimsən. **2** Dərin sulardan keçsən belə, Mən səninlə olacağam, Çaylardan keçəndə batmayacaqsan, Odun içindən qaçsan belə, yanmayacaqsan, Alov səni məhv etməyəcək. **3** Çünki Mən sənin Allahın Rəbbəm, İsrailin Müqəddəsiyəm, Sənin Xilaskarınam. Misiri sənin üçün fidyə, Kuş və Seva ölkələrini Sənin azadlığının əvəzinə verdim. **4** Sən nəzərimdə qiymətli, çox əziz olduğuna görə Səni sevdiyim üçün, Sənin əvəzinə adamları, həyatın üçün ümmətləri verəcəyəm. **5** Qorxma, Mən səninləyəm, Nəslindən olanları şərqdən gətirəcəyəm, Səni qərbdən toplayacağam. **6** Şimala "ver" deyəcəyəm, Cənuba "saxlama" söyləyəcəyəm. Oğullarımı uzaqlardan, Qızlarımı dünyanın ucqar yerlərindən gətir. **7** Mənim adımla çağırılan hər insanı, İzzətim üçün yaratdığım, Bəli, həyat verdiyim, Yaratdığım hər bir adamı gətir». **8** Gözləri olan kor, Qulaqları olan kar xalqı gətir. **9** Bütün millətlər bir yerə yığılsın, Ümmətlər toplansın. Bunlardan kim bu sözü bəyan edər? Olub-keçənləri bizə bildirər? Qoy onların şahidləri irəli gəlib bəraət qazansın, Dinləyib desin: «Bu düzdür». **10** Rəbb bəyan edir: «Sizsiniz Mənim şahidlərim, seçdiyim qullarım, Belə ki Məni tanıyıb, Mənə arxalanasınız, Həm də anlayasınız ki, Mən Oyam. Məndən əvvəl Allah mövcud olmayıb, Məndən sonra da olmayacaq. **11** Mənəm Rəbb, yalnız Mənəm, Məndən başqa qurtarıcı yoxdur. **12** Mən dedim və Mən qurtardım, Mən bəyan etdim, Aranızda başqa allahlar yox idi. Sizsiniz şahidlərim». Rəbb bəyan edir, «Allah Mənəm. **13** Əzəldən bəri Mən Oyam, Mənim əlimdən qurtaran yoxdur. Mən bir şey edəndə buna kim mane ola bilər?» **14** Sizi Satınalan, İsrailin Müqəddəsi, Rəbb belə deyir: «Sizin xatirinizə Babilə ordu göndərəcəyəm. Onların hamısını qaçqın edəcəyəm, Xaldeylilər də öyündükləri gəmilərlə qaçacaq. **15** Mən Rəbbəm, sizin Müqəddəsinizəm, İsraili yaradanam, Padşahınızam». **16** Dənizdə və azğın sularda yol, riz açan, **17** Atlarla döyüş arabalarını, İgid cəngavərləri ilə ordunu birgə yola çıxaran Rəbb belə deyir: «Onlar yıxılıb, qalxa bilməyəcək, Basdırılıb piltə kimi söndürüldü. **18** Əvvəlki şeyləri yada salmayın, Köhnə hadisələr barəsində düşünməyin. **19** Budur, Mən təzə bir şey edirəm, O artıq baş verir, Məgər siz bunu başa düşmürsünüz? Bəli, Mən çöllükdə yol salacağam, Quru torpaqda çaylar yaradacağam. **20** Mənim seçdiyim xalqıma su içirtmək üçün Çöllükdə su verdiyimə görə, Quru torpaqda çaylar yaratdığıma görə, Vəhşi heyvanlar, çaqqallar və dəvəquşuları Məni ucaldacaq. **21** Bu xalqı Mən Özüm üçün yaratdım ki, Mənə həmdlər söyləsin. **22** Lakin sən, ey Yaqub nəsli, Mənim adımı çağırmadın, Ey İsrail, Məndən bezdin. **23** Yandırma qurbanı üçün Mənə quzular gətirmədin, Qurbanlarınla Mənə ehtiram etmədin. Sənə təqdimlərə görə əziyyət vermədim, Kündür təqdimləri ilə bezdirmədim. **24** Mənim üçün pulla ətirli qamış almadın, Qurbanların piyi ilə Məni doydurmadın. Əksinə, sən günahlarını Mənə yüklədin, Təqsirlərinlə Məni yordun. **25** Mənəm Öz xatirimə görə sənin üsyankarlığını

silən, Bəli, Mən günahlarını yada salmaram. **26** Yadıma sal, gəl mühakiməyə gedək, Bəraət qazanmaq üçün məhkəmədə işindən danış. **27** İlk əcdadların günaha batdı, Rəhbərlərin Mənə qarşı üsyankar oldu. **28** Buna görə də Mən İbadətgahın rəhbərlərini murdarlığa vadar etdim. Yaqub nəslini qırğına, İsraili isə rəzalətə məhkum etdim.

44 İndi isə, ey qulum Yaqub nəsli, Seçdiyim İsrail, qulaq as! **2** Səni yaradan, ana bətnində quruluş verən, İmdadına çatan Rəbb belə deyir: "Qorxma, ey qulum Yaqub nəsli, Ey seçdiyim Yeşurun! **3** Susamış torpağı sulayacağam, Quru torpağa sellər axıdacağam, Övladlarına Ruhumu ehsan edəcəyəm, Nəslinə xeyir-duamı verəcəyəm. **4** Onlar otlar arasında, Axar sular kənarında, Söyüd ağacları kimi boy atacaq. **5** Biri ‹Mən Rəbbinəm› deyəcək, O birisi Yaqubun adı ilə çağırılacaq. Digəri də əlinə ‹Rəbbin quluyam› deyə yazacaq, İsrail adını üzərinə götürəcək"». **6** Rəbb, İsrailin Padşahı, Satınalanı, Ordular Rəbbi belə deyir: «Mən birinciyəm, Mən sonuncuyam, Məndən başqa Allah yoxdur. **7** Mənə bənzəyən varmı? Xəbər versin. Qədim xalqımı yaratdığımdan bəri olub-keçənləri, Bundan sonra olduqlarını danışıb nəql etsin, Bəli, gələcək hadisələri bildirin! **8** Qorxmayın, dəhşətə gəlməyin, Mən sizə əzəldən bəri bunu söyləyib danışmadımmı? Siz Mənim şahidlərimsiniz! Məndən başqa Allah varmı? Başqa Qaya yoxdur. O birilərini tanımıram». **9** Bütləri düzəldən adamlar puçdur, Zövq aldıqları əşyalardan heç bir xeyir yoxdur. Bütlərə qulluq edənlər heç bir şey görmür, Heç bir şey bilmir, Onlar axırda xəcalət içində olacaq. **10** Kim istəyər fayda verməyən allah düzəltsin, Tökmə büt yaratsın? **11** Budur, bunları düzəldənlərin hamısı xəcalət içində olacaq. Ustalar isə özləri də insandır, Qoy onların hamısı toplaşıb məhkəmədə dursun, Dəhşətə düşüb birlikdə xəcalət çəksin. **12** Dəmirçi alətini götürüb, Kömürün odunda işləyir, Çəkiclə dəmirə ölçü verir, Güclü əli ilə üstündə çalışır. Onda ac qalır, taqətdən düşür, Susuz qalıb üzülür. **13** Dülgər iplə ölçür, Ağacı tabaşirlə nişanlayır, Rəndələyir, istənilən şəklə salır, Pərgarla dairə çəkir, İnsan surəti verir, İnsan gözəlliyinə bənzər düzəldərək Evinə qoymaq üçün bir büt yaradır. **14** İnsan özü üçün sidr ağacları kəsir, Şam ağacını, palıd ağacını seçir. Meşədə özü üçün bir ağac götürür, Küknar ağacı əkir və yağış onu böyüdür. **15** Sonra ağac oduna işlənir. İnsan gətirdiyi odunla həm isinir, Həm sobanı yandırır, çörək bişirir. Həm də özünə bir allah düzəldir, Düzəltdiyi bütün qarşısında səcdə edir, Yerə sərilir. **16** Odunun bir hissəsini yandırır, Alovunda ət qızardır, Qarnını doyuraraq, isinib deyir: «Ah, isindim, odun istisini hiss etdim!» **17** Ağacın qalığından özünə allah, Bir oyma büt düzəldib Qarşısında yerə sərilir, səcdə edir. Bu bütə dua edib yalvarır: «Məni xilas et, çünki sənsən mənim allahım!» **18** Onlar bilmir, dərk etmir, Çünki gözləri də, zehinləri də elə bağlıdır ki, Görməzlər, anlamazlar. **19** Buna fikir vermirlər, bilmirlər, Dərk etmirlər ki, belə desinlər: «Odunun bir hissəsini yandırdım, Közündə də çörək bişirdim, ət qızartdım, yedim. Qalığından bir murdar şey düzəldimmi? Bir parça taxtanın qarşısında yerə sərilimmi? **20** Bu, kül yemək kimi boş işdir, Aldanmış ürəkləri onları yoldan azdırır, Canlarını qurtara bilmir və sağ əlimdəki əşya aldadıcı deyilmi?» **21** «Ey Yaqub nəsli, Dediyim sözləri xatırla, Çünki sən qulumsan, ey İsrail, Mən səni yaratdım, sən Mənim qulumsan, Səni unutmaram, ey İsrail! **22** Üsyankarlığını bulud kimi dağıtdım, Günahlarını duman kimi sildim, Mənə tərəf dön, Çünki Mən səni satın aldım». **23** Tərənnüm edin, ey göylər, Çünki bunu edən Rəbdir. Çığırın, ey torpağın dərinlikləri, Ey dağlar, ey meşə, ey meşədəki bütün ağaclar, Sevincdən haray çəkin, Çünki Rəbb Yaqub nəslini satın aldı, İsraildə izzətini aşkar etdi. **24** Səni Satınalan, Ana bətnində quruluş verən Rəbb deyir: «Bütün şeyləri yaradan, göyləri təkcə yayan, Təkbaşına yer üzünü sərən, **25** Yalançı peyğəmbərlərin möcüzələrini boşa çıxaran, Falçıları ifşa edən, Müdrikləri geri qaytaran, Onların biliyini heçə çevirən, **26** Qulunun sözlərini icra edən, Elçilərinin sözlərini gerçək edən, Yerusəlim üçün "burada sakinləri təzədən məskunlaşacaq", Yəhuda şəhərlərinə "bunlar yenidən qurulacaq, Xarabalıqları yenidən bərpa edəcəyəm" deyən Rəbb Mənəm. **27** Dərin sulara "Quru! Mən çaylarını qurudacağam" söyləyən, **28** Kir haqqında "o, çobanımdır, Xoşuma gələnlərin hamısını həyata keçirəcək", Yerusəlim haqqında "yenidən qurulacaq", Məbəd haqqında "təməlin qoyulacaq" deyən Rəbb Mənəm».

45 Rəbb məsh etdiyi adama – Sağ əlindən tutduğu Kirə belə deyir. Onun önündə millətləri baş əydirəcəyəm, Padşahları qüdrətindən məhrum edəcəyəm, Önündə qapıları açacağam, Darvazalar onun qarşısında bir daha bağlanmayacaq. Rəbb deyir: **2** «Mən qarşında gedib dağları düzəngaha çevirəcəyəm, Tunc qapıları qırıb Dəmir qıfılları sındıracağam. **3** Qaranlıqda gizlənmiş sərvətlərini, Gizli yerlərdə saxlanılan xəzinələri sənə verəcəyəm ki, biləsən: Səni adınla çağıran Rəbb Mənəm, İsrailin

Allahıyam Mən. **4** Qulum Yaqub nəsli, seçdiyim İsrail naminə Səni adınla çağırıb hörmət göstərdim, Halbuki sən Məni tanımırdın. **5** Rəbb Mənəm, başqası yoxdur, Məndən başqa Allah yoxdur. Səni Mən gücləndirəcəyəm, Halbuki Məni tanımırdın. **6** Beləliklə, gündoğandan günbatana qədər qoy bilsinlər ki, Məndən savayı heç kim yoxdur, Rəbb Mənəm, başqası yoxdur. **7** Nuru, qaranlığı, sülhü, fəlakəti yaradan Mənəm, Bütün bunları edən Rəbb Mənəm. **8** Ey göylər, yuxarıdan damlayın, Qoy buludlar salehlik yağdırsın, Torpaq açılsın, xilas bəhrəsini yetişdirsin, Onunla birlikdə salehlik bitsin. Bunları yaradan Rəbb Mənəm». **9** Yaradanı ilə çəkişənin vay halına! Çəkişən özü də saxsı qablar arasında yalnız saxsı parçasıdır. Gil öz dulusçusuna «Nə düzəldirsən?» Yaxud «yaratdığın şeyin dəstəkləri yoxdur» deyə bilərmi? **10** Atasına «Dünyaya məni nə üçün gətirdin?» Anasına «Məni nə üçün doğdun?» deyənin vay halına! **11** İsrailin Müqəddəsi, Onu yaradan Rəbb belə deyir: «Övladlarımın gələcəyi haqqında Mənə sual verə bilərsinizmi? Gördüklərim işlər barəsində Mənə əmr edə bilərsinizmi? **12** Dünyanı da, yer üzündə yaşayan adamı da Mən yaratdım. Mənim əllərim göyləri yaydı, Əmrimlə səma cisimləri quruldu. **13** Mən Kiri ədalətlə hərəkət etməyə vadar etdim. Yollarını dürüst edəcəyəm. O, şəhərimi tikəcək, Sürgün olunmuş adamlarımı Fidyəsiz, bəxşişsiz azad edəcək». Bunu Ordular Rəbbi deyir. **14** Rəbb belə deyir: «Misirlilərin var-dövləti, Kuşun ticarət gəliri, Ucaboylu Sevalılar yanınıza gəlib qulunuz olacaq. Onlar buxovlanacaq və ardınızca gedəcək, Qarşınızda yerə sərilib yalvaracaq: "Allah yalnız sizinlədir və başqa birisi yoxdur. Bundan savayı Allah yoxdur"». **15** Həqiqətən, Sən Özünü gizlədən Allahsan, Ey İsrailin Allahı, ey Qurtarıcı! **16** Büt düzəldənlərin hamısı utandırılacaq, Rüsvay olacaq, xəcalət çəkib uzaqlaşacaq. **17** Amma İsrailə qurtuluşu Rəbb verəcək. Bu qurtuluş əbədi sürəcək. Əsrlər boyu İsrail utanmayacaq, rüsvay olmayacaq. **18** Göyləri yaradan Rəbb bircə olan Allahdır! O, dünyanı yaratdı, ona quruluş verdi, Rəbb dünyanı qarmaqarışıq yaratmadı, Onu yaşamaq üçün qurdu. O deyir: «Mən Rəbbəm, başqası yoxdur! **19** Mən gizlində, qaranlıq dünyasında danışmadım, Yaqub nəslinə "Məni qarmaqarışıq yerdə axtarın" demədim. Doğrusunu söyləyən, ədaləti bəyan edən Rəbb Mənəm. **20** Yığışın, gəlin, bir yerə toplaşın, ey millətlərdən sağ qalan kəslər! Taxta bütləri gəzdirənlər, Xilas verməyən allahlara dua edənlər heç nə bilmir. **21** Danışın, işinizi təqdim edin, Qoy hamı birlikdə məsləhətləşib söyləsin: "Bunu qədimdə kim bəyan etdi, Keçmişdə kim bildirdi?" Bunu Mən Rəbb, deməmmi? Məndən başqa Allah, ədalətli Allah və Qurtarıcı yoxdur. Məndən başqası yoxdur. **22** Ey yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə yaşayanlar, Mənə tərəf dönün və xilas olun! Çünki Mən Allaham və başqası yoxdur! **23** Varlığıma and içdim, Ağzımdan çıxan kəlmə doğrudur, boşa çıxmaz. Hər diz önümdə çökəcək, Hər dil Mənə and içəcək. **24** Mənim üçün belə deyəcəklər: "Salehlik və qüvvət yalnız Rəbdədir. Ona qarşı qəzəblənənlər hüzuruna gəlib utanacaqlar. **25** Bütün İsrail nəsli Rəbdə haqq qazanacaq və izzətlənəcək".

46 «Bel allahı diz çökdü, Nevo allahı əyildi, Babilin bütləri heyvanlara, öküzlərə yükləndi, Daşınan əşyalar heyvanlara ağır yük oldu. **2** Onlar birgə əyildilər, diz çökdülər, Yük oldular, bundan qurtula bilməyib əsirliyə aparıldılar. **3** Qulaq asın Mənə, ey Yaqub nəsli, Ey bütün İsrail nəslinin sağ qalanları! Anadan olandan sizi aparıram, Bətndən çıxandan sizi daşıyıram. **4** Siz qocalanacan Mən Oyam, Saçlarınıza dən düşənəcən Mən sizi aparacağam, Sizi Mən yaratdım, Mən daşıyacağam. Bəli, Mən sizi aparacağam və xilas edəcəyəm. **5** Məni kimə bənzədəcəksiniz, kimə oxşadacaqsınız, Kiminlə müqayisə edəcəksiniz ki, biz oxşar olaq? **6** Kimsə pul kisəsindən qızıl çıxarır, Tərəzidə gümüş çəkir, Bu puldan zərgərə büt düzəltdirir, Sonra önündə yerə sərilib səcdə edir! **7** Onu çiyinlərinə yükləyib daşıyırlar, yerinə qoyurlar. Beləcə büt durur, yerindən tərpənmir. Ona yalvarırlar, o cavab vermir, Heç bir bəladan qurtarmır. **8** Ey üsyankar insanlar, bunu xatırlayın, Mərd olun, yadınızdan çıxarmayın! **9** Qədimdən bəri olan hadisələri xatırlayın, Çünki Allah Mənəm, başqası yoxdur, Mənəm Allah, Mənə bənzəri yoxdur! **10** Axırı əvvəldən, Baş verməmiş hadisələri əzəldən bildirən, "Niyyətim baş tutacaq, İstədiyim hər şeyi edəcəyəm" deyən Mənəm. **11** Şərqdən bir yırtıcı quşu, Uzaq diyardan niyyətimi yerinə yetirən adamı çağıran Mənəm. Mən bunları dedim, Mütləq yerinə yetirəcəyəm, Mən niyyət etmişəm, bunu icra edəcəyəm. **12** Ey salehlikdən uzaq olan dikbaş insanlar! Məni dinləyin! **13** Salehliyiniz yaxındır, uzaq deyil, Qurtuluşum ləngiməyəcək. Siona xilası, İsrailə izzətimi bəxş edəcəyəm.

47 Ey bakirə Babil qızı, Düş aşağı, torpaqda otur. Ey Xaldey qızı, Artıq taxt yoxdur, yerdə otur. Bundan sonra sənə "Zərif, nazlı" deməyəcəklər. **2** Bir cüt dəyirman daşı götür, unu üyüt. Örpəyini aç, balağını qaldır, Baldırların açıb çaylardan keç.

3 Çılpaqlığın açılacaq, ayıb yerin görünəcək. Mən
intiqam alacağam, Heç kimi əsirgəməyəcəyəm».
4 Bizi Satınalan İsrailin Müqəddəsidir, Onun
adı Ordular Rəbbidir. 5 Rəbb deyir: «Ey
Xaldey qızı, Qaranlığa çəkil, sakitcə otur! Çünki
bundan sonra səni daha Padşahlıqların mələkəsi
çağırmayacaqlar! 6 Öz xalqıma qəzəbləndim, İrsimi
kiçildib sənə verdim. Lakin sən onların halına
acımadın, Hətta yaşlılara da ağır boyunduruq
yüklədin. 7 "Həmişə əbədi mələkə olacağam"
deyə düşünürdün. Bunları ürəyinə gətirmirdin,
sonu düşünmürdün. 8 İndi isə qulaq as, ey
əmin-amanlıqda yaşayan zövq düşkünü! Sən
ürəyində deyirdin: "Mən mənəm, Məndən başqası
yoxdur. Heç vaxt dul qalmayacağam, Övlad itirmək
dərdini bilməyəcəyəm". 9 Bu iki bəla bir gündə,
Qəflətən başına gələcək. Böyük cadugərliyinə,
hədsiz ovsunçuluq etdiyinə baxmayaraq, Həm
övladlarını itirəcək, həm də dul qalacaqsan. 10
Pisliyinə güvəndin, Dedin: "Məni heç kim görmür".
Sənin hikmətin və biliyin səni azdırdı. Düşündün:
"Mən mənəm, Məndən başqası yoxdur". 11 Lakin
üzərinə bəla gələcək, Sən onun qarşısını ala
bilməyəcəksən, Sən xərac versən də, bu fəlakət
üstünə gələcək, Bilmədiyin bəla qəflətən üzərinə
düşəcək. 12 Gənc yaşlarından bəri Məşğul olduğun
ovsunçuluğuna və böyük cadugərliyinə davam
et. Bəlkə onlardan bir xeyir görərsən, Bəlkə
düşmənlərini onlarla vahiməyə sala bilərsən! 13
Aldığın çoxlu məsləhətlər səni üzdü. Qoy ulduz
falına baxanlar, münəccimlər, Yeni ay çıxanda
olacaq hadisələri bildirənlər İndi gəlib səni Başına
gələn bəlalardan xilas etsinlər. 14 Bax, onlar küləş
kimidir, Od onları yandırıb-yaxar. Özlərini alovun
gücündən xilas edə bilməyəcəklər. Bu alov isinmək
üçün kömürlü od deyil, Qabağında oturulacaq od
deyil. 15 Sənin işlədiyin, cavanlığından bəri alver
etdiyin adamların Aqibəti belə olacaq. Hər kəs öz
yolu ilə gedəcək, səni xilas edən olmayacaq.

48 Ey Yaqub nəsli, İsrail adı ilə çağırılan,
Yəhudanın belindən gələn, Rəbbin adı ilə
and içən, İsrail Allahının adını etiraf edən, Fəqət
buna həqiqətlə və salehliklə əməl etməyən nəsil,
Buna qulaq as! 2 Müqəddəs şəhərdən olduğunuza
görə, İsrail Allahına bel bağladığınıza görə fəxr
edirsiniz. Onun adı Ordular Rəbbidir. 3 Olub-
keçənləri əvvəldən Mən bəyan etdim. Bu sözlər
ağzımdan çıxdı və onları Mən bildirdim. Sonra
qəflətən bunları həyata keçirdim və onlar yerinə
yetdi. 4 Bilirdim inadkar olduğunuzu, Dəmir
boyunlusunuz, tunc alınlısınız. 5 Bunları sizə
qədimdən bəri bildirdim, Baş verməmişdən əvvəl
sizə xəbər verdim ki, Siz "bunu bütüm etdi, oyma
və tökmə bütlər Bunları əmr etdilər" deməyəsiniz.
6 Bunu eşitdiniz, indi isə hamısına nəzər salın. Bəs
bunu qəbul etməyəcəksiniz? İndi isə Mən sizə yeni
şeyləri, Bilmədiyiniz gizli şeyləri bildirəcəyəm. 7
Bunlar indi yaradılır, keçmişdə yox. Siz bunu bu
günə qədər bilmədiniz, Ona görə "bunu bilirdik"
deyə bilməzsiniz. 8 Siz bu barədə nə eşitmisiniz,
Nə də xəbəriniz olub, Keçmişdən bəri qulaqlarınız
bağlıdır. Nə qədər xain olduğunuzu bilirəm, Ana
bətnindən belə, sizin üsyankar çağırılacağınızdan
xəbərdaram. 9 Adım naminə qəzəbimi saxlayırdım,
Şöhrətim naminə qeyzimin qabağını alırdım ki,
sizi məhv etməyim. 10 Budur, Mən sizi gümüş
kimi olmasa da, təmizlədim, Sizi iztirab ocağında
çəkdim. 11 Öz xatirimə, Öz xatirimə bunu edirəm.
Axı niyə Mənim adım küfrlə çəkilsin? Mən Öz
izzətimi heç kimə vermərəm. 12 Qulaq as Mənə,
ey Yaqub nəsli, çağırdığım İsrail! Mən Oyam,
Mən birinciyəm, Mən sonuncuyam. 13 Mənim
əlim yerin təməlini qoydu, Sağ əlim göyləri sərdi.
Mən onları çağıranda onlar birlikdə düzülür. 14
Hamınız toplaşın, dinləyin! Bütlərdən hansıdır
bu şeyləri bəyan edən? Rəbbin sevdiyi adam
Babildə Onun məqsədini yerinə yetirəcək, Onun
əli Xaldeylilərə qarşı qalxacaq. 15 Mən, bəli Mən
dedim, Onu Mən çağırdım, Onu gətirdim, O öz
yolunda uğurlu olacaq. 16 Mənə yaxın gəlin, bunu
dinləyin! Başlanğıcdan bəri Mən açıq danışdım, O
vaxtdan indiyədək oradayam. Xudavənd Rəbb indi
Məni və Ruhunu göndərdi». 17 Səni Satınalan,
Rəbb, İsrailin Müqəddəsi belə deyir: «Allahın
Rəbb Mənəm, Mən sənin xeyrinə səni öyrədirəm,
Getdiyin lazım olan yolla səni aparıram. 18 Ah, kaş
ki sən Mənim əmrlərimə diqqət yetirəydin! Onda
əmin-amanlığın heç vaxt qurumayan çay kimi
axardı, Salehliyin dəniz dalğaları kimi olardı. 19
Nəslin dəniz qumu kimi, Övladların qum dənələri
kimi olardı. Adları qarşımda nə pozulardı, nə
də silinərdi». 20 Babildən çıxın, Xaldeylilərin
torpağından qaçın, Sevinc səsi ilə bəyan edin, bunu
bildirin, Dünyanın ən uzaq yerlərinə bu xəbəri
çatdırın, Deyin: «Rəbb qulu Yaqub nəslini satın
aldı». 21 Səhradan keçərkən susuzluq çəkmədilər.
Rəbb onlar üçün qayadan su axıtdı, Qayanı yardı
və oradan su fışqırdı. 22 «Pislərə isə sülh yoxdur»
Rəbb deyir.

49 Ey uzaq diyarlar, Məni dinləyin! Ey uzaqda
yaşayan ümmətlər, yaxşı qulaq asın! Rəbb
məni anadan olandan bəri çağırmışdı, Ana
bətnindən adımı yadına saldı. 2 Ağzımı iti qılınc
kimi etdi, O məni əlinin kölgəsində gizlətdi.
O məni iti ox edib Öz oxdanında saxladı. 3
Mənə dedi: «Qulumsan, ey İsrail, Mən sənin-lə

izzətlənəcəyəm». **4** Amma mən dedim: «Mən boş yerə çalışdım, Gücümü hədər yerə tükətdim. Rəbb mənə yenə haqq qazandırır, Mükafatım Allahımdadır». **5** Rəbb məni qulu etmək üçün Ana bətnində mənə quruluş verdi ki, Yaqub nəslini Ona tərəf döndərim, İsraili Onun önünə toplayım. Onun gözündə hörmət qazandım, Qüdrətim Allahım oldu. Rəbb indi belə deyir. **6** O deyir: «Yaqub qəbilələrinin bərpası, İsrailin sağ qalanlarının geri qayıtması üçün Qulum olmağın kifayət deyil. Səni millətlərə nur edəcəyəm ki, Xilasım dünyanın ən uzaq yerlərinə yayılsın». **7** Adamların nifrət etdiyi, Millətin həqarətlə baxdığı, Hökmdarların qulu olan şəxsə, İsrailin Satınalanı, Müqəddəsi, Rəbb belə deyir: «İsrailin Müqəddəsi, Sadiq Rəbb səni seçdiyinə görə Padşahlar səni görüb ayağa qalxacaq, Əmirlər qarşında yerə səriləcək». **8** Rəbb belə deyir: «Münasib vaxtda sənə cavab verdim, Xilas günü sənə kömək etdim. Səni hifz edəcəyəm. Səni xalqım üçün əhd edəcəyəm ki, Dağılmış ölkəni bərpa edəsən, İrs olaraq yenə sahiblərinə verəsən. **9** Dustaqlara "çıxın", Zülmətdə oturanlara "Özünüzü göstərin!" deyəsən. Onlar yol boyunca quzu kimi bəslənəcək, Hər çılpaq təpədə otlaq tapacaq. **10** Onlar nə ac, nə də susuz qalacaq, Qızmar isti və günəş onları vurmayacaq. Çünki onlara mərhəmət edən yol göstərəcək, Onları bulaqlara doğru yönəldəcək. **11** Mən bütün dağlarımı yola döndərəcəyəm, Yollarımı hamar edəcəyəm. **12** Budur, xalqım uzaq yerlərdən, Kimisi şimaldan, kimisi qərbdən, Kimisi isə Sinim ölkəsindən gələcək». **13** Tərənnüm edin, ey göylər, Ey yer üzü, fərəhlən! Ey dağlar, sevinc nidalarına qoşulun! Çünki Rəbb xalqına təsəlli verəcək, İztirab çəkənlərinə rəhm edəcək. **14** Amma Sion dedi: «Rəbb məni tərk etdi, Xudavəndim məni unutdu». **15** Rəbb isə deyir: «Ana südəmər körpəsini heç unudarmı? Bətnindən çıxan oğluna rəhm etməzmi? Ana öz körpəsini unutsa belə, Mən səni əsla unutmaram. **16** Mən sənin adını ovuclarımda həkk etmişəm, Ey Sion, divarların daima önümdədir. **17** Oğulların tələsib yanına gələcək, Səni qarət edənlər, soyğunçular çıxıb-gedəcək. **18** Qaldır başını, bax ətrafına: Hamı yığılıb yanına gəlir. Mən Rəbb Varlığıma and içib bəyan edirəm ki, Onların hamısı sənin üçün bər-bəzək olacaq, Gəlin kimi onları taxıb fəxr edəcəksən! **19** Xarabalığa, viranəliyə dönmüşdün, Ölkən yerlə yeksan olmuşdu. Amma indi bu torpaq sakinlərin üçün dar olacaq, Səni xaraba qoyanlar səndən uzaqda duracaq. **20** Sənin sürgündə doğulmuş övladların Səsini ucaldıb belə deyəcək: "Bu yer bizim üçün dar gəlir, Yaşamaq üçün bizə yer ver". **21** Sən qəlbində deyəcəksən: "Axı bunları mənim üçün kim doğdu? Övladlarım itkin düşmüşdü, sonsuz oldum, Sürgün edilmişdim, qovulmuşdum. Belə isə bunları kim böyütdü? Mən tək-tənha qalmışdım, Bəs bunlar haradan gəlib-çıxdı?"» **22** Xudavənd Rəbb belə deyir: «Budur, Mən əlimi millətlərə Bir işarə kimi uzadacağam, Bayrağımı xalqlar arasında qaldıracağam. Onlar sənin oğullarını qucağında, Qızlarını çiyinlərində gətirəcək. **23** Padşahlar sənə atalıq, Məlikələr sənə analıq edəcək. Üzüstə yerə sərilib sənə səcdə edəcəklər, Ayaqlarının tozunu yalayacaqlar. Onda biləcəksən ki, Mən Rəbbəm, Mənə güvənənlər utanmayacaq». **24** Məgər güclünün əlindən qənimət alına bilərmi? Zorakının əlindən əsirlər qurtula bilərmi? **25** Amma Rəbb belə deyir: «Bəli, güclünün əlindən əsirlər də alına bilər, Zorakının əlindən qənimət də götürülə bilər, Səninlə çəkişənlərlə Mən çəkişəcəyəm, Övladlarını Mən qurtaracağam. **26** Sənə zülm edənlərə öz ətlərini yedirəcəyəm, Öz qanları ilə sərxoş olub Şirin şərab içənlərin halına düşəcəklər. Beləcə bütün bəşər biləcək ki, Səni qurtaran Rəbb Mənəm. Səni Satınalan, Yaqubun qüdrətli Allahı Mənəm».

50 Rəbb belə deyir: «Boşadığım ananızın talağı haradadır? Borc verənlərimin hansı birinə satdım sizi? Siz şər əməllərinizə görə satıldınız, Ananız üsyankarlığınız üzündən qovuldu. **2** Bəs nə üçün Mən gələndə heç kim olmadı? Axı niyə Mən çağıranda cavab verən olmadı? Məgər Mənim əlim zəifləyib ki, Xilas etməyə qadir olmasın? Yaxud Mənim sizi qurtarmağa gücüm çatmazmı? Mən qəzəbimlə dənizi quruduram, Çayları səhraya çevirirəm. Suyun çatışmazlığından balıqlar iylənir, susuzluqdan ölür. **3** Mənəm göyləri zülmətə bürüyən, Oranı çulla örtən». **4** Yorğunlara sözlə dayaq olmağı bilim deyə Xudavənd Rəbb mənə savadlıların dilini verdi. O hər səhər qulağımı oyadır ki, Savadlı adamlar kimi dinləyə bilim. **5** Xudavənd Rəbb qulağımı açdı, Mən qarşı durmadım, geri çəkilmədim. **6** Məni döyənlər üçün belimi açdım, Üzümü saqqalımı yolanlara tərəf uzatdım. Təhqirlərdən, tüpürcəklərdən üzümü gizlətmədim. **7** Xudavənd Rəbb mənə kömək etdiyinə görə utanmayacağam. Buna görə də üzümü çaxmaq daşı kimi etdim. Bilirəm ki, əsla xəcalət çəkməyəcəyəm. **8** Mənə haqq qazandıran yaxındadır. Mənimlə kim mübahisə etmək istəyir? Qoy mənimlə üz-üzə gəlsin. Kimdir rəqibim? Qoy yanıma gəlsin. **9** Mənə kömək edən Xudavənd Rəbdir. Kim məni təqsirkar çıxara bilər? Rəqiblərimin hamısı paltar kimi köhnələcək,

Onları güvə yeyib məhv edəcək. **10** Aranızda Rəbdən qorxan, Qulunun sözünə qulaq asan varmı? Qaranlıqda gəzən, nurdan məhrum olan Rəbbin adına güvənsin, Allahına arxalansın. **11** Ey sizlər, od qalayıb, qığılcımı qoruyanlar, Hamınız öz odunuza, yandırdığınız qığılcımın içinə atılın. Mənim əlimdən aldığınız pay bu olacaq: Əzab içində qalacaqsınız.

51 Ey salehliyi arayanlar, Rəbbi axtaranlar, Məni dinləyin! Yonulduğunuz qayaya, Çıxarıldığınız çuxurun dərinliyinə baxın. **2** Atanız İbrahimə, sizi doğan Saraya baxın! Mən onu tək çağırdım, xeyir-dua verdim, Nəslini artırdım. **3** Həqiqətən, Rəbb Siona və onun xarabalıqlarına təsəlli verəcək. Səhralarını Edenə, çöllərini Rəbbin bağına döndərəcək. Orada sevinc və şadlıq tapacaqlar, Şükürlər, ilahilər oxunacaq. **4** Ey xalqım, Məni dinlə, Ey ümmətim, Məni eşit! Qanun Məndən çıxacaq, Ədalətimi nur tək Xalqlara ehsan edəcəyəm. **5** Salehliyim yaxındır, qurtuluşum gəlir, Xalqları Öz gücümlə mühakimə edəcəyəm. Uzaq diyarlar Mənə bel bağlayır, Qüvvətimə ümid edir. **6** Başınızı qaldırıb göylərə nəzər salın, Aşağıya, yer üzünə baxın. Çünki göylər dağılacaq tüstü kimi, Yer üzü paltar kimi köhnələcək. Beləcə yer üzünün sakinləri də qırılacaq. Lakin Mənim xilasım əbədidir, Salehliyim sonsuzdur. **7** Ey salehlikdən xəbərdar olanlar, Qanunumu qəlblərində saxlayan xalq, Mənə qulaq asın! Adamların məzəmmətindən qorxmayın, Onların söyüşlərindən dəhşətə düşməyin. **8** Onlar güvənin yediyi paltar kimi məhv olacaq, Qurdun yediyi yun kimi məhv olacaq. Lakin Mənim salehliyim əbədidir, Qurtuluşum nəsillər boyu duracaqdır. **9** Qalx, qalx, güclən, ey Rəbbin qolu! Qədim zamanlardakı kimi Qalx əvvəlki nəsillərin vaxtında olduğu kimi! Sən Rahavı parça-parça etmədinmi? Sən əjdahanın bədənini deşmədinmi? **10** Dənizi, dərin suları Sən qurutmadınmı? Satın alınan xalqının keçməsindən ötrü Dənizin dərinliklərini yola çevirən Sən deyildinmi? **11** Rəbbin satın alınmış adamları qayıdacaq, Sevinclə nəğmə deyərək Siona gələcək. Üzlərində əbədi sevinc olacaq, Onlar sevinc və şadlıq tapacaq, Kədər və qəm-qüssə yox olacaq. **12** Rəbb deyir: «Sizə təsəlli verən Mənəm, Mən! Fani insandan, ot kimi solan bəşər oğlundan qorxan Gör sən kimsən? **13** Səni yaradan, göyləri sərən, Dünyanın təməlini qoyan Rəbbi necə unudursan? Səni məhv etmək niyyətində olan Zülmkarın qəzəbindən gün boyu, dayanmadan qorxursan. Bəs hanı zülmkarın qəzəbi? **14** Zəncirlərlə buxovlanmış dustaqlar Tezliklə azadlığa çıxacaq. Ölüm çuxuruna düşməyəcək, Çörəkləri əskik olmayacaq. **15** Allahınız Rəbb Mənəm. Mənəm dənizi gur dalğalarla çalxalayan. Ordular Rəbbidir Onun adı! **16** Mən sözlərimi sənin ağzına qoydum, Əlimin kölgəsində səni gizlətdim ki, Göyləri qurum, dünyanın təməlini qoyum, Siona "Xalqım sənsən" deyim». **17** Oyan, oyan, qalx ayağa, ey Yerusəlim! Sən ki Rəbbin əlindən Qəzəb kasasını alıb içdin. Sərxoşluq kasasını axıra qədər boşaltdın. **18** Doğduğu bütün oğullardan ona yol göstərən, Böyütdüyü bütün oğullardan ona əl tutan olmadı. **19** Bu iki bəla sənin başına gəldi, Dərdinə kim şərik olacaq? Qarət, dağıntı, qıtlıq və qılınc! Sənə necə təsəlli verim? **20** Övladların taqətdən düşüb, Rəbbin qəzəbi, Allahının məzəmməti üzərlərindədir. Onlar tələyə düşmüş cüyür kimi Hər küçə başında uzanıb. **21** Buna görə də, ey yaralı Yerusəlim, Şərabsız sərxoş xalq, bunu eşit! **22** Xudavəndin Rəbb, Öz xalqını müdafiə edən Allahın belə deyir: «Budur, sərxoşluq kasasını əlindən almışam. Qəzəbimin kasasından artıq içməyəcəksən. **23** Bu kasanı sənin zülmkarlarının əlinə verəcəyəm. Axı onlar sənə belə dedi: "Uzan yerə, üstündən keçək". Sən də kürəyini torpaq kimi, yol kimi etdin ki, üstündən keçsinlər».

52 Qalx, qalx, ey Sion, qüdrətinə qurşan! Ey müqəddəs şəhər, ey Yerusəlim, Gözəl paltarlarını geyin! Çünki sünnətsizlər, murdarlar Sənin darvazalarından əsla keçməyəcək. **2** Üst-başındakı tozu çırp, Qalx, ey Yerusəlim, taxtına otur, Zənciri boynundan qır, Ey əsir aparılan Sion qızı! **3** Rəbb belə deyir: «Siz müftə satılmışdınız, Müftə də satın alınacaqsınız». **4** Xudavənd Rəbb belə deyir: «Xalqım qürbətdə yaşamaq üçün Əvvəllər Misirə enmişdi. Sonra Aşşurlular onlara boş yerə zülm etdi. **5** Xalqım nahaq yerə götürülüb aparıldı, İndi bundan Mənə nə qaldı?» Rəbb bəyan edir. Bu, Rəbbin sözüdür: «Onların başçıları ah-zar edir, Həmişə, gün boyu adım küfrlə çəkilir. **6** Buna görə xalqım Mənim adımı tanıyacaq, O gün "budur, Mənəm" deyənin Mən olduğunu başa düşəcək». **7** Sülh xəbəri gətirən, Dağları aşıb-gələn Müjdəçinin qədəmləri necə də gözəldir! O, xoş müjdə gətirir, Qurtuluş xəbəri verir, Sion xalqına «Allahınız hökm sürür!» bəyan edir. **8** Qulaq asın! Gözətçilər səslərini ucaldır, Birlikdə mədh oxuyur, Çünki Rəbbin Siona qayıdışını Öz gözləri ilə görür. **9** Ey Yerusəlim xarabalıqları, Şənlik edin, birlikdə mədh oxuyun, Çünki Rəbb xalqına təsəlli verdi, Yerusəlimi satın aldı. **10** Rəbb bütün millətlərin gözləri önündə Müqəddəs qolunu çırmaladı, Yer üzünün qurtaracağınadək

hər yer Allahımızın gətirdiyi xilası görəcək. **11** Çəkilin, çəkilin, oradan çıxın, Murdar şeylərə toxunmayın, Oradan çıxıb təmizlənin, Ey Rəbbin əşyalarını daşıyanlar! **12** Axı siz tələsmədən çıxacaqsınız, Qaça-qaça getməyəcəksiniz, Çünki Rəbb qarşınızda gedəcək, İsrailin Allahı arxanızda olacaq. **13** Budur, Mənim qulum uğur qazanacaq, O yüksəldiləcək, ucaldılacaq, çox izzətlənəcək. **14** Çoxları onun qarşısında mat qalacaq. Bəli, onun görkəmi çox dəyişmişdi, Zahirən insan surətindən çıxmışdı. **15** Lakin o, çox millətləri heyrətə salacaq, Onun qarşısında padşahlar ağzını yumacaq, Çünki onlar bilmədiklərini görəcək, Eşitmədiklərini anlayacaq.

53 Xəbərimizə kim inandı, Rəbbin gücü kimə zahir oldu? **2** O, Rəbbin önündə bir fidan kimi, Quru torpaqda bitən kök kimi böyüdü. Baxanda onun nə görkəmi, nə gözəlliyi var idi, Gözümüzü oxşayan zahiri siması da yox idi. **3** Adamlar ona həqarətlə baxıb rədd etdi. O, dərdli, xəstəlikləri görən insan idi, Adamlar ondan üz döndərdi, xor baxdı. Biz ona qiymət vermədik. **4** Əslində xəstəliklərimizi o çəkdi, Dərdlərimizi öz üzərinə götürdü. Biz isə onun Allah tərəfindən cəzalandırıldığını, Vurulub iztirab çəkdiyini zənn etdik. **5** Bizim üsyankarlığımıza görə onun bədəni deşildi, Şər əməllərimiz naminə əzildi, Bizim əmin-amanlığımız üçün o cəza aldı, Onun yaraları ilə biz şəfa tapdıq. **6** Hamımız qoyun kimi yolu azmışdıq, Hər birimiz öz yolumuzla gedirdik. Rəbb hamımızın şər əməllərinin yükünü onun üzərinə qoydu. **7** Ona zülm etdilər, O iztirab çəkdi, amma ağzını açmadı. Kəsilməyə aparılan quzu kimi, Qırxımçıların qabağında dilsiz qoyun kimi Ağzını açmadı. **8** Ədalətsizliklə məhkum olunaraq ölümə aparıldı. Onun nəsli haqqında kim düşünə bilərdi? Axı xalqımın üsyankarlığına görə O edam olundu, dirilər arasından atıldı. **9** O heç bir zorakılıq etmədiyi, Ağzından yalan söz çıxmadığı halda Qəbri pis adamların yanında quruldu, Dövlətli adamın yanında dəfn olundu. **10** Amma Rəbb Özü onun bu iztirablarını istədi, Çəkdiyi əziyyətlər Onun iradəsi idi. Öz canını təqsir qurbanı təqdim edərsə, Nəsil görəcək, ömür uzadacaq. Rəbbin istəyi onun əli ilə uğur qazanacaq. **11** O çəkdiyi iztirablarının bəhrəsini görüb qane olacaq, Mənim saleh qulum öz biliyi ilə çoxlarına bəraət qazandıracaq, Onların şər əməllərinin yükünü üzərinə götürəcək. **12** Buna görə Mən ona böyük adamların arasında pay verəcəyəm. O, qəniməti güclülərlə bölləcək. Çünki o, canını fəda etdi, Üsyankarlara tay tutuldu. Çox adamların günahını üzərinə götürdü, Üsyankarlardan ötrü yalvardı.

54 «Şənlən, ey sonsuz, qısır qadın! Sevinclə mahnı oxu, Ey doğuş ağrısı çəkməyən qadın! Çünki atılmış qadının övladları ərli qadının övladlarından çox olacaq», Bunu Rəbb deyir. **2** «Çadırının yerini genişləndir, Məskənlərinin örtüklərini uzat, Çəkinmə, ipləri uzat, payaları vur. **3** Çünki sağa və sola səpələnəcəksən, Nəslin millətlərə yiyələnəcək, Viran qalmış şəhərlərdə məskunlaşacaq. **4** Qorxma, çünki utanmayacaqsan, Ruhdan düşmə, çünki rüsvay olmayacaqsan. Cavanlığın xəcalətini unudacaqsan, Bir daha dulluğun rüsvayçılığını Yadına salmazsan». **5** Çünki sənin ərin səni Yaradandır, Onun adı Ordular Rəbbidir. Səni Satınalan İsrailin Müqəddəsidir, O bütün dünyanın Allahı adlanır. **6** Allahın deyir: «Rəbb səni çağırır Atılmış və ruhu əzilmiş, Gənc yaşında ərə getmiş, Sonra isə rədd olunmuş bir qadın kimi. **7** Bir anlığa səni tərk etdim, Amma böyük rəhmlə geri qəbul edəcəyəm. **8** Bir anlığa qızğın qəzəblə səndən üzümü döndərdim, Lakin əbədi məhəbbətimlə sənə rəhm edəcəyəm». Bunu səni Satınalan, Rəbb deyir. **9** «Bu Mənim üçün sanki Nuhun dövründə baş verən daşqındır, Nuhun dövründəki daşqının suları Bir daha yer üzünü örtməyəcəyi barədə necə and içmişdimsə, İndi də and içirəm ki, Sənə qəzəblənməyəcəyəm, səni məzəmmət etməyəcəyəm. **10** Dağlar yerini dəyişsə də, Təpələr sarsılsa da, Sənə olan məhəbbətim dəyişməz, Sülh əhdim sarsılmaz». Bunu sənə rəhm edən Rəbb deyir. **11** «Ey tufana düşmüş, Təsəlli tapmamış yazıq şəhər! Sənin daşlarını əqiqlərlə, Təməlini göy yaqutlarla qoyacağam. **12** Qüllələrini yaqutdan, Darvazalarını ləl-cəvahirdən, Divarlarını qiymətli daşlardan hörəcəyəm. **13** Bütün övladlarını Mən Rəbb öyrədəcəyəm, Onlar tam sülh içində olacaq. **14** Salehliyində möhkəmlənəcəksən, Zülmdən uzaq olacaqsan, qorxmayacaqsan. Qorxu hissi səndən uzaq olacaq, sənə yaxınlaşmayacaq. **15** Sənə hücum edən olsa, bil ki, bu Məndən deyil, Sənə hücum edən hər kəs Qarşında yerə yıxılacaq. **16** Budur, odda kömürü körükləyən, Öz məqsədi üçün silah hazırlayan Dəmirçini Mən yaratdım. Məhv etmək üçün qırıcını da Mən yaratdım. **17** Sənə qarşı işlənən Heç bir silah işə yaramayacaq. Məhkəmədə səni təqsirləndirən Hər kəsi təqsirkar çıxaracaqsan. Rəbbə qulluq edənlərin irsi belədir. Onların salehliyi Məndən gəlir». Bunu Rəbb bəyan edir.

55 Ey bütün susamışlar, gəlin su başına! Ey pulu olmayanlar, gəlin, alın, yeyin! Gəlin, şərabı və

südü pulsuz, havayı alın! 2 Nə üçün pulunuzu çörək olmayan şeylərə, Qazandığınızı sizi doydurmayan şeylərə xərcləyirsiniz? Məni diqqətlə dinləyin ki, Yaxşı şeylər yeyəsiniz, nemətlərdən dadasınız. 3 Qulaq asın, Mənim yanıma gəlin, Dinləyin ki, sağ qalasınız. Mən sizinlə əbədi əhd, Davuda vəd etdiyim sadiq məhəbbət əhdi kəsəcəyəm. 4 Budur, onu ümmətlərə şahid, Xalqlara başçı və hökmdar etdim. 5 Tanımadığınız millətləri çağıracaqsınız. Sizi tanımayan millətlər qaça-qaça yanınıza gələcək. Allahınız Rəbbə görə, İsrailin Müqəddəsindən ötrü onlar gələcək, Çünki Rəbb sizi ucaltdı. 6 Tapmaq fürsəti olarkən Rəbbi axtarın, O yaxın ikən Onu çağırın. 7 Qoy pis adam öz yolunu, Şər adam öz fikirlərini atsın. Qoy Rəbbə sarı dönsün ki, Onda mərhəmət tapsın. Qoy Allahımıza tərəf dönsün, Çünki Onun əfvi boldur. 8 «Çünki Mənim fikirlərim sizin fikirləriniz deyil, Sizin yollarınız Mənim yollarım deyil» Rəbb belə bəyan edir. 9 «Çünki göylər yer üzündən nə qədər yüksəkdirsə, Yollarım da sizin yollarınızdan, Fikirlərim də sizin fikirlərinizdən o qədər yüksəkdir. 10 Yağış və qar necə göylərdən yağıb oraya qayıtmırsa, Ancaq torpağı sulayıb yeri məhsuldar edirsə, əkinçiyə toxum, yeyənə çörək verirsə, 11 Ağzımdan çıxan kəlmə də belədir: Boş yerə yanıma qayıtmaz, Ancaq istədiyimi yerinə yetirər, Onu göndərdiyim iş icra olunsun deyə həyata keçirər. 12 Sevinclə çıxacaqsınız, Sülhlə müşayiət olunacaqsınız, Dağlar, təpələr önünüzdə sevinclə nəğmə deyəcək, Çöldəki bütün ağaclar əl çalacaq. 13 Tikanlı kol əvəzinə şam ağacı, Qanqal əvəzinə mərsin ağacı bitəcək. Bu, Rəbb üçün şöhrət, Pozulmaz əbədi əlamət olacaq».

56 Rəbb belə deyir: «Ədaləti qoruyun, salehliyə əməl edin. Çünki xilasım yaxındadır, Salehliyim tezliklə aşkar olunacaq. 2 Bunu edən insan, Buna itaət edən bəşər oğlu nə bəxtiyardır! Şənbə gününü tutar, murdarlamaz, Hər cür şərdən qorunar. 3 Qoy Rəbbə bel bağlayan heç bir yadelli deməsin: "Əlbəttə, Rəbb məni Öz xalqından ayıracaq". Qoy heç bir xədim deməsin: "Mən quru bir ağacam"». 4 Çünki Rəbb belə deyir: «Şənbə günlərimə riayət edən, Mənə xoş gələni seçən, Əhdimə itaət edən xədimlərə 5 Evimdə, divarlarımın arasında Oğul və qızlardan daha da yaxşı olan Xatirə və ad verəcəyəm. Onlara silinməz, əbədi bir ad verəcəyəm. 6 Rəbbə xidmət etmək, Onun adını sevmək, Onun qulu olmaq üçün Şənbə gününə riayət edən, o günü murdarlamayan, Əhdimə itaət edən, Rəbbə bel bağlayan bütün yadelliləri 7 Müqəddəs dağıma gətirib Dua evimdə sevindirəcəyəm. Onların gətirdikləri Yandırma qurbanları, bütün qurbanlar Qurbangahımda qəbul olunacaq. Çünki Mənim evim bütün xalqlar üçün Dua evi adlandırılacaq». 8 İsrailin əsir düşmüş övladlarını toplayan Xudavənd Rəbb belə bəyan edir: «Mən hələ toplanmışların yanına başqalarını da yığacağam». 9 Ey bütün çöl heyvanları, Ey bütün meşə heyvanları, Gəlin yeməyə! 10 Xalqımın bütün gözətçiləri kordur, cahildir! Onların hamısı hürə bilməyən lal itlərdir, Yuxu görürlər, uzanırlar, Yatmağı sevirlər! 11 Acgöz, azğın köpəklərdir bunlar, Axmaq çobanlardır bunlar! Hər kəs öz yolu ilə gedir, Hər biri öz xeyrini güdür! 12 Bir-birlərinə deyirlər: «Gəlin, şərab gətirək, Bol-bol kefləndirici içki içək! Sabahkı gün də bu gün kimi, Hətta bundan da çox yaxşı olacaq!»

57 «Saleh adam ölür və bunu vecinə alan yoxdur. Mömin adamlar da köçüb gedir, Amma heç kim anlamır ki, Bəla gəlməmiş saleh adam canını qurtarır. 2 Saleh adam sülhə qovuşur, Doğru yolla gedən son yatağında rahat yatır. 3 Amma siz, ey cadugər qadının övladları, Fahişə və zinakarlar nəsli, bura, yaxın gəlin! 4 Siz kimi məsxərəyə qoyursunuz? Kimə ağız əyirsiniz? Kimə dil göstərirsiniz? Məgər siz itaətsiz övladlar, Yalançı nəsil deyilsiniz? 5 Palıd ağacları arasında, Hər kölgəli ağacın altında Şəhvətlə alışıb-yanan, Vadilərdə, qaya oyuqlarında, Övladlarınızı qurban gətirən Siz deyilmisiniz? 6 Sizin payınız Vadinin hamar daşlarından düzələn bütlərdir. Onlardır, bəli, onlardır sizə nəsib olan. Onların qarşısında içmə təqdimi tökdünüz, Taxıl təqdimi gətirdiniz. Bunlara görə Mən təsəlli taparammı? 7 Yatağınızı yüksək, uca dağda salmısınız, Qurbanlarınızı kəsmək üçün də oraya çıxırsınız. 8 Qapılarınıza, qapıların yan taxtalarının arxasına İyrənc işarələr düzmüsünüz. Məni tərk edib yatağınızı geniş açdınız, Orada uzandınız, oynaşlarınızla sövdələşdiniz, Birlikdə yatmağa can atdınız, Onların çılpaqlığına tamaşa etdiniz! 9 Ətirləri bol-bol vurandan sonra Molek allahına sarı getdiniz. Elçilərinizi uzaqlara göndərdiniz, Özünüzü ölülər diyarına qədər endirdiniz. (Sheol h7585) 10 Uzun yollar sizi taqətdən saldı. Lakin siz "daha bəsdir" demədiniz. Gücünüzü təzələyib qalxdınız, Buna görə yorulmadınız. 11 Kim sizi qorxudub dəhşətə saldı ki, Məni aldatdınız? Məni yada salmadınız, Ürəyinizdə Mənə yer vermədiniz? Mən xeyli vaxt susduğuma görə, Siz Məndən qorxmursunuz? 12 Mən sizin salehliyinizi, Etdiyiniz əməlləri aşkara çıxaracağam, Bunların sizə xeyri olmayacaq. 13

Siz fəryad edəndə Bu yığdığınız bütlər Görək sizi nə cür qurtaracaq! Onların hamısını külək sovurub atacaq, Bir nəfəs onları yerindən tərpədib aparacaq. Lakin Mənə sığınan torpağı irs olaraq alacaq, Müqəddəs dağımı mülk edəcək». **14** Rəbb deyir: «Tikin, tikin, yol hazırlayın! Xalqımın yolundakı əngəlləri götürün!» **15** Uca və əzəmətli, Əbədi yaşayan, adı müqəddəs Olan Belə deyir: «Mən yüksək və müqəddəs yerdə yaşadığım halda Ruhu əzilənlərlə, özünü aşağı tutanlarla birlikdəyəm ki, Özünü aşağı tutanların ruhunu dirildim, Əzilmişlərin ürəyini dirçəldim. **16** Həmişə çəkişib qəzəblənməyəcəyəm, Yoxsa yaratdığım canlı insan qarşımda dura bilməz. **17** Tamahkarlıq günahına görə Qəzəblənib xalqı cəzalandırdım, Hiddətlənib üzümü ondan döndərdim. O da inad edib öz yolu ilə getdi. **18** Əməllərini gördüm, Amma bu xalqa şəfa verəcəyəm. Ona rəhbərlik edəcəyəm, Ona və onun yas tutanlarına təsəlli verəcəyəm. **19** Ağızları ilə həmdlər söyləyəcəyəm. Uzaqdakılara və yaxındakılara qoy sülh, sülh olsun». Rəbb belə deyir: «Mən onlara şəfa verəcəyəm». **20** Pislər isə sanki dalğalanan dənizdir, Bu dəniz sakit dura bilməz, Onun suları palçıq və kir çıxarar. **21** «Pislərə isə sülh yoxdur» deyir mənim Allahım.

58 «Avazla çığırın, çəkinməyin, Səsinizi şeypur səsi kimi ucaldın, Xalqıma üsyankarlığını, Yaqub nəslinə günahlarını bildirin! **2** Onlar hər gün Məni axtarır, Mənim yolumu öyrənməkdən zövq alır. Sanki bu əməlisaleh, Allahının hökmündən ayrılmayan millət imiş. Onlar Məndən düzgün hökmlər diləyirdi, Allaha yaxınlaşmaqdan zövq alırdı. **3** Onlar belə deyir: "Oruc tutduğumuzu nə üçün görmürsən, Özümüzü aşağı tutanda, Sən niyə fikir vermirsən?" Baxın, oruc tutduğunuz gün Siz istədiyinizi edirsiniz, Bütün işçilərinizi sıxışdırırsınız. **4** Baxın, orucunuzu savaşma ilə, Dava ilə, yumruqla, döyməklə keçirirsiniz. Səsinizi ucalara çatdırmaq üçün Bugünkü kimi sizə oruc tutmaq olmaz. **5** İstədiyim oruc, insanın özünü aşağı tutduğu gün belə olmalı idimi? Bu, qamış kimi başınızı əyib, Əyninizə çul geyib, kül üstündə oturmağınızdırmı? Bunamı oruc və Rəbbə məqbul olan gün deyirsiniz? **6** Mənim istədiyim orucsa Haqsızlığın buxovlarını qırmaq, Boyunduruğun iplərini açmaq, Sıxıntı içində olanları azad etmək, Hər cür boyunduruğu məhv etmək deyilmi? **7** Yediyiniz çörəyi acla bölüşdürmək, Yurdsuz kasıbları evinizə gətirmək deyilmi? Mənim istədiyim oruc bu deyilmi? Çılpaq görəndə geyindirmək, Yaxınlarınızdan köməyinizi əsirgəməmək deyilmi? **8** Onda nurunuz şəfəq kimi saçacaq, Tezliklə şəfa tapacaqsınız, Qarşınızda salehliyiniz gedəcək, Rəbbin izzəti sizə arxa olacaq. **9** O vaxt Rəbbi köməyə çağıracaqsınız, Rəbb cavab verəcək. Fəryad edəcəksiniz, O sizə "buradayam" deyəcək. Əgər siz boyunduruğu, Yəni başqalarına zülm etməyinizi Aranızdan rədd etsəniz, Barmaq uzadıb şər sözlər söyləməyə yol verməsəniz, **10** Can-dildən acların qayğısına qalsanız, Fəqirlərin ehtiyaclarını ödəsəniz, Nurunuz qaranlıqda parlayacaq, Qaranlığınız günorta işığı kimi nur saçacaq. **11** Rəbb həmişə sizə yol göstərəcək, Quru torpaqlarda sizi doyuzduracaq, güc verəcək. Siz də sulanmış bağça kimi, Suları heç vaxtı əskilməyən Bulaq kimi olacaqsınız. **12** Sizdən törənənlər qədim dağıntıları tikəcək, Nəsillərdən qalma təməllərin üstünü Siz bərpa edəcəksiniz. Sizə xarabalıqları bərpa edənlər, Camaatın yaşaması üçün Küçələri yenidən quranlar deyiləcək. **13** Şənbə günündə büdrəməsəniz, Müqəddəs günümdə istədiyinizi etməsəniz, Şənbə gününü "şən gün", Rəbbin müqəddəs gününü "Şərəfli gün" adlandırsanız, Öz yolunuzla getməməklə, İstədiyinizi əldə etməməklə, Boşboğazlıqla məşğul olmamaqla, O günü əziz tutsanız, **14** Rəblə ünsiyyətdən zövq alacaqsınız. O zaman Mən sizi yer üzünün Yüksək yerlərinə çıxaracağam, Atanız Yaqubun payından dadacaqsınız». Bu sözlər Rəbbin ağzından çıxıb.

59 Ah, Rəbbin əli qısa deyil ki, xilas edə bilməsin, Qulağı kar deyil ki, eşidə bilməsin. **2** Lakin şər əməlləriniz Allahınızla sizin aranızda ayrılıq saldı. Günahlarınıza görə Onun üzü sizdən döndü, O səsinizi eşitmir. **3** Çünki əlləriniz qanla, Barmaqlarınız şər əməllərlə murdarlanıb. Dodaqlarınız yalan danışır, Diliniz pislik söyləyir. **4** Məhkəmədə ədalətlə işə baxan yoxdur, Doğruluqla özünü müdafiə edən yoxdur, Boş sözlərə güvənirlər, aldadırlar, Əziyyətə hamilə olub pislik doğurlar. **5** Gürzə yumurtalarına qırt yatırlar, Hörümçək toru toxuyurlar. O yumurtalardan yeyən ölür, Qırılan yumurtalardan əfi ilan çıxır. **6** Onların toxuduğu hörümçək torundan paltar çıxmaz, Toxuduqları parça ilə özlərini örtə bilmirlər. Elədikləri əməllər şər əməllərdir, Əllərində zorakılıq işləri var. **7** Ayaqları pis işlər etməyə tələsir, Günahsız qan tökməyə cəlddir. Fikirləri, niyyətləri şər əməllərdir, Yollarında viranəlik, qırğın var. **8** Əmin-amanlıq yolu nədir, onlar bilmirlər, Getdikləri yolda ədalət yoxdur, Özlərinə əyri yol seçdilər, O yoldan gedənlərin heç biri Əmin-amanlıq nədir bilmir. **9** Buna görə ədalət bizdən uzaqlaşıb, Salehliyə çata bilmirik. İşıq ümidindəyik, lakin qaranlıqdayıq, Aydınlıq gözləyirik, zülmətdə yeriyirik. **10** Kor kimi əllərimizlə divarı yoxlayırıq,

Gözü görməyənlər tək yol axtarırıq. Günorta
çağı gecə vaxtı olduğu kimi büdrəyirik, Güclülər
arasında ölülər kimiyik. **11** Hamımız ayı kimi
nərildəyirik, Göyərçin tək inildəyirik. Ədalət
gözləyirik, lakin heç bir şey yoxdur. Qurtuluş
gözləyirik, amma bizdən uzaqdır. **12** Çünki
Önündə üsyankarlığımız böyükdür, Günahlarımız
bizə qarşı şəhadət edir. Üsyankarlığımız bizi
dövrəyə alıb, Şər əməllərimizdən xəbərdarıq.
13 Üsyankar olub Rəbbi rədd etdik, Allahımızın
ardınca getmədik, Zorakılıq, xəyanətlə dolu sözlər
danışdıq, Yalan kəlmələri ürəyimizdə gizlətdik,
Sonra aşkara çıxartdıq. **14** Ədalət geri çəkildi,
Salehlik uzaqda durdu, Çünki həqiqət şəhər
meydanında yıxıldı, Dürüstlük aramıza daxil
ola bilmir. **15** Həqiqət heç bir yerdə yoxdur,
Şərdən uzaq duran talan olunur. Rəbb bunları
gördü, Ədalətin yoxluğu Onun xoşuna gəlmədi.
16 Rəbb gördü ki, heç kim yoxdur, Havadarın
olmadığına görə O mat qaldı. Onda Onun qolu
Ona zəfər gətirdi, Salehliyi Ona dayaq oldu. **17** O,
salehliyi zireh kimi geydi, Qurtuluş dəbilqəsini
başına taxdı. Qisas geyimlərini geydi, Qeyrət
libasına büründü. **18** O hər kəsə əməllərinə görə
əvəz verəcək. Düşmənlərinə qəzəblə, yağılarına,
Uzaq diyarlara qisasla əvəz verəcək. **19** Beləcə
qərbdən şərqədək adamlar Rəbbin adından və
əzəmətindən qorxacaq. Çünki düşmən azğın bir
çay kimi gəldikdə Rəbbin nəfəsi onu qovacaq. **20**
Rəbb bəyan edir: «Satınalan Siona gələcək, Yaqub
nəslinin üsyankarlıqdan dönənlərinin yanına
gələcək». **21** «Mənim onlarla bağladığım əhd
budur: üzərindəki Ruhum, ağzına qoyduğum
sözlərim indidən sonsuzadək sənin, övladlarının,
nəvə-nəticələrinin ağzından düşməyəcək». Bunu
Allah deyir.

60 Qalx, işıqlan, çünki nurun gəldi, Rəbbin
izzəti üzərinə gəldi! **2** Budur, dünyanı
qaranlıq, ümmətləri zülmət bürüyəcək. Amma
Rəbb üzərinə nur saçacaq, İzzəti səni əhatə
edəcək. **3** Millətlər sənin nuruna, Padşahlar
üzərinə çökən aydınlığa doğru gələcək. **4** Qaldır
başını, bax ətrafına, Hamı yığılıb yanına gəlir!
Oğulların uzaqdan gəlir, Qızların qucaqda gətirilir.
5 O vaxt bunu görüb üzün nur saçacaq, Ürəyin
sevincdən tez-tez çırpınacaq. Çünki uzaq ölkələrin
var-dövləti sənə gətiriləcək, Millətlərin sərvəti
sənə gələcək. **6** Dəvə sürüləri, Midyan və Efa
köşəkləri Torpaqlarını dolduracaq. Bütün Səba
xalqı gəlib Qızıl və kündür gətirəcək, Rəbbə
həmdlər söyləyəcək. **7** Qedarın bütün qoyun
sürüləri yanına yığılacaq, Nevayotun qoçları sənin
əlinin altında olacaq, Qurbangahıma Mənə məqbul
olan qurbanlar gətiriləcək. Şərəfli evimi daha da
izzətləndirəcəyəm. **8** Kimdir bunlar, bulud kimi,
Yuvalarına yaxınlaşan göyərçin tək uçub gələnlər?
9 Uzaq diyarlar Mənə ümid bağladıqlarına görə
Tarşiş gəmiləri başda olmaqla Allahın Rəbbin
şərəfinə, Səni ucaldan İsrailin Müqəddəsi üçün
Sənin övladlarını qızıl-gümüşü ilə Uzaqdan gətirən
gəmilərdir bunlar. **10** Əcnəbilər divarlarını tikəcək,
Padşahları sənə xidmət edəcək. Qəzəbimdə səni
vurdumsa da, Lütfümlə sənə mərhəmət edəcəyəm.
11 Darvazaların həmişə açıq qalacaq, Nə gecə, nə
də gündüz qıfıllanmayacaq ki, Millətlərin sərvəti
sənə təqdim olunsun, Padşahları yanına gətirilsin.
12 Çünki sənə xidmət etmək istəməyən Millət ya
padşahlıq məhv olacaq, Bəli, o millətlər tamamilə
yox olacaq. **13** Livanın şan-şöhrəti olan şam ağacı,
çinar və sərv ağacları Müqəddəs məkanımdakı
yeri gözəlləşdirmək üçün Birgə yanına gətiriləcək,
Qədəm qoyduğum yeri şərəfləndirəcəyəm. **14**
Sənə zülm edənlərin övladları Gəlib önündə
təzim edəcək. Sənə həqarətlə baxanların hamısı
Ayaqlarına düşüb səcdə edəcək. Sənə Rəbbin
şəhəri, İsrailin Müqəddəsinin Sionu deyəcəklər.
15 Səni tərk edib nifrət etdilər, Yanından heç
kim keçmirdi, İndi isə Mən səni əbədi fəxr,
Nəsillər boyu sevinc edəcəyəm. **16** Millətlər və
padşahlar Bir ana kimi sənə süd verəcəklər. O
vaxt biləcəksən ki, səni qurtaran Rəbb, Səni
Satınalan, Yaqubun qüdrətli Allahı Mənəm. **17**
Sənə tunc əvəzinə qızıl, Dəmir yerinə gümüş,
Ağac yerinə tunc, Daş əvəzinə dəmir gətirəcəyəm.
Əmin-amanlığı başçın, Salehliyi hökmdarın təyin
edəcəyəm. **18** Ölkəndən zorakılıq, Sərhədlərindən
viranəlik, Qırğın xəbəri gəlməyəcək. Divarlarını
«Xilas», Darvazalarını «Həmd» adlandıracaqsan.
19 Artıq gündüz günəş sənin işığın olmayacaq,
Gecə ay sənə aydınlıq verməyəcək. Çünki Rəbb
əbədi nurun, Allahın sənin şöhrətin olacaq. **20**
Günəşin batmayacaq, ayın gizlənməyəcək, Çünki
Rəbb əbədi nurun olacaq, Sənin yaslı günlərin
qurtaracaq. **21** Bütün xalqın saleh olacaq, Torpağı
əbədi mülk olaraq alacaq. Onlar əkdiyim fidandır,
Şöhrətimi göstərmək üçün əlimin işidir. **22** Ən
kiçik ailədən böyük nəsil törəyəcək, Azsaylı nəsil
qüdrətli millət olacaq. Mən Rəbb bunu öz vaxtında
tez edəcəyəm.

61 Xudavənd Rəbbin Ruhu üzərimdədir, Çünki
fəqirlərə müjdəni bildirmək üçün O məni
məsh etdi. Qəlbi sınıq olanlar üçün, yaralarını
sarımaq üçün, Əsirlərə azadlıq, Dustaqlara
sərbəstlik elan etmək üçün, **2** Rəbbin lütf ilini,
Allahımızın qisas gününü bəyan etmək üçün,

Yaslıların hamısına təsəlli vermək üçün, **3** Sionda yas tutanları təmin etmək, Kül yerinə çələng, Yas yerinə sevinc gətirən məsh yağı, Kədərli ruh əvəzinə Həmd libasını bəxş etmək üçün Rəbb məni göndərdi. Rəbbin şöhrətini aşkar etmək üçün Onlara Rəbbin əkdiyi salehlik palıdları deyiləcək. **4** Onlar qədim dağıntıları inşa edəcək, Əvvəlki xarabalıqları bərpa edəcək, Nəsillər boyu viranə qalmış şəhərləri yenidən quracaq. **5** Yadellilər gəlib sürülərinizi otaracaq, Əcnəbilər sizə əkinçilik və bağbanlıq edəcək. **6** Sizsə Rəbbin kahinləri, Allahımızın xidmətçiləri adlanacaqsınız. Millətlərin sərvəti ilə bəslənəcəksiniz, Vardövlətləri ilə fəxr edəcəksiniz. **7** Çəkdiyiniz xəcalət yerinə ikiqat şərəf, Rüsvayçılıq əvəzinə payınızı alıb sevinəcəksiniz. İndi isə torpağınızda ikiqat mülk alacaqsınız, Sevinciniz əbədi olacaq. **8** Çünki Mən Rəbb ədaləti sevirəm. Soyğunçuluğa, haqsızlığa nifrət edirəm. Əlbəttə, əməllərinə görə onlara haqqını verəcəyəm, Onlarla əbədi əhd kəsəcəyəm. **9** Nəsillərindən törəyənlər millətlər içində, Övladları xalqlar arasında tanınacaq. Onları görən hər kəs biləcək ki, Rəbb nəsillərinə xeyir-dua verdi. **10** Rəbdə böyük sevinc tapacağam, Allahımda ürəyim şadlıqdan coşacaq, Çünki çələnglə bəzənmiş bəy kimi, Bər-bəzək taxmış gəlin kimi Mənə qurtuluş paltarı geyindirdi, Salehlik libası ilə bürüdü. **11** Torpaq zoğlarını necə cücərdirsə, Bağ əkilən toxumları necə yetişdirirsə, Xudavənd Rəbb də bütün millətlər qarşısında Salehliyi və həmdi belə yetişdirəcək.

62 Salehliyi nur kimi saçanadək, Qurtuluşu məşəl tək yananadək Sion naminə susmayacağam, Yerusəlim naminə sakit durmayacağam. **2** Millətlər salehliyini, Bütün padşahlar əzəmətini görəcək. Rəbbin ağzı ilə deyəcəyi, Sənə verəcəyi yeni bir adla çağırılacaqsan. **3** Sən Rəbbin əlində gözəllik tacı, Allahının ovcunda padşahlıq çələngi olacaqsan. **4** Artıq sənə «atılmış», Ölkənə «viranə qalmış» deməyəcəklər. Əvəzinə sənə «sevdiyim», Ölkənə isə «ərli» deyiləcək. Çünki Rəbb səni sevəcək, Ölkən də ərli sayılacaq. **5** Bir gənc bakirə qızla evləndiyi kimi Səni Yaradan da sənինlə evlənəcək. Bəy gəlindən zövq aldığı kimi Allahın da səndən zövq alacaq. **6** Ey Yerusəlim, divarlarının üstünə Mən qarovulçular qoydum. Gecə-gündüz onlar susmayacaq. Ey Rəbbə sözünü xatırladan sizlər, susmayın, **7** Rəbb Yerusəlimi bərpa edənədək, Onu yer üzünün tərifə layiq şəhərinə döndərənədək Ona rahatlıq verməyin! **8** Rəbb sağ əlini, güclü qolunu Qaldırıb and içdi: «Düşmənlərinə sənin taxılını bir daha yedirtməyəcəyəm, Yadellilər sənin əziyyətlə sıxdığın şərabını içməyəcək. **9** Taxılı yığan yeyəcək, Rəbbə həmdlər edəcək. Üzümü toplayan şərabını Məbədimin həyətlərində içəcək». **10** Keçin, keçin şəhər darvazalarından, Xalq üçün yol hazırlayın! Tikin, yol salın, Daşları kənara atın, Xalqlar üçün bayraq qaldırın! **11** Rəbb yer üzünün ən uzaq yerlərinə bəyan etdi: «Sion qızına deyin: "Budur, qurtuluşun gəlir, Rəbbin mükafatı onunladır, Ənamı önündədir"». **12** Sion xalqına «Rəbbin satın aldığı, müqəddəs xalq» deyəcəklər. Sən, ey Yerusəlim, «Allahın axtardığı, tərk olmamış şəhər» adlanacaqsan.

63 Edomdan, Bosradan al geyimlər geyib Bu gələn kimdir? Təmtəraqlı libas içində, Böyük qüdrətlə gələn kimdir? «O Mənəm, həqiqətlə danışan, Qurtarmağa qadir olan». **2** Nə üçün geyimlərin qırmızıdır, Nə üçün libasın al rəngdədir, Sanki sən üzümsıxanda üzüm sıxırdın? **3** «Üzümsıxanda üzümü tək sıxdım, Yanımda xalqlardan heç kim olmadı. Qəzəb içində onları tapdaladım, Qeyzlə təpiyimin altına saldım. Qanları geyimlərimə sıçradı, Bütün libaslarımı bulaşdırdım. **4** Çünki qisas günü qəlbimdə idi, Xalqımı satın aldığım il gəldi. **5** Mən baxdım, kömək edən bir kəs yox idi, Mənim tərəfimi saxlayan olmadığına məəttəl qaldım, Onda qolum mənə zəfər gətirdi, Qeyzim mənə dayaq oldu. **6** Qəzəb içində xalqları tapdaladım, Qeyzimi onlara içirtdim, Qanlarını yerə axıtdım». **7** Rəbbin lütfkar işlərindən, Həmdlərə layiq əməllərindən nəql edəcəyəm. Böyük mərhəməti və məhəbbəti naminə, İsrail nəslinə etdiyi böyük xeyirxahlığına görə, Rəbbin bizə etdiyi bütün işlərinə görə Onu xatırlayacağam. **8** Rəbb dedi: «əlbəttə, onlar Mənim xalqımdır, Məni aldatmayan övladlarımdır». Beləcə onlara Qurtarıcı oldu. **9** Onlar əziyyət çəkdikdə O da əziyyət çəkdi. Hüzurundan gələn mələk onları xilas etdi. Məhəbbəti və mərhəməti ilə Onları satın aldı. Bütün keçmiş günlərdə onları götürüb apardı. **10** Lakin İsrail üsyankar olaraq Onun Müqəddəs Ruhunu kədərləndirdi. Rəbb də düşməni olub Onlara qarşı döyüşdü. **11** Sonra xalq keçmiş günləri – Rəbbin qulu Musanın dövrünü yada saldı. Onları sürüsünün çobanları ilə birgə Dənizdən keçirən haradadır? Onların daxilinə Müqəddəs Ruhunu ehsan edən, **12** Öz əzəmətli gücü ilə Musanın sağ əlindən tutub, Özünə əbədi ad qazandırmaq üçün Suları qarşılarında yaran Rəbb haradadır? **13** Bir at çöldə yıxılmadan çapan kimi Onları da dərinliklərdən elə keçirən Rəbb haradadır? **14** Rəbbin Ruhu onlara elə rahatlıq verdi ki, Elə bil naxır otu bol olan dərədə otarılır. Bəli, Sən

adını şərəfləndirmək naminə Xalqına belə yol göstərdin. **15** Ya Rəbb, göylərdən bax, Müqəddəs, izzətli, uca məskənindən bizə nəzər sal! Haradadır Sənin qeyrətin, gücün? Qəlbindəki həsrəti, rəhmi bizdən əsirgədin. **16** Sənsən Atamız. İbrahim bizi tanımasa da, İsrail bizim kim olduğumuzu bilməsə də, Atamız Sənsən, ya Rəbb, əzəldən bəri adın «Bizi Satınalan»dır. **17** Nə üçün, ya Rəbb, Bizi yolundan azdırırsan, Səndən qorxmayaq deyə Qəlblərimizi inadkar edirsən? Qullarının xatirinə, İrsin olan qəbilələrinin xatirinə geri dön. **18** Müqəddəs xalqın qısa müddətə Sənin Müqəddəs məkanına sahib oldu. İndi isə oranı düşmənlərimizin ayağı tapdalayır. **19** Əzəldən bəri heç vaxt Hakimlik etmədiyin xalqa bənzədik, Sanki Sənin adına bağlı xalq olmamışıq.

64 Ya Rəbb, kaş göyləri yarıb enəydin, Dağlar hüzurunda sarsılardı! **2** Alov kolluğu yandıran kimi, Od suyu qaynadan kimi Adını yağılarına tanıtdıraydın, Millətlər önündə lərzəyə gələrdi! **3** Sən gözləmədiyimiz əzəmətli işlər edəndə Endin yer üzünə, dağlar önündə sarsıldı. **4** Ona etibar edənlər üçün belə işlər edən Allahı, Əzəldən bəri Səndən başqasını nə göz görüb, nə də qulaq eşidib. **5** Sevinə-sevinə salehlik edəni, Yollarında Səni xatırlayanları qarşılayırsan. Amma biz günaha batdıq, Sən qəzəbləndin. Beləcə xeyli vaxt yaşadıq, Bəs biz necə xilas ola bilərik? **6** Hamımız elə bil ki murdarlandıq, Bütün saleh əməllərimiz murdar əskiyə bənzəyir. Hamımız yarpaq kimi soluruq, Şər əməllərimiz bizi külək tək sovurub-aparır. **7** Sənin adını çağıran yoxdur, Sənə bağlanmaq üçün can atan yoxdur. Çünki bizdən üz döndərdin, Şər əməllərimizə görə bizi yox etdin. **8** Yenə də, ya Rəbb, Sənsən Atamız: Biz gilik, Sən isə dulusçu, Biz hamımız Sənin əlinin işiyik. **9** Ya Rəbb, çox qəzəblənmə, Şər əməllərimizi heç vaxt xatırlama, Hamımız Sənin xalqınıq, bunu nəzərə al. **10** Müqəddəs şəhərlərin səhraya, Sion çöllüyə döndü, Yerusəlim viran qaldı. **11** Atalarımızın Sənə həmd etdikləri yer – Müqəddəs, şanlı məbədimiz yandı, Gözəl binalarımız xaraba qaldı. **12** Bütün bunlardan sonra, Ya Rəbb, yenə də Özünü saxlayacaqsanmı? Susub bizi nə qədər alçaldacaqsan?

65 «Məni soruşmayanlara Mən zühur etdim, Məni axtarmayanlar tərəfindən tapıldım. Adımı çağırmayan millətə dedim: "Buradayam! Buradayam!" **2** Pis yolla gedən, Öz düşüncələri ilə hərəkət edən Dikbaş xalqa gün boyu əllərimi uzadıb durdum. **3** O xalq ki bağlarda qurban kəsərək, Kərpiclərin üstündə buxur yandırıb Gözüm önündə daima Məni təhqir edir, **4** Qəbiristanlıqda oturub Gizli yerlərdə gecələyir, Donuz əti yeyir, Qablarında haram ət qaynadır. **5** Onlar bir-birinə deyir: "Uzaq dur, Mənə yaxınlaşma, çünki mən səndən müqəddəsəm". Bələləri burnuma tüstü, Bütün gün yanan alovdur. **6** Budur, qarşımda bunlar yazılıb: Mən susmayacağam, Ancaq onların əvəzini verəcəyəm, Əməllərini başlarına çevirəcəyəm. **7** Onların da, atalarının da qəbahətlərinin cəzasını Onlara çəkdirəcəyəm». Rəbb deyir. «Dağların başında buxur yandırdıqlarına görə, Təpələrin başında Mənə küfr etdiklərinə görə Mən əvvəlki əməllərini ölçüb onların əvəzini onlara çəkdirəcəyəm». **8** Rəbb deyir: «Üzüm salxımında şirə tapıldığına görə deyirlər: "Salxımı xarab etməyin, içində bərəkət var". Mən də qullarımın xatirinə belə edərəm ki, Onların hamısı məhv olmasın. **9** Yaqubdan törəyənlərin sayını artıracağam, Yəhuda nəslindən dağlarıma varis çıxacaq, Seçilmiş xalqım oranı irs alacaq. Mənim qullarım orada məskunlaşacaq. **10** Məni axtaran xalqım üçün Şaron sürülərin otlağı, Akor vadisi mal-qaranın rahatlandığı yer olacaq. **11** Lakin sizlər – Rəbbi tərk edənlər, Müqəddəs dağımı unudanlar, Tale allahına süfrə açanlar, Qismət allahına camlarda şərab təqdim edənlər, **12** Mən də sizi qılınca qismət edəcəyəm, Hamınız qırılmaq üçün diz çökəcəksiniz. Çünki Mən çağıranda sizdən cavab almadım, Danışanda qulaq asmadınız. Gözümdə pis olanı etdiniz, Mənə məqbul olmayanı seçdiniz». **13** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: «Qullarım yeyəcək, sizsə ac qalacaqsınız, Qullarım içəcək, sizsə susayacaqsınız, Qullarım sevinəcək, sizsə utanacaqsınız. **14** Qullarım şadlanıb mədhiyyələr söyləyəcək, Sizsə ürək ağrısından qışqıracaqsınız, Kədərli ruhla fəryad edəcəksiniz. **15** Sizin adınız seçilmiş xalqımın Ağzında ancaq lənət kimi qalacaq. Xudavənd Rəbb sizi öldürəcək, Öz qullarına isə başqa ad verəcək. **16** Ölkədə kim xeyir-dua istəsə, Sadiq Allahdan diləyəcək. Ölkədə kim and içsə, Sadiq Allahın adı ilə and içəcək. Çünki keçmiş əziyyətlər unudulub Gözümün önündən yox olacaq. **17** Budur, Mən yeni göylər və yeni yer yaradıram. Əvvəlki işlər bir daha xatırlanmayacaq, Heç yada düşməyəcək. **18** Yaratdığımla əbədilik sevinin, şadlanın. Çünki sevinc üçün yeni Yerusəlimi, Sakinlərini xoşbəxtlik üçün yaradacağam. **19** Mən Yerusəlim üçün sevinəcəyəm, Xalqım üçün şadlanacağam. Orada nə ağlaşma, nə fəryad səsi Bir daha eşidilməyəcək. **20** Uşaqlar artıq körpə çağlarında ölməyəcək, Uzun ömür sürməyən qoca

olmayacaq, Yüz yaşında ölənlər cavan sayılacaq, Yüz yaşına çatmayanlar lənətli sayılacaq. **21** Onlar evlər tikib orada məskunlaşacaq, Üzüm bağları salacaq, bəhrələrindən yeyəcək. **22** Tikdikləri evdə özgələr yaşamayacaq, Əkdikləri bağın meyvələrini başqaları yeməyəcək. Çünki xalqım ağaclar tək uzun ömür sürəcək, Seçilmişlərim əllərinin işlərindən zövq alacaq. **23** Onlar boş yerə əlləşməyəcək, Övladları bəlalarla üzləşməyəcək. Çünki özləri də, övladları da, Rəbbin xeyir-dualı nəsli olacaq. **24** Onlar Məni çağırmamışdan Mən onlara cavab verəcəyəm, Onlar hələ danışarkən Mən eşidəcəyəm. **25** Qurdla quzu bir yerdə otlayacaq, Şir buğa tək saman yeyəcək, İlanın yediyi torpaq olacaq. Müqəddəs dağımın heç bir yerində Heç kimə zərər dəyməyəcək, Heç bir kəs o birisini məhv etməyəcək». Rəbb belə deyir.

66 Rəbb belə deyir: «Göylər Mənim taxtımdır,
Yer ayaqlarımın altındakı kətildir. Mənim
üçün harada ev tikəcəksiniz, Dincələcəyim yer
harada olacaq? **2** Çünki bütün bunları Mənim
əlim yaratdı, Hər şey beləcə əmələ gəldi»
Rəbb bəyan edir. «Ancaq Mən özünü aşağı
tutan və ruhu əzilmiş insana, Sözümün önündə
titrəyənə nəzər salaram. **3** Buğa kəsən şəxs
adam öldürən kimidir, Quzunu qurban verən
şəxs itin boynunu qıran kimidir, Taxıl təqdimi
gətirən şəxs donuz qanını təqdim edən kimidir,
Kündür yandıraraq təqdim edən şəxs bütə pərəstiş
edən kimidir. Onlar öz yolları ilə gedir, İyrənc
işlərindən həzz alır. **4** Mən də onları çətinliyə
düçar edəcəyəm, Qorxduqları bəlanı başlarına
gətirəcəyəm. Çünki Mən çağıranda onlardan
cavab almadım, Danışanda qulaq asmadılar,
Gözümdə pis olanı etdilər, Mənə məqbul olmayanı
seçdilər». **5** Ey Rəbbin sözü önündə titrəyənlər,
Onun dediklərini eşidin: «Mənim adıma görə sizə
nifrət edib təqib edən soydaşlarınız "Qoy Rəbb
izzətini göstərsin, Biz də görək, necə sevinərsiniz"
deyirdilər. Amma onlar rüsvay olacaq. **6**
Şəhərdən nərələr, Məbəddən bir səs eşidilir! Bu,
düşmənlərindən qisas alan Rəbbin səsidir. **7** Bir
qadın ağrı çəkmədən, Sancısı tutmadan bir oğlan
uşağı doğdu. **8** Belə bir şey eşidən olubmu?
Belə şeyləri kim görüb? Bir gündə ölkə yarana
bilərmi? Bir anda millət doğula bilərmi? Sion isə
ağrısı tutan kimi övladlarını doğdu. **9** Mən doğuş
anınadək gətirib Doğmağa güc vermərəmmi?»
deyir Rəbb. «Doğuş üçün güc verən Mən Bətni
bağlayarammı?» deyir Allahın. **10** «Yerusəlimlə
birgə sevinin, Ey onu sevənlər, hamınız onun
üçün şadlanın. Ey Yerusəlim üçün yas tutanlar,
Onunla birgə cuşa gəlin, fərəhlənin! **11** Siz ananız
Yerusəlimin döşlərini əmib Təsəlli tapacaqsınız,
doyacaqsınız, Onun bol nemətlərindən dadıb
zövq alacaqsınız». **12** Rəbb belə deyir: «Budur,
Mən əmin-amanlığı bir çay tək, Millətlərin
sərvətini daşqın sel kimi Ona sarı axıdacağam. Siz
ondan bəslənəcəksiniz, Qucağında daşınacaqsınız,
Dizlərində oxşanacaqsınız. **13** Övladına təsəlli
verən bir ana tək Mən sizə təsəlli verəcəyəm.
Yerusəlimdə təsəlli tapacaqsınız. **14** Bunları
görüb ürəyiniz sevinəcək; Bədənləriniz yaşıl ot
kimi qüvvətlənəcək. Hər kəs biləcək ki, Rəbbin
qoruyucu əli qullarının, Qəzəbi isə düşmənlərinin
üstündədir». **15** Budur, Rəbb odla gəlir, Onun
döyüş arabaları qasırğa tək gəlir. Şiddətli qəzəbini,
məzəmmətini Alov kimi tökməyə hazırdır. **16**
Rəbb bütün bəşəri odla, Qılıncı ilə mühakimə
edəcək, Çoxlarını məhv edəcək. **17** «Bağlara
girmək üçün Özlərini təqdis edib pak edənlər,
Mərkəzdə duranın ardınca gedərək Donuz, siçan
və digər murdar heyvanların ətini yeyənlərin
hamısı məhv olacaq» Rəbb bəyan edir. **18** «Çünki
Mən onların əməllərini də, fikirlərini də bilirəm.
Bütün millətləri və dilləri bir yerə topladığım
vaxt gəlir. Onlar gəlib Mənim əzəmətimi görəcək.
19 Mən aralarında bir əlamət qoyacağam.
Onlardan qaçıb-qurtulanları Mən millətlərə –
Tarşişə, Pula, mahir oxatanların vətəni Luda,
Tuvala, Yavana, şöhrətimi eşitməyən, əzəmətimi
görməyən uzaq diyarlara göndərəcəyəm. Onlar
Mənim əzəmətimi bu millətlər arasında bəyan
edəcək. **20** İsrail övladları Rəbbin məbədinə pak
qablarda təqdimlərini necə gətirirlərsə, onlar da
bütün millətlərdən soydaşlarını atlarla, arabalarla,
taxt-rəvanlarla, qatırlarla, dəvələrlə müqəddəs
dağıma, Yerusəlimə, Rəbbə elə təqdim edəcək. **21**
Onlardan bəzisini Mən kahin və Levili seçəcəyəm»
Rəbb bəyan edir. **22** «Yaradacağım yeni göylər
və yeni yer önümdə necə qalacaqsa, Nəsliniz və
adınız da elə qalacaq» Rəbb bəyan edir. **23** «Hər
Təzə Ay mərasimində, hər Şənbə günündə Bütün
bəşər gəlib qarşımda səcdə edəcək». Rəbb deyir.
24 «Onlar eşiyə çıxanda Mənə qarşı üsyankar
olanların meyitlərini görəcək. Meyitləri yeyən
qurd ölməyəcək, Onları yandıran alov sönməyəcək.
Bütün bəşər onlardan iyrənəcək».

Yeremya

1 Bunlar Binyamin torpağındakı Anatotda yaşayan kahinlərdən biri olan Xilqiya oğlu Yeremyanın sözləridir. **2** Yəhuda padşahı Amon oğlu Yoşiyanın dövründə – padşahlığının on üçüncü ilində Yeremyaya Rəbbin sözü nazil oldu. **3** Bu, Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin dövründən Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Sidqiyanın padşahlığının on birinci ilinin sonunadək, beşinci ayda Yerusəlim əhalisinin sürgünə aparılmasına qədər davam etdi. **4** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **5** «Mən sənə ananın bətnində Surət verməzdən əvvəl səni tanıdım, Doğulmazdan əvvəl səni təqdis edib Millətlərə peyğəmbər etdim». **6** Onda mən dedim: «Ah, ya Xudavənd Rəbb! Axı mənim danışıq qabiliyyətim yoxdur, çünki hələ cavanam». **7** Rəbb mənə dedi: «Sən "cavanam" demə. Mən səni kimin yanına göndərsəm, gedəcəksən, sənə nə əmr etsəm, onu söyləyəcəksən. **8** Adamlardan qorxma, çünki səni qurtarmaq üçün Mən səninlə olacağam» Rəbb belə bəyan edir. **9** Rəbb əlini uzadıb ağzıma toxundu və mənə dedi: «Bax sözlərimi sənin dilinə qoydum. **10** Bu gün səni millətlər və ölkələr üzərinə təyin etdim ki, onları kökündən yıxıb dağıdasan, qırıb məhv edəsən, əkib tikəsən». **11** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: «Ey Yeremya, nə görürsən?» Mən dedim: «Badam ağacının bir budağını görürəm». **12** Rəbb mənə dedi: «Düz görmüsən. Axı Mən hər sözümü yerinə yetirməkdə sayığam». **13** Mənə yenə Rəbbin bu sözü nazil oldu: «Nə görürsən?» Mən dedim: «Şimaldan bu tərəfə yönəlmiş qaynar bir qazan görürəm». **14** Rəbb mənə dedi: «Bu ölkədə yaşayanların hamısının üzərinə Şimaldan bəla yağacaq. **15** Çünki Mən şimal ölkələrinin bütün tayfalarını çağıracağam» Rəbb belə bəyan edir. «Hər biri gəlib öz taxtını Yerusəlim darvazalarının girişində, Onun bütün darvazalarının ətrafında Və bütün Yəhuda şəhərlərində quracaq. **16** Bütün pisliklərinə görə Onların əleyhinə hökmlərimi bildirəcəyəm. Çünki Məndən üz döndərib başqa allahlara buxur yandıraraq Öz əl işlərinə səcdə etdilər. **17** Sən belini qurşayıb qalx, sənə əmr edəcəyim bütün şeyləri onlara söylə. Onlardan qorxma, yoxsa Mən də səni onların önündə qorxuya salacağam. **18** Budur, Mən bu gün səni bütün ölkənin – Yəhuda padşahlarının, bu yerin başçılarının, kahinlərinin və ölkə xalqının əleyhinə qalalı şəhər, dəmir sütun və tunc divar etdim. **19** Onlar səninlə vuruşacaq, ancaq gücləri çatmayacaq, çünki səni qurtarmaq üçün Mən səninlə olacağam» Rəbb belə bəyan edir.

2 Mənə Rəbbin sözü nazil oldu: «Get Yerusəlimə ucadan elan et ki, **2** Rəbb belə deyir: "Mən sənin cavanlığındakı mehrini, Gəlin olanda məhəbbətini, Səhrada, ot bitməyən torpaqda ardımca gəldiyini yadıma saldım. **3** Onda İsrail Rəbbə həsr olunmuşdu Və Onun məhsulunun nübarı idi. Onu udmaq istəyənlərin hamısı mühakimə olunur, Üstlərinə bəla gəlirdi" Rəbb belə bəyan edir. **4** Ey Yaqub nəsli, ey İsrail nəslinin bütün tayfaları, Rəbbin sözünü eşidin, **5** Rəbb belə deyir: "Atalarınız Məndə nə haqsızlıq tapdılar ki, Məndən uzaqlaşdılar və puç bütlər ardınca getdilər, Özləri də puç adam oldular. **6** Daha demədilər ki, Misir torpağından bizi çıxaran, Səhrada, uçurumlarla dolu boz çöllərdə, Ölüm kölgəsində qalan quraq torpaqda, Bir insanın keçmədiyi, heç kəsin yaşamadığı Diyarda gəzdirən Rəbb haradadır? **7** Mən sizi bərəkətli torpağa gətirdim ki, Onun meyvələrindən və nemətlərindən dadasınız. Ancaq siz oraya girən kimi torpağımı murdar etdiniz, Mülkümü iyrənc bir yerə çevirdiniz. **8** Kahinlər ‹Rəbbi axtaraq› demədilər, Qanun müəllimləri Məni tanımadılar, Rəhbərlər Mənə qarşı üsyan etdilər, Peyğəmbərlər Baalın adı ilə peyğəmbərlik etdilər, Faydasız şeylərin dalınca getdilər". **9** Buna görə Rəbb belə bəyan edir: "Mən yenə sizinlə çəkişəcəyəm, Mən övladlarınızın övladları ilə də çəkişəcəyəm. **10** Siz Kittim adalarına gedib görün, Qedara adam göndərib öyrənin. Görün belə bir şey oldumu? **11** Bir millət allahlarını dəyişdirdimi? Əslində onlar allah deyil. Ancaq Mənim xalqım öz Calalını faydasız bütlərə dəyişdi. **12** Ey göylər, siz buna heyrət edib tir-tir əsin və dəhşətə gəlin" Rəbb belə bəyan edir. **13** "Çünki xalqım iki pis əməl etdi: Məni – axar suların mənbəyini atıb Özlərinə hovuzlar, su saxlamayan çatlı hovuzlar düzəltdilər. **14** Məgər İsrail quldur? Yoxsa o, kölə doğulmuşdu? Bəs nə üçün qarət malı oldu? **15** Onun üstünə cavan aslanlar nərildədi və səslərini ucaltdılar. Ölkəsini viran etdilər. Şəhərləri yandı, bir nəfər sakin qalmadı. **16** Nof və Taxpanxes sakinləri sənin başını yardı. **17** Səni yolla aparan Allahın Rəbbi tərk etməklə Bu işi öz başına gətirmədinmi? **18** Bəs Şixor suyundan içmək üçün Misirə niyə gedirsən? Fərat suyundan içmək üçün Aşşura niyə gedirsən? **19** Səni öz pisliyin cəzalandıracaq, Dönüklüyün töhmətini alacaqsan. Sən də görüb bil ki, Allahın Rəbbi atmağın, Məndən qorxmamağın pis və acı şeydir" Ordular Rəbbi Xudavənd belə bəyan edir. **20** "Sən boyunduruğunu ta qədimdən qırdın, iplərini qopardın Və ‹sənə qulluq etməyəcəyəm› dedin. Üstəlik hər uca təpənin üstündə, Hər

kölgəli ağacın altında yerə sərilib Bütlərə səcdə edərək Mənə xəyanət etdin. 21 Mən səni gözəl meynə, tər-təmiz toxum kimi əkmişdim. Sən necə əleyhimə çıxıb cır, yabanı meynə oldun? 22 İndi isə sən gilabı ilə yuyunsan, çoxlu sabun əritsən də, Yenə günahın önümdə ləkə kimi qalacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 23 "Axı necə deyə bilərsən ki, murdar olmadım, Baal bütlərinin ardınca getmədim? Dərədə necə rəftar etdiyinə bax, nə etdiyini gör. Sən qızışan, ora-bura qaçan dişi dəvə kimi, 24 Şəhvətlə havanı iyləyən, səhraya öyrəşmiş vəhşi eşşək kimisən. Qızanda onu kim saxlaya bilər? Onu istəyənlər özlərini yormaz, cütləşmə vaxtı onu tapar. 25 Ayaqyalın gəzmə, boğazın susuzluqdan qurumasın. Ancaq sən dedin: ‹Xeyr, olmaz! Çünki mən yad allahları sevdim və onların ardınca gedəcəyəm›. 26 Oğru tutulanda necə utanırsa, İsrail nəsli də padşahları, başçıları, kahinləri Və peyğəmbərləri ilə birgə eləcə utanırlar. 27 Onlar ağaca ‹atamsan›, daşa ‹bizi sən doğdun› deyir. Çünki Mənə tərəf üzlərini deyil, arxalarını çevirdilər. Ancaq üstlərinə bəla gələndə ‹qalxıb bizi qurtar› deyirlər. 28 Bəs özün üçün düzəltdiyin bütlərin haradadır? Başına bəla gəldiyi vaxt səni qurtara bilərlərsə, gəlsinlər. Sənin allahların şəhərlərinin sayı qədərdir, ey Yəhuda! 29 Nə üçün Mənimlə çəkişirsiniz? Hamınız Mənə qarşı üsyan etdiniz" Rəbb belə bəyan edir. 30 "Övladlarınızı nahaq yerə cəzalandırdım, Çünki onlar ibrət götürmədilər. Öz qılıncınız qırıb-çatan aslan kimi Peyğəmbərlərinizi tələf etdi". 31 Ey bu nəslin övladları, Rəbbin sözünə diqqət edin: "Məgər Mən İsrail üçün bir səhra oldum? Yaxud bir zülmət ölkəsi oldum? Xalqım nə üçün deyir ki, biz öz-özümüzə ağayıq, Bir daha Sənə tərəf gəlmərik? 32 Qız öz bəzəklərini, gəlin öz cehizini unuda bilərmi? Ancaq xalqım uzun müddət Məni unutdu. 33 Oynaşlarının ardınca düşməkdə nə qədər mahirsən. Ən pis arvadlar belə, səndən dərs ala bilər. 34 Sənin ətəklərin öldürdüyün Məzlum, günahsız adamların qanına bulaşıb, Halbuki onları oğurluq üstündə tutmadın. Hələ bununla belə, 35 Sən deyirsən: ‹Mən təqsirsizəm, Rəbbin qəzəbi hökmən məndən yan keçəcək›. Bax Mən səni mühakimə edəcəyəm, Çünki günah etmədiyini söyləyirsən. 36 Nə üçün tez-tez dolanıb dönüklük edirsən? Aşşurda pərt olduğun kimi Misirdə də pərt olacaqsan. 37 Oradan da əllərinlə başını tutub çıxacaqsan, Çünki bel bağladıqlarını Rəbb rədd etdi, Onlarla uğur qazana bilməyəcəksən".

3 Əgər bir adam öz arvadını boşasa, Arvad da onu tərk edib başqasına ərə getsə, O adam bir də arvadının yanına qayıdarmı? Belə etsə, ölkə də tamamilə murdar olmazmı? Sənsə çoxlu oynaşla zina etdin, yenə də Mənə tərəf dönürsən?» Rəbb belə bəyan edir. 2 «Başını çılpaq təpələrə tərəf qaldırıb bax. Sevişmədiyin yer varmı? Səhrada yaşayan bədəvi kimi Yol kənarında oturdun və oynaşlarını gözlədin. Zinakarlığın və pisliklərinlə ölkəni murdar etdin. 3 Buna görə də yağışların ardı kəsildi və yaz yağışı yağmadı. Tərs sifətli fahişəyə oxşadın, utanmaq istəmədin. 4 İndi Məni "Atam, cavanlığımdan bəri mənim dostumsan. 5 Sən həmişə qəzəbli olacaqsan, Əbədi kin saxlayacaqsanmı?" deyə çağırırsan. Belə danışırsan, amma gücün çatdığı qədər pislik edirsən». 6 Yoşiyanın padşahlığı dövründə Rəbb mənə dedi: «Dönük İsrailin nə etdiyini gördünmü? Hər uca təpənin üstünə, kölgəli ağacın altına gedib orada bütlərə səcdə edərək Mənə xəyanət etdi. 7 İsrail bütün bunları edəndən sonra "o Mənə tərəf qayıdacaq" dedim, ancaq o qayıtmadı. Xəyanətkar bacısı Yəhuda da bunu gördü. 8 Dəfələrlə zina etdiyi üçün dönük İsrailə talaq kağızı verib onu boşadım. Ancaq gördüm ki, onun xəyanətkar bacısı Yəhuda yenə qorxmadı, o da gedib fahişəlik etdi. 9 Heç əhəmiyyət vermədən zinakarlığı ilə ölkəni murdar etdi, daşlara və ağaclara səcdə edib xəyanət etdi. 10 Bütün bunlara baxmayaraq onun xəyanətkar bacısı Yəhuda Mənə bütün qəlbi ilə deyil, hiylə ilə üz tutdu» Rəbb belə bəyan edir. 11 Rəbb mənə dedi: «Dönük İsrail xain Yəhuda ilə müqayisədə daha saleh oldu. 12 Get, bu sözləri şimal səmtinə elan edib söylə: "Ey dönük İsrail, geri qayıt" Rəbb belə bəyan edir. "Sənə qəzəblə baxmayacağam, çünki Mən mərhəmətliyəm" Rəbb belə bəyan edir. "Əbədi kin saxlamaram. 13 Ancaq sən öz təqsirini boynuna al ki, Allahın Rəbbə qarşı üsyan etdin, hər kölgəli ağacın altında yad allahlara könül verdin və Mənim sözümə qulaq asmadınız" Rəbb belə bəyan edir. 14 "Ey dönük övladlar, geri qayıdın" Rəbb belə bəyan edir. "Çünki ağanız Mənəm. Sizi bir-bir şəhərdən, iki-iki tayfadan çıxarıb Siona gətirəcəyəm. 15 Ürəyimə yatan çobanları sizə verəcəyəm, sizə ağıl və müdrikliklə rəhbərlik edəcəklər. 16 Sizin törəyib çoxaldığınız günlərdə daha Rəbbin Əhd sandığından danışmayacaqlar" Rəbb belə bəyan edir. "O sandıq bir daha kimsənin ağlına gəlməyəcək, yada salınmayacaq, onun üçün heyfsilənməyəcəklər, yenisi də düzəldilməyəcək. 17 O zaman Yerusəlimə ‹Rəbbin taxtı› deyəcəklər. Bütün millətlər Rəbbin adı naminə Yerusəlimdə toplaşacaq. Daha pis ürəklərinin inadkarlığına görə hərəkət etməyəcəklər. 18 O günlərdə Yəhuda nəsli İsrail nəsli ilə birləşib şimal ölkəsindən

atalarınıza irs olaraq verdiyim torpağa birgə gələcək”. **19** Mən dedim: “Necə də istərdim, səni oğullarımın arasına qoyum, Sənə füsunkar torpağı – millətlər arasında ən gözəl irsi verim! Güman etdim ki, Məni ‹Ata› deyə çağıracaqsınız, Məndən üz döndərməyəcəksiniz. **20** Bir arvad öz ərinə xəyanət edirsə, Siz də Mənimlə eləcə xəyanətlə rəftar etdiniz, ey İsrail nəsli!” Rəbb belə bəyan edir. **21** “Çılpaq təpələr üzərində bir səs – İsrail övladlarının Ağlaşma və yalvarışları eşidilir, Çünki onlar yollarını azdı, Özlərinin Allahı Rəbbi unutdu. **22** Geri qayıdın, ey dönük övladlar, Dönüklüyünüzə şəfa verim”. Onlar da deyəcək: “Budur, biz Sənə tərəf gəlirik, Çünki Allahımız Rəbb Sənsən. **23** Doğrudan da, təpələrdən, dağlardan gələn Hayküy yalandır. Əslində İsrailin xilası Allahımız Rəbdədir. **24** Cavanlığımızdan bəri Rüsvayçı bütlər Atalarımızın zəhmətini, Sürülərini və malqaralarını, Oğullarını və qızlarını tələf etdi. **25** Biz xəcalətimiz içində yatırıq, Rüsvayçılıq bizim yorğanımızdır, Çünki cavanlığımızdan indiyədək Biz və atalarımız Allahımız Rəbbə qarşı günah etdik, Allahımız Rəbbin sözünə qulaq asmadıq”».

4 Rəbb bəyan edir: «Ey İsrail, əgər geri qayıtsan, Mənə tərəf qayıtsan, İyrənc bütlərini önümdən götürsən, Bir daha sərgərdan gəzməsən, **2** Həqiqət, ədalət və doğruluqla “Var olan Rəbbə and olsun!” deyə and içsən, O zaman millətlər Rəbb vasitəsilə bərəkət alacaq, Onunla öyünəcək». **3** Çünki Yəhuda adamlarına və Yerusəlimə Rəbb belə deyir: «Özünüz üçün təzə əkin yeri şumlayın, Ancaq tikanlar arasında əkməyin. **4** Ey Yəhuda adamları və Yerusəlimdə yaşayanlar, Özünüzü Rəbb üçün sünnət edin, Ürəyinizin sünnət ətini kəsin. Yoxsa pis əməllərinizə görə Qəzəbim od kimi püskürüb yandıracaq, Söndürən olmayacaq. **5** Yəhudada elan edin, Yerusəlimdə car çəkib deyin: “Ölkədə şeypur çalın!” Ucadan qışqırıb söyləyin: “Gəlin toplanıb Qalalı şəhərlərə girək!” **6** “Siona qaçın” deyə bayraq qaldırın, Qaçıb qurtulun, dayanmayın. Çünki Mən şimaldan Bəla və böyük qırğın gətirəcəyəm». **7** Aslan yuvasından çıxdı, Millətləri məhv edən yola düşdü. Öz yerindən çıxdı ki, Ölkənizi viran etsin. Şəhərləriniz yerlə yeksan olacaq, Orada sakin qalmayacaq. **8** Buna görə də çul geyinin, Yas tutub ağlayın. Çünki Rəbbin qızğın qəzəbi Bizdən dönmədi. **9** «O gün padşahın və başçıların Ürəyi gedəcək» Rəbb belə bəyan edir. «Kahinlər çaşacaq, Peyğəmbərlər karıxacaq». **10** Mən dedim: «Ah, ey Xudavənd Rəbb! Bu xalqı və Yerusəlimi tamamilə aldatdın. “Sizin üçün əmin-amanlıq olacaq” dedin, halbuki qılınc boğazımıza dirəndi». **11** O vaxt bu xalqa və Yerusəlimə deyiləcək: «Səhradakı çılpaq təpələrdən əziz xalqıma tərəf isti bir külək əsir. Bu külək dən sovurmayacaq, taxıl təmizləməyəcək. **12** Mənim əmrimlə bundan da güclü bir külək əsəcək və Mən indi onlara Öz hökmümü bildirəcəyəm». **13** Budur, düşmən buludlar kimi gəlir, Onun döyüş arabaları qasırğa kimi yüksəlir, Atları qartallardan iti gedir. Vay halımıza! Çünki bərbad olduq. **14** Ey Yerusəlim, ürəyini pislikdən yuyub-təmizlə ki, xilas olasan. Bəd fikirlərin nə vaxta qədər içində qalacaq? **15** Artıq Dandan bir səs gəlir, Efrayimin dağlıq bölgəsindən bəd xəbər eşidilir. **16** «Millətlərə elan edin, Yerusəlimə xəbər çatdırın ki, Uzaq bir ölkədən gələn qoşun onu mühasirəyə alacaq, Yəhuda şəhərlərinin önündə nərə çəkəcək. **17** Onlar tarla nəzarətçiləri kimi hər tərəfdən şəhərə doğru gəlir, Çünki o Mənə qarşı üsyan etdi» Rəbb belə bəyan edir. **18** «Bunları sənin başına gətirən öz işlərin, öz əməllərindir. Cəzanın acısı lap ürəyinə çatıb. **19** Ah, sinəmdəki dərdim! Əzabdan qıvrılıram. Ah, qəlbim, qəlbim çırpınır, susa bilmirəm. Çünki, ey canım, şeypur səsini, döyüş nərəsini eşidirəm. **20** Qırğın üstünə qırğın gəlir, Bütün ölkə xaraba qalıb. Çadırlarım qəflətən, Pərdələrim bir anda dağıldı. **21** Nə vaxta qədər bayraq görəcəyəm, Boru səsi eşidəcəyəm? **22** Həqiqətən, xalqım ağılsızdır, Məni tanımır. Onlar cahil övladlardır, Dərrakələri yoxdur, Ağılları pislik etməyə çatır, Yaxşılıq etməyin nə olduğunu bilmirlər. **23** Yer üzünə baxdım, Quruluşsuz və boşdur. Göylərə baxdım, İşıqları yoxdur. **24** Dağlara baxdım, titrəyirdilər, Bütün təpələr yerlərindən qopurdu. **25** Baxıb gördüm ki, bir adam qalmayıb, Göydəki quşların hamısı uçub getmişdir. **26** Baxıb gördüm ki, bəhərli torpaq Səhraya çevrilib, Rəbbin önündə bütün şəhərləri Onun qızğın qəzəbi ilə dağılıb». **27** Bəli, Rəbb belə deyir: «Bütün ölkə viran olacaq, Ancaq tam məhv olmasına yol verməyəcəyəm. **28** Buna görə yer yas tutacaq, Yuxarıda göylər qaralacaq, Çünki bunu Mən demişəm, Fikrimdən daşınmayacağam, Sözümdən dönməyəcəyəm. **29** Bütün şəhərlərin əhalisi Süvarilərin və oxatanların Gurultusundan qaçacaq. Onlar sıx meşələrə girir, Qayalara dırmaşır. Bütün şəhərlər tərk edilmiş, Orada kimsə yaşamır. **30** Bəs sən ey viran şəhər, nə edəcəksən? Qırmızı paltar geyinsən də, Qızıl bəzəklər taxsan da, Gözlərinə sürmə sürtsən də, Əbəs yerə özünü bəzəyirsən. Sənə oynaşların xor baxır, Canını almaq istəyir. **31** Mən bir səs eşidirəm: Sanki doğuş ağrısı çəkən, Birinci dəfə doğan qadının – əllərini uzatmış, Nəfəsi kəsilmiş Sion

qızının səsidir. O deyir: “Vay halıma! Qatillərin önündə Canım taqətdən düşdü”.

5 Yerusəlimin küçələrini dolaşın, ətrafa baxıb fikirləşin, Onun meydanlarını axtarın. Əgər bir nəfər düz iş görən, Həqiqət axtaran adam tapsanız, Mən şəhəri bağışlayaram. **2** Onlar “var olan Allaha and olsun” desələr də, Yalandan and içirlər». **3** Ya Rəbb, gözlərin həqiqətə tərəf yönəlməyibmi? Sən onları vurdun, Ancaq ağrı hiss etmədilər. Sən onları qırdın, Ancaq ibrət götürmədilər. Üzləri qayadan bərk olub, Dönmək istəmədilər. **4** Mən dedim: «Bunlar ancaq yoxsul, ağılsız avamlardır, Çünki Rəbbin yolunu, Özlərinin Allahının hökmlərini bilmirlər. **5** Qoy mən böyüklərin yanına gedib Onlarla danışım, Çünki Rəbbin yolunu, Özlərinin Allahının hökmlərini bilirlər». Ancaq onlar da boyunduruğu sındırıb İpləri qopardılar. **6** Buna görə də meşədən bir aslan çıxıb Onları öldürəcək, Səhradan qurd gəlib onları parçalayacaq, Şəhər kənarında bəbir pusqu quracaq, Şəhərdən çıxan hər adam parçalanacaq. Çünki çox üsyan etdilər, Dəfələrlə dönük oldular. **7** «Buna görə səni necə bağışlaya bilərəm? Övladların Məni tərk etdi, Allah olmayan bütlərin adı ilə and içdi. Mən onları doydurdum, Amma onlar zina etdi, Fahişələrin evlərinə yığışdı. **8** Onlar harınlaşmış, şəhvətli atlar kimidir. Hər biri qonşusunun arvadına kişnəyir». **9** Rəbb bəyan edir: «Bunlara görə Mən onlara cəza verməyimmi? Belə bir millətdən qisas almayımmı? **10** Onların bağlarını dolaşıb dağıdın, Amma büsbütün məhv etməyin. Meynə budaqlarını qoparıb atın, Çünki onlar Rəbbə məxsus olmayan insanlardır». **11** Rəbb bəyan edir: «İsrail və Yəhuda nəsli Mənə tamamilə xəyanət etdi. **12** Onlar Rəbb üçün yalandan dedi: “O heç nə etməz, Başımıza bəla gəlməz. Nə qılınc görəcəyik, nə aclıq”. **13** Peyğəmbərlər boşboğazdır. Allahın sözü onlarda deyil, Qoy onların başına bu iş gəlsin». **14** Buna görə də Ordular Allahı Rəbb belə deyir: «Belə sözlər dedikləri üçün, Ey Yeremya, sözlərimi sənin ağzında atəşə, Bu xalqı isə oduna çevirəcəyəm, Atəş onları yandırıb-qurtaracaq». **15** Rəbb bəyan edir: «Ey İsrail xalqı, Uzaqdan üstünüzə bir millət gətirəcəyəm. Dilini bilmədiyin, Dediklərini anlamadığın Güclü, qədim bir millət. **16** Onların oxdanları Açıq qəbir kimidir, Hamısı igid döyüşçüdür. **17** Onlar sənin məhsul və çörəyini yeyəcək. Oğul və qızlarını yeyəcək, Sürü və naxırlarını yeyəcək, Meynə və əncir ağaclarını yeyəcək. Güvəndiyin qalalı şəhərləri Qılıncla dağıdacaq». **18** Ancaq Rəbb bəyan edir: «Hətta o günlər sizi tamamilə qırıb-çatmayacağam. **19** Bir vaxt onlar soruşacaq: “Nə üçün Allahımız Rəbb bütün bunları başımıza gətirdi?” Onda onlara belə söylə: “Necə Məni tərk edərək öz ölkənizdə yad allahlara xidmət etdinizsə, eləcə də özgə ölkədə yadellilərə xidmət edəcəksiniz”. **20** Bunu Yaqub nəslinin içində bildirin, Yəhudada elan edin. **21** Ey gözləri olub görməyən, Qulaqları olub eşitməyən, Ağılsız və dərrakəsiz xalq, Bu sözə qulaq asın! **22** Məndən qorxmursunuzmu?» Rəbb belə bəyan edir. «Mənim qarşımda titrəmirsinizmi? Axı Mən əbədi qayda ilə Dəniz üçün qumu sərhəd qoydum, Dəniz bu sərhədi keçə bilməz. Dalğaları coşsa da, Üstün gələ bilməz. Nərə çəksə də, keçə bilməz. **23** Bu xalqın ürəyi inadlı və üsyankardır. Onlar azıb öz yolları ilə getdi. **24** Daha öz-özlərinə demirlər ki, Payız və yaz yağışlarını vaxtında verən, Müəyyən biçin həftələrini bizim üçün qoruyan Allahımız Rəbbə sitayiş edək. **25** Təqsirləriniz bunları sizdən aldı, Günahlarınız sizi bu nemətdən məhrum etdi. **26** Mənim xalqımın içində pis adamlar var: Quş ovçuları kimi pusquda dururlar, Tələ qurub adam tuturlar. **27** Quşlarla dolu qəfəs kimi Onların evləri hiylə ilə doludur. Bunun sayəsində yüksəldilər, varlandılar. **28** Onlar piylənib, yoğunlaşıb, Pis işlərlə hədlərini aşıb, Məhkəmə işlərini, Yetimlərin işlərini ədalətlə həll etmirlər ki, Qalib gəlsinlər. Yoxsulların haqqını müdafiə etmirlər». **29** Rəbb bəyan edir: «Bunlara görə Mən onlara cəza verməyimmi? Belə bir millətdən qisas almayımmı? **30** Bu ölkədə heyrətli və dəhşətli bir iş oldu: **31** Peyğəmbərlər yalandan peyğəmbərlik edir, Kahinlər onların əli ilə hökmranlıq edir. Xalqım da bunu bəyənir. Amma axırda nə edəcəksiniz?»

6 Ey Binyamin övladları, Yerusəlimin içindən qaçıb qurtarın. Teqoada şeypur çalın, Bet-Hakkeremdə odla işarə verin, Çünki şimaldan fəlakət, Böyük qırğın zahir olur. **2** Mən gözəl və zərif qızı – Sion qızını talan edəcəyəm. **3** Çobanlar öz sürüləri ilə Ona qarşı gələcək, Hər tərəfdən onun önündə çadır quracaq. Hər kəs öz yerində sürüsünü otaracaq. **4** Sion qızı ilə döyüşə hazırlaşın! Qalxın, günorta çağı hücum edək! Vay halımıza! Gün tutqunlaşır, Axşam kölgələri uzanır. **5** Qalxın, gecə vaxtı hücum edək! Onun imarətlərini dağıdaq! **6** Ordular Rəbbi belə dedi: «Ağac kəsin, Yerusəlimin önündə torpaq qalağı qurun. Bu şəhər cəzalanmalıdır, Çünki zorakılıqla dolub-daşır. **7** Bir bulaqdan necə su axarsa, Bu şəhərdən də eləcə pislik fışqırır. İçində zorakılıq və soyğunçuluq səsi eşidilir. Önümdə həmişə dərd və yara görürəm. **8** Ey Yerusəlim, ibrət al, Yoxsa səndən üz döndərərəm, Səni xarabaya, əhalisiz torpağa çevirərəm». **9** Ordular Rəbbi belə deyir: «Tənəkdən son üzümlər yığılan

kimi İsrailin qalan əhalisi də Yığılıb qurtaracaq. Üzümyığan kimi Yenə meynə budaqlarına əlini uzat». **10** Kiminlə danışım, Kimə xəbərdarlıq edim ki, qulaq assın? Axı qulaqları tıxanıb, Eşidə bilmirlər. Onların arasında Rəbbin sözünə lağ edilir, Ondan xoşları gəlmir. **11** Buna görə də mən Rəbbin qəzəbi ilə dolmuşam, Özümü ələ almaqdan yorulmuşam. «Qəzəbini küçədə olan uşaqların, Yığılan cavanların üzərinə tök. Bəli, ər də, arvad da, Qoca da, yaşa dolmuş adam da ələ keçəcək. **12** Evləri, tarlaları və arvadları da Başqalarına qalacaq. Çünki əlimi ölkədə yaşayanlara qarşı uzadacağam» Rəbb belə bəyan edir. **13** «Ona görə ki böyüyündən kiçiyinə qədər Hər kəs haram qazanc dalınca qaçır. Peyğəmbərdən kahinə qədər hər kəs hiylə qurur. **14** Xalqımın yarasını yüngülcəsinə müalicə edirlər, "Sülh, sülh" deyirlər, Amma sülh yoxdur. **15** İyrənc işlər görəndə utanırlarmı? Yox, heç utanmırlar, Utanıb qızarmaq bilmirlər. Buna görə yıxılanlar arasında Onlar da olacaq. Mən onları cəzalandıranda Yerə səriləcəklər» deyir Rəbb. **16** Rəbb belə deyir: «Yolayrıcında dayanıb baxın, Əzəldən olan yolları soruşun. Yaxşı yolun harada olduğunu öyrənin, O yolla gedin. Onda ürəyiniz dinclik tapar. Ancaq siz "o yolla getməyəcəyik" dediniz. **17** Mən sizin üzərinizə Gözətçilər qoyub dedim: "Şeypur səsinə qulaq asın!" Ancaq siz "qulaq asmayacağıq" dediniz. **18** Buna görə də, ey millətlər, qulaq asın, Ey camaat, bilin ki, Onların başına nə gələcək. **19** Eşit, ey yer üzü, Mən bu xalqın başına fəlakət gətirəcəyəm. Bu onların niyyətlərinin bəhrəsi olacaq. Çünki Mənim sözlərimə qulaq asmadılar, Mənim qanunumu rədd etdilər. **20** Səbadan gətirilən kündür, Uzaq ölkədən gəlmiş ətirli qamış Nəyimə lazımdır? Yandırma qurbanlarınız Mənə məqbul deyil, Başqa qurbanlarınız da Mənə xoş deyil». **21** Buna görə də Rəbb belə deyir: «Mən bu xalqın qabağına Maneələr qoyacağam. Atalar və oğullar birlikdə Onlara ilişib yıxılacaq. Qonşu dostu ilə birgə həlak olacaq». **22** Rəbb belə deyir: «Budur, şimal ölkəsindən Bir xalq gəlir, Dünyanın uzaq yerlərindən Böyük bir millət hərəkətə gəlir. **23** Onlar əllərində ox-kaman və nizə tutub, Rəhmsizdirlər, heç kəsə acımırlar. Səsləri dəniz kimi gurlayır, Atlara miniblər. Onlar yekdilliklə səninlə Müharibəyə hazırdır, ey Sion qızı!» **24** Onlar haqqında xəbər eşitdik, Əllərimiz yanımıza düşdü. Doğan qadın kimi bizi Sıxıntı və əzab bürüdü. **25** Çölə çıxma, yola düşmə, Çünki düşməndə qılınc, Hər tərəfdə dəhşət var. **26** Ey əziz xalqım! Çul geyin və küldə yuvarlan. Vahid oğluna yas tutan kimi Yas tutub acı-acı ağla. Çünki məhv edən qəflətən başımızın üstünü alacaq. **27** Rəbb deyir: «Ey Yeremya, Mən səni qoydum ki, Xalqımı yoxlayıb imtahan edəsən, Onlara nəzər qoyub əməllərini sınayasan. **28** Hamısı inadkar dönükdür, Böhtançılar kimi dolaşan adamlardır. Tunc və dəmir kimi sərtdirlər, Hamısı pozğun olub. **29** Körük basılır, Atəşində qurğuşun əriyir. Ancaq dəmirçi nahaq yerə əridir, Çünki pislər ayrılmır. **30** Onlara isə "atılmış gümüş" deyəcəklər, Çünki Rəbb onları atdı».

7 Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **2** «Rəbbin məbədinin qapısında dur və orada bu sözü elan edib söylə ki, ey bütün Yəhuda, Rəbbə ibadət etmək üçün bu qapılardan girənlər, Rəbbin sözünə qulaq asın. **3** İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Yollarınızı və əməllərinizi islah edin ki, Mən sizi bu yerdə yaşamağa qoyum. **4** ‹Burada Rəbbin məbədi var, Rəbbin məbədi var, Rəbbin məbədi var› deyib yalan sözlərə güvənməyin. **5** Əgər yollarınızı və əməllərinizi tamamilə islah etsəniz, bir-birinizlə, həqiqətən, ədalətlə rəftar etsəniz, **6** qəribə, yetimə və dul qadına zülm etməsəniz, bu yerdə günahsız qan tökməsəniz, özünüzə zərər vuraraq başqa allahların tərəfdarı olmasanız, **7** o zaman burada əbədilik atalarınıza verdiyim torpaqda sizi yaşamağa qoyacağam. **8** Siz isə faydasız olan yalan sözlərə güvənirsiniz. **9** Siz oğurluq edirsiniz, adam öldürürsünüz, zina edirsiniz, yalandan and içirsiniz, Baal bütlərinə buxur yandırır, tanımadığınız başqa allahların tərəfdarı olursunuz. **10** Sonra bütün bu iyrənc işləri görmək üçün Mənim adımla çağırılan bu məbədə gəlib önümdə durur və ‹biz əmin-amanlıqdayıq› deyirsiniz. **11** Mənim adımla çağırılan bu məbəd, sizcə, quldur yuvasına çevrildimi? Amma Mən nə etdiyinizi görürəm" Rəbb belə bəyan edir. **12** "İndi adımı ilk dəfə qoyduğum Şilodakı məskənimə gedin və xalqım İsrailin pisliyinə görə ona nə etdiyimi görün". **13** Rəbb bəyan edir: "Siz bütün bu işləri gördünüz, dəfələrlə xəbərdarlıq etdiyim halda Mənə qulaq asmadınız, sizi çağırdığım halda cavab vermədiniz. **14** Buna görə də Şilo ilə necə rəftar etdimsə, Mənim adımla çağırılan, güvəndiyiniz məbədlə, sizə və atalarınıza verdiyim bu yerlə də elə rəftar edəcəyəm. **15** Efrayim nəslindən olan soydaşlarınızı necə rədd etdimsə, sizi də eləcə önümdən rədd edəcəyəm. **16** Sən isə, ey Yeremya, bu xalq üçün dua etmə, onlar üçün yalvarıb xahiş etmə və önümdə mərhəmət istəmə, çünki sözünə qulaq asmayacağam. **17** Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində onların nə etdiklərini görmürsənmi? **18** Uşaqlar odun yığır,

ataları od yandırır, qadınlar Göylər Mələkəsinə xəmir yoğurub kökə bişirir. Onlar başqa allahlara içmə təqdimləri verir ki, Məni qəzəbləndirsinlər". **19** Rəbb bəyan edir: "Onlar Mənimi incidirlər? Məgər özlərini rüsvay etmirlərmi?" **20** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Bax bu yerin, insanların, heyvanların, çöl ağaclarının, torpağın məhsulu üzərinə qəzəbim və qızğınlığım töküləcək, alışıb sönməyəcək". **21** İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Yandırma qurbanlarınızı başqa qurbanlarınıza qatıb ət yeyin. **22** Çünki atalarınızı Misir torpağından çıxaran vaxt yandırma qurbanı və başqa qurban barədə onlara əmr etmədim və bir söz demədim. **23** Ancaq onlara bunu əmr edib dedim: ‹Sözümə qulaq asın. Onda Mən sizin Allahınız olacağam, siz də Mənim xalqım olacaqsınız. Hər barədə sizə əmr etdiyim yolla gedin ki, uğur qazanasınız›. **24** Ancaq Məni eşitmədilər, qulaq asmadılar. Bunun əvəzinə öz istəklərinə, pis ürəklərinin inadkarlığına görə hərəkət etdilər, irəliyə deyil, geriyə getdilər. **25** Atalarınız Misir torpağından çıxdıqları gündən bu günə qədər Öz qullarım olan peyğəmbərləri hər gün dəfələrlə yanınıza göndərdim. **26** Amma Məni eşitmədilər, qulaq asmadılar, inadkarlıq etdilər, atalarından da pis işlər gördülər. **27** Sən bütün bu sözləri onlara söyləyəcəksən, ancaq sənə qulaq asmayacaqlar, onları çağıracaqsan, ancaq sənə cavab verməyəcəklər". **28** Sən onlara söylə: "Bu həmin xalqdır ki, öz Allahı Rəbbin sözünə qulaq asmır və cəzadan ibrət almır. Onlarda həqiqət yox oldu, həqiqətdən heç danışmırlar. **29** Ey Yerusəlim, saçını kəsib at, Çılpaq təpələr üzərində mərsiyə oxu, Çünki Rəbb qəzəbləndiyi nəsli Rədd edib tərk etdi. **30** Ona görə ki Yəhuda övladları gözümdə pis olan işlər gördü" Rəbb belə bəyan edir. "Mənim adımla çağırılan məbədə iyrənc bütlərini qoyub oranı murdarladılar. **31** Onlar oğul və qızlarını odda yandırmaq üçün Ben-Hinnom vadisindəki Tofetdə səcdəgahlar düzəltdilər. Mən belə bir şeyi nə buyurdum, nə də ağlıma gətirdim"». **32** Rəbb bəyan edir: «Buna görə də bir gün gələcək ki, oraya Tofet yaxud Ben-Hinnom vadisi deyil, Qırğın vadisi deyiləcək. Tofetdə yer qalmayana qədər ölüləri basdıracaqlar. **33** Bu xalqın cəsədləri göydəki quşlara, yerdəki heyvanlara yem olacaq, onları qorxudub qaçıran olmayacaq. **34** Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində sevinc və şadlıq sədasını, bəy-gəlin səsini kəsəcəyəm, çünki ölkə viran olacaq».

8 Rəbb bəyan edir: «O vaxt Yəhuda padşahlarının və başçılarının, kahinlərinin, peyğəmbərlərin və Yerusəlimdə yaşayanların sümüklərini qəbirlərindən çıxarıb atacaqlar. **2** Onların sümükləri sevdikləri, qulluq etdikləri, tərəfdarı olduqları, müraciət və səcdə etdikləri günəşin, ayın və bütün səma cisimlərinin önünə töküləcək. Onlar bir yerə yığılıb basdırılmayacaq, torpağın üstündə peyin kimi olacaq. **3** Bu pis tayfadan sağ qalanların hamısı sürgün etdiyim hər yerdə həyatı yox, ölümü seçəcək» Ordular Rəbbi belə bəyan edir. **4** Onlara söyləyəcəksən ki, Rəbb belə deyir: «Yıxılanlar qalxmazmı? Yoldan azan geri qayıtmazmı? **5** Bəs nə üçün bu xalq yoldan azdı? Nə üçün Yerusəlim daim dönüklük edir? Onlar yalandan bərk yapışıb, Dönmək istəmir. **6** Mən diqqət edib qulaq asdım: Heç kəs düz danışmır, "Nə etdim?" deyib öz pisliyindən tövbə etmir. Hər biri döyüşə atılan at kimi Öz yoluna tərəf dönür. **7** Hətta göydə uçan leylək də Öz vaxtını bilir, Qumru, qaranquş, durna da Uçub gələcəkləri vaxtı gözləyir, Amma Mənim xalqım Rəbbin hökmlərini bilmir. **8** Nə haqla deyirsiniz ki, biz müdrikik, Rəbbin Qanunu bizdədir? Budur, alimlərin hiyləgər qələmi Onu yalan şərh edir. **9** Müdriklər rüsvay oldu, Çaşıb tora düşdü. Onlar Rəbbin sözünü rədd etdi. Bəs onların müdrikliyi nədədir? **10** Buna görə də arvadlarını başqa adamlara, Tarlalarını isə başqa sahiblərə verəcəyəm, Ona görə ki böyükdən kiçiyə qədər Hər kəs haram qazanc dalınca qaçır. Peyğəmbərdən kahinə qədər Hər biri yalan iş görür. **11** Əziz xalqımın yarasını Yüngülcəsinə müalicə edirlər. "Sülh, sülh" deyirlər, Amma sülh yoxdur. **12** İyrənc işlər görəndə utanırlarmı? Yox, heç utanmırlar, Utanıb-qızarmaq bilmirlər. Buna görə yıxılanlar arasında Onlar da olacaq. Onları cəzalandırdığım vaxt Yerə səriləcəklər» deyir Rəbb. **13** «Onları qırıb-çatacağam» Rəbb belə bəyan edir. «Tənək üzüm gətirməyəcək, Əncir ağacı bar verməyəcək, Yarpaqlar solacaq. Mən onlara nə verdimsə, Hamısı əllərindən alınacaq». **14** «Nə üçün yerimizdə oturmuşuq? Yığılın, gedib qalalı şəhərlərə girək, Orada həlak olaq, Çünki Allahımız Rəbb Bizi ölümə təslim etdi, Bizə zəhərli su içirdi, Ona görə ki Rəbbə qarşı günah etdik. **15** Sülh gözləyirik, amma xeyir gəlmir. Şəfa vaxtını gözləyirik, Amma dəhşət gəlir. **16** Dandan onların atlarının fınxırtısı eşidilir, Aygırlarının kişnəmə səsindən Bütün ölkə titrəyir. Onlar gəlir, Torpağı və orada olan hər şeyi, Şəhəri və orada yaşayanları yeyib-qurtarır. **17** Baxın Mən üstünüzə ilanlar, Ovsunla ram olmayan gürzələr göndərəcəyəm, Onlar sizi sancacaq» Rəbb belə bəyan edir. **18** Dərdimə təsəlli yoxdur, Ürəyim köksümdə taqətsizdir. **19** Baxın uzaq ölkədən Əziz xalqımın fəryadını eşidirəm: «Məgər Rəbb Sionda

yoxdur? Onun padşahı orada deyilmi? Onlar nə üçün oyma bütləri, Yad olan puç şeyləri ilə Məni qəzəbləndirirlər? **20** Biçin sona çatdı, yay qurtardı, Biz xilas olmadıq». **21** Əziz xalqımın yarasından Mən də yaralandım, Yas tutub dəhşətə gəldim. **22** Məgər Gileadda məlhəm yoxdur? Orada həkim yoxdur? Əgər varsa, Əziz xalqıma nə üçün şəfa verilmədi?

9 Kaş ki başım bulaq olaydı, Gözlərim yaş çeşməsinə dönəydi, Əziz xalqımdan öldürülənlərə Gecə-gündüz yas tutaydım. **2** Kaş ki kimsə mənə səhrada Səyyahların sığınacağını verəydi! Mən xalqımı tərk edib Onlardan uzaqlaşardım. Çünki onların hamısı Zinakar və xain yığınıdır. **3** «Dillərini yalan üçün Kaman kimi dartırlar. Həqiqət naminə güc göstərmirlər. Çünki pisliyi pislik dalınca edirlər, Məni tanımırlar» Rəbb belə bəyan edir. **4** «Hər kəs dostundan çəkinsin, Heç qardaşına da etibar etməsin. Çünki hər qardaş başqasına badalaq gəlir, Hər dost böhtançıdır. **5** Hər kəs öz dostunu aldadır, Doğru söyləmir. Onlar dillərini yalan danışmağa öyrətdi, Yorulana qədər günah işlətdi. **6** Ey Yeremya, hiylə içində yaşayırsan, Hiylədən ötrü Məni tanımaq istəmirlər» Rəbb belə bəyan edir. **7** Buna görə də Ordular Rəbbi belə deyir: «Mən onları əridəcəyəm, Sınaqdan keçirəcəyəm. Axı Mən əziz xalqımla Başqa cür necə rəftar edə bilərəm? **8** Dilləri öldürücü oxdur, Məkrlə danışırlar. Ağzı ilə qonşusuna xoş sözlər söyləyir, Ürəyində isə ona tələ qururlar». **9** Rəbb bəyan edir: «Bunlara görə Mən onlara cəza verməyimmi? Belə bir millətdən qisas almayımmı?» **10** Dağlar üçün ağlayıb nalə çəkəcəyəm, Çölün otlaqları üçün mərsiyə oxuyacağam. Çünki hamısı yandı, Daha kimsə oradan keçmir, Naxırın böyürtüsü eşidilmir. Quşlar və heyvanlar da qaçıb getdi. **11** «Yerusəlimi daş qalaqlarına, Çaqqal yuvasına döndərəcəyəm. Yəhuda şəhərlərini Sakinsiz bir xarabalığa çevirəcəyəm» deyir Rəbb. **12** Bir müdrik adam varmı, bunu anlasın? Rəbbin dili ilə danışan bir adam varmı, bunu izah etsin? Niyə bu ölkə məhv oldu, səhra kimi yandı və heç kəs oradan keçmir? **13** Rəbb deyir: «Ona görə belə oldu ki, onlar üçün qoyduğum qanunumu rədd etdilər, sözümə qulaq asıb əməl etmədilər, **14** ürəklərinin inadkarlığına görə rəftar etdilər və atalarının öyrətdiyi kimi Baal bütlərinə itaət etdilər. **15** Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Mən bu xalqa yovşan yedirəcək, zəhərli su içirəcəyəm. **16** Onları özlərinin və atalarının tanımadıqları millətlər arasına səpələyəcəyəm. Onları məhv edənədək arxalarınca qılınc göndərəcəyəm"». **17** Ordular Rəbbi belə deyir: «İndi düşünün, Mərsiyəçi qadınları çağırın gəlsinlər, Bu işdə bacarıqlı olanları Gətirin gəlsinlər. **18** Qoy onlar tələsib o qədər Bizim üçün fəryad etsinlər ki, Gözlərimizdən yaş axsın, Kirpiklərimizdən su süzülsün». **19** Çünki Siondan fəryad səsi eşidilir: «Biz necə talan olunduq, Yaman rüsvay edildik. Çünki ölkəni tərk edirik, Məskənlərimiz dağıdılır». **20** Ey qadınlar, Rəbbin sözünü eşidin, Ağzından çıxan sözə qulaq asın. Qızlarınıza fəryad etməyi öyrədin, Hər kəs yoldaşına mərsiyə oxumağı öyrətsin. **21** Çünki ölüm pəncərələrimizə dırmaşdı, Saraylarımıza girdi ki, Küçədə uşaqları, Meydanlarda cavanları qırıb-çatsın. **22** Sən söylə ki, Rəbb belə bəyan edir: «İnsan cəsədləri tarlada peyin kimi, Biçinçinin ardınca qalan taya kimi yerə yıxılacaq. Onları yığıb aparan olmayacaq». **23** Rəbb belə deyir: «Müdrik müdrikliyi ilə öyünməsin, İgid öz gücü ilə öyünməsin, Varlı öz sərvəti ilə öyünməsin. **24** Ancaq öyünən onunla öyünsün ki, Mən Rəbbin dünyada Məhəbbət, ədalət və salehlik yaratdığını Dərk edir və Məni tanıyır. Çünki Mən bunlardan xoşlanıram» Rəbb belə bəyan edir. **25** Bəli, Rəbb bəyan edir: «Gün gələcək ki, yalnız bədəni sünnət olanları cəzalandıracağam. **26** Misiri, Yəhudanı, Edomu, Ammon övladlarını, Moavı, çöldə yaşayıb kəkillərini qırxanların hamısını cəzalandıracağam, çünki bütün bu millətlər sünnətsizdir, bütün İsrail nəslinin də ürəyi sünnətsizdir».

10 Rəbbin sizə söylədiyi sözü eşidin, ey İsrail nəsli! **2** Rəbb belə deyir: «Başqa millətlərin yolu ilə getməyin, Göy əlamətlərindən qorxmayın, Bunlardan başqa millətlər qorxur. **3** Çünki xalqların adətləri boş şeydir. Meşədə ağac kəsirlər, Usta əli kəski ilə onu düzəldir. **4** Sonra qızıl-gümüşlə bəzəyirlər, Çəkiclə, mıxla bərkidirlər ki, Yerindən tərpənməsin. **5** Bütləri xiyar bostanındakı müqəvva kimi Danışa bilmir. Onları daşımaq lazımdır, Çünki gedə bilmirlər. Onlardan qorxmayın, Çünki nə pislik edə bilərlər, Nə də yaxşılıq». **6** Sənin kimi Allah yoxdur, ya Rəbb. Sən böyüksən, əzəmətdə adın ucadır. **7** Ey millətlərin Padşahı, Sənə kim hörmət etməz? Sənə hörmət yaraşır, Çünki millətlərin bütün müdrikləri arasında, Bütün ölkələrində Sənin kimisi yoxdur. **8** Bütlərə səcdə edənlərin hamısı Ağılsız və axmaqdır, Boş şeylərdən təlim alırlar. Büt bir ağacdır! **9** Tarşişdən döyülmüş gümüş, Ufazdan qızıl gətirilir. Ustanın və zərgərin əli ilə düzəldilən bütə Bənövşəyi və tunc qırmızı paltar geyindirilir. Hamısı bacarıqlı toxucu işidir. **10**

Ancaq Rəbb həqiqi Allahdır. Var olan Allahdır, əbədi Padşah Odur. Qəzəbindən dünya titrəyər, Hiddətinin qarşısında Millətlər dura bilməz. **11** Allah mənə dedi ki, onlara belə söylə: «Yeri və göyü yaratmayan allahlar yer üzündən və göyün altından yox olacaq». **12** Rəbb qüdrəti ilə yer üzünü yaratdı, Hikməti ilə dünyanı qurdu, Dərrakəsi ilə göyləri yaydı. **13** O gurlayanda göylərdəki sular çağlayır, Yerin ucqarlarından buludları yüksəldir, Yağış üçün şimşək çaxdırır, Anbarlarından külək çıxarır. **14** Hər kəs ağılsız oldu, Bilikləri qalmadı. Hər zərgər düzəltdiyi bütdən utanacaq, Çünki onun tökdüyü büt puçdur, Onda nəfəs yoxdur. **15** Onlar boş şey, Masqaraçıların işidir. Cəza vaxtı məhv olacaqlar. **16** Yaquba Nəsib Olan isə onlara bənzəməz, Çünki hər şeyi yaradan Odur. İsrail Onun irs qəbiləsidir, Onun adı Ordular Rəbbidir. **17** Ey sən mühasirəyə alınan şəhərdə yaşayan, Şələ-küləni yerdən yığışdır. **18** Çünki Rəbb belə deyir: «Mən bu dəfə ölkənin sakinlərini Sapandla kənara atacağam. Onları dara salacağam ki, Düşmən əlinə keçsinlər». **19** Əzabıma görə vay halıma! Yaram sağalmaz. Ancaq mən dedim: «Həqiqətən, bu mənim dərdimdir, Mən də ona dözməliyəm. **20** Çadırım yıxıldı, Bütün iplərim qopdu. Uşaqlarım məni tərk etdi, Onlar artıq yoxdur. Çadırımı quran, pərdələrimi asan qalmadı. **21** Çünki xalqın çobanları ağılsız oldu, Rəbdən soruşmadılar. Buna görə də uğur qazanmadılar, Bütün sürüləri dağıldı. **22** Dinləyin, bir xəbər yayılır: Şimal ölkəsindən böyük gurultu gəlir ki, Yəhuda şəhərlərini xarabalığa, Çaqqal yuvasına çevirsin. **23** Ya Rəbb, bilirəm ki, İnsanın ömrü öz əlində deyil. Addımlarını düzəltmək Gedən adamın işi deyil. **24** Mənə cəza ver, ya Rəbb, Ancaq qəzəbinlə yox, ədalətinlə. Yoxsa məni heçə çıxardarsan. **25** Qəzəbini Səni tanımayan millətlərin, Adını çağırmayan tayfaların üzərinə tök. Çünki onlar Yaqub nəslini yedi, Onu yeyib-qurtardı, Yurdunu viran etdi».

11 Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **2** «Bu əhdin sözlərinə qulaq asın, Yəhuda adamlarına və Yerusəlimdə yaşayanlara söyləyib **3** bildirin ki, İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Bu əhdin sözlərinə qulaq asmayana lənət olsun. **4** Bu əhd barəsində Mən atalarınızı Misir torpağından, dəmir əridən sobanın içindən çıxardığım vaxt əmr edib dedim: ‹Mənim sözümə qulaq asın, sizə əmr etdiyim hər şeyi edin. Onda siz Mənim xalqım, Mən də sizin Allahınız olacağam. **5** Belə etsəniz, Mən də atalarınıza and içib vəd verdiyim şeyə əməl edərəm, bu gün sizin olan torpağı – süd və bal axan torpağı sizə verərəm›"». Mən də cavab verib «amin, ya Rəbb» dedim. **6** Rəbb mənə dedi: «Bu sözlərin hamısını Yəhuda şəhərlərində və Yerusəlim küçələrində car çəkib söylə: "Bu əhdin sözlərinə qulaq asın, onlara əməl edin". **7** Bəli, Mən atalarınıza onları Misir torpağından çıxardığım gündən indiyə qədər ciddi xəbərdarlıq etdim. Onlara dəfələrlə xəbərdarlıq edib dedim: "Mənim sözümə qulaq asın". **8** Ancaq onlar qulaq asmadı, diqqət etmədi, inadkarlıqla qara ürəklərinin istədiyinə uydu. Buna görə də Mən əhddə deyilən bütün cəzaları onların başına gətirdim. Mən onlara bu əhdə əməl etməyi əmr etmişdim, onlarsa əməl etmədi». **9** Sonra Rəbb mənə dedi: «Yəhuda adamları və Yerusəlimdə yaşayanlar arasında bir qəsd üzə çıxdı. **10** Sözlərimə qulaq asmaq istəməyən əcdadlarının günahlarına qayıtdılar, başqa allahların tərəfdarı olub onlara qulluq etdilər. İsrail və Yəhuda nəsli onların ataları ilə bağladığım əhdimi pozdu. **11** Buna görə də Rəbb belə deyir: "Mən onların üzərinə bəla gətirəcəyəm və onun içindən çıxa bilməyəcəklər. Onlar Mənə üz tutub fəryad edəcək, amma Mən onları eşitməyəcəyəm. **12** O zaman Yəhuda şəhərlərinin əhalisi və Yerusəlimdə yaşayanlar gedib buxur yandırdıqları allahlara üz tutub fəryad edəcək, amma başlarına bəla gələn vaxt bu allahlar onlara heç kömək etməyəcək. **13** Çünki şəhərlərinin sayı qədər sənin bütlərin var, ey Yəhuda. Siz Yerusəlim küçələrinin sayı qədər rüsvayçı şeylərə qurbangahlar, Baal bütlərinə buxur yandırmaq üçün qurbangahlar düzəltdiniz". **14** Sən bu xalq üçün dua etmə, onlar üçün yalvarıb xahiş etmə. Çünki fəlakətlərindən ötrü Mənə tərəf fəryad edəndə qulaq asmayacağam. **15** Sevimli xalqım, pis niyyətlər qurarkən Mənim evimdə nə işin var? Təqdis olunmuş ətin çoxluğu ilə Üzərinizdən bəla çəkilərmi? Çünki sən pis iş görəndə sevinirsən. **16** Rəbb sənin adını "Dadlı meyvəsi olan Yaşıl zeytun ağacı" qoydu. İndi isə böyük fırtınanın gurultusu ilə Ağaca od vuracaq, Onun budaqları qırılacaq. **17** Səni əkən Ordular Rəbbi başına fəlakət gətirməyə qərar verdi. Çünki İsrail və Yəhuda nəsli pislik etdi, Baal bütlərinə buxur yandırmaqla Məni qəzəbləndirdi». **18** O vaxt Rəbb onların etdiklərini mənə göstərdi. O bunu mənə aşkar etdi, mən də xəbərdar oldum. **19** Mənsə kəsilməyə aparılan müti quzu kimi idim, bilmirdim ki, onlar «ağacı və meyvəsini məhv edək, onu dirilər arasından yox edək ki, adı bir daha xatırlanmasın» deyərək mənə qəsd qururlar. **20** Ancaq, ey Ordular Rəbbi, Ürəkləri və fikirləri sınayan ədalətli Hakim, Mənə imkan ver ki, onlardan alacağın qisasını görüm! Çünki mən öz

işimi Sənə tapşırdım. 21 «Buna görə də Rəbb səni öldürmək istəyən və "Rəbbin adı ilə peyğəmbərlik etmə, yoxsa bizim əlimizdə ölərsən" deyən Anatot əhalisi barədə belə deyir. 22 Bəli, Ordular Rəbbi belə deyir: "Bax Mən onları cəzalandıracağam: cavanları qılıncla həlak olacaq, oğul və qızları aclıqdan öləcək. 23 Onların nəsli də qalmayacaq, çünki Mən onlar üçün cəza gəldiyi ildə Anatot əhalisinin başına fəlakət gətirəcəyəm"».

12 Əgər Səninlə mübahisə etsəm, Sən haqlı çıxarsan, ya Rəbb. Ancaq yenə də ədalət barədə Səninlə danışmaq istəyirəm. Nə üçün pis adamlar əməllərində Uğur qazanır, Bütün xainlər dinc yaşayır? 2 Onları Sən əkdin, kök saldılar, Qol-budaq atdılar, Bar verdilər. Sən onların dillərinə yaxınsan, Amma ürəklərindən uzaqsan. 3 Məni isə, ya Rəbb, Sən tanıyırsan, Görürsən və sınayırsan. Ürəyim Səninlədir. Onları qurbanlıq qoyun kimi ayır, Qırğın günü üçün hazırla. 4 Nə vaxta qədər torpaq yas tutacaq, Bütün çöl otları quruyacaq? Orada yaşayanların pisliyi üzündən Heyvanlar və otlar məhv oldu. Onlar isə «bu adam aqibətimizi görməyəcək» deyir. 5 «Ey Yeremya, əgər sən piyadalarla qaçanda yoruldunsa, Atlarla necə yarışa bilərsən? Əgər əmin-amanlıq olan torpaqda büdrəsən, İordan çayının kənarındakı sıx meşədə nə edəcəksən? 6 Hətta öz qardaşların – ata evin də Sənə xəyanət etdi, Onlar da sənin ardınca Ucadan bağırdı. Sənə yaxşı sözlər söyləsələr də, Onlara inanma. 7 Evimi tərk etdim, İrsimi əldən verdim, Sevgilimi düşmənlərə təslim etdim. 8 İrsim Mənim üçün Meşədəki aslan kimi oldu. Üstümə nərə çəkdi, Buna görə də ona nifrət etdim. 9 İrsim Mənim üçün Alabəzək yırtıcı quş oldumu? Hər tərəfdən yırtıcı quşlar Onun üstünə töküldü. Gedin bütün vəhşi heyvanları toplayın, Yeyib-qurtarmaq üçün onun üstünə gətirin. 10 Çoxlu çoban bağımı viran etdi, Tarlamı tapdalayıb əzdi, Gözəl zəmimi boş çölə çevirdi. 11 Onu xaraba qoydular, Xarabalıq içində önümdə ağlayır. Bütün ölkə viran oldu, Amma heç kəsin vecinə deyil. 12 Çöldəki bütün çılpaq təpələrə məhv edənlər gəldi. Çünki ölkənin bir ucundan o biri ucuna qədər Rəbbin qılıncı qırıb-çatır. Heç kim salamat qalmır. 13 Onlar buğda əkdi, qanqal biçdi. Zəhmət çəkdilər, xeyir görmədilər. Rəbbin qızğın qəzəbindən ötrü Məhsullarınızdan utanacaqsınız». 14 Rəbb belə deyir: «Xalqım İsrailə irs olaraq verdiyim mülkə toxunan bütün bədxah qonşularıma gəlincə, Mən onları torpaqlarından çıxarıb atacağam, onların arasından Yəhuda nəslini də çıxarıb atacağam. 15 Amma onları çıxarıb atdıqdan sonra yenə hallarına acıyacağam. Hər kəsi öz mülkünə, öz torpağına qaytaracağam. 16 Əgər onlar xalqımın yolunu yaxşı öyrənsələr, xalqımı Baal adı ilə and içməyi öyrətdikləri kimi "var olan Rəbbə and olsun" deyib Mənim adımla and içsələr, o zaman xalqımın arasında sakin olacaqlar. 17 Ancaq qulaq asmasalar, o zaman belə bir milləti mütləq kökündən çıxarıb yox edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir.

13 Rəbb mənə belə dedi: «Get özünə bir kətan qurşaq al və belinə bağla, amma onu suya qoyma». 2 Mən Rəbbin sözünə görə qurşaq aldım və belimə bağladım. 3 Mənə yenə Rəbbin sözü nazil oldu: 4 «Belindəki aldığın qurşağı götürüb qalx və Fərat çayına tərəf get. Onu orada qayanın oyuğunda gizlət». 5 Mən gedib Rəbbin əmr etdiyi kimi onu Fərat çayının yaxınlığında gizlətdim. 6 Uzun müddət sonra Rəbb mənə dedi: «Qalx Fərat çayına tərəf get və sənə gizlətməyi əmr etdiyim qurşağı oradan götür». 7 Mən Fərat çayına tərəf getdim və qurşağı gizlətdiyim yerdən qazıb götürdüm. Gördüm ki, qurşaq çürüyüb və daha heç nəyə yaramır. 8 O zaman mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 9 «Rəbb belə deyir: "Yəhudanın təkəbbürünü və Yerusəlimin böyük qürurunu beləcə çürüdəcəyəm. 10 Sözlərimə qulaq asmayan, inadkarlıqla ürəklərinin istədiyinə uyan, başqa allahlara qulluq və səcdə edərək onların tərəfdarı olan bu pis xalq heç bir şeyə yaramayan həmin qurşaq kimi olacaq". 11 Rəbb deyir: "Qurşaq insanın belinə necə yapışırsa, bütün İsrail nəslini və Yəhuda nəslini Özümə eləcə yapışdırdım ki, Öz xalqım olub Mənə şöhrət, tərif və izzət gətirsinlər, ancaq onlar qulaq asmadı". 12 Buna görə onlara bu sözü çatdır ki, İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Hər tuluq şərabla dolacaq". Onda sənə deyəcəklər: "Hər tuluğun şərabla dolacağını biz də bilmirikmi?" 13 O zaman onlara söylə ki, Rəbb belə deyir: "Bütün bu ölkədə yaşayanları, Davudun taxtı üzərində oturan padşahları, kahinləri, peyğəmbərləri, bütün Yerusəlimdə yaşayanları sərxoş olana qədər şərabla doyduracağam". 14 Rəbb bəyan edir: "Mən onları ata və oğulları ilə birlikdə bir-birlərinə çırpacağam. Onlara rəhm etməyəcək, aman verməyəcək, həlak etməyə heyfsilənməyəcəyəm"». 15 Eşidin və qulaq asın, Qürurlu olmayın, Çünki Rəbb belə söylədi. 16 Nə qədər ki qaranlıq çökdürməyib, Zülmət dağlarında ayaqlarınız büdrəməyib, Allahınız Rəbbi izzətləndirin. Siz işıq gözləyirsiniz, Amma Rəbb onu ölüm kölgəsinə çevirər, Dərin zülmətə döndərər. 17 Ancaq siz ona qulaq asmasanız, Gözlərim acı-acı yaş tökəcək, Göz yaşları sel kimi

axacaq. Çünki Rəbbin sürüsünü Sürgün etdilər. 18 Padşaha və onun anasına söylə: «Taxtınızdan enin, Çünki şərəf tacınız başınızdan düşdü». 19 Negev şəhərlərinin darvazaları bağlandı, Açan yoxdur. Bütün Yəhuda sürgün edildi, Hamı sürgün edildi. 20 Başınızı qaldırıb Şimaldan gələnləri görün. Sənə verilən sürü, Sənin gözəl sürün haradadır? 21 Rəbb müttəfiq kimi hazırladığın adamları Sənə hakim qoyanda nə deyəcəksən? Məgər doğan qadının çəkdiyi sancı kimi Səni də ağrı tutmayacaqmı? 22 Əgər ürəyində «Bütün bunlar nə üçün başıma gəldi» desən, Bil ki, günahının çoxluğundan Ətəklərin qaldırıldı və zorlandın. 23 Kuşlu öz dərisini, Bəbir öz xallarını dəyişdirə bilərmi? Pislik etməyə alışmış Siz də yaxşılıq edə bilməzsiniz. 24 «Bundan ötrü səni çöl küləyi ilə Sovrulan saman çöpü kimi səpələyəcəyəm. 25 Sənə düşən püşk, Mənim sənə ayırdığım pay budur» Rəbb belə bəyan edir. «Çünki Məni unutdun, Yalana güvəndin. 26 Bundan ötrü Mən də sənin ətəklərini Üzünə qaldıracağam ki, Ayıbın görünsün. 27 Çöldəki təpələr üzərində Gördüyün iyrənc işləri, Zinakarlığını, şəhvətlə kişnəməyini, Həyasız əxlaqsızlığını gördüm. Vay halına, ey Yerusəlim! Sən nə vaxta qədər Təmizlənə bilməyəcəksən?»

14 Bu, quraqlıq haqqında Yeremyaya nazil olan Rəbbin sözüdür. 2 «Yəhuda yas tutur, Onun şəhər darvazaları qəmli görünür. Adamlar qara geyinmişlər, Yerusəlimin fəryadı ucalmışdır. 3 Əyanlar nökərlərini su dalınca göndərir, Onlar isə quyu yanına gəlib Su tapmır, Boş qablarla geri dönürlər, Utanıb xəcalət çəkərək Başlarını örtürlər. 4 Ölkədə yağış olmadığı üçün Torpaq cadar-cadar oldu. Əkinçilər utanır, Başlarını örtür. 5 Hətta çöldəki maral da Balasını doğub tərk edir, Çünki ot yoxdur. 6 Vəhşi eşşəklər çılpaq təpələrdə durub, Çaqqal kimi tez-tez nəfəs alır. Onların gözləri korlaşır, Çünki otlaq yoxdur». 7 Ya Rəbb, hərçənd təqsirlərimiz Bizə qarşı şəhadət edir, Sən Öz adından ötrü səy göstər. Çünki dəfələrlə dönüklük etmiş, Sənə qarşı günah etmişik. 8 Ey İsrailin Ümidgahı, Məşəqqət zamanı Xilaskarı! Nə üçün Sən bu torpaqda bir qərib, Gecələmək üçün yoldan ayrılan bir səyyah kimisən? 9 Nə üçün çaşmış adam, Qurtarmağa gücü çatmayan İgid kimi olmusan? Ancaq Sən aramızdasan, ya Rəbb. Biz Sənə məxsusuq, Bizi tərk etmə. 10 Rəbb bu xalq barədə belə deyir: «Onlar gəzib-dolaşmağı o qədər sevir ki, ayaq saxlamırlar. Buna görə də Rəbb onlardan razı deyil. İndi onların təqsirkarlığını yada salacaq, günahları üçün cəza verəcək». 11 Rəbb mənə dedi: «Sən bu xalqın uğur qazanması üçün dua etmə. 12 Oruc tutsalar da, Mən onların fəryadını eşitməyəcəyəm. Yandırma qurbanı və taxıl təqdimi gətirdikləri zaman onlardan razı olmayacağam. Mən onları qılınc, aclıq və vəba ilə qırıb-çatacağam». 13 Mən dedim: «Ah, Xudavənd Rəbb, peyğəmbərlər onlara belə deyir: "Qılınc görməyəcəksiniz, aclıq olmayacaq. Ancaq Mən bu yerdə sizə həqiqi sülh verəcəyəm"». 14 Rəbb mənə dedi: «Peyğəmbərlər Mənim adımla yalançı peyğəmbərlik edir. Onları Mən göndərməmişəm, onlara əmr edib söz deməmişəm. Sizə peyğəmbərlik etdikləri şeylər yalan bir görüntü, falçılıq, boş bir şey, öz ürəklərinin uydurmasıdır. 15 Buna görə də Rəbb o peyğəmbərlər barədə belə deyir: "Onları göndərmədiyim halda Mənim adımla peyğəmbərlik edən, ‹bu torpaqda qılınc və aclıq olmayacaq› deyən bu peyğəmbərlər özləri qılınc və aclıqdan həlak olacaq. 16 Peyğəmbərlik etdikləri xalq da qılınc və aclıq üzündən Yerusəlim küçələrinə atılacaq. Onların özlərini, arvadlarını, oğullarını və qızlarını basdıran olmayacaq, çünki onların pisliklərini öz başlarına gətirəcəyəm". 17 Onlara bu sözü söylə: "Qoy gözlərim gecə-gündüz Dayanmadan yaş töksün. Çünki bakirə qıza bənzəyən əziz xalqım Ağır bir yara aldı, Şiddətli bir zərbə yedi. 18 Çölə çıxıram, Qılıncla öldürülənləri görürəm, Şəhərə girirəm, Aclıqdan üzülənləri görürəm. Çünki peyğəmbər də, kahin də Bixəbər olaraq ölkəni dolaşır"». 19 Məgər Sən Yəhudanı birdəfəlik rədd etmisən? Məgər Siona nifrət edirsən? Niyə bizi elə vurdun ki, Sağaltmaq mümkün olmasın? Sülh gözlədik, amma xeyir gəlmədi. Şəfa vaxtını gözlədik, Ancaq dəhşət gəlir. 20 Ya Rəbb, pisliyimizi, Atalarımızın təqsirkarlığını bilirik. Çünki Sənə qarşı günah etdik. 21 Öz adın naminə bizdən imtina etmə, Öz izzətli taxtını alçaltma. Bizimlə olan əhdini pozma, yada sal. 22 Millətlərin bütləri arasında Yağış yağdıra biləni varmı? Göylər leysan tökə bilərmi? Bunu edən Sən deyilsənmi, ya Rəbb Allahımız? Ümidimiz Sənədir. Çünki bütün bu şeyləri Sən etdin.

15 Rəbb mənə dedi: «Musa ilə Şamuel önümdə dursalar da, yenə ürəyim bu xalqa tərəf yönəlməz. Onları qarşımdan rədd et ki, getsinlər. 2 Sənə "Hara gedək?" dedikləri zaman onlara söylə ki, Rəbb belə deyir: "Vəba üçün ayrılanlar vəbaya, Qılınc üçün ayrılanlar qılınca, Aclıq üçün ayrılanlar aclığa, Sürgün üçün ayrılanlar sürgünə". 3 Rəbb bəyan edir: "Onların başına dörd növ bəla gətirəcəyəm: öldürmək üçün qılıncı, parçalamaq üçün itləri, yeyib həlak etmək üçün göydəki quşları və yerdəki heyvanları. 4 Yəhuda padşahı

Xizqiya oğlu Menaşşeyə, onun Yerusəlimdə etdiyi işlərə görə onları yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala salacağam”. **5** Ey Yerusəlim, bəs sənə kim acıyacaq? Sənin üçün kim yas tutacaq? Halını soruşmaq üçün Kim yolundan dönüb sənin yanına gələcək? **6** Rəbb bəyan edir: “Sən Məni rədd etdin, Geri çəkildin. Mən də əlimi uzadıb səni məhv edirəm. Daha bağışlamaqdan yoruldum. **7** Onları ölkənin şəhər darvazalarında Kürəklə sovurdum, Xalqımı övladsız qoydum, Onları məhv etdim. Çünki yollarından dönmədilər. **8** Mənim önümdə onların dul qadınlarının sayı Dəniz qumundan da çox oldu. Günorta çağı Cavanlarının analarını ağlar qoymaq üçün Məhv edəni gətirdim. Qəflətən onları qorxu və dəhşətə saldım. **9** Yeddi uşaq doğan qadın zəifləyib can verdi, Onun günəşi günorta çağı batdı, Utanıb alçaldı. Onlardan sağ qalanlarını Düşmənlərinin önündə Qılınca təslim edəcəyəm”» Rəbb belə bəyan edir. **10** Vay mənim halıma! Ey anam, sən məni bütün ölkə ilə Mübahisə və dava etmək üçün doğmusan! Mən heç kəsə səlam vermədim, Heç kəs də mənə səlam vermədi. Ancaq hamı məni lənətləyir. **11** Rəbb dedi: «Bundan sonra mütləq səni Xeyir üçün xilas edəcəyəm. Bəla və kədər vaxtı düşmənlərini Sənə yalvarmağa məcbur edəcəyəm. **12** Dəmiri, şimaldan gələn dəmiri və tuncu Kim qıra bilər? **13** Sənin sərvətini və xəzinələrini Qarət malı kimi başqalarına havayı verəcəyəm. Bunu ölkənin hər tərəfində Sənin günahlarından ötrü edəcəyəm. **14** Mən səni tanımadığın ölkədə Düşmənlərinə qul edəcəyəm. Çünki qəzəbim od tutub Sizi yandıracaq». **15** Sən bilirsən, ya Rəbb! Məni yada sal və qayğıma qal. Məni təqib edənlərdən qisasımı al, Səbirli olduğuna görə məni həlak etmə. Bil ki, Sənin üçün rüsvay oldum. **16** Sözlərini tapıb yedim, Sözlərin mənə sevinc və ürəyimə şadlıq gətirdi. Çünki Sənə məxsusam, Ey Ordular Allahı Rəbb! **17** Kef çəkənlərin məclisində oturaraq Sevinib coşmadım, Əlin üzərimdə olduğuna görə Tək-tənha oturdum. Çünki məni qəzəblə doldurmuşdun. **18** Nə üçün ağrım kəsilməz, Yaram çarəsizdir, Şəfasına ümid yoxdur? Məgər mənim üçün suyu qurumuş, Etibarsız bir vadi olacaqsan? **19** Buna görə Rəbb belə deyir: «Əgər sən tövbə etsən, Səni yenə qəbul edib xidmətimə təyin edərəm. Əgər cəfəngiyat danışmaq əvəzinə Qiymətli sözlər söyləsən, O zaman Mənim dilimlə danışacaqsan. Onlar özləri sənə tərəf dönəcək, Amma sən onlara tərəf qayıtmayacaqsan. **20** Səni bu xalq üçün Möhkəm tunc bir divar edəcəyəm. Sənə qarşı döyüşəcəklər, Ancaq qalib gələ bilməyəcəklər. Çünki Mən səninlə olacağam ki, Səni qurtarıb azad edim» Rəbb belə bəyan edir. **21** «Səni pis adamların əlindən azad edəcəyəm, Zülmkarların pəncəsindən satın alacağam».

16 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Özünə arvad alma, qoy bu yerdə oğulların və qızların olmasın. **3** Çünki bu yerdə doğulan oğullar və qızlar, onları doğan analar və onları törədən atalar üçün Rəbb belə deyir: **4** “Onlar ölümcül xəstəliklərdən öləcək. Onlar üçün yas tutulmayacaq, basdırılmayacaqlar, torpağın üstündə peyin kimi olacaqlar. Qılınc və aclıqla qırılıb-qurtaracaqlar. Cəsədləri də göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara yem olacaq”. **5** Çünki Rəbb belə deyir: “Yas evinə girmə, ağlamaq üçün getmə, başsağlığı vermə, çünki bu xalqın arasından Öz sülhümü, məhəbbətimi və mərhəmətimi götürdüm” Rəbb belə bəyan edir. **6** “Bu ölkədə böyüklər də, kiçiklər də öləcək, qəbirə qoyulmayacaq, adamlar onlar üçün yas tutmayacaq, özlərini yaralayıb saçlarını qırxmayacaq. **7** Ölüdən ötrü yas tutana təsəlli vermək üçün kimsə onunla çörək kəsməyəcək, ata-analarına üçün onlara təsəlli kasasını içirməyəcək. **8** Sən onlarla oturaraq yeyib-içmək üçün ziyafət məclislərinə də girmə”. **9** Çünki İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax bu yerdə sizin günlərinizdə gözlərinizin önündə sevinc və şadlıq sədasını, bəy-gəlin səsini yox edəcəyəm”. **10** Bütün bu sözləri xalqa bildirəndə onlar sənə belə deyəcək: “Nə üçün Rəbb başımıza bu qədər böyük bəla gətirəcəyini söylədi? Təqsirimiz nədir? Allahımız Rəbbə qarşı nə günah etmişik?” **11** Sən onlara söylə ki: “Sizin atalarınız Məni tərk etdi” Rəbb belə bəyan edir. “Başqa allahların tərəfdarı oldular, onlara qulluq və səcdə etdilər, Məni tərk edib qanunuma əməl etmədilər. **12** Siz atalarınızdan da artıq pislik etdiniz, özünüz də Mənə qulaq asmayaraq qara ürəklərinizin inadı ilə hərəkət etdiniz. **13** Buna görə də sizi bu ölkədən atalarınızın və özünüzün tanımadığı bir ölkəyə atacağam. Orada gecə-gündüz başqa allahlara qulluq edəcəksiniz, çünki sizə mərhəmət etməyəcəyəm”». **14** Buna görə də Rəbb bəyan edir: «Bir gün gələcək ki, insanlar artıq “İsrail övladlarını Misir torpağından çıxaran Rəbbin varlığına and olsun” deməyəcəklər, **15** amma “İsrail övladlarını şimal ölkəsindən və qovduğu başqa ölkələrdən çıxaran Rəbbin varlığına and olsun” deyəcəklər. Çünki onları atalarına verdiyim torpağa qaytaracağam». **16** Rəbb bəyan edir: «Mən çoxlu balıqçı göndərəcəyəm, onları tutacaqlar. Ondan sonra Mən çoxlu ovçu

göndərəcəyəm, hər dağ və təpə üzərindən, qaya oyuqlarından onları ovlayacaqlar. **17** Çünki Mənim nəzərim onların bütün yollarını izləyir. Onlar Məndən gizlənə bilməz, təqsirləri də Mənim nəzərimdən qaça bilməz. **18** İlk növbədə onların təqsirlərinin və günahlarının əvəzini alacağam. Çünki iyrənc bütlərinin qurbanları ilə ölkəmi murdarladılar, mülkümü murdar bütlərlə doldurdular». **19** Ya Rəbb, qüvvətim və qalam, Sıxıntı günündə sığınacağım! Millətlər yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdən Sənin yanına gəlib deyəcək: «Atalarımız saxta və puç bütlərə – Heç bir fayda görmədikləri şeylərə varis oldu. **20** Adam da özünə bütlər düzəldər? Axı onlar allah deyil. **21** Buna görə də onlara göstərəcəyəm, əlimi və qüdrətimi nümayiş etdirəcəyəm. Onda biləcəklər ki, adım Rəbdir.

17 Yəhudanın günahı dəmir qələmlə yazıldı, Ürəklərinin lövhələri və qurbangahlarının buynuzları üzərinə Almaz uclu alətlə həkk edildi. **2** Onlar kölgəli ağacların yanında, Yüksək təpələrdə, çölдəki dağlarda Qurbangahlarına və Aşera bütlərinə Öz uşaqlarına göstərdikləri qədər maraq göstərir. **3** Sənin mal-dövlətini, Bütün xəzinələrini, səcdəgahlarını Ölkənin hər tərəfində işlənən günahlardan ötrü Qarətə təslim edəcəyəm. **4** Sənə verdiyim irsi Öz qəbahətinlə yox edəcəksən. Tanımadığın ölkədə səni Düşmənlərinə qul edəcəyəm. Çünki siz Mənim qəzəbimdən Od alışdırdınız, O əbədi yanacaq». **5** Rəbb belə deyir: «O adam lənətlidir ki, İnsana güvənir, Bəşərin gücünə arxalanır, Ürəyi Rəbdən ayrılır. **6** O, çölдəki yulğun ağacı kimi olacaq, Xeyir gələndə onu görməyəcək. Səhrada olan quraq yerlərdə Heç kəs yaşamayan şoranlıqda sakin olacaq. **7** Nə xoşbəxtdir o adam ki Rəbbə güvənir, Rəbbi özünə arxa sayır. **8** O, sular kənarında əkilmiş ağac kimi olacaq. Elə ağac ki çay kənarında kök salar, İsti gələndə qorxmaz, Yarpağı həmişə yaşıl qalar, Quraqlıq olan il qayğı çəkməz, Bəhər verməkdən qalmaz». **9** İnsan ürəyi hər şeydən hiyləgərdir, Çarəsi yoxdur. Onu kim başa düşə bilər? **10** «Mən Rəbb ürəyi yoxlayıram, İnsanın fikrini sınayıram ki, Hər kəsə əməllərinə görə, İşlərinin bəhrəsinə görə əvəz verim». **11** Haqsızlıqla var-dövlət toplayan adam Özünün yumurtlamadığı yumurtaların üstünə Oturan kəklik kimidir. Ömrünün ortasında var-dövləti əldən gedəcək, Axırda o adam axmaq çıxacaq. **12** Müqəddəs məkanımızdakı yer əvvəlcədən ucaldılmış izzət taxtıdır. **13** Ya Rəbb, İsrailin Ümidgahı, Səni tərk edənlərin hamısı utanacaq. Rəbb deyir: «Məndən üz döndərənlərin adı Toz-torpağa yazılacaq, Çünki Rəbbi – axar sular mənbəyini tərk etdilər». **14** Ya Rəbb, mənə şəfa versən, Mən sağalaram. Məni xilas etsən, Mən xilas olaram. Çünki həmd etdiyim Sənsən. **15** Bax onlar mənə «Rəbbin sözü hanı? Qoy yerinə yetsin!» deyir. **16** Mən Sənin xidmətində Çoban olmaqdan boyun qaçırmadım. Bəla gününün gəlməsini istəmədim. Sən bilirsən ki, Ağzımdan nə çıxdısa, Sənin gözünün önündədir. **17** Məni dəhşətə salma, Fəlakət günündə sığınacağım Sənsən. **18** Qoy məni təqib edənlər utansın, Mənsə utanmayım. Qoy onlar qorxuya düşsün, Mən isə qorxmayım. Qara günü onların başına gətir, Tamamilə qırılana qədər onları qır. **19** Rəbb mənə belə dedi: «Get Yəhuda padşahlarının girib-çıxdıqları Xalq darvazasında və Yerusəlimin bütün darvazalarında dayanıb **20** onlara söylə ki, ey Yəhuda padşahları, Yəhuda və Yerusəlimin bütün əhalisi, bu darvazalardan girənlər, Rəbbin sözünə qulaq asın. **21** Rəbb belə deyir: "Öz canınızı qorumaq üçün Şənbə günü yük daşımayın, Yerusəlim darvazalarından içəri gətirməyin. **22** Şənbə günü evlərinizdən yük çıxarmayın, heç bir iş görməyin. Atalarınıza əmr etdiyim kimi Şənbə gününü təqdis edin. **23** Ancaq onlar eşitmədi, qulaq asmadı. İnadkarlıq edərək Məni eşitmədilər və nəsihət almaq istəmədilər". **24** Rəbb bəyan edir: "Əgər siz Şənbə günü bu şəhərin darvazalarından yük daşımamaq, Şənbə gününü təqdis etmək və bu gün heç bir işlə məşğul olmamaqla Mənə, həqiqətən, itaət etsəniz, **25** o zaman Davudun taxtında oturan padşahlar və başçılar döyüş arabalarına və atlara minib Yəhuda adamları, Yerusəlimdə yaşayanlarla birgə bu şəhərin darvazalarından girəcək. Bu şəhər əbədi olaraq məskunlaşmış qalacaq. **26** Yəhuda şəhərlərindən, Yerusəlimin ətrafından, Binyamin torpağından, yamaclı-düzənlikli bölgədən, dağlıq bölgədən və Negevdən adamlar gəlib Rəbbin məbədinə yandırma qurbanları, başqa qurbanlar, taxıl təqdimləri, kündür və şükür təqdimləri gətirəcək. **27** Əgər siz Şənbə günü yük daşıyıb Yerusəlim darvazalarından girərək Şənbə gününü təqdis etməməklə Mənim sözümə qulaq asmasanız, onda Mən şəhərin darvazalarına od vuracağam, alov Yerusəlimin saraylarını yandırıb-yaxacaq və heç vaxt sönməyəcək"».

18 Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **2** «Qalx dulusçunun evinə en, orada sözlərimi sənə bildirəcəyəm». **3** Mən dulusçunun evinə endim. Gördüm ki, o, çarx üzərində işləyir. **4** Palçıqdan düzəltdiyi qab əlində xarab olanda dulusçu özünün istədiyi kimi palçıqdan başqa bir qab düzəldirdi. **5**

Mənə yenə Rəbbin sözü nazil oldu: 6 «Ey İsrail nəsli, Mən də sizinlə bu dulusçunun etdiyi kimi rəftar edə bilmərəmmi?» Rəbb belə bəyan edir. «Bilin ki, palçıq dulusçunun əlində necədirsə, siz də Mənim əlimdə o cürsünüz, ey İsrail nəsli. 7 Bir vaxt Mən bir milləti yaxud ölkəni kökündən dağıdacağımı, yıxıb məhv edəcəyimi söyləyəndə 8 əgər Mənim xəbərdarlıq etdiyim bu millət öz pis əməlindən dönərsə, ona göndərmək istədiyim bəladan vaz keçəcəyəm. 9 Başqa vaxt bir milləti yaxud da ölkəni qurub-tikəcəyimi söyləyəndə 10 əgər bu millət sözümə qulaq asmayıb pis əməl edərsə, ona vəd verdiyim yaxşılıqdan vaz keçəcəyəm. 11 İndi Yəhuda adamlarına, Yerusəlimdə yaşayanlara söylə ki, Rəbb belə deyir: "Mən sizə bir bəla hazırlayıram, sizə bir qəsd qururam. İndi hər biriniz öz pis yolunuzdan dönüb yaşayışınızı və əməllərinizi islah edin". 12 Ancaq onlar deyir: "Boş sözdür, biz öz niyyətlərimizin dalınca gedəcəyik, hər birimiz öz qara ürəyimizin inadına görə rəftar edəcəyik"». 13 Buna görə Rəbb belə deyir: «İndi millətlər arasında soruşun ki, Kim belə sözlər eşitmişdir? Bakirə qıza bənzəyən İsrail Dəhşətli bir iş etdi. 14 Livanın qarı qayalı dağ yamaclarından Heç əskik olarmı? Uzaqdan axan soyuq sular quruyarmı? 15 Amma xalqım Məni unutdu, Saxta allahlara buxur yandırdı. Bu allahlar onların gedəcəyi yollarda, Qədim yollarda büdrəmələrinə səbəb oldu, Onları hamar olmayan Dolanbac yollarda gəzdirdilər. 16 Ölkələri viran ediləcək, əbədi kinayə hədəfinə çevriləcək. Onda oradan ötən hər kəs Heyrətə gəlib başını bulayacaq. 17 Onları səmum küləyi kimi Düşmən önündə pərən-pərən salacağam. Onlara fəlakət günündə Üzümü deyil, arxamı göstərəcəyəm». 18 O zaman onlar dedi: «Gəlin Yeremyaya qəsd quraq. Çünki qanunu öyrədəcək kahin, nəsihət verəcək müdrik adam, söz deyəcək peyğəmbər heç vaxt əskik olmayacaq. Gəlin ona dilimizlə hücum edək, sözlərinə qulaq asmayaq». 19 Ya Rəbb, mənə yaxşı qulaq as, Mənimlə çəkişənlərin sözünü eşit. 20 Yaxşılığın əvəzində pislik edilərmi? Onlar canımı almaq üçün quyu qazır. Unutma, mən önündə ona görə dayanmışam ki, Onlar üçün yaxşı şey istəyim, Onlardan qəzəbini döndərim. 21 Buna görə də onların övladlarını Aclığa ver, qılınc ağzına təslim et. Qadınları uşaqsız və dul qalsın, Ərlərini ölüm aparsın. Cavanlarını müharibədə qılınc öldürsün. 22 Sən onların üzərinə Qəflətən qarətçilər göndərəndə Qoy evlərindən fəryad eşidilsin. Çünki məni tutmaq üçün quyu qazdılar, Ayağımın altında gizlincə tələ qurdular. 23 Ancaq, ya Rəbb, məni öldürmək üçün Qurduqları bütün qəsdləri Sən bilirsən. Təqsirlərini bağışlama, Günahlarını önündən silmə. Sənin önündə yıxılsınlar, Qəzəbin vaxtı onlara qarşı hərəkət et.

19 Rəbb belə dedi: «Get, dulusçunun düzəltdiyi bir gil kuzə al. Sonra isə xalqın və kahinlərin ağsaqqallarından bir neçəsini götür, 2 Xarsit darvazasının girişində olan Ben-Hinnom vadisinə get. Sənə deyəcəyim sözləri orada elan edib söylə ki, 3 ey Yəhuda padşahları, Yerusəlimdə yaşayanlar, Rəbbin sözünü eşidin, İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Bax Mən bu yerin üzərinə elə bir bəla gətirəcəyəm ki, hər eşidənin qulağı cingildəyəcək. 4 Çünki onlar Məndən üz döndərdi, buranı yad bir ölkəyə çevirdi. Orada özlərinin, atalarının və Yəhuda padşahlarının tanımadıqları başqa allahlara buxur yandırdılar və bu yeri günahsız qanla doldurdular. 5 Öz uşaqlarını odda Baal bütlərinə yandırma qurbanı vermək üçün Baal səcdəgahlarını qurdular. Mən belə bir şeyi nə buyurdum, nə söylədim, nə də ağlıma gətirdim"». 6 Rəbb bəyan edir: «Buna görə də bir gün gələcək ki, daha bu yerə Tofet yaxud Ben-Hinnom vadisi deyil, Qırğın vadisi deyiləcək. 7 Bu yerdə Yəhuda ilə Yerusəlimin niyyətlərini boşa çıxaracağam. Onları düşmənlərinin önündə canlarını almaq istəyənlərin əli ilə qılıncla həlak edəcəyəm. Cəsədlərini göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara yem olaraq verəcəyəm. 8 Bu şəhəri viran edəcəyəm, rişxənd hədəfinə çevirəcəyəm. Oradan keçən hər kəs onun başına gələn bəlaları görüb heyrət içində fit çalacaq. 9 Oğullarının və qızlarının ətini özlərinə yedirdəcəyəm. Canlarını almaq istəyən düşmənləri onları mühasirəyə alanda çəkdikləri sıxıntıdan ötrü bir-birlərinin ətini yeyəcəklər». 10 Sonra səninlə gedən adamların gözü önündə kuzəni sındırıb 11 onlara söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: «Necə ki dulusçunun əlində qab sınanda bir də düzəlmir, Mən də bu xalqı və şəhəri beləcə məhv edəcəyəm. Basdırmağa yer qalmadığı üçün ölüləri Tofetdə də basdıracaqlar. 12 Bu yer və sakinləri ilə belə rəftar edəcəyəm, bu şəhəri Tofet kimi edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. 13 «Yerusəlimin evləri və Yəhuda padşahlarının sarayları Tofetin ərazisi kimi murdar olacaq, çünki bütün evlərin damları üzərində səma cisimlərinə buxur yandırdılar, yad allahlara içmə təqdimləri gətirdilər». 14 Peyğəmbərlik etmək üçün Rəbbin Tofetə göndərdiyi Yeremya oradan qayıtdı. O, Rəbbin məbədinin həyətində dayanıb bütün xalqa dedi: 15 «İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Mən bu şəhər barədə söylədiyim bütün

fəlakətləri onun və ətrafında olan kəndlərin üzərinə gətirəcəyəm, çünki inadkarlıq edərək sözlərimə qulaq asmırlar”».

20 Rəbbin məbədində baş nəzarətçi olan kahin İmmer oğlu Paşxur Yeremyanın bu sözlərlə peyğəmbərlik etdiyini eşitdi. **2** Paşxur Yeremya peyğəmbəri döydü və Rəbbin məbədinin yanındakı Yuxarı Binyamin darvazasında olan kündəyə saldı. **3** Ertəsi gün Paşxur Yeremyanı kündədən çıxartdı. Yeremya ona dedi: «Rəbb sənin adını Paşxur deyil, Maqor-Missaviv qoydu. **4** Çünki Rəbb belə deyir: “Bax Mən səni özün və bütün səni sevənlər üçün dəhşətə çevirəcəyəm. Onlar öz düşmənlərinin qılıncı ilə həlak olacaq və sənin gözlərin bunu görəcək. Bütün Yəhudanı Babil padşahına təslim edəcəyəm. O, xalqı Babilə sürgün edəcək və qılıncla həlak edəcək. **5** Bu şəhərin bütün var-dövlətini, qazancını, qiymətli şeylərini və Yəhuda padşahlarının bütün xəzinələrini düşmənlərə təslim edəcəyəm. Onları qarət edəcəklər, götürüb Babilə aparacaqlar. **6** Sən Paşxur və evində yaşayanların hamısı Babilə sürgün olunacaqsınız. Sən və yalandan peyğəmbərlik etdiyin bütün dostların orada öləcəksiniz, orada da basdırılacaqsınız”». **7** Ya Rəbb, Sən məni məcbur etdin, Mən də məcbur oldum. Sən məndən güclüsən, Sən mənə üstün gəldin. Bütün gün mənə gülürlər, Hər kəs mənimlə əylənir. **8** Çünki mən danışmağa başlayan kimi Fəryad edib «Zorakılıq və talan!» deyə qışqırıram. Rəbbin sözündən ötrü Mən bütün gün rüsvay oldum, Təhqir edildim. **9** Mən fikirləşdim: «Daha Onu yada salmayacağam, Onun adı ilə danışmayacağam». Onda Onun sözü sümüklərimdə həbs edilən, Ürəyimdə yanan bir od oldu. Onu içimdə saxlamaqdan yoruldum, Artıq bunu edə bilmirəm. **10** Çünki çoxlarının «Hər tərəfdə dəhşət! Onu mühakimə edin, Biz də onu mühakimə edək!» Deyə pıçıldaşdığını eşitdim. Bütün güvəndiyim adamlar Büdrəməyimi gözləyərək «Bəlkə aldanar, onda onu məğlub edərik, Ondan qisasımızı alarıq» dedilər. **11** Ancaq Rəbb igid bir döyüşçü kimi mənimlədir. Buna görə də məni təqib edənlər büdrəyəcək, Qalib gələ bilməyəcək. Uğur qazana bilmədikləri üçün Böyük xəcalət çəkəcəklər. Rüsvayçılıq əbədi olacaq, Heç vaxt unudulmayacaq. **12** Ancaq, ey Ordular Rəbbi, Sən salehi sınağa çəkirsən, Fikri və ürəyi görürsən. Qoy gözüm Sənin onlardan alacağın Qisası görsün! Çünki işimi Sənə tapşırdım. **13** Rəbbi tərənnüm edin, Rəbbə həmd edin! Çünki fəqiri Zalımların əlindən qurtardı. **14** Doğulduğum gün lənətə gəlsin! Anamın məni doğduğu günə Bir daş düşsün! **15** Atamı çox sevindirərək «Bir oğlan uşağın oldu!» Deyə müjdə verən adam Lənətə gəlsin. **16** Qoy o adam Rəbbin Yazığı gəlməyib dağıtdığı Şəhərlər kimi olsun! Səhər fəryad, Günorta nalə eşitsin. **17** Çünki bətndə ikən məni öldürmədi. Onda anamın qarnı qəbrim olardı, Bətni daim hamilə qalardı. **18** Nə üçün ana bətnindən çıxdım? Əzab-əziyyət görmək, Ömrümü rüsvayçılıqla keçirmək üçünmü?

21 Padşah Sidqiya Malkiya oğlu Paşxuru və Maaseya oğlu Sefanyanı Yeremyanın yanına göndərəndə Rəbdən Yeremyaya söz nazil oldu. Paşxur ilə Sefanya belə demişdi: **2** «Gəl bizim barəmizdə Rəbdən soruş. Çünki Babil padşahı Navuxodonosor bizə qarşı müharibə edir. Bəlkə Rəbb keçmişdə etdiyi möcüzələrə bənzər bir şey edər və Navuxodonosor bizdən əl çəkər?» **3** O zaman Yeremya onlara dedi: «Sidqiyaya söyləyin ki, **4** İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Divarların o tərəfində sizi mühasirəyə alan Babil padşahı və Xaldeylilərlə müharibədə istifadə etdiyiniz silahları özünüzə qarşı çevirəcəyəm. Silahlarınızı bu şəhərin ortasına toplayacağam. **5** Mən sizə qarşı əl qaldıracağam, güclü qolumla, qızğınlıq, qəzəb və böyük hiddətlə sizinlə vuruşacağam. **6** Bu şəhərdə yaşayan insanı da, heyvanı da məhv edəcəyəm. Onlar şiddətli vəbadan öləcək”. **7** Rəbb belə bəyan edir: “Bundan sonra Yəhuda padşahı Sidqiyanı və əyanlarını, həmçinin bu şəhərdə vəbadan, qılıncdan və aclıqdan sağ qalanları Babil padşahı Navuxodonosora və canlarını almaq istəyən düşmənlərinə təslim edəcəyəm. O onları qılıncdan keçirəcək, onlara nə rəhm, nə şəfqət, nə də mərhəmət edəcək”. **8** Bu xalqa söylə ki, Rəbb belə deyir: “Budur, həyat yolunu və ölüm yolunu önünüzə qoyuram. **9** Bu şəhərdə qalan qılınc, aclıq və vəbadan öləcək. Lakin kim bayıra çıxıb sizi mühasirəyə alan Xaldeylilərə təslim olsa, sağ qalacaq, heç olmasa öz canını qurtaracaq. **10** Ona görə ki bu şəhərə yaxşılıq deyil, pislik etməyə niyyət etdim” Rəbb belə bəyan edir. “Bura Babil padşahına təslim ediləcək, o da buranı yandırıb yox edəcək”. **11** Yəhuda padşahının ailəsinə söylə ki, Rəbbin sözünü eşidin. **12** Ey Davud nəsli, Rəbb belə deyir: “Hər səhər ədalətlə rəftar edin, Məzlumu zalımın əlindən qurtarın. Yoxsa pis əməllərinizə görə Qəzəbim od kimi çıxıb yandıracaq, Onu söndürən olmayacaq”. **13** Rəbb bəyan edir: “Mən sənə qarşıyam, Ey vadinin üstündəki Yaylada olan qayada oturan Yerusəlim!” Siz deyirsiniz: “Üstümüzə kim gələr?

Məskənlərimizə kim girər?” **14** Rəbb bəyan
edir: “Mən sizi əməllərinizin Bəhrəsinə görə
cəzalandıracağam. Meşələrinə elə od vuracağam
ki, ətrafındakı hər şeyi yandırıb-yaxacaq”».

22 Rəbb belə dedi: «Yəhuda padşahının sarayına
get, orada bu sözü bildirib söylə ki, **2**
ey Davudun taxtı üzərində oturan Yəhuda
padşahı, ey bu darvazalardan girən əyanlarla
xalq, Rəbbin sözünü eşidin. **3** Rəbb belə deyir:
“Ədalət və salehliklə rəftar edin. Məzlumu zalımın
əlindən qurtarın. Qəribə, yetimə və dul qadına
haqsızlıq etməyin, zorakılıq etməyin, bu yerdə
günahsız qan tökməyin. **4** Əgər siz bu əmrə,
həqiqətən, əməl etsəniz, o zaman Davudun
taxtında oturan padşahlar döyüş arabalarına
və atlara minib əyanları və xalqları ilə birgə
bu sarayın darvazalarından girəcək. **5** Lakin
bu sözləri eşitməsəniz, Öz varlığıma and içirəm
ki, bu ev viran qalacaq” Rəbb belə bəyan edir.
6 Bəli, Yəhuda padşahının sarayı barədə Rəbb
belə deyir: “Sən Mənim üçün Gilead, Livanın
zirvəsi kimisən. Ancaq Mən hökmən səni bir
çölə, Kimsənin yaşamadığı şəhərlərə çevirəcəyəm.
7 Sənə qarşı həlak edənlər təyin edəcəyəm,
Hamısının əlində silah olacaq. Sənin ən yaxşı
sidr ağaclarını kəsəcəklər, Onları oda atacaqlar. **8**
Bir çox millətlər bu şəhərin yanından keçib bir-
birlərindən soruşacaq: ‹Bu böyük şəhəri Rəbb
niyə belə xaraba qoydu?› **9** Onda deyəcəklər:
‹Çünki özlərinin Allahı Rəbbin əhdini tərk etdilər,
başqa allahlara səcdə və qulluq etdilər›”». **10** Ölən
padşah üçün ağlamayın, Yas tutmayın. Ancaq
sürgünə gedən üçün acı-acı ağlayın, Çünki daha
qayıtmayacaq, Doğma vətənini görməyəcək. **11**
Bəli, atası Yoşiyanın yerinə Yəhuda padşahı olan
və buradan çıxıb gedən Yoşiya oğlu Şallum barədə
Rəbb deyir: «O daha bura qayıtmayacaq, **12**
sürgün olunduğu yerdə öləcək və artıq bu ölkəni
görməyəcək. **13** Vay o adamın halına ki, Sarayını
haqsızlıqla, Yuxarı otaqlarını ədalətsizliklə tikir,
Öz soydaşını müftə işlədir, Ona muzdunu vermir.
14 Vay o adamın halına ki, “Özümə geniş yuxarı
otaqları olan Böyük bir saray tikdirəcəyəm”
deyib Oraya pəncərələr açır, Ətrafını sidr ağacı
ilə örtür. Qırmızı rənglə boyayır. **15** Çoxlu sidr
ağacın olduğu üçünmü Özünü padşah sanırsan?
Atan da doyunca yeyib-içirdi, Ədalət və salehliklə
rəftar edirdi. Ona görə də işləri uğurlu oldu. **16**
Məhkəmədə məzlum, yoxsul adamın işinə baxırdı,
Ona görə də işləri uğurlu oldu». Rəbb bəyan
edir: «Məni tanımaq Elə bu deyilmi? **17** Ancaq
sənin gözlərin və ürəyin Öz haram qazancında,
Tökmək istədiyin günahsız qanda, Etmək istədiyin
qəddarlıqda, Zorakılıqda qalıb». **18** Buna görə də
Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqim barədə
Rəbb belə deyir: «Onun üçün “vay qardaşım, vay
bacım” söyləyib yas tutmayacaqlar, “Vay ağam,
heyf onun izzəti” söyləyib yas tutmayacaqlar. **19**
Onu sürüyüb Yerusəlim darvazalarından kənara
atacaqlar, Eşşək basdırılan kimi basdırılacaq». **20**
«Livana qalxıb fəryad et, Başanda səsini ucalt,
Avarimdən nalə çək, Çünki bütün müttəfiqlərin
əzildi. **21** Hər şeyin əmin-amanlıqda olanda Sənə
nəsihət etdim, Ancaq “qulaq asmayacağam” dedin.
Uşaqlığından xasiyyətin belədir, Sözümə qulaq
asan deyilsən. **22** Külək bütün başçılarını alıb-
aparacaq, Müttəfiqlərin sürgünə gedəcək. O zaman
etdiyin bütün pisliklərdən ötrü Utanıb rüsvay
olacaqsan. **23** Ey sən “Livanda” yaşayan, Yuvasını
sidr ağacından quran! Sənə hamilə qadın kimi
Ağrılar, sancılar gələndə Necə ah-zar edəcəksən!»
24 Rəbb bəyan edir: «Varlığıma and olsun ki, ey
Yəhuda padşahı Yehoyaqim oğlu Yehoyakin, sağ
əlimdəki möhür üzüyü olsan da, səni çıxarıb
atardım. **25** Canını almaq istəyənlərə, qorxduğun
adamlara, Babil padşahı Navuxodonosora və
Xaldeylilərə səni təslim edəcəyəm. **26** Özünü,
səni doğan ananı doğulmadığınız yad bir ölkəyə
atacağam və orada öləcəksiniz. **27** Qayıtmağa can
atdığınız ölkəyə bir daha qayıtmayacaqsınız».
28 Bu adam – Yehoyakin xor baxılan qırıq
bir kasa, heç kəsin bəyənmədiyi bir qabdırmı?
Bəs nə üçün özü də, övladları da aparılıb
tanımadıqları bir ölkəyə atıldı? **29** Ölkə, ey
ölkə, Rəbbin sözünü eşit, ey ölkə! **30** Rəbb
deyir: «Bu adamı övladsız, ömründə işləri uğurlu
olmayan bir kişi hesab edin. Çünki nəslindən
heç kim uğur qazanmayacaq. Nəslindən heç kim
Davudun taxtında oturmayacaq, Yəhudada bir
daha padşahlıq etməyəcək».

23 Rəbb bəyan edir: «Otlağımın qoyunlarını
məhv edən və pərən-pərən salan çobanların
vay halına!» **2** Buna görə də İsrailin Allahı
Rəbb xalqımı otaran çobanların əleyhinə belə
deyir: «Siz Mənim sürümü pərən-pərən salıb
qovdunuz, onların qayğısına qalmadınız. İndi
Mən də etdiyiniz bəd əməllərə görə cəzanızın
qayğısına qalacağam» Rəbb belə bəyan edir. **3**
«Sürümün qalanlarını sürgün etdiyim bütün
ölkələrdən yığıb-toplayacağam, onları yenə
ağıllarına qaytaracağam və törəyib çoxalacaqlar.
4 Üstlərinə onları otaracaq çobanlar qoyacağam.
Daha qorxub dəhşətə düşməyəcəklər, biri də
itməyəcək» Rəbb belə bəyan edir. **5** «Budur,
Davud üçün saleh bir Pöhrə Çıxaracağım günlər
gəlir. Bu Padşah müdrikliklə padşahlıq edəcək,

Ölkədə ədalətli və saleh işlər görəcək» Rəbb belə bəyan edir. **6** «Onun dövründə Yəhuda xilas olacaq, İsrail əmin-amanlıqda yaşayacaq. Onu "Rəbb salehliyimizdir" çağıracaqlar». **7** Buna görə də Rəbb bəyan edir: «Bir gün gələcək ki, insanlar artıq "İsrail övladlarını Misir torpağından çıxaran Rəbbin varlığına and olsun" deməyəcək, **8** amma "İsrail nəslindən törəyənləri şimal ölkəsindən və sürgün etdiyi bütün başqa ölkələrdən geri qaytaran Rəbbin varlığına and olsun" deyəcək. Beləcə öz torpaqlarında yaşayacaqlar». **9** Peyğəmbərlər haqqında: Ürəyim içimdə parçalandı, Bütün sümüklərim titrədi. Rəbbə görə, Onun müqəddəs sözlərinə görə Bir sərxoş kimi, Şəraba aludə olan adam kimiyəm. **10** Çünki ölkə zinakarlarla doludur, Lənətə görə yas tutur. Çöldəki otlaqlar quruyub, Adamlar pis yola düşüb. Güclərini zorakılığa sərf edirlər. **11** Rəbb bəyan edir: «Peyğəmbər də, kahin də allahsızdır, Məbədimdə pisliklərini gördüm. **12** Buna görə getdikləri yol Qaranlıqda sürüşkən yer kimi olacaq, Orada qovulub yıxılacaqlar. Çünki cəzalanacaqları il Başlarına fəlakət gətirəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. **13** «Samariya peyğəmbərləri arasında Bu iyrənc işi gördüm: Baalın adı ilə peyğəmbərlik edərək Xalqım İsraili yoldan azdırdılar. **14** Yerusəlim peyğəmbərləri arasında Bu qorxunc işi gördüm: Zina edirlər, Yalan dalınca gedirlər. Zorakıların qoluna güc verirlər. Beləcə heç kəs pisliyindən dönmür. Hamısı Mənim üçün Sodom kimi, Şəhər xalqı Homorra kimi oldu». **15** Buna görə də Ordular Rəbbi Peyğəmbərlər haqqında belə deyir: «Baxın Mən onlara yovşan yedirəcəyəm, Zəhərli su içirəcəyəm. Çünki allahsızlıq Yerusəlim peyğəmbərlərindən Bütün ölkəyə yayıldı». **16** Ordular Rəbbi belə deyir: «Sizin üçün peyğəmbərlik edən Peyğəmbərlərin sözünə qulaq asmayın. Onlar sizə boş şeylər öyrədir. Rəbbin ağzından çıxanları deyil, Özlərinin uydurduqları görüntüləri söyləyirlər. **17** Onlar Mənə xor baxanlara deyir: "Rəbb söylədi ki, sizin üçün əmin-amanlıq olacaq". İnadkarlıqla ürəklərinin istədiyinə uyanlara deyirlər: "Üstünüzə fəlakət gəlməyəcək". **18** Rəbbin sözünü anlayıb eşitmək üçün Rəbbin məclisində kimsə durubmu? Onun sözünə qulaq asıb eşidən varmı? **19** Budur, Rəbbin fırtınası qəzəblə qopacaq, Qasırğa fırlanıb Pis adamların başında çatlayacaq. **20** Ürəyinin istəyinə çatana qədər, Onu bitirənə qədər Rəbbin qəzəbi dayanmayacaq. Gələcək günlərdə bunu açıq-aşkar anlayacaqsınız. **21** Bu peyğəmbərləri Mən göndərmədim, Amma ora-bura qaçdılar. Onlara Mən söz demədim, Amma peyğəmbərlik etdilər. **22** Ancaq onlar məclisimdə dursaydılar, Sözlərimi xalqıma çatdırardılar. Pis yollarından, şər əməllərindən Xalqı çəkindirərdilər». **23** Rəbb bəyan edir: «Mən yalnız yaxında olan Allah deyiləm, Həm də uzaqda olan Allaham. **24** Kimsə gizli yerlərdə saxlana bilər ki, Mən onu görə bilməyim?» Rəbb belə bəyan edir. «Yeri, göyü Mən doldurmamışammı?» Rəbb belə bəyan edir. **25** «Mənim adımdan yalan söyləyən peyğəmbərlərin "Yuxu gördüm, yuxu gördüm!" sözlərini eşitdim. **26** Nə vaxta qədər yalan söyləyən, öz ürəklərinin uydurmalarını bildirən peyğəmbərlər bu işlə məşğul olacaq? **27** Ataları necə Baal bütünə görə adımı unutdularsa, onlar da zənn edir ki, bir-birlərinə danışdıqları yuxularla xalqıma adımı unutduracaq. **28** Yuxu görən peyğəmbər yuxusunu söyləsin. Amma sözüm nazil olan adam onu dəqiq danışsın. Daha buğdanın yanında saman nədir?» Rəbb belə bəyan edir. **29** «Mənim sözüm bir od kimi, qayaları parçalayan gürz kimi deyilmi?» Rəbb belə bəyan edir. **30** «Buna görə də Mən peyğəmbərlərə qarşıyam, onlar sözlərimi bir-birlərindən oğurlayır» Rəbb belə bəyan edir. **31** «Bax Mən peyğəmbərlərə qarşıyam. Onlar öz dillərini tərpədib "Rəbb belə deyir" söyləyir» Rəbb belə bəyan edir. **32** «Bax Mən yalançı yuxular görüb peyğəmbərlik edənlərə qarşıyam» Rəbb belə bəyan edir. «Onlar bu yuxuları danışıb yalanları və boş lovğalıqları ilə xalqımı yoldan azdırır. Onları Mən göndərmədim, onlara heç nə buyurmadım. Bu xalqa heç bir faydaları yoxdur» Rəbb belə bəyan edir. **33** «Əgər bu xalqdan biri yaxud bir peyğəmbər ya da bir kahin səndən "Bəs Rəbbin yük olan kəlamı nədir?" soruşsa, ona söylə: "Yük sizsiniz. Mən sizi atacağam" Rəbb belə bəyan edir. **34** "Rəbbin yük olan kəlamıdır" deyən peyğəmbərə, kahinə yaxud adi adama gəlincə, Mən o adamı da, onun ailəsini də cəzalandıracağam. **35** Hər biriniz öz yoldaşınıza, soydaşınıza belə deyin: "Rəbb nə cavab verdi? Rəbb nə söylədi?" **36** Bir daha Rəbbin yük olan kəlamını yada salmayacaqsınız, çünki hər kəsin sözü özünə yük olacaq. Bununla siz var olan Allahın, Ordular Rəbbinin, Allahımızın sözlərini təhrif etdiniz. **37** Peyğəmbərə belə söylə: "Rəbb sənə nə cavab verdi? Rəbb nə söylədi?" **38** "Rəbbin yük olan kəlamıdır" desəniz də, Rəbb hökmən belə deyər: "‹Rəbbin yük olan kəlamıdır› deyirsiniz, halbuki Mən sizə xəbərdarlıq edib ‹Rəbbin yük olan kəlamıdır› deməməyi söyləmişdim. **39** Buna görə də sizi tamamilə unudacağam, sizi də, özünüzə və atalarınıza verdiyim şəhəri də önümdən rədd edəcəyəm. **40** Üzərinizə heç vaxt unudulmayan biabırçılıq, əbədi rüsvayçılıq gətirəcəyəm"».

24 Babil padşahı Navuxodonosor Yəhuda padşahı Yehoyaqim oğlu Yehoyakini, Yəhuda başçılarını, ustaları və sənətkarları Yerusəlimdən sürgün edib Babilə apardı. Bu hadisədən sonra Rəbb mənə Öz məbədi önündə qoyulmuş iki səbət əncir göstərdi. **2** Bir səbətdə ilk məhsula oxşayan çox yaxşı əncirlər, o biri səbətdə isə əzik olduqları üçün yeməyə yararsız olan çox pis əncirlər var idi. **3** Rəbb mənə dedi: «Nə görürsən, Yeremya?» Mən dedim: «Əncir. Yaxşı əncirlər çox yaxşıdır, pis əncirlər isə çox pis, əzilib yararsız hala düşmüşdür, onları yemək olmaz». **4** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **5** «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Buradan Xaldey ölkəsinə sürgünə göndərdiyim Yəhuda əsirlərini bu yaxşı əncirlər kimi yaxşı hesab edəcəyəm. **6** Yaxşı yaşasınlar deyə gözlərim onların üzərində olacaq və onları yenə bu ölkəyə qaytaracağam. Onları dirçəldəcəyəm, yıxmayacağam, onları əkəcəyəm, çıxarmayacağam. **7** Onlara ürək verəcəyəm ki, Mənim Rəbb olduğumu bilsinlər. Onlar Mənim xalqım, Mən də onların Allahı olacağam, çünki onlar bütün qəlbləri ilə Mənə üz tutacaq". **8** Rəbb belə deyir: "Amma Yəhuda padşahı Sidqiyanı, onun başçılarını, Yerusəlimdə salamat qalıb bu ölkədə yaxud Misirdə yaşayanları yeməyə yararsız olan əzik əncir kimi edəcəyəm. **9** Onları yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala salacağam. Onlar sürgün etdiyim hər yerdə rüsvay olub ibrətə çevriləcək, kinayə və lənət qazanacaqlar. **10** Özlərinə və atalarına verdiyim torpaqdan silinib qurtarana qədər üstlərinə qılınc, aclıq və vəba göndərəcəyəm"».

25 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının dördüncü ilində bütün Yəhuda xalqı barədə Yeremyaya söz nazil oldu. Bu, Babil padşahı Navuxodonosorun padşahlığının birinci ilində oldu. **2** Yeremya peyğəmbər bütün Yəhuda xalqına və Yerusəlimdə yaşayanların hamısına bu sözü bildirib dedi: **3** «İyirmi üç il ərzində – Yəhuda padşahı Amon oğlu Yoşiyanın padşahlığının on üçüncü ilindən bu günə qədər Rəbbin sözü mənə nazil oldu. Mən də dəfələrlə bu sözləri sizə bildirdim, amma siz qulaq asmadınız. **4** Rəbb peyğəmbər qullarını dəfələrlə yanınıza göndərdi, amma eşitmədiniz, qulaq asmadınız. **5** Onlar sizə belə söylədi: "İndi öz pis yolunuzdan, pis əməllərinizdən dönün ki, Rəbbin əbədi olaraq sizə və atalarınıza verdiyi torpaqda yaşayasınız. **6** Başqa allahlara qulluq və səcdə edərək onların tərəfdarı olmayın, əl işiniz olan bütlərlə Məni qəzəbləndirməyin ki, Mən də sizə pislik etməyim". **7** Rəbb bəyan edir: "Ancaq siz Mənə qulaq asmadınız, əl işiniz olan bütlərlə Məni qəzəbləndirib özünüzə ziyan vurdunuz". **8** Buna görə də Ordular Rəbbi deyir: "İndi ki sözlərimə qulaq asmadınız, **9** Mən də bütün şimal tayfalarını və qulum Babil padşahı Navuxodonosoru çağıracağam". Bu, Rəbbin sözüdür. "Onları bu ölkənin, burada yaşayanların və bütün ətraf millətlərin üstünə gətirəcəyəm. Bunları tamamilə məhv edəcəyəm, ölkəni dəhşət və rişxənd hədəfinə çevirəcək, əbədi bir xarabalığa döndərəcəyəm. **10** Sevinc və şadlıq sədasını, bəy-gəlin səsini, dəyirman daşlarının taqqıltısını, çıraq işığını onların içindən yox edəcəyəm. **11** Bütün bu ölkə xarabaya, dəhşətli bir yerə çevriləcək. Bu millətlər Babil padşahına yetmiş il qulluq edəcək". **12** Rəbb bəyan edir: "Yetmiş il bitəndən sonra isə günahlarına görə Babil padşahını, onun millətini və Xaldey ölkəsini cəzalandıracağam. Oranı əbədi olaraq viranəliyə çevirəcəyəm. **13** O ölkə üçün söylədiklərimin hamısını, Yeremyanın bütün millətlər barəsində bu kitabda yazılmış peyğəmbərlik sözlərinin hamısını oranın başına gətirəcəyəm. **14** Bir çox millət, böyük padşahlar onları özlərinə qul edəcək. Əməllərinə və əllərinin işinə görə onlara əvəz verəcəyəm"». **15** Bəli, İsrailin Allahı Rəbb mənə belə dedi: «Budur, qəzəbimlə dolu bir şərab kasası! Onu əlimdən al və səni yanına göndərəcəyim bütün millətlərə içirt. **16** Onlar içən kimi səndələyəcəklər, üstlərinə göndərəcəyim qılıncın qorxusundan ağılları çaşacaq». **17** Onda mən kasanı Rəbbin əlindən aldım və Onun məni yanlarına göndərdiyi bütün millətlərə içirtdim. **18** Kasadan bunlar içdi: indiki kimi viranəliyə, dəhşətə, rişxənd hədəfinə və lənətə düçar olsunlar deyə Yerusəlim əhalisi, Yəhuda şəhərləri, padşahları və başçıları, **19** Misir padşahı firon, əyanları, başçıları və bütün xalqı, **20** Misirdə yaşayan bütün yadellilər, Us ölkəsinin bütün padşahları, Filiştlərin bütün padşahları – Aşqelon, Qəzzə, Eqron padşahları və Aşdodda sağ qalanlar, **21** Edom, Moav, Ammon övladları, **22** bütün Sur və Sidon padşahları, dənizin o tayındakı ölkələrin padşahları, **23** Dedan, Tema, Buz və kəkillərini qırxanların hamısı, **24** bütün Ərəbistan padşahları, səhrada yaşayan yadelli xalqın padşahları, **25** bütün Zimri, Elam və Midiya padşahları, **26** sıra ilə bütün yaxın və uzaq şimal padşahları, yer üzünün bütün padşahları. Hamıdan sonra bu kasanı Şeşak padşahı da içəcək. **27** «Sən onlara söylə ki, İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "İçib sərxoş olun, sonra qusun, üstünüzə göndərəcəyim qılıncla vurulub-yıxılın və bir daha ayağa qalxmayın". **28**

Əgər onlar kasanı əlindən alıb içmək istəməsələr, söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: “Mütləq içməlisiniz! 29 Bax Mənim adımla çağırılan şəhərin üstünə fəlakət gətirməyə başlayıram. Elə sanırsınız ki, siz cəzasız qalacaqsınız? Sizi cəzasız qoymayacağam. Mən yer üzündə yaşayan hər kəsin üstünə qılınc gətirəcəyəm” Ordular Rəbbi belə bəyan edir. 30 Buna görə də bütün bu peyğəmbərlik sözlərini onlara bildirib söylə: “Rəbb uca yerdən nərə çəkəcək, Müqəddəs məskənindən gurlayacaq. Öz otlağına qarşı şiddətlə nərə çəkəcək, Dünyada yaşayanların hamısına qarşı hayqıracaq, Üzüm əzənlər kimi bağıracaq. 31 Hay-küy dünyanın ucqarlarına qədər yayılacaq, Çünki Rəbbin millətlərlə davası var. Bütün bəşəri mühakimə edəcək, Pisləri qılınca təslim edəcək” Rəbb belə bəyan edir. 32 Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax millətdən millətə bəla yayılır, Dünyanın uzaq yerlərindən Böyük qasırğa qopur”. 33 O gün Rəbb dünyanı bir ucundan o biri ucuna qədər öldürülənlərlə dolduracaq. Onlar üçün yas tutulmayacaq, bir yerə yığılıb basdırılmayacaqlar, torpağın üstündə peyin kimi olacaqlar. 34 Ey çobanlar, ağlayıb fəryad edin, Ey sürü başçıları, torpaqda eşələnin. Çünki qətl olunma, Pərən-pərən salınma vaxtınız çatdı. Siz qiymətli bir qab kimi yıxılacaqsınız. 35 Çobanlar qaça bilməyəcək, Sürü başçıları qurtula bilməyəcək. 36 Çobanların fəryadını, Sürü başçılarının bağırtısını eşit, Çünki Rəbb onların otlaqlarını viran edir. 37 Rəbbin qızğın qəzəbindən Dinc pəyələr də məhv oldu. 38 Rəbb cavan aslan kimi Yuvasını tərk etdi. Rəbbin qəzəbi üzündən – Zor işlədənin qızğın qəzəbi üzündən Ölkələri viran oldu».

26 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının əvvəlində Rəbdən bu söz nazil oldu: 2 «Rəbb belə deyir: “Rəbbin məbədinin həyətində dur, ibadət etmək üçün Yəhuda şəhərlərindən oraya gələn hər kəsə müraciət et. Sənə buyurduğum hər şeyi onlara bildir, bir söz də əskiltmə. 3 Bəlkə qulaq asarlar, öz pis yollarından dönərlər. Mən də pis əməllərinə görə başlarına gətirəcəyim fəlakətdən vaz keçərəm”. 4 Onlara söylə ki, Rəbb belə deyir: “Əgər sizə verdiyim qanuna görə davranmasanız, Mənə qulaq asmasanız, 5 dəfələrlə sizin yanınıza göndərdiyim qullarım olan peyğəmbərlərin sözlərinə qulaq asmasanız – necə ki qulaq asmırsınız – o zaman 6 bu məbədi də Şilo kimi edəcəyəm, bu şəhəri yer üzünün bütün millətləri arasında lənətə düçar edəcəyəm”». 7 Kahinlər, peyğəmbərlər və bütün xalq Yeremyanın Rəbbin məbədində söylədiyi bu sözləri eşitdi. 8 Yeremya Rəbbin xalqa çatdırmasını buyurduğu sözləri deyib qurtaranda kahinlər, peyğəmbərlər və oradakı bütün xalq onu tutub söylədi: «Sən ölməlisən. 9 Nə üçün “bu məbəd Şilo kimi olacaq, bu şəhər xaraba qalacaq, orada yaşayan olmayacaq” deyib Rəbbin adı ilə peyğəmbərlik edirsən?» Rəbbin məbədində olan bütün xalq Yeremyanın ətrafına yığıldı. 10 Yəhuda başçıları bunları eşidən kimi padşah sarayından çıxıb Rəbbin məbədinə qalxdı və məbədin Yeni darvazasının girəcəyində oturdu. 11 O zaman kahinlər və peyğəmbərlər başçılara və bütün xalqa söylədi: «Bu adam ölümə layiqdir, çünki öz qulağınızla eşitdiyiniz kimi bu şəhərin əleyhinə peyğəmbərlik etdi». 12 Onda Yeremya bütün başçılara və xalqa dedi: «Rəbb məni göndərdi ki, bu məbədin və şəhərin əleyhinə eşitdiyiniz bütün peyğəmbərlik sözlərini bildirim. 13 İndi yaşayışınızı və əməllərinizi islah edin. Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asın. O zaman Rəbb başınıza gətirəcəyini bildirdiyi bəladan vaz keçəcək. 14 Mən isə sizin ixtiyarınızdayam. Gözünüzdə nə yaxşı və düzdürsə, mənimlə eləcə də rəftar edin. 15 Ancaq yaxşı bilin ki, məni öldürsəniz, günahsız qanın məsuliyyətini özünüzün, bu şəhərin və orada yaşayanların üzərinə götürmüş olursunuz. Çünki Rəbb, həqiqətən, məni yanınıza göndərdi ki, bütün bu sözləri sizə çatdırım». 16 Başçılar və bütün xalq kahinlərə və peyğəmbərlərə dedi: «Bu adama ölüm hökmü çıxarmaq olmaz, çünki bizimlə Allahımız Rəbbin adından danışdı». 17 Ölkə ağsaqqallarından bir neçəsi qalxıb toplaşmış bütün xalqa dedi: 18 «Yəhuda padşahı Xizqiyanın dövründə Moreşetli Mikeya peyğəmbərlik edib bütün Yəhuda xalqına söylədi ki, Ordular Rəbbi belə deyir: “Sion tarla kimi şumlanacaq, Yerusəlim daş qalağına dönəcək, Məbədin tikildiyi dağ Meşəli təpələrə çevriləcək”. 19 Yəhuda padşahı Xizqiya yaxud Yəhuda xalqından biri onu öldürdümü? Əksinə, Xizqiya Rəbdən qorxub Ondan lütf istədi, Rəbb də onlara göndərəcəyini söylədiyi bəladan vaz keçdi. Biz isə özümüzə böyük pislik gətirmək təhlükəsindəyik». 20 Qiryat-Yearimli Şemaya oğlu Uriya adlı bir adam da Rəbbin adı ilə peyğəmbərlik edirdi. O da eynilə Yeremya kimi danışaraq bu şəhərin və ölkənin əleyhinə peyğəmbərlik edirdi. 21 Padşah Yehoyaqim, bütün cəngavərləri və başçıları onun sözlərini eşitdi. Padşah onu öldürmək istədi. Ancaq Uriya bunu eşidən kimi qorxub Misirə qaçdı. 22 Bundan sonra padşah Yehoyaqim öz adamlarını – Akbor oğlu Elnatanı və bir neçə nəfəri Misirə göndərdi. 23 Uriyanı Misirdən çıxarıb padşah Yehoyaqimin

yanına gətirdilər. Padşah onu qılıncla öldürüb ümumi qəbiristanlığa atdırdı. 24 Ancaq Yeremya öldürülmək üçün xalqa təslim edilmədi, çünki Şafan oğlu Axiqam onu qorudu.

27 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Sidqiyanın padşahlığının əvvəlində Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: 2 «Rəbb mənə belə dedi: "Özünə qayışlarla bağlanan taxta bir boyunduruq düzəlt və boynuna tax. 3 Sonra Yerusəlimə, Yəhuda padşahı Sidqiyanın yanına gələn qasidlər vasitəsilə Edomun, Moavın, Ammon övladlarının, Surun və Sidonun padşahlarına xəbər göndər". 4 Ağalarına söyləmək üçün onlara bildir ki, İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Ağalarınıza söyləyin ki, 5 dünyanı da, yer üzündə olan insanı da, heyvanı da böyük gücümlə və uzanan qolumla Mən yaratdım və kimə istəsəm, ona da verərəm. 6 Bəli, bütün bu ölkələri Babil padşahı qulum Navuxodonosorun ixtiyarına verirəm. Hətta vəhşi heyvanları da xidmət etmək üçün ona verirəm. 7 Ölkəsinin axırı çatana qədər bütün millətlər ona, oğluna və nəvəsinə qulluq edəcək. Sonra isə bir çox millətlər və böyük padşahlar onu özlərinə qul edəcək. 8 Hansı millət və ölkə Babil padşahı Navuxodonosora qulluq etməsə, onun boyunduruğuna girməsə, həmin milləti onun əli ilə qırıb-çatana qədər qılınc, aclıq və vəba ilə cəzalandıracağam" Rəbb bəyan edir. 9 "Siz isə öz peyğəmbərlərinizə, falçılarınıza, yuxugörənlərinizə, gələcəyideyənlərinizə və cadugərlərinizə qulaq asmayın. Onlar sizə ‹Babil padşahına qulluq etməyəcəksiniz› söyləyir. 10 Onlar sizə yalandan peyğəmbərlik edir. Bunun nəticəsində öz ölkənizdən qovulacaqsınız. Sizi sürgün edəcəyəm və məhv olacaqsınız. 11 Ancaq Babil padşahının boyunduruğuna girən və ona qulluq edən milləti öz torpağında saxlayacağam. Torpağı əkib orada yaşayacaqlar" Rəbb belə bəyan edir». 12 Mən bütün bu sözləri Yəhuda padşahı Sidqiyaya bildirib dedim: «Babil padşahının boyunduruğuna girin, özünə və xalqına qulluq edin ki, sağ qalasınız. 13 Babil padşahına qulluq etmək istəməyən hər millət Rəbbin dediyi kimi məhv olacaq. Sən və xalqın qılınc, aclıq və vəbadan nə üçün öləsiniz? 14 Sizə "Babil padşahına qulluq etməyəcəksiniz" deyən peyğəmbərlərə qulaq asmayın, çünki onlar sizə yalandan peyğəmbərlik edir. 15 Rəbb bəyan edir: "Onları Mən göndərmədim, onlar Mənim adımla yalandan peyğəmbərlik edir. Bunun nəticəsində Mən sizi sürgün edəcəyəm, siz də, sizə peyğəmbərlik edən peyğəmbərlər də həlak olacaqsınız"». 16 Mən kahinlərə və bütün bu xalqa söylədim: «Rəbb belə deyir: "‹Rəbbin məbədindən götürülən əşyalar tezliklə Babildən geri qaytarılacaq› deyib sizə peyğəmbərlik edən peyğəmbərlərinizin sözlərinə qulaq asmayın. Çünki sizə yalandan peyğəmbərlik edirlər. 17 Onlara qulaq asmayın, Babil padşahına qulluq edin ki, sağ qalasınız. Bu şəhər niyə viran olsun? 18 Əgər onlar peyğəmbərdirsə, Rəbbin sözünü söyləyirlərsə, qoy indi Ordular Rəbbinə yalvarsınlar ki, Rəbbin məbədində, Yəhuda padşahının sarayında və Yerusəlimdə qalan əşyalar Babilə aparılmasın". 19 Sütunlar, hovuz, ayaqlıqlar və bu şəhərdə qalan başqa əşyalar barədə Ordular Rəbbi belə deyir. 20 Bəli, Yəhuda padşahı Yehoyaqim oğlu Yehoyakini və Yəhuda ilə Yerusəlimin bütün əyanlarını Yerusəlimdən Babilə sürgün etdiyi zaman Babil padşahı Navuxodonosorun aparmadığı, 21 Rəbbin məbədində, Yəhuda padşahının sarayında və Yerusəlimdə qalan əşyalar barədə İsrailin Allahı Ordular Rəbbi belə deyir: 22 "Onlar Babilə aparılacaq və Babillilərin işinə baxacağım günə qədər orada qalacaq. O zaman onları oradan çıxaracağam və bu yerə qaytaracağam" Rəbb belə bəyan edir».

28 Həmin il Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının əvvəlində – dördüncü ilinin beşinci ayında Giveonlu Azzur oğlu Xananya peyğəmbər Rəbbin məbədində, kahinlərin və bütün xalqın önündə mənə söylədi: 2 «İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Babil padşahının boyunduruğunu qırdım. 3 Əvvəl Rəbbin məbədində olan, Babil padşahı Navuxodonosorun buradan götürüb Babilə apardığı bütün əşyaları iki il ərzində bu yerə qaytaracağam. 4 Yəhuda padşahı Yehoyaqim oğlu Yehoyakini və Babilə sürgün olunmuş bütün Yəhudalıları bu yerə qaytaracağam" Rəbb belə bəyan edir, "çünki Babil padşahının boyunduruğunu qıracağam"». 5 O zaman Yeremya peyğəmbər kahinlərin və Rəbbin məbədində dayanan bütün xalqın önündə Xananya peyğəmbərə cavab verib 6 söylədi: «Amin! Qoy Rəbb belə etsin! Qoy Rəbb Öz evinin əşyalarını, sürgün olunmuş bütün adamları Babildən buraya qaytararaq söylədiyin peyğəmbərlik sözlərini yerinə yetirsin! 7 Ancaq indi sən və bütün xalq eşidərkən deyəcəyim bu sözə qulaq as: 8 qədim zamanlardan bəri məndən və səndən əvvəl yaşayan peyğəmbərlər bir çox ölkələrin və böyük padşahlıqların əleyhinə müharibə, fəlakət və vəba olacağını qabaqcadan söylədi. 9 Əgər salamatlıq olacağını söyləyən

peyğəmbərin sözü doğru çıxarsa, həqiqətən, onun Rəbbin göndərdiyi peyğəmbər olduğu bilinər». 10 O zaman Xananya peyğəmbər Yeremya peyğəmbərin boynundan boyunduruğu götürüb qırdı. 11 Xananya bütün xalqın önündə söylədi: «Rəbb belə deyir: "İki il ərzində Babil padşahı Navuxodonosorun boyunduruğunu bütün millətlərin boynundan götürüb beləcə qıracağam"». Yeremya isə öz yoluna davam etdi. 12 Xananya peyğəmbər Yeremya peyğəmbərin boynundan boyunduruğu götürüb qırdıqdan sonra Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: 13 «Gedib Xananyaya söylə ki, Rəbb belə deyir: "Sən taxta boyunduruğu qırdın, ancaq onun yerinə dəmir boyunduruq düzəltməli olacaqsan". 14 Çünki İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Bütün bu millətlərin boynuna dəmir boyunduruq taxdım ki, Babil padşahı Navuxodonosora qulluq etsinlər və onlar ona xidmət edəcək. Vəhşi heyvanları da onun ixtiyarına verdim"». 15 Yeremya peyğəmbər Xananya peyğəmbərə dedi: «İndi eşit, ey Xananya, axı səni Rəbb göndərməyib. Sən bu xalqı yalana inandırdın. 16 Buna görə də Rəbb belə deyir: "Bax Mən səni yer üzündən yox edəcəyəm. Bu il öləcəksən, çünki xalqı Rəbbə qarşı üsyana təhrik etdin"». 17 Xananya peyğəmbər həmin ilin yeddinci ayında öldü.

29 Yeremya peyğəmbər sürgündə sağ qalan xalqın ağsaqqallarına, kahinlərə, peyğəmbərlərə və Navuxodonosorun Yerusəlimdən Babilə sürgün etdiyi bütün xalqa Yerusəlimdən bir məktub göndərdi. Məktubun mətni aşağıda verilir. 2 Bu məktub padşah Yehoyakinin, onun anasının, saray əyanlarının, Yəhuda və Yerusəlim başçılarının, ustaların, sənətkarların Yerusəlimdən sürgünə aparılmasından sonra göndərildi. 3 Onu Yəhuda padşahı Sidqiyanın Babil padşahı Navuxodonosorun yanına göndərdiyi Şafan oğlu Elasa və Xilqiya oğlu Gemarya apardı. Belə dedi: 4 «Mən İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi Yerusəlimdən Babilə sürgün etdiyim adamlara belə söyləyirəm: 5 "Evlər tikib yaşayın, bağçalar salıb meyvələrini yeyin. 6 Arvad alıb oğul-qız atası olun. Oğullarınıza arvad alın, qızlarınızı ərə verin ki, oğul-qızları olsun. Orada azalmayıb çoxalın. 7 Sizi sürgün etdiyim şəhərin rifahı üçün çalışın və o şəhər üçün Rəbbə dua edin. Çünki ora rifah içində olarsa, siz də rifahda yaşayarsınız". 8 İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Aranızdakı peyğəmbərləriniz və falçılarınız sizi aldatmasın, gördüyünüz yuxulara əhəmiyyət verməyin. 9 Çünki onlar Mənim adımla sizə yalandan peyğəmbərlik edir. Onları Mən göndərmədim" Rəbb belə bəyan edir. 10 Çünki Rəbb belə deyir: "Babildə yetmiş iliniz bitəndə Mən sizə yenə baş çəkəcəyəm və sizi buraya qaytaracağım barədə verdiyim xoş sözü yerinə yetirəcəyəm. 11 Çünki sizin barənizdə olan fikirlərimi Özüm bilirəm" Rəbb belə bəyan edir. "Mən sizin pisliyiniz deyil, salamatlığınız barədə düşünürəm ki, sizə ümidli bir gələcək verim. 12 Siz Məni çağıracaqsınız, gəlib Mənə dua edəcəksiniz, Mən də sizi eşidəcəyəm. 13 Məni axtaracaqsınız, əgər bütün qəlbinizlə axtarsanız, tapacaqsınız. 14 Məni tapmağınıza izin verəcəyəm" Rəbb belə bəyan edir. "Sizi sürgündən geri qaytaracağam, sürgün etdiyim bütün yerlərdən və millətlərin arasından toplayacağam. Oradan sizi sürgün olunduğunuz yerə qaytaracağam" Rəbb belə bəyan edir. 15 Siz belə dediniz: "Rəbb bizə Babildə peyğəmbərlər verib". 16 Davudun taxtında oturan padşah, bu şəhərdə yaşayan bütün xalq, sizinlə birgə sürgünə aparılmamış soydaşlarınız barədə Rəbb belə deyir. 17 Bəli, Ordular Rəbbi belə deyir: "Bax Mən onların üzərinə qılınc, aclıq və vəba göndərəcəyəm. Onları pisliyinə görə yeməyə yararsız olan əzik əncirə döndərəcəyəm. 18 Onları qılınc, aclıq və vəba ilə təqib edəcəyəm, yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala salacağam. Onları qovduğum bütün millətlərin arasında lənət, dəhşət, rişxənd və rüsvayçılıq hədəfi olacaqlar". 19 Rəbb bəyan edir: "Ona görə ki sözlərimə qulaq asmadılar. Həmin sözləri qullarım olan peyğəmbərlər vasitəsilə dəfələrlə onlara çatdırdım, ancaq siz qulaq asmadınız" Rəbb belə bəyan edir. 20 Buna görə də, ey Yerusəlimdən Babilə göndərdiyim bütün sürgün olunmuş adamlar, Rəbbin sözünü eşidin. 21 Mənim adımla sizə yalandan peyğəmbərlik edən Qolaya oğlu Axav və Maaseya oğlu Sidqiya barədə İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Bax Mən onları Babil padşahı Navuxodonosora təslim edəcəyəm və o, gözlərinizin önündə onları öldürəcək. 22 Onlar barədə Babildəki bütün sürgün olunmuş Yəhudalılar bundan sonra ‹Rəbb səni Babil padşahının diri-diri yandırdığı Sidqiya və Axav kimi etsin› deyə lənət edəcək. 23 Çünki İsraildə çirkin işlər gördülər, qonşularının arvadları ilə zina etdilər, onlara əmr etmədiyim halda Mənim adımdan yalan sözlər söylədilər. Mən bunu bilirəm və buna şahidəm" Rəbb belə bəyan edir». 24 Nexelamlı Şemaya barədə söylə ki, 25 İsrailin Allahı Ordular Rəbbi belə deyir: «Sən Yerusəlimdə olan başqa xalqa, kahin Maaseya oğlu Sefanyaya və başqa kahinlərə

öz adından məktublar göndərdin. Sefanyaya belə dedin: **26** “Rəbb Öz məbədinin cavabdehi kimi Yehoyadanın yerinə səni kahin qoydu. Peyğəmbər kimi davranan hər dəliyə kündə və dəmir yaxa vurmalısan. **27** Bəs nə üçün sizə özünü peyğəmbər elan edən Anatotlu Yeremyanı məzəmmət etmirsən? **28** Çünki Yeremya biz Babildəkilərə bu xəbəri göndərdi ki, sürgün uzun çəkəcək. Buna görə də evlər tikib, içində yaşayın, bağça salıb, meyvələrini yeyin”». **29** Kahin Sefanya bu məktubu Yeremya peyğəmbərə uca səslə oxudu. **30** Bu vaxt Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: **31** «Bütün sürgün olunmuşlara xəbər göndərib söylə ki, Nexelamlı Şemaya barədə Rəbb belə deyir: “İndi ki Mən göndərmədiyim halda Şemaya peyğəmbərlik edib sizi yalana inandırdı, **32** Mən Rəbb də deyirəm ki, Nexelamlı Şemayanı və onun nəslini cəzalandıracağam. Bu xalqın arasında onun nəslindən olan bir kəs sağ qalmayacaq, xalqıma edəcəyim xeyirxahlığı görməyəcək, çünki o, xalqı Rəbbə qarşı üsyana təhrik etdi” Rəbb belə bəyan edir».

30 Yeremyaya Rəbdən bu söz nazil oldu: **2** «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Sənə söylədiyim bütün sözləri bir kitaba yaz”. **3** Çünki Rəbb bəyan edir: “Xalqım İsraili və Yəhudanı sürgündən qaytaracağım günlər yaxınlaşır. Onları atalarına verdiyim torpağa qaytaracağam və oranı mülk edəcəklər”. Bu, Rəbbin sözüdür. **4** İsrail və Yəhuda üçün Rəbbin söylədiyi sözlər bunlardır. **5** Rəbb belə deyir: “Qorxu səsi eşitdik, Asayiş deyil, dəhşət səsi. **6** İndi soruşun, bilin ki, Kişi də uşaq doğarmı? Elə isə nə üçün doğan qadın kimi Hər kişinin əllərini belində görürəm? Nə üçün hamının bənizi solub? **7** Ah, bu nə dəhşətli gündür! Bir daha belə gün olmayacaq, Yaqub nəsli üçün sıxıntı dövrü olacaq, Ancaq yenə də bundan qurtulacaq”. **8** Ordular Rəbbi bəyan edir: “O gün boynundakı boyunduruğu qıracaq, iplərini qoparacağam. Bundan sonra yadellilər onları özlərinə qul etməyəcək. **9** Ancaq özlərinin Allahı Rəbbə, onlara təyin edəcəyim padşahları Davuda qulluq edəcəklər”. **10** Rəbb bəyan edir: “Qorxma, ey qulum Yaqub, Dəhşətə düşmə, ey İsrail. Çünki səni uzaq yerlərdən, Nəslini sürgün olunduğu ölkədən qurtaracağam. Yaqub nəsli yenə geri qayıdacaq, Rahatlıq tapıb qayğısız olacaq, Onu kimsə qorxutmayacaq. **11** Çünki Mən səninləyəm, Səni qurtaracağam” Rəbb belə bəyan edir. “Səni aralarına apardığım Millətlərin hamısını yox etsəm də, Səni tamamilə məhv etməyəcəyəm, Səni ədalətlə tərbiyələndirəcəyəm, Amma cəzasız da qoymayacağam”. **12** Çünki Rəbb belə deyir: “Sənin yaran şəfa tapmaz, Xoran sağalmaz. **13** Məhkəmədə işinə baxan yoxdur, Xəstəliyinə dərman yoxdur, Sənin dərdinə əlac yoxdur. **14** Bütün müttəfiqlərin səni unutdu, Səni arayıb-axtarmırlar. Düşmən vuran kimi Mən səni vurdum. Rəhmsizcəsinə cəzalandırdım. Çünki təqsirkarlığın böyükdür, Günahların çoxdur. **15** Niyə yarandan ötrü qışqırırsan? Dərdin şəfa tapmaz. Bu işləri ona görə sənə etdim ki, Təqsirkarlığın böyükdür, Günahların çoxdur. **16** Ancaq səni yeyənlərin də hamısı yem olacaq. Bütün düşmənlərin sürgünə gedəcək. Səni soyanlar soyulacaq, Səni qarət edənlər qarət olunacaq”. **17** Rəbb bəyan edir: “Mən səni yenə sağaldacağam, Yaralarına şəfa verəcəyəm. Çünki deyirlər ki, Sion rədd edilib, Onu axtaran yoxdur”. **18** Rəbb belə deyir: “Mən Yaqubun çadırlarını Sürgündən geri qaytaracağam. Onun məskənlərinə rəhm edəcəyəm. Şəhər yenidən viranələri üzərində tikiləcək, Saray öz yerində bərpa olunacaq. **19** Onların arasından Şükür və şənlik səsləri eşidiləcək. Mən onları çoxaldacağam, azalmayacaqlar, İzzətləndirəcəyəm, alçalmayacaqlar. **20** Övladları əvvəlki kimi olacaq, İcması önümdə möhkəm duracaq. Onları sıxışdıranların hamısını cəzalandıracağam. **21** Rəhbərləri özlərindən olacaq, Başçıları aralarından çıxacaq. Onu Özümə yaxınlaşdıracağam, O da Mənə yaxınlaşacaq. Başqa cür kim Mənə özü yaxınlaşmağa Cürət edə bilər?” Rəbb belə bəyan edir. **22** “Beləcə siz Mənim xalqım, Mən də sizin Allahınız olacağam”». **23** Budur, Rəbbin fırtınası qəzəblə qopacaq, Şiddətli qasırğası Pis adamların başında çatlayacaq. **24** Rəbb Öz ürəyinin istədiyini Tamamilə edənə qədər Qızğın qəzəbini söndürməyəcək. Siz gələcəkdə bunu anlayacaqsınız.

31 Rəbb bəyan edir: «O zaman Mən bütün İsrail qəbilələrinin Allahı olacağam, onlar da Mənim xalqım olacaq». **2** Rəbb belə deyir: «Mən İsrailə dinclik verməyə gedəndə Qılıncdan qaçıb qurtulan xalq Çöldə lütf tapdı». **3** Rəbb uzaqdan mənə görünüb dedi: «Səni əbədi bir məhəbbətlə sevdim, Buna görə də sevgi ilə Səni Özümə tərəf çəkdim. **4** Səni yenidən ayağa qaldıracağam, Sən də ayağa qalxacaqsan, Ey bakirə qıza bənzəyən İsrail! Sən yenə dəflərinlə bəzənib Şadlıq edənlərlə birgə rəqsə qoşulacaqsan. **5** Yenə də Samariya dağlarında bağ salacaqsan, Bağ salanlar onun meyvələrindən dadacaq. **6** Bir gün gələcək ki, Efrayimin dağlıq bölgəsində Keşikçilər “qalxın, Siona, Allahımız Rəbbin yanına çıxaq” Deyə qışqıracaq». **7** Rəbb

belə deyir: «Yaqubu sevinclə tərənnüm edin, Millətlərin başçısı üçün səs qaldırın! Ucadan həmd edib bildirin! "Ya Rəbb, xalqını, İsraildən sağ qalanları xilas et!" deyin. **8** Mən onları şimal ölkəsindən qaytaracağam, Dünyanın uzaq yerlərindən toplayacağam. Aralarında kor, topal, Hamilə və doğan qadın da olacaq. Böyük bir camaat olub buraya qayıdacaqlar. **9** Onlar ağlaya-ağlaya gələcək, Yalvardıqları zaman Onlara yol göstərib geri qaytaracağam. Axar sular boyunca Büdrəməyəcəkləri düz yolla aparacağam. Çünki Mən İsrailin atasıyam, Efrayim də ilk oğlumdur. **10** Ey millətlər, Rəbbin sözünü eşidin, Uzaqlardakı adalarda elan edib deyin: "İsraili səpələyən onu bir yerə toplayacaq, Sürüsünü qoruyan çoban kimi Onu qoruyacaq". **11** Çünki Rəbb Yaqubu satın aldı, Ondan güclü olanın əlindən qurtardı. **12** Onlar Sionun yüksək təpəsinə gəlib Tərənnüm edəcək. Rəbbin verdiyi nemətlər – Taxıl, təzə şərab, zeytun yağı, Qoyun-keçi, mal-qara önünə axışacaqlar. Canları sulanmış bağça kimi olacaq, Bir daha taqətdən düşməyəcəklər. **13** O zaman bakirə qız, cavan və qoca kişilər Birlikdə rəqs edib sevinəcək, Mən onların yasını şadlığa çevirəcəyəm, Sevincə çevirəcəyəm. Kədərlərinə təsəlli verib Onları sevindirəcəyəm. **14** Kahinləri bol yeməklə doyduracağam, Xalqım nemətlərimlə doyacaq» Rəbb belə bəyan edir. **15** Rəbb belə deyir: «Ramada bir səs eşidildi, Yas və acı fəryad səsləri! Rəhilə uşaqları üçün ağlayır, Təsəlli istəmir. Çünki onlar daha yoxdur». **16** Rəbb belə deyir: «Səsini ağlamaqdan, Gözlərini yaş tökməkdən qoru, Çünki çəkdiyin zəhmətin əvəzi veriləcək, Xalqım düşmən ölkəsindən qayıdacaq» Rəbb belə bəyan edir. **17** «Gələcəyin üçün ümid var, Övladların öz yurdlarına dönəcək» Rəbb belə bəyan edir. **18** Bəli, Mən Efrayimin nalələrini eşitdim: «Sən məni Öyrədilməmiş dana kimi tərbiyələndirdin, Mən də tərbiyə aldım. Məni geri qaytar, qayıdım, Çünki Allahım Rəbb Sənsən. **19** Mən yolumdan azdıqdan sonra tövbə etdim, Ağlım başıma gələndə əllərimi yanıma çırpdım. Cavanlığımda etdiyim eyib işlərdən Utandım, rüsvay oldum. **20** Efrayim əziz oğlum deyilmi? Mənim razı olduğum övlad deyilmi? Hər dəfə əleyhinə danışanda Yenə onu yadıma salıram. Ürəyim onun üçün sızlayır, Ona hədsiz rəhmim gəlir» Rəbb belə bəyan edir. **21** «Yol işarələri qoy, Yol göstərən lövhələr düzəlt. Böyük yola – getdiyin yola fikir ver. Geri dön, ey bakirə qıza bənzəyən İsrail, Öz şəhərlərinə qayıt! **22** Nə vaxta qədər sərgərdan gəzəcəksən, Ey dönük qız? Rəbb dünyada yeni bir şey yaradacaq: Qadın kişini qoruyacaq». **23** İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: «Mən onların sürgün olunmuşlarını geri qaytaranda Yəhuda torpağında və onun şəhərlərində yenə belə söyləyəcəklər: "Ey ədalət yurdu, ey müqəddəs dağ, Rəbb sənə xeyir-dua versin!" **24** Xalq – əkinçilər, sürüləri ilə gəzən çobanlar Yəhudada və onun şəhərlərində birlikdə yaşayacaq. **25** Çünki Mən yorğun adama su verəcəyəm, taqətsiz adamı doyduracağam». **26** Bu zaman oyanıb baxdım, yuxum şirin olmuşdu. **27** Rəbb bəyan edir: «İsrail və Yəhuda torpaqlarında insan toxumu və heyvan toxumu əkəcəyim günlər yaxınlaşır. **28** Kökündən çıxarıb yox edəndə, yıxıb-dağıdanda və bəla gətirəndə onlara necə nəzarət etdimsə, dirçəldib yerləşdirəndə də eləcə nəzarət edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. **29** «O vaxt adamlar daha "atalar kal üzüm yedi, oğulların dişi qamaşır" deməyəcək. **30** Hər kəs öz təqsirinə görə öləcək. Kal üzüm yeyənin öz dişləri qamaşacaq». **31** Rəbb bəyan edir: «İsrail xalqı və Yəhuda xalqı ilə Yeni Əhd bağlayacağım günlər yaxınlaşır. **32** Bu Əhd atalarını Misir torpağından çıxartmaq üçün əllərindən tutduğum gün onlarla bağladığım əhdə bənzəməyəcək. Onların ağası olduğum halda o əhdimi pozdular» Rəbb belə bəyan edir. **33** «O günlərdən sonra İsrail xalqı ilə bağlayacağım Əhd belədir: qanunumu onların daxilinə qoyub ürəklərinə yazacağam. Mən onların Allahı, onlar da Mənim xalqım olacaq» Rəbb belə bəyan edir. **34** «Bundan sonra bir kəs öz qonşusunu yaxud qardaşını "Rəbbi tanıyın" deyib öyrətməyəcək. Ona görə ki böyükdən kiçiyə qədər hamı Məni tanıyacaq. Çünki təqsirlərini bağışlayacağam, günahlarını daha yada salmayacağam» Rəbb belə bəyan edir. **35** Gündüz işıq olsun deyə günəşi çıxaran, Gecə işıq olsun deyə aya və ulduzlara qaydalar qoyan, Dalğaları kükrəsin deyə dənizi qabardan Rəbb – Adı Ordular Rəbbi Olan belə deyir: **36** «Əgər qoyulan bu qayda-qanunlar Önümdən götürülərsə, Yalnız onda İsrail nəsli əbədilik Bir millət olmaqdan çıxar» Rəbb belə bəyan edir. **37** Rəbb belə deyir: «Əgər yuxarıda göylər ölçülə bilsə, Aşağıda yerin təməlləri üzə çıxarıla bilsə, Mən də onda bütün etdikləri işlərdən ötrü Bütün İsrail nəslini rədd edərəm» Rəbb belə bəyan edir. **38** Rəbb bəyan edir: «Xananel qülləsindən Künc darvazasına qədər şəhərin Mənim üçün yenidən tikiləcəyi günlər gəlir. **39** Oradan da ölçü ipi Qarev təpəsinə doğru uzanıb Qoaya dönəcək. **40** Ölülərin və küllərin atıldığı bütün vadi, Qidron vadisinə qədər uzanan tarlalar, şərqdə At darvazasının küncünədək Rəbb üçün müqəddəs olacaq. Şəhər bir daha kökündən çıxarılmayacaq, heç vaxt dağıdılmayacaq».

32 Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının onuncu, Navuxodonosorun padşahlığının on səkkizinci ilində Rəbdən Yeremyaya söz nazil oldu. **2** Bu zaman Babil padşahının ordusu Yerusəlimi mühasirəyə almışdı. Yeremya peyğəmbər Yəhuda padşahının sarayındakı mühafizəçilər həyətində məhbus idi. **3** Yəhuda padşahı Sidqiya onu burada həbs edərək demişdi: «Sən nə üçün bu cür peyğəmbərlik edib söyləyirsən ki, Rəbb belə deyir: "Bu şəhəri Babil padşahına təslim edəcəyəm, o buranı ələ keçirəcək. **4** Yəhuda padşahı Sidqiya Xaldeylilərin əlindən qaçıb qurtarmayacaq, hökmən Babil padşahına təslim ediləcək. Onunla üz-üzə söhbət edəcək, göz-gözə dayanacaq. **5** Sidqiya Babilə aparılacaq, Mən ona baş çəkənə qədər orada qalacaq. Əgər Xaldeylilərlə vuruşsanız, uğur qazanmayacaqsınız?" Rəbb belə bəyan edir». **6** Yeremya dedi: «Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **7** "Əmin Şallum oğlu Xanamel sənin yanına gəlib deyəcək ki, Anatotdakı tarlamı satın al. Çünki qəyyumum kimi tarlamın geri satınalma hüququ sənə məxsusdur". **8** Sonra Rəbbin sözünə uyğun olaraq əmim oğlu Xanamel mühafizəçilər həyətində yanıma gəlib dedi: "Binyamin bölgəsində olan Anatotdakı tarlamı satın al, çünki miras haqqı da, qəyyumluq haqqı da sənə məxsusdur. Onu özün üçün satın al". O zaman Rəbb sözünün yerinə yetdiyini başa düşdüm. **9** Beləcə Anatotdakı tarlanı əmim oğlu Xanameldən satın aldım. Tarlanın əvəzində ona on yeddi şekel gümüş çəkib verdim. **10** Satış qəbzini çağırdığım şahidlərin önündə imzalayıb möhürlədim, gümüşü tərəzidə çəkdim. **11** Qayda-qanunlar yazılmış, möhürlənmiş satış qəbzini və açıq müqavilə kağızını götürdüm. **12** Əmim oğlu Xanamelin, satış qəbzini imzalayan şahidlərin və mühafizəçilər həyətində oturan bütün Yəhudalıların gözü önündə satış qəbzini Maxseya oğlu Neriya oğlu Baruka verdim. **13** Onların gözü önündə Baruka əmr edib dedim: **14** "İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: ‹Uzun müddət qalsın deyə bu möhürlənmiş satış qəbzini və açıq müqavilə kağızını götürüb bir gil qabın içinə qoy›". **15** Çünki İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Bu ölkədə yenə evlər, tarlalar və bağlar satın alınacaq". **16** Satış qəbzini Neriya oğlu Baruka verdikdən sonra Rəbbə dua edib dedim: **17** "Ah Xudavənd Rəbb, böyük gücünlə və uzanan qolunla yeri, göyü yaratdın. Edə bilməyəcəyin heç bir şey yoxdur. **18** Sən minlərlə insana məhəbbət göstərirsən, amma ataların etdiyi günahların əvəzini övladlarından alırsan. Sən böyük və güclü Allahsan, adın Ordular Rəbbidir. **19** Tədbirlərin əzəmətli, işlərin böyükdür! İnsanların bütün əməlləri Sənin nəzərin altındadır, hər kəsə işlərinə və etdiklərinin nəticəsinə görə əvəz verirsən. **20** Sən Misirdə, İsraildə və bütün insanlar arasında bu günə qədər əlamətlər və möcüzələr göstərdin. Bu gün olduğu kimi şöhrət qazandın. **21** Sən Öz xalqın İsraili əlamətlərlə, möcüzələrlə, qüdrətli əllə, uzanan qolunla böyük dəhşət saçaraq Misir torpağından çıxartdın. **22** Atalarına verəcəyinə and içdiyin bu torpağı – süd və bal axan torpağı onlara verdin. **23** Onlar gəlib torpağı özlərinə mülk etdilər, amma Sənin sözünə qulaq asmadılar, Sənin qanununa uyğun yaşamadılar, əmr etdiyin şeylərin heç birinə əməl etmədilər. Buna görə də bütün bu fəlakətləri başlarına gətirdin. **24** Şəhəri ələ keçirmək üçün divarlarının yanına torpaq qalaqları yığılır. Şəhər qılınc, aclıq və vəba üzündən oraya hücum edən Xaldeylilərə təslim ediləcək. Söylədiklərin yerinə yetdi, Sən də bunu görürsən! **25** Amma, ya Xudavənd Rəbb, Sən mənə ‹tarlanı gümüşlə özün üçün satın al və şahidlər çağır› dedin. Şəhər isə Xaldeylilərə təslim edilir"». **26** Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: **27** «Bütün bəşərin Allahı Rəbb Mənəm. Mənim edə bilməyəcəyim bir şey varmı? **28** Buna görə də Rəbb belə deyir: "Bax Mən bu şəhəri Xaldeylilərə və Babil padşahı Navuxodonosora təslim edəcəyəm, o da oranı alacaq. **29** Şəhərə hücum edən Xaldeylilər gəlib oraya od vuracaq. Şəhəri də, evləri də yandıracaqlar. O evlərin damlarında Baalın şərəfinə buxur yandırıb başqa allahlara içmə təqdimləri gətirərək Məni qəzəbləndirmişdilər. **30** Çünki İsrail və Yəhuda övladları cavanlıqlarından bəri həmişə gözümdə pis olan işlər görür. İsrail övladları əllərinin işi ilə Məni qəzəbləndirməkdən başqa bir şey etmədi" Rəbb belə bəyan edir. **31** "Bu şəhər tikildiyi vaxtdan indiyə qədər Məni o qədər qəzəbləndirdi ki, onu önümdən rədd edib atacağam. **32** Çünki İsrail və Yəhuda övladlarının – özlərinin, padşahlarının, başçılarının, kahinlərinin, peyğəmbərlərinin, Yəhudada və Yerusəlimdə yaşayanların Məni qəzəbləndirmək üçün etdikləri pisliklərin sayı-hesabı yoxdur. **33** Onlar Mənə üzlərini deyil, arxalarını çevirdi. Onları dəfələrlə öyrətdimsə də, Mənə qulaq asmadılar və dərs almadılar. **34** Mənim adımla çağırılan bu məbədə iyrənc bütlərini qoyaraq onu murdarladılar. **35** Ben-Hinnom vadisində Molek bütünə qurban olaraq oğullarını və qızlarını odda qurban etməkdən ötrü Baal üçün səcdəgahlar qurdular. Mən belə iyrənc bir şeyi etməyi və Yəhudanı günaha batırmağı nə onlara buyurdum, nə də ağlıma gətirdim.

36 Siz bu şəhər barədə ‹qılınc, aclıq və vəba
ilə Babil padşahına təslim edilir› deyirsiniz".
Amma indi İsrailin Allahı Rəbb deyir: 37 "Onları
qızğın qəzəb və böyük hiddətlə sürgün etdiyim
bütün ölkələrdən toplayacağam. Onları buraya
qaytarıb əmin-amanlıq içində yaşamalarını təmin
edəcəyəm. 38 Onlar Mənim xalqım olacaq, Mən də
onların Allahı olacağam. 39 Onlara eyni ürək, eyni
həyat tərzi verəcəyəm ki, özlərinin və övladlarının
yaxşılığı üçün Mənə həmişə hörmət etsinlər.
40 Onlarla əbədi bir əhd bağlayacağam. Onlara
yaxşılıq etməkdən dönməyəcəyəm, ürəklərinə
Öz qorxumu qoyacağam ki, Məndən heç vaxt
ayrılmasınlar. 41 Onlara yaxşılıq etməyə şad
olacağam. Həqiqətən, bütün ürəyimlə, bütün
canımla onları bu ölkədə dirçəldəcəyəm". 42
Rəbb belə deyir: "Bu xalqın başına bütün bu
böyük fəlakətləri necə gətirdimsə, söz verdiyim
bütün yaxşılıqları da onlara bəxş edəcəyəm. 43
Sizin ‹viran olmuş, insansız, heyvansız qalmış,
Xaldeylilərə təslim olunmuş› dediyiniz bu
torpaqda yenə tarlalar satın alınacaq. 44 Binyamin
bölgəsində, Yerusəlim ətrafındakı kəndlərdə,
Yəhuda şəhərlərində, dağlıq bölgənin, yamaclı-
düzənlikli bölgənin və Negevin şəhərlərində
tarlalar gümüşlə satın alınacaq, satış qəbzləri
şahidlərin önündə imzalanıb möhürlənəcək, çünki
onların sürgün olunmuşlarını geri qaytaracağam"
Rəbb belə bəyan edir».

33 Yeremya hələ mühafizəçilər həyətində
məhbus olanda ikinci dəfə ona Rəbbin sözü
nazil oldu. 2 O dedi: «Dünyanı yaradan, qurub
möhkəmləndirən, adı Rəbb Olan belə deyir: 3
"Məni çağır, sənə cavab verim, bilmədiyin böyük,
dərkedilməz şeyləri sənə bildirim". 4 Mühasirə
zamanı torpaq qalaqları və qılınca qarşı sipər
olmaq üçün bu şəhərin uçurulmuş evləri və
Yəhuda padşahlarının uçurulmuş sarayları barədə
İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: 5 "Xaldeylilər
vuruşmaq, evləri qəzəb və qızğınlıqla həlak
etdiyim insanların cəsədləri ilə doldurmaq üçün
gələcək. Bu insanların etdikləri pisliklərə görə
bu şəhərdən üz döndərdim. 6 Yenə də bu
şəhərə sağlamlıq və şəfa verəcəyəm. Əhalisini
sağaldacağam, onların tam salamatlıq və əmin-
amanlıq içində yaşamalarını təmin edəcəyəm.
7 Yəhuda və İsrail sürgünlərini yenə geri
qaytaracağam. Onları əvvəlki kimi dirçəldəcəyəm.
8 Onları Mənə qarşı etdikləri bütün günahlardan
təmizləyəcəyəm. Mənə qarşı etdikləri günahları
da, üsyankarlıqları da bağışlayacağam. 9 Dünyanın
bütün millətlərinin önündə bu şəhər Mənim üçün
sevinc, tərif və şərəf mənbəyinə çevriləcək. Bu
millətlər Yerusəlim xalqına etdiyim yaxşılıqları,
verdiyim əmin-amanlığı görəndə qorxuya düşüb
titrəyəcək". 10 Rəbb belə deyir: "Deyirsiniz ki,
bu şəhər viran olmuş, insansız və heyvansız
qalmışdır. Ancaq tərk edilmiş, insansız və
heyvansız qalmış Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim
küçələrində 11 sevinc və şadlıq sədası, bəy-
gəlin səsi, Rəbbin məbədinə şükür təqdimləri
gətirənlərin səsi yenə eşidiləcək: ‹Ordular Rəbbinə
şükür edin, Çünki O, xeyirxahdır, Məhəbbəti
əbədidir›. Çünki Mən ölkədən sürgün olunanları
əvvəlki kimi geri qaytaracağam" Rəbb belə
bəyan edir. 12 Ordular Rəbbi deyir: "Viran
olmuş, insansız və heyvansız qalmış bu ölkənin
bütün şəhərlərində yenə çobanların öz sürülərini
dincəltdikləri otlaqlar olacaq. 13 Dağlıq bölgənin,
yamaclı-düzənlikli bölgənin, Negev, Binyamin
bölgəsinin şəhərlərində, Yerusəlimin ətrafındakı
kəndlərdə, Yəhuda şəhərlərində sürülər yenə
çoban dəyənəyinin altından keçəcək" Rəbb belə
deyir. 14 Rəbb bəyan edir: "İsrail və Yəhuda nəslinə
verdiyim xoş vədi yerinə yetirəcəyim günlər gəlir.
15 O zaman, o günlər Davud üçün saleh bir Pöhrə
yetişdirəcəyəm. O, ölkədə ədalət və salehliklə
davranacaq. 16 O günlər Yəhuda xilas olacaq,
Yerusəlim əmin-amanlıqda yaşayacaq. O, ‹Rəbb
salehliyimizdir› deyə çağırılacaq". 17 Rəbb belə
deyir: "Davud nəslindən İsrail taxtında oturan
bir adam heç vaxt əskik olmayacaq. 18 Levili
kahinlərdən önümə yandırma qurbanı gətirən,
taxıl təqdimi yandıran, qurban kəsən bir kəs heç
vaxt əskik olmayacaq"». 19 Yeremyaya Rəbbin
bu sözü nazil oldu: 20 «Rəbb belə deyir: "Necə ki
müəyyən vaxtlarda gecə və gündüz olması üçün
gecə-gündüzlə kəsdiyim əhdi poza bilməzsiniz, 21
eləcə də padşahlıq etməsi üçün taxtında oturan
bir oğlu barədə qulum Davudla və Mənə xidmət
edən Levili kahinlərlə bağladığım əhd pozula
bilməz. 22 Qulum Davudun nəslini və Mənə xidmət
edən Levililəri saysız-hesabsız göy cisimləri və
ölçülməz olan dəniz qumu qədər çoxaldacağam"».
23 Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: 24 «Bu
xalqın "Rəbb seçdiyi iki ailəni rədd etdi" dediyini
görmürsənmi? Xalqımı artıq bir millət kimi
saymayaraq ona xor baxırlar. 25 Rəbb belə deyir:
"Necə ki gecə-gündüzlə əhd bağlayıb yer və göyün
dəyişməz qaydalarını qoydum, 26 eləcə də Yaqub
nəsli ilə qulum Davudu da rədd etməyəcəyəm.
Davudun oğullarından birini İbrahim, İshaq və
Yaqub nəslinə padşahlıq etmək üçün seçəcəyəm.
Çünki Mən onların sürgün olunmuşlarını geri
qaytaracağam və onlara rəhm edəcəyəm"».

34 Babil padşahı Navuxodonosor öz hakimiyyəti altındakı bütün padşahlıqlar və xalqlardan yığılan ordusu ilə birgə Yerusəlimə və ətrafındakı şəhərlərə qarşı döyüşən vaxt Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **2** «İsrailin Allahı Rəbb deyir ki, get Yəhuda padşahı Sidqiya ilə danış, söylə ki, Rəbb belə deyir: "Bu şəhəri Babil padşahına təslim edəcəyəm və o buraya od vuracaq. **3** Sən Sidqiya onun əlindən qaçıb qurtulmayacaqsan, mütləq ələ keçib ona təslim ediləcəksən. Babil padşahını öz gözünlə görəcəksən, o səninlə üzbəüz danışacaq. Sonra Babilə aparılacaqsan". **4** Ancaq, ey Yəhuda padşahı Sidqiya, Rəbbin sözünə qulaq as. Rəbb sənin barəndə belə deyir: "Qılıncla öldürülməyəcəksən, **5** əmin-amanlıqda öləcəksən. Səndən əvvəl padşah olan atalarının şərəfinə ətirli maddə yandırdıqları kimi sənin də şərəfinə ətirli maddə yandırıb ‹ah, ağamız› deyərək yas tutacaqlar. Çünki Mən Rəbb bunu söylədim"». **6** Yeremya peyğəmbər bütün bu sözləri Yerusəlimdə Yəhuda padşahı Sidqiyaya söylədi. **7** Həmin vaxt Babil padşahının ordusu Yerusəlimə və Yəhudanın hələ ələ keçirilməmiş şəhərləri olan Lakişə və Azeqaya hücum edirdi. Yəhudanın qalalı şəhərlərindən yalnız bunlar qalmışdı. **8** Padşah Sidqiya Yerusəlimdəki xalqla əhd kəsərək qulların azadlığını elan etdikdən sonra Rəbdən Yeremyaya söz nazil oldu. **9** Bu əhdə görə hər kəs İbrani xalqından olan kişi və qadın qullarını azad etməli, Yəhudi soydaşını yanında qul kimi saxlamamalı idi. **10** Bir-birləri ilə belə əhd bağlayan bütün başçılar və xalq buna qulaq asıb öz kişi və qadın qullarını azad etdilər, bir daha heç kəsi özlərinə qul etməyəcəklərinə söz verdilər, qulaq asıb qullarını azad etdilər. **11** Amma sonra fikirlərini dəyişib azad etdikləri kişi və qadın qulları yenə özlərinə qul etdilər. **12** Bundan sonra Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **13** «İsrail Allahı Rəbb belə deyir: "Mən atalarınızı Misir torpağından – köləlik diyarından çıxardığım gün onlarla əhd bağlayıb dedim: **14** ‹Sizə satılıb altı il qulluq edən İbrani soydaşlarınızı yeddinci il azad edib sərbəst buraxın›. Ancaq atalarınız Məni eşidib qulaq asmadı. **15** İndi isə siz tövbə edib gözümdə doğru olanı etdiniz. Hamınız soydaşlarınızın azadlığını elan etdiniz. Mənim önümdə, Mənim adımla çağırılan məbəddə bu barədə əhd bağladınız. **16** Amma sonra fikrinizi dəyişib adıma hörmətsizlik etdiniz. İstəklərinə görə azad etdiyiniz kişi və qadın qullarınızı təzədən zorla qul etdiniz". **17** Buna görə də Rəbb belə deyir: "Qul olan soydaşlarınızı – öz həmvətənlərinizi azad etməyərək Mənə qulaq asmadınız. İndi Mən də sizə azadlıq – qılınc, vəba və aclıqdan məhv olmanız üçün azadlıq elan edəcəyəm. Sizi yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala salacağam. **18** Əhdimi pozan, önümdə bağladığım əhdin şərtlərinə əməl etməyən bu adamları iki yerə bölüb parçaları arasından keçdikləri dana kimi edəcəyəm. **19** Dana parçalarının arasından keçmiş Yəhuda və Yerusəlim başçılarını, saray əyanlarını, kahinləri və bütün ölkə xalqını **20** öz düşmənlərinə – canlarını almaq istəyənlərə təslim edəcəyəm. Cəsədləri göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara yem olacaq. **21** Yəhuda padşahı Sidqiyanı və onun başçılarını canlarını almaq istəyən düşmənlərinə – Babil padşahının üzərinizdən çəkilən ordusuna təslim edəcəyəm". **22** Rəbb bəyan edir: "Mən əmr edib Babilliləri bu şəhərə tərəf geri qaytaracağam. Onlar hücum edib şəhəri ələ keçirəcək, ona od vuracaq. Yəhuda şəhərlərini heç kəsin yaşamadığı bir viranəliyə çevirəcəyəm"».

35 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin dövründə Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **2** «Rekavlıların evinə gedib onlarla danış. Onları Rəbbin məbədinin otaqlarından birinə aparıb içməyə şərab ver». **3** Bunun üçün Xavassinya oğlu Yeremya oğlu Yaazanyanı, onun qardaşlarını, bütün övladlarını və Rekav ailəsinin o biri üzvlərini yanıma alıb **4** Allah adamı İqdalya oğlu Xananın oğullarının Rəbbin məbədindəki otağına apardım. Bu otaq astana keşikçisi Şallum oğlu Maaseyanın otağı üzərindəki başçılar otağının yanında idi. **5** Mən Rekav ailəsinin üzvlərinin qabağına şərab dolu camlar və kasalar qoyaraq «buyurun, şərab için» dedim. **6** Lakin onlar dedi: «Biz şərab içmirik. Çünki atamız Rekav oğlu Yehonadav bizə belə əmr etdi: "Siz və nəsliniz heç vaxt şərab içməyin! **7** Özünüz üçün ev tikməyin, toxum əkməyin, bağ salmayın. Bu şeyləri almayın, etməyin, ömrünüz boyu çadırlarda yaşayın. Belə etsəniz, köç etdiyiniz torpaqlarda uzun müddət yaşayarsınız". **8** Atamız Rekav oğlu Yehonadavın bizə əmr etdiyi hər şeyə qulaq asdıq. Nə biz, nə arvadlarımız, nə də oğul-qızlarımız heç vaxt şərab içmədik. **9** İçində yaşamaq üçün evlər tikmədik, bağlar, tarlalar və əkinlər salmadıq. **10** Çadırlarda yaşadıq. Atamız Yehonadav nə əmr etdisə, hamısına qulaq asıb əməl etdik. **11** Amma Babil padşahı Navuxodonosor bu ölkəyə hücum edən zaman "gəlin Xaldey və Aram ordusundan qaçmaq üçün Yerusəlimə gedək" dedik. Buna görə də Yerusəlimdə qalırıq». **12** Bundan sonra Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: **13** «İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi deyir ki, get Yəhuda

adamlarına və Yerusəlimdə yaşayanlara bunları söylə: “Siz heç bir dərs almayacaq, sözlərimə qulaq asmayacaqsınız?” Rəbb belə bəyan edir. **14** “Rekav oğlu Yehonadav öz nəslinə şərab içməmələrini əmr etdi, nəsli də onun əmrinə əməl etdi və bu günə qədər də şərab içmirlər. Çünki atalarının əmrinə qulaq asdılar. Mən isə sizinlə dəfələrlə danışdığım halda Mənə qulaq asmadınız. **15** Öz qullarım olan peyğəmbərləri dəfələrlə sizin yanınıza göndərdim. Onlar sizə dedi: ‹İndi hər biriniz öz pis yolunuzdan dönün, əməllərinizi islah edin, başqa allahların tərəfdarı olaraq onlara qulluq etməyin. Onda sizə və atalarınıza verdiyim ölkədə yaşayacaqsınız›. Amma Məni eşitməyib qulaq asmadınız. **16** Rekav oğlu Yehonadavın övladları atalarının əmr etdiyinə əməl etdi, amma bu xalq Mənə qulaq asmadı”. **17** Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Allahı Rəbb belə deyir: “Mən söylədiyim bütün fəlakətləri Yəhuda və Yerusəlimdə yaşayan hər kəsin başına gətirəcəyəm. Çünki onlara xəbərdarlıq etdim, qulaq asmadılar, onları çağırdım, cavab vermədilər”». **18** Yeremya Rekav nəslinə dedi: «İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Siz atanız Yehonadavın əmrinə qulaq asdınız, onun bütün əmrlərinə əməl etdiniz, sizə əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdiniz”. **19** Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Rekav oğlu Yehonadavın nəslindən Mənə xidmət edən bir adam heç vaxt əskik olmayacaq”».

36 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının dördüncü ilində Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **2** «Bir tumar götür, Yoşiyanın dövründə səninlə ilk dəfə danışdığım gündən indiyə qədər İsrail, Yəhuda və başqa millətlər haqqında sənə söylədiyim bütün sözləri oraya yaz. **3** Bəlkə Yəhuda xalqı başına gətirməyi niyyət etdiyim bütün fəlakətlər barəsində xəbər alanda öz pis yolundan dönər, Mən də onların təqsirlərini və günahlarını bağışlayaram». **4** O zaman Yeremya Neriya oğlu Baruku çağırdı. Baruk da Rəbbin Yeremyaya söylədiyi bütün sözləri onun dilindən eşidib tumara yazdı. **5** Yeremya Baruka əmr edib dedi: «Mən məhbusam, Rəbbin məbədinə gedə bilmərəm. **6** Sən oruc günü Rəbbin məbədinə get. Oradakı xalqa mənim dilimdən eşidib tumara yazdığın Rəbbin sözlərini oxu. Yəhuda şəhərlərindən gələn bütün xalqa bunu oxu. **7** Bəlkə onda Rəbbə yalvarışla müraciət edib öz pis yollarından dönərlər. Çünki Rəbbin bu xalq barədə ifadə etdiyi qəzəb və hiddət böyükdür». **8** Neriya oğlu Baruk Yeremya peyğəmbərin əmr etdiyi hər şeyə əməl etdi, tumarda yazılmış Rəbbin sözlərini Onun məbədində oxudu. **9** Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının beşinci ilinin doqquzuncu ayında Yerusəlimdə yaşayan və Yəhuda şəhərlərindən Yerusəlimə gələn bütün xalq Rəbbin önündə oruc elan etdi. **10** Mirzə Şafan oğlu Gemaryanın yuxarı həyətdə, məbədin Yeni darvazasının girişindəki otağında Baruk tumardan Yeremyanın sözlərini Rəbbin məbədinə yığışmış bütün xalqa oxudu. **11** Şafan oğlu Gemarya oğlu Mikeya tumardan oxunan Rəbbin sözlərini eşidən kimi **12** aşağı enib saraydakı mirzə otağına getdi. Bütün başçılar orada toplaşmışdı: mirzə Elişama, Şemaya oğlu Delaya, Akbor oğlu Elnatan, Şafan oğlu Gemarya, Xananya oğlu Sidqiya və başqaları. **13** Mikeya Barukun xalqa oxuduğu tumardan hər şeyi onlara danışdı. **14** Bundan sonra bütün başçılar Kuşi oğlu Şelemya oğlu Netanya oğlu Yehudini Barukun yanına göndərdi. Yehudi Baruka «xalqa oxuduğun tumarı götür gəl» dedi. Neriya oğlu Baruk əlində tumar onların yanına getdi. **15** Başçılar ona dedi: «Buyur əyləş, bunu bizə də oxu». Baruk da tumarı onlara oxudu. **16** Onlar bütün bu sözləri eşidəndə qorxu içində bir-birlərinə baxıb Baruka dedilər: «Bütün bu sözləri mütləq padşaha bildirməliyik». **17** Sonra Barukdan soruşdular: «İndi bizə söylə, bütün bu sözləri necə yazdın? Yeremya diktə etdimi?» **18** Baruk onlara dedi: «Bütün bu sözləri Yeremya mənə diktə etdi, mən də mürəkkəblə tumara yazdım». **19** Başçılar Baruka dedi: «Sən də, Yeremya da gedin gizlənin. Harada olduğunuzu heç kəs bilməsin». **20** Sonra onlar tumarı mirzə Elişamanın otağında qoyub həyətdə olan padşahın yanına getdilər. Eşitdikləri hər şeyi ona danışdılar. **21** Padşah tumarı götürüb gətirməsi üçün Yehudini göndərdi. Yehudi tumarı mirzə Elişamanın otağından götürüb gətirdi. Onu padşaha və padşahın yanında duran bütün başçılara oxudu. **22** Bu zaman doqquzuncu ay idi və padşah qış sarayında yaşayırdı. Onun önündə odlu manqal yanırdı. **23** Yehudi tumardan hələ üç-dörd sütun oxumuşdu ki, padşah mirzə bıçağı ilə onları kəsib manqaldakı oda atdı. Bunu o vaxta qədər etdi ki, bütün tumar manqalda yanıb-qurtardı. **24** Tumardakı bütün sözləri eşidən padşah və onun əyanları nə qorxuya düşdülər, nə də paltarlarını cırdılar. **25** Elnatan, Delaya və Gemarya tumarı yandırmaması üçün yalvarsa da, padşah onlara qulaq asmadı. **26** Əksinə, o, şahzadə Yeraxmeelə, Azriel oğlu Serayaya və Avdeel oğlu Şelemyaya əmr etdi ki, mirzə Baruku və Yeremya peyğəmbəri tutsunlar. Ancaq Rəbb onları gizlətmişdi. **27** Barukun Yeremyanın

dilindən eşidib yazdığı tumarı padşah yandırandan sonra Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: **28** «Başqa bir tumar götür, bütün əvvəlki sözləri – Yəhuda padşahı Yehoyaqimin yandırdığı ilk tumarda olanları oraya yaz. **29** Yəhuda padşahı Yehoyaqim üçün də söylə ki, Rəbb belə deyir: "Sən bu tumarı yandırıb söylədin ki, nə üçün Babil padşahının mütləq gəlib bu ölkəni xarabalığa çevirəcəyini, oradakı insanları da, heyvanları da məhv edəcəyini bu tumara yazdın?" **30** Buna görə də Yəhuda padşahı Yehoyaqim barədə Rəbb belə deyir: "Onun nəslindən heç kəs Davudun taxtında oturmayacaq. Cəsədi gündüzün istisinə, gecənin ayazına atılacaq. **31** Özünü, nəslini və əyanlarını günahlarından ötrü cəzalandıracağam. Haqqında danışdığım bütün fəlakətləri onların, Yerusəlimdə yaşayanların və Yəhuda adamlarının başına gətirəcəyəm, çünki qulaq asmadılar"». **32** Yeremya başqa bir tumar götürüb mirzə Neriya oğlu Baruka verdi. Yəhuda padşahı Yehoyaqimin oda atıb yandırdığı tumardakı bütün sözləri Baruk Yeremyanın diktəsi ilə tumara yazdı. O sözlərə bənzər bir çox söz də oraya əlavə olundu.

37 Babil padşahı Navuxodonosorun Yəhudaya təyin etdiyi Yoşiya oğlu Sidqiya, Yehoyaqim oğlu Yehoyakinin yerinə padşah oldu. **2** Ancaq Yeremya peyğəmbər vasitəsilə Rəbbin söylədiyi sözlərə nə padşah Sidqiya, nə onun əyanları, nə də ölkə xalqı qulaq asdı. **3** Padşah Sidqiya Şelemya oğlu Yehukalı və Maaseya oğlu kahin Sefanyanı Yeremya peyğəmbərin yanına göndərdi ki, ona desinlər: «Bizim üçün Allahımız Rəbbə dua et». **4** O vaxt Yeremya xalqın arasında açıq gedib-gəlirdi, çünki onu hələ zindana atmamışdılar. **5** Bu zaman fironun qoşunları Misirdən çıxmışdı. Yerusəlimi mühasirəyə alan Xaldeylilər bu barədə xəbər eşidən kimi Yerusəlimdən çəkildi. **6** O vaxt Yeremya peyğəmbərə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **7** «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: "Məndən soruşmaq üçün sizi yanıma göndərən Yəhuda padşahına söyləyin ki, sizə kömək etməyə çıxan fironun ordusu öz ölkəsinə – Misirə qayıdacaq. **8** Xaldeylilər yenə gəlib bu şəhərə hücum edəcək və onu ələ keçirib yandıracaq". **9** Rəbb belə deyir: "Xaldeylilər mütləq geri çəkiləcək" deyib özünüzü aldatmayın, çünki onlar geri çəkilməyəcək. **10** Əgər sizə hücum edən bütün Xaldey ordusunu məğlub etsəniz və onların arasında yalnız yaralı adamlar qalsa belə, yenə hər biri öz çadırından qalxıb bu şəhəri yandıracaq». **11** Firon ordusunun üzündən Xaldey ordusu Yerusəlimdən çəkilən zaman **12** Yeremya Binyamin torpağına getmək üçün Yerusəlimdən yola düşdü. Oradakı xalq arasında öz irs payını almaq istəyirdi. **13** Binyamin darvazasına çatanda keşikçilərin başçısı Xananya oğlu Şelemya oğlu İriyanı orada gördü. İriya «sən Xaldeylilərin tərəfinə keçirsən» deyərək onu tutdu. **14** Yeremya «yalandır, mən Xaldeylilərin tərəfinə keçmirəm» dedi. Ancaq İriya Yeremyaya qulaq asmadı və onu tutub başçıların yanına gətirdi. **15** Başçılar Yeremyaya qəzəblənib onu döydülər. Sonra onu mirzə Yonatanın evinə – həbsxanaya saldılar, çünki o evi həbsxana etmişdilər. **16** Yeremya çəni olan zirzəmidə zindana salındı, uzun müddət orada qaldı. **17** O zaman padşah Sidqiya adam göndərib onu gətirtdi. Padşah öz sarayında gizlicə ondan soruşdu: «Rəbdən bir söz varmı?» Yeremya «var» deyə cavab verdi, «Babil padşahına təslim ediləcəksən». **18** Sonra Yeremya padşah Sidqiyaya dedi: «Sənə, əyanlarına və bu xalqa qarşı nə günah etdim ki, məni həbsxanaya saldınız? **19** "Babil padşahı sizə və bu ölkəyə hücum etməyəcək" deyə sizin üçün peyğəmbərlik edən peyğəmbərləriniz indi haradadır? **20** Ey ağam padşah, indi xahiş edirəm, qulaq as. Xahiş edirəm, bu yalvarışımı qəbul et və məni mirzə Yonatanın evinə qaytarma, qoy orada ölməyim». **21** Padşah Sidqiya əmr etdi və Yeremyanı keşikçilər həyətində saxladılar. Şəhərdə çörək ehtiyatı qurtarana qədər hər gün ona çörək bişirənlər küçəsindən gətirib bir parça çörək verirdilər. Beləcə Yeremya mühafizəçilər həyətində qaldı.

38 Mattan oğlu Şefatya, Paşxur oğlu Gedalya, Şelemya oğlu Yehukal və Malkiya oğlu Paşxur Yeremyanın bütün xalqa dediyi bu sözləri eşitdi: **2** «Rəbb belə deyir: "Bu şəhərdə qalan adam qılıncdan, aclıqdan və vəbadan öləcək. Ancaq Xaldeylilərə təslim olan yaşayacaq, heç olmasa öz canını qurtarıb sağ qalacaq". **3** Rəbb belə deyir: "Bu şəhər hökmən Babil padşahının ordusuna təslim ediləcək və o bu şəhəri tutacaq"». **4** Başçılar padşaha dedi: «Qoy bu adam öldürülsün. Çünki belə sözlər deyib bu şəhərdə salamat qalan döyüşçüləri və bütün xalqı ruhdan salır. Yəqin bu adam xalqa yaxşılıq deyil, pislik arzulayır». **5** Padşah Sidqiya dedi: «Onu sizin əlinizə verirəm, çünki padşah sizin əleyhinizə bir iş görə bilməz». **6** O zaman onlar Yeremyanı götürüb padşahın oğlu Malkiyanın mühafizəçilər həyətində olan quyusuna atdılar. Yeremyanı kəndirlə oraya saldılar. Quyuda su yox idi, yalnız çirkab var idi. Yeremya çirkaba batdı. **7** Padşah sarayında olan hərəmağası Kuşlu Eved-Melek Yeremyanın quyuya atıldığını eşitdi. Bu zaman padşah Binyamin darvazasında oturmuşdu. **8** Eved-Melek padşah

sarayından gəlib padşaha belə söylədi: 9 «Ağam padşah, bu adamlar Yeremya peyğəmbəri quyuya ataraq onunla pis rəftar etdi. O orada acından öləcək, çünki daha şəhərdə çörək qalmadı». 10 Padşah Kuşlu Eved-Melekə əmr edib dedi: «Özünlə otuz nəfər götür, nə qədər ki ölməyib, Yeremya peyğəmbəri quyudan çıxart». 11 Eved-Melek adamları özü ilə götürüb saray xəzinəsinin altında olan bir otağa girdi və oradan yırtıq paltarlar, cırıq əskilər götürdü. Sonra onları iplərlə quyuya Yeremyaya salladılar. 12 Kuşlu Eved-Melek Yeremyaya dedi: «Yırtıq paltarları və əskiləri iplərin üstündən qoltuqlarının altına qoy». Yeremya belə də etdi. 13 Yeremyanı iplərlə çəkib quyudan çıxartdılar. Yeremya mühafizəçilər həyətində qaldı. 14 Padşah Sidqiya adam göndərib Yeremya peyğəmbəri öz yanına – Rəbbin məbədinin üçüncü girişinə gətirdi. Padşah Yeremyaya dedi: «Səndən bir şey soruşacağam, məndən heç nə gizlətmə». 15 Yeremya Sidqiyaya dedi: «Sənə bildirsəm, məni öldürəcəksən. Sənə nəsihət versəm də, mənə qulaq asmayacaqsan». 16 Padşah Sidqiya Yeremyaya gizlicə and içib dedi: «Bizə nəfəs verən, var olan Allaha and olsun ki, səni öldürməyəcəyəm və canını almaq istəyən adamlara təslim etməyəcəyəm». 17 Yeremya Sidqiyaya dedi: «İsrailin Allahı olan Ordular Allahı Rəbb belə deyir: "Əgər sən Babil padşahının başçılarına təslim olsan, canın qurtaracaq və bu şəhər də odda yanmayacaq, ailənlə birgə sağ qalacaqsan. 18 Ancaq Babil padşahının başçılarına təslim olmasan, bu şəhər Xaldeylilərə təslim ediləcək və onu yandıracaqlar. Sən də onların əlindən qaçıb qurtara bilməyəcəksən"». 19 Padşah Sidqiya Yeremyaya dedi: «Xaldeylilərin tərəfinə keçən Yəhudilərdən qorxuram. Xaldeylilər məni onların əlinə verə bilər, onlar da mənimlə pis rəftar edər». 20 Yeremya dedi: «Verməzlər. Xahiş edirəm, sənə söyləyəcəyimə əməl edərək Rəbbin sözünə qulaq as. Onda xeyir taparsan, canın da amanda qalar. 21 Ancaq sən təslim olmaq istəmədiyin halda Rəbb mənə bunu göstərir: 22 Yəhuda padşahının sarayında qalan bütün qadınlar Babil padşahına təslim ediləcək. Onda o qadınlar deyəcək: "Güvəndiyin adamlar səni aldadıb Məğlubiyyətə düçar etdi. Ayaqların palçığa batanda Onlar səni qoyub qaçdı". 23 Sənin bütün arvadların və oğulların Xaldeylilərə təslim ediləcək. Özün də onların əlindən qaçıb qurtara bilməyəcəksən, Babil padşahı səni ələ keçirəcək. Bu şəhər də yandırılacaq». 24 Sidqiya Yeremyaya dedi: «Bu söhbəti heç kəs bilməməlidir, yoxsa ölə bilərsən. 25 Əgər səninlə danışdığımı başçılar eşitsə, yanına gəlib "padşaha nə söylədin və padşah sənə nə dedi, bizə bildir, bizdən gizlətmə, yoxsa səni öldürərik" desə, 26 onlara "padşaha yalvardım ki, məni Yonatanın evinə qaytarmasın və orada ölməyim" söylə». 27 Bütün başçılar Yeremyanın yanına gəlib ondan söz soruşdu. O da padşahın əmr etdiyi kimi bütün bu sözləri onlara söylədi. Daha ona bir söz demədilər, çünki bu söhbəti heç kəs eşitməmişdi. 28 Yerusəlim alındığı zaman Yeremya orada idi və mühafizəçilər həyətində qalırdı.

39 Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının doqquzuncu ilinin onuncu ayında Babil padşahı Navuxodonosor bütün ordusu ilə Yerusəlimin qarşısına gəlib şəhəri mühasirəyə aldı. 2 Sidqiyanın padşahlığının on birinci ilində, dördüncü ayın doqquzuncu günü şəhər divarında dəlik açıldı. 3 Babil padşahının bütün başçıları – Nerqal-Sareser, Samqar-Nevo, baş məmur Sarsekim, baş məsləhətçi Nerqal-Sareser və bütün başqa əyanlar içəri girib Orta darvazada oturdu. 4 Yəhuda padşahı Sidqiya və bütün döyüşçülər onları görəndə gecə vaxtı şəhərdən, padşah bağçası yolundan, iki divar arasındakı qapıdan çıxıb qaçdılar və Aravaya üz tutdular. 5 Xaldey ordusu onları təqib edib Yerixo düzənliyində Sidqiyaya çatdı. Sidqiyanı tutub Xamat torpağındakı Rivlaya, Babil padşahı Navuxodonosorun yanına gətirdilər. O, Sidqiya barədə hökm verdi. 6 Babil padşahı Rivlada Sidqiyanın gözü önündə onun oğlanlarını öldürtdü. Babil padşahı bütün Yəhuda əyanlarını da öldürtdü. 7 Sidqiyanın isə gözlərini kor etdi və onu Babilə aparmaq üçün zəncirlədi. 8 Xaldeylilər padşah sarayını və xalqın evlərini yandırdılar, Yerusəlimin divarlarını uçurtdular. 9 Keşikçilər rəisi Nevuzaradan şəhərdə sağ qalan xalqı, onun tərəfinə keçənləri – sağ qalan bütün əhalini Babilə sürgün etdi. 10 Keşikçilər rəisi Nevuzaradan xalqdan heç bir şeyi olmayan bəzi yoxsulları Yəhuda torpağında saxladı, həmin gün onlara üzümlüklər və zəmilər verdi. 11 Babil padşahı Navuxodonosor Yeremya barədə keşikçilər rəisi Nevuzaradana əmr edib dedi: 12 «Onu aparıb yaxşı bax, pis rəftar etmə. Özü sənə nə desə, onu elə». 13 Keşikçilər rəisi Nevuzaradan, baş məmur Nevuşazban, baş məsləhətçi Nerqal-Sareser və Babil padşahının başqa əyanları adam göndərib 14 Yeremyanı mühafizəçilər həyətindən gətirdilər və evinə aparmaq üçün Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyaya tapşırdılar. O da xalqın arasında yaşamağa başladı. 15 Mühafizəçilər həyətində məhbus ikən Yeremyaya Rəbbin bu

sözü nazil olmuşdu: 16 «Get Kuşlu Eved-Melekə söylə ki, İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Bu şəhərin üzərinə yaxşılıq deyil, pislik gətirərək dediyim sözləri yerinə yetirəcəyəm. O gün bunlar sənin gözlərin önündə baş verəcək. 17 Ancaq o gün səni xilas edəcəyəm" Rəbb belə bəyan edir. "Qorxduğun adamlara təslim edilməyəcəksən. 18 Bəli, Mən səni xilas edəcəyəm, sən qılıncla həlak olmayacaqsan. Heç olmasa öz canını qurtaracaqsan, çünki sən Mənə güvəndin" Rəbb belə bəyan edir».

40 Keşikçilər rəisi Nevuzaradan Yeremyanı Ramada qoyub getdikdən sonra Rəbbin sözü Yeremyaya nazil oldu. Nevuzaradan onu Babilə sürgün olunan bütün Yerusəlim və Yəhuda xalqı ilə birgə zəncirlənmiş halda Ramaya aparmışdı. 2 Keşikçilər rəisi Yeremyanı tapıb ona dedi: «Bu yerin başına Allahın Rəbb bu bəlanı gətirəcəyini söylədi, 3 sonra da onu yerinə yetirib dediyi kimi etdi. Çünki Rəbbə qarşı günah etdiniz, sözünə qulaq asmadınız, buna görə də başınıza bu iş gəldi. 4 İndi səni əlinə vurulan zəncirlərdən azad edirəm. Əgər mənimlə birgə Babilə getmək istəyirsənsə, gəl gedək, sənin qayğına qalaram. Ancaq mənimlə birgə Babilə getmək istəmirsənsə, getmə. Bax bütün ölkə sənin qarşındadır, hara getmək sənin üçün yaxşı və düzgündürsə, ora da get». 5 Yeremya hələ qayıtmamış Nevuzaradan dedi: «Babil padşahının Yəhuda şəhərləri üzərinə qoyduğu Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanın yanına qayıt və onunla birgə xalq arasında yaşa. Yaxud da hara getmək istəyirsən, ora get». Keşikçilər rəisi ona azuqə və hədiyyə verib buraxdı. 6 Yeremya Mispaya Axiqam oğlu Gedalyanın yanına getdi və onunla birgə ölkədə qalan xalq arasında yaşadı. 7 Çöldə olan bütün qoşun başçıları və onların adamları eşitdi ki, Babil padşahı, Axiqam oğlu Gedalyanı ölkəyə başçı qoymuş və ölkənin yoxsul əhalisindən Babilə sürgün olunmamış kişiləri, qadınları və uşaqları onun ixtiyarına vermişdir. 8 Bu adamlar Mispaya, Gedalyanın yanına gəldi: Netanya oğlu İsmail, Qareahın oğulları Yoxanan və Yonatan, Tanxumet oğlu Seraya, Netofalı Efayın oğulları, Maakalının oğlu Yezanya və onların adamları. 9 Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalya onlara və öz adamlarına and içib dedi: «Xaldeylilərə qulluq etməkdən qorxmayın. Ölkədə qalıb Babil padşahına qulluq edin, sizin üçün yaxşı olar. 10 Mənə gəlincə, bizim yanımıza gələcək Xaldeylilərin qabağında sizi təmsil etmək üçün Mispada qalacağam. Ancaq siz şərab, yay meyvələri və zeytun yağı yığıb qablarınıza doldurun və aldığınız şəhərlərdə yaşayın». 11 Moavda, Ammonlular arasında, Edomda və başqa ölkələrdə olan bütün Yəhudilər Babil padşahının Yəhudada müəyyən sayda əhali saxladığını və Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanı onlara başçı qoyduğunu eşitdi. 12 Yəhudilərin hamısı sürgün olunduqları bütün yerlərdən qayıtdı. Yəhuda torpağına, Mispada olan Gedalyanın yanına gəldilər, çoxlu şərab və yay meyvələri topladılar. 13 Qareah oğlu Yoxanan və çöllərdə olan bütün qoşun başçıları Mispada olan Gedalyanın yanına gəlib 14 ona dedi: «Ammonluların padşahı Baalisin sənin canını almaq üçün Netanya oğlu İsmaili göndərdiyini bilirsənmi?» Ancaq Axiqam oğlu Gedalya onlara inanmadı. 15 Qareah oğlu Yoxanan Mispada Gedalyaya gizlicə söylədi: «Burax gedim, Netanya oğlu İsmaili öldürüm, heç kəs bilməyəcək. Nə üçün o səni öldürsün və ətrafına yığılmış bütün Yəhudilər dağılsın, Yəhudadan sağ qalanlar da məhv olsun?» 16 Ancaq Axiqam oğlu Gedalya Qareah oğlu Yoxanana dedi: «Bu işi etmə, çünki İsmail barəsində yalan danışırsan».

41 Elə oldu ki, yeddinci ayda padşah nəslindən və əyanlarından olan Elişama oğlu Netanya oğlu İsmail on nəfərlə birgə Mispaya, Axiqam oğlu Gedalyanın yanına gəldi. Orada birlikdə yemək yeyərkən 2 Netanya oğlu İsmail və onunla birgə olan on nəfər qalxıb Babil padşahının ölkəyə başçı qoyduğu Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanı qılıncla vurub-öldürdülər. 3 İsmail Mispada Gedalya ilə birgə olan bütün Yəhudiləri və oradakı Xaldey döyüşçülərini də öldürdü. 4 Gedalyanın öldürülməsindən bir gün sonra, hələ heç kəs olanları bilməyərkən 5 Şekemdən, Şilodan və Samariyadan saqqalları qırxılmış, paltarları cırıq, bədənlərinə yara vurmuş, Rəbbin məbədinə gətirmək üçün əllərində taxıl təqdimi və buxur olan səksən nəfər adam gəldi. 6 Onları qarşılamaq üçün Mispadan Netanya oğlu İsmail gəldi. O ağlaya-ağlaya adamların qabağına çıxıb onlara dedi: «Axiqam oğlu Gedalyanın yanına gəlin». 7 Adamlar şəhərə girəndə Netanya oğlu İsmail və yanında olan adamlar onları öldürüb cəsədlərini quyuya atdılar. 8 Ancaq onlar arasında olan on nəfər İsmailə dedi: «Bizi öldürmə, çünki bizim tarlada saxlanan buğda, arpa, zeytun yağı və balımız var». İsmail də fikrindən dönüb onları yoldaşları ilə birgə öldürmədi. 9 İsmailin öldürdüyü Gedalya ilə adamlarının cəsədlərini atdığı quyunu padşah Asa İsrail padşahı Baaşaya qarşı müdafiə tədbiri olaraq qazmışdı. Netanya oğlu İsmail onu öldürülənlərlə doldurdu. 10 Sonra

İsmail keşikçilər rəisi Nevuzaradanın Axiqam oğlu Gedalyanın ixtiyarına verdiyi Mispadakı bütün xalqı və padşah qızlarını əsir tutdu. Netanya oğlu İsmail Mispada qalan bütün xalqı əsir götürüb Ammonlulara sığınmaq üçün yola düşdü. **11** Qareah oğlu Yoxanan və onunla birgə olan bütün qoşun başçıları Netanya oğlu İsmailin etdiyi bütün pisliklər barədə eşitdi. **12** Onda bütün adamlarını götürüb Netanya oğlu İsmaillə vuruşmağa getdilər. Onu Giveonda olan böyük hovuzun yanında tapdılar. **13** İsmailin yanında olan bütün xalq Qareah oğlu Yoxananı və onunla olan bütün qoşun başçılarını görəndə sevindi. **14** İsmailin Mispadan sürgün etdiyi bütün xalq dönüb geri qayıtdı və Qareah oğlu Yoxananın yanına getdi. **15** Ancaq Netanya oğlu İsmail səkkiz nəfərlə birgə Yoxanandan qaçıb-qurtuldu və Ammonluların yanına getdi. **16** Qareah oğlu Yoxanan və yanındakı bütün qoşun başçıları sağ qalanların hamısını – Axiqam oğlu Gedalyanı öldürən Netanya oğlu İsmailin Mispadan əsir apardığı döyüşçüləri, qadınları, uşaqları və hərəmağalarını Giveondan götürüb gətirdilər. **17** Xaldeylilərdən qaçmaq üçün Misirə tərəf yola düşdülər və Bet-Lexem yaxınlığındakı Gerut-Kimhamda qaldılar. **18** Çünki Netanya oğlu İsmail Babil padşahının ölkəyə başçı qoyduğu Axiqam oğlu Gedalyanı öldürdüyü üçün Xaldeylilərdən qorxurdular.

42 Bütün qoşun başçıları, Qareah oğlu Yoxanan, Hoşaya oğlu Yezanya və böyükdən kiçiyə qədər bütün xalq yaxınlaşıb **2** Yeremya peyğəmbərə dedi: «Xahiş edirik, yalvarışımız sənə məqbul olsun, bizim üçün – bu qalan xalq üçün Allahın Rəbbə dua et, çünki necə ki görürsən, o boyda xalqdan azalıb bu qədər qalmışıq. **3** Qoy hara gedəcəyimizi, nə edəcəyimizi Allahın Rəbb bizə bildirsin». **4** Yeremya peyğəmbər onlara dedi: «Razıyam. İstədiyiniz kimi Allahınız Rəbbə dua edəcəyəm və barənizdə Rəbb nə cavab versə, sizə bildirəcəyəm. Sizdən heç nəyi gizli saxlamayacağam». **5** Onlar Yeremyaya dedi: «Allahın Rəbbin bizə bildirmək üçün sənə nazil etdiyi hər sözə əməl etməsək, qoy Rəbb Özü əleyhimizə həqiqi və etibarlı şahid olsun. **6** Səni yanına göndərdiyimiz Allahımız Rəbbin sözünü bəyənsək də, bəyənməsək də, ona qulaq asacağıq ki, işimiz yaxşı getsin. Bəli, Allahımız Rəbbin sözünə qulaq asacağıq». **7** On gün sonra Rəbbin sözü Yeremyaya nazil oldu. **8** Qareah oğlu Yoxananı, onunla birgə olan bütün qoşun başçılarını, böyükdən kiçiyə qədər bütün xalqı çağırıb **9** onlara dedi: «Yalvarışınızı önünə təqdim etmək üçün məni yanına göndərdiyiniz İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: **10** "Əgər bu ölkədə qalsanız, Mən sizi dirçəldərəm, daha dağıtmaram, sizi əkərəm, daha çıxarmaram. Çünki başınıza gətirdiyim bütün bəlalara görə təəssüflənirəm. **11** Babil padşahından qorxmayın. Siz ondan qorxursunuz, ancaq qorxmayın" Rəbb belə bəyan edir. "Çünki Mən sizinləyəm və sizi azad edib onun əlindən qurtaracağam. **12** Mən sizə mərhəmət göstərəcəyəm ki, o da rəhm edib sizi öz torpağınıza qaytarsın". **13** Ancaq siz "bu torpaqda yaşamayacağıq" deyərək Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmasanız, **14** "yox, biz Misir torpağına gedəcəyik, orada müharibə görməyəcəyik, şeypur səsi eşitməyəcəyik, aclıq çəkməyəcəyik və orada qalacağıq" desəniz, **15** onda, ey qalan Yəhudalılar, Rəbbin sözünü eşidin. İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Əgər siz, doğrudan da, Misirə gedib orada sakin olmağı qərara alsanız, **16** o zaman qorxduğunuz həmin qılınc Misir torpağında sizə yetişəcək. Qorxduğunuz aclıq Misirdə sizi təqib edəcək və orada öləcəksiniz. **17** Misirə gedib sakin olmağı qərara alan hər kəs qılınc, aclıq və vəbadan öləcək. Onlardan heç kəs sağ qalmayacaq, başlarına gətirdiyim bəladan qaçıb qurtarmayacaq". **18** Çünki İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Yerusəlimdə yaşayanların üzərinə necə qəzəbim və qızğınlığım töküldüsə, siz Misirə getsəniz, eləcə qızğınlığım üzərinizə töküləcək. Siz lənət, dəhşət, nifrin və rüsvayçılıq hədəfi olacaqsınız. Bir daha bu yeri görməyəcəksiniz". **19** Ey Yəhudanın qalan camaatı, sizin üçün Rəbb "Misirə getməyin" söylədi. Yaxşı bilin ki, bu gün sizə xəbərdarlıq etdim. **20** Çünki siz fəlakət gətirən bir səhv etdiniz. Məni Allahınız Rəbbin yanına göndərib dediniz: "Allahımız Rəbbə bizim üçün dua et, Allahımız Rəbbin deyəcəyi hər şeyi bizə bildir, biz elə də edərik". **21** Mən bu gün sizə xəbər verdim, ancaq siz məni yanınıza göndərdiyi heç bir işdə Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmadınız. **22** İndi yaxşı bilin ki, gedib sakin olmaq istədiyiniz yerdə qılınc, aclıq və vəbadan öləcəksiniz».

43 Yeremya bütün xalqa özlərinin Allahı Rəbbin sözlərini, Onun Yeremya vasitəsilə onlara nazil etdiyi hər şeyi söyləməyi qurtaranda **2** Xoşaya oğlu Azarya, Qareah oğlu Yoxanan və bütün dikbaş adamlar Yeremyaya dedi: «Sən yalan söyləyirsən. "Gedib Misirdə sakin olmayın" demək üçün Allahımız Rəbb səni bizim yanımıza göndərmədi. **3** Ancaq Neriya oğlu Baruk səni bizə qarşı təhrik edir ki, Xaldeylilər bizi öldürsün yaxud da Babilə sürgün etsin». **4** Qareah oğlu Yoxanan, bütün qoşun başçıları və xalq

Rəbbin Yəhuda torpağında qalmaq əmrinə qulaq asmadı. 5 Əksinə, Qareah oğlu Yoxanan və bütün qoşun başçıları sürgün olunduqları millətlərin arasından Yəhuda torpağında sakin olmaq üçün qayıdan Yəhudalıların qalanını – 6 kişiləri, qadınları, uşaqları, padşahın qızlarını, keşikçilər rəisi Nevuzaradanın Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanın yanında qoyduğu hər kəsi, Yeremya peyğəmbəri və Neriya oğlu Baruku götürüb getdilər. 7 Onlar Rəbbin sözünə qulaq asmayıb Misir torpağına getdi və Taxpanxesə çatdı. 8 Taxpanxesdə Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: 9 «Əlinə böyük daşlar al və onları Yəhuda kişilərinin gözü önündə Taxpanxesə firon sarayına girilən yerdə olan kərpic döşəmənin palçığında gizlət. 10 Sonra onlara söylə ki, İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Bax Mən xəbər göndərib qulum Babil padşahı Navuxodonosoru gətirdəcəyəm və gizlətdiyim bu daşların üstündə onun taxtını quracağam. Padşah öz çadırını onların üstündə açacaq. 11 O gəlib Misir ölkəsini məğlub edəcək. Ölüm üçün ayrılanlar ölümə, sürgün üçün ayrılanlar sürgünə, qılınc üçün ayrılanlar qılınca təslim ediləcək. 12 Misir allahlarının məbədlərində od qalayacağam. Babil padşahı onları yandıracaq, bütləri alıb aparacaq. Bir çoban paltarını necə bitdən təmizləyirsə, o da Misir ölkəsini eləcə təmizləyəcək. Sonra oradan sağ-salamat çıxacaq. 13 O, Misir torpağında Günəş allahının məbədinin dik daşlarını dağıdacaq, Misir allahlarının məbədlərini yandıracaq"».

44 Misir ölkəsində, Miqdolda, Taxpanxesdə, Nofda yaşayan və Patros torpağında sakin olan bütün Yəhudalılar barədə Yeremyaya bu söz nazil oldu: 2 «İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Yerusəlim və bütün Yəhuda şəhərləri üzərinə gətirdiyim bəlanın hamısını gördünüz. 3 Etdikləri pislikdən ötrü o şəhərlər bu gün viran olmuş və sakinsiz qalmışdır. Onlar özlərinin, sizin və atalarının tanımadıqları başqa allahlara buxur yandırıb qulluq edərək Məni qəzəbləndirdi. 4 Mən dəfələrlə qullarım olan peyğəmbərləri sizin yanınıza göndərib ‹Mənim nifrət etdiyim iyrənc işləri görməyin› dedim. 5 Ancaq onlar eşitmədi, qulaq asmadı. Pisliklərindən dönmədilər, başqa allahlara buxur yandırmağı dayandırmadılar. 6 Buna görə də qızğınlığım və qəzəbim daşıb-töküldü, Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində od qaladı. Onlar bu gün olduğu kimi xaraba və viranə oldular". 7 İndi İsrailin Allahı – Ordular Allahı Rəbb belə deyir: "Kişinizi də, qadınınızı da, uşağınızı da, südəmərinizi də Yəhuda içində qırıb-çatacağam ki, sizdən heç kəs sağ qalmasın. 8 Sakin olmaq üçün gəldiyiniz Misir torpağında əlinizlə düzəltdiyiniz başqa allahlara buxur yandırmaqla Məni qəzəbləndirdiniz. Beləcə öz başınıza fəlakət gətirirsiniz. Dünyanın bütün millətlərinin qarşısında lənət və rüsvayçılıq hədəfinə çevriləcəksiniz. 9 Yəhuda ölkəsində, Yerusəlim küçələrində atalarınızın, Yəhuda padşahlarının, onların arvadlarının, sizin və arvadlarınızın etdikləri pislikləri unutdunuzmu? 10 Bu günə qədər itaətkarlıq etmədilər, qorxmadılar, qanunuma, sizə və atalarınıza verdiyim qaydalara əməl etmədilər". 11 Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Bax Mən sizə pislik edib bütün Yəhudalıları qırıb-çatmağı qərara aldım. 12 Misirə gəlib sakin olmağı qərara alan Yəhudanın sağ qalanlarını aradan götürəcəyəm və onların hamısı Misir ölkəsində həlak olacaq. Qılıncdan keçiriləcək və aclıqdan tələf olacaqlar, böyükdən kiçiyə qədər qılınc və aclıqdan öləcəklər. Lənət, dəhşət, nifrin və rüsvayçılıq hədəfinə çevriləcəklər. 13 Yerusəlimi qılınc, aclıq və vəba ilə necə cəzalandırdımsa, Misir torpağında yaşayanları da eləcə cəzalandıracağam. 14 Sakin olmaq üçün Misir torpağına gələn Yəhudanın sağ qalanlarından heç kəs qaçıb qurtarmayacaq, heç kəs salamat qalıb Yəhuda torpağına qayıtmayacaq. Oraya qayıdıb sakin olmaq istəsələr də, bir neçə qaçqından başqa qayıdan olmayacaq"». 15 Arvadlarının başqa allahlara buxur yandırdıqlarını bilən bütün kişilər, orada dayanan qadınlar – böyük bir camaat və Misir torpağında, Patrosda yaşayan bütün xalq Yeremyaya müraciət edib dedi: 16 «Sənin bizə Rəbbin adı ilə söylədiyin sözə qulaq asmayacağıq. 17 Dediyimiz hər şeyi mütləq edəcəyik: Göylər Məlikəsi ilahəyə buxur yandırıb içmə təqdimləri verəcəyik. Bir zamanlar bu işi biz, atalarımız, padşahlarımız və başçılarımız Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində etdik. O zaman çörəklə doyur, uğur qazanır və heç bir zərər görmürdük. 18 Göylər Məlikəsi ilahəyə buxur yandırmağı, ona içmə təqdimlər verməyi dayandırdığımız vaxtdan bəri hər şeyə möhtac olduq, qılınc və aclıqdan həlak oluruq». 19 Qadınlar da dedi: «Biz Göylər Məlikəsi ilahəyə buxur yandırarkən, ona içmə təqdimləri verərkən məgər ərlərimizin xəbəri yox idi ki, onun təsvirinə oxşar kökələr düzəldib içmə təqdimləri veririk?» 20 O zaman Yeremya kişilərə və qadınlara – ona bu cavabı vermiş bütün xalqa belə dedi: 21 «Sizin, atalarınızın, padşahlarınızın, başçılarınızın və ölkə xalqının Yəhuda şəhərlərində və Yerusəlim

küçələrində buxur yandırmağınızı Rəbb yadına salmadımı, ağlına gətirmədimi? 22 Rəbb pis işlərinizə, etdiyiniz iyrənc şeylərə daha dözə bilmir. Ona görə də indi ölkəniz sakini olmayan xarabalığa, viranəliyə və lənət hədəfinə çevrildi. 23 Siz buxur yandırıb Rəbbə qarşı günah etdiniz, Rəbbin sözünə qulaq asmadınız, qanununa, qaydalarına və göstərişlərinə əməl etmədiniz. Buna görə də bu gün başınıza bu fəlakət gəldi». 24 Yeremya qadınlar da daxil olmaqla bütün xalqa dedi: «Ey Misirdə olan bütün Yəhuda xalqı, Rəbbin sözünə qulaq asın. 25 İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: "Göylər Mələkəsi ilahəyə buxur yandırıb içmə təqdimləri gətirməklə verdiyimiz vədi mütləq yerinə yetirəcəyik" deyərək siz və arvadlarınız dilinizlə dediyinizi öz əlinizlə yerinə yetirdiniz. Eybi yox, verdiyiniz sözə əməl edin və vədlərinizi yerinə yetirin. 26 Ey Misir torpağında yaşayan bütün Yəhuda xalqı, bu işlərə görə Rəbbin sözünü eşidin: "Mən Öz böyük adıma and içdim ki, bir daha Misir torpağında heç bir Yəhudalı şəxs ‹var olan Xudavənd Rəbbin haqqına and olsun› deyib Mənim adımı çəkməyəcək. 27 İndi Mən onlara yaxşılıq etmək üçün deyil, pislik etmək üçün məqam gözləyirəm. Misir torpağında olan bütün Yəhudalılar yox olana qədər qılınc və aclıqdan həlak olacaq. 28 Az sayda adam qılıncdan qurtarıb Misir torpağından Yəhuda torpağına qayıdacaq. Misir torpağına sakin olmağa gələn Yəhuda xalqından sağ qalanların hamısı o zaman biləcək ki, kimin sözü yerinə yetdi, Mənimki yoxsa onlarınkı? 29 Mən sizi bu yerdə cəzalandıracağam ki, başınıza bəla gələcəyi barədə sözlərimin mütləq yerinə yetəcəyini biləsiniz" Rəbb belə bəyan edir. "Bunun əlaməti belə olacaq". 30 Rəbb belə deyir: "Yəhuda padşahı Sidqiyanı canını almaq istəyən düşməni Babil padşahı Navuxodonosora necə təslim etdimsə, Misir padşahı firon Xofranı da canını almaq istəyən düşmənlərinə eləcə təslim edəcəyəm"».

45 Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının dördüncü ilində Neriya oğlu Baruk, Yeremyanın dediyi bu sözləri kitaba yazanda Yeremya peyğəmbər ona belə söylədi: 2 «Ey Baruk, sənin barəndə İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: 3 "Sən dedin ki, vay mənim halıma! Çünki Rəbb dərdlərimə kədər də qatdı, iniltimdən yoruldum, rahatlıq tapmıram". 4 Sən ona söylə ki, Rəbb belə deyir: "Bax Mən tikdiyimi dağıdacağam, əkdiyimi çıxaracağam, özü də bütün ölkədə. 5 Əgər sən özün üçün çox şey istəyirsənsə, istəmə. Çünki Mən bütün bəşərin üzərinə bəla gətirəcəyəm" Rəbb belə bəyan edir. "Ancaq hara gedirsən, get, heç olmasa canını qoruyacağam"».

46 Bu, millətlər barədə Yeremya peyğəmbərə nazil olan Rəbbin sözüdür. 2 Misir haqqında, Misir padşahı firon Nekonun ordusu barədə nazil olan sözdür. Bu ordu Fərat çayı sahilində olan Karkemişdə idi. Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının dördüncü ilində Babil padşahı Navuxodonosor onu məğlub etdi. 3 «Qalxan və sipər hazırlayıb Döyüşə girin! 4 Atlarınızı yəhərləyin, Ayğırlarınıza minin, ey atlılar! Dəbilqə geyinib sıraya düzülün, Nizələrinizi itiləyib zireh geyinin! 5 Nə üçün mən bunu gördüm? Onlar dəhşətə düşüb geri döndü, Döyüşçüləri məğlub oldu, Tez qaçıb heç geriyə də baxmadı. Hər tərəfdə dəhşət var!» Rəbb belə bəyan edir. 6 «Bərk qaçan qaça bilməyəcək, Güclü qurtula bilməyəcək. Şimalda Fərat çayı sahilində Büdrəyib yıxılacaqlar. 7 Nil kimi qalxan, Suları sel kimi çalxalanan kimdir? 8 Nil kimi qalxan, Suları sel kimi çalxalanan Misirdir. O deyir: "Qalxıb yer üzünü basacağam. Şəhərləri və orada yaşayanları həlak edəcəyəm". 9 Ey atlar, şahə qalxın! Ey döyüş arabaları, dəli kimi cumun! Ey qalxanla silahlanmış Kuş və Put döyüşçüləri, Kaman götürən və onu çəkən Ludlular, irəli gedin! 10 O gün Ordular Rəbbi Xudavəndin günüdür, Düşmənlərindən qisas alması üçün Qisas günüdür. Onları qılınc yeyib-doyacaq, Qanlarını içib susuzluğunu yatıracaq. Çünki şimal ölkəsində, Fərat çayı sahilində Ordular Rəbbi Xudavənd qurban kəsir. 11 Ey bakirə qıza bənzəyən Misir, Gileada çıx, məlhəm al. Çoxlu dərman içməyin əbəsdir, Sənin dərdinə əlac yoxdur. 12 Millətlər sənin rüsvayçılığını eşitdi, Fəryadın yer üzünü bürüdü. Çünki döyüşçü döyüşçünü büdrətdi, İkisi də birdən yıxıldı». 13 Babil padşahı Navuxodonosorun gəlib Misir torpağına hücum edəcəyi barədə Rəbb Yeremya peyğəmbərə bu sözləri nazil etdi: 14 «Misirdə bildirin, Miqdolda eşitdirin, Nofda və Taxpanxesdə elan edib deyin: "Qalx və hazırlaş, Çünki ətrafında olanları Qılınc yeyib-qurtardı". 15 Cəngavərlərin nə üçün yerə yıxıldı, Dayana bilmədi? Çünki Rəbb onu yerə vurdu. 16 Dəfələrlə büdrədilər, Bir-birlərinin üstünə yıxılıb dedilər: "Qalxın zalımların qılıncından qaçıb Öz xalqımızın yanına, Doğma vətənimizə qayıdaq". 17 Orada onlar bağırdılar: "Misir padşahı firon boşboğazdır, O, fürsəti əldən verdi". 18 Adı Ordular Rəbbi olan Padşah bəyan edir: "Varlığıma and olsun ki, Tavor və dəniz sahilindəki Karmel dağları Dağlar arasında necə nəzərə çarparsa, Gələn şəxs də elə olacaq. 19 Ey Misirdə yaşayan, Sürgünə getmək üçün əşyalarını

hazırla. Çünki Nof viran olub yanacaq, İçində bir sakin qalmayacaq. **20** Misir çox gözəl bir düyədir, Ancaq şimaldan üstünə mozalan gəlir. **21** Onun muzdlu əsgərləri də Bəslənmiş dana kimidir. Onlar üz çevirib birlikdə qaçdı, Yerlərində durmadı. Çünki fəlakətlərinin günü, Cəzalarının vaxtı gəlmişdi. **22** Sürünən ilan kimi fışıltıları gəlir, Çünki ordu ilə irəliləyirlər, Ağac kəsənlər kimi ona qarşı Balta ilə gəlirlər. **23** Keçilməz olsa da, Yenə meşəni kəsəcəklər" Rəbb belə bəyan edir. "Çünki onlar çəyirtkələrdən çoxdur, Hesaba gəlməzlər. **24** Misir utandırılacaq, Şimal xalqına təslim ediləcək". **25** İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi deyir: "Mən No şəhərinin allahı Amonu, fironu, Misiri, onun allahlarını, padşahlarını və firona güvənənləri cəzalandıracağam. **26** Canlarını almaq istəyənlərə – Babil padşahı Navuxodonosora və onun əyanlarına təslim edəcəyəm. Ancaq sonra əvvəllər olduğu kimi adamlar yenə Misirdə yaşayacaq" Rəbb belə bəyan edir. **27** "Qorxma, ey qulum Yaqub, Dəhşətə düşmə, ey İsrail. Çünki səni uzaq yerlərdən, Nəslini sürgün olunduğu ölkədən qurtaracağam. Yaqub geri qayıdacaq, Rahatlıq tapıb qayğısız olacaq, Onu qorxudan olmayacaq. **28** Qorxma, ey qulum Yaqub, Çünki Mən səninləyəm" Rəbb belə bəyan edir. "Səni aralarına sürgün etdiyim Millətlərin hamısını yox etsəm də, Səni tamamilə məhv etməyəcəyəm. Ədalətlə tərbiyələndirəcəyəm. Amma cəzasız qoymayacağam"».

47 Firon Qəzzəyə hücum etməzdən əvvəl Yeremya peyğəmbərə Filiştlilər barədə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Rəbb belə deyir: "Budur, şimaldan sular qalxır, Onlar sel kimi daşacaq, Ölkənin və oradakı hər şeyin, Şəhərin və orada yaşayanların üstünə axacaq. İnsanlar fəryad edəcək, O ölkədə yaşayanların hamısı nalə çəkəcək. **3** Ayğırlarının yeri döyən dırnaqlarının səsindən, Döyüş arabalarının vəlvələsindən, Təkərlərinin gurultusundan Əlləri taqətdən düşdüyü üçün Atalar dönüb oğullarına baxmır. **4** Çünki Filiştlilərin məhv ediləcəyi gün gəlir. Sur və Sidona yardım edə bilən, Sağ qalan hər kəs yox ediləcək. Rəbb Kaftor sahilindən gələn Filiştlilərin sağ qalanlarını həlak edəcək. **5** Qəzzə saçını yolacaq, Aşqelon susdurulacaq. Ey düzənliklərində sağ qalanlar, Nə vaxta qədər bədənlərinizi yaralayacaqsınız? **6** ‹Ey Rəbbin qılıncı, Nə vaxt sakitləşəcəksən? Qınına dön, dayan və sakit ol!› deyəcəksiniz. **7** Rəbb əmr etdiyi halda Qılınc necə susa bilər? Rəbb onu oraya – Aşqelona, Dəniz sahilinə qarşı göndərdi"».

48 Moav barədə İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: «Vay Nevonun halına! Çünki viranəliyə çevriləcək. Qiryatayim dağılacaq, Ələ keçiriləcək. Qalası dağılacaq, Darmadağın olacaq. **2** Artıq Moavın şöhrəti qalmayıb. Xeşbonda onun məhvi üçün niyyət qururlar: "Gəlin onu yox edək ki, Daha bir də belə millət olmasın". Ey Madmen, sən də susdurulacaqsan, Qılınc səni qovacaq. **3** Xoronayimdən fəryad səsi gələcək: "Şəhər dağıldı və böyük qırğın oldu!" **4** Moav dağıdıldı, Övladlarının fəryadı ucaldı. **5** Ağlaya-ağlaya Luxit yoxuşundan çıxırlar, Çünki Xoronayim enişində Qırğına görə acı fəryadlar eşidilir. **6** Qaçın, canınızı qurtarın! Çöldəki yulğun ağacı kimi az-az görünün. **7** Öz istehkamlarına və mal-dövlətinə güvəndiyin üçün Sən də ələ keçiriləcəksən. Allahın Kemoş da kahinləri və başçıları ilə birlikdə Sürgün ediləcək. **8** Rəbbin söylədiyi kimi Məhv edən hər şəhərin üstünə gələcək, Heç bir şəhər qurtulmayacaq. Vadi yerlə yeksan olacaq, Yayla viran ediləcək. **9** Moav torpağına duz tökün ki, Bərəkətsiz olsun. Şəhərləri elə viran olacaq ki, Orada kimsə yaşamayacaq. **10** Rəbbin işini yarımçıq görənə Lənət olsun! Qılıncını qan tökməkdən saxlayana Lənət olsun! **11** Moav cavanlığından bəri qayğısız idi. Tortası dibdə qalan şəraba oxşayırdı. Qabdan qaba boşaldılmadı, Sürgünə getmədi. Buna görə də dadını dəyişmədi, Ətrini itirmədi. **12** Ancaq onu qabdan qaba tökəcək adamları göndərəcəyim günlər gəlir» Rəbb belə bəyan edir. «Bəli, onu tökəcəklər, qablarını boşaldacaqlar, küplərini parça-parça edəcəklər. **13** İsrail xalqı güvəndiyi Bet-Eldən necə utandısa, Moav da allahı Kemoşdan eləcə utanacaq. **14** Nə üçün "biz igidik, Döyüşə qabil əsgərlərik" deyirsiniz? **15** Moav məhv olacaq, Onun şəhərlərinə hücum edəcəklər. Ən seçmə döyüşçüləri öldürülməyə gedəcək» Adı Ordular Rəbbi olan Padşah bunu bəyan edir. **16** «Moavın fəlakəti gəlmək üzrədir, Onun bəlası sürətlə yaxınlaşır. **17** Ey onun ətrafında olanlar, Onun adını bilənlər, Onun üçün yas tutub deyin: "Qüdrətli əsa, əzəmətli dəyənək Necə də qırıldı!" **18** Ey qıza bənzəyən Divonun sakini, Cah-calalından düş, Susuz yerdə otur. Çünki Moavı məhv edən Sənin də üstünə gələcək, Qalalarını dağıdacaq. **19** Ey Aroer sakini, Yol kənarında durub gözlə! Qaçan kişidən, qurtulan qadından "Nə olub?" deyə soruş. **20** Moav alçaldıldı, Çünki dağıldı. Fəryad et, bağır! Moavın məhv olduğunu Arnon vadisində bildir. **21** Yayladakı şəhərlər – Xolon, Yahsa, Mefaat, **22** Divon, Nevo, Bet-Divlatayim, **23** Qiryatayim, Bet-Qamul, Bet-Meon, **24** Qeriyot, Bosra – uzaq və yaxın bütün Moav şəhərləri məhkum oldu. **25** Moavın

buynuzu kəsildi, qolu qırıldı» Rəbb belə bəyan edir.
26 «Moavı sərxoş edin, çünki Rəbbin qarşısında
qürurlandı. Moav öz qusduğuna bələnəcək,
masqaraya çevriləcək. **27** Bəs İsrail sənə masqara
olmadımı? Məgər o, oğrular arasında tutuldu ki,
ondan danışanda həqarətlə başını yelləyirsən?
28 Ey Moav sakinləri, Şəhərlərinizi tərk edib
Qayalara sığının. Yuvasını uçurumun ağzında
quran Göyərçin kimi olun. **29** Moavın qüruru,
onun hədsiz məğrurluğu, Təkəbbürü, təşəxxüsü,
lovğalığı, Özünü yüksək tutması barədə biz
eşitmişdik. **30** Azğınlığını bilirəm» Rəbb belə bəyan
edir. «Öyünməsi də boş şeydir, etdikləri də. **31** Buna
görə də Moav üçün nalə çəkəcəyəm, Bütün Moav
üçün fəryad edəcəyəm, Qir-Xeres xalqı üçün yas
tutacağam. **32** Ey Sivma tənəyi, Sənin üçün Yazer
xalqından çox ağlayacağam. Budaqların dənizi
aşdı, Yazer dənizinə uzandı. Məhv edən sənin
yay meyvələrinin, Yetişmiş üzümünün üstünə
atıldı. **33** Moavın meyvə bağlarından, tarlalarından
Sevinc və fərəh götürüldü. Üzümsıxanlardan
axan şərabı kəsdim. Heç kəs sevinc nidası ilə
üzüm əzmir. Gələn səda sevinc nidası deyil. **34**
Xeşbonun fəryadı Elaleyə qədər eşidilir. Yahsaya
qədər, Soardan Xoronayimə, Eqlat-Şelişiyaya
qədər səslərini ucaltdılar. Çünki Nimrim suları
da qurudu. **35** Moavda səcdəgahlarda qurban
gətirənləri, öz allahlarına buxur yandıranları
məhv edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. **36** «Buna
görə də Moav üçün ürəyim ney kimi inləyir. Qir-
Xeres xalqı üçün ürəyim ney kimi inləyir. Çünki
əldə etdiyi mal-dövlət yox oldu. **37** Hər kəs saçını,
saqqalını kəsəcək, əlini yaralayacaq, belinə çul
sarıyacaq. **38** Moav damlarından, meydanlarından
yalnız ağlaşma səsi gəlir. Çünki Moavı heç kəsin
bəyənmədiyi bir qab kimi qırdım» Rəbb belə bəyan
edir. **39** «Moav necə viran oldu! Necə də fəryad
edirlər! Moav xəcalətdən arxaya dönür. Bütün
ətrafındakılar üçün rişxənd və dəhşət nümunəsi
oldu». **40** Rəbb belə deyir: «Bax düşmən qartal
kimi uçub Moav üzərində qanadlarını gərəcək.
41 Qeriyot ələ keçiriləcək, Qalalar alınacaq. O
gün Moav döyüşçülərinin ürəyi Doğuş ağrısı
çəkən qadının ürəyi kimi olacaq. **42** Moav viran
olacaq, Xalqlar arasından silinəcək. Çünki Rəbb
qarşısında qürurlandı. **43** Ey Moav sakinləri,
Qarşınıza dəhşət, dərin çuxur və tələ çıxacaq»
Rəbb belə bəyan edir. **44** «Dəhşətdən qaçan
dərin çuxura düşəcək, Dərin çuxurdan çıxa bilən
tələyə düşəcək. Çünki Moavın üzərinə Cəza ilini
gətirəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. **45** «Xeşbonun
kölgəsində Qaçqınlar taqətsiz durmuşlar. Çünki
Xeşbondan od, Sixonun ortasından alov çıxdı.
Moavın alnını, Hər yana səs salanların başlarını
Yandırıb-yaxdı. **46** Vay halına, ey Moav! Kemoşun
xalqı yox oldu. Oğulların sürgünə göndərildi,
Qızların əsir alındı. **47** Ancaq gələcəkdə Moavdan
sürgün olunanları geri qaytaracağam» Rəbb belə
bəyan edir. Moav barədəki hökm burada sona
çatır.

49 Ammon övladları barədə Rəbb belə deyir:
«İsrailin övladları yoxmu? Onun varisi
yoxmu? Elə isə nə üçün Milkom Qada sahib oldu?
Niyə onun xalqı Qad şəhərlərində yaşayır? **2** Bu
səbəbdən də o günlər gəlir ki, Ammon övladlarının
Rabba şəhərinə Döyüş nərələri eşitdirəcəyəm»
Rəbb belə bəyan edir. «Rabba bir xarabalıq
qalağı olacaq, Qəsəbələri yandırılacaq. Beləcə
İsrail onu torpağından qovanları qovacaq» Rəbb
belə deyir. **3** «Nalə çək, ey Xeşbon, Çünki Ay
şəhəri viran oldu. Fəryad edin, ey Rabba qızları,
Çula bürünüb yas tutun. Divarlar arasında ora-
bura qaçın. Çünki Milkom kahinləri və başçıları
ilə birlikdə Sürgünə gedəcək. **4** Vadilərlə nə
üçün öyünürsən? Taqətin kəsilir, Ey dönük qız!
Sən mal-dövlətinə güvənərək "Üstümə kim gələ
bilər" deyirdin. **5** Ətrafında olanların hamısından
Sənin üzərinə dəhşət gətirəcəyəm» Ordular Rəbbi
Xudavənd belə bəyan edir. «Hamı o yan-bu yana
qaçacaq, Qaçanları toplayan olmayacaq. **6** Ancaq
bundan sonra sürgün olunan Ammon övladlarını
geri qaytaracağam» Rəbb belə bəyan edir. **7**
Edom barədə Ordular Rəbbi belə deyir: «Teman
şəhərində müdriklik qalmadımı? Ağıllı adamların
nəsihəti tükəndimi? Onların müdrikliyi söndümü?
8 Qaçın, arxaya dönün, Dərin mağaralarda
gizlənin, Ey Dedanda yaşayanlar! Çünki Esavı
cəzalandırdığım vaxt Başına fəlakət gətirəcəyəm. **9**
Əgər üzüm yığanlar sənin bağına gəlsəydi, Bir neçə
salxımı saxlamazdılarmı? Gecə oğrular gəlsəydi,
Yalnız istədiklərini oğurlamazdılarmı? **10** Amma
mən Esavı çıl-çılpaq soyunduracağam. Onun
gizli yerlərini aşkar edəcəyəm. Özü də gizlənə
bilməyəcək, Övladları, qohum-qonşuları həlak
olacaq, Özü də məhv olacaq. **11** Öz yetimlərini
burax, Onları Mən yaşadaram. Dul qadınların
da Mənə güvənsin». **12** Rəbb belə deyir: «Layiq
olmayanlar da cəza kasası içmək məcburiyyətində
ikən sənmi cəzasız qalacaqsan? Yox, cəzasız
qalmayacaqsan, mütləq bu kasadan içəcəksən».
13 Rəbb bəyan edir: «Adım naminə and içirəm ki,
Bosra xarabalığa çevriləcək, dəhşət, rüsvayçılıq,
viranəlik və lənətə düçar olacaq. Bütün şəhərləri
əbədi olaraq viran qalacaq. **14** Rəbdən bir xəbər
eşitdim: Millətlər arasına göndərdiyi qasid "Edoma
hücum etmək üçün yığılıb Döyüşə hazırlaşın!"

deyir. **15** Bax səni millətlər arasında kiçildəcəyəm, İnsanlar sənə xor baxacaq. **16** Ey sən qaya çatları arasında məskən salan, Təpələrin başını əldə saxlayan! Saldığın dəhşət və ürəyinin qüruru səni aldatdı. Yuvanı qartal kimi yuxarılarda qursan da, Səni oradan endirəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. **17** «Edom dəhşət hədəfi olacaq, Oradan keçən hər kəs Bütün yaralarından ötrü Heyrət içində ona fit çalacaq». **18** Rəbb deyir: «Sodomla Homorranı və ətrafındakı kəndləri Necə dağıtdımsa, Orada da kimsə yaşamayacaq, O yerdə bəşər oğlu sakin olmayacaq. **19** Budur, aslan İordan çayının kənarındakı sıx meşədən Yaxşı sulanan otlağa qalxdığı kimi Mən də Edomluları bir anda öz yurdundan qovacağam. Seçib ona rəhbər qoyacağım adam kimdir? Mənim kimisi varmı? Mənimlə dava edən, Mənim qabağımda duran bir çoban varmı?» **20** Buna görə də Rəbbin Edoma qarşı fikrini, Temanda yaşayanlara qarşı məqsədini eşidin: Sürünün ən kiçikləri də sürgün ediləcək, Xalqına görə Edom otlaqları Səhraya çevriləcək. **21** Dağılmalarının gurultusundan Yer üzü titrəyəcək. Qışqırıqlarının səsi Qırmızı dənizədək eşidiləcək. **22** Düşmən qartal kimi qalxıb üstünə cumacaq, Bosra üzərində qanadlarını gərəcək. O gün Edom döyüşçülərinin ürəyi Doğuş ağrısı çəkən qadının ürəyi kimi olacaq. **23** Bu sözlər Dəməşq barədədir: «Xamat və Arpad utanacaq, Çünki pis xəbər eşidib Ruhdan düşdülər. Sakit durmayan dəniz kimi Coşub narahat oldular. **24** Dəməşq əldən düşdü, Qaçmağa üz qoydu, Onu vahimə bürüdü. Doğan qadın kimi Onu sancı və ağrı tutdu. **25** Necə oldu ki, Məni sevindirən, Şöhrətli şəhər tərk edilmədi? **26** Buna görə də cavanları Meydanlarında həlak olacaq. O gün bütün döyüşçüləri susdurulacaq» Ordular Rəbbi belə bəyan edir. **27** «Dəməşqin divarlarına od salacağam, Ben-Hadadın saraylarını yandırıb məhv edəcək». **28** Babil padşahı Navuxodonosorun məğlub etdiyi Qedar və Xasor padşahlıqları barədə Rəbb belə deyir: «Qalxın Qedara hücum edin, Şərq xalqını məhv edin. **29** Onların çadırlarını və sürülərini əllərindən alacaqlar, Çadır pərdələri, bütün əşyaları və dəvələri Götürülüb aparılacaq. Onlara "Hər tərəfdən dəhşət!" Deyib bağıracaqlar. **30** Ey Xasorda yaşayanlar, Qaçın, uzaqlaşın, Dərin mağaralarda gizlənin» Rəbb belə bəyan edir. «Çünki Babil padşahı Navuxodonosor Sizin barənizdə bir fikrə gəldi, Sizə qarşı tədbir tökdü. **31** Qalxın qayğısız və asayiş içində yaşayan Xalqın üzərinə hücum edin» Rəbb belə bəyan edir. «Onların şəhər darvazaları və sürgüləri yoxdur, Xalqı da özbaşına buraxılıb. **32** Dəvələri qarət ediləcək, Saysız sürüləri qənimət kimi aparılacaq. Kəkillərini qırxanları Dörd tərəfə səpələyəcəyəm. Hər yandan başlarına fəlakət gətirəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. **33** «Xasor çaqqal yuvasına, Əbədi viranəliyə çevriləcək. Orada kimsə yaşamayacaq, O yerdə bəşər oğlu sakin olmayacaq». **34** Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının əvvəlində Rəbb Yeremya peyğəmbərə Elam barədə bu sözləri nazil etdi: **35** «Ordular Rəbbi belə deyir: "Baxın Elamın kamanını, Əsas qüvvələrini sındıracağam. **36** Elam üzərinə göylərin hər tərəfindən Dörd küləyi gətirəcəyəm, Xalqını dörd tərəfə səpələyəcəyəm. Elamdan sürgün olunanların Aralarına getmədiyi bir millət qalmayacaq. **37** Düşmənlərinin qarşısında, Canını almaq istəyənlərin önündə Elamı dəhşətə salacağam. Başlarına fəlakət gətirib Şiddətli qəzəbimi yağdıracağam" Rəbb belə bəyan edir. "Onları tamamilə yox edənə qədər Arxalarınca qılınc göndərəcəyəm. **38** Elamda taxtımı quracaq, Elam padşahı ilə başçılarını məhv edəcəyəm" Rəbb belə bəyan edir. **39** "Ancaq gələcəkdə Elamdan sürgün olunanları geri qaytaracağam" Rəbb belə bəyan edir».

50 Rəbb Babil və Xaldey ölkəsi barədə Yeremya peyğəmbər vasitəsilə bu sözləri nazil etdi: **2** «Millətlərə bildirib elan edin. Bayraq qaldırıb xəbər verin, Heç nəyi gizlətməyin! Deyin ki, Babil ələ keçiriləcək, Bel allahı utandırılacaq, Marduk allahı dəhşətə düşəcək, Bütləri alçaldılacaq, Məbudları parça-parça olacaq. **3** Çünki onun üstünə şimaldan Bir millət hücum edəcək, Ölkəsini viran edəcək. Orada yaşayan olmayacaq, İnsan da, heyvan da qaçıb gedəcək». **4** Rəbb bəyan edir: «O gün, o zaman İsrail xalqı ilə Yəhuda xalqı Birlikdə gələcək, Onlar ağlaya-ağlaya gəlib Özlərinin Allahı Rəbbi axtaracaq. **5** Üzləri Siona tərəf Oraya gedən yolu soruşacaqlar, Onlar gəlib unudulmaz, əbədi bir əhdlə Rəbbə bağlanacaq. **6** Xalqım itmiş qoyunlar kimidir, Çobanları onları azdırdı, Dağlarda özbaşına dolandırdı, Onlar dağdan təpəyə getdi, Yatdıqları yeri unutdu. **7** Kim onları tapdısa, yedi. Düşmənləri dedi: "Biz təqsirkar deyilik, Çünki onlara əsl otlaq olan Rəbbə – Atalarının Ümidgahı Rəbbə qarşı günah etdilər". **8** Babildən qaçıb qurtarın! Xaldey ölkəsini tərk edin, Sürüyə yol göstərən təkə kimi olun! **9** Çünki Mən şimal ölkəsindən Babilə qarşı böyük millətlər ittifaqını Oyandırıb çıxaracağam. Babilin önündə düzülüb Onu şimaldan ələ keçirəcəklər. Oxları mahir döyüşçü oxları kimi olacaq, Heç biri əliboş qayıtmayacaq. **10** Xaldey ölkəsi qarət olunacaq, Onu qarət edənlər maldan doyacaq» Rəbb belə bəyan edir. **11** «Ey irsimi talayanlar, İndi ki sevinib

şadlıqla coşursunuz, Xırmanda taxıl döyən düyə kimi tullanırsınız, Ayğır kimi kişnəyirsiniz, **12** Ananız çox utanacaq, Sizi doğanın üzü qızaracaq. Xaldey millətlərin ən zəifi, Quraq, boz bir səhra olacaq. **13** Rəbbin qəzəbi üzündən Heç kəs orada yaşamayacaq, Tamamilə viran olacaq. Hər keçən Babilin aldığı Bütün yaraları görəndə Heyrət içində fit çalacaq. **14** Ey bütün kaman çəkənlər, Babilin ətrafında döyüş üçün düzülün. Oraya ox atın, oxunuzu əsirgəməyin. Çünki o, Rəbbə qarşı günah etdi. **15** Hər tərəfdən ona qarşı nərə çəkin, O təslim oldu, Qüllələri yıxıldı, divarları uçuldu. Çünki bu, Rəbbin qisasıdır. Ondan qisas alın, O nə etdisə, başına onu gətirin. **16** Babildə əkinçiləri məhv edin, Biçin vaxtı oraqçıları rədd edin. Zalımların qılıncı üzündən Hər kəs öz xalqının yanına qayıtsın, Hamı öz ölkəsinə qaçsın. **17** İsrail dağılmış bir sürüyə bənzər, Onu aslanlar qaçırtdı. Onu əvvəl Aşşur padşahı yedi, Sonra Babil padşahı Navuxodonosor Onun sümüklərini qırdı». **18** Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: «Aşşur padşahını necə cəzalandırdımsa, Babil padşahı ilə ölkəsini də Eləcə cəzalandıracağam. **19** Lakin İsraili yenə öz otlağına gətirəcəyəm, O, Karmeldə və Başanda otlayacaq. Efrayim və Gilead dağlıq bölgələrində İstədiyi qədər yeyib-doyacaq. **20** O gün, o zaman İsraildə təqsir axtarılacaq, Ancaq olmayacaq. Yəhudada da günah axtarılacaq, Ancaq tapılmayacaq. Çünki salamat qoyduğum adamları bağışlayacağam» Rəbb belə bəyan edir. **21** «Meratayim torpağına, Peqodda yaşayanlara hücum et. Onları təqib edib öldür, Bütünlüklə yox et» Rəbb belə bəyan edir. «Sənə nə buyururamsa, hamısını et. **22** Ölkədə müharibə və böyük qırğın Gurultusu eşidilir. **23** Bütün dünyanın gürzü Necə də qırılıb parçalandı! Babil necə də millətlər arasında Viranə oldu! **24** Sənin üçün tələ qurdum, ey Babil, Sən də bilmədən tələmə düşdün. Tutulub yaxalandın, Çünki Rəbbə qarşı çıxdın. **25** Rəbb cəbbəxanasını açdı, Qəzəbinin silahlarını çıxartdı. Çünki Ordular Rəbbi Xudavəndin Xaldey ölkəsində edəcəyi bir iş var. **26** Hər yandan ona hücum edin, Anbarlarını açın, Mallarını qalaq-qalaq yığın. Onu tamamilə məhv edin, Ondan bir şey qalmasın. **27** Bütün buğalarını kəsin, Sallaqxanaya getsinlər. Vay onların halına! Çünki onların günü, Cəza vaxtı gəldi. **28** Allahımız Rəbbin qisasını, Onun məbədinin qisasını Sionda elan etmək üçün Babil ölkəsindən qaçıb qurtaranların Səsini eşidin! **29** Bütün oxçuları, kaman çəkənləri Babilə qarşı çağırın. Ətrafını mühasirəyə alın, Heç kəs qaçıb qurtara bilməsin. Ona işlərinə görə əvəz verin. O nə etdisə, başına onu gətirin. Çünki Rəbbə, İsrailin Müqəddəsinə qarşı Məğrurluq etdi. **30** Buna görə də cavanları Meydanlarda həlak olacaq, O gün bütün döyüşçüləri susdurulacaq» Rəbb belə bəyan edir. **31** «Budur, Mən sənə qarşıyam, ey məğrur» Ordular Rəbbi Xudavənd belə bəyan edir. «Çünki sənin günün, Səni cəzalandıracağım vaxt gəldi. **32** Məğrur büdrəyib-yıxılacaq, Onu qaldıran olmayacaq, Şəhərlərinə od salacağam, Bütün ətrafda olanları Yandırıb yox edəcək». **33** Ordular Rəbbi belə deyir: «Bütün İsrail xalqı da, Yəhuda xalqı da əziyyət çəkir. Onları əsir tutanlar möhkəm saxlayır, Buraxmaq istəmir. **34** Amma onların Satınalanı güclüdür, Onun adı Ordular Rəbbidir. Rəbb mütləq onların işinə baxacaq ki, Ölkəyə rahatlıq versin, Amma Babil sakinlərinə təşviş gətirsin». **35** Rəbb bəyan edir: «Xaldeylilərə qarşı qılınc gəlsin! Babildə yaşayanlara, Babil başçılarına, Müdriklərinə qarşı qılınc gəlsin! **36** Yalançı peyğəmbərlərə qarşı qılınc gəlsin! Axmaqlıqları üzə çıxacaq. Döyüşçülərinə qarşı qılınc gəlsin! Onlar çaşqınlığa düşəcək. **37** Atlarına, döyüş arabalarına, Aralarındakı yadelli muzdlulara qarşı qılınc gəlsin! Hamısı arvad kimi ürkək olacaq. Xəzinələrinə qarşı qılınc gəlsin! Onlar qarət ediləcək. **38** Sularına quraqlıq gəlsin! Onlar quruyacaq. Çünki Babil bütlər ölkəsidir, Onlar qorxunc bütlərlə dəli oldu. **39** Buna görə də orada vəhşi heyvanlar, Çaqqallar, bayquşlar yaşayacaq, Daha insan yaşamayacaq, Əbədi olaraq orada heç kəs sakin olmayacaq. **40** Sodomla Homorranı və ətrafındakı kəndləri Allah necə dağıtdısa, Orada kimsə yaşamayacaq, O yerdə bəşər oğlu sakin olmayacaq. **41** Budur, şimaldan bir ordu gəlir, Dünyanın uzaq yerlərindən Böyük bir millət və çoxlu padşahlar Hərəkətə gəlir. **42** Onlar ox-kaman və nizə ilə silahlanmış, Qəddar və rəhmsizdir. Atların üstündə gələrkən Səsləri dəniz kimi gurlayır. Döyüşə hazır döyüşçülər Önündə düzüləcək, ey Babil xalqı! **43** Babil padşahı onların xəbərini eşitdi, Əlləri yanına düşdü. Doğan qadın kimi Onu üzüntü və sancı bürüdü. **44** Budur, aslan İordan çayının kənarındakı sıx meşədən Yaxşı sulanan otlağa qalxdığı kimi Mən də Xaldeyliləri bir anda öz yurdundan qovacağam. Seçib ona rəhbər qoyacağım adam kimdir? Mənim kimisi varmı? Mənimlə dava edəcək, Mənim qabağımda duracaq Bir çoban varmı?» **45** Buna görə də Rəbbin Babilə qarşı fikrini, Xaldey ölkəsinə qarşı məqsədini eşidin: «Sürünün ən kiçikləri də sürgün ediləcək, Xalqına görə otlaqlar səhraya çevriləcək. **46** "Babil süqut etdi" səsindən yer üzü titrəyəcək, Millətlər arasında onun fəryadı eşidiləcək».

51 Rəbb belə deyir: «Mən Babildə və Lev-Qamayda yaşayanlara qarşı Həlakedici bir külək əsdirəcəyəm. **2** Babilə taxılsovuranlar göndərəcəyəm, Onu sovurub ölkəsini boş qoyacaqlar, Qara gündə hər yandan ona hücum edəcəklər. **3** Oxçu kamanını çəkməsin, Zirehini geyməsin. Onun cavanlarına rəhm etməyin, Ordusunu tamamilə məhv edin. **4** Öldürülənlər Xaldey ölkəsində, Yaralılar Babil küçələrində Yerə səriləcək. **5** Ancaq İsrailin Müqəddəsinə qarşı Ölkələri təqsirlə dolduğu halda Özlərinin Allahı Ordular Rəbbi İsrail və Yəhuda xalqlarını tərk etmədi. **6** Babilin içindən qaçın! Hər kəs canını qurtarsın! Onun günahına görə məhv olmayın. Çünki Rəbbin qisas zamanıdır, Ona öz əvəzini verəcək. **7** Babil Rəbbin əlində bir qızıl kasa idi, Bütün dünyanı sərxoş edirdi. Millətlər onun şərabını içdi, Ona görə də çılğınlaşdı. **8** Babil qəflətən düşüb parça-parça olacaq, Onun üçün yas tutun! Yarasına məlhəm sürtün, Bəlkə şəfa tapar. **9** Babilə şəfa vermək istədik, Amma sağalmadı. Onu tərk edək, Hər birimiz öz ölkəmizə qayıdaq. Çünki Babilin hökmü göylərə çatır, Buludlara qədər yüksəlir. **10** Rəbb bizə bəraət verdi. Gəlin Allahımız Rəbbin nələr etdiyini Sionda elan edək! **11** Oxları itiləyin, Kaman qablarını doldurun! Rəbb Midiya padşahlarını hərəkətə gətirdi. Məqsədi Babili yox etməkdir, Rəbb Öz qisasını, məbədinin qisasını alacaq. **12** Babil divarlarına qarşı Bayraq yüksəldin! Keşikçiləri çoxaldın, Növbətçiləri öz yerinə qoyun, Pusquda durun. Çünki Rəbb Babildə yaşayanlara qarşı Həm niyyət qurdu, Həm də söylədiyini yerinə yetirdi. **13** Ey axar suların sahilində yaşayanlar, Çoxlu xəzinələri olanlar, Axırınız gəldi, Vaxtınız yetişdi». **14** Ordular Rəbbi Öz varlığına and içdi: «Səni çəyirtkə sürüsü ilə dolduran kimi Mütləq əsgərlərlə dolduracağam, Sənə qarşı zəfər nərəsi çəkəcəklər». **15** Rəbb qüdrəti ilə yer üzünü yaratdı, Hikməti ilə dünyanı qurdu, Dərrakəsi ilə göyləri yaydı. **16** O gurlayanda göydəki sular çağlayır, Yerin ucqarlarından buludları yüksəldir, Yağış üçün şimşək çaxdırır, Anbarlarından külək çıxarır. **17** Hər kəs ağılsız oldu, Bilikləri qalmadı. Hər zərgər düzəltdiyi bütdən utanacaq, Çünki onun tökdüyü büt puçdur, Onda nəfəs yoxdur. **18** Onlar boş şey, masqaraçıların işidir, Cəza vaxtı məhv olacaqlar. **19** Yaquba Nəsib Olan isə onlara bənzəməz, Çünki irs qəbiləsi ilə birgə Hər şeyi yaradan Odur. Onun adı Ordular Rəbbidir. **20** «Sən mənim toppuzum, döyüş silahımsan, Səninlə millətləri qırıram, Səninlə padşahlıqları məhv edirəm. **21** Səninlə atları və süvariləri qırıram, Səninlə döyüş arabaları və minicilərini qırıram, **22** Səninlə kişi və qadınları qırıram, Səninlə qoca və cavanları qırıram, Səninlə gənc oğlan və qızları qırıram. **23** Səninlə çoban və sürüsünü qırıram, Səninlə əkinçi və öküzlərini qırıram, Səninlə valilərlə vəkilləri qırıram. **24** Amma Babildə və Xaldey ölkəsində yaşayanlara Sionda etdikləri bütün pis əməllərinin əvəzini Gözlərinizin önündə verəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. **25** «Budur, sənə qarşıyam, Ey həlak edən dağ» Rəbb belə bəyan edir. «Ey bütün dünyanı həlak edən! Sənə əlimi qaldırıb Qayanın başından yuvarlayacağam, Səni yanmış bir dağa çevirəcəyəm. **26** Səndən künc və təməl daşı götürməyəcəklər, Sən əbədi bir viranə olacaqsan» Rəbb belə bəyan edir. **27** «Yer üzündə bayraq qaldırın! Millətlər arasında şeypur çalın! Millətləri Babilə qarşı döyüşə hazırlayın! Urartu, Minni və Aşkenaz padşahlıqlarını Ona qarşı toplayın. Ona qarşı bir sərkərdə təyin edin, Üstünə çəyirtkə sürüsü qədər atlar göndərin. **28** Millətləri – Midiya padşahlarını, Valilərini və bütün vəkillərini, Başçılıqları altındakı bütün ölkələri Babilə qarşı döyüşə hazırlayın! **29** Ölkə titrəyib lərzəyə gəlir! Çünki Rəbbin Babilə qarşı niyyəti – Oranı sakinsiz bir viranəyə çevirmə niyyəti Yerinə yetməlidir. **30** Babil döyüşçüləri vuruşmaqdan əl çəkdi, Öz qalalarında oturdu. Gücləri tükəndi, Ürkək qadınlara döndülər. Yaşadıqları yerlər oda verildi, Darvaza sürgüləri qırıldı. **31** Qasid qasid dalınca, Xəbərçi xəbərçi dalınca qaçıb Bu xəbəri Babil padşahına çatdırır: "Şəhər hər tərəfdən alındı, **32** Çay keçidləri tutuldu, Qamışlıqlar yandırıldı, Döyüşçülər çaşqınlığa düşdü"». **33** İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: «Vaxtı gələndə xırman yeri necə tapdalanırsa, Babil xalqı da elə olacaq. Qısa müddətdən sonra Onun da biçin zamanı gələcək». **34** «Babil padşahı Navuxodonosor Bizi əzib yedi, Boş bir qaba çevirdi. Canavar kimi uddu, Gözəl yeməklərimizlə qarnını doydurdu. Sonra bizi qusdu. **35** Bizə və əhalimizə qarşı edilən zorakılıq Babilin başına gəlsin» Deyir Sion sakini. «Tökülən qanımızın haqq-hesabı Qoy Xaldeylilərdən soruşulsun» Deyir Yerusəlim. **36** Buna görə Rəbb belə deyir: «Məhkəmədə işinizə Mən baxacağam, Qisasınızı Mən alacağam. Onun çayını qurudacaq, Bulağının suyunu kəsəcəyəm. **37** Babil daş qalaqlarına, Çaqqal yuvasına dönəcək. Dəhşət hədəfi olacaq, İstehza ilə ona fit çalacaqlar. Orada heç kəs yaşamayacaq. **38** Xalqı cavan aslanlar kimi kükrəyəcək, Şir balaları kimi nərildəyəcək. **39** Ancaq qızışdıqları vaxt Ziyafət düzəldib onları sərxoş edəcəyəm. Qoy keflənsinlər, əbədi yuxuya dalsınlar, Heç vaxt oyanmasınlar» Rəbb belə bəyan edir. **40** «Onları quzu, qoç və təkə kimi

Kəsməyə aparacağam. **41** Şeşak necə alındı! Bütün dünyanın qürurlandığı yer Necə dəhşətli hala düşdü. Babil millətlər arasında Necə dəhşətli hala düşdü! **42** Babili çay basacaq, Onu gurlayan dalğalar örtəcək. **43** Qəsəbələri viran olacaq, Torpaqları heç kəsin yaşamadığı, Bəşər oğlunun keçmədiyi Quraq bir çölə dönəcək. **44** Babildə Bel bütünü cəzalandıracağam, Udduğunu ona qusduracağam. Artıq millətlər oraya axın-axın gəlməyəcək, Babil divarı da yıxılacaq. **45** Oradan çıx, ey xalqım! Hamınız canınızı qurtarın! Rəbbin qızğın qəzəbindən qaçın! **46** Ölkədə eşitdiyiniz şayiələrə görə Cəsarətinizi itirib qorxmayın. Bir il bir şayiə gəlir, O biri il başqası. Ölkədə zorakılıq, Başçının başçıya qarşı çıxması barədə Şayiələr yayılır. **47** Buna görə də yəqin ki Babilin bütlərini cəzalandıracağım günlər gəlir. Bütün ölkə utandırılacaq, Öldürülənləri onun ortasında yerə səriləcək. **48** O zaman yer, göy və onlardakı hər şey Babilin başına gələnlərə sevinəcək. Çünki şimaldan gələn məhv edənlər Ona hücum edəcək» Rəbb belə bəyan edir. **49** «İsrailin öldürülənlərinə görə Babil də məhv olmalıdır, Necə ki yer üzündə öldürülən hər kəs Babilə görə məhv oldu. **50** Ey qılıncdan qurtulanlar, Qaçın, ləngiməyin! Rəbbi uzaqdan yada salın, Yerusəlim barədə düşünün!» **51** Biz utandıq, Çünki təhqir eşitdik, Üzümüzü rüsvayçılıq örtdü. Çünki yadellilər Rəbbin məbədinin Müqəddəs yerlərinə girdi. **52** «Buna görə də bütlərini Cəzalandıracağım günlər gəlir, Bütün ölkədə yaralılar inildəyəcək» Rəbb belə bəyan edir. **53** «Babil göylərə çıxsa da, Ucalardakı qalasını möhkəmləndirsə də, Məhv edənləri üstünə göndərəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. **54** «Babildən fəryad, Xaldey ölkəsindən böyük qırğın səsi eşidilir. **55** Çünki Rəbb Babili məhv edir, Onun hay-küyünü susdurur. Düşmən dalğaları axar sular kimi kükrəyir, Səslərinin gurultusu ucalır. **56** Çünki Babilə qarşı bir məhv edən çıxacaq, Döyüşçüləri əsir tutulacaq, Kamanları qırılacaq. Çünki Rəbb əvəz verən bir Allahdır, Mütləq cəzalandıracaq. **57** Babil başçılarını, müdriklərini, Valilərini, vəkillərini, döyüşçülərini Elə sərxoş edəcəyəm ki, əbədi yuxuya dalacaq, Heç vaxt oyanmayacaqlar» Adı Ordular Rəbbi olan Padşah belə bəyan edir. **58** Ordular Rəbbi deyir: «Babilin qalın divarları yerlə yeksan ediləcək, Uca darvazaları oda veriləcək. Xalqlar boş-boşuna zəhmət çəkir, Ümmətlərin çəkdiyi əziyyət Oda təslim ediləcək». **59** Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının dördüncü ilində ordu təsərrüfatçısı Maxseya oğlu Neriya oğlu Seraya, Sidqiya ilə birgə Babilə gedərkən Yeremya peyğəmbər ona bu əmri tapşırdı. **60** Yeremya Babilin başına gələcək bütün fəlakətləri, Babil barədə yazılmış bütün bu sözləri bir tumara yazdı. **61** Yeremya Serayaya dedi: «Babilə çatanda bütün bu sözləri oxumağı unutma. **62** De ki: "Ya Rəbb, buranı dağıdacağını, içində insanın da, heyvanın da yaşamayacağını, ölkənin əbədi viran qalacağını söylədin". **63** Bu tumarı oxuyub qurtaranda sən ona bir daş bağlayıb Fərat çayının ortasına at və **64** söylə: "Qoy Babil də belə batsın və Mənim onun başına gətirəcəyim fəlakətdən bir daha çıxa bilməsin, qoy onlar taqətdən düşsün"». Yeremyanın sözləri buraya qədərdir.

52 Sidqiya padşah olduğu vaxt iyirmi bir yaşında idi və Yerusəlimdə on bir il padşahlıq etdi. Anası Livnalı Yeremyanın qızı olub adı Xamutal idi. **2** O, Yehoyaqimin etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər gördü. **3** Həqiqətən, Rəbbin qəzəbinə görə Yerusəlimin və Yəhudanın başına bu iş gəldi. Axırda Rəbb onları hüzurundan kənar etdi. Sidqiya Babil padşahına qarşı üsyan etdi. **4** Sidqiyanın padşahlığının doqquzuncu ilində, onuncu ayın onuncu günü Babil padşahı Navuxodonosor bütün ordusu ilə Yerusəlimin üzərinə hücum etdi, oraya qarşı ordugah qurdu və ətrafında mühasirə divarları düzəltdi. **5** Padşah Sidqiyanın hakimiyyətinin on birinci ilinə qədər şəhər mühasirədə qaldı. **6** Dördüncü ayın doqquzuncu günü şəhərdə aclıq elə gücləndi ki, ölkə xalqının yeməyə çörəyi qalmadı. **7** Həmin vaxt şəhərin divarlarında dəlik açıldı. Gecə ikən Xaldeylilər şəhərin ətrafında olanda bütün döyüşçülər padşah bağçasının yanında olan iki divar arasındakı darvazadan qaçıb Arava yoluna çıxdı. **8** Ancaq Xaldeylilərin qoşunu padşahı təqib etdi və Yerixo düzənliyində Sidqiyaya çatdı. Sidqiyanın bütün ordusu onu tərk edib dağıldı. **9** Padşahı tutub Xamat torpağındakı Rivlaya, Babil padşahının yanına apardılar. Babil padşahı onun haqqında hökm verdi. **10** O, Sidqiyanın gözü önündə oğullarını öldürtdü, sonra bütün Yəhuda başçılarını da Rivlada öldürtdü. **11** Həmçinin Sidqiyanın gözlərini çıxartdı, onu qandallayıb Babilə apardı. Babil padşahı onu ölənə qədər zindanda saxladı. **12** Babil padşahı Navuxodonosorun padşahlığının on doqquzuncu ilində, beşinci ayın onuncu günü Babil padşahına xidmət edən keşikçilər rəisi Nevuzaradan Yerusəlimə gəldi. **13** O, Rəbbin məbədinə, padşah sarayına, Yerusəlimdəki bütün evlərə od vurub bütün əsas binaları yandırdı. **14** Keşikçilər rəisinə tabe olan bütün Xaldey ordusu hər tərəfdən Yerusəlim divarlarını

uçurtdu. **15** Keşikçilər rəisi Nevuzaradan yoxsul adamların bir hissəsini, şəhərdə qalan xalqı, Babil padşahının tərəfinə keçən fərariləri və sağ qalan sənətkarları sürgün etdi. **16** Ancaq o, bağçılıq, əkinçilik etmək üçün ölkədəki yoxsulların bir hissəsini orada saxladı. **17** Xaldeylilər Rəbbin məbədində olan tunc sütunları, dayaqları və tunc hovuzu parçalayıb tunclarını Babilə apardı. **18** İbadət zamanı işlədilən qazanları, kürəkləri, maqqaşları, piyalələri, nimçələri və bütün tunc qabları götürüb apardılar. **19** Keşikçilər rəisi xalis qızıldan və gümüşdən olan tasları, buxurdanları, piyalələri, qazanları, çıraqdanları, nimçələri, kasaları götürüb apardı. **20** Rəbbin məbədi üçün padşah Süleymanın düzəltdiyi iki sütun, hovuz və altındakı on iki tunc buğa heykəli və dayaqlardan alınan tuncun ağırlığı hesaba gəlməzdi. **21** Bir sütunun hündürlüyü on səkkiz qulac idi, dairəsi on iki qulac idi. Hər biri dörd barmaq qalınlığında idi, içləri boş idi. **22** Üzərində tunc bir başlıq var idi. Başlığın hündürlüyü beş qulac idi. Bu başlığın ətrafında hörmə tor və narlar var idi, hamısı tuncdan düzəldilmişdi. O biri sütun da narlarla bəzənmişdi və əvvəlkinə bənzəyirdi. **23** Yanlarda doxsan altı nar var idi. Başlığı əhatəyə alan hörmə torların üzərində cəmi yüz nar var idi. **24** Keşikçilər rəisi Nevuzaradan başçı kahin Serayanı, başçı kahinin müavini Sefanyanı və astana keşikçisi olan üç nəfəri əsir aldı. **25** Şəhərdə qalan döyüşçülərin sərkərdəsini, padşahın məsləhətçilərindən şəhərdə olan yeddi nəfəri, ölkə xalqını orduya yazan sərkərdənin mirzəsini və ölkə xalqından şəhərdə qalan altmış nəfəri əsir tutdu. **26** Keşikçilər rəisi Nevuzaradan onları götürüb Rivlaya, Babil padşahının yanına apardı. **27** Babil padşahı Xamat torpağında olan Rivlada onları öldürdü. Beləcə Yəhuda xalqı öz ölkəsindən sürgün olundu. **28** Navuxodonosorun sürgünə apardığı xalqın sayı belədir: yeddinci ildə üç min iyirmi üç nəfər Yəhudi; **29** Navuxodonosorun padşahlığının on səkkizinci ilində Yerusəlimdən səkkiz yüz otuz iki nəfər; **30** iyirmi üçüncü ilində keşikçilər rəisi Nevuzaradanın sürgün etdiyi yeddi yüz qırx beş nəfər Yəhudi. Ümumilikdə dörd min altı yüz nəfər idi. **31** Yəhuda padşahı Yehoyakinin sürgündə olmasının otuz yeddinci ilində Evil-Merodak Babil padşahı oldu. Həmin ilin on ikinci ayının iyirmi beşinci günü Evil-Merodak Yəhuda padşahı Yehoyakinə mərhəmət göstərərək onu zindandan azad etdi. **32** Onunla mehribanlıqla söhbət etdi və onun üçün özü ilə birgə Babildə olan padşahların taxtından yuxarı bir taxt qoydurdu. **33** Yehoyakin həbsxana paltarlarını əynindən çıxartdı. O yaşadığı müddətdə həmişə Babil padşahının süfrəsində yemək yeyərdi. **34** Bütün ömrü boyu ona Babil padşahı tərəfindən öləcəyi günə qədər gündəlik azuqə verilirdi.

Mərsiyələr

1 Yerusəlim şəhəri necə də boş qalıb, Bir zaman
insanlarla dolu idi, İndi dul qadına bənzəyir
– Millətlər arasında ulu sayılan, Ellər arasında
mələkə olan, Bu şəhər nökərçilik edir. **2** Gecələr
acı-acı ağlar, Göz yaşları ilə yanağı islanar,
Məşuqlarının arasından Ona təsəlli verən yoxdur.
Bütün dostları ona xəyanət etdi, düşmən oldu. **3**
Yəhuda dərdə, ağır zillətə düşüb, İndi sürgünə
gedir. O, millətlər arasında yaşayır, O torpaqlarda
rahatlıq tapmır, Yəhuda bu iztiraba düşəndə,
Təqibçilər ona çatdılar. **4** Siona gedən yollar yas
tutur, Çünki bayramlarına gələn yoxdur, Buranın
bütün darvazaları kimsəsiz qalıb, Kahinləri ah-
zar edir. Bu şəhərin qızları əzab-əziyyət çəkir,
Buranın aqibəti acıdır, **5** İndi düşmənlər bu
şəhərin üstündə hökmrandır, Bu yağılar gör necə
firavan yaşayır. Çox üsyankar olduqlarına görə
Rəbb onları bu zülmə saldı, Övladları düşmən
önündə əsir aparıldı. **6** Sion qızının cah-calalı
yox oldu, Onların başçıları otlaqsız maral kimi
oldu, Onlar təqib edənlərin qarşısından Taqətsiz
qaçırlar. **7** Yerusəlim sıxıntı içində avara gəzərkən
Ötən günlərdə olan bütün sərvətini xatırlayır,
Xalqı düşmənlərinə təslim olanda köməyinə çatan
yoxdur. Düşmənləri ona baxır, Yıxılmağına gülür.
8 Yerusəlim böyük günah işlətdi, Ona görə özünü
murdar etdi. Yerusəlimə hörmət edənlərin hər
biri İndi ona xor baxır, Çünki onu çılpaq görürlər,
O da üzünü yana çevirib inləyir. **9** Ətəyində ləkələr
qaldı, Sonunu düşünməz oldu, Ona görə qorxunc
surətdə yıxıldı, Ona təsəlli verən yoxdur, Ya Rəbb,
gör bu əzabımı, Çünki düşmən zəfər çaldı. **10**
Onun bütün sərvətini talamaq üçün Düşmən
əlini uzatdı. Göz önündəcə millətlər, Camaatın
arasına girməsini qadağan etdiyin Müqəddəs
məkanına soxuldu. **11** Oranın bütün xalqı zarıyır,
çörək axtarır, Canlarını taqətə gətirmək üçün
Sərvətlərinin əvəzinə azuqə alır. «Ya Rəbb, indi
bax, halımı gör, Bir səfilə dönmüşəm». **12** Ey yoldan
keçənlərin hamısı, Bu iş sizin üçün boşdurmu?
Baxın dərdimə, bunun kimisi varmı, Mənim
başıma gətirilən dərd başqasında olarmı? Rəbb
qəzəbdən alovlananda Bu dərdi başıma tökdü.
13 Yuxarıdan od göndərdi, Sümüklərimədək bu
odu yeritdi. Ayaqlarım üçün tor qurdu, Məni
geri qaytardı. Gün boyu məni yalqız qoydu,
taqətdən saldı. **14** Xudavənd günahlarımı mənə
boyunduruq etdi, Əli ilə bir-birinə hördü, Onları
boynuma keçirtdi, Taqətimi tükəndirdi. Məni
qarşısında dura bilmədiyim İnsanlara təslim
etdi. **15** Məni müdafiə edən cəngavərlər vardı,
Hamısı Xudavənd tərəfindən atıldı. Mənə qarşı bir
ordu göndərdi, Seçmə igidlərimi qırıb tapdalatdı.
Bakirə Yəhuda qızını üzümsıxanda əzdi. **16** Bunlar
üçün ağlayıram, Gözlərimdən yaş axır. Təsəlli
verən məndən uzaqdır, Məni dirçəldən uzaqdır.
Övladlarım yalqız qalıb, Çünki düşmən zəfər çalıb.
17 Sion əl açıb, Amma ona təsəlli verən yoxdur.
Rəbb Yaqub nəslinə qarşı bu əmrini verib: «Qoy
qonşuları onun düşməni olsun, Çünki Yerusəlim
onlar üçün murdar əskiyə çevrilib». **18** Rəbb
adildir, mən isə əmrinə qarşı çıxdım, Ey bütün
xalqlar, siz mənə qulaq asın! Mənim çəkdiyim bu
dərdə baxın, Bakirə qızlarım, igidlərim sürgünə
gedib. **19** Müttəfiqlərimi çağırdım, Lakin məni
aldatdılar, Kahinlərim, ağsaqqallarım cana gəlmək
üçün Yemək axtardılar, Amma şəhərin içindəcə
canlarını tapşırdılar. **20** Ya Rəbb, bax dara
düşmüşəm, Canım əzabdan yanır. Çox üsyankarlıq
etmişəm, Buna görə ürəyim üzülür. Bayırdakı
qılınc məni övladsız qoyur, Ölüm evimi içəridən
bəzəyir. **21** Necə ah-zar çəkdiyimi eşidiblər, Amma
mənə təsəlli verən yoxdur, Düşmənlərim bu
əziyyətimdən xəbər tutdu, Onlar başıma gələnlərə
sevinir, Elan etdiyin günü yetir! Qoy onlar mənim
vəziyyətimə düşsün. **22** Etdikləri pisliklərini yada
sal, Üsyankarlığıma görə mənə etdiyini onlara da
et, Çox ah-nalə çəkirəm, Ürəyim taqətdən düşüb.

2 Xudavənd Sion qızına qəzəblənərkən Onu hər
tərəfdən qara bulud aldı. İsrailin əzəmətini
göydən yerə tulladı, Qəzəbləndiyi gün kətilini
xatirindən çıxardı. **2** Xudavənd aman vermədən
Yaqub nəslinin bütün məskənlərini dağıtdı, Qəzəbi
ilə Yəhuda qızının qalalarını yıxdı, Padşahlığı,
başçıları yerlə yeksan etdi. **3** Qızğın qəzəbi
ilə İsrailin qüvvəsini kökündən kəsdi, Düşmən
önündə onun üstündən sağ əlini götürdü. Sanki
Yaqub nəslini hər tərəfdən oda saldı Göndərdiyi
atəşlə yandırıb-yaxdı. **4** Düşmən kimi kamanının
yayını dartdı, Yağı kimi sağ əlini qaldırdı, Gözə
xoş görünənləri tamamilə öldürdü. Qəzəbini Sion
qızının çadırına alov kimi tökdü. **5** Xudavənd
İsraili uddu, Onunla düşmən kimi rəftar etdi.
Bütün saraylarını yerlə yeksan etdi, Qalalarını
viran qoydu, Yəhudanın fəryadını, fəğanını daha
da artırdı. **6** Çardağını viranə bağlar tək qırıb
tökdü, Görüş yerlərini xarabalığa çevirdi, Rəbb
Siona bayram və Şənbə günlərini unutdurdu,
Qəzəbi ilə padşahını, kahinini atdı. **7** Xudavənd
qurbangahını rədd etdi, Müqəddəs məkanını tərk
etdi. Saraylarının sədlərini düşmən əlinə keçirtdi,
Onlar bayram günlərində olduğu kimi Rəbbin
məbədində haray qopardı. **8** Rəbb niyyət etdi
ki, Sion qızının divarlarını dağıtsın. Ölçü ipini

dartıb, dağıtmaq üçün ondan əl çəkməyəcək. Qala divarını, səddini, matəmə bürüyüb, Hamısı qüvvələrini itirib. 9 Onun darvazalarını yerə batırdı, Cəftələrini qırıb atdı, Padşahlarını, başçılarını Yad millətlərin arasına saldı, Qanuna əməl edilmir, Artıq peyğəmbərlərinə Rəbdən görüntü gəlmir. 10 Sion qızının ağsaqqalları susub-dinmir, Onlar toz-torpaq içində əyləşib, Başlarına toz töküb, çul geyib, Yerusəlimin bakirə qızları başlarını yerə dikib. 11 Ağlamaqdan gözlərimin nuru gedir, Canım əzabdan yanır. Əziz xalqım qırıldığına görə ürəyimdən qan axır. Çünki şəhər meydanlarındakı Körpələrin, uşaqların huşu başından çıxır. 12 Şəhər meydanlarında yaralılar kimi huşunu itirirlər, Ana qucağında can verirlər. Analarından soruşurlar: «Hanı çörək, hanı şərab?» 13 Ey Yerusəlim qızı, sənə nə deyim? Səni kimlə müqayisə edim? Ey bakirə Sion qızı, səni kimə bənzədim? Bununla mən sənə təsəlli verə bilim? Çünki yaran dəniz qədər dərindir, Sənə kim şəfa verə bilər? 14 Sənin üçün görülən görüntülər yalan oldu, Peyğəmbərlərin səni aldatdı. Firavanlığını sənə qaytarmaq üçün Təqsirlərini üzə çıxartmadılar, Amma bu peyğəmbərlər səni azdırdı, Sənin üçün yalandan görüntülər gördü. 15 Yoldan keçən bütün insanlar Qarşında əl çalırlar, Başlarını yelləyib səni fitə basırlar. Yerusəlim qızına belə deyirlər: «Bütün dünyanın gözəllik və sevinc rəmzi olan şəhər budurmu?» 16 Bütün düşmənlərin səni ələ salır, Fitə basır, diş qıcıdır, «Onu udduq, Bu günün həsrətini çəkdik, axır ki bunu gördük» deyirlər. 17 Rəbb Öz iradəsini yerinə yetirdi, Qədim zamanlarda əmr etdiyi sözü həyata keçirtdi. Səni viran qoydu, aman vermədi, Düşmənlərini sənin halına sevindirdi, Yağılarını gücləndirdi. 18 Xalq Xudavəndə ürəkdən fəryad etdi, Ey Sion qızının divarı! Qoy gecə-gündüz sənin gözlərindən sel kimi yaş axsın, Dincəlmə, aç gözlərini, yumulmasın. 19 Qalx, gecə fəryad etməyə, Gecə növbələri başlayarkən Xudavəndin hüzurunda qəlbini sular kimi açıb tök. Əllərini Ona aç, övladlarının sağ qalmasını dilə, Onlar hər tin başında acından huşunu itirir. 20 Ya Rəbb, indi bax, xalqının halını gör! Kiminlə belə rəftar etmisən? Analar uşaqlarını, əziz balalarınımı yesin? Kahinlər, peyğəmbərlər Xudavəndin Müqəddəs məkanındamı qətlə yetirilsin? 21 Gənclər, qocalar toz-torpaqda, küçələrdə yatır. Bakirə qızlarım, igidlərim qılıncdan keçirilir. Qəzəbləndiyin gün onları qətlə çatdırmısan, Aman vermədən qırmısan. 22 Qorxduqlarımı hər yandan çağırmısan, Elə bil bayrama dəvət etmisən. Rəbbin qəzəb günündə qaçıb-qurtulan olmadı, Onların arasından sağ qalan olmadı, Sevə-sevə övlad böyütmüşdüm, Onları düşmənim həlak etdi.

3 Rəbbin qəzəb dəyənəyindən Mən əzab çəkirəm,
2 O məni apardı, İşıqda deyil, qaranlıqda gəzdirdi. 3 Bütün gün – dəfələrlə qaldırdığı əli Mənə qarşıdır. 4 Ətimi, dərimi çürütdü, Sümüklərimi sındırdı. 5 Məni əzabla, cəfa ilə sarıdı, Mühasirəyə saldı. 6 Çoxdan ölüb-gedənlər kimi Məni zülmətdə yaşatdı. 7 Ətrafımı hər tərəfdən hasara aldı, Məni zəncirləyib, qaça bilmirəm. 8 Fəryad edib mən imdad istəyərkən O, duamın qarşısına sədd çəkdi. 9 Yonma daşlarla yollarımı kəsdi, Onları dolaşdırdı. 10 Mənə ayı kimi pusqu düzəldir, Gizlənib aslan kimi məni güdür. 11 Yoldan sürükləyib məni parçaladı, Çarəsiz hala saldı. 12 Kamanının yayını çəkdi, Məni Özü üçün bir hədəf etdi. 13 Çəkib oxdanından ox atdı, Böyrəyimə sapladı. 14 Gün boyu xalqımın gülüş hədəfinə döndüm, Məzhəkəli nəğmə ilə məni ələ salırlar. 15 O, acı otlardan mənə doyunca yedirtdi, Yovşan suyunu içirtdi. 16 Dişlərimi çınqılla qırdı, Kül içində məni diz çökdürtdü. 17 Salamatlıqdan canımı uzaq etdi, Yaxşılığı unutdum. 18 Dedim: «Üzərimdən əzəmətim getdi, Rəbdən ümidim kəsildi». 19 Əzabımı və sərgərdanlığımı, Acı yovşanı və zəhəri yada sal. 20 Daim onları xatırlayıram, Ona görə köksümdən ürəyim üzülür. 21 Amma bunları yada salarkən Məndə ümid yaranır. 22 Rəbbin məhəbbətinə görə məhv olmadıq, Çünki mərhəməti tükənməzdir. 23 Hər səhər bunlar təzələnir, Sənin sədaqətin böyükdür. 24 Öz-özümə deyirəm: «Rəbb mənim nəsibimdir», Ona görə Rəbbə ümid bəsləyirəm. 25 Rəbb Ona güvənənlərə, Onu axtaran könüllərə xeyirxahdır. 26 Rəbbə ümid bəsləmək, Sakitcə bizə qurtuluş verməsini gözləmək nə yaxşıdır. 27 Yaxşı olar ki, insan Boyunduruğunu gənc yaşından daşısın. 28 Qoy susub tənha otursun, Axı Rəbb boynuna boyunduruq salıb. 29 Üzünü yerə sürtsün, Bəlkə hələ ümid var. 30 İzin versin, qoy sifətinə vursunlar, Qoy ona doyunca böhtan atsınlar. 31 Çünki Xudavənd əbədilik Bizi Özündən kənar etməz. 32 Qəm-qüssə versə belə, Bol məhəbbətinə görə rəhmə gələr. 33 Çünki ürəkdən istəyərək bəşər övladlarına əzab verməz, Heç kimi kədərləndirməz. 34 Dünyadakı bütün əsirlərin ayaq altında əzilməsini, 35 Haqq-Taalanın hüzurunda insanın Öz haqlarından məhrum olmasını, 36 İnsanın ədalətdən məhrum olmasını Xudavənd heç görmürmü? 37 Xudavənd əmr verməsə, Kimin dediyi həyata keçər? 38 Həm xeyir, həm də şər,

Haqq-Taalanın əmri ilə gələr. **39** Öz günahının cəzasından Sağ qalan insan niyə şikayətlənir? **40** Qoy yollarımıza diqqətlə baxaq, Rəbbə yenidən üz tutaq. **41** Göylərdəki Allaha əllərimizi, Həm də ürəklərimizi açaq. **42** Deyək: «Biz qanunsuzluq və üsyankarlıq etdik, Bunu bizə bağışlamadın». **43** Qəzəbə bürünmüsən, bizi təqib etmisən, Aman vermədən öldürmüsən. **44** Özünə buludlardan örtük çəkdin, Onların arasından dua keçmir. **45** Xalqlar arasında Bizi zibilə, tullantıya çevirmisən. **46** Bütün düşmənlərimizin bizə qarşı Ağızları açıldı. **47** Dəhşət və çuxur, Məhv və qırğın birlikdə başımıza gəldi. **48** Qırılan əziz xalqıma görə Gözlərimdən sel kimi yaş axdı. **49** Dinmədən, dayanmadan Gözlərimdən yaş axacaq, **50** Rəbb göylərdən aşağıya baxana qədər, Olanları görənə qədər. **51** Şəhərimdəki hər qızın taleyini görərkən Ürəyimi kədər bürüyür. **52** Nahaq yerə mənə düşmən olanlar Məni quş tək ovladılar. **53** Quyuya salıb məni öldürmək istədilər, Daşqalaq etdilər. **54** Sular başımdan aşdı, Dedim: «Ömrüm sona çatdı». **55** Ya Rəbb, ismini O quyunun dibindən səslədim. **56** «Qulağını tıxama, fəryadımı dinlə» deyərkən Səsimi eşitdin. **57** Səni çağıranda yanıma gəldin, Mənə «qorxma» söylədin. **58** Ey Xudavənd, mənim əməlimə baxdın, Həyatımı satın aldın. **59** Ya Rəbb, başıma gətirdikləri şəri gördün, Bu iş barədə hökmünü ver. **60** Mənə bəslədikləri kini, Mənə qarşı qurulan fəndləri gördün. **61** Ya Rəbb, mənə etdikləri həqarəti eşitdin, Əleyhimə fənd qururlar. **62** Əleyhdarlarımın pıçıltısını, Gün boyu mənə qarşı mırıltısını eşitdin. **63** Onların oturuşuna-duruşuna bax, Onlara məzhəkə nəğməsi olmuşam. **64** Ya Rəbb, onların əllərinin əməllərinə görə Əvəzini verəcəksən. **65** Onların qəlbini inadkar et, Qoy lənətin onların üstünə gəlsin. **66** Ya Rəbb, qəzəbinlə onları qov, Səma altından məhv edib at!

4 Qızıl necə də tutqunlaşdı, Saf qızıl parıltıdan düşdü. Müqəddəs daşlar Hər küçə başına dağılmışlar. **2** Sion övladları tərəziyə qoyulanda Saf qızıldan da qiymətli idi. İndi isə onlar saxsı qablara, Dulusçunun əl işinə bərabər olublar. **3** Çaqqallar belə, balalarına əmcək verir, Onları əmizdirir. Əziz xalqım isə insafı atır, Səhra dəvəquşularına oxşayır. **4** Südəmər körpənin dili Susuzluqdan damağına yapışır. Uşaqlar yemək istəyir, verən yoxdur. **5** Ən ləziz yeməkləri yeyənlər İndi küçələrdə taqətdən düşüblər. Al rəngli paltar geyib-böyüyənlər Zibillikdə yatırlar. **6** Axı əziz xalqımın təqsiri Sodomun günahını keçdi, Bu şəhər əl toxunmadan Bir andaca yerlə yeksan oldu. **7** Yerusəlimin başçıları qardan da təmiz idi, Süddən də bəyaz idi, Vücudları qıpqırmızı yaqut kimi idi, Zahirən göy yaquta bənzəyirdi. **8** İndisə üzləri kömür kimi qaralıb, Küçələrdə heç birini tanımaq olmur, Onlar cılızlaşaraq bir sümük, bir də dəri qalıb, Ağac kimi quruyub. **9** Bu aclığın qurbanındansa Qılınc qurbanı olan bəxtiyardır. Zəminin məhsulundan məhrum olmuşdular, Əriyən canlarında can qalmayıb. **10** Hətta ən qəlbiyumşaq qadınlar Öz əlləri ilə balalarını bişirirdi. Əziz xalqım qırılarkən Balalarının ətini yeyirdi. **11** Rəbb hiddətini boşaltdı, Qızğın qəzəbini yağdırdı, Sionda alovunu alışdırdı, Onu təməlinədək yandırıb-yaxdı. **12** Dünyada heç bir padşah inanmazdı ki, Yerusəlimin darvazalarından keçib Yağılar və düşmənlər Bu şəhəri zəbt edər. **13** Bu iş şəhərdə salehlərin qanının tökülməsi Peyğəmbərlərin günahları, kahinlərin təqsirləri üzündən oldu, **14** Kor kimi küçələrdə dolanırdılar, Qanla murdar oldular, Onların libaslarına belə, Kimsə toxuna bilməz. **15** İnsanlar onlara qışqırır: «Ey murdarlar, rədd olun! İtilin buradan, bizə dəyməyin, rədd olun!» Onlar qaçqın, sərgərdan dolanarkən Başqa millətlər deyir: «Bunlar burada qalmasın!» **16** Rəbb Özü onları pərən-pərən saldı, Onlara yenidən baxmaz, O daha kahinlərə hörmət etmir, Ağsaqqallara xeyirxahlıq göstərmir. **17** Hər an boş yerə yardım gözləməkdən Gözlərimiz taqətdən düşdü, Bizi qurtara bilməyən milləti Hey gözlədik, gəlmədi. **18** Ardımızca düşmən düşüb, Küçələrdə gəzə bilmirik. Sonumuz çatdı, günlərimiz bitdi, Aqibətimiz sona yetdi. **19** Bizi təqib edənlər Göylərdəki qartallardan sürətlidirlər, Dağlarda ardımızca düşdülər, Pusqu qurub səhrada gözlədilər. **20** Rəbbin məsh etdiyi, həyatımızın nəfəsi Onların xəndəklərində yaxalandı, Halbuki deyirdik: «Onun kölgəsində Millətlərin içində yaşayacağıq». **21** Ey Us ölkəsində yaşayan Edom xalqı, Sevin, fərəhlən! Sən də bu kasadan içəcəksən, Sərxoş olub, çılpaq qalacaqsan. **22** Ey Sion qızı, təqsirinin cəzası sona çatdı, Rəbb səni bir daha sürgünə göndərməyəcək, Ey Edom xalqı, təqsirini cəzasına çatdıracaq, Günahlarını meydana çıxaracaq.

5 Ya Rəbb, başımıza gələni yada sal Gör bu xəcalətimizi, buna nəzər sal. **2** İrs torpağımız yadellilərin əlinə keçib, Evlərimiz əcnəbilərə verilib. **3** Atalarımız öldü, yetim qaldıq, Analarımız dul qaldı. **4** Suyumuzu pulla alıb içirik, Pulla odun almağa məcburuq. **5** Bizi qovub başımızdan basırlar, Yorulmuşuq, bizi rahat qoymurlar. **6** Doyunca çörək yemək üçün Misirə, Aşşura əl açmışıq. **7** Ata-babalarımız günah işlədərək keçib-

getdi, Təqsirlərinin cəzası üstümüzə yükləndi. **8** Qullar bizə hökmran olub, Bizi onların əlindən qurtaran yoxdur. **9** Çöldəki qılınca görə, Canımız bahasına çörək qazanırıq. **10** Aclıq bizi yandırıb-yaxdığına görə Dərimiz qaralıb, kürəyə bənzəyir. **11** Sionda qadınlar, Yəhuda şəhərlərindəki bakirə qızlar zorlanır. **12** Başçılar əllərindən asılıb, Ağsaqqallar hörmətdən düşüb. **13** Məcburiyyət qarşısında cavanlar əl dəyirmanını çəkir, Oğlanlar odun yükləri altında səndələyir. **14** Şəhər darvazasında ağsaqqallar oturmur, Gənclər çalğı alətlərində çalmır. **15** Ürəyimizdən şadlıq çəkilib, Oyunlarımız yasa çevrilib. **16** Başımızın tacı düşüb, Vay halımıza! Çünki günah işlətmişik. **17** Buna görə ürəklərimiz çəkilib, Gözlərimiz qaralıb, **18** Çünki Sion dağı viran qalıb, Üstündə tülkülər gəzib-dolaşır. **19** Sən isə, ya Rəbb, əbədi hökmransan, Nəsildən-nəslə qədər taxtında oturacaqsan. **20** Uzun zamandan bəri niyə bizi bu qədər tərk etmisən? Niyə bizi bu qədər uzun müddətə tərk etmisən? **21** Ya Rəbb, bizi Özünə qaytar, Təzədən əvvəlki günlərimizə qayıdaq! **22** Yoxsa hüzurundan bizi tamamilə atmısan, Bizə qarşı hədsiz qəzəblənmisən?

Yezekel

1 Otuzuncu ildə, dördüncü ayın beşinci günü mən Kevar çayı sahilində, sürgündə yaşayanlar arasında olanda göylər açıldı və Allahdan gələn görüntüləri gördüm. **2** Padşah Yehoyakinin sürgün olunmasının beşinci ilində, həmin ayın beşinci günü **3** Xaldey ölkəsində, Kevar çayı sahilində Buzinin oğlu kahin Yezekelə Rəbbin sözü nazil oldu. Orada Rəbbin əli onun üzərində idi. **4** Mən gördüm ki, budur, şimaldan çovğun yeli və dayanmadan şimşək çaxan böyük bir bulud gəlir. Onun ətrafında parıltı var idi, ortasında isə od içində kükrəyən metal kimi bir şey var idi. **5** Ən ortasında canlı məxluqa bənzəyən dörd varlıq mövcud idi. Onların görünüşü insana bənzəyirdi. **6** Hər birinin dörd üzü və dörd qanadı var idi. **7** Onların bacaqları düz idi. Ayaqları dana ayaqlarına oxşayırdı və cilalanmış tunc kimi parıldayırdı. **8** Dörd yanlarında, qanadları altında insan əlləri var idi. Dördü də üzlərə və qanadlara malik idi. **9** Onların qanadları bir-birinə toxunurdu. İrəli gedərkən sağa-sola dönmürdülər, hər biri üz tutduğu tərəfə irəliləyirdi. **10** Onların dörd tərəfə yönələn üzlərinin bənzəyişi belə idi: qabaq tərəfdə insan üzü, sağ tərəfdə aslan üzü, sol tərəfdə öküz üzü, arxada isə qartal üzü var idi. **11** Onların üzləri və qanadları yuxarıya doğru açılmışdı. Hər canlının iki qanadı yanda o biri canlının qanadına toxunur, iki qanadı da bədənlərini örtürdü. **12** Hər biri üz tutduğu tərəfə irəliləyirdi. Ruh hara gedirdisə, onlar da ora gedirdi. İrəli gedərkən sağa-sola dönmürdülər. **13** Bu canlılar görünüşcə yanar köz kimi, məşəl kimi bir şeyə bənzəyirdi. Canlı məxluqların arasında od hərəkətdə idi. Od parıldayırdı və ondan şimşək çaxırdı. **14** Canlı məxluqlar şimşək çaxan kimi cəld o tərəf-bu tərəfə hərəkət edirdi. **15** Mən canlı məxluqlara baxıb gördüm ki, hər birinin yanında yerə dəyən bir təkər var. **16** Təkərlərin görünüşü və quruluşu belə idi: onlar sarı yaqut kimi parıldayır və dördü də bir-birinə oxşayırdı. Onların görünüşü və quruluşu elə idi ki, sanki bir təkər o biri təkər içində yerləşmişdi. **17** Getdikləri zaman dörd tərəfə də gedə bilirdilər. İrəli gedərkən sağa-sola dönmürdülər. **18** Təkərlərin sağanaqları hündür və qorxunc idi. Dördünün də sağanaqları hər tərəfdən gözlərlə dolu idi. **19** Canlı məxluqlar irəlilədikcə təkərlər də yanında fırlanır, canlı məxluqlar yerdən qalxdıqca təkərlər də qalxırdı. **20** Ruh hara gedirdisə, onlar da ora gedirdi, təkərlər də onlarla bərabər qalxırdı, çünki canlı məxluqların ruhu təkərlərdə idi. **21** Onlar irəliləyəndə bunlar da irəliləyirdi, onlar dayananda bunlar da dayanırdı. Onlar yerdən qalxanda yanlarındakı təkərlər də qalxırdı, çünki canlı məxluqların ruhu təkərlərdə idi. **22** Yuxarı tərəfdə, canlı məxluqların başı üzərində büllur kimi parıldayan göy qübbəsinə oxşayan qorxunc bir şey uzanırdı. **23** Qübbənin altında hər canlı məxluq qanadlarını yanındakılara doğru uzadır, başqa iki qanadla da bədənini örtürdü. **24** Onlar irəlilədikləri zaman qanadlarının gurultusunu eşitdim: sanki gur suların səsi, Külli-İxtiyarın sədası, güclü gurultu, qoşunun tappıltısı gəlirdi. Onlar dayandıqları zaman qanadlarını endirirdi. **25** Onlar qanadları enmiş halda dayanarkən başları üzərindəki qübbədən bir səs gəldi. **26** Başları üzərindəki qübbənin üstündə sanki göy yaqutdan düzəldilmiş taxta oxşar bir şey var idi. Yüksəkdə, taxta oxşayan şeyin üzərində insana bənzər bir Şəxs var idi. **27** Mən gördüm ki, Onun belindən yuxarı hissəsi kükrəyən metala oxşayır, içi isə hər tərəfdən alov kimi idi. Mən Onun belindən aşağı görünüşünü də gördüm: sanki bir alov idi və ətrafında parıltı var idi. **28** Yağış günü buludda olan göy qurşağının görünüşü necə olursa, hər tərəfdən gələn parıltının görünüşü də elə idi. Bu, Rəbbin izzətinə bənzər bir görüntü idi. Bunu görəndə mən üzüstə yerə yıxıldım və danışan bir Şəxsin səsini eşitdim.

2 O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, ayağa qalx, Mən səninlə danışacağam». **2** O mənimlə danışarkən Ruh daxilimə girdi və məni ayağa qaldırdı. Mənimlə danışan bir Şəxsin səsini eşitdim. **3** O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, səni Mənə qarşı üsyan edən İsrail övladlarının – üsyankar bir millətin yanına göndərirəm. Onlar ataları ilə birgə bu günə qədər Mənə qarşı üsyan edir. **4** Səni yanlarına göndərəcəyim xalq dikbaş və inadkardır. Sən onlara deyəcəksən: "Xudavənd Rəbb belə deyir!" **5** İstəyirlər sənə qulaq assınlar, istəyirlər yox, çünki onlar üsyankar bir xalqdır. Ancaq bilsinlər ki, aralarında bir peyğəmbər var. **6** Ancaq, ey bəşər oğlu, sən qanqallar və tikanlar arasında olsan da, əqrəblər içində otursan da, o adamlardan qorxma, onların sözlərindən çəkinmə. Üsyankar bir xalq olsalar da, onların sözlərindən çəkinmə, onlardan qorxma. **7** Sən onlara Mənim sözlərimi söylə, istəyirlər sənə qulaq assınlar, istəyirlər yox, çünki onlar üsyankardır. **8** Ey bəşər oğlu, sənsə Mənim söylədiklərimə qulaq as, bu üsyankar xalq kimi sən də üsyankar olma. Ağzını aç və Mənim sənə verəcəyim şeyi ye». **9** Mən baxıb gördüm ki, mənə tərəf bir əl uzandı və əlin içində bir tumar var. **10** O, tumarı qabağımda açdı. Tumarın önü və arxası

yazılı idi, üzərində «mərsiyə, matəm, bəla» sözləri yazılmışdı.

3 O yenə mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, aldığın şeyi – bu tumarı yeyib get və İsrail nəslinə söylə». **2** Onda mən ağzımı açdım və O, tumarı mənə yedirdi. **3** Sonra mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, mədəni bununla doldur, sənə verdiyim bu tumarla qarnını doydur». Mən yedim, ağzım bal kimi şirin oldu. **4** O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, qalx, İsrail nəslinin yanına get və sözlərimi onlara söylə. **5** Sən ləhcəsi, danışığı anlaşılmaz, dili çətin olan bir xalqın yanına deyil, İsrail nəslinin yanına göndərilirsən, **6** ləhcəsi, danışığı anlaşılmaz, dili çətin olan çoxlu xalq arasına göndərilmirsən. Əgər Mən səni onların yanına göndərsəydim, onlar sənə qulaq asardı. **7** Ancaq İsrail nəsli sənə qulaq asmaq istəməyəcək, onlar Mənə də qulaq asmaq istəmir, çünki bütün İsrail nəsli inadkar və dikbaşdır. **8** Bax Mən səni də onlar kimi inadkar edəcəyəm, onlar kimi dikbaş edəcəyəm. **9** Sənin inadını çaxmaq daşından möhkəm olan almaz kimi möhkəm edəcəyəm. Üsyankar bir xalq olsalar da, onlardan qorxma, qarşılarında vahiməyə düşmə». **10** O yenə mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, Mənim dediyim bütün sözləri ürəyində saxla və qulaqlarınla eşit. **11** Qalxıb sürgün olunmuş soydaşlarının yanına get, onlarla danışıb söylə: "Xudavənd Rəbb belə deyir!" Onlar istəyirlər sənə qulaq assın, istəyirlər yox». **12** Sonra Ruh məni yuxarı qaldırdı və arxamdan böyük bir gurultu eşitdim: «Rəbbin izzətinə Öz yerində alqış olsun». **13** Canlı məxluqların qanadları bir-birinə toxunduqca onların səsini, yanlarındakı təkərlərin şaqqıltısını – böyük gurultunu eşitdim. **14** Ruh məni yuxarı qaldırdı və götürüb apardı. Mən də kədərli və acıqlı halda getdim. Rəbb əlini mənim üzərimdə möhkəm tutmuşdu. **15** Mən Tel-Avivdə olan sürgün olunmuş adamların – Kevar çayının sahilində yaşayanların yanına gəldim və onların yaşadıqları yerdə qaldım. Orada onların arasında yeddi gün çaşqınlıq içində yaşadım. **16** Yeddi gün keçdikdən sonra mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **17** «Ey bəşər oğlu, səni İsrail nəslinə gözətçi qoydum. Sən sözü ağzımdan eşidəndə Mənim adımdan onlara xəbərdarlıq et. **18** Mən pis adama "hökmən öləcəksən" dediyim zaman sən ona xəbərdarlıq etməsən, həyatı qurtulsun deyə pis adamı öz şər əməlindən döndərmək üçün xəbərdarlıq sözü söyləməsən, onda o pis adam öz təqsiri içində öləcək, lakin onun qanı üçün məsuliyyəti Mən sənin üzərinə qoyacağam. **19** Ancaq sən pis adama xəbərdarlıq etsən, o isə pisliyindən və şər əməlindən dönməsə, öz təqsiri içində öləcək, lakin sən bunun məsuliyyətindən qurtarmış olursan. **20** Əgər bir saleh adam öz salehliyindən dönüb pislik etsə və Mən onun qarşısına maneə qoysam, o öləcək. Ona xəbərdarlıq etmədiyin üçün o adam öz günahı içində öləcək və etdiyi saleh əməlləri hesaba alınmayacaq, lakin onun qanı üçün məsuliyyəti Mən sənin üzərinə qoyacağam. **21** Ancaq günah etməməsi üçün saleh adama xəbərdarlıq etsən və o günah etməsə, hökmən yaşayacaq, çünki xəbərdarlığı qəbul etmişdir, sənsə məsuliyyətdən qurtarmış olursan». **22** Orada Rəbbin əli mənim üzərimdə idi. O mənə dedi: «Qalx, düzənliyə çıx, Mən səninlə orada danışacağam». **23** Mən qalxıb düzənliyə çıxdım. Orada da Kevar çayının sahilində gördüyüm izzət kimi Rəbbin izzəti durmuşdu. Mən üzüstə yıxıldım. **24** Ruh daxilimə girdi və məni ayaq üstə qaldırdı. O mənimlə danışıb belə dedi: «Get, evində qapını arxadan bağla. **25** Ey bəşər oğlu, sənə kəndir vuracaqlar, səni kəndirlərlə bağlayacaqlar, daha xalqın arasında gəzə bilməyəcəksən. **26** Dilini damağına yapışdıracağam və sən lal olacaqsan, üsyankar bir xalq olsalar da, onları məzəmmət edə bilməyəcəksən. **27** Yalnız Mən səninlə danışmağa başlayanda dilini açacağam, sən də onlara deyəcəksən: "Xudavənd Rəbb belə deyir". Qoy eşitmək istəyən eşitsin, eşitmək istəməyən eşitməsin, çünki onlar üsyankar bir xalqdır.

4 Sən ey bəşər oğlu, özün üçün bir kərpic götür və onu qarşına qoyub üstündə Yerusəlim şəhərini təsvir et. **2** Onu mühasirəyə al, önündə mühasirə divarı tik, qarşısında torpaq qalağı düzəlt, ətrafında ordugahlar qur və ona qarşı hər tərəfdən qoçbaşı alətləri qoy. **3** Bir dəmir sac götürüb onu dəmir divar olmaq üçün özünlə şəhərin arasına qoy və üzünü ona çevir. Şəhər mühasirədə olacaq və sən onu mühasirəyə al. Bu, İsrail nəslinə bir əlamət olacaq. **4** Sən sol yanın üstünə uzan və İsrail nəslinin cəzasını öz üzərinə götür, o tərəfə uzandığın günlərin sayına görə onların cəzasını çəkəcəksən. **5** Mən onların cəza illərinin sayı qədər sənin üçün gün ayırdım. Beləcə üç yüz doxsan gün İsrail nəslinin cəzasını çəkəcəksən. **6** Bunu etdikdən sonra bu dəfə sağ yanın üstündə uzan və Yəhuda nəslinin cəzasını çək. Sənin üçün qırx gün – hər il üçün bir gün ayırdım. **7** Üzünü Yerusəlimin mühasirəsinə çevir, çılpaq qolunu qaldırıb ona qarşı peyğəmbərlik et. **8** Bax Mən səni kəndirlə bağlayacağam və təsvir etdiyin mühasirə günləri qurtarmayınca bir yanından o biri yanın üstünə çevrilə bilməyəcəksən. **9** Sən buğda, arpa, paxla, mərci, darı və pərinc götürüb onları bir qaba

qoy. Onlardan özünə çörək yap. Bir yanın üstünə uzandığın üç yüz doxsan gün ərzində onu ye. **10** Gündəlik yeməyinin çəkisi iyirmi şekel olacaq, onu müəyyən vaxtlarda ye. **11** Həmçinin suyu da ölçü ilə – bir hinin altıda biri qədər iç, onu da müəyyən vaxtlarda iç. **12** Ondan arpa kökəsi düzəldərək hamının gözü qabağında insan nəcisinə od vurub üstündə bişirib ye». **13** Rəbb yenə dedi: «Bax İsrail övladları da aralarına sürgün edəcəyim millətlərin içində beləcə murdar yemək yeyəcək». **14** Mən dedim: «Aman, ya Xudavənd Rəbb! Mən heç vaxt murdar olmamışam. Cavanlığımdan indiyə qədər nə leş, nə də heyvan parçalamış ət yemişəm, bir murdar ət mənim ağzıma dəyməyib». **15** O mənə dedi: «Yaxşı, Mən insan nəcisini mal təzəyi ilə əvəz edirəm. Çörəyini onun üstündə bişir». **16** Yenə mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, Mən Yerusəlimdən çörəyin kökünü kəsəcəyəm. Çörəyi dərd içində çəki ilə yeyəcəklər, suyu da çaşqınlıq içində ölçü ilə içəcəklər. **17** Çünki çörəyə və suya möhtac olacaqlar. Hər kəs çaşqınlığa düşərək öz təqsiri içində əriyib yox olacaq.

5 Sən ey bəşər oğlu, bir iti qılınc götürüb ondan dəllək ülgücü kimi istifadə et, onu başına və saqqalına çək. Sonra bir tərəzi götür və qırxdığın tükləri hissələrə ayır. **2** Onların üçdə birini şəhərin mühasirə vaxtı qurtaranda şəhərin ortasında odda yandırar, üçdə birini götürüb şəhərin ətrafında doğrayar, üçdə birini isə küləyə sovurarsan, Mən də onların arxasınca qılınc çəkəcəyəm. **3** Tüklərin bir azını da götürüb paltarının ətəyinə bağlayarsan. **4** Onlardan bir qədər də götürüb odun içinə atar və onları odda yandırarsan. Bundan bütün İsrail nəslinin üstünə od yağacaq». **5** Xudavənd Rəbb belə deyir: «Bu, Yerusəlimdir. Mən onu millətlərin, ətrafında olan ölkələrin arasında yerləşdirdim. **6** Onun xalqı isə başqa millətlərdən, ətrafındakı ölkələrdən də çox pislik edərək hökmlərimə və qaydalarıma qarşı üsyan etdi, çünki hökmlərimi rədd etdilər, qaydalarıma əməl etmədilər». **7** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: «Siz ətrafınızda olan millətlərdən də çox azğınlıq etdiniz, qaydalarıma əməl etmədiniz, hökmlərimi yerinə yetirmədiniz, hətta ətrafınızda olan millətlərin hökmlərinə görə də davranmadınız». **8** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: «Budur, Mən Özüm də sənə qarşı durmuşam və başqa millətlərin gözü qabağında səni cəzalandıracağam. **9** Bütün iyrənc işlərindən ötrü indiyə qədər etmədiyim və bundan sonra da bir daha etməyəcəyim şeyi sənin başına gətirəcəyəm. **10** Buna görə də sənin torpağında atalar oğullarını, oğullarsa atalarını yeyəcək. Səni cəzalandıracağam, salamat qalanlarının hamısını hər tərəfə sovuracağam». **11** Xudavənd Rəbb bəyan edir: «Buna görə də, Varlığıma and olsun, bütün iyrənc və murdar şeylərinlə Müqəddəs məkanımı murdarladığın üçün Mən hökmən səni qırıb-çatacağam, sənə yazığım gəlməyəcək və rəhm etməyəcəyəm. **12** Sənin əhalinin üçdə biri vəbadan öləcək, sənin içində aclıqdan tələf olacaq, üçdə biri ətrafında qılıncla həlak olacaq, üçdə birini isə hər tərəfə sovurub arxalarınca qılınc çəkəcəyəm. **13** Beləcə hədsiz qəzəbimi göstərəcəyəm, onların üzərində qızğınlığımı söndürüb sakitləşəcəyəm. Onlara hədsiz qəzəbimi göstərəndə biləcəklər ki, Mən Rəbb qısqanclıqdan onlara belə söylədim. **14** Ətrafında olan millətlər arasında, yoldan keçən hər kəsin gözü önündə səni viranəliyə və rüsvayçılıq hədəfinə çevirəcəyəm. **15** Qəzəb və hiddətimlə, qızğın məzəmmətlərimlə səni cəzalandırarkən ətrafında olan millətlər üçün rüsvayçılıq, təhqir, ibrət və dəhşət hədəfi olacaqsan. Mən Rəbb bunu söylədim. **16** Mən sizi məhv etmək üçün üstünüzə aclığın amansız oxlarını göndərəcəyəm. Aranızda aclığı gücləndirəcəyəm və çörəyin kökünü kəsəcəyəm. **17** Üstünüzə aclıq və vəhşi heyvanlar göndərəcəyəm, sizi uşaqlarınızdan məhrum edəcəklər. Aranızdan vəba və tökülən qan keçəcək, üstünüzə qılınc gətirəcəyəm. Mən Rəbb bunu söylədim».

6 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, üzünü İsrail dağlarına çevir və onların əleyhinə peyğəmbərlik edib **3** söylə ki, ey İsrail dağları, Xudavənd Rəbbin sözünü dinləyin, dağlara, təpələrə, vadilərə və dərələrə Xudavənd Rəbb belə deyir: "Baxın Mən üstünüzə qılınc gətirəcəyəm və səcdəgahlarınızı məhv edəcəyəm. **4** Qurbangahlarınız xarabalığa çevriləcək, buxur qurbangahlarınız sındırılacaq. Öldürülmüş adamlarınızı bütlərinizin qabağına atacağam. **5** İsrail övladlarının cəsədlərini bütlərin qarşısında yerə sərəcək, sümüklərinizi qurbangahlarınızın ətrafına səpələyəcəyəm. **6** Məskən saldığınız bütün yerlərdə şəhərlər viran olacaq, səcdəgahlar dağıdılacaq ki, qurbangahlarınız xarabalığa və viranəliyə çevrilsin, bütləriniz sındırılıb yox edilsin, buxur qurbangahlarınız kəsilsin və düzəltdiyiniz şeylər yer üzündən silinsin. **7** Aranızda öldürülənlər yerə səriləcək. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **8** Lakin Mən bəzilərinizi sağ buraxacağam. Ölkələr arasına səpələndiyiniz zaman millətlər içində qılıncdan qaçıb-qurtaranlarınız olacaq. **9** Sizin

qaçıb-qurtaranlarınız aralarına sürgün edildikləri millətlər arasında Məni yada salacaq. Mənə xəyanət edən ürəklərinə, bütlərə dikdikləri xəyanətkar gözlərinə görə pərt oldum. Etdikləri pisliklərdən, bütün iyrənc işlərindən ötrü özözlərindən ikrah edəcəklər. **10** Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm və onların başına bu bəlanı gətirəcəyimi nahaq yerə söyləməmişəm". **11** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Əllərini bir-birinə vur, ayaqlarını yerə çırpıb söylə ki, İsrail nəslinin bütün pis və iyrənc işlərinə görə vay onların halına! Çünki qılıncdan, aclıqdan və vəbadan həlak olacaqlar. **12** Uzaqda olan vəbadan öləcək, yaxında olan qılıncla həlak olacaq, mühasirə zamanı sağ qalan aclıqdan öləcək, Mən onlara hədsiz qəzəbimi göstərəcəyəm. **13** Öz bütləri arasında, qurbangahların ətrafında, hər yüksək təpədə, hər dağın zirvəsində, hər kölgəli ağac altında, sıx yarpaqlı hər palıd ağacı altında, bütün bütlərinə ətirli buxur təqdim etdikləri yerlərdə onların həlak olanları yerə səriləcək. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **14** Onlara qarşı əl qaldıracağam, səhradan Divlaya doğru yaşadıqları bütün yerlərdə ölkəni xaraba və sakinsiz qoyacağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm"».

7 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Sən ey bəşər oğlu, Xudavənd Rəbb İsrail torpağına belə deyir: "Axırı çatdı, ölkənin dörd tərəfinin axırı çatdı. **3** İndi sənin axırın çatdı. Qəzəbimi sənin üstünə göndərəcəyəm, öz əməllərinə görə səni cəzalandıracağam, bütün iyrənc işlərinin əvəzini başına gətirəcəyəm. **4** Sənə yazığım gəlməyəcək və rəhm etməyəcəyəm, öz əməllərinə görə səni cəzalandıracağam, iyrənc işlərinin əvəzini alacaqsan. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm". **5** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Budur, bir bəla, tayı olmayan bir müsibət gəlir. **6** Axırın çatıb, axırın çatıb, sənə qarşı qalxır. Budur, tezliklə gəlir! **7** Ey ölkənin sakini, qiyamət günün çatdı, vaxt gəldi, gün yaxındadır. Dağların üstündən sevinc nidası deyil, çaxnaşma səsi gəlir. **8** Tezliklə qızğınlığımı üstünə tökəcəyəm, sənə qarşı qəzəbimi bütünlüklə göstərəcəyəm, öz əməllərinə görə səni cəzalandıracaq, bütün iyrənc işlərinin əvəzini başına gətirəcəyəm. **9** Sənə yazığım gəlməyəcək və rəhm etməyəcəyəm, öz əməllərinə görə səni cəzalandıracağam, iyrənc işlərinin əvəzini alacaqsan. Onda biləcəksiniz ki, zərbə vuran Mən Rəbbəm. **10** Budur o gün! Gün gəldi, sənin qiyamət günün çatdı: əsa çiçəkləndi, qürur gül açdı. **11** Zorakılıq çoxalıb pisliyin əsası oldu. Buna görə də xalqdan, onların izdihamından, var-dövlətindən və əzəmətindən əsər-əlamət qalmayacaq. **12** Vaxt gəldi, gün yaxınlaşdı. Alıcı sevinməsin, satıcı heyfsilənməsin, çünki bütün kütlənin üstünə qəzəb yağacaq. **13** Hətta onlar yaşasalar da, satıcı satdığı torpağa qayıtmayacaq, çünki onların bütün camaatına aid olan bu vəhy hədəfindən dönməyəcək. Heç kəs təqsiri ilə həyatını davam etdirə bilməyəcək. **14** Şeypur çalındı və hər şey hazırlandı, ancaq müharibəyə gedən yoxdur. Çünki qəzəbim bütün camaatın üstünə yağacaq. **15** Bayırda qılınca, içəridə vəba və aclığa tuş gələcəklər, çöldə olan qılıncdan öləcək, şəhərdə olanı aclıq və vəba yeyəcək. **16** Sağ qalanları qaçıb-qurtulsa da, dərələrdəki göyərçinlər kimi dağlarda yaşayacaq, hər kəs təqsirindən ötrü ah-zar edəcək. **17** Hamının əli yanına düşəcək, hər kəsin dizləri titrəyəcək. **18** Çula bürünəcəklər, onları dəhşət saracaq. Hamının üzündə xəcalət olacaq, hamının başı daz olacaq. **19** Gümüşlərini küçələrə atacaqlar, qızılları napak sayılacaq. Rəbbin qəzəb günündə qızılgümüşləri onları qurtara bilməyəcək, bədənlərini qidalandırmayacaq, qarınlarını doydurmayacaq, çünki bu şeylər onların təqsirlərinə bais oldu. **20** Bər-bəzəklərinin gözəlliyi onları qürurlandırdı. Öz iyrənc və mənfur bütlərini bu şeylərdən düzəltdilər. Ona görə də bunları özləri üçün murdar bir şeyə çevirdim. **21** Bunları qənimət kimi özgələrə, qarət malı kimi dünyadakı pis adamların əlinə verəcəyəm və onları murdarlayacaqlar. **22** Mən xalqdan üz döndərəcəyəm, müqəddəs məskənim murdarlanacaq, quldurlar içəri girib oranı murdarlayacaq. **23** Sən zəncir düzəlt, çünki ölkə qanlı cinayətlərlə, şəhər zorakılıqla dolub. **24** Millətlərin ən qəddarını onların üstünə gətirəcəyəm və evlərini əllərindən alacaqlar. Güclülərin qürurunu son qoyacağam, müqəddəs yerləri murdarlanacaq. **25** Dəhşət gəlir. Əmin-amanlıq axtaracaqlar, amma tapmayacaqlar. **26** Bəla üstündən bəla gələcək, qara xəbər dalınca qara xəbər çatacaq. Peyğəmbərlərdən görüntü istəyəcəklər, kahinin qanun öyrətməyi bitəcək, ağsaqqallar nəsihət verməyəcək. **27** Padşah yas tutacaq, əmirləri məyusluq bürüyəcək, ölkə xalqının əli yanına düşəcək. Onları əməllərinə görə cəzalandıracağam, hökmlərinə görə hökm edəcəyəm. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm"».

8 Sürgünlüyümüzün altıncı ilində, altıncı ayın beşinci günü mən evdə oturmuşdum və Yəhuda ağsaqqalları da qarşımda əyləşmişdi. O zaman orada üstümə Xudavənd Rəbbin əli endi. **2** Mən baxıb insana oxşar bir surət gördüm: belindən aşağı oda bənzəyir, belindən yuxarı isə metal kimi parıldayırdı. **3** O, ələ bənzər bir şey uzatdı və məni

saçımdan tutdu. Onda Ruh məni yerlə göy arasına qaldırdı və Allahın görüntülərində Yerusəlimə, içəri həyətin şimal qapısının giriş yerinə gətirdi. Orada Allahda qısqanclıq oyadan qısqanclıq bütü qurulmuşdu. **4** Düzənlikdə gördüyümə bənzər İsrail Allahının izzəti də orada idi. **5** O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, indi başını şimal tərəfə qaldır». Mən başımı şimal tərəfə qaldırıb gördüm ki, həmin qısqanclıq bütü qurbangah qapısının şimalında – giriş yerindədir. **6** O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, görürsənmi nə edirlər? İsrail nəsli burada çoxlu iyrənc işlər edir ki, Mən Müqəddəs məkanımdan uzaqlaşım. Hələ bundan da iyrənc şeylər görəcəksən». **7** O məni həyətin giriş yerinə gətirdi. Mən baxıb gördüm ki, divarda bir dəlik var. **8** O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, gəl divarı dəl». Mən divarı dəlib gördüm ki, bir qapı var. **9** O mənə dedi: «İçəri gir, onların orada pis və iyrənc işlərini gör». **10** Mən içəri girib gördüm ki, hər cür sürünənlərin, mənfur heyvanların surəti və İsrail nəslinin bütlərinin hamısının təsviri hər tərəfdən divara çəkilib. **11** İsrail nəslinin ağsaqqallarından yetmiş nəfər onların önündə durmuşdu. Şafan oğlu Yaazanya da onların arasında dayanmışdı. Hər birinin əlində buxurdan var idi və buxurun ətri bulud kimi göyə qalxırdı. **12** O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, görürsənmi İsrail nəslinin ağsaqqalları öz bütlərinin otaqlarında, qaranlıq yerlərdə nə edir? Ona görə ki onlar "Rəbb bizi görmür, Rəbb ölkəni tərk etdi" deyir». **13** O yenə mənə dedi: «Hələ onların bundan da iyrənc işlərini görəcəksən». **14** O məni Rəbbin məbədinin şimal tərəfdəki qapısının giriş yerinə gətirdi. Mən gördüm ki, Tammuz bütü üçün ağlayan qadınlar orada oturub. **15** O mənə dedi: «Görürsənmi, bəşər oğlu? Hələ bundan da iyrənc şeylər görəcəksən». **16** O məni Rəbbin məbədinin içəri həyətinə gətirdi. Gördüm ki, Rəbbin məbədinin giriş yerində eyvanla qurbangah arasında arxaları Rəbbin məbədinə, üzləri isə şərqə çevrilmiş təxminən iyirmi beş kişi var. Onlar şərqə üz tutaraq günəşə sitayiş edirdi. **17** O mənə dedi: «Görürsənmi, bəşər oğlu? Məgər Yəhuda nəsli üçün burada etdikləri iyrənc işlər az idi ki, üstəlik ölkəni zorakılıqla doldurur və bununla Məni daha da qəzəbləndirirlər? Bax indi onlar budağı burnuma soxaraq Məni təhqir edir. **18** Buna görə Mən də qəzəblə rəftar edəcəyəm, onlara yazığım gəlməyəcək və rəhm etməyəcəyəm. Məni ucadan çağırsalar da, onlara qulaq asmayacağam».

9 Sonra Onun «qoy şəhəri cəzalandıranların hər biri öz qırğın silahı əlində şəhərə yaxınlaşsın» deyə ucadan qışqırdığını eşitdim. **2** Mən gördüm ki, şimal tərəfdəki yuxarı qapının yolu ilə altı nəfər gəldi. Hər birinin toppuzu əlində idi. Onların arasında kətan paltar geyinmiş, belində yazı qutusu olan bir adam var idi. Onlar içəri girdi və tunc qurbangahın yanında dayandı. **3** İsrail Allahının izzəti dayandığı keruvun üstündən qalxıb məbədin kandarına getdi. Rəbb kətan paltar geyinmiş, belində yazı qutusu olan adamı çağırıb **4** ona dedi: «Yerusəlim şəhərini gəz və orada edilən bütün iyrənc işlərdən ötrü ah-nalə edən adamların alnına işarə qoy». **5** Sonra o biri adamlara bunu dediyini eşitdim: «Onun ardınca şəhəri gəzin və adamları qırın, yazığınız gəlməsin və rəhm etməyin. **6** Qocanı, cavanı, ərə getməmiş qızı, uşaqlarla qadınları öldürün, ancaq üstündə işarə olan adamlara toxunmayın. Mənim Müqəddəs məkanımdan başlayın». Onlar da məbədin önündə olan ağsaqqalları qırmağa başladı. **7** Rəbb onlara dedi: «Məbədi murdarlayın, həyətləri cəsədlərlə doldurun. Haydı, işə başlayın!» Sonra onlar gedib şəhərdəkiləri qırdı. **8** Onlar adamları qırarkən mən tək qalmışdım. Onda mən üzüstə düşərək fəryad edib dedim: «Aman, ya Xudavənd Rəbb! Yerusəlim üzərinə qəzəbini tökərkən İsrailin bütün yerdə qalanlarını da həlak edəcəksənmi?» **9** O mənə dedi: «İsrail və Yəhuda nəslinin təqsiri böyükdür, çox böyükdür. Ölkə qanla, şəhər azğınlıqla doludur. Çünki onlar "Rəbb ölkəni tərk etdi, Rəbb görmür" deyir. **10** Mənim də onlara yazığım gəlməyəcək və rəhm etməyəcəyəm, əməllərinin əvəzini başlarına gətirəcəyəm». **11** Mən gördüm ki, belində yazı qutusu olan, kətan paltar geyinmiş adam «mənə əmr etdiyin şeyə əməl etdim» deyib xəbər gətirdi.

10 Mən baxıb gördüm ki, keruvların başı üzərindəki qübbənin üstündə göy yaqut daşı kimi görünüşcə taxta bənzər bir şey peyda oldu. **2** Rəbb kətan geyinmiş adama belə söylədi: «Keruvların altındakı fırlanan təkərlərin arasına girib keruvların arasından iki ovuc odlu köz götür və şəhərin üzərinə səpələ». O adam gözümün qabağında oraya girdi. **3** O adam oraya girəndə keruvlar məbədin cənub tərəfində durmuşdu. Bu zaman bulud içəri həyətə doldu. **4** Rəbbin izzəti keruvun üstündən qalxıb məbədin kandarına getdi. Məbədi bulud bürüdü və həyət Rəbbin izzətinin nuru ilə doldu. **5** Keruvların qanadlarının səsi bayır həyətə qədər gəlirdi. Bu səs Külli-İxtiyar Allah danışdığı zaman çıxan səs kimi uca idi. **6** Rəbb kətan geyinmiş adama «keruvların və fırlanan təkərlərin arasından od götür» deyə əmr edəndə o girib bir təkərin yanında durdu. **7** Onda

keruvlardan biri keruvların arasından əlini uzadıb onların ortasında olan odu götürdü və kətan geyinmiş adamın ovcuna qoydu. O adam da odu götürüb çıxdı. **8** Keruvların qanadları altında insan əlinə bənzər bir şey göründü. **9** Mən baxıb gördüm ki, keruvların yanında dörd təkər və hər keruvun yanında bir təkər var. Təkərlər sarı yaqut kimi parıldayırdı. **10** Dördünün də görünüşü eyni cür idi, sanki bir təkər o biri təkər içində yerləşmişdi. **11** Getdikləri zaman dörd tərəfə hərəkət edirdilər, gedərkən sağa-sola dönmürdülər. Baş hansı tərəfə yönəlmişdisə, o tərəfə də gedirdilər, gedərkən sağa-sola dönmürdülər. **12** Onların bütün bədəni, kürəyi, əlləri, qanadları və təkərləri – dördünün də təkərləri hər tərəfdən gözlərlə dolu idi. **13** Mən bu təkərlərə «fırlanan təkərlər» deyildiyini eşitdim. **14** Canlı məxluqların hər birinin dörd üzü var idi: birincisi keruv üzü, ikincisi insan üzü, üçüncüsü aslan üzü və dördüncüsü qartal üzü idi. **15** Keruvlar yerdən qalxdı. Bunlar Kevar çayının sahilində gördüyüm həmin canlı məxluqlar idi. **16** Keruvlar gedəndə onların yanında olan təkərlər də gedirdi. Keruvlar yerdən qalxmaq üçün qanadlarını qaldıranda təkərlər də onların yanından ayrılmırdı. **17** Onlar dayananda bunlar da dayanırdı, onlar yerdən qalxanda bunlar da birlikdə yerdən qalxırdı, çünki canlı məxluqların ruhu təkərlərdə idi. **18** Rəbbin izzəti məbədin kandarından çıxdı və keruvların üstündə durdu. **19** Keruvlar gedəndə qanadlarını qaldırıb gözümün önündə yerdən qalxdı, təkərlər də yanlarında idi. Onlar Rəbbin məbədinin şərq darvazasının giriş yerində dayandı. İsrail Allahının izzəti yuxarıda, onların üzərində idi. **20** Bunlar Kevar çayının sahilində, İsrail Allahının altında gördüyüm həmin canlı məxluqlar idi. Mən bildim ki, onlar keruvdur. **21** Hər birinin dörd üzü və dörd qanadı var idi. Qanadları altında insan əllərinə bənzər bir şey var idi. **22** Onların üzlərinin bənzəyişi Kevar çayı sahilində gördüyüm üzlərə oxşayırdı. Hər biri üz tutduğu tərəfə irəliləyirdi.

11 Ruh məni yerdən qaldırdı və şərqə yönəlmiş Rəbbin məbədinin şərq darvazasına gətirdi. Orada darvazanın girəcəyində iyirmi beş nəfər var idi. Mən onların arasında xalqın başçıları Azzur oğlu Yaazanyanı və Benaya oğlu Pelatyanı gördüm. **2** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, pis şeylər niyyət edən və bu şəhərdə bəd məsləhətlər verən adamlar bunlardır. **3** Onlar "ev tikmək vaxtı deyil. Şəhər qazan, bizsə ətik" deyir. **4** Buna görə də onlara qarşı peyğəmbərlik et, ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik et». **5** Rəbbin Ruhu üzərimə endi və mənə dedi: «Söylə ki, Rəbb belə deyir: "Ey İsrail nəsli, siz nə deyirsiniz, nə düşünürsünüz, Mən bilirəm. **6** Bu şəhərdə çoxlu adam öldürdünüz, şəhərin küçələrini ölülərlə doldurdunuz". **7** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Şəhərdə qoyduğunuz ölülər ət, şəhərsə qazandır. Ancaq Mən sizi şəhərdən çıxaracağam. **8** Siz qılıncdan qorxursunuz, Mən də üstünüzə qılınc gətirəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **9** "Mən sizi şəhərdən çıxarıb yadellilərə təslim edəcəyəm. Sizi beləcə cəzalandıracağam. **10** Qılıncla həlak olacaqsınız. Sizi İsrail ərazisində cəzalandıracağam. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **11** Bu şəhər sizə qazan olmayacaq, siz də onun içində ət olmayacaqsınız. Sizi İsrail ərazisində cəzalandıracağam. **12** Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. Siz qaydalarıma əməl etmədiniz, hökmlərimi yerinə yetirmədiniz, ətrafınızda olan millətlərin hökmlərinə görə davrandınız"». **13** Mən peyğəmbərlik edən zaman Benaya oğlu Pelatya öldü. Mən üzüstə yerə yıxıldım və ucadan fəryad edib dedim: «Aman, ya Xudavənd Rəbb! Məgər Sən İsrailin yerdə qalanlarını tamamilə məhv edəcəksən?» **14** Onda mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **15** «Öz qohum-əqrəbana, qəyyumlarına və bütün İsrail nəslinə gəlincə, ey bəşər oğlu, Yerusəlimdə yaşayanlar onların hamısına belə deyir: "Rəbdən uzaq olun. Bu ölkə mülk olaraq bizə verildi". **16** Buna görə də söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Onları uzaqdakı millətlərin arasına aparıb ölkələr arasına səpələdiyimə baxmayaraq, qısa bir müddət Mən onlara getdikləri ölkələrdə Müqəddəs məkan oldum". **17** Buna görə də söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Sizi xalqlar arasından toplayacağam, səpələndiyiniz ölkələrdən yığıb bir yerə gətirəcəyəm, İsrail torpağını sizə verəcəyəm. **18** Oraya qayıdanda bütün mənfur və iyrənc şeyləri o yerdən yox edəcəklər. **19** Mən onlara eyni ürək verəcəyəm, onların daxilinə yeni ruh qoyacağam. Kökslərindən daş ürəyi çıxarıb onlara ətdən olan ürək verəcəyəm ki, **20** qaydalarıma əməl etsinlər, hökmlərimi saxlayıb yerinə yetirsinlər. O zaman onlar Mənim xalqım, Mən də onların Allahı olacağam. **21** Ancaq ürəkləri öz mənfur və iyrənc şeylərinin ardınca gedənlərə gəlincə, Mən onların əməllərinin əvəzini başlarına gətirəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». **22** Bu zaman keruvlar qanadlarını qaldırdı, təkərlər də onların yanında idi. İsrail Allahının izzəti yuxarıda, onların üzərində idi. **23** Rəbbin izzəti şəhərin mərkəzindən qalxdı və şəhərin şərqindəki dağın üzərində dayandı. **24** Ruh məni qaldırıb Allahın Ruhundan gələn

görüntüdə Xaldey ölkəsinə, sürgün olunanların yanına gətirdi. Sonra mənə görünən görüntü qeyb oldu. **25** Rəbbin mənə göstərdiyi şeylərin hamısını sürgündə olanlara danışdım.

12 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, sən üsyankar bir xalqın arasında yaşayırsan. Onların görmək üçün gözləri var, ancaq görmürlər, eşitmək üçün qulaqları var, ancaq eşitmirlər, çünki onlar üsyankar bir xalqdır. **3** Ey bəşər oğlu, sən sürgünə getmək üçün şeylərini hazırla və onların gözü önündə günün günorta çağı köç, onların gözü önündə öz yerindən başqa bir yerə köç et. Üsyankar bir xalq olsalar da, bəlkə bunu başa düşdülər. **4** Öz şeylərini sürgünə getmək üçün lazım olan şeylər kimi onların gözü önündə günün günorta çağı çıxart. Özün də hamının gözü önündə axşamüstü sürgünə gedən kimi çıx. **5** Onların gözü önündə divarda deşik aç və şeylərini oradan çıxart. **6** Hamının gözü önündə şeylərini çiynində daşı və qaranlıqda çıxart. Üzünü də ört ki, torpağı görməyəsən, çünki səni İsrail nəslinə əlamət göstərirəm». **7** Mənə necə əmr olunmuşdusa, eləcə də etdim. Şeylərimi sürgünə getmək üçün lazım olan şeylər kimi günün günorta çağı çıxartdım və axşamüstü divarı əllərimlə deşdim. Şeylərimi qaranlıqda çıxartdım və onların gözü önündə çiynimdə daşıdım. **8** Səhər tezdən mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **9** «Ey bəşər oğlu, İsrail nəsli – o üsyankar xalq sənə "Nə edirsən?" demədimi? **10** Sən onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Bu xəbərdarlıq Yerusəlimdə olan rəhbər və orada yaşayan bütün İsrail nəsli üçündür". **11** Sən belə de: "Mən sizin üçün əlamətəm. Mən necə etdimsə, onlara da belə ediləcək, sürgünə və əsarətə gedəcəklər. **12** Aralarında yaşayan rəhbər şeylərini qaranlıqda çiynində daşıyacaq və bayıra çıxacaq. Şeylərini çıxarmaq üçün divarı deşəcəklər. O, üzünü örtəcək ki, torpağı gözləri ilə görməsin. **13** Onun üstünə tor sərəcəyəm və Mənim tələmə düşəcək. Onu Babilə – Xaldey ölkəsinə gətirəcəyəm. Oranı görməyəcək, amma orada öləcək. **14** Ətrafındakıların hamısını – köməkçilərini və bütün qoşunlarını küləyin əsdiyi dörd tərəfə səpəcək və onların arxasınca qılınc çəkəcəyəm. **15** Mən onları millətlər arasına yayanda və başqa ölkələr arasına səpələyəndə biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **16** Ancaq onlardan bir azını qılıncdan, aclıqdan və vəbadan sağ buraxacağam ki, öz iyrənc işlərinin hamısını aralarına gedəcəkləri millətlərə danışsınlar. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm"». **17** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **18** «Ey bəşər oğlu, çörəyini titrəyərək ye, suyunu əsə-əsə, qorxu ilə iç. **19** Ölkə xalqına söylə ki, İsrail torpağında, Yerusəlimdə yaşayanlar üçün Xudavənd Rəbb belə deyir: "Onlar çörəklərini qorxu ilə yeyəcək, sularını dəhşətlə içəcək, çünki orada yaşayanların hamısının zorakılığından ötrü ölkələri bolluqdan məhrum olacaq. **20** Adam yaşayan şəhərlər viran olacaq və ölkə xarabalığa çevriləcək. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm"». **21** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **22** «Ey bəşər oğlu, İsrail torpağında nə üçün "günlər keçir, hər görüntü puç olur" məsəlini işlədirsiniz? **23** Buna görə də onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Bu məsələ son qoyacağam, artıq İsraildə bu məsəli işlətməyəcəklər. Ancaq sən onlara söylə ki, hər görüntünün yerinə yetəcəyi günlər yaxınlaşdı. **24** Daha bundan sonra İsrail nəslinin arasında heç bir boş görüntü və aldadıcı falçılıq olmayacaq. **25** Çünki Rəbb Mənəm, Mən deyirəm və dediyim söz yerinə yetir, artıq təxirə salınmır. Ey üsyankar xalq, bu sözü sizin dövrünüzdə deyirəm və onu yerinə yetirəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». **26** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **27** «Ey bəşər oğlu, İsrail nəsli belə deyir: "Ona gələn görüntü uzun müddət sonra olacaq, o, uzaq gələcək barədə peyğəmbərlik edir". **28** Buna görə də onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Heç bir sözümü təxirə salmayacağam, dediyim söz yerinə yetəcək" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

13 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik edən İsrail peyğəmbərlərinə qarşı peyğəmbərlik et və öz-özlərindən peyğəmbərlik edən adamlara söylə ki, Rəbbin sözünü eşitsinlər. **3** Xudavənd Rəbb belə deyir: "O axmaq peyğəmbərlərin vay halına! Onlar öz ruhları ilə ilhamlanır və heç bir vəhy almayıb. **4** Ey İsrail, sənin peyğəmbərlərin viranəliklərdə dolaşan tülkülərə bənzəyir. **5** Ey peyğəmbərlər, siz divarın dəliklərinə çıxmadınız, Rəbbin günündə döyüşdə bərk dayanmaq üçün İsrail nəslinin ətrafında divar qurmadınız. **6** Onlar boş şeylər görərək falçılıq edib yalan danışır. Söyləyirlər ki, bunu Rəbb bəyan edir, Rəbb isə onları göndərməyib. Yenə də ümid verirlər ki, sözləri yerinə yetəcək. **7** Sizin gördüyünüz görüntü boş və etdiyiniz falçılıq yalan deyilmi? Siz bunlara ‹Rəbb bəyan edir› deyirsiniz, Mənsə belə söyləmədim". **8** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi ki boş sözlər söyləyib yalan şeylər gördünüz, Mən sizə qarşıyam" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **9** "Mən boş şeylər görən və falçılıq edib yalan danışan peyğəmbərləri Öz əlimlə cəzalandıracağam. Onlar Mənim xalqımın məclisində olmayacaq, İsrail nəslinin siyahısına

yazılmayacaq və İsrail torpağına girməyəcək. Onda biləcəksiniz ki, Xudavənd Rəbb Mənəm. **10** Bunu ona görə edəcəyəm ki, onlar sülh olmadığı halda ‹sülh› deyib xalqımı azdırır. Biri bünövrəsiz divar tikəndə o biri ona suvaq vurur. **11** Sən suvaq vuranlara söylə ki, o divar uçacaq. Şiddətli yağış yağacaq və dolu dənələrini yerə salacağam. Tufan küləyi divara qarşı əsəcək. **12** Bəs divar uçanda sizə ‹vurduğunuz suvaq necə oldu› deməyəcəklərmi?" **13** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən Öz qəzəbimlə tufan küləyi əsdirib, Öz hiddətimlə şiddətli yağış və dolu yağdıracağam ki, divar qızğınlığımla məhv olsun. **14** Beləcə suvaq vurduğunuz divarı uçurub yerlə yeksan edəcəyəm və bünövrəsi görünəcək. Siz də yıxılan divarın altında həlak olacaqsınız. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **15** Öz qızğınlığımı divarın və ona suvaq vuranların üzərində söndürəcəyəm. Sizə deyəcəyəm ki, divar da yoxdur, ona suvaq vuran İsrail peyğəmbərləri də. **16** O peyğəmbərlər Yerusəlim üçün peyğəmbərlik edir və sülh olmadığı halda orada sülh olacağı barədə görüntülər görür" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **17** Sən ey bəşər oğlu, öz-özlərindən peyğəmbərlik edən xalqının qadınlarına üzünü tut və onların əleyhinə peyğəmbərlik edib **18** söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Canları ovlamaq üçün hər kəsin biləyinə yastıqçalar tikən və hər boyda olan adamın başına örtüklər düzəldən qadınların vay halına! Elə bilirsiniz ki, xalqımın canlarını ovlamaqla öz canınızı salamat saxlayacaqsınız? **19** Xalqımın önündə bir neçə ovuc arpa və bir neçə parça çörək üçün Məni izzətdən saldınız. Yalana qulaq asan xalqıma yalan söyləyərək ölməyə layiq olmayanları öldürdünüz və yaşamağa layiq olmayanları yaşatdınız". **20** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi Mən sizin ovsun yastıqçalarınıza qarşıyam. Həmin yastıqçalarla siz orada adamları quş kimi ovlayırsınız. Mən onları qollarınızdan qoparacağam. Quş kimi ovladığınız adamları azad edəcəyəm. **21** Örtüklərinizi də yırtacaq və xalqımı əlinizdən qurtaracağam. Onlar daha bir ov kimi sizin əlinizdə əsir olmayacaq. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **22** Mənim kədərlənməsini istəmədiyim salehin ürəyini siz yalanlarla kədərləndirdiniz, pis adamın qoluna güc verdiniz ki, öz pis yolundan dönməsin və canını qurtarmasın. **23** Buna görə də artıq boş görüntülər görməyəcək və falçılıq etməyəcəksiniz. Mən Öz xalqımı sizin əlinizdən qurtaracağam. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm"».

14 İsrail ağsaqqallarından bəzisi yanıma gəlib önümdə oturdu. **2** Onda mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **3** «Ey bəşər oğlu, bu adamlar öz bütlərinə könül verdi və təqsir etmələrinə bais olan şeyləri üzləri önünə qoydu. Bundan sonra Mən onlara cavab verəcəyəmmi? **4** Buna görə də onlara müraciət edib söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "İsrail nəslindən kimsə öz bütlərinə könül verib təqsir etməsinə bais olan şeyə səcdə etsə və peyğəmbərə müraciət etsə, Mən Rəbb ona bütlərinin çoxluğuna görə cavab verəcəyəm. **5** Ona görə ki bütlərindən ötrü Mənə yad olan bütün İsrail nəslinin ürəyini yenidən Özümə cəlb edim". **6** Buna görə də İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Bütlərinizdən dönün, onları rədd edin və bütün iyrənc işlərinizdən üz döndərin. **7** Əgər İsrail nəslindən hər kəs və İsraildə yaşayan qəriblərdən kimsə Məni tərk etsə, öz bütünə könül verib təqsir etməsinə bais olan şeyə səcdə etsə və özü barədə Məndən soruşmaq üçün peyğəmbərə müraciət etsə, Mən Rəbb ona cavab verəcəyəm. **8** Mən üzümü həmin adama qarşı çevirəcəyəm, onu ibrət və kinayə hədəfi edəcəyəm, xalqımın arasından silib atacağam. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **9** Əgər peyğəmbər yoldan azıb bir söz söyləsə, bilin ki, o peyğəmbərin yoldan azmasına səbəb olan Mən Rəbbəm. Mən ona qarşı əlimi qaldıracaq və onu xalqım İsrailin arasından silib-atacağam. **10** Onlar öz təqsirlərinin cəzasını çəkəcək. Peyğəmbərdən soruşanın cəzası necə olacaqsa, peyğəmbərin də cəzası elə olacaq. **11** Bunu ona görə edəcəyəm ki, İsrail nəsli bir də Mənim yolumdan sapmasın və bir daha bütün günahları ilə özlərini murdar etməsin. Beləcə onlar Mənim xalqım, Mən də onların Allahı olacağam" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». **12** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **13** «Ey bəşər oğlu, əgər bir ölkə Mənə xain çıxıb günah edərsə, Mən ona qarşı əlimi qaldıraram, çörəyinin kökünü kəsib üstünə aclıq göndərərəm və oradan insanla heyvanı silib ataram. **14** "Əgər Nuh, Daniel və Əyyub – bu üç adam orada olsa belə, salehlikləri ilə ancaq öz canlarını qurtarar" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **15** "Əgər Mən bu ölkəyə vəhşi heyvanlar göndərsəm, onlar oranı sakinsiz qoysa və o torpaq bu heyvanlara görə xaraba qalıb keçilməz olsa, **16** bu üç adam orada olsa belə" bəyan edir Xudavənd Rəbb, "Varlığıma and olsun, nə oğullarını, nə də qızlarını qurtarar, yalnız öz canlarını qurtarar, ölkə isə xaraba qalar. **17** Yaxud o ölkənin üzərinə qılınc gətirsəm və ona ‹ey qılınc, ölkəni qırıb keç› deyərək insanı və heyvanı oradan silib atsam, **18** bu üç adam orada olsa belə" bəyan edir Xudavənd Rəbb, "Varlığıma and olsun, nə oğullarını, nə də qızlarını qurtarar,

yalnız öz canlarını qurtarar. 19 Yaxud o ölkəyə
vəba göndərsəm, qan tökməklə onun üstünə
qəzəbimi yağdıraraq insanı və heyvanı oradan
silib atsam, 20 Nuh, Daniel və Əyyub orada olsa
belə" bəyan edir Xudavənd Rəbb, "Varlığıma and
olsun, nə oğullarını, nə də qızlarını qurtarar,
salehlikləri ilə yalnız öz canlarını qurtarar". 21
Çünki Xudavənd Rəbb belə deyir: "Hələ Mən
Yerusəlimdən insanı və heyvanı silib atmaq üçün
dörd ağır cəzamı – qılıncı, aclığı, vəhşi heyvanları
və vəbanı onun üzərinə göndərəndə daha nələr
olacaq! 22 Amma orada bir dəstə salamat qalacaq.
Sağ qalan oğlan və qızlar oradan çıxarılıb sizin
yanınıza gələcək. Siz də onların əməllərini və
işlərini görəcəksiniz. Onda Yerusəlim üzərinə
gətirdiyim bəlaya görə, oraya etdiyim hər şeydən
ötrü təsəlli tapacaqsınız. 23 Onların əməllərini və
işlərini gördüyünüz zaman bu sizə təsəlli olacaq.
Onda biləcəksiniz ki, oraya etdiyim hər şeyi boş-
boşuna etmədim" Xudavənd Rəbb belə bəyan
edir».

15 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey
bəşər oğlu, üzüm tənəyinin ağacı hər hansı
bir meşə ağacındakı budağın ağacından nə ilə
üstündür? 3 Bir işdə istifadə etmək üçün ondan
ağac alınırmı? Üstünə əşyalar asmaq üçün ondan
payacıq düzəldilirmi? 4 Budur, o yanmaq üçün
oda atılır. Od onun uclarını yandırandan və
ortası qovrulandan sonra daha bir işə yarayarmı?
5 Bütöv olanda da bir işə yaramırdı, od onu
yandırıb-qurtaranda və ortası qovrulanda heç
bir işə yaramayacaq. 6 Buna görə də Xudavənd
Rəbb belə deyir: "Meşə ağacları arasında üzüm
tənəyini yanan şey kimi necə oda verdimsə,
Yerusəlimdə yaşayanları da eləcə oda atacağam.
7 Mən üzümü onlara qarşı çevirəcəyəm. Oddan
qaçsalar da, od yenə onları yandıracaq. Üzümü
onlara qarşı çevirəndə biləcəksiniz ki, Rəbb
Mənəm. 8 Ölkəni viran edəcəyəm, çünki onlar
xainlik etdi" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

16 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 2 «Ey
bəşər oğlu, murdar əməllərini Yerusəlimə
bildirib söylə ki, 3 Xudavənd Rəbb Yerusəlimə belə
deyir: "Əslin və mənşəyin Kənan torpağındandır:
atan Emorludur, anan isə Xetli. 4 Doğulduğun
gün göbək bağın kəsilmədi, səni su ilə yuyub
təmizləmədilər, duzla ovulmadın və qundağa
bələnmədin. 5 Heç kəs sənə şəfqətlə baxmadı,
rəhm etmədi ki, bunların birini sənə etsin.
Doğulduğun gün səndən iyrəndikləri üçün çölə
atıldın. 6 Mən sənin yanından keçərkən öz qanın
içində qımıldandığını gördüm və öz qanında ikən
sənə ‹Yaşa!› dedim. Bəli, öz qanında ikən sənə
‹Yaşa!› dedim. 7 Səni çöl bitkiləri kimi çoxaltdım.
Sən boy atıb böyüdün və həddi-büluğa çatdın.
Döşlərin böyüdü, saçların uzandı. Ancaq sən lüt
və çılpaq idin. 8 Mən yanından keçəndə səni
gördüm. Bu vaxt sənin məhəbbət çağın idi. Mən
sənin üstünə ətəyimi atıb çılpaqlığını örtdüm. And
edib sənlə əhd bağladım" bəyan edir Xudavənd
Rəbb, "sən də Mənim oldun. 9 Mən səni su ilə
yudum, qanını tamamilə üstündən təmizlədim,
yağla məsh etdim. 10 Sənə əlvan naxışlı paltar
geyindirdim, ayağına yunusbalığı dərisindən çarıq
geydirdim, belinə incə kətan qurşaq bağladım və
səni ipəklərlə örtdüm. 11 Səni bəzəklərlə bəzədim,
qollarına bilərzik, boynuna zəncir taxdım. 12
Burnuna halqa, qulaqlarına sırğa keçirdim və
başına şərəf tacı qoydum. 13 Sən qızıl-gümüşlə
bəzəndin, incə kətandan, ipəkdən və əlvan naxışlı
qumaşdan paltar geyindin. Narın un, bal və
zeytun yağı yedin. Həddindən artıq gözəl oldun
və padşahlıq əzəmətinə yüksəldin. 14 Gözəlliyinə
görə millətlər arasında şöhrətləndin. Mənim
sənə bəxş etdiyim əzəmətdən ötrü gözəlliyin
qüsursuz idi" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 15
"Ancaq sən gözəlliyinə güvəndin, şöhrətləndiyinə
görə fahişəlik etdin, hər yoldan keçənə özünü
təslim edib pozğunluq etdin. 16 Öz paltarlarından
götürüb özünə müxtəlif səcdəgahlar düzəltdin
və onların üstündə fahişəlik etdin. Beləsi nə
olmuşdu, nə də olacaq. 17 Mənim sənə verdiyim
qızıl-gümüşümdən hazırlanan zinətlərini götürüb
özünə kişi surətləri düzəltdin və onlarla pozğunluq
etdin. 18 Əlvan naxışlı paltarını götürüb onların
üstünə örtdün, zeytun yağımı və buxurumu
onların önünə qoydun. 19 Sənə verdiyim çörəyimi,
sənə yedirdiyim narın unu, zeytun yağını və balı
da ətirli buxur olaraq onların önünə qoydun.
Bu iş baş verdi" Xudavənd Rəbb belə bəyan
edir. 20 "Mənim üçün doğduğun oğul və qızlarını
götürüb bütlərə yemək olsun deyə qurban etdin.
Fahişəliyin az idi ki, 21 hələ övladlarımı da
kəsdin və onları bütlərə təqdim etdin? 22
Bütün iyrənc işlərini və fahişəliyini edərkən öz
cavanlıq günlərini xatırlamadın, o zaman lüt
və çılpaq idin, öz qanın içində qımıldanırdın".
23 Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Vay, vay sənin
halına! Sən bütün pis əməllərindən sonra 24
özünə fahişəlik yuvaları qurdun və hər meydanda
səcdəgahlar düzəltdin. 25 Hər yolun başında öz
səcdəgahlarını düzəltdin. Öz gözəlliyini murdar
etdin, hər yoldan keçənə ayaqlarını araladın və
fahişəliyini artırdın. 26 Cinsiyyət üzvləri böyük
olan qonşuların Misirlilərlə pozğunluq etdin,

Məni qəzəbləndirmək üçün fahişəliyini artırdın.
27 Buna görə də əlimi sənə qarşı uzadıb sənə
təyin olunan yeməyi azaltdım. Sənə nifrət edən
Filiştlərin qızları sənin lə istədikləri kimi rəftar etsinlər
deyə səni onlara təslim etdim. Hətta onlar sənin
əxlaqsız əməllərindən utanır. 28 Aşşurlularla
da pozğunluq etdin, çünki doymurdun. Onlarla
pozğunluq etdin, ancaq bu da sənə kifayət
etmədi. 29 Öz pozğunluğunu ticarət ölkəsi olan
Xaldey torpağına qədər yaydın, ancaq bu da
sənə kifayət etmədi". 30 Xudavənd Rəbb bəyan
edir: "Bütün bunları edərkən ürəyin nə qədər
aciz oldu, sən həyasız fahişə kimi davrandın. 31
Hər yolun başında fahişəlik yuvaları qurarkən,
bütün meydanlarda səcdəgahlar düzəldərkən
hətta fahişə kimi də olmadın, çünki işinin əvəzində
verilən hədiyyəyə xor baxdın. 32 Zina edən,
ərinin əvəzinə yadları qəbul edən bir qadın
oldun. 33 Bütün fahişələrə hədiyyə verirlər,
ancaq bütün oynaşlarına sən hədiyyələr verirsən.
Onlara rüşvət verirsən ki, hər tərəfdən sənin
yanına gəlsinlər və sənin lə pozğunluq etsinlər. 34
Fahişəlik etməkdə başqa qadınlara bənzəmirsən,
çünki heç kəs sənin dalınca düşmür ki, fahişəlik
edəsən, əksinə, bunun üçün sən hədiyyə verirsən,
sənə hədiyyə verilmir. Bu cəhətdən başqalarına
bənzəmirsən". 35 Buna görə də, ey fahişə, Rəbbin
sözünə qulaq as. 36 Xudavənd Rəbb belə deyir:
"Həyasızlığın aşkara çıxdığı üçün, oynaşlarınla
fahişəlik edərkən çılpaqlığın açıldığı üçün, bütün
iyrənc bütlərindən və onlara qurban verdiyin
oğullarının qanından ötrü – 37 bütün bunlara görə
əyləndiyin bütün oynaşlarını – sənin sevdiklərini
də, nifrət etdiklərini də bir yerə yığacağam.
Onları hər tərəfdən sənə qarşı bir yerə yığacağam.
Onların önündə səni çılpaq edəcəyəm və ayıbını
bütünlüklə görəcəklər. 38 Zina edən və qan tökən
qadınlara verilən cəza ilə səni cəzalandıracaq,
qanlı qəzəbimə və qısqanclığıma təslim edəcəyəm.
39 Səni oynaşlarının əlinə verəcəyəm. Fahişəlik
yuvalarını dağıdacaq, səcdəgahlarını uçuracaq,
paltarlarını əynindən soyunduracaq, zinətlərini
əlindən alacaq, səni lüt və çılpaq qoyacaqlar.
40 Camaatı üzərinə qaldıracaq, səni daşqalaq
edəcək və qılıncları ilə parça-parça doğrayacaqlar.
41 Evlərinə od vuracaq, çoxlu qadının gözü
önündə səni cəzalandıracaqlar. Fahişəliyinə
son qoyacağam və daha oynaşlarına hədiyyə
verməyəcəksən. 42 Beləcə sənin üzərində qəzəbimi
yatırdacağam, qısqanclığımı söndürəcəyəm. Mən
susacağam və bir daha qəzəblənməyəcəyəm. 43
İndi ki sən cavanlıq günlərini yadına salmadın
və bütün bu əməllərinlə Məni hiddətləndirdin,
Mən də əməllərinin əvəzini başına gətirəcəyəm"
bəyan edir Xudavənd Rəbb. "Bütün iyrənc işlərinə
əlavə olaraq pozğunluq etmədinmi? 44 Bax məsəl
söyləyən hər kəs sənə qarşı bu məsəli deyəcək:
‹Anası necədirsə, qızı da elədir›. 45 Sən ərindən
və övladlarından ikrah edən ananın qızısan, sən
ərlərindən və övladlarından ikrah edən bacılarının
bacısısan. Ananız Xetli, atanız isə Emorlu idi.
46 Böyük bacın öz qızları ilə sənin şimalında
yaşayan Samariyadır. Kiçik bacın isə qızları ilə
sənin cənubunda yaşayan Sodomdur. 47 Ancaq
sən onların yolları ilə də getmədin, onların etdiyi
iyrənc işlər qədər də etmədin. Bütün bunları
kiçik bir iş sayıb öz əməllərində onlardan da
pozğun oldun. 48 Varlığıma and olsun" bəyan edir
Xudavənd Rəbb, "bacın Sodomla qızları sənin lə
qızlarının etdiyi işləri etmədi. 49 Bacın Sodomun
və onun qızlarının günahı bundan ibarət idi:
qürur, toxluq və qayğısızlıq içində yaşayarkən
məzluma və fəqirə əl tutmadılar. 50 Qürurlanıb
Mənim önümdə iyrənc işlər etdilər. Mən bunu
görəndə onları rədd etdim. 51 Samariya sənin
etdiyin günahların yarısını belə, etməmişdi. İyrənc
işlərdə onları da ötüb keçdin. Beləcə etdiyin
iyrənc işlərlə bacılarını saleh kimi göstərdin. 52
Sən də öz rüsvayçılığının yükünü daşı, çünki
bacılarını təmizə çıxardın. Etdiyin günahlar
onlarınkından da iyrənc olduğuna görə onlar
səndən saleh göründü. Xəcalətindən utan, öz
rüsvayçılığının yükünü daşı, çünki bacılarını saleh
kimi göstərdin. 53 Sodomdan və onun qızlarından
sürgün olunmuşları, Samariyadan və onun
qızlarından sürgün olunmuşları, onlarla birgə
səndən sürgün olunmuşları yenidən öz yerlərinə
qaytaracağam. 54 Onda öz rüsvayçılığının yükünü
daşıyacaqsan və etdiyin hər işdən utanacaqsan,
çünki sən onlara təsəlli oldun. 55 Bacıların Sodomla
qızları əvvəlki vəziyyətlərinə qayıdacaq, Samariya
ilə qızları əvvəlki vəziyyətlərinə qayıdacaq, sən və
qızların da əvvəlki vəziyyətinizə qayıdacaqsınız. 56
Pisliyin üzə çıxmadan, qürurlu olduğun günlərdə
bacın Sodomun adını çəkməzdin. 57 İndi sən
ətrafındakıların hamısı ilə birgə Aram qızları
və Filiştlərin qızları – səni təhqir edən ətraf xalqlar
tərəfindən rüsvay edilirsən. 58 Sən pozğunluğunun
və iyrənc əməllərinin cəzasını çəkəcəksən" Rəbb
belə bəyan edir. 59 Bəli, Xudavənd Rəbb belə deyir:
"Sən əhdi pozub anda xor baxdın. Buna görə də
sən necə etdinsə, Mən də sənə elə edəcəyəm. 60
Ancaq Mən cavanlıq günlərində sənin lə etdiyim
əhdimi yada salacağam. Sənin lə əbədi bir əhd
bağlayacağam. 61 Səndən böyük və səndən kiçik
bacılarını yanına aldığın zaman öz əməllərini yada

salıb utanacaqsan. Qızların olmaq üçün onları sənə verəcəyəm, amma səninlə bağladığım əhddə bu yox idi. **62** Səninlə yenidən əhd bağlayacağam və biləcəksən ki, Rəbb Mənəm. **63** Eləcə bütün etdiklərini bağışladığım zaman bunu yada salıb utanacaqsan, rüsvayçılığından bir daha ağzını açmayacaqsan" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

17 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, İsrail nəslinə bir tapmaca de və bir məsəl danışıb **3** söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qanadları böyük, lələkləri uzun, üstü rəngbərəng tüklərlə dolu iri bir qartal Livana uçdu və sidr ağacının başından bir zoğ götürdü. **4** Onun körpə budaqlarının başını qoparıb ticarət ölkəsinə apardı və onu tacirlər şəhərinə qoydu. **5** O torpağın toxumunu götürüb bərəkətli torpaqda əkdi. Söyüd ağacı əkilən kimi onu gur axan suların kənarında yerləşdirdi. **6** O da böyüyüb enli, balacaboy bir üzüm meynəsi oldu. Budaqları qartala doğru əyilirdi, kökləri isə altında qalırdı. Beləcə şaxə verən, budaq salan bir üzüm tənəyi oldu. **7** Böyük qanadları, çoxlu tükləri olan başqa iri qartal da var idi. Üzüm tənəyi köklərini ona tərəf döndərdi, budaqlarını əkildiyi ləklərdən ona doğru uzatdı ki, sulansın. **8** O, gur axan suların kənarında, bərəkətli torpaqda əkildi ki, qol-budaq atsın, meyvə yetirsin və möhtəşəm bir üzüm tənəyi olsun". **9** Sən söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Bu üzüm tənəyi bəhərli olacaqmı? Əvvəlki qartal onun köklərini qırıb meyvələrini qurumaq üçün qoparmayacaqmı? Onun təzə bitən bütün pöhrələri quruyacaq. Kökündən qırıb atmaq üçün böyük qüvvəyə yaxud çoxlu adama ehtiyac olmayacaq. **10** O əkilsə də, bəhrəsi olacaqmı? Şərq küləyi ona toxunan kimi tamamilə qurumayacaqmı? Bəli, bitdiyi ləklərdə quruyacaq"». **11** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **12** «İndi o üsyankar nəslə söylə: "Bu şeylərin mənasını bilmirsinizmi?" Onlara de: "Budur, Babil padşahı Yerusəlimə gəldi, oranın padşahını və başçılarını götürüb Babilə, öz yanına apardı. **13** Padşah nəslindən olan bir nəfəri götürərək onunla əhd kəsib and içdirdi. Ölkənin igid adamlarını da götürüb apardı ki, **14** padşahlıq alçaldılıb daha qalxa bilməsin və əhdinə sadiq olub yerində qalsın. **15** Ancaq Yəhuda padşahı atlar və çoxlu əsgər versinlər deyə elçilərini Misirə göndərərək Babil padşahına qarşı üsyan qaldırdı. O uğur qazanacaqmı? Bu işləri görən salamat qalacaqmı? Əhdi pozan salamat qalacaqmı?" **16** Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Varlığıma and olsun ki, hökmən onu taxta oturdan padşahın ölkəsində – Babildə öləcək, çünki içdiyi anda xor baxdı, bağladığı əhdi pozdu. **17** Babillilər çoxlu adam qırmaq üçün torpaq qalağı və mühasirə divarları düzəldəndə firon güclü ordusu, böyük qoşunu ilə müharibədə ona kömək edə bilməyəcək. **18** Çünki o, əhdi pozaraq içdiyi anda xor baxdı, söz verdiyi halda bütün bu işləri etdiyinə görə özü də qaçıb qurtara bilməyəcək". **19** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Varlığıma and olsun ki, önümdə içdiyi anda xor baxdığına görə, əhdimi pozduğu üçün onu cəzalandıracağam. **20** Onun üstünə Öz torumu sərəcəyəm, onu Öz tələmə salıb Babilə gətirəcəyəm. Mənə xəyanət etdiyinə görə orada onu mühakimə edəcəyəm. **21** Onun bütün fərari əsgərləri qılıncla həlak olacaq, yerdə qalanlar küləyin əsdiyi dörd tərəfə dağılacaq. Onda biləcəksiniz ki, Mən Rəbb bunu söylədim". **22** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən hündür sidr ağacının başından Bir zoğ götürüb əkəcəyəm. Onun budaqlarının başından Zərif bir budaq qoparacağam, Onu hündür, dik bir dağın zirvəsində əkəcəyəm. **23** Onu İsrailin uca dağına əkəcəyəm. O, qol-budaq atıb meyvə verəcək, Möhtəşəm bir sidr ağacı olacaq. Hər cür quş onun altına sığınacaq, Budaqlarının kölgəsində yuva quracaq. **24** Bütün çöl ağacları biləcək ki, Hündür ağacı Mən Rəbb alçaltdım, Alçaq ağacı yüksəltdim, Yaşıl ağacı qurutdum, Quru ağacı yaşıllaşdırdım. Mən Rəbb bunu söylədim və Hökmən yerinə yetirəcəyəm"».

18 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Siz İsrail torpağı üçün "Atalar kal üzüm yedi, Oğulların dişi qamaşır" məsəlini söyləyərək nə demək istəyirsiniz? **3** Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Varlığıma and olsun ki, daha siz İsraildə bu məsəli söyləməyəcəksiniz. **4** Axı bütün adamlar Mənimdir: atanın canı Mənim olduğu kimi oğulun da canı Mənimdir. Yalnız günah işlədən adam öləcək. **5** Əgər bir adam salehdirsə, Ədalətli və saleh işlər görürsə, **6** Dağlarda gətirilən qurbandan yemirsə, Gözlərini İsrail nəslinin bütlərinə dikmirsə, Qonşusunun arvadını ləkələmirsə, Aybaşı olan qadınla yaxınlıq etmirsə, **7** Kimsəyə haqsızlıq etmirsə, Borclunun girovunu qaytarırsa, Soyğunçuluq etmirsə, Ac olana çörək verirsə, Çılpaq olanı geyindirirsə, **8** Sələmlə borc pul vermirsə, Müamilə götürmürsə, Pis əməldən çəkinirsə, İki adam arasında ədalətlə mühakimə edirsə, **9** Mənim qaydalarıma görə rəftar edirsə, Hökmlərimə sədaqətlə əməl edirsə, Bu adam salehdir və əlbəttə, yaşayacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **10** "Deyək ki bu adamın bir oğlu olur. Əgər bu oğul zorakılıq edib qan tökürsə,

Soydaşına qarşı bu işlərdən birini görürsə, **11** Atası bunlardan heç birini etmədiyi halda, Oğul dağlarda gətirilən qurbandan yeyirsə, Qonşusunun arvadını ləkələyirsə, **12** Fəqirə və yoxsula haqsızlıq edirsə, Soyğunçuluq edirsə, Girovu qaytarmırsa, Gözlərini bütlərə dikirsə, İyrənc işlər görürsə, **13** Sələmlə borc pul verib müamilə götürürsə, Belə oğul yaşayacaqmı? Xeyr, o yaşamayacaq. Bütün bu iyrənc işləri gördüyü üçün öldürülməlidir. Ölümü üçün də özü məsuliyyət daşıyacaq. **14** Deyək ki bu oğulun da bir oğlu olur. Bu oğul atasının etdiyi bütün günahları görüb, Diqqət edərək belə işlər etmirsə, **15** Dağlarda gətirilən qurbandan yemirsə, Gözlərini İsrail nəslinin bütlərinə dikmirsə, Qonşusunun arvadını ləkələmirsə, **16** Kimsəyə haqsızlıq etmirsə, Girov almırsa, Soyğunçuluq etmirsə, Ac olana çörək verirsə, Çılpaq olanı geyindirirsə, **17** Məzlumdan əl çəkirsə, Sələm almırsa, Müamilə götürmürsə, Hökmlərimə əməl edib Qaydalarıma görə rəftar edirsə, Atasının günahına görə ölməyəcək, Əlbəttə, yaşayacaq. **18** Bu oğulun atası isə İnsafsızlıqla qəddarlıq etdiyi üçün, Soydaşını qarət etdiyinə görə, Xalqı içində pis işlər gördüyü üçün Öz təqsirindən ötrü, əlbəttə, öləcək. **19** Ancaq siz ‹atanın etdiyi təqsirin məsuliyyətini nə üçün oğul daşımasın?› deyirsiniz. Oğul ədalətli və saleh işlər gördü, bütün qaydalarıma riayət edib onlara əməl etdi. Əlbəttə, bu adam yaşayacaq. **20** Yalnız günah işlədən adam öləcək. Oğul atanın təqsirinin məsuliyyətini daşımaz, ata da oğulun təqsirinin məsuliyyətini daşımaz. Saleh adam salehliyinin, pis adam isə pisliyinin əvəzini alacaq. **21** Pis adam etdiyi bütün günahlardan dönərsə, bütün qaydalarıma riayət edib ədalətli və saleh işlər görərsə, əlbəttə, ölməyib yaşayacaq. **22** Etdiyi günahlardan heç biri onun ayağına yazılmayacaq, gördüyü saleh işlərlə yaşayacaq". **23** Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Elə bilirsiniz ki, Mən pis adamın ölümündən zövq alıram? İstəyirəm ki, o öz yolundan dönsün və yaşasın. **24** Ancaq saleh adam öz salehliyindən dönüb pislik edərsə, pis adamın etdiyi bütün iyrənc işləri görərsə, yaşayacaqmı? Etdiyi saleh işlərindən heç biri onun ayağına yazılmayacaq. Etdiyi xainlik və işlədiyi günahından ötrü öləcək. **25** Ancaq siz ‹Xudavəndin yolu düz deyil› deyirsiniz. Ey İsrail nəsli, indi qulaq asın: Mənimmi yolum düz deyil? Düz olmayan sizin yollarınız deyilmi? **26** Saleh adam öz salehliyindən dönüb pislik edərsə, buna görə öləcək. Bəli, etdiyi pisliyə görə öləcək. **27** Pis adam da etdiyi pislikdən dönüb ədalətli və saleh işlər görərsə, öz həyatını qoruyar. **28** Bir halda ki diqqət edib elədiyi bütün günahlardan dönürsə, əlbəttə, ölməyib yaşayacaq. **29** Ancaq İsrail nəsli ‹Xudavəndin yolu düz deyil› deyir. Ey İsrail nəsli, Mənimmi yollarım düz deyil? Düz olmayan sizin yollarınız deyilmi? **30** Buna görə, ey İsrail nəsli, sizin hər birinizi əməllərinizə görə mühakimə edəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. "Tövbə edib bütün günahlarınızdan dönün ki, təqsir sizi məhvə sürükləməsin. **31** Etdiyiniz günahların hamısını üstünüzdən götürün, özünüzdə yeni ürək və yeni ruh yaradın. Nə üçün öləsiniz, ey İsrail nəsli?" **32** Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Mən məhv olacaq adamın ölümündən zövq almıram. Buna görə də günahlardan dönün və yaşayın".

19 Sən İsrail rəhbərləri üçün mərsiyə oxuyub söylə: **2** "Sənin anan nə idi? Şirlər arasında dişi bir şir! O, cavan aslanların içində yatardı, Balalarını bəsləyərdi. **3** O, balalarından birini böyütdü, Bala cavan bir şir oldu. Şikar etməyi öyrəndi, Adamları yeməyə başladı. **4** Millətlər onun xəbərini eşitdi, Bu şir onların quyusuna düşüb ələ keçdi. Burnuna halqa taxıb onu Misir torpağına gətirdilər. **5** Dişi şir boş yerə gözlədiyini, Ümid qalmadığını görəndə Balalarından birini götürüb Cavan bir şir etdi. **6** Bu bala şirlər arasında gəzirdi. O da cavan bir şir olub Şikar etməyi öyrəndi, Adamları yeməyə başladı. **7** Onların qəsrlərini dağıtdı, Şəhərlərini viran etdi. Bu şirin nərə səsindən Ölkə və onun əhalisi dəhşət içində idi. **8** Ətraf ölkələrin millətləri Onun üstünə gəldi, Öz torlarını üzərinə atdı, Bu şir onların quyusuna düşüb ələ keçdi. **9** Onun burnuna halqa taxıb qəfəsə saldılar. Onu Babil padşahının yanına gətirdilər. Sonra qalaya saldılar ki, İsrail dağları üzərində Bir daha səsi eşidilməsin. **10** Sənin anan da çay kənarındakı bağında Əkilmiş bir üzüm tənəyi kimi idi. Bol sulardan bəhərli oldu, Çoxlu qol-budaq verdi. **11** Onun budaqları Padşah əsası olacaq qədər gücləndi, Boyu hündür ağaclara qədər ucaldı, Onun çoxlu budaqları ilə Hündürlüyü görünürdü. **12** Ancaq onu qəzəblə Kökündən çıxarıb yerə atdılar, Şərq küləyi onun meyvəsini qurutdu, Möhkəm budaqları qoparıldı, Onlar qurudu, Onları od yandırıb-yaxdı. **13** O indi Çöldə, quraq və susuz torpaqda əkildi. **14** Gövdəsinin bir budağından od çıxdı, Onun meyvəsini yandırıb-yaxdı. Onda padşah əsası olmaq üçün Bir möhkəm budaq da qalmadı". Bu bir mərsiyə idi, mərsiyə olaraq da qalacaq».

20 Sürgünlüyümüzün yeddinci ilində, beşinci ayın onuncu günü İsrailin bəzi ağsaqqalları Rəbdən soruşmaq üçün gəlib önümdə oturdu. **2** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **3** «Ey

bəşər oğlu, İsrail ağsaqqallarına söyləyib bildir ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Siz Məndən soruşmağa gəldinizmi? Varlığıma and olsun ki, Mən sizin çağırışınıza cavab verməyəcəyəm” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **4** Onları mühakimə edəcəksənmi, ey bəşər oğlu, mühakimə edəcəksənmi? Onlara atalarının iyrənc işlərini bildirib söylə ki, **5** Xudavənd Rəbb belə bəyan edir: “O gün Mən İsraili seçdim, Yaqub nəslinin övladlarına and içdim, Misir torpağında Özümü onlara aşkar etdim və ‹Allahınız Rəbb Mənəm› deyə and içdim. **6** O gün söz verdim ki, onları Misir torpağından özləri üçün nəzərdə tutduğum bütün ölkələrdən gözəl olan, süd və bal axan torpağa çıxaracağam. **7** Mən onlara dedim: ‹Hər kəs gözünə xoş gələn iyrənc şeyləri atsın. Özünüzü Misir bütləri ilə murdarlamayın, Allahınız Rəbb Mənəm›. **8** Ancaq onlar Mənə qarşı üsyankar oldu və qulaq asmaq istəmədi. Heç biri gözünə xoş gələn iyrənc şeyləri atmadı və Misir bütlərindən əl çəkmədi. Ona görə Mən dedim: ‹Misir torpağında qəzəbimi üstlərinə tökəcəyəm, hədsiz qızğınlığımı onlara göstərəcəyəm›. **9** Ancaq Mən Öz adım naminə elə etdim ki, aralarında yaşadıqları millətlərin gözündə adım ləkələnməsin, çünki bu millətlərin gözü önündə İsrail övladlarını Misir torpağından çıxarmaqla Özümü onlara göstərdim. **10** Mən onları Misir torpağından çıxarıb səhraya gətirdim. **11** Onlara qaydalarımı verib hökmlərimi bildirdim. Əgər insan bu hökmlərə əməl etsə, onların vasitəsilə yaşayar. **12** Onlara Öz Şənbə günlərimi də verdim ki, Mənimlə onların arasında əlamət olsun və onları təqdis edənin Mən Rəbb olduğunu bilsinlər. **13** Ancaq İsrail nəsli səhrada Mənə qarşı üsyankar oldu. Qaydalarıma görə rəftar etmədilər, hökmlərimi rədd etdilər. Əgər insan bu hökmlərə əməl edərsə, onların vasitəsilə yaşayar. Onlar Mənim Şənbə günlərimə də heç məhəl qoymadı. Ona görə Mən dedim: ‹Səhrada onları məhv etmək üçün qızğınlığımı üstlərinə tökəcəyəm›. **14** Ancaq Mən Öz adım naminə elə etdim ki, millətlərin gözündə adım ləkələnməsin, çünki bu millətlərin gözü önündə İsrail övladlarını Misirdən çıxarmışdım. **15** Mən də səhrada onlara and içdim ki, onları bütün ölkələrdən gözəl olan, özlərinə verdiyim süd və bal axan torpağa gətirməyəcəyəm. **16** Çünki hökmlərimi rədd etdilər, qaydalarıma görə rəftar etmədilər və Şənbə günlərimə məhəl qoymadılar. Ona görə ki onların ürəkləri bütlərinə tərəf meyl edirdi. **17** Ancaq Mənim onlara yazığım gəldi, onları həlak etmədim və səhrada qırıb-çatmadım. **18** Səhrada onların övladlarına dedim: ‹Atalarınızın qaydasına görə rəftar etməyin, hökmlərinə riayət etməyin və onların bütləri ilə özünüzü murdarlamayın. **19** Allahınız Rəbb Mənəm. Mənim qaydalarıma görə rəftar edin, hökmlərimə riayət edin və onlara əməl edin. **20** Şənbə günlərimi təqdis edin. Qoy onlar Mənimlə sizin aranızda əlamət olsun. Onda biləcəksiniz ki, Allahınız Rəbb Mənəm›. **21** Ancaq övladlar da Mənə qarşı üsyankar oldu. Qaydalarıma görə rəftar etmədilər, hökmlərimə riayət və əməl etmədilər. Əgər insan bu hökmlərə əməl etsə, onların vasitəsilə yaşayar. Onlar Mənim Şənbə günlərimə də məhəl qoymadı. Ona görə Mən dedim: ‹Səhrada onları məhv etmək üçün qəzəbimi üstlərinə tökəcəyəm, hədsiz qızğınlığımı onlara göstərəcəyəm›. **22** Ancaq Mən onlardan əl götürdüm və bunu Öz adım naminə etdim ki, millətlərin gözündə adım ləkələnməsin, çünki bu millətlərin gözü önündə İsrail övladlarını çıxarmışdım. **23** Mən səhrada özlərinə and içib dedim ki, onları millətlər arasına yayacağam, ölkələr arasına səpələyəcəyəm. **24** Çünki onlar hökmlərimə əməl etmədi, qaydalarımı rədd etdi, Şənbə günlərimə məhəl qoymadı və gözləri atalarının bütlərinə dikildi. **25** Mən də onlara xeyirli olmayan qaydalar və həyat verə bilməyən hökmlər verdim. **26** İmkan verdim ki, hər ilk doğulan övladı oddan keçirərək qurban etdikləri hədiyyələrlə özlərini murdarlasınlar. Bunu etdim ki, onları dəhşətə salım, qoy bilsinlər ki, Rəbb Mənəm”. **27** Ey bəşər oğlu, buna görə də İsrail nəslinə müraciət edib söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Atalarınız bununla yenə xəyanət edərək Mənə küfr etdi. **28** Mən onları vəd etdiyim torpağa gətirəndə hər yüksək təpəni, hər qollu-budaqlı ağacı görüb qurbanlarını orada kəsdilər, Mənim qəzəbimə səbəb olan qurbanlarını orada təqdim etdilər, ətirli təqdimlərini orada qoydular və içmə təqdimlərini orada səpdilər. **29** Ona görə Mən onlara dedim: ‹Getdiyiniz o səcdəgah nədir?› Bura indiyə qədər Bama adlanır”. **30** Buna görə də İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Siz atalarınızın yolu ilə gedib onların iyrənc işləri ilə pozğunluq edərək özünüzü murdar edərsinizmi? **31** İndiyə qədər hədiyyələr gətirərək oğullarınızı oda qurban verərək özünüzü bütlərinizlə murdar edirsiniz. Hələ bununla da Məndən soruşmaq istəyirsiniz, ey İsrail nəsli?” Xudavənd Rəbb bəyan edir: “Varlığıma and olsun ki, Məndən soruşmağınıza icazə verməyəcəyəm. **32** Ağlınıza gələn şey heç vaxt həyata keçməyəcək. Siz deyirdiniz: ‹Millətlər, yadelli tayfalar kimi biz də ağaca və daşa sitayiş edəcəyik›”. **33** Xudavənd Rəbb bəyan edir: “Varlığıma and olsun ki, sizin

üzərinizdə qüdrətli əllə, uzanan qolla və güclü qəzəblə hökmən padşahlıq edəcəyəm. **34** Mən sizi qüdrətli əllə, uzanan qolla və güclü qəzəblə xalqlar arasından çıxaracağam, səpələndiyiniz ölkələrdən bir yerə toplayacağam. **35** Sizi xalqların səhrasına gətirəcək və orada üz-üzə mühakimə edəcəyəm. **36** Atalarınızı Misir torpağının səhrasında necə mühakimə etdimsə, sizi də eləcə mühakimə edəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **37** "Sizi əsanın altından keçirəcək və əhdlə bağlayacağam. **38** Sizin aranızdan Mənə qarşı üsyankar olanları və qanunsuzluq edənləri ayıracağam. Onları müvəqqəti qaldıqları ölkədən çıxaracağam, ancaq İsrail torpağına girməyəcəklər. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm". **39** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Siz ey İsrail nəsli, gedin hər biriniz öz bütlərinizə qulluq edin. Ancaq bundan sonra Mənə qulaq asacaq, hədiyyələriniz və bütlərinizlə bir daha müqəddəs adımı ləkələməyəcəksiniz". **40** Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Müqəddəs dağım olan İsrailin uca dağında, həmin ölkədə hamı – bütün İsrail nəsli Mənə qulluq edəcək. Orada onlardan razı olacağam. Bütün müqəddəs şeylərinizlə birgə təqdimlərinizi və ən seçmə hədiyyələrinizi sizdən qəbul edəcəyəm. **41** Sizin arasında çıxardığım və səpələndiyiniz ölkələrdən topladığım zaman ətirli təqdim kimi sizdən razı qalacağam. Millətlərin gözü önündə sizin aranızda müqəddəs tutulacağam. **42** Sizi atalarınıza verməyi vəd etdiyim torpağa – İsrail torpağına gətirdiyim zaman biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **43** Orada əməllərinizi və bütün işlərinizi yada salacaqsınız, bu işlərlə siz özünüzü murdar etdiniz. Etdiyiniz bütün pisliklərə görə öz-özünüzdən iyrənəcəksiniz. **44** Ey İsrail nəsli, pis əməllərinizə və pozğun işlərinizə görə deyil, ancaq Öz adım naminə sizinlə belə rəftar edəndə biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». **45** Mənə yenə Rəbbin sözü nazil oldu: **46** «Ey bəşər oğlu, üzünü cənuba doğru çevirib cənuba tərəf danış və Negev meşəsinə qarşı peyğəmbərlik et. **47** Negev meşəsinə söylə ki, Rəbbin sözünü dinləsin. Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən sənin içində od yandıracağam və səndə olan bütün yaşıl və quru ağacları yandırıb-yaxacaq. Alışan alov sönməyəcək, cənubdan şimala qədər bütün üzlər odda qovrulacaq. **48** Bütün bəşər görəcək ki, odu Mən Rəbb alışdırdım və o sönməyəcək"». **49** Mən dedim: «Ah, ya Xudavənd Rəbb! Onlar mənim barəmdə belə deyir: "Bu adam ancaq məsəllərlə danışır, elə deyilmi?"»

21 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, üzünü Yerusəlimə tərəf çevirib Müqəddəs məkanlara qarşı danış və İsrail torpağının əleyhinə peyğəmbərlik et. **3** Sən İsrail torpağına söylə ki, Rəbb belə deyir: "Budur, Mən sənin əleyhinəyəm. Qılıncımı qınından çıxararaq sənin içində olan salehi də, pis adamı da qırıb-çatacağam. **4** Sənin içində olan salehi də, pis adamı da qırıb-çatım deyə Mənim qılıncım cənubdan şimaladək ərazidə yaşayan bütün bəşərin üzərinə enmək üçün qınından çıxacaq. **5** Onda bütün bəşər biləcək ki, Mən Rəbb qılıncımı qınından çıxardım və bir daha yerinə qayıtmayacaq". **6** İçini çək, ey bəşər oğlu, sən belini büküb onların gözü önündə acı-acı içini çək. **7** Onlar sənə "Nəyə görə içini çəkirsən?" söyləyəndə onlara deyərsən: "Gələn xəbərə görə. Hər ürək əriyəcək, hər əl yanına düşəcək, bütün ruhlar zəifləyəcək və bütün dizlər titrəyəcək. O xəbər gəlir, bunlar yerinə yetəcək" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». **8** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **9** «Ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik edib söylə ki, Xudavənd belə deyir: "Söylə ki, qılınc, qılınc itilənib, cilalanıb. **10** Öldürmək üçün itilənib, Şimşək kimi çaxsın deyə cilalanıb. Necə sevinə bilərik? Qılınc oğlumun əsasına Hər hansı bir əl ağacı kimi xor baxdı. **11** Qılınc əldə tutulmaq üçün Cilalanmağa verildi. Öldürənin əlinə verilsin deyə İtilənib cilalandı. **12** Ey bəşər oğlu, fəryad edib ağla. Çünki bu qılınc xalqıma və Bütün İsrail rəhbərlərinə qarşı qalxıb. Onlar xalqımla birgə Qılınca təslim edildi. Bunun üçün sinə döy". **13** Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Qarşıda sınaq var. Qılıncın xor baxdığı əsa Daha salamat qalmazsa, nə olar? **14** Sən ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik et, əllərini bir-birinə vur. Qoy qılınc iki, üç dəfə vursun. O öldürən bir qılıncdır, Çoxlu adam qıran, İnsanı hər tərəfdən saran qılıncdır. **15** Onların ürəyi ərisin, Yerə sərilənlər çox olsun deyə Bütün darvazalarında qırğın qılıncı qoydum. Ah, o, şimşək kimi parıldadı, Öldürmək üçün sıyrıldı. **16** Ey qılınc, sağa-sola dönüb kəs, Sağa dön, sola dön, Üzün hara çevrilsə, ora get. **17** Mən də əllərimi bir-birinə vuracağam, Beləcə qəzəbimi yatırdacağam. Bunu Mən Rəbb söylədim"». **18** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **19** «Sən ey bəşər oğlu, Babil padşahının qılıncının gəlməsi üçün iki yol hazırla, ikisi də bir ölkədən çıxsın. Bir yerdə nişan qoy, onu şəhər yolunun başında qoy. **20** Qılınc Ammon övladlarının Rabba şəhərinə, Yəhudaya və qalalı Yerusəlimə yönəlsin deyə yol hazırla. **21** Çünki Babil padşahı yolayrıcında – iki yolun başında falçılıq etmək üçün dayanacaq. Oxları qarışdıracaq, ev bütlərindən soruşacaq, kəsilən bir heyvanın qaraciyərinə baxacaq. **22** Onun sağ əlində Yerusəlimi göstərən fal var.

Orada qoçbaşı alətləri qoyacaq, öldürmək əmri verəcək, döyüş nidası ucaldacaq, qoçbaşı alətlərini darvazaların önündə qoyacaq, torpaq qalağı və mühasirə divarları düzəldəcək. **23** Onunla and içib saziş bağlayanlar falın yalan olduğunu güman edəcək. Ancaq padşah təqsirlərini xatırlayıb onları əsir alacaq. **24** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi ki təqsirlərinizi və üsyankarlığınızı göstərməklə bunları yada saldınız, bütün işlərinizdə günahlarınız aşkara çıxdı və yada salındınız, mütləq əsir düşəcəksiniz. **25** Sən ey murdar və pis olan İsrail rəhbəri, günün çatdı, nəhayət, cəza vaxtın gəldi". **26** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Çalmanı və tacı götür. Daha bu belə olmayacaq. Alçalanı yüksəlt, yüksələni alçalt. **27** Viran, viran, viran qoyacağam şəhəri! Haqq sahibi gələnə qədər bərpa olunmayacaq. Mən şəhəri ona verəcəyəm". **28** Sən ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik edib söylə ki, Ammonlular və onların etdikləri təhqirə görə Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qılınc, qılınc hələk etmək üçün sıyrılıb, Qırğın üçün itilənib ki, Şimşək kimi parlasın. **29** Elə bir zamanda ki Sənə boş görüntülər görünür, Sənə yalan falçılıq açırlar. Ölməli olan pis adamların Boyunlarına enəcəksən, ey qılınc! Bu adamların günü çatdı, Nəhayət, cəza vaxtı gəldi. **30** Qılınc qınına qoyulsun! Səni yaradıldığın yerdə, Doğulduğun ölkədə mühakimə edəcəyəm. **31** Qəzəbimi üstünə tökəcəyəm, Hiddətimin odunu üstünə püfləyəcəyəm, Səni vəhşi adamlara təslim edəcəyəm. Onlar məhv etməkdə mahirdir. **32** Sən oda qida olacaqsan, Ölkə içində qanın töküləcək. Daha yada salınmayacaqsan, Çünki Mən Rəbb bunu söylədim"».

22 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Sən ey bəşər oğlu, mühakimə edəcəksənmi, qan tökən şəhəri mühakimə edəcəksənmi? Gəl bütün iyrənc işlərini ona bildir. **3** Ona söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Əcəli gəlsin deyə öz içində qan tökən bütlər düzəldərək özünü murdarlayan şəhər! **4** Sən tökdüyün qana görə təqsirkar oldun, düzəltdiyin bütlərə görə murdar oldun. Sən əcəlini yaxınlaşdırdın, ömrün sona çatdı. Buna görə də səni millətlər içində rüsvayçılıq, bütün ölkələr arasında istehza hədəfinə çevirdim. **5** Ey adı pisliyə çıxan, fitnə dolu şəhər, yaxın olanlar da, uzaq olanlar da sənə istehza edəcək. **6** Budur, sənin içində olan hər bir İsrail rəhbəri əlindən gəldiyi qədər qan tökür. **7** Sənin içində ata-anaya hörmət edilmir, sənin içində qəribə qarşı zorakılıq, yetimə və dul qadına haqsızlıq edilir. **8** Müqəddəs şeylərimə xor baxdın, Şənbə günlərimə məhəl qoymadın. **9** Sənin içində qan tökmək istəyən böhtançı adamlar var. Sənin içində dağlarda gətirilən qurbandan yeyir, şəhvətə qapılırlar. **10** Sənin içində ögey anaları ilə yatanlar, aybaşı olub murdarlanan qadınları zorlayanlar var. **11** Sənin içində kimi qonşusunun arvadı ilə iyrənc iş edir, kimi həyasızlıqla gəlinini murdar edir, kimi öz atasının qızını – bacısını zorlayır. **12** Sənin içində qan tökmək üçün rüşvət alırlar. Sələm və müamilə ilə pul verirsən, zorakılıqla qonşularından haqsız muzd alırsan. Beləcə Məni unutdun" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **13** "Əldə etdiyin haqsız muzddan ötrü və sənin içində tökülən qana görə əllərimi bir-birinə vururam. **14** Sənə qarşı hərəkətə gəldiyim gün ürəyində taqət olacaqmı, qollarında qüvvət qalacaqmı? Mən Rəbb bunu söylədim və hökmən yerinə yetirəcəyəm. **15** Səni millətlər arasına yayacağam, ölkələr arasına səpələyəcəyəm, içindəki murdarlığı məhv edəcəyəm. **16** Millətlərin gözündə ləkələnəcəksən. Onda biləcəksən ki, Rəbb Mənəm"». **17** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **18** «Ey bəşər oğlu, mənim üçün İsrail nəsli metal tullantısına çevrilib. Hamısı soba içində qalan tunca, qalaya, dəmirə, qurğuşuna bənzəyir, gümüş tullantısı kimidir. **19** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi ki hamınız metal tullantısı kimi oldunuz, Mən sizi Yerusəlimə yığacağam. **20** Əritmək üçün odu üfürüb gümüşü, tuncu, dəmiri, qurğuşunu və qalayı necə sobada toplayırlarsa, Mən də eləcə sizi qəzəb və hiddətimlə toplayacağam, sizi şəhərə qoyub əridəcəyəm. **21** Sizi toplayıb qəzəbimin odunu üstünüzə üfürəcəyəm və şəhərin içində əriyəcəksiniz. **22** Soba içində gümüş necə əridilirsə, siz də şəhərin içində əriyəcəksiniz. Onda biləcəksiniz ki, üstünüzə qəzəbimi tökən Mən Rəbbəm"». **23** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **24** «Ey bəşər oğlu, ona söylə: "Sən qəzəb günündə təmizlənməmiş, üstünə yağış yağmamış bir torpaqsan. **25** Ölkənin peyğəmbərləri nərildəyən, ovunu parçalayan aslan kimi orada tələ qurdu, canlara qıydı, xəzinə və qiymətli şeylər ələ keçirdi, şəhərdə çoxlu qadınları dul qoydu. **26** Kahinləri Mənim qanunumu pozdu, müqəddəs şeylərimi murdarladı, müqəddəs şeyi adi şeydən ayırmadı, murdar şeylə pak şey arasındakı fərqi öyrətmədi. Onlar Mənim Şənbə günlərimə göz yumdu və müqəddəsliyimə etinasızlıq etdi. **27** Ölkə içindəki başçıları ovunu parçalayan canavar kimidir, haqsız muzd əldə etmək üçün qan tökür, cana qıyırlar. **28** Peyğəmbərləri uydurma görüntülər görüb, yalan fal açaraq bu günahların üstünə suvaq vurur. Mən Rəbb elə demədiyim halda ‹Xudavənd Rəbb belə

deyir› söyləyirlər. **29** Ölkə xalqı isə bir-birini qarət edərək soyğunçuluqla məşğuldur. Onlar məzlumu və fəqiri incidir, haqsız yerə qəribə zülm edir. **30** Onların içində bir adam axtardım ki, divarı təmir etsin və Mənim hüzurumda ölkə naminə divardakı dəliklərin önündə dayansın ki, oranı yerlə yeksan etməyim, ancaq belə adam tapmadım. **31** Buna görə də üstlərinə qəzəbimi tökəcəyəm, hiddətimlə onları yandırıb məhv edəcəyəm. Əməllərinin əvəzini başlarına gətirəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

23 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, eyni ananın qızları olan iki qadın var idi. **3** Onlar cavanlıqlarında Misirdə olarkən fahişəlik etdi. Onların döşləri orada əlləşdirildi, qızlıq sinələrinə orada əl sürtüldü. **4** Bu qadınlardan böyüyünün adı Ohola, bacısınınkı isə Oholiva idi. Onlar Mənimki oldu, oğullar və qızlar doğdu. Ohola Samariyaya, Oholiva Yerusəlimə verilən addır. **5** Ohola Mənimki olarkən fahişəlik etdi. Oynaşları olan qonşu Aşşurlulara aludə oldu. **6** Onların hamısı mavi paltar geyinmiş valilər və başçılar, cazibədar cavanlar, atlara minmiş adamlar idi. **7** Onlarla fahişəlik etdi. Onların hamısı Aşşurun ən seçmə adamları idi. Ohola kimə aludə oldusa, onun bütün bütləri ilə özünü murdar etdi. **8** Misirdə başladığı fahişəliyindən əl çəkmədi. Çünki cavanlığında onunla yatmışdılar, qızlıq sinəsinə əl sürtmüşdülər, şəhvətlərini onun üstünə tökmüşdülər. **9** Buna görə də onu aludə olduğu oynaşlarına – Aşşur övladlarına təslim etdim. **10** Onlar Oholanın ayıbını açdı, oğullarını və qızlarını əlindən aldı, özünü isə qılıncla öldürdü. O, qadınlar arasında rüsvay oldu, onun hökmünü yerinə yetirdilər. **11** Onun bacısı Oholiva bunu gördü, amma Oholivanın şəhvəti daha qızğın, fahişəliyi bacısından daha betər idi. **12** O da qonşuları Aşşur övladlarına – valilərə və başçılara, dəbdəbə ilə geyinmiş, atlara minmiş adamlara aludə oldu. Onların hamısı cazibədar cavanlar idi. **13** Mən gördüm ki, o da murdarlanıb və hər iki qadın eyni yolu gedir. **14** Oholiva get-gedə fahişəliyini artırdı, çünki divara oyulmuş insan təsvirlərini – **15** bellərinə qurşaq, başlarına böyük çalma bağlamış Xaldeylilərin qırmızı rəngli şəkillərini gördü. Onların hamısı əsillərinə görə Xaldey ölkəsindən olan Babil zabitlərinə bənzəyirdi. **16** Oholiva görən kimi onlara aludə oldu və onların yanına – Xaldey ölkəsinə qasidlər göndərdi. **17** Babil övladları Oholivanın yanına, işrət yatağına gəlib şəhvətləri ilə onu murdarladı. O onlarla murdar olandan sonra onlardan iyrəndi. **18** O, fahişəliyini göstərəndə, ayıbını açanda ürəyim bacısından iyrənən kimi ondan da iyrəndi. **19** Misir torpağında fahişəlik etdiyi gənclik çağını yada salıb fahişəliyini daha da artırdı. **20** Cinsiyyət üzvü eşşəyinki kimi, toxumları ayğırınkı kimi olan oynaşlarına aludə oldu. **21** Beləcə sən gənclik çağında etdiyin pozğunluğa qayıtdın. O zaman Misirlilər sənin sinənə əl sürtərək cavan döşlərini əlləşdirirdi. **22** Buna görə də, ey Oholiva, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Bax iyrəndiyin oynaşlarını sənə qarşı təhrik edəcək, hər tərəfdən sənin üstünə gətirəcəyəm. **23** Babillilərlə bütün Xaldeyliləri, Peqod, Şoa və Qoa xalqını, bütün Aşşurluları gətirəcəyəm. Onlar cazibədar cavanlar, valilər, başçılar, zabitlər və məşhur adamlardır. Hamısı da atlara minib. **24** Onlar silahlarla, müharibə və yük arabaları ilə, çoxlu xalqdan ibarət qoşunla üstünə gələcək, sipərlə, qalxanla və dəbilqə ilə hər tərəfdən sənə qarşı düzüləcəklər. Hökm etmək ixtiyarını onlara verəcəyəm, öz hökmlərinə görə səni mühakimə edəcək. **25** Qısqanclığımı sənə qarşı çevirəcəyəm, sənin lə qəzəblə rəftar edəcəklər. Burnunu və qulaqlarını kəsib salacaqlar, sağ qalanların qılıncla həlak olacaq. Oğullarını və qızlarını əsir alacaqlar, sağ qalanlarını od yandırıb məhv edəcək. **26** Sənin paltarlarını soyunduracaq, gözəl bəzəklərini alacaqlar. **27** Beləcə Misir torpağından gətirdiyin pozğunluğuna və fahişəliyinə son qoyacağam. Bu şeylərin artıq həsrətini çəkməyəcək, daha Misiri yada salmayacaqsan". **28** Çünki Xudavənd Rəbb belə deyir: "Səni nifrət etdiyin adamlara, iyrəndiyin adamlara təslim edəcəyəm. **29** Onlar sənin lə nifrətlə rəftar edəcək, bütün zəhmətinin bəhrəsini əlindən alacaq, səni lüt və çılpaq qoyacaq. Beləcə fahişəliyinin ayıbı üzə çıxacaq. Pozğunluğun və fahişəliyin **30** bunları sənin başına gətirdi, çünki başqa millətlərlə birgə fahişəlik etdin, onların bütləri ilə murdar oldun. **31** Öz bacının yolu ilə getdin. Buna görə də onun kasasını sənin əlinə verəcəyəm". **32** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Sən bacının kasasından içəcəksən. O dərin və genişdir. Sənə gülüb istehza edəcəklər, Çünki dopdolu bir kasadır. **33** Sərxoşluq və kədərlə dolacaqsan. Bacın Samariyanın kasası Dəhşət və viranəlik kasasıdır. **34** Bu kasadan içəcəksən, Onu boşaldacaqsan, Parçalarını gəmirəcəksən, Köksünü yırtacaqsan". Çünki bunu Mən söylədim, Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **35** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi ki Məni unutdun, Mənə arxa çevirdin, pozğunluğun və fahişəliyin üçün cəzanı çək"». **36** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, Oholanı və Oholivanı mühakimə edəcəksənmi? Elə isə iyrənc işlərini özlərinə bildir. **37** Çünki onlar

xəyanət etdi və əlləri qana batıb. Onlar bütlərə səcdə edib xəyanət etdi. Hətta Mənim üçün doğduqları oğullarını bütlərə yemək olmaq üçün təqdim etdilər. **38** Mənə qarşı hələ bunları da etdilər: həmin gün Müqəddəs məkanımı murdar etdilər, Şənbə günlərimə məhəl qoymadılar. **39** Onlar bütləri üçün övladlarını kəsdikdən sonra həmin gün Müqəddəs məkanıma girərək oranı murdarladılar. Üstəlik bunu məbədimin ortasında etdilər. **40** Bundan başqa, qasidlər göndərib uzaqdan gələn adamlar gətirtdilər. Bu adamlar gələndə sən onlar üçün yuyundun, gözlərinə sürmə çəkdin və bər-bəzək taxdın. **41** Möhtəşəm divan üzərində oturdun. Onun önündə hazırlanmış süfrə var idi. Mənim buxurumu və zeytun yağımı onun üstünə qoydun. **42** Ətrafında kef edən bir dəstənin gurultusu yüksəldi. Bayağı adamlar dəstəsi ilə səhradan Sevalılar oraya gətirildi. O iki qadının biləklərinə bilərziklər, başlarına şərəf tacları qoydular. **43** Mən zinakarlıqda qarımış qadın barədə dedim: "İndi qoy onlar bu qadınla zina etsin, çünki o, fahişədir". **44** Fahişənin yanına girən kimi onun yanına girdilər. Beləcə pozğun qadınlar olan Ohola ilə Oholivanın yanına girdilər. **45** Amma saleh adamlar zina edən qadına verilən cəzanı, qan tökən qadına verilən cəzanı onlara verəcək, çünki bu qadınlar zina edib və əlləri qana batıb. **46** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Üstlərinə bir qoşun gətir və onları dəhşətə, talana düçar et. **47** Bu qoşun onları daşqalaq edəcək və qılıncla doğrayacaq. Oğullarını və qızlarını öldürüb evlərini yandıracaqlar. **48** Ölkədə olan pozğunluğa son qoyacağam. Bütün qadınlar bundan dərs alıb sizin kimi pozğunluq etməyəcək. **49** Pozğunluğunuzun cəzasını öz başınıza gətirəcəklər. Bütlərinizə tapınmağınızın əvəzini alacaqsınız. Onda biləcəksiniz ki, Xudavənd Rəbb Mənəm"».

24 Sürgünlüyümüzün doqquzuncu ilində, onuncu ayın onuncu günü mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, bu günün, məhz bu günün tarixini qeyd elə. Çünki Babil padşahı məhz bu gün Yerusəlimi mühasirəyə aldı. **3** Bu üsyankar xalqa bir məsəl danışıb söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qazanı oda qoy, oda qoy, İçinə su doldur. **4** Ətin parçalarını, ən yaxşı parçalarını, Budu və döşü oraya yığ. Onu seçilmiş sümüklərlə doldur. **5** Sürüdən ən yaxşı heyvanları götür, Qazanın altına isə odun yığ. Qoy içindəki su qaynasın ki, Qazandakı sümükləri də bişsin". **6** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qan tökən şəhərin vay halına! Ora pas tutmuşdur, Öz pasından təmizlənməmiş qazana bənzəyir. Püşk atmadan əti parça-parça qazandan çıxarın. **7** Çünki onun tökdüyü qan hələ içindədir. Qanı tozla örtmək üçün hətta yerə də tökmədi, Düz çılpaq qayanın üstünə axıtdı. **8** Mən də qəzəbi alovlandıraraq Qisas alınsın deyə Onun qanını çılpaq bir qayanın Üstünə tökdüm ki, örtülməsin". **9** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qan tökən şəhərin vay halına! Mən də odun qalağını böyüdəcəyəm. **10** Odunları yığ, odu alovlandır, Əti yaxşı bişir, Ədviyyatını qat, Sümüklər də yansın. **11** Onun közləri üstünə Qazanı boş qoy ki, qızsın, Misi yansın, İçindəki murdarlığı getsin, Pası ərisin. **12** Bütün zəhmət hədər getdi, Qalın pası ərimək bilmir, Pası odla da çıxmır. **13** Etdiyin pozğunluq səni murdarladı, Səni təmizləmək istədim, Amma sən təmizlənmək istəmədin. Sənə qarşı qəzəbim yatana qədər Öz murdarlığından təmizlənməyəcəksən. **14** Mən Rəbb bunu söylədim, Vaxt çatdı ki, yerinə yetirim. Çəkinməyəcəyəm, acımayacağam, Peşman olmayacağam. Adətlərinə və əməllərinə görə cəzalanacaqsan" Xudavənd Rəbb belə deyir». **15** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **16** «Ey bəşər oğlu, gözündə çox qiymətli olan bir nəfəri bir zərbə ilə əlindən alacağam. Amma sən yas tutma, ağlayıb göz yaşı tökmə. **17** İçin-için ağla, ölülər üçün yas tutma. Çalmanı başına qoyub çarığını ayağına gey. Üzünün alt hissəsini örtmə, yas tutanların çörəyini yemə». **18** Mən səhər xalqa bu sözləri söylədim. Axşamüstü arvadım öldü. Ertəsi gün səhər mənə əmr olunanı etdim. **19** Xalq mənə dedi: «Etdiyin bu şeylərin bizə nə dəxli var? Bizə bildirməzsən?» **20** Mən onlara dedim: «Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **21** İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Öyündüyünüz güc mənbəyinizi, gözünüzdə ən qiymətli olan şeyi, ürəyinizin arzusu olan Müqəddəs məkanımın murdarlanmasına izin verəcəyəm. Arxada qoyduğunuz oğullarınız və qızlarınız qılıncdan keçiriləcək. **22** Mən nə etdimsə, siz də elə edəcəksiniz: üzünüzün alt hissəsini örtməyəcəksiniz, yas tutanların çörəyini yeməyəcəksiniz. **23** Çalmanız başınızda, çarığınız ayağınızda olacaq. Yas tutmayacaq, ağlamayacaqsınız, ancaq təqsirlərinizin içində əriyib yox olacaq, baş-başa verib inləyəcəksiniz. **24** Yezekel sizə bir əlamət olacaq: o nə edəcəksə, siz də onu edəcəksiniz. Bu hadisələr olanda biləcəksiniz ki, Xudavənd Rəbb Mənəm". **25** Sən ey bəşər oğlu, qalalarını, sevinc və izzətlərini, gözlərində qiymətli olan şeyi, ürəklərinin arzusunu, oğulları ilə qızlarını onlardan aldığım vaxt – **26** o gün fəlakətdən qaçıb qurtulan bir nəfər gəlib sənə bu xəbəri bildirəcək. **27** O gün bu qaçağın yanında

dilin açılacaq, onunla danışacaq, artıq dinməz qalmayacaqsan. Beləcə onlar üçün bir əlamət olacaqsan. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm».

25 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, üzünü Ammon övladlarına tərəf çevir və onların əleyhinə peyğəmbərlik et. **3** Ammon övladlarına söylə ki, Xudavənd Rəbbin sözünü dinləsinlər. Xudavənd Rəbb belə deyir: "Siz Müqəddəs məkanım ləkələnəndə, İsrail torpağı viran ediləndə və Yəhuda nəsli sürgünə gedəndə ‹nə yaxşı› dediniz. **4** Buna görə də Mən icazə verəcəyəm ki, şərq xalqları sizin torpağınızı fəth etsin. Onlar torpağınızda yurd salacaq, çadır quracaq. Meyvələrinizi onlar yeyəcək, südünüzü onlar içəcək. **5** Rabbanı dəvələr üçün otlağa, Ammon övladlarının torpağını sürülər üçün ağıla çevirəcəyəm. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm". **6** Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi ki siz əllərinizi bir-birinə vurub ayaqlarınızı yerə döydünüz və İsrail torpağını təhqir edib fəlakətinə bütün qəlbinizlə sevindiniz, **7** Mən də sizə qarşı əlimi uzadıb sizi qarət malı kimi millətlər arasında bölüşdürəcək, xalqlar sırasından silib-atacaq, ölkələr içindən yox edəcək və məhv edəcəyəm. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm". **8** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Moav və Seir xalqı deyir ki, budur, daha Yəhuda nəslinin başqa xalqlardan fərqi yoxdur. **9** Buna görə də Mən Moavın sərhədini açıb ölkənin şöhrəti olan sərhəd şəhərlərini – Bet-Yeşimotu, Baal-Meonu, Qiryatayimi müdafiəsiz qoyacağam. **10** Ammonlular bir daha xalqlar arasında yada salınmasınlar deyə Moavı Ammonluların torpağı ilə birlikdə şərq xalqlarına verəcəyəm. **11** Beləcə Moav xalqını cəzalandıracağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm". **12** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Edom qisas alaraq Yəhuda nəsli ilə pis rəftar etdi, onlardan intiqam alaraq böyük təqsir etdi". **13** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Edom torpağına əlimi uzadıb insanı da, heyvanı da oradan silib-atacaq, ölkəni viran edəcəyəm. Temandan Dedana qədər Edomlular qılıncla vurulub həlak olacaq. **14** Mən xalqım İsrail vasitəsilə Edomdan Öz qisasımı alacağam. İsraillilər Edomda qəzəb və hiddətimə görə rəftar edəcək. Beləcə Edomlular Mənim qisasımın nə olduğunu anlayacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **15** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Filiştlilər Yəhudadan qisas alaraq pis rəftar etdi, ürəklərindəki əbədi ədavətlə onu yerlə yeksan edərək intiqam aldı". **16** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən Filiştlilərə qarşı əlimi uzadıb Keretliləri silib-atacağam, dəniz sahilində yaşayanlardan salamat qalanları məhv edəcəyəm. **17** Onları şiddətlə məzəmmətləyib böyük qisaslar alacağam. Onlardan qisas alanda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm"».

26 Sürgünlüyümüzün on birinci ilində, ayın birinci günü mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, Yerusəlimə qarşı Sur belə dedi: "Nə yaxşı ki xalqların qapısı olan şəhər dağıldı, darvazaları mənim üçün açıldı. O dağıldığı üçün mən varlanacağam". **3** Bu sözlərə görə Xudavənd Rəbb belə deyir: "Ey Sur, Mən sənə qarşı gəlirəm. Dəniz necə dalğalarını coşdurursa, Mən də eləcə çoxlu milləti sənin üstünə coşduracağam. **4** Onlar Surun divarlarını dağıdacaq və qüllələrini uçuracaq. Töküntülərini silib-süpürəcək, onu çılpaq bir qayaya çevirəcəyəm. **5** Sur dənizin ortasında torların sərildiyi bir yer olacaq, çünki Mən bunu söylədim, Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. Sur millətlər üçün qarət malı olacaq. **6** Oraya tabe olan sahil şəhərlərində yaşayanlar qılıncla öldürüləcək. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm". **7** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən padşahlar padşahı olan Babil padşahı Navuxodonosoru atlar, döyüş arabaları, süvarilər, qoşun və çoxlu xalqla birgə şimaldan Surun üstünə gətirəcəyəm. **8** Ey Sur, o sənə tabe olan sahil şəhərlərində yaşayanları qılıncla öldürəcək, sənə qarşı mühasirə divarları, torpaq qalağı quracaq və sipərini əleyhinə qaldıracaq. **9** Sənin divarlarını vurub-dəlmək üçün qoçbaşı alətləri quracaq, baltaları ilə qüllələrini uçuracaq. **10** Atları çox olduğu üçün onların tozu səni örtəcək. Divarlarında oyuq açılmış bir şəhərə girilən tək sənin darvazalarından girdikləri zaman atlıların, təkərlərin və döyüş arabalarının gurultusundan divarların titrəyəcək. **11** O öz atlarının dırnaqları ilə sənin bütün küçələrini tapdalayıb xarab edəcək, xalqını qılıncla öldürəcək. Möhkəm sütunların yerlə yeksan olacaq. **12** Onlar sərvətini talan edəcək, ticarət mallarını qarət edəcək. Sənin divarlarını dağıdacaq, gözəl evlərini uçuracaq, daşlarını, taxtalarını və töküntülərini suya atacaqlar. **13** Oxuduğun nəğmələrin səsinə son qoyacağam. Liralarının sədası artıq eşidilməyəcək. **14** Səni çılpaq bir qayaya çevirəcəyəm, torların sərildiyi bir yer olacaqsan. Bir daha tikilməyəcəksən", çünki Mən Rəbb bunu söylədim, Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **15** Xudavənd Rəbb Sura belə deyir: "Səndə qırğın olanda, yaralılar inildəyəndə dağılmağının gurultusundan sahil xalqları titrəməyəcəkmi? **16** Bütün dəniz ölkələrinin rəhbərləri taxtlarından enəcək,

libaslarını çıxaracaq, əlvan naxışlı paltarlarını soyunacaq, dəhşətə bürünəcək, yerə oturacaq, hər an titrəyəcək və sənin taleyindən heyrətə düşəcək. **17** Onlar sənin üçün mərsiyə oxuyub deyəcək: ‹Dənizçilərin yaşadığı məşhur şəhər, Sən necə məhv oldun? Dənizdə güclü idin. Sən və sənin əhalin Sahildə yaşayanların hamısını Dəhşətə salmışdınız. **18** İndi dağıldığın gün Adalar titrəyir, Adalarda yaşayanlar Sənin yıxılmağından heyrətə düşür›". **19** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Səni sakinsiz qalmış şəhərlər kimi xaraba bir şəhərə çevirdiyim, əngin dənizlərlə qərq etdiyim vaxt dərin sular səni örtəndə **20** qəbirə enənlərlə birgə qədim zamanlarda yaşayanların yanına endirəcəyəm. Sənin üçün qəbirə enənlərlə birgə qədim xarabalıqlar kimi yer üzünün dərinliklərində məskən quracağam ki, bir daha qayıtmayasan və Mən sənə dirilər arasında izzət verməyim. **21** Aqibətini dəhşətli edəcəyəm. Sən artıq yox olacaqsan. Səni axtaracaq, ancaq tapmayacaqlar" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

27 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Sən ey bəşər oğlu, Sur üçün mərsiyə oxuyub **3** ona söylə ki, sən ey dəniz qapılarında yerləşən, çoxlu sahil xalqı ilə ticarət edən şəhər, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Ey Sur, sən dedin: ‹Mən gözəllikdə qüsursuzam›. **4** Sərhədlərin dənizin qoynunda idi. Səni tikənlər gözəlliyini kamil etdi. **5** Bütün taxtalarını Senirin şam ağaclarından düzəltdilər. Sənə dor qayırmaq üçün Livandan sidr ağacları gətirdilər. **6** Avarlarını Başanın palıd ağaclarından qayırdılar, Göyərtəni fil sümüyü ilə bəzənən, Kittim sahillərindən gətirilən Şam ağaclarından düzəltdilər. **7** Sənin yelkənin, bayrağın Misirin naxışlı kətanından oldu. Talvarın Elişa sahillərinin Bənövşəyi və tünd qırmızı parçalarından idi. **8** Sidonda və Ervadda yaşayanlar Sənin avar çəkənlərin idi. Ey Sur, səndə bacarıqlı adamlar var idi, Gəmiçilərin onlardan idi. **9** Gəmilərindəki yarıqları təmir edənlər Gevalın təcrübəli və bacarıqlı adamları idi. Dənizdəki bütün gəmilər və dənizçilər Mallarını dəyişmək üçün Sənin yanına gəldi. **10** Fars, Lud və Put əsgərləri Ordunda xidmət edirdi. Qalxanlarını, dəbilqələrini Divarlarından asdılar, Sənə əzəmət verdilər. **11** Ervaddan və Xelekdən gələnlər Hər tərəfdən divarlarını qorudu. Qammadlılar qüllələrində gözətçi oldu. Qalxanlarını divarlarından asdı, Gözəlliyini kamil etdi. **12** Səndə hər cür mal bol olduğu üçün Tarşiş səninlə ticarət etdi, Mallarının əvəzinə sənə Gümüş, dəmir, qalay və qurğuşun verdilər. **13** Yavan, Tuval və Meşek səninlə ticarət etdi, Mallarının əvəzinə sənə Qullar və tunc qablar verdilər. **14** Bet-Toqarma xalqı Mallarının əvəzinə sənə At, döyüş atı və qatır verdi. **15** Dedan xalqı səninlə ticarət etdi, Çoxlu sahil xalqı sənin müştərin idi, Səndən aldıqları malın əvəzinə Fil sümüyü və abnos ağacı verdilər. **16** Sənin məmulatın çox olduğu üçün Aram səninlə ticarət etdi, Mallarının əvəzində sənə Firuzə, tünd qırmızı qumaş, naxışlı paltarlar, İncə kətan, mərcan və yaqut verdilər. **17** Yəhuda və İsrail ölkəsi səninlə ticarət etdi, Mallarının əvəzinə sənə Minnit buğdası, darı, bal, Zeytun yağı və balzam verdilər. **18** Sənin məmulatın çox olduğu üçün, Səndə hər cür mal bol olduğuna görə Dəməşq səninlə ticarət etdi, Helbon şərabı, Saxar yunu ilə ticarət etdi. **19** Vadan və Uzaldan gələn Yavan səninlə ticarət etdi. Sənə gətirilən mallar arasında İşlənmiş dəmir, darçın və ətirli qamış var idi. **20** Dedan xalqı səninlə ticarət edib Sənə yəhər üçün qumaş verdi. **21** Ərəbistan və bütün Qedar rəhbərləri Sənin müştərilərin idi, Quzu, qoç və təkə ilə Səninlə ticarət etdilər. **22** Səba və Raama tacirləri Səninlə ticarət etdi. Mallarının əvəzinə sənə Hər cür dəyərli ətriyyat, qiymətli daşlar və qızıl verdilər. **23** Xaran, Kanne, Eden, Səba tacirləri, Aşşur və Kilmad Səninlə ticarət etdi, **24** Onlar bazarlarında Gözəl paltar, bənövşəyi qumaş, naxışlı libaslar, Sıx toxunmuş, iplərlə bağlanmış Rəngli xalçalarla Səninlə ticarət etdi. **25** Tarşiş gəmiləri sənin mallarını daşıdı. Dənizin qoynunda böyük yüklə doldun. **26** Avarçəkənlərin səni açıq dənizlərə çıxartdı, Ancaq şərq yeli dənizin qoynunda səni parçaladı. **27** Gəmin qəzaya uğradığı gün Var-dövlətin, malların, ticarət şeylərin, Gəmiçilərin, sükançıların, Təmirçilərin, ticarət şəriklərin, Döyüşçülərin – içində olan bütün camaat Dənizin dərinliklərinə batacaq. **28** Sükançıların fəryadından Dənizin sahilləri titrəyəcək. **29** Avarçəkənlərin hamısı gəmilərini tərk edəcək, Gəmiçilərlə sükançıların hamısı Gəmilərindən düşüb quruda dayanacaq. **30** Uca səslə sənin üçün Acı-acı fəryad edəcəklər. Başlarına torpaq səpələyəcəklər, Küldə eşələnəcəklər. **31** Sənin üçün saçlarını ülgüclə qırxacaqlar, Çula bürünəcəklər. Sənin üçün acı-acı ağlayıb Yas tutacaqlar. **32** Yaslarında sənin üçün mərsiyə oxuyub Belə deyəcəklər: ‹Dənizin ortasında Sur şəhəri kimi susdurulan Bir şəhər varmı görəsən?› **33** Malların dənizin o tayına çatanda Çoxlu xalqı doydururdun. Böyük var-dövlətinlə, malınla Dünya padşahlarını sərvət sahibi edirdin. **34** İndi isə dənizdə, suların dərinliyində Xarabalığa çevrildiyin zaman Mal-dövlətin və bütün camaatın Səninlə birlikdə batdı. **35** Sahillərdə yaşayanların

hamısı Başına gələnlərdən heyrətə düşdü. Onların padşahlarının tükləri biz-biz oldu, Bənizləri soldu. **36** Millətlərin arasındakı tacirlər Sənə görə fit çalacaq. Aqibətin dəhşətli oldu, Sən əbədi olaraq yox olacaqsan"».

28 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, Sur hökmdarına söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Sən qürurlandın və belə söylədin: ‹Mən Allaham, Dənizlərin qoynunda, Allahın taxtında otururam›. Ürəyində özünü Allah sandın, Ancaq sən Allah deyil, insansan. **3** Bax sən Danieldən daha müdriksən, Heç kəs öz sirrini səndən gizlədə bilməz. **4** Müdrikliyin və ağlınla özünə sərvət yığdın, Xəzinələrinə qızıl-gümüş topladın. **5** Ticarətdə çox bacarıqlı olduğun üçün Öz sərvətini artırdın. Var-dövlətin çoxalanda Özünə qürrələndin". **6** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi ki ürəyində özünü Allah sandın, **7** Mən də yadelliləri, ən rəhmsiz millətləri Üstünə göndərəcəyəm. Onlar sənin müdrikliyinin gözəlliyinə Qılınc çəkib Əzəmətini murdarlayacaq. **8** Səni məzara endirəcəklər. Sən dənizlərin qoynunda Dəhşətli bir ölümlə məhv olacaqsan. **9** Səni öldürənlərə də ‹Mən Allaham› deyəcəksənmi? Səni öldürənlərin əlində Sən Allah deyil, insansan. **10** Yadellilərin əlində Sünnətsizlərin ölümü ilə öləcəksən". Çünki Mən bunu söylədim, Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». **11** Mənə yenə Xudavənd Rəbbin sözü nazil oldu: «Ey bəşər oğlu, Sur padşahı üçün mərsiyə oxuyub söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: **12** "Sən kamilliyin möhürüsən, Müdrikliyin bütöv, Gözəlliyin qüsursuz idi. **13** Sən Allahın bağçası olan Eden bağında idin. Cürbəcür qiymətli daşlarla – Yaqut, topaz, almaz, Sarı yaqut, damarlı əqiq, yəşəm daşı, Göy yaqut, firuzə və zümrüdlə bəzənmişdin. Qaxma və oyma işlərin qızıldan idi. Bunlar yaradıldığın gün hazırlanmışdı. **14** Sən məsh edilmiş, qoruyucu bir keruv idin. Səni bunun üçün qoymuşdum. Allahın müqəddəs dağının üstündə idin, Odlu daşlar arasında gəzirdin. **15** Yaradıldığın gündən Səndə pislik tapılana qədər Yollarında qüsursuz idin. **16** Bol ticarətindən ötrü İçin zorakılıqla doldu, Sən günah etdin. Buna görə də səni murdar bir şey kimi Allahın dağından atdım, Odlu daşların arasından qovdum, Ey qoruyucu keruv! **17** Gözəl olduğun üçün ürəyin qürurlandı, Əzəmətinə görə müdrikliyini korladın. Beləcə səni yerə atdım, Padşahların önündə tamaşaya çevirdim. **18** Çoxlu təqsir etdiyin üçün, Ticarətdə əliəyriliyinə görə Müqəddəs məkanlarını murdarladın. Mən içindən bir od çıxardım ki, Səni yandırıb məhv etsin. Bütün seyr edənlərin gözü önündə Səni torpaq üstündə külə çevirdim. **19** Xalqlar arasında səni tanıyanlar Fəlakətinə heyrət etdi. Aqibətin dəhşətli oldu, Artıq salamat qalmayacaqsan"». **20** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **21** «Ey bəşər oğlu, üzünü Sidona tərəf çevirib onun əleyhinə peyğəmbərlik edərək söylə ki, **22** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Ey Sidon, Mən sənin əleyhinəyəm, Sənin içində izzət qazanacağam. Mən sakinlərini cəzalandırıb Onların arasında müqəddəs tutulanda Biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **23** Əhalinin içinə vəba, Küçələrinə qan göndərəcəyəm. Hər tərəfdən onların üstünə gələn qılıncla Vurulub həlak olacaqlar. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **24** İsrail nəslinin ətrafında olub onları təhqir edən heç bir xalq bir daha İsrail üçün batan tikan, sancan qanqal olmayacaq. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm". **25** Xudavənd Rəbb belə deyir: "İsrail xalqını aralarına səpələdiyim xalqların içindən yığanda, millətlərin gözü önündə müqəddəs tutulanda onlar qulum Yaquba verdiyim torpaqlarında sakin olacaq. **26** Orada asayiş içində yaşayacaq, evlər tikəcək və bağlar salacaqlar. Onları təhqir edən bütün ətraf xalqları cəzalandırdığım zaman asayiş içində yaşayacaqlar. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm"».

29 Sürgünlüyümüzün onuncu ilində, onuncu ayın on ikinci günü mənə Rəbbin sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, üzünü Misir padşahı olan firona tərəf çevir, onun və bütün Misirin əleyhinə peyğəmbərlik edib söylə ki, **3** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Ey öz çayları içində yatan Böyük əjdaha Misir padşahı firon, Mən sənin əleyhinəyəm. Sən deyirsən: ‹Nil çayı mənimdir, Onu özüm üçün yaratdım›. **4** Sənin çənənə qarmaq keçirəcəyəm, Çaylarındakı balıqları Sənin pulcuqlarına yapışdıracağam. Pulcuqlarına yapışmış balıqlarla birgə Səni çaylarından çıxaracağam. **5** Səni də, çaylarındakı bütün balıqları da Səhraya atacağam. Çöllərə düşəcəksən, Yığılıb basdırılmayacaqsan. Səni yem kimi vəhşi heyvanlara, Göydəki quşlara verəcəyəm. **6** Onda Misirdə yaşayan hər kəs Biləcək ki, Rəbb Mənəm. Çünki sən İsrail xalqı üçün Qamışdan olan bir dəyənək oldun. **7** Səndən yapışdıqları zaman Qırılıb onların çiyinlərini yardın, Sənə söykəndikləri zaman Qopub onların bellərini burxutdun". **8** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən sənin üstünə qılınc gətirəcəyəm, insanı da, heyvanı da üzərindən silib məhv edəcəyəm. **9** Misir kimsəsiz qalacaq və xarabalığa çevriləcək. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. Firon dedi: ‹Nil çayı mənimdir, onu mən yaratdım›. **10** Buna görə də Mən sənin və

çaylarının əleyhinə olacağam. Misir torpağını Miqdoldan Asvana, Kuş sərhədinə qədər kimsəsiz qoyacağam və xarabalığa çevirəcəyəm. **11** İçindən insan ayağı da, heyvan ayağı da keçməyəcək, orada qırx il adam yaşamayacaq. **12** Misiri xaraba qalan ölkələr kimi xarabalığa çevirəcəyəm. Şəhərləri viran olmuş şəhərlər kimi qırx il kimsəsiz qalacaq. Misirliləri millətlər arasına yayacağam, ölkələr arasına səpələyəcəyəm". **13** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qırx ildən sonra Misirliləri səpələndikləri xalqların arasından bir yerə yığacağam. **14** Sürgün olunan Misirliləri Patros torpağına – öz vətənlərinə geri qaytaracağam. Onlar orada zəif bir padşahlıq yaradacaq. **15** Padşahlıqların ən gücsüzü olacaqlar, bir daha millətlərin üzərində ağalıq etməyəcəklər. Daha millətlərə hökmran olmasınlar deyə onların sayını azaldacağam. **16** Misir bir daha İsrail xalqının güvəndiyi yer olmayacaq. Misirlilər onlara Misirə qayıtmaqla günah etdiklərini xatırladacaqlar. İsraillilər onda biləcəklər ki, Xudavənd Rəbb Mənəm"». **17** Sürgünlüyümüzün iyirmi yeddinci ilində, birinci ayın birinci günü mənə Rəbbin sözü nazil oldu: **18** «Ey bəşər oğlu, Babil padşahı Navuxodonosor Surla müharibədə öz ordusuna çox zəhmət verdi: əsgərlərin saçı töküldü, ağır yük daşımaqdan çiyinləri yağır oldu. Amma Surla müharibədə ordusuna zəhmət verməsinə baxmayaraq, bunun nə özünə, nə də ordusuna bir xeyri oldu. **19** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən Misir ölkəsini Babil padşahı Navuxodonosora verəcəyəm. O, sərvətini aparıb ölkəni qarət və talan edəcək. Ordusunun xeyri bu olacaq. **20** Çəkdiyi zəhmətin əvəzində Misir ölkəsini ona verdim, çünki o da, ordusu da bu işi Mənim üçün etdi" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **21** "O gün İsrail nəslinin gücünü özünə qaytaracağam. Onların arasında sənin dilini açacağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm"».

30 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik edib söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "‹Ah, o gün› deyib fəryad edin, **3** Çünki o gün yaxındır, Rəbbin günü yaxındır. O gün buludlu gündür, Millətlərin qiyamət günüdür. **4** Misirin üstünə qılınc gələcək, Kuş əzab çəkəcək. Misirdə adamlar həlak olanda Ölkənin sərvəti qarət olunacaq, O öz təməlindən dağılacaq. **5** Misirlə birlikdə Kuş, Put, Lud, Bütün Ərəbistan, Kuv və əhd bağladığı ölkənin adamları Qılıncdan keçiriləcək". **6** Rəbb belə deyir: "Misirə arxa olanlar yıxılacaq, Onun qürurlandığı qüdrət çökəcək. Miqdoldan Asvana qədər ərazidə Qılıncdan keçiriləcəklər" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **7** "Misir xaraba qalmış ölkələr kimi Xaraba qalacaq. Şəhərləri viran olmuş Şəhərlər kimi viran olacaq. **8** Mən Misiri oda təslim edəndə, Ona kömək edənlər əziləndə Biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **9** O gün qayğısız Kuş əhalisini qorxutmaq üçün gəmilərlə qasidlər göndərəcəyəm. Onlar Misirin dağıldığı gün gələndə dəhşətə düşəcək. Budur, o gün gəlir!" **10** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Babil padşahı Navuxodonosor vasitəsilə Misirin sərvətinə son qoyacağam. **11** O öz ordusu ilə, millətlər arasında ən rəhmsizi ilə Ölkəni yerlə yeksan etmək üçün gətiriləcək. Misirə qarşı qılınc çəkəcək, Ölkəni ölülərlə dolduracaq. **12** Çayları qurudub, Ölkəni pis adamlara satacağam. Ölkəni də, orada olan hər şeyi də Yadellilərin əli ilə viran edəcəyəm" Mən Rəbb bunu söylədim. **13** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Bütləri məhv edəcəyəm, Nofdakı bütləri yox edəcəyəm. Artıq Misirdə rəhbər qalmayacaq, Ölkəni dəhşətə salacağam. **14** Patrosu xarabalığa çevirəcəyəm, Soanı oda verəcəyəm, No şəhərini cəzalandıracağam. **15** Qəzəbimi Misirin qalası olan Sin üzərinə tökəcəyəm, No şəhərinin çoxlu əhalisini yox edəcəyəm. **16** Misiri oda verəcəyəm, Sin ağrıdan qıvrılacaq, No şəhərinin divarı yarılacaq. Gündüz vaxtı Nofda Düşmənlər cövlan edəcək. **17** On şəhərinin və Pi-Besetin cavanları Qılıncdan keçiriləcək. Oradakı əhali sürgün olunacaq. **18** Taxpanxesdə Misirin boyunduruğunu qırdığım zaman Orada gündüz qaranlığa çevriləcək, Qürurlandığı qüdrət məhv olacaq. Şəhər buludlarla örtüləcək, Qızları sürgün olunacaq. **19** Beləcə Misiri cəzalandıracağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm"». **20** Sürgünlüyümüzün on birinci ilində, birinci ayın yeddinci günü mənə Rəbbin sözü nazil oldu: **21** «Ey bəşər oğlu, Misir padşahı fironun qolunu qırdım. Qolu sağalmaq üçün bağlanmadı, ona sarğı qoyulmadı ki, qılınc ələ alacaq qədər güclənsin. **22** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən Misir padşahı fironun əleyhinəyəm. Hər iki qolunu – sağlam olanı da, sınanı da qıracaq, qılıncı əlindən salacağam. **23** Misirliləri millətlər arasına yayacağam, ölkələr arasına səpələyəcəyəm. **24** Babil padşahının qoluna güc verəcək, qılıncımı onun əlinə verəcəyəm. Fironun isə qollarını qıracağam. O, Babil padşahının önündə ağır yaralı kimi inildəyəcək. **25** Babil padşahının qoluna güc verəcəyəm, fironun qolları isə yanına düşəcək. Qılıncımı Babil padşahının əlinə verəndə, o da bu qılıncı Misir ölkəsinə tuşlayanda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **26** Misirliləri millətlər arasına yayacağam və ölkələr arasına səpələyəcəyəm. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm"».

31 Sürgünlüyümüzün on birinci ilində, üçüncü ayın birinci günü mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, Misir padşahı firona və onun camaatına söylə: "Əzəmətdə kim sənin-lə müqayisə edilə bilər? **3** Bax Aşşur Livandakı sidr ağacına bənzəyirdi, Meşəyə kölgə salan gözəl budaqları var idi, Çox uca idi, başı buludlara çatırdı. **4** Onu sular bəslədi, Dərin su qaynaqları böyütdü. Çayları əkildiyi yeri əhatə etdi, Arxları çöldəki bütün ağaclara çatırdı. **5** Buna görə də çöldəki bütün ağaclardan böyük oldu, Bol su içdiyi üçün qol-budaq atıb Şaxələri uzandı. **6** Bütün göy quşları onun budaqlarında yuva qurdu, Vəhşi heyvanlar şaxələri altında balaladı, Bütün böyük millətlər kölgəsində yaşadı. **7** Böyüklüyü və uzun budaqları ilə gözəl oldu, Çünki kökləri bol su içdi. **8** Allahın bağçasındakı sidr ağacları da Boyda ona çatmazdı, Şam ağacları boyda onun budaqlarına yetməzdi, Çinar ağacları onun şaxələri kimi deyildi, Allahın bağçasındakı ağaclardan heç biri Onun kimi gözəl deyildi. **9** Sıx budaqlarla o sidr ağacını gözəlləşdirdim, Allahın bağçası olan Edendəki Bütün ağaclar ona qısqandı". **10** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "İndi ki boyu ucalıb başı buludlara çatanda ucalığına görə ürəyi qürurlandı, **11** Mən də onu millətlərin başçısına təslim etdim. O da onunla pisliyinə görə rəftar edəcək. Mən onu qovdum və **12** yadelli millətlərin ən rəhmsizi onu kəsib yerə yıxdı. Budaqları dağlara və bütün dərələrə düşdü. Şaxələri ölkənin bütün vadilərində qırılıb qaldı. Yer üzünün bütün xalqları kölgəsindən çəkilib onu tərk etdi. **13** Göydəki bütün quşlar onun yıxılmış gövdəsi üstünə qondu, bütün vəhşi heyvanlar şaxələri arasında yaşadı. **14** Bu ona görə oldu ki, bir daha suların yaxınlığında bitən heç bir ağac boy-buxun atmasın, başını buludlara çatdırmasın, bol su içən heç bir ağac bu qədər yüksəlməsin. Çünki onların hamısı qəbirə enən insanlarla birgə ölümə – yerin dərinliklərinə təslim edildi". **15** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Sidr ağacı ölülər diyarına endiyi gün ona yas tutsunlar deyə dərin su qaynaqlarını örtdüm, çaylarını dayandırdım, gur sularının qabağını kəsdim. O ağac üçün Livana yas tutdurdum, bütün çöl ağaclarını qurutdum. **(Sheol h7585)** **16** Qəbirə enənlərlə birgə onu ölülər diyarına endirdiyim zaman dağılmasının gurultusundan millətləri lərzəyə saldım. O zaman Eden bağındakı bütün ağaclar, Livanın ən seçilmiş, ən yaxşı və bol sulanan ağacları yerin dərinliklərində təsəlli tapdı. **(Sheol h7585)** **17** Kölgəsində yaşayanlar, millətlər arasında ona arxa duranlar da onunla birlikdə ölülər diyarına – qılıncla öldürülmüş adamların yanına endi. **(Sheol h7585)** **18** Eden ağaclarından hansı izzət və əzəmətdə sənin-lə müqayisə edilə bilər? Ancaq sən Eden ağacları ilə birgə yerin dərinliklərinə endiriləcək, qılıncla öldürülənlərlə birgə sünnətsizlərin arasında yatacaqsan. Fironun və onun camaatının aqibəti belə olacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

32 Sürgünlüyümüzün on ikinci ilində, on ikinci ayın birinci günü mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, Misir padşahı firon üçün mərsiyə oxuyub ona söylə: "Millətlər içində özünü cavan bir aslana bənzətdin, Amma sən bir dəniz əjdahası kimisən. Çayları qarışdırırsan, Ayaqlarınla suları çalxalayıb Çayları bulandırırsan". **3** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Çoxlu xalqdan ibarət bir qoşun göndərib Torumu üstünə atacağam. Onlar səni torumla dartıb çıxaracaq. **4** Səni quruya çıxaracağam, Çölün üzünə atacağam, Göydəki quşları üstünə qonduracağam. Yer üzünün vəhşi heyvanlarını Səninlə doyduracağam. **5** Bədənini dağların üstünə sərəcəyəm, Dərələri leşinlə dolduracağam. **6** Ölkəni dağlara qədər axan qanınla sulayacağam, Vadilər meyitinlə dolacaq. **7** Səni məhv etdiyim zaman Göyləri bağlayacağam, Ulduzları qaraldacağam, Günəşi buludla örtəcəyəm, Ay işığını verməyəcək. **8** Sənin üzərində nur saçan Bütün səma cisimlərini qaraldacağam, Ölkəni qaranlığa qərq edəcəyəm" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **9** "Sənin məhv olmaq xəbərini, Millətlərin arasına, Tanımadığın ölkələrə çatdırdığım zaman Bir çox xalqların ürəyini kədərləndirəcəyəm. **10** Sənin başına gələnlərlə Bir çox xalqı heyrətə salacağam. Onların önündə qılıncımı yellədiyim zaman Sənə görə padşahlarının tükləri biz-biz olacaq. Yıxıldığın gün Onların hamısı öz canları üçün Durmadan qorxu içində titrəyəcək". **11** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Babil padşahının qılıncı sənin üstünə gələcək. **12** İzin verəcəyəm ki, millətlərin rəhmsiz igidləri Sənin xalqını qılıncdan keçirsin. Onlar Misirin qürurunu qıracaqlar, Bütün ordusunu məhv edəcəklər. **13** Bol suların yanında otlayan Bütün mal-qaranı yox edəcəyəm. Bundan sonra insan ayağı da, heyvan ayağı da Suları qarışdırıb bulandırmayacaq. **14** O zaman onların sularını duruldacağam, Çaylarını yağ kimi axıdacağam" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **15** "Misiri xarabalığa çevirəndə, Ölkəni hər şeydən məhrum edəndə, Orada yaşayan hər kəsi məhv edəndə Biləcəklər ki, Rəbb Mənəm". **16** Misir üçün oxunan mərsiyə budur. Millətlərin qızları bu mərsiyəni

oxuyacaq. Misir və onun xalqı üçün bu mərsiyəni oxuyacaqlar. Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». **17** Sürgünlüyümüzün on ikinci ilində, ayın on beşinci günü mənə yenə Rəbbin sözü nazil oldu: **18** «Ey bəşər oğlu, Misir xalqı üçün yas tut. Onları və güclü millətlərin qızlarını qəbirə enənlərlə birgə yerin dərinliklərinə endir. **19** Onlara söylə: "Məgər sən başqalarından daha gözəlsən? Yerin altına en və oradakı sünnətsizlərlə birgə uzan". **20** Misir xalqı qılıncla öldürülənlərin arasına düşəcək. Bu xalq qılıncın ixtiyarına verildi. Qoy Misir bütün camaatı ilə birgə sürüklənsin. **21** Qüdrətli başçılar ölülər diyarından Misir və ona arxa olanlar üçün belə söyləyəcək: "Yerin altına endilər, qılıncla öldürülən sünnətsizlər kimi indi burada yatırlar". **(Sheol h7585)** **22** Aşşur və bütün ordusu oradadır. Qılıncdan keçirilmiş, ölmüş əsgərlərinin məzarları ətrafını bürümüşdür. **23** Onların məzarları qəbirin lap dibində, ordusu məzarının ətrafında uzanıb. Dirilər arasına qorxu salanların hamısı qılıncdan keçirilib öldürülmüşdür. **24** Elam oradadır və bütün xalqı öz məzarlarının ətrafında uzanıb. Onların hamısı qılıncdan keçirilmiş, ölmüş və sünnətsiz halda yerin dərinliklərinə enmişdir. Dirilər arasına qorxu salmışdılar, indi isə xəcalət içində qəbirə enənlərə qoşuldular. **25** Elam üçün öldürülənlər arasında bir yataq hazırlandı. Bütün xalqı məzarının ətrafındadır. Onların hamısı sünnətsiz halda qılıncdan keçirilib öldürülmüşdür. Dirilər arasına qorxu salmışdılar, indi isə xəcalət içində qəbirə enənlərə qoşulub öldürülənlərin arasına qoyuldular. **26** Meşek, Tuval oradadır və bütün xalqı öz məzarlarının ətrafında uzanıb. Onların hamısı sünnətsiz halda qılıncdan keçirilib öldürülmüşdür. Dirilər arasına qorxu salmışdılar. **27** Onlar da döyüş silahları ilə ölülər diyarına enən, qılıncları başlarının altına qoyulan, sünnətsiz igidlərlə birgə məzara uzanacaq. Onların cəzası özlərinin üzərinə gəldi. Sağ ikən bu igidlər dirilər arasına qorxu salmışdılar. **(Sheol h7585)** **28** Sən də, ey firon, qırılacaqsan, qılıncla öldürülənlərlə birgə sünnətsizlərin arasında uzanacaqsan. **29** Edom, padşahları və bütün rəhbərləri oradadır. Güclü olmalarına baxmayaraq, qılıncla öldürülənlərin yanına qoyuldular. Qəbirə enənlərin, sünnətsizlərin yanına uzanırlar. **30** Bütün şimal ölkələrinin başçıları, bütün Sidonlular oradadır. Gücləri ilə qorxu saldıqları halda öldürülənlərlə birgə rüsvayçılıq içində yerin altına endilər. Sünnətsiz halda qılıncla öldürülənlərlə birgə xəcalət içində qəbirə enənlərin yanına uzandılar. **31** "Firon və onun bütün ordusu qılıncla öldürülmüş bu böyük kütləni görəndə təsəlli tapacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **32** "Dirilər arasına qorxu salmasına izin verdiyimə baxmayaraq, firon və onun bütün xalqı qılıncla öldürülənlərlə birgə sünnətsizlərin yanına uzanacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

33 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, xalqına mənsub olanlara belə söylə: "Deyək ki Mən bir ölkənin üstünə qılınc göndərəndə həmin ölkə xalqı arasından bir nəfəri seçib özü üçün gözətçi qoyur. **3** Bu gözətçi də ölkənin üstünə qılıncın gəldiyini görəndə şeypur çalıb xalqa xəbərdarlıq edir. **4** O zaman kim şeypur səsini eşidib xəbərdarlığa diqqət etməsə və qılınc gəlib onu öldürsə, ölümünün məsuliyyətini özü daşıyır. **5** O, şeypur səsini eşitmiş, ancaq xəbərdarlığa diqqət etməmişdir, buna görə də ölümünün məsuliyyətini özü daşıyır. Amma xəbərdarlığa diqqət etsəydi, canını xilas edərdi. **6** Lakin gözətçi gələn qılıncı görüb şeypur çalmırsa, xalqa xəbərdarlıq edilmirsə və qılınc da gəlib onlardan birini həlak edirsə, o adam öz təqsirinə görə öldürülmüşdür, ancaq ölümünün məsuliyyətini gözətçinin üzərinə qoyaram. **7** Sən ey bəşər oğlu, səni İsrail nəsli üçün gözətçi qoydum. Sən sözü Mənim ağzımdan eşidib Mənim tərəfimdən onlara xəbərdarlıq edəcəksən. **8** Pis adama Mən ‹ey pis adam, mütləq öləcəksən› deyəndə sən ona öz yolundan dönmək üçün xəbərdarlıq etməsən, o pis adam öz təqsirinə görə öləcək, ancaq ölümünün məsuliyyətini sənin üzərinə qoyacağam. **9** Əgər sən pis adama öz yolundan dönmək üçün xəbərdarlıq etsən, amma o öz yolundan dönməsə, öz təqsirinə görə öləcək, sənsə canını qurtarmış olursan". **10** Sən ey bəşər oğlu, İsrail evinə belə söylə: "Siz deyirsiniz ki, üsyanlarımız və günahlarımız bizi üzür və biz onların içində əriyib yox oluruq. Belə halda necə yaşaya bilərik?" **11** Onlara de: "Varlığıma and olsun, pis adamın ölümündən yox, onun öz yolundan dönüb yaşamasından zövq alıram" Xudavənd Rəbb bəyan edir. "Dönün, pis yollarınızdan dönün. Nə üçün öləsiniz, ey İsrail nəsli?" **12** Sən ey bəşər oğlu, xalqına mənsub olanlara söylə: "Üsyan etdiyi halda salehin salehliyi onu xilas etməz. Pis adama gəlincə, o öz pisliyindən dönərsə, bundan ötrü həlak olmaz. Saleh adam günah etdiyi halda öz salehliyi ilə yaşaya bilməz. **13** Saleh adama ‹əlbəttə, yaşayacaqsan› dediyim zaman o öz salehliyinə güvənib pislik edərsə, saleh işlərindən heç biri yada salınmayacaq və etdiyi pisliyə görə öləcək. **14** Pis adama ‹əlbəttə, öləcəksən› dediyim zaman günahından dönüb ədalətli və saleh işlər

görərsə – **15** girovunu geri verərsə, soyğunçuluqla aldığını geri qaytararsa, pislik etmədən həyatverici qaydalara görə rəftar edərsə, əlbəttə, ölməyib yaşayacaq. **16** Bu adamın etdiyi günahlardan heç biri onun əleyhinə yada salınmayacaq. Ədalətli və saleh əməl etdiyi üçün, əlbəttə, yaşayacaq". **17** Ancaq sənin xalqına mənsub olanlar deyir: "Rəbbin yolu düz deyil". Halbuki onların öz yolları düz deyil. **18** Saleh adam öz salehliyindən dönüb pislik edərsə, bundan ötrü öləcək. **19** Pis adam öz pisliyindən dönüb ədalətli və saleh əməl etsə, bu əməllərlə yaşayacaq. **20** Ancaq siz deyirsiniz: "Rəbbin yolu düz deyil". Sizin hər birinizi öz əməlinə görə mühakimə edəcəyəm, ey İsrail nəsli!» **21** Sürgünlüyümüzün on birinci ilində, onuncu ayın beşinci günü Yerusəlimdən qaçıb qurtulmuş bir nəfər gəlib mənə dedi: «Şəhər zəbt edildi». **22** O qaçqın mənim yanıma gəlməmişdən əvvəl axşam vaxtı Rəbbin əli mənim üstümdə idi və mən danışa bilmirdim. Səhər adam yanıma gəlməzdən qabaq Rəbb dilimi açdı, dilim açıldı, artıq danışa bilirdim. **23** Onda mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **24** «Ey bəşər oğlu, İsrailin xaraba qalmış şəhərlərində yaşayanlar belə söyləyir: "İbrahim yalqız olduğu halda ölkəni mülk aldı. Biz isə çoxuq, ona görə də ölkə mülk olaraq bizə verilmişdir". **25** Bu sözlərdən ötrü onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Əti qanı ilə yeyirsiniz, bütlərinizə güvənirsiniz və qan tökürsünüz. Belə olduğu halda ölkəni mülk ala biləcəksinizmi? **26** Qılıncınıza arxalanırsınız, iyrənc işlər görürsünüz, hər kəs öz qonşusunun arvadını murdar edir. Belə olduğu halda ölkəni mülk ala biləcəksinizmi?" **27** Onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Varlığıma and olsun ki, xaraba qalan şəhərlərdə yaşayanlar hökmən qılıncla həlak olacaq. Çöldə qalanları yem olsunlar deyə vəhşi heyvanlara verəcəyəm. Qalalarda və mağaralarda olanlar vəbadan öləcək. **28** Ölkəni xaraba və sakinsiz qoyacağam. Qürurlandıqları qüdrət heç olacaq. İsrail dağları sakinsiz qalacaq, oradan kimsə keçməyəcək. **29** Etdikləri bütün iyrənc işlərdən ötrü ölkəni xaraba və sakinsiz qoyduğum zaman biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **30** Sənə gəlincə, ey bəşər oğlu, xalqına mənsub olanlar divarların dibində, evlərin qapısı qarşısında sənin barəndə danışır. Bir-birlərinə deyirlər: ‹Gəl gedək, Rəbb tərəfindən nazil olan sözə qulaq asaq›. **31** Xalq hər vaxt olduğu kimi sənin yanına gəlir. Mənim xalqım olduqları halda önündə oturur, sözlərinə qulaq asır, amma dediklərini etmirlər. Dilləri ilə səmimi olduqlarını iddia edirlər, ancaq ürəkləri haram qazanc dalınca gedir. **32** Sən onlar üçün gözəl səslə sevgi nəğmələri oxuyan yaxşı bir çalğıçı kimisən. Sözlərinə qulaq asır, ancaq dediklərini etmirlər. **33** Lakin bütün bunlar doğru çıxanda – mütləq doğru çıxacaq – aralarında bir peyğəmbər olduğunu başa düşəcəklər"».

34 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik et, İsrailin çobanlarına qarşı peyğəmbərlik edib onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Yalnız özlərini bəsləyən İsrail çobanlarının vay halına! Çobanlar sürünü bəsləməli deyilmi? **3** Yağdan yeyir, yundan paltar geyir, bəslənmiş qoyun-keçini kəsirsiniz, ancaq sürünün qayğısına qalmırsınız. **4** Zəiflərə qüvvət vermədiniz, xəstə olanı sağaltmadınız, yaralanana sarğı qoymadınız, azanı geri qaytarmadınız, itəni axtarmadınız. Ancaq zor və qəddarlıqla onlara ağalıq etdiniz. **5** Onlar da çoban olmadığı üçün dağılışdı və vəhşi heyvanlara yem oldu. **6** Mənim sürüm bütün dağları və yüksək təpələri avara dolaşdı. Onlar bütün yer üzünə dağılışdı. Bir soruşan, bir axtaran yox". **7** Buna görə də, ey çobanlar, Rəbbin sözünə qulaq asın. **8** Xudavənd Rəbb bəyan edir: "Varlığıma and olsun, indi ki çoban olmadığı üçün sürüm qarət edildi, bütün vəhşi heyvanlara yem oldu, çobanlarım da sürümü axtarmadı və bəsləmədi, ancaq öz-özlərini bəslədi – **9** bütün bunlara görə, ey çobanlar, Rəbbin sözünə qulaq asın. **10** Xudavənd Rəbb belə deyir: ‹Mən bu çobanların əleyhinəyəm. Sürüm üçün hesab vermələrini tələb edəcəyəm. Sürünü otarmaq işini bir daha onlara həvalə etməyəcəyəm. Artıq çobanlar özlərini bəsləməyəcək. Sürümü onların dişlərindən qurtaracağam, bir daha onlara yem olmayacaqlar›". **11** Çünki Xudavənd Rəbb belə deyir: "Mən Özüm qoyunlarımı soruşub axtaracağam. **12** Dağılışmış qoyunlarının arasında olan bir çoban sürüsünü necə yoxlayırsa, Mən də qoyunlarımı eləcə yoxlayacağam. Buludlu və qaranlıq bir gündə ətrafa səpələndikləri hər yerdən onları qurtaracağam. **13** Onları xalqların arasından çıxaracağam, ölkələrdən toplayıb öz torpaqlarına gətirəcəyəm. İsrail dağlarında, vadilərdə, ölkənin bütün məskuni yerlərində onları otaracağam. **14** Onları gözəl bir otlaqda otaracağam. Yaylaqları İsrailin uca dağları üzərində olacaq. Orada gözəl bir yaylaqda yatacaqlar. İsrail dağları üzərində olan sıx otlaqda otlayacaqlar. **15** Sürümü Mən Özüm otaracağam, onları Mən Özüm yatıracağam" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **16** "İtəni axtaracaq, azanı geri qaytaracaq, yaralı olana sarğı qoyacaq, xəstə olana qüvvət verəcək, ancaq harınlayanları və güclü olanları həlak

edəcəyəm. Mən qoyunlarımı ədalətlə otaracağam”. **17** Siz ey Mənim sürüm, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Qoyunla qoyun arasında, qoçlarla təkələr arasında Mən hökm edəcəyəm. **18** Gözəl otlaqda otlamağınız sizə az idi ki, otlaqlarınızın qalanını da ayaqlarınız altında tapdalayırsınız? Duru su içməyiniz sizə az idi ki, artığını da ayaqlarınızla bulandırırsınız? **19** Mənim qoyunlarım isə sizin ayaqlarınızla tapdaladıqlarınızı yeyir, ayaqlarınızla bulandırdıqlarınızı içir”. **20** Buna görə də Xudavənd Rəbb onlara belə deyir: “Mən bəslənmiş qoyunla zəif qoyun arasında hökm edəcəyəm. **21** Siz bütün zəif qoyunları böyrünüzlə və çiyninizlə itələyir, kənara çıxarmaq üçün buynuzlarınızla vurursunuz. **22** Buna görə də Mən sürümü xilas edəcəyəm. Onlar daha qarət malı olmayacaq və qoyunla qoyun arasında Mən hökm edəcəyəm. **23** Başlarına onları otaran yeganə çoban olaraq qulum Davudu qoyacağam. Onları o otaracaq, çobanları da o olacaq. **24** Mən Rəbb onların Allahı olacağam, qulum Davud da onların içində rəhbər olacaq” Mən Rəbb bunu söylədim. **25** “Onlarla bir sülh əhdi bağlayacağam, ölkədən zərərli heyvanları qovacağam ki, onlar çöldə asayiş içində yaşayıb meşələrdə yatsın. **26** Onların özlərinə də, təpəmin ətrafındakı yerlərə də bərəkət verəcəyəm. Yağışı vaxtında yağdıracağam, bərəkətli yağışlar olacaq. **27** Çöldəki ağaclar meyvə yetirəcək, torpaq məhsul verəcək. Xalq öz torpağında asayiş içində yaşayacaq. Boyunduruq iplərini qırıb onları qul edənlərin əlindən qurtardığım zaman biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **28** Artıq millətlərin qarət malı olmayacaqlar, vəhşi heyvanlar da onları yeməyəcəklər. Asayiş içində yaşayacaqlar, onları qorxudan olmayacaq. **29** Onlar üçün şöhrətli bir şitillik yetişdirəcəyəm. Daha ölkədə aclıqdan tələf olmayacaq, millətlərin təhqirlərinə məruz qalmayacaqlar. **30** Onda biləcəklər ki, Mən – özlərinin Allahı Rəbb onlarlayam, onlar – İsrail nəsli də Mənim xalqımdır” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **31** “Mənim qoyunlarım, otlağımın qoyunları siz insanlarsınız, Mən də sizin Allahınızam” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

35 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, üzünü Seir dağına çevir və onun əleyhinə peyğəmbərlik edib **3** söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey Seir dağı, Mən sənin əleyhinəyəm. Mən əlimi sənə qarşı uzadacaq, Səni xaraba, sakinsiz bir yerə çevirəcəyəm. **4** Şəhərlərini viran edəcəyəm və sən xarabalığa çevriləcəksən. Onda biləcəksən ki, Rəbb Mənəm. **5** Sən İsrailliləre həmişə kin bəsləmisən, fəlakətə düşdükləri və cəzalandırıldıqları vaxt zirvəyə yetəndə onları qılınca təslim etmisən”. **6** Buna görə də Xudavənd Rəbb bəyan edir: “Varlığıma and olsun ki, səni qana bulaşdıracağam, qan səni izləyəcək, qan tökməkdən imtina etmədiyinə görə qan səni izləyəcək. **7** Mən Seir dağını sakinsiz bir yerə və xarabalığa çevirəcəyəm. Oraya gedib-gələnin ayağını kəsəcəyəm. **8** Dağlarını ölülərlə dolduracağam, qılıncdan keçirilənlər sənin təpələrində, dərələrində, vadilərində yıxılıb həlak olacaq. **9** Səni əbədi olaraq xarabalığa çevirəcəyəm, Şəhərlərində heç kəs yaşamayacaq. Onda biləcəksən ki, Rəbb Mənəm. **10** Sən belə söylədin: ‹Rəbb o yerlərdə olsa da, bu iki millət, bu iki ölkə mənim olacaq, onları özümə mülk edəcəyəm›”. **11** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə bəyan edir: “Varlığıma and olsun ki, xalqıma kin bəslədiyinə görə onlarla necə qəzəb və qısqanclıqla rəftar etdinsə, Mən də səninlə elə rəftar edəcəyəm. Səni mühakimə etdiyim zaman onlara da Özümü göstərəcəyəm. **12** O zaman biləcəksən ki, Mən Rəbb İsrail dağlarına qarşı söylədiyin təhqirlərin hamısını eşitmişəm. Sən belə demişdin: ‹Yerlə yeksan oldular, yeyilmək üçün bizə verildilər›. **13** Ağzınızla Mənə qarşı qürurla danışdınız, Mənim əleyhimə hörmətsiz sözlər dediniz. Mən Rəbb də bunları eşitdim”. **14** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Bütün yer üzü sevindiyi halda Mən səni viran edəcəyəm. **15** İsrail xalqının irsi yerlə yeksan olanda sən necə sevindinsə, Mən də səninlə elə rəftar edəcəyəm. Ey Seir dağı, viran olacaqsan, bütün Edom da viran olacaq. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”.

36 Sən ey bəşər oğlu, İsrail dağları üçün peyğəmbərlik edib söylə ki, ey İsrail dağları, Rəbbin sözünü eşidin. **2** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Düşmən sizin barənizdə ‹nə yaxşı, bu qədim təpələr bizim mülkümüz oldu› dedi”. **3** Buna görə də peyğəmbərlik edib söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Sizi viran etdilər, hər tərəfdən sıxışdırıb tapdaladılar, başqa millətlər mülkünüzə sahib oldu, dillərə düşdünüz və xalqın dedi-qodusuna çevrildiniz”. **4** Bütün bunlara görə, ey İsrail dağları, Xudavənd Rəbbin sözünü eşidin. Xudavənd Rəbb dağlara, təpələrə, vadilərə, dərələrə, ətrafındakı başqa millətlərə, qarət və kinayə hədəfi olan viran olmuş xarabalıqlara, tərk edilmiş şəhərlərə belə deyir. **5** Buna görə də, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Başqa millətlərə, xüsusilə bütün Edoma qarşı qızğın qısqanclığımla danışdım. Onlar bütün ürəkləri ilə sevinib həqarət edərək ölkəmə sahib çıxdılar ki, onun otlaqlarını qarət etsinlər”. **6** Buna görə də İsrail ölkəsi üçün

peyğəmbərlik edib dağlara, təpələrə, vadilərə və dərələrə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Millətlərin təhqirinə hədəf olduğunuz üçün qısqanc qəzəbimlə danışdım”. **7** Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: “And içirəm ki, ətrafınızdakı millətlər də mütləq təhqir olunacaq. **8** Ey İsrail dağları, siz qol-budaq atacaq, xalqım İsrail üçün meyvə verəcəksiniz, ona görə ki xalqım İsrail tezliklə öz yurduna qayıdacaq. **9** Çünki Mən sizin tərəfinizdəyəm, sizə tərəf dönəcəyəm. Torpağınız şumlanıb əkiləcək. **10** Ölkənizdə adamların sayını, bəli, bütün İsrail nəslinin sayını çoxaldacağam. Şəhərlər məskunlaşacaq, xarabalıqlar abad ediləcək. **11** Ölkənizdə adamların və heyvanların sayını çoxaldacağam, törəyib çoxalacaqlar. Keçmişdə olduğu kimi ölkənizi insanlarla məskunlaşdıracaq və sizə əvvəlkindən də artıq yaxşılıq edəcəyəm. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **12** Ölkənizdə xalqım İsraildən olan insanları gəzdirəcəyəm və onlar sizə sahib olacaq. Siz də onların irsi olacaqsınız. Onları bir daha övladlarından məhrum etməyəcəksiniz”. **13** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey ölkə, insanlar sənə adam yeyən, millətini övladdan məhrum edən bir ölkə deyir. **14** Ancaq bundan sonra sən daha adam yeməyəcək, millətini övladdan məhrum etməyəcəksən” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **15** “Artıq Mən millətlərin təhqirlərini eşitdirməyəcəyəm, daha xalqların kinayəsinə düçar olmayacaqsan. Millətini bir daha büdrətməyinə izin verməyəcəyəm” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir». **16** Mənə Rəbbin sözü nazil oldu: **17** «Ey bəşər oğlu, İsrail nəsli öz torpağında yaşayanda adət və əməlləri ilə onu murdar etdi. Onların adətləri Mənim önümdə qadının aybaşı olduğu vaxtdakı murdarlığı kimi idi. **18** Mən də qəzəbimi onların üstünə tökdüm, çünki ölkədə qan tökdülər, bütləri ilə onu murdar etdilər. **19** Onları millətlər arasına yaydım, ölkələr arasına səpələndilər. Onları adətlərinə və əməllərinə görə mühakimə etdim. **20** Millətlərin arasında, getdikləri hər yerdə müqəddəs adımı ləkələdilər. Çünki onlar üçün belə deyildi: “Bu xalq Rəbbin xalqı olduğu halda ölkəsindən çıxmağa məcbur oldu”. **21** İsrail nəslinin getdiyi millətlər arasında ləkələdiyi müqəddəs adımın izzətdən düşməsi üçün təəssüfləndim. **22** Buna görə də İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey İsrail nəsli, bunu sizin naminizə deyil, ancaq getdiyiniz millətlər arasında ləkələdiyiniz müqəddəs adım naminə edirəm. **23** Millətlər arasında ləkələdiyiniz böyük adımın müqəddəsliyini yenə göstərəcəyəm. Millətlərin gözü önündə sizin içinizdə müqəddəsliyimi göstərən zaman biləcəklər ki, Rəbb Mənəm” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **24** “Çünki sizi millətlərin arasından götürəcək, bütün ölkələrdən toplayacaq və öz torpağınıza gətirəcəyəm. **25** Üstünüzə təmiz su səpəcəyəm, pak olacaqsınız. Sizi bütün murdarlıqlarınızdan və bütlərinizdən təmizləyəcəyəm. **26** Mən sizə yeni ürək verəcək, daxilinizə yeni ruh qoyacağam. Köksünüzdən daş ürəyi çıxarıb sizə ətdən olan ürək verəcəyəm. **27** Öz Ruhumu sizin daxilinizə qoyacağam. Elə edəcəyəm ki, siz qaydalarıma görə rəftar edəsiniz, hökmlərimə diqqətlə riayət edəsiniz. **28** O zaman atalarınıza verdiyim ölkədə yaşayacaqsınız. Siz Mənim xalqım, Mən də sizin Allahınız olacağam. **29** Sizi bütün murdarlıqlarınızdan xilas edəcəyəm. Buğdaya əmr edib onu çoxaldacaq, üstünüzə aclıq gətirməyəcəyəm. **30** Bir daha millətlər içində aclıq rüsvayçılığını çəkməyəsiniz deyə ağacın meyvəsini, tarlanın məhsulunu çoxaldacağam. **31** O zaman pis əməllərinizi, xeyirsiz işlərinizi yada salacaqsınız. Təqsirlərinizdən və iyrənc işlərinizdən ötrü özünüzdən iyrənəcəksiniz. **32** Bilin ki, bunu sizin naminizə etmirəm” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir, “adətlərinizdən utanıb xəcalət çəkin, ey İsrail nəsli!” **33** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Sizi bütün təqsirlərinizdən təmizlədiyim vaxt şəhərləri məskunlaşdıracaq, xaraba yerləri abad edəcəyəm. **34** Boş qalmış ölkə şumlanacaq, halbuki hər yoldan keçənin nəzərində o bir viranə idi. **35** Onda deyəcəklər: ‹Viran olan bu torpaq Eden bağı kimi oldu. Xaraba və viran qalmış, dağıdılmış şəhərlərin istehkamları tikildi, onların içində adamlar yaşayır›. **36** Onda ətrafınızda qalan millətlər biləcək ki, dağıdılmış yerləri Mən Rəbb tikdim, çölə çevrilmiş yerləri Mən abad etdim. Mən Rəbb bunu söylədim və hökmən yerinə yetirəcəyəm”. **37** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Mən İsrail nəslinin xahişini qəbul edib onlar üçün bunu edəcəyəm: əhalisini sürü kimi çoxaldacağam. **38** Bayram günlərində Yerusəlimdə qurbanlıq heyvan sürüləri necə çox olursa, viran edilmiş şəhərlər də eləcə insan sürüləri ilə dolu olacaq. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm”».

37 Rəbbin əli üzərimdə idi. Rəbb Öz Ruhu ilə məni bayıra çıxarıb vadinin ortasına qoydu. Vadi sümüklərlə dolu idi. **2** O məni onların üstündə gəzdirib hər tərəfə apardı. Gördüm ki, vadinin üstündə saysız-hesabsız sümük var. Onlar bərk qurumuşdu. **3** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, bu sümüklər dirilə bilərmi?» Mən cavab verdim: «Ey Xudavənd Rəbb, bunu Sən bilirsən». **4** O mənə dedi: «Bu sümüklər üçün peyğəmbərlik

edib onlara söylə ki, ey quru sümüklər, Rəbbin sözünü eşidin. **5** Xudavənd Rəbb bu sümüklərə belə deyir: “Mən sizin daxilinizə ruh qoyacağam və siz diriləcəksiniz. **6** Üstünüzə vətərlər qoyacaq, ət bitirəcək, sizi dəri ilə örtəcəyəm, daxilinizə ruh qoyacağam və siz diriləcəksiniz. Onda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm”». **7** Mənə əmr olunduğu kimi peyğəmbərlik etdim. Mən peyğəmbərlik edərkən bir gurultu qopdu, bir taqqıltı eşidildi. Sümüklər yaxınlaşdı, sümük sümüyə bitişdi. **8** Mən baxıb gördüm ki, onların üstünə vətərlər gəldi, ət bitdi, bunları isə dəri örtdü. Ancaq onlarda nəfəs yox idi. **9** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, nəfəs üçün peyğəmbərlik et, peyğəmbərlik edib nəfəsə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey nəfəs, küləyin əsdiyi dörd səmtdən gəl, bu öldürülən adamların üzərinə üfür ki, dirilsinlər”». **10** Mənə əmr olunduğu kimi peyğəmbərlik etdim. Nəfəs onların daxilinə girdi və onlar dirilib ayaq üstə qalxdı. Çox böyük bir kütlə yarandı. **11** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, bu sümüklər bütün İsrail nəslinin rəmzidir. Onlar belə deyir: “Sümüklərimiz qurudu, ümidimiz yox oldu, işimiz bitdi”. **12** Buna görə də peyğəmbərlik edib onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey xalqım, Mən qəbirlərinizi açıb sizi oradan çıxaracaq və İsrail torpağına gətirəcəyəm. **13** Ey xalqım, Mən qəbirlərinizi açanda, sizi qəbirlərinizdən çıxaranda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm. **14** Mən daxilinizə Öz Ruhumu qoyacağam və siz diriləcəksiniz. Sizi öz torpağınıza yerləşdirəcəyəm. Onda biləcəksiniz ki, Mən Rəbb bunu söylədim və hökmən yerinə yetirəcəyəm” Rəbb belə bəyan edir». **15** Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **16** «Sən ey bəşər oğlu, əlinə bir əsa götür və onun üstünə “Yəhuda və müttəfiqləri olan İsrail övladları” sözlərini yaz. Sonra başqa bir əsa götür və onun üstünə “Yusif və müttəfiqləri olan bütün İsrail nəsli” sözlərini yaz. Bu, Efrayimin əsasıdır. **17** Bu əsaları bir-birinin üstünə qoyaraq öz əlində birləşdir. Elə et ki, əlində bir əsa olsun. **18** Əgər sənin xalqına mənsub olanlar “Etdiklərinin mənası nədir, bizə bildirməzsən?” deyə soruşsa, **19** onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Efrayimin əlindəki əsanı – Yusif və onun müttəfiqləri olan İsrail qəbilələrinin əsasını götürərək Yəhudanın əsası ilə birləşdirib bir əsa edəcəyəm. Onlar əlimdə bir olacaq. **20** Üstünə yazı yazdığın əsaları onların görə biləcəyi şəkildə əlində tut. **21** Sonra onlara söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: İsrail övladlarını yanlarına getdikləri millətlərin arasından götürəcək, onları hər yerdən toplayıb öz torpaqlarına qaytaracağam. **22** Onları ölkədə, İsrail dağları üzərində vahid bir millət edəcəyəm. Hamısının vahid padşahı olacaq. Daha iki ayrı millət olmayacaq, iki padşahlığa bölünməyəcəklər. **23** Artıq bütləri, iyrənc şeyləri və üsyanları ilə özlərini murdar etməyəcəklər. Onları yaşadıqları və içində günah etdikləri yerlərdən qurtarıb pak edəcəyəm. Onlar Mənim xalqım, Mən də onların Allahı olacağam. **24** Qulum Davud onların padşahı olacaq, onların hamısına vahid çoban olacaq. Onlar Mənim hökmlərimə görə rəftar edəcək, qaydalarımı saxlayıb yerinə yetirəcək. **25** Qulum Yaquba verdiyim, atalarının yaşadıqları ölkədə yaşayacaqlar, özləri, oğulları və nəvələri əbədi olaraq orada yaşayacaq. Qulum Davud da əbədi olaraq onların rəhbəri olacaq. **26** Mən onlarla sülh əhdi bağlayacağam. Bu onlarla əbədi bir əhd olacaq. Onları orada yerləşdirəcək və saylarını çoxaldacağam. Müqəddəs məkanımı əbədi olaraq onların arasında quracağam. **27** Mənim məskənim onların arasında olacaq. Mən onların Allahı, onlar da Mənim xalqım olacaq. **28** Müqəddəs məkanım əbədi olaraq onların arasında yerləşəndə millətlər biləcək ki, İsraili təqdis edən Mən Rəbbəm”».

38 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ey bəşər oğlu, Maqoq ölkəsindən olan Roşun, Meşekin və Tuvalın rəhbəri Qoqa üz tut və onun əleyhinə peyğəmbərlik edib söylə ki, **3** Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey Roşun, Meşekin və Tuvalın rəhbəri Qoq, Mən sənin əleyhinəyəm. **4** Səni geri qaytaracağam, çənələrinə çəngəllər taxacağam. Səni, bütün ordunu, atları, tam təchiz olunmuş atlıları, hamısı qalxan, sipər və qılıncla silahlanmış böyük qoşunu qovub çıxaracağam. **5** Onlarla birgə hamısı qalxan və dəbilqəyə bürünmüş Farsları, Kuşluları, Putluları, **6** Qomeri və onun bütün qoşunlarını, ucqar şimaldan Toqarma nəslini və onun bütün qoşunlarını, bunlarla birgə bir çox xalqları qovub çıxaracağam. **7** Hazır ol! Ətrafında toplanmış böyük bir qoşunla birgə hazırlaş. Onları sən qoruyacaqsan. **8** Uzun müddət sonra döyüşə çağırılacaqsan. Gələcək illərdə qılıncdan qurtulub rahatlanan ölkəyə hücum edəcəksən. O ölkənin sakinləri çoxlu xalq içindən İsrail dağlarına toplanmışdı. Bu dağlar həmişə xarabalıq idi, ancaq indi sakinləri xalqlar arasından geri qaytarılacaq və hamısı asayiş içində yaşayacaq. **9** Sən, bütün qoşunun və sənինlə birgə bir çox xalq çıxıb tufan kimi gələcəksiniz, ölkənin üzərini tutan buluda bənzəyəcəksiniz”. **10** Xudavənd Rəbb belə deyir: “O gün ağlına bəzi düşüncələr gələcək, pis niyyətlər qurub **11** deyəcəksən: ‹Divarsız kəndləri olan bir ölkəyə hücum edib asayiş və əmin-amanlıq içində yaşayan adamların üstünə gedəcəyəm.

Bu kəndlərin hamısı divarsızdır, darvazaları da, sürgüləri də yoxdur. **12** Viran olmuş şəhərlərdə yaşayan xalqı qarət edib malını talayacağam›. Sürüsü və malı olan, dünyanın ortasında yaşayan bu millətlərin arasından toplanmış xalqa qarşı əlini uzadacaqsan. **13** Səba, Dedan, Tarşiş tacirləri və bütün kəndlərinin əhalisi sənə deyəcək: ‹Qarət üçünmü gəldin? Talan etmək, qızıl-gümüş götürmək, mal-qara və əşya aparmaq, bol qənimət ələ keçirmək üçünmü qoşun topladın?›" **14** Buna görə də, ey bəşər oğlu, peyğəmbərlik edib Qoqa söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "O gün xalqım İsrail asayiş içində yaşayanda bunu dərk etməyəcəksinizmi? **15** Sən və özünlə birgə bir çox xalqlardan olan və hamısı ata minmiş böyük bir qoşun, güclü bir ordu öz yerindən – uzaq şimaldan gələcəksən. **16** Ölkəni bürüyən bir bulud kimi xalqım İsrailin üstünə hücum edəcəksən. Ey Qoq, gələcəkdə səni öz ölkəmin üstünə gətirəcəyəm ki, gözləri önündə müqəddəsliyimi sənin vasitənlə göstərdiyim zaman millətlər məni tanıya bilsin". **17** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Məgər sən qədim zamanlarda İsrail peyğəmbərləri vasitəsilə haqqında danışdığım adam deyilsən? Bu peyğəmbərlər o zaman səni onların üstünə gətirəcəyim barədə illərlə peyğəmbərlik etdi. **18** O gün Qoq İsrail torpağına hücum etdiyi gün qəzəbim alovlanacaq" deyir Xudavənd Rəbb. **19** "Qısqanclığımla və şiddətli qəzəbimlə deyirəm ki, o gün İsrail torpağında böyük bir zəlzələ olacaq. **20** Dənizdəki balıqlar, göydəki quşlar, çöldəki heyvanlar, yerdə sürünən bütün canlılar və yer üzündəki bütün insanlar önümdə titrəyəcək. Dağlar yerlə yeksan olacaq, sıldırım qayalar uçacaq, bütün divarlar yıxılacaq. **21** Bütün dağlarımda qılıncı Qoqun üstünə getməyə çağıracağam" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir, "hər kəs bir-birinin üstünə qılınc çəkəcək. **22** Üstünə vəba gətirib qanını tökərək onu cəzalandıracağam. Onun, ordularının və yanında gələn çoxlu xalqın üstünə leysan yağış, iri dolu dənələri, od və kükürd yağdıracağam. **23** Beləcə əzəmətimi və müqəddəsliyimi göstərəcək, bir çox millətlərin gözü önündə Özümü tanıdacağam. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm".

39 Sən ey bəşər oğlu, Qoqun əleyhinə peyğəmbərlik edib söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Ey Roşun, Meşekin və Tuvalın rəhbəri Qoq, Mən sənin əleyhinəyəm. **2** Səni geri qaytarıb aparacağam, uzaq şimaldan çıxaracağam və İsrail dağları üzərinə gətirəcəyəm. **3** Sol əlindən kamanını, sağ əlindən oxlarını vurub salacağam. **4** Sən bütün ordularınla, yanında olan xalqlarla birgə İsrail dağları üzərində həlak olacaqsan. Səni qida olmaq üçün hər cür yırtıcı quşa və vəhşi heyvanlara verəcəyəm. **5** Açıq çöldə həlak olacaqsan, çünki Mən bunu söylədim, Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **6** Mən Maqoqun və sahil ölkələrində əmin-amanlıq içində yaşayanların üstünə od göndərəcəyəm. Onda biləcəklər ki, Rəbb Mənəm. **7** Xalqım İsrailin arasında müqəddəs adımı tanıdacağam, artıq müqəddəs adımın ləkələnməsinə izin verməyəcəyəm. Onda millətlər biləcəklər ki, Mən Rəbbəm, İsraildə Müqəddəs Olanam. **8** Budur, o vaxt gəlir və mütləq baş verəcək" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir, "bu gün Mənim dediyim gündür. **9** Onda İsrail şəhərlərində yaşayanlar çıxıb od qalayacaq. Silahlarını, qalxanlarını, sipərlərini, kamanlarını, oxlarını, toppuzlarını və nizələrini bu odda yandıracaqlar. Onları yeddi il ərzində yandıracaqlar. **10** Çöldən odun daşımayacaq, meşələrdən ağac kəsməyəcəklər, çünki silahlarla od qalayacaqlar. Onları qarət edənləri qarət edəcək, mallarını talan edənləri talan edəcəklər" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **11** "O gün Duz dənizinin şərqində, Səyyahlar dərəsində Qoqa İsraildə bir qəbiristanlıq verəcəyəm. Orada Qoq və bütün qoşunu basdırılacaq. Bu yerə Hamon-Qoq dərəsi deyiləcək. Oradan yol keçənlərin qabağı kəsiləcək. **12** Ölkəni təmizləmək üçün İsrail nəsli yeddi ay onları basdırmaqla məşğul olacaq. **13** Onları bütün ölkə xalqı basdıracaq. Mənim izzətləndiyim gün onlar üçün əlamətdar olacaq" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **14** "Ölkəni təmizləmək üçün adamlara iş tapşırılacaq. Bəziləri ölkəni dayanmadan dolaşacaq, bəziləri isə yerdə qalan cəsədləri basdıracaq. Yeddi aydan sonra axtarışlara başlayacaqlar. **15** Bu adamlar ölkənin hər yerini dolaşacaq. İnsan sümüyü görəndə qəbirqazanlar onu Hamon-Qoq dərəsində basdırana qədər yanına bir nişan qoyacaq. **16** Orada Hamona adlı bir şəhər olacaq. Beləcə ölkəni təmizləyəcəklər". **17** Sən ey bəşər oğlu, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Hər cür quşa və hər cür vəhşi heyvana söylə ki, toplaşıb gəlsinlər. Sizin üçün kəsəcəyim qurbanın – İsrail dağları üzərindəki böyük qurbanın yanına hər tərəfdən yığılın. Orada ət yeyib qan içəcəksiniz. **18** Başanın bəslənmiş heyvanlarının – qoçların, quzuların, təkələrin və buğaların ətini yeyib qanını içdiyiniz kimi igidlərin ətini yeyəcək, dünya rəhbərlərinin qanını içəcəksiniz. **19** Sizin üçün kəsdiyim qurbandan doyunca yağ yeyəcək, sərxoş olunca qan içəcəksiniz. **20** Süfrəmdə atlardan, süvarilərdən, igidlərdən və hər cür

əsgərdən bol-bol yeyib-doyacaqsınız” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **21** “İzzətimi millətlər arasında göstərəcəyəm. Bütün millətlər onlara verdiyim cəzanı və üstlərinə qoyduğum əlimi görəcək. **22** Bu gündən sonra İsrail nəsli biləcək ki, onların Allahı Rəbb Mənəm. **23** Onda millətlər biləcək ki, İsrail nəsli öz təqsirlərindən ötrü sürgünə getdi. Çünki onlar Mənə xəyanət etdi, Mən onlardan üz döndərdim, onları düşmənlərinə təslim etdim, hamısı qılıncla həlak oldu. **24** Murdarlıqlarına və üsyanlarına görə onlarla rəftar etdim, onlardan üz döndərdim”. **25** Buna görə Xudavənd Rəbb belə deyir: “Yaqub nəslindən sürgün olunanları indi geri qaytaracaq, bütün İsrail nəslinə rəhm edəcək və müqəddəs adım naminə qısqanc olacağam. **26** Torpaqlarında əmin-amanlıq içində yaşayanda, onları qorxudan bir kəs olmayanda rüsvayçılıqlarını və Mənə etdikləri bütün xəyanətləri unudacaqlar. **27** Onları xalqlar arasından geri qaytarıb düşmən ölkələrindən topladığım zaman çoxlu millətin gözü önündə, onların arasında müqəddəs tutulacağam. **28** Onda biləcəklər ki, onların Allahı Rəbb Mənəm. Çünki onları millətlər arasına sürgünə göndərdim. Amma öz torpaqlarına da qaytaracağam, artıq heç birini qaldığı ölkəsində qoyub getməyəcəyəm. **29** Bir daha onlardan üz döndərməyəcəyəm, çünki İsrail nəsli üzərinə Öz Ruhumu tökəcəyəm” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

40 Sürgünlüyümüzün iyirmi beşinci ilində, birinci ayın onuncu günü, Yerusəlim şəhərinin süqutunun on dördüncü ili – həmin o gün Rəbbin əli mənim üstümdə idi. O məni oraya apardı. **2** Görüntüdə Allah məni İsrail ölkəsinə aparıb çox uca bir dağın başına qoydu. Dağın cənubunda şəhərə bənzər tikililər var idi. **3** Allah məni oraya apardı. Mən orada görünüşcə tunca bənzər adam gördüm. Onun əlində bir kətan ip və ölçmək üçün bir qamış var idi. O, darvazada durmuşdu. **4** O adam mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, gözünlə görüb, qulağınla eşit və sənə göstərəcəyim hər şeyə yaxşı-yaxşı bax. Ona görə buraya gətirildin ki, bunları sənə göstərim. Gördüyün hər şeyi İsrail nəslinə bildir». **5** Mən məbədi hər tərəfdən əhatəyə alan bir divar gördüm. Ölçmək üçün o adamın əlində olan qamışın uzunluğu altı qulac idi. Hər qulaca bir ovuc uzunluq əlavə edilmişdi. O adam divarı ölçdü: qalınlığı bir qamış, hündürlüyü bir qamış idi. **6** Sonra şərqə tərəf olan darvazaya tərəf getdi və onun pilləkənləri ilə yuxarı qalxdı. Darvazanın kandarını ölçdü: eni bir qamış idi. Bir kandarın eni bir qamış idi. **7** Keşikçi otaqlarının hər birinin uzunluğu və eni bir qamış idi. Keşikçi otaqlarının arası beş qulac idi. Məbədə baxan eyvanın yanındakı darvaza kandarı bir qamış uzunluğunda idi. **8** Sonra o, darvaza eyvanını ölçdü: **9** eni səkkiz qulac idi. Yan taxtaların qalınlığı iki qulac idi. Darvaza eyvanı məbədə baxırdı. **10** Şərq darvazasının hər iki yanında üç-üç keşikçi otağı var idi. Üçünün də ölçüsü bir idi. Hər iki tərəfdə olan bölmə divarlarının da ölçüsü bir idi. **11** O, darvazanın astanasının enini ölçdü: on qulac idi. Darvazanın uzunluğu isə on üç qulac idi. **12** Hər iki tərəfdə olan keşikçi otaqlarının qarşısında bir qulac yüksəkliyində bir-bir arakəsmə var idi. Hər iki tərəfdə keşikçi otaqları dördbucaqlı idi. Kənarları hər tərəfdən altı qulac idi. **13** Sonra o, darvazanın enini – girişləri bir-birinin qarşısında olan keşikçi otaqlarının arxa divarlarının arasını ölçdü: iyirmi beş qulac idi. **14** Sütunları ölçdü: altmış qulac idi. Darvazanın ətrafındakı həyət sütunlara qədər uzanırdı. **15** Darvazanın astanasından eyvanın sonuna qədər məsafə əlli qulac idi. **16** Darvazanın içəri tərəfinin hər yanında keşikçi otaqlarının və bölmə divarlarının içəriyə baxan qəfəsli pəncərələri var idi. Eyvanlarda da belə idi. Hər yanın içəri tərəfindən pəncərələr var idi. Bölmə divarları üzərində xurma ağacı təsvirləri var idi. **17** O adam məni bayır həyətə gətirdi. Orada bayır həyəti əhatəyə alan otaqlar və daş yol var idi. Daş yol boyunca otuz otaq var idi. **18** Darvazaların hər iki tərəfindəki daş yolun eni qapıların uzunluğu qədər idi. Bu, aşağı daş yol idi. **19** O adam həyətin enini aşağı darvazadan içəri həyətin darvazasına qədər ölçdü: şərqdə və şimalda olan məsafə yüz qulac idi. **20** O adam bayır həyətin şimala baxan darvazasının uzunluğunu və enini ölçdü. **21** Buranın hər iki tərəfində üç-üç keşikçi otağı var idi. Bölmə divarları və eyvanları birinci darvazanın ölçüsünə bərabər idi: uzunluğu əlli qulac, eni iyirmi beş qulac idi. **22** Pəncərələrin, eyvanın və xurma ağacı təsvirlərinin ölçüsü şərqə baxan darvazanın ölçüsünə bərabər idi. Oraya yeddi pillə ilə çıxırdılar, bunların qarşısında eyvan var idi. **23** Şərq darvazasında olduğu kimi şimal darvazasına da baxan bir içəri həyət darvazası var idi. O adam bu iki darvaza arasındakı məsafəni ölçdü: yüz qulac idi. **24** O adam məni cənuba doğru apardı. Orada cənuba baxan bir darvaza gördüm. O, darvazanın yan taxtalarını və eyvanı ölçdü: ölçüləri o birilərinin ölçülərinə bərabər idi. **25** O birilərində olduğu kimi bu darvaza ilə eyvanın hər tərəfində də pəncərələr var idi. Eyvanın uzunluğu

əlli qulac, eni iyirmi beş qulac idi. **26** Oraya yeddi pilləkənlə çıxırdılar. Bunların qarşısında eyvan var idi. Darvazanın yan taxtaları hər iki tərəfdən bir xurma ağacı təsviri ilə bəzənmişdi. **27** İçəri həyətin cənuba baxan bir darvazası var idi. O adam bu içəri darvazadan cənuba baxan darvazaya qədər olan məsafəni ölçdü: yüz qulac idi. **28** O adam məni cənub darvazasından içəri həyətə apardı. Cənub darvazasını ölçdü: ölçüləri o birilərinin ölçülərinə bərabər idi. **29** Keşikçi otaqlarının, bölmə divarlarının və eyvanın ölçüləri o birilərinin ölçülərinə bərabər idi. Darvaza ilə eyvanın hər tərəfində pəncərələr var idi. Darvazanın uzunluğu əlli qulac, eni iyirmi beş qulac idi. **30** Hər tərəfdə uzunluğu iyirmi beş qulac, eni beş qulac olan eyvanlar var idi. **31** Eyvanı bayır həyətə baxırdı. Darvazanın yan taxtaları xurma ağacı təsvirləri ilə bəzənmişdi. Oraya səkkiz pillə ilə çıxırdılar. **32** O adam məni şərqdəki içəri həyətə apardı. Oradakı darvazanı ölçdü. Ölçüsü o birilərinin ölçüsünə bərabər idi. **33** Keşikçi otaqlarının, bölmə divarlarının və eyvanının ölçüsü o birilərinin ölçüsünə bərabər idi. Darvaza ilə eyvanının hər tərəfində pəncərələr var idi. Darvazanın uzunluğu əlli qulac, eni iyirmi beş qulac idi. **34** Eyvanı bayır həyətə baxırdı. Darvazanın yan taxtaları iki tərəfdən xurma ağacı təsvirləri ilə bəzənmişdi. Oraya səkkiz pilləkənlə çıxırdılar. **35** Sonra o adam məni şimal darvazasının yanına apardı. O, qapını ölçdü: ölçüsü o birilərinin ölçüsünə bərabər idi. **36** Keşikçi otaqlarının, bölmə divarlarının və eyvanının ölçüsü o birilərinin ölçüsünə bərabər idi. Darvazanın hər tərəfində pəncərələr var idi. Darvazanın uzunluğu əlli qulac, eni iyirmi beş qulac idi. **37** Yan taxtaları bayır həyətə baxırdı. Darvazanın yan taxtaları hər iki tərəfdən xurma ağacı təsvirləri ilə bəzənmişdi. Oraya səkkiz pilləkənlə çıxırdılar. **38** İçəri həyətin darvazalarındakı eyvanların yanında qapısı eyvana açılan bir otaq var idi. Yandırma qurbanları burada yuyulurdu. **39** Darvaza eyvanının hər iki tərəfində iki sıra qoşa masa var idi. Yandırma qurbanı, günah qurbanı və təqsir qurbanı olacaq heyvanlar bu masaların üstündə kəsilirdi. **40** Eyvanın bayır divarının yanında, şimal darvazasının pilləkənlərinin hər iki tərəfində iki sıra qoşa masa da var idi. **41** Beləcə qurbanlıq heyvanları kəsmək üçün darvazanın hər iki tərəfində dörd-dörd olmaqla səkkiz masa var idi. **42** Yandırma qurbanları üçün yonulmuş daşdan dörd masa var idi. Hər masanın uzunluğu və eni bir yarım qulac, hündürlüyü bir qulac idi. Yandırma qurbanlarının və başqa qurbanların kəsilməsində istifadə olunan alətləri bunların üstünə qoyurdular. **43** Otağın divarlarına qarmaqlar asılmışdı: hər biri bir ovuc uzunluğunda idi. Masalar təqdim edilən heyvanın əti üçün nəzərdə tutulmuşdu. **44** İçəri darvazanın bayır hissəsində, içəri həyətdə ilahiçilər üçün otaqlar var idi. Bunlardan biri şimal darvazasının yanında idi və cənuba baxırdı, o biri cənub darvazasının yanında idi və şimala baxırdı. **45** O adam mənə dedi: «Cənuba baxan otaq məbəd üçün cavabdeh olan kahinlərə məxsusdur. **46** Şimala baxan otaq isə qurbangah üçün cavabdeh olan kahinlərə məxsusdur. Onlar Levinin nəslindən olan və Rəbbə xidmət etmək üçün Ona yaxınlaşan Sadoq övladlarıdır». **47** O adam həyəti ölçdü: həyət dördbucaqlı olub uzunluğu yüz qulac, eni də yüz qulac idi. Məbədin önündə qurbangah var idi. **48** Sonra o adam məni məbədin eyvanına aparıb eyvanın qapısının yan taxtalarını ölçdü. Darvazanın hər iki tərəfindəki sütunların eni beş qulac idi. Darvazanın hər iki tərəfinin eni isə üç qulac idi. **49** Eyvanın uzunluğu iyirmi qulac, eni on iki qulac idi. Oraya pilləkənlə çıxırdılar. Darvazanın yan taxtalarının yanında iki sütun var idi: biri bu tərəfində, digəri isə o tərəfində idi.

41 Sonra o adam məni məbədin əsas hissəsinə gətirib oradakı darvazanın yan taxtalarını ölçdü: yan taxtaların eni hər tərəfdən altı qulac idi. **2** Girişinin eni on qulac, ona hər iki tərəfdən bitişən hər divarının eni isə beş qulac idi. O adam məbədin əsas hissəsini də ölçdü: uzunluğu qırx, eni iyirmi qulac idi. **3** Sonra o, iç otağa girib girişin yan taxtalarını ölçdü: hər birinin eni iki qulac idi. Girişin eni altı qulac, ona hər iki tərəfdən bitişən divarların eni yeddi qulac idi. **4** O adam əsas hissənin o biri tərəfindəki iç otağı ölçdü: həm uzunluğu, həm də eni iyirmi qulac idi. O mənə «bura Ən Müqəddəs yerdir» dedi. **5** Sonra məbədin divarını ölçdü: qalınlığı altı qulac idi. Məbədin ətrafındakı yan otaqlardan hər birinin eni dörd qulac idi. **6** Bu yan otaqlar üç mərtəbə idi, hər mərtəbədə otuz otaq var idi. Məbədin divarları boyu yan otaqlar üçün dayaq olan çıxıntılar var idi ki, dayaqlar məbəd divarlarına girməsin. **7** Məbədin ətrafındakı yan otaqlar yuxarı mərtəbəyə tərəf çıxdıqca genişlənirdi. Məbədin ətrafındakı tikilinin yuxarıya qalxan bir pilləkəni var idi. Yuxarıya doğru çıxdıqca yan otaqlar genişlənirdi. Pilləkənlə aşağı mərtəbədən orta mərtəbəyə, oradan da üst mərtəbəyə çıxırdılar. **8** Məbədin ətrafında yan otaqların bünövrəsini təşkil edən uca bir döşəmə gördüm: uzunluğu bir qamış, yəni altı qulac idi. **9** Yan otaqların bayır divarının

qalınlığı beş qulac idi. Məbədin yan otaqları ilə kahin otaqları arasında açıq bir sahə var idi. **10** Məbədin ətrafı boyunca uzanan sahənin eni iyirmi qulac idi. **11** Yan otaqların girişləri açıq sahəyə baxırdı: biri şimalda, o biri isə cənubda idi. Açıq sahəyə bitişən bünövrənin eni hər tərəfdən beş qulac idi. **12** Məbədin qərbində açıq sahəyə baxan bir tikili var idi: eni yetmiş qulac idi. Divarının qalınlığı hər tərəfdən beş qulac, uzunluğu doxsan qulac idi. **13** Sonra o adam məbədi ölçdü: uzunluğu yüz qulac idi. Açıq sahə, tikili və onun divarları yüz qulac uzunluğunda idi. **14** Şərqdəki məbədin açıq sahəsinin eni məbədin ön tərəfi ilə birgə yüz qulac idi. **15** O adam məbədin arxasındakı açıq sahəyə baxan tikilinin və hər iki tərəfindəki dəhlizlərin uzunluğunu ölçdü: yüz qulac idi. Məbədin əsas hissəsi, iç otaq, həyətə baxan eyvan, **16** darvaza astanaları, qəfəsli pəncərələr, astananın qarşısında üç mərtəbəni əhatə edən dəhlizlər döşəmədən pəncərələrə qədər ağacla örtülmüşdü. Pəncərələr açılıb-bağlanırdı. **17** Girişin üstü, iç otaq, onun bayırı, bütün içəri və bayır divarlar nizamlı aralıqlarla, **18** keruv və xurma ağacı oyma təsvirləri ilə düzəldilmişdi. İki keruv arasında bir xurma ağacı təsviri var idi. Hər keruvun iki üzü var idi: **19** bir yandan xurma ağacına baxan insan üzü, o biri yandan xurma ağacına baxan şir üzü. Məbəd başdan-başa bu oyma təsvirləri ilə bəzənmişdi. **20** Döşəmədən girişin üstündəki hissəyə qədər məbədin əsas hissəsinin divarları keruv və xurma ağaclarının oyma təsvirləri ilə düzəldilmişdi. **21** Əsas hissənin qapısının yan taxtaları dördbucaqlı şəklində idi. Ən Müqəddəs yerin önündəki qapının yan taxtaları da bunlara bənzəyirdi. **22** Orada üç qulac hündürlüyündə, iki qulac uzunluğunda, iki qulac enində ağacdan düzəldilmiş bir qurbangah var idi. Onun küncləri, altlığı və yanları da ağacdan idi. O adam mənə «Rəbbin önündə olan masa budur» dedi. **23** Əsas hissənin və Ən Müqəddəs yerin cüt qanadlı qoşa qapısı var idi. **24** Hər qapının iki tərəfə iki qanadı var idi: bir qapı üçün iki qanad, o biri qapı üçün iki qanad. **25** Divarlar üzərində olduğu kimi əsas hissənin qapılarında da keruv və xurma ağaclarının oyma təsvirləri düzəldilmişdi. Bayırda, eyvanın önündə ağacdan olan bir asma tavan var idi. **26** Eyvanın yan divarlarındakı qəfəsli pəncərələrin hər iki tərəfi xurma ağaclarının oyma təsvirləri ilə örtülmüşdü. Məbədin yan otaqları ilə asma tavanları da bu cür idi.

42 O adam məni şimala gedən yoldan bayır həyətə çıxardı, məbədin açıq sahəsinə və bayır həyətin şimalındakı tikililərə baxan otaqlara apardı. **2** Qapısı şimala baxan bu tikilinin uzunluğu yüz, eni əlli qulac idi. **3** İçəri həyətin iyirmi qulaclıq hissəsi ilə bayır həyətin daş yoluna baxan üç mərtəbənin dəhlizləri qarşı-qarşıya idi. **4** Otaqların qabağında eni on qulac, uzunluğu isə yüz qulac olan bir içəri dəhliz var idi. Qapıları şimala baxırdı. **5** Tikilinin üst mərtəbədəki otaqları alt və orta mərtəbədəki otaqlardan daha dar idi, çünki üst mərtəbədəki dəhlizlər daha çox yer tuturdu. **6** Həyətlərdə sütunlar olduğu halda üçmərtəbəli otaqların sütunları yox idi. Buna görə də üst mərtəbədəki otaqlar alt və orta mərtəbədəki otaqlardan daha dar idi. **7** Otaqların qabağında, otaqlarla və bayır həyətlə yanaşı bir bayır divar var idi: əlli qulac uzunluğunda idi. **8** Çünki bayır həyətin yanındakı yanbayan otaqların uzunluğu əlli qulac idi. Məbədin əsas hissəsinə daha yaxın yanbayan otaqların uzunluğu isə yüz qulac idi. **9** Bu otaqların aşağıda bayır həyətdən girmək üçün şərqə tərəf bir qapısı var idi. **10** İçəri həyətin cənubu boyu açıq sahəyə və bayır həyətdəki tikililərə baxan başqa otaqlar var idi. **11** Şimal tərəfdəki otaqlarda olduğu kimi bu otaqların qabağında da bir keçid var idi. Otaqların uzunluğu və eni eyni idi, çıxışları və ölçüləri şimal tərəfdə olan otaqlarınkı kimi idi. Cənubdakı otaqların qapıları da şimaldakılar kimi idi. **12** Keçidin başlanğıcında bir qapı var idi. Arxa divarlar boyunca şərqə uzanan bu keçid otaqlara açılırdı. **13** Sonra o adam mənə dedi: «Məbədin açıq sahəsinə baxan şimaldakı və cənubdakı otaqlar müqəddəsdir. Rəbbin önündə xidmət edən kahinlər orada ən müqəddəs təqdimlərdən yeyəcək. Ən müqəddəs təqdimləri – taxıl təqdimlərini, günah qurbanlarını və təqsir qurbanlarını orada qoyacaqlar, çünki ora müqəddəsdir. **14** Kahinlər müqəddəs yerə girəndə xidmət edərkən əyinlərindəki geyimləri orada qoymadan bayır həyətə çıxmasın, çünki bu geyimlər müqəddəsdir. Onlar xalqın olduğu yerlərə getməzdən qabaq başqa paltarlar geyməlidir». **15** O adam məbədin sahəsini içəridən ölçüb qurtarandan sonra məni şərq qapısından bayıra apardı və hər tərəfdən bu sahənin bayırını ölçdü. **16** Şərq tərəfini qamışla ölçdü: uzunluğu beş yüz qulac idi. **17** Şimal tərəfini də qamışla ölçdü: uzunluğu beş yüz qulac idi. **18** Cənub tərəfini də qamışla ölçdü: uzunluğu beş yüz qulac idi. **19** Qərb tərəfinə dönüb onu qamışla ölçdü: uzunluğu beş yüz qulac idi. **20** Beləcə sahənin dörd tərəfini ölçdü. Müqəddəs olanı müqəddəs olmayandan ayırmaq üçün sahənin ətrafında bir divar var idi: uzunluğu və eni hər biri beş yüz qulac idi.

43 O adam məni şərqə baxan darvazanın yanına gətirdi. **2** Mən gördüm ki, şərq yolundan İsrail Allahının izzəti gəlir. Onun səsi gur axan suların səsi kimi idi, izzətindən yer parıldayırdı. **3** Gördüyüm görüntü Allah şəhəri məhv etməyə gəldiyi vaxt və Kevar çayı sahilində gördüyüm görüntülərə bənzəyirdi. Mən bu zaman üzüstə yerə yıxıldım. **4** Rəbbin izzəti şərqə baxan darvazanın yolundan məbədə girdi. **5** Ruh məni qaldırıb içəri həyətə gətirdi. Mən gördüm ki, Rəbbin izzəti məbədi doldurub. **6** Adam yanımda dururkən məbəddən mənimlə danışan bir nəfərin səsini eşitdim. **7** O mənə belə dedi: «Ey bəşər oğlu, taxtımın yeri, ayaqlarımın dabanları dəyən, İsrail övladları arasında əbədi yaşayacağım yer buradır. Bundan sonra İsrail xalqı ilə padşahları pozğunluqları və ölən padşahların cəsədləri ilə bir daha müqəddəs adımı murdarlamayacaq. **8** Onlar astanalarını astanama, qapılarının yan taxtalarını qapımın yan taxtalarına bitişdirdi. Mənimlə onların arasında yalnız bir divar var idi. Etdikləri murdar işləri ilə müqəddəs adımı murdarladılar. Mən də qəzəbimlə onları qırıb-çatdım. **9** İndi pozğunluqlarını və padşahlarının cəsədlərini Məndən uzaqlaşdırsınlar, Mən də əbədi olaraq onların arasında yaşayaram. **10** Sən ey bəşər oğlu, bu məbədi İsrail nəslinə təsvir et ki, üsyanlarından utansınlar və məbədin layihəsini ölçsünlər. **11** Əgər etdikləri bütün işlərdən utanırlarsa, məbədin şəklini, nizamını, giriş-çıxış yerlərini – bütün şəkillərini, bütün qaydalarını, quruluşlarını və qanunlarını onlara bildir. Onların gözü önündə bunları bir yerə yaz. Qoy bütün quruluş və qaydalarına əməl edib onları yerinə yetirsinlər. **12** Məbədlə bağlı qanun budur: dağın başında hər tərəfdən onun bütün ərazisi çox müqəddəs olacaq. Bəli, məbədin qanunu budur. **13** Qurbangahın qulacla ölçüləri belədir. Hər qulaca bir ovuc əlavə edilmişdir: qurbangahı əhatəyə alan xəndəyin dərinliyi bir qulac, eni bir qulac, ətrafındakı çıxıntı bir qarış olacaq. Qurbangahın hündürlüyü isə belədir: **14** qurbangahın yerdəki xəndəkdən alt çıxıntıya qədərki hissəsinin hündürlüyü iki qulac, eni bir qulac, kiçik çıxıntıdan böyük çıxıntıya qədərki hissənin hündürlüyü dörd qulac, eni bir qulac, **15** qurbangahın qurban yandırılan üst hissəsinin hündürlüyü dörd qulac olacaq. Üst hissədən yuxarıya doğru dörd buynuz uzanacaq. **16** Qurbangahın üst hissəsi dördbucaqlı şəklində olacaq. Onun uzunluğu on iki, eni on iki qulac olacaq. **17** Üst çıxıntının dörd tərəfdən uzunluğu və eni hər biri on dörd qulac olacaq. Ətrafındakı kənar yarım qulac, xəndəyin dövrəsi bir qulac olacaq. Qurbangahın pillələri şərqə baxacaq». **18** O adam yenə dedi: «Ey bəşər oğlu, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Qurbangah tikildiyi gün üstündə yandırma qurbanları gətirmək və qan tökmək barədə olan qaydalar belədir. **19** Mənə xidmət etmək üçün hüzuruma çıxan, Sadoq nəslindən Levili kahinlərə günah qurbanı olaraq bir buğa ver" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **20** "Buğanın qanından götürüb qurbangahın dörd buynuzuna, çıxıntının dörd küncünə və ətrafındakı kənarın üstünə sürt. Beləcə qurbangahı pak edib onun üçün kəffarə ver. **21** Günah qurbanı olaraq buğanı götürüb Müqəddəs məkandan kənarda, məbədin təyin edilmiş yerində yandır. **22** İkinci gün günah qurbanı olaraq qüsursuz bir təkə təqdim et. Qurbangah buğanın qanı ilə pak edildiyi kimi təkənin qanı ilə də pak edilsin. **23** Pak etmək işini qurtarandan sonra qüsursuz bir buğa ilə sürüdən bir qoç qurban gətir. **24** Onları Rəbbin önünə gətir. Kahinlər onların üstünə duz səpib Rəbbə yandırma qurbanı olaraq təqdim etsin. **25** Yeddi günün günah qurbanı olaraq hər gün bir təkə hazırla. Qüsursuz bir buğa ilə sürüdən bir qoç da hazırlansın. **26** Qoy yeddi gün qurbangah üçün kəffarə versinlər, onu pak edib təqdis etsinlər. **27** Yeddi gün tamamlanandan sonra kahinlər səkkizinci gün və ondan sonra yandırma və ünsiyyət qurbanlarınızı qurbangahın üstündə təqdim etsin. O zaman sizdən razı olacağam" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir».

44 O adam məni Müqəddəs məkanın şərqə baxan bayır darvazası yolundan geri qaytardı. Darvaza bağlı idi. **2** Rəbb mənə dedi: «Bu darvaza bağlı qalacaq, açılmayacaq, heç kəs oradan içəri girməyəcək, çünki İsrailin Allahı Rəbb oradan içəri girmişdir, buna görə də bağlı qalacaq. **3** Yalnız rəhbər rəhbərliyinə görə Rəbbin önündə çörək yemək üçün orada oturacaq. Darvaza eyvanı yolundan girib, o yoldan da çıxacaq». **4** O adam məni şimal darvazası yolundan məbədin önünə gətirdi. Mən baxıb gördüm ki, Rəbbin izzəti Öz məbədini doldurub. Bu zaman üzüstə düşdüm. **5** Rəbb mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, Rəbbin məbədinin bütün qayda-qanunları ilə bağlı deyəcəyim sözləri yaxşı-yaxşı dinlə, onlara qulaq as, hər şeyə diqqətlə bax. Müqəddəs məkana kimin girib-çıxacağına diqqət et. **6** Üsyankar olan İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: "Ey İsrail nəsli, artıq bəsdir! Etdiyiniz iyrənc işlərə daha son qoyun. **7** Ürəyi və bədəni sünnət edilməmiş yadelliləri Müqəddəs məkanıma gətirdiniz, Mənə qida olmaq üçün piy və qan təqdim etməklə məbədimi murdarladınız. Beləcə

iyrənc işlərinizlə əhdimi pozdunuz. 8 Müqəddəs
şeylərim üzərində vəzifənizi yerinə yetirmədiniz.
Müqəddəs məkanımda bu şeylərə nəzarət etməyi
başqalarına tapşırdınız". 9 Xudavənd Rəbb belə
deyir: "İsrail xalqı arasında yaşayan ürəyi və
bədəni sünnət edilməmiş heç bir yadelli Müqəddəs
məkanıma girməsin. 10 İsrail yoldan azdığı zaman
Məndən uzaqlaşan və yoldan azıb bütlərinə sitayiş
edən Levililər öz günahlarının cəzasını çəkəcək,
11 lakin Müqəddəs məkanımda bu işləri görəcək:
məbədin darvazalarına nəzarət edəcək, məbədin
xidmət işlərini görəcək, xalq üçün yandırma
qurbanları və başqa qurbanlıq heyvanları kəsəcək,
xalqın önündə durub onlara xidmət edəcək. 12
İndi ki onlar bütlərinin önündə İsrail nəslinə
xidmət edərək xalqı günaha batırdı, Mən Rəbb
də onları günahlarına görə cəzalandıracağıma
and içdim" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 13
"Onlar kahin kimi xidmət etmək üçün Mənə
yaxınlaşmayacaq, bütün müqəddəs şeylərimə, ən
müqəddəs qurbanlarıma toxunmayacaq. Etdikləri
iyrənc əməllərinin rüsvayçılığını çəkəcəklər. 14
Bundan sonra məbədin xidmət vəzifəsini və orada
görülən bütün işləri onlara tapşıracağam. 15
Ancaq İsrail Məni qoyub yoldan azdığı zaman
Müqəddəs məkanımın xidmət vəzifəsini yerinə
yetirən Sadoq nəslindən Levili kahinlər önümdə
xidmət etmək üçün Mənə yaxınlaşacaq. Onlar piy
və qan təqdim etmək üçün hüzuruma çıxacaq"
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 16 "Yalnız
onlar Müqəddəs məkanıma girəcək, yalnız onlar
önümdə xidmət etmək üçün süfrəmə yaxınlaşıb
buyruğumu yerinə yetirəcək. 17 Kahinlər
içəri həyətin darvazalarından girəcəkləri zaman
kətan geyim əyinlərində olsun, içəri həyətin
darvazalarında yaxud məbəddə xidmət edərkən
yun paltar geyməsinlər. 18 Başlarına kətan çalma
sarısınlar, bellərinə kətan alt paltarı geysinlər.
Bədənlərini tərlədən bir şey geyinməsinlər. 19
Bayır həyətə, bayır həyətdə olan xalqın yanına
çıxmazdan qabaq xidmət edərkən əyinlərindəki
geyimləri çıxarıb müqəddəs otaqlara qoysunlar
və başqa paltarlar geysinlər ki, geyimləri ilə
xalqı təqdis etməsinlər. 20 Kahinlər başlarını
qırxmasın, saçlarını uzatmasın, yalnız saçlarını
kəsib düzəltsin. 21 İçəri həyətə girəcəyi vaxt heç
bir kahin şərab içməsin. 22 Kahinlər dul yaxud
boşanmış arvad almasın, ancaq İsrail nəslindən
olan bir bakirə qız yaxud da başqa kahindən dul
qalmış arvadı ala bilərlər. 23 Onlar Mənim xalqıma
müqəddəs olan şeyi adi şeydən, murdar şeyi
pak şeydən ayırmağı öyrədəcək. 24 Mübahisəli
işlərdə onlar hakimlik edəcək, hökmlərimə
görə qərar verməlidirlər. Bayramlarımla bağlı
qayda-qanunlarıma əməl etməli, Şənbə günlərimi
müqəddəs saymalıdırlar. 25 Kahin adam meyitinə
yaxınlaşıb özünü murdarlamasın, amma bu,
anasının, atasının, oğlunun, qızının, qardaşının
yaxud ərə getməmiş bacısının meyiti olsa, özünü
murdarlaya bilər. 26 Pak olduqdan sonra hələ yeddi
gün gözləsin. 27 Məbəddə xidmət etmək üçün içəri
həyətə girəcəyi gün özü üçün bir günah qurbanı
təqdim etsin" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 28
"Kahinlərin irsi var: onların irsi Mənəm. İsraildə
onlara mülk verməyin. Onların mülkü Mənəm.
29 Kahinlər taxıl təqdimlərini, günah və təqsir
qurbanlarını yesin. İsraildə Rəbbə həsr olunan hər
şey onlarınkı olsun. 30 Bütün nübarların ilk hissəsi
və bütün xüsusi hədiyyələriniz kahinlərinki olsun.
Evinizə bərəkət yağsın deyə taxılınızın ilkini
onlara verin. 31 Kahinlər ölü halda tapılmış yaxud
vəhşi heyvanlar tərəfindən parçalanmış heç bir
quş və heyvan yeməsin.

45 Ölkəni irs olaraq payladığınız zaman Rəbb
üçün torpaqdan pay kimi iyirmi beş
min qulac uzunluğunda, on min qulac enində
müqəddəs bir bölgə ayırın. Bütün bu bölgə
müqəddəs olacaq. 2 Bu bölgədən dördbucaqlı
şəklində uzunluğu və eni beş yüz qulaclıq bir
hissə müqəddəs məskən üçün, əlli qulaclıq bir
yer isə ətrafındakı açıq sahə üçün ayrılsın. 3
Bu ölçü ilə bir hissə ölç: uzunluğu iyirmi beş
min qulac və eni on min qulac olsun. Müqəddəs
məkan – Ən Müqəddəs yer orada olacaq. 4 Bu,
ölkənin müqəddəs payı olacaq. Bu yer məbəddə
xidmət etmək üçün Rəbbə yaxınlaşan kahinlərə
ayrılacaq. Burada kahinlərin evləri, Müqəddəs
məkan üçün müqəddəs yer olacaq. 5 Məbəddə
xidmət edən Levililərə mülk olaraq iyirmi beş
min qulac uzunluğunda, on min qulac enində
bir bölgə verilsin. Orada yaşamaları üçün onlara
məxsus şəhərlər olacaq. 6 Müqəddəs bölgəyə
düşən hissə ilə birlikdə şəhər üçün eni beş min,
uzunluğu iyirmi beş min qulac olan bir hissə
ayırın. Bu bütün İsrail xalqı üçündür. 7 Müqəddəs
bölgəyə düşən hissə ilə şəhərə düşən hissənin hər
iki tərəfindəki torpaqlar rəhbərə veriləcək. Bu
torpaqlar qərbdən-qərbə, şərqdən-şərqə doğru
uzanacaq və qərb sərhədindən şərq sərhədinə
qədər uzunluğu bir İsrail qəbiləsinə düşən hissə
qədərdir. 8 Bu torpaq İsrail rəhbərinin payı
olacaq. Bundan sonra rəhbərlərim xalqıma bir
daha zülm etməyəcək, ancaq ölkəni qəbilələrinə
görə İsrail nəslinə verəcək". 9 Xudavənd Rəbb
belə deyir: "Ey İsrail rəhbərləri, artıq bəsdir!
Zorakılıqdan və ziyankarlıqdan əl çəkin, ədalətli

və saleh əməllər edin. Xalqımı öz torpaqlarından qovmayın" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **10** "Düzgün tərəzi ilə çəkin. Çəkdiyiniz efa da, bat da düzgün olsun. **11** Efa ilə bat eyni çəkidə olsun. Bat xomerin onda birinə, efa da xomerin onda birinə bərabər olmalıdır. İkisinin çəkisi də xomerə görə olsun. **12** Bir şekel iyirmi geraya bərabər olmalıdır. İyirmi, iyirmi beş, on beş şekel birlikdə bir minaya bərabər olmalıdır. **13** Gətirəcəyiniz təqdimlər bunlardır: hər xomer buğdadan efanın altıda biri qədər buğda, hər xomer arpadan efanın altıda biri qədər arpa verin. **14** Zeytun yağını isə bat çəkisinə görə ölçün və hər kor zeytun yağından batın onda biri qədər təqdim edin. Bir kor on bat yaxud bir xomerə bərabərdir. **15** İsrailin sulu otlaqlarındakı sürüdən iki yüz qoyundan bir qoyun götürülsün. Bu qoyunlardan taxıl təqdimləri, yandırma qurbanları və ünsiyyət qurbanları üçün istifadə edilsin ki, xalq kəffarə olunsun" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **16** "Bütün ölkə xalqı bu təqdimi İsrail rəhbərinə verəcək. **17** İsraildə keçirilən bütün bayramlarda – şənliklərdə, Təzə Ay mərasimlərində və Şənbə günlərində yandırma qurbanları, taxıl və içmə təqdimlərini təmin etmək rəhbərin işi olacaq. Günah qurbanını, taxıl təqdimini, yandırma qurbanını və ünsiyyət qurbanlarını rəhbər təmin edəcək ki, İsrail nəsli üçün kəffarə versin". **18** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Birinci ayın birinci günü qüsursuz bir buğa götürüb Müqəddəs məkanı pak et. **19** Kahin günah qurbanının qanından götürüb məbədin darvazasının yan taxtalarına, qurbangahın üst çıxıntısının dörd küncünə, içəri həyətin darvazasının yan taxtalarına sürtsün. **20** Səhvən yaxud bilmədən günah etmiş adam üçün də həmin ayın yeddinci günü eyni şeyi et. Beləcə məbədi pak edəcəksən. **21** Birinci ayın on dördüncü günü Pasxa bayramını yeddi gün keçirin və mayasız çörək yeyin. **22** O gün rəhbər özü və bütün ölkə xalqı üçün günah qurbanı olaraq bir buğa hazırlasın. **23** Yeddi gün bayram ərzində hər gün Rəbbə yandırma qurbanı olaraq qüsursuz yeddi buğa ilə yeddi qoç, günah qurbanı olaraq bir təkə təmin etsin. **24** Taxıl təqdimi olaraq hər buğa və qoç üçün bir efa taxıl, hər efa üçün bir hin zeytun yağı təmin etsin. **25** Yeddinci ayın on beşinci günü başlayan və yeddi gün davam edən bayramda rəhbər günah qurbanlarını, yandırma qurbanlarını, taxıl təqdimlərini və zeytun yağını hər gün eyni miqdarda təmin etsin".

46 Xudavənd Rəbb belə deyir: "İçəri həyətin şərqə baxan darvazası altı iş günü bağlı qalmalı, Şənbə günləri və Təzə Ay mərasimi günləri isə açıq olmalıdır. **2** Rəhbər bayırdan, darvaza eyvanı yolundan içəri girib darvazanın yan taxtalarının yanında dursun. Kahinlər onun yandırma qurbanını və ünsiyyət qurbanlarını təqdim etsin. Rəhbər darvaza kandarında ibadət etsin, sonra bayıra çıxsın, ancaq darvaza axşama qədər açıq qalsın. **3** Şənbə günləri və Təzə Ay mərasimi günləri ölkə xalqı bu darvazanın girişində Rəbbin önündə ibadət etsin. **4** Rəhbər Şənbə günü Rəbbə yandırma qurbanı olaraq verdiyi qüsursuz altı quzu, bir qoç təqdim etsin. **5** Qoç üçün veriləcək taxıl təqdimi bir efa olsun, quzular üçün isə istədiyi qədər taxıl təqdimi verə bilər. Hər efa taxıl üçün bir hin zeytun yağı versin. **6** Təzə Ay mərasimi günü qüsursuz bir buğa, altı quzu və bir qoç qurban gətirsin. **7** Buğa və qoç üçün taxıl təqdimi olaraq hərəsinə bir efa taxıl təmin etsin. Quzular üçün istədiyi qədər taxıl təmin edə bilər. Hər efa taxıl üçün bir hin zeytun yağı təmin etsin. **8** Rəhbər içəri girəcəyi zaman darvaza eyvanından girsin, həmin yolla da bayıra çıxsın. **9** Ölkə xalqı bayramlarda Rəbbin önünə gəldiyi zaman ibadət etmək üçün şimal darvazasından girən adam cənub darvazasından çıxsın, cənub darvazasından girən adam şimal darvazasından çıxsın. Heç kəs girdiyi darvazadan çıxmasın, hər kəs girdiyi darvazanın qarşısındakı darvazadan çıxsın. **10** Rəhbər xalqın arasında olsun, xalqla birgə girsin, xalqla birgə çıxsın. **11** Bayramlarda və müqəddəs günlərdə buğa və qoç üçün taxıl təqdimi olaraq hərəsinə bir efa taxıl versin. Quzular üçün isə istədiyi qədər taxıl təmin edə bilər. Hər efa taxıl üçün bir hin zeytun yağı versin. **12** Rəhbər Rəbbə könüllü olaraq verdiyi yandırma qurbanı yaxud ünsiyyət qurbanları təqdim edəcəyi zaman şərqə baxan darvaza onun üzünə açılsın. Yandırma qurbanı yaxud ünsiyyət qurbanlarını Şənbə günü qurban gətirdiyi kimi təmin etsin, sonra bayıra çıxsın. O çıxdıqdan sonra darvaza bağlansın. **13** Hər gün səhərlər yandırma qurbanı olaraq Rəbbə bir yaşında qüsursuz bir quzu təmin et. **14** Bununla yanaşı, hər səhər taxıl təqdimi olaraq efanın altıda biri qədər taxıl və narın unu islatmaq üçün bir hinin üçdə biri qədər zeytun yağı təmin et. Bu taxıl təqdiminin Rəbbə verilməsi daimi bir qayda olsun. **15** Beləcə hər səhər daimi yandırma qurbanı olaraq quzu, taxıl təqdimi və zeytun yağı təmin edilsin". **16** Xudavənd Rəbb belə deyir: "Əgər rəhbər oğullarından birinə öz mülkündən pay verərsə, öz irsi kimi nəslinə də keçsin, irs olaraq bu pay onların mülkü olsun. **17** Lakin rəhbər öz mülkündən qulluqçularından birinə pay verərsə,

bu pay azadlıq ilinə qədər qulluqçununku olsun, sonra isə rəhbərə qaytarılsın. Rəhbərin irsi ancaq oğullarına keçə bilər və onların olsun. **18** Lakin rəhbər xalqı mülkündən qovaraq irsindən məhrum etməməlidir. O, oğullarına yalnız öz mülkündən irs verə bilər, ona görə ki xalqımdan olan heç kəs mülkünü tərk edib kənara getməsin"». **19** Sonra o adam məni darvazanın yanındakı girişdən şimala baxan, kahinlərə məxsus müqəddəs otaqlara gətirdi və mənə qərb tərəfdə bir yer göstərdi. **20** O mənə dedi: «Kahinlərin təqsir qurbanı ilə günah qurbanının ətini qaynadacaqları və taxıl təqdimini bişirəcəkləri yer buradır. Ona görə ki bunları bayır həyətə çıxarıb xalqı təqdis etməsinlər». **21** Sonra o adam məni bayır həyətə çıxarıb həyətin dörd küncündən keçirdi. Gördüm ki, həyətin hər küncündə kiçik bir həyət var. **22** Həyətin dörd küncündə olan bu qapalı həyətlərin hər birinin uzunluğu qırx, eni isə otuz qulac idi. Künclərdəki həyətlər eyni boyda idi. **23** Dörd həyətin hər birinin ətrafında daş divar var idi. Divarın dibində yemək bişirmək üçün yerlər düzəldilmişdi. **24** O adam mənə dedi: «Bunlar mətbəxdir. Məbəd xidmətçiləri xalqın qurbanlıq ətlərini burada qaynadacaq».

47 O adam yenə məni məbədin girişinə gətirdi. Məbədin kandarının altından şərqə tərəf sular axdığını gördüm. Məbəd şərqə baxırdı. Sular məbədin cənub tərəfinin altından, qurbangahın cənubundan aşağıya axırdı. **2** O məni oradan – şimal darvazasından çıxarıb bayır yoldan şərqə baxan bayır darvazasına apardı. Sular cənub tərəfdən axırdı. **3** O adam əlində ölçmək üçün bir iplə şərqə tərəf getdi. O, min qulac ölçdü və məni topuğa qədər çıxan suların içinə gətirdi. **4** Daha min qulac ölçdü və məni dizə qədər çıxan suların içinə gətirdi. Yenə min qulac ölçdü və məni belə qədər çıxan suların içinə gətirdi. **5** Daha min qulac ölçdü və sular keçilməz bir çaya döndü. Sular artmışdı, içindən piyada keçmək mümkün deyildi, adam üzən qədər dərin bir çaya çevrilmişdi. **6** O adam mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, bunu görürsənmi?» Sonra məni götürüb yenə çayın sahilinə gətirdi. **7** Oraya çatanda çayın hər iki sahilində çoxlu ağac gördüm. **8** O adam mənə dedi: «Bu sular şərq bölgəsinə tərəf axır, oradan Arava vadisinə, sonra isə Duz dənizinə tökülür. Dənizə tökülən kimi oradakı su şirin suya çevriləcək. **9** O zaman çayın axdığı yerlərdə hər cür qaynaşan canlı məxluq yaşayacaq, çoxlu balıq olacaq, çünki bu sular oraya axır, oradakı şor suyu şirin suya çevirir. Çay axdığı hər yerə həyat gətirəcək. **10** Çayın sahili boyu balıqçılar dayanacaq. En-Gedidən En-Eqlayimə qədər tor sərilən yerlər olacaq. Orada da Böyük dənizdəki kimi çoxlu balıq növləri olacaq. **11** Ancaq Duz dənizinin palçıqlı və bataqlıq yerləri şirin suya çevrilməyəcək, şoranlıq olaraq qalacaq. **12** Çayın hər iki sahilində hər cür meyvə ağacı yetişəcək. Onların yarpaqları solmayacaq, meyvələri tükənməyəcək. Hər ay meyvə verəcəklər, çünki Müqəddəs məkandan çıxan sular oraya axır. Meyvələrindən yemək, yarpaqlarından şəfa vermək üçün istifadə olunacaq».

13 Xudavənd Rəbb belə deyir: «Ölkəni irs olaraq İsrailin on iki qəbiləsi arasında bu sərhədlərlə bölün: Yusifə iki pay düşsün. **14** Ölkəni on iki qəbilə arasında hər birinə bərabər olaraq paylayın. Mən ölkəni sizin atalarınıza verəcəyimə and içdim. Bu ölkə sizə irs olaraq veriləcək. **15** Ölkənin sərhədi belə olacaq: şimalda Böyük dənizdən Xetlon yolu ilə Xamat keçidinə, Sedada, **16** Berotaya və Dəməşq ilə Xamatın torpaqları arasında yerləşən Sivrayimə, Xavran sərhədində olan Xaser-Hattikona qədər uzanacaq. **17** Sərhəd dənizdən Xasar-Enona, Dəməşqin şimal sərhədi boyunca uzanacaq, Xamat sərhədi şimalda olacaq. Şimal sərhədi belədir. **18** Şərqdə sərhədi Xavranla Dəməşq arasından başlayıb Gileadı İsraildən ayıran İordan çayı boyunca Şərq dənizinə qədər ölçün. Şərq sərhədi belədir. **19** Cənubda sərhəd Tamardan Meriva-Qadeş sularına, Misir vadisi boyunca Böyük dənizə qədər uzanacaq. Cənub sərhədi belədir. **20** Qərbdə Xamat keçidinin qarşısındakı yerə qədər Böyük dəniz sərhəd olacaq. Qərb sərhədi belədir. **21** Bu ölkəni İsrail qəbilələrinə görə öz aranızda bölüşdürün. **22** Ölkəni öz aranızda və aranızda yaşayarkən övladları doğulan yadellilərlə irs olaraq bölüşdürün. Onları da İsrail övladları arasında yerlilər kimi hesab edin. Onların da İsrail qəbilələri arasında sizin kimi irsləri olacaq. **23** Yadelli hansı qəbilədə yaşayırsa, orada ona düşən payı irs olaraq verin» Xudavənd Rəbb belə bəyan edir.

48 «Qəbilələrin adları belədir: şimal sərhədində olan Dana bir pay veriləcək. Danın sərhədi Xetlon yolundan Xamat keçidinə qədər uzanacaq. Xasar-Enon və Xamata yaxın Dəməşqin şimal sərhədi şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədin bir hissəsini tutacaq. **2** Aşerə bir pay veriləcək. Sərhədi Danın şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **3** Naftaliyə bir pay veriləcək. Sərhədi Aşerin şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **4** Menaşşeyə bir pay veriləcək. Sərhədi Naftalinin şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **5** Efrayimə bir pay veriləcək. Sərhədi Menaşşenin şərqdən qərbə

qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **6** Ruvenə bir pay veriləcək. Sərhədi Efrayimin şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **7** Yəhudaya bir pay veriləcək. Sərhədi Ruvenin şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **8** Yəhudanın şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik torpaqlar ayıracağınız xüsusi pay olacaq. Eni iyirmi beş min qulac, şərqdən qərbə uzunluğu isə bir qəbiləyə düşən pay qədər olacaq. Müqəddəs məkan oranın ortasında olacaq. **9** Rəbbə xüsusi olaraq verəcəyiniz payın uzunluğu iyirmi beş min qulac, eni on min qulac olacaq. **10** Bu, kahinlər üçün müqəddəs pay olacaq. Şimalda uzunluğu iyirmi beş min qulac, qərbdə eni on min qulac, şərqdə eni on min qulac, cənubda uzunluğu iyirmi beş min qulac olacaq. Rəbbin Müqəddəs məkanı oranın ortasında olacaq. **11** Bu bölgə Sadoq nəslindən təqdis olunmuş kahinlər üçün olacaq. Onlar buyruğumu yerinə yetirdi, İsrail xalqı yoldan azan zaman Levililər də yoldan azdı, ancaq onlar yoldan azmadı. **12** O yer ölkənin müqəddəs payından xüsusi bir pay olaraq onlara veriləcək. Ora Levililərin torpaqlarına bitişik çox müqəddəs bir bölgə olacaq. **13** Kahinlərin sərhədi yaxınlığında Levililərin iyirmi beş min qulac uzunluğunda, on min qulac enində bir payları olacaq. Bu bölgənin uzunluğu iyirmi beş min qulac, eni on min qulac olacaq. **14** Levililər oranı satmasın və başqa yerə dəyişməsin. Bu, ölkənin ən yaxşı hissəsidir və başqa adamın əlinə keçməməlidir, çünki ora Rəbbə həsr edilmişdir. **15** Rəbbə verdiyiniz bu xüsusi payın qalan iyirmi beş min qulac uzunluqda və beş min qulac enindəki hissəsi müqəddəs deyil və şəhər üçündür. Bu yer evlərə, otlaqlara ayrılacaq. Şəhər onun ortasında olacaq. **16** Şəhərin ölçüləri belə olacaq: şimal tərəfi dörd min beş yüz qulac, cənub tərəfi dörd min beş yüz qulac, şərq tərəfi dörd min beş yüz qulac, qərb tərəfi dörd min beş yüz qulac. **17** Şəhər üçün ayrılan otlağın ölçüləri belə olacaq: şimalda iki yüz əlli qulac, cənubda iki yüz əlli qulac, şərqdə iki yüz əlli qulac, qərbdə iki yüz əlli qulac. **18** Müqəddəs bölgənin sərhədində qalan yerin həm şərq tərəfi, həm də qərb tərəfi on min qulac olacaq. Müqəddəs bölgəyə bitişik torpaqlarda yetişən məhsul şəhərdə işləyənlərə məxsus olacaq. **19** İsrailin hər qəbiləsindən şəhərdə işləyənlər torpağı şumlayacaq. **20** Bu bölgənin ərazisi dördbucaqlı şəklindədir, hər yanı iyirmi beş min qulacdır. Siz xüsusi bir pay olaraq şəhərin mülkü ilə birlikdə müqəddəs bölgəyə düşən payı ayırın. **21** Müqəddəs bölgəyə aid olan hissə ilə şəhərə aid olan hissədən başqa, ayırdığınız xüsusi paydan hər iki tərəfdə qalan torpaqlar rəhbərə veriləcək. Bu torpaqlar müqəddəs bölgəyə aid olan iyirmi beş min qulaclıq hissənin şərqindən və qərbindən ölkənin şərq və qərb sərhədlərinə qədər uzanacaq. Qəbilələrə düşən paylar boyunca uzanan bu iki bölgə rəhbərə məxsus olacaq. Müqəddəs yerə aid olan hissə ilə məbədin Müqəddəs məkanı oranın ortasında olacaq. **22** Beləcə Levililərə düşən mülklə şəhərə aid olan mülk rəhbərə verilən torpaqların arasında qalacaq. Rəhbərə veriləcək torpaqlar Yəhuda ilə Binyaminin sərhədi arasında olacaq. **23** Qalan qəbilələrə düşən pay belədir: Binyaminə bir pay veriləcək. Sərhədi şərqdən qərbə qədər uzanacaq. **24** Şimeona bir pay veriləcək. Sərhədi Binyaminin şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **25** İssakara bir pay veriləcək. Sərhədi Şimeonun şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **26** Zevuluna bir pay veriləcək. Sərhədi İssakarın şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **27** Qada bir pay veriləcək. Sərhədi Zevulunun şərqdən qərbə qədər uzanan sərhədinə bitişik olacaq. **28** Qadın sərhədi ölkənin cənub sərhədi olub Tamardan Meriva-Qadeş sularına, oradan da Misir vadisi boyunca Böyük dənizə qədər uzanacaq. **29** İrs olaraq İsrail qəbilələri arasında bölüşdürəcəyiniz torpaq budur. Onlara düşəcək paylar bunlardır» Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **30** «Şəhərin çıxış yerləri bunlardır: dörd min beş yüz qulac uzunluğunda olan şimal tərəfdə darvazalar olacaq. **31** Şəhərin darvazalarına İsrail qəbilələrinin adları veriləcək. Şimal tərəfdə üç darvaza olacaq: bir Ruven darvazası, bir Yəhuda darvazası, bir Levi darvazası. **32** Dörd min beş yüz qulac uzunluğunda olan şərq tərəfdə üç darvaza olacaq: bir Yusif darvazası, bir Binyamin darvazası, bir Dan darvazası. **33** Dörd min beş yüz qulac uzunluğunda olan cənub tərəfdə üç darvaza olacaq: bir Şimeon darvazası, bir İssakar darvazası, bir Zevulun darvazası. **34** Dörd min beş yüz qulac uzunluğunda olan qərb tərəfdə üç darvaza olacaq: bir Qad darvazası, bir Aşer darvazası, bir Naftali darvazası. **35** Şəhərin dairəsi on səkkiz min qulac olacaq və o gündən sonra şəhər Yahve-Şamma adlanacaq».

Daniel

1 Yəhuda padşahı Yehoyaqimin padşahlığının üçüncü ilində Babil padşahı Navuxodonosor Yerusəlimə hücum edib oranı mühasirəyə aldı. **2** Xudavənd Yəhuda padşahı Yehoyaqimi və Allah məbədinin əşyalarından bir hissəsini ona təslim etdi. Navuxodonosor onları Şinar torpağına, öz allahının məbədinə apardı və əşyaları həmin məbədin xəzinəsinə qoydu. **3** Padşah hərəmağalar rəisi Aşpenaza əmr etdi ki, padşah nəslindən və zadəganlardan olan İsraillilərin arasından **4** bədənlərində qüsur olmayan, yaraşıqlı, hər elmdən xəbərdar, bilikli, dərrakəli, sarayda padşaha xidmət etməyə layiq olan cavanlar seçərək onlara Xaldeylilərin dilini və ədəbiyyatını öyrətsin. **5** Padşah onlara özünün yediyi yeməklərdən və içdiyi şərabdan gündəlik yemək payı təyin etdi ki, üç il onlara tərbiyə versinlər, sonra isə padşahın xidmətinə gətirsinlər. **6** Onların arasında Yəhuda nəslindən olan Daniel, Xananya, Mişael və Azarya var idi. **7** Hərəmağalar rəisi onlara yeni ad qoydu: Danieli Belteşassar, Xananyanı Şadrak, Mişaeli Meşak və Azaryanı Aved-Neqo adlandırdı. **8** Daniel qərara aldı ki, padşahın yediyi yeməklərlə və içdiyi şərabla özünü murdar etməsin. Buna görə də özünü murdar etməmək üçün hərəmağalar rəisinə müraciət etdi. **9** Allah hərəmağalar rəisinin gözündə Danielə lütf və rəğbət qazandırdı. **10** Hərəmağalar rəisi Danielə dedi: «Sizin yeyib-içməyinizi təyin edən ağam padşahdan qorxuram. Nə üçün o sizin simanızı həmyaşıdınız olan cavanların simasından solğun görsün? Siz bununla padşahın yanında həyatımı təhlükə altına qoyursunuz». **11** Daniel hərəmağalar rəisinin özü, Xananya, Mişael və Azaryanın üzərinə qoyduğu məmura dedi: **12** «Gəl qullarını on gün ərzində yoxla. Qoy bizə yemək üçün göyərti, içmək üçün su versinlər. **13** Sonra isə sənin hüzurunda həm bizim üzümüzə, həm də padşah yeməklərindən yeyən cavanların üzünə baxsınlar. Bunu görəndən sonra qullarınla necə istəyərsən, elə də rəftar edərsən». **14** Məmur bu məsələdə cavanların sözünə qulaq asdı və onları on gün yoxladı. **15** On gün sonra onların siması padşah yeməklərindən yeyən başqa cavanların simasından daha gözəl göründü və onlar bədəncə daha dolğun idi. **16** Onda məmur cavanların yeməyini və içəcəkləri şərabı götürüb onlara göyərti verdi. **17** Allah bu dörd gəncə hər cür ədəbiyyatı və elmi öyrənmək üçün bilik və dərrakə verdi. Daniel isə hər cür görüntüləri və yuxuları yozmağı bacarırdı. **18** Onların gətirilməsi üçün padşahın əmr etdiyi gün çatanda hərəmağalar rəisi onları Navuxodonosorun hüzuruna gətirdi. **19** Padşah onlarla danışdı və hamının arasında Daniel, Xananya, Mişael və Azarya kimisi tapılmadı. Onlar padşahın hüzurunda xidmətə qoyuldu. **20** Padşah onlardan hər cür elm və bilik barədə soruşanda gördü ki, bunlar ölkəsindəki sehrbazların və ruhçağıranların hamısından on qat üstündür. **21** Daniel padşah Kirin hökmranlığının birinci ilinə qədər orada qaldı.

2 Navuxodonosor padşahlığının ikinci ilində bir yuxu gördü, buna görə ürəyi sıxıldı və yuxusu qaçdı. **2** Padşah əmr etdi ki, yuxusunu yozmaq üçün onun yanına sehrbazlar, ruhçağıranlar, cadugərlər və Xaldeyli müdriklər çağırılsın. Onlar gəlib padşahın hüzurunda dayandı. **3** Padşah onlara dedi: «Bir yuxu görmüşəm və ürəyim sıxılır. İstəyirəm ki, bu yuxunun yozumunu bilim». **4** Xaldeyli müdriklər Arami dilində padşaha dedi: «Padşah sağ olsun, yuxunu bu qullarına danış, biz də onu yozaq». **5** Padşah Xaldeyli müdriklərə cavab verdi: «Mən belə qərara gəlmişəm: əgər siz mənə həm yuxunu, həm də yozumunu söyləməsəniz, parça-parça ediləcəksiniz və evləriniz də viran ediləcək. **6** Əgər yuxunu və yozumunu söyləsəniz, məndən hədiyyələr, mükafatlar və böyük hörmət görəcəksiniz. İndi isə mənə yuxunu və yozumunu söyləyin». **7** Onlar yenə cavab verdi: «Padşah yuxunu bu qullarına danışsın, biz də onu yozaq». **8** Padşah cavab verdi: «Yəqin bilirəm ki, siz vaxt qazanmaq istəyirsiniz, çünki görürsünüz ki, mənim qərarım qətidir. **9** Əgər yuxunu mənə söyləməsəniz, sizin üçün yalnız bir cəza olacaq. Siz mənə yalan və uydurma sözlər demək üçün sözləşmisiniz ki, bəlkə vəziyyət dəyişdi. İndi isə mənə yuxunu söyləyin, onda bilərəm ki, siz onu yozmağa qadirsiniz». **10** Xaldeyli müdriklər padşaha cavab verdi: «Yer üzündə padşahın tələbini yerinə yetirə bilən adam yoxdur. Ən əzəmətli və qüdrətli padşah da bir sehrbazdan, ruhçağırandan yaxud Xaldeyli müdrikdən belə bir şey istəməyib. **11** Padşahın istədiyi şey elə çətindir ki, allahlardan başqa heç kəs bunu padşaha aşkar edə bilməz. Onların da məskəni insanlar arasında deyil». **12** Padşah bu sözə özündən çıxıb bərk qəzəbləndi və əmr etdi ki, bütün Babil müdriklərini məhv etsinlər. **13** Müdrikləri öldürmək barədə əmr çıxanda Danieli və onun yoldaşlarını öldürmək üçün axtardılar. **14** O zaman Daniel Babil müdriklərini öldürməyə gedən padşahın keşikçilər rəisi Aryokla müdriklik və nəzakətlə danışdı. **15** O, padşahın hərbi rəisi

olan Aryokdan soruşdu: «Niyə padşah belə sərt fərman verib?» Onda Aryok əhvalatı Danielə danışdı. **16** Daniel içəri girib padşahdan xahiş etdi ki, yuxunun yozumunu padşaha bildirmək üçün ona vaxt versin. **17** Daniel öz evinə qayıdıb əhvalatı dostları Xananya, Mişael və Azaryaya danışdı ki, **18** bu sirr barədə göylərin Allahından mərhəmət diləsinlər və Daniellə onun yoldaşları başqa Babil müdrikləri ilə birgə məhv olmasın. **19** O zaman bu sirr Danielə gecə gələn görüntüdə aşkar oldu, buna görə də Daniel göylərin Allahına şükür etdi. **20** Daniel söylədi: «Allahın adı əbədi olaraq izzətlənsin! Çünki hikmət və qüdrət Ona məxsusdur. **21** Vaxtı və dövrü dəyişdirən Odur. O, padşahları taxtdan salar və taxta qoyar, Müdriklərə hikmət, aqillərə ağıl verər. **22** Dərin və gizli sirləri O açar, Qaranlıqda qalanı O bilər. İşıqla əhatə olunan Odur. **23** Ey atalarımın Allahı, Sənə şükür və həmd olsun ki, Mənə hikmət və qüdrət verdin, Səndən dilədiyimiz şeyi mənə aşkar etdin. Beləcə padşahın məsələsini bizə bildirdin». **24** Bundan sonra Daniel Babil müdriklərini öldürmək üçün padşahın təyin etdiyi Aryokun yanına gəlib ona dedi: «Babil müdriklərini öldürmə. Məni padşahın yanına apar, yuxusunu yozum». **25** Onda Aryok Danieli tez padşahın yanına gətirib ona dedi: «Mən sürgün olunmuş Yəhudalılar arasından padşaha yuxunu yoza bilən bir adam tapdım». **26** Padşah Belteşassar adlanan Danieldən soruşdu: «Gördüyüm yuxunu və yozumunu mənə söyləyə bilərsənmi?» **27** Daniel padşahın önündə cavab verdi: «Padşahın soruşduğu sirri müdriklər, ruhçağıranlar, sehrbazlar və əlamət baxıcıları ona açа bilməz. **28** Ancaq göylərdə sirləri açan bir Allah var və gələcəkdə nə olacağını padşah Navuxodonosora O bildirdi. Yatarkən gördüyün yuxu və görüntü belə idi: **29** Ey padşah, sən öz yatağında düşünürdün ki, bundan sonra nə olacaq? Sirləri Açan da nə olacağını sənə göstərdi. **30** Mənə bu sirr başqa adamlardan müdrik olduğum üçün açılmadı, yalnız yuxu padşaha bildirilsin və sən də öz ürəyinin düşüncələrini biləsən deyə bu sirr mənə açıldı. **31** Ey padşah, sən yuxuda böyük bir heykəl görmüsən. Nəhəng və çox parlaq olan bu heykəl sənin önündə dururdu, onun görünüşü qorxunc idi. **32** Bu heykəlin başı xalis qızıldan, sinəsi və qolları gümüşdən, qarnı və budları tuncdan idi. **33** Baldırları dəmirdən, ayaqlarının bir hissəsi dəmirdən, bir hissəsi isə gildən idi. **34** Sən baxdığın zaman əl dəymədən bir daş yerindən qoparıldı, heykəlin dəmir və gil ayaqlarından vurub onları parça-parça etdi. **35** O zaman dəmir, gil, tunc, gümüş və qızıl birlikdə parçalandı və yay xırmanlarındakı saman çöpü kimi sovruldu. Külək onları apardı və onlardan əsər-əlamət qalmadı. Heykəli dağıdan daş isə böyük bir dağ oldu və bütün dünyanı tutdu. **36** Yuxu budur. İndi isə padşahın önündə onu yozaq. **37** Ey padşah, sən şahənşahsan. Göylərin Allahı padşahlığı, qüvvəti, qüdrəti və izzəti sənə verib. **38** O hər yerdə yaşayan bəşər övladlarını, çöl heyvanlarını və göy quşlarını ixtiyarına verməklə səni onlara hökmdar edib. Qızıldan olan baş sənsən! **39** Sonra səndən aşağı səviyyədə olan başqa padşahlıq yaranacaq. Ondan sonra isə tuncdan olan, bütün dünyaya hökmranlıq edən üçüncü bir padşahlıq olacaq. **40** Dördüncü padşahlıq isə dəmir kimi möhkəm olacaq, çünki dəmir hər şeyi qırıb-dağıtdığı kimi o da başqalarını hər şeyi əzən dəmir tək qırıb-əzəcək. **41** Ayaqların və barmaqların bir hissəsinin dulusçu gilindən, bir hissəsinin isə dəmirdən olduğunu görməyinin mənası budur ki, o bölünmüş padşahlıq olacaq. Onda bir qədər dəmir möhkəmliyi qalacaq, necə ki sən dəmiri dulusçu gili ilə qarışıq görmüsən. **42** Ayaq barmaqlarının bir hissəsi dəmirdən, bir hissəsi gildən olduğu kimi bu padşahlığın da bir hissəsi möhkəm, bir hissəsi kövrək olacaq. **43** Dəmiri dulusçu gili ilə qarışıq gördüyünün mənası budur ki, onlar müxtəlif insan nəsilləri vasitəsilə bir-birləri ilə qarışacaq, ancaq dəmir gillə birləşmədiyi kimi onlar da bir-birləri ilə birləşməyəcək. **44** O padşahların dövründə göylərin Allahı heç vaxt dağılmayan bir padşahlıq quracaq və bu padşahlıq başqa xalqın əlinə keçməyəcək. O bütün əvvəlki padşahlıqları əzib-dağıdacaq, özü isə əbədi qalacaq. **45** Sən gördün ki, dağdan bir daş əl dəymədən qoparıldı, dəmiri, tuncu, gili, gümüşü və qızılı parça-parça etdi. Beləcə böyük Allah bundan sonra nə olacağını padşaha bildirib. Bu yuxu doğrudur və onun yozumu da etibarlıdır». **46** O zaman padşah Navuxodonosor üzüstə düşüb Danielə səcdə etdi, onun üçün təqdim gətirməyi və buxur yandırmağı əmr etdi. **47** Padşah Danielə dedi: «İndi ki sən bu sirri açа bildin, həqiqətən, sizin Allahınız allahların Allahı və padşahların Ağasıdır, sirləri açan da Odur». **48** Bundan sonra padşah Danieli yüksək vəzifəyə qoydu və ona çoxlu qiymətli hədiyyə verdi. Onu Babil vilayətinin başçısı və bütün Babil müdriklərinin baş rəisi təyin etdi. **49** Daniel padşahdan xahiş etdi, o da Şadrakı, Meşakı və Aved-Neqonu Babil vilayətinə məmur qoydu. Daniel isə padşah sarayında qaldı.

3 Padşah Navuxodonosor bir qızıl heykəl düzəltdi. Onun hündürlüyü altmış qulac, eni altı qulac idi. Onu Babil vilayətində olan Dura çölündə

qoydu. **2** Sonra padşah Navuxodonosor canişinləri, əmirləri, valiləri, müşavirləri, xəzinədarları, hakimləri, vəkilləri, xülasə, bütün vilayətlərin məmurlarını toplamaq üçün xəbər göndərdi ki, qoyduğu heykəlin həsrətmə mərasiminə gəlsinlər. **3** O zaman padşah Navuxodonosorun qoyduğu heykəlin həsrətmə mərasiminə canişinlər, əmirlər, valilər, müşavirlər, xəzinədarlar, hakimlər, vəkillər, xülasə, bütün vilayətlərin məmurları toplaşdı. **4** Carçı ucadan elan etdi: «Ey müxtəlif xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub adamlar, sizə əmr olunur ki, **5** şeypur, zurna, lira, arfa, səntur, tuluq zurnası və hər cür musiqi alətlərinin səsini eşidən vaxt yerə əyilib padşah Navuxodonosorun qoyduğu qızıl heykələ səcdə edəsiniz. **6** Kim yerə əyilib səcdə etməsə, o saat odla qızmış sobanın içinə atılacaq». **7** Beləliklə, bütün xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub adamlar şeypur, zurna, lira, arfa, səntur, tuluq zurnası və hər cür musiqi alətlərinin səsini eşidən zaman yerə əyilib padşah Navuxodonosorun qoyduğu qızıl heykələ səcdə etdi. **8** Elə bu vaxt bəzi Xaldeyli müdriklər Yəhudiləri ittiham etdi. **9** Onlar padşah Navuxodonosora dedi: «Qoy padşah həmişə sağ olsun, **10** sən əmr etmisən ki, şeypur, zurna, lira, arfa, səntur, tuluq zurnası və hər cür musiqi alətlərinin səsini eşidən hər kəs yerə əyilib qızıl heykələ səcdə etsin. **11** Kim yerə əyilib səcdə etməsə, odla qızmış sobanın içinə atılacaq. **12** Sənin Babil vilayətinə məmur qoyduğun Şadrak, Meşak və Aved-Neqo adlı Yəhudilər var. Ey padşah, bu adamlar sənə itaət etmir, sənin allahlarına xidmət etmir və qoyduğun qızıl heykələ səcdə etmir». **13** O zaman Navuxodonosor qızğın qəzəblə əmr etdi ki, Şadrakı, Meşakı və Aved-Neqonu gətirsinlər. Bu adamlar padşahın hüzuruna gətirildi. **14** Navuxodonosor onlara dedi: «Ey Şadrak, Meşak və Aved-Neqo, bu doğrudur ki, siz mənim allahlarıma qulluq etmirsiniz? Mənim qoyduğum qızıl heykələ səcdə etmirsiniz? **15** Yaxşı olar ki, indi şeypur, zurna, lira, arfa, səntur, tuluq zurnası və hər cür musiqi alətlərinin səsini eşidən zaman yerə əyilib düzəltdiyim heykələ səcdə edəsiniz. Əgər səcdə etməsəniz, o saat odla qızmış sobaya atılacaqsınız. O zaman sizi hansı allah mənim əlimdən qurtara bilər?» **16** Şadrak, Meşak və Aved-Neqo padşaha cavab verdi: «Ey Navuxodonosor, bizim bu iş üçün sənin önündə özümüzü müdafiə etməyimizə ehtiyac yoxdur. **17** Ey padşah, əgər belə olsa, qulluq etdiyimiz Allahımız bizi odla qızmış sobadan xilas etməyə qadirdir və sənin də əlindən qurtaracaq. **18** Sənə məlum olsun ki, ey padşah, əgər belə olmasa da, biz sənin allahlarına qulluq edən deyilik və sənin qoyduğun qızıl heykələ də səcdə etməyəcəyik». **19** O zaman Navuxodonosor bərk qəzəbləndi və Şadraka, Meşaka, Aved-Neqoya qarşı siması dəyişdi. O əmr etdi ki, sobanı adətən qızdırdıqlarından yeddi dəfə artıq qızdırsınlar. **20** Ordusunun ən güclü əsgərlərinə əmr etdi ki, Şadrakın, Meşakın və Aved-Neqonun əl-qolunu bağlayıb onları odla qızmış sobaya atsınlar. **21** Onda əyinlərində cübbə, şalvar, çalma və başqa paltarlar olan bu adamların əl-qolunu bağladılar və odla qızmış sobaya atdılar. **22** Padşahın əmri qəti idi. Soba həddindən artıq qızdırıldığı üçün alovun dilləri Şadrakı, Meşakı və Aved-Neqonu oda atan adamları öldürdü. **23** Bu üç nəfər – Şadrak, Meşak və Aved-Neqo isə əl-qolları bağlanmış halda odla qızmış sobanın içinə yıxıldı. **24** O zaman padşah Navuxodonosor heyrətə gəlib tez ayağa qalxdı və öz müşavirlərinə dedi: «Biz üç nəfər əl-qolu bağlanmış adamı oda atmadıqmı?» Onlar cavabında padşaha dedi: «Doğrudur, ey padşah!» **25** O dedi: «Budur, mən odun içində əl-qolu bağlanmamış dörd nəfərin gəzdiyini görürəm və onlara heç nə olmur. Onlardan dördüncüsü allahların oğluna bənzəyir». **26** O zaman Navuxodonosor odla qızmış sobanın astanasına yaxınlaşdı və səsləyib dedi: «Ey Allah-Taalanın qulları Şadrak, Meşak və Aved-Neqo! Çıxın və buraya gəlin». Onda Şadrak, Meşak və Aved-Neqo odun içindən çıxdı. **27** Ətrafa toplaşmış canişinlər, əmirlər, valilər və padşahın müşavirləri gördü ki, od bu adamların bədəninə heç bir zərər vurmayıb: nə onların saçları yanmış, nə də paltarları dəyişmişdi, hətta odun hisi də onlara hopmamışdı. **28** Onda Navuxodonosor dedi: «Şadrakın, Meşakın və Aved-Neqonun Allahına şükür olsun ki, Öz mələyini göndərib Ona arxalanan qullarını xilas etdi. Onlar padşahın əmrinə qarşı çıxıb özlərini qurban vermək istədilər ki, özlərinin Allahından başqa bir allaha qulluq yaxud səcdə etməsinlər. **29** Mən fərman verirəm ki, Şadrakın, Meşakın və Aved-Neqonun Allahına küfr edən hər xalqa, millətə və dilə mənsub olan adam parça-parça ediləcək və onların evləri zibilliyə çevriləcək, çünki bu cür xilas edən başqa bir allah yoxdur». **30** O zaman padşah Babil vilayətində Şadrakın, Meşakın və Aved-Neqonun vəzifələrini yüksəltdi.

4 Padşah Navuxodonosor bütün dünyada yaşayan xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub adamlara müraciət etdi: «Sülhünüz bol olsun! **2** Məsləhət bildim ki, Allah-Taalanın mənim üçün etdiyi əlamətləri və möcüzələri sizə elan edim. **3** Onun əlamətləri necə də böyükdür, Onun möcüzələri

necə də qüdrətlidir! Onun padşahlığı əbədi padşahlıqdır, Onun hökmranlığı nəsildən-nəslə qalacaq». **4** Mən Navuxodonosor öz evimdə – sarayımda rahat və naz-nemət içində yaşayırdım. **5** Ancaq bir gün məni qorxudan bir yuxu gördüm. Yatarkən düşüncələrim və gördüyüm görüntülər məni vahiməyə saldı. **6** Ona görə də əmr etdim ki, yuxunu yozmaq üçün bütün Babil müdriklərini hüzuruma çağırsınlar. **7** Onda sehrbazlar, ruhçağıranlar, Xaldeyli müdriklər və əlamət baxıcıları gəldi. Mən yuxumu danışdım, ancaq onlar yuxunu yoza bilmədi. **8** Nəhayət, allahımın adı ilə Belteşassar adlanan və müqəddəs allahların ruhuna malik olan Daniel hüzuruma gəldi. Mən yuxumu ona danışaraq dedim: **9** «Ey sehrbazların ən böyüyü Belteşassar! Bilirəm ki, səndə müqəddəs allahların ruhu var və sənin üçün hər hansı bir sirri açmaq çətin deyil. İndi yuxuda gördüyüm görüntüləri və onların yozumunu mənə söylə. **10** Yatarkən belə yuxu görmüşdüm: dünyanın ortasında çox hündür bir ağac var idi. **11** Ağac o qədər böyüdü və möhkəmləndi ki, başı göylərə çatdı. O, dünyanın hər tərəfindən görünürdü. **12** Onun gözəl yarpaqları və çoxlu meyvələri var idi, üstündə hər kəs üçün qida var idi. Ağacın altında çöl heyvanları kölgə tapır, budaqlarında göy quşları yuva salır və bütün canlı məxluqlar onunla qidalanırdı. **13** Yatarkən yuxumda gördüm ki, göylərdən qoruyucu, müqəddəs bir mələk endi. **14** O ucadan elan edib dedi: "Bu ağacı kəsin, budaqlarını qırın, yarpaqlarını yolun və meyvəsini səpələyin. Qoy heyvanlar onun altından, quşlar isə budaqlarından qaçsın. **15** Ancaq kötüyü ilə köklərini dəmir və tuncla çənbərləyib torpağın içində, çöl otları arasında saxlayın. Qoy o, göylərin şehi ilə islansın və heyvanlarla birgə yerin otu ilə qidalansın. **16** Onun insan ağlı əlindən alınsın və ona heyvan ağlı verilsin. Yeddi il keçənə qədər belə qalsın. **17** Qoruyucu mələklər belə əmr edib, müqəddəs mələklər belə qərara gəlib ki, indi yaşayanlar bunu bilsin: insan padşahlıqları üzərində Allah-Taala hökmranlıq edir, padşahlığı kimə istəyir, ona verir və insanlar arasında ən aşağı olanı onlara başçı qoyur". **18** Mən padşah Navuxodonosor belə bir yuxu gördüm. Ey Belteşassar, sən bu yuxunu yoz, çünki padşahlığımın müdrik adamlarından heç biri bu yuxunu yoza bilmir. Sən isə bunu edə bilərsən, çünki səndə müqəddəs allahların ruhu var». **19** O zaman Belteşassar adlanan Daniel bir müddət heyrət içində qaldı və fikirləri onu vahiməyə saldı. Padşah belə dedi: «Ey Belteşassar, bu yuxu və onun yozumu səni vahiməyə salmasın». Belteşassar cavab verdi: «Ey ağam, bu yuxu sənə nifrət edənlərin, onun yozumu sənin düşmənlərinin nəsibi olsun! **20** Sənin gördüyün böyük və möhkəm olan, başı göylərə çatan və dünyanın hər tərəfindən görünən, **21** yarpaqları gözəl, meyvələri çox və hər kəs üçün qidası olan, altında çöl heyvanları kölgə tapan və budaqlarında göy quşları yuva quran **22** ağac sənsən, ey padşah. Sən böyüyüb möhkəmləndin, əzəmətin artıb göylərə, hakimiyyətin dünyanın hər tərəfinə çatdı. **23** Padşah gördü ki, qoruyucu, müqəddəs bir mələk göylərdən enib dedi: "Bu ağacı kəsib xarab edin, ancaq kötüyü ilə köklərini dəmir və tuncla çənbərləyib torpağın içində, çöl otları arasında saxlayın. Qoy o, göylərin şehi ilə islansın və yeddi il keçənə qədər çöl heyvanları ilə birgə qidalansın". **24** Ey padşah, yuxunun yozumu və Allah-Taalanın ağam padşaha qarşı hökmü belədir: **25** sən insanlar arasından qovulacaqsan, çöl heyvanları ilə yaşayacaqsan, sənə öküz kimi ot yedirəcəklər, göylərin şehi ilə islanacaqsan. Yeddi il keçəcək ki, Allah-Taalanın insan padşahlığı üzərində hökmranlıq etdiyini və onu kimə istəsə verdiyini dərk edəsən. **26** Ağacın kötüyü ilə köklərinin qalması barədə olan fərmanın mənası budur ki, sən göylərin hökmranlıq etdiyini dərk edəndən sonra padşahlığın sənə qaytarılacaq. **27** Ey padşah, buna görə də sən mənim məsləhətimi qəbul et: ədalətlə rəftar etməklə günahlarından, yoxsullara mərhəmət etməklə təqsirlərindən vaz keç. Bəlkə bununla sənin əmin-amanlığının müddəti uzadılar». **28** Bütün bunlar padşah Navuxodonosorun başına gəldi. **29** On iki ay keçəndən sonra Babildəki sarayının damında gəzən padşah dedi: **30** «Bu, şan-şöhrətim üçün böyük qüdrətimlə paytaxt kimi tikdiyim böyük Babil deyilmi?» **31** Söz padşahın ağzından çıxmamışdı ki, göylərdən səs gəldi: «Ey padşah Navuxodonosor, sənə deyilir ki, padşahlığın əlindən alındı. **32** Sən insanlar arasından qovulacaq, çöl heyvanları ilə yaşayacaqsan, sənə öküz kimi ot yedirəcəklər. Yeddi il keçəcək ki, Allah-Taalanın insan padşahlığı üzərində hökmranlıq etdiyini və onu kimə istəsə verdiyini dərk edəsən». **33** Deyilən hadisələr o saat Navuxodonosorun başına gəldi: o, insanlar arasından qovuldu, öküz kimi ot yeməyə başladı və göylərin şehi ilə islandı. Onun tükü qartal tükü kimi, dırnağı quş dırnağı kimi uzandı. **34** «O günlərin sonunda mən Navuxodonosor üzümü göylərə tutdum və ağlım başıma qayıtdı. Allah-Taalaya həmd etdim, Əbədi Yaşayanı

mədh edib izzətləndirdim. Onun hökmranlığı əbədidir, Padşahlığı nəsildən-nəslə qalır. **35** Dünyada yaşayanların hamısı heç bir şey sayılır. O həm səma ordusunun, həm də dünyada yaşayanların arasında Öz hökmünü yeridir. Onun əlini saxlayacaq yaxud Ona "Nə edirsən?" deyəcək bir kəs yoxdur. **36** O zaman ağlım başıma gəldi. Padşahlığımın izzəti üçün cah-calalım yenə özümə qayıtdı. Müşavirlərim və əyanlarım məni axtarıb tapdı. Mən yenə öz taxtıma qayıtdım və əzəmətim daha da artdı. **37** İndi isə mən Navuxodonosor göylərin Padşahına həmd edirəm və Onu mədh edib izzətləndirirəm, çünki Onun bütün işləri həqiqət, əməlləri ədalətlidir və qürurla gəzənləri alçaltmağa qüdrəti var».

5 Padşah Belşassar min nəfər əyanı üçün böyük bir ziyafət qurdu və onlarla şərab içdi. **2** Belşassar şərab içərkən əmr etdi ki, babası Navuxodonosorun Yerusəlimdəki məbəddən çıxardığı qızıl və gümüş qabları gətirsinlər və padşah, əyanları, arvadları və cariyələri onlarla şərab içsin. **3** Onda məbəddən – Allahın Yerusəlimdə olan evindən çıxarılmış qızıl qablar gətirildi. Padşah, əyanları, arvadları və cariyələri bunlarla şərab içməyə başladı. **4** Onlar şərab içərək qızıl, gümüş, tunc, dəmir, ağac və daş allahlara həmd etdi. **5** Elə bu an bir insan əlinin barmaqları göründü və şamdanın yanında padşah sarayının divarının suvağı üzərinə nəsə yazdı. Padşah yazan əli gördü. **6** Onda padşahın bənizi soldu və düşüncələri onu vahiməyə saldı. Belinin əzələləri zəiflədi və dizləri bir-birinə dəyməyə başladı. **7** Padşah ucadan qışqırdı ki, ovsunçuları, Xaldeyli müdrikləri və falçıları gətirsinlər. Gələn Babil müdriklərinə padşah belə dedi: «Kim bu yazılanı mənə oxuyub mənasını izah etsə, ona qırmızı libas geyindiriləcək, boynuna qızıl zəncir asılacaq və padşahlıqda üçüncü adam olacaq». **8** Padşahın bütün müdrikləri içəri girdi, ancaq yazılanı nə oxuya, nə də mənasını padşaha izah edə bildilər. **9** Onda padşah Belşassar daha da vahiməyə düşdü və bənizi soldu, əyanları da heyrətə düşdü. **10** Mələkə padşahın və əyanlarının sözlərini eşidib ziyafət otağına gəldi. Mələkə belə dedi: «Qoy padşah həmişə sağ olsun, fikirlərin səni vahiməyə salmasın, bənizin də solmasın. **11** Sənin padşahlığında müqəddəs allahların ruhuna malik olan bir adam var. Sənin babanın dövründə o, nuraniliyə, dərrakəyə və allahların müdrikliyi qədər müdrikliyə malik olması ilə tanınırdı. Baban padşah Navuxodonosorun özü onu sehrbazların, ruhçağıranların, Xaldeyli müdriklərin və əlamət baxıcılarının başçısı qoymuşdu. **12** Çünki padşahın Belteşassar adlandırdığı bu adam – Daniel iti ağla, biliyə, dərrakəyə, yuxuları yozmaq, müəmmaları açmaq və çətinlikləri həll etmək qabiliyyətinə malik olması ilə tanınmışdı. İndi qoy Danieli çağırsınlar, o sənə bunun mənasını izah edəcək». **13** Onda Danieli padşahın hüzuruna gətirdilər və padşah ondan soruşdu: «Padşah babamın Yəhudadan sürgün edərək gətirdiyi Yəhudalılardan olan Daniel sənsənmi? **14** Mən sənin barəndə eşitmişəm ki, səndə allahların ruhu var, nuranilik, dərrakə və böyük müdriklik sahibisən. **15** Budur, hüzuruma müdriklər və ovsunçular gətirildi ki, bu yazılanı oxuyub mənasını mənə açsınlar, ancaq onlar bunu mənə izah edə bilmədi. **16** Sənin barəndə isə eşitmişəm ki, yozum verib çətinlikləri həll edə bilirsən. Əgər indi bu yazılanı oxuyub mənasını izah edə bilsən, sənə qırmızı libas geyindiriləcək, boynuna qızıl zəncir asılacaq və padşahlıqda üçüncü adam olacaqsan». **17** Onda Daniel padşaha cavab verdi: «Qoy hədiyyələrin özünə qalsın, mükafatlarını da başqasına ver. Yazılanı isə mən padşaha oxuyub mənasını izah edə bilərəm. **18** Ey padşah! Allah-Taala sənin baban Navuxodonosora padşahlıq, əzəmət, izzət və cah-calal vermişdi. **19** Allahın ona verdiyi əzəmətə görə bütün xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub adamlar ondan qorxub əsirdi. O istədiyi adamı öldürər, istədiyi adamı sağ buraxardı, istədiyi adamı yüksəldər, istədiyi adamı alçaldardı. **20** Ancaq ürəyi qürurlanıb inadkar olanda padşahlıq taxtından salındı və izzəti əlindən alındı. **21** O, insanlar arasından qovuldu, ağlı heyvan ağlına çevrildi və vəhşi eşşəklərlə yaşamağa başladı. Ona öküz kimi ot yedirirdilər, bədəni göylərin şehi ilə islanırdı. Nəhayət, dərk etdi ki, Allah-Taala insan padşahlıqları üzərində hökmranlıq edir və kimi istəyirsə, onlara başçı qoyur. **22** Sən – onun övladı Belşassar da bütün bunları bildiyin halda itaətkarlıq etmədin, **23** əksinə, göylərin Rəbbinə qarşı qürurlandın. Onun məbədinin qablarını sənin hüzuruna gətirdilər və sən, əyanların, arvadların, cariyələrin bunlarla şərab içdiniz. Sən qızıl-gümüş, tunc, dəmir, ağac və daşdan olub, görməyən, eşitməyən, anlamayan allahlara həmd etdin, ancaq nəfəsin əlində olan və etdiyin hər şeyə göz qoyan Allahı izzətləndirmədin. **24** Buna görə də Onun tərəfindən bir əl göndərilib bu sözləri yazdı. **25** Yazılan sözlər budur: Mene, Mene, Teqel və Parsin. **26** Sözlərin mənası isə budur: Mene – Allah sənin padşahlıq müddətini hesabladı və ona son qoydu; **27** Teqel – sən tərəzidə çəkildin və yüngül olduğun bilindi; **28**

Peres – sənin padşahlığın bölünərək Midiyalılara və Farslara verildi». **29** Onda Belşassarın əmri ilə Danielə qırmızı libas geyindirdilər, boynuna qızıl zəncir asdılar və o, padşahlıqda üçüncü adam elan olundu. **30** Həmin gecə Xaldey padşahı Belşassar öldürüldü. **31** Altmış iki yaşlı Midiyalı Dara hakimiyyəti əlinə aldı.

6 Dara qərara aldı ki, ölkəyə başçılıq etmək üçün padşahlığın bütün ərazisinə yüz iyirmi canişin təyin etsin, **2** onlara isə üç vəzir başçılıq etsin. Bu canişinlər onlara hesabat versin, padşaha da ziyan dəyməsin. Həmin üç vəzirdən biri Daniel idi. **3** Bu adam – Daniel başqa vəzirlərdən və canişinlərdən üstün idi, çünki o, iti ağla malik idi. Buna görə də padşah qərara gəlmişdi ki, onu bütün ölkəyə başçı qoysun. **4** Belə olanda vəzirlər və canişinlər Danieli ölkənin idarə işlərində ittiham etmək üçün bir bəhanə axtarmağa başladılar, ancaq heç bir bəhanə və təqsir tapa bilmədilər, çünki Daniel etibarlı idi və onda heç bir səhv yaxud təqsir tapılmadı. **5** Nəhayət, bu adamlar dedi: «Əgər bu adamın – Danielin Allahının dinində onun əleyhinə bir şey tapmasaq, ona qarşı bir bəhanə tapa bilməyəcəyik». **6** Onda bu vəzirlər və canişinlər padşahın yanına gəldi və ona belə dedi: «Qoy padşah Dara həmişə sağ olsun! **7** Ölkənin bütün vəzirləri, əmirləri, canişinləri, müşavirləri və valiləri birlikdə razılaşdı ki, belə bir padşah fərmanı və qadağan əmri verilsin: ey padşah, otuz gün ərzində kim səndən başqa bir allaha yaxud insana dua etsə, şirlər olan quyuya atılsın. **8** Ey padşah, indi bu qadağan əmrini ver, Midiya və Fars qanunlarına əsasən dəyişilməz və heç vaxt pozulmayan bir fərmanı imzala». **9** Padşah Dara belə bir fərmanı və qadağan əmrini imzaladı. **10** Daniel belə bir fərmanın imzalandığını öyrəndikdə öz evinə qayıtdı. Onun yuxarı otağının Yerusəlimə tərəf olan pəncərələri açıq idi. Daniel əvvəllər etdiyi kimi gündə üç dəfə diz çöküb öz Allahına dua etdi və Onun önündə şükür etdi. **11** Onda bu adamlar birlikdə oraya gedib Danielin Allaha dua etdiyini və yalvardığını gördülər. **12** Sonra gəlib padşaha öz qadağan əmri barədə dedilər: «Ey padşah, otuz gün ərzində kim səndən başqa bir allaha yaxud insana dua edərsə, şirlər olan quyuya atılsın deyə qadağan əmri imzalamadınmı?» Padşah cavab verdi: «Bu qərar dəyişilməz olan Midiya və Fars qanunlarına əsasən qətidir». **13** O vaxt onlar padşaha dedi: «Ey padşah, sürgün olunmuş Yəhudalılardan olan Daniel səni və imzaladığın qadağan əmrini saymayaraq gündə üç dəfə dua edir». **14** Padşah bu sözləri eşidəndə çox kədərləndi və ürəyində niyyət etdi ki, Danieli qurtarsın. Padşah hətta günəş batana qədər onu xilas etməyə çalışdı. **15** Ancaq o adamlar birlikdə padşahın yanına gəlib ona dedi: «Ey padşah, bunu bil ki, Midiya və Fars qanunlarına görə padşahın təsdiq etdiyi qadağan əmri və fərman dəyişilməz». **16** Bunu eşitdikdə padşah əmr etdi və Danieli gətirib şirlər olan quyuya atdılar. Padşah Danielə belə dedi: «Daim qulluq etdiyin Allahın səni qurtarsın!» **17** Sonra bir daş gətirilib quyunun ağzına qoyuldu. Danielin hökmündə heç nə dəyişməsin deyə padşah özünün möhür üzüyü və əyanlarının üzükləri ilə daşı möhürlədi. **18** Sonra padşah öz sarayına qayıtdı. Gecəni yemək yemədən və əylənmədən keçirdi, yuxusu da qaçdı. **19** Səhər açılanda padşah yerindən qalxıb tələsik şirlərin olduğu quyuya getdi. **20** Oraya yaxınlaşanda kədərli səslə Danieli çağırıb dedi: «Ey Daniel, var olan Allahın qulu! Daim qulluq etdiyin Allahın səni şirlərdən qurtara bildimi?» **21** Onda Daniel padşaha dedi: «Qoy padşah həmişə sağ olsun! **22** Allahım Öz mələyini göndərib şirlərin ağzını bağladı və onlar mənə toxunmadı, çünki mənim Allahın önündə təqsirsiz olduğum bilindi. Ey padşah, sənə qarşı da heç bir cinayət etməmişəm». **23** Onda padşah çox sevindi və Danieli quyudan çıxarmağı əmr etdi. Daniel quyudan çıxarılanda onun bədənində heç bir zədə yox idi, çünki öz Allahına güvənmişdi. **24** Padşah əmr etdi və Danieli ittiham edən adamlar gətirildi. Onları uşaqları və arvadları ilə birlikdə şirlərin olduğu quyuya atdılar. Quyunun dibinə çatmamış şirlər onları qapıb sümüklərini qırdı. **25** O zaman padşah Dara bütün dünyada yaşayan xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub olan adamlara belə yazdı: «Sülhünüz bol olsun! **26** Fərman verirəm ki, bütün padşahlığımın ərazisində olan adamlar Danielin Allahından qorxub titrəsin. O, var olan Allahdır, əbədi olaraq mövcuddur, Onun padşahlığı dağılmaz və hökmranlığı sonsuzdur. **27** O qurtarıb xilas edər, göydə və yerdə əlamətlər, Möcüzələr göstərər. Danieli şirlərin pəncəsindən O qurtardı». **28** Bu adam – Daniel Daranın, Fars Kirin padşahlığında uğur qazandı.

7 Babil padşahı Belşassarın padşahlığının birinci ilində Daniel yatarkən bir yuxu gördü və ona görüntülər gəldi. Sonra yuxunu yazıb məzmununu qeyd etdi. **2** Daniel danışmağa başlayıb dedi: mən gecə gələn görüntüdə gördüm ki, budur, göylərin dörd küləyi böyük bir dənizin üstündə çarpışır. **3** Dənizdən bir-birinə oxşamayan dörd böyük heyvan çıxdı. **4** Birincisi şirə bənzəyirdi, amma onun qartal qanadları var idi. Mən baxarkən onun

qanadları qoparıldı və o, yerdən qaldırılıb insan kimi ayaq üstə qalxdı. Ona insan ürəyi verilmişdi. **5** Başqa birisi – ikinci heyvan ayıya bənzəyirdi. O, bir yanı tərəfə əyilmişdi və ağzında – dişləri arasında üç qabırğa sümüyü var idi. Ona belə deyildi: «Qalx çoxlu ət ye». **6** Bundan sonra mən bəbirə bənzəyən başqa bir heyvan gördüm. Heyvanın belində dörd quş qanadı və onun dörd başı var idi. Ona hakimiyyət verilmişdi. **7** Bundan sonra mən gecə gələn görüntülərdə dəhşətli, heybətli və çox güclü olan dördüncü heyvanı gördüm. Onun böyük dəmir dişləri var idi. O hər şeyi əzib yeyir, qalıqları isə ayaqları altında tapdalayırdı. O, heyvanların hamısından fərqlənirdi və on buynuzu var idi. **8** Mən buynuzlara baxırdım ki, onların arasından yenə kiçik bir buynuz çıxdı və əvvəlki buynuzlardan üçü onun qarşısından götürüldü. Bu buynuzun insan gözləri kimi gözləri və təkəbbürlə danışan ağzı var idi. **9** Nəhayət, mən gördüm ki, Taxtlar quruldu və Əzəldən Var Olan oturdu. Onun əynində qar kimi bəyaz paltar var idi, Saçları yun kimi ağappaq idi. Taxtı alov dilləri tək, çarxları yanar od kimi idi. **10** Önündən odlu çay çıxıb axırdı. Minlərlə nəfər Ona xidmət edir, On minlərlə nəfər Onun hüzurunda durmuşdu. Məhkəmə iclası başlandı və kitablar açıldı. **11** O zaman buynuzun söylədiyi təkəbbürlü sözlər mənim diqqətimi cəlb etdi. Heyvan gözlərimin qabağında öldürüldü və bədəni parçalanıb yanan oda atıldı. **12** Həmçinin başqa heyvanların da hakimiyyəti əllərindən alındı, ancaq ömürləri müəyyən müddətə qədər uzadıldı. **13** Gecə gələn görüntülərdə gördüm ki, budur, bəşər oğluna bənzər Biri göyün buludları ilə gəlir. O, Əzəldən Var Olana yaxınlaşdı və Onun hüzuruna gətirildi. **14** Ona hakimiyyət, izzət və padşahlıq verildi ki, bütün xalqlara, millətlərə və dillərə mənsub adamlar Ona xidmət etsin. Onun hakimiyyəti sona yetməyən əbədi hakimiyyətdir. Onun padşahlığı əsla yox olmayacaq. **15** Mən Danielin isə bədənimdə ruhum titrədi və gələn görüntülər məni vahiməyə saldı. **16** Ayaq üstə duran adamlardan birinə yaxınlaşıb «Bütün bu şeylərin həqiqi mənası nədir?» deyə soruşdum. O adam bu şeylərin mənasını mənə izah edib bildirdi: **17** «Bu dörd böyük heyvan yerdən çıxacaq dörd padşahlıqdır. **18** Sonra padşahlığı Haqq-Taalanın müqəddəsləri alacaq, əbədi və daim padşahlığa sahib olacaq». **19** Onda mən başqalarından fərqlənən dördüncü heyvan barədə dəqiq izahat istədim. O, çox qorxunc idi, dəmir dişləri və tunc dırnaqları ilə əzib-yeyirdi, qalıqları isə ayaqları altında tapdalayırdı. **20** Onun başında on buynuz var idi. Daha biri çıxdı və üçü onun önündə düşdü. Bu həmin o buynuz idi ki, gözləri və təkəbbürlə danışan ağzı var idi və görünüşü o biri buynuzlarından daha heybətli idi. **21** Mən gördüm ki, bu buynuz müqəddəslərlə döyüşüb onlara üstün gəlir; **22** o vaxta qədər ki Əzəldən Var Olan gəldi, Haqq-Taalanın müqəddəslərinin xeyrinə hökm verildi və padşahlığa müqəddəslərin sahib olduğu vaxt yetişdi. **23** O bunu belə izah etdi: «Dördüncü heyvan yer üzündə olacaq dördüncü padşahlıqdır. O başqa padşahlıqlardan fərqli olub bütün yer üzünü udacaq və hər şeyi tapdalayıb əzəcək. **24** On buynuzun mənası budur ki, bu padşahlıqdan on padşah çıxacaq. Onlardan sonra isə əvvəlkilərdən fərqli başqası çıxıb üç padşahı yıxacaq. **25** Haqq-Taalanın əleyhinə sözlər deyəcək və Haqq-Taalanın müqəddəslərinə zülm edəcək. Hətta təqvimi və qanunları dəyişməyə cəhd göstərəcək. Onlar bir vaxt, vaxtlar və yarım vaxt ərzində ona təslim ediləcək. **26** Sonra isə məhkəmə qurulacaq və onun hakimiyyəti əlindən alınacaq, əbədilik məhv olub yox olacaq. **27** Padşahlıq, hakimiyyət və göylərin altındakı bütün padşahlıqların əzəməti Haqq-Taalanın müqəddəs xalqına veriləcək. Onun padşahlığı əbədi padşahlıq olacaq və bütün hökmdarlar Ona qulluq edib itaət edəcək». **28** Burada söz bitir. Mən Danieli isə düşüncələrim bərk vahiməyə saldı və bənizim soldu. Ancaq bu sözləri yadımda saxladım.

8 Əvvəl mənə gələn görüntüdən sonra padşah Belşassarın hökmranlığının üçüncü ilində mən Danielə başqa bir görüntü gəldi. **2** Görüntüdə özümü Elam vilayətinin Şuşan qalasında gördüm. Həmin görüntüdə mən Ulay kanalının kənarında dayanmışdım. **3** Başımı qaldırıb gördüm ki, kanalın kənarında bir qoç durub. Onun iki buynuzu var idi. Buynuzlarının hər ikisi uzun idi, biri digərindən uzun idi və uzun olan sonradan çıxdı. **4** Mən gördüm ki, bu qoç qərbə, şimala və cənuba tərəf buynuz vurur. Heç bir heyvan onun qabağında dura bilmirdi və onun əlindən qurtaran yox idi. O istədiyini etdi və özünü yüksəltdi. **5** Mən bu barədə düşünərkən qərbdən bir təkə gəldi. Onun gözləri arasında gözə çarpan bir buynuzu var idi. O, ayağı yerə toxunmadan bütün yer üzünü keçdi. **6** O, kanalın kənarında durduğunu gördüyüm iki buynuzu olan qoçun yanına gəldi və böyük qızğınlıqla onun üstünə atıldı. **7** Mən gördüm ki, o qeyzə gəlib qoça hücum etdi və qoçu vurub iki buynuzunu qırdı. Qoçda onun qabağında durmağa qüvvət yox idi. O, qoçu yerə yıxıb tapdaladı. Qoçu onun əlindən qurtaran olmadı. **8** Bir müddət

təkə özünü çox yüksəltdi, ancaq qüvvətlənəndə böyük buynuzu qırıldı. Onun əvəzinə göylərin dörd səmtinə doğru yönəlmiş gözə çarpan dörd buynuz çıxdı. **9** Onların birindən başqa bir kiçik buynuz çıxıb cənuba, şərqə və Gözəl ölkəyə doğru çox uzandı. **10** Səma ordusuna qədər uzanıb bu ordunun və ulduzların bir hissəsini yerə salaraq tapdaladı. **11** Hətta bu ordunun Başçısına qədər özünü yüksəltdi. Onun daimi yandırma qurbanı dayandırıldı və Müqəddəs məkanı təhqir olundu. **12** Qanunsuzluq üzündən bu ordu və daimi yandırma qurbanı kiçik buynuza təslim edildi. O, həqiqəti yerə vurub etdiyi hər işdə uğur qazandı. **13** Mən bir müqəddəsin səsini eşitdim və başqa bir müqəddəs danışana sual verdi: «Daimi yandırma qurbanı və viranəlik gətirən qanunsuzluq barədəki görüntü nə vaxta qədər uzanır? Müqəddəs yerin və ordunun tapdalanmasına nə vaxta qədər icazə veriləcək?» **14** Sonra mənə dedi: «İki min üç yüz axşam və səhər keçənə qədər. Ondan sonra müqəddəs yer bərpa olunacaq». **15** Mən Daniel bu görüntünü görəndə onun mənasını öyrənmək istədim. Bu zaman qarşımda insan simasında olan bir nəfər dayandı. **16** Mən Ulay kanalından bir insan səsi eşitdim. O nida edib «ey Cəbrayıl, bu görüntünü ona izah et» dedi. **17** O dayandığım yerə yaxınlaşdı. Yanıma çatanda mən dəhşətə düşüb üzüstə yıxıldım. O mənə dedi: «Ey bəşər oğlu, bil ki, bu görüntü axır zamana aiddir». **18** O mənimlə danışdığı vaxt üzüstə yıxılıb dərin yuxuya getmişdim. O məni tutub ayaq üstə qaldırdı **19** və dedi: «Bax daha sonra Allahın qəzəb günlərində nə baş verəcəyini sənə bildirirəm, çünki görüntü axır zamanın müəyyən vaxtına aiddir. **20** Gördüyün iki buynuzlu qoç Midiya və Fars padşahlarıdır. **21** Tüklü təkə isə Yunan padşahıdır, onun gözləri arasında olan böyük buynuz isə birinci padşahdır. **22** Qırılan buynuzun yerinə çıxan dörd buynuz o millətdən çıxacaq dörd padşahlığı təmsil edir. Ancaq onlar birinci padşah qədər güclü olmayacaq. **23** Onların hakimiyyətinin sonunda isə qanunsuzlar azğınlıq edəndə həyasız və hiyləgərlikdə mahir bir padşah çıxacaq. **24** O çox güclənəcək, ancaq öz gücü ilə yox. Heyrətləndirici dağıntılar törədəcək, etdiyi hər işdə uğur qazanacaq, igid adamları və müqəddəs xalqı qıracaq. **25** Öz hiyləgərliyi ilə məkrli işlərində uğur qazanacaq və ürəyində özünə qürrələnəcək. Əmin-amanlıqda yaşayan çoxlu adamı həlak edəcək və başçılar Başçısına qarşı çıxacaq, ancaq əl dəymədən məhv olacaq. **26** Axşam və səhər barədə sənə göstərilən bu görüntü həqiqətdir. Ancaq sən bu görüntünü gizli saxla, çünki o, uzaq dövrə aiddir». **27** Onda mən Daniel taqətdən düşdüm və bir neçə gün xəstə oldum. Sonra qalxıb padşahın işləri ilə məşğul olmağa başladım. Mən bu görüntüdən çaşqın hala gəlmişdim, onu anlaya bilmirdim.

9 Midiya tayfasından Axaşveroşun oğlu Daranın padşahlığının birinci ili idi. O, Xaldey ölkəsinə padşah qoyulmuşdu. **2** Onun padşahlığının birinci ilində mən Daniel Yerusəlimin viranə qalacağı müddətin yetmiş il olduğu barədə Rəbbin Yeremya peyğəmbərə göndərdiyi sözü kitablardan anladım. **3** Mən Xudavənd Allaha üz tutdum, çul geyib külə oturdum, oruc tutaraq dua və yalvarışla Onu axtardım. **4** Allahım Rəbbə dua etdim və etiraf edərək dedim: «Sənə dua edirəm, ey böyük və zəhmli Xudavənd Allah! Səni sevənlər və əmrlərinə əməl edənlər üçün əhdinə sadiq qalıb məhəbbət göstərirsən. **5** Biz günah və təqsir etdik, pislik edib Sənə qarşı üsyankar olduq. Sənin əmrlərindən və hökmlərindən üz döndərdik. **6** Padşahlarımıza, başçılarımıza, atalarımıza və ölkənin bütün xalqına Sənin adınla söz deyən qulların peyğəmbərlərə qulaq asmadıq. **7** Ey Xudavənd, Səndə ədalət var, bizdə isə bugünkü kimi üz qaralığı! Bu, Yəhuda adamlarına, Yerusəlimdə yaşayanlara və Sənə qarşı etdikləri xainlikdən ötrü sürgün etdiyin bütün ölkələrdə, yaxında və uzaqda olan İsrailliləri hamısına aiddir. **8** Ya Rəbb, bizim padşahlarımızın, başçılarımızın və atalarımızın üzü qaradır, çünki Sənə qarşı günah etmişik. **9** Mərhəmət və bağışlamaq isə Xudavənd Allahımıza məxsusdur, çünki biz Ona qarşı üsyan etmişik. **10** Allahımız Rəbbin sözünə qulaq asmadıq, Öz qulları peyğəmbərlər vasitəsilə bizə verdiyi qanunlarına əməl etmədik. **11** Bütün İsrailliləri Sənin qanununu pozub azdı, Sənin sözünə qulaq asmadı. Buna görə də Allahın qulu Musanın Qanununda yazılmış lənət başımıza yağdı və and yerinə yetdi, çünki Ona qarşı günah etdik. **12** O da başımıza böyük bəla gətirərək bizə və hökm edən hakimlərimizə qarşı dediyi sözləri yerinə yetirdi, çünki Yerusəlimə gələn bəla göylər altında olan heç bir yerə gəlməyib. **13** Musanın Qanununda yazıldığı kimi bütün bu bəla başımıza gəldi. Ancaq biz Allahımız Rəbbə üz tutmadıq ki, təqsirlərimizdən dönək və Onun həqiqətini dərk edək. **14** Rəbb də bu bəlanı başımıza gətirməyə tərəddüd etmədi, çünki Allahımız Rəbb etdiyi bütün işlərində ədalətlidir, ancaq biz Sənin səsinə qulaq asmadıq. **15** Ey Allahımız Xudavənd, Sən Öz xalqını Misir torpağından qüdrətli əlinlə çıxardın və bu günə qədər davam edən izzət qazandın! Biz isə günah

işlətdik, pislik etdik. **16** Ey Xudavənd, bütün ədalətli işlərinə görə Sənə yalvarıram, qeyz və qəzəbini Öz şəhərin Yerusəlimdən, müqəddəs dağından döndər. Çünki bizim günahlarımızdan və atalarımızın təqsirlərindən ötrü Yerusəlim və Sənin xalqın bütün ətraf xalqlar arasında rüsvay oldu. **17** Ey Allahımız, indi qulunun duasını və yalvarışlarını eşit. Ey Xudavənd, Öz xatirinə işıqlı üzünü viran olan Müqəddəs məkanına tərəf çevir. **18** Ey Allahım, qulaq verib eşit, gözünü açıb bizim viranlıqlarımızı və Sənə məxsus olan şəhəri gör. Çünki öz salehliyimizə görə deyil, Sənin böyük mərhəmətinə görə yalvarışlarımızı Sənin önündə təqdim edirik. **19** Ey Xudavənd, eşit, ey Xudavənd, bağışla, ey Xudavənd, diqqət et və hərəkətə gəl. Ey Allahım, Öz adın naminə gecikmə, çünki şəhərin və xalqın Sənə məxsusdur». **20** Mən hələ danışıb duada özümün və xalqım İsrailin günahlarını etiraf edərək Allahımın müqəddəs dağı üçün yalvarışımı Allahım Rəbbə təqdim edən zaman – **21** hələ dua edərkən əvvəl görüntüdə gördüyüm insana bənzər mələk Cəbrayıl axşam qurbanı verilən vaxt cəld uçaraq yanıma gəldi. **22** O məni başa saldı və mənimlə danışıb dedi: «Ey Daniel! İndi mən gəldim ki, sənə müdriklik və dərrakə verim. **23** Sənin duanın başlanğıcında Allah cavab verdi və mən də gəldim ki, onu sənə çatdırım, çünki Allah səni çox sevir. İndi isə sözüm barədə düşün və görüntünü bil. **24** Sənin xalqın və müqəddəs şəhərin üçün yetmiş dəfə yeddiillik dövr təyin olunub ki, qanunsuzluq bitsin, günah sona çatdırılsın, təqsirlər üçün kəffarə verilsin, əbədi ədalət gətirilsin, görüntü və peyğəmbərlik möhürlənsin, Ən Müqəddəs yer məsh edilsin. **25** Bunu bil və anla: Yerusəlimi bərpa edib tikmək üçün verilən fərmanın çıxmasından məsh olunmuş hökmdara qədər yeddi yeddiillik dövr keçəcək. Altmış iki yeddiillik dövr ərzində Yerusəlim yenidən küçələr və xəndəklərlə tikiləcək, amma bu çətin vaxtlarda olacaq. **26** Altmış iki yeddiillik dövrdən sonra məsh olunan həlak olacaq, amma bu özü üçün olmayacaq. Gələcək hökmdarın xalqı şəhəri və Müqəddəs yeri viran edəcək. Onun sonu daşqın kimi olacaq. Müharibə sona qədər davam edəcək. Viranəliklər olacağına qərar verilib. **27** Həmin hökmdar yeddiillik bir dövr ərzində çoxları ilə əhd bağlayacaq. Bu yeddiillik dövrün ortasında qurbanla təqdimi dayandıracaq, məbədin qülləsində viranəlik gətirən iyrənc şey qoyacaq və viranəlik gətirən şey onun təyin edilmiş aqibətinə qədər orada qalacaq».

10 Fars padşahı Kirin hökmranlığının üçüncü ilində Belteşassar adlanan Danielə bir vəhy gəldi. Bu vəhy həqiqi idi, amma anlaşılması çox çətin oldu. Görüntü ilə izah ediləndə o bu vəhyi dərk etdi. **2** O günlər mən Daniel üç həftə yas tutdum. **3** Üç həftə bitənə qədər mən dadlı yemək yemədim, ət və şərab dilimə dəymədi və heç bir ətirli yağ sürtmədim. **4** Birinci ayın iyirmi dördüncü günü mən böyük Dəclə çayının kənarında idim. **5** Başımı qaldırıb gördüm ki, qarşımda kətan paltar geyinmiş, beli xalis qızılla qurşanan bir nəfər var. **6** Onun bədəni sarı yaqut kimi, üzü şimşəyə bənzər, gözləri yanar məşəllər tək, qolları və ayaqları cilalanmış tunc kimi işıldayırdı, danışıq səsi kütlənin gurultusu kimi idi. **7** Yalnız mən Daniel bu görüntünü gördüm, mənimlə birgə olan adamlar isə bunu görmədi. Ancaq onların arasına elə vəlvələ düşdü ki, gizlənmək üçün qaçdılar. **8** Mən tək qaldım. Bu böyük görüntünü görəndə məndə qüvvət qalmadı, üzümün siması dəyişdi və taqətdən düşdüm. **9** Mən onun danışıq səsini eşitdim. Danışıq səsini eşidəndə dərin yuxuya getdim və üzüstə düşüb torpağa uzandım. **10** Bu vaxt mənə bir əl toxundu və məni əllərimlə dizlərimin üstünə qoydu. **11** O mənə dedi: «Ey Allahın sevimlisi olan Daniel! Sənə dediyim sözləri dərk et və ayağa qalx, çünki indi sənin yanına göndərilmişəm». O bu sözləri deyəndə mən titrəyərək ayağa qalxdım. **12** O mənə dedi: «Qorxma, Daniel! Dərrakə qazanmağa meyl edib, Allahın önündə özünü aşağı tutmağı qərara aldığın üçün ilk gündən sözlərin eşidildi və mən sənin sözlərinə görə gəldim. **13** Lakin Fars ölkəsinin hamisi olan mələk iyirmi bir gün mənə qarşı dayandı. O zaman baş mələklərdən biri olan Mikael köməyimə gəldi, çünki mən orada Fars ölkəsinin hamisi olan mələklə birgə qalmışdım. **14** İndi gəldim ki, gələcəkdə xalqının başına nə gələcəyini sənə başa salım, çünki bu görüntü gələcək dövrə aiddir». **15** O belə sözlər söyləyərkən mən üzüstə yerə yıxılıb dinməz qaldım. **16** Bu vaxt bəşər övladına bənzəyən bir nəfər dodaqlarıma toxundu. Mən ağzımı açıb danışmağa başladım və qarşımda durana dedim: «Ağam, bu görüntüyə görə əzaba qərq oldum və taqətim qalmadı. **17** Mən qulun ağamla necə danışa bilərəm? Çünki mənim gücüm tükəndi və canımda nəfəs qalmadı». **18** Onda insan simasında olan həmin şəxs yenə mənə toxunub güc verdi. **19** O dedi: «Ey Allahın sevimlisi, qorxma, sənə sülh olsun, möhkəm ol, möhkəm ol!» O mənimlə danışanda mən qüvvət tapıb dedim: «Ey ağam, danış, çünki sən mənə güc verdin». **20** O dedi: «Bilirsənmi mən niyə sənin yanına gəlmişəm? İndi mən Fars hamisi olan mələklə mübarizə

etməyə qayıdıram. Mən gəlincə Yunan hamisi olan mələk gələcək. **21** Ancaq əvvəlcə mən həqiqət Kitabında yazılmış şeyləri sənə bildirəcəyəm. Onlara qarşı mübarizədə başçınız Mikaeldən başqa mənə köməkçi olan heç kəs yoxdur.

11 Mən Midiyalı Daranın padşahlığının birinci ilində ona dayaq olmaq və onu qorumaq üçün yanında qaldım. **2** İndi həqiqəti sənə bildirirəm: Fars ölkəsində daha üç padşah olacaq. Dördüncüsünün isə hamısından çox var-dövləti olacaq və bunun hesabına qüvvətlənəndə hamını Yunan padşahlığına qarşı qaldıracaq. **3** Sonra igid bir padşah gələcək, çox qüdrətli hökmdar olacaq və öz istədiyini edəcək. **4** Ancaq onun gəldiyi vaxt padşahlığı dağılıb göylərin dörd küləyinin səmtinə bölünəcək, onun nəslinə keçməyəcək və hökmranlığı kimi güclü olmayacaq. Çünki onun padşahlığı dağılacaq və nəslindən olmayan adamlara qalacaq. **5** Cənub padşahı güclənəcək, ancaq sərkərdələrindən biri ondan daha güclü olacaq, hökmranlıq edəcək və qüdrətli hökmdar olacaq. **6** Ancaq bir neçə ildən sonra onlar razılığa gələcək. Cənub padşahının qızı şimal padşahının yanına gedəcək ki, sülh sazişi bağlasın. Amma bu qadın öz mövqeyini saxlaya bilməyəcək. Şimal padşahının ömrü də, hakimiyyəti də uzun sürməyəcək. Qadın, onu müşayiət edənlər, atası və o vaxt ona dayaq duranlar təslim ediləcək. **7** Lakin o qadının nəslindən biri cənub padşahının yerinə keçəcək. O, şimal padşahının ordusuna hücum edib onun qalasına girəcək. Onlarla vuruşub üstün gələcək. **8** Hətta onların allahlarını, tökmə bütlərini qiymətli qızıl və gümüş qabları ilə birlikdə Misirə çəkib aparacaq. Bir neçə il ərzində şimal padşahını rahat buraxacaq. **9** Hərçənd o da cənub padşahının ölkəsinə hücum edəcək, ancaq öz torpağına qayıdacaq. **10** Sonra şimal padşahının oğulları silahlanıb çoxlu qoşun toplayacaq. Qoşun sel kimi gəlib keçəcək və irəliləyərək cənub padşahının qalasına hücum edəcək. **11** Cənub padşahı qəzəblənib çıxacaq və onunla – şimal padşahı ilə vuruşacaq. O da böyük bir qoşun çıxaracaq, lakin bu qoşun cənub padşahına təslim ediləcək. **12** Qoşun məğlub olanda cənub padşahı ürəyi qürrələnərək on minlərlə adamı həlak edəcək, ancaq qələbəsi uzun sürməyəcək. **13** Çünki şimal padşahı qayıdıb əvvəlkindən daha böyük qoşun çıxaracaq və bir neçə ildən sonra tam silahlanmış böyük bir ordu ilə gələcək. **14** O zaman bir çoxu cənub padşahına qarşı çıxacaq. Görüntü yerinə yetsin deyə sənin xalqından qoluzorlular da ayağa qalxacaq, ancaq uğur qazanmayacaq. **15** Şimal padşahı gəlib hasarlara torpaq yığaraq istehkamlı şəhəri alacaq. Cənubun qüvvələri onun qarşısında tab gətirməyəcək, seçmə qoşunu da müqavimət göstərə bilməyəcək. **16** İstilaçı şimal padşahı istədiyini edəcək və heç kəs onun qarşısında dura bilməyəcək. Gözəl ölkədə bir müddət qalacaq və oranı viran etməyə qadir olacaq. **17** Şimal padşahı ölkəsinin bütün qüvvələri ilə birgə gəlməyi qərara alacaq. Sülh sazişinin şərtlərini təklif edib yerinə yetirəcək və cənub padşahlığını məhv etmək üçün ona gənc bir arvad verəcək, ancaq hiyləsi baş tutmayacaq və ona kömək olmayacaq. **18** Sonra nəzərini sahil ölkələrinə çevirəcək və onların çoxunu alacaq. Ancaq bir sərkərdə onun etdiyi təhqirə son qoyacaq, hətta təhqirini öz başına gətirəcək. **19** Sonra nəzərini öz ölkəsinin qalalarına tərəf çevirəcək. Ancaq büdrəyib yıxılacaq və ondan bir əsər qalmayacaq. **20** Onun yerinə keçən padşah padşahlıq izzəti üçün öz vergiyığanını göndərəcək, ancaq az müddət sonra o da həlak olacaq. Amma bu, üsyan yaxud müharibə zamanı olmayacaq. **21** Onun yerinə padşahlıq izzətinə layiq olmayan namərd bir adam keçəcək. O gözlənilmədən gəlib yaltaqlıqla hakimiyyəti qəsb edəcək. **22** Sel kimi istilaçı qoşunlar onun önündən silinib-süpürüləcək, onlar da, əhdin başçısı da məhv olacaq. **23** Onunla ittifaq bağlandıqdan sonra o hiylə işlədəcək və gəlib kiçik bir millətlə güc qazanacaq. **24** O gözlənilmədən ən münbit torpaqları istila edəcək, atalarının və babalarının görmədiyi işləri görəcək. Talan və qarət olunmuş mal-dövləti adamlarına paylayacaq və qalalara hücum etmək niyyətində olacaq, amma bu uzun sürməyəcək. **25** Sonra güc və cəsarət toplayıb böyük bir qoşunla cənub padşahına qarşı çıxacaq. Cənub padşahı da böyük və çox güclü bir ordu ilə döyüşə girəcək, ancaq müqavimət göstərə bilməyəcək, çünki ona qarşı qəsd quracaqlar. **26** Onunla bir süfrədə oturanlar onu məhv edəcək. Ordusu silinib-süpürüləcək və çoxlu tələfat olacaq. **27** Bu padşahların hər ikisinin ürəyində pislik olacaq və bir süfrə arxasında yalan danışacaqlar. Ancaq heç bir şey baş tutmayacaq, çünki onların sonu müəyyən vaxtda olacaq. **28** Şimal padşahı böyük sərvətlə öz ölkəsinə qayıdacaq. Onun müqəddəs əhdə qarşı pis niyyəti olacaq və hərəkətə gəlib öz ölkəsinə dönəcək. **29** Müəyyən bir vaxt yenə cənubu istila edəcək, ancaq nəticə əvvəlki kimi olmayacaq. **30** Kittim gəmiləri ona qarşı gələcək və o, ruhdan düşüb geri dönəcək. Qəzəblənib müqəddəs əhdə qarşı çıxacaq və yenə müqəddəs əhdə xəyanət edənlərlə yaxşı davranacaq. **31** Onun

göndərdiyi qoşunlar qalxıb qalanı – Müqəddəs məkanı murdarlayacaq, daimi yandırma qurbanını dayandıracaq və viranəlik gətirən iyrənc şeyi orada qoyacaqlar. **32** O, əhdə xəyanət edənləri yaltaqlıqla yoldan azdıracaq, lakin öz Allahını tanıyan xalq qüvvətlənib hərəkətə gələcək. **33** Xalqın ağıllı adamları çoxunu öyrədəcək, ancaq bir müddət qılıncla öldürüləcək, yandırılacaq, əsir düşəcək və qarət ediləcəklər. **34** Onlar məğlub olanda bir qədər kömək alacaqlar, ancaq çox adam riyakarcasına onlara qoşulacaq. **35** Ağıllı adamlardan bəzisi həlak olacaq ki, qalanları axır zamana qədər paklanıb təmizlənsin və ləkəsiz olsun. Çünki axır zaman yenə də müəyyən vaxtda olacaq. **36** Bu padşah istədiyini edəcək, qürurlanaraq özünü bütün allahlardan üstün sayacaq, allahlar Allahına qarşı eşidilməmiş küfr söyləyəcək və Allahın qəzəbi icra olunana qədər uğur qazanacaq, çünki müəyyən edilən şey yerinə yetməlidir. **37** Heç bir allaha – nə öz atalarının allahlarına, nə də qadınların sevdiyi ilahəyə ehtiram göstərməyəcək, çünki özünü bütün allahlardan üstün sayacaq. **38** Ancaq onun əvəzinə qalalar allahını izzətləndirəcək, atalarının tanımadığı bir allahı qızıl, gümüş, qiymətli daşlar və gözəl əşyalarla izzətləndirəcək. **39** O, yad allaha ümid etməklə ən güclü qalalara hücum edəcək. Onu qəbul edənləri həddindən artıq izzətləndirəcək, çoxlu adama başçı qoyacaq və mükafat olaraq torpağı bölüşdürəcək. **40** Axır zamanda isə cənub padşahı onunla vuruşacaq. Şimal padşahı öz döyüş arabaları, atlıları və çoxlu gəmiləri ilə qasırğa kimi onun üstünə hücum çəkəcək, müxtəlif ölkələri istila edəcək və onlardan sel kimi keçəcək. **41** Gözəl ölkəyə də girəcək. Çoxlu ölkə işğal olunacaq, ancaq Edom, Moav və Ammonluların başçıları onun əlindən qurtaracaq. **42** O, müxtəlif ölkələrə zərbə vuracaq, Misir ölkəsi də xilas ola bilməyəcək. **43** Misirin qızıl-gümüş xəzinələrini və bütün sərvətlərini ələ keçirəcək. Liviyalılar və Kuşlular da ona tabe olacaq. **44** Ancaq şərqdən və şimaldan gələn xəbərlər onu narahat edəcək. Bir çoxlarını öldürüb məhv etmək üçün böyük qızğınlıqla yola düşəcək. **45** Öz padşah çadırlarını dənizlə gözəl müqəddəs dağın arasında quracaq. Ancaq onun aqibəti çatacaq və heç kəs ona kömək edə bilməyəcək.

12 O vaxt xalqına mənsub olanların dayağı baş mələk Mikael qalxacaq və sənin millətin yaranandan bəri olmamış əzablı vaxt gələcək. O vaxt sənin xalqından kitabda adı yazılmış olan hər kəs xilas olacaq. **2** Torpağın altında yatanların çoxu əbədi həyat, bəzisi isə əbədi xəcalət və rüsvayçılıq üçün oyanacaq. **3** Ağıllı adamlar göy qübbəsinin parıltısı kimi, çoxunu salehliyə döndərənlər ulduzlar kimi əbədi və daim parlayacaq. **4** Ancaq, sən ey Daniel, axır zamana qədər bu sözləri sirr saxla və bu kitabı möhürlə. Çox adam özünü ora-bura vuracaq və bilik artacaq». **5** Onda mən Daniel gördüm ki, başqa iki adam – biri çayın bu tayında, biri isə çayın o tayında durub. **6** Bir adam çayın suları üzərində olan kətan geyinmiş adama dedi: «Bu əcaib hadisələrin sonu nə vaxt olacaq?» **7** Mən eşitdim ki, çayın suları üzərində olan kətan geyinmiş adam sağ və sol əlini göyə qaldırıb Əbədi Yaşayanın adına and içdi: «Bir vaxt, vaxtlar və yarım vaxt keçəcək, müqəddəs xalqın gücü tamamilə tükənəndən sonra bütün bunlar qurtaracaq». **8** Mən bunu eşitdim, ancaq başa düşməyib soruşdum: «Ey ağam, bəs bunların nəticəsi necə olacaq?» **9** O cavab verdi: «Get, ey Daniel. Çünki bu sözlər axır zamana qədər sirr olacaq və möhürlü qalacaq. **10** Çoxları paklanıb ləkəsiz və təmiz olacaq, pis adamlar isə şər işlərindən dönməyəcək. Pis adamlardan heç biri bu sözləri başa düşməyəcək, ağıllı adamlar isə başa düşəcək. **11** Daimi yandırma qurbanlarının dayandırıldığı və viranəlik gətirən iyrənc şeyin qoyulduğu vaxtdan min iki yüz doxsan gün keçəcək. **12** Gözləyib min üç yüz otuz beş günə yetişən nə bəxtiyardır! **13** Sən isə öz aqibətinə qədər yaşa, çünki ölüb rahat olacaqsan və axirət günü dirilib qismətini alacaqsan».

Huşə

1 Bu, Yəhuda padşahları Uzziya, Yotam, Axaz, Xizqiya və İsrail padşahı Yoaş oğlu Yarovamın dövründə Beeri oğlu Huşəyə nazil olan Rəbbin sözüdür. **2** Rəbb Huşənin vasitəsilə danışmağa başlayarkən ona belə dedi: «Get xəyanətkar bir arvad al və onun kimi xəyanətkar uşaqların olsun, çünki ölkənin xalqı Rəbdən üz döndərərək Ona hədsiz xəyanət edir». **3** Huşə gedib Divlayimin qızı Qomeri özünə arvad aldı. Qomer hamilə olub ona bir oğul doğdu. **4** Rəbb Huşəyə dedi: «Onun adını İzreel qoy, çünki tezliklə Mən İzreeldə tökülən qanın əvəzini Yehunun nəslindən alacağam və İsrail nəslinin padşahlığına son qoyacağam. **5** Həmin gün İzreel vadisində İsrailin kamanını qıracağam». **6** Qomer yenə hamilə olub bir qız doğdu. Rəbb Huşəyə dedi: «Onun adını Lo-Ruxama qoy, çünki Mən daha İsrail nəslinə mərhəmət edib onu bağışlamayacağam. **7** Yəhuda nəslinə isə Mən – onların Allahı Rəbb mərhəmət göstərəcəyəm, onları xilas edəcəyəm, ancaq onları nə kaman, nə qılınc, nə müharibə, nə atlar, nə də süvarilərlə xilas edəcəyəm». **8** Qomer Lo-Ruxamanı süddən kəsən kimi yenə hamilə olub bir oğul doğdu. **9** Rəbb dedi: «Onun adını Lo-Ammi qoy, çünki siz Mənim xalqım deyilsiniz, Mən də sizin Allahınız olmayacağam. **10** Ancaq İsrail övladları dəniz qumu kimi saysız-hesabsız olacaq. Onlara "siz Mənim xalqım deyilsiniz" deyilən yerdə "siz var olan Allahın övladlarısınız" deyiləcək. **11** Yəhuda və İsrail övladları bir yerə yığılıb özlərinə vahid başçı təyin edəcək. Onlar ölkədən çıxacaq, çünki İzreel günü möhtəşəm bir gün olacaq.

2 Qardaşlarınızı "xalqım", bacılarınızı isə "mərhəmət tapmış" deyə çağırın. **2** Qınayın siz ananızı, qınayın, Çünki o Mənim arvadım deyil, Mən də onun əri deyiləm. Qoy üzündə görünən fahişəliyi, Qoynunda olan xəyanəti atsın. **3** Yoxsa onu çıl-çılpaq soyundurub Lüt, anadangəlmə edəcəyəm. Mən onu səhra, quru torpaq kimi edəcəyəm, Susuzluqdan öldürəcəyəm. **4** Onun balalarına da rəhm etməyəcəyəm, Çünki onlar da xəyanət övladıdır. **5** Onların anası zina etdi. Onlara hamilə qalan qadın rəzillik etdi, Çünki dedi: "Oynaşlarımın dalınca gedəcəyəm, Axı çörəyimi, suyumu, yunumu, kətanımı, Zeytun yağımı və içkimi verən onlardır". **6** Buna görə də onun yolunu qanqallarla kəsib Önünə hasar çəkəcəyəm. Öz yolunu tapa bilməyəcək. **7** Oynaşlarının dalınca gedəcək, Ancaq onlara çatmayacaq. Onları axtaracaq, Ancaq tapmayacaq. O zaman deyəcək: "Qoy öz əvvəlki ərimin yanına qayıdım, Çünki o vaxt halım indikindən yaxşı idi". **8** Amma o bilmirdi ki, Ona taxılı, təzə şərabı, Zeytun yağını verən Mənəm. Baal bütü üçün sərf etdikləri Qızıl-gümüşü çoxaldan Mənəm. **9** Buna görə də öz vaxtında taxılımı, Öz mövsümündə təzə şərabımı geri alacağam. Onun çılpaqlığını örtmək üçün verdiyim Yunu və kətanı əlindən alacağam. **10** İndi oynaşlarının önündə Onun ayıbını üzə çıxaracağam. Kimsə onu əlimdən qurtara bilməyəcək. **11** Onda olan bütün şadlıqlara, Bayramlara, Təzə Ay mərasimlərinə, Şənbə günlərinə və bütün təntənələrə son qoyacağam. **12** Onun meynələrini və əncir ağaclarını məhv edəcəyəm. O bunlar barədə deyirdi: "Bu, oynaşlarımın mənə verdiyi muzddur". Bağlarını tikanlığa çevirəcəyəm, Çöl heyvanlarına yem olacaqlar. **13** Baal bütlərinə buxur yandırdığı günlər üçün Onu cəzalandıracağam. O vaxt halqalar və cəvahiratla özünü bəzəyərək Oynaşlarının dalınca getmiş, Məni isə unutmuşdu» Rəbb belə bəyan edir. **14** «Amma Mən onu dilə tutub Səhraya aparacağam, Onun ürəyincə olan sözlər deyəcəyəm. **15** Orada ona üzüm bağları verəcəyəm, Akor vadisini ümid qapısına çevirəcəyəm. Cavanlıq günlərində olduğu kimi, Misir torpağından çıxdığı gün kimi Orada nəğmə oxuyacaq». **16** Rəbb bəyan edir: «Həmin gün Mənə "ərim" deyəcəksən, Artıq "ağam" deməyəcəksən. **17** Baal bütlərinin adını dilindən siləcəyəm, Onların adı bir də yada salınmayacaq. **18** O gün sənin asayişin üçün Çöl heyvanları, göy quşları və Yerdə sürünənlərlə əhd kəsəcəyəm. Ölkədən kamanı, qılıncı, Müharibəni götürəcək, Səni əmin-amanlıqda yatıracağam. **19** Səni əbədi olaraq Özümə nişanlayacağam, Salehlik, ədalət, məhəbbət və mərhəmətlə Səni özümə nişanlayacağam. **20** Səni sədaqətlə Özümə nişanlayacağam, Sən də Rəbbi tanıyacaqsan». **21** Rəbb bəyan edir: «O gün hay verəcəyəm, Göylərə hay verəcəyəm, Onlar da yerə hay verəcək. **22** Yer isə taxıla, təzə şəraba və Zeytun yağına hay verəcək, Onlar da İzreelə hay verəcək. **23** Xalqımı ölkədə Özüm üçün əkəcəyəm, "Mərhəmət tapmamış" dediyimə Mərhəmət edəcəyəm. "Xalqım deyil" dediyimə "Xalqımsan" deyəcəyəm. O isə Mənə "Allahımsan" deyəcək».

3 Rəbb mənə dedi: «Get yenə də aşnasının sevdiyi zina edən qadını sev, necə ki Rəbb İsrail övladlarını sevir, onlarsa başqa allahlara üz tutur və bunlara təqdim edilən üzüm kökələrini sevir». **2** Mən də qadını özüm üçün on beş gümüşə və bir yarım xomer arpaya satın aldım. **3** Ona

dedim: «Uzun müddət mənim yanımda qal, başqa bir kişi ilə olub zina etmə. Mən də sənin belə rəftar edərəm. **4** Ona görə ki İsrail övladları uzun müddət padşah və başçı, qurban və müqəddəs daş, efod və ev bütləri olmadan yaşayacaq. **5** Sonra İsrail övladları dönüb özlərinin Allahı Rəbbi və padşahı Davudu axtaracaq. Axır zamanda lərzə içində Rəbbə və Onun xeyirxahlığına doğru yönələcəklər».

4 «Ey İsrail övladları, Rəbbin sözünü eşidin, Çünki bu ölkədə yaşayanları Rəbb ittiham edir. Sədaqət, məhəbbət, Allahı tanımaq Bu yerdə yox olub. **2** Lənət, yalan, qətl, oğurluq və zina Hər yerə yayılıb. Qoluzorluluq edərək Qan üstünə qan tökürlər. **3** Bundan ötrü ölkə yas tutur, Orada yaşayan hər kəs bezib. Həmçinin çöl heyvanları, göy quşları, Hətta dənizdəki balıqlar da məhv olur. **4** Ancaq heç kəs dava etməsin, Heç kəs başqasını təqsirləndirməsin, Çünki Mənim davam sənlədir, ey kahin. **5** Sən gündüz büdrəyəcəksən, Peyğəmbər də gecə sənlə birgə. Sənin ananı məhv edəcəyəm. **6** Xalqım biliksizlikdən məhv oldu. Sən biliyi rədd etdiyin üçün Mən də səni rədd edəcəyəm ki, Bir daha Mənə kahinlik etməyəsən. İndi ki öz Allahının qanununu unutdun, Mən də sənin balalarını unudacağam. **7** Kahinlər nə qədər çoxaldısa, Mənə qarşı o qədər çox günah etdi. Onların izzətini rüsvayçılığa çevirəcəyəm. **8** Xalqımın günahı ilə bəslənirlər, Onların qəbahətinə can atırlar. **9** Xalqın başına gələn Kahinin də başına gələcək. Tutduqları yol üçün onları cəzalandıracağam. Əməllərinin əvəzini onlara ödəyəcəyəm. **10** Yeyəcəklər, amma doymayacaqlar, Fahişəlik edəcəklər, amma çoxalmayacaqlar, Çünki onlar Rəbbi tərk edib Başqa allahlara könül verdi. **11** Zina, köhnə və təzə şərab Onların ürəklərini cəlb edib. **12** Xalqım ağacdan olan əşyaya sual verir, Əsalarından cavab alır, Çünki xəyanət ruhu onları azdırdı. Özlərinin Allahından ayrılıb xəyanət etdilər. **13** Dağların başında qurban kəsirlər, Təpələrdə palıd, ağcaqovaq və yabanı püstə ağacı altında Kölgələri gözəl olduğu üçün buxur yandırırlar. Buna görə də qızlarınız fahişəlik edir, Gəlinləriniz də zinakardır. **14** Fahişəlik edən qızlarınızı, Zina edən gəlinlərinizi cəzalandırmayacağam. Çünki kişiləriniz fahişələrlə oynaşır, Məbəd fahişələri ilə birgə qurban kəsir. Dərrakəsiz xalq məhv olacaq. **15** Ey İsrail, sən xəyanət etsən də, Heç olmasa Yəhuda təqsirkar olmasın. Qilqala getməyin, Bet-Avenə çıxmayın. "Var olan Rəbbin haqqı üçün" Deyib and içməyin. **16** Bəli, İsrail inadkar bir düyə kimi inad etdi. İndi Rəbb onları Otlaqda quzu otaran kimi necə otarsın? **17** Efrayim bütlərindən yapışdı, Burax onu! **18** Onlar içkiləri qurtarandan sonra Hələ pozğunluq da edir. Onların başçıları rüsvayçılığı çox sevir. **19** Külək onları qanadları ilə sarıyacaq, Qurbanlarından ötrü utanacaqlar.

5 Ey kahinlər, bunu eşidin! Ey İsrail nəsli, diqqətlə dinləyin! Ey padşah sarayında olanlar, qulaq verin! Sizin barənizdə hökm çıxarıldı, Çünki siz Mispada bir tələ, Tavor dağına sərilmiş bir tor oldunuz. **2** Qanunsuzlar adam öldürməklə məşğuldur. Amma Mən onların hamısını cəzalandıracağam. **3** Efrayimi tanıyıram, İsrail Məndən gizli deyil, Çünki indi sən fahişəlik edirsən, ey Efrayim, İsrail də murdarlanıb. **4** Əməlləri qoymur ki, onlar Özlərinin Allahına tərəf dönsün, Çünki içlərində xəyanət ruhu var, Rəbbi də tanımırlar. **5** İsrailin qüruru özünə qarşı şəhadət edir. İsraillə Efrayim Günahlarından ötrü büdrəyib-yıxılır. Yəhuda da onlarla birgə yıxılır. **6** Qoyun-keçi, mal-qara qurban edərək Rəbbi axtarmağa gedəcəklər, Amma tapmayacaqlar, Çünki Rəbb onları tərk etdi. **7** Onlar Rəbbə xəyanət etdi, Çünki bic uşaqlar doğdu. İndi Təzə Ay mərasimi olanda Onlar tarlaları ilə birlikdə məhv olacaq. **8** Giveada şeypur çalın, Ramada kərənay çalın, Bet-Avendə car çəkin, Düşmən arxandadır, ey Binyamin! **9** Efrayim cəza günündə viran olacaq, Bu yəqin sözü İsrail qəbilələri arasında bəyan edirəm. **10** Yəhuda başçıları Sərhəd daşı dəyişənlərə bənzəyir. Qəzəbimi sel kimi onların üstünə tökəcəyəm. **11** Efrayim zülm gördü, Hökm ilə əzildi, Çünki bilə-bilə Boş şeylərin dalınca getdi. **12** Mən Efrayimlilərə qarşı güvə, Yəhuda nəsli üçün kif olacağam. **13** Efrayim xəstəliyini, Yəhuda yarasını gördü. Efrayim Aşşura getdi, Böyük padşahdan kömək istədi, Amma o sizə şəfa verməz, Yaranızı sağaltmaz. **14** Bəli, Mən Efrayimlilərə qarşı bir şir, Yəhuda nəsli üçün cavan aslan olacağam. Mən, Mən onu parçalayıb gedəcəyəm, Sürüyəcəyəm və kimsə əlimdən qurtarmayacaq. **15** Sonra qayıdıb Öz məskənimə gedəcəyəm, O vaxtacan ki özlərini günahkar sayaraq Mənim hüzurumu axtaracaqlar. Bəlaya düşəndə həsrətlə Məni axtaracaqlar».

6 «Gəlin Rəbbə qayıdaq. O bizi parçaladı, O da bizə şəfa verəcək. O bizi yaraladı, O da yaramızı sarıyacaq. **2** İki gün sonra bizi dirildəcək, Üçüncü gün ayağa qaldıracaq, Onun hüzurunda yaşayacağıq. **3** Gəlin Rəbbi tanıyaq, tanımağa səy edək. O hökmən dan yeri kimi doğacaq, Yağış kimi, Torpağı sulayan yaz yağışı kimi Yanımıza gələcək». **4** Allah deyir: «Ey Efrayim, sənə nə edim? Ey Yəhuda, bəs sənə nə edim? Çünki

məhəbbətiniz səhər dumanı, Erkən uçub gedən
şeh kimidir. 5 Buna görə də sizi peyğəmbərlər
vasitəsilə parçaladım, Ağzımdan çıxan sözlərlə
öldürdüm. Sizin üzərinizdə hökmüm Şimşək kimi
parıldayır. 6 Çünki Mən qurban deyil, Məhəbbət
istəyirəm. Yandırma qurbanlarından çox Allahı
tanımağınızı istəyirəm. 7 Ancaq onlar Adəm kimi
əhdi pozdu, Orada Mənə xəyanət etdi. 8 Gilead
şər adamların şəhəridir, Qan izləri ilə doludur. 9
Quldur dəstələri necə insan üçün pusquya yatırsa,
Kahin dəstələri də Şekemə gedən yolda adam
öldürür, Bəli, xəbislik edir. 10 İsrail nəslində
qorxunc bir şey gördüm, Efrayim fahişəliyə
batmış, İsrail murdarlanmışdır. 11 Ey Yəhuda,
sənin üçün də Bir biçin günü təyin edildi. Mən
xalqımı sürgündən qaytaranda,

7 İsrailə şəfa vermək istəyəndə Efrayimin
günahları, Samariyanın pisllikləri ortaya çıxır.
Çünki hiylə ilə davranırlar. Evlərə oğru girir,
Küçədə quldur soyğunçuluq edir. 2 Ürəklərində
düşünmürlər ki, Mən onların bütün pisliklərini
yada salıram. İndi günahları onları dövrələyib
və Gözümün önündədir. 3 Padşahı pisllikləri
ilə, Başçıları yalanları ilə sevindirirlər. 4
Hamısı zinakardır, Yoğrulan xəmir acıyana
qədər Təndirçinin odunu qurdalamağa ehtiyac
görmədiyi Soba kimi şəhvətlə yanırlar. 5
Padşahımızın ad günündə Başçılar şərabın
atəşindən xəstələndi, Padşah da istehzaçılarla
əl-ələ verdi. 6 Pusquda yatarkən Ürəkləri soba
kimi qızar. Qəzəbləri bütün gecə için-için yanar,
Səhər də alovlu atəş kimi parlayar. 7 Onların
hamısı soba kimi qızışıb Öz hakimlərini həlak etdi.
Bütün padşahları yıxıldı, Aralarında Məni çağıran
yoxdur. 8 Efrayim başqa xalqlara qarışır; Efrayim
bir üzü çiy qalan kökədir. 9 Onun gücünü özgələr
yedi, O isə bilmir, Saçına dən düşüb, O isə bilmir.
10 İsrailin qüruru özünə qarşı şəhadət edir. Ancaq
yenə də özlərinin Allahı Rəbbə tərəf dönmür,
Onu axtarmırlar. 11 Efrayim səfeh və dərrakəsiz
bir göyərçin kimidir. Gah Misirliləri çağırır, Gah
Aşşura gedirlər. 12 Onlar gedən zaman Mən
onların başına torumu atacağam. Göydəki quşlar
kimi Onları vurub yerə salacağam. İcmalarında
bildirildiyi kimi Onları cəzalandıracağam. 13
Vay onların halına! Çünki Məndən uzaqlaşdılar.
Başlarına bəla gəlsin! Çünki Mənə qarşı üsyan
etdilər. Mən onları qurtarmaq istəyirdim, Onlarsa
Mənə böhtan deyir. 14 Ürəkdən Mənə fəryad
etmirlər, Ancaq yataqlarının içində ulayırlar. Taxıl
və təzə şərab üçün özlərini yaralayırlar, Amma
Məndən üz döndərirlər. 15 Mən onlara nəsihət
verdim, Qollarına güc verdim. Onlarsa Mənə qarşı
qəsd qurur. 16 Onlar üz tutur, Ancaq ucalara
tərəf yox. Hədəfi əyri vuran kamana bənzəyirlər.
Dillərinin arsızlığı üzündən Başçıları qılınca tuş
gələcək. Buna görə də Misirdə Kinayə hədəfi
olacaqlar.

8 Şeypur çalmağa hazırlaş! Rəbbin evinin üzərinə
Düşmən qartal kimi hücum çəkir. Çünki
İsraillilər Mənim əhdimi pozdu, Mənim qanununa
qarşı çıxdı. 2 Onlar Mənə fəryad edib deyəcək:
“Allahım, biz İsraillilər Səni tanıyırıq”. 3 İsrail
yaxşılığı rədd etdi, Düşmən onu təqib edəcək. 4
Məndən soruşmadan Özlərinə padşah qoydular.
Məndən xəbər almadan Başçılar seçdilər. Özlərinə
qızıl və gümüşlərindən Ölümlərinə yol açan Bütlər
düzəltdilər. 5 Ey Samariya, dana bütün rədd
edildi! Mənim qəzəbim onlara qarşı alovlandı. Nə
vaxta qədər onlar pak olmayacaq? 6 Çünki bu büt
İsrailin işidir, Usta onu düzəldib, Ona görə də Allah
deyil. Samariyadakı dana bütü Xıncım-xıncım
olacaq. 7 Onlar külək qaldırdı, Qasırğa alacaqlar.
Sünbül bitirməyən buğda un verməz, Versə də,
yadlar onu udacaq. 8 İsrail udulmuşdur, İndi onlar
millətlər arasında Heç kəsin bəyənmədiyi bir qab
kimi oldu. 9 Onlar tənha gəzən vəhşi eşşək kimi
Aşşur tərəfə getdi. Efrayim muzdla özünə oynaşlar
tutdu. 10 Onlar millətlər arasında muzdla oynaş
tutsalar da, Mən indi onları bir yerə toplayacağam.
Onlar qüdrətli padşahın zülmündən Azalmağa
başlayacaq. 11 Efrayim günah təqdimi üçün Çoxlu
qurbangah tiksə də, Bunlar onu günaha batıran
qurbangahlar oldu. 12 Mən onlar üçün çoxlu
qanun yazdım, Onlarsa bunları yad bir şey hesab
etdi. 13 Mənə kəsilən qurbanlara gəlincə, əti Mənə
qurban gətirib Özləri yeyir. Rəbb onlardan razı
deyil. İndi onların qəbahətlərini yada salacaq,
Günahlarına görə onları cəzalandıracaq. Onlar
Misirə qayıdacaq. 14 İsrail də Yaradanını unutdu,
Özünə saraylar qurdu. Yəhuda da çoxlu qalalı
şəhər tikdi, Ancaq Mən onun şəhərlərinə od
göndərəcəyəm, Qalalarını alov yeyəcək.

9 Ey İsrail, başqa xalqlar kimi Sevinib coşma,
Çünki öz Allahına xəyanət etdin. Bütün
xırmanlarda Fahişəlik muzduna könül verdin.
2 Xırman və üzümsıxan xalqı doydurmayacaq,
Təzə şərab onlara qismət olmayacaq. 3 Rəbbin
torpağında yaşamayacaqlar, Efrayim Misirə
qayıdacaq, Aşşurda murdar yemək yeyəcək.
4 Rəbbə təqdim olaraq şərab tökməyəcəklər,
Qurbanları Ona məqbul olmayacaq. Qurbanlar
onlara yas çörəyi olacaq, Onu yeyənlərin
hamısı murdar olacaq. Çörəkləri özlərinə qismət
olacaq, Amma Rəbbin evinə gətirilməyəcək. 5

Təntənəli bayramda, Rəbbin bayram günündə nə edəcəksiniz? 6 Məhvdən qaçsalar da, Misir onları yığacaq, Memfis qəbirə basdıracaq. Onların gümüş xəzinələrini gicitkən tutacaq, Çadırlarında qanqal bitəcək. 7 Onların cəza günləri gəldi, Haqq-hesab günləri yetişdi. Qoy İsrail bunu bilsin! Təqsirlərinizin çoxluğundan, Düşmənçiliyinizin böyüklüyündən Peyğəmbəri əbləh, Ruhani adamı divanə saydınız. 8 Peyğəmbər Allahımın Efraym üzərində qoyduğu gözətçidir. Amma onun getdiyi hər yerdə tor qurdular, Allahın evində düşmənçilik var. 9 Givea günlərində olduğu kimi Onlar böyük pozğunluğa düçar oldu. Allah onların təqsirlərini yada salacaq, Günahları üçün onları cəzalandıracaq. 10 Səhrada üzüm tapan kimi Mən İsraili tapdım, İlk dəfə məhsul verən əncir nübarı kimi Mən atalarınızı gördüm. Amma onlar Baal-Peora çatanda Rüsvayçı bütlərə təslim oldu. Özləri də sevdikləri şeylər kimi İyrənc oldu. 11 Efraymin calalı Bir quş kimi uçub gedəcək. Nə doğum, nə hamiləlik, nə mayalanma olacaq. 12 Öz uşaqlarını böyütsələr də, Balalarını əllərindən alacağam, Onları kimsəsiz qoyacağam. Mən onları tərk etdikdə vay hallarına! 13 Mən gördüm ki, Efraym Sur şəhəri kimi gözəl bir yerdə məskən salıb. Amma Efraym öz övladlarını Qatil qabağına çıxaracaq». 14 Ya Rəbb, nə verəcəksən, ver onlara, Onlara uşaq salan bətn, südsüz döşlər ver! 15 Rəbb deyir: «Onlar bütün pis əməllərini Qilqalda edir, Orada onlara nifrət etdim. Etdikləri günahlardan ötrü Onları evimdən qovacağam. Artıq onları sevməyəcəyəm. Bütün başçıları üsyankardır. 16 Efraym kəsildi, Kökləri qurudu. Onlar bar verməyəcək. Əgər doğsalar da, Bətnlərinin əziz barını Mən məhv edəcəyəm». 17 Allahım onları rədd edəcək, Çünki Ona qulaq asmadılar. Millətlər arasında sərgərdan gəzəcəklər.

10 İsrail bir qollu-budaqlı meynədir ki, Bol-bol bar gətirir. Ancaq barı artdıqca Qurbangahları da artırdı. Torpağı bərəkətli olduqca Daha gözəl olan müqəddəs daşları da düzəltdi. 2 Onların ürəkləri yalanla doldu, Günahlarına görə də cəzalanacaqlar. Rəbb onların qurbangahlarını dağıdacaq, Müqəddəs daşlarını sındıracaq. 3 Onda onlar deyəcək: «Bizim padşahımız yoxdur, Çünki biz Rəbdən qorxmadıq. Padşahımız olsa da, Bizə nə edəcəkdi?» 4 Əhd bağlayanda boş vədlər verir, Yalandan and içirlər. Buna görə də məhkəmə işləri Şumlanmış tarladakı zəhərli ot kimi böyüyür. 5 Samariya sakinləri Bet-Avendəki dana bütlərinə görə Qorxuya düşəcək. Onun üçün xalqı yas tutacaq. Onun calalı ilə coşan kahinləri Sürgünə aparıldığı üçün ağlayacaq. 6 Büt özü Aşşura – böyük padşaha Hədiyyə aparılacaq. Efraym biabır olacaq, İsrail aldığı məsləhətdən utanacaq. 7 Samariya və onun padşahı Su üstündəki çubuq kimi Axıb-gedəcək. 8 İsrailin günahı olan Avendəki səcdəgahlar yox olacaq, Onun qurbangahlarında Tikan və qanqal bitəcək. O zaman dağlara «Bizi örtün!», Təpələrə «Üstümüzə yıxılın!» deyəcəklər. 9 «İsrail Giveada keçirdiyi Günlərdən bəri günah etdi. Orada öz işlərini davam etdirdilər. Şər adamlara qarşı müharibə Onları Giveada yaxalamazmı? 10 Mən istədiyim zaman Onları cəzalandıracağam. Xalqlar onlara qarşı birləşib, İkiqat cinayətlərindən ötrü Onları əsir edəcək. 11 Efraym əhliləşmiş, Taxıl döyməyi sevən düyəyə bənzər. Mən onun incə boynunu əsirgədim. İndi isə Efraymi sürdürəcəyəm. Yəhuda yer şumlasın, Yaqub isə dırmıq çəksin. 12 Özünüz üçün salehlik əkin, Məhəbbət bəhərini biçərsiniz. Dincə qoyulmuş torpağınızı şumlayın, Çünki Rəbbi axtarmaq vaxtıdır. Nəhayət, O gəlib üstünüzə Salehliyin nemətlərini yağdıracaq. 13 Amma siz pislik əkib, Qəbahət biçdiniz. Yalanın bəhərini yediniz. Çünki öz üsulunuza, Çoxlu cəngavərlərinizə güvəndiniz. 14 Xalqınızın içində müharibə gurultusu qopacaq, Bütün qalalarınız dağılacaq, Necə ki Şalman müharibə günündə Bet-Arbeli dağıtdı, Ana uşaqları ilə birgə yerə çırpılıb parçalandı. 15 Ey Bet-El, pisliyinin çoxluğu üzündən Sənin də belə rəftar ediləcək. Dan ağaranda İsrail padşahı həlak olacaq.

11 İsrail uşaq ikən onu sevdim, Öz oğlumu Misirdən çağırdım. 2 Peyğəmbərlər İsraili çağırdıqca İsrail onlardan uzaqlaşdı. Baal bütlərinə qurban kəsdilər, Oyma bütlərə buxur yandırdılar. 3 Efraymə gəzməyi Mən öyrətdim, Onları qollarım üstünə aldım. Ancaq bilmədilər ki, Onlara Mən şəfa verdim. 4 Onları insani tellərlə, Sevgi bağları ilə Özümə çəkdim. Onlar üçün çənələrindən boyunduruğu qaldıran Bir kəs oldum, Əyilib onlara yemək verdim. 5 Məgər Misirə qayıtmayacaqlar? Aşşur onlara padşah olmayacaq? Çünki onlar Mənə üz tutmaq istəmədilər. 6 Şəhərlərinin içində qılınc fırlanacaq, Onların qapı sürgülərini qıracaq. Fitnələri üzündən onları yeyib-qurtaracaq. 7 Xalqım Məndən üz döndərməyi qərara alıb. Haqq-Taalanı çağırsalar da, Onları heç vaxt ucaltmayacaq. 8 Ey Efraym, səni necə əldən verim? Ey İsrail, səni necə təslim edim? Admaya etdiyimi sənə necə edim? Səni necə Sevoyim kimi edim? Köksümdə ürəyim alt-üst oldu, Mərhəmət hisslərim alovlandı. 9 Mən qızğın qəzəbimlə rəftar etmərəm, Efrayimi artıq məhv etmərəm. Çünki Mən Allaham, insan deyiləm, Aranızda Müqəddəs

Olanam. Qəzəblə üzərinizə gəlmərəm. 10 Onlar aslan kimi nərə çəkən Rəbbin arxasınca gedəcək. O nərə çəkəndə Övladları qərbdən titrəyərək gələcək. 11 Misirdən quşlar kimi, Aşşur ölkəsindən göyərçinlər kimi Titrəyərək gələcəklər. Onları evlərində sakin edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. 12 Efrayim yalanla, İsrail nəsli hiylə ilə ətrafımı bürüdü. Amma Yəhuda hələ də Allahla birgə gedir, Müqəddəs Olana sadiqdir.

12 Efrayim yellə bəslənir, Bütün gün şərq küləyinin dalınca düşür. Yalanı, qoluzorluluğu artırır. Aşşurla saziş bağlayır, Misirə zeytun yağı göndərir. 2 Yəhuda ilə Rəbbin davası var, Yaqubu getdiyi yola görə cəzalandıracaq, Əməllərinə görə əvəz verəcək. 3 O hələ ana bətnində ikən Qardaşının topuğundan tutdu, Böyüklük çağında Allahla güləşdi. 4 Mələklə güləşib ona üstün gəldi, Ağlayaraq Ondan xeyirxahlıq istədi. Allah onu Bet-Eldə tapdı. 5 Ordular Allahı Rəbb Bizimlə orada danışdı. Onun adı «Rəbb»dir. 6 Buna görə də sən Allahına üz tut, Məhəbbətə, ədalətə bağlan, Daim Allahına ümid bağla. 7 Efrayim tacirdir, Əlindəki aldadıcı tərəzi ilə Aldatmağı sevir. 8 Efrayim deyir: «Doğrudan da, mən varlandım, Özüm üçün sərvət topladım. Çoxlu şeylər qazansam da, Məndə günah sayılacaq bir təqsir tapılmayacaq». 9 «Ancaq səni Misir torpağından çıxaran Allahın Rəbb Mənəm. Bayram günlərində olduğu kimi Səni yenə öz çadırlarında məskunlaşdıracağam. 10 Mən peyğəmbərlərlə danışdım, Çoxlu görüntü göndərdim, Peyğəmbərlərin dilindən məsəllər söylədim». 11 Gilead xalqı pis xalqdır, Doğrudan da, yaramazdır. Qilqalda buğaları qurban kəsirlər. Onların qurbangahları Şumlanmış tarladakı daş qalaqları kimidir. 12 Yaqub Aram torpağına qaçdı, İsrail arvad üçün qul oldu, Arvada görə qoyun otardı. 13 Rəbb İsraili bir peyğəmbər vasitəsilə Misirdən çıxartdı, Bir peyğəmbər vasitəsilə qorudu. 14 Efrayim Allahı bərk qəzəbləndirdi, Tökdüyü qanı öz başına gətirəcək, Xudavənd onun rüsvayçılığını özünə qaytaracaq.

13 Efrayim danışanda hamı titrəyirdi. İsraildə ucalmışdı, Amma Baala tapınıb təqsir edəndə məhv oldu. 2 İndi günah üstünə günah edirlər, Gümüşlərindən özlərinə tökmə bütlər, Məharətlə düşünülmüş bütlər düzəldirlər. Hamısı usta işidir. «Qurban gətirən adamlar Danaları öpsün!» deyirlər. 3 Buna görə də səhər dumanı, Erkən uçub gedən şeh, Xırmanda sovrulan saman çöpü, Bacadan çıxan tüstü kimi olacaqlar. 4 «Ancaq Səni Misir torpağından çıxaran Allahın Rəbb Mənəm. Sən Məndən başqa allah tanımamalısan, Çünki Məndən başqa xilaskar yoxdur. 5 Mən sənə çöldə, quraq torpaqlarda göz-qulaq oldum. 6 Onları bəslədiyimə görə doydular, Doyandan sonra onların ürəyi qürurlandı, Buna görə də Məni unutdular. 7 Mən onlara bir aslan olacağam, Bəbir kimi yol kənarında Pusquda duracağam. 8 Balalarından məhrum olmuş ayı kimi Onlara hücum çəkəcəyəm, Ürəklərinin pərdəsini yırtacağam. Dişi aslan kimi onları yeyib-qurtaracağam, Vəhşi canavar onları parçalayacaq. 9 Ey İsrail, Mənə – Köməkçinə qarşı çıxmağın Səni ölümə aparır. 10 İndi padşahın haradadır ki, Bütün şəhərlərində səni xilas etsin? Hakimlərin haradadır? Sən ki onlar barədə "Mənə bir padşah və başçılar ver" deyirdin. 11 Qəzəb içində sənə padşah verdim, Hiddətlənəndə onu apardım. 12 Efrayimin qəbahəti yığılıb, Günahı qeydə alınıb. 13 Doğan qadının ağrıları ona çatır, Amma o, ağılsız oğuldur. Çünki vaxtı çatanda Bətndən çıxmağa ləngiyir. 14 Mən onları ölülər diyarının əlindən satın alacağam, Onları ölümdən xilas edəcəyəm. Ey ölüm, bəlaların hanı? Ey ölülər diyarı, həlakın hanı? Gözümdə mərhəmət görünməyəcək. **(Sheol h7585)** 15 Efrayim öz qardaşları arasında Barlı-bəhərli olsa da, Şərq yeli, səhradan qalxan Rəbbin küləyi gələcək, Onun bulağı quruyacaq, Çeşməsinin suyu kəsiləcək. Bütün qiymətli şeylər xəzinəsi qarət olunacaq. 16 Samariya günahının cəzasını çəkəcək, Çünki Allahına qarşı üsyankar oldu. Onlar qılıncdan həlak olacaq. Balaları yerə çırpılıb parçalanacaq, Hamilə qadınlarının qarnı yarılacaq».

14 Allahın Rəbbə üz tut, ey İsrail, Çünki günahlarından ötrü büdrədin. 2 Dua sözləri ilə Rəbbə tərəf dönün. Ona belə deyin: «Hər qəbahətimizi bağışla, Bizi mərhəmətlə qəbul et. Buğalar yerinə ağzımızdan çıxan Şükürləri təqdim edirik. 3 Aşşur bizi xilas etməyəcək, Atların belinə minməyəcəyik, Artıq əl işlərimizə "Allahlarımız" deməyəcəyik. Çünki yetim Səndən mərhəmət görəcək». 4 «Onların dönüklüyünə əlac edəcəyəm, Onları ürəkdən sevəcəyəm, Çünki qəzəbim onlardan vaz keçdi. 5 Mən İsrailə bir şeh olacağam, O, zanbaq kimi çiçək açacaq, Livan sidri kimi kök atacaq. 6 Qollu-budaqlı olacaq, Zeytun ağacı kimi gözəl olacaq, Livan sidri kimi ətir saçacaq. 7 Adamlar yenə də kölgəsi altında oturub Buğda kimi cücərəcək, Meynə kimi tumurcuqlayacaq, Şöhrəti Livan şərabı kimi olacaq. 8 Efrayim deyəcək: "Artıq bütlər nəyimə gərəkdir?" Mən onun səsini eşidəcəyəm, Ona nəzər salacağam. Mən həmişəyaşıl şam kimiyəm, Sənin

bar verməyin Məndən gələcək. **9** Kim müdrikdirsə,
bu sözləri dərk etsin, Kim dərrakəlidirsə, bunları
başa düşsün. Çünki Rəbbin yolları düzdür. Salehlər
o yollarla gedir, Ancaq üsyankarlar o yollarda
büdrəyir».

Yoel

1 Petuelin oğlu Yoelə nazil olan Rəbbin sözü budur: **2** Ey ağsaqqallar, bunu dinləyin. Ey bütün ölkə əhalisi, buna qulaq asın, Sizin və atalarınızın dövründə Belə bir şey olubmu? **3** Siz bunu övladlarınıza danışın. Övladlarınız da öz övladlarına, Onların övladları isə gələcək nəslə danışsın. **4** Kəsici çəyirtkələrdən qalanı qaynaşan çəyirtkə yedi, Qaynaşan çəyirtkədən qalanı tullanan çəyirtkə yedi, Tullanan çəyirtkədən qalanı dağıdıcı çəyirtkə yeyib-qurtardı. **5** Ayılın, ey sərxoşlar və ağlayın. Ey şirin şərab içənlər, hamınız nalə çəkin, Ona görə ki, şirin şərab ağzınızdan alındı. **6** Çünki mənim torpağımın üzərinə Qüvvətli və saysız-hesabsız bir millət gəldi. Onların dişləri aslan dişləri kimidir, Onlarda dişi aslanın köpək dişləri var. **7** Tənəyimi məhv etdi, Əncir ağacımı gəmirdi, Qabıqlarını tamamilə soyub yerə atdı, Budaqları ağ qaldı. **8** Cavanlıqda nişanlısını itirən, Büsbütün çul geyinən Bir qız kimi yas tutun. **9** Rəbbin evindən Taxıl təqdimi və içmə təqdimi kəsildi, Rəbbə xidmət edən kahinlər yas tutur. **10** Zəmi viran qalıb, torpaq ağlayır, Çünki taxıl zay oldu, təzə şərab qurudu, Zeytun yağı qurtardı. **11** Buğda və arpaya görə Ey əkinçilər, utanın! Ey bağbanlar, nalə çəkin! Çünki torpağın məhsulları yoxa çıxdı, **12** Tənək qurudu, Əncir ağacı soldu, Nar, xurma, alma, Çölün bütün ağacları qurudu. Görün ki, bəşər övladları arasından sevinc yox oldu. **13** Ey kahinlər, çul geyinərək yas tutun! Ey qurbangah xidmətçiləri, nalə çəkin! Ey Allahıma xidmət edənlər, Gəlin çulda gecələyin, Çünki Allahınızın evindən Taxıl təqdimi və içmə təqdimi yox oldu. **14** Oruc üçün vaxt təyin edin, Təntənəli toplantı çağırın. Ağsaqqalları, ölkənin bütün əhalisini Allahınız Rəbbin evinə yığın, Rəbbə fəryad qoparın. **15** Vay o günə! Budur, Rəbbin o günü yaxındır, O gün Küllü-İxtiyar fəlakət gətirəcək. **16** O yemək gözlərimizin önündən, Sevinc və şadlıq Allahımızın evindən yox olmadımı? **17** Torpaq kəsəkləri altında toxumlar çürüdü, Zirzəmilər boş qaldı, Anbarlar dağıldı, Çünki taxıllar məhv oldu. **18** Heyvanlar necə də inildəyir, Naxırlar çaşbaş qalıb, Çünki onlar otlaqsız qalıb, Sürülər də susuzluqdan əldən düşür. **19** Ya Rəbb, Sənə fəryad edirəm, Çünki çölün otlaqlarını alov yandırıb-yaxdı, Bütün düzəngahın ağacları odda qovruldu. **20** Çöl heyvanları da Səni çağırır, Axı axar sular quruyub, Çölün otlaqlarını alov yandırıb-yaxdı.

2 Sionda şeypur çalın, Müqəddəs dağımda bərkdən çalın. Qoy ölkənin bütün əhalisi titrəsin, Çünki Rəbbin günü gəlir, Həmin gün yaxındadır. **2** Qaranlıq zülmətli bir gün! Buludlu və qatı qaranlıq bir gün! Bir qoşun gəlir Dağlar üzərində yayılan dan kimi Çoxsaylı və qüvvətli bir qoşun. Elə bir qoşun ki, Əzəldən bəri bunun kimisi olmamışdır, Bundan sonra da nəsillər boyu olmayacaqdır. **3** Önlərindəki hər şeyi od yandırıb-yaxır, Arxada qalanları alov qovurur. Önlərindəki Eden bağına bənzər yerdir, Arxalarında olansa izsiz bir səhradır, Heç nə onlardan qaçıb qurtara bilmir. **4** Onlar görkəmcə ata bənzəyir. Atlar necə çapırlarsa, Onlar da eləcə çapırlar. **5** Döyüş arabalarına bənzəyən səslə, Küləşi yandırıb-yaxan od-alovun səsi ilə, Dağların zirvələri üzərindən tullanırlar. Onlar hücum üçün düzülən güclü bir qoşuna bənzəyirlər. **6** Onların qarşısında xalqlar sanki ağrı çəkir, Bütün üzlər solur. **7** Qaçırlar igidlər kimi, Divara dırmaşırlar cəngavərlər kimi. Hamı nizamla gedir sırasını pozmadan. **8** Heç kim yoldaşını tapdalamadan Yolundan çıxmır. Silahlar sırasını yarıb-keçirlər, Lakin salamat qalırlar. **9** Şəhərə doğru qaçışır, Divarlardan atlanıb evlərə soxulurlar, Quldur kimi pəncərələrdən girirlər. **10** Qarşılarında yer sarsılır, Göylər lərzəyə gəlir, Günəş və ay qaralır, Ulduzlar işıqlarını gizlədir. **11** Rəbb Öz ordusu önündə səs salır: Ordularının sayı-hesabı yoxdur. Onun sözünü yerinə yetirənlər güclüdür. Rəbbin günü möhtəşəm və çox dəhşətlidir. Buna kim dözə bilər? **12** Rəbb belə bəyan edir: «İndi isə orucla, ağlamaqla, yas tutmaqla Bütün qəlbinizlə Mənə dönün. **13** Paltarlarınızı deyil, ürəyinizi yırtın, Allahınız Rəbbə tərəf qayıdın». Çünki O, lütfkar və rəhmlidir, Hədsiz səbirlidir, bol məhəbbətlidir, Bəla göndərməz, rəhm edər. **14** Kim bilir, bəlkə rəhm edib dönər? Sonra Allahınız Rəbbə Taxıl və içmə təqdimlərini verəsiniz deyə Sizə bərəkət verər. **15** Sionda şeypur çalın, Oruc üçün vaxt təyin edin, Təntənəli toplantı çağırın. **16** Xalqı bir yerə yığın, Camaatı təqdis edin, Ağsaqqalları yığın, Uşaqları və südəmər çağaları toplayın. Bəy öz otağından, Gəlin də öz gərdəyindən çıxsın. **17** Rəbbə xidmət edən kahinlər Məbədin eyvanı ilə qurbangah arasında ağlayıb desin: «Ya Rəbb, xalqına qıyma, Öz irsini rüsvay olmağa qoyma! Qoyma onlar millətlərin dilinə düşsün. Axı nə üçün xalqlar arasında belə deyilsin: "Bəs hanı onların Allahı?"» **18** O zaman Rəbb Öz torpağına qıymayacaq, Öz xalqına rəhm edəcək. **19** Rəbb xalqına belə cavab verəcək: «Budur, sizə taxıl, Təzə şərab və zeytun yağı göndərəcəyəm, Bunlarla doyacaqsınız, Artıq sizi

millətlər arasında rüsvay etməyəcəyəm. **20** Şimal tərəfdən gələn ordunu sizdən uzaqlaşdıracağam. Onu quraq, izsiz bir yerə, Qarşıdakı ordunu Şərq dənizinə, Arxadan gələnləri isə Qərb dənizinə aparacağam. Onların cəsədlərinin pis iyləri ətrafa yayılacaq». Həqiqətən, Rəbb böyük işlər gördü. **21** Qorxma, ey torpaq, sevin, fərəhlən. Bu böyük işləri görən Rəbdir. **22** Qorxmayın, ey çöl heyvanları, Çünki çölün otlaqları göyərir. Ağac meyvəsi ilə yüklənir, əncir ağacı, tənək bəhrələrini verir. **23** Ey Sion xalqı, Allahınız Rəbdə sevinin və şadlanın, Çünki payız yağışını sizə kifayət qədər verir. Əvvəlki kimi payız yağışı ilə Yaz yağışını yağdırır. **24** Xırmanlar taxılla dolu olacaq, Təknələr təzə şərab və zeytun yağı ilə daşacaq. **25** «Aranıza göndərdiyim böyük qoşunumun – Kəsici çəyirtkənin, qaynaşan çəyirtkənin, Tullanan çəyirtkənin və dağıdıcı çəyirtkənin Yeyib-qurtardığı illərin əvəzini verəcəyəm. **26** Bol-bol, doyunca yeyəcəksiniz, Sizin üçün möcüzəli şeylər edən Allahınız Rəbbin adına şükürlər edəcəksiniz. Xalqım əbədi olaraq rüsvay olmayacaq. **27** Onda biləcəksiniz ki, Mən İsrailin arasındayam, Allahınız Rəbb Mənəm, Başqası yoxdur. Xalqım əbədi olaraq rüsvay olmayacaq. **28** Ondan sonra isə Bütün bəşər üzərinə Ruhumu tökəcəyəm. Oğullarınız və qızlarınız peyğəmbərlik edəcək, Ağsaqqallarınız röyalar, Cavanlarınızsa görüntülər görəcək. **29** O günlərdə qul və qarabaşların üzərinə də Ruhumu tökəcəyəm. **30** Göylərdə və yerdə əlamətlər göstərəcəyəm: Qan, alov və tüstü dirəkləri görünəcək. **31** Rəbbin möhtəşəm və dəhşətli günü gəlməzdən əvvəl Günəş qaranlığa və ay qan rənginə dönəcək. **32** Amma Rəbbin adını çağıran hər kəs xilas olacaq, Çünki Rəbbin dediyi kimi Sion dağında və Yerusəlimdə qurtuluş olacaq, Rəbbin çağırdığı sağ qalanlar arasında olacaq.

3 O günlərdə Yəhuda və Yerusəlimin Sərvətlərini geri qaytardığım zaman **2** Bütün millətləri yığıb Yehoşafat vadisinə endirəcəyəm. İrsim və xalqım İsraildən ötrü Orada millətləri mühakimə edəcəyəm, Çünki xalqımı millətlər arasında dağıtdılar, Torpağımı da böldülər. **3** Xalqım üçün püşk atdılar, Oğlan uşaqlarını fahişə əvəzinə verdilər, İçki içsinlər deyə Qızları şəraba satdılar». **4** «Ey Surlular, Sidonlular və bütün Filiştlilər vilayətlərinin əhalisi, siz kimsiniz ki, Məndən qisas alasınız. Əgər siz Məndən qisas alsanız, çox tezliklə Mən sizin etdiyinizin əvəzini öz başınıza döndərəcəyəm. **5** Siz qızılımı və gümüşümü aldınız və qiymətli şeylərimi məbədlərinizə apardınız, **6** Yəhuda və Yerusəlim xalqını öz vətənlərindən uzaqlaşdırmaq üçün Yunan xalqına satdınız. **7** Amma Mən onları satdığınız yerdən götürəcəyəm, etdiyinizin əvəzini öz başınıza döndərəcəyəm. **8** Oğul-qızlarınızı Yəhuda xalqına satacağam və Yəhuda xalqı isə onları ucqar bir millətə – Səbalılara satacaq». Rəbb belə söylədi. **9** «Millətlər arasında bunu elan edin: Döyüşə hazırlaşın, İgidləri qızışdırın, Bütün döyüşçülər yaxınlaşıb yuxarı çıxsın. **10** Kotanlarınızdan qılınc, Dəryazlarınızdan nizə düzəldin. Qoy zəif olan "güclüyəm" desin. **11** Tələsin, ey hər tərəfdəki millətlər, Gəlin və toplaşın. Ya Rəbb, igidlərini oraya endir. **12** Millətlər hərəkətə gələrək Yehoşafat vadisinə çıxsın, Çünki hər tərəfdəki bütün millətləri Mühakimə etmək üçün orada oturacağam. **13** Oraq çalın, Çünki məhsul yetişib. Gəlin ayağınızla əzin, Çünki üzümsıxanlar doludur, Təknələr daşır. Çünki onların pisliyi böyükdür». **14** Kütlələr, mühakimə vadisində olan kütlələr, Çünki mühakimə vadisində Rəbbin günü yaxındır! **15** Günəş və ay qaralır, Ulduzlar işıqlarını gizlədir. **16** Rəbb Siondan nərə çəkəcək, Yerusəlimdən guruldayacaq, Göy və yer sarsılacaq. Lakin Rəbb Öz xalqı üçün sığınacaq yer, İsrail övladları üçün qala olacaq. **17** «O zaman biləcəksiniz ki, Müqəddəs dağım Sionda məskən salan Allahınız Rəbb Mənəm! Yerusəlim müqəddəs olacaq, Artıq yadellilər oradan keçməyəcək. **18** O gün belə olacaq: Dağlardan şirin şərab damacaq, Təpələrdən süd axacaq, Yəhudanın bütün dərələrində sular axacaq. Rəbbin evindən bir qaynaq çıxacaq, Əbrişimlər vadisini sulayacaq. **19** Yəhuda xalqına qəddarlıq etdiyinə, Torpaqlarında günahsız qan tökdüyünə görə Misir viran qalacaq, Edom izsiz bir səhra olacaq. **20** Lakin Yəhuda əbədi qalacaq, Yerusəlim nəsildən-nəslə keçəcək. **21** Onların tökdüyü qanları İndiyə qədər bağışlamamışam, Lakin bundan sonra bağışlayacağam. Rəbb Sionda məskən salır».

Amos

1 Bu, Teqoada sürü sahiblərindən biri olan Amosun sözləridir. O, Yəhuda padşahı Uzziyanın və İsrail padşahı Yoaş oğlu Yarovamın dövründə – böyük zəlzələdən iki il qabaq İsrail barədə belə görüntü görmüşdü. **2** Amos belə dedi: «Rəbb Siondan nərə çəkir, Yerusəlimdən guruldayır. Bundan otlaqlar solur, Karmel dağının başı quruyur. **3** Rəbb belə deyir: "Dəməşqlilərin üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar Gileadı dəmirdişli vəllərlə döydü. **4** Buna görə də Xazaelin sarayına od yağdıracağam ki, Ben-Hadadın qalalarını yandırıb-yaxsın. **5** Dəməşqin darvazalarının sürgülərini qıracağam, Aven dərəsindən əhalini silib-atacağam, Bet-Edendən əsa gəzdirəni kəsəcəyəm, Aram xalqı Qirə sürgünə aparılacaq" Rəbb belə deyir. **6** Rəbb belə deyir: "Qəzzəlilərin üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam. Çünki onlar bütün camaatı əsir edib Edoma təslim etdi. **7** Buna görə də Qəzzənin divarlarına od yağdıracağam ki, Oranın qalalarını yandırıb-yaxsın. **8** Aşdoddan əhalini silib-atacağam, Aşqelondan əsa gəzdirəni kəsəcəyəm. Eqrona qarşı əlimi qaldıracağam, Qalan Filiştlilər də yox olacaqlar" Xudavənd Rəbb belə deyir. **9** Rəbb belə deyir: "Surluların üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar bütün camaatı Edoma əsir edib qardaşlıq əhdini pozdu. **10** Buna görə də Surun divarlarına od yağdıracağam ki, Oranın qalalarını yandırıb-yaxsın". **11** Rəbb belə deyir: "Edomluların üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar mərhəmət hissini qılıncla boğub qardaş xalqı qovdular, Heç vaxt azğınlıqlarının qarşısını almadılar və yırtıcılıq etdilər. **12** Buna görə də Temana od yağdıracağam ki, Bosranın qalalarını yandırıb-yaxsın". **13** Rəbb belə deyir: "Ammonluların üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar ərazilərini genişləndirmək üçün Gileadda hamilə qadınların qarınlarını yırtdılar. **14** Buna görə də Rabbanın divarına od vuracağam ki, Oranın qalalarını yandırıb-yaxsın. Bu yer döyüş zamanı qışqırtı ilə, Qasırğa günü fırtına ilə dağılacaq. **15** Onların padşahları ilə başçıları Birgə sürgünə aparılacaq" Rəbb belə deyir.

2 Rəbb belə deyir: "Moavlıların üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar Edom padşahının sümüklərini yandırıb əhəng hazırladı. **2** Buna görə də Moava od yağdıracağam ki, Qeriyotun qalalarını yandırıb-yaxsın. Moav qışqırtı və şeypur səsi altında, Səs-küylə məhv olacaq. **3** Onların arasından hakimləri kəsib-atacağam, Bütün başçılarını da öldürəcəyəm" Rəbb belə deyir. **4** Rəbb belə deyir: "Yəhudalıların üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar Rəbbin qanununa xor baxıb qaydalarına riayət etmədi, Atalarının sitayiş etdiyi saxta bütlər onları da yollarından azdırdı. **5** Buna görə də Yəhudaya od yağdıracağam ki, Yerusəlimin qalalarını yandırıb-yaxsın". **6** Rəbb belə deyir: "İsraillilərin üç-dörd qat günahına görə Onları cəzasız buraxmayacağam, Çünki onlar düz adamları pula, Möhtacları da bir cüt çarığa satır, **7** Yoxsulları toz-torpağın içinə salıb əzir, Məzlumlara yol vermir. Ata və oğul eyni qızla yatıb Müqəddəs adımı ləkələyir. **8** İsraillilər hər qurbangahın yanında Girov götürdükləri paltarın üzərində yatır, Özlərinin Allahının məbədində Cərimə üçün gətirilən şərabı içirlər. **9** Amma Mən sidr ağacı kimi hündür, Palıd ağacı kimi möhkəm olan Emorluları qarşınızda yox etdim, Yuxarıdan bəhrəsini, aşağıdan kökünü kəsdim. **10** Mən sizi Misir torpağından çıxarıb Qırx il çöldə gəzdirmişdim ki, Siz Emorluların torpağına sahib olasınız. **11** Oğullarınızdan peyğəmbərlər, Cavanlarınızdan Nəzirilər təyin etdim. Ey İsraillilər, bu belə deyilmi?" Rəbb bəyan edir. **12** "Siz isə Nəzirilərə şərab içirdiniz, Peyğəmbərlərə ‹peyğəmbərlik etmə› əmri verdiniz. **13** Dərzlə dolu olan araba torpağı necə əzirsə, Mən də sizi elə əzəcəyəm. **14** Bərk qaçan qaça bilməyəcək, Qüvvətli isə gücünü göstərə bilməyəcək. İgid canını qurtara bilməyəcək, **15** Yay çəkən də mövqe tuta bilməyəcək. Ayaqdan çevik olan qurtula bilməyəcək, Süvari də canını qurtara bilməyəcək. **16** Hətta ən igid döyüşçü belə, O gün əliyalın qaçacaq" Rəbb belə bəyan edir.

3 Ey İsraillilər! Rəbbin əleyhinizə dediyi sözü dinləyin! Misir torpağından çıxardığı bu nəslin hamısına belə deyir: **2** "Yer üzündəki nəsillərin arasında yalnız sizinlə ünsiyyət yaratmışam. Ona görə Mən bütün cəzanızı öz başınıza gətirəcəyəm". **3** İki nəfər razılaşıb görüşməsə, Birgə yol gedərmi? **4** Şikarı olmayan şir Meşədə nərə çəkərmi? Heç nə ovlamamış gənc aslan Yuvasında nərildəyərmi? **5** Yerdə tələ qurub yem qoyulmazsa, Oraya quş düşərmi? Bir şey tutmayan tələ Yerindən atılarmı? **6** Şəhərdə şeypur çalınarsa, Xalq qorxuya düşməzmi? Əgər Rəbb bəla göndərməsə, Hansısa bir şəhərə bəla gələrmi? **7** Həqiqətən,

Xudavənd Rəbb qulu olan peyğəmbərlərə Öz niyyətini açmadan heç nə etmir. **8** Şir nərə çəkəndə Kim ondan qorxmaz? Xudavənd Rəbb söyləyəndə Kim peyğəmbərlik etməz? **9** Aşdodun qalalarında, Misir torpağının qalalarında belə elan edin: "Samariya dağlarının üzərinə yığılın. Oradakı böyük qarışıqlığı, Onun içindəki təzyiqi görün". **10** Rəbb bəyan edir: "Hətta düz iş görməyi bacarmırlar. Onlar qalalarına zorakılıqla, Soyğunçuluqla qənimət yığır". **11** Ona görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: "Düşmən gəlib ölkəni mühasirəyə alacaq, Səni gücdən salıb qalalarını qarət edəcək". **12** Rəbb belə deyir: "Çoban şir ağzından necə iki bud sümüyü Yaxud qulağın bir parçasını çəkib qurtararsa, Samariyada divan üzərində, Dəməşqdə yataqda oturan İsrail övladları da eləcə xilas olacaq". **13** "Buna qulaq asın! Yaqub nəslinə xəbərdarlıq edin!" Ordular Allahı Xudavənd Rəbb belə deyir. **14** "Mən İsraillilərə günahlarına görə cəza verəcəyim gün Bet-Eldəki qurbangahı da cəzalandıracağam. O qurbangahın buynuzları kəsilib yerə tullanacaq. **15** Mən qış sarayı ilə yay sarayını yıxacağam, Fil sümüyü ilə bəzənmiş evlər dağılacaq, Böyük saraylar viran qalacaq" Rəbb belə bəyan edir.

4 Ey sizlər, Samariya dağında bəslənən Başan inəkləri! Bu sözü dinləyin, ey yoxsullara zülm edən, Möhtacları sıxışdıran, ərlərinə "gətir içək" deyən qadınlar! **2** Xudavənd Rəbb Öz müqəddəsliyi naminə belə and içmişdir. "Budur, üstünüzə elə vaxt gəlir ki, Hamınız balıq kimi çəngəllərlə çəkiləcəksiniz, Tilovlarla tutulacaqsınız. **3** Hər biriniz qarşısındakı dəlmə-deşikdən çıxarılacaq, Harmona tərəf atılacaqsınız" Rəbb belə bəyan edir. **4** "Bet-Elə gedib günah işlədin! Qilqala gəlib günahlarınızı çoxaldın! Hər səhər qurbanlarınızı gətirin, Hər üç gündən bir qazancınızın onda birini verin. **5** Təşəkkür üçün mayalı çörək yandırıb təqdim edin, Öz könüllü təqdimlərinizlə öyünün. Ey İsraillilər, sizin xoşunuza gələn budur!" Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. **6** "Mən bütün şəhərlərinizdə ağzınızı boş qoydum. Hər yerdə sizə çörək qıtlığı verdim. Lakin yenə Mənim tərəfimə dönmədiniz" Rəbb belə bəyan edir. **7** "Mən biçin vaxtına üç ay qalmış sizdən yağışı kəsdim. Bir şəhərin üzərinə yağış yağdırdım, o birinin isə üzərinə yağdırmadım. Yağış bir əkin üzərinə yağdı, o birinin isə üzərinə yağmadığına görə o qurudu. **8** İki-üç şəhər su içmək üçün bir şəhərə getdi, doyunca su içmədi. Lakin yenə Mənə tərəf dönmədiniz" Rəbb belə bəyan edir. **9** "Əkininizə səmum küləyi və kif göndərərək sizə zərər vurdum. Bağlarınızı və üzümlüklərinizi, əncir və zeytun ağaclarınızı çəyirtkə yedi. Lakin yenə Mənə tərəf dönmədiniz" Rəbb belə bəyan edir. **10** "Misirdə olduğu kimi aranıza vəba göndərdim. Cavanlarınızı qılıncla öldürtdüm. Atlarınızı sürüb apartdırdım. Ordunuzdan meyit iyini burnunuza çatdırdım. Lakin yenə Mənə tərəf dönmədiniz" Rəbb belə bəyan edir. **11** "Mən Sodomla Homorranı necə dağıtdımsa, sizdən bəzilərini də elə məhv etdim. Siz oddan götürülən odun kimi sağ qaldınız. Lakin yenə Mənə tərəf dönmədiniz" Rəbb belə bəyan edir. **12** "Ey İsraillilər, buna görə də sizinlə belə rəftar edəcəyəm. Bu rəftarıma görə Allahınızı qarşılamağa hazır olun, ey İsraillilər!" **13** Odur dağlara quruluş verən, küləyi yaradan, Nə düşündüyünü insana bildirən, Dan işığını qaranlıq edən, Yer üzünün yüksək yerlərinə ayaq basan – Onun adı Ordular Allahı Rəbdir.

5 Ey İsrail nəsli, sizin barənizdə mərsiyə kimi oxuduğum bu sözləri dinləyin! **2** "İsrail zorlanmış bir qız kimi yıxılıb, Bir daha qalxmayacaq. Öz torpağı üstə atılıb, Onu qaldıran yoxdur". **3** Çünki Xudavənd Rəbb belə deyir: "Bir şəhərdən min nəfər döyüşə çıxsa, Yüz nəfəri sağ qalacaq, Yüz adam döyüşə çıxsa, İsrail nəslindən on nəfər sağ qalacaq". **4** Rəbb İsrail nəslinə belə deyir: "Mənə tərəf dönün ki, sağ qalasınız! **5** Bet-Elə dönməyin, Qilqala getməyin, Beer-Şevaya keçməyin, Çünki sürgün olunmaq hökmən Qilqala gəlir, Bet-El bir heçə dönəcək". **6** Rəbbə tərəf dönün ki, sağ qalasınız! Yoxsa O, Yusif nəslini od kimi yandırıb-yaxacaq, Bet-Eldəki odu söndürən olmayacaq. **7** Ey ədaləti çevirib acı yovşan edənlər, Ey salehliyi yerə vurub tapdalayanlar! **8** Odur Ülkər və Orion bürclərini yaradan, Qaranlığı aydın səhərə çevirən, Gündüzü gecə edib qaraldan, Dəniz sularını götürüb yer üzünə tökən – Onun adı Rəbdir. **9** Güclüləri ildırım kimi məhv edər, Qalalarını viran edər. **10** Siz isə haqsızlığa etirazını bildirənlərə, Düz danışanlara nifrət edirsiniz. **11** Kasıbı ayaq altına saldığınıza görə, Ondan taxıl qopardığınıza görə Yonulmuş daşdan evlər tikib Onların içində yaşamayacaqsınız. Gözəl üzümlüklər salıb Onların şərabını içməyəcəksiniz. **12** Çünki cinayətlərinizin çox, Günahlarınızın ağır olduğunu bilirəm. Ey salehi incidənlər, rüşvət alanlar, Möhtacların haqqını tapdalayanlar! **13** Bu zəmanə o qədər pisdir ki, Ağlı başında olan susur. **14** Pislikdən yaxşılığa dönün ki, sağ qalasınız! Beləcə iddia etdiyiniz kimi Ordular Allahı Rəbb, Həqiqətən, sizə yar olacaq. **15** Pisliyə nifrət edin, Yaxşılığı sevin, Məhkəmədə ədalətə üstünlük verin. Bəlkə Ordular Allahı Rəbb Qalan Yusif

övladlarına lütf edər. **16** Ordular Allahı Xudavənd
Rəbb belə deyir: “Bütün meydanlardan fəğan
qopacaq, Bütün küçələrdə ah-zar edəcəklər. Fəğan
edən mərsiyə oxuyanlarla Kəndlilər yas tutmağa
çağırılacaqlar. **17** Bütün üzüm bağlarından da fəğan
qopacaq, Çünki aranızdan Mən keçəcəyəm” Rəbb
belə deyir. **18** Vay halınıza, ey Rəbbin gününün
həsrətini çəkənlər! Rəbbin günü siz nə əldə
edəcəksiniz? İşıq yox, qaranlıq. **19** Şirdən qaçan
adamın qarşısına ayı necə çıxarsa Yaxud evə gəlib
əlini divara dayayanı ilan necə çalarsa, **20** Rəbbin
günü də eləcə işıq yox, qaranlıq olmayacaqmı? O,
zülmətdir, onda nur yoxdur. **21** Rəbb belə deyir:
“Bayramlarınıza nifrət edirəm, Xor baxıram,
Təntənəli toplantılarınızdan iyrənirəm. **22** Mənə
yandırma qurbanlarınızı, Taxıl təqdimlərinizi
gətirsəniz də, razı qalmayacağam. Mənə
kökəldilmiş heyvanlarınızdan Ünsiyyət qurbanı
təqdim etsəniz də, Onlara nəzər salmayacağam.
23 Gurultulu ilahilərinizi Məndən uzaq edin!
Çənglərinizin səsinə qulaq asmayacağam. **24** Lakin
qoy ədalət sular kimi tökülsün, Salehlik davamlı
sel kimi axsın! **25** Ey İsrail nəsli, Qırx il çöldə olanda
Mənə qurban və təqdimlər gətirmişdinizmi? **26**
Öz düzəltdiyiniz saxta Sakkut padşahınızı, Kiyun
bütlərinizi, ulduz allahlarınızı gəzdirmişdinizmi?
27 Elə buna görə də sizi Dəməşqin o tayına sürgünə
aparacağam” Rəbb belə deyir. Onun adı Ordular
Allahıdır.

6 Vay halınıza, ey Sionda laqeyd olanlar,
Samariya dağında arxayın oturanlar, İsrail
nəslinin müraciət etdiyi Millətlər arasında adlı-
sanlılar! **2** Kalneyə keçib görün, Oradan böyük
Xamata gedin, Filiştlilərin Qat şəhərinə gəlin.
Onların halı bu ölkələrdən daha yaxşıdırmı?
Onların ərazisi sizinkindən böyükdürmü? **3**
Vay halınıza, ey bəla gününü uzaq sanıb
Zorakılığı taxtına yaxınlaşdıranlar! **4** Ey fil dişi
ilə bəzənmiş çarpayılarda yayxanıb, Yataqlarda
uzanıb, Sürüdəki quzulardan, Axurun yanındakı
danalardan götürüb yeyənlər! **5** Çəng çalıb
bədahətən oxuyanlar, Guya Davud kimi musiqi
alətləri ilə nəğmə deyənlər, **6** Piyalə-piyalə
şərab içənlər, Bədənlərinə əla yağlar sürtənlər,
Lakin Yusif nəslinin qırğınına görə Narahat
olmayanlar! **7** Bundan ötrü indi sürgünə Başda siz
gedəcəksiniz. Keflənib yayxananların ziyafəti başa
çatacaq. **8** Xudavənd Rəbb Öz haqqına and içir,
Ordular Allahı Rəbb bəyan edir: “Yaqub nəslinin
qüruruna nifrət edirəm, Qalalarından zəhləm
gedir. İçində olanlarla birlikdə Paytaxtlarını təslim
edəcəyəm”. **9** Əgər bir evdə on nəfər qalsa, onlar
da öləcək. **10** Ölən bir nəfərin qohumu onun
cəsədini götürüb yandırmaq üçün gələcək. Evin
içində olana “Yanında kim var?” deyə soruşanda,
o da “heç kim” söyləyəcək. Onda o qohum belə
deyəcək: “Sus, Rəbbin adını çəkmək olmaz”. **11**
Çünki Rəbb əmr edəndə böyük evlər parça-parça
olub yıxılacaq, kiçik komalar da qırıq-qırıq olub
dağılacaq. **12** Qaya üzərində atlar çaparmı? Orada
kim öküzlərlə kotan sürər? Siz isə ədaləti zəhərə
döndərmisiniz, Bəraəti də acıya çevirmisiniz. **13**
Ey Lo-Devarı tutub “Qarnayimi öz gücümüzlə
almadıqmı?” deyərək lovğalananlar! **14** Ordular
Allahı Rəbb belə bəyan edir: “Budur, ey İsrail
nəsli! Mən sizə qarşı bir millət çıxarıram. Xamat
keçidindən Arava vadisinə qədər onlar sizə zülm
edəcək”.

7 Xudavənd Rəbb mənə bu görüntünü göstərdi:
budur, padşahın payı biçiləndən sonra əmələ
gələn ot bitməyə başlayanda O, çəyirtkə sürüsü
düzəldirdi. **2** Çəyirtkələr ölkədə bütün bitkiləri
yeyib-qurtarmaq üzrə olanda mən dedim: “Ya
Xudavənd Rəbb, yalvarıram, bağışla. Buna Yaqub
nəsli necə dözər? Axı o kiçikdir”. **3** Buna görə Rəbb
bu niyyətdən döndü. Rəbb dedi: “Bu olmayacaq”.
4 Sonra Xudavənd Rəbb mənə bu görüntünü
göstərdi: budur, Xudavənd Rəbb cəza vermək
üçün alov çağırdı. Alov dənizləri dibindən udaraq
torpağı da yandırıb-yaxmaq üzrə olanda **5** mən
dedim: “Ya Xudavənd Rəbb, yalvarıram, əl saxla.
Buna Yaqub nəsli necə dözər? Axı o kiçikdir”. **6**
Buna görə Rəbb bu niyyətdən də döndü. Xudavənd
Rəbb dedi: “Bu olmayacaq”. **7** Sonra mənə bu
görüntünü göstərdi: budur, Xudavənd şaqulla
düz tikilmiş bir divarın yanında dayanıb. Onun
əlində bir şaqul var idi. **8** Rəbb məndən soruşdu:
“Amos, sən nə görürsən?” Mən cavab verdim:
“Bir şaqul”. Xudavənd dedi: “Budur, Mən xalqım
İsraili yoxlamaq üçün aralarına bir şaqul qoyuram.
Artıq onlardan əl çəkməyəcəyəm. **9** İshaqın
nəslinin səcdəgahları xaraba qalacaq, İsrailin
Müqəddəs məkanları viran olacaq. Yarovamın
nəslinə qarşı qılıncla çıxacağam”». **10** Bet-El
kahini Amasya İsrail padşahı Yarovama belə xəbər
göndərdi: «Amos İsrail nəsli arasında sənə qarşı
qəsd hazırlayır. Onun sözlərinin öhdəsindən bu
ölkə gələ bilməz. **11** Çünki Amos belə deyir:
“Yarovam qılıncdan keçirilib öləcək. İsrail xalqı
öz torpağından hökmən sürgünə aparılacaq”». **12**
Sonra Amasya Amosa dedi: «Ey görücü, buradan
get, Yəhuda torpağına qaç. Peyğəmbərliyini
orada et, onların çörəyini ye. **13** Bir də Bet-
Eldə peyğəmbərlik etmə, çünki bura padşahın
müqəddəs məkanı və padşahlıq məbədidir».

14 Amos Amasyaya cavab verib dedi: «Mən
nə peyğəmbərəm, nə də peyğəmbərin şagirdi.
Mən yalnız bir çobanam, firon ənciri ağaclarını
yetişdirirəm. 15 Mən sürü otaran idim, Rəbb
məni götürüb belə dedi: "Get, xalqım İsrailə
peyğəmbərlik et". 16 İndi isə Rəbbin sözünü dinlə.
Sən "İsrailə qarşı peyğəmbərlik etmə və İshaq
nəslinin əleyhinə vəz etmə" deyirsən. 17 Buna
görə də Rəbb belə deyir: "Sənin arvadın şəhərdə
fahişəlik edəcək, Oğulların və qızların qılıncdan
keçiriləcək, Torpağın ölçülüb paylanacaq. Sən isə
yad eldə – murdar bir ölkədə öləcəksən. İsrail xalqı
öz torpağından hökmən sürgünə aparılacaq".

8 Xudavənd Rəbb mənə belə bir görüntü göstərdi:
budur, bir səbət yay meyvəsi gördüm. 2 O
məndən soruşdu: "Amos, sən nə görürsən?" Mən
cavab verdim: "Bir səbət yay meyvəsi". Rəbb
mənə dedi: "Xalqım İsrailin axır günü yetişib.
Artıq onlardan əl çəkməyəcəyəm. 3 Həmin gün
saray nəğmələri fəryada çevriləcək. Meyit meyit
üstə düşəcək, hər tərəfə atılacaq. Sonra sükut
olacaq". Xudavənd Rəbb belə bəyan edir. 4 Siz,
ey möhtacları tapdalayıb əzənlər, ey kasıbların
başını yeyənlər, indi buna qulaq asın! 5 Deyirsiniz:
"Təzə Ay mərasimi nə vaxt sona çatacaq ki, taxılı
başqasına sataq? Şənbə günü nə vaxt qurtaracaq
ki, buğdanı satışa qoyaq? Qoy ölçünü azaldaq,
qiyməti də artıraq, aldadıcı tərəzi quraq. 6 Qoy
yoxsulları pula, möhtacları bir cüt çarığa satın
alaq, buğdanın tör-töküntüsünü də sataq". 7
Yaqubun fəxri olan Rəbb belə and içmişdir:
"Onların bütün işlərini heç vaxt unutmayacağam".
8 Bundan ötrü deyilmi ki, yer titrəyəcək, orada
yaşayan hər kəs yasa batacaq? Bəli, bütün yer
Nil çayı kimi qabaracaq, Misirdəki Nil çayı
kimi coşandan sonra çəkiləcək. 9 Xudavənd
Rəbb bəyan edir: "Həmin gün günorta günəşi
batıracağam, Yer üzündə gündüzü qaraldacağam.
10 Bayramlarınızı yasa döndərəcəyəm, Bütün
mahnılarınızı mərsiyəyə çevirəcəyəm. Hər kəsin
belinə çul büründürəcəyəm, Hər başın saçını
qırxdıracağam. Yeganə oğula yas tutulan kimi O
günü sona qədər acı edəcəyəm". 11 Xudavənd
Rəbb bəyan edir: "Budur, elə günlər gələcək ki,
Ölkəyə qıtlıq göndərəcəyəm. Bu günlərdə çörək
və suyun qıtlığı deyil, Rəbbin sözlərinin qıtlığı
olacaq. 12 İnsanlar Rəbbin sözünü axtaracaq.
Dənizdən-dənizə, Şimaldan şərqə qədər Sürətlə
gəzib-dolaşacaqlar, Lakin onu tapmayacaqlar. 13
Həmin gün gözəl qızlar, igid oğlanlar Susuzluqdan
qəşş edəcəklər. 14 Samariyanın bütlərə and içib
‹Ey Dan, allahının haqqı!›, ‹Beer-Şevaya gedən
yol haqqı!› deyən adamlar Yıxılacaq və bir daha
qalxmayacaq".

9 Xudavəndi qurbangah yanında duran gördüm.
O dedi: "Sütun başlıqlarını elə vur ki, Astanalar
sarsılsın. Binanı hamının başına uçur. Sağ qalanları
Mən qılıncdan keçirəcəyəm. Onlardan heç kim
qaçıb qurtula bilməz. 2 Ölülər diyarına girsələr
belə, Onları orada ələ keçirəcəyəm. Göylərə
qalxsalar belə, Onları endirəcəyəm. (Sheol h7585)
3 Karmel dağının təpəsində gizlənsələr belə,
Onları axtarıb oradan götürəcəyəm. Gözümdən
yayınıb dənizin dibinə girsələr belə, İlana əmr
edəcəyəm ki, onları sancsın. 4 Düşmən önündə
əsir aparılsalar belə, Qılınca əmr edəcəyəm ki,
onları qırsın. Gözlərimi yaxşılıq üçün deyil,
Pislik üçün onların üzərinə dikəcəyəm". 5
Ordular Rəbbi Xudavənd toxunub yeri titrədər,
Orada yaşayan hər kəsi yasa batırar, Bütün yer
Nil çayı kimi qabarar, Misirdəki Nil çayı kimi
çəkilər. 6 Otaqlarını göylərdə tikən, Qübbəsini yer
üzündə quran, Dəniz sularını götürüb yer üzünə
tökən Odur – Onun adı Rəbdir. 7 Rəbb bəyan
edir: "Ey İsraillilər! Mənim üçün Kuşlular kimi
deyilsinizmi? Siz İsraillilər Misir torpağından
çıxaran kimi Filiştliləri Kaftordan, Aramlıları
Qirdən çıxarmadımmı? 8 Budur, Xudavənd Rəbbin
gözləri bu günahkar ölkəyə dikilir. Onları yer
üzündən silib-atacağam. Amma Yaqub nəslini
tamamilə silib-atmayacağam" Rəbb belə bəyan
edir. 9 "Çünki, budur, Mən belə əmr edirəm:
Mən İsrail nəslini bütün millətlər arasında
xəlbirdən keçirəcəyəm. Xəlbirləyəndə bir çınqıl
belə, yerə düşməyəcək. 10 Xalqımdan bütün
günah işlədənlər, Mənə ‹bəla bizə yaxınlaşmaz,
bizə rast gəlməz› deyənlərin hamısı qılıncdan
keçiriləcək. 11 Həmin gün Davudun yıxılan çadırını
bərpa edəcəyəm. Onun dəlmə-deşiklərini tutub
cırılan yerlərini tikəcəyəm. Onu əvvəlki halına
salacağam, 12 ona görə ki qalan Edomlulara
və Mənim adımla çağırılan bütün millətlərə
sahib olsunlar" Rəbb belə bəyan edir. 13 Rəbb
bəyan edir: "Budur, elə günlər gələcək ki, Kotan
sürən biçinçiyə yetişəcək, Üzüm sıxan meynə
əkənlə rastlaşacaq, Dağlardan şirin şərab damacaq,
Bütün təpələrdən də axacaq. 14 Xalqım İsraili
əsirlikdən qaytaracağam, Viran şəhərləri tikib
məskən salacaqlar. Üzümlüklər əkib şərabını
içəcəklər, Bağlar salıb meyvəsindən yeyəcəklər.
15 Onları özlərinin torpağında yerləşdirəcəyəm,
Onlara verdiyim torpaqdan bir daha kənara
atılmayacaqlar" Allahın Rəbb belə deyir».

Avdiya

1 Bu, Avdiyaya zühur olan görüntüdür. Xudavənd Rəbb Edom barəsində belə deyir: Biz Rəbdən xəbər eşitdik, Millətlər arasına «Qalxın, Edoma qarşı döyüşək!» deyən qasid göndərildi. **2** «Bax səni millətlər arasında kiçildəcəyəm, Hamı sənə xor baxacaq. **3** Ey sən qaya çatlarında məskən salan, Evini yüksəklərdə quran! Ürəyinin qüruru səni aldatdı, Çünki sən qəlbində "Məni kim yerə yıxa bilər?" dedin. **4** Sən qartal kimi yuxarı uçub Yuvanı ulduzlar arasında qursan da, Səni oradan endirəcəyəm». Rəbb bəyan edir. **5** «Əgər gecə yanına oğrular, quldurlar gəlsəydi, Ancaq öz istədikləri qədər oğurlamazdılarmı? Əgər üzüm yığanlar sənin bağına gəlsəydi, Bir neçə salxımı saxlamazdılarmı? Amma gör səni nə cür müsibətlər gözləyir! **6** Esavın hər şeyi talan ediləcək, Gizli xəzinələri aşkara çıxarılacaq. **7** Sənin lə əhd bağlayanların hamısı Səni ölkəndən qovacaq, Müttəfiqlərin səni aldadıb məğlub edəcək. Sənin lə çörək yeyənlər sənə tələ quracaq, "Onun ağlı haradadır?" deyəcək». **8** Rəbb bəyan edir: «O gün Edomun hikmətli adamlarını, Esav dağındakı müdrikləri məhv edəcəyəm. **9** Ey Teman, igid adamların elə qorxuya düşəcək ki, Esav dağlarının hər sakini qırğında öldürüləcək. **10** Qardaşın Yaquba etdiyin zorakılığa görə Sən xəcalət içində qalacaqsan, Əbədi məhv olacaqsan. **11** Yadellilər onun sərvətini aparanda Sən uzaqda durub tamaşa etdin. Əcnəbilər onun şəhər darvazalarından girib Yerusəlim üçün püşk atanda Sən də onlardan biri kimi davrandın. **12** Sən gərək Yəhudalı soydaşlarının Bədbəxtlik günündən zövq almayaydın, Həlak olduqları gün sevinməyəydin, O əzablı gündə rişxənd etməyəydin, **13** Xalqımın fəlakətli günündə Onların şəhər darvazalarından girməyəydin, Başlarına bəla gələn gün Onların fəlakətini sevinclə seyr etməyəydin, Başlarına bəla gələn gün Onların malına əl uzatmayaydın! **14** Sən gərək qaçan Yəhuda övladlarını öldürmək üçün Yol ayrıcında dayanmayaydın, O əzablı gün qurtulanları Düşmənə təslim etməyəydin! **15** Axı bütün millətlər üçün Rəbbin günü yaxınlaşır, Ey Edom, sən nə cür etdinsə, sənə də belə ediləcək, Əməllərinin əvəzi öz başına gələcək! **16** Çünki siz Mənim müqəddəs dağımda içdiyiniz kimi Bütün xalqlar durmadan içəcək, İçib yox olacaq, Sanki əvvəldən yox idi. **17** Lakin qurtuluş tapanlar Sion dağına toplanacaq, O dağ müqəddəs olacaq. Yaqub nəsli mülkünə sahib olacaq! **18** Yaqub nəsli od, Yusif nəsli alov, Esav nəsli isə küləş olacaq, Yaqub və Yusif nəsli Esav nəslini yandırıb məhv edəcək. Esav nəslindən qurtulan olmayacaq. Çünki Rəbb belə söylədi. **19** Negev sakinləri Esav dağını, Yamaclı-düzənlikli bölgədə yaşayanlar Filiştlilərin bölgəsini, Yəhudalılar Efrayimlə Samariya torpaqlarını, Binyaminlilər isə Gileadı zəbt edəcək. **20** Xalahda olan İsrail sürgünləri Kənanın Sarfata qədər uzanan torpaqlarını, Sefaradda olan Yerusəlim sürgünləri Negev şəhərlərini zəbt edəcək. **21** Xalqı qurtaranlar Sion dağına çıxıb Esav dağına hökm edəcək: Rəbb səltənət sürəcək».

Yunus

1 Rəbbin sözü Amittay oğlu Yunusa nazil oldu: **2** «Qalx, Ninevaya – o böyük şəhərə get və ona qarşı car çək, çünki oradakıların pisliyi gəlib Mənə qədər çatmışdır». **3** Lakin Yunus Rəbbin hüzurundan Tarşişə qaçmaq üçün qalxdı. Yafoya enib Tarşişə gedən bir gəmi tapdı. Yol haqqını verib Rəbbin hüzurundan getmək üçün onlarla birlikdə Tarşişə gedən gəmiyə mindi. **4** Lakin Rəbb dəniz üzərində güclü külək qaldırdı, dənizdə böyük bir fırtına qopdu və gəmi az qala parçalanacaqdı. **5** Gəmiçilər qorxuya düşüb hər biri öz allahını çağırdı və gəmi yüngülləşsin deyə orada olan yükləri dənizə atdılar. Yunus isə gəminin aşağı hissəsinə enmişdi və uzanıb bərk yuxuya getmişdi. **6** Gəmi rəisi onun yanına gəlib dedi: «Sən nə yatırsan? Qalx, öz allahını çağır. Bəlkə sənin allahın bizi yada salar və biz məhv olmarıq». **7** Gəmiçilər bir-birlərinə dedi: «Gəlin püşk ataq, görək kimə görə bu bəla başımıza gəldi?» Püşk atdılar və püşk Yunusa düşdü. **8** O zaman Yunusdan soruşdular: «Bizə de, başımıza gələn bu bəla kimə görədir? Sənin sənətin nədir? Haradan gəlirsən? Vətənin haradır? Hansı xalqdansan?» **9** Yunus cavab verdi: «Mən İbraniyəm. Dənizi və torpağı yaradan göylərin Allahı Rəbdən qorxuram». **10** Onlar çox qorxdu və dedi: «Sən bunu nə üçün etdin?» Çünki Yunusun Rəbdən uzaqlaşmaq üçün qaçdığını bilirdilər, bunu onlara özü nəql etmişdi. **11** Dəniz get-gedə coşduğuna görə onlar Yunusdan soruşdular: «Səninlə nə edək ki, dəniz qarşımızda sakitləşsin?» **12** Yunus onlara dedi: «Məni götürüb dənizə atın, onda dəniz qarşınızda sakitləşər, çünki bilirəm, bu böyük fırtına mənə görə baş verib». **13** Lakin gəmiçilər sahilə yan almaq üçün səylə avar çəkməyə başladı, amma bacarmadı. Ona görə ki dəniz onlara qarşı get-gedə coşurdu. **14** O zaman onlar Rəbbə fəryad edərək dedilər: «Ya Rəbb, Sənə yalvarırıq, qoyma bu adamın canından ötrü məhv olaq. Günahsız qan üstümüzdə qalmasın! Çünki Sən, ya Rəbb, Öz istədiyini etmisən». **15** Onlar Yunusu götürüb dənizə atdı və dənizdəki fırtına yatdı. **16** Onda adamlar Rəbdən bərk qorxdu və Rəbbə qurban təqdim edərək əhd etdi. **17** Yunusu udmaq üçün Rəbb böyük bir balıq yetirdi və Yunus üç gün-üç gecə balığın qarnında qaldı.

2 Yunus balığın qarnından Allahı Rəbbə dua edib dedi: **2** «Əzab içində Rəbbi çağırdım, O mənə cavab verdi. Ölülər diyarının bağrından fəryad etdim, Sən mənim səsimi eşitdin. **(Sheol h7585)** **3** Sən məni dərinə, dənizin qoynuna atdın, Məni sellər sarıdı, Sənin bütün ləpələrin və dalğaların Üstümdən keçdi. **4** Mən dedim: "Sənin gözlərinin önündən qovuldum", Lakin yenə Sənin müqəddəs məbədini görəcəyəm. **5** Nəfəsim kəsilənə qədər məni sular bürüdü, Məni dərinliklər aldı, Başıma yosunlar sarıldı. **6** Dağların dibinə qədər endim, Arxamca əbədilik dünya bağlandı. Lakin, ya Rəbb Allahım, Sən canımı dərin çuxurdan çıxartdın. **7** Daxilimdə canım üzüləndə Rəbbə üz tutdum, Mənim duam Sənə, Sənin müqəddəs məbədinə çatdı. **8** Puç olan bütlərə səcdə edənlər Onlara verilən lütfdən imtina edərlər. **9** Amma mən Sənə şükür nəğməsi ilə qurban gətirəcəyəm, Əhdimi yerinə yetirəcəyəm. Xilas Rəbdədir!» **10** Rəbb balığa əmr etdi və balıq Yunusu ağzından quruya qaytardı.

3 Rəbbin sözü Yunusa ikinci dəfə nazil oldu: **2** «Qalx, Ninevaya – o böyük şəhərə get və sənə söyləyəcəyim sözləri onlara car çək». **3** Yunus Rəbbin sözünə görə qalxıb Ninevaya getdi. Nineva Allahın nəzərində böyük şəhər idi. Oranı üç günə gəzib-dolaşmaq olardı. **4** Yunus şəhəri gəzməyə başlayıb bir günlük yol getdi və car çəkərək dedi: «Qırx gündən sonra Nineva dağılacaq!» **5** Ninevalılar Allaha inandılar, oruc elan edərək böyükdən kiçiyə qədər hamı çul geyindi. **6** Bu xəbər Nineva padşahına çatanda o, taxtından qalxaraq şahlıq libasını əynindən çıxartdı və çul geyinib külün üstündə oturdu. **7** Padşah özünün və əyanlarının adından buyurdu ki, Ninevada elan edib desinlər: «Nə insanlar, nə heyvanlar, nə mal-qara, nə də ki qoyun-keçi heç nə yeməsin, otlağa getməsin və su içməsin. **8** İnsanlar da, heyvanlar da çul geyinsin və var gücləri ilə Allaha fəryad etsin. Hər kəs öz pis yolundan və əllərinin zorakılığından dönsün. **9** Kim bilir, bəlkə Allah rəhmə gəlib, qızğın qəzəbini bizdən döndərər və biz məhv olmarıq». **10** Allah onların işlərini, pis yoldan döndüklərini gördü. Ona görə də rəhm edib əvvəlcə onların üstünə göndərmək istədiyi bəlanı göndərmədi.

4 Bu iş Yunusun heç xoşuna gəlmədi və o hirsləndi. **2** O, Rəbbə dua edərək dedi: «Ya Rəbb! Mən hələ ölkəmdə ikən bunu demirdimmi? Buna görə də mən Tarşişə qaçdım, çünki bilirdim, Sən lütfkar, rəhmli, hədsiz səbirli, bol məhəbbətli Allahsan və rəhm edib bəla göndərməzsən. **3** İndi isə, ya Rəbb, yalvarıram, mənim canımı al, çünki mənim üçün yaşamaqdansa, ölmək yaxşıdır». **4** Rəbb dedi: «Hirslənməyin yaxşı işdirmi?» **5** Yunus şəhərdən çıxdı və şəhərin şərq tərəfində oturdu. Orada özünə çardaq düzəldib kölgəsində

oturdu ki, şəhərdə nə baş verəcəyini görsün. **6** Rəbb Allah Yunusun başı üstünə qalxıb kölgə salmaq və onu pis halından qurtarmaq üçün bir gənəgərçək bitkisi yetirdi. Yunus bu bitkiyə görə çox sevindi. **7** Lakin ertəsi gün sübh tezdən Allah bir bitki qurdu yetirdi. Qurd bitkini içindən yedi və bitki qurudu. **8** Günəş çıxanda Allah isti səmum küləyi yetirdi. Günəş onun başını yandırdı və o taqətdən düşüb özü üçün ölüm diləyərək dedi: «Mənim üçün yaşamaqdansa ölmək yaxşıdır». **9** Allah Yunusa dedi: «Məgər sənin bu bitkiyə görə hirslənməyin yaxşı işdirmi?» O dedi: «əlbəttə, yaxşıdır, elə hirsləndim ki, az qala öləm». **10** Onda Rəbb dedi: «Sən zəhmətini çəkmədiyin və yetişdirmədiyin, bir gecədə bitən və bir gecədə məhv olan bitkiyə acıyırsan. **11** Bəs sağ əlini sol əlindən ayıra bilməyən yüz iyirmi mindən çox insanın və çoxlu heyvanın yaşadığı böyük şəhər Ninevaya Mən necə acımayım?»

Mikeya

1 Yəhuda padşahları Yotam, Axaz və Xizqiyanın dövründə Samariya və Yerusəlim barəsində Moreşetli Mikeyaya görüntü ilə Rəbbin bu sözü nazil oldu. **2** Eşidin, ey bütün xalqlar, Qulaq asın, yer üzü və orada yaşayanlar! Qoy Xudavənd Rəbb sizə qarşı müqəddəs məbədindən Şəhadət etsin. **3** Budur, Rəbb göylərdəki taxtından enir, Yer üzünü dağların zirvəsi ilə gəzir. **4** Od yanında əriyən mum tək önündə dağlar əriyəcək, Təpələrdən gələn sellər tək yarğanlar açacaq. **5** Bunlar Yaqub övladlarının üsyankarlığına, İsrail xalqının günahlarına görədir. Yaqub övladlarının üsyankarlığına görə Axı kimdir müqəssir? Samariya deyilmi? Yəhudanın bütpərəstliyinə görə Axı kimdir təqsirkar? Yerusəlim deyilmi? **6** «Buna görə Mən Rəbb Samariyanı yerlə yeksan edəcəyəm, Yerində üzümlük salınacaq. Daşlarını dərəyə tökəcəyəm, Təməllərini açıq qoyacağam. **7** Samariyanın bütün oyma bütləri parça-parça olacaq, Məbədinə verilən hədiyyələr yandırılacaq, Bütün heykəllərini dağıdacağam. Axı bu hədiyyələr fahişəlik haqqı ilə yığılmışdı, Onlar yenə də fahişələr üçün işlədiləcək». **8** Buna görə Mən Mikeya, ağlayıb göz yaşı axıdacağam, Ayaqyalın, lüt-üryan dolaşacağam, Çaqqal kimi ulayacağam, Bayquş kimi səs salacağam. **9** Samariyanın yaraları sağalmaz, Yəhudayadək yayılıb, Xalqımın darvazalarınadək, Yerusəlimədək çatıb. **10** Bunu Qatda bildirməyin, Önlərində ağlamayın. Bet-Leafrada toz-torpaqda yuvarlanın. **11** Siz ey Şafir sakinləri, Lüt-üryan, xəcalət içində əsarətə gedin! Saananda yaşayanlar oradan çıxa bilməyəcək. Bet-Esel əhli yas tutacaq, Köməyini sizdən çəkəcək. **12** Marot əhalisi xeyir arzulasa da, Rəbb Yerusəlimin darvazasına bəla gətirir. **13** Ey Lakiş sakinləri, atlarınızı Döyüş arabalarına qoşun Sion qızını günaha batırdınız, İsrailin üsyankarlığına bais oldunuz! **14** Buna görə Moreşet-Qata cehiz verəcəksiniz, Akziv şəhəri İsrail padşahlarını aldadacaq. **15** Ey Mareşa sakinləri, Rəbb üzərinizə yenə istilaçı gətirəcək, Adullam mağarasına İsrailin adlı-sanlı adamları sığınacaq. **16** Ey Yəhuda, əziz balalarından ötrü saçını qırx, Qoy başın kərkəs başı kimi keçəl olsun, Çünki övladların sürgünə aparılacaq!

2 Yatağında şər niyyətdə olanların, Yamanlıq üçün qəsd quranların vay halına! Onların gücü buna çatdığına görə Ona səhər tezdən əməl edirlər! **2** Tarlalara tamah salıb mənimsəyirlər, Evlərə göz dikib sahib dururlar. Ev sahibi ilə ailəsinə zülm edirlər, Adamları mirasından məhrum edirlər! **3** Buna görə də Rəbb belə deyir: «Bu xalqa bəla gətirməyə hazırlaşıram, Ondan boyun qaçıra bilməyəcəksiniz. Siz bir daha dikbaş gəzməyəcəksiniz, Çünki pis zaman gəlir. **4** O gün sizi lağa qoyub, Belə yanıqlı mərsiyə oxuyacaqlar: "Biz tamam məhv olduq! Rəbb xalqımın payını dəyişdirdi, Onu necə məndən uzaqlaşdırdı, Tarlamızı satqınlara payladı". **5** Buna görə ölkə yenə püşklə bölünsə də, Rəbbin camaatı arasında sizə pay verəcək kimsə olmayacaq». **6** Adamlar deyir: «Vəz etməyin, Bu işlər barədə vəz etməyin, Rüsvay olmayacağıq!» **7** Ey Yaqub nəsli, belə deyilirmi: «Məgər Rəbbin səbri tükəndi? O belə şeylər edərmi?» Mənim sözlərim düzgün yolla gəzənlərin xeyrinə deyilmi? **8** Dünən xalqım idiniz, Bu gün isə Mənə düşmən oldunuz. Müharibədən qayıdanların, Yoldan sakit keçənlərin əynindən paltarlarını alıb Onları soyursunuz. **9** Xalqımın qadınlarını Rahat evlərindən qovursunuz, Uşaqlarını Mənim verdiyim bərəkətdən əbədilik məhrum edirsiniz. **10** Qalxın gedin, Çünki bura istirahət yeri deyil. Bu yer murdarlandığına görə Dəhşətli surətdə darmadağın olacaq. **11** Əgər bir adam hiyləgər ruhla gəlib yalan vəz edib desə: «Sənə vəz edim, şərab və başqa kefləndirici içkiniz bol olacaq», Bu adam xalqın vaizi olar! **12** Ey Yaqub övladları, Mən mütləq hamınızı bir yerə yığacağam, İsrailin sağ qalanlarını toplayacağam. Sizi ağıldakı qoyun-keçi kimi bir yerə yığacağam. Otlaqdakı sürü kimi ölkəniz adamlarla dolacaq. **13** Azad edən qalxacaq, Sağ qalanların yolunu açacaq. Onlar darvazanı qıracaq, Oradan keçib-çıxacaq. Padşahları onların qabağında gedəcək, Rəbb önlərində gedəcək.

3 Onda mən dedim: «Dinləyin, ey Yaqub rəhbərləri, Ey İsrail xalqının başçıları! Axı siz ədalətli olmalısınız! **2** Siz ki yaxşıya nifrət edirsiniz, Pisliyi sevirsiniz, Xalqımın dərisini soyursunuz, Ətini sümüklərindən qoparırsınız, **3** Siz xalqımın ətini yeyirsiniz, Dərisini soyursunuz, sümüyünü qırırsınız. Sanki qazanda, tavada bişirilən ət kimi Xalqımı doğrayırsınız. **4** Gün gələcək, Rəbbə fəryad edəndə O sizə cavab verməyəcək. O zaman Rəbb üzünü sizdən gizlədəcək, Çünki əməlləriniz pis olub». **5** Xalqını azdıran peyğəmbərlərə qarşı Rəbb belə deyir: «Yeməyiniz olanda Sülh bəyan edirsiniz. Sizə çörək verməyənlərə isə Dava elan edirsiniz». **6** Buna görə sizə görüntüsüz gecə gələcək, Qaranlıqda falçılıq edə bilməyəcəksiniz. Peyğəmbərlər üçün günəş batacaq, Gündüz onlar üçün zülmət olacaq. **7** Görücülər rüsvay olacaq, Falçılar biabır olacaq, Onların hamısı bundan

utanıb susacaq, Çünki Allahdan cavab olmayacaq.
8 Mən isə Yaqub övladlarına üsyankarlığını,
İsrailə günahını bildirmək üçün Qüvvətlə, Rəbbin
Ruhu ilə, Ədalət və cəsarətlə qurşanıram. **9**
Bunu dinləyin, ey Yaqub rəhbərləri, Ey İsrail
xalqının başçıları! Siz ədalətə nifrət edirsiniz,
Hər cür düzlüyü əyriyə çevirirsiniz. **10** Sionu
qan bahasına bina edirsiniz, Yerusəlimi haqsızlıq
üzərində tikirsiniz. **11** Rəhbərləri rüşvətlə hökm
edir, Kahinləri muzdla təlim verir, Peyğəmbərləri
falçılıq edib pul alır. Amma Rəbbə güvənərək belə
deyirlər: «Rəbb aramızda deyilmi? Üstümüzə bəla
gəlməz». **12** Buna görə də sizin üzünüzdən Sion
tarla kimi şumlanacaq, Yerusəlim daş qalağına,
Məbədin tikildiyi dağ Meşəli təpələrə çevriləcək.

4 Axır zamanda Rəbbin evi olan dağ Dağların
zirvəsində möhkəm duracaq, Təpələrdən yuxarı
ucalacaq. Xalqlar ona sarı gələcək. **2** Çox
millətlər gəlib deyəcək: «Gəlin Rəbbin dağına,
Yaqubun Allahının evinə qalxaq, Qoy Rəbb
bizə Öz yollarını öyrətsin, Biz Onun rizləri ilə
gedək». Siondan Rəbbin təlimi, Yerusəlimdən
Onun kəlamı yayılacaq. **3** Rəbb çox xalqlar
arasında hakim olacaq, Güclü millətlər haqqında
qərar çıxaracaq. Onlar qılınclarından kotan,
Nizələrindən isə dəryaz düzəldəcək. Millət millətə
qarşı qılınc qaldırmayacaq, Artıq dava etməyi
öyrənməyəcək. **4** Hər kəs öz meynəsinin, əncir
ağacının altında əyləşəcək, Onları qorxudan
olmayacaq. Ordular Rəbbi belə söz verdi. **5**
Bütün xalqlar, Öz allahlarının adı ilə getsələr
belə, Biz daim və əbədi Allahımız Rəbbin adı ilə
gedirik. **6** «Gün gələcək» Rəbb bəyan edir, «Mən
şikəstləri yığacağam, İncitdiyim pərən-pərən
düşən xalqı Bir yerə toplayacağam. **7** Şikəstləri
sağ qalan xalq edəcəyəm, Atılanları güclü millətə
çevirəcəyəm. Mən Rəbb onlara Sion dağından
İndidən sonsuzadək hökm edəcəyəm». **8** Sən, ey
Yerusəlim, sürüyə nəzarət edən qüllə, Sion qızının
qalası, Əvvəlki hakimiyyət sənə yenidən veriləcək,
Yerusəlim qızının səltənəti gələcək. **9** İndi nə üçün
uca səslə çağırırsan? Niyə doğan qadın kimi ağrı
çəkirsən? Məgər sənin yanında padşah yoxdurmu?
Məsləhətçilərin həlak olubmu? **10** Ey Sion qızı,
ağrıdan qovrul, Doğan qadın kimi bərkdən qışqır,
Çünki şəhərdən çıxıb, çöldə yaşayacaqsan, Babilə
qədər gedəcəksən. Lakin orada xilas olacaqsan,
Rəbb səni düşmənlərinin əlindən satın alacaq.
11 Amma indi çox millətlər Sənə qarşı birləşib
belə deyir: «Qoy Sion rüsvay olub murdarlansın!
Bunu öz gözümüzlə görək!» **12** Lakin onlar
Rəbbin düşüncələrini bilmir, Məsləhətini anlamır.
Xırmanda yığılan dərzlər kimi Rəbb onları bir
yerə toplamışdır. **13** Rəbb belə deyir: «Ey Sion
qızı, Qalx, xırmandakı taxılını döy! Səni dəmir
buynuzlu buğa kimi, Tunc dırnaqlı öküz kimi
güclü edəcəyəm. Sən çox xalqları əzəcəksən,
Onların qənimətini Mənə – Rəbbə, Mal-dövlətini
bütün yer üzünün Sahibinə həsr edəcəksən».

5 Ey qoşunlar qızı, indi qoşunlarını topla! Bizi
dövrəyə alıblar, İsrail hökmdarının üzünə
dəyənəklə vuracaqlar. **2** Rəbb deyir: «Ey Bet-
Lexem Efrata, sən Yəhuda nəsillərinin kiçiyi olsan
da, Mənim üçün İsrail üzərində Hökmdar səndən
çıxacaq. Onun nəsli çox qədimlərə, Zamanın
başlanğıcına gedir». **3** Hamilə qadın doğana qədər
Rəbb Öz xalqını təslim edəcək. İsrail övladlarının
yanına Qalan qohumları qayıdacaq. **4** Bu hökmdar
Allahı Rəbbin əzəmətli adı ilə qalxacaq, Rəbbin
gücü ilə sürüsünü otaracaq. Çünki yer üzünün
qurtaracağınadək hər yerdə o böyük olacaq, **5** Xalq
onun bəxş etdiyi sülhlə yaşayacaq. Əgər Aşşurlular
ölkəmizə gələrsə, Qalalarımıza ayaq açarlarsa,
Onlara qarşı başçılarımız – Xalqımızdan olan çoxlu
rəhbərlərimiz çıxar. **6** Qılıncla Aşşur torpaqlarını,
Nəmrud ölkəsini viran edəcəklər. Aşşurlular
torpağımıza gələndə, Sərhədimizi keçəndə Bizi
rəhbərlərimiz qurtaracaq. **7** Yaqub nəslinin
sağ qalanları Çoxlu xalqlar arasında Heç kimi
gözləmədən, Bəşər övladlarından asılı olmadan
Rəbbin göndərdiyi şeh tək, Ot üzərinə tökülən
leysan kimi olacaq. **8** Yaqub nəslinin sağ qalanları
Çoxlu xalqların, millətlərin arasında Sanki meşə
heyvanları arasındakı şir, Qoyun sürüsü arasındakı
gənc aslandır. Sürünün içinə girsə, didib dağıdar,
Heç kəs ondan qurtula bilməz. **9** Əlin düşmənlərin
üzərinə qalxacaq, Ey İsrail, yağıların məhv olacaq!
10 «Gün gələcək» Rəbb bəyan edir, «Atlarınızı
qıracağam, Döyüş arabalarınızı yox edəcəyəm.
11 Ölkənizdəki şəhərləri darmadağın edəcəyəm,
Bütün qalalarınızı yerlə yeksan edəcəyəm. **12**
Əlinizdəki cadugərliyi məhv edəcəyəm, Sizdə
gələcəyideyənlər bir daha olmayacaq. **13** Sizin
bütlərinizi qıracağam, Daş sütunlarınızı söküb-
dağıdacağam. Əllərinizlə düzəltdiyiniz əşyaya
Artıq səcdə etməyəcəksiniz. **14** Sizin Aşera
bütlərinizi qırıb-dağıdacağam. Şəhərlərinizi viran
qoyacağam. **15** İtaətsiz millətlərdən qəzəblə,
hiddətlə qisas alacağam».

6 Rəbbin nə dediyini indi dinləyin: «Məhkəmə
qarşısında durun, Qoy dağlar bunun şahidi
olsun, Qoy təpələr səsinizi eşitsin! **2** Ey dağlar və
yerin sarsılmaz təməlləri, Rəbbin ittihamını eşidin!
Rəbb Öz xalqını ittiham edir, İsraili məhkəməyə

verir. 3 Ey xalqım, nə etmişəm sənə? Nə ilə yormuşam səni? Mənə cavab ver! 4 Səni Misir torpağından çıxaran, Köləlik diyarından sizi satın alan, Musanı, Harunu, Məryəmi, Sənin qabağına göndərən Mən oldum. 5 Ey xalqım, sənə qarşı Moav padşahı Balaqın niyyətlərini, Beor oğlu Bilamın ona nə cavab verdiyini xatırla, Şittimdən Qilqala gedəndə yolda nə baş verdiyini xatırla ki, Rəbbin sənə göstərdiyi sədaqətini biləsən». 6 Rəbbin hüzuruna nə ilə gedim? Uca Allaha necə səcdə edim? Önünə yandırma qurbanları ilə – Birillik danalarla çıxımmı? 7 Minlərlə qoç qurbanı, Zeytun yağının on minlərlə seli Rəbbin xoşuna gələrmi? Üsyankarlığıma görə ilk oğlumu, Günahım üçün öz övladımı verimmi? 8 Ey insan, Allah sənə yaxşı olanı bildirdi; Ədalət yaratmaqdan, məhəbbət göstərməyi sevməkdən, İtaətkarcasına Allahınla bir yol getməkdən başqa Rəbb səndən nə istəyir ki? 9 Rəbbin səsi şəhərə nida edir, Onun adından qorxmaq hikmətdir. «Ey şəhərdə toplanan camaat, eşidin! Ey şəhər sakinləri, dinləyin! 10 Məgər pislərin evindəki haram mal-dövlətdən, Lənətli əskik ölçülərdən xəbərim yoxdur? 11 Saxta tərəzi və aldadıcı çəki daşlarından İstifadə edəni haqlı sayarammı? 12 Şəhərin varlıları zorakılıq edir, Sakinləri adamları aldadır – Yalanla nəfəs alır. 13 Buna görə Mən sizi vurmağa, Günahlarınıza görə əzab verməyə başladım. 14 Yeyəcəksiniz, amma doymayacaqsınız, Qarınlarınız boş qalacaq. Sərvət yığacaqsınız, amma saxlamayacaqsınız, Qılıncla topladığınızı məhv edəcəyəm. 15 Siz əkəcəksiniz, amma biçməyəcəksiniz, Zeytun sıxacaqsınız, yağından ətir düzəltməyəcəksiniz, Üzüm sıxacaqsınız, şərab içməyəcəksiniz. 16 Axı padşah Omrinin qaydalarına riayət etmisiniz, Axav sülaləsinin adətlərinə uymusunuz, Onların məsləhətinə görə getmisiniz, Buna görə də sizi viranəliyə döndərəcəyəm, Sakinlərinizi rişxənd hədəfinə çevirəcəyəm, Xalqım olduğunuz üçün rüsvay ediləcəksiniz».

7 Vay halıma! Mən bir adama bənzəyirəm ki, Yay mövsümündən sonra Meyvəsi tamam yığılmış, Tənəkləri təmizlənmiş, Nə üzüm salxımı, Nə də könlü istəyən bir dənə əncir yeməyə qalıb. 2 Ölkədə Allaha sadiq adam qalmadı, İnsanlar arasında doğru adam tükəndi. Hamı qan tökmək üçün pusquda durur, Qardaş qardaşa tələ qurur. 3 Pis işlərə əlləri zirək olur, Rəislər, hakimlər rüşvət tələb edir, Dövlətlilər istədiklərini edir, Hamısı hiylə ilə iş görür. 4 Bunların ən yaxşısı tikandan dəyərsizdir, Ən salehi də alaq otundan pisdir. Peyğəmbərlərin xəbərdarlıq etdiyi kimi Cəza günü gəldi. İndi siz çaşbaş qalmısınız. 5 Qonşunuza inanmayın, Dostunuza bel bağlamayın, Hətta qoynunuzda yatan arvadınızdan belə, Ağzınızı möhkəm saxlayın. 6 Çünki oğul atasına xor baxır, Qız anasına, gəlin də qayınanasına qarşı qalxır. İnsanın düşməni öz ev əhli olub. 7 Mən isə Rəbbə baxacağam, Məni xilas edən Allahı gözləyəcəyəm. O məni xilas edəcək, Allahım məni eşidəcək. 8 Halıma sevinmə, ey düşmənim! Mən yıxılsam da, qalxacağam. Qaranlıqda olsam da, Rəbb mənim nurum olacaq! 9 Mənə bəraət qazandırıb Hökmünü icra edənə qədər Rəbbin qəzəbinə dözəcəyəm, Çünki Ona qarşı günah işlətdim. O sonra məni işığa çıxaracaq, Onun salehliyini görəcəyəm. 10 Düşmənim bunu görüb xəcalət çəkəcək. O mənə demişdi: «Allahın Rəbb haradadır?» Bu düşmənin məğlubiyyətini görəcəyəm, O, küçələrdə palçıq kimi tapdalanacaq. 11 Ey Yerusəlim, divarlarının bərpa günü yaxınlaşır, O gün sərhədlərin genişlənəcək. 12 O gün xalqın Aşşurdan, Misir şəhərlərindən, Misirdən Fərat çayına qədər uzanan torpaqlardan, Dənizdən dənizədək, dağdan dağadək, Sənin yanına qayıdacaq. 13 Lakin sakinlərinin əməllərinə görə Yer üzü viran olacaq. 14 Ya Rəbb, mirasın olan sürünü – Öz xalqını çomağınla otar. O, çöldə indi tənha qalır, ətrafında isə yaxşı otlaq var. Qoy keçmiş günlərdəki kimi Başan və Gileadda otlasınlar. 15 «Misirdən çıxdığın günlərdəki kimi Sizə möcüzələr göstərəcəyəm». 16 Millətlər bunu görəcək, Öz qüvvətlərinə görə utanacaq. Əlləri ilə ağızlarını yumacaq, Qulaqları kar olacaq. 17 İlan kimi torpağı yalayacaq, Əsə-əsə yuvalarından sürünənlər kimi çıxacaq. Ey Allahımız Rəbb, onlar Səndən qorxub Dəhşət içində Sənə tərəf dönəcək. 18 Sağ qalan xalqının cəzasını aradan götürən, Üsyankarlığını bağışlayan Sənin kimi Allah varmı? Qəzəbini əbədi saxlamazsan, Çünki məhəbbət göstərməyi xoşlayırsan. 19 Yenə bizə rəhm edib şər əməllərimizi siləcəksən, Bütün günahlarımızı Dənizin dərinliklərinə atacaqsan. 20 Qədim zamanda atalarımıza and içdiyin kimi Yaqub nəslinə sədaqətini, İbrahim övladlarına məhəbbətini göstərəcəksən.

Nahum

1 Bu, Nineva haqqındakı xəbərdarlıq, Elqoşlu Nahumun görüntülərindən ibarət kitabdır. **2** Rəbb qısqancdır, qisas alan Allahdır, İntiqam alır, qəzəblə doludur, Düşmənlərindən qisas alır, Yağılarına qarşı qəzəblidir. **3** Rəbb hədsiz səbirlidir, qüdrətlidir, Təqsirkarı əsla cəzasız qoymaz, Onun yolu qasırğadadır, fırtınadadır, Buludlar ayaqlarının tozudur, **4** Dənizə əmr edib onu qurudar, Bütün çayların sularını da qurudar, Başan və Karmel meşələri saralır, Livanın gülçiçəyi solur. **5** Rəbbin hüzurundan dağlar titrəyir, Təpələr əriyir, Yer üzü Rəbbin önündə sarsılır, Dünya və onun sakinləri lərzəyə gəlir. **6** Onun qəzəbinə qarşı kim dura bilər? Qızğın hiddətinə kim tab gətirər? Rəbbin qeyzi od kimi tökülər, Qarşısında qayalar dağılar. **7** Rəbb xeyirxahdır, dar gündə sığınacaqdır, Ona güvənənləri tanıyır. **8** Lakin O, Ninevanın olduğu yeri Azğın sellərlə məhv edəcək. Düşmənlərini zülmətə salacaq. **9** Rəbbə qarşı nə qəsd etsələr, O hər şeyə son qoyacaq, Onlardan bir daha bəla çıxmaz. **10** Tikanlar kimi bir-birinə dolaşmışlar, əyyaşlar kimi sərxoş olmuşlar, Quru küləş tək tamamilə yanacaqlar. **11** Ey Nineva, Rəbbə qarşı pislik düşünən Şər məsləhətçini sən yetirdin! **12** Rəbb belə deyir: «Aşşurlular çox və güclü olsa da, Yenə məhv olub gedəcək. Ey xalqım İsrail, sənə çox əzab vermişəm, Səni bir daha incitmərəm. **13** İndi boyunduruğunu parçalayıb, Qandallarını qıracağam». **14** Ey Nineva, Rəbb sənin haqqında Belə əmr verib: «Artıq övladların olmayacaq, adını daşımayacaq, Allahlarının məbədindən Oyma bütləri, tökmə bütləri məhv edəcəyəm. Qəbir qazacağam sənə, çünki alçaqsan! **15** Budur, müjdə gətirənin Ayaqları dağlar aşır, gəlir, Sülh xəbəri gətirir. Ey Yəhuda, bayramlarını keçir, əhdlərini yerinə yetir! O pis millətin ayağı ölkəndən artıq keçməyəcək, Çünki tamamilə məhv oldu».

2 Ey Nineva, həlak edən qüvvə qarşına çıxdı, İstehkamını qoru, yolunu qoru, Belini möhkəm qurşa, Bütün gücünü topla! **2** Rəbb Yaqub nəslini İsrailin əvvəlki əzəmətinə qaytaracaq. Hərçənd quldurlar onu viran etdi, Tənəklərini dağıtdı. **3** İgidlərin qalxanları qıpqırmızıdır, Cəngavərlərin libasları al rəngdədir. Onlar hazır olan gün Döyüş arabalarının dəmirləri necə də parıldayır, Şam ağacından nizələr havada oynayır! **4** Döyüş arabaları küçələrdən dəlicəsinə qaçır, Meydanlarda ora-bura yüyürür, Məşəllər kimi parıldayır, Şimşək kimi cəld qaçır. **5** Nineva padşahı seçmə əsgərlərini toplayır, Amma onlar yolda büdrəyir. Düşmən orduları şəhər divarına tərəf qaçır, Qalxanlarını qaldırıb sipər qurur. **6** Çayların suyunu saxlayan bəndlər açıldı, Sarayı dəhşət bürüdü. **7** Məlәkəni lüt-üryan aparırlar, Kənizləri qumru kimi inləyib Sinələrinə vurur. **8** Qədimdən bəri Nineva Sulu hovuz kimi idi, İndi isə sular axıb gedir, Onlara «Dayanın, dayanın!» deyirlər, Amma geri dönən yoxdur. **9** Gümüşü talan edin, qızılı oğurlayın, Sərvətlərin sonu yoxdur, Bol miqdarda qiymətli əşyalar var. **10** Nineva viran oldu, dağıldı, xaraba qaldı! Sakinlərinin ürəyi əsir, dizləri taqətdən düşür. Hamının bədənləri titrəyir, üzləri solur! **11** Nə oldu aslanlar yuvasına? Gənc aslanların bəsləndiyi, Şirlə dişisinin və balalarının qorxusuz gəzdiyi yerə nə oldu? **12** Aslan öz balalarına kifayət qədər şikar ovladı, Dişisi üçün ovunu boğazladı, Mağarasını ovladığı heyvanlarla, Yuvasını şikarla doldurdu. **13** Ordular Rəbbi bəyan edir: «Mən sizin əleyhinizəyəm, Döyüş arabalarınızı tüstüdə yandıracağam, Gənc aslanlarını qılınc yeyəcək, Yer üzündən şikarını kəsəcəyəm, Qasidlərinin səsi daha eşidilməyəcək».

3 Qanlı şəhərin vay halına! O yalan və soyğunçuluqla doludur, Orada quldurluğun ardı kəsilmir! **2** Qamçı səsi, təkərlər gurultusu, Çapan atların, yırğalanan döyüş arabalarının səsası! **3** Süvarilər hücum edir, qılınclar parıldayır, Nizələr bərq vurur, ölənlər yığın-yığın, Cəsədlərin sayı yox, İnsanların ayağı meyitlərə dolaşır! **4** Millətləri fahişəliyi ilə, Xalqları cadugərliyi ilə satan, cazibəli, Cadugərlikdə mahir fahişə – Ninevanın Hədsiz əxlaqsızlığına görə Bunlar baş verdi. **5** Ordular Rəbbi bəyan edir: «Ey Nineva, Mən sənin əleyhinəyəm! Paltarının ətəyini üzünə qaldıracağam, Çılpaqlığını millətlərə göstərəcəyəm, Ayıbını ölkələrə açacağam. **6** Üstünə iyrənc şeyləri atacağam, Səni rüsvay edəcəyəm, Tamaşaya qoyacağam! **7** Səni görənlərin hamısı səndən qaçıb Belə deyəcək: "Nineva viran qaldı! Onun üçün kim ağlayacaq?" Haradan sənə təsəlli verənləri tapım?» **8** Axı sənin No-Ammondan nəyin artıqdır? O şəhər çaylar arasında yerləşib Sularla əhatə olunmuşdu, Sipəri dəniz, Qala divarı isə Nil çayı idi. **9** Kuş və Misir onun sonsuz qüvvəti idi, Put və Liviya da köməkçiləri idi. **10** Lakin əsir aparıldı, sürgün oldu, Övladları parça-parça doğrandı, Hər küçə başına atıldı, Adlı-sanlı adamları üçün püşk atdılar, Əyanlarını qandallara saldılar. **11** Sən də, ey Nineva, sərxoş olacaqsan, Mat-məəttəl qalacaqsan, Düşmənlərin əlindən pənahgah axtaracaqsan. **12** Bütün istehkamların Əncir ağacının ilk yetişən meyvələri kimidir,

Silkələnəndə yeyənin ağzına düşür. **13** Budur,
əsgərlərin qadın kimidir, Ölkənin darvazaları
düşmənlərin üzünə taybatay açılıb. Qapı rəzələrini
od yeyib. **14** Mühasirə vaxtı üçün özünə su
çək, Qalalarını möhkəmləndir, Çamıra gir, palçığı
tapda, Kərpic kəsmək üçün qəlib götür! **15**
Orada od səni yeyib-qurtaracaq, Qılınc səni kəsib-
qıracaq, Çəyirtkələrin yedikləri əkin kimi yox
olacaqsan. Sayını çəyirtkə kimi artır, Özünü
qaynaşan çəyirtkə kimi çoxalt! **16** Tacirlərinin
sayı Göylərdəki ulduzlardan çoxdur, Amma
düşmənlərin Çəyirtkə kimi ölkəni talan edib
uçacaq. **17** Gözətçilərin çəyirtkə kimi, Məmurların
çəyirtkə sürüsü kimidir – Soyuq gündə çəpərlərə
yerləşir, Gün doğanda uçub gedir, Getdikləri yer
bilinmir. **18** Ey Aşşur padşahı, Əyanların ölüm
yuxusuna gedib, Adlı-sanlı adamların yatıb. Xalqın
dağlara səpələnib, Onları bir yerə yığan yoxdur.
19 Dərdinə dərman yoxdur, yaraların sağalmaz.
Barəndə xəbər eşidənlər sevinib əl çalır. Axı sənin
bu sonsuz pisliyin kimə dəyməyib?

Habaqquq

1 Habaqquq peyğəmbərə görüntü ilə nazil olan
xəbərdarlıq. **2** Ya Rəbb, nə vaxta qədər
Səni imdada çağıracağam? Sənsə eşitmirsən.
«Zorakılıq var!» deyə Sənə fəryad edirəm, Lakin
bizi qurtarmırsan. **3** Niyə mənə şər göstərirsən,
Özün də haqsızlığa baxırsan? Hara nəzər salsam,
Orada soyğunçuluq və zorakılıq var, Davaların,
çəkişmələrin sonu yoxdur. **4** Buna görə qanun
qüvvədən düşdü, ədalətə üstünlük verilmir.
Pis adamlar salehləri dövrəyə alır, Ona görə
ədalət təhrif olunur. **5** Baxın o biri millətlərə,
Gördüklərinizə təəccüblənərək mat qalın. Sizin
vaxtınızda elə işlər görəcəyəm ki, Bunu sizə
danışsalar, inanmazsınız. **6** Budur, Mən amansız və
qəddar milləti – Dünyanın dörd tərəfinə yüyürən,
Özgə məskənləri zəbt edən Xaldeyliləri qaldırıram.
7 Onlar dəhşətli və qorxuncdur, Ədalət və şərəf
yalnız onlar deyəndir. **8** Atları bəbirdən çevik,
Özləri isə ac qurddan daha azğındır, Süvariləri yeri
deşərək uzaqdan gəlir, Şikarını yeməyə cuman
qartal kimi şığıyır. **9** Onların hamısı zorakılıq
üçün gəlir, Hamısı bir nəfər kimi irəliyə üz tutur,
Əsirləri qum kimi yığırlar. **10** Padşahlara rişxənd
edirlər, Hökmdarlara gülürlər. Hər qalalı şəhərə
lağ edirlər, Oraya torpaq qalağı töküb ələ keçirirlər.
11 Onlar yel kimi keçib-gedir. Qüvvələrini özlərinə
allah edən bu adamlar Təqsirkar sayılacaq. **12**
Əzəldən bəri var olan Sən deyilsənmi? Ya Rəbb,
Allahım, Müqəddəs Olanım, Biz ölməyəcəyik. Ya
Rəbb, məhkum etmək üçün onları təyin etdin.
Ey Qayamız, bizi cəzalandırma hökmünü onlara
verdin. **13** Sənin gözlərin çox təmizdir, Şəri görən
gözün yoxdur, Pis əməllərə dözə bilmirsən. Bəs
xəyanətkarlara necə baxa bilirsən? Pis özündən
daha salehin başını yeyəndə Axı niyə susursan?
14 Sən insanları sanki dəniz balıqlarına, Başçıları
olmayan sürünən canlılara çevirdin. **15** O onların
hamısını qarmaqla çəkir, Torla çıxarır, ağlarına
yığır, Buna sevinib-şadlanır. **16** Buna görə torları
üçün qurban kəsir, Ağları üçün buxur yandırır,
Axı o bu torlarla Bol və ləzzətli yemək əldə
edir. **17** Torunu durmadan boşaltmağa, Millətləri
amansızcasına qırmağa davam edəcəkmi?

2 Keşiyimdə duracağam, Gözətçi qülləsində
dayanacağam. Baxım Rəbb mənə nə deyəcək,
Görüm şikayətlərimə nə cavab verəcək? **2** Rəbb
mənə belə cavab verdi: «Görüntünü yaz, lövhələrdə
açıqla ki, Qoy hər kəs tez onu oxuya bilsin. **3** Çünki
bu görüntü müəyyən vaxt üçündür, Başa çatmağa
tələsir və yalan deyil. Gecikmiş kimi görünsə
də, gözləyin, Hökmən gələcək, gecikməyəcək. **4**
Bax, bu adam məğrurdur, köksündəki ürəyi düz
deyil, Amma saleh adam imanı ilə yaşayacaq. **5**
Həm də bu məğruru şərab aldadır, Bu təkəbbürlü
adam sakit durmaz, Acgözlüyünü ölülər diyarı
kimi genişləndirir, Ölüm kimi heç doymaz. Bütün
millətləri özü üçün toplayar, Bütün xalqları özü
üçün əsir alar. **(Sheol h7585)** **6** Amma bütün bu
əsir alınanlar Onu lağa qoyacaqlar, İstehzalı
müəmmalarla deyəcəklər: "Özünə aid olmayanı
ələ keçirənin, Xərac alıb varlananın vay halına!
Bu nə vaxta qədər davam edəcək?" **7** Sənə xərac
verənlər bir gün Qəflətən qiyam etməzmi? Oyanıb
sizi qorxutmazmı? Budur, o vaxt onlara qənimət
olacaqsan. **8** Bir çox milləti soyduğun üçün
Xalqlardan sağ qalanlar səni də soyacaq. Çünki
insan qanı tökdün, Ölkələrə və şəhərlərə, Orada
yaşayan hər kəsə zorakılıq etdin. **9** Evini haram
qazancla dolduranın, Fəlakətdən qaçmaq üçün
Yuvasını yüksək yerdə quranın vay halına! **10**
Sən çox xalqları qırmaqla Öz evini rüsvay etdin,
Öz həyatına günah gətirdin! **11** Belə ki divar
daşları bu barədə fəryad qoparacaq, Taxta tirlər
əks-səda verəcək! **12** Şəhəri qanlarla tikənin,
Kəndi haqsızlıqla quranın vay halına! **13** Xalqlar
odda yandırılmaq üçün zəhmət çəkir, Ümmətlər
boş yerə özünü yorur. Bu, Ordular Rəbbindən
deyilmi? **14** Çünki sular dənizi bürüdüyü kimi
Dünya Rəbbin izzətinin biliyi ilə doldurulacaq.
15 Qonşuların çılpaq bədənlərinə tamaşa etmək
üçün Onlara şərab içirdib sərxoş edənin, İçkiyə
zəhrimar qatanın vay halına! **16** Hörmət əvəzinə
xəcalətlə doyacaqsan, Sən də iç, çılpaqlığını göstər;
Rəbbin sağ əlindəki cam Sənin üzərində fırlanacaq.
Rüsvayçılıq hörmətin üzərinə gələcək. **17** Livanda
etdiyin zorakılıq öz başına gələcək, Heyvanların
qırğını səni dəhşətə gətirəcək; Çünki insan qanı
tökdün, Ölkələrə və şəhərlərə, Orada yaşayan hər
kəsə zorakılıq etdin. **18** Sənətkarın oyduğu yonma
ya tökmə bütün Yalan öyrətməkdən başqa nə xeyri
var? Bütü düzəldən sənətkar öz işinə güvənir,
Amma onun düzəltdiyi Dilsiz bütdən başqa nədir
ki? **19** Taxtaya "Oyan!", dilsiz daşa "Qalx!" Deyən
insanın vay halına! Büt yol göstərə bilərmi?
Budur o, qızılla, gümüşlə örtülüb, Daxilində isə
həyat nəfəsi yoxdur. **20** Lakin Rəbb müqəddəs
məbədindədir, Qoy bütün dünya Onun önündə
sussun!»

3 Peyğəmbər Habaqqukun duası, Şiqqayonlar
kökü üstündə. **2** Ya Rəbb, Sənin şöhrətin
haqqında eşitdim, Ya Rəbb, gördüyün işlərə görə
qorxdum. Bizim vaxtımızda da eyni işlər gör,

Bizim dövrümüzdə bunları bildir! Qəzəblənəndə mərhəmətini xatırla! **3** Allah Temandan, Müqəddəs Olan Paran dağından gəldi. (Sela) Ehtişamı göyü bürüdü, Yer üzü Ona edilən həmd-sənalarla doldu. **4** Cah-calalı günəş tək parıldayır, Əlindən nur tökülür, Qüdrəti əlində gizli saxlanılıb. **5** Vəba Onun önündə gedir, Ölümcül xəstəlik arxasınca gəlir. **6** O durdu, yeri tərpətdi, Baxdı, millətləri sarsıtdı, Qədim dağlar dağıldı, Əzəldən qalan təpələr ona baş əydi. Allahın yolu əbədidir. **7** Gördüm ki, Kuşan çadırları əziyyət altındadır, Midyan çadırlarının pərdələri lərzəyə gəldi. **8** Ya Rəbb, məgər Sən Çaylara qarşı qəzəblənmisən? Acığın irmaqlara qarşıdırmı? Yoxsa dənizə qarşı hiddətlənmisən? Axı atlarına, müzəffər döyüş arabalarına minmisən? **9** Yayını açdın, Oxdanını oxlarla doldurdun. (Sela) Yer üzünü çaylarla yardın. **10** Səni görüb dağlar lərzəyə gəldi, Sellər hər yanı süpürüb axdı, Dərinliklər gurladı, dalğalar qalxdı. **11** Uçan oxlarının qığılcımından, İşıldayan nizənin parıltısından Günəş və ay yerlərində durdu. **12** Yer üzündə qəzəb içində gəzdin, Millətləri hiddətlə tapdaladın. **13** Sən Öz xalqının qurtulması üçün, Məsh etdiyinin xilası üçün çıxdın, Şər nəslin başçısını əzdin, Təpədən dırnağa qədər onu soydun. (Sela) **14** Cəngavərləri fırtına tək Bizi dağıtmağa gələndə Onların başını öz nizələri ilə deşdin. Onlar gizlənən zavallıları Məhv edənlər kimi sevinərdi. **15** Sən Öz atlarınla dənizi tapdaladın, Coşğun suları köpüklətdin. **16** Eşitdim və varlığım lərzəyə gəldi, Səsindən dodaqlarım əsdi. Çürüklük sümüklərimə girdi, Dizlərim titrədi. Amma bizə hücum edən xalqın Fəlakətə düşdüyü günü səbirlə gözləyəcəyəm. **17** Əncir ağacı tumurcuqlanmasa da, Meynələr bar gətirməsə də, Zeytun ağaclarına çəkdiyim zəhmət boşa çıxsa da, Tarlalar məhsul yetişdirməsə də, Qoyun-keçi ağıllarda, Mal-qara tövlələrdə yox olsa da, **18** Mən yenə Rəbdə sevinc tapacağam. Xilasımın Allahı ilə şadlıqdan coşacağam! **19** Xudavənd Rəbb mənim qüvvətimdir, Ayaqlarımı marallar kimi çevik edir, Zirvələrimdə məni gəzdirir. Musiqi rəhbəri üçün: simli alətlərin müşayiəti ilə.

Sefanya

1 Yəhuda padşahı Amon oğlu Yoşiyanın hökm etdiyi dövrdə Xizqiya oğlu Amarya oğlu Gedalya oğlu Kuşi oğlu Sefanyaya Rəbbin sözü nazil oldu. **2** Rəbb belə bəyan edir: «Yer üzündən hər şeyi silib-süpürəcəyəm». **3** Budur, Rəbb belə bəyan edir: «İnsanları, heyvanları, Göydəki quşları, dənizdəki balıqları, Pis adamları ilə Şər üçün qurulan tələlərini Silib-süpürəcəyəm, İnsanı yer üzündən yox edəcəyəm. **4** Əlimi uzadıb Yəhuda və Yerusəlim sakinlərinin Hamısını cəzalandıracağam, Baal bütlərinə ibadətin qalıqlarını, Kahinlərlə bütpərəst din xadimlərinin adlarını da buradan silib atacağam. **5** Damlarda göy cisimlərinə səcdə edənləri, Həm Rəbbin adına, həm də Milkom bütü adına And içib səcdə edənləri, **6** Rəbbin yolundan dönənləri, Rəbbə müraciət etməyənləri, Rəbdən məsləhət almayanları Buradan yox edəcəyəm». **7** Susun Xudavənd Rəbbin qarşısında, Çünki Onun günü yaxınlaşır, Rəbb qurban hazırlayıb, qonaqlarını dəvət edib. **8** Rəbb deyir: «O qurban günü əmirləri, şahzadələri, Əcnəbi dəbi ilə geyinənləri cəzalandıracağam. **9** O gün kandarından tullanıb keçənləri, Öz ağalarının evlərini zorakılıq və hiylə ilə Dolduranları cəzalandıracağam». **10** Rəbb bəyan edir: «O gün Yerusəlimdə Balıqlar darvazasından fəğan səsi, İkinci Məhəllədən fəryadlar, Təpələrdən isə böyük gurultu eşidiləcək». **11** Ey bazar məhəlləsinin sakinləri, nalə çəkin! Bütün tacirləriniz məhv olacaq, Tərəzidə gümüş çəkənləriniz qırılacaq. **12** O zaman Yerusəlimin hər tərəfini Çıraqlarla axtaracağam, Firavan yaşayan qayğısızları, Ürəklərində «Rəbb nə yaxşılıq, nə də pislik – Heç nə etməz» Deyənləri cəzalandıracağam. **13** Var-dövlətləri talan olacaq, Evləri xaraba qalacaq, Tikdikləri evlərdə yaşamayacaqlar, Onlar saldıqları üzümlüklərin Şərablarını içməyəcəklər. **14** Rəbbin möhtəşəm günü yaxınlaşır, Yaxınlaşır, tez gələcək. Rəbbin günündə fəryad səsi çıxacaq, İgid adam belə, fəryad edəcək. **15** O gün qəzəb günüdür: Hər tərəfi Əziyyət və məşəqqətin, Viran və talanın, Qaranlıq və zülmətin, Qara buludların bürüdüyü gündür! **16** O gün istehkamlı şəhərlərə, Hündür künc qüllələrinə qarşı Döyüş üçün çalınan şeypurların, Döyüş nərələrinin səsləndiyi gündür! **17** Rəbb deyir: «Adamlara elə bəla göndərəcəyəm ki, Kor kimi hara gedəcəklərini bilməyəcəklər, Çünki Mən Rəbbə qarşı günah ediblər. Qanları su kimi axacaq, Bədənləri yerdə çürüyüb peyin olacaq». **18** Rəbbin qəzəb günündə Qızıl-gümüşləri Onları qurtara bilməyəcək, Onun qısqanc qəzəbinin alovunda Bütün ölkə yanıb yox olacaq, Çünki O, bir anda ölkənin sakinlərini qıracaq.

2 Ey utanmaz millət, toplaşın! **2** Fərman çıxmadan, O gün saman çöpü tək uçmadan, Rəbbin qızğın qəzəbi başınıza gəlmədən, Rəbbin qəzəb günü sizə yetişmədən öncə toplaşın! **3** Ey Rəbbin hökmünə əməl edən sizlər, Ölkədəki itaətkar insanlar, Rəbbə meyl salın! Salehliyə meyl salın! İtaətkarlığa meyl salın! Bəlkə siz Rəbbin qəzəb günündə qurtula bildiniz. **4** Qəzzə bomboş qalacaq, Aşqelon xarabalığa dönəcək, Aşdod əhalisi günorta çağı qovulacaq, Eqron özülündən söküləcək! **5** Dəniz sahilində yaşayanların – Keretlilərin vay halına! Ey Filiştlilərin torpağı Kənan, Rəbbin hökmü sizə qarşıdır, Rəbb hamınızı yox edəcək. Ölkədə heç bir sakin sağ qalmayacaq! **6** Dəniz sahilindəki ölkəniz otlaqlara, Çoban daxmalarına və qoyun-keçi ağıllarına dönəcək! **7** Bu ölkə Yəhuda nəslindən qalanların əlinə keçəcək, Sürülərini orada otaracaqlar, Axşam Aşqelondakı evlərində yatacaqlar, Çünki özlərinin Allahı Rəbb onları yada salaraq Yenə firavan edəcək. **8** «Moavlıların rişxəndlərini, Ammonluların təhqirlərini eşitdim. Xalqıma rişxənd edib lovğalanaraq dedilər ki, Xalqımın sərhədlərini keçəcəklər. **9** Buna görə də İsrailin Allahı, Ordular Rəbbi bəyan edir. Varlığıma and olsun ki, Moav mütləq Sodom kimi, Ammon Homorra kimi olacaq: Oraları alaqlar və duzlu çalalar basacaq, Əbədi viranəliyə dönəcək. Xalqımın qalanları oranı talan edəcək, Torpaqlarına millətimdən sağ qalanlar Sahib olacaq». **10** Bu onların məğrurluğunun əvəzi olacaq, Çünki bu xalqlar Ordular Rəbbinin xalqına rişxənd edib lovğalandı. **11** Rəbb onları dəhşətə salacaq, Yer üzünün bütün allahlarını yox edəcək. Uzaqlarda yaşayan bütün millətlər Olduqları yerlərdə Ona səcdə edəcək. **12** «Ey Kuşlular, siz də Mənim qılıncımla öldürüləcəksiniz» Rəbb deyir. **13** Rəbb əlini şimala doğru uzadıb Aşşuru yox edəcək, Ninevanı viranəliyə, Səhra kimi quruya çevirəcək, **14** Ora sürülərin, hər cür heyvanın Yatdığı yer olacaq. Orada sütun başlarında, Bayquşlar, yapalaqlar yuva quracaq, Onlar pəncərələrdən ulayacaq, Qarğalar kandarlardan qarıldayacaq Evlərdə sidr tirləri görünəcək. **15** Bu şəhər zövq-səfalı şəhər idi, Əmin-amanlıq içində yaşayırdı. Hey belə deyərdi: «Mən mənəm, məndən başqası yoxdur!» Necə də bu şəhər xarabalığa döndü, Vəhşi heyvanların yuvası oldu! Yanından keçən hər kəs vahimədən Kənara çəkilir.

3 Üsyankar, pozğun, qəddar şəhərin vay halına!
2 Söz dinləmədi, ibrət dərsi almadı, Rəbbə
güvənmədi, Allahına yaxınlaşmadı. **3** Başçıları
nərildəyən aslanlara bənzəyir, Hakimləri axşam
gəzən ac qurdlar kimi Səhərə qədər bir şey qoymaz.
4 Peyğəmbərləri məsuliyyətsiz, xain adamlardır,
Kahinləri müqəddəs olanı murdarlayıb, Qanunun
mənasını pozur. **5** Amma şəhərin içində olan
Rəbb salehdir, O haqsızlıq etməz. Hər yeni günün
səhərində Durmadan ədalətini zühur etdirər,
Amma haqsız adam utanmaq bilməz. **6** Rəbb
belə deyir: «Millətləri məhv etdim, Künc qüllələri
dağıldı. Küçələrini viran qoydum, O küçələrdən
artıq gəlib-keçən yoxdur! Şəhərləri xarabalığa
döndü, Orada heç bir sakin də qalmadı. **7** Mən
dedim: "Xalqım Məndən qorxar, İbrət dərsi
alar". Onda məskənləri dağıdılmaz, Verdiyim
cəzaların hamısı üzərlərinə gəlməz, Lakin onlar
hər cür pozğun iş görməkdən zövq aldı». **8** Buna
görə Rəbb bəyan edir: «Şahid kimi qalxdığım
Günə qədər Məni gözləyin. Çünki Mən millətləri
yığmağı Padşahlıqları toplamağı qərara almışam.
Qoy üzərlərinə qeyzimi, qızğın qəzəbimi töküm.
Çünki qısqanc qəzəbimin odu ilə bütün yer üzü
tələf olacaq. **9** O zaman Mən xalqların nitqini
dəyişib, Onlara pak dil verəcəyəm ki, Hamı Rəbbin
adını çağırsın, Mənə çiyin-çiyinə xidmət etsinlər.
10 Qürbətə dağılmış, Mənə səcdə edənlər Kuş
çaylarının o tayından Mənə təqdimlər gətirəcək.
11 O gün sən, ey xalqım, Mənə qarşı üsyankarlıq
etdiyinə görə Daha xəcalətli olmayacaqsan. Çünki
qürurlu, təkəbbürlü adamları Sənin arandan
uzaqlaşdıracağam, Müqəddəs dağımda bir daha
təkəbbürlü olmayacaqsan. **12** Sizin aranızda
itaətkar və məzlum bir xalqı sağ qoyacağam, Onlar
Rəbbin adına pənah gətirəcək. **13** İsraildən sağ
qalanlar haqsızlıq etməyəcək! Kimsəni aldadaraq
yalan söyləməyəcəklər, Çünki onlar qarnı tox
yatacaq, Onları qorxudan olmayacaq». **14** Ey Sion
qızı, tərənnüm elə, Ey İsrail, uca səslə çığır! Ey
Yerusəlim qızı, bütün qəlbinlə sevin və fərəhlən! **15**
Rəbb sənin cəzanı ləğv etdi, düşmənlərini qovdu!
İsrailin padşahı Rəbb sənindir, Artıq pislikdən
qorxmayacaqsan! **16** O gün Yerusəlimə deyiləcək:
«Qorxma, ey Sion, qoy əllərin taqətdən düşməsin!
17 Allahın Rəbb, Qüvvətli Qurtarıcın sənindir! O
sənin üçün sevinib şadlanacaq, Səni məhəbbəti ilə
yeniləşdirəcək, Sənin üçün tərənnümlə coşacaq!
18 Bayram gününü qeyd edən kimi Mən sənin
üzərindən bəlaları götürəcəyəm ki, Onlara görə
xəcalətli olmayasan. **19** Budur, vaxt gəlir, Mən
sizə zülm edənlərin hamısını cəzalandıracağam,
Şikəstləri qurtaracağam, sürgünləri yığacağam,
Bütün dünyada çəkdikləri xəcaləti Şan-şöhrətə
çevirəcəyəm. **20** O zaman sizi toplayıb yurdunuza
geri qaytaracağam. Görəcəksiniz, Mən sizi yenə
firavan edəndə Bütün dünya xalqları arasında
Sizə şan-şöhrət verəcəyəm» Rəbb deyir.

Haqqay

1 Padşah Daranın hakimiyyətinin ikinci ili, altıncı ayın birində Yəhuda valisi Şealtiel oğlu Zerubbabilə və baş kahin Yehosadaq oğlu Yeşuaya peyğəmbər Haqqay vasitəsilə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Ordular Rəbbi belə deyir: "Bu xalq deyir ki, hələ Rəbbin məbədini qurmaq vaxtı çatmayıb"». **3** Rəbbin bu sözü peyğəmbər Haqqay vasitəsilə nazil oldu: **4** «Bu məbəd xaraba qaldığı halda Sizin üçün damı yaraşıqlı evlərinizdə oturmaq vaxtıdırmı?» **5** İndi isə Ordular Rəbbi belə deyir: «Həyat yollarınız haqqında yaxşı düşünün. **6** Çox əkdiniz, amma az götürdünüz. Yeyirsiniz, amma doymursunuz. İçirsiniz, amma susuzluğunuz yatmır. Geyinirsiniz, amma geyiminiz sizi isitmir. Məvacibiniz cırıq kisəyə qoyulur». **7** Ordular Rəbbi belə deyir: «Həyat yollarınız haqqında yaxşı düşünün. **8** İndi dağlara çıxıb ağac gətirin və məbədi qurun. Onda razı qalaram, izzətlənərəm». Bunu deyən Rəbdir. **9** Ordular Rəbbi belə bəyan edir: «Çox şey gözlədiniz, budur, az oldu. Az olanı da evə gətirəndə onları sovurdum. Nə üçün? Xaraba qalan məbədimə görə. Amma siz öz evləriniz üçün əlləşirsiniz. **10** Sizdən ötrü buna görə göylər şehini, yer də məhsulunu kəsdi. **11** Yerə, dağlara, taxıla, təzə şəraba, zeytun yağına, Torpağın yetirdiyi nemətlərə, Eləcə də insana, heyvana və əllərinizin bütün zəhmətinə Mən quraqlıq elan etdim». **12** Şealtiel oğlu Zerubbabil ilə baş kahin Yehosadaq oğlu Yeşua və xalqın sağ qalanları özlərinin Allahı Rəbbin dediklərinə – peyğəmbər Haqqayın sözünə baxdılar. Çünki onu onların Allahı Rəbb göndərmişdi. Xalq Rəbdən qorxdu. **13** Rəbbin elçisi Haqqay Rəbbin müraciəti ilə xalqa belə dedi: «Rəbb deyir: "Mən sizinləyəm"». **14** Rəbb Yəhuda valisi Şealtiel oğlu Zerubbabili, baş kahin Yehosadaq oğlu Yeşuanı və xalqın sağ qalanlarını ruhlandırdı. Xalq yığılıb özlərinin Allahı olan Ordular Rəbbinin məbədində işləməyə başladı. **15** Bu hadisə padşah Daranın hakimiyyətinin ikinci ili, altıncı ayın iyirmi dördündə baş verdi.

2 Yeddinci ayın iyirmi birində peyğəmbər Haqqay vasitəsilə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «İndi Yəhuda valisi Şealtiel oğlu Zerubbabilə, baş kahin Yehosadaq oğlu Yeşuaya və xalqın sağ qalanlarına belə söylə: **3** "Sizin aranızda kim burada olan məbədin əvvəlki əzəmətini görmüşdür? İndi buranı necə görürsünüz? Gözünüz önündə sanki bir heçə çevrilməyibmi?" **4** Rəbb deyir: "İndi isə, ey Zerubbabil, qüvvətlən! Qüvvətlən, ey baş kahin olan Yehosadaq oğlu Yeşua! Ey bütün ölkə xalqı, qüvvətlənin və işləyin! Çünki Mən sizinləyəm". Ordular Rəbbi belə bəyan edir: **5** "Misirdən çıxan zaman sizinlə bağladığım əhdə əsasən Ruhum aranızdadır. Qorxmayın!" **6** Budur, Ordular Rəbbi belə deyir: "Tezliklə Mən göyləri, yeri, dənizi, torpağı bir də lərzəyə gətirəcəyəm! **7** Bütün millətləri lərzəyə salacağam; bütün millətlərin var-dövləti gələcək və bu evi əzəmətlə dolduracağam". Ordular Rəbbi belə deyir. **8** "Bütün qızıl-gümüş Mənimdir". Ordular Rəbbi belə bəyan edir. **9** Ordular Rəbbi belə deyir: "İndiki məbədin əzəməti əvvəlkindən üstün olacaq. Bu yerə əmin-amanlıq verəcəyəm". Ordular Rəbbi belə bəyan edir». **10** Daranın hakimiyyətinin ikinci ili, doqquzuncu ayın iyirmi dördündə Rəbbin sözü peyğəmbər Haqqaya nazil oldu. **11** Ordular Rəbbi belə deyir: «Qanun haqqında kahinlərə bir müraciət edin: **12** "Kimsə cübbəsinin ətəyində təqdis olunmuş ət gəzdirən zaman ətəyi ilə çörəyə, şorbaya, şəraba, zeytun yağına və yaxud hər hansı bir ərzağa toxunarsa, bunlar təqdis olunarmı?"» Kahinlər bu suala «xeyr» deyə cavab verdi. **13** Haqqay dedi: «Bəs ölü cəsədə toxunub murdarlanan bir adam həmin ərzaqlardan birinə toxunarsa, bu ərzaq murdar olarmı?» Kahinlər cavab verdi: «Murdar olar». **14** Haqqay sonra belə dedi: «Rəbb belə bəyan edir: "Bu xalq – bu millət Mənim gözümdə belədir. Onların hər əməli belədir. Mənə təqdim etdikləri hər şey murdardır. **15** İndi rica edirəm, bu gündən etibarən nə olacağını dərindən düşünün. Rəbbin məbədinin daşı daş üstünə qoyulmazdan əvvəl işləriniz necə gedirdi? **16** O zaman hər kim iyirmi kisə məhsul gözləyirdisə, on kisə olurdu. Şərab çənindən kim əlli qab şərab çəkmək istəyirdisə, iyirmi qablıq şərab tapırdı". **17** Rəbb belə bəyan edir: "Özünüzü və əllərinizin bütün zəhmətini səmum küləyi, kif və dolu ilə vurdum. Yenə Mənə sarı dönmədiniz. **18** Rica edirəm, dərindən düşünün. Bu gün doqquzuncu ayın iyirmi dördündən – Rəbbin məbədinin təməli qoyulan gündən sonra nə baş verəcəyi barədə yaxşı düşünün. **19** Anbarda toxum qalıbmı? Məgər üzüm, əncir, nar, zeytun ağacı bar gətirməyib? Bu gündən etibarən sizə bərəkət verəcəyəm!"» **20** Rəbbin bu sözü Haqqaya ikinci dəfə ayın iyirmi dördündə nazil oldu: **21** «Yəhuda valisi Zerubbabilə belə de: "Mən göyləri və yeri lərzəyə gətirəcəyəm. **22** Padşahlıqların taxt-taclarını alt-üst edəcəyəm. Millətlərin padşahlıqlarının gücünü darmadağın edəcəyəm. Döyüş arabaları ilə sürücülərini aşıracağam, atlarla süvarilər yerə səriləcəklər. Hamı qardaş qılıncı ilə qırılacaq"». **23** Ordular Rəbbi bəyan edir: «Ey qulum Şealtiel oğlu

Zerubbabil, o gün səni götürüb möhürlü üzük
edəcəyəm, çünki səni seçdim». Rəbb bu sözləri
dedi. Bu, Ordular Rəbbinin bəyanıdır.

Zəkəriyyə

1 Daranın hakimiyyətinin ikinci ilində, səkkizinci ayda İddo oğlu Berekya oğlu Zəkəriyyə peyğəmbərə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **2** «Rəbb atalarınıza çox qəzəbləndi. **3** Ona görə də sən onlara söylə ki, Ordular Rəbbinin sözü belədir: "Mənə tərəf qayıdın" bəyan edir Ordular Rəbbi, "Mən də sizə tərəf qayıdaram" deyir Ordular Rəbbi. **4** "Atalarınız kimi olmayın! Əvvəlki peyğəmbərlər onlara müraciət edib söylədi ki, Ordular Rəbbi onlara ‹pis əməllərinizdən və pis işlərinizdən qayıdın› deyir. Ancaq onlar eşitmədi və Mənə qulaq asmadı" Rəbb belə bəyan edir. **5** "Atalarınız indi haradadır? Peyğəmbərlər də əbədi yaşayırmı? **6** Amma qullarım peyğəmbərlərə əmr etdiyim Sözlərim və qaydalarım atalarınıza gəlib çatmadımı?" Onlar da tövbə edib dedi: "Ordular Rəbbi əməllərimizə və işlərimizə görə bizə nə etməyi düşündüsə, bizimlə elə də rəftar etdi"». **7** Daranın hakimiyyətinin ikinci ilində, on birinci ay olan Şevat ayının iyirmi dördüncü günü İddo oğlu Berekya oğlu Zəkəriyyə peyğəmbərə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **8** gecə yarısı gördüm ki, qırmızı ata minmiş bir nəfər dərənin dibində mərsin ağacları arasında durub. Onun arxasında isə qırmızı, kəhər və ağ atlar var idi. **9** Mən soruşdum: «Ay ağam, bunlar nədir?» Mənimlə danışan mələk dedi: «Bunların nə olduğunu sənə göstərəcəyəm». **10** Mərsin ağacları arasında duran adam cavab verdi: «Bunları dünyanı dolaşmaq üçün Rəbb göndərib». **11** Onlar mərsin ağacları arasında duran Rəbbin mələyinə cavab verdi: «Biz dünyanı dolaşdıq və gördük ki, bütün dünya asayiş və əmin-amanlıq içindədir». **12** Onda Rəbbin mələyi dedi: «Ey Ordular Rəbbi, bu yetmiş il ərzində qəzəbləndiyin Yerusəlimə və başqa Yəhuda şəhərlərinə nə vaxta qədər mərhəmət etməyəcəksən?» **13** Rəbb mənimlə danışan mələyə yaxşı vədlərlə, təsəlliverici sözlərlə cavab verdi. **14** Mənimlə danışan mələk mənə dedi: «Müraciət edib söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: "Yerusəlim və Sion üçün böyük qısqanclıq duyuram. **15** Qayğısız olan millətlərə qarşı çox qəzəbliyəm. Çünki Mən hələ az qəzəbləndiyim zaman Onlar öz pis əməllərini daha da artırdı". **16** Buna görə də Rəbb belə deyir: "Mən mərhəmətlə Yerusəlimə qayıtdım. Evim yenə orada qurulacaq, Yerusəlimin üzərinə ölçü ipi çəkiləcək" Bəyan edir Ordular Rəbbi. **17** Sən bir daha müraciət edib söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: "Şəhərlərim yenə bolluqla dolub-daşacaq. Rəbb Siona yenə təsəlli verəcək, Yenə Yerusəlimi seçəcək"». **18** Sonra başımı qaldırıb baxdım və dörd buynuz gördüm. **19** Mənimlə danışan mələyə dedim: «Bunlar nədir?» O mənə dedi: «Bunlar Yəhudanı, İsraili və Yerusəlimi dağıtmış buynuzlardır». **20** Onda Rəbb mənə dörd usta göstərdi. **21** Mən «Bunlar nə etməyə gəlir?» deyə soruşdum. O dedi: «Bu buynuzlar Yəhudanı elə dağıtdı ki, heç kəs başını qaldıra bilmədi. Bu ustalar da Yəhuda ölkəsini dağıtmaq üçün buynuz qaldıran millətləri dəhşətə gətirib buynuzlarını yerə çalmağa gəldi».

2 Mən başımı qaldırıb baxdım və əlində ölçü ipi olan bir adam gördüm. **2** «Hara gedirsən?» deyib soruşdum. O mənə dedi: «Yerusəlimi ölçməyə, en və uzunluğunun nə qədər olduğunu öyrənməyə gedirəm». **3** Mənimlə danışan mələk yanımdan çıxanda başqa bir mələk onu qarşılamağa gəldi **4** və ona dedi: «Qaç, o cavana söylə ki, içində adamlar Və heyvanlar çox olduğu üçün Yerusəlim divarsız bir şəhər olacaq. **5** "Mən Özüm onun ətrafında odlu divara çevriləcəyəm, Onun içində izzət olacağam" bəyan edir Rəbb». **6** «Haydı, haydı! Şimal ölkəsindən qaçın» deyir Rəbb, «Çünki sizi göydə dörd tərəfə əsən Külək kimi dağıtmışdım» deyir Rəbb. **7** «Haydı! Ey Sion, sən ki Babil şəhərində yaşayırsan, qaçıb qurtar!» **8** Çünki Ordular Rəbbi deyir ki, İzzəti üçün sizi qarət etmiş millətlərin yanına Məni göndərdi. Sizə toxunan Onun göz bəbəyinə toxunmuş olur. **9** Mən o millətlərə qarşı əlimi qaldıracağam, Əsarətlərində olanlar onları qarət edəcək. Onda biləcəksiniz ki, Məni Ordular Rəbbi göndərmişdir. **10** «Şadlıq edib sevin, ey Sion qızı! Çünki aranızda yaşamağa gəlirəm» bəyan edir Rəbb. **11** «O gün çoxlu millətlər Rəbbə bağlanacaq, Mənim xalqım olacaq. O zaman aranızda yaşayacağam. Siz biləcəksiniz ki, Məni yanınıza Ordular Rəbbi göndərib. **12** Rəbb müqəddəs torpaqda Yəhudanı Öz payı olaraq mülk alacaq, Yenə Yerusəlimi seçəcək. **13** Ey bütün bəşər, Rəbbin önündə susun! Çünki O Öz müqəddəs məskənindən qalxıb gəlir!»

3 Rəbb mənə bunu göstərdi: Rəbbin mələyinin önündə baş kahin Yeşua durmuşdu və onu ittiham etmək üçün sağında Şeytan dayanmışdı. **2** Rəbb Şeytana dedi: «Rəbb səni məzəmmət etsin, ey Şeytan, Yerusəlimi seçən Rəbb səni məzəmmət etsin. Bu adam oddan çıxarılmış, yarısı yanmış odun parçasına bənzəmirmi?» **3** O vaxt Yeşua əyninə çox çirkli paltar geyinib mələyin önündə dayanmışdı. **4** Bu mələk önündə duran mələklərə dedi: «Onun əynindən çirkli paltarı çıxarın». Sonra Yeşuaya dedi: «Bax günahını sənin üzərindən götürdüm, indi sənə bayram paltarı

geyindirəcəyəm». 5 Mən isə dedim: «Qoy başına da təmiz çalma bağlasınlar». Başına təmiz çalma bağlayıb ona paltar geyindirdilər. Rəbbin mələyi də yanında durmuşdu. 6 Sonra Rəbbin mələyi Yeşuaya şəhadət edib dedi: 7 «Ordular Rəbbi belə deyir: "Əgər yollarımla getsən, verdiyim buyruğumu qoruyub saxlasan, Evimə sən başçılıq edəcəksən, həyətlərimi sən qoruyacaqsan. Burada duranların arasında içəri keçmək haqqını sənə verirəm". 8 Ey baş kahin Yeşua, sən və sənin önündə oturan yoldaşların qulaq assın! Çünki onlar gələcək hadisələrin əlamətidir. Mən "Pöhrə" adlı qulumu gətirəcəyəm. 9 Yeşuanın önünə qoyduğum daşa baxın! O tək daşın yeddi gözü var. Onun üzərinə bir yazı oyub yazacağam» bəyan edir Ordular Rəbbi, «Bir gün içində bu ölkənin günahını ortadan götürəcəyəm. 10 O gün hər biriniz qonşusunu öz tənəyi və əncir ağacı altına çağıracaq» Bəyan edir Ordular Rəbbi.

4 Mənimlə danışan mələk geri qayıdıb məni yuxusundan oyanan adam kimi oyatdı. 2 O məndən soruşdu: «Nə görürsən?» Mən dedim: «Büsbütün qızıldan olan bir çıraqdan görürəm. Onun başında zeytun yağı üçün bir qab, üzərində yeddi çıraq, çıraqlarda isə yeddi lülə var. 3 Çıraqdanın yanında isə biri yağ qabının sağında, o biri solunda olmaqla iki zeytun ağacı var». 4 Sonra mənimlə danışan mələkdən soruşdum: «Ay ağam, bunlar nədir?» 5 Mənimlə danışan mələk «Bunların nə olduğunu bilmirsənmi?» deyə soruşdu. Mən də «yox, ağam» dedim. 6 O mənə cavab verdi: «Zerubbabilə Rəbbin sözü budur: "Güclə, qüdrətlə yox, yalnız Mənim Ruhumla iş görəcəksən" Deyir Ordular Rəbbi. 7 Sən kimsən, ey uca dağ? Zerubbabilin önündə düzənliyə çevriləcəksən. O "nə gözəldir, nə gözəldir" nidaları altında Məbədin təpə daşını götürəcək». 8 Mənə Rəbbin sözü nazil oldu: 9 «Bu evin təməlini Zerubbabilin əlləri qoydu, Onun əlləri də bunu sona çatdıracaq. Onda biləcəksən ki, Ordular Rəbbi Məni sizin yanınıza göndərib. 10 Bu günü kim əhəmiyyətsiz hesab edə bilər? Məhz bu gün adamlar Zerubbabilin əlində şaqulu görəndə sevinəcək. Bu yeddi çıraq isə Rəbbin bütün yer üzündə dolaşan gözləridir». 11 Mən ondan soruşdum: «Bəs çıraqdanın sağ və solunda olan bu iki zeytun ağacı nədir?» 12 Sonra yenə soruşdum: «İki qızıl borucuq vasitəsilə içindən qızıl rəngində yağ axan bu iki zeytun budağı nədir?» 13 O məndən soruşdu: «Bunların nə olduğunu bilmirsənmi?» Mən də «yox, ay ağam» dedim. 14 O mənə dedi: «Bunlar bütün yer üzünün Sahibinin önündə duran məsh olunmuş iki nəfərdir».

5 Mən yenə başımı qaldırıb baxanda uçan bir tumar gördüm. 2 Mələk «Nə görürsən?» deyib məndən soruşdu. Mən dedim: «Uçan bir tumar görürəm: onun uzunluğu iyirmi qulac, eni on qulacdır». 3 O dedi: «Bu bütün yer üzünə yağacaq lənətdir. Tumarın bir üzünə yazılanlara görə oğurluq edən hər kəs kəsilib-atılacaq, o biri üzünə yazılanlara görə isə yalandan and içənlər kəsilib-atılacaq. 4 Lənət yağdıracağam» bəyan edir Ordular Rəbbi, «Oğrunun evinə və Mənim adımla Yalandan and içən adamın evinə lənət girəcək, O evin içində qalacaq, Taxtaları və daşları ilə birlikdə onu yıxıb məhv edəcək». 5 Sonra mənimlə danışan mələk yaxınlaşıb dedi: «Başını qaldırıb ortaya çıxan bu şeyin nə olduğunu gör». 6 Mən «Bu nədir?» deyə soruşdum. O cavab verdi: «Bu ortaya çıxan şey bir ölçü qabıdır». Sonra əlavə etdi: «Bu bütün ölkə xalqının təqsiridir». 7 Qabın qurğuşun qapağı qaldırıldı. Qabın içində bir qadın oturmuşdu. 8 Mələk «bu qadın pislikdir» dedi və qadını ölçü qabının içinə atıb üstünə qurğuşun qapağı basdı. 9 Mən başımı qaldırıb baxanda gördüm ki, iki qadın çıxdı, onların qanadlarında külək var idi. Onların da leylək qanadlarına bənzər qanadları var idi. Onlar qabı yerlə göy arasına qaldırdı. 10 Mənimlə danışan mələkdən soruşdum: «Qabı hara aparırlar?» 11 O mənə dedi: «Şinar ölkəsində ona bir ev tikmək üçün oraya aparırlar. Ev hazır olanda qab oraya – öz yerinə qoyulacaq».

6 Yenə başımı qaldırıb baxanda iki dağ arasından dörd döyüş arabasının çıxdığını gördüm. O dağlar misdən idi. 2 Birinci döyüş arabasının qırmızı, ikincisinin qara, 3 üçüncüsünün ağ, dördüncüsünün xallı atları var idi. Hamısı qüvvətli atlar idi. 4 Mənimlə danışan mələkdən «Ay ağam, bunlar nədir?» deyib soruşdum. 5 Mələk mənə cavab verdi: «Bunlar bütün yer üzünün Sahibinə xidmət etdikləri yerdən çıxan göylərin dörd səmtinin ruhudur. 6 Qara atları olan döyüş arabası şimal torpağına, ağ atları olan döyüş arabası qərbə, xallı atları olan döyüş arabası isə cənuba tərəf gedir». 7 Qüvvətli atlar çıxıb yer üzünü dolaşmaq üçün getmək istədi. Mələk «gedin yer üzünü dolaşın» dedi. Onlar da gedib yer üzünü dolaşdı. 8 Mələk məni çağırıb dedi: «Bax şimal torpağına gedənlər orada ürəyimi rahatlandırdı». 9 Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: 10 «Hədiyyələri sürgündən qayıdanlardan – Babildən gələn Xelday, Toviya, Yedayadan götür və həmin gün Sefanya oğlu Yoşiyanın evinə get. 11 Onların arasından qızıl-gümüş götürüb taclar düzəlt və baş kahin Yehosadaq oğlu Yeşuanın başına qoy. 12 Ona

söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax ‹Pöhrə› adlanan adam budur! O olduğu yerdən qol-budaq atacaq, Rəbbin məbədini tikəcək. **13** Bəli, Rəbbin məbədini o tikəcək. O izzətlənəcək, taxtında oturub hökmranlıq edəcək. Taxtının yanında kahin olacaq, İkisinin arasında tam razılıq olacaq”. **14** Bu taclar Xeldayın, Toviyanın, Yedayanın, Sefanya oğlu Yoşiyanın xatirəsi kimi Rəbbin məbədinə qoyulacaq. **15** Uzaqda olanlar da gəlib Rəbbin məbədinin tikintisində çalışacaq. Onda biləcəksiniz ki, məni Ordular Rəbbi sizin yanınıza göndərmişdir. Əgər Allahınız Rəbbin səsinə yaxşı qulaq assanız, bunlar olacaq».

7 Padşah Daranın hakimiyyətinin dördüncü ilində, doqquzuncu ay olan Kislev ayının dördüncü günü Zəkəriyyəyə Rəbbin sözü nazil oldu. **2** O vaxt Bet-El əhalisi Sar-Eseri, Reqem-Meleki və onun adamlarını Rəbbin hüzuruna yalvarmağa göndərdi ki, **3** Ordular Rəbbinin evində olan kahinlərlə peyğəmbərlərdən «İllərlə etdiyimiz kimi beşinci ayda yenə də oruc tutub ağlayaqmı?» deyə soruşsunlar. **4** Onda mənə Ordular Rəbbinin bu sözü nazil oldu: **5** «Bütün ölkə xalqına və kahinlərə söylə: “Yetmiş il ərzində beşinci və yeddinci aylarda Oruc tutub yas saxladığınız zaman Mənim üçünmü oruc tuturdunuz? **6** Yeyib-içdiyiniz zaman Özünüz üçün yeyib-içmirdinizmi?” **7** Yerusəlim əmin-amanlıq içində yaşayarkən, ətrafındakı şəhərlər, Negev və yamaclı-düzənlikli bölgədə insanlar sakin olarkən Rəbb indi dediyi bu sözləri əvvəlki peyğəmbərlər vasitəsilə söyləməmişdimi?» **8** Zəkəriyyəyə Rəbbin bu sözü nazil oldu: **9** «Ordular Rəbbi belə deyir: “Düzgün və ədalətlə mühakimə edin. Hər kəs bir-birinə məhəbbət və mərhəmət göstərsin. **10** Dul qadına, yetimə, qəribə və yoxsula zülm etməyin. Ürəyinizdə bir-birinizə qarşı pis niyyətlər tutmayın”. **11** Ancaq onlar eşitməkdən boyun qaçırdı, inadkarlıqla arxa çevirdi, eşitməmək üçün qulaqlarını bağladı. **12** Ordular Rəbbinin Öz Ruhu ilə əvvəlki peyğəmbərlər vasitəsilə göndərdiyi qanunu və nəsihətləri eşitməmək üçün ürəklərini almaz kimi sərtləşdirdilər. Buna görə də Ordular Rəbbi onlara çox qəzəbləndi. **13** Ordular Rəbbi deyir: “İndi ki Mən onları çağıranda qulaq asmadılar, onlar da çağıranda Mən qulaq asmayacağam. **14** Onları qasırğa kimi tanımadıqları millətlərin arasına səpələdim. Arxada qoyduqları torpaq elə viran qaldı ki, oraya gedib-gələn olmadı. Gözəl torpaq xaraba qaldı”».

8 Mənə Ordular Rəbbinin bu sözü nazil oldu: **2** Ordular Rəbbi belə deyir: «Sion üçün böyük qısqanclıq duyuram. Bəli, onu çox qısqanıram». **3** Rəbb belə deyir: «Siona qayıtdım, artıq Yerusəlimdə yaşayacağam. Yerusəlim Həqiqət şəhəri, Ordular Rəbbinin dağı Müqəddəs dağ çağırılacaq». **4** Ordular Rəbbi belə deyir: «Yenə Yerusəlim meydanlarında qoca kişilər və qadınlar oturacaq, hər kəs yaşı çox olduğuna görə əlinə əsa alacaq. **5** Şəhərin meydanları orada oynayan oğlan və qız uşaqları ilə dolacaq». **6** Ordular Rəbbi belə deyir: «O günlər bu xalqın sağ qalanlarının gözündə bu iş qeyri-mümkün görünürsə, Mənə də belə görünməlidirmi?» bəyan edir Ordular Rəbbi. **7** «Bax Mən Öz xalqımı şərq və qərb ölkələrindən qaytaracağam» deyir Ordular Rəbbi. **8** «Mən onları gətirəcəyəm və onlar Yerusəlimdə yaşayacaq. Onlar Mənim xalqım olacaq, Mən də sədaqət və salehliklə onların Allahı olacağam». **9** Ordular Rəbbi belə deyir: «Ordular Rəbbinin evinin – məbədin tikilməsi üçün təməli qoyulan gün orada peyğəmbərlərin dediyi bu sözləri o vaxt eşidənlər, qoy qolunuza güc gəlsin. **10** O vaxtdan əvvəl insan yaxud heyvana heç bir əvəz verilmirdi. Düşmən üzündən heç kəs əmin-amanlıq içində gedib-gələ bilmirdi. Çünki adamları bir-birinin üstünə salışdırmışdım. **11** Ancaq indi bu xalqın sağ qalanları ilə əvvəlki kimi rəftar etməyəcəyəm» bəyan edir Ordular Rəbbi. **12** «Çünki əkilən toxum bəhərli olacaq: tənək bəhrəsini, torpaq məhsulunu, göylər şehini verəcək. Bunların hamısını bu xalqın sağ qalanlarına mülk olaraq verəcəyəm. **13** Sizi qurtaracağam, ey Yəhuda və İsrail nəsli. Siz necə millətlər arasında lənət hədəfi oldunuzsa, indi bərəkət qaynağı olacaqsınız. Qorxmayın, qolunuza güc gəlsin». **14** Ordular Rəbbi belə deyir: «Atalarınız Məni qəzəbləndirən zaman başınıza fəlakət gətirmək istədim və fikrimdən dönmədim» deyir Ordular Rəbbi. **15** «İndi isə Yerusəlimə və Yəhuda nəslinə yenə yaxşılıq etmək fikrindəyəm. Siz qorxmayın! **16** Belə edin: hər kəs öz qonşusuna həqiqəti söyləsin, əmin-amanlıq üçün şəhər darvazalarında sədaqət və ədalətlə mühakimə edin. **17** Bir-birinizə qarşı ürəyinizdə pis niyyət tutmayın, yalandan and içməkdən əl çəkin, çünki bunların hamısı Mənim nifrət etdiyim şeylərdir» bəyan edir Rəbb. **18** Mənə Ordular Rəbbinin bu sözü nazil oldu: **19** Ordular Rəbbi belə deyir: «Dördüncü, beşinci, yeddinci və onuncu ayların orucları Yəhuda xalqı üçün sevinc və şadlıq dolu gözəl bayramlar olacaq. Ancaq siz düzgünlüyü və əmin-amanlığı sevin». **20** Ordular Rəbbi belə deyir: «Hələ çoxlu xalq, çoxlu şəhərin əhalisi də gələcək. **21** Bir şəhərdə yaşayanlar başqa şəhərə gedib deyəcək: “Gəlin

yola düşək, Rəbbin hüzurunda yalvaraq, Ordular Rəbbini axtaraq. Mən də gedirəm". **22** Bir çox xalqlar və qüdrətli millətlər Ordular Rəbbini axtarmaq və Rəbbin hüzurunda yalvarmaq üçün Yerusəlimə gələcək». **23** Ordular Rəbbi deyir: «O günlərdə müxtəlif dillərdə danışan millətlərdən olan on adam bir Yəhudinin ətəyindən yapışıb "qoy sizinlə gedək, çünki Allahın sizinlə olduğunu eşitmişik" deyəcək».

9 Bu xəbərdarlıq Xadrak ölkəsi və onun rahatlıq yeri Dəməşq şəhəri barəsində nazil olan Rəbbin sözüdür, çünki insanların və bütün İsrail qəbilələrinin gözü Rəbbə baxır. **2** Bu söz oranın sərhədində olan Xamat şəhərinə, çox tərəqqi etmiş Sur və Sidon şəhərlərinə də aiddir. **3** Sur özünə bir qala tikdi, torpaq qədər gümüş, küçə palçığı qədər saf qızıl yığdı. **4** Amma Rəbb onu qovacaq, dənizdəki gücünü yox edəcək, od onu yandırıb-yaxacaq. **5** Aşqelon bunu görüb qorxacaq, Qəzzə də çox ağrı çəkəcək, Eqron da eləcə, çünki ümidi sönəcək. Qəzzədə padşah olmayacaq, Aşqelon sakinsiz qalacaq. **6** Aşdodda bic doğulanlar yaşayacaq, Filiştlilərin qürurunu qıracağam. **7** Ağızlarından qanı daman əti, dişlərinin arasından haram yeməkləri alacağam. Onların sağ qalanları Allahımıza məxsus olub Yəhudanın bir nəsli kimi olacaq. Eqronlular da Yevuslular kimi olacaq. **8** Hücum edən ordulara qarşı evimin ətrafında ordugah quracağam. Heç bir istilaçı daha xalqımın üzərinə tökülməyəcək. Çünki artıq xalqıma Mən keşik çəkirəm. **9** Ey Sion qızı, böyük sevinclə coş, Ey Yerusəlim qızı, hayqır! Bax padşahın sənə tərəf gəlir. O ədalətli və xilaskardır. O itaətkardır və bir eşşəyə – Eşşəyin balası olan sıpaya minib gəlir. **10** Döyüş arabalarını Efrayimdən, Atları Yerusəlimdən uzaqlaşdıracağam. Döyüş kamanları qırılacaq. Padşahınız millətlərə sülh elan edəcək. Onun hökmranlığı dənizdən dənizə, Çaydan yer üzünün qurtaracağınadək hər yerə uzanacaq. **11** Sizə gəlincə, əhd qurbanının qanından ötrü Sürgündəki xalqınızı Susuz quyudan çıxarıb xilas edəcəyəm. **12** Qalanıza qayıdın, Ey ümid edən əsirlər! Bu gün sizə bildirirəm ki, Sizə zəhmətinizin ikiqat əvəzini verəcəyəm. **13** Yəhudanı Özüm üçün kaman kimi çəkəcəyəm, Efrayimi ox kimi ona qoyacağam. Ey Sion, övladlarını Yunan övladlarının üstünə qaldıracağam. Səni bir döyüşçü qılıncı tək edəcəyəm. **14** Onda Rəbb xalqının üzərində görünəcək, Onun oxu şimşək kimi çaxacaq. Xudavənd Rəbb şeypur çalacaq, Cənub qasırğaları ilə irəli gedəcək. **15** Onları Ordular Rəbbi qoruyacaq. Düşmənlərini tələf edəcəklər, Sapand daşları ilə qırıb-çatacaqlar. Onların qanını şərab kimi içib hay-küy salacaqlar. Qurban qanı tökülən qablar kimi, Qurbangahın künc-bucaqları kimi Qanla dolu olacaqlar. **16** O gün özlərinin Allahı Rəbb Xalqının sürüsü kimi onları xilas edəcək. Onlar Onun torpağında Tac daş-qaşı kimi parıldayacaq. **17** Necə yaraşıqlı, necə gözəl olacaqlar! Oğlanlar taxılla, Qızlar təzə şərabla gücə gələcək.

10 Yaz yağışı mövsümündə Rəbdən, şimşək çaxdıran Rəbdən Yağış istəyin. O, insanlara bolluca yağış və Hər kəsin tarlasına ot verəcək. **2** Ancaq ev bütlərindən alınan vədlər boş şeydir. Falçılar boş görüntülər görür, Mənasız yuxular danışaraq əbəs yerə təsəlli verir. Buna görə də xalq sürü kimi dağınıqdır, Zəhmət çəkirlər, çünki bir çoban yoxdur. **3** Rəbb deyir: «Çobanlara qarşı qəzəbim alovlandı, Başçılarına cəza verəcəyəm. Ordular Rəbbi Öz sürüsü olan Yəhuda nəslinin qayğısını çəkəcək. Onlar əzəmətli döyüş atları kimi olacaq. **4** Künc daşı, çadır payası, Döyüş kamanı ondan olacaq. Bütün xalq başçıları ondan çıxacaq. **5** Onlar döyüşdə Düşməni küçələrdə palçıqda tapdalayan İgidlər kimi olacaq, Rəbb onlarla olduğu üçün döyüşəcəklər, Süvariləri utandıracaqlar. **6** Yəhuda nəslini qüvvətləndirəcəyəm, Yusif xalqını qurtaracağam. Sürgündən geri qaytaracağam, Çünki onlara acıyıram. Elə edəcəyəm ki, sanki onları Heç əvvəlcədən rədd etməmişəm. Çünki Mən onların Allahı Rəbbəm, Onlara cavab verəcəyəm. **7** Efrayimlilər igidlər kimi olacaq, Şərab içmiş kimi ürəkləri coşacaq. Övladları bunu görüb sevinəcək, Ürəkləri Rəbdə sevinc tapacaq. **8** Fit çalıb onları toplayacağam, Çünki Mən onları satın almışam. Əvvəllər necə çoxalırdılarsa, İndi də eləcə çoxalacaqlar. **9** Onları xalqlar arasına səpələdimsə də, Uzaq ölkələrdə Məni yada salacaqlar. Övladları ilə birgə sağ qalacaq və Geri qayıdacaqlar. **10** Mən onları yenə Misir ölkəsindən gətirəcək, Aşşurdan toplayacağam. Onları Gilead torpağına, Livana gətirəcəyəm. Onlara kifayət qədər yer tapılmayacaq. **11** Əziyyət dənizindən keçəcəklər, Dənizin dalğaları sakitləşəcək, Nilin bütün dərin suları quruyacaq. Aşşurun qüruru alçaldılacaq, Misirin padşahlıq əsası əlindən düşəcək. **12** Onları Rəbdə qüvvətləndirəcəyəm, Onlar da Rəbbin adı ilə yaşayacaq» Rəbb belə bəyan edir.

11 Ey Livan, qapılarını aç ki, Od sənin sidr ağaclarını yandırıb-yaxsın. **2** Ey şam ağacı, fəryad et, Çünki sidr ağacı yıxıldı, Hündür ağaclar məhv oldu. Fəryad edin, ey Başan palıdları, Qalın meşənin ağacları böyrü üstə aşdı. **3** Çobanların

fəryadını eşit, Çünki onların fəxr etdikləri Otlaqları məhv oldu. Cavan aslanların nəriltisinə qulaq as, Çünki İordan çayının kənarındakı sıx meşə yox oldu. **4** Allahım Rəbb belə deyir: «Kəsmək üçün ayrılmış sürünü sən otar. **5** O sürünün qoyunlarını alanlar onları kəssə də, təqsirsiz qalır. Onları satanlar isə "Rəbbə alqış olsun ki, dövlətli oldum" deyir. Çobanlar öz sürülərinə acımır. **6** Mən də daha ölkədə yaşayan xalqa acımayacağam» bəyan edir Rəbb. «Hər kəsi öz qonşusuna və padşahına təslim edəcəyəm. Ölkəni dağıdacaqlar, Mən də xalqı əllərindən qurtarmayacağam. **7** Buna görə də kəsmək üçün ayrılmış sürünün zəifləri otardım. Özümə iki dəyənək götürdüm, birini "Lütf", o birini isə "Birlik" adlandırdım və sürünü otarmağa başladım. **8** Bircə ayın içində üç çobanı işdən qovdum, çünki onların əlindən təngə gəlmişdim, onların da Məndən zəhləsi gedirdi. **9** Sonra sürüyə dedim: "Daha sizi otarmayacağam. Ölən ölsün, kəsilən kəsilsin, yerdə qalanlar da bir-birlərinin ətini yesin". **10** Sonra "Lütf" adlı dəyənəyimi götürdüm və bütün xalqlarla bağladığım əhdi pozmaq üçün onu qırdım. **11** Beləcə əhd o gün pozuldu. Sürünün Mənə qulaq asan zəifləri bunun Rəbbin sözü olduğunu anladı. **12** Mən onlara dedim: "Əgər bu sizə xoşdursa, Mənim muzdumu verin, əgər belə deyilsə, verməyin". Onlar Mənə muzd olaraq otuz gümüş verdi. **13** Rəbb Mənə dedi: "Onların Məni qiymətləndirdiyi bu yüksək muzdu dulusçuya at". Beləcə otuz gümüşü götürüb Rəbbin məbədində olan dulusçuya atdım. **14** Sonra Yəhuda ilə İsrail arasındakı qardaşlığı pozmaq üçün "Birlik" adlı o biri dəyənəyimi də qırdım. **15** Rəbb mənə dedi: "Yenə ağılsız bir çobanın əşyalarını özün üçün götür. **16** Mən ölkəyə elə bir çoban qoyacağam ki, oğurlananlara baxmayacaq, itmişləri axtarmayacaq, xəstələri sağaltmayacaq, sağlamları bəsləməyəcək. Ancaq kök qoyunların ətini yemək, pəncələrini kəsməklə məşğul olacaq. **17** Sürünü tərk edən yaramaz çobanın vay halına! Qılınc onun qolunu və sağ gözünü vursun! Qoy onun qolu qurusun, sağ gözü kor olsun!"»

12 Bu xəbərdarlıq İsrail barədə nazil olan Rəbbin sözüdür: göyləri yayan, yerin təməlini qoyan, insanın içindəki ruha şəkil verən Rəbb belə bəyan edir: **2** «Bax Yerusəlimi ətrafındakı bütün xalqları səndələdən şərab dolu kasa edəcəyəm. Yerusəlim kimi Yəhuda da mühasirəyə alınacaq. **3** O gün Yerusəlimi bütün xalqlar üçün ağır bir daş edəcəyəm. Onu qaldıranların hamısı ağır yaralanacaq. Dünyanın bütün millətləri ona qarşı birləşəcək. **4** O gün hər atı dəhşətə, süvarisini dəliliyə düçar edəcəyəm» bəyan edir Rəbb, «Mən Yəhuda nəslinə göz qoyacağam, amma o biri xalqların bütün atlarını kor edəcəyəm. **5** Onda Yəhuda başçıları ürəklərində deyəcək: "Özlərinin Allahı Ordular Rəbbinin ucbatından Yerusəlimdə yaşayanlar mənim üçün qüvvə olub". **6** O gün Yəhuda başçılarını odunların arasında yanan bir manqal, dərzlərin ortasında alovlanan bir məşəl kimi edəcəyəm. Hər tərəfdə – sağda və solda olan bütün xalqları yandırıb məhv edəcəklər. Yerusəlimlilər isə yenə öz şəhərlərində yaşayacaq. **7** Mən Rəbb əvvəlcə Yəhuda xalqının məskənlərini qurtaracağam. Ona görə ki Davud nəsli və Yerusəlimdə yaşayanlar Yəhudadan çox şərəfli olmasın. **8** Mən Rəbb o gün Yerusəlimdə yaşayanları qoruyacağam. O gün onların arasında ən gücsüz adam Davud kimi, Davud nəsli isə Allah kimi, onlara başçılıq edən Rəbbin mələyi kimi olacaq. **9** O gün Yerusəlimə hücum etmək üçün gələn bütün millətləri məhv etməyə çalışacağam. **10** Davud nəsli və Yerusəlimdə yaşayanların üzərinə lütf və yalvarış ruhunu tökəcəyəm. Onlar Mənə – bədənini deşdikləri şəxsə baxacaq və vahid oğluna yas tutan adam kimi ona yas tutacaq, ilk oğlu üçün dərd çəkən adam kimi dərd çəkəcək. **11** O gün Yerusəlimdə böyük matəm olacaq, Megiddo düzənliyində, Hadad-Rimmonda olduğu kimi böyük matəm olacaq. **12** Ölkədə hər nəsil öz içində yas tutacaq: Davud nəsli ayrı, qadınları ayrı, Natan nəsli ayrı, qadınları ayrı, **13** Levi nəsli ayrı, qadınları ayrı, Şimey nəsli ayrı, qadınları ayrı yas tutacaq. **14** Bütün qalan nəsilləri ayrı-ayrı, qadınları isə ayrı yas tutacaq.

13 O gün Davud nəslini və Yerusəlimdə yaşayanları günahdan və murdarlıqdan təmizləmək üçün bir bulaq açılacaq. **2** O gün ölkədən bütlərin adını birdəfəlik siləcəyəm, onlar bir daha xatırlanmayacaq. Yalançı peyğəmbərləri də, natəmiz ruhu da ölkədən uzaqlaşdıracağam» bəyan edir Ordular Rəbbi. **3** «Əgər kimsə yenə peyğəmbərlik etsə, onu dünyaya gətirmiş ata-anası ona deyəcək: "Sən yaşaya bilməzsən, çünki Rəbbin adı ilə yalan söyləmisən". Sonra isə peyğəmbərlik edəndə öz ata-anası onun bədənini deşəcək. **4** O gün hər peyğəmbər peyğəmbərlik edərkən ona nazil olan görüntüdən utanacaq. O daha insanları aldatmaq üçün tüklü paltar geyməyəcək. **5** O deyəcək: "Mən peyğəmbər deyiləm, əkinçiyəm. Cavanlığımda bir adam məni özünə qul etdi". **6** O biri ondan soruşacaq: "Bəs sinəndəki bu yaralar nədir?" O isə "dostlarımın evində aldığım yaralardır" deyəcək. **7** Oyan, ey qılınc, Çobanımın, yaxınımın üstünə get» Bəyan edir Ordular Rəbbi. «Çobanı vur, Qoyunları pərən-pərən olsun. Mən

də əlimi kiçiklərə qarşı qaldıracağam. **8** Bütün ölkədə Xalqın üçdə ikisi vurulub-öldürüləcək, Üçdə biri isə sağ qalacaq» Bəyan edir Rəbb. **9** «Qalan üçdə birini oda salacağam, Onları gümüşü təmizləyən kimi təmizləyəcəyəm. Qızılı yoxlayan kimi yoxlayacağam. Onlar Mənim adımı çağıracaq, Mən də onlara cavab verib "Bunlar Mənim xalqımdır" deyəcəyəm, Onlar da "Rəbb Allahımızdır" deyəcək.

14 Budur, Rəbbin günü gəlir! Ey Yerusəlim xalqı, sənin qarət olunmuş mallarını gözlərin önündə bölüşdürəcəklər. **2** Mən bütün millətləri Yerusəlimə qarşı müharibə etmək üçün toplayacağam. Şəhər ələ keçiriləcək, evlər qarət ediləcək, qadınlara təcavüz ediləcək. Şəhər əhalisinin yarısı sürgünə göndəriləcək, amma qalanların şəhərdən kökü kəsilməyəcək. **3** O zaman Rəbb çıxıb müharibə günündə necə döyüşdüsə, eləcə o millətlərə qarşı döyüşəcək. **4** O gün Onun ayaqları Yerusəlimin önündə – şərq tərəfində olan Zeytun dağının üzərində duracaq. Zeytun dağı şərqə və qərbə doğru ortadan yarılıb çox böyük bir vadi olacaq. Dağın yarısı şimala, yarısı cənuba çəkiləcək. **5** Siz isə dağlarımdakı vadi ilə qaçacaqsınız, çünki dağlardakı vadi Aselə qədər uzanacaq. Yəhuda padşahı Uzziyanın dövründə zəlzələ olarkən necə qaçdınızsa, eləcə qaçacaqsınız. O zaman Allahım Rəbb bütün müqəddəslərlə birgə gələcək. **6** O gün işıq olmayacaq, işıq verən göy cisimləri qaralacaq. **7** Yalnız Rəbbin bildiyi xüsusi bir gün olacaq. Gecə də, gündüz də olmayacaq. Axşam vaxtı işıqlı olacaq. **8** O gün Yerusəlimdən həyat verən sular axacaq. Suların yarısı Şərq dənizinə, yarısı isə Qərb dənizinə axacaq. Yayda da, qışda da belə olacaq. **9** Rəbb bütün dünyanın padşahı olacaq. O gün yalnız Rəbb və Onun adı ucalacaq. **10** Bütün ölkə Gevadan Yerusəlimin cənubundakı Rimmona qədər Arava düzənliyi kimi olacaq. Amma Yerusəlim yüksəklikdə olacaq, Binyamin darvazasından ilk darvazanın yerinə, Künc darvazasına, Xananel qülləsindən padşahın üzümsıxanlarına qədər öz yerində duracaq. **11** İnsanlar orada sakin olub asayiş içində yaşayacaq. Yerusəlim bir daha məhvə düçar olmayacaq. **12** Yerusəlimə hücum edən bütün xalqları Rəbb bu bəla ilə cəzalandıracaq. Ayaq üstə olanda bədənləri, hədəqələrindəki gözləri, ağızlarındakı dilləri çürüyəcək. **13** O gün Rəbb onları böyük təlaşa düçar edəcək. Hər kəs qonşusunun əlini tutacaq, bir-birinin üstünə hücum çəkəcək. **14** Yəhudalılar da Yerusəlimdə vuruşacaq. Ətrafdakı bütün millətlərin sərvəti, çoxlu miqdarda qızıl, gümüş və paltar toplanacaq. **15** Düşmən ordugahlarındakı bütün heyvanlar da – atlar, qatırlar, dəvələr və eşşəklər bu cür bəlaya düçar olacaq. **16** Yerusəlimə hücum edən millətlərdən sağ qalanların hamısı Ordular Rəbbi olan Padşaha səcdə etmək və Çardaqlar bayramını keçirmək üçün hər il Yerusəlimə gedəcək. **17** Əgər yer üzündəki nəsillərdən hansısa Ordular Rəbbi olan Padşaha səcdə etmək üçün Yerusəlimə getməsə, onun ölkəsinə yağış yağmayacaq. **18** Misirlilər nəsli Yerusəlimə getməsə, onların torpağı suvarılmayacaq. Rəbb onlara da Çardaqlar bayramını keçirmək üçün Yerusəlimə getməyən bütün millətlərə verdiyi cəzanı verəcək. **19** Misirlilərə və Çardaqlar bayramını keçirmək üçün Yerusəlimə getməyən bütün millətlərə belə cəza veriləcək. **20** O gün atların zınqırovları üzərinə "Rəbbə həsr edilmiş" sözləri yazılacaq. Rəbbin evindəki qazanlar da qurbangahın önündəki ləyənlər kimi olacaq. **21** Yerusəlim və Yəhudada hər qazan Ordular Rəbbinə həsr olunacaq. Qurban kəsən adamların hamısı gəlib bu qazanlardan qurban ətini bişirmək üçün istifadə edəcək. O gün Ordular Rəbbinin evində artıq Kənanlı qalmayacaq».

Malaki

1 Bu xəbərdarlıq Rəbbin Malaki vasitəsilə İsrailə
dediyi sözdür. **2** Rəbb «sizi sevdim» deyir.
Ancaq siz «Bizi necə sevdin?» deyib soruşursunuz.
Rəbb də cavab verir: «Esav Yaqubun qardaşı
deyildimi? Amma Mən Yaqubu sevdim, **3**
Esava isə nifrət etdim. Onun dağlarını viran
etdim, mirasını çöl çaqqallarına verdim». **4**
Edomlular deyir: «Biz əzildik, amma yenidən
xarabalıqları bərpa edəcəyik». Ancaq Ordular
Rəbbi belə deyir: «Qoy onlar qursun, amma
Mən yıxacağam. Onların ölkəsi pislik ölkəsi,
özləri isə həmişə Rəbbin qəzəbləndiyi xalq olaraq
tanınacaq». **5** Siz bunu gözlərinizlə görəndə «Rəbb
İsrail sərhədlərindən kənarda da əzəmətlidir!»
deyəcəksiniz. **6** Ordular Rəbbi sizə deyir: «Ey
adıma hörmət etməyən kahinlər! Oğul atasına,
qul ağasına hörmət göstərir. Əgər Mən atayamsa,
hanı Mənə hörmətiniz? Əgər ağayamsa, hanı
Məndən qorxunuz? Ancaq siz "Adına necə hörmət
etmədik?" deyib soruşursunuz. **7** Qurbangahımın
üzərində murdar çörək təqdim edirsiniz, hələ
"Səni necə murdar etdik?" deyib soruşursunuz.
"Rəbbin süfrəsinə hörmət etmək lazım deyil"
deməklə belə edirsiniz. **8** Kor heyvanı qurban
olaraq gətirmək pis iş deyilmi? Topal yaxud
xəstə heyvan qurban etmək pis iş deyilmi? Belə
bir heyvanı öz valinə təqdim et, gör səndən
razı qalırmı yaxud səni qəbul edirmi?» deyir
Ordular Rəbbi. **9** «İndi bizə lütf etməsi üçün
Allaha yalvarın. Siz belə qurbanlar gətirərkən O
heç sizi qəbul edərmi?» deyir Ordular Rəbbi. **10**
«Kaş ki aranızdan bir nəfər qurbangahımda boş-
boşuna od yandırmamaq üçün məbədin qapılarını
bağlayaydı! Mən sizdən razı deyiləm, gətirəcəyiniz
qurbanları da qəbul etməyəcəyəm» deyir Ordular
Rəbbi. **11** «Günəşin çıxdığı yerdən batdığı yerə
qədər Mənim adım millətlər arasında əzəmətli
olacaq. Hər yerdə adıma buxur yandırılacaq, pak
təqdimlər gətiriləcək. Çünki millətlər arasında
adım əzəmətli olacaq» deyir Ordular Rəbbi. **12**
«Siz "Rəbbin süfrəsi murdardır, çörəyinə isə
hörmət etmək lazım deyil" deyərək adımın
müqəddəsliyini pozursunuz. **13** Üstəlik "bu nə
zəhmətdir" deyə Mənə burun sallayırsınız» deyir
Ordular Rəbbi. «Siz qurban olaraq oğurluq, çolaq,
xəstə heyvan gətirirsinizsə, Mən onu sizdən qəbul
edəcəyəmmi?» deyə soruşur Rəbb. **14** «Sürüsündən
nəzir etdiyi erkək heyvan əvəzinə Rəbbə qüsurlu
heyvan qurban edən fırıldaqçıya lənət olsun!
Çünki Mən böyük bir padşaham və adım millətlər
arasında zəhmlidir» deyir Ordular Rəbbi.

2 «İndi, ey kahinlər, bu əmr sizin üçündür». **2** Ordular Rəbbi deyir: «Əgər sözə qulaq asmasanız, adıma izzət verməyi ürəkdən istəməsəniz, üzərinizə lənət yağdırıb xeyir-dualarınızı lənətə çevirəcəyəm. Bəli, Mən onları lənətlədim. Çünki Məni izzətləndirməyi ürəkdən istəmirsiniz. **3** Mən sizin nəslinizi məzəmmət edəcəyəm. Bayramlarınızda qurban etdiyiniz heyvanların təzəyini üzünüzə çırpacağam, siz onunla birgə atılacaqsınız. **4** Onda biləcəksiniz ki, Mən bu əmri Levi ilə bağladığım əhdimin yaşaması üçün sizə göndərmişəm» deyir Ordular Rəbbi. **5** «Onunla həyat və sülh verən bir əhd bağladım, Mənə hörmət etdiyi təqdirdə bunları ona verdim. O da Məndən qorxub adıma hörmət göstərdi. **6** Onun dilindən həqiqi nəsihət çıxardı, ağzından hiylə çıxmazdı. O, sülh və düzlük içində Mənimlə bir yol gedirdi. Çoxunu da günah yolundan qaytarmışdı. **7** Kahinin ağzı biliyi qorumalı, insanlar onun dilində nəsihət axtarmalıdır. Çünki o, Ordular Rəbbinin elçisidir. **8** Ancaq siz yoldan azdınız və nəsihətinizlə çox adamı günaha çəkdiniz. Levi ilə bağladığım əhdi pozdunuz» deyir Ordular Rəbbi. **9** «Siz Mənim yollarımla getmədiniz, qanunla bağlı məsələlərdə tərəfkeşlik etdiniz. Buna görə də Mən bütün xalqın önündə sizi alçaldıb xəcalətli hala saldım». **10** Hamımızın atası bir deyilmi? Bizi eyni Allah yaratmadımı? Elə isə nə üçün biz atalarımızın bağladığı əhdi pozaraq öz qonşumuza xəyanət edirik? **11** Yəhuda xalqı xəyanət etdi. İsraildə və Yerusəlimdə iyrənc işlər edildi: Yəhudalılar yad allahlara tapınan qızlarla evlənərək Rəbbin sevdiyi müqəddəs yeri murdar etdi. **12** Bunu edən adam hətta keşik çəksə, cavabdeh olsa, Ordular Rəbbinə qurban gətirsə də, Rəbb onu Yaqubun icmasından qovsun. **13** Siz başqa bir şeyi də edirsiniz: ağlayıb sızlamaqla Rəbbin qurbangahını göz yaşları ilə doldurursunuz. Çünki Rəbb artıq gətirdiyiniz qurbanlara diqqət etmir, onları sizdən könül xoşluğu ilə qəbul etmir. **14** Siz «Nə üçün?» deyib soruşursunuz. Çünki Səninlə cavanlığında evləndiyin arvadın arasında Rəbb şahiddir. O qadın sənin yoldaşın və nikah əhdi ilə arvadın olduğu halda ona xəyanət etdin. **15** Allah sizi bir bədən olaraq yaratmadımı? Bədənlə də, ruhla da Ona aidsiniz. Bəs nə üçün bir? Çünki O Özü üçün xüsusi bir nəsil istəyirdi. Buna görə də özünüzü gözləyin. Qoy heç kəs cavanlığında evləndiyi arvadına xəyanət etməsin. **16** İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: «Mən nikahını pozub qəddarlığa bürünən adama nifrət edirəm. Buna görə də özünüzü gözləyin və xəyanət etməyin» Ordular Rəbbi deyir. **17** Dediklərinizlə Rəbbi yordunuz.

«Onu nə ilə yorduq?» deyə soruşursunuz. «Pislik edən hər kəs Rəbbin gözündə yaxşıdır və Rəbb onlardan razıdır» yaxud «Ədalət keşikçisi olan Allah haradadır?» deyərək Onu yordunuz.

3 «Budur, Mən Öz elçimi göndərirəm. O, önümdə yol hazırlayacaq. Axtardığınız Xudavənd qəflətən Öz məbədinə gələcək. Görmək arzusunda olduğunuz Əhd Mələyi gələcək» deyir Ordular Rəbbi. **2** «Ancaq Onun gələcəyi günə kim tab gətirə bilər? Zühur edəndə kim davam gətirə bilər? Çünki O, əridicinin odu, yuyucunun sabunu kimi olacaq. **3** O, gümüş əridib təmizləyən adam kimi rəftar edəcək: Levililəri saflaşdırıb qızıl və gümüşü təmizləyən kimi təmizləyəcək. Beləcə salehliklə Rəbbə qurbanlar gətirəcəklər. **4** Onda Yəhudanın və Yerusəlimin qurbanları əvvəlki vaxtlar, keçmiş illərdə olduğu kimi Rəbbə xoş gələcək. **5** Mən cəza vermək üçün sizə yaxınlaşacağam. Ovsunçulara, zinakarlara, yalandan and içənlərə, muzdurun, dul qadının, yetimin, qəribin haqqını tapdalayanlara – Məndən qorxmayanlara qarşı tezliklə şahid olacağam» Ordular Rəbbi belə deyir. **6** «Mən Rəbbəm və heç vaxt dəyişmirəm. Siz bunun üçün məhv olmadınız, ey Yaqub övladları! **7** Atalarınızın dövründən bəri qaydalarımdan döndünüz və onlara əməl etmədiniz. Mənə tərəf dönün, Mən də sizə tərəf dönərəm» deyir Ordular Rəbbi. «Siz "Necə dönək?" deyə soruşursunuz. **8** İnsan da Allahdan oğurlayarmı? Siz isə Məndən oğurlayırsınız. "Səndən nəyi oğurlayırıq?" deyə soruşursunuz. Onda birləri və təqdimləri oğurlayırsınız. **9** Siz böyük lənətə düçar oldunuz. Çünki bütün millət – hamınız Məndən oğurlayırsınız. **10** Bütün ondabirlərinizi anbara gətirin ki, məbədimdə ərzaq olsun». Ordular Rəbbi deyir: «Siz bununla Məni sınayın. Görəcəksiniz ki, göylərin pəncərələrini sizə açacağam, üzərinizə ehtiyaclarınızdan da çox bərəkət yağdıracağam. **11** Çəyirtkələri əkinlərinizi yeməyə qoymayacağam, tarlada meynəniz məhsulsuz qalmayacaq» deyir Ordular Rəbbi. **12** «Bütün millətlər sizi bəxtiyar sayacaq. Çünki ölkəniz gözəl bir yer olacaq» deyir Ordular Rəbbi. **13** «Mənə qarşı sərt sözlər söylədiniz» deyir Rəbb, «siz isə "Sənə qarşı nə söylədik?" deyə soruşursunuz. **14** Siz dediniz: "Allaha xidmət etmək faydasızdır. Ordular Rəbbinin buyruğunu yerinə yetirsək də, Onun önündə yas içində gəzsək də, bunlardan bizə nə xeyir oldu? **15** İndi biz məğrurları bəxtiyar sayırıq. Pislik edənlər işlərində uğur qazanır, Allahı sınayanlar da cəzadan qurtarır"». **16** O zaman Rəbdən qorxanlar bir-birləri ilə danışdı. Rəbb bu sözlərə qulaq asıb dinlədi. Rəbdən qorxub adına hörmət edənlər üçün Onun önündə bir yaddaş kitabı yazıldı. **17** Ordular Rəbbi deyir: «Fəaliyyətə keçdiyim gün onlar Mənə məxsus xalq olacaq. Bir ata özünə xidmət edən oğluna necə rəhm edərsə, Mən də onlara elə rəhm edəcəyəm. **18** O zaman siz salehlə pis adam, Allaha qulluq edənlə etməyən arasındakı fərqi yenə görəcəksiniz».

4 Ordular Rəbbi deyir: «Budur, soba kimi yanan o gün gəlir. Bütün məğrurlar və pislik edənlər saman kimi olacaq. Gələn o gün onları yandıracaq. Onlardan nə kök, nə də budaq qalacaq. **2** Ancaq adıma hörmət edən sizlər üçün şüalarında şəfa olan salehlik günəşi doğacaq. Tövlədən buraxılan danalar kimi oynayacaqsınız. **3** Pis adamları tapdalayacaqsınız. Bu işləri etdiyim gün onlar sizin ayağınızın altında kül olacaq» deyir Ordular Rəbbi. **4** «Qulum Musanın qanununu – Xorevdə olarkən bütün İsrail üçün ona verdiyim qaydaları və hökmləri yadda saxlayın. **5** Rəbbin böyük və dəhşətli günü gəlməzdən qabaq İlyas peyğəmbəri sizin yanınıza göndərəcəyəm. **6** O, ataların ürəklərini oğullarına, oğullarının ürəklərini isə atalarına tərəf döndərəcək ki, daha Mən gəlib ölkəni lənətləyib məhv etməyim».

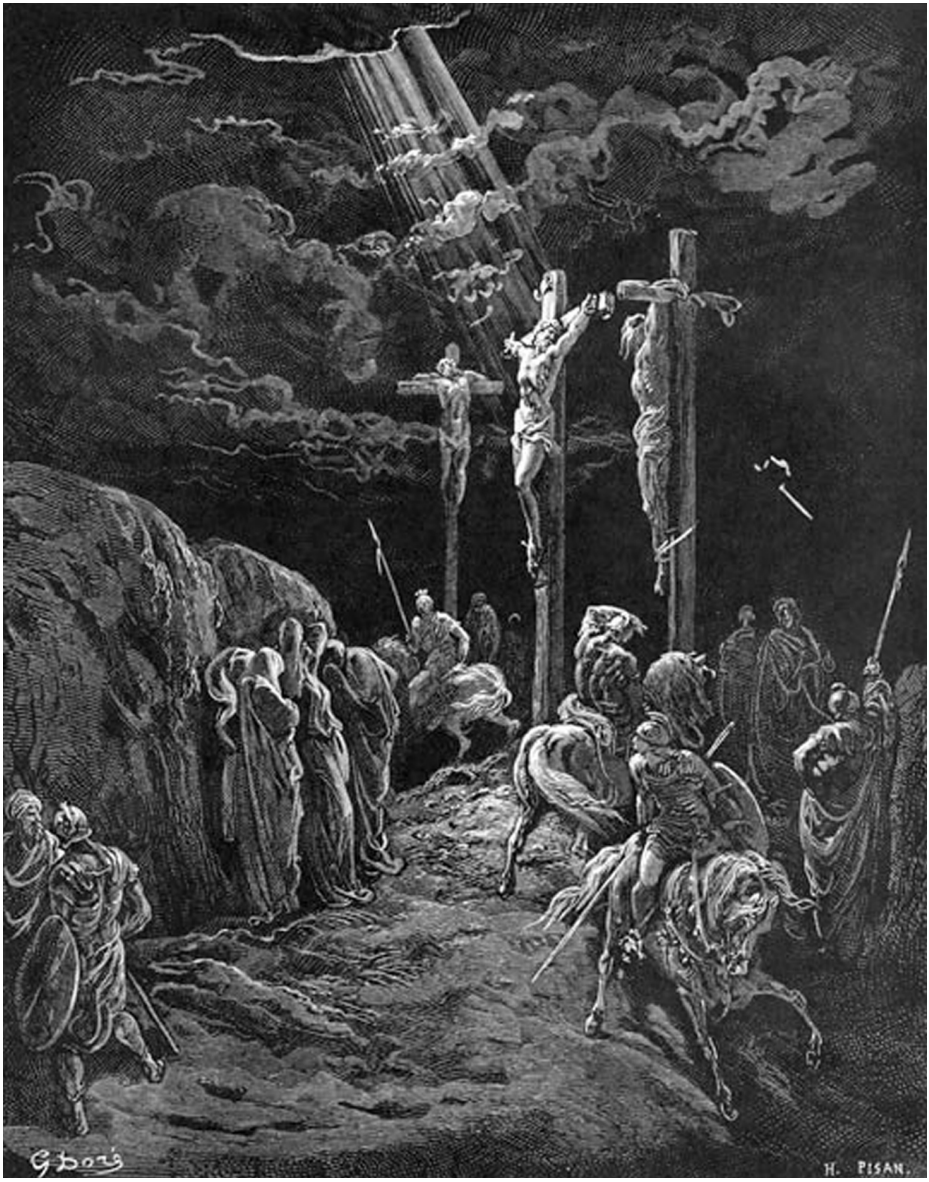

Amma İsa deyirdi: «Ata! Onları bağışla, çünki nə etdiklərini bilmirlər».
Onlar püşk ataraq paltarlarını aralarında bölüşdürdülər.
Luka 23:34

Matta

1 Davudun Oğlu, İbrahimin də Oğlu olan İsa
Məsihin nəsil şəcərəsi: **2** İbrahimdən İshaq
törədi. İshaqdan Yaqub törədi. Yaqubdan Yəhuda
və onun qardaşları törədi. **3** Yəhudadan Tamarın
doğduğu Peres və Zerah törədi. Peresdən Xesron
törədi. Xesrondan Ram törədi. **4** Ramdan
Amminadav törədi. Amminadavdan Naxşon
törədi. Naxşondan Salmon törədi. **5** Salmondan
Raxavın doğduğu Boaz törədi. Boazdan Rutun
doğduğu Oved törədi. Oveddən Yessey törədi.
6 Yesseydən padşah Davud törədi. Davuddan
Uriyanın arvadının doğduğu Süleyman törədi.
7 Süleymandan Rexavam törədi. Rexavamdan
Aviya törədi. Aviyadan Asa törədi. **8** Asadan
Yehoşafat törədi. Yehoşafatdan Yehoram törədi.
Yehoramdan Uzziya törədi. **9** Uzziyadan Yotam
törədi. Yotamdan Axaz törədi. Axazdan Xizqiya
törədi. **10** Xizqiyadan Menaşşe törədi. Menaşşedən
Amon törədi. Amondan Yoşiya törədi. **11** Babil
sürgünü zamanı Yoşiyadan Yekonya və onun
qardaşları törədi. **12** Babil sürgünündən sonra
Yekonyadan Şealtiel törədi. Şealtieldən Zerubbabil
törədi. **13** Zerubbabildən Avihud törədi. Avihuddan
Elyaqim törədi. Elyaqimdən Azur törədi. **14**
Azurdan Sadoq törədi. Sadoqdan Yaxin törədi.
Yaxindən Elihud törədi. **15** Elihuddan Eleazar
törədi. Eleazardan Mattan törədi. Mattandan
Yaqub törədi. **16** Yaqubdan Məryəmin əri
Yusif törədi. Məryəmdən də Məsih adlanan
İsa doğuldu. **17** Beləliklə, İbrahimdən Davuda
qədər olan bütün nəsillər on dörd nəsildir,
Davuddan Babil sürgününə qədər on dörd nəsildir,
Babil sürgünündən Məsihə qədər də on dörd
nəsildir. **18** İsa Məsihin doğulması belə oldu.
Anası Məryəm Yusifə nişanlanmışdı. Amma
birlikdə olmalarından əvvəl Məryəmin Müqəddəs
Ruhdan hamilə olduğu aşkar oldu. **19** Onun
nişanlısı Yusif saleh bir adam idi və Məryəmi
camaat arasında rüsvay etmək istəməyərək
gizlicə boşamaq niyyətinə düşdü. **20** Amma belə
düşündüyü halda Rəbbin bir mələyi röyada ona
görünüb dedi: «Davud oğlu Yusif! Məryəmi özünə
arvad etməkdən qorxma, çünki onun bətnindəki
körpə Müqəddəs Ruhdandır. **21** Məryəm bir Oğul
doğacaq və Onun adını İsa qoy, çünki O Öz xalqını
günahlarından xilas edəcək». **22** Bütün bunlar
Rəbbin peyğəmbər vasitəsilə söylədiyi bu söz
yerinə yetsin deyə baş verdi: **23** «Budur, bakirə
qız hamilə olub Oğlan doğacaq, adını İmmanuel
qoyacaqlar». «İmmanuel» «Allah bizimlədir»
deməkdir. **24** Yusif yuxudan oyananda Rəbbin
mələyinin buyurduğu kimi etdi və arvadını qəbul
etdi. **25** Amma Məryəm bir Oğul doğana qədər
Yusif onunla yaxınlıq etmədi. Doğulan Körpənin
adını İsa qoydu.

2 İsa padşah Hirodun dövründə Yəhudeyanın
Bet-Lexem şəhərində anadan olduqda müdrik
adamlar şərqdən Yerusəlimə gəlib **2** dedilər:
«Yəhudilərin anadan olmuş Padşahı haradadır?
Şərqdə Onun ulduzunu gördük və Ona səcdə
qılmağa gəldik». **3** Padşah Hirod bunu eşitdikdə
özü və bütün Yerusəlim xalqı təlaşa düşdü. **4** Hirod
xalqın bütün başçı kahinlərini və ilahiyyatçılarını
toplayaraq onlardan Məsihin harada doğulduğunu
soruşdu. **5** «Yəhudeyanın Bet-Lexem şəhərində»
dedilər. «Çünki peyğəmbər vasitəsilə belə yazılıb:
6 "Ey Yəhuda torpağındakı Bet-Lexem, sən Yəhuda
hökmdarları arasında ən kiçik deyilsən, Çünki
xalqım İsrailə çoban olan Hökmdar səndən
çıxacaq"». **7** Onda Hirod müdrik adamları gizlicə
çağırıb onlardan ulduzun göründüyü dəqiq vaxtı
öyrəndi. **8** «Gedin, Körpəni diqqətlə axtarın,
tapan kimi mənə xəbər verin ki, mən də gedib
Ona səcdə qılım» deyərək onları Bet-Lexemə
göndərdi. **9** Onlar padşahı dinlədikdən sonra yola
düşdülər. O vaxt şərqdə gördükləri ulduz onlara
yol göstərirdi. O, Körpənin olduğu yerin üzərinə
çatdıqda dayandı. **10** Onlar ulduzu gördükləri vaxt
çox sevindilər. **11** Evə girib Körpəni anası Məryəmlə
birlikdə gördülər və yerə qapanaraq Ona səcdə
qıldılar. Xəzinələrini açıb Ona hədiyyələri – qızıl,
kündür və mirranı təqdim etdilər. **12** Sonra röyada
Hirodun yanına qayıtmamaq üçün xəbərdarlıq
aldıqlarına görə başqa yolla öz ölkələrinə getdilər.
13 Müdrik adamlar yola düşəndən sonra Rəbbin
bir mələyi Yusifə röyada görünərək dedi: «Qalx,
Körpə ilə anasını götür, Misirə qaç. Mən sənə
xəbər verənə qədər orada qal. Çünki Hirod
Körpəni öldürmək üçün axtarmağa başlayır».
14 Beləliklə, Yusif qalxdı, həmin gecə Körpə
ilə anasını götürüb Misirə yollandı. **15** Hirod
ölənə qədər orada qaldı. Bu, Rəbbin peyğəmbər
vasitəsilə söylədiyi söz yerinə yetsin deyə baş
verdi: «Öz Oğlumu Misirdən çağırdım». **16**
Hirod müdrik adamlar tərəfindən axmaq yerinə
qoyulduğunu görəndə çox hiddətləndi. O, müdrik
adamlardan öyrəndiyi vaxta görə Bet-Lexem və
onun ətrafında yaşayan iki və iki yaşdan aşağı
körpə oğlan uşaqlarını öldürtdü. **17** Beləliklə,
Yeremya peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz
yerinə yetdi: **18** «Ramada bir səs eşidildi, Ağlaşma
və böyük fəryad səsləri! Rəhilə uşaqları üçün
ağlayır, Təsəlli istəmir. Çünki onlar daha yoxdur».
19 Hirod öləndən sonra Rəbbin bir mələyi Misirdə

Yusifə röyada görünüb **20** dedi: «Qalx, Körpə ilə anasını götür, İsrail ölkəsinə qayıt. Çünki Körpənin canını almaq istəyənlər öldü». **21** Yusif qalxdı, Körpə ilə anasını götürüb İsrail ölkəsinə qayıtdı. **22** Amma Arxelanın öz atası Hirodun yerinə Yəhudeya padşahı olduğunu eşidəndə oraya getməyə qorxdu. Röyada xəbərdarlıq alaraq Qalileya bölgəsinə getdi. **23** Gəlib Nazaret deyilən şəhərdə məskən saldı. Bu, peyğəmbərlər vasitəsilə söylənən «Ona Nazaretli deyiləcək» sözü yerinə yetsin deyə baş verdi.

3 O günlərdə Vəftizçi Yəhya Yəhudeya çölündə
vəz edərək meydana çıxdı. **2** O belə deyirdi:
«Tövbə edin! Çünki Səmavi Padşahlıq yaxınlaşıb».
3 Bu o adamdır ki, Yeşaya peyğəmbər onun
barəsində demişdi: «Səhrada nida edənin səsi
gəlir: "Rəbbin yolunu hazırlayın, Onun keçəcəyi
yerləri düz edin"». **4** Yəhya dəvə yununda paltar
geymiş, belinə dəri qurşaq bağlamışdı, yeməyi
çəyirtkə və çöl balı idi. **5** Yerusəlim sakinləri,
bütün Yəhudeya diyarından olanlar və İordan
ətrafında yaşayanlar Yəhyanın yanına gəlirdi. **6**
Onlar günahlarını etiraf edərək onun tərəfindən
İordan çayında vəftiz olunurdu. **7** Fariseylər və
sadukeylərdən çoxunun vəftiz olmaq üçün onun
yanına gəldiyini görən Yəhya onlara belə dedi: «Ey
gürzələr nəsli! Üzərinizə gələn qəzəbdən canınızı
qurtarmağı sizin beyninizə kim yeridib? **8** İndi isə
tövbəyə layiq bəhrə verin. **9** Ürəyinizdə "atamız
İbrahimdir" deyə düşünməyin. Mən sizə deyirəm:
Allah bu daşlardan İbrahimə övlad yaratmağa
qadirdir. **10** Artıq balta ağacların dibində yatır.
Beləliklə, yaxşı bəhrə verməyən hər ağac kəsilir və
oda atılır. **11** Mən sizi tövbəniz üçün su ilə vəftiz
edirəm, amma məndən sonra Gələn məndən daha
qüdrətlidir. Mən Onun çarıqlarını daşımağa belə,
layiq deyiləm. O sizi Müqəddəs Ruhla və odla vəftiz
edəcək. **12** Onun kürəyi əlindədir və xırmanını
sovuracaq, Öz taxılını anbara toplayacaq. Küləşi
isə sönməz odda yandıracaq». **13** O vaxt İsa Yəhya
tərəfindən vəftiz olmaq üçün Qalileyadan İordan
çayına, Yəhyanın yanına gəldi. **14** Yəhya Ona
mane olmaq istəyərək dedi: «Sən Məni vəftiz
etməlisən, Sən niyə mənim yanıma gəlirsən?» **15**
İsa ona cavab verdi: «Hələlik buna razı ol. Çünki
biz salehlik işini beləcə yerinə yetirməliyik». Onda
Yəhya razı oldu. **16** İsa vəftiz olunan kimi sudan
çıxdı. O vaxt göylər yarıldı və Allahın Ruhunun
göyərçin kimi endiyini və Öz üzərinə qonduğunu
gördü. **17** Göylərdən bir səda gəldi: «Bu Mənim
sevimli Oğlumdur, Ondan razıyam».

4 Bundan sonra İsa iblis tərəfindən sınağa
çəkilmək üçün Ruh tərəfindən səhraya aparıldı.
2 İsa qırx gün-qırx gecə oruc tutandan sonra acdı.
3 O zaman sınağaçəkən yaxınlaşıb Ona dedi: «Əgər
Sən Allahın Oğlusansa, bu daşlara əmr et ki, çörəyə
dönsün». **4** İsa ona belə cavab verdi: «"İnsan yalnız
çörəklə deyil, Allahın ağzından çıxan hər kəlmə
ilə yaşayar" deyə yazılmışdır». **5** Sonra iblis Onu
müqəddəs şəhərə gətirdi və məbədin qülləsinə
qoyub **6** dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, Özünü
aşağı at. Axı "Allah Sənə görə mələklərinə əmr
edər ki, Səni əlləri üstündə aparsınlar, Ayağın bir
daşa dəyməsin" deyə yazılmışdır». **7** İsa ona dedi:
«"Allahın Rəbbi sınama" deyə də yazılmışdır». **8**
İblis yenə İsanı çox yüksək bir dağa çıxartdı. Ona
dünyanın bütün padşahlıqlarını və şan-şöhrətini
göstərib dedi: **9** «Əgər Sən yerə qapanıb mənə
səcdə etsən, bütün bu şeyləri Sənə verəcəyəm».
10 İsa dedi: «Rədd ol, Şeytan! "Allahın Rəbbə səcdə
et və yalnız Ona ibadət et" deyə yazılmışdır». **11**
Bundan sonra iblis İsanı tərk etdi və mələklər
gəlib Ona xidmət edirdi. **12** İsa Yəhyanın həbs
olunduğunu eşitdikdə Qalileyaya qayıtdı. **13**
Nazaretdən çıxıb Zevulun və Naftali bölgəsində,
Qalileya gölü kənarında yerləşən Kefernahumda
məskən saldı. **14** Bu, Yeşaya peyğəmbər vasitəsilə
söylənən həmin söz yerinə yetsin deyə baş verdi:
15 «Zevulun və Naftali bölgələri, Dənizkənarı
yol, İordan çayının o biri tayı, Müxtəlif millətlər
yaşayan Qalileya – **16** Zülmətdə yaşayan xalq
Möhtəşəm bir işıq gördü. Ölüm kölgəsi diyarında
məskunlaşanların üzərinə Nur doğdu». **17** O
vaxtdan İsa vəz edib belə deməyə başladı: «Tövbə
edin! Çünki Səmavi Padşahlıq yaxınlaşıb». **18** İsa
Qalileya gölünün sahilində gəzərkən suya tor atan
iki qardaşı – Peter adlanan Şimonu və qardaşı
Andreyi gördü. Bu adamlar balıqçı idi. **19** İsa
onlara dedi: «Ardımca gəlin, Mən sizi elə balıqçı
edəcəyəm ki, insan tutacaqsınız». **20** Onlar dərhal
torları kənara atıb Onun ardınca getdilər. **21** İsa
oradan irəli gedib başqa iki qardaşı – Zavday oğlu
Yaqubu və qardaşı Yəhyanı gördü. Onlar ataları
Zavdayla birlikdə qayıqda torlarını düzəldirdilər.
İsa onları çağırdı. **22** Onlar da dərhal qayığı və
atalarını qoyub Onun ardınca getdilər. **23** İsa bütün
Qalileyanı gəzir, onların sinaqoqlarında öyrədir,
Səmavi Padşahlığın Müjdəsini vəz edir, xalq
arasında hər cür xəstəliyə və hər cür naxoşluğa
şəfa verirdi. **24** Onun haqqındakı xəbər bütün
Suriyaya yayıldı. Ona görə də İsanın yanına hər cür
xəstəlik və iztirab çəkənləri, cinlərə tutulmuşları,
epileptikləri və iflicləri gətirdilər. O da onlara
şəfa verdi. **25** Qalileyadan, Dekapolis bölgəsindən,

Yerusəlimdən, Yəhudeyadan və İordan çayının o biri tayından böyük izdihamlar İsanın ardınca gedirdi.

5 İsa izdihamı görüb dağa çıxdı. Oturan kimi şagirdləri Onun yanına gəldi. **2** İsa danışmağa başlayıb onları öyrədərək dedi: **3** «Nə bəxtiyardır ruhən yoxsullar! Çünki Səmavi Padşahlıq onlarındır. **4** Nə bəxtiyardır yaslı olanlar! Çünki onlar təsəlli tapacaq. **5** Nə bəxtiyardır həlimlər! Çünki onlar yer üzünü irs alacaq. **6** Nə bəxtiyardır salehlik üçün acıb-susayanlar! Çünki onlar doyacaq. **7** Nə bəxtiyardır mərhəmətli olanlar! Çünki onlara mərhəmət ediləcək. **8** Nə bəxtiyardır ürəyi təmiz olanlar! Çünki onlar Allahı görəcək. **9** Nə bəxtiyardır sülhyaradanlar! Çünki onlar Allahın övladları adlanacaq. **10** Nə bəxtiyardır salehlik uğrunda təqib edilənlər! Çünki Səmavi Padşahlıq onlarındır. **11** İnsanlar Mənə görə sizi təhqir edib təqib edəndə, yalan söyləyib sizə hər cür böhtan atanda siz nə bəxtiyarsınız! **12** Sevinin və şadlanın! Çünki göylərdə mükafatınız böyükdür. Axı sizdən qabaq gələn peyğəmbərləri də belə təqib ediblər. **13** Siz yer üzünün duzusunuz. Amma duz öz dadını itirərsə, nə ilə duzlanar? Artıq çölə atılıb insanlar tərəfindən tapdalanmaqdan başqa bir şeyə yaramaz. **14** Siz dünyanın nurusunuz. Dağın zirvəsində qurulan şəhər gizli qala bilməz. **15** Heç kim çırağı yandırıb qabın altına qoymaz. Əksinə, çıraqdana qoyar ki, evdəkilərin hamısını işıqlandırsın. **16** Eləcə də sizin nurunuz insanların qarşısında elə parlasın ki, onlar xeyirxah işlərinizi görüb göylərdə olan Atanızı izzətləndirsinlər. **17** Sanmayın ki, Mən Qanun və Peyğəmbərlərin sözlərini ləğv etmək üçün gəldim. Mən onları ləğv etmək üçün yox, yerinə yetirmək üçün gəldim. **18** Sizə doğrusunu deyirəm: göy və yer keçib getmədən, hər şey icra olmadan Qanundan ən kiçik bir hərf və ya bir nöqtə belə, yox olmayacaq. **19** Beləliklə, bu əmrlərdən ən kiçiyindən birini kim pozarsa və başqalarına da bu cür öyrədərsə, Səmavi Padşahlıqda ən kiçik sayılacaq. Amma kim bu əmrləri yerinə yetirər və başqalarına da öyrədərsə, Səmavi Padşahlıqda böyük sayılacaq. **20** Sizə bunu deyirəm: əgər sizin salehliyiniz ilahiyyatçılarla fariseylərin salehliyindən artıq olmasa, Səmavi Padşahlığa əsla girə bilməzsiniz. **21** Siz qədim zamanlarda adamlara "Qətl etmə, kim qətl edərsə, mühakiməyə məruz qalacaq" deyildiyini eşitmisiniz. **22** Mənsə sizə deyirəm ki, qardaşına hirslənən hər kəs mühakiməyə məruz qalacaq. Kim qardaşına "axmaq" deyərsə, Ali Şuranın hökmünə məruz qalacaq. Kim qardaşına "səfeh" deyərsə, cəhənnəm oduna məruz qalacaq. **(Geenna g1067)** **23** Buna görə də qurbangah qarşısına qurbanını gətirdiyin zaman yadına düşsə ki, qardaşının sənə qarşı bir şikayəti var, **24** qurbanını qurbangahın qarşısında qoy, get, əvvəlcə qardaşınla barış və ondan sonra gəl, qurbanını təqdim et. **25** Səni ittiham edənlə yolda ikən tez razılaş ki, o səni hakimə, hakim də səni mühafizəçiyə verməsin və zindana atılmayasan. **26** Sənə doğrusunu deyirəm: axırıncı qəpik-quruşunu verməyincə oradan əsla çıxmayacaqsan. **27** "Zina etmə" deyildiyini eşitmisiniz. **28** Mənsə sizə deyirəm ki, qadına şəhvətlə baxan hər adam artıq ürəyində onunla zina etmiş olur. **29** Əgər sağ gözün səni pis yola çəkərsə, onu çıxar at. Çünki sənin üçün bədən üzvlərindən birinin məhv olması bütün bədəninin cəhənnəmə atılmasından yaxşıdır. **(Geenna g1067)** **30** Əgər sağ əlin səni pis yola çəkərsə, onu kəs at. Çünki sənin üçün bədən üzvlərindən birinin məhv olması bütün bədəninin cəhənnəmə düşməsindən yaxşıdır. **(Geenna g1067)** **31** "Kim arvadını boşayarsa, ona talaq kağızı versin" deyilmişdir. **32** Mənsə sizə deyirəm ki, cinsi əxlaqsızlıqdan başqa bir səbəbə görə arvadını boşayan hər kəs onu zinaya sövq edir. Boşanmış qadınla evlənən də zina edir. **33** Yenə qədim zamanlarda adamlara "Yalandan and içmə, amma andlarını Rəbbin önündə yerinə yetir" deyildiyini eşitmisiniz. **34** Mənsə sizə deyirəm ki, heç and içmə, nə göyə, çünki o, Allahın taxtıdır; **35** nə yerə, çünki yer Onun ayaqlarının altındakı kətildir; nə də Yerusəlimə, çünki ora böyük Padşahın şəhəridir. **36** Başına da and içmə, çünki sən hətta bir dənə saçı belə, ağ və ya qara edə bilməzsən. **37** Ancaq sözünüzdə "bəli"niz bəli, "xeyr"iniz xeyr olsun. Bundan qalanı şər olandandır. **38** "Göz əvəzinə göz, diş əvəzinə diş" deyildiyini eşitmisiniz. **39** Mənsə sizə deyirəm ki, pis adama qarşı durma. Əksinə, sağ üzünə şillə vurana o birini də çevir. **40** Səni məhkəməyə verib köynəyini götürmək istəyənə üst paltarını da ver. **41** Kim səni min addım yol getməyə məcbur edirsə, sən onunla iki min addım yol get. **42** Səndən bir şey diləyənə ver, səndən borc istəyəni geri qaytarma. **43** "Qonşunu sev və düşməninə nifrət et" deyildiyini eşitmisiniz. **44** Mənsə sizə deyirəm ki, düşmənlərinizi sevin, sizi təqib edənlər üçün dua edin. **45** Belə ki siz göylərdə olan Atanızın övladları olasınız. Çünki O, günəşini həm pislərin, həm yaxşıların üzərinə doğurur, yağışını da həm salehlərin, həm də saleh olmayanların üzərinə yağdırır. **46** Əgər sizi sevənləri sevirsinizsə, nə mükafatınız olacaq?

Vergiyığanlar da belə etmirmi? **47** Əgər yalnız qardaşlarınızı salamlayırsınızsa, başqalarından artıq nə etmiş olursunuz? Bütpərəstlər də belə etmirmi? **48** Ona görə də Səmavi Atanız kamil olduğu kimi siz də kamil olun.

6 Ehtiyatlı olun, siz saleh iş görəndə bunu insanların önündə, onlara göstərmək üçün etməyin. Yoxsa göylərdə olan Atanızdan mükafat almazsınız. **2** Ona görə də sədəqə verdiyin zaman önündə şeypur səsi ilə car çəkmə. Çünki adamlar onları izzətləndirsin deyə ikiüzlülər sinaqoqlarda və küçələrdə belə edirlər. Sizə doğrusunu deyirəm: onlar mükafatlarını alıblar. **3** Amma sən sədəqə verdiyin zaman sol əlin sağ əlinin nə etdiyini bilməsin. **4** Belə ki verdiyin sədəqə gizli qalsın. Gizlində olanı görən Atan səni mükafatlandıracaq. **5** Dua etdiyiniz zaman da ikiüzlülər kimi olmayın. Çünki belələri adamlar onları görsün deyə sinaqoqlarda və küçə tinlərində durub dua etməyi sevirlər. Sizə doğrusunu deyirəm: onlar mükafatlarını alıblar. **6** Amma sən dua etdiyin zaman öz otağına gir və qapını örtüb gizlində olan Atana dua et. Gizlində olanı görən Atan səni mükafatlandıracaq. **7** Dua edəndə bütpərəstlər kimi boşboğazlıq etməyin. Çünki onlar düşünür ki, çox söz söyləməklə eşidiləcəklər. **8** Siz onlara bənzəməyin! Çünki Atanız nələrə ehtiyacınız olduğunu siz Ondan diləməzdən əvvəl bilir. **9** Buna görə siz belə dua edin: "Göylərdə olan Atamız, Adın müqəddəs tutulsun, **10** Padşahlığın gəlsin, Göydə olduğu kimi Yerdə də Sənin iradən olsun. **11** Gündəlik çörəyimizi bizə bu gün ver. **12** Bizə borclu olanları bağışladığımız kimi Bizim borclarımızı da bağışla. **13** Bizi sınağa çəkmə, Lakin bizi şər olandan xilas et. Çünki padşahlıq, qüdrət və izzət əbədi olaraq Sənindir. Amin". **14** Əgər başqa insanların təqsirlərini bağışlasanız, Səmavi Atanız da sizi bağışlayar. **15** Amma siz başqa insanları bağışlamasanız, Atanız da sizin təqsirlərinizi bağışlamaz. **16** Oruc tutduğunuz zaman ikiüzlülər kimi qaşqabaqlı gəzməyin. Onlar oruc tutduqlarını insanlara göstərmək üçün üzlərini tutqun hala salırlar. Sizə doğrusunu deyirəm: onlar mükafatlarını alıblar. **17** Amma sən oruc tutanda başına yağ çək və üzünü yu. **18** Belə ki insanlara deyil, gizlində olan Atana oruclu görünəsən. Gizlində olanı görən Atan səni mükafatlandıracaq. **19** Yer üzündə özünüzə xəzinələr yığmayın. Orada güvə və pas onları məhv edər ya da oğrular girib oğurlayar. **20** Bunun yerinə özünüzə göydə xəzinələr yığın. Orada nə güvə, nə pas onları məhv edər, nə də oğrular girib oğurlayar. **21** Çünki xəzinən haradadırsa, ürəyin də orada olacaq. **22** Bədənin çırağı gözdür. Əgər gözün sağlam olarsa, bütün bədənin də nurlu olacaq. **23** Yox, əgər gözün zəif görərsə, bütün bədənin qaranlıq olacaq. Əgər səndəki "nur" qaranlıqdırsa, zülmət nə qədər böyükdür! **24** Heç kim iki ağaya qulluq edə bilməz. Çünki ya birinə nifrət edib o birisini sevəcək ya da birinə bağlı qalıb o birisinə xor baxacaq. Siz həm Allaha, həm də sərvətə qulluq edə bilməzsiniz. **25** Buna görə sizə deyirəm: "Nə yeyəcəyik?" və ya "Nə içəcəyik?" deyə canınız üçün, "Nə geyinəcəyik?" deyə bədəniniz üçün qayğı çəkməyin. Can yeməkdən, bədən isə geyinməkdən daha vacib deyilmi? **26** Göydə uçan quşlara baxın: onlar nə əkir, nə biçir, nə də anbarlarda saxlayır. Amma Səmavi Atanız onları yedizdirir. Siz onlardan daha qiymətli deyilsinizmi? **27** Hansı biriniz qayğı çəkməklə ömrünü bir anlıq belə, uzada bilər? **28** Nəyə görə geyim üçün qayğı çəkirsiniz? Görün çöl zanbaqları necə böyüyür: onlar nə zəhmət çəkir, nə də ip əyirir. **29** Lakin sizə bunu deyirəm ki, bütün cah-calalı içində olan Süleyman belə, bunlardan biri kimi geyinməmişdi. **30** Ey imanı az olanlar, bu gün olub sabah ocağa atılan çöl otunu Allah belə geyindirirsə, sizi geyindirəcəyi daha da yəqin deyilmi? **31** Beləliklə, "Nə yeyəcəyik?", "Nə içəcəyik?" və ya "Nə geyəcəyik?" deyə qayğı çəkməyin. **32** Çünki bütpərəstlər bütün bu şeyləri axtarırlar. Doğrudan da, Səmavi Atanız bütün bunlara ehtiyacınız olduğunu bilir. **33** Ona görə də siz əvvəlcə Allahın Padşahlığını və Onun salehliyini axtarın. Onda bunların hamısı sizə əlavə olaraq veriləcək. **34** Beləliklə, sabahın qayğısını çəkməyin. Çünki sabahkı gün özü üçün qayğı çəkəcək. Hər günün öz yamanlığı kifayətdir!

7 Mühakimə etməyin ki, siz də mühakimə olunmayasınız. **2** Çünki hansı hökmlə mühakimə etsəniz, onunla da mühakimə olunacaqsınız. Siz hansı ölçü ilə ölçsəniz, sizin üçün də eyni ölçü ilə ölçüləcək. **3** Sən nə üçün qardaşının gözündə çöpü görürsən, amma öz gözündəki tiri seçmirsən? **4** Öz gözündə tir ola-ola qardaşına necə deyə bilərsən: "Qoy gözündəki çöpü çıxarım!" **5** Ey ikiüzlü, əvvəlcə öz gözündən tiri çıxar, onda aydın görərsən ki, qardaşının gözündəki çöpü necə çıxarmaq olar. **6** Müqəddəs olanı itlərə verməyin və mirvarilərinizi donuzlara atmayın; yoxsa bunları ayaqları ilə tapdalayarlar və dönüb sizi parçalayarlar. **7** Diləyin, sizə veriləcək, axtarın, tapacaqsınız, qapını döyün və sizə açılacaq. **8** Çünki hər diləyən alar, axtaran tapar, qapı döyənə açılar. **9** Aranızdan kimsə oğlu ondan çörək diləsə, ona daş verərmi? **10** Ya da

balıq diləsə, ona ilan verərmi? **11** Beləliklə, siz pis olduğunuz halda öz övladlarınıza yaxşı hədiyyələr verməyi bilirsinizsə, göylərdə olan Atanızın Ondan diləyənlərə gözəl hədiyyələr verəcəyi nə qədər yəqindir! **12** İnsanların sizinlə necə rəftar etməsini istəyirsinizsə, siz də onlarla elə rəftar edin. Çünki Qanun və Peyğəmbərlərin söylədiyi də elə budur. **13** Dar qapıdan girin. Çünki həlaka aparan qapı geniş və yolu enlidir. Bu qapıdan girənlər çoxdur. **14** Amma həyata aparan qapı dar və yolu ensizdir, onu tapanlar azdır. **15** Yalançı peyğəmbərlərdən özünüzü gözləyin! Onlar yanınıza quzu cildində gələrlər, amma daxilən yırtıcı qurddurlar. **16** Onları bəhrələrindən tanıyacaqsınız. Qaratikandan üzüm yaxud qanqaldan əncir yığılarmı? **17** Beləcə də hər yaxşı ağac yaxşı bəhrə, pis ağac isə pis bəhrə verər. **18** Yaxşı ağac pis bəhrə verə bilməz, pis ağac da yaxşı bəhrə verə bilməz. **19** Yaxşı bəhrə verməyən hər ağac kəsilər və oda atılar. **20** Beləliklə, yalançı peyğəmbərləri bəhrələrindən tanıyacaqsınız. **21** Mənə "ya Rəbb, ya Rəbb" deyən hər kəs Səmavi Padşahlığa girməyəcək; lakin göylərdə olan Atamın iradəsini yerinə yetirən oraya girəcək. **22** O gün bir çoxları Mənə deyəcək: "Ya Rəbb, ya Rəbb, biz Sənin adınla peyğəmbərlik etmirdikmi? Sənin adınla cinləri qovmurduqmu? Sənin adınla bir çox möcüzələr yaratmırdıqmı?" **23** Onda Mən onlara bəyan edəcəyəm: "Ey qanunsuzluq edənlər, Mən sizi heç vaxt tanımamışam, Məndən uzaq olun!" **24** Beləliklə, bu sözlərimi eşidib onlara əməl edən hər kəs öz evini qaya üzərində quran ağıllı adama bənzəyir. **25** Yağış yağar, sellər gələr, yellər əsər və o evə hücum edər. Amma ev uçmaz, çünki təməli qaya üzərində qurulub. **26** Bu sözlərimi eşidib onlara əməl etməyən hər kəs isə öz evini qum üzərində tikən ağılsız adama bənzəyir. **27** Yağış yağar, sellər gələr, yellər əsər və o evə hücum edər. Ev uçar və onun yıxılması bir müsibət olar». **28** İsa bu sözləri bitirəndə xalq Onun təliminə təəccübləndi, **29** çünki onlara öz ilahiyyatçıları kimi deyil, səlahiyyət sahibi kimi təlim öyrədirdi.

8 İsa dağdan endiyi zaman böyük bir izdiham Onun ardınca getdi. **2** Bu zaman cüzamlı bir adam yaxınlaşıb «ya Rəbb, əgər istəsən, məni pak edə bilərsən» deyərək Ona səcdə qıldı. **3** İsa əlini uzadıb ona toxundu və dedi: «İstəyirəm, pak ol!» Dərhal bu adam cüzamdan pak oldu. **4** İsa ona dedi: «Bax heç kəsə bir söz demə, amma get, özünü kahinə göstər. Hər kəsə şəhadət olsun deyə Musanın buyurduğu təqdimi apar». **5** İsa Kefernahuma girərkən bir yüzbaşı Ona yaxınlaşıb yalvardı: **6** «Ya Rəbb, xidmətçim iflic olub evdə yatır, çox iztirab çəkir». **7** İsa ona dedi: «Mən gəlib ona şəfa verəcəyəm». **8** Yüzbaşı cavab verərək dedi: «Ya Rəbb, mən layiq deyiləm ki, Sən mənim evimə girəsən. Ancaq bir söz söylə, onda xidmətçim sağalacaq. **9** Çünki mən də tabeçilik altında olan bir adamam, mənim də tabeçiliyimdə əsgərlər var. Birinə "Get!" deyirəm, o gedir, digərinə isə "Gəl!" deyirəm, o da gəlir. Quluma "Bunu et!" deyirəm, o da edir». **10** Bunu eşidən İsa heyrət etdi. O ardınca gələn xalqa dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: İsraildə heç kimdə belə böyük iman görmədim. **11** Sizə deyirəm ki, şərqdən və qərbdən bir çoxu gələcək və Səmavi Padşahlıqda İbrahimlə, İshaqla və Yaqubla bir süfrəyə oturacaq. **12** Amma bu padşahlığın əsl övladları isə qaranlıq çölə atılacaq. Orada ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq». **13** Sonra İsa yüzbaşıya dedi: «Get, qoy sənin imanına görə olsun». Yüzbaşının xidmətçisi də o saat sağaldı. **14** İsa Peterin evinə gəldi. Onun qayınanasının qızdırma içində yatdığını gördü. **15** İsa onun əlinə toxundu və qadının qızdırması düşdü. Qadın qalxıb İsaya xidmət etməyə başladı. **16** Axşam olduqda isə cinə tutulmuş bir çox adamı İsanın yanına gətirdilər. O, sözlə ruhları çıxartdı və xəstələrin hamısına şəfa verdi. **17** Bu, Yeşaya peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu sözlər yerinə yetsin deyə baş verdi: «Bizim xəstəliklərimizi O çəkdi, Naxoşluqlarımızı Öz üzərinə götürdü». **18** İsa ətrafında izdihamı gördükdə əmr verdi ki, o biri sahilə keçsin. **19** Bu zaman bir ilahiyyatçı Ona yaxınlaşıb dedi: «Müəllim! Sən hara getsən, Sənin ardınca gedəcəyəm». **20** İsa ona dedi: «Tülkülərin də yuvası, göydə uçan quşların da yuvası var. Amma Bəşər Oğlunun başını qoymağa belə, yeri yoxdur». **21** Şagirdlərindən bir başqası İsaya dedi: «Ya Rəbb, mənə icazə ver, əvvəlcə gedim, atamı dəfn edim». **22** İsa ona dedi: «Ardımca gəl. Qoy ölülər öz ölülərini dəfn etsin». **23** İsa qayığa mindiyi zaman şagirdləri də Onun ardınca getdi. **24** Göldə elə böyük tufan qopdu ki, qayıq dalğalarla örtüldü. Amma İsa yatırdı. **25** Şagirdlər yaxınlaşıb İsanı oyadaraq dedilər: «Ya Rəbb, bizi xilas et, biz həlak oluruq!» **26** İsa onlara «Ey imanı az olanlar, niyə qorxursunuz?» dedi. Sonra durub küləklərə və gölə qadağan etdi, onda dərin sükut çökdü. **27** Onlar heyrət içində qalıb dedilər: «Bu necə bir Adamdır ki, küləklər də, göl də Ona itaət edir?» **28** İsa o biri sahildə yerləşən Qadaralıların diyarına gəldiyi zaman qəbir mağaralarından çıxan cinə tutulmuş iki nəfər Onunla qarşılaşdı. Onlar elə təhlükəli idi ki, heç kim o yoldan keçə bilmirdi. **29** Budur, onlar bağırdılar: «Ey Allahın Oğlu, bizdən nə istəyirsən?

Buraya vaxtından əvvəl bizə iztirab verməyəmi gəlmisən?» **30** Onlardan uzaqda böyük bir donuz sürüsü otlayırdı. **31** Cinlər İsaya yalvardılar: «Bizi qovacaqsansa, bu donuz sürüsünə göndər». **32** İsa onlara «Gedin!» dedi. Cinlər də adamlardan çıxıb donuzların içinə girdi. Beləliklə, bütün sürü uçurumdan aşağı, gölə atılıb suda boğuldu. **33** Donuz otaranlar isə qaçdılar, şəhərə gəlib hər şeyi və cinə tutulmuş adamların başına gələn əhvalatı xəbər verdilər. **34** Bundan sonra bütün şəhər əhalisi İsanı qarşılamağa çıxdı. İsanı görəndə Ona yalvardılar ki, onların bölgəsindən çıxsın.

9 İsa qayığa minərək gölü keçdi və Öz şəhərinə gəldi. **2** Onun yanına yataqda yatan bir iflic adamı gətirdilər. İsa onların imanını görəndə iflic olan adama dedi: «Cəsarətli ol, oğlum, günahların bağışlandı». **3** Onda bəzi ilahiyyatçılar öz-özünə dedilər: «Bu Adam küfr danışır». **4** Onların nə düşündüklərini görərək İsa dedi: «Niyə ürəyinizdə pis şeylər fikirləşirsiniz? **5** Bax hansı daha asandır? "Günahların bağışlandı" deməkmi, yoxsa "Qalx, yeri!" demək? **6** Lakin siz bilin ki, Bəşər Oğlunun yer üzündə günahları bağışlamaq səlahiyyəti var» və onda iflicə dedi: «Qalx, yatağını götür və evinə get!» **7** Xəstə qalxıb evinə getdi. **8** Xalq bunu gördükdə qorxdu və insanlara bu cür səlahiyyət verən Allahı izzətləndirdi. **9** İsa oradan keçəndə vergi yığılan yerdə oturan Matta adlı bir adamı görüb ona dedi: «Ardımca gəl». O da durub İsanın ardınca getdi. **10** İsa evdə süfrəyə oturanda bir çox vergiyığanlarla günahkarlar gəlib Onunla və şagirdləri ilə birgə oturdular. **11** Fariseylər bunu gördükdə Onun şagirdlərinə dedilər: «Niyə Müəlliminiz vergiyığanlar və günahkarlarla birgə yemək yeyir?» **12** Amma İsa bunu eşidəndə dedi: «Sağlamların deyil, xəstələrin həkimə ehtiyacı var. **13** Gedin və "Mən qurban deyil, mərhəmət istəyirəm" sözünün mənasını öyrənin. Çünki Mən salehləri deyil, günahkarları çağırmaq üçün gəlmişəm». **14** O zaman Yəhyanın şagirdləri İsanın yanına gəlib dedilər: «Nə üçün biz və fariseylər çox oruc tuturuq, amma Sənin şagirdlərin oruc tutmur?» **15** İsa onlara cavab verdi: «Bəy yanlarında olanda sağdışı və soldışı yas tuta bilərmi? Lakin bəyin onların arasından aparılacağı günlər gələcək və o zaman oruc tutacaqlar. **16** Heç kim köhnə paltara təzə parçadan yamaq vurmaz. Çünki təzə yamaq köhnə paltardan qopar və yırtıq daha pis olar. **17** Eləcə də təzə şərabı köhnə tuluqlara doldurmazlar. Yoxsa tuluqlar partlayar, şərab tökülər, tuluqlar da zay olar. Təzə şərab təzə tuluqlara doldurular; onda hər ikisi qorunar». **18** Bu şeyləri onlara söyləyərkən bir rəis gəldi və Ona səcdə qılaraq dedi: «Qızım indi ölür, amma gəlib əlini onun üstünə qoysan, yaşayacaq». **19** İsa qalxıb şagirdləri ilə onun ardınca getdi. **20** Həmin vaxt on iki il qanaxma xəstəliyinə tutulan bir qadın İsanın arxasından gəlib Onun paltarının ətəyinə toxundu. **21** Çünki öz-özünə deyirdi: «Heç olmasa paltarına toxunsam, sağalaram». **22** İsa da dönüb onu görərək dedi: «Cəsarətli ol, qızım, imanın səni xilas etdi». Qadın o saat sağaldı. **23** İsa rəisin evinə gələndə tütək çalanları və qarışıqlıq salan izdihamı gördü **24** və dedi: «Çəkilin buradan, çünki qız ölməyib, sadəcə olaraq yatıb». Onlar İsaya güldülər. **25** Amma camaat çölə çıxarılanda İsa içəri girdi və qızın əlindən tutdu; qız da ayağa qalxdı. **26** Bu xəbər o torpağın hər tərəfinə yayıldı. **27** İsa oradan keçərkən iki kor adam Onun ardınca gələrək qışqırırdı: «Ey Davud Oğlu! Bizə rəhm elə!» **28** Evə girdikdə korlar Onun yanına gəldilər. İsa onlara dedi: «Bunu etməyə qadir olduğuma inanırsınızmı?» Kor adamlar Ona dedilər: «Bəli, ya Rəbb». **29** O zaman İsa onların gözlərinə toxunaraq dedi: «Sizə imanınıza görə olsun». **30** Onların gözləri açıldı. İsa «baxın heç kim bu barədə bilməsin» deyə onlara ciddi tapşırdı. **31** Onlar isə çıxıb Onun haqqındakı xəbəri o torpağın hər tərəfinə yaydılar. **32** Onlar çıxarkən cinə tutulmuş lal bir adamı İsanın yanına gətirdilər. **33** Cin qovulandan sonra lal danışmağa başladı. Xalq heyrətlənərək dedi: «İsraildə heç vaxt belə bir şey baş verməmişdi». **34** Lakin fariseylər deyirdilər: «O, cinlərin başçısının gücü ilə cinləri qovur». **35** İsa bütün şəhər və kəndləri gəzib-dolaşaraq onların sinaqoqlarında təlim öyrədir, Səmavi Padşahlığın Müjdəsini vəz edir, hər cür xəstəliyə və hər cür naxoşluğa şəfa verirdi. **36** Lakin izdihamı görəndə İsanın onlara rəhmi gəldi, çünki çobansız qoyunlar kimi taqətsiz və çarəsiz idilər. **37** O zaman İsa şagirdlərinə dedi: «Məhsul çoxdur, işçilərsə azdır. **38** Buna görə də məhsulun Sahibinə yalvarın ki, Öz məhsulunu yığmaq üçün işçilər göndərsin».

10 İsa On İki şagirdini yanına çağırıb onlara natəmiz ruhlar üzərində səlahiyyət verdi ki, bunları qovsunlar, hər cür xəstəliyə və hər cür naxoşluğa şəfa versinlər. **2** Bu On İki həvarinin adları belədir: birincisi Peter adlanan Şimon və onun qardaşı Andrey, Zavday oğlu Yaqub və qardaşı Yəhya, **3** Filip və Bartalmay, Tomas və vergiyığan Matta, Halfay oğlu Yaqub və Tadday, **4** Kənançı Şimon və İsaya xəyanət edən Yəhuda İskaryot. **5** İsa həmin on iki nəfəri belə əmrlə göndərdi: «Başqa millətlərin arasına getməyin

və Samariyalıların heç bir şəhərinə girməyin, **6** amma İsrail xalqının itmiş qoyunlarının yanına gedin. **7** Getdiyiniz yerlərdə "Səmavi Padşahlıq yaxınlaşıb" deyə vəz edin. **8** Xəstələrə şəfa verin, ölüləri dirildin, cüzamlıları pak edin, cinləri çıxarın. Müftə aldınız, müftə verin. **9** Qurşağınızda nə qızıl, nə gümüş, nə də mis götürün. **10** Yol üçün nə torba, nə iki köynək, nə çarıq, nə də əsa götürün. Çünki işçi öz azuqəsinə layiqdir. **11** Hansı şəhərə ya kəndə girsəniz, orada ləyaqətli kimdirsə, axtarın və yola çıxanacan onun evində qalın. **12** O evə girərkən ev sakinlərini salamlayın. **13** Əgər ev layiqdirsə, əmin-amanlığınız onun üzərinə gəlsin; layiq deyilsə, əmin-amanlığınız özünüzə qayıtsın. **14** Kim sizi qəbul etməyib sözlərinizi dinləməzsə, o evdən və ya şəhərdən çıxarkən ayaqlarınızın tozunu çırpın. **15** Sizə doğrusunu deyirəm: qiyamət günü Sodom və Homorra diyarının halı o şəhərin halından daha asan olacaq. **16** Budur, sizi qurdlar arasına quzular kimi göndərirəm. Ona görə də ilan kimi müdrik və göyərçin kimi məsum olun. **17** İnsanlardan özünüzü gözləyin. Çünki onlar sizi məhkəmələrə çəkəcək, sinaqoqlarında qamçılayacaqlar. **18** Onlara və millətlərə şəhadət etmək üçün siz Mənə görə valilərin və padşahların qarşısına aparılacaqsınız. **19** Onlar sizi təslim edəndə necə və ya nə deyəcəyiniz barədə qayğı çəkməyin. Nə deyəcəyiniz həmin vaxt sizə bildiriləcək, **20** çünki danışan siz yox, sizdə danışan Atanızın Ruhudur. **21** Qardaş qardaşı, ata övladını ölümə təslim edəcək. Övladlar ata-anasına qarşı çıxıb onları edam etdirəcək. **22** Mənim adıma görə hamı sizə nifrət edəcək. Amma axıracan dözən xilas olacaq. **23** Sizi bir şəhərdə təqib edəndə başqasına qaçın. Çünki sizə doğrusunu deyirəm: siz İsrail şəhərlərini dolaşıb-qurtarmamış Bəşər Oğlu gələcək. **24** Şagird müəllimindən, qul da ağasından üstün deyil. **25** Şagirdin öz müəllimi, qulun isə öz ağası kimi olması ona kifayətdir. Əgər ev sahibinə Baal-Zevul dedilərsə, onun ailə üzvlərinə bundan nə qədər artıq deyəcəklər! **26** Beləliklə, onlardan qorxmayın. Çünki elə örtülü bir şey yoxdur ki, aşkara çıxmayacaq və elə gizli bir şey yoxdur ki, bilinməyəcək. **27** Sizə qaranlıqda dediklərimi gün işığında söyləyin və qulağınıza pıçıldananı damlardan bəyan edin. **28** Bədəni öldürüb canı öldürə bilməyənlərdən qorxmayın. Həm canı, həm bədəni cəhənnəmdə məhv edə bilən Allahdan qorxun. **(Geenna g1067)** **29** İki sərçə bir qara pula satılmırmı? Onlardan biri belə, Atanızın izni olmadan yerə düşməz. **30** Sizin başınızdakı saçlar belə, sayılıb. **31** Ona görə də qorxmayın, siz saysız-hesabsız sərçədən daha dəyərlisiniz. **32** İnsanlar qarşısında Məni iqrar edən hər kəsi Mən də göylərdə olan Atamın qarşısında iqrar edəcəyəm. **33** Amma kim insanlar qarşısında Məni inkar etsə, Mən də onu göylərdə olan Atamın qarşısında inkar edəcəyəm. **34** Düşünməyin ki, yer üzünə sülh gətirməyə gəlmişəm. Mən sülh deyil, qılınc gətirməyə gəlmişəm. **35** Çünki Mən oğulu atasından, qızı anasından, gəlini də qayınanasından ayırmağa gəlmişəm. **36** "İnsanın düşməni öz ev əhli olacaq". **37** Atasını ya anasını Məndən artıq sevən kəs Mənə layiq deyil. Oğlunu ya qızını Məndən artıq sevən də Mənə layiq deyil. **38** Çarmıxını götürməyib ardımca gələn kəs də Mənə layiq deyil. **39** Canını qoruyan kəs onu itirəcək, Mənim uğrumda canını itirənsə onu qoruyacaq. **40** Sizi qəbul edən kəs Məni qəbul edər. Məni qəbul edən də Məni Göndərəni qəbul edər. **41** Peyğəmbəri peyğəmbər olduğu üçün qəbul edən kəs peyğəmbərə layiq bir mükafat alacaq. Salehi saleh olduğu üçün qəbul edən də salehə layiq bir mükafat alacaq. **42** Kim bu kiçiklərdən birinə şagird olduğu üçün hətta bir kasa soyuq su içirdərsə, sizə doğrusunu deyirəm: mükafatsız qalmayacaq».

11 İsa On İki şagirdinə nəsihət verib qurtarandan sonra öyrədərək vəz etmək üçün onların şəhərlərinə getdi. **2** Yəhya isə Məsihin işlərini zindanda eşidərək öz şagirdlərini göndərib **3** Ondan soruşdu: «Gəlməli Olan Sənsənmi, yoxsa başqasını gözləyək?» **4** İsa onlara belə cavab verdi: «Gedin, eşidib gördüklərinizi Yəhyaya bildirin: **5** korlar görür, axsaqlar yeriyir, cüzamlılar pak olur, karlar eşidir, ölülər dirilir və yoxsullara Müjdə yayılır. **6** Kim Mənə görə büdrəməsə, nə bəxtiyardır!» **7** Onlar gedərkən İsa camaata Yəhya haqqında danışmağa başladı: «Çölə nəyə baxmağa getmişdiniz? Küləyin sarsıtdığı qamışamı? **8** Bəs onda nəyə baxmağa getmişdiniz? Nəfis toxunmuş paltar geymiş bir adamamı? Amma nəfis toxunmuş paltar geyənlər padşahların saraylarında qalır. **9** Bəs onda nəyə baxmağa getmişdiniz? Bir peyğəmbərəmi? Bəli, sizə deyirəm, hətta peyğəmbərdən də üstün birinə. **10** Bu o adamdır ki, onun haqqında yazılıb: "Budur, Sənin önündə Öz elçimi göndərirəm, O Sənin qabağında yolunu hazırlayacaq". **11** Sizə doğrusunu deyirəm: qadından doğulanlar arasında Vəftizçi Yəhyadan daha üstün olan meydana çıxmayıb. Amma Səmavi Padşahlıqda ən kiçik olan ondan üstündür. **12** Vəftizçi Yəhyanın günlərindən indiyə qədər Səmavi Padşahlıq zorla alınır və zor işlədənlər onu ələ keçirir. **13**

Çünki bütün Peyğəmbərlər və Qanun Yəhyaya qədər peyğəmbərlik etdi. **14** Əgər onu qəbul etmək istəyirsinizsə, gəlməli olan İlyas odur. **15** Qulağı olan eşitsin! **16** Bəs bu nəsli nəyə bənzədim? O, bazar meydanlarında oturan və "Biz sizə tütək çaldıq, sizsə oynamadınız. Biz mərsiyələr oxuduq, sizsə matəm tutmadınız" deyib başqalarını səsləyən uşaqlara bənzəyir. **18** Çünki Yəhya gəldikdə nə çörək yeyir, nə şərab içirdi və onlar deyirlər: "O, cinə tutulmuşdur". **19** Bəşər Oğlu gəldikdə yeyib-içdi və onlar deyirlər: "Bu qarınqulu və əyyaş adama baxın! Vergiyığanlara və günahkarlara dost oldu!" Amma hikmət öz əməlləri ilə təsdiq olunur». **20** Onda İsa bir çox möcüzələr göstərdiyi şəhərləri tövbə etmədikləri üçün məzəmmət etməyə başladı. **21** «Vay halına, ey Korazin! Vay halına, ey Bet-Sayda! Sizdə baş vermiş möcüzələr Sur və Sidonda olsaydı, onlar çoxdan çul geyinib külün üstündə oturaraq tövbə edərdilər. **22** Amma sizə deyirəm: qiyamət günü Sur və Sidonun halı sizinkindən daha asan olacaq. **23** Sən, ey Kefernahum, göyə qədər ucalacaqsanmı? Ölülər diyarına qədər enəcəksən. Çünki səndə baş vermiş möcüzələr Sodomda olsaydı, o bu günə qədər durardı. **(Hadēs g86)** **24** Ancaq Mən sizə deyirəm: qiyamət günü Sodom diyarının halı sənինkindən daha asan olacaq». **25** O vaxt İsa davam edərək dedi: «Ey yer-göyün Sahibi olan Ata! Səndən razıyam ki, bu şeyləri müdrik və dərrakəli adamlardan gizlədib körpələrə agah etdin. **26** Bəli, Ata! Çünki bu Sənin xoş niyyətin idi. **27** Atam tərəfindən hər şey Mənim ixtiyarıma verildi. Oğulu Atadan başqa heç kəs tanımaz. Atanı da Oğuldan və Oğulun agah etmək istədiyi şəxsdən başqa heç kəs tanımaz. **28** Ey bütün yorğunlar və yükləri ağır olanlar, Mənim yanıma gəlin, Mən sizə rahatlıq verərəm. **29** Mənim boyunduruğumu üzərinizə götürün və Məndən öyrənin. Çünki Mən həlim və qəlbən itaətkaram. Bununla canınıza rahatlıq taparsınız. **30** Çünki Mənim boyunduruğum rahat və yüküm yüngüldür».

12 O vaxtlar İsa bir Şənbə günü taxıl zəmiləri arasından keçirdi. Şagirdləri ac idi və sünbülləri qırıb yeməyə başladılar. **2** Fariseylər bunu görüb Ona dedilər: «Budur, şagirdlərin Şənbə günü qadağan olunan işləri görürlər». **3** İsa onlara dedi: «Davud və yanındakılar ac olanda nə etdiklərini oxumamısınızmı? **4** O, Allahın evinə girdi; ona və yanındakılara deyil, yalnız kahinlərə yeməyə icazə verilən təqdis çörəklərini yedilər. **5** Eləcə də Qanunda oxumamısınız ki, kahinlər məbəddə Şənbəni pozurlar, lakin təqsirsiz sayılırlar? **6** Amma sizə deyirəm ki, məbəddən daha üstün Olan buradadır. **7** Əgər siz "Mən qurban deyil, mərhəmət istəyirəm" sözünün mənasını bilsəydiniz, təqsirsizləri məhkum etməzdiniz. **8** Ona görə ki Bəşər Oğlu Şənbə gününün Sahibidir». **9** İsa oradan ayrılıb onların sinaqoquna girdi. **10** Budur, orada əli qurumuş bir adam var idi. Bəzi adamlar İsanı ittiham etmək məqsədi ilə «Şənbə günü şəfa verməyə icazə varmı?» deyə soruşdular. **11** İsa onlara belə cavab verdi: «Hansınızın bir qoyunu olarsa və qoyun Şənbə günü çuxura düşərsə, onu tutub çıxartmaz? **12** İnsan qoyundan nə qədər dəyərlidir! Beləliklə, Şənbə günü xeyirxah iş görməyə icazə var». **13** Sonra İsa adama dedi: «Əlini uzat!» O, əlini uzatdı və əli əvvəlki halına qayıdıb o biri əli kimi sağlam oldu. **14** Fariseylər çıxıb İsanı necə məhv etmək barədə məsləhətləşdilər. **15** İsa bunu bilib oradan uzaqlaşdı. Böyük bir izdiham Onun ardınca getdi və İsa onların hamısına şəfa verdi. **16** Amma onlara qadağan etdi ki, Onun kim olduğunu deməsinlər. **17** Bu, Yeşaya peyğəmbər vasitəsilə söylənən həmin söz yerinə yetsin deyə baş verdi: **18** «Budur, Mənim seçdiyim Qulum! Mənə sevimlidir, könlüm Ondan razıdır. Mən Öz Ruhumu Onun üzərinə qoyacağam. O, millətlərə ədalət elan edəcək. **19** O nə mübahisə, nə də fəryad edəcək. Küçələrdə heç kim Onun səsini eşitməyəcək. **20** Ədaləti zəfərə çatdırana qədər əzilmiş qamışı qırmayacaq, Tüstülənən piltəni söndürməyəcək. **21** Millətlər Onun adına ümid bağlayacaq». **22** Ondan sonra İsanın yanına cinə tutulmuş kor və lal bir adamı gətirdilər. İsa ona şəfa verdi. Beləcə o danışmağa və görməyə başladı. **23** Bütün xalq «Bu, Davudun Oğlu deyilmi?» deyə mat qaldı. **24** Lakin fariseylər bunu eşitdikdə dedilər: «Bu Adam ancaq cinlərin başçısı Baal-Zevulun gücü ilə cinləri qovur». **25** Fariseylərin nə düşündüklərini bilən İsa onlara dedi: «Öz daxilindən bölünmüş hər padşahlıq viran qalar və öz daxilindən bölünmüş hər şəhər yaxud ev davam gətirməz. **26** Əgər Şeytan Şeytanı qovarsa, özü daxilindən bölünmüş olur. Bu vəziyyətdə onun padşahlığı necə davam gətirər? **27** Əgər Mən cinləri Baal-Zevulun gücü ilə qovuramsa, bəs sizin adamlarınız kimin gücü ilə qovur? Buna görə də onlar sizin hakimləriniz olacaq. **28** Lakin Mən cinləri Allahın Ruhu ilə qovuramsa, deməli, Allahın Padşahlığı üzərinizə gəlib. **29** Bir kimsə güclü adamın evinə girib əvvəlcə onun əl-qolunu bağlamadan onun malını necə qarət edə bilər? Gərək o adamın əvvəlcə əl-qolunu bağlasın, sonra evini qarət etsin. **30** Mənimlə olmayan Mənə

qarşıdır və Mənimlə yığmayan dağıdır. 31 Buna görə sizə deyirəm: hər bir günah və hər bir küfr insanlara bağışlanacaq; amma Ruha qarşı küfr bağışlanmayacaq. 32 Kim Bəşər Oğluna qarşı söz söyləyərsə, bağışlanacaq; amma kim Müqəddəs Ruha qarşı söyləyərsə, nə bu dövrdə bağışlanacaq, nə də gələcək dövrdə. (aiōn g165) 33 Ya ağaca yaxşı, bəhrəsinə də yaxşı deyin yaxud ağaca pis, bəhrəsinə də pis deyin; çünki ağac bəhrəsindən tanınır. 34 Ey gürzələr nəsli, siz pis olduğunuz halda necə yaxşı şeylər söyləyə bilərsiniz? Çünki ürək doluluğundan ağız danışar. 35 Yaxşı adam yaxşılıq xəzinəsindən yaxşı şeylər çıxarır, pis adam isə pislik xəzinəsindən pis şeylər çıxarır. 36 Mən sizə deyirəm: insanlar söylədikləri hər boş söz üçün qiyamət günü hesab verəcəklər. 37 Çünki öz sözlərinə görə haqq qazanacaqsan və öz sözlərinə görə məhkum olunacaqsan». 38 O zaman bəzi ilahiyyatçılar və fariseylər İsaya dedilər: «Müəllim, Səndən bir əlamət görmək istəyirik». 39 İsa onlara belə cavab verdi: «Pis və vəfasız nəsil bir əlamət axtarır. Amma ona Yunus peyğəmbərin əlamətindən başqa heç bir əlamət verilməyəcək. 40 Çünki Yunus üç gün-üç gecə nəhəng balığın qarnında necə qalmışdısa, Bəşər Oğlu da üç gün-üç gecə yerin bağrında elə qalacaq. 41 Nineva xalqı qiyamət günündə bu nəsillə birgə qalxıb onu məhkum edəcək. Çünki onlar Yunusun vəzinə görə tövbə etmişdilər. Budur, Yunusdan daha böyük Olan buradadır. 42 Cənub mələkəsi qiyamət günündə bu nəsillə birgə qalxıb onu məhkum edəcək. Çünki mələkə Süleymanın hikmətli sözlərini dinləmək üçün yer üzünün ucqarlarından gəlmişdi. Budur, Süleymandan daha böyük Olan buradadır. 43 Natəmiz ruh adamdan çıxdıqdan sonra quraq yerlərdə dolaşar, rahatlıq axtarar, lakin tapmaz. 44 O zaman deyər: "Çıxdığım evə dönüm". Evə qayıdanda onu boş, süpürülmüş və səliqə-sahman içində görər. 45 Bu vaxt o gedib özündən daha betər yeddi başqa ruhu özü ilə götürər. Onlar da oraya girib məskunlaşar. Onda bu adamın axırı əvvəlkindən daha pis olar. Bu pis nəslin də başına belə iş gələcək». 46 İsa camaatla söhbət edəndə anası və qardaşları bayırda durub Onunla danışmaq istəyirdilər. 47 Bir nəfər İsaya dedi: «Budur, anan və qardaşların bayırda dayanıb Sənինlə danışmaq istəyirlər». 48 Amma İsa bu sözü söyləyənə cavab verib dedi: «Mənim anam və qardaşlarım kimlərdir?» 49 Əlini şagirdlərinə doğru uzadaraq dedi: «Mənim anam və qardaşlarım bunlardır. 50 Çünki kim göylərdə olan Atamın iradəsini yerinə yetirirsə, Mənim qardaşım, bacım və anam odur».

13 O gün İsa evdən çıxdı və gedib göl kənarında oturdu. 2 Yanına elə böyük izdiham toplaşdı ki, Özü bir qayığa minib oturdu və bütün izdiham sahildə durdu. 3 İsa onlara məsəllərlə bir çox şey öyrədərək dedi: «Bir əkinçi toxum səpməyə çıxdı. 4 Səpin zamanı toxumlardan bəzisi yol kənarına düşdü və quşlar gəlib onları dənlədi. 5 Bəzisi torpağı çox olmayan daş-kəsəkli yerlərə düşdü. Torpağı dərin olmadığına görə tez cücərdi. 6 Lakin günəş doğanda qarsalandı və kökləri olmadığına görə qurudu. 7 Bəzisi tikanlar arasına düşdü. Tikanlar böyüyüb onları boğdu. 8 Başqaları isə münbit torpağa düşdü. Bəzisi yüz, bəzisi altmış, bəzisi otuz qat səmərə verdi. 9 Qulağı olan eşitsin!» 10 Şagirdlər İsaya yaxınlaşıb dedilər: «Nə üçün onlara məsəllərlə danışırsan?» 11 O isə onlara belə cavab verdi: «Səmavi Padşahlığın sirlərini bilmə qabiliyyəti sizə verilmişdir, lakin onlara verilməmişdir. 12 Çünki kimin varıdırsa, ona daha çox veriləcək və o, bolluq içində olacaq. Amma kimin yoxudursa, əlində olan da ondan alınacaq. 13 Mənim onlarla məsəllərlə danışmağımın məqsədi budur ki, "gördükləri halda görməzlər, eşitdikləri halda eşitməzlər və anlamazlar". 14 Yeşaya peyğəmbərin onlar üçün dediyi bu sözlər yerinə yetir: "Eşitdikcə eşidəcəksiniz, amma anlamayacaqsınız, Gördükcə görəcəksiniz, amma qanmayacaqsınız. 15 Çünki bu xalqın ürəyi kütləşdi, Qulaqları ağır eşitdi, Gözlərini yumdular ki, Gözləri ilə görməsinlər, Qulaqları ilə eşitməsinlər, Ürəkləri ilə anlamasınlar Və Mənə sarı dönməsinlər ki, Mən onlara şəfa verim". 16 Amma sizin gözləriniz nə bəxtiyardır, çünki görür və qulaqlarınız nə bəxtiyardır, çünki eşidir! 17 Sizə doğrusunu deyirəm: bir çox peyğəmbərlər və saleh adamlar sizin gördüklərinizi görməyi arzuladılar, amma görmədilər, eşitdiklərinizi eşitməyi arzuladılar, amma eşitmədilər. 18 İndi əkinçi barədə məsəlin izahını dinləyin: 19 kim Səmavi Padşahlıqla bağlı kəlamı eşidib anlamırsa, şər olan gəlib onun ürəyində səpilmiş olanı oğurlayır. Yol kənarına səpilən toxum budur. 20 Daş-kəsəkli yerlərə səpilən isə kəlamı eşidir və dərhal sevinclə qəbul edir. 21 Lakin onda kök olmadığına görə dözümü az olur, kəlama görə əziyyət və təqibə məruz qalan kimi yıxılır. 22 Tikanlar arasına səpilən odur ki, kəlamı eşidir, lakin bu dövrün qayğıları və var-dövlətin aldadıcılığı kəlamı boğur və kəlam barsız olur. (aiōn g165) 23 Münbit torpağa səpilənsə odur ki, kəlamı eşidir, anlayır və doğrudan da, səmərə – bəzisi yüz, bəzisi altmış, bəzisi otuz qat səmərə verir». 24 İsa onlara başqa bir məsəl də

çəkdi: «Səmavi Padşahlıq tarlasına yaxşı toxum səpmiş bir adama bənzəyir. **25** Adamlar yatanda onun düşməni gəlib buğdaların arasına dəlicə səpib getdi. **26** Buğda böyüyüb bəhrə verəndə dəlicələr də göründü. **27** Ev sahibinin qulları gəlib ona belə dedilər: "Ağa, sən tarlana yaxşı toxum səpmədinmi? Bəs bu dəlicə haradan əmələ gəldi?" **28** O isə qullara dedi: "Bunu düşmən etmişdir". Qullar da ona dedilər: "İstəyirsənmi gedib onları çıxaraq?" **29** O dedi: "Yox, çünki dəliciələri çıxararkən onlarla birgə buğdanı da qopararsınız. **30** Qoy biçinə qədər hər ikisi birlikdə böyüsün. Biçin vaxtı mən biçinçilərə deyəcəyəm: ‹Əvvəlcə dəliciələri toplayın və yandırmaq üçün onlardan dərz bağlayın, buğdanı isə anbarlarıma toplayın›"». **31** İsa onlara başqa bir məsəl də danışaraq dedi: «Səmavi Padşahlıq bir adamın götürüb öz tarlasında səpdiyi xardal toxumuna bənzəyir. **32** Xardal toxumu bütün toxumların ən kiçiyi olsa da, böyüdükdə bütün bostan bitkilərindən hündür, lap ağac boyda olur. Belə ki göydə uçan quşlar gəlib onun budaqlarında yuva qurur». **33** İsa onlara başqa bir məsəl də söylədi: «Səmavi Padşahlıq xəmir mayasına bənzəyir. Qadın onu götürüb üç kisə una qarışdırıb bütün xəmir acıyanadək saxlayır». **34** İsa bütün bu şeyləri xalqa məsəllərlə söyləyirdi və onlara məsəlsiz heç bir şey söyləməzdi ki, **35** peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz yerinə yetsin: «Ağzımı məsəllərlə açacağam, Dünya yaranandan bəri Gizli qalan şeyləri bəyan edəcəyəm». **36** O zaman İsa xalqdan ayrılıb evə girdi. Şagirdləri Onun yanına gəlib dedilər: «Tarladakı dəlicələr məsəlini bizə izah et». **37** Cavabında İsa dedi: «Yaxşı toxumu səpən Bəşər Oğludur. **38** Tarla isə dünyadır. Yaxşı toxum Padşahlığın övladlarıdır. Dəlicə isə şər olanın övladlarıdır. **39** Dəlicələri səpmiş olan düşmən iblisdir. Biçin dövrün sonudur və biçinçilər isə mələklərdir. **(aiōn g165)** **40** Dəlicələr toplanıb alovla yandırıldığı kimi bu dövrün sonunda da belə olacaq. **(aiōn g165)** **41** Bəşər Oğlu mələklərini göndərəcək, onlar da pis yola çəkən bütün şeyləri və qanunsuzluq edənləri Onun Padşahlığından toplayacaq **42** və onları odlu sobaya atacaqlar. Orada ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq. **43** O zaman salehlər özlərinin Atasının Padşahlığında günəş kimi parlayacaqlar. Qulağı olan eşitsin! **44** Səmavi Padşahlıq tarlada gizlədilən bir dəfinəyə bənzəyir. Tapan adam onu gizlətdi, sevinclə gedib bütün varını satdı və o tarlanı satın aldı. **45** Yenə Səmavi Padşahlıq gözəl mirvarilər axtaran bir tacirə bənzəyir. **46** O, çox dəyərli olan bir mirvari tapanda gedib bütün varını satdı və onu satın aldı. **47** Yenə Səmavi Padşahlıq dənizə atılan və hər cür balıq tutan bir tora bənzəyir. **48** Tor dolduğu zaman onu sahilə çəkdilər və oturub yaxşılarını qablara yığdılar, pisləri isə kənara atdılar. **49** Bu dövrün sonunda da belə olacaq. Mələklər gəlib pisləri salehlərin arasından kənar edəcəklər. **(aiōn g165)** **50** Sonra onları odlu sobaya atacaqlar. Orada ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq».

51 İsa «Bütün bunları anladınızmı?» deyə soruşdu. Onlar İsaya «bəli, ya Rəbb» dedilər. **52** İsa da onlara dedi: «Ona görə də Səmavi Padşahlıq üçün şagirdlik etmiş hər ilahiyyatçı xəzinəsindən təzə və köhnə şeylər çıxaran ev sahibinə bənzəyir». **53** İsa bu məsəlləri bitirəndən sonra oradan ayrıldı. **54** Öz yurduna gələrək oradakı sinaqoqda xalqı öyrətməyə başladı. Camaat təəccüblənərək dedi: «Bu Adamda belə hikmət, belə möcüzələr yaradan qüdrət haradandır? **55** Bu, dülgərin Oğlu deyilmi? Anasının adı Məryəm deyilmi? Yaqub, Yusif, Şimon və Yəhuda Onun qardaşları deyilmi? **56** Bütün bacıları aramızda yaşamırmı? Bəs onda bu Adama bütün bu şeylər haradandır?» **57** Onların İsaya acığı tutdu. Amma İsa onlara dedi: «Bir peyğəmbərə öz yurdundan və öz evindən başqa heç bir yerdə xor baxmazlar». **58** İsa onların imansızlığı üzündən orada çox möcüzə yaratmadı.

14 O vaxt İsa barədə olan xəbərləri hökmdar Hirod eşitdi. **2** Nökərlərinə dedi: «Bu, Vəftizçi Yəhyadır. O, ölülər arasından dirilib. Buna görə də O, möcüzələr yaradır». **3** Hirod qardaşı Filipin arvadı Hirodiyaya görə Yəhyanı tutduraraq qollarını qandalladıb zindana saldırmışdı. **4** Çünki Yəhya Hiroda demişdi: «Hirodiyanı almaq sənə qadağandır». **5** Hirod Yəhyanı öldürmək istəyirdi, amma camaatdan qorxurdu. Çünki camaat Yəhyanı peyğəmbər sayırdı. **6** Hirodun ad günü qeyd ediləndə Hirodiyanın qızı ortaya çıxıb rəqs etməyə başladı. Bu, Hirodun xoşuna gəldi. **7** O and içib bəyan etdi ki, qız nə istəsə, ona verəcək. **8** Qız isə anasının təhriki ilə dedi: «Vəftizçi Yəhyanın başını burada bir sini içində mənə ver». **9** Padşahı kədər bürüdü, amma içdiyi andlara və qonaqlara görə əmr etdi ki, ona istədiyini versinlər. **10** Beləliklə, zindanda Yəhyanın boynunu vurdurdu. **11** Onun başı bir sini içində gətirilib qıza verildi. Qız da anasına apardı. **12** Yəhyanın şagirdləri gəlib onun cəsədini götürdülər. Onu basdırdılar və gəlib İsaya bu barədə xəbər verdilər. **13** İsa bunu eşidib qayığa minərək təkbaşına oradan kimsəsiz bir yerə çəkildi. Bunu eşidən camaat şəhərlərdən piyada Onun ardınca getdi. **14** İsa sahilə düşəndə böyük bir izdiham gördü, onlara rəhmi gəldi və xəstələrinə şəfa verdi. **15** Axşama yaxın şagirdlər

Onun yanına gəlib dedilər: «Bura çöllükdür, vaxt da gecdir. Camaatı burax, qoy gedib kəndlərdən özlərinə yemək alsınlar». **16** Amma İsa onlara dedi: «Getməklərinə ehtiyac yoxdur. Onlara yeməyi siz verin». **17** Şagirdlər İsaya dedilər: «Burada beş çörək və iki balıqdan başqa bir şeyimiz yoxdur». **18** İsa «onları buraya, Mənə gətirin» dedi. **19** Camaata əmr etdi ki, otların üstündə otursunlar. İsa beş çörəyi və iki balığı götürüb göyə baxaraq şükür duası etdi. Sonra çörəyi bölüb şagirdlərə verdi. Şagirdlər də camaata payladılar. **20** Hamı yeyib-doydu. Artıq qalan hissələrdən on iki dolu zənbil yığdılar. **21** Yemək yeyən adamların sayı qadınlar və uşaqlardan başqa, beş min nəfərə yaxın idi. **22** Bundan dərhal sonra İsa camaatı evlərinə göndərərkən şagirdlərini də məcbur etdi ki, qayığa minib Özündən əvvəl o biri sahilə keçsinlər. **23** İsa camaatı göndərəndən sonra dua etmək üçün tək-tənha dağa çıxdı. Axşam olanda orada tək idi. **24** Qayıq isə artıq qurudan çox stadi uzaqda idi və külək onlara qarşı olduğundan dalğalar qayığa zərbələr endirirdi. **25** Gecənin dördüncü növbəsi İsa gölün üstü ilə yeriyərək onların yanına gəldi. **26** Şagirdlər isə İsanın gölün üstü ilə yeridiyini görəndə «Bu bir kabusdur!» deyərək lərzəyə düşdülər və qorxudan qışqırdılar. **27** Lakin bu anda İsa onlara müraciət edib dedi: «Cəsarətli olun, Mənəm, qorxmayın!» **28** Peter cavabında Ona dedi: «Ya Rəbb, əgər Sənsənsə, mənə əmr et ki, suların üstü ilə yanına gəlim». **29** İsa «Gəl!» dedi. Peter də qayıqdan çıxıb suların üstü ilə yeridi və İsaya tərəf getdi. **30** Amma küləyin güclü əsdiyini görəndə qorxdu və batmağa başladı. «Ya Rəbb, məni xilas et!» deyə qışqırdı. **31** İsa o anda əlini uzadıb onu tutdu və dedi: «Ey imanı az olan adam, nə üçün şübhə etdin?» **32** Onlar qayığa mindikləri zaman külək sakitləşdi. **33** Qayıqda olanlar «Doğrudan da, Sən Allahın Oğlusan!» deyə Ona səcdə qıldılar. **34** İsa və şagirdlər gölü keçib Ginesar sahilinə çatdılar. **35** O yerin adamları İsanı tanıdıqları zaman ətrafdakı hər yerə xəbər yaydılar. Bütün xəstələri Onun yanına gətirdilər. **36** Xəstələr heç olmasa İsanın paltarının ətəyinə toxunmaq üçün yalvarırdılar. Ona toxunanların hamısı sağaldı.

15 Onda Yerusəlimdən fariseylər və ilahiyyatçılar İsanın yanına gəlib dedilər: **2** «Nə üçün şagirdlərin ağsaqqallardan qalan adət-ənənəni pozur və çörək yedikləri zaman əllərini yumurlar?» **3** İsa cavabında onlara dedi: «Bəs siz nə üçün öz adət-ənənəniz naminə Allahın əmrini pozursunuz? **4** Çünki Allah belə əmr etdi: "Ata-anana hörmət et" və "Atasını yaxud anasını söyən adam öldürülməlidir". **5** Sizsə deyirsiniz: "Kim atasına yaxud anasına ‹məndən umduğun yardım Allaha həsr olundu› desə, **6** onda atasına hörmət etməyə bilər". Beləliklə, siz öz adət-ənənəniz naminə Allahın kəlamını heç edirsiniz. **7** Ey ikiüzlülər! Yeşaya peyğəmbər sizin üçün nə yaxşı söyləyib! O demişdir: **8** "Bu xalq dodaqları ilə Mənə hörmət edir, Amma qəlbləri Məndən uzaqdır. **9** Boş yerə Mənə səcdə edirlər, İnsan əmrlərindən çıxardıqları təlimləri öyrədirlər"». **10** İsa camaatı yanına çağırıb onlara dedi: «Qulaq asın və dərk edin. **11** Ağıza daxil olan şey insanı murdar etməz, amma insanı murdar edən ağızdan çıxan şeydir». **12** O zaman şagirdlər gəlib Ona dedilər: «Bilirsənmi fariseylər bu sözü eşitdikdə incidilər». **13** Amma İsa cavab verib dedi: «Səmavi Atamın əkmədiyi hər bitki kökündən qoparılacaq. **14** Onları buraxın. Onlar korların kor rəhbərləridir. Əgər kor koru aparsa, ikisi də çuxura düşər». **15** Peter Ona cavab verərək dedi: «Bu məsəli bizə izah et». **16** İsa dedi: «Siz də hələ dərk etməmisiniz? **17** Başa düşmürsünüz ki, ağıza girən hər şey qarına gedir və ifraz olunur? **18** Ağızdan çıxan şeylərsə ürəkdən çıxar, bunlar da insanı murdar edər. **19** Çünki ürəkdən pis fikirlər, qatillik, zinakarlıq, cinsi əxlaqsızlıq, oğurluq, yalançı şahidlik və küfr çıxar. **20** İnsanı murdar edən şeylər bunlardır. Yuyulmamış əllərlə yemək isə insanı murdar etməz». **21** İsa oradan çıxıb Sur və Sidon bölgələrinə çəkildi. **22** Budur, Kənanlı bir qadın o diyardan çıxıb «ya Rəbb, ey Davud Oğlu, mənə rəhm elə. Qızım ağır bir halda cinə tutulub» deyə çığırırdı. **23** İsa cavabında ona bir söz belə, demədi. Şagirdləri yaxınlaşıb «onu burax, çünki arxamızca çığırır» deyərək İsaya yalvardılar. **24** Amma İsa cavab verib dedi: «Mən yalnız İsrail xalqının itmiş qoyunlarının yanına göndərilmişəm». **25** Qadınsa yaxınlaşdı və Ona səcdə qılıb dedi: «Ya Rəbb, mənə imdad et». **26** İsa cavab verib dedi: «Uşaqların çörəyini götürüb itlərə atmaq düzgün olmaz». **27** Qadın dedi: «Haqlısan, ya Rəbb! Amma itlər də sahiblərinin süfrəsindən düşən qırıntılardan yeyir». **28** O zaman İsa cavab verib qadına dedi: «Ey qadın! İmanın böyükdür; sənə istədiyin kimi olsun». Onun qızı o saatda sağaldı. **29** İsa oradan çıxıb Qalileya gölünün sahilindən keçdi və dağın başına çıxıb orada oturdu. **30** Onun yanına böyük bir izdiham gəldi və özləri ilə birlikdə topallar, korlar, şikəstlər, lallar və daha başqa bir çoxunu gətirdilər. Onları İsanın ayaqları yanına qoydular və İsa onlara şəfa verdi. **31** Xalq görəndə ki lallar danışır, şikəstlər sağalır, topallar yeriyir

və korlar görür, heyrətləndi və İsrailin Allahını izzətləndirdi. **32** İsa şagirdlərini yanına çağırıb dedi: «Bu camaata yazığım gəlir, çünki üç gündür ki, yanımdadırlar və yeməyə heç nələri yoxdur. Onları evlərinə ac yola salmaq istəmirəm ki, yolda taqətdən düşməsinlər». **33** Şagirdlər Ona dedilər: «Bu çöllükdə bu qədər camaatı doydurmaq üçün çörəyi haradan tapaq?» **34** İsa onlardan soruşdu: «Neçə çörəyiniz var?» Onlar dedilər: «Yeddi və bir az da kiçik balığımız var». **35** Onda İsa camaata əmr etdi ki, yerə otursunlar. **36** Yeddi çörəklə balıqları götürdü və şükür edərək bölüb şagirdlərə, şagirdlər də camaata verdi. **37** Hamı yeyib-doydu. Artıq qalan hissələri yığdılar, yeddi səbət doldu. **38** Yemək yeyən adamların sayı isə qadınlar və uşaqlardan başqa, dörd min nəfər idi. **39** İsa camaatı buraxıb qayığa minərək Məcdəl bölgəsinə getdi.

16 Fariseylər və sadukeylər yaxınlaşıb İsanı sınamaq üçün xahiş etdilər ki, onlara göydən gələn bir əlamət göstərsin. **2** Amma İsa onlara cavab verdi: «Axşam olanda siz: "Hava yaxşı olacaq, çünki göy qırmızıdır", **3** səhər çağı "bu gün fırtına qopacaq, çünki göy qırmızıdır, tutqundur" deyirsiniz. Göyün görünüşünü seçə bilirsiniz, ancaq zamanın əlamətlərini seçə bilmirsiniz? **4** Pis və vəfasız nəsil bir əlamət axtarır. Amma ona Yunusun əlamətindən başqa heç bir əlamət verilməyəcək». İsa onları tərk edib getdi. **5** Şagirdlər o taya keçəndə çörək götürməyi yaddan çıxarmışdılar. **6** İsa onlara dedi: «Ehtiyatlı olun! Fariseylərin və sadukeylərin mayasından özünüzü gözləyin». **7** Şagirdlər isə öz aralarında danışıb deyirdilər: «Bunu çörək götürmədiyimiz üçün deyir». **8** İsa bunu bilərək dedi: «Ey imanı az olanlar! Nə üçün çörəyinizin yoxluğundan danışırsınız? **9** Hələ dərk etmirsinizmi? Beş min nəfər üçün beş çörəyi və neçə zənbil yığdığınızı xatırlamırsınızmı? **10** Dörd min nəfər üçün yeddi çörəyi və neçə səbət yığdığınızı da xatırlamırsınızmı? **11** Necə anlaya bilmirsiniz ki, Mən sizinlə danışanda çörəyi nəzərdə tutmamışdım? Fariseylərin və sadukeylərin mayasından özünüzü gözləyin». **12** O zaman onlar anladılar ki, İsa çörək mayasından yox, fariseylərin və sadukeylərin təlimindən qorunmağı nəzərdə tutmuşdu. **13** İsa Filip Qeysəriyyəsi bölgəsinə gəldiyi zaman Öz şagirdlərindən soruşdu: «Adamların dediyinə görə Bəşər Oğlu kimdir?» **14** Onlar da dedilər: «Bəziləri Vəftizçi Yəhya, başqaları İlyas, digərləri isə deyirlər ki, Yeremya yaxud peyğəmbərlərdən biridir». **15** İsa onlara dedi: «Bəs siz nə deyirsiniz? Sizcə Mən kiməm?» **16** Şimon Peter cavab verdi: «Sən var olan Allahın Oğlu Məsihsən». **17** İsa ona cavab verib dedi: «Nə bəxtiyarsan, ey Yunus oğlu Şimon! Çünki bunu sənə bildirən ət və qan deyil, göylərdə olan Atamdır. **18** Mən sənə deyirəm ki, sən Petersən və Mən cəmiyyətimi bu Qayanın üzərində quracağam. Ölülər diyarının qapıları ona qalib gələ bilməyəcək. **(Hadēs g86)** **19** Səmavi Padşahlığın açarlarını sənə verəcəyəm. Yer üzündə bağlayacağın hər şey göylərdə bağlanmış olacaq və yer üzündə açacağın hər şey göylərdə açılmış olacaq». **20** Bu sözlərdən sonra İsa şagirdlərə qadağan etdi ki, Onun Məsih olduğunu heç kəsə danışmasınlar. **21** Bundan sonra İsa şagirdlərinə danışmağa başladı ki, Özü Yerusəlimə getməli, ağsaqqallar, başçı kahinlər və ilahiyyatçılar tərəfindən çox əzab çəkməli, öldürülməli və üçüncü gün dirilməlidir. **22** Peter Onu bir kənara çəkib etiraz etməyə başladı: «Ya Rəbb, Özünə yazığın gəlsin! Bu əsla Sənin başına gəlməyəcək!» **23** Amma İsa dönüb Peterə dedi: «Çəkil qarşımdan, Şeytan! Sən Mənə mane olursan. Sən Allahın işləri haqqında deyil, insan əməlləri barəsində fikirləşirsən». **24** Sonra İsa şagirdlərinə dedi: «Əgər bir kəs Mənim ardımca gəlmək istəyirsə, özündən imtina etsin və çarmıxını götürüb ardımca gəlsin. **25** Kim canını xilas etmək istəyirsə, onu itirəcək, amma kim Mənə görə canını itirirsə, onu qoruyacaq. **26** İnsan bütün dünyanı qazanıb canını itirərsə, ona nə xeyri var? Yaxud insan öz canının əvəzinə nə verə bilər? **27** Çünki Bəşər Oğlu Atasının izzəti içində Öz mələkləri ilə gələcək və o zaman hər kəsə öz əməlinə görə əvəzini verəcək. **28** Sizə doğrusunu deyirəm: burada duranlardan bəzisi Bəşər Oğlunun Padşahlığı ilə gəldiyini görmədən ölməyəcək».

17 Altı gündən sonra İsa Özü ilə yalnız Peter, Yaqub və qardaşı Yəhyanı götürüb hündür bir dağa çıxdı. **2** Onların qarşısında görünüşü dəyişdi. Üzü günəş kimi parladı və libası işıq kimi ağ oldu. **3** O an Musa və İlyas onlara göründü. Onlar İsa ilə söhbət edirdi. **4** Peter sözə başlayıb İsaya dedi: «Ya Rəbb! Nə yaxşı ki biz buradayıq. Əgər istəyirsənsə, burada üç çardaq qurum – biri Sənin, biri Musa, biri də İlyas üçün». **5** Peter hələ danışan zaman parlaq bir bulud onların üzərinə kölgə saldı. Budur, buluddan bir səs gəldi: «Bu Mənim sevimli Oğlumdur, Ondan razıyam, Ona qulaq asın!» **6** Şagirdlər bunu eşidəndə üzüstə yerə qapandılar və onları böyük dəhşət bürüdü. **7** İsa gəlib onlara toxunaraq «Qalxın, qorxmayın!» dedi. **8** Onlar da başlarını qaldıranda İsadan

başqa kimsəni görmədilər. **9** Dağdan enərkən İsa şagirdlərinə əmr etdi: «Bəşər Oğlu ölülər arasından dirilənə qədər gördüyünüzü heç kimə söyləməyin». **10** Şagirdlər Ondan soruşdular: «Elə isə, niyə ilahiyyatçılar deyirlər ki, əvvəlcə İlyas gəlməlidir?» **11** İsa onlara cavab verdi: «Düzdür, İlyas gəlib hər şeyi yoluna qoymalıdır. **12** Lakin sizə deyirəm: artıq İlyas gəldi və onu tanımadılar, lakin nə istədilərsə, onun başına gətirdilər. Eyni cür Bəşər Oğlu da onların əlindən əzab çəkəcək». **13** Şagirdlər o zaman başa düşdülər ki, İsa onlara bu sözləri Vəftizçi Yəhya haqqında söyləyirdi. **14** Onlar xalqın yanına gələndə bir adam gəlib İsanın qarşısında diz çökərək dedi: **15** «Ya Rəbb! Oğluma rəhm elə, çünki o, epileptikdir və çox əzab çəkir. Tez-tez gah oda, gah da suya düşür. **16** Onu Sənin şagirdlərinin yanına gətirdim, lakin ona şəfa verə bilmədilər». **17** İsa cavab verərək dedi: «Ey imansız və yolunu azmış nəsil! Nə vaxta qədər sizinlə olacağam? Nə vaxta qədər sizə dözəcəyəm? Uşağı buraya, yanıma gətirin». **18** İsa cinə qadağan etdi və cin uşaqdan çıxdı. Oğlan o saatda şəfa tapdı. **19** O zaman şagirdlər İsaya təklikdə yaxınlaşıb dedilər: «Nə üçün biz o ruhu qova bilmədik?» **20** İsa da onlara dedi: «İmanınız az olduğu üçün. Çünki sizə doğrusunu deyirəm: bir xardal toxumu qədər imanınız olarsa və siz bu dağa "buradan oraya köç" desəniz, o köçər və sizin üçün mümkün olmayan heç bir şey olmaz». **22** Qalileyada yığılarkən İsa şagirdlərə dedi: «Bəşər Oğlu insan əllərinə təslim ediləcək **23** və Onu öldürəcəklər, amma O, üçüncü gün diriləcək». Onlar çox kədərləndilər. **24** Kefernahuma gəldikləri zaman məbəd vergisini yığanlar Peterə yaxınlaşıb dedilər: «Sizin Müəlliminiz vergi ödəmirmi?» **25** Peter «ödəyir» dedi. Evə gələndə İsa onu qabaqlayaraq dedi: «Şimon! Sən necə düşünürsən? Yerin hökmdarları gömrük və yaxud vergini kimdən alırlar? Öz övladlarındanmı, yoxsa kənar adamlardan?» **26** Peter Ona «kənar adamlardan» söylədikdə İsa ona dedi: «Belə isə, övladlar sərbəstdir. **27** Lakin bu adamları incitməyək deyə gölə get, tilov at və tilova düşən ilk balığı götür. Onun ağzını açanda bir gümüş pul tapacaqsan. Onu götür, həm Mənim, həm də öz əvəzinə ver».

18 Həmin vaxt şagirdlər İsanın yanına gəlib dedilər: «Səmavi Padşahlıqda ən böyük kimdir?» **2** İsa yanına bir balaca uşaq çağırıb onu şagirdlərin arasına qoydu. **3** O dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: əgər siz yolunuzdan dönüb uşaqlar kimi olmasanız, Səmavi Padşahlığa əsla daxil ola bilməzsiniz. **4** Beləliklə, kim bu uşaq kimi özünü aşağı tutarsa, Səmavi Padşahlıqda ən böyük odur. **5** Kim Mənim adımla belə bir uşağı qəbul edərsə, Məni qəbul edər. **6** Amma kim Mənə iman edən bu kiçiklərdən birini pis yola çəkərsə, öz boynuna böyük bir dəyirman daşı asıb dənizin dibinə atılaraq boğulmaq onun üçün daha yaxşı olar. **7** İnsanları pis yola çəkən şeylər üçün vay bu dünyanın halına! Belə şeylərin gəlməsi qarşısıalınmazdır, amma vay o adamın halına ki, bunlar onun vasitəsilə gəlir! **8** Əgər əlin və ya ayağın səni pis yola çəkərsə, onu kəs at. Sənin əbədi həyata şikəst və ya topal daxil olmağın iki əl və iki ayaqla əbədi oda atılmağından yaxşıdır. **(aiōnios g166)** **9** Əgər gözün səni pis yola çəkərsə, onu çıxarıb at. Sənin tək gözlə əbədi həyata daxil olmağın iki gözlə cəhənnəm oduna atılmağından yaxşıdır. **(Geenna g1067)** **10** Bu kiçiklərdən birinə belə, xor baxmaqdan çəkinin. Çünki sizə deyirəm: onların səmadakı mələkləri göylərdə olan Atamın üzünü daima görür. **12** Siz necə deyirsiniz? Bir adamın yüz qoyunu varsa və onlardan biri yolunu azarsa, doxsan doqquzunu dağlarda qoyub yolunu azan qoyunu axtarmağa getməzmi? **13** Sizə doğrusunu deyirəm: əgər onu tapa bilərsə, yolunu azmayan doxsan doqquz qoyun üçün sevindiyindən artıq onun üçün sevinər. **14** Beləcə bu kiçiklərdən birinin belə, həlak olması göylərdə olan Atanızın iradəsi deyil. **15** Əgər qardaşın sənə qarşı günah işlədərsə, get, onun günahını ona göstər. Qoy hər şey yalnız ikinizin arasında qalsın. O sənə qulaq asarsa, qardaşını qazandın. **16** Amma qulaq asmazsa, özünlə bir və ya iki nəfər götür ki, "hər iddia iki yaxud üç şahidin sözü ilə təsdiq edilsin". **17** Əgər o bu adamların da sözünə qulaq asmaq istəməsə, vəziyyəti imanlılar cəmiyyətinə bildir. Əgər cəmiyyətin də sözünə qulaq asmaq istəməsə, onu bir bütpərəst və vergiyığan hesab et. **18** Sizə doğrusunu deyirəm: yer üzündə bağlayacağınız hər şey göydə bağlanmış olacaq və yer üzündə açacağınız hər şey göydə açılmış olacaq. **19** Yenə sizə doğrusunu deyirəm: yer üzündə sizlərdən iki nəfər diləyəcəkləri hər hansı bir şey üçün razılığa gələrsə, göylərdə olan Atam onların istəklərini yerinə yetirəcək. **20** Çünki harada iki və ya üç nəfər Mənim adımla yığılarsa, Mən də orada, onların arasındayam». **21** O zaman Peter gəlib İsaya dedi: «Ya Rəbb! Qardaşım mənə qarşı günah işlədərsə, neçə dəfə mən onu bağışlamalıyam? Yeddi dəfəmi?» **22** İsa ona dedi: «Sənə deyirəm: yeddi dəfə yox, yetmiş dəfə yeddi. **23** Ona görə də Səmavi Padşahlıq öz qulları ilə hesablaşmaq istəyən bir padşaha bənzəyir. **24** Hesablaşmağa başladığı zaman onun yanına on min talant borcu olan biri gətirildi. **25** Amma onun ödəməyə bir

şeyi olmadığı üçün ağası əmr etdi ki, özü, arvadı, uşaqları və bütün malı satılaraq borcunu ödəsin. **26** Elə bu vaxt qul yerə qapanıb ona səcdə edərək dedi: "Səbir et! Mən hamısını ödəyəcəyəm". **27** Ağasının o qula rəhmi gəldi, onu buraxdı və borcunu bağışladı. **28** Amma o qul kənara çıxıb ona yüz dinar borclu olan bir yoldaşını tapdı. Onu yaxaladı və "Borcunu ödə!" deyərək boğmağa başladı. **29** Yoldaşı yerə qapanıb ona "səbir et, borcunu ödəyəcəyəm" deyə yalvardı. **30** O isə istəmədi. Gedib borcunu ödəyənə qədər onu zindana saldırdı. **31** Ağanın digər qulları baş verən hadisəni görəndə çox kədərləndilər və gedib bütün olanı ağalarına nəql etdilər. **32** Onda ağa o qulu yanına çağırıb dedi: "Ey pis qul, bütün o borcu sənə bağışladım, çünki mənə yalvardın. **33** Mən sənə mərhəmət etdiyim kimi sən də yoldaşına mərhəmət etməli deyildinmi?" **34** Ağası qəzəblənib bütün borcunu ödəyənə qədər onu işgəncə verənlərə təslim etdi. **35** Hər biriniz qardaşlarınızı ürəkdən bağışlamasanız, Səmavi Atam da sizə elə edər».

19 İsa söhbətini bitirdikdən sonra Qalileyadan çıxıb Yəhudeyanın İordan çayının o biri tayında yerləşən bölgəsinə getdi. **2** Böyük bir izdiham Onun ardınca gəldi. İsa orada onlara şəfa verdi. **3** Bəzi fariseylər İsanın yanına gəlib Onu sınamaq üçün belə bir sual verdilər: «İnsanın öz arvadını hər səbəbə görə boşamağa icazəsi varmı?» **4** İsa cavab verib dedi: «Oxumamısınız ki, Yaradan başlanğıcdan "onları kişi və qadın olaraq yaratdı" və dedi: **5** "Buna görə də kişi ata-anasını tərk edib arvadına qovuşacaq və ikisi bir bədən olacaq"? **6** Artıq onlar iki deyil, bir bədəndir. Buna görə də qoy Allahın birləşdirdiyini insan ayırmasın». **7** Fariseylər İsaya belə dedilər: «Onda Musa nə üçün bir talaq kağızı verərək arvadını boşamağı əmr etdi?» **8** İsa onlara dedi: «Ürəyinizin inadkar olduğuna görə Musa arvadlarınızı boşamağınıza icazə verdi. Amma başlanğıcdan belə deyildi. **9** Mənsə sizə deyirəm ki, cinsi əxlaqsızlıqdan başqa, hər hansı bir səbəbə görə arvadını boşayıb başqası ilə evlənən kəs zina edir». **10** Şagirdləri İsaya dedilər: «Əgər ərlə arvad arasındakı münasibət belə isə, deməli, evlənməmək daha yaxşıdır». **11** Amma İsa onlara dedi: «Hər adam bu sözü qəbul edə bilməz, ancaq bu qabiliyyətin verildiyi adamlar qəbul edə bilər. **12** Çünki elələri var ki, anadangəlmə xədimdir, elələri var ki, insanlar tərəfindən xədim ediliblər, elələri də var ki, Səmavi Padşahlıq uğrunda özlərini xədim sayırlar. Bunu qəbul edə bilən qəbul etsin». **13** O zaman uşaqlar İsanın yanına gətirildi ki, İsa onların üzərinə əllərini qoyub dua etsin. Şagirdlər isə onlara qadağan etdilər. **14** Amma İsa dedi: «Uşaqları buraxın, qoy Mənim yanıma gəlsinlər! Onlara mane olmayın! Çünki Səmavi Padşahlıq belələrinə məxsusdur». **15** İsa onların üzərinə əllərini qoyub oradan getdi. **16** Bir adam İsanın yanına gəlib dedi: «Müəllim, mən nə yaxşılıq etməliyəm ki, əbədi həyata malik olum?» **(aiōnios g166)** **17** İsa ona dedi: «Nə üçün Məndən yaxşılıq barəsində soruşursan? Yaxşı olan tək Biri vardır. Əgər sən əbədi həyata qovuşmaq istəyirsənsə, Onun əmrlərinə riayət et». **18** O adam İsadan «Hansı əmrlərə?» deyə soruşdu. İsa da dedi: «"Qətl etmə. Zina etmə. Oğurluq etmə. Yalandan şahidlik etmə. **19** Ata-anana hörmət et". Həmçinin "qonşunu özün kimi sev"». **20** Cavan adam İsaya dedi: «Bunların hamısına riayət etmişəm, daha nəyim çatışmır?» **21** İsa ona dedi: «Əgər kamil olmaq istəyirsənsə, get, əmlakını sat və yoxsullara payla. Onda göylərdə xəzinən olacaq. Sonra qayıt, Mənim ardımca gəl». **22** Lakin cavan adam bu sözü eşitdikdə kədərlənib getdi, çünki var-dövləti çox idi. **23** İsa şagirdlərinə dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: varlı adamın Səmavi Padşahlığa daxil olması çətindir. **24** Yenə sizə deyirəm ki, dəvənin iynə gözündən keçməsi varlı adamın Allahın Padşahlığına daxil olmasından asandır». **25** Bunu eşidən şagirdlər çox təəccüblənərək dedilər: «Elə isə, kim xilas ola bilər?» **26** İsa onlara baxıb dedi: «Bu, insanlar üçün qeyri-mümkündür, amma Allah üçün hər şey mümkündür». **27** Bundan sonra Peter cavab verərək Ona dedi: «Bax biz hər şeyi qoyub Sənin ardınca gəlmişik, əvəzində nəyimiz olacaq?» **28** İsa onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: hər şey yeniləşəndə, Bəşər Oğlu izzətli taxtına oturanda Mənim ardımca gələn sizlər də İsrailin on iki qəbiləsinə hökm etmək üçün on iki taxt üzərində oturacaqsınız. **29** Mənim adım uğrunda ya evlərini ya qardaşlarını ya bacılarını ya atasını ya anasını ya uşaqlarını və yaxud tarlalarını atan hər kəs bundan yüz dəfə artıq alacaq və əbədi həyatı da irs olaraq alacaq. **(aiōnios g166)** **30** Amma birinci olanların çoxu axırıncı, axırıncı olanlarsa birinci olacaq.

20 Səmavi Padşahlıq səhər erkən durub öz üzüm bağı üçün işçi tutmağa çıxan ev sahibinə bənzəyir. **2** O, işçilərlə günü bir dinara razılaşıb onları üzüm bağına göndərdi. **3** Üçüncü saat radələrində çıxıb meydanda işsiz durmuş adamları gördü. **4** Onlara da dedi: "Siz də üzüm bağına gedin və haqqınızı düz verərəm". **5** Onlar da bağa getdilər. Altıncı və doqquzuncu saat

radələrində yenə çıxıb belə etdi. **6** On birinci saat
radələrində çıxdı və orada duran başqalarını tapıb
onlara dedi: "Nə üçün bütün günü burada işsiz
dursunuz?" **7** "Çünki heç kim bizə iş vermədi"
dedilər. Onlara "siz də üzüm bağına gedin" dedi.
8 Axşam olanda bağ sahibi öz nəzarətçisinə
dedi: "İşçiləri çağır və axırıncılardan başlayaraq
birincilərə kimi muzdlarını ver". **9** On birinci saat
radələrində işə gələnlər adambaşına bir dinar
aldılar. **10** Birinci gələnlərsə daha çox alacaqlarını
düşündülər, lakin onlar da adambaşına bir dinar
aldılar. **11** Pullarını aldıqları zaman ev sahibinə
şikayət edərək dedilər: **12** "Bu ən axırıncılar
cəmi bir saat işlədilər və sən onları günün
ağırlığını və qızmar istisini çəkən bizlərlə bir
tutdun". **13** O isə onlardan birinə cavab verib dedi:
"Dostum, axı mən sənə haqsızlıq etmədim, sən
mənimlə bir dinara razılaşmadınmı? **14** Haqqını
al, get! Axırıncıya da sənə verdiyim qədər vermək
istəyirəm. **15** Öz pulumla istədiyimi etməyə
ixtiyarım yoxdurmu? Sən mənim comərdliyimə
qısqanırsan?" **16** Beləcə də axırıncılar birinci,
birincilər isə axırıncı olacaq». **17** İsa Yerusəlimə
gedərkən yolda On İki şagirdi kənara çağırıb
ayrıca onlara dedi: **18** «Bax Yerusəlimə qalxırıq,
Bəşər Oğlu başçı kahinlərə və ilahiyyatçılara
təslim olunacaq. Onu ölümə məhkum edəcəklər;
19 ələ salaraq qamçılayıb çarmıxa çəksinlər deyə
başqa millətlərə təslim edəcəklər. O, üçüncü gün
diriləcək». **20** O zaman Zavday oğullarının anası
oğulları ilə birlikdə İsaya yaxınlaşıb səcdə qılaraq
Ondan nə isə dilədi. **21** İsa qadından «Sən nə
istəyirsən?» deyə soruşdu. Qadın Ona dedi: «Əmr
et ki, mənim bu iki oğlum Sənin Padşahlığında biri
sağında, biri solunda otursun». **22** Amma İsa cavab
verib dedi: «Nə dilədiyinizi özünüz də bilmirsiniz.
Mənim içəcəyim kasadan siz də içə bilərsinizmi?»
Onlar dedilər: «Bilərik». **23** İsa onlara dedi: «Mənim
içəcəyim kasadan içəcəksiniz. Amma sağımda və
yaxud solumda oturmağa izin vermək Məndən
asılı deyil. Atam oranı kimlər üçün hazırlayıbsa,
onlara veriləcək». **24** Bunu eşidən on şagirdin
iki qardaşa acığı tutdu. **25** İsa şagirdləri yanına
çağırıb dedi: «Bilirsiniz ki, millətlərin rəhbərləri
onların üzərində hökmranlıq, əyanları da onlara
ağalıq edir. **26** Sizin aranızda isə qoy belə olmasın.
Sizlərdən böyük olmaq istəyən xidmətçiniz olsun.
27 Aranızda kim birinci olmaq istəsə, başqalarının
qulu olsun. **28** Beləcə Bəşər Oğlu gəlmədi ki,
Ona xidmət etsinlər, gəldi ki, Özü xidmət etsin
və çoxlarını satın almaq üçün Öz canını fidyə
versin». **29** İsa şagirdləri ilə Yerixodan çıxarkən
böyük bir izdiham Onun ardınca getdi. **30** Yol
kənarında oturan iki kor adam İsanın oradan
keçdiyini eşitdikdə «Ya Rəbb, ey Davud Oğlu!
Bizə rəhm elə!» deyə bağırdı. **31** Camaat onlara
qadağan edib susdurmaq istədisə də, onlar «Ya
Rəbb, ey Davud Oğlu! Bizə rəhm elə!» deyə daha
ucadan bağırdılar. **32** İsa dayanıb onları çağırdı
və onlardan soruşdu: «Nə istəyirsiniz, sizin üçün
edim?» **33** Onlar dedilər: «Ya Rəbb, gözlərimiz
açılsın». **34** İsanın onlara rəhmi gəldi, gözlərinə
toxundu. Həmin an onların gözləri açıldı və İsanın
ardınca getdilər.

21 Yerusəlimə yaxınlaşıb Zeytun dağının
yamacındakı Bet-Faqeyə gəldikləri zaman İsa
iki şagirdi göndərərək **2** onlara dedi: «Qarşınızdakı
kəndə gedin. Dərhal orada bağlanmış bir eşşəklə
bir sıpa tapacaqsınız. Onları açıb Mənə gətirin. **3**
Kim sizə bir şey desə, ona "bunlar Rəbbə lazımdır,
tezliklə onları geri göndərəcək" deyərsiniz». **4**
Bunlar da peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz
yerinə yetsin deyə baş verdi: **5** «Sion qızına
deyin ki, "Bax Padşahın sənə tərəf gəlir; O
itaətkardır və bir eşşəyə – Eşşəyin balası olan
sıpaya minib gəlir"». **6** Şagirdlər gedib İsanın
əmr etdiyi kimi etdilər. **7** Eşşəklə sıpanı gətirib
üzərlərinə paltarlarını qoydular və İsa sıpanın
belinə mindi. **8** Camaatın çoxu öz paltarlarını yola
sərdi. Bəzisi də ağaclardan budaqlar kəsib yola
döşədi. **9** İsanın önündə gedən və ardınca gələn
xalq belə nida edirdi: «Davud Oğluna hosanna!
Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun! Ən ucalarda
hosanna!» **10** İsa Yerusəlimə daxil olanda bütün
şəhər «Bu Kimdir?» deyərək sarsıldı. **11** Camaat
isə deyirdi: «Bu, Qalileyanın Nazaret şəhərindən
olan İsa Peyğəmbərdir». **12** İsa məbədə girib
orada alver edənlərin hamısını qovdu. Sərrafların
masalarını və göyərçin satanların kürsülərini
çevirdi. **13** Onlara belə dedi: «"Mənim evim dua
evi adlandırılacaq" deyə yazılıb. Amma siz onu
"quldur yuvasına" çevirmisiniz!» **14** İsa məbəddə
Onun yanına gələn korlara və axsaqlara şəfa
verdi. **15** Lakin başçı kahinlər və ilahiyyatçılar
Onun etdiyi heyrətamiz işləri və məbəddə «Davud
Oğluna hosanna!» deyə bağıran uşaqları gördükdə
acıqlandılar **16** və Ona dedilər: «Bunların nə
söylədiyini eşidirsənmi?» İsa da onlara dedi: «Bəli.
"Körpələrin və çağaların ağzından Kamil həmd
aldın" sözünü heç oxumamısınızmı?» **17** İsa onları
tərk edib şəhərdən çıxdı. Bet-Anyaya gedib orada
gecələdi. **18** Səhəri gün İsa şəhərə qayıdanda
acmışdı. **19** Yol kənarında bir əncir ağacı gördü və
ona yaxınlaşdı. Amma ağacda yarpaqdan başqa
bir şey tapmadı. İsa ona dedi: «Qoy bir daha
sənin meyvən çıxmasın». Əncir ağacı o anda

qurudu. (aiōn g165) 20 Şagirdlər bunu gördükdə
«əncir ağacı bir anda necə qurudu?» deyərək
heyrətləndilər. 21 İsa cavab verib onlara dedi: «Sizə
doğrusunu deyirəm: əgər imanınız olub şübhə
etməsəniz, nəinki əncir ağacının başına gətirilən
şeyi edərsiniz, hətta bu dağa "Qalx, dənizə atıl!"
desəniz, elə də olacaq. 22 İmanla dua edərək
hər nə diləsəniz, alacaqsınız». 23 İsa məbədə
gəlib təlim öyrədərkən başçı kahinlər və xalqın
ağsaqqalları Ona yaxınlaşıb dedilər: «Sən bu işləri
hansı səlahiyyətlə edirsən? Sənə bu səlahiyyəti
kim verib?» 24 İsa onlara belə cavab verdi: «Mən də
sizə bir sual verəcəyəm; onu Mənə desəniz, Mən də
bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi sizə deyərəm.
25 Yəhyanın vəftizi haradan idi? Göydən idi,
yoxsa insanlardan?» Onlarsa aralarında müzakirə
edərək belə dedilər: «Əgər desək "göydən", "Bəs
nə üçün ona inanmadınız?" deyəcək. 26 Amma
desək "insanlardan", camaatdan qorxuruq, çünki
hamı Yəhyanı peyğəmbər sayır». 27 Cavabında
İsaya dedilər: «Bilmirik». İsa da onlara dedi:
«Bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi Mən də sizə
demirəm. 28 Bəs siz necə düşünürsünüz? Bir
adamın iki oğlu vardı. Gəlib birincisinə "oğlum,
bu gün get üzüm bağımda işlə" dedi. 29 O
da cavab verib "istəmirəm" dedi. Lakin sonra
peşman olub getdi. 30 Həmin adam ikincisinə
yaxınlaşıb yenə eyni sözü söylədi. O cavab verib
"Gedirəm, ağam!" dedi, amma getmədi. 31 Bu iki
nəfərdən hansı atasının istəyini yerinə yetirdi?»
Onlar «birincisi» dedilər. İsa onlara dedi: «Sizə
doğrusunu deyirəm: vergiyığanlar və fahişələr
Allahın Padşahlığına sizdən qabaq girirlər. 32 Çünki
Yəhya sizin yanınıza salehlik yolunu göstərməyə
gəldi. Sizsə ona inanmadınız, amma vergiyığanlar
və fahişələr ona inandılar. Siz bunu gördükdən
sonra da peşman olub ona inanmadınız. 33 Başqa
bir məsəli dinləyin: Ev sahibi olan bir adam
var idi. Üzüm bağı saldı, oranın ətrafına çəpər
çəkdi. İçində yer qazaraq üzümsıxan düzəltdi,
nəzarət külləsi tikdi. Sonra isə bağı bağbanlara
icarəyə verərək başqa ölkəyə getdi. 34 Məhsul
vaxtı çatanda məhsulunu almaq üçün qullarını
bağbanların yanına göndərdi. 35 Lakin bağbanlar
onun qullarını tutub kimini döydülər, kimini
öldürdülər, kimini də daşqalaq etdilər. 36 Bağ
sahibi yenə əvvəlkindən daha çox başqa qullar
göndərdi. Bağbanlar onlarla da əvvəlki kimi
etdilər. 37 "Oğluma hörmət edərlər" deyərək
axırda öz oğlunu onların yanına göndərdi. 38
Bağbanlarsa oğulu görəndə öz aralarında dedilər:
"Varis budur. Gəlin onu öldürək və miras bizə
qalsın". 39 Beləcə onu tutub bağdan kənara
çıxararaq öldürdülər. 40 Beləliklə, bağın sahibi
gəldikdə bu bağbanlara nə edəcək?» 41 Onlar İsaya
dedilər: «Bu xainləri dəhşətli şəkildə həlak edəcək,
üzüm bağını isə başqa bağbanlara icarəyə verəcək
ki, onlar məhsulu öz vaxtında ona versinlər». 42
İsa onlara dedi: «Məgər siz Müqəddəs Yazılarda
bunu heç oxumamısınız? "Bənnaların rədd etdiyi
daş Guşədaşı olub. Bu, Rəbbin işi idi, Gözümüzdə
xariqəli bir işdir". 43 Buna görə sizə deyirəm:
Allahın Padşahlığı sizdən alınıb onun məhsullarını
yetişdirəcək bir millətə veriləcək. 44 Bu daşın
üstünə yıxılan kəs parçalanacaq, daş isə kimin
üzərinə düşərsə, onu əzəcək». 45 Başçı kahinlər və
fariseylər Onun məsəllərini eşitdikdə bu sözləri
onlar üçün dediyini başa düşdülər. 46 Ona görə də
Onu tutmaq üçün yol axtarırdılar, lakin camaatdan
qorxdular, çünki camaat İsanı peyğəmbər hesab
edirdi.

22 İsa yenə onlara məsəllərlə xitab edərək dedi:
2 «Səmavi Padşahlıq oğluna toy ziyafəti verən
bir padşaha bənzəyir. 3 O, toy ziyafətinə dəvət
olunanları çağırmaq üçün qullarını göndərdi.
Lakin onlar gəlmək istəmədi. 4 Bir daha başqa
qulları göndərərək onlara dedi: "Dəvət olunanlara
deyin ki, budur, mən ziyafətimi hazırladım,
öküzlərim və bəslənmiş heyvanlarım kəsilib, hər
şey hazırdır, toy ziyafətinə gəlin!" 5 Amma dəvət
olunanlar etinasızlıq göstərərək kimi tarlasına,
kimi ticarətinə getdi. 6 O biriləri isə onun qullarını
tutub təhqir etdilər və öldürdülər. 7 Padşah
bundan xəbər tutaraq qəzəbləndi. Öz qoşunlarını
göndərib o qatilləri məhv etdi, şəhərlərini isə
yandırdı. 8 Onda qullarına dedi: "Toy ziyafəti
hazırdır, fəqət dəvət olunanlar buna layiq deyil. 9
Beləliklə, yolayrıclarına gedin və kimi tapsanız,
toy ziyafətinə dəvət edin". 10 Həmin qullar
yollara çıxdılar. Pis-yaxşı kimi tapdılarsa, hamısını
topladılar. Toy məclisi qonaqlarla doldu. 11 Padşah
qonaqlara baxmaq üçün girdikdə orada toy libası
geyməmiş bir nəfəri gördü, 12 ona dedi: "Dostum!
Sən toy libası geyməmiş buraya necə girdin?" O
isə susdu. 13 O zaman padşah xidmətçilərə dedi:
"Onun əllərini, ayaqlarını bağlayın və qaranlıq
çölə atın! Orada ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq".
14 Çünki dəvət edilmiş çox, seçilmiş isə azdır».
15 O zaman fariseylər gedib məsləhətləşirdilər
ki, Onu söz üstündə necə tutsunlar. 16 Onlar
hirodçularla birgə öz şagirdlərini İsanın yanına
göndərib dedilər: «Müəllim, biz bilirik ki, Sən
etibarlı adamsan, Allahın yolunu həqiqətə görə
öyrədirsən və heç kimə tərəfkeşlik etmirsən.
Çünki insanlar arasında fərq qoymursan. 17 İndi
bizə de görək, Səncə bizim üçün qeysərə vergi

verməyə icazə var ya yox?» 18 Amma İsa onların
pis niyyətini bilərək dedi: «Ey ikiüzlülər, Məni
niyə sınağa çəkirsiniz? 19 Vergi verdiyiniz sikkəni
Mənə göstərin». Onlar da Ona bir dinar gətirdilər.
20 İsa onlara dedi: «Sikkənin üstündəki bu təsvir və
yazı kimindir?» 21 Ona dedilər: «Qeysərin». O vaxt
İsa onlara dedi: «Elə isə, qeysərin haqqını qeysərə,
Allahın haqqını Allaha verin». 22 Bunu eşitdikləri
zaman heyrətləndilər və İsanı tərk edib getdilər.
23 Həmin gün dirilmənin olmadığını iddia edən
bəzi sadukeylər İsanın yanına gəlib soruşdular: 24
«Müəllim, Musa belə demişdir: "Əgər bir adam
övladsız ölsə, qardaşı onun dul qalmış arvadını
alıb ölən qardaşın nəslini davam etdirsin". 25
Aramızda yeddi qardaş var idi. Birincisi bir
arvad aldı və öldü. Uşağı olmadığından arvadı ilə
qardaşı evləndi. 26 İkincisi və üçüncüsü, hətta
yeddincisinə qədər eləcə öldü. 27 Hamısından
sonra bu qadın da öldü. 28 İndi ölülər diriləndə bu
qadın o yeddi nəfərdən hansının arvadı olacaq?
Çünki hamısı bu qadını almışdı». 29 İsa onlara
cavab verib dedi: «Müqəddəs Yazıları və Allahın
qüdrətini bilmədiyinizə görə yanılırsınız. 30 Ona
görə ki ölülər diriləndə insanlar nə evlənir, nə
də ərə gedirlər. Ancaq səmadakı mələklər kimi
olurlar. 31 Bəs ölülərin dirilməsinə gəlincə, Allah
tərəfindən sizə "Mən İbrahimin Allahı, İshaqın
Allahı və Yaqubun Allahıyam" deyə söylənən sözü
oxumamısınızmı? Allah ölülərin deyil, dirilərin
Allahıdır». 33 Bunları eşidən camaat Onun təliminə
təəccüblənirdi. 34 Fariseylər İsanın sadukeyləri
susdurduğunu eşidəndə bir yerə toplaşdılar. 35
Onlardan biri olan qanunşünas İsanı sınamaq
məqsədi ilə Ondan bunu soruşdu: 36 «Müəllim,
Qanunda ən böyük əmr hansıdır?» 37 İsa ona dedi:
«"Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə, bütün varlığınla
və bütün düşüncənlə sev". 38 Bu, böyük və
əsas əmrdir. 39 Buna bənzəyən ikincisi budur:
"Qonşunu özün kimi sev". 40 Bütün Qanun və
Peyğəmbərlərin sözləri bu iki əmrə əsaslanır». 41
Fariseylər toplaşdıqda İsa onlardan bunu soruşdu:
42 «Məsih haqqında nə düşünürsünüz? O kimin
Oğludur?» Onlar da İsaya «Davudun Oğlu» dedilər.
43 İsa onlara dedi: «Elə isə, nə üçün Davud Ruh
vasitəsilə Ona "Ağa" deyə müraciət edir? 44
"Rəbb mənim Ağama dedi: ‹Mən düşmənlərini
ayaqlarının altına salanadək Sağımda otur›" deyib.
45 Əgər Davud Ona "Ağa" deyə müraciət edirsə, O
necə Davudun oğlu ola bilər?» 46 Bunun cavabında
İsaya kimsə bir söz deyə bilmədi. O gündən sonra
artıq heç kim Ondan bir şey soruşmağa cəsarət
etmədi.

23 Bundan sonra İsa camaata və şagirdlərinə
müraciət edib 2 dedi: «İlahiyyatçılar və
fariseylər Musanın kürsüsündə oturmuşlar. 3
Buna görə də sizə əmr etdikləri hər şeyə riayət
və əməl edin. Amma onların etdiklərini etməyin,
çünki söyləyərlər, amma riayət etməzlər. 4 Ağır
və çətin daşına bilən yükləri bağlayıb insanların
çiyninə yükləyərlər, özləri isə bu yükləri daşımaq
üçün barmaqlarını belə, tərpətmək istəməzlər. 5
Onlar öz əməllərinin hamısını insanlar görsün
deyə edərlər. Çünki onlar dua qutucuqlarını
genişləndirib geyimlərinin qotazlarını uzadarlar.
6 Ziyafətlərdə yuxarı başı və sinaqoqlarda baş
kürsüləri tutmağı, 7 bazar meydanlarında salam
almağı, insanların onlara "Rabbi!" deyə xitab
etməsini sevərlər. 8 Amma kimsə sizi "Rabbi"
deyə çağırmasın. Çünki sizin bir Müəlliminiz
var. Siz hamınızsa qardaşsınız. 9 Yer üzündə
kimsəyə "ata" deməyin. Çünki bir Atanız var,
O da Səmavi Atadır. 10 Kimsə sizə "rəhbər"
deməsin. Çünki bir Rəhbəriniz var, O da Məsihdir.
11 Aranızda ən böyük olan xidmətçiniz olsun.
12 Kim özünü yüksəldərsə, aşağı tutulacaq və
kim özünü aşağı tutarsa, yüksəldiləcək. 13 Vay
halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər!
Çünki siz Səmavi Padşahlığı insanların üzünə
qapayırsınız. Nə özünüz girirsiniz, nə də girmək
istəyənləri buraxırsınız. 15 Vay halınıza, ey
ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz
dənizi və qurunu dolaşırsınız ki, bir nəfəri dinə
gətirəsiniz. Dinə gətirdikdə isə onu özünüzdən
ikiqat artıq cəhənnəmlik edirsiniz. **(Geenna g1067)**
16 Vay halınıza, ey kor rəhbərlər! Deyirsiniz ki,
"kim məbədə and içirsə, əhəmiyyətli bir şey
deyil, lakin kim məbədin qızılına and içirsə, öz
andına borcludur". 17 Ey ağılsızlar və korlar!
Hansı daha böyükdür? Qızılmı, yoxsa qızılı təqdis
edən məbədmi? 18 Yenə də deyirsiniz ki, "kim
qurbangaha and içirsə, əhəmiyyətli bir şey deyil;
lakin qurbangah üzərindəki qurbana and içən öz
andını yerinə yetirməlidir". 19 Ey korlar! Hansı
daha böyükdür? Qurbanmı, yoxsa qurbanı təqdis
edən qurbangahmı? 20 Beləliklə, qurbangaha
and içən kəs ona və onun üstündə olan bütün
şeylərə and içir. 21 Məbədə and içən kəs ona və
içində Yaşayana and içir. 22 Göyə and içən kəs
də Allahın taxtına və taxtda Oturana and içir.
23 Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər
– ikiüzlülər! Çünki siz nanə, şüyüd və zirənin
onda birini verirsiniz, lakin Qanunun daha vacib
işlərini, ədaləti, mərhəməti və imanı atırsınız.
Amma onda biri verməklə yanaşı bunları da
yerinə yetirməli idiniz. 24 Ey kor rəhbərlər!

Ağcaqanadı süzgəclə çıxarır, dəvəni isə udursunuz! **25** Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz kasanın və boşqabın bayır tərəfini təmizləyirsiniz, lakin onların daxili soyğunçuluq və pozğunluqla doludur. **26** Sən, ey kor farisey! Əvvəlcə kasanın daxilini təmizlə ki, bayır tərəfi də təmiz olsun! **27** Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz ağardılmış məqbərələrə bənzəyirsiniz: onların bayır tərəfi gözəl görünür, daxili isə ölü sümükləri və hər cür murdarlıqla doludur. **28** Siz də zahirən insanlara saleh görünürsünüz, daxilən isə ikiüzlülük və qanunsuzluqla dolusunuz. **29** Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz peyğəmbərlərə məqbərələr tikirsiniz, salehlərin abidələrini bəzəyirsiniz. **30** "Biz ata-babalarımızın yaşadığı günlərdə yaşasaydıq, peyğəmbərlərin qanını tökməkdə onlarla şərik olmazdıq" deyirsiniz. **31** Beləliklə, peyğəmbərləri öldürənlərin övladları olduğunuza özünüz şəhadət edirsiniz. **32** Elə isə, ata-babalarınızın başladığı işi başa çatdırın! **33** Siz ey ilanlar, gürzələr nəsli! Cəhənnəmə məhkum edilməkdən necə qaçacaqsınız? **(Geenna g1067)** **34** Ona görə də Mən sizə peyğəmbərlər, müdrik adamlar və ilahiyyatçılar göndərirəm. Siz onlardan bəzisini öldürəcək və çarmıxa çəkəcəksiniz. Bəzisini sinaqoqlarınızda qamçılayacaq və şəhərdən şəhərə qovacaqsınız; **35** belə ki saleh olan Habilin qanından tutmuş məbədlə qurbangahın arasında öldürdüyünüz Berekya oğlu Zəkəriyyənin qanına qədər yer üzündə tökülən bütün saleh adamların qanı üçün məsuliyyət daşıyasınız. **36** Sizə doğrusunu deyirəm: bütün bu şeylər üçün bu nəsil məsuliyyət daşıyacaq. **37** Ey Yerusəlim, Yerusəlim! Peyğəmbərləri öldürən və ora göndərilənləri daşqalaq edən şəhər! Toyuq cücələrini qanadları altına yığan kimi Mən də dəfələrlə sənin övladlarını yığmaq istədim, sizsə istəmədiniz! **38** Baxın, eviniz viran qalır. **39** Çünki Mən sizə bunu deyirəm: "Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun!" deyənə qədər Məni bir daha görməyəcəksiniz».

24 İsa məbəddən çıxıb gedərkən şagirdləri məbədin binalarını Ona göstərmək üçün yanına gəldilər. **2** İsa onlara cavab verib dedi: «Bütün bunları görürsünüzmü? Sizə doğrusunu deyirəm: onların daşı daş üstündə qalmayacaq, hamısı yerlə yeksan olacaq». **3** İsa Zeytun dağında oturanda şagirdlər ayrılıqda Onun yanına gəlib dedilər: «Bizə söylə, bu dediklərin nə vaxt baş verəcək? Sənin zühurun və dövrün sonuna hansı əlamətlər olacaq?» **(aiōn g165)** **4** İsa onlara cavab verib dedi: «Ehtiyatlı olun, qoy sizi heç kim aldatmasın. **5** Çünki Mənim adımla çox adam gəlib "Məsih mənəm" deyərək çoxlarını aldadacaq. **6** Siz müharibələr və müharibə xəbərləri eşidəcəksiniz. Amma təlaşa düşməyin. Bunlar baş verməlidir, amma bu hələ hər şeyin axırı deyil. **7** Çünki millət millətə, padşahlıq padşahlığa qarşı çıxacaq. Yerbəyer aclıq və zəlzələlər olacaq. **8** Bütün bunlar sanki doğuş ağrılarının başlanğıcıdır. **9** O zaman sizi əziyyətə təslim edib öldürəcəklər. Mənim adıma görə bütün millətlər sizə nifrət edəcək. **10** Onda bir çoxu imandan büdrəyərək bir-birini təslim edəcək və bir-birinə nifrət edəcək. **11** Bir çox yalançı peyğəmbər törəyib çox adamı aldadacaq. **12** Qanunsuzluq çoxaldığı üçün bir çoxunun məhəbbəti soyuyacaq. **13** Amma axıracan dözən xilas olacaq. **14** Səmavi Padşahlığın bu Müjdəsi bütün millətlərə şəhadət olmaq üçün bütün dünyada vəz ediləcək. O zaman hər şeyin axırı gələcək. **15** Beləliklə, Daniel peyğəmbərin bəhs etdiyi viranəlik gətirən iyrənc şeyin Müqəddəs məkanda qoyulduğunu gördüyünüz zaman – qoy oxuyan bunu anlasın – **16** Yəhudeyada olanlar dağlara qaçsın. **17** Damda olan evindəki əşyaları götürmək üçün aşağı enməsin. **18** Tarlada olan üst paltarını götürmək üçün geri qayıtmasın. **19** Həmin günlər hamilələrin və körpə əmizdirənlərin vay halına! **20** Dua edin ki, qaçmağınız qış fəslində və ya Şənbə günündə baş verməsin. **21** Çünki o vaxt elə dəhşətli əzab-əziyyət olacaq ki, dünyanın başlanğıcından indiyə qədər belə olmayıb və heç olmayacaq da. **22** Əgər o günlər qısaldılmasaydı, heç bir insan xilas ola bilməzdi. Amma seçilmişlərə görə o günlər qısaldılacaq. **23** O zaman əgər kimsə sizə desə ki, "bax, Məsih buradadır" yaxud da "oradadır", inanmayın. **24** Çünki yalançı məsihlər və yalançı peyğəmbərlər törəyəcək. Onlar böyük əlamətlər və xariqələr göstərəcəklər ki, imkan taparlarsa, seçilmişləri də aldatsınlar. **25** Bax Mən sizə əvvəlcədən söyləmişəm. **26** Ona görə sizə "bax, O çöldədir" desələr də, çıxmayın. "Bax, O daxili otaqlardadır" desələr də, inanmayın. **27** Çünki şimşək şərqdə çaxıb qərbdə belə, göründüyü kimi Bəşər Oğlunun zühuru da elə olacaq. **28** Leş haradadırsa, kərkəslər də orada toplaşar. **29** Amma o günlərin əzab-əziyyətindən dərhal sonra Günəş tutulacaq, Ay nurunu saçmayacaq, Ulduzlar göydən töküləcək, Səma cisimləri lərzəyə gələcək. **30** O zaman Bəşər Oğlunun əlaməti göydə görünəcək. O vaxt yer üzünün bütün tayfaları şivən qoparacaq və Bəşər Oğlunun göyün buludları üzərində qüdrət və böyük izzətlə

gəldiyini görəcək. **31** O, mələklərini uca şeypur səsi
ilə göndərəcək. Mələklər də göylərin bir ucundan
o biri ucuna qədər dörd külək istiqamətindən
Onun seçdiklərini toplayacaq. **32** Əncir ağacından
ibrət alın: onun budağı cücərib yarpaqlananda
bilirsiniz ki, yay fəsli artıq yaxındır. **33** Eləcə
siz də bütün bu şeyləri görəndə bilin ki, Bəşər
Oğlu yaxındadır, lap qapıdadır. **34** Sizə doğrusunu
deyirəm: bu nəsil ömrünü sona çatdırmazdan
əvvəl bütün bunlar baş verəcək. **35** Yer və göy
keçib gedəcək, amma Mənim sözlərim əsla keçib
getməyəcək. **36** Lakin o günü və o saatı nə göylərin
mələkləri, nə də Oğul bilir. Atadan başqa heç
kim bilmir. **37** Nuhun günləri necə idisə, Bəşər
Oğlunun zühuru da elə olacaq. **38** Daşqından
əvvəlki həmin günlərdə, Nuhun gəmiyə girdiyi
günə qədər insanlar yeyib-içir, evlənir, ərə gedirdi.
39 Daşqın gəlib hamısını aparana qədər bixəbər
idilər. Bəşər Oğlunun zühuru da belə olacaq. **40** O
zaman tarladakı iki nəfərdən biri götürüləcək, o
biri isə qalacaq. **41** Dəyirmanda dən üyüdən iki
qadından biri götürüləcək, o biri isə qalacaq. **42**
Ona görə də oyaq olun. Çünki Rəbbinizin hansı
gün gələcəyini bilmirsiniz. **43** Amma bunu bilin
ki, əgər evin yiyəsi oğrunun gecə hansı saatda
gələcəyini bilsəydi, oyaq qalıb evinin yarılmasına
imkan verməzdi. **44** Buna görə siz də hazır olun,
çünki Bəşər Oğlu gözləmədiyiniz vaxt gələcək.
45 Vaxtlı-vaxtında onlara yemək vermək üçün
ağasının öz nökərləri üzərinə qoyduğu sadiq və
ağıllı qul kimdir? **46** Nə bəxtiyardır o qul ki,
ağası evinə qayıdanda onu iş başında görür! **47**
Sizə doğrusunu deyirəm: ağası bu qula bütün
əmlakı üzərində idarəçiliyi tapşıracaq. **48** Amma
həmin qul pis olub ürəyində "ağam gec gələcək"
deyərsə, **49** öz yoldaşlarını döyməyə və əyyaşlarla
yeyib-içməyə başlayarsa, **50** o qulun ağası onun
gözləmədiyi gün və ağlına gəlmədiyi vaxt gələcək,
51 ona ağır cəza verəcək və onu ikiüzlülərlə bir
yerdə saxlayacaq. Orada ağlaşma və diş qıcırtısı
olacaq.

25 O zaman Səmavi Padşahlıq çıraqlarını
götürüb bəyin qarşısına çıxan on qıza
bənzəyəcək. **2** Onlardan beşi ağıllı, beşi isə ağılsız
idi. **3** Ağılsızlar özləri ilə çıraqlarını götürmüşdü,
amma yağ götürməmişdi. **4** Ağıllılarsa çıraqları
ilə birgə qablarda yağ da götürmüşdü. **5** Lakin bəy
gecikdiyindən hamısını yuxu basdı və onlar yatdı.
6 Amma gecə yarısı bir qışqırıq qopdu: "Budur, bəy
gəlir, onu qarşılamağa çıxın!" **7** O zaman o qızların
hamısı durub öz çıraqlarını düzəltdilər. **8** Ağılsızlar
ağıllılara dedi: "Yağınızdan bizə də verin, çünki
çıraqlarımız sönür". **9** Ağıllılarsa cavab verib
dedilər: "Belə olmasın ki, yağ nə bizə çatsın, nə
sizə. Yaxşısı budur ki, gedib satıcılardan alasınız".
10 Onlar yağ satın almağa getdikləri zaman bəy
gəldi. Hazır olanlar onunla toy məclisinə girdilər
və qapı bağlandı. **11** O biri qızlar da sonradan
gəlib "Ağa! Ağa! Qapını bizə aç!" dedilər. **12** O
isə cavab verib dedi: "Sizə doğrusunu deyirəm:
sizi tanımıram". **13** Beləliklə, oyaq olun. Çünki
siz nə günü, nə də saatı bilirsiniz. **14** Səmavi
Padşahlıq səyahətə çıxan bir adama bənzəyir. O,
qullarını çağırıb əmlakını onlara əmanət etdi.
15 O hər birinə öz qabiliyyətinə görə – birinə
beş, birinə iki, birinə də bir talant verdi və yola
düşdü. **16** Beş talant alan dərhal gedib bunları
sərmayəyə qoydu, daha beş talant qazandı. **17** İki
talant alan da beləcə daha iki talant qazandı. **18**
Bir talant alansa gedib torpağı qazdı və ağasının
pulunu gizlətdi. **19** Uzun zamandan sonra həmin
qulların ağası gəldi və onlardan hesabat tələb
etdi. **20** Beş talant alan gəlib daha beş talant
gətirərək dedi: "Ağa, sən mənə beş talant əmanət
etdin. Budur, mən daha beş talant qazandım". **21**
Ağası ona dedi: "Afərin, yaxşı və sadiq qulum!
Sən xırda işlərdə sadiq oldun, səni böyük işlər
üzərinə qoyacağam. Ağanın sevincinə şərik ol!"
22 İki talant alan da gəlib dedi: "Ağa, mənə iki
talant əmanət etdin. Budur, mən daha iki talant
qazandım". **23** Ağası ona dedi: "Afərin, yaxşı
və sadiq qulum! Sən xırda işlərdə sadiq oldun,
səni böyük işlər üzərinə qoyacağam. Ağanın
sevincinə şərik ol!" **24** Bir talant alan da gəlib
dedi: "Ağa, sənin sərt bir adam olduğunu bilirdim.
Əkmədiyin yerdən biçərsən, səpmədiyin yerdən
yığarsan. **25** Ona görə qorxdum, gedib sənin
talantını torpaqda gizlətdim. Buyur, öz malını geri
götür!" **26** Ağası isə cavab verib ona dedi: "Pis və
tənbəl qul! Mənim əkmədiyim yerdən biçdiyimi və
səpmədiyim yerdən yığdığımı bilirdinmi? **27** Onda
gərək mənim pulumu sərraflara verəydin ki, mən
qayıdanda onu faizlə geri alım. **28** İndi əlindəki
talantı ondan alın və on talantı olana verin! **29**
Çünki kimin varıdırsa, daha çox veriləcək və o,
bolluq içində olacaq, kimin yoxudursa, əlində olan
da ondan alınacaq. **30** Yaramaz qulu isə qaranlıq
çölə atın. Orada ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq".
31 Bəşər Oğlu bütün mələklərlə birlikdə izzəti ilə
gələn zaman Öz izzətli taxtına oturacaq. **32** Bütün
millətlər Onun önündə toplaşacaq, O da qoyunları
keçilərdən ayıran bir çoban kimi onları bir-
birindən ayıracaq. **33** Qoyunları sağına, keçiləri isə
soluna qoyacaq. **34** O zaman Padşah sağındakılara
deyəcək: "Ey sizlər, Atamın xeyir-dua verdiyi

adamlar! Gəlin, dünya yaranandan bəri sizin üçün hazırlanmış olan Padşahlığı irs alın. 35 Çünki ac idim, Mənə yemək verdiniz; susamışdım, Mənə su verdiniz; qərib idim, Məni qəbul etdiniz; 36 çılpaq idim, Məni geyindirdiniz; xəstə idim, qayğımı çəkdiniz; zindanda idim, yanıma gəldiniz". 37 Onda salehlər Ona cavab verib deyəcəklər: "Ya Rəbb, biz Səni nə vaxt ac görüb yemək verdik və ya susamış görüb su verdik? 38 Nə vaxt Səni qərib görüb qəbul etdik və ya çılpaq görüb geyindirdik? 39 Nə vaxt Səni xəstə və ya zindanda görüb yanına gəldik?" 40 Padşah da cavab verib onlara deyəcək: "Sizə doğrusunu deyirəm: siz bu ən kiçik qardaşlarımdan birinə etdiyinizi Mənə etmiş oldunuz". 41 O zaman solundakılara deyəcək: "Ey lənətə gəlmişlər, çəkilin önümdən! İblislə onun mələklərinə hazırlanmış olan əbədi oda yollanın! (aiōnios g166) 42 Çünki ac idim, Mənə yemək vermədiniz; susamışdım, Mənə su vermədiniz; 43 qərib idim, Məni qəbul etmədiniz; çılpaq idim, Məni geyindirmədiniz; xəstə və zindanda idim, qayğımı çəkmədiniz". 44 Onda onlar da cavab verib deyəcəklər: "Ya Rəbb, Səni nə vaxt ac, susamış, qərib, çılpaq, xəstə və yaxud zindanda gördük ki, Sənə xidmət etmədik?" 45 O zaman onlara cavab verib deyəcək: "Sizə doğrusunu deyirəm: siz bu ən kiçiklərdən birinə etmədiyinizi Mənə etməmiş oldunuz". 46 Bunlar əbədi əzaba, salehlərsə əbədi həyata gedəcək». (aiōnios g166)

26 İsa bütün bu sözləri bitirəndən sonra şagirdlərinə dedi: 2 «İki gün sonra Pasxa bayramı olacağını bilirsiniz. Bəşər Oğlu çarmıxa çəkilmək üçün təslim ediləcək». 3 O zaman başçı kahinlər və xalqın ağsaqqalları Qayafa adlı baş kahinin həyətinə toplaşdılar. 4 İsanı hiylə ilə tutub öldürmək üçün sui-qəsd hazırladılar. 5 Amma deyirdilər: «Bunu bayramda etməyək, yoxsa xalq arasında qarışıqlıq düşər». 6 İsa Bet-Anyada cüzamlı Şimonun evində ikən 7 bir qadın Onun yanına gəldi və qadının əlində içində çox bahalı ətirli yağ olan ağ mərmər qab var idi. İsa süfrəyə oturanda qadın yağı Onun başına tökdü. 8 Şagirdlər bunu gördükdə acıqlanıb dedilər: «Bu israfçılıq nə üçündür? 9 Axı bu ətiri baha qiymətə satıb pulunu yoxsullara vermək olardı». 10 Lakin İsa bunu bilərək dedi: «Niyə qadını incidirsiniz? O Mənim üçün gözəl bir iş gördü. 11 Yoxsullar həmişə sizin yanınızdadır, Mənsə həmişə yanınızda olmayacağam. 12 Qadın bu ətiri Mənim bədənimə tökməklə Məni dəfn üçün hazırladı. 13 Sizə doğrusunu deyirəm: dünyanın hansı yerində Müjdə vəz edilərsə, bu qadının etdiyi iş də danışılacaq ki, o yada salınsın». 14 O zaman On İki şagirddən Yəhuda İskaryot adlı biri başçı kahinlərin yanına gedib dedi: 15 «Onu sizə təslim etsəm, mənə nə verərsiniz?» Onlar da Yəhudaya otuz gümüş təklif etdilər. 16 O vaxtdan Yəhuda İsanı təslim etmək üçün fürsət axtarmağa başladı. 17 Mayasız Çörək bayramının ilk günü şagirdlər İsanın yanına gəlib dedilər: «Sənin Pasxa yeməyin üçün harada hazırlıq görməyimizi istəyirsən?» 18 O da cavab verdi: «Şəhərə girib filankəsin yanına gedin və ona deyin: "Müəllim deyir: ‹Vaxtım yaxınlaşdı, şagirdlərimlə birgə Pasxanı sənin evində keçirəcəyəm›"». 19 Şagirdlər İsanın əmrini yerinə yetirərək Pasxa yeməyi üçün hazırlıq etdilər. 20 Axşam düşəndə İsa On İki şagirdi ilə birgə süfrəyə oturdu. 21 Onlar yemək yeyərkən İsa dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: sizlərdən biri Mənə xəyanət edəcək». 22 Onlar çox kədərlənib bir-bir Ondan soruşdular: «Ya Rəbb, mən deyiləm ki?» 23 O cavab verib dedi: «Mənimlə birlikdə əlini qaba batıran Mənə xəyanət edəcək. 24 Bəşər Oğlu Özü barəsində yazıldığı kimi gedir. Amma vay o adamın halına ki, Bəşər Oğluna xəyanət edir! O adam heç doğulmasaydı, onun üçün daha yaxşı olardı». 25 Ona xəyanət edən Yəhuda «Rabbi, mən deyiləm ki?» deyə soruşdu. İsa da ona «sən dediyin kimidir» dedi. 26 Onlar yeyəndə İsa çörək götürdü, şükür duası edib onu böldü və şagirdlərə verərək dedi: «Alın, yeyin! Bu Mənim bədənimdir». 27 Sonra bir kasa götürdü və şükür edib onu da şagirdlərə verərək dedi: «Bundan hamınız için! 28 Çünki bu, əhdin bağlanması və günahların bağışlanması üçün çoxları uğrunda axıdılan Mənim qanımdır. 29 Mən sizə deyirəm: Atamın Padşahlığında sizinlə birlikdə təzəsini içəcəyim günə qədər üzüm ağacının bu məhsulundan əsla içməyəcəyəm». 30 Onlar ilahi oxuyandan sonra çıxdılar və Zeytun dağına tərəf getdilər. 31 Onda İsa şagirdlərinə dedi: «Bu gecə hamınız Məni atıb gedəcəksiniz, çünki belə yazılıb: "Çobanı vuracağam, Sürünün qoyunları pərən-pərən olacaq". 32 Amma Mən diriləndən sonra sizdən qabaq Qalileyaya gedəcəyəm». 33 Peter Ona cavab verib dedi: «Hamı Səni atıb getsə də, mən əsla atıb getməyəcəyəm». 34 İsa ona dedi: «Sənə doğrusunu deyirəm: bu gecə xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən». 35 Peter Ona dedi: «Əgər Səninlə birlikdə ölməyim lazım olsa belə, Səni əsla inkar etməyəcəyəm». Bütün şagirdlər də belə dedilər. 36 Sonra İsa şagirdlərlə birlikdə Getsemani adlanan bir yerə gəldi və onlara dedi: «Mən oraya gedib dua edərkən siz burada oturub-qalın». 37 O, Peter ilə Zavdayın iki oğlunu Özü

ilə apardı. Özündə bir kədər və narahatlıq hiss etməyə başladı. **38** Onlara belə dedi: «Ürəyimi elə dərin kədər bürüyüb, az qalır ki, ölüm. Burada qalın və Mənimlə birlikdə oyaq olun». **39** İsa bir qədər irəli getdi və üzüstə yerə qapanıb dua etdi: «Ey Atam, mümkündürsə, qoy bu kasa Məndən yan keçsin. Amma Mənim yox, Sənin iradən olsun». **40** İsa şagirdlərin yanına qayıdıb gördü ki, onlar yatıb. O, Peteri səslədi: «Məgər Mənimlə birlikdə bir saat oyaq qala bilməzdinizmi? **41** Oyaq durub dua edin ki, sınağa düşməyəsiniz. Ruh həvəsli, cisim isə gücsüzdür». **42** İsa yenə ikinci dəfə uzaqlaşdı və dua etdi: «Ey Atam, əgər Mən içmədən bu kasanın yan keçməsi mümkün deyilsə, qoy Sənin iradən olsun». **43** İsa qayıdanda gördü ki, onlar yenə yatıb. Çünki onların gözləri yumulurdu. **44** Onları tərk edib təkrarən uzaqlaşdı, yenə eyni sözlərlə üçüncü dəfə dua etdi. **45** Sonra İsa şagirdlərin yanına qayıdıb onlara dedi: «Hələ də yatıb dincəlirsiniz? Budur, vaxt yaxınlaşıb və Bəşər Oğlu günahkarların əlinə təslim olunur. **46** Qalxın gedək. Budur, Mənə xəyanət edən gəlir!» **47** İsa hələ danışarkən On İki şagirddən biri olan Yəhuda gəldi. Onun yanında başçı kahinlərin və xalqın ağsaqqallarının göndərdiyi əli qılınclı və dəyənəkli böyük bir dəstə adam var idi. **48** İsaya xəyanət edən Yəhuda onlara işarə ilə bildirib demişdi: «Kimi öpsəm, İsa Odur, Onu tutun». **49** O anda İsaya yaxınlaşıb «Salam, Rabbi!» deyərək Onu öpdü. **50** İsa da ona «Dostum, nə üçün gəlmisən?» dedi. Elə bu vaxt İsaya yaxınlaşıb əl ataraq Onu tutdular. **51** Onda İsa ilə birlikdə olanlardan biri əl atıb qılıncını çəkdi və baş kahinin qulunu vurub qulağını qopartdı. **52** İsa ona dedi: «Qılıncını yerinə qoy, çünki qılınc çəkənlərin hamısı qılıncla məhv olacaq. **53** Yoxsa elə düşünürsən ki, Atamdan yardım istəyə bilmərəm? İstəsəm, dərhal Mənə on iki legiondan artıq mələk göndərər. **54** "Bunların olması gərəkdir" deyən Müqəddəs Yazılar onda bəs necə yerinə yetərdi?» **55** Həmin vaxt İsa camaata dedi: «Nə üçün quldur üstünə gələn kimi qılınc və dəyənəklərlə Məni tutmağa gəlmisiniz? Hər gün məbəddə oturub təlim verirdim, heç Məni tutmadınız. **56** Amma bunların hamısı peyğəmbərlərin Yazıları yerinə yetsin deyə baş verdi». Onda bütün şagirdlər İsanı atıb qaçdılar. **57** İsanı həbs edənlər Onu baş kahin Qayafanın yanına gətirdilər. İlahiyyatçılar və ağsaqqallar da oraya toplaşdı. **58** Peter uzaqdan baş kahinin həyətinə qədər İsanın ardınca gedirdi, sonu görmək üçün içəri girib mühafizəçilərlə birgə oturdu. **59** Başçı kahinlər və Ali Şuranın hamısı İsanı edam etmək üçün Onun əleyhinə yalançı şahidlik ifadəsi axtarırdılar. **60** Çoxlu yalançı şahid gəldi, lakin yenə də axtardıqlarını tapmadılar. Axırda iki şahid gəlib **61** dedi: «Bu Adam dedi: "Mən Allahın məbədini dağıdıb üç gün ərzində tikə bilərəm"». **62** Baş kahin ayağa qalxıb İsaya dedi: «Sənin heç cavabın yoxdur? Onlar Sənin əleyhinə bu nə ifadədir verirlər?» **63** Amma İsa susmaqda davam etdi. Baş kahin isə Ona dedi: «Səni var olan Allaha and etdirirəm, bizə de, Allahın Oğlu Məsih Sənsənmi?» **64** İsa da ona dedi: «Sənin dediyin kimidir. Hətta sizə deyirəm: bundan sonra Bəşər Oğlunun Qüdrətli Olanın sağında oturduğunu və göyün buludları üzərində gəldiyini görəcəksiniz». **65** Onda baş kahin əynindəki paltarını cırıb dedi: «O, Allaha küfr etdi! Artıq şahidlərə nə ehtiyacımız var? Elə indi Onun küfr söylədiyini eşitdiniz! **66** Bəs buna nə deyirsiniz?» Onlar cavab verib dedilər: «O, ölüm cəzasına layiqdir». **67** Elə bu vaxt İsanın üzünə tüpürüb yumruq vurdular. Bəziləri də Ona şillə vuraraq **68** dedilər: «Ey Məsih, bizə peyğəmbərlik elə görək, Səni vuran kimdir?» **69** Peter isə bayırda, həyətdə oturmuşdu. Bir qarabaş ona yaxınlaşıb dedi: «Sən də Qalileyalı İsa ilə birlikdə idin». **70** Amma Peter hamının qarşısında inkar edərək dedi: «Bilmirəm, sən nə danışırsan». **71** Sonra darvazaya gələndə başqa bir qarabaş onu görüb oradakılara dedi: «Bu adam Nazaretli İsa ilə birlikdə idi». **72** Peter yenə inkar edib and içdi: «Mən o Adamı tanımıram». **73** Bir az sonra orada duranlar gəlib Peterə dedilər: «Doğrudan da, sən də onlardansan, çünki nitqin səni ifşa edir». **74** Peter özünü qarğıyıb and içərək dedi: «O Adamı tanımıram». Həmin anda xoruz banladı. **75** Peter İsanın «xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən» dediyi sözü yadına saldı. Ona görə oradan çıxıb hönkür-hönkür ağladı.

27 Səhər açılanda bütün başçı kahinlərlə xalqın ağsaqqalları İsanı edam etmək üçün məşvərət etdilər. **2** İsanın əl-qolunu bağlayaraq vali Pilatın yanına aparıb ona təslim etdilər. **3** O zaman İsaya xəyanət edən Yəhuda Onun məhkum edildiyini görəndə peşman oldu. Otuz gümüşü başçı kahinlərə və ağsaqqallara geri gətirib **4** «mən təqsirsiz qanı təslim etməklə günah işlətdim» dedi. Onlarsa ona «Bundan bizə nə? Özün bilərsən» dedilər. **5** Yəhuda gümüş pulları məbədin içinə atıb oradan çıxdı, gedib özünü asdı. **6** Başçı kahinlər gümüş pulları götürüb dedilər: «Madam ki qan bahasıdır, bu gümüş pulları məbədin xəzinəsinə qoymağa icazəmiz yoxdur». **7** Öz aralarında məşvərət keçirərək o pulla yadelliləri dəfn etmək üçün dulusçunun

tarlasını satın aldılar. **8** Buna görə o tarlaya bu günə qədər «Qan tarlası» deyilir. **9** Beləcə Yeremya peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz yerinə yetdi: «İsrail övladlarının qiymətləndirdiyi Adamın dəyərini – otuz gümüşü aldılar **10** və Rəbbin mənə buyurduğu kimi dulusçunun tarlası üçün verdilər». **11** İsa valinin önündə dayanmışdı. Vali Ondan «Yəhudilərin Padşahı Sənsənmi?» deyə soruşdu. İsa da ona dedi: «Sənin dediyin kimidir». **12** Başçı kahinlər və ağsaqqallar Onu ittiham etdikləri vaxt İsa heç bir cavab vermədi. **13** Onda Pilat Ona dedi: «Sənin əleyhinə edilən bu qədər şəhadəti eşitmirsənmi?» **14** İsa onun heç bir sözünə cavab vermədi. Vali buna çox heyrətləndi. **15** Hər Pasxa bayramında valinin xalqın istədiyi bir məhbusu azad etməsi adət idi. **16** O günlərdə Barabba adlı məşhur bir məhbus həbsdə saxlanılırdı. **17** Beləliklə, onlar bir yerə toplaşdıqları vaxt Pilat onlardan soruşdu: «Sizin üçün kimi azad etməyimi istəyirsiniz? Barabbanı, yoxsa Məsih deyilən İsanı?» **18** Çünki bilirdi ki, onlar İsanı paxıllıqdan təslim etmişdilər. **19** Pilat hökm kürsüsündə oturarkən arvadı «o saleh Adamla sənin heç bir işin olmasın, çünki bu gün röyada Ona görə çox əzablar çəkmişəm» deyə xəbər göndərdi. **20** Başçı kahinlər və ağsaqqallarsa xalqı təhrik edirdilər ki, Barabbanın azad olmasını, İsanınsa ölümünü istəsinlər. **21** Vali onlardan soruşdu: «İkisindən hansını sizin üçün azad etməyimi istəyirsiniz?» Onlar da «Barabbanı» dedilər. **22** Pilat onlara «Elə isə Məsih deyilən İsaya nə edim?» dedi. Onların hamısı «Çarmıxa çəkilsin!» dedilər. **23** Vali «Axı O nə pislik edib?» deyə soruşdu. Onlarsa «Çarmıxa çəkilsin!» deyə daha ucadan bağırdılar. **24** Pilat əlindən heç bir şeyin gəlmədiyini və əksinə, iğtişaşın gücləndiyini görərək su götürüb xalqın önündə əllərini yudu və belə dedi: «Mən bu Adamın qanı üçün təqsirkar deyiləm, qoy sizin boynunuzda qalsın». **25** Bütün xalq cavab verib dedi: «Onun qanının məsuliyyəti bizim və övladlarımızın üzərinə olsun!» **26** Onda Pilat onlar üçün Barabbanı azad etdi. İsanı isə qamçılatdıqdan sonra çarmıxa çəkilməyə təslim etdi. **27** Sonra valinin əsgərləri İsanı vali sarayına apardılar. Bütün alayı Onun başına topladılar. **28** Onu soyundurub al rəngli xalat geyindirdilər. **29** Tikanlardan bir tac hörüb başına qoydular, sağ əlinə də bir qamış verdilər. Önündə diz çöküb «Yəhudilərin Padşahı sağ olsun!» deyərək Onu ələ saldılar. **30** Ona tüpürdülər, qamışı götürüb başına vurdular. **31** Onu ələ salandan sonra xalatı əynindən çıxarıb Öz paltarını geyindirdilər. Sonra Onu çarmıxa çəkməyə apardılar. **32** Bayıra çıxanda Şimon adlı Kirenalı bir adamla rastlaşdılar. Onu İsanın çarmıxını daşımağa məcbur etdilər. **33** Qolqota, yəni «Kəllə yeri» adlanan yerə gələndə **34** Ona içməyə ödlə qarışıq şərab verdilər. İsa onu daddıqda içmək istəmədi. **35** Əsgərlər Onu çarmıxa çəkdilər və püşk ataraq paltarlarını aralarında bölüşdürdülər. **36** Sonra orada oturub Onun keşiyini çəkdilər. **37** Başı üzərinə «Yəhudilərin Padşahı İsa budur» ittihamını yazıb qoydular. **38** O zaman İsa ilə birlikdə biri sağında, biri də solunda iki quldur da çarmıxa çəkildi. **39** Gəlib-keçənlər başlarını yırğalayıb Ona böhtan ataraq **40** «Ey məbədi dağıdıb üç gündə tikən! Əgər Allahın Oğlusansa, Özünü xilas et və çarmıxdan düş!» deyirdilər. **41** Başçı kahinlər də ilahiyyatçılar və ağsaqqallarla birgə eyni şəkildə İsanı ələ salaraq deyirdilər: **42** «Başqalarını xilas edirdi, amma Özünü xilas edə bilmir! İsrailin Padşahıdır, qoy indi çarmıxdan düşsün və biz də Ona iman edək. **43** Allaha güvənirdi. Allah Onu sevirsə, qoy indi xilas etsin! Çünki "Mən Allahın Oğluyam" dedi». **44** İsa ilə birlikdə çarmıxa çəkilən quldurlar da Onu təhqir edirdilər. **45** Altıncı saatdan doqquzuncu saata qədər bütün yer üzünə qaranlıq çökdü. **46** Doqquzuncu saata yaxın İsa uca səslə nida edərək dedi: «Eli, Eli, lema şabaqtani?» Bu «Ey Allahım, Allahım, niyə Məni tərk etdin?» deməkdir. **47** Orada dayananların bəzisi bunu eşidərkən dedilər: «Bu Adam İlyası çağırır». **48** Aralarından biri dərhal qaçıb bir süngər gətirdi, şərab sirkəsinə batırıb bir qamışın ucuna keçirərək İsaya verdi ki, içsin. **49** O biriləri isə dedilər: «Onu rahat burax, görək İlyas gəlib Onu xilas edəcəkmi?» **50** İsa yenə uca səslə qışqırıb ruhunu tapşırdı. **51** O anda məbədin pərdəsi yuxarıdan aşağıya qədər iki yerə parçalandı. Yer sarsıldı, qayalar yarıldı. **52** Qəbirlər açıldı, vəfat etmiş bir çox müqəddəsin cəsədi dirildi. **53** Onlar İsanın dirilməsindən sonra qəbirlərdən çıxıb müqəddəs şəhərə girdilər və bir çox insana göründülər. **54** İsaya nəzarət edən yüzbaşı və onunla birlikdə olan əsgərlər zəlzələni və baş verən şeyləri gördükdə «doğrudan da, bu Adam Allahın Oğlu idi» deyərək dəhşətə düşdülər. **55** Orada olub-keçənlərə uzaqdan baxan bir çox qadın var idi ki, xidmət etmək üçün Qalileyadan İsanın ardınca gəlmişdilər. **56** Məcdəlli Məryəm, Yaqub ilə Yusifin anası Məryəm və Zavdayın oğullarının anası da onların arasında idi. **57** Axşam düşəndə İsanın şagirdi olmuş varlı bir adam – Yusif adlı bir Arimateyalı gəldi. **58** O, Pilatın yanına gedib İsanın cəsədini istədi. Pilat da cəsədin ona verilməsini əmr etdi. **59** Yusif cəsədi alıb təmiz bir kəfənə bükdü. **60** Onu qaya içində qazdığı öz

yeni qəbrinə qoydu və qəbirin ağzına bir iri daş yuvarlayıb getdi. **61** Məcdəlli Məryəm və o biri Məryəm orada, qəbirin qarşısında oturmuşdular. **62** Ertəsi gün, yəni Hazırlıq günündən sonrakı gün başçı kahinlərlə fariseylər Pilatın yanına toplaşıb **63** dedilər: «Ağa, biz xatırlayırıq ki, o yalançı hələ sağ ikən "üç gün sonra diriləcəyəm" demişdi. **64** Ona görə də əmr et ki, üçüncü günə qədər qəbirin təhlükəsizliyi qorunsun. Yoxsa şagirdləri gəlib Onu oğurlayar və xalqa "O, ölülər arasından dirildi" deyərlər. Axırıncı yalan birincisindən daha pis olar». **65** Pilat onlara dedi: «Bir dəstə keşikçi götürün, gedin, bacardığınız kimi qəbirin təhlükəsizliyini qoruyun». **66** Onlar gedib qəbirin qarşısında keşikçi dəstəsi qoydular və qəbir daşına möhür basdılar. Beləliklə, qəbirin təhlükəsizliyi qorundu.

28 Şənbə günü keçəndən sonra, həftənin ilk günü səhər dan yeri ağaranda Məcdəlli Məryəm və o biri Məryəm qəbiri görməyə gəldilər. **2** Budur, böyük bir zəlzələ oldu. Çünki Rəbbin bir mələyi göydən enib gələrək daşı bir tərəfə yuvarladı və üzərində oturdu. **3** Onun görünüşü şimşək kimi, paltarı isə qar kimi ağ idi. **4** Keşikçilər qorxudan titrəyib ölü kimi oldular. **5** Mələk qadınlara müraciət edərək dedi: «Siz qorxmayın! Çarmıxa çəkilmiş İsanı axtardığınızı bilirəm. **6** O burada yoxdur, dediyi kimi dirilmişdir! Gəlin, Onun yatdığı yeri görün. **7** Tez gedin, Onun şagirdlərinə belə söyləyin: "İsa ölülər arasından dirildi. Qalileyaya sizdən qabaq gedir. Onu orada görəcəksiniz". Budur, mən sizə xəbər verdim». **8** Qadınlar qorxu və böyük sevinclə dərhal qəbirdən çıxdılar. Onun şagirdlərinə xəbər verməyə qaçdılar. **9** Amma budur, İsa «Sizə salam!» deyə onların qarşısına çıxdı. Onlar da yaxınlaşıb İsanın ayaqlarına sarılaraq Ona səcdə qıldılar. **10** İsa onlara dedi: «Qorxmayın! Gedin, qardaşlarıma xəbər verin ki, Qalileyaya getsinlər. Məni orada görəcəklər». **11** Qadınlar hələ yolda ikən keşikçilərdən bəzisi şəhərə gəlib baş verən bütün şeyləri başçı kahinlərə bildirdilər. **12** Onlar ağsaqqallarla toplaşıb məşvərət keçirdikdən sonra əsgərlərə çoxlu pul verib dedilər: **13** «Deyərsiniz ki, şagirdləri gecə biz yatanda gəlib Onu oğurlayıblar. **14** Əgər bu xəbər valinin qulağına gedib çatsa, biz onu inandırarıq, sizi də bəladan qurtararıq». **15** Beləliklə, əsgərlər pulu alıb tapşırıldığı kimi etdilər. Bu söz bu günə kimi Yəhudilər arasında yayılmışdır. **16** On Bir şagird Qalileyaya, İsanın onlara təyin etdiyi dağa getdi. **17** İsanı gördükdə Ona səcdə qıldılar. Bəzisi isə şübhə etdi. **18** İsa yaxınlaşıb onlara dedi: «Göydə və yer üzündə bütün səlahiyyət Mənə verilmişdir. **19** Beləliklə, gedin, bütün millətləri Mənim şagirdim edin; onları Ata, Oğul və Müqəddəs Ruh adı ilə vəftiz edin; **20** sizə əmr etdiyim hər şeyə riayət etməyi onlara öyrədin. Budur, Mən dövrün sonuna qədər hər gün sizinləyəm». **(aiōn g165)**

Mark

1 Allahın Oğlu İsa Məsihin Müjdəsinin başlanğıcı.
2 Yeşaya peyğəmbərin kitabında belə yazılıb:
«Budur, Sənin önündə Öz elçimi göndərirəm.
O Sənin yolunu hazırlayacaq.
3 Səhrada nida edənin səsi gəlir: "Rəbbin yolunu hazırlayın,
Onun keçəcəyi yerləri düz edin"».
4 Yazıldığı kimi vəftiz edən Yəhya çöldə meydana çıxdı.
O, insanların günahlarının bağışlanması üçün
onların tövbə edib vəftiz olunmasını vəz edirdi.
5 Bütün Yəhudeya diyarından olanlar və Yerusəlim
sakinlərinin hamısı onun yanına gəlirdi. Onlar
günahlarını etiraf edərək onun tərəfindən İordan
çayında vəftiz olunurdular.
6 Yəhya dəvə
yunundan paltar geymiş, belinə dəri qurşaq
bağlamışdı, çəyirtkə və çöl balı yeyirdi.
7 Yəhya
belə vəz edirdi: «Məndən sonra məndən daha
Qüdrətlisi gəlir. Mən əyilib Onun çarıqlarının
bağını açmağa belə, layiq deyiləm.
8 Mən sizi su
ilə vəftiz etdim, amma O sizi Müqəddəs Ruhla
vəftiz edəcək».
9 O günlərdə İsa Qalileyanın
Nazaret şəhərindən gəlib Yəhya tərəfindən İordan
çayında vəftiz olundu.
10 İsa sudan çıxan kimi
göylərin yarıldığını və Ruhun göyərçin kimi Öz
üzərinə endiyini gördü.
11 Göylərdən bir səda
gəldi: «Sən Mənim sevimli Oğlumsan, Səndən
razıyam».
12 Ruh dərhal İsanı səhraya çəkib-
apardı.
13 O, səhrada qırx gün qaldı və bu müddət
ərzində Şeytan tərəfindən sınağa çəkildi. İsa
vəhşi heyvanlar arasında idi və mələklər Ona
xidmət edirdi.
14 Yəhya həbs olunandan sonra İsa
Qalileyaya gəlib Allahın Müjdəsini vəz edirdi:
15
«Vaxt yetişib, Allahın Padşahlığı yaxınlaşıb. Tövbə
edin və Müjdəyə inanın».
16 İsa Qalileya gölünün
sahilindən keçərkən suya tor atan Şimonu və
qardaşı Andreyi gördü. Bu adamlar balıqçı idi.
17 İsa onlara dedi: «Ardımca gəlin, Mən sizi elə
balıqçı edəcəyəm ki, insan tutacaqsınız».
18
Onlar dərhal torları kənara atıb Onun ardınca
getdilər.
19 İsa bir az irəli gedib Zavday oğlu
Yaqubu və qardaşı Yəhyanı gördü. Onlar qayıqda
torlarını düzəldirdilər.
20 İsa dərhal onları çağırdı.
Onlar da qayıqda olan ataları Zavdayı və muzdlu
işçiləri qoyub Onun ardınca getdilər.
21 Onlar
Kefernahuma gəldilər. Şənbə günü İsa sinaqoqa
girib təlim öyrətməyə başladı.
22 Onun təliminə
təəccüblənirdilər, çünki onlara ilahiyyatçılar kimi
deyil, səlahiyyət sahibi kimi təlim öyrədirdi.
23
Həmin vaxt onların sinaqoqunda natəmiz ruha
tutulmuş bir nəfər var idi. O çığırdı:
24 «Ey
Nazaretli İsa, bizdən nə istəyirsən? Bizi məhv
etməyəmi gəlmisən? Mən bilirəm, Sən Kimsən:
Allahın Müqəddəsisən!»
25 Amma İsa ona qadağan
edib dedi: «Sus və bu adamdan çıx!»
26 Natəmiz
ruh bu adamı sarsıdıb bərkdən çığıraraq ondan
çıxdı.
27 Hamını heyrət bürüdü və onlar bir-
birindən soruşdular: «Bu nədir? Səlahiyyətli yeni
bir təlimdir! O, natəmiz ruhlara belə, əmr edir və
bunlar da Ona itaət edirlər».
28 İsa haqqında xəbər
dərhal Qalileya bölgəsinin hər tərəfinə yayıldı.
29 Onlar sinaqoqdan çıxan kimi Yaqub və Yəhya
ilə birgə Şimon və Andreyin evinə getdilər.
30
Şimonun qayınanası qızdırma içində yatırdı. Bunu
dərhal İsaya xəbər verdilər.
31 İsa xəstənin yanına
gəlib əlindən tutaraq onu qaldırdı və qadının
qızdırması düşdü. Qadın onlara xidmət etməyə
başladı.
32 Axşam gün batanda bütün xəstələri
və cinə tutulmuşları İsanın yanına gətirdilər.
33
Bütün şəhər əhalisi qapının yanına yığıldı.
34
İsa müxtəlif xəstəliyə tutulan çox adama şəfa
verdi və bir çox cinləri qovdu. Amma cinlərə
danışmağa izin vermədi, çünki onlar İsanın Kim
olduğunu bilirdilər.
35 Səhər alaqaranlıqda İsa
qalxıb evdən çıxdı və kimsəsiz bir yerə gedib
orada dua etdi.
36 Şimon və onun yanındakılar
İsanın ardınca düşdülər.
37 Onu tapıb dedilər:
«Hamı Səni axtarır».
38 İsa onlara dedi: «Gəlin
başqa yerlərə – ətrafdakı şəhərlərə gedək və orada
da vəz edim, çünki Mən bunun üçün gəlmişəm».
39 Beləliklə, İsa onların sinaqoqlarında vəz edərək
və cinləri qovaraq bütün Qalileyanı gəzib-dolaşdı.
40 Bir gün cüzamlı bir adam İsanın yanına gəldi
və diz çöküb yalvardı: «Əgər istəsən, məni pak
edə bilərsən».
41 İsanın ona rəhmi gəldi. Əlini
uzadıb ona toxundu və dedi: «İstəyirəm, pak ol!»
42 Dərhal bu adam cüzamdan sağalıb pak oldu,
43 İsa o an onu yola salıb ciddi tapşıraraq
44
belə dedi: «Bax heç kəsə bir söz demə, lakin get,
özünü kahinə göstər. Hər kəsə şəhadət olsun deyə
cüzamdan paklandığın üçün Musanın buyurduğu
təqdimləri apar».
45 Lakin o çıxıb bu sözü vəz
edərək hər yanda yaymağa başladı. Ona görə də
İsa artıq heç bir şəhərə açıq girə bilmirdi, amma
kənarda, kimsəsiz yerlərdə qalır və adamlar hər
tərəfdən Onun yanına gəlirdi.

2 Bir neçə gün sonra İsa yenə Kefernahuma
gələndə Onun evdə olma xəbəri yayıldı.
2
O qədər çox adam yığıldı ki, qapının yanında
durmağa belə, yer qalmamışdı. İsa onlara kəlamı
vəz edirdi.
3 Adamlar dörd nəfərin daşıdığı bir
iflici Onun yanına gətirdilər.
4 Amma böyük
izdihama görə onu İsaya yaxın gətirə bilmədilər.
Ona görə də İsa olan evin damını söküb yer
açandan sonra iflici yatdığı döşəklə birgə aşağı

endirdilər. **5** İsa onların imanını görəndə iflic olan adama dedi: «Oğlum, günahların bağışlandı». **6** Lakin orada oturan bəzi ilahiyyatçılar ürəklərində belə düşündülər: **7** «Bu Adam niyə belə danışır? Bu ki küfrdür! Tək Allahdan başqa günahları kim bağışlaya bilər?» **8** İsa dərhal onların ürəyində nə fikirləşdiyini ruhən dərk edib dedi: «Niyə ürəyinizdə belə düşünürsünüz? **9** Bax hansı daha asandır? İflicə "günahların bağışlandı" deməkmi, yoxsa "Qalx, döşəyini götür və yeri!" demək? **10** Lakin siz bilin ki, Bəşər Oğlunun yer üzündə günahları bağışlamaq səlahiyyəti var» və iflicə dedi: **11** «Sənə deyirəm, qalx, döşəyini götür və evinə get!» **12** Xəstə qalxdı və dərhal döşəyini götürərək hamının qarşısında çıxıb getdi. Hamı mat qaldı və Allahı izzətləndirib dedi: «Biz heç vaxt belə şey görməmişik». **13** İsa yenə gölün sahilinə çıxdı. Bütün izdiham Onun yanına toplaşdı və O, camaata təlim öyrədirdi. **14** Yolu keçəndə vergi yığılan yerdə oturan Halfay oğlu Levini görüb ona dedi: «Ardımca gəl». O da durub İsanın ardınca getdi. **15** İsa Levinin evində süfrəyə oturanda bir çox vergiyığanlarla günahkarlar gəlib Onunla və şagirdləri ilə birgə oturdular. Çünki İsanın ardınca gedənlər çox idi. **16** Fariseylərdən olan ilahiyyatçılar İsanın günahkarlar və vergiyığanlarla birgə yemək yediyini görüb Onun şagirdlərinə dedilər: «O niyə vergiyığanlar və günahkarlarla birgə yemək yeyir?» **17** İsa bunu eşidəndə onlara dedi: «Sağlamların deyil, xəstələrin həkimə ehtiyacı var. Mən salehləri deyil, günahkarları çağırmaq üçün gəlmişəm». **18** Yəhyanın şagirdləri və fariseylər oruc tuturdular. Bəzi adamlar İsanın yanına gəlib soruşdular: «Nə üçün Yəhyanın şagirdləri və fariseylərin şagirdləri oruc tutur, amma Sənin şagirdlərin oruc tutmur?» **19** İsa onlara cavab verdi: «Bəy yanlarında olanda sağdışı və soldışı oruc tutarmı? Nə qədər ki bəy onların yanındadır, onlar oruc tutmazlar. **20** Lakin bəyin onların arasından aparılacağı günlər gələcək və o zaman oruc tutacaqlar. **21** Heç kim köhnə paltara təzə parçadan yamaq vurmaz. Yoxsa təzə yamaq köhnə paltardan qopar və yırtıq daha pis olar. **22** Heç kim təzə şərabı köhnə tuluqlara doldurmaz. Yoxsa şərab tuluqları partladar, həm şərab, həm də tuluqlar zay olar. Təzə şərab təzə tuluqlara doldurulmalıdır». **23** Bir Şənbə günü İsa taxıl zəmiləri arasından keçirdi. Şagirdləri yoldan keçərkən sünbülləri qırmağa başladılar. **24** Fariseylər Ona dedilər: «Bəs niyə onlar Şənbə günü qadağan olunan işləri görürlər?» **25** İsa onlara dedi: «Davud və yanındakılar ac və möhtac olanda nə etdiklərini heç oxumamısınızmı? **26** O, baş kahin Evyatarın dövründə Allahın evinə girdi; kahinlərdən başqa heç kəsə yeməyə icazə verilməyən təqdis çörəklərini yedi, yanındakılara da verdi». **27** Sonra İsa onlara dedi: «İnsan Şənbə günü üçün deyil, Şənbə günü insan üçün yaradılıb. **28** Bax Bəşər Oğlu Şənbə gününün də Sahibidir».

3 İsa yenə də sinaqoqa girdi. Orada əli qurumuş bir adam var idi. **2** Bəzi adamlar İsanı ittiham etmək məqsədi ilə Ona göz qoyurdular ki, görsünlər, bu adama Şənbə günü şəfa verəcək ya yox. **3** İsa əli qurumuş adama dedi: «Qabağa çıx!» **4** Sonra İsa onlara dedi: «Hansına icazə var, Şənbə günü yaxşılıq, yoxsa pislik etməyə, kiminsə canını xilas etməyə, yoxsa öldürməyə?» Onlarsa susurdu. **5** İsa ətrafındakılara qəzəblə baxdı və onların inadkar ürəkli olduqlarına görə kədərlənib o adama dedi: «Əlini uzat!» O, əlini uzatdı və əli əvvəlki halına qayıtdı. **6** Fariseylər çıxıb İsanı necə məhv etmək barədə dərhal hirodçularla məsləhətləşdilər. **7** İsa şagirdləri ilə birgə gölün bir tərəfinə çəkildi. Onun ardınca isə Qalileyadan böyük izdiham gəldi. **8** İsanın etdiklərini eşidəndə Onun yanına Yəhudeyadan, Yerusəlimdən, İdumeyadan, İordan çayının o biri tayından, Sur və Sidon bölgəsindən çoxlu adam gəldi. **9** İsa izdiham Onu sıxışdırmasın deyə şagirdlərindən xahiş etdi ki, Onun üçün bir qayıq hazırlasınlar. **10** Çünki O, çox adama şəfa vermişdi. Buna görə bütün xəstələr Ona toxunmaq üçün can atırdılar. **11** Natəmiz ruhlar İsanı görəndə önündə yerə sərilib ucadan çığırırdılar: «Sən Allahın Oğlusan!» **12** Lakin İsa onlara qadağan etdi ki, Onun kim olduğunu deməsinlər. **13** İsa dağa çıxaraq Özü istədiyi adamları yanına çağırdı və onlar yanına gəldilər. **14** İsa on iki nəfəri həvari adlandıraraq təyin etdi ki, bu adamlar Onun yanında olsun, həm də onları vəz etməyə göndərsin, **15** həmçinin cinləri qovmaq səlahiyyətinə malik olsunlar. **16** Beləliklə, İsa bu on iki nəfəri təyin etdi: Peter adlandırdığı Şimon, **17** Bene-Rageş, yəni «İldırım oğulları» adlandırdığı Zavday oğlu Yaqub və Yaqubun qardaşı Yəhya, **18** Andrey, Filip, Bartalmay, Matta, Tomas, Halfay oğlu Yaqub, Tadday, Kənançı Şimon **19** və İsaya xəyanət edən Yəhuda İskaryot. **20** Sonra İsa evə getdi. Yenə də izdiham yığıldığına görə onlar yeməyə belə, imkan tapa bilmədilər. **21** İsanın ailə üzvləri bu barədə eşidəndə Onu aparmağa gəldilər. Çünki fikirləşirdilər ki, O, ağlını itirib. **22** Yerusəlimdən gələn ilahiyyatçılar isə deyirdilər: «O, Baal-Zevula tutulub, cinlərin başçısının gücü ilə cinləri qovur». **23** İsa ilahiyyatçıları yanına çağırıb onlarla bu

barədə məsəllərlə danışdı: «Şeytan Şeytanı necə qova bilər? **24** Əgər bir padşahlıq öz daxilindən bölünübsə, davam gətirməz. **25** Əgər bir ev öz daxilindən bölünübsə, davam gətirməz. **26** Şeytan da özünə qarşı qalxıb öz-özünə bölünübsə, davam gətirməz, yalnız axırı çatar. **27** Heç kim güclü adamın evinə girib əvvəlcə onun əl-qolunu bağlamadan malını qarət edə bilməz. Gərək o adamın əvvəlcə əl-qolunu bağlasın, sonra evini qarət etsin. **28** Sizə doğrusunu deyirəm: bütün günahlar və nə qədər küfr söylənərsə, bəşər övladlarına bağışlanacaq. **29** Lakin kim Müqəddəs Ruha küfr edərsə, heç vaxt bağışlanmayacaq və günahı boynunda əbədi qalacaq». **(aiōn g165, aiōnios g166)** **30** İsa bunu «Onda natəmiz ruh var» dediklərinə görə söylədi. **31** İsanın anası və qardaşları gəldi. Onlar bayırda durdular və İsanın yanına xəbər göndərib Onu çağırdılar. **32** Bir kütlə adam İsanın ətrafında oturmuşdu. Ona xəbər verdilər: «Budur, anan və bacı-qardaşların bayırda dayanıb Səni istəyirlər». **33** İsa onlara cavab verdi: «Mənim anam və qardaşlarım kimdir?» **34** Sonra ətrafında oturanlara baxaraq dedi: «Mənim anam və qardaşlarım bunlardır. **35** Çünki kim Allahın iradəsini yerinə yetirirsə, Mənim qardaşım, bacım və anam odur».

4 İsa gölün sahilində yenə xalqa təlim öyrətməyə başladı. Yanına elə böyük izdiham toplaşdı ki, Özü bir qayığa minib gölün içərisində oturdu. Bütün izdiham isə gölün sahilində dayanmışdı. **2** İsa onlara məsəllərlə bir çox şey öyrədərək Öz təlimində belə dedi: **3** «Qulaq asın: bir əkinçi toxum səpməyə çıxdı. **4** Səpin zamanı toxumlardan bəzisi yol kənarına düşdü və quşlar gəlib onları dənlədi. **5** Bəzisi torpağı çox olmayan daş-kəsəkli yerə düşdü. Torpağı dərin olmadığına görə tez cücərdi. **6** Lakin günəş doğanda qarsalandı və kökü olmadığına görə qurudu. **7** Bəzisi tikanlar arasına düşdü. Tikanlar böyüyüb onları boğdu və bu toxumlar bar vermədi. **8** Başqaları isə münbit torpağa düşdü. Ona görə də böyüyüb artdı və bəzisi otuz, bəzisi altmış, bəzisi də yüz qat səmərə verdi». **9** Daha sonra İsa dedi: «Eşitməyə qulağı olan eşitsin!» **10** İsa tək qalanda On İki şagird və ətrafında olanlar məsəllərin izahını soruşdular. **11** O onlara dedi: «Allahın Padşahlığının sirri sizə açılmışdır, amma kənarda olanlara hər şey məsəllərlə deyilir. **12** Belə ki "Gördükcə görsünlər, amma qanmasınlar, Eşitdikcə eşitsinlər, amma anlamasınlar, Yoxsa onlar dönüb bağışlanar"». **13** İsa onlara dedi: «Siz bu məsəli anlamırsınızmı? Bəs bütün məsəlləri necə başa düşəcəksiniz? **14** Əkinçi Allahın kəlamını əkir. **15** Daxilinə kəlam əkilən bəzi insanlar yol kənarına düşən toxumlara bənzəyir. Bunlar kəlamı eşidəndə dərhal Şeytan gəlib əkilən kəlamı götürüb aparır. **16** Daş-kəsəkli yerlərə səpilən bunlardır: kəlamı eşidəndə dərhal sevinclə qəbul edirlər. **17** Lakin onlarda kök olmadığına görə dözümləri az olur, kəlama görə əziyyət və təqibə məruz qalan kimi yıxılırlar. **18** Tikanlar arasına səpilən başqaları isə bunlardır: kəlamı eşidirlər, **19** lakin bu dövrün qayğıları, var-dövlətin aldadıcılığı və başqa şeylərə olan ehtiraslar araya girib kəlamı boğur və kəlam barsız olur. **(aiōn g165)** **20** Münbit torpağa səpilənlərsə bunlardır: onlar kəlamı eşidib qəbul edir, bəzisi otuz, bəzisi altmış, bəzisi isə yüz qat səmərə verir». **21** İsa onlara dedi: «Çırağı qabın yaxud yatağın altına qoymaq üçünmü gətirirsiniz? O, çıraqdana qoymaq üçün deyilmi? **22** Elə gizli bir şey yoxdur ki, aşkara çıxmasın və elə örtülü bir şey yoxdur ki, aydın olmasın. **23** Eşitməyə qulağı olan eşitsin!» **24** İsa yenə onlara dedi: «Eşitdiyinizə diqqət edin: hansı ölçü ilə ölçsəniz, sizin üçün də eyni ölçü ilə ölçüləcək və daha artıq veriləcək. **25** Çünki kimin varıdırsa, ona daha çox veriləcək. Amma kimin yoxudursa, əlində olan da ondan alınacaq». **26** Sonra İsa dedi: «Allahın Padşahlığı torpağa toxum səpən əkinçiyə bənzəyir. **27** O, gecə yatır, gündüz qalxır. Toxum cücərib boy atır, amma əkinçi bunun necə baş verdiyini bilmir. **28** Torpaq özü bar gətirir. Əvvəl cücərti çıxır, sonra sünbül, daha sonra sünbülün dənləri iriləşib yetişir. **29** Məhsul yetişəndə əkinçi dərhal oraq vurur, çünki biçin vaxtı gəlmişdir». **30** Sonra İsa belə dedi: «Allahın Padşahlığını nəyə bənzədək? Onu hansı məsəllə göstərək? **31** O, xardal toxumuna bənzəyir ki, yer üzündə torpağa əkilən toxumların ən kiçiyi olsa da, **32** əkiləndən sonra böyüyüb bütün bostan bitkilərindən hündür olur. O qədər böyük qol-budaq atır ki, göydə uçan quşlar onun kölgəsində yuva qura bilər». **33** İsa xalqın başa düşəcəyi dərəcədə buna bənzər çoxlu məsəllərlə kəlam söyləyirdi; **34** onlara məsəlsiz söz deməzdi. Amma Öz şagirdləri ilə tək qalanda hər şeyi izah edirdi. **35** Həmin gün axşam düşəndə İsa şagirdlərinə dedi: «Gəlin o biri sahilə keçək». **36** Şagirdlər camaatdan ayrılaraq İsanı mindiyi qayıqla birgə apardılar; onun yanında başqa qayıqlar da var idi. **37** Bu vaxt böyük bir tufan qopdu. Dalğalar qayığa elə hücum çəkdi ki, su artıq onun içinə doldu. **38** İsa qayığın arxa tərəfində başını yastığa qoyub yatırdı. Şagirdlər Onu oyadaraq dedilər: «Müəllim! Axı biz həlak oluruq! Bu Səni narahat etmirmi?» **39** İsa durub küləyə qadağan etdi və gölə dedi: «Sus, sakit ol!» Külək dayandı və dərin sükut

çökdü. 40 İsa onlara dedi: «Niyə qorxursunuz? Hələ imanınız yoxdurmu?» 41 Onlar dəhşətə düşüb bir-birindən soruşdular: «Bu Adam kimdir ki, külək də, göl də Ona itaət edir?»

5 Onlar gölün o biri sahilində yerləşən Gerasalıların diyarına getdilər. 2 İsa qayıqdan düşən kimi qəbir mağaralarından natəmiz ruha tutulmuş bir adam Onunla qarşılaşdı. 3 O, mağaralarda yaşayırdı və heç kim onu hətta zəncirləyərək saxlaya bilmirdi. 4 Neçə dəfə ona buxov, zəncir vurmuşdular, lakin o, zəncirləri qırmış, buxovları parçalamışdı. Heç kəsin onu sakit etməyə gücü çatmırdı. 5 Həmişə, gecə-gündüz qəbiristanlıqda, dağlarda çığırır və özünü daşlarla yaralayırdı. 6 O, İsanı uzaqdan görəndə qaçıb Ona səcdə qıldı, 7 bərkdən çığıraraq dedi: «Ey İsa, Allah-Taalanın Oğlu, məndən nə istəyirsən? Səni and verirəm Allaha, mənə iztirab vermə!» 8 Çünki İsa ona demişdi: «Ey natəmiz ruh, bu adamdan çıx!» 9 Sonra İsa ondan soruşdu: «Sənin adın nədir?» O cavab verdi: «Mənim adım Qoşundur, çünki biz çoxuq». 10 Ruhları bu diyardan qovmasın deyə o, İsaya çox yalvardı. 11 Orada – dağın yamacında böyük bir donuz sürüsü otlayırdı. 12 Natəmiz ruhlar İsaya yalvardılar: «Bizi donuzlara göndər ki, onların içinə girək». 13 İsa onlara izin verdi. Natəmiz ruhlar adamdan çıxıb donuzların içinə girdi. İki min baş heyvandan ibarət sürü də uçurumdan aşağı, gölə atılıb orada boğuldu. 14 Donuz otaranlar qaçıb bu xəbəri şəhər və kəndlərdə yaydılar. Camaat nə baş verdiyinə tamaşa etməyə gəldi. 15 Onlar İsanın yanına gəldilər, əvvəlcə bir qoşun cinə tutulmuş adamın geyinmiş və ağıllanmış oturduğunu görüb qorxuya düşdülər. 16 Hadisəni görənlər cinə tutulmuş adamın başına gələnlər və donuzlar haqqında camaata söylədilər. 17 İsaya yalvarmağa başladılar ki, onların bölgəsindən çıxsın. 18 İsa qayığa minəndə əvvəlcə cinə tutulmuş adam Ona yalvardı ki, İsanın yanında qalsın. 19 İsa ona izin vermədi, amma dedi: «Evinə, qohum-əqrəbanın yanına get, Rəbbin sənə etdiyi hər şeyi və sənə necə mərhəmət göstərdiyini onlara danış». 20 Bu adam da gedib İsanın ona etdiyi hər şeyi Dekapolis bölgəsində yaymağa başladı və hamı heyrətləndi. 21 İsa yenə qayıqla o biri sahilə keçəndə yanına böyük bir izdiham yığıldı. O, gölün sahilində idi. 22 Sinaqoq rəislərindən Yair adlı bir adam gəlib İsanı görəndə ayaqlarına düşdü. 23 Ona çox yalvarıb dedi: «Qızcığazım can üstündədir. Gəl əllərini onun üstünə qoy ki, sağalıb yaşasın». 24 İsa da onunla birlikdə getdi. Ardınca böyük bir izdiham gedərək hər tərəfdən Onu sıxışdırırdı. 25 Orada on iki il qanaxma xəstəliyinə tutulan bir qadın var idi. 26 O, neçə həkimin əlindən xeyli əzab çəkmiş, bütün varını buna sərf etsə də, vəziyyəti yaxşılaşmamış, daha da pisləşmişdi. 27 Bu qadın İsa haqqında eşidib izdihamın içindən keçərək Onun arxasından gəldi və Onun paltarına toxundu. 28 Çünki bu cür düşünürdü: «Heç olmasa paltarına toxunsam, sağalaram». 29 Dərhal onun qanaxması kəsildi və bildi ki, bədənindəki xəstəlikdən sağaldı. 30 İsa dərhal bildi ki, Ondan bir qüvvə çıxdı və izdihamın içində dönüb soruşdu: «Paltarıma toxunan kim idi?» 31 Şagirdləri Ona cavab verdilər: «Görürsən ki, izdiham Səni sıxışdırır. Necə soruşa bilərsən ki, Mənə toxunan kim idi?» 32 Bunu edəni görmək üçün İsa ətrafa baxdı. 33 Qadınsa özünə nə olduğunu bildi. Qorxudan titrəyərək gəlib İsanın ayağına düşdü və bütün həqiqəti Ona söylədi. 34 İsa da ona dedi: «Qızım, imanın səni xilas etdi. Arxayın get və xəstəliyindən sağal». 35 İsa hələ danışırdı ki, sinaqoq rəisinin evindən adamlar gəlib dedi: «Qızın öldü. Daha Müəllimi niyə narahat edirsən?» 36 Lakin İsa bu sözə məhəl qoymayaraq sinaqoq rəisinə dedi: «Qorxma, yalnız iman et!» 37 O, Peter, Yaqub və Yaqubun qardaşı Yəhyadan başqa heç kimi ardınca gəlməyə qoymadı. 38 Onlar sinaqoq rəisinin evinə gələndə İsa çox hay-küy, ağlaşıb nalə çəkənlər gördü. 39 İsa içəri girəndə onlara dedi: «Niyə hay-küy salıb ağlaşırsınız? Uşaq ölməyib, sadəcə olaraq yatıb». 40 Onlar İsaya güldülər. Belə olanda İsa hamını bayıra çıxarandan sonra uşağın ata-anasını, Özü ilə gələnləri götürüb uşaq olan yerə girdi. 41 İsa uşağın əlindən tutub dedi: «Talita qum!» Bunun mənası belədir: «Qızcığaz, sənə deyirəm: qalx!» 42 On iki yaşlı qız dərhal qalxıb gəzməyə başladı. O an oradakılar tamamilə mat qaldı. 43 İsa onlara qadağan etdi ki, bunu heç kəs bilməsin və sonra dedi ki, qıza yemək versinlər.

6 İsa oradan ayrılıb Öz yurduna gəldi. Şagirdləri də Onun ardınca gəlirdi. 2 Şənbə günü olanda O, sinaqoqda təlim öyrətməyə başladı. Onu dinləyən adamların çoxu təəccüblənərək dedi: «Bu Adamda belə şeylər haradandır? Bu necə hikmətdir, Ona verilib? Bu cür möcüzələr Onun əlindən necə gəlir? 3 Bu Adam həmin dülgər deyilmi? Məryəmin oğlu, Yaqubun, Yusifin, Yəhudanın və Şimonun qardaşı deyilmi? Onun bacıları burada – bizim aramızda yaşamırmı?» Onların İsaya acığı tutdu. 4 İsa onlara dedi: «Bir peyğəmbərə öz yurdundan, qohum-əqrəbaları arasından və öz evindən başqa heç bir yerdə xor baxmazlar». 5 Orada O heç bir möcüzə yarada bilmədi, yalnız bir neçə xəstənin üzərinə əl qoyub şəfa verdi. 6 İsa onların imansızlığına heyrət

edirdi. Sonra ətraf kəndlərdə təlim öyrədərək oraları gəzib-dolaşdı. **7** İsa On İki şagirdi yanına çağırıb onları iki-iki göndərməyə başladı və onlara natəmiz ruhlar üzərində səlahiyyət verdi. **8** Onlara tapşırdı ki, yol üçün əsadan başqa heç nə – nə çörək, nə torba, nə də qurşaqlarında pul götürsünlər, **9** ayaqlarına səndəl geysələr də, əyinlərinə iki köynək geyinməsinlər. **10** İsa onlara dedi: «Harada bir evə girsəniz, çıxanacan orada qalın. **11** Harada sizi qəbul etməyib sizə qulaq asmaq istəməzlərsə, oradan ayrılarkən onlara qarşı şəhadət olsun deyə ayaqlarınızın tozunu çırpın». **12** Onlar da yola düşdülər və vəz edərək insanları tövbəyə çağırdılar. **13** Çoxlu cin çıxartdılar, yağla məsh edərək çox xəstəyə şəfa verdilər. **14** Padşah Hirod da olanları eşitdi, çünki İsanın adı tanınırdı. Adamlar deyirdilər: «Vəftiz edən Yəhya ölülər arasından dirilib. Buna görə də O, möcüzələr yaradır». **15** Digərləri isə deyirdilər: «Bu, İlyasdır». Bəziləri də deyirdi: «Keçmişdəki peyğəmbərlərdən birinə oxşar peyğəmbərdir». **16** Amma Hirod bunu eşidəndə dedi: «Bu, boynunu vurdurduğum Yəhyadır, dirilib!» **17** Hirod qardaşı Filipin arvadı Hirodiyaya görə Yəhyanı tutduraraq qollarını qandalladıb zindana saldırmışdı. Çünki Hirod Hirodiyanı özünə arvad olaraq almışdı **18** və Yəhya Hiroda demişdi: «Qardaşının arvadını almaq sənə qadağandır». **19** Hirodiya Yəhyaya qarşı kin saxlayıb onu öldürmək niyyətinə düşmüşdü, amma bunu edə bilmirdi. **20** Çünki Hirod Yəhyanın saleh və müqəddəs bir adam olduğunu bildiyinə görə ondan qorxub onu qoruyurdu. Hirod ona qulaq asanda çaşqınlığa düşdü, buna baxmayaraq, onu həvəslə dinləyirdi. **21** Bir gün Hirodiyanın əlinə yaxşı bir fürsət düşdü. Hirod ad günündə əyanlarına, minbaşılara və Qalileyanın nüfuzlu şəxslərinə ziyafət verdi. **22** Ziyafət zamanı Hirodiyanın qızı içəri daxil olub rəqs etdi. Bu, Hirodun və qonaqlarının xoşuna gəldi. Padşah qıza dedi: «Ürəyin istəyəni məndən dilə, mən də sənə verim». **23** Sonra möhkəm and içərək yenə dedi: «Məndən hər nə istəsən, hətta padşahlığımın yarısını belə, istəsən, sənə verəcəyəm». **24** Qız isə çıxıb anasından soruşdu: «Mən nə istəməliyəm?» O cavab verdi: «Vəftiz edən Yəhyanın başını». **25** Qız o saat padşahın yanına qaçdı və öz istəyini dedi: «İstəyirəm ki, Vəftizçi Yəhyanın başını dərhal bir sini içində mənə verəsən». **26** Padşahı dərin kədər bürüdü, amma içdiyi andlara və qonaqlara görə qızın sözünü yerə salmaq istəmədi. **27** Padşah dərhal bir cəllad göndərib Yəhyanın başını gətirməyi əmr etdi. Cəllad gedib zindanda Yəhyanın boynunu vurdu **28** və onun başını bir sini içində gətirib qıza verdi. Qız da onu anasına verdi. **29** Yəhyanın şagirdləri isə bunu eşidəndə gəlib onun cəsədini götürdülər və qəbirə qoydular. **30** Həvarilər İsanın yanına yığıldı və gördükləri işlər, öyrətdikləri təlim haqqında Ona nəql etdilər. **31** İsa onlara dedi: «Gəlin kimsəsiz yerdə bir az dincəlin». Çünki gəlib-gedən çox olduğundan yemək yeməyə belə, vaxt tapmırdılar. **32** Onlar da ayrılıb qayığa minərək hər biri təkbaşına kimsəsiz bir yerə getdilər. **33** Gedərkən camaat onları gördü və çoxu tanıdı; bütün şəhərlərdən axışıb piyada getdilər, onlardan qabaq oraya çatdılar. **34** İsa sahilə düşəndə böyük bir izdiham gördü və onlara rəhmi gəldi. Çünki onlar çobansız qoyunlara bənzəyirdi. İsa onlara çox şeylər haqqında təlim öyrətməyə başladı. **35** Vaxt keçirdi. Şagirdləri gəlib İsaya dedilər: «Bura çöllükdür, artıq gecdir. **36** Camaatı burax, qoy gedib ətrafdakı kənd və obalardan özlərinə bir şey alıb yesinlər». **37** Amma İsa onlara cavab verdi: «Onlara yeməyi siz verin». Şagirdlər İsaya dedilər: «Bəlkə gedib iki yüz dinarlıq çörək alaq və onlara verək ki, yesinlər?» **38** Amma İsa onlara dedi: «Gedin baxın, neçə çörəyiniz var?» Onlar da baxıb dedilər: «Beş çörəyimiz və iki balığımız var». **39** İsa onlara əmr etdi ki, camaatı dəstə-dəstə göy otların üstündə oturtsunlar. **40** Camaat yüz-yüz, əlli-əlli dəstə şəklində oturdu. **41** İsa beş çörəyi və iki balığı götürüb göyə baxaraq şükür duası etdi. Sonra çörəyi bölüb şagirdlərinə verdi ki, camaata paylasınlar. İki balığı da hamıya bölüşdürdü. **42** Hamı yeyib-doydu. **43** Artıq qalan çörək və balıq hissələrini yığdılar, on iki zənbil doldu. **44** Çörəkləri yeyən kişilərin sayı beş min nəfər idi. **45** Bundan dərhal sonra İsa camaatı evlərinə göndərərkən şagirdlərini də məcbur etdi ki, qayığa minib Özündən əvvəl o biri sahilə – Bet-Saydaya keçsinlər. **46** İsa camaatı yola salandan sonra dua etmək üçün dağa çıxdı. **47** Axşam olanda qayıq gölün ortasında idi. Amma İsa quruda tək dayanmışdı. **48** O gördü ki, şagirdləri güclə avar çəkir, çünki külək onlara qarşı əsirdi. Gecənin dördüncü növbəsi İsa gölün üstü ilə yeriyərək onların yanına gəldi və onları keçmək istədi. **49** Şagirdlərsə İsanın gölün üstü ilə yeridiyini görəndə Onu bir kabus bilib qışqırdılar. **50** Çünki hamı Onu görüb lərzəyə düşmüşdü. Lakin bu anda İsa onlara müraciət edib dedi: «Cəsarətli olun, Mənəm, qorxmayın!» **51** Qayığa minib onlara qoşuldu. Külək də sakitləşdi. Hamı tamamilə mat qaldı. **52** Çünki inadkar ürəkli olduqlarına görə çörəklə bağlı işi hələ də başa düşməmişdilər. **53** İsa və şagirdlər gölü keçib

Ginesar sahilinə çatdılar və qayığı bağladılar. **54** Onlar qayıqdan düşən kimi camaat İsanı tanıdı **55** və qaçıb ətraf yerləri gəzib-dolaşdılar. İsanın harada olduğunu eşidəndə xəstələri yataqlar üstündə oraya gətirməyə başladılar. **56** İsanın getdiyi hər yerdə – kəndlərdə, şəhərlərdə, obalarda xəstələri gətirib meydanlara qoyurdular. Xəstələr heç olmasa İsanın paltarının ətəyinə toxunmaq üçün yalvarırdılar. Ona toxunanların hamısı sağalırdı.

7 Fariseylər və Yerusəlimdən gələn bəzi ilahiyyatçılar İsanın yanına yığıldı. **2** Onlar gördülər ki, İsanın şagirdlərindən bəzisi murdar əllərlə, yəni əllərini yumamış çörək yeyir. **3** Fariseylər və bütün Yəhudilər ağsaqqallardan qalan adət-ənənəyə əməl edərək əllərini yaxşı-yaxşı yumadan yemək yeməzlər. **4** Onlar bazardan gələndə yuyunmadan heç nə yeməzlər. Həmçinin bir sıra başqa adət-ənənələrə də əməl edərlər. Belə ki onlar kasaları, dolçaları, tunc qazanları və yataqları yuyub paklayarlar. **5** Fariseylər və ilahiyyatçılar İsadan soruşdular: «Nə üçün şagirdlərin ağsaqqallardan qalan adət-ənənəyə görə yaşamayaraq murdar əllərlə çörək yeyirlər?» **6** İsa onlara dedi: «Yeşaya peyğəmbər siz ikiüzlülər üçün nə yaxşı söyləyib! Yazıldığı kimi: "Bu xalq dodaqları ilə Mənə hörmət edir, Amma qəlbləri Məndən uzaqdır. **7** Boş yerə Mənə səcdə edirlər, İnsan əmrlərindən çıxardıqları təlimləri öyrədirlər". **8** Siz Allahın əmrini atıb insan adət-ənənəsini tutursunuz». **9** Sonra İsa onlara dedi: «Öz adət-ənənənizi bərqərar etmək üçün Allahın əmrini kənara atmağı necə də yaxşı bacarırsınız! **10** Çünki Musa belə əmr etdi: "Ata-anana hörmət et" və "Atasını yaxud anasını söyən adam öldürülməlidir". **11** Sizsə deyirsiniz: "Bir adam atasına yaxud anasına ‹məndən umduğun yardım qurban oldu›, yəni ‹Allaha həsr olundu› desə", **12** onda həmin adama izin vermirsiniz ki, ata-anasına yardım etsin. **13** Bununla da siz nəsildən-nəslə ötürdüyünüz adət-ənənənizlə Allahın kəlamını heç edirsiniz. Axı buna bənzər çox işlər görürsünüz». **14** İsa yenə camaatı yanına çağırıb onlara dedi: «Hamınız Mənə qulaq asın və dərk edin. **15** Kənardan insanın daxilinə girən şey insanı murdar edə bilməz. Amma insanı murdar edən şeylər daxilindən çıxanlardır». **17** İsa camaatdan ayrılıb evə gələndə şagirdləri bu məsəl barəsində Ondan soruşdular. **18** İsa onlara cavab verdi: «Siz də hələ dərk etməmisiniz? Başa düşmürsünüz ki, kənardan insanın daxilinə girən şey insanı murdar edə bilməz? **19** Çünki daxil olan şeylər onun ürəyinə deyil, qarnına gedir və ifraz olunur». İsa bununla bütün yeməklərin təmiz olduğunu bəyan etdi. **20** O, sözünə davam etdi: «İnsanı murdar edən insandan çıxandır. **21** Çünki insanların daxilindən, ürəyindən pis fikirlər, cinsi əxlaqsızlıq, oğurluq, qatillik, **22** zinakarlıq, tamahkarlıq, şər əməllər, hiylə, pozğunluq, paxıllıq, küfr, lovğalıq və ağılsızlıq çıxar. **23** Bütün bu pis işlər insan daxilindən çıxıb onu murdar edir». **24** İsa oradan ayrılıb Sur bölgəsinə getdi. O bir evə girdi və istəmədi ki, harada olduğunu bilən olsun. Amma bunu gizlədə bilmədi. **25** Bir qadının azyaşlı qızı natəmiz ruha tutulmuşdu. Qadın İsa haqqında xəbər tutan kimi gəlib Onun ayaqlarına düşdü. **26** Bu qadın Suriya Finikiyasında doğulmuş bir Yunan idi. O, İsaya yalvardı ki, qızından cini çıxartsın. **27** İsa ona dedi: «Qoy əvvəl uşaqlar doysun, çünki uşaqların çörəyini götürüb itlərə atmaq düzgün olmaz». **28** Qadınsa Ona cavab verdi: «Ya Rəbb, axı itlər də uşaqların süfrə altına tökdüyü qırıntılardan yeyir». **29** İsa qadına dedi: «Get, sənin bu sözünə görə cin qızını tərk etdi». **30** Qadın evinə gələndə gördü ki, qızı yatağında uzanıb və cin ondan çıxıb. **31** İsa yenə Sur bölgəsindən çıxdı, Sidonu keçdi və Dekapolis bölgəsindən keçərək Qalileya gölünə çatdı. **32** Bir kar və pəltək adamı İsanın yanına gətirdilər və yalvardılar ki, əlini onun üzərinə qoysun. **33** İsa həmin adamı camaatdan ayırıb başqa bir yerə apardı və barmaqlarını bu adamın qulaqlarına qoydu, tüpürüb onun dilinə toxundu. **34** Göyə baxdı, ah çəkərək ona dedi: «Effata!», yəni «Açıl!» **35** O anda bu adamın həm qulaqları açıldı, həm də dilinin bağlılığı düşdü və o aydın danışmağa başladı. **36** İsa bunu görənlərə qadağan etdi ki, bu barədə heç kimə heç nə deməsinlər. Lakin nə qədər çox qadağan etsə də, o qədər çox xəbər yaydılar. **37** Hamı həddsiz təəccüblənərək dedi: «Hər işin öhdəsindən yaxşı gəlir: həm karların qulağını, həm də lalların dilini açır».

8 O günlər yenə böyük izdiham toplaşdı. Onların yeməkləri olmadığı üçün İsa şagirdləri yanına çağırıb dedi: **2** «Bu camaata yazığım gəlir, çünki üç gündür ki, yanımdadırlar və yeməyə heç nələri yoxdur. **3** Əgər onları evlərinə ac yola salsam, yolda taqətdən düşərlər. Onların bəzisi uzaqdan gəlib». **4** Şagirdləri Ona cavab verdilər: «Kimsə bu çöllükdə haradan çörək tapa bilər ki, bu qədər insanı doydursun?» **5** İsa onlardan soruşdu: «Neçə çörəyiniz var?» Onlar dedilər: «Yeddi». **6** Onda İsa camaata əmr etdi ki, yerə otursunlar. Yeddi

çörəyi götürdü və şükür edərək bölüb paylamaq üçün şagirdlərinə verdi. Şagirdlər də camaata payladı. **7** Onların bir neçə kiçik balığı da var idi və İsa şükür duası edəndən sonra bunları da paylamağı əmr etdi. **8** Camaat yeyib-doydu. Artıq qalan hissələri yığdılar, yeddi səbət doldu. **9** Orada dörd minə yaxın adam var idi. İsa onları yola saldı. **10** O, şagirdləri ilə birlikdə dərhal qayığa minib Dalmanuta bölgəsinə getdi. **11** Fariseylər İsanın yanına gəlib Onunla mübahisə etməyə başladılar. Onu sınamaq üçün istədilər ki, göydən gələn bir əlamət göstərsin. **12** O, ürəyində dərin bir ah çəkib dedi: «Niyə bu nəsil əlamət axtarır? Sizə doğrusunu deyirəm: bu nəslə heç bir əlamət verilməyəcək». **13** Sonra onları tərk edib yenə qayığa mindi və o biri sahilə tərəf üzdü. **14** Şagirdləri çörək götürməyi yaddan çıxarmışdılar. Qayıqda onların yalnız bir dənə çörəyi var idi. **15** İsa onlara xəbərdarlıq edərək dedi: «Ehtiyatlı olun, fariseylərin mayasından və Hirodun mayasından özünüzü gözləyin». **16** Şagirdlər isə öz aralarında danışıb deyirdilər: «Bunu çörəyimiz olmadığı üçün deyir». **17** İsa bunu bilərək onlara dedi: «Nə üçün çörəyinizin yoxluğundan danışırsınız? Hələ dərk etmirsinizmi, başa düşmürsünüzmü? Niyə ürəyiniz inadkardır? **18** Gözləriniz ola-ola görmürsünüzmü? Qulaqlarınız ola-ola eşitmirsinizmi? Məgər yadınızdan çıxıb? **19** Mən beş çörəyi beş min nəfərin arasında bölüb paylayanda yemək tikələrindən neçə zənbil doldurdunuz?» Onlar dedilər: «On iki». **20** «Yeddi çörəyi dörd min nəfərin arasında bölüb paylayanda çörək tikələrindən neçə səbət doldurdunuz?» Onlar dedilər: «Yeddi». **21** İsa onlara dedi: «Hələ başa düşməmisinizmi?» **22** Onlar Bet-Saydaya gəldilər. Bəzi adamlar İsanın yanına bir kor adam gətirdilər və İsa bu adama toxunsun deyə Ona yalvardılar. **23** İsa korun əlindən tutub kənddən kənara apardı. Sonra onun gözlərinə tüpürüb əllərini onun üzərinə qoydu və soruşdu: «Bir şey görürsənmi?» **24** Kor yuxarı baxıb dedi: «Adamlar görürəm, ağaclara oxşayır, amma yeriyirlər». **25** Onda İsa əllərini yenidən bu adamın gözlərinin üstünə qoydu. Kor adam gözlərini açıb baxdı. O şəfa tapdı və hər şeyi aydın görməyə başladı. **26** İsa onu evinə göndərdi və dedi: «Kəndə belə, girmə». **27** İsa şagirdləri ilə birgə Filip Qeysəriyyəsinin kəndlərinə tərəf yollandı. Yolda şagirdlərindən soruşdu: «Adamların dediyinə görə Mən kiməm?» **28** Şagirdləri Ona belə cavab verdilər: «Bəziləri Vəftizçi Yəhya, başqaları İlyas, digərləri isə deyirlər ki, peyğəmbərlərdən birisən». **29** İsa onlardan soruşdu: «Bəs siz nə deyirsiniz? Sizcə Mən kiməm?» Peter Ona cavab verdi: «Sən Məsihsən». **30** İsa şagirdlərinə qadağan etdi ki, Onun haqqında heç kəsə danışmasınlar. **31** İsa onlara təlim öyrətməyə başladı: «Bəşər Oğlu çox əzab çəkməli, ağsaqqallar, başçı kahinlər və ilahiyyatçılar tərəfindən rədd edilməli, öldürülməli və üç gündən sonra dirilməlidir». **32** İsa bu sözləri aydın deyirdi. Peter isə Onu bir kənara çəkib etiraz etməyə başladı. **33** Amma İsa dönüb şagirdlərinə baxdı və Peterə etiraz etdi: «Çəkil qarşımdan, Şeytan! Sən Allahın işləri haqqında deyil, insan əməlləri barəsində fikirləşirsən». **34** İsa şagirdləri ilə birgə camaatı da yanına çağırıb belə dedi: «Əgər bir kəs Mənim ardımca gəlmək istəyirsə, özündən imtina etsin və çarmıxını götürüb ardımca gəlsin. **35** Kim canını xilas etmək istəyirsə, onu itirəcək, amma kim Mənimlə Müjdə uğrunda canını itirirsə, onu xilas edəcək. **36** İnsana bütün dünyanı qazanıb canını itirməyinin nə xeyri var? **37** İnsan öz canının əvəzinə nə verə bilər? **38** Bu vəfasız və günahkar nəsil arasında kim Məndən və Mənim sözlərimdən utanarsa, Bəşər Oğlu da Atasının izzəti içində müqəddəs mələklərlə birgə gələndə o adamdan utanacaq».

9 İsa onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: burada duranlardan bəzisi Allahın Padşahlığının qüdrətli gəlişini görmədən ölməyəcək». **2** Altı gündən sonra İsa Özü ilə yalnız Peter, Yaqub və Yəhyanı götürüb hündür bir dağa çıxdı. Onların qarşısında görünüşü dəyişdi. **3** Onun libası göz qamaşdırıcı ağ rəng aldı. Yer üzündə heç bir paltar təmizləyən onu belə ağ edə bilməzdi. **4** O an İlyas və Musa onlara göründü. Onlar İsa ilə söhbət edirdi. **5** Peter sözə başlayıb İsaya dedi: «Rabbi! Nə yaxşı ki biz buradayıq. Gəl üç çardaq quraq, biri Sənin, biri Musa, biri də İlyas üçün». **6** O bilmirdi ki, nə desin, çünki onları dəhşət bürümüşdü. **7** Bu zaman bir bulud onların üzərinə kölgə saldı. Buluddan bir səs gəldi: «Bu Mənim sevimli Oğlumdur, Ona qulaq asın!» **8** Birdən ətrafa baxanda artıq yanlarında İsadan başqa kimsəni görmədilər. **9** Dağdan enərkən İsa şagirdlərinə qadağan etdi ki, Bəşər Oğlu ölülər arasından dirilənə qədər orada gördüklərini heç kimə deməsinlər. **10** Onlar da bu sözü ürəklərində saxladılar, amma bir-birlərindən soruşdular ki, ölülər arasından dirilmək nə deməkdir. **11** Ondan soruşdular: «Elə isə niyə ilahiyyatçılar deyirlər ki, əvvəlcə İlyas gəlməlidir?» **12** İsa onlara belə dedi: «Düzdür, əvvəlcə İlyas gəlib hər şeyi yoluna qoymalıdır. Bəs Bəşər Oğlu barəsində nə üçün yazılıb ki, O, çox

əzab çəkib alçaldılmalıdır? **13** Lakin sizə deyirəm: artıq İlyas gəldi və haqqında yazıldığı kimi, nə istədilərsə, onun başına gətirdilər». **14** Onlar şagirdlərin yanına gələndə böyük bir izdihamın toplaşdığını və bir neçə ilahiyyatçının şagirdlərlə mübahisə etdiyini gördülər. **15** İsanı görən kimi bütün izdihamı heyrət bürüdü və qarşısına qaçıb Onu salamladılar. **16** İsa adamlardan soruşdu: «Onlarla nə barədə mübahisə edirsiniz?» **17** Camaat arasından biri Ona cavab verdi: «Müəllim! Mən Sənin yanına lallıq ruhuna tutulmuş oğlumu gətirmişəm. **18** Ruh onu harada tutursa, yerə çırpır, uşağın ağzı köpüklənir, dişlərini qıcıdır və qıc olur. Şagirdlərindən xahiş etdim ki, bu ruhu qovsunlar, amma bacarmadılar». **19** İsa da cavabında onlara dedi: «Ey imansız nəsil! Nə vaxta qədər sizinlə qalacağam? Nə vaxta qədər sizə dözəcəyəm? Uşağı yanıma gətirin!» **20** Uşağı Onun yanına gətirdilər və İsanı görən kimi ruh dərhal uşağı sarsıtdı. Uşaq yerə yıxılıb yuvarlanırdı və ağzından köpük daşırdı. **21** İsa onun atasından soruşdu: «Bu uşaq nə vaxtdan belə hala düşüb?» Uşağın atası dedi: «Körpəlikdən bəri. **22** Bu ruh onu həlak etmək üçün dəfələrlə oda və suya atıb. Amma bacarırsansa, bizə kömək et, bizə rəhmin gəlsin!» **23** İsa ona dedi: «"Bacarırsansa" nə sözdür? İman edən üçün hər şey mümkündür!» **24** Uşağın atası dərhal fəryad qopararaq dedi: «İman edirəm, kömək et ki, imansızlığım yox olsun!» **25** İsa camaatın qaçıb gəldiyini görəndə natəmiz ruha qadağan edib dedi: «Ey lallıq və karlıq ruhu, Mən sənə əmr edirəm, bu uşağın içindən çıx və bir daha ora girmə!» **26** Ruh çığırıb uşağı sarsıdaraq çıxdı. Uşaq ölü kimi düşdü və çoxları dedi: «O öldü!» **27** Lakin İsa uşağın əlindən tutub qaldırdı və o, ayağa qalxdı. **28** İsa evə girəndən sonra şagirdləri təklikdə Ondan soruşdular: «Bəs nə üçün biz o ruhu qova bilmədik?» **29** İsa onlara cavab verdi: «Bu cür ruhlar yalnız dua ilə çıxa bilər». **30** Onlar oranı tərk edib Qalileyadan keçirdilər. İsa istəmirdi ki, kimsə bundan xəbər tutsun. **31** Çünki şagirdlərinə təlim öyrədirdi. Onlara belə deyirdi: «Bəşər Oğlu insan əllərinə təslim ediləcək və Onu öldürəcəklər. Öldürüldükdən üç gün sonra O diriləcək». **32** Lakin şagirdlər bu sözü başa düşmədilər və Ondan soruşmaqdan da qorxurdular. **33** Onlar Kefernahuma gəldilər. İsa evdə olanda şagirdlərdən soruşdu: «Yol boyu nə barədə mübahisə edirdiniz?» **34** Heç kim dillənmədi, çünki yol boyu öz aralarında kimin ən böyük olması barədə mübahisə etmişdilər. **35** İsa oturub On İki şagirdi yanına çağıraraq dedi: «Əgər bir kəs birinci olmaq istəyirsə, hamıdan axırıncı və hamının xidmətçisi olsun». **36** O, balaca bir uşağı götürüb şagirdlərin arasına qoydu və sonra uşağı qucağına alıb onlara dedi: **37** «Kim Mənim adımla belə uşaqlardan birini qəbul edərsə, Məni qəbul edər. Kim Məni qəbul edərsə, Məni yox, Məni Göndərəni qəbul edər». **38** Yəhya Ona dedi: «Müəllim, biz Sənin adınla cinləri qovan bir nəfəri gördük, amma bizim ardımızca gəlmədiyinə görə ona mane olduq». **39** İsa onlara dedi: «Ona mane olmayın! Elə bir adam yoxdur ki, Mənim adımla möcüzə göstərsin və sonra Məni pisləsin. **40** Çünki əleyhimizə olmayan bizim tərəfimizdədir. **41** Məsihə məxsus olduğunuz üçün kim sizə bir kasa su içirdərsə, sizə doğrusunu deyirəm: mükafatsız qalmayacaq. **42** Kim Mənə iman edən bu kiçiklərdən birini pis yola çəkərsə, öz boynuna böyük bir dəyirman daşı asıb dənizə atılmaq onun üçün daha yaxşı olar. **43** Əgər əlin səni pis yola çəkərsə, onu kəs. Sənin əbədi həyata şikəst olaraq daxil olmağın iki əllə cəhənnəmə, sönməz oda düşməyindən yaxşıdır. **(Geenna g1067)** **45** Əgər ayağın səni pis yola çəkərsə, onu kəs. Sənin əbədi həyata topal olaraq daxil olmağın iki ayaqla cəhənnəmə atılmağından yaxşıdır. **(Geenna g1067)** **47** Əgər gözün səni pis yola çəkərsə, onu çıxart. Sənin tək gözlə Allahın Padşahlığına daxil olmağın iki gözlə cəhənnəmə atılmağından yaxşıdır. **(Geenna g1067)** **48** Oradakıları gəmirən qurd ölmür və oranın yanar odu sönmür. **49** Çünki hamı odla duzlanacaq. **50** Duz yaxşı şeydir, amma əgər duz dadsız olarsa, ona nə ilə dad vermək olar? Qoy sizdə duz və aranızda da sülh olsun».

10 İsa oradan ayrılıb Yəhudeya bölgəsinə və İordan çayının o biri tayına getdi. Yenə çoxlu adam Onun başına yığıldı və O, adətinə görə yenidən təlim öyrətməyə başladı. **2** Bəzi fariseylər İsanın yanına gəlib Onu sınamaq üçün belə bir sual verdilər: «Kişinin öz arvadını boşamağa icazəsi varmı?» **3** İsa onlara cavab verdi: «Musa sizə nə əmr etdi?» **4** Onlar dedi: «Musa kişiyə talaq kağızını yazıb arvadını boşamağa icazə verdi». **5** İsa da onlara belə dedi: «O bu əmri ürəyiniz inadkar olduğuna görə yazdı. **6** Allah yaradılışın başlanğıcından "onları kişi və qadın olaraq yaratdı". **7** "Buna görə də kişi ata-anasını tərk edib arvadına qovuşacaq **8** və ikisi bir bədən olacaq". Artıq onlar iki deyil, bir bədəndir. **9** Buna görə də qoy Allahın birləşdirdiyini insan ayırmasın». **10** Onlar evdə olarkən şagirdlər İsaya bu barədə yenə sual verdilər. **11** İsa onlara belə cavab verdi: «Arvadını boşayıb başqası ilə evlənən kəs arvadına münasibətdə zina edir. **12** Ərindən

boşanıb başqasına gedən qadın da zina edir». **13** Adamlar uşaqları İsanın yanına gətirirdilər ki, İsa onlara toxunsun. Şagirdlərsə onlara qadağan etdilər. **14** Bunu görən İsa acıqlanaraq onlara dedi: «Uşaqları buraxın, qoy Mənim yanıma gəlsinlər! Onlara mane olmayın! Çünki Allahın Padşahlığı belələrinə məxsusdur. **15** Sizə doğrusunu deyirəm: kim Allahın Padşahlığını bir uşaq kimi qəbul etməsə, oraya əsla daxil ola bilməz». **16** Sonra uşaqları qucaqlayıb əllərini onların üzərinə qoydu və xeyir-dua verdi. **17** İsa yola çıxarkən bir nəfər qaça-qaça Onun yanına gəldi. Onun qarşısında diz çökərək soruşdu: «Ey yaxşı Müəllim, mən nə etməliyəm ki, əbədi həyatı irs olaraq alım?» **(aiōnios g166)** **18** İsa ona dedi: «Mənə niyə yaxşı deyirsən? Tək Allahdan başqa yaxşısı yoxdur. **19** Onun əmrlərini bilirsən: "Qətl etmə. Zina etmə. Oğurluq etmə. Yalandan şahidlik etmə. Kimisə aldatma. Ata-anana hörmət et"». **20** Bu adamsa İsaya dedi: «Müəllim, bunların hamısına gəncliyimdən bəri riayət edirəm». **21** İsa ona məhəbbətlə baxaraq dedi: «Sənin bir şeyin çatışmır: get nəyin varsa, satıb yoxsullara payla. Onda göydə xəzinən olacaq. Sonra qayıt, Mənim ardımca gəl». **22** Bunu eşidən adam pərt oldu. Kədərlənib getdi, çünki var-dövləti çox idi. **23** İsa ətrafındakılara baxdı və şagirdlərinə dedi: «Var-dövləti olanların Allahın Padşahlığına daxil olması nə qədər çətindir!» **24** Onun sözlərindən şagirdləri heyrət bürüdü. Amma İsa yenə onlara cavab verib dedi: «Övladlarım, Allahın Padşahlığına daxil olmaq nə qədər çətindir! **25** Dəvənin iynə gözündən keçməsi varlı adamın Allahın Padşahlığına daxil olmasından asandır». **26** Onlar daha da təəccüblənərək bir-birlərinə dedilər: «Elə isə, kim xilas ola bilər?» **27** İsa onlara baxıb dedi: «Bu, insanlar üçün qeyri-mümkündür, amma Allah üçün yox. Çünki Allah üçün hər şey mümkündür». **28** Peter Ona belə deməyə başladı: «Bax biz hər şeyi qoyub Sənin ardınca gəlmişik». **29** İsa cavab verdi: «Sizə doğrusunu deyirəm: Mənimlə Müjdə uğrunda ya evini ya qardaşlarını ya bacılarını ya anasını ya atasını ya uşaqlarını və yaxud tarlalarını atan elə bir kəs yoxdur ki, **30** indi bu dövrdə çəkdiyi əzab-əziyyətlə birgə bundan yüz qat artıq evlər, qardaşlar, bacılar, analar, uşaqlar, tarlalar, gələcək dövrdə isə əbədi həyat almasın. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Amma birinci olanların çoxu axırıncı, axırıncı olanlarsa birinci olacaq». **32** Onlar yola çıxıb Yerusəlimə gedirdilər. İsa onların qabağında gedirdi. Şagirdləri isə heyrət bürümüşdü, Onun ardınca gələnlər qorxu içində idi. İsa On İki şagirdi yenə bir tərəfə çəkib başına gələcək hadisələr barədə danışmağa başladı: **33** «Bax Yerusəlimə qalxırıq, Bəşər Oğlu başçı kahinlərə və ilahiyyatçılara təslim olunacaq. Onu ölümə məhkum edib başqa millətlərə təslim edəcəklər. **34** Onlar Bəşər Oğlunu ələ salacaq, Ona tüpürəcək və qamçılayıb öldürəcəklər. O, üç gündən sonra diriləcək». **35** Zavdayın oğulları Yaqub və Yəhya Ona yaxınlaşıb dedilər: «Müəllim, istəyirik ki, dilədiyimizi bizim üçün edəsən». **36** İsa onlardan soruşdu: «Nə istəyirsiniz, sizin üçün edim?» **37** Onlar İsaya dedilər: «Sən izzətlənəndə qoy birimiz sağında, o birimiz solunda otursun». **38** Amma İsa onlara dedi: «Nə dilədiyinizi özünüz də bilmirsiniz. Mənim içdiyim kasadan siz də içə bilərsinizmi? Mənim vəftiz olduğum kimi siz də vəftiz ola bilərsinizmi?» **39** Onlar dedilər: «Bilərik». İsa onlara dedi: «Mənim içdiyim kasadan siz də içəcəksiniz, Mənim vəftiz olduğum kimi siz də vəftiz olacaqsınız. **40** Amma sağımda və yaxud solumda oturmağa izin vermək Məndən asılı deyil. Ora kimlər üçün hazırlanıbsa, onlara veriləcək». **41** Bunu eşidən on şagirdin Yaqubla Yəhyaya acığı tutmağa başladı. **42** Onda İsa şagirdləri yanına çağırıb dedi: «Bilirsiniz ki, millətlərin rəhbəri sayılanlar onların üzərində hökmranlıq, əyanları da onlara ağalıq edir. **43** Sizin aranızda isə qoy belə olmasın. Sizlərdən böyük olmaq istəyən xidmətçiniz olsun. **44** Aranızda birinci olmaq istəyən hamının qulu olsun. **45** Çünki Bəşər Oğlu gəlmədi ki, Ona xidmət etsinlər, gəldi ki, Özü xidmət etsin və çoxlarını satın almaq üçün Öz canını fidyə versin». **46** Sonra onlar Yerixoya gəldilər. İsa şagirdləri ilə birgə böyük izdihamla Yerixodan çıxanda Timay oğlu Bartimay adlı bir kor dilənçi yol kənarında oturmuşdu. **47** Nazaretli İsanın orada olduğunu eşitdikdə «Ey Davud Oğlu İsa! Mənə rəhm elə!» deyə bağırmağa başladı. **48** Çox adamsa ona qadağan edib susdurmaq istədisə də, o «Ey Davud Oğlu! Mənə rəhm elə!» deyə daha ucadan bağırdı. **49** İsa dayanıb dedi: «Onu çağırın». Onlar bu kor adamı çağıraraq dedilər: «Cəsarətli ol, qalx, O səni çağırır». **50** O, üst paltarını üstündən atdı və yerindən sıçrayaraq İsanın yanına gəldi. **51** İsa ondan soruşdu: «Nə istəyirsən, sənin üçün edim?» Kor adam Ona dedi: «Rabbuni, gözlərim açılsın». **52** İsa ona dedi: «Get, imanın səni xilas etdi». Həmin an bu adamın gözləri açıldı və o da İsanın ardınca getdi.

11 Onlar Yerusəlimə yaxınlaşarkən Zeytun dağının yamacındakı Bet-Faqe ilə Bet-Anyaya gəldikləri zaman İsa şagirdlərindən ikisini göndərərək **2** onlara dedi: «Qarşınızdakı kəndə

gedin. Oraya girən kimi hələ heç kəsin minmədiyi, bağlanmış bir sıpa tapacaqsınız. Onu açıb buraya gətirin. **3** Kim sizdən soruşsa: "Bunu nə üçün edirsiniz?", ona "bu sıpa Rəbbə lazımdır, tezliklə yerinə qaytaracaq" deyin». **4** Onlar getdilər. Küçədə bir evin qapısının kənarına bağlanmış sıpa tapıb onu açdılar. **5** Orada duran bəzi adamlar onlardan soruşdu: «Nə edirsiniz? Bu sıpanı nə üçün açırsınız?» **6** Şagirdlər İsanın dediklərini onlara təkrarlayanda o adamlar şagirdlərə imkan verdilər. **7** Onlar sıpanı İsanın yanına gətirdilər və öz paltarlarını sıpanın üstünə sərdilər. İsa sıpanın belinə mindi. **8** Bir çoxu paltarlarını, bəzisi də ətrafdakı ağaclardan kəsdikləri budaqları yola döşədi. **9** İsanın önündə gedənlər və ardınca gələnlər belə nida edirdilər: «Hosanna! Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun! **10** Atamız Davudun gələn Padşahlığı xeyir-dualı olsun! Ən ucalarda hosanna!» **11** İsa Yerusəlimə daxil olub məbədə girdi. O hər şeyə nəzər saldı. Sonra On İki şagirdlə bərabər Bet-Anyaya getdi, çünki artıq gec idi. **12** Ertəsi gün onlar Bet-Anyadan çıxdılar. O zaman İsa acmışdı. **13** Uzaqda yarpaqlı bir əncir ağacı gördü və ağaca yaxınlaşdı ki, bəlkə onda meyvə tapar. Amma onun yanına gələndə ağacda yarpaqdan başqa bir şey tapmadı, çünki əncirin bar mövsümü deyildi. **14** Onda İsa ağaca dedi: «Qoy səndən bir daha heç kəs meyvə yeməsin!» Bunu şagirdləri də eşitdi. **(aiōn g165)** **15** Onlar Yerusəlimə gəldilər. İsa məbədə girib orada alver edənləri qovmağa başladı. Sərrafların masalarını və göyərçin satanların kürsülərini çevirdi, **16** heç kimi yük daşıyaraq məbəd həyətlərindən keçməyə qoymadı. **17** Onlara təlim öyrədərək dedi: «Məgər yazılmayıb ki, "Mənim evim bütün xalqlar üçün Dua evi adlandırılacaq"? Amma siz onu "quldur yuvasına" çevirmisiniz!» **18** Bunu eşidən başçı kahinlər və ilahiyyatçılar İsanı öldürmək üçün yol axtarırdılar. Çünki bütün xalq Onun təliminə təəccübləndiyi üçün Ondan qorxurdular. **19** Axşam olanda İsa və şagirdləri şəhərdən kənara çıxdı. **20** Səhər erkən onlar əncir ağacının yanından keçəndə gördülər ki, ağac kökündən quruyub. **21** Hadisəni xatırlayan Peter İsaya dedi: «Rabbi, bax lənətlədiyin əncir ağacı quruyub». **22** İsa cavab verib onlara dedi: «Allaha imanınız olsun. **23** Sizə doğrusunu deyirəm: kim bu dağa "Qalx, dənizə atıl!" deyərsə və ürəyində şübhə etmədən dediyinin olacağına inanarsa, onun üçün ediləcək. **24** Buna görə sizə deyirəm: dua edib hər nə diləsəniz, inanın ki, artıq almısınız və istədiyiniz sizin üçün ediləcək. **25** Durub dua edəndə kimdən narazılığınız varsa, bağışlayın ki, göylərdə olan Atanız da təqsirlərinizi bağışlasın». **27** Onlar yenə Yerusəlimə gəldilər. İsa məbəddə gəzən zaman başçı kahinlər, ilahiyyatçılar və ağsaqqallar Ona yaxınlaşıb **28** dedilər: «Sən bu işləri hansı səlahiyyətlə edirsən? Bu işləri görmək üçün Sənə bu səlahiyyəti kim verib?» **29** İsa onlara belə cavab verdi: «Mən də sizə bir sual verəcəyəm; ona cavab versəniz, Mən də bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi sizə deyərəm. **30** Yəhyanın vəftizi göydən idimi, yoxsa insanlardan? Mənə cavab verin». **31** Onlarsa aralarında müzakirə edərək belə dedilər: «Əgər desək "göydən", "Bəs nə üçün ona inanmadınız?" deyəcək. **32** Amma desək "insanlardan"?» O zaman xalqdan qorxurdular, çünki hamı Yəhyanı həqiqi peyğəmbər sayırdı. **33** Cavabında İsaya dedilər: «Bilmirik». İsa da onlara dedi: «Bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi Mən də sizə demirəm».

12 İsa məsəllər söyləyib onlarla danışmağa başladı: «Bir adam üzüm bağı saldı, oranın ətrafına çəpər çəkdi. İçində yer qazaraq üzümsıxan düzəltdi, nəzarət qülləsi tikdi. Sonra isə bağı bağbanlara icarəyə verərək başqa ölkəyə getdi. **2** Məhsul vaxtı çatanda bağbanların yanına bir qul göndərdi ki, üzüm bağının məhsulundan bir qədərini onlardan alsın. **3** Lakin bağbanlar qulu tutub döydülər və əliboş geri qaytardılar. **4** Bağ sahibi onların yanına yenə başqa bir qul göndərdi. Onun da başını vurub yardılar və biabır etdilər. **5** Başqasını göndərdi, onu isə öldürdülər. O, çox adam göndərdi, onlardan bəzisini döydülər, bəzisini isə öldürdülər. **6** Yanında ancaq bir nəfər qalmışdı ki, bu da onun sevimli oğlu idi. "Oğluma hörmət edərlər" deyərək axırda onu onların yanına göndərdi. **7** Bağbanlarsa bir-birlərinə dedilər: "Varis budur. Gəlin onu öldürək, onda miras bizə qalacaq". **8** Beləcə onu tutub öldürdülər və bağdan kənara atdılar. **9** Beləliklə, bağ sahibi nə edəcək? Gəlib bağbanları həlak edəcək və bağı başqalarına verəcək. **10** Məgər siz bu Müqəddəs Yazını oxumamısınız? "Bənnaların rədd etdiyi daş Guşədaşı olub. **11** Bu, Rəbbin işi idi, Gözümüzdə xariqəli bir işdir"». **12** Yəhudi rəhbərləri başa düşdülər ki, İsa bu məsəli onlar barədə söylədi. Ona görə də İsanı tutmaq üçün yol axtarırdılar, lakin camaatdan qorxdular. Beləcə Onu tərk edib getdilər. **13** Sonra İsanı dediyi sözlərlə tələyə salmaq üçün fariseylərdən və hirodçulardan bəzisini Onun yanına göndərdilər. **14** Onlar gəlib İsaya dedilər: «Müəllim, biz bilirik ki, Sən etibarlı adamsan və heç kimə tərəfkeşlik etmirsən. Çünki insanlar arasında fərq qoymursan və Allahın yolunu həqiqətə görə öyrədirsən. Bizim üçün

qeysərə vergi verməyə icazə var ya yox? Biz vergi verək ya yox?» **15** Onların ikiüzlülüyünü bilən İsa dedi: «Məni niyə sınağa çəkirsiniz? Mənə bir dinar gətirin, baxım». **16** Onlar da gətirdilər. İsa soruşdu: «Sikkənin üstündəki bu təsvir və yazı kimindir?» Ona dedilər: «Qeysərin». **17** İsa onlara dedi: «Elə isə, qeysərin haqqını qeysərə, Allahın haqqını Allaha verin». Onlar İsanın sözlərinə heyrətləndilər. **18** Dirilmənin olmadığını iddia edən bəzi sadukeylər İsanın yanına gəlib soruşdular: **19** «Müəllim, Musa bizim üçün belə yazmışdır: "Əgər bir adamın qardaşı ölsə, arvadı dul qalsa, amma övladı olmazsa, o biri qardaş bu dul arvadı alıb ölən qardaşın nəslini davam etdirsin". **20** Yeddi qardaş var idi. Birincisi bir arvad aldı, amma övladı olmadan öldü. **21** Bu arvadı ikinci qardaş aldı, o da özündən sonra övlad qoymadan öldü, üçüncüsü də, **22** hətta yeddincisinə qədər belə etdi, amma övladı olmadan öldü. Hamısından sonra bu qadın da öldü. **23** Qiyamət günündə, ölülər dirilləndə bu qadın onlardan hansının arvadı olacaq? Çünki yeddi qardaşın yeddisi də bu qadını almışdı». **24** İsa onlara belə cavab verdi: «Nə Müqəddəs Yazıları, nə də Allahın qüdrətini bilirsiniz. Yanılmanıza səbəb bu deyilmi? **25** İnsanlar ölülər arasından dirilləndə nə evlənir, nə də ərə gedirlər. Ancaq səmadakı mələklər kimi olurlar. **26** Bəs ölülərin dirildiyinə gəlincə, Musanın kitabındakı kolla bağlı əhvalatda Allahın necə ona "Mən İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahıyam" dediyini oxumamısınızmı? **27** Allah ölülərin deyil, dirilərin Allahıdır. Beləliklə, siz çox yanılırsınız». **28** İlahiyyatçılardan biri gəlib onların mübahisələrinə qulaq asdı və İsanın onlara yaxşı cavab verdiyini görüb Ondan soruşdu: «Əmrlərin ən əsası hansıdır?» **29** İsa cavab verdi: «Əmrlərin ən əsası budur: "Dinlə, ey İsrail! Allahımız Rəbb yeganə Rəbdir. **30** Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə, bütün varlığınla, bütün düşüncənlə və bütün gücünlə sev". **31** İkincisi də budur: "Qonşunu özün kimi sev". Bunlardan böyük əmr yoxdur». **32** İlahiyyatçı Ona dedi: «Müəllim, Sən nə yaxşı dedin, həqiqəti söylədin. Allah yeganədir, Ondan başqası yoxdur. **33** Onu bütün qəlbinlə, bütün ağlınla və bütün gücünlə sevmək, qonşunu da özün kimi sevmək yandırma qurbanlarının və başqa qurbanların hamısından daha vacibdir». **34** Dərrakəli cavab verdiyini görən İsa ona dedi: «Sən Allahın Padşahlığından uzaq deyilsən». Bundan sonra heç kim İsadan bir şey soruşmağa cəsarət etmədi. **35** İsa məbəddə təlim öyrədərək belə sual verdi: «Niyə ilahiyyatçılar Məsih Davudun Oğludur deyirlər? **36** Davud özü Müqəddəs Ruh vasitəsilə "Rəbb mənim Ağama dedi: ‹Mən düşmənlərini ayaqlarının altına salanadək Sağımda otur›" deyib. **37** Davud özü Ona "Ağa" deyə müraciət edir. O necə Davudun oğlu ola bilər?» Böyük izdiham sevinclə Ona qulaq asırdı. **38** İsa təlim öyrədərək dedi: «İlahiyyatçılardan özünüzü qoruyun. Onlar uzun paltarlarda gəzməyi, bazar meydanlarında salam almağı, **39** sinaqoqlarda baş kürsüləri, ziyafətlərdə yuxarı başı tutmağı xoşlayarlar. **40** Onlar dul qadınların evlərini yeyib-dağıdar və özlərini göstərmək üçün uzun-uzadı dua edərlər. Bu adamların cəzası daha ağır olacaq». **41** İsa məbədin ianə qutusunun qarşısında oturub xalqın oraya necə pul atmasına baxırdı. Bir çox varlı adam oraya böyük məbləğdə pul atırdı. **42** Bir kasıb dul qadın da gəlib bir kodrant məbləğində iki lepton pul atdı. **43** İsa şagirdlərini yanına çağırıb onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: bu kasıb dul qadın ianə qutusuna hamıdan çox pul atdı. **44** Çünki onların hamısı varlarının artıqlığından verdi, bu qadın isə kasıblığına baxmayaraq, dolanmaq üçün əlində nə varsa, hamısını verdi».

13 İsa məbəddən çıxarkən şagirdlərindən biri Ona dedi: «Müəllim, bax nə gözəl daşlar, nə gözəl binalardır!» **2** İsa ona dedi: «Bu böyük binaları görürsənmi? Onların daşı daş üstündə qalmayacaq, hamısı yerlə yeksan olacaq». **3** İsa məbədlə üzbəüz olan Zeytun dağında oturanda Peter, Yaqub, Yəhya və Andrey Ondan ayrılıqda soruşdu: **4** «Bizə söylə, bu dediklərin nə vaxt baş verəcək? Bunların hamısı başa çatmaq üzrə olanda hansı əlamətlər olacaq?» **5** İsa onlara cavab verməyə başladı: «Ehtiyatlı olun, qoy sizi heç kim aldatmasın. **6** Mənim adımla çox adam gəlib "mən Oyam" deyərək çoxlarını aldadacaq. **7** Müharibələr və müharibə xəbərləri eşidəndə təlaşa düşməyin. Bunlar baş verməlidir, amma bu hələ hər şeyin axırı deyil. **8** Çünki millət millətə, padşahlıq padşahlığa qarşı çıxacaq. Yerbəyer zəlzələlər və aclıq olacaq. Bunlar sanki doğuş ağrılarının başlanğıcıdır. **9** Amma siz ehtiyatlı olun. Adamlar sizi məhkəmələrə çəkəcək, sinaqoqlarda döyəcəklər. Onlara şəhadət etmək üçün siz Mənə görə valilərin və padşahların qarşısında duracaqsınız. **10** Əvvəlcə bütün millətlərə Müjdə vəz olunmalıdır. **11** Sizi aparıb məhkəməyə çəkəndə nə deyəcəyiniz barədə qabaqcadan qayğı çəkməyin, amma həmin vaxt sizə nə bildirilərsə, onu danışın. Çünki danışan siz yox, Müqəddəs Ruhdur. **12** Qardaş qardaşı, ata övladını ölümə təslim edəcək. Övladlar ata-anasına qarşı çıxıb onları edam etdirəcək. **13**

Mənim adıma görə hamı sizə nifrət edəcək. Amma axıracan dözən xilas olacaq. **14** Viranəlik gətirən iyrənc şeyin heç olmamalı yerdə qoyulduğunu gördüyünüz zaman – qoy oxuyan bunu anlasın – Yəhudeyada olanlar dağlara qaçsın. **15** Damda olan evindən nə isə götürmək üçün aşağı enib evinə girməsin. **16** Tarlada olan üst paltarını götürmək üçün geri qayıtmasın. **17** Həmin günlər hamilələrin və körpə əmizdirənlərin vay halına! **18** Dua edin ki, bu hadisə qış fəslində baş verməsin. **19** Çünki o günlərdə elə bir əzab-əziyyət olacaq ki, Allahın yaratdığı bu kainatın başlanğıcından indiyə qədər belə olmayıb və heç olmayacaq da. **20** Əgər Rəbb o günləri qısaltmasaydı, heç bir insan xilas ola bilməzdi. Amma Rəbb seçilmişlərə – Öz seçdiyi insanlara görə o günləri qısaldıb. **21** O zaman əgər kimsə sizə desə ki, "bax, Məsih buradadır" yaxud da "bax, oradadır", inanmayın. **22** Çünki yalançı məsihlər və yalançı peyğəmbərlər törəyəcək. Onlar əlamətlər və xariqələr göstərəcəklər ki, imkan taparlarsa, seçilmişləri də aldatsınlar. **23** Amma siz ehtiyatlı olun! Bax Mən sizə hər şeyi əvvəlcədən söyləmişəm. **24** Amma o günlərdə, o əzab-əziyyətdən sonra Günəş tutulacaq, Ay nurunu saçmayacaq, **25** Ulduzlar göydən töküləcək, Səma cisimləri lərzəyə gələcək. **26** O zaman onlar Bəşər Oğlunun buludlar içində böyük qüdrət və izzətlə gəldiyini görəcək. **27** Onda Bəşər Oğlu mələklərini göndərəcək və yer üzünün ucundan göyün ucuna qədər dörd külək istiqamətindən Öz seçdiklərini toplayacaq. **28** Əncir ağacından ibrət alın: onun budağı cücərib yarpaqlananda bilirsiniz ki, yay fəsli artıq yaxındır. **29** Eləcə siz də bu şeylərin baş verdiyini görəndə bilin ki, Bəşər Oğlu yaxındadır, lap qapıdadır. **30** Sizə doğrusunu deyirəm: bu nəsil ömrünü sona çatdırmazdan əvvəl bütün bunlar baş verəcək. **31** Yer və göy keçib gedəcək, amma Mənim sözlərim əsla keçib getməyəcək. **32** Lakin o günü və o saatı nə səmadakı mələklər, nə də Oğul bilir. Atadan başqa heç kim bilmir. **33** Ehtiyatlı olun, oyaq olun. Çünki bilmirsiniz ki, o an nə vaxt gələcək. **34** Bu, səyahətə çıxan bir adama bənzəyir. Evindən ayrılarkən qullarına səlahiyyət verir və hərəsinə bir iş tapşırır. Qapı nəzarətçisinə də əmr edir ki, oyaq olsun. **35** Ona görə də oyaq olun. Çünki ev sahibinin nə vaxt – axşammı, gecə yarısımı, xoruz banlayandamı yaxud sübh tezdənmi gələcəyini bilmirsiniz. **36** Qoy o qəfil gəlib sizi yatan görməsin. **37** Sizə söylədiklərimi hamıya deyirəm, oyaq olun!»

14 Pasxa və Mayasız Çörək bayramına iki gün qalmışdı. Başçı kahinlər və ilahiyyatçılar İsanı hiylə ilə tutub öldürmək üçün bir yol axtarırdılar. **2** Onlar deyirdilər: «Bunu bayramda etməyək, yoxsa xalq arasında qarışıqlıq düşər». **3** İsa Bet-Anyada cüzamlı Şimonun evində süfrəyə oturanda bir qadın Onun yanına gəldi və qadının əlində içində çox bahalı xalis nard yağı olan ağ mərmər qab var idi. Qadın qabı sındıraraq yağı İsanın başına tökdü. **4** Bəziləri acıqlanıb bir-birlərinə dedilər: «Bu ətir niyə boş yerə israf olunur? **5** Axı bu ətiri üç yüz dinardan artıq qiymətə satıb pulunu yoxsullara vermək olardı». Onlar qadını danladılar. **6** Lakin İsa dedi: «Qadını rahat buraxın. Niyə onu incidirsiniz? O Mənim üçün gözəl bir iş gördü. **7** Yoxsullar həmişə sizin yanınızdadır, istədiyiniz vaxt onlara kömək edə bilərsiniz. Mənsə həmişə yanınızda olmayacağam. **8** Qadın bacardığını etdi. Mənim bədənimə dəfn üçün əvvəlcədən yağ çəkdi. **9** Sizə doğrusunu deyirəm: dünyanın hansı yerində Müjdə vəz edilərsə, bu qadının etdiyi bu iş də danışılacaq ki, o yada salınsın». **10** O zaman On İki şagirddən biri olan Yəhuda İskaryot İsanı başçı kahinlərə təslim etmək niyyəti ilə onların yanına getdi. **11** Başçı kahinlər bunu eşidərkən sevindilər və Yəhudaya pul verəcəklərini vəd etdilər. O da İsanı təslim etmək üçün fürsət axtarmağa başladı. **12** Pasxa quzusu qurban kəsildiyi Mayasız Çörək bayramının ilk günü şagirdləri İsadan soruşdular: «Sənin Pasxa yeməyin üçün haraya gedib hazırlıq görməyimizi istəyirsən?» **13** İsa da şagirdlərindən ikisini göndərdi və dedi: «Şəhərə girin, orada qarşınıza səhənglə su daşıyan bir nəfər çıxacaq. Onun ardınca gedin. **14** O hansı evə girərsə, oranın sahibinə deyin: "Müəllim deyir: ‹Şagirdlərimlə birgə Pasxa yeməyini yeyəcəyim qonaq otağım haradadır?›" **15** Ev sahibi sizə yuxarı mərtəbədə döşənib hazırlanmış böyük bir otaq göstərəcək. Orada bizim üçün hazırlıq işləri görün». **16** Şagirdlər yola çıxıb şəhərə getdilər. Hər şeyin Onun dediyi kimi olduğunu gördülər və Pasxa yeməyi üçün hazırlıq etdilər. **17** Axşam düşəndə İsa On İki şagirdi ilə birlikdə gəldi. **18** Onlar süfrəyə oturub yemək yeyərkən İsa dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: sizlərdən biri – Mənimlə yemək yeyən biri Mənə xəyanət edəcək». **19** Onlar kədərlənməyə başladılar və bir-bir Ondan soruşdular: «Mən deyiləm ki?» **20** İsa onlara dedi: «Siz On İki nəfərdən biridir. Mənimlə birlikdə çörəyini qaba batıran odur. **21** Bəşər Oğlu Özü barəsində yazıldığı kimi gedir. Amma vay o adamın halına ki, Bəşər Oğluna xəyanət edir! O adam heç doğulmasaydı, onun üçün daha yaxşı olardı». **22** Onlar yeyəndə İsa çörək götürdü, şükür duası edib onu böldü və şagirdlərə verərək dedi:

«Alın! Bu Mənim bədənimdir». **23** Sonra bir kasa götürdü və şükür edib onu da şagirdlərə verdi və hamısı oradan içdi. **24** İsa onlara dedi: «Bu, əhdin bağlanması üçün çoxları uğrunda axıdılan Mənim qanımdır. **25** Sizə doğrusunu deyirəm: Allahın Padşahlığında təzəsini içəcəyim günə qədər üzüm ağacının məhsulundan əsla içməyəcəyəm». **26** Onlar ilahi oxuyandan sonra çıxdılar və Zeytun dağına tərəf getdilər. **27** İsa şagirdlərinə dedi: «Hamınız Məni atıb gedəcəksiniz, çünki belə yazılıb: "Çobanı vuracağam, Qoyunlar pərən-pərən olacaq". **28** Amma Mən diriləndən sonra sizdən qabaq Qalileyaya gedəcəyəm». **29** Peter Ona dedi: «Hamı Səni atıb getsə də, mən belə etməyəcəyəm». **30** İsa ona dedi: «Sənə doğrusunu deyirəm: bu gün, bu gecə xoruz iki dəfə banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən». **31** Amma Peter daha qətiyyətlə danışdı: «Əgər Sənինlə birlikdə ölməyim lazım olsa belə, Səni əsla inkar etməyəcəyəm». Bütün şagirdlər də belə dedilər. **32** Sonra Getsemani adlanan bir yerə gəldilər. İsa şagirdlərinə dedi: «Mən dua edərkən siz burada oturub-qalın». **33** O, Peteri, Yaqubu və Yəhyanı Özü ilə apardı. Özündə bir həyəcan və narahatlıq hiss etməyə başladı. **34** Onlara belə dedi: «Ürəyimi elə dərin kədər bürüyüb, az qalır ki, ölüm. Burada qalın və oyaq olun». **35** İsa bir qədər irəli getdi və üzüstə yerə qapanıb dua etdi ki, mümkündürsə, bu an Ondan yan keçsin. **36** O belə dedi: «Abba – Ata, Sənin üçün hər şey mümkündür. Bu kasanı Məndən uzaqlaşdır. Amma Mənim yox, Sənin iradən olsun». **37** İsa şagirdlərin yanına qayıdıb gördü ki, onlar yatıb. O, Peteri səslədi: «Şimon, yatmısan? Məgər bir saat oyaq qala bilməzdin? **38** Oyaq qalıb dua edin ki, sınağa düşməyəsiniz. Ruh həvəsli, cisimsə gücsüzdür». **39** İsa yenə oradan uzaqlaşdı və eyni sözləri təkrar edərək dua etdi. **40** Qayıdanda gördü ki, onlar yenə yatıb. Çünki onların gözləri yumulurdu. Bilmədilər ki, İsaya nə desinlər. **41** İsa üçüncü dəfə onların yanına qayıdıb dedi: «Hələ də yatıb dincəlirsiniz? Bəsdir! Vaxt yetişdi! Budur, Bəşər Oğlu günahkarların əlinə təslim olunur. **42** Qalxın gedək. Budur, Mənə xəyanət edən gəlir!» **43** İsa hələ danışarkən On İki şagirddən biri olan Yəhuda gəlib çıxdı. Onun yanında başçı kahinlərin, ilahiyyatçıların və ağsaqqalların göndərdiyi əli qılınclı və dəyənəkli bir dəstə adam var idi. **44** İsaya xəyanət edən Yəhuda onlara işarə ilə bildirib demişdi: «Kimi öpsəm, İsa Odur. Onu tutub möhkəm nəzarət altında aparın». **45** O anda İsaya yaxınlaşıb «Rabbi!» deyərək Onu öpdü. **46** Yanındakı adamlar əl atıb İsanı tutdular. **47** İsanın yanındakılardan biri qılınc çəkdi və baş kahinin qulunu vurub qulağını qopartdı. **48** İsa onlara dedi: «Nə üçün quldur üstünə gələn kimi qılınc və dəyənəklərlə Məni tutmağa gəlmisiniz? **49** Hər gün məbəddə sizin yan-yörənizdə təlim öyrədirdim, heç Məni tutmadınız. Amma qoy Müqəddəs Yazılar yerinə yetsin». **50** Onda hamı İsanı atıb qaçdı. **51** Çılpaq bədənini kətan örtüklə bürüyən bir gənc İsanın ardınca gedirdi. Əsgərlər onu yaxaladılar. **52** Amma o, kətan örtükdən sıyrılıb çılpaq qaçdı. **53** İsanı baş kahinin yanına gətirdilər. Başçı kahinlərin hamısı, ağsaqqallar və ilahiyyatçılar da oraya toplaşdı. **54** Peter uzaqdan baş kahinin həyətinə qədər İsanın ardınca gedirdi. O, mühafizəçilərlə birgə həyətdə, tonqalın ətrafında oturub qızınırdı. **55** Başçı kahinlər və Ali Şuranın hamısı İsanı edam etmək üçün Onun əleyhinə şahidlik ifadəsi axtarırdılar, amma tapa bilmirdilər. **56** Çoxları Onun əleyhinə yalançı şahidlik etdi, lakin ifadələri bir-birinə uyğun gəlmirdi. **57** Bəziləri qalxıb Onun əleyhinə yalançı şahidlik edərək dedilər: **58** «Biz Onun belə dediyini eşitdik: "Mən əllə qurulan bu məbədi dağıdıb üç gün ərzində əllə qurulmayan başqa bir məbəd tikəcəyəm"». **59** Amma onların da ifadələri bir-birinə uyğun gəlmirdi. **60** Baş kahin toplantı arasından ayağa qalxıb İsadan soruşdu: «Sənin heç cavabın yoxdur? Onlar Sənin əleyhinə bu nə ifadədir verirlər?» **61** Amma İsa susmaqda davam etdi, heç cavab vermədi. Baş kahin yenə Ondan soruşdu: «Xeyir-dua Sahibi Olanın Oğlu Məsih Sənsənmi?» **62** İsa ona dedi: «Mənəm! Siz Bəşər Oğlunun Qüdrətli Olanın sağında oturduğunu və göyün buludları ilə gəldiyini görəcəksiniz». **63** Onda baş kahin əynindəki paltarını cırıb dedi: «Artıq şahidlərə nə ehtiyacımız var? **64** Siz Onun küfr söylədiyini eşitdiniz! Bəs buna nə deyirsiniz?» Onların hamısı İsa üçün hökm verdi ki, O, ölüm cəzasına layiqdir. **65** Bəziləri Onun üstünə tüpürməyə, Onun gözlərini bağlayaraq yumruq vurmağa başladılar və dedilər: «Peyğəmbərlik elə görək!» Mühafizəçilər də tutub Ona şillə vurdular. **66** Peter aşağıda, həyətdə ikən baş kahinin qarabaşlarından biri gəldi. **67** Qızınmaqda olan Peteri görən kimi onu diqqətlə süzüb dedi: «Sən də Nazaretli İsa ilə birlikdə idin». **68** Amma Peter bunu inkar edərək dedi: «Bilmirəm və başa düşmürəm, sən nə danışırsan». O, bayır qapının önünə çıxdı və bu anda xoruz banladı. **69** Qarabaş Peteri görəndə yenə yanındakılara deməyə başladı: «Bu da onlardandır». **70** Peter yenə inkar etdi. Bir az sonra orada duranlar yenə ona dedilər: «Doğrudan da, sən onlardansan, çünki Qalileyalısan». **71** Peter isə özünü qarğıyıb

and içərək dedi: «Dediyiniz o Adamı tanımıram». **72** Həmin anda xoruz ikinci dəfə banladı. Peter İsanın «xoruz iki dəfə banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən» dediyi sözü yadına saldı. Ona görə ağlamağa başladı.

15 Səhər erkən başçı kahinlər, ağsaqqallar, ilahiyyatçılar və Ali Şuranın hamısı dərhal məşvərət edəndən sonra İsanın əl-qolunu bağlayaraq Pilatın yanına aparıb ona təslim etdilər. **2** Pilat Ondan «Yəhudilərin Padşahı Sənsənmi?» deyə soruşdu. İsa cavabında ona dedi: «Sənin dediyin kimidir». **3** Başçı kahinlər Onu çox şeydə ittiham edirdilər. **4** Pilat Ondan yenə soruşdu: «Heç cavab verməyəcəksənmi? Gör Səni nə qədər ittiham edirlər!» **5** Amma İsa yenə də ona cavab vermədi. Pilat buna heyrətləndi. **6** Hər Pasxa bayramında Pilat xalqın xahişi ilə bir məhbusu azad edərdi. **7** Üsyan zamanı adam öldürən üsyançılarla birlikdə Barabba adlı bir nəfər də həbs olunmuşdu. **8** Xalq Pilatın yanına çıxıb ondan xahiş etməyə başladı ki, həmişəki kimi onların istəyini yerinə yetirsin. **9** Pilat onlara cavab verərək dedi: «İstəyirsiniz, sizin üçün Yəhudilərin Padşahını azad edim?» **10** Çünki başçı kahinlərin İsanı paxıllıqdan təslim etdiyini bilirdi. **11** Ancaq başçı kahinlər xalqı qızışdırdılar ki, İsanın yox, Barabbanın azad olmasını xahiş etsinlər. **12** Pilat yenə onlardan soruşaraq dedi: «Bəs nə istəyirsiniz? Yəhudilərin Padşahı dediyiniz bu Adama nə edim?» **13** «Onu çarmıxa çək!» deyə yenə bağırdılar. **14** Pilat «Axı O nə pislik edib?» deyə soruşdu. Onlarsa «Onu çarmıxa çək!» deyə daha ucadan bağırdılar. **15** Xalqı razı salmaq istəyən Pilat onlar üçün Barabbanı azad etdi. İsanı isə qamçılatdıqdan sonra çarmıxa çəkilməyə təslim etdi. **16** Əsgərlər İsanı həyətdən içəriyə, yəni vali sarayına apardılar. Bütün alayı topladılar. **17** Ona tünd qırmızı bir xalat geyindirdilər və tikanlardan bir tac hörüb başına qoydular. **18** «Yəhudilərin Padşahı sağ olsun!» deyərək İsanı salamlamağa başladılar. **19** Sonra qamışla Onun başına vurub Ona tüpürdülər və önündə diz çökərək səcdə qıldılar. **20** Onu ələ salandan sonra tünd qırmızı xalatı əynindən çıxarıb Öz paltarlarını geyindirdilər. Sonra Onu çarmıxa çəkmək üçün bayıra apardılar. **21** O vaxt Şimon adlı Kirenalı bir nəfər kənd yerindən gəlib oradan keçirdi. O, İsgəndər və Rufusun atasıdır. Onu İsanın çarmıxını daşımağa məcbur etdilər. **22** İsanı Qolqota adlanan yerə gətirdilər. «Qolqota» «Kəllə yeri» deməkdir. **23** Ona mirra ilə qarışıq şərab vermək istədilər, amma O imtina etdi. **24** İsanı çarmıxa çəkdilər. Paltarlarını isə «kimə nə düşdü-düşdü» deyə püşk ataraq aralarında bölüşdürdülər. **25** Üçüncü saat idi ki, İsanı çarmıxa çəkdilər. **26** Onun üzərində ittihamını göstərən belə yazı var idi: «Yəhudilərin Padşahı». **27** Onunla birlikdə biri sağında, biri də solunda iki qulduru da çarmıxa çəkdilər. **29** Gəlib-keçənlər başlarını yırğalayıb Ona böhtan ataraq «Nə oldu, ey məbədi dağıdıb üç gündə tikən! **30** İndi Özünü xilas et və çarmıxdan düş!» deyirdilər. **31** Başçı kahinlər də ilahiyyatçılarla birgə eyni şəkildə İsanı ələ salaraq bir-birlərinə deyirdilər: «Başqalarını xilas edirdi, amma Özünü xilas edə bilmir! **32** İsrailin Padşahı Məsih qoy indi çarmıxdan düşsün ki, biz də görüb iman edək». İsa ilə birlikdə çarmıxa çəkilənlər də Onu təhqir edirdilər. **33** Altıncı saatdan doqquzuncu saata qədər bütün yer üzünə qaranlıq çökdü. **34** Doqquzuncu saatda İsa uca səslə nida edərək dedi: «Elohi, Elohi, lema şabaqtani?» Bu «Ey Allahım, Allahım, niyə Məni tərk etdin?» deməkdir. **35** Orada dayananların bəzisi bunu eşidərkən dedi: «Baxın, İlyası çağırır». **36** Bir nəfər qaçıb bir süngəri şərab sirkəsi ilə doldurdu və bir qamışın ucuna keçirərək İsaya verdi ki, içsin və dedi: «Onu rahat buraxın, görək İlyas gəlib Onu çarmıxdan düşürəcəkmi?» **37** İsa uca səslə qışqırıb son nəfəsini verdi. **38** O anda məbədin pərdəsi yuxarıdan aşağıya qədər iki yerə parçalandı. **39** İsanın qarşısında duran yüzbaşı Onun son nəfəsini belə verdiyini gördükdə «doğrudan da, bu Adam Allahın Oğlu idi» dedi. **40** Olub-keçənlərə uzaqdan baxan qadınlar da var idi. Məcdəlli Məryəm, kiçik Yaqubun və Yusifin anası Məryəmlə Şalomit də onların arasında idi. **41** İsa hələ Qalileyada olanda bu qadınlar Onun ardınca getmiş və Ona xidmət etmişdilər. Onunla birgə Yerusəlimə gələn xeyli qadın da orada idi. **42** O gün Hazırlıq günü, yəni Şənbədən əvvəlki gün idi. Artıq axşam düşəndə **43** Ali Şuranın hörmətli üzvlərindən biri olan, Allahın Padşahlığını gözləyən Arimateyalı Yusif gəldi. O cəsarət edib Pilatın yanına getdi və İsanın cəsədini istədi. **44** Pilat İsanın belə tez ölməsinə heyrət etdi və yüzbaşını yanına çağırıb soruşdu: «O çoxdanmı ölüb?» **45** Yüzbaşıdan vəziyyəti öyrənəndən sonra cəsədi Yusifə verdi. **46** Yusif kəfən aldı, cəsədi çarmıxdan endirib kəfənə bükdü və qayada qazılmış qəbirə qoydu. O, qəbirin ağzına bir daş yuvarladı. **47** Məcdəlli Məryəm və Yusifin anası Məryəm baxıb cəsədin hara qoyulduğunu gördülər.

16 Şənbə günü keçəndən sonra Məcdəlli Məryəm, Yaqubun anası Məryəm və Şalomit ətirlər aldılar ki, gedib İsanın cəsədinə çəksinlər. **2** Həftənin ilk günü səhər tezdən, günəş doğanda

onlar qəbirin yanına gəldilər. 3 Onlar bir-birlərinə deyirdilər: «Görəsən qəbirin ağzındakı daşı bizim üçün kim kənara yuvarlayacaq?» 4 Başlarını qaldırıb baxanda gördülər ki, daş kənara yuvarlanıb. Bu daş nəhəng idi. 5 Qəbirə girib sağ tərəfdə ağ xalat geyinmiş bir gəncin oturduğunu gördülər və heyrətə gəldilər. 6 Bu şəxs onlara dedi: «Siz heyrətlənməyin! Çarmıxa çəkilmiş Nazaretli İsanı axtarırsınız. O dirilmişdir! Burada yoxdur. Bax bu Onu qoyduqları yerdir. 7 İndi isə gedin, Onun şagirdlərinə və Peterə belə söyləyin: "İsa Qalileyaya sizdən qabaq gedir. Sizə dediyi kimi Onu orada görəcəksiniz"». 8 Qadınlar qəbirdən çıxıb qaçdılar. Onları bir lərzə bürümüşdü, mat qalmışdılar. Qorxularından heç kimə bir söz demirdilər. 9 **(note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** İsa həftənin birinci günü səhər tezdən, diriləndən sonra əvvəlcə yeddi cin qovduğu Məcdəlli Məryəmə göründü. 10 Məryəm gedib İsanın yanında olub, indi isə yas tutaraq ağlayanlara xəbər verdi. 11 Amma onlar İsanın diri olduğunu və Məryəmə göründüyünü eşidərkən inanmadılar. 12 Bundan sonra İsa kənd yerinə gedən yoldan keçən onlardan ikisinə başqa surətdə göründü. 13 Onlar geri qayıdıb o birilərinə xəbər verdilər, amma o biriləri də bunlara inanmadılar. 14 Nəhayət, İsa süfrəyə oturan On Bir şagirdə göründü; onları imansızlıqlarına və ürəklərinin inadkar olduğuna görə məzəmmət etdi, çünki Onun diri olduğunu görənlərə inanmamışdılar. 15 İsa şagirdlərinə dedi: «Dünyanın hər tərəfinə gedin, bütün yaradılışa Müjdəni vəz edin. 16 İman edib vəftiz olan kəs xilas olacaq, iman etməyənsə məhkum olacaq. 17 İman edənləri isə bu əlamətlər müşayiət edəcək: Mənim adımla cinləri qovacaqlar, yeni dillərdə danışacaqlar, 18 ilanları əlləri ilə götürəcəklər, öldürücü zəhər içsələr belə, onlara təsir etməyəcək, əllərini xəstələrin üzərinə qoyacaq və onlar şəfa tapacaq». 19 Beləcə Rəbb İsa onlarla danışandan sonra göyə qaldırıldı və Allahın sağında oturdu. 20 Şagirdlərsə gedib hər yerdə Müjdəni vəz etdilər. Rəbb onlarla birgə işləyirdi, onları müşayiət edən əlamətlərlə kəlamı təsdiqləyirdi.

Luka

1 Hörmətli Teofil, çoxları aramızda baş vermiş
hadisələrin tarixçəsini yazmağa cəhd göstərib.
2 Əvvəldən bəri Kəlamı öz gözləri ilə görənlər
və Ona xidmət edənlər bu hadisələri bizə nəql
etdiyi kimi **3** mən də əvvəlcədən hər şeyi
diqqətlə araşdırıb bunları sənə ardıcıllıqla yazmağı
münasib bildim. **4** Belə ki sən öyrəndiyin
şeylərin doğru olduğunu biləsən. **5** Yəhudeya
padşahı Hirodun dövründə Aviya bölüyündən olan
Zəkəriyyə adlı bir kahin var idi. Arvadı da Harun
nəslindən idi, adı Elizavet idi. **6** Onların hər ikisi
Allahın gözündə saleh idi və Rəbbin qoyduğu əmr
və qaydaların hamısına nöqsansız əməl edirdilər.
7 Amma Elizavet sonsuz olduğuna görə onların
övladı yox idi. Hər ikisinin yaşı çox idi. **8** Bir
gün Zəkəriyyə öz bölüyünün növbəsində Allahın
önündə kahinlik xidmətini icra edirdi. **9** Rəbbin
məbədinə daxil olub buxur yandırmaq üçün
kahinlik adətinə görə atılan püşk ona düşdü. **10**
Buxur yandırma zamanı bütün camaat məbəddən
kənarda dua edirdi. **11** Bu vaxt Rəbbin bir mələyi
buxur qurbangahının sağında durub Zəkəriyyəyə
göründü. **12** Zəkəriyyə bunu görüb təlaşa düşdü
və çox qorxdu. **13** Mələk isə ona dedi: «Qorxma,
Zəkəriyyə! Sənin duan eşidildi. Arvadın Elizavet
sənə bir oğul doğacaq. Sən də onun adını Yəhya
qoy. **14** Sən sevinib şadlanacaqsan. Çox adam
onun dünyaya gəlməsinə görə sevinəcək. **15**
Çünki o, Rəbbin gözündə böyük olacaq. O, şərab
və başqa kefləndirici içki içməyəcək; hələ ana
bətnində olarkən Müqəddəs Ruhla dolu olacaq. **16**
O, İsrail övladlarının çoxunu Allahı Rəbb tərəfə
döndərəcək. **17** Ataların ürəklərini övladlarına,
itaətsiz adamları salehlərin düşüncə tərzinə
yönəltmək və Rəbbə hazırlanmış xalqı yetişdirmək
üçün İlyasın ruhu və qüdrəti ilə Rəbbin önündə
gedəcək». **18** Zəkəriyyə mələyə dedi: «Mən
bunu necə bilərəm? Axı mən çox yaşlıyam, elə
arvadımın da yaşı ötüb». **19** Mələk ona cavab verdi:
«Mən Allahın önündə dayanan Cəbrayılam və
səninlə danışıb bu müjdəni sənə çatdırmaq üçün
göndərilmişəm. **20** Budur, vaxtında həyata keçəcək
sözlərimə inanmadığına görə bu yerinə yetən
günədək sən lal olub danışa bilməyəcəksən». **21**
Bu vaxt camaat Zəkəriyyəni gözləyirdi və onun
məbəddə ləngiməsinə heyrət edirdi. **22** O isə
məbəddən çıxıb xalqla danışa bilmədi. Onlar da
Zəkəriyyənin məbəddə görüntü gördüyünü başa
düşdülər. Zəkəriyyə xalqa işarə edirdi və lal olaraq
qaldı. **23** Zəkəriyyə xidmət vaxtı qurtaranda evinə
qayıtdı. **24** Bu vaxtdan sonra arvadı Elizavet uşağa
qaldı və beş ay evindən çıxmadı. **25** O deyirdi:
«Bunu mənim üçün Rəbb etdi. Bu vaxt O mənə
nəzər salıb məni el arasında xəcalətdən qurtardı».
26 Elizavetin hamiləliyinin altıncı ayında mələk
Cəbrayıl Allah tərəfindən Qalileyadakı Nazaret
adlanan şəhərə, **27** Davudun nəslindən olan Yusif
adlı bir kişiyə nişanlanan bakirə qızın yanına
göndərildi. Həmin qızın adı Məryəm idi. **28**
Mələk onun yanına gəlib dedi: «Salam, ey lütfə
nail olmuş qız! Rəbb səninlədir». **29** Məryəm
bu sözlərdən tam lərzəyə gəldi və ürəyində bu
salamın nə demək olduğu barədə düşünməyə
başladı. **30** Mələk ona dedi: «Qorxma, Məryəm,
çünki sən Allahın lütfünə nail oldun. **31** Sən
hamilə olub bir Oğul doğacaqsan. Onun adını İsa
qoy. **32** O, böyük olacaq və Haqq-Taalanın Oğlu
adlanacaq. Rəbb Allah Ona atası Davudun taxtını
verəcək. **33** O, Yaqub nəslinin üzərində əbədi
olaraq Padşah olacaq və Onun Padşahlığının sonu
olmayacaq». **(aiōn g165)** **34** Məryəm mələyə dedi:
«Bu necə olacaq? Mən heç kişi üzü görməmişəm».
35 Mələk cavabında ona dedi: «Müqəddəs Ruh
sənin üzərinə enəcək, Haqq-Taalanın qüdrəti
üstünə kölgə salacaq. Buna görə də doğulacaq
müqəddəs Övlad Allahın Oğlu adlanacaq. **36** Bax
qohumun Elizavetin də yaşlı vaxtında bətninə
oğlan uşağı düşüb. Onu sonsuz adlandırırdılar,
amma o artıq altı aydır ki, hamilədir. **37** Çünki Allah
üçün mümkün olmayan şey yoxdur». **38** Onda
Məryəm dedi: «Mən Rəbbin quluyam, qoy mənə
sənin dediyin kimi olsun». Mələk onu tərk edib
getdi. **39** O vaxt Məryəm tələsik qalxıb Yəhudanın
dağlıq bölgəsindəki bir şəhərə yollandı. **40** O,
Zəkəriyyənin evinə girib Elizaveti salamladı. **41**
Elizavet Məryəmin salamını eşidəndə bətnindəki
körpə tərpəndi. Elizavet də Müqəddəs Ruhla dolub
42 uca səslə çığırdı: «Sən qadınlar arasında xeyir-
dualısan, sənin bətninin bəhrəsi də xeyir-dualıdır!
43 Bu necə oldu ki, Rəbbimin anası yanıma gəlib?
44 Bax sənin salamının səsi qulağıma çatanda
bətnimdəki körpə sevinclə tərpəndi. **45** Rəbbin ona
dediyi sözlərin yerinə yetəcəyinə inanan qadın nə
bəxtiyardır!» **46** Məryəm isə dedi: **47** «Qəlbim Rəbbi
ucaldır, Ruhum Xilaskarım Allaha görə şadlanır,
48 Çünki O Öz qulunun yazıq halını gördü. Bundan
sonra bütün nəsillər məni bəxtiyar sayacaq, **49**
Çünki Qadir Olan mənim üçün böyük işlər etdi,
Onun adı müqəddəsdir! **50** Onun mərhəməti də
nəsildən-nəslə Ondan qorxanlara göstərilər. **51** O,
qolu ilə qüdrətli işlər gördü, Ürəklərində qürurla
düşünənləri pərən-pərən saldı. **52** Hökmdarları
taxtlarından endirdi, Məzlumları yüksəltdi. **53**
Acları nemətlərlə doydurdu, Varlıları isə əliboş

yola saldı. 54 Rəbb qulu İsrailin imdadına çatdı,
Ata-babalarımıza vəd etdiyi kimi İbrahimə və
onun nəslinə əbədilik Mərhəmət göstərməyi
yada saldı». (aiōn g165) 56 Məryəm Elizavetin
yanında üç aya yaxın qalıb evinə qayıtdı. 57
Elizavetin doğmaq vaxtı çatdı. O, bir oğlan doğdu.
58 Onun qohum-qonşuları Rəbbin ona böyük
mərhəmət göstərdiyini eşidəndə onunla birgə
sevindilər. 59 Səkkizinci gün körpəni sünnət
etməyə gəldilər. Ona atası Zəkəriyyənin adını
qoymaq istədilər. 60 Körpənin anası isə dedi: «Yox,
onun adı Yəhya olacaq». 61 Ona dedilər: «Axı
qohumların arasında belə adı olan bir kəs yoxdur».
62 Körpənin atasından körpəyə nə ad qoyulmasını
işarə ilə soruşdular. 63 O, bir yazı lövhəciyi
istəyib yazdı: «Onun adı Yəhyadır». Hamı heyrətə
gəldi. 64 Həmin o anda Zəkəriyyənin dili açıldı. O,
Allaha alqış etməyə başladı. 65 Qonşuların hamısı
qorxuya düşdü. Bütün bu hadisələr haqqında
Yəhudeyanın dağlıq bölgəsinin hər yerində
danışırdılar. 66 Bu barədə eşidən hər bir kəs fikrə
gedib deyərdi: «Bu körpə böyüyüb nə olacaq?»
Çünki Rəbbin əli onun üzərində idi. 67 Körpənin
atası Zəkəriyyə Müqəddəs Ruhla dolub belə
peyğəmbərlik etdi: 68 «Alqış olsun İsrailin Allahı
Rəbbə! Çünki Öz xalqına nəzər salıb onları satın
aldı. 69 O, qulu Davudun nəslindən Bizə qüdrətli
Xilaskar yetirdi. 70 Qədimdən bəri Öz müqəddəs
peyğəmbərlərinin vasitəsilə bildirdiyi kimi (aiōn
g165) 71 Düşmənlərimizdən və bizə nifrət edənlərin
əlindən bizi xilas etdi. 72 Beləcə ata-babalarımıza
mərhəmət göstərib Öz müqəddəs əhdini xatırladı.
73 Atamız İbrahimə and içdiyi kimi Bizə elə güc
verdi ki, 74 Düşmənlərimizin əlindən qurtulub
Həyatımız boyu qorxmadan Rəbbin önündə
Müqəddəslik və salehliklə Ona ibadət edək.
76 Ey körpə, sən Haqq-Taalanın peyğəmbəri
adlanacaqsan, Çünki Rəbbin önündə gedəcəksən,
Onun yolunu hazırlayacaqsan. 77 Onun xalqına
günahlarının bağışlanması ilə Xilas olunmaları
barədə bildirəcəksən. 78 Axı Allahımızın ürəyi
mərhəmətlidir, Onun bu mərhəmətinə görə
Ucalarda bizim üçün Günəş doğacaq ki, 79
Zülmətdə və ölüm kölgəsində oturanların üzərinə
nur saçsın, Ayaqlarımızı sülh yoluna yönəltsin».
80 Körpə isə böyüyüb ruhən qüvvətlənirdi və İsrail
xalqına görünən günədək çöldə qaldı.

2 O günlərdə qeysər Avqust bütün Roma ölkəsi
üçün siyahıyaalma keçirmək barəsində fərman
verdi. 2 Bu ilk siyahıyaalma Kirini Suriyanın valisi
olanda keçirilmişdi. 3 Hamı siyahıya alınmaq
üçün öz şəhərinə yollandı. 4 Yusif də Davudun
əsil-nəslindən olduğuna görə Qalileyanın Nazaret
şəhərindən çıxıb Yəhudeyaya, Davudun şəhəri
olan Bet-Lexemə yollandı. 5 O oraya hamilə olan
nişanlısı Məryəmlə birlikdə siyahıya alınmaq
üçün getdi. 6 Onlar orada olarkən Məryəmin
doğuş vaxtı çatdı. 7 O, ilk Oğlunu doğdu. Körpəni
bələyib axura qoydu, çünki qonaq evində onlara
yer tapılmadı. 8 O ərazidə sürülərinin yanında
gecə növbəsini çəkən çobanlar var idi. Onlar
çöldə gecələyirdi. 9 Birdən Rəbbin bir mələyi
onların qarşısında zühur etdi və Rəbbin ehtişamı
onların üzərinə nur saçdı. Çobanları böyük qorxu
bürüdü. 10 Mələk onlara dedi: «Qorxmayın! Mən
sizə bütün xalqı çox sevindirəcək bir Müjdə
gətirmişəm. 11 Bu gün Davudun şəhərində sizin
üçün Xilaskar doğuldu. Bu, Rəbb Məsihdir. 12
Sizə əlamət bu olacaq: axurda yatan bələnmiş
Körpə tapacaqsınız». 13 Qəflətən mələyin yanında
Allaha həmd edən çoxsaylı səmavi ordu göründü.
Onlar belə deyirdi: 14 «Ən ucalarda Allaha izzət,
Yer üzündə Onun razı olduğu insanlara sülh
olsun!» 15 Mələklər çobanları tərk edib göyə
qalxandan sonra onlar bir-birinə dedi: «Gəlin
Bet-Lexemə gedək və Rəbbin bizə bildirdiyi bu
baş vermiş hadisəni görək». 16 Onlar tələsik
getdilər. Məryəmi, Yusifi və axurda yatan Körpəni
tapdılar. 17 Çobanlar Körpəni görəndə Onun
haqqında onlara nəql edilənləri bildirdilər. 18
Bunu eşidənlərin hamısı çobanların sözlərindən
heyrətə gəldi. 19 Məryəm isə bütün bu şeyləri dərin
düşünərək öz ürəyində saxlayırdı. 20 Çobanlar
bütün gördükləri və eşitdiklərinə görə Allahı
izzətləndirib həmd edərək geri qayıtdılar. Çünki
hər şey onlara söylənən kimi baş vermişdi. 21
Səkkizinci gün Körpənin sünnət olunması vaxtı
gələndə Onun adını İsa qoydular. Bu ad ona
ana bətninə düşməzdən əvvəl mələk tərəfindən
verilmişdi. 22 Musanın Qanununa görə paklanma
dövrü tamamlanandan sonra Yusiflə Məryəm
Körpəni Rəbbə həsr etmək üçün Yerusəlimə
gətirdilər, 23 necə ki Rəbbin Qanununda yazılıb:
«Bətndən ilk doğulan bütün oğlanlar Rəbb üçün
müqəddəs sayılsın». 24 Həmçinin onlar qurban
təqdim etdilər, necə ki Rəbbin Qanununda əmr
olunub: «İki qumru quşu yaxud iki göyərçin
balası». 25 O vaxt Yerusəlimdə Şimeon adlı bir
adam var idi. O, saleh və mömin idi. İsrailə təsəlli
veriləcəyini gözləyirdi və Müqəddəs Ruh onun
üzərində idi. 26 Müqəddəs Ruh ona əvvəlcədən
açıqlamışdı ki, o, Rəbbin Məsihini görməyincə
ölməyəcək. 27 Beləliklə, Şimeon Ruhdan ilham
alıb məbədə gəldi. Körpənin ata-anası Qanunda
qoyulan adətə əməl etmək üçün Körpə İsanı
məbədə gətirəndə 28 Şimeon Körpəni qucağına

götürdü və Allaha alqış edərək belə dedi: **29** «Ey Pərvərdigar, indi Sənin sözünə görə Mən – Sənin qulun arxayın ölə bilərəm. **30** Çünki bütün xalqların gözləri önündə hazırladığın xilası, Millətlərə aşkar edən nuru, Xalqın İsrail üçün də izzəti Öz gözlərimlə gördüm». **33** Körpənin ata-anası Onun barəsində deyilən sözlərə görə heyrətə gəldi. **34** Şimeon onlara xeyir-dua verib Körpənin anası Məryəmə belə dedi: «Bu Körpə İsraildə bir çox adamın yıxılmasının ya ucalmasının səbəbkarı və insanların rədd etdiyi bir əlamət olmaq üçün təyin olunub. **35** Sənin köksünə isə sanki qılınc saplanacaq. Bütün bunlar bir çoxlarının qəlbindəki fikirlərin aşkara çıxması üçün olacaq». **36** Orada Aşer qəbiləsindən olan Penuel qızı Xanna adlı qadın peyğəmbər də var idi. O, çox yaşlı idi. Gənc yaşında ərə getmiş, əri ilə yeddi il yaşayıb dul qalmışdı. **37** Bu, səksən dörd yaşında dul qadın idi. O, məbədi tərk etmirdi və oruc tutub dua edərək gecə-gündüz Rəbbə ibadət edirdi. **38** Xanna da bu zaman yaxınlaşdı və Allaha şükür edərək Yerusəlimin satın alınmasını gözləyən bütün adamlara Körpə İsa barədə nəql etməyə başladı. **39** Yusiflə Məryəm Rəbbin Qanununa əsasən hər şeyi icra edib qurtardıqdan sonra Qalileyaya – öz şəhərləri olan Nazaretə qayıtdı. **40** Uşaq böyüyür, qüvvətlənir və hikmətdə yetkinləşirdi. Allahın lütfü də Onun üzərində idi. **41** Hər il İsanın ata-anası Pasxa bayramında Yerusəlimə gedərdi. **42** İsanın on iki yaşı tamam olanda onlar bayram adətinə görə yenə ora getdilər. **43** Bayram qurtarandan sonra onlar evə yollandılar. Amma yeniyetmə İsa Yerusəlimdə qaldı, onun ata-anasının isə bundan xəbəri yox idi. **44** Onlar İsanın səyyahlar dəstəsi içində getdiyini düşünürdülər. Amma bir günlük yolu gedəndən sonra Onu dostların və qohumların arasında axtarmağa başladılar. **45** Onu tapmadılar və axtara-axtara Yerusəlimə qayıtdılar. **46** Üç gündən sonra Onu məbəddə tapdılar. İsa müəllimlər arasında oturmuşdu və onlara qulaq asır, suallar verirdi. **47** Onu dinləyən hər kəs Onun zəkasına və verdiyi cavablara mat qalırdı. **48** Ata-anası Onu görüb təəccübləndi. İsanın anası Ona dedi: «Oğlum, bu nədir başımıza gətirdin? Atanla mən nigaran qalıb səni axtarırdıq». **49** İsa onlara cavab verdi: «Məni nə üçün axtarırdınız? Məgər bilmirdiniz ki, Mən Atamın evində olmalıyam?» **50** Amma onlar Onun nə demək istədiyini başa düşmədilər. **51** Sonra İsa ata-anası ilə Nazaretə qayıtdı. O, ata-anasına itaətli idi. Onun anası isə bütün bu şeyləri öz ürəyində saxlayırdı. **52** İsa böyüyürdü və hikmətdə artırdı. O, Allahın və insanların qarşısında lütf qazanırdı.

3 Qeysər Tiberinin hakimiyyətinin on beşinci ili idi. O dövrdə Ponti Pilat Yəhudeyanın valisi idi. Hirod Qalileyada, qardaşı Filip İtureya və Traxonitis bölgəsində, Lisaniya Abileniyada hökmranlıq edirdi. **2** Xananla Qayafa baş kahin idi. O vaxt çöldə Zəkəriyyənin oğlu Yəhyaya Allahın kəlamı nazil oldu. **3** O da İordan çayının ətrafındakı bütün bölgəni dolaşaraq insanların öz günahlarının bağışlanması üçün tövbə edib vəftiz olunmasını vəz edirdi. **4** Necə ki Yeşaya peyğəmbərin kitabında yazılıb: «Səhrada nida edənin səsi gəlir: "Rəbbin yolunu hazırlayın, Onun keçəcəyi yerləri düz edin. **5** Hər dərə yüksəldiləcək, Hər dağ və təpə aşağı endiriləcək, Yoldakı əyriliklər düzələcək, Kələ-kötür yerlər hamar ediləcək. **6** Bütün bəşər Allahın xilasını görəcək"». **7** Yəhya vəftiz olunmaq üçün yanına gələn camaata deyirdi: «Ey gürzələr nəsli! Üzərinizə gələcək qəzəbdən canınızı qurtarmağı sizin beyninizə kim yeridib? **8** İndi isə tövbəyə layiq bəhrələr verin. Ürəyinizdə "atamız İbrahimdir" deməyə başlamayın. Mən sizə deyirəm ki, Allah bu daşlardan İbrahimə övlad yaratmağa qadirdir. **9** Artıq balta ağacların dibində yatır. Beləliklə, yaxşı bəhrə verməyən hər ağac kəsilir və oda atılır». **10** Camaat ondan soruşurdu: «Bəs biz nə edək?» **11** Yəhya onlara belə cavab verdi: «İki köynəyi olan birini köynəyi olmayana versin. Həmçinin yeməyi olan adam da olmayanla bölüşsün». **12** Vergiyığanlar da vəftiz olunmaq üçün onun yanına gəlib soruşdular: «Müəllim, biz nə edək?» **13** Yəhya onlara dedi: «Sizə tapşırılan məbləğdən artıq vergi yığmayın». **14** Bəzi əsgərlər də gəlib ondan soruşdular: «Bəs biz nə etməliyik?» Yəhya da onlara cavab verdi: «Heç kimdən zorla pul almayın, nahaq yerə ittiham etməyin, aldığınız maaşla kifayətlənin». **15** Xalq ümidlə gözləyirdi və hamı ürəyində Yəhya haqqında öz-özündən soruşurdu: «Görəsən bu, Məsihdirmi?» **16** Yəhya onların hamısına belə cavab verdi: «Mən sizi su ilə vəftiz edirəm, amma məndən daha Qüdrətlisi gəlir. Mən Onun çarıqlarının bağını açmağa belə, layiq deyiləm. O sizi Müqəddəs Ruhla və odla vəftiz edəcək. **17** Öz xırmanını sovurmaq və taxılı anbarına toplamaq üçün kürəyi əlində hazırdır. Küləşi isə sönməz odda yandıracaq». **18** Yəhya çoxlu başqa öyüd-nəsihət verərək xalqa Müjdəni vəz edirdi. **19** Amma Yəhya hökmdar Hirodu qardaşı arvadı Hirodiyanı aldığına və etdiyi hər cür pis işlərə görə məzəmmət etdikdə **20** Hirod etdiyi bütün pis işlərə bunu da əlavə edərək Yəhyanı zindana saldırdı. **21** Bütün xalq vəftiz

olunanda İsa da vəftiz olundu. O dua edərkən göy yarıldı, **22** Müqəddəs Ruh bədəncə göyərçin şəklində Onun üzərinə endi. Göydən bir səda gəldi: «Sən Mənim sevimli Oğlumsan, Səndən razıyam». **23** İsa Öz xidmətinə başlayanda təxminən otuz yaşında idi. İnsanların zənnincə, O bu nəsildən idi: Yusif Oğlu Eli oğlu **24** Mattat oğlu Levi oğlu Melki oğlu Yannay oğlu Yusif oğlu **25** Mattitya oğlu Amos oğlu Nahum oğlu Hasli oğlu Naqqay oğlu **26** Mahat oğlu Mattitya oğlu Şimi oğlu Yoseh oğlu Yoda oğlu **27** Yoxanan oğlu Reşa oğlu Zerubbabil oğlu Şealtiel oğlu Neri oğlu **28** Melki oğlu Addi oğlu Kosam oğlu Elmadam oğlu Er oğlu **29** Yeşua oğlu Eliezer oğlu Yorim oğlu Mattat oğlu Levi oğlu **30** Şimeon oğlu Yəhuda oğlu Yusif oğlu Yonam oğlu Elyaqim oğlu **31** Melea oğlu Menna oğlu Mattata oğlu Natan oğlu Davud oğlu **32** Yessey oğlu Oved oğlu Boaz oğlu Salmon oğlu Naxşon oğlu **33** Amminadav oğlu Admin oğlu Arni oğlu Xesron oğlu Peres oğlu Yəhuda oğlu **34** Yaqub oğlu İshaq oğlu İbrahim oğlu Terah oğlu Naxor oğlu **35** Seruq oğlu Reu oğlu Peleq oğlu Ever oğlu Şelah oğlu **36** Qenan oğlu Arpakşad oğlu Sam oğlu Nuh oğlu Lemek oğlu **37** Metuşelah oğlu Xanok oğlu Yered oğlu Mahalalel oğlu Qenan oğlu **38** Enoş oğlu Şet oğlu Adəm oğlu Allah oğlu.

4 İsa Müqəddəs Ruhla dolaraq İordan çayından qayıtdı və Ruh tərəfindən səhraya aparıldı. **2** Orada İsa qırx gün ərzində iblis tərəfindən sınağa çəkildi. Bu müddətdə İsa heç nə yemədi və qırx gün keçəndən sonra acdı. **3** İblis Ona dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, bu daşa əmr et ki, çörəyə dönsün». **4** Lakin İsa ona belə cavab verdi: «"İnsan yalnız çörəklə yaşamaz" deyə yazılmışdır». **5** Sonra iblis İsanı yuxarıya çıxardı və bir anda dünyanın bütün padşahlıqlarını Ona göstərdi. **6** İblis İsaya dedi: «Mən bütün bunların üzərindəki səlahiyyəti və şan-şöhrəti Sənə verəcəyəm. Çünki bunlar mənə verilib və mən kimə istəsəm, ona verə bilərəm. **7** Bax əgər Sən mənə səcdə etsən, bunların hamısı sənin olacaq». **8** İsa ona belə cavab verdi: «"Allahın Rəbbə səcdə et və yalnız Ona ibadət et" deyə yazılmışdır». **9** Sonra iblis Onu Yerusəlimə apardı və məbədin qülləsinə qoyub dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, özünü buradan aşağı at. **10** Axı "Allah Sənə görə mələklərinə əmr edər ki, Səni qorusunlar, **11** Səni əlləri üstündə aparsınlar, Ayağın bir daşa dəyməsin" deyə yazılmışdır». **12** Amma İsa cavabında ona belə dedi: «"Allahın Rəbbi sınama" deyilmişdir». **13** İblis sınaqların hamısını qurtarandan sonra bir müddət Onu tərk etdi. **14** İsa Ruhun qüdrəti ilə Qalileyaya qayıtdı. Onun haqqında xəbər bütün bölgəyə yayıldı. **15** İsa oranın sinaqoqlarında təlim öyrətməyə başladı. Hamı Onu izzətləndirirdi. **16** İsa böyüdüyü Nazaret şəhərinə gəldi və adətinə görə Şənbə günü sinaqoqa getdi. O, Müqəddəs Yazılardan oxumaq üçün ayağa qalxdı. **17** Ona Yeşaya peyğəmbərin kitabını verdilər. İsa tumarı açıb bu sözlər yazılan hissəni tapdı: **18** «Rəbbin Ruhu üzərimdədir, Çünki fəqirlərə Müjdəni bildirmək üçün O Məni məsh etdi. Əsirlərə azadlıq, Korlara gözlərinin açılmasını elan etmək üçün, Məzlumları sərbəstliyə buraxmaq üçün, **19** Rəbbin lütf ilini bəyan etmək üçün Məni göndərdi». **20** Sonra İsa tumarı bağladı və xidmətçiyə verib oturdu. Sinaqoqda oturanların hamısı Ona diqqətlə baxırdı. **21** İsa onlara «eşitdiyiniz bu Müqəddəs Yazı bu gün yerinə yetdi» deyə danışmağa başladı. **22** Bu vaxt hamı Onun haqqında yaxşı sözlər deyirdi və Onun ağzından çıxan lütf dolu kəlmələrə heyrət edirdi. Onlar «Məgər bu, Yusifin Oğlu deyilmi?» deyirdilər. **23** İsa onlara belə dedi: «Əlbəttə, siz Mənə "Ey həkim, öz-özünə şəfa ver!" məsəlini xatırladacaqsınız. "Kefernahumda etdiklərin barəsində eşitmişik. Burada, Öz yurdunda da həmin işləri et!" deyəcəksiniz». **24** Sonra dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: heç bir peyğəmbər öz yurdunda qəbul edilməz. **25** Yenə də sizə həqiqəti deyirəm ki, İlyasın dövründə göy üç il altı ay ərzində bağlı qalıb bütün ölkədə böyük aclıq olanda İsraildə çoxlu dul qadın var idi. **26** Amma İlyas onlardan heç birinin yanına deyil, Sidonun Sarfat şəhərində olan bir dul qadının yanına göndərildi. **27** Elişa peyğəmbərin dövründə İsraildə çoxlu cüzamlı var idi. Ancaq onlardan heç biri deyil, yalnız Aramlı Naaman pak oldu». **28** Sinaqoqdakı camaatın hamısı bu sözləri eşidib hiddətləndi. **29** Onlar ayağa durdular və İsanı şəhərin kənarına qovdular. Onu uçurumdan atmaq üçün şəhərin qurulduğu təpənin başına gətirdilər. **30** Amma İsa onların arasından keçərək oradan çıxıb getdi. **31** İsa Qalileyanın Kefernahum şəhərinə gəldi və Şənbə günü onlara təlim öyrətməyə başladı. **32** Onun təliminə təəccüblənirdilər, çünki O, səlahiyyətlə danışırdı. **33** Həmin vaxt sinaqoqda cinə – natəmiz ruha tutulmuş bir nəfər var idi. O ucadan çığırdı: **34** «Nə olub? Ey Nazaretli İsa, bizdən nə istəyirsən? Bizi məhv etməyəmi gəlmisən? Mən bilirəm Sən Kimsən: Allahın Müqəddəsisən!» **35** Amma İsa ona qadağan edib dedi: «Sus və bu adamdan çıx!» Cin bu adamı hamının qabağında yerə yıxıb heç bir zərər vermədən ondan çıxdı. **36** Hamı heyrətə düşdü və bir-birinə dedi: «Bu söz nədir? O, natəmiz ruhlara səlahiyyət və qüdrətlə əmr edir, onlar

da çıxır!» **37** İsa haqqında xəbər bu bölgənin hər yerinə yayıldı. **38** İsa sinaqoqdan çıxıb Şimonun evinə gəldi. Şimonun qayınanası isə yüksək qızdırma içində yatırdı. Bu qadından ötrü İsadan kömək istədilər. **39** İsa ona yaxınlaşıb qızdırma xəstəliyinə qadağan etdi və qadının qızdırması düşdü. Qadın o anda durub onlara xidmət etməyə başladı. **40** Gün batanda hamı müxtəlif xəstəliyə tutulanları İsanın yanına gətirdi. O hər birinin üzərinə əllərini qoyub onlara şəfa verdi. **41** Bir çoxlarındansa cinlər «Sən Allahın Oğlusan!» deyə bağıraraq çıxırdı. O isə onlara qadağan edir, danışmağa izin vermirdi. Çünki onlar İsanın Məsih olduğunu bilirdilər. **42** Səhər açılanda İsa çıxıb kimsəsiz bir yerə getdi. Camaat isə Onu axtarırdı və İsanın yanına gəlib onları tərk etməsin deyə Onu yanlarında saxlamaq istədilər. **43** Lakin İsa onlara dedi: «Mən o biri şəhərlərə də Allahın Padşahlığının Müjdəsini yaymalıyam, çünki Mən bunun üçün göndərilmişəm». **44** Beləliklə, İsa Yəhudeyanın sinaqoqlarında vəz etməyə davam etdi.

5 Bir gün İsa Ginesar gölünün sahilində dayanmışdı. İzdiham İsanı dövrəyə almışdı və Allahın kəlamına qulaq asırdı. **2** İsa göl kənarında duran iki qayıq gördü. Balıqçılar isə qayıqdan çıxıb torlarını yuyurdular. **3** İsa iki qayıqdan birinə – Şimonun qayığına minib onu gölün kənarından bir az uzaqlaşdırmasını xahiş etdi. Sonra İsa oturdu və qayıqdan izdihama təlim öyrətməyə başladı. **4** O, sözünü qurtaranda Şimona dedi: «Qayığı dərinliyə aparın və torlarınızı balıq tutmaq üçün suya atın». **5** Şimon cavab verdi: «Ustad, biz bütün gecə çalışdıq, lakin heç nə tuta bilmədik. Amma Sənin sözünə görə yenə də torları ataram». **6** Bunu etdilər və o qədər balıq tutdular ki, hətta torları cırılmağa başladı. **7** O biri qayıqdakı yoldaşlarına da işarə etdilər ki, gəlib kömək etsinlər. Onlar gəlib hər iki qayığı balıqla doldurdular. Qayıqlar da batmağa başladı. **8** Şimon Peter bunu gördükdə İsanın ayaqlarına düşdü və belə dedi: «Ya Rəbb, məndən uzaqlaş, axı mən günahkar bir adamam». **9** Çünki özü də, yanındakılar da tutduqları balıqların çoxluğuna görə heyrətə düşmüşdülər. **10** Şimonla ortaq olan Yaqub və Yəhya adlı Zavday oğulları da eyni hisslər keçirirdi. Amma İsa Şimona belə dedi: «Qorxma, bundan belə, balıq əvəzinə adam tutacaqsan». **11** Onlar qayıqları göl kənarına çıxarıb hər şeyi atdılar və İsanın ardınca getdilər. **12** Bir gün İsa şəhərlərin birində olarkən bütün bədəni cüzama tutulmuş bir kişi ilə rastlaşdı. Bu adam İsanı görüb üzüstə yerə qapanaraq yalvardı: «Ya Rəbb, əgər istəsən, məni pak edə bilərsən». **13** İsa əlini uzadıb ona toxundu və dedi: «İstəyirəm, pak ol!» Dərhal bu adam cüzamdan sağaldı. **14** İsa ona tapşırdı ki, heç kəsə bir söz söyləməsin və dedi: «Amma get, özünü kahinə göstər. Hər kəsə şəhadət olsun deyə sənin cüzamdan paklandığın üçün Musanın buyurduğuna əsasən təqdimlər apar». **15** Amma indi İsa barəsində xəbər daha çox yayılırdı. Çoxlu camaat axışıb İsanın yanına gəlirdi ki, Ona qulaq assın və xəstəliklərdən şəfa tapsın. **16** Amma İsa kimsəsiz yerlərə çəkilib dua edirdi. **17** Bir gün İsa təlim öyrədirdi. Qalileyanın və Yəhudeyanın bütün kəndlərindən və Yerusəlimdən gələn fariseylər və Qanun müəllimləri Onun yanında oturmuşdu. Onda şəfa vermək üçün Rəbbin qüdrəti var idi. **18** Bu vaxt bir neçə nəfər yataqda yatan bir iflic adamı gətirdi. Onlar bu adamı içəri gətirib İsanın önünə qoymağa çalışırdılar. **19** Amma böyük izdihama görə iflici İsanın yanına gətirə bilmirdilər. Ona görə də evin damına çıxıb kirəmitləri söküb açdıqları yerdən xəstəni yatağı ilə birgə aşağı endirdilər və ortalığa, İsanın qarşısına qoydular. **20** İsa onların imanını görüb dedi: «Dostum, günahların bağışlandı». **21** İlahiyyatçılar və fariseylər belə düşünməyə başladılar: «Küfr danışan bu Adam kimdir ki? Tək Allahdan başqa günahları kim bağışlaya bilər?» **22** İsa onların nə fikirləşdiyini dərk edib cavab verdi: «Niyə ürəyinizdə belə düşünürsünüz? **23** Bax hansı daha asandır? "Günahların bağışlandı" deməkmi, yoxsa "Qalx, yeri!" demək? **24** Lakin siz bilin ki, Bəşər Oğlunun yer üzündə günahları bağışlamaq səlahiyyəti var» və iflicə dedi: «Sənə deyirəm, qalx, yatağını götür, evinə get!» **25** Xəstə dərhal hamının qarşısında ayağa qalxdı, yatağını götürdü və Allahı izzətləndirərək evinə getdi. **26** Hamı mat qaldı və Allahı izzətləndirib böyük qorxu içində dedi: «Bu gün möcüzəli işlər gördük!» **27** Bundan sonra İsa bayıra çıxdı və vergi yığılan yerdə oturan Levi adlı vergiyığanı görüb ona dedi: «Ardımca gəl». **28** O da durub hər şeyi atdı və İsanın ardınca getdi. **29** Sonra Levi evində İsaya böyük bir qonaqlıq verdi. Onlarla birgə bir çox vergiyığan və başqa adamlar süfrəyə oturmuşdu. **30** Fariseylərlə onların ilahiyyatçıları şikayət etməyə başladı. Onlar İsanın şagirdlərinə dedi: «Niyə vergiyığanlar və günahkarlarla birgə yeyib-içirsiniz?» **31** Amma İsa onlara belə cavab verdi: «Sağlamların deyil, xəstələrin həkimə ehtiyacı var. **32** Mən salehləri deyil, günahkarları tövbəyə çağırmaq üçün gəlmişəm». **33** Onlarsa İsaya dedilər: «Yəhyanın şagirdləri tez-tez oruc

tutub dua edir, fariseylərin şagirdləri də belə edirlər. Amma Səninkilər yeyib-içirlər». **34** İsa onlara cavab verdi: «Bəy yanlarında olanda sağdışı və soldışı oruc tutmağa məcbur edə bilərsinizmi? **35** Lakin bəyin onların arasından aparılacağı günlər gələcək və o zaman oruc tutacaqlar». **36** İsa onlara bir məsəl də çəkdi: «Heç kim təzə paltardan bir parça qoparıb köhnə paltara yamaq vurmaz. Yoxsa təzə paltar həm cırılar, həm də təzə paltardan qoparılan parça köhnə paltara yaraşmaz. **37** Heç kim təzə şərabı köhnə tuluqlara doldurmaz. Yoxsa təzə şərab tuluqları partladar, həm şərab tökülər, həm də tuluqlar zay olar. **38** Təzə şərab təzə tuluqlara doldurulmalıdır. **39** Heç kim köhnə şərabı içdikdən sonra təzəsini istəməz. Çünki deyər: "Köhnəsi daha yaxşıdır"».

6 Bir Şənbə günü İsa taxıl zəmiləri arasından keçirdi. Şagirdləri sünbülləri qırır və ovuclarında ovub yeyirdilər. **2** Fariseylərdən bəzisi dedi: «Siz nə üçün Şənbə günü qadağan olunan işləri görürsünüz?» **3** İsa onlara cavab verdi: «Davud və yanındakılar ac olanda nə etdiklərini oxumamısınızmı? **4** O, Allahın evinə girdi; kahinlərdən başqa heç kəsə yeməyə icazə verilməyən təqdis çörəklərini götürüb yedi, yanındakılara da verdi». **5** Sonra İsa onlara dedi: «Bəşər Oğlu Şənbə gününün Sahibidir». **6** Başqa bir Şənbə günü İsa yenə də sinaqoqa girib təlim öyrədirdi. Orada sağ əli qurumuş bir adam var idi. **7** İlahiyyatçılar və fariseylər İsanı ittiham etməyə bəhanə tapmaq üçün Ona göz qoyurdular ki, görsünlər, Şənbə günü şəfa verəcək ya yox. **8** Amma İsa onların nə düşündüklərini bilib əli qurumuş kişiyə dedi: «Ayağa qalx və qabağa çıx!» O adam da ayağa qalxıb ortaya çıxdı. **9** Sonra İsa onlara dedi: «Sizdən soruşuram, hansına icazə var, Şənbə günü yaxşılıq, yoxsa pislik etməyə, kiminsə canını xilas, yoxsa məhv etməyə?» **10** İsa ətrafındakıların hamısına baxdı və o adama dedi: «Əlini uzat!» O da elə etdi və əli əvvəlki halına qayıtdı. **11** Onlarsa qəzəbdən coşub İsaya nə edə biləcəkləri barədə bir-biri ilə müzakirə etməyə başladılar. **12** O günlərdə İsa dua etmək üçün dağa çıxdı. O bütün gecəni Allaha dua etməklə keçirtdi. **13** Gün açılanda şagirdlərini yanına çağırdı və onlardan on iki nəfəri seçib həvari adlandırdı: **14** Peter adını verdiyi Şimon, onun qardaşı Andrey, Yaqub, Yəhya, Filip, Bartalmay, **15** Matta, Tomas, Halfay oğlu Yaqub, Millətçi adlanan Şimon, **16** Yaqub oğlu Yəhuda və sonralar xəyanətkar olan Yəhuda İskaryot. **17** İsa onlarla birgə aşağı endi və düzəngahda dayandı. Orada çox sayda şagirdlərindən ibarət izdiham var idi. Bütün Yəhudeyadan, Yerusəlimdən, Sur və Sidon yaxınlığındakı sahil bölgələrindən çoxlu adam **18** Onu dinləmək və öz xəstəliklərindən sağalmaq üçün gəlmişdi. Natəmiz ruhlardan əzab çəkənlər də şəfa tapdılar. **19** Bütün izdiham İsaya toxunmağa çalışırdı. Çünki Ondan çıxan qüdrət hamını sağaldırdı. **20** İsa Öz şagirdlərinə nəzər salıb dedi: «Nə bəxtiyarsınız, ey yoxsullar! Çünki Allahın Padşahlığı sizindir. **21** Nə bəxtiyarsınız, ey indi aclıq çəkənlər! Çünki doyacaqsınız. Nə bəxtiyarsınız, ey indi ağlayanlar! Çünki güləcəksiniz. **22** Bəşər Oğluna görə insanlar sizə nifrət edəndə, sizi cəmiyyətdən qovub təhqir edəndə, adınızı bədnam edəndə nə bəxtiyarsınız! **23** O gün sevinin və sevincdən atılıb-düşün! Çünki göydə mükafatınız böyükdür. Axı onların ata-babaları da peyğəmbərlərlə belə davranıb. **24** Amma vay halınıza, ey varlılar! Çünki artıq təsəllinizi almısınız. **25** Vay halınıza, ey indi tox olan sizlər! Çünki aclıq çəkəcəksiniz. Vay halınıza, ey indi gülənlər! Çünki yas tutub ağlayacaqsınız. **26** Bütün adamlar sizin barənizdə yaxşı şeylər danışanda vay halınıza! Axı onların ata-babaları da yalançı peyğəmbərlərlə belə davranıb. **27** Amma sizə deyirəm, ey Məni dinləyənlər: düşmənlərinizi sevin, sizə nifrət edənlərə yaxşılıq edin, **28** sizi lənətləyənlərə xeyir-dua verin, sizi incidənlər üçün dua edin. **29** Bir üzünə şillə vurana o birini də çevir və üst paltarını aparandan köynəyini də əsirgəmə. **30** Səndən bir şey diləyən hər kəsə ver və sənin malını aparandan geri istəmə. **31** İnsanların sizinlə necə rəftar etməsini istəyirsinizsə, siz də onlarla elə rəftar edin. **32** Əgər sizi sevənləri sevirsinizsə, hansı tərifə layiqsiniz? Çünki günahkarlar da onları sevənləri sevirlər. **33** Əgər sizə yaxşılıq edənlərə yaxşılıq edirsinizsə, hansı tərifə layiqsiniz? Çünki günahkarlar da elə edirlər. **34** Əgər geri almaq ümidi ilə insanlara borc verirsinizsə, hansı tərifə layiqsiniz? Günahkarlar da günahkarlara borc verirlər ki, həmin borcu tam geri alsınlar. **35** Sizsə düşmənlərinizi sevin, onlara yaxşılıq edin və heç bir şey ummadan borc verin. Onda alacağınız mükafat böyük olacaq və siz Haqq-Taalanın övladları olacaqsınız. Çünki O, nankorlara və pis adamlara da xeyirxahdır. **36** Atanız mərhəmətli olduğu kimi siz də mərhəmətli olun. **37** Mühakimə etməyin, siz də mühakimə olunmazsınız. Hökm çıxarmayın, sizə də hökm çıxarılmaz. Başqalarını bağışlayın, siz də bağışlanacaqsınız. **38** Verin, sizə də veriləcək: silkələnib basa-basa dolan bol bir ölçü ilə sizə qucaq-qucaq veriləcək. Çünki hansı ölçü ilə ölçsəniz, sizin üçün də eyni ölçü

ilə ölçüləcək». 39 İsa onlara yenə də bir məsəl
çəkdi: «Kor koru apara bilərmi? İkisi də çuxura
düşməzmi? 40 Şagird müəllimindən üstün deyil,
amma tam təlim alandan sonra hər şagird öz
müəllimi kimi olacaq. 41 Sən nə üçün qardaşının
gözündə çöpü görürsən, amma öz gözündəki tiri
seçmirsən? 42 Öz gözündəki tiri isə görmədən
qardaşına necə deyə bilərsən: "Qardaşım! Qoy
gözündəki çöpü çıxarım!" Ey ikiüzlü, əvvəlcə
öz gözündən tiri çıxar, onda aydın görərsən ki,
qardaşının gözündəki çöpü necə çıxarmaq olar.
43 Yaxşı ağac pis bəhrə gətirməz, pis ağac da yaxşı
bəhrə gətirməz. 44 Çünki hər ağac öz bəhrəsindən
tanınır. Qaratikandan əncir yığmazlar, tikan
kolundan da üzüm dərməzlər. 45 Yaxşı adam
ürəyinin yaxşılıq xəzinəsindən yaxşı şeylər çıxarır,
pis adamsa pislik xəzinəsindən pis şeylər çıxarır.
Çünki ürək doluluğundan ağız danışar. 46 Nə
üçün Məni "ya Rəbb, ya Rəbb" deyə çağırırsınız,
amma dediklərimə əməl etmirsiniz? 47 Mənim
yanıma gələn, sözlərimi eşidib onlara əməl edən
hər adamın kimə bənzədiyini sizə izah edərəm:
48 o, ev tikən elə bir adama bənzəyir ki, torpağı
qazıb dərinə gedər və təməli qaya üzərində qurar.
Daşqın gəldiyi zaman sellər o evi bassa da, onu
sarsıda bilməz. Çünki ev yaxşı tikilib. 49 Amma
sözlərimi eşidib onlara əməl etməyən kəs torpaq
üzərində təməlsiz ev tikən adama bənzəyir. Sellər
o evi basar və ev o anda uçar. O evin yıxılması bir
müsibət olar».

7 İsa Ona qulaq asan camaata sözlərini deyib
qurtarandan sonra Kefernahuma daxil oldu. 2
Orada bir yüzbaşının çox dəyərli qulu xəstələnib
ölüm yatağına düşmüşdü. 3 Bu yüzbaşı İsa
haqqında eşidəndə gəlib qulunu sağaltsın deyə
Yəhudilərin bəzi ağsaqqallarını Onun yanına
göndərdi. 4 Onlar İsanın yanına gəlib Ona ürəkdən
yalvardılar və belə dedilər: «Bu adam Sənin
köməyinə layiqdir. 5 Çünki o bizim millətimizi
sevir və bizim üçün sinaqoq tikdirib». 6 İsa
onlarla birlikdə yola düşdü. O, evə yaxınlaşarkən
yüzbaşı bəzi dostlarını yollayıb Ona belə xəbər
göndərdi: «Ya Rəbb, zəhmət çəkmə. Mən layiq
deyiləm ki, Sən mənim evimə girəsən. 7 Bu səbəbə
görə yanına gəlməyə də özümü layiq bilmədim.
Amma bir söz söylə ki, xidmətçim sağalsın. 8
Çünki mən də tabeçilik altında olan bir adamam,
mənim də tabeçiliyimdə əsgərlər var. Birinə "Get!"
deyirəm, o gedir, digərinə isə "Gəl!" deyirəm, o da
gəlir. Quluma "Bunu et!" deyirəm, o da edir». 9
Bunu eşidən İsa yüzbaşıya heyrət etdi. O dönüb
ardınca gələn camaata dedi: «Sizə deyirəm: heç
İsraildə də bu qədər böyük iman görmədim». 10
Göndərilən adamlar evə qayıdanda xəstə qulun
sağlam olduğunu gördülər. 11 Bundan bir az
sonra İsa Nain adlanan bir şəhərə getdi. İsanın
şagirdləri və böyük bir izdiham Onu müşayiət
edirdi. 12 O, şəhər darvazasına yaxınlaşarkən bir
dul ananın yeganə oğlunun cənazəsi çıxarılırdı.
Şəhər sakinlərinin çoxu da ana ilə gedirdi. 13
Rəbb onu görəndə ona rəhmi gəldi və qadına
dedi: «Ağlama!» 14 Yaxınlaşıb mafəyə toxundu
və cənazəni aparanlar dayandılar. İsa dedi: «Ey
cavan oğlan, sənə deyirəm: qalx!» 15 Ölü durub
oturdu və danışmağa başladı. İsa onu anasına
verdi. 16 Hamını qorxu bürüdü. «Aramızda böyük
bir peyğəmbər ortaya çıxdı!» və «Allah Öz xalqına
nəzər saldı!» – deyərək Allahı izzətləndirdilər. 17
İsa barəsindəki bu xəbər bütün Yəhudeyaya və
ətraf bölgəyə yayıldı. 18 Yəhyanın şagirdləri də
ona bütün bu hadisələr barədə xəbər verdilər.
Yəhya şagirdlərindən ikisini yanına çağırıb 19
göndərdi ki, Rəbdən soruşsunlar: «Gəlməli Olan
Sənsənmi, yoxsa başqasını gözləyək?» 20 Adamlar
İsanın yanına gəlib dedilər: «Vəftizçi Yəhya bizi
Sənin yanına göndərdi ki, soruşaq: "Gəlməli Olan
Sənsənmi, yoxsa başqasını gözləyək?"» 21 Həmin
vaxt İsa bir çox xəstəliklərə, azarlara və şər
ruhlara tutulmuş insanlara şəfa verdi, həm də
bir çox korların gözlərini açdı. 22 İsa onlara
belə cavab verdi: «Gedin, görüb eşitdiklərinizi
Yəhyaya bildirin: korlar görür, axsaqlar yeriyir,
cüzamlılar pak olur, karlar eşidir, ölülər dirilir
və yoxsullara Müjdə yayılır. 23 Kim Mənə
görə büdrəməsə, nə bəxtiyardır!» 24 Yəhyanın
elçiləri getdikdən sonra İsa camaata Yəhya
haqqında danışmağa başladı: «Çölə nəyə baxmağa
getmişdiniz? Küləyin sarsıtdığı qamışamı? 25
Bəs onda nəyə baxmağa getmişdiniz? Nəfis
toxunmuş paltar geymiş bir adamamı? Amma
gözəl paltar geyinib cah-calal içində yaşayanlar
padşah saraylarında qalırlar. 26 Bəs onda nəyə
baxmağa getmişdiniz? Bir peyğəmbərəmi? Bəli,
sizə deyirəm, hətta peyğəmbərdən də üstün
birinə. 27 Bu o adamdır ki, onun haqqında yazılıb:
"Budur, Sənin önündə Öz elçimi göndərirəm. O
Sənin qabağında yolunu hazırlayacaq". 28 Sizə
deyirəm: qadından doğulanlar arasında Yəhyadan
üstün olan yoxdur. Amma Allahın Padşahlığında
ən kiçik olan ondan üstündür». 29 Yəhyanın
vəftiz etdiyi xalqın hamısı, hətta vergiyığanlar da
bunu eşitdikdə Allahın ədalətini təsdiq etdilər.
30 Amma fariseylər və qanunşünaslar Yəhyanın
vəftizindən imtina etdilər və bununla Allahın
onlar barəsindəki iradəsini rədd etdilər. 31 İsa
sözünü davam etdirdi: «Bu nəslin adamlarını

nəyə bənzədim? Onlar nəyə bənzəyir? **32** Bazar meydanında oturan və "Biz sizə tütək çaldıq, sizsə oynamadınız, Biz mərsiyələr oxuduq, sizsə ağlamadınız" deyib bir-birini səsləyən uşaqlara bənzəyirlər. **33** Çünki Vəftizçi Yəhya gəldikdə nə çörək yeyir, nə şərab içirdi və siz deyirsiniz: "O, cinə tutulmuşdur". **34** Bəşər Oğlu gəldikdə yeyib-içdi və siz deyirsiniz: "Bu qarınqulu və əyyaş adama baxın! Vergiyığanlara və günahkarlara dost oldu!" **35** Amma hikmət öz övladlarının hamısı tərəfindən təsdiq olunur». **36** Fariseylərdən biri İsanı onunla birgə yeməyə dəvət etdi. O da fariseyin evinə girdi və süfrəyə oturdu. **37** Həmin şəhərdə günahkar bir qadın yaşayırdı. O, fariseyin evində İsanın süfrəyə oturduğundan xəbər tutanda ağ mərmər bir qabda ətirli yağ gətirdi. **38** Qadın arxada, İsanın ayaqlarının yanında durub ağlayaraq göz yaşları ilə Onun ayaqlarını islatmağa başladı. O, İsanın ayaqlarını saçları ilə sildi, öpdü və onlara ətirli yağ çəkdi. **39** İsanı evinə dəvət etmiş farisey bunu görüb öz-özünə belə dedi: «Əgər bu adam peyğəmbər olsaydı, Ona toxunanın kim və nə cür qadın olduğunu bilərdi, çünki bu qadın günahkardır». **40** İsa ona xitab edib belə söylədi: «Şimon, Mənim sənə sözüm var». O da dedi: «Müəllim, buyur». **41** «Bir sələmçiyə iki nəfərin borcu var idi. Biri beş yüz, o birisi isə əlli dinar borclu idi. **42** Onların borcu ödəməyə imkanları yox idi. Ona görə də sələmçi hər ikisinin borcunu bağışladı. De görüm, bu adamlardan hansı onu daha çox sevəcək?» **43** Şimon cavab verdi: «Güman edirəm, o adam ki ona daha çox bağışlandı». İsa ona «düz seçmisən» dedi. **44** Sonra İsa qadına tərəf baxıb Şimona dedi: «Sən bu qadını görürsənmi? Mən sənin evinə gəldim, sən Mənim ayaqlarımı yumaq üçün Mənə su da vermədin. Bu qadınsa ayaqlarımı göz yaşları ilə isladıb saçları ilə sildi. **45** Sən Məni öpmədin, bu qadınsa Mən evə girəndən bəri ayaqlarımı hey öpür. **46** Sən başıma zeytun yağı çəkmədin. O isə ayaqlarıma ətirli yağ çəkdi. **47** Buna görə də sənə deyirəm: bu qadının çox olan günahları bağışlandı. Böyük məhəbbət göstərməsi də bu səbəbdəndir. Kimə az bağışlanıbsa, az sevər». **48** Sonra İsa qadına dedi: «Sənin günahların bağışlandı». **49** Onda İsa ilə birgə süfrədə oturanlar öz aralarında danışmağa başladılar: «Bu adam kimdir ki, günahları da bağışlayır?» **50** Amma İsa qadına dedi: «İmanın səni xilas etdi. Arxayın get».

8 Bu hadisədən sonra İsa şəhərləri və kəndləri gəzməyə başladı. O, Allahın Padşahlığını vəz edərək Müjdəni yayırdı. On İki şagird Onunla birgə idi. **2** Həmçinin şər ruhlardan və xəstəliklərdən şəfa tapmış bəzi qadınlar, daxilindən yeddi cin çıxmış Məcdəlli adlanan Məryəm, **3** Hirodun eşikağası Xuzanın arvadı Yoxanna, Şoşanna və bir çox başqa qadınlar İsa ilə idi. Bu qadınlar əmlakları ilə onlara xidmət edirdilər. **4** Böyük izdiham toplaşanda, insanlar hər şəhərdən İsanın yanına gələndə İsa onlara bir məsəl danışdı: **5** «Bir əkinçi toxumunu səpməyə çıxdı. Səpin zamanı toxumlardan bəzisi yol kənarına düşdü, ayaq altında tapdalandı və göydə uçan quşlar onları dənlədi. **6** Bəzisi daşlığa düşdü və cücərincə susuzluqdan qurudu. **7** Bəzisi tikanlar arasına düşdü. Tikanlar toxumla birgə boy atıb onu boğdu. **8** Başqaları isə münbit torpağa düşdü və böyüyüncə yüz qat artıq səmərə verdi». İsa bunları deyərək nida etdi: «Eşitməyə qulağı olan eşitsin!» **9** Şagirdləri isə Ondan soruşdular: «Bu məsəlin mənası nədir?» **10** O dedi: «Allahın Padşahlığının sirlərini bilmə qabiliyyəti sizə verilmişdir. Başqalarına isə hər şeyi məsəllərlə danışıram ki, "Gördükləri halda görməsinlər, Eşitdikləri halda anlamasınlar". **11** Məsəlin mənası budur: toxum Allahın kəlamıdır. **12** Yol kənarına düşənlərsə kəlamı eşidənlərdir. Sonra iblis gəlir və iman etməyib xilas olmasınlar deyə kəlamı onların ürəyindən götürüb aparır. **13** Daşlığa düşənlərsə kəlamı eşidəndə sevinclə qəbul edənlərdir. Lakin onlarda kök olmadığına görə bir müddət iman edir və sınaq vaxtı gələndə imandan dönürlər. **14** Tikanlar arasına düşənlərsə bunlardır: kəlamı eşidirlər, amma get-gedə bu həyatın qayğılarından, var-dövlətindən, zövqlərindən boğulur və yaxşı bəhrə vermirlər. **15** Münbit torpağa düşənlərsə bunlardır: belə insanlar kəlamı eşidib xeyirxah və sadiq ürəkdə saxlayırlar. Bunlar səbirlə səmərə verir. **16** Heç kim çırağı yandırıb onu qabla örtməz yaxud yatağın altına qoymaz. Əksinə, çıraqdana qoyar ki, içəri girənlər işığı görsünlər. **17** Çünki elə gizli bir şey yoxdur ki, aşkara çıxmayacaq və elə örtülü bir şey yoxdur ki, bilinib aydın olmayacaq. **18** Buna görə də necə dinlədiyinizə diqqət edin. Çünki kimin varıdırsa, ona daha çox veriləcək. Amma kimin yoxudursa, özününkü zənn etdiyi şey də əlindən alınacaq». **19** İsanın anası və qardaşları Onun yanına gəldi. Amma izdihama görə Ona yaxınlaşa bilmədilər. **20** İsaya xəbər verdilər: «Anan və qardaşların bayırda dayanıb Səni görmək istəyirlər». **21** İsa onlara cavab verdi: «Mənim anam və qardaşlarım Allahın kəlamını eşidib ona əməl edənlərdir». **22** Bir gün İsa Öz şagirdləri ilə bir qayığa mindi və onlara dedi: «Gəlin gölün o biri sahilinə keçək». Onlar yola

düşdülər. **23** Onlar qayıqda gedərkən İsanı yuxu apardı. Göldə tufan qopdu. Qayıq su ilə dolmağa başlayanda onlar təhlükəli vəziyyətə düşdülər. **24** Şagirdlər yaxınlaşıb İsanı oyadaraq dedilər: «Ustad, Ustad, biz həlak oluruq!» İsa durub küləyə və qalxan sulara qadağan etdi. Tufan dayandı və sükut çökdü. **25** Onda O, şagirdlərinə dedi: «Sizin imanınız haradadır?» Onlarsa qorxu və heyrət içində qalıb bir-birlərindən soruşurdular: «Bu Adam kimdir ki, həm küləklərə, həm suya əmr verir, onlar da itaət edir?» **26** Sonra onlar Qalileyanın qarşısında yerləşən Gerasalıların diyarına gəldilər. **27** İsa qayıqdan sahilə düşəndə şəhərdən olan bir nəfər Onunla qarşılaşdı. Cinlərə tutulmuş və xeyli vaxtdır ki, paltar geyməyən bu adam evdə yox, qəbir mağaralarında yaşayırdı. **28** O, İsanı görən kimi bağırıb Onun qarşısında diz çökdü və bərkdən çığıra-çığıra dedi: «Ey İsa, Allah-Taalanın Oğlu, məndən nə istəyirsən? Yalvarıram Sənə, mənə əzab vermə!» **29** Çünki İsa natəmiz ruha əmr etmişdi ki, həmin adamdan çıxsın. Bu ruh o adamı çoxdan tutmuşdu. Buna görə də o adamı qorumaq üçün onu zəncir və buxovlarla bağlamışdılar. O isə zəncirləri qıraraq cin tərəfindən çölə qovulurdu. **30** İsa ondan soruşdu: «Sənin adın nədir?» O cavab verdi: «Adım Qoşundur». Çünki onun daxilinə çox cin girmişdi. **31** Onlar dibsiz dərinliyə düşmələrini əmr etməsin deyə İsaya yalvarırdılar. **(Abyssos g12)** **32** Orada – dağın yamacında böyük bir donuz sürüsü otlayırdı. Cinlər İsaya yalvardılar ki, donuzların içinə girməyə izin versin. İsa da onlara izin verdi. **33** Cinlər adamdan çıxıb donuzların içinə girdi. Sürü də uçurumdan aşağı, gölə atılıb boğuldu. **34** Donuz otaranlar bunları görüb qaçdılar, bu xəbəri şəhər və kəndlərdə yaydılar. **35** Camaat nə baş verdiyinə tamaşa etməyə çıxdı. Onlar İsanın yanına gəldilər, daxilindən cinlər çıxmış adamın İsanın ayaqları yanında geyinmiş və ağıllanmış oturduğunu görüb qorxuya düşdülər. **36** Hadisəni görənlərsə cinə tutulmuş adamın necə sağaldığını camaata danışdılar. **37** Gerasalıların ətraf diyarındakı bütün xalq İsadan xahiş etdi ki, oranı tərk etsin, çünki onları böyük qorxu bürümüşdü. İsa da qayığa minib geri qayıtdı. **38** Daxilindən cinlər çıxmış kişi İsanın yanında qalmaq üçün Ona yalvardı. **39** Amma İsa ona «qayıt evinə və Allahın sənə etdiyi hər şeyi danış» deyərək onu buraxdı. Bu adam da gedib İsanın ona etdiyi hər şeyi bütün şəhərə yaydı. **40** İsa geri qayıtdıqda xalq Onu qəbul etdi, çünki hamı Onu gözləyirdi. **41** Bu vaxt Yair adlı sinaqoq rəisi olan bir kişi gəlib İsanın ayaqlarına düşdü və Ona yalvardı ki, evinə gəlsin. **42** Çünki onun on iki yaşın içində olan bircə qızı var idi və o, can üstə idi. İsa oraya gedərkən izdiham Onu sıxışdırırdı. **43** Orada on iki il qanaxma xəstəliyinə tutulan bir qadın var idi. O bütün varını həkimlərə xərcləmişdi, lakin onların heç biri ona şəfa verə bilməmişdi. **44** Bu qadın İsanın arxasından gəlib Onun paltarının ətəyinə toxundu və o andaca onun qanaxması dayandı. **45** İsa dedi: «Mənə toxunan kim idi?» Lakin hamı bunu inkar edəndə Peter dedi: «Ustad, izdiham Səni əhatə edib sıxışdırır». **46** Amma İsa dedi: «Mənə kimsə toxundu, çünki Məndən qüvvət çıxdığını bildim». **47** Qadınsa gizlənə bilmədiyini gördükdə titrəyərək gəlib İsanın ayağına düşdü. Bütün xalq qarşısında Ona nə səbəbdən toxunduğunu və o anda necə sağaldığını İsaya nəql etdi. **48** İsa da ona dedi: «Qızım, imanın səni xilas etdi. Arxayın get». **49** İsa hələ danışırdı ki, sinaqoq rəisinin evindən bir nəfər gəlib dedi: «Qızın öldü. Müəllimi daha narahat etmə». **50** Amma İsa bunu eşidəndə sinaqoq rəisinə dedi: «Qorxma, yalnız iman et! Qızın xilas olacaq». **51** İsa onun evinə gələndə Peter, Yəhya, Yaqub və qızın ata-anasından başqa heç kimi Özü ilə evə girməyə qoymadı. **52** Hamı qız üçün ağlayıb nalə çəkirdi. Amma İsa dedi: «Ağlamayın, o ölməyib, sadəcə olaraq yatıb». **53** Onlarsa qızın öldüyünü bildiklərinə görə İsaya güldülər. **54** Amma İsa qızın əlindən tutub səslədi: «Qızcığaz, qalx!» **55** Qızın ruhu bədəninə qayıtdı və o dərhal ayağa qalxdı. İsa dedi ki, qıza yemək versinlər. **56** Qızın ata-anası mat qaldı. Amma İsa onlara tapşırdı ki, bu hadisə barədə heç kəsə danışmasınlar.

9 İsa On İki şagirdi yanına çağırıb bütün cinlər üzərində və xəstəliklərə şəfa vermək üçün onlara qüdrət və səlahiyyət verdi. **2** Onları göndərdi ki, Allahın Padşahlığını vəz edib xəstələri sağaltsınlar. **3** İsa onlara dedi: «Yol üçün heç nə – nə əsa, nə torba, nə çörək, nə pul, nə də iki köynək götürün. **4** Hansı evə girsəniz, orada qalın və oradan da yola çıxın. **5** Harada sizi qəbul etməzlərsə, o şəhərdən çıxarkən onlara qarşı şəhadət olsun deyə ayaqlarınızın tozunu çırpın». **6** Onlar da yola düşüb hər yerdə Müjdəni yayaraq və şəfa verərək kənd-kənd dolaşdılar. **7** Hökmdar Hirod baş verən bütün hadisələr barədə eşitdi və çaşıb-qaldı. Çünki bəziləri «Yəhya ölülər arasından dirilib», **8** digərləri «İlyas zühur edib», başqaları da «qədim peyğəmbərlərdən biri dirilib» deyirdi. **9** Hirod isə dedi: «Yəhyanın boynunu mən vurdurdum, bəs haqqında bu xəbərləri eşitdiyim Adam kimdir?» Hirod Onu görməyə can atırdı. **10** Həvarilər İsanın yanına qayıdıb

gördükləri işlər haqqında Ona danışdılar. Sonra İsa yalnız onları Özü ilə götürüb Bet-Sayda adlanan bir şəhərə apardı. **11** Amma camaat bu barədə xəbər tutub Onun ardınca düşdü. İsa onları xoş qarşıladı, onlara Allahın Padşahlığından danışdı və şəfaya möhtac olanları sağaltdı. **12** Artıq gün batırdı. On İki şagird İsanın yanına gəlib Ona dedi: «Camaatı burax, qoy ətrafdakı oba və kəndlərə gedib gecələsinlər və bir şey alıb yesinlər. Axı biz burada çöllük yerdəyik». **13** Amma İsa onlara dedi: «Onlara yeməyi siz verin». Şagirdlər Ona cavab verdilər: «Beş çörək və iki balıqdan başqa bir şeyimiz yoxdur. Bəlkə biz gedib bütün bu camaat üçün bir şey alaq?» **14** Orada beş minə yaxın kişi var idi. İsa şagirdlərinə dedi: «Onları dəstə-dəstə, əlli-əlli oturdun». **15** Şagirdlər də eləcə edib hamını oturtdular. **16** İsa beş çörəyi və iki balığı götürüb göyə baxaraq şükür duası etdi. Sonra onları bölüb şagirdlərə verdi ki, camaata paylasınlar. **17** Hamı yeyib-doydu. Artıq qalan hissələr on iki zənbilə yığıldı. **18** Bir gün İsa tək dua edirdi. Şagirdlər də yanında idi. İsa onlardan soruşdu: «Camaatın dediyinə görə Mən kiməm?» **19** Onlar belə cavab verdilər: «Bəziləri Vəftizçi Yəhya, başqaları İlyas, digərləri isə deyirlər ki, qədim peyğəmbərlərdən biri dirilib». **20** İsa onlara dedi: «Bəs siz nə deyirsiniz? Sizcə Mən kiməm?» Peter cavab verdi: «Sən Allahın Məsihisən». **21** İsa şagirdlərinə qadağan edib əmr etdi ki, bunu heç kəsə danışmasınlar. **22** O dedi: «Bəşər Oğlu çox əzab çəkməli, ağsaqqallar, başçı kahinlər və ilahiyyatçılar tərəfindən rədd olunmalı, öldürülməli və üçüncü gün dirilməlidir». **23** Sonra hamısına söylədi: «Əgər bir kəs Mənim ardımca gəlmək istəyirsə, özündən imtina etsin və hər gün çarmıxını götürüb ardımca gəlsin. **24** Kim canını xilas etmək istəyirsə, onu itirəcək, amma kim Mənim uğrumda canını itirirsə, onu xilas edəcək. **25** İnsan bütün dünyanı qazanıb canını məhv edər yaxud itirərsə, ona nə xeyri var? **26** Kim Məndən və Mənim sözlərimdən utanarsa, Bəşər Oğlu da Özünün, Atasının və müqəddəs mələklərin izzəti içində gələndə o adamdan utanacaq. **27** Amma sizə həqiqəti deyirəm: burada duranlardan bəzisi Allahın Padşahlığını görmədən ölməyəcək». **28** Bu sözləri söyləyəndən təxminən səkkiz gün keçmişdi. İsa Özü ilə Peter, Yəhya və Yaqubu götürüb dua etmək üçün dağa çıxdı. **29** İsa dua edərkən üzünün görünüşü dəyişdi və libası gözqamaşdırıcı ağ rəng aldı. **30** O anda iki nəfər İsa ilə söhbət etməyə başladı. Onlar Musa və İlyas idi. **31** Onlar ehtişam içində göründülər və İsanın Yerusəlimdə yerinə yetirəcəyi bu dünyadan ayrılması barədə danışırdılar. **32** Peter və onun yoldaşları dərin yuxuya dalmışdılar. Yuxudan ayılanda isə İsanın ehtişamını və yanında duran iki kişini gördülər. **33** Onlar İsanın yanından gedəndə Peter İsaya dedi: «Ustad! Nə yaxşı ki biz buradayıq. Gəl üç çardaq quraq, biri Sənin, biri Musa, biri də İlyas üçün». Əslində o nə dediyini bilmirdi. **34** Peter bunu deyən zaman bir bulud gəldi və onların üzərinə kölgə saldı. Buluda daxil olarkən onları dəhşət bürüdü. **35** Buluddan bir səs gəldi: «Bu Mənim Oğlumdur, seçilmişimdir, Ona qulaq asın!» **36** Səs kəsiləndə onlar İsanı tək gördülər. Şagirdlər bunu sirr olaraq saxlayıb o günlərdə gördüklərini heç kimə danışmadılar. **37** Ertəsi gün onlar dağdan enəndə İsanı böyük bir izdiham qarşıladı. **38** Camaat arasından bir kişi çığırdı: «Müəllim, yalvarıram, oğluma nəzər sal, o mənim yeganə balamdır. **39** Bir ruh onu tutur, o birdən bağırır. Ruh onu ağzından köpük gələnəcən sarsıdır. Ona əziyyət verib güc-bəla ilə onu tərk edir. **40** Mən şagirdlərindən xahiş etdim ki, bu ruhu qovsunlar, amma bacarmadılar». **41** İsa da ona cavab verdi: «Ey imansız və yolunu azmış nəsil! Nə vaxta qədər Mən sizinlə qalıb sizə dözəcəyəm? Oğlunu yanıma gətir». **42** Oğlan İsaya yaxınlaşarkən cin onu yerə atıb sarsıtdı. Amma İsa natəmiz ruha qadağan etdi, oğlanı sağaldıb atasına qaytardı. **43** Hamı Allahın əzəmətinə təəccüblənirdi. Onlar hamısı İsanın etdiyi işlərə heyrət edərkən O, şagirdlərinə dedi: **44** «Bu sözlərə qulaq asın: Bəşər Oğlu insan əllərinə təslim edilmək üzrədir». **45** Lakin şagirdlər bu sözü başa düşmədilər. Bu sözün mənası onlar üçün gizli qaldı və Ondan bu söz barədə soruşmaqdan da qorxurdular. **46** Şagirdlər aralarında kimin ən böyük olduğu barədə mübahisə etməyə başladılar. **47** Amma İsa onların ürəklərindən keçəni bilib bir balaca uşağı götürüb yanına qoydu. **48** Sonra onlara dedi: «Kim Mənim adımla bu uşağı qəbul edərsə, Məni qəbul edər. Kim Məni qəbul edərsə, Məni Göndərəni qəbul edər. Sizin aranızda hamıdan kiçik olan ən böyükdür». **49** Yəhya cavabında dedi: «Ustad, biz Sənin adınla cinləri qovan bir nəfəri gördük, amma bizimlə birgə getmədiyinə görə ona mane olduq». **50** Amma İsa ona dedi: «Ona mane olmayın! Əleyhinizə olmayan sizin tərəfinizdədir». **51** Dünyadan ayrılacağı günlər yaxınlaşdıqca İsa Yerusəlimə getmək qərarına gəldi. **52** İsa qabağınca elçilər göndərdi. Onlar İsanın gəlişi münasibəti ilə hazırlıq işləri görmək üçün gedib Samariyalıların bir kəndinə girdilər. **53** Lakin Samariyalılar İsanı qəbul etmədilər, çünki O, Yerusəlimə doğru gedirdi. **54** Şagirdlərdən Yaqubla

Yəhya bunu görüb dedilər: «Rəbb, bunları məhv etmək üçün bir əmrlə göydən alov yağdırmağımızı istəyirsənmi?» **55** Amma İsa dönüb onlara qadağan etdi. **56** Sonra onlar başqa bir kəndə yollandılar. **57** Onlar yol boyu gedərkən bir nəfər İsaya dedi: «Sən hara getsən, Sənin ardınca gedəcəyəm». **58** İsa ona dedi: «Tülkülərin də yuvası, göydə uçan quşların da yuvası var. Amma Bəşər Oğlunun başını qoymağa belə, yeri yoxdur». **59** Bir başqasına İsa dedi: «Ardımca gəl». O isə dedi: «Ya Rəbb, mənə icazə ver, əvvəlcə gedim, atamı dəfn edim». **60** İsa ona dedi: «Qoy ölülər öz ölülərini dəfn etsin. Sənsə get, Allahın Padşahlığını bəyan et». **61** Yenə başqa bir adam dedi: «Ya Rəbb, Sənin ardınca gələrəm, amma əvvəl icazə ver evimdəkilərlə vidalaşım». **62** Lakin İsa ona dedi: «Kotanı tutub geriyə baxan Allahın Padşahlığına layiq deyil».

10 Bu hadisələrdən sonra Rəbb başqa yetmiş nəfəri təyin etdi və onları iki-iki Özünün gedəcəyi hər şəhərə və hər yerə Özündən əvvəl göndərdi. **2** Onlara dedi: «Məhsul çoxdur, işçilərsə azdır. Buna görə də məhsulun Sahibinə yalvarın ki, Öz məhsulunu yığmaq üçün işçilər göndərsin. **3** Gedin, sizi qurdların arasına quzular kimi göndərirəm. **4** Özünüzlə nə kisə, nə torba, nə də çarıq götürün. Yolda heç kimlə salamlaşıb danışmayın. **5** Hansı bir evə girsəniz, əvvəl "Bu evə əmin-amanlıq olsun!" deyin. **6** Əgər orada əmin-amanlığa layiq bir adam varsa, dilədiyiniz əmin-amanlıq onun üzərində qalacaq. Əks halda o sizə qayıdacaq. **7** Girdiyiniz evdə qalın, sizə nə verirlərsə, yeyib-için, çünki işçi öz haqqına layiqdir. Evdən evə köçməyin. **8** Hansısa bir şəhərə girdiyiniz zaman sizi qəbul edirlərsə, qabağınıza qoyulanı yeyin. **9** Orada olan xəstələrə şəfa verin və onlara deyin: "Allahın Padşahlığı sizə yaxınlaşıb". **10** Amma hansısa bir şəhərə girdiyiniz zaman sizi qəbul etməsələr, oranın küçələrinə çıxıb belə deyin: **11** "Sizin əleyhinizə çıxaraq şəhərinizin ayaqlarımıza yapışan tozunu belə, çırpırıq. Amma bunu bilin ki, Allahın Padşahlığı sizə yaxınlaşıb". **12** Sizə bunu deyirəm: qiyamət günü Sodomun halı o şəhərin halından daha asan olacaq. **13** Vay halına, ey Korazin! Vay halına, ey Bet-Sayda! Sizdə baş vermiş möcüzələr Sur və Sidonda olsaydı, onlar çoxdan çul geyinib külün üstündə oturaraq tövbə edərdi. **14** Amma qiyamət günü Sur və Sidonun halı sizinkindən daha asan olacaq. **15** Sən, ey Kefernahum, göyə qədər ucalacaqsanmı? Ölülər diyarına qədər enəcəksən. **(Hadēs g86)** **16** Sizi dinləyən kəs Məni dinləyir, sizi rədd edən Məni rədd edir. Məni rədd edənsə Məni Göndərəni rədd edir». **17** Yetmiş şagird sevinə-sevinə qayıtdı və dedi: «Ya Rəbb, Sənin adınla cinlər belə, bizə tabe olur!» **18** İsa onlara belə cavab verdi: «Mən Şeytanın ildırım kimi göydən düşməyini görmüşdüm. **19** Baxın Mən sizə səlahiyyət vermişəm ki, ilanları, əqrəbləri və düşmənin bütün gücünü ayaq altında əzəsiniz və heç nə sizə zərər vurmayacaq. **20** Bununla belə, ruhların sizə tabe olduğuna görə sevinməyin, amma sevinin ki, adlarınız göylərdə yazılıb». **21** İsa o vaxt Müqəddəs Ruhda şadlanıb dedi: «Ey yerin-göyün Sahibi olan Ata! Səndən razıyam ki, bu şeyləri müdrik və dərrakəli adamlardan gizlədib körpələrə agah etdin. Bəli, Ata! Çünki bu Sənin xoş niyyətin idi. **22** Atam tərəfindən hər şey Mənim ixtiyarıma verildi. Oğulun kim olduğunu Atadan başqa heç kəs bilməz. Atanın kim olduğunu da Oğuldan və Oğulun agah etmək istədiyi şəxsdən başqa heç kəs bilməz». **23** Sonra İsa şagirdlərə sarı dönüb onlara ayrıca dedi: «Nə bəxtiyardır o gözlər ki, sizin gördüklərinizi görür! **24** Sizə bunu deyirəm: bir çox peyğəmbərlər və padşahlar sizin gördüklərinizi görmək istədilər, amma görmədilər, eşitdiklərinizi eşitmək istədilər, amma eşitmədilər». **25** Bir qanunşünas İsanı sınamaq məqsədi ilə qalxıb dedi: «Müəllim, əbədi həyatı irs olaraq almaq üçün mən nə etməliyəm?» **(aiōnios g166)** **26** İsa ondan soruşdu: «Qanunda nə yazılıb? Orada nə oxuyursan?» **27** Bu adam İsaya belə cavab verdi: «"Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə, bütün varlığınla, bütün gücünlə və bütün düşüncənlə sev" və "Qonşunu özün kimi sev"». **28** İsa ona dedi: «Sən düz cavab verdin, buna əməl et və yaşayacaqsan». **29** Amma o özünə haqq qazandırmaq üçün İsadan soruşdu: «Bəs mənim qonşum kimdir?» **30** İsa belə cavab verdi: «Bir nəfər Yerusəlimdən Yerixoya gedən yolda quldurların əlinə düşdü. Quldurlar onu soyundurub döydülər və yarımcan halda qoyub getdilər. **31** Təsadüfən o yoldan bir kahin enirdi. Bu adamı görən kimi yolun o biri tərəfi ilə keçib getdi. **32** Bir Levili də ora yaxınlaşıb o adamı görəndə yolun o biri tərəfi ilə keçib getdi. **33** O yolla gedən bir Samariyalı isə bu adamı görəndə ona rəhmi gəldi. **34** Ona yaxınlaşdı və zeytun yağı ilə şərab tökərək yaralarını sarıdı. Sonra bu adamı öz heyvanına mindirib mehmanxanaya gətirdi və ona qayğı göstərdi. **35** Ertəsi gün o, iki dinar çıxarıb mehmanxana sahibinə verərək dedi: "Onun qayğısını çək. Əgər bundan da çox xərcin çıxsa, mən geri qayıdanda sənə verərəm". **36** Səncə bu üç nəfərdən hansı quldurların əlinə düşən adamın qonşusu idi?» **37** Qanunşünas cavab

verdi: «Ona mərhəmət göstərən». İsa da ona dedi: «Get, sən də elə et». **38** İsa şagirdləri ilə yoluna davam edərkən bir kəndə girdi. Burada Marta adlı bir qadın Onu öz evinə dəvət etdi. **39** Onun Məryəm adlı bir bacısı vardı. O, Rəbbin ayaqları yanında oturub Onun sözünə qulaq asırdı. **40** Marta isə işin çoxluğundan çaşıb-qalmışdı. O, İsaya yaxınlaşıb dedi: «Ya Rəbb! Görmürsən ki, bacım işləri tək mənim üstümə yığıb? Ona de ki, mənə kömək etsin». **41** Rəbb isə ona belə cavab verdi: «Marta, Marta, sən çox şeyin qayğısını çəkib tələşə düşürsən. **42** Yalnız bir şey lazımdır. Məryəm yaxşısını seçdi. Bu da onun əlindən alınmayacaq».

11 İsa bir yerdə dua edirdi. Duasını bitirəndə şagirdlərindən biri Ona dedi: «Ya Rəbb, Yəhya öz şagirdlərinə öyrətdiyi kimi Sən də bizə dua etməyi öyrət». **2** İsa onlara dedi: «Dua edəndə belə deyin: Göylərdə olan Atamız, Adın müqəddəs tutulsun, Padşahlığın gəlsin. Göydə olduğu kimi yerdə də Sənin iradən olsun. **3** Gündəlik çörəyimizi bizə hər gün ver. **4** Bizə borclu olan hər adamı bağışladığımıza görə Bizim günahlarımızı da bağışla. Bizi sınağa çəkmə». **5** Sonra İsa onlara dedi: «Məsələn, sizlərdən birinin bir dostu var. O da gecə yarısı dostunun yanına gedib deyir: "Dostum, mənə üç kömbə çörək borc ver, **6** çünki yanıma dostum gəlib, qabağına qoyacaq heç nəyim yoxdur". **7** Dostu da içəridən belə cavab verir: "Məni narahat etmə. Qapı artıq qıfıllıdır, uşaqlarım yanımda yatıb, mən durub sənə bir şey verə bilmərəm". **8** Sizə deyim ki, o həmin adamla dost olduğu halda vermək istəməsə də, təkidlə xahiş etdiyinə görə qalxıb nə qədər ehtiyacı olsa, ona verəcək. **9** Mən sizə bunu deyirəm: diləyin, sizə veriləcək, axtarın, tapacaqsınız, qapını döyün və sizə açılacaq. **10** Çünki hər diləyən alar, axtaran tapar, qapı döyənə açılar. **11** Aranızdan hansı ata oğlu ondan balıq diləsə, ona balıq yerinə ilan verər? **12** Yaxud yumurta diləsə, ona əqrəb verər? **13** Beləliklə, siz pis olduğunuz halda öz övladlarınıza yaxşı hədiyyələr verməyi bilirsinizsə, göydə olan Atanın Ondan diləyənlərə Müqəddəs Ruhu verəcəyi nə qədər yəqindir!» **14** İsa bir adamdan lal olan bir cini qovurdu. Cin çıxandan sonra lal danışmağa başladı və camaat heyrətləndi. **15** Amma onların bəzisi deyirdi: «O, cinlərin başçısı Baal-Zevulun gücü ilə cinləri qovur». **16** Başqaları isə İsanı sınamaq üçün istədilər ki, göydən gələn bir əlamət göstərsin. **17** Nə düşündüklərini bilən İsa onlara dedi: «Öz daxilindən bölünmüş hər padşahlıq viran qalar və öz içindən bölünmüş ev dağılar. **18** Əgər Şeytan da öz daxilindən bölünübsə, onun padşahlığı necə davam gətirər? Siz də deyirsiniz ki, Mən cinləri Baal-Zevulun gücü ilə qovuram. **19** Əgər Mən cinləri Baal-Zevulun gücü ilə qovuramsa, bəs sizin adamlarınız kimin gücü ilə qovur? Buna görə də onlar sizin hakimləriniz olacaq. **20** Lakin Mən cinləri Allahın qüdrəti ilə qovuramsa, deməli, Allahın Padşahlığı üzərinizə gəlib. **21** Əgər güclü bir adam təpədən-dırnağadək silahlanıb öz evini qoruyursa, onun əmlakı əmin-amanlıqdadır. **22** Amma ondan güclüsü ona hücum edib qalib gələrsə, onda onun güvəndiyi silahları əlindən alıb talan mallarını bölüşdürər. **23** Mənimlə olmayan Mənə qarşıdır və Mənimlə yığmayan dağıdır. **24** Natəmiz ruh adamdan çıxdıqdan sonra quraq yerlərdə dolaşar, rahatlıq axtarar, lakin tapmaz. O zaman deyər: "Çıxdığım evə dönüm". **25** Evə qayıdanda onu süpürülmüş və səliqə-sahman içində görər. **26** Bu vaxt o gedib özündən daha betər yeddi başqa ruhu götürər. Onlar da oraya girib məskunlaşar. Onda bu adamın axırı əvvəlkindən daha pis olar». **27** İsa bunu deyərkən bir qadın camaatın arasından uca səslə Ona dedi: «Səni bətnində daşıyan və Səni əmizdirən nə bəxtiyardır!» **28** Amma İsa dedi: «Daha doğrusu, Allahın kəlamını eşidib ona riayət edənlər nə bəxtiyardır!» **29** Camaat Onun ətrafına yığılanda İsa danışmağa başladı: «İndiki nəsil pis nəsildir. Onlar əlamət axtarır, amma onlara Yunusun əlamətindən başqa heç bir əlamət verilməyəcək. **30** Çünki Yunus Nineva əhalisinə necə bir əlamət oldusa, Bəşər Oğlu da bu nəsil üçün belə olacaq. **31** Cənub mələkəsi qiyamət günündə bu nəslin adamları ilə birgə qalxıb onları məhkum edəcək. Çünki mələkə Süleymanın hikmətli sözlərini dinləmək üçün yer üzünün ucqarlarından gəlmişdi. Budur, Süleymandan daha böyük Olan buradadır. **32** Nineva xalqı qiyamət günündə bu nəsillə birgə qalxıb onu məhkum edəcək. Çünki onlar Yunusun vəzinə görə tövbə etmişdilər. Budur, Yunusdan daha böyük Olan buradadır. **33** Heç kim çırağı yandırıb onu gizli yerə yaxud da qabın altına qoymaz. Əksinə, çıraqdana qoyar ki, içəri girənlər işığı görsünlər. **34** Bədəninin çırağı gözündür. Gözün sağlam olanda bütün bədənin də nurlu olur. Gözün zəif görəndə isə bütün bədənin də qaranlıq olur. **35** Beləliklə, diqqət et ki, səndəki "nur" qaranlıq olmasın. **36** Əgər sənin bütün bədənin nurlu olub heç bir yerdə qaranlıq qalmırsa, çıraq sənə öz nuru ilə işıq saçdığı kimi bədənin də tamamilə nurlu olacaq». **37** İsa bunları deyib qurtaranda fariseylərdən biri Onu evinə yeməyə

dəvət etdi. O da içəri girib süfrəyə oturdu. **38** İsanın yeməkdən əvvəl yuyunmadığını görən farisey heyrətləndi. **39** Lakin Rəbb ona dedi: «İndi siz fariseylər kasanın və boşqabın bayır tərəfini təmizləyirsiniz, lakin daxiliniz soyğunçuluq və pisliklə dolub. **40** Ey ağılsızlar, zahiri yaradanla daxili yaradan eyni deyilmi? **41** Yaxşısı budur ki, qablarınızın içindəkilərini sədəqə verəsiniz, onda sizin üçün hər şey təmiz olar. **42** Vay halınıza, ey fariseylər! Çünki siz nanə, sədəfotu və hər cür göyərtinin onda birini verirsiniz, lakin ədalətə və Allah məhəbbətinə etinasızlıq göstərirsiniz. Amma onda biri verməklə yanaşı bunları da yerinə yetirməli idiniz. **43** Vay halınıza, ey fariseylər! Sinaqoqlarda baş kürsüləri tutmağı və bazar meydanlarında salam almağı sevirsiniz. **44** Vay halınıza! Çünki siz insanların xəbəri olmadan üstündən keçdikləri itmiş qəbirlərə oxşayırsınız». **45** Qanunşünaslardan biri İsaya cavab verdi: «Müəllim, sən bunları deməklə bizi də təhqir edirsən». **46** İsa da belə dedi: «Elə sizin də vay halınıza, ey qanunşünaslar! Çünki adamları ağır yüklərlə yükləyirsiniz, amma özünüz barmağınızın biri ilə də bu yüklərə toxunmursunuz. **47** Vay halınıza! Çünki peyğəmbərlərə məqbərələr tikirsiniz, amma onları sizin ata-babalarınız öldürdülər! **48** Beləliklə, siz ata-babalarınızın etdiklərinə şahidlik edib bəyənirsiniz. Çünki onlar peyğəmbərləri öldürüb, sizsə onlara məqbərələr tikirsiniz. **49** Buna görə də Allahın hikməti belə demişdi: "Mən onlara peyğəmbərlər və həvarilər göndərəcəyəm, onların bəzisini öldürüb, bəzisini isə təqib edəcəklər". **50** Beləcə bu nəsil dünya yaranandan bəri Habilin qanından tutmuş qurbangahla məbədin arasında öldürülmüş Zəkəriyyənin qanına qədər bütün peyğəmbərlərin tökülən qanı üçün məsuliyyət daşıyacaq. Bəli, Mən sizə deyirəm: onun üçün bu nəsil məsuliyyət daşıyacaq. **52** Vay halınıza, ey qanunşünaslar! Çünki bilik qapısının açarlarını götürmüsünüz. Özünüz bu qapıdan girmədiniz, girmək istəyənlərə də mane oldunuz». **53** İsa oradan çıxanda ilahiyyatçılarla fariseylər ona çox təzyiq göstərərək bir çox məsələlər barədə Onu sorğu-suala tutmağa başladılar. **54** Onlar fürsət axtarırdılar ki, İsanın ağzından çıxan bir sözlə Onu tələyə salsınlar.

12 Bu vaxt saysız-hesabsız adam bir-birini sıxışdıra-sıxışdıra oraya yığıldı. İsa əvvəl şagirdlərinə danışmağa başladı: «Fariseylərin mayasından, yəni ikiüzlülükdən özünüzü gözləyin. **2** Elə örtülü bir şey yoxdur ki, aşkara çıxmayacaq və elə gizli bir şey yoxdur ki, bilinməyəcək. **3** Buna görə də qaranlıqda dediyiniz gün işığında eşidiləcək, bağlı qapı arxasında qulağa pıçıldadığınız damlardan bəyan olunacaq. **4** Ey dostlarım, sizə deyirəm: bədəni öldürən və ondan sonra başqa heç nə edə bilməyənlərdən qorxmayın. **5** Amma Kimdən qorxmaq lazım olduğunu sizə göstərim: adamı öldürəndən sonra cəhənnəmə atmağa ixtiyarı olan Allahdan qorxun. Bəli, sizə deyirəm: Ondan qorxun! **(Geenna g1067)** **6** Beş sərçə iki qara pula satılmırmı? Onlardan biri belə, Allahın qarşısında yaddan çıxmır. **7** Sizin başınızdakı saçlar belə, sayılıb. Qorxmayın, siz saysız-hesabsız sərçədən daha dəyərlisiniz. **8** Mən sizə deyirəm: insanlar qarşısında Məni iqrar edən hər kəsi Bəşər Oğlu da Allahın mələkləri qarşısında iqrar edəcək. **9** Amma insanlar önündə Məni inkar edən özü də Allahın mələkləri önündə inkar olunacaq. **10** Bəşər Oğluna qarşı bir söz deyən hər kəs bağışlanacaq; amma Müqəddəs Ruha küfr edən bağışlanmayacaq. **11** Sizi sinaqoqlara, başçıların və hökmdarların qarşısına gətirəndə özünüzü necə müdafiə edəcəyiniz və yaxud nə deyəcəyiniz barədə qayğı çəkməyin. **12** Müqəddəs Ruh sizə o anda nə deməli olduğunuzu öyrədəcək».

13 İzdihamdan bir nəfər İsaya dedi: «Müəllim, qardaşıma de ki, mirası mənimlə bölsün». **14** İsa ona belə cavab verdi: «Ey insan, Məni kim üzərinizə hakim ya vəkil qoyub?» **15** Sonra İsa onlara dedi: «Diqqətli olun, hər cür tamahkarlıqdan özünüzü qoruyun. Çünki insanın həyatı var-yoxunun bolluğundan asılı deyil». **16** İsa onlara bu məsəli danışdı: «Bir varlının torpağı bol məhsul verdi. **17** Bu adam ürəyində düşündü: "Məhsulumu qoymağa yerim yoxdur. Axı nə edim?" **18** Sonra dedi: "Belə edərəm: anbarlarımı söküb daha böyüklərini tikəcəyəm. Bütün taxılımı və malımı oraya yığaram. **19** Canıma deyərəm: ey canım, illərlə kifayət qədər var-dövlət yığmısan. İndi dincəl, ye-iç, kef elə". **20** Amma Allah ona dedi: "Ay axmaq, bu gecə canını səndən alacaqlar. Bəs hazırladığın kimə qalacaq?" **21** Özü üçün xəzinə toplayan, amma Allahın önündə varlı olmayan hər bir insanın axırı da elə olacaq».

22 İsa Öz şagirdlərinə belə dedi: «Buna görə sizə deyirəm: "Nə yeyəcəyik?" deyə canınız üçün, "Nə geyinəcəyik?" deyə bədəniniz üçün qayğı çəkməyin. **23** Can yeməkdən, bədənsə geyinməkdən daha vacibdir. **24** Qarğalara baxın: onlar nə əkir, nə də biçir, nə anbarları, nə də zirzəmiləri var. Amma Allah onları yedizdirir. Siz quşlardan nə qədər qiymətlisiniz! **25** Hansı biriniz qayğı çəkməklə ömrünü bir anlıq belə, uzada bilər? **26** Əgər siz elə balaca şeyi etməyi

bacarmırsınızsa, nə üçün başqa şeylərin qayğısını çəkirsiniz? **27** Zanbaqların necə böyüdüyünə baxın: onlar nə zəhmət çəkir, nə də ip əyirir. Lakin sizə bunu deyirəm ki, bütün cah-calalı içində olan Süleyman belə, bunlardan biri kimi geyinməmişdi. **28** Ey imanı az olanlar, bu gün çöldə olub sabah ocağa atılan otu Allah belə geyindirirsə, sizi geyindirəcəyi nə qədər yəqindir! **29** "Nə yeyəcəyik?", "Nə içəcəyik?" deyə axtarıb narahat olmayın. **30** Çünki dünyadakı bütpərəstlər bütün bu şeyləri axtarırlar. Doğrudan da, Atanız bunlara ehtiyacınız olduğunu bilir. **31** Lakin siz Allahın Padşahlığını axtarın, onda bunlar da sizə əlavə olaraq veriləcək. **32** Qorxma, ey kiçik sürü! Çünki Atanız Padşahlığı sizə verməyi münasib gördü. **33** Əmlakınızı satın və sədəqə verin. Özünüzə köhnəlməyən kisələr, göylərdə tükənməyən xəzinə hazırlayın. Oraya nə oğru gələr, nə də onu güvə yeyər. **34** Çünki xəzinəniz haradadırsa, ürəyiniz də orada olacaq». **35** «Qoy qurşaqlarınız bellərinizdə bağlı və çıraqlarınız yana-yana qalsın. **36** Toy ziyafətindən qayıdan ağasını gözləyən adamlara oxşayın. Onlar ağaları gəlib qapını döyən kimi qapını açmağa hazır olurlar. **37** Nə bəxtiyardır o qullar ki, ağa qayıdanda onları oyaq görür! Sizə doğrusunu deyirəm: o özü qurşaqlanıb qullarını süfrəyə oturdacaq və gəlib onlara xidmət edəcək. **38** Ağa istər gecəyarı, istər ondan gec, səhərə yaxın gəlib qulları oyaq görsə, o qullar necə də bəxtiyardır! **39** Amma bunu bilin ki, əgər evin yiyəsi oğrunun hansı saatda gələcəyini bilsəydi, evinin yarılmasına imkan verməzdi. **40** Beləcə siz də hazır olun, çünki Bəşər Oğlu gözləmədiyiniz vaxt gələcək». **41** Peter dedi: «Ya Rəbb, bu məsəli ancaq bizə danışırsan, yoxsa hamıya?» **42** Rəbb cavab verdi: «Vaxtlı-vaxtında onlara yemək vermək üçün ağasının öz nökərləri üzərinə qoyduğu sadiq və ağıllı idarəçi kimdir? **43** Nə bəxtiyardır o qul ki, ağası evinə qayıdanda onu iş başında görür! **44** Sizə həqiqəti deyirəm: ağası bu qula bütün əmlakı üzərində idarəçiliyi tapşıracaq. **45** Amma həmin qul ürəyində "ağam gec gələcək" deyərsə, başqa nökər və qarabaşları döyməyə, yeyib-içməyə, sərxoşluğa uymağa başlayarsa, **46** o qulun ağası onun gözləmədiyi gün və ağlına gəlmədiyi vaxt gələcək, ona ağır cəza verəcək və onu sədaqətsizlərlə bir yerdə saxlayacaq. **47** Ağasının istəyini bilib hazır olmayan və onun istəyinə əməl etməyən qul çox döyüləcək. **48** Bilməyib o cəzaya layiq iş görənsə az döyüləcək. Kimə çox verilibsə, ondan çox da istəniləcək. Kimə çox tapşırılıbsa, ondan daha çox tələb olunacaq. **49** Mən yer üzünə od yağdırmağa gəlmişəm. Kaş ki bu od artıq alışıb-yanaydı! **50** Mənim alacağım bir vəftiz var. Bu vəftiz yerinə yetib qurtaranadək nə qədər sıxıntı çəkməliyəm! **51** Siz düşünürsünüz ki, Mən yer üzünə sülh gətirməyə gəlmişəm? Xeyr, sizə deyirəm ki, Mən ayrılıq gətirməyə gəlmişəm! **52** Çünki bundan sonra bir evdə yaşayan beş nəfər bir-birindən ayrılaraq üç nəfərə qarşı iki nəfər, iki nəfərə qarşı üç nəfər olacaq. **53** Çünki ata oğlundan, oğul atasından, ana qızından, qız anasından, qayınana gəlinindən, gəlin də qayınanasından ayrılacaq». **54** İsa camaata bunu da dedi: «Siz qərb tərəfdən qalxan buludu görəndə dərhal "yağış yağacaq" deyirsiniz, bu da olur. **55** Cənub küləyinin əsməsini görəndə "qızmar isti olacaq" deyirsiniz, bu da olur. **56** Ey ikiüzlülər, yer üzünün və göyün görünüşünü seçə bilirsiniz, bəs onda nə üçün indiki zamanı seçə bilmirsiniz? **57** Nə üçün düzgün olan şeyə özünüz qərar vermirsiniz? **58** Səni ittiham edənlə birgə hakimin yanına gedəndə yolda ikən onunla barışmağa çalış. Yoxsa səni hakimin qabağına sürüyər, hakimsə məhkəmə icraçısına ötürər, o da səni zindana atar. **59** Sənə bunu deyirəm: axırıncı qəpik-quruşunu verməyincə oradan əsla çıxmayacaqsan».

13 Bu vaxt orada olan bəzi adamlar İsaya xəbər verdilər ki, Pilat bəzi Qalileyalıların qanını kəsdikləri qurbanların qanına qatmışdı. **2** İsa buna belə cavab verdi: «Siz elə bilirsiniz ki, bu aqibətə uğramış Qalileyalılar bütün digər Qalileyalılardan daha betər günahlı idilər? **3** Xeyr, Mən sizə deyirəm: tövbə etməsəniz, hamınız onlar kimi məhv olacaqsınız. **4** Yaxud Şiloah qülləsi on səkkiz adamın üstünə aşıb onları öldürəndə onların Yerusəlim sakinlərinin hamısından təqsirkar olduqlarını fikirləşirsiniz? **5** Xeyr, Mən sizə deyirəm: tövbə etməsəniz, hamınız onlar kimi məhv olacaqsınız». **6** Sonra İsa bu məsəli danışdı: «Bir adamın bağında bir əncir ağacı əkilmişdi. Bu adam gəlib ağacda meyvə axtardı, amma tapmadı. **7** O, bağbana dedi: "Bura bax, üç ildir ki, mən gəlib bu əncir ağacında meyvə axtarıram, amma tapmıram. Onu kəs! Nə üçün bu ağac əbəs yerə torpağı tutur?" **8** Bağbansa cavabında belə dedi: "Ağa, bir il də buna əl dəymə. Mən onu belləyib dövrəsinə peyin tökərəm. **9** Gələn il bu ağac meyvə gətirsə, yaxşıdır, yox, gətirməsə, onu kəsərsən"». **10** İsa bir dəfə Şənbə günü sinaqoqlardan birində təlim öyrədirdi. **11** Orada on səkkiz il daxilində xəstəlik ruhu olan beli bükülmüş bir qadın var idi. O, belini heç düzəldə bilmirdi. **12** İsa bu qadını görəndə çağırıb dedi: «Ey qadın, sən azarından azad oldun». **13** İsa əllərini qadının üstünə qoyanda

o dərhal dikəlib Allahı izzətləndirməyə başladı. **14** Amma sinaqoqun rəisi İsanın Şənbə günü şəfa verdiyinə hiddətlənib camaata belə xitab etdi: «İş görmək üçün altı gün var, o günlər gəlin və şəfa alın, Şənbə günü yox». **15** Rəbb isə ona belə cavab verdi: «Ey ikiüzlülər, sizlərdən hər biriniz Şənbə günündə öz öküzünün ya eşşəyinin bağını açıb tövlədən su içməyə aparmırmı? **16** İbrahimin qızı olan bu qadını da on səkkiz il ərzində Şeytan buxovlamışdı. Şənbə günü bu qadının buxovlarını açmaq lazım deyildimi?» **17** İsa bunları deyəndə Ona qarşı çıxanlar hamısı utandı. Camaatın hamısı isə Onun etdiyi bütün izzətli işlərinə görə sevinirdi. **18** Sonra İsa dedi: «Allahın Padşahlığı nəyə bənzəyir? Onu nəyə bənzədim? **19** O, bir adamın bağçasına əkdiyi xardal toxumuna bənzəyir. O toxum böyüyüb ağac olur. Göydə uçan quşlar onun budaqlarında yuva qurur». **20** İsa yenə dedi: «Allahın Padşahlığını nəyə bənzədim? **21** O, xəmir mayasına bənzəyir. Qadın onu götürüb üç kisə una qarışdırıb bütün xəmir acıyanadək saxlayır». **22** İsa şəhər və kəndləri gəzib təlim öyrədərək Yerusəlimə tərəf gedirdi. **23** Bir nəfər Ondan soruşdu: «Ya Rəbb, xilas tapanların sayı az olacaqmı?» İsa onlara belə cavab verdi: **24** «Dar qapıdan girməyə çalışın. Sizə bunu deyirəm: çoxları bu qapıdan girməyə can atacaq, amma girə bilməyəcək. **25** Ev yiyəsi durub qapını bağlayandan sonra siz bayırda durub qapını döyərək deyəcəksiniz: "Ey ağam, bizə qapını aç!" O isə cavabında sizə deyəcək: "Mən sizin haradan gəldiyinizi bilmirəm!" **26** Siz o vaxt belə deyəcəksiniz: "Biz Sənin qarşında yeyib-içmişik. Sən bizim küçələrdə öyrədirdin". **27** O isə sizə deyəcək: "Ey haqsızlıq edənlərin hamısı, Mən sizin haradan gəldiyinizi bilmirəm, Məndən uzaq olun!" **28** İbrahimi, İshaqı, Yaqubu və bütün peyğəmbərləri Allahın Padşahlığında, özünüzü isə bayıra atılmış görəndə aranızda ağlaşma və diş qıcırtısı olacaq. **29** Adamlar şərqdən, qərbdən, şimaldan, cənubdan gələcək və Allahın Padşahlığında süfrəyə oturacaq. **30** Budur, elə axırıncılar var ki, birinci olacaq, elə birincilər var ki, axırıncı olacaq». **31** O zaman bəzi fariseylər gəlib İsaya dedilər: «Buradan çıx get, çünki Hirod Səni öldürmək istəyir». **32** İsa onlara dedi: «Gedin o tülküyə deyin: "Budur, Mən bu gün və sabah cinləri qovub camaatı sağaldacağam və üçüncü gün işimi bitirəcəyəm". **33** Yenə də bu gün, sabah və o biri gün yoluma davam etməliyəm. Çünki peyğəmbər Yerusəlimdən kənarda öldürülə bilməz! **34** Ey Yerusəlim, Yerusəlim! Peyğəmbərləri öldürən və ora göndərilənləri daşqalaq edən şəhər! Toyuq cücələrini qanadları altına yığan kimi Mən də dəfələrlə sənin övladlarını yığmaq istədim, sizsə istəmədiniz! **35** Baxın, eviniz viran qalır. Mən sizə bunu deyirəm: "Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun!" deyənə qədər Məni bir daha görməyəcəksiniz».

14 Bir Şənbə günü İsa farisey rəhbərlərinin birinin evinə çörək yeməyə getdi. Hamı Ona göz qoyurdu. **2** Onun qarşısında hidropos xəstəliyinə tutulmuş bir adam var idi. **3** İsa qanunşünas və fariseylərə xitab edərək soruşdu: «Şənbə günü insanlara şəfa verməyə icazə var ya yox?» **4** Amma onlar dinmirdi. İsa o adama əli ilə toxundu, onu sağaltdı və buraxdı. **5** İsa onlara dedi: «Sizlərdən kimin oğlu yaxud öküzü Şənbə günü quyuya düşsə, onu dərhal oradan dartıb çıxarmaz?» **6** Onlar İsanın bu sualına cavab verə bilmədilər. **7** İsa fikir verdi ki, dəvət olunanlar yuxarı başda oturmağı seçdilər. Onlara belə bir məsəl söylədi: **8** «Bir nəfər səni toya dəvət edirsə, yuxarı başda oturma. Bəlkə ev yiyəsinin səndən də hörmətli bir qonağı var. **9** İkinizi də toya dəvət edən gəlib sənə "bu adama yer ver" desə, sən xəcalət içində aşağı başda əyləşməli olarsan. **10** Amma dəvət olunanda gedib ən aşağı başda otur ki, səni dəvət edən adam gəlib sənə "Dostum! Yuxarı başa keç" desin; o zaman səninlə birgə oturanların hamısının qarşısında hörmət qazanarsan. **11** Çünki özünü yüksəldən hər kəs aşağı tutulacaq, özünü aşağı tutansa yüksəldiləcək». **12** İsa Onu dəvət edənə də dedi: «Günorta yaxud axşam yeməyi verdiyin vaxt öz dostlarını, qardaşlarını, qohumlarını, dövlətli qonşularını dəvət etmə ki, onlar da səni çağıraraq sənə əvəzini versin. **13** Amma qonaqlıq verəndə yoxsulları, əlilləri, topalları, korları çağır. **14** Onda onlar sənə əvəzini verə bilmədiyinə görə sən bəxtiyar olacaqsan. Çünki salehlər dirildiyi zaman sənə əvəz veriləcək». **15** Süfrəyə oturanlardan biri bunu eşidib İsaya dedi: «Allahın Padşahlığında çörək yeyən nə bəxtiyardır!» **16** Amma İsa ona dedi: «Bir adam böyük ziyafət hazırladı və oraya çoxlu qonaq çağırdı. **17** Yemək vaxtı gələndə öz qulunu dəvət olunanların yanına göndərdi ki, onlara desin: "Buyurun, indi hər şey hazırdır". **18** Amma hamı birdən üzr istəməyə başladı. Birincisi ona dedi: "Mən bir torpaq sahəsi almışam, gedib ona baxmalıyam. Səndən xahiş edirəm, məni bağışla". **19** Digəri isə dedi: "Mən beş cüt öküz satın almışam və onları yoxlamağa gedirəm. Səndən xahiş edirəm, məni bağışla". **20** Üçüncüsü dedi: "Mən təzə evlənmişəm, buna görə də gələ bilmərəm". **21** Qul qayıdıb bu şeyləri

ağasına bildirdi. O zaman ev yiyəsi qəzəblənib quluna dedi: “Qaç, şəhərin küçə və tinlərində olan yoxsulları, əlilləri, korları və topalları buraya gətir”. **22** Qul isə dedi: “Ağa, sənin əmrin yerinə yetirildi, hələ artıq yer də qalıb”. **23** Ağası quluna dedi: “Get, bütün yolları və çəpərləri gəz. Evim dolsun deyə adamları gəlməyə vadar et. **24** Sizə bunu deyirəm: ilk dəvət olunanların heç biri mənim ziyafətimdən dadmayacaq”». **25** İsa ilə birlikdə böyük izdiham yol gedirdi. İsa dönüb onlara dedi: **26** «Kim Mənim yanıma gəlib ata-anasını, arvad-uşaqlarını, bacı-qardaşlarını, hətta öz həyatını Məndən üstün tutsa, Mənim şagirdim ola bilməz. **27** Öz çarmıxını daşıyıb ardımca gəlməyən kəs də Mənim şagirdim ola bilməz. **28** Sizlərdən kimsə bir qüllə tikmək istəyirsə, əvvəlcə oturub onun xərclərini hesablamaz ki, görsün onu qurtarmaq üçün pulu çatacaq ya yox? **29** Çünki qüllənin təməlini qoyub işi qurtara bilməsə, bunu görənlərin hamısı onu ələ salıb deyəcək: **30** “Bu adam tikintiyə başlayıb qurtara bilmədi”. **31** Yaxud da hansı padşah başqa padşahla müharibəyə gedəndə üstünə iyirmi min əsgərlə gələnə qarşı on min əsgərlə durmağa qadir olmağı əvvəlcə oturub götür-qoy eləməz? **32** Əgər padşah buna qadir deyilsə, o biri padşahın hələ uzaqda olduğu vaxt elçilər göndərib sülh müqaviləsi bağlamaq istəyər. **33** Eyni tərzdə sizdən hər biriniz bütün əmlakından əl çəkməsə, Mənim şagirdim ola bilməz. **34** Duz yaxşı şeydir, amma əgər duz öz dadını itirərsə, ona nə ilə dad verilə bilər? **35** O nə torpağa yarayar, nə də peyinə. Onu çölə atarlar. Eşitməyə qulağı olan eşitsin!»

15 Bütün vergiyığanlar və günahkarlar İsanı dinləmək üçün Ona yaxınlaşırdılar. **2** Fariseylər və ilahiyyatçılar isə «bu adam günahkarları qəbul edir və onlarla yemək yeyir» deyə deyinirdilər. **3** Amma İsa onlara bu məsəli çəkdi: **4** «Sizlərdən birinin yüz qoyunu olsa və onlardan birini itirsə, doxsan doqquzunu çöldə qoyub itmiş qoyunu tapanadək onu axtarmazmı? **5** Tapanda isə onu sevinclə çiyinlərinə qoyar. **6** Evə gələndə öz dostlarını və qonşularını çağırıb belə deyər: “Mənimlə birlikdə sevinin, itmiş qoyunumu tapmışam!” **7** Sizə bunu deyirəm: beləcə də göydə tövbə edən bircə günahkara görə tövbəyə ehtiyacı olmayan doxsan doqquz saleh insan üçün olduğundan daha çox sevinc olacaq. **8** Yaxud on dirhəmi olan hansı bir qadın bir dirhəmini itirsə, çıraq yandırıb evi süpürərək onu tapanadək diqqətlə axtarmaz? **9** Tapanda öz rəfiqələrini və qonşularını çağırıb deyər: “Mənimlə birlikdə sevinin, itirdiyim dirhəmi tapmışam!” **10** Sizə bunu deyirəm: Allahın mələklərinin önündə də tövbə edən bir günahkara görə sevinc olur». **11** İsa bunu da danışdı: «Bir adamın iki oğlu var idi. **12** Oğlanlardan kiçiyi atasına dedi: “Ata! Var-dövlətindən payıma düşəni mənə ver”. Atası da varını onların arasında bölüşdürdü. **13** Bir neçə gün sonra kiçik oğul nəyi vardısa, yığıb uzaq bir diyara yollandı. Orada pozğun həyat sürüb var-dövlətini heç-puç etdi. **14** Oğlan hər şeyini xərclədikdən sonra o ölkədə böyük bir aclıq oldu. O korluq çəkməyə başladı. **15** Buna görə də oğlan gedib o ölkənin sakinlərindən birinin yanında iş tapdı. Bu adam onu öz otlaqlarına donuz otarmağa göndərdi. **16** Oğlan donuzların yediyi keçibuynuzu qabıqları ilə qarnını doydurmağa şad olardı. Amma heç kim ona bir şey vermirdi. **17** Onda oğlan özünə gəlib dedi: “Atamın nə qədər muzdlu işçisi var, hamısının da doyunca yeməyə çörəyi var. Mənsə burada acından ölürəm! **18** Durub atamın yanına gedəcəyəm və ona deyəcəyəm: ‹Ata, mən göyə və sənə qarşı günah etdim. **19** Mən artıq sənin oğlun adlanmağa layiq deyiləm. Məni öz muzdlu işçilərinin biri kimi qəbul et›”. **20** O durub öz atasının yanına getdi. Oğul hələ uzaqda ikən atası onu gördü. Ona rəhmi gəldi və qaçıb onun boynuna sarıldı və öpdü. **21** Oğul dedi: “Ata! Mən göyə və sənə qarşı günah etdim. Mən artıq sənin oğlun adlanmağa layiq deyiləm”. **22** Atası isə öz qullarına dedi: “Tez olun, ən gözəl xalat gətirin və onu geyindirin. Barmağına üzük və ayaqlarına çarıq taxın. **23** Kökəldilmiş dananı gətirin, kəsin: gəlin yeyib-şadlanaq! **24** Çünki bu oğlum ölmüşdü, yenə həyata qayıtdı. O itmişdi, tapıldı”. Beləliklə, şadlıq etməyə başladılar. **25** Atanın böyük oğlu isə tarlada idi. Qayıdaraq evə yaxınlaşanda çalğı və rəqs səsləri eşitdi. **26** O, nökərlərdən birini yanına çağırıb soruşdu: “Bu nədir?” **27** Nökər ona dedi: “Qardaşın qayıdıb. Atan da onun sağ-salamat qayıtmasına görə kökəldilmiş dananı kəsib”. **28** Böyük oğul isə hirsləndi və içəri girmək istəmədi. Atası bayıra çıxıb ona yalvardı. **29** Amma o, atasına belə cavab verdi: “Bax neçə ildir ki, sənin üçün qul kimi işləyirəm. Heç zaman sənin əmrindən çıxmamışam. Amma mənə heç vaxt bir oğlağı belə, qıymadın ki, dostlarımla şadlıq edim. **30** Bu oğlunsa sənin bütün varını fahişə qadınlara sərf edib. Amma o qayıdanda sən onun üçün kökəldilmiş dananı kəsdin”. **31** Atası isə ona dedi: “Oğlum, axı sən həmişə mənimləsən və bütün varım sənindir. **32** Lakin sevinmək və şadlanmaq lazımdır. Çünki sənin bu qardaşın ölmüşdü, həyata qayıtdı. O itmişdi, tapıldı!”»

16 İsa şagirdlərə bunları danışdı: «Varlı bir adamın idarəçisi var idi. Ona xəbər çatdırıldı ki, idarəçi onun əmlakını israf edir. **2** Varlı adam onu yanına çağırıb dedi: "Bu nədir, sənin haqqında mən nələr eşidirəm? Mənə idarəçiliyinin hesabatını ver. Sən artıq idarəçi ola bilməzsən". **3** İdarəçi öz-özünə dedi: "Mən nə edəcəyəm? Ağam idarəçiliyi əlimdən alır. Torpaq belləməyə gücüm yoxdur, dilənməkdən də utanıram. **4** İşdən qovulanda məni öz evlərinə qəbul etsinlər deyə nə edəcəyimi bilirəm". **5** Ona görə də öz ağasına borclu olanları bir-bir çağırıb birincisinə dedi: "Mənim ağama nə qədər borclusan?" **6** O "yüz bat zeytun yağı" dedi. İdarəçi ona dedi: "Öz qəbzini götür, otur və tez yaz: əlli". **7** Sonra o birisinə dedi: "Bəs sənin nə qədər borcun var?" O cavab verdi: "Yüz kor buğda". İdarəçi ona dedi: "Öz qəbzini götür və yaz: səksən". **8** Ağası haqsızlıq edən idarəçini fərasətli hərəkət etdiyinə görə təriflədi. Çünki bu dövrün övladları öz nəsilləri ilə münasibətlərində nur övladlarından daha fərasətlidir. **(aiōn g165)** **9** Mən sizə bunu deyirəm: haqsız qazanc olan sərvətlə özünüzə dostlar qazanın ki, bu sərvət yox olduqda siz əbədi məskənlərə qəbul olunasınız. **(aiōnios g166)** **10** Ən balaca bir işdə sadiq olan kəs böyük işdə də sadiqdir, ən balaca bir işdə haqsız olansa böyük işdə də haqsızdır. **11** Beləliklə, əgər siz haqsız sərvətdən istifadə etməkdə sadiq olmadınızsa, əsl var-dövləti sizə kim əmanət edər? **12** Əgər başqasının malından istifadə etməkdə sadiq olmadınızsa, öz malınızı sizə kim verər? **13** Heç bir nökər iki ağaya qulluq edə bilməz. Çünki ya birinə nifrət edib o birisini sevəcək ya da birinə bağlı qalıb o birisinə isə xor baxacaq. Siz həm Allaha, həm də sərvətə qulluq edə bilməzsiniz». **14** Fariseylər pulpərəst olduqları üçün bütün bu sözləri eşidib İsaya istehza ilə baxdılar. **15** İsa da onlara belə dedi: «İnsanların qarşısında özünüzü saleh göstərən sizsiniz, amma Allah sizin ürəyinizi bilir. Çünki insanlar arasında uca tutulan şey Allah qarşısında iyrənclikdir. **16** Qanun və Peyğəmbərlər Yəhyanın gəlişinə qədər idi. O vaxtdan bəri Allahın Padşahlığının Müjdəsi yayılır və hər kəs oraya zorla girməyə çalışır. **17** Amma göyün və yerin keçib getməsi Qanundan bir nöqtənin düşməsindən daha asandır. **18** Arvadını boşayıb başqası ilə evlənən hər kəs zina edir. Ərindən boşanmış qadınla evlənən də zina edir. **19** Varlı bir adam var idi. O, tünd qırmızı və incə kətandan paltar geyərdi və hər gün cah-calal içində kef edərdi. **20** Bütün bədəni yaralı olan Lazar adlı yoxsul bir adam da var idi. O, varlı adamın qapısı ağzına gətirilib uzanmışdı. **21** Lazar varlı adamın süfrəsindən tökülən qırıntılarla qarnını doydurmaq arzusunda idi. İtlər də gəlib onun yaralarını yalayırdı. **22** Bir gün yoxsul adam öldü və mələklər onu İbrahimin qucağına apardı. Varlı adam da öldü və dəfn edildi. **23** Varlı adam ölülər diyarında iztirab çəkəndə gözlərini qaldırıb uzaqda İbrahimi və onun qucağında Lazarı gördü. **(Hadēs g86)** **24** O uca səslə dedi: "Ey İbrahim ata, mənə rəhm et! Lazarı göndər, barmağının ucunu suya batırıb mənim dilimi sərinlətsin, çünki mən bu alov içində əzab çəkirəm". **25** Lakin İbrahim dedi: "Oğlum, yadına sal ki, sən öz həyatında yaxşı şeyləri, Lazar isə pis şeyləri almışdır. İndi isə o, təsəlli tapır, amma sən əzab çəkirsən. **26** Üstəlik, sizinlə bizim aramıza böyük bir uçurum qoyulmuşdur ki, nə buradan sizin tərəfinizə keçmək istəyənlər keçə bilir, nə də oradan bizim yanımıza gələ bilirlər". **27** Varlı adam dedi: "Ata, elə isə yalvarıram sənə, Lazarı atamın evinə göndər. **28** Çünki beş qardaşım var. Qoy onlara xəbərdarlıq etsin ki, onlar da bu iztirab yerinə gəlməsinlər". **29** İbrahim ona dedi: "Onlarda Musanın və Peyğəmbərlərin sözləri var. Qoy onlara qulaq assınlar". **30** Varlı adamsa dedi: "Xeyr, İbrahim ata! Əgər ölülərdən biri onların yanına gəlsə, onlar tövbə edərlər". **31** Onda İbrahim ona dedi: "Əgər onlar Musaya və Peyğəmbərlərə qulaq asmırlarsa, ölülərdən biri dirilsə belə, inanmazlar"».

17 İsa şagirdlərinə belə dedi: «İnsanları pis yola çəkən şeylər mütləq olur. Amma vay o adamın halına ki, bunların baisidir! **2** Bu kiçiklərdən birini pis yola çəkməkdənsə öz boynuna böyük bir dəyirman daşı asıb dənizə atılmaq onun üçün daha yaxşı olar. **3** Özünüzə fikir verin. Əgər qardaşın sənə qarşı günah edərsə, ona xəbərdarlıq et. Əgər o tövbə edərsə, onu bağışla. **4** Əgər gündə yeddi dəfə sənə qarşı günah etsə və gündə yeddi dəfə yanına gəlib sənə "tövbə edirəm" deyərsə, onu bağışla». **5** Həvarilər Rəbbə dedilər: «İmanımızı artır!» **6** Rəbb onlara belə dedi: «Bir xardal toxumu qədər imanınız olsaydı, bu tut ağacına "Kökündən çıx və dənizdə əkil!" deyərdiniz, o da sizin sözünüzə baxardı. **7** Sizlərdən hansı biriniz cütçülük və yaxud çobanlıq edən bir qula tarladan qayıdanda "tez ol, gəl süfrəyə otur" deyər? **8** Əksinə, ona "axşam yeməyimi hazırla və qurşanıb mənə xidmət et ki, mən yeyib-içim, sonra da sən özün ye-iç" deməzmi? **9** Əmrlərini yerinə yetirdiyi üçün o, qula təşəkkür edərmi? **10** Beləcə siz də sizə əmr olunanların hamısını yerinə yetirəndən

sonra deyin: “Biz dəyərsiz qullarıq, çünki görməli olduğumuz işləri etmişik”». **11** İsa Yerusəlimə doğru yolunu davam edərkən Samariya ilə Qalileya arasındakı sərhəddən keçirdi. **12** Kəndlərin birinə girəndə Onu on nəfər cüzamlı kişi qarşıladı. Onlar uzaqda durub **13** ucadan çığırdılar: «İsa, Ustad, bizə rəhm et!» **14** İsa onları görüb «gedin, özünüzü kahinlərə göstərin» dedi. Onlar yol gedə-gedə pak oldular. **15** Onlardan biri isə sağaldığını görəndə uca səslə Allahı izzətləndirərək qayıtdı. **16** O üzüstə İsanın ayaqlarına düşərək Ona təşəkkür etdi. Bu adam Samariyalı idi. **17** Onda İsa dedi: «Pak olanlar on nəfər deyildimi? Bəs qalan doqquz adam haradadır? **18** Bu yadellidən savayı geri dönüb Allaha izzət verən olmadımı?» **19** Sonra o adama dedi: «Ayağa qalx, get. İmanın səni xilas etdi». **20** Fariseylər İsadan «Allahın Padşahlığı nə zaman gələcək?» deyə soruşanda İsa onlara cavab verdi: «Allahın Padşahlığı müşahidə ilə gəlməz. **21** Adamlar “bax, o buradadır” yaxud “oradadır” deməyəcəklər, çünki budur, Allahın Padşahlığı sizin daxilinizdədir». **22** İsa şagirdlərə də belə dedi: «Elə günlər gələcək ki, Bəşər Oğlunun günlərindən birini görməyi arzulayacaqsınız, amma görməyəcəksiniz. **23** Adamlar sizə “bax, O oradadır” yaxud “bax, buradadır” deyəcək. Gedib onların arxasınca düşməyin! **24** Çünki şimşək göyün bir kənarında çaxıb o biri kənarına qədər necə parlayırsa, Bəşər Oğlu da Öz günündə elə olacaq. **25** Amma əvvəlcə O, çox əzab çəkməli və indiki nəslin adamları tərəfindən rədd olunmalıdır. **26** Nuhun günlərində necə idisə, Bəşər Oğlunun günlərində də elə olacaq. **27** Nuhun gəmiyə girdiyi günə qədər insanlar yeyib-içir, evlənir, ərə gedirdi. Sonra daşqın gəlib hamısını məhv etdi. **28** Lutun günlərində də belə idi: insanlar yeyib-içir, alıb-satır, əkir, tikirdi. **29** Lakin Lut Sodomdan çıxdığı gün göydən od və kükürd yağdı və hamısını məhv etdi. **30** Bəşər Oğlunun zühur edəcəyi gündə də belə olacaq. **31** O gündə özü damda, əşyası isə evin içində olan adam onları götürmək üçün aşağı enməsin. Eləcə də tarlada olan geri qayıtmasın. **32** Lutun arvadını yadınıza salın! **33** Kim canını qorumaq istəsə, onu itirəcək, amma kim canını itirsə, onu yaşadacaq. **34** Sizə deyirəm: o gecə bir yataqda olan iki nəfərdən biri götürüləcək, o biri isə qalacaq. **35** Birlikdə dən üyüdən iki qadından biri götürüləcək, o biri isə qalacaq». **37** Ona müraciət edib dedilər: «Ya Rəbb, bu hadisələr harada olacaq?» O isə onlara dedi: «Leş haradadırsa, kərkəslər də orada toplaşar».

18 İsa şagirdlərinə daim dua etmək və heç ruhdan düşməmək lazım olduğu barədə bir məsəl çəkdi. **2** O dedi: «Bir şəhərdə Allahdan qorxmayan və adamlara hörmət etməyən bir hakim var idi. **3** Elə həmin şəhərdə bir dul qadın da var idi. Qadın hey onun yanına gələrək deyərdi: “Rəqibimlə olan işimdə mənim haqqımı qoru”. **4** Amma hakim bir müddət bunu etmək istəmədi, sonra isə öz-özünə dedi: “Hərçənd mən nə Allahdan qorxur, nə də adamlara hörmət edirəm, **5** bu qadın mənim zəhləmi tökdüyü üçün onun haqqını qoruyum ki, bir də gəlib baş-qulağımı aparmasın”». **6** Rəbb sözünə belə davam etdi: «Ədalətsiz hakimin nə dediyini dinləyin. **7** Məgər Allah Öz seçdiklərini, gecə-gündüz Ondan imdad istəyənlərin haqqını qorumayacaqmı? Onları çox gözlədəcəkmi? **8** Sizə bunu deyirəm: tezliklə onların haqqını qoruyacaq. Bəs Bəşər Oğlu gələndə yer üzündə iman tapacaqmı?» **9** Özlərinin saleh olduğuna güvənib başqalarına xor baxan bəziləri üçün də İsa belə bir məsəl çəkdi: **10** «Biri farisey, digəri isə vergiyığan olan iki nəfər dua etmək üçün məbədə girdi. **11** Farisey ayaq üstə durub öz-özünə belə dua edirdi: “Ya Allah, Sənə şükürlər olsun ki, mən başqaları kimi soyğunçu, haqsız, zinakar ya da bu vergiyığan kimi deyiləm. **12** Həftədə iki dəfə oruc tuturam, bütün qazandığımın onda birini verirəm”. **13** Vergiyığan isə uzaqda durub gözlərini göyə qaldırmağa belə, cəsarət etmirdi, amma sinəsinə vurub hey deyirdi: “Ya Allah! Mən günahkara rəhm et!” **14** Sizə deyirəm ki, o farisey yox, vergiyığan evinə saleh sayılaraq getdi. Çünki özünü yüksəldən hər kəs aşağı tutulacaq, özünü aşağı tutansa yüksəldiləcək». **15** Adamlar körpələri də İsanın yanına gətirirdilər ki, İsa onlara toxunsun. Bunu görən şagirdlərsə onlara qadağan etdilər. **16** Amma İsa uşaqları yanına çağırıb dedi: «Uşaqları buraxın, qoy Mənim yanıma gəlsinlər! Onlara mane olmayın! Çünki Allahın Padşahlığı belələrinə məxsusdur. **17** Sizə doğrusunu deyirəm: kim Allahın Padşahlığını bir uşaq kimi qəbul etməsə, oraya əsla daxil ola bilməz». **18** Rəhbərlərdən biri İsadan soruşdu: «Ey yaxşı Müəllim, mən nə etməliyəm ki, əbədi həyatı irs olaraq alım?» **(aiōnios g166)** **19** İsa ona dedi: «Mənə niyə yaxşı deyirsən? Tək Allahdan başqa yaxşısı yoxdur. **20** Onun əmrlərini bilirsən: “Zina etmə. Qətl etmə. Oğurluq etmə. Yalandan şahidlik etmə. Ata-anana hörmət et”». **21** Bu adamsa dedi: «Bunların hamısına gəncliyimdən bəri riayət edirəm». **22** İsa bunu eşidib ona dedi: «Sənin bir şeyin çatışmır: nəyin varsa, satıb yoxsullara payla. Onda göylərdə xəzinən olacaq. Sonra qayıt, Mənim ardımca gəl». **23** Amma bu sözləri eşitdikdə həmin adamı dərin kədər bürüdü, çünki çox varlı

idi. **24** İsa onun dərindən kədərləndiyini görəndə dedi: «Var-dövləti olanların Allahın Padşahlığına daxil olması nə qədər çətindir! **25** Doğrudan da, dəvənin iynə gözündən keçməsi varlı adamın Allahın Padşahlığına daxil olmasından asandır». **26** Bunları eşidənlər dedilər: «Elə isə, kim xilas ola bilər?» **27** O isə dedi: «İnsan üçün qeyri-mümkün olan, Allah üçün mümkündür». **28** Peter isə dedi: «Bax biz hər şeyi qoyub Sənin ardınca gəlmişik». **29** İsa onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: Allahın Padşahlığı uğrunda ya evini ya arvadını ya bacı-qardaşlarını ya ata-anasını və yaxud uşaqlarını atan elə bir kəs yoxdur ki, **30** bu dövrdə bundan neçə qat artıq, gələcək dövrdə isə əbədi həyat almasın». **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** İsa On İki şagirdi kənara çəkib onlara dedi: «Bax Yerusəlimə qalxırıq, Bəşər Oğlu üçün peyğəmbərlər vasitəsilə yazılanların hamısı tam yerinə yetəcək. **32** Çünki O, başqa millətlərə təslim ediləcək. Onlar Onu ələ salıb təhqir edəcək, Ona tüpürəcək **33** və qamçılayıb öldürəcəklər. O, üçüncü gün diriləcək». **34** Amma şagirdlər bu sözlərdən heç bir şey başa düşmədilər. Bu sözlər onlar üçün gizli saxlandı və onlar deyilənləri anlamırdılar. **35** İsa Yerixoya yaxınlaşanda bir kor adam yol kənarında oturub dilənirdi. **36** Yanından çoxlu adamın keçdiyini eşitdikdə soruşdu: «Nə olub?» **37** Ona xəbər verdilər: «Nazaretli İsa buradan keçir». **38** Onda o qışqırdı: «Ey Davud Oğlu İsa! Mənə rəhm elə!» **39** Qabaqda gedənlər ona qadağan edib susdurmaq istəsələr də, o «Ey Davud Oğlu! Mənə rəhm elə!» deyə daha ucadan bağırdı. **40** İsa dayanıb əmr etdi ki, onu yanına gətirsinlər. Adam yaxınlaşarkən İsa ondan soruşdu: **41** «Nə istəyirsən, sənin üçün edim?» O dedi: «Ya Rəbb, gözlərim açılsın». **42** İsa ona dedi: «Qoy gözlərin açılsın, imanın səni xilas etdi». **43** Həmin an bu adamın gözləri açıldı və o, Allahı izzətləndirərək İsanın ardınca getdi. Bunu görən bütün xalq Allaha həmdlər etdi.

19 İsa Yerixoya daxil olub oradan keçirdi. **2** Orada vergiyığanların rəisi olan Zakkay adlı varlı bir adam var idi. **3** İsanın kim olduğunu görməyə can atırdı. Amma balacaboy olduğuna görə izdihamın arasından Onu görə bilmirdi. **4** İsanı görmək üçün irəliyə qaçıb bir firon ənciri ağacına dırmaşdı. Çünki İsa oradan keçməli idi. **5** İsa o yerə çatdıqda yuxarı baxıb onu gördü və ona dedi: «Ey Zakkay, tez aşağı düş. Bu gün Mən sənin evində qalmalıyam». **6** O tez aşağı düşüb İsanı sevinclə qəbul etdi. **7** Bütün xalq bunu gördükdə deyinməyə başladı: «Gedib günahkar bir kişinin qonağı oldu!» **8** Zakkay isə ayağa qalxıb Rəbbə belə dedi: «Ya Rəbb, əmlakımın yarısını yoxsullara verərəm və kimdən haqsızlıqla bir şey almışamsa, ona dördqat qaytaracağam». **9** İsa ona dedi: «Bu gün bu evə xilas gəldi, çünki bu adam da İbrahimin oğludur. **10** Çünki Bəşər Oğlu itmişləri axtarıb xilas etmək üçün gəlmişdir». **11** Onlar bu şeyləri dinləyərkən İsa bir məsəl də çəkdi. Çünki O, Yerusəlimə yaxınlaşmışdı və onlar elə düşünürdülər ki, Allahın Padşahlığı dərhal üzə çıxacaq. **12** İsa belə dedi: «Əsilzadələrdən olan bir nəfər padşah təyin olunub geri dönmək üçün uzaq bir ölkəyə yola düşdü. **13** Getməmişdən əvvəl qullarından on nəfəri çağırdı və onlara on mina pul verib dedi: "Mən gələnədək bunlarla ticarət et". **14** Lakin əhalisi bu adama nifrət etdi və onun ardınca elçilər göndərib dedi: "Bu adamın üzərimizdə padşah olmasını istəmirik". **15** O, padşah təyin olunub qayıdanda pul verdiyi həmin qulları yanına çağırtdırdı və nə qazandıqlarını öyrənmək istədi. **16** Birincisi gəlib dedi: "Ağa, sənin bir minan on mina da qazandırdı". **17** Ağası ona dedi: "Afərin, yaxşı qulum! Ən kiçik bir işdə mənə sadiq olduğun üçün on şəhərin idarəsini üzərinə götür". **18** İkincisi gəlib dedi: "Ağa! Sənin bir minan beş mina da qazandırdı". **19** Ağası ona da "sən də beş şəhərə hakim ol" dedi. **20** Bir başqası gəlib dedi: "Ağa! Budur sənin minan, onu dəsmala büküb saxlayırdım. **21** Çünki səndən qorxurdum, sən qəddar bir adamsan, özün qoymadığını götürürsən və özün əkmədiyini biçirsən". **22** Ağası ona dedi: "Ay pis qul, səni öz ağzından çıxan sözlərlə mühakimə edəcəyəm! Mənim qəddar bir adam olduğumu, özüm qoymadığımı götürdüyümü və özüm əkmədiyimi biçdiyimi bilirdinmi? **23** Bəs onda nə üçün mənim pulumu sərraflara vermədin ki, mən qayıdanda onu faizlə geri alım?" **24** Sonra ətrafında olanlara dedi: "Əlindəki minanı ondan alın və on minası olana verin!" **25** Ona dedilər: "Ay ağa, axı artıq onun on minası var!" **26** O, sözünə belə davam etdi: "Sizə deyirəm: kimin varıdırsa, daha çox veriləcək, kimin yoxudursa, əlində olan da alınacaq. **27** Mənim onların padşahı olmağımı istəməyən düşmənlərimi isə buraya gətirin və mənim gözümün qabağında qılıncdan keçirin!"» **28** İsa bu sözləri deyib qabaqda yeriyərək Yerusəlimə doğru qalxdı. **29** Zeytun dağı adlanan dağın yamacındakı Bet-Faqe ilə Bet-Anyaya yaxınlaşarkən şagirdlərdən ikisini göndərərək **30** dedi: «Qarşınızdakı kəndə gedin. Oraya girəndə hələ heç kəsin minmədiyi, bağlanmış bir sıpa tapacaqsınız. Onu açıb buraya gətirin. **31** Kim sizdən soruşsa: "Nə üçün sıpanı açırsınız?", ona "bu sıpa Rəbbə lazımdır" deyərsiniz». **32** Göndərilənlər gedib hər şeyin Onun dediyi kimi

olduğunu gördülər. **33** Onlar sıpanı açanda onun sahibləri onlara dedi: «Bu sıpanı nə üçün açırsınız?» **34** Onlar cavab verdilər: «Bu sıpa Rəbbə lazımdır». **35** Sıpanı İsanın yanına gətirdilər və öz paltarlarını sıpanın üstünə sərib İsanı onun belinə mindirdilər. **36** O irəli gedərkən insanlar öz paltarlarını yola döşəyirdi. **37** İsa Zeytun dağının aşağı düşən yamacına yaxınlaşanda çoxlu şagird gördükləri bütün möcüzələr üçün sevinib uca səslə Allaha həmd etməyə başladı. **38** Onlar deyirdi: «Rəbbin ismi ilə gələn Padşaha alqış olsun! Göydə sülh, ən ucalarda izzət olsun!» **39** İzdihamın arasından bəzi fariseylər Ona dedilər: «Müəllim, şagirdlərinə qadağan et!» **40** Lakin İsa cavabında onlara dedi: «Sizə bunu deyirəm ki, əgər onlar sussa, daşlar dilə gələr!» **41** İsa Yerusəlimə yaxınlaşanda ona baxıb şəhər üçün ağladı. **42** O dedi: «Ah, kaş sən də bu gün sülhə aparan yolu tanıyaydın! Amma bu yol hələlik sənin nəzərindən gizlənib. **43** Çünki səni elə günlər gözləyir ki, düşmənlərin səni sədlə əhatə edəcək, mühasirəyə alacaq və hər yerdən sıxışdıracaqlar. **44** Səni də, qucağındakı övladlarını da yerlə-yeksan edəcəklər. Daşını daş üstə qoymayacaqlar, çünki Allahın sənə yaxınlaşdığı zamanı anlamadın». **45** İsa məbədə girib orada satıcılıq edənləri qovmağa başladı. **46** Onlara belə dedi: «"Mənim evim dua evi olacaq" deyə yazılıb. Amma siz onu quldur yuvasına çevirmisiniz!» **47** İsa hər gün məbəddə təlim öyrədirdi. Başçı kahinlər, ilahiyyatçılar və xalqın nüfuzlu adamları Onu öldürmək üçün yol axtarırdı, **48** amma bunu necə edəcəklərini bilmirdilər. Çünki bütün xalq Onu böyük diqqətlə dinləyirdi.

20 Günlərin birində İsa məbəddə xalqa təlim öyrədir və Müjdəni yayırdı. Başçı kahinlər, ilahiyyatçılarla ağsaqqallar yaxınlaşıb **2** Ona dedilər: «De görək, Sən bu işləri hansı səlahiyyətlə edirsən? Sənə bu səlahiyyəti kim verib?» **3** İsa onlara belə cavab verdi: «Mən də sizə bir sual verəcəyəm. Mənə deyin: **4** Yəhyanın vəftizi göydən idimi, yoxsa insanlardan?» **5** Onlarsa öz aralarında müzakirə edərək belə dedilər: «Əgər desək "göydən", "Bəs nə üçün ona inanmadınız?" deyəcək. **6** Amma desək "insanlardan", bütün xalq bizi daşqalaq edər. Çünki xalq Yəhyanın peyğəmbər olmasına əmindir». **7** Axırda Ona cavab verdilər: «Biz bilmirik haradandır». **8** İsa da onlara dedi: «Bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi Mən də sizə demirəm». **9** İsa xalqa belə bir məsəl çəkməyə başladı: «Bir adam üzüm bağı saldı və bağı bağbanlara icarəyə verərək uzun müddətə başqa ölkəyə getdi. **10** Məhsul vaxtı çatanda bağbanların yanına bir qul göndərdi ki, onlar üzüm bağının məhsulundan bir qədərini ona versinlər. Lakin bağbanlar qulu döyərək əliboş geri qaytardılar. **11** Bağ sahibi başqa bir qul göndərdi, amma onlar bunu da döyüb biabır etdilər və əliboş geri qaytardılar. **12** O, üçüncüsünü də göndərdi, amma onlar onu da yaralayıb qovdular. **13** Onda bağ sahibi dedi: "Mən nə edim? Qoy öz sevimli oğlumu göndərim, bəlkə ona hörmət edərlər". **14** Amma bağbanlar onu gördükdə öz aralarında danışıb dedilər: "Varis budur. Gəlin onu öldürək ki, miras bizə qalsın". **15** Beləcə onu bağdan kənara çıxarıb öldürdülər. Beləliklə, bağ sahibi onlara nə edəcək? **16** Gəlib həmin bağbanları həlak edəcək və bağı başqalarına verəcək». Bunu eşidənlərsə dedilər: «Qoy belə olmasın». **17** Amma İsa onların gözlərinin içinə baxıb dedi: «Bəs bu Yazının mənası nədir? "Bənnaların rədd etdiyi daş Guşədaşı olub". **18** Bu daşın üstünə yıxılan hər kəs parçalanacaq, daşsa kimin üzərinə düşərsə, onu əzəcək». **19** İlahiyyatçılar və başçı kahinlər başa düşdülər ki, İsa bu məsəli onlar barədə söylədi. Ona görə də həmin an Onu yaxalamaq üçün yol axtardılar, lakin xalqdan qorxdular. **20** İsanı güdürdülər və yanına özlərini dürüst insan kimi göstərən bir neçə casus göndərdilər. Onu dediyi söz üstə tutub valinin hökm və səlahiyyətinə təslim etmək məqsədləri var idi. **21** Onlar İsadan soruşdular: «Müəllim, biz bilirik ki, Sən düz danışırsan, təlim öyrədirsən və heç kimə tərəfkeşlik etmirsən, lakin Allahın yolunu həqiqətə görə öyrədirsən. **22** Bizim üçün qeysərə vergi verməyə icazə var ya yox?» **23** Amma İsa onların hiyləsini başa düşüb belə dedi: **24** «Mənə bir dinar göstərin. Onun üstündəki təsvir və yazı kimindir?» Onlar cavab verdilər: «Qeysərin». **25** İsa onlara dedi: «Onda qeysərin haqqını qeysərə, Allahın haqqını Allaha verin». **26** İsanı xalq qarşısında söz üstə tuta bilmədilər və Onun cavabına heyrət edib susdular. **27** Dirilmənin olmadığını iddia edən sadukeylərdən bəzisi İsanın yanına gəlib soruşdu: **28** «Müəllim, Musa bizim üçün belə yazmışdı: "Əgər bir adamın evli qardaşı övladsız ölsə, o biri qardaş dul qalmış arvadı alıb ölən qardaşın nəslini davam etdirsin". **29** Yeddi qardaş var idi. Birincisi bir arvad aldı və övladsız öldü. **30** İkincisi də, **31** üçüncüsü də bu arvadla evləndi. Beləcə yeddisi də özündən sonra övlad qoymadan öldü. **32** Hamısından sonra bu qadın da öldü. **33** Ölülər diriləndə bu qadın onlardan hansının arvadı olacaq? Çünki yeddi qardaşın yeddisi də bu qadını almışdı». **34** İsa onlara belə cavab verdi: «Bu dövrün

insanları evlənir və ərə gedir. (aiōn g165) 35 Amma gələcək dövrə yetişməyə və ölülər arasından dirilməyə layiq sayılanlarsa nə evlənəcək, nə də ərə gedəcək. (aiōn g165) 36 Artıq ölə də bilməzlər, çünki mələklərə bənzəyirlər və dirilmə övladları olduqlarına görə onlar Allahın övladlarıdır. 37 Amma ölülərin dirildiyini Musa da kolla bağlı əhvalatda Rəbbi "İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahı" adlandıraraq göstərib. 38 Allah ölülərin deyil, dirilərin Allahıdır. Çünki Onun yanında hamı diridir». 39 İlahiyyatçılardan bəzisi buna cavab olaraq dedi: «Müəllim, Sən nə gözəl dedin». 40 Daha İsadan bir şey soruşmağa cəsarət etmədilər. 41 Amma İsa onlara dedi: «Niyə Məsih Davudun Oğludur deyirlər? 42 Axı Davud özü Zəbur kitabında "Rəbb mənim Ağama dedi: ‹Mən düşmənlərini ayaqlarının altına kətil kimi salanadək Sağımda otur›" deyib. 44 Deməli, Davud Ona "Ağa" deyə müraciət edir. O necə Davudun oğlu ola bilər?» 45 Bütün xalq bu sözləri dinləyəndə İsa Öz şagirdlərinə dedi: 46 «İlahiyyatçılardan özünüzü gözləyin. Onlar uzun paltarlarda gəzməyi xoşlayar, bazar meydanlarında salam almağı və sinaqoqlarda baş kürsüləri, ziyafətlərdə yuxarı başı tutmağı sevərlər. 47 Onlar dul qadınların evlərini yeyib-dağıdar və özlərini göstərmək üçün uzun-uzadı dua edərlər. Bu adamların cəzası daha ağır olacaq».

21 İsa başını qaldırıb baxdı və məbədin ianə qutusuna ianələri atan varlı adamları gördü. 2 Bir kasıb dul qadını da gördü. O, ianə qutusuna iki lepton pul atdı. 3 İsa dedi: «Sizə həqiqəti deyirəm: bu kasıb dul qadın hamıdan çox pul atdı. 4 Çünki onların hamısı varlarının artıqlığından ianə verdilər, bu qadınsa kasıblığına baxmayaraq, dolanmaq üçün əlində nə varsa, hamısını verdi». 5 Bəzi adamlar məbədin gözəl daşlar və Allaha həsr olunmuş təqdimlərlə bəzəndiyini söyləyərkən İsa dedi: 6 «Elə günlər gələcək ki, burada gördüyünüz şeylərin daşı daş üstündə qalmayacaq, hamısı yerlə-yeksan olacaq». 7 Ondan soruşdular: «Müəllim, bəs bu dediklərin nə vaxt baş verəcək? Bunlar baş vermək üzrə olanda hansı əlamətlər olacaq?» 8 İsa dedi: «Ehtiyatlı olun, aldanmayın! Çünki Mənim adımla çox adam gəlib "mən Oyam" və "vaxt yaxınlaşıb" deyəcək. Onların ardınca getməyin. 9 Müharibələr və üsyanlar barədə eşidəndə təlaşa düşməyin. Çünki bunlar əvvəlcədən baş verməlidir, amma hər şeyin axırı tez gəlməyəcək». 10 Sonra onlara belə dedi: «Millət millətə, padşahlıq padşahlığa qarşı çıxacaq. 11 Güclü zəlzələlər, yerbəyer aclıq və vəba, dəhşətli hadisələr və göydən böyük əlamətlər olacaq. 12 Amma bütün bu hadisələrdən əvvəl Mənim adıma görə sizi yaxalayacaqlar, təqib edəcəklər, sinaqoqlara və zindanlara təslim edəcəklər, padşahların və valilərin qarşısına aparacaqlar. 13 Bu işlər şəhadət etdiyiniz vaxt olacaq. 14 Buna görə də ürəyinizdə qərara alın ki, özünüzü necə müdafiə edəcəyiniz barədə əvvəlcədən düşünməyəsiniz. 15 Çünki Mən sizə elə danışıq qabiliyyəti və hikmət verəcəyəm ki, sizə qarşı çıxanların heç biri nə ona etiraz edə biləcək, nə də ona qarşı dura biləcək. 16 Hətta ata-analarınız, bacı-qardaşlarınız, qohumlarınız və dostlarınız sizi təslim edəcək və bəzinizi edam etdirəcək. 17 Mənim adıma görə hamı sizə nifrət edəcək. 18 Amma başınızdan bir tük belə, əskik olmayacaq. 19 Dayanıb dözməklə canlarınızı qurtarın. 20 Qoşunların Yerusəlimi mühasirə etdiyini görəndə bilin ki, onun viranə qalacağı vaxt yaxınlaşmışdır. 21 O zaman Yəhudeyada olanlar dağlara qaçsın, şəhərdə olanlar oradan çıxsın və ətrafda olanlar oraya girməsin. 22 Çünki bu günlər qisas günləridir ki, bütün yazılanlar yerinə yetsin. 23 Həmin günlər hamilələrin və körpə əmizdirənlərin vay halına! Çünki yer üzünün başına böyük fəlakət gələcək və bu xalq qəzəbə uğrayacaq. 24 Onlar qılıncdan keçiriləcək və bütün millətlər arasına əsirliyə aparılacaq. Başqa millətlərin vaxtı tamam olanadək Yerusəlim başqa millətlərin ayağı altında tapdalanacaq. 25 Günəşdə, ayda və ulduzlarda əlamətlər görünəcək. Yer üzündə dənizin və dalğaların gurultusundan millətlər çaşqınlıq içində qalıb əzab çəkəcək. 26 İnsanlar qorxudan və dünya üzərinə gələn fəlakətləri gözləməkdən huşunu itirəcək, çünki səma cisimləri lərzəyə gələcək. 27 O zaman onlar Bəşər Oğlunun bulud içində qüdrət və böyük izzətlə gəldiyini görəcək. 28 Bu hadisələr yerinə yetməyə başladıqda başınızı qaldırın və yuxarı baxın, çünki satınalınmanız yaxınlaşır». 29 İsa onlara bir məsəl də çəkdi: «Əncir ağacına və bütün ağaclara baxın: 30 onların yarpaqlandığını görəndə bilirsiniz ki, yay fəsli artıq yaxındır. 31 Eləcə siz də bu şeylərin baş verdiyini görəndə bilin ki, Allahın Padşahlığı yaxınlaşıb. 32 Sizə doğrusunu deyirəm: bu nəsil ömrünü sona çatdırmazdan əvvəl bütün bunlar baş verəcək. 33 Yer və göy keçib-gedəcək, amma Mənim sözlərim əsla keçib-getməyəcək. 34 Özünüzə fikir verin! Qoy ürəklərinizi eyş-işrət və sərxoşluqla, bu həyatın qayğıları ilə yüklənməsin. Qoy qiyamət günü bir tələ kimi üzərinizə qəflətən gəlməsin. 35 Çünki o gün yer üzündə yaşayanların hamısının üstünə gələcək. 36 Ona görə də baş verəcək bütün bu fəlakətlərdən

qaçıb Bəşər Oğlunun önündə dura bilmək üçün hər an dua edərək ayıq olun». **37** İsa gündüzlər məbəddə təlim öyrədirdi, gecələri isə oradan çıxaraq Zeytun dağı adlanan dağda keçirirdi. **38** Səhər tezdən bütün xalq İsanı dinləmək üçün Onun yanına, məbədə gəlirdi.

22 Pasxa adlanan Mayasız Çörək bayramı yaxınlaşırdı. **2** Başçı kahinlər və ilahiyyatçılar İsanı öldürmək üçün bir yol axtarırdılar, çünki xalqdan qorxurdular. **3** O zaman Şeytan On İki şagirddən biri olan İskaryot adlanan Yəhudanın ürəyinə girdi. **4** O da gedib başçı kahinlər və məbəd mühafizəçilərinin başçıları ilə danışdı ki, İsanı necə onlara təslim etsin. **5** Onlar sevindilər və ona pul verməyə razı oldular. **6** Buna söz verən Yəhuda İsanı xalqdan gizlin onlara təslim etmək üçün fürsət axtarmağa başladı. **7** Pasxa quzusunun qurban kəsilməli olduğu Mayasız Çörək bayramı günü gəldi. **8** İsa Peter və Yəhyanı qabaqca göndərib «gedin, Pasxa yeməyimiz üçün bizə hazırlıq görün» dedi. **9** Onlarsa İsadan soruşdular: «Harada hazırlıq görməyimizi istəyirsən?» **10** İsa onlara dedi: «Bax siz şəhərə girəndə qarşınıza səhənglə su daşıyan bir nəfər çıxacaq. Onun ardınca gedin və onun girəcəyi evə girin. **11** Oranın sahibinə deyin: "Müəllim sənə deyir: ‹Şagirdlərimlə birgə Pasxa yeməyini yeyəcəyim qonaq otağı haradadır?›" **12** Ev sahibi sizə yuxarı mərtəbədə hər şeyi hazırlanmış böyük bir otaq göstərəcək. Orada hazırlıq işləri görün». **13** Onlar gedib hər şeyin Onun dediyi kimi olduğunu gördülər və Pasxa yeməyi üçün hazırlıq etdilər. **14** Yemək vaxtı çatanda İsa həvarilərlə süfrəyə oturdu. **15** İsa onlara dedi: «Mən əzab çəkməzdən əvvəl bu Pasxa yeməyini sizinlə birgə yeməyi çox arzulayırdım. **16** Sizə bunu deyirəm: Pasxa Allahın Padşahlığında yerinə yetənədək Mən bir daha onu yeməyəcəyəm». **17** Sonra İsa bir kasa götürüb şükür etdi və dedi: «Bunu götürün və aranızda bölüşdürün. **18** Mən sizə deyirəm: Allahın Padşahlığı gələnədək üzüm ağacının məhsulundan əsla içməyəcəyəm». **19** Sonra İsa çörək götürdü, şükür edib onu böldü və şagirdlərə verərək dedi: «Bu Mənim sizin üçün verilən bədənimdir. Bunu Məni xatırlamaq üçün edin». **20** Eləcə də axşam yeməyindən sonra kasanı götürüb dedi: «Sizin üçün axıdılan bu kasa Mənim qanımla bağladığım Yeni Əhddir. **21** Amma budur, Mənə xəyanət edən Mənimlə birlikdə əlini bu süfrəyə uzadır. **22** Bəşər Oğlu təyin edilmiş yolla gedir. Amma vay o adamın halına ki, Ona xəyanət edir!» **23** Şagirdlər öz aralarında bunu kimin edəcəyini araşdırmağa başladılar. **24** Aralarında onlardan kimin ən böyük sayılacağı barəsində bir mübahisə də oldu. **25** Amma İsa onlara dedi: «Millətlərin padşahları onların üzərində hökm edir və bu hakimiyyətdə olanlar himayədar adlanır. **26** Amma siz belə olmayın. Aranızda ən böyük olan ən kiçik kimi olsun və rəhbərlik edən xidmətçi kimi olsun. **27** Axı kim daha böyükdür, süfrədə oturan, yoxsa xidmət edən? Süfrədə oturan deyilmi? Mənsə sizin aranızda xidmətçi kimiyəm. **28** Keçirdiyim sınaqlarda Mənimlə qalanlar sizsiniz. **29** Atam Mənə bir padşahlıq tapşırdığı kimi Mən də sizə bir padşahlıq tapşırıram; **30** belə ki Mənim Padşahlığımda süfrəmdə yeyib-içəsiniz və İsrailin on iki qəbiləsinə hökm etmək üçün taxtlarda oturasınız. **31** Şimon, Şimon! Şeytan sizi buğda kimi xəlbirdən keçirməyə icazə istədi. **32** Amma Mən imanın itməsin deyə sənin üçün dua etdim. Sən də bir zaman geri dönüb öz qardaşlarını qüvvətləndir». **33** O, İsaya cavab verdi: «Ya Rəbb, mən Sənինlə zindana da, ölümə də getməyə hazıram». **34** Amma İsa dedi: «Peter, sənə bunu deyirəm: bu gün xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni tanıdığını üç dəfə inkar edəcəksən». **35** Sonra şagirdlərə dedi: «Mən sizi kisəsiz, torbasız və çarıqsız göndərəndə bir şeydə korluq çəkmisinizmi?» Onlar cavab verdilər: «Heç bir şeydə». **36** Onda İsa onlara dedi: «İndi isə kisəsi və torbası olan bunları götürsün. Qılıncı olmayan da öz paltarını satıb qılınc alsın. **37** Çünki sizə deyirəm: bu yazılmış olan "Üsyankarlara tay tutuldu" sözü Məndə tam yerinə yetməlidir. Çünki Mənim barəmdə yazılanlar tamam olur». **38** Onlar dedilər: «Ya Rəbb, budur, burada iki qılınc var». O isə onlara dedi: «Bu kifayətdir». **39** İsa çıxıb adətinə görə Zeytun dağına getdi. Şagirdlər də Onun ardınca getdi. **40** Oraya çatanda İsa onlara dedi: «Dua edin ki, sınağa düşməyəsiniz». **41** İsa Özü isə onlardan bir daş atımı qədər uzaqlaşdı və diz çöküb dua etdi. **42** O belə dedi: «Ey Ata, əgər Sənin iradənə məqbuldursa, bu kasanı Məndən uzaqlaşdır. Amma Mənim yox, Sənin iradən olsun». **43** Göydən bir mələk İsaya göründü və Onu qüvvətləndirdi. **44** İsa dəhşətli iztirab içində daha səylə dua edirdi. Onun təri yerə düşən qan damlalarına bənzəyirdi. **45** İsa duadan qalxıb şagirdlərin yanına gəldi, onları kədərdən üzülmüş və yatmış tapdı. **46** O, şagirdlərə dedi: «Nə üçün yatırsınız? Qalxın, dua edin ki, sınağa düşməyəsiniz». **47** İsa hələ danışarkən bir izdiham göründü. On İki şagirddən biri, Yəhuda adlı bir nəfər onlardan qabaqda gedirdi. O, İsanı öpmək üçün yaxınlaşdı. **48** Amma İsa ona dedi: «Yəhuda, sən Bəşər Oğlunu bir öpüşləmi

satırsan?» **49** İsanın ətrafında olanlar nə baş verəcəyini görəndə Ona dedilər: «Ya Rəbb, bəlkə qılıncla vuraq?» **50** Onlardan biri baş kahinin qulunu vurub sağ qulağını qopartdı. **51** Lakin İsa dedi: «Bəsdir, eləməyin». Sonra qulun qulağına toxunaraq onu sağaltdı. **52** İsa üstünə gələn başçı kahinlərə, məbəd mühafizəçilərinin başçılarına və ağsaqqallara dedi: «Nə üçün quldur üstünə gələn kimi qılınc və dəyənəklərlə gəlmisiniz? **53** Mən hər gün məbəddə sizinlə birlikdə olanda siz Mənə əl qaldırmadınız. Amma indi sizin vaxtınızdır, zülmət hökmranlığıdır». **54** İsanı tutub apardılar və baş kahinin evinə gətirdilər. Peter isə uzaqdan Onun ardınca gedirdi. **55** Həyətin ortasında tonqal qalanmışdı. Peter gəlib onun ətrafında oturanların arasında oturdu. **56** Qarabaşlardan biri tonqalın işığında oturan Peteri gördü. Ona diqqətlə baxıb dedi: «Bu adam da İsa ilə birlikdə idi». **57** Amma Peter «Ay arvad, mən Onu tanımıram!» deyərək Onu inkar etdi. **58** Bir az sonra başqa bir adam onu görüb dedi: «Sən də onlardansan». Amma Peter dedi: «Ay kişi, mən deyiləm!» **59** Bir saata yaxın vaxt keçdi və digər bir adam təkidlə dedi: «Doğrudan da, bu adam da Onunla birlikdə idi, çünki Qalileyalıdır». **60** Peter isə dedi: «Ay kişi, dediyini başa düşmürəm». Elə o danışdığı an xoruz banladı. **61** Onda Rəbb dönüb Peterə baxdı. Peter Rəbbin «bu gün xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən» dediyi sözü yadına saldı. **62** Ona görə oradan çıxıb hönkür-hönkür ağladı. **63** İsanı tutub saxlayan adamlar Onu ələ sala-sala döyürdülər. **64** Gözlərini bağlayıb Ondan soruşurdular: «Peyğəmbərlik elə görək, Səni vuran kimdir?» **65** Ona başqa sözlər də deyib çoxlu böhtan atırdılar. **66** Səhər açıldıqda xalqın ağsaqqalları, başçı kahinlər və ilahiyyatçılar yığıldı və İsanı öz Ali Şuralarına gətirdilər. **67** Onlar dedilər: «Bizə de, Məsih Sənsənmi?» İsa onlara dedi: «Əgər sizə desəm, inanmazsınız. **68** Əgər sizdən soruşsam, Mənə cavab verməyəcəksiniz. **69** Bundan sonra isə Bəşər Oğlu qüdrətli Allahın sağında oturacaq». **70** Onların hamısı dedi: «Deməli, Sən Allahın Oğlusan?» İsa onlara cavab verdi: «Sizin dediyiniz kimi O Mənəm». **71** Onda onlar dedilər: «Artıq şəhadətə nə ehtiyacımız var? Axı biz özümüz Onun ağzından eşitdik».

23 Ali Şura üzvlərinin hamısı ayağa durub İsanı Pilatın yanına apardı. **2** Onu ittiham etməyə başlayaraq dedilər: «Biz gördük ki, bu adam millətimizi yoldan çıxarır. Qeysərə vergi verməyə mane olur və Özünü Məsih, Padşah adlandırır». **3** Pilat Ondan «Yəhudilərin Padşahı Sənsənmi?» deyə soruşdu. İsa cavabında ona dedi: «Sənin dediyin kimidir». **4** Pilat başçı kahinlərə və xalqa dedi: «Mən bu Adamda heç bir təqsir görmürəm». **5** Amma onlar təkid edərək deyirdilər: «Bu Adam Qalileyadan tutmuş bu yerə qədər bütün Yəhudeyada təlim öyrədərək xalqı təşvişə salır». **6** Pilat Qalileya barədə eşidib soruşdu: «Məgər bu Adam Qalileyalıdır?» **7** İsanın Hirodun idarə etdiyi vilayətdən olduğunu bildikdə Onu Hirodun yanına göndərdi. Çünki o günlər Hirod da Yerusəlimdə idi. **8** Hirod İsanı gördükdə çox sevindi. Onun haqqında eşitdiyi şeylərə görə Onu çoxdan görmək istəyirdi. Ondan bir əlamət görməyi umurdu. **9** Hirod Ona çox suallar verdi, amma İsa ona heç bir cavab vermədi. **10** Başçı kahinlər və ilahiyyatçılar durub Onu şiddətlə ittiham edirdilər. **11** Hirod öz əsgərləri ilə Onu təhqir edib ələ saldı. Onun əyninə bir gözəl paltar geyindirib Pilatın yanına qaytardı. **12** Əvvəllər düşmən olan Pilatla Hirod o gün bir-biri ilə dostlaşdı. **13** O zaman Pilat başçı kahinləri, rəhbərləri və xalqı toplayıb **14** onlara dedi: «Siz bu Adamı mənim yanıma buna görə gətirdiniz ki, O, xalqı yoldan çıxarır. Budur, mən sizin qarşınızda məsələni araşdırıb bu Adamı sizin irəli sürdüyünüz ittihamların heç birində təqsirkar görmədim. **15** Hirod da bir şey tapmadı. Çünki bu Adamı bizə geri göndərdi. Budur, O, ölüm cəzasına layiq heç bir şey etməyib. **16** Buna görə də mən Onu cəzalandırıb azad edəcəyəm». **18** Amma bütün xalq birlikdə çığırırdı: «Bu Adam öldürülsün! Bizə Barabbanı azad et!» **19** Barabba şəhərdə üsyan qaldırmaq və adam öldürmək üstündə zindana atılmışdı. **20** Pilat İsanı azad etmək istəyərək yenə də səsini ucaltdı. **21** Amma onlar «Onu çarmıxa çək, çarmıxa çək!» deyə bağırırdılar. **22** Pilat üçüncü dəfə onlara dedi: «Axı O nə pislik edib? Mən Onda ölüm cəzasına layiq heç bir təqsir görmədim. Buna görə də Onu cəzalandırıb azad edəcəyəm». **23** Amma onlar təkid edərək uca səslə tələb edirdilər ki, O, çarmıxa çəkilsin. Onların səsi hamıdan bərk gəlirdi. **24** Pilat onların tələbini yerinə yetirmək qərarına gəldi. **25** Üsyan qaldırıb adam öldürdüyünə görə zindana atılmış adamı onların tələbinə görə azad etdi. İsanı isə onların ixtiyarına təslim etdi. **26** Əsgərlər İsanı apararkən kənd yerindən gələn Şimon adlı Kirenalı bir nəfəri yaxaladılar. Çarmıxı onun boynuna yükləyib İsanın ardınca daşımağa məcbur etdilər. **27** İsanın ardınca böyük bir izdiham və Onun üçün ağlayıb nalə çəkən qadınlar gedirdi. **28** İsa onlara tərəf dönüb dedi: «Ey Yerusəlim qızları, Mənim üçün ağlamayın. Özünüz və övladlarınız üçün ağlayın. **29** Çünki elə günlər gəlir ki "Nə bəxtiyardır

sonsuz, doğmamış bətnlər və əmizdirməmiş döşləri olan qadınlar!" deyəcəklər. **30** "O zaman dağlara ‹Üstümüzə yıxılın!›, təpələrə ‹Bizi örtün!› deməyə başlayacaqlar". **31** Çünki yaşıl ağacın başına bunları gətirirlərsə, bəs qurumuş ağaca nə olacaq?» **32** İsa ilə birlikdə iki cinayətkar da edama aparılırdı. **33** Kəllə adlanan yerə gələndə orada Onu və cinayətkarları – birini sağında, birini də solunda çarmıxa çəkdilər. **34** Amma İsa deyirdi: «Ata! Onları bağışla, çünki nə etdiklərini bilmirlər». Onlar püşk ataraq paltarlarını aralarında bölüşdürdülər. **35** Camaat durub tamaşa edirdi. Onlarla birlikdə rəhbərlər də İsaya istehza edib deyirdilər: «Başqalarını xilas edirdi. Əgər O, Allahın seçdiyi Məsihdirsə, qoy Özünü də xilas etsin!» **36** Əsgərlər də yaxınlaşıb Onu ələ saldılar. Ona şərab sirkəsi təqdim edib **37** belə dedilər: «Əgər Sən Yəhudilərin Padşahısansa, Özünü xilas et!» **38** Onun üzərində «Yəhudilərin Padşahı budur» yazısı yazılmışdı. **39** Çarmıxa asılmış cinayətkarlardan biri Ona böhtan ataraq deyirdi: «Məgər Sən Məsih deyilsən? Özünü də, bizi də xilas et!» **40** O biri cinayətkarsa ona qadağan edərək deyirdi: «Sən heç Allahdan qorxmursan? Sən özün də eyni cəzaya məhkum olmusan! **41** Biz ədalətlə məhkum olunmuşuq, çünki əməllərimizə layiq olan əvəzi alırıq. Bu Adamsa heç bir haqsızlıq etməmişdi». **42** Sonra İsaya dedi: «Ey İsa, Öz Padşahlığına gələndə məni xatırla!» **43** İsa ona dedi: «Sənə doğrusunu deyirəm: bu gün sən Mənimlə birlikdə cənnətdə olacaqsan». **44** Gündüz altıncı saat idi. Doqquzuncu saata qədər bütün yer üzünə qaranlıq çökdü, **45** günəş işığını saçmırdı. Məbədin pərdəsi ortadan parçalandı. **46** İsa uca səslə nida edərək dedi: «Ey Ata! Ruhumu Sənin əlinə verirəm». İsa bunu deyib son nəfəsini verdi. **47** Bunları görən yüzbaşı «doğrudan da, bu Adam saleh idi» deyərək Allahı izzətləndirdi. **48** Bunlara tamaşa etmək üçün yığılan bütün camaat baş verən hadisəni gördükdə sinəsinə döyə-döyə geri döndü. **49** İsanı tanıyan adamların hamısı və Onun ardınca Qalileyadan gəlmiş qadınlar uzaqda durub olub-keçənlərə baxırdılar. **50** Ali Şuranın üzvü olan Yusif adlı xeyirxah və saleh bir kişi var idi. **51** O, Ali Şuranın qərarı və əməli ilə razı olmamışdı. Bu adam Yəhudeyanın Arimateya şəhərindən idi və o da Allahın Padşahlığını gözləyirdi. **52** O, Pilatın yanına gedib İsanın cəsədini istədi. **53** Cəsədi çarmıxdan endirib kəfənə bükdü və qayada qazılmış, hələ indiyədək heç kimin dəfn edilmədiyi bir qəbirə qoydu. **54** O gün Hazırlıq günü idi və Şənbə günü yaxınlaşırdı. **55** İsa ilə Qalileyadan gəlmiş qadınlar da Yusifin ardınca gedib qəbiri və Onun cəsədinin necə qoyulduğunu gördülər. **56** Onlar evlərinə qayıdıb ətirli maddələr və qiymətli yağlar hazırladılar. Şənbə günü Allahın əmri ilə istirahət etdilər.

24 Həftənin ilk günü səhər çox erkən qadınlar hazırladıqları ətirləri götürüb qəbirin yanına gəldilər. **2** Qəbirin qapısındakı daşı yuvarlanmış gördülər. **3** Amma içəri girib Rəbb İsanın cəsədini tapmadılar. **4** Onlar bundan çaşqınlıq içində olarkən şimşək kimi parıldayan paltar geymiş iki kişi qəflətən onların qarşısında peyda oldu. **5** Qadınlar təlaş içində üzüstə yerə sərildilər. Kişilər soruşdular: «Nə üçün siz Dirini ölülər arasında axtarırsınız? **6** O burada yoxdur, O dirilmişdir! Hələ Qalileyada olarkən Onun sizə dediklərini yadınıza salın. **7** Demişdi ki, "Bəşər Oğlu günahkar insanlara təslim olmalı, çarmıxa çəkilməli və üçüncü gün dirilməlidir"». **8** Qadınlar da İsanın sözlərini yada saldılar. **9** Qəbirdən qayıdan qadınlar bütün bunları On Bir şagirdə və başqa adamların hamısına xəbər verdilər. **10** Həvarilərə bu xəbəri çatdıranlar Məcdəlli Məryəm, Yoxanna, Yaqubun anası Məryəm və onlarla birgə olan digər qadınlar idi. **11** Amma bu sözlər həvarilərə mənasız göründü və qadınlara inanmadılar. **12** Peter isə qalxıb qəbirə tərəf qaçdı. O əyilib yalnız kətan bezləri gördü və bu hadisəyə heyrət edərək öz evinə qayıtdı. **13** Elə o gün onlardan ikisi Yerusəlimdən altmış stadi uzaqlığında yerləşən Xamma adlı kəndə gedirdi. **14** Onlar olub-keçən bütün bu hadisələr barədə öz aralarında söhbət edirdi. **15** Onlar söhbət edərək öz aralarında müzakirə edərkən İsa Özü yaxınlaşıb onlarla birlikdə yol getdi. **16** Amma onların gözləri bağlanmışdı, buna görə də Onu tanımadılar. **17** İsa onlardan soruşdu: «Siz yol gedə-gedə öz aranızda nə barədə danışırsınız?» Onlar qaşqabaqlı dayandılar. **18** Onlardan Kleopa adlı bir nəfər İsaya cavab verdi: «Yerusəlimdə qalıb bu günlərdə orada baş vermiş hadisələrdən xəbəri olmayan bircə sənsənmi?» **19** İsa onlara dedi: «Hansı hadisələrdən?» Onlar da Ona dedilər: «Nazaretli İsa barəsindəki hadisələrdən. O, Allahın və bütün xalqın önündə əməldə və sözdə qüdrətli bir peyğəmbər idi. **20** Bizim başçı kahin və rəhbərlərimiz Onu ölümə məhkum etmək üçün təslim edib çarmıxa çəkdirdilər. **21** Biz də ümid edirdik ki, bu, İsrailin gələcək Satınalanıdır. Bundan əlavə, bu hadisələr artıq üç gündür ki, baş verib. **22** Üstəlik bizim qadınlardan bəzisi də bizi mat qoydular: onlar səhər erkən qəbir üstünə gedib **23** Onun cəsədini orada tapa bilməyiblər və gəlib dedilər ki, görüntüdə Onun diri olduğunu

bəyan edən mələkləri görüblər. **24** Bizimlə olan
bəziləri qəbirə gedib oranın qadınların dediyi
kimi olduğunu müəyyən etdilər, amma Onu
görmədilər». **25** Onda İsa onlara dedi: «Ey ağılsızlar
və peyğəmbərlərin xəbər verdiklərinə inanmaq
üçün ürəyində ləngiyənlər! **26** Məsih bu əzabları
çəkib Öz izzətinə qovuşmalı deyildimi?» **27** Sonra
Musa ilə bütün Peyğəmbərlərdən başlayaraq
Müqəddəs Yazıların hamısında Özü haqqında
olanları onlara izah etdi. **28** Onlar getdikləri kəndə
yaxınlaşdılar. İsa Özünü yoluna davam etmək
istəyən kimi apardı. **29** Amma onlar İsadan təkidlə
xahiş edib dedilər: «Bizimlə qal, çünki axşam düşür
və gün batmaq üzrədir». O da onlarla qalmaq üçün
içəri girdi. **30** İsa onlarla süfrəyə oturanda çörək
götürüb şükür duası etdi, böldü və onlara verdi.
31 Bu anda onların gözləri açıldı və onlar İsanı
tanıdılar. Amma İsa onlar üçün görünməz oldu.
32 Onlar bir-birlərinə dedilər: «O, yolda bizimlə
danışıb və Müqəddəs Yazıları bizə izah edəndə
bizim ürəklərimiz alışıb-yanmırdımı?» **33** Onlar elə
o saat qalxıb Yerusəlimə qayıtdılar, On Bir şagirdi
və onlarla birlikdə olanları bir yerdə toplaşmış
gördülər. **34** Bunlar deyirdi: «Rəbb, doğrudan da,
dirilmiş və Şimona görünmüşdür». **35** Onlar da
yolda baş verənləri və çörəyi böldüyü zaman Onu
necə tanıdıqlarını nəql etdilər. **36** Onlar bu barədə
danışarkən İsa Özü aralarında durub onlara «Sizə
salam olsun!» dedi. **37** Onlarsa çaşıb dəhşətə
gələrək bir ruh gördüklərini zənn etdilər. **38** Amma
İsa onlara dedi: «Nə üçün tələşə düşürsünüz?
Nəyə görə ürəklərinizə belə fikirlər gəlir? **39**
Əllərimə və ayaqlarıma baxın. Bu – Mən Özüməm!
Mənə toxunun və baxın, çünki Məndə olduğunu
gördüyünüz kimi ruhun əti və sümüyü olmur».
40 İsa bunu deyib onlara əllərini və ayaqlarını
göstərdi. **41** Onlar hələ sevincdən inanmayıb
heyrətlənərkən İsa onlara dedi: «Burada yeməyə
bir şey varmı?» **42** Ona bir tikə bişmiş balıq verdilər.
43 İsa da yeməyi götürüb onların qabağında
yedi. **44** Sonra İsa onlara dedi: «Sizinlə birgə
olarkən söylədiyim sözlər bunlardır: Musanın
Qanununda, Peyğəmbərlərin kitablarında və
Zəburda Mənim haqqımda yazılanların yerinə
yetirilməsi lazımdır». **45** Bundan sonra Müqəddəs
Yazıları anlamaq üçün onların zehnini açdı.
46 İsa onlara dedi: «Belə yazılıb: Məsih əzab
çəkib üçüncü gün ölülər arasından dirilməlidir.
47 Yerusəlimdən başlayaraq bütün millətlərə
günahların bağışlanması üçün tövbə Onun adı ilə
vəz edilməlidir. **48** Siz bu hadisələrin şahidisiniz.
49 Budur, Mən Öz Atamın vəd etdiyini sizə
göndərəcəyəm. Sizsə ucalardan gələn qüdrətə
bürünənədək bu şəhərdə qalın». **50** İsa onları
şəhərdən kənara çıxarıb Bet-Anyayadək gətirdi
və əllərini qaldırıb onlara xeyir-dua verdi; **51**
xeyir-dua verərkən onlardan uzaqlaşdı və göyə
aparıldı. **52** Şagirdləri də İsaya səcdə etdilər və
böyük sevinclə Yerusəlimə qayıtdılar. **53** Onlar
daim Allaha alqış edərək məbəddə olurdular.

Yəhya

1 Başlanğıcda Kəlam var idi. Kəlam Allahla birlikdə idi. Kəlam Allah idi. **2** O, başlanğıcda Allahla birlikdə idi. **3** Hər şey Onun vasitəsilə yarandı və yaranan şeylərdən heç biri Onsuz yaranmadı. **4** Həyat Onda idi və bu həyat insanların nuru idi. **5** Nur qaranlıqda parlayır, qaranlıq isə onu bürüyə bilmədi. **6** Allahın göndərdiyi bir adam ortaya çıxdı, onun adı Yəhya idi. **7** O, şəhadət üçün gəldi ki, Nur barədə şəhadət etsin və hamı onun vasitəsilə iman etsin. **8** O özü Nur deyildi, amma Nur barədə şəhadət etmək üçün gəldi. **9** Bu, həqiqi Nur idi və dünyaya gələrək hər bir insanı işıqlandırırdı. **10** O, dünyada idi, dünya Onun vasitəsilə yarandı, amma dünya Onu tanımadı. **11** Öz diyarına gəldi, amma soydaşları Onu qəbul etmədi. **12** Lakin Onu qəbul edənlərin hamısına, adına iman edənlərə Allahın övladları olmaq ixtiyarını verdi. **13** Onlar nə qandan, nə bəşər arzusundan, nə də kişi istəyindən deyil, yalnız Allahdan doğuldu. **14** Kəlam bəşər olub, lütf və həqiqətlə dolu olaraq aramızda məskən saldı; biz də Onun ehtişamını – Atadan gələn vahid Oğulun ehtişamını gördük. **15** Yəhya Onun barəsində şəhadət etdi və nida edib dedi: «"Məndən sonra Gələn məndən üstündür, çünki məndən əvvəl var idi" deyib haqqında danışdığım Şəxs budur». **16** Hamımız Onun bütövlüyündən lütf üstünə lütf aldıq. **17** Qanun Musa vasitəsilə verildi, lütf və həqiqət isə İsa Məsih vasitəsilə gəldi. **18** Allahı heç kəs heç vaxt görməyib, amma Atanın qucağında olan və Allah olan vahid Oğul Onu tanıtdı. **19** Yəhudi başçıları Yəhyadan «Sən kimsən?» deyə soruşmaq üçün Yerusəlimdən kahinlərlə Levililəri onun yanına göndərdilər. O zaman Yəhya belə şəhadət etdi: **20** o, düzünü deyib inkar etmədi və «mən Məsih deyiləm» deyə bəyan etdi. **21** Onlar Yəhyadan soruşdular: «Bəs sən kimsən? Bəlkə İlyassan?» Yəhya «xeyr, o deyiləm» dedi. Soruşdular: «Bəlkə gəlməli olan peyğəmbərsən?» Yəhya «xeyr» söylədi. **22** Sonra ona dedilər: «Bəs sən kimsən? Bizi göndərənlərə nə cavab verək? Özün barədə nə deyirsən?» **23** Yəhya dedi: «Mən Yeşaya peyğəmbərin söylədiyi kimi "Rəbbin yolunu düz edin" deyə səhrada nida edənin səsiyəm». **24** Göndərilən bəzi fariseylər **25** Yəhyadan soruşdular: «Bəs sən Məsih, İlyas yaxud gəlməli olan peyğəmbər deyilsənsə, nə üçün vəftiz edirsən?» **26** Yəhya onlara cavab verdi: «Mən su ilə vəftiz edirəm, amma aranızda məndən sonra gələn tanımadığınız bir Nəfər dayanıb. Mən Onun heç çarığının bağını açmağa da layiq deyiləm». **28** Bu hadisələr İordan çayının o tayında olan Bet-Anyada, Yəhyanın vəftiz etdiyi yerdə baş verdi. **29** Ertəsi gün Yəhya İsanın ona tərəf gəldiyini görüb dedi: «Dünyanın günahını aradan götürən Allah Quzusu budur! **30** "Məndən sonra bir Şəxs gəlir ki, məndən üstündür, çünki məndən əvvəl var idi" deyib haqqında danışdığım Kəs budur. **31** Özüm Onu tanımırdım, amma Onun İsrailə zahir olması üçün mən su ilə vəftiz edərək gəldim». **32** Yəhya şəhadət edib dedi: «Gördüm ki, Ruh göydən göyərçin kimi endi və Onun üzərində qaldı. **33** Özüm Onu tanımırdım, lakin su ilə vəftiz etmək üçün məni göndərənin Özü mənə dedi: "Ruhun kimin üzərinə enib qaldığını görsən, bil ki, Müqəddəs Ruhla vəftiz edən Odur". **34** Mən də görüb "Allahın Oğlu budur" deyə şəhadət etmişəm». **35** Ertəsi gün yenə Yəhya orada idi. Şagirdlərinin ikisi onun yanında idi. **36** İsa yoldan keçərkən Yəhya Ona baxıb dedi: «Allah Quzusu budur!» **37** Həmin iki şagird onun sözlərini eşidib İsanın ardınca getdi. **38** İsa dönüb ardınca gəldiklərini görərək onlara «Sizə nə lazımdır?» dedi. Onlar İsaya dedi: «Rabbi, Sən harada qalırsan?» «Rabbi» «Müəllim» deməkdir. **39** İsa onlara dedi: «Mənimlə gəlin, görərsiniz». Onlar gedib İsanın harada qaldığını gördülər və həmin gün Onunla qaldılar. Onuncu saat radələri idi. **40** Yəhyadan eşidib İsanın ardınca gedən iki nəfərdən biri Şimon Peterin qardaşı Andrey idi. **41** Sonra o, ilk öncə qardaşı Şimonu tapıb ona «biz Məsihi tapdıq» dedi. «Məsih» «Məsh olunmuş» deməkdir. **42** Onu İsanın yanına apardı. İsa Şimona baxıb dedi: «Sən Yəhya oğlu Şimonsan, amma Kefa adlanacaqsan». Kefa isə Peter deməkdir. **43** Ertəsi gün İsa Qalileyaya getmək istədi. O, Filipi tapıb ona «ardımca gəl» dedi. **44** Filip də Andrey və Peter kimi Bet-Sayda şəhərindən idi. **45** Filip Natanaeli tapıb ona dedi: «Musanın Qanunda yazdığı, peyğəmbərlərin də bəhs etdiyi Şəxsi – Yusif Oğlu Nazaretli İsanı tapdıq». **46** Natanael ona dedi: «Nazaretdən yaxşı bir şey çıxarmı?» Filip isə ona «gəl özün bax» dedi. **47** İsa Natanaelin Ona tərəf gəldiyini görüb haqqında belə dedi: «Bu, həqiqətən, ürəyində hiylə olmayan bir İsraillidir». **48** Natanael «Sən məni haradan tanıyırsan?» deyə Ondan soruşdu. İsa ona cavab verdi: «Filip səni çağırmazdan əvvəl səni əncir ağacının altında gördüm». **49** Natanael Ona dedi: «Rabbi, Sən Allahın Oğlusan, İsrailin Padşahısan!» **50** İsa ona cavab verib dedi: «Səni əncir ağacının altında gördüyümü söylədiyim üçünmü Mənə iman edirsən? Sən bunlardan daha böyük şeylər görəcəksən». **51** Yenə ona dedi: «Doğrusunu,

doğrusunu sizə deyirəm: göyün yarıldığını və Allahın mələklərinin Bəşər Oğlu üzərinə enib-qalxdığını görəcəksiniz».

2 Bunun üçüncü günü Qalileyanın Qana kəndində toy oldu. İsanın anası orada idi. **2** İsa ilə şagirdləri də toya çağırılmışdı. **3** Şərab qurtaranda anası İsaya dedi: «Şərabları qalmadı». **4** İsa dedi: «Ay ana, Məndən nə istəyirsən? Mənim vaxtım hələ çatmayıb». **5** Anası xidmətçilərə dedi: «Sizə nə desə, edin». **6** Yəhudilərin paklanma mərasimi üçün orada hər biri iki-üç ölçü su tuta bilən altı daş küp var idi. **7** İsa xidmətçilərə dedi: «Küpləri su ilə doldurun». Onları ağzına qədər doldurdular. **8** O, xidmətçilərə dedi: «İndi bir az götürüb toyağasına aparın». Onlar da apardı. **9** Toyağası şəraba çevrilmiş suyun dadına baxdı. O bunun haradan gətirildiyini bilmirdi, bunu yalnız suyu götürən xidmətçilər bilirdi. Toyağası bəyi çağırıb ona dedi: **10** «Hər kəs əvvəlcə əla şərabı, çox içiləndən sonra isə adi şərabı təqdim edir. Amma sən əla şərabı indiyə saxlamısan». **11** İsa Qalileyanın Qana kəndində bu ilk əlamətini göstərdi və izzətini üzə çıxardı. Şagirdləri də Ona iman etdi. **12** Bundan sonra anası, qardaşları və şagirdləri ilə birgə Kefernahuma gedib orada bir neçə gün qaldı. **13** Yəhudilərin Pasxa bayramı yaxınlaşırdı. İsa Yerusəlimə getdi. **14** Məbəddə öküz, qoyun, göyərçin satanların və sərrafların oturduğunu gördü. **15** İplərdən bir qamçı düzəldib hamını qoyun və öküzlərlə birgə məbəddən qovdu, sərrafların masalarını çevirib pullarını yerə tökdü, **16** göyərçin satanlara da dedi: «Bunları buradan götürün. Atamın evini bazara döndərməyin». **17** Şagirdləri də «evinin qeyrəti Məni yandırıb-yaxacaq» deyə yazıldığını xatırladılar. **18** Sonra Yəhudi başçıları Ondan soruşdular: «Bunları etməyə ixtiyarın olduğunu bizə hansı əlamətlə göstərə bilərsən?» **19** İsa onlara cavab verdi: «Bu məbədi dağıdın, üç günə Mən onu təzədən quraram». **20** Onda Yəhudi başçıları dedilər: «Bu məbəd qırx altı ilə tikilib, Sən onu üç günəmi quracaqsan?» **21** Lakin İsa məbəd deyəndə Öz bədənini nəzərdə tuturdu. **22** İsa ölülər arasından dirildiyi zaman şagirdləri Onun bu sözləri söylədiyini xatırladılar, Müqəddəs Yazıya və İsanın söylədiyi sözə inandılar. **23** İsa Pasxa bayramı zamanı Yerusəlimdə olanda göstərdiyi əlamətləri görən bir çox adam Onun adına iman etdi. **24** Amma İsa bütün adamların daxilini bildiyi üçün onlara güvənməzdi. **25** Bir adam haqqında kiminsə Ona şəhadət etməsinə ehtiyacı yox idi, çünki insanın ürəyindən keçənləri bilirdi.

3 Fariseylər arasında Nikodim adlı bir Yəhudi rəhbəri var idi. **2** O, gecə ikən İsanın yanına gəlib dedi: «Rabbi, bilirik ki, Sən Allahın yanından gələn bir müəllimsən. Çünki Allah ona yar olmasa, heç kəs Sənin göstərdiyin əlamətləri edə bilməz». **3** İsa ona cavab verdi: «Doğrusunu, doğrusunu sənə deyirəm: bir kəs yenidən doğulmasa, Allahın Padşahlığını görə bilməz». **4** Nikodim Ondan soruşdu: «Yaşa dolmuş bir adam necə yenidən doğula bilər? O, ikinci dəfə anasının bətninə girib doğula bilərmi?» **5** İsa cavab verdi: «Doğrusunu, doğrusunu sənə deyirəm: bir kəs sudan və Ruhdan doğulmasa, Allahın Padşahlığına daxil ola bilməz. **6** Bəşərdən doğulan bəşərdir, Ruhdan doğulan ruhdur. **7** Sənə "yenidən doğulmalısınız" dediyimə heyrət etmə. **8** Yel istədiyi yerdə əsir, onun səsini eşidirsən, amma haradan gəlib haraya getdiyini bilmirsən. Ruhdan doğulmuş adam da belədir». **9** Nikodim «Bu şeylər necə ola bilər?» deyə soruşdu. **10** İsa ona cavab verdi: «Sən İsrailin müəllimisən. Bunları bilmirsənmi? **11** Doğrusunu, doğrusunu sənə deyirəm: biz bildiyimizi söyləyirik, gördüyümüzə şəhadət edirik, amma siz bizim şəhadətimizi qəbul etmirsiniz. **12** Əgər Mən sizə yerdəki işlərdən danışanda inanmırsınızsa, göydəki işlərdən danışsam, necə inanacaqsınız? **13** Heç kəs göyə çıxmayıb, yalnız göydən enmiş Bəşər Oğlu orada olub. **14** Musa çöldə ilanı yuxarı qaldırdığı kimi Bəşər Oğlu da yuxarı qaldırılmalıdır ki, **15** Ona iman edən hər kəs əbədi həyata malik olsun». **(aiōnios g166)** **16** Çünki Allah dünyanı elə sevdi ki, vahid Oğlunu verdi; bunu ona görə etdi ki, Ona iman edən hər kəs həlak olmasın, amma əbədi həyata malik olsun. **(aiōnios g166)** **17** Allah dünyanı mühakimə etmək üçün deyil, Oğlunun vasitəsilə xilas etmək üçün Onu dünyaya göndərdi. **18** Ona iman edən mühakimə olunmur, iman etməyənsə artıq mühakimə olunub, çünki Allahın vahid Oğlunun adına iman etməyib. **19** Mühakimə bundan ibarətdir ki, dünyaya nur gəldi, amma insanlar qaranlığı nurdan daha çox sevdilər, çünki əməlləri şər idi. **20** Pislik edən hər kəs nura nifrət edər, əməllərinin üzə çıxmaması üçün nura tərəf gəlməz. **21** Həqiqətə əməl edənsə nura tərəf gələr ki, əməllərini Allah naminə etdiyi bəlli olsun. **22** Bundan sonra İsa və Onun şagirdləri Yəhudeya diyarına gəldilər. İsa bir müddət onlarla orada qalıb vəftiz edirdi. **23** Yəhya da Şalim yaxınlığındakı Aynonda vəftiz edirdi, çünki orada çoxlu su var idi. Adamlar

da gəlib vəftiz olunurdu. **24** Yəhya hələ zindana salınmamışdı. **25** Bu zaman Yəhyanın şagirdləri ilə bir Yəhudi arasında paklanma barədə mübahisə düşdü. **26** Şagirdləri Yəhyanın yanına gəlib dedilər: «Rabbi, İordanın o tayında sənin yanında olan və barəsində şəhadət etdiyin Şəxs indi Özü vəftiz edir və hamı Onun yanına gəlir». **27** Yəhya cavabında dedi: «İnsana göydən verilməsə, o heç nə ala bilməz. **28** "Mən Məsih deyiləm, ancaq Ondan əvvəl göndərilmişəm" sözümə özünüz şahidsiniz. **29** Gəlin kimindirsə, bəy odur. Amma bəyi gözləyərək ona qulaq asan sağdışı bəyin səsini eşidib çox sevinir. Mənim sevincim beləcə tam oldu. **30** İndi Ona böyümək, mənə kiçilmək gərəkdir». **31** Yuxarıdan Gələn hamıdan üstündür. Yer üzündən olan yerə məxsusdur və yer barədə danışar, göydən Gələnsə hamıdan üstündür. **32** Nə görüb-eşidibsə, ona şəhadət edər, amma şəhadətini heç kəs qəbul etməz. **33** Onun şəhadətini qəbul edən kəs Allahın haqq olduğuna möhür basıb. **34** Ona görə ki Allahın göndərdiyi Şəxs Allahın sözlərini söyləyər. Çünki Allah Ruhu hədsiz verir. **35** Ata Oğulu sevir və hər şeyi Onun ixtiyarına verib. **36** Oğula iman edən şəxs əbədi həyata malikdir, Oğula itaət etməyənsə həyat görməyəcək, lakin Allahın qəzəbi onun üzərində qalır. **(aiōnios g166)**

4 Fariseylər İsanın Özünə Yəhyadan daha çox şagird toplayıb vəftiz etdiyi barədə eşitdilər; **2** əslində İsanın Özü deyil, şagirdləri vəftiz edirdi. **3** İsa bundan xəbər tutan kimi Yəhudeyanı tərk edib Qalileyaya qayıtdı. **4** Onun yolu Samariyadan keçirdi. **5** O, Yaqubun öz oğlu Yusifə verdiyi torpağa yaxın olan Samariyanın Sixar adlanan şəhərinə gəldi. **6** Yaqubun quyusu orada idi. Yol İsanı yorduğu üçün quyunun yanında oturdu. Altıncı saat radələri idi. **7** Samariyalı bir qadın quyudan su çəkməyə gəldi. İsa ona «Mənə su ver, içim» dedi. **8** Çünki şagirdləri yemək almaq üçün şəhərə getmişdi. **9** Samariyalı qadın Ona dedi: «Sən bir Yəhudisən, mənsə Samariyalı bir qadın. Sən necə məndən su istəyə bilərsən?» Çünki Yəhudilər Samariyalılarla ünsiyyət etmir. **10** İsa ona cavab verdi: «Əgər sən Allahın bəxşişini və "Mənə su ver, içim" deyənin Kim olduğunu bilsəydin, özün Ondan su istəyərdin, O da sənə həyat suyu verərdi». **11** Qadın Ona dedi: «Ağa, su çəkmək üçün bir qabın yox, quyu da dərindir. Bəs o həyat suyunu haradan götürəcəksən? **12** Məgər Sən bu quyunu bizə verən, oğulları və mal-qarası ilə buradan su içən atamız Yaqubdan da üstünsən?» **13** İsa ona cavab verdi: «Bu sudan içən hər kəs yenə susayar, **14** amma Mənim ona verəcəyim sudan kim içsə, heç vaxt susamaz. Lakin ona verəcəyim su onun daxilində əbədi həyat verən bir su qaynağına çevriləcək». **(aiōn g165, aiōnios g166)** **15** Qadın Ona dedi: «Ağa, bu suyu mənə ver ki, mən heç vaxt susamayım və su çəkmək üçün buraya gəlməyim». **16** İsa qadına «get ərini çağır və buraya gəl» dedi. **17** Qadın da Ona «ərim yoxdur» söylədi. İsa ona dedi: «"Ərim yoxdur" deməklə düz söylədin, **18** çünki beş kişin olub, indi sənin-lə yaşayan da ərin deyil, sən bunu düz söylədin». **19** Qadın Ona dedi: «Ağa, görürəm ki, Sən peyğəmbərsən. **20** Bizim ata-babalarımız bu dağda ibadət edirdi, amma siz deyirsiniz ki, ibadət etmək üçün lazımi yer Yerusəlimdədir». **21** İsa ona dedi: «Ey qadın, Mənə inan, artıq o zaman yetişir ki, Ataya nə bu dağda, nə də Yerusəlimdə ibadət edəcəksiniz. **22** Siz bilmədiyinizə ibadət edirsiniz, bizsə bildiyimizə ibadət edirik, çünki xilas Yəhudilərdəndir. **23** Amma o zaman gəlir və artıq gəlib ki, həqiqi ibadət edənlər Ataya ruhda və həqiqətdə ibadət etsin. Ata da Özünə belə ibadət edənlər axtarır. **24** Allah ruhdur və Ona ibadət edənlər ruhda və həqiqətdə ibadət etməlidir». **25** Qadın Ona dedi: «Bilirəm ki, "Məsih" deyilən məsh olunmuş Şəxs gələcək və gələndə bizə hər şeyi bildirəcək». **26** İsa ona dedi: «Sənin-lə danışan Odur, O Mənəm». **27** Bu arada İsanın şagirdləri gəldilər və Onun bir qadınla söhbət etməsinə heyrətləndilər, ancaq heç biri «Nə istəyirsən?» yaxud «Niyə o qadınla danışırsan?» demədi. **28** Bu zaman qadın səhəngini yerə qoydu və şəhərə gedib adamlara dedi: **29** «Gəlin, etdiyim bütün əməlləri mənə söyləyən Adamı görün. Bəlkə elə Məsih Odur?» **30** Adamlar da şəhərdən çıxıb İsanın yanına gəldilər. **31** Bu arada şagirdlər «Rabbi, yemək ye» deyə Ondan xahiş etdilər. **32** Lakin İsa onlara dedi: «Məndə elə yemək var ki, siz ondan xəbərsizsiniz». **33** Onda şagirdlər «Görəsən kimsə Ona yemək gətirdimi?» deyə bir-birindən soruşdular. **34** İsa onlara dedi: «Mənim yeməyim Məni Göndərənin iradəsini yerinə yetirmək, Onun işini tamamlamaqdır. **35** Siz "biçinə dörd ay qalıb" demirsinizmi? Budur, Mən sizə deyirəm: başınızı qaldırıb tarlalara baxın; məhsul bar verib, biçilməyə hazırdır. **36** Əkən də, biçən də birlikdə sevinsin deyə indi biçinçi zəhmət haqqı alır və əbədi həyat üçün məhsul toplayır. **(aiōnios g166)** **37** Bu işlə bağlı "biri əkər, biri biçər" ifadəsi doğru deyilib. **38** Mən sizi zəhmətini çəkmədiyiniz bir məhsulu biçməyə göndərdim. Başqaları zəhmət çəkdi, sizsə onların zəhmətindən bəhrələndiniz». **39** «Etdiyim bütün əməlləri mənə söylədi» deyə şəhadət edən qadının sözünə görə o şəhərdən olan Samariyalıların bir çoxu İsaya iman etdi. **40**

Sonra Samariyalılar İsanın yanına gəlib Ondan xahiş etdilər ki, onların yanında qalsın. İsa da iki gün orada qaldı. **41** Daha çox adam da İsanın sözünə görə iman etdi. **42** Onlar qadına deyirdilər: «Biz artıq sənin sözlərinə görə iman etmirik, elə özümüz də eşidib bildik ki, həqiqətən, dünyanın Xilaskarı Budur». **43** İsa iki gündən sonra oranı tərk edib Qalileyaya tərəf yola düşdü. **44** Çünki peyğəmbərin öz yurdunda hörməti olmadığı barədə İsa Özü bir vaxt şəhadət etmişdi. **45** İndi Qalileyaya gələndə Qalileyalılar Onu qəbul etdi, çünki onlar da bayram zamanı Yerusəlimə gəlib Onun orada etdiyi hər şeyi görmüşdülər. **46** Beləcə İsa suyu şəraba çevirdiyi Qalileyanın Qana kəndinə yenə gəldi. Kefernahumda hökmdarın bir məmuru var idi. Onun oğlu xəstələnmişdi. **47** O, İsanın Yəhudeyadan Qalileyaya gəldiyini eşidib yanına getdi və Ondan xahiş etdi ki, gəlib oğlunu sağaltsın, çünki oğlu ölüm ayağında idi. **48** Onda İsa ona dedi: «Siz əlamətlər və xariqələr görməyincə iman etməyəcəksiniz». **49** Hökmdarın məmuru Ona dedi: «Ağa, uşağım ölməzdən qabaq gəl!» **50** İsa ona «get, oğlun sağ-salamatdır» dedi. O adam da İsanın sözünə inanıb getdi. **51** Evə gələrkən qulları onu qarşılayaraq oğlunun sağ-salamat olduğunu söylədilər. **52** Oğlunun nə vaxt yaxşılaşdığını qullarından soruşdu, onlar da dedilər: «Dünən yeddinci saatda qızdırması düşdü». **53** O zaman ata başa düşdü ki, İsa elə həmin vaxt ona «oğlun sağ-salamatdır» demişdi. Onda özü də, bütün ev əhli də İsaya iman etdi. **54** Bu, İsanın göstərdiyi ikinci əlamət idi. Onu Yəhudeyadan Qalileyaya gələndə etmişdi.

5 Bu hadisələrdən sonra Yəhudilərin bir bayramı oldu və İsa Yerusəlimə getdi. **2** Yerusəlimdəki Qoyun darvazasının yanında, ibranicə Bet-Xasda adlanan beş eyvanlı bir hovuz var. **3** Bu eyvanlarda çoxlu xəstə, kor, topal və iflic adam yatardı. **5** Otuz səkkiz il xəstə olan bir adam da orada idi. **6** İsa onun yatdığını görəndə çoxdan xəstə olduğunu bilərək ondan soruşdu: «Sağalmaq istəyirsənmi?» **7** Xəstə Ona cavab verdi: «Ağa, yanımda bir adam yoxdur ki, su çalxalanan zaman məni hovuza salsın. Mən çatınca başqası məndən əvvəl oraya enir». **8** İsa ona dedi: «Qalx, döşəyini götür və yeri!» **9** O adam həmin anda sağaldı və döşəyini götürüb yeridi. O gün Şənbə günü idi. **10** Buna görə də Yəhudi başçıları şəfa tapan adama dedilər: «Bu gün Şənbə günüdür, döşəyini daşımaq sənə qadağandır». **11** O adam onlara cavab verdi: «Məni sağaldan Şəxs mənə "döşəyini götür və yeri" dedi». **12** Ondan soruşdular: «Sənə "götür və yeri" deyən Adam kimdir?» **13** Lakin sağalan adam Onun kim olduğunu bilmirdi, çünki İsa o yerdə olan izdihama qarışmışdı. **14** Bir az sonra İsa məbəddə həmin adamı tapıb dedi: «Bax sən sağaldın, bir də günah etmə ki, başına daha pis iş gəlməsin». **15** O adam gedib onu sağaldan Şəxsin İsa olduğunu Yəhudi başçılarına bildirdi. **16** Buna görə Yəhudi başçıları İsanı təqib etməyə başladılar, çünki bunları Şənbə günü edirdi. **17** Lakin İsa onlara dedi: «Mənim Atam indiyə qədər iş görür, Mən də iş görürəm». **18** Bundan sonra Yəhudi başçıları daha da səylə Onu öldürməyə çalışırdılar, çünki İsa yalnız Şənbə gününü pozmadı, həm də Allahın Öz Atası olduğunu söyləyərək Özünü Allaha bərabər saydı. **19** Beləcə İsa onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Oğul Atanın nə etdiyini görməsə, Özündən bir şey etməz. Çünki Ata nə edərsə, Oğul da onu edər. **20** Ona görə ki Ata Oğulu sevir və Özünün etdiyi hər şeyi Ona göstərir. Ona bunlardan da böyük işlər göstərəcək ki, siz heyrətlənəsiniz. **21** Ata ölüləri dirildib onlara həyat verdiyi kimi Oğul da istədiyi şəxslərə həyat verir. **22** Ata heç kəsi mühakimə etmir, lakin hökm çıxarmağı Oğulun ixtiyarına verib ki, **23** hər kəs Ataya hörmət etdiyi kimi Oğula da hörmət etsin. Oğula hörmət etməyən Onu göndərən Ataya da hörmət etmir. **24** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Mənim sözümə qulaq asıb Məni Göndərənə inanan şəxs əbədi həyata malikdir və ona hökm çıxarılmayacaq, əksinə, ölümdən həyata keçib. **(aiōnios g166)** **25** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Allah Oğlunun səsini ölülərin eşitdiyi zaman gəlir və artıq gəlib; bunu eşidənlər yaşayacaq. **26** Çünki Atanın Özündə həyat olduğu kimi Oğula da Özündə həyat olmağı bəxş etdi. **27** Hökm çıxarmaq səlahiyyətini də Ona verdi, çünki O, Bəşər Oğludur. **28** Buna heyrət etməyin, çünki elə bir zaman gəlir ki, qəbirdə yatanların hamısı Onun səsini eşidib **29** qəbirlərindən çıxacaq, yaxşılıq edənlər həyat üçün diriləcək, pislik edənlərsə hökm üçün diriləcək. **30** Mən Özümdən heç nə edə bilmərəm, eşitdiyim kimi mühakimə edərəm və Mənim verdiyim hökm ədalətlidir. Çünki məqsədim Öz iradəmi deyil, Məni Göndərənin iradəsini yerinə yetirməkdir. **31** Əgər Mən Özüm barədə şəhadət etsəydim, şəhadətim etibarlı olmazdı. **32** Lakin Mənim barəmdə şəhadət edən başqasıdır və Mənim barəmdə etdiyi şəhadətin etibarlı olduğunu bilirəm. **33** Siz Yəhyanın yanına adamlar göndərdiniz və o, həqiqətə şəhadət etdi. **34** Lakin insandan şəhadət qəbul etdiyim üçün deyil, yalnız sizin xilas olmağınız üçün bunları söyləyirəm. **35** Yəhya yanan və nur saçan bir çıraq idi, siz

bir müddət onun işığında sevinmək istədiniz. **36** Amma Mənim barəmdə olan şəhadət Yəhyanın şəhadətindən üstündür. Çünki Atanın Mənə tam yerinə yetirmək üçün tapşırdığı işlər – indi etdiyim bu işlər Mənim barəmdə şəhadət edir ki, Ata Məni göndərib. **37** Məni göndərən Atanın Özü də Mənim barəmdə şəhadət etdi. Siz heç vaxt nə Onun səsini eşitmisiniz, nə də surətini görmüsünüz. **38** Onun kəlamının da sizdə qalmasına imkan vermirsiniz, çünki Onun göndərdiyi Şəxsə inanmırsınız. **39** Siz Müqəddəs Yazıları araşdırırsınız. Çünki düşünürsünüz ki, onların vasitəsilə əbədi həyata malik olacaqsınız. Lakin onlar da Mənim barəmdə şəhadət edir, **(aiōnios g166)** **40** sizsə həyata malik olmaq üçün Mənə tərəf gəlmək istəmirsiniz. **41** İnsanlardan izzət qəbul etmirəm. **42** Ancaq sizi tanıyıb bilirəm ki, ürəyinizdə Allah məhəbbəti yoxdur. **43** Mən Atamın adı ilə gəlmişəm, amma siz Məni qəbul etmirsiniz. Əgər bir başqası öz adı ilə gəlsə, onu qəbul edərsiniz. **44** Siz bir-birinizdən izzət qəbul edirsiniz, bir olan Allahdan gələn izzəti isə axtarmırsınız. Bəs onda necə iman edə bilərsiniz? **45** Güman etməyin ki, Mən sizi Atanın önündə ittiham edəcəyəm. Sizi ittiham edən ümid bağladığınız Musadır. **46** Əgər siz Musaya inansaydınız, Mənə də inanardınız, çünki o Mənim barəmdə yazıb. **47** Lakin onun yazdıqlarına inanmırsınızsa, Mənim sözlərimə necə inanacaqsınız?»

6 Bu hadisələrdən sonra İsa Qalileya – Tiberiya gölünün o biri sahilinə keçdi. **2** Böyük bir izdiham Onun ardınca gedirdi, çünki Onun xəstələrlə göstərdiyi əlamətləri görürdü. **3** İsa dağa çıxıb şagirdləri ilə oturdu. **4** Yəhudilərin Pasxa bayramı yaxınlaşırdı. **5** İsa başını qaldıraraq böyük bir izdihamın yanına gəldiyini görüb Filipə dedi: «Haradan çörək alıb bu adamları yedirək?» **6** Bu sözləri onu sınamaq məqsədi ilə söylədi, çünki Özü nə edəcəyini bilirdi. **7** Filip Ona cavab verdi: «Bunlara iki yüz dinarlıq çörək də çatmaz ki, hərəsi bir tikə yemək yesin». **8** Şagirdlərindən biri olan Şimon Peterin qardaşı Andrey Ona dedi: **9** «Burada beş kiçik arpa çörəyi ilə iki balığı olan bir oğlan var, amma bu qədər adam üçün bunlar nədir ki?» **10** İsa «xalqı yerə oturdun» dedi. Ora otla örtülmüşdü. Xalq da oturdu. Kişilərin sayı beş minə yaxın idi. **11** O zaman İsa çörəkləri götürüb şükür edərək balıqlarla birgə, oturanlara – hər kəsə istədiyi qədər payladı. **12** Onlar yeyib-doyandan sonra İsa şagirdlərinə dedi: «Artıq qalan hissələri toplayın ki, heç bir şey zay olmasın». **13** Bunları topladılar və beş arpa çörəyini yeyənlərin qabağından qalan hissələrdən on iki zənbil doldurdular. **14** O zaman İsanın göstərdiyi əlaməti görən adamlar «Həqiqətən, dünyaya gəlməli olan peyğəmbər Budur!» deyirdi. **15** İsa bildi ki, adamlar gəlib Onu padşah etmək üçün zorla aparmağa hazırlaşır, buna görə də təkbaşına dağa çəkildi. **16** Axşam çatanda İsanın şagirdləri gölə enib **17** bir qayığa mindilər. Onlar gölün o biri sahilində olan Kefernahuma gedirdilər. Qaranlıq düşmüşdü, amma İsa hələ onların yanına gəlməmişdi. **18** Güclü külək əsdiyindən göl dalğalanırdı. **19** Onlar beləcə avar çəkib iyirmi beş ya otuz stadi gedəndən sonra gördülər ki, İsa gölün üstü ilə yeriyir və qayığa yaxınlaşır. Qorxdular, **20** amma İsa onlara «Mənəm, qorxmayın» dedi. **21** Onda şagirdlər Onu məmnunluqla qayığa götürdülər. Sonra qayıq o andaca getdikləri sahilə çatdı. **22** Ertəsi gün gölün o biri sahilində qalan xalq başa düşdü ki, orada yalnız bir qayıqolub, İsa Öz şagirdləri ilə həmin qayığa minməyib, şagirdləri Onsuz gedib. **23** O arada Tiberiyadan digər qayıqlar Rəbb şükür edəndən sonra yemək yedikləri yerin yaxınlığına gəldilər. **24** Beləcə xalq İsanın da, şagirdlərinin də orada olmadığını görüb qayıqlara minərək İsanı axtara-axtara Kefernahuma gəldi. **25** İsanı gölün o biri sahilində görəndə «Rabbi, buraya nə vaxt gəldin?» deyə soruşdular. **26** İsa onlara cavab olaraq dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: əlamətlər gördüyünüz üçün deyil, çörək yeyib doyduğunuz üçün Məni axtarırsınız. **27** Keçib-gedən yemək üçün deyil, əbədi həyat verən, daim qalan yemək üçün işlər görün, onu sizə Bəşər Oğlu verəcək. Çünki Ata Allah Ona Öz möhürünü vurub». **(aiōnios g166)** **28** Onlar İsadan soruşdular: «Allahın istədiyi işləri görmək üçün biz nə edək?» **29** İsa onlara cavab verdi: «Allahın istədiyi iş budur: Onun göndərdiyi Şəxsə iman edin». **30** Onlar İsaya dedilər: «Sən nə əlamət göstərərsən ki, görüb Sənə inanaq? Nə iş görəcəksən? **31** Ata-babalarımız çöldə manna yedi; bu barədə yazılıb: "Onlara yemək üçün göydən çörək verdi"». **32** Onda İsa onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: sizə göydən çörək verən Musa deyildi, göydən həqiqi çörəyi sizə verən Atamdır. **33** Çünki Allahın çörəyi budur ki, göydən enir və dünyaya həyat verir». **34** Ona dedilər: «Ağa, Sən daim bizə bu çörəyi ver». **35** İsa onlara dedi: «Həyat çörəyi Mənəm. Mənim yanıma gələn heç vaxt acmaz, Mənə iman edən heç vaxt susamaz. **36** Lakin sizə dedim ki, Məni görürsünüz, amma iman etmirsiniz. **37** Atanın Mənə verdiyi şəxslərin hamısı yanıma gələcək və yanıma gələni heç vaxt kənara atmaram. **38** Çünki Öz iradəmi

deyil, Məni Göndərənin iradəsini yerinə yetirmək üçün göydən enmişəm. **39** Məni Göndərənin iradəsi budur ki, Mənə verdiyi şəxslərin heç birini həlak olmağa qoymayım, lakin son gündə onları dirildim. **40** Çünki Atamın iradəsi budur ki, Oğulu görüb Ona iman edən hər şəxs əbədi həyata malik olsun və Mən onu son gündə dirildim». **(aiōnios g166)** **41** Bunun cavabında Yəhudilər İsanın «göydən enmiş çörək Mənəm» sözünə görə deyinib **42** dedilər: «Bu, ata-anasını tanıdığımız, Yusifin Oğlu olan İsa deyilmi? İndi necə olur ki, "göydən enmişəm" deyir?» **43** İsa onlara cavab verdi: «Özözünüzə deyinməyin. **44** Əgər Məni göndərən Ata bir kəsi cəzb etməsə, o Mənim yanıma gələ bilməz. Yanıma gələni isə Mən son gündə dirildəcəyəm. **45** Peyğəmbərlərin kitablarında yazılıb: "Onların hamısını Allah öyrədəcək". Atadan eşidib öyrənən hər kəs Mənim yanıma gəlir. **46** Əlbəttə, Allahdan gələn Şəxsdən savayı Atanı heç kəs görməyib, yalnız O, Atanı görüb. **47** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: iman edən əbədi həyata malikdir. **(aiōnios g166)** **48** Həyat çörəyi Mənəm. **49** Atababalarınız çöldə manna yedilər və öldülər. **50** Bu isə göydən enən elə bir çörəkdir ki, ondan yeyən şəxs heç vaxt ölməz. **51** Göydən enmiş canlı çörək Mənəm. Əgər kimsə bu çörəkdən yesə, əbədi yaşayar. Dünyanın həyatı üçün verəcəyim çörək Öz ətimdir». **(aiōn g165)** **52** Bunun cavabında Yəhudilər «Bu Adam yemək üçün Öz ətini bizə necə verə bilər?» deyib bir-birləri ilə mübahisə etdilər. **53** Onda İsa onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Bəşər Oğlunun ətindən yeyib qanından içməsəniz, daxilinizdə həyat olmayacaq. **54** Mənim ətimdən yeyib qanımdan içən əbədi həyata malikdir və Mən onu son gündə dirildəcəyəm. **(aiōnios g166)** **55** Çünki Mənim ətim həqiqi yemək, qanım da həqiqi içkidir. **56** Mənim ətimdən yeyib qanımdan içən Məndə qalır, Mən də onda qalıram. **57** Var olan Ata Məni göndərdiyi kimi, Mən də Atanın sayəsində yaşadığım kimi Məndən yeyən də Mənim sayəmdə yaşayacaq. **58** Göydən enmiş çörək budur, atababalarınızın yediyi kimi deyil. Onlar öldülər, amma bu çörəyi yeyən əbədi yaşayacaq». **(aiōn g165)** **59** İsa bu sözləri Kefernahumda, sinaqoqda təlim öyrədərkən söylədi. **60** Şagirdlərindən bir çoxu bu sözləri eşidəndə dedi: «Bu söz qəlizdir. Bunu kim anlaya bilər?» **61** Lakin İsa şagirdlərinin buna görə deyindiklərini duyaraq onlara dedi: «Bu söz sizi büdrədirmi? **62** Yaxşı, bəs Bəşər Oğlunun əvvəllər olduğu yerə qalxdığını görsəniz, necə? **63** Həyat verən Ruhdur, cismani təbiətinsə heç faydası yoxdur. Sizə söylədiyim sözlər Ruh və həyat gətirir. **64** Lakin sizin aranızda iman etməyənlər də var». Çünki İsa iman etməyənlərin və Ona xəyanət edəcək adamın kim olduğunu əvvəlcədən bilirdi. **65** O dedi: «Buna görə də sizə söylədim ki, əgər Ata bir kəsə imkan verməsə, o Mənim yanıma gələ bilməz». **66** Bunlardan sonra şagirdlərinin çoxu İsadan ayrılıb daha Onunla gəzmirdi. **67** Onda İsa On İki şagirdə dedi: «Yoxsa siz də Məni tərk etmək istəyirsiniz?» **68** Şimon Peter Ona cavab verdi: «Ya Rəbb, biz kimin yanına gedək? Əbədi həyatın sözlərini söyləyən Sənsən. **(aiōnios g166)** **69** Biz də iman etmişik və bilirik ki, Allahın Müqəddəsi Sənsən». **70** İsa onlara dedi: «Siz On İki şagirdi Mən seçmədimmi? Amma sizdən biri iblisdir». **71** O bu sözləri Şimon İskaryot oğlu Yəhuda barədə söylədi, çünki On İki şagirddən biri olduğu halda İsaya xəyanət edəcəkdi.

7 Bu hadisələrdən sonra İsa yalnız Qalileyada gəzirdi. Yəhudi başçılarının Onu öldürməyə çalışdıqlarına görə daha Yəhudeyada gəzmək istəmirdi. **2** Yəhudilərin Çardaqlar bayramı yaxınlaşırdı. **3** Qardaşları İsaya dedi: «Buradan çıxıb Yəhudeyaya get ki, şagirdlərin də etdiyin işləri görsün. **4** Çünki Özünü məşhur etməyə çalışan adam heç nəyi gizlicə etməz. Sən bunları edirsənsə, Özünü dünyaya tanıtdır». **5** Çünki qardaşları da Ona iman etmirdi. **6** Onda İsa onlara dedi: «Mənim vaxtım hələ gəlməyib, sizin üçünsə hər vaxt münasibdir. **7** Dünya sizə nifrət edə bilməz, amma Mənə nifrət edir, çünki Mən onun əməllərinin şər olduğuna şəhadət edirəm. **8** Siz bayrama gedin, Mənsə hələ vaxtım tamam olmadığı üçün bu bayrama getməyəcəyəm». **9** İsa bu sözləri söylədikdən sonra Qalileyada qaldı. **10** Ancaq Onun qardaşları bayrama gedəndən sonra O da açıq yox, gizlicə bayrama getdi. **11** Yəhudi başçıları bayramda İsanı axtararaq «O haradadır?» deyirdilər. **12** Camaat arasında Onun barəsində çoxlu dedi-qodu gəzirdi. Bəzisi «yaxşı adamdır», başqaları isə «xeyr, xalqı aldadır» deyirdi. **13** Lakin Yəhudi başçılarının qorxusundan heç kəs Onun barəsində açıq danışmırdı. **14** Artıq bayramın yarısı keçəndə İsa məbədə gedib təlim öyrətməyə başladı. **15** Yəhudi başçıları buna heyrətlənib dedilər: «Bu Adam yaxşı təhsil almadığı halda necə olub ki savadlıdır?» **16** İsa da onlara cavab verdi: «Öyrətdiyim təlim Mənim deyil, Məni Göndərənindir. **17** Kim Onun iradəsini yerinə yetirmək istəyirsə, təlimimin Allahdan olduğunu, yoxsa Özümdən söylədiyimi biləcək. **18** Özündən söyləyən öz izzətini axtarır, lakin Onu Göndərənə izzət axtaran Şəxs haqdır, Onda

yalan olmaz. **19** Qanunu sizə Musa vermədimi? Amma heç biriniz Qanuna əməl etmirsiniz. Niyə Məni öldürməyə çalışırsınız?» **20** Xalq cavab verdi: «Səndə cin var. Kim Səni öldürməyə çalışır?» **21** İsa onlara dedi: «Mən bir iş gördüm və hamınız buna heyrətlənirsiniz. **22** Musa sizə sünnət etməyi buyurdu, amma Musa yox, ata-babalarınız bunun əsasını qoydu. Siz Şənbə günü də adamı sünnət edirsiniz. **23** Musanın Qanunu pozulmasın deyə Şənbə günü adam sünnət edilir; bəs Şənbə günü bir adamı tamam sağaltdığıma görə Mənə niyə qəzəblənirsiniz? **24** Zahirə görə mühakimə etməyin, ədalətlə mühakimə edin». **25** Onda Yerusəlimlilərin bəzisi dedi: «Öldürməyə çalışdıqları Bu deyilmi? **26** Budur, O açıq danışır, amma Ona bir söz demirlər. Bəlkə rəhbərlər, doğrudan da, Onun Məsih olduğunu öyrəndilər? **27** Ancaq bu adamın haradan olduğunu bilirik, halbuki Məsih gələndə Onun haradan olduğunu heç kəs bilməyəcək». **28** İsa məbəddə təlim öyrədərkən nida edib dedi: «Doğrudan da, Məni tanıyırsınızmı, haradan gəldiyimi bilirsinizmi? Mən Özümdən gəlmədim, lakin Məni Göndərən haqdır. Siz Onu tanımırsınız, **29** Mənsə Onu tanıyıram, çünki Ondan gəlmişəm və O Məni göndərdi». **30** Bu sözlərə görə İsanı tutmağa çalışdılar, lakin heç kəs Ona toxunmadı, çünki vaxtı hələ çatmamışdı. **31** Ancaq xalq arasından çoxu Ona iman edib dedi: «Məsih gələndə bu Adamın etdiklərindən çox əlamət göstərəcəkmi?» **32** Fariseylər xalqın İsa haqqında belə dedi-qodu etdiyini eşitdilər. Başçı kahinlər və fariseylər Onu tutmaq üçün mühafizəçilər göndərdi. **33** İsa dedi: «Bir az müddət də Mən sizinlə olacağam, sonra isə Məni Göndərənin yanına gedəcəyəm. **34** Siz Məni axtarıb tapmayacaqsınız və Mənim olacağım yerə gələ bilməzsiniz». **35** Bunun cavabında Yəhudilər öz aralarında dedilər: «Bu Adam hara gedəcək ki, Onu tapa bilməyəcəyik? Yunanlar arasına səpələnmiş Yəhudilərin yanına gedib Yunanlaramı təlim öyrədəcək? **36** "Siz Məni axtarıb tapmayacaqsınız və Mənim olacağım yerə siz gələ bilməzsiniz" sözü ilə nə demək istəyir?» **37** Bayramın sonuncu, təntənəli günündə İsa qalxıb nida edərək dedi: «Kim susayıbsa, yanıma gəlib içsin. **38** Müqəddəs Yazılarda deyildiyi kimi, Mənə iman edənin daxilindən həyat suyu axan çaylar çıxacaq». **39** Bunu Ona iman edənlərin alacaqları Ruh barədə söylədi. Ruh isə hələ yox idi, çünki İsa hələ izzətlənməmişdi. **40** Xalqın bir qismi bu sözləri eşidəndə «Bu, doğrudan da, gəlməli olan peyğəmbərdir» dedilər. **41** Başqaları isə «Bu, Məsihdir» söylədi, ancaq bəziləri dedi: «Nə? Məsih Qalileyadanmı gəlir? **42** Məgər Müqəddəs Yazılarda deyilmir ki, Məsih Davudun nəslindən, Davudun yaşadığı Bet-Lexem kəndindən gəlir?» **43** Beləcə İsa barədə xalq arasında fikir ayrılığı oldu. **44** Bəziləri Onu tutmaq istədi, amma heç kəs Ona toxunmadı. **45** Buna görə də mühafizəçilər başçı kahinlərin və fariseylərin yanına qayıtdılar. Onlar mühafizəçilərdən «Niyə Onu gətirmədiniz?» deyə soruşdu. **46** Mühafizəçilər cavab verdilər: «Hələ indiyəcən heç bir insan belə danışmayıb». **47** Fariseylər onlara dedilər: «Yoxsa sizi də aldadıb? **48** Gör bir rəhbər yaxud bir farisey Ona iman etdimi? **49** Bu Qanunu bilməyən xalqa gəlincə, onlar lənətə gəlib!» **50** Aralarından biri – bundan qabaq İsanın yanına gələn Nikodim onlara dedi: **51** «Qanunumuza görə, bir adama qulaq asmadan və nə etdiyini bilmədən onu mühakimə etmək doğrudurmu?» **52** Onlar Nikodimə dedi: «Bəlkə sən də Qalileyadansan? Araşdırsan, görərsən ki, Qalileyadan peyğəmbər çıxmaz». **53** Bundan sonra hər kəs öz evinə getdi.

8 Lakin İsa Zeytun dağına getdi. **2** Səhər tezdən yenə məbədə gəldi. Bütün xalq Onun yanına toplaşdı, O da oturub onlara təlim öyrətməyə başladı. **3** İlahiyyatçılar və fariseylər zina üstündə tutulmuş bir qadını oraya gətirdilər. Onu ortaya çıxarıb **4** İsaya dedilər: «Müəllim, bu qadın zina edərkən əməlində yaxalandı. **5** Qanunda Musa bizə əmr edib ki, belələrini daşqalaq edək. Bəs Sən nə deyirsən?» **6** Bunu İsanı sınamaq üçün deyirdilər, Onu ittiham etmək üçün bəhanə axtarırdılar. Amma İsa əyilib barmağı ilə yerə yazı yazmağa başladı. **7** Ondan təkrar soruşduqları zaman dikəlib onlara dedi: «Sizdən kim günahsızdırsa, qadına birinci daş atsın». **8** Sonra yenə əyilib yerə yazı yazdı. **9** Bu sözləri eşidənlər başda ağsaqqallar olmaqla bir-bir oradan uzaqlaşdılar. İsanı tək qoydular, qadın da ortada idi. **10** İsa dikəlib ona dedi: «Qadın, onlar hara getdilər? Bəs heç kim səni məhkum etmədi?» **11** Qadın «heç kim, Ağa» dedi. Onda İsa dedi: «Mən də səni məhkum etmirəm, get, daha günah etmə». **12** Sonra İsa yenə xalqa dedi: «Dünyanın nuru Mənəm. Mənim ardımca gələn heç vaxt qaranlıqda gəzməyəcək, həyat nuruna malik olacaq». **13** Fariseylər Ona dedilər: «Sən Öz barəndə şəhadət edirsən, Sənin şəhadətin etibarlı deyil». **14** İsa onlara cavab verdi: «Mən Öz barəmdə şəhadət etsəm də, şəhadətim etibarlıdır, çünki haradan gəlib hara gedəcəyimi bilirəm. Sizsə Mənim haradan gəlib hara gedəcəyimi bilmirsiniz. **15** Siz bəşər qaydalarına görə mühakimə edirsiniz, Mənsə heç kəsi mühakimə etmirəm. **16** Mən mühakimə

etsəm də, verdiyim hökm doğrudur, çünki tək deyiləm, Məni göndərən Ata da Mənimlədir. **17** Sizin Qanununuzda da yazılıb ki, iki nəfərin şəhadəti etibarlıdır. **18** Mən Öz barəmdə şəhadət edirəm, Məni göndərən Ata da Mənim barəmdə şəhadət edir». **19** Onda İsadan soruşdular: «Atan haradadır?» İsa cavab verdi: «Siz nə Məni, nə də Atamı tanıyırsınız. Əgər Məni tanısaydınız, Atamı da tanıyardınız». **20** İsa bu sözləri məbəddə, nəzir qutuları olan yerdə təlim öyrədərkən söylədi. Heç kəs də Onu tutmadı, çünki vaxtı hələ gəlməmişdi. **21** Sonra İsa yenə onlara dedi: «Mən çıxıb gedirəm, siz Məni axtaracaqsınız və öz günahınız içində öləcəksiniz. Siz Mənim gedəcəyim yerə gələ bilməzsiniz». **22** Onda Yəhudilər dedilər: «Məgər O Özünü öldürəcək ki, "siz Mənim gedəcəyim yerə gələ bilməzsiniz" deyir?» **23** İsa onlara dedi: «Siz aşağıdansınız, Mən yuxarıdanam, siz bu dünyadansınız, Mənsə bu dünyadan deyiləm. **24** Buna görə də sizə "günahlarınız içində öləcəksiniz" dedim. Əgər inanmasanız ki, Mən Oyam, günahlarınız içində öləcəksiniz». **25** Onda «Sən Kimsən?» deyə İsadan soruşdular. İsa onlara dedi: «Əvvəlcədən sizə nə söyləyirəmsə, Oyam. **26** Sizin barənizdə söyləyəcəyim və mühakimə edəcəyim çox şeylər var. Lakin Məni göndərən haqdır və Mən Ondan eşitdiklərimi dünyaya söyləyirəm». **27** İsanın onlara Ata barədə danışdığını anlamadılar. **28** Onda İsa dedi: «Bəşər Oğlunu yuxarı qaldırdığınız vaxt biləcəksiniz ki, Mən Oyam və Özümdən bir şey etmirəm, ancaq Ata Mənə necə öyrədibsə, o cür danışıram. **29** Məni Göndərən Mənimlədir. O Məni tək qoymadı, çünki Mən daim Onun xoşuna gələnləri edirəm». **30** İsa bu sözləri söylədiyi zaman bir çox adam Ona iman etdi. **31** O zaman İsa Ona inanmış Yəhudilərə dedi: «Əgər siz Mənim sözümə sadiq qalsanız, həqiqətən, Mənim şagirdlərimsiniz. **32** Onda siz həqiqəti biləcəksiniz və həqiqət sizi azad edəcək». **33** Yəhudilər İsaya cavab verdilər: «Biz İbrahimin nəslindənik, heç kəsə heç vaxt kölə olmamışıq. Bəs Sən niyə "azad olacaqsınız" deyirsən?» **34** İsa onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: günah edən hər kəs günahın köləsidir. **35** Kölə evdə daim qalmaz, oğulsa daim qalar. **(aiōn g165)** **36** Buna görə də əgər Oğul sizi azad etsə, həqiqətən də, azad olacaqsınız. **37** İbrahimin nəslindən olduğunuzu bilirəm, ancaq bununla belə, Məni öldürməyə çalışırsınız. Çünki Mənim sözüm sizin ürəyinizdə yer tapmır. **38** Mən Atanın yanında gördüklərimi söyləyirəm, sizsə öz atanızdan eşitdiklərinizi yerinə yetirirsiniz». **39** Onlar İsanın cavabında «bizim atamız İbrahimdir» dedilər. İsa onlara dedi: «İbrahimin övladları olsaydınız, İbrahimin etdiyi əməlləri edərdiniz. **40** Sizsə indi Məni – Allahdan eşitdiyi həqiqəti sizə söyləyən Adamı öldürməyə çalışırsınız. İbrahim belə etmədi. **41** Siz öz atanızın əməllərini edirsiniz». Ona dedilər: «Biz zinadan doğulmamışıq, bizim bir Atamız var, O da Allahdır». **42** İsa onlara dedi: «Əgər Allah sizin Atanız olsaydı, Məni sevərdiniz, çünki Mən Allahdan çıxıb gəlmişəm və indi buradayam. Mən Özümdən gəlmədim, lakin O Məni göndərdi. **43** Söylədiyimi niyə anlamırsınız? Çünki Mənim sözümü dinləyə bilmirsiniz. **44** Siz atanız iblisdənsiniz və atanızın arzularını yerinə yetirmək istəyirsiniz. O, başlanğıcdan qatil idi və həqiqətə sadiq qalmadı, çünki onda həqiqət yoxdur. Yalan söyləyəndə öz xasiyyətinə görə söyləyir, çünki yalançıdır və yalanın atasıdır. **45** Mənsə həqiqəti söylədiyim üçün siz Mənə inanmırsınız. **46** Sizdən kim sübut edər ki, Mən bir günah etmişəm? Mən həqiqəti söyləyirəmsə, niyə Mənə inanmırsınız? **47** Allahdan olan şəxs Allahın sözlərini dinləyər. Sizsə dinləmirsiniz, çünki Allahdan deyilsiniz». **48** Yəhudilər cavabında Ona dedilər: «Sən Samariyalısan və Səndə cin var. Məgər doğru demirikmi?» **49** İsa cavab verdi: «Məndə cin yoxdur, amma Atama hörmət edirəm, sizsə Məni hörmətdən salırsınız. **50** Mən Özümə izzət axtarmıram, Mənə izzət axtaran və bu işi mühakimə edən Biri var. **51** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: kim Mənim sözümə riayət edərsə, heç vaxt ölüm görməyəcək». **(aiōn g165)** **52** Yəhudilər Ona dedilər: «İndi bildik ki, Səndə cin var. İbrahim də öldü, peyğəmbərlər də. Amma Sən "kim Mənim sözümə riayət edərsə, heç vaxt ölməyəcək" deyirsən. **(aiōn g165)** **53** Yoxsa Sən atamız İbrahimdən də üstünsən? O da öldü, peyğəmbərlər də. Axı Sən Özünü kim sayırsan?» **54** İsa cavab verdi: «Əgər Mən Özümü izzətləndirirəmsə, Mənim izzətim heçdir, amma Məni izzətləndirən Atamdır. Siz Onun barəsində "Allahımızdır" deyirsiniz, **55** lakin Onu tanımırsınız. Mənsə Onu tanıyıram. Əgər "Onu tanımıram" desəydim, sizin kimi yalançı olardım. Lakin Mən Onu tanıyıram və sözünə riayət edirəm. **56** Atanız İbrahim Mənim günümü görəcəyi üçün şad oldu, görüb sevindi». **57** Buna görə Yəhudilər Ona dedilər: «Sənin heç əlli yaşın yoxdur, İbrahimi necə görmüsən?» **58** İsa onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: İbrahim olmazdan qabaq Var Olan Mənəm». **59** O zaman İsanı daşqalaq etmək üçün yerdən daş götürdülər, ancaq İsa gizləndi və məbəddən çıxdı.

9 İsa yolla gedərkən anadangəlmə kor bir adam gördü. **2** Şagirdləri Ondan soruşdu: «Rabbi, kim günah etdi ki, bu adam kor doğuldu: özü, yoxsa ata-anası?» **3** İsa cavab verdi: «Nə özü günah etdi, nə də ata-anası. Amma Allahın işləri onun həyatında görünsün deyə belə oldu. **4** Nə qədər ki gündüzdür, Məni Göndərənin işlərini görməliyik. Tezliklə gecə gəlir, o zaman heç kim işləyə bilməz. **5** Dünyada olduğum müddətdə dünyanın nuru Mənəm». **6** Bu sözləri deyəndən sonra yerə tüpürdü, tüpürcəklə palçıq düzəltdi və palçığı kor adamın gözlərinə sürtdü. **7** Sonra ona dedi: «Get, Şiloah hovuzunda yuyun». «Şiloah» «göndərilmiş» deməkdir. O da gedib yuyundu və gözləri açılmış halda qayıtdı. **8** Qonşuları və əvvəllər onu bir dilənçi kimi tanıyanlar deyirdilər: «Əvvəllər oturub dilənən adam bu deyilmi?» **9** Bəzisi «odur» dedi, bəzisi «xeyr, amma ona oxşayır» dedi. Özü isə «mənəm» dedi. **10** Ondan «Elə isə gözlərin necə açıldı?» deyə soruşdular. **11** O cavab verdi: «İsa deyilən Adam palçıq düzəldib gözlərimə sürtdü və mənə "Şiloah hovuzuna get, yuyun" dedi, mən də gedib yuyundum və gözlərim açıldı». **12** Ondan «Bəs İsa haradadır?» deyə soruşdular. O isə «bilmirəm» dedi. **13** Əvvəllər kor olan adamı fariseylərin yanına apardılar. **14** İsanın palçıq düzəldib onun gözlərini açdığı gün Şənbə günü idi. **15** Fariseylər o adamdan gözlərinin necə açıldığını soruşdular. O adam da onlara dedi: «O mənim gözlərimə palçıq qoydu, mən də yuyundum və indi görürəm». **16** Onda fariseylərdən bəzisi dedi: «Bu Adam Allahdan gəlməyib, çünki Şənbə gününə riayət etmir». Başqaları isə dedi: «Günahkar adam belə əlamətləri necə göstərə bilər?» Onların arasında fikir ayrılığı düşdü. **17** Onda yenə kor adamdan soruşdular: «Bəs sən bu Adam barədə nə deyirsən? Axı O sənin gözlərini açdı». Kor adam «O, peyğəmbərdir» dedi. **18** Yəhudi başçıları gözləri açılmış adamın ata-anasını çağırmayınca onun kor olub gözləri açıldığına inanmadılar. **19** Ata-anasından soruşdular: «Kor doğulduğunu söylədiyiniz oğlunuz budurmu? Elə isə necə olur ki, indi görür?» **20** Ata-anası dedi: «Bilirik ki, bu bizim oğlumuzdur və kor doğulub. **21** Ancaq bilmirik ki, indi necə görür ya gözlərini kim açıb. Özündən soruşun. Həddi-büluğa çatıb, qoy özü barədə özü danışsın». **22** Ata-anası Yəhudi başçılarından qorxduqları üçün bu sözləri söylədilər, çünki Yəhudi başçıları artıq qərara almışdılar ki, İsanın Məsih olduğunu iqrar edən hər kəs sinaqoqdan qovulsun. **23** Buna görə də o adamın ata-anası «həddi-büluğa çatıb, özündən soruşun» dedi. **24** Yəhudi başçıları əvvəllər kor olan adamı ikinci dəfə çağırıb ona dedilər: «Allahın izzəti naminə doğru söylə. Biz bu Adamın günahkar olduğunu bilirik». **25** O da cavab verdi: «O Adamın günahkar olub-olmadığını bilmirəm. Bir şeyi bilirəm ki, əvvəl kor idim, amma indi görürəm». **26** Ondan soruşdular: «O sənə nə etdi? Gözlərini necə açdı?» **27** Onlara cavab verdi: «İndicə sizə söylədim, amma qulaq asmadınız. Niyə bunu yenə eşitmək istəyirsiniz? Bəlkə siz də Onun şagirdi olmaq istəyirsiniz?» **28** Onu söyüb dedilər: «Onun şagirdi sənsən, bizsə Musanın şagirdləriyik. **29** Biz Allahın Musa ilə danışdığını bilirik, bu Adamınsa haradan gəldiyini bilmirik». **30** O adam onlara dedi: «Qəribədir ki, siz Onun haradan gəldiyini bilmirsiniz, amma O mənim gözlərimi açdı. **31** Allahın günahkarlara qulaq asmadığını bilirik, lakin mömin olub Allahın iradəsinə əməl edən adama Allah qulaq asır. **32** Əzəldən bəri eşidilməyib ki, kimsə anadangəlmə kor bir adamın gözlərini açsın. **(aiōn g165)** **33** Əgər bu Adam Allahdan gəlməsəydi, heç nə edə bilməzdi». **34** Onlar o adama cavab verdilər: «Başdan-ayağa günah içində doğuldun. İndi sənmi bizə dərs verirsən?» Onda onu bayıra atdılar. **35** O adamı bayıra atdıqlarını İsa eşitdi və onu tapıb dedi: «Sən Bəşər Oğluna iman edirsənmi?» **36** O soruşdu: «Ağa, O kimdir ki, Ona iman edim?» **37** İsa ona dedi: «İndi gördüyün və sənինlə danışan Adam Odur». **38** O da «ya Rəbb, iman edirəm» dedi və İsaya səcdə etdi. **39** İsa dedi: «Mühakimə etmək üçün bu dünyaya gəldim ki, qoy görməyənlər görsün, görənlərsə kor olsun». **40** Onun yanında olan bəzi fariseylər bu sözləri eşidib «Yoxsa biz də koruq?» deyə Ondan soruşdular. **41** İsa onlara dedi: «Əgər kor olsaydınız, günahınız olmazdı. Amma indi "görürük" dediyiniz üçün günahınız üstünüzdə qalır.

10 Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: qoyun ağılına qapıdan girməyib başqa yerdən aşan oğru və quldurdur. **2** Amma qapıdan girən qoyunların çobanıdır. **3** Keşikçi qapını onun üzünə açar və qoyunlar onun səsinə qulaq asar. O da öz qoyunlarını adları ilə çağırar və onları çölə çıxarar. **4** Öz qoyunlarının hamısını çölə çıxarandan sonra onların önündə gedər və qoyunlar da ardınca gedər, çünki onun səsini tanıyırlar. **5** Amma yad adamın ardınca getməzlər, ondan qaçarlar, çünki yad adamların səsini tanımazlar». **6** İsa bu məsəli onlara söylədi, amma onlar İsanın sözlərinin mənasını anlamadılar. **7** İsa yenə onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: qoyunların qapısı Mənəm. **8** Məndən əvvəl gələnlərin hamısı oğru və quldur idi, amma qoyunlar onlara qulaq

asmadı. **9** Qapı Mənəm, kim Məndən girərsə, xilas olar, girib-çıxar və özünə otlaq tapar. **10** Oğru yalnız qarət etmək, öldürmək və tələf etmək üçün gəlir. Mənsə gəldim ki, onlar həyata, bol həyata malik olsun. **11** Yaxşı çoban Mənəm, yaxşı çoban qoyunlar uğrunda canını qurban verər. **12** Qoyunların çobanı olmayan muzdur isə canavarın gəldiyini görəndə onları atıb qaçar, çünki qoyunların sahibi deyil. Canavar da onları qapıb pərən-pərən salar. **13** Muzdur qaçar, çünki muzdurdur, qoyunlar üçün qayğı çəkməz. **14** Yaxşı çoban Mənəm. Necə ki Ata Məni tanıyır və Mən Atanı tanıyıram, eləcə də özümünküləri tanıyıram, özümünkülər də Məni tanıyır. **15** Mən quzular uğrunda canımı qurban verirəm. **16** Bu ağıldan olmayan başqa quzularım var ki, onları da gətirməliyəm. Onlar da səsimi eşidəcək, beləcə tək sürü, tək Çoban olacaq. **17** Buna görə də Ata Məni sevir, çünki Mən canımı qurban verirəm ki, sonra onu geri alım. **18** Canımı Məndən heç kəs ala bilməz, amma onu Özüm verirəm. Onu verməyə də, sonra geri almağa da ixtiyarım var. Bu əmri Atamdan almışam». **19** Bu sözlər üstündə Yəhudilər arasında yenə fikir ayrılığı düşdü. **20** Onların çoxu dedi: «Onda cin var, dəlidir. Niyə Ona qulaq asırsınız?» **21** Başqaları isə dedilər: «Bunlar cinə tutulmuş adamın sözləri deyil. Cin heç kor adamın gözlərini açа bilərmi?» **22** O vaxt Yerusəlimdə Təqdis bayramı keçirilirdi. Qış idi. **23** İsa məbədin həyətində olan Süleymanın eyvanında gəzirdi. **24** Yəhudilər İsanın ətrafına yığılıb Ona dedilər: «Nə vaxta qədər ürəyimizi intizarda saxlayacaqsan? Əgər Sən Məsihsənsə, bizə açıq söylə». **25** İsa onlara cavab verdi: «Sizə söylədim, ancaq buna inanmırsınız. Atamın adı ilə gördüyüm işlər Mənim barəmdə şəhadət edir. **26** Amma siz inanmırsınız, çünki Mənim quzularımdan deyilsiniz. **27** Quzularım səsimi eşidir, Mən də onları tanıyıram və Mənim ardımca gəlirlər. **28** Mən onlara əbədi həyat verirəm. Onlar heç vaxt həlak olmayacaq və heç kim onları əlimdən qapmayacaq. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **29** Onları Mənə verən Atam hamıdan böyükdür. Onları heç kim Atanın əlindən qapa bilməz. **30** Mən və Ata birik». **31** Yəhudilər yenə yerdən daş götürdülər ki, Onu daşqalaq etsinlər. **32** İsa onlara dedi: «Sizə Atadan gələn çoxlu yaxşı iş göstərdim. Siz bunların hansına görə Məni daşqalaq etmək istəyirsiniz?» **33** Yəhudilər Ona cavab verdilər: «Səni yaxşı işinə görə deyil, insan olduğun halda Özünü Allah sayaraq küfr etdiyinə görə daşqalaq edirik». **34** İsa onlara dedi: «Məgər sizin öz Qanununuzda yazılmayıb ki, "demişəm: ‹Siz allahlarsınız›"? **35** Allah Öz kəlamını göndərdiyi adamlara "allahlarsınız" deyir. Müqəddəs Yazı ki pozula bilməz. **36** Bəs siz niyə "Allahın Oğluyam" dediyim üçün Mənə – Atanın təqdis edib dünyaya göndərdiyi Şəxsə "küfr edirsən" deyirsiniz? **37** Əgər Atamın işlərini görmürəmsə, Mənə inanmayın. **38** Amma bu işləri görürəmsə, Mənə inanmasanız da, bunlara inanın. Onda Atanın Məndə, Mənim də Atada olduğumu anlayıb bilərsiniz». **39** Onlar yenə İsanı tutmağa çalışdı, amma O, əllərindən sıyrılıb çıxdı. **40** İsa yenə İordanın o biri sahilinə, Yəhyanın əvvəllər vəftiz etdiyi yerə getdi və orada qaldı. **41** Çoxlu adam Onun yanına gəlib dedi: «Yəhya heç bir əlamət göstərməsə də, onun bu Adam barədə dediyi bütün sözlər doğru çıxdı». **42** Bir çox adam da orada İsaya iman etdi.

11 Lazar adlı bir adam xəstələnmişdi. O, Məryəmlə bacısı Martanın yaşadığı Bet-Anya kəndindən idi. **2** Rəbbin üzərinə ətirli yağ çəkib ayaqlarını saçları ilə silən həmin Məryəm idi. Xəstələnən Lazar onun qardaşı idi. **3** Bu səbəbdən iki bacı «ya Rəbb, sevdiyin adam xəstədir» deyə İsaya xəbər göndərdi. **4** İsa bunu eşidib dedi: «Bu xəstəliyin nəticəsi ölüm yox, Allahın izzəti və Allah Oğlunun bununla izzət qazanması olacaq». **5** İsa Martanı, onun bacısını və Lazarı sevirdi. **6** Buna görə də Lazarın xəstələndiyini eşidəndə olduğu yerdə daha iki gün qaldı. **7** Sonra isə şagirdlərə «yenə Yəhudeyaya gedək» dedi. **8** Şagirdlər Ona dedilər: «Rabbi, oradakı Yəhudilər bir az əvvəl Səni daşqalaq etməyə çalışırdı. Sən yenə də oraya qayıdırsan?» **9** İsa cavab verdi: «Gündə on iki saat yoxdurmu? Kim gündüz vaxtı gəzərsə, büdrəməz, çünki bu dünyanın nurunu görür. **10** Lakin kim gecə vaxtı gəzərsə, büdrəyər, çünki daxilində nur yoxdur». **11** İsa bu sözləri söylədikdən sonra onlara dedi: «Dostumuz Lazar uyuyub. Mən onu oyatmaq üçün gedirəm». **12** Onda şagirdlər Ona dedilər: «Əgər uyuyubsa, sağalacaq». **13** İsa onun ölümü barədə danışmışdı, amma onlar elə bildilər ki, yuxuya getdiyini söyləyib. **14** Onda İsa onlara açıqca dedi: «Lazar ölüb. **15** Mən də sizin uğrunuzda, iman etməyiniz üçün orada olmadığıma sevinirəm. Amma gəlin onun yanına gedək». **16** «Əkiz» adlanan Tomas o biri şagirdlərə dedi: «Biz də gedək ki, Onunla ölək». **17** İsa gəlib Lazarın artıq dörd gündən bəri qəbirdə olduğunu bildi. **18** Bet-Anya ilə Yerusəlim arasında on beş stadi məsafə var idi. **19** Bir çox Yəhudi Marta və Məryəmə qardaşlarının ölümünə görə təsəlli verməyə gəlmişdi. **20** Marta İsanın

gəldiyini eşidəndə Onu qarşılamağa çıxdı, ancaq Məryəm evdə oturmuşdu. **21** Marta İsaya dedi: «Ya Rəbb, əgər Sən burada olsaydın, qardaşım ölməzdi. **22** Ancaq bilirəm ki, Sən indi də Allahdan nə diləsən, O Sənə verəcək». **23** İsa ona «qardaşın diriləcək» dedi. **24** Marta Ona dedi: «Bilirəm ki, dirilmə zamanı, son gündə o da diriləcək». **25** İsa ona dedi: «Dirilmə və həyat Mənəm. Mənə iman edən ölsə də, yaşayar, **26** yaşayıb Mənə iman edən də heç vaxt ölməz. Buna inanırsanmı?» **(aiōn g165)** **27** Marta Ona cavab verdi: «Bəli, ya Rəbb, inanıram ki, dünyaya gəlməli olan Allahın Oğlu Məsih Sənsən». **28** Marta bunu söylədikdən sonra gedib bacısı Məryəmi gizlicə çağırdı və dedi: «Müəllim buradadır, səni çağırır». **29** Məryəm bunu eşidən kimi tez qalxıb İsanın yanına getdi. **30** İsa hələ kəndə girməyib Martanın Onu qarşıladığı yerdə qalmışdı. **31** Məryəmlə birgə evdə olan və ona təsəlli verən Yəhudilər qadının tez qalxıb bayıra çıxdığını görəndə elə bildilər ki, ağlamaq üçün qəbirin yanına gedir. Buna görə də onun ardınca getdilər. **32** Məryəm İsanın olduğu yerə gəlib Onu gördü və ayaqlarına düşüb dedi: «Ya Rəbb, əgər Sən burada olsaydın, qardaşım ölməzdi». **33** İsa onun və yanında gələn Yəhudilərin ağladığını görəndə əhvalı pozuldu və təlaşa düşdü. **34** İsa onlardan «Mərhumu haraya qoymusunuz?» deyə soruşdu. Ona «Ağa, gəl bax» dedilər. **35** İsa ağladı. **36** Onda Yəhudilər «Bax onu necə də sevirmiş!» söylədilər. **37** Lakin onlardan bəzisi dedi: «Korun gözlərini açan bu Şəxs bir şey edə bilməzdi ki, bu adam ölməsin?» **38** O zaman İsa yenə əhvalı pozulmuş halda qəbirin yanına gəldi. Qəbir bir mağara idi və ağzına daş qoyulmuşdu. **39** İsa «daşı götürün» dedi. Mərhumun bacısı Marta Ona dedi: «Ya Rəbb, artıq iylənib, çünki öldüyü dörd gündür». **40** İsa dedi: «Axı Mən sənə söyləmədimmi, iman etsən, Allahın izzətini görəcəksən?» **41** Beləcə daşı götürdülər. İsa da başını yuxarı qaldırıb dedi: «Ey Ata, Məni eşitdiyin üçün Sənə şükür edirəm. **42** Bilirəm ki, Məni həmişə eşidirsən. Lakin bunu ətrafımda duran xalq üçün söylədim ki, Məni Sən göndərdiyinə inansınlar». **43** Bu sözləri söylədikdən sonra «Lazar, bayıra çıx!» deyə bərkdən qışqırdı. **44** Ölü də bayıra çıxdı. Onun əl-ayağı sarğılarla və üzü dəsmalla bağlanmışdı. İsa onlara «onu açın və buraxın getsin» dedi. **45** Onda Məryəmin yanına gələn və İsanın nə etdiyini görən Yəhudilərin bir çoxu Ona iman etdi. **46** Lakin onlardan bəzisi fariseylərin yanına gedib İsanın nə etdiyini onlara danışdı. **47** Onda başçı kahinlər və fariseylər Ali Şuranı toplayıb dedilər: «Nə edək? Bu Adam çoxlu əlamət göstərir. **48** Əgər Ona mane olmasaq, hamı Ona iman edəcək. Romalılar da gəlib məbədimizi və millətimizi məhv edəcək». **49** Orada olanlardan biri, həmin il baş kahin olan Qayafa onlara dedi: «Siz heç nə bilmirsiniz. **50** Başa düşmürsünüz ki, bütün bu millətin məhv olmağındansa bir Adamın xalq uğrunda ölməsi sizin üçün daha yaxşıdır?» **51** O bu sözləri özündən söyləmədi, lakin o il baş kahin olduğu üçün peyğəmbərlik edib xəbər verdi ki, İsa bu millətin uğrunda – **52** təkcə millətin uğrunda deyil, Allahın hər tərəfə səpələnmiş övladlarını bir yerə toplamaq üçün öləcək. **53** Beləcə o gündən etibarən İsanı öldürməyi qərara aldılar. **54** Buna görə də İsa daha Yəhudilərin arasında açıq gəzmirdi. Oradan çöllüyə yaxın diyara, Efrayim adlanan şəhərə getdi və şagirdlərlə orada qaldı. **55** Yəhudilərin Pasxa bayramı yaxınlaşırdı. Çoxlu adam paklanmaq üçün Pasxadan qabaq kəndlərdən Yerusəlimə getdi. **56** Onlar İsanı axtarırdılar və məbəddə dayanıb bir-birlərinə deyirdilər: «Necə fikirləşirsiniz? O, bayrama heç gəlməyəcəkmi?» **57** Başçı kahinlər və fariseylər Onu tutmaq məqsədi ilə «harada olduğunu kim bilirsə, göstərsin» deyə əmr vermişdilər.

12 Pasxadan altı gün əvvəl İsa Bet-Anyaya gəldi. İsanın ölülər arasından diriltdiyi Lazar da orada idi. **2** Orada İsanın şərəfinə ziyafət verdilər. Marta xidmət edirdi. Lazar da İsa ilə birgə süfrə arxasında oturanların arasında idi. **3** Məryəm isə bir litra çox qiymətli xalis nard yağını götürərək İsanın ayaqlarına çəkib onları saçları ilə sildi. Yağın ətri evi bürüdü. **4** Lakin İsanın şagirdlərindən biri, Ona xəyanət edəcək Yəhuda İskaryot dedi: **5** «Nə üçün bu ətir üç yüz dinara satılıb yoxsullara verilmədi?» **6** Bu sözü yoxsulların qayğısına qaldığı üçün deyil, oğru olduğuna görə söylədi, çünki özündə olan pul qutusuna qoyulanların bir hissəsini oğurlayırdı. **7** Onda İsa dedi: «Qadını rahat burax, qoy bunu Mənim dəfn günüm üçün saxlasın. **8** Çünki yoxsullar həmişə sizin yanınızdadır, Mənsə həmişə yanınızda olmayacağam». **9** Yəhudilərdən böyük bir kütlə İsanın orada olduğunu öyrənəndə həm İsaya görə, həm də Onun ölülər arasından diriltdiyi Lazarı görmək üçün oraya gəldi. **10** Onda başçı kahinlər öz aralarında Lazarı da öldürməyi qərara aldılar. **11** Çünki Lazara görə çoxlu Yəhudi gedib İsaya iman edirdi. **12** Ertəsi gün bayrama gələn böyük kütlə İsanın Yerusəlimə gələcəyini eşidəndə **13** xurma budaqları götürərək Onu qarşılamağa çıxdı. Onlar «Hosanna! Rəbbin ismi ilə gələn İsrailin Padşahına alqış olsun!» deyə qışqırırdı. **14**

İsa bir sıpa tapıb belinə mindi. Necə ki yazılıb:
15 «Ey Sion qızı, qorxma. Bax Padşahın bir
sıpaya minib gəlir». **16** Şagirdləri o zaman bu
şeyləri anlamadılar. Lakin İsa izzətlənəndən sonra
barəsində bunun yazıldığını və xalqın Ona nə
etdiyini yada saldılar. **17** İsanın Lazarı qəbirdən
çağırıb ölülər arasından diriltdiyi zaman Onun
yanında olan camaat buna şahid idi. **18** Xalq
İsanın bu əlaməti göstərdiyini eşitmişdi, buna
görə də Onu qarşılamağa çıxdı. **19** Bu səbəbdən
fariseylər bir-birlərinə dedilər: «Baxın əlinizdən
bir iş gəlmir. Artıq aləm Onun ardınca getdi». **20**
Bayramda Yerusəlimə ibadətə gələnlər arasında
bəzi Yunanlar da var idi. **21** Onlar Qalileyanın
Bet-Sayda şəhərindən olan Filipin yanına gəlib
«ağa, biz İsanı görmək istəyirik» deyə ondan xahiş
etdilər. **22** Filip gəlib Andreyə söylədi, Andrey və
Filip də birgə gəlib İsaya xəbər verdilər. **23** İsa
cavabında dedi: «Bəşər Oğlunun izzətlənmək vaxtı
gəldi. **24** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm:
əgər bir buğda dənəsi torpağa düşüb ölmürsə,
tək qalır, amma ölürsə, çoxlu məhsul verir. **25** Öz
canını sevən kəs onu itirər, bu dünyada canı üçün
qayğı çəkməyənsə onu əbədi həyat üçün qoruyar.
(aiōnios g166) **26** Kim Mənə xidmət etmək istəsə,
ardımca gəlsin. Mən harada olacağamsa, Mənim
xidmətçim də orada olacaq. Kim Mənə xidmət
etsə, Ata ona hörmət edəcək. **27** İndi ürəyim
təlaş keçirir. Nə deyim? "Ey Ata, Məni bu andan
xilas et" deyimmi? Lakin Mən elə bu an üçün
gəldim. **28** Ey Ata, Öz adını izzətləndir!» Bunun
cavabında göydən «Öz adımı izzətləndirdim, yenə
də izzətləndirəcəyəm» deyə bir səs gəldi. **29** Orada
duran xalqın bir qismi «göy guruldadı» dedi,
başqaları isə «Onunla bir mələk danışdı» söylədi.
30 İsa cavab verdi: «Bu səs Mənim üçün deyil, sizin
üçün gəldi. **31** İndi isə bu dünyaya hökm veriləcək
və bu dünyanın hökmdarı bayıra atılacaq. **32**
Mən yerdən yuxarı qaldırılsam, bütün insanları
Özümə cəzb edəcəyəm». **33** İsa bu sözü söyləməklə
necə bir ölümlə öləcəyinə işarə etdi. **34** Xalq
Onun cavabında dedi: «Qanundan eşitdiyimizə
görə Məsih əbədi qalacaq. Bəs Sən niyə "Bəşər
Oğlu yuxarı qaldırılmalıdır" deyirsən? Bu Bəşər
Oğlu kimdir?» **(aiōn g165)** **35** Onda İsa onlara dedi:
«Qısa bir müddət də nur sizin aranızda olacaq.
Nurunuz olarkən gəzin ki, sizi qaranlıq tutmasın.
Çünki qaranlıqda gəzən hara getdiyini bilməz. **36**
Nurunuz var ikən nura iman edin ki, nur övladları
olasınız». İsa bu sözləri söyləyəndən sonra gedib
onlardan gizləndi. **37** Onların qabağında bu
qədər əlamət göstərdiyi halda yenə Ona iman
etmirdilər. **38** Bunlar ona görə baş verdi ki, Yeşaya
peyğəmbərin bu sözləri yerinə yetsin: «Ya Rəbb,
xəbərimizə kim inandı, Rəbbin gücü kimə zühur
oldu?» **39** Onlar iman edə bilmirdilər, ona görə
ki Yeşaya başqa yerdə deyib: **40** «Allah onların
gözlərini kor etdi Və ürəklərini kütləşdirdi ki,
Gözləri ilə görməsinlər, Ürəkləri ilə anlamasınlar
Və Mənə sarı dönməsinlər ki, Mən onlara şəfa
verim». **41** Yeşaya İsanın ehtişamını gördüyü üçün
bu sözləri deyərək Onun barəsində danışıb. **42**
Bununla bərabər, rəhbərlərdən bir çoxu İsaya
iman etdi, lakin sinaqoqdan qovulmasınlar deyə
fariseylərə görə bunu açıq bildirmədilər. **43**
Çünki insanlardan izzət qazanmağı Allahdan izzət
almaqdan artıq sevdilər. **44** İsa nida edib dedi:
«Mənə iman edən Mənə deyil, Məni Göndərənə
iman edir. **45** Məni görən də Məni Göndərəni görür.
46 Mən dünyaya nur olub gəldim ki, Mənə iman
edən hər kəs qaranlıqda qalmasın. **47** Kim sözlərimi
eşidib onlara riayət etməzsə, Mən onu mühakimə
etmərəm, çünki dünyanı mühakimə etmək üçün
deyil, onu xilas etmək üçün gəldim. **48** Məni rədd
edib sözlərimi qəbul etməyəni mühakimə edən
bir şey var: bu da Mənim söylədiyim sözdür ki,
son gündə onu mühakimə edəcək. **49** Çünki Mən
Özümdən söyləmədim, Məni göndərən Ata nə
deyəcəyim və nə söyləyəcəyim haqqında Mənə
əmr verdi. **50** Mən bilirəm ki, Onun əmri əbədi
həyatdır. Beləcə Mənim söylədiklərimi Ata Mənə
necə dedisə, eləcə də söyləyirəm». **(aiōnios g166)**

13 Pasxa bayramı ərəfəsi idi. İsa artıq bu
dünyadan ayrılıb Atanın yanına gedəcəyi
məqamın gəldiyini bilirdi. O, dünyada Özünə
məxsus olanları həmişə sevmişdi və axıra qədər
də sevdi. **2** Axşam yeməyi zamanı iblis artıq
Ona xəyanət etmək fikrini Şimon İskaryot oğlu
Yəhudanın ürəyinə qoymuşdu. **3** İsa Atanın
hər şeyi Onun ixtiyarına verdiyini, Allahdan
gəldiyini və Allahın yanına qayıdacağını bilirdi. **4**
O, süfrədən qalxıb üst paltarını bir yana qoydu
və bir dəsmal götürüb belinə bağladı. **5** Sonra
ləyənə su töküb şagirdlərin ayaqlarını yumağa
və belinə bağladığı dəsmalla silməyə başladı. **6**
İsa Şimon Peterə yaxınlaşanda o, İsaya «Ya Rəbb,
Sənmi mənim ayaqlarımı yuyacaqsan?» dedi. **7**
İsa cavabında ona dedi: «Mənim nə etdiyimi sən
indi bilməzsən, amma sonra anlayacaqsan». **8**
Peter Ona dedi: «Mənim ayaqlarımı heç vaxt
yumayacaqsan!» İsa ona cavab verdi: «Əgər səni
yumasam, Mənim yanımda yerin olmaz». **(aiōn
g165)** **9** Şimon Peter Ona dedi: «Ya Rəbb, təkcə
ayaqlarımı deyil, əllərimi və başımı da yu». **10** İsa
ona dedi: «Çimmiş adam üçün təkcə ayaqlarını

yumaq kifayətdir, çünki başdan-başa təmizdir. Siz də təmizsiniz, amma hamınız yox». **11** Çünki Ona kimin xəyanət edəcəyini bilirdi, buna görə də «hamınız təmiz deyilsiniz» söylədi. **12** İsa onların ayaqlarını yuduqdan sonra paltarını geyindi və yenə süfrəyə oturaraq onlara dedi: «Mənim sizə nə etdiyimi bilirsinizmi? **13** Siz Məni "Müəllim" və "Rəbb" deyə çağırırsınız və doğru deyirsiniz, çünki Mən elə Oyam. **14** İndi ki Mən Rəbb və Müəllim olduğum halda sizin ayaqlarınızı yudum, siz də bir-birinizin ayaqlarını yumalısınız. **15** Çünki sizə nümunə göstərdim ki, Mənim sizə etdiyimi siz də bir-birinizə edəsiniz. **16** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: qul ağasından, elçi də onu göndərəndən üstün deyil. **17** Əgər bu şeyləri bilib onlara əməl edirsinizsə, bəxtiyarsınız. **18** Hamınız barədə söyləmirəm. Mən Öz seçdiklərimi tanıyıram. Amma qoy "çörəyimi yeyən Mənə xəyanət etdi" deyən Müqəddəs Yazı yerinə yetsin. **19** İndi bu şeylər baş verməzdən əvvəl sizə bunları söyləyirəm ki, baş verəndə inanasınız: Mən Oyam. **20** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Mənim göndərdiyim bir nəfəri qəbul edən şəxs Məni qəbul edər, Məni qəbul edən də Məni Göndərəni qəbul edər». **21** İsa bu sözləri söylədikdən sonra ürəyi təlaşa düşdü və şəhadət edib dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: sizlərdən biri Mənə xəyanət edəcək». **22** Şagirdlər Onun kimin barəsində danışdığını bilməyib çaşqınlıq içində qalaraq bir-birlərinə baxırdılar. **23** Şagirdlərindən biri – İsanın sevimli şagirdi Onun köksünə sığınmışdı. **24** Şimon Peter həmin şagirdə işarə etdi ki, kimin barəsində danışdığını Ondan soruşsun. **25** Həmin şagird İsanın sinəsinə əyilərək Ondan soruşdu: «Ya Rəbb, o kimdir?» **26** İsa cavab verdi: «Bu çörək tikəsini batırıb kimə versəm, odur». Tikəni batırıb Şimon İskaryot oğlu Yəhudaya verdi. **27** Yəhuda tikəni alan kimi Şeytan onun içinə girdi. İsa ona «Nə edəcəksənsə, tez et!» dedi. **28** İsanın bunu niyə ona söylədiyini süfrədə oturanların heç biri başa düşmədi. **29** Pul qutusu Yəhudada olduğu üçün bəziləri güman etdi ki, İsa ona «bayrama bizə lazım olan şeyləri al» yaxud «yoxsullara bir şey ver» deyir. **30** Yəhuda tikəni alan kimi dərhal bayıra çıxdı. Artıq gecə idi. **31** O çıxandan sonra İsa dedi: «İndi Bəşər Oğlu izzətləndi və Allah da Onda izzətləndi. **32** İndi ki Allah Onda izzətləndi, Allah da Onu Özündə izzətləndirəcək, tezliklə izzətləndirəcək. **33** Ey övladlarım! Az bir müddət də sizinlə olacağam. Siz Məni axtaracaqsınız. Yəhudilərə "Mənim getdiyim yerə siz gələ bilməzsiniz" dediyim kimi indi sizə də bunu söyləyirəm. **34** Sizə yeni bir əmr verirəm: bir-birinizi sevin, Mən sizi sevdiyim kimi siz də bir-birinizi sevin. **35** Əgər bir-birinizə məhəbbətiniz olsa, bütün insanlar biləcək ki, siz Mənim şagirdlərimsiniz». **36** Şimon Peter İsadan soruşdu: «Ya Rəbb, hara gedirsən?» İsa cavab verdi: «Getdiyim yerə indi ardımca gələ bilməzsən, amma sonra ardımca gələcəksən». **37** Peter Ona dedi: «Ya Rəbb, niyə indi ardınca gələ bilmərəm? Sənin üçün canımı qurban verərəm». **38** İsa ona dedi: «Mənim üçün canını qurban verərsənmi? Doğrusunu, doğrusunu sənə deyirəm: xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən.

14 Qoy ürəyiniz təlaşa düşməsin. Allaha iman edin, Mənə də iman edin. **2** Atamın evində çoxlu məskən var. Əgər olmasaydı, sizə deyərdim ki, sizin üçün yer hazırlamağa gedirəm? **3** Gedib sizin üçün yer hazırlayandan sonra yenə gəlib sizi Öz yanıma götürəcəyəm ki, Mənim olduğum yerdə siz də olasınız. **4** Gedəcəyim yerə aparan yolu tanıyırsınız». **5** Tomas İsaya dedi: «Ya Rəbb, hara gedəcəyini bilmirik, yolu necə tanıya bilərik?» **6** İsa ona dedi: «Yol, həqiqət və həyat Mənəm. Mənim vasitəm olmadan heç kim Atanın yanına gələ bilməz. **7** Əgər Məni tanısaydınız, Atamı da tanıyardınız. İndidən siz Onu tanıyırsınız, Onu görmüsünüz». **8** Filip Ona dedi: «Ya Rəbb, Atanı bizə göstər, bu bizim üçün kifayətdir». **9** İsa ona dedi: «Xeyli müddətdir ki, Mən sizinləyəm, Məni tanımadınmı, Filip? Məni görən, Atanı görmüş olur. Bəs sən niyə "Atanı bizə göstər" deyirsən? **10** Mənim Atada, Atanın da Məndə olduğuna inanmırsanmı? Sizə söylədiyim sözləri Özümdən söyləmirəm, Məndə olan Ata Öz işlərini görür. **11** Mən Atadayam, Ata da Məndədir, bu sözümə inanın. Heç olmasa o işlərə görə inanın. **12** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Mənə iman edən şəxs Mənim etdiyim işləri özü də edəcək, hətta bunlardan da artığını edəcək. Çünki Mən Atanın yanına gedirəm **13** və Mənim adımla hər nə diləsəniz, onu edəcəyəm ki, Ata Oğulda izzətlənsin. **14** Əgər Mənim adımla Məndən bir şey diləsəniz, onu edəcəyəm. **15** Əgər Məni sevirsinizsə, əmrlərimə riayət edəcəksiniz. **16** Mən də Atadan xahiş edəcəyəm və O sizə başqa bir Vəsatətçi göndərəcək ki, daim sizinlə olsun. **(aiōn g165)** **17** O, həqiqət Ruhudur. Onu dünya qəbul edə bilməz, çünki Onu nə görür, nə də tanıyır. Sizsə Onu tanıyırsınız, çünki sizinlə qalır və daxilinizdə olacaq. **18** Sizi yetim qoymaram, yanınıza gələcəyəm. **19** Az bir müddətdən sonra dünya daha Məni görməyəcək,

amma siz Məni görəcəksiniz. Mən yaşadığım üçün
siz də yaşayacaqsınız. 20 O gün biləcəksiniz ki, Mən
Atamdayam, siz Məndəsiniz və Mən sizdəyəm. 21
Kim əmrlərimə bağlı qalıb onlara riayət edirsə,
Məni sevən odur. Məni sevəni Atam sevəcək.
Mən də onu sevib Özümü ona zahir edəcəyəm».
22 İskaryot deyil, o biri Yəhuda Ona dedi: «Ya
Rəbb, necə olacaq ki, Özünü dünyaya deyil, bizə
zahir edəcəksən?» 23 İsa ona cavab verdi: «Kim
Məni sevsə, sözümə riayət edər, Atam da onu
sevər və Biz onun yanına gəlib onunla məskən
salarıq. 24 Məni sevməyənsə sözlərimə riayət
etməz. Eşitdiyiniz söz Mənim deyil, Məni göndərən
Atanın sözüdür. 25 Hələ yanınızda qalarkən
sizə bu sözləri söylədim. 26 Lakin Vəsatətçi –
Atanın Mənim adımla göndərəcəyi Müqəddəs
Ruh hər şeyi sizə öyrədəcək və söylədiyim
bütün sözləri yadınıza salacaq. 27 Aranızda sülh
qoyub gedirəm, Öz sülhümü sizə verirəm. Mən
onu sizə dünyanın verdiyi kimi vermirəm. Qoy
ürəyiniz təlaşa düşməsin və qorxmayın. 28 Sizə
“indi gedirəm, sonra yenə yanınıza gələcəyəm”
söylədiyimi eşitdiniz. Əgər Məni sevsəydiniz,
Atanın yanına gedəcəyimə sevinərdiniz, çünki
Ata Məndən üstündür. 29 Bunu indi öncədən sizə
söylədim ki, baş verəndə buna inanasınız. 30 Daha
sizinlə çox danışmayacağam, çünki bu dünyanın
hökmdarı gəlir. Onun Mənim üzərimdə heç bir
səlahiyyəti yoxdur. 31 Ancaq dünya bilməlidir ki,
Mən Atanı sevirəm və Ata Mənə nə əmr etdisə,
ona əməl edirəm. İndi isə qalxın buradan gedək.

15 Mən həqiqi Meynəyəm, Atam da Bağbandır.
2 Məndə olub bəhrə verməyən hər budağı
Atam qoparır. Bəhrə verən hər budağı isə budayıb
təmizləyir ki, daha çox bəhrə versin. 3 Sizə
söylədiyim söz sayəsində siz artıq təmizsiniz. 4
Məndə qalın, Mən də sizdə qalım. Budaq meynədə
qalmasa, özündən bəhrə vermədiyi kimi siz də
Məndə qalmasanız, bəhrə verə bilməzsiniz. 5
Meynə Mənəm, sizsə budaqlarsınız. Kim Məndə
qalsa, Mən də onda qalsam, çoxlu bəhrə verər,
çünki Mənsiz heç nə edə bilməzsiniz. 6 Kim Məndə
qalmasa, budaq kimi kənara atılıb quruyar. Belə
budaqlar yığılıb oda atılaraq yanar. 7 Əgər Məndə
qalsanız və sözlərim sizdə qalsa, nə istəyirsinizsə,
diləyin, sizə veriləcək. 8 Sizin çoxlu bəhrə verərək
Mənim şagirdlərim olmağınızla Atam izzətlənir. 9
Ata Məni sevdiyi kimi Mən də sizi sevdim. Mənim
məhəbbətimdə qalın. 10 Əgər əmrlərimə riayət
etsəniz, Mənim məhəbbətimdə qalacaqsınız, necə
ki Mən Atamın əmrlərinə riayət edərək Onun
məhəbbətində qalıram. 11 Bu sözləri sizə söylədim
ki, sevincim sizdə olsun və sevinciniz kamil olsun.
12 Mənim əmrim belədir: Mən sizi sevdiyim kimi
siz də bir-birinizi sevin. 13 Heç kəsin məhəbbəti
dostları uğrunda canını qurban verən adamın
məhəbbətindən üstün ola bilməz. 14 Əgər sizə
əmr etdiyim şeylərə əməl etsəniz, siz Mənim
dostlarımsınız. 15 Artıq sizə qul demirəm, çünki
qul ağasının nə etdiyini bilmir. Mən sizə dost
deyirəm, çünki Atamdan eşitdiyim bütün sözləri
sizə bildirdim. 16 Siz Məni seçmədiniz, Mən
sizi seçib təyin etdim ki, gedib bəhrə verəsiniz
və bəhrəniz çox qalsın. Beləcə Mənim adımla
Atadan nə diləyirsinizsə, O sizə verəcək. 17
Beləliklə, sizə əmr edirəm: bir-birinizi sevin. 18
Əgər dünya sizə nifrət edərsə, onda yada salın ki,
sizdən əvvəl Mənə nifrət edib. 19 Əgər dünyadan
olsaydınız, dünya özündən olan sizləri sevərdi.
Amma siz dünyadan deyilsiniz, Mən sizi dünyadan
seçdim, buna görə dünya sizə nifrət edir. 20
Mənim sizə söylədiyim sözü yadınıza salın: “Qul
ağasından üstün deyil”. Əgər Məni təqib etdilərsə,
sizi də təqib edəcəklər, Mənim sözümə riayət
etdilərsə, sizin də sözünüzə riayət edəcəklər.
21 Lakin bunların hamısını sizə Mənim adıma
görə edəcəklər, çünki Məni Göndərəni tanımırlar.
22 Əgər gəlib onlara söyləməsəydim, günahları
olmazdı, amma indi günahları üçün bəhanələri
yoxdur. 23 Mənə nifrət edən Atama da nifrət edir.
24 Əgər Məndən başqa heç kəsin etmədiyi işləri
onların arasında etməsəydim, günahları olmazdı.
Amma indi Mənim nə etdiyimi gördülər, həm
Mənə, həm də Atama nifrət etdilər. 25 Lakin bu
ona görə baş verdi ki, öz Qanunlarında yazılan
“Mənə nahaqdan nifrət etdilər” sözü yerinə
yetsin. 26 Atadan sizə göndərəcəyim Vəsatətçi
– Atanın yanından çıxan həqiqət Ruhu gəldiyi
zaman Mənim barəmdə şəhadət edəcək. 27 Siz də
şəhadət edəcəksiniz, çünki başlanğıcdan Mənimlə
birlikdəsiniz.

16 Büdrəməyəsiniz deyə bunları sizə söylədim.
2 Sizi sinaqoqlardan qovacaqlar. Hətta o
zaman gəlir ki, sizi öldürən hər kəs Allaha xidmət
etdiyini zənn edəcək. 3 Onlar bunları edəcəklər,
çünki nə Atanı, nə də Məni tanıdılar. 4 İndi
bu şeyləri sizə bildirdim ki, vaxtı gələndə sizə
söylədiyimi yada salasınız. Əvvəldən bunları sizə
söyləmədim, çünki sizinlə birlikdə idim. 5 İndi
isə Məni Göndərənin yanına gedirəm və heç
biriniz Məndən “Hara gedirsən?” deyə soruşmur.
6 Amma sizə bu şeyləri söylədiyim üçün ürəyiniz
kədərlə doldu. 7 Bununla belə, Mən sizə həqiqəti
söyləyirəm: Mənim getməyim sizin xeyrinizədir.
Çünki getməsəm, Vəsatətçi yanınıza gəlməz,
amma getsəm, Onu sizə göndərəcəyəm. 8 O

gələndə günah, salehlik və mühakimə barədə dünyanı ifşa edəcək: **9** günah barədə, çünki Mənə iman etmirlər; **10** salehlik barədə, çünki Atanın yanına gedirəm və daha Məni görməyəcəksiniz; **11** mühakimə barədə, çünki bu dünyanın hökmdarı mühakimə olunub. **12** Hələ sizə söylənəcək çoxlu sözüm var, amma indi bunlar ağlınıza sığmaz. **13** Lakin O – həqiqət Ruhu gələndə sizə hər həqiqətə yol göstərəcək. Çünki heç nəyi Özündən söyləməyəcək, nə eşidirsə, onu söyləyəcək və gələcəyi sizə bildirəcək. **14** O Məni izzətləndirəcək, çünki Mənim olandan götürüb sizə bildirəcək. **15** Atanın hər nəyi varsa, Mənimdir. Buna görə də "Mənim olandan götürüb sizə bildirəcək" söylədim. **16** Az bir müddətdən sonra Məni artıq görməyəcəksiniz, az bir müddətdən də sonra Məni yenə görəcəksiniz». **17** O vaxt İsanın bəzi şagirdləri bir-birinə dedilər: «"Az bir müddətdən sonra Məni görməyəcəksiniz, az bir müddətdən də sonra yenə görəcəksiniz" və "çünki Atanın yanına gedirəm" sözlərinin mənası nədir?» **18** Öz aralarında soruşurdular: «Söylədiyi "az bir müddət" nə deməkdir? Nə dediyini anlamırıq». **19** İsa Ondan soruşmaq istədiklərini bilib onlara dedi: «"Az bir müddətdən sonra Məni görməyəcəksiniz, az bir müddətdən də sonra yenə görəcəksiniz" sözüm barədəmi bir-birinizdən soruşursunuz? **20** Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: siz ağlayıb nalə çəkəcəksiniz, dünya isə sevinəcək; siz kədərlənəcəksiniz, amma kədəriniz sevincə dönəcək. **21** Qadın doğuş zamanı kədərlənər, çünki vaxtı çatıb. Amma uşağı doğandan sonra dünyaya bir insan gətirməyinin sevincinə görə çəkdiyi ağrını yaddan çıxarar. **22** Beləcə siz də indi kədərlisiniz. Lakin Mən sizi yenə görəcəyəm, onda ürəyiniz sevinəcək və heç kəs sevincinizi sizdən ala bilməyəcək. **23** O gün Məndən heç nə soruşmayacaqsınız. Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Mənim adımla Atadan nə diləyirsinizsə, O sizə verəcək. **24** İndiyə qədər Mənim adımla heç nə diləmədiniz. Diləyin, alacaqsınız, ta ki sevinciniz kamil olsun. **25** Sizə bu şeyləri məsəllərlə söylədim. İndi elə bir zaman gəlir ki, daha məsəllərlə sizinlə danışmayacağam, amma Ata barədə sizə açıq danışacağam. **26** O gün siz Mənim adımla diləyəcəksiniz. Mən sizin barənizdə Atadan bir şey xahiş edəcəyimi söyləmirəm. **27** Axı Ata Özü sizi sevir, çünki siz Məni sevdiniz və Mənim Allahın yanından gəldiyimə inandınız. **28** Atanın yanından dünyaya gəldim, yenə dünyanı tərk edib Atanın yanına gedirəm». **29** Şagirdləri dedi: «Budur, indi açıq danışırsan, heç bir məsəl söyləmirsən. **30** İndi anlayırıq ki, Sən hər şeyi bilirsən və heç kəsin Səndən soruşmasına ehtiyacın yoxdur. Buna görə də Allahdan gəldiyinə inanırıq». **31** İsa onlara dedi: «İndi inanırsınızmı? **32** Budur, hər birinizin dağılıb öz evinə gedəcəyiniz və Məni tək qoyacağınız vaxt gəlir və artıq gəlib. Amma Mən tək deyiləm, çünki Ata Mənimlədir. **33** Məndə sülhünüz olsun deyə bunları sizə söylədim. Dünyada əziyyətiniz var, amma cəsarətli olun! Mən dünyaya qalib gəldim».

17 İsa bunları söylədikdən sonra başını göyə qaldırıb dedi: «Ey Ata, vaxt gəldi; Öz Oğlunu izzətləndir ki, Oğul da Səni izzətləndirsin. **2** Sən Ona bütün bəşər üzərində səlahiyyət verdin ki, Ona verdiyin şəxslərin hamısına əbədi həyat versin. **(aiōnios g166)** **3** Əbədi həyat da budur ki, Səni – yeganə həqiqi Allahı və göndərdiyin İsa Məsihi tanısınlar. **(aiōnios g166)** **4** Mən yerinə yetirməyi tapşırdığın işi tamamlamaqla Səni yer üzündə izzətləndirdim. **5** Ey Ata, dünya yaranmazdan əvvəl Mən Sənin yanında olarkən malik olduğum izzəti indi Mənə Öz yanında ver. **6** Dünyadan Mənə verdiyin adamlara Sənin adını aşkar etdim. Onlar Səninki idi. Sən onları Mənə verdin və onlar Sənin sözünə riayət etdilər. **7** İndi də bilirlər ki, Mənə verdiyin bütün şeylər Səndəndir. **8** Çünki Mənə bildirdiyin sözləri onlara bildirdim, onlar da qəbul etdilər. Sənin yanından çıxıb gəldiyimi əminliklə bildilər və Məni Sən göndərdiyinə inandılar. **9** Mənim onlar üçün xahişim var. Dünya üçün deyil, Mənə verdiyin kəslər üçün xahişim var, çünki onlar Səninkidir. **10** Mənim olan hər şey Sənindir, Sənin olanlar da Mənimdir və Mən onlarda izzətlənmişəm. **11** Mən artıq dünyada deyiləm, onlarsa dünyadadır və Mən Sənin yanına gəlirəm. Ey Müqəddəs Ata, onları Mənə verdiyin adınla qoru ki, Bizim kimi bir olsunlar. **12** Onlarla birlikdə olduğum zaman onları Mənə verdiyin adınla qoruyurdum. Onları saxladım və Müqəddəs Yazı yerinə yetsin deyə həlaka gedən adamdan başqa, onlardan heç biri həlak olmadı. **13** İndi isə Sənin yanına gəlirəm. Dünyada ikən bu sözləri söyləyirəm ki, Mənim sevincim onlarda kamil olsun. **14** Mən onlara Sənin sözünü verdim. Dünya isə onlara nifrət etdi, çünki Mən dünyadan olmadığım kimi onlar da dünyadan deyil. **15** Onları dünyadan götürməyi deyil, şər olandan qorumağı Səndən xahiş edirəm. **16** Mən dünyadan olmadığım kimi onlar da dünyadan deyil. **17** Onları həqiqətlə təqdis et. Sənin sözün həqiqətdir. **18** Sən Məni dünyaya göndərdiyin kimi Mən də onları dünyaya göndərdim. **19** Mən Özümü onların uğrunda təqdis edirəm ki, onlar da həqiqətlə təqdis olunsun. **20** Yalnız onlar üçün deyil, onların

sözü ilə Mənə iman edənlər üçün də xahiş edirəm ki, **21** hamısı bir olsun. Ey Ata, Sən Məndə, Mən də Səndə olduğum kimi onlar da Bizdə olsun ki, dünya Sənin Məni göndərdiyinə inansın. **22** Mənə verdiyin izzəti Mən də onlara verdim ki, Biz bir olduğumuz kimi onlar da bir olsun. **23** Mən onlarda, Sən də Məndə olmaqla bütünlüklə bir olsunlar ki, dünya Sənin Məni göndərdiyini, Məni sevdiyin kimi onları da sevdiyini bilsin. **24** Ey Ata, istəyirəm ki, Mənə verdiyin şəxslər də Mənim olduğum yerdə Mənimlə birlikdə olub Mənim izzətimi görsünlər. Bu izzəti dünya yaranmazdan əvvəl Məni sevdiyin üçün Mənə verdin. **25** Ey ədalətli Ata, dünya Səni tanımadı, Mənsə Səni tanıdım, bunlar da Sənin Məni göndərdiyini bildilər. **26** Sənin adını onlara bildirdim və yenə bildirəcəyəm ki, Sənin Mənə bəslədiyin məhəbbət onlarda olsun, Mən də onlarda olum».

18 İsa bunları söylədikdən sonra şagirdləri ilə birgə çıxıb Qidron vadisinin o biri tayına keçdi. Orada bir bağça var idi. İsa və şagirdləri oraya girdilər. **2** Ona xəyanət edən Yəhuda da bu yeri tanıyırdı, çünki İsa tez-tez şagirdləri ilə orada yığışırdı. **3** Beləcə Yəhuda bir alay əsgərlə başçı kahinlərin və fariseylərin göndərdiyi bəzi mühafizəçiləri götürüb çıraqlar, məşəllər və silahlarla oraya gəldi. **4** İsa başına gələcək hər şeyi bildiyi üçün qabağa çıxdı və «Kimi axtarırsınız?» deyə onlardan soruşdu. **5** Ona cavab verdilər: «Nazaretli İsanı». İsa onlara «Mənəm» dedi. Ona xəyanət edən Yəhuda da onlarla yanaşı idi. **6** İsa onlara «Mənəm» deyəndə geri çəkilib yerə qapandılar. **7** Onda yenə «Kimi axtarırsınız?» deyə onlardan soruşdu. Onlar da «Nazaretli İsanı» dedilər. **8** İsa cavab verdi: «Sizə dedim ki, Mənəm. Əgər Məni axtarırsınızsa, yanımdakıları buraxın getsinlər». **9** Bunu etdi ki, əvvəlcə dediyi «Mənə verdiyin şəxslərin heç birini həlak olmağa qoymadım» sözü yerinə yetsin. **10** Şimon Peterin yanında qılınc var idi. Onu çəkib baş kahinin qulunu vuraraq sağ qulağını kəsdi. O qulun adı Məlik idi. **11** Onda İsa Peterə dedi: «Qılıncı qınına qoy! Atanın Mənə verdiyi kasanı içməyimmi?» **12** Beləcə minbaşı ilə alay və Yəhudi başçılarının mühafizəçiləri İsanı tutub əl-qolunu bağladılar. **13** Onu əvvəlcə Xananın yanına apardılar, çünki Xanan o il baş kahin olan Qayafanın qayınatası idi. **14** Bu həmin Qayafa idi ki, «bir Adamın xalq uğrunda ölməsi yaxşıdır» deyə Yəhudi başçılarına məsləhət vermişdi. **15** Şimon Peter və başqa bir şagird İsanın ardınca gedirdilər. Baş kahin həmin şagirdi tanıdığı üçün o, İsa ilə birlikdə baş kahinin həyətinə girdi. **16** Peter isə bayırda qapının yanında durmuşdu. O vaxt baş kahinin tanıdığı bu şagird bayıra çıxıb qapıçı qızla danışdı və Peteri içəri gətirdi. **17** Bu arada qapıçı qız Peterdən soruşdu: «Yoxsa sən də bu Adamın şagirdlərindənsən?» O isə «xeyr, deyiləm» dedi. **18** Soyuq olduğu üçün qullar və mühafizəçilər orada ocaq qalamışdılar və ətrafında dayanıb isinirdilər. Peter də onlarla yanaşı dayanıb isinirdi. **19** O vaxt baş kahin İsadan şagirdləri və təlimi barədə soruşdu. **20** İsa ona cavab verdi: «Mən dünyaya açıq söyləmişəm, Yəhudilərin hamısının toplaşdıqları sinaqoqlarda və məbəddə həmişə təlim öyrədirdim, Mən heç nəyi gizli söyləməmişəm. **21** Niyə Məndən soruşursan? Nə dediyimi eşidən adamlardan soruş. Axı onlar Mənim söylədiyim şeyləri bilirlər». **22** İsa bu sözləri söyləyəndən sonra orada duran mühafizəçilərdən biri «Baş kahinə beləmi cavab verirsən?» deyib Ona bir şillə vurdu. **23** İsa ona cavab verdi: «Əgər haqsız danışdımsa, haqsız olduğunu sübut et. Əgər doğru dedimsə, onda Məni nə üçün vurursan?» **24** Xanan Onu əl-qolu bağlı halda baş kahin Qayafanın yanına göndərdi. **25** Şimon Peter bayırda durub isinirdi. Ondan soruşdular: «Yoxsa sən də Onun şagirdlərindənsən?» O inkar edib «xeyr, deyiləm» söylədi. **26** Baş kahinin qullarından biri Peterin vurub qulağını kəsdiyi adamın qohumu idi. Həmin qul «Səni bağçada Onunla birlikdə görmədimmi?» deyə Peterdən soruşdu. **27** Peter yenə inkar etdi. Həmin anda xoruz banladı. **28** Sonra Yəhudi başçıları İsanı Qayafanın yanından vali sarayına apardılar. Səhər açılırdı. Amma özləri vali sarayına girmədilər ki, murdar olmasınlar və Pasxa yeməyini yeyə bilsinlər. **29** Ona görə də Pilat bayıra, onların yanına çıxıb dedi: «Bu Adamı nədə ittiham edirsiniz?» **30** Onlar Pilata cavab verdilər: «Əgər bu Adam cinayətkar olmasaydı, Onu sənə təslim etməzdik». **31** Pilat onlara dedi: «Onu siz götürüb öz Qanununuza görə mühakimə edin». Yəhudi başçıları Pilata dedi: «Bizim heç kəsi edam etməyə icazəmiz yoxdur». **32** Onlar belə dedilər ki, İsanın necə bir ölümlə öləcəyinə işarə edərək söylədiyi söz yerinə yetsin. **33** Pilat yenə vali sarayına girdi, İsanı çağırıb Ona dedi: «Yəhudilərin Padşahı Sənsənmi?» **34** İsa cavab verdi: «Sən bunu özündənmi söyləyirsən, yoxsa başqaları sənə Mənim barəmdə danışdılar?» **35** Pilat dedi: «Məgər mən Yəhudiyəm? Səni Öz millətin və başçı kahinlər mənə təslim etdi. Söylə, nə etmisən?» **36** İsa cavab verdi: «Mənim Padşahlığım bu dünyadan deyil. Əgər Mənim Padşahlığım bu dünyadan olsaydı, xidmətçilərim Yəhudi başçılarına təslim edilməməyim üçün döyüşərdi, amma indi Mənim

Padşahlığım buradan deyil». 37 Pilat ona dedi: «Demək, Sən Padşahsan?» İsa cavab verdi: «Sənin dediyin kimi Mən Padşaham. Mən həqiqət barədə şəhadət etmək üçün doğulub dünyaya gəldim. Həqiqətdən olan hər kəs Mənim səsimə qulaq asar». 38 Pilat Ona «Həqiqət nədir?» dedi. Bunu deyəndən sonra yenə bayıra, Yəhudilərin yanına çıxıb onlara dedi: «Mən Onda heç bir təqsir görmürəm. 39 Axı sizdə bir adətdir ki, Pasxa zamanı mən sizin üçün bir nəfəri azad edirəm. İndi istəyirsinizsə, sizin üçün Yəhudilərin Padşahını azad edim?» 40 Bunun cavabında onlar yenə bağırıb dedi: «Bu adamı yox, Barabbanı azad et!» Barabba isə bir quldur idi.

19 Onda Pilat İsanı aparıb qamçılatdı. 2 Əsgərlər də tikandan bir tac hörüb Onun başına qoydular və Ona tünd qırmızı paltar geyindirdilər. 3 Onlar İsanın yanına gəlib «Yəhudilərin Padşahı sağ olsun!» deyirdilər və Ona şillə vururdular. 4 Pilat yenə bayıra çıxıb Yəhudilərə dedi: «Budur, Onu bayıra, sizin yanınıza gətirirəm ki, Onda bir təqsir görmədiyimi biləsiniz». 5 O zaman İsa başında tikandan tac, əynində tünd qırmızı paltar bayıra çıxdı. Pilat onlara dedi: «O Adam budur!» 6 Başçı kahinlər və mühafizəçilər Onu gördükdə «Çarmıxa çək, çarmıxa çək!» deyə bağırdılar. Pilat onlara dedi: «Onu özünüz götürüb çarmıxa çəkin, çünki mən Onda bir təqsir görmürəm». 7 Yəhudilər ona cavab verdilər: «Bizim bir qanunumuz var, bu qanuna görə O ölməlidir, çünki Özünü Allahın Oğlu adlandırır». 8 Pilat bu sözü eşidəndə daha da qorxdu. 9 Yenə vali sarayına girib İsadan soruşdu: «Sən haradansan?» Amma İsa ona cavab vermədi. 10 Pilat Ona dedi: «Mənəmi cavab vermirsən? Bilmirsən ki, Səni azad etməyə yaxud çarmıxa çəkməyə səlahiyyətim var?» 11 İsa ona cavab verdi: «Əgər sənə yuxarıdan verilməsəydi, Mənim üzərimdə heç bir səlahiyyətin olmazdı. Buna görə də Məni sənə təslim edənin günahı daha böyükdür». 12 Bundan sonra Pilat Onu azad etməyə çalışdı, ancaq Yəhudilər bağırıb dedilər: «Əgər bu Adamı azad etsən, qeysərin dostu deyilsən. Kim özünü padşah elan edirsə, qeysərə qarşı çıxmış olur». 13 Pilat bu sözü eşitdikdə İsanı bayıra apardı və ibranicə Qabbata, yəni Daş döşəmə deyilən yerdə hökm kürsüsünə oturdu. 14 Pasxaya hazırlıq günü idi. Altıncı saat radələri idi. Pilat Yəhudilərə «Padşahınız budur!» dedi. 15 Amma onlar «Yox, rədd olsun, rədd olsun! Onu çarmıxa çək!» deyə bağırdı. Pilat onlardan soruşdu: «Padşahınızımı çarmıxa çəkim?» Başçı kahinlər cavab verdilər: «Qeysərdən başqa padşahımız yoxdur!» 16 Onda Pilat İsanı çarmıxa çəkilmək üçün onlara təslim etdi. Əsgərlər İsanı götürüb apardılar. 17 İsa çarmıxını Özü daşıyaraq ibranicə Qolqota, yəni «Kəllə yeri» adlanan yerə çıxdı. 18 Orada Onu və başqa iki nəfəri çarmıxa çəkdilər: biri İsanın sağında, o biri isə solunda idi, İsa da ortada idi. 19 Pilat bir lövhə yazıb onu çarmıxın üstündə asdırdı. Orada belə yazılmışdı: «Yəhudilərin Padşahı Nazaretli İsa». 20 Yəhudilərin bir çoxu bu lövhəni oxudu, çünki İsanın çarmıxa çəkildiyi yer şəhərə yaxın idi və lövhədə ibranicə, latınca və yunanca yazılmışdı. 21 Bunu görüb Yəhudi başçı kahinləri Pilata dedilər: «“Yəhudilərin Padşahı” yox, “Özünü Yəhudilərin Padşahı adlandıran” yaz». 22 Pilat cavab verdi: «Nə yazdımsa, yazdım». 23 Əsgərlər İsanı çarmıxa çəkdikləri zaman Onun paltarlarını götürüb hər əsgər üçün bir pay olmaqla dörd hissəyə böldülər. Tikişsiz və başdan-ayağa toxunma olan köynəyini götürdülər. 24 Onlar bir-birinə dedilər: «Bunu cırmayaq, püşk ataq, görək kimin olur». Müqəddəs Yazıdakı «Aralarında paltarlarımı bölüşdürdülər, Geyimim üçün püşk atdılar» sözü yerinə yetsin deyə əsgərlər bunu etdilər. 25 İsanın çarmıxı yanında anası, anasının bacısı, Klopanın arvadı Məryəm və Məcdəlli Məryəm dayanmışdı. 26 İsa anasını və onun yanında Öz sevimli şagirdinin dayandığını gördükdə anasına dedi: «Ana, bu sənin oğlundur!» 27 Sonra isə şagirdə dedi: «Bu da sənin anandır!» Həmin andan sonra şagird onu öz evinə apardı. 28 Daha sonra İsa hər şeyin artıq tamam olduğunu bilərək Müqəddəs Yazı tam yerinə yetsin deyə «Susadım!» dedi. 29 Orada şərab sirkəsi ilə dolu bir qab qoyulmuşdu. Bir süngəri şərab sirkəsinə batıraraq züfaya taxıb İsanın ağzına yaxınlaşdırdılar. 30 İsa şərab sirkəsini daddı. Sonra «tamam oldu» dedi və başını əyib ruhunu tapşırdı. 31 Hazırlıq günü olduğuna görə Yəhudi başçıları Pilatdan çarmıxa çəkilənlərin baldırlarının qırılmasını və cəsədlərin götürülməsini xahiş etdilər. Onlar cəsədlərin Şənbə günü çarmıxda qalmasını istəmirdilər, çünki o Şənbə günü böyük bir bayram idi. 32 Onda əsgərlər gəlib əvvəl İsa ilə çarmıxa çəkilən bir adamın, sonra isə o biri adamın baldırlarını qırdılar. 33 İsanın yanına gələndə isə Onun artıq öldüyünü görüb baldırlarını qırmadılar. 34 Amma əsgərlərdən biri Onun böyrünü nizə ilə deşdi, o anda oradan qan və su axdı. 35 Bunu görən adam özü şəhadət edir və onun şəhadəti doğrudur, sizin də iman etməyiniz üçün həqiqəti söylədiyini bilir. 36 Bunlar ona görə oldu ki, Müqəddəs Yazıdakı «Onun bir sümüyü də qırılmayacaq» sözü yerinə yetsin. 37 Yenə başqa bir Yazıda «bədənini

deşdikləri Şəxsə baxacaqlar» deyilir. **38** Bundan sonra Arimateyalı Yusif Pilatdan İsanın cəsədini götürməyi xahiş etdi. Yusif İsanın şagirdi idi, amma Yəhudi başçılarından qorxduğu üçün bunu gizli saxlayırdı. Pilat ona izin verdi və Yusif gəlib İsanın cəsədini götürdü. **39** Vaxtı ilə gecə ikən İsanın yanına gələn Nikodim də gəlib yüz litraya qədər qarışıq mirra və əzvay gətirdi. **40** İsanın cəsədini götürüb Yəhudilərin dəfn adətinə uyğun olaraq ətirlərlə birgə kətan bezlərə sarıdılar. **41** İsanın çarmıxa çəkildiyi yerdə bir bağça, bu bağçanın içində də hələ heç kəsin qoyulmadığı təzə bir qəbir var idi. **42** Qəbir yaxında olduğuna görə İsanın cəsədini oraya qoydular, çünki o gün Yəhudilərin Hazırlıq günü idi.

20 Həftənin ilk günü tezdən, hələ qaranlıq ikən Məcdəlli Məryəm qəbirin yanına gəldi. O gördü ki, daş qəbirin ağzından götürülüb. **2** Onda qaçıb Şimon Peterlə İsanın sevimlisi olan o biri şagirdin yanına gəldi və onlara dedi: «Rəbbi qəbirdən aparıblar və hara qoyulduğunu bilmirik». **3** Peterlə o biri şagird bayıra çıxıb qəbirə tərəf getdilər. **4** İkisi birgə qaçırdı, amma o biri şagird Peterdən daha cəld qaçdı və qabaqca qəbirə o çatdı. **5** Əyilib içəri baxdı və kətan bezlərin düşüb-qaldığını gördü, ancaq içəri girmədi. **6** O vaxt onun ardınca Şimon Peter də gəlib qəbirə girdi. O, düşüb-qalan kətan bezləri **7** və İsanın başına qoyulmuş dəsmalı gördü. Dəsmal kətan bezlərin yanında deyil, başqa bir yerdə bükülü qalmışdı. **8** Onda qəbirin yanına qabaqca gələn o biri şagird də içəri girib bunları gördü və iman etdi. **9** Çünki onlar İsanın mütləq ölülər arasından diriləcəyini bildirən Müqəddəs Yazını hələ anlamırdılar. **10** Beləcə şagirdlər yenə evlərinə qayıtdılar. **11** Məryəm isə ağlayaraq qəbirin bayırında dayanmışdı. Ağlaya-ağlaya əyilib qəbirin içinə baxdı. **12** Orada ağ paltar geymiş iki mələk gördü: biri İsanın cəsədinin qoyulduğu yerin başında, o biri isə ayağında oturmuşdu. **13** Onlar Məryəmdən «Ey qadın, niyə ağlayırsan?» deyə soruşdu. Məryəm də onlara dedi: «Rəbbimi qəbirdən aparıblar və hara qoyduqlarını bilmirəm». **14** Bunu deyəndən sonra arxaya dönüb İsanın orada dayandığını gördü, amma Onun İsa olduğunu bilmədi. **15** İsa ondan soruşdu: «Ey qadın, niyə ağlayırsan? Kimi axtarırsan?» Məryəm Onun bağban olduğunu güman edərək dedi: «Ağa, əgər Onu Sən aparmısansa, hara qoyduğunu mənə söylə, mən də Onu götürüm». **16** İsa ona «Məryəm!» dedi. O da dönüb İsaya ibranicə «Rabbuni!» dedi. «Rabbuni» «Müəllim» deməkdir. **17** İsa ona dedi: «Mənə toxunma, çünki Mən hələ Atanın yanına qalxmamışam. Amma qardaşlarımın yanına gedib onlara söylə: Öz Atamın – sizin Atanızın, Öz Allahımın – sizin Allahınızın yanına qalxıram». **18** Məcdəlli Məryəm şagirdlərin yanına gəldi, onlara «Rəbbi görmüşəm!» deyib onun özünə bunları söylədiyini bildirdi. **19** O gün – həftənin ilk günü axşam çağı Yəhudi başçılarından qorxduqları üçün şagirdlərin olduqları yerin qapıları bağlı olsa da, İsa içəri girdi. O ortada durub onlara «Sizə salam olsun!» dedi. **20** Bunu söyləyib onlara əllərini və böyrünü göstərdi. Şagirdlər də Rəbbi görüb sevindilər. **21** İsa yenə onlara dedi: «Sizə salam olsun! Ata Məni göndərdiyi kimi Mən də sizi göndərirəm». **22** Bunu söylədikdən sonra onların üzərinə üfürərək dedi: «Müqəddəs Ruhu alın! **23** Kimin günahlarını bağışlasanız, bağışlanır, kimin günahlarını bağışlamasanız, bağışlanmamış qalır». **24** Lakin On İki şagirddən biri «əkiz» adlanan Tomas İsa gələndə onların yanında deyildi. **25** O biri şagirdlər Tomasa «Rəbbi gördük» deyəndə onlara söylədi: «Əgər Onun əllərində mıxların açdığı yaraları görməsəm, mıxların yerinə barmağımla toxunmasam, böyrünə də əlimi qoymasam, buna heç inanmaram». **26** Səkkiz gündən sonra İsanın şagirdləri yenə otaqda toplaşanda Tomas da onların yanında idi. Qapılar bağlı olsa da, İsa içəri girdi. O ortada durub «Sizə salam olsun!» dedi. **27** Bundan sonra Tomasa söylədi: «Barmağını buraya uzat, əllərimə bax, əlini də uzat, böyrümə qoy. İmansız olma, imanlı ol!» **28** Tomas cavab verib Ona «Ya Rəbbim və Allahım!» dedi. **29** İsa ona dedi: «Sən Məni gördüyün üçünmü iman etdin? Görmədən iman edənlər nə bəxtiyardır!» **30** İsa şagirdlərinin gözü önündə bir çox başqa əlamətlər də göstərdi ki, bu kitabda yazılmayıb. **31** Amma buradakılar onun üçün yazılıb ki, siz İsanın Məsih – Allahın Oğlu olduğuna inanasınız və iman edərək Onun adı ilə həyata malik olasınız.

21 Bu hadisələrdən sonra İsa Tiberiya gölünün kənarında yenə şagirdlərə göründü. Bu belə oldu: **2** Şimon Peter, «əkiz» adlanan Tomas, Qalileyanın Qana kəndindən olan Natanael, Zavdayın oğulları və Onun başqa iki şagirdi birlikdə idi. **3** Şimon Peter onlara «balıq ovuna gedirəm» dedi. O birilər də ona «biz də səninlə gedirik» dedilər. Onlar gedib qayığa mindilər, amma o gecə bir şey tuta bilmədilər. **4** Günəş doğarkən İsa sahildə dayanmışdı, amma şagirdlər Onun İsa olduğunu bilmədilər. **5** İsa onlara dedi: «Uşaqlar, yeməyə bir şey tutmusunuzmu?» Ona «xeyr» deyə cavab verdilər. **6** İsa yenə dedi: «Toru

qayığın sağ tərəfinə atın, orada tapacaqsınız». Eləcə də atdılar və o qədər balıq tutdular ki, toru çəkə bilmirdilər. **7** Onda İsanın sevimli şagirdi Peterə «Bu, Rəbdir» söylədi. Şimon Peter Onun Rəbb olduğunu eşidən kimi əynindən çıxartdığı üst paltarına bürünüb gölə atıldı. **8** O biri şagirdlər isə balıq torunu çəkə-çəkə qayıqda gəldilər, çünki sahildən uzaq deyildilər, cəmi iki yüz qulac məsafədə idilər. **9** Onlar quruya çıxanda orada közərmiş ocağı, onun üzərinə qoyulmuş balığı və yanında olan çörəyi gördülər. **10** İsa onlara dedi: «İndi tutduğunuz balıqlardan gətirin». **11** Şimon Peter qayığa minib yüz əlli üç böyük balıqla dolu toru quruya çəkdi. Balıq lap çox olsa da, tor yırtılmadı. **12** İsa onlara dedi: «Gəlin, səhər yeməyi yeyin». Şagirdlərdən heç biri Ondan «Sən kimsən?» deyə soruşmağa cəsarət etmirdi, çünki Onun Rəbb olduğunu bilirdilər. **13** İsa gəlib çörəyi götürdü və onlara verdi, eləcə balığı da verdi. **14** İsa ölülər arasından dirildikdən sonra artıq üçüncü dəfə idi ki, şagirdlərə görünürdü. **15** Səhər yeməyindən sonra İsa Şimon Peterə dedi: «Ey Yəhya oğlu Şimon, Məni bunlardan çox sevirsənmi?» Peter ona dedi: «Bəli, ya Rəbb, Səni sevdiyimi bilirsən». İsa ona dedi: «Quzularımı bəslə». **16** İkinci dəfə yenə Peterə dedi: «Ey Yəhya oğlu Şimon, Məni sevirsənmi?» O da İsaya dedi: «Bəli, ya Rəbb, Səni sevdiyimi bilirsən». İsa ona dedi: «Quzularımı otar». **17** Üçüncü dəfə Peterə dedi: «Ey Yəhya oğlu Şimon, Məni sevirsənmi?» Peter üçüncü dəfə İsanın ona «Məni sevirsənmi?» sualını verməyinə kədərləndi və Ona dedi: «Ya Rəbb, Sən hər şeyi bilirsən, Səni sevdiyimi bilirsən». İsa ona dedi: «Quzularımı bəslə. **18** Doğrusunu, doğrusunu sənə deyirəm: cavan olanda qurşağını özün bağlayıb istədiyin yerə gedərdin, amma qocalanda əllərini uzadacaqsan və başqası sənin qurşağını bağlayıb istəmədiyin yerə aparacaq». **19** İsa bunu ona görə söylədi ki, Peterin necə öz ölümü vasitəsilə Allahı izzətləndirəcəyinə işarə etsin. Bunu söylədikdən sonra ona «ardımca gəl» dedi. **20** Peter də arxaya dönüb İsanın sevimli şagirdinin onların ardınca gəldiyini gördü. Bu həmin şagird idi ki, axşam yeməyi zamanı İsanın sinəsinə əyilib «Ya Rəbb, Sənə xəyanət edəcək adam kimdir?» demişdi. **21** Peter bu şagirdi görüb İsaya dedi: «Ya Rəbb, bəs o necə olacaq?» **22** İsa ona dedi: «Əgər Mən gələnə qədər onun sağ qalmasını istəyirəmsə, bundan sənə nə? Sən ardımca gəl». **23** Beləcə o şagirdin ölməyəcəyi barədə imanlı bacı-qardaşlar arasında söz yayıldı. Amma İsa onun ölməyəcəyini deməmişdi, sadəcə olaraq «Əgər Mən gələnə qədər onun sağ qalmasını istəyirəmsə, bundan sənə nə?» demişdi. **24** Bu hadisələrə şəhadət edərək bunları yazan həmin şagirddir. Biz də bilirik ki, onun şəhadəti etibarlıdır. **25** İsanın etdiyi çoxlu başqa şeylər də var. Əgər bunlar da bir-bir yazılsaydı, fikrimcə, yazılan kitablar heç dünyaya sığmazdı.

Həvarilərin Işləri

1 Ey Teofil, birinci yazılarım İsanın göyə qaldırıldığı günədək başladığı işlər və öyrətməyə başladığı tam təlim barəsindədir. **2** Göyə qaldırılmazdan əvvəl İsa seçdiyi həvarilərə Müqəddəs Ruh vasitəsilə əmrlər verdi. **3** Ölüm əzabını çəkəndən sonra həvarilərə çoxlu inandırıcı dəlillərlə Özünü diri olaraq göstərdi. O, qırx gün ərzində onlara görünərək Allahın Padşahlığı barədə danışırdı. **4** İsa onlarla duz-çörək kəsəndə bu əmri verdi: «Yerusəlimdən kənara çıxmayın, Atanın verdiyi, Məndən eşitdiyiniz vədin həyata keçməsini gözləyin. **5** Belə ki Yəhya su ilə vəftiz edirdi, amma siz bir neçə gündən sonra Müqəddəs Ruhla vəftiz olacaqsınız». **6** Həvarilər bir yerə toplaşanda İsadan soruşdular: «Ya Rəbb, İsraildə Padşahlığı indimi bərpa edəcəksən?» **7** İsa cavab verdi: «Atanın hökmü ilə təyin olunan vaxtları və tarixləri bilmək sizin işiniz deyil. **8** Amma Müqəddəs Ruh üzərinizə enəndə siz qüdrət alacaqsınız və Yerusəlimdə, bütün Yəhudeya və Samariyada, həmçinin yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdə Mənim şahidlərim olacaqsınız». **9** İsa bunları deyəndən sonra həvarilərin gözləri qarşısında yuxarı qaldırıldı. Bir bulud İsanı götürüb onlardan gizlədi. **10** İsa göyə qalxanda onlar səmaya baxırdılar. Elə həmin an ağ libaslı iki kişi onların yanında peyda olub **11** soruşdu: «Ey Qalileyalılar, niyə səmaya baxa-baxa qalmısınız? Aranızdan götürülüb göyə qaldırılan İsanın aparıldığını necə gördünüzsə, elə də qayıdacaq». **12** Bundan sonra həvarilər Zeytun dağı adlanan yerdən Yerusəlimə endilər. Bu dağ Yerusəlimin yaxınlığındadır, oraya olan məsafə Şənbə yolu qədərdir. **13** Onlar şəhərə girib qaldıqları evin yuxarı otağına çıxdılar. Oradakılar bunlar idi: Peter, Yəhya, Yaqub, Andrey, Filip, Tomas, Bartalmay, Matta, Halfay oğlu Yaqub, Millətçi Şimon və Yaqub oğlu Yəhuda. **14** İsanın anası Məryəmlə qardaşları və başqa qadınlar da həvarilərlə birlikdə dayanmadan dua edirdilər. **15** Həmin günlərdə təxminən yüz iyirmi bacı-qardaşdan ibarət olan toplantı arasından Peter qalxıb dedi: **16** «Qardaşlar, İsanı tutanlara yol göstərən Yəhuda haqqında Müqəddəs Ruhun Davudun dili ilə əvvəlcədən dediyi Müqəddəs Yazı sözləri yerinə yetməlidir. **17** Yəhuda bizə qoşuldu, bu xidmətdən ona da pay düşdü. **18** Bu adam etdiyi haqsızlığın haqqına bir tarla satın aldı, sonra da oradan kəlləmayallaq aşıb qarnı yırtıldı və bağırsaqları töküldü. **19** Bütün Yerusəlim əhalisi bunu eşitdi və o yeri öz dillərində "Haqal-Dema", yəni "Qan tarlası" adlandırdı. **20** Axı Zəbur kitabında yazılıb: "Məskəni viran olsun, Kimsəsiz, boş qalsın" və "Vəzifəsini başqası tutsun". **21** Buna görə də Rəbb İsanın aramıza gəlib-getdiyi müddət ərzində, yəni Yəhyanın vəftizindən başlayaraq Rəbb İsanın göyə qaldırıldığı günə qədər yanımızdakılardan bir kişi Onun dirilməsinə bizimlə birgə şahid olmalıdır». **23** Beləliklə, iki nəfəri – Barsabba çağırılan, həm də Yust adlanan Yusifi və Mattiyanı namizəd göstərdilər. **24** Sonra dua etdilər: «Ya Rəbb, Sən hamının ürəyindən xəbərdarsan. Bu iki nəfərdən birini seçib bizə göstər ki, **25** qoy onlardan biri bu xidmətə – həvari vəzifəsinə keçsin. Çünki Yəhuda öz yerini tutsun deyə bu işi atdı». **26** Sonra püşk atdılar. Püşk Mattiyaya düşdü və o, həvari sırasına – on bir nəfərin yanına keçdi.

2 Əllinci Gün bayramı zamanı onların hamısı bir yerə yığılmışdı. **2** Birdən güclü külək uğultusu kimi göydən bir səs gəlib onlar oturan evin hər tərəfini bürüdü. **3** Onlara göründü ki, nə isə alov kimi dillərə parçalanaraq hər birinin üstünə düşür. **4** Onların hamısı Müqəddəs Ruhla doldu və Ruhun danışdırdığına görə başqa dillərdə danışmağa başladılar. **5** Bu vaxt səma altında mövcud olan bütün millətlər arasından gələn mömin Yəhudilər Yerusəlimdə yaşayırdılar. **6** Bu səs gələndə orada böyük izdiham toplandı. Hamı öz dilində danışıldığını eşidəndə çaş-baş qaldı. **7** Mat qalaraq heyrət içində dedilər: «Bu danışanların hamısı Qalileyalı deyilmi? **8** Bəs necə olur ki, biz hamımız öz ana dilimizi eşidirik? **9** Biz Parfiyalılar, Midiyalılar, Elamlılar, Mesopotamiyada, Yəhudeyada, Kappadokiyada, Pontda və Asiya vilayətində, **10** Frigiyada, Pamfiliyada, Misirdə və Liviyanın Kirenaya yaxın bölgələrində yaşayanlar, Romada yaşayan **11** Yəhudilər və Yəhudi dinini qəbul edənlər, Kritlilər, Ərəblər eşidirik ki, onlar bizim dilimizdə Allahın əzəmətli işlərindən danışır». **12** Hamı mat qalıb çaşqınlıq içində bir-birindən soruşurdu: «Bu nədir?» **13** Bəziləri də rişxəndlə deyirdi: «Bunlar şirin şərabdan sərxoş olublar». **14** Peter On Bir həvari ilə bərabər irəli çıxdı və izdihama ucadan nida etdi: «Ey Yəhudilər və Yerusəlimin bütün sakinləri, sizə bildirirəm, sözlərimə qulaq asın. **15** Bu adamlar fikirləşdiyiniz kimi sərxoş deyil. Hələ günün üçüncü saatıdır. **16** Bu gördüklərıniz Yoel peyğəmbər vasitəsilə əvvəlcədən deyilən hadisədir. **17** Allah dedi ki, axır zamanda "Bütün bəşər üzərinə Ruhumdan tökəcəyəm. Oğullarınız və qızlarınız peyğəmbərlik edəcək, Cavanlarınız

görüntülər, Ağsaqqallarınızsa röyalar görəcək.
18 O günlərdə qul və qarabaşların üzərinə də
Ruhumdan tökəcəyəm, Onlar da peyğəmbərlik
edəcək. **19** Yuxarıda – göylərdə xariqələr, Aşağıda
– yerdə əlamətlər göstərəcəyəm: Qan, alov və tüstü
buxarları görünəcək. **20** Rəbbin möhtəşəm və
əzəmətli günü gəlməzdən əvvəl Günəş qaranlığa
və ay qan rənginə dönəcək. **21** Rəbbin adını çağıran
hər kəs xilas olacaq". **22** Ey İsraillilər, bu sözlərimə
qulaq asın! Bildiyiniz kimi Allahın aranızda
Nazaretli İsa vasitəsilə yaratdığı möcüzələr,
xariqələr və əlamətlər aydın göstərdi ki, O,
Allahdan gələn Şəxsdir. **23** Allahın əzəldən bilib
müəyyən etdiyi məqsədə uyğun olaraq siz bu
Şəxsi qanunsuzlara təslim edib onların əli ilə
çarmıxa mıxlatdıraraq öldürdünüz. **24** Allah
isə ölüm əzablarını kəsərək Onu diriltdi. Çünki
Onu ölüm tutub saxlaya bilməzdi. **25** Davud
da Onun barəsində demişdi: "Rəbbə həmişə üz
tutmuşam, Sağımda olduğu üçün sarsılmaram. **26**
Elə bunun üçün qəlbim sevinir, dilim şad olur,
Cismim belə, ümidlə yaşayır. **27** Çünki məni ölülər
diyarına atmazsan, Mömin insanını çürüməyə
qoymazsan. **(Hadēs g86)** **28** Mənə həyat yolunu
öyrədirsən, Hüzurunda mənə doyunca sevinc
verirsən". **29** Qardaşlar, sizə cəsarətlə deməliyəm
ki, doğrudan da, ulu babamız Davud ölüb və dəfn
olunub. Onun qəbri bu günə qədər buradadır.
30 Davud peyğəmbər idi və öz nəslindən bir
Nəfəri onun taxtına çıxarmaq üçün Allahın and
içərək Davuda vəd etdiyini bilirdi. **31** Ona görə
Məsihin dirilməsini əvvəlcədən görüb barəsində
demişdi ki, Allah Onu ölülər diyarına atmaz,
Cismini çürüməyə qoymaz. **(Hadēs g86)** **32** Allah bu
İsanı ölümdən diriltdi və hamımız buna şahid
olduq. **33** Allah Onu ucaltdı və sağ əlində oturtdu.
O, vəd edilən Müqəddəs Ruhu Atadan götürüb
sizin görüb-eşitdiyiniz kimi üstümüzə tökdü. **34**
Davud özü göylərə qalxmadı, amma belə dedi:
"Rəbb mənim Ağama dedi: **35** ‹Mən düşmənlərini
ayaqlarının altına kətil kimi salanadək Sağımda
otur›". **36** Ona görə də qoy bütün İsrail xalqı
möhkəm bilsin ki, Allah sizin çarmıxa çəkdiyiniz
bu İsanı həm Rəbb, həm də Məsih təyin etmişdir».
37 Bu sözlər ona qulaq asanların ürəyinə ox
kimi sancıldı. Onlar həm Peterdən, həm də o
biri həvarilərdən soruşdular: «Qardaşlar, bəs biz
nə edək?» **38** Peter onlara cavab verdi: «Tövbə
edin, hamınız İsa Məsihin adı ilə vəftiz olun.
Onda günahlarınız bağışlanacaq və bəxşiş olaraq
Müqəddəs Ruhu alacaqsınız. **39** Çünki bu vəd siz,
övladlarınız, uzaqdakıların hamısı – Allahımız
Rəbbin çağırdığı hər kəs üçündür». **40** Peter
başqa çox söz deyib onlara xəbərdarlıq etdi və
yalvardı: «Bu əyri nəsildən xilas olun». **41** Onun
sözünü qəbul edənlər vəftiz oldular. O gün üç
min nəfərə yaxın insan imanlılara qoşuldu. **42**
Onlar da özlərini həvarilərin təliminə, hər şeydə
şərik olmağa, birgə çörək bölməyə və duaya həsr
etdilər. **43** Bütün imanlıların ürəyinə qorxu düşdü.
Həvarilər vasitəsilə çoxlu xariqələr və əlamətlər
göstərilirdi. **44** İman edənlərin hamısı bir yerdə
idi, bütün əmlaklarından da birgə istifadə edirdi.
45 Onlar mallarını, mülklərini satıb pulu hər kəsə
ehtiyacına görə paylayırdılar; **46** hər gün məbədə
yığılmaqda davam edir, evlərdə sevinə-sevinə,
səmimi qəlbdən çörək bölüb yeyirdilər. **47** Onlar
Allaha həmd edir və bütün xalq qarşısında lütf
qazanırdılar. Rəbb isə hər gün insanları xilas edir
və imanlılara qoşurdu.

3 Bir gün Peterlə Yəhya doqquzuncu saatda,
dua vaxtı məbədə gedirdilər. **2** Bu zaman
ayaqları anadangəlmə şikəst olan bir kişi məbədin
Gözəl adlı qapısına gətirilirdi. Hər gün bu adamı
ona görə oraya gətirərdilər ki, məbədə gəlib-
gedənlərdən dilənərək nəzir alsın. **3** O, məbədə
girən Peterlə Yəhyanı görüb onlardan nəzir istədi.
4 Peterlə Yəhya ona diqqətlə baxdı. Peter ona
dedi: «Bizə bax». **5** Bu kişi onlardan nə isə umaraq
gözlərini onların üzünə dikdi. **6** Peter ona dedi:
«Nə qızılım, nə də gümüşüm var ki, sənə verim.
Nəyim varsa, sənə onu verirəm. Nazaretli İsa
Məsihin adı ilə qalx, gəz». **7** Sonra sağ əlindən
tutub onu qaldırdı. Bu kişinin topuqları və ayaqları
dərhal qüvvət aldı. **8** Atılaraq ayağa qalxdı və
yeriməyə başladı. Qaçıb tullana-tullana, Allaha
həmd edərək onlarla bərabər məbədə girdi. **9**
Bütün xalq gördü ki, bu kişi yeriyir və Allaha
həmd edir. **10** Onun məbədin Gözəl qapısında
oturub dilənən kişi olduğunu tanıyanda hamı
ondakı dəyişikliyə mat qalıb heyrətə düşdü. **11** Bu
kişi Peterin və Yəhyanın əlindən yapışdı. Heyrətə
düşən bütün xalq onlara tərəf, Süleymanın eyvanı
adlanan yerə qaçdı. **12** Bunu görən Peter xalqa
nida etdi: «Ey İsraillilər, burada heyrətamiz nə
var ki? Niyə gözlərinizi bizə dikib baxırsınız? Elə
bil biz öz qüdrətimizlə, öz möminliyimizlə bu
kişinin yeriməsinə səbəb olmuşuq. **13** İbrahimin
Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahı, ata-
babalarımızın Allahı Qulu İsanı izzətləndirib. Siz
Onu sataraq Pilatın qarşısında rədd etdiniz. Pilat
Onu azad etmək üçün qərar vermişdi, **14** amma
siz Müqəddəs və Saleh Olanı rədd edib bir qatilin
azad edilməsini istədiniz. **15** Siz Həyat Banisini
öldürdünüz, amma Allah Onu ölülər arasından

diriltdi. Biz bunun şahidləriyik. **16** Gördüyünüz və tanıdığınız bu kişi İsanın adı sayəsində, Onun adına olan imanla sağaldı. İsa vasitəsilə olan imanla bu kişi hamınızın gözü qarşısında tam şəfa tapdı. **17** İndi, ey qardaşlar, bilirəm ki, rəhbərləriniz kimi siz də bunu bilmədən etmisiniz. **18** Amma Allah peyğəmbərlərin dili ilə Öz Məsihinin əzab çəkməsi barədə əvvəlcədən bəyan etdiyini yerinə yetirdi. **19** Beləliklə, günahlarınız silinsin deyə tövbə edib Allaha tərəf dönün ki, **20** Rəbbin hüzurunda rahatlıq vaxtı tapasınız və O da sizin üçün əvvəlcədən təyin olunan Məsihi, yəni İsanı göndərsin. **21** Çünki Allahın qədimdən bəri müqəddəs peyğəmbərlərinin dili ilə məlum etdiyi kimi hər şeyin yenidən hazırlanacağı vaxtacan İsanın səmada qalması lazımdır. **(aiōn g165)** **22** Musa belə demişdi: "Allahınız Rəbb sizin üçün öz soydaşlarınız içərisindən mənim kimi bir peyğəmbər yetirəcək. Sizə nə söyləyəcəksə, ona qulaq asın". **23** "Bu peyğəmbərə qulaq asmayan hər adam xalqı arasından ayrılıb məhv ediləcək". **24** Şamueldən başlayaraq bütün peyğəmbərlər bu günləri elan etdilər. **25** Siz də peyğəmbərlərin varisləri, Allahın ata-babalarınızla kəsdiyi əhdin varislərisiniz. Allah İbrahimə demişdi: "Yer üzünün bütün tayfaları sənin nəslin vasitəsilə xeyir-dua alacaq". **26** Allah hər birinizi pis əməllərinizdən döndərmək və xeyir-dua vermək üçün Öz Qulunu dirildərək əvvəlcə sizin yanınıza göndərdi».

4 Kahinlər, məbəd mühafizəçilərinin başçısı və sadukeylər xalqa vəz edən Peterlə Yəhyanın üstünə getdilər. **2** Çünki bu həvarilərin xalqı öyrətməsinə, İsaya şamil edərək ölülər arasından dirilməni bəyan etməsinə qıcıqlandılar. **3** Onları tutdular və axşam olduğu üçün sabahkı günə qədər zindanda saxladılar. **4** Lakin onların sözünə qulaq asanlardan bir çoxu iman etdi. Beləliklə, iman edən kişilərin sayı beş minə qədər çatdı. **5** Ertəsi gün Yəhudilərin rəhbərləri, ağsaqqalları və ilahiyyatçıları Yerusəlimə toplaşdılar. **6** Baş kahin Xanan, Qayafa, Yəhya, İsgəndər və baş kahinin nəslindən olanların hamısı orada idi. **7** Peterlə Yəhyanı onların qarşısına gətirib soruşdular: «Siz bunu hansı qüdrətlə, kimin adı ilə edirsiniz?» **8** O zaman Peter Müqəddəs Ruhla dolub dedi: «Ey xalqın rəhbərləri və ağsaqqalları! **9** Əgər bu gün biz bir xəstəyə etdiyimiz yaxşılığa və onun necə sağalmasına görə sorğu-suala çəkiliriksə, **10** hamınız, bütün İsrail xalqı bilsin ki, bu adam sizin çarmıxa çəkdiyiniz, lakin Allahın ölülər arasından diriltdiyi Nazaretli İsa Məsihin adı ilə qarşınızda sağlam durub. **11** Siz "bənnaların rədd etdiyi daş guşədaşı olan" həmin İsadır. **12** Ondan başqa heç kimdə xilas yoxdur. Çünki səma altında biz insanlara verilən başqa bir ad yoxdur ki, onun vasitəsilə xilas olaq». **13** Onlar Peter və Yəhyanın cəsarətini görəndə, onların savadsız, sadə insanlar olduğunu biləndə heyrətə düşdülər, amma tanıdılar ki, onlar İsa ilə birgə olmuşdular. **14** Şəfa tapan adam Peter və Yəhya ilə birgə onların gözləri qarşısında durmuşdu, buna görə onların əleyhinə heç nə deyə bilmədilər. **15** Ali Şuranın üzvləri onlara bayıra çıxmağı əmr edəndən sonra aralarında müzakirəyə başlayıb **16** dedilər: «Bu adamlara nə edək? Bütün Yerusəlim əhalisinə aydın olub ki, bu adamların əli ilə əhəmiyyətli bir əlamət göstərilib və biz bunu dana bilmərik. **17** Amma bu xəbərin xalq arasında daha çox yayılmasının qarşısını almaq üçün onlara hədə-qorxu gələk ki, bundan sonra bu Adı çəkib heç kimə heç nə deməsinlər». **18** Beləcə onları çağırıb əmr verdilər ki, İsanın adını bəyan etmək və bu adla hər hansı bir təlim öyrətmək qadağandır. **19** Lakin Peterlə Yəhya cavab verib dedilər: «Özünüz qərar verin, Allaha deyil, sizə qulaq asmaq Allahın gözündə nə qədər doğrudur? **20** Axı eşidib-gördüklərimizi deməyə bilmərik». **21** Ali Şuranın üzvləri onlara cəza vermək üçün imkan tapa bilmədiklərinə görə onları bir daha hədələyəndən sonra azadlığa buraxdılar. Çünki bütün xalq baş verən hadisəyə görə Allahı izzətləndirdi. **22** Bu əlamət vasitəsilə sağalan adamın qırxdan artıq yaşı var idi. **23** Azadlığa buraxılan Peter və Yəhya öz yoldaşlarının yanına gəlib başçı kahinlərlə ağsaqqalların sözlərini onlara çatdırdılar. **24** Yoldaşları bunu eşidərkən bir nəfər kimi Allaha nida etdilər: «Ey Pərvərdigarımız, yeri, göyü, dənizi və bunların içindəki hər şeyi yaradan Sənsən. **25** Müqəddəs Ruh vasitəsilə Öz qulun atamız Davudun dili ilə belə dedin: "Nə üçün millətlər belə hirslənir, Ümmətlər boş şeylər düşünür? **26** Dünya şahları yığışır, Hökmdarlar Rəbbə və Onun məsh etdiyinə qarşı birləşir". **27** Həqiqətən, Hirod və Ponti Pilat başqa millətlər və İsrail xalqı ilə birlikdə Sənin məsh etdiyin müqəddəs Qulun İsanın əleyhinə bu şəhərdə toplaşdı ki, **28** Sənin əvvəldən qərar verdiyin, Sənin əlində və niyyətində olan şeyləri həyata keçirsin. **29** İndi, ya Rəbb, onların etdikləri hədə-qorxuya bax! Biz qullarına güc ver ki, Sənin sözlərini tam cəsarətlə yayaq. **30** Xəstələri sağaltmaq üçün əlini uzat və müqəddəs Qulun İsanın adı ilə əlamətlər və xariqələr göstər». **31** Onlar dualarını qurtaran kimi toplandıqları yer lərzəyə gəldi və onların hamısı Müqəddəs

Ruhla dolub Allahın kəlamını cəsarətlə yaymağa başladı. **32** İmanlıların hamısı canbir qəlbdə idi. Heç kim öz əmlakına «bu mənimdir» demir, bütün əmlaklarından birgə istifadə edirdi. **33** Həvarilər Rəbb İsanın dirilməsi barədə böyük qüdrətlə şəhadət edirdilər və hamısının üzərinə bol-bol lütf ehsan olunurdu. **34** Onların arasında heç kim yoxsul deyildi. Çünki onların arasında torpaq və ev sahibi olanlar mülkünü satıb pulunu gətirər, **35** həvarilərin ixtiyarına verərdi. Bu da hər kəsə ehtiyacına görə paylanardı. **36** Məsələn, Kiprdə anadan olan, həvarilərin Barnaba adlandırdığı (mənası «Təsəlli oğlu») Levili Yusif **37** sahib olduğu torpaq sahəsini sataraq pulunu gətirib həvarilərin ixtiyarına verdi.

5 Xananya adında bir kişi arvadı Sapfira ilə razılığa gəlib bir mülk satdı. **2** O, pulun bir hissəsini özünə götürüb qalan hissəsini həvarilərin ixtiyarına verdi. Arvadının da bu işdən xəbəri var idi. **3** Peter ona dedi: «Xananya, niyə ürəyinə Şeytanı buraxıb Müqəddəs Ruha yalan söyləyərək torpağın pulunun bir hissəsini özünə götürdün? **4** Bu torpaq satılmamışdan əvvəl sənin deyildimi? Sən onu satandan sonra da pul sənin ixtiyarında deyildimi? Bu nə niyyətdir, ürəyində tutmusan? Sən insanlara deyil, Allaha yalan satdın». **5** Xananya bunları eşidən kimi yerə yıxıldı və canı çıxdı. Bunu eşidən hər kəsi böyük bir vahimə bürüdü. **6** Gənclər gəlib Xananyanın meyitini kəfənə bürüdülər və aparıb dəfn etdilər. **7** Bundan təxminən üç saat sonra Xananyanın arvadı içəri daxil oldu. Onun olub-keçənlərdən heç bir xəbəri yox idi. **8** Peter ondan soruşdu: «Mənə söylə, torpağı bu qiymətəmi satdınız?» Qadın cavab verdi: «Bəli, o qiymətə». **9** Peter ona dedi: «Niyə əlbir olub Rəbbin Ruhunu sınamaq istədiniz? Budur, ərini dəfn edənlərin ayaq səsləri qapı ağzındadır, indi də səni aparmağa gəlirlər». **10** Qadın həmin an Peterin ayaqları qarşısına yıxıldı və canı çıxdı. İçəri daxil olan gənclər gördülər ki, o da ölüb. Onlar onu götürüb ərinin yanında dəfn etdilər. **11** Bütün imanlılar cəmiyyətini və bu hadisəni eşidənlərin hamısını böyük bir vahimə bürüdü. **12** Həvarilər vasitəsilə xalq arasında çox əlamətlər və xariqələr göstərilirdi. Bütün imanlılar Süleymanın eyvanına yığılardı. **13** Xalqın gözündə böyük nüfuz qazansalar da, kənardan heç kim onlara qoşulmağa cürət etmirdi. **14** Buna baxmayaraq, get-gedə daha çox qadın və kişi Rəbbə iman gətirirdi. **15** Buna görə də Peter yoldan keçəndə heç olmasa kölgəsi xəstələrin üstünə düşsün deyə xalq öz xəstələrini döşək və çarpayı ilə birlikdə çıxarıb küçələrə qoyardı. **16** Yerusəlimin ətraf şəhərlərində yaşayanlar da axın-axın gələr, öz xəstələrini və natəmiz ruhdan əzab çəkənləri gətirərdi. Onların hamısı şəfa tapardı. **17** Bu, baş kahini və yanındakıların hamısını, yəni sadukey təriqətinə mənsub olanları hərəkətə gətirdi, çünki qısqanclıqları aşıb-daşırdı. **18** Ona görə də həvariləri tutub ümumi zindana atdılar. **19** Amma Rəbbin mələyi gecənin bir vaxtında gəlib zindanın qapısını açdı, onları bayıra çıxarıb dedi: **20** «Gedin, məbəddə durun və camaata yeni həyatla bağlı sözlərin hamısını deyin». **21** Həvarilər bunu eşidəndə səhər tezdən məbədə daxil olub təlimlərini öyrətməyə başladılar. Baş kahin və yanındakılar gəlib Ali Şuranı – İsrailin bütün ağsaqqallar məclisini çağırdı ki, bir yerə yığılsınlar. Onlar həvariləri gətirtmək üçün mühafizəçiləri zindana göndərdilər. **22** Lakin mühafizəçilər gəlib zindanda həvariləri tapa bilmədi və geri qayıdıb belə xəbər verdilər: **23** «Gördük ki, zindan bağlıdır, tamamilə nəzarət altındadır və gözətçilər qapıda dayanıb. Amma qapıları açanda içəridə heç kimi tapa bilmədik». **24** Bu sözləri eşidən məbəd mühafizəçilərinin başçısı ilə başçı kahinlər «Bu işin sonu necə qurtaracaq?» deyə çaşıb-qaldılar. **25** Elə bu zaman kimsə onların yanına gəlib xəbər verdi: «Baxın, zindana saldığınız adamlar məbəddə dayanıb camaata təlim öyrədir». **26** Bu vaxt başçı ilə mühafizəçilər gedib həvariləri gətirdilər. Xalqın onları daşqalaq etməsindən qorxduqları üçün güc tətbiq etmədilər. **27** Onlar həvariləri Ali Şuranın qarşısına gətirdilər. Baş kahin onlardan soruşdu: **28** «Bu adla təlim öyrətməyi sizə qəti qadağan etmədikmi? Amma siz təliminizi bütün Yerusəlimə yaydınız və o Adamın qanını bizim boynumuza yükləmək istəyirsiniz». **29** Peter və başqa həvarilər belə cavab verdi: «İnsana deyil, Allaha itaət etmək daha vacibdir. **30** Ata-babamızın Allahı sizin çarmıxa çəkib öldürdüyünüz İsanı diriltdi. **31** İsrailə günahlarından tövbə və bağışlanma imkanı vermək üçün Allah Onu Bani və Xilaskar olaraq Öz sağ tərəfinə qaldırdı. **32** Bu şeylər barədə biz şahidik, Allahın Özünə itaət edənlərə verdiyi Müqəddəs Ruh da şahiddir». **33** Onlar bunu eşidəndə çox qəzəbləndi və həvariləri öldürmək istədilər. **34** Lakin bütün xalqın hörmətini qazanmış Qanun müəllimi olan Qamliel adlı bir farisey Ali Şurada ayağa qalxdı və əmr etdi ki, bu adamları qısa müddətə bayıra çıxarsınlar. **35** O, Ali Şuranın üzvlərinə belə dedi: «Ey İsrailli lər, bu insanlara nə edəcəyiniz barədə yaxşı-yaxşı fikirləşin. **36** Bir qədər bundan əvvəl Tevda özü barəsində yüksək iddiada olaraq ortaya çıxdı və

ona təxminən dörd yüz nəfər qoşuldu. Lakin bu kişi öldürüldü, bütün tərəfdarları darmadağın edildi və bu hərəkat yatırıldı. **37** Sonra siyahıyaalma zamanı Qalileyalı Yəhuda ortaya çıxdı və camaatı ardınca apardı. O da öldü və tərəfdarlarının hamısı darmadağın edildi. **38** İndiki iş barəsində sizə onu deyirəm ki, bu adamlardan əl çəkin və azad buraxın. Əgər bu hərəkat, bu iş insandandırsa, məhv olub gedəcək. **39** Yox, əgər Allahdandırsa, bu adamların işini məhv edə bilməzsiniz. Allaha qarşı çıxanların vəziyyətinə belə, düşə bilərsiniz». Onlar Qamlielin sözünə baxdılar, **40** həvariləri içəri çağırıb qamçılatdılar və əmr etdilər ki, İsanın adını çəkərək heç nə danışmasınlar. Sonra onları azad etdilər. **41** Həvarilər bu ad uğrunda təhqirə layiq görüldükləri üçün sevinərək Ali Şuranın önündən ayrıldılar. **42** Onlar hər gün məbəddə və evlərdə təlim öyrətməkdən, İsanın Məsih olması barədə Müjdəni yaymaqdan əl çəkmədilər.

6 O günlərdə – şagirdlərin çoxaldığı vaxtda yunanca danışan Yəhudilər ibranicə danışan Yəhudilərdən şikayət etməyə başladılar. Çünki gündəlik yardım paylananda onların dul qadınlarını nəzərə almamışdılar. **2** Ona görə On İki həvari bütün şagirdləri bir yerə yığıb belə dedi: «Allahın kəlamını vəz etmək işini atıb maddi işlərlə məşğul olmağımız düzgün deyil. **3** Ey qardaşlar, aranızda etibar qazanmış, Ruh və hikmətlə dolu olan yeddi kişi seçin ki, onları bu işə təyin edək. **4** Biz isə özümüzü duaya və Allahın kəlamını yaymağa həsr edək». **5** Bu sözlər bütün toplantının xoşuna gəldi. Stefanı, Filipi, Proxoru, Nikanoru, Timonu, Parmenanı və Yəhudi dinini qəbul edən Antakyalı Nikolanı seçdilər. Stefan iman və Müqəddəs Ruhla dolu bir kişi idi. **6** Bunları həvarilərin qarşısına çıxardılar. Həvarilər də dua edib onların üzərinə əl qoydular. **7** Allahın kəlamı yayılır, Yerusəlimdə şagirdlərin sayı xeyli artır və bir çox kahinlər də bu imana tabe olurdu. **8** Lütf və qüdrətlə dolu olan Stefan xalq arasında böyük xariqə və əlamətlər göstərirdi. **9** Belə olanda Azadlar Sinaqoqu adlanan sinaqoqun bəzi üzvləri, Kirenalılardan, İsgəndəriyyəlilərdən, Kilikiyadan və Asiya vilayətindən bəzi insanlar Stefana qarşı çıxıb onunla mübahisəyə başladılar. **10** Amma Stefanın sözündəki hikmətin və Ruhun qarşısında dayana bilmədilər. **11** Onda bir neçə nəfəri şirnikləndirdilər ki, belə desinlər: «Bu adamın həm Musaya, həm də Allaha qarşı küfr dolu sözlər dediyini eşitmişik». **12** Beləliklə, xalqı, ağsaqqalları və ilahiyyatçıları da təşvişə saldılar. Stefanın üstünə gəlib onu tutdular və Ali Şuranın qarşısına gətirdilər. **13** Gətirdikləri yalançı şahidlər onun üzünə durub dedilər: «Bu adam dayanmadan bu Müqəddəs məkana və Qanuna qarşı danışır. **14** "Nazaretli İsa bu məkanı darmadağın edəcək və Musadan bizə əmanət qalan adətləri dəyişəcək" dediyini özümüz eşitmişik». **15** Ali Şurada oturanların hamısı Stefana diqqətlə baxanda gördü ki, onun üzü bir mələyin üzünə bənzəyir.

7 Baş kahin Stefandan soruşdu: «Bunlar doğrudurmu?» **2** Stefan belə cavab verdi: «Qardaşlar və atalar, məni dinləyin! Atamız İbrahim hələ Mesopotamiyada ikən Xaranda məskunlaşmazdan əvvəl izzətli Allah ona göründü. **3** Ona belə dedi: "Öz torpağından, qohumlarının arasından çıx, sənə göstərəcəyim torpağa get". **4** Buna görə İbrahim Xaldeylilərin ölkəsini tərk edib Xarana köçdü. Atasının ölümündən sonra Allah onu oradan da götürüb sizin indi yaşadığınız bu ölkəyə gətirdi. **5** Burada ona irs olaraq bir qarış belə, torpaq vermədi. Amma İbrahimin o zaman hələ övladı olmasa da, Allah bu torpağı mülk olaraq ona və onun gələcək nəslinə verəcəyini vəd etmişdi. **6** Allah ona belə dedi: "Nəslin yad ölkədə qərib olacaq, orada olan millətə köləlik edəcək və onlara dörd yüz il zülm ediləcək". **7** "Ancaq onların köləlik edəcəkləri milləti Özüm cəzalandıracağam" dedi Allah, "bundan sonra oradan çıxacaqlar" və "bu yerdə Mənə ibadət edəcəklər". **8** Sonra Allah onunla sünnətlə bağlı Əhd kəsdi. Beləliklə də, İbrahim İshaqın atası olarkən onu səkkiz günlük olanda sünnət etdi. Bundan sonra İshaqdan Yaqub, Yaqubdan da on iki ulu babamız törədi. **9** Bu ulu babalarımız paxıllıqdan Yusifi qul kimi Misirə satdı. Lakin Allah Yusifə yar idi. **10** Onu bütün əziyyətlərdən qurtardı və ona hikmət verərək Misir hökmdarı fironun gözündə lütf qazandırdı. Firon onu Misirin və öz sarayında olan bütün xalqın rəhbəri təyin etdi. **11** Sonra bütün Misir və Kənan torpağı aclıq və böyük əziyyətlərlə üzləşdi. Bu ata-babalarımız yemək tapa bilmədi. **12** Yaqub eşidəndə ki, Misirdə taxıl var, bu ata-babalarımızı birinci dəfə oraya göndərdi. **13** Onlar ikinci dəfə Misirə gələndə Yusif özünü qardaşlarına tanıtdı. Bununla da firon Yusifin ailəsi ilə tanış oldu. **14** Yusif atası Yaquba xəbər göndərib onunla birgə bütün qohumlarını – yetmiş beş nəfəri çağırtdırdı. **15** Beləliklə, Yaqub Misirə getdi. Özü ilə bu ata-babalarımız da orada öldü. **16** Onların cəsədləri sonradan Şekemə gətirildi və Şekemdə İbrahimin Xamor övladlarından bir neçə gümüşə satın aldığı qəbirdə dəfn olundu. **17** Allahın İbrahimə bəyan etdiyi vədin həyata keçdiyi vaxt yaxınlaşanda

Misirdəki xalqımızın sayı bir xeyli çoxalmışdı. **18** Axırda Misirdə Yusifi tanımayan yeni bir padşah taxta çıxdı. **19** Bu adam soydaşlarımıza hiylə işlətdi, zorakılıqla ata-babalarımızı məcbur etdi ki, yeni doğulan körpələrini sağ qalmasın deyə bayıra atsınlar. **20** Bu dövrdə son dərəcə gözəl bir körpə olan Musa doğuldu. O, üç ay atasının evində bəsləndi. **21** Sonra o da bayıra atıldı. Onu fironun qızı tapıb özünə övlad etdi və öz oğlu kimi böyütdü. **22** Musa Misirlilərin bütün elmi biliklərinə bağlı tərbiyə alıb söz və əməlində güclü bir şəxsiyyət oldu. **23** Musa qırx yaşına çatanda ürəyində soydaşları İsrail övladlarının vəziyyətini yaxından bilmək arzusu oyandı. **24** Onlardan birinin zərər çəkdiyini görəndə Musa onu müdafiə etdi. Zərər vuran Misirlini öldürərək əzilən insanın intiqamını aldı. **25** O belə fikirləşdi: "Soydaşlarım dərk edəcəklər ki, mənim vasitəmlə Allah onları xilas edir". Amma onlar bunu dərk etmədilər. **26** Ertəsi gün Musa dalaşan iki İsraillini görəndə onları barışdırmaq istədi və dedi: "Ay kişilər, siz soydaşsınız, niyə bir-birinizə zərər vurursunuz?" **27** Lakin soydaşına zərər vuran kişi Musanı itələyib dedi: "Səni bizim üstümüzə kim başçı və hakim qoyub? **28** Yoxsa dünən Misirlini öldürdüyün kimi məni də öldürmək fikrindəsən?" **29** Bu sözə görə Musa qaçdı. O, Midyan torpağında, qürbətdə yaşadı və orada iki oğul atası oldu. **30** Qırx il keçəndən sonra Musa Sina dağının yaxınlığındakı səhrada olanda mələk ona bir kol arasından od-alov içərisində göründü. **31** Musa gördüklərinə heyrətləndi. Baxmaq üçün oraya yaxınlaşanda Rəbbin səsini eşitdi: **32** "Mən ata-babalarının Allahı – İbrahimin, İshaqın və Yaqubun Allahıyam". Musa qorxusundan lərzəyə gəlib baxmağa belə, cəsarət etmədi. **33** Rəbb ona dedi: "Ayaqlarından çarıqlarını çıxart, çünki durduğun yer müqəddəs torpaqdır. **34** Həqiqətən, Mən Misirdə olan xalqımın əziyyətini gördüm, fəryadlarını eşitdim və onları qurtarmaq üçün endim. İndi get, Mən səni Misirə göndərirəm". **35** Bu, həmin Musadır ki, onu rədd edib demişdilər: "Səni bizim üstümüzə kim başçı və hakim qoyub?" Amma Allah Musanı bir kol arasında görünən mələyin əli ilə başçı və qurtarıcı olaraq göndərdi. **36** O, xalqı Misirdən çıxaran, həm orada, həm Qırmızı dənizdə, həm də qırx il ərzində səhrada xariqə və əlamətlər yaradan insan idi. **37** İsrail övladlarına "Allah məni yetirdiyi kimi sizin üçün öz soydaşlarınız içərisindən bir peyğəmbər yetirəcək" deyən bu Musadır. **38** Bu, həmin adamdır ki, Sina dağında onunla danışan mələklə və ata-babalarımızla birgə səhradakı cəmiyyətdə olmuşdu. O, canlı sözlər almışdı ki, bizə versin. **39** Ata-babalarımızsa Musanın sözünə baxmaq istəmədi, onu rədd etdi və Misirə qayıtmağı arzuladılar. **40** Haruna dedilər: "Bizim üçün allahlar düzəlt ki, qabağımızca getsinlər. Çünki bizi Misir torpağından çıxaran adamın – bu Musanın başına nə iş gəldiyini bilmirik!" **41** O günlərdə dana şəklində bir büt düzəldib ona qurban gətirdilər və öz əlləri ilə düzəltdikləri bu büt üçün şənlik qurdular. **42** Buna görə Allah ata-babalarımızdan üz döndərib onları tərk etdi ki, səma cisimlərinə ibadət etsinlər. Peyğəmbərlərin kitabında da belə yazılıb: "Ey İsrail nəsli, Qırx il çöldə olanda Mənə qurban və təqdimlər gətirmişdinizmi? **43** Səcdə edəsiniz deyə düzəltdiyiniz Molekin çadırını, Tanrınız Refanın ulduz bütünü gəzdirdiniz. Elə buna görə də sizi Babilin o tayına sürgünə aparacağam". **44** Səhrada ata-babalarınızın Şəhadət çadırı var idi. Musa bunu onunla danışan Allahın əmr etdiyi kimi, gördüyü nümunəyə əsasən düzəltmişdi. **45** Şəhadət çadırını əvvəlki nəsildən təhvil alan ata-babalarımız Yeşuanın başçılığı ilə başqa millətlərin mülkünü ələ keçirəndə çadırı da özləri ilə gətirmişdilər. Allah Özü millətləri ata-babalarımızın qarşısından qovdu. Şəhadət çadırı Davudun dövrünə qədər qaldı. **46** Allahın lütfünü qazanan Davud yalvardı ki, Yaqubun nəsli üçün bir məskən qura bilsin. **47** Lakin Allaha ev tikən Süleyman oldu. **48** Amma Haqq-Taala əllə tikilən evlərdə yaşamaz. Peyğəmbərin dediyi kimi **49** Rəbb belə deyir: "Göylər Mənim taxtımdır, Yer ayaqlarımın altındakı kətildir. Mənim üçün nə cür ev tikəcəksiniz, Dincələcəyim yer harada olacaq? **50** Bütün bunları Mənim əlim yaratmadımı?" **51** Ey dikbaş, həm ürəkləri, həm də qulaqları "sünnət" edilməmiş insanlar, ata-babanız kimi siz də həmişə Müqəddəs Ruhun əleyhinə çıxırsınız. **52** Ata-babalarınızın təqib etmədiyi peyğəmbər varmı? Onlar Saleh Olanın zühuru barədə əvvəlcədən xəbər verənləri belə, öldürdülər. Sizsə bu Saleh Olana xəyanət edərək Onu qətlə yetirdiniz. **53** Mələklər vasitəsilə verilən Qanunu aldınız, lakin ona riayət etmədiniz». **54** Ali Şuranın üzvləri bu sözləri eşidəndə çox qəzəbləndilər və Stefana dişlərini qıcırtdılar. **55** Müqəddəs Ruhla dolan Stefan isə gözlərini göyə dikib Allahın ehtişamını və Allahın sağında dayanan İsanı gördü. **56** O dedi: «Baxın, mən göylərin yarıldığını və Bəşər Oğlunun Allahın sağında dayandığını görürəm». **57** Onlar qulaqlarını tutub haray qopardılar və hamısı birlikdə Stefanın üstünə hücum çəkdilər. **58** Onu şəhərdən kənara çıxarıb daşqalaq etdilər. Stefanın əleyhinə şahidlik edənlər öz üst geyimlərini Şaul

adlı bir gəncin ayaqları altına qoydular. **59** Stefan üstünə yağan daşlar altında belə yalvarırdı: «Ya Rəbb İsa, ruhumu qəbul et». **60** Sonra diz çöküb ucadan nida etdi: «Ya Rəbb, bunu onlara günah sayma». Bunu deyəndən sonra gözlərini bu həyata yumdu.

8 Stefanın qətlindən Şaul da razı qalmışdı. O gün Yerusəlimdə olan imanlılar cəmiyyətinə qarşı güclü təqib başladı. Həvarilərdən başqa bütün imanlılar pərən-pərən düşüb Yəhudeya və Samariyanın hər tərəfinə yayıldı. **2** Bəzi mömin kişilər isə Stefanı dəfn etdi və onun üçün dərin hüznlə yas saxladılar. **3** Amma Şaul imanlılar cəmiyyətini dağıtmağa başladı. Belə ki o, evdən-evə gedərək qadın-kişi bilmədən imanlıları sürüyüb zindana salırdı. **4** Pərən-pərən düşən imanlılar hər yerdə Allahın kəlamını – Müjdəni yayırdı. **5** Filip də Samariya şəhərinə gəlib Məsihi vəz edirdi. **6** Filipi eşidib, göstərdiyi əlamətləri görən izdiham onun sözlərinə birlikdə diqqət yetirirdi. **7** Natəmiz ruha tutulan çox adamdan bu ruhlar bərkdən çığıraraq çıxır, çox iflic və ayaqları şikəst olanlar şəfa tapırdı. **8** Ona görə bu şəhərdə bol sevinc var idi. **9** Amma bu şəhərdə bundan əvvəl cadugərlik edən və Samariya millətini mat qoyan Şimon adlı bir kişi var idi. O özünü böyük bir şəxsiyyət kimi təqdim edirdi. **10** Böyüklü-kiçikli hər kəs ona diqqətlə qulaq asır və belə deyirdi: «Böyük adlanan Allahın qüdrəti budur». **11** Onun cadugərliyi hamını çoxdan mat qoymuşdu. Buna görə də ona diqqətlə qulaq asırdılar. **12** Amma Filip Allahın Padşahlığı və İsa Məsihin adı ilə bağlı Müjdəni yayanda sözlərinə iman gətirdilər və kişilər də, qadınlar da vəftiz oldular. **13** Şimon özü də iman gətirdi. Vəftiz olduqdan sonra Filipin yanından ayrılmadı. Göstərilən əlamət və möcüzələr Şimonu mat qoydu. **14** Yerusəlimdə qalan həvarilər Samariyalıların Allahın kəlamını qəbul etdiklərini eşidəndə Peterlə Yəhyanı onların yanına göndərdi. **15** Peterlə Yəhya oraya çatanda dua etdilər ki, Samariyalı imanlılar Müqəddəs Ruhu alsınlar. **16** Çünki Ruh hələ onların heç birinin üzərinə enməmişdi, sadəcə olaraq Rəbb İsanın adı ilə vəftiz olmuşdular. **17** Sonra Peterlə Yəhya əllərini onların üstünə qoydular və onlar Müqəddəs Ruhu aldılar. **18** Həvarilərin əl qoyması ilə Ruhun verildiyini görən Şimon onlara pul təklif edərək **19** dedi: «Mənə də belə bir səlahiyyət verin. Əlimi kimin üstünə qoysam, Müqəddəs Ruhu alsın». **20** Peter ona dedi: «Pulun da yox olsun, sən də! Ona görə ki sən Allahın ənamını pulla əldə edə bilmək xəyalına düşmüsən. **21** Bu işdə sənin nə haqqın var, nə payın. Çünki Allahın qarşısında ürəyin düz deyil. **22** Bu pisliyin üçün tövbə et, Rəbbə yalvar. Bəlkə ürəyinin bu niyyəti bağışlanar. **23** Görürəm ki, səndə acı zəhər var və haqsızlığın əsirisən». **24** Şimon ona cavab verdi: «Mənim üçün Rəbbə siz yalvarın ki, dediklərinizin heç biri mənim başıma gəlməsin». **25** Peterlə Yəhya şəhadət edib Rəbbin kəlamını söyləyəndən sonra Samariyalıların yaşadığı xeyli kəndlərdə Müjdəni yaya-yaya Yerusəlimə qayıdırdılar. **26** Bu zaman Rəbbin bir mələyi Filipə belə dedi: «Dur, cənuba tərəf, Yerusəlimdən Qəzzəyə düşən yola – səhra yoluna çıx». **27** Filip qalxıb getdi. Yolda Həbəşli bir hərəmağası ilə rastlaşdı. Bu, kandakinin, yəni Həbəşlilərin mələkəsinin vəzirlərindən biri idi. O, mələkənin bütün xəzinəsinə cavabdeh idi. Yerusəlimə ibadət etmək üçün gəlmişdi. **28** Arabasına oturub geri qayıdarkən Yeşaya peyğəmbərin kitabını oxuyurdu. **29** Ruh Filipə dedi: «Get, bu arabaya çatıb yanında qal». **30** Filip qaça-qaça arabanın yanına gəldi və eşitdi ki, hərəmağası Yeşaya peyğəmbərin kitabını oxuyur. Ondan soruşdu: «Görəsən oxuduğunu başa düşürsənmi?» **31** Hərəmağası ona dedi: «Əgər mənə yol göstərən yoxdursa, bunu necə başa düşmək olar?» Sonra Filipdən xahiş etdi ki, arabaya minib onun yanında otursun. **32** O, Müqəddəs Yazılardan bu hissəni oxuyurdu: «Kəsilməyə aparılan qoyun kimi, Qırxanların qabağında dilsiz quzu kimi Ağzını açmadı. **33** Alçaldığı zaman ədalətdən məhrum oldu. Onun nəslini kim təsvir edə bilər? Onun həyatı yer üzündən götürülür». **34** Hərəmağası Filipdən soruşdu: «Xahiş edirəm, deyin, burada peyğəmbər kimdən bəhs edir, özündən, yoxsa başqasından?» **35** Bundan sonra Filip sözə başlayıb danışdı və Müqəddəs Yazıların bu hissəsindən başlayıb İsa barədə olan Müjdəni bəyan etdi. **36** Onlar yol gedə-gedə gəlib su olan yerə çatdılar. Hərəmağası dedi: «Burada su var. Mənim vəftiz olmağıma nə isə mane olurmu?» **38** Sonra əmr etdi ki, araba dayansın. Filip hərəmağası ilə birgə suya girdi. Beləliklə, Filip hərəmağasını vəftiz etdi. **39** Sudan çıxanda Rəbbin Ruhu Filipi götürüb oradan uzaqlaşdırdı. Filipi bir daha görməyən hərəmağası sevinə-sevinə yoluna davam etdi. **40** Filip bir də gördü ki, Aşdod şəhərinə gəlib-çıxıb. O, Qeysəriyyəyə çatanacan bütün şəhərləri gəzib-dolaşaraq Müjdəni yaydı.

9 Şaul Rəbbin şagirdlərinə qarşı hələ də ölüm hədələri yağdırırdı. Baş kahinin yanına gedib **2** ondan Dəməşq sinaqoqlarına yazılan məktublar istədi ki, orada İsa yolunu tutan kişi və qadınlardan

kimi tapsa, əl-qolunu bağlayıb Yerusəlimə gətirmək üçün səlahiyyəti olsun. **3** Dəməşqə yollanıb oraya yaxınlaşanda birdən göydən gələn bir işıq onun ətrafında parladı. **4** Şaul yerə yıxıldı və bir səs eşitdi, ona deyirdi: «Şaul, Şaul, niyə Məni təqib edirsən?» **5** Şaul ona dedi: «Ey Ağam, Sən kimsən?» O cavab verdi: «Mən sənin təqib etdiyin İsayam. **6** Qalx ayağa, şəhərə get və nə etmək lazımdırsa, sənə deyiləcək». **7** Şaulla birlikdə yola çıxan adamlar yerlərindəcə susub qalmışdı. Səsi eşitsələr də, heç kimi görə bilmədilər. **8** Şaul yerdən qalxdı, amma gözlərini açanda heç nə görə bilmirdi. Sonra onun əlindən tutub Dəməşqə apardılar. **9** Üç gün ərzində Şaulun gözləri görmədi və o nə yedi, nə də içdi. **10** Dəməşqdə İsanın şagirdlərindən Xananya adlı bir nəfər var idi. Rəbb görüntü vasitəsilə «Xananya!» deyə çağırdı. O cavab verdi: «Bəli, ya Rəbb!» **11** Rəbb ona dedi: «Qalx, "Düz Küçə" adlanan küçəyə get və Yəhudanın evində adı Şaul olan Tarsuslu bir adamı soruş. Hal-hazırda orada dua edir. **12** O, görüntüdə görüb ki, yanına Xananya adlı bir kişi gəlib onun üzərinə əllərini qoyur ki, gözləri açılsın». **13** Xananya cavab verdi: «Ya Rəbb, bu kişi barədə çoxlarından eşitmişəm ki, Yerusəlimdə Sənin müqəddəslərinə nə qədər pislik edib. **14** Burada Sənin adını çağıranların hər birinin əl-qolunu bağlamaq üçün başçı kahinlərdən səlahiyyət alıb». **15** Amma Rəbb ona dedi: «Get! Başqa millətlərə, padşahlara və İsrail övladlarına Öz adımı bəyan eləmək üçün bu adam seçdiyim alətdir. **16** Mənim adım uğrunda çəkəcəyi əzabın nə qədər böyük olduğunu ona göstərəcəyəm». **17** Bundan sonra Xananya gedib həmin evə girdi və əllərini Şaulun üstünə qoyub dedi: «Qardaşım Şaul, Rəbb, yəni bura gələrkən yolda sənə görünən İsa məni göndərdi ki, sənin gözlərin açılsın və Müqəddəs Ruhla dolasan». **18** O andaca Şaulun gözlərindən sanki pulcuqlar töküldü və Şaul təkrar görməyə başladı. O qalxdı və vəftiz oldu. **19** Sonra yemək yeyib taqətə gəldi. Bir neçə gün Şaul Dəməşqdə olan şagirdlərin yanında qaldı. **20** Dərhal sinaqoqlarda İsanın Allahın Oğlu olduğunu vəz etməyə başladı. **21** Onu eşidənlərin hamısı mat qalıb deyirdi: «Yerusəlimdə bu adı çəkənləri dağıdan adam bu deyilmi? Buraya belələrini əl-qolunu bağlayıb başçı kahinlərin yanına aparmağa gəlməmişdimi?» **22** Şaul isə gündən-günə qüvvətlənirdi. İsanın Məsih olmasına dair sübutlar göstərməklə Dəməşqdə yaşayan Yəhudiləri çaş-baş saldı. **23** Aradan xeyli gün keçdi. Yəhudilər Şaulu öldürmək üçün sui-qəsd hazırladı. **24** Amma onların bu qəsdi haqqında xəbər Şaula çatdı. Yəhudilər onu öldürmək üçün gecə-gündüz şəhərin qapılarında pusqu qururdu. **25** Amma Şaulun şagirdləri gecə olan kimi onu götürüb bir səbətin içinə qoyaraq şəhər divarlarından aşağı endirdilər. **26** Şaul Yerusəlimə çatanda oradakı şagirdlərə qoşulmağa çalışdı, lakin onların hamısı Şauldan qorxur və inanmırdılar ki, o, İsanın şagirdidir. **27** Amma Barnaba onu götürüb həvarilərin yanına apardı və onlara açıqladı ki, Şaul yolla gedəndə Rəbbi necə görüb, Rəbb onunla necə danışıb, o, Dəməşqdə İsanın adını necə cəsarətlə bəyan edib. **28** Beləliklə, Şaul onların yanında qalıb Yerusəlimdə hər yerə bir gedib-gəlir və orada da Rəbbin adını cəsarətlə bəyan edirdi. **29** O yunanca danışan Yəhudilərlə söhbət edərək mübahisə edirdi. Onlar isə Şaulu öldürmək istəyirdilər. **30** İmanlı bacı-qardaşlar isə bunu öyrənəndə Şaulu Qeysəriyyəyə aparıb oradan Tarsusa göndərdilər. **31** Beləcə bütün Yəhudeya, Qalileya və Samariyadakı imanlılar cəmiyyəti əmin-amanlığa çatdı. İnkişaf edən və Rəbb qorxusu içində yaşayan cəmiyyət Müqəddəs Ruhun ürəkləndirməsi ilə sayca artırdı. **32** Bu zaman hər yanı dolaşan Peter Lodda yaşayan müqəddəslərin yanına gəldi. **33** Orada Eneya adlı bir nəfərə baş çəkdi. Eneya iflic olmuşdu və səkkiz il idi ki, yataqda idi. **34** Peter ona dedi: «Eneya, İsa Məsih səni sağaldır. Qalx, yatağını yığışdır». Eneya dərhal ayağa qalxdı. **35** Lod və Şaronda yaşayanların hamısı bu adamı görüb Rəbbə tərəf döndü. **36** Yafoda İsanın şagirdləri arasında Tabita adlı bir qadın var idi. «Tabita» «Ceyran» deməkdir. Bu qadın həmişə xeyirxah işlər görür və yoxsullara kömək edirdi. **37** Bu vaxtlarda o xəstələnib öldü. Onun meyitini yuyub yuxarı mərtəbədəki otağa qoydular. **38** Lod Yafoya yaxın idi, ona görə də Peterin Lodda olduğunu eşidən şagirdlər iki kişini onun yanına göndərdilər və onlar gəlib xahiş etdilər: «Vaxt itirmədən yanımıza gəl». **39** Peter durub onlarla getdi. Yafoya çatanda onlar Peteri evin yuxarı mərtəbəsinə çıxartdılar. Bütün dul qadınlar ağlaşa-ağlaşa Peterin yanına yığıldı və Tabitanın onlarla birlikdə olanda tikdiyi köynəkləri, paltarları göstərirdilər. **40** Peter isə onların hamısını bayıra çıxartdı, sonra diz çöküb dua etdi. Bundan sonra isə ölüyə tərəf dönüb dedi: «Tabita, qalx!» Qadın gözlərini açıb Peteri görən kimi dik oturdu. **41** Peter əlini uzadıb onu ayağa qaldırdı və sonra müqəddəslərlə dul qadınları çağırdı. Tabitanı sağ-salamat onların qarşısına çıxartdı. **42** Bu xəbər bütün Yafoya yayıldı və çox adam Rəbbə iman gətirdi. **43** Peter isə xeyli gün Yafoda, Şimon adlı bir dabbağın evində qaldı.

10 Qeysəriyyədə Korneli adlı bir nəfər yaşayırdı. O, İtaliyalı adlı alayın yüzbaşılarından biri idi. **2** Həm özü, həm də bütün külfəti mömin olub Allahdan qorxardı. O, xalqa çox nəzir-niyaz paylayar, daim Allaha dua edərdi. **3** Bir gün təxminən doqquzuncu saat radələrində görüntüdə aydın gördü ki, Allahın bir mələyi yanına gəlib onu çağırdı: «Ey Korneli!» **4** Korneli qorxa-qorxa ona baxıb dedi: «Nədir, ey ağam?» Mələk ona dedi: «Duaların və nəzir-niyazların xatirə təqdimi kimi Allahın hüzurunda qəbul olundu. **5** İndi Yafoya adamlar göndər, Peter adlanan Şimonu çağırtdır. **6** O, dabbağ Şimonun dəniz kənarındakı evində qonaqdır». **7** Onunla danışan mələk gedəndən sonra Korneli xidmətçilərindən ikisini və mühafizəçilərindən bir mömin əsgəri çağırtdırdı. **8** Onlara hər şeyi danışdı və sonra onları Yafoya göndərdi. **9** Ertəsi gün təxminən altıncı saat radələrində, onlar yolda olub şəhərə yaxınlaşanda Peter dua etmək üçün dama çıxdı. **10** O acıb yemək istəyirdi. Yemək hazırlanarkən Peterin fikrini bir görüntü apardı. **11** O gördü ki, göy yarıldı, böyük mələfəyə bənzər bir şey dörd küncündən asılaraq yerə endi. **12** Onun üstündə hər cür dördayaqlılar, sürünənlər və göydə uçan quşlar var idi. **13** Ona bir səda gəldi: «Qalx, Peter, kəs və ye!» **14** Peter Ona dedi: «Əsla, ya Rəbb! Mən heç vaxt nə haram, nə də murdar bir şey yeməmişəm». **15** Səda ikinci dəfə yenə gəldi və Peterə dedi: «Allahın halal dediyi şeylərə sən haram demə». **16** Bu, üç dəfə təkrarlanandan sonra o şey dərhal göyə çəkildi. **17** Peter bu görüntünün mənası barədə fikirləri ilə çaşbaş qalanda Kornelinin göndərdiyi adamlar Şimonun evini soruşurdular. Onlar qapı ağzında dayanıb **18** bərkdən soruşdular: «Peter deyə çağırılan Şimon burada qalırmı?» **19** Bu zaman görüntü barədə fikirləşən Peterə Ruh belə dedi: «Bax səni üç kişi axtarır. **20** Dur, aşağı en və heç tərəddüd etmədən onlarla get. Çünki onları Mən göndərmişəm». **21** Peter aşağı enib həmin adamlara dedi: «Axtardığınız adam mənəm. Niyə gəlmisiniz?» **22** Onlar dedilər: «Korneli adlı bir yüzbaşı var. O, saleh və Allahdan qorxan kişidir; buna bütün Yəhudi milləti də şahiddir. Müqəddəs bir mələk ona əmr etdi ki, səni öz evinə çağırtdırsın və deyəcəyin sözlərə qulaq assın». **23** Bundan sonra Peter onları içəri dəvət edib qonaq saxladı. Ertəsi gün Peter qalxıb onlarla yola çıxdı və Yafodan olan bəzi qardaşlar da onlara qoşuldu. **24** Sonrakı gün Qeysəriyyəyə çatdı. Korneli öz qohumlarını və yaxın dostlarını bir yerə yığıb onları gözləyirdi. **25** Peter içəri girəndə Korneli ayağına düşüb ona səcdə etdi. **26** Peter isə onu ayağa qaldıraraq dedi: «Qalx, mən də sənin kimi insanam». **27** Peter Korneli ilə danışa-danışa içəri daxil olanda gördü ki, oraya xeyli adam yığılıb. **28** Onlara belə dedi: «Bilirsiniz ki, Yəhudilərə hər hansı bir yadelli ilə ünsiyyət yaratmaq, onlara qonaq getmək qadağandır. Amma insanları haram və murdar saymamağı Allah mənə göstərdi. **29** Buna görə məni çağıranda etiraz etmədən gəldim. Deyə bilərsinizmi, məni niyə çağırmısınız?» **30** Korneli cavab verdi: «Üç gün əvvəl elə bu vaxtlarda doqquzuncu saatın duasını edirdim ki, birdən parlaq libaslı bir kişi qarşımda dayandı **31** və dedi: "Ey Korneli, sənin duaların eşidildi və nəzir-niyazların Allah tərəfindən yada salındı. **32** İndi Yafoya adamlar göndər, Peter adlanan Şimonu çağırtdır. O, dabbağ Şimonun dəniz kənarındakı evində qonaqdır". **33** Ona görə sənin yanına adamlar göndərdim və sən də xeyirxahlıq göstərərək gəldin. İndi hamımız Allahın önündəyik və Rəbbin sənə əmr etdiyi hər sözə qulaq asmağa hazırıq». **34** Peter sözə başlayıb dedi: «İndi bildim ki, həqiqətən, Allah tərəfkeşlik etmir. **35** Milliyətindən asılı olmayaraq kim ki Ondan qorxub əməlisaleh olarsa, Ona məqbuldur. **36** O, İsrail övladlarına Öz kəlamını göndərdi və hamının Sahibi olan İsa Məsih vasitəsilə barışdırma Müjdəsini yaydı. **37** Bilirsiniz ki, Yəhyanın vəftiz üçün çağırışından sonra Qalileyadan başlayaraq bütün Yəhudeyada nələr baş verdi. **38** Allah Nazaretli İsanı Müqəddəs Ruhla və qüdrətlə məsh etdi. İsa xeyirxahlıq edərək hər yanı gəzib iblisin təzyiqinə məruz qalanların hamısını sağaltdı. Çünki Allah Ona yar idi. **39** Yəhudilərin ölkəsində və Yerusəlimdə İsanın nələr etdiyinin şahidi olduq. Onu çarmıxa çəkib öldürdülər. **40** Amma Allah Onu üçüncü gün diriltdi və bütün xalqa deyil, əvvəlcədən seçdiyi Öz şahidlərinə – ölülər arasından dirilməsindən sonra Onunla birlikdə yeyib-içən bizlərə aydın göstərdi. **42** Bizə isə əmr verdi ki, "Allahın təyin etdiyi ölülərlə dirilərin Hakimi Budur" deyə bunu xalqa şəhadət etməklə vəz edək. **43** Onun barəsində bütün peyğəmbərlər şəhadət edir ki, Ona iman edən hər kəsin günahı Onun adı ilə bağışlanır». **44** Peter bu sözləri deyirdi ki, Müqəddəs Ruh söhbətə qulaq asan hər kəsin üzərinə endi. **45** Peterlə birlikdə gəlmiş sünnətli imanlılar Müqəddəs Ruhun bəxşiş olaraq başqa millətlərin də üstünə töküldüyünə mat qaldı; **46** onların başqa dillərdə danışıb Allahı mədh etdiyini eşitdilər. Onda Peter belə dedi: **47** «Bu adamlar bizim kimi Müqəddəs Ruhu alıb. Bunların su ilə vəftiz olmalarına kim

mane ola bilər?» **48** Beləliklə, onların İsa Məsihin adı ilə vəftiz olmalarını buyurdu. Sonra onlar Peterdən xahiş etdilər ki, bir neçə gün onların yanında qalsın.

11 Həvarilərlə bütün Yəhudeyadakı imanlı bacı-qardaşlar eşitdilər ki, başqa millətlər də Allahın kəlamını qəbul ediblər. **2** Peter Yerusəlimə gələndə sünnət tərəfdarları onu tənqid edərək **3** dedilər: «Sən sünnətsizlərin evinə gedib onlarla birgə yemək yemisən». **4** Peter sözə başlayıb onlara hər şeyi bir-bir izah etdi: **5** «Mən Yafo şəhərində dua edirdim. Birdən fikrimi görüntü apardı. Gördüm ki, böyük mələfəyə bənzər bir şey dörd küncündən asılaraq göydən enib mənim yanıma çatır. **6** Bu şeyə gözlərimi dikib diqqətlə baxdım. Gördüm ki, onun üstündə yer üzərində yaşayan dördayaqlılar, çöl heyvanları, sürünənlər və göydə uçan quşlar var. **7** Sonra eşitdim ki, bir səda mənə deyir: "Qalx, Peter, kəs və ye!" **8** Mən dedim: "Əsla, ya Rəbb! Heç vaxt mənim ağzıma nə haram, nə də murdar bir şey dəyməyib". **9** Yenə göydən səda gəldi: "Allahın halal dediyi şeylərə sən haram demə". **10** Bu, üç dəfə təkrarlanandan sonra hər şey yenə göyə çəkildi. **11** Elə bu zaman Qeysəriyyədən mənim yanıma göndərilən üç kişi qaldığımız evin qapısında dayandı. **12** Ruh mənə dedi ki, tərəddüd etmədən onlarla gedim. İmanlı qardaşlarımız olan bu altı nəfər də mənə qoşulub həmin kişinin evinə girdik. **13** Bu adam bizə nəql etdi ki, öz evində dayanan mələk görüb. Mələk ona demişdi: "Yafoya adamlar göndər, Peter adlanan Şimonu çağırtdır. **14** Onun sənə deyəcəyi sözlərlə həm sən, həm də bütün külfətin xilas olacaq". **15** Mən sözə başlayanda Müqəddəs Ruh başlanğıcda bizim üstümüzə endiyi kimi onların da üstünə endi. **16** Onda Rəbbin dediyi bu sözlər yadıma düşdü: "Yəhya su ilə vəftiz etdi, amma siz Müqəddəs Ruhla vəftiz olacaqsınız". **17** Beləliklə, Rəbb İsa Məsihə iman edən bizlərə verdiyi eyni bəxşişi Allah onlara da veribsə, mən kiməm ki, Allaha qarşı çıxam?» **18** Bu sözləri eşidib hamı sakitləşdi və Allahı izzətləndirib dedi: «Deməli, Allah başqa millətlərə də imkan yaratdı ki, tövbə edib həyat tapsın». **19** Stefanın öldürülməsi ilə başlanan təqib nəticəsində pərən-pərən düşən imanlılar Finikiya, Kipr və Antakyaya qədər getdilər. Allahın kəlamını yalnız Yəhudilərə dedilər. **20** Amma onların arasından bəzi Kiprli və Kirenalılar Antakyaya gedib yunanca danışanlarla da söhbətə başladılar. Onlara Rəbb İsa ilə bağlı Müjdəni yayırdılar. **21** Rəbbin əli onların üzərində idi və bunun nəticəsində xeyli insan iman gətirib Rəbbə tərəf döndü. **22** Bunların xəbəri Yerusəlimdəki cəmiyyətə çatdı və Barnabanı Antakyaya göndərdilər. **23** O oraya çatanda Allahın lütfünün bəhrəsini görüb sevindi. O hamını həvəsləndirirdi ki, can-dildən Rəbbə bağlı qalsınlar. **24** Çünki özü Müqəddəs Ruhla və imanla dolu, xeyirxah bir kişi idi. Bunun nəticəsində də böyük bir kütlə Rəbbə iman gətirdi. **25** Sonra Barnaba Tarsusa gedib Şaulu axtardı. **26** Onu tapan kimi Antakyaya gətirdi. Bir il ərzində oradakı imanlılar cəmiyyətinə qoşulub bir yerdə yığılaraq böyük bir kütləyə təlim öyrədirdi. Şagirdlər ilk dəfə olaraq Antakyada məsihçi adlandırıldı. **27** Elə həmin günlərdə Yerusəlimdən Antakyaya bəzi peyğəmbərlər gəldi. **28** Bunlardan Aqab adlı biri qalxıb Ruhun təsiri ilə bütün dünyada böyük bir aclıq olacağını bildirdi. Bu aclıq Klavdinin hakimiyyəti dövrünə təsadüf olundu. **29** Şagirdlər qərara aldılar ki, hər biri gücü çatan qədər Yəhudeyada yaşayan imanlı bacı-qardaşlarına yardım göndərsin. **30** Bu qərara əməl edərək yardımları Barnaba və Şaulun əli ilə cəmiyyət ağsaqqallarına göndərdilər.

12 O vaxtlar padşah Hirod cəmiyyətin bəzi üzvlərinə zülm etməyə əl atdı. **2** Yəhyanın qardaşı Yaqubu qılıncdan keçirib edam etdirdi. **3** Bundan Yəhudilərin razı qaldığını görüb üstəlik Peteri də tutdurdu. Bunu Mayasız Çörək bayramı vaxtında etdi. **4** O, Peteri yaxalatdırıb zindana saldırdı; onu hər birində dörd nəfər olmaqla dörd əsgəri dəstəyə nəzarət altında saxlanmaq üçün təslim etdi. Niyyətində tutmuşdu ki, Pasxa bayramından sonra xalq qarşısında onun məhkəməsini keçirsin. **5** Peter buna görə zindanda saxlanılırdı. Lakin imanlılar cəmiyyəti ciddi-cəhdlə onun üçün Allaha dua edirdi. **6** Peter Hirodun ona məhkəmə quracağı günün əvvəlki gecəsi iki əsgər arasında bir cüt zəncirə bağlanmış halda yatırdı. Qarovulçular da qapıda dayanıb zindanın təhlükəsizliyini qoruyurdu. **7** Qəflətən Rəbbin bir mələyi göründü. Zindanın otağı işıqlandı. Mələk Peterin böyrünə vurub onu oyatdı və dedi: «Tez ol, qalx». O andaca Peterin biləklərindəki zəncirlər düşdü. **8** Mələk ona dedi: «Qurşağını bağla, çarığını geyin». Peter belə də etdi. Mələk yenə dedi: «Üst paltarını geyin, ardımca gəl». **9** Peter onun ardınca düşərək bayıra çıxdı. Amma mələyin etdiyinin həqiqi olduğunu başa düşmürdü, elə bilirdi ki, bir görüntü görür. **10** Birinci, ikinci qarovulçunun yanından keçərək şəhərə açılan dəmir darvazaya çatdılar. Onların qarşısında darvaza öz-özünə açıldı. Onlar çıxıb küçə uzunu getdilər. Birdən mələk Peterdən

ayrıldı. **11** O andaca özünə gələn Peter dedi: «İndi əminliklə başa düşdüm ki, Rəbb Öz mələyini göndərib məni Hirodun əlindən və Yəhudi xalqının gözlədiyi bütün bəlalardan qurtardı». **12** Peter bunları dərk edəndə Mark adlanan Yəhyanın anası Məryəmin evinə getdi. Orada xeyli adam yığılıb dua edirdi. **13** Peter həyət qapısını döyməyə başladı və Roda adlı bir qarabaş eşidib qapıya getdi. **14** Qız Peteri səsindən tanıdı və sevincindən qapını belə, açmadan yenə evə qaçdı. Oradakılara xəbər verdi ki, Peter qapıda dayanıb. **15** Onlar isə belə dedilər: «Dəli olmusan?» Amma qız dediyinin üstündə durdu. Belə olanda dedilər: «Yəqin onu qoruyan mələkdir». **16** Peter isə dayanmadan qapını döyürdü. Qapını açıb onu görəndə mat qaldılar. **17** Peter əli ilə susmaq işarəsi verərək Rəbbin onu necə zindandan çıxardığını nəql etdi. Sonra «bu xəbəri Yaquba və o biri qardaşlara da çatdırın» deyərək onlardan ayrılıb başqa yerə getdi. **18** Səhər açılanda əsgərləri böyük bir vahimə bürüdü. Bir-birlərindən soruşdular: «Bəs Peter necə oldu?» **19** Hirod onu axtartdı. Tapa bilməyəndə isə qarovulçuları sorğu-suala çəkdirəndən sonra edam edilmələrinə əmr verdi. Bundan sonra Hirod Yəhudeyadan Qeysəriyyəyə yollandı və orada qaldı. **20** Hirod Sur və Sidon əhalisinə qarşı hiddətindən alışıb-yanırdı. Onlar birlikdə onun yanına gəlib sarayın məişət işləri üzrə müdiri Blastı öz tərəflərinə çəkərək sülh istədiklərini bildirdilər. Çünki onların ölkəsi padşahın ölkəsindən gələn ərzaqdan asılı idi. **21** Təyin olunan gündə şahlıq libasını geyən Hirod hökm kürsüsünə oturaraq Sur və Sidonlulara müraciət etdi. **22** Camaat qışqırmağa başladı: «Bu bir insanın səsi deyil, bir allahın səsidir!» **23** O anda Rəbbin bir mələyi Hirodu vurdu. Çünki izzəti Allaha vermədi. Onu daxildən qurdlar yedi və canı çıxdı. **24** Allahın kəlamı isə yayılırdı və təsiri artırdı. **25** Barnaba və Şaul Yerusəlimdəki xidmətlərini yerinə yetirəndən sonra Mark adlanan Yəhyanı özləri ilə götürüb geri qayıtdılar.

13 Antakyadakı cəmiyyətdə peyğəmbərlər və müəllimlər var idi: Barnaba, Niger adlanan Şimeon, Kirenalı Luki, hökmdar Hirodun süd qardaşı Menaxem və Şaul. **2** Bu adamlar Rəbbə xidmət edib oruc tutarkən Müqəddəs Ruh onlara dedi: «Barnaba ilə Şaulu Mənim tapşırdığım iş üçün ayırın». **3** Beləliklə, oruc tutub dua etdikdən sonra Barnaba ilə Şaulun üzərinə əllərini qoydular və onları yola saldılar. **4** Müqəddəs Ruhun əmri ilə yola çıxan Barnaba və Şaul Selevkiyaya getdilər və oradan da gəmi ilə Kiprə getdilər. **5** Salamisə çatanda Yəhudilərin sinaqoqlarında Allahın kəlamını bəyan etməyə başladılar. Yəhya isə onların köməkçisi idi. **6** Adanı başdan-başa gəzərək Pafosa çatdılar. Orada Baryeşu adlı bir Yəhudi cadugər və yalançı peyğəmbərə rast gəldilər. **7** Baryeşu vali Sergi Paula yaxın adam idi. Ağıllı kişi olan vali Barnaba ilə Şaulu çağırtdırıb Allahın kəlamına qulaq asmaq istədi. **8** Lakin adı cadugər mənasını verən Elima, yəni Baryeşu buna qarşı çıxaraq valini imandan azdırmağa çalışırdı. **9** Amma Müqəddəs Ruhla dolan Şaul, yəni Paul gözlərini Elimaya dikib **10** dedi: «Ey iblis oğlu, ürəyin hər cür hiylə və fırıldaqla doludur. Ey salehliyə tamamilə düşmən kəsilən, Rəbbin haqq yolunu əyri qələmə verməkdən əl çəkməyəcəksənmi? **11** İndi isə bax, sənin üstünə Rəbbin əli gəlir. Kor olacaqsan, bir müddət gün işığı görməyəcəksən». O anda həmin adamın üzərinə bir duman, bir qaranlıq çökdü. Ora-bura gəzərək kimisə axtarırdı ki, onun əlindən tutub yol göstərsin. **12** Olanları görən vali Rəbbin təliminə təəccübləndi və iman etdi. **13** Paulla yanındakılar Pafosdan yelkən açıb Pamfiliya bölgəsindəki Perge şəhərinə çatdı. Yəhya isə onlardan ayrılıb Yerusəlimə qayıtdı. **14** Onlar yollarına davam edib Pergedən Pisidiyada olan Antakyaya çatdılar. Şənbə günü sinaqoqa girib oturdular. **15** Qanunun və Peyğəmbərlərin yazılarının oxunmasından sonra sinaqoq rəisləri onları çağırtdırıb dedilər: «Qardaşlar, xalqa ürəkləndirici müraciətiniz varsa, buyurub deyin». **16** Paul ayağa qalxıb diqqəti cəlb etmək üçün əlini qaldıraraq dedi: «Ey İsrailliilər və Allahdan qorxanlar, qulaq asın. **17** Bu xalqın, yəni İsrailliilərin səcdə etdiyi Allah bizim ata-babalarımızı seçdi və Misirdə – qürbət eldə yaşadıqları müddət ərzində onları böyük bir millət etdi. Sonra əlini uzadıb onları Misirdən çıxartdı. **18** Qırx ilə yaxın səhrada qaldıqları müddət ərzində onlara dözdü. **19** Kənan torpağında yaşayan yeddi milləti qırandan sonra bu millətlərin torpaqlarını irs olaraq İsrail xalqına verdi. **20** Bütün bunlar təqribən dörd yüz əlli ili əhatə etdi. Sonra Allah onlar üçün hakimlər yetirdi. Bu, peyğəmbər Şamuelin dövrünə qədər davam etdi. **21** Xalq padşah istəyəndə isə Allah Binyamin qəbiləsindən olan Qiş oğlu Şaulu onlar üçün padşah təyin etdi. O, qırx il padşahlıq etdi. **22** Onu aradan götürəndən sonra Allah Davudu ucaldıb onların üzərində padşah etdi və onun barəsində şəhadət etdi: "Öz ürəyimə yatan adam olaraq Yessey oğlu Davudu tapdım və o Mənim bütün istədiklərimi yerinə yetirəcək". **23** Allah Öz vədinə sadiq qalıb bu adamın soyundan olan Xilaskar İsanı İsrailə

göndərdi. 24 İsanın gəlişindən əvvəl Yəhya bütün
İsrail xalqına vəz etmişdi ki, tövbə edib vəftiz
olunsunlar. 25 Yəhya işini qurtararkən dedi: “Məni
kim sayırsınız? O Şəxs mən deyiləm. Məndən
sonra O gəlir. Mən Onun ayağındakı çarığını
açmağa belə, layiq deyiləm”. 26 Qardaşlar, ey
İbrahimin nəslinin övladları və aranızda olan
Allahdan qorxanlar, bu xilas sözü bizə göndərilib.
27 Çünki Yerusəlim əhalisi və onların rəhbərləri
İsanı tanımadı. Beləliklə, Onu mühakimə etməklə
hər Şənbə günü oxunan peyğəmbərlərin sözünü
yerinə yetirdilər. 28 Onda ölümə layiq heç
bir təqsir tapmasalar da, Pilatdan Onun edam
olunmasını tələb etdilər. 29 Onun barəsində
yazılanların hamısını tam yerinə yetirəndən sonra
Onu çarmıxdan düşürüb qəbirə qoydular. 30 Lakin
Allah Onu ölülər arasından diriltdi. 31 İsa xeyli
günlər ərzində daha əvvəl Qalileyadan Onunla
Yerusəlimə gələnlərə göründü. Bu adamlar indi
Onun barəsində xalq üçün şahiddir. 32 Biz indi
sizə bu Müjdəni bəyan edirik: ata-babalarımıza
verilən vəd həyata keçib, 33 Allah İsanı diriltməklə
bu vədi onların övladları olan bizlər üçün yerinə
yetirib. İkinci məzmurda belə yazılıb: “Sən Mənim
Oğlumsan, Mən bu gün Sənə Ata oldum”. 34 Allah
Onu ölülər arasından dirildərək heç vaxt çürüməyə
qoymayacaq. Ona görə demişdi: “Davuda vəd
etdiyim sadiq məhəbbəti sizə göstərəcəyəm”. 35
Buna görə də başqa yerdə belə deyir: “Mömin
insanını çürüməyə qoymazsan”. 36 Davud öz
müasirlərinə Allahın iradəsinə müvafiq xidmət
edəndən sonra vəfat etdi. O da ataları ilə uyudu və
cəsədi çürüyüb-getdi. 37 Amma Allahın diriltdiyi
İnsanın cismi çürümədi. 38 Bununla da, ey
qardaşlar, bilin ki, bu İnsan vasitəsilə günahların
bağışlanması sizə elan edilir. Belə ki Musanın
Qanununa görə saleh sayılmamanızın səbəblərinin
heç birinə baxmayaraq, 39 iman edən hər kəs
bu İnsanda saleh sayılacaq. 40 Ehtiyatlı olun
ki, Peyğəmbərlərin dedikləri baş verməsin: 41
“Baxın, siz ey xor baxanlar, Mat qalın və yox
olun. Sizin vaxtınızda elə işlər görəcəyəm ki,
Sizə danışsaydılar, inanmazdınız”». 42 Paulla
Barnaba sinaqoqdan çıxarkən camaat onlardan
xahiş etdi ki, gələn Şənbə günü yenə də bu
mövzudan danışsınlar. 43 Sinaqoqda olan camaat
çıxıb gedəndən sonra xeyli Yəhudi və Yəhudi
dinini qəbul edən möminlər Paul və Barnabanın
ardınca getdilər. Onlar da bu adamlarla söhbətlər
edir və Allahın lütfündə dönməz olsunlar deyə
onlara öyüd-nəsihət verirdilər. 44 Növbəti Şənbə
Rəbbin kəlamına qulaq asmaq üçün demək olar
ki bütün şəhər əhalisi toplaşmışdı. 45 İzdihamı
görən Yəhudiləri qısqanclıq bürüdü və Paulun
nitqinin əleyhinə qalxıb ona böhtan atdılar. 46
Paulla Barnaba isə cəsarətlə dedilər: «Allahın
kəlamı əvvəlcə sizə bəyan olunmalı idi. Sizin
ondan imtina etdiyiniz və özünüzü əbədi həyata
layiq görmədiyiniz üçün biz indi başqa millətlərə
üz tuturuq. (aiōnios g166) 47 Çünki Rəbbin bizə əmri
belə idi: “Səni millətlərə nur etmişəm ki, Xilası
dünyanın ən uzaq yerlərinə yayasan”». 48 Başqa
millətlərdən olanlar bunu eşidərkən sevinirdilər
və Rəbbin kəlamını izzətləndirirdilər. Əbədi həyat
üçün təyin olunanların hamısı iman gətirdi. (aiōnios
g166) 49 Beləliklə, Rəbbin kəlamı bütün bölgəyə
yayıldı. 50 Amma Yəhudilər hörmətli, mömin
qadınları və şəhərin nüfuzlu adamlarını təşvişə
saldılar. Onlar da Paulla Barnabanı təqib edib o
bölgədən qovdular. 51 Buna görə də Paulla Barnaba
ayaqlarının tozunu onların üstünə çırpıb Konyaya
getdilər. 52 Şagirdlər isə sevinc və Müqəddəs
Ruhla doldular.

14 Konyada Paulla Barnaba Yəhudilərin
sinaqoquna birlikdə daxil olub elə danışdılar
ki, həm Yəhudilərdən, həm də Yunanlardan
ibarət böyük kütləni imana gətirdilər. 2
Amma inanmayan Yəhudilər başqa millətlərdən
olanları qızışdıraraq onları imanlıların əleyhinə
qaldırdılar. 3 Xeyli vaxt orada qalan Paulla
Barnaba cəsarətlə Rəbb haqqında danışırdı. Rəbb
isə onlara əlamət və xariqə göstərmək gücünü
verməklə Öz lütfü barədə kəlamı təsdiqlədi. 4
Amma şəhər əhalisi iki hissəyə bölündü. Bəziləri
Yəhudilərin, bəziləri isə həvarilərin tərəfini
saxladı. 5 Yəhudilərlə başqa millətlərdən olanlar
və onların rəhbərləri həvariləri təhqir edərək
daşqalaq etmək üçün bir sui-qəsd hazırladı. 6
Bundan xəbər tutan bu həvarilər Likaoniyanın
Listra ilə Derbe şəhərlərinə və oranın ətraf
yerlərinə qaçdılar. 7 Orada da Müjdəni yaydılar.
8 Listrada ayaqlarından şikəst olan bir kişi var
idi. Bu adam anadangəlmə əlil idi, heç vaxt
yeriməmişdi. 9 O, Paulun dediklərinə qulaq asırdı.
Ona göz qoyan Paul gördü ki, sağalacağına imanı
var. 10 Ona görə bərkdən dedi: «Qalx, ayaq üstə
dur!» Bu adam yerindən atılıb yeriməyə başladı.
11 Camaat Paulun etdiyini görəndə haray salıb
Likaoniya dilində dedi: «Tanrılar insan şəklində
yanımıza gəlib!» 12 Barnabaya Zevs, Paula isə
aparıcı natiq olduğuna görə Hermes dedilər.
13 Şəhərin qarşısında yerləşən Zevs məbədinin
kahini şəhər darvazalarına buğalar və çələnglər
gətirdi. O, camaatla birgə qurban kəsmək istədi.
14 Amma həvarilər – Barnaba ilə Paul bunu eşidən
kimi paltarlarını cırdılar və izdihamın içinə girib

haray çəkdilər: **15** «Ay ağalar, niyə belə edirsiniz? Biz də sizin kimi insanıq, eyni varlığıq. Sizə Müjdə gətirmişik. Əl çəkin bu boş şeylərdən. Yeri, göyü, dənizi və bunların içindəki hər şeyi yaradan, var olan Allaha tərəf dönün. **16** O, əvvəlki nəsillərin dövründə yaşayan bütün millətlərə öz yolları ilə getməyə izin verdi. **17** Lakin yenə də Özünü şahidsiz qoymadı. Sizə yaxşılıq edərək göydən yağışlar yağdırır, cürbəcür məhsullar yetişdirən fəsillər bəxş edir, sizi yeməklə doydurur və ürəyinizi sevincə qərq edir». **18** Bu sözlərlə camaatın onlara qurban kəsməsinin qarşısını bir çətinliklə aldılar. **19** Antakya və Konyadan bəzi Yəhudilər gəlib xalqı öz tərəfinə çəkərək Paulu daşqalaq etdilər. Elə bildilər ki, Paul ölüb, onu şəhərdən kənara sürüdülər. **20** Şagirdlər ətrafına yığılanda isə Paul ayağa qalxıb şəhərə qayıtdı. Ertəsi gün isə Barnaba ilə birlikdə Derbeyə getdi. **21** O şəhərdə də Müjdə yayıb xeyli şagird hazırladılar. Paulla Barnaba daha sonra Listraya, Konyaya və Pisidiyada olan Antakyaya qayıtdı. **22** Şagirdləri ruhən möhkəmləndirdilər və imanda dönməz olsunlar deyə onları həvəsləndirərək dedilər: «Allahın Padşahlığına çox əziyyətlərdən keçərək girməliyik». **23** İmanlılar üçün hər cəmiyyətdə ağsaqqallar seçərək dua və orucla onları inandıqları Rəbbə əmanət etdilər. **24** Pisidiya bölgəsindən keçərək Pamfiliyaya gəldilər. **25** Pergedə kəlamı yayandan sonra Antalyaya getdilər. **26** Oradan gəmi ilə Suriyadakı Antakyaya qayıtdılar. Onların indi yerinə yetirdikləri xidmət üçün burada Allahın lütfünə əmanət edilmişdilər. **27** Oraya çatanda cəmiyyəti bir yerə yığıb Allahın onlar vasitəsilə nə etdiyini, başqa millətlərə iman qapısını necə açdığını söylədilər **28** və şagirdlərin yanında uzun müddət qaldılar.

15 Yəhudeyadan gələn bəzi adamlar Antakyadakı imanlı bacı-qardaşlara belə təlim öyrədirdi: «Əgər siz Musanın qoyduğu adətə görə sünnət olmasanız, xilas ola bilməzsiniz». **2** Paul və Barnaba bu adamlarla çox çəkişib mübahisə etdi. Nəhayət qərara alındı ki, Paulla Barnaba digər qardaşlardan bir neçəsini götürərək Yerusəlimə gedib bu sualın müzakirəsi üçün həvarilər və ağsaqqallarla görüşsünlər. **3** Beləliklə, cəmiyyət tərəfindən göndərilənlər Finikiya və Samariya bölgələrindən keçdilər. Başqa millətlərin Allaha tərəf necə dönmələrini xəbər verə-verə oradakı bütün imanlı bacı-qardaşları çox sevindirdilər. **4** Yerusəlimə çatanda oradakı imanlılar cəmiyyəti və həvarilərlə ağsaqqallar onları yaxşı qarşıladılar. Allahın onlar vasitəsilə etdiyi hər şeyi danışdılar. **5** Amma farisey təriqətindən olmuş bəzi imanlılar qalxıb belə dedilər: «Başqa millətlərdən olanları sünnət etmək və onlara Musanın Qanununa riayət etmələrini əmr etmək lazımdır». **6** Həvarilərlə ağsaqqallar bu mövzunun müzakirəsi üçün toplaşdılar. **7** Uzun-uzadı mübahisələrdən sonra Peter ayağa qalxıb dedi: «Qardaşlar, bildiyiniz kimi Allah aranızdan çoxdan bəri məni seçib ki, başqa millətlərdən olanlar Müjdəni mənim dilimdən eşidib iman etsinlər. **8** İnsanın ürəyindən xəbərdar olan Allah bizə verdiyi kimi Müqəddəs Ruhu onlara da verməklə təsdiq etdi ki, onları qəbul edir. **9** Onlarla bizim aramızda heç bir ayrı-seçkilik yaratmadı, imanları ilə onların da ürəklərini təmizlədi. **10** Elə isə nə bizim, nə də ata-babalarımızın gəzdirə bilmədiyi boyunduruğu niyə bu şagirdlərin boynuna yükləyərək Allahı sınağa çəkirsiniz? **11** Əksinə, inanırıq ki, biz də Rəbb İsanın lütfü ilə xilas oluruq, onlar da». **12** Onda bütün toplantı sakitləşdi və Barnaba ilə Paula qulaq asmağa başladılar. Barnaba ilə Paul Allahın onlar vasitəsilə başqa millətlər arasında göstərdiyi əlamət və xariqələrin hamısını danışdı. **13** Onlar sözlərini yekunlaşdırandan sonra Yaqub söz alıb dedi: «Qardaşlar, mənə qulaq asın! **14** Allah başqa millətlərdən Öz adı üçün bir xalq yaratmaq məqsədi ilə onlara ilk dəfə necə nəzər salması barədə Şimon izahat verdi. **15** Peyğəmbərlərin sözləri bunu təsdiqləyir. Orada yazıldığı kimi: **16** "Bundan sonra qayıdacağam, Davudun yıxılan çadırını bərpa edəcəyəm. Onun dağılan yerlərini yenidən tikəcəyəm, Onu əvvəlki halına salacağam, **17** Ona görə ki qalan insanlar – Mənim adımla çağırılan bütün millətlər Rəbbi axtarsınlar. Bunları qədimdən bəri məlum edən Rəbb belə deyir". **(aiōn g165)** **19** Beləliklə, bu qərara gəlmişəm ki, başqa millətlərdən Allaha tərəf dönənlərə maneçilik törətməməliyik. **20** Lakin onlara yazmalıyıq ki, bütlərə təqdim olunub murdarlanan qurbanların ətini, boğularaq öldürülən heyvanların ətini və qan yeməsinlər; əxlaqsızlıqdan da özlərini uzaq saxlasınlar. **21** Çünki qədim nəsillərin dövründən bəri hər şəhərdə Musanın sözlərini vəz edənlər var və bu sözlər hər Şənbə günü sinaqoqlarda oxunmaqdadır». **22** Buna görə bütün imanlılar cəmiyyəti ilə həvarilər və ağsaqqallar razılığa gəldilər ki, öz aralarından adamlar seçib Paul və Barnaba ilə birlikdə Antakyaya göndərsinlər. İmanlı bacı-qardaşlar arasında rəhbərlik edən Barsabba adlanan Yəhuda ilə Silanı seçdilər. **23** Onların əlinə bu məktubu verib göndərdilər: «İmanlı qardaşlarınız olan

biz həvarilərlə ağsaqqallardan Antakya, Suriya və Kilikiyada yaşayan, başqa millətlərdən olan bacı-qardaşlara salam! **24** Eşitdik ki, bizlərdən bəzi adamlar yanınıza gəlib sözləri ilə sizi lərzəyə salaraq düşüncələrinizi qarışdırıblar. Lakin bunu onlara biz tapşırmamışdıq. **25** Ona görə də aramızdan bəzi adamları seçib sevimli dostlarımız Barnaba və Paulla bərabər sizin yanınıza göndərməyi yekdilliklə qərara aldıq. **26** Hər ikisi Rəbbimiz İsa Məsihin adı uğrunda canını təhlükəyə atıb. **27** Qərarımıza müvafiq sizin yanınıza Yəhuda ilə Silanı göndəririk ki, eyni şeyləri sizə şifahi olaraq şərh etsinlər. **28** Müqəddəs Ruh və biz vacib olan bu qaydalardan başqa sizin üstünüzə heç nəyi yükləməməyi lazım bildik: **29** Bütlərə təqdim olunan qurbanların ətini, boğularaq öldürülən heyvanların ətini və qan yeməyin; əxlaqsızlıqdan da özünüzü uzaq saxlayın. Bunlardan qaçsanız, düz edərsiniz. Salamat qalın». **30** Beləliklə, adamlar yola düşüb Antakyaya getdilər və camaatı bir yerə yığıb məktubu onlara verdilər. **31** İmanlılar ucadan oxunan məktubun ürəkləndirici sözlərindən sevindilər. **32** İkisi də peyğəmbər olan Yəhuda və Sila bir çox danışıqlar apararaq imanlı bacı-qardaşları ürəkləndirib ruhən möhkəmləndirdilər. **33** Bir müddət orada qalandan sonra onları göndərənlərin yanına qayıtmaq üçün bacı-qardaşlar tərəfindən əmin-arxayın yola salındılar. **35** Paulla Barnaba Antakyada qalıb xeyli başqa adamla birlikdə Rəbbin kəlamını öyrədərək Müjdəni yaydılar. **36** Bundan bir qədər sonra Paul Barnabaya dedi: «Rəbbin kəlamını elan etdiyimiz bütün şəhərlərə qayıdıb imanlı bacı-qardaşlara baş çəkək, hal-əhval tutaq». **37** Barnaba istədi ki, Mark adlanan Yəhyanı da aparsınlar. **38** Amma Paul Pamfiliyada onları atıb gedən, onlarla birlikdə işini başa çatdırmayan adamı özləri ilə götürməyi məsləhət bilmədi. **39** Onların arasında elə kəskin fikir ayrılığı oldu ki, bir-birlərindən ayrıldılar. Barnaba Markı götürüb Kiprə doğru yelkən açdı. **40** Paul isə Silanı seçdi və imanlı bacı-qardaşlar tərəfindən Rəbbin lütfünə əmanət ediləndən sonra yola çıxdı. **41** Onlar Suriya və Kilikiyanı gəzib-dolaşdılar və cəmiyyətləri möhkəmləndirdilər.

16 Paul Derbe və Listraya gəldi. Listrada Timotey adlı bir İsa şagirdi var idi. Onun anası imanlı bir Yəhudi, atası isə Yunan idi. **2** Listra və Konyadakı imanlı bacı-qardaşlar onun barəsində xoş sözlər deyirdi. **3** Timoteyi özü ilə aparmaq istəyən Paul bu şəhərlərdəki Yəhudilərə görə onu sünnət etdi. Çünki hamı onun atasının Yunan olduğunu bilirdi. **4** Onlar şəhərbəşəhər gəzib-dolaşır, Yerusəlimdəki həvarilərlə ağsaqqalların qərara aldığı qaydaları imanlılara deyir və göstərirdi ki, bunlara riayət etsinlər. **5** Beləliklə, cəmiyyətlər imanda güclənir və sayı günbəgün artırdı. **6** Müqəddəs Ruh onlara imkan vermədi ki, Asiya vilayətində kəlamı yaysınlar. Ona görə də onlar Frigiya və Qalatiya ərazisini keçib getdilər. **7** Misiya sərhədinə gələrkən Bitinyaya getməyə çalışdılar. Amma İsanın Ruhu onlara izin vermədi. **8** Ona görə Misiyadan keçib Troasa getdilər. **9** O gecə Paul bir görüntü gördü. Makedoniyalı bir nəfər onun qarşısında durub yalvarırdı: «Makedoniyaya gəl və bizə kömək et!» **10** Paul bu görüntünü görəndən sonra Makedoniyaya getmək üçün dərhal bir yol axtardıq. Bundan nəticə çıxartdıq ki, Allah bizi orada Müjdə yaymaq üçün çağırır. **11** Troasdan yelkən açıb birbaşa Samotraki adasına və ertəsi gün isə Neapolisə gəldik. **12** Oradan Filipiyə keçdik. Bura Makedoniya bölgəsində əhəmiyyətli bir şəhərdir, əhalisi əsasən Romalılardır. Bu şəhərdə bir neçə gün qaldıq. **13** Şənbə günü şəhər darvazasından çıxıb çay kənarına getdik. Elə bildik ki, Yəhudilər adətən oraya dua etmək üçün yığılır. Oturduq, oraya yığılan qadınlarla söhbət etməyə başladıq. **14** Bizə qulaq asanlar arasında Tiatira şəhərindən tünd qırmızı parça satan, Allaha mömin olan Lidiya adlı bir qadın var idi. Paulun sözlərinə qulaq asmaq üçün Rəbb ona açıq ürək vermişdi. **15** Lidiya ev əhli ilə bərabər vəftiz olunduqdan sonra bizi evinə dəvət edib dedi: «Əgər siz məni Rəbbə sadiq bir insan kimi qəbul edirsinizsə, gəlin, mənim evimdə qalın». O bizi buna razı etdi. **16** Bir gün biz dua yerinə gedərkən falçılıq ruhuna tutulan bir qarabaş qarşımıza çıxdı. Bu qız baxıcılıq edərək öz ağalarına nə qədər qazanc gətirmişdi. **17** O, Paulun və bizim ardımızca düşərək qışqıra-qışqıra deyirdi: «Bu adamlar Allah-Taalanın qullarıdır. Sizə xilas yolunu bildirirlər». **18** Bunu günbəgün təkrar etdi. Bu, Paulu çox bezdirdi. Nəhayət, o çevrilib ruha dedi: «İsa Məsihin adı ilə sənə əmr edirəm, bu qızdan çıx!» Ruh dərhal qızdan çıxdı. **19** Qızın ağaları görəndə ki bu qazancdan ümidləri kəsildi, Paulla Silanı tutub bazar meydanına – rəhbərlərin qarşısına gətirdilər. **20** Onları hakimlərin qarşısına çıxararaq dedilər: «Bu adamlar Yəhudidir. Şəhərimizə qarışıqlıq salıblar. **21** Biz Romalılara qəbulu və icrası qadağan olunan adətləri yayırlar». **22** Xalq da Paulla Silanın əleyhinə çıxdı. Hakimlər əmr verdilər ki, onların əyinlərindəki paltarları soyundurub dəyənəklə döysünlər. **23** Onlara çox zərbə vurdular və sonra

zindana atdılar. Zindanın baş mühafizəçisinə əmr etdilər ki, onları möhkəm nəzarət altında saxlasınlar. **24** Bu əmri alan baş mühafizəçi onları zindanın xüsusi otağına aparıb ayaqlarını kündəyə saldı. **25** Gecə yarısına yaxın Paulla Sila dua edir və Allaha ilahilər oxuyurdu. Digər məhbuslar da onlara qulaq asırdılar. **26** Birdən elə güclü zəlzələ oldu ki, zindanın təməli belə, yerindən oynadı. Bir andaca bütün qapılar açıldı, hamının zəncirləri töküldü. **27** Baş mühafizəçi oyanıb zindanın qapılarını açıq görəndə qılıncını çəkib canına qəsd etmək istədi. Elə bildi ki, məhbuslar qaçıb. **28** Amma Paul bərkdən qışqırıb dedi: «Canına qıyma, hamımız buradayıq!» **29** Baş mühafizəçi işıq gətirdib içəri qaçdı. Titrəyə-titrəyə Paul və Silanın qarşısında yerə döşəndi. **30** Onları bayıra çıxararaq soruşdu: «Ağalar, xilas olmaq üçün nə etməliyəm?» **31** Onlar dedilər: «Rəbb İsaya iman et, sən də, ev əhlin də xilas olarsınız». **32** Sonra həm ona, həm də onun ev əhlinə Rəbbin kəlamını bildirdilər. **33** Gecənin bu vədəsində baş mühafizəçi onları götürüb yaralarını yudu. Sonra həm özü, həm də ev əhli dərhal vəftiz oldu. **34** Paulla Silanı evinə aparıb onlar üçün süfrə açdı. Allaha iman etdiklərinə görə o və bütün ev əhli şad oldular. **35** Səhər açılanda hakimlər yasavullar göndərib dedilər: «Bu adamları azad et». **36** Baş mühafizəçi bu sözləri Paula çatdırdı: «Hakimlər xəbər göndərdi ki, siz azad ediləsiniz. İndi çıxın, arxayın gedin». **37** Amma Paul yasavullara belə dedi: «Roma vətəndaşı ola-ola bizi məhkəməsiz hamının qarşısında döyüb zindana atdılar. İndi bizi gizli-gizli qovmaq istəyirlərmi? Belə şey ola bilməz! Özləri gəlsin, bizi buradan çıxarsın!» **38** Yasavullar bu sözləri hakimlərə çatdırdılar. Hakimlər Paulla Silanın Roma vətəndaşı olduğunu eşidəndə qorxdular **39** və gəlib onlardan üzr istədilər. Sonra onları bayıra çıxarıb xahiş etdilər ki, şəhərdən çıxıb getsinlər. **40** Paulla Sila zindandan çıxandan sonra Lidiyanın evinə getdilər. İmanlı bacı-qardaşlarla görüşüb onları ruhlandırandan sonra yola düşüb getdilər.

17 Onlar Amfipolis və Apolloniyadan keçərək Salonikə gəldilər. Burada bir Yəhudi sinaqoqu var idi. **2** Paul adətinə görə Yəhudilərin yanına gedib üç Şənbə dalbadal onlarla Müqəddəs Yazılar üstündə mübahisə etdi, **3** şərh və sübut göstərdi ki, Məsihin əzab çəkərək ölüb ölülər arasından dirilməsi lazım idi və dedi: «Sizə elan etməkdə olduğum bu İsa Məsihdir!» **4** Yəhudilərdən bəziləri, mömin Yunanların böyük bir hissəsi, bir çox nüfuzlu qadınlar buna əmin oldu və Paulla Silaya qoşuldu. **5** Yəhudilərin buna paxıllığı tutdu. Meydana yığılan camaatın içərisində olan bəzi şər adamlardan bir izdiham toplayıb şəhərdə qarışıqlıq saldılar. Paulla Silanı xalqın önünə çıxarmaq məqsədi ilə Yasonun evinə hücum etdilər. **6** Onları tapmayanda Yasonla bəzi imanlı qardaşları sürüyə-sürüyə şəhər başçılarının qarşısına gətirib hay-küy saldılar: «Dünyaya çaxnaşma salan bu adamlar gəlib buraya da çıxdı. **7** Yason onları öz evinə qəbul edib. Bunların hamısı qeysərin fərmanlarının əksinə gedib deyir ki, İsa adlı başqa bir padşah var». **8** Bu sözləri eşidən izdiham və şəhər başçıları lərzəyə düşdülər. **9** Nəhayət, başçılar təminat alaraq Yason və digərlərini azad etdilər. **10** İmanlı bacı-qardaşlar isə gecə olan kimi Paulla Silanı dərhal Veriya şəhərinə göndərdilər. Onlar oraya çatarkən Yəhudilərin sinaqoquna getdilər. **11** Veriyadakı Yəhudilərsə Salonikdə olanlardan daha açıq fikirli idi. Kəlamı böyük həvəslə qarşılayaraq hər gün Müqəddəs Yazıları araşdırır, «Bu düzgün təlimdirmi?» deyə yoxlayırdılar. **12** Beləliklə, onların arasından xeyli adam, həmçinin çoxlu hörmətli Yunan qadınları və kişiləri iman etdilər. **13** Lakin Salonikdəki Yəhudilər Paulun Veriyada da Allahın kəlamını elan etdiyini biləndə oraya getdilər və xalqı qızışdırıb lərzəyə saldılar. **14** Bundan sonra imanlı bacı-qardaşlar Paulu dərhal dəniz sahilinə gedən yolla göndərdilər. Sila ilə Timotey isə Veriyada qaldı. **15** Paulu yola salanlar onu Afinaya qədər ötürdülər. Sonra Paul onlara əmr verdi ki, geri qayıdıb Sila ilə Timoteyi təcili surətdə onun yanına göndərsinlər. **16** Onları Afinada gözləyən Paul gördü ki, şəhər bütlərlə doludur. Bundan ötrü onun ürəyi çox narahat oldu. **17** Buna görə sinaqoqda Yəhudilərlə və mömin Yunanlarla, hər gün bazar meydanında rastlaşdığı insanlarla mübahisə edirdi. **18** Epikürçü və Stoist fəlsəfi cərəyanından olanların bəziləri onunla mübahisəyə girişdi. Kimisi deyir: «Bu boşboğaz nə demək istəyir?» Kimisi də deyir: «Deyəsən bu yad allahların təbliğatçısıdır». Çünki Paul İsa və dirilmə ilə bağlı Müjdəni yaymaqda idi. **19** Onlar Paulu götürüb Areopaq məşvərətinə gətirdilər. Ondan soruşdular: «Sənin yaydığın bu yeni təlimin nə olduğunu bilmək olarmı? **20** Çünki qulağımız öyrəşmədiyi şeyləri bizə eşitdirirsən. İndi bunların mənasını bilmək istəyirik». **21** Bütün Afinalılar və şəhərdəki yadellilər vaxtlarını yalnız yeni fikirləri söyləyərək və qulaq asaraq keçirirdilər. **22** Paul Areopaqın qarşısına çıxıb belə söylədi: «Ey Afinalılar, sizin hər cəhətdən çox pərəstişkar olduğunuzu görürəm. **23** Belə ki mən ətrafda gəzəndə səcdəgahlarınıza diqqətlə

nəzər salarkən bir qurbangaha da rast gəldim ki, onun üstündə yazılmışdı: “Naməlum Allaha məxsus”. Tanımadan ibadət etdiyiniz bu Allahı sizə tanıtmaq istəyirəm. **24** Dünyanı və onda mövcud olan hər şeyi yaradan, yerin-göyün Sahibi olan Allah əllə tikilən məbədlərdə yaşamaz. **25** İnsan əli ilə edilən xidmətə Onun ehtiyacı yoxdur, çünki hər kəsə həyat, nəfəs və hər şeyi verən Odur! **26** Allah bütün bəşəriyyətin millətlərini bir insandan yaratdı ki, bütün yer üzərində yaşasınlar. Yaşamaq üçün onlara zaman və məkan təyin etdi ki, **27** Onu axtarsınlar, yəni kor əllərini sürtə-sürtə yol axtardığı kimi axtarıb Onu tapa bilsinlər. Əslində Allah heç birimizdən uzaq deyil. **28** “Axı biz Onda yaşayırıq, hərəkət edirik, mövcuduq”. Bəzi şairlərinizin dediyi kimi: “Biz də Onun nəslindənik”. **29** Demək biz Allahın nəslindən olduğumuza görə belə düşünmək olmaz ki, İlahi Varlıq insan layihəsi və istedadı ilə yaranan qızıl, gümüş yaxud daşdan düzəldilən bir şeyə bənzəyir. **30** Allah cəhalət zamanlarında buna göz yumdu, amma indi hər yerdə hamının tövbə etməsini insanlara əmr edir. **31** Çünki Allah Öz seçdiyi Şəxs vasitəsilə dünyanı ədalətlə mühakimə edəcəyi günü təyin edib. Onu ölülər arasından diriltməklə hamının qarşısında bunu təsdiq edib». **32** Ölülərin dirilməsi ilə bağlı sözləri eşidən kimi bəziləri onu ələ saldı, kimisi də belə dedi: «Bu barədə səndən bir daha eşitmək istəyirik». **33** Beləliklə, Paul onların arasından çıxıb getdi. **34** Bir neçə insan isə ona qoşulub iman gətirdi. Bunların arasında Areopaq üzvü Dionis, Damaris adlı bir qadın və başqaları da var idi.

18 Bundan sonra Paul Afinadan çıxıb Korinfə getdi. **2** Orada Pontda doğulan Akila adlı bir Yəhudiyə rast gəldi. O, arvadı Priskila ilə birlikdə İtaliyadan yenicə gəlmişdi. Çünki Klavdi əmr vermişdi ki, Romada olan bütün Yəhudilər oradan çıxsınlar. Paul onların yanına getdi. **3** Onların peşəsi çadırçılıq idi və eyni peşə sahibi olan Paul buna görə onların yanında qalıb çalışdı. **4** Paul hər Şənbə günü sinaqoqda mübahisə edib həm Yəhudiləri, həm də Yunanları inandırırdı. **5** Sila ilə Timotey Makedoniyadan gələn kimi Paul özünü tamamilə kəlama həsr etdi və Yəhudilərə İsanın Məsih olmasına dair şəhadət edirdi. **6** Amma Yəhudilər onun əleyhinə çıxaraq böhtan atmağa başlayan kimi Paul yaxasını çırpıb onlara dedi: «Qanınız öz başınıza dönsün, mən bu işdə təmizəm. Bundan sonra başqa millətlərdən olanların yanına gedəcəyəm». **7** Paul oradan çıxdı, Allaha mömin olan Titi Yust adlı bir nəfərin evinə getdi. Onun evi sinaqoqa bitişik idi. **8** Sinaqoq rəisi Krisp bütün ev əhli ilə birgə Rəbbə iman etdi. Korinflilərin bir çoxu Paulu dinləyəndə iman gətirərək vəftiz oldu. **9** Bir gecə Rəbb görüntüdə Paula dedi: «Qorxma, danış, susma. **10** Bax Mən səninləyəm, heç kimin sənə pisliyi dəyməyəcək, çünki bu şəhərdə xalqım çoxdur». **11** Paul orada il yarım qaldı və dayanmadan xalqa Allahın kəlamını öyrətdi. **12** Axayya valisi Qalliyo olan zaman Yəhudilər birləşərək Paula hücum etdilər və onu valinin hökm kürsüsü qarşısına çıxartdılar. **13** Belə dedilər: «Bu adam Allaha qeyri-qanuni şəkildə ibadət etmək üçün insanları tovlayır». **14** Paul danışmaq istəyirdi ki, Qalliyo Yəhudilərə dedi: «Ey Yəhudilər, əgər ittihamınız bir haqsızlıq və yaxud ağır cinayət işinə görə olsaydı, sizi səbirlə dinləməyi məsləhət bilərdim. **15** Amma məsələlər bir təlimlə, bəzi adlarla və sizin qanununuzla bağlı olduğu üçün bu işi özünüz həll edin. Mən belə şeylərə hakimlik etmək istəmirəm». **16** Beləliklə, onları hökm kürsüsündən qovdu. **17** Hamı sinaqoq rəisi Sosteni tutub hökm kürsüsünün qarşısında döydü. Qalliyo isə bu hadisələrə əhəmiyyət vermədi. **18** Paul Korinfdə olan imanlı bacı-qardaşların yanında xeyli gün qaldı və sonra onlarla vidalaşıb Priskila və Akila ilə birgə Suriyaya getmək üçün yelkən açdı. O, Kenxreya limanında saçını qırxdırmışdı, çünki bir əhd etmişdi. **19** Onlar Efesə çatanda Priskila ilə Akiladan ayrılaraq sinaqoqa girdi və Yəhudilərlə mübahisə etməyə başladı. **20** Ondan xahiş edəndə ki burada daha bir müddət qalsın, buna razı olmadı. **21** Amma onlarla vidalaşanda belə dedi: «Allah qoysa, yenə yanınıza gələcəyəm». Sonra Efesdən yelkən açıb getdi. **22** Qeysəriyyəyə çatandan sonra Yerusəlimə gedərək imanlılar cəmiyyətinə baş çəkdi və sonra oradan Antakyaya keçdi. **23** Bir müddət orada qalandan sonra yola çıxdı. Qalatiya və Frigiya bölgələrini gəzib dolaşaraq oradakı şagirdləri ruhən möhkəmləndirdi. **24** Bu ərəfədə İsgəndəriyyədə doğulmuş Apollo adlı bir Yəhudi Efesə gəldi. Onun yaxşı natiqliyi var idi və Müqəddəs Yazıları çox yaxşı bilirdi, **25** Rəbb yolunda da təhsil almışdı. O, ruhda alışıb-yanaraq danışır və yalnız Yəhyanın vəftizindən xəbəri olduğu halda İsa ilə bağlı həqiqətləri doğru öyrədirdi. **26** O, sinaqoqda cəsarətlə danışmağa başladı. Ona qulaq asan Priskila ilə Akila onu yanlarına çəkib Allah yolu barədə daha dəqiq izahat verdilər. **27** Apollo Axayyaya getmək istəyəndə bacı-qardaşlar onu həvəsləndirdilər və oradakı şagirdlərə məktub yazdılar ki, onu yaxşı qarşılasınlar. Apollo oraya çatanda Allahın lütfü ilə iman edənlərə çox kömək etdi. **28** Belə ki

Müqəddəs Yazılarla İsanın Məsih olduğunu sübuta yetirərək Yəhudilərin iddialarını açıq şəkildə və güclü surətdə inkar edirdi.

19 Apollo Korinfdə olarkən Paul daxili bölgələrdən keçərək Efesə gəldi və orada bir neçə şagirdlə rastlaşdı. **2** Onlara dedi: «İman etdiyiniz zaman Müqəddəs Ruhu aldınızmı?» Onlar dedilər: «Müqəddəs Ruhun mövcudluğundan belə, xəbərimiz yoxdur». **3** Paul onlardan soruşdu: «Elə isə nəyə əsasən vəftiz oldunuz?» Onlar cavab verdilər: «Yəhyanın vəftizinə əsasən». **4** Paul dedi: «Yəhyanın etdiyi vəftiz tövbə ilə bağlı bir vəftiz idi. Xalqı özündən sonra Gələnə, yəni İsaya iman etməyə çağırdı». **5** Onlar bunu eşidən kimi Rəbb İsanın adı ilə vəftiz oldular. **6** Paul əllərini onların üzərinə qoyanda Müqəddəs Ruh onların üzərinə endi və onlar başqa dillərdə danışmağa və peyğəmbərlik etməyə başladılar. **7** Onlar təxminən on iki kişi idi. **8** Sinaqoqa daxil olan Paul cəsarətlə danışmağa başladı. Üç ay ərzində onlarla mübahisələr aparır və Allahın Padşahlığı barədə onları inandırırdı. **9** Bəziləri inadkar olub inanmaq istəmir və xalqın qarşısında İsa yolunu pisləməyə başlayırdı. Buna görə Paul onlardan ayrılıb şagirdlərini də götürüb apardı. O, Tiranın mühazirə otağında hər gün mübahisələr edirdi. **10** Bu vəziyyət iki il davam etdi. Nəhayət, istər Yəhudi, istərsə də Yunan – bütün Asiya vilayəti əhalisi Rəbbin kəlamını eşitdi. **11** Allah Paul vasitəsilə fövqəladə möcüzələr yaradırdı. **12** Belə ki Paulun bədəninə toxunan dəsmallar və belinə bağladığı önlüklər belə, götürülüb xəstələrin üstünə qoyulanda insanların xəstəlikləri yox olur, şər ruhlar çıxırdı. **13** Bəzi ətrafı gəzib-dolaşan Yəhudi cindarlar da şər ruhlara əsir olanlara Rəbb İsanın adını çəkərək deyirdilər: «Paulun vəz etdiyi İsanın adı ilə sizə əmr edirəm!» **14** Yəhudilərin Skeva adlı başçı kahinin yeddi oğlu bu işlə məşğul idi. **15** Bir dəfə şər ruh onlara cavab verdi: «İsanı tanıyıram, Paul haqqında da hər şey bilirəm. Bəs siz kimsiniz?» **16** Daxilində şər ruh olan adam onların üstünə hücum çəkdi, hamısını təpiyinin altına salaraq məğlub etdi. Belə ki onlar o evdən lüt-üryan və yaralı halda qaçdılar. **17** Bu xəbər Efesdə yaşayan bütün Yəhudilərə və Yunanlara çatdı. Hamısını bir vahimə bürüdü və Rəbb İsanın adının nüfuzu böyüdü. **18** İman edənlərin çoxu gəlib öz əməllərini açıq etiraf edirdi. **19** Cadugərliklə məşğul olan bir dəstə insan da öz kitablarını yığıb hamının qarşısında yandırdı. Kitablarının qiyməti hesablananda məlum oldu ki, əlli min gümüş pula bərabər idi. **20** Beləliklə, Rəbbin kəlamı qüdrətlə böyüyüb təsirini artırırdı. **21** Bunlar baş verəndən sonra Paul qərara gəldi ki, Makedoniya və Axayyadan keçərək Yerusəlimə getsin. O dedi: «Oraya gedəndən sonra gərək Romanı da görəm». **22** Xidmətçilərindən ikisini – Timoteylə Erastı Makedoniyaya göndərərək özü bir müddət Asiya vilayətində qaldı. **23** O ərəfədə İsa yolu ilə bağlı böyük bir qarışıqlıq yarandı. **24** Dimitri adlı bir zərgər gümüşdən ilahə Artemidanın ev səcdəgahlarını düzəldirdi və sənətkarlara çoxlu gəlir gətirirdi. **25** O, sənətkarları və bu cür işlə məşğul olanları bir yerə toplayıb belə dedi: «Ay kişilər, bilirsiniz ki, gəlirimiz bu işdən asılıdır. **26** Amma bu Paul deyir ki, əl işi olan allahlar həqiqi allahlar deyil. Yalnız Efesdə deyil, demək olar ki, bütün Asiya vilayətində nə qədər insanı tovlayıb azdırdığını görmüsünüz və eşitmisiniz. **27** Onda böyük bir təhlükə ilə üzləşirik. Bu həm bizim sənətimizin nüfuzunu itirə bilər, həm də ulu ilahə Artemidanın məbədini gözdən sala bilər. Bununla da bütün Asiya vilayətinin və bütün dünyanın ibadət etdiyi Artemidanın ululuğu heçə çıxar». **28** Oradakılar bunu eşidəndə bərk hiddətləndilər və qışqıra-qışqıra dedilər: «Efes ilahəsi Artemida uludur!» **29** Şəhər bir-birinə qarışdı. Xalq Paulun yol yoldaşları olan Makedoniyalı Qayla Aristarxı tutub sürüyərək birlikdə teatra doluşdu. **30** Paul istədi ki, xalqın arasına girsin, amma şagirdlər onu buraxmadılar. **31** Hətta Paulun dostları olan Asiya vilayətinin sədrlərinin bəziləri də ona xəbər göndərib yalvardı ki, teatra ayaq basmasın. **32** Teatrdakı yığıncaqda aləm qarışmışdı, hər ağızdan bir avaz gəlirdi. Onların çoxu isə bilmirdi ki, buraya nə üçün gəlib. **33** Yəhudilər İsgəndəri qarşıya çıxaranda izdihamın içərisindən bəziləri hadisəni onunla əlaqələndirdi. O isə xalqın diqqətini cəmləşdirmək üçün əlini qaldırdı və onların qarşısında özünü müdafiə etmək istədi. **34** Amma xalq onun Yəhudi olduğunu biləndə bir səslə iki saata yaxın «Efes ilahəsi Artemida uludur!» deyə qışqırışdı. **35** İzdihamı sakitləşdirən şəhərin icra məmuru dedi: «Ey Efeslilər, kim bilmir ki, Efes şəhəri ulu Artemida məbədinin və göydən gələn heykəlinin keşikçisidir? **36** Bunları heç kim inkar edə bilməz. Buna görə sakit olmanız və fikirləşmədən bir iş görməməyiniz lazımdır. **37** Buraya gətirdiyiniz adamlar nə məbədimizi soydu, nə də ilahəmizi söydü. **38** Əgər Dimitrinin və onun sənətkar dostlarının kimdən şikayəti varsa, məhkəmələr açıqdır, valilər də var. Qoy bir-birlərini orada ittiham etsinlər. **39** Sizin araşdıracağınız başqa hallar varsa, bunun da qanuni bir yığıncaqda həll

olması lazımdır. 40 Bugünkü hadisələrə görə üsyan qaldırdığımız üçün ittiham olunmaq təhlükəsi qarşısındayıq. Biz bu səbəbsiz iğtişaşa bəraət qazandıra bilmərik». 41 O bu sözləri deyərək yığıncağı dağıtdı.

20 Hay-küy sakitləşəndən sonra Paul şagirdləri çağırıb ruhlandırdı. Sonra onlarla vidalaşaraq Makedoniyaya getmək üçün yola çıxdı. 2 O tərəfləri gəzib-dolaşaraq imanlılarla çoxlu söhbətlər aparıb onları ruhlandırandan sonra Yunanıstana getdi. 3 Orada üç ay qaldı və dəniz yolu ilə Suriyaya getmək istəyirdi ki, ona qarşı Yəhudilərin hazırladığı sui-qəsdə görə Makedoniya yolu ilə qayıtmaq qərarına gəldi. 4 Pir oğlu Veriyalı Sopater, Saloniklilərdən Aristarx və Sekund, Derbeli Qay, Timotey, Asiyalılardan Tixik və Trofim onu müşayiət edirdi. 5 Bunlar bizdən əvvəl gedib bizi Troasda gözlədilər. 6 Biz də Mayasız Çörək bayramından sonra Filipidən dəniz yolu ilə beş günə Troasa gələrək onlarla görüşdük. Orada yeddi gün qaldıq. 7 Həftənin ilk günündə çörək bölmək üçün bir yerə yığıldığımız zaman Paul camaatla söhbət apardı. Ertəsi gün onlardan ayrılacaqdı, ona görə söhbəti gecə yarısına qədər davam etdirdi. 8 Toplandığımız yuxarı mərtəbədəki otaqda çoxlu çıraqlar yanırdı. 9 Eftik adlı bir yeniyetmə pəncərədə oturmuşdu. Paul söhbəti uzadanda Eftiki dərin yuxu apardı. Yuxuya gedən kimi o, üçüncü mərtəbədən aşağı düşdü və yerdən onu qaldıranda o, ölü vəziyyətində idi. 10 Paul aşağı enib yeniyetmənin üstünə əyildi və onu qucaqlayaraq dedi: «Narahat olmayın, indi canı sağdır». 11 Təkrar yuxarı qalxıb çörək böldü və yemək yedi. Gün doğana qədər onlarla uzun-uzadı söhbət aparandan sonra oradan ayrıldı. 12 Oğlanı sağ-salamat apardılar və bu hadisədən çox ruhlandılar. 13 Biz irəli gedərək gəmiyə mindik və Assosa tərəf üzdük. Çünki Paulu oradan götürməli idik. O, quru ilə getmək istədiyi üçün bunu belə nizamlamışdı. 14 O bizi Assosda qarşılayanda onu gəmiyə mindirdik və Mitiliniyə gəldik. 15 Oradan da dənizdən üzərək səhəri gün Xios adasının qarşısına və bir gündən sonra isə Samosa çatdıq. Ertəsi gün Miletə gəldik. 16 Çünki Paul Asiya vilayətində vaxt itirməmək üçün Efesi ötüb keçmək qərarına gəlmişdi. O tələsirdi ki, imkan tapıb əllinci Gün bayramında Yerusəlimdə olsun. 17 Paul Miletdən Efesə xəbər göndərərək cəmiyyət ağsaqqallarını yanına çağırtdırdı. 18 Yanına gələndə onlara belə dedi: «Asiya vilayətinə qədəm basdığım birinci gündən bəri sizinlə olduğum dövrdən bu vaxta qədər özümü necə apardığım sizə məlumdur. 19 Yəhudilərin qəsd-qərəzi vasitəsilə sınaqlardan keçərkən Rəbbə tam itaətkarlıqla, göz yaşı içində qulluq edirdim. 20 Xeyirli olan hər şeyi sizə bəyan edərək istər açıq, istərsə də evdən-evə gəzib-dolaşaraq təlim verməkdən çəkinmədim. 21 Həm Yəhudiləri, həm də Yunanları tövbə edib Allaha tərəf dönməyə və Rəbbimiz İsaya iman gətirməyə çağırdım. 22 İndi də Ruhun təkidi ilə Yerusəlimə gedirəm və orada başıma nə gələcəyini bilmirəm. 23 Lakin Müqəddəs Ruh hər şəhərdə xəbərdarlıq edirdi ki, məni zəncirlər və əziyyətlər gözləyir. 24 Öz canıma heç əhəmiyyət vermirəm, onu qiymətləndirmirəm. Mənə kifayətdir ki, yolumu – Rəbb İsanın mənə tapşırdığı kimi Allahın lütfünü göstərən Müjdəni şəhadətetmə xidmətini başa çatdırım. 25 İndi aranızda dolaşıb Padşahlıq barədə vəz etdiyim sizlərdən heç biriniz mənim üzümü bir də görməyəcək. 26 Ona görə bu gün bunu sizə bəyan etmək istəyirəm ki, mən təmizəm, heç kimin qanına bais olmamışam. 27 Çünki mən çəkinmədən Allahın bütün iradəsini sizə çatdırmışam. 28 Həm özünüzə, həm də Müqəddəs Ruhun sizi nəzarətçilər təyin etdiyi bütün sürüyə diqqətlə baxın. Allahın Öz Oğlunun qanı bahasına əldə etdiyi bu cəmiyyətini bəsləyin. 29 Bilirəm ki, mən gedəndən sonra sürüyə rəhm etməyən yırtıcı canavarlar aranıza soxulacaq. 30 Aranızdan təhrif edilmiş sözlər deyən, şagirdləri özlərinin ardınca çəkmək istəyən adamlar çıxacaq. 31 Buna görə oyaq olun. Üç il boyu, fasiləsiz, gecə-gündüz göz yaşı tökərək hər birinizə necə nəsihət verdiyimi yada salın. 32 İndi isə mən sizi Allaha və Onun lütfü barədəki kəlamına əmanət edirəm. Bu kəlam sizi inkişaf etdirib təqdis olunmuş bütün insanlar arasında irsə qovuşdurmağa qadirdir. 33 Mən heç kimin nə qızılına, nə gümüşünə, nə də palpaltarına göz dikmişəm. 34 Siz də bilirsiniz ki, bu əllər həm mənim, həm də mənimlə olanların ehtiyaclarını təmin etdi. 35 Gördüyüm hər işdə Rəbb İsanın "vermək almaqdan daha çox bəxtiyarlıq gətirər" sözünü yaddan çıxarmayıb belə əmək sərf edərək zəiflərə kömək etməyin vacibliyini sizə göstərdim». 36 Paul bu sözləri söyləyəndən sonra diz çöküb onlarla birlikdə dua etdi. 37 Sonra hamısı ağlayaraq Paulun boynuna sarıldı və onu öpdü. 38 Onlar ən çox «mənim üzümü bir də görməyəcəksiniz» sözündən kövrəldilər. Sonra onu gəmiyə qədər yola saldılar.

21 Onlardan ayrılıb dənizə çıxanda birbaşa Kosa getdik, səhəri gün isə Rodosa, oradan da Pataraya keçdik. 2 Finikiyaya gedən bir gəmi tapdıq və ona minib dənizlə getdik. 3 Kipri gördük

və onun cənubundan keçdik. Suriya istiqamətinə getdik və Sur şəhərində sahilə çıxdıq. Gəmi yükünü orada boşaltmalı idi. **4** Orada şagirdləri axtarıb tapdıq və yanlarında bir həftə qaldıq. Şagirdlər Ruhun təsiri ilə Paula xəbərdarlıq etdilər ki, Yerusəlimə getməsin. **5** Amma oradakı günlərimiz başa çatanda bu şəhərdən çıxıb yolumuza davam etdik. İmanlıların hamısı öz arvad-uşaqları ilə bərabər bizi şəhərin kənarına qədər ötürdü və sahildə diz çökərək dua etdik. **6** Bir-birimizlə vidalaşandan sonra biz gəmiyə mindik, onlar da evlərinə qayıtdılar. **7** Surdan dəniz səyahətimizə davam edərək Ptolemaisə gəldik və orada imanlı bacı-qardaşlara baş çəkib bir gün yanlarında qaldıq. **8** Ertəsi gün onlardan ayrılıb Qeysəriyyəyə gəldik. Yeddi köməkçidən biri olan müjdəçi Filipin evinə gedib orada qaldıq. **9** Bu kişinin peyğəmbərlik edən dörd subay qızı var idi. **10** Oraya çatandan bir neçə gün sonra Yəhudeyadan Aqab adlı bir peyğəmbər gəldi. **11** O bizə yaxınlaşıb Paulun kəmərini götürüb öz əllərini və ayaqlarını bağlayaraq dedi: «Müqəddəs Ruh belə deyir: "Yəhudilər bu kəmərin sahibini Yerusəlimdə belə bağlayıb başqa millətlərə təslim edəcəklər"». **12** Bu sözləri eşidəndə həm biz, həm də oranın sakinləri Paula yalvardıq ki, Yerusəlimə getməsin. **13** Buna cavab olaraq Paul belə dedi: «Nə olub? Niyə ağlayıb ürəyimi sızladırsınız? Mən Rəbb İsanın adı uğrunda Yerusəlimdə təkcə əl-ayağımın bağlanmasına deyil, ölümə də hazıram». **14** Paulu razı sala bilmədikdə «Qoy Rəbbin iradəsi olsun!» deyərək susduq. **15** Bir müddət keçəndən sonra biz hazırlıq işlərini görüb Yerusəlimə tərəf getdik. **16** Qeysəriyyədə yaşayan şagirdlərin bəzisi də bizimlə birgə gəldi. Onlar bizi ilk şagirdlərdən biri olan Kiprli Minasonun evinə apardı, çünki biz onların evində qalacaqdıq. **17** Yerusəlimə çatanda imanlı bacı-qardaşlar bizi sevinclə qarşıladılar. **18** Ertəsi gün Paulla birlikdə Yaqubu görməyə getdik. Cəmiyyət ağsaqqallarının hamısı oraya yığılmışdı. **19** Paul onlardan hal-əhval tutandan sonra öz xidməti ilə əlaqədar olaraq Allahın başqa millətlər arasında gördüyü işlərdən ətraflı məlumat verdi. **20** Bunları eşidəndə Allahı izzətləndirdilər. Paula dedilər: «Görürsənmi, qardaş, Yəhudilər arasında on minlərlə imanlı var və hamısı Qanunun qeyrətini çəkir. **21** Onlar sənin barəndə xəbər tutublar ki, başqa millətlər arasında yaşayan bütün Yəhudilərə oğullarını sünnət etməyib adət-ənənələrimizə görə yaşamamağı və Musadan dönməyi öyrədirsən. **22** İndi nə edək? Mütləq sənin bura gəldiyini eşidəcəklər. **23** Ona görə sənə dediklərimizə əməl et. Bizim aramızda əhd edən dörd kişi var. **24** Bunları yanına al və onlarla birgə paklanma mərasiminə qoşul. Başlarını qırxdırmaq üçün qurban xərclərini sən çək. Bununla da hamı biləcək ki, sənin haqqında eşitdikləri əsassızdır, sən də Qanuna riayət edirsən. **25** Başqa millətlərdən olan imanlılara gəlincə, biz qərara alıb onlara məktub vasitəsilə yazmışıq ki, bütlərə təqdim olunan qurbanların ətini, boğularaq öldürülən heyvanların ətini və qan yeməsinlər, həmçinin özlərini əxlaqsızlıqdan saxlasınlar». **26** Bundan sonra Paul bu dörd kişini yanına alıb ertəsi gün onlarla bərabər özünü pak etdi. Sonra məbədə girərək paklanma dövrünün nə vaxt qurtaracağını, hər birinin adına nə vaxt qurban təqdim ediləcəyini elan etdi. **27** Yeddi günlük müddət qurtarmaq üzrə Asiya vilayətindən olan Yəhudilər Paulu məbəddə görəndə bütün izdihamı təşvişə salaraq onu yaxaladılar **28** və qışqırdılar: «Ey İsraillilər, kömək edin! Hər yerdə hər kəsə, xalqımıza, Qanuna və bu Müqəddəs məkana qarşı təlim öyrədən adam budur. Həmçinin məbədə bəzi Yunanları gətirərək bu Müqəddəs məkanı murdarladı». **29** Bu Yəhudilər Efesli Trofimi əvvəllər şəhərdə Paulun yanında gördükləri üçün elə bilirdilər ki, onu Paul məbədə gətirib. **30** Bütün şəhər oyandı. Camaat hər tərəfdən qaçıb-gələrək Paulu tutub məbəddən bayıra sürüdü. Dərhal məbəd qapıları bağlandı. **31** Onlar Paulu öldürməyə çalışırdılar ki, bütün Yerusəlimin təşvişə düşməsi xəbəri Roma alayının minbaşısına çatdırıldı. **32** Minbaşı dərhal yüzbaşılarla əsgərləri özü ilə götürərək izdiham olan yerə qaçdı. Minbaşı ilə əsgərləri görən camaat Paulu döyməyi dayandırdı. **33** O zaman minbaşı yaxına gəlib Paulu tutdu və əmr etdi ki, onu qoşa zəncirlə bağlasınlar. Sonra soruşdu: «Bu adam kimdir? Nə edib?» **34** İzdiham içində hər ağızdan bir avaz gəlir, qışqırışırdılar. Hay-küydən minbaşı heç nə müəyyənləşdirə bilmədi, ona görə Paulun qalaya aparılmasını əmr etdi. **35** Paul pilləkəndə olanda xalq elə qızışmışdı ki, əsgərlər onu əlləri üstündə aparmalı oldular. **36** Çünki izdiham onun ardınca düşüb qışqırırdı: «Öldürün onu!» **37** Paul qalaya gətirilməkdə ikən o, minbaşıdan soruşdu: «Səndən bir söz soruşmaq olar?» Minbaşı dedi: «Sən Yunan dilini bilirsən? **38** Sən bu yaxınlarda iğtişaş yaratmağa başlayan dörd min qatili səhraya aparan Misirli deyilsənmi?» **39** Paul dedi: «Mən Yəhudiyəm, Kilikiyanın Tarsus şəhərindənəm, məşhur bir şəhərin vətəndaşıyam. Rica edirəm, bu xalqa bir neçə söz deməyə izin ver». **40** Minbaşı icazə verəndən sonra Paul pilləkənlərin üstünə çıxıb diqqəti cəlb etmək üçün xalqa əli

ilə işarə etdi. Dərin sükut çökəndə İbrani dilində danışmağa başlayaraq dedi:

22 «Qardaşlar və atalar, indi mənim özümü müdafiəmə qulaq asın!» **2** Paulun onlarla ibranicə danışdığını eşidəndə daha dərin sükut yarandı. Paul sözünə davam etdi: **3** «Mən bir Yəhudiyəm, Kilikiyanın Tarsus şəhərində doğuldum. Bu Yerusəlim şəhərində isə böyüyüb Qamlielin yanında ata-babalarımızın Qanununa bağlı ciddi bir təlim almışam. Hamınızın bu gün etdiyi kimi mən də Allah naminə qeyrət çəkirdim. **4** İsa yolunda olanları ölüncəyə qədər təqib edərdim və qadın-kişi bilmədən onların əl-qolunu bağlayıb zindana salardım. **5** Mənim dediklərim barədə baş kahin və bütün ağsaqqallar məclisi də şəhadət edə bilər. Hətta mən onlardan Dəməşqdəki soydaşlarımıza yazılmış bir məktub alaraq oradakı İsa yolunda olanların əl-qolunu bağlayıb cəzalandırmaq üçün Yerusəlimə gətirməyə gedirdim. **6** Mən günortaya yaxın yolda, Dəməşqə yaxınlaşmaqda ikən birdən-birə göydən böyük bir işıq ətrafımda parladı. **7** Mən yerə yıxıldım və eşitdim ki, bir səs mənə belə deyir: "Şaul, Şaul, niyə Məni təqib edirsən?" **8** Mən soruşdum: "Ey Ağam, Sən kimsən?" Səs mənə dedi: "Mən sənin təqib etdiyin Nazaretli İsayam". **9** Yanımdakılar işığı görsələr də, mənimlə danışanın səsini eşitmədilər. **10** Mən dedim: "Ya Rəbb, mən nə edim?" Rəbb mənə dedi: "Qalx, Dəməşqə get, icra etməyin üçün təyin edilən hər şey orada sənə deyiləcək". **11** O işığın parlaqlığından gözlərim tutuldu. Yanımda olanlar əllərimdən tutub məni Dəməşqə apardılar. **12** Orada Xananya adlı bir mömin kişi var idi. Bu adam Qanuna əməl edir və o şəhərdə yaşayan Yəhudilər arasında hörmət sahibi idi. **13** O mənim yanıma gəlib dedi: "Qardaşım Şaul, qoy gözlərin açılsın". Dərhal gözlərim açıldı və onu gördüm. **14** O mənə dedi: "Ata-babalarımızın Allahı səni seçdi ki, Onun iradəsini biləsən və Saleh Olanı görüb ağzından bir səs eşidəsən. **15** Çünki görüb-eşitdiklərini bütün insanlara yayaraq Onun üçün şəhadət edəcəksən. **16** İndi nə gözləyirsən? Qalx, vəftiz ol və Onun adını çağıraraq günahlarını yu". **17** Mən Yerusəlimə qayıdıb məbəddə dua etməkdə idim ki, fikrimi bir görüntü apardı **18** və Rəbbi gördüm. O mənə dedi: "Tez ol, dərhal Yerusəlimi tərk et, çünki Mənim barəmdə etdiyin şəhadəti qəbul etməyəcəklər". **19** Mən dedim: "Ya Rəbb, bilirlər ki, mən sinaqoqdan-sinaqoqa gedərək Sənə iman edənləri həbs edir və döyürdüm. **20** Hətta Sənin uğrunda şəhid olan Stefanın qanı tökülәndə mən də orada idim. Edilənlərə razı olub onu öldürənlərin üst geyimlərini qoruyurdum". **21** Rəbb də mənə dedi: "Get, Mən səni uzaqlara, başqa millətlərin yanına göndərəcəyəm"». **22** Paula buraya qədər qulaq asanlar bu sözdən sonra haray salıb dedilər: «Beləsini yer üzündən silib-atmaq lazımdır! O yaşamağa layiq deyil!» **23** Onlar belə hay-küy qopararaq paltarlarını yelləyib havaya toz qaldıranda **24** minbaşı əmr etdi ki, Paulu qalaya salsınlar. Onların niyə belə hay-küy qoparmalarının səbəbini bilmək üçün onu qamçılatmaqla sorğuya çəkmək istədi. **25** Onu qamçılatmaq üçün bağlayanda Paul orada dayanan yüzbaşıya dedi: «Məhkum olmamış Roma vətəndaşını qamçılatmağa icazəniz varmı?» **26** Yüzbaşı bunu eşidən kimi minbaşının yanına gəlib xəbər verərək dedi: «Nə edəcəksən? Bu adam Roma vətəndaşıdır». **27** Minbaşı Paulun yanına gəlib soruşdu: «De görək, sən Roma vətəndaşısan?» Paul dedi: «Bəli». **28** Minbaşı cavabında «mən nə qədər pula bu vətəndaşlığı əldə etmişəm» dedi. Paul isə «amma mən doğulandan Roma vətəndaşıyam» dedi. **29** Onu sorğuya çəkmək istəyənlər dərhal onun yanından geri çəkildilər. Minbaşı qollarını bağladığı Paulun Roma vətəndaşı olduğunu öyrənərkən qorxdu. **30** Minbaşı ertəsi gün Yəhudilərin Paulu nədə ittiham etdiklərini dəqiq öyrənmək istədi. Ona görə Paulu azad etdi. Minbaşı əmr verdi ki, başçı kahinlərlə bütün Ali Şura toplaşsın. Sonra Paulu aşağı endirib onların qarşısına gətirdi.

23 Ali Şuranı diqqətlə nəzərdən keçirən Paul dedi: «Qardaşlar, mən bu günəcən Allahın qarşısında təmiz vicdanla yaşamışam». **2** Baş kahin Xananya Paulun yanında duranlara əmr etdi ki, onun ağzından vursunlar. **3** Bundan sonra Paul ona dedi: «Ey üzü ağardılan divar, səni Allah vuracaq! Həm oturub Qanuna əsasən məni mühakimə edirsən, həm də Qanunu pozaraq məni döymək üçün əmr verirsən». **4** Yanında duranlar ona dedilər: «Sən Allahın baş kahinini söyürsən?» **5** Paul dedi: «Qardaşlar, onun baş kahin olduğunu bilmirdim. Əlbəttə, "xalqın başçısı barədə pis söz demə" deyə yazılıb». **6** Onların bir hissəsinin sadukey, digər hissəsinin isə farisey olduğunu bilən Paul Ali Şuraya nida etdi: «Ey qardaşlar, mən farisey oğlu fariseyəm. Ölülərin dirilməsinə ümid bəslədiyim üçün burada mühakimə olunuram». **7** Paulun bu sözündən sonra fariseylərlə sadukeylər arasında çəkişmə başladı və toplantı iki hissəyə ayrıldı. **8** Çünki sadukeylər iddia edirlər ki, ölümdən dirilmə, mələk və ruh yoxdur. Əksinə, fariseylər bunların hamısına inanırlar. **9** Toplantıda böyük bir hay-küy

yarandı. Farisey tərəfini tutan bəzi ilahiyyatçılar qalxıb dava yaradaraq belə deyirdilər: «Bu adamda heç bir günah görmürük. Nə olsun ki, onunla bir ruh və yaxud mələk danışıb». **10** Çəkişmə o qədər qızışdı ki, minbaşı onların Paulu parçalayacağından qorxdu. O, əsgərlərə əmr etdi ki, aşağı enib Paulu zorla onların arasından çıxararaq qalaya aparsınlar. **11** O gecə Rəbb Paulun yanında dayanıb dedi: «Cəsarətli ol, Yerusəlimdə Mənim haqqımda etdiyin şəhadəti Romada da etməyin lazımdır». **12** Səhər açılanda Yəhudilər öz aralarında Paula sui-qəsd hazırlayaraq and içdilər: «Əgər Paulu öldürməmiş bir şey yeyib-içəriksə, lənətə gələk!» **13** Bu sui-qəsdə qoşulanların sayı qırxdan artıq idi. **14** Bu adamlar başçı kahinlərlə ağsaqqalların yanına gəlib belə dedilər: «Biz qəti and içmişik: "Əgər Paulu öldürməmiş bir şey yeyib-içəriksə, lənətə gələk!" **15** İndi siz Ali Şura ilə birgə guya Paulun işinə daha dəqiq baxmaq istəyərək minbaşıdan xahiş edin ki, onu yanınıza gətirsin. Paul buraya gəlməmiş biz onu öldürməyə hazır olacağıq». **16** Lakin Paulun bacısı oğlu onların pusqu qurduqlarını eşidib qalaya girdi və Paula xəbər verdi. **17** Paul yüzbaşılardan birini yanına çağırıb dedi: «Bu cavanı minbaşının yanına apar, ona çatdırılası bir xəbəri var». **18** Yüzbaşı cavanı götürüb minbaşının yanına apardı və dedi: «Məhbus Paul məni çağırıb xahiş etdi ki, bu oğlanı sənin yanına aparım. Sənə bir sözü var». **19** Minbaşı cavanın əlindən tutub bir tərəfə çəkdi və soruşdu: «Mənə nə demək istəyirsən?» **20** Cavan dedi: «Yəhudilər belə razılığa gəlib ki, guya Paulun işinə daha dəqiq baxmaq istəyirlər, ona görə sabah səndən onun Ali Şuraya gətirilməsini xahiş edəcəklər. **21** Amma sən onların sözünə qulaq asma, çünki qırx nəfərdən artıq kişi "Əgər Paulu öldürməmiş bir şey yeyib-içəriksə, lənətə gələk!" deyə and içib pusquda gözləyir. Onlar hazır dayanıb sənin razılığını gözləyirlər». **22** Minbaşı ona belə tapşırdı: «Bunları mənə xəbər verdiyini heç kimə demə». Sonra oğlanı evə göndərdi. **23** Minbaşı yüzbaşılardan ikisini yanına çağırıb belə dedi: «Gecənin üçüncü saatı Qeysəriyyəyə getmək üçün iki yüz piyada, yetmiş atlı və iki yüz nizəçi hazırlayın. **24** Həmçinin minmək üçün heyvanlar gətirin və Paulu sağ-salamat vali Feliksə çatdırın». **25** Sonra bu cür məktub yazdı: **26** «Möhtərəm vali Feliksə Klavdi Lisiyadan salamlar! **27** Bu kişini Yəhudilər tutub öldürmək istəyirdi. Mən biləndə ki bu adam Roma vətəndaşıdır, özümü yetirib əsgərlərlə onu xilas etdim. **28** Onu nədə təqsirləndirmələrini bilmək üçün Yəhudilərin Ali Şurasının qarşısına çıxartdım. **29** Öyrəndim ki, onu özlərinin Qanunu ilə bağlı məsələlərdə ittiham edirlər, amma ona ölüm yaxud həbsə layiq cəza vermək üçün heç bir əsas yoxdur. **30** Mənə çatdırılanda ki bu kişiyə qarşı bir sui-qəsd qurulub, dərhal onu sənin yanına göndərdim. Onu ittiham edənlərin də şikayətlərini sənə bildirmələrini əmr etdim». **31** Əsgərlər onlara verilən əmrə əməl edərək gecə ikən Paulu götürüb Antipatrisə apardılar. **32** Ertəsi gün atlıları Paulla birlikdə yollarına davam etmək üçün ötürəndən sonra qalaya qayıtdılar. **33** Atlılar Qeysəriyyəyə çatan kimi məktubu valiyə verəndə Paulu da ona təslim etdilər. **34** Vali məktubu oxuyandan sonra Paulun hansı vilayətdən olduğunu soruşdu. Öyrənəndə ki Kilikiyadandır, **35** belə dedi: «Səni ittiham edənlər gələndə sənin işinə baxacağam». Bundan sonra əmr verdi ki, Paulu Hirod sarayında nəzarət altında saxlasınlar.

24 Bundan beş gün sonra baş kahin Xananya, bəzi ağsaqqallar və Tertul adlı bir vəkil Qeysəriyyəyə gəlib Pauldan edilən şikayətləri valiyə çatdırdı. **2** Paul çağırılanda Tertul onu ittiham etməyə başladı: «Möhtərəm Feliks, sənin sayəndə uzun müddətdir ki, əmin-amanlıq içində yaşamaqdayıq. Sənin uzaqgörənliyinlə bu millət üçün keçirdiyin islahatları **3** hər yerdə, hər zaman dərin minnətdarlıqla qəbul edirik. **4** Vaxtınızı çox almaq istəmirəm. Rica edirəm, lütfkarlığınla bizi bir qədər dinlə. **5** Bizim gəldiyimiz nəticəyə görə bu kişi dünyanın hər yerində olan Yəhudilər arasında iğtişaşlar salan bir araqarışdırandır. O, Nəsrani təriqətinin başçılarındandır. **6** Bu insan hətta məbədi murdarlamağa çalışdı, amma biz onu yaxaladıq. **7** Onu istintaq etsən, bütün bu ittihamlarımızın doğru olduğunu özündən öyrənə bilərsən». **9** Oradakı Yəhudilər də deyilənlərin doğru olduğunu təsdiqləyərək bu işə qoşuldu. **10** Vali Paula işarə verəndə o cavab verdi: «Bilirəm ki, sən neçə illərdir bu millətin hakimisən. Buna görə sənin qarşında özümü müdafiə etməyimə sevinirəm. **11** Sən özün də öyrənə bilərsən ki, ibadət etmək məqsədi ilə Yerusəlimə gedişimdən bu yana sadəcə on iki gün keçib. **12** Bu adamlardan heç biri görməyib ki, mən məbəddə, sinaqoqlarda yaxud şəhərin hansısa bir yerində kiminləsə mübahisə edim və yaxud camaatı təşvişə salım. **13** Bu anda mənə qarşı etdikləri ittihamları sənin hüzurunda sübut edə bilmirlər. **14** Lakin ata-babalarımızın Allahına onların təriqət adlandırdığı İsa yolunun ardıcılı olaraq ibadət etdiyimi sənin qarşında iqrar edirəm. Qanunda olan və Peyğəmbərlərin kitablarında yazılan hər şeyə inanıram. **15** Eyni ilə bu adamların

qəbul etdikləri kimi həm saleh, həm də saleh olmayan insanların diriləcəyinə dair Allaha ümid bəsləyirəm. **16** Bu məqsədlə mən istər Allah, istərsə də insanların qarşısında hər zaman vicdanımın təmiz olması üçün çalışıram. **17** Uzun illərdən sonra millətimə yardım və hədiyyələr vermək üçün Yerusəlimə gəldim. **18** Bununla məşğul olarkən məni məbəddə paklanmış olaraq tapdılar. Ətrafımda nə izdiham, nə də hay-küy var idi. **19** Lakin Asiya vilayətindən bəzi Yəhudilər orada idi. Onlar buraya – sənin hüzuruna gəlməli və məndən şikayətləri varsa, ittihamlarını göstərməlidirlər. **20** Yaxud özləri desinlər ki, Ali Şuranın qarşısında dayandığım vaxt hansı haqsızlığı üzə çıxartdılar. **21** Onların qarşısında dayananda nida edərək belə demişdim və yalnız bunda mənim haqsız olduğumu hesab edə bilərlər: "Bu gün mən ölülərin dirilməsi məsələsinə görə önünüzdə mühakimə olunuram"». **22** İsa yolu barədə dəqiq məlumatı olan Feliks bu işi təxirə salıb dedi: «İşiniz barədə minbaşı Lisiya gələndən sonra qərarımı verəcəyəm». **23** Oradakı yüzbaşıya əmr verdi ki, Paulu nəzarət altında saxlasın, lakin sərbəstlik versin və ona xidmət edən dostlarına maneçilik yaratmasın. **24** Bir neçə gün keçəndən sonra vali Feliks Yəhudi arvadı Drusilla ilə birlikdə gəlib Paulu çağırtdırdı və onun Məsih İsaya olan imanından danışdıqlarına qulaq asdı. **25** Paul salehlik, nəfsə hakim olma və gələcək mühakimədən söhbət edəndə Feliks qorxuya düşdü və dedi: «Bəsdir, indi get, imkan olanda yenə səni çağırtdıracağam». **26** Digər tərəfdən də Pauldan rüşvət umurdu. Ona görə tez-tez Paulu yanına çağırtdırır və onunla söhbət edirdi. **27** İki il keçəndən sonra Feliks öz vəzifəsini Porki Festə təhvil verdi. Feliks Yəhudilərin rəğbətini qazanmaq üçün Paulu həbsdə qoyub getdi.

25 Vilayətə çatandan üç gün sonra Fest Qeysəriyyədən Yerusəlimə getdi. **2** Başçı kahinlərlə Yəhudilərin nüfuzlu adamları Paulla bağlı şikayətlərini ona açıqladılar. **3** Onlara bir yaxşılıq etsin deyə Festə yalvararaq Paulun Yerusəlimə gətirilməsini xahiş etdilər, çünki onu öldürmək üçün yolda pusqu qurmuşdular. **4** Fest cavab verdi: «Paul Qeysəriyyədə həbsdədir və tezliklə özüm də oraya gedəcəyəm. **5** Aranızda səlahiyyəti olanlar mənimlə getsin və əgər bu kişi haqsızlıq edibsə, onu ittiham etsin». **6** Fest onların yanında səkkiz ya on gündən artıq qalmadı və Qeysəriyyəyə qayıtdı. Ertəsi gün hökm kürsüsünə çıxıb Paulun gətirilməsini əmr etdi. **7** Paul içəri girəndə Yerusəlimdən gələn Yəhudilər onun ətrafını bürüdü və onun barəsində dəlil-sübutsuz bir çox ağır ittihamlar irəli sürdülər. **8** Paul «nə Yəhudilərin Qanununa, nə məbədə, nə də qeysərə qarşı heç bir günah işlətməmişəm» deyərək özünü müdafiə etdi. **9** Yəhudilərin rəğbətini qazanmaq üçün Fest Paula belə dedi: «Bu iş üzrə mənim qarşımda mühakimənin Yerusəlimdə olmasını istəyirsənmi?» **10** Paul dedi: «Mən qeysərin hökm kürsüsünün qarşısında dayanmışam. Mənim məhkəməm burada olmalıdır. Sən özün də yaxşı bilirsən ki, Yəhudilərə qarşı heç bir haqsızlıq etməmişəm. **11** Əgər haqsızlıq etmişəmsə, ölüm cəzasına layiq bir iş tutmuşamsa, ölümdən qaçmıram. Yox, əgər bunların ittihamları əsassızdırsa, məni onların əlinə təslim etmək üçün heç kimin səlahiyyəti yoxdur. Mən qeysərin məhkəməsinə müraciət etmək istəyirəm». **12** Fest öz məsləhət şurası ilə müşavirə keçirəndən sonra cavab verdi: «Sən qeysərin məhkəməsinə müraciət etmək istədiyin üçün qeysərin yanına gedəcəksən». **13** Bir neçə gündən sonra padşah Aqrippa ilə Berniki Festi təbrik etmək üçün Qeysəriyyəyə gəldi. **14** Bir müddət orada qaldılar. Fest bu ərəfədə Paulun işini padşaha danışdı. O dedi: «Bir kişi var, Feliks onu məhbus saxlayaraq gedib. **15** Yerusəlimdə olduğum ərəfədə Yəhudilərin başçı kahinləri ilə ağsaqqalları onunla bağlı şikayətlərini açıqladı və onu cəzalandırmağımı istədi. **16** Mən dedim ki, ittiham edilən şəxsi ittihamçılarla üzləşdirmədən, ona edilən ittihamlara müdafiə imkanı vermədən, onlara təslim etmək Romalıların adətinə xas deyil. **17** Onlar mənimlə buraya toplananda heç bir vaxt itirmədən ertəsi gün hökm kürsüsünə çıxıb bu kişinin gətirilməsini əmr etdim. **18** Amma ittihamçılar qalxıb danışanda mənim gözlədiyim cinayətlərin heç biri ilə onu təqsirləndirmədilər. **19** Lakin onunla öz dinləri barədə bir neçə məsələ qaldırdılar. Bunlar ölmüş və Paulun iddiasına görə sağ olan İsa adlı bir şəxslə bağlı məsələlərdir. **20** Bunları necə tədqiq edəcəyimdən şübhələndiyim üçün ondan soruşdum ki, Yerusəlimə gedib bu iş üçün orada mühakimə olmağa razıdır ya yox. **21** Amma Paul imperatorun məhkəməsinə müraciət etmək və bu olana qədər həbsdə qalmaq istədi. Mən də onu qeysərin yanına göndərəcəyim zamanacan həbsdə qalması barədə əmr verdim». **22** Aqrippa Festə dedi: «Bu adama mən də qulaq asmaq istəyirəm». Fest dedi: «Sabah qulaq asarsan». **23** Ertəsi gün Aqrippa ilə Berniki təntənəli surətdə gəlib minbaşılar və şəhərin nüfuzlu şəxsləri ilə birlikdə iclas otağına daxil oldular. Festin əmrinə əsasən Paulu içəri gətirdilər. **24** Fest dedi: «Ey padşah Aqrippa və burada

bizimlə olan bütün cənablar, istər Yerusəlimdə, istərsə də burada, bütün Yəhudi xalqının şikayət etdiyi bu insanı görürsünüzmü? “Bu adam daha yaşamamalıdır!” deyə Yəhudilər hay-küy salırdı. **25** Amma mən nəticəyə gəldim ki, bu adam ölümə layiq heç bir iş görməyib. Lakin imperatorun məhkəməsinə müraciət etmək istədiyinə görə onu göndərmək qərarına gəldim. **26** Amma onun barəsində qəti bir sözüm yoxdur ki, cənabıma yazam. Ona görə də onu sizin qarşınıza, xüsusən, padşah Aqrippa, sənin qarşına çıxarıram ki, bu işin istintaqından sonra yazmağa sözüm olsun. **27** Çünki bir məhbusu imperatorun qarşısına göndərəndə ona edilən ittihamları göstərməmək mənə məntiqsiz göründü».

26 Aqrippa Paula dedi: «Özünü müdafiə edə bilərsən». Onda Paul əl hərəkəti ilə özünü müdafiəyə başladı: **2** «Padşah Aqrippa, Yəhudilərin məni ittihamlandırdığı hər şeyə görə bu gün sənin hüzurunda özümü müdafiə edəcəyim üçün özümü xoşbəxt sayıram. **3** Çünki bütün Yəhudi adət-ənənələrinə və mübahisələrinə yaxşı bələdsən. Ona görə rica edirəm, mənə səbirlə qulaq as. **4** Bütün Yəhudilər bilir ki, əzəldən, lap cavanlığımdan bəri həm öz elimdə, həm də Yerusəlimdə necə həyat sürmüşəm. **5** Məni əvvəldən tanıyırlar, bilirlər ki, keçmişdə dinimizin ən ciddi təriqəti olan farisey təriqətinə necə bağlı yaşayırdım. İstəsələr, bu barədə şəhadət edə bilərlər. **6** İndi isə Allahın ata-babalarımıza verdiyi vədin həyata keçməsinə ümid bağladığım üçün burada dayanıb mühakimə olunuram. **7** Xalqımızın on iki qəbiləsi də gecə-gündüz Allaha sidq ürəkdən ibadət edə-edə həmin şeyə ümid bəsləyir. Ey padşah, Yəhudilər məni bu ümidə görə ittiham edirlər. **8** Niyə Allahın ölüləri diriltməsi aranızda inanılmaz bir şey sayılır? **9** Doğrusu, mən buna əmin olmuşdum ki, Nazaretli İsanın adı əleyhinə əlimdən gələni etməliyəm. **10** Yerusəlimdə də bunu edirdim. Başçı kahinlərdən aldığım səlahiyyətə əsasən nə qədər müqəddəsi zindanlara saldırdım və edam olunanda onların əleyhinə səs verdim. **11** Bütün sinaqoqları gəzib-dolaşaraq onları tez-tez cəzalandırır və öz etiqadlarına küfr etməyə məcbur edirdim. Mən elə dəli olmuşdum ki, onları ölkə xaricində olan şəhərlərdə belə, təqib edirdim. **12** Bu iş üçün başçı kahinlərdən aldığım səlahiyyət və tapşırıqla Dəməşqə tərəf yola çıxdım. **13** Ey padşah, günorta vaxtı yol gedirdim ki, göydən məni və yoldaşlarımı hər tərəfdən nurlandıran günəşdən daha parlaq bir işıq gördüm. **14** Hamımız yerə yıxıldıq. Bir səsin mənə İbrani dilində dediyini eşitdim: “Şaul, Şaul, niyə Məni təqib edirsən? Bizin ucuna təpik vurmaq sənə zərər verər”. **15** Mən dedim: “Ey Ağam, Sən kimsən?” Rəbb cavab verdi: “Mən sənin təqib etdiyin İsayam. **16** Qalx ayağa və dur. Mən ona görə sənə göründüm ki, səni xidmətçi və haqqımda gördüyün, sənə göstərəcəyim şeylərin şahidi olmağa təyin edim. **17** Səni öz xalqından, həm də başqa millətlərin əlindən qurtaracağam. Səni o millətlərin yanına göndərirəm ki, **18** onların gözlərini açıb qaranlıqdan işığa, Şeytanın hakimiyyətindən Allaha tərəf döndərəsən. Belə ki onlar günahlarının bağışlanmasına və Mənə iman etməklə təqdis olunanlar arasında irsə nail olsunlar”. **19** Buna görə mən, ey padşah Aqrippa, bu səmavi görüntüyə itaətsizlik etmədim. **20** Əvvəlcə Dəməşqin, sonra Yerusəlimin və bütün Yəhudeya bölgəsinin əhalisini, başqa millətləri də tövbə edib Allaha tərəf dönməyə və bu tövbəyə uyğun tərzdə iş görməyə çağırdım. **21** Yəhudilər buna görə məni məbəddə tutub öldürməyə cəhd göstərirdilər. **22** Amma bu günə qədər Allah mənim dayağımda durdu və bunun sayəsində burada durub böyükdən kiçiyə qədər hamıya şəhadət edirəm. Mənim dediklərim peyğəmbərlərin və Musanın əvvəlcədən xəbər verdiyi hadisələrdən başqa bir şey deyil. **23** Onlar bildirib ki, Məsih əzab çəkəcək və ölümdən dirilənlərin birincisi olacaq, həm Öz xalqına, həm də başqa millətlərə nur doğduğunu elan edəcək». **24** Paul özünü bu cür müdafiə edəndə Fest bərkdən dedi: «Paul, dəlilik edirsən, çox oxumaqdan başın xarab olub». **25** Paul dedi: «Hörmətli Fest, mən dəlilik etmirəm, həqiqəti və ağla batan sözləri danışıram. **26** Padşahın bu barədə məlumatı olduğu üçün onunla cəsarətlə danışıram. Əminəm ki, olanların heç biri padşahın nəzərindən qaçmayıb. Çünki bu işlər künc-bucaqda görülən işlər deyil. **27** Padşah Aqrippa, sən peyğəmbərlərə inanırsanmı? Bilirəm ki, inanırsan». **28** Aqrippa Paula dedi: «Bu az müddətdə məni də inandıraraq məsihçi edəcəksən?» **29** Paul dedi: «İstər az, istər çox müddət olsun, Allahdan istəyirəm ki, təkcə sən yox, bu gün mənə qulaq asan hər bir adam bu zəncirlərdən başqa mənim kimi olsun!» **30** Sonra padşah, vali, Berniki və onlarla birlikdə oturanlar qalxdılar. **31** Bayıra çıxanda aralarında belə danışdılar: «Bu adam ölümə yaxud həbsə layiq bir şey etmir». **32** Aqrippa da Festə dedi: «Bu adam qeysərin məhkəməsinə müraciət etmək istəməsəydi, azad edilə bilərdi».

27 İtaliyaya doğru yelkən açmağa qərar veriləndə Paulu və bəzi başqa məhbusları

İmperator alayından Yuli adlı bir yüzbaşıya təhvil verdilər. **2** Asiya vilayətinin sahilindəki limanlara gedən bir Edremit gəmisinə minərək dənizlə getdik. Salonikdən Makedoniyalı Aristarx da yanımızda idi. **3** Ertəsi gün Sidona çatdıq. Paulla dost kimi rəftar edən Yuli ona izin verdi ki, lazımi kömək almaq üçün dostlarının yanına getsin. **4** Oradan yenə dənizlə getdik. Küləklər bizə əks istiqamətdə əsdiyi üçün Kipri külək tutmayan tərəfdən keçdik. **5** Dəniz yolu ilə Kilikiya və Pamfiliyanı keçib Likiyanın Mira şəhərinə gəldik. **6** Yüzbaşı orada İtaliyaya gedən bir İsgəndəriyyə gəmisi tapıb bizi o gəmiyə mindirdi. **7** Xeyli gün aşağı sürətlə, çətinliklə üzərək Knid şəhərinin qarşısına çatdıq. Külək bizə yol vermədiyi üçün Salmoni burnundan dolanaraq Kritin külək tutmayan tərəfi ilə getdik. **8** Sahil boyunca çətinliklə irəliləyərək Laseya şəhəri yaxınlığındakı Gözəl Limanlar adlanan körfəzə gəlib-çatdıq. **9** Xeyli vaxt itirmişdik, hətta oruc günü də keçib-getmişdi. Artıq bu mövsümdə dəniz yolu ilə getmək təhlükəli idi. Odur ki, Paul onlara xəbərdarlıq edərək **10** dedi: «Ağalar, görürəm ki, bu səfər yalnız yük və gəmiyə deyil, canımıza da çox ziyan və bəla gətirəcək». **11** Lakin yüzbaşı Paulun dediklərini dinləməkdənsə gəmi sükançısının və sahibinin sözlərinə uydu. **12** Liman qışlamaq üçün əlverişsiz idi. Buna görə gəmidəkilərin əksəriyyəti oradan dənizə çıxıb imkan olarsa, Finiksə çataraq qışı orada keçirmək qərarına gəldi; Finiks Kritdə olan, cənub-qərbə və şimal-qərbə baxan bir liman idi. **13** Cənubdan zəif bir külək əsməyə başlayanda gözlədikləri anın gəldiyini zənn edərək lövbərləri çıxartdılar. Krit sahili boyu üzərək irəlilədilər. **14** Amma çox keçmədi ki, qurudan Evrakilon fırtınası qopdu. **15** Fırtınaya düşən gəmi küləyə müqavimət göstərə bilmirdi, əlacsız qaldıq və külək bizi aparırdı. **16** Qavda adlı kiçik bir adanın külək zəif tutan tərəfinə düşəndə gəminin qayığını güclə qurtara bildik. **17** Qayığı yuxarı çəkəndən sonra gəminin kəndirlərini onun altından dolayıb bağlayaraq tədbir gördülər. Sirt körfəzində saya oturmaqdan qorxub ləngəri aşağı saldılar və gəmi sürüklənməyə başladı. **18** Fırtına bizi bir xeyli çalxaladı. Ertəsi gün gəminin yükünü atmağa başladılar. **19** Üçüncü gün isə öz əlləri ilə gəminin təchizatını atdılar. **20** Günlərlə nə günəş, nə də ulduzlar göründü. Fırtına da o qədər şiddətlə davam edirdi ki, artıq bundan xilas olmağa ümidimiz qalmamışdı. **21** Adamlar uzun müddət yemək yemədikdə Paul ortada durub dedi: «Ağalar, gərək siz mənə qulaq asıb Kritdən çıxmayaydınız və bu ziyana, bu bəlaya düşməyəydiniz. **22** İndi sizə öyüd verərək deyirəm: ürəkli olun, çünki heç biriniz canını itirməyəcək, yalnız gəmi məhv olacaq. **23** Çünki mənsub olub ibadət etdiyim Allahın bir mələyi bu gecə yanıma gəlib dedi: **24** "Qorxma, Paul, sənin qeysərin qarşısına çıxmağın lazımdır. Sənin birgə gəmidə olanların hamısını da Allah sənə bağışladı". **25** Ay ağalar, buna görə ürəkli olun! Allaha inandığıma görə bilirəm ki, hər şey mənə deyilən kimi olacaq. **26** Amma bizə bir adaya düşmək lazımdır». **27** On dördüncü gecə idi ki, biz İoniya dənizində sürüklənirdik. Gecə yarısına yaxın gəmiçilər hiss etdilər ki, quruya yaxınlaşırlar. **28** Suyun dərinliyini ölçəndə gördülər ki, iyirmi qolacdır. Bir az gedəndən sonra bir daha ölçdülər və gördülər ki, on beş qolacdır. **29** Qayalığa çıxmaqdan qorxaraq gəminin dal tərəfindən dörd lövbər atıb sabahın açılması üçün dua etdilər. **30** Belə olanda gəmiçilər qaçmağa çalışıb gəminin qabaq hissəsindən lövbərlər salmaq bəhanəsi ilə qayığı dənizə endirdilər. **31** Amma Paul yüzbaşıya və əsgərlərə dedi: «Bunlar gəmidə qalmasalar, siz xilas ola bilməzsiniz». **32** Bundan sonra əsgərlər qayığın iplərini kəsib onu dənizə saldılar. **33** Dan yeri söküləndə Paul hamıya yemək yeməyi təkid edərək dedi: «Bu gün on dörd gündür ki, nigarançılıq içindəsiniz və heç nə yemədiyinizə görə acsınız. **34** Bunun üçün sizdən xahiş edirəm ki, yemək yeyəsiniz. Bu, xilasınız üçün lazımdır. Heç birinizin başından bir tük belə, əskik olmayacaq». **35** Paul bunu deyəndən sonra çörək götürdü və hamının qarşısında Allaha şükür edərək çörəyi bölüb yeməyə başladı. **36** Bundan hamı ürəklənib yemək yedi. **37** Gəmidə cəmi iki yüz yetmiş altı nəfər idik. **38** Hamı doyandan sonra buğdanı dənizə boşaldaraq gəmini yüngülləşdirdilər. **39** Hava işıqlananda gördükləri qurunu tanıya bilmədilər. Amma qumsal sahili olan bir körfəz gördülər. Qərara aldılar ki, imkan olsa, gəmini orada oturtsunlar. **40** Lövbərləri kəsib dənizdə qoydular. Eyni zamanda sükanları saxlayan kəndirləri açıb qabaq yelkəni qaldıraraq qumsallığa tərəf yönəldilər. **41** Gəmi isə dayazlıqda qum üstündə oturdu. Gəminin burnu quma batıb tərpənməz oldu. Arxa tərəfi isə dalğaların zərbəsindən sınmağa başladı. **42** Əsgərlər məhbusları öldürmək istəyirdi ki, heç biri üzərək qaçmasın. **43** Amma Paulu xilas etmək istəyən yüzbaşı əsgərləri bu fikirdən daşındırdı. Əmr etdi ki, əvvəlcə üzməyi bacaranlar dənizə tullanıb üzsünlər, **44** sonra dalda qalanlar ya taxtalar ya da gəminin başqa parçaları üzərində sahilə çıxsınlar. Beləliklə, hamısı sağ-salamat quruya çıxdı.

28 Xilas olandan sonra öyrəndik ki, adanın adı Maltadır. **2** Oranın sakinləri bizə gözlənilməz bir mehribanlıq göstərdi. Hava yağışlı və soyuq olduğu üçün ocaq qalayıb hamımızı hərarətlə qarşıladılar. **3** Paul bir dəstə çırpı götürüb ocağa atdı. O zaman istinin təsirindən bir gürzə çıxıb onun əlinə yapışdı. **4** Oranın sakinləri Paulun əlinə ilanın yapışdığını görəndə bir-birlərinə dedilər: «Demək bu adam qatildir. Dənizdən xilas olsa da, ədalət ilahəsi onu yaşamağa qoymur». **5** Amma Paul əlini silkələyib ilanı oda ataraq heç bir xətər görmədi. **6** Camaat gözləyirdi ki, Paulun bədəni şişəcək yaxud birdən-birə yıxılıb öləcək. Amma çox gözlədilər, ona heç nə olmadığını görəndə fikirlərini dəyişib dedilər: «Bu bir allahdır». **7** O yerin yaxınlığında malikanə var idi ki, ora adanın baş məmuru Publi adlı bir şəxsin idi. Bu adam bizi öz evində qəbul etdi və üç gün bizə mehribanlıqla qonaqpərvərlik göstərdi. **8** O ərəfədə Publinin atası qızdırma və qanlı ishal üzündən xəstə yatırdı. Paul xəstənin yanına gəldi və dua edərək əllərini onun üzərinə qoyub sağaltdı. **9** Bu hadisədən sonra adadakı qalan xəstələr də gəlib şəfa tapdılar. **10** Bizə çoxlu bəxşiş verərək şərəfləndirdilər. Biz dənizə çıxanda isə bizə lazım olan şeyləri gəmiyə yüklədilər. **11** Üç aydan sonra qışı adada keçirmiş, başında əkiz Tanrılar heykəlini gəzdirən bir İsgəndəriyyə gəmisi ilə dənizdən yelkən açdıq. **12** Sirakuza şəhərinə çatıb üç gün orada qaldıq. **13** Oradan yolumuza davam edərək Regiuma gəldik. Ertəsi gün əsməyə başlayan cənub küləyinin köməyi ilə iki günə Puteoliyə çatdıq. **14** Orada rastlaşdığımız imanlı bacı-qardaşlar bizdən xahiş etdilər ki, onların yanında bir həftə qalaq. Sonra Romaya çatdıq. **15** Bizdən xəbər tutan Romadakı imanlı bacı-qardaşlar bizi qarşılamaq üçün Appi Bazarına və Üç Mehmanxanaya qədər gəldilər. Paul onları görəndə Allaha şükür edib ürəkləndi. **16** Romaya gələndə Paula izin verildi ki, bir əsgərin nəzarəti altında tək yaşasın. **17** Üç gün sonra Paul Yəhudilərin orada olan başçılarını toplantıya dəvət etdi. Onlar bir yerə yığılandan sonra Paul onlara belə dedi: «Soydaşlar, xalqımıza və ata-babalarımızın adət-ənənəsinə zidd heç nə etmədiyim halda Yerusəlimdə həbs edilib Romalılara təslim edildim. **18** Onlar məni sorğu-suala çəkəndən sonra azad etmək istədilər. Çünki ölüm cəzasına layiq bir təqsirim yox idi. **19** Amma Yəhudilər buna qarşı çıxanda məcbur olub qeysərin məhkəməsinə müraciət etmək istədim, lakin öz millətimi heç nədə ittihamlandırmaq istəmirdim. **20** Bu səbəbdən sizi buraya görüşüb söhbət etmək üçün çağırmışam. Axı mən İsrailin ümidi uğrunda belə zəncirlənmişəm». **21** Onlar Paula dedilər: «Yəhudeyadan sənin barəndə nə məktub almışıq, nə də buraya gələn soydaşlardan kimsə sənin barəndə bizə xəbər gətirərək pis bir söz deyib. **22** Biz sənin fikirlərini sənin özündən eşitmək istəyirik. Çünki hər yerdə bu təriqətə qarşı çıxıldığını bilirik». **23** Bir gün təyin edib, həmin gün daha böyük kütlə ilə Paulun qaldığı yerə gəldilər. Paul səhərdən axşamacan Allahın Padşahlığından şəhadət edərək onlara açıqlama verdi, həm Musanın Qanunundan, həm də Peyğəmbərlərin yazdıqlarından onları İsaya inandırmağa çalışdı. **24** Bəziləri onun sözlərinə inandı, bəziləri isə inanmadı. **25** Bir-birləri ilə razılığa gəlməyəndə Paulun bu son sözlərinə qulaq asıb ayrıldılar: «Müqəddəs Ruh Yeşaya peyğəmbərin vasitəsilə ata-babalarınıza bu gözəl sözü dedi: **26** “Get bu xalqa bunu çatdır: ‹Eşitdikcə eşidəcəksiniz, amma anlamayacaqsınız, Gördükcə görəcəksiniz, amma qanmayacaqsınız. **27** Çünki bu xalqın ürəyi kütləşdi, Qulaqları ağır eşitdi, Gözlərini yumdular ki, Gözləri ilə görməsinlər, Qulaqları ilə eşitməsinlər, Ürəkləri ilə anlamasınlar Və Mənə sarı dönməsinlər ki, Mən onlara şəfa verim›”. **28** İndi bilin ki, Allahın verdiyi bu xilas başqa millətlərə göndərilib və onlar buna qulaq asacaqlar». **30** Paul düz iki il kirayə tutduğu evdə qalıb yanına gələnlərin hamısını qəbul edirdi. **31** Heç bir maneə olmadan tam bir cəsarətlə Allahın Padşahlığını vəz edir və Rəbb İsa Məsihlə bağlı həqiqətləri öyrədirdi.

Romalılara

1 İsa Məsihin qulu, həvari olmağa çağırılmış, Allahın Müjdəsini yaymaq üçün seçilmiş mən Pauldan salam! **2** Allahın Öz peyğəmbərləri vasitəsilə Müqəddəs Yazılarda əvvəlcədən vəd etdiyi o Müjdə **3** Oğlu Rəbbimiz İsa Məsih haqqındadır. O, cismən Davud nəslindəndir, **4** müqəddəslik Ruhuna görə isə ölülər arasından dirilərək Allahın Oğlu olduğu qüdrətlə elan olundu. **5** Biz Onun vasitəsilə lütfə və həvariliyə nail olduq ki, Onun adı naminə bütün millətlərdən olan insanları imana itaət etməyə çağıraq. **6** Siz də İsa Məsihə məxsus olmaq üçün çağırılmış o insanların arasındasınız. **7** Romada yaşayan, Allahın sevdiyi və müqəddəs olmağa çağırdığı sizin hamınıza Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən lütf və sülh olsun! **8** Hər şeydən əvvəl, hamınız üçün İsa Məsihin vasitəsilə Allahıma şükür edirəm ki, imanınız bütün dünyada elan olunur. **9** Oğlunun Müjdəsini yaymaqda bütün qəlbimlə ibadət etdiyim Allah şahidimdir ki, mən sizi necə daim yada salıram. **10** Dualarımda həmişə yalvarıram ki, Allahın iradəsi ilə nəhayət yanınıza gəlməyə nail olum. **11** Çünki sizi qüvvətləndirmək üçün sizə ruhani bir ənam çatdırmaq məqsədindəyəm; buna görə də sizi görmək üçün həsrət çəkirəm. **12** Daha doğrusu, mən aranızda olarkən bir-birimizin imanı ilə qarşılıqlı halda ruhlanaq. **13** Ey qardaşlar, bixəbər olmağınızı istəmirəm ki, başqa millətlərdən olan digərləri arasında etdiyim kimi sizin aranızda da əməyimin bəhrəsini götürüm deyə dəfələrlə yanınıza gəlmək niyyətində olmuşam, amma indiyədək maneələrə rast gəldim. **14** Mən həm Yunanlara, həm də barbarlara, həm aqillərə, həm də cahillərə borcluyam. **15** Bu səbəbdən mən Romada yaşayan sizlərə də bacardığım qədər Müjdəni yaymağa həvəsim var. **16** Mən Müjdədən utanmıram, çünki o, iman edən hər kəsin – əvvəlcə Yəhudinin, sonra da Yunanın xilası üçün Allahın qüdrətidir. **17** Müjdədə Allahın salehliyi aşkar olur və bu salehlik tamamilə imanla əldə edilir. Necə ki yazılıb: «Saleh adam imanla yaşayacaq». **18** Həqiqətə haqsızlıqla əngəl törədən adamların hər cür allahsızlığı və haqsızlığı ucbatından Allahın qəzəbi göydən aşkar olur. **19** Çünki Allah haqqında məlum olan şeylər onlara aşkardır, Allah Özü bunu onlara aşkar edib. **20** Dünyanın yaradılışından bəri Allahın gözə görünməyən xüsusiyyətləri, yəni əbədi qüdrəti və ilahiliyi Onun yaratdıqları vasitəsilə üzə çıxır. Buna görə də onlar üzrsüzdür. **(aïdios g126)** **21** Adamlar Allahı tanıdıqları halda Ona nə Allah kimi izzət verdilər, nə də şükür etdilər. Əksinə, boş düşüncələrə uydular və axmaq ürəklərini qaranlıq bürüdü. **22** Müdrik olduqlarını iddia etdikləri halda ağılsız olub, **23** fani olmayan Allahın izzətini fani olan insana, quşlara, dördayaqlılara və sürünənlərə bənzəyən bütlərlə əvəz etdilər. **24** Buna görə də Allah onları ürəklərinin şəhvəti üzündən murdarlığa təslim etdi ki, bir-birlərinin bədənini rüsvay etsinlər. **25** Onlar Allahın həqiqətini yalanla əvəz etdilər, Yaradanın yerinə yaradılışa səcdə və ibadət etdilər; o Yaradana əbədi alqış olsun! Amin. **(aiōn g165)** **26** Bu səbəbdən Allah onları öz rəzil həvəslərinə təslim etdi. Onların qadınları təbii əlaqəni qeyri-təbii əlaqə ilə əvəz etdilər, **27** eyni tərzdə kişilər də qadınla olan təbii əlaqədən əl çəkib bir-birlərinə şəhvətlə qızdılar; kişilər kişilərlə rüsvayçılıq edib öz daxillərində rəzilliklərinə layiq cəzanı aldılar. **28** Allahı şüurlarında saxlamağı yanlış saydıqları üçün Allah da onları yanlış düşüncələrə təslim etdi ki, ədəbsiz işlər görsünlər. **29** Onlar hər cür haqsızlıq, pislik, tamahkarlıq və kinlə doldular; paxıllıq, qatillik, münaqişə ruhu, hiylə və pis niyyətlə dolub-daşdılar. Onlar qeybətçi, **30** böhtançı, Allaha nifrət edən, söyüşçü, məğrur, təkəbbürlü, pis işlərdə bacarıqlı, ata-anaya itaətsiz, **31** axmaq, xain, şəfqətsiz və rəhmsizdir. **32** Hərçənd ki belə işlərlə məşğul olanların ölümə layiq olduğu barədə Allahın ədalətli hökmünü bilirlər, amma yenə də bu işləri görürlər, hətta belə işlər görən başqalarını da alqışlayırlar.

2 Beləliklə, sən ey başqasını mühakimə edən adam, kim olursansa-ol, sən də üzrsüzsən. Çünki başqasını mühakimə edərkən özünü də məhkum edirsən. Ona görə ki başqasını mühakimə etdiyin halda özün də həmin işləri görürsən. **2** Bizsə bilirik ki, belə işlərlə məşğul olanlara Allah həqiqətə əsasən hökm çıxarır. **3** Ey belə işlərlə məşğul olanları mühakimə edərək özü də həmin işləri görən insan! Məgər elə güman edirsən ki, Allahın hökmündən qaça biləcəksən? **4** Yaxud sən Allahın zəngin xeyirxahlığına, həlimliyinə və səbirli olmağına xor baxırsan? Bəs anlamırsan ki, Onun xeyirxahlığı səni tövbəyə yönəldir? **5** Amma sən Allahın qəzəbinin və ədalətli hökmünün zahir olacağı gün inadkarlığına və tövbə etməyən ürəyinə görə özün üçün qəzəb toplayırsan; **6** Allah hər kəsə əməlinə görə əvəzini verəcək: **7** dözümlə yaxşı əməl sahibi olaraq izzət, hörmət və ölməzlik axtaranlara əbədi həyat, **(aiōnios g166)** **8** özlərini göstərərək həqiqətə tabe olmayıb haqsızlığa baş əyənlərə isə qəzəb və hiddət göndərəcək. **9** Pislik edən hər kəsə – əvvəlcə Yəhudiyə, sonra

da Yunana əziyyət və sıxıntı, **10** yaxşı əməl sahibi olan hər kəsə isə – əvvəlcə Yəhudiyə, sonra da başqa millətdən olana izzət, hörmət və sülh verəcək. **11** Çünki Allah insanlar arasında tərəfkeşlik etməz. **12** Qanunu bilmədən günah edənlərin hamısı Qanunu bilməsələr də, həlak olacaqlar. Qanunu bilərək günah edənlərin də hamısı Qanunla mühakimə olunacaq. **13** Çünki Allahın nəzərində Qanunu eşidənlər deyil, ona əməl edənlər saleh sayılır. **14** Beləcə Qanuna malik olmayan başqa millətlər təbiətlərinə görə Qanuna əməl edəndə Qanuna malik olmadıqları halda onlar özləri üçün qanun olur. **15** Onlar bununla göstərirlər ki, Qanunun tələbləri ürəklərində yazılıb. Onların vicdanı buna şahiddir, düşüncələri də onları gah ittiham, gah da müdafiə edir. **16** Mənim elan etdiyim Müjdəyə görə, Allahın Məsih İsa vasitəsilə insanların gizli işlərini mühakimə edəcəyi gün belə olacaq. **17** Ey özünü Yəhudi adlandıran! Qanuna güvənərək Allahla öyünürsən; **18** Onun iradəsini bilirsən, Qanundan təlim aldığın üçün ən üstün dəyərləri ayırd edirsən; **19** əminsən ki, Qanunda bilik və həqiqətin əsasını tapdığın üçün korlara bələdçi, zülmətdə olanlara işıq, ağılsızlara tərbiyəçi, uşaqlara müəllimsən. **21** Bəs nə üçün başqalarını öyrətdiyin halda özün öyrənmirsən? Oğurlamamağı bəyan edərkən özün oğurlayırsan? **22** «Zina etmə» dediyin halda özün zina edirsən? Bütlərdən iyrənərkən məbədləri soyursan? **23** Qanunla öyünməyinə baxmayaraq, onu pozub Allahı hörmətdən salırsan. **24** Axı belə yazılıb: «Sizin üzünüzdən millətlər arasında Allahın adına küfr edilir». **25** Sünnətin yalnız o zaman faydası var ki, sən Qanuna əməl edəsən. Əgər sən Qanunu pozursansa, sünnətli olduğun halda sünnətsiz adam kimi olursan. **26** Eləcə də əgər sünnət olunmamış adam Qanunun ədalətli tələblərinə riayət edirsə, sünnət olunmamasına baxmayaraq, sünnətli sayılır. **27** Onda cismən sünnət olunmadığı halda Qanuna əməl edən adam səni mühakimə edəcək; sən ki yazılı Qanuna və sünnətə malik olduğun halda Qanunu pozursan. **28** Çünki zahirən Yəhudi olan Yəhudi deyil, zahirən və cismən sünnət olunan da sünnətli deyil. **29** Yalnız daxilən Yəhudi olan Yəhudidir. Sünnət də ürəyə aid olub, yazılı Qanuna görə deyil, Ruhun işidir. Belə adamın tərifi də insandan yox, Allahdan gələr.

3 Bəs Yəhudi olmağın nə üstünlüyü var? Sünnətin faydası nədir? **2** Hər cəhətdən böyük üstünlüyü var. Hər şeydən əvvəl, Allahın sözləri Yəhudilərə əmanət edilib. **3** Əgər onlardan bəzisi iman etmədisə, onda nə olacaq? Məgər onların imansızlığı Allahın sədaqətini ləğv edə bilər? **4** Əsla! Bütün insanlar yalançı olsa da, Allah haqlıdır. Necə ki yazılıb: «Sən Öz sözlərində haqlı çıxacaqsan, Mühakimə etdiyin zaman qalib gələcəksən». **5** Bəs bizim haqsızlığımız Allahın ədalətli olduğunu üzə çıxarırsa, onda nə deyə bilərik? İnsanların düşündüyü kimi soruşuram: Allah üzərimizə qəzəbini gətirən zaman haqsızdırmı? **6** Əsla, haqlıdır! Bəs Allah dünyanı başqa cür necə mühakimə edə bilər? **7** «Bəs mənim yalanım Allahın həqiqətini ucaldıb Ona izzət gətirirsə, nə üçün mən üstəlik bir günahkar kimi mühakimə olunmalıyam?» deyə soruşa bilərlər. **8** Belə isə, «gəlin pislik edək ki, bundan yaxşılıq əmələ gəlsin» deyə bilərikmi? Bəzi adamlar bizə böhtan atıb söyləyir ki, biz belə öyrədirik. Belə söyləyənlər haqlı olaraq cəza alacaq. **9** Bəs nə deyək? Biz Yəhudilərin üstünlüyü varmı? Əlbəttə, yox! Çünki biz artıq həm Yəhudiləri, həm də Yunanları təqsirləndirdik ki, onların hamısı günahın hökmü altındadır. **10** Necə ki yazılıb: «Saleh olan yoxdur, Bir nəfər belə, yoxdur. **11** Dərk edən bir kəs yoxdur, Allahı axtaran yoxdur. **12** Hamısı yoldan azıb, Onlardan fayda yoxdur. Bir nəfər də olsun Yaxşı iş görən yoxdur». **13** «Boğazları açıq qəbirdir, Dilləri yalan danışır». «Dodaqlarında gürzə zəhəri var». **14** «Ağızları lənət və acı sözlərlə doludur». **15** «Ayaqları qan tökməyə tələsir, **16** Yollarında viranəlik və fəlakət var, **17** Əmin-amanlıq yolu nədir, bilmirlər». **18** «Onların gözündə Allah qorxusu yoxdur». **19** Biz bilirik ki, Qanunda deyilənlərin hamısı Qanunun hökmü altında olanlara aiddir; belə ki bütün dillər sussun və bütün dünya Allahın hökmünə məruz qalsın. **20** Beləliklə, Qanuna əməl etməklə heç bir insan Allahın önündə saleh sayılmayacaq. Çünki Qanun vasitəsilə günah dərk olunur. **21** Amma indi Qanuna bağlı olmayaraq Allahdan gələn salehlik zahir olub. Buna Qanun da, Peyğəmbərlərin yazıları da şəhadət edir. **22** Allahdan gələn bu salehlik İsa Məsihə iman vasitəsilə Ona iman gətirənlərin hamısına verilir. Heç kəsə fərq qoyulmur. **23** Çünki hamı günah edib, Allahın izzətindən məhrum olub **24** və Onun lütfü ilə də Məsih İsada satın alınmağa nail olaraq bir hədiyyə kimi saleh sayılır. **25** Allah İsanı kəffarə qurbanı olaraq təqdim etdi ki, iman edənlərin günahları Onun qanı vasitəsilə bağışlansın. Bunu Öz salehliyini göstərmək üçün etdi. Çünki səbirli olub qabaqca edilən günahları cəzasız qoymuşdu. **26** Bunu etdi ki, indiki zamanda salehliyini zahir etsin; beləcə Özü ədalətli olsun, İsaya olan imana

əsaslananı da saleh saysın. **27** Bəs biz nə ilə öyünə bilərik? Heç bir şeylə. Hansı ehkama əsaslana bilərik? Qanuna əməl etmək ehkamınamı? Xeyr, yalnız iman ehkamına! **28** Çünki bu nəticəyə gəlirik ki, insan Qanuna əməl etməklə deyil, iman vasitəsilə saleh sayılır. **29** Məgər Allah yalnız Yəhudilərin Allahıdır? Başqa millətlərin də Allahı deyilmi? Əlbəttə, başqa millətlərin də Allahıdır. **30** Çünki yalnız bir Allah var və O, sünnətliləri imanla, sünnətsizləri də iman vasitəsilə saleh sayacaq. **31** Onda biz iman vasitəsilə Qanunu ləğv edirikmi? Əsla! Əksinə, onu bir daha təsdiq edirik.

4 Bəs onda cismani əcdadımız İbrahim haqqında nə deyə bilərik? O nə əldə etdi? **2** Əgər İbrahim öz əməlləri ilə saleh sayılsaydı, öyünməyə haqqı olardı, amma Allahın önündə yox. **3** Müqəddəs Yazı nə deyir? «İbrahim Allaha iman etdi və bu ona salehlik sayıldı». **4** Əməl edənin muzdu ona hədiyyə sayılmaz, bu onun haqqıdır. **5** Lakin əməl etməyib allahsız adamları saleh sayan Allaha iman edən şəxsin imanı ona salehlik sayılır. **6** Davud da o adamın bəxtiyarlığından danışır ki, Allah əməlinə baxmayıb onu saleh sayır: **7** «Üsyankarlığı bağışlanan, Günahı əfv olunan insan Nə bəxtiyardır! **8** Rəbb tərəfindən təqsirkar sayılmayan insan Nə bəxtiyardır!» **9** Məgər bu bəxtiyarlıq yalnız sünnətlilərə məxsusdur, yoxsa sünnətsizlərə də aiddir? Bəli, biz deyirik ki, İbrahimin imanı ona salehlik sayıldı. **10** Nə vəziyyətdə sayıldı? Sünnət olunandan sonra, yoxsa sünnət olunandan əvvəl? Sünnət olunandan sonra deyil, sünnət olunandan əvvəl! **11** O, sünnətsiz ikən imanla malik olduğu salehliyi təsdiq edən möhür olaraq sünnət əlamətini aldı. Beləcə İbrahim sünnətsiz olaraq iman edən hamının atası oldu ki, onlara da imanları salehlik sayılsın. **12** Atamız İbrahim həm də o sünnətli olanların atası oldu ki, sadəcə sünnətli olmaqla qalmayıb, onun sünnət edilməmişdən əvvəl malik olduğu iman izi ilə gedirlər. **13** Çünki İbrahimə və onun nəslinə dünyanı irs almaq vədi Qanun vasitəsilə deyil, imanla saleh sayılmaq vasitəsilə verildi. **14** Əgər Qanuna əsaslananlar varis olsaydı, onda iman mənasız, vəd də təsirsiz olardı. **15** Çünki qanun Allahın qəzəbini üzə çıxarır. Amma qanun olmayan yerdə onun pozulması da olmur. **16** Buna görə də vəd imanla həyata keçir ki, Allahın lütfünə bağlı olsun və İbrahimin bütün nəslini – yalnız Qanuna deyil, İbrahimin malik olduğu həmin imana da əsaslananları əhatə etsin. İbrahim iman etdiyi Allahın – ölülərə həyat verən, yoxluqdan varlıq yaradan Allahın önündə hamımızın atasıdır. Necə ki yazılıb: «Səni çoxlu millətin atası etdim». **18** Heç bir ümid olmadığı halda İbrahim çoxlu millətin atası olacağına ümidlə inandı. Çünki ona deyilmişdi ki, «nəslin o qədər olacaq». **19** Hətta təxminən yüz yaşında ikən öz bədəninin artıq ölüyə bənzədiyini, arvadı Saranın da bətninin ölü olduğunu anladı, amma imanı azalmadı. **20** Allahın vədinə imansızlıqla şübhə etmədi, əksinə, imanında möhkəm durub Allahı izzətləndirdi. **21** Tamamilə əmin idi ki, Allah verdiyi vədi yerinə yetirməyə də qadirdir. **22** Buna görə də imanı ona salehlik sayıldı. **23** «Salehlik sayıldı» sözləri yalnız İbrahim üçün yazılmayıb; **24** Rəbbimiz İsanı ölülər arasından Dirildənə iman etməklə saleh sayılacaq bizlər üçün də belə yazılmışdır. **25** İsa bizim təqsirlərimizə görə ölümə təslim edildi və bizim saleh sayılmağımız üçün dirildi.

5 Beləliklə, imanla saleh sayıldığımız üçün Rəbbimiz İsa Məsih vasitəsilə Allahla barışmış oluruq. **2** Elə Məsihin vasitəsilə də daxilində qaldığımız lütfə imanla nail olduq və Allahın izzətinə ümid bağlamağımızla fəxr edirik. **3** Yalnız bununla deyil, çəkdiyimiz əziyyətlərlə də fəxr edirik, çünki bilirik ki, əziyyətdən dözüm, **4** dözümdən Allaha xoş gəlmə, Allaha xoş gəlmədən ümid yaranır. **5** Ümidimiz də boşa çıxmır, çünki Allah məhəbbəti bizə verilən Müqəddəs Ruh vasitəsilə ürəklərimizə tökülüb. **6** Biz hələ gücsüz ikən Məsih müəyyən zamanda allahsız adamların uğrunda öldü. **7** Saleh bir adam uğrunda kiminsə ölməsi çətin işdir; bəlkə də yaxşı bir adam uğrunda kimsə ölməyə cəsarət edər. **8** Lakin Allah bizə olan məhəbbətini bununla sübut edir ki, biz hələ günahkar ola-ola Məsih bizim uğrumuzda öldü. **9** Beləcə Onun qanı ilə indi saleh sayıldığımıza görə Onun vasitəsilə də Allahın qəzəbindən mütləq xilas olacağıq. **10** Əgər biz Allahın düşməni olduğumuz vaxt Onun Oğlunun ölməsi ilə Allahla barışdıqsa, barışdıqdan sonra Onun həyatı vasitəsilə daha qəti olaraq xilas olacağıq. **11** Yalnız bununla deyil, Rəbbimiz İsa Məsih vasitəsilə Allahla da fəxr edirik ki, indi Onun vasitəsilə Allahla barışığa nail olmuşuq. **12** Beləliklə, günah bir insan vasitəsilə, ölüm də günah vasitəsilə bu dünyaya gəldi. Beləcə ölüm bütün insanlara yayıldı, çünki hamı günah etdi. **13** Qanundan əvvəl də dünyada günah var idi. Amma qanun olmayanda günah hesaba alınmır. **14** Lakin Adəmdən Musaya qədər ölüm hamıya, hətta Adəmin əmri pozmasına bənzər bir günah etməyənlərə də hökmranlıq etdi. Adəm o gələcək İnsanın əvvəlcədən göstərilən təsviri idi. **15** Amma Allahın ənamı təqsir kimi deyil. Çünki bir adamın təqsiri üzündən çox adam öldüsə də, Allahın lütfü və bir Adamın, yəni İsa Məsihin lütfü ilə verilən

ənam bir çoxları üçün daha böyük təsir göstərdi. **16** Allahın ənamı həmin bir adamın günahının nəticəsi kimi deyil: bir günahdan sonra gələn hökm məhkumluq gətirdi, amma çoxlu təqsirdən sonra gələn ənam salehlik gətirdi. **17** Əgər bir adamın təqsiri üzündən ölüm həmin adamın vasitəsilə hökmranlıq etdisə, Allahın bol lütfünü və salehlik ənamını qəbul edənlər bir Adam, yəni İsa Məsih vasitəsilə daha qəti olaraq həyatda hökmranlıq edəcək. **18** Deməli, necə ki bir təqsir üzündən bütün adamlar məhkum olundu, eləcə də bir saleh əmələ görə bütün adamlara yaşamaq üçün salehlik verildi. **19** Necə ki bir adamın itaətsizliyi üzündən bir çoxları günahkar sayıldı, eləcə də bir Adamın itaəti sayəsində bir çoxları saleh sayılacaq. **20** Qanunun meydana gəlməsi təqsirin çoxalmasına səbəb oldu. Lakin günah çoxalan yerdə Allahın lütfü daha da çoxaldı. **21** Nəticədə günah ölüm vasitəsilə hökmranlıq etdiyi kimi lütf də salehlik vasitəsilə hökmranlıq edir; belə ki lütf Rəbbimiz İsa Məsihin vasitəsilə əbədi həyat versin. **(aiōnios g166)**

6 Bəs nə deyə bilərik? Günah işlətməyi davam etdirək ki, Allahın lütfü çoxalsın? **2** Əsla! İndi ki biz günaha münasibətdə ölmüşük, artıq günah içində necə yaşaya bilərik? **3** Məgər bilmirsiniz ki, biz hamımız Məsih İsa ilə birləşmək üçün vəftiz olunarkən həmin vəftizlə Onun ölümü ilə birləşdik? **4** Deməli, vəftiz olunub Onun ölümü ilə birləşməklə biz də Onunla birgə dəfn olunduq; belə ki Atanın izzəti ilə Məsih ölülər arasından dirildiyi kimi biz də həmin cür yeni həyat sürək. **5** Əgər Onun ölümünə bənzər ölümdə Onunla bir olmuşuqsa, Onun dirilməsinə bənzər dirilmədə də Onunla bir olacağıq. **6** Bunu bilirik ki, günahlı bədənin aradan qaldırılması üçün, daha günaha qul olmayaq deyə köhnə mənliyimiz Onunla birlikdə çarmıxa çəkildi. **7** Çünki ölmüş adam günahdan azad olub. **8** Əgər Məsihlə ölmüşüksə, Onunla yaşayacağımıza da inanırıq. **9** Çünki bilirik ki, Məsih ölülər arasından dirildiyinə görə bir daha ölməyəcək və ölüm Ona artıq hökmranlıq etməz. **10** Onun ölümü günahın müqabilində ilk və son ölüm oldu, yaşadığı həyatı isə Allah üçün yaşayır. **11** Beləcə siz də özünüzü Məsih İsada olaraq günaha münasibətdə ölü, Allaha münasibətdə isə diri sayın. **12** Ona görə də qoymayın ki, günah sizin fani bədəninizə hökmranlıq etsin və siz də bədəninizin ehtiraslarına itaət edəsiniz. **13** Bədəninizin üzvlərini də haqsızlıq aləti olmaq üçün günaha təslim etməyin; əksinə, özünüzü ölülər arasından dirilənlər kimi Allaha, bədəninizin üzvlərini də salehlik aləti olmaq üçün yenə Allaha təslim edin. **14** Günah sizə hökmranlıq etməyəcək, ona görə ki siz Qanun altında deyil, lütf altındasınız. **15** İndi nə edək? Qanun altında deyil, lütf altında olduğumuz üçün günah edəkmi? Əsla! **16** Məgər bilmirsiniz ki, itaətli qullar kimi özünüzü kimə təslim etsəniz, onun da qullarısınız? Ya ölümə aparan günahın ya da salehliyə aparan itaətin qulları ola bilərsiniz. **17** Amma Allaha şükür olsun ki, əvvəllər günahın qulları olduğunuz halda özünüzü həsr etdiyiniz təlimin nümunəsinə ürəkdən itaət etdiniz. **18** Beləcə günahdan azad olub salehliyin qulu oldunuz. **19** Cismani təbiətinizin zəifliyi üzündən insanların düşündüyü kimi danışıram. Necə əvvəllər üzvlərinizi murdarlığa və Qanunu pozmaq üçün qanunsuzluğa qul kimi təslim etmişdiniz, eləcə də indi üzvlərinizi müqəddəs olmaq üçün salehliyə qul kimi təslim edin. **20** Çünki siz günahın qulları olanda salehliyə əməl etməkdən azad idiniz. **21** Bəs o zaman nə bəhrə götürdünüz? İndi artıq o şeylərdən utanırsınız. Axı onların axırı ölümdür. **22** Amma indi günahdan azad edilib Allaha qul olduğunuz üçün götürdüyünüz bəhrə sizi müqəddəsliyə aparır və bunun axırı da əbədi həyatdır. **(aiōnios g166)** **23** Çünki günahın əvəzi ölümdür, Allahın ənamı isə Rəbbimiz Məsih İsada olan əbədi həyatdır. **(aiōnios g166)**

7 Ey qardaşlar, bunu Qanunu bilənlərə söyləyirəm, məgər bilmirsiniz ki, insan yalnız sağ ikən qanun onun üzərində hökmə malikdir? **2** Məsələn, ərli qadın qanunla ərinə o vaxtacan bağlıdır ki, əri sağdır; amma əri öldükdə qadın nikah qanunundan azad olur. **3** Buna görə də əgər qadın əri sağ ikən başqa bir kişiyə ərə gedirsə, zinakar sayılır. Amma əri ölsə, qadın qanundan azad olur və başqa bir kişiyə ərə getdikdə zinakar olmur. **4** Eləcə də, qardaşlarım, siz də Məsihin bədəni vasitəsilə Qanuna münasibətdə ölmüsünüz ki, başqasına, yəni ölülər arasından dirilmiş Məsihə məxsus olasınız; belə ki Allah üçün bəhrə verək. **5** Çünki biz cismani təbiətə görə yaşayarkən günahın Qanun vasitəsilə gələn həvəsləri üzvlərimizdə fəal idi. Buna görə də biz ölüm üçün bəhrə verirdik. **6** Amma indi əvvəlcə əsiri olduğumuz Qanuna münasibətdə ölüb, ondan azad olduq. Nəticədə yazılı Qanunun köhnə yolunda deyil, Ruhun yeni yolunda qulluq edirik. **7** Bəs nə deyə bilərik? Qanun günahdırmı? Əsla! Qanun olmasaydı, günahın nə olduğunu bilməzdim. Əgər Qanun «tamah salma» deməsəydi, tamahın nə olduğunu anlamazdım. **8** Lakin günah bu əmrin vasitəsilə fürsət tapıb məndə hər növ tamah əmələ

gətirdi; çünki Qanun olmasa, günah ölüdür. **9** Bir vaxt Qanun məndə yox ikən mən sağ idim, amma o əmr mənə gələndə günah dirildi, **10** mənsə öldüm. Beləcə anladım ki, mənə həyat verməli olan bu əmr mənə ölüm gətirdi. **11** Çünki günah o əmrin vasitəsilə fürsət tapıb məni azdırdı və onunla məni öldürdü. **12** Buna görə də Qanun müqəddəsdir, əmr də müqəddəs, ədalətli və yaxşıdır. **13** Belə çıxır ki, yaxşı olan bir şey mənə ölüm gətirdi? Əsla! Məhz günah, günah olduğu aşkar olsun deyə yaxşı olan bir şeyin vasitəsilə mənə ölüm gətirirdi; belə ki günah əmrin vasitəsilə hədsiz günahlı olduğunu göstərsin. **14** Biz bilirik ki, Qanun ruhanidir, mənsə cismani olub qul kimi günaha satılmışam. **15** Çünki nə iş gördüyümü anlamıram; istədiyimi deyil, nifrət etdiyim şeyi edirəm. **16** Əgər istəmədiyimi edirəmsə, onda təsdiq edirəm ki, Qanun yaxşıdır. **17** Elə isə artıq mən deyil, daxilimdə yaşayan günah bu işi görür. **18** Bilirəm ki, daxilimdə, yəni cismani təbiətimdə yaxşı bir şey yaşamır; çünki yaxşı şey etmək istəyi məndə var, amma onu yerinə yetirməyə qadir deyiləm. **19** İstədiyim yaxşı şeyi etmirəm, amma istəmədiyim pis şeyi edirəm. **20** Əgər istəmədiyim şeyi edirəmsə, onda artıq mən deyil, daxilimdə yaşayan günah bu işi görür. **21** Beləcə bu nəticəyə gəlirəm ki, yaxşılıq etmək istərkən məndə pislik üzə çıxır. **22** Bir yandan daxili varlığım Allahın qanunundan zövq alır. **23** Amma üzvlərimdə başqa bir qanun da görürəm ki, ağlımın təsdiq etdiyi Qanunla mübarizə aparır və üzvlərimdə olan günah qanununa məni əsir edir. **24** Necə də yazıq insanam! Ölümə düçar olan bu bədəndən məni kim xilas edə bilər? **25** Rəbbimiz İsa Məsihin vasitəsilə Allaha şükür olsun! Beləcə mən ağlımla Allahın qanununa, cismani təbiətimlə isə günah qanununa qulluq edirəm.

8 Deməli, indi Məsih İsada olanlara heç bir məhkumluq yoxdur. **2** Çünki həyat verən Ruhun qanunu səni günah və ölüm qanunundan Məsih İsa vasitəsilə azad etdi. **3** Beləcə cismani təbiət üzündən gücsüz olan Qanunun edə bilmədiyini Allah etdi: Öz Oğlunu günahlı cismin bənzərində günah qurbanı olaraq göndərib günahı Onun cismi ilə məhkum etdi ki, **4** Qanunun ədalətli tələbləri artıq cismani təbiətə görə yox, Ruha görə həyat sürən bizlərdə yerinə yetsin. **5** Cismani təbiətə görə yaşayanlar cismani şeylər barədə düşünür, Ruha görə yaşayanlar isə Ruhla bağlı şeylər barədə düşünür. **6** Cismani təbiətə uyan fikirlər ölüm, Ruha uyan fikirlərsə həyat və sülh gətirir. **7** Çünki cismani təbiətə uyan fikirlər Allaha qarşı düşmənçilik edir; belə ki bunlar Allahın qanununa tabe deyil və ola da bilməz. **8** Həmçinin cismani təbiətdə olanlar Allahı razı sala bilməz. **9** Lakin Allahın Ruhu sizdə yaşayırsa, siz cismani təbiətdə deyil, Ruhdasınız. Kimdə Məsihin Ruhu yoxdursa, o adam Məsihə məxsus deyil. **10** Əgər Məsih sizdədirsə, bədəniniz günah səbəbindən ölü, ruhunuzsa salehlik səbəbindən diridir. **11** Əgər İsanı ölülər arasından Dirildənin Ruhu sizdə yaşayırsa, Məsihi ölülər arasından Dirildən, sizdə yaşayan Ruhu ilə sizin də fani bədənlərinizə həyat verəcək. **12** Beləliklə, ey qardaşlar, biz cismani təbiətimizə borclu deyilik ki, ona görə yaşayaq. **13** Çünki cismani təbiətə görə yaşayırsınızsa, öləcəksiniz, amma bədənin pis əməllərini Ruhun vasitəsilə öldürürsünüzsə, yaşayacaqsınız. **14** Allahın Ruhu ilə yönəldilənlərin hamısı Allahın oğullarıdır. **15** Axı siz köləlik ruhunu almadınız ki, yenə də qorxu içində yaşayasınız; övladlıq Ruhunu aldınız. Elə o Ruhun vasitəsilə Allaha «Abba, Ata» deyə nida edirik. **16** Elə Ruh Özü bizim ruhumuzla birgə şəhadət edir ki, biz Allahın övladlarıyıq. **17** Əgər Onun övladlarıyıqsa, deməli, həm də varislərik. Əgər Məsihin izzətinə şərik olmaq üçün Onun çəkdiyi əzablara şərik oluruqsa, Allahın varisləri və Məsihin irs şəriki oluruq. **18** Belə düşünürəm ki, çəkdiyimiz indiki əzablar bizə zahir olacaq izzətlə heç müqayisəyə gəlməz. **19** Yaradılış Allahın oğullarının zahir olmasını böyük həsrətlə gözləyir. **20** Çünki yaradılış öz iradəsi ilə deyil, onu Təslim Edənin iradəsi ilə puçluğa təslim edildi. Amma ümidvardır ki, **21** yaradılış özü də çürüməyə əsir olmaqdan xilas olub, Allah övladlarının izzətli azadlığına qovuşacaq. **22** Çünki bilirik ki, bütün yaradılış indiyəcən birlikdə inildəyib doğuş ağrısı çəkir. **23** Ancaq təkcə yaradılış yox, Ruhun nübarını alan biz özümüz də övladlığa qəbul olunmağımızı, yəni bədənimizin satın alınmasını gözləyərək içimizdə inildəyirik. **24** Çünki biz ümidlə xilas olduq. Amma gözə görünən ümid ümid deyil. Axı kim gördüyü şeyə ümid edər? **25** Amma görmədiyimiz şeyə ümid edəndə onu səbirlə gözləyirik. **26** Beləcə Ruh da bizə zəif olarkən kömək edir. Biz nə üçün və necə dua etmək lazım olduğunu bilmirik, lakin Ruh Özü dillə deyilməyən ahlarla vəsatətçilik edir. **27** Ürəkləri sınayan Allah da Ruhun nə düşündüyünü bilir, çünki Ruh Allahın iradəsinə görə müqəddəslər üçün vəsatətçilik edir. **28** Biz bilirik ki, hər şey birlikdə Allahı sevənlərin, Onun məqsədinə görə çağırılanların xeyrinə işləyir. **29** Çünki Allah qabaqcadan tanıdığı adamları Öz Oğlunun surətinə uyğunlaşmaq üçün əvvəlcədən təyin etdi ki, O, çoxlu qardaş arasında ilk doğulan

olsun; **30** əvvəlcədən təyin etdiyi adamları da çağırdı; çağırdığı adamları da saleh saydı; saleh saydığı adamları da izzətləndirdi. **31** Bəs bunlar barədə nə deyə bilərik? Əgər Allah bizimlədirsə, kim bizə qarşı dura bilər? **32** O Öz Oğlunu belə, əsirgəməyib Onu hamımızın uğrunda ölümə təslim etdisə, Onunla birgə bütün şeyləri də bizə lütf etməyəcəkmi? **33** Allahın seçdiyi adamları kim ittiham edə bilər? Onları saleh sayan Allahdır! **34** Məhkum edən kimdir? Ölmüş, üstəlik dirilmiş Məsih İsa həm Allahın sağındadır, həm də bizim üçün vəsatətçilik edir. **35** Məsihin məhəbbətindən bizi kim ayıra bilər? Əziyyətmi, sıxıntımı, təqibmi, aclıqmı, çılpaqlıqmı, təhlükəmi, qılıncmı? **36** Necə ki yazılıb: «Biz gün boyu Sənin uğrunda öldürülürük, Qurbanlıq qoyunlar sayılırıq». **37** Lakin bizi Sevənin vasitəsilə bütün bunlarda tam qələbə qazanırıq. **38** Çünki əminəm ki, nə ölüm, nə həyat, nə mələklər, nə başçılar, nə indiki, nə də gələcək şeylər, nə qüvvələr, **39** nə ucalıq, nə dərinlik, nə də başqa bir məxluq bizi Rəbbimiz Məsih İsada olan Allah məhəbbətindən ayırmağa qadir olmayacaq.

9 Məsihdə həqiqəti söyləyirəm, yalan danışmıram, vicdanım dediklərimi Müqəddəs Ruhda təsdiq edir ki, **2** ürəyimdə böyük bir kədər, daimi bir iztirab var. **3** Çünki qardaşlarımın, yəni cismani soydaşlarımın xatirinə mən özüm Məsihdən uzaqlaşıb lənət qazanmağımı istərdim; **4** bu, İsrailliləridir ki, övladlığa götürülmə, izzət, əhdlər, Qanunun verilməsi, məbəd ibadəti və vədlər onlara məxsusdur. **5** Əcdadlar da onlara məxsusdur, Məsih də cismən onlardandır; O hər şeyin üzərində olan Allahdır ki, Ona əbədi alqış olsun! Amin. **(aiōn g165)** **6** Lakin bu o demək deyil ki, Allahın kəlamı boşa çıxıb. Çünki İsraildən törəyənlərin heç də hamısı İsrailə məxsus deyil. **7** İbrahimin nəslindən olanların heç də hamısı İbrahimin övladları deyil. Amma «İshaqdan törəyənlər sənin nəslin adlanacaq» deyilib. **8** Bu o deməkdir ki, Allahın övladları cismani övladlar deyil, Allahın vədinə görə doğulan övladlardır ki, bunlar İbrahimin nəsli sayılır. **9** Çünki belə vəd verilmişdi: «Gələn il bu vaxt gələcəyəm və Saranın bir oğlu olacaq». **10** Yalnız bu yox, Rivqa da bir kişidən, yəni babamız İshaqdan hamilə oldu. **11** Amma iki oğlu hələ anadan olmamış və yaxşılıq ya pislik etməmiş ikən Allah Rivqaya «böyüyü kiçiyinə qulluq edəcək» dedi; belə ki Allahın seçim məqsədi onların əməllərinə deyil, Öz çağırışına əsaslanaraq bərqərar olsun. **13** Necə ki yazılıb: «Yaqubu sevdim, Esava isə nifrət etdim». **14** Bəs indi nə deyə bilərik? Məgər Allah ədalətsizlik edir? Əsla! **15** Çünki O, Musaya deyir: «Kimə istəsəm, mərhəmət edərəm, kimə istəsəm, rəhm edərəm». **16** Beləliklə, seçim insanın istəyindən yaxud səyindən deyil, yalnız mərhəmət edən Allahdan asılıdır. **17** Ona görə də Müqəddəs Yazıda Allah firona deyir: «Səni buna görə ucaltdım ki, Öz gücümü sənin üzərində göstərim və adım bütün dünyaya elan edilsin». **18** Deməli, Allah kimə istəyirsə, mərhəmət edir, kimi istəyirsə, inadkar edir. **19** İndi sən mənə deyə bilərsən: «Bəs Allah daha nə üçün bizi təqsirkar çıxarır? Məgər kimsə Onun iradəsinin əleyhinə gedə bilər?» **20** Amma, ey insan, sən kimsən ki, Allahla mübahisəyə girişirsən? Məgər düzəldilən bir şey onu düzəldənə «Məni niyə bu cür yaratdın?» deyə bilər? **21** Məgər dulusçunun işlətdiyi gilə ixtiyarı çatmır ki, həmin gildən bir qabı şərəfli iş üçün, o biri qabı isə şərəfsiz iş üçün düzəltsin? **22** Əgər Allah qəzəbini göstərmək və qüdrətini bildirmək istəyərək qəzəbinə gəlib məhv olmağa hazırlanmış qablara böyük səbirlə dözdüsə, biz nə deyə bilərik? **23** Məgər O bunu etdi ki, qabaqcadan izzət üçün hazırladığı mərhəmət tapan qablara izzətinin necə zəngin olduğunu bildirsin? **24** O qablar bizik ki, Allah yalnız Yəhudilər arasından deyil, həm də başqa millətlər arasından çağırdı. **25** Necə ki Huşənin kitabında deyilir: «"Xalqım deyil" dediyimə "Xalqımsan" deyəcəyəm, "Sevdiyim deyil" dediyimə "Sevdiyimsən" deyəcəyəm». **26** «Onlara "siz Mənim xalqım deyilsiniz" deyilən yerdə "siz var olan Allahın övladlarısınız" deyiləcək». **27** Yeşaya da İsrail barədə belə nida edir: «İsrail övladlarının sayı dəniz qumu qədər çox olsa belə, Ancaq sağ qalanları xilas olacaq. **28** Çünki Rəbb yer üzündə hökmünü Tam və tez yerinə yetirəcək». **29** Yeşayanın qabaqcadan söylədiyi kimi: «Əgər Ordular Rəbbi Bizim xalqdan bir neçə Sağ qalan adam qoymasaydı, Biz Sodom kimi olardıq, Homorraya bənzəyərdik». **30** Bəs nə deyə bilərik? Salehliyin ardınca getməyən başqa millətlər salehliyi, yəni imanla gələn salehliyi əldə etdilər. **31** Amma salehlik göstərən Qanunun ardınca gedən İsrail xalqı bu Qanuna çata bilmədi. **32** Nə üçün? Çünki imanla yox, əməllərlə gedirdilər. Beləcə büdrəmə daşına ilişdilər. **33** Necə ki yazılıb: «Budur, Sionda bir büdrəmə daşı və yıxma qayası qoyuram. Ona iman edən kəs utandırılmaz».

10 Ey qardaşlar, İsraillilərin xilasını ürəkdən arzulayıram və bunun üçün Allaha dua edirəm. **2** Onların barəsində şəhadət edirəm ki, Allah naminə qeyrət çəkirlər, amma bu qeyrət

biliyə əsaslanmır. 3 Çünki onlar Allahdan gələn salehliyi anlamayıb öz salehliklərini bərqərar etməyə çalışmaqla Allahın salehliyinə tabe olmadılar. 4 Məsih Qanunun sonu olub ki, iman gətirən hər kəs saleh sayılsın. 5 Musa Qanunla gələn salehlik haqqında belə yazır: «Bu şeyləri yerinə yetirən adam bunların sayəsində yaşayacaq». 6 Amma imanla gələn salehlik barədə belə deyilir: «Ürəyində demə ki, "Kim göylərə, yəni Məsihi endirməyə çıxacaq?" 7 ya da "Kim dibsiz dərinliyə, yəni Məsihi ölülər arasından qaldırmağa enəcək?"» (Abyssos g12) 8 Bəs onda nə deyilir? «Kəlam sənə çox yaxındır, o sənin dilində və ürəyindədir». Biz elə həmin iman kəlamını vəz edirik: 9 əgər sən İsanın Rəbb olduğunu dilinlə iqrar edib Allahın Onu ölülər arasından diriltdiyinə ürəkdən inansan, xilas olacaqsan. 10 Çünki insan ürəkdən iman etməklə saleh sayılır və dili ilə iqrar etməklə xilas olur. 11 Belə ki Müqəddəs Yazıda deyilir: «Ona iman edən hər kəs utandırılmayacaq». 12 Burada Yəhudi ilə Yunan arasında fərq yoxdur, hamısının Rəbbi birdir və Onu çağıranların hamısına bol bərəkət verir. 13 Çünki «Rəbbin adını çağıran hər kəs xilas olacaq». 14 Bəs onlar iman etmədikləri Şəxsi necə çağıracaqlar? Barəsində eşitmədikləri Şəxsə necə iman edəcəklər? Vəz edən olmasa, necə eşidəcəklər? 15 Göndərilməsələr, necə vəz edəcəklər? Necə ki yazılıb: «Xoş xəbəri müjdələyənin qədəmləri necə də gözəldir!» 16 Amma Müjdəyə hamı qulaq asmadı. Çünki Yeşaya deyir: «Ya Rəbb, xəbərimizə kim inandı?» 17 Beləliklə, iman eşitməkdən, eşitmək də Məsihin kəlamı vasitəsilə yaranır. 18 Lakin soruşuram: məgər onlar eşitmədilər? Əlbəttə ki, eşitdilər: «Avazları bütün dünyaya yayıldı, Sözləri yerin ucqarlarına çatdı». 19 Bir də soruşuram: məgər İsrail anlamadı? Musa ilk olaraq deyir: «Mən sizi xalq olmayanlarla qısqandıracağam, Axmaq bir millətlə qəzəbləndirəcəyəm». 20 Yeşaya isə cəsarətlə deyir: «Rəbb deyir: "Məni axtarmayanlar tərəfindən tapıldım, Məni soruşmayanlara Mən zühur etdim"». 21 İsrail barədə isə belə deyir: «Gün boyu itaətsiz, dikbaş xalqa əllərimi uzadıb durdum».

11 Beləliklə, soruşuram: məgər Allah Öz xalqını rədd etdi? Əsla! Çünki mən özüm də İbrahim nəslindən, Binyamin qəbiləsindən olan bir İsrailliyəm. 2 Allah qabaqcadan tanıdığı Öz xalqını rədd etmədi. Məgər siz bilmirsiniz ki, Müqəddəs Yazıda İlyas barədə nə deyilir? İlyas İsraildən Allaha şikayət edib deyir: 3 «Ya Rəbb! Sənin peyğəmbərlərini öldürdülər, qurbangahlarını dağıtdılar. Təkcə mən qaldım, onlar canımı almaq üçün məni də axtarırlar». 4 Bəs Allahdan ona hansı cavab gəldi? «Mən Özüm üçün Baal qarşısında diz çökməmiş yeddi min adamı saxlamışam». 5 Beləcə indi də Allahın lütfü ilə seçilmiş sağ qalanlar var. 6 Əgər bu, lütflə oldusa, daha əməllərlə deyil; yoxsa lütf daha lütf olmaz. 7 Onda nə deyə bilərik? İsrail axtardığını əldə etmədi, seçilmişlər əldə etdilər; digərləri isə inadkar oldu. 8 Necə ki yazılıb: «Allah onları dərin yuxuya saldı, Onlara bu günədək görməyən gözlər, Eşitməyən qulaqlar verdi». 9 Davud da belə deyir: «Süfrələri onlara tələ, tor, Büdrəmə daşı və cəza olsun. 10 Gözlərinə qara gəlsin, görməsinlər, Belləri həmişə bükülü qalsın!» 11 Beləliklə, soruşuram: məgər İsrailliər bir daha ayağa qalxmamaq üçün büdrəyib-yıxıldılar? Əsla! Amma onların təqsiri başqa millətlərin xilasına səbəb oldu ki, İsrailliərdə qibtə hissi oyandırsın. 12 Əgər onların təqsiri dünyaya zənginlik, onların qüsuru da başqa millətlərə zənginlik gətirdisə, gör onların bütövlüyü necə böyük zənginlik gətirəcək. 13 Lakin, ey başqa millətlər, sizə bildirirəm: mən başqa millətlərə göndərilən həvari olduğuma görə öz xidmətimi izzətli sayıram ki, 14 bəlkə soydaşlarımda qibtə hissi oyandırıb bəzilərini xilas edə bilim. 15 Çünki onların rədd edilməsi dünyanın Allahla barışması deməkdirsə, onların qəbul edilməsi ölülər arasından həyata dönmək deyilmi? 16 Əgər xəmirin ilk hissəsi müqəddəsdirsə, demək, xəmirin hamısı müqəddəsdir; əgər kök müqəddəsdirsə, budaqlar da müqəddəsdir. 17 Amma bəzi budaqlar qoparılıbsa və sən, ey yabanı zeytun ağacı, onların arasında peyvənd olunub zeytun ağacının barlı kökünə şərik olmusansa, 18 o budaqların qabağında öyünmə; öyünsən, bil ki, sən kökü deyil, kök səni daşıyır. 19 O zaman deyəcəksən: budaqlar qoparıldı ki, mən onların yerinə peyvənd olunum. 20 Doğrudur; onlar imansızlıqlarına görə qoparıldı, amma sən imanına görə yerində dursan. Buna görə təkəbbürlü olma, əksinə, qorx! 21 Çünki Allah təbii budaqlara rəhm etmədisə, bəlkə sənə də rəhm etməyəcək. 22 Sən gör ki, Allah eyni zamanda həm xeyirxahdır, həm də sərt: yıxılanlara sərtlik, sənə isə, əgər Onun xeyirxahlığına bağlı qalarsansa, xeyirxahlıq göstərər. Əks təqdirdə sən də kəsilib atılacaqsan. 23 Əgər imansızlıqda qalmasalar, onlar da peyvənd olunacaqlar, çünki Allah onları yenə də peyvənd etməyə qadirdir. 24 Əgər sən təbiətən yabanı olan zeytun ağacından kəsilib, təbiətinə uyğun olmadan yetişdirilən zeytun ağacına peyvənd edildinsə, bu

təbii budaqlar öz zeytun ağacına necə də asanlıqla peyvənd olunacaq! 25 Ey qardaşlar, özünüzü ağıllı saymayasınız deyə bu sirdən bixəbər olmağınızı istəmirəm: İsrailin bəzisi o vaxta qədər inadkar qalacaq ki, başqa millətlərdən xilas olanların sayı tamamlansın. 26 Beləcə bütün İsrail xilas olacaq. Necə ki yazılıb: «Qurtarıcı Siondan gələcək, Yaqub nəslindən allahsızlığı uzaqlaşdıracaq». 27 «Günahlarını aradan qaldırdığım zaman Mənim onlarla bağladığım Əhd budur». 28 Müjdə məsələsində İsraillilər sizin üçün Allaha düşməndir, amma Allah onları seçdiyinə görə əcdadlarının xatirinə Onun üçün sevimlidir. 29 Çünki Allahın ənamları və dəvəti geri alınmaz. 30 Siz bir zamanlar Allaha itaətsiz idiniz və indi onların itaətsizliyi üzündən mərhəmət tapdınız; 31 eləcə də sizin tapdığınız mərhəmətdən ötrü onlar indi itaətsiz oldular ki, özləri də indi mərhəmət tapsınlar. 32 Çünki Allah hamını itaətsizliyə əsir edib ki, hamıya mərhəmət göstərsin. (eleēsē g1653) 33 Allahın zənginliyi nə böyük, Hikməti və biliyi nə dərindir! Onun hökmləri necə də ağlasığmaz, Yolları necə də anlaşılmazdır! 34 «Rəbbin ağlını kim dərk etdi? Ona kim məsləhətçi oldu?» 35 «Kim Ona bir şey verdi ki, Əvəzini Ondan istəyə bilsin?» 36 Çünki hər şeyin mənbəyi Odur, hər şey Onun vasitəsilə və Onun üçün var oldu. Ona əbədi olaraq izzət olsun! Amin. (aiōn g165)

12 Beləliklə, ey qardaşlar, Allahın mərhəməti xatirinə sizə yalvarıram ki, bədənlərinizi diri, müqəddəs və Allahı razı salan bir qurban olaraq Ona təqdim edin; bu sizin ağılla etdiyiniz ibadətdir. 2 Bu dövrə uyğunlaşmayın, əksinə, düşüncənizin təzələnməsi ilə dəyişin ki, Allahın yaxşı, razı salan və kamil iradəsini ayırd edəsiniz. (aiōn g165) 3 Mənə verilən lütflə sizin hər birinizə deyirəm ki, lazım olduğundan artıq özünüz barədə yüksək fikirdə olmayın; lakin hər biriniz Allahın ona verdiyi imanın ölçüsünə görə ağıl-kamalla düşünün. 4 Çünki bizim bir bədənimizdə çoxlu üzvlər olduğu halda onların hər birinin vəzifəsi heç də eyni deyil. 5 Eləcə biz də çox olduğumuz halda Məsihdə bir bədənik və ayrı-ayrılıqda bir-birimizə bağlı üzvlərik. 6 Allahın bizə bağışladığı lütfə görə müxtəlif ruhani ənamlarımız var. Bir kəsin ənamı peyğəmbərlikdirsə, imanının ölçüsünə görə peyğəmbərlik etsin; 7 ənamı xidmətdirsə, xidmət etsin; müəllimlikdirsə, öyrətsin; 8 nəsihət verəndirsə, nəsihət versin; pay verəndirsə, səxavətlə, rəhbərdirsə, səylə, mərhəmət göstərəndirsə, sevinə-sevinə öz işini görsün. 9 Qoy məhəbbətiniz riyasız olsun. Pislikdən ikrah edin, yaxşılığa bağlanın. 10 Qardaşlıq sevgisi ilə bir-birinizi sevin. Hörmət göstərməkdə bir-birinizi qabaqlayın. 11 Səyiniz azalmasın, ruhunuz alovlu olsun. Rəbbə qulluq edin. 12 Ümidinizlə sevinin. Əziyyətdə dözümlü olun. Dayanmadan dua edin. 13 Ehtiyac içində olan müqəddəslərə yardım etməyə şərik olun. Qonaqpərvər olmağa səy göstərin. 14 Sizi təqib edənlərə xeyir-dua verin; lənət yox, xeyir-dua verin. 15 Sevinənlərlə sevinin, ağlayanlarla ağlayın. 16 Bir-birinizlə həmfikir olun; təkəbbürlü olmayın, məzlumlarla dostluq edin. Özünüzü ağıllı saymayın. 17 Heç kimə pislik əvəzinə pislik etməyin. Hamının gözündə yaxşı olan işlər görməyə diqqət yetirin. 18 İmkan daxilində bacardıqca bütün adamlarla sülh içində yaşayın. 19 Ey sevimlilər, heç kəsdən qisas almayın, Allahın qəzəbinə yer verin. Çünki yazılıb ki, Rəbb belə deyir: «Qisas Mənimdir, əvəzini Mən verəcəyəm». 20 Əksinə, «düşmənin acdırsa, onu yedizdir, susuzdursa, ona su ver. Belə etməklə sanki onun başına köz tökərsən». 21 Pislik sənə üstün gəlməsin, pisliyə yaxşılıqla qalib gəl.

13 Hər kəs başçılıq edən hakimiyyətlərə tabe olsun. Çünki Allah tərəfindən təyin olunmayan hakimiyyət yoxdur; mövcud olan hakimiyyətlər Allah tərəfindən təyin olunub. 2 Buna görə də hakimiyyətə qarşı çıxan adam Allahın təyin etdiyinin əleyhinə çıxır və əleyhinə çıxan bələləri özlərini mühakimə düçar edir. 3 Çünki yaxşı iş görənlər deyil, pis iş görənlər hökmdarlardan qorxmalıdır. İstəyirsənmi hakimiyyətdən qorxmayasan? Yaxşı iş gör, onda o səni tərifləyər. 4 Hökmdar sənin xeyrin üçün Allaha xidmət edir. Amma pis iş görürsənsə, qorx! Çünki o, əbəs yerə qılınc daşımır, Allaha xidmət edir ki, pis iş görəndən qisas alsın və Allahın qəzəbini onun başına gətirsin. 5 Bu səbəbdən yalnız qəzəbə görə deyil, vicdanın xatirinə də hakimiyyətə tabe olmaq lazımdır. 6 Vergini də siz buna görə ödəyirsiniz. Çünki hökmdarlar Allahın xidmətçisidir və məhz bu işlə daim məşğuldurlar. 7 Beləliklə, hər kəsə öz haqqını verin: vergi haqqı olana vergi, gömrük haqqı olana gömrük, qorxu haqqı olana qorxu, hörmət haqqı olana hörmət. 8 Bir-birinizi sevməkdən başqa heç nədə heç kimə borclu qalmayın; çünki başqasını sevən Qanunu yerinə yetirmiş olur. 9 Belə ki «zina etmə, qətl etmə, oğurluq etmə, tamah salma» və bunlardan başqa nə əmr varsa, bu kəlamla yekunlaşdırmaq olar: «Qonşunu özün kimi sev». 10 Sevən insan qonşusuna qarşı pis iş görməz, buna görə də məhəbbət Qanunun tamamlanmasıdır. 11

Zəmanəni, yuxudan ayılmaq vaxtınızın gəldiyini anlayaraq belə rəftar edin. Çünki indi xilasımız iman etdiyimiz vaxtda olduğundan daha yaxındır. **12** Gecə keçdi, gündüz isə yaxınlaşdı; buna görə də qaranlığın əməllərini üzərimizdən ataq və nurun silahlarına bürünək. **13** Gün işığında olduğu kimi ləyaqətlə həyat sürək; eyş-işrətə və sərxoşluğa, əxlaqsızlığa və pozğunluğa, münaqişəyə və qısqanclığa qapılmayaq. **14** Əksinə, Rəbb İsa Məsihə bürünün və cismani təbiətinizin ehtiraslarına uymaq fikrində olmayın.

14 İmanı zəif olanı qəbul edin, amma onun fikirləri ilə mübahisəyə girişməyin. **2** Biri inanır ki, hər şeyi yeyə bilər, amma imanı zəif olan yalnız tərəvəz yeyir. **3** Yeyən yeməyənə xor baxmasın, yeməyən də yeyəni mühakimə etməsin. Çünki Allah onu qəbul edib. **4** Sən kimsən ki, başqasının xidmətçisini mühakimə edirsən? O xidmətçini haqlı yaxud haqsız çıxarmaq ixtiyarı ağasına məxsusdur. Xidmətçi haqlı çıxacaq, çünki Rəbb onu haqlı çıxarmağa qadirdir. **5** Kimsə bir günü o biri gündən üstün sayır, başqası isə hər günü eyni sayır. Qoy hər kəs öz fikrinə əmin olsun. **6** Bir günü fərqləndirən adam onu Rəbb üçün fərqləndirir. Yeyən Rəbb üçün yeyir, çünki Allaha şükür edir. Yeməyən də Rəbb üçün yemir və Allaha şükür edir. **7** Çünki bizim heç birimiz özümüz üçün yaşamırıq və özümüz üçün ölmürük. **8** Yaşayırıqsa, Rəbb üçün yaşayırıq, ölürüksə, Rəbb üçün ölürük. Buna görə yaşasaq da, ölsək də Rəbbə məxsusuq. **9** Çünki Məsih ona görə ölüb yenə yaşadı ki, həm ölülərin, həm də yaşayanların Rəbbi olsun. **10** Bəs sən nə üçün qardaşını mühakimə edirsən? Yaxud nə üçün qardaşına xor baxırsan? Axı biz hamımız Allahın hökm kürsüsünün qarşısında dayanacağıq. **11** Çünki yazılıb: «Rəbb deyir: Varlığıma and içdim, Hər diz önümdə çökəcək, Hər dil Allah olduğumu bildirəcək». **12** Beləcə hər birimiz özü üçün Allaha hesabat verəcək. **13** Buna görə də daha bir-birimizi mühakimə etməyək, əksinə, qərara alın ki, heç bir qardaşın önünə onu büdrədən yaxud pis yola çəkən bir şey qoymayasınız. **14** Rəbb İsada olaraq əminəm ki, heç bir şey özlüyündə murdar deyil. Amma nəyisə murdar sayan adam üçün o şey murdardır. **15** Əgər sənin qardaşın yediyin bir şeydən ötrü kədərlənirsə, onda sən məhəbbətə görə həyat sürmürsən. Uğrunda Məsihin öldüyü adamı öz yeməyinə görə həlaka təslim etmə. **16** İmkan verməyin ki, sizin yaxşı hesab etdiyiniz bir şey pislənsin. **17** Çünki Allahın Padşahlığı yemək-içməkdən ibarət deyil, Müqəddəs Ruhda salehlik, sülh və sevincdən ibarətdir. **18** Kim beləcə Məsihə qulluq edirsə, Allahı razı salır və insanların da rəğbətini qazanır. **19** Beləliklə, özümüzü sülh gətirən və bir-birimizi inkişaf etdirən işlərə həsr edək. **20** Qidaya görə Allahın işlərini pozma! Hamısı təmizdir. Amma yeməyi ilə başqasının büdrəməsinə səbəb olan adam pislik edir. **21** Ət yeməyərək, şərab içməyərək qardaşının büdrəməsinə səbəb olmayan isə yaxşılıq edir. **22** Bu məsələlərdə etiqadını Allahın önündə öz ürəyində saxla. Seçdiyi bir işdə özünü mühakimə etməyən adam nə bəxtiyardır! **23** Amma bir yeməyə şübhə edən adam o yeməyi yeyirsə, məhkum olur. Çünki gördüyü iş imana əsaslanmır və imana əsaslanmayan hər şey günahdır.

15 Biz imanı güclü olanlar imanı gücsüz olanların zəifliklərinə dözməliyik və yalnız özümüzü razı salmamalıyıq. **2** Hər birimiz yaxşılıq naminə inkişaf etdirmək məqsədi ilə qonşumuzu razı salaq. **3** Çünki Məsih də Özünü razı salmadı. Necə ki yazılıb: «Səni təhqir edənlərin təhqirləri altında qaldım». **4** Bundan əvvəl yazılanların hamısı bizi öyrətmək üçün yazıldı ki, dözümlə və Müqəddəs Yazıların ürək-dirəyi ilə ümidimiz olsun. **5** Dözüm verən və ürəkləndirən Allah Məsih İsanın istəyinə uyğun olaraq sizə həmfikirlilik bəxş etsin ki, **6** hamınız birlikdə və bir səslə Rəbbimiz İsa Məsihin Atası olan Allahı izzətləndirəsiniz. **7** Buna görə də Məsih sizi qəbul etdiyi kimi siz də Allahın izzəti üçün bir-birinizi qəbul edin. **8** Mən də bunu bildirirəm: Məsih Allahın haqlı olduğunu göstərmək üçün sünnətlilərin xidmətçisi oldu ki, əcdadlara verilən vədləri yerinə yetirsin; **9** beləcə başqa millətlər də Allahın mərhəmətinə görə Onu izzətləndirsinlər. Necə ki yazılıb: «Buna görə millətlər arasında Sənə şükür edəcəyəm, İsminə tərənnüm söyləyəcəyəm». **10** Yenə deyilir ki: «Ey millətlər, Onun xalqı ilə birgə sevinin!» **11** Başqa bir yerdə: «Ey bütün millətlər, Rəbbə həmd edin! Ey bütün ümmətlər, Onu mədh edin!» **12** Yeşaya da belə deyir: «Yesseyin Kökü gələcək, Millətlərə hökmran olmaq üçün ucalacaq, Millətlər Ona ümid bağlayacaq». **13** Qoy ümid mənbəyi olan Allah iman edən sizləri hər cür şadlıq və sülhlə doldursun ki, Müqəddəs Ruhun qüdrəti ilə ümidlə dolub-daşasınız. **14** Ey qardaşlarım, mən sizin barənizdə əminəm ki, siz yaxşılıqla dolu, hər cür biliklə kamilsiniz və bir-birinizə nəsihət verməyə qadirsiniz. **15** Amma Allahın mənə bəxş etdiyi lütflə bəzi məsələləri sizə xatırlatmaq üçün bu sözləri cəsarətlə yazmışam. **16** Həmin lütfə görə mən başqa millətlər üçün Məsih İsanın xidmətçisi oldum ki, bir kahin kimi Allahın Müjdəsini vəz edim və başqa millətlər Müqəddəs Ruhla təqdis edilərək Allaha məqbul olan qurban olsunlar.

17 Beləcə Allaha xidmət etdiyimə görə Məsih İsa ilə fəxr edirəm. **18** Başqa millətləri itaətə gətirmək üçün Məsihin mənim vasitəmlə söz və əməllə, əlamət və xariqələrin qüvvəti ilə, Allahın Ruhunun qüdrəti ilə etdiklərindən başqa bir şey barədə danışmağa cəsarət etmərəm. Belə ki mən Yerusəlimdən başlayıb İllirikum diyarına qədər hər tərəfdə Məsihin Müjdəsini yayıb qurtardım. **20** Bununla birgə, Müjdəni Məsihin adının hələ eşidilmədiyi yerlərdə yaymaq başlıca məqsədim oldu ki, bir başqasının qoyduğu təməl üzərində bina qurmayım. **21** Amma necə ki yazılıb: «Onun haqqında xəbəri olmayanlar görəcək, Eşitməyənlər anlayacaq». **22** Bu səbəbdən sizin yanınıza gəlmək niyyətim bir neçə dəfə əngəlləndi. **23** İndi isə bu diyarlarda işləyəcəyim başqa bir yer qalmır, illərdir ki, yanınıza gəlməyi arzu edirdim. **24** Buna görə İspaniyaya getmək niyyətindəyəm və ümidvaram ki, yolüstü sizi də görüm və əvvəl qısa müddət də olsa, dostluğunuzdan zövq alandan sonra məni oraya yola salasınız. **25** Amma indi mən müqəddəslərə yardım etmək üçün Yerusəlimə gedirəm. **26** Çünki Makedoniya və Axayyada olanlar Yerusəlimdə müqəddəslər arasındakı kasıblar üçün ianə yığmağı məsləhət bildilər. **27** Əlbəttə, özləri məsləhət bildilər, həm də əslində onlara borcludurlar. Çünki başqa millətlər Yerusəlim müqəddəslərinin ruhani nemətlərinə şərik oldularsa, maddi nemətləri ilə onlara xidmət etməyə borcludurlar. **28** Beləcə bu işi başa çatdırıb əldə olunan səmərəni onlara çatdırandan sonra sizin yerlərdən keçib İspaniyaya gedəcəyəm. **29** Bilirəm ki, yanınıza gələndə Məsihin tam xeyir-duası ilə gələcəyəm. **30** Ey qardaşlar, Rəbbimiz İsa Məsihin xatirinə, Ruhun məhəbbəti naminə sizə yalvarıram, Allaha mənim üçün etdiyiniz dualarda mənimlə birlikdə mübarizə aparın ki, **31** Yəhudeyada olan imansızlardan xilas olum və Yerusəlimə olan yardımımı müqəddəslər qəbul etsin. **32** Beləliklə, istəyirəm ki, Allahın iradəsi ilə sevinclə yanınıza gəlib sizinlə könlümü fərəhləndirim. **33** Qoy sülh qaynağı olan Allah sizin hamınızla olsun. Amin.

16 Kenxreyadakı cəmiyyətin xidmətçisi olan bacımız Fibi barədə sizə zəmanət verirəm. **2** Onu Rəbdə olduğu üçün müqəddəslərə layiq tərzdə qəbul edin, nə ehtiyacı varsa, siz ona kömək edin. Çünki o, çoxlarına və şəxsən mənə də hamilik edib. **3** Məsih İsada həmkarlarım olan Priskila və Akilaya salam söyləyin. **4** Onlar mənim həyatım üçün öz canlarını təhlükəyə saldılar. Onlara yalnız mən yox, başqa millətlərin bütün cəmiyyətləri də təşəkkür edir. **5** Onların evində toplanan cəmiyyətə də salam söyləyin. Asiya vilayətindən Məsih üçün ilk məhsul olan sevimli qardaşım Epenetə salam çatdırın. **6** Sizin üçün xeyli zəhmət çəkmiş Məryəmə salam söyləyin. **7** Həvarilər arasında şöhrət qazanmış, məndən əvvəl Məsihdə olmuş soydaşlarım və zindan yoldaşlarım Andronikosa və Yuniyaya salam çatdırın. **8** Rəbdə mənə sevimli olan Ampliyata salam söyləyin. **9** Məsihdə həmkarımız olan Urbana və mənə sevimli olan Staxisə salam çatdırın. **10** Məsihdə sədaqəti sübut edilmiş Apellisə salam söyləyin. Aristobulun ailəsindən olanlara salam çatdırın. **11** Soydaşım Hirodiona salam söyləyin. Narkisin ailəsindən Rəbdə olanlara salam çatdırın. **12** Rəbbin xidmətində zəhmət çəkmiş Trifena ilə Trifosaya salam söyləyin. Rəbbin xidmətində xeyli zəhmət çəkmiş sevimli Persisə salam çatdırın. **13** Rəbdə seçmə insan olan Rufusa və mənə də analıq edən anasına salam söyləyin. **14** Asinkritə, Fleqona, Hermesə, Patrobaya, Hermaya və onlarla birlikdə olan bacı-qardaşlara salam çatdırın. **15** Filoloqa, Yuliyaya, Nereyə və onun bacısına, Olimpaya və onlarla birlikdə olan bütün müqəddəslərə salam söyləyin. **16** Bir-birinizi müqəddəs öpüşlə salamlayın. Məsihin bütün cəmiyyətləri sizə salam göndərir. **17** Qardaşlar, sizə yalvarıram ki, öyrəndiyiniz təlimin əleyhinə çıxaraq ayrılıq salan və büdrəməyə səbəb olan adamlara nəzarət edin və onlardan uzaq durun. **18** Çünki belə adamlar Rəbbimiz Məsihə deyil, öz qarınlarına qulluq edirlər; onlar yağlı və yaltaq nitqləri ilə sadəlövh adamların ürəklərini tovlayırlar. **19** Sizin itaətiniz hamıya bəllidir. Buna görə də sizin üçün sevinirəm. Amma istəyirəm ki, yaxşı işlərdə müdrik, pis işlərdə məsum olasınız. **20** Sülh qaynağı olan Allah Şeytanı tezliklə ayaqlarınızın altında əzəcək. Rəbbimiz İsanın lütfü sizə yar olsun! **21** Həmkarım Timotey, soydaşlarım Luki, Yason və Sosipater sizə salam göndərir. **22** Bu məktubu yazıya alan mən Terti də Rəbbin ismi ilə sizə salam söyləyirəm. **23** Məni və bütün cəmiyyəti qonaq saxlayan Qayın sizə salamı var. Şəhərin xəzinədarı olan Erast və Kvart qardaş da sizə salam göndərir. **25** Allah mənim elan etdiyim Müjdəyə və İsa Məsih barədə vəzə görə, əzəldən bəri gizli saxlanmış sirri aydınlaşdıran vəhyə uyğun olaraq, sizi qüvvətləndirməyə qadirdir; **(aiōnios g166)** **26** bu həmin sirdir ki, indi aşkar olmuş və əbədi Allahın əmrinə əsasən peyğəmbərlərin Yazıları vasitəsilə bütün millətlərin iman gətirib itaət etməsi üçün bəyan edilmişdir; **(aiōnios g166)** **27**

o yeganə və müdrik Allaha İsa Məsih vasitəsilə
əbədi izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)**

1 Korinflilərə

1 Allahın iradəsi ilə Məsih İsanın həvarisi olmağa çağırılmış mən Pauldan və qardaşımız Sostendən **2** Allahın Korinfdə olan imanlılar cəmiyyətinə salam! Siz Məsih İsada təqdis olunmusunuz. Rəbbimiz İsa Məsihin adını hər yerdə çağıran hamı ilə birlikdə müqəddəs olmağa çağırılmısınız. O həm onların, həm də bizim Rəbbimizdir. **3** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun! **4** Allahın Məsih İsada sizə bəxş etdiyi lütfə görə sizin üçün həmişə Allahıma şükür edirəm. **5** Çünki siz Məsihdə hər cəhətdən – hər cür sözdə və bilikdə zənginləşmisiniz. **6** Buna görə Məsih haqqındakı şəhadətimiz sizdə təsdiqləndi. **7** Bu səbəbdən siz Rəbbimiz İsa Məsihin zühurunu gözləyərək ruhani ənamdan heç bir korluq çəkmirsiniz. **8** Rəbbimiz İsa Məsih Öz günündə nöqsansız olmanız üçün sizi sonadək qüvvətləndirəcək. **9** Sizi Oğlu Rəbbimiz İsa Məsihlə şərik olmağa çağıran Allah sadiqdir. **10** Ey qardaşlar, Rəbbimiz İsa Məsih naminə sizə yalvarıram: hamınız həmfikir olun. Qoy aranızda dəstəbazlıq olmasın, eyni düşüncədə və eyni ağılda birləşin. **11** Qardaşlarım, Xloinin evindəkilərdən aranızda münaqişələr olduğunu öyrəndim. **12** Demək istədiyim budur ki, hər biriniz «mən Paulun ardıcılıyam», «mən Apollonun ardıcılıyam», «mən Kefanın ardıcılıyam» və yaxud «mən Məsihin ardıcılıyam» deyir. **13** Məgər Məsih bölünmüşdü? Məgər sizə görə çarmıxa çəkilən Paul idi? Məgər siz Paulun adı ilə vəftiz edildiniz? **14** Mən Krisp və Qaydan başqa sizlərdən heç kimi vəftiz etmədiyimə görə Allaha şükür edirəm. **15** Belə etdim ki, heç kim mənim adımla vəftiz edildiyini deməsin. **16** Yeri gəlmişkən, mən bir də Stefananın evindəkiləri vəftiz etdim. Bundan başqa kimisə vəftiz etdiyimi xatırlamıram. **17** Axı Məsih məni vəftiz etməyə deyil, Müjdəni yaymağa göndərdi. Məsihin çarmıxı boşa çıxmasın deyə Müjdəni müdrik sözlərlə yaymıram. **18** Çünki çarmıx barəsindəki kəlam məhv yolunda olanlar üçün ağılsızlıq, xilas yolunda olan bizlər üçünsə Allahın qüdrətidir. **19** Necə ki yazılıb: «Müdriklərin müdrikliyini məhv edəcəyəm, Aqillərin ağlını yox edəcəyəm». **20** Hanı müdrik? Hanı alim? Hanı bu dövrün mahir mübahisəçisi? Məgər Allah dünyanın müdrikliyinin ağılsızlıq olduğunu nümayiş etdirmədi? **(aiōn g165)** **21** Allahın müdrikliyində dünya öz müdrikliyi ilə Allahı tanımadığı üçün Allah iman edənləri ağılsız sayılan vəz vasitəsilə xilas etməyə razı oldu. **22** Çünki Yəhudilər möcüzəli əlamətlər istəyir, Yunanlar müdriklik axtarırlar. **23** Bizsə çarmıxa çəkilmiş Məsihi vəz edirik. Bu, Yəhudilər üçün büdrəmə daşı, başqa millətlər üçün isə ağılsızlıq sayılır. **24** Amma çağırılan həm Yəhudilər, həm də Yunanlar üçün Məsih Allahın qüdrəti və Allahın müdrikliyidir. **25** Çünki Allahın «ağılsızlığı» insan müdrikliyindən daha üstündür, Allahın «zəifliyi» insan gücündən daha güclüdür. **26** Qardaşlar, aldığınız çağırış barəsində düşünün. Bir çoxunuz bəşəri nöqteyi-nəzərdən müdrik, nüfuzlu və yaxud əsilzadə deyildiniz. **27** Allah isə müdrikləri utandırmaq üçün dünyanın ağılsız saydığı, güclüləri utandırmaq üçün dünyanın zəif saydığı, **28** dünyanın dəyərli sayılanlarını heç etmək üçün dünyanın xor baxdığı, əsilsiz və dəyərsiz sayılan kəsləri də seçdi ki, **29** Allahın qarşısında heç bir insan öyünməsin. **30** Amma siz Allahın sayəsində Məsih İsadasınız. O bizim üçün ilahi müdriklik, salehlik, müqəddəslik və satınalınma oldu. **31** Buna görə yazıldığı kimi «öyünən Rəbdə öyünsün».

2 Ey qardaşlar, mən Allah barəsində sirli həqiqəti elan etmək üçün sizə gələndə yüksək natiqlik və müdrikliklə gəlmədim. **2** Çünki mən aranızda olanda İsa Məsihdən, yəni çarmıxa çəkilmiş Şəxsdən başqa heç bir şey bilməməyi qərara aldım. **3** Yanınıza zəiflik, qorxu və böyük lərzə içində gəldim. **4** Mənim sözüm də, vəzim də müdrikliyin inandırıcı sözlərindən deyil, Ruhun qüdrətini göstərməsindən asılı idi. **5** Belə ki imanınız insan müdrikliyinə yox, Allahın qüdrətinə əsaslansın. **6** Yetkin insanlar arasında isə biz müdrikliyi öyrədirik. Amma bu müdriklik nə indiki dövrün, nə də bu dövrün fani hökmdarlarının müdrikliyi deyil. **(aiōn g165)** **7** Biz Allahdan gələn sirli müdrikliyi öyrədirik. Allah bu müdrikliyi bizim izzətimiz üçün zaman başlamazdan əvvəl müəyyən etdi və gizli saxladı. **(aiōn g165)** **8** Bu dövrün hökmdarlarından heç biri onu anlamadı. Çünki anlasaydılar, izzətli Rəbbi çarmıxa çəkməzdilər. **(aiōn g165)** **9** Amma necə ki yazılmışdı: «Allahın Onu sevənlər üçün hazırladıqlarını Nə göz görüb, nə qulaq eşidib, Nə də insan ürəyi dərk edib». **10** Bizə isə Allah bunları Öz Ruhu ilə açdı. Çünki Ruh hər bir şeyi, Allahın dərin düşüncələrini belə, araşdırır. **11** Axı insanın düşüncələrini insanın daxilində olan ruhdan savayı kim bilər? Eləcə də Allahın düşüncələrini Onun Ruhundan savayı heç kim bilməz. **12** Allahın bizə verdiyi ənamları dərk edə bilməyimiz üçün biz bu dünyanın ruhunu yox, Allahdan olan Ruhu qəbul etdik. **13** Bunları insani müdrikliyin öyrətdiyi deyil, Ruhun öyrətdiyi sözlərlə bildiririk. Ruhani anlayışları ruhani sözlərlə ifadə edirik. **14**

Təbiətcə yaşayan adam Allahın Ruhuna aid olan şeyləri qəbul etmir, çünki bunları ağılsızlıq sayır. Bunları başa düşə bilmir, çünki bunlar ruhani nöqteyi-nəzərdən araşdırılır. **15** Ruhani adam isə hər şeyi araşdıra bilər. Fəqət onun daxilini heç kim araşdıra bilməz. **16** Axı «Rəbbin ağlını kim dərk etdi? Ona kim məsləhətçi oldu?» Amma biz Məsihin ağlına malikik.

3 Ey qardaşlar, mən sizinlə ruhani insanlar kimi deyil, cismani təbiətə görə yaşayan, Məsihdə körpə olan insanlar kimi danışa bildim. **2** Mən sizi bərk yeməklərlə deyil, südlə qidalandırdım. Çünki bərk yeməklərə hazır deyildiniz, indi də hazır deyilsiniz. **3** Çünki siz hələ də cismanisiniz. Əgər aranızda qısqanclıq və münaqişə varsa, onda siz cismani deyilsinizmi? Adi insanlar kimi həyat sürmürsünüzmü? **4** Əgər biriniz «mən Paulun ardıcılıyam», başqası isə «mən Apollonun ardıcılıyam» deyirsə, siz adi insanlar deyilsinizmi? **5** Apollo kimdir, Paul kimdir? Rəbb hər birimizə təyin etdiyi kimi yalnız iman etməyinizə vasitəçi olan xidmətçiyik. **6** Mən əkdim, Apollo suladı, amma Allah böyütdü. **7** Buna görə də mühüm olan əkən ya da sulayan deyil, əkiləni böyüdən Allahdır. **8** Əkənlə sulayanın isə dəyəri eynidir. Hər biri öz zəhmətinə görə mükafat alacaq. **9** Çünki biz Allahın əməkdaşlarıyıq. Sizsə Allahın zəmisi, Allahın tikilisisiniz. **10** Allahın mənə verdiyi lütfə görə bir mahir bənna kimi bünövrəni qoydum, başqası isə onun üzərində inşa edir. Amma hər kəs necə inşa etdiyinə diqqət yetirsin. **11** Çünki heç kim qoyulan bünövrədən, yəni İsa Məsihdən başqa bir təməl qoya bilməz. **12** Bu bünövrənin üstündə qızıldan, gümüşdən, qiymətli daşlardan, taxtadan, samandan, küləşdən kim nə isə inşa edərsə, **13** onun əməli bəlli olacaq və qiyamət günü onu ortaya çıxaracaq, çünki odla aşkar olunacaq. Od da hər birinin əməlinin keyfiyyətini sınaqdan keçirəcək. **14** Kimin inşa etdiyi əməl tab gətirsə, mükafat alacaq. **15** Kimin əməli yanıb yox olsa, o zərər çəkəcək. Özü isə xilas olacaq, amma sanki od içindən keçəcək. **16** Məgər bilmirsiniz ki, siz Allahın məbədisiniz və Allahın Ruhu sizdə yaşayır? **17** Kim Allahın məbədinə ziyan vursa, Allah da ona ziyan vuracaq. Çünki Allahın məbədi müqəddəsdir və bu məbəd sizsiniz. **18** Qoy heç kim özünü aldatmasın. Sizlərdən biri bu dövrdə özünü müdrik sayırsa, müdrik olmaq üçün ağılsız olsun. **(aiōn g165)** **19** Çünki bu dünyanın müdrikliyi Allah qarşısında ağılsızlıqdır. Necə ki yazılıb: «O, müdrikləri hiylə qurarkən yaxalayır». **20** Yenə də yazılıb: «Rəbb müdriklərin düşüncələrini, bunların boş olduğunu bilər». **21** Eləcə qoy heç kim insanlarla öyünməsin, çünki hər şey sizindir. **22** İstər Paul, istər Apollo, istər Kefa olsun, dünya, həyat, ölüm, indiki və gələcək zaman – hər şey sizindir. **23** Sizsə Məsihinsiniz, Məsih də Allahındır.

4 Beləcə insanlar bizi Məsihin xidmətçiləri və Allahın sirli niyyətini yerinə yetirən idarəçiləri saysın. **2** İdarəçilərdənsə tələb olunur ki, etibara layiq olsunlar. **3** Siz yaxud insan məhkəməsi mənim işlərimi təhlil edirsə, bu mənim üçün çox az əhəmiyyət kəsb edir; hətta mən öz işlərimi təhlil etmirəm. **4** Heç bir şeyə görə vicdan əzabı çəkməsəm də, beləcə özümə haqq qazandırmıram. Çünki mənim işlərimi təhlil edən Rəbdir. **5** Buna görə də münasib vaxtdan əvvəl, yəni Rəbb gəlməyənədək heç bir işi mühakimə etməyin. O gəlib qaranlıqda gizlənən şeylərə işıq salacaq və insan ürəklərinin niyyətlərini aşkara çıxaracaq. Onda hər kəs Allahdan ona düşən tərifi alacaq. **6** Ey qardaşlar, bizdən nümunə alaraq «yazılanlardan kənara çıxmayın» məsəlinin mənasını öyrənəsiniz deyə bunları özümə və Apolloya tətbiq etdim ki, heç kim başqasının qarşısında lovğalanıb o birisinə xor baxmasın. **7** Axı səni kim başqalarından fərqləndirir? Nəyin var ki onu əldə etməmisən? Əgər əldə etmisənsə, nə üçün əldə etməmiş kimi öyünürsən? **8** Siz daha doymusunuz! Siz artıq varlanmısınız! Siz bizsiz padşah olmusunuz! Kaş ki siz, doğrudan, padşah olaydınız ki, biz də sizinlə bərabər padşahlıq edəydik! **9** Çünki mənə elə gəlir ki, Allah biz həvariləri ölümə məhkum olunanlar kimi ən sonda nümayiş etdirdi. Biz də həm dünya, həm mələklər, həm də insanlar üçün bir tamaşa olduq. **10** Biz Məsih naminə ağılsızıq, sizsə Məsihdə ağıllısınız! Biz zəifik, siz güclüsünüz! Siz şərəfli adamsınız, bizsə hörmətsiz! **11** Bu vaxtadək biz ac-susuz və cındır içindəyik. Biz döyülürük, qalmağa yerimiz də yoxdur. **12** Öz əllərimizlə işləyib zəhmət çəkirik. Bizə böhtan atanda xeyir-dua veririk, təqib olunanda dözürük, **13** təhqir olunanda mülayim cavab veririk. Biz bu anadək dünyanın zibili, hamının tullantısı kimi olmuşuq. **14** Bunları sizi utandırmaq üçün yox, sevimli övladlarım kimi sizə öyüd-nəsihət vermək üçün yazıram. **15** Çünki sizin Məsih yolunda minlərlə mürəbbiniz olsa belə, atalarınız azdır; mən Müjdə vasitəsilə Məsih İsada olan atanız oldum. **16** Buna görə sizə yalvarıram, məndən nümunə götürün. **17** Bu səbəbə görə Rəbdə mənə sadiq və sevimli olan oğlum Timoteyi sizin yanınıza göndərdim. O sizə hər yerdə, hər bir imanlılar cəmiyyətində öyrətdiyim kimi Məsih İsada getdiyim yolları xatırladacaq. **18** Sizdən bəziləri elə bilir ki, mən

yanınıza gəlməyəcəyəm və buna görə də lovğalovğa danışırlar. 19 Amma Rəbb istəsə, mən bu yaxında yanınıza gələcəyəm. O vaxt bu lovğaların sözlərini yox, gücünü yoxlayacağam. 20 Çünki Allahın Padşahlığı sözdən deyil, gücdən ibarətdir. 21 Siz nə istəyirsiniz? Yanınıza dəyənəklə, yoxsa məhəbbət və həlimlik ruhu ilə gəlim?

5 Danışırlar ki, aranızda cinsi əxlaqsızlıq baş verir: sizdən bir nəfər ögey anası ilə yaşayır. Belə cinsi əxlaqsızlığa hətta bütpərəstlər arasında da rast gəlmək mümkün deyil! 2 Siz hələ lovğalovğa danışırsınız! Bunun əvəzinə yas tutmalı idiniz. Belə əməlin sahibi aranızdan qovulmalıdır. 3 Mənsə cismən uzaqda olub ruhən aranızdayam və bu adam barəsində sanki aranızda olduğum üçün artıq hökm çıxarmışam: 4 siz Rəbbimiz İsanın adı ilə toplaşanda, mən də ruhən və Rəbbimiz İsanın qüdrəti ilə aranızda olanda, 5 həmin adamı Şeytana təslim edin ki, cismani təbiəti yox olsun, ruhu isə Rəbbin günündə xilas olsun. 6 Sizin öyünməyiniz yaxşı deyil. Məgər bilmirsiniz ki, azacıq maya bütün xəmiri acıdır? 7 Əslində mayasız olduğunuz kimi köhnə mayadan təmizlənin ki, təzə xəmir olasınız. Çünki bizim Pasxa quzumuz olan Məsih qurban verildi. 8 Buna görə köhnə maya ilə, kin və pislik mayası ilə yox, amma səmimiyyətin və həqiqətin mayasız çörəyi ilə bayram edək. 9 Mən əvvəlki məktubumda sizə əxlaqsızlıq edənlərlə ünsiyyətdə olmamağı yazmışdım. 10 Amma mən demək istəmədim ki, bu dünyanın əxlaqsızları, tamahkarları, soyğunçu və yaxud bütpərəstləri ilə ünsiyyətdə olmayın. Belə olsaydı, siz bu dünyanı tərk etməyə məcbur olardınız! 11 Əslində mən sizə yazmışdım ki, siz özünü bacı-qardaş adlandırıb, lakin əxlaqsızlıq, tamahkarlıq, bütpərəstlik, böhtançılıq, əyyaşlıq və yaxud soyğunçuluq edənlə ünsiyyətdə olmayın. Beləliklə ilə bir yerdə çörək belə, yeməyin. 12 Çünki cəmiyyətdən kənardakıları mühakimə etməyə mənim nə ixtiyarım var? Məgər sizin mühakimə etməli olduqlarınız cəmiyyətdəkilər deyilmi? 13 Cəmiyyətdən kənardakıları Allah mühakimə edəcək. Siz isə öz aranızdan pis adamı atın.

6 Sizlərdən birinin başqası ilə iddiası varsa, müqəddəslərin qarşısında yox, haqsızların qarşısında mühakimə olunmağa cəsarəti çatarmı? 2 Dünyanı müqəddəslərin mühakimə edəcəyini bilmirsinizmi? Madam ki dünyanı mühakimə edəcəksiniz, belə xırda işləri mühakimə etməyə ixtiyarınız çatmırmı? 3 Mələkləri bizim mühakimə edəcəyimizi bilmirsinizmi? Bəs gündəlik həyata aid işlər harada qaldı? 4 Əgər elədirsə, gündəlik həyatda məhkəməyə veriləcək işləriniz varsa, imanlılar cəmiyyətində saymadığınız adamlarımı hakim seçirsiniz? 5 Mən bunu sizi utandırmaq üçün deyirəm. Yəni öz bacı-qardaşlarınız arasında hakim olmaq üçün sizlərdən bir nəfər müdrik adam tapılmadı? 6 Amma qardaş qardaşla məhkəməyə gedir, üstəlik imansızlar qarşısında! 7 Əslində bir-birinizi məhkəməyə çəkməyiniz sizin üçün artıq tam məğlubiyyətdir. Əvəzində haqsızlığa qatlaşmaq daha yaxşı deyilmi? Aldanıb, dözmək daha yaxşı deyilmi? 8 Amma siz özünüz haqsızlıq edib başqalarını aldadırsınız. Üstəlik bunu bacı-qardaşlarınıza edirsiniz. 9 Məgər bilmirsiniz ki, haqsızlıq edənlər Allahın Padşahlığını irs olaraq almayacaq? Aldanmayın, çünki əxlaqsızlar, bütpərəstlər, zinakarlar, fahişə kişilər, kişibaz kişilər, 10 oğrular, tamahkarlar, əyyaşlar, böhtançılar, soyğunçular Allahın Padşahlığını irs olaraq almayacaq. 11 Sizlərdən bəzisi belə idi. Amma Rəbb İsa Məsihin adı ilə və Allahımızın Ruhu ilə yuyulub təmizləndiniz, təqdis olundunuz və saleh sayıldınız. 12 «Mənim üçün hər şeyə icazə var» deyirsiniz, lakin hər şey xeyir vermir. Mən də «hər şeyə icazə var» deyə bilərəm, amma özümü heç bir şeyə tabe etməyəcəyəm. 13 «Yemək qarın üçün, qarın da yemək üçündür» deyirsiniz, amma Allah həm qarını, həm də yeməyi yox edəcək. İnsan bədəni də əxlaqsızlıq üçün deyil, Rəbb üçündür. Rəbb də bədən üçündür. 14 Rəbbi dirildən Allah Öz qüdrəti ilə bizi də dirildəcək. 15 Bilmirsiniz ki, bədənləriniz Məsihin üzvləridir? İndi Məsihin üzvlərini götürüb bir fahişənin üzvləri edimmi? Əsla! 16 Bilmirsiniz ki, fahişə ilə birləşən onunla bir bədən olur? Çünki deyilmişdir: «İkisi bir bədən olacaq». 17 Rəblə birləşənsə Rəblə ruhən bir olur. 18 Cinsi əxlaqsızlıqdan uzaqlaşın. İnsanın etdiyi bütün digər günahlar bədəndən kənardadır, amma əxlaqsızlıq edən öz bədəninə qarşı günah edir. 19 Məgər bilmirsiniz ki, bədəniniz Allahdan aldığınız, sizdə yaşayan Müqəddəs Ruhun məbədidir? Siz özünüzə məxsus deyilsiniz, 20 çox baha qiymətə satın alınmısınız. Beləliklə, bədəninizlə Allaha izzət gətirin.

7 İndi isə «kişi qadına toxunmasa yaxşıdır» yazdığınıza gəlincə, 2 əxlaqsızlığın qabağını almaq üçün hər kişinin öz arvadı, hər qadının da öz əri olsun. 3 Ər arvadına aid, arvad da ərinə aid olan nikah borcunu yerinə yetirsin. 4 Arvadın bədəni özünün yox, ərinin ixtiyarındadır. Eləcə də kişinin bədəni özünün yox, arvadının ixtiyarındadır. 5 Müvəqqəti olaraq razılıqla, dua üçün vaxt ayırmaqdan savayı bir-birinizi ər-

arvadlıq təminatından məhrum etməyin. Bundan sonra yenə də bir yerdə olun ki, nəfsinizə hakim olmadığınıza görə Şeytan sizi sınağa çəkməsin. **6** Bunları əmr kimi yox, güzəşt kimi deyirəm. **7** Çünki bütün insanların mənim kimi olmasını istərdim. Amma hər bir insanın Allahdan aldığı öz əvəzi var – birininki belədir, digərininki başqa cürdür. **8** Evli olmayanlara və dul qadınlara isə bunu deyirəm: mənim kimi qalsalar, onlar üçün yaxşı olar. **9** Əgər özlərini saxlaya bilmirlərsə, qoy ailə qursunlar. Çünki ehtirasdan yanmaqdansa ailə qurmaq daha yaxşıdır. **10** Evli olanlara isə mən əmr edirəm, daha düzgün desəm, Rəbb əmr edir: qadın ərindən ayrılmasın. **11** Ayrılırsa, ərsiz qalmalıdır yaxud əri ilə barışmalıdır. Ər də arvadını boşamasın. **12** Başqalarına isə Rəbb yox, mən deyirəm ki, əgər bir qardaşın iman etməyən arvadı var və arvad onunla yaşamağa razıdırsa, əri onu boşamasın. **13** Bir arvadın iman etməyən əri varsa və əri onunla yaşamağa razıdırsa, qoy arvadı ondan boşanmasın. **14** Çünki iman etməmiş ər arvadı vasitəsilə təqdis olunur və iman etməmiş arvad imanlı əri vasitəsilə təqdis olunur. Əks halda uşaqlarınız natəmiz olardı, indi isə onlar müqəddəsdir. **15** İman etməyən ayrılırsa, qoy ayrılsın. Qardaş ya da bacı belə hallarda məcburiyyət qarşısında deyil. Allah sizi sülhdə yaşamağa çağırıb. **16** Ey qadın, ərini xilas edib-etməyəcəyini haradan bilirsən? Yaxud sən, ey ər, arvadını xilas edib-etməyəcəyini haradan bilirsən? **17** Amma hər kəs Allahın ona təyin etdiyi kimi Rəbbin çağırışına uyğun həyat sürsün. Bunu bütün cəmiyyətlərə əmr edirəm. **18** Əgər bir nəfər sünnətli olaraq çağırış aldısa, sünnət olunmanı aradan qaldırmasın. Digəri isə sünnətsiz olaraq çağırış aldısa, qoy sünnət olunmasın. **19** Sünnətlilik də, sünnətsizlik də əhəmiyyət kəsb etmir, əhəmiyyət kəsb edən isə Allahın əmrlərini yerinə yetirməkdir. **20** Qoy hər kəs çağırış aldığı vaxt nə vəziyyətdə idisə, elə də qalsın. **21** Çağırış alanda qul idinsə, fikir eləmə. Amma əgər azad olmağa imkanın varsa, bu fürsəti əldən vermə. **22** Çünki Rəbdə çağırış alan vaxt qul artıq Rəbbin azad insanıdır. Eləcə də çağırış alan vaxt azad insan Məsihin quludur. **23** Siz çox baha qiymətə satın alınmısınız, insanlara qul olmayın! **24** Ey qardaşlar, hər kəs çağırış alanda nə vəziyyətdə idisə, eləcə Allahla birlikdə qalsın. **25** İndi isə qızlara gəlincə, bu barədə Rəbdən əmr almamışam. Amma etibara layiq olmaq üçün Rəbbin mərhəmətinə nail olmuş bir insan kimi öz fikirlərimi deyirəm. **26** Məncə, indi yaranmış çətin vəziyyətə görə insanın olduğu kimi qalması yaxşıdır. **27** Arvadınla nikahla bağlısansa, ondan azad olmağını arzu etmə. Arvadın yoxdursa, özünə arvad axtarma. **28** Amma evlənməyin günah deyil. Qızın da ərə getməsi günah deyil. Amma belə adamlar bu həyatda əziyyət çəkəcəklər. Mən sizi bundan qorumaq istəyirəm. **29** Qardaşlar, bunu demək istəyirəm: vaxta az qalıb. Bundan sonra arvadı olanlar olmayanlar kimi, **30** yas tutanlar tutmayanlar kimi, sevinənlər sevinməyənlər kimi, mal alanlar malı olmayanlar kimi, **31** bu dünyanın işlərindən faydalananlar bu işlərdən uzaq olanlar kimi olsunlar. Çünki bu dünyanın indiki vəziyyəti keçib-gedir. **32** Sizin qayğısız olmanızı istəyirəm. Subay kişi Rəbbi necə razı salmaq barəsində düşünüb Rəbbin işlərinin qayğısına qalır. **33** Evli isə arvadını razı salmaqdan ötrü dünyəvi işlərin qayğısına qalır **34** və diqqəti yayınır. Ərsiz qadın yaxud qız da Rəbbin işlərinin qayğısına qalır ki, həm bədəndə, həm də ruhən müqəddəs olsun. Ərli qadın isə ərini razı salmaqdan ötrü dünyəvi işlərin qayğısına qalır. **35** Bunu azadlığınızı məhdudlaşdırmaq üçün yox, yalnız sizin xeyrinizə deyirəm ki, ədəblə davranıb fikirlərinizi dağıtmadan özünüzü Rəbbə həsr edəsiniz. **36** Əgər bir nəfər nişanlandığı qızla düzgün davranmadığını düşünürsə, yaşı çatıb və evlənmək lazım gəlirsə, qoy o adam istədiyini etsin. O, günah etmir. Qoy onlar evlənsin. **37** Amma kim ürəyində qəti niyyət tutub, könüllü surətdə, öz nəfsinə hakim olaraq nişanlandığı qızla evlənməmək qərarına gəlirsə, o adam da yaxşı edir. **38** Buna görə də nişanlısı ilə evlənən yaxşı edir, evlənməyənsə daha yaxşı edir. **39** Arvad əri sağ ikən ona bağlı qalır. Əgər əri vəfat etsə, arvad azaddır və kimə istəsə, ərə gedə bilər. Lakin o kişi Rəbdə olmalıdır. **40** Amma fikrimcə, dul qadın olduğu kimi qalsa, daha xoşbəxt olar. Zənnimcə, məndə də Allahın Ruhu var.

8 Bütlərə təqdim olunan qurbanlara gəlincə, bizə məlumdur ki, bu barədə «hamımızın biliyi var». Bilik insanın lovğalanmağına səbəb olur, məhəbbət isə onu ruhən inkişaf etdirir. **2** Kim fikirləşir ki, bir şey bilir, o hələ lazım olduğu kimi heç nə bilmir. **3** Amma kim Allahı sevirsə, Allah onun haqqında hər şeyi bilir. **4** Beləliklə, bütlərə təqdim olunan qurban ətinin yeyilməsi barəsində bilirik ki, «büt dünyada heç nədir» və «bir olan Allahdan başqası yoxdur». **5** Yerdə və yaxud göydə «allahlar» adlandırılanlar varsa, hətta çoxlu «allahlar» və «sahiblər» varsa, **6** bizim üçünsə bir Allah – Ata var. Hər şey Ondan gəlir, biz də Onun üçün yaşayırıq. Həmçinin bizim bir Sahibimiz var, O da Rəbb İsa Məsihdir. Hər şey Onun vasitəsilə yaranır, biz də Onun

vasitəsilə yaşayırıq. **7** Amma bunu hamı bilmir. Hələ bütpərəst adətlərinə uymuş bəziləri yedikləri ətin bütlərə təqdim olunan qurban əti olduğunu düşünür və onlar zəif olduqlarından vicdanları ləkələnir. **8** Yemək bizi Allahın hüzuruna gətirmir. Biz yeməyəndə heç nə itirmirik, yeyəndə də heç nə əldə etmirik. **9** Amma diqqətli olun ki, sizin seçim ixtiyarınız zəif olanların büdrəməsinə səbəb olmasın. **10** Əgər vicdan məsuliyyəti zəif olan şəxs görsə ki, bilik sahibi olan sən büt evində süfrəyə oturmusan, bütlərə təqdim olunan qurbanın ətini yeməyə cürət etməzmi? **11** Bunun nəticəsində bu zəif adam – uğrunda Məsihin öldüyü bu bacı ya qardaş sənin biliyinin ucbatından həlak olacaq. **12** Beləliklə, zəif olan bacı-qardaşlarınıza qarşı günah edib vicdanlarını yaralayanda siz Məsihə qarşı günah edirsiniz. **13** Odur ki, əgər yemək qardaşımı büdrədirsə, mən heç vaxt ət yeməyəcəyəm ki, qardaşım büdrəməsin. **(aiōn g165)**

9 Mən azad deyiləmmi? Həvari deyiləmmi? Rəbbimiz İsanı görməmişəmmi? Siz Rəbdə etdiyim əməlin səmərəsi deyilsinizmi? **2** Əgər başqaları üçün həvari deyiləmsə, heç olmasa sizin üçün həvariyəm. Çünki Rəbdə siz mənim həvariliyimin möhürüsünüz. **3** Mən işlərimi təhlil edənlərə qarşı belə müdafiə olunuram: **4** məgər bizim yeyib-içməyə ixtiyarımız yoxdur? **5** Məgər digər həvarilər, Rəbbin qardaşları və Kefa kimi yanımızda imanlı arvadımızı gəzdirməyə ixtiyarımız yoxdur? **6** İşləməyib dolanmaq üçün yalnız mənim və Barnabanın ixtiyarı yoxdur? **7** Kim öz hesabı ilə əsgərlik çəkər? Kim üzüm bağı salıb barından yeməz? Kim sürünü otarıb südündən içməz? **8** Məgər mən ancaq insanların düşündüyü kimi danışıram? Qanun eyni şeylər demirmi? **9** Çünki Musanın Qanununda yazılıb: «Xırman çəkən öküzün ağzını bağlama». Allah öküzlərinmi qayğısına qalır, **10** yoxsa bu sözlər tamamilə bizə aid deyil? Əlbəttə, bu bizim üçün yazılmışdır, çünki cütçü ümidlə şumlamalı, xırmançı da məhsula ortaq olmaq ümidi ilə taxılı döyməlidir. **11** Əgər biz aranızda ruhani toxumlar əkdiksə, sizdən maddi bir məhsul yığsaq, çoxdurmu? **12** Əgər başqalarının sizdən bunu istəməyə ixtiyarı varsa, bizim buna daha çox ixtiyarımız yoxdurmu? Bizsə bu ixtiyardan istifadə etməmişik. Bunun əvəzinə Məsihin Müjdəsinin yayılmasına mane olmamaq üçün hər şeyə dözürük. **13** Məgər bilmirsiniz ki, məbəddə iş görənlər məbədə gətirilən təqdimlərdən qidalanır və qurbangahın xidmətçiləri qurbangahdan öz paylarını götürürlər? **14** Beləcə də Rəbb Müjdəni elan edənlərə Müjdədən dolanmağı əmr etmişdir. **15** Amma mən bu hüquqların heç birindən istifadə etməmişəm. Bunları yazmıram ki, mənə də belə edəsiniz. Fəxr etməyim üçün bu əsası heç kim boşa çıxarmaz! Belə olmaqdansa, ölməyim daha yaxşıdır. **16** Müjdəni yaymaqsa fəxr etməyim üçün əsas deyil. Çünki bu mənim mühüm borcumdur, əgər Müjdəni yaymıramsa, vay halıma! **17** Əgər bunu könüllü olaraq edirəmsə, mükafatım var. Yox, əgər bunu könüllü etmirəmsə, mənə tapşırılan vəzifəmi yerinə yetirirəm. **18** Bəs onda mükafatım nədir? Mükafatım budur ki, Müjdəni yayaraq müftə vəz edirəm və Müjdəni yaymaqdan gələn ixtiyarımdan tam istifadə etmirəm. **19** Mən azadam və heç kəsə məxsus deyiləm, amma mümkün qədər çox insan əldə etmək üçün özümü hamıya qul etdim. **20** Yəhudiləri əldə etmək üçün Yəhudilərlə Yəhudi kimi davrandım. Mən Qanun altında olmasam da, Qanun altında olanları əldə etmək üçün Qanun altında olanlarla Qanun altında olan kimi davrandım. **21** Özüm Allahın qanunundan kənar deyil, Məsihin qanununa tabeyəmsə də, Qanundan kənar olanları əldə etmək üçün onlarla Qanundan kənar olan kimi davrandım. **22** Zəifləri əldə etmək üçün onlarla zəif kimi davrandım. Hər hansı bir yolla bəzilərini xilas etmək naminə hər kəs üçün hər şey oldum. **23** Bunun hamısını Müjdə uğrunda, onun bərəkətinə şərik olum deyə edirəm. **24** Qaçışda yarışanların hamısının qaçdığını, amma təkcə bir nəfərin mükafat aldığını bilmirsinizmi? Elə qaçın ki, mükafatı qazanasınız. **25** Yarışda iştirak edən hər kəs hər cəhətdən öz nəfsinə hakimdir. Onlar bunu solub gedən dəfnə çələngi almaq üçün edər, biz isə solmaz tac almaq üçün çalışırıq. **26** Beləliklə, mən də məqsədsiz qaçmıram. Havanı vuran adam kimi yumruq atmıram. **27** Lakin bədənimi məcburən özümə qul edirəm ki, başqalarına vəz edəndən sonra mükafatımdan məhrum olmayım.

10 Qardaşlar, bixəbər olmağınızı istəmirəm ki, ata-babalarımızın hamısı bulud altında qorundu, hamısı da dənizdən keçdi. **2** Hamısı Musanın ardınca getmək üçün buludda və dənizdə vəftiz edildi. **3** Hamısı eyni ruhani qida yedi **4** və eyni ruhani içki içdi. Çünki onlar ardlarınca gələn ruhani Qayadan içirdi. O Qaya da Məsih idi. **5** Amma Allah onların çoxundan razı qalmadı və cəsədləri çölə sərildi. **6** Bu hadisələr bizim üçün ibrət olsun deyə baş verdi ki, biz onlar kimi pisliyə meyl göstərməyək. **7** Onlardan bəzisi kimi bütpərəst olmayın. Onlar barədə belə yazılıb: «Xalq oturub yeyib-içdi, sonra isə qalxıb oynaşdı». **8** Onlardan bəzisi kimi cinsi əxlaqsızlıq etməyək. Bir gündə onlardan iyirmi üç

min nəfər öldü. 9 Məsihi sınamayaq: onlardan bəziləri belə etdi və ilanlar onları öldürdü. 10 Deyinməyin, çünki onlardan da bəziləri deyindi və məhvedici mələk onları öldürdü. 11 Bu hadisələr ibrət dərsi olub onların başına gəldi və bu dövrün sonuna çatan bizim üçün öyüd-nəsihət kimi yazılıb. (aiōn g165) 12 Buna görə də kim ayaq üstə durduğunu düşünürsə, ehtiyatlı olsun ki, yıxılmasın. 13 Siz insanın qarşılaşdığı sınaqdan başqa bir sınaqla qarşılaşmadınız. Allah sadiqdir və O sizi gücünüzdən artıq sınağa çəkilməyə qoymaz. Sınaqla yanaşı bu vəziyyətdən çıxış yolu ilə də təmin edəcək ki, tab gətirə biləsiniz. 14 Beləliklə, ey sevimlilərim, bütpərəstlikdən uzaqlaşın. 15 Mən ağıllı insanlara xitab edirəm. Dediklərimi siz özünüz araşdırın. 16 Xeyir-dua verdiyimiz xeyir-dua kasası Məsihin qanına şəriklik deyilmi? Böldüyümüz çörək Məsihin bədəninə şəriklik deyilmi? 17 Çörək bir olduğu kimi biz də çox olduğumuz halda bir bədənik. Çünki hamımız bir çörəyi bölüb yeyirik. 18 Soy-kökünə görə İsrail xalqına nəzər salın: qurbanları yeyənlər qurbangaha şərik deyilmi? 19 Belədirsə, mən nə demək istəyirəm? Bütlərə təqdim olunan qurban ətinin bir əhəmiyyəti varmı? Yaxud bütlərin əhəmiyyəti varmı? 20 Xeyr, amma deyirəm ki, bütpərəstlər qurbanlarını Allaha yox, cinlərə gətirirlər. Cinlərlə şərik olmanızı istəmirəm. 21 Siz həm Rəbbin kasasından, həm də cinlərin kasasından içə bilməzsiniz; həm Rəbbin, həm də cinlərin süfrəsindən yeyə bilməzsiniz. 22 Yoxsa Rəbbi qısqanclığa vadar edirik? Məgər biz Ondan güclüyük? 23 «Hər şeyə icazə var» deyirsiniz, amma hər şey xeyir vermir. «Hər şeyə icazə var», lakin hər şey ruhən inkişaf etdirmir. 24 Hər kəs öz xeyrini yox, başqalarının xeyrini güdsün. 25 Ət bazarında nə satılırsa, vicdan məsələsini qaldırmadan yeyin. 26 Çünki «Rəbbindir yer üzü və orada mövcud olanlar». 27 Əgər imanlı olmayanlardan biri sizi yeməyə dəvət edir və siz getmək istəyirsinizsə, qabağınıza nə qoysalar, vicdan məsələsini qaldırmadan yeyin. 28 Amma biri sizə desə ki, «bu, qurban ətidir», onda həm sizə bunu deyənin xatirinə, həm də vicdan xatirinə yeməyin. 29 Mən sizin vicdanınızı yox, başqasının vicdanını nəzərdə tuturam. Axı nə üçün mənim azadlığım başqasının vicdanı ilə müəyyənləşdirilsin? 30 Əgər şükür edərək yeməkdə iştirak edirəmsə, şükür etdiyim yeməyə görə nə üçün mənə şər atırlar? 31 Beləliklə, nə yeyirsinizsə, nə içirsinizsə, nə edirsinizsə, hər şeyi Allahın izzəti üçün edin. 32 Yəhudilərin, Yunanların yaxud Allahın cəmiyyətinin büdrəməsinə səbəb olmayın, 33 necə ki mən də hər şeydə hər kəsi razı salmağa çalışıram. Bunu öz xeyrim üçün yox, çoxlarının xeyri üçün edirəm ki, onlar da xilas olsunlar.

11 Mən Məsihdən nümunə götürdüyüm kimi siz də məndən nümunə götürün. 2 Hər işdə məni xatırladığınız və sizə tapşırdığım təlimlərə sadiq qaldığınız üçün sizi tərifləyirəm. 3 Bunu da bilmənizi istəyirəm ki, hər kişinin başı Məsih, arvadın başı ər, Məsihin başı isə Allahdır. 4 Başına nə isə qoyub dua yaxud peyğəmbərlik edən hər kişi öz başını şərəfsiz edir. 5 Başıaçıq dua yaxud peyğəmbərlik edən hər qadın da öz başını şərəfsiz edir. Belə qadınla saçları qırxılmış qadın arasında fərq yoxdur. 6 Əgər qadın başını örtmürsə, qoy saçlarını qısa kəssin. Amma əgər qadın üçün saçını qısa kəsməsi yaxud qırxması ayıbdırsa, qoy başını örtsün. 7 Beləliklə, kişiyə Allahın surəti və izzəti olduğuna görə başını örtmək olmaz. Qadınsa kişinin izzətidir. 8 Çünki kişi qadından yox, qadın kişidən yarandı. 9 Kişi qadın üçün yox, qadın kişi üçün yaradıldı. 10 Bu səbəbdən mələklərə görə qadının başı üzərində ixtiyarı olmalıdır. 11 Hər halda Rəbdə nə qadın kişidən, nə də kişi qadından müstəqildir. 12 Çünki qadın kişidən yarandığı kimi kişi də qadın vasitəsilə yaranır və hər şey Allahdan yaranır. 13 Özünüz qərara gəlin, Allaha başıaçıq dua etmək qadına yaraşarmı? 14 Məgər təbiətin özü sizə kişinin saçı uzun olmasının özü üçün hörmətsizlik, 15 qadının saçlarının uzun olması isə onun üçün şərəf olduğunu öyrətmir? Çünki qadına saç örtük kimi verilib. 16 Bu barədə kim mübahisə etmək istəyirsə, bilsin ki, bizim də, Allahın cəmiyyətlərinin də belə bir adəti yoxdur. 17 Sizin toplantılarınız xeyirdən çox zərər gətirdiyinə görə aşağıda yazılan əmrlərdən çıxış edərək sizi tərifləmirəm. 18 Çünki əvvəl eşitmişəm ki, cəmiyyətdə yığılanda aranızda dəstəbazlıq olur. Buna mən bir az da olsa, inanıram. 19 Çünki Allahın sınaqdan keçmiş adamları bəlli olsun deyə aranızda firqələrə bölünmə olmalıdır! 20 Xüsusən bir yerə toplaşanda yediyiniz Rəbbin süfrəsi deyil. 21 Çünki biriniz o birisini gözləmədən süfrənizi açırsınız və biri ac qalır, o birisi isə sərxoş olur. 22 Yeyib-içmək üçün evləriniz yoxdurmu? Bəlkə siz Allahın cəmiyyətinə xor baxırsınız və yoxsulları utandırmaq istəyirsiniz? Sizə nə deyim? Sizi tərifləyimmi? Əsla! Bu işdə sizi tərifləməyəcəyəm. 23 Çünki sizə çatdırdığım bu xəbəri Rəbbin Özündən qəbul etmişəm: Rəbb İsa Ona xəyanət edildiyi gecə əlinə çörək götürdü, 24 şükür edib onu böldü və dedi: «Bu Mənim sizin üçün verilən bədənimdir. Bunu Məni xatırlamaq

üçün edin». 25 Eləcə də axşam yeməyindən sonra
kasanı götürüb dedi: «Bu kasa Mənim qanımla
bağladığım Yeni Əhddir. Bunu hər dəfə içəndə
Məni xatırlamaq üçün edin». 26 Çünki hər dəfə bu
çörəyi yeyəndə və bu kasadan içəndə siz Rəbbin
gəlişinədək Onun ölümünü bəyan edirsiniz. 27
Buna görə də kim layiq olmayan tərzdə Rəbbin
bu çörəyini yeyib yaxud Onun kasasından içsə,
Rəbbin bədəninə və qanına qarşı təqsirkardır.
28 Bunun əvəzinə qoy insan özünü yoxlasın və
sonra bu çörəkdən yeyib bu kasadan içsin. 29
Çünki kim Rəbbin bədənini dərk etməmiş yeyib-
içsə, yeyib-içərək öz üzərinə mühakimə gətirir.
30 Bu səbəbdən də bir çoxunuz zəif və xəstədir,
bəziləri isə vəfat etmişdir. 31 Əgər biz özümüzü
düzgün dərk etsəydik, mühakiməyə düşməzdik.
32 Rəbb bizi mühakimə edəndə dünya ilə birlikdə
məhkum olunmayaq deyə bizi tərbiyə edir. 33
Beləliklə, qardaşlarım, yeməyə toplaşanda bir-
birinizi gözləyin. 34 Ac olan varsa, qoy evində yesin
ki, toplantınız mühakiməyə çevrilməsin. Qalan
məsələləri isə özüm gələndə nizama salacağam.

12 Qardaşlar, indi isə ruhani ənamlara gəlincə,
bixəbər olmağınızı istəmirəm. 2 Bilirsiniz
ki, siz bütpərəst olarkən necə tovlana-tovlana
dilsiz-ağızsız bütlərə tərəf yönəldiniz. 3 Buna görə
sizi xəbərdar edirəm ki, Allahın Ruhu vasitəsilə
danışan heç kim «İsaya lənət olsun» deməz və
heç kim Müqəddəs Ruh vasitəsi olmadan «İsa
Rəbdir!» deyə bilməz. 4 Müxtəlif ənamlar var,
amma Ruh eynidir. 5 Müxtəlif növlü xidmətlər
var, amma Rəbb eynidir. 6 Müxtəlif fəaliyyətlər
də var, amma hamısını hər adamda göstərən
Allah eynidir. 7 Lakin Ruh hər kəsə xeyri üçün
aşkar olunur. 8 Birinə Ruh vasitəsilə hikmət sözü,
başqasına isə eyni Ruhla bilik sözü verilir. 9
Digərinə isə eyni Ruh imanı, o birisinə həmin Ruh
şəfa ənamlarını verir. 10 Birinə möcüzə yaratmaq,
başqasına peyğəmbərlik, digərinə ruhları ayırd
etmək qabiliyyəti, bir başqasına müxtəlif dillərdə
danışmaq, o birisinə bu dilləri izah etmək ənamı
verilir. 11 Bunların hamısı tək və eyni Ruhun
fəaliyyətidir. Ruh bu ənamları hər kəsə Öz istədiyi
tərzdə paylayır. 12 Bədən birdir və üzvləri çoxdur.
Bədən üzvləri çox olduğu halda bir bədən təşkil
edir. Məsih də belədir; 13 çünki istər Yəhudi,
istər Yunan, istər qul yaxud azad, hamımız bir
bədən olmaq üçün bir Ruhla vəftiz olunmuşuq
və hamımız eyni Ruhdan içirilmişik. 14 Bədən
tək üzvdən deyil, çox üzvdən ibarətdir. 15 Ayaq
«mən əl olmadığıma görə bədənə aid deyiləm»
desə, bu səbəbdən bədəndən kənar deyil. 16 Qulaq
«mən göz olmadığıma görə bədənə aid deyiləm»
desə, bu səbəbdən bədəndən kənar deyil. 17 Bütün
bədən gözdən ibarət olsaydı, necə eşidərdik?
Bütün bədən qulaq olsaydı, necə iy bilərdik? 18
Amma Allah istədiyi tərzdə bədən üzvlərinin hər
birini bədəndə yerləşdirdi. 19 Əgər hamısı bir
üzv olsaydı, bədən nə vəziyyətdə qalardı? 20
Doğrudan da, üzv çox, bədən isə birdir. 21 Göz
ələ «sən mənə lazım deyilsən» və yaxud baş da
ayaqlara «siz mənə lazım deyilsiniz» deyə bilməz.
22 Əksinə, bədənin daha zəif görünən üzvləri daha
çox lazımlıdır, 23 dəyəri az saydığımız bədən
üzvlərini daha çox dəyərləndiririk, görünməyən
üzvlərimizə də xüsusi qayğı göstəririk. 24 Görünən
üzvlərimizin isə buna ehtiyacı yoxdur. Lakin Allah
aşağı tutulan üzvü daha çox dəyərləndirərək
bədəni elə düzəltdi ki, 25 bədəndə ayrı-seçkilik
olmasın, əksinə, bütün üzvlər bir-birinə eyni qayğı
göstərsin. 26 Buna görə əgər bir üzv əzab çəkirsə,
başqaları da onunla birgə əzab çəkir. Üzvlərdən biri
şərəfə çatırsa, başqaları da onunla birgə sevinir.
27 Siz də Məsihin bədənisiniz, ayrı-ayrılıqda
isə bu bədənin üzvlərisiniz. 28 Allah imanlılar
cəmiyyətində birinci yerdə həvarilər, ikinci yerdə
peyğəmbərlər, üçüncü yerdə də müəllimlər təyin
etdi. Sonra bəzilərinə möcüzə yaratmağı, habelə
şəfa ənamlarını, yardımçılığı, idarəçiliyi, müxtəlif
dillərdə danışmağı verdi. 29 Hamı həvaridirmi?
Hamı peyğəmbərdirmi? Hamı müəllimdirmi?
Hamı möcüzə yarada bilirmi? 30 Hamının
şəfa ənamları varmı? Hamı naməlum dillərdə
danışırmı? Hamı belə dilləri izah edə bilirmi? 31
Amma daha böyük ənamları səylə istəyin. İndi isə
sizə bundan da əla yol göstərəcəyəm.

13 Əgər mən insan və mələk dilləri ilə
danışıramsa, lakin məhəbbətim yoxdursa,
cingildəyən mis və ya danqıldayan sincəm. 2
Əgər peyğəmbərlik ənamım varsa, bütün sirləri
və hər cür biliyi dərk edirəmsə, dağları yerindən
tərpədəcək dərəcədə tam imanım varsa, amma
məhəbbətim yoxdursa, mən bir heçəm. 3
Əgər bütün var-dövlətimi paylayıb yoxsulları
doyduraramsa və bədənimi oda təslim edərəmsə,
lakin məhəbbətim yoxdursa, bunun mənə heç bir
xeyri yoxdur. 4 Məhəbbət səbirli, xeyirxahdır.
Məhəbbət paxıllıq etməz, öyünməz, lovğalanmaz,
5 kobudluq etməz, öz xeyrini güdməz, hirslənməz,
ona edilən pisllikləri sayıb-hesablamaz. 6 Məhəbbət
haqsızlığa sevinməz, həqiqətə isə şadlanar. 7
O hər şeyə qatlaşar, hər şeyə inanar, hər şeyə
ümid bəsləyər, hər şeyə dözər. 8 Məhəbbət
əsla tükənməz. Amma peyğəmbərliklər sona

çatacaq, dillər ənamı da qurtaracaq, bilik də aradan qalxacaq. 9 Çünki biliyimiz məhdud, peyğəmbərliyimiz də məhduddur. 10 Kamillik gələndə məhdud olan aradan qalxacaq. 11 Mən körpə olanda körpə kimi danışır, körpə kimi dərk edir, körpə kimi düşünürdüm. Boya-başa çatdıqda isə körpə fikirlərimi tərk etdim. 12 İndi biz güzgüdəki kimi tutqun görürük, o zaman isə üzbəüz görəcəyik. İndi biliyim məhduddur, o zaman isə haqqımda hər şey bilindiyi kimi mən də hər şeyi biləcəyəm. 13 İndi isə üç şey qalır: iman, ümid, məhəbbət. Amma bunların arasında məhəbbət üstündür.

14 Məhəbbətin ardınca gedin və ruhani ənamları, xüsusilə, peyğəmbərlik ənamını səylə istəyin. 2 Çünki naməlum dildə danışan, adamlarla yox, Allahla danışır. Onu heç kim başa düşmür. O, Ruh vasitəsilə sirlər söyləyir. 3 Peyğəmbərlik edənsə adamlarla onları ruhən inkişaf etdirmək, həvəsləndirmək və təsəlli vermək üçün danışar. 4 Naməlum dildə danışan özünü inkişaf etdirir, peyğəmbərlik edənsə cəmiyyəti inkişaf etdirir. 5 İstərdim ki, hamınız dillərdə danışasınız, daha yaxşı olar ki, peyğəmbərlik edəsiniz. Çünki cəmiyyətin inkişafı üçün peyğəmbərlik edən insan dillərdə danışan və izah etməyən insandan üstündür. 6 İndi isə, qardaşlar, yanınıza gəlib dillərdə danışsam, amma nazil olan sözü, bilik, peyğəmbərlik yaxud təlim sözünü sizə deməsəm, sizə nə xeyrim dəyər? 7 Tütək ya da çəng kimi cansız alətlər fərqli səslər çıxarmazsa, eşidən nə çalındığını necə bilər? 8 Əgər şeypur aydın olmayan səs çıxararsa, döyüşə kim hazırlaşar? 9 Eyni tərzdə də əgər siz dilinizlə anlaşılan sözlər söyləməsəniz, dediyinizi necə başa düşərlər? Siz havaya danışmış olursunuz! 10 Şübhəsiz, dünyada bir çox cürbəcür danışıqlar var və onlardan heç biri mənasız deyil. 11 Amma söylənilən danışığın mənasını bilmirəmsə, mən danışan üçün yadelli oluram, danışan da mənə yadelli olur. 12 Eləcə siz də ruhani ənamları səylə istədiyiniz üçün cəmiyyəti inkişaf etdirən ənamlarda üstün olmağa çalışın. 13 Bu səbəbdən də naməlum dildə danışan öz dediklərini izah edə bilməsi üçün dua etsin. 14 Çünki əgər mən naməlum dildə dua edirəmsə, ruhum dua edir, amma şüurum bəhrəsiz qalır. 15 Bəs mən nə edim? Ruhən də, şüurlu surətdə də dua edəcəyəm, ruhən də, şüurlu surətdə də ilahi oxuyacağam. 16 Təlim öyrənməmiş adamın vəziyyətini nəzərə al. Sən yalnız ruhən şükür duası edirsənsə, o sənin şükranına necə «Amin!» desin? Axı sənin nə dediyini başa düşmür. 17 Əlbəttə, sən yaxşı şükür edirsən, amma bu adam inkişaf edə bilməz. 18 Mən dillərdə hamınızdan çox danışdığım üçün Allaha şükür edirəm. 19 İmanlılar cəmiyyətində isə naməlum dildə minlərlə söz deməkdənsə başqalarını öyrətmək üçün şüurlu surətdə beş kəlmə deməyi üstün tuturam. 20 Qardaşlar, əqlən uşaq olmayın. Pisliyə münasibətdə körpə olun, amma əqlən yetkin olun. 21 Qanunda yazılıb: «Rəbb deyir: "Bu xalqla yadellilərin ağzı ilə, Başqalarının dilləri ilə danışacağam. Amma onlar hətta o vaxt məni eşitmək istəməyəcəklər"». 22 Beləliklə, naməlum dillər iman edənlər üçün deyil, imansızlar üçün bir əlamətdir. Peyğəmbərlik isə iman etməyənlər üçün deyil, imanlılar üçündür. 23 Əgər bütün cəmiyyət bir yerdə toplaşıb, hamı naməlum dillərdə danışmağa başlayarsa və təlim öyrənməmiş adamlar yaxud iman etməyənlər oraya girərlərsə, deməzlər ki, siz ağlınızı itirmisiniz? 24 Amma hamı peyğəmbərlik edirsə və oraya iman etməyən yaxud təlim öyrənməmiş adam girirsə, o hamı tərəfindən inandırılacaq, hər sözlə özünü araşdıracaq. 25 Ürəyindəki gizli fikirlər aşkara çıxacaq və o üzüstə yerə döşənib Allaha səcdə edəcək və «Allah, həqiqətən, aranızdadır!» deyib nida edəcək. 26 Bəs onda nə deyək, ey qardaşlar? Toplaşanda hər birinizin bir ilahisi, bir dərsi, bir nazil olan sözü, bir naməlum dildə sözü, bir izahı var. Qoy bunlar hamısı bir-birinizin inkişafı üçün olsun. 27 Əgər kimsə naməlum dildə danışırsa, iki yaxud ən çox üç adam növbə ilə danışsın, bir nəfər də izah etsin. 28 Əgər izah edən yoxdursa, naməlum dildə danışan cəmiyyətdə sussun, yalnız özü ilə və Allahla danışsın. 29 İki ya üç peyğəmbər danışsın, başqaları isə onların dediklərini ayırd etsin. 30 Əgər oturanlardan birinə nazil olan söz gələrsə, ilk danışan sussun. 31 Çünki hamınız bir-birinizin ardınca peyğəmbərlik edə bilərsiniz ki, hamınız təlim öyrənib ruhlanasınız. 32 Peyğəmbərlərin ruhları da peyğəmbərlərə tabe olur. 33 Çünki Allah qarışıqlıq deyil, sülh qaynağıdır. Müqəddəslərin bütün cəmiyyətlərində belədir. 34 Qadınlar cəmiyyət toplantılarında sussun, çünki onlara danışmağa icazə verilmir; onlar Qanunun da buyurduğu kimi tabe olsunlar. 35 Öyrənmək istədikləri bir şey varsa, evdə ərlərindən soruşsunlar. Çünki qadına cəmiyyətdə danışmaq ayıbdır. 36 Məgər Allahın kəlamı siz Korinflilərdən qaynaqlandı, yoxsa yalnız sizə çatdı? 37 Kim özünü peyğəmbər və ya ruhani hesab etsə, qoy bilsin ki, sizə yazdıqlarım Rəbbin əmridir. 38 Kim buna əhəmiyyət verməsə, ona da əhəmiyyət verilməyəcək. 39 Beləliklə, qardaşlarım,

peyğəmbərlik etməyi səylə istəyin və naməlum dillərdə danışmağa da mane olmayın. 40 Amma qoy hər şey ədəblə və intizamla edilsin.

15 İndi, qardaşlar, sizə bəyan etdiyim və qəbul edib əsaslandığınız Müjdəni yadınıza salmaq istəyirəm. 2 Əgər sizə bəyan etdiyim sözə bağlanmısınızsa, o Müjdə ilə də xilas olmaqdasınız, yoxsa əbəs yerə iman etmisiniz. 3 Özümün də qəbul etdiyim bu ən əhəmiyyətli təlimi sizə çatdırdım: Müqəddəs Yazılara uyğun olaraq, Məsih günahlarımız üçün öldü, 4 dəfn olundu və Müqəddəs Yazılara uyğun olaraq, üçüncü gün dirildi. 5 O əvvəl Kefaya, sonra On İki şagirdə göründü. 6 Bundan sonra beş yüzdən çox bacı-qardaşa eyni anda göründü. Bu bacı-qardaşlardan çoxu indi də yaşayır, bəziləri isə vəfat etmişdir. 7 Məsih daha sonra Yaquba, sonra bütün həvarilərə göründü. 8 Hamıdan sonra isə vaxtından əvvəl doğulmuş bir uşağa bənzəyən mənə də göründü. 9 Çünki mən həvarilərin ən kiçiyiyəm və Allahın cəmiyyətini təqib etdiyim üçün həvari adlanmağa layiq deyiləm. 10 Amma indi hər nəyəmsə, Allahın lütfü ilə eləyəm. Onun mənə göstərdiyi lütf əbəs deyildi, çünki mən hamıdan çox zəhmət çəkdim. Əslində mən yox, Allahın mənimlə birgə fəaliyyətdə olan lütfü bu zəhməti çəkdi. 11 Beləcə istər mən, istərsə də onlar bu cür vəz edirik; siz də belə iman etmisiniz. 12 Əgər Məsih haqqında vəz olunursa ki, O, ölülər arasından dirildi, sizlərdən bəzisi ölülərin dirilməsinin olmadığını necə söyləyə bilər? 13 Əgər ölülərin dirilməsi yoxdursa, Məsih də dirilməyib. 14 Əgər Məsih dirilməyibsə, onda həm bizim vəzimiz puç, həm də sizin imanınız puçdur. 15 Belə halda Allah barədə yalançı şahid olduğumuz da aşkara çıxacaq. Çünki biz Allah barədə şəhadət etdik ki, O, Məsihi diriltdi. Amma ölülər dirilməzsə, Allah Məsihi də diriltmədi. 16 Çünki əgər ölülər dirilməzsə, Məsih də dirilməyib. 17 Əgər Məsih dirilməyibsə, imanınız da əbəsdir, siz hələ günahlarınızın içindəsiniz. 18 Onda Məsihdə vəfat edənlər əbədilik öldülər. 19 Əgər yalnız bu həyat üçün Məsihə ümid bağlamışıqsa, biz hamıdan yazığıq. 20 Əslində Məsih ölülər arasından, vəfat edənlərin ilki olaraq dirildi. 21 Ölüm bir insan vasitəsilə gəldiyinə görə ölülərin dirilməsi də bir İnsan vasitəsilə gəlir. 22 Adəmdə hamı öldüyü kimi Məsihdə də hamı həyata qovuşacaq. 23 Hər biri öz növbəsi ilə – ilk növbədə Məsih, sonra Məsihin zühurunda Məsihə məxsus olanlar həyata qovuşar. 24 Bundan sonra O hər başçını, hər hakimi və hər qüvvəni aradan götürüb Padşahlığı Ata Allaha təslim edəcəyi zaman hər şey tamamlanacaq. 25 Çünki Allah Onun bütün düşmənlərini ayaqlarının altına salanadək O, padşahlıq etməlidir. 26 Aradan götürüləcək son düşmən isə ölümdür. 27 Çünki Allah «hər şeyi Onun ayağının altına qoydu». Amma Məsihə hər şey tabe oldu deyiləndə aydın olur ki, hər şeyi Ona tabe etdirən Allah buraya daxil deyil. 28 Hər şey Oğula tabe olandan sonra Oğul Özü də Ona hər şeyi tabe etdirən Ataya tabe olacaq ki, Allah hər şeydə hər şey olsun. 29 Yoxsa ölülər uğrunda vəftiz olunanlar nə edəcək? Əgər ölülər heç vaxt dirilməsə, insanlar ölülər uğrunda niyə vəftiz olunur? 30 Biz də nə üçün hər an təhlükələrə uğrayırıq? 31 Ey qardaşlar, Rəbbimiz Məsih İsada sizinlə etdiyim fəxrin haqqı üçün mən hər gün ölümlə qarşılaşıram. 32 Adi insanların bəslədiyi ümidlərlə Efesdə vəhşi heyvanlarla mübarizə aparmağımın mənə xeyri nə idi? Əgər ölülər dirilməzsə, «qoy yeyib-içək, çünki sabah öləcəyik!» 33 Aldanmayın: «Pis adamlarla ünsiyyət yaxşı əxlaqı pozur». 34 Ayılın, saleh olun, daha günaha batmayın. Axı bəzilərinizin Allah barəsində heç nə bilmir. Utanasınız deyə bunu yazıram. 35 Lakin bir nəfər belə deyə bilər: «Ölülər necə diriləcək? Onlar nə cür bədənlə gələcəklər?» 36 Ey ağılsız insan! Sənin əkdiyin toxum ölməsə, həyata qovuşmaz! 37 Əkərkən hasil olacaq bədəni deyil, yalnız toxumu – bəlkə buğdanın ya digər bitkinin toxumunu əkirsən. 38 Amma Allah o toxuma istədiyi quruluşu verir. O hər bir bitən toxuma özünə məxsus quruluş verir. 39 Hər canlı məxluqun əti eyni deyil. İnsan əti başqa, heyvan əti başqa, quş əti başqa, balıq əti başqadır. 40 Səma cisimləri var, dünya cisimləri də var. Amma səmavi olanların ehtişamı başqa, dünyəvi olanların da başqadır. 41 Günəşin ehtişamı başqa, ayın ehtişamı başqa, ulduzların ehtişamı başqadır. Ulduz da digər ulduzdan ehtişamına görə fərqlənir. 42 Ölülərin dirilməsi də belədir. Əkilən toxum çürüyər, ondan əmələ gəlib dirilən bədən çürüməz; 43 əkilən toxum hörmətsiz, dirilən bədən izzətlidir; əkilən toxum zəif, dirilən bədən qüvvətlidir; 44 əkilən toxum təbii, dirilən bədən ruhanidir. Təbii bədən varsa, ruhani bədən də var. 45 Necə ki yazılıb: ilk insan Adəm «canlı bir varlıq oldu». Sonuncu Adəm isə həyat verən ruh oldu. 46 Amma ilkin ruhani deyil, təbii bədəndir. Ruhani isə sonra gəlir. 47 İlk insan yerin torpağından, ikinci İnsan göydən yarandı. 48 Torpaqdan yaranan adam necədirsə, torpaqdan yarananlar da elədir; səmavi Adam necədirsə, səmavilər də elədir. 49 Biz torpaqdan yarananın surətini necə gəzdiririksə, səmavi Olanın surətini

də elə gəzdirəcəyik. **50** Ey qardaşlar, bunu demək istəyirəm ki, ət və qan Allahın Padşahlığını irs olaraq ala bilməz, eləcə də çürüyən bədən çürüməzliyi irs olaraq almaz. **51** Baxın sizə bir sirr açmaq istəyirəm: hamımız vəfat etməyəcəyik, **52** amma son şeypur çalınanda bir andaca, bir göz qırpımındaca hamımız dəyişiləcəyik. Çünki şeypur çalınacaq, ölülər çürüməzliklə diriləcək, bizsə dəyişiləcəyik. **53** Çünki bu çürüyən bədən çürüməzliyə, bu ölümə düçar olan bədən ölməzliyə bürünməlidir. **54** Çürüyən bədən çürüməzliyə və ölümə düçar olan bədən ölməzliyə büründükdə «Ölüm yox edildi, Onun üzərində qələbə çalındı!» deyə yazılmış söz yerinə yetəcək. **55** «Ey ölüm, qələbən hanı? Ey ölüm, neştərin hanı?» **(Hadēs g86)** **56** Ölümün neştəri günahdır, günah isə gücünü Qanundan alır. **57** Rəbbimiz İsa Məsih vasitəsilə bizə qələbə bəxş edən Allaha şükür olsun! **58** Beləliklə, ey sevimli qardaşlarım, Rəbdə çəkdiyiniz zəhmətin boşa çıxmayacağını bilərək möhkəm durun, sarsılmayın, hər zaman Rəbbin işində səylə çalışın.

16 İndi isə müqəddəslər üçün ianələr yığmağa gəlincə, Qalatiya cəmiyyətlərinə necə buyurmuşamsa, siz də elə edin. **2** Hər həftənin birinci günü hamınız qazancınıza görə müəyyən miqdarda pul ayırıb saxlayın ki, mən yanınıza gələndə ianə yığmağa ehtiyac qalmasın. **3** Oraya çatanda ianələrinizi Yerusəlimə çatdırmaq üçün seçdiyiniz adamları məktublarla göndərəcəyəm. **4** Əgər mənə də getmək məsləhət olsa, onlar mənimlə gedər. **5** Mən Makedoniyadan keçəndən sonra yanınıza gələcəyəm, çünki Makedoniyadan keçmək niyyətindəyəm. **6** Bəlkə də yanınızda bir az qalacağam, hətta qışı da keçirəcəyəm ki, siz məni gedəcəyim yerlərə yola salasınız. **7** Çünki mən sizinlə ötəri görüşmək istəmirəm. Rəbbin izni ilə yanınızda bir müddət qalmağa ümid edirəm. **8** Efesdə isə Əllinci Gün bayramınadək qalacağam. **9** Çünki mənə fəal iş üçün geniş qapı açılıb. Mənə qarşı çıxanlar da çoxdur. **10** Timotey nə vaxt yanınıza gəlsə, aranızda olanda onun heç bir şeydən qorxmamasına diqqət yetirin, çünki o da mənim kimi Rəbbin işini görür. **11** Bu səbəbə görə də qoy heç kim ona xor baxmasın. Fəqət onu əmin-arxayın yola salın ki, o yanıma gələ bilsin. Çünki mən qardaşlarla birgə onu gözləyirəm. **12** Apollo qardaşa gəlincə, mən ondan çox xahiş etdim ki, qardaşlarla birgə yanınıza getsin, amma o indi heç bir vasitə ilə getmək istəmir. Ona münasib olan vaxt gedəcək. **13** Ayıq olun, imanda sabit durun, mərd və möhkəm olun. **14** Qoy etdiyiniz hər bir əməl məhəbbətlə olsun. **15** Qardaşlar, sizdən bir xahişim var. Siz Stefananın ailəsini tanıyırsınız və bilirsiniz ki, onlar Axayyanın ilk imanlılarıdır. Onlar özlərini müqəddəslərin xidmətinə həsr etmişlər. **16** Siz də belə adamlara və onlarla birlikdə çalışan və zəhmət çəkən hər kəsə tabe olun. **17** Stefana, Fortunat və Axaikin gəlməsinə sevinirəm, çünki onlar gələndə sizin üçün darıxmağımı unutdum. **18** Onlar sizin kimi mənim də ruhumu təzələdilər. Belələrinin qədrini bilin. **19** Sizi Asiya vilayətinin cəmiyyətləri salamlayır. Akila və Priskila öz evlərində toplaşan cəmiyyətlə birlikdə Rəbbin ismi ilə sizə çoxlu salam göndərirlər. **20** Bütün bacı-qardaşlar sizə salam göndərir. Bir-birinizi müqəddəs öpüşlə salamlayın. **21** Mən Paul bu salamı öz əlimlə yazıram. **22** Rəbbi sevməyənə lənət olsun. Marana ta! **23** Rəbbimiz İsanın lütfü sizə yar olsun! **24** Mənim məhəbbətim Məsih İsada olan hamınızla olsun!

2 Korinflilərə

1 Allahın iradəsi ilə Məsih İsanın həvarisi mən Paul və Timotey qardaşdan Allahın Korinfdə olan cəmiyyətinə və bütün Axayyadakı müqəddəslərə salam! **2** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun! **3** Rəbbimiz İsa Məsihin Allahına – Atasına alqış olsun! O, rəhmli Ata və hər cür təsəlli verən Allahdır. **4** Çəkdiyimiz hər bir əziyyətdə O bizə təsəlli verir ki, biz də Allahdan aldığımız təsəlli ilə hər cür əziyyət çəkənlərə təsəlli verə bilək. **5** Çünki Məsihin əzablarını necə böyük həcmdə çəkiriksə, Məsih vasitəsilə o cür böyük təsəlli də tapırıq. **6** Əziyyət çəkiriksə, bu sizə təsəlli və xilas gətirir. Təsəlli tapırıqsa, bu da bizim kimi çəkdiyiniz əzablara dözəsiniz deyə sizə güc verən bir təsəlli almanız üçündür. **7** Sizinlə bağlı ümidimiz sarsılmaz. Çünki əzablarımıza şərik olduğunuz kimi təsəllimizə də şərik olduğunuzu bilirik. **8** Ey qardaşlar, Asiya vilayətində çəkdiyimiz əziyyətlərdən bixəbər olmağınızı istəmirəm. Gücümüzdən daha artıq bir yük altında qaldıq. Hətta yaşamaqdan belə, ümidimizi kəsmişdik. **9** Daxilən hiss etdik ki, ölümə məhkum olmuşuq. Amma bu özümüzə deyil, ölüləri dirildən Allaha güvənməyimiz üçün başımıza gəldi. **10** Allah bizi belə bir böyük ölüm təhlükəsindən qurtardı və qurtarmaqda davam edəcək. Ümidimizi Ona bağlamışıq **11** və siz də dualarınızla bizə kömək etdikcə bizi yenə qurtaracaq. Belə ki bir çox insanın etdiyi dua nəticəsində bizə verdiyi ənamdan ötrü qoy çoxları bizim üçün Allaha şükür etsin. **12** Vicdanımız da şahiddir ki, dünyaya, xüsusən sizə görə bəşəri müdrikliklə deyil, Allahın lütfü ilə, Allahdan gələn səxavət və səmimiyyətlə həyat sürmüşük. Biz buna görə fəxr edirik. **13** Biz elə bir şey yazmırıq ki, siz oxuyub başa düşə bilməyəsiniz. Hələlik bizi bir az başa düşmüsünüz. Rəbbimiz İsa Məsihin günündə bizim fəxrimiz siz olduğunuz kimi sizin də fəxriniz biz olacağıq. Ümidvaram ki, bunu tamam başa düşəcəksiniz. **15** Buna əmin olub əvvəlcə yanınıza gəlmək niyyətində idim ki, ikiqat xeyir tapasınız. **16** Həm Makedoniyaya gedəndə, həm də Makedoniyadan qayıdanda yanınıza gəlmək niyyətində oldum. Bundan sonra siz məni Yəhudeyaya yola salmalı idiniz. **17** Bu niyyətdə olanda görəsən qərarsız idimmi? Ya da niyyətlərim cismani təbiətimdən doğur ki, gah «bəli, bəli», gah da «xeyr, xeyr» deyim? **18** Allahın sədaqətinə and olsun ki, sizə çatdırdığımız xəbər gah «bəli», gah da «xeyr» deyil. **19** Sila və Timoteylə birlikdə sizə vəz etdiyimiz Allahın Oğlu İsa Məsih həm «bəli», həm də «xeyr» deyil. Onda yalnız «bəli» var. **20** Çünki Allahın bütün vədləri İsa Məsihdə «bəli»dir. Buna görə Allahın izzəti üçün Məsih vasitəsilə «Amin» deyirik. **21** Bizi sizlərlə birlikdə Məsihə möhkəm bağlayan və bizi məsh edən Allahdır. **22** O bizi möhürlədi və Ruhunu qəlbimizdə girov qoydu. **23** Allah şahidimdir, canıma and olsun ki, indiyədək sizə qıymadığım üçün Korinfə gəlmədim. **24** İmanınıza ağalıq etmək istəmirik, sevinməniz üçün sizinlə birgə çalışırıq. Çünki imanda dönməz dayanmısınız.

2 Mən sizi kədərləndirməmək üçün qərara aldım ki, yenə yanınıza gəlməyim. **2** Çünki sizi kədərləndirsəm, kədərləndirdiyim sizlərdən başqa məni kim şadlandıracaq? **3** Bunu yazmışdım ki, gəldiyim zaman məni sevindirəsi insanlar kədərləndirməsin. Hamınıza inanıram ki, mənim sevincim hər birinizin sevincidir. **4** Kədərləndirmək üçün deyil, sizə bəslədiyim hədsiz məhəbbəti dərk edəsiniz deyə sizə böyük əziyyət, ürək ağrısı və göz yaşları içində yazdım. **5** Əgər kimsə kədər gətiribsə, şişirtmədən deyim ki, mənə deyil, haradasa hamınıza kədər gətirib. **6** Beləsinə ictimaiyyətin verdiyi bu cəza bəsdir. **7** Hədsiz kədərə qərq olmasın deyə yaxşı olar ki, o insanı indi bağışlayasınız və təsəlli verəsiniz. **8** Buna görə sizdən xahiş edirəm ki, yenidən ona məhəbbət göstərin. **9** Bunu da sizə yazdım ki, hər vəziyyətdə sizin itaətli olmağınızı yoxlayım. **10** Kimi bağışlasanız, mən də bağışlayaram. Əgər mən bir şeyi bağışlamışamsa, Məsihin hüzurunda sizin xeyriniz üçün bağışlamışam ki, **11** Şeytan bizdən mənfəət qazanmasın. Çünki onun niyyətlərindən xəbərsiz deyilik. **12** Məsihin Müjdəsini yaymaq məqsədi ilə Troasa gələndə Rəbdən mənim üçün bir qapı açıldı. **13** Amma qardaşım Titi orada tapmayanda ürəyim narahat oldu. Ona görə oradakılarla xudahafizləşib Makedoniyaya gəldim. **14** Bizi həmişə Məsihin zəfər təntənəsində addımladan, Onu tanımaqdan yaranan ətri bizim vasitəmizlə hər tərəfə yayan Allaha şükür olsun! **15** Çünki biz həm xilas, həm də həlak olanlar arasında Allaha xoş olan Məsih ətriyik. **16** Həlak olanlar üçün ölümə aparan ölüm qoxusu, xilas olanlar üçünsə həyata aparan həyat ətriyik. Belə bir iş üçün kim yararlıdır? **17** Axı biz çoxları kimi Allah kəlamının alverçiləri deyilik; əksinə, Allah tərəfindən göndərilib Allahın hüzurunda, Məsihdə olaraq səmimi qəlbdən danışırıq.

3 Özümüz barədə yenə zəmanət veririkmi? Yoxsa bəziləri kimi sizə yazılan və yaxud sizin yazdığınız zəmanət məktublarına ehtiyacımız var?

2 Bütün insanların tanıdığı, oxuduğu, ürəklərimizə yazılmış məktubumuz sizsiniz. **3** Xidmətimizin nəticəsi olan bir Məsih məktubu olduğunuz aydın görünür; bu məktub mürəkkəblə yox, var olan Allahın Ruhu ilə daş lövhələrə deyil, ət ürəklərə yazılıb. **4** Məsih sayəsində Allah hüzurunda belə etibarımız var. **5** Özümüzdən yaranan qabiliyyətimiz yoxdur və bunu iddia da edə bilmərik. Bizə qabiliyyət verən Allahdır. **6** O bizi Yeni Əhdin xidmətçiləri olmaq üçün qabiliyyətli etdi. Bu Yeni Əhd yazılı Qanuna deyil, Ruha əsaslanır. Çünki yazılı Qanun öldürür, Ruh isə həyat verir. **7** Ölümlə nəticələnən xidmət, yəni daş lövhələr üzərində həkk olunan yazılı Qanun elə ehtişamla gəldi ki, Musanın üzündən parlayan ehtişam ötəri olduğu halda İsrail övladları onun üzünə baxa bilmirdilər. **8** Onda Ruha əsaslanan xidmət daha da ehtişamlı olmazmı? **9** Əgər insanı məhkum edən xidmətin ehtişamı varsa, salehlik qazandıran xidmətin ehtişamı nə qədər çoxdur. **10** Çünki əvvəllər ehtişamlı olanın indi həddsiz ehtişamı olanla müqayisədə ehtişamı yoxdur. **11** Əgər ötəri olan ehtişamla gəldisə, daimi olanın ehtişamı daha da böyükdür. **12** Belə bir ümidə sahib olduğumuz üçün böyük cəsarətlə danışa bilərik. **13** İsrail övladları onun üzündəki ötəri ehtişamın keçib-getməsinə baxmasın deyə üzünə niqab çəkən Musa kimi deyilik. **14** İsrail övladları fikirlərində inadkar oldu. Bu günə qədər Köhnə Əhd oxunarkən onları eyni niqab qapayır, açılmır, çünki bu yalnız Məsih vasitəsilə götürülür. **15** Hətta bu günə qədər Musanın Yazıları nə vaxt oxunursa, onların ürəklərini bir niqab qapayır. **16** Amma kim Rəbbə tərəf dönürsə, o vaxt niqab aradan qaldırılır. **17** Rəbb Ruhdur, Rəbbin Ruhu haradadırsa, azadlıq da oradadır. **18** Biz hamımız niqabsız üzdə Rəbbin ehtişamını əks etdirərək Rəbbin surətinə dəyişilirik. Ruh olan Rəbdən yaranan bu ehtişam get-gedə bizdə görünməyə başlayır.

4 Beləliklə, bizə verilən mərhəmətlə bu xidmətə təyin olunduğumuz üçün ümidimizi itirmirik. **2** Xəcalət gətirən gizli yolları rədd etmişik. Hiylə işlətmirik, Allahın sözünü təhrif etmirik, amma həqiqəti açıq elan etməklə Allahın önündə, hər insanın vicdanı qarşısında özümüz barədə zəmanət veririk. **3** Əgər yaydığımız Müjdə qapalıdırsa, yalnız həlak olanlar üçün qapalıdır. **4** Onları bu dövrün allahı korazehin etdi ki, Allahın surəti olan Məsihin ehtişamlı Müjdəsinin işığı imansızların üzərinə doğmasın. **(aiōn g165)** **5** Biz özümüzü yox, İsa Məsihi Rəbb olaraq vəz edirik. Özümüzü isə İsa naminə qullarınız olaraq təqdim edirik. **6** Çünki «zülmətdən işıq parlayacaq» deyən Allah ürəyimizə nur saçdı ki, İsa Məsihin üzündən saçan Öz ehtişamını tanımağımızdan doğan nuru bizə versin. **7** Üstün qüvvənin bizdən yaranmadığı, Allaha aid olduğu bilinsin deyə bu xəzinəni saxsı qablarda saxlayırıq. **8** Hər tərəfdən əziyyət çəkirik, amma əzilmirik. Çaşqınlıq içindəyik, lakin çarəsiz deyilik. **9** Təqib olunuruq, amma tərk edilmirik. Yıxıdılırıq, amma yox olmuruq. **10** İsanın ölümünü bədənimizdə həmişə daşıyırıq ki, Onun həyatı bədənimizdə aydın görünsün. **11** Çünki İsanın həyatı fani cismimizdə aydın görünsün deyə biz yaşaya-yaşaya İsa üçün həmişə ölümə təslim edilirik. **12** Beləliklə, ölüm bizdə, həyat isə sizdə fəaliyyət göstərir. **13** «İman etdim, buna görə danışdım» deyə yazıldığı üçün eyni iman ruhuna sahib olaraq biz də iman edir və buna görə danışırıq. **14** Çünki bilirik ki, Rəbb İsanı dirildən Allah bizi də İsa ilə birlikdə dirildib sizinlə birgə Öz hüzuruna çıxaracaq. **15** Bütün bunlar sizə görədir. Belə ki Allahın lütfü çoxalıb daha çox insana ehsan olunsun və Onun izzəti üçün daha çox şükür edilsin. **16** Buna görə biz ümidimizi itirmirik. Zahirimiz get-gedə xarab olsa da, daxilimiz gündən-günə təzələnir. **17** Çünki müvəqqəti, yüngül əziyyətlərimiz bizə heç bir şeylə müqayisə edilməz dərəcədə böyük və əbədi izzət qazandırır. **(aiōnios g166)** **18** Gözlərimizi görünən şeylərə deyil, görünməyən şeylərə dikirik. Çünki görünənlər gəldi-gedər, görünməyənlərsə əbədidir. **(aiōnios g166)**

5 Bilirik ki, sığındığımız bu dünyəvi çadır dağılarsa, göylərdə Allahın bizə verdiyi binamız, əllə tikilməyən əbədi bir evimiz var. **(aiōnios g166)** **2** İndi isə səmavi məskənimiz üstümüzü örtsün deyə həsrət çəkərək inləyirik. **3** Soyunuruqsa da, lüt-üryan qalmarıq. **4** Bu dünyəvi çadırda ikən hamımız ağır yük altında inləyirik. Çünki soyunmamızı deyil, üstümüzün örtülməsini istəyirik ki, həyat fani şeyləri yeyib-udsun. **5** Bizi məhz bunun üçün hazırlaşdıran Allahdır. O, Ruhunu bizə girov verdi. **6** Buna görə həmişə arxayınlığımız var, həm də bilirik ki, bu bədəndə məskunlaşdıqca Rəbdən uzağıq. **7** Gözlə görünənə deyil, imana görə həyat sürürük. **8** Əlbəttə, arxayınlığımız var və bu bədəndən uzaqlaşıb Rəbbimizin yanında məskunlaşmağı üstün tuturuq. **9** Buna görə bədəndə məskun və yaxud bədəndən uzaq olmağımıza baxmayaraq, məqsədimiz Rəbbi razı salmaqdır. **10** Çünki hər birimiz bu bədəndə olanda etdiyimiz əməllər pis də olsa, yaxşı da olsa, onların əvəzini almaq üçün Məsihin hökm kürsüsü önünə

çıxmalıyıq. **11** Demək, Rəbdən qorxmanın nə olduğunu anladığımız üçün insanları inandırmağa çalışırıq. Allaha bizim kim olduğumuz aşkardır və ümidvaram ki, sizin vicdanınıza da aşkardır. **12** Sizə özümüz barədə yenə zəmanət vermək istəmirik, amma ürəkləri ilə deyil, zahiri görünüşləri ilə öyünənlərə cavab verə biləsiniz deyə bizimlə fəxr etməniz üçün sizə imkan yaradırıq. **13** Əgər ağlımızı itirmişiksə, bu, Allah üçündür, yox, əgər ağlımız başımızdadırsa, bu sizin üçündür. **14** Bizi məcbur edən Məsihin məhəbbətidir və bu qənaətə gəlmişik ki, bir Nəfər hamı üçün öldüyünə görə hamı öldü. **15** Bəli, O hər kəs uğrunda öldü ki, qoy yaşayanlar artıq özləri üçün deyil, onlar uğrunda Ölüb-Dirilən üçün yaşasınlar. **16** Bunun nəticəsində də biz artıq heç kimi bəşəri nöqteyi-nəzərdən tanımırıq. Nə vaxtsa Məsihi bəşəri nöqteyi-nəzərdən tanısaq da, indi Onu elə tanımırıq. **17** Deməli, kim Məsihdədirsə, yeni yaradılışdır, köhnə şeylər keçib-getdi, təzə şeylər gəldi. **18** Bunların hamısı Allahdandır. O, Məsih vasitəsilə bizi Özü ilə barışdırdı və bizə barışdırma xidmətini verdi. **19** Belə ki Allah insanların təqsirlərini onların əleyhinə qoymayaraq dünyanı Məsihdə Özü ilə barışdırmaqda idi. Barışdırma sözünü də bizə əmanət etdi. **20** Beləliklə, biz Məsihin nümayəndələriyik, sanki Allah bizim vasitəmizlə rica edir. Məsihin adı ilə yalvarırıq ki, Allahla barışın. **21** Günahla əlaqəsi olmayan Məsihi Allah bizim uğrumuzda günah qurbanı verdi ki, biz Onda Allahın salehliyinə nail olaq.

6 Buna görə Allahla birgə işləyən bizlər rica edirik ki, Onun lütfünü boş yerə qəbul etməyəsiniz. **2** Çünki O deyir: «Münasib vaxtda səni eşitdim, Xilas günü sənə kömək etdim». Budur, indi münasib vaxt, budur, indi xilas günü. **3** Xidmətimiz etibardan düşməsin deyə heç kimi büdrədən bir şey etmirik. **4** Əksinə, Allahın xidmətçisi olaraq hər şeydə özümüz barədə zəmanət veririk; hədsiz dözümdə, əziyyətlərdə, ehtiyaclarda, sıxıntılarda, **5** döyüləndə, həbslərdə, qarışıqlıqlarda, zəhmətdə, yuxusuz qalanda, aclıqlarda, **6** pak yaşayanda, bilikdə, səbirdə, xeyirxahlıqda, Müqəddəs Ruhda, riyasız məhəbbətdə, **7** həqiqəti elan edəndə, Allahın qüvvəsində, həm sağ, həm də sol əllərimizdə salehlik silahları ilə, **8** gah ucalıb gah alçalaraq təhqir olunanda, tərifləndə özümüz özümüzə zamin dururuq. Bizi yalançı sayırlar, amma biz doğruçuyuq. **9** Sanki naməlumuq, amma tanınırıq. Elə bil ölümün ağzındayıq, amma hələ yaşayırıq. Elə bil cəza çəkirik, amma öldürülmürük. **10** Sanki kədər içindəyik, əslində həmişə sevinirik. Yoxsul sayılırıq, amma çoxlarını varlandırırıq. Elə bil heç nəyimiz yoxdur, amma hər şeyə sahibik. **11** Ey Korinflilər, sizinlə açıq danışırıq, sizə ürəyimizi açmışıq. **12** Bizimlə yaxın münasibətinizə mane olan biz deyilik, bu maneə sizin daxili hisslərinizdədir. **13** Buna cavab olaraq, sizə övladlarım kimi deyirəm: siz də ürəyinizi açın. **14** İmansızlarla eyni boyunduruğa girməyin. Çünki salehliklə qanunsuzluğun nə şərikliyi var? İşıqla qaranlığın ortaq nəyi var? **15** Məsihlə Belialın nə uyğunluğu var? Yaxud imanlı ilə imansızın ümumi nəyi var? **16** Allahın məbədi ilə bütlərin sazişi ola bilərmi? Çünki biz var olan Allahın məbədiyik. Belə ki Allah demişdi: «Mən aralarında yaşayıb-dolanacağam, Onların Allahı olacağam, Onlar da Mənim xalqım olacaq». **17** Ona görə «aralarından çıxıb ayrılın» Rəbb belə deyir, «Murdar şeylərə toxunmayın»; «Mən də sizi qəbul edəcəyəm». **18** «Mən sizə Ata olacağam, Siz də Mənə oğullar və qızlar olacaqsınız» Külli-İxtiyar Rəbb belə deyir.

7 Sevimlilər, bu vədlərə malik olduğumuza görə Allahdan qorxub kamil müqəddəsliyə çataraq bizi cisimdə və ruhda murdarlayan hər şeydən özümüzü təmizləyək. **2** Ürəyinizdə bizim üçün yer ayırın. Biz heç kimə haqsızlıq etməmişik, heç kimə zərər verməmişik, heç kimi istismar etməmişik. **3** Sözlərimlə sizi məhkum etmək istəmirəm, çünki əvvəlcədən dediyim kimi ürəyimizdə elə bir yeriniz var ki, ölsək də, yaşasaq da sizinlə bir olacağıq. **4** Sizə çox etibar edirəm, sizinlə çox fəxr edirəm. Nə cür əziyyət çəksək belə, təsəllim bol, sevincim hədsizdir. **5** Makedoniyaya gələndə də cismən dinclik tapmadıq. Hər tərəfdən əziyyət çəkirdik. Bayırda çəkişmələr, daxildə qorxular var idi. **6** Lakin məzlumlara təsəlli verən Allah Titin gəlişi ilə bizə təsəlli verdi. **7** Ancaq Titin gəlişindən deyil, sizin ona verdiyiniz təsəllidən də təsəlli aldıq. Çünki Tit dedi ki, siz məndən ötrü darıxır, dərd və qeyrət çəkirsiniz. Buna görə sevincim daha da artdı. **8** Məktubumla sizi kədərləndirdimsə də, buna görə peşman deyiləm. Əslində məktubumla sizi bir anlıq da olsa kədərləndirdiyim üçün peşman olmuşdum. **9** Amma indi kədərinizə görə yox, bu kədər hissinin sizin tövbə etmənizə səbəb olduğu üçün sevinirəm. Allah istəyən tərzdə kədərləndiniz, buna görə də bizdən heç bir şeydə ziyan görmədiniz. **10** Allah istəyən tərzdə olan kədər insanda tövbə yaradıb onu xilasa aparır və bunda peşmançılıq yoxdur. Dünyanın kədəri isə ölüm yaradır. **11** Baxın Allah istəyən tərzdə çəkdiyiniz bu kədər sizdə nə qədər böyük cəhd, təmizə çıxmaq arzusu, qəzəb, qorxu, həsrət, qeyrət, ədalətpərvərlik yaratdı. Bu işdə hər cəhətdən saf olduğunuz barədə zəmanət verdiniz.

12 Sizə o məktubu yazanda haqsızlıq edənə yaxud haqsızlığa məruz qalana görə yazmadım. Bizim üçün etdiyiniz cəhdi Allah önündə aydın görməniz üçün yazdım. 13 Bütün bunlardan təsəlli alırıq. Buna əlavə olaraq Titin sevinci bizi daha da sevindirdi. Hamınız onun ruhunu təzələdiniz. 14 Mən onun qarşısında sizinlə fəxr etmişdim, siz də məni utandırmadınız. Sizə dediyimiz hər şey necə doğru idisə, Titin qarşısında sizinlə fəxr etməyimiz də doğru çıxdı. 15 Hamınızın itaətli olduğunuzu, onu necə qorxu və lərzə ilə qəbul etdiyinizi yada saldıqca sizə olan sevgisi daha da artır. 16 Sizə hər işdə etibar edə bildiyim üçün sevinirəm.

8 Qardaşlar, sizə bildirmək istəyirik ki, Makedoniyadakı cəmiyyətlərə verilən Allahın lütfü nə etdi: 2 onlar böyük əziyyətlərlə sınananda coşğun sevincləri hədsiz yoxsul olduqları halda zəngin səxavət göstərmələri ilə aşıb-daşdı. 3 Mən şahidəm ki, onlar bunu bacardıqları qədər, hətta artıqlaması ilə, könüllü surətdə etdilər. 4 Bizə yalvara-yalvara müqəddəslərə yardım işinə şərik olmaq lütfünə nail olmaq istədilər. 5 Bu, gözlədiyimizdən də artıq oldu, çünki onlar özlərini əvvəlcə Rəbbə, sonra Allahın iradəsi ilə bizə həsr etdilər. 6 Ona görə Titdən xahiş etdik ki, onun başladığı bu xeyriyyə işini sizin aranızda başa çatdırsın. 7 Sizsə hər şeydə – imanda, sözdə, bilikdə, hər cür cəhddə, sizə göstərdiyimiz məhəbbətdə zəngin olduğunuz kimi bu xeyriyyəçilikdə də zəngin olun. 8 Mən bunları əmr edərək demirəm, lakin başqalarının cəhdi ilə müqayisədə sizin məhəbbətinizin həqiqiliyini sınaqdan keçirərək deyirəm. 9 Rəbbimiz İsa Məsihin lütfündən xəbərdarsınız: siz Onun yoxsulluğu vasitəsilə varlı olasınız deyə Özü varlı olduğu halda sizin uğrunuzda yoxsullaşdı. 10 Bu barədə sizə məsləhət verirəm. Siz keçən il bu işi nəinki gördünüz, hətta təşəbbüskarı oldunuz. Öz xeyriniz üçün 11 indi bu işi başa çatdırın. Buna həvəsiniz necə idisə, imkan daxilində bunu elə də başa çatdırın. 12 Çünki insanın həvəsi varsa, verdiyi yardım imkanı çatmadığı qədər yox, imkanına görə məqbul sayılır. 13 Sizi əziyyətə salıb başqalarına rahatlıq vermək deyil, bərabərlik istəyirik. 14 İndi sizin əlavə vəsaitiniz qoy onların ehtiyaclarını ödəsin ki, lazım olanda onların vəsaiti də sizin ehtiyacınızı ödəsin. Beləcə qoy bərabərlik olsun. 15 Necə ki yazılıb: «Çox yığanın artığı, az yığanın əskiyi olmadı». 16 Titin ürəyində sizin üçün eyni cəhdi oyadan Allaha şükür olsun! 17 Çünki Tit bizim xahişimizi qəbul etməklə kifayətlənmədi, böyük cəhd göstərərək könüllü surətdə sizin yanınıza gəlir. 18 Müjdəni yaydığına görə bütün cəmiyyətlərdə tərifl ənən bir qardaşı da onunla birgə yanınıza göndəririk. 19 Həmçinin o, Rəbbi izzətləndirmək və yardım etməyə həvəsli olduğumuzu göstərmək üçün apardığımız bu xeyriyyə işində yol yoldaşımız olmaq məqsədi ilə cəmiyyətlər tərəfindən seçildi. 20 Bu bol olan nəzir-niyazla əlaqədar xidmətimizdə heç kim bizdə səhv tutmasın deyə diqqət göstəririk. 21 Çünki məqsədimiz yalnız Rəbbin gözündə deyil, insanların da gözündə doğru sayılan işləri görməkdir. 22 Çox işdə dəfələrlə sınaqdan keçirib cəhdini gördüyümüz, indi sizə bəslədiyi böyük etibar sayəsində daha da cəhd göstərən başqa qardaşımızı da onlarla bərabər göndəririk. 23 Titə gəlincə, o mənim şərikim, sizlərin arasında çalışan əməkdaşım, qardaşlarımızsa Məsihin izzəti üçün cəmiyyətlərin elçiləridir. 24 Buna görə də cəmiyyətlərin qarşısında məhəbbətinizi və sizinlə fəxr etməyimizin səbəbini onlara sübut edin.

9 Müqəddəslərə göstəriləcək yardımla əlaqədar sizə yazmağıma ehtiyac yoxdur. 2 Çünki yardım etməyə həvəsiniz olduğunu bilirəm. Axayyada olan sizlərin keçən ildən bəri hazırlıqlı olduğunuzu söyləyərək Makedoniyalılar qarşısında fəxr etməkdəyəm. Sizin səyiniz onların çoxunu hərəkətə gətirdi. 3 Sizinlə etdiyimiz fəxr bu işdə boşa çıxmasın deyə qardaşları yanınıza göndərirəm və dediyim kimi gərək hazır olasınız. 4 Belə ki bəzi Makedoniyalılar mənimlə gəlib sizin hazır olmadığınızı görərsə, sizə etibar etdiyimizə görə nə biz utanaq, nə də siz. 5 Ona görə də mən qardaşlardan xahiş etməyə ehtiyac duyuram ki, məndən əvvəl yanınıza gəlib vəd edilmiş bol bəxşişlərinizi qabaqcadan hazır etsinlər. Qoy bu bəxşişlər istismarçılıqla yox, könüllü surətdə hazır olsun. 6 Yadda saxlayın: az əkən az, bol-bol əkən bol-bol biçəcək. 7 Könülsüz yaxud məcburi yox, hər kəs ürəyinin niyyətinə görə pay versin. Çünki Allah sevinə-sevinə pay verən adamı sevir. 8 Allah sizə hər bir neməti bol-bol verə bilər. Belə ki hər bir şeyə həmişə, hərtərəfli, kifayət qədər sahib olmaqla hər yaxşı əməl üçün bol-bol imkanınız olsun. 9 Necə ki yazılıb: «Səpələyər, fəqirlərə paylayar, Salehliyi əbədi qalar». (aiōn g165) 10 Əkinçiyə toxum və yemək üçün çörək ehtiyatı verən Allah sizin də əkin ehtiyatınızı çoxaldacaq və salehliyinizin bəhrəsini artıracaq. 11 Hər tərəfli səxavətli olmanız üçün hər baxımdan varlandırılacaqsınız. Səxavətiniz bizim vasitəmizlə Allaha şükür etməyə səbəb olacaq. 12 Çünki etdiyiniz bu xidmət yalnız müqəddəslərin ehtiyaclarını ödəməklə kifayətlənmir, həm də

Allaha edilən çox şükürlərlə aşıb-daşır. 13 Bu xidmətlə sübut etdiyiniz kimi, iqrar etdiyiniz Məsihin Müjdəsinə itaət göstərdiyinizə, onlara və hamıya səxavətlə yardım göndərdiyinizə görə Allahı izzətləndirirlər. 14 Allahın sizə bəxş etdiyi hədsiz lütfə görə hər birinizin həsrətini çəkərək sizin üçün dua edirlər. 15 Allahın sözlə ifadə oluna bilməyən bəxşişinə görə Ona şükür olsun!

10 Yanınızda ürkək, lakin sizdən uzaq ikən cürətli olan mən Paul Məsihdən gələn həlimlik və mülayimliklə sizdən xahiş edir, 2 yalvarıram: yanınıza gələndə məni vadar etməyin ki, bizi cismani təbiətə görə həyat sürən insanlar zənn edən bəzi adamlara göstərməyi vacib saydığım cürəti sizə də göstərim. 3 Çünki cismən həyat sürsək də, cismani təbiətə görə döyüş aparmırıq. 4 Ona görə ki döyüş silahlarımız cisimdən düzəldilən silahlar deyil, qalaları dağıdan ilahi qüvvəyə malik silahlardır. Nəzəriyyələri, 5 Allah barədə biliyə qarşı çıxan hər bir səddi yıxıb hər bir düşüncəni əsir edərək Məsihə itaət etdiririk. 6 Siz Məsihə tamamilə itaət edəndə hər cür itaətsizliyi cəzalandırmağa hazır olacağıq. 7 Göz qabağında olanlara baxın. Kim Məsihə aid olduğuna arxalanırsa, yadda saxlasın ki, onun qədər biz də Məsihə aidik. 8 Sizi yıxmaq üçün deyil, inkişaf etdirmək üçün Rəbbin bizə verdiyi səlahiyyətə görə bir az artıq öyünsəm də, utanmaram. 9 Elə görünmək istəmirəm ki, məktublarımla sizi qorxuduram. 10 Mənim barəmdə deyirlər ki, «onun məktubları ciddi və təsirlidir, özünü görəndə isə zəhmsiz, nitqi də heçdir». 11 Kim bunu düşünürsə, qoy bilsin ki, uzaqda olanda məktublarımızla dediklərimizə yanınızda olanda da əməl edirik. 12 Öz-özü barədə zəmanət verən bəzi adamlarla özümüzü bərabər saymağa və yaxud da müqayisə etməyə sözsüz ki cəsarət etmirik. Özlərini öz arşınları ilə ölçə-ölçə, həmçinin özlərini özləri ilə müqayisə edə-edə onlar dərrakələrini itirdilər. 13 Biz isə hədsiz öyünməyəcəyik. Öyünməyimiz Allahın bizə verdiyi, sizin də daxil olduğunuz iş dairəsinin həddini aşmayacaq. 14 Sizə yetişməyənlər kimi uzaqlara getmirik. Çünki Məsihin Müjdəsini sizə çatdıran bizik. 15 Başqalarının əməyi ilə öyünüb həddimizi aşmırıq. Ümidvarıq ki, imanınız böyüdükcə aranızda işimizin əhatə dairəsi daha da genişlənəcək. 16 Beləcə başqasının işinin əhatə dairəsində olan nailiyyətlərlə öyünmədən Müjdəni sizin o tayınızdakı diyarlarda da yaya biləcəyik. 17 «Öyünən Rəbdə öyünsün». 18 Çünki özü barədə zəmanət verən insan yox, barəsində Rəbbin zəmanət verdiyi insan sınaqdan keçmiş olur.

11 Ümidvaram ki, mənim bir qədər ağılsızlığıma da dözəcəksiniz. Bəli, mənə bir qədər dözün. 2 Sizə görə ilahi bir qısqanclıq hiss edirəm. Çünki sizlər sanki bakirə qızsınız və sizi bir Oğlana, yəni Məsihə nişanlayıb təqdim etmişəm. 3 Amma qorxuram ki, ilanın hiyləgərliyi ilə Həvvanı aldatması kimi düşüncələrinizin pozulub Məsihə olan səmimi və pak həsr olunmasından azasınız. 4 Çünki əgər kimsə yanınıza gəlib bizim vəz etdiyimiz İsadan başqa bir İsanı təbliğ edirsə, aldığınızdan fərqli bir ruh alırsınızsa və yaxud qəbul etdiyinizdən fərqli bir müjdəni qəbul edirsinizsə, siz buna necə də məmnuniyyətlə dözürsünüz. 5 Zənnimcə bu «böyük həvarilər»dən mən heç də geri qalmıram. 6 Natiqlik məharətim olmasa da, bilikdə məharətsiz deyiləm. Bunu sizə hər vəziyyətdə hər tərəfli göstərdik. 7 Ucalmanız üçün özümü aşağı tutaraq Allah Müjdəsini müftə yaymaqla günah işlətdimmi? 8 Sizə xidmət etmək üçün başqa cəmiyyətlərdən təminat alaraq sanki onları soydum. 9 Yanınızda olarkən ehtiyacım olduğu halda heç birinizə yük olmadım. Çünki Makedoniyadan gələn qardaşlar ehtiyacımı tamamilə ödədilər. Sizə yük olmaqdan özümü saxladım və gələcəkdə də özümü saxlayacağam. 10 Məndə olan Məsihin həqiqətinə and olsun! Axayya vilayətində heç kim məni susdura bilməz ki, buna öyünməyim. 11 Niyə? Sizi sevmədiyimə görəmi? Allah bilir ki, sevirəm. 12 Özlərini bizimlə bərabər sayaraq öyünənlər buna əsas axtarır. Mən etdiyimi edəcəyəm ki, onların əsasını kəsim. 13 Çünki bunlar saxta həvari, Məsih həvarisinin cildinə girən fırıldaqçılardır. 14 Buna heyrətlənmək lazım deyil, çünki Şeytan da işıq mələyi cildinə girir. 15 Şeytana xidmət edənlərin salehlik xidmətçilərinin cildinə girməsi qəribə deyil. Onların aqibəti əməllərinə görə olacaq. 16 Yenə deyirəm, qoy heç kim məni ağılsız saymasın. Elədirsə, məni ağılsız kimi qəbul edin, qoy mən də bir az öyünüm. 17 Dediklərimi Rəbbin sözü kimi yox, öyünə-öyünə özünə güvənən ağılsız adam kimi deyirəm. 18 Madam ki bir çoxları cismani təbiətlərinə görə öyünürlər, mən də öyünəcəyəm. 19 Siz ağıllı olduğunuz üçün ağılsızlara necə də sevinclə dözürsünüz. 20 Belə ki sizi kölə edənlərə, istismar edənlərə, sizdən faydalananlara, özünü üstün sayanlara, hətta sifətinizə şillə vuranlara dözürsünüz. 21 Utanaraq qəbul edirəm ki, buna gücümüz çatmır! Kimin bir şeylə öyünməyə cəsarəti varsa, bir ağılsız kimi deyirəm ki, mənim də ona cəsarətim

var. 22 Onlar İbranilərdirmi? Mən də İbraniyəm. Onlar İsrailliləridirmi? Mən də İsrailliyəm. Onlar İbrahimin nəslindəndirmi? Mən də İbrahimin nəslindənəm. 23 Onlar Məsihin xidmətçiləridirmi? Dəli kimi deyirəm ki, Onun daha böyük xidmətçisi mənəm, çünki zəhmətim daha çox olub, həbsə düşməyim daha çoxdur, döyülməyimin sayı-hesabı yoxdur, dəfələrlə ölümlə üz-üzə gəlmişəm. 24 Beş dəfə Yəhudilərdən otuz doqquz qırmanc yemişəm, 25 üç dəfə dəyənəklə döyülmüşəm, bir dəfə məni daşqalaq etdilər, üç dəfə gəmi qəzasına düşdüm və bir gün gecə-gündüz ucsuz-bucaqsız dənizdə qaldım. 26 Tez-tez səyahətdə olduğum müddətdə çaylarda təhlükəyə, quldurlar arasında təhlükəyə, soydaşlarım arasında təhlükəyə, başqa millətlər arasında təhlükəyə, şəhərdə təhlükəyə, çöldə təhlükəyə, dənizdə təhlükəyə, saxta qardaşlar arasında təhlükəyə məruz qaldım. 27 Zəhmət və əmək çəkdim, dəfələrlə yuxusuz qaldım. Aclığın, susuzluğun dadını gördüm. Çox vaxt yemək, soyuqda paltar tapmadım. 28 Bunlarla yanaşı bütün cəmiyyətlər üçün hər gün çəkdiyim qayğının yükü boynumdadır. 29 Kimsə zəif olanda mən də zəif olmadımmı? Kimsə büdrəyəndə mən alışıb-yanmadımmı? 30 Öyünməliyəmsə, zəifliyimi göstərən şeylərlə öyünəcəyəm. 31 Rəbb İsanın əbədi alqışlanan Allah və Atasına and olsun ki, yalan demirəm. (aiōn g165) 32 Dəməşqdə padşah Aretanın valisi məni tutmaq üçün şəhəri nəzarət altına almışdı. 33 Amma mən səbət içində şəhər divarlarının pəncərələrinin birindən yerə sallandım və onun əlindən qaçdım.

12 Faydalı olmasa da, öyünməliyəm. İndi Rəbdən gələn görüntülərə və vəhylərə keçirəm. 2 Məsihdə olaraq on dörd il bundan əvvəl – bədəndəmi, yoxsa bədəndən xaricmi, mən bilmirəm, Allah bilir – götürülüb göyün üçüncü qatına aparılan bir insanı tanıyıram. 3 Bilirəm ki, bu adam – bədəndəmi, yoxsa bədəndən kənarmı, mən bilmirəm, Allah bilir – 4 cənnətə aparılıb orada dillə ifadə olunmayan, insanın danışması qadağan olunan sözlər eşitdi. 5 Belə birisi ilə öyünəcəyəm, amma özümlə əlaqədar olaraq zəifliyimdən başqa bir şeylə öyünməyəcəyəm. 6 Öyünmək istəsəm belə, ağılsız olmayacağam. Çünki həqiqəti deyəcəyəm. Amma heç kim məni görüb eşitdiyindən artıq bir şəxs saymasın deyə öyünməkdən çəkinirəm. 7 Aldığım vəhylərin üstünlüyü ilə qürurlanmayım deyə cismim üçün bir tikan, yəni mənə əzab vermək üçün Şeytanın bir elçisi göndərildi ki, qürurlanmayım. 8 Bunun məndən uzaq olması üçün üç dəfə Rəbbə yalvardım. 9 Amma O mənə dedi: «Lütfüm sənə kifayətdir, çünki zəiflik olanda qüvvə tam olur». Məsihin qüvvəsi məndə məskən salsın deyə zəifliklərimlə daha çox sevinə-sevinə öyünəcəyəm. 10 Ona görə də Məsih uğrunda zəifliklərə, təhqirlərə, ehtiyaclara, təqiblərə və sıxıntılara məmnuniyyətlə dözürəm, çünki mən zəifləyəndə qüvvətlənirəm. 11 Mən ağılsızlaşdım, çünki siz məni vadar etdiniz. Amma siz mənim barəmdə zəmanət verməli idiniz. Çünki özüm bir şey olmasam da, həmin «böyük həvarilər»dən heç də geri qalmıram. 12 Həvariliyimin nişanələri aranızda əlamətlər, xariqələr və möcüzələr vasitəsilə, böyük dözümlülüklə göstərildi. 13 Mən sizə yük olmadım, bundan başqa sizin digər cəmiyyətlərdən nə əskiyiniz var? Bu haqsızlığımı bağışlayın! 14 Budur, üçüncü dəfə yanınıza gəlməyə hazıram. Sizə yük olmayacağam, çünki sizdən heç nə istəmirəm, yalnız sizi istəyirəm. Axı övladların ata-ana üçün deyil, ata-ananın övladları üçün ehtiyat görməsi doğru sayılır. 15 Mən də sizin həyatınız uğrunda sevinə-sevinə malımdan və canımdan keçəcəyəm. Sizi daha da çox sevsəm, daha az seviləcəyəmmi? 16 Qoy belə olsun. Düşünürsünüz ki, mən sizə ağır yük olmadım, amma çoxbilmiş olduğuma görə sizi fənd işlədərək aldatdım. 17 Yanınıza göndərdiyim adamlardan hansı biri ilə sizi istismar etdim? 18 Titi yanınıza gəlmək həvəsinə saldım və o biri qardaşı da onunla göndərdim. Tit mənə görə sizi istismar etmədi, elə deyilmi? Eyni ruhda həyat sürmədikmi? Eyni izlə getmədikmi? 19 Bu vaxta qədər qarşınızda özümüzü müdafiə etdiyimizi düşünürsünüzmü? Allahın qarşısında, Məsihdə olaraq danışırıq. Sevimlilər, etdiyimiz hər şey sizin inkişafınız üçündür. 20 Qorxuram ki, gəlişimdə sizi istədiyim vəziyyətdə tapmayım, siz də istədiyinizi məndə tapmayasınız və aranızda münaqişə, qısqanclıq, hiddət, özünü göstərmə, böhtan, qeybət, lovğalıq, qarışıqlıq tapam. 21 Bu da məni qorxudur ki, yanınıza gələndə Allahım məni sizin qarşınızda aşağı tutacaq: əvvəllər günah işlədərək batdıqları murdarlıq, əxlaqsızlıq və pozğunluqdan tövbə etməyən bir çox adamlar üçün yas tutacağam.

13 Bu, yanınıza üçüncü gəlişim olacaq. «Hər iddia iki yaxud üç şahidin sözü ilə təsdiq edilsin». 2 İkinci dəfə yanınızda olanda keçmişdə günah işlədənlərə xəbər verdiyim kimi indi uzaqda olanda da onların və başqalarının hamısına xəbərdarlıq edirəm ki, yenə yanınıza gələndə onların heç birini cəzasız qoymayacağam. 3 Məsihin mənim vasitəmlə danışdığına dair istədiyiniz sübut budur. Məsih aranızda zəifliklə

deyil, qüdrətlə fəaliyyət göstərir. **4** Çünki O, zəiflik içində çarmıxa çəkildiyi halda Allahın qüdrəti ilə yaşayır. Biz də Onda zəifik, amma sizin xeyriniz üçün Onunla bərabər Allahın qüdrəti ilə yaşayacağıq. **5** Özünüzü yoxlayın və iman yolunda olub-olmadığınızı bilmək üçün sınaqdan keçirin. İsa Məsihin daxilinizdə olduğunu başa düşmürsünüzmü? Yoxsa sınaqdan keçmirsiniz? **6** Ümidvaram, bizim sınaqdan keçdiyimizi başa düşəcəksiniz. **7** Allaha dua edirik ki, pis iş görməyəsiniz; bu bizim sınaqdan keçməyimizi göstərmək üçün deyil, sınaqdan keçməyənlər kimi olsaq da, sizin yaxşılıq etməniz üçündür. **8** Çünki həqiqətə qarşı heç nə edə bilmərik, nə etsək, həqiqət uğrunda edirik. **9** Biz zəif, sizsə güclü olanda sevinirik. Bərpa olmanız üçün dua edirik. **10** Bunları sizə uzaqdan yazıram ki, yanınızda olanda Rəbbin yıxmaq üçün deyil, inkişaf etdirmək üçün mənə verdiyi səlahiyyəti sərt şəkildə istifadə etməyə məcbur olmayım. **11** Nəhayət, ey qardaşlar, sevinin. Bərpa olunun, təsəlli tapın, həmfikir olun, sülh içində ömür sürün. Məhəbbət və sülh qaynağı olan Allah sizinlə olacaq. **12** Bir-birinizi müqəddəs öpüşlə salamlayın. Bütün müqəddəslər sizə salam göndərir. **13** Rəbb İsa Məsihin lütfü, Allahın məhəbbəti və Müqəddəs Ruhun şərikliyi hamınıza yar olsun!

Qalatiyalilara

1 Nə insanlardan, nə də insan vasitəsilə, yalnız İsa Məsih və Onu ölülər arasından dirildən Ata Allah vasitəsilə həvari təyin olunan mən Pauldan **2** və mənimlə olan bütün qardaşlardan Qalatiyada olan imanlı cəmiyyətlərə salam! **3** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun! **4** Atamız Allahın iradəsinə görə Məsih günahlarımız üçün Özünü fəda etdi ki, bizi indiki şər dövründən qurtarsın. **(aiōn g165)** **5** Allaha əbədi izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)** **6** Heyrətlənirəm ki, Məsihin lütfü ilə sizi çağıran Allahı belə tezliklə tərk edib başqa bir müjdəyə tərəf dönürsünüz. **7** Əslində başqa müjdə yoxdur. Amma sizi lərzəyə salıb Məsihin Müjdəsini təhrif etmək istəyənlər vardır. **8** Amma istər biz, istərsə göydən gələn bir mələk belə, bizim sizə yaydığımız Müjdəyə zidd bir şeyi müjdə kimi yaysa, ona lənət olsun! **9** Əvvəlcə dediyimizi indi bir daha deyirəm: kim sizə qəbul etdiyiniz Müjdəyə zidd bir şey yayırsa, ona lənət olsun! **10** İndi mən insanları, yoxsa Allahı məmnun etməyi axtarıram? Yoxsa insanlarımı razı salmağa çalışıram? Əgər mən hələ də insanları razı salmaq istəsəydim, Məsihin qulu olmazdım. **11** Qardaşlar, sizə bəyan edirəm ki, mənim yaydığım Müjdənin mənbəyi insan deyil. **12** Çünki mən onu insandan almadım və insan tərəfindən də öyrədilmədim. Bunu mənə İsa Məsih vəhy vasitəsilə açdı. **13** Yəhudi dininə bağlı olduğum günlərdə mənim necə həyat sürdüyümü eşitdiniz. Mən Allahın cəmiyyətini hədsiz təqib edir, onu dağıdırdım. **14** Yəhudi dinində soydaşlarım arasında yaşıdlarımın bir çoxundan daha irəlidə idim. Ata-babalarımın adət-ənənələrinin qeyrətini həddindən artıq çəkirdim. **15** Amma hələ anamın bətnindən məni seçib lütfü ilə çağıran Allah **16** Öz Oğlu ilə bağlı Müjdəni başqa millətlər arasında yayım deyə Onu mənə zahir etməyə razı olanda dərhal insanlarla məsləhətləşmədim. **17** Yerusəlimə, məndən qabaq həvari olanların yanına da getmədim, amma Ərəbistana getdim, sonra yenə Dəməşqə qayıtdım. **18** Üç il keçəndən sonra isə Kefa ilə tanış olmaq üçün Yerusəlimə getdim və on beş gün onun yanında qaldım. **19** O biri həvarilərin heç birini görmədim. Yalnız Rəbbin qardaşı Yaqubu gördüm. **20** Allahın önündə sizə yazdıqlarımın yalan olmadığını deyirəm. **21** Sonra Suriya və Kilikiya diyarlarına getdim. **22** Yəhudeyanın Məsihdə olan cəmiyyətləri isə məni şəxsən tanımırdılar. **23** Yalnız bu sözü eşidirdilər: «Bir zaman bizi təqib edən şəxs vaxtilə yox etməyə çalışdığı imanı müjdələyir». **24** Beləliklə, mənə görə Allahı izzətləndirirdilər.

2 On dörd il keçəndən sonra isə Barnaba ilə birlikdə Titi də özümlə götürüb yenə Yerusəlimə getdim. **2** Vəhy vasitəsilə getdim. Başqa millətlər arasında vəz etdiyim Müjdəni onlara, etibarlı olanlara şəxsən təqdim etdim ki, boş yerə cəhd etməyim yaxud da cəhd etmiş olmayım. **3** Yanımda olan Tit də Yunan olduğu halda sünnət olunmağa məcbur edilmədi. **4** Bu iş aramıza gizlicə soxulan yalançı qardaşlar üzündən oldu. Onlar Məsih İsada malik olduğumuz azadlığı əl altından öyrənib bizi kölə etmək üçün gizlicə aramıza girdilər. **5** Onlara bir anlıq da olsa, baş əyib təslim olmadıq ki, Müjdənin həqiqəti sizinlə qalsın. **6** Etibarlı sayılan şəxslərə gəlincə, kim olursa olsun mənə vacib deyil, Allah insanlara tərəfkeşlik etməz. Lakin bu etibarlı sayılan şəxslər mənim dediklərimə heç nə artırmadılar. **7** Əksinə, sünnətlilərə Müjdə yaymaq işi Peterə tapşırıldığı kimi sünnətsizlər arasında Müjdə yaymaq işinin mənə tapşırıldığını gördülər. **8** Çünki sünnətlilərə həvari olması üçün Peterdə fəal olan Allah başqa millətlər üçün məndə də fəal oldu. **9** Cəmiyyətin sütunları sayılan Yaqub, Kefa və Yəhya mənə bağışlanan lütfü tanıdıqda mənə və Barnabaya sağ əllərini uzatdılar ki, şərikliyimiz olsun. Ona görə ki biz başqa millətlərin, onlarsa sünnətlilərin yanına getsin. **10** Yalnız yoxsulları yad etməyimizi istədilər, mən də məhz bunu icra etməyə səy göstərdim. **11** Kefa Antakyaya gəldikdə isə şəxsən ona qarşı çıxdım, ona görə ki tənqidə layiq idi. **12** Çünki Yaqubun yanından bəzi adamlar gəlməmişdən əvvəl Peter başqa millətlərdən olanlarla yemək yeyirdi. Həmin adamlar gəldikdə isə sünnət tərəfdarlarından qorxaraq başqa millətlərin yanından çəkilib ayrı durdu. **13** Onunla birlikdə o biri Yəhudilər də ikiüzlülük etdilər. Hətta Barnaba belə, onların ikiüzlülüyünə qapıldı. **14** Amma mən Müjdənin həqiqətinə görə düzgün riayət etmədiklərini görəndə hamının qarşısında Kefaya dedim: «Əgər sən Yəhudi olduğun halda Yəhudi kimi deyil, başqa millətlərdən biri kimi yaşayırsansa, necə başqa millətləri Yəhudi kimi yaşamağa məcbur edirsən?» **15** Biz anadangəlmə Yəhudilərik, başqa millətdən olan «günahkarlar» deyilik. **16** Lakin biz bilirik ki, insan Qanuna əməl etməklə deyil, yalnız İsa Məsihə iman etməklə saleh sayılır. Biz də Məsih İsaya iman etdik ki, Qanuna əməl etməklə deyil, Məsihə olan imanla saleh sayılaq. Çünki Qanuna əməl etməklə heç bir insan saleh sayılmaz. **17** Əgər biz Məsihdə saleh sayılmaq

istərkən özümüz günahkar çıxsaq, belə çıxır ki, Məsih günah xidmətçisidir? Əsla! **18** Əgər mən əvvəlcə yıxdığımı yenidən tikirəmsə, özümü Qanunu pozan olaraq göstərirəm. **19** Çünki mən Qanun vasitəsilə Qanuna münasibətdə öldüm ki, Allah üçün yaşayım. **20** Məsihlə birlikdə çarmıxa çəkildim. Artıq mən yaşamıram, Məsih məndə yaşayır. İndi cismən yaşadığım həyata gəlincə məni sevib uğrumda Özünü fəda edən Allahın Oğluna olan imanla yaşayıram. **21** Allahın lütfünü rədd etmirəm. Çünki əgər salehlik Qanun vasitəsilə qazanıla bilsəydi, deməli Məsih boş yerə öldü.

3 Ey ağılsız Qalatiyalılar! Sizi kim tilsimlədi? İsa Məsihin çarmıxa çəkilməsi gözləriniz önündə açıqca təsvir olundu! **2** Sizdən yalnız bunu öyrənmək istəyirəm: Ruhu Qanuna əməl etməklə, yoxsa eşitdiyinizə iman etməklə aldınız? **3** Siz bu qədərmi ağılsızsınız? Ruhla başlayandan sonra indi cismani səyləmi bitirirsiniz? **4** Boş yerəmi o qədər əzab çəkdiniz? Həqiqətən, bunlar boş yerə idi? **5** Bəs sizi Ruhla təmin edən və aranızda möcüzələr yaradan Allah bunları Qanuna əməl etməyinizlə, yoxsa eşitdiyinizə iman etməyinizlə icra edir? **6** Məsələn, «İbrahim Allaha iman etdi və bu ona salehlik sayıldı». **7** İndi isə bunu bilin ki, İbrahimin övladları imana əsaslananlar olur. **8** Müqəddəs Yazı Allahın başqa millətləri imanları ilə saleh sayacağını qabaqcadan görüb İbrahimə «bütün millətlər sənin vasitənlə xeyir-dua alacaq» deyərək Müjdəni qabaqcadan bildirdi. **9** Beləliklə, imana əsaslananlar iman etmiş olan İbrahimlə birlikdə xeyir-dua alırlar. **10** Qanuna əməl etməyə əsaslananların hamısı lənət altındadır. Çünki yazılıb: «Qoy Qanun kitabında yazılan hər şeyə riayət etməyən, onu təsdiq etməyən hər kəsə lənət olsun!» **11** Aydındır ki, Allah qarşısında heç kim Qanun vasitəsilə saleh sayılmır, çünki «saleh adam imanla yaşayacaq». **12** Qanun isə imana əsaslanmamışdır. Əksinə, «bu şeyləri yerinə yetirən adam bunların sayəsində yaşayacaq». **13** Məsih bizim uğrumuzda lənətlənərək bizi Qanunun lənətindən satın aldı. Çünki yazılıb: «ağacdan asılan hər kəsə lənət olsun!» **14** Belə ki İbrahimin aldığı xeyir-dua Məsih İsada bütün başqa millətlərin üzərinə gəlsin və biz vəd edilmiş Ruhu iman vasitəsilə alaq. **15** Qardaşlar, insan düşüncəsi əsasında deyirəm: hətta insanın belə təsdiq etdiyi əhdi heç kəs ləğv edə bilməz yaxud da ona heç bir şey əlavə edə bilməz. **16** Vədlər yalnız İbrahimə və onun nəslinə verildi. Allah çox adam barədə danışırmış kimi «və nəslindən olanlara» yox, tək bir adam barədə danışaraq «və sənin nəslindən olana» deyir; bu «nəslindən olan» Məsihdir. **17** Bunu demək istəyirəm: Allahın təsdiq etdiyi əhdi bundan dörd yüz otuz il sonra gələn Qanun qüvvədən sala bilməz ki, vədi ləğv etsin. **18** Çünki əgər irs Qanuna əsaslanırsa, artıq vədə əsaslanmır. Amma Allah İbrahimə irsi vəd vasitəsilə lütfə görə verdi. **19** Bəs Qanun nə üçündür? Qanun əhdi pozanları təqsirləndirmək üçün əlavə olundu. Vədi alan və İbrahimin nəslindən olan Şəxs gələnə qədər qüvvədə qalmalı idi. Mələklər vasitəsilə, bir vasitəçi əli ilə tərtib edildi. **20** Vasitəçi tək bir nəfərə aid deyildir, Allah isə birdir. **21** Deməli, Qanun Allahın vədlərinə ziddirmi? Əsla! Çünki əgər həyat verməyə qadir olan bir Qanun verilsəydi, salehlik, həqiqətən, Qanunla gələrdi. **22** Lakin Müqəddəs Yazı bütün kainatı günahın əsiri elan etdi ki, İsa Məsihə olan imanla vəd olunan şeylər iman edənlərə verilsin. **23** Amma bu iman gəlməzdən qabaq biz Qanun altında saxlanmışdıq, gələcək iman zühur edənə qədər əsir tutulmuşduq. **24** Yəni Qanun bizə Məsihə qədər yol göstərən mürəbbimiz oldu ki, imanla saleh sayılaq. **25** Amma iman gəldiyinə görə biz artıq mürəbbinin əli altında deyilik. **26** Siz hamınız Məsih İsaya olan iman vasitəsilə Allahın övladlarısınız. **27** Çünki vəftizdə Məsihlə birləşən hamınız Məsihə bürünmüsünüz. **28** Artıq Yəhudi ilə Yunan, qulla azad, kişi ilə qadın arasında fərq yoxdur. Çünki hamınız Məsih İsada birsiniz. **29** Əgər Məsihə aidsinizsə, deməli, İbrahimin nəslindənsiniz və vədə görə varissiniz.

4 Mən bunu deyirəm: varis hər şeyin sahibi olsa da, uşaqlıq vaxtında kölədən fərqlənmir. **2** O, atasının təyin etdiyi vaxta qədər qəyyumların və idarəçilərin nəzarəti altındadır. **3** Bunun kimi biz də ruhani tərəfdən uşaq ikən dünyanın ibtidai təlimlərinə kölə idik. **4** Lakin vaxt tamam olanda Allah qadından, Qanun altında doğulan Öz Oğlunu göndərdi ki, **5** Qanun altında olanları satın alsın və biz övladlığa götürülək. **6** Övladlar olduğunuz üçün Allah Öz Oğlunun «Abba, Ata!» deyərək nida edən Ruhunu ürəklərimizə göndərdi. **7** Buna görə də sən artıq kölə deyil, övladsan. Əgər övladsansa, həmçinin Allahın təyin etdiyi varissən. **8** Əvvəllər Allahı tanımadığınız vaxt təbiətcə allah olmayanların kölələri idiniz. **9** İndi isə siz Allahı tanıdınız, daha doğrusu, Allah tərəfindən tanındınız. Necə olur ki, təkrarən zəif və dəyərsiz olan ibtidai təlimlərə qayıdırsınız? Yenidən onların köləsimi olmaq istəyirsiniz? **10** Xüsusi günlərə, aylara, mövsümlərə və illərə riayət edirsiniz! **11** Sizin üçün qorxuram, bəlkə sizə görə boş yerə zəhmət çəkmişəm. **12** Qardaşlar, sizə yalvarıram, mənim kimi olun, çünki mən

də sizin kimi oldum. Siz mənə heç bir haqsızlıq etməmisiniz. **13** Bildiyiniz kimi, mən Müjdəni ilk dəfə sizə cismən zəif olaraq vəz etmişdim. **14** Cismani vəziyyətim sizin üçün çətin bir sınaq oldusa da, nə mənə xor baxdınız, nə də məni rədd etdiniz. Hətta məni, Allahın bir mələyini, Məsih İsanı qəbul edər kimi qəbul etdiniz. **15** İndi o xoşbəxtliyiniz necə oldu? Sizin haqqınızda şəhadət edirəm ki, əgər mümkün olsaydı, gözlərinizi çıxardıb mənə verərdiniz. **16** Məgər sizə həqiqəti söylədiyim üçün sizin düşməniniz oldum? **17** Onlar sizin qeyrətinizi çəkirlər, amma yaxşı niyyətlə deyil. Siz onların qeyrətini çəkəsiniz deyə sizi məndən ayırmaq istəyirlər. **18** Yaxşı niyyətlə olarsa, qeyrətimi çəkməniz yaxşıdır, amma bu, yalnız yanınızda olduğum vaxt deyil, daimi olsun. **19** Övladlarım! Məsihin surəti sizdə yaradılana qədər, sizlər üçün yenə doğuş ağrısı çəkirəm. **20** İndi yanınızda olmaq və səsimi dəyişdirmək istəyirdim. Bu halınıza çaşıb-qalmışam. **21** Ey Qanun altında yaşamaq istəyənlər, mənə deyin görüm, Qanunun nə dediyini eşitməmisinizmi? **22** İbrahimin iki oğlu olduğu yazılmışdır. Bir oğlu cariyədən, o biri oğlu isə azad qadından doğulmuşdu. **23** Cariyədən doğulan bəşəri arzusundan, azad qadından doğulan isə vədə görə doğulmuşdu. **24** Burada bir məcaz var. Çünki bu qadınlar iki əhdi təmsil edir. Biri Sina dağındandır, köləlik üçün uşaq doğur. Bu, Həcərdir. **25** Həcər Ərəbistandakı Sina dağını təmsil edir və indiki Yerusəlimə bənzəyir. Çünki indiki Yerusəlim övladları ilə birlikdə köləlikdədir. **26** Səmavi Yerusəlim isə azaddır, o bizim anamızdır. **27** Çünki yazılıb: «Şənlən, ey sonsuz, qısır qadın! Sevinclə mahnı oxu, qışqır, Ey doğuş ağrısı çəkməyən qadın! Çünki atılmış qadının övladları ərli qadının övladlarından çoxdur». **28** Sizsə, qardaşlar, İshaq kimi vədə görə doğulan övladlarsınız. **29** Amma o zaman bəşər arzusundan doğulan şəxs Ruhun gücü ilə doğulan şəxsi necə təqib etdisə, indi də belədir. **30** Bəs Müqəddəs Yazı nə deyir? «Cariyəni və onun oğlunu qov. Çünki cariyənin oğlu azad qadının oğlu ilə birgə varis olmayacaq». **31** Buna görə, qardaşlar, biz cariyənin deyil, azad qadının övladlarıyıq.

5 Məsih azad olmağımız üçün bizi azad etdi. Ona görə də möhkəm durun və yenidən köləlik boyunduruğuna tabe olmayın. **2** Budur, mən Paul sizə deyirəm: əgər siz sünnət olunsanız, Məsih sizə heç bir fayda verməz. **3** Sünnət olunan hər adama yenə şəhadət edirəm ki, elə bir adam bütün Qanuna əməl etməyə borcludur. **4** Ey Qanun vasitəsilə saleh sayılmaq istəyənlər, siz Məsihdən ayrıldınız, Allahın lütfündən uzaq düşdünüz. **5** Amma biz Ruh vasitəsilə imanla saleh sayılacağımıza ümid bağlayıb onu həvəslə gözləyirik. **6** Məsih İsada sünnətlilik də, sünnətsizlik də əhəmiyyət kəsb etmir, əhəmiyyət kəsb edən isə məhəbbətlə fəal olan imandır. **7** Yaxşı irəliləyirdiniz. Axı həqiqətə itaət etmə yolunuzu kim kəsdi? **8** Belə inandırılmağınız sizi Çağıranın istəyi deyil. **9** Azacıq maya bütün xəmiri acıdır. **10** Mən Rəbdə sizə etimad edirəm ki, başqa cür düşünməyəsiniz. Sizi lərzəyə salansa, kim olursa olsun, öz cəzasını çəkəcək. **11** Amma, qardaşlar, əgər mən hələ də sünnəti vəz edirəmsə, nə üçün hələ də təqibə məruz qalıram? Elə olsaydı, onlara büdrəmə daşı olan çarmıx ləğv olunardı. **12** Ah, kaş sizi çaşdıranlar özlərini axtalayaydılar! **13** Qardaşlar, siz azadlığa dəvət olunmusunuz. Amma bu azadlığı cismani təbiət üçün fürsətə çevirməyin, lakin bir-birinizə məhəbbətlə qulluq edin. **14** Bütün Qanun tək bir sözdə tamamlanır: «Qonşunu özün kimi sev». **15** Əgər siz bir-birinizi didib-yeyirsinizsə, ehtiyatlı olun ki, bir-birinizi tələf etməyəsiniz. **16** Mən bunu deyirəm: Müqəddəs Ruha görə həyat sürün, o zaman siz cismani təbiətin ehtirasını əsla icra etməzsiniz. **17** Çünki cismani təbiət Ruha zidd və Ruh cismani təbiətə zidd olanı arzulayır. Onlar bir-birinə qarşı durur ki, siz istədiyinizi etməyəsiniz. **18** Amma Müqəddəs Ruhun rəhbərliyi altında olsanız, siz Qanun altında deyilsiniz. **19** Cismani təbiətin əməlləri isə bəllidir. Bunlar cinsi əxlaqsızlıq, murdarlıq, pozğunluq, **20** bütpərəstlik, sehrbazlıq, düşmənçilik, münaqişə, qısqanclıq, hiddət, özünü göstərmə, nifaq, təfriqələr, **21** paxıllıq, sərxoşluq, eyş-işrət və buna bənzər şeylərdir. Sizə əvvəllər xəbərdarlıq etdiyim kimi indi də xəbərdarlıq edirəm ki, bunları edənlər Allahın Padşahlığını irs almayacaqlar. **22** Müqəddəs Ruhun səmərəsi isə budur: məhəbbət, sevinc, sülh, səbir, xeyirxahlıq, yaxşılıq, sədaqət, **23** həlimlik, nəfsə hakim olmaq. Bu kimi şeylərə qarşı qanun yoxdur. **24** Məsih İsaya məxsus olanlar isə öz həvəs və ehtirasları ilə birlikdə cismani təbiəti çarmıxa çəkdilər. **25** Madam ki, biz Ruha görə yaşayırıq, Ruha görə də rəftar edək. **26** Şöhrətpərəst olmayaq, bir-birimizi hirsləndirməyək, bir-birimizə paxıllıq etməyək.

6 Qardaşlar, əgər bir adam bir təqsir üstündə tutulsa, siz ruhanilər onu həlimlik ruhu ilə bərpa edin. Sən də sınağa düşməmək üçün özünə fikir ver. **2** Bir-birinizin yüklərini daşıyın və bu yolla Məsihin qanununu icra edin. **3** Çünki əgər kimsə heç olduğu halda özünü əhəmiyyətli sanırsa,

öz-özünü aldadır. **4** Qoy hər kəs öz əməlini yoxlasın və onda başqasının etdikləri ilə deyil, yalnız öz etdikləri ilə fəxr edəcək. **5** Çünki hər kəs öz üzərinə düşən yükü daşımalıdır. **6** Kəlam haqqında təlim alan, təlim verənlə hər cür neməti bölüşdürsün. **7** Aldanmayın: Allaha istehza edilməz. Çünki insan nəyi əkərsə, onu da biçəcək. **8** Öz cismani təbiəti üçün əkən, bu təbiətdən məhv biçəcək. Ruh üçün əkənsə Ruhdan əbədi həyat biçəcək. **(aiōnios g166)** **9** Yaxşılıq edərkən ruhdan düşməyək. Çünki əgər həvəsdən düşməsək, vaxtında biçərik. **10** Buna görə də nə qədər fürsətimiz varsa, hamı üçün, xüsusən imanlılar ailəsi üçün yaxşı işlər görək. **11** Baxın, sizə öz əlimlə necə böyük hərflərlə yazdım! **12** Zahirən və cismən yaxşı təsir buraxmaq istəyənlər yalnız Məsihin çarmıxı üzündən təqib olunmamaq üçün sizi sünnət olunmağa məcbur edirlər. **13** Axı sünnət olunanların özləri də Qanuna riayət etmirlər. Lakin sizin sünnət olunmanızı istəyirlər ki, sizin cisminizlə öyünsünlər. **14** Mənsə Rəbbimiz İsa Məsihin çarmıxından başqa şeylə əsla öyünmərəm. Bunun vasitəsilə dünya mənim üçün çarmıxa çəkildi, mən də dünya üçün çarmıxa çəkildim. **15** Çünki əhəmiyyət kəsb edən sünnətlilik yaxud sünnətsizlik deyil, yeni yaradılışdır. **16** Nə qədər bu qaydaya riayət edənlər varsa, onların üzərinə, Allahın İsraili üzərinə sülh və mərhəmət gəlsin. **17** Bundan sonra qoy heç kim mənə əziyyət verməsin. Çünki mən İsanın yara izlərini bədənimdə daşıyıram. **18** Qardaşlar, Rəbbimiz İsa Məsihin lütfü ruhunuza yar olsun! Amin.

Efeslilərə

1 Allahın iradəsi ilə Məsih İsanın həvarisi olan mən Pauldan Məsih İsada sadiq qalan Efesdəki müqəddəslərə salam! **2** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun! **3** Bizə Məsihdə səmadakı hər cür ruhani nemətlə xeyir-dua verən Allaha – Rəbbimiz İsa Məsihin Atasına alqış olsun! **4** O, dünya yaranmazdan qabaq bizi Məsihdə seçdi ki, biz məhəbbətdə Onun qarşısında müqəddəs və nöqsansız olaq. **5** Öz iradəsinin xoş məramına görə İsa Məsih vasitəsilə bizi əvvəlcədən təyin etdi ki, Özü üçün övladlığa götürsün. **6** Belə ki sevimli Oğlunda bizə bəxş etdiyi Öz lütfünün izzətini mədh edək. **7** Tam hikmət və dərrakə ilə bizə bol-bol göstərdiyi Öz zəngin lütfünə görə biz Oğlunda, Onun qanı vasitəsilə satınalınmaya – təqsirlərimizin bağışlanmasına malikik. **9** Allah əvvəlcə sirr olaraq saxladığı iradəsini xoş məramına görə bizə bildirdi. Bu məramını O, Məsihdə əvvəlcədən təyin etmişdi. **10** Vaxt tamam olanda isə bu niyyətini yerinə yetirərək həm göylərdə, həm də yerdə olan hər şeyi Məsihdə birləşdirəcək. **11** Hər şeyi Öz iradəsindən yaranan qərarı ilə yerinə yetirən Allahın məqsədinə görə biz əvvəlcədən təyin edilərək Məsihdə irs aldıq ki, **12** qabaqcadan Məsihə ümid bəsləyən bizlər Allahın izzətinin mədhi üçün mövcud olaq. **13** Həqiqət kəlamını, xilasınızın Müjdəsini eşidib Məsihə iman edən zaman siz də vəd olunmuş Müqəddəs Ruhla Onda möhürləndiniz. **14** Müqəddəs Ruh Allaha məxsus olanların satın alınmasından ötrü irsimiz üçün qoyulan girovdur. Belə ki Allahın izzətini mədh edək. **15** Bundan ötrü mən də Rəbb İsaya olan imanınız və bütün müqəddəslərə göstərdiyiniz məhəbbət barədə eşidib **16** sizi dualarımda yada salaraq durmadan sizin üçün şükür edirəm. **17** Dua edirəm ki, Rəbbimiz İsa Məsihin Allahı olan izzətli Ata Özünü sizə tanıtmaq üçün hikmət və vəhy ruhunu versin. **18** Qoy O, qəlbinizin gözünü nurlandırsın ki, Onun çağırışından yaranan ümidin nə olduğunu, müqəddəslərə verdiyi irsin izzətinin necə zəngin olduğunu, **19** Onun böyük qüvvəsinin fəaliyyətinə görə iman edən bizlərə sərf etdiyi qüdrətinin hədsiz böyüklüyünün nə olduğunu görəsiniz. **20** Allah bu qüdrətlə Məsihdə elə fəaliyyət göstərdi ki, Onu ölülər arasından dirildib səmada Öz sağında oturtdu **21** və hər başçı, hakim, qüvvə və ağadan, yalnız bu dövrdə deyil, gələcək dövrdə də çəkiləcək hər addan Onu çox yüksəltdi. **(aiōn g165)** **22** Hər şeyi Ona tabe edərək ayaqlarının altına qoydu və Onu hər şey üzərində baş olsun deyə imanlılar cəmiyyətinə verdi. **23** Bu cəmiyyət Onun bədənidir və hər şeyi hərtərəfli Bütövləşdirənin bütövlüyüdür.

2 Siz bir zamanlar təqsirləriniz və günahlarınız üzündən ölü idiniz. **2** Siz bu dünyanın gedişinə və havada olan hakimiyyətin, yəni indi Allaha itaətsiz insanlarda fəaliyyət göstərən ruhun hökmdarına uyaraq bu günahların içində həyat sürürdünüz. **(aiōn g165)** **3** Hamımız bir zamanlar həmin insanlar arasında cismin və əqlin istəklərini yerinə yetirərək cismani təbiətimizin ehtiraslarına görə həyat sürürdük. Beləliklə, təbiətcə digər insanlar kimi Allahın qəzəbinə düçar idik. **4** Lakin mərhəməti bol olan Allah bizi böyük məhəbbətlə sevdiyi üçün **5** təqsirlərimiz üzündən ölü olduğumuz halda bizə Məsihlə birlikdə həyat verdi. Onun lütfü ilə xilas oldunuz. **6** Allah bizi Məsih İsada, Onunla birlikdə dirildib səmada oturtdu. **7** Bunu Məsih İsada bizə etdiyi xeyirxahlıqla lütfünün hədsiz zənginliyini gələcək dövrlərdə də göstərmək üçün etdi. **(aiōn g165)** **8** Çünki iman vasitəsilə, lütflə xilas oldunuz. Bu, sizin nailiyyətiniz deyil, Allahın hədiyyəsidir. **9** Əməllərlə deyil ki, heç kim öyünə bilməsin. **10** Çünki biz Allahın yaratdığı əsərlərik, əvvəlcədən hazırladığı yaxşı əməllərinə görə həyat sürmək üçün Məsih İsada yaradıldıq. **11** Buna görə cismən başqa millətlərdən olan sizlər bir zamanlar kim olduğunuzu yada salın; bədəndə əllə icra olunan sünnətə malik olub «sünnətlilər» deyə tanınanların «sünnətsiz» adlandırdığı sizlər **12** o vaxt Məsihsiz, İsrail vətəndaşlığından kənar, Allahın vədinə əsaslanan Əhdlərə yad, dünyada ümidsiz və Allahdan məhrum idiniz. **13** Amma bir zamanlar uzaq olan sizlər indi Məsih İsada Məsihin qanı sayəsində yaxın oldunuz. **14** Çünki Məsih Özü barışığımızdır. O hər iki tərəfi bir etdi və bizi bir-birimizdən ayıran səddi, yəni ədavəti Öz cismi ilə yıxdı. **15** Qanunu əmrləri və qaydaları ilə birlikdə ləğv etdi ki, hər iki tərəfdən Özündə yeni bir insan yaradaraq barışıq təmin etsin **16** və çarmıx vasitəsilə hər ikisini tək bədəndə Allahla barışdırsın. O, ölümü ilə ədavəti yox etdi. **17** O gəlib həm uzaqda olan sizlərə, həm də yaxındakılara bu barışdırma Müjdəsini yaydı. **18** Çünki hər iki tərəfdən olan bizlər Onun vasitəsilə bir Ruhda Atanın hüzuruna çıxa bilərik. **19** Deməli, artıq yad və qərib deyilsiniz, siz müqəddəslərlə birgə vətəndaş və Allah ailəsinin üzvüsünüz. **20** Həvarilərlə peyğəmbərlərin təməli üzərində tikilmisiniz, guşədaşı isə Məsih İsa Özüdür. **21** Bütün bina Onun üzərində birləşərək Rəbbə aid

müqəddəs məbəd olmaq üçün ucalır. **22** Siz də Ruh vasitəsilə Allahın məskəni olmaq üçün birlikdə Məsih üzərində tikilirsiniz.

3 Mən Paul siz başqa millətlərdən olanlar uğrunda Məsih İsanın məhbusuyam. **2** Eşitdiyiniz kimi, Allahın sizin üçün mənə verdiyi lütfü sizə çatdırmaq vəzifəsini daşıyıram. **3** Yuxarıda qısaca yazdığım kimi, Allah sirri mənə vəhy vasitəsilə bildirdi. **4** Yazdıqlarımı oxuyanda Məsihin bu sirrini necə dərk etdiyimi anlaya bilərsiniz. **5** Bu sirr əvvəlki nəsillərin dövründə bəşər övladlarına açıq bildirilməmişdi. İndisə Məsihin müqəddəs həvarilərinə və peyğəmbərlərinə Ruh vasitəsilə açılmışdır. **6** Sirr budur ki, başqa millətlər də Müjdə vasitəsilə Məsih İsada eyni irsin ortağı, eyni bədənin üzvü və eyni vədin şərikidir. **7** Allah qüdrətli fəaliyyəti ilə lütfünü mənə verdi, buna əsasən Müjdəni yaymaq üçün xidmətçi oldum. **8** Bütün müqəddəslərdən ən dəyərsiziyəm. Lakin Allah mənə bu lütfü verdi ki, Məsihin ağlasığmaz zənginliyi ilə bağlı Müjdəni millətlərə yayım **9** və hər şeyi yaradan Allahda əzəldən bəri sirr olaraq saxlanan niyyətinin nə olduğunu bütün insanlara izah edim. **(aiōn g165)** **10** Belə ki Allahın çoxcəhətli hikməti indi imanlılar cəmiyyəti vasitəsilə səmadakı başçılara və hakimlərə bildirilsin. **11** Bu, Allahın əzəldən bəri qurduğu və Rəbbimiz Məsih İsa vasitəsilə yerinə yetirdiyi məqsədinə görə oldu. **(aiōn g165)** **12** Məsihdə və Məsihə olan iman vasitəsilə Allaha cəsarət və etibarla yaxınlaşa bilirik. **13** Buna görə xahiş edirəm ki, mənim sizin üçün çəkdiyim əziyyətlərdən ötrü ruhdan düşməyin. Bu sizə izzət gətirir. **14** Buna görə göylərdə və yer üzündə hər ailəyə ad verən Atanın qarşısında diz çökürəm ki, **16** O, izzətinin zənginliyinə görə Öz Ruhu vasitəsilə sizi daxili varlığınızda qüvvə ilə möhkəmləndirsin **17** və Məsih iman vasitəsilə ürəklərinizdə yaşasın. Siz də məhəbbətdə kök salıb təməl qoyasınız, **18** belə ki bütün müqəddəslərlə birlikdə Məsihin məhəbbətinin nə qədər geniş, uzun, uca və dərin olduğunu başa düşməyə, **19** hər dərrakədən üstün olan bu məhəbbəti dərk etməyə gücünüz çatsın. Beləliklə, siz Allahın bütövlüyündə bütöv olasınız. **20** Bizdə fəaliyyət göstərən qüdrətlə istədiyimiz yaxud düşündüyümüz hər şeydən daha artığını etməyə qadir olan Allaha **21** imanlılar cəmiyyətində və Məsih İsada izzət bütün nəsillər boyunca əbədi olsun! Amin. **(aiōn g165)**

4 Beləliklə, Rəbdə olduğum üçün məhbus olan mən sizə yalvarıram ki, aldığınız çağırışa layiq şəkildə həyat sürəsiniz. **2** Tamamilə itaətkar və həlim, səbirli olub bir-birinizə məhəbbətlə dözün. **3** Ruhun birliyini sülh bağı ilə qorumağa çalışın. **4** Çağırış aldıqda bir ümidə çağırıldığınız kimi bədən bir, Ruh bir, **5** Rəbb bir, iman bir, vəftiz bir, **6** hamının Allahı və Atası birdir. O hamı üzərində, hamı ilə və hamıdadır. **7** Hər birimizə isə Məsihin bəxşişinin ölçüsü ilə lütf verilmişdir. **8** Bunun üçün belə deyilir: «Ucalara çıxıb əsirləri Özü ilə apardı, İnsanlara hədiyyələr verdi». **9** Bəs bu «çıxıb» sözü nə deməkdir? Yalnız o deməkdir ki, Məsih əvvəlcə aşağılara, yer üzünə də enmişdi. **10** Enən də Odur, hər şeyi bütövləşdirmək üçün bütün göylər üzərinə çıxan da Odur. **11** Özü kimini həvari, kimini peyğəmbər, kimini müjdəçi, kimini çoban və müəllim təyin etdi ki, **12** Məsihin bədəninin inkişafından ötrü xidmət vəzifəsini yerinə yetirmək üçün müqəddəsləri təmin etsinlər. **13** Bunun nəticəsində hamımız imanda və Allahın Oğlunu tanımaqda birliyə, kamil insan səviyyəsinə, Məsihin tam yetkinliyi həddinə çatacağıq. **14** Belə ki artıq insanların kələkbazlığı ilə, bizi yoldan azdırmaq üçün hazırladıqları hiylələrlə, cürbəcür təlimin küləyi ilə çalxalanan və ora-bura sürüklənən körpə uşaqlar olmayaq. **15** Əksinə, məhəbbətlə həqiqəti yerinə yetirərək bədənin Başı olan Məsihə bənzəmək üçün hərtərəfli böyüyək. **16** Bütün bədən Onunla birləşdiyi üçün hər buğumun köməyi ilə üzvi surətdə Ona bağlanıb qurulur və hər üzvün ahəngdar işləməsi ilə böyüyür, məhəbbətlə inkişaf edir. **17** Beləliklə, bunu Rəbdə olaraq deyir və xəbərdarlıq edirəm ki, siz artıq başqa millətlər kimi boş düşüncələrlə həyat sürməyin. **18** Onların şüurlarını qaranlıq alıb və mənəviyyatca nadan, qəlbən inadkar olduqlarına görə Allah həyatına yad oldular. **19** Həssaslığı hərtərəfli itirərək hərisliklə hər cür murdar işlər üçün özlərini pozğunluğa verdilər. **20** Sizsə Məsihi elə öyrənməmisiniz. **21** Əlbəttə, siz İsanın səsini eşitdiniz və İsada – Ondakı həqiqətə əsasən təlim aldınız. **22** Bu təlimə görə əvvəlki həyat tərzinizə məxsus olub aldadıcı ehtiraslarla pozulmaqda olan köhnə mənliyi kənara atın, **23** ruhən və əqlən yeniləşin, **24** əsl salehlik və müqəddəsliklə Allaha bənzər yaradılmış yeni mənliyə bürünün. **25** Buna görə yalanı kənara atın, hər biriniz öz qonşunuza həqiqəti söyləyin, çünki hamımız eyni bədənin üzvləriyik. **26** Qəzəblənərkən günah işlətməyin. Günəş batmazdan əvvəl qəzəbinizi soyudub **27** iblisə yer verməyin. **28** Oğurluq edən artıq oğurluq etməsin, əksinə, zəhmət çəkib öz əlləri ilə yaxşı əməl etsin ki, ehtiyacı olanlarla bölüşdürməyə bir şeyi olsun. **29** Ağzınızdan heç bir pis söz çıxmasın, amma eşidənlərə xeyir versin

deyə lazım olanda başqalarının inkişafına səbəb olan sözlər deyin. **30** Allahın Müqəddəs Ruhunu kədərləndirməyin. Çünki satınalınma günü üçün o Ruhla möhürləndiniz. **31** Qoy hər cür kinlə birlikdə acılıq, hiddət, qəzəb, çığırtı, böhtançılıq büsbütün sizdən uzaq olsun. **32** Amma bir-birinizə qarşı xeyirxah, rəhmli olun və Allah Məsihdə sizi bağışladığı kimi siz də bir-birinizi bağışlayın.

5 Beləliklə, sevimli övladlar kimi Allahdan nümunə götürün. **2** Məsih bizi necə sevdisə, Özünü bizim üçün Allahın xoşuna gələn ətirli təqdim və qurban olaraq fəda etdisə, siz də məhəbbətdə elə həyat sürün. **3** Əxlaqsızlığın, hər cür murdarlığın və yaxud tamahkarlığın adı belə, aranızda çəkilməsin, çünki bunlar müqəddəslərə yaraşmaz. **4** Ədəbsizlik, boşboğazlıq və yaxud kobud zarafat da olmasın. Bunlar sizə yaramaz. Bunun əvəzində qoy şükür olsun. **5** Əlbəttə, bilirsiniz ki, heç bir əxlaqsız, murdar yaxud bütpərəstə tay olan tamahkar adam Məsihin və Allahın Padşahlığında irsə malik olmayacaq. **6** Qoy heç kim sizi boş sözlərlə aldatmasın. Bu şeylərə görə Allahın qəzəbi itaətsiz adamların üzərinə gəlir. **7** Buna görə də onların şəriki olmayın. **8** Siz də bir zamanlar zülmət idiniz, indi isə Rəbdə nursunuz. Ona görə də nur övladları kimi həyat sürün. **9** Çünki nurun bəhrəsi hər cür yaxşılıqda, salehlikdə və həqiqətdə görülür. **10** Rəbbi razı salan şeyləri ayırd edin, **11** qaranlığın səmərəsiz əməllərinə şərik olmayın. Əksinə, bunları ifşa edin. **12** Belə ki qaranlıqdakıların gizlicə etdikləri şeyləri söyləmək də ayıbdır. **13** Nurun ifşa etdiyi hər şey aşkardır, **14** bu cür nə aşkara çıxırsa, özü də nur olur. Buna görə belə deyilir: «Ey yatan, oyan və ölülər arasından diril! Məsih sənin üzərinə nur saçacaq». **15** Beləliklə, həyat tərzinizə ciddi diqqət yetirin, müdriklikdən məhrum olanlar kimi deyil, müdriklər kimi həyat sürün. **16** Hər fürsətdən istifadə edin, çünki günlər şərdir. **17** Buna görə ağılsız olmayın, Rəbbin iradəsini dərk edin. **18** Şərabdan sərxoş olmayın, bu sizi mənəviyyatsızlığa aparır. Bunun əvəzinə Ruhla dolun. **19** Bir-birinizə məzmurlar, ilahilər və ruhani nəğmələr oxuyun, Rəbbə ürəkdən nəğmələr çalıb-oxuyun. **20** Həmişə hər şeyə görə Rəbbimiz İsa Məsihin adı ilə Ata Allaha şükür edin. **21** Məsih qorxusu ilə bir-birinizə tabe olun. **22** Ey qadınlar, Rəbbə tabe olduğunuz kimi ərlərinizə tabe olun. **23** Çünki bədənin Xilaskarı olan Məsih imanlılar cəmiyyətinin Başı olduğu kimi ər də arvadının başıdır. **24** Ona görə cəmiyyət Məsihə tabe olduğu kimi arvadlar da hər vəziyyətdə öz ərlərinə tabe olsunlar. **25** Ey ərlər, Məsih imanlılar cəmiyyətini sevib onun uğrunda Özünü fəda etdiyi kimi siz də arvadlarınızı sevin. **26** Məsih bunu ona görə etdi ki, cəmiyyəti su ilə yuyub kəlamla təmizləyərək təqdis etsin **27** və beləcə onda ləkə, qırışıq yaxud başqa qüsur olmadan izzətli şəkildə, müqəddəs və nöqsansız olaraq Öz hüzuruna çıxarsın. **28** Ərlər də eyni şəkildə arvadlarını öz bədənləri kimi sevməlidirlər. Arvadını sevən özünü sevir. **29** Çünki heç kim heç zaman öz vücuduna nifrət etməz. Əksinə, Məsih cəmiyyətə yanaşdığı kimi onu bəsləyib qayğısına qalar. **30** Axı biz Onun bədən üzvləriyik. **31** «Buna görə də kişi ata-anasını tərk edib arvadına qovuşacaq və ikisi bir bədən olacaq». **32** Bu sirr böyükdür, mən bunun Məsihə və cəmiyyətə dəxli olduğunu söyləyirəm. **33** Sizə gəlincə, qoy hər kəs öz arvadını özü kimi sevsin, arvad isə ərinə ehtiram etsin.

6 Ey övladlar, Rəbdə olduğunuza görə ata-ananıza itaət edin. Bu haqdandır. **2** İçində vəd olan ilk əmr budur: «Ata-anana hörmət et ki, **3** xoş güzəranın və yer üzündə ömrün uzun olsun». **4** Ey atalar, siz də övladlarınızı qəzəbləndirməyin, ancaq onları Rəbbin tərbiyə və öyüdü ilə böyüdün. **5** Ey qullar, Məsihə itaət etdiyiniz kimi dünyəvi ağalarınıza da qorxu və lərzə ilə səmimi qəlbdən itaət edin. **6** Bunu yalnız insanları razı salmaq üçün gözə xoş görünən xidmətlə deyil, Məsihin qulları kimi can-dildən Allahın iradəsini yerinə yetirmək üçün edin. **7** İnsanlara deyil, Rəbbə qulluq etdiyiniz kimi ürəkdən qulluq edin. **8** Bilin ki, istər qul, istərsə də azad – hər bir kəs gördüyü yaxşı işin əvəzini Rəbdən alacaq. **9** Ey ağalar, siz də həmçinin qullarınızla bu cür rəftar edin. Daha onlara hədə-qorxu gəlməyin. Bilin ki, onların da, sizin də Ağanız göylərdədir və O, insanlar arasında tərəfkeşlik etməz. **10** Nəhayət, Rəbdə və Onun böyük qüvvəsində möhkəmlənin. **11** İblisin hiylələrinə qarşı dura bilmək üçün Allahın verdiyi bütün zireh və silahlara bürünün. **12** Çünki mübarizəmiz qandan və ətdən ibarət olan insanlara qarşı deyil, şər başçılarına və hakim olanlara, bu qaranlıq dünyanın hökmranlarına, səmadakı ruhani şər qüvvələrə qarşıdır. **(aiōn g165)** **13** Buna görə Allahın bütün zireh və silahlarını götürün ki, pis gündə müqavimət göstərib, əlinizdən gələn hər bir şeyi etdikdən sonra dayana biləsiniz. **14** Beləliklə, həqiqəti kəmər kimi belinizə bağlamış, salehliyi zireh kimi döşünüzə taxmış, barışıq Müjdəsini yaymaq hazırlığını ayaqlarınıza geyinmiş olaraq yerinizdə durun. **16** Bütün bunlara əlavə olaraq şər olanın bütün yanar oxlarını söndürə bilmək üçün iman qalxanını əlinizə

götürün. **17** Xilas dəbilqəsini və Ruhun qılıncını,
yəni Allahın kəlamını götürün. **18** Hər cür dua
və yalvarışla, həmişə Ruhun idarəsi ilə dua edin.
Bu məqsəd uğrunda tamamilə mətin olub oyaq
qalaraq bütün müqəddəslər üçün dua edin. **19**
Ağzımı hər açanda mənə lazımi söz verilsin deyə
mənim üçün də dua edin ki, uğrunda zəncirlə bağlı
halda elçilik etdiyim Müjdənin sirrini açım və bu
Müjdəni lazımınca cəsarətlə bəyan edə bilim. **21**
Necə olduğumu və nə iş gördüyümü siz də biləsiniz
deyə Rəbdə sevimli qardaş və sadiq xidmətçi
Tixik sizə hər şeyi bildirəcək. **22** Onu bu məqsədlə
yanınıza göndərdim ki, bizim vəziyyətimizdən
xəbərdar olasınız və o sizin qəlbinizi ovutsun. **23**
Ata Allah və Rəbb İsa Məsihdən bacı-qardaşlara
sülh və imanla məhəbbət olsun. **24** Rəbbimiz İsa
Məsihi ölməz məhəbbətlə sevənlərin hamısına
lütf olsun!

Filipililərə

1 Məsih İsanın qulları mən Paul və Timoteydən Filipidə olan cəmiyyət nəzarətçiləri və xidmətçiləri ilə bərabər Məsih İsada müqəddəs olanların hamısına salam! **2** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun! **3** Sizi hər dəfə yada salanda Allahıma şükür edirəm. **4** Həmişə hamınız üçün hər bir diləyimdə sevinə-sevinə dua edirəm. **5** Çünki ilk gündən indiyədək Müjdəni yaymaqda şərik oldunuz. **6** Əminəm ki, sizdə xeyirli işə başlayan Allah Məsih İsanın zühur edəcəyi günədək bunu başa çatdıracaq. **7** Hamınız haqqında belə düşünməkdə haqlıyam, çünki qəlbimdə yeriniz var. İstər həbsdə olsam, istər Müjdəni müdafiə və təsdiq etsəm, hamınız mənimlə bərabər Allahın lütfünə şəriksiniz. **8** Allah şahidimdir ki, Məsih İsanın duyğusu ilə hər birinizin həsrətini çəkirəm. **9** Dua edirəm ki, məhəbbətiniz bilik və hər cür idrak baxımından get-gedə daha çox artsın, **10** siz Məsihin zühur edəcəyi gün pak və nöqsansız, Allahın izzəti və mədhi üçün İsa Məsihdən gələn salehlik bəhrələri ilə dolu olmaq üçün ən ali dəyərləri ayırd edə biləsiniz. **12** Qardaşlar, bunu sizə bildirmək istəyirəm ki, başıma gələnlər Müjdə yaymağı daha da irəli apardı. **13** Belə olanda bütün saray mühafizəçiləri daxil olmaqla hamıya məlum oldu ki, Məsihdə olduğuma görə həbs olunmuşam. **14** Həmçinin qardaşlardan əksəriyyəti mənim həbsimdən ötrü Rəbbə güvənərək kəlamı qorxmadan bəyan etmək üçün daha çox cəsarət göstərdi. **15** Doğrusu, bəziləri paxıllıq və rəqabət, bəziləri isə yaxşı niyyətlə Məsihi vəz edirlər. **16** Bəziləri bunu məhəbbətlə edirlər, çünki bilirlər ki, mən Müjdəni müdafiə etmək üçün təyin edilmişəm. **17** Bəziləri isə Məsihi səmimiliklə deyil, məhbus halımda guya mənə əziyyət verməklə özlərini göstərmək üçün bəyan edirlər. **18** Nə olar? İstər riyakarlıqla, istərsə də səmimiliklə, nə cür olursa-olsun, əsasən Məsih bəyan edilir, mən buna sevinirəm. Əlbəttə, sevinəcəyəm, **19** çünki bilirəm ki, bunun nəticəsi dualarınızla və İsa Məsihin Ruhunun köməyi ilə mənim xilasım olacaq. **20** Böyük həvəslə gözləyir və ümidvaram ki, heç bir vəziyyətdə utandırılmayacağam, yaşasam da, ölsəm də, həmişəki kimi indi də bədənimdə Məsihin ucalması üçün tam cəsarət göstərə biləcəyəm. **21** Çünki mənim üçün yaşamaq Məsihdir, ölməksə qazancdır. **22** Lakin cismən yaşasam, faydalı işlər görə biləcəyəm. Buna görə nə seçəcəyimi bilmirəm. **23** Hər iki tərəfdən yolum kəsilib. Arzum buranı tərk edib Məsihlə olmaqdır, çünki bu lap yaxşıdır. **24** Amma sağ qalmağım sizin üçün daha lazımlıdır. **25** Buna əmin olaraq bilirəm: sağ qalacağam və hamınızla birlikdə qalmaqda davam edəcəyəm ki, imanda həm irəliləyəsiniz, həm də sevinəsiniz. **26** Belə ki bir də yanınıza gəldiyim üçün mənə görə Məsih İsada fəxriniz artsın. **27** Lakin həyat tərziniz Məsihin Müjdəsinə layiq olsun. Gəlib sizi görsəm də, gəlməyib haqqınızda eşitsəm də, bilim ki, siz bir ruhda möhkəm dayanıb Müjdəyə əsaslanan imanda canbir olaraq səy göstərirsiniz **28** və heç bir şəkildə əleyhdarlarınızdan qorxmursunuz. Bu onlar üçün həlak, sizin üçünsə xilas əlamətidir. Bu da Allahın işidir. **29** Çünki sizə yalnız Məsihə iman etmək deyil, Onun uğrunda əzab çəkmək üstünlüyü də ehsan olundu. **30** Apardığım mübarizəni əvvəldən gördünüz, indi də bunun haqqında eşidir və siz də həmin mübarizəni aparırsınız.

2 Beləliklə, Məsihdə bir ruhlandırılma, məhəbbətdən yaranan bir təsəlli, Ruha bir şəriklik, bir rəhm və mərhəmət varsa, **2** həmfikir olub bir-birinizə eyni məhəbbəti göstərərək canbir və həmrəy olmağınızla sevincimi bütövləşdirin. **3** Heç bir işi özünü göstərərək və ya lovğalıqla etməyin. Qoy hər biriniz itaətkarlıqda digərini özündən üstün saysın **4** və yalnız öz mənfəətini deyil, başqalarının da mənfəətini güdsün. **5** Məsih İsa necə düşündü, siz də elə düşünün. **6** Allah surətində olduğu halda O Özünü Allaha bərabər tutmağı bir haqq saymadı. **7** Lakin Özünü heç etdi və qul surətinə salıb insanlara oxşar oldu. İnsan şəklini alıb **8** Özünü aşağı tutdu və ölümə qədər – çarmıx üzərində ölümə qədər itaət göstərdi. **9** Buna görə də Allah Onu çox ucaltdı və Ona lütflə bütün adlardan ali bir ad verdi ki, **10** göydə, yerdə və yerin altında olanların hamısı İsanın adına ehtiram edərək diz çöksün **11** və hər dil Ata Allahın izzəti üçün İsa Məsihin Rəbb olduğunu bəyan etsin. **12** Belə isə, ey sevimlilərim, həmişə itaətli olduğunuz kimi yalnız mən yanınızda olanda yox, xüsusən yanınızda olmadığım bu anda belə, qorxu və lərzə ilə xilasınızı əməllərinizdə göstərin. **13** Çünki sizdə fəaliyyət göstərən Allahdır, belə ki Onun xoş məramını həm istəyəsiniz, həm də bunun üçün fəaliyyət göstərəsiniz. **14** Hər şeyi şikayətlənmədən, mübahisə etmədən yerinə yetirin ki, **15** nöqsansız və saf olaraq bu əyri və azmış nəsil arasında Allahın ləkəsiz övladları olasınız. Onların arasında dünyanın nuru kimi parlayın. **16** Həyat sözünü təqdim edin. Qoy Məsihin zühur edəcəyi gündə fəxr edə bilim ki, nə boş yerə cəhd etdim, nə də boş yerə zəhmət

çəkdim. 17 Lakin sizin imanınızın qurban və
xidməti üzərinə içmə təqdimi kimi töküləcəyəmsə
də, sevinirəm və hamınızın sevincinə şərikəm.
18 Siz də məhz bunun üçün sevinin və mənim
sevincimə şərik olun. 19 Vəziyyətinizdən xəbərdar
olub ürəyim sakitləşsin deyə bu yaxınlarda
Timoteyi yanınıza göndərəcəyim üçün Rəbb
İsada ümidim var. 20 Çünki Timotey kimi
mənimlə canbir olan, həqiqətən qayğınıza qalan
başqa kimsəm yoxdur. 21 Ona görə ki hər kəs
İsa Məsihin xeyrini deyil, öz xeyrini güdür.
22 Amma Timoteyin öz dəyərini necə sübut
etdiyini, atasının yanında qulluq edən oğul kimi
Müjdəni yaymaq işində mənimlə birgə qulluq
etdiyini bilirsiniz. 23 Beləliklə, işlərimin nə yerdə
olduğunu bilən kimi onu yanınıza göndərmək
ümidindəyəm. 24 Mən də yaxında yanınıza
gəlməyim barədə Rəbbə güvənirəm. 25 Lakin
ehtiyacımın təminatına görə mənə yardım etmək
üçün göndərdiyiniz nümayəndəni, qardaşım,
əməkdaşım və birlikdə mübarizə apardığım
Epafroditi yanınıza qaytarmağı lazım bildim. 26
Çünki o hər birinizdən ötrü darıxır və onun xəstə
olduğunu eşitdiyinizə görə çox narahat idi. 27 O,
həqiqətən, elə xəstələnmişdi ki, az qala ölsün.
Lakin Allahın ona, yalnız ona deyil, kədərimin
üstünə kədər gəlməsin deyə həm də mənə rəhmi
gəldi. 28 Onu yanınıza göndərməyə daha çox
buna görə razılıq verdim ki, onu yenidən görüb
sevinəsiniz və mənim də kədərim yüngülləşsin.
29 Rəbdə olan bu adamı tam sevinclə qəbul edin
və belələrini qiymətləndirin. 30 Çünki o, Məsihin
işi uğrunda az qala öləcəkdi. Sizin mənə edə
bilmədiyiniz köməyi etmək üçün canını təhlükəyə
atdı.

3 Nəhayət, qardaşlarım, Rəbdə sevinin! Sizə
eyni şeyləri yazmaq məni yormaz, amma sizi
qoruyar. 2 Özünüzü «itlər»dən qoruyun, pis
iş görənlərdən qoruyun, bədəni sünnət edərək
kəsib-atanlardan qoruyun. 3 Çünki əsl sünnətlilər
Allahın Ruhu vasitəsilə ibadət edən, Məsih İsa
ilə fəxr edən və cismani şeylərə güvənməyən
bizlərik. 4 Əslində mən cismani şeylərə də güvənə
bilərdim. Əgər başqası cismani şeylərə güvənməyi
düşünürsə, mən daha çox güvənə bilərəm. 5
Mən səkkizgünlük ikən sünnət olundum. İsrail
nəslindən, Binyamin qəbiləsindən, İbranilərdən
törəmiş bir İbraniyəm. Qanuna münasibətdə
farisey idim. 6 Qeyrət çəkməyə gəlincə, Allahın
camiyyətini təqib edirdim. Qanuna əsaslanan
salehliyə gəlincə, nöqsansız idim. 7 Amma mənə
fayda gətirən nə varsa, Məsih uğrunda ziyan
saymışam. 8 Bundan əlavə, Rəbbim Məsih İsanı
tanımağın ali dəyərinin yanında hər şeyi ziyan
hesab edirəm. Onun uğrunda var-yoxumu atıb
tullantı sayıram ki, Məsihi qazanıb 9 Onda hesab
olunum. Belə ki Qanunla gələn öz salehliyimə
deyil, Məsihə imandan yaranan, imanla Allahdan
gələn salehliyə malik olum. 10 Belə ki Məsihi və
Onun dirilmə qüdrətini, əzablarına şərikliyi də
dərk edim və Onun ölümündə Ona bənzəyim ki,
11 nə olursa-olsun, ölülər arasından dirilməyə nail
olum. 12 Demirəm ki, indi bunlara malik olmuşam
və yaxud kamilləşmişəm. Amma hədəfdən tutmaq
üçün qaçıram. Çünki Məsih İsa məni bu məqsəd
üçün tutub. 13 Qardaşlar, hesab etmirəm ki, bunu
tutmuşam. Yalnız bir şey edirəm: arxada qalanları
unudub qarşımda olana çatmaq üçün cəhd edirəm
14 və hədəfə doğru qaçıram ki, mükafatı alım,
yəni Allahın Məsih İsada yuxarıya çağırışına nail
olum. 15 Beləliklə, aramızda kim kamildirsə, qoy
belə düşünsün. Hər hansı bir mövzuda fərqli
düşüncələriniz varsa, Allah bunu da sizə açacaq.
16 Ancaq çatdığımız səviyyəyə uyğun həyat sürək.
17 Qardaşlar, hamınız birlikdə məndən nümunə
götürün və sizə göstərdiyimiz nümunəyə uyğun
həyat sürənlərə diqqətlə baxın. 18 Sizə dəfələrlə
söylədiyim kimi indi də göz yaşları içində təkrar
deyirəm: bir çoxları Məsihin çarmıxına düşmən
olaraq həyat sürür. 19 Onların sonu həlakdır.
Onların allahı qarınlarıdır. Öz rüsvayçılıqları ilə
fəxr edir, yalnız dünyəvi şeylər barədə düşünürlər.
20 Bizsə səma vətəndaşlarıyıq və oradan Xilaskar
olan Rəbb İsa Məsihi həvəslə gözləyirik. 21 O hər
şeyi Özünə tabe etməyə qadir olan qüvvəsinin
təsiri ilə bizim yazıq bədənimizi dəyişdirib Öz
izzətli bədəninə bənzər hala gətirəcək.

4 Beləliklə, ey həsrətini çəkdiyim sevimli
qardaşlarım, sevincim və başımın tacı, Rəbdə
olaraq bu cür dönməz durun, ey sevimlilər! 2
Evodiyaya yalvarıram, Sintixiyə yalvarıram ki,
Rəbdə həmfikir olsunlar. 3 Bəli, ey əsl əməkdaşım,
səndən də xahişim var, bu qadınlara kömək et.
Çünki onlar mənimlə, Klementlə və adları həyat
kitabında olan digər əməkdaşlarımla bərabər
Müjdəni yaymaq üçün səy göstəriblər. 4 Rəbdə
həmişə sevinin! Bir də deyirəm: sevinin! 5 Qoy
sizin mülayimliyiniz bütün insanlara məlum
olsun. Rəbb yaxındır. 6 Heç nəyin qayğısını
çəkməyin, amma hər barədə xahişlərinizi Allaha
dualarla, yalvarışlarla, şükür edə-edə bildirin.
7 Onda Allahın ağlagəlməz sülhü ürəklərinizi
və düşüncələrinizi Məsih İsada qoruyacaq. 8
Nəhayət, qardaşlar, doğru, ləyaqətli, saleh, pak,
cazibəli, etibarlı nə varsa, əgər əla və tərifə

layiq nə varsa, bunları düşünün. **9** Məndən öyrəndiyiniz, qəbul etdiyiniz, eşitdiyiniz və məndə gördüyünüz nə varsa, bunları həyata keçirin. Onda sülh qaynağı olan Allah sizinlə olacaq. **10** Mən Rəbdə bol-bol sevinirəm ki, nəhayət indi mənim barəmdəki qayğınızı yenidən canlandırdınız. Əslində qayğınız vardı, amma bunu göstərməyə fürsət tapa bilmirdiniz. **11** Ehtiyaca düşdüyüm üçün bunları söyləmirəm, çünki hansı şəraitdə yaşasam, ondan razı qalmağa alışmışam. **12** Mən məzlumluğun da, bolluğun da nə olduğunu bilirəm. İstər tox, istər ac, istər bolluq, istər ehtiyac içində olum, hər şəraitdə, hər vəziyyətdə razı qalmağın sirrini öyrənmişəm. **13** Mənə qüvvət verən Məsihin köməyi ilə hər işə gücüm çatır. **14** Buna baxmayaraq nə yaxşı ki əziyyətimə şərik oldunuz. **15** Ey Filipililər, özünüz də bilirsiniz ki, aranızda Müjdə yayımının başlanğıcında, mən Makedoniyanı tərk edən zaman sizdən başqa heç bir cəmiyyət nəzir vermək və toplamaq üçün mənimlə şərik iş görmədi. **16** Mən Salonikdə olanda belə, ehtiyacım üçün dəfələrlə siz mənə yardım göndərdiniz. **17** Bu o demək deyil ki, mən bəxşiş axtarıram. Mən ancaq sizin hesabınıza yazıla bilən səmərəni axtarıram. **18** Mənsə tamamilə təmin olunmuşam və bolluq içindəyəm. Epafroditin əli ilə göndərdiyiniz hədiyyələri alandan sonra ehtiyacım qalmadı. Bu, Allahın xoşuna gələn ətirli təqdim, Ona məqbul olan və razı salan qurbandır. **19** Sizin hər ehtiyacınızı isə Allahım Məsih İsada olan Öz izzətli zənginliyinə görə ödəyəcək. **20** Qoy Atamız Allaha əbədi izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)** **21** Məsih İsada müqəddəs olan hər kəsi salamlayın. Mənimlə olan qardaşlar sizə salam göndərir. **22** Sizi bütün müqəddəslər, xüsusən qeysərin sarayında işləyənlər salamlayır. **23** Rəbb İsa Məsihin lütfü ruhunuza yar olsun!

Kolosselilərə

1 Allahın iradəsi ilə Məsih İsanın həvarisi
mən Pauldan və Timotey qardaşdan **2**
Kolossedəki Məsihdə olan müqəddəs və sadiq
bacı-qardaşlara salam! Atamız Allahdan sizə lütf
və sülh olsun! **3** Sizin üçün həmişə dua edərkən
Allaha – Rəbbimiz İsa Məsihin Atasına şükür
edirik. **4** Çünki sizin Məsih İsaya imanınızdan və
bütün müqəddəslərə göstərdiyiniz məhəbbətdən
xəbərdar olduq. **5** İmanınız və məhəbbətiniz
göylərdə sizin üçün saxlanan şeylərə bağladığınız
ümiddən qaynaqlanır. Bu barədə sizə çatan, Müjdə
olan həqiqət kəlamından əvvəlcədən eşitmisiniz.
6 Bu Müjdə onu eşitdiyiniz, həqiqətdə Allahın
lütfünü dərk etdiyiniz gündən bəri sizdə olduğu
kimi bütün dünyada da bəhrə verməkdə və
yayılmaqdadır. **7** Bunu bizimlə birgə Məsihin
qulu və sizin üçün çalışan Onun sadiq xidmətçisi
sevimli Epafradan öyrəndiniz. **8** O, Ruhdan
qaynaqlanan məhəbbətinizin xəbərini də bizə
çatdırdı. **9** Ona görə bunu eşitdiyimiz gündən
bəri sizin tam hikmət və ruhani idrakla Allahın
iradəsini bütünlüklə qavramanız üçün biz də
dualarımızı və yalvarışlarımızı kəsmədik. **10** Belə
ki Rəbbə layiq şəkildə həyat sürərək Onu hər
cəhətdən razı salasınız və hər cür xeyirli əməldə
bəhrə verib Allahı tanımaqda böyüyəsiniz, **11**
hər şeyə dözərək səbir edə bilməniz üçün Onun
izzətli qüvvəsinə güvənərək hər cür qüdrətlə
möhkəmlənəsiniz, **12** müqəddəslərin nurda olan
irsinə şərik olmanız üçün sizə səlahiyyət verən
Ataya sevinclə şükür edəsiniz. **13** O bizi zülmət
hakimiyyətindən xilas edib Öz sevimli Oğlunun
Padşahlığına köçürtdü. **14** Oğlunda satınalınmaya
– günahlarımızın bağışlanmasına malikik. **15**
Görünməz Allahın surəti və bütün yaradılış
üzərində ilk doğulan Odur. **16** Çünki göylərdə və
yerdə olan, görünən və görünməyən hər şey –
taxtlar, ağalar, başçılar, hakimlər Onda yarandı.
Nə varsa, Onun vasitəsilə və Onun üçün yarandı.
17 Hər şeydən əvvəl var olan Odur və hər şey
Onda bərqərar olur. **18** Bədənin, yəni imanlılar
cəmiyyətinin Başı da Odur. Hər şeydə birinci olsun
deyə başlanğıc olan, ölülər arasından dirilərək
ilk doğulan Odur. **19** Çünki Allah Onda tam
bütövlüyü ilə yaşamağa **20** və Onun vasitəsilə,
çarmıxda axıdılan qanı ilə barışıq yaradaraq həm
yerdə, həm də göylərdə olan hər şeyi Özü ilə
barışdırmağa razı oldu. **21** Etdiyiniz pis əməllərə
görə bir zamanlar düşüncələrinizdə Allaha yad
və düşmən idiniz. **22** İndi isə Məsih cismən
ölməklə Öz bədəni vasitəsilə sizi Allahla barışdırdı
ki, sizi Onun qarşısında müqəddəs, ləkəsiz və
nöqsansız təqdim etsin. **23** Bir şərtlə ki eşitdiyiniz
Müjdənin verdiyi ümiddən sarsılmadan, iman
əsasında möhkəm və sabit durasınız. Bu Müjdə
səma altında olan bütün yaradılışa vəz olundu
və mən Paul Müjdənin xidmətçisi oldum. **24**
İndi sizin üçün əzab çəkdiyimə sevinirəm və
Məsihin Öz bədəni olan imanlılar cəmiyyəti
uğrunda çəkdiyi əziyyətlərin qalanını canıma cəfa
verərək tamamlayıram. **25** Allahın sizin üçün
mənə verdiyi vəzifəyə görə mən bu cəmiyyətin
xidmətçisi oldum ki, Allahın kəlamını, **26** yəni
əsrlərdən və nəsillərdən gizlədilən, indi isə Onun
müqəddəslərinə açılan sirrini tam bəyan edim.
(aiōn g165) **27** Allah millətlər arasında bu sirrin
izzətinin necə zəngin olduğunu müqəddəslərə
bildirmək istədi. Bu sirr sizdə olan Məsihdir. O
sizə izzətə qovuşmaq ümidini verir. **28** Hər bir
insanı Məsihdə kamilləşmiş olaraq Allaha təqdim
etmək üçün hamıya tam müdrikliklə nəsihət və
təlim verərək Məsihi bəyan edirik. **29** Bu məqsədlə
də zəhmət çəkirəm və Onun məndə qüdrətlə
fəaliyyət göstərən qüvvəsi ilə mübarizə aparıram.

2 İstəyirəm ki, həm siz, həm Laodikeyada olanlar,
həm də mənim üzümü görməyənlərin hamısı
üçün nə qədər böyük mübarizə apardığımı
biləsiniz. **2** Ürəklərinin cəsarət tapıb məhəbbətdə
birləşməsini istəyirəm; belə ki idrakın verdiyi
kamil etimadın bütün zənginliyinə nail olsunlar,
Allahın sirri olan Məsihi dərk etsinlər. **3** Çünki
hikmət və biliyin bütün xəzinələri Məsihdə
gizlədilmişdir. **4** Bunu mən ona görə deyirəm ki,
kimsə sizi dilə tutub aldatmasın. **5** Çünki cismən
uzaqda olsam da, ruhən sizinləyəm. İntizamınızı
və Məsihə olan imanınızın möhkəmliyini görüb
sevinirəm. **6** Buna görə Rəbb Məsih İsanı qəbul
etdiyiniz kimi Onda həyat sürün. **7** Şükürlərlə
dolub-daşaraq Onda kök salıb inkişaf edin və
öyrəndiyiniz kimi imanda möhkəmlənin. **8** Baxın,
Məsihə deyil, insan adət-ənənəsinə, dünyanın
ibtidai təlimlərinə istinad edərək fəlsəfə və boş
aldadıcı sözlərlə kimsə sizi əsir etməsin. **9** Çünki
Allahın tam bütövlüyü bədəncə Məsihdə yaşayır.
10 Siz də Onda tamamlanmısınız. O hər başçının
və hakimin Başıdır. **11** Həmçinin siz Məsihdə
insan əli ilə deyil, Onun təmin etdiyi sünnətlə
cismani təbiətdən ayrılaraq sünnət olundunuz. **12**
Vəftizdə Onunla birlikdə dəfn edildiniz və Onu
ölülər arasından dirildən Allahın gücünə olan
iman vasitəsilə Onunla birlikdə dirildiniz. **13** Siz
təqsirləriniz və cismani sünnətsizliyiniz üzündən
ölü ikən Allah sizə Məsihlə birgə həyat verdi
və bütün təqsirlərimizi bağışlayıb **14** tələbləri

ilə əleyhimizə və zərərimizə olan borc sənədini ləğv etdi, onu çarmıxa mıxlayaraq qarşımızdan götürdü. **15** Allah başçıları və hakimləri tərk-silah edib, onlara çarmıxda qələbə çalaraq aləmdə rüsvay etdi. **16** Buna görə qoy heç kim yemək-içmək üzündən yaxud bayram, Təzə Ay mərasimi ya Şənbə gününə görə sizi mühakimə etməsin. **17** Çünki bunlar gələcək şeylərin kölgəsidir, əsli isə Məsihdədir. **18** Qoy heç kim sizdən mütilik və mələklərə səcdə tələb edərək sizi mükafatınızdan məhrum etməsin. Belə bir şəxs gördüyü görüntülərə güvənir və boş yerə öz cismani ağlı ilə lovğalanır. **19** O, bədənin Başı olan Məsih ilə əlaqəni itirdi. Bütün bədən buğumlar və bağlarla üzvi surətdə Məsihə bağlanaraq təmin olunur, qurulur və Allah bəslədiyinə görə böyüyür. **20** Məsihlə birgə ölüb dünyanın ibtidai təlimlərindən qurtulduğunuz halda nə üçün dünyadakılar kimi yaşayaraq **21** «buna əl vurma, bunu yemə, buna toxunma» kimi əmrlərə əməl edirsiniz? **22** Bunların hamısı istifadə olunduqca məhv olub gedən şeylərlə əlaqədar olur, çünki insanların verdiyi əmrlərə və təlimlərə əsaslanır. **23** Şübhəsiz, bu qaydalar uydurma dindarlıq, mütilik və bədənə xətər yetirməkdə zahirən müdrik görünür, amma cismani təbiətin həvəsinin qarşısını almaq üçün onların heç bir dəyəri yoxdur.

3 Beləliklə, Məsihlə birlikdə dirildiyinizə görə ucalardakı şeyləri axtarın. Orada Məsih Allahın sağında oturub. **2** Dünyəvi şeyləri deyil, ucalardakı şeyləri düşünün. **3** Çünki siz ölmüsünüz və həyatınız Məsihlə birlikdə Allahda saxlanılıb. **4** Həyatınız olan Məsih zühur edəndə siz də Onunla birgə izzətlə zühur edəcəksiniz. **5** Buna görə cisminizin dünyəvi meylləri olan cinsi əxlaqsızlığı, murdarlığı, şəhvəti, pis ehtirası və bütpərəstliyə tay olan tamahkarlığı öldürün. **6** Bunlara görə Allahın qəzəbi itaətsizlərin üzərinə gəlir. **7** Əvvəllər siz bunların içində yaşayanda belə həyat sürdünüz. **8** İndi isə siz də qəzəbi, hiddəti, kini, böhtanı, ağzınızdan çıxan ədəbsiz sözlər kimi şeylərin hamısını kənara atın. **9** Bir-birinizə yalan deməyin, çünki köhnə mənliyinizi və onun əməllərini üzərinizdən çıxarıb **10** yeni mənliyə büründünüz. Yeni mənliyiniz onu Yaradanın surətinə bənzər şəkildə təzələnir ki, biliyiniz tam olsun. **11** Bu təzələnmədə Yunanla Yəhudi, sünnətli ilə sünnətsiz, barbar, Skif, qulla azad arasında fərq yoxdur: Məsih hər şeydir və hamımızdadır. **12** Beləliklə, Allahın seçilmişləri, müqəddəsləri və sevimliləri kimi ürək mərhəməti, xeyirxahlıq, itaətkarlıq, həlimlik və səbirə bürünün. **13** Bir-birinizə dözün və birinizin digərindən şikayəti varsa, bağışlayın. Rəbb sizi bağışladığı kimi siz də bağışlayın. **14** Bütün bunlardan əlavə, kamil birliyin bağı olan məhəbbətə bürünün. **15** Məsihin sülhü qoy ürəklərinizdə münsiflik etsin, çünki bir bədənin üzvləri kimi bu sülhə dəvət olundunuz. Həmçinin şükür edənlər olun! **16** Qoy aranızda Məsihin kəlamı bütün zənginliyi ilə yaşasın. Bir-birinizə tam müdrikliklə təlim və nəsihət verin, məzmurlar, ilahilər və ruhani nəğmələr söyləyib ürəklərinizdə Allaha minnətdar ola-ola nəğmə oxuyun. **17** Dediyiniz və etdiyiniz hər şeyi Rəbb İsanın adı ilə edin, Onun vasitəsilə Ata Allaha şükür edin. **18** Ey qadınlar, Rəbdə olanlara layiq olduğu kimi ərlərinizə tabe olun. **19** Ey ərlər, öz arvadlarınızı sevin və onlarla sərt davranmayın. **20** Ey övladlar, hər işdə ata-ananıza itaət edin, çünki bu, Rəbbi razı salır. **21** Ey atalar, övladlarınızı incitməyin, yoxsa cəsarətləri qırılar. **22** Ey qullar, hər işdə dünyəvi ağalarınıza itaət edin. Bunu insanları razı salmaq üçün gözə xoş görünən xidmətlə deyil, səmimi qəlbdən, Allahdan qorxaraq edin. **23** Gördüyünüz hər işi insanlar üçün deyil, Rəbb üçün edən kimi can-dildən edin. **24** Bilin ki, Rəbdən bunun əvəzinə irs alacaqsınız, çünki siz Rəbb Məsihə qulluq edirsiniz. **25** Kim haqsızlıq edərsə, işlətdiyi haqsızlığın əvəzini alacaq, çünki Rəbb tərəfkeşlik etməz.

4 Ey ağalar, bilin ki, göydə sizin də Ağanız var. Ona görə qullarınızla ədalətli və insaflı olun. **2** Özünüzü duaya həsr edin və duada şükür edərək oyaq durun. **3** Eyni zamanda bizim üçün də dua edin ki, kəlamı yaymaq üçün Allah bizə bir qapı açsın və uğrunda həbs olunduğum Məsihin sirrini elan edim. **4** Dua edin ki, mən bu sirri lazımınca açıq-aşkar bildirim. **5** Kənar insanlarla müdrikliklə rəftar edin və hər fürsətdən istifadə edin. **6** Sözünüz duzlu və hər zaman lütflə dolu olsun. Beləcə hər adama necə cavab vermək lazım olduğunu biləsiniz. **7** Rəbdə sevimli qardaş, sadiq xidmətçi və əməkdaş olan Tixik mənim barəmdə hər şeyi sizə bildirəcək. **8** Onu bu məqsədlə yanınıza göndərdim ki, bizim vəziyyətimizdən xəbərdar olasınız və o sizin qəlbinizi ovutsun. **9** Onunla birlikdə sizlərdən biri olan sadiq və sevimli Onisim qardaşı da göndərirəm. Onlar sizə buradakı bütün işlər barədə məlumat verəcək. **10** Mənimlə birlikdə məhbus olan Aristarx və Barnabanın əmisi oğlu Mark da sizə salam göndərir. Mark haqqında əmrləri almısınız. Yanınıza gəlsə, onu qəbul edin. **11** Yust çağırılan Yeşua da sizə salam göndərir. Sünnətlilərdən yalnız bunlar Allahın Padşahlığı üçün mənim əməkdaşlarımdır və onlar mənə

təsəlli verdilər. **12** Məsih İsanın qulu və sizlərdən olan Epafra sizə salam göndərir. Allahın hər iradəsini yerinə yetirərək kamil və tam əminliklə möhkəm dayanasız deyə o sizin üçün hər zaman dualar edərək mübarizə aparır. **13** Onun haqqında şəhadət edirəm ki, sizin üçün, Laodikeyada və Hierapolisdə olanlar üçün çox zəhmət çəkir. **14** Sevimli həkim Luka və Dima da sizə salam göndərir. **15** Laodikeyada olan bacı-qardaşlara, Nimfaya və onun evindəki cəmiyyətə salam söyləyin. **16** Bu məktub aranızda oxunduqdan sonra onu Laodikeyalılar cəmiyyətində də oxudun, Laodikeyadan gələn məktubu isə siz də oxuyun. **17** Arxipə bunu deyin: «Rəbdə sənə tapşırılan xidməti diqqətlə başa çatdır». **18** Mən Paul bu salamı öz əlimlə yazıram. Unutmayın ki, mən həbsdəyəm. Sizə lütf olsun!

1 Saloniklilərə

1 Paul, Sila və Timoteydən Ata Allah və Rəbb
İsa Məsihdə olan Saloniklilər cəmiyyətinə
salam! Sizə lütf və sülh olsun! **2** Dualarımızda sizi
yada salıb həmişə hər birinizə görə Allaha şükür
edirik. **3** Çünki imandan yaranan əməllərinizi,
məhəbbətdən doğan zəhmətinizi və Rəbbimiz
İsa Məsihə bağladığınız ümidin verdiyi dözümü
Atamız Allah qarşısında daim yada salırıq. **4**
Ey Allahın sevimlisi olan qardaşlar, bilirik ki,
O sizi seçib. **5** Ona görə ki yaydığımız Müjdə
yalnız sözlə deyil, qüvvə ilə, Müqəddəs Ruhla
və çox inandırıcılıqla sizə çatıb. Aranızda ikən
sizin üçün necə bir adam olduğumuzu bildiniz.
6 Siz də böyük əziyyət içində Müqəddəs Ruhun
verdiyi sevinclə kəlamı qəbul edib bizdən və
Rəbdən nümunə götürdünüz. **7** Beləliklə, siz
Makedoniya və Axayyadakı bütün imanlılar üçün
nümunə oldunuz. **8** Çünki Rəbbin kəlamının
səsası sizdən yayıldı. Allaha imanınızın sorağı
yalnız Makedoniya və Axayyaya deyil, hər yerə
çatıb. Daha bizə söz deməyə ehtiyac qalmadı.
9 Çünki özləri xəbər yaydılar ki, bizi nə qədər
yaxşı qarşıladınız və var olan həqiqi Allaha qulluq
etmək üçün, həmçinin Onun ölülər arasından
diriltdiyi Oğlunun, yəni bizi gələcək qəzəbdən
qurtaran İsanın göylərdən zühurunu gözləmək
üçün bütlərdən Allaha tərəf necə döndünüz.

2 Qardaşlar, özünüz də bilirsiniz ki, yanınıza
gəlməyimiz əbəs olmadı. **2** Bildiyiniz
kimi, əvvəlcə Filipidə əziyyət çəkmiş, təhqir
olunmuşduq. Amma böyük ziddiyyətlərə
baxmayaraq, Allahın Müjdəsini sizə bəyan etmək
üçün Allahımızdan cəsarət aldıq. **3** Çünki bizim
çağırışımız aldatmağa, murdarlığa əsaslanmır və
bunun hiyləgərliyə də dəxli yoxdur. **4** Əksinə,
Allah tərəfindən Müjdəni yaymaq tapşırığını
almağa layiq görüldüyümüzə görə insanları
deyil, ürəklərimizi sınaqdan keçirən Allahı razı
salmaqdan ötrü danışırıq. **5** Siz bilirsiniz ki, heç
vaxt yanınıza yaltaq sözlərlə yaxud tamahkarlığı
gizlədən riyakarlıqla gəlmədik. Allah da buna
şahiddir. **6** İzzəti heç bir insanda – nə sizdə, nə
də başqalarında axtardıq. **7** Məsihin həvariləri
kimi bunu sizdən tələb edə bilərdik, amma biz
sizinlə övladlarını isti qucağına alıb yedirdən ana
kimi mülayim rəftar etdik. **8** Sizlərə elə könül
bağlamışdıq ki, yalnız Allahın Müjdəsini deyil, öz
canlarımızı belə, sizə verməyə razı idik. Çünki
bizim sevimlilərimiz idiniz. **9** Bəli, qardaşlar,
bizim əmək və zəhmətimizi xatırlayırsınız:
heç birinizə yük olmamaq üçün gecə-gündüz
çalışaraq sizə Allahın Müjdəsini vəz etdik. **10** Siz
imanlılarla necə müqəddəs, saleh və nöqsansız
davrandığımıza həm özünüz, həm də Allah
şahiddir. **11** Bildiyiniz kimi, ata övladları ilə necə
rəftar edirsə, biz də hər birinizlə elə rəftar etdik.
12 Sizə öyüd verdik, ruhlandırdıq və yalvardıq ki,
Öz Padşahlığına və izzətinə çağıran Allaha layiq
şəkildə həyat sürəsiniz. **13** Biz də dayanmadan
Allaha şükür edirik ki, siz bizdən eşitdiyiniz Allah
kəlamını qəbul edəndə onu bəşəri söz kimi deyil,
həqiqətən, Allahın kəlamı olaraq qəbul etdiniz. Siz
imanlılarda fəaliyyət göstərən də bu kəlamdır. **14**
Çünki qardaşlar, siz Allahın Yəhudeyadakı Məsih
İsada olan cəmiyyətlərindən nümunə götürdünüz.
Onların Yəhudilərdən çəkdiyi əzabları eynilə siz
də öz soydaşlarınızdan çəkdiniz. **15** Yəhudilər
Rəbb İsanı və peyğəmbərləri öldürdülər, bizi də
təqib etdilər. Onlar Allahı narazı salır və bütün
insanlara qarşı çıxırlar. **16** Çünki başqa millətlər
xilas olsunlar deyə biz onlarla danışanda bu
Yəhudilər bizə mane olur. Beləcə hər zaman
günahlarının üzərinə günah gətirirlər. Axırda
Allahın qəzəbinə düçar oldular. **17** Bizsə, qardaşlar,
qısa bir müddət üçün qəlbən deyil, şəxsən
sizdən məhrum olduq, ona görə böyük arzu ilə
üzünüzü görməyə daha çox səy göstərdik. **18** Biz
yanınıza gəlməyi arzu etdik, dəfələrlə mən Paul
bunu istədim, amma Şeytan bizə mane oldu. **19**
Rəbbimiz İsa zühur edəndə ümidimiz, sevincimiz
yaxud Onun önündə fəxr tacımız nədir? Siz
deyilsinizmi? **20** Çünki siz bizim izzətimiz və
sevincimizsiniz.

3 Buna görə də artıq dözməyib Afinada tək
qalmağa razı olduq **2** və qardaşımız, Məsihin
Müjdəsini yaymaqda Allahın əməkdaşı olan
Timoteyi sizi imanda möhkəmləndirmək və
ruhlandırmaq üçün göndərdik. **3** Belə ki qoy
bu əziyyətlərdən heç kim sarsılmasın. Özünüz
bilirsiniz ki, biz bunun üçün təyin olunmuşuq.
4 Çünki yanınızda olarkən əziyyət çəkəcəyimizi
sizə əvvəlcədən demişdik və bildiyiniz kimi,
belə də oldu. **5** Buna görə mən artıq dözməyib
Timoteyi yanınıza göndərdim ki, imanınızdan
xəbərdar olum. Qorxdum ki, sınağaçəkən bəlkə
sınaqları ilə sizi yoldan çıxarmış olar və əməyimiz
hədər gedər. **6** Amma yanınızdan indicə qayıdan
Timotey imanınız və məhəbbətiniz haqqında
bizə şad xəbər gətirdi. O dedi ki, siz bizi daim
xoş təəssüratla yada salırsınız və biz həsrətinizi
çəkdiyimiz kimi siz də həsrətimizi çəkirsiniz. **7** Ona
görə də, qardaşlar, bütün sıxıntı və əziyyətimizə
baxmayaraq, imanınıza görə sizdən təsəlli aldıq.

8 Çünki sizin Rəbdə qalmağınız indi bizə həyat
verir. 9 Allahımız qarşısında sizə görə tam
sevincimiz var. Belə olmasaydı, sizə görə Allaha
necə şükür edə bilərdik? 10 Sizin üzünüzü görmək
və imanınızda çatışmayanları tamamlamaq üçün
gecə-gündüz səylə dua edirik. 11 Qoy Atamız Allah
Özü və Rəbbimiz İsa bizim üçün sizin tərəflərə
yol açsın. 12 Rəbb bir-birinizə və bütün insanlara
olan məhəbbətinizi sizə olan məhəbbətimiz
tək artırıb-çoxaltsın. 13 Belə ki Rəbbimiz İsa
bütün müqəddəsləri ilə birgə zühur edəcəyi vaxt
Atamız Allahın önündə müqəddəslikdə nöqsansız
olmağınız üçün ürəklərinizə qüvvə versin. Amin.

4 Qardaşlar, necə həyat sürmək və Allahı
razı salmaq barədə bizdən təlimat aldınız.
Nəhayət, Rəbb İsa naminə sizdən xahiş edir və
yalvarırıq ki, belə həyat sürməkdə daha çox
inkişaf edin. 2 Rəbb İsanın səlahiyyəti ilə sizə
hansı əmrləri verdiyimizi bilirsiniz. 3 Çünki
Allahın iradəsinə görə müqəddəslik yolunuz
belədir: cinsi əxlaqsızlıqdan qaçın, 4 hər biriniz
Allahı tanımayan bütpərəstlər kimi şəhvət və
ehtirasla deyil, müqəddəslik və hörmətlə arvad
almağı öyrənin, 6 heç kim haqsızlıq edib bacı-
qardaşını istismar etməsin. Çünki əvvəlcə sizə
dediyimiz və xəbərdarlıq etdiyimiz kimi, Rəbb
bütün bunlara görə qisas alacaq. 7 Çünki Allah
bizi murdarlığa deyil, müqəddəsliyə çağırmışdır.
8 Ona görə bu təlimatı rədd edən kəs insanı
deyil, sizə Öz Müqəddəs Ruhunu bəxş edən
Allahı rədd edir. 9 Qardaşlıq sevgisinə gəlincə,
sizə yazmağa ehtiyac yoxdur, çünki Allah bir-
birinizi sevməyi öyrədib. 10 Əslində, siz bütün
Makedoniyadakı bacı-qardaşların hamısı ilə belə
davranırsınız. Lakin ey qardaşlar, rica edirik ki,
belə işlərin sayını artırın. 11 Sizə əmr etdiyimiz
kimi çalışın ki, dinc yaşayasınız, öz işinizlə məşğul
olasınız və əliniz işdə-gücdə olsun; 12 belə ki
kənar şəxslərin qarşısında hörmətəlayiq şəkildə
həyat sürəsiniz və heç kimdən təminat almağa
ehtiyac duymayasınız. 13 Qardaşlar, vəfat edənlər
haqqında bixəbər qalmağınızı istəmirik ki, ümidsiz
olan digər adamlar kimi kədərlənməyəsiniz. 14 Axı
İsanın ölüb-dirilməsinə inanırıqsa, demək İsaya
bağlanaraq vəfat edənləri də Allah Onunla birgə
qaytaracaq. 15 Çünki Rəbbin kəlamına əsaslanaraq
sizə deyirik ki, Rəbbin zühurunadək sağ qalan
bizlər vəfat edənlərdən əsla qabağa keçməyəcəyik.
16 Rəbb Özü əmrini səsləndirməklə, baş mələyin
sədası və Allahın şeypuru ilə göydən enəcək.
Əvvəlcə Məsihdə olaraq ölənlər diriləcək. 17 Ondan
sonra sağ qalan bizlər Rəbbi havada qarşılamaq
üçün onlarla birgə buludlar içində götürülüb-
aparılacaq və beləcə daim Rəblə olacağıq. 18 Buna
görə bir-birinizə bu sözlərlə təsəlli verin.

5 Qardaşlar, zaman və məqamlar barədə sizə
yazmağa ehtiyac yoxdur. 2 Çünki özünüz də çox
yaxşı bilirsiniz ki, Rəbbin günü oğru gecə gəldiyi
kimi gələcək. 3 İnsanlar «sülh və təhlükəsizlik»
deyəndə hamilə qadının ağrıları necə qəfildən
tutursa, onlar da elə qəfil məhvə düçar olacaq
və bundan əsla qaça bilməyəcəklər. 4 Amma,
qardaşlar, siz qaranlıqda deyilsiniz ki, o gün sizi
oğru kimi yaxalasın. 5 Axı hamınız nur və gündüz
övladlarısınız. Biz nə gecənin, nə də qaranlığın
övladlarıyıq. 6 Ona görə gəlin başqaları kimi
yatmayaq, əksinə, oyanıb ayıq-sayıq dayanaq.
7 Çünki yatanlar gecə yatır, əyyaşlar da gecə
vaxtı əyyaşlıq edir. 8 Gündüzə aid olan bizlərsə
iman və məhəbbətlə döşümüzə zireh taxaraq
xilas ümidini dəbilqə kimi başımıza qoyub ayıq-
sayıq olaq. 9 Çünki Allah bizi qəzəbə düçar
olmaq üçün deyil, Rəbbimiz İsa Məsih vasitəsilə
xilasa nail olmaq üçün təyin edib. 10 Məsih
bizim uğrumuzda öldü ki, oyaq olsaq da, yatmış
olsaq da, Onunla birlikdə yaşayaq. 11 Buna görə
indiki kimi bir-birinizi ürəkləndirin və ruhən
inkişaf etdirin. 12 Ey qardaşlar, xahiş edirik ki,
aranızda zəhmət çəkənlərin, Rəbdə sizə başçılıq
edib nəsihət verənlərin qədrini bilin. 13 Etdikləri
əmələ görə onlara hədsiz məhəbbətlə hörmət
göstərin. Bir-birinizlə sülh içində yaşayın. 14
Qardaşlar, sizə yalvarırıq, avaralara nəsihət verin,
cəsarətsizləri ruhlandırın, zəiflərə yardım edin,
hamıya qarşı səbirli olun. 15 Diqqətli olun ki,
heç kim pisliyə pisliklə cavab verməsin, əksinə,
bir-birinizə və bütün insanlara həmişə yaxşılıq
etməyə çalışın. 16 Daima sevinin, 17 durmadan dua
edin, 18 hər vəziyyətdə şükür edin. Çünki bunlar
Məsih İsada olan sizlər üçün Allahın iradəsidir. 19
Ruhu söndürməyin. 20 Peyğəmbərlik sözlərinə
xor baxmayın. 21 Hər şeyi sınaqdan keçirin və
yaxşı olandan möhkəm tutun. 22 Hər cür şərdən
uzaq durun. 23 Qoy sülh qaynağı olan Allahın
Özü sizi tamamilə təqdis etsin və Rəbbimiz İsa
Məsihin zühurunda ruhunuz, canınız və bədəniniz
nöqsansız olaraq qorunsun. 24 Sizi çağıran Allah
sadiqdir və bunu edəcək. 25 Qardaşlar, bizim üçün
dua edin. 26 Bütün bacı-qardaşları müqəddəs
öpüşlə salamlayın. 27 Rəbb naminə sizə and
verirəm ki, bu məktubu bütün bacı-qardaşlara
oxuyun. 28 Rəbbimiz İsa Məsihin lütfü sizə yar
olsun!

2 Saloniklilərə

1 Paul, Sila və Timoteydən Atamız Allah və
Rəbb İsa Məsihdə olan Saloniklilər cəmiyyətinə
salam! **2** Atamız Allahdan və Rəbb İsa Məsihdən
sizə lütf və sülh olsun! **3** Qardaşlar, sizin üçün
həmişə Allaha şükür etməliyik və belə etməyimiz
yerinə düşər, çünki imanınız artdıqca artır və
hamınızın bir-birinizə olan məhəbbəti çoxalır.
4 Bunun üçün tab gətirdiyiniz bütün təqiblərə,
əziyyətlər zamanı dözümünüzə və imanınıza
görə Allahın cəmiyyətlərində sizinlə özümüz
də fəxr edirik. **5** Bu şeylər Allahın ədalətli
hökmünün əlamətidir ki, nəticədə uğrunda
indi əzab çəkdiyiniz Allahın Padşahlığına layiq
sayılasınız. **6** Çünki Allahın hüzurunda haqq
olan işdir ki, sizə əziyyət verənlərə əziyyət, **7**
əziyyət çəkən sizlərə isə bunun əvəzində bizimlə
birlikdə rahatlıq veriləcək. Bu, Rəbb İsanın qüdrətli
mələkləri ilə od-alov içərisində göydən zühur
etdiyi zaman olacaq. **8** O zaman Rəbbimiz İsa Allahı
tanımayanlardan və Özü barədə olan Müjdəyə
itaət etməyənlərdən qisas alacaq. **9** Onlara Rəbbin
hüzurundan və qüdrətinin izzətindən məhrum
qalıb əbədi olaraq məhv edilmə cəzası veriləcək.
(aiōnios g166) **10** Bunlar Rəbbin Öz müqəddəsləri
arasında izzət qazanmaq və bütün imanlıları
heyrətə gətirmək üçün gəldiyi gün baş verəcək.
Siz də belə imanlılardansınız, çünki etdiyimiz
şəhadətə inandınız. **11** Buna görə sizin üçün daim
dua edirik ki, Allahımız sizi Öz çağırışına layiq
görsün, hər yaxşı niyyətinizi və imandan asılı hər
əməlinizi Öz qüdrəti ilə yerinə yetirsin. **12** Belə
ki Allahımızın və Rəbb İsa Məsihin lütfünə görə
Rəbbimiz İsanın adı sizdə izzət qazansın və siz də
Onda izzət qazanasınız.

2 Rəbbimiz İsa Məsihin zühuruna və bizim
Onunla birlikdə olmaq üçün toplaşmağımıza
gəlincə, qardaşlar, sizdən xahiş edirik: **2** qoy
«Rəbbin günü çatmışdır» deyə iddia edən hər
hansı bir ruh, bir söz yaxud guya bizdən gələn bir
məktub sizi tez ağıldan çıxarıb təlaşa salmasın.
3 Heç kim sizi heç bir şəkildə aldatmasın. Çünki
əvvəl üsyan qaldırılaraq həlak edilməli qanunsuz
adam meydana çıxmayınca o gün gəlməyəcək. **4** O
adam, allah adlanan yaxud səcdə edilən hər şeyə
qarşı çıxaraq özünü hamıdan üstün tutacaq. Belə ki
Allahın məbədində əyləşib özünün Allah olduğunu
elan edəcək. **5** Hələ yanınızda olarkən bunları sizə
söylədiyim yadınızda deyilmi? **6** Bəli, vaxtı çatanda
meydana çıxsın deyə indi o adama nəyin mane
olduğunu bilirsiniz. **7** Hələ indi də qanunsuzluğun
sirli gücü fəaliyyətdədir. Ancaq hələlik həmin gücə
mane olan şəxs aradan qalxanadək belə olacaq. **8**
Sonra həmin qanunsuz adam meydana çıxacaq və
Rəbb İsa onu ağzından çıxan nəfəsi ilə öldürəcək,
Öz zühurunun əzəməti ilə məhv edəcək. **9** Bu
qanunsuz adam Şeytanın fəaliyyətinə əsaslanaraq
hər cür yalan möcüzə, əlamət və xariqələrlə **10** və
həmçinin hər cür haqsızlığın hiyləsi ilə gələcək ki,
həqiqəti sevərək xilas olmaq əvəzinə, bunu rədd
etdikləri üçün həlak olacaq insanları aldatsın.
11 Buna görə Allah onların üzərinə aldadıcı bir
qüvvə göndərir ki, yalana inansınlar. **12** Belə ki
həqiqətə inanmayıb haqsızlıq etməkdən zövq
alanların hamısı mühakimə olunsun. **13** Bizsə,
ey Rəbbin sevdiyi qardaşlar, sizin üçün həmişə
Allaha şükür etməliyik. Çünki Allah başlanğıcdan
sizi Ruhun təqdisi və həqiqətə iman vasitəsilə
xilas üçün seçdi. **14** Rəbbimiz İsa Məsihin izzətinə
nail olmağınız üçün O bizim yaydığımız Müjdə
ilə sizi bu xilasa çağırdı. **15** Beləliklə, qardaşlar,
möhkəm dayanın və sözümüz yaxud məktubumuz
vasitəsilə öyrəndiyiniz təlimlərə bağlı qalın. **16**
Rəbbimiz İsa Məsihin Özü və bizi sevib lütfü ilə
əbədi cəsarət və xeyirli ümid verən Atamız Allah
(aiōnios g166) **17** sizi ürəkləndirsin, hər yaxşı söz və
əməldə möhkəmləndirsin.

3 Nəhayət, qardaşlar, bizim üçün dua edin ki,
Rəbbin kəlamı aranızda olduğu kimi sürətlə
yayılıb izzət qazansın, **2** pis və şər adamlardan
xilas olaq. Çünki iman hamıya məxsus deyil. **3**
Amma Rəbb etibarlıdır. O sizi möhkəmləndirib şər
olandan qoruyacaq. **4** Biz də Rəbbə güvənərək
sizdən arxayınıq ki, verdiyimiz əmrlərə əməl
edirsiniz və edəcəksiniz. **5** Qoy Rəbb ürəklərinizi
Allahın məhəbbətinə və Məsihin dözümünə
yönəltsin. **6** Ey qardaşlar, Rəbbimiz İsa Məsihin adı
ilə sizə əmr veririk ki, bizdən qəbul etdiyi təlimə
görə yaşamayan, avara həyat sürən hər bir bacı-
qardaşdan uzaqlaşın. **7** Bizlərdən necə nümunə
götürmək lazım olduğunu özünüz də bilirsiniz.
Çünki yanınızda olarkən avara dolanmadıq, **8**
heç kimin çörəyini müftə yemədik. Əksinə, gecə-
gündüz əmək və zəhmət çəkərək işlədik ki,
heç birinizə yük olmayaq. **9** Bunu ixtiyarımız
çatmadığına görə deyil, sizə nümunəvi yol
göstərərək bu yolla getməyiniz üçün etdik. **10**
Hətta biz sizinlə olarkən sizə bu əmri verdik:
kim işləmək istəmirsə, yemək də yeməsin. **11**
Eşitmişik ki, sizlərdən bəzisi avara həyat sürür;
heç bir iş görmədikləri halda hər şeyə qarışırlar.
12 Belələrinə Rəbb İsa Məsih naminə əmr verib
xəbərdarlıq edirik ki, sakitcə işləyib öz çörəklərini
yesinlər. **13** Sizsə, qardaşlar, yaxşılıq etməkdən

yorulmayın. **14** Əgər kimsə bu məktubdakı
sözlərimizə qulaq asmaq istəməzsə, onu nəzərdə
saxlayın və onunla əlaqəni kəsin ki, utansın.
15 Yenə də onu düşmən sanmayın, bir qardaş
kimi ona nəsihət verin. **16** Sülh qaynağı olan
Rəbbin Özü isə sizə hər zaman və hər vəziyyətdə
sülh versin! Rəbb hamınıza yar olsun! **17** Mən
Paul salamı sizə öz əlimlə yazıram. Bunu hər
məktubumda xüsusi bir işarə kimi yazıram. **18**
Rəbbimiz İsa Məsihin lütfü hamınıza yar olsun!

1 Timoteyə

1 Xilaskarımız Allahın və ümidimiz olan Məsih İsanın əmrinə görə Məsih İsanın həvarisi mən Pauldan **2** imanda mənə əsl oğul olan Timoteyə salam! Ata Allahdan və Rəbbimiz Məsih İsadan sənə lütf, mərhəmət və sülh olsun! **3** Makedoniyaya gedərkən mən səndən xahiş etdiyim kimi Efesdə qal və bəzi insanlara əmr et ki, yad təlim yaymasınlar, **4** əfsanə və bitməz-tükənməz nəsil şəcərələri ilə məşğul olmasınlar. Çünki bu şeylər Allahın niyyətinin imanla yerinə yetməsi üçün faydalı deyil, əksinə, boş mübahisələrə səbəb ola bilər. **5** Bu əmrin məqsədi pak ürəkdən, təmiz vicdandan və riyasız imandan gələn məhəbbətdir. **6** Bəzi adamlar isə bunlardan azaraq boşboğazlığa qapıldılar. **7** Qanun müəllimi olmaq istəyirlər, amma nə söylədikləri sözləri, nə də üstündə durduqları mövzuları anlayırlar. **8** Biz bilirik ki, kimsə Qanundan qanuni şəkildə istifadə edərsə, Qanun yaxşıdır. **9** Bunu da bilirik ki, Qanun saleh üçün deyil, qanunsuzlar və itaətsizlər, allahsızlarla günahkarlar, müqəddəs olmayanlar və Allahla əlaqəsi olmayanlar, ata və analarını öldürənlər, qatillər, **10** əxlaqsızlar, kişibazlar, adam oğruları, yalançılar, andı pozanlar və sağlam təlimə zidd olan bütün başqaları üçün qoyulmuşdur. **11** Bəxtiyarlıq mənbəyi olan Allahın mənə əmanət etdiyi izzətli Müjdəyə görə bu belədir. **12** Mənə qüvvət verən Rəbbimiz Məsih İsaya şükür edirəm ki, məni sadiq sayıb Öz xidmətinə təyin etdi. **13** Əvvəllər Ona küfr edən, təqibçi və söyüşkən olduğum halda mənə mərhəmət edildi. Çünki nə etdimsə, cahillik və imansızlıq üzündən etdim. **14** Amma Rəbbimizin lütfü Məsih İsada olan iman və məhəbbətlə birlikdə mənə bol-bol ehsan edildi. **15** Məsih İsa günahkarları xilas etmək üçün dünyaya gəldi, bu söz etibarlı və tamamilə qəbul olunmağa layiq sözdür. O günahkarlardan ən betəri mənəm. **16** Lakin ən betəri olduğum halda mənə buna görə mərhəmət edildi ki, Məsih İsa mənim vasitəmlə hədsiz səbrini göstərsin. Ona görə ki gələcəkdə Ona iman edib əbədi həyata malik olanlara mən nümunə olum. **(aiōnios g166)** **17** Əsrlərin Padşahı, ölməz, görünməz və bir olan Allaha əbədi olaraq hörmət və izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)** **18** Oğlum Timotey, əvvəlcədən sənin haqqında söylənən peyğəmbərlik sözlərinə əsasən bu əmri sənə həvalə edirəm ki, bu sözlərə güvənərək yaxşı mübarizə aparasan, **19** imana və təmiz vicdana sarılasan. Bəziləri təmiz vicdanı rədd edərək imanlarını qəzaya uğrayan gəmi kimi batırdılar. **20** Himeney və İsgəndər də onlardandır. Küfr etməməyi öyrənsinlər deyə onları Şeytana təslim etdim.

2 Hər şeydən əvvəl xahiş edirəm: möminlik və ləyaqətlə sakit və rahat ömür sürməyimiz üçün, bütün insanlar, o cümlədən, padşahlar və hakimiyyət sahibi olanların hamısı üçün yalvarış, dua, vəsatət və şükürlər edilsin. **3** Çünki bu yaxşıdır və Xilaskarımız Allahı razı salır. **4** O bütün insanların xilas olub həqiqəti dərk etməsini istəyir. **5** Çünki bir Allah və Allahla insanlar arasında bir Vasitəçi vardır. O, İnsan olan Məsih İsadır. **6** O hamını satın almaq üçün Özünü fidyə verdi və bu da münasib vaxtda edilən şəhadətdir. **7** Mən də həmin şəhadətin vaizi və həvarisi təyin edildim – yalanı deyil, həqiqəti söyləyirəm. Başqa millətlərə iman və həqiqət öyrədən müəllim oldum. **8** Buna görə istəyirəm ki, kişilər qəzəblənmədən, mübahisə etmədən hər yerdə müqəddəs əllər qaldırıb dua etsinlər, **9** qadınlar da ədəbli görkəmlə, abır-həya və ağıl-kamalla bəzənsinlər. Dəbdəbəli saç düzümü ilə, qızıllarla, mirvarilərlə və yaxud bahalı paltarlarla deyil, **10** mömin olduqlarını bəyan edən qadınlara yaraşan tərzdə xeyirli işlərlə bəzənmələrini istəyirəm. **11** Qadın sakitlik və tam bir tabelik içində öyrənsin; **12** qadının öyrədib kişiyə ağalıq etməsinə izin vermirəm, qadın sakit olsun. **13** Çünki ilk yaradılan Adəm oldu, sonra Həvva. **14** Aldadılan da Adəm deyildi, qadın aldadılıb əmri pozdu; **15** amma qadın doğuşla xilas olacaq, bir şərtlə ki ağıl-kamalla imanda, məhəbbətdə və müqəddəslikdə yaşamağa davam etsin.

3 Bu söz etibarlıdır: kim cəmiyyətdə nəzarətçi olmağa can atırsa, xeyirli iş arzu edir. **2** Nəzarətçi nöqsansız, tək arvadlı olaraq ona sadiq, ayıq, ağıllı-kamallı, ədəbli, qonaqpərvər olmalı, öyrətməyi bacarmalıdır. **3** Şərab düşkünü olmamalı; zorakı deyil, mülayim olmalı; davakar və pulpərəst olmamalıdır. **4** Öz evini yaxşı idarə etməli, tam bir ləyaqətlə uşaqlarını öz tabeliyində saxlamalıdır. **5** Öz şəxsi evini idarə edə bilməyən Allahın cəmiyyətinin qayğısına necə qala bilər? **6** Nəzarətçi yeni iman etmiş adam olmamalıdır. Yoxsa qürurlanıb iblisin uğradığı eyni mühakiməyə uğraya bilər. **7** Kənar insanlar tərəfindən də yaxşı bir insan kimi tanınmalıdır. Belə ki iblisin qurduğu tora düşüb utandırılmasın. **8** Cəmiyyət xidmətçiləri də ləyaqətli olmalıdır. Riyakar, şərab düşkünü yaxud haqsız qazanca həris olmamalıdır. **9** İman sirrini təmiz vicdanla saxlamalıdırlar. **10** Onlar da əvvəlcədən sınaqdan

keçsinlər, əgər nöqsanları olmazsa, o zaman xidmət etsinlər. 11 Qadınlar da böhtançı deyil, ləyaqətli, ayıq və hər şeydə sadiq olmalıdırlar. 12 Xidmətçilər tək arvadlı olaraq ona sadiq olsun, öz uşaqlarını və evlərini yaxşı idarə etsinlər. 13 Çünki yaxşı xidmət edənlər özləri üçün yaxşı bir mövqe və Məsih İsaya olan imanlarında böyük cəsarət qazanırlar. 14 Tezliklə yanına gəlmək ümidi ilə bu şeyləri sənə yazıram ki, 15 əgər geciksəm belə, sən Allahın ev xalqı arasında necə həyat sürmək lazım olduğunu biləsən. Bu xalq var olan Allahın cəmiyyəti, həqiqətin dirəyi və bünövrəsidir. 16 Şübhəsiz ki, möminliyin sirri böyükdür: O, cismən zühur etdi, Ruh tərəfindən təsdiq olundu, Mələklərə göründü, Millətlərə vəz olundu, Dünyada Ona iman edildi, İzzətlə göyə çəkildi.

4 Ruh aydın şəkildə deyir ki, gələcəkdə bəziləri imandan dönəcək, aldadıcı ruhlara və cinlərin təlimlərinə qulaq asacaqlar. 2 Bu təlimlər yalançıların ikiüzlülüyü ilə yayılır. Onların vicdanı sanki yanıq yarası kimi hissiyyatını itirmişdir. 3 Bu yalançılar evlənməyi qadağan edir və bəzi yeməklərdən çəkindirirlər. Amma Allah bu yeməkləri iman edib həqiqəti dərk edənlərin şükürlə qəbul etməsi üçün yaradıb. 4 Çünki Allahın yaratdığı hər şey yaxşıdır, şükürlə qəbul edilən heç bir şey rədd edilməməlidir. 5 Çünki hər şey Allahın kəlamı və dua ilə təqdis olur. 6 Bunları bacı-qardaşlara öyrətsən, imanın və əməl etdiyin yaxşı təlimatın sözləri ilə qidalanaraq Məsih İsanın yaxşı bir xidmətçisi olarsan. 7 Allahsız, axmaq qoca qarı əfsanələrindən uzaq dur. Mömin olmaq üçün özünü yetişdir. 8 Bədən məşqinin az faydası olur, möminlik isə hər şey üçün faydalıdır, çünki bunda indi və gələcək üçün həyat vədi var. 9 Bu söz etibarlıdır və tamamilə qəbul olunmağa layiq sözdür. 10 Ona görə də biz zəhmət çəkir və mübarizə aparırıq. Çünki ümidimizi bütün insanların, xüsusən iman edənlərin Xilaskarı, var olan Allaha bağlamışıq. 11 Bunları buyur və öyrət. 12 Gənc olduğun üçün qoy heç kim sənə xor baxmasın. Amma sözdə, həyat tərzində, məhəbbətdə, imanda, paklıqda imanlılara nümunə ol. 13 Mən gəlincə Müqəddəs Yazıları hamıya oxumaqla, nəsihət verməklə, təlim verməklə məşğul ol. 14 Ağsaqqallar əllərini sənin üzərinə qoyanda sənə peyğəmbərlik sözü ilə verilən səndə olan ruhani ənama etinasızlıq etmə. 15 Bunların hamısına səy göstərərək özünü həsr et ki, sənin inkişafın hamıya aşkar olsun. 16 Özünə və verdiyin təlimə diqqətli ol. Bu işlərlə məşğul olmağa davam et. Çünki bunu etməklə həm özünü, həm də səni dinləyənləri xilas edəcəksən.

5 Ağsaqqalla sərt danışma, ona ata kimi, cavanlara isə qardaş kimi, 2 ağbirçəklərə ana kimi, gənc qadınlara tamamilə saf ürəklə bir bacı kimi nəsihət ver. 3 Həqiqi dul qadınlara hörmət et. 4 Lakin əgər bir dul qadının uşaqları ya da nəvələri varsa, bunlar əvvəlcə öz ailələrinə yardım edərək möminliyi, yaşlı ailə üzvlərinə də haqqını verməyi öyrənsinlər. Çünki bu, Allahı razı salır. 5 Həqiqətən, dul qalıb kimsəsiz olan qadın öz ümidini Allaha bağlamışdır, gecə-gündüz Ona yalvarmağa və dua etməyə davam edir. 6 Keflə yaşayan dul qadınsa yaşadığı halda ölüdür. 7 Nöqsansız olmaqları üçün bu əmrləri tapşır. 8 Öz yaxınlarının, xüsusən, ailə üzvlərinin qayğısına qalmayan insan imanı inkar etmiş və imansızdan betərdir. 9 Qoy bir dul qadının adı dullar siyahısına bu şərtlə yazılsın: ən azı altmış yaşına çatmış, ərinə sadiq olmuş, 10 etdiyi yaxşı işlərlə tanınmış olsun, məsələn, uşaqlar böyütmüş, qonaqpərvərlik göstərmiş, müqəddəslərin ayaqlarını yumaqla xidmət etmiş, əziyyət çəkənlərə yardım etmiş, hər cür xeyirli işlə məşğul bir şəxs olmalıdır. 11 Altmış yaşa çatmamış dul qadınları isə siyahıya yazma. Çünki cismani istəkləri Məsihə bağlılıqlarına qalib gələn kimi ərə getmək istəyərlər. 12 Beləcə verdikləri ilk sözdən çıxdıqları üçün mühakiməyə məruz qalırlar. 13 Eyni zamanda evdən evə gəzərək tənbəlliyə öyrənərlər. Yalnız tənbəllik deyil, lazım olmayan sözlər danışaraq qeybət edərlər, başqalarının işlərinə burunlarını soxarlar. 14 Beləliklə, yaşa dolmamış dul qadınların ərə getməsini, uşaq doğmasını, evini idarə etməsini, düşmənə heç bir böhtan atmaq fürsətini verməməsini istəyirəm. 15 Artıq bəziləri azıb Şeytanın ardınca getmişdir. 16 İmanlı bir qadının dul qadın yaxınları varsa, qoy onlara yardım etsin. İmanlılar cəmiyyəti belə yükün altına girməsin ki, həqiqi dul qadınlara yardım edə bilsin. 17 Cəmiyyəti yaxşı idarə edən ağsaqqallar, xüsusən, vəz və təlim işində zəhmət çəkənlər maddi və mənəvi cəhətdən təmin olunmağa layiq görülsün. 18 Çünki Müqəddəs Yazıda belə deyilir: «Xırman çəkən öküzün ağzını bağlama» və «işçi öz haqqına layiqdir». 19 İki yaxud üç şahid olmadıqda bir ağsaqqala qarşı olan ittihama əhəmiyyət vermə. 20 Günah işlədən ağsaqqalları hamının qarşısında məzəmmət et ki, digərləri də günah işlətməkdən qorxsun. 21 Allahın, Məsih İsanın və seçilmiş mələklərin önündə sənin öhdənə qoyuram ki, ayrı-seçkilik salmadan, tərəfkeşlik etmədən bu təlimatlara riayət edəsən. 22 Heç kimin üzərinə tələsərək

əl qoyma, başqalarının günahlarına şərik olma, özünü pak saxla. **23** Yalnız su içməkdən vaz keç; mədənə və tez-tez baş verən xəstəliklərinə görə bir az şərab da iç. **24** Bəzi insanların günahları mühakiməyə düşəndən əvvəl də bəllidir, digərlərininki isə sonradan ortaya çıxar. **25** Beləcə yaxşı işlər də qabaqcadan bəllidir, bəlli olmayanlar da gizli qala bilməyəcək.

6 Qul boyunduruğu altında olanların hamısı öz ağalarını tam hörmətə layiq saysınlar ki, Allahın adına və təliminə küfr söylənməsin. **2** Ağaları iman etmiş olanlarsa qardaş olduğu üçün ağalarına xor baxmasınlar. Əksinə, onlara daha yaxşı qulluq etsinlər. Çünki bu qulluqdan faydalananlar sevdikləri imanlılardır. Bu şeyləri öyrət və nəsihət ver. **3** Kim yad təlimlər yayıb Rəbbimiz İsa Məsihin sağlam sözləri ilə və möminliyə uyğun təlimlə razı deyilsə, **4** o adam qürurlanıb heç bir şey dərk etmir, lakin mübahisə və sözlərin mənası barədə dava yaratmaq xəstəliyinə tutulub. Bunların nəticəsi paxıllıq, münaqişə, böhtançılıq və bədgümanlıqdır; **5** pozğun düşüncəli, həqiqətdən məhrum, möminliyi qazanc mənbəyi kimi zənn edən adamların fasiləsiz mübahisələridir. **6** Əlindəki ilə kifayətlənərək mömin olmaqsa böyük qazanc mənbəyidir. **7** Çünki dünyaya heç bir şey gətirməmişik və oradan heç bir şey də götürə bilmərik. **8** Yeməyimiz və paltarımız varsa, bunlarla kifayətlənirik. **9** Zəngin olmaq istəyənlərsə sınağa və tora düşərlər; insanı məhvə və həlaka aparan bir çox axmaq və ziyanverici ehtiraslara batırlar. **10** Çünki hər cür pisliyin kökü pulpərəstlikdir. Kimlərsə bu həvəslə imandan azıb öz-özlərinə sanki bıçaq soxmuş kimi çox əzab verdilər. **11** Amma sən, ey Allah adamı, bu şeylərdən qaç. Salehliyin, möminliyin, imanın, məhəbbətin, dözümün, həlimliyin ardınca get. **12** İman uğrunda yaxşı mübarizə apar. Əbədi həyatı bərk tut; bunun üçün çağırıldın və yaxşı əqidəni bir çox şahid qarşısında iqrar etdin. **(aiōnios g166)** **13** Hər şeyə həyat verən Allahın və Ponti Pilatın önündə öz yaxşı əqidəsinə şəhadət edən Məsih İsanın hüzurunda sənə tapşırıram ki, **14** Rəbbimiz İsa Məsihin zühurunadək Allahın əmrinə ləkəsiz və nöqsansız riayət et. **15** Allah Onu Öz vaxtında zahir edəcək. O, bəxtiyarlıq mənbəyi olan tək Hökmdar, şahların Şahı və ağaların Ağasıdır. **16** Yeganə ölməzliyə malik olan, əlçatmaz nurda yaşayan Odur. Onu insanlardan heç kəs görməyib və görə də bilməz. Ona izzət və əbədi qüdrət olsun. Amin. **(aiōnios g166)** **17** Bu dövrdə varlı olanlara buyur ki, təkəbbürlü olmasınlar və gəldi-gedər var-dövlətə yox, zövq almağımız üçün bizə hər şeyi bol-bol verən Allaha ümid bəsləsinlər. **(aiōn g165)** **18** Xeyirxahlıq göstərsinlər, yaxşı işlərlə zəngin, əliaçıq olub öz malını başqaları ilə bölüşsünlər. **19** Beləliklə, gələcək üçün özlərinə sağlam təməl olacaq bir xəzinə toplasınlar. Yəni həqiqi həyatı bərk tutsunlar. **20** Ey Timotey, sənə verilən əmanəti qoru! Allahsız boşboğazlıqdan və yalan yerə «bilik» adlanan şeyin zidd fikirlərindən uzaq dur. **21** Bəziləri bu biliyə sahib olduqlarını iddia edərək imandan azdılar. Sizə lütf olsun!

2 Timoteyə

1 Məsih İsada olan həyat vədinə görə Allahın
iradəsi ilə Məsih İsanın həvarisi mən Pauldan
2 mənə sevimli oğul olan Timoteyə salam! Ata
Allahdan və Rəbbimiz Məsih İsadan sənə lütf,
mərhəmət və sülh olsun! **3** Durmadan, gecə-
gündüz dualarımda səni yada saldığım zaman
ata-babalarım kimi təmiz vicdanla ibadət etdiyim
Allaha şükür edirəm. **4** Sənin göz yaşlarını
xatırlayaraq səni görməyə həsrət çəkirəm ki,
sevinclə dolum. **5** Səndəki riyasız imanı yadıma
salıram. Əvvəlcə nənən Lois və anan Evnikinin
saxladığı bu imanı, əminəm ki, sən də saxlayırsan.
6 Bu səbəbdən sənin üzərinə əl qoymağımla
Allahın sənə verdiyi ənamı alovlandırmağını
xatırladıram. **7** Çünki Allah bizə qorxaqlıq ruhu
deyil, güc, məhəbbət və ağıllı-kamallı olmaq
ruhu vermişdir. **8** Buna görə Rəbbimiz barədə
şəhadət etməkdən və Onun uğrunda məhbus
olan məndən utanma. Allahın gücü ilə Müjdə
uğrunda mənimlə birlikdə əzaba qatlaş. **9** Allah
bizi əməllərimizə görə deyil, öz məqsədinə və
lütfünə görə xilas edib müqəddəs olmağa çağırdı.
Zaman başlamazdan əvvəl o lütf bizə Məsih İsada
verilmişdi, **(aiōnios g166)** **10** indi isə Xilaskarımız
Məsih İsanın zühuru ilə üzə çıxdı. O, ölümü yox
etdi, Müjdə vasitəsilə həyatı və ölməzliyi aşkar
etdi. **11** Mən bu Müjdə üçün vaiz, həvari və müəllim
təyin olundum. **12** Bu əzabları çəkməyimin
səbəbi də budur. Amma bundan utanmıram,
çünki Kimə iman etdiyimi bilirəm və əminəm
ki, mənə verdiyi əmanəti qiyamət gününə qədər
saxlamağa qadirdir. **13** Məsih İsada olan iman və
məhəbbətlə məndən eşitdiyin sağlam sözlərdən
nümunə götür. **14** Sənə verilən yaxşı əmanəti bizdə
yaşayan Müqəddəs Ruh vasitəsilə saxla. **15** Bilirsən
ki, Asiya vilayətində olanların hamısı məndən
üz döndərdi. Həmçinin Figel və Hermogen də
bunların sırasındadır. **16** Rəbb Onisiforun ev əhlinə
mərhəmət etsin. Çünki dəfələrlə məni ruhlandırdı,
mənim zəncirlənməyimdən utanmadı. **17** Əksinə,
Romada olarkən məni səylə axtarıb tapdı. **18**
Qoy Rəbb qiyamət günü ona mərhəmət tapmağa
imkan versin. Efesdə onun mənə nə qədər xidmət
etdiyini sən çox yaxşı bilirsən.

2 Sənsə, ey oğlum, Məsih İsada olan lütflə güclən.
2 Bir çox şahidlərin önündə məndən eşitdiyin
sözləri başqalarına da öyrətməyə qadir olan sadiq
adamlara həvalə et. **3** Məsih İsanın yaxşı əsgəri
kimi mənimlə birgə əzaba qatlaş. **4** Əsgərlik edən
insan gündəlik həyatla bağlı işlərə sürüklənməz,
ona əmr edən zabiti razı salmağa çalışar. **5**
Həmçinin yarışlara qoşulan insan da qaydaya
görə yarışmazsa, başına zəfər çələngi qoyulmaz.
6 Zəhmətkeş əkinçinin payına məhsulunun ilk
bəhrəsi düşməlidir. **7** Dediklərimə fikir ver. Rəbb
söylədiyim hər şeydə sənə anlayış verəcək. **8**
Yaydığım Müjdədə açıqlandığı kimi, Davudun
nəslindən olub ölülər arasından dirilən İsa Məsihi
yadında saxla. **9** Bu Müjdə naminə zəncirə
vurulmuş bir cinayətkar kimi əzaba qatlaşıram.
Amma Allahın kəlamı zəncirlənməmişdir. **10** Bu
səbəbdən seçilmişlərə görə, onlar da Məsih İsada
olan xilasa əbədi izzətlə bərabər nail olsunlar deyə
hər şeyə dözürəm. **(aiōnios g166)** **11** Bu söz etibarlıdır
ki, «Əgər Onunla öldüksə, Onunla da yaşayacağıq;
12 əgər dözəriksə, Onunla da birlikdə padşahlıq
edəcəyik. Əgər Onu inkar etsək, O da bizi inkar
edəcək. **13** Biz sadiq qalmasaq da, O sadiq qalacaq.
Çünki Öz təbiətinə zidd davrana bilməz». **14** Bunları
imanlıların yadına sal. Sözlərin mənası barədə
dava etməməyi Allahın önündə onların öhdəsinə
qoy; çünki bu fayda verməz, dinləyənlərə isə ziyan
vurar. **15** Özünü Allaha sınaqdan keçmiş, həqiqət
kəlamını doğruluqla işlədən alnıaçıq bir işçi kimi
təqdim etməyə çalış. **16** Allahsız boşboğazlıqdan
uzaq dur. Çünki belə boşboğazlıqlar insanı daha da
allahsızlığa aparır. **17** Onların sözü irinli yara kimi
yayılacaq. Himeney və Filit onların sırasındadır.
18 Onlar dirilmənin artıq baş verdiyini deyərək
həqiqətdən azıb bəzilərinin imanını alt-üst edirlər.
19 Lakin Allahın atdığı möhkəm təməl bu sözlərlə
möhürlənib durur: «Rəbb Özününküləri tanıyır»
və «Rəbbin adını ağzına alan hər kəs haqsızlıqdan
uzaqlaşsın». **20** Böyük bir evdə yalnız qızıl və
gümüş qablar deyil, həmçinin taxta və gil qablar
da var. Onlardan bəzisi şərəfli, bəzisi də şərəfsiz
iş üçün istifadə olunur. **21** Beləliklə, kim özünü
şərəfsiz işlərdən təmizləsə, şərəfli işlərə uyğun,
təqdis olunmuş, Sahibinə faydalı, hər yaxşı iş üçün
hazırlanmış qab olacaq. **22** Gənclik ehtiraslarından
qaç. Təmiz ürəklə Rəbbi çağıranlarla birlikdə
salehliyin, imanın, məhəbbətin və sülhün ardınca
get. **23** Axmaq və cahil mübahisələrdən uzaq
ol. Çünki bunların dava-dalaşa səbəb olmasını
bilirsən. **24** Rəbbin qulu davakar olmamalıdır.
Əksinə, hamı ilə mülayim rəftar etməli, öyrətməyə
qabil, səbirli olmalıdır. **25** Ona qarşı olanları
həlimliklə tərbiyə etməlidir. Bəlkə Allah onlara
tövbəyə imkan verəcək. Beləliklə, onlar həqiqəti
anlayar, **26** ayıq ola bilərlər və istəyini yerinə
yetirmək üçün onları əsir edən iblisin torundan
çıxarlar.

3 Bunu bil ki, bu axır zamanda çətin dövrlər olacaq. **2** Çünki insanlar xudbin, pulpərəst, təkəbbürlü, məğrur, təhqir edən, valideynlərinə itaət etməyən, nankor, müqəddəslikdən məhrum, **3** şəfqətsiz, barışmaz, böhtançı, nəfsini saxlamayan, rəhmsiz, yaxşılığın düşməni, **4** xain, ehtiyatsız, qürurlu olacaq, Allahdan çox kef çəkməyi sevəcəklər. **5** Mömin kimi görünüb bu yolun gücünü inkar edəcəklər. Bu cür adamlardan uzaq dur. **6** Bunların arasında evlərə soxulub zəif iradəli qadınları əsir edən adamlar var. Belə qadınlar günahla yüklənmiş müxtəlif ehtiraslarla sövq edilir, **7** daima öyrənir, amma həqiqəti heç zaman anlaya bilmirlər. **8** Yannis və Yambris Musaya necə zidd getdilərsə, bu adamlar da eləcə həqiqətə zidd gedirlər. Onlar düşüncələri pozğun, imanları sınaqdan keçməmiş insanlardır. **9** Amma daha irəli gedə bilməyəcəklər. Çünki Yannislə Yambrisin axmaqlığı kimi bunların da axmaqlığını hamı açıqca görəcək. **10** Sənsə mənim təlimimi, davranışımı, məqsədimi, imanımı, səbrimi, məhəbbətimi, dözümümü, **11** Antakyada, Konyada, Listrada başıma gələn təqibləri, çəkdiyim əzabları diqqətlə izlədin. Nə cür təqiblərə qatlandım! Amma Rəbb məni bunların hamısından xilas etdi. **12** Məsih İsada möminliyə yaraşan bir həyat sürmək istəyənlərin hamısı təqibə məruz qalacaq. **13** Amma pis adamlar və saxtakarlar aldadıb-aldanaraq getdikcə daha betər olacaqlar. **14** Sənsə öyrəndiyin və güvəndiyin şeylərə sadiq qal. Çünki bunları kimlərdən öyrəndiyini bilirsən, **15** Müqəddəs Yazıları uşaqlıqdan bilirsən. Onlar Məsih İsaya olan iman vasitəsilə sənə xilas gətirən hikmət verməyə qadirdir. **16** Bütün Müqəddəs Yazılar Allahdan ilham almış və təlim, məzəmmət, islah, salehlik tərbiyəsi üçün faydalıdır; **17** beləcə Allah adamı bacarıqlı olub hər yaxşı iş üçün təchiz edilsin.

4 Allahın və dirilərlə ölüləri mühakimə edəcək Məsih İsanın önündə Onun zühuru və Padşahlığının haqqı üçün sənə buyururam ki, **2** Allahın kəlamını vəz edəsən, hansı vaxt olursa-olsun hazır olasan, insanlara tam səbirlə təlim öyrədərək məzəmmət, xəbərdarlıq və nəsihət verəsən. **3** Çünki elə bir zaman gələcək ki, sağlam təlimə dözməyəcəklər. Qulaq oxşayan sözlər eşitmək üçün ətraflarına öz ehtiraslarına uyğun müəllimlər toplayacaqlar. **4** Qulaqlarını həqiqətdən döndərəcək, əfsanələrə meyl göstərəcəklər. **5** Amma sən hər vəziyyətdə ayıq ol. Əzaba qatlaş, müjdəçilik işini yerinə yetir, öz xidmətinə tam əməl et. **6** Çünki qanım artıq içmə təqdimi kimi tökülmək üzrədir. Artıq ayrılma zamanım gəldi. **7** Mən yaxşı mübarizə aparmışam, yolumu sona çatdırdım, imanı saxladım. **8** İndi salehlik tacı mənim üçün hazır durur. Ədalətli Hakim olan Rəbb qiyamət günü onu mənə – yalnız mənə deyil, Onun zühuruna can atanların hamısına verəcək. **9** Yanıma tez gəlməyə çalış. **10** Çünki Dima indiki dövrü sevdiyi üçün məni tərk edib Salonikə getdi. Kreskent Qalatiyaya, Tit isə Dalmatiyaya getdi. **(aiōn g165)** **11** Yalnız Luka yanımdadır. Markı da götür özünlə gətir, çünki o etdiyim xidmətdə mənə yardım edir. **12** Tixiki isə Efesə göndərdim. **13** Troasda Karpın yanında qoyduğum yapıncını, kitabları, xüsusən, yazılı dəriləri də gələndə gətir. **14** Misgər İsgəndər mənə çox pislik etdi. Rəbb ona əməllərinin əvəzini verəcək. **15** Sən də ondan özünü gözlə. Çünki söylədiklərimizə ciddi-cəhdlə zidd getdi. **16** Mən ilk dəfə müdafiə olunanda heç kim mənə tərəfdar çıxmadı, hamı məni tərk etdi. Qoy onlara günah sayılmasın. **17** Lakin Rəbb köməyimə gəlib mənə güc verdi ki, vəz mənim vasitəmlə tam elan edilsin və onu bütün millətlər eşitsin. Mən aslanın ağzından xilas oldum. **18** Rəbb məni hər cür pis əməldən qurtaracaq və Öz Səmavi Padşahlığı üçün xilas edəcək. Ona əbədi olaraq izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)** **19** Priskila ilə Akilaya və Onisiforun ev əhlinə salam söylə. **20** Erast Korinfdə qaldı. Trofimi isə xəstə halda Miletdə qoydum. **21** Çalış ki, qışdan əvvəl gələsən. Evvul, Pudent, Lin, Klavdiya və bütün bacı-qardaşlar sənə salam göndərir. **22** Rəbb sənin ruhuna yar olsun! Sizə lütf olsun!

Titə

1 Allahın qulu və İsa Məsihin həvarisi, mən Pauldan salam! Allahın seçdiyi insanların iman edib möminliyə uyğun olan həqiqəti dərk etmələri üçün təyin olundum. **2** Allah yolu əbədi həyat ümidinə əsaslanır. Bu ümidi yalan danışmayan Allah zaman başlamazdan əvvəl vəd etmişdi. **(aiōnios g166)** **3** Xilaskarımız Allah Öz əmrinə görə mənə əmanət edilmiş vəzlə kəlamını vaxtında aşkar etdi. **4** Ümumi imana görə mənə əsl oğul olan Titə Ata Allahdan və Xilaskarımız Məsih İsadan lütf və sülh olsun! **5** Tamamlanmamış işləri sahmana salasan və sənə tapşırdığım kimi hər şəhərdə cəmiyyət ağsaqqalları təyin edəsən deyə səni Kritdə saxladım. **6** Ağsaqqal seçilən şəxs nöqsansız və tək arvadlı olaraq ona sadiq olsun. Övladları imanlı olmalı, mənəviyyatsızlıqda ittiham olunan yaxud itaətsiz olmamalıdır. **7** Çünki cəmiyyət nəzarətçisi Allahın iş idarəçisi olduğuna görə nöqsansız olmalıdır. Dikbaş, hirsli, şərab düşkünü, zorakı, haqsız qazanca həris olmamalı, **8** əksinə qonaqpərvər, yaxşılığı sevən, ağıllı-kamallı, saleh, müqəddəs, nəfsinə hakim olmalıdır. **9** Həm başqalarına sağlam təlimlə nəsihət verməyə, həm də ona qarşı çıxanları təkzib etməyə qadir olsun deyə aldığı təlimə uyğun olan etibarlı kəlamı bərk tutmalıdır. **10** Çünki, xüsusilə, sünnət tərəfdarları arasında bir çox itaətsiz, boşboğaz və saxtakar insanlar var. **11** Onları sakitləşdirmək lazımdır. Çünki onlar haqsız qazanc əldə etmək üçün lazımsız şeyləri öyrədərək bəzi ailələri tamamilə alt-üst edirlər. **12** Onlardan biri – öz peyğəmbərlərindən biri belə demişdir: «Kritlilər daima yalançı, azğın heyvan, tənbəl qarınquludur». **13** Bu şəhadət etibarlıdır. Ona görə də onları sərt bir şəkildə məzəmmət et ki, imanları sağlam olsun, **14** Yəhudi əfsanələrinə və həqiqətdən dönən insanların əmrlərinə qulaq asmasınlar. **15** Paklar üçün hər şey pakdır, ləkəli imansızlar üçünsə pak heç bir şey yoxdur. Amma onların həm düşüncəsi, həm də vicdanı ləkələnmişdir. **16** Onlar Allahı tanıdıqlarını iqrar edirlər, amma əməlləri ilə bunu inkar edirlər. İyrənc və itaətsizdirlər, heç bir yaxşı iş görməyə yaramazlar.

2 Sənsə sağlam təlimə uyğun olanı öyrət. **2** Yaşlı kişilər ayıq, ləyaqətli, ağıllı-kamallı, imanda, məhəbbətdə və dözümdə sağlam olsunlar. **3** Yaşlı qadınlar da eyni şəkildə müqəddəslərə yaraşan tərzdə davransınlar. Böhtançı, şərab düşkünü olmasınlar və xeyirli şeyləri öyrədərək **4** tərbiyə etsinlər ki, gənc qadınlar ərlərini və uşaqlarını sevsinlər, **5** ağıllı-kamallı, ismətli, evdar, xeyirxah, öz ərlərinə tabe olsunlar. O zaman Allahın kəlamına küfr olunmaz. **6** Gənc oğlanlara da ağıllı-kamallı olmaq üçün nəsihət ver. **7** Yaxşı işlər görərək hər şeydə özünü nümunə göstər. Təlimdə dürüst və ləyaqətli olaraq **8** tənqid olunmaz sağlam sözlər danış ki, sənə qarşı çıxanlar bizim haqqımızda pis bir söz deyə bilməyib utansın. **9** Qulları başa sal ki, hər şeydə öz ağalarına tabe olsunlar, onları razı salsınlar. Qoy cavab qaytarmasınlar, **10** oğurluq etməsinlər, amma hər baxımdan etibarlı olduqlarını göstərsinlər. Beləliklə, Xilaskarımız Allahın təlimini hər cəhətdən cazibəli etsinlər. **11** Çünki Allahın bütün insanlara xilas gətirən lütfü zühur etdi. **12** Bu lütf bizə allahsızlığı və dünyəvi ehtirasları rədd edib, bu dövrdə ağıllı-kamallı, saleh və möminliyə uyğun bir ömür sürməyi öyrədir. **(aiōn g165)** **13** Bu ərəfədə bəxtiyarlıq gətirən ümidimizin gerçəkləşməsini, ulu Allah və Xilaskarımız İsa Məsihin izzətinin zühurunu gözləyək. **14** O Özünü bizim üçün fəda etdi ki, bizi hər cür qanunsuzluqdan satın alsın, təmizləyib Özünə məxsus və yaxşı işlərə səy göstərən bir xalq yaratsın. **15** Bunları tam bir səlahiyyətlə bildir, nəsihət ver və məzəmmət et. Qoy heç kim sənə hörmətsizlik etməsin.

3 İmanlılara xatırlat ki, başçılar və hakimlərə tabe olub itaət etsinlər. Hər cür xeyirli iş görməyə hazır olsunlar. **2** Heç kimə şər atmasınlar, davakar deyil, mülayim olsunlar və bütün insanlarla həlim davransınlar. **3** Çünki bir zamanlar biz də ağılsız, itaətsiz, yolunu azmış, müxtəlif ehtiraslar və zövqlərə qul olan, kin, paxıllıq içində yaşayan mənfur və bir-birimizə nifrət edən adamlar idik. **4** Amma Xilaskarımız Allah xeyirxahlığını və insana olan sevgisini açıq göstərdiyi zaman **5** bizim salehliklə etdiyimiz əməllərlə deyil, Öz mərhəmətinə görə bizi xilas etdi. Bunu bizi yumaqla, yəni Müqəddəs Ruhun bizi yenidən doğuzdurub təzələməsi ilə etdi. **6** Allah Xilaskarımız İsa Məsih vasitəsilə üzərimizə bol-bol Müqəddəs Ruhu tökdü ki, **7** Onun lütfü ilə saleh sayılıb ümidimiz olan əbədi həyatın varisi olaq. **(aiōnios g166)** **8** Bu söz etibarlıdır. Mən bunların üzərində dayanmağını istəyirəm ki, Allaha iman etmişlər xeyirxah işlərlə məşğul olmağa diqqət yetirsinlər. Bu, insanlar üçün xeyirli və faydalıdır. **9** Lakin axmaq mübahisələrdən, nəsil şəcərələrindən, münaqişələrdən, Qanunla bağlı dava-dalaşlardan uzaq dur. Çünki bunlar faydasız və boş şeylərdir. **10** Təfriqəçi adamdan birinci və

ikinci xəbərdarlıqdan sonra əlaqəni kəs. **11** Belə adamın yolunu azmış və günahkar olduğuna əmin ola bilərsən. O öz-özünü məhkum etmişdir. **12** Mən Artema və ya Tixiki yanına göndərən kimi çalış ki, yanıma, Nikopolisə gələsən. Çünki qışı orada keçirməyi qərara almışam. **13** Qanunşünas Zena ilə Apollonu səylə yola sal, qoy onların heç bir şeyə ehtiyacı olmasın. **14** Qoy bizimkilər də təcili ehtiyacları ödəmək üçün xeyirli işlərlə məşğul olmağı öyrənsinlər ki, bəhrəsiz qalmasınlar. **15** Yanımdakıların hamısı səni salamlayır. Bizi sevən imanlılara salam söylə. Hamınıza lütf olsun!

Filimona

1 Məsih İsa uğrunda həbs olunan mən Pauldan
və Timotey qardaşdan sevimli əməkdaşımız
Filimona, **2** bacımız Apfiyaya, birlikdə mübarizə
apardığımız Arxipə və Filimonun evində toplaşan
imanlılar cəmiyyətinə salam! **3** Atamız Allahdan
və Rəbb İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun! **4**
Dualarımda səni yada salıram və Allaha daima
şükür edirəm. **5** Çünki Rəbb İsaya olan imanını
və bütün müqəddəslərə bəslədiyin məhəbbəti
eşidirəm. **6** Sən Məsihdə malik olduğumuz hər
xeyirli şeyi dərk etdikcə imanını başqaları ilə
paylaşmaqda fəal olmağın üçün dua edirəm.
7 Qardaşım, sənin məhəbbətin mənim üçün
böyük sevinc və təsəlli qaynağı oldu. Çünki
müqəddəslərin ürəyi sənin sayəndə təravətləndi. **8**
Buna görə münasib olanı sənə buyurmağa Məsihdə
böyük cəsarətim olsa da, **9** indi Məsih İsa uğrunda
həbsdə olan mən – yaşlı Paul sənə məhəbbətlə
yalvarıram. **10** Həbsdə ikən ruhani atası olduğum
oğlum Onisimlə bağlı səndən bir xahişim var. **11** O
bir vaxtlar sənə yararsız idi, amma indi həm sənə,
həm də mənə yararlıdır. **12** Onun özünü, yəni
can-ciyərimi sənin yanına göndərirəm. **13** Müjdə
uğrunda həbsdə olduğum müddətdə sənin əvəzinə
mənə xidmət etməsi üçün onu yanımda saxlamaq
istəyirdim. **14** Amma sənin razılığın olmadan
heç bir iş görmək istəmədim. İstədim ki, etdiyin
yaxşılıq məcburi deyil, könüllü olsun. **15** Onisimin
bir müddət səndən ayrılması bəlkə də bundan ötrü
oldu ki, sən onu həmişəlik, **(aiōnios g166)** **16** artıq
qul kimi deyil, quldan üstün, sevimli bir qardaş
kimi qəbul edəsən. O, xüsusilə, mənim üçün çox
sevimlidir. Lakin həm cismən, həm də Rəbdə
olaraq sənin üçün daha artıq sevimli qardaşdır. **17**
İndi məni özünə şərik sayırsansa, onu da məni
qəbul edəcəyin kimi qəbul et. **18** Əgər sənə hər
hansı bir haqsızlıq etmişsə yaxud borcludursa,
bunu mənim hesabıma yaz. **19** Mən Paul bunu
öz əlimlə yazıram ki, əvəzini mən ödəyəcəyəm.
Sənin öz həyatın üçün mənə borclu olduğunu
demək istəmirəm. **20** Bəli, qardaş, Rəbdə mənə bir
yardımın olsun. Ürəyimi Məsihdə təravətləndir.
21 İtaətkar olduğuna əmin olaraq bunu sənə
yazıram. Bilirəm ki, istədiklərimi artıqlaması ilə
yerinə yetirəcəksən. **22** Bununla yanaşı, mənə bir
qonaq otağı hazırla. Ümidvaram ki, dualarınız
vasitəsilə sizə bəxş olunacağam. **23** Məsih İsada
olub mənimlə birgə həbs olunan Epafra, **24**
əməkdaşlarım Mark, Aristarx, Dima, Luka da sənə
salam göndərir. **25** Rəbb İsa Məsihin lütfü sizin
ruhunuza yar olsun!

Ibranilərə

1 Allah qədim zamanlarda dəfələrlə və müxtəlif yollarla əcdadlarımıza peyğəmbərlər vasitəsilə müraciət etmişdi. **2** Amma bu axır zamanda O bizə Oğul vasitəsilə müraciət etdi; Onu hər şeyin varisi təyin etmişdi və Onun vasitəsilə kainatı yaratmışdı. **(aiōn g165)** **3** Oğul Allahın izzətinin əksi və mahiyyətinin tam surətidir. O hər şeyi qüdrətli kəlamı ilə saxlayır. O, günahlardan təmizlənməni təmin edəndən sonra ucalarda möhtəşəm Allahın sağında oturdu. **4** Mələklərdən nə qədər üstün adı irs olaraq aldısa, o qədər onlardan üstün oldu. **5** Axı Allah mələklərin hansına nə vaxtsa «Sən Mənim Oğlumsan, Mən bu gün Sənə Ata oldum» yaxud «Mən Ona Ata, O isə Mənə Oğul olacaq» demişdir? **6** Yenə də Allah İlk Doğulanı dünyaya gətirəndə deyir: «Allahın bütün mələkləri qoy Onun qarşısında səcdə etsin». **7** Mələklər barəsində isə deyir: «Öz mələklərini küləklərə, Öz xidmətçilərini yanar oda döndərir!» **8** Amma Oğul haqqında bunu deyir: «Ey Allah, taxtın əbədilik, sonsuzadək qalır, Sənin şahlıq əsan insaf əsasıdır. **(aiōn g165)** **9** Salehliyi sevib qanunsuzluğa nifrət etmisən. Ona görə Allah, Sənin Allahın Sevinc yağı ilə Yoldaşlarından çox Səni məsh edib». **10** Yenə deyir: «Ya Rəbb, Sən yerin təməlini əzəldən qurmusan, Göylər Sənin əllərinin işidir! **11** Onlar yox olacaq, amma Sən qalacaqsan, Hamısı paltar kimi köhnələcək, **12** Onları geyim kimi bükəcəksən, Onları paltar kimi dəyişdirəcəksən. Amma Sən dəyişməzsən, İllərin tükənməzdir». **13** Lakin Allah mələklərin hansına nə vaxtsa «Mən düşmənlərini ayaqlarının altına kətil kimi salanadək Sağımda otur» demişdir? **14** Bütün mələklər xilası irs olaraq alacaq şəxslərə xidmət etmək üçün göndərilən xidmətçi ruhlar deyilmi?

2 Buna görə də biz eşitdiklərimizə daha da diqqətli olmalıyıq ki, axın bizi aparmasın. **2** Çünki mələklər vasitəsilə bəyan edilən söz qüvvəyə mindi, hər cür təqsir və itaətsizliyə haqlı cəza verildisə, **3** bu cür böyük xilasa məhəl qoymasaq, biz necə qurtula bilərik? Bu xilas əvvəlcə Rəbb tərəfindən bildirildi və Onu eşidənlər tərəfindən bizə təsdiq olundu. **4** Allah da əlamət, xariqələr, müxtəlif möcüzələr və Öz iradəsinə uyğun olaraq payladığı Müqəddəs Ruhun ənamları ilə şəhadət etdi. **5** Barəsində danışdığımız gələcək dünyanı Allah mələklərə tabe etmədi. **6** Lakin kimsə bir yerdə belə şəhadət etdi: «İnsan kimdir ki, onun haqqında düşünürsən? Bəşər oğlu kimdir ki, onun qayğısını çəkirsən? **7** Onu mələklərdən az müddət ərzində aşağı tutdun, İzzət və əzəmət tacını onun başına qoydun. **8** Hər şeyi onun ayağının altına qoyub tabe etdin». Allah hər şeyi insana tabe etdiyinə görə ona tabe olmamış heç nə qoymadı. Lakin indi biz hər şeyin ona tabe olduğunu hələ görmürük. **9** Amma Allahın lütfü ilə hər kəsin uğrunda ölmək üçün mələklərdən az müddət ərzində aşağı tutulmuş Şəxsi, yəni İsanı görürük. Çəkdiyi ölüm əzabına görə Onun başına izzət və əzəmət tacı qoyuldu. **10** Hər şey Allah üçün və Allah vasitəsilə mövcuddur. Bir çox övladı izzətə çatdırmaq üçün onların xilasının Banisini əzablar vasitəsilə kamil etməsi Allaha münasib idi. **11** Çünki təqdis edən Şəxsin və təqdis olunanların hamısının Atası eynidir. Bu səbəbdən İsa onları qardaş çağırmaqdan utanmayıb deyir: **12** «İsmini qardaşlarıma elan edəcəyəm, Toplantı arasında Sənə həmd söyləyəcəyəm». **13** Yenə də deyir: «Mən Ona güvənəcəyəm» və yenə «Budur, Mən və Allahın Mənə verdiyi övladlar». **14** Bu səbəbdən bu övladlar tərkibcə qan və ətdən yarandıqlarına görə İsa Özü də onların insan təbiətinə şərik oldu ki, ölüm üzərində hakimiyyət sahibi olanı, yəni iblisi Öz ölümü vasitəsilə təsirsiz hala gətirsin **15** və ölüm qorxusuna görə ömürləri boyu əsarətdə olanların hamısını azad etsin. **16** Şübhəsiz, O, mələklərə deyil, İbrahim nəslinə yardım edər. **17** Buna görə də O hər cəhətdən qardaşlarına bənzər olmalı idi; belə ki Allaha xidmətində mərhəmətli və sadiq Baş Kahin olub xalqının günahları üçün kəffarə edə bilsin. **18** Çünki Özü sınağa çəkilib əzab çəkdiyi üçün sınağa çəkilənlərə kömək edə bilər.

3 Bu səbəbə görə, ey səmavi çağırışa ortaq olan müqəddəs qardaşlar, əqidəmizin Elçisi və Baş Kahini İsa haqqında düşünün. **2** İsa Onu təyin edən Kəsə sadiq qaldı; necə ki Musa da Allahın bütün evində Ona sadiq qaldı. **3** Evin bənnası evdən daha çox hörmət qazandığı kimi İsa da Musadan daha böyük izzətə layiq görüldü. **4** Çünki hər evin bir bənnası var, hər şeyin bənnası isə Allahdır. **5** Musa gələcəkdə deyiləcək sözlərə şəhadət etmək üçün Allahın bütün evində bir xidmətçi kimi sadiq qaldı. **6** Amma Məsih Onun evi üzərində Oğul olaraq sadiqdir. Əgər biz cəsarətimizi və fəxr etdiyimiz ümidi qoruyub saxlasaq, Onun evi bizik. **7** Buna görə Müqəddəs Ruhun dediyi kimi: «Bu gün əgər Onun səsini eşitsəniz, **8** Qoy ürəklərinizi üsyan vaxtı olduğu kimi, Səhradakı sınaq günündə olduğu kimi inadkar olmasın. **9** Orada atalarınız Məni sınadılar, Qırx il əməllərimi görərək Məni yoxladılar. **10** Buna görə o nəsildən zəhləm getdi. Dedim: "Onlar həmişə ürəklərində azır,

Yollarımı tanımırlar”. **11** Buna görə qəzəblənib and içmişəm: “Onlar Mənim rahatlıq diyarıma girməyəcəklər”». **12** Ey qardaşlar, diqqətli olun ki, sizlərdən heç birinizdə var olan Allahdan uzaqlaşan şər və imansız ürək olmasın. **13** Amma «bu gün» adlanan hər gün bir-birinizi ürəkləndirin ki, heç biriniz günahın aldadıcılığı ilə inadkar olmasın. **14** Çünki əvvəldən bizdə olan etimadı sonadək möhkəm saxlasaq, Məsihlə ortaq olarıq. **15** Necə ki deyilmişdir: «Bu gün əgər Onun səsini eşitsəniz, Qoy ürəklərinizi üsyan vaxtı olduğu kimi inadkar olmasın». **16** Bəs eşidib üsyan edənlər kimdir? Musanın başçılığı ilə Misirdən çıxanların hamısı deyilmi? **17** Allah qırx il kimə qəzəblənirdi? Günaha batmış, meyitləri çöldə sərilənlərə deyilmi? **18** Bəs O kimlərə and içdi ki, Onun rahatlıq diyarına girməyəcəklər? Məgər itaət etməyənlərə deyil? **19** Beləliklə, görürük ki, onlar imansızlıqlarına görə oraya girə bilmədilər.

4 Beləliklə, Allahın rahatlıq diyarına girmək vədi hələ də qüvvədə olarkən hər birinizin bundan məhrum olmasından qorxaq. **2** Çünki Misirdən çıxanlar kimi biz də Müjdə aldıq. Amma onların eşitdiyi kəlam onlara xeyir gətirmədi, çünki bu kəlama qulaq asanların imanına şərik olmadılar. **3** Biz iman etmişlərsə rahatlıq diyarına girməkdəyik, necə ki Allah demişdir: «Buna görə qəzəblənib and içmişəm: “Onlar Mənim rahatlıq diyarıma girməyəcəklər”». Halbuki Onun işləri dünya yaranandan bəri tamamlanmışdır. **4** Çünki bir yerdə yeddinci gün barəsində belə deyib: «Allah bütün gördüyü işlərdən ayrılıb yeddinci gün istirahət etdi». **5** Bu barədə yenə deyib: «Onlar Mənim rahatlıq diyarıma girməyəcəklər». **6** Beləliklə, bəzilərinə o rahatlıq diyarına girmək üçün, şübhəsiz ki, imkan qalır. Lakin Müjdəni əvvəlcədən eşidənlər itaətsizliyə görə ora girə bilmədilər. **7** Bu səbəbə görə Allah xeyli vaxt keçəndən sonra Davud vasitəsilə «bu gün» deyərək təkrar müəyyən bir gün təyin edir, necə ki əvvəlcə deyilmişdir: «Bu gün əgər Onun səsini eşitsəniz, Qoy ürəklərinizi inadkar olmasın». **8** Çünki Yeşua onlara rahatlıq diyarı versəydi, Allah bundan sonra başqa bir gün barəsində danışmazdı. **9** Beləcə Allahın xalqı üçün hələ də bir istirahət qalır. **10** Allah Öz işlərini qurtarıb Şənbə günü istirahət etdiyi kimi Onun rahatlıq diyarına girən də öz işlərini qurtarıb istirahət etdi. **11** Buna görə də bu rahatlıq diyarına girməyə çalışaq ki, heç kəs eyni itaətsizlik nümunəsinə əməl edib yıxılmasın. **12** Allahın kəlamı canlı və təsirlidir, hər ikiağızlı qılıncdan da itidir, canla ruhu, oynaqlarla iliyi bir-birindən ayıraraq keçir, ürəyin fikir və niyyətlərini ayırd edir. **13** Allahdan gizli heç nə yoxdur. Lakin Onun gözləri qarşısında hər şey çılpaq və açıq-aşkardır. Biz Ona hesabat verəcəyik. **14** Beləliklə, Allahın Oğlu İsa göylərdən keçən böyük Baş Kahinimiz olduğuna görə əqidəmizi möhkəm tutaq. **15** Çünki bizim Baş Kahinimiz belə deyil ki, zəifliklərimizdə bizim halımıza acıya bilməsin. Əksinə, hər cəhətdən bizim kimi sınağa çəkilmiş, lakin günah etməmişdir. **16** Buna görə də lütfkar Allahın taxtına cəsarətlə yaxınlaşaq ki, vaxtında köməyə nail olmaq üçün mərhəmət alıb lütf tapaq.

5 İnsanlar arasından seçilən hər baş kahin günahlardan ötrü təqdim və qurbanlar vermək, Allahla bağlı olan işlərdə insanları təmsil etmək üçün təyin edilir. **2** Cahillərlə və yolunu azmışlarla həlim davrana bilir, çünki özü də zəifliyə məruzdur. **3** Buna görə o, xalqın günahları üçün olduğu kimi öz günahları üçün də qurbanlar təqdim etməlidir. **4** Heç kəs bu şərəfə öz-özünə nail olmur, ancaq Harun kimi Allah tərəfindən çağırılanda nail olur. **5** Eləcə də Məsih də Baş Kahin olmaq üçün Öz-Özünü izzətləndirmədi, Ona «Sən Mənim Oğlumsan, Mən bu gün Sənə Ata oldum» deyən Allah Onu izzətləndirdi. **6** Digər yerdə isə O belə deyir: «Sən Melkisedeq vəzifəli əbədi bir Kahinsən». **(aiōn g165)** **7** Məsih yer üzündə cisimdə olduğu günlərdə Onu ölümdən qurtarmağa qadir olan Allaha böyük fəryad və göz yaşları ilə dua edib yalvardı və möminliyinə görə eşidildi. **8** O, Oğul olduğu halda çəkdiyi əzablarla itaətli olmağı öyrəndi. **9** Kamilliyə çatandan sonra Ona itaət edənlərin hamısı üçün əbədi xilas qaynağı oldu **(aiōnios g166)** **10** və Allah tərəfindən Melkisedeq vəzifəli Baş Kahin təyin edildi. **11** Bu mövzuda deyiləsi sözümüz çoxdur, amma bunları izah etmək çətindir. Çünki sizin qulağınız ağır eşidir. **12** Siz artıq müəllim olmalı idiniz; amma kimsənin sizə təkrarən Allahın kəlamının ibtidai təlimlərini öyrətməsinə hələ də möhtacsınız. Siz bərk yeməyə yox, südə möhtac olmusunuz. **13** Südlə bəslənən hər kəs körpə olduğu üçün salehlik barəsində olan kəlamda təcrübəsizdir. **14** Bərk yemək isə yetkinlər, yəni duyğularını xeyirlə şəri ayırd etməkdən ötrü həssas edənlər üçündür.

6 Bunun üçün Məsih barəsindəki ibtidai təlimi geridə buraxıb kamilliyə doğru irəliləyək. Ölüm gətirən əməllərdən tövbə edib Allaha iman etmənin təməlini, **2** vəftizlər, əl qoyub təqdis etmə, ölülərin dirilməsi və əbədi məhkəmə haqqındakı təlimin əsasını yenidən qurmayaq. **(aiōnios g166)** **3** Allah izin verərsə, bunlara da əməl edəcəyik. **4**

Bir dəfə nurlanmış, səmavi ənamdan dadmış və Müqəddəs Ruha şərik olmuş, **5** Allahın xoş kəlamını və gələcək dövrün qüvvələrini dadmış olduqları halda **(aiōn g165)** **6** imandan dönənləri yenidən tövbə edəcək vəziyyətinə gətirmək mümkün deyil. Çünki özləri Allahın Oğlunu yenidən çarmıxa çəkib rüsvay edirlər. **7** Dəfələrlə üstünə yağan yağışı içən və kimlər üçün işlənirsə, onlara faydalı bitkilər yetişdirən torpaq Allahdan xeyir-bərəkət alır. **8** Tikan və qanqal yetişdirən torpaq isə yararsız və lənətə yaxındır, onun sonu yanmaqdır. **9** Lakin, ey sevimlilər, biz bu cür danışsaq belə, əminik ki, vəziyyətiniz daha yaxşıdır və xilasa malik olursunuz. **10** Axı Allah ədalətsiz deyil ki, əməlinizi və Onun adı ilə müqəddəslərə əvvəldən və indi də xidmət etməklə göstərdiyiniz məhəbbəti unutsun. **11** Ümidin verdiyi tam etimada nail olmaq üçün axıra qədər hər birinizin eyni səyi göstərməyinizi arzulayırıq ki, **12** siz tənbəl olmayasınız, amma vəd olunan şeyləri iman və səbirlə irs alanlardan nümunə götürəsiniz. **13** Allah İbrahimə vəd verdiyi vaxt adına and içmək üçün Özündən üstün birinin olmadığına görə Öz varlığına and içərək dedi: **14** «Sənə mütləq xeyir-dua verəcəyəm və nəslini çoxaldacağam». **15** Beləliklə, İbrahim səbirlə gözləyərək vədə nail oldu. **16** İnsanlar özlərindən daha üstün olanın adına and içirlər və sözlərini təsdiq edən and hər iddiaya son qoyur. **17** Eləcə də Allah vədin varislərinə iradəsinin dəyişməzliyini daha açıq-aşkar etmək istəyərək Öz vədini andla təsdiqlədi. **18** Belə ki qarşımıza qoyulan ümidə bağlanmaq üçün Allaha sığınan bizlər Allahın bunlarda yalan danışması qeyri-mümkün olduğuna görə iki dəyişilməz şeydə – Onun vəd və andında böyük təsəlliyə malik olaq. **19** Can lövbərimiz kimi möhkəm və sarsılmaz olan bu ümid məbədin pərdəsinin arxasındakı iç otağa daxil olur. **20** İsa ilk olaraq bizim uğrumuzda oraya daxil oldu; O, Melkisedeq vəzifəli əbədi Baş Kahin olmuşdu. **(aiōn g165)**

7 Bu Melkisedeq Salem padşahı və Allah-Taalanın kahini idi. Padşahları məğlub edib geri qayıdan İbrahimin pişvazına çıxdı və ona xeyir-dua verdi. **2** İbrahim də ona hər şeyin onda bir hissəsini verdi. Melkisedeq ən əvvəl öz adının mənasına görə salehlik padşahıdır, sonra isə Salem padşahı, yəni sülh padşahıdır. **3** O, atasız, anasız olub nəsil şəcərəsi yoxdur. Nə günlərinin başlanğıcı, nə də həyatının sonu var. Lakin Allahın Oğluna bənzədilmiş əbədi kahin olaraq qalır. **4** Baxın bu adam necə böyükdür ki, ulu babamız İbrahim belə, qənimətlərinin onda bir hissəsini ona verdi. **5** Levi oğullarından kahinlik vəzifəsini alanlar, Qanuna görə xalqdan, yəni İbrahim nəslindən olduqları halda, öz qardaşlarından onda bir hissəni almaq əmrinə malikdirlər. **6** Amma onların nəslindən olmayan Melkisedeq İbrahimdən onda bir hissəni aldı və vədlərə malik olana xeyir-dua verdi. **7** Şübhəsiz ki, böyük özündən kiçiyə xeyir-dua verər. **8** Burada onda bir hissəni ölümlü insanlar alır, orada isə yaşadığına dair şəhadətə malik olan bir nəfər alır. **9** Demək olar ki, onda bir hissəni alan Levi də İbrahim vasitəsilə onda bir hissəni vermişdi. **10** Çünki Melkisedeq İbrahimin pişvazına çıxanda Levi hələ əcdadının belində idi. **11** Beləliklə, əgər kamillik Levililərin kahinliyi vasitəsilə əldə edilsəydi – çünki xalq bu kahinliyə əsasən Qanunu alıb – Harun vəzifəli deyil, Melkisedeq vəzifəli başqa bir kahinin təyin edilməsi barədə danışmağa daha nə ehtiyac vardı? **12** Çünki kahinlik dəyişiləndə Qanunun da dəyişilməsinə ehtiyac var. **13** Haqqında bu sözlər deyilən Adam başqa bir qəbiləyə mənsubdur və bu qəbilədən heç kəs qurbangahda xidmət etməmişdir. **14** Axı Rəbbimizin Yəhuda qəbiləsindən törəməsi məlumdur. Musa bu qəbilə barəsində kahinlərə aid bir söz deməmişdi. **15** Melkisedeqə bənzər başqa bir Kahinin təyin edilməsi bunu daha da aydın göstərir. **16** O, Qanunun cismani kahinlik əmrinə görə deyil, tükənməz həyat qüdrətinə görə Kahin oldu. **17** Çünki «Sən Melkisedeq vəzifəli əbədi bir Kahinsən» deyə şəhadət olunur. **(aiōn g165)** **18** Bundan əvvəlki əmr zəif və yararsız olduğuna görə ləğv olunur. **19** Çünki Qanun heç bir şeyi kamilləşdirməyib. Bunun yerinə bizi Allaha yaxınlaşdıran daha gözəl ümid verilir. **20** Bu kahinlik isə andsız olmadı. O biri kahinlər andsız kahin oldu. **21** Lakin İsa Ona «Rəbb and içdi, qərarını dəyişməz: "Sən əbədi bir Kahinsən"» deyən Allah vasitəsilə andla kahin oldu. **(aiōn g165)** **22** Buna görə İsa daha yaxşı əhdin zəmanətçisi oldu. **23** Bununla belə, həmin kahinlərin sayı çox idi, çünki ölüm onların vəzifədə qalmasına mane olurdu. **24** Lakin İsa əbədi yaşadığı üçün daimi kahinliyə malikdir. **(aiōn g165)** **25** Buna görə O Özü vasitəsilə Allaha yaxınlaşanları tam xilas etməyə qadirdir. Çünki O onlar üçün vəsatətçilik etməkdən ötrü həmişə yaşayır. **26** Həqiqətən, bizə belə bir Baş Kahinin olması münasibdir ki, O, müqəddəs, günahsız, ləkəsiz, günahkarlardan ayrılmış, göylərdən daha ucalara qaldırılmış olsun. **27** O başqa baş kahinlər kimi əvvəlcə öz günahları, sonra da xalqın günahları üçün hər gün qurban təqdim etmək məcburiyyətində deyil. Çünki Özünü qurban verməklə bunu birdəfəlik

etdi. 28 Qanun zəifliklər olan insanları baş kahin
təyin edir. Lakin Qanundan sonra verilmiş and
sözü əbədi olaraq kamilləşdirilmiş Oğulu təyin
etdi. (aiōn g165)

8 Deyilənlərin əsası isə budur: bizim elə bir
Baş Kahinimiz var ki, göylərdəki möhtəşəm
Allahın taxtının sağında oturub. 2 O, Müqəddəs
məkanda və insanın deyil, Rəbbin qurduğu həqiqi
çadırda xidmət edir. 3 Hər baş kahin təqdim və
qurban gətirmək üçün təyin olunur. Buna görə
bizim də Baş Kahinimizin təqdim etmək üçün
nəyisə olmalıdır. 4 Əgər Özü yer üzündə olsaydı,
əsla Kahin olmazdı. Çünki Qanuna əsasən təqdim
gətirənlər var. 5 Onlar göylərdəkilərin təsviri və
kölgəsi olan yerdə ibadət edir, necə ki Musa İbadət
çadırını qurmaq üzrə olanda Allah onu xəbərdar
etmişdi: «Dağda sənə göstərilən nümunəyə görə
bunların hamısını ehtiyatla düzəlt». 6 Amma indi
İsa daha yaxşı vədlər üzərində qurulmuş daha
yaxşı bir Əhdin Vasitəçisi olduğu qədər üstün
bir xidmətə nail oldu. 7 Əgər ilk Əhd qüsursuz
olsaydı, ikinci Əhdə səbəb axtarılmazdı. 8 Çünki
Allah Öz xalqını təqsirkar çıxararaq deyir: «Rəbb
bəyan edir: "İsrail xalqı və Yəhuda xalqı ilə Yeni
bir Əhd bağlayacağım günlər yaxınlaşır. 9 Bu
Əhd Atalarını Misir torpağından çıxartmaq üçün
əllərindən tutduğum gün Onlarla bağladığım
əhdə bənzəməyəcək. Çünki onlar əhdimə sadiq
qalmadılar, Mən də onlardan üz döndərdim"
Rəbb belə bəyan edir. 10 "O günlərdən sonra
İsrail xalqı ilə Bağlayacağım Əhd belədir" Rəbb
bəyan edir, "Qanunlarımı onların zehinlərinə
qoyub Ürəklərinə yazacağam. Mən onların Allahı,
Onlar da Mənim xalqım olacaq. 11 Bir kəs öz
həmvətənini yaxud qardaşını ‹Rəbbi tanı› deyib
öyrətməyəcək. Çünki böyükdən kiçiyə qədər
hamı Məni tanıyacaq. 12 Çünki təqsirlərinə qarşı
mərhəmətli olacağam, Günahlarını daha yada
salmayacağam"». 13 Allah «Yeni Əhd» deməklə
birincisinin köhnə olduğunu göstərir. Köhnələn
və yaşa dolansa çox keçmədən yox olur.

9 Birinci Əhdin də ibadət barəsindəki qaydaları
və dünyəvi Müqəddəs məkanı var idi. 2 Bir
çadır qurulmuşdu. Müqəddəs yer adlanan ilk
bölmədə çıraqdan, masa və təqdis çörəkləri var
idi. 3 İkinci pərdə arxasında isə Ən Müqəddəs yer
adlanan bir bölmə var idi. 4 Burada qızıl buxur
qurbangahı ilə hər tərəfdən qızılla örtülmüş Əhd
sandığı var idi. Sandığın içində manna ilə dolu
qızıl qab, Harunun tumurcuqlamış əsası və Əhd
lövhələri var idi. 5 Sandığın üzərində isə kəffarə
qapağına kölgə salan izzətli keruvlar var idi. Lakin
bunlar barəsində indi ətraflı danışa bilmirik. 6 Bu
şeylər belə qurulduqdan sonra kahinlər həmişə
çadırın ilk bölməsinə daxil olub ibadət aparırlar.
7 İkinci bölməsinə isə yalnız baş kahin daxil ola
bilər. O da özü üçün və xalqın bilmədən işlətdiyi
günahlar üçün orada təqdim etdiyi qurban qanı
olmadan o yerə daxil ola bilməz. 8 Müqəddəs
Ruh bununla göstərir ki, çadırın ilk bölməsi
durduqca ən Müqəddəs yerə gedən yol hələ aşkar
olmamışdır. 9 Bu çadır indiki vaxt üçün bir
misaldır. Bu səbəbdən ibadət edənin vicdanını
kamilləşdirə bilməyən təqdimlər və qurbanlar
verilir. 10 Bunlar ancaq yemək, içmək və cürbəcür
yuyunma tərzləri ilə, yəni hər şeyin nizama
salınacağı vaxtadək qüvvədə olub cismani işlərə
məxsus olan qaydalarla əlaqədardır. 11 Lakin Məsih
indi gələn nemətlərin Baş Kahini olaraq gəldi.
İnsan əli ilə qurulmayan, yəni bu yaradılışdan
olmayan daha böyük və daha mükəmməl çadırdan
keçib 12 təkələrlə danaların qanı ilə yox, Öz
qanı ilə ən Müqəddəs yerə birdəfəlik daxil oldu;
əbədi satınalınmanı təmin etdi. (aiōnios g166) 13
Çünki əgər təkələrlə buğaların qanı və düyənin
külünün murdar olanların üstünə səpilməsi onları
təqdis edib cismən təmizləyirsə, 14 deməli, əbədi
Ruh vasitəsilə Özünü qüsursuz olaraq Allaha
təqdim etmiş Məsihin qanı var olan Allaha ibadət
edə bilməmiz üçün vicdanımızı ölüm gətirən
əməllərdən nə qədər çox təmizləyəcək! (aiōnios g166)
15 Buna görə də çağırılmışların vəd edilən əbədi
irsi alması üçün Məsih Yeni Əhdin Vasitəçisidir.
Çünki O, Birinci Əhd zamanı etdikləri təqsirlərdən
onları satın almaq üçün ölmüşdü. (aiōnios g166) 16
Bir vəsiyyətnamə varsa, vəsiyyət edənin ölümünü
sübut etmək lazımdır. 17 Çünki vəsiyyətnamə
yalnız ölümdən sonra qüvvəyə minir. Vəsiyyət
edən sağ olanda vəsiyyətnamənin heç bir qüvvəsi
yoxdur. 18 Bu səbəbə görə Birinci Əhd də qan
axıdılmadan qüvvəyə minmədi. 19 Musa Qanunun
hər əmrini bütün xalqın önündə bəyan edəndən
sonra su, al rəngli yun və züfa otu ilə dana və
təkələrin qanını götürüb həm kitabın özünə, həm
də bütün xalqın üzərinə səpərək dedi: 20 «Budur
Allahın sizə əmr etdiyi Əhdin qanı». 21 Eyni tərzdə
çadır və bütün xidmət əşyalarının üzərinə qan
səpdi. 22 Demək olar ki, Qanuna görə hər bir şey
qanla təmizlənir və qan axıdılmadan bağışlanma
olmur. 23 Beləliklə, göylərdəkilərin təsvirlərini bu
qurbanlarla, göylərdəkiləri isə bunlardan daha
yaxşı qurbanlarla təmizləmək lazım idi. 24 Məsih
əsl Müqəddəs məkanın nümunəsi olub insan
əli ilə qurulan Müqəddəs məkana deyil, göyün
özünə daxil oldu ki, indi bizim üçün Allahın

hüzurunda zahir olsun. 25 Baş kahin hər il özünün olmayan qanla Ən Müqəddəs yerə girər. Amma Məsih Özünü dəfələrlə təqdim etmək üçün göyə girmədi. 26 Elə olsaydı, O, dünya yaranandan bəri dəfələrlə əzab çəkməli olardı. İndi isə dövrlərin sonunda, O Özünü qurban verməklə günahı aradan qaldırmaq üçün bir dəfə zühur etdi. (aiōn g165) 27 Necə müəyyən edilmişdir ki, insanlar bir dəfə ölüb ondan sonra mühakimə olunsunlar, 28 eləcə də Məsih bir çoxlarının günahını Öz üzərinə götürmək üçün bir dəfə təqdim edilmişdir və ikinci dəfə günahın öhdəsindən gəlmək üçün deyil, xilas gətirmək üçün Onu gözləyənlərə zühur edəcək.

10 Qanunda gələcək nemətlərin əsli deyil, kölgəsi var. Buna görə də Qanun ildən-ilə daimi bir surətdə təqdim olunan eyni qurbanlar vasitəsilə Allaha yaxınlaşanları əsla kamil edə bilməz. 2 Əks təqdirdə, bu qurbanların təqdim olunmasına son qoyulardı. Çünki ibadət edənlər birdəfəlik təmizlənəndən sonra artıq günahlarına görə vicdan əzabı çəkməzdilər. 3 Amma bu qurbanlar vasitəsilə insanlar ildən-ilə günahlarını yadlarına salır. 4 Çünki buğaların və təkələrin qanı ilə günahları aradan qaldırmaq qeyri-mümkündür. 5 Buna görə Məsih dünyaya gələndə deyir: «Qurban və təqdim istəmədin, Amma Mənə bir bədən hazırladın. 6 Yandırma qurbanı, günah qurbanından xoşun gəlmədi. 7 O zaman dedim: "Budur, gəlmişəm, Kitab tumarında Mənim haqqımda yazılıb. Ay Allah, Sənin iradəni yerinə yetirim"». 8 Məsih əvvəl dedi: «Qurban, təqdim, yandırma qurbanı və günah qurbanı istəmədin, Bunlardan xoşun gəlmədi». Bunlar hamısı Qanuna görə təqdim olunur. 9 Sonra dedi: «Budur, gəlmişəm, Sənin iradəni yerinə yetirim». Yəni, Məsih ikinci əhdi qüvvəyə mindirmək üçün birincisini ləğv edir. 10 Bu iradəyə əsasən biz İsa Məsihin bədəninin birdəfəlik təqdim olunmasına görə təqdis olunduq. 11 Hər bir kahin hər gün xidmətini icra edərək əsla günahları aradan qaldıra bilməyən eyni qurbanları dəfələrlə təqdim edir. 12 Amma Məsih günahlar üçün yalnız bir qurban təqdim edəndən sonra əbədi olaraq Allahın sağında oturdu. 13 O vaxtdan bəri O, düşmənlərinin Onun ayaqları altına kətil kimi salınmasını gözləyir. 14 Çünki O yalnız bir təqdim vasitəsilə təqdis olunmaqda olanları həmişəlik kamilləşdirdi. 15 Müqəddəs Ruh da bu haqda bizə şəhadət edir. Çünki əvvəl deyir: 16 «"O günlərdən sonra Onlarla bağlayacağım Əhd belədir" Rəbb bəyan edir, "Qanunlarımı onların ürəyinə qoyub Zehinlərinə yazacağam"». 17 Sonra deyir: «Günahlarını və qanunsuzluqlarını yada salmayacağam». 18 Günahların bağışlanması olanda isə artıq günah üçün təqdim etmə yoxdur. 19 Beləliklə, ey qardaşlar, İsanın qanı sayəsində Ən Müqəddəs yerə daxil olmağa cəsarətimiz çatır. 20 O bizə pərdədən, yəni Öz cismindən keçən yeni və canlı bir yol açmışdır. 21 Həm də O, Allahın evi üçün cavabdeh olan böyük bir Kahinimizdir. 22 Ona görə ürəklərimiz pis vicdandan paklanmış, bədənlərimiz də təmiz su ilə yuyulmuş halda imanın tam etimadı ilə, səmimi qəlblə Allaha yaxınlaşaq. 23 Ümid verən əqidədən möhkəm tutaq, çünki vəd verən Allah sadiqdir. 24 Bir-birimizi məhəbbətə və xeyirxah əməllər etmək üçün necə həvəsləndirmək haqqında fikirləşək. 25 Bəzi adamların vərdiş etdiyi kimi birgə yığışmağımızı tərk etməyək. Lakin qiyamət gününün yaxınlaşdığını gördükcə bir-birimizi daha çox ruhlandıraq. 26 Həqiqəti dərk edib qəbul edəndən sonra qəsdən günah etməkdə davam etsək, artıq günah üçün qurban qalmır. 27 Lakin mühakimənin və Allahın düşmənlərini yandırıb-yaxan şiddətli alovun dəhşətlə gözlənməsi qalır. 28 Musanın Qanununu heç sayan adam iki yaxud üç şahidin sözü ilə rəhm edilmədən öldürülür. 29 Əgər bir nəfər Allahın Oğlunu tapdalayaraq təqdis edildiyi Əhdin qanını adi bir şey sayıb Allahın lütfkar Ruhunu təhqir edərsə, sizcə bundan nə qədər ağır cəzaya layiq sayılacaq? 30 Çünki «Qisas Mənimdir, əvəzini Mən verəcəyəm» və yenə də «Rəbb Öz xalqını mühakimə edəcək» deyəni tanıyırıq. 31 Var olan Allahın əlinə düşmək dəhşətdir! 32 Siz əvvəlki günləri xatırlayın. O vaxt Allahın nuru üzərinizə saçandan sonra əzablı, böyük mübarizəyə tab gətirdiniz. 33 Bəzən təhqir və əziyyətlərə uğrayıb tamaşaya qoyuldunuz, bəzənsə eyni rəftara məruz qalanların dərdinə şərik oldunuz. 34 Həm də siz məhbusların çəkdiyi əzablara şərik oldunuz, özünüzün daha yaxşı və daimi malınız olduğunu bilərək əmlakınızın talan edilməsini sevinclə qəbul etdiniz. 35 Buna görə cəsarətinizi itirməyin, bu cəsarətə görə mükafatınız böyükdür. 36 Çünki Allahın iradəsini yerinə yetirib vəd olunan şeyi almaq üçün sizin tab gətirməyə ehtiyacınız var. 37 Çünki «Bir az müddətdən sonra Gələn gələcək, gecikməyəcək. 38 Amma saleh adamım imanla yaşayacaq. Əgər geri çəkilsə, ondan razı qalmayacağam». 39 Bizsə geri çəkilib həlak olanlardan deyilik; iman edib canlarının xilasına nail olanlardanıq.

11 İman ümid edilənlərə etibar etmək, görünməyən şeylərə əmin olmaqdır. 2 Əcdadlarımız imanları üçün müsbət şəhadət

aldılar. **3** İman vasitəsilə dərk edirik ki, kainat Allahın kəlamı ilə yarandı, beləcə də görünən şeylər görünməyənlərdən törədi. **(aiōn g165)** **4** İman vasitəsilə Habil Allaha Qabildən daha yaxşı bir qurban təqdim etdi. Bunun vasitəsilə saleh olduğu təsdiq edildi, çünki Allah onun təqdimləri barədə şəhadət etdi. Habil ölmüş olduğu halda iman vasitəsilə hələ də danışır. **5** Xanok ölümü görməsin deyə iman vasitəsilə dünyadan götürüldü. Onu tapa bilmədilər, çünki Allah onu dünyadan götürmüşdü. Götürülməzdən əvvəl o, şəhadət almışdı ki, Allahı razı salıb. **6** İman olmadan Allahı razı salmaq qeyri-mümkündür. Çünki Allaha yaxınlaşan şəxs inanmalıdır ki, O var və Onu axtaranlara mükafat verir. **7** Nuh hələ gözə görünməyən şeylər barəsində edilən xəbərdarlığa iman vasitəsilə ciddi yanaşaraq öz ev əhlinin xilası üçün gəmi düzəltdi. O, iman vasitəsilə dünyanı məhkum etdi və imana görə olan salehliyi irs olaraq aldı. **8** İbrahim çağırılanda iman vasitəsilə itaətli olub irs alacağı torpağa getdi. O hara getdiyini bilməyərək yola çıxdı. **9** İman vasitəsilə vəd edilmiş ölkədə bir qərib kimi məskunlaşdı. O eyni vədin həmvarisləri olan İshaq və Yaqubla birlikdə çadırlarda yaşadı. **10** Çünki İbrahim memarı və banisi Allah olan bünövrəli şəhəri gözləyirdi. **11** Sara özü sonsuz və yaşı ötmüş olduğu halda iman vasitəsilə nəsil yaratmaq üçün güc aldı, çünki vəd Edəni sadiq saydı. **12** Buna görə də bir kişidən, artıq ölüdən fərqlənməyən birindən sayca göydəki ulduzlar qədər, dəniz kənarındakı qum kimi saysız-hesabsız nəsil törədi. **13** Bunların hamısı imanlı olaraq öldü. Vəd edilən şeylərə nail olmadılar, amma bunları uzaqdan görüb salamladılar və özlərinin yer üzündə yad və qərib olduqlarını iqrar etdilər. **14** Axı belə sözləri deyənlər bir vətən axtardıqlarını göstərirlər. **15** Əgər onlar çıxdıqları ölkə barəsində düşünsəydilər, qayıtmağa imkanları olardı. **16** Amma əslində onlar daha yaxşı bir ölkəni, yəni səmavi vətəni arzu edirdilər. Buna görə Allah Özünü onların Allahı adlandırmaqdan utanmır, çünki O onlar üçün şəhər hazırlamışdır. **17** İbrahim sınağa çəkildiyi vaxt iman vasitəsilə İshaqı qurban olaraq təqdim etdi. Vədlərə nail olmuş İbrahim bircə oğlunu qurban vermək niyyətində idi. **18** Halbuki ona «İshaqdan törəyənlər sənin nəslin adlanacaq» deyilmişdi. **19** O, Allahı onu ölülər arasından diriltməyə qadir saydı. Buna görə də məcazi mənada İshaqı ölümdən geri aldı. **20** İman vasitəsilə İshaq gələcək hadisələrlə əlaqədar Yaquba və Esava xeyir-dua verdi. **21** Yaqub ölərkən Yusifin hər iki oğluna iman vasitəsilə xeyir-dua verdi və öz dəyənəyinin başına söykənib Allaha səcdə etdi. **22** Yusif də ölərkən İsrail övladlarının Misirdən çıxacaqları haqqında iman vasitəsilə söz söyləyərək öz sümükləri barəsində əmr verdi. **23** Musa doğulanda anası və atası iman vasitəsilə onu üç ay gizlətdilər. Çünki onlar uşağın gözəl olduğunu görüb padşahın fərmanından qorxmadılar. **24** Musa böyüyəndən sonra firon qızının oğlu adlanmaqdan iman vasitəsilə imtina etdi. **25** Günahdan müvəqqəti zövq almaqdansa Allahın xalqı ilə birlikdə əzab çəkməyi üstün tutdu. **26** Məsih naminə çəkdiyi təhqiri Misir xəzinələrindən daha böyük var-dövlət saydı, çünki gözünü alacağı mükafata dikmişdi. **27** İman vasitəsilə padşahın qəzəbindən qorxmayıb Misirdən çıxdı, çünki o, gözə Görünməyəni sanki görmüş kimi möhkəm dayandı. **28** İman vasitəsilə Musa Pasxa qurbanının kəsilməsini və onun qanının çilənməsini həyata keçirtdi ki, ilk doğulanları öldürən məhvedici mələk İsraillilərə toxunmasın. **29** İman vasitəsilə İsraillilər Qırmızı dənizi qurudan keçən kimi keçdilər. Misirlilər də bunu etməyə cəhd etdilər, amma boğuldular. **30** İman vasitəsilə İsraillilər yeddi gün Yerixonun ətrafında gəzdikdən sonra onun divarları yıxıldı. **31** İman vasitəsilə fahişə Raxav casusları dostcasına qarşıladığı üçün itaətli olmayanlarla birgə həlak olmadı. **32** Daha nə deyə bilərəm? Gideon, Baraq, Şimşon, İftah, Davud, Şamuel və başqa peyğəmbərlər barəsində danışsam, vaxtım çatmaz. **33** İman vasitəsilə onlar padşahlıqları məğlub etdilər, ədaləti icra etdilər, vədlərə nail oldular, aslanların ağızlarını bağladılar, **34** şiddətli alovu söndürdülər, qılıncın ağzından qaçdılar, zəiflikdən qüvvətləndilər, döyüşdə güclü oldular, yadellilərin ordularını qovdular. **35** Qadınlar öz ölülərini dirilmiş geri aldılar. Bəziləri işgəncə çəkəndə qurtulmaqdan imtina etdilər ki, dirilib daha yaxşı həyata nail olsunlar; **36** digərləri də təhqir olunub döyüldülər, habelə zəncirlərə və həbslərə məruz qaldılar; **37** onlar daşqalaq edildilər, mişarlanıb bölündülər, qılıncdan keçirilib öldürüldülər. Bəziləri isə qoyun dərisinə və keçi gönünə bürünərək gəzib-dolaşdılar, yoxsulluğa, əzab-əziyyətə məruz qaldılar. **38** Dünya onlara layiq deyildi. Onlar səhralarda, dağlarda, mağaralarda və yeraltı oyuqlarda dolaşıb gəzdilər. **39** Onların hamısı iman vasitəsilə müsbət şəhadət aldı, amma vəd edilənə nail olmadı. **40** Çünki Allah bizim üçün daha yaxşı şey hazırlamışdır ki, onlar bizsiz kamilliyə çatmasın.

12 Buna görə bu qədər böyük şahidlər buludu ilə əhatə olunduğumuz üçün biz hər bir

yükü və bizi asanlıqla çaşdıran günahı tərk edib qarşımızdakı yarışda dözümlə qaçaq. **2** Gözümüzü imanımızın Banisi və Kamilləşdiricisi olan İsaya dikək. O, qarşısına qoyulan sevincə görə rüsvayçılığı heç sayıb çarmıxa çəkilməyə tab gətirdi və Allahın taxtının sağında oturdu. **3** Günahkarlardan Ona qarşı olan bu qədər düşmənçiliyə dözən Şəxs barəsində düşünün ki, yorulub ruhdan düşməyəsiniz. **4** Günaha qarşı etdiyiniz mübarizədə hələ qan töküləcək qədər möhkəm durmamısınız. **5** Sizə oğul deyib verilən bu nəsihəti unutdunuz: «Oğlum, Rəbbin verdiyi tərbiyəyə xor baxma, Onun məzəmmətindən ruhdan düşmə. **6** Çünki Rəbb sevdiyini tərbiyələndirər, Qəbul etdiyi hər oğlu döyər». **7** Tərbiyəyə tab gətirin. Allah sizinlə övladları kimi rəftar edir. Elə bir oğul varmı atası onu tərbiyələndirməsin? **8** Hər kəs üçün ümumi olan tərbiyədən məhrum olsanız, deməli, siz oğul yox, qeyri-qanuni övladsınız. **9** Həm də əgər bizi tərbiyələndirən cismani atalarımıza hörmət ediriksə, ruhani Ataya daha çox tabe olaraq yaşamalı deyilikmi? **10** Atalarımız bizi qısa bir müddətə öz dərk etdikləri kimi tərbiyələndirdilər. Amma Allah Onun müqəddəsliyinə ortaq olaq deyə bizi xeyrimiz üçün tərbiyələndirir. **11** Hər tərbiyə isə indiki vaxt sevinc deyil, kədər verən bir şey kimi görünür, amma sonradan bu yolda yetişdirilənlərə salehliyin dinclik səmərəsini hasil edir. **12** Buna görə yorğun əllərinizi qaldırın və zəiflənmiş dizlərinizi gücləndirin. **13** Ayaqlarınız üçün düz yollar seçin ki, axsaq bədən üzvləriniz yerindən çıxmasın, əksinə sağalsın. **14** Hamı ilə birlikdə sülh içində yaşamağa və müqəddəs olmağa can atın, çünki müqəddəsliyə nail olmadan heç kim Rəbbi görməyəcək. **15** Diqqət edin ki, heç kim Allahın lütfündən məhrum olmasın, aranızda bir acı kök böyüyüb əziyyət verməsin və bununla bir çoxlarını murdar etməsin. **16** Qoy heç kim əxlaqsız və yaxud Esav kimi allahsız olmasın. O, bir qab xörəyə görə öz ilk oğulluq haqqını satdı. **17** Bilirsiniz ki, bundan sonra da o, xeyir-duanı irs olaraq almaq istəyirdi, lakin rədd olundu. Xeyir-duanı göz yaşları ilə axtardısa da, atasının fikrini dəyişməyə qadir olmadı. **18** Siz toxunula bilən, odla yanan bir şeyə, qaranlığa, zülmətə, qasırğaya, **19** şeypur gurultusuna və kəlam söyləyən səsə yaxınlaşmadınız; o səsi eşidənlər onlara daha bir söz deyilməsin deyə yalvardılar. **20** Çünki «əgər dağa bir heyvan belə, toxunsa, o, daşqalaq edilsin» əmrinə tab gətirə bilməzdilər. **21** Bu mənzərə o qədər qorxunc idi ki, Musa «mən qorxu və lərzə içindəyəm» dedi. **22** Lakin siz Sion dağına, var olan Allahın şəhərinə – səmavi Yerusəlimə, saysız-hesabsız mələklərə, **23** göylərdə adları qeyd edilmiş ilk doğulanların ümumi məclisinə və cəmiyyətinə, hamının Hakimi olan Allaha, kamala çatmış salehlərin ruhlarına, **24** Yeni Əhdin Vasitəçisi olan İsaya və Habilin qanından daha üstün söz deyən səpilmiş qana yaxınlaşdınız. **25** Bunu Deyəni rədd etməyəsiniz deyə diqqətli olun. Çünki əgər yer üzündə xəbərdarlıq edəni rədd edənlər cəzadan qaça bilmədilərsə, biz göylərdən xəbərdarlıq Edəndən üz döndərsək, cəzadan qaça bilməyəcəyimiz daha çox yəqindir. **26** O vaxt Onun səsi yeri sarsıtdı. Amma indi «Mən bir dəfə də yalnız yeri yox, göyü də lərzəyə gətirəcəyəm» deyə vəd etmişdir. **27** «Bir dəfə də» sözü bunu göstərir: sarsıla bilən, yəni yaradılmış şeylər aradan qaldırılacaq ki, sarsıla bilməyənlər daim var olsunlar. **28** Buna görə sarsılmaz Padşahlığa nail olduğumuz üçün minnətdar olaq; belə ki möminlik və ehtiramla Allaha məqbul tərzdə Ona ibadət edək. **29** Çünki Allahımız yandırıb-yaxan alovdur.

13 Aranızda daimi qardaşlıq sevgisi olsun. **2** Qonaqpərvər olmağı da unutmayın, çünki belə davranan bəziləri bilmədən mələklərə qonaqpərvərlik göstərmişlər. **3** Özünüzü həbsdə olanların yerinə qoyaraq onları yada salın. Əzab-əziyyət içində olanları da elə xatırlayın ki, sanki özünüz onlarla birgə əzab-əziyyət çəkirsiniz. **4** Qoy hər kəs nikaha hörmətlə yanaşsın. Qoy ər-arvad yatağı murdarlanmasın. Çünki Allah əxlaqsızları və zinakarları mühakimə edəcək. **5** Həyatınız pulpərəstlikdən azad olsun, nəyiniz varsa, ona qane olun. Çünki Allah Özü demişdir: «Səni heç vaxt atmaram, səni heç vaxt tərk etmərəm». **6** Buna görə biz arxayınlıqla deyirik: «Rəbb mənə yardım edəndir, heç qorxmaram. İnsan mənə nə edə bilər?» **7** Allahın kəlamını sizə danışan rəhbərlərinizi yada salın. Onların həyat tərzinin nəticəsinə baxıb imanlarını nümunə olaraq götürün. **8** İsa Məsih dünən, bu gün və əbədi olaraq eynidir. **(aiōn g165)** **9** Müxtəlif və yad təlimlərlə yoldan azmayın, çünki ürək yeməklərlə deyil, Allahın lütfü ilə qüvvətlənsə, yaxşıdır. Bu cür yemək qaydalarına riayət edənlər bir xeyir görmədilər. **10** Bizim bir qurbangahımız var ki, ibadət çadırında xidmət edənlərin ondan yeməyə icazəsi yoxdur. **11** Çünki baş kahin günah qurbanı olan heyvanların qanını Müqəddəs yerə gətirir, cəsədləri isə düşərgənin kənarında yandırılır. **12** Bunun kimi İsa da Öz qanı ilə xalqı təqdis etmək üçün şəhər darvazasının kənarında əzab çəkdi.

13 Buna görə Onun gördüyü təhqiri daşıyaraq
düşərgənin kənarına çıxıb Onun yanına gedək.
14 Çünki burada daimi şəhərimiz yoxdur, amma
biz gələcək şəhəri axtarırıq. **15** Onda İsa vasitəsilə
həmişə Allaha həmd qurbanını, yəni Onun adını
iqrar edənlərin dilinin bəhrəsi olan sözləri təqdim
edək. **16** Xeyirxahlıq etməyi və varınızı başqaları
ilə bölüşməyi unutmayın, çünki Allah bu cür
qurbanlardan razı qalır. **17** Öz rəhbərlərinizə
itaətli olun və onlara tabe olun. Axı onlar hər
vaxt həyatınız üçün qayğı çəkir, çünki hesabat
verəcəklər. Qoy onlar bunu sevinclə etsinlər, ah-
zarla etməsinlər, çünki bu sizə fayda verməz. **18**
Bizim üçün dua edin. Biz əminik ki, vicdanımız
təmizdir və hər cəhətcə yaxşı həyat tərzi sürməyə
can atırıq. **19** Yanınıza tez qayıtmağım üçün
dua etmənizi xüsusilə xahiş edirəm. **20** Sülh
qaynağı olan Allah – qoyunların böyük Çobanı
olan Rəbbimiz İsanı əbədi Əhdin qanı ilə ölülər
arasından dirildən Allah **(aiōnios g166)** **21** sizi
hər cür yaxşı şeylə təmin etsin ki, İsa Məsih
vasitəsilə Özünə xoş olanı bizdə icra etsin və siz
Onun iradəsini həyata keçirəsiniz. İsa Məsihə
əbədi izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)** **22** Qardaşlar,
sizdən xahiş edirəm, bu öyüd-nəsihət sözünü
dözümlə qəbul edin, çünki sizə qısaca yazdım. **23**
Xəbəriniz olsun ki, qardaşımız Timotey azadlığa
buraxılmışdır. Əgər tezliklə yanıma gələrsə, onunla
birlikdə sizi görəcəyəm. **24** Bütün rəhbərlərinizi
və müqəddəslərin hamısını salamlayın. İtaliyadan
olanlar sizə salam göndərirlər. **25** Hamınıza lütf
olsun!

Yaqub

1 Allahın və Rəbb İsa Məsihin qulu mən Yaqubdan millətlər arasına səpələnmiş on iki qəbiləyə salam! **2** Ey qardaşlarım, müxtəlif sınaqlarla üzləşəndə bunu böyük bir sevinc hesab edin. **3** Çünki bilirsiniz ki, imanınızın sınaqdan keçməsi dözüm yaradır. **4** Dözüm də öz əməlini kamil etsin ki, siz yetkin və kamil adamlar olasınız, heç bir çatışmazlığınız olmasın. **5** Əgər sizlərdən birinin müdrikliyi çatışmırsa, hər kəsə səxavətlə və məzəmmət etmədən verən Allahdan diləsin və ona veriləcək. **6** Amma qoy heç şübhə etmədən, imanla diləsin. Çünki şübhə edən adam küləyin qaldırdığı və hərəkətə gətirdiyi dəniz dalğasına bənzəyir. **7** Qoy belə adam düşünməsin ki, Rəbdən bir şey alacaq. **8** O qərarsızdır, heç bir yolunda sabit deyil. **9** Qoy həqir qardaş öz ucalığı ilə fəxr etsin, **10** varlı qardaşsa öz həqirliyi ilə fəxr etsin, çünki varlı insan otun çiçəyi kimi solub gedəcək. **11** Günəş çıxır, bərk isti olur və otu qurudur. Otun çiçəyi tökülür və onun zahiri gözəlliyi itir. Varlı adam da beləcə, işləyə-işləyə solacaq. **12** Sınağa dözən adam nə bəxtiyardır! Çünki sınaqdan keçəndən sonra Rəbbin Onu sevənlərə vəd etdiyi həyat tacını alacaq. **13** Sınağa düşəndə qoy heç kim «Allah məni sınağa çəkir» deməsin. Çünki Allah pisliklə sınağa çəkilmir və Özü də heç kimi sınağa çəkmir. **14** Lakin hər kəs öz ehtirası ilə aparılıb yoldan çıxarılaraq sınağa çəkilir. **15** Sonra ehtiras boylu qalıb günah doğurur. Günah da yetişəndə ölüm törədir. **16** Ey sevimli qardaşlarım, aldanmayın: **17** hər yaxşı bəxşiş və hər kamil hədiyyə yuxarıdan, Özündə heç bir dəyişiklik ya dönüklük kölgəsi olmayan nurlar Atasından gəlir. **18** O Öz iradəsinə görə həqiqət kəlamı ilə doğulmağımıza səbəb oldu ki, biz Onun yaratdıqlarının bir növ nübarı olaq. **19** Beləliklə, ey sevimli qardaşlarım, qoy hər bir adam eşitməkdə cəld, söz söyləməkdə təmkinli və qəzəblənməkdə də təmkinli olsun. **20** Çünki insanın qəzəbi Allahın salehliyini hasil etmir. **21** Buna görə də hər cür murdarlığı və dolub-daşan pisliyi kənara ataraq ürəyinizə əkilən, canlarınızı xilas etməyə qadir olan kəlamı həlimliklə qəbul edin. **22** Bu kəlamın icraçısı olun, yalnız eşidənlər olub özünüzü aldatmayın. **23** Çünki kəlamı eşidən, amma icraçısı olmayan şəxs güzgüdə öz üzünün cizgilərinə baxan adama bənzəyir: **24** O öz-özünə baxır, kənara çəkilir və dərhal necə olduğunu unudur. **25** Lakin kamil qanuna, azadlıq qanununa diqqətlə baxıb ona bağlı qalan şəxs unutqan eşidən deyil, əməldə icraçıdır; belə adam öz işində nə bəxtiyardır! **26** Əgər sizdən biri özünün mömin olduğunu düşünür, amma ürəyini aldadıb öz dilini yüyənləmirsə, onun möminliyi puçdur. **27** Ata Allahın hüzurunda pak və nöqsansız möminlik budur: yetimlərə və dullara onların əziyyətlərində qayğı göstərmək və özünü dünyadan qoruyub ləkəsiz olmaq.

2 Qardaşlarım, izzətli Rəbbimiz İsa Məsihə iman edənlər olaraq insanlar arasında tərəfkeşlik etməyin. **2** Məsələn, toplandığınız yerə qızıl üzüklü, gözəl geyinmiş bir adamla eyni vaxtda kasıb, nimdaş paltarlı adam da gələrsə, **3** gözəl geyinmiş adama diqqət yetirib «buyurun, burada əyləşin», kasıba da «sən orada dur» və yaxud «yerdə otur» deyərsinizsə, **4** öz aranızda ayrı-seçkilik edib pis fikirli hakimlər kimi davranmırsınızmı? **5** Ey sevimli qardaşlarım, dinləyin: Allah bu dünyada kasıbları imanda zənginləşmək və Onu sevənlərə vəd etdiyi Padşahlığın varisi olmaq üçün seçmədimi? **6** Sizsə kasıbı hörmətdən saldınız. Məgər sizi sıxışdıran varlılar deyilmi? Sizi məhkəmələrə çəkən onlar deyilmi? **7** Sizin məxsus olduğunuz Şəxsin şərəfli adına küfr edən onlar deyilmi? **8** Əgər siz «qonşunu özün kimi sev» deyən Müqəddəs Yazıya görə Padşahınız Allahın qanununa həqiqətən əməl edirsinizsə, yaxşı edirsiniz. **9** Amma əgər insanlar arasında tərəfkeşlik edirsinizsə, günah etmiş olursunuz və Qanuna əsasən onu pozanlar kimi məhkum olunursunuz. **10** Çünki kim Qanunun hamısına riayət edərək birində büdrəyirsə, o bütün Qanuna qarşı təqsirkar olur. **11** Çünki «zina etmə» deyən, «qətl etmə» də demişdir. Əgər zina etməyib qətl edirsənsə, sən Qanunu pozmuş olursan. **12** Azadlıq qanunu ilə mühakimə olunacaq adamlar kimi danışın və bu cür davranın. **13** Çünki mərhəmət göstərməyən mərhəmətsiz mühakimə olunur. Mərhəmət mühakiməyə qalib gəlir. **14** Qardaşlarım, əgər bir kimsə yaxşı əməlləri olmadığı halda imanının olduğunu bildirirsə, bunun xeyri nədir? Belə iman onu xilas edə bilərmi? **15** Əgər qardaş-bacılardan birinin paltarı və gündəlik yeməyi yoxdursa **16** və sizdən biri ona «arxayın get, isin və qarnını doydur» deyib onların yaşayışı üçün lazım olanları vermirsə, nə faydası var? **17** İman da elədir, əgər yaxşı əməlləri yoxdursa, özü-özlüyündə ölüdür. **18** Lakin kimsə belə deyə bilər: «Sənin imanın var, mənim də əməllərim». Sən imanını mənə əməlsiz göstər, mən də sənə imanımı əməllərimlə göstərəcəyəm. **19** Sən Allahın bir olduğuna inanırsansa, yaxşı edirsən. Cinlər də buna inanır və əsirlər! **20** Ey ağılsız adam, əməlsiz imanın puç olduğuna sübut

istəyirsənmi? **21** Atamız İbrahim öz oğlu İshaqı qurbangahda Allaha təqdim edəndə əməllərlə saleh sayılmadımı? **22** Görürsən, iman onun əməlləri ilə birgə fəaliyyətdə idi və iman əməllərlə tamamlanmışdır. **23** Beləliklə, «İbrahim Allaha iman etdi və bu ona salehlik sayıldı» deyən Müqəddəs Yazı belə yerinə yetdi və İbrahim Allahın dostu adlandırıldı. **24** Görürsünüz ki, insan yalnız imanla deyil, əməlləri ilə də saleh sayılır. **25** Eyni tərzdə məgər fahişə Raxav belə, qasidləri qəbul edib başqa yolla geri göndərərək öz əməlləri ilə saleh sayılmadımı? **26** Çünki ruhsuz bədən ölü olduğu kimi əməlsiz iman da ölüdür.

3 Qardaşlarım, bildiyiniz kimi biz müəllimlər daha ciddi bir mühakimədən keçəcəyik. Bu səbəbə görə də çoxunuz müəllim olmayın. **2** Çünki hamımız çox büdrəyirik. Sözləri ilə büdrəməyən bir kimsə bütün bədəni də yüyənləyə bilən kamil bir insandır. **3** Bizə itaət etsinlər deyə atların ağzına yüyən taxırıq, beləcə bütün bədənlərini döndəririk. **4** Bax gəmilər də böyük olduqları və güclü küləklər tərəfindən aparıldıqları halda sükançının könlü haraya istəyirsə, kiçicik bir sükanla oraya dönür. **5** Dil də elədir, bədənin kiçik üzvüdür, amma çox öyünür. Baxın, balaca bir qığılcım böyük bir meşəni yandırır! **6** Dil də oddur. Dil bədən üzvlərimizin arasında haqsızlıq dünyasıdır. O bütün bədənimizi ləkələyir və özü cəhənnəmdən odlandırıldığı kimi həyatımızın gedişatını da odlandırır. **(Geenna g1067)** **7** Çünki istər heyvanların, istərsə də quşların, istər sürünənlərin, istərsə də dəniz məxluqlarının hər cinsi insan nəsli tərəfindən əhliləşdirilir və əhliləşdirilmişdir. **8** Amma dili heç bir insan əhliləşdirə bilmir. Dil qarşısıalınmaz bəladır və öldürücü zəhərlə doludur. **9** Dilimizlə Rəbb Ataya alqış edirik. Dilimizlə də Allahın surətində yaradılmış insanları lənətləyirik. **10** Alqış və lənət eyni ağızdan çıxır. Qardaşlarım, bu belə olmamalıdır. **11** Bir bulağın eyni gözündən şirin və acı su çıxarmı? **12** Qardaşlarım, əncir ağacı zeytun və üzüm tənəyi də əncir yetişdirə bilərmi? Eləcə də şor bulaqdan şirin su gələ bilməz. **13** Aranızda müdrik və dərrakəli olan varmı? Qoy o öz yaxşı həyat tərzi ilə, müdriklikdən yaranan həlimliklə yaxşı əməllərini göstərsin. **14** Amma ürəyinizdə acı qısqanclıq, xudbin ehtiras varsa, öyünməyin və həqiqəti inkar etməyin. **15** Belə müdriklik yuxarıdan nazil olan müdriklik deyil, ancaq dünyəvi, ruhani olmayan və şeytani müdriklikdir. **16** Çünki harada qısqanclıq və xudbin ehtiras varsa, orada qarışıqlıq və hər cür pis əməl vardır. **17** Amma yuxarıdan nazil olan müdriklik əvvəla safdır, sonra da sülhpərvərdir, mülayimdir, itaətlidir, mərhəmət və xeyirli bəhrələrlə doludur, qərəzsizdir, riyasızdır. **18** Sülh yaradanların əkdiyi sülh toxumlarından salehlik bəhrəsi yetişir.

4 Aranızda dava və çəkişmələrin kökü haradandır? Bədənlərinizin üzvlərində mübarizə edən ehtiraslarınızdan deyilmi? **2** Nə isə arzu edib əldə etməyincə adam öldürürsünüz. Həsəd aparırsınız, amma istədiyinizə nail olmayınca çəkişib dava edirsiniz. Əldə edə bilmirsiniz, çünki diləmirsiniz. **3** Diləyirsiniz, amma almırsınız, çünki öz kefinizə sərf etmək üçün pis niyyətlə diləyirsiniz. **4** Ey vəfasızlar, dünya ilə dostluğun Allaha qarşı düşmənçilik olduğunu bilmirsinizmi? Buna görə də dünya ilə dost olmaq istəyən özünü Allaha düşmən edər. **5** Bəlkə güman edirsiniz ki, Müqəddəs Yazı əbəs yerə «Allahın daxilimizə verdiyi ruh qısqanclıqla həsrət çəkər» deyir? **6** Lakin Allah daha çox lütf verir. Bunun üçün belə deyilir: «Allah məğrurlara qarşıdır, İtaətkarlara isə lütf göstərər». **7** Buna görə də Allaha tabe olun. İblisə qarşı durun və o sizdən qaçacaq. **8** Allaha yaxınlaşın, O da sizə yaxınlaşacaq. Ey günahkarlar, əllərinizi paklayın! Ey qərarsız insanlar, ürəklərinizi saflaşdırın! **9** Kədərlənin, yas tutun, ağlayın! Qoy gülüşünüz yasa, sevinciniz də qəmə dönsün! **10** Rəbbin önündə özünüzü aşağı tutun, O da sizi ucaldacaq. **11** Qardaşlar, bir-birinizi pisləməyin. Qardaşını pisləyən yaxud qardaşını mühakimə edən kəs Qanunu pisləyir və Qanunu mühakimə edir. Amma sən Qanunu mühakimə edirsənsə, Qanunun icraçısı deyil, onun hakimisən. **12** Qanunverən və Hakim birdir, xilas etməyə və həlak etməyə qadir olan Odur. Bəs sən kimsən ki, qonşunu mühakimə edirsən? **13** İndi siz belə deyirsiniz: «Bu gün yaxud sabah biz filan şəhərə gedib orada bir il qalacağıq və ticarətlə məşğul olub pul qazanacağıq». **14** Əslində isə sabah nə baş verəcəyini bilmirsiniz. Axı həyatınız nədir ki? Qısa bir müddətə görünüb sonra da yox olan buxardır. **15** Bunun əvəzinə «əgər Rəbb istəyərsə, sağ qalarıq, bu və ya digər işi görərik» deməlisiniz. **16** İndi isə siz öz təkəbbürlü olmağınızla öyünürsünüz. Bu cür öyünmələrin hamısı pisdir. **17** Deməli, kimsə bir yaxşı işi görməli olduğunu bilib onu etmirsə, günah edir.

5 İndi isə, ey varlılar, başınıza gələcək kədərli hadisələrə görə fəryad edib ağlayın! **2** Var-dövlətiniz çürüyüb, paltarlarınızı da güvə yeyib. **3** Qızıl-gümüşünüz paslanıb. Onların pası sizə qarşı şahidlik edəcək və ətinizi od kimi yandırıb-yaxacaq. Bu axır zamanda var-dövlət yığmısınız.

4 Bax zəmilərinizi biçən işçilərdən hiyləgərcəsinə gizlətdiyiniz əmək haqqı sizə qarşı haray çəkir. Biçinçilərin fəryadı Ordular Rəbbinin qulaqlarına çatıb! **5** Siz yer üzündə firavan yaşayıb kef çəkmisiniz. Boğazlanma günündə də özünüzü kökəldirsiniz! **6** Sizə müqavimət göstərməyən salehi məhkum edib öldürdünüz. **7** Beləliklə, ey qardaşlar, Rəbbin zühuruna qədər səbirli olun. Görün əkinçi birinci və axırıncı yağış yağanacan səbir edərək torpağın qiymətli məhsulunu gözləyir. **8** Siz də səbirli və ürəkli olun, çünki Rəbbin zühuru yaxındır. **9** Qardaşlar, mühakimə olunmamaq üçün bir-birinizdən gileylənməyin. Budur, Hakim qapı arxasında durur! **10** Qardaşlar, Rəbbin adı ilə danışmış peyğəmbərləri əzablara tab gətirmək və səbir nümunəsi kimi götürün. **11** Budur, biz dözümlü olanları bəxtiyar hesab edirik. Əyyubun dözümü barəsində eşitmisiniz və Rəbbin axırda nə etdiyini də gördünüz, çünki Rəbb çox rəhmli və mərhəmətlidir. **12** Lakin hər şeydən əvvəl, qardaşlarım, nə göyə, nə yerə, nə də başqa bir şeyə and için. Qoy sizdə «bəli»niz bəli, «xeyr»iniz xeyr olsun ki, mühakiməyə düşməyəsiniz. **13** Aranızda əzab çəkən varmı? Qoy dua etsin. Şadlanan varmı? Qoy ilahi oxusun. **14** Aranızda xəstə olan varmı? Qoy imanlılar cəmiyyətinin ağsaqqallarını çağırtdırsın. Onlar da Rəbbin adına onu yağla məsh edərək dua etsinlər. **15** İmanla edilən dua xəstəni sağaldacaq və Rəbb onu ayağa qaldıracaq. Əgər o adam günah edibsə, bağışlanacaq. **16** Beləliklə, günahlarınızı bir-birinizə etiraf edin və bir-biriniz üçün dua edin ki, sağalasınız. Saleh adamın duası çox güclü və təsirlidir. **17** İlyas təbiətcə bizim kimi bir adam idi və o səylə dua etdi ki, yağış olmasın. Üç il altı ay torpağa yağış yağmadı. **18** O yenə də dua etdi və göy yağış yağdırdı, torpaq da barını verdi. **19** Qardaşlarım, əgər aranızdan biri haqq yolundan azar və kimsə onu doğru yola qaytararsa, **20** qoy bilsin ki, günahkarı azdığı yolundan qaytaran onun canını ölümdən xilas edər və bir çox günahın üstünü örtər.

1 Peter

1 İsa Məsihin həvarisi mən Peterdən seçilmiş,
Pont, Qalatiya, Kappadokiya, Asiya vilayəti və
Bitinyaya yayılmış qəriblərə salam! **2** Ata Allahın
qabaqcadan bilməsinə görə siz Ruh tərəfindən
təqdis olunaraq İsa Məsihə itaət etməniz və Onun
qanının üzərinizə səpilməsi üçün seçilmisiniz.
Qoy lütf və sülh sizə bol-bol verilsin! **3** Rəbbimiz
İsa Məsihin Allahına – Atasına alqış olsun! O Öz
böyük mərhəmətinə görə yenidən doğulmamızı
təmin etdi. İsa Məsihin ölülər arasından dirilməsi
ilə bizi canlı ümidə, **4** çürüməz, ləkəsiz, solmaz
bir irsə qovuşdurdu. Bu irs sizin üçün göylərdə
saxlanılır. **5** Siz Allahın qüdrəti ilə axır zamanda
aşkar olunmağa hazır olan xilas üçün iman
vasitəsilə qorunursunuz. **6** Buna görə hal-hazırda
qısa bir müddət cürbəcür sınaqlarda kədərə
düşməyə məcbur olsanız da, hədsiz sevinirsiniz; **7**
belə ki imanınızın sınaqdan keçməsi İsa Məsihin
zühurunda sizə tərif, izzət və şərəf gətirsin. Bu
imanınız odla təmizlənsə belə, fani qızıldan daha
çox dəyərlidir. **8** Siz İsa Məsihi görməmisiniz,
amma Onu sevirsiniz. Hətta siz Onu indi də
görmürsünüz, lakin Ona iman edib təsvirolunmaz
və izzətli sevinclə hədsiz sevinirsiniz. **9** Çünki
imanınızın nəticəsində canınızın xilasına nail
olursunuz. **10** Sizə göstəriləcək lütf barəsində
əvvəlcədən xəbər verən peyğəmbərlər bu xilasa
dair araşdırma və tədqiqatlar aparardı. **11** Onların
daxilində olan Məsihin Ruhu Məsihin əzabları
və onlardan sonrakı izzəti barədə əvvəlcədən
şəhadət edirdi. Bunların necə və nə vaxt gələcəyi
barədə Ruhun nə göstərdiyini araşdırdılar. **12** Bu
şeyləri elan edərək özlərinə deyil, sizə xidmət
etdikləri onlara açıqca göstərildi. Müjdəni göydən
göndərilmiş Müqəddəs Ruh vasitəsilə sizə yayanlar
indi həmin xəbəri sizə bildirdilər. Mələklər də
bu şeyləri yaxından tanımaq arzusundadırlar. **13**
Buna görə ağlınızı toplayıb ayıq durun. Ümidinizi
bütünlüklə İsa Məsihin zühurunda sizə veriləcək
lütfə bağlayın. **14** İtaətkar uşaqlar kimi cahil
ikən qapıldığınız əvvəlki ehtiraslara uymayın.
15 Amma sizi çağıran Allah müqəddəs olduğuna
uyğun olaraq siz də bütün həyat tərzinizdə
müqəddəs olun, **16** necə ki yazılıb: «Müqəddəs
olun, çünki Mən müqəddəsəm». **17** Tərəfkeşlik
etmədən öz əməlinə görə hər kəsi mühakimə edən
Allahı «Ata» deyə çağırdığınız üçün bu qürbət
dünyadakı vaxtınızı Allah qorxusunda keçirin. **18**
Bildiyiniz kimi, siz ata-babalarınızdan irs olaraq
aldığınız puç həyat tərzindən qızıl ya gümüş
kimi fani şeylərlə deyil, **19** qüsursuz və ləkəsiz
quzuya bənzəyən Məsihin qiymətli qanı bahasına
satın alınmısınız. **20** Dünya yaranmazdan əvvəl
tanınmış Məsih bu axır zamanda sizə görə zühur
etdi. **21** Məsih vasitəsilə siz Onu ölülər arasından
dirildib izzətləndirən Allaha iman edirsiniz.
Beləliklə, imanınız və ümidiniz Allaha bağlıdır.
22 Həqiqətə itaət edərək ürəklərinizi saflaşdırıb
riyasız qardaşlıq məhəbbətinə sahib oldunuz.
Buna görə bir-birinizi var gücünüzlə səmimi
qəlbdən sevin. **23** Çünki siz çürüyən toxumdan
deyil, çürüməzdən, Allahın canlı, davamlı olan
kəlamı vasitəsilə yenidən doğulmusunuz. **(aiōn g165)**
24 Ona görə ki «Bütün bəşər ota bənzər, Onun
bütün gözəlliyi çöl çiçəyi kimidir. Ot quruyar,
çiçək tökülər, **25** Amma Rəbbin sözü əbədi qalar».
Sizə vəz olunan Müjdə sözü budur. **(aiōn g165)**

2 Beləliklə, hər cür pisliyi, hiyləni, ikiüzlülüyü,
paxıllığı və hər cür böhtançılığı üzərinizdən
atın. **2** Anadan təzə olmuş çağalar kimi pak ruhani
südə susayın ki, bununla bəslənib böyüyərək
xilasa nail olasınız. **3** Çünki siz daddınız ki, Rəbb
nə qədər xeyirxahdır. **4** İnsanların rədd etdiyi,
amma Allahın qiymətli sayıb-seçdiyi diri Daşa,
Rəbbə yaxınlaşaraq **5** özünüz də diri daşlar kimi
hörülün ki, ruhani ev qurulsun. Orada müqəddəs
kahin dəstəsi olasınız və İsa Məsih vasitəsilə
Allaha məqbul olan ruhani qurbanlar təqdim
edəsiniz. **6** Çünki Müqəddəs Yazıda yazılıb: «Budur,
Sionda bir daş, Seçilmiş, qiymətli bir guşədaşı
qoyuram. Ona iman edən kəs əsla utandırılmaz». **7**
Beləliklə, iman edən sizlər üçün bu daş qiymətlidir,
amma iman etməyənlər üçün «bənnaların rədd
etdiyi daş guşədaşı olub», **8** «büdrəmə daşı
və yıxma qayası» da oldu. Onlar kəlama itaət
etmədikləri üçün büdrəyir və onların təyinatı
budur. **9** Amma siz seçilmiş nəsil, Padşahın kahin
dəstəsi, müqəddəs millət, Allaha məxsus olan
xalqsınız. Sizi qaranlıqdan Öz heyrətamiz nuruna
çağıran Allahın çox gözəl işlərini elan etmək üçün
seçilmisiniz. **10** Bir zamanlar xalq deyildiniz, amma
indi Allahın xalqısınız. Bir zamanlar mərhəmət
tapmamışdınız, indi isə mərhəmət almısınız. **11**
Sevimlilər, sizə yalvarıram, cana qarşı mübarizə
aparan cismani ehtiraslardan uzaqlaşın. Çünki
siz bu dünyada qərib və gəlməsiniz. **12** İmanlı
olmayanların arasında yaxşı həyat tərzi sürün ki,
sizi pislik edən adamlar kimi təqsirləndirib böhtan
atsalar da, yaxşı işlərinizi müşahidə edib Allahın
onlara yaxınlaşdığı gündə Onu izzətləndirsinlər.
13 İnsanın yaratdığı hər quruma Rəbb naminə tabe
olun; həm ali hakimiyyət olduğuna görə padşaha,
14 həm də pislik edənləri cəzalandırmaq, yaxşılıq
edənləri də tərifləmək üçün onun tərəfindən

göndərilən valilərə tabe olun. **15** Çünki Allahın
iradəsi yaxşılıq edərək axmaqların cahilliyini
susdurmanızdır. **16** Azad insanlar kimi yaşayın.
Amma azadlığınızı pislik etmək üçün bəhanə
saymayıb Allahın qulları olaraq yaşayın. **17**
Hamıya hörmət edin. İmanlı bacı-qardaşları sevin,
Allahdan qorxun, padşaha hörmət edin. **18** Ey
xidmətçilər! Yalnız xeyirxah və mülayimlərə deyil,
zalım ağalarınıza da tam ehtiramla tabe olun.
19 Əgər biri Allah qarşısındakı vicdan naminə,
haqsız yerə əzab çəkib kədərə tab gətirirsə, bu,
tərifə layiqdir. **20** Axı etdiyiniz günahlara görə
döyülsəniz və buna dözsəniz, bu sizə nə şərəf
gətirər? Amma siz yaxşılıq etdiyiniz üçün əzab
çəkib dözsəniz, bu Allah qarşısında tərifə layiqdir.
21 Siz məhz bunun üçün çağırıldınız. Çünki Məsih
də sizin üçün əzab çəkdi və sizə nümunə oldu
ki, siz də Onun izi ilə gedəsiniz. **22** O heç bir
günah etmədi, Ağzından hiylə sözü çıxmadı. **23**
Onu söydülər, O isə cavabında söymürdü, Əzab
çəkərək heç kimi hədələmirdi, Əksinə, ədalətli
Hakimə Özünü təslim etdi. **24** O, bədəni çarmıxa
çəkilərək bizim günahlarımızı Öz üzərinə götürdü
ki, biz günaha münasibətdə ölüb salehlik üçün
yaşayaq. Onun yaraları ilə siz şəfa tapdınız. **25**
Hamınız qoyun kimi yolunuzu azmışdınız, indi
isə canınızın Çobanına və Nəzarətçisinə tərəf
döndünüz.

3 Ey arvadlar, siz də eyni tərzdə öz ərlərinizə
tabe olun. Əgər onlardan bəzisi Allahın
kəlamına itaət etməzsə, siz arvadların ismətli,
ehtiramlı həyat tərzinizi müşahidə etsinlər; beləcə
onları dinməz-söyləməz qazana bilərsiniz. **3**
Qoy sizin bəzəyiniz saçlarınızı hörüb qızıl bər-
bəzək taxmaq və gözəl geyimlər geyməklə zahiri
şeylər deyil, **4** gizli olan daxili varlığınız, həlim
və sakit ruhun solmayan gözəlliyindən ibarət
olsun. Bu, Allahın qarşısında çox dəyərlidir. **5**
Çünki qədim zamanlarda Allaha ümid bağlayan
müqəddəs qadınlar öz ərlərinə tabe olaraq belə
bəzənərdilər. **6** Məsələn, Sara İbrahimi «ağam»
deyə çağıraraq ona itaət edirdi. Siz də yaxşılıq
edib heç bir qorxuya qapılmasanız, Saranın
övladları olursunuz. **7** Ey ərlər, siz də bunun kimi
arvadlarınızla ədəblə, onların daha zərif varlıqlar
olduğuna uyğun davranın. Sizinlə birlikdə Allahın
lütf etdiyi həyatı irs olaraq aldıqlarına görə
onlara hörmət göstərin ki, dualarınıza maneçilik
törədilməsin. **8** Nəhayət, hamınız həmfikir olun.
Başqalarının hər bir hissinə şərik olun, bir-birinizi
qardaşlıq məhəbbəti ilə sevin, rəhmli və itaətkar
olun. **9** Pisliyə pisliklə, söyüşə də söyüşlə cavab
verməyin, əksinə xeyir-dua edin. Çünki bunun
üçün çağırılmısınız ki, xeyir-duaları irs olaraq
alasınız. **10** Çünki: «Kim həyatdan kam almaq, Xoş
gün görmək istəyirsə, Qoy dilini şərdən, Ağzını
hiylə danışmaqdan qorusun, **11** Qoy şərdən çəkinib
yaxşılıq etsin, Qoy sülhü axtarıb ardınca getsin!
12 Çünki Rəbbin gözü salehlərin üzərindədir,
Qulaqları onların fəryadlarına açıqdır. Amma
Rəbbin üzü şər işlər görənlərə qarşıdır». **13** Əgər
yaxşılıq etməyə səy göstərsəniz, sizə kim pislik
edər? **14** Amma salehlik uğrunda əzab çəksəniz
belə, siz bəxtiyarsınız. İnsanların hədə-qorxu
gəlməsindən qorxmayın və lərzəyə düşməyin.
15 Lakin Məsihi Rəbb kimi ürəyinizdə müqəddəs
tutun. Daxilinizdə olan ümid barəsində sizdən
hesabat istəyən hər kəsə cavab vermək üçün
hazır olun. **16** Vicdanınızı təmiz tutaraq bunu
həlimliklə və ehtiramla edin ki, Məsihdə olan
yaxşı davranışınızı təhqir edənlər sizə atdıqları
böhtandan utansınlar. **17** Əgər Allahın iradəsi
budursa, yaxşılıq etdiyi üçün əzab çəkmək pislik
etdiyi üçün əzab çəkməkdən yaxşıdır. **18** Çünki
saleh olan Məsih də saleh olmayanlar uğrunda,
onların günahları üçün bir dəfə əzab çəkdi ki,
sizi Allahın hüzuruna gətirsin. O cismən edam
edilmiş, amma ruhən həyata qovuşmuşdur. **19** O
ruhən gedib zindandakı ruhlara da vəz etdi. **20**
Bunlar bir vaxtlar, Allah Nuhun gəmi düzəltdiyi
dövrdə səbirlə gözlədiyi vaxt itaətsiz idi. O gəmidə
isə az adam, başqa sözlə, səkkiz nəfər sudan sağ-
salamat çıxdı. **21** Bu nümunəyə uyğun olaraq vəftiz
indi sizə İsa Məsihin dirilməsi ilə xilas gətirir.
Vəftiz cismani çirki yumaqdan ötrü deyil, təmiz
vicdanla Allah qarşısında söz vermək üçündür.
22 İsa Məsih göyə qalxıb və Allahın sağındadır.
Mələklər, hakimlər və qüvvələr də Ona tabedir.

4 Beləliklə, Məsih cismən əzab çəkdiyinə görə
siz də eyni düşüncələrlə silahlanın. Çünki
cismən əzab çəkən günahdan vaz keçmişdir. **2**
Nəticədə cisimdə qalan vaxtını isə artıq bəşəri
ehtiraslara görə deyil, Allahın iradəsinə görə
yaşayır. **3** Siz keçmiş vaxtlarda imanlı olmayanların
istəklərini yerinə yetirib həyatınızı əxlaqsızlıqla,
ehtirasla, əyyaşlıqla, eyş-işrətlə, içib azğınlıq
etməklə, iyrənc bütpərəstliklə keçirdiyiniz yetər!
4 İmanlı olmayanlar onlarla birlikdə eyni cür
pozğunluğa uymadığınıza görə təəccüb edir, sizə
şər atırlar. **5** Onlar diriləri və ölüləri mühakimə
etməyə hazır olan Allaha cavab verəcəklər. **6**
Çünki bu səbəbə görə Müjdə ölülərə də yayıldı
ki, cismən onlar bütün insanlar kimi mühakimə
olunduğu halda, ruhən Allah kimi yaşasınlar. **7**
Hər şeyin sonu yaxındır. Beləliklə, ağıllı-kamallı
olun və dua etmək üçün ayıq durun. **8** Hər

şeydən əvvəl, bir-birinizi can-dildən sevin, çünki «məhəbbət çox günahı örtər». **9** Şikayət etmədən bir-birinizə qonaqpərvərlik göstərin. **10** Hər kəs Allahın çoxcəhətli lütfünün yaxşı idarəçiləri kimi aldığı ənama görə bir-birinə xidmət etsin. **11** Kim danışırsa, Allahın sözlərini danışan kimi danışsın. Kim xidmət edirsə, Allahın verdiyi qüvvətlə xidmət etsin. Beləcə Allah hər şeydə İsa Məsih vasitəsilə izzətlənəcək. İzzət və qüdrət əbədi olaraq İsa Məsihindir. Amin! **(aiōn g165)** **12** Sevimlilər, sizi sınamaq üçün aranızda baş verən odlu imtahana sanki başınıza gələn qəribə bir iş kimi təəccüb etməyin. **13** Əksinə, Məsihin əzablarına nə qədər şərik olursunuzsa, o qədər sevinin ki, Onun izzətli zühurunda hədsiz sevinəsiniz. **14** Məsihin adına görə təhqir olunsanız, siz nə bəxtiyarsınız! Çünki Allahın izzətli Ruhu üzərinizdə qalır. **15** Lakin heç biriniz qatil, oğru ya başqa cür cinayətkar kimi yaxud başqalarının işinə qarışan şəxs kimi əzab çəkməsin. **16** Amma bir insan məsihçi kimi əzab çəkirsə, qoy bundan utanmasın, bu adı daşıyaraq Allahı izzətləndirsin. **17** Çünki mühakimənin Allahın ev xalqından başlandığı vaxt gəlir. Əgər mühakimə əvvəl bizdən başlanarsa, Allahın Müjdəsinə itaət etməyənlərin sonu necə olacaq? **18** Əgər saleh belə, çətinliklə xilas olursa, bəs allahsız və günahkar necə olacaq? **19** Bunun üçün qoy Allahın iradəsinə görə əzab çəkənlər yaxşılıq edərək həyatlarını sadiq olan Yaradana həvalə etsinlər.

5 Ey aranızda olan ağsaqqallar! Mən də sizin kimi ağsaqqal və Məsihin əzablarının şahidiyəm, zühur edəcək izzətə də şərikəm. Sizə yalvarıram, **2** Allahın sizə həvalə etdiyi sürüsünü otarın. Ona zorla yox, könüllü və Allahı razı salan tərzdə, haqsız qazanca həris olmadan, həvəslə nəzarət edin. **3** Sizə tapşırılanlar üzərində ağalıq etməyin, amma sürüyə nümunə olun. **4** Baş Çoban zühur etdiyi zaman siz solmayan izzət tacı alacaqsınız. **5** Eyni ilə, siz də, ey gənclər, ağsaqqallara tabe olun. Hamınız bir-birinizə itaətkarlıq göstərin. Çünki «Allah məğrurlara qarşıdır, itaətkarlara isə lütf göstərər». **6** Allahın qüdrətli əli altında özünüzü aşağı tutun, onda Allah sizi vaxtı çatanda ucaldacaq. **7** Bütün qayğı yükünüzü Ona ötürün, çünki O sizin qayğınıza qalır. **8** Ayıq durun, oyaq olun. Çünki düşməniniz olan iblis nərildəyən və kimisə aşırmaq istəyən aslan kimi dolaşır. **9** Möhkəm imanla ona qarşı durun. Bilin ki, bütün dünyada bacı-qardaşlarınız da eyni cür əzab çəkirlər. **10** Siz qısa bir müddət əzab çəkdikdən sonra sizi İsa Məsihdə Özünün əbədi izzətinə çağırmış, hər cür lütf verən Allah Özü sizi bərpa edəcək, möhkəmlədəcək, qüvvətləndirəcək və sarsılmaz təmələ oturdacaq. **(aiōnios g166)** **11** Qüdrət əbədi olaraq Onun olsun! Amin. **(aiōn g165)** **12** Bu qısa məktubu etibarlı saydığım qardaşımız Sila vasitəsilə sizə yazıram. Sizi həvəsləndirərək şəhadət etdim ki, Allahın həqiqi lütfü budur. Ona bağlı qalın. **13** Sizin kimi seçilmiş Babildəki cəmiyyət və oğlum Mark da sizi salamlayır. **14** Bir-birinizi məhəbbətlə öpərək salamlayın. Məsihdə olan hamınıza sülh olsun!

2 Peter

1 İsa Məsihin qulu və həvarisi mən Şimon Peterdən Allahımız və Xilaskarımız İsa Məsihin salehliyi sayəsində bizimlə bərabər qiymətli iman əldə etmiş olanlara salam! **2** Allahı və Rəbbimiz İsanı tanıdıqca lütf və sülh sizə bol-bol verilsin! **3** Bizi Öz izzəti və alicənablığına Çağıranın ilahi gücü Onu tanımağımız vasitəsilə yaşamağımız və mömin olmağımız üçün lazım gələn hər şeyi bizə bəxş etdi. **4** Beləliklə, O bizə çox böyük və dəyərli vədlər verdi ki, bunlar vasitəsilə ehtirasın nəticəsi olan dünyadakı pozğunluqdan qaçıb ilahi təbiətə şərik olasınız. **5** Elə buna görə də siz bütün səylə imanınıza alicənablıq, alicənablığınıza bilik, **6** biliyinizə nəfsə hakim olmaq, nəfsə hakim olmağınıza dözüm, dözümünüzə möminlik, **7** möminliyinizə qardaşlıq sevgisi və qardaşlıq sevgisinə məhəbbət əlavə edin. **8** Çünki əgər bunlar sizdə varsa və artırsa, sizi Rəbbimiz İsa Məsihi tanımaqda fəaliyyətsiz və səmərəsiz olmaqdan qoruyacaq. **9** Bunlar kimdə yoxdursa, o kordur, uzağı görə bilməz və əvvəlki günahlarından təmizləndiyini unutmuşdur. **10** Beləliklə, ey qardaşlar, çağırıldığınızı və seçildiyinizi təsdiq etmək üçün daha da səy göstərin. Çünki əgər bunu etsəniz, heç vaxt büdrəməzsiniz. **11** Beləcə Rəbbimiz və Xilaskarımız İsa Məsihin əbədi Padşahlığına girmək səlahiyyəti sizə bol-bol ehsan ediləcək. **(aiōnios g166)** **12** Ona görə də bunları bilsəniz və sahib olduğunuz həqiqətlə möhkəm dursanız da, daima bunları sizə xatırladıram. **13** Bu bədəndə yaşadığım müddətdə xatırlatmaqla sizi oyandırmağı doğru hesab edirəm. **14** Çünki Rəbbimiz İsa Məsihin mənə bildirdiyi kimi, bu bədəndən ayrılmağımın yaxın olduğunu bilirəm. **15** Buna görə də çalışıram ki, mən bu dünyadan köçdükdən sonra da siz bunları həmişə yada salasınız. **16** Rəbbimiz İsa Məsihin qüdrətini və zühurunu sizə bildirərkən uydurma əfsanələrə əsaslanmadıq. Amma öz gözümüzlə Onun ululuğunun şahidləri olduq. **17** Çünki Böyük Ehtişamı Olandan Ona belə bir səs gəldi: «Bu Mənim sevimli Oğlumdur, Ondan razıyam». O vaxt Ata Allahdan izzət və şərəf qəbul etdi. **18** Müqəddəs dağda Onunla birgə olduğumuz üçün göydən gələn bu səsi biz də eşitdik. **19** Həmçinin bizdə daha əmin olan peyğəmbərlik sözləri var. Onlar qaranlıq yerdə işıq saçan bir çırağa bənzəyir. Səhər açılıb dan ulduzu ürəklərinizdə doğana qədər bu sözlərə diqqət verirsinizsə, yaxşı edirsiniz. **20** Hər şeydən əvvəl bunu bilməlisiniz ki, Müqəddəs Yazılardakı peyğəmbərlik sözlərinin heç birini şəxsən şərh etmək olmaz. **21** Çünki heç vaxt peyğəmbərlik insan iradəsi ilə qaynaqlanmamışdır, lakin Müqəddəs Ruh tərəfindən yönəldilən insanlar Allahdan gələn sözləri söylədi.

2 Amma Allahın xalqı arasında yalançı peyğəmbərlər də ortaya çıxdı. Eləcə də sizin aranızda yanlış təlim yayanlar ortaya çıxacaq. Bunlar hətta özlərini satın alan Sahibini inkar edib gizlicə aranıza dağıdıcı və təfriqəçi təlim gətirəcəklər. Beləliklə öz başlarına tezliklə həlak gətirəcək. **2** Hətta çoxları onların pozğunluğuna qoşulacaq və onların üzündən həqiqət yoluna küfr ediləcək. **3** Tamahkarlıqlarından uydurma sözlərlə sizi istismar edəcəklər. Onların mühakiməsi çoxdan davam edir və həlakı hazırdır. **4** Çünki Allah günahkar mələkləri cəzasız qoymadı, onları qiyamət gününə qədər saxlanmaq üçün cəhənnəmə ataraq zülmətdə buxovladı. **(Tartaroō g5020)** **5** O, allahsız adamların yaşadığı qədim dünyaya daşqın göndərərək o dünyanı cəzasız qoymadı, amma səkkiz nəfəri, o cümlədən, salehliyi bəyan edən Nuhu qoruyub saxladı. **6** O, Sodom və Homorra şəhərlərini yandırıb-yaxaraq viran olmağa məhkum etdi və beləliklə, gələcəkdə olan allahsız adamlara nümunə göstərdi. **7** Pozğun insanların əxlaqsız həyat tərzindən əziyyət çəkən saleh Lutu isə qurtardı. **8** Çünki onların arasında yaşayan bu saleh insan günbəgün onların qanunsuz əməllərini görüb-eşidib öz saleh ruhunda iztirab çəkirdi. **9** Əlbəttə ki, Rəbb möminləri sınaqdan necə qurtarmağı, haqsızları isə qiyamət gününə kimi cəza altında necə saxlamağı bilir. **10** O, xüsusilə, cismani murdar ehtirasına uyaraq ağalığa xor baxanları belə saxlayır. Belə adamlar həyasız və dikbaşdırlar, ehtişamlı varlıqlara şər atmaqdan qorxmurlar. **11** Halbuki onlardan qüvvət və qüdrətdə üstün olan mələklər Rəbbin önündə ehtişamlı varlıqlara şər ataraq ittiham etməz. **12** Bu adamlarsa sanki dərrakəsiz, qeyri-iradi surətdə aparılan heyvanlardır ki, tutulub kəsilmək üçün doğulublar. Onlar başa düşmədiyi şeylərə şər atırlar. Heyvanlar necə kəsilirsə, onlar da elə kəsiləcəklər. **13** Etdikləri zərərin əvəzini alacaqlar. Gündüz kef çəkməyi əyləncə sayırlar. Sizinlə yeyib-içərkən sanki aranızda ləkələr və nöqsanlar olaraq öz hiylələrindən zövq alırlar. **14** Onların gözləri zina ilə doludur, günahdan doymurlar. Qərarsız insanları yoldan çıxarırlar. Ürəkləri tamahkarlığa alışdırılmış lənətli insanlardır. **15** Haqsızlıqla əldə etdiyi qazancı sevən Beor oğlu Bilamın yolunu tutaraq düz yolu qoyub azdılar. **16** Bilam işlədiyi günaha görə ifşa olundu: dilsiz-ağızsız

eşşək insan səsi ilə danışıb bu peyğəmbəri dəlilik etməkdən çəkindirdi. **17** Bu insanlar susuz bulaqlar, qasırğanın dağıtdığı buludlar kimidir. Allah qatı qaranlığı onlar üçün saxlayır. **18** Çünki boş və lovğa sözlər söyləyərək səhv yolla gedənlərin arasından çətinliklə qaçanları cismani ehtiraslarla və əxlaqsızlıqla yoldan azdırırlar. **19** Onlara azadlıq vəd edirlər, halbuki özləri pozğunluğun köləsidirlər. Çünki insan nəyə məğlub olarsa, onun köləsi olar. **20** Rəbbimiz və Xilaskarımız İsa Məsihi tanımaqla dünyanın çirkabından qaçdıqdan sonra yenə həmin işlərlə məşğul olub məğlub olarlarsa, son vəziyyətləri əvvəlkindən betər olar. **21** Çünki salehlik yolunu tanıyıb özlərinə əmanət edilən müqəddəs əmrdən geri dönməkdənsə bu yolu tanımamaq onlar üçün daha yaxşı olardı. **22** Bu doğru məsəllərdə deyilənlər onların öz başına gəldi: «İt öz qusuntusuna qayıdar» və «çimdirilmiş donuz palçıqda ağnamağa qayıdar».

3 Sevimlilər, indi bu mənim sizə yazdığım ikinci məktubdur. Hər iki məktubumda təmiz düşüncəli olmağınızı xatırladaraq sizi oyaq edirəm. **2** Müqəddəs peyğəmbərlərin qabaqcadan söylədiyi sözləri və Xilaskarımız Rəbbin həvarilərimiz vasitəsilə verdiyi əmri yada salmalısınız. **3** Hər şeydən əvvəl bunu bilməlisiniz ki, axır zamanda öz ehtiraslarına görə hərəkət edən rişxəndçilər gələcək və rişxəndlə **4** deyəcəklər: «Rəbbin vəd etdiyi zühuru haradadır? Axı ata-babalarımız vəfat edəndən bəri, yaradılışın başlanğıcından hər şey eyni cür olaraq qalır». **5** Onlar qəsdən unutmuşlar ki, Allahın kəlamı ilə göylər qədimdən bəri mövcuddur, quru da sudan ayrılaraq su vasitəsilə yarandı. **6** Yenə də su ilə, yəni daşqınla o dövrkü dünya məhv oldu. **7** İndiki yer və göylər isə həmin kəlamla oda təslim olmaq üçün təyin olunub, allahsızların mühakimə və həlak olacağı günədək saxlanılır. **8** Sevimlilər, bu bir şeyi yadınızdan çıxarmayın ki, Rəbb üçün bir gün min il kimidir, min ilsə bir gün kimidir. **9** Bəziləri bunu gecikmə sayar, amma Rəbb vədini yerinə yetirməkdə gecikməz, lakin sizə görə səbir edir. Çünki O heç kəsin həlak olmasını istəmir, amma hər kəsin tövbə etməsini istəyir. **10** Rəbbin günü isə oğru kimi gələcək. O gün göylər böyük gurultu ilə aradan qalxacaq. Ünsürlər yanaraq məhv olacaq. Yer üzü və onun üstündə hər şey ifşa olunacaq. **11** Hər şey belə məhv olacaqsa, siz nə cür insanlar olmalısınız? Müqəddəs həyat sürməli, mömin olmalısınız. **12** Allahın zühur gününü gözləyərək tezləşdirməlisiniz. O gün göylər od tutub məhv olacaq və ünsürlər yanıb əriyəcək. **13** Amma biz Allahın vədinə əsasən salehliyin sakin olacağı yeni göyləri və yeni yeri gözləyirik. **14** Buna görə, sevimlilər, madam ki bunları gözləyirsiniz, Allahın önündə ləkəsiz və nöqsansız olaraq sülh içində yaşamağa səy göstərin. **15** Sevimli qardaşımız Paulun da ona bəxş edilmiş müdrikliklə sizə yazdığı kimi, Rəbbimizin səbrini də xilas fürsəti kimi sayın. **16** Paul bütün məktublarında bu mövzulara eyni cür toxunur. Məktublarında çətin başa düşülən bəzi işlər var; cahillər və qərarsızlar digər Müqəddəs Yazılar kimi bunların da mənasını təhrif edərək öz həlaklarına səbəb olurlar. **17** Beləliklə, siz, ey sevimlilər, bunu əvvəlcədən bilib pozğun adamlar sizi aldadaraq yoldan azdırmasın və sabit vəziyyətinizdən ayrılmayasınız deyə özünüzü qoruyun. **18** Lakin Rəbbimiz və Xilaskarımız İsa Məsihin lütfündə və Onu tanımaqda böyüyün. Ona indi və əbədi olaraq izzət olsun! Amin. **(aiōn g165)**

1 Yəhya

1 Biz Həyat Kəlamını elan edirik; bu həmin Kəlamdır ki, başlanğıcdan var idi və biz Onu eşitdik, gözlərimizlə gördük, seyr etdik və əllərimizlə hiss etdik. **2** Həyat zahir oldu, biz də onu görüb şahidlik edirik və Ata ilə birlikdə olub bizə zahir olan əbədi həyatı sizə elan edirik. **(aiōnios g166)** **3** Biz sizə gördüyümüzü və eşitdiyimizi elan edirik ki, sizin də bizimlə şərikliyiniz olsun; bizim şərikliyimiz də Ata və Onun Oğlu İsa Məsihlədir. **4** Biz bunları yazırıq ki, sevincimiz kamil olsun. **5** Məsihdən eşitdiyimiz və sizə elan etdiyimiz xəbər budur: Allah nurdur və Onda zərrə qədər də qaranlıq yoxdur. **6** Əgər biz «Allahla şərikliyimiz var» dediyimiz halda qaranlıqda gəziriksə, demək, yalan danışırıq və həqiqətə əməl etmirik. **7** Amma O, nurda olduğu kimi biz də nurda gəziriksə, onda bir-birimizlə şərikliyimiz var və Onun Oğlu İsanın qanı bizi hər günahdan təmizləyir. **8** Əgər günahsız olduğumuzu iddia ediriksə, özümüzü aldadırıq və daxilimizdə həqiqət yoxdur. **9** Amma günahlarımızı etiraf ediriksə, Allah sadiq və ədalətli olduğu üçün günahlarımızı bağışlayacaq və bizi hər haqsızlıqdan təmizləyəcək. **10** Əgər günahkar olmadığımızı iddia ediriksə, onda Onu yalançı yerinə qoyuruq və daxilimizdə Onun sözü olmur.

2 Övladlarım, bunları sizə yazıram ki, günah etməyəsiniz. Əgər kimsə günah etsə belə, Atanın hüzurunda Vəsatətçimiz var; O, saleh olan İsa Məsihdir. **2** O bizim günahlarımıza görə – təkcə bizim günahlarımıza görə deyil, bütün dünyanın günahlarına görə kəffarə qurbanıdır. **3** Onu tanıdığımızı bundan bilirik ki, Onun əmrlərinə riayət edirik. **4** Kim «Onu tanıyıram» deyir, amma Onun əmrlərinə riayət etmirsə, yalançıdır və onun daxilində həqiqət yoxdur. **5** Lakin kim Onun sözünə riayət edirsə, Allah məhəbbəti onda, həqiqətən, kamilliyə çatıb. Bundan bilirik ki, biz Allahdayıq. **6** Kim Onda qaldığını deyirsə, İsa Məsihin həyat sürdüyü kimi həyat sürməlidir. **7** Sevimlilər, sizə yeni əmr yazmıram, əvvəldən bəri malik olduğunuz qədim bir əmri yazıram; qədim əmr isə eşitdiyiniz sözdür. **8** Yenə də sizə yeni bir əmr yazıram; bunun həqiqi olduğu Məsihdə və sizdə görünür. Çünki qaranlıq keçir və həqiqi nur artıq parlayır. **9** Kim nurda olduğunu deyir, amma qardaşına nifrət edirsə, hələ də qaranlıqdadır. **10** Qardaşını sevən nurda qalır və onda büdrəmə səbəbi yoxdur. **11** Amma qardaşına nifrət edən qaranlıqdadır. O, qaranlıqda gəzir və hara getdiyini bilmir, çünki qaranlıq onun gözlərini kor edib. **12** Ey övladlar, sizə yazıram, çünki Onun adı naminə günahlarınız bağışlanıb. **13** Ey atalar, sizə yazıram, çünki başlanğıcdan bəri Var Olanı tanıyırsınız. Ey gənclər, sizə yazıram, çünki şər olana qalib gəlmisiniz. **14** Ey uşaqlar, sizə yazdım, çünki Atanı tanıyırsınız. Ey atalar, sizə yazdım, çünki başlanğıcdan bəri Var Olanı tanıyırsınız. Ey gənclər, sizə yazdım, çünki güclüsünüz, Allahın kəlamı sizdə qalır, şər olana da qalib gəlmisiniz. **15** Dünyanı və dünyada olan şeyləri sevməyin. Kim dünyanı sevirsə, onda Atadan olan məhəbbət yoxdur. **16** Çünki dünyada olan hər şey – cismani ehtiraslar, acgözlük və dünya malına görə təkəbbür Atadan yox, dünyadan gəlir. **17** Dünya və ondakı ehtiraslar keçib-gedir, amma Allahın iradəsinə əməl edən əbədi qalır. **(aiōn g165)** **18** Ey uşaqlar, axır zamandır. Siz «Məsih əleyhdarı»nın gələcəyini eşitmisiniz, indi də çoxlu Məsih əleyhdarı meydana çıxıb. Bundan bilirik ki, axır zamandır. **19** Onlar bizim aramızdan çıxdılar, amma bizə məxsus deyildilər. Əgər bizə məxsus olsaydılar, bizimlə qalardılar. Amma qalmadılar ki, heç birinin bizə məxsus olmadığı aşkara çıxsın. **20** Lakin siz Müqəddəs Olandan bir məsh almısınız və hamınız biliklisiniz. **21** Mən sizə həqiqəti bilmədiyiniz üçün deyil, onu bildiyiniz üçün yazdım; siz bunu da bilirsiniz ki, heç bir yalanın həqiqətlə əlaqəsi yoxdur. **22** Bəs yalançı kimdir? İsanın Məsih olduğunu inkar edən şəxs! O, Atanı və Oğulu inkar edən Məsih əleyhdarıdır. **23** Oğulu inkar edən hər kəs Ataya da malik deyil, lakin Oğulu iqrar edən kəs Ataya da malikdir. **24** Sizin əvvəldən bəri eşitdiyiniz söz qoy sizdə qalsın. Əgər əvvəldən bəri eşitdiyiniz söz sizdə qalsa, siz də Oğul və Atada qalarsınız. **25** Onun bizə verdiyi vəd budur: əbədi həyat! **(aiōnios g166)** **26** Bunları sizi aldatmaq istəyənlər barəsində yazıram. **27** Sizə gəlincə, Ondan aldığınız məsh daxilinizdə qalır və kimsənin sizə təlim verməsinə ehtiyacınız yoxdur. Əksinə, Onun bu məshi sizə hər şey barədə təlim verir və bu, yalan deyil, həqiqətdir. Ona görə də sizə öyrətdiyi kimi Onda qalın. **28** Beləliklə, ey övladlar, Onda qalın ki, O zahir olanda cəsarətimiz olsun, Onun zühuru zamanı önündə utanmayaq. **29** Əgər Onun saleh olduğunu bilirsinizsə, həm də bilin ki, saleh iş görən hər kəs Ondan doğulub.

3 Görün Ata bizə necə məhəbbət göstərib ki, biz Allahın övladları adlanırıq! Doğrudan da, beləyik! Dünya Onu tanımadığına görə bizi də tanımır. **2** Ey sevimlilər, indi biz Allahın

övladlarıyıq, amma nə olacağımız hələ üzə çıxmayıb. Lakin bilirik ki, Məsih zühur edəndə biz Ona bənzəyəcəyik, çünki Onu olduğu kimi görəcəyik. **3** Ona bu cür ümid bağlayan hər kəs O pak olduğu kimi özünü pak edir. **4** Günah edən hər kəs Qanunu da pozar, çünki günah Qanunu pozmaqdır. **5** Siz bilirsiniz ki, Məsih günahları aradan qaldırmaq üçün zühur etdi. Onda günah yoxdur. **6** Onda qalan hər kəs günahını davam etdirməz. Günahını davam etdirən hər kəs nə Onu görüb, nə də Onu tanıyır. **7** Ey övladlar, heç kəs sizi aldatmasın; saleh iş görən şəxs Məsihin saleh olduğu kimi salehdir. **8** Günahını davam etdirən şəxs iblisdəndir, çünki iblis başlanğıcdan bəri günah edir. Allahın Oğlu buna görə zühur etdi ki, iblisin əməllərini puça çıxarsın. **9** Allahdan doğulan hər kəs günahını davam etdirməz, çünki Allahın toxumu onda qalır. O, günahını davam etdirə bilməz, çünki Allahdan doğulub. **10** Kimin Allahın övladı, kiminsə iblisin övladı olması bundan aydın olur: saleh iş görməyən, həmçinin qardaşını sevməyən hər kəs Allahdan deyil. **11** Əvvəldən bəri eşitdiyiniz xəbər budur: bir-birimizi sevək. **12** Şərdən olub qardaşını öldürən Qabil kimi olmayaq. O, qardaşını niyə öldürdü? Ona görə ki öz əməlləri şər, qardaşının əməlləri isə saleh idi. **13** Beləliklə, qardaşlar, dünya sizə nifrət edirsə, heyrətlənməyin. **14** Qardaşlarımızı sevdiyimizə görə biz bilirik ki, ölümdən həyata keçmişik. Sevməyənsə ölümdə qalır. **15** Qardaşına nifrət edən hər kəs qatildir. Bildiyiniz kimi, heç bir qatil özündə qalan əbədi həyata malik deyil. **(aiōnios g166)** **16** Məhəbbətin nə olduğunu bundan anladıq ki, Məsih Öz canını bizim üçün fəda etdi. Biz də öz canımızı qardaşlarımız üçün fəda etməliyik. **17** Əgər kimsə dünya malına sahib olarkən qardaşını ehtiyac içində görüb ona rəhmi gəlmirsə, Allah məhəbbəti onda necə qala bilər? **18** Ey övladlar, sözdə və dildə deyil, əməldə və həqiqətdə sevək. **19** Bununla həqiqətdən olduğumuzu biləcəyik və ürəyimiz bizi məhkum edirsə, ürəyimizi Allahın önündə sakitləşdirəcəyik. Çünki Allah bizim ürəyimizdən üstündür və hər şeyi bilir. **21** Ey sevimlilər, əgər ürəyimiz bizi məhkum etmirsə, demək, Allahın hüzurunda cəsarətlə danışa bilərik **22** və Ondan nə diləyiriksə, alırıq. Ona görə ki Onun əmrlərinə riayət edirik və önündə Ona məqbul olan işlər görürük. **23** Onun əmri də budur ki, biz Onun Oğlu İsa Məsihin adına iman edək və Onun bizə əmr etdiyi kimi bir-birimizi sevək. **24** Onun əmrlərinə riayət edən şəxs Allahda, Allah da onda qalır. Onun bizdə qaldığını bu yolla, bizə verdiyi Ruh vasitəsilə bilirik.

4 Ey sevimlilər, hər ruha inanmayın; ruhların Allahdan olub-olmadığını bilmək üçün onları sınaqdan keçirin. Çünki dünyada çoxlu yalançı peyğəmbər meydana çıxıb. **2** Allahın Ruhunu bundan tanıya bilərsiniz: İsa Məsihin cismən gəldiyini iqrar edən hər ruh Allahdandır, **3** İsanı iqrar etməyən hər ruhsa Allahdan deyil. Bu, «Məsih əleyhdarı»nın ruhudur ki, bu ruhun gələcəyini eşitmisiniz və indi də artıq dünyadadır. **4** Sizsə, ey övladlar, Allahdansınız və yalançı peyğəmbərlərə qalib gəlmisiniz. Çünki sizdə olan Ruh dünyada olandan üstündür. **5** Onlar dünyadandır, buna görə də dünyəvi mövqedən danışırlar və dünya onlara qulaq asır. **6** Bizsə Allahdanıq. Allahı tanıyan bizə qulaq asır, Allahdan olmayansa bizə qulaq asmır. Həqiqət ruhunu və aldatma ruhunu bundan tanıyırıq. **7** Ey sevimlilər, bir-birimizi sevək, çünki məhəbbət Allahdandır. Sevən hər kəs də Allahdan doğulub və Allahı tanıyır. **8** Sevməyən kəs Allahı tanımır, çünki Allah məhəbbətdir. **9** Allahın bizə olan məhəbbəti belə zahir oldu: Allah Öz vahid Oğlunu dünyaya göndərdi ki, biz Onun vasitəsilə yaşayaq. **10** Məhəbbət bizim Allahı sevməyimizlə bağlı deyil, amma bundan ibarətdir: O bizi sevdi və Öz Oğlunu bizim günahlarımıza görə kəffarə qurbanı olaraq göndərdi. **11** Ey sevimlilər, Allah bizi bu cür sevdiyi üçün biz də gərək bir-birimizi sevək. **12** Allahı heç kim heç zaman görməyib. Əgər biz bir-birimizi sevsək, Allah bizdə qalır və Onun məhəbbəti bizdə kamil olur. **13** Bizim Onda, Onun da bizdə qaldığını bundan bilirik ki, O bizə Öz Ruhundan verib. **14** Biz görüb şahidlik edirik ki, Ata Oğlunu dünyanın Xilaskarı olaraq göndərdi. **15** Kim iqrar edir ki, İsa Allahın Oğludur, Allah onda, o da Allahda qalır. **16** Biz Allahın bizə olan məhəbbətini anlayıb buna inandıq. Allah məhəbbətdir. Kim məhəbbətdə qalarsa, Allahda qalar, Allah da onda qalar. **17** Məhəbbət bizdə ona görə kamil oldu ki, qiyamət günündə cəsarətimiz olsun. Çünki Məsih necədirsə, biz də bu dünyada eləyik. **18** Məhəbbətdə qorxu yoxdur, əksinə, kamil məhəbbət qorxunu qovar. Çünki qorxu cəzaya aiddir, qorxan insan məhəbbətdə kamil deyil. **19** Biz sevirik, çünki öncə O bizi sevdi. **20** Kim «mən Allahı sevirəm» deyir, amma öz qardaşına nifrət edirsə, yalançıdır. Axı gördüyü qardaşını sevməyən görmədiyi Allahı sevə bilməz. **21** Bizim Ondan aldığımız əmr budur ki, Allahı sevən gərək öz qardaşını da sevsin.

5 İsanın Məsih olduğuna inanan hər kəs Allahdan doğulub. Doğanı sevən ondan doğulanı da sevir. **2** Biz Allahın övladlarını sevdiyimizi bundan

anlayırıq ki, Allahı sevib Onun əmrlərinə əməl edirik. **3** Çünki Allah məhəbbəti Onun əmrlərinə riayət etməyimizi tələb edir. Onun əmrləri isə ağır deyil. **4** Çünki Allahdan doğulan hər kəs dünyaya qalib gəlir. Bizə dünya üzərində zəfər qazandıran öz imanımızdır. **5** Dünyaya qalib gələn kimdir? Əlbəttə ki, İsanın Allahın Oğlu olmasına inanan! **6** Su və qanla gələn Şəxs həmin İsa Məsihdir. O yalnız su ilə deyil, su və qanla gəldi. Buna şəhadət edən Ruhdur, çünki Ruh həqiqətdir. **7** Bəli, üç şahid var: **8** Ruh, su və qan. Bunların üçü də bir-birinə uyğun gəlir. **9** Biz insanların şəhadətini qəbul edirik, amma Allahın şəhadəti bundan üstündür. Çünki bu, Allahın şəhadətidir; O Öz Oğlu barədə şəhadət edib. **10** Allahın Oğluna iman edən kəs öz daxilində bu şəhadətə malikdir. Amma Allaha inanmayan Onu yalançı yerinə qoyub. Çünki Allahın Öz Oğlu barədə verdiyi şəhadətə inanmayıb. **11** Bu şəhadət ondan ibarətdir ki, Allah bizə əbədi həyat verib və bu həyat Onun Oğlundadır. **(aiōnios g166)** **12** Oğula malik olan şəxsin həyatı var, Allahın Oğluna malik olmayan şəxsin isə həyatı yoxdur. **13** Bunları sizə – Allahın Oğlunun adına iman edənlərə yazdım ki, əbədi həyata malik olduğunuzu biləsiniz. **(aiōnios g166)** **14** Biz Onun hüzurunda ona görə cəsarətlə danışa bilirik ki, Onun iradəsinə uyğun nəsə dilədikdə O bizi eşidir. **15** Bilirik ki, nə diləyiriksə, O bizi eşidir; beləcə də bilirik ki, Ondan dilədiklərimizi alırıq. **16** Əgər bir kəs qardaşının ölümə aparmayan günah etdiyini görsə, qoy Allahdan onun sağ qalmasını diləsin və beləcə ona – ölümə aparmayan günah edən kəsə həyat versin. Ölümə aparan günah da var. Demirəm ki, bu barədə Allahdan istəsin. **17** Hər cür haqsızlıq günahdır, amma ölümə aparmayan günah da var. **18** Bilirik ki, Allahdan doğulan hər kəs günahını davam etdirməz. Əksinə, Allahdan doğulan Oğul onu qoruyur və şər olan ona toxuna bilmir. **19** Bilirik ki, biz Allahdanıq, amma bütün dünya şər olanın hakimiyyəti altındadır. **20** Bunu da bilirik ki, Allahın Oğlu gəlib bizə Haqq Olanı tanımaq üçün dərrakə verdi. Biz də Haqq Olanda, Onun Oğlu İsa Məsihdəyik. Həqiqi Allah və əbədi həyat Odur. **(aiōnios g166)** **21** Ey övladlar, özünüzü bütlərdən qoruyun!

2 Yəhya

1 Mən ağsaqqaldan həqiqətə görə sevdiyim
seçilmiş xanıma və onun övladlarına salam!
Yalnız mən deyil, həqiqəti dərk edənlərin hamısı
sizi sevir. **2** Çünki həqiqət daxilimizdə qalır və
əbədi olaraq bizimlə olacaq. **(aiōn g165)** **3** Ata
Allahdan və Atanın Oğlu İsa Məsihdən olan lütf,
mərhəmət, sülh də həqiqət və məhəbbət əsasında
bizimlə olacaq. **4** Sənin övladlarının arasında
Atadan aldığımız əmrə uyğun olaraq həqiqətə görə
həyat sürənlərə rast gələndə çox sevindim. **5** Ey
xanım, indi də səndən xahiş edirəm ki, bir-birimizi
sevək. Sənə yazdığım yeni bir əmr deyil, əvvəldən
bəri malik olduğumuz əmrdir. **6** Məhəbbət Atanın
əmrlərinə görə həyat sürməyimizi tələb edir.
Əvvəldən bəri eşitdiyiniz kimi əmr budur; gərək bu
əmrə görə həyat sürəsiniz. **7** Çünki dünyada çoxlu
yalançı meydana çıxıb ki, İsa Məsihin cismən
gəldiyini iqrar etmir. Bunu edən şəxs yalançı
və Məsih əleyhdarıdır. **8** Özünüzü qoruyun ki,
bizim çəkdiyimiz zəhməti bada verməyib tam
mükafatı əldə edəsiniz. **9** Həddi aşıb Məsihin
təliminə sadiq qalmayan hər kəs Allaha malik
deyil, həmin təlimə sadiq qalan kəs isə həm
Ataya, həm də Oğula malikdir. **10** Əgər bir kəs
yanınıza gəlib sizə bu təlimi öyrətməsə, onu qonaq
qəbul etməyin və onunla salamlaşmayın. **11** Çünki
onunla salamlaşan kəs onun şər əməllərinə şərik
olur. **12** Sizə yazılası çox sözüm var, amma bunları
kağız və mürəkkəblə bildirmək istəmədim. Lakin
ümid edirəm ki, özüm yanınıza gəlib sizinlə üz-
üzə söhbət edim və beləcə sevincimiz tamam
olsun. **13** Sənin seçilmiş bacının övladları sənə
salam göndərir.

3 Yəhya

1 Mən ağsaqqaldan həqiqətə görə sevdiyim əziz
Qaya salam! **2** Ey sevimli, dua edirəm ki,
canın uğurlu olduğu kimi özün də hər cəhətdən
uğurlu və sağlam olasan. **3** Bəzi qardaşlar
gəlib sənin həqiqətə bağlılığına, yəni həqiqətə
görə həyat sürdüyünə şəhadət edəndə mən
çox sevindim. **4** Mənim üçün öz övladlarımın
həqiqətə görə həyat sürdüyünü eşitməkdən böyük
sevinc ola bilməz. **5** Ey sevimli, sənə hətta
yad olduqları halda qardaşlara xidmət etməkdə
sədaqət göstərirsən. **6** Onlar cəmiyyətin qarşısında
sənin məhəbbətin barədə şəhadət ediblər. Sən
onları Allaha layiq bir tərzdə yola salarkən
yaxşı iş görəcəksən. **7** Çünki onlar imansız
olanlardan heç nə götürmədən Onun naminə
yola çıxdılar. **8** Beləcə biz həqiqət işində həmkar
olmaq üçün bu cür adamlara dayaq olmalıyıq. **9**
Cəmiyyətə bir şey yazdım, amma onların arasında
başçılıq etməyi sevən Diotref bizim səlahiyyətimizi
tanımır. **10** Buna görə də mən gələndə onun
etdiyi əməllərlə bağlı məsələ qaldıracağam: o
bizim barəmizdə pis sözlərlə qeybət edir, hətta
bununla kifayətlənməyərək qardaşları özü qəbul
etmir, qəbul etmək istəyənlərə də mane olur və
onları cəmiyyətdən qovur. **11** Ey sevimli, pislikdən
yox, yaxşılıqdan nümunə götür. Yaxşılıq edən
Allahdandır, pislik edənsə Allahı görməyib. **12**
Hamı Dimitrinin yaxşı adam olduğuna şəhadət
edir, həqiqətin özü də bunu təsdiq edir. Biz də
buna şəhadət edirik və sən də bilirsən ki, bizim
şəhadətimiz etibarlıdır. **13** Sənə yazılası çox sözüm
var, amma bunları sənə qələm və mürəkkəblə
yazmaq istəmirəm. **14** Amma ümid edirəm ki,
tezliklə səni görəcəyəm və səninlə üz-üzə söhbət
edəcəyəm. **15** Sənə sülh olsun. Dostlar sənə salam
göndərir. Oradakı dostlara bir-bir salam söylə.

Yəhuda

1 İsa Məsihin qulu, Yaqubun qardaşı mən Yəhudadan Ata Allahın sevdiyi, İsa Məsih üçün qorunmuş olan çağırılanlara salam! **2** Mərhəmət, sülh və məhəbbət sizə bol-bol verilsin! **3** Sevimlilər, ümumi xilasımızla bağlı sizə yazmağa çox səy göstərirdim. Bu arada müqəddəslərə ilk və son dəfə əmanət edilən iman uğrunda mübarizə aparmağa sizi həvəsləndirmək üçün sizə yazmağı özümə borc bildim. **4** Çünki Allahımızın lütfünü pozğunluq üçün bəhanələrə çevirən, yeganə Pərvərdigarı – Rəbbimiz İsa Məsihi inkar edən bəzi allahsız adamlar gizlicə aranıza girdilər. Onların mühakiməyə uğrayacaqları çoxdan yazılmışdır. **5** Bütün bunları bildiyiniz halda sizə xatırlatmaq istəyirəm ki, ilk və son dəfə xalqı Misirdən xilas edən Rəbb sonra iman etməyənləri məhv etdi. **6** Öz başçılıqlarını saxlamayan, məskunlaşdığı yerləri tərk edən mələkləri də böyük qiyamət günü üçün əbədi zəncirlərlə bağlayaraq zülmətdə saxlamışdı. **(aïdios g126)** **7** Sodom, Homorra və ətrafdakı şəhərlər də özlərini buna bənzər tərzdə cinsi əxlaqsızlığa və qeyri-təbii münasibətlərə təslim etdilər; sonra bu şəhərlər əbədi odla yandırılma cəzasını çəkərək bir nümunə oldu. **(aiōnios g166)** **8** Eyni şəkildə aranıza girən bu röyagörənlər də öz cismini murdar edir, ağalığı rədd edir, ehtişamlı varlıqlara şər atırlar. **9** Hətta baş mələk Mikael də Musanın cəsədi barəsində iblisin əleyhinə çıxıb ona şər söyləyərək hökm verməyə cəsarət etmədi, ancaq «Qoy Rəbb sənə qadağan etsin!» dedi. **10** Amma bu adamlar başa düşmədikləri hər şeyə şər atırlar. Onlar dərrakəsiz heyvanlar kimi qeyri-iradi surətdə nə anlayırlarsa, bunlarla məhv olurlar. **11** Vay onların halına! Çünki onlar Qabilin yolu ilə getdilər. Qazanca görə özlərini Bilamın yalanına düçar etdilər. Qorah kimi üsyan qaldırdıqları üçün həlak oldular. **12** Belə adamlar sizin məhəbbət süfrələrinizi ləkələyirlər. Onlar sizinlə birlikdə yeyib-içərək qorxmadan özlərini bəsləyirlər. Bunlar küləklərin tərpətdiyi susuz buludlardır. Payızda meyvə vermədiyi üçün kökündən qoparılmış və iki dəfə ölmüş ağaclardır. **13** Öz xəcalətini köpük kimi sovuran şiddətli dəniz dalğalarıdır. Səyyar ulduzlardır ki, onlar üçün Allah qatı qaranlığı əbədi saxlayır. **(aiōn g165)** **14** Adəmlə birlikdə yeddinci nəsil sayılan Xanok da bu adamlara aid peyğəmbərlik edərək demişdir: «Budur, Rəbb saysız-hesabsız müqəddəs mələkləri ilə gəldi ki, **15** hamını mühakimə etsin və Allaha qarşı gördükləri allahsız işlər və allahsız günahkarların Özünə qarşı inadkarcasına dedikləri bütün sözlər üçün məhkum etsin». **16** Bu adamlar deyinərək öz talelərindən gileylənirlər. Onlar öz ehtiraslarına uyğun hərəkət edirlər. Ağızlarından lovğa sözlər çıxır və öz xeyirlərinə görə yaltaqlanırlar. **17** Amma siz, ey sevimlilər, Rəbbimiz İsa Məsihin həvarilərinin əvvəlcədən söylədikləri sözləri xatırlayın. **18** Onlar sizə dedilər: «Axır zamanda öz allahsız ehtiraslarına görə hərəkət edən rişxəndçilər ortaya çıxacaq». **19** Bunlar ayrılıq salan, öz təbiətinə əsir olan, Ruha malik olmayan insanlardır. **20** Siz isə, sevimlilər, özünüzü ən müqəddəs olan imanınızın təməli üzərində inkişaf etdirin və Müqəddəs Ruhun idarəsi ilə dua edin. **21** Rəbbimiz İsa Məsihin əbədi həyata aparan mərhəmətini gözləyərək özünüzü Allah məhəbbətində qoruyun. **(aiōnios g166)** **22** Şübhə edən adamlara qarşı mərhəmətli olun; **23** başqalarını oddan qaparaq xilas edin; digərlərinə isə mərhəmət edin. Amma qorxu içində cismin ləkələdiyi paltardan belə, çəkinin. **24** Sizi büdrəməkdən qoruyub Öz izzətli hüzuruna böyük sevinclə nöqsansız çıxarmağa qadir olan **25** Xilaskarımız, yeganə Allaha Rəbbimiz İsa Məsih vasitəsilə əzəldən bəri, indi və əbədi olaraq izzət, əzəmət, qüdrət və səlahiyyət olsun! Amin. **(aiōn g165)**

Vəhy

1 Bu, İsa Məsihin vəhyidir. Allah bunu Ona verdi ki, tezliklə baş verməli hadisələri Öz qullarına aşkar etsin. Məsih də bunu Öz mələyi vasitəsilə qulu Yəhyaya göndərərək bəyan etdi. **2** Yəhya Allahın kəlamı və İsa Məsihin şəhadəti, yəni gördüyü hər şey barədə şəhadət etdi. **3** Nə bəxtiyardır bu peyğəmbərlik sözlərini oxuyan, eşidənlər və orada yazılanlara riayət edənlər! Çünki vaxt yaxındır. **4** Mən Yəhyadan Asiya vilayətindəki yeddi imanlılar cəmiyyətinə salam! Var Olan, Var Olmuş və Gəlməli Olandan, Onun taxtının önündəki yeddi ruhdan, həmçinin ölülər arasından ilk doğulan, yer üzünün padşahlarının başçısı olan sadiq şahid İsa Məsihdən sizə lütf və sülh olsun! Bizi sevən, Öz qanı bahasına bizi günahlarımızdan azad edərək **6** bizdən bir padşahlıq təşkil edən və bizi Öz Atası Allah üçün kahinlər təyin edən Şəxsə əbədi olaraq izzət və qüdrət olsun! Amin. **(aiōn g165)** **7** Budur, O, buludlarla gəlir! Hər göz Onu görəcək, Hətta Onun bədənini deşənlər də Onu görəcək. Yer üzünün bütün tayfaları Onun üçün ah-nalə edəcək. Bəli, belə olacaq. Amin. **8** Var Olan, Var Olmuş və Gəlməli Olan, Külli-İxtiyar Rəbb Allah deyir: «Alfa və Omeqa Mənəm!» **9** Əziyyətə, Allahın Padşahlığına və dözümə sizinlə İsada şərik olan mən – qardaşınız Yəhya Allahın kəlamından ötrü və İsa barədə şəhadət etdiyimə görə Patmos adlanan adada idim. **10** Rəbbin günü Ruhun təsirinə düşdüm. Arxamdan şeypur səsinə bənzər uca bir səsin belə söylədiyini eşitdim: **11** «Gördüyünü bir kitaba yaz və bunu yeddi cəmiyyətə, yəni Efesə, İzmirə, Berqamaya, Tiatiraya, Sarda, Filadelfiyaya və Laodikeyaya göndər». **12** Onda çevrildim ki, mənimlə danışanın kim olduğunu görüm. Çevrildikdə yeddi qızıl çıraqdan gördüm. **13** Çıraqdanların arasında uzun cübbə geymiş, sinəsinə qızıl qurşaq bağlamış bəşər oğluna bənzər Biri var idi. **14** Onun başı, saçı yun və qar kimi ağ, gözləri isə odlu alov kimi idi; **15** ayaqları kürədə xalis olan pardaqlanmış tunc kimi idi, səsi də gur suların səsasına bənzəyirdi. **16** O, sağ əlində yeddi ulduz tutmuşdu, ağzından ikiağızlı iti bir qılınc çıxırdı; Onun üzü tam qüvvəsi ilə parlayan günəşə bənzəyirdi. **17** Mən Onu gördükdə ölü kimi ayaqlarına düşdüm. O isə sağ əlini mənim üstümə qoyub dedi: «Qorxma! Birinci və Sonuncu Olan, **18** Diri Olan Mənəm. Mən ölmüşdüm, indi isə əbədi olaraq diriyəm. Ölümün və ölülər diyarının açarları Məndədir. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Beləliklə, öz gördüklərini, indi və bundan sonra baş verəcək hadisələri yaz. **20** Mənim sağ əlimdə gördüyün yeddi ulduzun və yeddi qızıl çıraqdanın sirrinə gəlincə, yeddi ulduz yeddi cəmiyyətin mələkləri, yeddi çıraqdan da yeddi cəmiyyət deməkdir.

2 Efesdə olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Yeddi ulduzu sağ əlində Tutan, yeddi qızıl çıraqdanın arasında Gəzən belə deyir: **2** sənin əməllərindən, zəhmətindən, dözümündən və şər adamlara dözmədiyindən xəbərdaram. Həvari olmadıqları halda özlərini həvari adlandıranları sınaqdan keçirdin və onların yalançı olduğunu müəyyən etdin. **3** Sən dözümlü oldun, Mənim adım naminə tab gətirdin və yorulmadın. **4** Amma səndən bir şikayətim var: əvvəlki məhəbbətindən əl çəkmisən. **5** Buna görə də haradan yıxıldığını yadına sal, tövbə et və əvvəl etdiyin işləri gör. Əks təqdirdə, tövbə etməsən, yanına gəlib çıraqdanını yerindən götürəcəyəm. **6** Amma yaxşı ki sən nikolaçıların əməllərinə nifrət edirsən; Mən də onlara nifrət edirəm. **7** Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir. Qalib gələnə Allahın cənnətində olan həyat ağacından yeməyə imkan verəcəyəm. **8** İzmirdə olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Birinci və Sonuncu Olan, ölüb yenidən Dirilən belə deyir: **9** sənin əziyyətindən və yoxsulluğundan xəbərdaram, amma sən zənginsən. Yəhudi olduqlarını iddia edənlərin küfründən də xəbərdaram, amma onlar Yəhudi deyil, Şeytan yığıncağıdır. **10** Çəkəcəyin əzabdan heç qorxma. Bax iblis aranızdan bəzisini zindana atacaq ki, sınaqdan keçəsiniz. Siz on gün əziyyət çəkəcəksiniz. Ölüm bahasına olsa da, sadiq qal, Mən sənə həyat tacını verəcəyəm. **11** Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir. Qalib gələn ikinci ölümdən heç zərər görməyəcək. **12** Berqamada olan cəmiyyətin mələyinə yaz: İkiağızlı iti qılıncı Olan belə deyir: **13** gör harada, Şeytanın taxtı olan yerdə yaşadığın halda Mənim adıma bağlı qaldığından xəbərdaram. Barəmdə sədaqətlə şəhadət edən, aranızda, Şeytanın yaşadığı yerdə öldürülən Antipanın günlərində belə, Mənə olan imanından imtina etmədin. **14** Amma səndən bir az şikayətim var: aranızda Bilamın təliminə bağlı olanlar var. O, Balaqı öyrətdi ki, İsrail övladlarını büdrədərək bütlərə təqdim olunan qurbanların ətini yeməyə və əxlaqsızlığa azdırsın. **15** Eləcə də sənin içində nikolaçıların bu cür təliminə bağlı olanlar var. **16** Buna görə də tövbə et. Yoxsa tezliklə sənin yanına gəlib ağzımdan çıxan qılıncla onlarla döyüşəcəyəm. **17** Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir. Qalib gələnə Mən gizli saxlanan mannadan verəcəyəm. Ona bir ağ daş da verəcəyəm ki, üstündə yeni

ad yazılıb; bu adı da daşı alandan başqa heç kəs bilmir. **18** Tiatirada olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Gözləri odlu alova, ayaqları da pardaqlanmış tunca bənzəyən Allah Oğlu belə deyir: **19** sənin əməllərindən, məhəbbətindən, imanından, xidmətindən və dözümündən xəbərdaram; son işlərin də əvvəlkilərdən daha çoxdur. **20** Amma səndən şikayətim var: sən özünü peyğəmbər adlandıran qadın İzevelə imkan verirsən ki, Mənim qullarıma əxlaqsızlıq və bütlərə təqdim olunan qurbanların ətini yeməyi öyrədərək onları aldatsın. **21** Mən ona möhlət verdim ki, tövbə etsin, amma əxlaqsızlığından tövbə etmək istəmir. **22** Bax onu xəstəlik yatağına salıram. Onunla zina edənlər birgə etdikləri əməllərdən tövbə etməsələr, onları da böyük əziyyətə düçar edəcəyəm. **23** Onun övladlarını azara salıb öldürəcəyəm. Bütün cəmiyyətlər də biləcək ki, insanın daxilini və ürəyini araşdıran Mənəm və hər birinizə əməllərinizə görə əvəz verəcəyəm. **24** Amma siz Tiatirada olan digərlərinə, yəni bu təlimi qəbul etməyənlərə və Şeytanın dərin sirri adlandırılan şeyləri öyrənməyənlərə deyirəm: üstünüzə başqa bir yük qoymuram; **25** ancaq Mən gəlincəyə qədər özünüzdə olana bağlı qalın. **26** Qalib gələnə və Mənim buyurduğum işlərə sonadək riayət edənə millətlər üzərində səlahiyyət verəcəyəm. **27** "Dəmir əsa ilə onlara ağalıq edəcək, Saxsı qablar kimi onları çilik-çilik edəcək". **28** Bunu Atamdan necə aldımsa, eləcə də ona verəcəyəm. Dan ulduzunu da ona verəcəyəm. **29** Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir.

3 Sardda olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Allahın yeddi ruhuna və yeddi ulduza malik Olan belə deyir: sənin əməllərindən xəbərdaram. Adın var ki, guya dirisən, əslində isə ölüsən. **2** Oyaq ol və sağ qalıb ölmək üzrə olan nəyin varsa, onu möhkəmləndir. Çünki Mən sənin əməllərinin Allahımın önündə kamil olmadığını gördüm. **3** Buna görə də nə aldığını və nə eşitdiyini yadına sal. Bunlara riayət et və tövbə elə. Əgər oyaq olmasan, bir oğru kimi gələcəyəm və hansı saat sənin üstünə gələcəyimi də bilməyəcəksən. **4** Amma Sardda, sənin yanında öz paltarlarını ləkələməyən bir neçə şəxs də var. Onlar Mənimlə birlikdə ağ paltarda gəzəcəklər, çünki buna layiqdirlər. **5** Qalib gələn hər kəs də ağ paltar geyinəcək. Mən onun adını həyat kitabından əsla silməyəcəyəm, Atamın və Onun mələklərinin önündə adını iqrar edəcəyəm. **6** Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir. **7** Filadelfiyada olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Müqəddəs və Haqq Olan, Davudun açarının Sahibi, açdığını heç kəs bağlamayan, bağladığını heç kəs açmayan belə deyir: **8** sənin əməllərindən xəbərdaram. Bax Mən sənin üzünə elə bir qapı açmışam ki, heç kəs onu bağlaya bilməz. Gücün az olduğu halda Mənim sözümə riayət etmisən və Mənim adımdan imtina etməmisən. **9** İndi isə Şeytan yığıncağından olub Yəhudi olmadıqları halda özlərini Yəhudi adlandıran yalançıları məcbur edəcəyəm ki, gəlib sənin ayaqlarına düşsünlər və Mənim səni sevdiyimi bilsinlər. **10** Dözüm göstərərək Mənim sözümə riayət etmisən. Buna görə Mən də səni yer üzündə yaşayanları sınamaq üçün bütün dünyanın üzərinə gələcək sınaq zamanından qoruyub saxlayacağam. **11** Tezliklə gəlirəm. Nəyin varsa, ona bağlı qal ki, heç kəs tacını götürməsin. **12** Qalib gələni Allahımın məbədinə sütun qoyacağam və bir daha oranı tərk etməyəcək. Onun üzərinə Allahımın adını, Allahıma məxsus şəhərin, yəni göydən, Allahımın yanından enən yeni Yerusəlimin adını və Öz yeni adımı yazacağam. **13** Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir. **14** Laodikeyada olan cəmiyyətin mələyinə yaz: Amin Olan, sadiq və etibarlı Şahid, Allahın yaratdıqlarının Mənşəyi belə deyir: **15** sənin əməllərindən xəbərdaram. Sən nə soyuqsan, nə də isti. Kaş ki ya soyuq ya da isti olaydın! **16** İndi ki nə isti, nə də soyuq olub ilıqsan, səni ağzımdan qaytaracağam. **17** Çünki deyirsən: "Varlıyam, zəngin olmuşam və heç nəyə möhtac deyiləm". Amma bilmirsən ki, zəlil, yazıq, yoxsul, kor və çılpaqsan. **18** Sənə məsləhət görürəm ki, zəngin olmaq üçün Məndən od içində xalis olan qızıl alasan, həmçinin geyinib çılpaqlığının ayıbını açmamaq üçün ağ paltar alasan, gözlərinə sürtüb görmək üçün də göz məlhəmi alasan. **19** Mən kimi sevirəm, onu məzəmmət və tərbiyə edirəm. Buna görə də qeyrətə gəl və tövbə et. **20** Bax qapının önündə durub onu döyürəm; kim səsimi eşidib qapını açsa, onun yanına gələcəyəm və Mən onunla, o da Mənimlə birgə şam edəcəyik. **21** Qalib gələnə Mənimlə birgə Öz taxtımda oturmağa imkan verəcəyəm; Mən də eləcə qalib gəlib Atamla birgə Onun taxtında oturmuşam. **22** Qulağı olan qoy eşitsin ki, Ruh cəmiyyətlərə nə deyir».

4 Bundan sonra gördüm ki, göyə açılmış bir qapı var. Əvvəlcə mənimlə danışdığını eşitdiyim, şeypura bənzər səs dedi: «Bura qalx. Bundan sonra baş verməli hadisələri sənə göstərəcəyəm». **2** Elə o an mən Ruhun təsirinə düşdüm. Budur, göydə bir taxt qurulub, taxtda da Biri oturub. **3** Oturanın görünüşü yəşəm və qırmızı əqiq daşına bənzəyirdi. Taxtın ətrafında da görünüşcə zümrüdə bənzəyən göy qurşağı var idi. **4** Taxtın hər tərəfində daha

iyirmi dörd taxt var idi və onların üstündə ağ paltar geyinmiş, başında qızıl tac olan iyirmi dörd ağsaqqal oturmuşdu. **5** Taxtdan şimşək, uğultu və göy gurultusu çıxırdı. Taxtın önündə yeddi məşəl yanırdı; bunlar Allahın yeddi ruhudur. **6** Taxtın önündə sanki büllura bənzəyən şüşə dəniz var idi. Taxtın ətrafında, hər dörd yanında önü də, arxası da gözlərlə örtülmüş dörd canlı məxluq var idi. **7** Birinci məxluq aslana, ikinci məxluq danaya, üçüncü məxluqun üzü insan üzünə, dördüncü məxluq da uçan qartala bənzəyirdi. **8** Bu dörd məxluqdan hər birinin altı qanadı var idi; məxluqların hər tərəfi, hətta qanadlarının alt tərəfi də gözlərlə örtülmüşdü. Bu məxluqlar gecə-gündüz dayanmadan deyir: «Var Olmuş, Var Olan və Gəlməli Olan, Külli-İxtiyar Rəbb Allah Müqəddəsdir, müqəddəsdir, müqəddəsdir!» **9** Canlı məxluqlar hər dəfə taxtda Oturana, əbədi Yaşayana izzət və şərəf verib şükür edəndə **(aiōn g165)** **10** iyirmi dörd ağsaqqal taxtda Oturanın önündə yerə qapanıb əbədi Var Olana səcdə edir və taclarını taxtın önünə atıb deyirlər: **(aiōn g165)** **11** «Ey bizim Rəbbimiz və Allahımız! Sən izzət, şərəf və qüdrət almağa layiqsən. Çünki hər şeyi Sən yaratdın, Hər şey Sənin iradənlə var olub yarandı».

5 Mən taxtda Oturanın sağ əlində bir tumar gördüm ki, onun hər iki tərəfi də yazılmışdı və yeddi möhürlə möhürlənmişdi. **2** Həmçinin gördüm ki, qüdrətli bir mələk uca səslə elan edir: «Tumarın möhürlərini qırmağa və onu açmağa kim layiqdir?» **3** Amma nə göydə, nə yer üzündə, nə də yer altında bir kəs bu tumarı açmağı yaxud onun içinə baxmağı bacarmadı. **4** Mən çox ağladım, çünki tumarı açmağa yaxud onun içinə baxmağa layiq olan bir kəs tapılmadı. **5** Onda ağsaqqallardan biri mənə dedi: «Ağlama! Budur, Yəhuda qəbiləsindən olan Aslan, Davudun Kökü qalib gəlib; buna görə də O, tumarı və onun yeddi möhürünü açа bilir». **6** Gördüm ki, taxtla dörd canlı məxluqun ortasında və ağsaqqalların arasında bir Quzu dayanıb; O sanki kəsilmiş vəziyyətdə idi. Onun yeddi buynuzu və yeddi gözü var idi ki, bunlar da bütün yer üzünə göndərilmiş Allahın yeddi ruhudur. **7** Quzu yaxınlaşıb taxtda Oturanın sağ əlindən tumarı götürdü. **8** O, tumarı götürdüyü zaman dörd canlı məxluq və iyirmi dörd ağsaqqal Quzunun önündə yerə qapandı. Hər birinin əlində çəng var idi və buxurla dolu qızıl nimçələr tuturdular ki, bunlar müqəddəslərin dualarıdır. **9** Onlar yeni bir nəğmə oxuyaraq deyirdi: «Sən tumarı götürüb Onun möhürlərini qırmağa layiqsən. Çünki Sən kəsildin Və hər tayfadan, dildən, xalqdan və millətdən olanları Allah üçün Öz qanın bahasına satın aldın. **10** Onları Allahımızla birgə Padşahlığa və kahinliyə şərik etdin; Onlar da yer üzünə padşahlıq edəcək». **11** Taxtın, canlı məxluqların və ağsaqqalların ətrafında saysız-hesabsız mələk gördüm və onların səsini eşitdim. **12** Onlar uca səslə deyirdi: «Kəsilmiş Quzu Qüdrəti, sərvəti, hikməti, qüvvəti, Şərəfi, izzəti və alqışı Almağa layiqdir». **13** Həmçinin mən göydə, yer üzündə, yer altında, dənizdə olan bütün məxluqların və oralardakı bütün varlıqların belə dediyini eşitdim: «Taxtda Oturana və Quzuya əbədi olaraq Alqış, şərəf, izzət və qüdrət olsun!» **(aiōn g165)** **14** Dörd canlı məxluq da «Amin!» deyirdi. Onda ağsaqqallar yerə qapanıb səcdə etdilər.

6 Mən gördüm ki, Quzu yeddi möhürün birini açdı. Onda dörd canlı məxluqdan birinin göy gurultusuna bənzər səslə «gəl» dediyini eşitdim. **2** Gördüm ki, bir ağ at və onun belində oturan atlının əlində ox-kaman var. Ona bir tac verildi və bir qalib kimi yola çıxdı ki, qələbə qazansın. **3** Quzu ikinci möhürü açanda ikinci canlı məxluqun «gəl» dediyini eşitdim. **4** Onda ayrısı – od rəngində bir at ortaya çıxdı. Onun belində oturan atlıya izin verildi ki, yer üzündə sülhü aradan götürsün və insanlara bir-birini qırdırsın. Atlıya böyük bir qılınc verildi. **5** Quzu üçüncü möhürü açanda üçüncü canlı məxluqun «gəl» dediyini eşitdim. Gördüm ki, bir qara at və onun belində oturan atlının əlində tərəzi var. **6** Dörd canlı məxluqun arasından sanki bir səsin belə dediyini eşitdim: «Bir xiniks buğda bir dinara, üç xiniks arpa da bir dinaradır; amma zeytun yağına və şəraba ziyan vurma». **7** Quzu dördüncü möhürü açanda dördüncü canlı məxluqun «gəl» dediyini eşitdim. **8** Gördüm ki, bir solğun rəngdə at var. Onun belində oturan atlının adı Ölüm idi. Ölülər diyarı da onun ardınca gedirdi. Onlara yer üzünün dörddə biri üzərində səlahiyyət verildi ki, qılınc, aclıq, azar və yer üzündəki vəhşi heyvanlarla insanları qırsınlar. **(Hadēs g86)** **9** Quzu beşinci möhürü açanda qurbangahın altında Allahın kəlamına və etdikləri şəhadətə görə kəsilən canları gördüm. **10** Onlar uca səslə fəryad edirdi: «Ey müqəddəs və haqq olan Pərvərdigar, nə vaxta kimi mühakimə etməyib yer üzündə yaşayanlardan qanımızın qisasını almayacaqsan?» **11** Onda hər birinə ağ xalat verilib deyildi ki, özləri ilə birgə qulluq edən, onlar kimi öldürüləcək bacı-qardaşlarının sayı tamam olana qədər bir az vaxt da rahat olsunlar. **12** Quzu altıncı möhürü açanda gördüm ki, böyük bir zəlzələ baş verdi. Günəş qıldan toxunan çul kimi qaraldı və

ayın rəngi bütünlüklə qan kimi oldu. **13** Göydəki ulduzlar da əncir ağacının güclü küləkdən sarsılıb kal meyvələrini tökdüyü kimi yerə töküldü. **14** Göy də bükülən tumar kimi çəkilib getdi. Hər dağ və ada yerindən tərpəndi. **15** Onda yer üzünün padşahları, böyük adamlar, sərkərdələr, varlılar, güclülər, hər qul və azad adam mağaralarda və dağlardakı qayalar arasında gizlənib **16** dağlara və qayalara dedilər: «Üstümüzə qopub düşün və bizi taxtda Oturanın üzündən, Quzunun qəzəbindən gizlədin. **17** Çünki qəzəblərinin böyük günü gəlib çatdı və ona qarşı kim dura bilər?»

7 Bundan sonra mən yer üzünün dörd küncündə dayanan dörd mələk gördüm. Onlar yer üzünün dörd küləyini tutmuşdular ki, nə quru, nə dəniz və nə də bir ağac üstünə yel əssin. **2** Gündoğan tərəfdən qalxan başqa bir mələk də gördüm ki, var olan Allahın möhürünə malik idi. O, uca səslə quruya və dənizə ziyan vurmaq izni verilmiş dörd mələyi çağırıb dedi: **3** «Biz Allahımızın qullarının alnını möhürləyənə qədər quruya, dənizə və ağaclara ziyan vurmayın». **4** Möhürlənmiş şəxslərin sayını da eşitdim; İsrail övladlarının bütün qəbilələrindən 144 000 nəfər möhürlənmişdi: **5** Yəhuda qəbiləsindən 12 000 möhürlənmiş nəfər; Ruven qəbiləsindən 12 000 nəfər; Qad qəbiləsindən 12 000 nəfər; **6** Aşer qəbiləsindən 12 000 nəfər; Naftali qəbiləsindən 12 000 nəfər; Menaşşe qəbiləsindən 12 000 nəfər; **7** Şimeon qəbiləsindən 12 000 nəfər; Levi qəbiləsindən 12 000 nəfər; İssakar qəbiləsindən 12 000 nəfər; **8** Zevulun qəbiləsindən 12 000 nəfər; Yusif qəbiləsindən 12 000 nəfər; Binyamin qəbiləsindən 12 000 möhürlənmiş nəfər. **9** Bundan sonra mən gördüm ki, hər millətdən, hər tayfadan, hər xalqdan və hər dildən olan, heç kəsin saya bilməyəcəyi böyük bir kütlə taxtın və Quzunun önündə dayanıb. Onlar ağ xalat geyinib, əllərində xurma budaqları tutublar. **10** Uca səslə nida edirdilər: «Xilas taxtda oturan Allahımıza və Quzuya məxsusdur!» **11** Bütün mələklər də taxtın, ağsaqqalların və dörd canlı məxluqun ətrafında dayanmışdı. Onlar taxtın önündə üzüstə yerə qapanaraq Allaha səcdə edib dedilər: **12** «Amin! Allahımıza əbədi olaraq Alqış, izzət, hikmət, şükür, şərəf, Qüdrət və qüvvət olsun! Amin!» **(aiōn g165)** **13** Bu arada ağsaqqallardan biri məndən soruşdu: «Ağ xalat geyinmiş bu şəxslər kimdir və haradan gəliblər?» **14** Ona dedim: «Ağa, bunu sən bilərsən». O mənə dedi: «Bunlar böyük əziyyətdən keçib gələnlərdir. Onlar öz xalatlarını yuyub Quzunun qanı ilə ağartdılar. **15** Buna görə də Onlar Allahın taxtının önündədir, Gecə-gündüz məbədində Ona ibadət edirlər. Taxtda Oturan da Onların üzərində məskən salacaq. **16** Onlar bir daha nə ac, Nə də susuz qalacaq, Günəş və qızmar isti Onları vurmayacaq. **17** Çünki taxtın ortasında olan Quzu Onların Çobanı olacaq, Onları həyat suyunun qaynaqlarına aparacaq, Allah onların bütün göz yaşlarını siləcək».

8 Quzu yeddinci möhürü açanda göydə təxminən yarım saat sükut yarandı. **2** Onda mən Allahın önündə dayanan yeddi mələyi gördüm. Onlara yeddi şeypur verildi. **3** Başqa bir mələk də gəlib qurbangahın önündə durdu. Onun əlində qızıl buxurdan var idi və ona çoxlu buxur verildi ki, bunu bütün müqəddəslərin dualarıilə birgə taxtın önündə olan qızıl qurbangahın üstündə təqdim etsin. **4** Buxurun tüstüsü müqəddəslərin duaları ilə birgə mələyin əlindən Allahın önünə yüksəldi. **5** Onda mələk buxurdanı götürüb qurbangahdakı odla doldurdu və onu yer üzünə atdı. Göy gurultusu, uğultu, şimşək və zəlzələ baş verdi. **6** Yeddi şeypuru olan yeddi mələk onları çalmağa hazırlaşdı. **7** Birinci mələk şeypurunu çaldı. Onda qanla qarışıq dolu və od əmələ gəlib yer üzünə yağdırıldı. Yer üzünün üçdə biri, ağacların üçdə biri və bütün yaşıl otlar yandırıldı. **8** İkinci mələk şeypurunu çaldı. Onda sanki böyük bir dağ odla yanaraq dənizin içinə atıldı. Dənizin üçdə biri qana döndü. **9** Dənizdə olan canlı məxluqların üçdə biri öldü. Gəmilərin də üçdə biri məhv oldu. **10** Üçüncü mələk şeypurunu çaldı. Onda göydən məşəl kimi yanan böyük bir ulduz enib çayların üçdə birinin və su qaynaqlarının üstünə düşdü. **11** O ulduzun adına «Yovşan» deyilir. Suların üçdə biri yovşana döndü. Çoxlu adam sulardan öldü, çünki sular acı olmuşdu. **12** Dördüncü mələk şeypurunu çaldı. Onda günəşin, ayın və ulduzların üçdə biri vuruldu; buna görə də onların üçdə biri qaraldı. Gündüzün üçdə biri, gecənin də elə o qədəri işıqsız qaldı. **13** Onda göyün ortasında uçan bir qartal gördüm və onun uca səslə belə dediyini eşitdim: «Şeypurlarını çalacaq o biri üç mələyin şeypur səslərindən yer üzündə yaşayanların vay, vay, vay halına!»

9 Beşinci mələk şeypurunu çaldı. Onda mən göydən yerə düşmüş bir ulduz gördüm. Dibsiz dərinliyə enən quyunun açarı ona verildi. **(Abyssos g12)** **2** O, dibsiz dərinliyə enən quyunu açdı və quyudan iri bir kürənin tüstüsünə bənzər tüstü çıxdı. Günəş və hava quyudan çıxan tüstüdən qaraldı. **(Abyssos g12)** **3** Tüstünün içindən yer üzünə çəyirtkələr çıxdı və onlara yer üzündəki əqrəblərin gücü qədər güc verildi. **4** Onlara deyildi

ki, yer üzündəki otlara, heç bir yaşıllığa, heç bir ağaca deyil, yalnız alınlarında Allahın möhürü olmayan insanlara zərər vursunlar. **5** Onlara izin verildi ki, insanları öldürmədən onlara beş ay işgəncə versinlər. Onların verdiyi işgəncə əqrəbin insanı sancdığı zaman olan işgəncəyə bənzəyir. **6** O günlərdə insanlar ölüm axtaracaq, amma tapmayacaqlar. Özlərinə ölüm arzulayacaqlar, amma ölüm onlardan qaçacaq. **7** Çəyirtkələrin görünüşü döyüşə hazırlanan atlara bənzəyirdi. Başlarında sanki qızıl tac var idi, üzləri də insan üzü kimi idi. **8** Onların qadınlarda olan kimi saçları var idi, dişləri də aslan dişləri kimi idi. **9** Döş zirehləri dəmir zirehlər kimi idi. Qanadlarının səsi döyüşə qaçan çoxlu sayda arabalarla atların səsinə bənzəyirdi. **10** Onların əqrəb kimi quyruqları və neştərləri var idi. Quyruqlarında elə gücləri var idi ki, insanlara beş ay zərər verə bilərdilər. **11** Dibsiz dərinliyin mələyi onların üzərində padşahlıq edirdi; onun adı ibranicə «Avaddon», yunanca «Apollion» idi. **(Abyssos g12)** **12** Birinci bəla ötüb keçdi. Budur, ondan sonra daha iki bəla gəlir. **13** Altıncı mələk şeypurunu çaldı. Onda mən Allahın önündəki qızıl qurbangahın dörd buynuzundan gələn bir səs eşitdim. **14** Bu səs şeypuru olan altıncı mələyə deyirdi: «Böyük Fərat çayının kənarında bağlanan dörd mələyi burax». **15** Həmin o saat, o gün, o ay və o il üçün hazırlanmış dörd mələk buraxıldı ki, insanların üçdə birini öldürsün. **16** Atlı qoşunların sayı iki yüz milyon idi; mən onların sayını eşitdim. **17** Mən görüntüdə atları və onların belində oturan atlıları bu cür gördüm: onların od, tünd göy və kükürd rəngində döş zirehləri var idi, atların başı aslan başı kimi idi və ağızlarından od, tüstü və kükürd çıxırdı. **18** Bu üç bəladan, yəni onların ağzından çıxan od, tüstü və kükürddən insanların üçdə biri həlak oldu. **19** Çünki atların gücü onların ağzında və quyruğundadır. Onların quyruğu başı olan ilana oxşayır və atlar bu başlarla da zərər vururlar. **20** Bu bəlalardan həlak olmayıb sağ qalan adamlar öz əlləri ilə düzəltdikləri şeylərdən dönüb tövbə etmədilər. Cinlərə və görməyə, eşitməyə, yeriməyə qadir olmayan qızıl, gümüş, tunc, daş, taxta bütlərə səcdə etməkdən əl çəkmədilər. **21** Həmçinin onlar nə qatilliklərindən, nə sehrbazlıqlarından, nə əxlaqsızlıqlarından, nə də oğurluqlarından tövbə etdilər.

10 Mən göydən enən başqa bir güclü mələyi gördüm. O, buluda bürünmüşdü və başının üstündə göy qurşağı var idi. Üzü günəşə, ayaqları da od sütununa bənzəyirdi. **2** Əlində açılmış kiçik bir tumar var idi. O, sağ ayağını dənizin üstünə, sol ayağını isə quruya qoydu. **3** Aslan nəriltisinə bənzər uca səslə nida etdi. O nida edəndə yeddi göy gurultusu öz səsi ilə danışdı. **4** Yeddi göy gurultusu danışdığı zaman mən yazmağa hazırlaşırdım ki, göydən danışan bir səs eşitdim: «Yeddi göy gurultusunun söylədiklərini möhürlü saxla, onları yazma». **5** Onda dənizdə və quruda dayandığını gördüyüm mələk sağ əlini göyə tərəf qaldırıb **6** əbədi Var Olanın, göyü və oradakıları, yeri və oradakıları, dənizi və oradakıları Yaradanın adına and içərək dedi: «Daha möhlət verilməyəcək, **(aiōn g165)** **7** amma yeddinci mələyin şeypur çalacağı günlər Allahın sirli niyyəti, qulları olan peyğəmbərlərə açdığı kimi tam yerinə yetəcək». **8** Göydən eşitdiyim səs yenə də mənimlə danışıb belə dedi: «Get, dənizdə və quruda dayanan mələyin əlindəki açılmış kiçik tumarı götür». **9** Mən də mələyin yanına gedib ona dedim ki, kiçik tumarı mənə versin. O mənə dedi: «Onu götür, ye. O sənin mədəndə acı, ağzında isə bal kimi şirin olacaq». **10** Mən tumarı mələyin əlindən götürüb yedim. O, ağzımda bal kimi şirin idi, amma onu yeyəndən sonra mədəmdə acılıq oldu. **11** Mənə belə də deyildi: «Sən gərək yenə də çoxlu xalq, millət, dil və padşah barədə peyğəmbərlik edəsən».

11 Mənə əsaya oxşayan bir qamış verildi və mənə deyildi: «Qalx Allahın məbədini, qurbangahı ölç və orada səcdə edənləri say. **2** Amma məbədin bayır həyətini nəzərə alma və oranı ölçmə. Çünki ora başqa millətlərə verildi və onlar müqəddəs şəhəri qırx iki ay tapdaq edəcək. **3** Öz iki şahidimi göndərəcəyəm ki, çula bürünərək həmin min iki yüz altmış gün ərzində peyğəmbərlik etsinlər». **4** Bunlar yer üzünün Sahibinin önündə dayanan iki zeytun ağacı və iki çıraqdandır. **5** Əgər kimsə onlara zərər vurmaq istəsə, ağızlarından od çıxıb düşmənlərini yandırıb-yaxır. Beləcə onlara zərər vurmaq istəyən hər kəs bu cür öldürülməlidir. **6** Onların göyü bağlamağa ixtiyarı var ki, peyğəmbərlik etdikləri günlər yağış yağmasın. Həmçinin onların suları qana döndərməyə və yer üzünə istədikləri qədər hər cür bəla gətirməyə ixtiyarı var. **7** Onlar öz şəhadətlərini bitirdikdən sonra dibsiz dərinlikdən çıxan vəhşi heyvan onlarla döyüşəcək və onları məğlub edib öldürəcək. **(Abyssos g12)** **8** Cəsədləri onların Rəbbinin də çarmıxa çəkildiyi böyük şəhərin baş küçəsinə səriləcək; həmin şəhər rəmzi olaraq Sodom və Misir adlanır. **9** Müxtəlif xalqlardan, tayfalardan, dillərdən və millətlərdən olan adamlar üç gün yarım onların cəsədinə

baxacaq və qəbirə qoyulmasına yol verməyəcəklər. **10** Yer üzündə yaşayanlar onların bu halına sevinib bayram edəcək və bir-birlərinə hədiyyələr göndərəcək. Çünki bu iki peyğəmbər yer üzündə yaşayanlara iztirab vermişdi. **11** Lakin həmin üç gün yarım bitəndə Allahdan gələn həyat nəfəsi onların içinə girdi və onlar ayağa qalxdı. Onda onları görənlərin canına böyük qorxu düşdü. **12** O iki peyğəmbər göydən onlara «Bura qalxın!» deyən uca bir səs eşitdilər və buludun içində göyə qalxdılar. Düşmənləri də onlara baxdı. **13** O saat böyük bir zəlzələ baş verdi və şəhərin onda biri dağıldı. Zəlzələdə yeddi min nəfər həlak oldu, qalanları isə qorxuya düşüb göydəki Allahı izzətləndirdilər. **14** İkinci bəla ötüb keçdi. Budur, tezliklə üçüncü bəla gəlir. **15** Yeddinci mələk şeypurunu çaldı. Göydə belə deyən uca səslər eşidildi: «Rəbbimiz və Onun Məsihi Dünya üzərində Padşahlığa sahib oldu! O əbədi olaraq padşahlıq edəcək!» **(aiōn g165)** **16** Onda Allahın önündə öz taxtlarında oturan iyirmi dörd ağsaqqal üzüstə yerə qapanıb Allaha səcdə edərək **17** dedi: «Ey Var Olan, Var Olmuş Külli-İxtiyar Rəbb Allah, Sənə şükür edirik! Çünki Öz böyük qüdrətini alıb Padşahlıq taxtına çıxdın. **18** Millətlər qəzəbləndi, Sənin də qəzəbinin vaxtı gəldi. Ölüləri mühakimə etmək, Sənin qulların olan Peyğəmbərlərə, müqəddəslərə, Sənin adından qorxanlara, Kiçiklərə və böyüklərə mükafat vermək, Yer üzünü məhv edənləri Məhv etmək vaxtı çatdı». **19** Allahın göydəki məbədi açıldı və Onun Əhd sandığı orada zahir oldu. Onda şimşək, uğultu, göy gurultusu, zəlzələ və güclü dolu gəldi.

12 Göydə böyük bir əlamət zahir oldu: günəşi əyninə geyinmiş, ayaqları altında ay və başında on iki ulduzlu tac olan bir qadın göründü. **2** O hamilə idi və doğmaq üzrə idi, ağrı və iztirab çəkərək qışqırırdı. **3** Göydə başqa bir əlamət zahir oldu: yeddi başlı, on buynuzlu, başlarının üstündə də yeddi kiçik tac olan böyük və od rəngində əjdaha göründü. **4** Onun quyruğu göy ulduzlarının üçdə birini süpürüb yer üzünə atdı. Əjdaha doğmağa hazırlaşan qadının önündə dayandı ki, qadın doğan kimi onun uşağını udsun. **5** Qadın bir oğlan uşağı doğdu ki, «dəmir əsa ilə bütün millətlərə ağalıq edəcək». Bu uşaq Allahın və Onun taxtının yanına qapılıb götürüldü. **6** Qadınsa çölə qaçdı. Orada onun min iki yüz altmış gün bəslənməsi üçün Allah tərəfindən hazırlanmış yeri var. **7** Göydə döyüş oldu. Mikael və onun mələkləri əjdaha ilə döyüşdü. Əjdaha və onun mələkləri də onlarla döyüşdü, **8** amma gücləri çatmadı. Göydə artıq onlara yer qalmadı. **9** O böyük əjdaha – iblis və Şeytan deyilən, bütün dünyanı aldadan qədim ilan yer üzünə atıldı, mələkləri də onunla birgə atıldı. **10** Mən göydə uca bir səsin belə dediyini eşitdim: «İndi Allahımızın xilası, gücü, Padşahlığı və Onun Məsihinin hakimiyyəti həyata keçdi. Çünki bacı-qardaşlarımızı Allahımızın önündə Gecə-gündüz təqsirləndirən ittihamçı kənara atıldı. **11** Onlar Quzunun qanı və öz şəhadət sözləri vasitəsilə Ona qalib gəldilər. Hətta ölümlə üzbəüz olanda da Öz canlarını sevmədilər. **12** Buna görə də, ey göylər və Orada məskən salanlar, bayram edin! Qurunun və dənizinsə vay halına! Çünki iblis böyük hiddətlə yanınıza endi, Bilir ki, onun az vaxtı qalıb». **13** Əjdaha yer üzünə atıldığını görəndə oğlan uşağı doğan qadının ardınca düşdü. **14** Amma qadına böyük qartalın iki qanadı verildi ki, çölə – öz yerinə uçsun və orada, ilandan kənarda bir vaxt, vaxtlar və yarım vaxt ərzində bəslənsin. **15** İlan qadının ardınca ağzından sel kimi su püskürdü ki, sel onu aparsın. **16** Lakin quru qadına kömək etdi: quru ağzını açdı və əjdahanın ağzından püskürdüyü seli içib qurtardı. **17** Onda əjdaha qadına qəzəbləndi, onun nəslindən Allahın əmrlərinə riayət edən və İsa barədə şəhadət edən başqaları ilə döyüşmək üçün getdi **18** və dəniz sahilinin qumları üzərində dayandı.

13 Dənizdən çıxan on buynuzlu və yeddi başlı bir vəhşi heyvan gördüm. Onun buynuzlarının üstündə on kiçik tac var idi, başlarının üzərində isə küfr olan adlar yazılmışdı. **2** Gördüyüm vəhşi heyvan bəbirə oxşayırdı. Onun ayaqları ayı ayaqları kimi, ağzı da aslan ağzı kimi idi. Əjdaha ona öz gücünü, taxtını və böyük səlahiyyət verdi. **3** Vəhşi heyvanın başlarından biri sanki ölümcül yaralanmışdı, ancaq o, ölümcül yarasından sağaldı. Bütün yer üzü heyrət içində vəhşi heyvanın ardınca getdi. **4** Əjdahaya səcdə etdilər, çünki vəhşi heyvana səlahiyyət verən o idi. Həmçinin vəhşi heyvana səcdə edib dedilər: «Kim bu vəhşi heyvana tay olar və onunla döyüşə bilər?» **5** Vəhşi heyvana lovğa və küfr danışan bir ağız da verildi. Həm də ona səlahiyyətini qırx iki ay icra etmək izni verildi. **6** O, ağzını açdı ki, Allaha küfr etsin, Onun adına, həmçinin məskəninə, yəni göydə məskən salanlara küfr söyləsin. **7** Ona izin verildi ki, müqəddəslərlə döyüşüb onlara qalib gəlsin. Həmçinin ona bütün tayfalar, xalqlar, dillər və millətlər üzərində səlahiyyət verildi. **8** Kəsilmiş Quzunun həyat kitabına dünya yaranandan bəri adı yazılanlardan savayı, yer üzündə yaşayanların hamısı ona səcdə edəcək. **9** Kimin qulağı var, qoy

eşitsin. 10 Kim əsir olmalıdırsa, Əsirliyə gedir,
Kim qılıncla öldürülməlidirsə, Qılıncla öldürülür.
Gərək müqəddəslərin dözümü və imanı olsun.
11 Mən yerdən çıxan başqa bir vəhşi heyvan
da gördüm. Onun quzu buynuzuna oxşayan iki
buynuzu var idi, amma əjdaha kimi danışırdı. 12 O,
birinci vəhşi heyvanın bütün səlahiyyətini onun
önündə icra edir, yer üzünü və orada yaşayanları
ölümcül yarasından sağalan həmin vəhşi heyvana
səcdə etməyə məcbur edir. 13 İkinci vəhşi heyvan
böyük əlamətlər göstərir, hətta insanların önündə
göydən yerə od yağdırır. 14 Birinci vəhşi heyvanın
önündə göstərilməsinə izin verilmiş əlamətlərlə
yer üzündə yaşayanları aldadaraq onlara deyir ki,
qılıncla yaralanan, amma sağ qalan həmin vəhşi
heyvanın surətini yaratsınlar. 15 Ona həmin vəhşi
heyvanın surətinə nəfəs vermək qüdrəti verildi
ki, bu surət də danışsın və ona səcdə etməyən
hər kəsin öldürülməsini əmr etsin. 16 İkinci vəhşi
heyvan hamını – böyükləri və kiçikləri, varlıları
və yoxsulları, azadları və qulları məcbur edir ki,
sağ əlləri yaxud alınları damğalansın. 17 Beləcə
bu damğanı, yəni həmin vəhşi heyvanın adını ya
da adını təmsil edən sayı daşımayan bir kəsə alıb-
satmağa icazə verilmir. 18 Bu işdə müdrik olmaq
lazımdır. Kimin ağlı var, qoy bu vəhşi heyvana
məxsus sayı hesablasın, çünki bu bir insanın
sayıdır. Onun sayı altı yüz altmış altıdır.

14 Mən gördüm ki, Quzu Sion dağında durub.
Onunla birlikdə 144 000 nəfər var idi. Onların
alnında Quzunun adı və Onun Atasının adı
yazılmışdı. 2 Mən göydən gur suların sədasına
və güclü göy gurultusuna bənzər bir səs eşitdim.
Eşitdiyim səs çəng çalanların çənglərinin səsi
kimi idi. 3 Onlar taxtın, dörd canlı məxluqun və
ağsaqqalların önündə yeni bir nəğmə oxuyurlar.
Yer üzündən satın alınmış bu 144 000 nəfərdən
başqa heç kəs bu nəğməni öyrənə bilmədi. 4
Bunlar özlərini qadınlarla ləkələməmiş şəxslərdir,
çünki bakirdirlər. Quzu hara getsə, onlar da
Onun ardınca gedir. Onlar Allah və Quzu üçün
nübar olaraq insanlar arasından satın alındı.
5 Ağızlarından heç vaxt yalan çıxmayıb, onlar
ləkəsizdir. 6 Mən göyün ortasında uçan başqa
bir mələk gördüm. O, yer üzündə yaşayanlara –
hər millətə, hər tayfaya, hər dilə və hər xalqa
yaymaq üçün əbədi bir Müjdə gətirirdi. (aiōnios
g166) 7 Mələk uca səslə deyirdi: «Allahdan qorxun,
Ona izzət verin! Çünki Onun mühakimə edəcəyi
vaxt gəldi. Göyü, yeri, dənizi və su qaynaqlarını
Yaradana səcdə edin!» 8 İkinci mələk də onun
ardınca gələrək deyirdi: «Dağıldı, böyük Babil
dağıldı! O, əxlaqsızlığının coşğun şərabını bütün
millətlərə içirtmişdi». 9 Bunların ardınca üçüncü
bir mələk də gələrək uca səslə deyirdi: «Kim vəhşi
heyvana və onun surətinə səcdə edib öz alnının
yaxud əlinin damğalanmasını qəbul edərsə, 10
o da Allahın qəzəb kasasına qarışıqsız tökülmüş
coşğun şərabından içəcək. Belələrinə müqəddəs
mələklərin və Quzunun önündə od və kükürdlə
işgəncə veriləcək. 11 Onlara verilən işgəncənin
tüstüsü əbədi olaraq qalxacaq. Vəhşi heyvana və
onun surətinə səcdə edib adına aid damğanı qəbul
edənlər gecə-gündüz rahatlıq tapmayacaq». (aiōn
g165) 12 Allahın əmrlərinə riayət edən və İsaya
imanına sadiq qalan müqəddəslərin gərək dözümü
olsun. 13 Onda göydən belə deyən bir səs eşitdim:
«Yaz: bundan sonra Rəbdə ölənlər nə bəxtiyardır!»
Ruh deyir: «Bəli, onlar zəhmətlərindən ayrılıb
rahatlıq tapacaqlar, çünki əməllərinin nəticəsi
onların ardınca gedir». 14 Mən gördüm ki, ağ
bir bulud var və buludun üstündə bəşər oğluna
bənzər Biri oturub. Onun başında qızıl tac və
əlində iti oraq var idi. 15 Başqa bir mələk də
məbəddən çıxıb buludun üstündə Oturana uca
səslə dedi: «Orağını işə sal və biç. Çünki yer
üzündəki əkin yetişdiyi üçün biçin zamanı gəldi».
16 Onda buludun üstündə Oturan Öz orağını yer
üzünə saldı və yer üzü biçildi. 17 Başqa bir
mələk də göydəki məbəddən çıxdı. Onun əlində
də iti oraq var idi. 18 Od işinə məsul olan başqa
bir mələk də qurbangahdan çıxıb iti orağı olan
mələyə uca səslə nida etdi: «İti orağını işə sal və
yer üzündəki üzüm tənəyindən salxımları kəs
yığ, çünki üzümləri yetişib». 19 Mələk orağını
yer üzünə salaraq yerdəki üzüm tənəyindən
üzümləri kəsib yığdı və Allah hiddətinin böyük
üzümsıxanına atdı. 20 Üzümlər şəhərdən kənarda
olan üzümsıxanda tapdalandı. Üzümsıxandan
qan çıxdı və at yüyənlərinə qədər qalxaraq 1600
stadiyə bərabər məsafəyə axdı.

15 Mən göydə başqa bir böyük və heyrətli
əlamət – yeddi bəlanı gətirən yeddi mələk
gördüm. Bunlar son bəlalardır, çünki Allahın
hiddəti bunlarla tamamlanırdı. 2 Sanki odla qarışıq
şüşədən olan bir dəniz gördüm. Vəhşi heyvana,
onun surətinə və adına aid saya qalib gələnlər
əllərində Allahın verdiyi çənglərlə şüşə dənizin
üstündə durub. 3 Onlar Allahın qulu Musanın
nəğməsini və Quzunun nəğməsini oxuyaraq deyir:
«Ey Külli-İxtiyar Rəbb Allah, Sənin işlərin böyük və
heyrətlidir. Ey millətlərin Padşahı, Sənin yolların
ədalətli və həqiqidir. 4 Ya Rəbb, kim Səndən
qorxmaz, Kim Sənin adını izzətləndirməz? Çünki
yalnız Sən müqəddəssən. Bütün millətlər gəlib
Sənin önündə səcdə edəcək, Çünki Sənin ədalətli

hökmlərin aşkar oldu». 5 Bundan sonra gördüm ki, göydəki məbəd, yəni Şəhadət çadırı açıldı 6 və yeddi bəlanı gətirən yeddi mələk məbəddən çıxdı. Onlar təmiz və parlaq kətan paltar geyinmiş, sinələrinə qızıl qurşaqlar bağlamışdı. 7 Onda dörd canlı məxluqdan biri yeddi mələyə əbədi var olan Allahın hiddəti ilə dolu yeddi qızıl nimçə verdi. (aiōn g165) 8 Məbəd Allahın izzət və qüdrətinə görə tüstü ilə doldu. Beləcə yeddi mələyin gətirdiyi yeddi bəla tamam olana qədər heç kəs məbədə girə bilmədi.

16 Mən məbəddən yeddi mələyə «gedin, Allahın hiddətinin yeddi nimçəsini yer üzünə boşaldın» deyən uca bir səs eşitdim. 2 Birinci mələk gedib öz nimçəsini quruya boşaltdı və vəhşi heyvanın damğasını daşıyan, onun surətinə səcdə edən adamlarda pis və ağrılı yaralar əmələ gəldi. 3 İkinci mələk öz nimçəsini dənizə boşaltdı və dəniz ölünün qanına bənzər qatı qana döndü, dənizdə olan bütün canlı varlıqlar məhv oldu. 4 Üçüncü mələk öz nimçəsini çaylara və su qaynaqlarına boşaltdı və onlar qana döndü. 5 Onda mən sular mələyinin belə dediyini eşitdim: «Ey Var Olan, Var Olmuş, Müqəddəs Olan, Sən ədalətlisən ki, belə hökm çıxartdın. 6 Çünki müqəddəslərin və peyğəmbərlərin qanını tökdülər. Sən də onlara içmək üçün qan verdin. Onlar buna layiqdir». 7 Qurbangahdan gələn bir səs də eşitdim: «Bəli, ey Külli-İxtiyar Rəbb Allah, Sənin hökmlərin həqiqi və ədalətlidir». 8 Dördüncü mələk öz nimçəsini günəşə boşaltdı və ona adamları odla qarsalamaq gücü verildi. 9 Adamları qızmar isti qarsaladı və onlar bu bəlaları idarə edən Allahın adına küfr etdilər, lakin tövbə edib Onu izzətləndirmədilər. 10 Beşinci mələk öz nimçəsini vəhşi heyvanın taxtına boşaltdı və onun padşahlığını qaranlıq bürüdü. Adamlar iztirabdan dillərini dişlərinə sıxdılar 11 və öz iztirab və yaralarına görə göylərin Allahına küfr etdilər, lakin öz əməllərindən tövbə etmədilər. 12 Altıncı mələk öz nimçəsini böyük Fərat çayına boşaltdı və onun suyu qurudu ki, gündoğandan gələn padşahlar üçün yol açılsın. 13 Gördüm ki, əjdahanın ağzından, vəhşi heyvanın ağzından və yalançı peyğəmbərin ağzından qurbağaya bənzər üç natəmiz ruh çıxır. 14 Bunlar əlamətlər göstərən cin ruhlarıdır və bütün dünyanın padşahlarının yanına gedirlər ki, onları Külli-İxtiyar Allahın böyük günündə baş verəcək döyüşə toplasınlar. 15 Rəbb deyir: «Budur, oğru kimi gəlirəm; oyaq qalan, çılpaq gəzərək ayıbını göstərməmək üçün paltarlarını əynində saxlayan kəs nə bəxtiyardır!» 16 Bu ruhlar padşahları ibranicə Har-Magedon adlanan yerə topladı. 17 Yeddinci mələk öz nimçəsini havaya boşaltdı və məbəddəki taxtdan «Tamam oldu!» deyən uca bir səs gəldi. 18 Onda şimşək, uğultu, göy gurultusu və böyük bir zəlzələ baş verdi. Zəlzələ elə güclü idi ki, insanın yer üzündə yaşamağa başladığı dövrdən bəri bundan böyüyü olmamışdı. 19 Böyük şəhər üç yerə bölündü və millətlərin şəhərləri dağıldı. Allah tərəfindən böyük Babil yada salındı ki, Allahın şiddətli qəzəb şərabı ilə dolu kasa ona verilsin. 20 Bütün adalar aradan qalxdı və dağlar yox oldu. 21 Göydən adamların üstünə hərəsinin çəkisi bir talant olan böyük dolu dənələri yağdı. Adamlar dolu bəlasına görə Allaha küfr etdilər, çünki bu bəla çox şiddətli idi.

17 Yeddi nimçəsi olan yeddi mələkdən biri gəlib mənimlə danışdı və dedi: «Gəl, çoxlu suların üzərində oturmuş bədnam fahişə barədə çıxacaq hökmü sənə göstərim. 2 Yer üzünün padşahları onunla əxlaqsızlıq etdilər və yer üzündə yaşayanlar onun əxlaqsızlıq şərabından sərxoş oldular». 3 O məni Ruhda çölə apardı. Orada mən gördüm ki, bir qadın yeddi başlı, on buynuzlu və üstündə başdan-başa küfr adları yazılan al rəngli bir vəhşi heyvanın belində oturub. 4 Qadın tünd qırmızı və al rəngli paltar geyinmiş, qızıl, qiymətli daş və mirvari ilə bəzənmişdi. Onun əlində iyrənc şeylər və öz əxlaqsızlığının çirkabı ilə dolu qızıl kasa var idi. 5 Alnında isə bu sirli ad yazılmışdı: «Yer üzünün fahişələrinin və iyrənciklərinin anası olan böyük Babil». 6 Mən gördüm ki, qadın müqəddəslərin qanından və İsaya şəhadət edənlərin qanından sərxoş olub. Bunu görüb hədsiz heyrətləndim. 7 Onda mələk mənə dedi: «Nə üçün heyrətə düşdün? Mən sənə qadının və onu daşıyan yeddi başlı, on buynuzlu vəhşi heyvanın sirrini açacağam. 8 Gördüyün vəhşi heyvan var olmuş, indi yox olan və dibsiz dərinliklərdən çıxmaq üzrə olaraq həlaka gedir. Yer üzündə yaşayan və dünya yaranandan bəri adı həyat kitabına yazılmamış adamlar vəhşi heyvanı görəndə heyrətə düşəcək, çünki o var olmuş, yox olan, amma yenə gəlməli olandır. (Abyssos g12) 9 Bu işdə müdrik ağıl lazımdır. Yeddi baş qadının oturduğu yeddi təpədir. Bunlar həm də yeddi padşahdır. 10 Onlardan beşi ölüb, biri qalıb, digəri isə hələ gəlməyib və gələndə də qısa müddət qalmalıdır. 11 Bir zaman var olmuş, indi isə yox olan vəhşi heyvan da səkkizinci padşahdır. O, yeddi padşahdan biridir və həlaka gedir. 12 Gördüyün on buynuz hələ padşahlıq etməyən on padşahdır. Onlar vəhşi heyvanla birgə səlahiyyəti ələ alıb bir saat padşahlıq edəcəklər. 13 Onların vahid bir niyyəti var, öz qüdrət və

səlahiyyətlərini vəhşi heyvana təhvil verəcəklər.
14 Onlar Quzu ilə döyüşəcəklər, lakin Quzu onlara
qalib gələcək. Çünki O, ağaların Ağası, padşahların
Padşahıdır və Onunla birgə olanlar da çağırılmış,
seçilmiş və sadiq şəxslərdir». **15** Mələk mənə
dedi: «Fahişənin üzərində oturduğunu gördüyün
sular – xalqlar, kütlələr, millətlər və dillərdir.
16 Gördüyün vəhşi heyvan və on buynuz isə
fahişəyə nifrət edərək onu soyub çılpaq qoyacaq,
ətini yeyəcək və onu odda yandıracaq. **17** Çünki
Allah bunu onların ürəyinə qoydu ki, Allahın
niyyətini yerinə yetirsinlər, həmfikir olub Onun
sözləri tamamlanana qədər padşahlıqlarını vəhşi
heyvana təhvil versinlər. **18** Gördüyün qadın da
yer üzünün padşahları üzərində padşahlıq edən
böyük şəhərdir».

18 Bundan sonra göydən enən başqa bir mələyi
gördüm. O, böyük səlahiyyətə malik idi. Yer
üzü onun ehtişamı ilə işıqlandı. **2** O, uca səslə nida
edib dedi: «Dağıldı! Böyük Babil dağıldı! O, cinlərin
məskəni, Hər cür natəmiz ruhun sığınacağı, Hər
cür murdar quşun yuvası, Hər cür murdar və
mənfur vəhşi heyvanın oylağı oldu. **3** Çünki bütün
millətlər O qadının coşğun əxlaqsızlıq şərabından
içdi. Yer üzünün padşahları Onunla əxlaqsızlıq
etdi. Dünyanın tacirləri Onun şəhvətpərəstliyi
ilə qazanılan sərvətdən varlandı». **4** Mən göydən
belə deyən başqa bir səs də eşitdim: «Ey Mənim
xalqım, oradan çıxın ki, Onun günahlarına şərik
olmayasınız, Onun uğrayacağı bəlalara düçar
olmayasınız. **5** Çünki onun günahları qalaqlanıb
göyə çatdı, Allah onun haqsız işlərini yada saldı.
6 O nə etdisə, Siz də əvəzində ona belə edin.
Əməllərinin əvəzini ona ikiqat verin. Tökdüyü
kasadakı şərabın İkiqatını töküb ona verin. **7**
Özünü nə qədər izzətləndirib Şəhvətpərəstlik
içində yaşadısa, Ona o qədər də işgəncə və yas
verin. Çünki ürəyində deyir: "Mən mələkə taxtında
oturmuşam, Dul deyiləm, əsla yas tutmayacağam".
8 Buna görə də bir günün içində Onun üstünə
bəlalar gələcək, Azara, yasa, aclığa düçar olacaq,
odda yandırılacaq. Çünki onu mühakimə edən
Rəbb Allah qüdrətlidir». **9** Onunla əxlaqsızlıq edən
və şəhvətpərəstlik içində yaşayan yer üzünün
padşahları onun yanğınından çıxan tüstünü
görəndə onun üçün ağlayıb ah-nalə edəcəklər.
10 Onun çəkdiyi işgəncənin qorxusundan uzaqda
dayanıb deyəcəklər: «Vay, vay halına, böyük şəhər,
Möhkəm şəhər Babil! Çünki bir saat içində cəzan
çatdı». **11** Yer üzünün tacirləri də onun üçün
ağlayıb yas tutur, çünki onların malını – **12** qızıl,
gümüş, qiymətli daşlar və mirvariləri; incə kətan,
ipək, tünd qırmızı və al rəngli parçaları; hər cür
ətirli ağacı; fil sümüyündən, ən qiymətli ağacdan,
tuncdan, dəmirdən və mərmərdən olan hər cür
əşyanı; **13** darçın, hil, buxur, ətirli yağ və kündürü;
şərab, zeytun yağı, narın un və buğdanı; mal-
qara, qoyunlar, atlar və arabaları; insan bədənləri
və canlarını da artıq heç kəs almır. **14** Onlar
deyirlər: «Ürəyinin arzuladığı bəhrələr əlindən
çıxdı, Bütün cah-calallı malların yox oldu. Heç
kəs onları bir daha tapmayacaq». **15** Orada bu
mallarla varlanan tacirlər bu şəhərin çəkdiyi
işgəncənin qorxusundan uzaqda dayanacaq və
ağlayıb yas tutaraq deyəcəklər: **16** «Vay, vay halına,
İncə kətan, tünd qırmızı, al rəngli Parçalardan
paltar geyən, Qızıl, qiymətli daşlar və mirvarilərlə
Bəzənən böyük şəhər! **17** Çünki bu qədər var-
dövlət Bir saat içində viran oldu». Bütün gəmi
rəisləri, sərnişinlər, dənizçilər və dənizdə ticarət
edənlərin hamısı uzaqda dayanaraq **18** onun
yanğınından çıxan tüstüyə baxıb nida edirdilər:
«Hansı şəhər bu böyük şəhərə tay ola bilər?» **19**
Onlar başlarına toz töküb fəryad edir və ağlayıb
yas tutaraq deyirdilər: «Vay, vay halına, Dənizdə
gəmisi olanların hamısının Oranın çox qiymətli
malları ilə Varlandığı böyük şəhər! Çünki bir saat
içində viran oldun». **20** Ey göylər, Müqəddəslər,
həvarilər və peyğəmbərlər, Onun halını bayram
edin! Onun sizin üçün çıxartdığı hökmü Allah onun
öz başına gətirdi. **21** Bir güclü mələk dəyirman daşı
boyda böyük bir daşı götürərək dənizə atıb dedi:
«Böyük şəhər Babil də Belə zorakılıqla yıxılacaq,
Bir daha görünməyəcək. **22** Çəng çalanların,
müğənnilərin, Tütək və şeypur çalanların səsi
Artıq səndən gəlməyəcək. Hər cür sənətlə
məşğul olan sənətkar Artıq səndə olmayacaq.
Dəyirman səsi də Artıq səndən gəlməyəcək. **23**
Çıraq işığı Artıq səndə görünməyəcək. Bəy-gəlin
səsası Artıq səndən gəlməyəcək. Çünki sənin
tacirlərin Yer üzünün böyük adamları idi, Bütün
millətlər Sənin sehrbazlığınla aldanmışdı. **24**
Peyğəmbərlərin, müqəddəslərin və Yer üzündə
kəsilənlərin hamısının qanı O şəhərdə üzə çıxdı».

19 Bundan sonra göydə böyük bir kütlənin
səsinə bənzər uca bir səs eşitdim. Onlar
deyirdi: «Halleluya! Xilas, izzət və qüdrət
Allahımıza məxsusdur! **2** Çünki Onun hökmləri
Həqiqi və ədalətlidir. O, əxlaqsızlığı ilə yer
üzünü azdıran Böyük fahişəni mühakimə etdi, Öz
qullarının qanının qisasını Ondan aldı». **3** Onlar
dedi: «Halleluya! Fahişədən çıxan tüstü əbədi
olaraq yüksəlir». **(aiōn g165)** **4** Onda iyirmi dörd
ağsaqqal və dörd canlı məxluq yerə qapanaraq
taxtda oturan Allaha səcdə edib dedi: «Amin!

Halleluya!» **5** Taxtdan da belə bir səs gəldi: «Ey Onun bütün qulları, Böyükdən kiçiyə qədər Ondan qorxanlar, Allahımızı mədh edin!» **6** Mən böyük bir kütlənin, gur suların və güclü göy gurultusunun səsinə bənzər bir səs də eşitdim. Bu səs deyirdi: «Halleluya! Çünki Külli-İxtiyar Rəbb Allahımız Padşahlıq taxtına çıxdı! **7** Gəlin sevinib şad olaq, Onu izzətləndirək! Çünki Quzunun toyu başlayır. Gəlini özünü hazırlayıb; **8** Geyinmək üçün ona Təmiz, parlaq və incə kətan verildi». İncə kətan müqəddəslərin saleh əməllərinin rəmzidir. **9** Onda mələk mənə dedi: «Yaz: Quzunun toy ziyafətinə dəvət olunanlar nə bəxtiyardır!» Yenə də mənə dedi: «Bunlar Allahın həqiqi sözləridir». **10** Mən ona səcdə etmək üçün ayaqlarına düşdüm. Amma o mənə dedi: «Yox, olmaz! Mən də səninlə və İsa barədə şəhadət edən qardaşlarınla birgə Allahın quluyam. Allaha səcdə et. Çünki İsanın şəhadəti peyğəmbərlərə ilham verir». **11** Mən gördüm ki, göy yarılıb və orada bir ağ at var. Onun belində oturan Süvari Sadiq və Haqq adlanır və ədalətlə hökm çıxararaq döyüşür. **12** Onun gözləri odlu alova bənzəyir. Başında çoxlu sayda kiçik tac var və üzərində Özündən başqa heç kəsin bilmədiyi bir ad yazılıb. **13** O, qana batmış bir paltar geyinib və Onun adı Allahın Kəlamıdır. **14** Göydə olan ordular ağ, təmiz və incə kətan geyinərək ağ atların belində Onun ardınca gedirdi. **15** Onun ağzından millətlərə zərbə vurmaq üçün iti bir qılınc çıxır. O, «dəmir əsa ilə onlara ağalıq edəcək». Külli-İxtiyar Allahın şiddətli qəzəb şərabının hazırlandığı üzümsıxanı Özü tapdalayacaq. **16** Onun paltarının və budunun üstündə bu ad yazılıb: «Padşahların Padşahı və ağaların Ağası». **17** Günəşdə dayanan bir mələyi də gördüm. O, uca səslə nida edib göyün ortasında uçan bütün quşlara dedi: «Allahın böyük ziyafətinə gəlin. Bir yerə yığılın ki, **18** padşahların, sərkərdələrin, igidlərin ətini, atların və bellərində oturan atlıların ətini, azadların və qulların, böyük və kiçiklərin hamısının ətini yeyəsiniz». **19** Mən gördüm ki, vəhşi heyvan, yer üzünün padşahları və onların orduları atın belində oturan Süvari ilə və Onun qoşunu ilə döyüşməyə toplaşıb. **20** Vəhşi heyvan yaxalandı; onun önündə əlamətlər göstərmiş, bunlarla onun damğasını qəbul edib surətinə səcdə edənləri aldatmış yalançı peyğəmbər də yaxalandı. Hər ikisi diri-diri kükürdlə yanan od gölünə atıldı. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **21** Başqaları isə atın belində oturan Süvarinin ağzından çıxan qılıncla həlak oldu. Bütün quşlar da onların ətini yeyib doydu.

20 Mən göydən enən bir mələyi gördüm. Onun əlində dibsiz dərinliyin açarı və böyük bir zəncir var idi. **(Abyssos g12)** **2** O, əjdahanı – iblis və Şeytan deyilən o qədim ilanı tutub min il müddətinə zəncirlədi. **3** Onu dibsiz dərinliyə atdı və qapısını bağlayıb möhürlədi ki, min il bitənə qədər millətləri daha aldada bilməsin. Bundan sonra isə o, qısa bir müddətə azad edilməlidir. **(Abyssos g12)** **4** Taxtları və onların üzərində oturanları da gördüm. Onlara hökm etmək ixtiyarı verildi. İsa barədə şəhadət və Allahın kəlamı uğrunda boynu vurulmuş canları da gördüm. Vəhşi heyvana və onun surətinə səcdə etməyib alınlarına və əllərinə damğanı qəbul etməmişdilər. Onlar dirilib Məsihlə birgə min il padşahlıq etdi. **5** Bu, birinci dirilmədir. Qalan ölülərsə min il bitməyincə dirilmədi. **6** Birinci dirilmədə iştirak edənlər bəxtiyar və müqəddəsdir. İkinci ölümün onlar üzərində səlahiyyəti yoxdur. Əksinə, onlar Allahın və Məsihin kahinləri olub Onunla birgə min il padşahlıq edəcək. **7** Min il bitəndən sonra Şeytan atıldığı zindandan azad ediləcək. **8** Oradan çıxacaq ki, yer üzünün dörd tərəfində olan millətləri – Qoq və Maqoqu aldadıb döyüşə toplasın; onların sayı dəniz qumu qədər çoxdur. **9** Onlar yer üzünün hər tərəfinə hücum edib müqəddəslərin düşərgəsini və sevimli şəhəri mühasirəyə aldılar. Lakin göydən od düşüb onları yandırıb-yaxdı. **10** Onları aldadan iblis də vəhşi heyvanın və yalançı peyğəmbərin atıldığı yerə – odlu kükürd gölünə atıldı. Bunlar gecə-gündüz, əbədi olaraq işgəncə çəkəcək. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)** **11** Böyük ağ taxt və onun üstündə Oturanı gördüm. Yer və göy Onun önündən qaçdı və onlara yer tapılmadı. **12** Mən gördüm ki, böyükdən kiçiyə qədər ölülər taxtın önündə dayanıb. Kitablar açıldı və həyat kitabı olan başqa bir kitab da açıldı. Ölülər kitablarda yazılanlara əsasən öz əməllərinə görə mühakimə olundu. **13** Dəniz öz içində olan ölüləri, ölüm və ölülər diyarı da öz qoynunda olan ölüləri təslim etdi. Hər biri öz əməlinə görə mühakimə olundu. **(Hadēs g86)** **14** Ölüm və ölülər diyarı odlu gölə atıldı. Bu odlu göl ikinci ölümdür. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** **15** Kimin adı həyat kitabına yazılmayıbsa, o, odlu gölə atıldı. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Mən yeni bir göy və yeni bir yer gördüm. Çünki əvvəlki yerlə əvvəlki göy keçib getmişdi, dəniz də artıq yox idi. **2** Mən müqəddəs şəhərin – yeni Yerusəlimin göydən, Allahın yanından endiyini gördüm. Şəhər öz bəyi üçün bəzədilmiş gəlin kimi hazırlanmışdı. **3** Taxtdan belə deyən uca bir səs eşitdim: «Budur, Allahın məskəni insanların arasındadır. Allah onlarla birgə məskən salacaq; onlar Onun xalqı olacaq, Allah

Özü onların Allahı olaraq aralarında yaşayacaq. **4** Allah onların bütün göz yaşlarını siləcək. Artıq ölüm olmayacaq. Yas, nalə və ağrı bir daha olmayacaq. Çünki əvvəlki şeylər keçib getdi». **5** Taxtda Oturan dedi: «Budur, Mən hər şeyi yenidən qururam». Yenə dedi: «Yaz, çünki bu sözlər etibarlı və həqiqidir». **6** O mənə dedi: «Tamam oldu! Alfa və Omeqa, Başlanğıc və Axır Mənəm. Mən susayana həyat suyunun qaynağından müftə su verəcəyəm. **7** Qalib gələn bunları irs alacaq; "Mən ona Allah, o isə Mənə oğul olacaq". **8** Qorxaqların, imansızların, iyrənclərin, qatillərin, əxlaqsızların, sehrbazların, bütpərəstlərin və bütün yalançıların aqibəti isə od və kükürdlə yanan göldə olacaq; bu, ikinci ölümdür». **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Son yeddi bəla ilə dolu yeddi nimçəsi olan yeddi mələkdən biri gəlib mənimlə danışaraq dedi: «Gəl, mən sənə Quzunun arvadı olacaq gəlini göstərim». **10** O məni Ruhda böyük və uca bir dağın başına apardı. Oradan mənə göydən, Allahın yanından enən müqəddəs şəhəri, Yerusəlimi göstərdi. **11** Allahın ehtişamı orada idi; oradakı işıq ən qiymətli daş – büllur yəşəm daşı kimi parıldayırdı. **12** Oranın böyük və uca divarı, on iki darvazası var idi. Darvazalarda on iki mələk durmuşdu. Darvazaların üstündə İsrailin on iki qəbiləsinin adı həkk olunmuşdu. **13** Şərqdə üç darvaza, şimalda üç darvaza, cənubda üç darvaza və qərbdə üç darvaza var idi. **14** Şəhər divarının on iki təməli var idi və təməllərin üstündə Quzunun On İki həvarisinin adı var idi. **15** Mənimlə danışan mələyin əlində şəhəri, oranın darvazalarını və divarını ölçmək üçün bir qızıl ölçü qamışı var idi. **16** Şəhər dördbucaqlı şəklində idi və oranın uzunluğu eninə bərabərdir. Mələk qamışla şəhəri ölçdü: oranın uzunluğu, eni və hündürlüyü bərabər olub 12 000 stadi idi. **17** O, şəhərin divarını da ölçdü: onun hündürlüyü mələyin istifadə etdiyi insan ölçüsünə görə 144 qulac idi. **18** Divar yəşəm daşından tikilmişdi, şəhər isə şəffaf şüşəyə bənzər saf qızıldan idi. **19** Şəhər divarının təməlləri hər cür qiymətli daşla – birinci təməl yəşəmlə, ikincisi göy yaqutla, üçüncüsü əqiqlə, dördüncüsü zümrüdlə, **20** beşincisi damarlı əqiqlə, altıncısı qırmızı əqiqlə, yeddincisi sarı yaqutla, səkkizincisi berillə, doqquzuncusu topazla, onuncusu zəbərcədlə, on birincisi sirkonla, on ikincisi ametistlə bəzədilmişdi. **21** On iki darvaza on iki mirvaridən idi, hər darvaza bir mirvaridən düzəldilmişdi. Şəhərin baş küçəsi isə şüşə kimi şəffaf olan xalis qızıldan idi. **22** Mən orada məbəd görmədim, çünki oranın məbədi Külli-İxtiyar Rəbb Allah və Quzudur. **23** Şəhərin işıqlanması üçün nə günəşə, nə də aya ehtiyacı var, çünki Allahın ehtişamı oranı işıqlandırır, Quzu da oranın çırağıdır. **24** Millətlər şəhərin işığında gəzəcək, yer üzünün padşahları cah-calalını oraya gətirəcək. **25** Oranın darvazaları gündüz heç bağlanmayacaq, orada gecə olmayacaq. **26** Millətlərin cah-calal və şərəfi oraya gətiriləcək. **27** Oraya murdar olan heç bir şey, iyrənc iş görən və yalan danışan heç kim əsla girməyəcək, yalnız adları Quzunun həyat kitabına yazılanlar girəcək.

22 Mələk mənə həyat suyu axan çayı göstərdi. Bu çay büllur kimi parlaq olub Allahın və Quzunun taxtından çıxır **2** və şəhərin baş küçəsinin ortasından axırdı. Çayın hər iki tayında on iki cür meyvə gətirən həyat ağacı var idi. O ağac hər ay meyvə gətirir. Onun yarpaqları millətlərə şəfa vermək üçündür. **3** Daha lənətlənən heç bir şey olmayacaq. Allahın və Quzunun taxtı orada olacaq və qulları Ona ibadət edəcək. **4** Onlar Onun üzünü görəcək, alınlarında Onun adını daşıyacaqlar. **5** Artıq gecə olmayacaq, heç kəsin çıraq və günəş işığına ehtiyacı olmayacaq. Çünki Rəbb Allah onlara işıq verəcək və onlar əbədi olaraq padşahlıq edəcək. **(aiōn g165)** **6** Mələk mənə dedi: «Bu sözlər etibarlı və həqiqidir. Peyğəmbərlərin ruhlarına ilham verən Rəbb Allah mələyini göndərib ki, Öz qullarına tezliklə baş verməli hadisələri göstərsin». **7** İsa deyir: «Budur, tezliklə gəlirəm! Bu kitabın peyğəmbərlik sözlərinə riayət edən kəs nə bəxtiyardır!» **8** Mən Yəhya bunları eşitdim və gördüm. Eşidib gördükdə bunları mənə göstərən mələyə səcdə etmək üçün onun ayaqlarına düşdüm. **9** Amma o mənə dedi: «Yox, olmaz! Mən səninlə, peyğəmbər qardaşlarınla və bu kitabın sözlərinə riayət edənlərlə birgə Allah quluyam. Allaha səcdə et». **10** Yenə də mənə dedi: «Bu kitabın peyğəmbərlik sözlərini möhürləmə, çünki vaxt yaxındır. **11** Haqsızlıq edən qoy daha da haqsızlıq etsin. Murdar olan daha da murdarlansın. Saleh olansa qoy daha da saleh işlər görsün. Müqəddəs olan daha da müqəddəs olsun». **12** İsa deyir: «Budur, tezliklə gəlirəm. Verəcəyim mükafat Mənimlədir və hər kəsə öz əməlinə görə əvəz verəcəyəm. **13** Alfa və Omeqa, Birinci və Sonuncu, Başlanğıc və Axır Mənəm!» **14** Xalatlarını günahdan təmizləyənlər nə bəxtiyardır! Bununla da həyat ağacından yeməyə icazələri olacaq, darvazalardan keçib şəhərə girəcəklər. **15** İt kimi murdarlar, sehrbazlar, əxlaqsızlar, qatillər, bütpərəstlər və yalanı sevib danışan hər kəssə kənarda qalacaq. **16** Yenə deyir: «Mən İsa Öz mələyimi göndərdim ki, cəmiyyətlərə

aid olan bu şəhadəti sizə versin. Mən Davudun
Kökü və Nəsli, parlaq Dan Ulduzuyam». **17** Ruh da,
gəlin də deyir: «Gəl!» Qoy eşidən də desin: «Gəl!»
Susayan qoy gəlsin, arzu edən həyat suyunu
müftə götürsün. **18** Mən bu kitabın peyğəmbərlik
sözlərini eşidən hər kəsə xəbərdarlıq edirəm: kim
bunlara bir şey artırarsa, Allah da ona bu kitabda
yazılan bəlaları artıracaq; **19** kim bu peyğəmbərlik
kitabının sözlərindən bir şey götürərsə, Allah da
bu kitabda yazılmış həyat ağacından və müqəddəs
şəhərdən ona düşən payı götürəcək. **20** Bunlara
şəhadət edən deyir: «Bəli, tezliklə gəlirəm!» Amin.
Gəl, ya Rəbb İsa! **21** Rəbb İsanın lütfü hamıya yar
olsun! Amin.

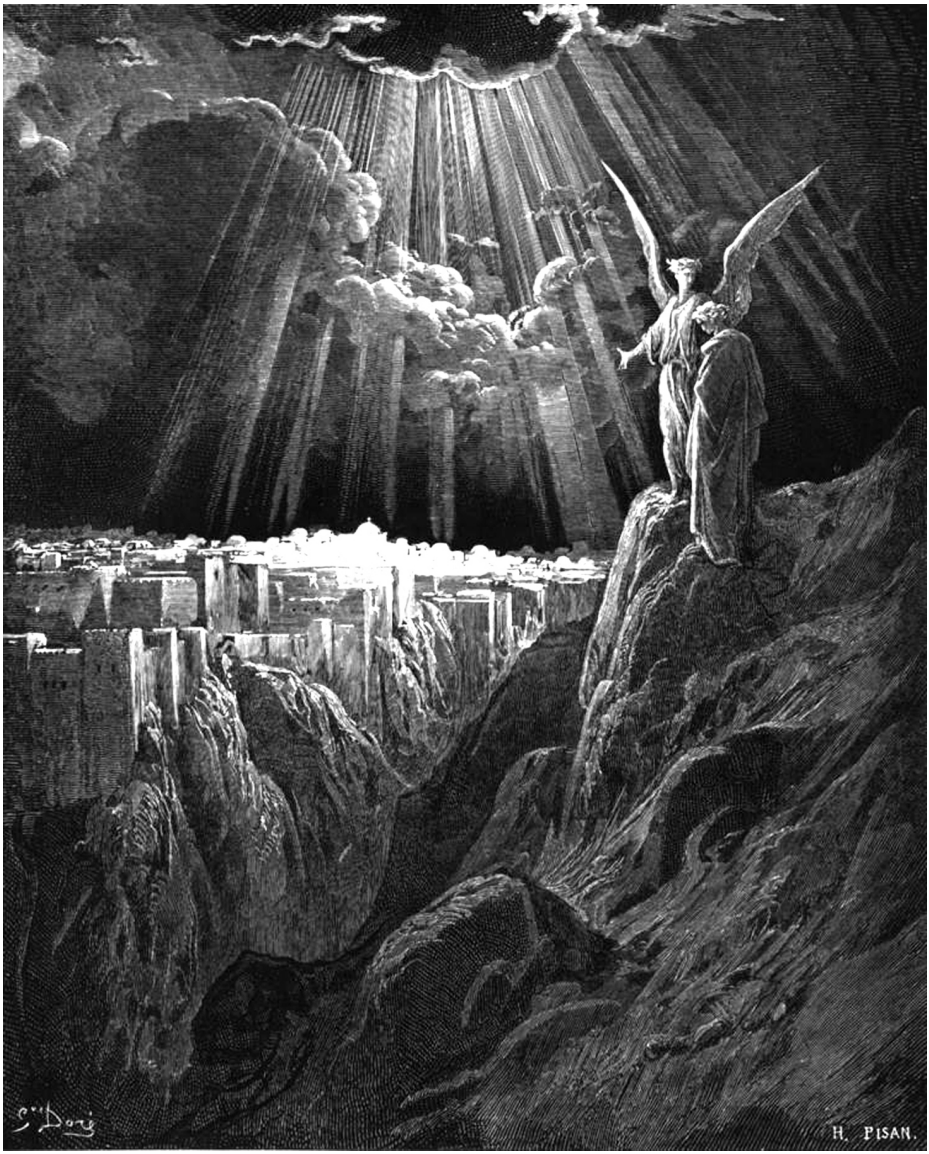

Mən müqəddəs şəhərin – yeni Yerusəlimin göydən, Allahın yanından endiyini gördüm. Şəhər öz bəyi üçün bəzədilmiş gəlin kimi hazırlanmışdı. Taxtdan belə deyən uca bir səs eşitdim: «Budur, Allahın məskəni insanların arasındadır. Allah onlarla birgə məskən salacaq; onlar Onun xalqı olacaq, Allah Özü onların Allahı olaraq aralarında yaşayacaq.

Vəhy 21:2-3

Oxucular Üçün Göstərişlər

Azeri at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Lüğət

Azeri at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Lüğət +

AionianBible.org/Bibles/Azerbaijani---Azerbaijani-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romalılara 10:7
Vəhy 9:1
Vəhy 9:2
Vəhy 9:11
Vəhy 11:7
Vəhy 17:8
Vəhy 20:1
Vəhy 20:3

aïdios

Romalılara 1:20
Yəhuda 1:6

aiōn

Matta 12:32
Matta 13:22
Matta 13:39
Matta 13:40
Matta 13:49
Matta 21:19
Matta 24:3
Matta 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Yəhya 4:14
Yəhya 6:51
Yəhya 6:58
Yəhya 8:35
Yəhya 8:51
Yəhya 8:52
Yəhya 9:32
Yəhya 10:28
Yəhya 11:26
Yəhya 12:34
Yəhya 13:8
Yəhya 14:16
Həvarilərin Işləri 3:21
Həvarilərin Işləri 15:18
Romalılara 1:25
Romalılara 9:5
Romalılara 11:36
Romalılara 12:2
Romalılara 16:27
1 Korinflilərə 1:20
1 Korinflilərə 2:6
1 Korinflilərə 2:7
1 Korinflilərə 2:8
1 Korinflilərə 3:18
1 Korinflilərə 8:13
1 Korinflilərə 10:11
2 Korinflilərə 4:4
2 Korinflilərə 9:9
2 Korinflilərə 11:31
Qalatiyalılara 1:4
Qalatiyalılara 1:5
Efeslilərə 1:21
Efeslilərə 2:2
Efeslilərə 2:7
Efeslilərə 3:9
Efeslilərə 3:11
Efeslilərə 3:21
Efeslilərə 6:12
Filipililərə 4:20
Kolosselilərə 1:26
1 Timoteyə 1:17
1 Timoteyə 6:17
2 Timoteyə 4:10
2 Timoteyə 4:18
Titə 2:12
Ibranilərə 1:2
Ibranilərə 1:8
Ibranilərə 5:6
Ibranilərə 6:5
Ibranilərə 6:20
Ibranilərə 7:17
Ibranilərə 7:21
Ibranilərə 7:24
Ibranilərə 7:28
Ibranilərə 9:26
Ibranilərə 11:3
Ibranilərə 13:8
Ibranilərə 13:21
1 Peter 1:23
1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 Yəhya 2:17
2 Yəhya 1:2
Yəhuda 1:13
Yəhuda 1:25
Vəhy 1:6
Vəhy 1:18
Vəhy 4:9
Vəhy 4:10
Vəhy 5:13
Vəhy 7:12
Vəhy 10:6
Vəhy 11:15
Vəhy 14:11
Vəhy 15:7
Vəhy 19:3
Vəhy 20:10
Vəhy 22:5

aiōnios

Matta 18:8
Matta 19:16
Matta 19:29
Matta 25:41
Matta 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Yəhya 3:15
Yəhya 3:16
Yəhya 3:36
Yəhya 4:14
Yəhya 4:36
Yəhya 5:24
Yəhya 5:39
Yəhya 6:27
Yəhya 6:40
Yəhya 6:47
Yəhya 6:54
Yəhya 6:68

Yəhya 10:28
Yəhya 12:25
Yəhya 12:50
Yəhya 17:2
Yəhya 17:3
Həvarilərin Işləri 13:46
Həvarilərin Işləri 13:48
Romalılara 2:7
Romalılara 5:21
Romalılara 6:22
Romalılara 6:23
Romalılara 16:25
Romalılara 16:26
2 Korinflilərə 4:17
2 Korinflilərə 4:18
2 Korinflilərə 5:1
Qalatiyalılara 6:8
2 Saloniklilərə 1:9
2 Saloniklilərə 2:16
1 Timoteyə 1:16
1 Timoteyə 6:12
1 Timoteyə 6:16
2 Timoteyə 1:9
2 Timoteyə 2:10
Titə 1:2
Titə 3:7
Filimona 1:15
Ibranilərə 5:9
Ibranilərə 6:2
Ibranilərə 9:12
Ibranilərə 9:14
Ibranilərə 9:15
Ibranilərə 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 Yəhya 1:2
1 Yəhya 2:25
1 Yəhya 3:15
1 Yəhya 5:11
1 Yəhya 5:13
1 Yəhya 5:20
Yəhuda 1:7
Yəhuda 1:21
Vəhy 14:6

eleēsē

Romalılara 11:32

Geenna

Matta 5:22
Matta 5:29
Matta 5:30
Matta 10:28
Matta 18:9
Matta 23:15
Matta 23:33
Mark 9:43
Mark 9:45
Mark 9:47
Luka 12:5
Yaqub 3:6

Hadēs

Matta 11:23
Matta 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Həvarilərin Işləri 2:27
Həvarilərin Işləri 2:31
1 Korinflilərə 15:55
Vəhy 1:18
Vəhy 6:8
Vəhy 20:13
Vəhy 20:14

Limnē Pyr

Vəhy 19:20
Vəhy 20:10
Vəhy 20:14
Vəhy 20:15
Vəhy 21:8

Sheol

Yaradiliş 37:35
Yaradiliş 42:38
Yaradiliş 44:29
Yaradiliş 44:31
Saylar 16:30
Saylar 16:33
Qanunun Təkrari 32:22
Birinci Şamuel 2:6
Ikinci Şamuel 22:6
Birinci Padşahlar 2:6
Birinci Padşahlar 2:9
Əyyub 7:9
Əyyub 11:8
Əyyub 14:13
Əyyub 17:13
Əyyub 17:16
Əyyub 21:13
Əyyub 24:19
Əyyub 26:6
Zəbur 6:5
Zəbur 9:17
Zəbur 16:10
Zəbur 18:5
Zəbur 30:3
Zəbur 31:17
Zəbur 49:14
Zəbur 49:15
Zəbur 55:15
Zəbur 86:13
Zəbur 88:3
Zəbur 89:48
Zəbur 116:3
Zəbur 139:8
Zəbur 141:7
Süleymanin Məsəlləri 1:12
Süleymanin Məsəlləri 5:5
Süleymanin Məsəlləri 7:27
Süleymanin Məsəlləri 9:18
Süleymanin Məsəlləri 15:11
Süleymanin Məsəlləri 15:24
Süleymanin Məsəlləri 23:14
Süleymanin Məsəlləri 27:20
Süleymanin Məsəlləri 30:16
Vaiz 9:10
Nəğmələr Nəğməsi 8:6
Yeşaya 5:14
Yeşaya 7:11
Yeşaya 14:9
Yeşaya 14:11
Yeşaya 14:15
Yeşaya 28:15
Yeşaya 28:18
Yeşaya 38:10
Yeşaya 38:18
Yeşaya 57:9
Yezekel 31:15
Yezekel 31:16
Yezekel 31:17
Yezekel 32:21
Yezekel 32:27
Huşə 13:14
Amos 9:2
Yunus 2:2
Habaqquq 2:5

Tartaroō

2 Peter 2:4

Questioned

None yet noted

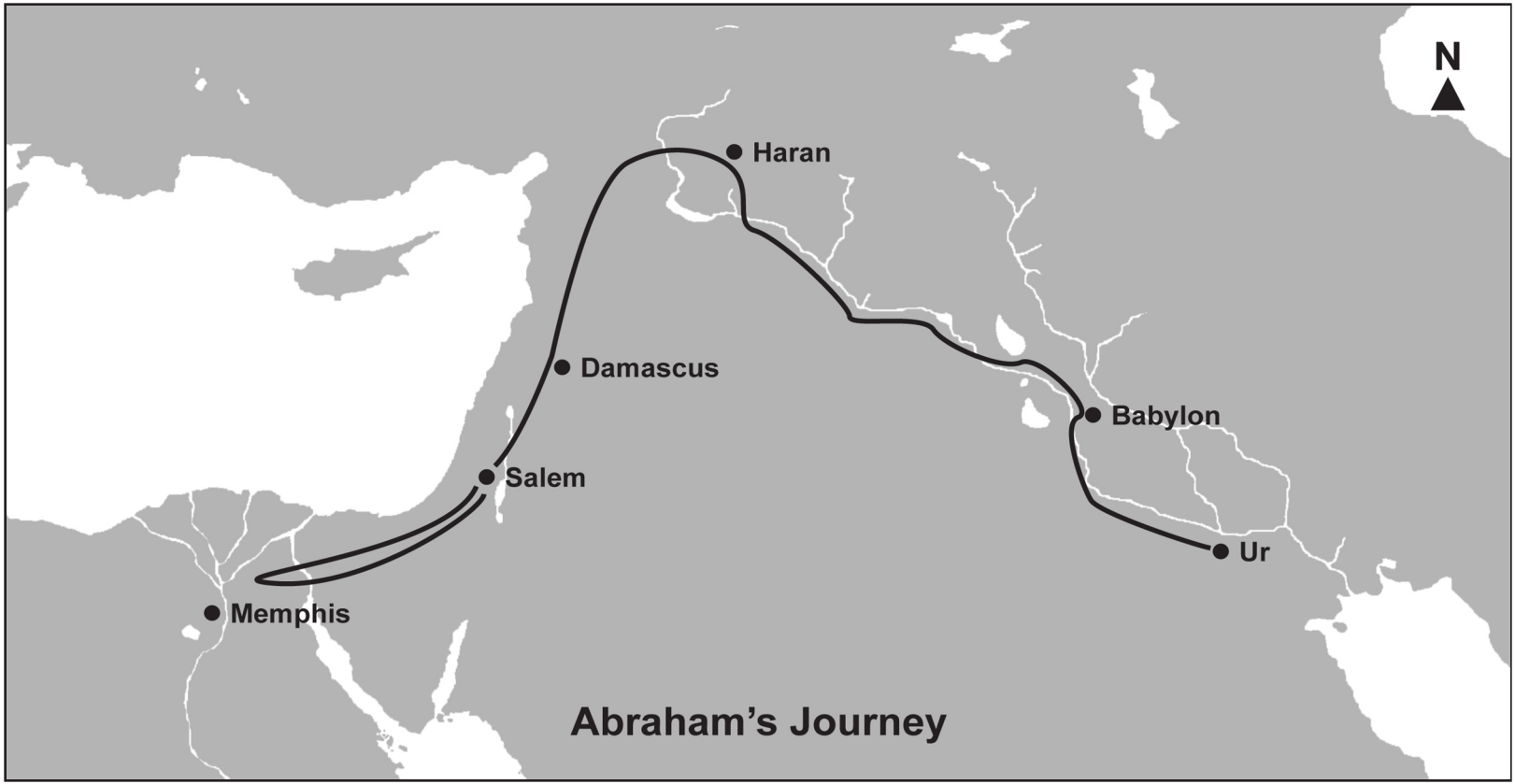

İbrahim çağırılanda iman vasitəsilə itaətli olub irs alacağı torpağa getdi. O hara getdiyini bilməyərək yola çıxdı. - Ibranilərə 11:8

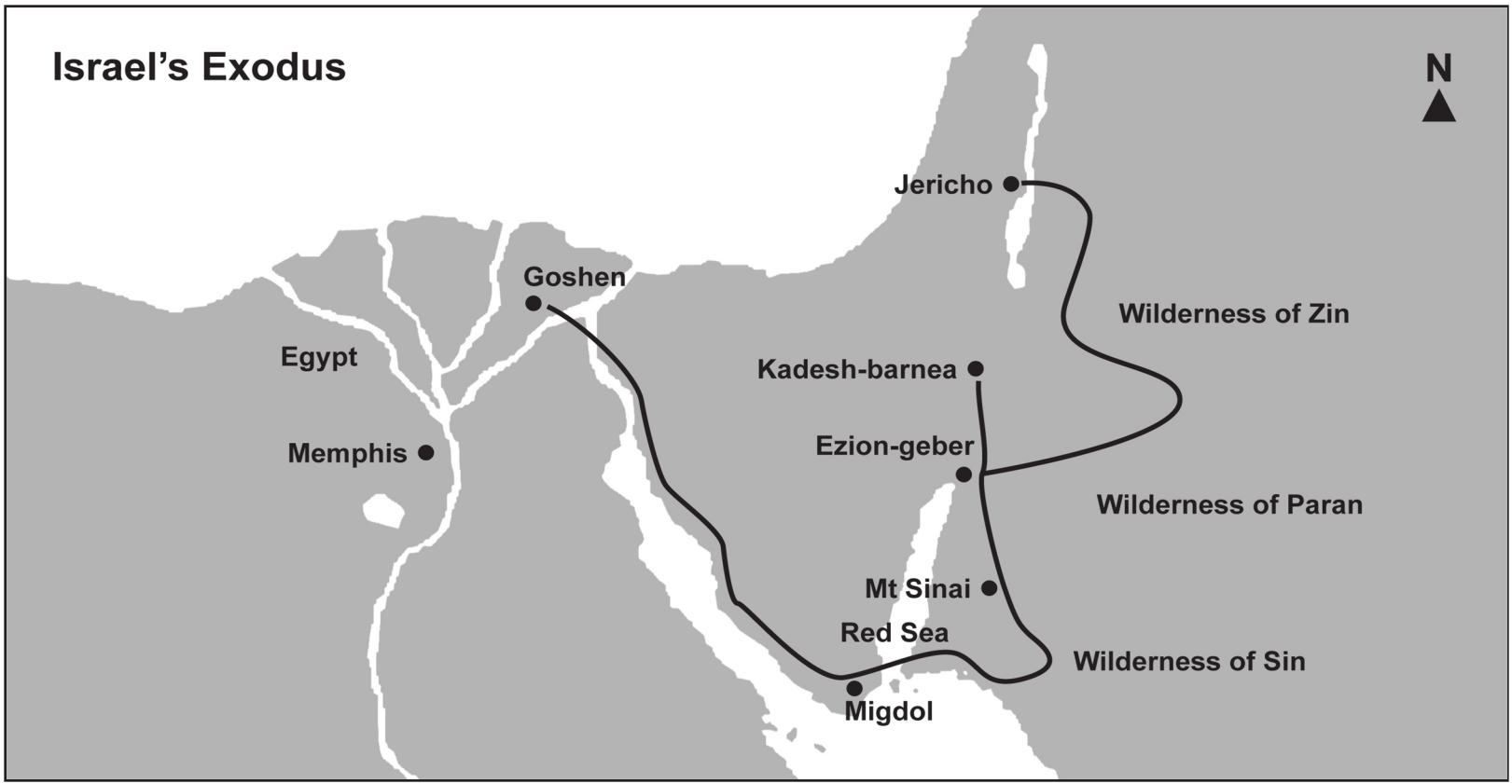

Firon xalqı buraxdığı zaman Allah onları Filiştlilərin ölkəsindən yol qısa olduğuna baxmayaraq, o yolla gətirmədi. Çünki O dedi: «Yoxsa xalq müharibə görəndə bəlkə peşman olub Misirə qayıdar». - Çixiş 13:17

Çünki Bəşər Oğlu gəlmədi ki, Ona xidmət etsinlər, gəldi ki, Özü xidmət etsin və çoxlarını satın almaq üçün Öz canını fidyə versin. - Mark 10:45

İsa Məsihin qulu, həvari olmağa çağırılmış, Allahın Müjdəsini yaymaq üçün seçilmiş mən Pauldan salam! - Romalilara 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Taleyi

Azeri at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you," John 15:16*. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Beləliklə, gedin, bütün millətləri Mənim şagirdim edin; onları Ata, Oğul və Müqəddəs Ruh adı ilə vəftiz edin; - Matta 28:19